5.

SZENT
BIBLIA

54.

796 079

4.

Conventus Jaurmensis

SZENT
BIBLIA,

MELLYET

AZ EGÉSZ

KERESZTÉNYSÉGBEN

BÉ-VÖTT

RÉGI DEÁK

BÖTŰBŐL,

MAGYARRA FORDITOTT

A' JESUS ALATT VITÉZKEDŐ TÁRSASÁG-BÉLI

NAGY-SZOMBATI

KÁLDI GYÖRGY

PAP.

LEG UTÓLSÓ NYOMTATÁS.

BUDÁN,

A' KIRÁLYI UNIVERSITÁSNAK BÖTŰIVEL,

M. DCC. LXXXII-DIK ESZTENDŐBEN.

Egyetemi Könyvtár Debrecen
Kiszámos Könyvtári Központ
Nem adható el!
Szeptemi volt[illegible]

FACULTAS

ILLUSTRISSIMI ORDINARII HUNGARIÆ.

PETRUS PÁZMÁNY, Miseratione Divina Archi-Episcopus Ecclesiæ Metropolitanæ Strigoniensis, Primas Regni Hungariæ, Sanctæ Sedis Apostolicæ Legatus Natus &c. Quandoquidem Sacra Biblia per Reverendum in Christo Patrem Georgium Káldi Societatis JESU Sacerdotem, vulgari Hungaricâ linguâ versa, a doctis Theologis visa & approbata, nihil habent impedimenti, quo minus in lucem emitti possint: facultatem concedimus, ut pro communi in Hungaria Ecclesiæ Catholicæ bono ac emolumento, imprimantur, præsentium nostrarum litterarum vigore ac testimonio. Datum Tyrnaviæ, in Curia nostra Archi-Episcopali, die tertia mensis Aprilis, Anno Domini M. DC. XXV.

PETRUS ARCHI-EPISCOPUS
STRIGONIENSIS.

FACULTAS

R. P. PROVINCIALIS AUSTRIÆ.

IOANNES ARGENTUS, Provincialis Societatis JESU in Provincia Austriæ, potestate ad id mihi facta a Reverendo admodum Patre nostro Mutio Vitelleſco Generali Præpositо, facultatem concedo, ut Biblia Sacra a P. Georgio Káldi Societatis nostræ Sacerdote, in Hungaricum idioma translata, & facultate Sedis Apostolicæ a Theologis ejusdem Societatis revisa & approbata, typis mandentur. In quorum fidem, has litteras manu nostra subscriptas, ac nostri officii sigillo munitas, dedimus. Græcii, 4. Sept. Anno M. DC. XXV.

JOANNES ARGENTUS.

A' SZENT BIBLIA KÖNYVEINEK SZÁMA ÉS RENDE,

A' kőzőnséges Kereſztény Anya-ſzent-egy-háznak végezéſe-ſzerént.

AZ Ó TESTAMENTOM KÖNYVEI.

Moyſes I.	*Geneſis.*	*Fol.* 1.	
Moyſes II.	*Exodus.*	46	
Moyſes III.	*Leviticus.*	82	
Moyſes IV.	*Numeri.*	107	
Moyſes V.	*Deuteronomiũ.*	142	
Jóſue	*Joſue.*	174	
Bírák	*Judicum.*	195	
Rut	*Ruth.*	217	
Királyok vagy Sámuel I.	*I. Regum.*	221	
Királyok vagy Sámuel II.	*II. Regum.*	251	
Királyok III.	*III. Regum.*	275	
Királyok IV.	*IV. Regum.*	304	
Királyi Kroniká-nak I.	*I. Paralipome-non.*	331	
Királyi Kroniká-nak II.	*II. Paralipome-non.*	357	
Eſdras I.	*I. Eſdræ.*	389	
Eſdras II.	*II. Eſdræ.*	398	
Tobías	*Tobias.*	411	
Júdit	*Judith.*	421	
Eszter	*Eſther.*	433	
Jób	*Job.*	445	
Dávid Zsóltári	*Pſalter. David.*	472	
Példa-beſzédek	*Parabolæ ſeu Proverbia.*	529	
Predikátor	*Eccleſiaſtes.*	551	
Salomon Énekinek Éneke.	*Canticum Canticorum.*	559	
Böltseség könyve.	*Sapientia.*	563	
Jéſus Sírak fia könyve.	*Eccleſiaſticus.*	578	
Iſaías Profétálása.	*Iſaias.*	620	
Jeremias Profétálása.	*Jeremias*	666	
Báruk.	*Baruch.*	722	
Ezekiel	*Ezechiel.*	729	
Daniel	*Daniel.*	775	
Oſee	*Oſee.*	794	
Joël	*Joël.*	801	
Amos	*Amos.*	803	
Abdias	*Abdias.*	809	
Jónas	*Jonas.*	810	
Mikæas	*Michæas.*	812	
Nahum	*Nahum.*	816	
Habakuk	*Habacuc.*	818	
Sofonias	*Sophonias.*	820	
Aggæus	*Aggæus.*	823	
Zakarías	*Zacharias.*	825	
Malakias	*Malachias.*	833	
Makabæuſok I. könyve.	*I. Machabæor.*	836	
Makabæuſok II. könyve.	*II. Machabæor.*	864	

AZ ÚJ TESTAMENTOM KÖNYVEI.

Sz. Máté- Sz. Márk- Sz. Lukáts- Sz. János- által-való Evangyelium	Evangelium ſecundum	*Matthæũ.*	885
		Marcum.	917
		Lucam.	936
		Joannem.	969
Apoſtolok tselekedeti.	*Acta Apoſtolorum.*		994
Sz. Pál Levele: A' Romaiakhoz.	Epiſtola Pauli: *Ad Roman.*		1027
a' Korintuſiakhoz I.	*I. Ad Corinthios.*		1041
a' Korintuſiakhoz II.	*II. ad Corinthios.*		1054
a' Galátziaiakhoz.	*Ad Galatas.*		1063
az Efeſuſiakhoz.	*Ad Epheſ.*		1068
a' Filippiekhez.	*Ad Philippenſ.*		1073
a' Koloſſaiakhoz.	*Ad Coloſſen.*		1076
a' Teſſalonikaiakhoz I.	*I. ad Theſſalonicenſes.*		1080
a' Teſſalonikaiakhoz II.	*II. ad Theſſalonicenſes.*		1083
Sz. Pál Levele: Timóteushoz I.	Epiſtola Pauli: *I. ad Timoth.*		1085
Timóteushoz II.	*II. ad Tim.*		1089
Titushoz.	*ad Titum.*		1092
Filémonhoz.	*ad Philemon.*		1094
A' Zſidókhoz.	*ad Hebræos.*		1096
Sz. Jakab	Epiſtola Levele: *Jacobi.*		1106
Sz. Péter I.	*I. Petri.*		1110
Sz. Péter II.	*II. Petri.*		1114
Sz. János I.	*I. Joannis.*		1116
Sz. János II.	*II. Joannis.*		1120
Sz. János III.	*III. Joannis.*		1121
Sz. Júdas.	*Judæ.*		1122
Sz. János jelenése.	*Apocalypſis.*		1124

A' Sz. Biblia könyvei-közzé nem ſzámláltatnak ez Apocrifus könyvek.

Manaſſes Imádſága.	Oratio Manaſsis.
Eſdras III. könyve.	Eſdræ III.
Eſdras IV. könyve.	Eſdræ IV.

Ezekről a' Szent Könyvekről igy végezett a' Tridentomi Kőzönséges Sz. Conciliom, Seſſione 4. Ha valaki e' könyveket épen minden réſzeivel, a' mint a' Kőzönséges Anyaſzentegyházban ſzoktak olvaſtatni, és a' Régi Deák Vulgata Editzióban vannak Szent és Canonicuſok gyanánt bé nem véſzi, és e' végezéſt tudván meg-veti; átok légyen.

GENESIS.

MOYSES
ELSÖ KÖNYVE.

Moyſes elsö Könyvét a' tudós Görögök Geneſis-*nek, hogy a' világ teremtését, és ſzármazattyát foglallya magában: a' 'Zidók pedig ſzokáſok-ſzerént, a' Könyvnek elsö ſzavárúl, úgy-mint:* KEZDETBEN, *nevezték. Foglallya pedig magában e' Világnak nem tsak kezdetét, hanem gyarapodását-is, és az Ur Iſtennek arról való, két ezer, három ſzáz, hatvan-kilentz eſztendökig való tsudálatos igazgatását, épen Jóſefnek haláláig.*

I. RÉSZ.

Rövid ſummába foglaltatik e' Világ teremtéſe, abban lévö állatoknak külömbsége, és ſzépsége; az embernek az Iſten képére való alkotáſa, és minden teremtett állatokon lévö hatalma, és urasága.

A
Act. 14. *c.* 14. 17. *f.* 24. *Pſ.* 32. *a.* 6. & 135. *a.* 5. *Eccli.* 18. *a.* 1. * *Heb.* 11. *a.* 3.

KEZDETBEN teremté Iſten a' mennyet és a' földet.

2. A' föld pedig puſzta és üres vala, és ſetétség vala a' mélységnek ſzinén: és az Iſtennek Lelke leveg vala a' vizek-fölött.

3. És monda az Iſten: * Légyen világoſság. És lön világoſság.

4. És látá Iſten a' világoſságot hogy jó vólna: és el-válaſztá a' világoſságot a' ſetétségtöl.

5. És nevezé a' világoſságot Napnak, és a' ſetétséget Éjnek: és lön eſtve és reggel egy nap.

6. Monda még-is az Iſten: Légyen eröſség a' vizek-között: és válaſzſza-el a' vizeket a' vizektöl.

7. És eröſséget tſinála az Iſten, és el-válaſztá a' vizeket, mellyek az eröſség-alatt valának, azoktól, * mellyek az eröſség-fölött valának. És úgy lön.

8. És nevezé az Iſten az eröſséget égnek: és lön eſtve és reggel, máſodik nap.

9. Monda pedig az Iſten: Gyüllyenek egybe a' vizek, mellyek az ég-alatt vannak, egy helyre: és teſsék-ki a' ſzáraz. És úgy lön.

10. És nevezé az Iſten a' ſzárazt, * Földnek: és a' vizek gyüleközetit nevezé Tengernek. És látá Iſten hogy jó vólna.

11. És monda: Hozzon a' föld zöldellö és mag-hozó füvet, és gyümöltsözö fát, melly gyümöltsöt hozzon az ö neme-ſzerént, mellynek magva ö magában légyen a' földön. És úgy lön.

12. És hoza a' föld zöldellö és mag-hozó füvet az ö neme-ſzerént, és gyümölts-termö fát, és mindeniknek magva lévén az ö természeti-ſzerént. És látá Iſten hogy jó vólna.

13. És lön eſtve és reggel, harmadik nap.

14. Monda pedig az Iſten: Legyenek világositók az ég eröſségén, és válaſzſzák-el a' napot és az éjtſzakát, és legyenek * jelekre és idökre, és napokra és eſztendökre:

15. Hogy világoskodgyanak az ég eröſségén, és világositsák a' földet: És úgy lön.

16. És alkota az Iſten két nagy világositót: a' nagyobbik világositót, hogy elötte lenne a' napnak: és a' kiſsebbik világositót, hogy elötte lenne az éjnek: és tſillagokat.

17. És helyhezteté azokat az ég eröſségében, hogy világoskodnának a' földön.

18. És elötte lennének a' napnak és az éjnek, és el-válaſztanák a' világoſságot és a' ſetétséget. És látá Iſten hogy jó vólna.

19. És lön eſtve és reggel, negyedik nap.

20. Monda még-is az Iſten: Hozzanak a' vizek tsúſzó-maſzó élö lelket, és röpüllö állatot a' föld-fölött, az ég eröſsége alatt.

21. És teremte Iſten nagy Tzet-halakat,

Job. 38. *a.* 4.

* *Pſal.* 135. *b.* 7.

* *Pſal.* 135. *a.* 5. *Jer.* 10. *b.* 12. & 51. *b.* 15. *Pſ.* 148. *a.* 4.

B
* *Pſ.* 32. *b.* 7. & 88. *b.* 12. & 135. *a.* 6.

C

és minden élö, és mozogható lelket, mellyet hoztanak vala a' vizek az ö terméſzetek-ſzerént, és minden röpüllö állatot az ö nemeſzerént. És látá Iſten hogy jó vólna.

22. És meg-áldá azokat, mondván: Nevekedgyetek, és ſokaſodgyatok, és töltsétek-bé a' tenger vizeit: és a' madarak ſokaſodgyanak a' földön.

23. És lön eſtve és reggel, ötödik nap.

24. Monda még-is az Iſten: Hozzon a' föld élö lelket az ö neme-ſzerént, barmokat, és tsúſzó-máſzó állatokat, és földi oktalan állatokat az ö terméſzetek-ſzerént. És úgy lön.

25. És alkota Iſten földi oktalan állatokat az ö terméſzetek-ſzerént, és barmokat, és a' földnek minden tsúſzó-máſzó állatyát az ö neme ſzerént. És látá Iſten hogy jó vólna.

26. És monda: Alkoſsunk embert * a' mi képünkre és haſonlatoſságunkra: és uralkodgyék a' tengernek halain, és az égi madarakon, és oktalan állatokon, és az egéſz földön, és minden tsúſzó-máſzó állaton, melly mozog a' földön.

27. És teremté Iſten az embert az ö képére: az Iſtennek képére teremté ötet, * férfiúvá és aſzſzony-állattá teremté öket.

28. És meg-áldá az Iſten öket, és monda: Nevekedgyetek, és ſokaſodgyatok, és töltsétek-bé a' földet, és hajtsátok azt birodalmatok-alá, és uralkodgyatok a' tengernek halain, és az égi madarokon, és minden lelkes állatokon, mellyek mozognak a' földön.

29. És monda az Iſten: Imé néktek adtam minden mag-hozó füvet a' földön, és minden fákat mellyeknek az ö nemek-ſzerént való magvok vagyon ö magokban, * hogy légyenek néktek eledeletekre:

30. És a' földnek minden lelkes állatinak, és az égnek minden madarainak, és mindeneknek, a' mellyek mozognak a' földön, és a' mellyekben élö lélek vagyon, hogy légyen eledelekre. És úgy lön.

31. * És láta az Iſten mindeneket, a' mellyeket alkotott vala: és igen jók valának. És lön eſtve és reggel, hatodik nap.

* Col. 3. b. 10. Infr. 5. a. 1. & 9. a. 6. 1. Cor. 11. b. 7.

* Sap. 2. d. 23. Mar. 19. a. 4. Eccl. 17. a. 1. Infr. 8. c. 17. & 9. a. 1.

* Infr. 9. a. 3.

* Eccli. 39. c. 21. Mar. 7. d. 37.

II. RÉSZ.

El-végezvén az Iſten hat nap alatt az ö munkáját, hetedik napot meg-ſzentelvén, és áldván, nyugſzik. A' Paraditsomnak ékes kertibe helyhezteti Ádámot, mindenekkel ſzabadon hagyván ötet, meg-tiltya a' tudomány-fájának gyümöltsét. Ádám el aluván, az oldala tsonttyából formállya Iſten Évát.

A

1. AZÉRT el-végeztetének az egek és a' föld, és azoknak minden ékeſsége.

2. És el-végezé az Iſten hetedik napon az ö tſinálmányát mellyet alkotott vala; * És meg-nyugovék hetedik napon minden tſinálmányától, mellyet véghez vitt vala.

* Exod. 20. b. 11. & 31. d. 17.

3. És meg-áldá a' hetedik napot; és megſzentelé azt: mert azon ſzünt vala-meg minden ö tſinálmányától, mellyet teremtett az Iſten, hogy el-végezne.

Deut. 5. b. 14. Heb. 4. b. 4.

4. Ezek az égnek és a' földnek eredeti, mikor teremtettenek, a' napon mellyen alkotta az Úr Iſten az eget és a' földet:

5. És a' mezönek minden veſzſzejét, minekelötte ki-jöne a' földböl, és a' tartománynak minden füvét, minek-elötte ki-tſiráznék: mert nem bötsátott vala az Úr Iſten eſsö a' földre, és nem vala ember, a' ki mivelné a' földet:

6. Hanem forrás jö vala fel a' földböl, meg-öntözvén a' földnek egéſz ſzinét.

7. Formálá azért az Úr Iſten az embert a' föld agyagából, és lehelle az ö ortzájára életnek lehelletit, * és lön az ember élö lélekké.

* 1. Cor. 15. f. 45.

8. Plántálta vala pedig az Úr Iſten a' gyönyörüségnek Paraditsomát kezdettöl-fogva: mellyben helyhezteté az embert, a' kit formált vala.

B

9. És nevele az Úr Iſten a' földböl minden ſzép tekéntetü, és ételre édes fát: életnek fáját-is a' paraditsomnak közepette, és a' jó 's gonoſz tudásának fáját.

10. És folyó-viz mégyen vala ki a' gyönyörüségnek helyéröl, a' paraditsom megöntözésére, melly onnét négy före oſzol.

11. Az egyiknek neve * Fiſon: ez a' melly környül follya Hevilátnak minden földét, hólott az arany terem:

* Eccli. 24. c. 35.

12. És annak a' földnek aranya leg-jóbb: ott találtatik bdelium, és onyx kö.

13. És a' máſodik folyó-víznek neve Gehon: ez a' melly meg-kerüli az egéſz Szeretsen-Orſzágnak földét.

14. A' harmadik folyó-víznek pedig neve Tygris: ez foly az Aſsyriuſok-ellen. A' negyedik folyó-viz pedig, ö az Eufrátes.

15. Vivé azért az Úr Iſten az embert, és helyhezteté ötet a' gyönyörüségnek paraditsomában, hogy mivelné és örizné azt.

16. És parantsola néki, mondván: A' paraditsomnak minden fájáról egyél;

17. De a' jó és gonoſz tudásának fájáról ne egyél: mert valamelly napon éjendel arról, halállal halſz-meg.

18. Monda még-is az Úr Iſten: Nem jó az embernek egyedül lenni: teremtsünk néki hozzá haſonló ſegétöt.

19. Formálván azért az Úr Iſten a' földböl a' földnek minden lelkes állatit, és minden égi madarakat, vivé azokat Ádámhoz, hogy látná minek nevezné azokat: mert minden élö-léleknek az az ö neve, a' minek Ádám nevezte.

20. És neveze Ádám az ö neveken minden lelkes állatokat, és minden égi madarakat, és a' földnek minden oktalan állatit: Ádámnak pedig nem találtaték hozzá haſonló ſegétö.

21. Botsáta azért az Úr Iſten mély álmot Ádámra: és mikor el-alutt-vólna, vön eggyet az ö óldala tsontyaiból, és húſt tön helyébe.

22. És épité az Úr Iſten az óldal-tsontot,

mellyet Adámból vött vala, aſzſzony állatta: és vivé ötet Ádámhoz.

23. És monda Ádám: * Ez moſtan, tsont az én tsontaimból, és hús az én húſomból: ez hivattatik Férfiuinak, mert férfiúból vétetett.

24. Annak-okáért el-hadgya ember az attyát, és annyát, és ragaſzkodik az ö feleségéhez; * és léſznek ketten egy teſtben.

25. Mind a' kettö pedig mezételen vala, Ádám tudni-illik és a' felesége: és nem ſzégyenlik vala.

* 1. Cor. 11. b. 9. Mar. 19. a. 5. Mar. 10. a. 7. Eph. 5. g. 31. * 1. Cor. 6. d. 16.

III. RÉSZ.

A' Kigyó meg-tsallya Évát, 's Éva Ádámot, és által-hágják ſzabad akarattyokból az Iſten parantsolattyát. Meſsiás igértetik: Ádámnak, és Evának büntetö ſzententziája ki-mondatik, és a' Paraditsomból ki-üzetnek.

A 1. DE a' kigyó-is ravaſzb vala a' földnek minden lelkes állatinál, mellyeket az Úr Iſten alkotott vala. Ki monda az aſzſzony-állatnak: Miért parantsolta néktek az Iſten hogy ne ennétek a' paraditsomnak minden fájáról?

2. Kinek felele az aſzſzony-állat: A' fák gyümöltséböl, mellyek a' paraditsomban vannak, éſzünk:

3. A' fának pedig gyümöltséböl, melly a' paraditsom közepett vagyon, meg-parantsolta nékünk az Iſten, hogy ne ennénk: ſe ne illetnök azt, hogy né-talám meg-ne hallyunk.

4. Monda pedig a' kigyó az aſzſzony'-állatnak: * Semmi-képen halállal meg-nem haltok.

5. Mert tudgya az Iſten, hogy valamelly napon éſztek arról, meg-nyilnak ſzemeitek: és léſztek mint az Iſtenek, jót és gonoſzt tudók.

6. Látá azért az aſzſzony-állat, hogy jó vólna a' fa az ételre, és ſzép a' ſzemeknek, és tekintetre gyönyörüséges: és vön annak gyümöltsében, és * meg-évé: és adá a' férjének, ki meg-évé.

7. És mind a' kettönek meg-nyilának ſzemei: És mikor meg-iſmérték vólna, hogy mezítelenek vólnának, füge-fa leveleket aggatának egybe, és tſinálának magoknak környülkötöket.

8. És mikor hallották vólna az Úr Iſten ſzavát, ki a' paraditsomban jár vala a' ſzellön dél-után, el-rejté magát Ádám, és a' felesége az Úr Iſten ſzine-elött a' paraditsom fái-között.

9. És ſzóllitá az Úr Iſten Ádámot, és monda néki: Hol vagy?

10. Ki monda: A' te ſzódat hallám a' paraditsomban: és meg-ijedék, mivel hogy mezítelen vólnék, és el-rejtém magamat.

11. Kinek monda: 'S ki-jelentette néked hogy mezítelen vólnál, hanem hogy öttél a' fáról, melyről parantsoltam vala néked hogy ne ennél?

12. És monda Ádám: Az aſzſzony-állat, mellyet társúl adtál nékem, adott nékem a' fáról, és öttem.

13. És monda az Úr Iſten az aſzſzony'-állatnak: miért tselekedted ezt? Ki felele: A' kigyó tsalt meg engem, és öttem.

14. És monda az Úr Iſten a' kígyónak: Mivel-hogy ezt tselekedted, átkozott vagy minden lelkes állatok és földi oktalan állatok-között: a' mellyeden járſz, és földet eſzel életednek minden napjain.

15. Ellenkezéſeket vetek közötted és az aſzſzony'-állat-között, a' te magod, és az ö magva-között: ö meg-rontya a' fejedet, és te leſeskedel a' ſarka után.

16. Az aſzſzony'-állatnak-is monda: Megſokasítom nyávalyáidat, és méhedben fogadáſidat: fájdalomban ſzülſz fiakat, és a' férfiu hatalma alatt léſzſz, * és ö uralkodik rajtad.

17. Ádámnak pedig monda: Mivel-hogy halgattad a' feleséged ſzavát, és öttél a' fáról, melyről, meg-parantsoltam vala néked, hogy ne ennél, átkozott a' föld a' te munkádban: fáradságokkal éſzel abból életednek minden napjain.

18. Töviſseket és bojtorjánokat hoz néked, és a' földnek füvét éſzed.

19. Ortzád verítékével éſzed a' kenyeret, miglen viſzſza térſz a' foldbe, mellyből vétettél: mert por vagy, és porba térſz.

20. És hivá Ádám a' felesége nevét, Hevának: azért hogy annya vólna minden élöknek.

21. Tſinála-is pedig az Úr Iſten Ádámnak és a' feleségének bör öltözeteket, és felöltözteté öket.

22. És monda: Imé Ádám lött mint egyik közülünk, jót és gonoſzt tudván: moſt azért ne talám ki ne nyújtsa kezét, és az életnek fájáról-is vegyen, és egyék, és örökké éllyen.

23. És ki-küldé ötet az Úr Iſten a' gyönyörüségnek paraditsomából, hogy mivelné a' földet, mellyből vétetett vala.

24. És ki-üzé Ádámot: és helyheztete a' gyönyörüségnek paraditsoma eleibe Kérubint, és tüzes és két-élü kardot, az életfája útának örizetire.

* 1. Cor. 12. a. 3. * Eccli. 25. d. 23. 1. Tom. 2. d. 14. B

IV. RÉSZ.

Kain, és Ábel Ádámtól, és Évától ſzületetnek. Kain, és Ábel áldozatokat mutatnakbé az Iſtennek: Kaint áldozattyával meg veti az Iſten, Ábelt bé-vészi; kiért Kain Ábelt meg-öli: azért Iſten vándorláſsal, és ſzám-kiveréſsel büntetvén Kaint, nemzi Énokot. Ádám pedig nemzi Sethet; Seth pedig nemzi Enoſt.

A 1. ÁDÁM pedig meg-iſmére feleségét Hévát, ki méhében fogada, és ſzülé Kaint, mondván: Embert nyertem Iſten által.

2. És ismég ſzülé Ábelt annak attyafiát. Ábel pedig juhok páſztora vala, és Kain ſzántó-ember.

3. Lön pedig ſok napok-után, hogy Ka-

* 1. Cor. 1. 14. f. 34

C D A

in a' föld gyümöltséből ajándékot vinne az Úrnak.

* *Heb.* 11. *a.* 4. 4. * Ábel-is vün az ö nyájának elsö fajzásiból, és azok kövérségiből: és tekinte az Úr Ábelre, és az ö ajéndékira:

5. Kainra pedig, és az ö ajándékira nem tekinte: és fölötte igen meg-haraguék Kain, és meg-esék az ö ortzája.

6. És monda az Úr néki: miért haragudtál-meg? és miért esett-meg a' színed?

B 7. Ha jól tselekeszel, nem-denem vészed-él? ha pedig gonoszúl, mindgyárt ajtódban lészen a' bün? de alattad lészen annak kivánsága, és te uralkodol rajta.

8. És monda Kain Ábelnek az ö attyafiának: Mennyünk-ki. És mikor a' szántó-földön vólnának, reá támada Kain Ábelre az attyafiára, és * meg-ölé ötet.

* *Sap.* 10. *a.* 3. *Mat.* 23. *c.* 35. 1. *Joan.* 3. *b.* 12. *Judæb.* 11. 9. És monda az Úr Kainnak: Hol vagyon Ábel az atyádfia? Ki felele: Nem tudom: Vallyon 's örizöje vagyok-é én az atyámfiának?

10. És monda néki: Mit tselekedtél? az atyádfia vérének szava fel-kiált hozzám a' földröl.

11. Mostan azért átkozott lészsz a' földön, melly fel-nyitotta szájat, és bé-vötte az atyádfia vérét a' te kezedből.

12. Mikor azt miveled, nem adgya-meg néked az ö gyümöltsét, és bújdosó és tétova lézzegö lészsz a' földön.

13. És monda Kain az Úrnak: Nagyobb az én hamisságom, hogy sem mint botsánatot érdemlyek.

C 14. Imé ki-vetsz ma engem a' föld színéről, és színed-elött el-rejtezem, és bújdosó és tétova lézzegö lészek a' földön: azért valaki reám talál, meg-öl engemet.

15. És monda néki az Úr: Semmi-képen úgy nem lészen: hanem, valaki megölendi Kaint, hét-szerte meg-büntettetik. És jelt tön az Úr Kainra, hogy senki meg-ne ölné ötet, valaki reá találna.

16. És ki-menvén Kain az Úr színe-elöl, bújdosóúl lakék a' földön Edennek nap-keletre való részében.

17. Meg-ismére pedig Kain a' feleségét, ki fogada, és szülé Hénokot: és váraft épite, és nevezé annak nevét az ö fia nevéről, Hénoknak.

18. Továbba, Hénok nemzé Iradot, és Irad nemzé Maviaëlt, és Maviaël nemzé Matusaëlt, és Matusaël nemzé Lámeket.

19. Ki vön két feleséget, egyiknek neve Ada, és másiknak neve Sella.

20. És szülé Ada Jábelt, ki attyok vólt a' sátorokban lakozóknak, és a' pásztoroknak.

D 21. És az attyafiának neve Júbal: ez attyok vólt a' tzitarán és orgonán éneklöknek.

22. Sella-is szülé Tubalkaint, a' ki pöröllyel verö és kovács vólt minden réz és vasmíveken. Tubalkainnak pedig húga, Noéma.

23. És monda Lámek a' feleségeinek Adának és Sellának: Hallyátok-meg szómat Lámek feleségi, figyelmezzetek beszédemre: mivel-hogy férfiat öltem sebesitésemmel, és ifiat kékitésemmel.

24. Hét-szerte-való boszszú-állás adatik Kainért: Lámekért pedig hetven-hétszer.

25. És meg-ismére még-is Ádám a' feleségét: és szüle fiat, és nevezé annak nevét Setnek, mondván: Más magot adott nékem Isten Abelért, kit meg-ölt Kain.

26. De Setnek-is fia születék, kit nevezé Énosnak: ez kezdé segétségül hívni az Úr nevét.

V. RÉSZ.

Ádám maradékinak Sethből való nemzési, és az ö életének esztendei Noëig. Enoknak ájtatosága, és el-ragadtatása.

A 1. EZ az Ádám nemzetségének könyve. A' napon mellyen teremté Isten az embert, * az Isten hasonlatosságára alkotá ötet.

* *Sap.* 2. *d.* 24. *Eccl.* 17. *a.* 1. *Sup.* 1. *d.* 28. *Inf.* 9. *a.* 6.

2. Férfiúvá és aszszony'-állattá teremté öket, és meg-áldá öket: és hívá az ö neveket Ádámnak, a' napon mellyen teremtetének.

3. Élt pedig Ádám száz harmintz esztendeig: és nemze az ö képére és hasonlatosságára, és hivá annak nevét Setnek.

4. És löttek * Ádám napjai minek-utánna nemzé Setet, nyóltz-száz esztendök: és nemze fiakat és leányokat.

* 1. *Par.* 1. *a.* 1.

5. És lön az egész idö, mellyben Ádám élt, kilentz-száz harmintz esztendö, és meg-hala.

6. Élt Set-is száz öt esztendeig, és nemzé Enost.

7. És élt Set minek-utánna nemzé Enost, nyóltz-száz hét esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

8. És löttek Setnek minden napjai kilentz-száz tizen-két esztendök, és meg-hala. B

9. Élt pedig Enos kilentzven esztendeig, és nemzé Kainánt.

10. Kinek születése után élt nyóltz-száz tizen-öt esztendeig és nemze fiakat és leányokat.

11. És löttek Enosnak minden napjai kilentz-száz öt esztendök, és meg-hala.

12. Élt Kainán-is hetven esztendeig, és nemzé Maláleelt.

13. És élt Kainán, minek-utánna nemzé Maláleelt, nyóltz-száz negyven esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

14. És löttek Kainánnak minden napjai kilentz-száz tíz esztendök, és meg-hala.

15. Élt pedig Maláleel hatvan-öt esztendeig, és nemzé Járedet.

16. És élt Maláleel, minek-utánna nemzé Járedet, nyóltz-száz harmintz esztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

17. És löttek Maláleelnek minden napjai nyóltz-száz kilentzven-öt esztendök, és meghala.

18. És élt Járed száz hatvan-két esztendeig, és nemzé Hénokot.

19. És élt Járed, minek-utánna nemzé C

Hénokot, nyóltz-száz esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

20. És löttek Járednek minden napjai kilentz-száz hatvan-két esztendök, és meg-hala.

* *Eccli.* 44. c. 15. *Heb.* 11. a. 5.

21. * Továbba Hénok élt hatvan-öt esztendeig, és nemzé Matúsálát.

22. És jára Hénok az Istennél: és élt minek-utánna nemzé Matúsálát, három-száz esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

23. És löttek Hénoknak minden napjai három-száz hatvan-öt esztendök.

24. És az Istennel jára, és nem láttaték: mert el-vitte ötet az Isten.

25. Élt Matúsála-is száz nyóltzvan-hét esztendeig, és nemzé Lámeket.

26. És élt Matúsála, minek-utánna nemzé Lámeket, hét-száz nyóltzvan két esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

D 27. És löttek Matúsálának minden napjai kilentz-száz hatvan-kilentz esztendök, és meg-hala.

28. Élt pedig Lámek száz nyóltzvan-két esztendeig, és fiat nemze:

29. És nevezé annak nevét Noënak, mondván: Ez vigasztal-meg minket kezeink tselekedetiben és munkáiban a' földön, mellyet meg-átkozott az Úr.

3. És élt Lámek, minek-utánna nemzé Noët, öt-száz kilentzven-öt esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

31. És löttek Lámeknek minden napjai, hét-száz hetven-hét esztendök, és meg-hala. Noë pedig mikor öt-száz esztendös vólna, nemzé Semet, Kámot, és Jáfetet.

VI. RÉSZ.

Az embernek gonoszsága a' Viz-özönnel való büntetésre gerjeszti az Istent. Noë igaz lévén Isten hagyásából a' Bárkát készíti, kibe tselédivel, és minden állatoknak nemivel együtt meg-tartatik.

A 1. ÉS mikor sokasodni kezdettek vólna az emberek a' földön, és leányokat nemzettek vólna:

2. Látván az Isten fiai az emberek leányit hogy szépek vólnának, vöttek magoknak feleségeket mind azok-közül, a' kiket választottanak vala.

3. És monda az Isten: Nem marad-meg az én lelkem az emberben mind örökké, mert test: és lésznek az ö napjai száz húsz esztendök.

4. Oriások valának pedig a' földön a' napokban. Mert minek-utánna bé-mentek az Isten fiai az emberek leányihoz, és azok szültek: ezek világ kezdetitöl-fogva amaz hatalmas nevezetes férfiak.

B 5. Látván pedig az Isten hogy az emberek gonoszsága sok volna a' földön, és a' szívnek minden gondolattya gonoszra figyelmezne miden idöben.

6. Meg-bánd hogy embert teremtett vólna a' földön. És szívnek fájdalmával belsö-képen illettetvén.

7. * El-törlöm, úgy-mond, az embert kit teremtettem a' föld színéröl, az embertöl-fogva a' lelkes állatokig, a' tsúszó-mászótól fogva az égi madarakig: mert bánom hogy alkottam öket.

* *Infr.* 8. *d.* 21. *Mat.* 15. *d.* 19.

8. Noë pedig kegyelmet talála az Úr elött.

9. Ezek a' Noë nemzetségi. * Noë igaz és tekélletes férfiu vólt az ö nemzetségi között, az Istennel járt.

* *Eccli.* 44. c. 17.

10. És nemzett három fiat, Semet, Kámot, és Jáfetet.

11. Meg-veszett vala pedig a' föld az Isten elött, és meg telék hamissággal.

12. És mikor látta vólna az Isten, hogy a' föld meg-veszett (mert minden test meg-veszetegette vala az ö útát a' földön.) C

13. Monda Noënak, Elömbe-jött minden testnek vége, bé-tölt a' föld hamissággal az ö színek elött, és én el veszetem öket a' földel.

14. Tsinálly magadnak bárkát simított fákból, lakó-helyetskéket tsinálly a' bárkában, és kend-meg enyvel belöl és kivül.

15. És e' képen tsinállyad azt: A' bárkának hoszsza három-száz könyöknyi légyen, és szélessége ötven könyöknyi, és annak magassága harmintz könyöknyi.

16. Ablakot tsinálly a' bárkán, és annak leg-felsöbb részét egy könyöknyin végezzed: a' bárka ajtaját pedig óldalúl helyheztesd: alsó, közép, és harmad rendet tsinálly abban.

17. Imé én viz-özönt hozok a' földre, hogy meg-öllyek minden testet, mellyben életnek lelke vagyon az ég-alatt: mindenek mellyek a' földön vannak, meg-emésztetnek. D

18. És az én kötésemet tészem te-veled: és bé-mégy a' bárkába te és a' fiaid, a' feleséged, és a' fiaid feleségi te-veled.

19. És az egész testnek minden állatiból kettött-kettött végy-bé a' bárkába, hogy éllyenek te-veled: hímet és nöstént.

20. A' madarak-közül az ö nemek-szerént, és a' barmok-közül az ö nemekböl, és a' földnek minden tsúszó-mászó állati-közül az ö nemek-szerént: mindenek-közül ketten mennyenek-bé veled, hogy élhessenek.

21. Végy azért veled minden eledelböl a' mellyek meg-ehetök, és hord-bé magadhoz: és lésznek mind néked, 's mind azoknak eledelekre.

* *Heb.* 11. *h.* 7.

22. Meg-tselekedé azért * Noë mind, a' miket parantsolt vala néki az Isten.

VII. RÉSZ.

Noë tselédivel, és minden állatok nemivel a' Bárkába bé-mégyen; negyven nap esik az esö, ki az egész földet, és azon lévö állatokat el-boríttya; tart a' víz-özön száz ötven napig.

1. ÉS monda néki az Úr: Meny-bé te, és minden házad-népe a' bárkába: mert téged láttalak igaznak elöttem e' nemzetségben.

2. *Per.* 2. *a.* 5. A

2. Minden tiszta lelkes állatokból végy hetet 's hetet, hímet és nöstént: a' tisztátalan lelkes állatokból pedig kettöt és kettöt, hímet és nöstént.

3. De az égi madarakból-is hetet, és hetet hímet és nöſtént: hogy meg-tartaſsék magvok az egéſz föld ſzínén.

4. Mert ím még, és hét nap-után én eſsöt adok a' földre negyven nap és negyven éjjel: és el-törlök minden állatot, mellyet teremtettem, a' föld ſzínéröl.

5. Mind meg-tselekedé azért Noë, a' miket parantsolt vala uéki az Úr.

B 6. És hat-ſzáz eſztendös vala, mikor az özönnek vizei el-áradának a' földön.

* *Mat. 24. d. 32. Luc. 17. f. 26. 1. Pet. 3. d. 20.* 7. És * bé-méne Noë és az ö fiai, a' feleſége, és az ö fiainak feleségi ö-véle a' bárkába az özön vizei-miatt.

8. A' tiſzta és tiſztátalan lelkes állatok-közül-is, és a' madarak-közül, és mindenféle állat-közül, a' mi mozog a' földön.

9. Ketten-ketten menének Noëhoz a' bárkába, hím és nöſtény, a' mint meg-parantsolta vala az Úr Noënak.

10. És midön el-múltak vólna a' hét napok, az özön-vizek el-áradának a' földön.

11. Noë életének hat-ſzáz eſztendejében, máſodik hólnapban, a' hónak tizen-hetedik napján, meg-ſzakadának minden kút-fejei a' nagy mélységnek, és az ég-ſzakadáſok megnyilatkozának:

12. És esö lön a' földre negyven nap, és negyven éjjel.

C 13. Azon napon bé-méne Noë, és Sem, és Kám, és Jáfet az ö fiai: a' feleſége, és a' fiainak három feleségi ö vélek a' bárkába:

14. Ök és minden lelkes állat az ö neme-ſzerént, és minden barmok az ö nemek-ſzerént, és minden a' mi mozog a' földön az ö neme-ſzerént, és minden röpösö állat az ö neme-ſzerént, minden madarak, és minden ſzárnyas állatok.

15. Bé-menének Noëhoz a' bárkába, ketten-ketten minden teſtböl, mellyben élö lélek vala.

16. És a' mellyek bé-mentenek, hím és nöſtény ment-bé minden teſtböl, a' mint parantsolta vala néki az Iſten: és bé-zárlá kivül ötet az Úr.

17. És víz-özön lön negyven napig a' földön: és meg-ſokaſodának a' vizek, és felemelék a' bárkát magaſsan a' földtöl.

18. Mert fölötte igen meg-áradának: és mindeneket bé-töltének a' föld ſzínén: a' bárka pedig vitetik vala a' vizek-fölött.

D 19. És a' vizek igen el-hatalmazának a' földön: és bé-búritatának minden magas hegyek az egéſz ég-alat.

20. Tizen-öt könyöknyivel magasb vólt a' viz a' hegyek-fölött, mellyeket bé-búritott vala.

* *Sap. 10. a. 4. Eccl. 39. c. 28. 1. Pet. 3. d. 20.* 21. * És meg-emésztetek minden teſt, melly a' földön mozog vala, madarak, barmok, vadak, és minden tsúſzó-máſzó állatok, mellyek a' földön máſzkálnak: minden emberek.

22. És mindenek, mellyekben életnek lehelleti vala a' földön, meg-halának.

23. És el-törle minden állatot, melly a' földön vala, az embertöl-fogva a' baromig, mind tsúſzó-máſzót, 's mind égi madarakat: és el-törletének a' földröl: meg-marada pedig Noë egyedül, és a' kik véle valának a' bárkában.

24. És el-fogák a' vizek a' földet ſzáz ötven napig.

VIII. RÉSZ.

A' vizek meg-ſzálván, Noë ki-ereſztvén a' bárkából hollót, és galambot, más állatokkal egyût ki-ſzál a' hajóból: Noë óltárt tſinál, kin hálákat adván áldozatakat mutat-be az Iſtennek, kikkel az Iſten meg-engeſztel-tetvén, meg-igéri, hogy többé nem bünteti vízzel e' Világot.

1. MEG-EMLÉKEZVÉN pedig az Iſten Noëröl, és minden lelkes állatokról, és minden barmokról, mellyek ö-véle a' bárkában valának, ſzelet hoza a' földre, és meg-apadának a' vizek. A

2. És meg-rekeſztetének a' mélység forrási, és az ég-ſzakadási: és az égböl-való esök meg-tiltatának.

3. És viſsza-térének a' vizek a' földröl jövén 's menvén: és apadni kezdének ſzáz ötven nap-után.

4. És meg-nyugovék a' bárka hetedik hólnapban, a' hónak huſzon-hetedik napján Örmény-orſzágnak hegyein.

5. A' vizek pedig mennek és apadnak vala tizedik hólnapig: mert tizedik hólnapban, a' hónak elsö napján, ki-tetſzének a' hegyek tetei. B

6. És midön negyven napok el-múltak vólna, meg-nyitván Noë a' bárka ablakát, mellyeket tſinált vala, ki-botsáta egy hollót.

7. Melly ki-mégyen vala, és viſzſza nem tér vala, mig el-nem ſzáradának a' vizek a' földön.

8. Ki-botsáta egy galambot-is utánna, hogy meg-látná, ha már meg-ſzüntek vólna a' vizek a' föld ſzínén.

9. Melly mikor nem talált vólna, a' hol meg-nyúgodnék a' lába, meg-tére ö hozzája a' bárkába: mert vizek valának az egéſz földön: és ki-nyújtá kezét, és meg-fogván bé-vévé a' bárkába.

10. Várván pedig tovább más hét napot, meg-ki-botsátá a' galambot a' bárkából.

11. Az pedig meg-jöve hozzája eſtvére, zöld levelü olaj-fa ágat hozván ſzájában. Meg-érté azért Noë, hogy meg-ſzüntek vólna a' vizek a' földön.

12. És vára mindaz-által más hét napot, és ki-botsátá a' galambot, melly többé viſzſza nem tére hozzája. C

13. Az-okáért hat-ſzáz egy eſztendöben, az elsö hólnapban, a' hónak elsö napján, elapadának a' vizek a' földön: és meg-nyitván Noë a' bárka fedelét, ki-tekénte, és látá hogy meg-ſzáradott vólna a' föld-ſzíne.

14. Máſodik hólnapban, a' hónak huſzon-hetedik napján, meg-ſzárada a' föld.

15. Szólla pedig az Isten Noënak, mondván:
16. Meny-ki a' bárkából, te és a' feleséged, a' fiaid, és a' fiaid feleségi te veled.
17. Minden lelkes állatokat, mellyek nálad vannak minden testből, mind a' röpösökből 's mind az oktalan állatokból, és minden tsúszó-mászókból, mellyek mászkálnak a' földön, vidd-ki veled, és járjatok a' földön: * nevekedgyetek és sokasodgyatok a' földön.
18. Ki-szálla azért Noë, és a' fiai: a' felesége, és a' fiai feleségi ö véle.
19. De minden lelkes állatok-is, barmok, és tsúszó-mászók, mellyek mászkálnak a' földön az ö nemek-szerént, ki-menének a' bárkából.
20. Noë pedig óltárt épite az Urnak: és vévén minden barmokból és tiszta madarakból, tön épen égö áldozatokat az óltáron.
21. És illatozá az Úr a' gyönyörüségnek illattyát, és monda: Semmi-képen ez-után meg-nem átkozom a' földet az emberekér: * mert az emberi szívnek érzékenségi és gondolattya a' gonoszra hajlandók ifiúságától-fogva: azért többé meg-nem verek minden élö lelket, a' mint tselekedtem.
22. A' földnek minden napjaiban, a' vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, éj és nap meg-nem szünnek.

IX. RÉSZ.

Az Isten Noët, és az ö fiait meg-áldgya; minden állatokat, és halakat eledelül enged nékik, a' véren kivül. Békeséget tészen az Isten Noëval, hogy azután nem bünteti a' Világot víz özönnel; jelül téfzi a' szivárvánt. Noë szölöt ültet, annak borától meg-részegedvén, 's mezítelenül találtatván Kámtól a' fiától, meg-tsúfoltatik; Semtöl pedig, és Jáfettöl bé-fedeztetik: mellyért Kám meg-átkoztatik; Sem pedig, és Jáfet meg-áldattatik.

1. ÉS meg-áldá Isten Noët és a' fiait. És monda nékik: * Nevekedgyetek, és sokasodgyatok, és töltsétek-bé a' földet.
2. És a' ti félelmetek és rettegéstek légyen a' földnek minden oktalan állatin, és minden égi madarakon, mind azokkal mellyek a' földön mozognak: a' tengernek minden halai kezetekbe adattak.
3. * És minden a' mi mozog és él, eledeletekre léfznek néktek: mint a' zöldellö kerti-füet adtam néktek mind azokat.
4. Attól meg-válva, hogy húst vérrel ne egyetek.
5. Mert a' ti lelketeknek vérét ki-keresem minden oktalan állatok kezéből: és az ember kezéből, a' férfiú és az ö attyafia kezéből, ki-keresem az ember lelkét.
6. Valaki * ki-ontya az ember vérét, ki-ontatik annak vére: * mert az Isten képére alkottatott az ember.
7. * Ti pedig nevekedgyetek és sokasodgyatok, és járjatok a' földön, és töltsétek-bé azt.
8. Ezeket-is monda az Isten Noënak, és a' fiainak ö véle.
9. Imé én szövetséget szerzek veletek, és utánnatok való magotokkal:
10. És minden élö lélekkel, melly veletek vagyon, mind a' madarakból 's mind a' barmokból, és a' földnek minden juh nyájaiból, mellyek ki-jöttek a' bárkából, és a' földnek minden oktalan állatiból.
11. * Szövetséget tészek veletek, és semmi-képen többé meg-nem ölettetik minden test a' víz-özönnel, nem-is léfzen többé víz-özön melly a' földet el-veszesse.
12. És monda az Isten: Ez a' szövetségnek jele, mellyet adok közöttem és közöttetek, és minden élö lélek-között, melly veletek vagyon, örökké-való nemzetségekig:
13. Az én szivárványomat helyheztetem a' felhökben, és az szövetségnek jele léfzen én közöttem, és a' föld-között.
14. * És mikor bé-búritom felhökkel az eget, meg-tetszik az én szivárványom a' felhökben:
15. És meg-emlékezem szövetségemröl ti veletek, és minden élö lélekkel melly a' testet élteti: és nem léfzen többé víz-özön minden testnek el-törlésére.
16. És léfzen szivárvány a' felhökben, és meg-tekintem azt, és meg-emlékezem az örök szövetségröl, melly vettetett az Isten-között, és minden testnek minden élö lelke-között melly a' földön vagyon.
17. És monda az Isten Noënak: Ez léfzen jele a' szövetségnek, mellyet szerzettem énköztem és minden test-között a' földön.
18. Valának pedig Noë fiai, a' kik ki-jöttek a' bárkából, Sem, Kam, és Jáfet: a' Kám pedig ö a' Kánaán attya.
19. Ezek a' Noë három fiai: és ezektöl terjedett-el a' tellyes emberi nemzet az egész földön.
20. És Noë szántó-ember kezdé a' földet mivelni, és szölöt plántála.
21. És bort iván meg-részegedék, és meg-mezítelenüle az ö sátorában.
22. Mellyet mikor meg-látott vólna Kám a' Kánaán attya, tudni-illik, hogy az attya szemérme mezítelen vólna, meg-jelenté oda ki a' két attyafiának.
23. Sem pedig és Jáfet palástot vetének vállókra, és háttal fordúlva menvén, bé-födék az ö attyok szemérmét: és ortzájok el-vala fordítva, és nem láták az attyok férfiságát.
24. Fel-ébredvén pedig Noë a' borból, midön meg-tudta vólna a' miket tselekedett vala véle a' kisebbik fia, monda:
25. Átkozott a' Kánaán, az ö attyafiai szolgainak szolgája léfzen.
26. És monda: Áldott a' Semnek Ura Istene, ö szolgája légyen Kánaán.
27. Terjefzfze-ki az Isten Jáfetet, és lakjék Semnek sátoriban, és Kánaán ö szolgája légyen.
28. Éle pedig Noë a' víz özön után három száz ötven esztendeig.

29. És bé-telének az ö tellyes napjai, kilentz-száz ötven esztendök, és meg-hala.

X. RÉSZ.

Noë három fiainak nemzéſi, kiktöl külömkülöm-féle nemzetek ſzármaztak a' víz-özön után, és egymáſtól el-oſzlottak. Babylont épiti Nemród.

A 1. EZEK a' Noë fiainak, Semnek, * Kámnak, és Jáfetnek nemzetségi: és fiak ſzületének nékik a' víz-özön után.

*1. Par. 1. a. 5.

2. Jáfet fiai: Gomer és Magog, és Madai és Jáván, és Tubál, és Moſok, és Tirás.

3. Gomer fiai pedig: Aſcenez, és Rifát, és Togorma.

4. Jáván fiai pedig: Eliſa és Tárſis, Tzetim és Dodanim.

5. Ezektöl oſztattak a' nemzetségek ſzigeti az ö tartományokban, mindenik az ö nyelve ſzerént, és az ö nemzetekben való tselédek ſzerént.

6. Kám fiai pedig: Kus, és Meſraim, és Fut, és Kánaán.

7. Kus fiai: Saba, és Hevila, és Sabata, és Regma, és Sabataka. Regma fiai: Saba, és Dadán.

8. Kus pedig nemzé Nemrodot: ö kezde hatalmas lenni a' földön.

B 9. És vaſtag vadáſz vala az Úr elött. Azért terjede köz-mondás: Mint Nemrod vaſtag vadáſz az Úr elött.

10. Az ö országának kezdeti pedig Babylon vólt, és Arak, és Akad, és Kalanne, Sennaár földében.

11. Arról a' földröl jöve-ki Aſsur, és épité Ninivét, és a' város útſzáit, és Kálét.

12. Reſent-is, Ninive és Kále-között: ez a' nagy város.

13. Meſraim pedig nemzé Ludimot, és Anamimot, és Laábimot, Neftuimot.

14. És Fetruſimot, és Kasluimot: kikböl ſzármazának a' Filiſtæuſok, és Kaftorimok.

C 15. Kánaán pedig nemzé Sidont az ö elsö ſzülettét, Hetæuſt.

16. És Jebuſæuſt, és Amorræuſt, Gergeſæuſt.

17. Hevæuſt, és Aratzæuſt: Sinæuſt.

18. És Aradiuſt, Samaræuſt, és Amatæuſt: és ezek-után terjedének-ki a' Kananæuſok népei.

19. És Kánaán határi lönek Sidonból jövén Gerarába Gázáig, míglen bé-mennél Sodomába és Gomorrába, és Adamába, és Seboimba Leſáig.

20. Ezek a' Kám fiai az ö rokonságokban, és nyelvekben, és nemzetségekben, és földökben, és népekben.

21. Semtöl-is, az Heber minden fiainak attyától, Jáfetnek öregb attyafiától ſzületének.

*1. Par. 1. b. 17.

22. * A' Sem fiai: Élám és Aſſur, és Arfaxád, és Lud, és Aram.

23. Aram fiai: Us, és Hul, és Geter, és Mes.

24. Arfaxád pedig nemzé Sálet, kitöl ſzármazék Héber.

D 25. És Hébernek két fia ſzületék: egygyik neve Fáleg, azért hogy ö idejében oſzlott-el a' föld: és az ö attyafia ne Jektán.

26. Melly Jektán nemzé Elmodadot, és Sálefet, és Aſarmotot, Jarét.

27. És Aduramot, és Uzalt, és Deklát.

28. És Ebalt, és Abimaëlt, Sabát.

29. És Ofirt, és Hevilát, és Jóbabott; mind ezek Jektán fiai.

30. És lön azok lakáſa Meſsából menvén mind Séfarig a' nap-ki keleti hegyig.

31. Ezek a' Sem fiai, az ö rokonságok és nyelvek és tartományok-ſzerént, az ö nemzetségekben.

32. Ezek a' Noë tselédi az ö népek és nemzetségek-ſzerént. Ezektöl oſzlának-ki a' népek a' földön a' víz özön után.

XI. RÉSZ.

A' Babylóniai torony épittetik. A' nyelvek változásával a' kevélyeket bünteti az Iſten. Semnek nemzeti, 's maradéki Ábrámig. Ábrám házaſsága, és Úrból Kánaánba való menetele.

1. A' FÖLD pedig egy ajakú, * és azon beſzédü vala.

A * Sap. 10. a. 5.

2. És midön Nap-keletröl el-mennének, Sennaár földén mezöt találának, és ott lakának.

3. És ki-ki monda az ö felebaráttyának: Jertek, tſinállyunk téglákat, és tüzzel égeſsük azokat. És a' téglák kövek-gyanánt valának, és az enyv méſz-gyanánt:

4. És mondának: Jertek, tſinállyunk magunknak váraſt és tornyot, mellynek teteje az eget érje: és tegyük híreſsé nevünket mielötte el-oſzollyunk minden földekre.

5. Le-ſzálla pedig az Úr hogy látná a' váraſt és a' tornyot, mellyet épitnek vala az Ádám fiai.

6. És monda: Imé egy a' nép, és egy ajakök vagyon mindnyájoknak: és el-kezdették azt tſinálni, meg-ſem ſzünnek gondolattyoktól, míglen azokat tselekedettel bé-tellyesitsék.

7. Jertek azért, ſzállyunk-alá, és ott veſzeſsük-egybe az ö nyelveket, hogy egygyik ſe értse felebaráttya ſzavát.

B

8. És e' képen oſztá-el öket az Úr arról a' helyröl minden földekre, és meg-ſzünének épiteni a' váraſt.

9. És azért hivattaték annak neve Bábelnek, mert ott veſzett egybe az egéſz földnek ajaka: és onnét ſzélleſztette-el öket az Úr minden tartományok ſzínére.

10. Ezek a' Sem nemzetségi: * Sem ſzáz eſztendös vala mikor nemzé Arfaxádot, két eſztendövel a' víz özön után.

*1. Par. 1. d. 17.

11. És éle Sem, minek-utánna Arfaxádot nemzé, öt-ſzáz eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

12. Arfaxád pedig éle harmintz-öt eſztendeig, és nemzé Sálét.

13. És éle Arfaxád, minek-utánna nemzé Sálét, három-ſzáz három eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

14. Sálé-is éle harmintz eſztendeig, és nemzé Hébert.

C 15. És éle Sále, minek-utánna nemzé Hébert, négy-ſzaz három eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

16. Éle pedig Héber harmintz-négy eſztendeig, és nemzé Fáleget.

17. És éle Héber, minek-utánna nemzé Fáleget, négy-ſzáz harmintz eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

18. Fáleg-is harmintz eſztendeig éle, és nemzé Réut.

1 *Par.* 1. *b.* 19. 19. És éle Fáleg, minek-utánna nemzé Réut, két-ſzáz kilentz eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

20. Éle pedig Réu harmintz-két eſztendeig, és nemzé Sárugot.

21. És éle Réu, minek-utánna nemzé Sárugot, két-ſzáz hét eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

22. Éle pedig Sárug harmintz eſztendeig, és nemzé Nákort.

23. És éle Sárug, minek-utánna nemzé Nákort, két-ſzáz eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

24. Éle pedig Nákor huſzon-kilentz eſztendeig, és nemzé Táré.

25. És éle Nákor, minek-utánna nemzé Táré, ſzáz és tizen-kilentz eſztendeig: és nemze fiakat és leányokat.

D 26. És éle Táre hetven * eſztendeig, és nemzé Ábrámot, és Nákort, és Áránt.

* 1 *Par.* 1. *b.* 28. *Joſ.* 24. *a.* 2. 27. Ezek pedig a' Táre nemzetségi: Táre nemzé Ábrámot, Nákort, és Áránt. Árán pedig nemzé Lótot.

28. És meg-hala Árán, az ö attya Táre elött, az ö ſzületéſe földén a' Kaldæuſok Urában.

29. Vönek pedig Ábrám és Nákor feleségeket: Ábrám felesége neve, Sárai, és Nákor felesége neve, Melka, Árannak a' Melka és Jeska attyának leánya.

30. Sárai pedig magtalan vala, és nem valának magzati.

* *Joſ.* 24. *a.* 2. *Neh.* 9. *b.* 7. *Judit.* 5. *a.* 6. *Act.* 7. *a.* 2. 31. * Vöve azért Táre Ábrámot a' fiát, és Lótot az Árán fiát az ö unokáját, és Sárait a' menyét, Ábrámnak az ö fiának feleségét, és ki-vivé öket a' Kaldæuſok Urából, hogy Kánaán földére mennének: és Háránig jutának, és ott lakának.

32. És lönek Táre napjai két-ſzáz öt eſztendök, és meg-hala Háránban.

XII. RÉSZ.

Ábrám az Iſtentöl parantsolatot véſzen, hogy hazájából idegen földre mennyen, és néki meg-igéri az Iſten, hogy ö-benne áldatnak meg minden nemzetek. Ábrám mellé vévén Sárait a' feleségét, és Lóthot az ötsét, Kánaán földére mégyen: Sikemben, és Bételben áldozik az Iſtennek: Kánaánból az éhség miatt Egyiptomba mégyen; Sárait a' feleségét húgának hija, a' kit minek-utánna Faraó Király Udvarába vitetet vólna, miuden meg-fertéztetés-nélkül viſza-viſzen.

1. Monda pedig az Úr Ábrámnak: Menny-ki földedböl, és rokonságod-közzül, és az atyád házából, és jöj a' földre, mellyet néked mutatok. A *Act.* 7. *a.* 3.

2. És nagy nemzetséggé téſzlek téged, és meg-áldlak, és fel-magaſztalom nevedet, és áldott léſzſz.

3. Meg-áldom a' téged áldókat, és meg-átkozom a' téged átkozókat, és * Te benned áldatnak-meg a' földnek minden nemzetségi. * *Gal.* 3. *b.* 8. *Infr.* 18. *c.* 18. & 22. *c.* 17. *Heb.* 11. *b.* 8.

4. Ki-méne azért Ábrám, a' mint parantsolta vala néki az Úr, és Lót véle méne: hetven-öt eſztendös vala Ábrám, mikor ki-menne Háramból. B

5. És el-vivé Sárait a' feleségét, és Lótot az öttse fiát, és minden marhájokat, mellyel bírnak vala, és a' lelkeket, mellyeket nemzettek vala Háránban: és ki-jövének, hogy Kánaán-földére mennének.

6. És midön oda jutottak vólna, általméne Ábrám a' földön Sikem helyéig, a' világos völgyig: a' Kananæus vala pedig akkor a' földön.

7. Meg-jelenék pedig az Úr Ábrámnak, és monda néki: * A' te magodnak adom e' földet. Ki óltárt épite ott az Urnak, a' ki meg-jelent vala néki. * *Inf.* 13. *d.* 14. & 15. *d.* 18. & 26. *a.* 2. *Deut.* 34. *b.* 4.

8. És onnét által menvén a' hegyre, melly Bétel ellenében vala nap-kelet-felöl, fel-vona ott sátorát, nap-nyúgatra lévén Bétel, és nap-keletre Hái: óltárt-is épite ott az Úrnak, és ſegétségül hívá az ö nevét.

9. És menten-méne Ábrám, és tovább dél-felé tarta.

10. Lön pedig éhség a' földön: és alaméne Ábrám Egyiptusba, hogy ott ſzarándokúl lenne: mert el-hatalmazott vala az éhség a' földön. C

11. És mikor közel vólna, hogy bé-menne Egyiptusba, monda Sárainak a' feleségének: Tudom, hogy ſzép aſzſzony vagy:

12. És hogy, mikor téged meg-látnak az Egyiptziuſok, azt fogják mondani: Ez ennek felesége; és engem meg-ölnek, és téged meg-tartnak.

13. * Mondgyad azért, kérlek, hogy húgom vagy: hogy jól légyek miattad, és éllyen lelkem kedvedért. * *Inf.* 20. *c.* 11.

14. Midön azért bé-ment vólna Ábrám Egyiptusba, láták az Egyiptziuſok az aſzſzony-állatot, hogy igen ſzép vólna.

15. És a' fejedelmek hírré adák Fáraónak, és dítsérék azt elötte: és az aſzſzony fel-véteték a' Fáraó házába.

16. Ábrámmal pedig jól tönek érette. És valának néki juhai és ökrei, és ſzamári, és ſzólgai és ſzólgálói, és nöſtény ſzamári, és tevéi. D

17. Meg-oſtorozá pedig az Úr Fáraót igen nagy tsapáſokkal, és az ö házát, Sáraiért az Ábrám feleségéért.

18. És hívá Fáraó Ábrámot, és monda néki: Mi dolog ez, a' mit nékem tselekedtél? miért nem jelentetted-meg: hogy feleséged vólna?

19. Mi okért mondottad húgodnak lenni,

hogy feleségül venném ötet? Most azért ihol feleséged, vidd-el ötet, és menny-el.

20. És parantsola Fáraó Ábrám-felöl a' férfiaknak: és el-késérék ötet, és a' feleségét, es mindent a' mie vala.

XIII. RÉSZ.

Ábrám Egyiptomban meg-gazdagodván, Lothtól el-válik; Lòth Jordán melyékét választtya magának; Ábrám pedig Kánaán földén marad, a' hol ismét az Isten megigéri néki, hogy az ö magvát meg-szaporíttya, és az igéret földét néki adgya.

A 1. FEL-MÉNE azért Ábrám Egyiptusból ö, és a' felesége, és mindene valamie vala; és Lót ö véle, a' Déli tartományra.

2. Igen gazdag vala pedig arany és ezüst jószággal.

3. És viszsza-tére azon úton, mellyen jött vala dél-felöl Bételbe, azon helyig a' hol az elöt sátort vont vala, Bétel és Hái-között:

* *Sup.* 21. *b.* 8. 4. Az óltár helyére * mellyet az elött tsinált vala, és segétségül hívá ott az Úr nevét.

5. De Lótnak-is, ki Ábrámmal vala, nyájai, és tsordái, és sátori valának.

B * *Inf.* 3. 6. *a.* 7. 6. És bé-nem foghatá öket a' föld, hogy egygyütt laknának: * mert sok marhájok vala, és nem lakhatnak vala egygyütt.

7. Versengés-is lön innét Ábrám és Lót tsorda-pásztori között. Az idöben pedig a' Kánanæus és Ferezæus laknak vala azon a' földön.

8. Monda azért Ábrám Lótnak: Kérlek, ne légyen versengés közöttem és közötted, a' pásztorim és pásztorid között: mert atyafiak vagyunk.

9. Imé az egész föld elötted vagyon: kérlek távozzál-el tölem: ha balra mégy, én jóbra tartok: ha te a' jobbot választod, én balra megyek.

C 10. Fel-emelvén azért Lót szemeit, mind meg-nézé a' Jordán körül való tartományt, melly mindenestöl-fogva nedvesíttetik vala, minek-elötte fel-forgatná az Úr Sodomát és Gomorrát, mint az Úr paraditsoma, és mint Egyiptus Ségorba jövöknek.

C 11. És választá magának Lót a' Jordán-körül való tartományt, és el-távozék Nap-keletröl: és el-válának egy-mástól az atyafiak.

12. Ábrám a' Kánaán-földén lakék: Lót pedig a' Jordán mellet való városokban marada, és lakék Sodomában.

13. A' Sodomai emberek pedig igen gonoszok valának, és fölöttébb bünösök az Úr elött.

* *Sup.* 12. *b.* 7. *Inf.* 15. *c.* 18. & 26. *a.* 4. *Deut.* 34. *b.* 4. D 14. És monda az Úr Ábrámnak, minek-utánna el-válék töle Lót. * Emeld-fel szemeidet, és tekints a' helyröl, mellyen most vagy, Északra, és Délre, Nap-keletre, és Nap-nyúgotra.

15. Minden földet, mellyet látsz, néked adok, és a' te magodnak örökké.

16. És a' te magodat tészem, mint a' föld porát: ha valamelly ember meg-számlálhattya a' föld porát, a' magodat-is meg-számlálhattya.

17. Kelly-fel, és járd-el a' földet hoszszára, és szélire: mert néked adom azt.

18. Ábrám azért meg-indítván sátorát, elméne, és lakék Mambre völgye mellett, melly Hébronban vagyon: és ott óltárt épite az Úrnak.

XIV. RÉSZ.

Sodomiták el-raboltatnak öt Királyokkal együtt; Lóth a' fokasággal rabságba esik, és el-vitetik. Ábrám meg-gyözvén a' négy Királyt, a' kik el-rabolták vala Sodomát Lóthot a' több rabokkal, és prédákkal viszsza nyeri; viszsza-térvén Melchisedeknek mindenböl tizedet ád. Melchisedek Ábrámot meg-áldgya. Ábráhám az egész viszsza-nyert prédát viszsza-adgya a' Sodoma Királyának.

1. LÖN pedig az idöben, hogy Amrafel a' Sennaári Király, és Ariok a' Pontusi Király, és Kodorlahomor az Elamitai Király, és Tádal a' Pogányok Királya. A

2. Hadat támasztanának a' Sodomai Bára Király ellen, és a' Gomorrai Bersa Király ellen, és az Adamai Sennaáb Király ellen, és a' Seboimi Semeber Király ellen, és a' Bálai Király ellen, ez a' Ségor.

3. Mind ezek öszve gyülének az Erdös völgyben, melly most a' Sós tenger.

4. Mert tizen-két esztendeig szolgáltak vala Kodorlahomornak, és tizen-harmadik esztendöben el-pártolának töle.

5. Az-okáért tizen-negyedik esztendöben el-jöve Kodorlahomor, és a' Királyok, kik véle valának: és meg-verék Rafaimot Astarot karnaimban, és Zúzimot ö vélek, és Émimot Sáve-Kariataimban.

6. És a' Korræusokat a' Séir hegyein, Fárán mezöségéig, melly a' pusztában vagyon.

7. És meg-térének, és jövének Misfat kútyához, ez a' Kádes: és el-pusztíták az Amaletzitáknak minden tartományát, és az Amorræust, ki Asasontamárban lakik vala.

8. És ki-menének a' Sodomai Király, és B a' Gomorrai Király, és az Adamai Király, és a' Seboimi Király, és a' Bálai Király-is, melly a' Ségor: és a' sereget ellenek rendelék az Erdös völgyben:

9. Tudni-illik, az Elamitai Király Kodorlahomor, és a' Pogányok Királya Tádal, és a' Sennaári Király Amrafel, és a' Pontusi Király Áriok ellen, négy Király öt ellen.

10. Az Erdös völgynek pedig sok enyves kútai valának. Azért a' Sodomai és Gomorrai Király, hátat adának, és el-esének ott: és a' kik meg-maradtak vala, a' hegyre szaladának.

11. El-vivék pedig minden marhájokat C Sodomának és Gomorrának, és minden eleségre valójokat, és el-menének:

12. És Lótot-is, és az ö marháját, Ábrám öttsének fiát, ki Sodomában lakik vala.

13. És imé egy, a' ki el-szaladott vala, híré tévé az Hebræus Ábrámnak, ki az Amorræus Mambrénak, Eskol és Áner attyafiának völgyében lakik vala: mert ezek szövetséget szerzettek vala Ábrámmal.

14. Mellyet midön Ábrám hallott vólna, tudni-illik, hogy fogságba esett Lót az attyafia, számlála házánál született három-száz tizen-nyóltz serény szolgákat: és meg-üzé mind Dánig.

15. És el-osztván társait, reájok rohana éjjel: és meg-veré öket, és kergeté öket Hóbáig, melly Damaskusnak bal-felöl vagyon.

16. És viszsza hoza minden marhát, és Lótot az attyafiát az ö marhájával, az aszszony-állatokat-is, és a' népet.

17. Ki-méne pedig eleibe a' Sodomai Király, minek-utánna meg-tért a' Kodorlahomor, és a' Királyok, kik véle valának, meg-veréséből, Sáve völgyében, melly a' Király völgye.

* Heb. 7. a. 3. D 18. * Melkisedek pedig a' Sálemi Király, kenyeret és bort hozván elö, mert a' felséges Isten Papja vala,

19. Meg-áldá ötet, és monda: Áldott Ábrám a' magasságos Istentöl, ki az eget és földet teremtette:

20. És áldott a' magasságos Isten, kinek óltalmával az ellenségek kezeidben vannak. És tizedet ada néki mindenekböl.

21. Monda pedig a' Sodomai Király Ábrámnak: Add nékem a' lelkeket, a' többit vedd magadnak.

22. Ki felele néki: Kezemet emelem a' felséges Úr Istenhez, ki a' mennyet és földet bírja.

23. Hogy a' bél-fonal szálától-fogva a' saru kötéléig, semmit el-nem vészek a' tiéidböl; ne mondgyad: Én gazdagitottam-meg Ábrámot:

24. Azoktól meg-válva, a' miket megöttek az ifiak; és a' férfiaknak részek kivül, kik velem jöttek, Áner, Eskol, és Mambre: ezek vegyék-el részeket.

XV. RÉSZ.

Az Isten Ábrámnak fiat igér, kinek hívén Ábrám meg-igazúl, és az igéret földének jelétül áldozatot mutat-bé az Istennek, és az Isten meg-jelenti néki az ö maradékinak szarándokságokat.

A 1. Ezek azért meg-lévén, az Úr beszéde lön Ábrámhoz látás által, mondván: Ne félly Ábrám: Én vagyok óltalmad, és a' te igen nagy jutalmad.

2. És monda Ábrám, Uram Isten, mit adsz nékem? én el-mégyek magzatok-nélkül: és a' házam gond-viselöjének fia ez a' Damaskusi Eliezer.

3. Monda még-is Ábrám: Nékem pedig nem adtál magot: és imé a' házamban nemzetett szolgám én örökösöm lészen.

B 4. És leg-otttan az Úr beszéde lön hozzája, mondván: Nem lészen ez te örökösöd: hanem a' ki töled nemzettetik, az lészen örökösöd.

5. És kivivé ötet, és monda néki: * Tekints-fel az égre, és, ha lehet, számláld-meg a' tsillagokat. És monda néki: Igy lészen a' te magod. * Rom. 4. c. 18.

6. * Hün Ábrám az Istennek, és tulajdonittaték igazságra. * Rom. 4. a. 3. Gal. 3. a. 6. Jac. 2. a. 6. d. 23.

7. És monda néki: Én vagyok az Úr, ki téged ki-hoztalak a' Kaldæusok Urából, hogy néked adnám e' földet, és birnád azt.

8. Ö pedig monda: Uram Isten, honnét tudhatom, hogy birom azt?

9. É felelvén az Úr; Végy nékem, úgymond, három esztendös ünöt, és három esztendös ketskét, és három esztendös kost, gerlitzét-is, és galambot.

10. Ki mind ezeket vévén, * középben ketté vágá azokat; és a' két részeket egymás-ellenébe tévé: a' madarakat pedig el-nem osztá. * Jer. 34. d. 18.

11. És le-szállának a' madarak a' tagokra, és el-üzi vala azokat Ábrám.

12. És midön a' nap el-nyúgodnék, mély álom esék Ábrámra, és nagy és setétes rettenés jöve reája. C

13. És mondaték néki: Tudván tudgyad, hogy * szarándok lészen a' te magod a' nem ö földén, és szolgálat-alá hajtyák öket, és négy-száz esztendeig nyomorgatják. * Act. 7. a. 6.

14. Mind-az-által a' nemzetséget, melynek szolgálni fognak, én meg-itélem: és az-után ki-jönek nagy gazdagsággal.

15. Te pedig el-mégy az atyáidhoz békeségben, el-temettetvén jó vénségben.

16. A' negyedik nemzetségben pedig viszsza térnek ide: mert még bé nem töltek az Amorræusok hamisságí e' jelen-való ideig. D

17. Mikor azért el-nyúgott vólna a' nap, setétes homály lön, és füstölgö kemence jelenék, és egy tüzes lámpás, által-menvén amaz osztások között.

18. Azon a' napon * szövetséget tön az Úr Ábrámmal, mondván: A' te magodnak adom e' földet, Egyiptus folyó-vizétöl-fogva az Eufrátes nagy folyó-vizig: * Sap 12. b. 7. 13. a. 5. Inf. 26. a. 4. 2. Par. 9. f. 26.

19. A' Tzinæusokat, és Tzenezæusokat, Tzedmonæusokat.

20. És Hetæusokat, és Ferezæusokat, a' Rafaimokat-is.

21. És az Amorræusokat, és Kananæusokat, és Gergesæusokat, és Jebusæusokat.

XVI. RÉSZ.

Sárai a' szolgálóját Ágart feleségül adgya Ábrámnak, ki mébében fogad, kiért magát el-bizván meg-veti az Aszszonyát Sárait. Ágar Sáraitól sanyargattatván el-szalad; de az Angyaltól viszsza küldettetik, és Ismaelt szüli.

A 1. Sárai azért, az Ábrám felesége, nem szült vala magzatokat: hanem Ágar nevü Egyiptziai szolgálója lévén.

2. Monda a' férjének: Imé, meg-rekeſztett engem az Úr, hogy ne ſzüllyek: menny-
bé a' ſzolgálómhoz, talám töle fogadhatok
magzatokat. És mikor a' könyörgönek en-
gedne,

3. Vövé az Egyiptziai Ágart a' ſzolgálóját,
tíz eſztendövel az-után hogy Kánaánföldén
kezdettek vala lakni: és adá ötet a' férjének
feleségül.

B 4. Ki bé-méne hozzája. Az pedig látván
hogy méhében fogadott, meg-veté az aſz-
ſzonyát.

5. És monda Sárai Ábrámnak: Hamiſsan
tselekeſzel ellenem: én adtam kebeledbe
ſzolgálómat, ki látván hogy terhbe-eſett,
meg-vét engem: az Úr tégyen itéletet kö-
zöttem és közötted.

6. Kinek felelvén Ábrám; Ihon, ugy-
mond, a' ſzolgálód kezedben vagyon, úgy
bánnyál véle, a' mint tetſzik. Sanyargatván
azért ötet Sárai, el-futa.

7. És midön az Úr Angyala találta vólna
ötet a' víz-forrás-mellett a' puſztában, melly
Súr után a' kietlenben vagyon.

8. Monda néki: Ágar Sárai ſzolgálója,
honnét jöſz? és hová mégy? Ki felele: Sá-
rai az aſzſzonyom ſzine-elött futok.

C 9. És monda néki az Úr Angyala: Térj-
meg aſzſzonyodhoz, és alázd-magad az ö
keze alatt.

10. És ismég; meg-ſokasítván, ugymond,
meg-ſokasítom magodat, és meg-nem ſzám-
láltatik a' ſokaság miatt.

11. És az-után; Imé, ugy-mond, méhed-
ben fogadtál, és fiat ſzülſz, és annak nevét
Iſmaelnek hijad, mivelhogy meg-halgatta az
Úr nyomorúságodat.

12. Ez fene ember léſzen; az ö keze min-
denek ellen, és mindenek kezei ö ellene:
és minden attafiainak ellenekbe vonnya-fel
sátorit.

D 13. Hívá pedig az Úr nevét, a' ki néki
ſzóll vala: Te Iſten, ki láttál engem. Mert
ezt mondá: Bizonnyal itt láttam hátullyát az
engem-látónak.

Infr. 24. g. 62. 14. Az-okáért nevezé azt a' Kútat, az
Élö és engem-látó kúttyának. Ez Kádes és
Barad-között vagyon.

15. És ſzüle Ágar Ábrámnak fiat: ki an-
nak nevét Iſmaelnek hívá.

16. Nyóltzvan hat eſztendös vala Ábrám,
mikor Ágar Iſmaelt ſzülé néki.

XVII. RÉSZ.

Ábrámnak, és az ö feleségének Sárainak a' neve el-változtatik, mert ez elött Ábrám-nak, és Sárainak hívattattak; az-után Ábrahámnak és Sárának. A' Környül-metélkedéſt, mint békeſségnek jelét parantsolja az Iſten. Sárának férjfi magzat igértetik. Ábrahám a' környül-metéléſt el-követi.

1. MINEK-UTÁNNA pedig kilentzven-
kilentz eſztendös kezdett vólna lenni, meg-
jelenék néki az Úr; és monda néki: Én a'
mindenható Iſten: járj elöttem, és légy te-
kélletes. A

2. És ſzövetségemet téſzem közöttem,
és közötted, és fölötte igen meg-ſokasítlak
tégedet.

3. Le-borúla Ábrám az ö ortzájára.

4. És monda néki az Iſten: Én vagyok,
és az én ſzövetségem te-veled, * és ſok nem-
zetségek attya léſzſz.

** Ezec. 44. c. 20. Rom. 4. c. 17.*

5. És többé nem hívattatik a' te neved
Ábrámnak: hanem Ábrahámnak neveztetel:
mert ſok nemzetségek attyává rendeltelek
téged.

6. És fölötte igen nevekedtetlek, és nem-
zetségekké téſzlek téged, és Királyok ſzár-
maznak töled.

7. És meg-erösítem ſzövetségemet kö-
zöttem, és közötted, és a' te magod-között
utánnad az ö nemzetségekben, örök ſzövet-
séggel: hogy légyek te Iſtened, és a' te
magodé utánnad.

8. És néked adom, és a' magodnak a' te
ſzarándokságodnak földét, egéſz Kánaán föl-
dét örökké-való birodalomúl, és ö Iſtenek
léſzek. B

9. Monda ismég az Iſten Ábrahámnak: *
Te-is meg-örízed tehát ſzövetségemet, és a'
te magod-utánnad az ö nemzetségiben.

** Act. 7. a. 8.*

10. Ez az én ſzövetségem, mellyet meg-
tartsatok én közöttem, és ti közöttetek, és
a' te magod utánnad: Minden férjfi környül-
metélteſsék közzületek:

11. És környül-metéllyétek a' ti férjfiú-
ságtok börének eleit, hogy az * jelül légyen
a' közöttem és közöttetek-való ſzövetségnek.

** Rom. 4. b. 11. Lev. 12: a. 3. Luc. 2. c. 22.*

12. A' nyóltzad-napi gyermek környülme-
télteſsék köztetek; minden férjfi a' ti nem-
zetségtekben: környül-metélteſsék akár há-
zatokban ſzületett, akár pénzen vétetett ſzol-
ga, és valaki nem a' ti ágatokból léend-is:

13. És az én kötéſem teſteteken léſzen
örök ſzövetségül.

14. A' férjfi, a' kinek férjfisága börének
elei környül metélt nem léſzen, ki-töröltet-
tik az a' lélek az ö népe-közül: mert kö-
téſemet fel-bontotta.

15. Monda még-is az Iſten Ábrahámnak:
Sárait a' feleségedet, ne hijad Sárainak, ha-
nem Sárának. C

16. És meg-áldom ötet, és ö töle adok
néked fiat, kit meg-áldok, és ſok nemzet-
ségekké léſzen, és népek Királyi ſzármaznak
töle.

17. Le-borúla Ábrahám az ö ortzájára,
és nevete, mondván ſzívében: Álitod-é
hogy ſzáz eſztendösnek fia ſzületik? és a'
kilentzven eſztendös Sára ſzül-é?

18. És monda az Iſtennek: Bár tsak Is-
maël élne elötted.

19. És monda az Iſten Ábrahámnak: * Sá-

** Inf. 18.*

b. 10. & 21. *a.* 2.

ra a' feleséged fiat szül néked, és annak nevét Isáaknak hijad, és szerzem az én kötésemet ö vele örök szövetségül, és az ö magvával ö utánna.

20. Ismaël-felöl-is meg-halgattalak: imé meg-áldom ötet, és fel-nevelem, és igen meg-sokasitom ötet: tizen-két fejedelmeket nemz, és nagy nemzetséggé tészem ötet.

D 21. Kötésemet pedig meg-erösítem Isáákkal, kit Sára szül néked ez idökor a' más esztendöben.

22. És mikor el-végezödött vólna a' vele szóllónak beszéde, fel-méne az Isten Ábrahámtól.

23. Vévé pedig Ábrahám Ismaëlt a' fiát, és házánál született minden szolgait, és mind a' kiket vött vala, minden férjfiakat az ö házának minden legényi-közzül, és mingyárt azon nap környül-metélé az ö férjfiságok börének eleit, a' mint Isten parantsolta vala néki.

24. Ábrahám kilentzven-kilentz esztendös vala mikor környül-metélé férfisága börének eleit.

25. És Ismaël a' fia, tizen-három esztendöt töltött vala az ö környül-metélésének idején.

26. Azon nap metéltetett-környül Ábrahám, és Ismaël a' fia.

27. És az ö házának minden férfiai, mind az ö házánál született szolgák, 's mind a' pénzen vétetettek, és az idegenek eggyütt környül-metélkedtenek.

XVIII. RÉSZ.

Ábrahám három Angyalt ifjak képében házához bé-fogad, kik Sárának férjfi magzatot igérnek: Sára annak meg-nevetéséért dorgáltatik. Meg-jelentetik Sodomának el-veszrése. Ábrahám Sodomáért hatszor könyörög.

Heb. 13. *a.* 2. A 1. MEG-JELENÉK pedig néki az Úr Mambre völgyében, mikor az ö sátora ajtajában ülne a' nap hévségében.

2. És mikor fel-emelte vólna szemeit, három férjfi jelenék-meg néki, közel álván hozzája: kiket mikor látott vólna, eleikbe futamék az ö sátora ajtajából, és a' földig imáda.

3. És monda: Uram, ha kedvet találtam szemeid-elött, ne meny-el szolgád-mellöl:

4. Hanem egy kevés vizet hozok, és mossátok-meg lábatokat, és nyúgodgyatok a' fa-alatt.

5. És egy falat kenyeret tészek-elö, és erösittsétek-meg szíveteket, az-után mennyetek-el: mert azért tértetek-bé szolgátokhoz. Kik mondának: Tselekedgyél a' mint szóllál.

6. Siete Ábrahám a' sátorba Sárához, és monda néki: Siess, három mérték liszt-lángot egyelits, és tsinály hamuban-sült pogátsákat.

7. Ö pedig a' tsordához futa, és hoza onnét egy igen gyenge 's jó borjút, és adá a' gyermeknek: ki siete, és meg-fözé azt. B

8. Vajat-is hoza és tejet; és a' borjút mellyet meg-fözött vala, és eleikbe tévé. Ö pedig mellettek áll vala a' fa-alatt.

9. És mikor öttek vólna, mondanak néki: Hol vagyon Sára a' feleséged? Ö felele: Imé a' sátorban vagyon.

10. Kinek monda: * Visszza-térvén hozzád jövök ezen idöben, életem lévén, és fia lészen Sárának a' feleségednek. * *Sup.* 17. *c.* 19. *Inf.* 21. *a.* 1. *Rom.* 9. *b.* 9. 1. *Per.* 3. *a.* 6.

11. Mellyet halván, Sára mosolyodék a' sátor ajtaja-megett. Mind ketten pedig vének valának, és korosok, és meg-szüntek vala Sárában az aszszonyok szokott folyási.

12. Ki alattomban mosolyodék, mondván: Minek-utánna meg-aggottam, és az én uram vén, a' gyönyörüséget üzzem-é?

13. Monda pedig az Úr Ábrahámnak: Miért nevete Sára, mondván; Vallyon bizonnyal szülök-é vén aszszony lévén?

14. Vallyon 's valami nehéz-é az Istennek? igérétem-szerént meg-terek hozzád ezen idöben, életem lévén, és Sárának fia lészen.

15. Tagadá Sára, mondván: Nem nevettem; félelemmel meg-rettenvén. Az Úr pedig; Nem úgy vagyon, ugy-mond: de nevettél.

16. Mikor pedig fel-költek vólna onnét a' férfiak, fordíták szemeket Sodoma-ellen: és Ábrahám eggyütt mégyen vala, késérvén öket.

17. És monda az Úr: el-titkolhatom-é Ábrahámtól a' miket tselekedendö vagyok.

18. * Holott nagy és igen erös nemzetté léendö; és MEG-ÁLDATNAK ö benne a' földnek minden nemzetségi? * *Sup.* 12. *a.* 3 *Inf.* 32. *d.* 17. C

19. Mert tudom, hogy meg-parantsollya a' fiainak, és az ö házának maga-után, hogy meg-örizzék az Úr útat, és tselekedgyék az itéletet és az igazságot: hogy reájok hozza az Úr Ábrahámért mind a' miket néki szóllott.

20. Monda azért az Úr: Sodoma és Gommorra kiáltása meg-sokasodott, és az ö bünök igen meg-nehezedett.

21. Alá-mégyek és meg-látom, ha a' hozzám jött kiáltást tselekedettel bé-tellyesíttették-é; a' vagy nem úgy vagyon-é, hogy tudgyam.

22. És el-fordúlának onnét, és el-menének Sodomába: Ábrahám pedig még-is az Úr elött áll vala.

23. És hozzája közelgetvén, monda: Elveszted-é az igazat az Istentelennel?

24. Ha ötven igazak lésznek a' várasban, együtt vesznek-é? és nem engedsz-é-meg annak a' helynek ötven igazért, ha benne léendnek?

25. Távúl légyen töled, hogy e' dolgot mivellyed, és meg-öllyed az igazat az Istentelennel, és ollyan légyen az igaz mint az Istentelen; nem hozzád illendö ez: ki az

egéſz földet itéled, ſemmi-képpen ez ítéletet nem tselekeſzed.

26. És monda az Úr néki: Ha ötven igazat találandok Sodoma városában, meg-engedek az egéſz helynek azokért.

D 27. És felelvén Ábrahám, monda: Mivel egyſzer el-kezdettem, ſzóllok az én Uramnak, holott por és hamu vagyok:

28. Hogy-ha az ötven igazaknál öttel kevesben léſznek, el-törlöd-é a' negyven-ötért, az egéſz várast? És monda: Nem törlem-el, ha ott negyven-ötöt találandók.

29. És ſzólla ismég néki: Ha pedig negyvenen találtatnak ott, mit tselekeſzel? Monda: Meg-nem büntetem a' negyvenért.

30. Kérlek, ugymond, Uram, ne haragudgyál, ha ſzóllok: Hogy-ha ott harmintzan találtatnak? Felele: Nem tselekeſzem, ha ott harmintzat találok.

31. Mivel egyſzer, úgymond, el-kezdettem, ſzóllok az én Uramnak: Hogy-ha húſzan találtatnak ott? Meg-nem ölöm a' húſzért.

32. Kérlek, úgymond, ne haragudgyál Uram, ha még egyſzer ſzóllok: Hogy-ha tízen találtatnak ott? És monda: El-nem törlöm a' tízért.

33. És el-méne az Úr, minek-utánna megſzünék ſzóllani Ábrahámnak: és ö viſzſzatere helyére.

XIX. RÉSZ.

Lót két Angyalt házába bé-fogad; a' Sodomitáktól ſarkaltatik, hogy a' két iſſjat (azoknak lát ſzottak az Angyalok) ki-adgya, az otsmány terméſzet ellen való fajtalanságra. Lótot az Angyalok feleségével, 's két Leányával együtt ki-viſzik a' Sodoma veſzedelméből. Lót felesége hátra-tekintvén kőbálvánnyá válik. Lót a' leányitól meg-réſzegittetvén vétkezik vélek; kiktöl ſzármaznak a' Moábiták, és Ammoniták.

Heb. 13. a. 2. A 1. ÉS két Angyal jöve Sodomába eſtve, és Lót ül vala a' város kapujában. Ki midön öket látta vólna, fel-kele, és eleikbe méne: és imáda artzal a' földre borúlván.

2. És monda: kérlek, Uraim, térjetek ſzolgátok házába, és maradgyatok ott: moſsátok-meg lábaitokat, és reggel mennyetek-el útatokra. Kik mondának: Semmi-képen nem, hanem az útſzán matadunk.

3. Igen kénſzerité öket, hogy bé-térnének hozzája: és bé-menvén házába, lakodalmat ſzerze, és kovaſztalan pogátsákat süte: és évének.

4. Minek-elötte pedig fekünni mennének, a' város férfiai környül-vévék a' házat, a' gyermektöl-fogva mind a' vénig, az egéſz nép egyenlö-képen.

5. És ſzólliták Lótot, és mondának néki: Hol vannak a' férfiak, kik éjjel hozzád bé-jöttek? hozd ide-ki azokat, hadd ismérjük-meg öket.

6. Ki-menvén hozzájok Lót, utánna bézárván az ajtót, monda:

7. Ne tselekedgyétek, kérlek, atyámfiai, ne tselekedgyétek e' gonoſzt.

8. Két leányom vagyon, kik még férjfiat nem ismértek: ki-hozom öket hozzátok, és azokkal éllyetek gonoſzúl, a' mint néktek fog-tetſzeni, csak hogy e' férfiaknak ſemmi gonoſzt ne tselekedgyetek, mivel az én hajlékom árnyéka-alá jöttek. B

9. Azok pedig mondának: Eredgy tova. ismég mondának: Bé-jöttél mint jövevény; azért-é hogy itélly? te magadat azért inkább meg-ſanyargatunk hogy-ſem ezeket. * És fölötte igen nagy erőſzakot tönek Lóton: és immár közel vala, hogy bé-törnék az ajtót. * 2. Pet. 2. b. 8.

10. És imé ki-nyújták kezeket a' férjfiak, és bé-vivék Lótot hozzájok, és bé-zárák az ajtót.

11. És azokat, a' kik kivül valának, * vakſsággal verék-meg, a' leg-kiſsebbiktöl-fogva a' leg-nagyobbikig; úgy, hogy az ajtót meg-nem találhatnák. * Sap. 19. c. 26.

12. Mondának pedig Lótnak: Vagyon-é itt valaki hozzád tartozó, vöd, vagy fiaid, vagy leányid; mind a' kik tiéid, vidd-ki e' városból: C

13. Mert el-töröllyük e' helyt, mivelhogy ezek kiáltáſa meg-nevekedett az Úr előtt, ki minket küldött, hogy el-veſzeſsük öket.

14. Ki-menvén azétt Lót, ſzólla az ö vejinek kik el-véendök valának a' leányit, és monda: Kellyetek-fel, mennyetek-ki e' helyből: mert el-törli az Úr e' várast. És úgy tetſzék nékik, mintha tréfában ſzóllana.

15. És mikor reggel lött vólna, kénſzeríték ötet az Angyalok, mondván: Kellyfel, vedd a' feleségedet, és két leányidat; hogy te ſe veſzſzel együtt a' város latorſágában.

16. Midön el-halgatná, ragadák az ö kezét, és a' felesége 's két leányi kezét, mivelhogy az Úr kedvezne néki. D

17. * És ki-vivék ötet, és helyhezteték a' város-kivül: és ott ſzóllának néki, mondván; Tarts-meg lelkedet: hátra ne tekints, és ſohol meg-ne álly a' környül-való tartományban: hanem a' hegyen ſzabadítsd-meg magad, hogy te ſe veſzſz-el együtt. * Sap. 10. a. 6.

18. És monda Lót nékik: Kérlek, Uram.

19. Miérthogy a' te ſzolgád kedvet talált elötted, és fel-magaſztaltad irgalmaſságodat, mellyet velem töttél, hogy lelkemet ki-ſzabaditanád; nem-is ſzabadúlhatok-meg a' hegyen, né-talán el-érjen engem a' veſzedelem, és meg-hallyak.

20. Ez a' kitsiny város közel vagyon, mellybe ſzaladhatok, és abban meg-ſzabadúlok: nem-de-nem kitsiny-é, és él az én lelkem? E

21. És monda néki: Imé ebben-is be-vöttem könyörgéſidet, hogy fel-ne forgaſsam a' várast, mellyért ſzóllottál.

22. * Siess, és szabadúlly-meg ott: mert nem mivelhetek semmit, míg oda bé-nem mégy. Az-okáért nevezteték az a' város Ségornak.

23. A' nap fel-jöve a' földre, és Lót béméne Ségorba.

24. * Botsáta azért az Úr Sodomára és Gomorrára kén-köves és tüzes esöt az Úrtól az égböl:

25. És fel-forgatá ezeket a' váraſokat, és mind a' környül-való tartományt, a' váraſoknak minden lakóit, és a' földnek minden zöldit.

26. * És a' felesége hátra tekintvén, só oszlopá változék.

27. Ábrahám pedig fel-kelvén reggel a' hol az-elött állott vala az Úrral.

28. Tekinté Sodomát és Gomorrát, és annak a' tartománynak minden földét: és láta a' földröl fel-menö szikrás hamvat, mint a' kementze füstit.

29. Mert mikor fel-forgatná az Isten annak a' tartománynak váraſit, meg-emlékezvén Ábrahámról, meg-szabadítá Lótot a' váraſok veszedelméböl, mellyekben lakott vala.

30. És fel-méne Lót Ségorból, és lakék a' hegyen, az ö két leánya-is véle (mert fél vala Ségorban lakni,) és lakék egy barlangban az ö két leányával.

31. És monda a' nagyobbik a' kiſsebbiknek: az atyánk vén, és senki a' földön megnem maradott a' férfiakból, ki bé-jöhetne hozzánk az egész föld szokáſa-szerént:

32. Jer, részegíttsük-meg ötet borral, és hállyunk véle, hogy magot tarthaſsunk az atyánktól.

33. Adának azért az attyoknak bort innya azon éjjel: és bé-méne a' nagyobbik, és az attyával hála: Ö pedig nem érzé, sem mikor melléje feküt a' leánya, sem mikor fel költ.

34. Másod napon-is monda a' nagyobbik a' kiſsebbiknek: Imé tegnap az atyámmal háltam, adgyunk bort innya néki ez éjjel-is, és hálly véle, hogy magot tartsunk az atyánktól.

35. Adának azon éjjel-is az attyoknak bort innya, és bé-menvén a' kiſsebbik leánya, véle hála: és akkor sem érzé mikor az melléje feküt, vagy mikor fel-költ.

36. Terhbe esének azért Lótnak két leányi az attyoktól.

37. És a' nagyobbik fiat szüle, és hívák annak nevét Moábnak: ez a' Moabiták attya e' jelen-való napig.

38. A' kiſsebbik-is fiat szüle, és hívá az ö nevét Ámmonnak, az-az, az én népem fia: ez attyok az Ámmonitáknak mind e' máiglan.

XX. RÉSZ.

Ábrahámnak Gerárisba-való szarándoksága. Abimélek Király Sárát Ábrahámtól el-vészi, mellyért az Istentöl álmában meg-intetvén, nagy ajándékokkal szeplö-nélkül viſsza adgya. Ábrahám könyörgésére Abimélek Király tsapáſi meg-szünnek.

1. EL-MENVÉN onnét Ábrahám a' déli földre, Kádes és Sur-között lakék: és szarándokúl lakék Gerarisban.

2. És mondá a' feleségéröl Sáráról: Én húgom. El-külde azért Abimélek a' Gerarai Király, és el-viteté ötet.

3. Jöve pedig az Isten Abimélekhez álmában éjjel, és monda néki: Imé meg-halsz az aszszony-állatért, mellyet el-vittél: mert férje vagyon.

4. Abimélek pedig nem illette vala ötet, és monda: Uram, nem-de a' tudatlan és igaz népet-is meg-ölöd-é?

5. Nem ö mondotta-é nékem; Én húgom: és ez-is azt mondotta; Én bátyám? az én szívem együgyüségében, és az én kezeim tiſztaságában tselekedtem ezt.

6. És monda néki az Isten: Én-is tudom hogy együgyü szívböl tselekedted: és azért öriztelek-meg, hogy ne vétkeznél ellenem, és nem engedtem, hogy illetnéd ötet.

7. De immár add-meg feleségét a' férjének, mert proféta: és imádkozik éretted, és élsz: ha pedig meg-nem akarod adni, tudgyad, hogy halállal halsz-meg te, és minden, a' mi tiéd.

8. És azontól fel-kelvén éjjel Abimélek, elö-hívá minden szolgáit, és meg-beszéllé mind ez igéket az ö fülökbe, és a' férjfiak minnyájan igen meg-ijedének.

9. Hívá pedig Abimélek Ábrahámot-is, és monda néki: Mit miveltél nékünk? mit vétettünk ellened, hogy reám és országomra nagy bünt hoztál? a' mit nem kellett vólna mivelned, azt mivelted nékünk.

10. És megint seddödvén, monda: Mit láttál, hogy ezt tselekednéd?

11. Felele Ábrahám: Azt gondolám magamban, mondván: Ne-talám nints Isteni félelem e' helyen: és meg-ölnek engem az én feleségemért:

12. De egyéb-képpen-is * bizony én húgom, az atyám leánya, és nem az anyám leánya, és feleségül vöttem ötet.

13. Minek-utánna pedig ki-hozott engem az Isten az atyám házából, mondék néki: Ez irgalmaſságot tedd velem: minden helyen, a' mellybe megyünk, azt mondgyad, hogy bátyád vagyok.

14. Vön azért Abimélek juhokat és teheneket, és szolgákat és szolgálókat, és adá Ábrahámnak: és meg-adá néki Sárát a' feleségét, és monda:

15. A' föld elöttetek vagyon, valahol néked tetszik, ott lakjál.

16. Sárának pedig monda: Imé ezer ezüst pénzt adtam a' bátyádnak, és ez légyen szemeid fedele mindenek-elött, a' kik veled van-

nak, és valahová menendesz: és meg-emlékezzel, hogy téged benne kaptak.

17. Ábrahám imádságára pedig, meg-gyógyítá Isten Abiméleket, és a' feleséget, és a' szólgálóit, és szülének:

18. Mert bé-zárlotta vala az Ur Abimélek háza-népének minden méhét, Sáráért az Ábrahám feleségéért.

XXI. RÉSZ.

Isák születtetik, és környül-metéltetik. Ismaël az Annyával Ágarral ki-üzettetik; fel-növén meg házasodik. Abimélek békességet tészen Ábrahámmal.

A 1. MEG-LÁTOGATTA pedig az Úr Sárát, a' mint * meg-ígérte vala: és bé-tellyesité, a' miket szóllott vala.

*Sup. 17. c. 19. & 18. b. 10.

2. És méhében fogada, * és fiat szüle vénségében, a' melly idöben az-elött megmondotta vala néki az Isten.

* Gal. 4. c. 23. Heb. 11. c. 11.

3. És hívá Ábrahám az ö fiának nevét, kit Sára szült vala néki, Isáaknak:

*Sup. 17. d. 10.

4. És környül-metélé ötet nyóltzad-napon, * a' mint Isten meg-parantsolta néki,

Mat. 1. a. 2.

5. Mikor száz esztendös vólna: mert az attyának e' korában született Isáak.

6. És monda Sára: Nevetést szerzett nékem az Isten: valaki hallya, együtt nevet velem.

7. És megint monda: Ki hitte vólna hogy azt hallaná Ábrahám, hogy Sára fiat szoptatna, kit szült néki már vénnek?

8. Fel-nevekedék azért a' gyermek, és el-választaték a' téjtöl: és Ábrahám nagy lakodalmat szerze az ö el-választása napján.

9. És mikor látta vólna Sára az Egyiptziai Ágar fiát játzodozni Isáakkal az ö fiával, monda Ábrahámnak:

* Gal. 4. d. 10.

10. * Vesd-ki e' szolgálót, és fiát: mert nem lészen örökös a' szolgáló fia az én fiammal Isáakkal.

B 11. Nehezen vévé ezt Ábrahám a' fiáért.

12. Kinek monda az Isten: Ne tessék néked nehéznek a' gyermeked és a' szolgálód dolga: valamit néked Sára mondand, hallgasd-meg az ö szavát: mert * Isáakban neveztetik néked magod.

* Rom. 9. b. 7. Heb. 11. d. 18.

13. De a' szolgáló fiát-is nagy nemzetté tészem, mert te magod.

14. Fel-kele azért Ábrahám reggel, és kenyeret, 's egy tömlö vizet vévén, annak vállára tévé, és oda adá a' gyermeket, és el-botsátá ötet. Ki mikor el-ment vólna, bujdosik vala Bersabée pusztájában.

15. És midön el-fogyott vólna a' víz a' tömlöböl, el-veté a' gyermeket az ott-való fáknak eggyike alá.

16. És el-méne, és le-üle ellenében távúl, a' mennyire a' kéz-ijal löhetni, mert monda: Nem nézem a' meg-haló gyermeket: és ellenébe ülvén, fel-emelé szavát, és síra.

17. Meg-halgatá pedig Isten a' gyermek szavát: és szólitá az Isten Angyala menyböl Ágart, mondván: Mit mivelsz Ágar? nefélly; mert meg-halgatta Isten a gyermek szavát a' helyröl a' hol vagyon.

18. Kelly-fel, vedd-fel a' gyermeket, és fogjad a' kezét: mert nagy nemzetté tészem ötet. C

19. És meg-nyitá Isten annak szemeit: ki látván egy víz-kútat, el-méne, és meg-töltè a' tömlöt, és innya ada a' gyermeknek.

20. És véle vala: ki fel-nevekedék, és lakék a' pusztában, és nyilas ifiúvá lön.

21. És Fárán pusztájában lakék, és az annya feleséget vön néki Egyiptus földéböl.

22. Azon idöben monda Abimélek, és Fikol a' serege hadnagyja Ábrahámnak: Az Isten veled vagyon mindenekben, mellyeket tselekesszel.

23. Esküdgyél-meg azért az Istenre, hogy nem ártasz nékem, sem maradékimnak, sem ágazatomnak: hanem, az irgalmasságszerént, * mellyet tselekedtem veled, tselekesszel velem, és a' földel, mellyben jövevényül laktál. * Sup. 20. d. 13.

24. És monda Ábrahám: Meg-esküszöm.

25. És meg-dorgálá Abiméleket a' víz-kútért, mellyet erövel el-vöttek vala a' szolgai.

26. És felele Abimélek: Nem tudtam, kitselekedte e' dolgot: de te sem jelentetted-meg nékem; és én sem hallottam, hanem tsak ma.

27. Vön azért Ábrahám juhokat és ökröket, és adá Abiméleknek: és ketten szövetséget szerzének. D

28. És állata Ábrahám a' nyájból hét bárányt félre.

29. Kinek monda Abimélek: Mire-való e' hét bárány, mellyeket félre állattál?

30. Ö pedig; A' hét bárányt, úgy-mond, vedd-el kezemböl: hogy bizonyságúl légyenek nékem, hogy én ástam e' kútat.

31. Az-okáért hívattaték az a' hely, Bersabeé-nak: mert ott mind a' kettö meg-esküttek.

32. És szövetséget szerzének az esküvés kúttyáért.

33. Fel-kele pedig Abimélek, és Fikol a' serege hadnagyja, és viszsza-térének a' Palæstinusok földére. Ábrahám pedig ligetet plántála Bersabeében, és segétségül hívá ott az örök Úr Isten nevét.

34. És lakosa lön a' Palæstinusok földének sok ideig.

XXII. RÉSZ.

Az Isten Ábrahámnak hitét, és engedelmességét próbálván meg-parantsolja, hogy Isákot fel-áldozza: kinek-is engedvén fel-akarta áldozni; de az Angyaltól meg-gátóltatik. Ábrahámnak ez engedelmességért ismét ujonnan ö benne a' nemzeteknek áldása igértetik. Náchornak, Ábrahám attyafiának, fiai elö-számláltatnak.

A
Judit 8. c. 22. *Heb.* 11. d. 17.

1. MELLYEK minek-utánna meg-történtek, meg-kisérté Isten Ábrahámot, és monda néki: Ábrahám, Ábrahám. Ö pedig felele: Ihol vagyok.

2. Monda néki: Vegyed az egyetlen egy fiadat, kit szeretsz, Isáákot, és menny a' látás földére: és ott áldozd-meg ötet éppen-égö áldozatúl, az egyik hegyen, mellyet mutatok néked.

3. Az-okáért Ábrahám éjjel fel-kelvén, meg-nyergelé szamárát: két inat vívén magával, és Isáákot a' fiát. És mikor az éppen-égö áldozatra fákat vágott vólna, el-méne a' helyre, mellyet parantsolt vala néki az Isten.

4. Harmad napon pedig, fel-emelvén szemeit, távúl látá a' helyt:

5. És monda az inasinak: Várjatok itt a' szamárral: én's a' gyermek amaddig sietvén, minek-utánna imádandunk, meg-térünk hozzátok.

B
6. El-vivé az éppen-égö áldozatra-való fákat-is, és tévé Isáákra a' fiára: ö pedig a' tüzet 's a' kardot viszi vala kezeiben. És midön ketten együt mennének,

7. Monda Isáák az ö attyának: Atyám. Ö pedig felele: Mit akarsz fiam? Imé, úgymond, a' tüz és a' fák: hol vagyon azéppen-égö áldozatra-való állat;

8. Monda pedig Ábrahám: Az Isten szerez magának, fiam, éppen-égö áldozatra-való állatot. Mennek vala azért együtt:

9. És jutának a' helyre, mellyet mutatott vala néki az Isten: mellyen óltárt épite, és a' fákat felyül reá-raká: és mikor meg-kötözte vólna Isáákot a' fiát, tévé ötet az óltárra a' rakás fára.

10. És ki-nyújtá kezét, és ragadá a' kardot * hogy meg-áldozná a' fiát.

* *Jac.* 2. d. 21.

11. És imé az Ur Angyala menyböl kiálta, mondván: Ábrahám, Ábrahám. Ki felele: Ihol vagyok.

C
12. És monda néki: Ki ne nyújtsad kezedet a' gyermekre, és semmit ne tselekedgyél néki: most ismértem-meg, hogy féled az Istent, és nem kedveztél a' te egyetlen egy fiadnak érettem.

13. Fel-emelé Ábrahám szemeit, és láta háta-megett szarvainál-fogva a' töviseken-között egy meg-akadott kost; mellyet vévén, éppen-égö áldozatot tön a' fiáért.

14. És nevezé annak a' helynek nevét, az Ur-lát. Onnan a' mái napiglan mondatik: Az Ur-lát hegyén.

15. Szóllitá pedig az Ur Angyala Ábrahámot másodszor menyböl, mondván:

* *Psal.* 104 a. 9. *Luc.* 1. g. 73. *Eccli.* 44. d. 2. *Heb.* 6. c. 13. 1. *Mac.* 2. f. 32.

16. * Én-magamra esküdtem, úgy mond az Ur: mivelhogy e' dolgot tselekedted, és nem kedveztél a' te egyetlen egy fiadnak érettem:

17. Meg-áldalak téged, és meg-sokasitom magodat, mint az égnek csillagit, és mint a' fövényt, melly a' tenger partyán vagyon: bírni fogja a' magod az ö ellenségi kapuit.

18. * És MEG-ÁLDATNAK a' magodban a' földnek minden nemzetségi, mivelhogy az én szómnak engedtél.

* *Sup.* 12. a. 3. & 18. c. 18. *Infr.* 26. a. 4. *Act.* 3. d. 25. *Eccl.* 44. d. 25.

19. Meg-téré Ábrahám az ö szolgaihoz, és el-menének együtt Bersabeéba, és ott lakék.

20. Ezek igy meg-lévén, hiré tévék Ábrahámnak, hogy Melka-is fiakat szült vólna Nákornak az attyafiának.

21. Huszt elsö-szülöttét, és Buzt annak öttsét, és Kámuelt a' Syrusok attyát;

22. És Kasedet, és Azaut, Feldást-is és Jedlafot.

23. És Bátuelt, kitöl született Rebekka: ezt a' nyóltzat szülé Melka, Nákornak Ábrahám attyafiának.

24. Az ö Roma-nevü ágyasa pedig, nemzé Tábeét, és Gahamot, és Tahast, és Máakát.

XXIII. RÉSZ.

Sára halálán Ábrahámkesereg. Efrontúl szántó földdel együtt sirt vészen, 's abba Sárát temeti.

1. ÉLT pedig Sára száz huszon-hét esztendeig.

2. És meg-hala Arbee városában, melly a' Hebron, Kánaán-földén: és el-jöve Ábrahám, hogy kesergené és siratná ötet.

A
3. És mikor fel-költ vólna a' temetés szolgáltatásától, szólla a' Het fiainak, mondván:

4. Jövevény vagyok és szarándok ti-nálatok: adgyatok nékem temetö-helyre-való igazságot köztetek, hogy el-temessem halottamat.

5. Felelének a' Het fiai, mondván.

6. Halgass minket uram, Isten fejedelme vagy közöttünk: a' válogatott temetöhelyeinkbe temesd halottadat: és senki téged el nem tilthat, hogy koporsójában ne temesd halottadat.

7. Fel-kele Ábrahám, és imádá a' föld népét, tudni-illik a' Het fiait:

8. És monda nékik: Ha tetszik lelketeknek, hogy el-temessem halottamat, halgassatok engem, és esedezzetek érettem Efronnál a' Séor fiánál:

B
9. Hogy adgya nékem a' kettös barlangot, melly az ö szántó-földének végén vagyon: méltó pénzen adgya azt nékem elöttetek temetésre-való örökségül.

10. Lakik vala pedig Efron a' Het fiai közöt, és felele Efron Ábrahámnak mindenek hallattára, kik bé-mennek-vala annak a' városnak kapuján, mondván:

11. Semmi-képpen úgy nem légyen uram, hanem inkább te hallyad, a' mit szóllok, A' szántó-földet néked adom, és a' bennevaló barlangot, az én népem fiai-elött, temesd-el halottadot.

C
12. Imáda Ábrahám a' föld népe-elött.

13. És szólla a' környül-álló nép-elött Efronnak: Kérlek, hogy halgass engem;

Pénzt adok a' szántó-földért: vedd-fel azt, és úgy temetem abba halottamat.

14. És felele Efron:

15. Uram, halgass engem: A' föld, mellyet kérsz, négy-száz ezüst siklust ér: ez az árra közöttem és közötted: de mennyi ez? temesd-el halottadat.

16. Mellyet midön Ábrahám hallott vólna, ki-méré a' pénzt, mellyet Efron kért vala, a' Het fiai hallásokra, négy-száz ezüst siklust, közönséges próbált pénzt.

17. És meg-erösítteték a' szántó-föld, melly valaha Efroné vólt, mellyben a' kettös barlang vala, Mámbre ellenében, mind az, 's mind a' barlang, és annak minden határiban-való fája körös-környül.

D

18. Hogy Abrahámé lenne örökségül; a' Het fiainak, és mind azoknak látására, kik bé-mennek vala annak a' városnak kapuján.

19. És úgy temeté-el Ábrahám Sárát a' feleségét a' szántó-földnek kettös barlangjában, melly Mambrét nézi vala. Ez a' Hebron Kánaán földén.

20. És meg-erösítteték a' szánto-föld, és a' benne-való barlang a' Het fiaitól, Ábrahám örökös temetö-helyének.

XXIV. RÉSZ.

Ábrahám a' szolgáját Mésopotámiába küldi, hogy Isaáknak feleséget keressen. A' szolga egy kútnál meg-álván jelt tészen, hogy ki lenne a' kútra jövendö leányzók közzül Isaák társa. Rebekkán bé-telvén a' jel, az Annyától, 's Attyafiaitól meg-kéri; kik mindegyet értvén, Rebekkát Isaáknak meg-viszi, kit-is feleségül vészen: az Anya halálán lévö szomorúságát enyhiti.

A

1. ABRAHÁM pedig vén és idös vala, és az Ur mindenekben meg-áldotta vala ötet.

* *Inf.* 47. 2. 29.

2. És monda az ö háza idösb szolgájának, ki bir vala mindenével, a' mie vala: * Tedd tomporám-alá a' kezedet.

3. Hogy meg-esküsselek az Urra, a' menynek és földnek Istenére, hogy ne végy feleséget a' fiamnak a' Kananæusok leányiközzül, kik-között lakom:

4. Hanem az én földembe, és az én rokonságimhoz menny, és onnét végy feleséget a' fiamnak Isaáknak.

5. Felele a' szolga: Ha el nem akar jöni velem az aszszony-állat e' földre, viszszakell-e vinnem a' fiadat a' helyre, mellyröl te kijöttél!

6. És monda Ábrahám; Meg-lásd, hogy valaha oda viszsza ne vigyed a' fiamat.

7. A' menynek Ura Istene, a' ki engem ki-hozot az atyám házából, és az én születe-sem földéből, a' ki szóllott nékem, és meg-esküdött nékem, mondván: * A' te magodnak adom e' földet: ö elküldi Angyalát elötted, és onnét végy feleséget a' fiamnak:

* *Sup.* 12. *b.* 7 & 13. *c.* 14. & 15 *d.* 18. *Inf.* 26. *a.* 2.

8. Ha pedig az aszszony téged nem akar követni, nem lészsz köteles az esküésre: csak hogy a' fiamat oda viszsza ne vigyed.

9. Tévé azért a' szolga Ábrahámnak az ö urának tomporája-alá a' kezét, és meg-esküvék néki erre a' dologra.

10. És vön tiz tevét az ura csordájából, és el-méne, minden javaiból vivén magával, és el-indulván méne Mesopotámiába a' Nákor városába. B

11. És midön a' tevéket meg-nyúgotta vólna a' város-kivül a' viz-kút-mellett estve, az idökorban, mellyben az aszszony-emberek ki szoktak menni viz-meriteni, monda:

12. Uram, az én uramnak Ábrahámnak Istene, kérlek, jöj ma elömbe, és tégy irgalmasságot az én urammal Ábrahámmal.

13. Imé én a' viz-forrás-mellett állok, és e' város lakóinak leányi ki-jönek viz-meriteni.

14. Az-okáért a' leányzó, kinek én mondandom: hajtsd-meg a' vedredet hogy igyam: és ö ezt feleli; Igyál, söt a' tevéidet-is megitatom: ö az, a' kit Isaáknak a' te szolgádnak készitettél: és erröl ismérem-meg hogy irgalmasságot tettél az én urammal.

15. Még el-sem végezte vala magában a' szókat, és imé Rebekka jö vala ki, Bátuelnek, Melka a' Nakor felesége Ábrahám öttse fiának leánya, veder lévén a' vállán:

16. Igen ékes leányzó, és szépséges szüz, és férjfiútól ismeretlen: alá-ment vala pedig a' forráshoz, és meg-töltötte vala vedrét, és viszsza-mégyen vala:

17. És eleibe jöve a' szolga, és monda: Adgy egy kevés vizet innom a' vedredböl. B

18. Ki felele: Igyál uram, és hamar le-ereszté karjára a' vedret, és innya ada néki.

19. És mikor ivott vólna, utánna veté: Söt a' tevéidnek-is meritek vizet, miglen mind igyanak.

20. És ki-öntvén a' vedret a' válókba, viszsza-futa a' kúthoz, hogy vizet meritene: és meritvén, minden tevéknek ada.

21. Ama' pedig halgatva szemléli vala ötet, tudni akarván, hogyha útát szerentsésé tette vólna-é az Ur, vagy nem.

22. Minek-utánna pedig ittak a' tevék, elö-vön a' férjfiu két siklus-nyomó arany fülfüggöket, és meg-annyi kar-pereczeket tiz siklus nyomónyit.

23. És monda néki: Ki leánya vagy? jelentsdmeg-nékem: vagyon-é az atyád házában maradásra-való hely?

24. Ki felele: Bátuel leánya vagyok, Melka fiáé, kit szült Nákornak.

25. És utánna veté, mondván: Polyva és széna igen sok vagyon nálunk, és tágas hely a' maradásra.

26. Meg-hajla az ember, és imádá az Urat,

27. Mondván: Áldott az Ur, az én uramnak Ábrahámnak Istene, ki elnemvötte az ö irgalmasságát és igazságát az uramtól, es igyenes úton hozott engem az uram attyafiának házába.

28. El-futa azért a' leanyzó, és hírré tön az ö annya házában mindeneket, a' miket hallot vala.

D 29. Rebekkának pedig Lábán-nevü atyafia vala, ki gyorson ki-méne az emberhez, a' hol a' forrás vala.

30. És midön látta vólna a' fül-függöket, és a' kar-peretzeket a' húgának kezeiben, és hallotta vólna minden szavait meg-beszélleni; Ezeket mondotta nékem az ember: a' férjfiúhoz jöve, ki a' tevék-mellett áll vala, és közel a' viz-forráshoz,

31. És monda néki: Jer-bé, Urnak áldotta: miért állasz ott-kin? házat készítettem, és helyt a' tevéknek.

32. És bé-vivé ötet a' szálláfra: és leraká a' terhet a' tevékről, és polyvát és szénát ada, és vizet az ö lábainak meg-mosására, és a' férjfiaknak, kik véle jöttek vala.

33. És kenyér tétetek eleibe. Ki monda: Nem észem, mig beszédimet el nem mondom. Felele néki: Mond-el.

34. Ö pedig; Ábrahám szolgája vagyok, úgymond:

35. És az Ur igen meg-áldotta az én uramat, és fel-magasztaltatott: és adott néki juhokat és ökröket, ezüstöt és aranyat, szolgákat és szolgálókat, tevéket és szamárokat.

36. És Sára az uram felesége, fiat szült uramnak az ö vénségében, és annak adta mind a' mie vólt.

37. És meg-esküdtetett engem az uram, mondván: Ne végy feleséget a' fiamnak a' Kananæusok leányi-közzül, kiknek földén lakom:

38. Hanem az atyám házához menny, és az én rokonságomból végy feleséget a' fiamnak.

39. Én pedig feleltem az uramnak: Hogyha el nem akar jöni velem az aszszony?

E 40. Az Ur, ugymond, a' kinekszine-elött járok, Angyalát küldi veled, és igazgattya útadat: és feleséget vészsz a, fiamnak az én rokonságomból, és az atyám házából.

41. Ártatlan lészsz az én átkomtól, ha a' rokonimhoz menendesz, és néked nem adandgyák.

42. Jövék azért ma a' viz-forráshoz, és mondék: Uram, az uramnak Ábrahámnak Istene, ha igazgattad útamat, a' mellyen most járok,

43. Imé a' viz-forrás-mellett állok; és a' leányzó melly ki-jött víz-meriteni, hallangya tölem; Adgy egy kevés vizet innom vedredből: és azt mondangya nékem:

44. Te-is igyál, és a' tevéidnek-is merítek: az az aszszony-állat, kit az Ur az uram fiának készitett.

45. És midön ezeket halgatva magamban forgatnám, Rebekka jelenék, elö-jövén a' vederrel, mellyet viszen vala a' vállán: és alá-méne a' forráshoz, és vizet merite. És mondék néki: Adgy egy keveset innom.

46. Ki sietvén le-tévé a' vedret válláról és monda nékem: Te-is igyál, és a' tevéidnek-is italt adok.

47. Ittam, és a' tevéket-is meg-itatta. És meg-kérdém ötet, 's mondék: Ki leánya vagy? Ki felele: Bátuelnek Nákor fiának leánya vagyok, kit Melka szült néki. Fel-függesztém azért a' fül-függöket ortzájának ékesétésére, és kezeire töm az kar-peretzeket.

48. És le-borúlván imádám az Urat, áldván az én uramnak Ábrahámnak Urát Istenét, ki igyenes úton hordozott engem, hogy az uram attyafiának leányát venném az ö fiának. F

49. Annak-okáért, ha irgalmasságot és igazságot tselekesztek az urammal, jelentsétek-meg nékem: ha pedig más tetszik, aztis mondgyátok-meg nékem, hogy jobra vagy balra mennyek.

50. És felelének Lábán és Bátuel: Az Urtól jött-ki a' beszéd: nem szólhatunk tetszése-kivül semmit egyebet veled.

51. Imé Rebekka elötted vagyon, vidd-el ötet, és menny-el, és légyen felesége a' te urad fiának, a' mint szóllott az Ur.

52. Mellyet mikor halott vólna az Ábrahám szolgája, le-borúlván a' földre, imádá az Urat.

53. És elö-vévén az ezüst és arany edényeket, és a' ruhákat, adá azokat Rebekkának ajándékúl, az ö attyafiainak-is, és az annyának ajándékokat ada.

54. Lakodalomhoz kezdzén, eggyütt évén és iván ott maradának. Fel-kelvén pedig reggel, monda a' szolga: Botsássatok el engem, hogy mennyek az uramhoz.

55. És felelének az attyafiai, és az annya: Maradgyon a' leányzó akár tsak tiz napig nálunk; és az-után el-mégyen.

56. Ne tartóztassatok, ugymond, engem, mert az Ur igazgatta az én útamat: botsássatok-el engem, hogy mennyek az uramhoz.

57. És mondának: Hijuk-elö a' leányzót, és kérgyük-meg akarattyát.

58. És midön hivatatván elö-jött vólna, tudakozának: El-akarsz é menni ez emberrel? Ki monda: El-mégyek. G

59. El-botsátak azért ötet, és a' dajkájat, és az Ábrahám szolgáját, és az úti-társait,

60. Jó szerentséket kivánván a' húgoknak, és mondván: Mi húgunk vagy, nevekedgyél ezernyi ezerré, és birja a' te magod az ö ellenséginek kapuit.

61. Az-okáért Rebekka, és az ö leányi, fel-ülvén a' tevékre, követék a' férjfiat: kisietve tér vala viszsza az urához.

62. Azon időben pedig sétál-vala Isáák az úton, melly a' Kúthoz víszen, mellynek neve Élöé és látóé: mert a' dél-felöl való földön lakik vala:

63. És ki-ment vala a' mezöre elmélkedni, a' napnak enyészeti-felé: És midön fel emelte vólna szemeit, látá távúl jöni a' tevéket.

64. Rebekka-is látván Isáákot, le-szálla a' tevéröl, és mónda a' szolgának: Kicsoda amaz ember, a' ki a' mezön jö elönkbe?

65. És mónda néki: Az az én uram. Ö pedig hamar vévén a' palástot, be-födé magát.

66. A' szolga pedig mindeneket, a' miket cselekedett vala, meg-beszélle Isááknak.

67. Ki bé-vivé ötet Sára az ö annya sátorába, és feleségül vövé ötet: és annyira szereté ötet, hogy fájdalmát, melly az annya halála-miatt történt vala, meg-enyhitené.

XXV. RÉSZ.

Ábrahám Czeturát feleségül vészi, és töleszületteteti fiainak ajándékot adván, Isaáknak az örökséget hagyván meg-hal. Isáák, hogy Isten a' feleségét magtalanságtól meg-mentse, könyörög; ki-is egy-hassal két gyermeket szül, Esaut tudni-illik és Jákóbot: Esau Jákóbnak egy fazék lentsén elsöségét el-adgya.

A 1. Ábrahám pedig más feleséget vön kinek Czetura vala neve: *1. Par. 1. c. 32.*

2. Ki szülé néki Zamránt, és Jeksánt, és Mádant, és Mádiánt, és Jesbokot, és Suét.

3. És Jeksán nemzé Sábát, és Dádánt. A' Dádan fiai vóltak, Assurim, és Latusim, és Loómin.

4. Madiántól pedig támadá Éfa, és Ofer, és Hénok, és Abida, és Eldaa: ezek mind a' Czetura fiai.

5. És mindent, valamivel bír vala Ábrahám, adá Isááknak:

6. Az ágyasi fiainak pedig ajándékokat ada; és el-választá öket Isááktól az ö fiától, még midön ö élne, a' nap-keleti tartományra.

7. Valának pedig Ábrahám élete napjai, száz hetven-öt esztendök.

8. És el-fogyatkozván, meg-hala jó vénségben, és koros állapatban, és tellyes napokkal: és az ö népéhez gyüjteték.

9. És el-temeték ötet Isáák és Ismael az ö fiai a' kettös barlangban, melly az Hetæus Séor fiának Efronnak földén vagyon, Mambre-ellenében.

B 10. Mellyet a' Het fiaitól vött vala: ott temetteték-el ö, és Sára a' felesége.

11. És az ö halála-után meg-áldá Isten Isáákot a' fiát, ki lakik vala a' kút-mellett, mellynek neve az Élöé és látóé.

12. Ezek az Ábrahám fiának Ismaelnek nemzetségi, kit szült néki az Égyiptziai Ágar, Sára szolgálója: és

* *1. Par. 1. b. 19.* 13. Ezek az ö fiainak nevei, az ö nevek és nemzetségek-szerént. * Elsö-szülötte Ismaelnek, Nabajot, az-után Czédar, és Adbeel, és Mabsam,

14. Masma-is, és Duma, és Massa,

15. Hadar, és Téma, és Jetur, és Nafis, és Czedma:

16. Ezek az Ismael fiai és ezek az ö nevek a' kastélyok és városok szerént, tizenkét fejedelmi az ö nemzetségeknek.

17. És lönek Ismael életének száz harminez-hét esztendei, és el-fogyatkozván meghala, és az ö népéhez tétetek.

18. Lakott pedig Hevilától-fogva Súrig, melly nézi Egyiptust az Asyriusokhoz bémenöknek, minden attyafiai-elött hólt-meg. C

19. Ezek pedig az Ábrahám fiának Isááknak nemzetségi-is: Ábrahám nemzé Isáákot:

20. Ki midön negyven esztendös vólna, vévé feleségül Rebekkát, a' Mesopotámiai Syrus Bátuel leányát a' Lábán húgát.

21. És könyörge Isáák az Urnak a' feleségéért, mivelhogy magtalan vala: Ki meg-kalgatá ötet, és ménbe-való fogadást ada Rebekkának.

22. De egybe ütköznek vala az ö méhében a' kisdedek; ki monda: Ha igy kelle lenni dolgomnak, mi szükség vólt méhemben fogadnom? És el-méne, hogy tánátsot kérdene az Urtól.

23. Ki felelvén, monda: * Két nemzet vagyon méhedben, és két nép oszlik-el a' hasadból, és egyik nép a' másikat meg győzi, és a' nagyobbik a' kissebbiknek fog-szolgálni. * *Rom. 9. c. 10.*

24. Immár a' szüléſnek ideje el-jött vala, és imé kettös gyermekek találtatának méhében.

25. * A' ki elöször ki-jöve, verhenyös vala, és mint a' bör mindeneſtöl szörös: és a' neve hivattaték Esaunak. * A' másik azonnal ki-jövén, a' báttya talpát tartya vala kezével: és azért nevezé ötet Jakóbnak. D * *Ose. 12. a. 3.* * *Mat. 1. a. 2.*

26. Hatvan esztendös vala Isáák, mikor a' kisdedek születének néki.

27. Kik fel-nevekedvén, Esau a' vadászásban tudós férjfiú lön, és szántó-ember. Jákob pedig együgyü férjfiu, sátorokban lakik vala.

28. Isáák szereti vala Esaut, azért hogy az vadászatiból ennék: és Rebekka Jákóbot szereti vala.

29. Föze pedig Jákob lágy étket: Kihez mikor Esau a' mezöröl fáradva jött vólna,

30. Monda. Adgy nékem e' verhenyös fözelékben, mert igen meg-fáradtam. Ezokáért hivattaték az ö neve * Edomnak. * *Heb. 1. c. 16. Abd. 1. a. 1.*

31. Kinek monda Jákob: Add-el nékem elsö-szülötségedet.

32. Ö felele: Imé meg-halok, mit használ nékem az én elsö-szülötségem?

33. Monda Jákob: Esküdgyél-meg tehát nékem. Meg-esküvék néki Esau, és eladá az ö elsö-szülötségét.

34. És igy el-vévén a' kenyeret és a' lentse étket, évék, és ivék, és el-méne; ki-

csinynek álitván, hogy elsö-szülötségét el-adta vólna.

XXVI. RÉSZ.

Isaák az éhség miatt Gerárisba mégyen. Az igéret föld, és az ö magvának áldása néki meg-igértetik. Meg-dorgáltatik Abimélektöl, hogy Rebekkát a' feleségét húgának mondotta lenni. Gerárisbéli pásztorok veszekednek Isaák pásztorival a' kútak felett. Abimélek szövetséget tészen Isaákkal.

A 1. Éhség támadván pedig a' földön, ama' gyümöltstelenség-után, melly Ábrahám napjaiban történt-vala, el-méne Isaák a' Palæstinusok Királyához Abimélekhez, Gerarába.

3. És meg-jelenék néki az Ur, és monda: Ne menny-alá Egyiptusba, hanem nyúgodgyál a' földön, mellyet mondok néked.

3. És lakjál azon: és veled lészek, és megáldlak: mert néked és a' te magodnak adom mind e' tartományokat, * bé-tellyesitvén az esküést, mellyet az atyádnak Ábrahámnak fogadtam.

* *Sup.* 12. *b.* 7. & 15. *d.* 18.

B 4. És meg-sokasitom a' te magodat, mint az ég tsillagit: és a' maradékidnak adom mind e' tartományokat: * És MEG-ÁLDATNAK a' te magodban a' földnek minden nemzetségi,

* *Sup.* 12. *a.* 3. 18. *c.* 18. 22. *d.* 17 & *c.* 19.

5. Azért hogy engedett Ábrahám az én szómnak, és meg-örizte parantsolatimat 's hagyásimat, és a' czeremoniákat és törvényeket meg-tartotta.

6. Isaák azért Gerarában lakék,

7. Ki midön kérdetnék annak a' helynek emberitöl az ö felesége-felöl, felele: Én húgom. Mert fél vala meg-vallani, hogy ö házas-társa vólna, azt álitván, hogy talám meg-ölnék ötet annak szépségéért.

8. És mikor sok napok múltak-vólna-el, és ott lakoznék, ki-tekéntvén a' Palæstinusok Királya Abimélek az ablakon, látá ötet tréfalódni a' feleségével Rebekkával.

9. És hivatván ötet, monda: Nyilván vagyon, hogy feleséged: miért hazudtad, hogy húgod légyen? Felele: Féltem, hogy meg ne halnék miatta.

C 10. És monda Abimélek: Miért csaltál-meg bennünket? Közösülhetet vólna a' népközzül valaki a' feleségeddel, és nagy bünt hoztál vólna reánk. És parancsola az egész népnek, mondván:

11. Valaki ez ember feleségét illeti, halállal hal-meg.

12. Vete pedig Isaák azon a' földön, és száz annyit találá azon esztendöben: és megáldá ötet az Ur.

13. És meg-gazdagúla az ember, és elébb mégyen vala gyarapodván és nevekedvén, miglen fölötte naggyá lön:

14. És bir vala igen sok juhokkal és öreg barmokkal és cseléddel. Ezért irégykedvén reá a' Palæstinusok,

D 15. Minden kútakat, mellyeket ástak vala az ö attya Ábrahám szolgai, azon idöben bé-hányák, földel bé-töltvén:

16. El-annyira, hogy ö-maga Abimélek azt mondaná Isaáknak: Távozzál-el tölünk, mert sokkal hatalmasb löttél nálunknál.

17. És ö el-indúlván, hogy Gerara patakához menne, és ott laknék:

18. Ismég más kútakat ása, mellyeket az ö attya Ábrahám szolgái ástak-vala; és mellyeket, annak hólta-után, régenten bé-hántak vala a' Filistæusok: és azon nevekkel nevezé azokat, mellyekkel az-elött hitta vala az attya.

19. És ásának a' Patakban, és eleven vizet találának.

20. De ott-is versengések lön a' Gerárai pásztoroknak az Isaák pásztori-ellen, mondván: Miénk a' viz, annak-okáért, a' történt dolog-miá, hivá a' kútat Patvarkodásnak.

E 21. Ásának pedig mást-is: és azért-is háborgának, és nevezé azt, Ellenkezéseknek.

22. És el-menvén onnét, más kútat ása, mellyért nem vetekedének: azért hivá annak nevét, Széleségnek, mondván: Most terjesztett-ki minket az Ur, és meg-öregbitett a' földön.

23. Fel-méne pedig arról a' helyröl Bersabeéba,

24. Holott meg-jelenék néki az Ur azon éjjel, mondván: Én vagyok az atyádnak Ábrahámnak Istene, ne félly, mert veled vagyok: meg-áldlak téged, és meg-sokasitom magodat az én szolgámért Ábrahámért.

F 25. Oltárt épite azért ott: és segétségül hiván az Ur nevét, ki-terjesztè sátorát: és meg-parancsolá szolgainak, hogy kútat ásnának.

26. Melly helyre mikor jöttek vólna Gerarisbúl Abimélek, és Okozat a' baráttya, és Fikol a' vitézek hadnagya, szólla nékik Isaák:

27. Mit jöttetek hozzám, emberhez kit gyülöltök, és ki-üztetek töletek?

28. Kik felelének: Láttuk veled lenni az Urat, és azért mondottuk: Légyen esküvés közöttünk, és szerezzünk szövetséget,

29. Hogy semmi gonoszt ne mivelly nékünk, miképpen mi sem illettünk semmit a' tiéid-közzül, sem nem cselekedtünk, a' mitéged meg-sértene: hanem békeséggel el-botsáttunk öregbülve az Ur áldásával.

30. Lakodalmat szerze azért nékik, és az étel 's itál-után,

G 31. Fel-kelvén reggel, meg-esküvének egy-másnak: és el-bocsátá öket Isaák békeségesen az ö helyekre.

32. Imé pedig azon nap jövének az Isaák szolgai, hirt hozván néki a' kút-felöl, mellyet ástak vala, és mondván: Találtunk vizet.

33. Onnan nevezé azt, Bövségnek, és a' város Bersabeénak nevezteték mind e' mái napig.

34. Esau pedig negyven esztendös lévén, feleségeket vön; Juditot, a' Hetæus Béeri

leányát, és Baſematot, azon helyből-valo Élon leányát:

* *Inf* 27. 35. * Kik mind ketten meg-bántották vala az Iſaák és Rebekka ſzívét.

XXVII. RÉSZ.

Jákob az Annya tanátsából, Eſau helyett meg-áldatik Iſaáktol. Eſau üldözi Jákobot, és iſmét az Annya tanátsából Hárán-ba Lábánhoz ſzalad.

A 1. MEG-VÉNHEDÉK pedig Iſaák, és meg-homályoſodának a' ſzemei, és nem láthat vala: és ſzóllitá Eſaut az ö öregbik fiát, és monda néki: Fiam. Ki felele: Jelen vagyok.

2. Kinek az attya; Látod, úgymond, hogy meg-vénhedtem, és nem tudom halálom napját.

3. Vegyed fegyveridet, a' tegzet, és a' kéz-ijat, és menny-ki: és mikor vadáſzáſsal valamit fogſz,

4. Tsinálly nékem abból étket, a' mint tudod hogy akarnám, és hozd-elö hogy egyem: és álgyon-meg téged az én lelkem minek-elötte meg-hallyak.

5. Mellyet midön hallott vólna Rebekka, és amaz a' mezöre ment vólna, hogy az attya hagyását bé-tellyesitené;

6. Monda a' fiának Jákobnak: Hallám az atyádat Eſaúval a' bátyáddal ſzóllani, és mondani néki:

B 7. Hozz nékem a' te vadáſzatodból, és tsinálly étkeket hogy egyem, és meg-áldgyalak téged az Ur-elött, minek-elötte meg-hallyak.

8. Moſt azért, fiám, engedgy tanátsimnak:

9. És el menvén a' nyájhoz, hozz nékem két jeles jó gödölyét, hogy azokból étkeket tsinállyak az atyádnak, a' minémüeket örömeſt éſzik:

10. Mellyeket mikor bé-viſzſz, és meg-éſzi, álgyon-meg téged, minek-elötte meg-hallyon.

11. Kinek ö felele: Tudod hogy a' bátyám Eſau ſzörös ember, és én ſima vagyok:

12. Ha meg-tapogat engem az atyám, és meg-érzi; félek hogy ne véllye, hogy ötet meg-akartam játzottarni, és átkot hozzak magamra az áldásért.

13. Kinek az annya; Rajtam légyen, ugymond, ez az átok, édes fiam: csak hallyad ſzómat, és el-menvén hozz, a' miket mondottam.

14. Elméne, és el-hozá, és az annyának adá. Kiétkeket kéſzite, a' mint tudgya vala, hogy akarná az attya.

15. És Eſaunak igen jó ruháiba, mellyek ott-honn nála valának, fel-ölteztetté ötet:

16. És a' gyödölyék börötskéit kezeikörül tévé, és a' nyaka mezitelenét bé-födé.

17. És oda adá az étket, a' kenyereket-is, mellyeket sütöt vala, oda adá.

18. Mellyeket bé-vivén, monda: Atyám. C Ö pedig felele: Hallom. Ki vagy te, fiam?

19. És monda Jákob: Én vagyok a' te elsö-ſzülötted Eſau: úgy tselekedtem a' mint nékem parancsoltál: kelly-fel, ülly-le, és egyél az én vadáſzomból, hogy meg-álgyon engem a' te lelked.

20. És monda iſmég Iſaák a' fiának: Miképpen találhattál illy hamar, édes fiam? Ki felele: Iſten akarattya vólt, hogy hamar elömbe jöne, a' mit akarok vala.

21. És monda Iſaák: Járülly ide, hogy tapogaſſalak-meg téged, fiam, és próbállyam-meg: ha te-vágy-é az én fiam Eſau, a' vagy nem.

22. Ki az attyához járúla, és meg-tapogatván ötet, monda Iſaák: A' ſzó ugyan, Jákob ſzava: de a' kezek, Eſau kezei.

23. És meg nem iſméré ötet, mert a' ſzörös kezek a' nagyobbik haſonlatoſságát jelentik vala.

24. Meg-áldván azért ötet, monda: Te vagy-é az én fiam Eſau? Felele: én vagyok.

25. Ö pedig; Hozd-elö, ugymond nékem D a' te vadáſzatodból-való étkeidet, édes fiam, hogy álgyon-meg téged az én lelkem. Mellyeket oda vivén, mikor meg-ötte vólna, bort-is nyújta néki. Mellyet meg-iván,

26. Monda néki: Járülly hozzám, és adgy tsókot nékem, édes fiam.

27. Oda járúla, és meg-csókolá ötet. És mindjárást hogy érzé az ö ruháinak jóillattyát, meg-áldván ötet, monda: Imé az én fiam illattya mint a' tellyes mezö illattya, mellyet meg-áldott az Ur.

28. Adgyon néked az Iſten az ég harmattyából, és a' föld kövérségéből, gabona és bor bövséget.

29 És népek ſzolgállyanak néked, és imádgyanak téged a' nemzetségek: urok légy E a' te atyádfiainak, és meg-hajollyanak elötted az anyád fiai. A' ki téged meg-átkoz, az légyen átkozott: és a' ki meg-áld téged, áldomáſokkál bé-tölteſsék.

30. Alig végezte vala el beſzédét Iſaák: és ki-menvén Jákob, el-jöve Eſau,

31. És a' vadáſzatból főzött étkeket bévivé az attyának, mondván: Kelly fel, attyám, és egyél a' fiad vadáſzattyából; hogy áldgyon-meg engem a' te lelked.

31. És monda néki Iſaák: De ki vagy te? Felele: Én vagyok a' te elsö-ſzülött fiad Eſau.

33. El-ijede Iſaák fölötte nagy álmélkodáſſal: és inkább hogy-ſem mint hihetö vólna, tsudálkozván, monda, Kitsoda tehát amaz, a' ki vadáſzattal fogottat régen hozott nékem, és öttem mindenekben minekelötte te jönél? és meg-áldottam ötet, és áldott léſzen.

34. Halván Eſau az attya beſzédit, nagy kiáltáſſal ordita: és meg-rémülvén, monda, Álgy-meg engem-is, édes atyám.

35. Ki monda: El-jött az ötséd álnokúl, és el-vötte áldásodat.

F

36. Ö pedig utánna veté: Igazán hivattatott Jákobnak az ö neve: mert im másod izben csalt-meg engem: * az én elsö-szülötségemet az-elött el-vötte, és most másodszor alattomban el-ragadta áldásomat. És ismég monda az attyának: Nem tartottál-é nékem-is áldást?

* Sup 52 d. 35.

37. Felele Isaák: Uraddá töttem ötet, és minden attyafiait az ö szólgálattyának igája-alá vetettem: gabonával és borral megerösítettem ötet; és te-veled, fiam, ez-után tovább mit mívellyek?

38. Kinek monda Esau: Csak egy áldásod vagyon-é, atyám? kérlek, álgy-meg engemet-is. És mikor nagy jajgatással sírna,

39. Meg indulván rajta Isaák, monda néki: * A' föld kövérségében, és az ég harmattyában onnét felyül.

* Heb. 11 d. 17.

40. Léfzen áldásod. Fegyverrel élfz, és az ötsédnek szolgálfz: és el-jö az idö, midön ki-rázod, és el-öldod az ö igáját nyakadból.

41. Gyülöli vala azért mindenkor Esau Jákobot az áldásért, mellyel meg-áldotta vala ötet az attya, és monda az ö szívében: * El-jönek az atyám siratásinak napjai, és meg-ölöm Jákobot az ötsémet.

* Abd. 1. c. 10.

42. Hírré tévék ezeket Rebekkának; ki el-küldvén és hivatván Jákobot a' fiát, monda néki: Imé a' bátyád Esau fenyeget, hogy téged meg-öl.

43. Most azért, édes fiam, hallyad az én szómat, és fel-kelvén fuss Lábánhoz a' bátyámhoz Háránba:

44. És lakjál véle kevés nap, míg a' bátyád dühösége le-tsendesedgyék;

45. És meg-szünnyék boszszonkodása, és el-feletkezzék azokról, mellyeket ellenne cselekedtél: azután el-küldök, és onnét ide hozatlak. Miért fosztatom-meg mind két fiamtól egy napon?

Sup. 26. g. 35.

46. És monda Rebekka Isaáknak: Eluntam életemet a' Het leányi-miatt: ha Jákob e' föld nemzetéből vészen feleséget, nem akarok élni.

XXVIII. RÉSZ.

Jakob az Attyától meg-áldatván és Mesopotámiába menvén, álmában lát egy lajtorjàt, kinek az egyik vége a' földet, a' màsik az eget éri, mellyre az Ur könyöklött, 's az Angyalok fel 's alà jártak rajta. Az Urtól meg-ígértetik néki az igéret földe, és magvának àldása; fel-serkenvén fogadást tészen az Urnak.

A

1. ELÖ-HIVÁ azért Isaák Jákobot, és megáldá ötet, és parancsolá néki mondván: Ne végy feleséget a' Kánaán nemzetségéből:

2. Hanem eredgy, menny-el Syrai Mesopotámiába, Bátuel az anyád attya házához, és onnét végy magadnak feleséget, Lábán az anyád báttya leányi-közzül.

3. A' mindenható Isten pedig álgyon-meg téged, és nevellyen, és sokasittsonmeg téged, hogy légy népek seregivé.

4. És adgya néked az Abrahám áldását, és a' te magodnak utánnad: hogy birjad a te szarándókságod földét, mellyet a' te ösödnek igért.

5. És mikor el-bocsátta vólna ötet Isaák, el-indúlván méne Syriai Mesopotámiába Lábánhoz a' Syriai Bátuel fiához, az annya Rebekka báttyához.

Osc. 12. c. 12.

6. Látván pedig Esau, hogy meg-áldotta vólna az attya Jákobot, és el-küldötte vólna ötet Syriai Mesopotámiába, hogy onnét feleséget hozna; és hogy az áldás-után parantsolt vólna néki, mondván: Ne végy feleséget a' Kánaán leányi-közzül.

B

7. És hogy engedvén Jákob az ö szüléinek, el-ment vólna Syriába;

8. Eszébe-vévén azt-is, hogy az attya nem örömest látná a' Kánaán leányit:

9. El-méne Ismaëlhez, és azokon kivül, kik az-elött valának, vévé feleségül Maheletet az Ábrahám fiának Ismaelnek leányát, a' Nábajot húgát.

10. Az-okáért ki-menvén Jákob Bersabeéből, mégyen vala Háránba.

11. És midön egy néminémü helyre jött vólna, és azon nyugodni akarna nap enyészet-után, vön a' kövekből, mellyek ott hevernek vala, és feje-alá tévén, azon helyen aluvék.

12. És láta álmában egy lajtorját, melly a' földön áll vala, és annak teteje az eget éri vala, az Isten Angyalit-is, fel 's alá járván azon,

C

13. És a' lajtorjára támaszkodott Urat, mondván néki: * Én vagyok Ábrahámnak az atyádnak Ura Istene, és Isaáknak Istene: a' Földet, mellyen alufzol, néked adom és a' te magodnak.

* Inf. 35. a. 1 & 48. a. 3. Deut. 12. c. 20. & 19 c. 14.

14. És a' te magod ollyan lészen, mint a' föld pora: * Ki-terjedsz Nap-nyúgotra, és Nap-keletre, és Északra, és Délre: * és MEG-ÁLDATNAK TE-BENNED és a' te magodban a' földnek minden nemzetségi.

* Sup. 26. a. 4.

15. És örizöd lészek valahová menendesz, és visszza-hozlak e' földre: és el nem hagylak, míg nem bé-tellyesitem mind a' miket mondottam.

16. És mikor fel-ébredett vólna Jákob az álomból, monda: Bizony az Ur vagyon e' helyen, és én nem tudtam.

17. És rettegvén, melly rettenetes, ugymond, ez a' hely! nincsen itt egyéb, hanem az Isten háza, és az ég kapuja.

D

18. Fel-kelvén azért Jákob, reggel, vövé a' követ, mellyet feje-alá tött vala, és felemelé jelül, olajt öntvén felyül reája.

Inf. 31. b. 13.

19. És nevezé a' város nevét Bételnek, melly az-elött Luzának hivattatik vala.

20. Fogadást-is fogada, mondván: Ha ve-

lem léend az Isten, és meg-örizend engem az úton, mellyen én járok, és kenyeret adand nékem ételre, és ruházatot öltözetre;

21. És meg-térendek szerentsésen az atyám házához, az Ur lészen nékem Istenem, és,

22. Éz a' kö, mellyet fel-emeltem jelül, Isten házának hivattatik: és mindeneknek, a' mellyeket adandasz nékem, tizedét néked adom.

XXIX. RÉSZ.

Jákob Lábánhoz mégyen, 's véle meg-alkudván hét esztendeig szolgál Rákelért. Rákelért Liát adván néki, ismét hét esztendeig szolgál Rákelért. Rákel magtalan lévén, Lia négy fiat szül.

1. ELMENVÉN azért Jákob, juta a' Napkeleti földre. A

2. És láta egy kútat a' mezön, és mellette feküvö három sereg juhot: mert abból itattyák vala-meg a' barmokat, és annak szája nagy kövel tétetik vala bé.

3. És szokás vala, hogy, a' juhok mind egybe-gyüjtetvén, le-forditanák a' követ; és meg-itatván a' nyájakat, ismég a' kút szájára tennék.

4. És monda a' pásztoroknak: Atyámfiai, honnét-valók vattok? Kik felelének: Háránból.

5. Kiket kérdvén, monda: Ismériték-é Lábánt a' Nákor fiát? Mondának: Ismérjük.

6. Egéségben vagyon-é? ugymond. Mondának: Egéségben vagyon: és imé Rákel az ö leánya ihol jö az ö nyájával.

7. És monda Jákob: Még nagy idö vagyon, és még nem ideje, hogy bé-hajtassanak a' nyájak az aklokba: itassátok-meg elébb a' juhokat, és ugy hajtsátok azokat viszsza a' legeltetésre.

8. Kik felelének: Nem tselekedhettyük, míg nem a' barmok mind öszve-gyüllyenek, B és el-emellyük a' követ a' kút szájáról, hogy meg-itassuk a' nyájakat..

9. Még szóllnak vala, és imé Rákel jöve az ö attya juhaival: mert a' nyájat ö legelteti vala.

10. Kit mikor látott vólna Jákob, és tudná hogy az ö annya báttyának leánya. És hogy, a' juhok Lábáné az ö annya báttyáé: el-emelé a' követ, mellyel a' kút bé-tétetik vala.

11. És meg-itatván a' nyájat, meg-tsókolá ötet: és fel-szóval síra,

12. És meg-jelenté néki, hogy az attyának öttse vólna, és Rebekkának fia: ama' pedig sietvén hirré tévé az attyának.

13. Ki mikor halotta vólna, hogy oda jött Jákob az ö húga fia, eleibe futa: és meg-ölelvén ötet, és meg-tsókolván, bé-vivé házába. Halván pedig az útnak okait,

14. Felele: Én tetemem vagy, és én testem. És minek-utánna egy hólnap el-tölt vólna,

15. Monda néki: Vallyon, holott atyámfia vagy, ingyen szolgálsz-é nékem? mondmeg: mitsoda jutalmat vészesz?

16. Vala pedig két leánya, a' nagyobbik neve Lia: a' kissebbik pedig Rákelnek nevezteték vala.

17. De Lia folyó-szemü vala: Rákel ékes C ábrázatu, és szép tekintetü.

18. Kit meg-szeretvén Jákob, monda: Szolgálok néked Rákelért a' kissebbik leányodért hét esztendeig.

19. Felele Lában: Jobb hogy néked adgyam ötet, hogy-sem más férjfiúnak, maradgy-meg nálam.

20. Szolgála azért Jákob, hét esztendeig Rákelért: és azok kevés napoknak láttatnak vala néki a' szeretetnek nagy-vóltáért.

21. És monda Lábánnak: Add-meg nékem feleségemet; mert immár az idö betölt, hogy bé-mennyek hozzája.

22. Ki barátinak sokaságát bé-hivván a' lakodalomra, menyegzöt szerze.

23. És estve az ö leányát Liát vivé-bé-hozzája,

24. Adván leányának egy Zelfa-nevü szolgálót. Kihez mikor szokás-szerént Jákob bément vólna, reggel lévén látá Liát.

25. És monda az ipának: Mitsoda ez, a' mit tselekedni akartál? nem-de Rákelért szolgáltam-é néked? miért tsaltál-meg engem?

26. Felele Lában: Nem szokás a' mi helyünkben, hogy a' kissebbiket adgyuk elöb férjhez.

27. Töltsd bé e' menyegzö napjainak hetét: és azt-is néked adom a' munkáért, D mellyel szolgálsz nékem más hét esztendeig.

28. Meg-nyugovék tetszésén: és el-töltvén a' hetet, Rákelt feleségül vévé:

29. Kinek az attya Bálát adá szolgálóúl.

30. És végezetre hozzá jutván a' kivánt menyegzöhöz, az utólsónak szerelmét fellyebb bötsüllé az elsönél, szolgálván nála más hét esztendeig.

31. Látván pedig az Ur, hogy útálná Liát; meg-nyitá az ö méhét, az öttse magtalan maradván.

32. Ki méhében fogadott fiat szüle, és hivá annak nevét Rúbennek, mondván: Látta az Ur alázatosságomat, most szeretni fog engem a' férjem,

33. És ismég fogada méhében, és fiat E szüle, és monda: Mivelhogy hallotta az Ur, hogy én meg-útáltattam, adta nékem ezt-is, és hivá az ö nevét Simeonnak.

34. És harmadszor fogada méhében, és szüle más fiat, és monda: Most-is hozzám ragaszkodik a' férjem, azért hogy három fiat szültem néki: és azért hivá annak nevét Lévinek.

35. Negyedszer fogada méhében, és fiat szüle, és monda: Most hálát adok az Urnak *és azért nevezé azt Judásnak, és meg-szünék a' szüléstöl. *Mat. 1. a. 2.

XXX. RÉSZ.

Rákel magtalan lévén, és Lia a' szüléstöl meg-szünvén, a' szolgálóit adgyák Jákobnak feleségül, kik-is két két fiat szülnek Jákobnak. Azután ismét Lia két fiat, és egy leányt szül. Rákel pedig szülé Josefet. Ezeknek születések után bérben meg alkuszik Lában Jákobbal, hogy még továbbis szolgálná ötet. Jákob meg-gazdagodik.

A 1. LÁTVÁN pedig Rákel hogy magtalan vólna, irégykedék a' nénnyére, és monda a' férjének: Adgy magzatokat nékem, egyébként meg-halok.

2. Kire meg-haraguván Jákob, felele: Vallyon Isten-helyet vagyok-é én, ki téged megfosztott méhed gyümöltsétöl?

3. Ö pedig; Vagyon, ugymond, egy szolgálóm, a' Bála: menny-bé hozzája, hogy szüllyön térdeimen, és légyenek fiaim töle.

4. És néki adá Bálát házasságra: Ki,

5. A' férjének hozzája való bé-menetele után, méhében fogada, és fiat szüle.

6. És monda Rákel: Itéletet tött nékem az Ur, és meg-halgatta szómat, fiat adván nékem, és azért hivá annak nevét Dánnak.

7. És ismég méhében fogadván Bála, mást szüle;

B 8. Kiért monda Rákel: Az én nénémhez hasonlitott engem az Isten, és meg-erössödtem; és hivá azt Neftalinak.

9. Észébe vévén Lia hogy meg-szünt vólna szülni, Zelfát az ö szolgálóját adá a' férjének.

10. Ki méhében-való fogadása-után fiat szülvén:

11. Monda: Bóldogúl: és azért hivá annak nevét Gádnak.

12. Szüle mást-is Zelfa.

13. És monda Lia: Ez az én bóldogságomért: mert bóldognak mondanak engem az aszszony-állatok. Az-okáért nevezé ötet Asernek.

14. Ki-menvén pedig Rúben a' búza aratás idein a' mezöre, találá natragulyákat: mellyeket vün az ö annyának Liának. És monda Rákel: Adgy részt nékem a' fiad natragulyáiban.

C 15. Ama' felele: Kevésnek tetszik-é néked, hogy el-ragadtad tölem férjemet, hanem a' fiam natragulyáit-is el-vészed-é? Monda Rákel: Hállyon véled ez éjjel a' fiad natragulyáiért.

16. És meg-térven estve-felé Jákob a' mezöröl, ki-méne eleibe Lia, és monda: Énhozzám jöj-bé, mert bérben fogadtalakmeg téged a' fiam natragulyáiért. És véle hála azon éjjel.

17. És meg-halgatá Isten az ö könyörgésit: és terhbe esék, és szülé az ötödik fiat,

18. És monda: Jutalmat adott nékem az Isten, mivelhogy a' szolgálómat adtam a' férjemnek: és nevezé annak nevét Isakárnak.

19. Ismég méhében fogadván Lia, szülé a' hatodik fiat,

20. És monda: Meg-ajándékozott engem Isten jó ajándékkal: ez úttal-is velem lészen a' férjem, azért hogy hat fiat szültem néki és azért nevezé annak nevét Zábulonnak.

21. Ki-után a' Dína-nevü leányzót szülé.

22. Meg-emlekezvén az Ur Rákelröl-is, D meg-halgatá ötet, és meg-nyitá az ö méhét.

23. Ki terhbe esék, és fiat szüle, mondván: El-vötte Isten gyalázatomat.

24. És hivá annak nevét Józefnek, mondván: Adgyon e'hez nékem az Ur más fiat-is.

25. Születetvén pedig Józef, monda Jákob az ipának: Botsáss-el engem, hogy hazámba viszsza-térjek, és földembe.

26. Add-meg feleségimet, és magzatimat, kikért szolgáltam néked, hadd menyek-el: te tudod a' szolgálatot, mellyel szolgáltam néked.

27. Monda néki Lában: Talállyak kedvet szined-elött: probálva meg-tanúltam, hogy meg-áldott engem Isten éretted:

28. Rendeld-el jutalmadat, mellyet néked adgyak.

29. Ö pedig felele: Te tudod, mi módon E szolgáltam néked, és mennyi jószágod vólt kezeimben.

30. Kevesed vólt, minek-elötte hozzád jönék, és most gazdaggá löttél: és meg-áldott téged az Ur az én bé-jövetelemért. Méltó azért, hogy valamikor házamra-is gondot viselyek.

31. És monda Lában: Mit adgyak néked? Ö pedig monda: Semmit nem akarok: hanem, ha meg-míveled, a' mit kérek, ismég legeltetem, és örizem juhaidat.

32. Keritsd-öszve minden nyájaidat, és válaszsz-el minden tarka és pettegetett gyapjas juhokat: és valamelly feketés, és szeplös, és tarka léend, mind a' juhok 's mind a' kecskék-között, én jutalmom légyen.

33. És meg-felel nékem hólnap az én igazságom, mikor a' tetzésnek ideje elödbe jövend: és valamellyek nem léendnek tarkák, és szeplösök, és feketések, mind a' juhok 's mind a' kecskék-között, lopásról vádolnak engemet.

34. És monda Lában: Kedvellem, a' mit kérsz.

35. És el-választa azon nap a' tarka és szeplös kecskéket, és juhokat, és bakokat, és kosokat: az egész egy-szinü nyájat pedig, az-az, a' fejér és fekete gyapjast, az ö fiai kezébe adá.

36. És három napi-járó közt vete, ö-maga és az ö veje-között, ki a' több nyájait legelteti vala.

37. Jákob azért zöld nyár és mondola és platanus-fa veszszöket vévén, rész-szerént meg-hámtá azokat, és le-vonván hejját, azokon, mellyek hámozva valának, meg-tetszék a' fejérség: azok pedig, mellyek egészszek valának, zöldek maradának: és e' módon tarka szin lön.

38. És tévé azokat a' válúkba, a' hová a'

víz töltetik vala: hogy mikor el-jönnének a' nyájak az italra, szemek előtt lennének a' veszszök, és azokra nézvén fogadnának.

G 39. És lön, hogy a' fajzásnak hevenyében, a' juhok szemlélnék a' veszszöket, és ellenének szeplösöket, és tarkákat, és külömbözö színnel pettegetetteket.

40. És el-választa a' nyájat Jákob, és tévé a' veszöket a' válúkba a' kosok szemkeleibe: a' fejérek pedig és a' feketék, mind Lábáné valának: a' többi pedig Jákóbé, el-választ-ván egy-mástól a' nyájakat.

41. Azokáért, mikor elsö idöben meghágatnak vala a' juhok, Jákob a' veszszöket a' vizek valúiba tészi vala a' kosok és juhok szemek-eleibe, hogy azokra nézvén fogadnának:

42. De mikor a' késö egybe-ereszt és vala, és utólsó foganat, nem tészi vala elö azokat.

43. És lönek a' késö ellésck Lábáné: és az elsö idö-béliek Jákobé.

44. És meg-gazdagodék az ember fölötte igen, és valának néki sok nyájai, szolgálói, és szolgai, tevéi, és szamári.

XXXI. RÉSZ.

Lopva Jákob Isten hagyásából, feleségivel, fiaival, tselédivel, és jószágával visszatér hazájába az Attyához. Lábán Jákobot üzvén el-éri. Lábán a' bálványit, kiket lopva el-vitt volt Rákel, keresi; de Rákel azokat el-rejtvén, az Attyát meg-csallya. Lábán Jákobbal sok versengés-után meg-békélik, és szövetséget vét. Lábán maga hazájába, 's Jákob-is magájéba visszatérnek.

A 1. MINEK-UTÁNNA pedig hallá a' Lában fiai beszédét, kikmondgyák vala: Elvött Jákob mindeneket mellyek az atyánké vóltak, és az ö jószágából meg-gazdagúlván, nevezetessé-lött:

2. Azt-is vévé eszébe, hogy Lában ortzája nem ollyan vólna ö-hozzája mint tegnap 's tegnap-előtt,

3. Fö-képpen azt mondván néki az Ur; Térj-meg az atyáid földére, és nemzetségedhez, és veled lészek.

4. El-külde, és ki-hivatá Rákelt és Liát a' mezöre, a' hol legelteti vala a' nyájakat,

5. És monda nékik: Látom az atyátok ortzáját, hogy nem ollyan hozzám mint tegnap 's tegnap-előtt; az én atyám Istene pedig velem vólt.

6. És magatok tudgyátok, hogy tellyes erömmel szolgáltam az atyátoknak.

7. De az atyátok-is meg-csalt engem, és meg-változtatta jutalmamat tiz uttal: és mind-az-által nem engedte Isten néki hogy nékem ártana.

8. Ha mikor azt mondotta: A' tarkák lészenek te jutalmad: a' juhok mind tarka bárányokat ellenek vala. Mikor pedig viszontag azt mondotta: Mind a' fejéreket vegyed jutalmodért: minden nyájak fejéreket ellettek.

9. És el-vötte Isten az atyátok jószágát, és nékem adta. B

10. Mert minek-utánna a' juhok fogadásának ideje el-jött vólna, fel-emeltem szemeimet, és láttam álmomban, hogy a' tarka, és szeplös, és külömb-színü hímek hágnák a' nöstényeket.

11. És monda az Isten Angyala nékem álmomban: Jákob! És én felelék: Jelen-vagyok.

12. Ki monda: Emeld-fel szemeidet, és lássad, kogy a' hímek, mellyek a' nöstényeket hágják, mind tarkák, szeplösök, és pettegetettek. Mert láttam mindeneket, mellyeket tselekedett néked Lában.

13. Én vagyok Bételnek Istene, * a' hol meg-kented a' követ, és fogadást fogadtál nékem. Most azért kelly-fel, és menny-ki e' földröl meg-térvén születésed földére. * Sup. 28. d. 18.

14. És felelének Rákel és Lia: Vallyon vagyon-é nékünk valami maradék részünk az atyánk jószágában, és háza örökségében?

15. Nem-de nem ugy mint idegeneket tartott-é minket, és el-adott, és meg-ötte a' mi árrúnkat?

16. De az Isten el-vötte az atyánk gazdagságát, és azokat nékünk adta, és a' fiainknak: az-okáért mindeneket, a' miket Isten néked parantsolt, meg-tselekedgyél.

17. Fel-kele az-okáért Jákob, és fel-tévén magzatit, és az ö feleségit tevékre, elméne. C

18. És el-vivé minden marháját, és nyájait, és valamit Mesopotámiában talált vala, menvén Isaákhoz az atyjához Kánaánföldére.

19. Az idöben el-ment vala Lában a' juhokat nyirni, és Rákel el-lopá az attya bálványit.

20. És nem akará Jákob meg-jelenteni az ipának, hogy el-futna.

21. És midön el-ment vólna, mind ö 's mindenek valamik ö birtokában valának, és által-kelvén a' folyó-vizen Gálaád hegyefelé méne:

22. Hirré tétetek Lábánnak harmad napra, hogy el-futna Jákob.

23. Ki melléje-vévén attyafiait, hét napig üzé ötet: éseléré ötet a' Gálaád hegyén. D

24. És láta álmában az Istent, ki azt mondá néki: Meg-lásd, hogy valamit daraboson ne szólly Jákob ellen.

25. És immár Jákob fel-vonta vala sátorát a' hegyen: és mikor amaz el-érte vólna ötet az attyafiaival, azon Gálaád hegyén vona-fel sátorát.

26. És monda Jákobnak: Miért tseleked tél e' képpen, hogy orozva hajtanád-el leányimat, mint fegyverrel nyert rabjaidat?

27. Miért hogy hirem-nélkül akartál elszökni, meg sem jelentetted nékem, hogy

el-késérnélek örömmel, és énekekkel, és dobokkal, és tzitarákkal?

28. Nem engedted, hogy meg-tsokolnám fiaimat és leányimat: bolondúl tselekedtél: és most ugyan

29. Ereje vólna az én kezemnek, hogy gonoszszal fizetnék néked: de a' ti atyátok Istene tegnap azt mondá nékem: Meg-lásd, hogy ne szólly Jákob-ellen valamit keményben.

30. Légyen úgy, hogy a' tiéidhez akartál menni, és kivántad az atyád házát: miért loptad-el az én Istenimet?

31. Felele Jákob: Hogy híred-nélkül elmentem, féltem, hogy erőszakkal el nevenéd leányidat.

32. Hollott pedig lopásról vádolsz engem: valakinél meg-találod Istenidet, ölettesékmeg az atyánkfiai-előtt. Visgáld-meg, valamit a' tiéid-közzül nálam találsz, és viddel. Ezeket mondván, nemtudgya vala, hogy Rákel lopta vólna-el a' bálványokat.

33. Bé-menvén azért Lábán, Jákob és Lia, és mind a' két szolgáló sátorába, nem találá-meg.

34. És midön Rákelnek sátorába ment vólna, amaz sietvén el-rejté a' bálványokat a' teve allya-alá, és azokra felyül reá-üle; és az egész sátort fel-keresönek, és semmit nem találónak,

35. Monda: Ne haragudgyék az én uram; hogy előtted fel nem kelhetek: mert az aszszony-állatok szokása-szerént történt most nékem. E' képpen játzottaték-meg a' keresö szorgalmatossága.

36. És dúl-fúlván Jákob, feddésel monda: Mitsoda vétkemért, és mitsoda bünömért gerjedtél igy fel utánnam,

37. És fel-hántad minden házi eszközömet? Mit találtál a' te házadnak minden marhájából? tedd itt az én atyámfiai és a' te atyádfiai-eleibe, és tégyenek itéletet énközöttem 's te-közötted.

38. Ezért vóltam-é húsz esztendeig veled? a' te juhaid és ketskéid meddök nem vóltak, a' te nyájadnak kosait meg-nem öttem:

39. Sem a' vadtól el-ragadtatottat nem mutattam néked, én minden kárt meg-fizetem vala: valami lopás-miatt el-vész vala, én rajtam kereszted:

40. Éjjel és nappal hévség és hideg süt vala, és el-távozik vala az álom szemeimtül.

41. És igy húsz esztendeig szolgáltam néked házadnál, tizen-négyig a' leányidért, és hatig nyájaidért: béremet-is meg-változtattad tíz-úttal.

42. Ha az én atyám Ábrahám Istene, és Isaák felelme velem nem lött vólna, ne-talám most mezitelen ereszttettél vólna el engem: az én nyomoruságomat, és kezeim munkáját tekíntette Isten, és meg-feddett téged tegnap.

43. Felele néki Lábán: A' leányim és fiaim, és a' nyájaid, és mindenek a' miket látsz, enyimek: mit mivelhetek naimnak és unokáimnak?

44. Jöj-el azért, és vessünk szövetséget, hogy bizonyságul légyen közöttem és közötted.

45. Vön azért Jákob egy követ, és jelül emelé azt:

46. És monda az ö attyafiainak: Hozzatok köveket. Kik öszve-hordván dombot rakának, és azon évének:

47. Melyet Lábán, Tanú-dombjának hiva: és Jákob, Tanú-bizonság rakásának; mind a' kettö az ö nyelve tulajdonsága-szerént.

48. És monda Lábán: Ez a' domb bizonság lészen ma közöttem és közötted, és azokáért nevezteték az ö neve Gálaádnak, azaz, Tanú-dombjának. G

49. Lássa és tégyen itéletet az Ur közöttünk, mikor el-válunk egy-mástól,

50. Ha a' leányimat nyomorgatod, és ökivülök más feleségeket vészsz: senki nintsen beszédünknek tanúja az Isten-kivül, ki jelen-lévén láttya.

51. És monda ismég Jákobnak: Imé az a' domb, és a' kö, mellyet fel-állattam közötten és közötted,

52. Tanú lészen: Ez a' domb, mondok, és a' kö bizonságúl légyenek, ha vagy én által-menendek ezen te-hozzád menvén, a' vagy te által-jövendesz, nékem gonoszt gondolván.

53. Az Ábrahám Istene, és Nákor Istene, tégyen itéletet közöttünk, az ö attyok Istene. Meg-esküvék azért Jákob az ö attya Isaák félelmére:

54. És áldozatokat áldozván a' hegyen, hívá az attyafiait, hogy kenyeret ennének. Kik mikor öttek vólna, ott maradának.

55. Lábán pedig éjjel fel-kelvén, meg-tsókolá a' fiait, és leányit, és meg-áldá öket: és meg-téré helyére.

XXXII. RÉSZ.

Jákob Esauhoz követeket, és ajándékokat küld vén, egész éjtszaka az Angyallal küszködik, az inát az Angyal meg-illetvén elszárad, és meg-sántúl. Végre meg-áldatik az Angyaltól, és Izraelnek neveztetik.

1. JÁKOB-IS * el-méne az ö kezdett útán: és eleibe-jövének az Isten Angyali. * *Inf.* 48. c. 16.

2. Kiket midön látott vólna, monda: Az Isten tábori ezek. És nevezé annak a' helynek nevét Mahanaimnak, az-az, Táboroknak.

3. Külde pedig követeket-is maga-előtt Esauhoz a' báttyához Séir földére, Edom tartományába:

4. És parantsola azoknak, mondván: Igy szóllyatok az én uramnak Esaunak: Ezeket mongya az ötséd Jákob: Lábánnál szarándokúl laktam, és vóltam e' jelen-való napig.

5. Vannak ökreim, és szamárim, és ju-

haim, és szolgaim, és szolgálóim: és most követséget küldök az én uramhoz, hogy kedvet találjak szined-előtt.

6. És meg-térének a' követek Jákobhoz, mondván: El-mentünk Esauhoz a' bátyádhoz, és ímé elődbe siet négy-száz emberrel.

7. Igen meg-félemlék Jákob: és meg-ijedvén, el-oszta a' véle való népet, a' nyájakat-is, és juhokat, és ökröket, és tevéket, két seregbe,

8. Mondván: Ha Esau egyik seregre jövend, és azt le-vágja, a' másik sereg, melly hátra vagyon, meg szabadúl.

C 9. És monda Jákob; Én atyám Ábrahám Istene, és az én-atyám Isaák Istene: Uram, ki azt mondottad nékem: Térj földedbe, és születésed helyére, és jól tészek veled:

10. Kisebb vagyok minden irgalmasságidnál, és igaságodnál, mellyet bé-tellyesitettél a' te szolgádnak. Páltzámmal mentem-által e' Jordánon: és most két sereggel jövök viszsza.

11. Ments-meg engem a' bátyám Esau kezéből, mert igen félek töle: hogy el-jövén, el-ne veszese az anyát a' fiakkal.

12. Te mondottad, hogy jól tész velem, és ki-terjeszted magomat, mint a' tenger fövenyét, melly a' sokaság-miatt meg-nem számláltathatik.

D 13. És mikor ott hált vólna azon éjjel, választa abból, a' mie vala, ajándékokat Esaunak a' bátyának,

14. Két-száz ketskét, húsz bakot, két-száz juhot, és húsz kost,

15. Harmintz szoptató tevét az ö tsitkói val, negyven tehenet, és húsz bikát, húsz nöstény szamárt, és azoknak tiz vemheit.

16. És el-külde az ö szolgai kezek-által minden nyájat külön, és monda az ö szolgainak: Mennyetek elöttem: és köz légyen egyik, és másik nyáj-között.

E 17. És parantsola az elsönek, mondván: Ha elöl-találod a' bátyámat Esaut: és kérd téged, Kié vagy? a' vagy, Hová mégy? a' vagy, Kié ezek, a' mellyeket követsz?

18. Felellyed: A' te szolgádé Jákobé, ajándékokat küldött az én uramnak Esaunak: maga-is utánnunk jö.

19. Hasonló-képpen parantsolatott ada a' másodiknak, és a' harmadiknak, és mindeneknek, kik a' nyájakat követik vala, mondván: Ezen igékkel szóllyatok Esaunak, midön találjátok ötet.

20. És hozzá adgyátok: Maga-is a' te szolgád Jákob, útunkat követi, mert azt mondotta: Meg-engesztelem ötet az elö-ménö ajándékokkal, és az-után látom-meg ötet, talám meg-engesztelteti nékem.

F 21. El-menének azért az ajándékok elötte, ö pedig azon éjjel a' táborban marada.

22. És mikor jó idején fel-költ vólna, vévé az ö két feleségét, és a' két szolgálót, tizen-egy fiaival, és által-méne a' Jábok révén.

23. És által-vivén mindeneket, mellyek öhözzá tartoznak vala,

24. Egyedül marada: és ímé egy férjfiu küszködik vala véle mind reggelig.

25. Ki midön látná hogy meg-nem győzhetné ötet, meg-üté az ö tsipöjének ínát, és mingyárást meg-szárada.

26. És monda néki: Botsás-el engem, mert immár fel-jö a' hajnal: Felele: Nem botsátlak-el téged, hanem ha meg-áldasz engem.

27. Monda azért: Mitsoda neved vagyon? Felele: Jákob.

28. Ö pedig; semmi-képpen, ugymond, Jákobnak nem neveztetik a' te neved, hanem Israelnek: mert ha az Isten-ellen erös vóltál, mennyivel inkább győzedelmes lészsz az emberek-ellen.

29. Kérdé ötet Jákob: Mond-meg nékem, mitsoda névvel neveztetel? Felele: Miért G kérded a' nevemet? És meg-áldá ötet azon helyen.

30. És hivá Jákob annak a' helynek nevé Fánuelnek, mondván: Láttam az Istent szinröl szinre, és meg-szabadúlt az én lelkem.

31. És fel-jöve néki azontól a' nap, mi-helyen által-méne Fánuelen: Ö pedig sántkál vala a' lábával.

32. Annak-okáért nem észik az inat az Israel fiai, melly meg-száradott a' Jákob tsipöjében, e' jelen-való napig: azért hogy megütötte vólna a' tsipöje ínát, és meg-alutt vólna.

XXXIII. RÉSZ.

Esau Jákobnak eleibe-menvén kegyesen fogadgya ötet; mindazon-által nehezen veszi magát az ajándékok el-vételére, és viszszatérésre. Esau viszszatérven, Jákob Sokothba, 's onnan Sikembe mégyen: ottföl det vévén sátort von, és oltárt épit.

A 1. FEL-EMELVÉN pedig Jákob szemeit, látá hogy Esau jöne, és négy-száz ember övéle: és el-választa a' Lia és Rákel, és mind a' két szolgáló fiait:

2. És helyhezteté mind a' két szolgálót, és azok magzatit, elöl: Liát pedig, és az ö fiait, második helyen: Rákelt pedig, és Józsefet, leg-utól.

3. És ö elö-menvén, hétszer imáda leborúlván artzal a' földre, mig a' báttya elközelgetne.

4. Futamodván azért Esau az öttse-eleibe, meg-ölelé ötet: és szoritván az nyakát, és meg-tsókolván sira.

B 5. És fel-emelvén szemeit, látá az aszszonyállatokat és azoknak kisdedit, és monda? Mi dolgosok ezek? és hozzád tartoznak-é? Felele: Ezek a' kisdedek, kiket Isten nékem te szolgádnak ajándékozott.

6. És el-közelgetvén a' szolgálók és azok fiai, meg-hajlának.

7. Elö-jöve Lia-is az ö gyermekivel: és mikor hasonló-képpen imádtak volna, utólszor Jósef és Rákel imádának.

8. És monda Esau: Mitsoda seregek ezek, mellyeket elö-találtam? Felele: Hogy kedvet találnék az én uram-elött.

9. Ama' pedig monda: Elegem vagyon, édes ötsém, a' tiéid légyenek magadé.

C 10. És monda Jákob: Ne ugy, kérlek: hanem, ha kedvet találtam szemeid-elött, vedd-el az ajándékotskát kezeimböl: mert ugy láttam ortzádat, mint-ha az Isten ortzáját láttam volna: légy kegyelmes nékem,

11. És vedd-el az áldást, mellyet néked hoztam, és mellyet nékem ajándékozott a' mindeneket-adó Isten. Az öttsének kénszeritésére nehezen el-vévén,

12. Monda: Járjunk-együtt, és társa lészek útadnak.

13. És monda Jákob: Tudod, édes uram, hogy gyenge kisdedim, és ellö juhaim, és tehenim vannak velem: mellyeket ha a' járásban fölöttébb farasztom, egy nap mind meghalnak a' nyájak.

14. Mennyen-el az én uram az ö szolgája elött: és én lassan követem nyomdokit, a' mint látom, hogy az én kisdedimtöl lehet, mig nem az én uramhoz jutok Séirbe.

15. Felele Esau: Kérlek, hogy a' velem való nép-közzül, csak úti társaid maradgyanak. Nem szükség, ugymond; csak ez egynélkül szükölködöm, hogy kedvet találljak szined-elött uram.

16. Meg-tére az-okáért ugyan azon nap Esau, azon úton mellyen jött vala, Séirbe.

D 17. És Jákob Sókotba méne: holott házat épitvén, és sátorokat vonván, nevezé annak a' helynek nevét Sókotnak, az-az, sátoroknak.

18. És által-méne Sálembe a' Sikimiták városába, melly Kánaán-földén vagyon, miután meg-téré a' Syriai Mesopotámiából: és a' város-mellett lakék.

19. És meg-vévé a' mezö részét, mellyen sátorokat vont vala, a' Hémornak Sikem attyának fiaitól, száz bárányon.

20. És ott óltárt állatvan, segétségül hivá azon az Israel erös Istenét.

XXXIV. RÉSZ.

Dinát Jákob leányát Sikem, a' Sikemiták Fejedelme fia el-ragadgya, és meg-fertézteti. Sikem Jákobtól; és az ö fiaitól Dinát feleségül kéri. Jákob fiai néki igérik, hogyha környül-metélkednék, mellyre Sikem reááll, és az egész néppel környül-metélkedik. Harmad napján a' környül metélkedésnek Simeon, és Lévi a' Sikemitákra rohannak, és egy lábig meg-ölik öket, és Dinát visszahozzák; a' több fiai Jákobnak az egész városl fel-prédállyák. Ezért a' tselekedetért Jákob Simeont, és Lévit dorgálya.

1. Ki-méne pedig Dina, a' Lia leánya, A hogy látná annak a' tartománynak aszszony-állatit.

2. Kit midön Sikem a' Hevæus Hémor fia annak a' földnek fejedelme látott vólna, megszereté ötet; és el-ragadá, és véle hála, erövel meg-szeplösitvén a' szüzet.

3. És hozzája ragaszkodék az ö lelke, és a' szomorút édesgetö beszédekkel engesztelé.

4. És az attyához Hémorhoz menvén, monda: Vedd feleségül nékem e' leányzót.

5. Mellyet mikor Jákob hallott vólna, az ö fiainak távól-létekben, kik a' barmok legeltetésében valának foglalatosok, halgata, mig meg-jövének.

6. Ki-menvén pedig Hémor, a' Sikem attya, hogy szóllana Jákobbal:

7. Imé az ö fiai jövének a' mezöröl: és hal ván a' mi történt vala, igen meg-haragudnak, azért hogy undok dolgot tselekedett vólna Israelen, és meg-szeplösitvén a' Jákob leányát, tiltott dolgot tselekedett vólna.

8. Szólla azért Hémor nékik: A Sikemnek a' fiamnak lelke ragaszkodott a' ti leányotokhoz: adgyátok néki ötet feleségül:

9. És szerezzünk egy-más-között házasságokat: leányitokat adgyátok nékünk, és leányinkat vegyétek-el.

10. És lakjatok velünk: a' föld hatalmotokban vagyon, mivellyétek, kereskedgyetek, és birjátok azt. B

11. De Sikem-is monda az attyának és a' báttyainak: Találljak kedvet elöttetek: és valamit rendeltek, meg-adom:

12. Öregbittsétek a' jegy-ruhát, és kérjetek ajándékokat, és örömest meg-adom; a' mit kérendetek: tsak adgyátok nékem e' leányzót feleségül.

13. Felelének a' Jakob fiai Sikemnek, és az ö atyjának álnokúl, agyarkodván az ö húgok meg-szeplösitéséért:

14. Nem tselekedhettyük, a' mit kértek, sem nem adhattyuk húgunkat környül-metéletlen embernek: melly tilalmas és szörnyüség nálunk.

15. De ebben szövetséget szerezhetünk, ha hasonlók akartok lenni hozzánk, és környül-metéltetik közöttetek minden férjfiúi nem;

16. Akkor leányinkat néktek adgyuk, és viszontag el-vészszük leányitokat, és veletek lakunk, és egy néppé lészünk:

17. Ha pedig nem akartok környül-metélkedni, el-vészszük leányunkat, és el-megyünk. C

18. Tetszék azok ajánlása Hémornak, és Sikemnek az ö fiának:

19. És el nem hallaszta az ifiú, hogy mingyárt bé ne tellyesitené, a' mi kivántatik vala. Mert igen szereti vala a' leányzót, és ö vala bötsülletesb az attyának egész házában.

20. És bé menvén a' város kapuján, szóllának a' népnek.

21. Ezek a' férjfiak békeségesek, és velünk akarnak lakni: kereskedgyenek e' földön, és mivellyék azt, melly tágas és széles lévén, munkásók-nélkül szükölködik: az ö leányokat vegyük feleségül, és a' mieinket adgyuk nékik.

22. Egy, a' miért illyen nagy jó el-halad: Ha környül metéllyük a' mi férjfiainkat, követvén e' nemzetség szer-tartását.

23. És az ö marhájok, és barmok, és mindenek, a' mivel birnak, mieink léfznek: csak ebben engedgyünk, és együtt lakván, egy néppé léfzünk.

24. És minnyájan reá-hajlának, környülmetélvén minden férjfiakat.

D 25. És imé harmad napon, mikor legnehezebb a' sebek fájdalma: a' Jákob két fia, Simeon és Lévi, a' Dina báttyai, kardokat ragadván, bátorságosón bé-menének a' városba: és * meg-ölvén minden férjfiat,

* *Inf.* 26. *a.* 6. 26. Hemort és Sikemet együtt ölékmeg, el-vivén a' húgokat Dinát a' Sikem házából.

27. Kik hogy ki-jöttek, bé-rohanának a' meg-öltekre a' Jákobnak több fiai: és feldúlák a' várast a' meg-szeplösités boszszú-állására.

28. Az ö juhokat, és barmokat, és szamárokat, és mindeneket el-pusztitván, a' mik a' házakban és mezökön valának:

29. Az ö kisdedeket-is, és feleségeket fogva vivék.

30. Mellyeket méréfzfzen meg-tselekedvén, monda Jákob Simeonnak és Lévinek: Meg-háboritottatok, és gyülölségefsé töttetek engem a' Kananæusoknál, és Ferezæusoknál e' föld lakóinál. Mi kevefen vagyunk: ök egybe-gyülvén meg-ölnek engem, és eltörlettetem én, és az én házam.

31. Felelének: Vallyon 's mint egy kurvával kellett-é gonoszúl élni a' mi húgunkal?

XXXV. RÉSZ.

Minek-utánna Jákob a' bálványokat a' földbe ásta vólna, Isten hagyásából Béthelbe mégyen, ott óltárt épitvén áldozatot mutat-bé az Istennek, és az Istennek újonnan meg-jelenésével meg-erösittetik. Debora meg-hal Rákel Béniámint szülvén gyermek-ágyban meg-hal. Rúben vétkezik Bálával az Attya ágyassával. Elö-számláltatnak a' Jákob fiai. Isaák Jákob Attya meg-hal.

A 1. AZON-KÖZBEN szólla az Isten Jákobnak: Kelly-fel, és menny-fel Bételbe, és lakjál ott, és épits óltárt az Istennek, * ki meg-jelent néked, mikor a' bátyád Esauelött futnál.

* *Sup.* 28. *c.* 13.

2. Jákob pedig egybe-hiván minden házanépét, monda. Hánnyátok-el az idegen Isteneket, kik köztetek vannak, és tisztúllyatokmeg; és változtassátok-el ruháitokat.

3. Kellyetek-fel, és mennyünk-fel Bételbe, hogy ott óltárt építtsünk az Istennek: ki meghalgatott engem az én háborúságom napján, és társom vólt útamban.

4. Néki adák azért mind az idegen Isteneket, kik nálok valának, és a' fül-függöket, mellyek fülökben valának: ö pedig el-ásá azokat a' terpentina-fa-alá, melly Sikem várasán-túl vagyon.

5. És mikor el-mentek vólna, az Istennek rettenése esék mind a' környül-való városokra, és nem merék kergetni az el-ménöket.

6. Juta azért Luzába, melly Kánaán-földén vagyon, mellynek vezeték-neve Bétel: B ö, és minden nép ö-véle.

7. És ott óltárt épite, és nevezé annak a' helynek nevét, Isten házának: * mert ott jelent-meg néki az Isten, mikor a' báttya-elött futna. * *Sup.* 28. *c.* 13.

8. Azon idöben hala-meg Débora, a' Rebekka dajkája, és el-temetteték Bétel tövében a' tser-fa-alatt: és hivattaték annak a' helynek neve, Sirás tser-fájának.

9. Meg-jelenék pedig ismég az Isten Jákobnak, minek-utánna meg-téré Syriai Mesopotámiából, és meg-áldá ötet,

10. Mondván: * Nem hivattatol többé Jákobnak, hanem Israel léfzen a' te neved. És nevezé ötet, Israelnek, * *Sup.* 32. *f.* 28.

11. És monda néki: én vagyok a' mindenható Isten, nevekedgyél, és fokasodgyál: nemzetségek, és nemzetek népei léfznek tetöled, királyok jönek-ki a' te ágyékidból.

12. És a' földet, mellyet Ábrahámnak és Isaáknak adtam, néked adom, és a' te magodnak utánnad.

13. És el-távozék töle.

14. Ö pedig kö-jelt emele-fel a' helyen, mellyen szóllott vala néki az Isten: áldozván azon eledeli áldozatokkal, és olajt öntvén: C

15. És hiván annak a' helynek nevét Bételnek.

16. Ki-menvén pedig onnét: méne tavafzi idöben arra a' földre, melly Efratára vifzen: holott, midön szülni akarna Rákel,

17. A' szüléfnek nehézsége-miatt veszedelmes állapatban kezde lenni. És monda néki a' bába: Ne félly, mert ez-is fiú léfzen.

18. Ki-menvén pedig a' lelke a' fájdalommiatt, és el-közelgetvén halála, hivá az ö fia nevét Benoninak, az-az, fájdalmam fiának: az attya pedig nevezé ötet Benjaminnak, az-az, job-kéz-fiának.

19. Meg-hala azért Rákel, és el-temetteték az úton, melly Efratára vifzen; ez a' Betlehem.

20. És Jákob jel-oszlopot emele-fel az ö koporsójára: * Ez a' Rákel koporsójának jele, mind e' mái napig. * *Inf.* 48. *b.* 7.

21. Ki-menvén onnét, sátort vona a' Nyájtornyán-túl. D

22. * És mikor abban a' tartományban laknék, el-méne Rúben, és Bálával az ö attya ágyasával hála: melly ö-nála semmiképpen * *Inf.* 49. *a.* 1.

nem vala titkon. Valának pedig a' Jákob fiai tizen-ketten.

23. A' Lia fiai: az elsö-szülött Rúben, és Simeon, és Lévi, és Júdás, és Issakar, és Zábulon.

24. A' Rákel fiai: Jósef, és Benjamin.

25. Bála a' Rákel szolgálója fiai: Dan, és Neftali.

26. Zelfa a' Lia szolgálója fiai: Gad, és Áser: ezek a' Jákob fiai, kik születtek néki Syriai Mesopotámiában,

27. És el-juta Isaákhoz az attyához Mambréba, Arbee városába, ez a' Hebron: mellyben szarándokúl lakott Ábrahám és Isaák.

28. És bé-telének Isaáknak napjai száz nyoltzvan esztendök.

29. És meg-emésztetvén az idötül, meghala: és tétetek az ö népéhez, vén és napokkal tellyes-lévén: és el-temeték ötet az ö fiai Esau és Jákob.

XXXVI. RÉSZ.

Esau feleségével, és gyermekivel Jákobtól elválik. Esau fiai elé-számláltatnak, és az ö lakó-földök.

A 1. Ezek pedig az Esau nemzetségi, ö az Edom.

2. Esau vön feleségeket a' Kánaán leányiközzül: Adát a' Heræus Élon leányát, és Oolibamát Ánának a' Hevæus Sébeon leányának leányát:

3. És Báfematot az Ismael leányát a Nábajot húgát.

* 1. Par. 1. c. 29. 4. * Szülé pedig Áda Elifazt: Báfemat szülé Ráhuelt:

5. Oolibama szülé Jehuft és Jhelont és Kórét. Ezek az Esau fiai, kik születtek néki Kánaán-földében.

6. Vövé pedig Esau az ö feleségit és fiait és leányit, és az ö házának minden lelkeit, és marhájat, és barmát, és mindenét a' mie lehete Kánaán-földében: és el-méne más tartományba, és el-távozék az ö öttsétöl Jákobtól.

* Sup. 13. a. 6. 7. * Mert igen gazdagok valának, és együtt nem lakhatának: el-fem viselheti vala öket az ö szarándokságok földe, a' nyájak fokasága-miatt.

* Jos. 24. a. 4. B 8. * És lakék Esau a' Séir hegyén, ö az Edom.

9. Ezek pedig Esaunak az Édom attyának nemzetségi a' Séir hegyén,

* 1. Par. 1. c. 34. 10. És ezek az ö fiainak nevek: * Elifaz Ádának az Esau feleségének fia: és Ráhuel Bafematnak az ö feleségének fia.

11. És vóltak Elifaznak fiai: Téman, Omar, Sefo, és Gátam, és Czenez.

12. Tamna pedig Elifaznak az Esau fiának ágyasa vala: ki szülé néki Amaleket. Ezek Ádának Esau feleségének fiai.

13. Ráhuel fiai pedig: Náhat és Zára, Samma és Méza, ezek Bafematnak az Esau feleségének fiai.

14. Oolibamának-is az Esau feleségének ki Ánának a' Sébeon leányának leánya vólt, fiai ezek, kiket szült néki, Jéhus és Jhelon és Kóre.

15. Ezek fejedelmek az Esau fiai-közzül. Elifaznak az Esau elsö-szülöttének fiai: Téman fejedelem, Omar fejedelem, Séfo fejedelem, Czenez fejedelem,

16. Kóre fejedelem, Gátam fejedelem, Amalek fejedelem. Ezek Elifáz fiai Edomföldén, és ezek az Áda fiai.

17. Ráhuelnek az Esau fiának fiai ezek: Náhat fejedelem, Zára fejedelem, Samma fejedelem, Méza fejedelem. Ezek pedig Ráhuel fejedelmi Edom-földében: ezek Báfemátnak az Esau feleségének fiai.

18. Ezek pedig Oolibamának az Esau feleségének fiai: Jehus fejedelem, Jhelon fejedelem, Kóre fejedelem. Ezek Oolibamának Ána leányának az Esau feleségének fejedelmi. C

19. Ezek az Esau fiai, és ezek azoknak fejedelmi: ö az Edom.

* 1. Par. 1. c. 38. 20. * Ezek a' Horræus Séir fiai, a' földnek lakofi: Lótan, és Sóbal, és Sébeon, és Ána.

21. És Difon, és Éfer, és Difan. Ezek a' Horræus Séir fia fejedelmi Edom-földében.

22. Lotánnak pedig fiai lönek, Hóri és Héman. Lotánnak húga pedig Tamna vala.

23. És ezek a' Sóbal fiai: Alván és Manahat és Ebal, és Séfo és Onam.

24. És ezek a' Sebeon fiai: Aja és Ána. Ez az Ána, ki a' meleg vizeket találta a' puftában, mikor az ö attyának Sébeonnak szamárit legeltetné.

25. És ennek fia, Difon, és leánya, Oolibama.

26. És ezek a' Difon fiai: Hamdan, és Eseban, és Jetram, és Káran.

27. És ezek az Éfer fiai: Bálaán, és Závan, és Akán.

28. A' Difan fiai pedig vóltak: Hus és Aram.

29. Ezek a' Horræufok fejedelmi: Lótan fejedelem, Sóbal fejedelem, Sébeon fejedelem, Ána fejedelem,

30. Difon fejedelem, Éfer fejedelem, Difan fejedelem: ezek a' Horræufok fejedelmi, kik orfzáglottak Séir-földében. D

31. A' Királyok pedig, kik orfzáglottak Edom földében, minek-elötte Királyok vólna az Ifrael fiainak, ezek vóltak:

32. Béla a' Béor fia, és az ö váraſa neve, Dénaba.

33. Meg-hala pedig Béla, és orfzágla örette Jóbab, a' Bofrai Zára fia.

34. És mikor meg-hólt vólna Jóbab, orfzágla érette Husam a' Temanufok földéröl.

35. Ez-is meg-halván, orfzágla érette Adad, Badad fia, ki meg-veré Mádiant Móab tartományában: és az ö váraſa neve, Avit.

36. És mikor meg-hólt vólna Ádad, orfzágla érette Maſrékai Semla.

37. Es-is meg-halván, országla érette Saul, Rohobot folyó-vizétöl.

38. És mikor ez-is meg-hólt vólna, helyébe álla az országban Balanan az Akobor fia.

39. Ez-is meg-halván, országla érette Adar, és az ö városa neve Fáu: és az ö felesége neveztetik vala Meétabelnek, Matrednak Mézaáb leányának leánya:

40. Ezek azért az Esaú fejedelminek nevei, az ö rokonságok, és helyek, és nevezetekszerént: Tamna fejedelem, Alua fejedelem, Jetet fejedelem,

41. Oolibama fejedelem, Éla fejedelem, Finon fejedelem,

42. Tzenez fejedelem, Teman fejedelem, Mabsár fejedelem,

43. Magdiel fejedelem, Hiram fejedelem: ezek az Edom fejedelmi, kik laknak-vala az ö birodalmok földében, ez az Esau az Idumæusok attya.

XXXVII. RÉSZ.

Józsefet, hogy a' báttyait az Attyának bé-vádolná, és az álmát azoknak meg beszéllené, a' báttyai gyülölni kezdik; annak-okáért meg-akarván a' többi ölni, Júdás tanátsából a' kútba vetetik, azután az Ismaelitáknak el-adattatik: azután az Attyoknak azt mondgyák, hogy a' fenevad szagatta-el ötet. Sirattya az Attya. Józef Egyiptomban Putifárnak el-adatik.

A 1. JÁKOB pedig Kánaán-földén lakék, melyben az ö attya szarándokúl lakott.

2. És ezek az ö nemzetségi: Józef, mikor tizenhat esztendös vólna, legelteti vala a' nyájat a' bátyaival még gyermek-lévén: vala pedig a' Bála és Zelfa, az ö attya feleségi fiaival: és az attyánál bé-vádolá a' báttyait fölötte gonosz bünröl.

3. Izrael pedig minden fiai-fölött szereti vala Józefet, mivel ötet vénségében nemzette vala: és sok szinböl szött köntöst tsinála néki:

4. Látván pedig a' báttyai, hogy az attyoktól minden fiainál inkább szeretetnék, gyülölik vala ötet, és semmit nem szólhatnak vala néki békeségesen.

B 5. Történék-is, hogy a' látott álmát megbeszéllené a' báttyainak: melly nagyobb gyülölségnek lön eredeti.

6. És monda nékik: Hallyátok az én álmomat, mellyet láttam.

7. Azt álitám vala, hogy mi kévéket kötnénk a' szántó-földön, és az én kévém mint ha fel-kelne, és fenn-állana, és a' ti környülálló kévéitek imádnák az én kévémet.

8. Felelének az attyafiai: Nem-de mi Királyunk lészsz-é? a' vagy birodalmod-alá vettetünk-é? Ez azért az álmoknak és beszédeknek dolga, irigységnek és gyülölségnek gerjesztö taplója lön.

9. Más álmot-is láta, mellyet meg-beszélvén az attyafiainak, monda: Láttam álmomban, mint-ha a' nap, és a' hóld, és tizen-egy tsillagok imádnának engem.

10. Mellyet midön az attyának és attyafiainak meg-beszéllett vólna, meg-feddé ötet az attya, és monda: Mit akar ez álom, mellyet láttál? nem-de én, és az anyád, és az atyádfiai imádunk-é téged a' földön? C

11. Irégykednek vala azért reája az attyafiai: az attya pedig a' dolgot halgatva elmájében forgattya vala.

12. És mikor a' báttyai az attyok nyájai legeltetésében mulatnának Sikemben,

13. Monda néki Izrael: A' bátyáid a' juhokat Sikemben legeltetik: jöszte, el-küldlek hozzájok. Ki felelvén,

14. Jelen vagyok; monda néki: Menny-el, és lásd-meg, ha mindenek jól vannak-é a' báttyaid és a' barmok-körül: és tedd hirré nékem mint vagyon a' dolog. El-küldetvén Hebron völgyéböl, méne Sikembe: D

15. És találá ötet egy férjfiu, hogy a' mezöben büjdosnék, és kérdé, mit keresne.

16. Ö pedig felele: A' bátyáimat keresem, jelentsd meg nékem, hol legeltetik a' nyájakat.

17. És monda néki a' férjfiu: El-mentek erröl a' helyröl: hallám pedig hogy mondák: Mennyünk Dotainba. El-méne azért Józef a' báttyai-után, es találá öket Dotainban.

18. Kik midön látták vólna ötet távúl, minek-elötte hozzájok jutna, gondolák hogy meg-ölnék ötet:

19. És egy-más-közt szóllnak vala: Ihol jö az álom-látó:

20. Jertek, öllyük-meg ötet, és vessük egy ó kutba: és azt mondgyuk, hogy a' gonosz vad ötte-meg ötet: és akkor fog ki-tetszeni, mit használlyanak néki az ö álmai, E

21. Halván pedig ezt Rúben, igyekezik vala ötet kezekböl ki-szabaditani, és monda: *Inf. 42. c. 12.*

22. Ne öllyétek-meg az ö lelkét, se kine ontsátok vérét: hanem vessétek ötet eme' kútba, melly a' puszta-ban vagyon, és kezeteket tartsátok ártatlanúl: ezt pedig mondgya vala, akarván ötet ki-szabadétani kezekböl, és meg-adni az attyának.

23. Mingyárt azért hogy el-érkezék a' báttyaihoz, meg-foszták ötet a' bokáig-való és sok szinböl szött köntösétöl:

24. És eresztek ötet egy ó kútba, mellyben viz nem vala.

25. És le-ülvén hogy kenyeret ennének, látának Gálaádból-jövö úton-járó Ismaelitákat, és azoknak tevéjeket, kik Egyiptusba fü-szerszámot, és fenyü-viaszszat, és myrha zengét viznek vala. F

26. Monda azért Judás az attyafiainak: Mit-használ nékünk, ha meg-öllyük az atyánkfiát, és vérét el-titkollyuk?

27. Jobb, hogy el-ádattassék az Ismaelitáknak, és kezeink meg-ne förtözteseenek: mert atyánkfia, és mi testünk. Meg-nyugovának az atyafiak az beszédén.

* Sap. 10 c. 13.

28. És elö-menvén a' kereskedö Madianiták, ki-vonák ötet a' kútból, és el-adák ötet az Ismaelitáknak, húsz ezüst sikluson: kik vivék ötet Egyiptusba.

29. És meg-térvén Rúben a' kúthoz, nem találá a' gyermeket:

30. És meg-szaggatván ruháit, az attya-fiaihoz menvén, monda: A' gyermek nem látszik, 's én hová mennyek?

31. Vévék pedig az ö köntösét, és gödölye vérben, mellyet meg-öltek vala, megfesték:

32. El-küldvén kik az attyához vinnék, és mondanák: Ezt találtuk: lássad: ha a' fiad köntöse-é, vagy nem.

G 33. Mellyet mikor meg-ismért vólna az attya, monda: Az én fiam köntöse, a' gonosz vad ötte-meg ötet, a' fene vad ötte-meg Jósefet.

34. És meg-szaggatván ruháit, ször-zsákba öltözék, siratván a' fiát sok ideig.

35. Egybe-gyülvén pedig minden magzati hogy enyhitenék az attyok bánattyát, nem akara vigasztalást venni, hanem monda: Keseregvén alá-mégyek az én fiamhoz pokolba. És ö meg-nem szünvén a' sirástól.

36. A' Madianiták el-adák Jósefet Egyiptusban a' Fárao fö szolgájának Putifárnak a' vitézek hadnagyának.

XXXVIII. RÉSZ.

Júdásnak a' Kánánai aszszonytól három fia lészen, Hér, Onan, és Séla. Hérnek feleségül vészi Thámárt. Hér meg-ölettetvén az Istentöl az ö gonoszságáért, Onánnak a' másik fiának adgya, kit az Isten halállal büntet meg gonoszságáért. Ezek meg-halván Thámárral (nem tudván ötet lenni) közösül Júdás, és két gyermeket fog méhében Thámár, 's azoknak születése.

A 1. AZON idöben alá-menvén Judás az attyafiaitól, bé-tére egy Hirám-nevü Odollami férjfiúhoz.

* 1 Par. 2. a. 2. 2. * És láta ott egy Súe-nevü Kananæus ember leányát, és feleségül vévén, béméne hozzája.

3. Ki fogada méhében, és fiat szüle, és a' nevét Hernek hivá.

* Num. 26. v. 19. 4. * És ismég magzatot fogadván, a' született fiát Onánnak hivá.

5. Harmadikát-is szülé, kit neveze Sélának, kinek létele-után, meg-szünék a' születéstöl.

6. Ada pedig Júdás az ö elsö-szülöttének Hér-nek Támár-nevü feleséget.

* Num. 6. c. 19. B 7. * Her pedig a' Judás elsö-szülötte, gonosz vala az Úr szine-elött: és ö-töle megölteték.

8. Monda azért Júdás Onánnak az ö fiának: Menny-bé a' bátyád feleségéhez, és társolkodgyál vele, hogy magot támasz a' bátyádnak

9. Amaz tudván hogy nem néki születnének a' fiak, bé-menvén a' báttya feleségéhez, a' magot a' földre ontya vala, hogy magzatok a' báttya nevével ne születnének.

10. És azért veré-meg ötet az Ur, hogy utálatos dolgot tselekednék.

11. Annak-okáért monda Judás Támárnak a' menyének: Maradgy özvegyen az atyád házában, mig fel-nevekedik a' fiam Séla: mert fél vala, hogy az-is meg-ne halna, mint a' bátyai. Ki el-méne, és lakék az ö attya házánál.

12. Sok napok forgása-után pedig meghala a' Súe leánya a' Judás felesége: ki a' siralom-után vigasztalást vévén, fel-mégyen vala Tamnásba az ö juhai nyiröihez, ö, és Hiras az Odollami juh-pásztor. C

13. És hirré tévék Támárnak, hogy az ö ipa fel-menne Tamnásba a' juhok nyirésére.

14. Ki le-vetvén az özvegység ruháit, ortza-takaró fátyolt vön-fel: és meg-változtatván ruházattyát, le-üle a' kettös úton, melly Tamnásba viszen: azért hogy meg-nött vólna Séla, és ö férje nem lött vólna. D

15. Kit midön látott vólna Judás, kurvának alitá lenni: mert bé-födözte vala ortzáját, hogy meg-ne ismértetnék.

16. És bé-menvén hozzája, monda: Engedd-meg, hogy közösüllyek veled: mert nem tudgya vala, hogy a' menye vólna. Ki felelvén; Mit adsz nékem, hogy közösülly velem?

17. Mónda: Egy gödölyét küldök néked a' nyájakból. Ama' viszontag mondván: Megengedem, a' mit akarsz, ha zálogot adsz nékem, mig meg-küldöd, a' mit fogadsz.

18. Monda Judás: Mit akarsz, hogy zálogúl adgyak néked? Felele: A' te gyürödet, és a' kar-peretzet, és a' páltzát, mellyet kezedben tartasz. Egy közösüléssel azért terhbe esék az aszszony, E

19. És fel-kelvén el-méne: és le-vetvén öltözetit, mellyet reá vött vala, fel-öltözék az özvegység ruháiba.

20. El-küldé pedig Júdás a' gödölyét az ö Odollami pásztora-által, hogy visza-venné a' zálogot, mellyet az aszszonynak adott vala. Ki midön ötet nem találta vólna,

21. Meg-kérdé annak a' helynek emberit: Hol vagyon az aszszony-állat, ki a' kettös úton ül vala? Kik minnyájan felelének: Nem vólt kurva ezen a' helyen.

22. Meg-téré Judáshoz, és monda néki: Nem találtam-meg ötet: söt a' helynek emberi-is azt mondották nékem, hogy soha ott kurva nem ült.

23. Monda Judás: Tartsa magának, hazugságról bizony minket nem vádolhát: én el-küldöttem a' gödölyét, mellyet igértem vala: és te nem találtad fel ötet. F

24. Imé pedig három hólnap-után hirt tönek Judásnak, mondván: Paráználkodott Támár a' menyed, és az ö méhe dagadozni láttatik. És monda Judás: Hozzátokelö ötet, hogy meg-égettessék.

25. Ki mikor a' büntetésre vitetnék, külde az ipához, mondván: Attól a' férjfiutól fogadtam, a' kié ezek: ismérd-meg kié a' gyürö, és a' kar-peretz, és a' páltza.

G

26. Ki, meg-ismérvén az ajándékokat, monda: Igazb nálamnál: mert nem adtam ötet Sélának a' fiamnak. Mind-az-által többé meg-nem ismére ötet.

* *Mat. 1. a. 3.*

27. * El-közelgetvén pedig a' szülés, kettösök jelenének a' méhében: és midön a' gyermetskéket szülné, egyik ki-nyújtá kezét, kire a' bába karmazin-szinü sonalat köte, mondván:

28. Ez jö ki elöbb.

29. Ama' pedig viszsza-vonván kezét, a' másik jöve-ki: és monda az aszszony-állat: Miért szakadott-meg éretted a' burok? és ezokért hivá az ö nevét Faresnek.

* *1. Par. 2. a-4.*

30. * Az-után jöve-ki az attyafia, kinek kezén a' veres sonal vala; kit neveze Zárának.

XXXIX. RÉSZ.

Jósef nagy betsületben lévén Putifárnál, az Aszszonya fajtalanságra izgattya, kinek nemengedvén, a' palástyát el-szaladván kezében hadgya. Az Aszszonya bé-vádollya az Urának Jósefet, hogy eröszakot akart rajta tenni: 's a' tömlötzbe vitetik: a' Tömlötz-tartónak kedvébe esvén, a' több rabokat reá bizza.

A

1. JOSEF azért Egyiptusba viteték, és egy Egyiptziai férjfi Putifár, Farao fö szolgája, a' seregek fejedelme, meg-vévé ötet az Ismaelitáktól, a' kiktöl oda vitetett vala.

2. És az Ur véle vala, és mindenekben szerentsésen tselekedö férjfi vala: és lakék az ö urának házában;

3. Ki igen jól tudgya vala, hogy az Ur vólna ö-véle. És hogy mindenek, a' miket tselekednék, töle igazgattatnának az ö kezében.

4. És kedvet találá Jósef az ö ura-elött, és szolgál vala néki; kitöl mindenek-eleibe rendeltetvén, igazgattya vala a' reá-bizatott házat, és mindeneket a' mik néki adattanak vala.

B

5. És meg-áldá az Ur az Egyiptzius házát Jósefért, és meg-sokasitá mind a' házakban 's mind mezökön-való minden ö marháját:

6. És semmit egyebet nem túd vala, hanem tsak a' kenyeret, mellyet észik vala. És Jósef pedig szép ortzájú és ékes tekintetü vala. Sok napok után azért az aszszonya szemeit Jósefre veté, és monda: Hálly velem.

8. Ki semmi-képpen nem engedvén a' szörnyü gonosz tselekedetnek, monda néki: Imé az én uram, mindeneket kezembe adván, nem tudgya mie vagyon házában:

9. És semmi olly nintsen, a' mi hatalmomban ne légyen, a' vagy a' mit nékem nem adott légyen, te-kivüled, ki ö felesége vagy: hogy tselekedhetem azért e' gonoszságot, és hogy vétkezhetem az én Istenem-ellen?

C

10. Efféle szókkal az aszszony-is úntattya vala minden-nap az ifiat, amaz-is meg-veti vala a' paráználkodást.

11. Történék pedig némelly napon, hogy Jósef a' házba menne, és valami dolgot tselekednék, senki ott nem lévén:

12. És amaz meg-ragadván az ö ruhájának allyát, mondaná: Hálly velem. Ki annak kezében hagyván palástyát, el-futa, és ki-méne.

13. És mikor az aszszony látta vólna a' ruhát kezében, és hogy ö meg-utáltatott vólna,

14 Szóllitá az ö háza-béli emberit, és monda nékik: Imé bé-hozta e' Zsidó férjfiat, hogy meg-tsúfolna minket: bé-jött hozzám, hogy velem közösülne, és midön fel-kiáltottam vólna,

15. És hallotta vólna szómat, el-hagyta palástyát, mellyet tartok vala, és ki-futott.

16. Azért a' hitelnek bizonyitására, a' megtartott palástot meg-mutatá a' haza tért férjének, és monda:

17. Bé-jött hozzám a' Zsidó szolga, kit ide hoztál, hogy meg-tsúfolna engem:

18. És midön hallotta vólna, hogy kiáltok, kezembe hagyta palástyát, mellyet tartok vala, és ki-futott.

19. Ezeket halván az ura, és képtelen hitelt adván a' felesége szavának, igen meg-haraguvék:

20. És Jósefet a' tömlötzbe vetteté, a' hol a' Király foglyai öriztetnek vala, és ott bérekesztve lön. *Pf. 104. b. 18.*

21. Az Ur pedig Jósseffel vala; és könyörülvén rajta, kedvessé tévé ötet a' fö tömlötz-tartó-elött,

22. Ki az ö kezeibe adá mind a' foglyokat, kik az örizetben tartatnak vala: és valami történik vala, ö-általa lön-meg.

23. És semmire gondot nem viselé, mindeneket ö-reá bizván. Mert az Ur vala véle, és minden ö tselekedetit igazgatá.

XL. RÉSZ.

Faraó Király Pohárnokának, és Sütöjének az álmokat Jósef meg-magyarázza, a' Pohárnaknak szabaduláft, a' Sütönek akasztófát jövendölvén. Mellyek bé-tellyesedtek Faraó születése napján a' vendégségnek idején.

A

1. EZEK igy lévén, történék hogy két föszolga, az Egyiptziai Király pohárnokja, és sütöje, az ö urok-ellen vétkeznének.

2. És meg-haraguván reájok Faraó (mert az egyik a' pohárnokoknak, a' másik a' sütöknek elöttök vala)

3. Vetteté öket a' vitézek hadnagya tömlötzébe, mellyben Jósef-is fogva vala.

4. A' tömlötz-tartó pedig adá öket Jósefnek, ki szolgál vala-is nékik. El-folyt vala

valamenyi idö, és azok az örizetben tartatnak vala.

5. És álmot látának mind ketten egy éjjel, hozzájok illendö magyarázat-szerént:

6. Kikhez midön bé-ment vólna Jósef reggel, és látta vólna, hogy szomorúak,

7. Tudakozék tölök, mondván: Miért szomorúabb ma ortzátok szokás-fölött?

8. Kik felelének: Álmot láttunk, és nints, ki meg-magyarázza nékünk. Es monda nékik Jósef: Nem de nem Istené-e a' magyarázás? mondgyátok-meg nékem, mit láttatok.

9. Meg-beszéllé az elsö, a' pohárnokok elöttök-járója, az ö álmát: Látok vala elöttem egy szölö-töt,

10. Mellyen három szölö-veszszö vala, lassan-lassan bimbókra nevekedni, és a' virágok-után a' szölö gerezdeket meg-érni:

11. És a' Faraó pohárát az én kezemben: el-vöm azért a' gerezdeket, és a' pohárba fatsartam, mellyet tartok vala, és a' pohárt Faraónak adám.

12. Felele Jósef: Ez az álomnak magyarázattya: A' három szölö-veszszö, még három nap.

13. Mellyek-után meg-emlekezik Faraó szolgálatodról, és az elöbbeni tisztedbe helyheztet téged: és néki adod a' pohárt tisztedszerént, mint az-elött szoktál vala tselekedni,

14. Csak meg-emlékezzél rólam, midön jól lészen dolgod, és tégy irgalmasságot velem: hogy sugallyad-meg Faraónak, hogy vigyen-ki engem e' tömlötzböl:

15. Mert lopva hozattattam-el a' Zsidók földéröl, és itt ártatlan botsátattam e' verembe.

16. Látván a' sütök-mestere, hogy okosan meg-fejtette vólna az álmot, monda: Én-is álmot láttam, hogy három kosár liszt vólna fejemen:

17. És az egyik kosárban, melly magasb vala, minden-féle étkeket vinnék, mellyek sütö mesterséggel készittetnek, és hogy a' madarak ennének abból.

18. Felele Jósef: Ez az álomnak magyarázattya: A' három kosár, még három nap:

19. Mellyek-után Faraó el-vészi fejedet, és a' keresztre akasztat téged, és meg-szaggattyák a' madarak a' testedet.

20. Harmad-nap múlva, Faraó születésének napja vala: ki nagy lakodalmat szerezvén az ö szolgainak, meg-emlekezék a' lakodalom-között a' pohárnokak mesteréröl, és a' sütök fejedelméröl.

21. És az egyikét helyére állatá, hogy pohárt nyújtana néki:

22. A' másikát fel-akasztatá az akasztófára, hogy a' jövendölönek igaz mondása megbizonyodnék.

23. És mindaz-által, szerentséssen lévén dolgai, a' pohárnokok elöttök-járója el-feletkezék az ö magyarázójáról.

XLI. RESZ.

Faraó álmában lát hét kövér, és hét ösztövér ökröket, és egy szárón hét tellyes búzát; más hetet, a' kit a' ragya el-vert. Ezeket senki meg-nem tudván magyarázni, Jósef a' tömlötzböl ki-vétettetvén, hét böv és hét szük esztendökre magyarázza. Faraó Jósefet egész Egyiptomban maga-után Elsönek tészi, feleséget ad néki, kitöl két fia születik. Következnek a' böv, és szük esztendök.

1. Két esztendö-után Faraó álmot láta Álittya vála, hogy a' folyó-vizmellett állana.

2. Mellyböl fel-jönek vala hét szép és igen kövér tehenek, és észnek vala a' motsáros helyeken.

3. Más hét úndok, és el-ösztövéredettekis emelkedének-fel a' folyó-vizböl: és észnek vala szintén a' folyó-viz partyán a' zöldellö helyeken:

4. És el-nyelék amazokat, mellyeknek tsudálatos szinek és testek állapottyok vala. Fel-serkenvén Faraó,

5. Ismég el-aluvék, és más álmot láta: Hét gabona-fejek nevekednek vala egy szárón, tellyesek és szépek:

6. És más meg-annyi vékony, és a' ragyától meg-üttetett gabona fejek jövének-ki,

7. Meg-emésztvén az elsöknek minden szépségét. Fel-serkenvén Faraó a' nyugodalom-után,

8. És reggel lévén, félelemmel meg-rettenvén, el-külde Egyiptusnak minden jövendö-mondóihoz, és minden böltsekhez: és elöhivatván öket, meg-beszéllé az álmot, és nem lön, a' ki meg-magyarázná.

9. Akkor végre meg-emlekezvén a' pohárnokok mestere, monda: Meg-vallom bünömet:

10. Meg-haraguván a' Király az ö szolgaira, meg-parantsolá, hogy engem, és a' sütök mesterét a' vitézek hadnagyának tömlötzébe vetnének:

11. Holott egy éjjel mind ketten álmot látánk, a' következendö dolgok jelentését.

12. Vala ott egy Zsidó ifiú, azon vitézek hadnagyának szolgája: kinek meg-beszélvén az álmokat,

13. Meg-hallottuk, valamit az-után a' dolognak esete meg-bizonyitott. Mert nékem tisztem meg-adaték: és amaz fel-akasztaték a' keresztre.

14. Mingyárást a' Király parantsolattyára ki-hozván Jósefet a' tömlötzböl, meg-nyirék, és ruháját meg-változtatván, eleibe-vivék.

15. Kinek ö monda: Álmokat láttam, és nints ki meg-magyarázza: mellyekhez, hallottam, hogy te igen böltsen arányzasz.

16. Felele Jósef: Én nálam-nélkül Isten szerentséseket fog-felelni Faraónak.

17. Meg-beszéllé azért Faraó a' mit látott vala: Azt álitom vala, hogy a' folyó viz partyán állanék,

18. És hét igen szép és kövér-husú tehenek jönének-fel a' folyó-vizből : mellyek a' legeltető motsáros zöldellö helyen szedegetnek vala.

19. És imé ezek-után jönek vala más hét tehenek, olly rútak és ösztövérek, hogy soha ollyakat Egyiptus-földében nem láttam.

20. Mellyek el-nyelvén és meg-emesztvén az elsöket,

21. Semmi jelenségét nem adák a' megelegedésnek: hanem hasonló ösztövérségben és rútságban lankadva maradának. Felserkenvén, ismég mély álomtól el-nyomattatván.

22. Álmot láték: Hét gabona-fejek nevekednek vala egy száron, tellyesek, és fölötte szépek.

23. Más hét vékonyok-is, és a' ragyától verettettek, nevekedének egy száron:

24. Mellyek az elöbbenyiek szépségét elnyelék. Meg-beszéllém a' jövendö-mondóknak az álmot, és senki nints ki meg-fejtse.

25. Felele Jósef: A' Királynak álma mind egy: a' mit tselekedendö az Isten, meg-mutatta Faraónak.

D 26. A' hét szép tehenek és hét tellyes gabona-fejek, a' békeségnek hét esztendei: és az álomnak azon erejét foglallyák magokban.

27. A' hét vékony és ösztövér tehenek-is, mellyek fel jöttenek amazok-után, és a' hét vékony gabona-fejek, és a' meleg széltöl meg-égettettek; a' jövendö éhségnek hét esztendei.

28. Mellyek illyen rendel tellyesednek-bé:

29. Imé nagy bövségnek hét esztendei jönek az egész Egyiptus-földére:

30. Mellyeket követnek más hét olly igen gyümöltstelen esztendök, hogy el-felejtve lészen mind az elöbbi bövség: mert meg-emészti az éhség az egész földet,

31. És a' bövségnek nagy-vóltát el-veszti a' szükségnek nagy-vólta.

32. Hogy pedig másodszor láttad ugyan azon dologhoz tartozó álmot: a' bizonyosságnak jele, azért hogy meg-lészen az Isten beszéde, és hamarább bé-tellyesedik.

33. Mostan azért szerezzen a' Király bölts és serény férjfiat, és tegye ötet Egyiptus-földének gond-viselöjévé:

34. Ki tisztttartókat rendellyen minden tartományokban:

35. És a' bövségnek következendö hét esztendein, a' gyümöltsnek ötöd részét gyüjtse tsürökbe: és minden gabona Faraó hatalma-alá takartassék, és meg-tartassék a' városokban.

E 36. És készitessék a' hét esztendöknek jövendö éhségére, melly el-nyomja Egyiptust; és meg-ne emésztessék a' föld a' szükség-miatt.

37. Tetszék a' tanács Faraónak, és minden szolgainak:

38. És szólla nékik: Vallyon találhatunk-é illy férjfiat, ki az Istennek lelkével tellyes légyen?

39. Monda azért Jósefnek: Mivelhogy Isten néked meg-mutatta mind a' miket szóllottál, találhatok-é náladnál böltsebbet és hozzád hasonlót?

40. * Te lészsz az én házamon, és a' te szád parantsolattyának az egész nép enged: tsak az egy Királyi székemmel elözlek-meg. * *Psal.* 104. *b.* 21. 1. *Mac.* 2. *f.* 53. *Act.* 7. *b.* 10.

41. És monda ismég Faraó Jósefnek: Imé az egész Egyiptus-földére rendeltelek.

42. És ki-vévé a' maga kezéből a' gyüröt, és adá azt az ö kezébe: és fel-öltözteté ötet bibor ruhába, és a' nyaka-körül aranyláncot tön.

43. És ülteté ötet az ö második szekerére, kiáltván a' hirdetö, hogy minnyájan térdet hajtanának elötte, és tudnák, hogy ö fejedelme vólna az egész Egyiptus-földének.

44. És monda a' Király Jósefnek: Én vagyok a' Faraó: a' te parantsolatod-nélkül nem mozdittya-meg senki kezét vagy lábát egész Egyiptus-földén. F

45. És el-változtatá az ö nevét, és hivá ötet Egyiptziai nyelven, Világ-szabaditójának. És adá néki feleségül Asenetet a' Heliópoli Putifár pap leányát. Ki-méne azért Jósef Egyiptus-földére,

46. (Harmintz esztendös vala pedig mikor Faraó Király eleibe állott) és környüljárá Egyiptusnak minden tartományát.

47. És el-jöve a' hét esztendök bövsége: és kévékbe kötvén a' gabonát, egybe-gyüjték az Egyiptus tsüreibe.

48. És minden-féle veteményeknek bövsége-is takartaték mindenik városba:

49. És annyi vala a' búzának bövsége, hogy a' tenger fövenyéhez hasonlittatnék, és a' lokaság a' mértéket meg-haladná.

50. * Jósefnek pedig két fia születék, minek-elötte el-jöne az éhség: kiket szüle néki Asenet a' Heliópoli Putifár pap leánya. * *Inf* 48. *c.* 20 & 49. *a.* 5.

51. És hivá az elsö-szülötnek nevét Manassesnek, mondván: El-felejttette velem Isten minden faradságimat, és az atyám házát.

52. És a' másiknak nevét nevezé Efraimnak, mondván: Meg-szaporitott engem Isten az én szegénységemnek földében. G

53. Annak-okáért el-telvén a' bövségnek hét esztendei, mellyek Egyptusban valának,

54. El-kezdének jöni a' szükségnek hét esztendei, mellyeket az-elött meg-mondott vala Jósef: és az egész föld-kerekségén el hatalmazék az éhség, Egyiptusnak pedig minden földében kenyér vala.

55. Melly minek-utánna meg-éhezett vólna, kiálta a' nép Faraóra, eleséget kérvén. Kiknek ö felele: Mennyetek Jósefhez: és valamit ö mondand néktek, azt mivelyétek.

56. Nevekedik vala pedig naponként az éhség az egész földön: és meg-nyita Jósef minden tsüröket, és árúllya vala az Egyiptziusoknak: mert öket-is el-nyomta vala az éhség.

57. És minden tartományok Egyiptusba jönek vala, hogy élést vennének, és a' fogyatkozásnak nyomorúságát enyhitenék.

XLII. RÉSZ.

Jákob hazájában meg-szükülvén a' fiait Egyiptomba küldi gabonáért; meg-ismeri öket Jósef, sanyargattya, és a' tömlötzbe teszi. Simeon fogságban maradván a' többi viszsza-tér a' gabonával, kiknek alattomban a' pénzt-is a' zsákokba teszi Jósef.

1. Halván pedig Jákob, hogy eleséget árúlnának Egyiptusban, monda a' fiainak:

2. Miért mulattyátok-el? hallottam hogy búzát árúlnak Egyiptusban: mennyetek-alá, és vegyetek szükségünkre-valót hogy élhessünk, és meg-ne emészteszünk a' fogyatkozás-miatt.

3. Alá-menvén azért a' Jósef tiz báttyai, hogy gabonát vennének Egyiptusban,

4. Benjamint ott-honn tartván Jákob, ki azt mondotta vala a' báttyainak: Valahogy az úton valami nyavalyát ne szenvedgyen.

5. Be menének Egyiptus földébe egyebekkel, kik vásárlani mennek vala.

6. Éhség vala pedig Kánaán-földén. És Jósef, fejedelem vala Egyiptus-földében, és az ö akarattya-szerént adgyák vala el a' gabonát a' népeknek. És mikor imádták vólna ötet a' báttyai,

7. És meg-ismérte vólna öket: mint idegenekhez keményben szólla, kérdvén öket: Honnét jöttetek? Kik felelének: Kánaánföldéröl, hogy táplálásunk szükségére-valót vegyünk.

8. És noha ö a' báttyait meg-ismére, meg-nem ismérteték tölök.

9. És meg-emlekezvén az álmokról, mellyeket valaha látott-vala, monda nékik: Kémek vattok: azért jöttetek, hogy a' földnek erötlen részeit meg-lássátok.

10. Kik mondának: Nem ugy vagyon, uram; hanem a' te szolgaid azért jöttek, hogy eledeleket vegyenek.

11. Minnyájan egy ember fiai vagyunk: békességesek jöttünk, és semmi gonoszra a' te szolgaid nem igyekeznek.

12. Kiknek ö felele: Külömben vagyon: e' földnek erötlen részeit jöttetek látni.

13. Amazok pedig mondának: Tizenketten te szolgaid atyafiak vagyunk, egy ember fiai Kánaán-földében: a' leg kisebbik az atyánkal vagyon, a' másik nintsen.

14. Ez az, ugy-mond, a' mit mondottam: Kémek vattok.

15. Im majd meg-próbállak: ugy éllyen Faraó, ki nem mentek innét, mig nem ide jö a' ti leg-kisebbik ötsétek,

16. Küldgyetek-el egyet közzületek, és hozza-el ötet: ti pedig fogságban lésztek, míg meg-próbáltassék, ha, a' mit mondottatok, igaz-é vagy hamis: külömben, ugy éllyen Faraó, kémek vattok.

17. Annak-okáért örizet-alá adá öket harmad napig.

18. Harmad napon pedig a' tömlötzböl kihozattattaknak, monda: Tselekedgyétekmeg a' mit mondottam, és éltek: mert az Istent félem,

19. Ha békességesek vattok, egyik atyátokfia kötözteségek-meg a' tömlötzben: ti pedig mennyetek-el, és vigyétek-el a' gabonát, mellyet vöttetek, házaitokba,

20. És a' ti leg-kisebbik ötséteket hozzátok hozzám, hogy meg-próbálhassam beszédeteket, és meg-ne hallyatok. Ugy tselekedének a' mint mondotta vala,

21. És szóllának egy-másnak: Méltán szenvedgyük ezeket, mert vétkeztünk a' mi ötsénk-ellen, látván lelkének szorongatását, midön könyörgene nékünk, és meg-nem hallgattuk: az-okáért jött reánk e' háborúság.

22. Közzülök egyik Rúben, monda: Nemde nem mondám-é néktek; Ne vétkezzetek a' gyermek-ellen: és nem halgattatok engem? imé az ö vére ki-kereséstetik.

23. Nem tudgyák vala pedig, hogy értené Jósef: azért hogy tolmáts-által szóll-vala vélek.

24. És el-fordúla egy kevessé, és síra: és meg-térvén szólla nékik.

25. És meg-fogván Simeont, és meg-kötözvén ö-elöttök, meg-parantsolá a' szolgáknak, hogy meg-töltenék zsákjokat búzával, és bé-tennék mindenik pénzét az ö zsákjába, adván annak-fölötte éléset az útra: kik úgy tselekedének.

26. Azok pedik el-vivén a' gabonát az ö szamárokon, el-menének.

27. És meg-nyitván egyik a' zsákot, hogy abrakot adna a' baromnak a' szálláson, látván a' pénzt a' zsák szájában, monda az attyafiainak:

28. Viszsza-adatott nékem a' pénz, imé a' zsákban vagyon. És el-álmélkodván, és meg-háborodván, egy-másnak mondának: Mitsoda ez, a' mit az Isten nékünk tselekedett?

29. És jövének Jákobhoz az attyokhoz Kánaán-földére, és meg-beszéllék néki mind a' mik történtek vala rajtok, mondván:

30. Keményen szóllott nékünk a' földnek ura, és minket a' tartomány kémjeinek álitott.

31. Kinek felelénk: Békességesek vagyunk, és semmi álnokságot nem forralunk.

32. Tizen-két atyafiak születtünk egy atyától egyik nintsen, a' leg-kisebbik az atyánkal vagyon Kánaán-földén.

33. Ki monda nékünk: Igy próbálommeg, hogy békességesek vattok: Egyik atyátokfiát hadgyátok nálam, és házatok szükségére-való éléset vigyetek, és mennyetek el,

34. És a' ti leg-kisebbik ötséteket hozzátok hozzám, hadd tudgyam, hogy nem vattok kémek! és ezt, a' ki a' fogságban tartatik, viszsza-vehessétek: és az-után szabadságtok légyen, hogy vehessetek, a' mit akartok.

35. Ezeket mondván, midön a' gabonát ki-töltenék, mindenik meg-találá a' zsákok szájába kötött pénzt: és meg-ijedvén minnyájan, monda az attyok Jákob:

* Inf. 23 a. 5.
* Sup. 3 c. 22.

G 36. Engem meg-fosztatok magzatimtól, Jósef nintsen, Simeon a' fogságban tartatik, és Benjamint el-viszitek; mind reám szállottak e' nyavalyák.

37. Kinek felele Rúben: Az én két fiamat öld-meg, ha meg-nem hozom ötet néked: add az én kezembe ötet, és én ötet viszszaadom néked.

38. Ö pedig monda: Nem megyen-alá az én fiam veletek: a' báttya meg-hólt, és ö egyedül maradott: ha valami nyavalyája történik a' földön, a' mellyre mentek, az én ősz hajamat fájdalommal viszitek poklokra.

XLIII. RÉSZ.

Jákob, noha nehezen, el-ereszti Beniamint a' báttyaival Egyiptusba, kik ajándékokat az előbbeni pénzzel viznek Jósefnek, Jósef kegyesen fogadgya öket, és vendégli.

A 1. AZON-KÖZBEN az éhség az egész földet fölötte igen gyötri vala.

2. És el-költvén az eledeleket, mellyeket Egyiptusból hoztak vala, monda Jákob az ö fiainak: Mennyetek viszsza, és vegyetek nékünk egy kevés éléstt.

3. Felele Júdás: Meg-mondotta nékünk az a' férjfiu, erös esküvésnek bizonyitasával, mondván: Nem láttyátok ortzámat, ha a' kisebbik ötsétéket el-nem hozzátok veletek.

4. Ha azért el-akarod ötet velünk küldeni; el-megyünk együtt, és vészünk néked szükségedre valókat.

5. Ha pedig nem akarod, el-nem megyünk, mert, a' mint gyakorta mondottuk, az a' férjfiu idein meg-tudósitott minket, mondván: Nem láttyátok az én ortzámat a' ti kisebbik ötsétek-nélkül. *Sup. 42. d. 20.*

B 6. Monda nékik Israel: Az én nyomorúságomra tselekedtétek azt, hogy meg-jelentenétek néki, hogy más ötsétek-is vagyon.

7. Azok pedig felelének: Meg-kérdezte tölünk rend-szerént az ember a' mi nemzetségünket: ha az atyánk élne é: ha vólna-é ötsénk? és mi rendel feleltünk néki a'-szerént a' miről kérdezkedett: nem-de tudhattuk-é hogy azt mondaná: Hozzátok-el veletek a' ti ötséteket?

8. Júdás-is monda az attyának: Küld-el a' gyermeket velem, hadd mennyünk-el, és élhessünk? ne hallyunk-meg mi, és a' mi kisdedink.

9. * Magamra vészem én a' gyermeket: az én kezemből keresdki ötet. Ha meg-nem hozom, és meg-nem adom néked ötet, bünös lészek te-ellened minden időben. * *Inf. 44. g. 32.*

10. Ha e' hallogatás nem történt vólna, már másod úttal jöttünk vólna meg.

C 11. Az-okáért monda nékik az attyok Israel; Hanem kell lenni, tselekedgyetek, a' mit akartok: vegyetek a' földnek leg-jobb gyümöltsiből edényitekbe, és vigyetek ajándékokat a' férjfiúnak, egy kevés fenyüviaszszat, és mézet, és stóraxot, myrrha zsengéjet, és terpetinát, és mondolát.

12. Pénzt-is két annyit vigyetek veletek: és azt, a' mellyet a' zatskókban találtatok, viszsza-vigyétek, ne talám vétekből esett légyen:

13. De az ötséteket-is vigyétek-el, és mennyetek a' férjfiúhoz.

14. Az én mindenható Istenem pedig engesztellye-meg ötet néktek: és botsássa-viszsza veletek az atyátok-fiát, a' kit tartóztat, ezt a' Benjamint-is: én pedig ugy-mint magzatoktól meg-fosztatott lészek.

15. Vivének azért a' férjfiak ajándékokat, és két annyi pénzt, és Benjamint, és alámenének Egyiptusba, és Jósef eleibe állának.

16. Kiket midön látott vólna, és Benjamint együtt, parantsola az ö háza sáfárának, mondván: Vidd a' házba e' férjfiakat, és enni-való állatokatölly, és szerezz lakodalmot: mert velem észnek délben. D

17. Meg-mivelé az, a' mit néki parantsolt vala, és bé-vivé a' férjfiakat a' házba.

18. És ott meg rettenvén mondának egymásnak: A' pénzért hozattattunk ide-bé; a' mellyet viszsza vittünk az-elött a' mi zsákinkban: hogy patvart találljon ellenünk, és erösszakkal szolgálat-alá vessen, minket-is, szamárinkat-is.

19. Annak-okáért még az ajtóban a' ház sáfárához járúlván, mondának:

20. Kérünk uram, hogy halgass minket. * Ez-elött-is el-jöttünk vala, hogy eledeleket vennénk: * *Sup. 42. a. 3.*

21. Mellyeket meg-vévén, midön a' szállásra jutottunk vólna, meg-nyitottuk zsákinkat, és a' pénzt a' zsákok szájában találtuk.: mellyet mostan azon mértékkel viszszahoztunk. E

22. De más ezüstöt-is hoztunk, hogy vegyünk, a' mi nékünk szükséges: nints tudtúnkra, ki tötte légyen a' mi erszényinkbe.

23. Ama' pedig felele: Békeség ti-néktek, ne féllyetek, a' ti Istenetek, és az atyátok Istene adta néktek a' kintset zsákitokba, mert a' pénz, mellyet én-nékem adtatok, próbálva nálam vagyon. És ki-hozá hozzájok Simeont.

24. És a' házba vívén öket, vizet hoza, és meg-mosák az ö lábokat, és abrakot ada az ö szamároknak.

25. Ök pedig el-készíték az ajándékokat: F
míg bé-menne Jósef délben: mert hallották vala, hogy ott fognának kenyeret enni.

26. Bé-méne azért Jósef az ö házába, és kezekben tartván eleibe vivék az ajándékokat: és imádák a' földre borúlván:

27. Ö pedig kegyelmesen viszontag köszöntvén öket, kérdé öket, mondván: Egésségben vagyon-é a' ti vén atyátok, a' ki-felöl szóllottatok vala nékem? Él-é még?

28. Kik felelének: Egésségben vagyon a' te szolgád az atyánk, még él. És meg-hajolván, imádák ötet.

29. Fel-emelvén pedig Jósef szemeit, láta Benjamint a' véle egy méhből-való öttsét, és monda; Ez-é a' ti kis ötsétek, a' kiselöl szóllottatok vala nékem? És ismég monda: Az Isten légyen kegyelmes néked, édes fiam.

G 30. És el siete, mert meg-indúlt vala szive az ö öttsén, és ki-gördülnek vala az ö könyvei, és bé-menvén a' kamarában síra.

31. És ismég mosdott ortzával ki-jövén, meg-tartóztatá magát, és monda: Hozzatok kenyereket elö.

32. Mellyeket elö-hozának, külön Jósefnek, és külön az ö attyafiainak, és az Egyiptziusoknak-is, kik együtt éfznek vala, külön (mert nem szabad az Egyiptziusoknak a' Zsidókkal enni, és útálatosnak álittyák az ollyan lakodalmot)

33. Le-ülének elötte, az elsö-szülött az ö elsö-szülöttsége-szerént, a' leg-kisebbik-is az ö ideje-szerént. És igen tsudálkoznak vala,

34. Ki-ki mind részt vévén ö-töle: és nagyobb rész juta Beniaminnak, ugy hogy öt részszel haladná-meg. És ivának, és meg-részegedének ö-vele.

XLIV. RÉSZ.

Jósef meg-hadgya, hogy alattomban a' maga pohárát Benjamin zsákjába dugják; el-indúlván a' Jósef báttyai, viszsza-hozattya öket, és lopásokért feddi; a' pohár Benjamin zsákjából ki-vétetik.

A 1. PARANTSOLA pedig Jósef az ö háza sáfárának, mondván: Töltsd-meg az ö zsákjokat gabonával, a' mennyi beléjek férhet: és mindenik pénzét tedd a' zsákban felyül.

2. Az én ezüst poháromat pedig, és a' búza árrát mellyet adott, tedd az ifiabbik zsákjának szájába. És ugy lön.

3. És meg-virradván, el-botsáttatának az ö szamárokkal-együtt.

4. És immár a' városból ki mentek vala, és egy kevéssé el-haladtak vala: akkoron elöhíván Jósef a' háza sáfárát; Kelly-fel, ugymond, és üzd-meg a' férjfiakat: és meg-fogván öket, mondgyad: Miért fizettetek gonosszal a' jóért?

B 5. A' pohár, mellyet el-loptatok, az, a' mellyböl az én uram iszik, és a' mellyböl jövendölni szokott: igen gonosz dolgot tselekedtetek.

6. Ö ugy tselekedék, a' mint parantsolva vala. És meg-fogván rend-szerént szólla nékik.

7. Kik felelének: Miért szóll igy a' mi urunk, hogy a' te szolgaid illy nagy vétket tselekedtek légyen?

8. A' pénzt, mellyet a' zsákokban felyül találtunk, viszsza-hoztuk néked Kánaán-földéröl: és mi-módon következik, hogy az urad házából aranyat vagy ezüstöt loptunk légyen?

C 9. Valakinél fel-találtatik a' te szolgaidközzül, a' mit keresz; meg-hallyon, és mi szolgai lészünk az urunknak.

10. Ki monda nékik: Légyen a' ti itéletetek-szerént: valakinél fel-találtatik, ö légyen én szolgám, ti pedig büntelenek léfztek

11. Az-okáért sietséggel le-tévén a' földre a' zsákokat, meg-nyiták minnyájan.

12. Mellyeket hogy meg-visgált, elkezdvén az öregbiktöl-fogva a' kisebbikig, fel-találá a' pohárt a' Benjamin zsákjában.

13. Ök pedig meg-szaggatván ruhájokat és meg-terhelvén ismég szamárokat, viszszatérének a' városba.

14. És Júdás elsö méne-bé az attyafiakkal Jósefhez (mert még a' helyröl el-nem ment vala) és minnyájan együtt le-esének ö-elötte a' földre.

15. Kiknek ö monda: Miért akartatok igy tselekedni? nem tudgyátok-e, hogy nints hozzám hasonló a' jövendöléfnek tudományában? D

16. Kinek monda Júdás: Mit felellyünk az én uramnak: a' vagy mit szóllyunk, a' vagy mivel menthettyük igazán magunkat? Az Isten ki-találta a' te szolgaid hamisságát: imé minnyájan szolgai vagyunk az én uramnak, mind mi 's mind a' kinél fel-találtatott a' pohár.

17. Felele Jósef: Távúl légyen tölem, hogy igy tselekedgyem: a' ki el-lopta a' pohárt, az légyen én szolgám: ti pedig szabadon mennyetek-el az atyátokhoz.

18. Közelb járulván pedig Júdás, bizváft monda: Kérlek uram, szóllyon a' te szolgád egy igét füleidbe, és ne haragudgyál a' szolgádra: mert te vagy Faraó-után. E

19. Én uram. * Meg-kérdéd elsöben a' te szolgaidat: Vagyon-é atyátok, vagy atyatok-fia? * Sup. 42.c.11.

20. És mi azt felelök néked, én uramnak: Vén atyánk vagyon, és egy kis gyermek, ki az ö vénségében született; kinek egy méhebéli báttya meg-hólt: és annál több sints az annyának, az attya pedig igen szereti ötet.

21. És mondád a' te szolgaidnak: Hozzátok én-hozzám ötet, és szemeimet reájavetem. F

22. Meg-jelentök az én uramnak: Nem hagyhattya el a' gyermek az ö attyát: mert ha el-botsáttya ötet, meg-hal.

23. * És mondál a' szolgaidnak: Ha elnem jövend a' ti kisebbik ötsétek veletek, nem láttyátok többé az én ortzámat. * Sup. 43.a.3. & .5.

24. Mikor azért fel-mentünk vólna a' te szolgádhoz az atyánkhoz, meg-beszélöknéki mind a' miket szollott az én uram.

25. És monda az atyánk: Mennyetek-viszsza, és vegyetek nékünk egy kevés búzát.

26. Kinek mondánk: El nem mehetünk: ha a' mi leg-kisebbik ötsénk alá jövend velünk, együtt megyünk-el; mert, ha ö velünk nem léfzen, nem merjük a' férjfiu ortzáját látni.

27. Mellyekre ö felele: * Tudgyátok hogy kettöt szült nékem a' feleségem. * Sup. 37.c.53. g.33.

28. Ki ment az egyik, és azt mondátok: A' fene vad ötte-meg ötet: és mind eddig sem látszik. G

29. Ha ezt-is el-viszitek, és valami történik rajta az úton, az én ősz hajamat keserüséggel viszitek poklokra.

30. Az-okáért, ha bé-megyek a' te szolgádhoz az atyánkhoz, és a' gyermek velünk nem lészen (holott amannak lelke ennek lelkétöl függ.)

31. És meg-láttya, hogy ö velünk nintsen, meg-hal, és a' te szolgaid az ö ősz hajat fájdalommal viszik poklokra.

32. Én légyek tulajdonúl szolgád, ki ezt az én hivségem-alá vöttem, és kezes löttem, mondván: * Ha viszsza nem hozom ötet, bünös lészek az atyám-ellen minden idöben.

* *Sup.* 43. *b.* 9.

33. Meg-maradok azért én te szolgád a' gyermekért az én uramnak szolgálattyában, és a' gyermek mennyen-fel a' báttyaival.

34. Mert viszsza nem térhetek az atyámhoz, a' gyermek jelen nem lévén: hogy a' nyomorúságnak, melly el-fogja nyomni az atyámat, tanúja ne légyek.

XLV. RÉSZ.

Jósef magát meg-jelenti a' báttyainak, 's meg-ölelvén öket meg-tsókollya. Faraó örömében meg-hadgya, hogy Attyát egész házanépével Egyiptomba hozzák. Jósef sok ajándékokat adván a' báttyainak, és el-ereszvén öket, meg-hadgya, hogy az Attyát Egyiptomba hozzák.

A 1. Nem tártóztathatá tovább Jósef magát sokaknak jelen-létekben: azért meg-parantsolá, hogy ki-mennének minnyájan, és senki idegen jelen ne lenne az egy-más meg-ismérésében.

2. És fel-emelé szavát sírással: mellyet hallának az Egyiptziusok, és Faraónak minden háza.

3. És monda az attyafiainak: Én vagyok a' Jósef: él-é még az én atyám? Nem felelhetnek vala az ö attyafiai a' nagy ijedésmiatt meg-rettenvén.

B 4. Kiknek ö kegyelmesen monda: Járúllyatok én-hozzám. És mikor közel járúltak vólna,

* *Acto.* 7. *b.* 13. * Én vagyok, ugy-mond, Jósef az atyátokfia, kit el-adtatok Egyiptusba.

5. Ne félly etek, se nehéznek ne tessék néktek, hogy el-adtatok engem e' tartományokba:

* *Inf.* 50. *c.* 20. * mert a' ti meg-tartástokért küldött engem Isten elöttetek Egyiptusba.

6. Mert két esztendeje; hogy el-kezdetett az éhség a' földön: és még öt esztendö vagyon hátra, mellyeken sem szánthatnak sem aratthatnak.

7. És elöl el-küldöt engem az Isten, hogy meg-tartassatok a' földön, és életetekrevaló eledeletek lehessen.

C 8. Nem a' ti tanátsotokból, hanem az Isten akarattyából küldettem ide: Ki engem ugymint attyává tött Faraónak, és az ö egész házának urává, és fejedelemmé Egyiptusnak minden földén.

9. Siessetek és mennyetek-fel az atyámhoz, és mondgyátok néki: Ezeket parantsollya a' fiad Jósef: az Isten engem urává tött egész Egyiptus-földének: jöj-alá hozzám, ne késsél,

D 10. És lakjál Gessen-földén: és mellettem lészsz te, és a' fiaid, és a' fiaidnak fiai, a' juhaid, és a' tsordáid, és valamivel birsz.

11. És ott táplállak téged (mert még az éhségnek öt esztendeje hátra vagyon) hogy te se veszsz-el, és a' te házad, és mindened, valamivel birsz.

12. Imé a' ti szemeitek, és az ötsém Benjamin szemei láttyák, hogy az én szájam szóll néktek.

13. Tegyétek hirré az atyámnak minden ditsöségemet, és mind a' miket láttatok Egyiptusban: siessetek, és hozzátok-el ötet hozzám.

14. És midön meg-ölelvén nyakára esett vólna az öttsének Benjaminnak, síra: amazis hasonló-képpen sirván az ö nyakán.

15. És meg-tsókolá Jósef minden attyafiait, és síra mindeniken: ezek-után merének néki szóllani.

E 16. És meg-hallák, és hires beszéddel kiterjede a' Király udvarában. El-jöttek a' Jósef attyafiai: és örüle Faraó, és minden ö háza népe.

17. És monda Jósefnek, hogy parantsolna az ö attyafiainak, mondván:

18. Meg-terhelvén a' barmokat, mennyetek-el Kánaán-földébe, és hozzátok-el onnét az atyátokat, és rokonságtokat, és jöjjetek hozzám, és én néktek adom Egyiptusnak minden javait, hogy egyétek a' földnek velejét.

F 19. Parantsold-meg azt-is, hogy vigyenek szekereket Egyiptus-földéből az ö kisdedeknek és feleségeknek el-hozására: és mondgyad: Hozzátok-el az atyátokat, és siessetek ment öl hamarább el-jövén.

20. És semmit el ne hadgyatok a' ti házi-eszközötökböl: mert Egyiptusnak minden gazdagsága tiétek lészen,

21. És úgy tselekedének az Israel fiai, a' mint nékik meg vala parantsolva. Kiknek Jósef szekereket ada, Faraó parantsolattya-szerént: és eledeleket az útra.

22. És meg-hagyá, hogy mindeniknek kétkét öltözö ruhát hoznának: Benjaminnak pedig három-száz ezüst sikluft ada, öt jeles öltözö ruhákkal:

23. Ugyan annyi pénzt és ruhákat küldvén az attyának, és azokhoz tiz szamárt-is ada, hogy vinnének azokon Egyiptusnak minden gazdagságiból: és ugyan annyi nöstény szamárokat, kik búzát és kenyereket vinnének az úton.

24. El-botsátá azért az ö attyafiait, és az el-menöknek monda: meg-ne haragudgyatok az úton.

G 25. Kik ki-menvén Egyiptusból, jutának Kánaán-földébe az ö attyokhoz Jákobhoz.

26. És hirt tönek néki, mondván: Jósef a' te

fiad él: és ö uralkodik Egyiptusnak minden földén. Mellyet halván Jákob, mint egy mély álomból fel-serkenvén, mindaz-által nem hiszen vala nékik.

27. Amazok viszontag meg-beszéllék a' dolognak minden rendit. És midön látta vólna a' szekereket, és mind a' miket küldött, megélede az ö lelke,

28. És monda: Elég nékem, ha még Jósef az én fiam él: el-megyek, és meg-látom ötet minek-elötte meg-hallyak.

XLVI. RÉSZ.

Jákob egész Nemzetségével (kiknek nevei elészámláltatnak) Egyiptomba mégyen. Józef eleibe mégyen: meg-hadgya, hogy magokat juh pásztoroknak mondgyák.

A 1. És el-indúlván Israel mindennel a' mie vala, juta az Esküvésnek kúttyához. És ott áldozatokra valókat ölvén az ö attya Isaák Istenének,

2. Hallá ötet az éjnek látása-által, hogy szóllítaná ötet, és mondana néki: Jákob, Jákob. Kinek felele: Ihol vagyok.

3. Monda néki az Isten: Én vagyok az atyádnak erösséges Istene: ne félly, menny alá Egyiptusba, mert ott nagy nemzetté tészlek téged.

4. Én alá-megyek oda veled, és onnét midön meg-térsz, el-hozlak téged. És Józef fogja bé kezeivel a' te szemeidet.

5. Fel-kele azért Jákob az Esküvésnek kúttyától: * és el-vivék ötet a' fiai a' kisdedekkel és feleségekkel a' szekereken, mellyeket Faraó küldött vala a' vénnek el-vitelére,

6. És mindeneknek, valamivel birt Kánaánföldén: * és Egyptusba jöve minden ö magvával,

7. Az ö fiai, és unokái, leányi, és együtt minden nemzetsége.

8. Ezek pedig az Israel fiainak nevek, kik bé mentek Egyiptusba, ö az ö magzatival. * Az elsö-szülött Rúben.

9. A' Rúben fiai: Hénok és Fallu és Hesron és Karmi.

10. A' Simeon fiai: Jamuel és Jámin és Ahod, és Jakin és Sohar, és Saul a' Kánaáni aszszony fia.

11. A' Lévi fiai: Gerson és Káat és Mérari.

12. A' Juda fiai: Her és Onan és Sela és Fáres és Zára. Meg-halának pedig Her és Onán Kánaán földében. És Fáresnek fiai születének: Hesron és Hamul.

13. Az Isakár fiai: Tóla és Fúa és Job és Semron.

14. A' Zábulon fiai: Sared és Elon és Jahelel.

15. Ezek Lia fiai, kiket szült Syriai Mesopotámiában, Dinával az ö leányával együtt Minden fiainak és leányinak lelkek, harmintz-hárman.

16. A' Gad fiai: Sefion és Haggi és Súni és Esebon és Heri és Arodi és Areli.

17. * Az Áser fiai: Jamne és Jesua és Jesui és Béria, és Sára az ö húgok. A' Beria fiai: Heber és Melkiel.

18. Ezek a' Zelfa fiai, kit Lábán Liának az ö leányának adott. És e' tizen-hat lelket nemze Jákobnak.

19. Rákel, a' Jákob felesége fiai: Józef és Benjamin.

20. * És születének Josefnek fiai Egyiptus-földében, kiket szült néki Asenet a' Heliopoli Putifár pap leánya: Manasses és Efraim.

21. A' Benjamin fiai: Bella és Bekor és Asbel és Gera és Naámán és Eki és Ros és Mofim és Ofim és Ared.

22. Ezek a' Rákel fiai, kiket szült Jákobnak: minnyájan tizen-négy lelkek.

23. A' Dan fiai: Husim.

24. A' Neftali fiai: Jásiel és Guni és Jeser és Sallem.

25. Ezek a' Bála fiai, kit Lábán Rákelnek az ö leányának adott. És ezeket szülte Jákobnak: mindenestöl hét lelkek.

26. Minden lelkek, a' kik bé-mentek Jákobbal Egyiptusba, és az ö ágyékából származtak, az ö fiainak feleségi-kivül, hatvanhatan.

27. A' Józef fiai pedig, kik születtenek néki Egyiptus-földén, két lélek. * A' Jákob házának minden lelkei, mellyek bémentek Egyiptusba, hetvenen vóltak.

28. El-küldé pedig Judást maga-elött Józefhez, hogy hirré tenné néki, és eleibe jöne Gesenbe.

29. Hová midön jutott vólna, bé-fogatván Józef az ö szekerébe, fel-méne az attya-eleibe azon helyre: és látván ötet, az ö nyakára borúla, és az ölelgetés-között sira.

30. És monda az attya Józefnek: Immár vigan halok-meg, mert láttam az ortzádat, és utánnam életben hagylak téged.

31. Ö pedig szólla az ö attyafiainak, és az attya minden házának: Fel-megyek, és hírré-tészem Faraónak, és meg-mondom néki: Az atyámfiai, és az atyám háza, kik Kánaánföldében vóltak, hozzám jöttek:

32. És juh-pásztor emberek, és a' nyájak tartására viselnek gondot: az ö barmokat, és tsordájokat, és mindeneket a' miek lehetett, el-hozták vélek.

33. És mikor hivand titeket, és mondana gya: Mitsoda a' ti dolgotok?

34. Felellyetek: Mi te szolgaid pásztor emberek vagyunk, gyermekségünktöl-fogva mind mostanig, mi és a' mi atyánk-is. Ezeket pedig mondgyátok, hogy lakhassatok Gesen-földén: mert az Egyiptziusok minden juh-pásztorokat útálnak.

XLVII. RÉSZ.

Jósef az Attyát Jákobot fiaival együt Faraó eleibe viszi. Faraó Gessen földét adgya nékik, és szükség idején tarttya öket. Annyira el-fogta az Egyiptombélieket az éhség, hogy nem tsak marhájokat, hanem földöket-is el-adják gabonáért. Innét lött, hogy az Egyiptom Királyának ötöd része jár minden-féle gabonának, és gyümöltsnek, a' Papok jószágán-kivül. Tizenkét esztendö után Jákob meg-gazdagodván, 's halála közelitvén meg-esküttetí Jósefet, hogy Egyiptomban el ne temetné, hanem Kánaán-földire vitetné, 's ott temettetné-el.

A 1. BÉ-MENVÉN azért Jósef hirt tönFaraónak, mondván: Az atyám 's az atyámfiai, azoknak juhai és tsordái, és mindenek, a' mivel birnak, el-jöttek Kánaán-földéröl: és imé meg-szállottak Gesen-földén.

2. Az ö utólsó attyafiai-közzül-is öt férjfiat a' Király-eleibe állata:

3. Kiket ö kérde: Mi dolgosok vattok? Felelének: Juh-pásztorok vagyunk te szolgaid, mi és a' mi atyáink-is,

4. Szarándokságra földedbe jöttünk: mert nints füve a' te szolgaid nyájainak, el-hatalmazván az éhség Kánaán-földén: és kérünk parantsold-meg, hogy mi te szolgaid Gesen-földén légyünk.

B 5. Monda azért a' Király Jósefnek: A' te atyád, és az atyádfiai jötteñek hozzád.

6. Egyiptus-földe elötted vagyon: leg jobb helyen laktasad öket, és Gesen-földét nékik adgyad. Hogy-ha ismérsz közöttök serény férjfiakat lenni, rendeld azokat barmaim gond-viselöivé.

7. Ezek-után bé-vivé Jósef az ö attyát a' Királyhoz, és eleibe-állatá ötet: ki meg-áldván ötet,

8. És ö-töle kérdetvén: Hány a' te életed esztendeinek napja?

C 9. Felele: Az én szarándokságomnak napjai, száz harmintz esztendök, kitsinyek és nyavalyások, és nem érték az atyáimnak napjait, mellyekben szarándogságban vóltanak.

10. És meg-áldván a' Királyt, ki-méne.

11. Jósef pedig az attyának és attyafiainak örökséget ada Egyiptusban a' földnek legjobb helyén, Ramesesben, a' mint Faraó parantsolta vala.

12. És táplállya vala öket, és az attyának minden házát, kinek-kinek eledeleket adván.

13. Mert az egész föld-kerekségén el-fogyott vala a' kenyér, és el-nyomta vala az éhség a' földet, föképpen Egyiptust és Kánaánt.

14. Mellyekböl a' gabona el-adásáért minden pénzt be-gyüjte, és bé-vivé azt a' Király tár-házába.

D 15. És mikor pénzek el-fogyott vólna a' vévöknek, egész Egyiptus Jósefhez jöve, mondván: Adgy nékünk kenyereket. Miért halunk-meg elötted, el-fogyván pénzünk?

16. Kiknek ö felele: Hozzátok ide barmaitokat, és eledeleket adok néktek azokért, ha pénzetek nintsen.

17. Mellyeket mikor el-hoztak vólna, éléſt ada nékik a' lovakért, és juhokért, és ökrökért, és szamárokért: és el-táplálá öket azon esztendöben a' barmok el-tseréléséért.

18. El-jövének második esztendöben-is, és mondának néki: Nem titkollyuk-el a' mi urunktól, hogy pénzünk el-fogyván, együtt barmunk-is el-fogyott: nints-is titkon nálad, hogy testünkön és földünkönkivül semmink nintsen.

19. Miért halunk-meg tehát szemed-láttára? mind mi 's mind földünk tiéid lészünk: végy-meg minket a' Királyi szolgálatra, és adgy magot, hogy el-veszvén a' munkás, a' föld pusztaságra ne jusson.

20. Meg-vévé azért Jósef Egyiptusnak minden földét, ki-ki mind el-adván örökségét az éhségnek nagy vólta miatt. E

21. És azt Faraó birtoka-alá veté, és annak minden népeit, Egyiptusnak elsö határától-fogva utólsó végeiglen;

22. A' papok földe-kivül, melly a' Királytól adatott vala nékik: kiknek el-rendeltetett éléſt-is adnak vala a' közönséges tsürökböl, és az-okáért nem kénszerittetének el-adni az ö örökségeket.

23. Monda azért Jósef a' népeknek: Imé, a' mint láttyátok, magatokat 's földeteketis Faraó birja: vegyetek magot, és vessétekbé a' földeket, hogy gabonátok lehessen.

24. Ötöd részét a' Királynak adgyátok: F a' több négy részt néktek engedem veteményre, és tseléditék 's magzatitok eledelére.

25. Kik felelének: A' mi meg-maradásunk kezedben vagyon: tsak tekintsen reánk a' mi urunk, és vigan szolgálunk a' Királynak.

26. Az idötül-fogva e' jelen-való napig, az egész Egyiptus-földében, ötöd részt fizetnek a' Királynak, és mint egy törvénnyé lön; a' papi földön-kivül, melly szabados vólt e' kötelességtöl.

27. Israel azért Egyiptusban lakék, az-az, Gesen-földén, és birá azt: és meg-öregbedék, és igen meg-sokasodék.

28. És éle abban tizen-hét esztendeig: és lönek az ö életének minden napjai száz negyven-hét esztendök.

29. És midön látná el-közelgetni halálának napját, hivá az ö fiát Jósefet, és monda G néki: Ha kedvet találtam színed elött, * tedd tomporám-alá a' kezedet: és tégy velem irgalmasságot és hívséget, hogy ne temess engem Egyiptusban: * Sup. 24. d. 2.

30. Hanem aludgyam az atyáimmal, és vígy-el engem e' földröl, és temess az én eleim koporsójába. Kinek felele Jósef: Megtselekeszem, a' mit hattál.

31. És amaz? Esküdgyél-meg tehát, ugymond, nékem. Ki meg-esküvén, imádá Israel az Istent, az ágy-fejéhez fordúlván.

XLVIII. RÉSZ.

Jósef Jákobot betegségében látogattya. Jákob Jósef fiait magáénak fogadgya, és meg-áldgya. Manaſseſt tudni-illik, és Efraimot: a' kiſsebiket Jákob a' nagyobbiknak elöl-réſzi, Jósef akarattya-ellen: és Jósefnek többet hágy, hogy-ſem a' több fiainak egy réſzszel.

1. Ezek igy meg-lévén, hírt tönek Jósefnek, hogy beteg vólna az attya. Ki melléje vévén a' két fiát, Manaſseſt és Efraimot, menten méne.

A

2. És meg-mondák a' vénnek: Imé a' fiad Jósef hozzád jö. Ki meg-erösödvén, fel-üle az ágyon.

3. És a' hozzá bé-mentnek, monda: A' mindenható Isten * meg-jelent nékem Luzában, melly Kánaán földén vagyon: És meg-áldott engem,

* *Sup.* 28. *c.* 13.

4. És mondott: Én téged meg-öregbítlek, és meg-ſokaſítlak, és népek ſeregivé téſzlek téged: és néked adom e' földet, és a' te magodnak utánnad, örök birodalomúl.

5. A' te két fiad azért, * kik néked Egyiptus-földén ſzülettek, minek-elötte ide jönék hozzád, enyimek léſznek: * Efraim és Manaſſes, mint Rúben és Simeon enyimeknek tartatnak.

* *Sup.* 41. *f.* 50.
* *Joſ.* 13. *b.* 7. & *d.* 29.

6. A' többi pedig, kiket ö-utánnok nemzeſz, tiéid léſznek, és az ö attyok-fiai nevével hívattatnak az ö örökségekben,

7. Mert nékem, mikor Meſopotámiából jövök vala, * meg-hala Rákel Kánaán-földén azon útban, és tavaſzi idö vala: és bémenék Efratába, és el-temetém ötet Efrata uta-mellett, melly más névvel Betlehemnek neveztetik.

B

* *Sup.* 35. *c.* 11.

8. Látván pedig az ö fiait, monda néki: Kitsodák ezek?

9. Felele: Az én fiaim, kiket e' helyen ajándékozott nékem az Isten. Hozd hozzám, úgy-mond, öket, hadd áldgyam-meg.

10. Mert az Israel ſzemei meg-homályoſodtak vala a' nagy vénség-miatt, és tiſztán nem láthat vala.

11. És maga-mellé állattatván, meg-tsókolván, és meg-ölelvén öket, monda az ö fiának: Meg nem foſztattam látáſodtól: annak-fölötte meg-mutatta nékem Isten a' te magodat.

12. És mikor el-vötte vólna öket Jósef az attya ölébül, imáda le-borúlván a' földre.

C

13. És Efraimot maga jobjára helyhezteté, az-az, Israel ballyára: Manaſseſt pedig maga ballyára, tudni-illik, az attya jobjára, és mind a' kettöt melléje állatá.

14. Ki jobb kezét ki-nyújtván, tévé Efraimnak a' kiſsebik atyafinak fejére: a' bal-kezét pedig Manaſses fejére, ki nagyobb idejü vala, el-változtatván kezeit.

Heb. 11. *d.* 21. *Sup.* 31. *d.* 29. & 32. *a.* 2.

15. És meg-áldá Jákob a' Jósef fiait, és monda: Az Isten, a' kinek ſzine-elött jártak az én atyáim Ábrahám, és Isaák; az Isten, ki engem ifjúságomtól-fogva táplál e' jelenvaló napig:

Matt. 18. *b.* 10.

16. Az Angyal, ki engem minden gonoſztól meg-ſzabaditott, áldgya-meg e' gyermekeket, és hívattaſsék reájok az én nevem, és az atyáimnak Ábrahámnak, és Isaáknak nevek, és nevekedgyenek ſokaságra a' földön.

17. Látván pedig Jósef, hogy az attya a' jobb-kezét tötte vólna Efraim fejére, nehezen vévé: és fogván az attya kezét, igyekezék el-emelni az Efraim fejéröl, és által-vinni a' Manaſses fejére.

D

18. És monda az attyának: Nem úgy illik, atyám: mert ez az elsö-ſzülött, a' jobb kezedet tedd ennek fejére.

19. Ki nem akarván, monda: Tudom, fiam, tudom: ez-is népekké léſzen, úgy vagyon, és meg-ſokaſodik: de az öttse nagyobb léſzen nálánál, és az ö magva nemzetségekké nevekedik.

20. És meg-áldá öket az idöben, mondván: Te-benned áldatik-meg Israel, és mondatik: Tselekedjék veled Isten mint Efraimmal, és mint Manaſseſsel. És helyhezteté Efraimot Manaſses-eleibe.

21. És monda Jósefnek az fiának: Imé én meg-halok, és az Isten veletek léſzen, és viſzſza-viſzen titeket az atyátok földére.

* *Joſ.* 15. *b.* 7. & 16. *a.* 1.

22. * Egy réſzt adok néked a' te atyádfiain-kivül, mellyet én * az Amorræus kezéböl vettem-el kardommal és kéz-ijammal.

* *Joſue* 24. *b.* 8.

XLIX. RÉSZ.

Jákob halálra kéſzülvén a' fiait meg-áldgya; némellyeknek mind-azon-által az áldáſa, átokra, és dorgáláſra eſett, az ö gonoſzságokért: és a' következendö dolgokat meg-jövendöli nékik. A' temetéſe helyét a' fiainak meg-mondván meg-hal.

1. Hivá pedig Jákob az ö fiait, és monda nékik: Gyüllyetek-egybe, hogy meg-jelentsem, a' mik reátok következnek az utólsó napokban.

A

Deut. 33. *a.* 6.

2. Gyüllyetek egybe, és hallyátok Jákob fiai, hallyátok Israelt az atyátokat.

3. Rúben az én elsö-ſzülöttem, te én erösségem, és fájdalmomnak kezdeti: elsöbb az ajándékokban, nagyobb a' birodalomban.

4. Ki-öntettél mint a' viz, ne nevekedgyél: * mert az atyád ágyára hágtál, és meg-fertéztetted az ö ágyát.

* *Sup.* 35. *c.* 23. 1. *Par.* 5. *a.* 1.

5. Simeon és Lévi atyafiak hamiſságnak hadakozó edényi.

6. Az ö tanátsokba ne jöjön az én lelkem, és az ö gyüleközetekben ne légyen az én ditsöségem: * mert dühöſségekben meg-ölték a' férjfiat, és az ö akarattyok-ſzerént meg-áſták a' falt.

* *Sup.* 34. *d.* 25.

7. Átkozott az ö dühöſségek, mert vakmerö: és az ö boſzſzonkodáſok, mert kemény: * el oſztom öket Jákobban, és el-ſzélleſztem öket Israelben.

* *Joſ.* 19 *a.* 1. & 21. *a.* 6.

B

8. Júda, téged ditsérni fognak az atyádfiai: a' te kezed a' te ellenségidnek nyakokon, imádni fognak téged az atyádnak fiai.

9. * Oroszlánnak kölyke Juda: a' prédára fel-mentél fiam: meg-nyúgodván lefeküdtél mint az oroszlány, és mint a' nöstén-oroszlány ki költi-fel ötet?

* 1. Par. 5. a. 2.

10. * EL NEM Vétetik a' fejedelmi páltza Júdából, és a' fejedelem az ö ágyékából, mig nem el-jö, a' ki el-küldetik, es ö lészen a' nemzetségek váraſa.

* Joan. 1. f. 45. Mat. 2. a. 6.

11. A' szölöhöz kötvén az ö vemhét, és a' szölö-töhez, ó édes fiam, az ö nöstényszamárát. Meg-mosa borban a' ruháját, és a' szölönek vérében a' palástyát.

12. Szebbek az ö szemei a' bornál, és ' fogai fejérbek a' tejnél.

13. Zábulon a' tenger partyán lakik, és a' hajók állásával el-ér Sidonig.

14. Issakar erös szamár a' határok-között le-telepedvén.

15. Látá a' nyugodalmat, hogy jó vólna; és a' földet, hogy jeles jó: és meg-hajtá vállát a' hordáſra, és lön adókkal szolgáló.

16. Dán, meg-ítéli az ö népét, mint más nemzetség-is Israelben.

C

17. Dan, kigyó légyen az úton, szarvaskigyó az ösvényen, meg-marván a' lónak körmeit, hogy hátra-essék a' rajta-ülö.

18. A' te SZABADITOdat várom Uram.

19. Gad fel-övedzve hartzol ö-elötte, és fel-övedzik hátra.

20. Aser, zsiros az ö kenyere, és gyönyörüségeket ád a' Királyoknak.

21. Neftali, ki botsáttatott szarvas, és szépségnek szózatit adván,

22. * Fel-nevekedö fiú a' Jósef, fel-nevekedö fiú és ékes tekintetü: a' leányok futostak a' kö-falon.

* 1. Par. 5. a. 1.

23. De meg-keserítették ötet, és feddödtek, és irégykedtek reája a' nyilasok.

24. Erösen ült az ö kéz-ija, és meg-óldattanak az ö karjainak és kezeinek köteli a' Jákob hatalmasának kezei-által: onnét pásztor jött-ki, Israelnek köve.

25. Az atyád Istene lészen te segétöd, és a' mindenható meg áld téged felyül az égnek áldáſival, az alatt-feküvö mélységnek áldáſival, emlöknek és anya méheknek áldáſival.

D

26. Az atyád áldáſi meg-erösittettek az ö attyainak áldáſival: miglen el-jöne az örökkévaló halmoknak kivánsága: légyenek a' Jósef fején, és a' Nazaræus tetején az ö attyafiai-között.

27. Benjamin ragadozó farkas, reggel prédát észik, és estve ragadományokat oszt.

28. Mind ezek, Israelnek tizen két nemzetségiben: ezeket mondá nékik az ö attyok, és meg-áldá mindenikét tulajdon áldáſokkal.

29. És parantsola nékik, mondván: Én az én népemhez gyüjtetem: temesſetek engem az atyámmal a' kettös barlangban, melly a' Hetæus Efronnak mezöjében vagyon,

* Sup. 23. d. 20.

30. Mambre-ellenében Kánaán-földén, * mellyet meg-vött Abrahám földestöl a' Hetæus Efrontól, temetésre-való örökségül.

31. Ott temették ötet, és Sárát a' feleségét: ott temettetett Isáak Rebekkával a' feleségével: ott fekszik Lia-is el-temettetvén.

32. És el-végezvén a' parantsolatokat, mellyekkel fiait tanitá, öszve szedé lábait az ágyra, és meg-hala, és az ö népéhez tétetek.

L. RÉSZ.

Jósef Jákob testét az Egyiptombéli fö rendekkel Kánaán-földére viszi. 's el-temeti. A' báttyait (kik félnek vala az ö gonoszságokért, mellyekkel illették vala ötet) biztattya, és vigaszt allya. A' báttyainak meghadgya, hogy midön Egyiptomból ki-mennének, az ö tsonttyait vigyék-el magokkal Kánaán-földére. Jósef meg-hal száz-tiz esztendös korában.

1. MELLYET látván Jósef, az attyának ortzájára borúla sírván, és tsókolgatván ötet. A

2. És meg-parantsolá az orvos szolgainak, hogy meg-fü-szerszámoznák az attyát.

3. Kik hagyáſit bé-tellyesitvén, el-múlának a' negyven napok: mert ez vala a' szokás a' meg-fü-szerszámozott hólt testekkel: és siratá ötet Egyiptus hetven napig.

4. És bé-telvén a' siráſnak ideje, szólla Jósef a' Faraó háza-népének: Ha kedvet találtam szinetek-elött, szóllyatok a' Faraó fületben:

5. Azért, hogy az atyám meg-esküdtetett engem, mondván: Imé meg-halok, * Az én koporsómban temes-el engem, mellyet szerzettem magamnak Kánaán-földén. Fel-megyek azért, és el-temetem az atyámat, és meg-térek.

* Sup. 47 g. 29.

6. És monda néki Faraó. Menny fel, és temesd-el az atyádat, a' mint meg-esküdtettél.

7. Ki fel-menvén, el-menének véle a' Faraó házának minden vénei, és Egyiptus-földének minden öreg emberi: B

8. Jósef háza az ö attyafiaival, a' kisdedeken, nyájakon, és tsordákon-kivül, mellyeket Gesen-földén hattak vala.

9. Valának az ö úti-társaságában szekerek és lovasok-is: és nem kis sereg lön.

10. És jutának az Atad-szérőjéhez, melly a' Jordánon-túl vagyon; a' hol a' temetésnek pompáját fölötte nagy siráſsal meg-tartván, hét napot töltének.

11. Mellyet mikor láttak vólna a' Kánaán-földe lakói, mondának: Nagy siráſok ez az Egyiptziusoknak. És az-okáért hivattaték annak a' helynek neve Egyiptus-sirásának.

12. Ugy tselekedének azért a' Jákob fiai, a' mint meg-parantsolta vala nékik.

* Act. 7. b. 16. * Sup. 23. d. 16.

13. És el-vivén ötet Kánaán-földére, * el-temeték ötet a' kettös barlangban, * mellyet

Ábrahám vött vala földestül a' temetésnek örökségére a' Hetæus Efrontól Mambre-ellenében.

C 14. És meg-tére Josef Egyiptusba az ö attyafiaival, és az egész úti-társasággal, attyát el-temetvén.

15. Kinek halála-után, félvén az ö attyafiai, és egy-más-között szólván; Ne-talám meg-emlekezik a' boszszúságról, mellyet szenvedett, és meg-fizeti nékünk mind a' gonoszt mellyet tselekedtünk;

16. Üzenének néki, mondván: Az atyád meg-parantsolta nékünk, minek-elötte meghalna,

17. Hogy ezeket mondanók néked ö szavával: Kérlek, hogy feletkezzél-el az atyád fiainak vétkéröl, és a' bünröl és gonosságról, mellyet tselekedtek rajtad: mi-is kérünk, hogy a' te atyád Istene szolgainak botsásd-meg e' hamisságot. Mellyeket halván Jósef, síra.

18. És hozzája menének az attyafiai: és artzal a' földre borúlva imádván mondának: Te-szolgaid vagyunk.

19. Kiknek ö felele: Ne féllyetek: vallyon 's ellene-álhatunk-é az Isten akarattyának?

20. * Ti gonoszt gondoltatok felölem: de Isten azt jóra fordíttotta, hogy fel-magasztalna engem, a' mint mostan láttyátok, és meg-szabadítana sok népeket. D

21. Ne-féllyetek: * el-táplállak titeket és a' kisdediteket. És meg-vigasztalá öket, és édessen 's gyengén szólla.

22. És Egyiptusban lakék az attyának minden házával: és éle száz tiz esztendeig. És látá Efraimnak fiait harmad ízig. * Mákirnak is a' Manasses fiának fiai születének Jósef térdein.

23. Mellyek meg-lévén, * szólla az ö attyafiainak: Halálom-után meg-látogat Isten benneteket, és fel-vitet titeket e' földröl a' földre, mellyért meg-esküt Ábrahámnak, Isaáknak, és Jákobnak.

24. És midön meg-esküdtette vólna öket, és mondotta vólna: Meg-látogat titeket az Isten: * vigyétek-el az én tetemimet veletek e' helyröl:

25. Meg-hala, életének száz tiz esztendeje el-telvén. És meg-fü-szerszámoztatván koporsóba tétetéк Egyiptusban.

* Sup 45. b. 9.

Sup 49. c. 12.

* Num. 32 g. 39.

* Heb. 11. d. 12

* Exod 13. d. 19. Fos. 24. g. 32.

EXODUS.

MOYSES
MÁSODIK KÖNYVE.

Ez a' Könyv Görögül Exodus, *melly annyit téſzen, mint az Iſrael népének Egyiptusból emlékezetes ki-jövetele, és ſzabadúlása. A' Zsidóknál pedig* VELLE-SEMOTH, *a' Könyvnek kezdetéről:* EZEK AZ ISRAEL FIAINAK NEVEI. *Foglallya pedig magában az Iſrael-népének, Faraó Király alatt-való nehéz ſzolgálattyát, tsudálatos ki-ſzabadúlását: és az Iſten törvénnyének a' nép eleiben adattatását. Végtére a' mik* 145. *eſztendök alatt lettek, úgy-mint Jóſef halálától fogva a' Hajléknak fel-állittatásáig.*

I. RÉSZ.

Az Iſrael fiainak nevei, kik Egyiptusba mentek vólt: Azoknak meg-ſzaporodása. Második Faraó el-akarja öket rontani, 's veſzteni nehéz igának terhével. Tovább azzal gonoſz ſzándékát végbe nem vihetvén a' Báháknak meg-parantsollya, hogy mikor ſzülnének, a' férjfi gyermekeket meg-öllyék. A' Bábák, az Iſtent félvén, nem ölik az Iſrael kisdedit; kiért az Iſten meg-áldgya öket. Az-után azt parantsollya, hogy a' férjfi gyermekeket a' vizbe hánnyák.

I.

A *Gen.* 46. *a.* 8. EZEK az Iſrael fiainak nevei, kik bé-mentek Egyiptusba Jákobbal: kiki a' háza népével méne-bé.

2. Rúben, Simeon, Lévi, Judás,

3. Iſsakar, Zábulon, és Benjamin,

4. Dán, és Neftali, Gád, és Aser.

5. Valának azért mind azok a' lelkek, kik Jákob ágyékából ki-jöttek, hetvenen: Jóſef pedig Egyiptusban vala.

6. Ki mikor meg-hólt vólna, és minden attyafiai, és mind az a' nemzetség;

* *Act.* 7. *c.* 17. 7. * Az Iſrael fiai nevekedének, és mint új jövéſek igen meg ſokaſodának: és igen meg-erösödvén, bé-tölték a' földet.

8. Támada azonban üj Király Egyiptusban, ki nem tudgya vala Jóſefet:

B 9. És monda a' népének: Imé az Iſrael fiainak népe ſok, és erösb nálunknál.

10. Jertek, böltsen nyomjuk-el ötet, hogy valami-képpen meg ne ſokaſodgyék: és ha ellenünk had támad, ellenséginkhez adgya magát, és meg-gyözvén minket kimennyen a' földröl.

11. Ada azért eleikbe pallérokat, hogy ſanyargatnák öket terhekkel; és épitének Faraónak élés-tartó váraſokat, Fitomot és Rameſeſt.

12. És mennél inkább nyomorgattyák vala öket, annál inkább ſokaſodnak és nevekednek vala:

13. És gyülölik vala az Iſrael fiait az Egyiptziuſok, és ſanyargattyák vala tsúfolván öket. C

17. És keſerüségre jutattyák vala életeket a' sár 's tégla kemény munkáival, és minden ſzolgálattal, mellyel a' föld munkáiban gyötrettetnek vala.

15. Monda pedig az Egyiptziai Király a' Zsidók bábáinak: kiknek egyike Séforának hivattatik vala, a' máſik Fuának,

16. Parantsolván nékik: Mikor a' Zsidó aſszonyoknak bábálkodtok, és a' ſzülés ideje el-jö: ha férjfiú léend, öllyétek-meg: ha leányzó, tartsátok-meg.

17. Félék pedig a' bábák az Iſtent, és

nem tselekedék az Egyiptziai Király parantsolattyát, hanem meg-tarták a' férjfiakat.

18. Kiket magához hivatván, monda a' Király: Mitsoda a' mit akartatok tselekedni, hogy a' gyermekeket meg-tartanátok?

19. Kik felelének: Nem ollyanok a' Zsidó aſzſzonyok mint az Egyiptziaiak: mert ök túdóſok a' bábálkodásban, és minek-elötte hozzájok megyünk, ſzülnek.

20. Jól tön azért Iſten a' bábákkal: és nevekedék a' nép, és igen meg-erösödék.

21. És mivel a' bábák félék az Iſtent, házakat épite nékik.

22. Meg-parantsolá azért Faraó minden népének, mondván: Valami férjfiú ſzületik, a' folyó-vizbe veſsétek: valami leányzó, megtartsátok.

II. RÉSZ.

Moyſes ſzületik, a' ſzatyorban a' vizbe vettetik, Faraó leányától ki vétetik, és fiává fogadtatván az édes Annyának adatik, hogy fel-tartsa. Moyſes egy Egyiptombélit, ki az Iſrael fiait ſanyargatta, meg-ölvén, féltében Madiánba ſzalad, a' hol meg-házaſodván két fia ſzületik, Gerſam, és Eliezer.

A 1. EZEK-UTÁN ki-méne egy férfi a' Lévi házából: * és vön az ö nemzetségéböl-való feleséget.

2. Ki méhében fogada, * és fiat ſzüle: és látván ötet ſzépnek, el-rejté három hólnapig.

3. És mikor immár el-nem titkolhatná, egy gyékény-ſzatyrot vön, és meg-kené azt enyvvel és ſzurokkal: és belé tévé a' gyermetskét, és ki-tévé ötet a' folyó-víz partyán a' ſáſasba,

4. Távúl álván az ö nénnye, és ſzemlélvén mire válnék a' dolog.

5. * Imé pedig alá-mégyen vala a' Faraó leánya, hogy meg-mosódnék a' folyóvizben: és az ö ſzolgálói a' viz-folyás partyán járnak vala. Ki midön látta vólna a' ſzatyrot a' ſáſasban, külde egyet az ö ſzolgálói-közzül: és midön ki-hozta vólna,

6. Meg-nyitván, és látván abban egy nyivákodó kisdedet, könyörülvén rajta, monda: A' Zsidók gyermetskéi-féle ez.

B 7. Kinek monda a' gyermek nénnye: Akarod-e, hogy el-mennyek, és híjak néked egy Zsidó aſzſzonyt, ki táplálhaſsa a' gyermetskét?

8. Felele: Menny-el. El-méne a' leányzó, és hívá az ö annyát.

9. Kinek ſzólla a' Faraó leánya: Vedd-el, úgy-mond, e' gyermeket: és neveld-fel nékem: én meg-adom jutalmadat. El-vivé az aſzſzony, és fel-tartá a' gyermeket: és hogy felnevekedék, adá ötet a' Faraó leányának.

10. Ki fiává ſogadá, és hívá az ö nevét Moyſeſnek, mondván: Mert a' vizböl vettem-ki ötet.

11. A' napokban, minek-utánna fel-nött vólna Moyſes, * ki-méne az ö attyafiaihoz: és látá nyomorúságokat, és hogy egy Egyiptziai férfiu verne egyet az ö Zsidó attyafiaiközzül.

12. És mikor két-felé tekíntett vólna, és ſenkit jelen nem látott vólna, meg-ölvén az Egyiptziuſt a' homokba rejté.

13. És ki-menvén máſod napon, láta két Zsidót, hogy verſengenének: és monda a' boſzſzuság-tévönek: Miért vered felebarátodat?

14. Ki felele: Ki rendelt téged fejedelemmé és bíróvá rajtunk? Vallyon 's meg-akarſzé engem ölni, mint tegnap meg-ölédaz Egyiptziuſt? Meg-rettene Moyſes, és monda: Mint nyilatkozott-ki ez a' dolog? C

15. És meg-halla Faraó e' beſzédet, és halálra kereſi vala Moyſeſt: ki el-ſzaladván az ö ſzine-elöl, Mádian földében lakék, és leüle egy kút-mellett.

16. Valának pedig a' Mádiáni papnak hét leányi, kik viz-meríteni jövének: és meg-töltvén a' válúkat, meg-akarák itatni az attyok nyájait.

17. El-érkezének a' páſztorok, és el-taſzigálák öket: és fel-kele Moyſes, és óltalmazván a' leányokat, meg-itatá azoknak juhait.

18. Kik mikor viſzſza-tértek vólna az attyokhoz Ráguelhez, monda nékik: Mi az oka, hogy ſzokáſtok-kivül hamarább jöttetek?

19. Felelének: Egy Egyiptziai férfiu ſzabadíta-meg minket a' páſztorok kezéböl: annak fölötte vizet-is merite velünk, és megitatá a' juhokat.

20. Ama' pedig monda: Hol vagyon? Miért botsáttátok-el az embert? híjátok ötet hogy egyék kenyeret. D

22. Meg-esküvék azért Moyſes, hogy véle laknék. * És vévé Séforát az ö leányát feleségül:

22. Ki fiat ſzüle néki, kit Gerſamnak hiva, mondván: Jövevény vóltam idegen földön. Szüle pedig máſt-is, kit hiva Eliezernek, mondván: Mert az én atyámnak Istene az én ſegétöm, ki ſzabaditott engem a' Faraó kezéböl.

23. Sok idö-múlva pedig meg-hala az Egyiptziai Király: és fohászkodván az Iſrael fiai, a' munkák-miatt fel-kiáltának: és felméne az ö kiáltáſok az Iſtenhez a' munkákból.

24. És meg-halla az ö fohászkodáſokat, és meg-emlekezék a' ſzövetségröl, mellyet ſzerzett vala Ábrahámmal, Iſaákkal, és Jákobbal.

25. És meg-tekinté az Ur az Iſrael fiait, és meg-iſméré öket.

III. RÉSZ.

Moyſeſnek (midön az Ipa Jethró juhait örizné) az égö tsipke-bokorban meg-jelenék az Ur, Faraóhoz küldi, hogy el-ereſzſze a' népet; Moyſes magát mentegeti. Meg-jelenti az Ur néki az Iſrael ſzabadúlását.

* *Inſ.* 6. c. 20. * *Heb.* 11. d. 23.

* *Act.* 7. c. 21. *Heb.* 11. d. 23.

* *Heb.* 11. c. 24.

* *Inſ.* 18. a. 2. 3. 1. *Par.* 23. b. 15.

A

1. Moyses pedig legelteti vala Jéthrónak az ö Ipának á' Mádiáni Papnak juhait: és midön a' puſztának belsö réſzére hajtotta vólna a' nyájat, juta az Iſten hegyére Hórebre.

* *Act.* 7. *c.* 20.

2. * És meg-jelenék néki az Ur tüznek lángjában egy tsipke-bokor közepiböl: és látá hogy a' tsipke-bokor égne, és meg-nem égne.

3. Monda azért Moyſes: El-megyek, és meg-látom e' nagy látáſt, miért nem ég-meg a' tsipke-bokor.

4. Látván pedig az Ur hogy nézni menne, ſzóllitá ötet a' tsipke-bokorból, és monda: Moyſes, Moyſes? Ki felele: Jelen vagyok.

B

5. Ö pedig: Ne közelgeſs, úgymond, ide: öld-le a' ſarut lábaidról: mert a' hely, mellyen állaſz, ſzent föld.

* *Mat.* 22. *c.* 32. *Marc.* 12. *c.* 26. *Luc.* 20. *f.* 37.

6. És monda: * Én vagyok a' te atyád Iſtene, Ábrahám Iſtene, Iſaák Iſtene, és Jákob Iſtene. El-rejté Moyſes az ortzáját, mert nem mér vala az Iſtenre nézni.

7. Kinek monda az Ur: Láttam Egyiptusban az én népem nyomorúságát, és az ö kiáltását hallottam, azoknak keménységekért, kik a' munkák-elött vannak:

8. És tudván az ö fájdalmát, le-ſzállottam hogy meg-ſzabadittsam ötet az Egyiptziuſok kezekből, és ki-vigyem arról a' földről jó és tágas földre, a' földre melly téjjel' és mézzel foly, a' Kananæus, és Hetæus, és Amorræus,

C

és Ferezæus, és Hevæus, és Jebuſæus helyeire.

9. Az Iſrael fiainak kiáltáſa azért hozzám jött: és láttam az ö nyomorúságokat, mellyel az Egyiptziuſoktól el-nyomattatnak.

10. De jöſzte, és el-küldlek téged Faraóhoz, hogy ki-hozzad az én népemet, az Israel fiait Egyiptusból.

11. És monda Moyſes az Iſtennek: Ki vagyok én, hogy Faraóhoz mennyek, és ki-hozzam az Iſrael fiait Egyiptusból?

12. Ki monda néki: Én veled léſzek: és ez léſzen jeled, hogy én küldöttelek téged: Mikor ki-hozod az én népemet Egyiptusból, ezen a' hegyen áldozol az Iſtennek.

D

13. Monda Moyſes az Iſtennek: Imé én el-megyek az Iſrael fiaihoz, és mondom nékik: Az atyáitok Iſtene küldött engem hozzátok. Ha azt mondangyák nékem: Kineve innak? mit mondgyak nékik?

14. Monda az Iſten Moyſeſnek: ÉN VAGYOK, A' KI VAGYOK. Monda: Igy ſzólly az Iſrael fiainak: A' KI VAGYON, küldött engem hozzátok.

15. És monda iſmég Iſten Moyſeſnek: Ezeket mongyad az Iſrael fiainak: A' ti atyátok Ura Iſtene, Ábrahám Iſtene, Iſaák

E

Iſtene, és Jákob Iſtene küldött engem hozzátok: ez az én nevem mind örökké, és ez az én emlekezetem nemzetségrül nemzetségre.

16. Menny-el, és gyüjtsd-egybe az Iſrael véneit, és mondgyad nékik: Az atyáitok Ura Iſtene jelent-meg nékem, Ábrahám Iſtene, Iſaák Iſtene, és Jákob Iſtene, mondván: Látogatván meg-látogattalak titeket, és láttam mindeneket, mellyek rajtatok történtek Egyiptusban:

17. És mondottam, hogy ki-viſzlek titeket Egyiptuſnak nyomorúságából, a' Kananæus, és Hetæus, és Amorræus, és Ferezæus, és Hevæus, és Jebuſæus földére, téjjel és mézzel-folyó földre.

F

18. És meg-halgattyák a' te ſzódat: és menny bé te, és az Iſrael vénei az Egyiptus Királyához, és mongyad néki: A' Zsidók Ura Iſtene hivott minket: el-megyünk harmad napi-járó földre a' puſztába, hogy áldozzunk a' mi Urunknak Iſtenünknek.

19. De én tudom, hogy el-nem botsát titeket az Egyiptziai Király, hogy el-mennyetek, hanem tsak hatalmas kéz-által.

G

20. Mert ki-nyujtom kezemet, és megverem Egyiptuſt minden-féle tsodáimmal, mellyeket közöttök tselekeſzem: az-után el-botsát titeket.

21. És kedveſsé téſzem e' népet az Egyiptziuſoknál: és mikor ki-mentek, ne menny etek üreſsen:

22. Hanem kérjen az aſzſzony-állat az ö ſzomſzéd és gazda-aſzſzonyától, ezüſt és arany edényeket, és ruhákat: és rakjátok azokat a' fiaitokra és leányitokra, és meg-foſzſzátok Egyiptuſt.

Inf. 11. *a.* 2. & 12. *c.* 35.

IV. RÉSZ.

Az Ur Moyſeſt a' Faraóhoz való menéſnek mentegetésében három tsudákkal bátorittya, a' veſzſzönek kigyóvá válásával, kezeinek poklosságával, és meg-tiſztulásával, és a' viznek vérré válásával. Moyſes feleségeſtöl, és gyermekeſtöl viſzſzamégyen Egyiptomba. Az Ur az úton halállal fenyegeti ötet. A' felesége a' fiait környül-metéli. Áron eleibe jö Moyſeſnek, 's együtt mennek az Iſrael fiaihoz.

A

1. Felelvén Moyſes, monda: Nem hiſznek nékem, ſem meg nem halgattyák ſzómat, hanem azt mondgyák: Nem jelent-meg néked az Ur.

2. Monda azért néki: Mitsoda, a' mit kezedben tartaſz?

3. Felele: Veſzſzö. És monda az Ur: Vesd a' földre azt. El-veté, és kigyóvá változék, úgy hogy meg-futamodnék Moyſes.

4. És monda az Ur: Nyújtsd-ki kezedet, és ragadd-meg a' farkát. Ki nyujtá és megfogá, és veſzſzövé változék.

5. Hogy hidgyék, ugymond, hogy megjelent néked az ö attyok Ura Iſtene, Ábrahám Iſtene, Iſaák Iſtene, és Jákob Iſtene.

6. És monda az Ur iſmég: Botsásd kebeledbe a' kezedet. Mellyet midön kebelébe botsátott vólna, poklosón voná-ki mint a' hó.

B

7. Tedd-viſzſza, ugymond, kebeledbe a' kezedet. Viſzſza ereſzte, és iſmég ki-vonà, és haſonló vala egyéb teſtéhez.

8. Ha nem hiendnek, ugymond, néked, sem nem hallangyák az elsö jelnek beszédét, hisznek a' következö jelnek igéjének.

9. Hogy-ha e' két jelnek sem hiendnek, se nem hallangyák a' szódat: merits a' folyóvízböl, és öntsdki azt a' szárazra, és valamit meritendesz a' folyó-vizböl, vérré változik.

C

10. Monda Moyses: Kérlek, Uram, nem vagyok ékesen-szólló tegnap 's tegnap-elöttül-fogva: és mitöl-fogva szóllottál a' te szolgádnak, akadozóbb és késedelmesb-nyelvü vagyok.

11. Monda az Ur néki: Ki alkotta az ember szájat? a' vagy ki alkotta a' némát és siketet, a' látót és vakot? nem én-é?

* *Mat. 10. b. 20.*

12. Menny-el azért, * és én a' szádban lészek: és meg-tanitlak, mit szólly.

13. Ama' pedig; Kérlek, Uram, ugymond, küld-el, a' kit el-küldendö vagy.

14. Meg-haraguván az Ur Moysesre, monda: A' te Levita atyád-fia Aáron, tudom, hogy ékesen szólló: imé ö elödbe fog jöni és látván téged szivböl fog örvendezni.

15. Szólly néki, és tedd szájába az én igéimet: és én a' te szádban lészek és az ö szájában, és meg-mutatom néktek, mit kellyen tselekednetek.

D

Inf. 7. a. 2.

16. Ö szóll éretted a' népnek, és te szád lészen: te pedig azokban lészsz néki, mellyek az Istenhez tartoznak.

17. Ezt a' veszszöt-is kezedbe vedd, mellyben tsodákat fogsz tselekedni.

18. El-méne Moyses, és viszsza-tére Jétrohoz az ö apához, és monda néki: El-megyek és viszsza-térek az atyámfiaihoz Egyiptusba, hogy lássam, ha élnek-é még. Kinek monda Jétro: Menny-el békeséggel.

E

19. Monda azért az Ur Moysesnek Madiánban: Eredgy, és térj-viszsza Egyiptusba: mert meg-hóltak minnyájan, a' kik lelkedet keresték.

20. El-vivé azért Moyses a' feleségét, és a' fiait, és szamárra ülteté öket, és meg-tére Egyiptusba, kezében hordozván az Isten veszszejét.

21. És monda néki az Ur, mikor Egyiptusba viszsza-térne: Meg-lásd, hogy minden tsodákat, mellyeket kezedbe adtam, megtselekedgy Faraó-elött: én meg-keményitem az ö szivét, és el nem botsáttya a' népet.

22. És mondgyad néki: Ezeket mondgya az Ur: Én elsö-szülött fiam az Israel.

F

23. Mondottam néked: Botsásd-el a' fiamat hogy szolgállyon nékem; és nem akartad el-ereszteni ötet: imé én meg-ölöm a' te elsö-szülött fiadat.

24. És midön az úton vólna, a' szálláson eleibe-méne az Ur, és meg-akará ötet ölni.

25. Vön sietséggel Séfora igen éles követ, és környül-metélé a' fiának férfiságát, és illeté az ö lábait, és monda: Véreknek völegénye vagy te nékem.

26. És el-botsátá ötet, minek-utánna azt mondotta vólna, Véreknek vö-legénye, a' környül-metélkedésért.

27. Monda pedig az Ur Aáronnak: Menny Moyses-eleibe a' pusztába. Ki eleibe-méne az Isten hegyére, és meg-tsókolá ötet. G

28. És meg-beszélé Moyses Aáronnak az Urnak minden beszédit, mellyekkel küldötte vala ötet, és a' jegyeket, mellyeket parantsolt vala.

29. És el-menének együtt, és egybegyüjték az Israel fiainak minden véneit.

30. És meg-beszélle Aáron minden igéket, mellyeket mondott vala az Ur Moysesnek: és jeleket tön a' nép-elöt, és hün a' nép.

31. És meg-hallák, hogy az Ur meg-látogatta vólna az Israel fiait, és hogy meg-tekintette vólna az ö nyomorúságokat; és leborúlván imádák.

V. RÉSZ.

Moyses és Aáron az Isten kivánságát Faraónak meg-mondgyák, hogy a' népet eresszse el; Fárao azt meg-értvén, annál-is inkább sanyargattya az Israel fiait, 's polyvát sem adván nékik. Az Israel fiai zúgolódnak Moyses ellen. és Aáronellen. Moyses könyörög az Urnak a' népért.

1. EZEK-UTÁN bé-menének Moyses és Aáron, és mondának Faraónak: Ezeket mondgya az Israelnek Ura Istene: Botsásd el a' népemet, hogy áldozzék nékem a' puszta-ban. A

2. Ö pedig felele: Kitsoda az Ur, hogy szavát halgassam, és Israelt el-botsássam? Nem ismérem az Urat, és Israelt el-nem botsátom.

3. És mondának: A' Zsidók Istene hivott minket, hogy harmad-napi útat mennyünk a' puszta-ba, és áldozzunk a' mi Urunknak Istenünknek: hogy valami-képpen dög-halál, vagy fegyver reánk ne jöjön.

4. Monda nékik az Egyiptziai Király: Moyses és Aáron, miért vonszátok-el a' népet az ö munkájoktól? mennyetek terhetekre.

5. És monda Faraó: Sok a' föld-népe: látyátok, hogy a' sokaság meg-nevekedett: mennyivel inkább, ha nyugodalmat adtok nékik a' munkáktúl,

6. Parantsola azért azon nap a' pallérok-nak, és a' nép szám-vévöinek, mondván: B

7. Semmi-képpen ez-után polyvát ne adgyatok a' népnek a' tégla tsinálásra, mint azelött: hanem magok mennyenek-el, és szedgyenek pozdorját.

8. És a' tégla számát, mellyet az-elött tsináltak, reájok veséték, és semmit le ne szállittsatok: mert hivolkodnak, és azért kiáltyák, mondván: Mennyünk-el, és áldozzunk a' mi Istenünknek.

9. Nyomattassanak-el a' dolog-tételekkel, és tellyesitsék-bé azokat: hogy nelyt ne adgyanak a' hazug beszédeknek.

10. Az okáért ki-menvén a' pallérok, és

a' szám-vévök, mondának a' népnek: Igy szóll Faraó: Nem adok néktek polyvát:

11. Mennyetek-el, és szedgyetek ha valahol találhattok, és semmi le nem szállittatik a' ti munkátokból.

12. És el-oszla a' nép az egész Egyiptus-földére polyvát gyüjteni.

C 13. A' pallérok-is szorgalmaztattyák vala, mondván: Be-tellyesittsétek munkátokat minden-nap, mint az-elött szoktátok vala, mikor polyvát adnak vala néktek.

14. És meg-ostoroztatának az Israel fiai munkáinak elöttök-járói a' Faraó szám-vévöitöl, mondván: Miért nem tellyesititek-bé a' tégla számot, mint az-elött, sem tegnap, sem ma?

15. És el-menének az Israel fiainak elöttök-járói, és kiáltának Faraóra, mondván: Miért tselekeszel igy a' te szolgaiddal.

16. Polyva nem adatik nékünk, és a' téglákat egy-aránt parantsollyák: imé te szolgaid ostorokkal verettetünk, és hamisan tselekeszsznek a' te néped-ellen.

17. Ki monda: Hivolkodtok, és azért mondgyátok: Mennyünk-el, és áldozzunk az Urnak.

18. Mennyetek-el azért, és dolgozzatok: polyva nem adatik néktek, és meg-adgyátok a' téglák szokott számát.

D 19. És láták az Israel fiainak elöttök-járói, hogy gonoszúl vólna dolgok, azért hogy azt mondák nékik: Semmi le nem szállittatik a' téglákból naponként,

20. És elöl-találák Moyseſt és Aáront, kik ellenben állanak vala, mikor ki-jönének Faraótól; és mondának nékik:

21. Lássa az Ur, és itéllye-meg, mert büzbe kevertétek szagunkat Faraó és az ö szolgai-elött: és fegyvert adtatok néki, hogy megölne minket.

22. És meg-téré Moyses az Urhoz, és monda: Uram, miért nyomoritottad-meg e' népet? miért küldöttél engem?

23. Mert attól-fogva hogy bé mentem Faraóhoz, hogy a' te nevedben szóllanék, nyomorgatta a' te népedet: és nem szabaditottad-meg öket.

VI. RÉSZ.

Az Ur biztattya Moyseſt. Maga nevét megjelenti néki: az Israël fiait vigasztallya Moyses által a' Kánaán-földe birásával. Rúbennek, Simeonnak, és Lévinek nemzéſi elé-számláltatnak Moyseſig, és Ááronig.

A 1. És monda az Ur Moyseſnek: Majd meglátod, miket tselekeszem Faraóval: mert erös kéz-által botsáttya-el öket, és vastag kézzel veti-ki öket földéből.

2. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván: Én az Ur,

3. Ki meg-jelentem Ábrahámnak, Isaáknak, és Jákobnak, a' mindenható Istenben: És az én ADONAI nevemet nem jelentettem-meg nékik.

4. És szövetséget tettem vélek, hogy nékik adnám Kánaán-földét, az ö szarándokságok földét, melyben jövevények vóltak.

5. Hallottam az Israel fiai fohaszkodását, mellyel az Egyiptziusok el-nyomták öket: és meg-emlekeztem kötésemröl.

6. Az-okáért mondgyad az Israel fiainak: Én az Ur, ki az Egyiptziusok fogságából ki-viszlek titeket, és ki-szabaditlak a' szolgálatból: és meg-váltlak fel-emelt karral, és nagy itéletekkel.

7. És titeket én népemmé fogadlak, és ti B Istentek lészek: és meg-tudgyátok, hogy én vagyok a' ti Uratok Istentek, ki az Egyiptziusok fogságából ki-hoztalak titeket:

8. És bé-vittelek a' földre, mellyre fel-emeltem kezemet, hogy azt Ábrahámnak, Isaáknak, és Jákobnak adnám: és néktek adom azt, hogy birjátok, én az Ur.

9. Meg-beszélle azért Moyses mindeneket az Israel fiainak: kik nem halgaták ötet, a' lélek szorongatás és az igen kemény munka-miatt.

10. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

11. Menny-bé, és szólly Faraónak az Egyiptziai Királynak, hogy botsássa-el az Israel fiait az ö földéröl.

12 Felele Moyses az Ur-elött: Imé az Israel fiai nem halgatnak engem: és mi módon halgat-meg Faraó, fö-képpen minthogy környül metéletlen ajakú vagyok?

13. És szólla az Ur Moyseſnek és Ááronnak, és parantsolatot ada az Israel fiaihoz, és Faraóhoz az Egyiptziai Királyhoz, hogy ki-vinnék az Israel fiait Egyiptus-földéből. C

14. * Ezek a' házaknak fejedelmi az ö nemzetek-szerént: Rúbennek az Israel elsö-szülöttének fiai: Henok és Fallu, Hesron és Karmi: * *Gen. 46. b. 9. Num. 26. a. 5. 1. Par. 5. a. 1.*

15. Ezek a' Rúben rokonsági. * A' Simeon fiai: Jámuel és Jámin, és Ahod, és Jakin, és Sóar, és Saul a' Kánaáni aszszony fia. Ezek a' Simeon nemzetségi. * *1. Par. 4. d. 24.*

16. És ezek a' Lévi fiainak nevei az ö rokonságok-szerént: Gerson és Káat és Mérari Lévi életének pedig száz harmintzhét esztendeje vólt.

17. * A' Gerson fiai: Lobni és Semei, az ö rokonságok-szerént. * *1. Par 6. a. 1. & 23 a. 6.*

18. * A' Káat fiai: Amram, és Issaár, és Hebron, és Oziel: Káat életének esztendei-is száz harmintz-három. * *Num. 3 c. 27.*

19. * A' Mérari fiai: Moholi és Musi: ezek a' Lévi rokonsági az ö nemzetek-szerént. * *Num. 26. g. 57. 1. Par. 6. a. 2. & 22. b. 12.*

20. Vévé pedig Amram feleségül Jokabedet az attya báttyának leányát: ki szülé néki Ááront és Moyseſt. És az Amram életének száz harmintz-hét esztendeje vólt. D

21. Az Issaár fiai-is: Kóre, és Nefeg, és Zekri.

22. Az Oziel fiai-is: Miſael, és Eliſafan, és Setri.

23. Vévé pedig Aáron feleségül Erzébetet Aminadab leányát, Nahaſon húgát, ki ſzülé néki Nádabot, és Abiut, és Eleazart, és Itamárt.

24. A' Kóre fiai-is: Áſer, és Elkana, és Abiaſaf. Ezek a' Kóriták rokonſági.

25. Eléazar pedig az Aáron fia, feleséget vön a' Fútiel leányiközzül: ki ſzülé néki Fineeſt. Ezek a' Leviták nemzetinek fejedelmi az ö rokonſágok-ſzerént.

26. Ez az Aáron és Moyſes, kiknek parantsolta az Ur, hogy ki-vinnék az Iſrael fiait Egyiptus-földéből az ö ſeregek-ſzerént.

27. Ezek, a' kik ſzóllanak Faraónak az Egyiptziai Királynak, hogy ki-vigyék az Israel fiait Egyiptusból: ez a' Moyſes és Aáron,

28. A' napon, mellyen ſzóllott az Ur Moyſeſnek, Egyiptus-földében.

29. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván: Én az Ur: mond-meg Faraónak az Egyiptziai Királynak, mind a' miket én néked ſzóllok.

30. És monda Moyſes az Ur-elött: Imé környül-metéletlen ajakú vagyok, hogy halgat-meg engem Faraó?

VII. RÉSZ.

Moyſes, és Aáron Faraóhoz mennek, a' veſzſzöt kigyóvá változtattyák, a' vizet vérré. A' Faraó boſzorkányi ugyan-azokat tselekſzik ördög hatalmával; mellyre nézve Faraó meg-általkodik, és az Iſraelitákae el-nem ereſzti.

A 1. És monda az Ur Moyſeſnek: Imé Faraó Iſtenévé tettelek téged: és Aáron a' bátyád léſzen te profétád:

Supr. c. 15. 2. Te mond-meg néki mind, a' miket néked parantsolok: és ö ſzóll Faraónak, hogy botsáſsa-el az Iſrael fiait az ö földéről.

3. De én meg-keményitem az ö ſzivét, és meg-ſokasitom jeleimet és tsodáimat Egyiptus-földén,

4. És nem halgat-meg titeket: és kezemet ki-nyújtom Egyiptuſra, és ki-hozom az én hadamat és népemet az Iſrael fiait Egyiptus-földéből igen nagy itéletek által.

5. És meg-tudgyák az Egyiptziuſok, hogy én vagyok az Ur, ki az én kezemet ki-nyújtottam Egyiptuſra, és ki-hoztam az Iſrael fiait ö-közzülök.

6. Tselekedék azért Moyſes és Aáron, a' mint parantsolta vala az Ur: úgy tselekedének.

7. Moyſes pedig nyoltzvan eſztendös vala, és Aáron nyóltzvan-három, mikor Faraónak ſzóllottak.

8. És monda az Ur Moyſeſnek és Aáronnak:

B 9. Midön mondangya néktek Faraó, mutaſsatok jeleket: mongyad Aáronnak: Vedd a' veſzſzödet, és veſd azt Faraó-eleibe, és kigyóvá változik.

10. Bé-menvén azért Moyſes és Aáron Faraóhoz, tselekedének, a' mint parantsolta vala az Ur. És el-veté Aáron a' veſzſzöt, Faraó és a' ſzolgai-elött, melly kigyóvá változék.

11. Hivá pedig Faraó a' böltseket és bübájoſokat: és ök-is az Egyiptziai varázslóſok és némelly titkok-által haſonlatoſon tselekedének. 2. *Tim.* 3. *b.* 8.

12. És el-veté mindenik az ö veſzſzejét; mellyek ſárkányokká változának: de el-nyelé az Aáron veſzſzeje azoknak veſzſzejeket.

13. És meg-keményedék a' Faraó ſzive, és nem halgatá öket, a' mint parantsolta vala az Ur.

14. Monda pedig az Ur Moyſeſnek: Meg-nehezült a' Faraó ſzive, nem akarja el-botsátani a' népet.

C 15. Menny hozzája reggel, imé ki-mégyen a' vizekhez: és álly-meg elötte a' folyó-viz-partyán: és a' veſzſzöt, melly ſárkánnyá változott, vedd kezedbe.

16. És mondgyad néki: A' Zsidók Ura Iſtene küldött engem hozzád, mondván: Botsáſd-el a' népemet, hogy áldozzék nékem a' puſztában: és mind eddig nem akartad hallani.

17. Ezeket mondgya azért az Ur: Ezen tudod-meg, hogy Ur vagyok: imé meg-ütöm a' kezemben-való veſzſzövel a' folyóvizet, és vérré változik.

18. A' halak-is, mellyek a' folyó-vízben vannak, meg-halnak, és a' vizek meg-poshadnak, és meg-ſanyargattatnak az Egyiptziuſok, kik a' folyó-vizet iſzſzák,

19. Monda iſmég az Ur Moyſeſnek: Mongyad Aáronnak: Vedd a' veſzſzödet, és nyújtsd-ki kezedet az Egyiptus vizeire, és annak folyó-vizeire, és patakira 's tavaira, és minden vizek állóſira, hogy vérré változzanak: és vér légyen Egyiptuſnak minden földén, mind fa 's mind kö edényekben.

D 20. És tselekedének Moyſes és Aáron, a' mint parantsolta vala az Ur: * és fel-emelvén a' veſzſzöt, meg-üté a' folyó-vizet, Faraó és az ö ſzolgai-elött; melly vérré változék. * *Inf.* 17. *b* 5. *Pſal.* 77. *c.* 49.

21. És a' halak, mellyek a' folyó-vizben valának, meg-halának: és meg-poshada a' folyóviz, és nem ihaták az Egyiptziuſok a' folyó-vizet, és vér vala egéſz Egyiptusföldén.

22. És haſonló-képpen tselekedének az Egyiptziuſi bübájoſok az ö varázslóſokkal; és meg-keményedék a' Faraó ſzive, és nem halgatá öket, a' mint az Ur parantsolta vala. *Sap.* 17. *b.* 7.

23. És el-fordúla, és bé-méne házába, és ez-úttal ſem hajtá-meg ſzivét.

24. Minnyájan pedig az Egyiptziuſok vizet ásának a' folyó-viz-körül, hogy innának: mert nem ihatnak vala a' folyó-vizből.

25. És nét nap telék-el, minek-utánna meg-üté az Ur a' folyó-vizet.

VIII. RÉSZ.

Második *tsapása Faraónak, a' békák sokasága: mellytöl meg-rettentvén meg-igéri, hogy el-ereszti; de meg-másollya.* Harmadik, *tsapása, Szúnyogok.* Negyedik, *a' Legyek: mellyekre nézve ismét meg-igéri, hogy el-ereszti a' népet; de itt-is ugyan-azon hazug úton jár.*

A 1. És monda az Ur Moysesnek: Mennybé Faraóhoz, és mond-meg néki: Ezeket mondgya az Ur: Botsasd-el a' népemet, hogy áldozzék nékem:

2. Ha pedig el-nem akarod botsátani, imé én meg-verem minden határidat békákkal.

3. És a' folyó-víz békákat forr-ki: mellyek fel-jönek, és házadba mennek, és ágyas kamaradba, és az ágyadra, és a' szolgaid házaiba, és a' népedre, és a' sütö-kementzéidbe, és az étkeid maradékira:

4. És bé-mennek te-hozzád, és a' te népedhez, és minden szolgaidhoz a' békák.

5. És monda az Ur Moysesnek: Mondgyad Aáronnak: Nyújtsd-ki kezedet a' folyó vizekre, és a' patakokra, és a' tókra, és hozz békákat Egyiptus-földére.

B 6. És Aáron ki-nyújtá kezét az Egyiptus-vizeire, és békák jövének-fel, és el-lepék Egyiptus-földét.

* *Sap.* 17.*b.*7. 7. * Hasonlóképpen tselekedének pedig a' bübájosok-is az ö varázslások-által, és békákat hozának-ki Egyiptus-földére.

8. Hivá pedig Faraó Moysest és Aáront, és monda nékik: Imádkozzatok az Urnak, hogy el-vegye a' békákat rólam, és a' népemröl: és el-botsátom a' népet, hogy áldozzék az Urnak.

9. És monda Moyses Faraónak: Rendeld-el nékem, mikor könyörögjek éretted, és szolgaidért, és népedért, hogy el-üzettessenek a' békák töled, és a' házadtól, és a' szolgaidtól, és a' népedtöl, és tsak a' folyó-vizben maradgyanak.

C 10. Ki felele: Hólnap. Ama' pedig monda: A' te szód-szerént tselekeszem: hogy tudgyad, hogy nints hasonló a' mi Urunk Istenünkhöz:

11. És el-távoznak a' békák töled, és a' házadtól, és a' szolgaidtúl, és a' népedtöl: és tsak a' folyó-vizben maradnak.

12. És ki-menének Moyses és Aáron Faraótól: és kiálta az Urhoz Moyses a' békákról-való fogadásért, mellyet tött vala Faraónak.

D 13. És tselekedék az Ur Moyses szavaszerént: és ki-halának a' békák a' házakból, és a' falukból, és a' mezökböl.

14. És öszve-gyüjték azokat igen nagy rakásokba, és a' föld el-büzödék.

15. Látván pedig Faraó, hogy nyugodalom adatott vólna, meg-nehezité a' szivét, és nem halgatá öket, a' mint parantsolta vala az Ur.

16. És monda az Ur Moysesnek: Szólly Aáronnak: Nyújtsd-ki veszszödet, és üsd-meg a' föld porát: és legyenek szúnyogok az egész Egyiptus-földén.

17. És úgy tselekedének. És kinyújtá Aáron a' kezét, tartván a' veszszöt: és megüté a' föld porát, és lönek szúnyogok az embereken, és a' barmokon: a' földnek minden pora szúnyogokká változék Egyiptusnak egész földén.

18. És hasonló-képpen tselekedének a' bübájosok az ö varázslások-által, hogy szúnyogokat támasztanának, és nem tselekedhetek: és szúnyogok valának mind az embereken, 's mind a' barmokon.

E 19. És mondának a' bübájosok Faraónak: Az Isten úja ez. És meg-keményedék a' Faraó szive, és nem halgatá-meg öket, a' mint parantsolta vala az Ur.

20. Monda-is az Ur Moysesnek: Kellyfel reggel, és álly Faraó-eleibe: mert ki-mégyen a' vizekhez: és mondgyad néki: Ezeket mondgya az Ur: Botsásd-el az én népemet, hogy áldozzék-nékem.

21. Hogy-ha el-nem botsátod ötet, imé én reád, és a' szolgaidra, és a' népedre, és a' házaidra minden-némü legyeket eresztek: és meg-telnek az Egyiptziusok házai külömbbféle legyekkel, és az egész föld, a' mellyen lésznek.

F 22. És tsudálatossá tészem azon a' napon Gesen-földét, mellyen az én népem vagyon, hogy ne légyenek ott legyek: és tudgyad, hogy én vagyok az Ur a' föld közepett.

23. És választást tészek az én népem-között, és a' te néped-között: hólnap lészen ez a' jel.

24. És úgy tselekedék az Ur. * És jöve igen ártalmas légy a' Faraó és az ö szolgai házába, és Egyiptusnak minden földére: és meg-vesze a' föld efféle legyek-miatt. * *Sap.* 16.*b.*9.

25. És hivá Faraó Moysest és Aáront, és monda nékik: Mennyetek-el, és áldozzatok a' ti Istenteknek ezen a' földön.

G 26. És monda Moyses: Nem lehet úgy: mert az Egyiptziusok utálatosságit fogjuk áldozni a' mi Urunknak Istenünknek. Hogyha azokat, mellyeket az Egyiptziusok tisztelnek, meg-öllyük elöttök, meg-köveznek minket.

27. Harmad-napi járó útat megyünk a' pusztába: és áldozunk a' mi Urunknak Istenünknek, * a' mint parantsolta nékünk. * *Sup.* 3.*d.*18.

28. És monda Faraó: Én el-botsátlak titeket, hogy áldozzatok a' ti Uratoknak Istenteknek a' pusztában: mind-az-által meszszebb ne mennyetek, könyörögjetek érettem.

29. És monda Moyses: Ki-menvén töled, imádkozom az Urnak: és el-távozik a' légy Faraótól, és a' szolgaitól, és a' népétöl hól-

nap: mindaz-által többé meg ne tsally, el nem botsátván a' népet, hogy az Urnak áldozzék.

30. És ki menvén Moyſes Faraótól, imádkozék az Urnak.

31. Ki az ö ſzava-ſzerént tselekedék: és el-vévé a' legyeket Faraótól, és a' ſzolgaitól, és a' népétöl: tsak egy ſem marada-meg.

32. És meg-nehezüle a' Faraó ſzive, úgy hogy ez-úttal ſem botsátaná-el a' népet.

IX. RÉSZ.

Ötödik *tsapáſa Faraónak, a' barmok Dögh-halála.* Hatodik, *a' barmokon, és azemberekenlévö Kelevények.* Hetedik, *Köeſsö, Mennydörgéſek, és Mennyközek: kiktöl meg-félemelvén Faraó azt igéri, hogy el-ereſzti a' népet; de itt-is meg-hazuttollya ſzavát ellenkezö tselekedete. Mind ezeket a' tsapáſokat pedig az Iſrael fiai nem érzik.*

A 1. MONDA pedig az Ur Moyſeſnek: Menny bé Faraóhoz, és ſzólly néki: Ezeket mondgya a' Zsidók Ura Iſtene: Botsáſd-el a' népemet, hogy áldozzék nékem.

2. Hogy-ha még-is ellent-tartaſz, és meg-tartóztatod öket:

3. Imé az én kezem a' mezeiden léſzen: és lovaidon, és ſzamáridon, és tevéiden, és ökreiden, és juhaidon igen nehéz döghalál.

4. És tsodát tselekeſzik az Ur, az Iſzrael örökségi 's az Egyiptziuſok örökségi-között, hogy tellyeſséggel ſemmi el ne veſzſzen azok-közzül, mellyek az Iſrael fiaihoz tartoznak.

B 5. És idöt rendele az Ur, mondván: Hólnap tselekeſzi-meg ez igét az Ur a' földön.

6. Meg-tselekedé azért az Ur ez igét máſod napon: és az Egyiptziuſoknak minden barmok meg-hala: az Iſrael fiainak barmaiközzül pedig tellyeſséggel ſemmi el nem veſze.

7. És el-külde Faraó meg-látni, és ſemmi nem hólt valá meg azok-közzül, mellyeket Iſrael bir vala. És meg-nehezedék a' Faraò ſzive, és nem botsátá-el a' népet.

8. És monda az Ur Moyſeſnek és Aáronnak: Vegyetek a' tüz-helyröl teli marok hamvat, és hintse-el azt Moyſes az égre Faraó-elött.

9. És por légyen Egyiptuſnak minden földén; mert az embereken és a' barmokon fekélyek léſznek, és dagadozott hójagok Egyiptuſnak minden földén.

10. És hamvat vönek a' tüz-helyröl, és meg-állának Faraó-elött, és el-hinté azt Moyſes az égre: és lönek dagadozott hójagoknak fekélyi az embereken, és barmokon:

C 11. És a' bübájoſok nem álhatának Moyſes-elött a' fekélyek-miatt, mellyek rajtok valának, és Egyiptuſnak minden földén:

12. És meg-keményité az Ur a' Faraó ſzivét, és nem halgatá öket, a' mint ſzóllott az Ur Moyſeſnek.

13. És monda az Ur Moyſeſnek: Reggel kelly fel, és álly Faraó-eleibe, és mongyad néki: Ezeket mongya a' Zsidók Ura Istene: Botsáſd-el a' népemet, hogy áldozzék nékem.

14. Mert ez úttal ereſztem minden tsapáſimat a' te ſzivedre: és ſzolgaidra, és népedre: hogy tudjad, hogy nintsen hozzám haſonló az egéſz földön.

15. Mert moſt ki nyújtván kezemet, megverlek téged, és a' népedet dög-halállal, és el-véſzſz e' földröl.

16. * A' végre tettelek pedig téged, hogy rajtad mutaſsam-meg erömet, és hirdetteſsék az én nevem minden földön. * *Rom. 9. d. 17.*

D 17. Még-is tartóztatod-é a' népemet; és nem akarod ötet el-botsátani?

18. Imé hólnap ezen órán ereſztek ſzertelen ſok kö-eſsöt, minémü nem vólt Egyiptusban, a' naptól-fogva mellyen fondáltatott, mind e' jelen-való ideig.

19. Küldgy-el azért mingyárt, és gyüjtsd egybe barmaidat, és mindent a' mid a' mezön vagyon: mert az emberek, és a' barmok, és mindenek a' mik kinn találtatnak, és egybe nem gyüjtetnek a' mezökröl, és reájok eſendik a' kö-eſsö, meg-halnak.

20. A' ki a' Faraó ſzolgai-közzül az Ur ſzavát félte, ſzolgait és barmait házakba üzette.

21. A' ki pedig el-mulatta az Ur beſzédét, a' mezön hatta az ö ſzolgait és barmait E

22. És monda az Úr Moyſeſnek: Nyújtsd ki kezedet az égre, hogy légyen kö-eſsö Egyiptuſnak egéſz földén, az emberekre, és barmokra, és minden mezei füre Egyiptusföldén.

23. * És ki-nyújtá Moyſes a' veſzſzöt az égre, és az Ur menny-dörgéſeket támaſzta, és kö-eſsöt, és futoſó villamáſokat a' földre: és kö-eſsöt botsáta az Ur Egyiptus-földére. * *Sap. 16. c. 16, & 19. d. 19.*

24. És a' kö-eſsö 's a' tüz elegy egyſzer 's mind ſzakadnak vala: és olly nagy vólt, minémü az-elött egéſz Egyiptus-földén, mióltától-fogva az a' nemzetség alkottatott, ſoha nem látſzott.

25. És el-veré a' kö-eſsö Egyiptuſnak egéſz földében mind a' mezökön-lévöket, az embertöl-fogva a' baromig: és a' mezönek minden füvét el-veré a' kö-eſsö, és a' tartománynak minden fáját egybe töré. F

26. Tsak Geſsen-földén, holott az Iſrael fiai valának, nem eſett kö-eſsö.

27. És el-külde Faraó, és hivá Moyſeſt és Aáront, mondván nékik: Vétkeztem moſtis: az Ur igaz: én 's a' népem, iſtentelenek

28. Imádkozzatok az Urnak, hogy ſzünnyenek-meg az Iſten meny-dörgéſi, és a' köeſsö: hogy botsáſsalak-el titeket, és ſemmiképpen itt tovább ne maradgyatok.

29. Monda Moyſes: Mikor ki-menendek a' városból, ki nyújtom kezeimet az Úrhoz, és meg-ſzünnek a' meny-dörgéſek, és köeſsö nem léſzen: hogy tudgyad, hogy az Uré a' föld.

30. De tudom, hogy te, és a' szolgaid, még sem félitek az Ur-Istent.

31. A' len azért és árpa meg-sértetett, azért hogy az árpa zöldülne, és a' len már fejeket hánna:

32. A' búza pedig és a' gabona meg-nem sérteték, mert késön-érök valának.

33. És ki-menvén Moyses Faraótól a' városból, ki-terjeszté kezeit az Urhoz, és megszünének a' meny-dörgések és a' kö-eső, és tovább nem tsepege eső a' földre.

34. Látván pedig Faraó, hogy meg-szünt vólna az eső, és a' kö-eső, és a' meny-dörgések, meg-öregbité bünét:

35. És meg-nehezüle a' maga, 's az ö szolgai szive, és igen meg-keményedék: el sem botsátá az Israel fiait, a' mint az Ur megparantsolta vala Moyses keze által.

X. RÉSZ.

Nyóltzadik tsapás Faraón, a' Sáskáknak serege: itt-is meg-igéri Faraó a' népnek elereztését; de itt-is ellenkezik a' tselekedete fogadásával. Kilentzedik tsapás, a' harmad-napig való setétség, úgy hogy egymást nem hogy látnák, de helyekből semmozdúlhatnának-ki: ismét meg-igéri Faraó, hogy el-ereszti a' népet. Moyses nem tsak magoknak, hanem marhájoknak-is békeséges ki-menetelt kiván. Faraó szavát meg-másollya. Moyses halállal fenyegeti ötet.

A 1. És monda az Ur Moysesnek: Mennybé Faraóhoz: mert én meg-keményitettem a' maga 's az ö szolgai szivét: hogy ezeket az én jeleimet tselekedgyem rajta,

2. És meg-beszéllyed a' fiaid 's unokáid füleiben, hányszor rontottam-meg az Egyiptziusokat, és tsodáimat tselekedtem rajtok: és tudgyátok, hogy én vagyok az Ur.

3. Bé-menének azért Moyses és Aáron Faraóhoz, és mondának néki: Ezeket mondgya a' Zsidók Ura Istene: Meddig nem akarsz alám vettetni? Botsásd-el a' népemet, hogy áldozzék nékem.

* *Sap.* 16.*b.*19. B 4. * Ha pedig ellent-tartasz, és el-nem akarod botsátani ötet: imé én hólnap a' sáskát határidba hozom:

5. Melly el-lepje a' föld-szinét, és semmi abból ki ne tesék: hanem meg-étetteséck, a' mi meg-maradott a' kö-esötöl. Mert megrágja mind a' fákat, mellyek a' mezökön újjövéseket hoznak.

6. És bé-töltik házaidat, és a' szolgaidét, és minden Egyiptziusokét: mennyit nem láttak atyáid, és ösid, mi-óltától-fogva lettek a' földön, e' jelen-valo napig. És el-fordúla, és ki-méne Faraótól.

7. Mondának pedig a' Faraó szolgai néki: Meddig szenvedgyük e' botránkozást? botsásd-el az embereket, hadd áldozzanak az Uroknak Isteneknek. Nem látod-é, hogy elveszett Egyiptus?

8. És viszsza-hivák Moysest és Aáront Faraóhoz: ki monda nékik: Mennyetek-el, C áldozzatok a' ti Uratoknak Istenteknek: kik mennek-el?

9. Monda Moyses: Gyermetskéinkel, és véneinkel megyünk, fiainkal és leányinkal, juhainkal és tsordáinkal: mert a' mi Urunk Istenünk innepe ez.

10. És felele Faraó: úgy légyen az Ur veletek, a' mint el-botsátlak titeket, és a' gyermetskéiteket. Ki kételkedik, hogy igen gonoszúl gondolkodtok?

11. Nem lészen úgy, hanem mennyetek tsak a' férfiak, és áldozzatok az Urnak: mert magatok-is azt kértétek. És mindgyárt kiüzetteténk a' Faraó szine-elöl.

12. Monda pedig az Ur Moysesnek: D Nyújtsd-ki kezedet Egyiptus-földére a' sáskára, hogy jöjjön-fel reája, és egye-meg mind a' füvet, melly a' kö-esötöl meg-maradott.

14. És ki-nyújtá Moyses a' veszszöt Egyiptus-földére: és az Ur támaszta égetö szelet azon az egész napon, és ejjel, és reggel lévén, az égetö szél fel-emelé a' sáskákat.

14. Mellyek fel-jövének egész Egyiptus-földére: és számtalanon szállának-le az Egyiptziusoknak minden határira, minémüek annak az idönek elötte nem vóltak, az-után sem lésznek.

15. És el-lepék a' földnek egész szinét, E mindeneket el-pusztitván. Meg-emészteték azért a' földnek füve, és valami gyümölts a' fákon vólt, mellyet a' kö-esö meg-hagyott vala: és semmi zöld nem hagyattaték a' fákon, és a' föld füveiben egész Egyiptusban.

16. Az-okáért Faraó sietve hivatá Moyseset és Aáront, és monda nékik: Vétkeztem Uratok Istentek-ellen, és ellenetek.

17. De most botsásdsátok-meg bünömet ez-úttal-is, és kérjétek Uratokat Istenteket, hogy vegye-el rólam ezt a' halált.

18. És ki-menvén Moyses a' Faraó szine-elöl, imádkozék az Urnak.

19. Ki nap-nyugatról igen sebes szelet F támaszta, és el-ragadván a' sáskát, a' Veres tengerbe veté: tsak egy sem marada Egyiptusnak minden határiban.

20. És meg-keményité az Ur a' Faraó szivét, és el nem botsátá az Israel fiait.

21. Monda pedig az Ur Moysesnek, Nyújtsd-ki kezedet az égre: és légyen olly sürö setétség Egyiptus-földén, hogy meg-tapasztalthassék.

22. És ki-nyújtá Moyses kezét az égre: és rettenetes setétség lön egész Egyiptus-földén harmad napig.

23. * Senki nem látta attyafiát, sem ki * *Sap.* nem mozdúlt a' helyböl, mellyen vólt: * va- 17.*a.*2. lahol pedig az Israel fiai laknak vala, világosság vala. * *Sap.* 18.*a.*1.

24. És hivá Faraó Moysest és Aáront, és G monda nékik: Mennyetek-el; áldozzatok az

Urnak: tsak a' juhaitok és tsordáitok maradgyanak-meg, a' ti kisdeditek mennyenek-el veletek.

25. Monda Moyses: Áldozatokat, és éppen-égö áldozatokat-is adgy nékünk, mellyeket a' mi Urunknak Istenünknek bé-mutassunk.

26. Minden nyájunk el-mégyen velünk, egy köröm sem marad-el azokból, mellyek szükségesek a' mi Urunk Istenünk tiszteletire: kivált-képpen hogy-ím nem tudgyuk, mit kellyen áldozni, miglen arra a' helyre nem jutunk.

27. Meg-keményité pedig az Ur a' Faraó szivét, és nem akará el-botsátani öket.

28. És monda Faraó Moysesnek: Távozzál-el tölem, és meg-lásd, hogy többé ortzámat ne lássad: valamelly nap elömbe jösz, meg-halsz.

29. Felele Moyses: Ugy lészen, a' mint szóllál, nem látom többé ortzádat.

XI. RÉSZ.

Meg-jelenti az Isten Tizedik *tsapását Faraónak, minden állatok elsö szülöttének halálát. Az Israel fiai, Isten hagyásából, az Egyiptombélieket, ezüst, 's arany szerszámitól meg-foszttyák.*

A 1. És monda az Ur Moysesnek: Még egy tsapással ütöm-meg Faraót, és Egyiptust, és az-után el-botsát titeket, és kénszerit kimenni.

* *Sup.* 3. g 22. *Inf.* 12. c. 35. 2. * Mond-meg azért az egész községnek, hogy kérjen a' férfiú a' barátyától, és az aszszony-állat a' szomszéd-aszszonyától, ezüst és arany edényeket.

* *Eccli.* 45. a. 1. 3. Kedvessé tészi pedig az Ur az ö népét az Egyiptziusok-elött. * És Moyses igen nagy ember vala Egyiptus-földében, a' Faraó szolgai és minden nép-elött.

B 4. És monda: Ezeket mondgya az Ur: Ej-félkor Egyptusba megyek:

5. És meg-hal minden elsö-szülött az Egyiptziusok földén, Faraónak elsö-szülöttétöl-fogva, ki az ö Királyi székiben ül, mind a' malomban-való szolgálónak elsö szülöttéig, és a' barmoknak minden elsö fajzása.

6. És nagy kiáltás lészen egész Egyiptus-földén, minémü sem az-elött nem vólt, sem az-után nem lészen.

C 7. Az Israelnek minden fiainál pedig, az eb sem motszan-meg az embertül-fogva a' baromig: hogy tudgyátok, minémü tsodával válaszsza-el az Ur az Egyiptziusokat és Israelt.

D 8. És alá-jönek hozzám mind e' te szolgaid, és imádnak engem, mondván: Menny-ki te, és minden te-alattad-való nép: az-után ki-megyünk.

9. És ki-méne Faraótól, igen meg-haraguván. Monda pedig az Ur Moysesnek: Nem halgat-meg-titeket Faraó, hogy sok jelek légyenek Egyiptus-földén.

10. Moyses pedig és Aáron meg-tselekedék mind e' meg-irott tsodákat, Faraó-elött. És meg-keményité az Ur a' Faraó szivét, és el nem botsátá az Israel fiait az ö földéröl.

XII. RÉSZ.

Meg-tanittya az Isten Moysest, és Aáront, mi módon készitsék a' Húsvéti bárányt, és áldozzák; annak áldozása-után meg-kenik az ajtónak küszöbit vérével. Az Angyal az Egyiptombéli minden állatok elsö-szülöttét meg öli. Az Israel fiai pedig, mind ezekben a' tsapásokban kár-nélkül maradnak, és az Egyiptombéliek gazdagságával, hat-száz ezeren tsak a' férfiak (aszszonyokon és gyermekeken kivül) Egyiptomból ki-indúlnak. Húsvéti bárány, és kovásztalan kenyér ételének módgya, és Israel Egyiptomban lakásának ideje.

1. És monda az Ur Moysesnek és Aáronnak Egyiptus-földében: A

2. E' hólnap, néktek a' hólnapoknak kezdeti: elsö lészen az esztendö hólnapi között.

3. Szóllyatok az Israel fiainak egész gyülekezetihez, és mondgyátok nékik: E' hónak tizedik napján ki-ki egy bárányt vegyen, az ö tseléde és háza-szerént.

4. Ha pedig kevesebb a' szám, hogy-sem mint elég vólna a' báránynak meg-ételére, vegye szomszédgyát melléje, ki az ö házamellett vagyon, a' lelkek száma-szerént, mellyek elégségesek lehetnek a' bárány meg-ételére.

5. A' bárány pedig makula-nélkül, him, esztendös légyen: melly szer-tartás-szerént vegyetek egy gödölyét-is.

6. És tartsátok azt e' hónak tizen-negyedik napjáig: és áldozza azt estvére az Israel fiainak egész sokasága. B

7. És vegyenek annak véréböl, és tegyenek mind a' két ajtó-mellyékire, és a' felsö küszöbire a' házoknak, mellyekben azt megészik.

8. És azon éjjel tüznél sült húsát egyékmeg, és kovásztalan kenyéreket vad salátával.

9. Semmit abban nyersen meg ne egyetek, se vizbe-föttet, hanem tsak tüznél sütöttet: a' fejét lábaival és bélivel felegyétek.

10. És semmi abban reggelig ne maradgyon. Ha mi meg-maradand, tüzzel égessétek-meg.

11. Azt pedig e' képpen egyétek-meg: A' ti veséiteket fel-övedzétek, és sarutok lábatokon légyen, páltzátokat kezetekben tartván, és sietvé egyetek: mert ez az Ur Fáséja, (az-az, által-menetele.)

12. És által-megyek Egyiptus-földén azon éjjel, és meg-ölök minden elsö-szülöttet

Egyiptus-földén az embertöl-fogva a' baromig: és itéletet tészek Egyiptusnak minden istenin, én az Ur.

13. A' vér pedig jelül leszen néktek a' házakban, mellyekben lésztek: és meg-látom a' vért, és el-megyek mellöletek: nem-is lészen el-veszto tsapás köztetek, mikor megverem Egyiptus földét.

C 14. Ezt a' napot pedig emlekezetben tartsátok: és azt innepnek szentellyétek az Urnak a' ti nemzetségtekben örök tisztelettel.

15. Hét nap egyetek kovásztalant: az elsö nap ne légyen kovász házatokban: valaki kovászoszt éjendik, az elsö naptól-fogva a' hetedik napig, el-vész az a' lélek Israelböl.

16. Az elsö nap szent és illö lészen, a' hetedik nap-is azon innepléssel tiszteletes: semmi munkát azokon ne tegyetek, azoktól megválva, mellyek az eledelhez-valók,

17. És meg-tartsátok a' kovásztalanokat: mert ugyan azon nap viszem-ki a' ti seregeteket Egyiptus-földéböl, és meg-örizzétek e' napot a' ti nemzetségtekben örök szer-tartással.

* *Lev.* 23. *a.* 5. *Num.* 26. *c.* 16. 18. * Az elsö hólnapban, a' hónak tizennegyedik napján estvére, kovásztalant egyetek, azon hónak huszon-egyedik napjának estvéjéig.

19. Hét nap ne találtassék kovász a' házatokban: a' ki kovászoszt éjendik, el-vész annak lelke az Israel gyüleközetiböl, akár jövevény légyen, 's akár a' föld lakosa.

D 20. Semmi kovászoszt meg ne egyetek: minden lakó-helyetekben kovásztalant egyetek.

21. Hivá azért Moyses az Israel fiainak minden véneit, és monda nékik: Mennyetek-el, vegyétek az oktalan állatot, a' ti tselédetek-szerént, és áldozzatok Fásét.

Heb. 11. *c.* 28. 22. És egy kötés isópot mártsatok a' vérbe, melly a' küszöbön vagyon, és hintsétek-meg azzal a' felsö küszöböt, és az ajtónak két mellyékit: senki közzületek ki ne mennyen az ö háza ajtaján reggelig.

23. Mert által-mégyen az Ur, meg-vervén az Egyiptziusokat: és mikor látandgya a' vért a' felsö küszöbön, és az ajtónak két mellyékén, el-mégyen a' ház ajtaja-mellöl, és nem engedi, hogy az üldöklö bé-mennyen házatokba, és meg sértsen.

24. Örizd-meg ez igét örök törvényül néked és a' fiaidnak.

25. És mikor bé-mentek a' földre, mellyet az Ur ád néktek, a' mint igérte, meg-tartsátok e' tzeremoniákat.

26. És mikor mondandgyák néktek a' fiaitok: Mitsoda rend-tartás ez?

27. Mondgyatok nékik: Az Ur által-menésének áldozattya, mikor által-ment az Israel fiai házok-fölött Egyiptusban, meg-vervén az Egyiptziusokat, és a' házainkat megszabaditván. És meg-hajolván a' nép imáda.

28. És ki-menvén az Israel fiai, tselekedének, a' mint meg-parantsolta vala az Ur Moysesnek és Aáronnak.

29. Lön pedig éj-félkor, meg-vere az Ur E minden elsö-szülöttet Egyiptus-földén, Faraónak elsö szülöttétöl-fogva, ki az ö Királyi-székiben ül vala, * mind a' tömlötz-béli fogolynak elsö-szülöttéig, és a' barmoknak minden elsö fajzását. * *Sap.* 18 *b.* 11.

30. És fel-kele Faraó éjjel, és minden szolgai, és az egész Egyiptus: és nagy kiáltás támada Egyiptusban: mert egy ház sem vala, mellyben halott nem fekünnék.

31. És Faraó Moyseset és Aáront éjjel hivván, monda: Kellyetek-fel, és mennyetekki az én népem-közzül, ti, és az Israel fiai: Mennyetek-el, áldozzatok az Urnak, a' mint mondgyátok.

32. Juhaitokat és tsordáitokat vigyétekel, a' mint kéritek vala, és el-menvén áldgyatok-meg engem.

33. És kénszeritik vala az Egyiptziusok a' népet sietséggel ki-menni a' földröl, mondván: Minnyájan meg-halunk.

34. Vön azért a' nép tésztát, minek-elötte meg-kovászosittatnék: és ruhájokba-kötvén, vállaira tévé.

35. És tselekedének az Israel fiai, * a' mint parantsolta vala Moyses: és kérének az Egyiptziusoktól arany 's ezüst edényeket, és igen sok ruhát. * *Sup.* 11. *a.* 1.

36. Az Ur pedig kedvessé tévé a' népet az Egyiptziusok-elött, hogy költsön adnának nékik: és meg-fosztak az Egyiptziusokat.

37. És el-menének az Israel fiai Ramesséböl Sókotba, közel hat-száz-ezer gyalog férfiak, a' kisdedek-nélkül. F

38. De elegyes köz nép-is számtalan méne-fel vélek, fölötte sok juhok, és tsordák, és külömb-féle barmok.

39. És meg-süték a' tésztát, mellyet azelött Egyiptusból hoztak vala. és hamubansült kovásztalan kenyereket tsinálának: mert meg sem kovászosithatták vala, kénszeritvén az Egyiptziusok hogy ki-mennének, és semmi késedelmet nem engedvén: és eszekbe sem jutott vala, hogy valami étket készitenének.

40. Az Israel fiainak pedig Egyiptusbanvaló lakások, négy-száz harmintz esztendeig vólt.

41. Mellyek el-telvén, azon nap ki-méne az Urnak minden serege Egyiptus-földéböl.

42. Ez az éj méltó meg-szenteléssre az Urnak, mikor ki-vitte öket Egyiptus-földéböl: ezt meg-kell tartani minden Israel fiainak az ö nemzetségekben.

43. És monda az Ur Moysesnek és Máronnak: Ez a' Fásának rend-tartása: Senki idegen ne egyék abban. G

44. Minden vött szolga pedig környülmetéltessék, és úgy egyék.

45. A' jövevény és a' béres ne egyenek abban.

46. * Egy házban egyék meg, és ki ne vigyetek annak húsában, * se annak tsontyát meg ne törjétek.

47. Az Iſrael fiainak minden gyüleközete mivellye azt.

48. Hogy-ha valamelly idegen közitekbe akarna menni lakni, és az Urnak Páſét ſzerzeni, környül-metéltetſék elöſzör minden ö férfia, és akkor igazán meg-jöjjön, és léſzen mint a' földnek lakoſa: ha ki pedig környül nem metéltetett, ne egyék abban.

49. Azon törvénye légyen a' lakoſnak és a' jövevénynek, a' ki nálatok lakik.

50. És tselekedének mind az Iſrael fiai, a' mint parantsolta vala az Ur Moyſeſnek és Áaronnak.

51. És azon nap ki-vivé az Ur az Iſrael fiait Egyiptus-földéből az ö ſeregek-ſzerént.

XIII. RÉSZ.

Egyiptomból való ki-ſzabadúláſnak emlekezetire, meg-parantsollya az Iſten, hogy a' Húſvéti bárányt áldozzák, és mind magoknak, 's mind barmaiknak elsö-ſzülöttyét az Urnak bé-mutaſsák. Az Iſrael fiait az Iſten a' puſztába ki-viſzi, (kik magokkal viſzik a' Jóſef tsonttyait) nappal felhös, 's éjjel tüzes oſzlop képében elöl-járván.

1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. * Nékem ſzentelly minden elsö-ſzülöttet, melly meg-nyittya a' méhet az Iſrael fiai-között, mind az emberek 's mind a' barmok-közzül: mert mind enyimek.

3. És monda Moyſes a' népnek: Meg-emlekezzetek e' napról, mellyen ki-jöttetek Egyiptusból, és a' ſzolgálatnak házából, mert erös kézzel vitt-ki titeket az Ur arról a' helyröl: hogy ne egyetek kováſzos kenyeret.

4. Ma mentek ki az új gabonának havában.

5. És mikor bé-viſzen téged az Ur a' Kanaæus és Hetæus és Amorræus és Hevæus és Jebuſæus földére, mellyet hogy néked adna, meg-esküdt az atyáidnak, téjjel és mézzel-folyó földre, illyen módgyát tartsad a' ſzent tiſzteleteknek e' hólnapban:

6. Hét nap egyél kováſztalant; és a' hetedik napon az Urnak illö-innepe léſzen.

7. Hét napig egyél kováſztalant: ne láttaſsék nálad ſemmi kováſzos, ſem a' te egéſz határidban.

8. És a' fiadnak azon a' napon meg-beſzéllyed, mondván: Ez az, a' mit nékem tselekedett az Ur, mikor ki-jöttem Egyiptusból.

9. És légyen mint egy jel a' kezedben, és mint emlekeztetö a' ſzemeid-elött: és mint az Urnak törvénye mindenkor a' te ſzádban légyen. Mert erös kézzel hozott-ki téged az Ur Egyiptusból.

10. Meg-örizzed ez illyen tiſzteletet bizonyos idöben napokról napokra.

11. Es mikor bé-viſzen téged az Ur a' Kanaæus földére, a' mint meg-esküdt néked és az atyáidnak, és azt néked adgya:

12. * Ki-válaſzd az Urnak, mind a' mi az anya-méhet meg-nyittya, és a' mi elsö fajzás a' te barmaidban. Valami him fajzatod léſzen, az Urnak ſzentellyed.

13. A' ſzamárnak elsö vemhét juhon tseréld-el: ha meg-nem váltod, meg-öllyed. Az embernek pedig minden elsö-ſzülöttét a' fiaid közzül, árron váltsd-meg.

14. És mikor meg-kérdend téged a' fiad hólnap, mondván: Mitsoda ez? Felellyed néki: Erös kézzel hozott ki minket az Ur Egyiptus-földéből, a' ſzolgálat házából.

15. Mert mikor meg-keményedett vólna Faraó, és nem akarna minket el-botsátani, meg-öle az Ur minden elsö-ſzülöttet Egyiptus-földén, az ember elsö-ſzülöttétöl-fogva a' barmok elsö fajzáſáig: az-okáért áldozok az Urnak minden himet, melly a' méhet meg-nyittya, és az én fiaimnak minden elsö-ſzülöttét meg-váltom.

16. Léſzen azért mint egy jel a' kezedben, és mint valami emlekezetre fel-függeſztetett a' ſzemeid-között: mivelhogy erös kézzel hozott-ki minket az Ur Egyiptusból.

17. Azért mikor ki-botsátá vólna Faraó a' népet, nem vivé öket Iſten a' Filiſtæuſok földének útán, melly közel vala; álitván hogy talám meg-fogná bánni, ha látna maga-ellen nadakat támadni, és viſzſza-térne Egyiptusba.

18. Hanem környül hordozá a' puſztának útán, melly a' Veres tenger-mellett vagyon: és fel-fegyverkezvén menének-ki az Iſrael fiai Egyiptus-földéből.

19. El-vivé Moyſes a' Jóſef tetemit-is véle: mivel meg-esküdtette vala az Iſrael fiait, mondván: * Meg-látogat titeket az Iſten, vigyétek-ki az én tetemimet innét veletek.

20. És el-menvén Sókotból, táborba ſzállának Etámban a' puſztának végsö határiban.

21. * Az Ur pedig elöttök mégyen vala, hogy útat mutatna, nappal felyhö-oſzlopban, és éjjel tüz-oſzlopban: hogy vezére vólna útának mind a' két idöben.

22. Soha el nem távozott a' felhö-oſzlop nappal, ſem a' tüz-oſzlop éjjel, a' nép elöl.

XIV. RÉSZ.

Faraó az Iſrael fiait nagy haddal üzi; az Angyal a' felyhös oſzlop képében az Iſrael fiai után, és az Egyiptombéliek eleibe áll. Moyſes a' veres tengert két felé állittya, 's az Iſrael fiai ſzáraz lábbal által-költöznek rajta: Fáraó egéſz népeſtöl egy lábig a' tengertöl el-burittatik.

1. Szólla pedig az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, hogy viſzſza-térvén jarjanak tábort Fihahirot-ellenében,

* Num. 9. b. 12. * Joan. 19. g. 36.

A * Inf. 34. c. 9. Num. 8. c. 16. Luc. 2. d. 23. Lev. 27. c. 26.

B

* Inf. 22. d. 29. & 34. c. 19 e Ezekh. 44. g. 30.

C

D

* Gen. 50. d. 15.

* Num. 14. c. 21. 1. Cor. 10. a. 1. Neh. 9. d. 19.

A

melly Magdalum és a' tenger-között vagyon Béelsefon-ellenében: annak-ellenében szállyatok táborba a' tenger-mellett.

3. És kezdi mondani Faraó az Israel fiai felöl: Meg-szorúltak a' földön, meg-rekesztette öket a' puszta.

4. És meg-keményitem a' szivét, és megüz titeket: és meg-ditsöittetem Faraóban, és minden ö seregében: és meg-tudgyák az Egyiptziusok, hogy én vagyok az Ur.

B 5. És úgy tselekedének. És hirré tévék az Egyiptziai Királynak, hogy el-futott vólna a' nép: és el-változék a' Faraó és az ö szolgai szive a' népért, és mondának: Mit akaránk tselekedni hogy el-botsátanók Israelt, hogy ne szolgálna nékünk?

6. Bé-fogata azért szekerébe, és minden népét melléje vévé.

7. És vün hat-száz válogatott szekeret, és valami szekér vólt Egyiptusban: és az egész seregnek hadnagyit.

8. És meg-keményité az Ur Faraónak az Egyiptziai Királynak szivét, és meg-üzé az Israel fiait: azok pedig hatalmas kéz-által mentek vala ki.

*1 Mac. 4. a. 1 Esd. 4. b. 6. 9. * És mikor az Egyiptziusok az elöttökmenök nyomdokit követnék, táborban találák öket a' tenger-mellett: Fáraónak minden lovagja és szekere, és minden serege Fihahirotban valának Béelsefon-ellenében.

C 10. És mikor el-közelgetett vólna Faraó, fel-emelvén szemeket az Israel fiai, láták az Egyiptziusokat utánnok: és igen meg-félemlének: és kiáltának az Urhoz,

11. És mondának Moysesnek: Talám nem vóltak Egyiptusban koporsók, azért hoztál-el minket, hogy a' pusztában halnánk-meg: mit akartál tselekedni, hogy ki-hoznál minket Egyiptusból?

12. Nem ez-é a' szó, mellyet mondunk vala néked Egyiptusban, mondván: Távozzál-el tölünk, hogy szolgállyunk az Egyiptziusoknak? mert sokkal jobb lött vólna nékik szolgálnunk, hogy sem mint a' pusztában meghalnunk.

13. És monda Moyses a' népnek: Ne félljetek: állyatok veszteg, és lássátok az Urnak nagy dolgait, mellyeket ma tselekesik: mert az Egyiptziusokat, kiket most láttok, semmi-képpen többé nem láttyátok mind örökké.

14. Az Ur hadakozik érettetek, és ti halgassatok.

D 15. És monda az Ur Moysesnek: Mit kiáltasz hozzám? Szólly az Israel fiainak, hogy indúllyanak-meg.

16. Te pedig emeld fel a' veszszödet, és nyújtsd-ki kezedet a' tengerre, és válaszd azt két-felé: hogy az Israel fiai a' tenger közepin szárazon mennyenek.

17. Én pedig meg-keményitem az Egyiptziusok szivét, hogy kergessenek titeket: és meg-ditsöittetem Faraóban, és minden ö hadában, és szekeriben és lovagiban,

18. És meg-tudgyák az Egyiptziusok, hogy én vagyok az Ur, mikor meg-ditsöittetem Faraóban, és az ö szekeriben, és lovagiban.

19. És fel-emelkedvén az Isten Angyala, ki az Israel tábora-elött mégyen vala, utánnok méne: és véle egyetemben a' felyhö-oszlop, az eleit el-hagyván, hátul

20. Álla, az Egyiptziusok tábora és az Israel tábora-között: és setétes felyhö vala, E és meg-világositya vala az éjjet, úgy hogy egy-máshoz egész éjjel nem mehetnének.

21. És mikor ki-nyújtotta vólna Moyses kezét a' tengerre, el-vivé azt az Ur, sebes és égetö szél fúván egész étszaka, és szárazza változtatá: és két-felé válék a' viz.

22. * És az Israel fiai a' száraz tenger közepin menének: mert ollyan vala a' viz min. egy kö-fal az ö jobb és bal kezek-felöl. * Psz. 77. v. 13. & 104. l. 36. Psz. 113. v. 3. Heb. 11. l. 29. * Sap. 18. b. 15.

23. És kergetvén az Egyiptziusok utánnok menének, és Faraónak minden lovagja, az ö szekeri és lovagi, a' tenger közepibe.

24. És már el-jött vala a' reggeli vigyázás, * és imé tekintvén az Ur az Egyiptziusok táborára a' tüz és felyhö oszlopból, meg-ölé az ö hadokat: és el-forditá a' szekerek kerekit, és fenékre vitetnek vala. F

25. Mondának azért az Egyiptziusok: Szaladgyunk Israel-elött; mert az Ur hadakozik érettek ellenünk.

26. És monda az Ur Moysesnek: Nyújtsdki kezedet a' tengerre, hogy a' vizek az Egyiptziusokra térjenek, az ö szekerekre és lovagjokra.

27. És mikor ki-nyújtotta vólna Moyses kezét a' tengerre, meg-téré jó reggel az elöbbi helyre: És szaladván az Egyiptziusok, eleikbe jövének a' vizek, és el-buritá öket az Ur a' habok-közepiben.

28. És meg-térének a' vizek, és el-burítá G a' Faraó minden seregének szekerit és lovagit, kik utánnok indúlván bé-mentek vala a' tengerbe: csak egy sem marada-meg bennek.

29. Az Israel fiai pedig a' száraz tenger közepin menének, és a' vizek kö-fal-gyanánt valának nékik jobb és bal-felöl:

30. És meg-szabaditá az Ur azon a' napon Israelt az Egyiptziusok kezéböl.

31. És láták a' meg-hólt Egyiptziusokat a' tenger partyán, és a' nagy kezet, mellyel az Ur ellenek hartzolt vala: és félé a' nép az Urat, és hivének az Urnak, és az ö szolgájának Moysesnek.

XV. RÉSZ.

Moyses az Israel fiaival által-költözvén a' veres tengeren, hálát ád az Istennek ének szóval: Marathba jönek, a' hol zúgolódnak Moysesre, hogy a' viz keserü vólna; Moyses egy fát vét a' vizbe, és jó italúvá válik. Onnan Elembe mennek, a' hol tizenkét kút vólt, és hetven pálma-fa.

A 1. Akkoron éneklé Moyſes és az Iſrael fiai ez éneket az Urnak, és mondának:

Énekellyünk az Urnak: mert ditsöségeſen fel-magaſztaltatott, a' lovat, és a' rajta-ülöt le-vetette a' tengerbe.

* Sap. 10.d.55. Iſ. 12. a. 2. Pſ. 117. v. 14. 3. * Az én eröſségem, és ditséretem az Ur, és lön nékem ſzabadulásomra: ez az én Iſtenem, és ditsöitem ötet: az én atyám Istene, és fel-magaſztalom ötet.

3. Az Ur mint a' hadakozó férfi, mindenható az ö neve.

4. Faraónak ſzekerit és ſeregét a' tengerbe vetette: az ö válogatott fejedelmi el-merültek a' Veres tengerben.

5. A' mélységek el-buritották öket, alámentek a' fenékre mint a' kö.

6. A' te jobb kezed Uram fel-magaſztaltatott az eröſségben: a' te jobb kezed, Uram, meg-verte az ellenséget.

7. És a' te ditsöségednek ſokaságában levetetted az ellenkezöidet: el botsáttad haragodat, melly el-nyelte öket mint a' pozdorjat.

B 8. És a' haragodnak lelkével öſzve-gyültek a' vizek: meg-álla a' folyó-viz, öſzvegyülének a' mélységek a' tenger közepin.

9. Monda az ellenség: Meg-üzöm, és meg-fogom, fel-oſztom a' ragadományt, bételik a' lelkem: ki-vonom a' kardomat, meg-öli öket az én kezem.

10. Fúva a' te ſzeled, és bé-buritá öket a' tenger: el-merülének mint az ón a' ſebes vizekben.

11. Kitsoda haſonló hozzád Uram az eröſſekben? kitsoda hozzád haſonló, nagyságos a' Szentségben, rettenetes és ditséretes, tsodákat tselekedö?

12. Ki-nyújtottad kezedet, és el-nyelé öket a' föld.

13. Vezére vóltál irgalmaſságoddal a' népnek, mellyet meg-ſzabaditottál; és hordoztad ötet eröſségeddel a' te ſzent lakó helyedre.

14. Fel-menének a' népek, és meg-haraguvának: fájdalmak fogák-környül a' Filiſtiim lakóit.

15. Akkor meg-háborodának az Edom fejedelmi, a' Móab eröſſit környül-fogá a' rettegés, meg-merevedének Kánaánnak minden lakói.

C 16. Rohannyon félelem reájok, és rettegés, karodnak nagy-vóltával: légyenek mozdúlhatatlanok mint a' kö, mig által-mennyen Uram a' néped, mig által-mennyen e' te néped, mellyet birtál.

17. Bé-viſzed öket, és el-plántálod a' te örökséged hegyén, a' te eröſséges lakó-helyeden, mellyet alkottál Uram: a' te Szent helyed Uram, mellyet kezeid meg-eröſsitettek.

18. Az Ur országol örökké és tovább.

19. Mert bé-méne lovon Faraó az ö ſzekerivel és lovagival a' tengerbe: és viſzſzahozá reájok az Ur a' tenger vizeit: az Iſrael fiai pedig ſzárazon járának annak közepin.

20. Maria proféta-aſzſzony azért Aáronnak nénnye, dobot vön kezébe: és mind kimenének az aſzſzony állatok utánna dobokkal és éneklö-ſeregekkel,

21. Kik-elött énekel vala, mondván: Énekellyünk az Urnak, mert ditsöségeſſen fel-magaſztaltatott, a' lovat és a' rájta-ülöt le-vetette a' tengerbe. D

22. Ki-vivé pedig Moyſes Iſraelt a' Veres-tengerböl, és ki-menének a' Sur puſztájába: és járának három nap a' puſztában, és nem találnak vala vizet.

23. És jutának Márába, és nem ihattyák vala a' Mára vizeit, mivelhogy keſerük vólnának: azért a' helynek illendö nevet-is ada, nevezvén azt Márának, az az, keſerüségnek.

24. És morog vala a' nép Moyſes-ellen, mondván: Mit igyunk?

25. Ama' pedig kiálta az Urhoz. Ki egy fát mutata néki: mellyet mikor a' vizekbe ereſztett vólna, édeſsé változának: * ott rendele néki parantsolatokat, itéleteket, és kisérté ötet,

* Judith 5.v.15. Eccli. 38.a.3.

26. Mondván: Ha a' te Urad Iſtened ſzavát halgatod, és a' mi igaz elötte, meg-tselekeſzed, és engedſz az ö parantsolatinak, és meg-tartod minden ö hagyáſit; ſemmi-féle betegséget, mellyet Egyiptuſra botsáttam, reád nem botsátok: mert én az Ur a' te gyógyitód.

* Num. 33.b.9. 27. * Jutának pedig Elimbe az Iſrael fiai, holott tizen-két viz-forrás vala, és hetven pálma-fa: es tábort járának a' vizke-mellett.

XVI. RÉSZ.

Az Iſrael fiai zógolódnak az éhség-miatt; az Iſtenfürjeket ád nékik, és mannát az égböl. Az Iſten meg-parantsollya, hogy a' Szombat napot meg-ülljék, és miképpen ſzedgyék a' mannát; kivel negyven eſztendeig táplállya öket.

A 1. És el-menének Elimböl, és juta az Israel fiainak minden ſokasága a' Sin puſztájaba, melly Elim és Sinai-között vagyon: a' máſodik hónak tizen-ötödik napján, minek-utánna ki-jöttek Egyiptus-földéböl.

Sap. 11. a.2.

2. És morgolódék az Iſrael fiainak egéſz gyüleközete Moyſes és Aáron-ellen a' puſztában.

3. És mondának az Iſrael fiai nékik: Vaj 's hóltunk vólna-meg az Ur keze-által Egyiptus-földében, mikor ülünk vala az fazék hús-mellett, és elég kenyeret éſzünk vala: miért hoztatok-ki minket e' puſztába, hogy ez egéſz ſokaságot éhséggel ölnétek-meg?

B 4. Monda pedig az Ur Moyſeſnek: Imé én az égböl adok néktek kenyeret: mennyenki a' nép, és ſzedgyen 'a' mennyi elég naponként: hogy kisértsem-meg ötet, ha az én törvényemben jár-é, vagy nem.

5. A' hatodik napon 'pedig kéſzittsék-el a'

mit bé-vigyenek: és két annyi légyen, a' mennyit szoktak szedni naponként.

6. És mondának Moyses és Aáron mind az Israel fiainak: Estve meg-tudgyátok, hogy az Ur hozott-ki titeket Egyiptus-földéből:

7. És reggel meg-láttyátok az Ur ditsőségét. Mert hallotta a' ti morgolódástokat az Ur ellen: mi pedig mik vagyunk, hogy zúgolódtatok ellenünk?

8. És monda Moyses: Az Ur estve húst ád ennetek, és reggel kenyereket elégségesen: mivelhogy hallotta morgolódástokat, mellyekkel ellene morgolódtatok, mert mi mik vagyunk? és nem mi-ellenünk vagyon a' ti morgolódástok, hanem az Ur-ellen.

9. És monda Moyses Aáronnak: Mondmeg az Israel fiai egész gyülekezetinek: Járúllyatok az Ur-eleibe: mert hallotta morgolódástokat.

10. És midön szóllana Aáron az Israel fiai egész gyüleközetinek, tekintének a' puszta felé: és imé az Urnak ditsősége meg-jelenék a' felyhöben.

11. Szólla pedig az Ur Moysesnek, mondván:

12. * Hallottam az Israel fiainak morgolódásokat, szólly nékik: Estve húst észtek, és reggel meg-elégesztek kenyérrel. És megtúdgyátok, hogy én vagyok a' ti Uratok Istentek.

13. Estve lön azért, és fel-jövén a' fürj el-lepé a' tábort: reggel-is harmat szállott vala a' tábor-környül.

14. És mikor bé-födte vólna a' föld színét, * láttaték a' pusztában valami apró, és mint mozsár-törövel meg-töretett, hasonló a' földön-való hó-harmathoz.

15. Mellyet mikor láttak vólna az Israel fiai, mondának egy-másnak: Manhu? melly azt tészi; mitsoda ez? mert nem tudgyák vala, mi vólna. Kiknek monda Moyses: * Ez a' kenyér, mellyet az Ur adott néktek eledelre.

16. Ez a' beszéd, mellyet az Ur parantsolt: Szedgyen ki-ki mind abban, a' mennyi elég eledelére: minden före egy gomort, a' sátorban-lakó lelketeknek száma-szerént úgy szedgyétek.

17. És úgy tselekedének az Israel fiai: és szedének, ki többet, 's ki kevesbet.

18. És meg-mérék a' gomor mértékkel: és sem annak, * a' ki többet szedett vala, több nem lön: sem a' ki kevesbet szerzet vala, kevesbet nem találá: hanem minnyájan a' szerént gyöjtének, a' mit meg-ehetnek vala.

19. És monda nékik Moyses: Senki ne hadgyon abban reggelre.

20. Kik nem halgaták ötet, hanem némellyek közzülök meg-hagyák reggelre, és kezde férgekkel pozsogni, és meg-rothada: és meg-haragúvék ellenek Moyses.

21. Szedik vala pedig azt reggel minnyájan, a' mennyi elég lehet vala eledelre: és mikor a' nap meg-melegedik vala, el-olvada.

22. A' hatodik napon pedig két annyi eleséget szedének, az-az, két gomort minden emberre: el-jövének pedig a' fökaságnak minden fejedelmi, és meg-beszéllék Moysesnek.

23. Ki monda nékik: Ez, a' mit az Ur szóllott: A' szombatnak nyugodalma hólnap az Urnak szenteltetett, valamit mivelnetek kell, mivellyétek-meg: és a' mit meg-kell föznötök, főzzétek-meg: valami pedig meg-maradand, tegyétek reggelre.

24. És úgy tselekedének a' mint parantsolta vala Moyses, és meg nem rothada, sem féreg benne nem találtaték.

25. És monda Moyses: Egyétek-meg ma azt, mert az Ur szombattya vagyon: ma nem találtatik a' mezön.

26. Hat napon szedgyetek: a' hetedik napon pedig az Ur szombattya vagyon, azért nem találtatik.

27. És el-jöve a' hetedik nap: és ki-menvén a' nép-közzül hogy szednének, nem találának.

28. Monda pedig az Ur Moysesnek: Meddig nem akarjátok meg-örizni az én parantsolatimat, és törvényemet?

29. Lássátok, hogy az Ur adta néktek a' szombatot, és azért adott néktek két napravaló eleséget a' hatodik napon: ki-ki ott-hon maradgyon, senki ki ne mennyen helyéből a' hetedik napon.

30. És meg-nyugovék a' nép a' hetedik napon.

31. És annak nevét az Israel háza Mannának nevezé: melly ollyan vala, mint a' koriandrom magva fejér, és annak íze, mint a' mézes-pogátsa.

32. Monda pedig Moyses: Ez a' beszéd, mellyet az Ur parantsolt: Tölts-meg azzal egy gomort, és örizteséck-meg a' következendö nemzetségeknek: hogy ismérjék a' kenyeret, mellyel titeket a' pusztában tápláltalak, midön ki-hozattattatok Egyiptus-földéből.

33. És monda Moyses Aáronnak: Végy egy edényt, és tégy abba Mannát, a' mennyi egy gomorba fér: és tedd az Ur-eleibe, hogy meg-tartassék a' ti nemzetségteknek,

34. A' mint parantsolta az Ur Moysesnek. És el-tévé azt Aáron a' sátorba, hogy megtartatnék.

35. * Az Israel fiai pedig negyven esztendeig évének Mannát, a' mig a' lakható földekre jutnának: ezzel az étekkel táplálták-nak, mig Kánaán-földének határit érnék.

36. A' Gomor pedig tized része az Efinek,

XVII. RÉSZ.

Ismét zúgolódnak az Israeliták a' szomjúságmiatt; Moyses a' veszszövel meg-üti a' kösziklát, és vizek folynak-ki belöle. Az Amalétziták az Israel fiaira rohannak; de

Moyſes a' hegyen könyörögvén, és Jóſue hartzolván meg-verik öket.

A 1. Az-okáért el-menvén az Iſrael fiainak minden ſokasága e' Sin puſztájából ſzállásokonként, az Ur beſzéde-ſzerént, tábort járának Rafidimban, holott nem vala innyavaló vize a' népnek.

* *Num.* 20.a.4. 2. * Ki feddödvén Moyſes-ellen, monda: Adgy vizet nékünk, hogy igyunk. Kinek felele Moyſes: Mit feddöttek én-ellenem? miért kisértitek az Urat?

3. Somjuhozék azért ott a' nép a' viznek fogyatkozáſa-miatt, és morgolódék Moyſes-ellen, mondván: Miért hozál-ki minket Egyiptusból, hogy meg-ölnél minket és a' magzatinkat, és barmainkat ſzomjúsággal?

B 4. Kiálta pedig Moyſes az Urhoz: mondván: Mit mivellyek e' népnek? Még egy keveſsé 's meg-kövez engem.

* *Sup.* 14.c.20. *Pſal.* 77. v.15. 1. *Cor.* 10. a.4. 5. És monda az Ur Moyſesnek: Eredgyel a' nép-elött, és végy melléd az Iſrael vénei-közzül: és a' veſzſzöt * mellyel meg-ütötted a' folyó-vizet, vedd kezedbe, és menny-el.

6. Imé én ott elötted állok a' Hóreb köſziklájján: és üsd-meg a' kö-ſziklát, és viz jöki belöle, hogy igyék a' nép. Ugy tselekedék Moyſes az Iſrael vénei-elött:

7. És hivá annak a' helynek nevét, Kisértetnek, az Iſrael fiainak feddéséért, és hogy az Urat meg-kisértették, mondván: Közöttünk vagyon-é az Ur, a' vagy nintsen.

C * *Judit.* 4.d.12. *Sap.* 11. a.3. *Deut.* 25.d.17. 8. * El-jöve pedig Amalek, és hadakozék Iſrael-ellen Rafidimban.

9. És monda Moyſes Joſuének: Válaſzſz férfiakat: és ki-menvén hartzolly Amalekellen: hólnap én a' halom tetejére állok, az Iſten veſzſzeje kezemben lévén.

10. Ugy tselekedék Jóſue, a' mint ſzóllott vala Moyſes, és hartzola Amalek-ellen: Moyſes pedig és Aáron, és Hur fel-menének a' halom tetejére.

11. És mikor fel emeli vala Moyſes kezeit, Iſrael léſzen vala gyözedelmes: ha pedig egy keveſsé le-ereſzti vala, Amalek lön diadalmas.

12. A' Moyſes kezei pedig nehezek valának: azért követ vévén, alája tévék, mellyre le-üle: Aáron pedig és Hur fenn-tartyák vala az ö kezeit mind két-felöl. És lön hogy az ö kezei meg-nem faradnának mind napnyugatig.

D 13. És meg-futamtatá Jóſue Amaleket, és az ö népét fegyvere élivel.

14. Monda pedig az Ur Moyſesnek: Irdmeg ezt emlekezetre a' könyvbe, és beſzéldmeg a' Jóſue füleibe. Mert el-törlöm Amaleknek emlekezetit az ég-alól.

15. És Moyſes öltárt épite, és hivá annak nevét, Az Ur én fel-magaſztaláſom, mondván:

16. Mert az Ur Kiráiyi-ſzékinek keze, és az Ur hadakozáſa léſzen Amalek-ellen, nemzetségröl nemzetségre.

XVIII. RÉSZ.

Jetró a' Moyſes ipa, Moyſes feleségét gyermekivelegyütt Moyſeshez viſzi, 's halván azIſtennek tsuda-tételit, áldozatokat mutatbé; tanátsot ád Moyſesnek, hogy Birákat rendellyen, a' kik az aprólék dolgokat végbez-vigyék.

1. És midön Jétro, a' Mádiani pap a' Moyſes ipa hallotta vólna mind, a' miket Iſten tselekedett vala Moyſeſſel, és a' népével Iſraellel, és hogy ki-hozta vólna az Ur Iſraelt Egyiptusból: A

2. Vévé Seforát a' Moyſes feleségét, kit viſzſza-köldött vala:

3. És az ö két fiát, kiknek egyike Gerſamnak hivattatik vala, mondván az attya: * Jövevény vóltam idegen földön. * *Sup.* 2. d.22.

4. A' máſik pedig Eliezernek: mert az én Atyámnak Iſtene, úgymond, én ſegétöm, és meg-mentett engem a' Faraó fegyverétöl.

5. El-jöve azért Jétro a' Moyſes ipa, és az ö fiai, és az ö felesége Moyſeshez a' puſztába, holott tábort járt vala az Iſten hegyemellett.

6. És üzene Moyſesnek, mondván: En Jétro az ipad jövök hozzád, és a' feleséged, és a' két fiad ö-véle.

7. Ki eleibe menvén az ö ipának, imádá, és meg-tsókolá ötet: és köſzönték egy-máſt békeſséges ſzókkal. És mikor bé-ment vólna a' sátorba, B

8. Meg-beſzéllé Moyſes az ö ipának mind a' miket Iſten tselekedett vala Faraónak, és az Egyiptziuſoknak Iſraelért: és minden faradságot melly történt vólna rajtok az úton, és hogy meg-ſzabadittotta öket az Ur.

9. És örvendeze Jétro minden jókon, mellyeket tselekedett vala az Ur Iſraelnek, mivelhogy ki-ſzabaditotta vólna ötet ez Egyiptziuſok kezéböl,

10. És monda: Áldott az Ur, ki titeket meg-ſzabaditott az Egyiptziuſok kezéböl, és Faraó kezéböl, ki meg-mentette az ö népét Egyiptus kezéböl.

11. Moſt iſmértem-meg, hogy nagy az Ur minden Iſtenek-fölött: * mivelhogy kevélyül tselekedtek ö-ellenek. * *Sup.* 1.b.4. 10.c.16. & 15.b. 7.d.18. & 14. b. 8.

12. Jétro azért a' Moyſes ipa, éppen-égö és egyéb-féle áldozatokat mutata-bé az Iſtennek: és el-jövének Aáron, és Iſraelnek minden vénei, hogy kenyeret ennének véle az Iſten-elött.

13. Máſod nap pedig le-üle Moyſes, hogy itélné a' népet, ki Moyſes-elött áll vala reggeltöl-fogva eſtvéig. C

14. Mellyet midön látott vólna az ö ipa, tudni-illik mind a' miket tselekeſzik vala a' nép-között, monda: Mitsoda ez a' mit a' néppel tselekeſzel? Miért ülſz egyedül, és az egéſz nép reggeltöl-fogva eſtvéig várakozik?

15. Kinek felele Moyſes: A' nép hozzám jö meg-kérdeni az Iſten akarattyát.

16. És midön köztök valami vetekedés

történik, hozzám jönek, hogy itéletet tegyek közöttök, és meg-mutassam az Isten parantsolatit, és az ö törvényit.

17. Ama' pedig monda: Nem jó dolgot tselekeszel:

18. Bolond munkával emésztetel - meg mind te, 's mind e' nép, melly veled vagyon: eröd-fölött vagyon e' dolog, * egyedül azt el-nem viselheted.

19. De halgasd - meg beszédimet és tanátsimat, és az Isten veled lészen. Légy te a' nép-elött azokban, mellyek az Istenhez tartoznak, hogy meg - vigyed, a' mik ö - néki mondatnak:

20. És mutasd-meg a' népnek a' tzeremoniákat, és a' tiszteletnek módgyát, és az útat mellyen kellessék járniok, és a' dolgot mellyet kellessék tselekedniek.

21. Szerezz pedig az egész község-közzül hatalmas férfiakat, és Isten félöket, kikben igazság légyen, és kik gyülöllyék a' fösvénységet, és rendelly közzülök ezeredeseket, és századosokat, és ötvenedeseket, és tizedeseket,

22. Kik a' népet itéllyék minden idöben: valami pedig nagyobb léend, te - elödbe vigyék, és ök tsak a' kisebb dolgokat itéllyék: és könnyebséged légyen néked, elosztván egyebekre a' terhet.

23. Ha ezt tselekedended, bé - töltöd az Isten parantsolattyát, és az ö hagyásit el-viselheted: és e' nép békeséggel tér-viszsza az ö helyeire.

24. Mellyeket halván, Moyses mind megtselekedé a' miket amaz mondott vala.

25. És választván ferény férfiakat az egész Israelböl, rendelé öket a' nép fejedelmivé, ezeredesekké, és századosokká, és ötvenedesekké, és tizedesekké.

26. Kik a' népet itélik vala minden idöben: valami pedig nehezebb vala, ö - eleibe vivék, tsak a' könnyebbeket itélvén.

27. És el-botsátá az ö ipát: ki meg - térvén el-méne az ö földébe.

XIX. RÉSZ.

Az Israeliták a' Sina hegyéhez jutnak. Moyses Isten hagyásából fel-mégyen a' hegyre; az Isten szándékát a' népnek meg-beszélli, és meg-szenteli; hogy az Ur villámással, és menydörgéssel le-jöjjön, és Moysessel szóllyon.

1. HARMADIK hólnapjában az Israel Egyiptus-földéből-való ki - jövetelének, ezen napon jöttenek a' Sinai pusztájába.

2. Mert el-menvén Rafidimból, és a' Sinai pusztájáig jutván, tábort járának azon helyen, és ott sátorokat vona Israel a' hegynek-ellenében.

3. * Moyses pedig fel-méne az Istenhez, és szóllitá ötet az Ur a' hegyröl, és monda: Ezeket mondgyad a' Jákob házának, és hirdesed az Israel fiainak:

4. Ti-magatok láttátok, miket tselekedtem az Egyiptziusoknak, mint hordoztalak titeket a' sasok szárnyain, és fel-vettelek magamnak.

5. * Ha azert az én szómat halgattyátok, és meg-örizitek kötésemet, saját keresményem lésztek nékem minden népek - közzül: * mert enyim minden föld.

6. * És ti lésztek nékem papi-országom, és szent nemzetségem. Ezek az igék, mellyeket meg-mondgy az Israel fiainak.

7. El-méne Moyses, és egybe-hiván a' népnek véneit, meg-magyaráza minden beszédeket, mellyeket parantsolt vala az Ur.

8. És felele az egész nép együtt: Mind meg-mivellyük, a' miket az Ur szóllott. És mikor meg-mondotta vólna Moyses a' nép beszédét az Urnak,

9. Monda néki az Ur: Imé majd hozzád jövök a' felyhönek hómályában, hogy hallyon engem a' nép, mikor veled szóllok, és hidgyen néked örökké. Hirré tévé azért Moyses a' nép beszédit az Urnak.

10. Ki monda néki: Menny-el a' néphez, és szenteld-meg öket ma, és hólnap, és mossák-meg a' ruhájokat.

11. És légyenek készen harmad - napra: mert harmad-napon le-száll az Ur mind az egész község-elött a' Sinai hegyre.

12. És határokat rendelly a' népnek körös-környül, és mondgyad nékik: Meg-lássátok, hogy fel ne mennyetek a' hegyre, * se ne illessétek annak allyait: minden, a' ki illetendi a' hegyet, halállal hal-meg.

13. Kéz ne illesse ötet, hanem kövekkel veretessék-agyon, vagy nyilakkal lövöldöztessék-által; akár barom légyen, 's akár ember, ne éllyen. Mikor a' trombita harsagni kezd, akkor mennyenek-fel a' hegyre.

14. És alá-méne Moyses a' hegyröl a' néphez, és meg-szentelé ötet. És midön megmosták vólna ruhájokat,

15. Monda nékik: Legyetek készek harmad-napra, és a' feleségtekhez ne közelgessetek.

16. És már el-jött vala a' harmad - nap, és meg-virradott vala: és ímé meny - dörgések kezdének hallatni, és villámások tsillámlani, és sürüséges felyhö bé-födni a' hegyet és a' trombita zengése keményben harsog vala: és meg-félemlék a' táborbéli nép.

17. És mikor ki-vitte vólna öket Moyses az Isten-eleibe a' tábor helyéröl, meg - állának a' hegy-alatt.

18. * Az egész Sinai hegy pedig füstölög vala: azért hogy le-szállott vólna az Ur arra tüzben, és fel-menne abból a' füst mint a' kementzéből: és rettenetes vala az egész hegy.

19. És a' trombita szava, lassan-lassan nagyobra nevekedik 's hoszszabra nyújtatik vala Szóll vala Moyses, és az Isten felel vala néki.

20. És le-szálla az Ur a' Sinai hegyére,

a' negynek ízintén a' tetejére, es fel-hivá Moyſeſt annak tetejére.

21. Hova midön fel-ment vólna, monda néki: Eredgy-alá, és tégy bizonzságot a' népnek: ne-talám által akarja hágni a' határokat az Ur látására, és el-veſzſzen közzülök nagy ſokaság.

22. A' papok-is, kik az Urhoz járúlnak, meg-ſzenteltetteſſenek, hogy meg ne öllyeöket.

23. És monda Moyſes az Urnak: Nem jöhet-fel a' község a' Sinai hegyre: mert te tudományt tettél, és meg-parantsoltad, mondván: Veſs határokat a' hegy-körül, és ſzenteld-meg azt.

24. Kinek monda az Ur: Eredgy, menny-alá: és jöj-fel te, és Aáron te-veled, a' Papok pedig és a' nép által ne hágják a' határokat, ſe fel ne jöjjenek az Urhoz, hogy valami-képpen meg ne öllye öket.

25. És alá-méne Moyſes a' néphez, és mindeneket meg-beſzélle nékik.

XX. RÉSZ.

Az Ur a' Tiz parantsolatot adgya a' népnek. A' nép a' villámáſt, és dörgéſt hallván, meg-rémül; azért kéri Moyſeſt, hogy ö ſzóllyon, ne az Ur. Moyſes bátorittya öket. Az Iſten meg-parantsollya, hogy földből, vagy metſzetlen köbül tsinállyanak óltárt, a' kinek garáditsi ne légyenek.

A 1. És ſzólla az Ur mind ezeket a' beſzédeket:

2. Én vagyok a' te Urad Iſtened, a' ki téged ki-hoztalak Egyiptus-földéből, a' ſzolgálatnak házából.

3. Idegen Iſtenid ne légyenek én-elöttem.

* *Deut.* 5.a.6. *Pſal.*80. c.11.& 96.b.7. *Lev.*26. a.1. *Deut.*4. c.15. *Joſ.*24. d. 14.

4. * Faragott képet ne tsinálly magadnak, ſe valami haſonlatoſságot, melly oda-fel az égben vagyon, és a' melly a' földön itt alatt, ſem azokét, mellyek a' vizekben vannak a' föld-alatt.

5. Ne imádgyad azokat, ſe ne tiſztellyed: Én vagyok a' te Urad Iſtened, erös boſzſzúálló, meg-látogatván az atyák hamiſságát a' fiakban, harmad és negyed iziglen azokban kik engem gyülölnek:

6. És irgalmaſságot tselekedvén ezeriglen azokkal, kik engem ſzeretnek, és meg-tartyák parantsolatimat.

B 7. * Ne vedgyed heában a' te Uradnak Iſtenednek nevét. Mert nem tartya ártatlannak az Ur azt, a' ki az ö Urának Iſtenének nevét heában véſzi.

* *Deut.* 5.b.11. *Lev.*19. c.12. *Mat.*5. c.27.

8. * Meg-emlekezzél, hogy a' ſzombatnapot meg-ſzentellyed.

* *Ezec.* 20.b.12. *Deut.* 5. b.13. *Inf.* 31. b.14.

9. Hat nap munkálkodgyál, és tselekeddmeg minden dolgaidat.

10. A' hetedik napon pedig, a' te Uradnak Iſtenednek ſzombattya vagyon: ne tégy azon ſemmi dolgot te, és a' fiad, és a' leányod, a' ſzolgád, és a' ſzolgálód, a' barmod, és a' jövevény, ki a' te kapudon-belöl vagyon.

11. * Mert hat nap alkotta az Ur az eget, és a' földet, és a' tengert, és mind azokbanvalókat, és meg-nyugovék heted napon, azokáért áldotta-meg az Ur a' ſzombat napot, és meg-ſzentelte azt.

* *Gen.* 2. a.2.

D 12. * Atyádat és anyádat tiſztellyed, hogy hoſzſzú életü légy a' földön, mellyet a' te Urad Iſtened ád te-néked.

* *Deut.* 5.b. 16. *Mat.*15. a. + *Epb.* 6. a. 2.

13. * Ne ölly.

* *Mat.* 5.c.16.

14. Ne paráználkodgyál.

15. Ne orozz.

16. Ne ſzólly felebarátod ellen hamis tanúságot.

17. * Ne kivánnyad a' felebarátod házát: ſe ne-kivánnyad a' feleségét, ſe ſzolgáját, ſe ſzolgálóját, ſe ökrét, ſe ſzamárát, ſe ſemmit a' mi övé.

* *Rom.* 7. b.7. & 13.c.9.

18. Az egéſz nép pedig láttya vala a' ſzózatokat, és a' villámáſokat, és a' trombitazengéſt, és a' füſtölgö hegyet: és meg-rettenvén és félelemmel meg-rémülvén, távúl állának,

19. Mondván Moyſeſnek: Szólly te nékünk, és meg-halgattyuk: ne ſzóllyon nékünk az Ur, hogy talám meg-ne hallyunk.

20. És monda Moyſes a' népnek: Ne félly etek: mert azért jött az Iſten, hogy megprobálna titeket, és hogy az ö félelme lenne bennetek, és ne vétkeznétek.

*Heb.*12. c.18. *Deut.*18 c.16.

21. És távúl álla a' nép: Moyſes pedig a' homályhoz járula, mellyben az Iſten vala.

22. Monda annak-fölötte az Ur Moyſesnek: Ezeket mondgyad az Iſrael fiainak: Ti láttátok, hogy menyböl ſzóllottam néktek.

23. Ne tsinállyatok ezüſt iſteneket, ſe arany iſteneket ne tsinállyatok magatoknak.

* *Inf.* 27.b.8. &38: a.7.

24. * Oltárt földből tsinállyatok nékem, és azon mutaſsátok-bé a' ti éppen-égö, és békeséges áldozatotokat, a' juhaitokat, és ökreiteket, minden helyen, mellyen emlekezete léſzen az én nevemnek: el-jövök hozzád, és meg-áldlak téged.

25. * Hogyha kö-óltárt tsinálſz nékem, ne épittsed azt faragott kövekből, mert ha fel-emeled a' kéſt arra, meg-fertéztetik.

* *Deut.* 27.a.5. *Joſ.* 8. f.31.

26. Ne menny-fel az én oltáromra garáditsokon, hogy fel ne födözteſsék a' te ſzemérmed.

XXI. RÉSZ.

Törvény adatik a' ſzolgákról, 's ſzolgálókról, lopásról, gyilkoſságról, az atyát megölöről, az atyák átkáról, veſzekedéſekről, a' máſra kent büntetéſnek el-viſeléséről, az öklelös ökörről.

A 1. Ezek az itéletek, mellyeket elejekbe adgy.

Deut. 15.c.12. *Jer.*34. c.14.

2. Ha Zsidó ſzolgát véſzſz, hat eſztendeig ſzolgállyon néked: a' hetediken ſzabadon ingyen mennyen-ki.

3. A' minémü ruhával bé-jövend, ollyan-

nal mennyen-ki: ha felesége vagyon, a' felesége-is együtt mennyen-ki.

4. Ha pedig az ura adand néki feleséget, és fiakat 's leányokat szülend: az aszszony-állat 's az ö magzati, légyenek az uráé, ö pedig mennyen-ki az ö ruházattyával.

5. Hogy-ha mondandgya a' szolga; Szeretem az uramat, és feleségemet és magzatimat, nem megyek-ki szabadságra:

B 6. Vigye ötet az ura az istenekhez, és állattassék az ajtóhoz és az ajtó-mellyékihez, és fúrja-által annak fülét árral: és örökké szolgája légyen.

7. Ha valaki el-adangya leányát szolgálóúl, ne mennyen úgy ki, mint a' rab-szolgálók szoktak ki-menni.

8. Ha nem tetszik az ö ura szemeinek, a' kinek adatott vólt, botsássa-el ötet: de nints hatalma, hogy idegen népnek el-adgya, ha meg-utállya ötet.

9. Ha pedig a' maga fiának jegyzi-el ötet, leányinak szokása-szerént tselekedgyék véle.

10. Hogy-ha mást vészen néki, gondgya légyen a' leány menyegzöjére, és ruházattyára: és a' szemérmetességnek árrát meg-ne tagadgya.

11. Ha e' három dolgot meg nem tselekeszi, mennyen ki ingyen pénz-nélkül.

* *Levi.* 24.c. 17. *Deut.* 19.a.2. C 12. * A' ki meg-veri az embert meg-akarván ölni, halállal hallyon-meg.

13. A' ki pedig nem leselkedett, hanem az Isten adta azt kezébe; helyt rendelek néked, a' mellyre kelleszék futni.

14. Ha ki szánt-szándékkal öli-meg felebaráttyát, és leselkedés-által: az óltároktól-is el-vond ötet, hogy meg-hallyon.

15. A' ki meg-veri az ö attyát vagy annyát, halállal hallyon-meg.

16. A' ki embert lop, és azt el-adgya, reá bizonyodván a' vétek, halállal hallyon-meg.

* *Lev.* 20.b.9. *Prov.* 20. v. 20. *Mat.* 15. v. 4. *Mar.* 7. b. 10. D 17. * A' ki meg-átkozza az ö attyát vagy annyát, halállal hallyon-meg.

18. Ha egybe-veszнek az emberek, és meg-üti valaki felebaráttyát kövel vagy ökölel, és az meg-nem hal, hanem ágyon feksik:

19. Ha fel-kél, és kinn-jár a' páltzáján, ártatlan lészen, a' ki meg-ütötte; de úgy hogy az ö munkáit, és orvosokra-való költségit meg-fizesse.

20. A' ki meg-veri szolgáját, vagy szolgálóját páltzával, és meg-halnak a' kezében, vétkes lészen.

21. Ha pedig egy vagy két nap él az-után, ne büntetteszék-meg, mert ö pénze-árra.

22. Ha egybe-veszнek az emberek, és megüti valaki a' terhes aszszonyt, és noha idötlent hoz, de ö-maga meg-él: annyiban károsíttassék-meg, a' mennyit az aszszonynak férje kíván, és a' köz bírák ítélnek.

E 23. Ha pedig halála következik, lelket adgyon lélekért,

* *Mat.* 5.f.33. *Lev.* 24. d.20. 24. * Szemet-szemért, fogat fogért, kezet kézért, lábat lábért,

25. Égetést égetésért, sebet sebért, kéket kékért. *Deut.* 19.d.21.

26. Ha ki szemét üti szolgájának, vagy szolgálójának, és fél-szemüvé teszi azokat, szabadon botsássa-el öket a' szemért, mellyet ki-ütött.

27. A' fogát-is ha ki-üti szolgájának, vagy szolgálójának, hasonló-képpen szabadon botsássa-el öket.

28. Ha az ökör meg-ökleli szarvával a' férjfiat, vagy az aszszony-állatot, és meg-halnak; meg-kövezzék: és meg ne egyék annak húsát, és az ökörnek ura büntelen légyen.

29. Hogy-ha az ökör öklelö vólt tegnap 's tegnap-elöttül-fogva, és tudományt tettek az urának, és bé-nem rekesztette azt, és férfiat vagy aszszony-állatot öl-meg: az ökör-is megkövezteszék, az urát-is meg-öllyék. F

30. Hogy-ha pénz váltságot vetnek reája, adgyon a' lelkéért, valamit töle kérnek.

31. Ha valaki fiát és leányát szarvával megökleli-is, hasonló szententzia alá vetteszék.

32. Ha szolgáját, és szolgálóját ökleli, harmintz siklus ezüstöt adgyon az urának, az ökör pedig meg-kövezteszék. G

33. Ha ki vermet nyit, és ás, és bé nem födi azt, és ökör, vagy szamár esik belé;

34. A' veremnek ura meg-adgya a' barmok árrát; a' mi pedig meg-hólt, övé légyen.

35. Ha idegen ökör más ökrét meg-sebesíti, és az meg-hal: adgyák-el az eleven ökröt, és oszszák-meg az árrát; a' meg-hóltnak húsát pedig egy-más-között oszszák-meg.

36. Ha pedig tudta, hogy az ökör öklelö vólt tegnap 's tegnap-elöttül-fogvá, és nem örizte azt az ura: adgyon ökröt ökörért, és a' meg-hóltat vegye el egészen.

XXII. RÉSZ.

A' lopásnak büntetése, költsönnek, fogadott marhának, és szüz meg-fertöztetésének törvénye, a' bübájosoknak, oktalan állatokkal közösülöknek, a' bálványozóknak büntetése. Azoknak büntetése, kik a' jövevényeket, özvegyeket, és árvákat sanyargattyák. A' költsön adásnak, usorának, és zálognak törvénye. A' dézmának, és elsö szülötteknek, az istennek bé-mutatása. A' melly húsból az oktalan állatok ettek, azoknak étele meg-tiltatik.

1. Ha ki ökröt vagy juhot lop, és meg-öli, vagy el-adgya: öt ökröt adgyon egy ökörért, * és négy juhot egy juhért. A * 2.*Reg.* 12.b.6.

2. Ha a' lopó úgy találtatik, hogy a' házat rontya, vagy meg-ássa, és meg-sebesittetvén meg-hal: a' ki ütötte, nem lészen bünös vérében.

3. Hogy-ha a' nap fel-kelve miveli azt, gyilkosságot tselekedett, meg-hallyon ö-is. Ha nints mit adni a' lopásért, ö-magát adgyák-el.

4. Ha elevenen meg-találtatik nála a' mit lopott, akár ökör, akár szamár, akár juh légyen; két annyit adgyon.

5. Ha valaki kárt tészen a' mezöben, vagy a' szöllöben, és el-botsáttya a' barmát hogy meg-egye a' másét: valami leg-jobb lészen az ö mezejében, vagy szöllöiben, azzal fizessen, a' kár bötsüllésészerént.

B 6. Ha tüz támadván töviſre talál, és környül-fogja a' gabonának kalangyáit, vagy a' senn-álló gabonát a' mezökön, fizesse-meg a' kárt, a' ki a' tüzet gyújtotta.

7. Ha ki az ö barátttyának pénzt, vagy edényt adand örizni; és attól, a' ki fel-fogadta vólt, azt el-lopják: ha meg-találtatik a' lopó, két annyit adgyon.

8. Ha titkon vagyon a' lopó, a' háznak ura viteſsék az istenekhez, és esküdgyék-meg, hogy kezét ki nem nyújtotta felebarátttyának marhájára,

9. Hogy tsalárdságot tselekednék, mind ökörben, mind szamárban, és juhban, és öltözetben, és valami meg-károsithattya: az istenekhez vitetteſsék mind a' kettönek ügye: és ha azok itélik, két annyit adgyon a' felebarátttyának.

10. Ha ki felebarátttyának szamárt, ökröt, juhot, és minden-féle barmot ád örizni; és meg-haland, vagy meg-sértetik, vagy meg-fogattatik az ellenségtöl, és azt senki nem látta:

C 11. Esküvés légyen közöttök, hogy nem nyújtotta-ki kezét az ö felebarátttya marhájára: * és bé-veszi az Ur az esküvést, és ama' nem kénszerittetik meg-fizetni.

12. Hogy-ha el-loptak, fizesse-meg a' kárt az urának.

13. Ha a' vad meg-marta, vigye hozzája, a' mi meg-öletett, és meg ne fizesse.

14. A' ki felebarátttyától valami effélét költsön kér, és meg-bénnúl, vagy meg-hal az ura jelen nem létében, kénszeritteſsék meg-fizetni.

15. Hogy-ha az ura jelen léend, ne fizeſse-meg, sö-képpen ha bérben fogadtatott vólt az ö munkájának fizetéséért.

* Deut. 22. d. 29. 16. * Ha ki el-hiteti az el nem jegyeztetett szüzet, és véle hál: adgya-meg jegy-ruháját, és vegye feleségül ötet.

17. Ha a' szüznek attya nem akarja néki adni, fizessen pénzt a' jegy-ruha módgyaszerént, mellyet a' szüzek szoktak venni.

18. A' bübájoſokat ne szenvedd élni.

19. A' ki barommal közösül, halállal hallyon-meg.

* Lev. 19. a. 4. D 20. * A' ki idegen Isteneknek áldozik, az egy Uron-kivül, meg-öletteſsék.

21. A' jövevényt meg ne szomorittsad, se meg ne nyomorittsad ötet: mert ti-is jövevények vóltatok Egyiptus-földén.

* Zach. 7. c. 10. 22. * Az özvegynek és árvának ne ártsatok.

23. Ha meg-sértitek öket, fel-kiáltnak hozzám, és meg-halgatom kiáltásokat:

24. És fel gerjed haragom, és fegyverrel verlek-meg titeket, és a' feleségtek özvegyekké léſznek, és a' fiaitok árvákká.

25. Ha pénzt adandasz költsön az én szegény népemnek, ki veled lakik, ne szorongasd ötet mint a' sartzoltató, se usorákkal el ne nyomjad.

26. Ha zálogúl ruházatot vészsz felebarátodtól, nap-nyugat-elött add-meg néki.

27. Mert tsak az ö teſte öltözeti, a' mivel bé-födöztetik, és nints más a' minn hállyon: ha hozzám kiált, meg-halgatom ötet, mert irgalmas vagyok.

28. Az isteneket ne rágalmazd, és * a' te néped fejedelmét ne átkozzad. * Act. 23. a. 5.

29. Dézmáidat, és szengéidet ne késsél meg-adni: * a' te fiaid-közzül az elsö-szülöttet nékem adgyad. * Lev. 21. b. 8. Eze. 44. v. 30. Sup. 12. a. 2. & b. 12. Infr. 33. b 19.

30. Hasonló-képpen tselekedgyél az ökrökböl-is és juhokból: heted napig légyen az annyával, nyóltzad napon nékem adgyad azt.

31. Szent emberek legyetek elöttem: a' melly húst a' vadak meg-kóstoltak, meg ne egyétek, hanem veſsétek az ebeknek.

XXIII. RÉSZ.

A' Biráknak Törvény adatik, a' melly-szerént itéllyenek. Ha el-téved az ellenséged ökre, vagy szamára, 's reá találsz, hajtsd visszsza. A' Birák az ajándékokat el ne vegyék. Hetedik esztendöben a' szántó földeket meg nyúgoszttallyák. A' hetedik napot, és kivált-képen-való három innepet meg-tartsák. Az Isten Angyalt igér a' népnek, ki elöttök mégyen. Azoknak jutalom igértetik, kik az Isten parantsolatit meg tarttyák. Meg-parantsollya az Isten, hogy a' Kána neusok bálványitól, és szövetségétöl megójják magokat, és azokat el-veszessék.

A 1. Bé ne vegyed a' hazug szót: és kezedet bé ne adgyad, hogy az istentelenért hamis tanúságot mondgy.

2. Ne köveſd a' sokaságot a' gonosz-tételre: sem az itéletben, a' sokak tettszésén meg-ne nyugodgyál, hogy az igaztól el-hajolly.

3. A' szegényen se könnyörülly a' törvényben.

* Deut 22. a. 1. 4. * Ha elöl találod ellenségednek el-tévelyedett ökrét, vagy szamárát, hajtsd-visszsza ö-hozzája.

5. Ha látandod a' te gyülölödnek szamárát a' terh-alatt fekünni, el ne menny mellöle, hanem emeld-fel véle.

6. El ne fordittsad a' szegénynek itéletit.

B 7. Fuss a' hazugságtól. Az ártatlant és igazat meg ne öllyed: mert gyülölöm az istentelent.

* Dan. 13. f. 53. 8. * Se ne végy ajándékokat, mellyek meg-vakittyák az eszeſeket-is, és el-forditttyák az igazaknak beszédit.

9. A' jövevénynek bántására ne légy, mert

tudgyátok a' jövevények lelkét; * mert ti-is jövevények vóltatok Egyiptus földén.

10. Hat esztendeig vesséd-bé földedet, és gyüjtsd-be annak gyümöltsét.

11. Hetedik esztendöben pedig hadd-el azt, és nyúgottasd-meg, hogy egyék-meg a' te néped szegényi: és valami meg-maradand, egyék-meg a' mezei vadak: úgy tselekedgyél szölöddel, és olaj-termö helyeddel-is.

C 12. Hat nap munkálkodgyál: hetedik nap meg-szünnyél, hogy nyúgodgyék az ökröd és szamárod: és hogy nyúgodgyék a' szolgálód fia, és a' jövevény.

13. Mindeneket, a' miket néktek mondottam, meg-örizzetek. És a' külsö istennek nevére ne esküdgyetek, se ne hallassék a' szátokból.

14. Három úttal minden esztendöben innepeket illyetek nékem.

15. A' kovásztalanok innepét meg-örizzed. Hét nap egyél kovásztalant, * a' mint meg-parantsoltam néked, az új gabonák havának idején, a' mikor ki-jöttél Egyiptusból: * ne láttassál az én szinem-elött üressen.

16. És a' te munkád zsengéi aratásának innepét-is, valamit vetsz a' mezön. És az esztendönek végén-való innepet-is, mikor bégyüjtöd minden gyümöltsödet a' mezöröl.

17. Esztendöben háromszor jelennyék-meg minden férfiu a' te Urad Istened-elött.

18. Ne áldozzad az én áldozatomnak vérét kovászszal, se meg ne maradgyon az én innepemnek kövére reggelig.

19. A' földed gabonájának zsengéit vidd a' te Urad Istened házába. Ne fözd a' gödölyét az ö annya tejében.

20. Imé én el-küldöm az Angyalomat, ki elötted mennyen, és meg-örizzen az úton: és bé-vigyen a' helyre, mellyet készítettem.

21. Meg-bötsüllyed ötet, és halgasd az ö szavát, és meg ne vesséd: mert el nem szenvedi, ha vétkezel, és az én nevem vagyon ö-benne.

E 22. Hogy-ha halgatod az ö szavát, és meg-tselekeszed mind a' miket szóllok, ellensége lészek ellenségidnek, és nyomorgatom nyomorgatóidat.

23. * És elötted mégyen az én Angyalom, és bé-viszen téged az Amorræushoz, és Hetæushoz, és Ferezæushoz, és Kananæushoz, és Hevæushoz, és Jebusæushoz, kiket én meg-rontok.

24. Ne imádgyad azok istenit, ne tiszteljed azokat: ne tselekedgyed az ö tselekedeteket, hanem meg-rontsad öket, és eltör jed az ö álló-képeit.

25. És szolgállyatok a' ti Uratoknak Istenteknek, hogy meg-áldgyam a' te kenyeridet és vizeidet és el-vegyem a' betegséget közüled

F 26. Nem lészen magtalan, sem meddö a' te földedben: a' te napidnak számát bétöltöm.

27. Az én félelmemet botsátom elötted, és meg-ölök minden népet, a' kihez bé-mégy: és minden ellenségidet meg-futamtatom elötted:

28. Darázsokat botsátván elöl, kik meg-futamtattyák a' Hevæust, és a' Kananæust, és a' Hetæust, minek-elötte bé-menny.

29. Nem üzöm-ki azokat szined-elöl egy esztendöben; hogy a' föld pusztává ne légyen, és vadak nevekedgyenek ellened.

30. Lassan-lassan üzöm-ki öket szined-elöl, mig meg-szaporodol, és birod a' földet.

31. Határidat pedig a' Veres-tengertöl fogva a' Palæstinusok tengeréig tészem, és a' pusztától-fogva a' folyó-vizig: kezetekbe adom a' föld lakóit, és ki-üzöm öket szinetek-elöl.

32. Ne tégy szövetséget vélek, se az ö istenekkel.

33. Ne lakjanak földedben, hogy talám bünt ne tétessenek veled ellenem, ha az ö isteneknek szolgálsz: melly néked bizony botránkozásodra lészen.

XXIV. RÉSZ.

Moyses az Isten parantsolattyát bé-vévén, a' nép bé-veszi: szövetséget vetvén az Isten, és a' nép között, áldozatot mutat-bé az Istennek, és az áldozatnak vérével meg-öntözi a' népet. Moyses (a' nép a' hegy alatt maradván) egyedül a' hegyre fel-mégyen a' Parantsolat Táblájáért, a' hol negyven napig múlat az Urral.

A 1. MOYSESNEK-IS monda: Jöj-fel az Urhozte, és Aáron, Nádab, és Abiu, és Israel-közzül a' hetven vének, és imádgyatok távúl.

2. És tsak egyedül Moyses mennyen-fel az Urhoz, és amazok közel ne mennyenek: se a' nép fel ne mennyen véle.

3. El jöve azért Moyses, és az Urnak minden beszédit és itéletit meg-beszéllé a' községnek: és felele az egész nép egy szóval: Az Urnak minden beszédit, mellyeket szóllott, meg-tselekedgyük.

4. Meg-irá pedig Moyses mind az Ur beszédit: és reggel fel-kelvén óltárt épite a' hegy allyán, és tizen-két jel-oszlopot az Israel tizen-két nemzetsége-szerént.

B 5. És el-küldé az Israel fiainak fiait, és éppen-égö áldozatokat mutatának-bé, és békeséges áldozatokat áldozának az Urnak, borjúkat.

6. Vévé azért Moyses a' vérnek felét, és pohárokba tölté: a' meg-maradott részét pedig az óltárra önté.

7. És fel-vévén a' szövetség könyvét, olvasá a' nép hallására. Kik mondának: Mind a' miket mondott az Ur, meg-tselekedgyük, és engedelmesek lészünk.

8. Ö pedig a' vért vévén, a' népre hinté, és monda: Ez a' szövetség vére, mellyet szerzett az Ur veletek mind ezekröl a' beszédekröl.

9. És fel-menének Moyſes és Aáron, Nádab, és Abiu, és az Iſrael hetven vénei:

10. És láták az Iſrael Iſtenét: és az ö lábai alatt mint ſáfir-köböl-való alkotmány, és mint az ég, mikor tiſzta.

11. És azokra, kik meſzſze mentek vala az Iſrael fiai-közzül, nem veté kezét; és láták az Iſtent, és evének, és ivának.

12. Monda pedig az Ur Moyſesnek, Jöjſel hozzám a' hegyre, és légy ott: és kö-táblákat adok néked, a' törvényt, és a' parantsolatokat, mellyeket irtam: hogy tanittsad öket.

13. Fel-kelének Moyſes és Jóſue a' ſzolgája: és fel-menvén Moyſes az Iſten hegyére,

14. Monda a' véneknek: Várjatok itt, mig meg-térünk hozzátok. Veletek vagyon Aáron és Hur: ha valami vetekedés támad, öeleikbe vigyétek.

15. És mikor fel-ment vólna Moyſes, béburitá a' felyhö a' hegyet,

16. És az Ur ditsöſége a' Sinai-hegyen lakék, bé-buritván azt felhövel hat napig: hetedik napon pedig ſzóllitá ötet a' homály közepiböl.

17. Vala pedig az Ur ditsöſégének ſzine, mint az égö tüz a' hegynek tetején az Iſrael fiai-elött.

18. És bé-menvén Moyſes a' ködnek közepire, fel-méne a' hegyre: és lön ott negyven nap, és negyven éjjel.

XXV. RÉSZ.

Minden elsöknek, és ajándékoknak az Iſten hajlékánál bé-mutatáſa meg-parantsoltatik. Meg-tanittya az Iſten Moyſeſt, miképen tsináltaſſa az Iſten sátorát, ſzövetség ládáját, aſztalát, és hét fejü gyertya-tartót, és azokhoz tartozandó dolgokat.

1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, hogy ſzedgyenek nékem elsö ajándékokat, * minden embertöl, a' ki ſzabad akarattya-ſzerént adgya, vegyétek-el azokat.

3. Ezek pedig, a' miket el kell vennetek: Aranyat, és ezüſtöt, és rezet,

4. És kék 's veres ſelymet, és kétſzer feſtett karmazſin ſelymet, és bíbort, ketskeſzört,

5. És veresitett kos böröket, és kék böröket, és sétim-fákat:

6. Olajt a' lampáſok fel-ékeſitésére: kenetre-való fü-ſzerſzámokat: és jó-illatú füstölö ſzerſzámokat:

7. Onyx-köveket, és egyéb drága köveket, az éſodnak és a' mely-elönek ékeſitésére.

8. És Szent helyet tsinállyanak nékem, és közöttök lakom:

9. * A' hajléknak, mellyet mutatok néked, és annak tiſzteletire-való minden edényeknek tellyes haſonlatoſsága-ſzerént: és igy tsinállyátok azt:

10. Szekrényt tsinállyatok sétim-fából, mellynek hoſzſza harmad-fél könyöknyi légyen: a' ſzéli más-fél könyoknyi: magasſága haſonló-képpen más fél könyöknyi.

11. És meg-aranyazd azt tiſzta arannyal belöl 's kivöl: és tsinálly felyül körös-körül arany-koronát:

12. És négy arany-karikát, mellyeket tégy a' ſzekrény négy ſzegletire: két karika légyen egyik óldalán, és kettö a' máſikán.

13. Tsinálly rudakat-is sétim-fából, és buritsd-meg azokat arannyal.

14. És botsásd a' karikákba, mellyek a' ſzekrény óldalain vannak, hogy azokon hordozzák:

15. Mellyek mindenkor a' karikákban légyenek, és ſoha ki ne vonattaſsanak azokból.

16. És tedd a' ſzekrénybe a' bizonyságot, mellyet néked adok.

17. Tsinálly kegyelem táblát-is tiſzta arany ból: harmad-fél könyöknyi légyen a' hoſzſza, és más-fél könyökni a' ſzéli.

18. Tsinálly két Kérubimot-is vert aranyból, a' felelö-helynek mind két-felére.

19. Az egyik Kérub légyen egyik óldalán, a' máſik a' máſikán.

20. Mind két óldalát a' kegyelem-táblának bé-födgyék ki-terjeſztvén ſzárnyokat, és a' felelö-helyt bé-födvén, és egy-máſra nézzenek, ortzájokat a' kegyelem-táblára forditván, mellyel bé-födetik a' ſzekrény;

21. Mellybe tedd a' bizonyságot, mellyet néked adok.

22. Onnét parantsolok, és ſzóllok néked a' kegyelem-tábláról, és a' két Kérubimokközzül, kik a' bizonyság ſzekrénye-fölött léſznek, mind a' miket parantsolok te általad az Iſrael fiainak.

23. Aſztalt-is tsinálly sétim-fából, két könyöknyi hoſzſzat, és egy könyöknyi ſzéleſt, és más-fél könyöknyi magaſſat.

24. És meg-aranyazd azt tiſzta arannyal: és tsinálly annak arany pártázatot köröskörül,

25. És a' pártázatnak négy újnyi magas által-ſzegett koronát: és azon-felyül, más arany koronátskát.

26. Négy arany karikát-is tsinálly, és tedd azokat azon aſztal lábainak négy ſzegletire.

27. A' korona-alatt légyenek az aránykarikák, hogy azokba botsáſsák a' rudakat, és hordoztathaſsék az aſztal.

28. A' rudakat-is sétim-fából tsináld, és bé-burittsad arannyal az aſztal hordozására.

29. Tsinálly tálakat-is, és tséſzéket, tem jényezöket, és pohárokat tiſzta arányból, mellyekben bé kell mutatni az eledeli áldozatokat.

30. És tedd elömbe mindenkor az aſztalra a' ki-tött kenyereket.

31. Tsinálly tiſzta arányból vert gyertyatartót-is, annak ſzárát, és ágait, poharit, és gombjait, és abból ſzármazó liliomit.

32. Hat ág jöjjön-ki az öldaliból, három az egyik öldalból, és három a' máſikból.

33. Három pohárka légyen mindenik ágon mondola módgyára, a' gombal és liliommal együtt: és haſonló-képpen három pohárka mondola módgyára a' máſodik ágon; a' gombal és liliommal együtt. Az léſzen a' hat ágok alkotmánya, mellyeket a' ſzárból kell kihozni:

34. Magán pedig a' gyertya-tartón légyenek négy poharkák mondola módgyára, és mindeniken gombok és liliomok.

35. A' gombok a' két ág-alatt három helyen légyenek, mellyek mindeneſtöl haton léſznek az egy ſzárból ſzármazván.

36. A' gombok-is azért 's az ágak-is abból léſznek, mindenek tiſzta vert-aranyból.

37. Tsinálly hét lámpáſt-is, és tedd a' gyertya-tartóra azokat, hogy világoskodgyanak egy más-ellenében.

38. A' ham-vévök-is, és a' hol meg-óltsák az el-vött hamvat, tiſzta aranyból légyenek.

39. A' gyertya-tartónak tellyes mértéke minden edényivel légyen egy talentom tiſzta arany.

40. *Nézd-meg, és a' példa-ſzerént tselekedgyél, melly néked mutattatott a' hegyen.

*Heb. 8. b. 5. Act. 7. f. 44.

XXVI. RÉSZ.

A' sátornak matériája, formája, és el-kéſzitéſe; kárpitok, frigy ſzekrénye, kegyelem ládája, aſztala, gyertya tartó, kiki miformán kéſzitteſſék, elé-adatik.

A 1. A' Hajlékot pedig igy tsinállyad: Tiz kárpitot viſzſzált bíborból, és kék 's veres, és kétſzer-feſtett karmazſin ſelyemből, tarka tözött mívvel tsinálly.

2. Egyik kárpitnak a' hoſzſza huſzonnyóltz könyöknyi légyen: a' ſzéli négy könyöknyi légyen. Egy mértéküek légyenek mind a' kárpitok.

3. Öt kárpit egybe-foglaltaſsék, és a' más öte-is haſonló foglaláſſal kaptsoltaſsék egybe.

4. Kék ſelyem fogantókat tsinálly a' kárpitok öldalin és tetein, hogy egy-máshoz foglaltathaſſanak.

5. Ötven fogantója légyen a' kárpitnak mind két-felöl, úgy rendelve, hogy a' fogantó a' fogantónak ellenében légyen, hogy egyik a' máſikhoz foglaltathaſsék.

B 6. Tsinálly ötven arany karikát-is, mellyekkel a' kárpitok fedeli egybe-foglaltaſsanak, hogy egy hajlék légyen.

7. Tsinálly tizen-egy ſzör-kárpitot-is a' hajlék fedele bé-födésére.

8. Egyik kárpit hoſzſza harmintz könyöknyi légyen: és négy a' ſzéli: egy-arányu mértéke légyen mind a' kárpitoknak.

9. Mellyek-közzül ötöt külön foglally-egybe, és hatot külön egy-másba, úgy hogy a' hatodik kárpitot a' fedél elein meg-kétſzerezd.

10. Tsinálly ötven fogantót-is az egyik kárpit ſzélin, hogy a' máſikkal egybe-foglaltathaſsék: és ötven fogantót a' máſik kárpit ſzélin, hogy a' máſikhoz foglaltaſsék.

11. Tsinálly ötven réz kaptsot-is, mellyekkel egybe-foglaltaſſanak a' fogantók, hogy mind azokból egy fedél légyen.

12. A' mi pedig meg-marad a' fedél kárpitiból, tudni-illik, az egy kárpit, melly a' ſzámot meg-haladgya, a' felével född-bé a' hajlék hátúllyát. C

13. És egyik réſzröl egy könyöknyi függjön-alá, a' máſikról-is egy, a' mivel hoſzſzabbak a' kárpitok, mind a' két öldalát béfödvén a' hajléknak.

14. Tsinálly más buritékot-is a' fedélnek veres kos börböl: és e' fölött meg más buritékot bék börböl.

15. Tsinálly fen-álló deſzkákat-is a' hajléknak sétim-fából,

16. Mindeniknek hoſzſza tiz könyöknyi légyen, és a' ſzéli más-fél.

17. A' deſzkák öldalain két vésés légyen, D mellyekkel egyik deſzka a' máſik deſzkához foglaltaſsék: és igy tsináltaſſanak mind a' deſzkák.

18. Ezek-közzül húſz légyen a' déli öldalon, melly Délre hajol.

19. Azoknak negyven ezüſt talpat önts, hogy két talp tételsék mindenik deſzka-alá a' két ſzegletire.

20. A' hajlék máſik öldalán-is, melly Éſzakra hajol, húſz deſzka légyen,

21. Negyven ezüſt talpok légyen. Két talp tételsék mindenik deſzka-alá. E

22. A' hajléknak pedig nap-nyúgatra hat deſzkát tsinálly,

23. És meg más kéttöt, mellyek a' ſzegletekre állattaſsanak a' hajlék-megett.

24. És egybe-foglalva légyenek az allyától a' tetejéig, és mind azokat egy foglalás tartsa.

25. A' két deſzkán-is, mellyeket a' ſzegletekre kell tenni, haſonló egybe foglalás légyen. És légyenek mindeneſtöl nyóltz deſzkák, azoknak tizen-hat ezüſt talpok, két talpat ſzámlálván egy deſzkára.

26. Tsinálly öt rudat-is sétim-fából a' deſzkák tartására a' hajlék egyik öldalán,

27. És más ötöt a' máſikán, és annyi ſzámút nap-nyúgatra:

28. Mellyek ereſzteſsenek a' deſzkák közepibe végül végig.

29. A' deſzkákat-is meg-aranyazd, és önts F azokba arany-karikákat, mellyeken a' rudak a' deſzkákat tartsák: mellyeket be-burits arany lannákkal.

30. És állaſd-fel a' hajlékot a' példa-ſzerént melly néked a' *Hegyen mutattatott. *Sup. 23. c. 20.

31. Tsinálly ſuporlátot-is kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemből, és viſzſzált bíborból, tözött mivvel és ſzép tarkán ſzöttet:

32. Mellyet fel-függeſzſz a' sétim-fa négy

oſzlop-elött, mellyek aranyazvá légyenek, 's arany-fejek légyen, de ezüſt talpok.

33. Egybe-aggattaſsék pedig a' ſuporlát a' karikákkal, és azon-belöl helyhezteſd a' bizonyság ſzekrényét, mellyel a' Szent-hely, és a' Leg-ſzentebb hely el-válaſztaſsanak.

34. Helyhezteſd a' kegyelem táblát-is a' bizonyság ſzekrényére a' Szentek ſzentébe:

35. És az aſztalt a' ſuporláton-kivül: és az aſztal-ellenébe a' gyertya-tartót a' hajlék déli óldalára: mert az aſztal Éſzakra állyon.

36. A' hajlék bé-menetelin ſuporlátotis tsináły kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból, tözött mivvel.

37. És a' sétim-fa öt oſzlopot aranyazd-meg, mellyek-elött fel-vonattaſsék a' ſuporlát: mellyeknek fejek arany, és a' talpok réz légyen.

XXVII. RÉSZ.

Az égö-áldozatok óltára, a' hajléknak pitvara, sátora, oſzlopi, és a' lámpáſokban lévö olaj, 's annak meg-gyújtáſa.

A 1. TSINÁLLY óltárt-is sétim-fából, öt könyöknyi légyen a' hoſzſza, és annyi a' ſzéli, az-az, négy-ſzegü, és három könyöknyi a' magaſsága.

Inf. 38. *a.* 6.

2. A' négy ſzegletin pedig ſzarvai légyenek: és buritsd-bé azt rézzel.

3. És tsinálly a' hoz-való üſtöket a' hamu fel-ſzedésére, és fogókat, 's villákat, és tüz tartókat: minden edényt rézböl tsinálly.

4. Réz roſtélyt-is háló-módra: mellynek négy ſzegletin négy réz karika légyen.

5. Mellyeket tégy az óltár ürege-alá, és a' roſtély az óltár közepéig légyen.

B 6. Tsinálly két rudat-is az óltárnak sétim-fából, mellyeket réz pléhekkel burits-be.

7. És botsáſd a' karikákba, és légyenek az óltár két óldalán a' hordozáſra.

* *Sup.* 20 *d.* 24. 8. * Ne merön, hanem üreſsen és hézagon tsináld azt belöl, a' mint néked a' hegyen meg-mutattatott.

9. Tsinálly a' hajléknak pitvart-is, mellynek a' déli réſzén Délre légyenek kárpitok viſzſzált biborból: ſzáz könyöknyi légyen egyik óldalának hoſzſza.

10. És húſz oſzlopot annyi réz talpakkal, mellyeknek fejek az ö metſzéſekkel ezüſt légyen.

11. A' képpen az Éſzaki óldalán-is hoſzſzára légyen ſzáz könyöknyi kárpit, húſz oſzlop, és annyi-ſzámu réz talp, és azok fejei az ö metſzéſekkel ezüſt.

C 12. A' pitvar ſzéleſségén pedig, melly Napnyúgattra néz, légyen ötven könyöknyi kárpit, és tiz oſzlop, és annyi talp.

13. A' pitvarnak azon a' ſzéleſségén-is melly Nap-keletre néz, ötven könyök légyen.

14. Mellyekben tizen-öt könyöknyi kárpit légyen egyik óldalon, és három oſzlop, 's annyi talp.

15. A' maſik óldalon-is tizen-öt könyöknyi kárpit légyen, három oſzlop 's annyi talp.

16. A' pitvar bé-menetelin pedig légyen húſz könyöknyi kárpit, kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból, tözött mivvel. Négy oſzlopa légyen annyi talpakkal.

17. A' pitvarnak minden oſzlopi köröskörül burítva légyenek ezüſt lannákkal, ezüſt fejekkel, és réz talpakkal.

D 18. A' pitvar hoſzſza ſzáz könyöknyi légyen, a' ſzéli ötven, a' magaſsága öt könyöknyi légyen: és viſzſzált biborból légyen, és réz talpai légyenek.

19. A' hajléknak minden ſzolgálattyára és tzeremoniáira-való minden edényit, és mind annak 's mind a' pitvarnak ſzegeit rézböl tsináld.

20. Parantsold-meg az Iſrael fiainak, hogy hozzanak néked olaj-fákról-való igen tiſzta és kölüben tört olajt: hogy a' lámpás mindenkor égjen

21. A' bizonyság hajlékában, a' ſuporláton-kivül, melly a' bizonyság eleire függeſztetett. És azt rendellye-el Aáron és a' fiai, hogy reggelig világoskodgyék az Ur-elött. Örök ſzer-tartás légyen ez az Iſrael fiai maradékinál.

XXVIII. RÉSZ.

Áaronnak, és az ö fiainak Fö Papsága, és azoknak Papi öltözeti.

A 1. VEDD melléd a' bátyádat-is Aáront a' fiaival az Iſrael fiai-közzül, hogy papsággal ſzolgállyanak nékem: Aáron, Nádab, és Abiu, Eléazar, és Itamar:

2. És tsinálly ſzent ruhát a' bátyádnak Aáronnak ditsöségre és ékeſségre.

3. És ſzólly minden bölts ſzivüeknek, kiket bé-töltöttem okoſságnak lelkével, hogy tsinállyanak ruhákat Aáronnak, mellyekben meg-ſzenteltetvén ſzolgállyon nékem.

4. Ezek léſznek pedig az öltözetek, mellyeket tsinállyanak: Mely-elöt, és vállravalót, köntöſt, ſzoros gyólts ruhát, süveget és övet. Tsinállyanak ſzent öltözeteket a' bátyádnak Aáronnak, és a' fiainak, hogy papságban ſzolgállyanak nékem.

5. És vegyenek aranyat, és kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelymet, és bibort.

6. Tsinállyák pedig a' vállra-valót aranyból, és kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból tarka himmel.

B 7. A' két ſzéli egybe foglalva légyen mind a' két felsö réſzének óldalán, hogy egybe érjenek.

8. A' ſzövés-is, és az egéſz him-varrás

aranyból légyen, és kék 's veres, és kétszer festett karmazsin selyemből, és viszszált biborból.

9. És végy két ónyx-követ, és mesd azokra az Israel fiai neveit:

10. Hat nevet egyik köre, és hatot a' másikra, az ö születések rendi-szerént.

11. Kö-metszö munkával, és a' drága kömetszö mesterségével metszesd azokra az Israel fiai neveit, aranyba foglalván köröskörül:

C 12. És helyhezteső a' vállra-valónak két óldalára, az Israel fiainak emlekezetül. És viselye Aáron az ö neveket az Ur-elött mind két vállán, emlekezetért.

13. Tsinálly horgokat-is aranyból,

14. És két egy-mástól függö lántzotskát tiszta aranyból, mellyeket a' horgokba eresszsz.

15. Tsinálly itéletnek mely-elöjét-is, tarka mívvel a' vállra-valónak szövése-szerént aranyból, kék 's veres és kétszer festett kármazsin selyemből, és viszszált biborból.

16. Négy-szegü légyen és kétszeres: egy arasz légyen mind hosszsza, mind széli,

17. És foglally abba négy rendel köveket: az elsö rendben légyen sárdius, és topázius, és smaragd:

18. A' másodikban karbunkulus, sáfir, és jáspis:

19. A' harmadikban ligúrius, akátes, és ametistus:

20. A' negyedikben krysolitus, onikinus, és beryllus. Aranyba foglalva légyenek rendek-szerént.

21. És légyenek azokon az Israel fiainak nevök: tizen-két név légyen fel-metszve, mindenik köre egy név a' tizen-két nemzetség-szerént.

D 22. Tsinálly a' mely-elön egy-mástól függö lántzokat tiszta aranyból:

23. És két arany karikát, mellyeket tégy a' mely-elönek két felsö részére:

24. És az arany-lántzokat foglald a' karikákba, mellyek annak szélin vannak:

25. És a' lántzok végeit két horoggal egybe-foglald a' vállra-valónak mind két óldalán melly a' mely-elöt nézi.

26. Tsinálly két arany karikát-is, mellyeket tégy a' mely-elönek végsö szegletire, mellyek a' vállra-való ellenében vannak, és a' hátúllyát nézik.

27. És még más két arany karikát, mellyeket tégy a' vállra-valónak két alsó óldalára, melly az alsó egybe-foglalásnak szinét nézi, hogy egybe-foglaltathassék a' vállravalóval.

28. És szoríttassék a' mely-elö az ö karikáinál-fogva a' vállra-való karikáihoz kék sinórral, hogy az öszve-foglalás szépen megmaradgyon, és egy-mástól a' mely-elö és a' vállra-való el ne válhassanak.

E 29. És hordozza Aáron az ö melyén az Israel fiai neveit az itéletnek mely-elöjén, mikor bé-mégyen a' Szent-helyre, örök emlekezetül az Ur-elött.

30. Tegyed pedig az itéletnek mely-elöjébe a' Tudományt és az Igazságot, mellyek légyenek az Aáron melyén, mikor az Ur-eleibe mégyen: és viselye az Israel fiai itéletit a' melyén az Ur szine-elött mindenkor.

31. A' vállra-való ruhájat-is tsinállyad éppen kék selyemből;

32. Mellynek felsö részén a' közepin légyen a' fönek-való hasitása, és körös-környül szött perémes, a' mint szokott lenni a' ruhák szélin, hogy könnyen el ne szakadgyon.

33. Alól pedig azon köntös alsó perémire F körös-körül, mint poma-granátokat tsinálly, kék 's veres és kétszer festett karmazsin selyembol tsengettyüket egyelitvén közibe,

34. Úgy hogy egy arany tsengettyü légyen és pomagránát: és meg más arany tsengettyü és pomagránát.

35. * És ebbe öltözzék Aáron a' szolgálat tisztiben, hogy hallassék a' tsengés, mikor * *Eccli.* 45.b.11. bé-mégyen a' Szent-helyre, és ki-jö az Ur szine-elött, és meg ne hallyon.

36. Tsinálly lannát-is tiszta aranyból: mellyre kö-metszö mivvel fel-messed: Szentség az Urnak.

37. És kösd-meg azt kék sinórral, és légyen a' süvegen,

38. A' fö pap homlokát érvén. És viselye Aáron az ö vétkeket minden ajándékokban és adományokban, mellyeket bemutattak és szenteltek az Israel fiai, minden ö ajándékokban és adományokban. Légyen pedig a' lánna mindenkor a' homlokán, hogy meg-engeszteltessék nékik az Ur.

39. És szoritsd-meg a' köntöst biborral; G süveget-is bíborból tsinálly, és övet tözött mívvel.

40. Az Aáron fiainak pedig gyólts ruhákat tsinálly, és öveket, és süvegeket, ditsöségre és ékességre:

41. És öltöztesd-fel mind ezekkel Aáront a' bátyádat, és a' fiait ö-véle. És mindeniknek kezeit meg-szenteld, öket-is meg szenteld, hogy papságban szolgállyanak nékem.

42. Tsinálly gyólts gatyát-is, hogy bé-födgyék szemérmeket, a' vékonyoktól-fogva a' tomporokig:

43. És éllyenek azokkal Aáron és fiai, mikor bé-mennek a' bizonyság hajlékába, vagy mikor az óltárhoz közelgetnek, hogy a' Szenthelyen szolgállyanak, hogy vétkesek lévén meg ne hallyanak. Örök törvénye légyen Aáronnak, és a' magvának utánna.

XXIX. RÉSZ.

A' Papságra fel-szenteltetésnek módgya, és az áldozatoknak; és kik egyék azokat az áldozatokat. Mindennap esztendös két bárány fel-áldoztassék.

1. DE ezt-is tselekedd, hogy nékem papságra szenteltessenek. Végy egy borjút a' tsordából, és két makula-nélkül-való kost, A *Lev.9. a.2.*

2. És kovásztalan kenyereket, és kovásznélkülvaló lepényt, melly olajjal egyelittetett légyen, olajjal meg-kent kovásztalan pogátsákat: mindbúza lisztlángból tsinállyad.

3. És kosárba tévén vidd-fel: a' borjút-is és a' két kost.

4. És Aáront 's a' fiait állasd a' bizonyság hajléka ajtajához. És midön meg-mosod vizzel az atyát a' fiaival,

5. Öltözteſd-fel Aáront a' ruháiba, az-az, a' gyóltsba 's a' köntösbe, és a' vállra-valóba, és a' mely-elöbe, mellyet szorits-meg az övel.

6. És a' süveget a' fejére tedd, és a' szent lannát a' süvegre.

B

7. És a' kenet olajját öntsd a' fejére; és illy szer-tartással szenteltesék-meg.

8 A' fiait-is oda állasd, és öltözteſd gyólts köntösökbe, és övedzed-be az övel,

9. Aáront tudni-illik 's a' fiait, és teddfel a' süvegöket: és én papim lésznek örök szer-tartással. Minek-utánna meg-szenteled a' kezöket,

* Lev. 1.a.3.

10. * Állasd a' borjút-is a' bizonyság hajléka-eleibe. És tegyék a' kezeket Aáron és a' fiai annak fejére,

11. És öld meg azt az Ur szine-elött a' bizonyság hajléka ajtaja-mellett.

12. És vévén a' borjú vérből, hintsed azt az óltár szarvarira az újoddal, a' több vért pedig töltsd annak talpa-mellé.

* Lev. 3.a.3.

13. * És vegyed mind a' kövérit, melly a' bélit bé-födözi, és a' máj hálóját, és a' két veséjét, és a' melly kövérség azokon vagyon, és áldozván égesd-meg az óltáron:

C

14. A' borjú húsát pedig, és börét és ganéját égesd-meg a' táboron-kivül, azért hogy bünért-való áldozat.

15. És vedd az egyik kost, mellynek fejére tegyék kezeket Aáron és a' fiai.

16. Mellyet midön meg-ölendesz, végy annak vérében, és öntsd az óltár körül.

17. Magát pedig a' kost vagdald darabokra, és annak meg-mosott bélit és lábait tedd a' vagdalt húsra, és annak fejére.

18. És égesd-meg áldozván az egész kost az óltáron: az Urnak bé mutatott áldozattya, az Ur áldozattyának gyönyörüséges illattya

19. Vegyed a' másik kost-is, annak fejére tegyék kezeket Aáron és a' fiai.

20. Mellyet midön meg-ölendesz, végy annak vérében, és hintsed Aáronnak és a' fiainak jobb fülének szélire, és az ö jobb kezek és lábok hüvelykire, és öntsed a' vért körös-környül az óltárra.

D

21. És mikor véendesz a' vérben melly az óltáron vagyon, és a' kenetnek olajában, hintsd-meg Aáront és a' ruháit, az ö fiait és azok öltözetit. És meg-szentelvén öket és a' ruhájokat,

22. Vegyed a' kosnak kövérit, és farkát, és a' hájat, melly bé-födi az éltetö részeket, és a' máj hálóját, és két veséit, és a' melly kövérség azokon vagyon, és a' jobb lapotzkáját, azért hogy meg-szenteléſnek kosſa.

23. És egy kalátsot, olajos lepényt, pogátsát a' kovásztalan kenyerek kosárából, melly az Ur szine-eleibe tétetett.

24. És tégy mindeneket Aáronnak és a' fiainak kezekre, és szenteld-meg öket felemelvén az Ur-elött.

25. És végy-el mindeneket az ö kezekböl: es gyújtsd-meg az óltáron éppen-égö áldozatul, igen gyönyörüséges illatot az Ur szine-elött, mert ö áldozattya.

26. Vegyed a' kos szegyét-is, mellyel Aáron meg-szenteltetett, és szenteld-meg azt fel-emelvén az Ur-elött, és te részed légyen.

27. És szenteld-meg a' fel-emeltetett szegyet-is, és a' lapotzkát, mellyet a' kosból elválasztottál, E

28. Mellyel meg-szenteltetett Aáron és a' fiai, és légyen az Aáron és a' fiai része örök törvénnyel az Israel fiaitól: mert azok, az ö békeséges áldozattyoknak, mellyeket bé-mutatnak az Urnak, zsengéi és kezdeti.

29. A' szent ruha pedig, mellyel Aáron él, ö-utánna légyen az ö fiaié, hogy meg-kenetteſſenek abban, és meg-szenteltesſenek az ö kezek.

30. Hét napig éllyen azzal, a' ki fö-pappá rendeltetik ö helyette az ö fiai közzül, és a' ki bé-mégyen a' bizonyság hajlékába hogy szolgállyon a' Szent-helyen.

31. A' meg-szenteléſnek pedig kosát vegyed, és fözd-meg annak húsát a' szent helyen: mellyet egyék-meg Aáron, és a' fiai.

* Lev. 8 f.31. & 24. b.9. Mar.12. a.4.

32. * A' kenyereket-is, mellyek a' kosárban vannak, a' bizonyság hajlékának ajtajánál egyék-meg,

33. Hogy légyen engesztelö áldozat, és szenteltesſenek-meg a' bé-mutatóknak kezei:

34 Idegen azokból ne egyék, mert szenteltek. Hogy-ha meg-marad a' szentelt húsból, vagy a' kenyérekből reggelig, égesd-meg a' maradékát tüzzel: meg ne egyék, mert szenteltek.

35. Mind a' miket parantsoltam néked, meg-tselekedgyed Aáronnal és a' fiaival. Hét napig szentellyed az ö kezeket: F

36. És a' büntöl-való meg-tisztulásért minden-nap borjut mutass-bé. És tisztitsd-meg az óltárt midön meg ölöd a' bün botsánatért-való áldozatot, és kend-meg azt a' meg-szenteléſre.

37. Hét napig tisztittsad az óltárt, és szentellyed, és Szenteknek szente légszen. Minden, valaki azt illetendi, meg-szenteltetik.

38. Ez a' mit áldozzál az óltáron: * Esztendös két bárányt minden-nap szünetlen.

* Num. 26.a.6.

39. Egyik bárányt reggel, és a' másikat estve.

40. Törött olajjal meg-hintett tized részz semlye-lisztet, mellynek mértéke légyen a' hin negyed része, és annyi mértékü bort itali-áldozatra az egyik bárannyal.

41. A' másik bárányt pedig áldozzad est-

vére, a' reggeli áldozatnak rendi-ſzerént, és azok-ſzerént, mellyeket mondottunk, a' gyönyörüségnek illattyára:

42. Az Ur áldozattya ez, örök áldozatúl a' ti nemzetségtekben, a' bizonyság hajlékának ajtájánál az Ur-elött, holott rendelem, hogy ſzóllyak néked.

43. És ott parantsolok az Iſrael fiainak, és meg-ſzenteltetik az óltár az én ditsöségemmel.

44. Meg-ſzentelem a' bizonyság hajlékát-is az óltárral, és Aáront a' fiaival, hogy papságban ſzolgállyanak nékem.

45. És lakom az Iſrael fiai-között, és léſzek ö Iſtenek?

46. És meg-tudgyák, hogy én vagyok az ö Urok Iſtenek, ki öket Egyiptus-földéből ki-hoztam, hogy közöttök laknám, én ö Urok Iſtenek.

XXX. RÉSZ.

A' jó illatoknak óltára, a' ſzent sátor ſzükségére való pénznek ſzedéſe. A' Papok mosdására való értzből tsináltatott mosdó edény. A' Papok, és a' templom edényi, és illatok áldozati: fel-kenéſre való ſzent kenetek.

1. TSINÁLLY óltárt-is sétim-fából, jó illatú füſtölö áldozatnak égetésére: A

2. A' hoſzſza egy könyöknyi légyen, és egy a' ſzéli, az-az, négy-ſzegü, és két könyöknyi a' magaſsága. Szarvak jöjjenek-ki abból.

3. És bürítsd-meg azt tiſzta arannyal, mind annak roſtéllyát, 's mind az óldalát körös-környül, és a' ſzarvait. És tsinálly annak arany koronátskát körös-környül,

4. És két arany karikát a' korona-alatt mindenik óldalán, hogy azokba rudakat botsáſſanak, és hordoztaſsék az óltár.

5. A' rudakat-is sétim-fából tsinállyad, és meg-aranyazzad.

6. És helyhezteſd az óltárt a' ſuporlát-ellenébe, melly a' bizonyság ſzekrénye-elött függ a' kegyelem tábla-elött, mellyel béfödetik a' bizonyság, a' hol ſzóllok néked.

7. És gyönyörüséges jó-illatot áldozván égeſſen azon Aáron reggel. Mikor a' lámpáſokat el-kéſziti, gyújtsa-meg azt:

8. És mikor el-rakja azokat eſtvére, égeſſen örök jó-illatú füſtöt az Ur-elött a' ti nemzetségtekben.

9. Ne vigyetek arra más módon egyelittetett jó-illatú füſtöt, ſe egyéb bé-mutatott és áldozatra-való állatot, ſe eledeli áldozatokat ne áldozzatok.

B 10. És könyörögjön Aáron annak ſzarvain egyſzer eſztendöben, a' vérrel melly a' bünért áldoztatott, és engeſzteléſt ſzerezzen azon a' ti nemzetségtekben. Szentek-ſzenti léſzen ez az Urnak.

11. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

12. * Mikor bé-véſzed az Iſrael fiainak ſzám-ſzerént-való ſommájat, adgyanak minnyájan váltságot az ö lelkekéért az Urnak és tsapás nem léſzen ö-rajtok, mikor meg-ſzámláltatnak. * *Num. 1. a. 2.*

13. Ezt adgya pedig minden, a' kinek neve meg-ſzámláltatik, a' templom mértékeſzerént fél ſikluſt. * A' ſiklusban húſz fillyér vagyon. A' ſikluſnak fele mutattaſsék-bé az Urnak. * *Lev. 27. c. 25. Num. 3. g. 27. Ezech. 45. d, 12.*

14. A' ki ſzámban vagyon, húſz eſztendötöl-fogva és fellyebb, váltságot adgyon.

15. A' gazdag ne adgyon a' félſiklushoz; a' ſzegény ſemmit el ne végyen abból.

16. És a' fel-vett pénzt, mellyet az Iſrael fiai adtak, adgyad a' bizonyság hajlékának ſzolgálattyára, hogy emlekezetek légyen az Ur-elött, és kegyelmezzen-meg az ö lelkeknek.

17. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván: C

18. Tsinálly réz kádat-is az ö talpával, moſdáſra: és helyhezteſsed azt a' bizonyság hajléka és az óltár-között. És vizet töltvén,

19. Moſsák-meg abban Aáron és a' fiai az ö kezeket és lábokat,

20. Mikor bé-mennek a' bizonyság hajlékába, és mikor az óltárkoz járúlnak, hogy jó-illatú füſtöt áldozzanak azon az Urnak,

21. Hogy ne talám meg ne hallyanak. Örök ſzer-tartás légyen ez ö-néki, és az ö közötközö magvának.

22. És ſzólla az Ur Moyſeſnek,

23. Mondván: Végy fü-ſzerſzámokat, a' leg-jobb és válaſztott myrrában öt ſzáz ſikluſt: és fél-annyi fa-héjat, az-az, két-ſzáz ötven ſikluſt, a' kalamusban azon-képpen két-ſzáz ötvent,

24. A' káſiában pedig öt-ſzáz ſikluſt a' Szent-hely mértekével, egy hín mérték faolajt:

25. És tsinálly kenetre való ſzent olajt, patikáros meſterségével kéſzittetett kenetet,

26. És kend-meg azzal a' bizonyság hajlékát, és a' ſzövetség ſzekrényét:

27. És az aſztalt az ö edényivel, a' gyertya-tartót, és annak eſzközit, a' jó-illatu füſtnek,

28. És az éppen-égö áldozatnak óltárit, és minden ſzerſzámokat, mellyek azoknak ſzolgálattyához tartoznak.

29. És mindeneket meg-ſzentelly, és Szentek-ſzenti léſznek: a' ki illetendi azokat, meg-ſzenteltetik. D

30. Aáront és a' fiait meg-kennyed, és meg-ſzentellyed öket, hogy papsággal ſzolgállyanak nékem.

31. Az Iſrael fiainak-is meg-mondgyad: Ez a' kenetnek olaja ſzent légyen nékem a' ti nemzetségtekben.

32. Embernek teſte azzal meg ne kenetteſsék, és annak kéſzitéſe-ſzerént máſt ne

tsinállyatok, mert meg-szenteltetett, és szent lészen nálatok.

33. Valamelly ember ollyat tsinál, és abból idegennek ád, ki-töröltetik az ö népe közzül.

34. És monda az Ur Moysesnek: Végy fü-szerszámokat, myrrának zsengéjét, és onyxot, jó-illatu galbanumot, és igen világos temjént, mind egyenlö mértéküek légyenek:

35. És tsinálly egyelittetett jó-illatu füstölöt patikáros mesterségével: szorgalmatoson egyelittetett légyen, és tiszta, és meg-szenteléshez méltó.

36. És midön igen apró porrá törendesz mindeneket, tégy abból a' bizonyság hajléka eleibe, a' melly helyen meg-jelenem néked. Szentek-szente légyen néktek a' jó-illatú füstölö.

37. Illyen egyelitést ne tsinállyatok magatok szolgálattyára, mert szent az Urnak.

38. Valamelly ember hasonlót tsináland, hogy annak szagával éllyen, el-vész az ö népei közzül.

XXXI. RÉSZ.

Beseleel, és Oliab, a' szent hajlék, és hozzá tartozandók épétésére rendeltetnek. A' Szombat napnak ülése, 's szenteléshez megparantsoltatik, és a' Törvény két kö-táblán ki-adatik.

A 1. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

2. Imé nevén hittam Beseleelt Urinak a' Hur fiának fiát Júda nemzetségéből,

3. És bé-töltöttem ötet az Isten lelkével, böltseséggel, és értelemmel, és tudománnyal minden munkára,

4. Hogy gondollyon mindent valamit mesterséggel tsinálhatni aranyból, és ezüstből, és rézből,

5. Márvány-köböl, és drága-kövekből, és külömbb-féle fakból.

6. És társúl adtam néki az Akisamek fiát Ooliabot a' Dán nemzetségéből. És minden tudós szivébe helyheztettem böltseséget: hogy mindeneket meg-tsinállyanak mellyeket néked paransoltam,

B 7. A' szövetség hajlékát, és a' bizonyság szekrényét, és a' kegyelem tábláját, melly azon felyül vagyon, és a' hajléknak minden edényit,

8. És az asztalt 's annak edényit, igen tiszta gyertya-tartót az ö edényivel, és a' jó-illatú füstnek,

9. És az épen-égö áldozatnak óltárit, és azoknak minden edényit, a' kádat az ö talpával,

10. A' szent ruhákat az Aáron pap 's a' fiai szolgálattyára, hogy el-járjanak az ö tisztekben a' szent dolgokban.

11. A' kenetnek olaját, és a' fü-szerszámokból tsinált jó-illatú füstölöt a' Szenthelyre; mindent, a' mit parantsoltam néked, meg-tsinállyanak.

12. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

13. Szólly az Israel fiainak, és mond-meg nékik: * Meg-láfsátok hogy a' szombatomat meg-örizzétek: mert jel közöttem és közöttetek a' ti nemzetségtekben: hogy tudgyátok, hogy én az Ur, ki üteket meg-szentellek. C

14. Örizzétek-meg a' szombatomat: mert szent néktek; a' ki azt meg-fertözteti, halállal hallyon-meg: a' ki dolgot tészen azon, el-vész annak lelke az ö népe közzül.

15. Hat nap tegyetek dolgot: a' hetedik napon szombat vagyon, az Urnak szent nyugodalma. Valaki dolgot tészen azon a' napon, meg-hallyon.

16. Meg-örizzék az Israel fiai a' szombatot, és meg-illyék azt az ö nemzetségekben. Örökké-való kötés ez D

17. Közöttem és az Israel fiai-között, és örökké-való jel. * Mert hat nap alkotta az Ur a' mennyet és a' földet, és a' hetediken meg-szünt a' dologtól.

18. És el-végezvén ezeket a' beszédeket, adá az Ur Moysesnek a' Sinai hegyén, * a' bizonyságnak Isten újával iratott két kö táblait.

* *Sup. 20. b. 8. Ezech. 20. b. 12.*

* *Gen. 1. d. 31.*

* *Deut. 9. b. 10.*

XXXII. RÉSZ.

Moyses Sinai hegyen létekor, a' nép arany borjút önt, és Isten gyanánt imádgya, kiért Moyses az Istennek könyörög. A' hegyről le-jövén, a' két táblát öszve-rontya, az arany borjút meg-égeti, Aáront meg-feddi, 's mint-egy huszon-három ezret a' bálványozók közzül meg-ölet, és ismét a' hegyre menvén az Istent a' többiért meg-engeszteli.

A 1. LÁTVÁN pedig a' nép hogy Moyses késének alá-jöni a' hegyről, egybegyülvén Aáron-ellen, monda: * Kelly-fel, tsinálly nékünk isteneket, kik elöttünk járjanak: mert imez emberen Moysesen, ki minket Egyiptus-földéből ki-hozott, nem tudgyuk, mi történt.

2. És monda nékik Aáron: Vegyétek-le az arany fül-függöket a' feleségtek és fiaitok és leányitok füleiről, és hozzátok hozzám.

3. És meg-tselekedé a' nép, a' mit parantsolt vala, Aáronnak vivén a' fül-függöket.

4. * Mellyeket mikor el-vött vólna, öntésbe formálá, és azokból öntött borjút tsinála. És mondának: Ezek a' te istenid Israel, kik téged ki-hoztak Egyiptus-földéből.

5. Mellyet midön látott vólna Aáron, óltárt épite elötte, és a' hirdetö szavával kiáltatá, mondván: Hólnap az Ur innepe vagyon.

6. És fel-kelvén reggel, áldozának éppen-égö és békeséges áldozatokat, * és le-üle a' nép enni, és innya, és fel-kelének játszani.

* *Act. 7. c. 40.*

* *Ps. 105. d. 29.*

B * *1. Cor. 10. b. 7.*

7. Szólla pedig az Ur Moyſeſnek, mondván: * Eredgy, menny-alá: vétkezett a' néped, mellyet ki-hoztál Egyiptus földéből.

8. Hamar el-távoztak az útrúl, mellyet nékik mutattál: és öntött borjút tsináltak magoknak, és imádták, és áldozván annak áldozatokat, mondották: * Ezek a' te iſtenid Iſrael, kik téged ki-hoztak Egyiptusföldéből.

9. És iſmég monda az Ur Moyſeſnek: * Látom, hogy e' nép kemény-nyakú:

10. Ereſſz-el engem, hadd gerjedgyen-fel ellenek haragom, és töröllyem-el öket, és téged nagy nemzetté téſzlek.

11. Moyſes pedig kéri vala az ö Urát Iſtenét, mondván: * Miért gerjed-fel, Uram, haragod a' néped-ellen, mellyet ki-hoztál Egyiptus-földéből, nagy erövel, és vaſtag kézzel?

12. Kérlek, ne mondgyák az Egyiptziuſok: Álnokúl vitte-ki öket, hogy meg-ölné a' hegyeken, és el-törlené a' földről: tsendeſedgyék-meg haragod, és légy kegyelmes a' néped gonoſzságának.

13. Emlekezzél-meg Ábrahámról, Iſaákról, és Iſraelről a' te ſzolgaidról, kiknek meg-esküdtél tennen-magadra, mondván: * Meg-ſokaſitom a' ti magotokat mint az ég tsillagit: és ezt az egéſz földet, mellyről ſzóllottam, a' ti magotoknak adom, és birjátok azt mindenkoron.

14. És meg-engeſzteltették az Ur, hogy ne tselekedné a' gonoſzt, mellyet ſzóllott vala az ö népe-ellen.

15. És meg-tére Moyſes a' hegyről, kezében viſelvén a' bizonyság két tábláját, mellyek mind két-felöl irva,

16. És Iſten tsinálmányi valának: Iſtené vala az irás-is, ki-metſzve a' táblákra.

17. Halván pedig Jóſue a' kiáltozó nép zúrzavarját, monda Moyſeſnek; Viadalnak kiáltáſa hallatik a' táborban.

18. Ki felele: Nem hartzra nóditók kiáltáſa ez, ſem futáſra kénſzerítök zajgáſa: hanem éneklöknek ſzózattyát hallom én.

19. És mikor el-közelgetett vólna a' táborhoz, látá a' borjút, és a' tántzolókat: és igen meg-haraguván, el-veté kezéből a' táblákat, és el-töré azokat a' hegy tövében:

20. És ragadván a' borjút, mellyet tsináltak vala, meg-égeté, és porrá rontá, mellyet a' a' vízbe hinte, és innyok ada abból az Iſrael fiainak.

21. És monda Áaronnak: Mit tselekedett néked e' nép, hogy igen nagy bünt hoznál reá?

22. Kinek ö felele: Ne haragudgyék az én uram: mert iſméred e' népet, hogy hajlandó a' gonoſzra:

23. Mondának nékem: Tsinálly nékünk iſteneket, kik elöttünk járjanak: mert imé Moyſeſen, ki minket ki-hozott Egyiptusföl déből, nem tudgyuk, mi történt.

24. Kiknek én mondék: Kinek vagyon közzületek aranya? El-hozák, és nékem adák: és vetém azt a' tüzbe, és ez a' borjú jöve-ki.

25. Látván azért Moyſes hogy a' nép meg-foſztatott vólna (mert meg-foſztotta vala ötet Áaron az undokságnak gyalázatyáért, és az ellenség-között mezitelenné tette vala.)

26. És álván a' tábor kapuján, monda: Ha ki az Uré, állyon mellém. És egybe gyülének hozzája mind a' Lévi fiai:

27. Kiknek monda: Ezt mondgya az Iſrael Ura Iſtene: A' férfiu köſsön kardot óldalára: mennyetek-el, és térjetek-meg egyik kaputól a' máſikig a' tábor közepin, és öllyemeg ki-ki az attyafiát, és jó-akaróját, és felebarátyát.

28. És tselekedének a' Lévi fiai a' Moyſes beſzéde-ſzerént, és el-húlla a' napon úgymint huſzon-három ezer ember.

29. És monda Moyſes: Meg-ſzenteltétek kezeiteket ma az Urnak, ki-ki az ö fiában, és attyafiában, hogy áldás adattaſsék néktek.

30. Máſod nap pedig ſzólla Moyſes a' népnek: Fölötte nagy vétekkel vétkeztetek: fel-megyek az Urhoz, ha valami-módon megkérlelhetem ötet vétketekért.

31. És meg-térvén az Urhoz, monda: Kérlek, vétkezett e' nép fölötte nagy bünnel, és arany iſteneket tsináltak magoknak: vagy botsáſd-meg nékik e' vétket,

32. A' vagy ha nem tselekeſzed, töröllyki engem a' te könyvedből, mellyet irtál.

33. Kinek monda az Ur: A' ki ellenem vétkezik, azt törlöm-ki az én könyvemből:

34. Te pedig menny-el, és vidd-el e' népet, a' hová néked mondottam: az én Angyalom elötted mégyen. Én pedig a' boſzſzú-állás napján meg-látogatom ezt az ö bünöket-is.

35. Meg-veré azért az Ur a' népet a' borjú-miatt-való bünért, mellyet Áaron tsinált vala.

XXXIII. RÉSZ.

Moyſes meg-engeſztelvén az Iſtent a' bálványozásért, a' nép ékes köntösét le-tévén ſirattya a' maga vétkét. Az Iſten ſzemtöl-ſzemben beſzéll Moyſeſſel. Könyörög az Iſtennek, hogy mutaſſa-meg néki ditsösségét, és ortzáját; de meg-nem nyeri.

1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván: Eredgy, menny-fel erröl a' helyről te, és a' néped, mellyet ki-hoztál Egyiptusföldéből, a' földre, mellyért meg-esküdtem Ábrahámnak, Iſaáknak, és Jákobnak, mondván: * A' te magodnak adom azt:

2. És elötted-járó Angyalt küldök, hogy ki-üzzem a' Kananæuſt, és Amorræuſt, és Hetæuſt, és Ferezæuſt, és Hevæuſt, és Jebuſæuſt,

3. És menny-bé a' téjjel és mézzel-folyó

* Deut. 9. b. 12.
* 3. Reg. 12. g. 28.
* Infr. 33. a. 3.
* Deut. 9 c. 13. Pſ. 105. b. 23. Num. 14. c. 13.
* Gen. 12. b. 7. & 15. b. 7. & 48. c. 16.
* Gen. 12. b. 7. Sup. 23. c. 10. Joſ. 24. c. 11. Deut. 7. d. 21.

földre. Mert nem megyek-fel veled : * mivel kemény-nyakú nép vagy , hogy talám el ne veſzeſselek az úton.

4. És halván a' nép ez igen gonoſz beſzédet, sira : és ſenki ſzokás-ſzerént fel nem öltözék ékeſségébe.

5. És monda az Ur Moyſesnek: Szólly az Iſrael fiainak : Kemény-nyakú nép vagy , egyſzer fel-megyek közitekbe, és el-töröllek. Már moſt tedd-le ékeſségedet, hogy tudgyam, mit tselekedgyem veled.

6. Le-tévék azért az Iſrael fiai az ékeſségöket a' Hóreb hegyétöl-fogva.

B 7. Moyſes-is vévén a' hajlékot, fel-voná a' táboron-kivül meſzſze, és hivá annak nevét Szövetség-hajlékának. Es minden nép, a' kinek valami kérdéſe vala, ki-méne a' Szövetség-hajlékához a' táboron-kivül.

8. És mikor ki-mégyen vala Moyſes , a' hajlékhoz, fel-kél vala az egéſz nép, és kiki az ö sátora ajtája-elött áll vala, és nézik vala Moyſes hátullyát, mig a' sátorba menne.

9 Bé-menvén pedig ö a' Szövetség-hajlékába, a' felyhö-oſzlop alá-ſzáll vala , és meg-áll vala az ajtónál, és ſzóll vala Moyſeſſel,

10. Minnyájan látván hogy a' felyhö-oſzlop a' hajlék ajtajánál állana. És ök állanak vala, és imádgyák vala az ö sátorok ajtaitól.

C 11. Szóll vala pedig az Ur Moyſeſſel ſzinröl ſzínre, mi-képpen ſzokott ember barátyával ſzóllani. És midön ö meg-térne a' táborba, az ö ſzolgája Joſue a' Num fia , a' gyermek, nem távozik vala el a' Hajléktól.

12. Monda pedig Moyſes az Urnak: Parantsolod, hogy ki-vigyem e' népet ; és nem jelented-meg nékem, kit küldeſz-el velem , ſö-képpen mivel azt mondottad : Iſmérlek téged nevedröl, és kedvet találtál elöttem.

13. Ha azért kedvet találtam elötted, mutaſd-meg nékem az ortzádat, hogy iſmérjelek téged, és találllyak kedvet ſzemeid-elött: tekints a' te népedre e' nemzetségre.

14. És monda az Ur: Az én ortzám mégyen elötted, és nyugodalmat adok néked.

15. És monda Moyſes : Ha magad elöttünk nem mégy, ne vigy-ki minket e' helyröl.

16. Mert miben tudhattyuk, én , és a' néped, hogy kedvet találtunk ſzíned-elött, ha' nem-ha velünk járandaſz , hogy ditsöittessünk minden népektöl, kik a' földön laknak?

D 17. Monda pedig az Ur Moyſesnek : Ez igét-is, mellyet mondottál, meg-tselekeſzem : mert kedvet találtál elöttem , és téged nevedröl iſmérlek.

18. Ki monda : Mutaſd-meg nékem a' te ditsöségedet.

19. Felele: Én meg-mutatok néked minden jót, és kiáltom az Ur nevét te-elötted: és könyörülök, a' kin akarok, * és kegyelmes léſzek, a' kin nékem tettſzik.

* Rom. 9. c. 15.

20. És megint monda : Nem láthatod az ortzámat : mert nem lát engem az ember, és él.

21. És iſmég ; Imé, úgy-mond, hely vagyon én-nálam, és álly a' kö-ſziklán.

22. És mikor az én ditsöségem által-mégyen, a' kö-ſzikla haſadékjába állatlak téged, és be-födlek jobb kezemmel, mig által-megyek :

23. És el-véſzem kezemet , és a' hátúlsóimat meg-látod : az ortzámat pedig nem láthatod.

XXXIV. RÉSZ.

Moyſes más két táblát tsinálván a' Tiz parantsolatoknak le-irására viſzſza-mégyen a' Sinaibegyére , a' hol meg-látá az Urnak az utólsó réſzét. Meg-parantsolja az Iſten, hogy ſemmi ſzövetséget ne tartsanak a' pogányokkal, azokhoz ſe ne házaſodgyanak, ſe férjhez ne mennyenek, ſe az ö bálványokat ne imádgyák : az elsö ſzülöttet az Urnak bé-áldozzák : a' Szombatot, és kovásztalan ünnepeket meg-tartsák. Moyſes negyven nap böjtölvén a' Sinai hegyen ſzarvaſon mégyen-le a' hegyröl , és bé-fedezett ortzával ſzóll a' népnek.

1. És továbbá monda: Vágj két kö-táblát magadnak az elöbbenyiekhezképeſt, és felírom azokra az igéket , mellyek vóltak a' táblákon, mellyeket el-törtél. A Deut. 10. a. 1.

2. Légy kéſzen reggel, hogy mingyáráſt fel-jöj a' Sinai hegyre , és álly velem a' hegy tetején.

3. Senki fel ne jöjjön veled , és ne láttassék valaki az egéſz hegyen : ſe ökrök ſe juhok ne legelteſsenek ellenében.

4. Faraga azért két kö-táblát, minémüek az-elött valának : és éjjel fel-kelvén , a' Sinai hegyre hága , a' mint parantsolta vala néki az Ur, el-vivén magával a' táblákat.

5. És mikor alá-ſzállott vólna az Ur a' felyhöben, Moyſes véle álla , hiván az Ur nevét.

6. Ki elötte által-menvén, monda: Uralkodó Ur Iſten, irgalmas és kegyelmes, türö és ſok könyörületeſségü, és igaz mondó;

7. * Ki meg-örized az irgalmaſságot, ezeriglen: ki el-véſzed a' hamiſságot, és a' vétkeket és bünöket, és ſenki elötted ö-magától nem ártatlan. * Ki meg-fizeted az atyák hamiſságát a' fiaikban és unokákban , harmad és negyed ízig. * Pſ. 142. a. 2. * Jer. 32. c. 18. Deut. 5. a. 9.

8. És ſietvén Moyſes, le-hajla artzal a' földig, és imádván, B

9. Monda: Ha kedvet találtam Uram ſzined-elött, kérlek hogy járj velünk (mert a' nép kemény-nyakú) és vedd-el hamiſságinkat és büneinket, és birj minket. Deut. a. 2. Jer. 32. a. 2.

10. Felele az Ur: Én kötéſt ſzerzek mindenek láttára, jeleket tselekeſzem, mellyek ſoha nem láttattanak a' földön , ſe ſemmi nem-

zetségekben: hogy lássa e' nép, mellynek közepette vagy, az Urnak rettenetes tselekedetét, mellyet tselekedendö vagyok.

11. Tarts-meg mindeneket, mellyeket ma parantsolok néked,: magam kiüzöm szinedelöl az Amorræust, és Kananæust, és Hetæust, és Ferezæust, és Hevæust, és Jebusæust.

12. Meg-láſd, hogy ſoha annak a' földnek lakoſival barátságot ne ſzerezz, melly néked romlásodra légyen.

13. Hanem az ö óltárit el-rontsad, faragott képeit el-törjed, és berkeit ki-vágjad:

14. Ne imádgy idegen iſtent. Boſzſzuálló Ur az ö neve, az Iſten boſzſzú-álló.

15. * Kötéſt ne ſzerezz azok a' tartományok emberivel: hogy midön paraználkodnak az ö iſtenekkel, és imádgyák az ö bálványokat, el ne hijon téged valaki, hogy egyél az áldozatokból.

16. * Se feleséget ne végy a' leányi-közzül a' fiaidnak: hogy minek-utánna ök paráználkodnak, ne paráználkodtaſsák a' fiaidat-is az ö iſtenekkel.

17. Öntött iſteneket ne tsinálly magadnak.

18. A' kováſztalanok innepét meg-örizzed. Hét nap egyél kováſztalant, a' mint parantsoltam néked, az uj gabonák havának idején: mert tavaſzi idönek hólnapjában jöttél-ki Egyiptusból.

19. * Minden him, melly a' méhet megnyittya, enyim léſzen. Minden állatból, mind ökrökből 's mind juhokból, enyim léſzen.

20. A'ſzamárnak elsö vemhét juhon váltsd-meg: ha pedig váltságot nem adandaſz érette, meg-ölettesék. Az elsö-ſzülött fiadat váltsd-meg: és ne láttaſsál ſzinem-elött üreſſen.

21. Hat nap munkálkodjál, a' hetedik napon ſzünnyél-meg ſzántani és aratni.

22. * A' hetek innepét tartsd a' te búza aratásodnak zſengéiben; és az innepet, mikor az eſztendönek ideje forgásában mindenek bé-takartatnak.

23. Eſztendönek három idejében, minden férfiad jelennyék-meg az Iſrael mindenható Urának Iſtenének ſzine-elött.

24. Mert mikor el-véſzem a' nemzetségeket ſzined-elöl, és határidat ki-terjeſztem, ſenki nem leſelkedik földed-után, fel-menvén te, és jelen lévén a' te Urad Iſtened ſzine-elött eſztendöben háromſzor.

25. * Ne áldozd kováſzſzal az áldozatom vérét: ſe ne maradgyon reggelig a' Páſe innepének áldozattyából.

26. A' földed gábonája zſengéit vidd-fel a' te Urad Iſtened házába. Ne főzd a' gödölyét az ö annya tejében.

27. És monda az Ur Moyſesnek: Ird-meg magadnak ez igéket, mellyekkel mind veled 's mind Iſraellel ſzövetséget ſzerzettem.

28. * Lön azért ott az Urral negyven nap és negyven éjjel: kenyeret nem ött, és vizet nem ivott, * és irá a' táblákra a' ſzövetségnek tiz igéit.

29. És midön le-ſzállana Moyſes a' Sinai hegyröl, tartya vala a' bizonyság két táblái, és nem tudgya vala, hogy ſzarvas vólna az ortzája az Ur beſzéde társolkodásából.

30. Látván pedig Áron és az Iſrael fiai Moyſesnek ſzarvas ortzáját, félnek vala közel járúlni.

31. És hivattatván töle, viſzſza-menének mind Áron 's mind a' ſynagóga fejedelmi. És minek-utánna ſzóllott vólna nékik, hozzája menének minnyájan az Iſrael fiaiis kiknek meg-parantsolá mind a' miket hallott vala az Urtól a' Sinai hegyen.

33. És el-végezvén beſzédit; * fedelet tön ortzájára.

34. Mellyet, bé-menvén az Urhoz, és véle ſzólván, el-véſzen vala, mig ki-menne, és akkor meg-mondgya vala az Iſrael fiainak mind a' mik néki parantsoltattak vala.

35. Kik láttyák vala a' ki-jövö Moyſesnek ſzarvas ortzáját; de ismég bé-födé ortzáját, mikor vélek ſzóll vala.

* Deut. 9.b.6. c.18. Deut.4. b 12.

* 2.Cor. 3.c.13.

XXXV. RÉSZ.

Ismét a' Szombatnak meg-tartása, az elsöszületteknek, és ajándékoknak bé-mutatása parantsoltatik, és hozzá-tartozandóknak épitésére rendeltetnek Beſeleel, és Oliab.

A

1. ANNAK-OKÁÉRT egybe-gyülvén az Iſrael fiainak minden ſokasága, monda nékik: Ezek, a' miket parantsolt az Ur, hogy meglégyenek.

2. Hat nap tegyetek dolgot: a' hetedik nap légyen néktek ſzent, ſzombat, és az Ur nyugodalma: ki azon dolgot téſzen, meg-ölettesék.

3. Ne gyújtsatok tüzet ſemmi lakó-helyeitekben ſzombat nap.

4. És monda Moyſes az Iſrael fiai egéſz gyüleközetinek, Ez a' beſzéd, mellyet parantsolt az Ur, mondván:

5. Válaſzſzátok el magatok-közt az elsö ajándékokat az Urnak. * Minden ſzabad akaratttyából, és jó ſzivből adgya azokat az Urnak: aranyat, és ezüſtöt, és rezet,

* Sup. 25.a.2.

6. Kék 's veres, és kétſzer feſtet karmazſin ſelymet, és bibort, ketske ſzört,

7 És veresitett kos böröket, és kék böröket, sétim-fákat,

8. És olajt a' lámpáſok fel-ékeſitésére; és hogy kenet tsinálttaſsék, és gyönyörüséges jó-illatú füſtölö;

9. Onyx köveket, és drága köveket a' vállra-valónak és mely-élönek fel ékeſitésére.

10. Valaki közzületek bölts, jöjjön-elö, és tsinállya-meg, a' mit az Ur parantsolt:

B

11. A' Hajlékot tudni-illik, és annak fedelét, és buritékját, a' karikákat, és a' deſzkázatot a' rudakkal: a' ſzegeket 's a' talpakat:

* Sup. 3.d.18. 19. * Deut. 14.c.21.

* Sup. 24.d.18.

12. A' ſzekrényt, és a' rúdakat, a' kegyelem táblát, és a' ſuporlátot, melly eleibe ki-terjeſztetik:

13. Az aſztalt a' rudakkal és edényekkel, és a' ki-tött kenyerekkel:

14. A' gyertya-tartót a' világok tartására, annak edényit-is a' lámpáſokat, és az olajt a' tüz táplálására:

15. A' jó-illatú füſt Oltárát, és a' rudakat, és a' kenetnek olaját, és a' fü-ſzerſzámokból-való jó-illatú füſtölöt: a' hajlék ajtajára-való Suporlátot:

16 Az éppen-égö áldozatok óltárát, és annak réz roſtéllyát az ö rudaival és edényivel: a' kádat 's annak talpát:

17. A' pitvar Kárpitit az oſzlopokkal és talpakkal, a' pitvar ajtajára-való ſuporlátot,

18. A' hajlék és pitvar ſzegeit az ö köteleivel:

19. A' ruházatokat, mellyekkel élnek a' Szent helynek ſzolgálattyában, a' fö papnak Áaronnak és a' fiainak ruháit, hogy papságban ſzolgállyanak nékem.

C

20. És ki-menvén az Iſrael fiainak egéſz ſokasága Moyſes ſzine-elöl,

21. Bé mutaták igen kéſz és ajtatos elmével az elsö ajándékokat az Urnak, a' bizonyság hajléka épületire. Valami a' tiſztelетre és a' ſzent ruhákra ſzükséges vala,

22. A' férfiak az aſzſzony-állatokkal oda adák, a' kézre-való peretzeket és fül-függöket, gyüröket és kar-ékeſitöket: minden arany edény az Ur ajéndéki-közibe válaſztaték.

23. A' kinek vólt kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyme, biborja, és ketske ſzöri, veresittetett kos böre, és kék böre,

24. Ezüſtnek és réznek terméſi, az Urnak vivék, és sétim-fákat külömbb-külömbb ſzükségekre.

25. De a' túdós aſzſzonyok-is, a' mit fontak vala, adának kék, veres, és karmazſin-ſelymet, és bibort,

26. És ketske ſzört, ſzabad akarattyokból adván mindeneket:

27. A' fejedelmek pedig adának onyx köveket, és drága köveket a' vállra-valóra és mely-elöre,

28. És fü-ſzerſzámokat és olajt a' lámpáſok fel-ékesétésére, és a' kenetnek el-kéſzitésére, és a' gyönyörüséges jó-illatú füſtölönek megtsinálására.

D

29. Minden férfiak és aſzſzony-állatok ajtatos ſzivvel mutaták-bé az ajándékokat, hogy meg-lennének az alkotmányok, mellyeket parantsolt vala az Ur Moyſes-által. Az Iſrael fiai minnyájan ſzabad akaratból-valókat ſzentelének az Urnak.

30. És monda Moyſes az Iſrael fiainak:
* *Sup. 31. a. 2.* * Imé nevén hitta az Ur Beſáleet a' Hur fiának Urinak fiát Juda nemzetségéből.

31. És bé-töltötte ötet Iſtennek lelkével, böltseséggel és értelemmel, és tudománnyal és minden meſterséggel,

32. Aranyból és ezüſtből, és rézből-való mivnek ki-gondolására, és meg-tsinálására,

33. És a' kövek metſzésére, és fa-faragáſra: valami meſterséggel fel-található,

34. Az ö ſzivébe adta. Ooliabot-is az Akiſamek fiát Dán nemzetségéből:

35. Mind a' kettöt oktatta böltseséggel, hogy a' fa-faragónak, tarkázott miv ſzövönek, és tözönek mivöket meg-tsinállyák, kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemből, és biborból, és meg-ſzöjjenek mindeneket, és minden-féle újságokat-is talállyanak.

XXXVI. RÉSZ.

A' népnek adakozáſa az ajándékok bé-mutatásában. A' ſzent hajlék épittetik az ö réſzei ſzerént, úgy-mint annak kárpittyai, deſzkái, menyezeti, ſuperláti; &c.

1. MUNKÁLKODÉK azért Beſáleel, és Ooliab, és minden böltsférfiu, kiknek az Ur böltseséget és értelmet adott, hogy meſterségeſen meg-tudnák tsinálni, a' mik a' Szent-helynek ſzolgálattyára ſzükségeſek, és a' mellyeket parantsolt az Ur.

A *Sup. 26. a. 1.*

2. És mikor Moyſes elö-hitta vólna öket, és minden tudós férfiat, kinek az Ur böltseséget adott vala, és a' kik ſzabad akarattyokból ajánlották vala magokat a' miv tsinálására,

1. Par. 21. d. 29.

3. Nékik adá az Iſrael fiainak minden ajándékit. Kik ímikor ſzorgalmatoskodnának a' múnkában, minden-nap reggel a' fogadáſokat bé-viſzi vala a' nép.

4. Annak-okáért a' miveſek kénſzerittetvén Moyſeshez menni,

5. Mondának: Többet hord a' nép, hogy ſem mint ſzükséges.

6. Meg-parantsolá azért Moyſes, hogy a' hirdetö ſzavával ki-kiáltatnék: Se férfiu ſem aſzſzony-állat többet ne hozzon a' Szent-helynek mivére. És így meg-ſzünének az ajándékok hordásától,

7. Mivel-hogy az adományok elegek, és ſellyeb-valók-is valának.

8. És tsinálának minden bölts ſzivüek a' hajlék mivének el-végezésére, tiz kárpitot viſzſzált biborból, és kék 's veres, és kétſzer feſtett karmazſin ſelyemből, tarka mivvel, és tarkán-ſzövö meſterséggel:

B

9. Mellynek egyike, hoſzſzára huſzon nyóltz könyöknyi vala, és ſzélire négy. Egy mértéke vala mind a' kárpitoknak.

10. És öt kárpitot foglala egybe, egyiket a' máſikkal, és a' más ötöt-is egybe-foglalá.

11. Tsinála kék fogantókat-is az egyik kárpit ſzélin mind két óldalán, és a' máſodik kárpit ſzélin haſonló-képpen.

12. Hogy egy-más-ellenében lennének a' fogantók, és egy-máshoz foglaltatnának.

13. Azért ötven arany-karikákat-is önte, mellyek egybe-ſzoritanák a' kárpitok fogantóit, és egy sátor lenne.

14. Tsinála tizen-egy kárpitot-is ketske ſzörböl a' hajlék fedelének bé-buritására:

15. Egyik kárpitnak hoſzſza harmintz könyöknyi vala, és a' ſzéli négy: egy mértéküek valának mind a' kárpitok:

16. Mellyeknek ötét külön foglalá-egybe, és a' más hatát külön.

17. És ötven fogantót tsinála az egyik kárpit ſzélin, és ötvent a' máſik kárpit ſzélin, hogy egy-máshoz foglaltatnának.

18. És ötven réz kaptsot, mellyekkel egybe-foglaltatnék a' fedél, hogy mind a' kárpitokból egy buriték lenne.

C

19. Tsinála a' hajléknak buritékot-is megvereſitett kos börökböl: és azon-felyül más fedelet kék börökböl.

20. Tsinála fenn-állo deſzkákat-is a' hajléknak sétim-fából.

21. Tiz könyöknyi vala az egyik deſzkának hoſzſza: és más-fél könyöknyit tart vala a' ſzéli,

22. Két-két vésés vala mindenik deſzkán, hogy egyik a' máſikhoz foglaltatnék. Igy tselekedék a' hajléknak minden deſzkáin.

23. Mellyek-közzül húſz dél-felé vala a' Déli ſzél-ellenében,

24. Negyven ezüſt talpakkal. Két talp tétetik vala egyik deſzka-alá a' ſzegletnek két réſzére, a' hol az óldaloknak véséſi a' ſzegleteken el-végeztetnek vala.

25. A' hajléknak réſzére-is, melly Éſzakra néz vala, húſz deſzkákat tsinála,

26. Negyven ezüſt talpakkal, két talpat mindenik deſzkához.

27. Nap nyugat-ellenében pedig, az-az, a' hajléknak a' réſzére, melly a' tengert nézi, tsinála hat deſzkát,

28. És más kettöt a' hajléknak minden ſzegletire hátúl:

29. Mellyek öſzve-foglalva valának az alsó réſztöl-fogva a' felsöig, és egybe-foglaltatnak vala egyenlö-képpen. Igy tselekedék mind két-felöl a' ſzegleteken:

30. Hogy nyóltz deſzkák vólnának együtt, és tizen-hat ezüſt talpok vólna, tudni-illik két-két talp mindenik deſzka-alatt.

D

31. Tsinála rudakat-is sétim-fából, ötöt a' hajléknak egyik óldalán-való deſzkái tartására,

32. És más ötöt a' más óldal deſzkáinak öſzve-ſzerkeztetésére: és ezeken-kivül, más öt rudat a' hajléknak Nap-nyúgati réſzére a' tenger-ellenében.

33. Tsinála más rudat-is, melly a' deſzkák közepin egy ſzegletröl más ſzegletreérne.

34. A' deſzkázatokat pedig meg-aranyazá, ezüſt talpakat öntvén azoknak. És azoknak karikáit aranyból tsinálá, mellyeken a' rudakat által-botsáthatnák: és azokat-is arany lannákkal buritá-meg.

35. Tsinála külömbb-ſzinü ſuporlátot-is kék 's veres, karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból, tarka-ſzövö meſterséggel:

36. És négy oſzlopot sétim-fából, mellyeket meg-aranyaza a' fejeivel, ezüſt talpakat öntvén azoknak.

37. Tsinála ſuporlátot-is a' hajlék ajtajánál, kék, veres, karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból, tözött mivvel:

38. És öt oſzlopot azok fejeivel, mellyeket bé-burita arannyal, és azoknak réz-talpakat önte.

XXXVII. RÉSZ.

Az Iſten ſzekrénnye, kegyelem ládája, Kérubinok, aſztal, gyertya-tartó, lámpás, 's az illatok óltára meg-épittetik.

1. TSINÁLA pedig Beséleel ſzekrényt-is sétim-fából, mellynek harmad fél könyöknyi vala a' hoſzſza, és más-fél könyöknyi a' ſzéli, a' magaſsága-is más-fél könyöknyi vólt: és tiſzta arannyal meg-buritá azt belöl és kivül. A

2. És tsinála annak arany-koronát körös-környül,

3. Négy arany karikát öntvén annak négy ſzegletire: két karikát egyik óldalára: és kettöt a' maſikára.

4. Rudakat-is tsinála sétim-fából, mellyeket meg-burita arannyal,

5. És azokat a' karikákba botsátá, mellyek a' ſzekrény óldalán valának annak hordozására.

6. Tsinála kegyelem-táblát-is, az az, felelö-helyt, tiſzta aranyból, harmad-fél könyöknyi vala a' hoſzſza, más-fél könyöknyi a' ſzéli.

7. Két Kérubimot is merö vert aranyból, mellyeket tön a' kegyelem táblának két-felére:

8. Egyik Kérubot egyik réſzének fölibe, és a' máſik Kérubot a' máſik réſzének fölibe: két Kérubimot a' kegyelem-táblának mind két felsö ſzélire, B

9. Ki-terjeſztvén ſzárnyokat, és bé-födvén a' kegyelem táblát, és mind egy-máſt, 's mind azt nézvén.

10. Tsinála aſztalt-is sétim-fából két könyöknyi hoſzſzaságra, és egy könyöknyi ſzéleſségre, mellynek magaſsága más-fél könyöknyi vala.

11. És környül bé-buritá azt tiſzta arannyal, és tsinála annak arany pártázatot körös-környül,

12. És a' pártázatnak által-ſzegett négy újnyi arany koronát, és ugyan azon-felyül más arany koronát.

13. Önte négy arany karikákat-is, mellyeket tön az aſztalnak négy ſzegletire, mindenik lábára,

14. A' korona-ellenében: és rudakat botsáta azokba, hogy az aſztal hordoztathatnék.

15. A' rudakat-is sétim-fából tsinálá, és meg-buritá azokat arannyal.

C 16. És edényeket az aſztalnak külömbb-külömbb-féle ſzükségére, tálakat, tséſzéket, pohárokat, és temjényezöket tiſzta arany-ból, mellyekben bé kell mutatni az eleden áldozatokat.

17. Tsinála tiſzta aranyból vert gyertya-tartót-is. Mellynek ſzárából ágak, poharkák, és gombok 's liliomok jönek vala ki:

18. Hat mind a' két óldalán, három ág egy-felöl, és három más-felöl:

19. Három poharkák mondola módgyára mindenik ágon, a' gombokkal együtt és liliomokkal. És három poharkák mondola módgyára a' máſik ſzárán, a' gombokkal együtt és liliomokkal. Egy-arányú alkotmánya vala a' hat ágaknak, mellyek ſzármaznak vala a' gyertya-tartó ſzárából.

20. O-magán pedig a' rúdgyán négy poharkák valának mondola formára, és mindeniken gombok liliomokkal-együtt:

21. És a' gombok két ág-alatt valának három helyen, mellyek mindeneſtöl hat ágak lönek egy rúdból ſzármazván.

D 22. Azért a' gombok-is, s' az ágak-is abból valának, mind tiſzta aranyból ki-verve.

23. Tsinála hét lámpáſt-is azoknak, ham'-vévöivel, és edényeket, mellyekben meg-óltaſsék az el-vött hamu, tiſzta aranyból.

24. Egy talentom aranyat nyom vala a' gyertya-tartó minden edényivel.

25. Tsinála jó-illatú füſtnek-való óltárt-is sétim-fából, négy ſzegre egy-egy könyöknyi lévén, és magaſságra kettö: mellynek ſzegletiböl ſzarvak ſzármaznak vala.

26. És bé-buritá azt tiſzta arannyal, a' roſtéllyal, és óldalival, és ſzarvaival.

27. És tsinála annak arany koronátskát körös-környül, és két arany karikát a' korona-alatt mindenik óldalán, hogy azokba rudakat botsátanának, es hordozhatnák az óltárt.

28. A' rúdakat pedig sétim-fából tsinálá, és meg-buritá arany lannákkal.

29. Olajt-is egyelite a' ſzenteléſnek kenetére, és jó-illatú füſtölöt leg-tiſztábbfü ſzerſzámokból patikáros mesterséggel.

XXXVIII. RÉSZ.

Az égö-áldozatok óltára el-végeztetik, és a' pitvar. A' bé-mutatott ajándékok eléſzámláltatnak.

A 2. Par. 1. b. 5. 1. TSINÁLA éppen-égö áldozatra-való óltárt-is sétim-fából, öt könyöknyi vala mind a' négy ſzélire; és három, magaſságra:

2. Mellynek ſzarvai ſzármaznak vala a' ſzegletekből, és meg-buritá azt réz pléhekkel.

3. És annak ſzükségére tsinála rézböl külömbb-külömbb edényeket, réz-fazekakat, fogókat, villákat, horgokat, és ſzénnek-való medentzéket.

4. És annak roſtéllyát háló-módgyára tsinálá rézbol, és alá az óltár közepin tüztartót,

5. Öntvén négy karikát a' roſtélynak ugyan annyi ſzegletire, hogy a' rudakat bébotsátanák annak hordozására:

6. És azokat-is sétim-fából tsinálá, és meg-buritá réz pléhekkel:

7. * És által-botsátá a' karikákon, mellyek az óltár óldalán ki állanak vala, az óltár pedig nem vala merö, hanem hézag vala, és belöl üres, deſzkából. * Sup. 27. b. 8.

8. Tsinála réz kádat-is együtt a' talpával, az aſzſzony-állatok tükörböl, kik a' hajlék ajtajánál vigyáznak vala.

B 9. Tsinála pitvart-is, mellynek Déli réſzére ſzáz könyöknyi kárpitok valának viſzſzált biborból,

10. Húſz réz oſzlopok az ö talpokkal, az oſzlopok feje, és az egéſz mivnek ki-metſzéſe, ezüſtböl.

11. Egyenlö-képpen Észak felöl a' kárpitok, az oſzlopok, az oſzlopoknak fejek és talpok, azon mértékre, és mivvel, és rézböl valának.

12. Arra pedig a' réſzre, melly a' Napnyúgatot nézi, ötven könyöknyi kárpitok valának, tiz réz oſzlopok az ö talpokkal, és az oſzlopoknak fejek, és az egéſz mivnek ki-metſzéſe, ezüſtböl vala.

13. Nap-kelet-ellenében pedig ötven könyöknyi kárpitokat tsinála:

14. Mellyek közzül, tizen-öt könyöknyit három oſzloppal, az ö talpaival, tart vala egyik óldala:

15. A' máſik réſzén-is (mert a' két réſz között tsinálá a' hajléknak bé-járását) azonképpen tizen-öt könyöknyi kárpitok valának, és három oſzlop, és meg-annyi talp.

16. A' pitvarnak minden kárpitit viſzſzált biborból ſzötte vala.

17. Az oſzlopok talpai rézböl valának, C azoknak fejek pedig minden metſzéſekkel, ezüſtböl: de a' pitvarnak oſzlopit-is ezüſtel buritá-meg.

18. És annak bé-járásán tözött mivvel tsinála ſuporlátot, kék, veres, karmazſin ſelyemböl, és viſzſzált biborból, mellynek húſz könyöknyi vala a' hoſzſza, a' magaſsága pedig öt könyöknyi, a' pitvar minden kárpitinak mértéke-ſzerént.

19. A' bé-menéſen pedig négy oſzlop vala réz talpakkal, és azoknak fejek és metſzéſek ezüſtböl vala.

20. A' hajléknak, 's a' pitvarnak ſzegeit-is körös-környül rézböl tsinála.

21. Ezek a' bizonyság hajlékának eſzközi, mellyek elö-ſzámláltattak a' Moyſes parantsolattya-ſzerént a' Leviták tzeremoniai-közzé, az Aáron pap fiának Itamarnak keze-által?

22. Mellyeket Beſáleel, a' Hur fiának Urinak fia a' Juda nemzetségéből el-végeze, a' mint az Ur Moyſes-által parantsolta vala,

23. Társúl adván néki Ooliabot az Akisamek fiát Dán nemzetségéből: és ez-is jeles fa-faragó vala, és tarkán-szövö és tözö, kék, veres, karmazsin selyemből, és biborból.

D 24. Mind az arany, melly a' Szent-helynek tsinálására költ, és mellyet ajándékban adtanak, huszon-kilentz tálentom vólt, és hét-száz harmintz siklus, a' Szent-helynek mértéke-szerént.

25. Azoktól adatott pedig, kik a' számban vóltak húsz esztendötöl-fogva és sellyebb, a' hat-száz három-ezer és öt-száz ötven fegyver-fogható-közzül.

26. Vólt annak-fölötte száz talentom ezüst mellyböl öntettenek a' Szent-helynek talpai, és a' bé-járás, a' hol a' suporlát függ.

27. Száz talp tsináltatott száz tálentomból, minden talpra egy tálentomot számlálván.

28. Az ezer hét-száz és hetven-öt siklusból pedig, tsinálá az oszlopok fejeit, és azokat-is meg-buritá ezüstel.

29. Adának pedig rezet-is hetven-két ezer tálentomot, és a' fölött négy-száz siklust,

30. Mellyböl öntettenek a' bizonyság hajléka bé-járásának talpai, és a' réz óltár az ö róstéllyával, és minden edények, mellyek annak szolgálattyához tartoznak,

31. És a' pitvar talpai mind körös-körül 's mind a' be-járásán, és a' hajlék 's a' pitvar szegei körös-körül.

XXXIX. RÉSZ.

A' Papi öltözetek el-végeztetnek, és a' hajléknak minden munkája véghez vitetik: és meg-áldgya Moyses a' népet.

A Sup. 28. a. 6. 1. A' kék, 's veres karmazsin selyemből pedig, és biborból ruhákat tsinála, mellyekbe öltöznék Aáron, mikor a' Szent helyben szolgálna, a' mint parantsolta az Ur Moysesnek.

2. Tsinála azért vállra-valót aranyból, kék 's veres, és kétszer-festett karmazsin selyemböl, és viszszált biborból,

3. Tarkán-szövö mivvel; és vékony arany lannákat metéle, és fonalra vékonyitá, hogy az elöbbi szinü bél-fonallal egybeszöhetnék,

4. És a' két szélit egy-máshoz foglalá mind a' két óldala végin,

5. És övet-is ugyan azon szinekböl, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.

B 6. Készite bé-szoritott és aranyba foglalt két onyx-köveket-is, és kö-metszö mesterséggel az Israel fiainak neveit reá metszeté:

7. És tévé azokat a' vállra-valónak óldalira az Israel fiainak emlekezetire, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.

8. Tsinála mely-elöt-is tözött mivvel a' vállra-valónak mive-szerént, aranyból, kék, veres, és kétszer festett karmazsin selyemböl. És viszszált biborból:

9. Négy szegüen, két-szeresen, egy arasz mértéknyire.

10. És tön abba négy rend drága köveket. Az elsö rendben, sardius, topázius, smaragd vala. C

11. A' másodikban, karbunkulus, sáfir, és jaspis.

12. A' harmadikban, ligurius, akátes, és ametistus.

13. A' negyedikben, krysolitus, onikinus, és beryllus, környül-vétetvén és bé-foglaltatván aranyba az ö rendek-szerént.

14. És a' tizen-két köre fel-metszve valának az Israel tizen-két nemzetségének nevek, mindenikre egy-egy név.

15. Tsinálának a' mely-elöre egy-mástól-függö lántzotskákat-is, tiszta aranyból:

16. És két horgotskát, és ugyan annyi arany karikát. A' karikákat pedig a' mely-elönek két óldalára tévék,

17. Mellyekröl függene a' két arany lántz, mellyeket a' horgokhoz foglalának, mellyek a' vállra-valónak szegletin ki tetszenek vala.

18. Ezek mind elöl hátúl úgy egy-máshoz illenek vala, hogy a' vállra való és a' mely-elö egy-máshoz foglaltatnának, D

19. Az övhöz szorittatván, és a' karikákkal erösben egybe-foglaltatván, mellyeket kék sinór foglal vala egybe, hogy tágan lévén ne ingadoznának, és egy-máftól el ne válnának, a' mint meg-parantsolta az Ur Moysesnek.

20. Meg-tsinálák a' vállra-valónak ruhájátis éppen kék selyemböl,

21. És a' fönek-való hasitáft a' felsö részének közepin, és a' hasitásnak körös-körül szött perémét:

22. Alól pedig a' lábainál poma-granátokat, kék, veres, karmazsin selyemböl, és viszszált biborból:

23. És tsengettyüket tiszta aranyból, mellyeket a' poma-granátok-közibe tönek a' ruhának alsó részére körös-körül: E

24. Egy arany tsengettyü pedig, és egy poma-granát vala, mellyekkel fel-ékesittetvén jár vala a' fö pap, midön a' szolgálatban vólt, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.

25. Tsinálának bibor ruhákat-is szövéssel Aáronnak és a' fiainak.

26. És süvegeket-is az ö koronátskáival biborból:

27. Gatyákat-is fein gyóltsból:

28. Az övet pedig viszszált biborból kék, veres, és kétszer festett karmazsin selyemböl, tözött mivvel, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.

29. Meg-tsinálák a' szent tiszteletnek lannáját-is tiszta aranyból, és fel-irák arra kömetszö mesterséggel, Szentség az Urnak: F

30. És a' süveghez szoriták azt kék sinórral, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.

31. El-végezödék azért minden mive a'

hajléknak és a' bizonyság fedelének: és meg-tsinálák az Iſrael fiai mind a' miket parantsolt vala Ur Moyſeſnek.

32. És bé-mutaták a' hajlékot, és annak fedelét, és minden eſzközit, karikáit, deſzkáit, rudait, oſzlopit, és talpait;

33. A' meg-veresittetett kos börböl-való buritékot,

34. És a' más buritékot kék börböl,

35. A' ſuporlátot: a' ſzekrényt, a' rudakat, a' kegyelem táblát, az aſztalt az ö edényivel a' ki-tött kenyerekkel:

36. A' gyertya-tartót, a' lámpáſokat, és azoknak ſzerſzámit az olajjal:

G 37. Az arany óltárt, és a' kenetet, és a' fü-ſzerſzámokból való jó-illatú füſtölöt:

38. És a' hajléknak bé-menetelin-való ſuporlátot:

39. A' réz óltárt, a' roſtélyt, a' rudakat, és annak minden edényit: a' kádat az ö talpával; a' pitvár kárpitit, és az oſzlopokat talpaival:

40. A' pitvar bé-menetelin-való ſuporlátot, és annak köteleit és ſzegeit. Semmi hea nem vólt az edényeknek, mellyek a' hajlék ſzolgálattyára, és a' ſzövetség fedelére parantsolva vóltak, hogy tsináltatnának.

41. Az öltözeteket-is, mellyekkel a' papok élnek a' Szent-helyen, Aáron tudni-illik, és a' fiai,

42. Bé-mutaták az Iſrael fiai, a' mint parantsolta vala az Ur.

43. Mellyeket minek-utánna láta Moyſes, hogy mind el-kéſzültek, meg-álda azokat.

XL. RÉSZ.

Az Iſten meg-parantsollya, hogy az elsö holnapban állittsák-fel a' ſzent hajlékot, és meg-ſzentellyék; azt fel-állitván, az Iſten ditsöſségével bé-telik, és bé-fedezi a' hajlékot a' felyhö.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Az elsö hólnapban, a' hónak elsö napján, állaſd-fel a' Bizonyság hajlékát,

3. És helyhezteſd abba a' ſzekrényt, és botsáſd-alá elötte a' ſuporlátot:

4. És bé-vivén az aſztalt, tedd reá, a' mellyek renddel parantsolva vannak. A' gyertya-tartó állyon az ö lámpáſival;

5. És az arany óltár, mellyen a' jó-illat áldoztatik, a' bizonyság ſzekrénye-elött, Suporlátot függeſſz a' hajlék bé-járásán,

6. És annak eleibe az éppen-égö áldozatnak óltárát:

7. A' kádat az óltár és hajlék-között, mellyet tölts meg vizzel.

8. És vond-bé körös-körül a' pitvart kárpitokkal, és annak bé-menetelit.

9. És vévén a' kenetnek olaját, kend-meg a' hajlékot az ö edényivel, hogy meg-ſzentelteſſenek:

10. Az éppen-égö áldozatnak óltárát, és annak minden edényit:

11. A' kádat az ö talpával: mindeneket a' kenetnek olajával ſzentelly-meg, hogy Szentek-ſzenti légyenek.

12. És helyhezteſſed Aáront és a' fiait a' B bizonyság-hajlékának ajtajához, és meg-mosván öket vizzel,

13. Öltöztеſd-fel a' ſzent ruhákba, hogy ſzolgállyanak nékem, és az ö meg-kenések örökké-való papságokra haſznállyon.

14. És meg-tselekedé Moyſes mind a' miket parantsolt vala az Ur.

15. Az-okáért a' máſodik eſztendönek elsö havában, a' hónak elsö napján, fel-állattatéк a' hajlék.

16. * És fel-állatá azt Moyſes, és el-helyhezteté a' deſzkákat és talpakat, és rudakat, és felállatá az oſzlopokat: * Num. 7.a.7.

17. És ki-terité a' hajlékra a' fedelet, reá tévén felyül a' buritékot, a' mint az Ur parantsolta vala.

18. Bé-tévé a' bizonyságot-is a' ſzekrénybe, alája tévén a' rudakat, és felyül a' felelet-táblát.

19. És midön bé-vitte vólna a' ſzekrényt a' hajlékba, eleibe függeſzté a' ſuporlátot, hogy bé-tellyesitené az Ur parantsolattyát.

20. Bé-tévé az aſztalt-is a' bizonyság hajlékába az Éſzaki réſz-felé a' ſuporlátonkivül.

21. Eleibe rendelvén a' ki-tött kenyereket, a' mint parantsolta vala az Ur Moyſesnek.

22. Bé-tévé a' gyertya-tartót-is a' bizonyság hajlékába az aſztal-ellenébe a' Dél-felöl-való réſzre. C

23. El-helyheztetvén rend-ſzerént a' lámpáſokat az Ur parantsolattya-ſzerént.

24. Tévé az arany óltárt-is a' bizonyság fedele alá, a' ſuporlát-ellenébe,

25. És áldozék azon fü-ſzerſzámokbólvaló jó-illatot, a' mint parantsolta vala az Ur Moyſesnek.

26. Fel-tévé a' ſuporlátot-is a' bizonyság-hajlékának bé-járásán,

27. És az éppen-égö áldozatnak óltárát a' bizonyság ajtaja-eleibe, áldozván azon éppen-égö és egyéb áldozatokat, a' mint az Ur parantsolta vala.

28. A' kádat-is helyhezteté a' bizonyság-hajléka és az óltár-között, meg-töltvén azt vizzel. D

29. És meg-mosák Moyſes és Aáron, és a' fiai az ö kezeket és lábokat,

30. Mikor bé-mennének a' ſzövetség hajlékába, és járulnának az óltárhoz, a' mint parantsolta vala az Ur Moyſesnek.

31. Fel-állatá a' pitvart-is a' hajlék és az óltár-körül, fel-függeſztvén a' ſuporlátot annak bé-járásán. Minek-utánna mindenek el-végezödtek vólna,

32. * Bé-födé a' felyhö a' bizonyság hajlékát, és az Ur ditsösége bé-töltе azt. * Num. 9.c.15. 3.Reg. 8.b.10.

33. Bé ſem mehete Moyſes a' ſzövetség-hajlékába, be-fedvén a' felyhö mindeneket,

és az Urnak fölsége fényeskedvén, mert mindeneket bé-buritott vala a' felyhö.

34. Mikor a' felyhö a' hajlékot el-hadgya vala, meg-indúlának az Iſrael fiai az ö ſeregek-ſzerént:

35. Ha felyül rajta függ vala, azon helyen maradának.

36. Mert az Ur felyhöje leveg vala nappal a' hajlékon, és étſzaka a' tüz, az Iſrael egéſz népe láttára, minden lakó-helyekröl.

LEVITICUS.

MOYSES
HARMADIK KÖNYVE.

Harmadik Könyve Moyſeſnek LEVITICUS, *mivel-hogy nagy réſzre ollyan törvényeket foglal magában, mellyek a' Tzeremoniákat, és a' Leviták tiſztét illetik: úgymint a' külömbb-külömbb-féle áldozatokat, a' ſzüntelen égö-tüzet, a' tiſzta, és tiſztátalan állatoknak egy-máſtól való külömbözéſeket, az Ünnep-napoknak rendelését, az örvendetes ötvenedik eſztendönek ſzerzését: és több emlékezetes dolgokat, mellyek más-fél hóldnap alatt történtek, és végeztettek az Iſten népe között. Le-irja azon-kivül, már a' Hajlék fel-állittatván Aáronnak, és négy Fiainak, és az óltárnak ſzenteltetését: Aáronnak áldozattyát; Nádábnak, és Abiúnak, Aáron elsö-ſzülöttének, hogy a' ſzent helyre idegen tüzzel akarnának bé-mennyi, halálos veſzedelmeket. Mellynek alkalmatoſságával végeztetett, hogy egyedül a' Fö-Pap, minden eſztendöben tsak egyſzer mennyen-bé a' ſzent helyre. Ezek után egyéb törvényes végezéſek-is hozattatnak-elö, mellyek az utólsó* 17. *réſzekben foglaltatnak.*

Zsidóúl ez a' Könyv VAIKRA: *az-az:* HIVÁ PEDIG: *mivel a' Könyvnek kezdete azon ſzókrul eſik.*

I. RÉSZ.

Meg-tanittya az Iſten Moyſeſt, minémü állatokat áldozzanak, és mitsoda módot, és rendet tartsanak azoknak áldozattyokban.

A HIVÁ pedig az Ur Moyſeſt, és ſzólla néki a' bizonyság hajlékából, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: A' melly ember közzületek áldozatot viſzen az Urnak barmokból, az-az, ökrökböl és 'juhokból áldozván.

3. * Ha éppen-égö áldozat léſzen az ö áldozattya, és öreg baromból; makula-nélkül-való himet vigyen a' bizonyság hajléka

* *Exod. 29. b. 10.*

ajtaja-eleibe, hogy meg-engeſztellye magának az Urat:

B 4. És tegye kezét az áldozat fejére, és kedves léſzen, és az ö meg-tiſztúlására haſznos.

5. És öllye-meg a' borjút az Ur előtt, és az Aáron fiai a' papok mutaſsák-bé annak vérét, ki-öntvén az óltár-környül, melly a' hajlék ajtaja-előtt vagyon.

6. És le-vonván az áldozatnak bőrét, tagjait darabokra vágják,

7. És tegyenek tüzet alája az óltáron, elrendelvén az-előtt a' fa rakását:

8. És a' tagokat, mellyeket el-vagdaltak, felyül reá rendelvén, tudni-illik a' fejét, és mind a' mi májához vagyon ragaſztva,

C 9. A' bélit és a' lábait meg-moſván vizzel: és áldozza-meg azokat a' pap az óltáron éppen-égö áldozatúl és kedves illatúl az Urnak.

10. Hogy-ha apró barmokból, juhokból vagy ketskékből vagyon az éppen-égö áldozat, makula-nélkül-való himmel áldozzék:

11. És öllye-meg az óltárnak Éſzakranézö óldalánál, az Ur-előtt: annak pedig vérét öntsék az óltárra az Aáron fiai körösközönyül:

D 12. És darabollyák-el tagonként, a' fejét, és mind a' mi a' májhoz ragaſztatott: és tegyék a' fákra, mellyek alá tüz tétetſsék:

13. A' bélit pedig és lábait moſsák-meg vizzel. És meg-áldozván mind azokat gyujtsa-meg a' pap az óltáron, éppen-égö áldozatúl és gyönyörüséges illatúl az Urnak.

14. Ha pedig madarakból léſzen az Urnak éppen-égö áldozattya, gerlitzékből, vagy galamb-fiakból,

15. Vigye-fel azt a' pap az óltárra: és a' fejét nyakához tekeritvén, és meg-ſzakaſztván a' ſebnek helyét, a' vérét ereſzſze-ki az óltár ſzélire:

16. A' begyit pedig, és a' tollait veſse az óltár-mellé a' nap-keleti réſzre, a' melly helyre a' hamvat ſzokták tölteni,

17. És ſzegje-meg a' ſzárnyait, és el ne meſſe, ſe kéſſel el ne hasittsa, és égeſſe-meg az óltáron, tüzet tévén a' fák-alá. Éppen-égö és gyönyörüséges illatú áldozat az Urnak.

II. RÉSZ.

Módgya, és rendi az áldozatok bé-mutatásának, tudni-illik az olajos minhának, tömjénnek, kenyereknek, és az elsö ſzülötteknek: a' kiket sóval elegyitsenek; ne pedig kováſzſzal, és mézzel.

A 1. MIDÖN valamelly lélek ajándék áldozatot mutat-bé az Urnak, zſemlye-liſzt légyen az ajándéka. És öntsön arra olajt, és tégyen temjént reá, és vigye az Aáron fiaihoz a' papokhoz:

2. Kiknek egyike vegyen teli marok zſemlye-liſztet és olajt, és mind a' temjént, és tegye emlekezetül az óltárra gyönyörüséges illatra az Urnak:

3. A' mi pedig meg-marad az áldozatból, légyen Aároné és a' fiaié, Szenteknek ſzenti az Ur ajándékiból. *Eccli. 7. d. 34.*

4. Mikor pedig kementzében sült áldozatot mutatſz-bé: zſemlye-liſztből, tndni-illik kováſztalan és olajjal meg-öntött kenyereket, és olajjal meg-kent kováſztalan pogátsákat. B

5. Ha az ajándékod ſerpenyüből léend, olajjal meg-öntött és kováſztalan zſemlye-liſztből,

6. Oſzd-el azt apránként, és önts olajt reá.

7. Ha pedig roſtélyról-való léend az áldozat, haſonló-képpen a' zſemlye-liſzt olajjal öntözteſsék-meg:

8. Mellyet bé-mutatván az Urnak, add a' pap kezébe.

9. Ki midön meg-áldozza azt, vegyen emlekezetül az áldozatban, és gyújtsa-meg az óltáron gyönyörüséges illatra az Urnak. C

10. Valami pedig meg-marad, légyen Aároné, és a' fiaié, Szenteknek ſzenti az Ur ajándékiból.

11. Minden ajándék, melly az Urnak bémutattatik, kováſz-nélkül légyen, és ſemmi kováſz és méz ne égetteſsék az Ur áldozattyában.

12. Azoknak tsak zſengéit, és ajándékit mutaſsátok bé: az óltárra pedig ne tétesſenek gyönyörüséges illatra.

13. Valami áldozatot bé-mutatſz, megſózzad, és el ne vedd az Iſtened ſzövetsége ſavát áldozatodból. Minden áldozatodban sót mutaſs-bé. D *Marc. 9. g. 49.*

14. Ha pedig a' te elsö gabonád ajándékát mutatod bé az Urnak, még zöldellö ſejekből, tüzzel aſzald-meg, és törd-meg liſzt módgyára, és úgy mutaſd-bé zſengéidet az Urnak,

15. Olajt töltvén arra, és temjént tévén reá, mert az Ur áldozattya.

16. Mellyből az ajándék emlekezetire, égeſſe-meg a' pap a' meg-tört liſztnek, és az olajnak réſzét, és éppen a' temjént.

III. RÉSZ.

Mi-képpen kelleſsék a' hálá-adó áldozatokat áldozni, tudni-illik ökröket, juhokat, bárányokat, és ketskéket; azoknak egéſzen a' bájját, és vérét magának kivánnya az Iſten; ez-okáért azoknak az étele meg-tiltatik.

1. HOGY-HA békeséges áldozat léend az ajándéka, és öreg barom-közzül akar bé-mutatni himet vagy nöſtént, makula-nélkül-valót mutaſſon-bé az Ur-előtt. A

2. És tegye kezét az áldozattyának állat-

tya fejére, melly öletteſsék-meg a' bizonyság hajlékának bé-járásánál, és az Aáron fiai a' papok öntsék a' vérét az óltár-környül.

* *Exod.* 24.*b*.19. 3. És a' békeséges áldozatra-való állatból mutaſsák ajándékúl az Urnak, * a' háját, melly bé-fedi az éltetö réſzeit, és valami kövéri vagyon belöl:

4. A' két veséjét a' hájával, melly be-födi a' vékonyat, és a' máj hálóját a' vesétskékkel:

B 5. És gyújtsák-meg azokat az óltáron éppen-égö áldozatúl, tüzet tévén a' fak-alá, az Urnak gyönyörüséges illatú áldozatúl.

6. Ha pedig juhokból léſzen az ö ajándéka, és a' békeséges áldozatra-való állat, akár himet mutaſſon-bé, 's akar nöſtént, makulanélkül légyenek.

7. Ha bárányt mutat-bé az Ur-elött,

8. Tegye a' kezét az áldozatra-való állattyának fejére, melly a' bizonyság hajlékának pitvarában öletteſsék-meg: és az Aáron fiai annak vérét öntsék az óltár-környül.

9. És a' békeséges áldozatra-való állatból mutaſsák áldozatúl az Urnak, a' kövérit és a' farkát egéſzlen

C 10. A' vesékkel, és a' háját, melly bé-födi a' hasát, és az egéſz éltetö réſzeit, és mind a' két vesétskét a' kövérivel, melly a' vékonyánál vagyon, és a' máj hálóját a' vesétskékkel.

11. És égeſse-meg azokat a' pap az óltáron a' tüznek eleségére, és az Ur áldozattyára.

12. Ha ketske léſzen az ö ajándéka, és azt mutattya-bé az Urnak;

D 13. Tegye kezét annak fejére, és öllye-meg azt a' bizonyság hajlékának bé-járásánál: és az Aáron fiai annak vérét öntsék az óltár-körül.

14. És vegyék-el abból az Ur tüzének eleségére a' háját, melly bé-födi a' hasát, és melly bé-födi az egéſz éltetö réſzeit:

16. A' két vesétskét a' hálójával, melly azokon a' vékonyánál vagyon, és a' máj hájat a' vesétskékkel:

16. És égeſse-meg azokat a' pap az óltáron tüznek eleségére, és gyönyörüséges illatra. Minden kövérség az Uré légyen

17. Örökké-való törvénnyel nemzetségtekben, és minden lakó-helyetekben: ſe vért ſe kövérséget tellyeſséggel ne egyetek.

IV. RÉSZ.

A' tudatlanságból eſett vétkekért való áldozatok, tudni-illik, ha a' Pap, Fejedelem, község, vagy valaki vétkezik.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak: A' melly lélek tudatlanságból vétkezik, és az Urnak valamelly parantsolattya-ellen, mellyeket megtiltott, hogy ne légyenek, valamit tselekeſzik:

3. Ha a' pap, a' ki meg-kenettetett, vétkezik, a' népet vétekbe ejtvén, az ö bünéért egy makula-nélkül-való borjút mutaſsonbé az Urnak:

4. És vigye azt a' bizonyság sátora ajtajához az Ur-eleibe, és tegye kezét annak fejére, és öllye-meg azt az Urnak.

5. És merittsen a' borjúnak vérében, bévivén azt a' bizonyság hajlékába.

6. És mikor bé-mártandgya az újat a' vérbe, hintsen azzal hétſzer az Ur-elött a' Szenthelynek ſuporláttya-ellenébe. B

7. És tegyen azon vérböl az Ur kedves illatú füſti óltárának ſzarvaira, melly a' bizonyság hajlékában vagyon. A' meg-maradott vért pedig öntse mind az éppen-égö áldozat óltárának talpára a' hajléknak bé-járásánál.

8. És vegye-el a' bünért a' borjú hájat, mind azt melly bé-födi az éltetö réſzeit, 's mind a' mellyek belöl vannak:

9. A' két vesétskét, és a' hálót melly azokon vagyon a' vékonyánál, és a' máj kövérségét a' vesétskékkel,

10. A' mint el-vétetik a' békeséges áldozatnak borjából: és égeſſe-meg azokat az éppen-égö áldozatnak oltárán: C

11. A' börét pedig, és mind a' húsát, fejével és lábaival, és bélivel, és ganéjával

12. És egyéb teſtével-együtt, vigye-ki a' tábor-kivül tiſzta helyre, a' hová a' hamvat ſzokták tölteni: és gyújtsa-meg azokat a' rakás fán, mellyek a' ki-töltött hamu helyén égetteſſenek-meg.

13. Hogy-ha az egéſz Iſrael ſerege nem tudván, és tudatlanságból tselekeſzi, a' mi az Ur parantsolattya-ellen vagyon,

14. És az-után meg érti bünét, az ö bünéért egy borjút mutaſſon-bé, és hozza azt a' hajlék ajtajához.

15. És tegyék a' népnek vénei kezeket annak fejére az Ur-elött. És meg-ölvén a' borjút az Ur ſzine-elött, D

16. Vigyen-bé a' meg-kenetett pap annak vérében a' bizonyság hajlékába,

17. A' bé-mártott újával hintsen hétſzer a' ſuporlát-ellenébe.

18. És tegyen azon vérben az óltár ſzarvaira, melly az Ur-elött vagyon a' bizonyság hajlékában: a' maradék vért pedig öntse az éppen-égö áldozatok óltárának talpához, melly a' bizonyság hajlékának ajtajánál vagyon.

19. És annak minden kövérit vegye, és égeſſe-meg az óltáron:

20. úgy tselekedvén ezzel a' borjuval-is, a' mint az-elött-is tselekedett: és könyörögvén érettek a' pap, meg-kegyelmez nékik az Ur.

21. Magát pedig a' borjút vigye a' táborkivül, és égeſſe-meg mint az elöbbi borjút: mert a' ſokaság bünéért való.

22. Ha vétkezendik a' fejedelem, és tu- E

datlanságból tselekedendik egyet ja' sok-köz zül, melly az Ur törvényével tiltatik;

23. És az-után meg-érti vétkét, mutassonbé az Urnak áldozatúl egy makula-nélkül-való ketske-bakot.

24. És tegye kezét annak fejére: és mikor meg-öli azt a' helyen, a' hol meg-szokták ölni az éppen-égö áldozatra-valót az Ur-elött, mert bünért-való;

25. Mártsa-bé a' pap az újat a' bünértvaló áldozatnak vérébe, illetvén az éppenégö áldozat óltárának szarvait, és a' többit annak talpára öntvén.

26. A' kövérséget pedig égesse-meg sölötte, a' mint a' békeséges áldozatokban szokott lenni: és könyörögjön érette a' pap, és a' bünéért, és meg-botsáttatik néki.

27. Hogy-ha tudatlanságból bünbe esendik a' föld népe-közzül-való lélek, tselekedvén valamit azok-közzül, mellyek az Ur törvényével tiltatnak, és vétkezik,

28. És meg-ismèri bünét; egy makulanélkül-való ketskét mutasson-bé.

29. És a' bünért-való áldozatnak fejére tegye a' kezét: és öllye-meg azt az éppenégö áldozatnak helyén.

30. És vegyen a' pap a' vérben az újával: és illetvén az éppen-égö áldozat óltárának szarvait, a' többit öntse annak talpára.

31. Minden kövérséget pedig el-vévén, a' mint el-szokott vétetni a' békeséges áldozatokról, égesse-meg az óltáron az Urnak gyönyörüséges illatúl: és könyörögjön érette, és meg-botsáttatik néki.

32. Ha pedig apró barmok-közzül viszen áldozatot a' bünért, tudni-illik egy makulanélkül-való juhot;

33. Tegye kezét annak fejére, és öllye-meg azt a' helyen, a' hol meg-szokták ölni az éppen-égö áldozatokra-való állatokat.

34. És vegyen a' pap az újával annak vérében, és illetvén az éppen égö áldozat óltárának szarvait, a' többit öntse annak talpára.

35. Minden kövérséget-is el-vévén, a' mint el-szokták venni a' kosnak kövérségét, melly meg-ölettetik a' békeséges áldozatra; égesse-meg az óltáron az Urnak jó-illatúl: és könyörögjön érette, és a' bünéért, és megbotsáttatik néki.

V. RÉSZ.

Az igazságnak el-balgatásában való bünért, tisztátalanságért, tudatlanságból esett vétekért, és esküvésért, 's a' szent eszközökkel való gonoszúl élésért való áldozatok.

A 1. Ha a' lélek vétkezik, és az esküvönek szavát hallya, és bizonyság léend hogy vagy maga látta, vagy tudós benne: ha meg nem jelenti, hamisságát viselye.

2. A' melly lélek valami tisztátalant illetend, vagy a' mit a' vad meg-ölt, vagy magától meg-hólt, vagy akár melly egyéb tsúszó-mászót: és el-felejti tisztátalanságát, bünös, és vétkezett:

3. És ha illetendi az embernek valami tisztátalanságát, minden fertöztetés-szerént, mellyel meg-szokott fertezödni, és el-felejtvén meg-érti az-után, vétkessé lött.

4. A' melly lélek esküszik, és mondgya ajakival, hogy vagy gonoszúl tselekeszik valamit, vagy jól, és azt esküvéssel és bészéddel meg-erösíti, és el-felejtvén az-után meg-érti vétkét,

5. Tartson penitentziát a' bünért, B

6. És mutassón-bé az nyáj-közzül egy nöstény bárányt, vagy ketskét, és imádkozzék a' pap érette és a' vétkéért:

7. Ha pedig nem vihet barmot, vigyen F * két gerlitzét, vagy két galamb fiat az Urnak, egyiket a' bünért, és a' másikát éppenégö áldozatra, *Infr. 12. d. 8. Luc. 2. d. 24.

8. És adgya azokat a' papnak: ki az elsöt áldozván a' bünért, tekerje hátra a' fejét a' tollatskáihoz, úgy hogy a' nyakán függjön, és tellyességgel el ne szakadgyon.

9. És hintse-meg annak vérével az óltáróldalát. Valami pedig meg-marad, tsöpögesse annak fondamentomára, mert a' bünért vagyon.

10. A' másikát pedig égesse-meg éppen égö áldozatúl, a' mint szokott lenni: és könyörögjön érette a' pap, és a' bünéért, és meg-botsáttatik néki.

11. Hogy-ha nem vihet az ö keze két gerlitzét, vagy két galamb fiat, vigyen egy éfinek tized része zsemlye-lisztet. Ne tegyen abba olajt, se temjént ne tegyen reá, mert a' bünért vagyon. C

12. És adgya azt a' papnak: ki tele marokkal vévén abban, égesse-meg az óltáron annak emlekezetire, a' ki bé-mutatta,

13. Könyörögvén érette és meg-tisztitván; a' több része pedig övé légyen ajándékúl.

14. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

15. Ha a' lélek által-hágván a' tzeremoniákat, tudatlanságból azokban vétkezik, mellyek az Urnak szenteltettek; vigyen bünéért a' nyájból egy makula-nélkül-való kost, mellyet két sikluson vehetni, a' Szent-helynek mértéke-szerént: D

16. És a' mi kárt tött, fizesse-meg, és ötöd részt tegyen hozzá, a' papnak adván, ki könyörögjön érette áldozván a' kost, és meg-botsáttatik néki.

17. Ha a' lélek tudatlanságból vétkezik, és valamit tselekeszik azok-közzül, mellyek az Ur törvényével tiltatnak, és bünös lévén meg-érti a' maga hamisságát;

18. Vigyen egy makula-nélkül-való kost a' nyájból a' papnak, a' bünnek mértéke és bötsüje-szerént: ki imádkozzék érette, mivelhogy nem tudván tselekedte: és megbotsáttatik néki,

19. Mert tudatlanságból vétkezett az Ur ellen.

VI. RÉSZ.

Tudva, és kész akaratból tselekedett bünért való áldozat, égö áldozat, szüntelen-való tüz: minémü áldozatokat mutasson-bé a' Pap az ö fel-szenteléſe napján, kiválképpen bünért-való áldozatot; kik, és mikor egyenek azokból.

A 1. Szólla az Ur Moyſesnek, mondván:

2. A' melly lélek vétkezik, és meg-vetvén az Urat, el-tagadgya az ö felebarátyának le-tött marháját, melly az ö hivségére bizattatott vólt, vagy erövel kiſatúl valamit, vagy patvarkodik,

Num.5. a.6. 3. Vagy az el veſzett marhát meg-találya, és el-tagadván, annak-fölötte hamiſſan meg-esküſzik, és valami egyebet tselekeſzik a' ſok-közzül, mellyekben ſzoktak vétkezni az emberek;

4. Ha reá bizonyodik a' vétek, meg-adgyon

5. Éppen mindent, a' mit tsalárdsággal akart nyerni, és a' fölött ötöd réſzt az urának a' kinek kárt tött vólt.

6. Az ö bünéért pedig mutaſſon-bé egy makula-nélkül-való koſt a' nyájból, és adgya azt a' papnak, a' bünnek bötsüje és mértékeſzerént:

7. Ki könyörögjön érette az Ur-elött, és meg-botsáttatik néki mind, valamit tselekedvén vétkezett.

8. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

B 9. Parantsold-meg Aáronnak és a' fiainak: Ez az éppen égö áldozatnak törvénye: Égjen az óltáron egéſz éjjel reggelig: a' tüz azon óltárról légyen,

10. Öltözzék a' pap a' köntösbe, és a' gyólts gatyába: és vegye a' hamvat, mellyet az emészö tüz ki-égetett, és az óltármellé tévén,

11. Veſse-le az elöbbi ruháit, és máſokba öltözvén, vigye azt a' tábor-kivül, és igen tiſzta helyen mind egy ſzikráig meg-emésztesſe.

12. A' tüz pedig az óltáron mindenkor égjen, mellyet táplállyon a' pap minden-nap fát rakván reggel alája, és arra tévén az éppen-égö áldozatot, azon felyül gyújtsa-meg a' békeséges áldozatoknak kövérségét.

13. Es a' tüz ſzüntelen-való, melly ſoha el-ne fogyjon az óltáron.

14. Ez törvénye az eledeli és itali áldozatoknak, mellyekkel áldoznak az Aáron fiai az Ur elött, és az óltár-elött.

15. Vegyen a' pap egy marok ſzemlye-liſztet, melly olajjal elegyittetett, és mind a' temjént, melly a' ſzemlye-liſztre tétetett: és égeſse-meg azt az óltáron az Ur gyönyörüséges illattyának emlékezetire:

16. A' több réſzét pedig a' ſzemlye-liſztnek egye-meg Aáron a' fiaival, kováſz nélkül: és a' hajlék pitvarának Szent-helyén egye-meg. C

17. Azért nem kováſzositsatik pedig meg, mert annak réſze az Urnak égettetik. Szenteknek ſzenti léſzen, mint a' bünért és a' vétekért.

18. Az Aáron nemzetségéböl tsak a' férfiak egyenek abban. Örök törvény-ſzerént-való légyen ez a' ti nemzetségtekben az Urnak áldozati-felöl. Minden, a' ki azokat illeti, meg-ſzenteltetik.

19. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

20. Ez az Aáronnak és a' fiainak áldozattya, mellyet áldozniok kell az Urnak az ö meg-kenéſek napján. Egy éfi ſzemlye-liſztnek tized réſzét mutaſsák-bé örök áldozatúl, a' felét reggel, és a' felét eſtve:

21. Melly olajjal elegyitetvén ſerpenyüben meg-ráttaſsék. Áldozza pedig azt melegen az Urnak gyönyörüséges illatúl

22. A' pap, a' ki törvény-ſzerént az attya helyébe áll; és mindeneſtöl meg-égetteſsék az óltáron.

23. Mert a' papoknak minden áldozattyok tüzzel emésztetik-meg, és ſenki nem éſzik abból. D

24. Szólla pedig az Ur Moyſesnek, mondván:

25. Szólly Aáronnak és a' fiainak: Ez a' bünért áldoztatott állatnak törvénye: A' melly helyen bé-mutattatik az éppen-égö áldozat, ott öletteſsék-meg az Ur-elött. Szenteknek ſzenti az.

26. A' pap a' ki bé-mutattya, egye-meg azt a' ſzent helyen a' hajlék pitvarában.

27. Valami annak húsát illetendi, megſzenteltetik. Ha annak vérével a' ruha meghintetik, a' ſzent helyen moſattaſsék-meg.

28. A' föld-edény pedig, mellyben főzettetett, el-töretteſsék. Hogy-ha réz edény léend, meg-vakartaſsék, és meg-moſattaſsék vizzel.

29. Minden papi nemzetségböl-való férfiu egyék annak húsában, mert Szenteknek ſzenti.

30. De az áldozatra való állatot, melly a' bünért ölettetik-meg, * mellynek vére bévitetik a' bizonyság hajlékába a' Szenthelyenvaló meg-tiſztúlásra, megne egyék, hanem tüzzel égeſsék-meg. ** Hebr. 13.b.11. Sup.4. a.5.*

VII. RÉSZ.

Minémü rend-tartáſt kellyen tartani a' bünökért, és a' hálá-adó áldozatoknak áldozattyokban. A' hájnak és vérnek étele megtiltatik.

A 1. Ez a' vétekért-való áldozatnak törvénye, Szenteknek ſzenti:

2. Az-okáért a' hol meg-ölettetik az ép-

pen-égö áldozat, öletteſsék-meg a' bünért-való áldozat-is: annak vére az óltár-körül önteſsék.

3. Áldozzák-meg abból a' farkát, és a' kövérit, melly bé-födi az éltetö réſzeit:

4. A' két vesétskét, és a' köverséget melly a' vékonyánal vagyon, és a' máj hálóját a' vesétskékkel.

5. És égeſse-meg azokat a' pap az óltáron: az Urnak égö áldozattya a' bünért.

6. Minden férfiu a' papi nemböl egyék a' ſzent helyen abból az húsból. Mert Szenteknek ſzenti.

7. A' mint bé-mutattatik a' bünért-való áldozat, úgy a' vétekért-is: mind a' két áldozatnak egy a' törvénye: a' papé légyen, a' ki azt bé-mutattya.

8. A' böre a' papé légyen, a' ki bé-mutattya az éppen-égö áldozatra-való állatot.

9. És minden ſzemlye-liſztnek áldozattya, mellyet kementzében sütnek, és valami rostélyon, vagy ſerpenyüben kéſzittetik, azé a' papé légyen, a' kitöl bé-mutattatik:

B 10. Akár olajjal elegyitettek légyenek, 's akár ſzárazok, az Aáron mindenik fiának egyenlö mérték oſztaſsék.

11. Ez törvénye a' békeséges áldozatnak, melly az Urnak bé-mutattatik.

12. Ha hálá-adásért léſzen az áldozat, kováſztalan olajos kenyereket mutaſſanak-bé, és ollajjal meg-kent kováſztalan béleſeket, és meg-ſött ſzemlye-liſztet, és olajjal meg-hintett lepényeket:

13. Kováſzos kenyereket-is a' hálá-adásnak áldozattyával, melly meg-öletik békeséges áldozatúl:

14. Mellyek-közzül egy, ſzenge-gyanánt mutattatik-bé az Urnak, és légyen a' papé, a' ki az áldozatra-való állatnak vérét ki-önti.

15. Mellynek húsát azon nap egyék-meg, és ſemmi ne maradgyon abban reggelre.

16. Ha fogadásból, vagy ſzabad akaratból viſzen valaki áldozatot, haſonló-képpen azon nap egyék-meg: de ha valami hólnapra meg-marad-is, ſzabad meg-enni:

17. Valami pedig harmad napra marad, tüz emészſze-meg.

18. Ha valaki a' békeséges áldozatnak húsában harmadik napon éſzik, meg vettetik áldozattya, és nem haſznál a' bé-mutatónak: sött inkább valamelly lélek efféle eledellel mágát meg-fertözteti, bünös léſzen a' törvény-ſzegésért.

C 19. A' húſt, melly valami tiſztátalant érend meg ne egyék, hanem meg-égeſsék tüzzel: a' ki tiſzta, egyék abból.

20. Valamelly fertöztetett lélek éſzik a' békeséges áldozatnak húsából, melly az Urnak áldoztatott, el-véſz az ö népe-közzül.

21. És a' melly illeti az embernek vagy baromnak, vagy akár-minek tiſztátalanságát, melly meg-fertöztethet, és éſzik afféle húsból, el-véſz az ö népeiközzül.

22. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

23. Szólly az Iſrael fiainak: A' juhnák, és ökörnek, és ketskének háját meg ne egyétek.

24. A' meg-hólt dögnek, és a' vadtól meg fogatott állatnak kövérsége légyen néktek külömbb-külömbb ſzükségtekre.

25. Ha ki meg-éſzi a' hájat, mellyet az Urnak kell bé-mutatni meg-égetéſre, el-véſz az ö népe-közzül.

26. A' vérét-is ſemmi-némü állatnak étekbe ne vegyétek, ſe madarakból, ſe barmokból.

17. Minden lélek, melly vért éſzik, el-véſz az ö népei-közzül:

28. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

29. Szólly az Iſrael fiainak, mondván: A' ki az Urnak békeséges áldozatot mutat-bé, mutaſson együt más áldozatot-is, az-az, annak eledeli áldozattyát.

30. Tartsa kezeiben az áldozatnak kövérit, és ſzegyét: és midön mind a' kettöt az Urnak bé-mutatván meg-ſzenteli, adgya a' papnak, D

31. Ki meg-égeſſe a' hájat az óltáron, a' ſzegye pedig légyen Aároné, és a' fiaié,

32. A' jobb lapotzkája-is a' békeséges áldozatokból légyen a' papnak elsö ajándékul.

33. A' ki vért 's hájat mutat-bé, az Aáron fiai-közzül, az ö réſzére légyen a' jobb lapotzkája-is.

34. Mert a' fel-emeléſnek ſzegyét, és az el-válaſztáſnak lapotzkáját el-vettem az Iſrael fiairól az ö békeséges áldozattyokból, és Aáron papnak adtam, és a' fiának örök törvénnyel, Iſraelnek minden népétöl.

35. Ez az Aáron és a' fiai meg-kenéſe az Ur tzeremoniáiban, a' melly napon bé-mutatta öket Moyſes, hogy papsággal ſzolgálnának,

36. És a' miket parantsolt az Ur nékik adatni az Iſrael fiaitöl örök ſzer-tartáſſal az ö nemzetségekben.

37. Ez az éppen-égö és a' bünért 's a' vétekért-való áldozatnak és a' meg-ſzenteléſnek, és a' békeséges áldozatoknak törvénye:

38. Mellyet rendelt az Ur Moyſeſnek a' Sinai hegyen, mikor meg-parantsolta az Iſrael fiainak hogy bé-mutatnák az ö áldozattyokat az Urnak a' Sinai puſztájában.

VIII. RÉSZ.

Ááron fiaival együtt a' Papi méltóságra fel-ſzenteltetik. A' ſzent hajlék, a' több hozzá tartozandókkal, a' ſzent kenetekkel meg-kenettetik Moyſeſtöl.

1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván: A

2. Vegyed Aáront a' fiaival, a' ruhájokat, és a' kenetnek olaját, a' bünért-való borjút; két koſt, egy kosárt kováſztalan kenyerekkel:

3. És gyüjtsd-egybe az egész gyüleközetet a' hajlék ajtajához.

4. Ugy tselekedék Moyses a' mint az Ur parantsolta vala.

5. És egybe-gyüjtvén minden sereget a' hajlék ajtaja-eleibe, monda:

6. Ez a' beszéd, mellyet az Ur parantsolt, hogy meg-légyen. És mindgyárást bé-mutatá Aáront és a' fiait. És mikor meg mosta vólna öket,

7. Fel-öltözteté a' fö-papot a' gyólts belsö ruhába, bé-övedzvén ötet az övel, és fel-öltöztetvén ötet a' kék köntösbe, és azonfelül tévé a' vállra-valót,

8. Mellyet meg-szoritván az övel, a' melyelöhöz foglalá, mellyen a' Tudomány és az Igazság vala.

B 9. És a' süveggel bé-födé a' fejét: és azonfelyül a' homloka-eleibe tévé a' szenteléssel meg-szenteltetett arany lánnát, a' mint parantsolta vala néki az Ur.

10. Vévé a' kenet olaját-is, mellyel megkené a' hajlékot minden eszközivel.

11. És mikor meg-szentelvén meg-hintette vólna az óltárt hétszer, meg-kené azt, és minden edényit, a' kádat-is a' talpával meg-szentelé olajjal.

* *Eccli.* 45. c. 18. 12. * Mellyet Aáronnak fejére öntvén, meg kené ötet, és meg-szentelé.

13. Az ö bé-mutatott fiait-is fel-öltözteté gyólts ruhákba, és meg-övedzé övekkel, és a' süvegeket fel-tévé, a' mint parantsolta vala az Ur.

C 14. Bé-mutatá a' borjút-is a' bünért. És mikor annak fejére tették vólna kezeket Aáron, és a' fiai, meg-ölé azt:

15. És a' vérében vévén, és újjat bé-mártván, illeté az óltár szarvait körös-körül: mellyet meg-tisztitván és meg-szentelvén, a' több vért annak fondamentomára önté.

16. A' kövérit pedig, melly az éltetö részein vala, és a' máj hálóját, és a' két vesétskéjét azok hájatskáival meg-égeté az óltáron:

17. A' borjút börével és húsával, és ganéjával, meg-égetvén a' tábor-kivül, a' mint parantsolta vala az Ur.

18. Bé-mutatá a' kost-is éppen-égö áldozatúl: mellynek midön fejére tették vólna kezeket Aáron és a' fiai,

19. Meg-ölé azt, és annak vérét az óltár-körül önté.

20. És magát a' kost darabokra vagdalván, annak fejét, és tagjait, és kövérit megégeté tüzzel,

D 21. Meg-mosván elöbb a' bélit és lábait és az egész kost egyszer-smind meg-égeté az óltáron, mivel-hogy gyönörüséges illatú éppen égö áldozattya vala az Urnak, a' mint parantsolta vala néki.

22. Bé-mutatá a' másik kost-is, a' papok meg-szentelésére: és tévék Aáron és a' fiai kezeket annak fejére.

23. Mellyet mikor meg-ölt vólna Moyses, vévén annak vérében, illeté az Aáron jobb füle szélit, és az ö jobb keze hüvelykét, hasonló-képpen a' lábáét-is.

24. Bé-mutatá az Aáron fiait-is. És midön a' E meg-áldoztatott kosnak vérével illette vólna mindeniknek jobb füle szélit, és jobb keze és lába hüvelykét, a' többit az óltárra önté körös-körül:

25. A' háját pedig, és a' farkát, és mind a' kövérséget melly bé-födi a' bélit, és a' máj hálóját, és a' két veséjét azok kövérivel, és jobb lapotzkájával el-választá.

26. Vévén pedig a' kovásztalan kenyerek kosárából, melly az Ur-elött vala, kovásznélkül-való kenyeret, és olajos béleszt, és pogátsát, tévé a' hájakra, és a' jobb lapotzkára,

27. Adván azokat mindenestül Aáronnak és a' fiainak. Kik midön fel emelték vólna azokat az Ur-elött,

28. Ismég el-vévén kezekből, meg-égeté F az éppen-égö áldozat óltárán, azért hogy meg-szenteléstnek áldozattya vólna az Ur áldozattyának gyönyörüséges illattyára.

29. És maga részére vévé a' meg-szenteléstnek kosából a' szegyet, fel-emelvén azt az Ur-elött, a' mint néki parantsolta vala az Ur.

30. És vévén a' kenetet, és a' vért melly az óltáron vala, hinté Aáronra és a' ruháira, és a' fiaira 's azok ruháira.

31. És mikor meg-szentelte vólna öket az ö ruházattyokban, parantsola nékik, mondván: Fözzétek-meg a' hust a' hajlék ajtaja-elött, és ott egyétek-meg azt. A' meg-szenteléstnek kenyereit-is meg-egyétek, mellyek a' kosárba tétettek, a' mint parantsolta nékem az Ur, mondván: * Aáron és a' fiai egyék meg azokat:

* *Exod.* 29. *s.* 32. *Infr.* 29. *b.* 9.

32. Valami pedig meg-marad a' húsból és kenyerekből, a' tüz emészsze-meg.

33. A' hajlék ajtaján se mennyetek-ki hét nap, a' napig mellyen bé-telik a' ti meg-szenteléstek ideje. Mert hét napig végesztetik-el a' szentelés;

34. A' mint most-is lött, hogy az áldozatnak szer-tartása bé-tellyesednék.

35. Éjjel és nappal a' hajlékban maradgyatok, meg-örizvén az Ur vigyázását, hogy meg ne hallyatok: mert igy parantsoltatott nékem.

36. És mindent meg-tselekedék Aáron és a' fiai, a' mit az Ur Moyses-által szóllott.

IX. RÉSZ.

Aáron Papságra fel-szenteltetvén, elsö áldozatot mutat-bé magáért, és a' népért; és meg-áldgya a' népet: az Istennek ditsösége meg-jelenik, és az Istentöl való tüz meg-emészti az áldozatokat.

A 1. NYÓLTZAD napon pedig, szóllitá Moy-

ſes Aáront és a' fiait, és az Iſrael véneit,
és monda Aáronnak:

* *Exod.* 29.*a.* 1. 2. * Végy a' tsordából egy borjút a' bünért, és egy koſt éppen-égö áldozatra, mind kettöt makula-nélkül, és mutaſd-bé azokat az Ur-elött.

3. És ſzólly az Iſrael fiainak: Vegyetek egy bakot a' bünért, és egy borjút és bárányt, eſztendösöket, és makula-nélkül-valókat, éppen-égö áldozatra,

4. Egy ökröt és koſt a' békeséges áldozatra: és öllyétek-meg azokat az Ur-elött, mindenik áldozatban olajjal meg-egyelitetett zſemlye-liſztet mutatván-bé. Mert ma az Ur meg-jelenik néktek.

B 5. El-hozák azért mind a' miket parantsolt vala Moyſes a' hajlék ajtajához: holott midön az egéſz ſokaság jelen állana,

6. Monda Moyſes: Ez a' beſzéd, mellyet parantsolt az Ur: tselekedjétek-meg, és meg-jelenik néktek az ö ditsösége.

7. És monda Aáronnak: Járülly az óltárhoz, és áldozzál a' bünödért: mutaſs éppen-égö áldozatot bé, és könyörögj magadért és a' népért. És mikor meg ölended a' nép áldozattyát, imádkozzál érette, a' mint parantsolta az Ur.

8. És Aáron mingyárt az óltárhoz járúlván, meg-ölé a' borjút a' maga bünéért:

9. Mellynek vérét hozzája vivék a' fiai: mellybe az újat mártván, illeté az óltár ſzarvait, és a' maradékát annak talpára önté.

10. És a' kövérit 's vesétskéit, és a' máj hálóját, mellyek a' bünért-valók, megégeté az óltáron, a' mintparantsolta vala az Ur Moyſesnek:

11. A' húsát pedig és börét, a' tábor-kivül tüzzel égeté-meg.

C 12. Meg-ölé az éppen-égö áldozatra-való állatot-is: és hozzája vivék a' fiai annak vérét, mellyet az óltár-körül önte.

13. A' darabokra vagdalt áldozatot-is, fejével és minden tagjaival hozzája vivék. Mellyeket mind meg-égete az óltáron tüzzel,

14. Meg-moſván elöbb a' bélit és lábait vizzel.

15. És a' népnek bünéért bé-mutatván meg-ölé a' bakot: és meg-tiſztitván az óltárt,

16. Éppen-égö áldozatot tön,

17. Hozzá adván az áldozatban az eledeli áldozatokat, mellyek együt mutattatnak bé és meg-égeté azokat az óltáron, a' reggeli éppen-égö áldozatnak tzeremoniai-nélkül.

18. Meg ölé az ökröt-is és a' koſt, a' népnek békeséges áldozatit: és hozzája vivék a' fiai a' vért, mellyet körös-körül az óltárrá önte.

D 19. Az ökör kövérit pedig, és a' kos farkát, és a' vesétskéket azok kövérivel, és a' máj hálóját

20. Tévék a' ſzegyekre. És mikor megégtek vólna a' kövérségek az óltáron.

21. Azok ſzegyeit és jobb lapotzkáit elválaſztá Aáron, fel-emelvén az Ur-elött, a' mint parantsolta vala Moyſes.

22. És ki-terjeſztvén kezeit a' népre, meg áldá ötet. És igy el-végezvén a' bünért-való, és az éppen-égö, és a' békeséges áldozatokat, le-ſzálla.

23. Bé-menvén pedig Moyſes és Aáron a' bizonyság hajlékába, és az-után ki-jövén, meg-áldák a' népet. * És meg-jelenék az Ur ditsösége az egéſz ſokaságnak:

* 2. *Machab.* 2. *c.* 11. 24. És imé tüz jövén-ki az Urtúl, megemeſzté az éppen-égö áldozatot, és a' kövérségeket, mellyek az óltáron valának. Mellyet mikor láttak vólna a' ſeregek, ditsérék az Urat, ortzájokra borúlván.

X. RÉSZ.

Nádab, és Ábiu, Ááron fiai, hogy nem a' parantsolat-ſzerént való tüzzel tömjénezték, az égböl le-ſzállott tüztöl meg-emészetnek, és öletnek; a' nép ſirattya öket, a' Papok pedig nem. A' Papoknak meg-tiltatik a' bor, és ſer ital; az áldozatoknak maradéki nékik engedtetnek eledelül.

A 1. És ragadván Nádab, és Abiu az Ááron fiai temjényezöket, * tüzet tönek, és jó-illatot felyül, az Ur-eleibe idegen tüzet vévén: a' mi nékik nem vala parantsolva.

* *Num.* 3.*a.* 4. 6.*g.* 26. 1 *Para.* 24.*a.* 2. 2. És tüz jövén-ki az Urtól, meg-emészté öket, és meg-halának az Ur-elött.

3. És monda Moyſes Ááronnak: Ez a' mit ſzóllott az Ur; Meg-ſzenteltetem azokban, kik hozzám közelgetnek, és az egéſz nép ſzine-elött meg-ditsöittetem. Mellyet halván Ááron, halgata.

4. Szóllitván pedig Moyſes Miſaelt és Eliſafánt, Oſielnek Ááron attya báttyának fiait, monda nékik: Mennyetek-el, és vigyétek-el az atyátok-fiait a' Szent-helynek ſzine-elöl, és vigyétek a' tábor-kivül.

5. És mingyárást el-menvén, ki-vivék öket a' mint feküſznek vala, gyólts ruhákban öltözve, és ki-veték, a' mint nékik parantsolva vala.

B 6. És ſzólla Moyſes Ááronnak, és a' fiainak Eleazárnak, és Itamárnak: A' fejeteket meg ne mezitelenittsétek, és ruháitokat meg ne ſzaggaſsátok, hogy talám meg ne hallyatok, és az egéſz gyüleközetre harag ne gerjedgyen. Az atyátok-fiai, és Iſraelnek minden háza ſiraſsák az égéſt, mellyet az Ur támaſztott:

7. Ti pedig ki ne mennyetek a' hajlék ajtaján, egyéb-ként el-veſztek: mert a' ſzent kenetnek olaja vagyon rajtatok. Kik mindent Moyſes parantsolattya-ſzerént tselekedének.

8. És monda az Ur Ááronnak:

9. Bort, és minden réſzegithetöt ne igyatok, te, és a' fiaid, mikor bé-mentek a' bizonyság hajlékába, hogy meg ne hallyatok:

mert örök parantsolat ez a' ti nemzetségtekben.

10. És hogy tudgyátok meg-válaſztani a' ſzentet a' ſzenteletlentöl, a' meg-ferteztettet a' tiſztától:

11. És tanittsátok az Iſrael fiait minden törvényimre, mellyeket ſzóllott nékik az Ur Moyſes-áltál.

C 12. És ſzólla Moyſes Aáronnak: és a' fiainak Eleazárnak, és Itamárnak, kik meg-maradtak vala: Vegyétek-el az eledeli áldozatot, melly meg-maradott az Ur áldozattyából, és egyétek-meg azt kováſz-nélkül az óltár-mellett, mert Szenteknek ſzenti.

13. Egyétek pedig a' ſzent helyen: a' minektek adatott és a' fiaidnak az Ur áldozatiból, a' mint parantsoltatott nékem.

14. A' bé-mutatott ſzegyetskét-is, és az el-válaſztatott lapotzkát, meg-egyétek igen tiſzta helyen te és a' fiaid, és a' leányid veled. Mert néked és a' magzatidnak tartattak-meg az Iſrael fiainak üdvöſséges aldozatiból:

15. Mivelhogy a' lapotzkát és ſzegyet, és a' kövérségeket, mellyek meg-égettetnek az óltáron, fel-emelték az Ur-elött, és hozzád tartoznak, és a' fiaidhoz örök törvénnyel, a' mint az Ur parantsolta.

* 2. Machab. 2. c. 11. D 16. * Ezen-közben mikor Moyſes a' bakot kereſné, melly a' bünért bé-mutattatott vala, meg-égve találá: és meg-haraguván az Aáron fiai Eleazár, és Itamár-ellen, kik meg-maradtak vala, monda:

17. Miért nem öttétek-meg a' bünért-való áldozatot a' ſzent helyen, melly a' Szenteknek ſzenti, és néktek adatott, hogy hordozzátok a' ſokaság hamiſságát, és könyörögjetek érette az Ur ſzine-elött,

18. Fö-képpen mint-hogy annak vérében nem vitetett-bé a' ſzentbe, és meg-kellett vólna ennetek a' ſzent helyen, a' mint nékem parantsoltatott?

19. Felele Aáron: Ma mutattatott-bé a' bünért-való, és az éppen-égö áldozat az Ur-elött: rajtam pedig, látod, mi történt. Miképpen ehettem-meg azt, a' vagy kedveskedhettem-é az Urnak a' tzeremóniákban keſerves ſzivvel?

20. Mellyet midön hallott vólna Moyſes, jóvá hagyá mentségét.

XI. RÉSZ.

A' tiſzta, és tiſztátalan állatoknak külömbsége: a' tiſztáknak étele meg-engedtetik, 's tiſztátalanoké meg-tiltatik; söt csak az illetés is meg-fertözteti az embert.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek és Aáronnak, mondván: Mondgyátok-meg az Iſrael fiainak:

Deut. 14. a. 3. 2. Ezek az állatok, mellyeket ennetek kell a' földnek minden állati-közzül:

3. Valamellynek haſatt körme vagyon, és kéröt-rág a' barom-közzül, meg-egyétek.

4. Valami pedig kéröt rág, és körme vagyon, de meg nem haſadott, mint a' tevének és egyebeknek, azt meg ne egyétek, és a' tiſztátalanok-közibe ſzámlállyátok.

5. A' tengeri-nyúl, melly kéröt rág, de a' körme meg nem haſadott, tiſztátalan.

6. A' nyúl-is: mert az-is kéröt rág, de nem haſatt a' körme.

7. És a' diſzno; melly noha haſatt-körmü, kéröt nem rág. 2. Mac. 6. d. 18.

8. Ezek húsát ne egyétek, ſe hólt teſteket ne illeſsétek, mert tiſztátalanok néktek. B

9. Ezek a' mellyek vizben teremnek, és ſzabad meg-enni: Valaminek ſzárnya és heja vagyon, akár a' tengerben, akár folyó-vizekben és tavakban, meg-egyétek.

10. Valaminek pedig ſzárnya és heja nintsen azok-közzül, mellyek a' vizekben mozognak és élnek, utálatos

11. És iſzonyatos légyen néktek, azok húsát meg ne egyétek, és hólt teſtöktöl eltávozzatok.

12. Mind a' minek a' vizben ſzárnya és heja nints, ferteztetett légyen.

13. Ezek mellyeket a' madarak-közzül meg nem kell ennetek, és el-kell távoztatnotok: A' ſaſt, és griſet, és a' tengeri-ſaſt,

14. És kányát és keſelyüt az ö neme-ſzerént:

15. És minden holló-nemet az ö haſonlatoſsága-ſzerént,

16. A' ſtrutzot, és éjeli baglyot, és libotzot, és ölyvet az ö neme-ſzerént:

17. A' huhogato baglyot, és buát, és Egyiptziai gólyát,

18. És hattyút, és gödényt, és porſyriót,

19. Gémet, és karadriont az ö neme-ſzerént, és a' büdös-babukot, és denevért. C

20. A' ſzárnyas állatok-közzül valamelly négy lábon jár, utálatos légyen néktek.

21. Valami pedig négy lábon jár, de hátúl hoſzſzabb ſzárai vannak, mellyekkel a' földön ſzökdétsel,

22. Meg-egyétek, a' mint a' tsere-bogár az ö neme-ſzerént, és a' ſzarvas-bogár, és a' kigyóval-vivó bogár, és a' ſáska, mindenik az ö neme-ſzerént.

23. Valaminek pedig a' röpülö állatok-közzül tsak négy lába vagyon, utálatos légyen néktek:

24. És valaki azoknak hólt teſteket illetendi, meg-ferteztetik, és tiſztátalan légyen eſtvéig: D

25. És ha ſzükség léſzen, hogy ezek-közzül valamelly meg-hóltat vigyen, moſſa-meg ruháit, és tiſztátalan légyen nap-nyúgatig.

26. Minden állat mellynek körme vagyon, de meg nem haſadott, ſe kéröt nem rág, tiſztátalan légyen: és a' ki azt illetendi, megferteztetik.

27. Valamelly a' négy lábon-járó állatok-közzül a' tenyerén jár, tiſztátalan légyen: a'

ki illeti azok hólt teſtét, fertezve légyen eſtvéig.

28. És a' ki efféle hólt teſtet hordoz, moſſa-meg ruháit, és tiſztátalan légyen eſtvéig: mert ezek mint tiſztátalanok néktek.

E 29. Ezek-is a' ferteztettek-közzé ſzámláltatnak azok-közzül, mellyek a' földön mozognak, a' menyét és egér és krokodilus, mindenik az ö neme-ſzerént,

30. A' mygale, és kamæleon, és tarkagyék, és gyék, és vakondak:

31. Ezek mind tiſztátalanok. A' ki illetendi ezek hólt teſtét, tiſztátalan légyen eſtvéig:

32. És a' mire eſik valami ezek hólt teste-közzül, meg-ferteztetik, akár fa-edény és ruházat, akár bör és ſzor-ſzak légyen: és valamiben mivelnek; vizbe mártaſſanak, és ferteztetve légyenek eſtvéig, és igy az-után meg-tiſztúlnak.

33. A' föld-edény pedig, mellybe valami ezek-közzül eſik, meg-ferteztetik, és azért el-töretteſsék.

34. Minden eledel, mellyet meg-éſztek, ha viz töltetik-reá, tiſztátalan légyen: és minden nedveſség, mellyet minden-féle edényböl iſznak, tiſztátalan légyen.

F 35. És valami effélé hólt teſtek-közzül eſik arra, tiſztátalan légyen: akár kementzék, akár lábas-fazekak, el-rontaſſanak, és tiſztátalanok légyenek.

36. A' forráſok pedig és a' kútak, és minden viz-gyülés tiſzta léſzen. A' ki azok hólt teſtét illetendi, meg-ferteztetik.

37. Ha veteményre eſik, azt meg nem fertezteti.

38. Ha ki pedig a' vetni-való magot vizzel meg-önti, és az-után hólt teſtektöl megéréntetik, mingyárt meg-ferteztetik.

39. Ha meg-hal az állat, mellyet néktek ſzabad meg-ennetek, a' ki annak holt teſtét illeti, tiſztátalan légyen eſtvéig:

40. És a' ki valamit éſzik vagy hordoz abból; moſſa-meg ruháit, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

41. Minden, a' mi a' földön tsúſz, utálatos légyen, és eledelül ne véteſsék.

G 42. Valami négy lábon hasán jár, és ſok lábai vannak, vagy a' földön vonódik: meg-ne egyétek, mert utálatos.

43. Meg ne ferteztеſsétek lelketeket, és ſemmit azok-közzül ne illeſſetek, hogy tiſztátalanok ne légyetek.

D * 1. Pet. 1. c. 13. 44. Mert én vagyok a' ti Uratok Iſtentek: * ſzentek légyetek, mert én ſzent vagyok. Meg ne ferteztеſsétek lelketeket ſemmi tsúſzó-máſzóval, melly a' földön mozog.

45. Mért én vagyok az Ur, ki Egyiptus földéből ki-hoztalak titeket, hogy néktek Iſtentek lennék. Szentek légyetek, mert én ſzent vagyok.

46. Ez a' törvény a' barmokról, és a' madarakról, és minden élö lélekröl, melly a' vizben mozog, és a' földön tsúſz,

47. Hogy külömbözéſit iſmérjétek a' tiſztának és tiſztátalannak, és tudgyátok: mit kelleſsék meg-ennetek, és mit meg-vetnetek.

XII. RÉSZ.

A' gyermek-ſzülö aſzſzonynak tiſztátalanſága, és meg-tiſztúlásának módgya, 's akkor-béli ajándéki.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mongyad nékik: * Az aſzſzony-állat, ha magot fogadván férfiat ſzül, tiſztátalan légyen hét napig, a' havi betegség el-válaſztásának napjai-ſzerént. * Luc. 2. c. 22. Joan. 7. c. 12. * Luc. 2. c. 21.

3. * És nyóltzad napon a' gyermetske környül-metélteſsék:

B 4. Ö pedig harmintz-három napig maradgyon az ö tiſztúláſa vérében. Semmi ſzenteltet ne illeſsen, ſe bé ne mennyen a' Szenthelyre, mig bé nem telnek az ö tiſztúláſa napjai.

5. Ha pedig leányzót ſzülend, tiſztátalan légyen két hétig, a' havi vér folyásának rendi-ſzerént, és hatvan-hat napig maradgyon az ö tiſztúláſa vérében.

C 6. És mikor bé-telnek az ö tiſztúláſa napjai, a' fiáért, a' vagy leányáért, vigyen egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra, és egy galamb fiat vagy gerlitzét a' bünért, a' bizonyság hajlékának ajtajához, és adgya a' papnak,

D 7. Ki bé-mutattya azokat az Ur-elött, és imádkozik érette, és igy tiſztúl-meg az ö vére folyásából. Ez a' fiú vagy leányzó ſzülönek törvénye.

8. Hogy-ha az ö keze nem találand, és nem vihet bárányt; vigyen * két gerlitzét, vagy két galamb fiat, egyet az éppen-égö áldozatra, és a' máſikat a' bünért. És imádkozzék érette a' pap, és úgy meg-tiſztúl. * Sup. 5. c. 11. Luc. 2. d. 24.

XIII. RÉSZ.

A' bél-poklоſságnak meg-iſméréſe az embereken, vagy ruházaton, a' Papokra bizattatik, mit kellyen véghez vinni a' bél-poklоſoknak.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, és Aáronnak, mondván:

2. A' melly ember börén és húſán külömbſzin vagy fakadék, vagy mint valami fénylö, az-az, poklоſságnak tsapáſa támadand; vigyék Aáron paphoz, vagy valamellyikéhez a' fiai-közzül.

3. Ki mikor meg-láttya a' poklоſságot a' börön, és feir ſzinre változott ſzörit, és a' poklоſságnak ſzinét alatsonyabbnak a' több bör nél és húſnál; poklоſságnak tsapáſa az, és tetſzéſe-ſzerént válaſztaſsék-el

4. Ha pedig fénylö feirség léſzen a' börön, és nem alatsonyabb a' több húſnál, és a' ſzöri elöbbenyi ſzinü, rekeſzſze-bé ötet a' pap heted napig,

5. És nézze-meg heted napon: és ha a' poklosság tovább nem nevekedik, és meg nem haladgya a' börön az elöbbi határokat, iſmég rekeſzſze-bé ötet más hét napig.

6. És heted napon ſzemléllye-meg: ha homályosb léend a' poklosság, és nem nevekedik a' börön, tiſztittsa-meg ötet, mert ſenyedék: és az ember moſſa-meg ruháit, és tiſzta léſzen.

B 7. Hogy-ha, minek-utánna a' paptól meg-nézetett, és meg-tiſztittatván, iſmég nevekedik a' poklosság; vitetteſsék hozzája,

8. És tiſztátalannak itélteſsék.

9. A' poklosság tsapáſa ha az emberen léſzen, vitetteſsék a' paphoz,

10. És nézze-meg ötet. És ha feir ſzin léſzen a' börön, és a' ſzörnek ſzinét meg-változtattya, és az eleven húſa-is ki-tettſzik:

11. Igen régi és a' börbe hatott poklosságnak itélteſsék. Tiſztátalannak itéllye azért ötet a' pap, és bé ne rekeſzſze, mert nyilván-való az ö tiſztátalansága.

12. Ha pedig meg-újúl a' folyó poklosság a' börön, és bé födi az egéſz bört fejétöl-fogva lábáig, valamit a' ſzem láthat;

13. Szemléllye-meg ötet a' pap, és itéllye igen tiſzta poklosságban lenni: azért hogy mindeneſtöl feirré vált, és az-okáért az ember tiſzta léſzen.

14. Mikor pedig az eleven hús ki-tettſzik rajta,

15. Akkor a' pap itéleti-ſzerént tiſztátalan légyen, és a' tiſztátalanok-közzé ſzámláltaſsék. Mert az eleven hús ha poklossággal meg-hintetik, tiſztátalan.

C 16. Hogy-ha iſmég feirré változik, és az egéſz embert el-födi,

17. Szemléllye-meg ötet a' pap, és tiſztának itéllye.

18. A' hús pedig és a' bör, mellyen fekély lött, és meg-gyógyúlt,

19. És a' fekély helyén feir ſeb-hely láttatik, vagy verhenyös; vitetteſsék az ember a' paphoz:

20. Ki midön láttya a' poklaſság helyét alatsombnak a' több húſnál, és hogy a' ſzör feirré változott, tiſztátalannak itéllye ötet:

21. Mert a' poklosság tsapáſa költ a' fekélyen. Hogy ha a' ſzör elöbbi-ſzinü, és a' ſeb-hely homályos, és a' mellette-való húsnál nem alatsomb, rekeſzſze-bé ötet heted napig.

22. És ha nevekedik, poklosnak itéllye ötet:

23. Ha pedig helyén marad, fekélynek ſeb-helye, és az ember tiſzta léſzen.

24. De a' húſnak és börnek, mellyet a' tüz meg éget, és meg-gyógyúlván feir vagy verhenyös ſeb-helye léſzen;

25. Szemléllye-meg azt a' pap, és imé feirré vált, és annak helye a' több börnél alatsomb: tiſztátalannak itélye ötet, mert poklosságnak tsapáſa költ a' ſeb-helyen.

D 26. Hogy-ha a' ſzör ſzine meg nem változott, és a' tsapás nem alatsomb a' több húſnál, és a' poklosságnak ſzine homályos léſzen; rekeſzſze-bé ötet heted napig,

27. És heted napon nézze-meg: ha nevekedik a' börön a' poklosság, tiſztátalannak itéllye ötet.

28. Ha pedig helyén marad a' homályos feirség, égéſnek tsapáſa az, és az-okáért meg-tiſztittaſsék, mert égéſnek ſeb-helye.

29. A' melly férfiúnak vagy aſzſzonynak, fején vagy ſzakállában poklosság ered, nézze-meg öket a' pap.

30. És ha alatsomb léſzen a' hely a' több húſnál, és a' haja ſárga, és ſzokás-kivül vékonyb; tiſztátalanoknak itéllye öket, mert fönek és ſzakállnak poklosſága az.

31. Ha pedig láttya a' var-helyét egyarányúnak a' mellette-való húſſal, és a' hajat feketének: rekeſzſze-bé ötet hét nap:

E 32. És heted napon ſzemlélye-meg. Ha nem nevekedik a' var, és a' haj önnön ſzinü, és a' tsapás helye a' több húſſal egy-arányú:

33. Borotválljak-meg az embert a' var-helye-kivül, és rekeſzſzék-bé más hét napig.

34. Ha heted napon láttatik a' tsapás helyén maradni, és nem alatsomb a' több húsnál; tiſztittsa-meg ötet, és meg-moſván ruháit tiſzta légyen.

35. Ha pedig a' meg-tiſztúlás-után iſmég nevekedik a' var a' börön,

36. Ne viſgállya többé ha a' haj ſárga-ſzinre változott-é, mert nyilván tiſztátalan.

37. Ha pedig a' var meg-áll, és a' haj fekete léſzen, tudgya az embert meg-gyógyúltnak lenni, és bizváſt tiſztának mondgya ötet.

38. A' melly férfiúnak, vagy aſzſzonynak börén feirség láttatik,

39. Szemléllye-meg öket a' pap. Ha eſzébe veſzi, hogy homályos feirség fénylik a' börön, tudgya hogy nem poklosság, hanem feir-ſzinü var, és az ember tiſzta.

40. A' melly férfiúnak fejéröl a' haja el-húll, kopaſz az, és tiſzta:

41. És ha a' homlokáról húll-el a' haja, az elöl-kopaſz, és tiſzta.

F 42. Ha pedig a' kopaſzságon vagy az elöl-való kopaſzúláſon, feir vagy verhenyös ſzin támad,

43. És azt meg-láttya a' pap; kétség-nélkül poklosságnak itéllye azt, melly a' kopaſzságon eredett.

44. Valaki azért poklosſággal meg-fertéztetett, és el-válaſztatott a' pap tetſzéſeſzerént,

45. Ki-fejtetett ruházattya légyen, mezitelen feje, a' ſzáját ruhájával bé-födözze, ferteztetetnek és tiſztátalannak kiáltsa magát.

46. Mind addig mig poklos és tiſztátalan, egyedül lakjék a' tábor-kivül.

47. A' melly gyapju vagy len-ruha poklosságos léſzen

48. A' mellyék-fonalán és bél-fonalán, vagy pedig bör, vagy a' mi bórböl tsinált-tatott,

49. Ha feir vagy verhenyös motsok léſzen, poklosságnak itélteſsék, és mutattaſsék-meg a' papnak.

50. Ki meg-nézvén rekeſzſze-bé hét nap:

51. És heted napon iſmég meg-nézvén ha eſzébe veſzi hogy nevekedett, állandó poklosság az: tiſztátalannak itéllye a' ruházatot, és mindent a' min találtatik:

52. És az-okáért tüzzel égettesſék-meg.

53. Ha láttya hogy nem nevekedett,

54. Parantsollyon, és moſsák-meg azt a' min a' poklosság vagyon, és rekeſzſze-bé azt más hét napig.

G 55. És ha láttya hogy az ö elöbbi ſzine meg nem tért, noha a' poklosság nem nevekedett, tiſztátalannak itéllye, és tüzzel megégeſse, mivel a' poklosság el-fogta a' ruhát külsö ſzinében, vagy mindeneſtöl.

56. Ha pedig homályosb léſzen a' poklosság helye, minek-utánna meg-moſattatott a' ruházat, ſzakaſzſza-el azt, és az éptöl válaſzſza-el.

57. Hogy-ha tovább tettſzik-meg a' helyeken, mellyek az-elött makula-nélkül vóltak, futosó és tsavargó poklosság az: tuzzel kell meg-égetni.

58. Ha meg-ſzünik, moſsa-meg vizzel azt, a' mi ép, máſzodſzor, és tiſzta léſzen.

59. Ez a' gyapju és len-ruha, a' mellyék-fonal és bél-fonal, és minden börböl-való házi eſzköz poklosságának törvénye, mi módon kelleſsék tiſztának vagy tiſztátalannak itélni.

XIV. RÉSZ.

Az embernek, háznak, és ruházatnak a' poklosságtól meg tiſztuláſa, 's azért való áldozat. A' poklos háznak meg-iſméréſe, és tiſztuláſa.

A * *Mar.8. a.1. Mar.1. d.40. Luc.5. c.12.* 1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván,

2. Ez a' poklosnak ſzer-tartáſa: midön meg-kell tiſztúlni: Viteſsék a' paphoz:

3. Ki a' táborból ki menvén, mikor a' poklosságot meg-tiſztúlva találllya,

4. Parantsollya annak, a' ki meg-tiſztittatik, hogy két eleven verebet mutaſſon-bé magáért, mellyeket ſzabad meg-enni, és tzedrusfát, és karmazſin ſelymet és isópot.

5. És parantsollya-meg, hogy az egyik verebet meg-öllyék föld edényben eleven vizeken:

6. A' máſikat pedig elevenen a' tzédrusfával, és karmazſin ſelyemmel és isóppal mártsa a' meg-öletett veréb vérébe,

7. Mellyel hintse-meg a' meg-tiſztúlandót, hétſzer, hogy törvény-ſzerént tiſztúllyon-meg: és botsáſſa-el az eleven verebet, hogy a' mezöre röpülyön.

8. És minek-utánna meg-moſſa az ember a' ruháit, borotválya-el teſtének minden ſzörit, és mosódgyék-meg vizben: és meg-tiſztúlván mennyen a' táborba, de úgy hogy az ö sátora-kivül maradgyon hét nap,

9. És heted napon borotválya-el fejének B hajat, és ſzakállát s ſzömöldökét, és az egéſz teſte ſzörit. És iſmég meg-moſván ruháit és teſtét,

10. Nyóltzad napon vegyen makula-nélkül-való két bárányt, és eſztendös makula-nélkül-való juhot, és három tized zſemlye-liſztet áldozatra, melly olajjal légyen egyelitve, és külön egy meſzſzel olajt.

11. És midön az embert-tiſztitó pap, ötet, és mind ezeket az Ur-eleibe állattya a' bizonyság hajléka ajtajánál,

12. Vegye a' bárányt, és mutaſſa-bé azt a' vétekért, és a' meſzſzel olajt. És fel-mutatván az Ur-elött mind azokat,

13. Öllyemeg a' bárányt, a' hol meg-ſzokott öletni a' bünért-való és az éppen-égö áldozat, az az, a' ſzent helyen. Mert mint a' bünért, úgy a' vétekért-való áldozat-is a' paphoz tartozik: Szenteknek ſzenti az.

14. És vévén a' pap az áldozat véréböl, melly a' vétekért ölettetett, tegye a' meg-tiſztuló embernek jobb füle ſzélire, és a' jobb keze 's lába hüvelykire,

15. És a' meſzſzel olajból töltsön a' bal kezébe,

16. És mártsa-belé a' jobb újat, és hintse-el az Ur-elött hétſzer.

17. A' mi pedig Meg-marad az olajból a' C bal kezében, töltse a' meg-tiſztúló embernek jobb füle ſzélire, és a' jobb keze 's lába hüvelykire, és a' vérre melly ki-ontatott a' vétekért,

18. És a' fejére.

19. És könyörögjön érette az Ur-elött, és tégyen áldozatot a' bünért. Akkoron öllye-meg az éppen-égö áldozatot,

20. És tegye azt az óltárra az ö eledeli áldozatival, és az ember törvény-ſzerént meg-tiſztúl.

21. Hogy-ha ſzegény, és nem találhattya az ö keze a' meg-mondott dolgokat, a' vétekért vegyen egy bárányt áldozatra, hogy könyörögjön érette a' pap, és tized réſz olajjal meg-egyelitett zſemlye-liſztet az eledeli áldozatra, és egy meſzſzel olajt,

22. És két gerlitzét vagy két galamb fiat, *Sup. 5. c.11. 12.d.8. Luc.2. d.24.* mellynek egyike légyen a' bünért; és a' máſika éppen-égö áldozatra: D

23. És vigye-fel azokat az ö meg-tiſztúlásának nyóltzadik napján a' papnak, a' bizonyság hajléka ajtajához az Ur-eleibe.

24. Ki-vévén a' vétekért-való bárányt és a' meſzſzel olajt, emellye-fel együtt:

25. És meg-ölvén a' bárányt, annak véréböl tégyen a' meg-tiſztúlónak jobb füle ſzélire, és a' jobb keze 's lába hüvelykire:

26. Az olaj részét pedig töltse a' bal kezébe,

27. Mellybe az ö jobb keze újját mártván, hintse-el az Ur-előtt hétszer:

28. És illesse a' meg-tisztulónak jobb füle szélit, és a' jobb keze 's lába hüvelykit, a' vér helyén, melly ki-ontatott a' vétekért:

29. A' több részét pedig az olajnak, melly a' bal kezében vagyon, öntse a' meg-tisztultnak fejére, hogy meg-engesztellye érette az Urat:

30. És a' gerlitzét vagy a' galamb fiat mutassa-bé,

31. Egyikét a' vétekért, és a' másikat éppen-égö áldozatra az ö eledeli áldozatival.

32. Ez a' poklosnak áldozattya, a' ki mindennek szerét nem teheti az ö meg-tisztulására.

33. És szólla az Ur Moysesnek és Aáronnak, mondván:

E 34. Midön bé-mentek Kánaán-földére, mellyet néktek örökségül adok, ha a' poklosság tsapása a' házakban lészen,

35. Mennyen-el a' kié a' ház, hirt tévén a' papnak, és mondgya: Mint-ha a' poklosságnak tsapását látnám házamban lenni.

36. Ama' pedig meg-parantsollya, hogy ki-vigyenek mindent a' házból, minek-elötte abba mennyen, és lássa ha poklos-é, hogy meg ne fertezteſsenek mind a' mik a' házban vannak. És mennyen-bé az-után, hogy megnézze a' ház poklosságát:

37. És mikor lát annak falain halaványvagy veres rút vápátskákat, és alatsonbakat a' több külsö szinnél,

38. Mennyen-ki a' ház ajtaján, és mingyárt bé-tegye azt hét napig.

39. És meg-térvén heted napon, nézzemeg azt. Ha nevekedve találllya a' poklosságot,

F 40. Parantsollya-meg, hogy ki-törjék a' köveket mellyeken a' poklosság vagyon, és hánnyák azokat a' váras-kivül tisztátalan helyre:

41. Magát pedig a' házat meg-vakarják belöl körös-körül, és a' le-vakart port hintsék a' váras-kivül tisztátalan helyre,

42. És más köveket helyhezteſsenek a' kivetettekért, és más sárral tapaszszák-meg a' házat.

43. Ha pedig minek-utánna ki-törettek a' kövek, és a' por le-vakartatott, és más földel tapasztatott-meg,

44. Bé-menvén a' pap láttya, hogy megtért a' poklosság, és a' falok makulákkal vannak hintve, álhatatos poklosság az, és tisztátalan a' ház:

45. Mellyet mingyárt el-rontsanak, és annak köveit és fait, és minden porát vessék a' váras-kivül tisztátalan helyre.

46. A' ki a' házba mégyen, midön zárva vagyon, tisztátalan légyen estvéig:

47. És a' ki abban hál, és észik valamit, mossa-meg ruháit.

48. Hogy-ha bé-menvén a' pap, láttya G hogy a' poklosság nem nevekedett a' házban, minek-utánna újonnan meg-tapasztották, tisztittsa-meg azt épsége meg-lévén:

49. És annak meg-tisztulására végyen két verebet, és tzédrus-fat, és karmazsin selymet és isópot:

50. És meg-ölvén egyik verebet föld edényben eleven vizeken,

51. Vegye a' tzédrus-fat, és az isópot, és a' karmazsin selymet, és az eleven verebet, és mártsa mind a' meg-öletett veréb vérébe, és az eleven vizekbe, és hintse-meg a' házat hétszer,

52. És tisztittsa-meg azt mind a' veréb vérével 's mind az eleven vizekkel, és az eleven verébbel, és a' tzédrus-faval és isóppal és a' karmazsin selyemmel.

53. És midön el eresztí a' verebet, hogy szabadon röpüllyön a' mezöre, imádkozzék a' házért, és törvény-szerént meg-tisztittatik.

54. Ez a' törvény minden poklosságról és tsapásról,

55. A' ruhák és házak poklosságáról,

56. A' seb-helyröl és fakadékokról, a' fénylö varról, és a' szineknek külömbb-külömbb-féle nemekre-való változásáról,

57. Hogy tudhassák, melly idöben légyen valami tiszta, vágy tisztátalan.

XV. RÉSZ.

A' férfiúnak magva folyása, és az aszszonynak hold-szerént-való folyása, tisztátalansága, és azoknak meg-tisztulása.

1. És szólla az Ur Moysesnek és Aáronnak, mondván: A

2. Szóllyatok az Israel fiainak, és mondgyátok nékik: A' melly férfiu mag-folyást szenved, tisztátalan légyen.

3. És akkor itéltetik e' nyavalyát szenvedni, midön szüntelen húsához ragad, és megalusik az undok nedvesség.

4. Minden ágy, a' mellyen hál, tisztátalan légyen, és valahová ül.

5. Ha valamelly ember illeti az ágyát, mossa-meg ruháit: ö-is meg-mosódván vizzel, tisztátalan légyen estvéig.

6. Ha oda ül a' hol amaz ült, az-is megmossa ruháit: és vizzel meg-mosódván, tisztátalan légyen estvéig.

7. A' ki annak testét illeti, mossa-meg ruháit: ö-is meg-mosódván vizzel, tisztátalan légyen estvéig.

8. Ha efféle ember arra pökik, a' ki tiszta, mossa-meg ruháit: és meg-mosódván vizzel, tisztátalan légyen estvéig.

9. A' nyereg a' mellyen ül, tisztátalan légyen: B

10. És valami lészen az-alatt, a' ki magfolyást szenved, tisztátalan légyen estvéig. A' ki ezek-közzül valamit hordoz, mossa meg

ruháit: ö-is meg-mosódván vizzel, tisztátalan légyen estvéig.

11. Valakit meg-érént az illyen, kezeit előbb meg nem mosván, mossa-meg ruháit: és vizzel meg-mosódván, tisztátalan légyen estvéig.

12. A' melly föld-edényt illet, el-töressék: a' fa-edény pedig meg-mosattassék vizzel.

13. Ha meg-gyógyúl, a' ki efféle nyavalyát szenved, számlállyon hét napot meg-tisztúlása-után, és meg-mosván ruháit és egész testét eleven vizben, tiszta lészen.

14. Nyóltzad napon pedig vegyen két gerlitzét, vagy két galamb fiat, és jöjjön az Ur szine-eleibe a' bizonyság hajléka ajtajához és adgya azokat a' papnak:

15. Ki egyikét áldozza a' bünért, és a' másikat éppen-égö áldozatúl: és könyörögjön érette az Ur-előtt, hogy meg-tisztúllyon magva-folyásából.

16. A' melly férfiúból el-mégyen a' közösülés magva, mossa-meg vizzel egész testét: és tisztátalan légyen estvéig.

17. A' ruhát és a' bört, melly rajta lészen, mossa-meg vizzel, és tisztátalan légyen estvéig.

18. Az aszszony, a' kivel közösül, mosattassék-meg vizzel, és tisztátalan légyen estvéig.

19. A' melly aszszony a' hó-járásával vérfolyást szenved, hét nap választassék-el.

20. Valaki illeti ötet, tisztátalan légyen estvéig:

21. És a' min hál vagy ül az el-választásának napjain, meg-ferteztetik.

22. A' ki annak ágyát illeti, mossa-meg ruháit: és ö vizbe meg-mosódván, tisztátalan légyen estvéig.

23. Minden edényt, mellyen az ült, valaki illet, mossa-meg ruháit: ö-is vizzel meg-mosódván, tisztátalan légyen estvéig.

24. Ha férfi közösül véle a' havi vér idején, tisztátalan légyen hét napig: és minden ágy, a' mellyen hál, meg-ferteztetik.

25. A' melly aszszony sok napig szenved vér-folyást nem a' havi időben, vagy a' ki a' havi vér-után meg nem szünik a' folyástól, valamig e' nyavalyát szenvedi, tisztátalan légyen, mint-ha a' havi-folyás idejében vólna.

26. Minden ágy, a' mellyen hál, és az edény, a' mellyen ül, ferteztetett légyen.

27. Valaki azokat illeti, mossa-meg ruháit: ö-is vizzel meg-mosódván, tisztátalan légyen estvéig.

28. Ha meg-áll a' vér, és meg-szünik folyni, számlállyon hét napot tisztúlása után:

29. És nyóltzad nap mutassón-bé magáért a' papnak két gerlitzét, vagy két galamb fiat a' bizonyság hajléka ajtajánál:

30. Ki az egyikét áldozza a' bünért. És a' másikat éppen-égö áldozatúl, és könyörögjön érette az Ur-előtt, és a' tisztátalanságának folyásáért.

31. Tanittsátok azért az Israel fiait, hogy óják magokat a' tisztátalanságtól, és meg ne hallyanak undokságokban, mikor meg-ferteztetik az ö-közöttök-való hajlékomat.

32. Ez annak törvénye, a' ki mag-folyást szenved, és a' ki meg-ferteztetik közösüléssel,

33. És a' ki havi időben el-választatik, vagy a' kitül szüntelen vér foly, és a' melly férfiu azzal hál.

XVI. RÉSZ.

Mikor és mi-képpen kellessék a' Papnak az Isten hajlékába bé-menni, a' szent hajlékot, és óltárt meg-tisztitani, minden esztendönként a' tisztúlásnak ünnepét ülleni.

1. És szólla az Ur Moysesnek az * Aáron két fiainak halála-után, midön az idegen tüzet bé-vivén meg-öletének: A

2. és parantsollya néki, mondván: Szólly a' bátyádnak Aáronnak, hogy * ne mennyen minden időben a' Szent-helybe, melly a' suporláton-belöl vagyon a' kegyelem tábla-előtt, melly bé-födi a' szekrényt, hogy meg ne hallyon (mert felyhöben jelenem meg a' felelö-helyen)

3. Hanem-ha előbb ezeket tselekeszi: Egy borjút áldozzon a' bünért, és egy kost éppen-égö áldozatúl.

4. Gyólts ruhába öltözzék, gyólts gatyával födgye-bé szemérmét: övedzék gyólts övel, gyólts süveget tegyen fejére: mert ezek szent öltözetek, mind ezekbe öltözzékfel, minek-utánna meg-mossa magát.

5. És vegyen az Israel fiainak egész sokaságától két bakot a' bünért, és egy kost éppen-égö áldozatra. B

6. És midön bé-mutattya a' borjút, és imádkozik magáért és házáért,

7. Állassa a' két bakot az Ur-eleibe a' bizonyság hajléka ajtajához:

8. És sorsot vessen mind a' kettöre, egygyet az Urért, és mást a' ki-botsátandó bakért:

9. A' mellyre az Ur sórsa esik, áldozza-meg azt a' bünért:

10. A' mellyre pedig a' ki-botsátandó baké esik, állassa azt elevenen az Ur-eleibe, hogy könyörögjön azon, és botsássa a' pusztába.

11. Ezeket rend-szerént véghez vivén, vegye a' borjút, és könyörögvén magáért 's házáért, öllye-meg azt:

12. És vegye a' temjényezöt, mellyet töltsön-meg az óltár szenével, és kezével meritvén az egyelitett jó illatú füstölö szerszámban, a' suporláton-belöl mennyen a' Szenthelyre:

13. Hogy a' tüzre tévén a' fü-szerszámokat, azok füsti és párája bé-födgye a' felelöhelyt, melly a' bizonyság fölött vagyon, és meg ne hallyon. C

14. Vegyen a' borjú vérében-is, és hintsen újával hétszer a' kegyelem tábla-ellenébe nap-kelet-felé.

15. És midőn meg-öli a' bakot a' nép bünéért, vigye a' vérét a' suporláton-belöl, a' mint meg-parantsoltatott a' borjú véréről, hogy hintse a' felelö-hely-ellenébe,

D 16. És tisztittsa-meg a' Szent-helyet az Israel fiainak tisztátalanságitól, és az törvényszegésektöl, és minden bünöktöl. E' szertartás-szerént tselekedgyék a' bizonyság hajlékával, melly helyheztetett közöttök az ö lakó-helyek undokságinak közepette.

* *Luc.* 1. *a.* 20. 17. * Egy ember se légyen a' hajlékban, mikor a' fö-pap a' Szent-helybe megyen, hogy könyörögjön magáért 's házáért, Israelnek egész gyüleközetiért, mig ki-jö.

18. Mikor pedig ki-jö az óltárhoz, melly az Ur-elött vagyon, imádkozzék magáért, és vévén a' borju és bak vérét, öntse annak szarvaira körös-körül:

19. És hintvén újával hétszer, tisztittsa és szentellye-meg azt az Israel fiainak tisztátalanságitól.

20. Minek-utánna meg tisztittya a' Szent helyet és a' hajlékot, és az óltárt, akkor mutassa-bé az eleven bakot:

21. És mind a' két kezét annak fejére tévén, vallya-meg az Israel fiainak minden hamisságokat, és minden vétkeket 's bünöket: mellyekkel annak fejét átkozván, küldgyeki el-rendeltetett embertöl, a' pusztába.

E 22. És midön el-viszi a' bak minden hamisságokat a' puszta földre, és el-botsáttatik a' pusztában;

23. Térjen-meg Aáron a' bizonyság hajlékába, és le-tévén a' ruhákat, mellyekbe azelött fel-öltözött vala, mikor a' Szent-helybe ment, és ott hagyván,

24. Mossa-meg testét a' Szent helyen, és öltözzék az ö ruháiba. És minek-utánna kimenvén bé-mutattya a' maga és a' nép éppen-égö áldozattyát, könyörögjön mind magáért 's mind a' népért:

25. És a' bünökért bé-mutatott kövérséget égesse-meg az óltáron.

26. A' ki pedig el-eresztí a' ki-botsáttatott bakot, mossa-meg ruháit 's testét vizzel, és úgy mennyen a' táborba.

F 27. A' borjút pedig 's a' bakot, mellyek a' bünért áldoztattak vala, és mellyeknek vérek a' Szent-helybe vitetett, hogy a' megtisztulás bé-tellyesednék, vigyék a' táborkivül, * és égessék-meg tüzzel azoknak mind bőrét, 's mind húsát és ganéját:

* *Heb.* 13. *b.* 11. 28. És a' ki azokat meg-égeti, mossa-meg ruháit 's testét vizzel, és úgy mennyen a' táborba.

* *Infr.* 23. *d.* 27. 29. És ez légyen néktek örök törvénytek. * A' hetedik hólnapban, a' hónak tizedik napján, sanyargassátok lelketeket, és semmi dolgot ne tegyetek, akár lakos, akár jövevény, a' ki közöttetek lakik.

G 30. E' napon légyen tisztulástok, és minden büneitekböl-való meg-tisztulástok: az Ur-elött meg-tisztullyatok.

31. Mert nyugodalomnak szombattya ez, és sanyargassátok lelketeket örök szertartással.

32. Az a' pap tisztittson-meg pedig, a' ki meg-kenetett, és a' kinek kezei meg-szenteltettenek, hogy papságban szolgállyon az attyáért: és öltözzék gyólts ruhába és szent öltözetekbe,

33. És tisztittsa-meg a' Szent-helyet, és a' bizonyság hajlékát és az óltárt, a' papokat-is, és az egész népet.

34. És ez néktek örök törvénytek légyen, hogy imádkozzatok az Israel fiaiért, és minden ö bünökért esztendöben egyszer. Ugy tselekedék azért, a' mint az Ur parantsolta vala Moysesnek.

XVII. RÉSZ.

Meg-parantsoltatik, hogy tsak az egy élö Istennek, és nem az ördögnek áldozzanak, 's nem-is másutt, hanem a' szent hajlék ajtajánál. Meg-tiltatik a' vérnek, és meghólt állatnak étele.

1. És szólla az Ur Moysesnek, mondván: A

2. Szólly Aáronnak és a' fiainak, és mind az Israel fiainak, mondván nékik: Ez a' beszéd mellyet parantsolt az Ur mondván:

3. Minden ember az Israel házából, ha ökröt ölend, vagy juhot, vagy ketskét a' táborban, vagy a' táboron-kivül,

4. És nem hozza az Ur áldozattyát a' hajlék ajtajához, vérben légyen bünös: mintha vért ontott vólna, úgy veszszen-el az ö népe-közzül.

5. Az-okáért a' paphoz kell vinni az Israel fiainak az ö áldozattyokat, mellyeket a' mezön ölnek-meg, hogy az Urnak szenteltessenek a' bizonyság hajléka ajtajánál, és áldozzák azokat békeséges áldozatúl az Urnak.

6. És öntse a' pap a' vért az Ur óltárára a' bizonyság hajléka ajtajánál, és égesse-meg B a' kövérit gyönyörüséges illatra az Urnak:

7. És semmi-képpen többé ne áldozzák az ö állattyokat az ördögöknek, kikkel paráználkodtak. Örök törvény légyen ez nékik és az utánnok-valóknak.

8. És mondgyad nékik: Az Israel házabéli ember, és a' jövevény ki köztetek lakik, ha éppen-égö vagy más-féle áldozatot mutat-bé,

9. És a' bizonyság hajléka ajtajához nem hozza azt, hogy az Urnak bé-mutattassék: el-vész a' népe-közzül.

10. Minden ember az Israel házából, és C a' jövevény ki közöttök lakik, ha vért észik, meg-keményitem ortzámat annak lelke-ellen, és el-veszetem azt a' népe-közzül,

11. Mert a' testnek lelke a' vérben vagyon:

és én azt néktek adtam, hogy az óltáron azzal tisztittsátok lelketeket, és a' vér a' lélek tisztúlására légyen.

12. Azért mondottam az Israel fiainak: Egy lélek se egyék közzületek vért, se a' jövevények közzül, kik közöttetek laknak.

D 13. Valamelly ember az Israel fiai és a' jövevények-közzül, kik köztetek laknak, ha vadászászsal, vagy madarászászsal, vadat vagy madarat fog, mellyet szabad meg-enni, öntseki annak vérét, és födgye-bé azt földel.

* Gen. 9.a.4. Sap.7. c.26. 14. Mert * minden testnek lelke a' vérben vagyon: azért mondottam az Israel fiainak: Semmi testnek vérét meg ne egyétek, mert a' testnek lelke a' vérben vagyon: és valaki azt meg-észi, el-vész.

15. A' melly lélek hóltat, vagy vadtól fogottat észik, akár a' lakosok' akár a' jövevények-közzül, mossa-meg ruháit és magát vizzel, és tisztátalan légyen estvéig: és illyen rend-tartással tisztúl-meg.

16. Hogy-ha meg nem mossa ruháit és testét, maga hamisságát viselye.

XVIII. RÉSZ.

A' házasság hány izen légyen szabad, vagy nem szabad. A' bujaságnak külömbb-külömbb-féle részei elé-számláltatnak, és megtiltatnak, és a' nemzetekkel, és Kananeusokkal való közösülés.

A 1. Szólla az Ur Moysesnek, mondván:

2. Szólly az Israel fiainak, és mongyad nékik: Én ti Uratok Istentek:

3. Egyiptus-földe szokása-szerént; mellyben laktatok, ne tselekedgyetek: és Kánaán tartománynak szokása-szerént, mellyre én béviszlek titeket, ne tselekedgyetek, se az ö törvényekbe ne járjatok.

4. Tselekedgyétek-meg itéletimet, és parantsolatimat tartsátok-meg, és azokban járjatok, én ti Uratok Istentek.

* Rom. 10.a.5. Ezech. 20.b.11. Gal.3. b.12. 5. * Örizzétek-meg törvényimet és itéletimet, mellyeket meg-tselekedvén az ember, él azokban. Én az Ur.

6. Senki ne járúllyon a' vér-szerént való rokonához, hogy fel-födözze annak szemérmét. Én az Ur.

7. Az atyád szemérmét és anyád szemérmét fel ne födözzed: te anyád; fel ne födözzed szemérmét.

8. Az atyád felesége szemérmét fel ne födözzed: mert az atyád szemérme.

B 9. Atyádtól vagy anyádtól-való húgodnak, ki ott-hon vagy kivül született, szemérmét fel ne födözd.

10. A' fiad leányának, vagy leányodtól-való unokádnak szemérmét fel ne födözd, mert te szemérmed.

11. Az atyád felesége leányának, mellyet az atyádnak szült, és te húgod, szemérmét fel ne födözd.

12. Az atyád húgának szemérmét fel ne födözd, mert az atyád teste.

13. Az anyád öttsének szemérmét fel ne födözd, azért hogy az anyád teste.

14. Az atyád báttya szemérmét fel ne födözzed, se ne járúly feleségéhez, ki néked ángyod.

15. A' menyed szemérmét fel ne födözzed, mert a' fiad felesége, és fel ne födözd gyalázattyát.

16. A' bátyád felesége szemérmét fel ne födözzed: mert a' bátyád szemérme.

17. A' feleséged és a' leánya szemérmét C fel ne födözzed. Az ö fia leányát, és a' leánya leányát ne vegyed, hogy gyalázattyát fel-födözzed: mert azok ö teste; és az illyen közösülés, vér-rontás,

18. A' feleséged öttsét ne vegyed melléje ágyasúl; se fel ne födözd az ö szemérmét, mig amaz él.

19. Az aszszonyhoz, melly havi nyavalyát szenved, ne járúlly, se fel ne födözd rútságát.

20. Felebarátod feleségével ne közösülly, se a' mag egyelétésével meg ne fertezteséd.

* Infr. 20.a.2. 21. * A' magodból ne adgy, hogy a' Mólok bálványnak áldoztassék, se meg ne fertezteséd az Istened nevét. Én az Ur.

22. Férfiúval ne közösülly aszszonyi közösüléssel, mert utálatosság.

D * Inf.20. c.16. 23. Semmi barommal ne közösülly, se meg ne fertezteséd azzal. * Az aszszony-állat ne feküdgyék a' barom-alá, se ne közösüllyön azzal: mert iszonyú bün.

24. Se meg ne fertezödgyetek mind ezekben, mellyekben meg-fertezödtek minden nemzetségek, kiket én ki-üzök szinetekelöl,

25. És mellyekkel meg-ferteztetett a' föld: kinek büneit én meg-látogatom, hogy kiokádgya az ö lakóit.

26. Örizzétek-meg törvényimet, és itéletimet, és ne tselekedgyetek semmit ez utálatosságok-közzül, se a' lakos se a' jövevény ki köztetek lakik.

27. Mert mind ez utálatosságokat tselekedték a' földlakói, kik elöttetek vóltak, és meg-ferteztették azt.

28. Meg-lássátok azért hogy hasonlóképpen titeket-is ki ne okádgyon, ha hasonlókat tselekeszték, a' mint ki-okádta a' nemzetséget, a' melly elöttetek vólt.

29. Minden lélek, a' ki ez utálatosságok-közzül valamit tselekeszik, el-vész az ö népe-közzül.

30. Örizzétek-meg parantsolatimat: Ne tselekedgyétek, a' miket tselekedtek azok, kik elöttetek vóltak, és meg ne fertezödgyetek azokban. Én ti Uratok Istentek.

XIX. RÉSZ.

Külömbb-külömbb-féle törvények adatnak, mind az emberi társaságra: 's mind a' tzeremoniákra.

A 1. Szólla az Ur Moyſesnek, mondván:
2. Szólly az Iſrael fiai minden gyüleközetinek, és mondgyad nékik: * Szentek legyetek, mert én ſzent vagyok, ti Uratok Iſtentek.
* 1. *Pet.* 1. *c.* 16. *Sup.* 11. *g.* 44.
3. Ki-ki féllye az attyát, és annyát. Az én ſzombatimat meg-örizzétek. Én ti Uratok Iſtentek.
4. Ne térjetek a' bálványokhoz, ſe öntött iſteneket ne tsinállyatok magatoknak. Én ti Uratok Iſtentek.
5. Ha békeſséges áldozatot áldoztok az Urnak, hogy meg-engeſzteltetſsék,
6. Azon nap, mellyen meg-áldoztatik, és máſod nap, egyétek-meg azt: valami pedig meg-marad harmad napra, tüzzel égeſsétek-meg.
7. A' ki két nap-után éſzik abban, ſzentſségtelen léſzen, és iſtentelenſségben vétkes:
8. És az ö hamiſságát viſellye, mert az
B Urnak ſzentét meg-ferteztette, és el-véſz az a' lélek az ö népe-közzül.
9. Mikor meg-aratod a' földet veteményét, ne nyirjed ſzintén a' föld ſzinéig: ſe az el-maradott gabona fejeket fel ne ſzedgyed.
Inf. 23. *d.* 22.
10. Se a' ſzölödben az el-húllott gerezdeket és ſzemeket fel ne ſzedd, hanem a' ſzegényeknek és jövevényeknek hadgyad felſzedni. En ti Uratok Iſtentek.
C 11. Ne lopjatok. Ne hazudgyatok, ſe ſenki meg ne tsallya felebarátty át.
12. * Ne esküdgyél hamiſsan az én nevemre, ſe meg ne ferteztesd Iſtened nevét. Én az Ur:
* *Exod.* 20. *b* 7.
13. * Patvart ne tselekedgyél felebarátodon, ſe erőſzakkal el ne nyomjad ötet. * Béreſed munkája reggelig nálad ne maradgyon.
* *Eccli.* 10. *a.* 6. * *Deut.* 24. *c.* 14. *Tob.* 4. *c.* 15.
14. Ne átkozzad a' ſiketet, ſe ne tégy akadékot a' vak-eleibe: hanem féllyed a' te Uradat Iſtenedet, mert én vagyok az Ur.
15. Ne tselekedgyél hamiſságot, ſe hamiſſan ne itélly * Ne nézzed a' ſzegénynek ſzemélyét, ſe ne tiſztellyed a' hatalmaſnak ſzinét. Igazán itélly felebarátodnak.
* *Deut.* 1. *c.* 17. & 16. *d.* 19.
16. Ne légy ragalmazó, ſe ſuttogó a' népközött. Ne álly felebarátod vére-ellen. Én az Ur.
17. * Ne gyülöllyed az atyádfiát ſzivedben, hanem nyilván meg-fedd ötet, hogy ne légyen bünöd miatta.
* *Joa.* 2. *b.* 11. & 3. *c.* 15. *Eccli.* 19. *b.* 13. * *Luc,* 17. *a.* 3. * *Mat.* 5. *g.* 44. 22. *d.* 40. *Rom.* 13. *c.* 9.
18. * Ne kereſs boſzſzú-álláſt, ſe meg ne emlekezzél a' polgár-társaid boſzſzúságáról. * Szereſsed barátodat mint magadat. Én az Ur.
19. Az én törvényimet meg-örizzétek. Barmodat ne közösülteſd más-nemü oktalan állatokkal. Szántó-földedbe ne veſs külömbbféle magot. Két feléből ſzött ruhába ne öltözzél.
D 20. Ha a' férfi aſzſzonnyal hál a' mag közösülésével, ki ha ſzinte férjnek adható leány vólna-is, de mindaz-által váltsággal meg nem váltatott, ſem ſzabadsággal meg nem ajándékoztatott: veretteſsenek-meg mind ketten, és meg ne hallyanak, mert nem vólt ſzabados.
E 21. Az ö vétkéért pedig vigyen az Urnak a' bizonyság hajléka ajtajához egy koſt:
22. És imádkozzék érette a' pap, és az ö bünéért az Ur-elött, és meg-engeſzteltetik néki, és büne meg-botsáttatik.
23. Mikor bé-mentek a' földre, és abban gyümölts-termö fákat plántáltok, vegyétekle azoknak elsö jövéſit: a' melly gyümöltsöt hoznak, tiſztátalanok léſznek néktek, és ne egyetek azokban.
24. Negyed eſztendöben pedig azoknak minden gyümöltse ſzenteltetſsék az Ur ditséretire.
25. Ötödik eſztendöben pedig egyétekmeg gyümöltsét, egybe-gyüjtvén a' gyümöltsöt mellyet teremnek. Én ti Uratok Istentek.
26. Ne egyetek véreſt. Ne jövendöllyetek madárból: ſe az álomra ſzámot ne tartsatok.
27. Se kerekdéden ne nyirjétek hajatokat: ſe a' ſzakált ne borotváljátok.
F 28. És a' halottért meg ne metéllyétek testeteket, ſe valami jeleket vagy béllyegeket ne tsinállyatok magatokon. Én az Ur.
29. Leányodat paráznaſágra ne adgyad, hogy meg ne ferteztetſsék a' föld, és bé ne tellyék vétekkel.
30. Az én ſzombatimat meg-örizzétek, és a' Szent-helyemet féllyétek. Én az Ur.
31. Ne térjetek a' nézökhöz, ſe a' jövendö-mondóktól valamit ne tudakozzatok, hogy meg-fertezödgyetek ö-általok. Én ti Uratok Iſtentek.
32. Az öſz fö-elött fel-kelly, és tiſztellyed a' vénnek ſzemélyét: és féllyed a' te Uradat Iſtenedet. én vagyok az Ur.
G 33. * Ha jövevény lakik földeteken, és köztetek kéſik, ne hánnyátok ſzemére:
* *Exod.* 21. *c.* 21.
34. Ha nem légyen köztetek mint a' lakos, és ſzereſsétek ötet mint magatokat: mert ti-is jövevények vóltatok Egyiptus-földén. Én ti Uratok Iſtentek.
35. Ne tselekedgyetek valami hamiſsat az itéletben, ſingben, fontban, mértékben.
36. Igaz mérték, és igaz font légyen: igaz köböl, és igaz meſzſzel. Én ti Uratok Iſtentek, ki Egyiptus-földéből ki-hoztalak titeket.
37. Örizzétek-meg minden parantsolatimat, és minden itéletimet, és tselekedgyétek-meg azokat. Én az Ur.

XX. RÉSZ.

Halállal haljanak-meg, a' kik a' nézökhöz, és varáslókhoz folyamodnak; a' kik az attyokat, 's annyokat szidalmazzák; a' kik a' törvény-ellen fajtalankodnak.

A

1. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:
2. Ezeket mongyad az Iſrael fiainak: A' melly ember az Iſrael fiai és a' jövevényekközzül, kik Iſraelben laknak, * ád az ö magvából a' Mólok bálványnak, halállal haljonmeg: a' föld népe kövezze-meg ötet.

* Sup. 18. c. 21.

3. Én-is ellene forditom ortzámat, és kivágom ötet a' népe-közzül, azért hogy a' magvából adott Móloknak, és meg-fertezteſſe az én Szent-helyemet, és meg-gyalázta ſzent nevemet.
4. Hogy-ha a' föld népe reſtelvén, és mint-ha kevéſre bötsülvén parantsolatomat, el-botsáttya az embert, a' ki magvából adott Móloknak, és meg nem akarja azt ölni:
5. Az ember-ellen forditom ortzámat, és rokonsága-ellen, és ki-vágom mind ötet, 's mind a' kik egyet értettek véle, hogy paráználkodnék Mólokkal, az ö népe-közzül.
6. A' melly lélek a' nézökhöz és a' jövendö-mondókhoz mégyen, és paráználkodik azokkal, ellene forditom ortzámat, és ki-ölöm ötet az ö népe-közzül.

* 1. Pet. 1. c. 15.

B

7. * Szenteltеſſetek-meg, és légyetek ſzentek. Mert én vagyok ti Uratok Iſtentek.
8. Örizzétek-meg parantsolatimat, és tselekedgyétek-meg azokat: Én az Ur, ki megſzentellek titeket.

* Exod. 21. c. 16. Mat. 15. a. 4. Mar. 7. b. 10.

9. * A' ki meg-átkozza az attyát, vagy annyát, halállal hallyon-meg: attyát 's annyát átkozta, a' vére légyen rajta.

* Joan. 8. a. 5. Deut 22. d. 22.

10. * Ha valaki paráználkodik más feleségével, és házaſság-töréſt tselekeſzik felebaráttya feleségével, halállal hallyanak-meg a' házaſság-törö férfiu és aſzſzony.
11. A' ki a' moſtoha annyával hál, és felfödözi az attya gyalázattyát, halállal hallyanak-meg mind ketten: a' vérek légyen rajtok.
12. Ha ki a' menyével hál, mind a' kettö meg-hallyon, mert nagy vétket tselekedtek: a' vérek légyen rajtok.
13. A ki férfiuval hál aſzſzonyi közösüléſſel, mind a' kettö nagy bünt tselekedett, halállal hallyanak-meg: légyen rajtok a' vérek.

C

14. A' ki feleségül véſzi a' leányzót, és a' fölött az annyát, nagy bünt tselekedett: elevenen égjen-meg azokkal, és ne maradgyon illy nagy vétek közöttetek.
15. A' ki barommal közösül, halállal hallyon-meg: a' barmot-is meg-öllyétek.

* Sup. 18 d. 13.

16. A' melly aſzſzony akár-mi barom-alá fekſzik, együtt azzal meg-öletteſſék: a' vérek légyen rajtok.
17. A' ki el-véſzi húgát, az ö attya vagy annya leányát, és láttya ſzemérmét, és amazis nézi a' báttya gyalázattyát; éktelen dolgot tselekedtek: meg-öletteſſenek az ö népek-

elött, azért hogy az ö ſzemérmeket egymásnak fel födözték, és hordozzák az ö hamisságokat.
18. A' ki közösül havi-folyáſos aſzſzonyal, és fel-födözi annak ſzemérmét, és amaz meg-mutattya vére folyását, ki-öletteſſenek mind ketten az ö népek-közzül.

D

19. Az anyád öttsének, és az atyád hugának ſzemérmét fel ne födözzed: a' ki azt tselekeſzi, az ö teſte gyalázattyát födözteſſel, hordozzák mind ketten az ö hamiſságokat.
20. A' ki közösül az ö attya vagy annya báttyának feleségével, és fel-födözi rokonsága gyalázattyát, hordozzák mind ketten bünöket: magzatok-nélkül hallyanak-meg.
21. A' ki az ö báttya feleségét véſzi, tilalmas dolgot tselekeſzik, a' báttya ſzemérmét fel-födözte: magzatok-nélkül légyenek.
22. Örizzétek-meg törvényimet, és itéletimet, és tselekedgyétek-meg azokat: hogy titeket-is ki ne okádgyon a' föld, mellybe menendök és lakozandók vattok.
23. Ne járjatok a' nemzetségek törvényin, mellyeket én ki-üzök elöttetek. Mert mind ezeket tselekedték, és meg-útáltam öket.

E

24. Néktek pedig ſzóllok: Birjátok azoknak földét, mellyet néktek adok örökségül, a' téjjel és mézzel-folyó földet. Én ti Uratok Iſtentek, ki titeket ki-válaſztottalak egyéb népek-közzül.
25. Válaſzſzátok-el azért ti-is a' tiſzta barmot a' tiſztátalantól, és a' tiſzta madarat a' tiſztátalantól: hogy meg ne ferteztеſſétek lelketeket a' barommal, és madarakkal, és mindenekkel a' mik a' földön mozognak, és mellyeket ferteztetteknek mutattam néktek.

* 1. Pet. 1. c. 15.

26. * Szentek légyetek nékem, mert én az Ur ſzent vagyok, és el-válaſztottalak titeket a' több népektöl, hogy enyimek lennétek.

* Deut. 10. b. 10. 1. Reg. 28. b. 7.

27. * A' melly férfiúban, vagy aſzſzonyban, varázsló vagy jövendölö lélek léſzen, halállal hallyanak-meg. Meg-kövezzék öket: a' vérek légyen rajtok.

XXI. RÉSZ.

Kiknek a' temetéſekre ſzabad légyen a' Papoknak menni, és mi-némü feleséget vegyenek: kik légyenek alkalmatlanok a' Papságra.

A

1. És monda az Ur Moyſeſnek: Szólly a' papoknak az Aáron fiainak, és mondgyad nékik: Meg ne fertezödgyék a' pap az ö polgári halottaival,
2. Hanem csak a' vér-ſzerént-való attyafiaival, és rokonival, az-az, az attyával, és annyával, és fiával, és leányával, és öttsével,
3. És ſzüz húgával ki férjhez nem ment:
4. De még az ö népe fejedelmével ſe fertezödgyék-meg.

Sup. 19. f. 27. Ezech. 44. f. 20.

5. Ne borotválljyák-meg fejöket se szakállokat, se testöken metéléseket ne tegyenek.

6. Szentek légyenek az ö Isténeknek, és meg ne fertezteſsék az ö nevét: mert az Urnak jó-illattyát, és az ö Istenek kenyerit áldozzák, és azért szentek légyenek.

Sup. 19. f. 29.

7. Kurvát és alá-való bordélyit ne vegyenek feleségül, se azt a' ki férjétöl meg-vettetett: mert meg-szenteltettenek az ö Isténeknek,

B

8. És a' ki-tött kenyereket mutattyák-bé. Légyenek tehát szentek, mert én-is szent vagyok, az Ur, a' ki meg-szentelem öket.

9. Ha a' pap leánya paráznaságban találtatik, és meg-fertezteti az attya nevét, tüzzel égetteſsék-meg.

10. A' papi-fejedelem, az-az, az ö attya-fiai-között leg-föbb pap, kinek fejére öntetett a' kenetnek olaja, és kinek kezei a' papságra meg-szenteltettenek, és fel-öltöztetett a' szent ruhákba, fejét fel ne födözze, ruháit meg ne szaggaſsa:

11. És semmi halothoz tellyeſséggel béne mennyen. Még az attyával-is és annyával meg ne fertezödgyék.

C

12. Ki se mennyen a' szent helyböl, hogy meg ne fertezteſse az Ur Szent-helyét, mert az ö Istene szent kenetének olaja vagyon rajta. Én az Ur.

13. Szüzet vegyen feleségül:

Eze. 44. f. 22.

14. Özvegyet pedig és meg-vetettet, és undokot, és kurvát ne vegyen, hanem leányzót az ö népe-közzül:

15. Hogy ne egyelittse az ö neme ágát a' nemzetsége köz-népével: mert én az Ur ki meg-szentelem ötet.

16. És szólla az Ur Moyſesnek, mondván:

17. Szólly Aáronnak: A' te magod tselédéböl-való ember, kiben makula léſzen, ne mutaſson kenyereket bé az ö Istenének,

18. Se ne járúllyon az ö szolgálattyához: ha vak léſzen, ha sánta, ha kitsiny, vagy nagy, vagy horgas-orrú,

19. Ha törött-lábú vagy kezü,

20. Ha görbe-hátú, ha tsipás-szemü, ha halyog léſzen szemén, ha szüntelen-való fenyedék vagy sömör léſzen testén, vagy a' ki meg-szakadt.

D

21. Valakiben makula léſzen az Aáron pap magvából, ne mennyen az Urnak áldozni, sem az ö Istenének kenyereket bé-mutatni:

22. Mindaz-által egyék a' kenyerekböl, mellyek bé-mutattatnak a' Szent-helyen,

23. De úgy, hogy a' suporláton-belöl ne mennyen, se ne járúllyon az óltárhoz, mert makulája vagyon, és nem kell meg-fertezteti az én Szent-helyemet. Én az Ur, ki meg-szentelem öket.

24. Meg-monda azért Moyſes Aáronnak, és a' fiainak, és az egéſz Israelnek, mindeneket, a' mik néki meg-valának parantsolva.

XXII. RÉSZ.

Az áldozatokból kik ne egyenek; minémü makuláktól légyenek tiſztáik az áldozatok, és minémü állatokat kellyen áldozniok.

1. SZÓLLA még-is az Ur Moyſesnek, A mondván:

2. Szólly Aáronnak és a' fiainak, hogy óják magokat az Israel fiai szenteltettitöl, és meg ne fertezteſsék a' nékem szenteltetteknek nevét, mellyeket ök bé-mutatnak. Én az Ur.

3. Mond-meg nékik, és az utánnok-valóknak: Valamelly ember a' ti nemzetségtekböl azokhoz járúl, mellyek meg-szenteltettek, és a' miket az Urnak bé-mutattak az Israel fiai, a' kiben tiſztátalanság vagyon, el-véſz az Ur-elött. Én vagyok az Ur.

4. Az Aáron magvából-való ember, a' ki poklos léſzen, vagy mag-folyáſt szenved, ne egyék azokban mellyeket nékem szenteltek, mig nem meg-gyógyúl. A' ki halottmiatt tiſztátalant illet, és a' kiböl mint közösüléſnek magva foly,

5. És a' ki tsuſzó-máſzót illet, és akár-mi tiſztátalant, mellynek illetéſe otsmány;

6. Tiſztátalan légyen eſtvéig, és ne egyék azokból mellyeket meg-szenteltek: de ha meg-moſsa testét vizzel,

7. És a' nap el-nyugſzik, akkor meg-tiſztúlván egyék a' meg-szenteltekböl, mert ö eledele.

8. * Hóltat és vadtól meg-fogottat ne egyenek, se meg ne ferteztetteſsenek azokkal. Én vagyok az Ur.

* Sup. 17. d. 15. Eze. 44. g. 31. Deut. 14. c. 21.

B

9. Meg-örizzék parantsolatimat, hogy bün alá ne vetteſsenek, és meg ne hallyanak a' Szent-helyen, midön azt meg-ferteztetik. Én az Ur, ki meg-szentelem öket.

10. Senki idegen ne egyék a' szenteltekben, a' pap zſellyére és béreſe ne egyenek azokból.

11. A' kit pedig a' pap véſzen, és a' ki házánál született szolga, ezek egyenek azokból.

12. Ha a' pap leánya a' nép-közzül valakihez férjhez mégyen: a' meg-szenteltekben, és az elsö zſengékben ne egyék.

13. Ha pedig özvegy, vagy meg-vettetett, és magzatok-nélkül viſzſzatér az attya házához: a' mint leány-koraban szokott vala, táplálttaſsék az attya eledelivel. Egy idegennek se légyen hatalma abból enni.

14. A' ki a' szenteltekben tudatlanságból éſzik, adgyon ötöd réſzt a' hoz a' mit megött, és adgya a' papnak a' Szent-helyre.

15. És meg ne fertezteſsék az Israel fiainak meg-szenteltit, mellyeket az Urnak bémutatnak:

C

16. Hogy ne-talám hordozzák az ö vétkek hamiſságát, midön a' meg-szenteltekben éſznek. Én az Ur, ki meg-szentelem öket.

17. És szólla az Ur Moyſesnek, mondván:

18. Szólly Aáronnak és a' fiainak, és az

Iſrael minden fiainak, és mondgyad nékik: Az Iſrael házából, és a' jövevények-közzül való ember, kik nálatok laknak, a' ki bé-mutattya áldozattyát, vagy fogadáſit bé-tellyesitvén, vagy ſzabad akarattyából áldozván, valamit az Urnak éppen-égö áldozatúl viſzen,

19. Hogy ti-általatok bé-mutattaſsék, makula-nélkül-való him légyen az ökrök, és juhok, és ketskék-közzül:

20. Ha makulája léſzen, ne áldozzátok, kedves ſem léſzen.

21. * A' melly ember békeséges áldozatot mutat-bé az Urnak, akár fogadáſát bé-tellyesitvén, akár ſzabad-akarattyából áldozván, mind az ökrök, 's mind a' juhokközzül, makula-nélkül-valót mutaſson-bé, hogy kedves légyen: ſemmi makula abban ne légyen.

22. Ha vak, ha bénna, ha ſeb-helyes, ha fakadékos, vagy rühes, vagy sömörös léſzen; ne mutaſsátok bé azokat az Urnak, ſe ne égeſsetek azokból az Ur óltárán.

23. A' füle és farka-vágott ökröt és juhot, ſzabad-akaratod-ſzerént bé-mutathatod, de fogadás azokkal be nem tellyeſedhetik.

24. Semmi-némü állatot, melly vagy megrontatott, vagy meg-töretett, vagy kimetſzetett és ki-vonatott golyóbiſu, az Urnak bé ne muſaſsatok, és a' ti földeteken azt ſemmi-képpen ne tselekedgyétek.

25. Az idegennek kezéből ne mutaſsatok kenyereket bé a' ti Iſtenteknek, ſe egyebet-is ha mit akarna adni: mert mindene roſzſz, és fertelmes: el ne vegyétek azt.

26. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

27. Az ökör, juh, és ketske mikor ellettnek, hét napig légyenek az annyok tölgyén: nyóltzad nap pedig, és az-után az Urnak bé-mutathattyák.

28. Se tehén, ſe juh, meg ne áldoztaſsanak egy napon a' fajzáſokkal.

29. Ha hál-adásért áldoztok az Urnak, hogy engeſztelhetö leheſsen,

30. Azon nap meg-egyétek azt, ne maradgyon ſemmi reggelig más napra. Én az Ur.

31. Örizzétek-meg parantsolatimat, és tselekedgyétek-meg azokat. Én az Ur.

32. Ne fertezteſsétek-meg az én ſzent nevemet, hogy meg-ſzenteltetteſsem az Iſrael fiai-között. Én az Ur, ki meg-ſzentellek titeket,

33. És ki-hoztalak Egyiptus-földéből, hogy ti Iſtentek lennék. Én az Ur.

XXIII. RÉSZ.

Az ünnepeknek meg-ſzenteléſe, úgy-mint Szombatnak, Húſvétnak, Elsöségnek, beteknek, aratáſnak, trombitáknak, tiſztuláſnak, hajléknak; és mi-módon kelleſsék ezeket meg ülleni.

1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mongyad nékik: Ezek az Ur innepi, mellyeket ſzenteknek hijatok.

3. Hat nap tegyetek dolgot: a' hetedik nap, mivelhogy ſzombatnak nyugodalma, ſzentnek hivattaſsék. Semmi dolgot azon ne tegyetek: az Ur ſzombattya az minden lakó-helyetekben.

4. Ezek azért az Ur ſzent innepi, mellyeket meg-kell illenetek az ö idejekben.

5. * Az elsö hólnapban, a' hónak tizennegyedik napján eſtve, az Ur Fáſéja:

6. És tizen-ötödik napján e' hónak, a' kovaſztalanok innepe vagyon az Urnak. Hét nap egyetek kovaſztalant.

7. Az elsö nap légyen néktek igen nagy, és ſzent innep: ſemmi ſzolgai dolgot azon ne tegyetek:

8. Hanem áldozatot áldozzatok tüzzel az Urnak hét napig. A' hetedik nap pedig nagyobb és ſzentebb légyen: és ſemmi ſzolgai munkát ne tegyetek azon.

9. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

10. Szólly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: Mikor bé-mentek a' földre, mellyet én néktek adok, és meg-arattyátok a' veteményt, vigyétek a' gabona fejek kévéit, a' ti aratáſtok ſzengéjét, a' papoknak:

11. Ki fel-emeli a' kévét az Ur-elöt, hogy kedves légyen érettetek, a' Szombatnak máſodik napján, és meg-ſzenteli azt.

12. És azon nap, mellyen a' kéve megſzenteltetik, öllyetek egy makula-nélkül-való eſztendös bárányt az Urnak éppen-égö áldozatúl.

13. Eledeli áldozatok-is mutattaſsanak-bé azzal, két tized-réſz olajjal egyelittetett ſzemlye-liſzt az Ur áldozattyára, és gyönyörüséges illatra: a' bornak áldozattya-is, egy hinnek negyed réſze.

14. Kenyeret, és lepényt, és pépet ne egyetek a' veteményből, a' napig mellyen bemutattok abból a' ti Iſtenteknek. Örök parantsolat ez a' ti nemzetségtekben, és minden lakó-helyetekben.

15. * Számlállyatok azért Szombat máſod napjától, mellyen a' ſzengének kévéit bemutattátok, hét egéſz hetet,

16. A' hetedik hét bé-tellyeſedésének máſodik napjáig, az az, ötven napot: és igy mutaſsatok új áldozatot bé az Urnak

17. Minden lakó-helyetekből, a' ſzengéből-való két kenyeret, két tized kováſzos ſzemlye-liſztből, mellyeket süſsetek-meg az Urnak elsö ſzengéjül.

18. És áldozzatok a' kenyerekkel makula-nélkül-való eſztendös hét bárányt, és egy borjút a' tsordából, és két koſt, és légyenek ezek éppen-égö áldozatúl az ö eledeli áldozatival, az Urnak gyönyörüséges illatra.

19. Áldozzatok bakot-is a' bünért, és eſztendös két bárányt, békeséges áldozatúl.

* *Deut.* 15.d.20. *Eccl.* 35. *b.* 8.

* *Exod.* 12.c.18. *Num.* 28.c.16.

* *Deut.* 16.*b.*9.

D

20. És midön az Ur-elött azokat az elsö zsengének kenyerivel fel-emeli a' pap, ö szára légyenek.

21. És hijátok ezt a' napot igen üllö és szent innepnek: semmi szolgai dolgot ne tegyetek azon. Örök törvény légyen ez minden lakó-helyetekben, és nemzetségtekben,

22. Minek-utánna pedig meg-arattyátok földetek veteményét, ne mesétek azt szintén a' földig: se a' meg-maradott gabona fejeket fel ne szedgyétek, hanem a' szegényeknek és jövevényeknek hadgyátok azokat. Én vagyok a' ti Uratok Istentek.

Sup. 19. b. 9.

23. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

24. * Szolly az Israel fiainak: A' hetedik hólnapban, a' hónak elsö napján, légyen néktek emlekezetre-való innepetek, harsagó trombitákkal, és szentnek hivattasék:

* *Num. 29. a. 7.*

25. Semmi szolgai munkát ne tegyetek azon, és mutasatok éppen-égö áldozatot az Urnak.

26. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván.

27. * Tizedik napján e' hetedik hónak, a' tisztúlásnak igen nagy innepe légyen, és szentnek hivattasék: és sanyargasátok lelketeket azon, és mutasatok éppen-égö áldozatot az Urnak.

* *Sup. 16 b. 19. Num. 29. a. 7.*

E

28. Semmi szolgai munkát ne tegyetek e' napnak idején: mert meg-engeszteléſnek napja, hogy meg-kegyelmezzen néktek a' ti Uratok Istentek.

29. Valamelly lélek nem sanyargattatik e' napon, el-vész az ö népei-közzül:

30. És a' ki valami munkát tészen el-törlöm azt az ö népe-közzül.

31. Semmi munkát azért azon ne tegyetek: örök törvénytek légyen néktek minden nemzetségtekben, és lakó-helyetekben.

32. Nyúgodalom innepe ez, és sanyargasátok lelketeket, a' hónak kilentzedik napján: Estvétöl-fogva estvéig illyétek a' ti innepteket.

F

33. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

34. Szólly az Israel fiainak: Ez hetedik hónak tizen-ötöd napjától-fogva, légyen a' sátorok innepe az Urnak hét napig.

35. Az elsö nap igen nagy innepnek hivattasék, és igen szentnek: semmi szolgai munkát ne tegyetek azon.

Joan. 7. f. 37.

36. És hét nap mutasatok éppen-égö áldozatokat az Urnak: a' nyóltzadik nap-is igen nagy és szent légyen, és mutasatok éppen-égö áldozatot az Urnak: mert az a' sokaságé és gyüleközeté: semmi szolgai munkát azon ne tegyetek.

37. Ezek az Ur innepi, mellyeket igen illöknek és szenteknek hijatok, és mutasatok azokon áldozatokat az Urnak, éppen-égö és eledeli áldozatokat, mindenik napnak szer-tártása-szerént:

38. Az Ur szombatitól, és a' ti ajándéktoktól, és azoktól meg-válva, mellyeket fogadásból mutattok-bé, vagy szabad akaratból adtok az Urnak.

39. Azért a' hetedik hónak tizen-ötödik napjától fogva, mikor földetek minden gyümöltsit bé-gyüjtitek, innepet illyetek az Urnak hét napig. Az elsö és nyóltzadik napon szombat légyen, az-az nyúgodalom.

G

40. És vegyetek magatokhoz elsö napon a' leg-szebb fa gyümöltsiben, palma-fa ágakat-is, és sürü levelü fa ágakat, és patakbéli füz-fákat, és örvendezzetek a' ti Uratok Istentek-elött.

41. És illyétek az ö innepét hét nap esztendö-által. Örök törvény légyen ez nemzetségtekben. A' hetedik hólnapban innepet illyetek,

42. És lakjatok árnyékos hajlékokban hét napig. Minden a' ki az Israel nemzetsége-béli, hajlékok-alatt lakjék:

43. Hogy meg-tanúllyák az utánnatokvalók, hogy hajlékokban laktattam az Israel fiait, midön ki-hoztam öket Egyiptus-földéböl. Én ti Uratok Istentek.

44. És szólla Moyses az Ur innepi-felöl az Israel fiainak.

XXIV. RÉSZ.

Rendi, és ideje az égö lámpásoknak, és a' szent kenyereknek: a' káromkodóknak büntetteteſe.

1. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

A

2. Parantsolly az Israel fiainak, hogy néked tiszta és világos fa-olajt hozzanak, a' lámpások szüntelen-való fel-ékesitésére,

3. A' bizonyság suporláttya-kivül a' szövetség hajlékában. És helyhezteſe azokat Aáron estvétöl-fogva reggelig az Ur eleibe, örök rend és szer-tartásal a' ti nemzetségtekben.

4. Igen tiszta gyertya-tartóra tételsenek mindenkor az Ur eleibe.

5. Végy zsemlye-liſztet-is, és süſs abból tizen két kenyeret, mellyeknek mindenikében két tized légyen:

B

6. Mellyeket hatonként tégy egy-más ellenébe igen tiszta asztalra az Ur-elött:

7. És tégy azokra világos temjént, hogy az Ur áldozattya emlekezetinek kenyere légyen.

8. Minden szombaton meg-változtasanak az Ur-elött, az Israel fiaitól vétetvén örök szövetségül:

9. És legyenek Aároné, és a' fiaié, hogy meg-egyék azokat a' szent helyen: mert Szentek szenti az Ur áldozati-közzül örök törvénnyel.

10. Imé pedig ki-menvén egy Israeli asszony fia, kit egy Egyiptzius férfiútól szült

vala az Iſrael fiai-között, ſeddödik vala a' táborban egy Iſraelita férfiúval.

11. És mikor káromlotta vólna a' nevet, és azt ſzidalmazta vólna, Moyſeshez viteték. (Salumitnak hivattatik vala pedig az annya, Dabri leánya a' Dan nemzetségéből.)

12. És veték ötet a' tömlötzbe, mig megtudnák, mit parantsolna az Ur.

C 13. Ki ſzólla Moyſesnek,

14. Mondván: Vidd-ki a' káromlót a' táborból, és minnyájan a' kik hallották, tegyék kezeket annak fejére, és kövezze-meg ötet az egéſz nép.

15. És ſzólly az Iſrael fiainak: A' melly ember Iſtenét ſzidalmazza, viſellye bünét:

16. És a' ki káromlya az Ur nevét, halállal hallyon-meg: kövezze-meg ötet az egéſz ſokaság, akár polgár légyen, 's akár jövevény. A' ki káromlya az Ur nevét, halállal hallyon-meg.

* *Exod. 21.b.12.* 17. * A' ki veri 's meg-öli az embert, halállal hallyon-meg.

18. A' ki barmot öl, adgyon máſt helyette, az-az, lelket lélekért.

19. A' ki meg-rútit valakit a' polgáriközzül; a' mint tselekedett, úgy tselekedgyenek néki:

D 20. * Töréſt törésért, ſzemet ſzemért, * *Mat. 5.f.39. Ex.21. c.12. Deut.19. d.21.* fogért fogat adgyon: a' minémü rútitáſt tött, ollyant kénſzeritteſsék ſzenvedni.

21. A' ki barmot öl, máſt adgyon, A' ki embert öl, meg-büntetteſsék.

22. Igaz itélet légyen köztetek, akár jövevény 's akár polgár vétkezzék: mert én vagyok a' ti Uratok Iſtentek.

23. És ſzólla Moyſes az Iſrael fiainak: és ki-vivék azt, a' ki káromkodott vala, a' táborból, és meg-kövezék. És úgy tselekedének az Iſrael fiai, a' mint parantsolta vala az Ur Moyſesnek.

XXV. RÉSZ.

Hetedik, az-az Szombati, és ötvenedik, az-az Jubilæum eſztendőnek törvénye. Az atyafiaktól nem kell uſorát venni, ſem öket örökös ſzolgálat alá vetni: söt még a' hatalmas jövevényektől-is ki kell ſzabaditani.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſesnek a' Sinai hegyen, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: Mikor bé-mentek a' földre, mellyet én néktek adok, * meg-illyed az Ur ſzombattyát. * *Exod. 23.b.12.*

3. Hat eſztendeig veſd-bé földedet, és hat eſztendeig meſd-meg ſzölödet, és ſzeddbé annak gyümöltsét:

4. A' hetedik eſztendöben pedig, a' földnek az Ur nyugodalmának ſzombattya légyen: a' földet bé ne veſsed, és a' ſzölöt meg ne meſsed.

5. A' miket a' föld magától hoz, meg ne araſsad: és a' te zſengéidnek ſzölöjét le ne ſzedgyed mint ſzüretkor; mert a' föld nyugodalmának eſztendeje:

6. Hanem légyen eledeletekre, magadnak és ſzolgádnak, ſzolgálódnak és béreſednek, és a' jövevényeknek, kik nálad laknak:

7. A' te barmaid és oktalan állatid eledelére légyenek mind a' mik teremnek.

8. Számláld annak-fölötte magadnak az eſztendöknek két hetét, az-az, hétſzer hetet, mellyek mindeneſtöl negyvenkilentz eſztendöt téſznek.

9. És trombitálly a' hetedik hólnapban, a' hónak tizedik napján, a' kegyelemnek idején minden földeteken.

10. És ſzenteld-meg az ötvenedik eſztendöt, és hijad a' te földednek minden lakói ſzabadúlásának: mert az az örvendetes. Térjen ember örökségéhez, és ki-ki az elöbbi háza-népéhez térjen: B

11. Mert az az örvendetes és ötvenedik eſztendö. Ne veſsetek, és meg ne araſsátok, a' mi magától terem a' földön, és a' ſzölöſzedés zſengéit meg ne ſzedgyétek

12. Az örvendetes eſztendönek meg-ſzenteléſéért, hanem mindgyárt meg-egyétek, a' mit találtok.

13. Az örvendetes eſztendöben minnyájan örökségekhez juſsanak.

14. Mikor el-adſz valamit polgárodnak, vagy valamit véſzſz töle, ne ſzomoritsd-meg atyád-fiát, hanem az örvendetes eſztendök ſzáma-ſzerént vedd-meg töle,

15. És a' gyümöltsök ſzámláláſa-ſzerént adgya-el néked.

16. Mennyivel több eſztendök maradnak az örvendetes-után, annyival nevekedgyék az árra-is: és mennyivel kevésb idöt ſzámlálſz, annyival óltsóbb léſzen a' vétel-is. Mert a' gyömöltsök idejét adgya-el néked.

17. Ne nyomorgaſsátok a' ti nemzetségtek-bélieket, hanem féllye ki ki Iſtenét, mert én ti Uratok Iſtentek: C

18. Tselekedgyétek-meg parantsolatimat, és itéletimet örizzétek meg, és tellyesittsétek-bé azokat, hogy lakhaſsatok a' földön minden félelem-nélkül,

19. És a' föld az ö gyümöltsit teremje néktek, mellyekben eleget egyetek, ſenkinek reátok-való támadásától nem félvén.

20. Hogy-ha mondgyátok: Mit éſzünk a' hetedik eſztendöben, hanem vetünk, és gabonánkat bé nem ſzedgyük?

21. Áldáſomat adom néktek a' hatodik eſztendöben, és három eſztendöre-való gyümölts terem:

22. És a' nyóltzadik eſztendöben veſsetek, és az ó gabonát egyétek a' kilentzedik eſztendeig: mig nem új terem, az ót egyétek.

23. A' földet ſe adgyátok-el örökbe: mert enyim, és ti én jövevényim és ſzellyérim vattok.

24. Azért minden örökségtek tartományát viſzſza-váltás-alatt adgyátok-el.

25. Ha ſzükölködvén az atyádfia, el-adgya örökségetskéjét, és a' rokona akarja, meg-válthattya, a' mit amaz el-adott vólt.

26. Ha pedig rokona nem léſzen, és ö költséget találhat a' fel-váltáſra;

D 27. Számlállyák-meg a' gyümöltsöt az el-adáſnak idejétöl-fogva: és a' mi meg-marad, adgya a' meg-vévönek, és igy vegye-viſzſza örökségét.

28. Hogyha nem találá' keze, hogy meg-adgya az árrát, légyen a' meg-vévöje a' mit vött, az örvendetes eſztendeig. Mert abban minden el-adás az urához tér, és az elöbbi örököséhez.

29. A' ki házát fel-adgya a' váras kerité-sén-belöl, ſzabadon fel-válthattya, mig nem eſztendö telik.

30. Ha ki nem váltya, és az eſztendö el-forgott, birja azt a' meg-vévö, és a' maradéki örökké, és ki nem válthatni az örvendetesben-is.

31. Ha pedig a' ház faluban léſzen, mellynek nints keritéſe, a' földek törvénye-ſzerént adattaſsék-el. Ha elöbb ki nem váltatik, az örvendetesben urához térjen.

32. A' Leviták házai, mellyek váraſokban vannak, mindenkor ki-váltathatnak:

E 33. Ha ki nem váltatnak, az örvendetesben urokhoz térjenek, mert a' Leviták váraſinak házai örökség-gyanánt vannak az Israel fiai-között.

34. A' váraſon-kivül-való örökségeket pedig el ne adgyák, mert örökös jóſzág az.

35. Ha ſzükölködö az atyád-fia, és erötlen-kezü, és bé-fogadod ötet mint jövevényt és ſzarándokot, és veled él,

36. Ne végy uzſorát töle, ſe többet hogyſem mint adtál. Féllyed a' te Iſtenedet, hogy élheſsen az atyád-fia nálad.

37. Pénzedet ne add uzſorára néki, és a' gabonának fölit meg ne vedd,

F 38. Én ti Uratok Iſtentek, ki titeket Egyiptus-földéből ki-hoztalak, hogy néktek adnám Kánaán-földét, és ti Iſtentek lennék.

39. Ha ſzegénységtöl kénſzerittetvén, magát néked el-adgya az atyádfia, ne nyomd-el ötet a' ſzolgai ſzolgálattal,

40. Hanem mint béreſed és zſellyéred légyen: az örvendetes eſztendeig dolgozzék nálad,

41. És az-után mennyen-ki gyermekivel, és térjen rokonságához és az attyainak örökségéhez.

42. Mert én ſzolgaim, és én hoztam-ki öket Egyiptus földéből. Ne adattaſsanak-el ſzolgai módra:

43. Ne nyomorgaſd öket hatalommal, hanem féllyed a' te Iſtenedet.

44. Szolgátok és ſzolgálótok néktek a' környületek-való nemzetségekből légyen.

45. És a' jövevények-közzül, kik köztetek laknak, vagy a' kik ezektöl ſzülettetnek a' ti földeteken, azok légyenek ſzolgaitok:

46. És örökségnek törvényével botsáſsátok maradéktokra, és örökké birjátok. Az atyátok-fiait pedig az Iſrael fiait el ne nyomjátok hatalommal.

47. Ha el-gazdagodik nálatok a' jövevény és ſzarándok, és ſzükölködvén az atyádfia annak el-adgya magát, vagy akár kinek annak nemzetségéből: G

48. Az el-adás-után meg-válthatni. A' ki az attyafiai-közzül akarja, váltsa-meg ötet,

49. Az attyának báttya, és az attya báttyának fia, és a' rokona, és a' ſógora. Ha pedig magától lehet-is, váltsa-meg magát;

50. Tsak hogy meg-ſzámlállya az eſztendöket az ö el-adáſának idejétöl-fogva az örvendeteſig: és a' pénz, mellyen el-adatott vólt, az eſztendök ſzáma-ſzerént, és a' béresnek módgya-ſzerént ſzámláltaſsék-meg.

51. Ha több eſztendök léſznek hátra az örvendeteſig, azok-ſzerént adgya-meg a' váltságot-is.

52. Ha kevéſek, veſſen ſzámot véle az eſztendök ſzáma-ſzerént, és fizeſsemeg a' vévönek az eſztendök maradékát,

53. Mellyeken az-elött ſzolgált, azoknak jutalmát oda ſzámlálvan: ne nyomorgaſsa ötet eröſzakkal ſzined-elött.

54. Hogy-ha ezekkel ki nem válthatik, az örvendetes eſztendöben mennyen-ki gyermekivel.

55. Mert én ſzolgaim, az Iſrael fiai, kiket ki-hoztam Egyiptus-földéből.

XXVI. RÉSZ.

A' kik az Iſten parantsolatit meg-tartyák, áldás igértetik nékik; a' kik pedig nem, átok, és minden gonoſz; a' meg-töröknek botsánat.

1. ÉN ti Uratok Iſtentek: * Ne tsinállyatok magatoknak bálványt és faragott képet, ſe jel-oſzlopokat ne emellyetek, ſe jeles követ ne helyhezteſsetek a' ti földeteken, hogy azt imádgyátok. Mert én vagyok ti Uratok Iſtentek. A

2. Örizzétek-meg ſzombatimat, és rettegjetek az én Szent-helyemnél. Én az Ur.

3. * Ha parantsolatimban jártok, és hagyáſimat meg-örizitek, és meg-tselekeſzitek azokat; eſsöt adok néktek idejében,

4. És a' föld meg-adgya termését, és a' fák gyümöltsökkel meg-telnek.

5. El-éri az aratás tsépléſe a' ſzüretet, és a' ſzüret ott tapaſztallya a' vetéſt: és megelégedvén éſzitek kenyereket, és félelem nélkül laktok földeteken. B

6. Békeséget adok határitokban: aluſztok, és nem léſzen ki meg-rettentsen. Elvéſzem a' gonoſz vadakat: és a' fegyver által nem mégyen határotokon.

* *Exod. 20. a. 3. Deut. 5. a. 8. Pſal. 96. b. 7.*

* *Deut. 28. a. 1.*

7. Kergetitek ellenségiteket, és le-omolnak elöttetek:

8. Öten közzületek, száz idegent kergetnek; és százan közzületek, tiz-ezeret: el-esnek elöttetek fegyver-által a' ti ellenségtek.

9. Reátok tekintek, és meg-szaporitlak: meg-sokasodtok, és meg-erösitem kötésemet veletek.

10. Régiebnél régiebbeket észtek, és az új el-érkezvén, a' régit el-hánnyátok.

11. Az én hajlékomat közitekbe helyheztetem, és el-nem vét titeket az én lelkem.

* 1. Cor. 10. d. 16. 12. * Közöttetek járok, és ti Istentek lészek, és ti én népem lésztek.

13. Én ti Uratok Istentek: ki titeket kihoztalak az Egyiptziusok földéröl, hogy ne szolgálnátok azoknak, és a' ti nyakaitok lántzait el-törtem, hogy igyenesen járnátok.

* Deut. 28. b. 13. Thren. 2. f. 17. Mal. 2. a. 12. 14. * Hogy-ha engem nem halgattok, és meg nem tselekesztek minden parantsolatimat,

C 15. Ha meg-vetitek törvényimet, és itéletimet meg-útállyátok, hogy ne tselekedgyétek azokat a' mik tölem rendeltettek, és semmivé tészitek kötésemet:

16. Én-is ezeket tselekeszem néktek: Hamar meg-látogatlak titeket szükséggel, és hévséggel, melly meg-emészsze szemeiteket, és el-fogyasa lelketeket. Heában vettek magot, melly az ellenségtöl meg-emésztetik.

17. Ellenetek forditom ortzámat, és le-omoltok ellenségtek-elött, és azok-alá vettettek kik titeket gyülölnek. Szaladtok, senki nem kergetvén.

18. Ha pedig igy sem engedtek nékem, hét-szerte meg-többitem büntetésteket a' ti büneitekért,

19. És meg-rontom keménységtek kevélységét. És az eget felyül ollyanná tészem néktek mint a' vasat, és a' földer mint a' rezet.

D 20. Heában emésztödik-meg munkátok, a' föld nem hoz terméſt, sem a' fák gyümöltsöt nem adnak.

21. Ha ellenem jártok, és nem akartok engem halgatni, hét-szerte meg-többitem tsapástokat a' ti büneitekért;

22. És reátok botsátom a' mezei vadakat, mellyek meg-emészszenek titeket, és barmaitokat, és mindent meg-kevesittsenek, és puszták légyenek a' ti útaitok.

23. Hogy-ha igy sem akárjátok bé-venni a' fegyelmet, hanem ellenem jártok:

24. Én-is ellenetek járok, és meg-büntetlek titeket hétszer a' ti büneitekért.

25. És reátok hozom az én szövetségemnek boszszu-álló fegyverét. És mikor a' városokba futtok, dög-halált botsátok közitekbe, és az ellenség kezibe adattok,

26. Minek-utánna el-rontom kenyeretek páltzáját: úgy hogy tiz aszszony süssön kenyeret egy kementzében, és mértékre adgyák azokat: és észtek, és meg nem elégesztek.

27. Há pedig ezek-által sem halgattok engem, hanem ellenem jártok:

28. Én-is ellenetek járok ellenkezö haraggal, és meg-büntetlek titeket hét tsapással a' ti büneitekért, E

29. Úgy hogy a' fiaitok és leányitok húsát egyétek.

30. El-rontom a' ti magas helyeiteket, és faragott képeiteket el-töröm. A' ti bálványtok romlási-közibe estök, és meg-utál titeket az én lelkem,

31. El-annyira, hogy várositokat kietlenné tészem, a' ti Szent-helyeiteket-is pusztává, és be nem vészem többé a' gyönyörüséges illatot.

32. És el-vesztem földeteket, és álmélkodnak azokon a' ti ellenségtek, mikor annak lakosi lésznek.

33. Titeket pedig el-szélleszlek a' Pogányok-közzé, és fegyvert vonszok utánnatok, és puszta lészen földetek, és várositok elromolnak.

34. Akkor kedvelli a' föld az ö nyugodalmit pusztaságának minden napjain:

35. Mikor az ellenség földén lésztek, szombatot tart, és meg-nyugszik az ö pusztaságának szombatin, mivelhogy meg nem nyugodott a' ti szombatotokon, midön azon laktok vala.

36. És a' kik közzületek meg-maradnak, F félelmet adok az ö szivökbe az ellenségek tartományiban, meg-rettenti öket a' le-hülló levél tserdülése, és úgy futtyák mint a' fegyvert: el-esnek, senki nem kergetvén,

37. És mindenik az ö attyafiaira döl, mintha hadak-elött szaladnának, senki közzületek az ellenségnek nem mér ellene-állani.

38. El-vesztök a' Pogányok-között, és az ellenség földe meg-emészt titeket.

39. Hogy-ha azok-közzül-is valakik megmaradnak, el-epednek az ö hamisságokban, az ö ellenségek földén, és az attyok 's magok bünökért meg-sanyargattatnak:

40. Mig nem meg-vallyák a' magok 's az attyok hamisságát, mellyekkel vétkeztek, és ellenem jártak.

41. Én is azért ellenek járok, és bé-viszem öket az ellenség földére, mig meg-pirúllyon az ö környül-metéletlen elméjek: akkor imádkoznak az ö istentelenségekért.

42. És meg-emlekezem szövetségemröl G mellyet szerzettem Jákobbal, és Isaákkal, és Ábrahámmal. A' földröl-is meg-emlekezem:

43. Melly midön tölök el-hagyattatik, tetszik magának az ö nyugodalmiban, pusztaságot szenvedvén miattok. Ök pedig könyörögnek az ö bünökért, mivel-hogy el-vetették itéletimet, és törvényimet meg utálták.

44. És mindaz-által mikor az ellenség földén vólnának-is, nem tellyességgel vetettem-el öket, sem úgy meg nem utáltam, hogy meg-emésztetnének, és felbontanám vélekvaló kötésemet. Mert én vagyok az ö Urok Istenek,

45. És meg-emlekezem régi szövetségemről, midön ki-hoztam öket Egyiptus-földéből a' Pogányok szine-elött, hogy ö Istenek lennék. Én az Ur. Ezek az itéletek és parantsolatok és törvények, mellyeket adott az Ur, maga és az Israel fiai-között a' Sinai hegyen Moyses keze-által.

XXVII. RÉSZ.

Külömbb-külömbb-féle Törvények adattatnak, az Istennek fogadás-által bé-mutattatott ajándékokról, azoknak, elsö-szülötteknek, és dézmáknak meg-váltásáról.

A 1. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:
2. Szólly az Israel fiainak, és mongyad nékik: A' melly ember fogadást tészen, és Istennek igéri lelkét, bötsü-szerént adgya meg váltságát.
3. Ha férfiu lészen húsz esztendöstöl-fogva hatvan esztendösig, adgyon ötven ezüst siklust a' Szent-helynek mértékével:
4. Ha aszszony, harmintzat.
5. Öt esztendöstöl-fogva pedig húszig, a' férfiu adgyon húsz siklust: az aszszony-állat, tizet.
6. Egy hólnaptól-fogva öt esztendösig, a' férfiúért adassék öt siklus: az aszszony állatért, három.
7. Hatvan esztendös és fellyebb a' férfiu adgyon tizen-öt siklust: az aszszony tizet.
8. Ha szegény lészen, és a' bötsülléstmeg nem adhattya, állyon a' pap-eleibe: és a' mennyire-bötsülli, és láttya hogy adhat, annyit adgyon.
9. Ha pedig valaki az Urnak áldozható állatot fogad; szent légyen,
10. És el nem tserélhetni, az-az, sem a' jobbat hitvánon, sem a' hitvánbat jón. Hogy ha el-tseréli: mind a' mit el-tserélt, 's mind a' mellyen tserélte, az Urnak szenteltessék.
B 11. Ha fogadással tisztátalan állatot igér, mellyet az Urnak nem áldozhatni, vigyék a' pap-eleibe.
12. Ki meg-itélvén ha jó-é vagy hitván: rendellye-el az árrát.
13. Mellyet ha meg-akar adni az, a' ki oda vitte, adgyon a' bötsüllés-fölött ötöd részt.
14. Ha ember maga házát igéri, és az Urnak szenteli, nézze-meg azt a' pap ha jó-é vagy roszsz, és az ö rendelése-szerént-való árron adattassék-el:
15. Ha pedig a' ki fogadta vólt, meg-akarja azt váltani, adgyon ötöd részt a' bötsüllés-fölött, és övé légyen a' ház.
16. Hogy-ha örökségének mezejét fogadta, és szentelte az Urnak. A' vetésnek mértékeszerént bötsültessék az árra. Ha harmintz köböl árpával vettetik-bé a' föld, ötven siklus ezüstön adattassék-el.
17. Ha mingyárt az örvendetes esztendönek kezdetin igéri a' mezöt, a' mennyit érhet, annyira bötsültessék.
18. Ha pedig valami idö-után; számlállya meg a' pap a' pénzt, a' hátra-való esztendök száma-szerént az örvendetesig, és szállittsonle az árrából.
19. Hogy-ha meg-akarja a' mezöt váltani C a' ki igérte vólt, adgyon ötöd részt a' bötsültetett pénzhez, és birja azt.
20. Ha pedig nem akarja meg-váltani, hanem másnak valakinek el-adatik, az a' ki igérte vólt, az-után meg-nem válthattya:
21. Mert mikor az örvendetes esztendö napja el-jövend, az Urnak szenteltetett lészen, és a' meg-szenteltetett örökség a' papok birtokában vagyon.
22. Ha a' mezöt vették, és nem az elejeknek örökségéből szenteltetett az Urnak,
23. Számlállya-meg a' pap az esztendök száma-szerént, az örvendetesig, az árrát: és a' ki azt fogadta vólt, adgya az Urnak.
24. Az örvendetes esztendöben pedig térjen az elöbbi urához, a' ki azt el-adta, és örökségének részében vólt.
25. Minden bötsüllés a' Szent-hely siklusával mérettessék: * a' siklusban húsz fillyér vagyon. * *Exod. 30. b. 13. Num. 3. g. 47. Ezech. 45. d. 12.*
26. Az elsö fajzásokat, mellyek az Urhoz tartoznak, senki nem szentelheti 's nem igérheti: akár ökör 's akár juh légyen, az Uré.
27. Hogy-ha tisztátalan az állat, váltsa-meg a' ki oda vitte, a' te bötsülléséd-szerént- D és az árrának ötöd-részét adgya hozzá. Ha meg nem akarja váltani, adassék-el másnak, valamire te bötsüllöd.
28. * Minden a' mi az Urnak szenteltetik, akár ember légyen, 's akár barom, 's akár mezö, el ne adassék, se meg ne váltathassék. Valami egyszer meg-szenteltetik, szentek szente légyen az Urnak. * *Jos. 6. c. 17. d. 25.*
29. És minden szentelés melly az embertöl fel-vitetik, meg ne váltassék, hanem halállal hallyon-meg.
30. A' földnek minden dézmája, akár veteményekböl, 's akár fák gyümöltsiböl, az Uré, és néki szenteltetnek.
31. Ha pedig valaki meg-akarja váltani az ö dézmáit, azoknak ötöd részét adgya felyül.
32. Minden ökör és juh és ketske, mellyek a' pásztor veszszeje alatt által-mennek, dézmájoknak, valami tizedben jö, az Urnak szenteltessék.
33. Ne válogassák sem a' jót sem a' hitvánt, se máson el ne tserélljék. Ha ki eltseréli: mind a' mit tserélt 's mind a' min tseréltetett, az Urnak szenteltessék és meg ne váltassék.
34. Ezek a' parantsolatok, mellyeket parantsolt az Ur Moyses-által az Israel fiainak a' Sinai hegyen.

NUMERI.

MOYSES
NEGYEDIK KÖNYVE.

A' Deákoknál ez a' Könyv NUMERI, az-az számok, mivel mindgyárt eleinten Moyses, és Aáron, a' Nemzetségekre nézve megszámlállyák a' népet. Zsidóúl pedig VAJEDABBER, az az: Es szólla az Ur, a' mint a' Könyv kezdödik. Foglallya pedig magában azokat a' dolgokat, és törvényeket, mellyek tsak nem éppen harmintz-kilentz esztendöknek forgása-alatt lettek: úgy értsed mindazon-által, hogy azokat a' tizen kilentzedik részszel bé fejezi. A' többi nagyobb részre Moysesnek utólsó esztendeirül szólnak: mivel a' harmintz-harmadik Részben a' népnek szálló-helyeit hozza-elö.

I. RÉSZ.

Meg-parantsollya az Isten, hogy az Israel tizenkét nemzetsége férjfiait, húsz esztendöstöl fogva, számba vegyék, a' Lévitákon-kivül; kik mindenestöl fogva vóltak, hat száz három ezeren, ötszázan, és ötvenen. A' Lévi fiai a' szent hajlék hordozására rendeltetnek.

I.

A ÉS szólla az Ur Moysesnek a' Sinai pusztájában a' Szövetségnek hajlékában, a' második hónak elsö napján, Egyiptusból-való ki-jöveteleknek második esztendejében, mondván:

* Exod. 30. b. 12. 2. * Vegyétek számát az Israel fiai egész gyülekezetinek az ö rokonságok és házok-szerént, és mindeniknek nevét, a' mi férjfiúi nem,

3. Húsz esztendötül-fogva és fellyebb, Israelböl minden erös férfiaknak, és számlállyátok-meg öket az ö seregek-szerént, te és Aáron.

4. És legyenek veletek a' nemzetségek és házak fejedelmi az ö rokonságok-szerént,

B 5. Kiknek ez nevek: Rubenböl, Elisur a' Sedeur fia.

6. Simeonból, Salamiel a' Surisaddái fia.

7. Judából, Nahasson az Aminadab fia.

8. Issakárból, Natánael a' Suar fia,

9. Zábulonból, Eliab a' Hélon fia.

10. A' Jósef fiai-közzül pedig Efraimból, Elisama az Amiud fia. Manasesböl, Gamáliel a' Fadasur fia.

11. Benjaminbúl, Abidan a' Gédeon fia.

12. Dánból, Ahiezer az Amisaddái fia.

13. Áserböl, Fégiel az Okrán fia.

14. Gadból, Eliasaf a' Duel fia.

15. Neftaliból, Ahira az Enán fia.

16. Ezek leg-nemesb fejedelmi a' sokaságnak az ö nemzetségek és rokonságok-szerént, és fejei az Israel seregének:

17. Kiket melléjek vönek Moyses és Aáron a' községnek minden sokaságával:

18. És egybe-gyüjték a' második hónak elsö napján, meg-számlálván öket rokonságok és házok és tselédek-szerént, és mindenik fönek neve-szerént, húsz esztendötöl-fogva és fellyebb,

19. A' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek. És meg-számláltatának a' Sinai pusztájában. C

20. Rúbenböl, Israelnek elsö szülöttéböl, nemzetségek és tselédek és házok és minden fejek és nevek-szerént, mind a' mi férfiúi nem, húsz esztendötül-fogva és fellyebb, hadba ménök,

21. Negyven-hat ezeren öt-százan.

22. A' Simeon fiaiból, nemzetségek és

tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattak mindeneknek nevek és fejek-ſzerént, mind a' mi férfiúi nem, húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, hadba ménök,

23. Ötven-kilentz ezeren három-ſzázan.

24. A' Gad fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént. Számláltattak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik a' hadba mennének,

25. Negyven-öt ezeren hat-ſzázan ötvenen.

D 26. A' Júda fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

27. Számláltattak hetven-négy ezeren hatſzázan.

28. Az Iſakar fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mennének,

29. Számláltattanak ötven-négy ezeren négy-ſzázan.

30. A' Zábulon fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

E 31. Ötven-hét ezeren négy-ſzázan.

32. A' Joſef fiaiból, az Efraim fiai-közzül, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént, húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

33. Negyven-ezeren öt-ſzázan.

34. A' Manaſſes fiai-közzül pedig, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevekſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehetének,

35. Harmintz-két ezeren két-ſzázan.

36. A' Benjamin fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

37. Harmintz-öt ezeren négy-ſzázan.

38. A' Dán fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

39. Hatvan-két ezeren hét-ſzázan.

F 40. Az Aſer fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötöl-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

41. Negyven-egy ezeren öt-ſzázan.

42. A' Neftali fiaiból, nemzetségek és tselédek és rokonságok háza-ſzerént, ſzámláltattanak mindeneknek nevek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, mind a' kik hadba mehettenek,

43. Ötven-három ezeren négy-ſzázan.

44. Ezek, a' kiket meg-ſzámláltak Moyſes és Aáron, és Iſraelnek tizen-két fejedelmi, mindeniket az ö rokonságok háza-ſzerént.

45. És vala az Iſrael fiainak egéſz ſzáma, az ö házok és tselédek-ſzerént húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, a' kik hadba mehettenek,

46. Hat-ſzáz 's három-ezer öt-ſzáz 's ötven férfiak.

47. A' Leviták pedig az ö tselédek nemzetségében nem ſzámláltattak vélek. G

48. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

49. A' Lévi nemzetségét meg ne ſzámláld, ſe ne tedd ſommájokat az Iſrael fiaihoz:

50. Hanem rendeld öket a' bizonysághajlékához és minden edényihez, és valami a' tzeremoniákhoz tartozik. Ök hordozzák a' hajlékot és minden eſzközit: és légyenek a' ſzolgálatban, és hajlék-körül helyhezteſsék táborokat.

51. Mikor indúlni kelletik, ſzedgyék-le a' Leviták a' hajlékot: mikor tábort kelletik járni, állaſsák-fel. Valaki idegen oda járúl, meg-ölette ſsék.

52. Tábort járjanak pedig az Iſrael fiai, ki-ki az ö ſerege tsoportya és hada-ſzerént.

53. A' Leviták pedig a' hajlék-körül vonnyák-fel az ö sátorokat, hogy harag ne légyen az Iſrael fiainak ſokaságán, és vigyázzanak a' bizonyság hajléka örizetiben.

54. Mind azok-ſzerént tselekedének azért az Iſrael fiai, a' miket parantsolt vala az Ur Moyſeſnek.

II. RÉSZ.

Az Iſrael tizenkét nemzeti, minémü rendben táboroznak, és mennek a' hajlék mellett. Mindenik nemzetnek a' Fejedelmi, kiktöl függnek, elé ſzámláltatnak.

1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek és Aáronnak, mondván: A

2. Az Iſrael fiai, ki-ki az ö ſerege, jele, és záſzlója, és rokonságának háza-ſzerént ſzállyon táborba, a' ſzövetség hajléka-körül.

3. Nap-keletre Júdás vonnyon sátorokat az ö hadának ſeregi-ſzerént: és az ö fiai fejedelme légyen Nahaſson az Aminadab fia.

4. És az ö gyökeréből-való hadakozóknak egéſz ſommája, hetven-négy ezer hatſzáz.

5. Mellette tábort járjanak az Iſakar nemzetsége-béliek, kiknek fejedelme vólt Natánael a' Suar fia.

6. És az ö hadakozóinak egész száma, ötven-négy ezer négy-száz.

7. A' Zábulon nemzetségében fejedelem vólt Eliab a' Hélon fia.

8. Az ö gyökeréből-való hadakozóknak egész serege, ötven-hét ezer négy-száz.

9. Minnyájan, kik a' Júda táborában megszámláltattanak, vóltak száz nyóltzvan-hat ezeren négy-százan. És az ö seregek-szerént elsök mennyenek.

B 10. A' Ruben fiai táborában a' Déli részre fejedelem légyen Elisur a' Sedeur fia.

11. És az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, negyven-hat ezer öt-száz.

12. Mellette táborba szállának a' Simeon nemzetsége-béliek: kiknek fejedelme vólt Salamiel a' Surisaddái fia.

13. És az ö hadakozóinak egész serege kik meg számláltattak, ötven-kilentz ezer három száz.

14. A' Gád nemzetségében fejedelem vólt Eliasaf a' Dúel fia.

15. És az ö hadakozóinak egész serege kik meg számláltattak, negyven-öt ezer hat-száz ötven.

16. Minnyájan kik meg-szamláltattak a' Rúben táborában, száz ötven-egy ezer négy-száz ötven az ö seregek-szerént: második rendben mennyenek.

17. A' bizonyság hajléka pedig fel-emeltessék a' Leviták tisztek és seregek-szerént, a' mint fel-állattatik, úgy tétessék-le-is. Mindenik az ö helye és rendi-szerént mennyen.

C 18. A' Nap-nyugati részre légyen az Efraim fiai tábora, kiknek fejedelme vólt Elisama az Ammiud fia.

19. Az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, negyven-ezer öt-száz.

20. És ö-vélek a' Manasses fiai nemzetsége, kiknek fejedelme vólt Gamáliel a' Fadasur fia.

21. És az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, harmintz-két ezer két-száz.

22. A' Benjamin fiai nemzetségében fejedelem vólt Abidan a' Gédeon fia.

23. És az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, harmintz-öt ezer négy száz.

24. Mind a' kik meg-számláltattak az Efraim táborában, száz nyólz-ezer 's száz az ö seregek-szerént: harmadik rendben mennyenek.

25. Az Északi részre a' Dán fiai szállottak táborba: kiknek fejedelme vólt Ahiezer az
D Amisaddái fia.

26. Az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, hatvan-két ezer hét-száz.

27. Mellette vontak sátorokat az Aser nemzetsége-béliek: kiknek fejedelme vólt Fegiel az Okrán fia.

28. Az ö hadakozóinak egész serege kik meg-számláltattak, negyven-egy ezer öt-száz.

29. A' Neftali fiai nemzetségéből fejedelem vólt Ahira az Enán fia.

30. Az ö hadakozóinak egész serege, ötven-három ezer négy-száz.

31. Mind a' kik meg-számláltattak a' Dán táborában, száz ötven-hét ezeren hat-százan vóltak: és utólsók mennyenek.

32. Ez az Israel fiainak száma, az ö rokonságok háza-szerént és el-osztatott hadának seregi-szerént, hat-száz három-ezer ötszáz ötven.

33. A' Leviták pedig nem-számláltattak az Israel fiai-közzé: mert úgy parantsolta vala az Ur Moysesnek.

34. És tselekedének az Israel fiai mind azok-szerént a' miket parantsolt vala az Ur. Tábort jártak az ö seregek-szerént, és mentek az ö tselédek és attyok háza-szerént.

III. RÉSZ.

Az Aáron fiai, a' szent hajlék szolgálattyára rendeltetett Léviták, Aáron mellé rendeltetnek, az ö Fejedelmével: az elsö szülötteknek meg-váltása.

A 1. Ezek Aáronnak és Moysesnek nemzetségi, a' napon mellyen szóllott az Ur Moysesnek a' Sinai hegyen.

* *Exod. 6. d. 23.* 2. * És ez az Aáron fiainak nevek: az ö elsö-szülötte Nádab, az-után Abiu, és Eléazar, és Itamar.

3. Ez a' papoknak az Aáron fiainak nevek, kik meg-kenettek, és kiknek kezek meg-töltetett és meg-szenteltetett hogy papságot viselnének.

* *Lev. 10. a. 3. 1. Par. 24. a. 2.* 4. * Mert meg-halának Nádab és Abiu, mikoron idegen tüzet vinnének az Ur-eleibe a' Sinai puszta-jában, magzatok-nélkül: és viselék a' papságot Eléazar és Itamar az ö attyok Aáron-előtt.

5. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

6. Rendeld-elö a' Lévi nemzetségét, és állasd Aáron pap-eleibe hogy szolgállyanak néki, és vigyázzanak,

7. És vegyék eszekbe, valami a' fokaság szolgállattyához tartozik a' bizonyság hajléka-előtt,

8. És örizzék a' hajlék edényit, dolgozván annak szolgálattyában.

9. És adgyad ajándékon a' Levitákat

B 10. Aáronnak és a' fiainak, kiknek adattak az Israel fiaitól. Aáront pedig és a' fiait a' papi tisztre rendellyed. Valaki idegen a' szolgálatra járúl, meg-hallyon.

11. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

12. Magamnak vettem a' Levitákat az Israel fiaitól minden elsö-szülöttért, ki megnyittya a' méhet az Israel fiai-közzül, és enyimek lésznek a' Leviták.

* *Exod. 13. a. 1. Infr. 8. c. 16.* 13. * Mert enyim minden elsö-szülött: mi-óltától-fogva meg-öltem az elsö-szülött-

teket Egyiptus-földében: magamnak szenteltem valami elöször születtik Israelben az embertöl-fogva a' baromig, enyimek: én az Ur.

14. És szólla az Ur Moyseſnek a' Sinai puſztájában, mondván:

C 15. Számláld-meg a' Lévi fiait az ö attyok házai és tselédi-szerént, minden férfiat egy hólnaptól-fogva és fellyebb.

16. Meg-számlálá Moyses, a' mint parantsolta vala az Ur,

* *Exod.* 6 c.16. 17. * És találtatának a' Lévi fiai az ö nevek-szerént, Gerſon és Káat és Mérari.

18. A' Gerſon fiai, Lebni és Semei:

19. A' Káat fiai: Amram és Jéſáár, Hebron és Oziel.

20. A' Mérari fiai: Moholi és Muſi.

21. Gerſonból két tseléd vólt, a' Lebniták, és Semeiták:

22. Mellyeknek meg-számláltaték férfiúi nemböl-való népe egy-hólnaptúl-fogva és fellyebb, hét-ezer öt-száz.

23. Ezek a' hajlék-megett szállyanak táborba Nap-nyúgatra,

24. Eliaſaf a' Lael fia fejedelem-alatt.

25. És légyen vigyázáſok a' szövetség-hajlékában,

D 26. Magára a' hajlékra és annak buritékára, a' ſuporlátra melly fel-vonattatik a' szövetség fedelének ajtaja-elött, és a' pitvar kárpitira: a' ſuporlátra-is melly fel-függeſztetik a' hajlék pitvarának ajtajára, és valami az óltár szolgálattyához tartozik, a' hajlék köteleire és minden eſzközire.

27. A' Káat rokonságában léſznek az Amramiták és Jeſáariták és Hebroniták és Oz eliták népei. Ezek a' Káatiták meg-számlált tselédi nevek-szerént:

28. Minnyájan férfiúi nemböl egy hólnaptól-fogva és fellyebb, nyóltz-ezeren hatszázan vigyázzanak a' Szent helynél,

29. És táborba szállyanak a' Déli réſzre.

30. És az ö fejedelmek légyen Eliſafan az Oziel fia:

E 31. És örizzék a' szekrényt, és az aſztalt, és a' gyertya-tartót, az óltárokat, és a' Szenthely edényit, mellyekkel szolgálnak, és a' ſuporlátot, és minden efféle eſzközt.

32. A' Leviták fejedelminek fejedelme pedig légyen az Aáron pap fia Eléazar a' Szenthely örizetinek vigyázói-fölött.

33. Mérariból pedig a' Moholiták és Musiták népei légyenek, meg-számláltatván nevek-szerént:

34. Minnyájan férfiúi nemböl egy hólnaptól-fogva és fellyebb, hat-ezer két száz.

35. Fejedelme azoknak Suriel az Abihaiel fia: az Éſzaki réſzre járjanak tábort.

36. Légyenek az ö örizetek-alatt, a' hajlék deſzkái és rúdgyai, és oſzlopi 's azok talpai, és mind a' mik efféle szolgálathoz tartoznak:

37. És a' pitvar oſzlopi körös-körül azok talpaival, és a' szegek a' kötelekkel.

38. Táborba szállyanak a' szövetség hajléka-elött, az-az, a' Nap-keleti réſzre, Moyſes és Aáron a' fiaival, örizvén a' Szent-helyt az Iſrael fiai-között. Valaki idegen oda járúl, meg-hallyon. F

39. Minnyájan a' Leviták, kiket meg-számláltak Moyſes és Aáron az Ur parantsolattyából, az ö tselédek-szerént a' férfiúi nemböl-valók, egy hólnaptól-fogva és fellyebb, vóltak huſzon-két ezeren.

40. És monda az Ur Moyſeſnek: Számláld-meg a' férfiúi nemböl-való elsö-szülötteket az Iſrael fiai-közzül, egy hólnaptól-fogva és fellyebb, és vegyed azok ſommájat.

41. És vedd nékem a' Levitákat az Iſrael fiainak minden elsö-szülöttiért, én vagyok az Ur: és azok barmait az Iſrael fiai barmainak minden elsö fajzatiért.

42. Meg-számlálá Moyſes, a' mint parantsolta vala az Ur, az Iſrael fiainak elsö-szülöttit.

43. És vóltak férfiak az ö nevek-szerént, egy hólnaptól-fogva és fellyebb, huſzon-két ezeren két-százan hetven-hárman. G

44. És szólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

45. Vedd a' Levitákat az Iſrael fiainak elsö-szülöttiért, és a' Leviták barmait amazok barmaiért, és légyenek enyimek a' Leviták. Én vagyok az Ur.

46. A' két-száz hetven-háromnak megváltáſáért pedig, kik az Iſrael fiainak elsö-szülötti-közzül felyül-haladgyák a' Leviták számát,

47. Végy öt ſikluſt minden före a' Szenthely mértékével. * A' ſiklusban húſz fillyér vagyon. * *Exod.* 30.*b*.13. *Lev.*27. *c*.25. *Ezech.* 45.*d*.12.

48. És add a' pénzt Aáronnak és a' fiainak, azok váltságát kik azon-felyül vannak.

49. Vévé azért Moyſes azoknak pénzét a' kik fellyebb valának, és a' kiket meg-váltottak vala a' Levitáktól

50. Az Iſrael fiainak elsö-szülöttiért, ezer három-száz hatvan-öt ſikluſt a' Szent-hely mértéke-szerént,

51. És adá azt Aáronnak és a' fiainak az ige-szerént, mellyet parantsolt vala néki az Ur,

IV. RÉSZ.

Rendi, és tiſzti a' Levitáknak, az ö nemzetségekkel együtt,

A 1. És szólla az Ur Moyſeſnek és Aáronnak, mondván: 1.*Par.* 15.*b*.15.

2. Vedd ſommájat a' Káat fiainak a' Leviták-közzül az ö házok és tselédek-szerént,

3. Harmintz eſztendötöl-fogva és fellyebb, ötvenedik eſztendöig, mind a' kik bémennek hogy állyanak és szolgállyanak a' szövetség hajlékában.

4. Ez tiſztek a' Káat fiainak: A' ſzövetség hajlékába, és a' Szentek-ſzentibe

5. Mennyenek-bé Aáron, és a' fiai, midön indúlni kell a' táborral, és vegyék-le a' ſuporlátot melly ajtó-elött függ, és takarják abba a' bizonyság ſzekrényét,

6. És iſmég burittsák-bé a' kék bör fedéllel, és teritsék felyül arra mindeneſtöl a kék buritékot, és ereſzſzék-belé a' rúdakat.

7. A' ki-tött kenyerek aſztalát-is takarják-bé kék buritéltkal, és tegyék a' hoz a' temjényezöket, és mozsárkákat, tséſzéket és kupákat az itali áldozatok töltésére: mindenkor légyenek kenyerek azon:

8. És terittsék felyül a' karmazſin ſzinü fedelet, mellyet iſmég bé-födgyenek kék bör fedéllel, és ereſzſzék belé a' rudakat.

9. Vegyék a' kék fedelet-is, mellyel bé-födgyék a' gyertya-tartót annak lámpáſival és ollóival és ham-vévöivel, és az olajnak minden edényivel, mellyek a' lámpáſok fel-ékesitésére ſzükségeſek:

10. És mindenek-felibe tegyék a' kék bör buritékot, és ereſzſzék belé a' rudakat. B

11. Az arany óltárt-is takarják kék öltözetbe, és terittsék arra felyül a' kék bör buritékot, és ereſzſzék belé a' rudakat.

12. Minden edényeket, mellyekkel a' Szent-helyen ſzolgálnak, kék fedélbe takarják, és felyül terittsék a' kék bör buritékot, és botsáſsák-belé a' rudakat.

13. De az óltárt-is tiſztittsák-meg a' hamutól, és takarják veres öltözetbe,

14. És tegyék a' hoz mind az edényeket, mellyekkel annak ſzolgálattyában élnek, azaz, tüz-tartókat, villákat, és három-ágúkat, ſzitókat és lapátokat. Minden edényit az óltárnak együtt födgyék-bé kék bör fedéllel, és ereſzſzék-belé a' rudakat.

15. És mikor bé-takarják Aáron és a' fiai a' Szent-helyet és minden edényit a' tábor indúlásában, akkor mennyenek-bé a' Káat fiai, hogy el-vegyék a' mi bé-takartatott: és ne illeſsék a' Szent-helynek edényit, hogy meg ne hallyanak. Ezek a' Káat fiainak terhek a' ſzövetség hajlékában;

16. Kik-elött légyen Eléazar az Aáron pap fia, kinek gond-viſeléséhez tartozik a' lámpáſok fel-ékesitésére-való olaj, és a' jó-illatú füſtölö, és az áldozat, melly mindenkor bé-mutattatik, és a' kenetnek olaja, és valami a' hajlék tiſzteletihez tartozik, és minden edények, mellyek a' Szent-helyben vannak.

17. És ſzólla az Ur Moyſeſnek és Aáronnak, mondván:

18. El ne veſzeſsétek a' Káat népét a' Leviták-közzül:

19. Hanem ezt tselekedgyétek nékik, hogy éllyenek, és meg ne hallyanak, ha illetik a' Szentek-ſzentit.

20. Aáron és a' fiai mennyenek-bé, és ök rendellyék-el mindeniknek munkáit, és oſzſzák-el kinek mit kellyen vinni. A' többi ſemmi nyúghatatlan vizſgálásból ne nézzék a' mik a' Szent-helyben vannak, még nem bé-takartaſſanak, mert külömben meg-halnak.

21. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

22. Vedd ſommáját a' Gerſon fiainak-is az ö házok és tselédek és rokonságok-ſzerént,

23. Harmintz eſztendötül-fogva és fellyebb ötvenedik eſztendöig. Számláld-meg mind a' kik bé-mennek és ſzolgálnak a' ſzövetség hajlékában. C

24. Ez a' Gerſoniták tselédének tiſzti,

25. Hogy hordozzák a' hajlék kárpitit, és a' ſzövetségnek fedelét a' máſik buritékot, és mind azok-fölött a' kék fedelet és a' ſuporlátot, melly a' bizonyság hajlékának béjárásán függ,

26. A' pitvar kárpitit, és a' bé-járáſon-való ſuporlátot, melly a' hajlék-elött vagyon. Mind a' mik az óltárhoz tartoznak, a' köteleket, és a' ſzolgálatnak edényit,

27. Az Aáron 's a' fiai parantsolattyára, hordozzák a' Gerſon fiai: és tudgyák-meg minnyájan, mitsoda terh-alá vetteſsenek.

28. Ez a' Gerſoniták tselédének tiſzti a' bizonyság hajlékában, és légyenek az Aáron pap fiának Itamárnak keze-alatt.

29. A' Mérari fiait-is tselédek és attyok háza-ſzerént meg-ſzámláld,

30. Harmintz eſztendötül-fogva és fellyebb, ötvenedik eſztendöig, minnyájan a' kik bé-mennek az ö ſzolgálattyok tiſztire és a' bizonyság ſzövetségének ſzolgálattyára.

31. Ezekaz ö terhek: Hordozzák a' hajlék deſzkáit és annak rúdgyait, oſzlopit 's azok talpait,

32. A' pitvar oſzlopit-is körös-körül, talpaival és ſzegeivel és kötelivel. Minden edényeket és eſzközöket ſzám-ſzerént vegyenek-fel, és úgy hordozzák.

33. Ez tiſztek a' Merariták tselédének és ſzolgálattyok a' ſzövetség hajlékában: és légyenek az Aáron pap fiának Itamárnak keze-alatt. D

34. Meg-ſzámlálák azért Moyſes és Aáron és a' ſynagóga fejedelmi az Káat fiait, rokonságok és attyok háza-ſzerént,

35. Harmintz eſztendötül-fogva és fellyebb, ötvenedik eſztendöig, mind a' kik bémennek a' ſzövetség hajlékának ſzolgálattyára:

36. És találtattak két-ezeren két-ſzázan ötvenen.

37. Ez a' ſzáma a' Káat népének, kik bémennek a' ſzövetség hajlékába: ezeket ſzámlálta-meg Moyſes és Aáron az Ur beſzédeſzerént Moyſes keze-által.

38. Meg-ſzámláltatának a' Gerſon fiai-is rokonságok és attyok háza-ſzerént,

39. Harmintz eſztendötül-fogva és fellyebb, ötvenedik eſztendöig, mind a' kik bé-mennek hogy ſzolgállyanak a' ſzövetség ſátorában:

40. És találtattak két-ezeren hat-ſzázan harmintzan.

41. Ez a' Gersoniták népe, kiket megszámláltak Moyses és Aáron az Ur igéje-szerént.

42. Meg-számláltatának a' Mérari fiai-is rokonságok és attyok háza-szerént,

43. Harmintz esztendötül-fogva és fellyebb, ötvenedik esztendöig, mind a' kik bé-mennek a' szövetség hajléka szer-tartásinak bé-tellyesitésére.

44. És találtatának három-ezeren kétszázan.

45. Ez a' Mérari fiainak száma, kiket megszámláltak Moyses és Aáron az Ur parantsolattya-szerént Moyses keze-által.

46. Minnyájan a' kik meg-számláltattak a' Leviták-közzül, és kiket meg-számláltatott nevek-szerént Moyses, és Aáron, és az Israel fejedelmi, rokonságok és attyok házaszerént,

47. Harmintz esztendötül-fogva és fellyebb, ötvenedik esztendöig, kik bé-járnak a' hajlék szolgálattyára, és a' terhek hordozására,

48. Vóltak egyszer'smind nyóltz-ezeren öt százan nyóltzvanan.

49. Az Ur beszéde-szerént számlálta-meg öket Moyses, mindent az ö tiszti és terhe-szerént, a' mint parantsolta vala néki az Ur.

V. RÉSZ.

Minémüek azok a' tisztátalanok, a' kik a' táborból ki küldetnek külön. A' melly férfi gyanakszik a' feleségére fajtalanságáért, mi-képpen kellyen azt meg-probálni, ha vétkes-é vagy nem.

A 1. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

2. Parantsold-meg az Israel fiainak, hogy ki-üzzenek a' táborból minden pokloſt, és a' kinek magva foly, és a' ki meg-ferteztetett a' halottúl.

3. Mind férfiat 's mind aszszonyt, ki-üzzetek a' táborból, hogy meg ne ferteztesék azt, mivelhogy veletek laktam.

4. És úgy tselekedének az Israel fiai, és ki-üzék öket a' táborból, a' mint szóllott vala az Ur Moyseſnek.

5. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

6. Szólly az Israel fiainak: A' férfi vagy aszszony, mikor valami bünt tselekeszsznek azok-közzül, mellyek embereken szoktak történni, és gond-viseletlenség-miatt általhágják az Ur parantsolattyát, és vétkeznek;

7. Vallyák-meg bünöket, és fizesék-meg éppen a' kárt, és a' fölött ötöd részt adgyanak annak, a' ki elsen-vétkeztek.

8. Ha pedig nem lészen, ki fel-vegye, adgyák az Urnak, és légyen a' papé, a' koſtól meg-válva, melly a' meg-tisztulásért mutattatik-bé, hogy engesztelö áldozat légyen.

9. Minden zsengék-is, mellyeket bé-mutatnak az Israel fiai, a' paphoz tartoznak:

10. És valákitöl valami a' Szent-helybe vitetik, és a' pap kezéhez adatik, övé légyen.

11. És szólla az Ur Moyseſnek, mondván:

12. Szólly az Israel fiainak, és mondgyad nékik: A' férfiu, kinek felesége vétkezik, és férjét meg útálván

13. Más férfiúval hál, és ezt a' férje meg nem tapasztalhattya, hanem titkon vagyon a' házasság-törés, és bizonyságokkal nem vádoltathatik, mert nem kapták a' parázna-ságban:

14. Ha a' házasági gyanúságnak lelke felindittya a' férfiat felesége-ellen, ki vagy megferteztetett, vagy hamis vélekedéssel vádoltatik,

15. Vigye ötet a' paphoz; és vigyen áldozatot érette, egy mérték árpa lisztnek tized részét: ne öntsön arra olajt, se ne tégyen temjént reá: mert házasági gyanúságnak áldozattya, és házasság rontást vizsgáló ajándék.

16. Vigye-elö azért ötet a' pap, és állassa az Ur-eleibe.

17. És vegyen szent vizet föld-edényben, C
és egy kevés földet eresszen belé a' hajlék pádimontomáról.

18. És mikor az aszszony az Ur szine-elött áll, födözze-fel annak fejét, és tegye kezére az emlekezetnek áldozattyát, és a' házasági gyanuságnak ajándékát: ö pedig tartsa a' keserüséges vizeket, mellyekre átkozodással-való átkokat rakott.

19. És esküvéssel kénszerittse ötet, és mondgya: Ha nem hált idegen férfiú veled, és ha meg nem ferteztettél el-hagyván férjed ágyát, ne ártsanak néked a' keserüséges vizek, mellyekre átkokat raktam.

20. Ha pedig el-hajlottál férjedtöl, és meg-ferteztettél, és más férfiúval háltál;

21. Ez átkok-alá vetteséll: Adgyon téged az Ur átokra, és mindeneknek példájára az ö népe-között: meg-rothaszsza ágyékodat, és méhed meg-dagadván meg-fakadgyon.

22. Hasadba mennyenek az átkoztatott vizek, és méhed meg-dagadván rothadgyon-meg ágyékod. És az aszszony felellyen, Amen, amen.

23. És irja-fel a' pap könyvetskébe az átkokat, és törüllye-el azokat a' keserüséges vizekkel, mellyekre az átkokat rakta, D

24. És adgya-meg innya néki. Mellyeket mikor meg-iszik,

25. Vegye-el a' pap az ö kezéből a' házasági gyanuságnak áldozattyát, és emellyefel azt az Ur-elött, és tegye az óltárra: de úgy, hogy elöbb

26. Egy marokkal ki-vegyen az áldozatból, melly bé-mutattatik, és égesse-meg az óltáron, és úgy adgya meg-innya az aszszonynak a' keserüséges vizeket.

27. Mellyeket mikor meg-iszik, ha megferteztetett, és meg-útálván férjét vétkes a' házasság-törésben, által-mennek rajta az átkoknak vizei, és fel-dagadván a' hasa, meg-

B

rothad az ágyéka: és az aſzſzony átokká léſzen, és példává az egéſz népnek.

28. Hogy-ha meg-nem ferteztetett, nem árt néki, és magzatokat ſzül.

29. Ez a' házaſsági gyanúságnak törvénye. Ha el-hajól az aſzſzony a' férjétöl, és megferteztetik,

30. És a' férje a' házaſsági gyanúságnak lelkétöl fel-indittatván az Ur ſzine-eleibe viſzi ötet, és a' pap mind azok-ſzerént tselekeſzik véle, mellyek irva vannak:

31. A' férje vétek-nélkül léſzen, és amaz hordozza hamiſságát.

VI. RÉSZ.

A' Nazareuſok meg-ſzenteléſe, és áldáſa. Minémü ſzókkal áldgyák-meg a' Papok a' községet, meg-tanittatnak.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: Mikor a' férfiu, vagy aſzſzony fogadáſt téſznek, hogy meg-ſzenteltetſenek, és magokat az Urnak akarják ſzentelni:

3. Bortól, és minden réſzegithetötöl megtartóztaſsák magokat. Borból és akár-minémü más italból-való etzetet, és valamit ſzölöböl nyomnak, ne igyanak: nyers és aſzſzú ſzölöt ne egyenek

4. Mind a' napokon, mellyeken fogadásból az Urnak ſzenteltetnek, valami a' ſzölöböl lehet, az aſzſzú ſzölötöl-fogva a' ſzölömagig, meg ne egyék.

* *Judic. 13.a.5.* 5. Az ö el-válásának tellyes idején * borotva fejére ne menyen, mig nem bé-tellyeſedik a' nap, mellyen az Urnak ſzenteltetik. Szent légyen, mig a' feje haja nö.

B 6. Az ö meg-ſzentelésének tellyes idején halotthoz bé ne mennyen,

7. Még az attya, és annya, és öttse, és húga temetésével ſe ferteztesék-meg, mert az ö Iſtene ſzenteléſe vagyon a' fején.

8. Az ö el-válásának tellyes napjain ſzentelt légyen az Urnak.

9. Ha pedig hértelen meg-hal valaki elötte, meg-ferteztetik az ö meg-ſzentelt feje: mellyet borotválljon-meg mingyárt azon ö meg-tiſztuláſának napján, és iſmég a' hetedíken.

10. A' nyóltzadik napon pedig mutaſſon-bé két gerlitzét, vagy két galamb-fiat, a' papnak a' ſzövetség bizonyságának bé-járásánál.

11. És áldozza a' pap egyikét a' bünért, és a' máſikát éppen-égö áldozatúl, és könyörögjön érette, mert vétkezett a' halottmiatt: és ſzentellye-meg annak fejét azon napon:

12. És ſzentellye az Urnak az ö el-válása napjait, áldozván egy eſztendös bárányt a' bünért: de úgy hogy az elöbbi napok heába légyenek, mert meg-ferteztetett az ö ſzenteléſe.

13. Ez a' ſzentelés törvénye. Mikor a' napok, mellyeket fogadásból el-tekéllett vólt, bé-tellyeſednek: vigye ötet a' ſzövetség hajlékának ajtajához, C

14. És mutaſſa-bé az ö áldozattyát az Urnak, egy eſztendös makula-nélkül-való bárányt az Urnak éppen-égö áldozatúl, és eſztendös makula-nélkül való juhot a' bünért, és makula-nélkül-való koſt, békeséges áldozatúl:

15. Egy kosár kováſztalan kenyereket-is, mellyek egyelitve légyenek olajjal, és olajjal meg-kent kováſztalan pogátsákat, és mindeniknek itali áldozattyát:

16. Mellyeket mutaſſon-bé a' pap az Urelött, és áldozza mind a' bünért, 's mind éppen-égö áldozatúl.

17. A' koſt pedig áldozza békeséges áldozatúl az Urnak, bé-mutatván azzal-együtt egy kosár kováſztalan kenyeret, és itali áldozatokat, mellyek ſzokás-ſzerént kellenek.

18. * Akkor a' ſzövetség hajlékának ajtaja-elött borotváltaſsék-el a' Nazaræus ſzentelésének haja: és vegye annak hajját, és tegye a' tüzre, melly a' békeséges áldozat-alá tétetett. * *Act. 21.d.24.*

19. És a' koſnak meg-főtt lapotzkáját, D és egy kováſztalan kalátsot a' kosárból. És egy kováſztalan pogátsát, és adgya a' Nazaræus kezébe, minek-utánna meg-borotváltatott a' feje.

20. És iſmég viſzſza-vévén töle, emellyefél az Ur-elött: és a' meg-ſzenteltek a' papé légyenek, mint a' ſzegyetskéje, melly megparantsoltatott, hogy el-válaſztaſsék, és a' tzombja. Az-után bort ihatik a' Nazaræus.

21. Ez a' Nazareus törvénye, midön áldozattyát az Urnak igéri az ö ſzenteléſe idején, azokon-kivül, a' miket a' keze talál. A' mint elméjében fogadta vólt, a' ſzerént tselekedgyék az ö ſzentelésének tekélleteſségére.

22. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

23. Szólly Aáronnak és a' fiainak: Igy áldgyátok az Iſrael fiait, és mondgyátok nékik:

24. * Áldgyon-meg téged az Ur, és örizzen-meg téged. * *Eccli. 36.c.19.*

25. Mutaſsa néked ortzáját az Ur, és könyörüllyön rajtad.

26. Fordittsa hozzád ortzáját az Ur, és adgyon néked békeséget.

27. És hijják ſegétségül az én nevemet az Iſrael fiaira, és én meg-áldom öket.

VII. RÉSZ.

Elé-ſzámlállya Moyſes az Iſrael tizenkét nemzetségének tizenkét Fejedelmit; minémü áldozatokat áldoztak, midön fel-állatták a' ſzent hajlékot, és oltárt. Az Iſten Moyſeſſel beſzéll a' bünért való áldozatról.

1. LÖN pedig a' napon, mellyen el-végezé A Moyſes a' hajlékot, és fel-állatá azt: és meg- *Exod. 40.b.16.*

kené 's meg-ſzentelé minden edényivel, az óltárt haſonló-képpen, és minden edényit.

2. Az Iſrael fejedelmi, és a' tselédek fejei, kik minden nemzetségekben valának, és azoknak elöttök-járói, kik meg-ſzámláltattak vala,

3. Mutatának ajándékot az Urnak hat buritott ſzekeret tizen-két ökörrel. Két fejedelem egy ſzekeret mutatott-bé, és mindenik egy-egy ökröt, és vivék azt a' hajlékeleibe.

4. Monda pedig az Ur Moyſeſnek:

5. Vedd-el tölök, hogy ſzolgállyanak a' hajlék ſzolgálattyában, és add azokat a' Levitáknak az ö ſzolgálattyok rendi-ſzerént.

6. Az-okáért midön el-vette vólna Moyſes a' ſzekereket 's az ökröket, adá azokat a' Levitáknak.

7. Két ſzekeret és négy ökröt ada a' Gerſon fiainak, az ö ſzükségek-ſzerént.

8. A' más négy ſzekeret és nyóltz ökröt adá a' Mérari fiainak, az ö tiſztek és ſzolgálattyok-ſzerént, Itamárnak az Aáron pap fiának keze-alá.

9. A' Káat fiainak pedig nem adá ſzekereket és ökröket; mert a' Szent-helyben ſzolgálnak, és a' terheket tulajdon vállokon hordozzák.

10. Bé-mutaták azért a' fejedelmek az óltár ſzentelésére a' napon, mellyen meg-kenetett, az ö áldozattyokat az óltár-elött.

B 11. És monda az Ur Moyſeſnek: Mindenik fejedelem egy-egy napon vigyen ajándékokat az óltár ſzentelésére.

12. Elsö napon mutatá-bé az ö ajándékát Nahaſſon az Aminadab fia a' Juda nemzetségéböl:

13. És valának abban, egy ezüſt tál ſzáz harmintz ſikluſt nyomó, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſze, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettö olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

14. Egy mozsárka tiz arany ſiklusból, teli jó-illatú ſzerſzámmal:

15. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

16. Egy bakot-is a' bünért:

17. És a' békeséges áldozata két ökröt, öt koſt, egy bakot, eſztendös öt bárányt. Ez Nahaſſonnak az Aminadab fiának ajándéka.

18. Második napon mutata-bé Natánael a' Súar fia, az Iſakár nemzetségéböl-való fejedelem,

19. Egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

20. Egy arany mozsárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jö-illatú ſzerſzámmal:

21. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

22. Egy bakot-is a' bünért:

23. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Natánaelnek a' Súar fiának ajándéka.

24. Harmadik napon a' Zábulon fiainak fejedelme, Eliab a' Hélon fia,

25. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli C mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

26. Egy arany mozsárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal.

27. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

28. Egy bakot-is a' bünért:

29. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez Eliabnak a' Hélon fiának ajándéka.

30. Negyedik napon a' Rúben fiainak fejedelme, Eliſúr a' Sedeur fia,

31. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra.

32. Egy arany mozsárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó illatú ſzerſzámmal:

33. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra.

34. Egy bakot-is a' bünért:

35. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, és eſztendös öt bárányt. Ez vólt Eliſúrnak a' Sedeur fiának ajándéka.

36. Ötödik napon a' Simeon fiainak fejedelme, Salámiel a' Suriſaddái fia,

37. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

38. Egy arany mozſárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

39. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

40. Egy bakot-is a' bünért:

41. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Salamielnek a' Suriſaddái fiának ajándéka.

42. Hatodik napon a' Gád fiainak fejedelme, Eliaſaf a' Dúel fia, D

43. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye liſztel az áldozatra:

44. Egy arany mozſárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

45. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

46. Egy bakot-is a' bünért:

47. És a' békeséges áldozatra két ökröt, ök koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Eliaſafnak a' Dúel fiának ajándéka.

48. Hetedik napon az Efraim fiainak fejedelme, Eliſama az Ammiud fia,

49. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſiklust-nyomót, hetven ſiklust-nyomó tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitetett zſemlye liſztel az áldozatra:

50. Egy arany mozsárkát tiz ſiklust-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

51. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

52. Egy bakot-is a' bünétt:

53. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Eliſamának az Ammiud fiának ajándéka.

54. Nyóltzadik napon a' Manaſſes fiainak fejedelme, Gamáliel a' Fadaſsur fia,

55. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſiklustnyomót, hetven ſiklustnyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye liſztel az áldozatra:

56. Egy arany mozsárkát tiz ſiklust-nyomót, telit jö-illatú ſzerſzámmal:

57. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

58. És bakot-is a' bünért:

59. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Gámalielnek a' Fadaſsur fiának ajándéka.

60. Kilentzedik napon a' Benjamin fiainak fejedelme, Abidán a' Gédeon fia,

61. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſiklustnyomót, hetven ſiklust nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

62. És egy arany mozsárkát tiz ſiklust-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

63. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

64. Egy bakot-is a' bünért:

65. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Abidánnak a' Gedeon fiának ajándéka.

66. Tizedik napon a' Dán fiainak fejedelme, Ahiezer az Ammiſadái fia,

67. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſiklust-nyomót, hetven ſiklust nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlye-liſztel az áldozatra:

68. Egy arany mozsárkát tiz ſiklust-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

69. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

70. Egy bakot-is a' bünért.

71. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Ahiezernek az Ammiſadái fiának ajándéka.

72. Tizen-egyedik napon az Áſer fiainak fejedelme, Fegiel az Okrán fia,

73. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlyeliſztel az áldozatra:

74. Egy arany mozsárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó-illatú ſzerſzámmal:

75. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

76. Egy bakot-is a' bünért:

77. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Fegielnek az Okrán fiának ajándéka.

78. Tizen-kettödik napon a' Neftali fiainak fejedelme, Ahira az Enán fia,

79. Mutata-bé egy ezüſt tálat ſzáz harmintz ſikluſt-nyomót, hetven ſikluſt-nyomó ezüſt tséſzét, a' Szent-hely mértékére, teli mind a' kettöt olajjal egyelitett zſemlyeliſztel az áldozatra:

80. Egy arany mozsárkát tiz ſikluſt-nyomót, telit jó illatú ſzerſzámmal:

81. Egy ökröt a' tsordából, és egy koſt, és egy eſztendös bárányt éppen-égö áldozatra:

82. Egy bakot-is a' bünért:

83. És a' békeséges áldozatra két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös öt bárányt. Ez vólt Ahirának az Enán fiának ajándéka

84. Ezek, a' miket az óltár ſzentelésén bémutattak az Iſrael fejedelmi a' napon, mellyen meg-ſzenteltetett. Tizen-két ezüſt tál: tizen-két ezüſt tséſze: tizen-két arany mozsárka:

85. Úgy-hogy ſzáz harmintz ſiklus ezüſt vólna egy tálban, és hetven ſiklus vólna egy tséſzében: az-az, közönségeſen mind az ezüſt edényekben két.ezer négy-ſzáz ſiklus, a' Szent-hely mértékére.

86. Tizen-két arany moszárka, teli jó-illatú ſzerſzámmal, tiz-tiz ſikluſt-nyomó a' Szent hely mértékére: az-az, mind együtt ſzáz húſz ſiklus arany:

87. Tizen-két ökör a' tsordából éppen-égö áldozatra, tizen-két kos, eſztendös tizen-két bárány, és azoknak itali áldozattyok: tizen-két bak a' bünért.

88. A' békeséges áldozatra, huſzon-négy ökör, hatvan kos, hatvan bak, eſztendös hatvan bárány. Ezeket ajándékoztak az óltár ſzentelésén, mikor meg-kenetett.

89. És midön bé-menne Moyſes a' ſzövetség hajlékába, hogy tanátsot kérdene a' felelö-helyen, hallya vala a' néki ſzóllónak ſzavát a' kegyelem táblájáról, mellyl a' bizonyság

szekrénye-fölött vala két Kerubimok-között, a' honnan szólla-is néki.

VIII. RÉSZ.

A' gyertya-tartóknak, és lámpásoknak helyheztetése, materiája, 's formája. A' Levitáknak esztendejek, és fel-szenteléseK.

A 1. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:
2. Szólly Aaronnak, és mondgyad néki: Mikor fel-tészed a' hét lámpást, a' gyertya-tartó dél-felé helyhezteséK. Ezt parantsollyad azért, hogy a' lámpások Észák-felé nézzenek a' ki-tött kenyerek asztalára, annak a' résznek ellenében kell világoskodniok, mellyet a' gyertya-tartó néz.
3. És meg-tselekedé Aáron, és fel-tévé a' lámpásokat a' gyertya-tartóra, a' mint parantsolta vala az Ur Moysesnek.
4. Ez vala pedig a' gyertya-tartó alkotmánya: Vert aranyból vala mind a' közép szára, 's mind azok mellyek az ágaknak mind két óldalából származnak vala: a' példa-szerént, mellyet a zÚr Moysesnek mutatott, úgy tsinálta a' gyertya-tartót.
5. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:
6. Vedd-ki a' Levitákat az Israelnek fiaiközzül, és tisztitsd-meg öket,
B 7. E' rend-tartás-szerént: Hintsd-meg öket a' tisztúlás vizével, és borotvállyák-el testeknek minden szörit. És minek-utánna megmosták ruhájokat, és meg-tisztittatnak,
8. Vegyenek egy ökröt a' tsordából, és annak eledeli áldozattyát olajjal meg-egyelitett zsemlye-lisztet: más ökröt pedig a' tsordából te végy a' bünért:
9. És állasd a' Levitákat a' szövetség hajléka-eleibe, egybe-hiván az Israel fiainak minden sokaságát.
10. És midön a' Leviták az Ur-elött léSznek, tegyék az Israel fiai azokra kezeket.
11. És Aáron mutasabé a' Levitákat, ajándékúl az Israel fiaitól az Ur szine-elött, hogy szolgállyanak az ö szolgálattyában.
12. A' Leviták-is tegyék kezeket az ökrök fejére, mellyek-közzül eggyikét áldozzad a' bünért, és a' másikát éppen-égö áldozatúl az Urnak, hogy könyörögj érettek.
C 13. És állasd a' Levitákat Aáron és a' fiaieleibe, és szenteld-meg az Urnak adattakat,
14. És válaszd-ki az Israel fiai közzül, hogy enyimek légyenek.
15. És az-után mennyenek-bé a' szövetség hajlékába, hogy szolgállyanak nékem. És igy tisztitsd és szenteld-meg öket az Urnak ajándékúl. Mert ajándékon adattak nékem az Israel fiaitól.
* *Sup.* 3. *b.* 13. *Exod.* 13. *a.* 2. *Luc.* 2. *d.* 23. 16. * Az elsö-szülöttekért, kik meg-nyitnak akár melly méhet Israelben, vettem-el-öket.
17. Mert enyimek az Israel fiainak minden elsö-szülötti, mind az emberekböl 's mind a' barmokból. A' naptól-fogva, mellyen megöltem minden elsö szülöttet Egyiptus-földén, magamnak szenteltem öket:
18. És el-vettem a' Levitákat az Israel fiainak minden elsö szülöttiért:
19. És adtam öket ajándékon Aáronnak és a' fiainak a' nép-közzül, hogy szolgállyanak nékem Israelért a' szövetség hajlékában, és imádkozzanak érettek, hogy tsapás ne légyen a' nép-között, ha a' Szent-helyhez merészlenek járúlni.
D 20. És meg-tselekedé Moyses és Aáron és az Israel fiainak minden sokasága a' Levitákkal, a' miket parantsolt vala az Ur Moysesnek:
21. És meg-tisztittatának, és meg-mosák ruhájokat. És fel-emelé öket Aáron az Urelött, és imádkozék érettek;
22. Hogy meg-tisztúlván mennének az ö tisztekre a' szövetség hajlékába Aáron és az ö fiai-elött. A' mint parantsolt vala az Ur Moysesnek a' Leviták-felöl, úgy lön.
23. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:
24. Ez a' Leviták törvénye, huszon-öt esztendötül-fogva és fellyebb, mennyenek-bé, hogy szolgállyanak a' szövetség hajlékában.
25. És mikor életeknek ötvenedik esztendejét el-töltik, szünnyenek-meg szolgálni:
26. És légyenek az ö attyok-fiainak szolgai a' szövetség hajlékában, hogy örizzék, a' miket reájok biznak, de magát a' munkát ne tselekedgyék. Igy rendeld a' Levitákat az ö örizetekben.

IX. RÉSZ.

Mikor üllyék a' Húsvéti ünnepet a' tiszták, és a' tisztátalanok. A' felyhö a' szent hajlékot bé-fedi; nappal felyhös, 's éjtszaka tüzes oszlop képében vezeti vala a' népet negyven egész esztendeig.

A 1. Szólla az Ur Moysesnek a' Sinai pusztájában, második esztendöben minekutánna ki jöttek Egyiptus-földéből, az elsö hónapban, mondván:
2. * Szerezzenek Fásét az Israel fiai az ö idejében, * *Exod.* 12. *a.* 2.
3. E' hónak tizen-negyedik napján estvére, minden ö tzeremoniái és rend-tartási szerént.
4. És meg-parantsolá Moyses az Israel fiainak, hogy Fásét szerzenének.
5. Kik meg-szerzék az ö idejében: a' hónak tizen negyedik napján estvére, a' Sinai hegyen. Mind azok-szerént, a' miket parantsolt vala az Ur Moysesnek, tselekedének az Israel fiai.
6. Imé pedig némelly tisztátalanok hólt ember-miatt, kik nem szerezhetnek vala Fásét azon napon, Moyseshez és Aáronhoz járulván,
B 7. Mondának nékik: Tisztátalanok vagyunk hólt ember-miatt. Miért tiltatunk,

hogy ne viheſsünk áldozatot az Urnak az ö idejében az Iſrael fiai-között?

8. Kiknek felele Moyſes: Állyatok, hogy kérdgyem-meg, mit parantsollyon az Ur felöletek.

9. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

10. Szólly az Iſrael fiainak: A' melly ember tiſztátalan léſzen hólt ember-miatt, vagy meſzſze úton a' ti nemzetségtekben, ſzerezzen Fásét az Urnak

11. A' máſodik hólnapban, a' hónak tizennegyedik napján eſtvére: kováſztalan kenyérrel, és vad-ſaláta'val egyék-meg azt:

12. Ne hadgyanak abban ſemmit reggelig, * és annak tsontyát meg ne törjék, minden ſzer-tartását a' Fásének meg-tartsák.

13. A' ki pedig tiſzta-is, és úton ſem vólt, és mindaz-által nem ſzerzett Fásét, ki-töröltetſsék az a' lélek a' népei közzül, mert áldozatot nem mutatott-bé az Urnak az ö idejében, maga viſellye bünét.

14. A' ſzarándok-is, és a' jövevény, ha nálatok léſznek, ſzerezzenek Fásét az Urnak az ö tzeremóniái és rend-tartáſi-ſzerént. Azon parantsolattya légyen nálatok mind a' jövevénynek 's mind a' lakoſnak.

15. * Az-okáért, a' napon mellyen felállattaték a' hajlék, bé-födé azt a' felyhö. Eſtvétül-fogva pedig reggelig a' sátoron mint a' tüznek ſzine vala.

16. Igy lön ſzüntelen: nappal azt bé-födé a' felyhö, és éjjel mint a' tüz ſzine.

17. És mikor el-vétetett vólna a' felyhö, melly a' hajlékot bé-födözi vala, akkor indúlnak vala meg az Iſrael fiai: és a' melly helyen meg-áll vala a' felyhö, ott járnak vala tábort.

18. Az Ur parantsolattyára indúlnak vala, és az ö parantsolattyára állattyák vala fel a' hajlékot. * Mind a' napokon, mellyeken a' felhö a' hajlék fölött áll vala, azon helyen maradnak vala:

19. És ha történik vala, hogy ſok ideig maradna rajta, az Iſrael fiai az Ur vigyázáſiban valának, és nem indúlának

20. Valamennyi nap a' felyhö a' hajlékon lött vólna. Az Ur parantsolattyára állatákfel a' sátorokat, és annak parantsolattyára ſzedék-le.

21. Ha a' felyhö eſtvétöl-fogva reggelig tartott. És mingyárt virradtára a' hajlékot elhagyta, meg-indúlnak vala: és, ha a' nap 's az éjután távozott-el, a' sátorokat el-bontyák vala.

22. Ha pedig két nap, vagy egy hólnapig, vagy több ideig maradott a' hajlékon, azon helyen maradnak vala az Iſrael fiai, és el nem indúlnak vala: mihelyt pedig el-távozott, a' tábort el-indittyák vala.

23. Az Ur igéjére vonnyák vala fel a' sátorokat, és az ö igéjére indúlnak vala: és valának az Ur vigyázáſiban az ö parantsolattyaſzerént Moyſes keze-által.

X. RÉSZ.

Ezüſt trombiták tsináltatnak a' népnek indúlására: mitsoda rendel indúltak-meg az Iſrael fiai a' Sinai puſztáról. Kéri Moyſes Hobábot az attyafiát, hogy vélek menne.

1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván: A

2. Tsinálly magadnak két ezüſt vert trombitát, mellyekkel egybe-hihaſsad a' ſokaságot, mikor meg-kell inditani a' tábort.

3. És mikor meg-fújod a' trombitákat, gyüllyön hozzád az egéſz ſereg a' ſzövetség hajlékának ajtajához.

4. Ha egyſzer trombitálſz, jöjjenek hozzád a' fejedelmek, és az Iſrael ſokaságának fejei.

5. Ha pedig hoſzſzabb és meg-ſzaggattatott harſogás zendül, indittsák-el a' tábort, elsöben a' kik a' nap keleti réſzre vannak.

6. A' máſodik zengésben pedig és haſonló trombita harſagásban, ſzedgyék-fel a' sátorokat, a' kik délre laknak. Ezen mód-ſzerént tselekedgyenek a' többi-is, harſagván a' trombiták az indúlatra.

7. Mikor pedig öſzve kell gyüjteni a' népet, egy módú zengéſe légyen a' trombitáknak, és ne harſagjanak ſzaggatva.

8. Az Aáron fiai pedig a' papok fújják a' trombitákat: és ez örök törvény légyen a' ti nemzetségtekben.

9. Ha hadba menendetek a' ti földetekből ellenségtek-ellen, kik ellenetek hartzolnak, trombitallyatok harſagó trombitákkal, és emlekezetben léſztek a' ti Uratok Iſtentek-elött, hogy meg-ſzabadittaſsatok ellenségtek kezeiből. B

10. Ha mikor lakodalmatok léſzen; és innep napotok, és a' hólnapoknak kezdeti, zengjetek trombitákkal az épen-égö és a' békeséges áldozatokra, hogy Iſtenteknél emlekezetetek légyen. Én ti Uratok Iſtentek.

11. Máſodik eſztendöben, máſodik hólnapban, a' hónak huſzadik napján, fel-emelkedék a' felyhö a' ſzövetség hajlékáról:

12. És el-indúlának az Iſrael fiai ſeregök-ſzerént a' Sinai puſztájából, és le-ſzálla a' felyhö a' Fáran puſztájában.

13. És el-indíták az elsök a' tábort az Ur parantsolattyára Moyſes keze-által.

14. * A' Júda fiai az ö ſeregek-ſzerént: kiknek fejedelme vala Nahaſſon az Aminadab fia. * Sup. 1. a. 7.

15. Az Iſsakar fiainak nemzetségében fejedelem vala Natánael a' Suar fia.

16. A' Zábulon nemzetségében fejedelem vala Eliab a' Hélon fia.

17. És le-tételték a' hajlék, mellyet hordozván meg-indúlának a' Gerſon és Mérari fiai.

18. És el-menének a' Rúben fiai-is az ö ſeregek és rendek-ſzerént: kiknek fejedelme vala Heliſur a' Sedeur fia. C

19. A' Simeon fiai nemzetségében pedig fejedelem vala Salámiel a' Surisaddái fia.

20. A' Gad nemzetségében pedig fejedelem vala Eliasaf a' Duel fia.

21. És el-indúlának a' Kaatiták-is hordozván a' Szent-helyt. Addig hordoztatik vala a' hajlék, mig a' fel-állatásnak helyére jutnának.

22. El-inditák a' tábort az Efraim fiai is az ö seregek-szerént, kiknek seregében fejedelem vala Elisama az Ammiud fia.

23. A' Manasses fiai nemzetségében pedig fejedelem vala Gamáliel a' Fadasúr fia.

24. És a' Benjamin nemzetségében fejedelem vala Abidán a' Gédeon fia.

25. Leg-utólsók mind a' táborok-közzül, járnak vala a' Dán fiai az ö seregek-szerént, kiknek hadában fejedelem vala Ahiezer az Ammisadái fia.

26. Az Aser fiai nemzetségében pedig fejedelem vala Fégiel az Okrán fia.

27. És a' Neftali fiainak nemzetségében fejedelem vala Ahira az Enán fia.

28. Ezek az Israel fiainak tábori, és menési az ö seregek-szerént, mikor el-indúlnak vala.

D 29. És monda Moyses Hobábnak a' Madianita Ráguel fiának a' rokonának: El-megyünk a' helyre, mellyet az Ur nékünk ád: jere velünk, hogy jól tegyünk veled, mert az Ur jókat igért Israelnek.

30. Kinek ama felele: Nem megyek-el veled, hanem meg-térek földembe, mellyben születtem.

31. És amaz, Ne hadgy-el, úgymond, minket: mert te tudod a' pusztában mitsoda helyeken kellesék táborba szállanunk, és légy vezérünk.

32. És ha velünk el-jövendesz, valami legjobb lészen a' gazdagságokban, mellyeket nékünk ád az Ur, néked adgyuk.

33. El-menének azért az Ur Hegyéröl három napi útat, és az Ur szövetségének szekrénye elöttök mégyen vala, három napig szerezvén helyt a' tábornak.

34. Az Ur felyhöje-is rajtok lön nappal, mikor mennek vala.

* *Psal.* 67.a.2. 35. És midön fel-emelteték a' szekrény, mond vala Moyses: * Kelly-fel Uram, és szélledgyenek-el az ellenségid, és a' kik téged gyülölnek, fussanak ortzád-elött.

36. Midön pedig le-téteték, mond vala: Térj-meg Uram az Israel hadának sokaságához.

XI. RÉSZ.

A' nép zúgolódik, elöször a' fáradtság miatt, azután, hogy meg-sosztattak az Egyiptomi bústól, hagymától. Moyses panaszolkodik az Istennek: az Isten Moysesnek a' terhét hetven vénekre osztya. Fürjeket ád Isten a' népnek, meg bünteti Isten öket a' búsnak kivánságáért.

A 1. AZON-KÖZBEN az Ur-ellen támada a' nep zúgodolása, mint-ha bánkodnának a' fáradságért. Mellyet mikor hallott vólna az Ur, meg-haraguvék. * És fel-gerjedvén ellenek az Ur tüze, meg-emésztė a' tábornak szélsö részét. *Psal.* 77.c.19. * *Psal.* 77.c.21.

2. És mikor a' nép Moysesre kiáltott vólna, imádkozék Moyses az Urnak, és el-enyészék a' tüz.

3. És hivá annak a' helynek nevét, Gyúladásnak: mivelhogy meg-gyúladot vólna ellenek az Ur tüze.

4. Mert a' gyülevész község, melly feljött vala vélek, kivánsággal gerjedez vala, ülvén és sirván, magokhoz együvé kaptsolván az Israel fiait-is, és monda: Ki ád nékünk húst ennünk? *1.Cor.* 10.a.3.

B 5. Emlekezünk a' halakról, mellyeket ingyen észünk vala Egyiptusban: eszünkbe jutnak az ugorkák, és dinnyék, és pár-hagymák, és veres-hagymák, és fok-hagymák.

6. Lelkünk el-száradott, semmit egyebet szemeink nem látnak, hanem csak Mannát.

7. * Vala pedig a' Manna mint a' koriandrum magva, bdellium-szinü. * *Exod.* 26.c.14 *Sap.* 16. c.20. *Psal.* 77. c 24. *Joan.* 6. d.31.

8. És ki-mégyen vala a' nép, és azt felszedvén, meg-töri vala malomban, vagy megrontya vala mozsárban, meg-fözvén fazékban, és tsinalván abból mint valami olajos kenyér-izü pogátsákat.

9. És midön le-szállana éjjel a' harmat a' táborra, le-száll vala együt a' Manna-is.

10. Halá azért Moyses, hogy sirna a' nép tselédenként, ki-ki az ö sátora ajtajánál. És igen fel-gerjede az Ur haragja: de Moysesnek-is szenvedhetetlen dolognak láttaték.

C 11. És monda az Urnak: Miért nyomoritottad-meg a' te szolgádat? miért nem találok kedvet elötted? és miért tetted ez egész nép terhét én-reám?

12. En fogadtam-é méhemben mind e' sokaságot, a' vagy én szültem-é ötet, hogy azt mondgyad nékem; Hordozd ötet kebeledben, a' mint hordozni szokta a' dajka a' gyermekét, és vidd a' földre, mellyért azattyoknak meg-esküdtél?

13. Honnét légyen húsom, hogy ennyi sokaságnak adgyak? Sirnak ellenem mondván: Adgy húst ennünk.

14. Nem viselhetem egyedül mind e' népet, mert nehéz nékem.

15. Ha más-képpen tettszik néked, kérlek, hogy ölly-meg engem, és talályak kedvet szemeid-elött, hogy ne szenvedgyek ennyi navalyát.

16. És monda az Ur Moysesnek: Gyüjtsegybe nékem hetven férfiat az Israel vénei közzül, kiket tudsz hogy a' népnek vénei és mesteri: és vidd öket a' szövetség hajléka ajtajához, és állasd oda veled, D

17. Hogy alá-szállyak és szóllyak néked:

és el-vegyek a' lelkedből, és adgyam azoknak, hogy viſellyék veled a' nép terhét, és ne terhelteſsél egyedül.

18. A' népnek-is mond-meg: Szenteltessetek-meg: hólnap húſt éſztek. Mert hallottam, hogy mondottátok: Ki ád nékünk hús eledelt? jó vólt dolgunk Egyiptusban. Hogy húſt adgyon néktek az Ur, és egyetek:

19. Nem egy, ſem két, ſem öt, ſem tiz, ſem húſz nap,

E 20. Hanem egéſz hólnapig, mig ki-jöjjön orrotokon, és émelygéſtekre fordúllyon, mivelhogy meg-vetettétek az Urat, ki köztetek vagyon, és sirtatok elötte, mondván; Miért jöttünk ki Egyiptusból?

21. És monda Moyſes: Hat-ſzáz-ezer gyalogja vagyon e' népnek. És te azt mondod; Hús-eleséget adok nékik egéſz hólnapig?

* Joan. 6.b.10. 22. * Vallyon juhok és ökrök ſokasága ölettetik-é meg, hogy elég leheſsen eledelekre? a' vagy a' tengernek minden halai öſzvegyüjtetnek-é, hogy öket meg-elégittsék?

* Iſ.59. a.1. 23. Kinek felele az Ur: * Vallyon erötlen-é az Ur keze? Im majd meg-látod, hogyha az én beſzédem tselekedettel bé-tellyeſedik-é.

F 24. El-jöve azért Moyſes, és meg-beſzélé a' népnek az Ur mondását, egybe gyüjtvén a' hetven férfiat az Iſrael vénei-közzül, kiket a' hajlék-körül állata.

25. És le-ſzálla az Ur felyhöben, és ſzolla néki, el-vévén a' lélekben, melly Moyſesben vala, és adván a' hetven férfiaknak. És mikor meg-nyúgott vólna rajtok a' Lélek, profétálának, és többé meg nem ſzünének.

26. Maradott vala pedig a' táborban két férfiu, kiknek egyike hivattatik vala Eldádnak, és a' máſik Medádnak, kiken meg-nyugovék a' Lélek. Mert ök-is fel-vóltak irva, és nem mentek vala ki a' hajlékhoz.

27. És midön profétálnának a' táborban, el-futa egy gyermek, és hirré tévé Moyſesnek, mondván: Eldád és Medád profétálnak a' táborban.

28. Monda mingyárt Jóſue a' Nun fia, a' Moyſes ſzolgája, és ſok közzül válogatott: Uram Moyſes, tiltsd-meg öket.

29. Ama' pedig; Mit irégykedel, ugymond, érettem? ki engedgye, hogy az egéſz nép profétállyon, és nékik adgya az Ur az ö Lelkét?

G 30. És meg-téré Moyſes, és az Iſrael vénei a' táborba.

* Pſ. 77. c.26. 31. * Szél jövén pedig az Urtól, fel-ragadván a' tengeren-túl a' fürjeket, el-hozá, és le-botsátá a' táborra, egy napi-járó földre körös-körül a' tábornak minden réſzére, és röpülnek vala a' levegö égen két könyöknyi magaſságra a' föld-fölött.

32. Fel-kelvén azért a' nép, egéſz a' napon, és éjjel, és máſod napon, fürjeket gyüjte, a' ki keveſet, tiz köblöt: és meg-ſzáraztá azokat a' tábor-körül.

* Pſ. 77. d.30. 33. * Még a' hús a' fogok-között vala, és el nem fogyott vala efféle eledel; és imé az Ur haragja fel indulván a' nép-ellen, meg-veré ötet igen nagy tsapáſsal.

34. És hivattaték az a' hely Kivánság koporsóinak: mert ott temették-el a' kivánó népet. Ki-menvén pedig a' Kivánság-koporsóiból, menének Háſerotba, és ott maradának.

XII. RÉSZ.

Ááron, és Mária Moyſeſre zúgolódnak; Mária bél-poklosággal meg-büntettetik, és a' néptöl külön vettetik; Moyſes könyörgésére heted napra meg-gyógyúl, és tiſztúl.

A 1. És ſzólla Mária és Aáron Moyſes ellen az ö ſzeretsen feleſége-miatt, és mondának:

2. Vallyon tsak Moyſes által ſzóllott-é az Ur? nem haſonló-képpen ſzolott-é nékünk-is? Mellyet mikor hallott vólna az Ur

3. (Mert Moyſes leg-ſzelidebb férfiu vala minden embereknél, kik a' földön laknak vala)

4. Mingyárt ſzólla néki, és Aáronnak és Miriának: Mennyetek-ki tsak ti hárman a' ſzövetség hajlékához. És midön ki-mentek vólna,

B 5. Alá-ſzálla az Ur a' felyhö oſzlopban, és meg-álla a' hajlék ajtajánál, ſzóllitván Aáront és Miriát. Kik midön ki-mentek vólna,

6. Monda nékik: Hallyátok-meg beſzédimet: Ha ki az Ur profétája léſzen köztetek, látásban jelenem-meg annak, vagy álmában ſzóllok néki.

C 7. De nem ollyan az én ſzolgám Moyſes, * ki az én egéſz házamban hivnél hivebb,

* Heb. 3.a.2. * Exod. 33.c.11. 8. * Mert ſzemtöl-ſzembe ſzóllok néki: és nyilván, és nem homály 's példák-által láttya az Urat. Miért nem féltetek tehát rágalmazni az én ſzolgámot Moyſeſt?

9. És meg-haraguván ellenek, el-méne:

10. A' felyhö-is el-távozék melly a' hajlék-fölött vala: és imé Mária feiérnek láttaték a' poklosságtól mint a' hó. És mikor reá tekintett vólna Aáron, és látta vólna hogy a' poklosság el-folyta,

11. Monda Moyſeſnek: Kérlek, Uram, ne tulajdonitsd nékünk e' bünt, mellyet bolondúl tselekedtünk;

D 12. Ne légyen ez mint a' hólt, és mint az idétlen magzat, melly el-vettetik az annya méhéböl. Imé már fele húſa meg-eméſztetett a' poklosságtól.

13. És kiálta Moyſes az Urhoz, mondván: Iſten, kérlek, gyogyitsd-meg ötet.

14. Kinek felele az Ur: Ha az attya pökött vólna ortzájára, nem kellett vólna-é akár tsak hét napig meg-pirúlni? Rekeſztessék-ki hét napig a' táborból, és az-után hivattaſsek viſzſza.

15. Ki-rekeſzteték azért Maria a' táborból hét napig: és a' nép el nem indúla arról a' helyröl, mig Maria viſzſza nem hivattaték.

XIII. RÉSZ.

Moyses tizenkét kémeket küld az 'igéret földére, 's negyven nap-múlván szőlöt, és más gyümöltsöket hoznak, a' föld jóságának tett bizonyságára. Kik mindazon-által Káleb, és Jósuén kivül meg-rettentik a' népet, és zúgolódást inditnak köztök.

A 1. És el-méne a' nép Háserotból, sátorokat vonván a' Fárán puſztájában.

2. És ott ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

3. Küldj férfiakat, kik meg-ſzemléllyék Kánaán-földét, mellyet adok az Iſrael fiainak, mindenik nemzetségből egyet-egyet, a' fejedelmek közzül.

B 4. Meg-tselekedé Moyſes, a' mit az Ur parantsolt vala, a' Fárán puſztájából küldvén fö embereket, kiknek e' nevek:

5. Rúben nemzetségéből, Samuát a' Zekur fiát.

6. Simeon nemzetségéből, Sáfatot a' Hurí fiát.

7. Juda nemzetségéből, Kálebet a' Jéfone fiát.

8. Iſsakár nemzetségéből, Igalt a' Jóſef fiát.

9. Efraim nemzetségéből, Oſeét a' Nun fiát.

10. Benjamin nemzetségéből, Faltit a' Raſu fiát.

11. Zábulon nemzetségéből, Géddielt a' Sódi fiát.

12. Jóſef nemzetségéből, a' Manaſses ágából, Gaddit a' Suſi fiát.

13. Dán nemzetségéből, Ammielt a' Gemalli fiát.

14. Aſer nemzetségéből, Stúrt a' Mihály fiát.

15. Neftali nemzetségéből, Nahábit a' Vapſi fiát.

16. Gad nemzetségéből, Guelt a' Máki fiát.

C 17. Ez nevek a' férfiaknak, kiket Moyſes a' földet kémleni küldött: és nevezé Oſeét a' Nun fiát Jósuének.

18. El-küldé azért öket Moyſes Kánaánföldét meg-ſzemlélni, és monda nékik: Mennyetek-fel a' Déli réſzre. És midön a' hegyekre jutandotok,

19. Szemléllyétek-meg a' Földet, minémü légyen: és a' népet, ki annak lakója, ha erös-é vagy erötlen: ha kevés ſzámu-é vagy ſok:

20. Maga a' föld, jó-é vagy roſzſz: a' városok minémüek kövel kerittettek-é vagy kerités-nélkül:

21. A' föld kövér-é vagy ſovány, erdös-é vagy fa-nelkül. Erösödgyetek-meg, és hozzatok nékünk a' Föld gyümöltsiben. Olly idö vala pedig, mikor már az elö-érö ſzölöben ehettek.

D 22. És midön fel-mentek vólna, megkémlék a' Földet Sin puſztájától-fogva Rohobig, mellyen Ematba mennek.

23. És fel-menének délre, és jutának Hebronba, a' hol az Enak fiai Akiman és Siſai és Tolmai valának. Mert Hébron hét eſztendövel elöbb épittetett Taniſnál az Egyiptus városánál.

24. * És el-menvén a' ſzölö-gerezd patakáig, le-mettſzének egy ſzölö-veſzſzöt az ö ſzölöjével, mellyet rúdon vün két férfiu. Hozának poma-gránátiból-is, fügéiből-is azon helynek; * Deut. 1. d. 24.

25. Melly Nehel-eskolnak, az-az, Szölö-gerezd patakának nevezteték, azért hogy ſzölö-gerezdet vittek onnét az Iſrael fiai. E

26. És meg-térvén a' Földnek kémei negyven nap-után, körül járván az egéſz tartományt,

27. Jövének Moyſeshez és Áaronhoz és az Iſrael fiainak egéſz gyüleközetihez a' Fárán puſztájába, melly Kádesben vagyon. És ſzólván nékik és az egéſz ſokaságnak, megmutaták a' Föld gyümöltsit:

28. És beſzéllének, mondván: El-mentünk a' Földre, melyre minket küldöttél, melly bizony téjjel és mézzel foly, a' mint e' gyümöltsökből meg-iſmérhetni: F

29. De fölötte igen erös lakói vannak, és kövel keritett nagy váraſi. Énak nemzetségét láttuk ott.

30. Az Amalek délre lakik, a' Hetæus és Jebuſæus és Amorræus a' hegységen: a' Kananæus pedig a' tenger-mellett és a' Jordán folyáſa-körül lakik.

31. Ezen-közben Káleb le-tsendesitvén a' nép zúgolodását, melly Moyſes-ellen támad vala, monda: Mennyünk-fel, és birjuk a' földet, mert meg-vehettyük azt.

32. A' többi pedig, kik véle valának, mondának: Semmi képpen e' néphez fel nem mehetünk, mert erösb nálunknál.

33. És a' Földet, mellyet meg ſzemléltek vala, gyalázák az Iſrael fiainál, mondván: A' föld, mellyet meg-kémlettünk, megeméſzti a' lakóit: a' nép mellyet láttunk, ſzálas termetü.

34. Ott láttunk némelly tsudákat-is az Énak fiait az oriáſok neméből: kikhez haſonlittatván, mint a' ſáskák láttatunk vala.

XIV. RÉSZ.

Zúgolódik a' nép, és viſzſza akar térni Egyiptomba; Jósué, és Káleb engeſztelni igyekezik öket- Az Iſten meg-haragſzik a' népre; de Moyſes meg-engeſzteli. Az Iſraeliták halállal büntettetnek, Káleben, és Jósuén kivül. Az Iſraeliták az Iſten akarattya ellen az Amalétzitákkal, és Kananeuſokkal hartzolnak, és meg-veretnek.

A 1. Annak-okáért kiáltván az egéſz község ſira azon éjjel,

2. És zúgolódának Moyſes és Aáron-ellen az Iſrael fiai minnyájan, mondván:

3. Vaj hóltunk vólna meg Egyiptusban: és e' kietlen puſztában bár el-veſzſzünk, és ne vigyen minket az Ur arra a' földre, hogy fegyverrel el ne eſsünk, és feleségink's gyermekink ne viteſsenek rabságra. Nem jobb-é meg-térnünk Egyiptusba?

4. És monda egyik a' máſiknak: Rendellyünk magunknak vezért, és térjünk-viſzſza Egyiptusba.

5. Hallván azt Moyſes és Aáron, artzal esének a' földre az Iſrael fiainak egéſz ſokaſága-elött.

6. * Jóſue pedig a' Nun fia, és Káleb a' Jéfone fia, kik ök-is meg-kémlelték vala a' Földet, meg-ſzaggaták ruhájokat,

7. És az Iſrael fiainak minden ſokaságának mondának: A' föld, mellyet meg-kerültünk, igen jó.

8. Ha kegyelmes léſzen az Ur, bé-viſzen abba minket, és kézbe adgya a' téjjel és mézzel-folyó földet.

9. Ne legyetek párt-ütök az Ur-ellen: ſe ne féllyetek e' föld népétöl, mert, mint a' kenyeret, úgy meg-ehettyük öket. El-távozott tölök minden óltalom: az Ur velünk vagyon, ne féllyetek.

10. És midön kiáltana az egéſz ſokaság, és meg-akarná öket kövezni; meg-jelenék az Ur ditsösége a' ſzövetség fedele-fölött Iſrael nek minden fiainak.

11. És monda az Ur Moyſeſnek: Meddig rágalmaz engem ez a' nép? Meddig nem hiſznek nékem minden jelekben, mellyeket tselekedtem elöttök?

12. Meg-verem azért öket dög-halállal, és meg-eméſztem: téged pedig fejedelemmé téſzlek nagy nemzetségen, és ennél erösbön.

13. És monda Moyſes az Urnak: Hogy hallyák az Egyiptziuſok, kik-közzül ki-hoztad e' népet;

14. És e' földnek lakói, kik hallották, hogy te Uram e' nép-között vagy, és ſzinröl-ſzinre láttatol, * és a' te felyhöd óltalmazza öket, és a' felyhö oſzlopban mégy elöttök nappal, és a' tüz oſzlopban éjjel:

15. Hogy meg-öltél ennyi ſokaságot mint egy embert, és mondgyák:

16. Nem vihette-bé a' népet a' földre, mellyért meg-esküdt vólt: * azért ölte-meg öket a' puſztában.

17. Magaſztaltaſsék-fel azért az Ur erössége, a' mint meg-esküdtél, mondván:

18. * Türö az Ur és ſok irgalmaſságu, ki el-véſzi a' hamiſságot és bünöket: és ſenkit büntetés-nélkül nem hágy, ki meg-látogatod az atyák vétkét a' fiakban harmad és negyed izig.

19. Botsáſd-meg, kérlek, e' nép vétkét a' te irgalmaſságodnak nagy-vólta-ſzerént, a' mint kegyelmes vóltál az Egyiptusból ki-jövöknek mind e' helyig.

20. És monda az Ur: Meg-botsáttam beſzéded-ſzerént.

21. Élek én: és bé-telik az Ur ditsöségével az egéſz föld.

22. Mindaz-által ſenki az emberek-közzül, kik ditsöségemet látták, és a' jeleket, mellyeket Egyiptusban és a' puſztában tettem, és már tiz úttal kisértettek engem, és ſzómnak nem engedtek:

23. * nem láttya a' földet, mellyért megesküdtem az attyoknak, és ſenki azok-közzül, kik engem rágalmaztak, azt nem fogja nézni.

24. * Az én ſzolgámot Kálebet, ki tellyes lévén más lélekkel követett engem, viſzem-bé a' földre, mellyet meg-került: és az ö magva birja azt.

25. Mivel az Amaletzita és a' Kananæus a' völgyekben laknak. Hólnap indittsátok-el a' tábort, és térjetek-viſzſza a' puſztába a' Veres-tenger úttyán.

26. És ſzólla az Ur Moyſeſnek és Aáronnak, mondván:

27. Meddig zúgolódik ellenem e' fölötte gonoſz ſokaság? hallottam az Iſrael fiai panaſzit.

28. Mongyad azért nékik: * Élek én, ugymond az Ur: a' mint ſzóllottatok hallomáſomra, úgy tselekeſzem veletek.

29. A' puſztában fognak a' ti hólt teſtetek heverni.

30. Minnyájan, kik meg-ſzámláltattatok húſz eſztendötül-fogva és fellyebb, és zúgolódtatok ellenem, * bé nem mentek a' földre, mellyre fel-emeltem kezemet hogy, ott lakoſokká tennélek, Káleb a' Jéfone fiától, és Jóſue a' Nun fiától meg-válva.

31. A' ti gyermekiteket pedig, kik-felöl mondottátok, hogy az ellenség prædái léſznek, bé-viſzem: hogy láſsák a' földet, melly néktek nem tetſzett.

32. A' ti hólt teſtetek a' puſztában fognak heverni.

33. A' ti fiaitok bújdosók léſznek a' puſztában negyven eſztendeig, és a' ti paráználkodáſtokat viſelik, mig meg-eméſzteſsenek az atyák hólt teſtek a' puſztában,

34. A' negyven nap ſzáma-ſzerént, mellyeken meg-kémlettétek a' földet: * a' napért eſztendö ſzámláltatik. * És negyven eſztendeig hordozzátok hamiſságtokat, és megiſméritek boſzſzú-állásomat:

35. Mert a' mint ſzóllottam, úgy tselekeſzem ez egéſz igen gonoſz ſokaságnak, melly fel-támadott ellenem: e' puſztában fogy-el, és meg-hal.

36. * Az-okáért mind a' férfiak, kiket elküldött vala Moyſes a' föld ſzemlélésére, és a' kik meg-térvén zúgolódtatták ellene az egéſz ſokaságot, gyalázván a' földet, hogy roſzſz vólna,

37. Meg-hóltak, és meg-ölettek az Ur ſzine-elött.

38. Jóſue pedig a' Nun fia, és Kaleb a'

* Ecclí. 46.b.9. 1.Mac. 2.f.55. 56.

C

* Exod. 13.d.21.

* Exod. 32.f.28.

* Pſ. 102 b. 8. Exod. 34.a. 6.

D

* Deut. 1.f.35.

* Joſ.14 b.6.

E

* Pſ.105. d.26. Deut.1. f.41.

F

* Ezech. 4.b.6. * Pſ 94. b.10.

* Junir. 8.c.24. 1. Cor. 10.b.10. H.b.3. d.17. Judæ b.5.

Jéfone fia, éltek mind azok-közzül, kik elmentek vala a' földet ſzemlélni.

G 39. És mind meg-mondá Moyſes e' beſzédeket Iſraelnek minden fiainak, és igen keſerge a' nép.

40. És imé jó reggel fel-kelvén, fel-menének a' hegy tetejére, és mondának: Kéſzek vagyunk fel-menni a' helyre, melyröl az Ur ſzóllott: mert vétkeztünk.

41. Kiknek Moyſes; Miért hágjátok-által, úgymond, az Ur mondását, melly néktek haſznos nem léſzen?

* Deut. 1. g. 42. 42. * Ne mennyetek-fel: mert nints veletek az Ur: hogy el ne húllyatok ellenségtek-elött.

43. Az Amaletzita és a' Kananæus elöttetek vannak, kiknek fegyverével el-hullotok, azért hogy nem akartatok engedni az Urnak, nem-is léſzen veletek az Ur.

44. Ök pedig meg-vakúlván fel-menének a' hegy tetejére. Az Ur ſzövetségének ſzekrénye pedig és Moyſes nem távozának el a' tábortól.

45. És alá-ſzálla az Amaletzita és Kananæus, ki a' hegyen lakik vala: és meg-vervén öket 's le-vágván mind Hormáig kergeté öket.

XV. RÉSZ.

Az igéret földére bé-menendö Iſrael fiainak meg-jelenti az Iſten, minémü ajándékokat mutaſſanak-bé az áldozatokkal. A' tudatlanságból, vagy tudva esett bünnek büntetéſe; kövei veretik agyon, a' ki Szombaton fát ſzedett: A' paláſtyok négy ſzegeletire prémeket tſinálnak, kik eſzekbe juttaſsák az Iſten parantsolatit.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

2. Szólly az Iſrael fiainak, és mongyad nékik: Mikor bé-mentek a' ti lakó földetekre, mellyet én adok néktek,

3. És áldoztok az Urnak éppen-égö vagy hála-adó áldozatot, fogadáſtokat bé-tellyeſitvén, vagy ſzabad akaratból ajándékokat vivén, vagy a' ti innepteken gyönyörüséges illatot gyújtván az Urnak, ökrökből vagy juhokból:

4. Valaki meg-öli az áldozatot, mutaſſon zſemlye-liſzt áldozatot bé, az éfinek olajjal egyelitett tized réſzét, melynek mértéke a' hinnek negyed réſze:

5. Bort-is az itali áldozatok töltésére azon mértékkel adgyon az éppen-égö vagy hálaadó áldozatra. Minden báránnyal

6. És koſsal légyen két tized zſemlye-liſzti áldozat, melly egyelitve légyen egy hin olajnak harmad réſzével:

7. És az itali áldozatra vigyen bort, azon mértéknek harmad réſzét, gyönyörüséges illatra az Urnak.

B 8. Mikor pedig ökrökből téſzſz éppen-égö vagy hála-adó áldozatot, hogy bé-tellyesittsed fogadáſodat vagy békeséges áldozatidat,

9. Adgy minden ökörhöz fél hin mérték olajjal egyelitett három tized zſemlye-liſztet:

10. És azon mértékü bort az itali áldozat töltésére, az Urnak gyönyörüséges illatú áldozattyára.

11. Igy tselekedgyél

12. Mindenik ökörrel és koſsal és báránnyal, és gödölyével.

13. Mind a' lakoſok 's mind a' ſzárándokok

14. Azon rend-tartáſsal mutaſsák-bé áldozattyokat.

15. Egy parantsolat és itélet légyen mind néktek 's mind a' föld jövevényinek.

16. Szólla az Ur Moyſesnek, mondván:

17. Szólly az Iſrael fiainak, és mondjad nékik:

18. Mikor bé mentek a' földre, mellyet néktek adok,

19. És annak a' tartománynak kenyerében éſztek, válaſzſzátok-el a' zſengéket az Urnak

20. A' ti eledeletekből. Mint a' ſzéröröl el-válaſztyátok a' zſengéket,

21. Úgy a' tiſzta étketek zſengéjét-is az Urnak adgyátok.

22. Hogy-ha tudatlanságból el-hagytok valamit ezekbül, mellyeket az Ur Moyſesnek ſzóllott,

23. És parantsolt ö-általa néktek, a' naptól-fogva mellyen kezdett parantsolni, és az-után,

C 24. És el-felejti meg-tselekedni a' ſokaság: vigyen egy borjút a' tsordából éppen-égö áldozatúl gyönyörüséges illatra az Urnak, és annak eledeli és itali áldozattyát, a' mint a' tzeremoniák kivánnyák, és egy bakot a' bünért:

25. És könyörögjön a' pap az Iſrael fiainak egéſz ſokaságáért: és meg-botsáttatik nékik, mert nem ſzánt-ſzándékból vétkeztek; mindaz-által mutaſſanak-bé jó-illatot az Urnak, magokért és bünökért és tudatlanságokért:

26. És meg-botsáttatik az Iſrael fiai egéſz népének, és a' jövevényeknek kik közöttök laknak: mert az, az egéſz köſségnek tudatlanságból-való vétke.

27. Hogy-ha egy lélek tudatlanúl vétkezik, egy eſztendös ketskét mutaſson-bé bünéért:

28. És könyörögjön érette a' pap, hogy tudatlanúl vétkezett az Ur-elött: és botsánatot nyér néki, és meg-engedtetik néki.

29. Mind a' lakoſoknak, 's mind a' jövevényeknek egy törvények légyen, a' kik tudatlanúl vétkeznek.

30. A' melly lélek pedig kevélységböl valamit vét, akár az polgár légyen 's akár ſzárándok (mivelhogy az Ur-ellen pártos vólt) el-véſz az ö népe-közzül:

D

31. Mert az Urnak igéjét meg-útálta, és parantsolattyát meg-szegte: az-okáért eltörletteſsék, és hordozza hamiſságát,

32. Lön pedig, midön az Iſrael fiai a' puſztában vólnának, és egy fa-ſzedö embert találtak vólna ſzombat-napon,

33. Vivék ötet Moyſeshez és Aáronhoz és az egéſz ſokasághoz.

34. Kik tömlötzbe rekeſzték ötet, nem tudván mit kellene véle tselekedni.

35. És monda az Ur Moyſesnek: Halállal hallyon-meg ez ember, kövezze-meg ötet az egéſz nép a' tábor-kivül.

36. És midön ki-vitték vólna ötet, megkövezék, és meg-hala, a' mint parantsolta vala az Ur.

37. És monda az Ur Moyſesnek:

* Deut. 22. b. 12. Matt. 23. a. 5.

38. Szólly az Iſrael fiainak, és * mondgyad nékik, hogy tsinállyanak magoknak perémeket a' palástok ſzegletire, kék ſinórt varván azokra:

39. Mellyeket midön látnak, meg-emlekezzenek az Urnak minden parantsolatiról, és ne köveſsék az ö gondolattyokat, és ſzemeket, külömbb-külömbb-féle dolgokkal paráználkodván,

40. Hanem inkább emlekezvén az Ur parantsolatiról, meg-tselekedgyék azokat, és ſzentek légyenek az ö Iſteneknek.

41. Én ti Uratok Iſtentek, ki titeket kihoztalak Egyiptus-földéből, hogy ti Iſtentek lennék.

C

XVI. RÉSZ.

Koré, Dáthán, és Ábiron Moyſeſre, és Áaronra támadván, Fejedelemségre; és papságra vágynak, kiért elevenen el-nyeli öket a' föld, és kétſzáz ötven férfiat meg-öl a' tüz, a' kik áldoznak vala. Iſmét más zúgolódók támadnak Moyſeſre, és Áaronra, kik közzül tizennégy ezret, és hétſzázat a' tüz meg-ölt, és emészttett; kit meg enyhitett Ááron könyörgésével.

A

1. Imé pedig Kóre az Iſáár fia, ki a' Lévi fiának Káatnak fia vala, és Dátan 's Abiron az Eliab fiai, és Hon a' Felet fia a' Ruben fiai-közzül,

2. Moyſes-ellen támadának, és egyebek az Iſrael fiai-közzül két ſzáz ötven férfiak a' Synagóga fejedelmi, és kik a' tanátskor névſzerént ſzóllittatnak vala.

* Eccli. 45. c. 22. Jude c. 12. 1. Cor. 10. b. 10.

3. * És mikor Moyſes és Ááron-ellen állottak vólna, mondának: Elég légyen néktek, hogy az egéſz ſokaság ſzent, és köztök vagyon az Ur: miért emelkedtek az Ur népe-fölibe?

4. Mellyet mikor hallott vólna Moyſes, ortzájára borúla:

5. És ſzólla Kórénak és az egéſz ſokaságnak; Reggel, ugymond, meg-mutattya az Ur, kik légyenek övéi, és a' ſzenteket magához foglallya: és a' kiket válaſzt, hozzája közelgetnek.

6. Ezt tselekedgyétek azért: Vegye ki-ki temiényezöjét, te Kóre és minden gyüleközeted: B

7. És hólnap tüzet meritvén, tegyetek arra jó-illatú füſtölöt az Ur-eleibe: és valakit válaſzt, az légyen ſzent: igen fel-emelkedtök Lévi fiai.

8. És monda iſmég Kórénak: Hallyátok Lévi fiai:

9. Kevés-é néktek hogy el-válaſztott titeket az Iſrael Iſtene az egéſz néptöl, és magához foglalt, hogy ſzolgálnátok néki a' hajlék ſzolgálattyában, és állanátok a' nép ſokaságaelött, és ſzolgálnátok néki?

10. Azért tett-é hozzája-járóva téged és minden atyádfiait a' Lévi fiait, hogy magatoknak tulajdonittsátok a' papságot-is;

11. És te egéſz tsoportod az Ur-ellen állyon? mert mitsoda Ááron, hogy ellene zúgolódgyatok?

12. El-külde azért Moyſes, hogy hiná Dátant 's Abiront az Eliab fiait. Kik felelének: Nem megyünk.

13. Kevés-é néked, hogy ki-hoztál minket a' földröl, melly téjjel-és mézzel foly vala, hogy meg-ölnél a' puſztában; hanem ha uralkodol-is rajtunk?

14. Igazán bé-vittél minket a' földre, melly téjnek és méznek patakival foly, és nékünk ſzántó-föld és ſzölö örökséget adtál. Szemeinket-is ki akarod-é vájni? nem megyünk.

15. És igen meg-haraguván Moyſes, monda az Urnak: Ne tekints az ö áldozattyokra: te tudod, hogy ſoha tsak egy ſzamárkát ſem vettem-el tölök, ſe ſenkit nem nyomorgattam közzülök. C

16. És monda Kórénak: Te, és minden gyüleközeted állyatok külön az Ur-elöttt hólnap, és Ááron-is külön.

17. Vegye ki-ki temiényezöjét, és tegyen jó-illatot reája, az Ur-eleibe két-ſzáz ötven temiényezöt vivén. Ááron-is tartsa az ö temiényezöjét.

18. Mellyet mikor meg-tselekedtek vólna, ott álván Moyſes és Ááron,

19. És rakásba-gyüjtötték vólna ellenek az egéſz ſokaságot a' hajlék ajtájához, meg-jelenék minnyájoknak az Ur ditsösége.

20. És ſzólván az Ur Moyſesnek és Ááronnak, mondván: D

21. Vállyatok-el e' gyülekezettöl, hogy hertelen el-veſzeſsem öket.

22. Kik le-esének ortzájokra, és mondának: Minden teſtek lelkeinek erösséges Iſtene, vallyon egy vétkezvén, minnyájok-ellen fel-gerjed-é haragod?

23. És monda az Ur Moyſesnek:

24. Parantsolly az egéſz népnek, hogy távozzék-el a' Kore és Dátan 's Abiron sátoritól.

25. És fel-kele Moyſes, és méne Dátánhoz 's Abironhoz: és követvén ötet az Iſrael vénei,

26. Monda a' népnek: Távozzatok-el az istentelen emberek sátoritól, és ne illessétek a' mik hozzájok tartoznak, hogy ne egyeledgyetek az ö bünökbe.

27. És midön eltávoztak vólna azoknak sátoritól körös-körül, Dátan 's Abiron ki-jövén állanak vala az ö sátorok ajtajánál, felségekkel és gyermekekkel, és az egész sokasággal.

28. És monda Moyses: Ebből tudgyátok-meg, hogy az Ur küldött engem hogy tselekedném mind a' miket láttok, és nem tulajdon szivemből vettem azokat:

E 29. Ha emberek szokott halálával veszsnek el, és tsapás látogattya-meg öket, mellyel egyebek-is szoktak meg-látogattatni, nem küldött engem az Ur:

30. Ha pedig új dolgot tselekesszik az Ur, hogy fel-nyitván száját a' föld el-nyellye öket és mind a' mik hozzájok tartoznak, és elevenen alá-mennek pokolba, tudgyátok hogy káromlották az Urat.

* *Psz.*105. *b.*17.18 *Deut.* 11.*a.*6. 31. * Leg-ottan azért hogy meg-szünék szóllani, meg-hasada a' föld lábok-alatt;

32. És fel-nyitván száját, el-nyelé öket Sátorostól és minden marhástól.

33. És alá-szállának elevenen pokolba földel bé-födetvén, és el-veszének a' sokaság-közzül.

34. Az egész Israel pedig melly környül áll vala, el-futa az el-veszök kiáltására, mondván: Ne talám minket-is el-nyellyen a' föld.

35. De tüz-is jövén az Urtól, meg-ölé a' két-száz ötven férfiat, kik bé-muttattyák vala a' jó-illatot.

36. És szólla az Ur Moyseshez, mondván:

37. Parantsold-meg Eléazar papnak az Aáron fiának, hogy vegye-fel e' temiényezöket mellyek az égésben hevernek, és a' tüzet ide'stova hánnya: mert meg-szenteltettek

F 38. A' bünösök halálában: és verjen azokból pléheket, és szegezze az óltárra, mivelhogy azokban jó-illat mutattatott-bé az Urnak, és meg-szenteltettek, hogy lássák azokat jelül és emlekezetöl az Israel fiai.

39. Vévé azért Eléazar pap a' réz temiényezöket, mellyekben áldoztak vala, a' kiket az égés meg-emésztett, és ki-veré azokat pléhekre, az óltárta szegezvén:

40. Hogy intésekre lenne az-után az Israel fiainak, hogy senki idegen, és a' ki nem Aáron magvából-való, ne járúlna az Ur jóillattyának áldozására, hogy ne szenvedgyen, a' mint szenvedett Kóre, és minden ö gyüleközeti, szólván az Ur Moysesnek.

41. Zúgolódék pedig az Israel fiainak egész sokasága másod nap Moyses és Aáronellen, mondván: Ti öltétek-meg az Ur népét.

42. És mikor támadás indúlna, és a' zúrzavar öregbülne,

G 43. Moyses és Aáron a' szövetség hajlékához futának. Mellyet, hogy belé-menének, bé-föde a' felyhö, és meg-jelenék az Ur ditsösége.

44. És monda az Ur Moysesnek:

45. Távozzatok-el e' sokaság-közzül, mostis el-veszteni öket. És mikor a' földön feküdnének,

46. Monda Moyses Aáronnak: Vedd a' temiényezöt, és tüzet meritvén az óltárról, tégy jó-illatot reá, sietvén hamar a' néphez hogy könyörögj-érettek: * mert immár kiment az Urtól a' harag, és súllyosodik a' tsapás. * *Sap.*18. *d.*21.

47. Mellyet midön meg-tselekedett vólna Aáron, és a' sokaság-közzé futott vólna, mellyet már veszt vala az égés, jó-illatú füstöt mutata-bé:

48. És állván a' hóltak 's elevenek-között, könyörge a' népért, és meg-szünék a' tsapás.

49. Valának pedig a' kik meg-ölettek vala, tizen négy ezer ember és hét-száz, azokon-kivül, kik el-veszték vala a' Kóre támadásában,

50. És meg-téré Aáron Moyseshez a' szövetség hajléka ajtajához, minek-utánna megszünt a' veszedelem.

XVII. RÉSZ.

Az Israel tizenkét nemzetségéből, tizen-két veszszö választatik; az Aáron veszszeje meg-virágzik, és gyümöltsözik, melly tsudával az Aáronnak Fö Papsága meg-erösittetik, és a' veszszö a' testámentom hajlékában meg-tartatik.

1. És szólla az Ur Moysesnek mondvan: A

2. Szólly az Israel fiainak, és végy tölök egy-egy veszszöt az ö nemzetségek-szerént, a' nemzetségeknek minden fejedelmitöl, tizen-két veszszöt, és mindenik nevét ird az ö veszszejére.

3. Az Aáron neve pedig a' Lévi nemzetségében légyen, és egy veszszö külön mindenik tselédet magában foglallya: B

4. És tedd azokat a' szövetség hajlékába a' bizonyság-eleibe, a' hol szóllok néked.

5. A' kit ezek-közzül választok, annak veszszeje ki-bimbózik: és el-vetem rólam az Israél fiai panaszolkodásit, mellyekkel ellenetek zugolódnak.

6. És szólla Moyses az Israel fiainak, és adának néki minden fejedelmek veszszöket mindenik nemzetségböl: és tizen-két veszszö vala az Aáron veszszeje-kivül.

7. Mellyeket mikor Moyses az Ur-eleibe tött vólna a' bizonyság hajlékába;

8. Másod nap viszsza-térvén, találá hogy ki-bimbózott a' Lévi háza-béli Aáron veszszeje: és a' meg-nevekedett bimbókból virágok fakadtak vala, mellyek, leveleket kiterjesztvén, mondolákká formáltattak.

9. El-hozá azért Moyses mind a' veszszöket az Ur szine-elöl Israelnek minden fiaihoz:

és meg nézék, és viszíza-vévé ki-ki az ö veszszejét.

10. És monda az Ur Moyseſnek: Viddviszsza az Aáron veszszejét a' bizonyság hajlékába, * hogy tartaſsék ott jelül a' párt-ütö Iſrael fiainak, és szünnyék-meg panaszolkodáſok én-ellenem, hogy meg ne haljanak.

11. És tselekedék Moyſes a' mint parantsolta vala az Ur.

12. Mondának pedig az Iſrael fiai Moyſeſnek; Imé meg-emésztettünk, mind elveſztünk.

13. Valaki az Ur hajlékához járúl, meghal. Vallyon szinte fogytig el-törlettetünk-é minnyájan?

XVIII. RÉSZ.

A' Papoknak tiszti, és a' Levitáknak vigyázása. Az örökségek helyett a' Papoknak rendeltetnek az ajándékok, és áldozatok fizetésül; a' Lévitáknak pedig a' dézma, mellyből ismét dézmát adnak Áárónnak.

1. És monda az Ur Aáronnak: Te, és a' fiaid, és az atyád háza veled, viſellyétek a' Szent-hely hamiſságát: és te 's a' fiaid együtt viſellyétek papságtok büneit.

2. De az atyádfiait-is a' Lévi nemzetségéből, és az atyád ágazattyát vedd hozzád, és jelen-légyenek, és ſzolgállyannak néked: te pedig és a' fiaid ſzolgállyatok a' bizonyság hajlékában.

3. És vigyázzanak a' Leviták a' te parantsolatidra, és a' hajléknak minden munkáira: de úgy, hogy a' Szent hely edényihez és az óltárhoz ne járúllyanak, hogy ſe ök meg ne hallyanak, ſe ti el ne veszszetek együtt.

4. Légyenek pedig veled, és vigyázzanak a' hajlék örizetiben, és annak minden tzeremóniáiban. Idegen ne egyeledgyék közitekbe.

5. Vigyázzatok a' Szent-hely örzésében, és az óltár ſzolgálattyában: hogy harag ne támadgyon az Iſrael fiaira.

6. Én néktek adtam az atyátok-fiait a' Levitákat az Iſrael fiai-közzül, és ajándékon adtam az Urnak, hogy ſzolgállyanak az ö hajléka ſzolgálatiban.

7. Te pedig 's a' fiaid örizzétek a' ti papságtokat: és mind a' mik az óltár ſzolgálattyához tartoznak, és a' súporláton-belöl vannak, a' papok-által viteſsenek-végbe. Ha ki idegen oda járúl, meg-ölteteſsék.

8. És ſzólla az Ur Aáronnak: Imé néked adtam az én zſengéimnek örizetit. Mind a' mik meg ſzenteltetnek az Iſrael fiaitól, néked adtam és a' fiaidnak a' papság tiſztiért örök törvénnyel.

9. Ezeket vegyed azért azokból, mellyek meg-ſzenteltetnek és bé-mutattatnak az Urnak. Minden ajándék, és áldozat, és valami a' bünért és vétekért adatik nékem, és a' Szentek ſzentihez tartozik, tiéd légyen, és a' fiaidé.

10. A' Szent-helyen egyed azt meg: mert néked ſzenteltetett.

11. A' zſengéket pedig, mellyeket igérnek és bé-mutatnak az Iſrael fiai, néked adtam, és a' fiaidnak 's leányidnak, örök törvénnyel. A' ki tiſzta a' te házadban, egyék azokból.

12. Az olajnak és bornak, és gabonának minden velejét, valamit zſengéjül bé-mutatnak az Urnak, néked adtam.

13. Minden veteményeknek zſengéit, mellyeket a' föld hoz, és az Urnak viſznek, a' te ſzükségidre légyenek: a' ki tiſzta a' te házadban, egyék azokból.

14. Valamit fogadásból adnak az Iſrael fiai, tied léſzen.

15. Valami elöſzör ki-jö minden teſtnek méhéből, mellyet az Urnak bé-mutatnak, akár emberekből, 's akár barmokból, te birtokodban légyen: de úgy, hogy az embernek elsö ſzülöttiért váltságot végy, és minden tiſztátalan barmot meg-váltaſs,

16. Mellynek váltsága egy hólnap-után légyen, öt ezüſt ſikluſon, a' Szent-hely mértékével. * A' ſiklusban húsz fillyér vagyon.

17. Az elsö fajzattyát pedig a' tehénnek és juhnak és ketskének meg-ne váltaſd, mert az Urnak ſzenteltettek. Azoknak csak vérét öntsd az óltárra, és kövérségöket égeſd-meg az Urnak gyönyörüséges illatúl.

18. A' húſa pedig a' te ſzükségedre léſzen, mint a' meg-ſzenteltetett ſzegyetske és a' jobb lapotzka, tiéd léſzen.

19. A' Szent-helynek minden zſengéit, mellyeket az Urnak bé mutatnak az Iſrael fiai, néked adtam, és a' fiaidnak 's leányidnak, örök törvénnyel. Sónak örök ſzövetsége ez az Ur-elött, veled és a' fiaiddal.

20. És monda az Ur Aáronnak: Az ö földökben ſemmit ne birjatok, ſe réſzetek ne légyen közöttök: én te réſzed, és örökséged az Iſrael fiai-között.

21. A' Lévi fiainak pedig adtam Iſraelnek minden dézmáit örökségül, a' ſzolgálatért, mellyel ſzolgálnak nékem a' ſzövetség hajlékában:

22. Hogy ne járúllyanak többé az Iſrael fiai a' hajlékhoz, ſe ne tselekedgyenek halálos bünt;

23. Tsak a' Lévi fiai ſzolgálván nékem a' hajlékban, és viſelvén a' népnek büneit. Örök törvény légyen nemzetségtekben. * Semmit egyebet ne birjanak,

24. A' dézmák ajándékával meg-elégedvén, mellyeket az ö ſzolgálattyokra és ſzükségekre válaſztottam-el.

25. És ſzólla az Ur Moyſeſnek mondván:

26. Parantsolly a' Leviták nak, és hirdeſdmeg: Midön el-vészitek az Iſrael fiaitól a' dézmákat, mellyeket néktek adtam, azoknak zſengéjét mutaſsátok-bé az Urnak, az-az, a' dézmának tized réſzét,

27. Hogy tulajdonittaſsék néktek a' zſen-

A *Sup. 3. g. 48. Exod. 30. b. 13. Lev. 27. c. 25. Ezech. 45. d. 12.*

D *Deut. 18. a. 1.*

gék áldozattyául, mind a' szérökből 's mind a' sajtókból:

28. És mindenekből mellyeknek el-vészitek zsengéit, mutassatok-bé az Urnak, és Aáron papnak adgyátok

29. Mind a' miket bé-mutattok a' dézmákból, és az Urnak ajándékúl el-választo-tok, leg-jobbak és válogatottak légyenek.

30. És mond-meg nékik: Ha a' dézmákból á' jelesét és a' javát mutattyátok-bé, úgy tulajdonittatik néktek, mint-ha a' szérőből és sajtóból adnátok a' zsengéket:

31. És egyétek-meg azokat minden helyeitekben, mind magatok 's mind tseléditek: mert szolgálatért-való jutalom, mellyel a' bizonyság hajlékában szolgáltok.

32. És ne vétkezzetek ebben, a' jelesseket és kövéreket magatoknak tartván, hogy meg ne ferteztessétek az Israel fiainak áldozatit, és meg ne hallyatok.

XIX. RÉSZ.

A' tisztátalanok meg-tisztúlására miképpen tsinállyanak vizet a' veres tehén porából. Mit mivelyenek azzal, a' ki a' szent hajlékban meg-hal. A' fedeletlen edényről, és a' ki illeti a' dögöt.

A 1. És szólla az Ur Moysesnek és Aáronnak, mondván:

2. Ez az áldozatnak szer-tartása, mellyet az Ur rendelt. Parantsold-meg az Israel fiainak, hogy vigyenek hozzád egy veres tellyes-idejü tehenet, melyben ne légyen semmi makula, és igát nem viselt:

* *Heb.* 13.b.11. 3. És adgyátok azt Eléazar papnak, * ki a' táborból ki-vivén öllye-meg mindenek-láttára:

4. És az újját annak vérébe mártván, hintse a' hajlék ajtaja-felé hétszer,

5. És égesse-meg azt mindenek-láttára, mind börét 's húsát, mind vérét 's ganéját a' tüzbe vetvén.

6. Tzédrus-fát-is és isópot, és kétszerfestett karmazsin selymet vessen a' pap a' tüzbe, melly a' tehenet emészti.

B 7. És akkor osztán, meg-mosván ruháit és testét, mennyen a' táborba, és tisztátalan légyen estvéig.

8. De a' ki azt meg-égeti-is, mossa-meg ruháit 's testét, és tisztátalan légyen estvéig.

9. Szedgye-fel pedig egy tiszta férfi a' tehén hamvát, és töltse azt a' tábor-kivül igen tiszta helyre, hogy légyen az Israel fiai sokaságának örizetire, és hintö vizére: mert a' bünért égettetet-meg a' tehén.

10. És mikor az, a' ki el-vitte a' tehén hamvát, meg-mossa ruháit, tisztátalan légyen estvéig. Légyen ez az Israel fiainak és a' jövevényeknek, kik köztök laknak, szent örök törvényül.

11. A' ki illeti a' hólt ember testét, és azért hét napig lészen tisztátalan:

12. Hintessék-meg e' vizzel harmad és heted napon, és igy meg-tisztúl. Ha harmadik napon meg nem hintetik, a' hetediken meg nem tisztúlhat. C

13. Minden a' ki illeti az ember lelkének hólt testét, és meg nem hintetik ez egyelitésel, meg-fertezteti az Ur hajlékát, el-vész Israelből: mivelhogy a' tisztúlásnak vizével meg nem hintetett, tisztátalan légyen, és az ö tisztátalansága rajta maradgyon.

14. Ez az ember törvénye, ki a' sátorban meghal: Minnyájan, a' kik bé-mennek annak sátorába, és minden edények, mellyek ott vannak, tisztátalanok légyenek hét napig.

15. Az edény, melynek fedele nintsen, sem felyül kötése, tisztátalan légyen.

16. Ha valaki a' mezön illeti a' meg-ölt vagy magától meg-hólt ember testét, vagy tetemét, vagy kopersóját, tisztátalan légyen hét napig.

17. És vegyenek a' meg-égetésnek és bünnek hamvában, és töltsenek edénybe eleven vizet reá.

D 18. Melybe midön tiszta ember isópot márt, hintse-meg azzal az egész sátort, és minden eszközt, és az illyen ferteztetésel meg-ferteztetett embereket:

19. És igy a' tiszta hintse-meg a' tisztátalant harmad és heted napon. És meg-tisztúlván heted napon, mossa-meg magát-is ruháit-is, és tisztátalan légyen estvéig.

20. Ha ki e' szer-tartásal meg-nem tisztittattik, el-vész annak lelke a' gyüleközet-közzül: mert az Ur Szent-helyét meg-ferteztette, és a' tisztúlásnak vizével meg nem hintetett.

21. E' parantsolat örök törvény légyen. Ö maga-is a' ki hinti a' vizet, mossa-meg ruháit: Minden a' ki illeti a' tisztúlásnak vizét, tisztátalan légyen estvéig.

22. Valamit illet a' tisztátalan, tisztátalanná tészi: és a' lélek, melly ezek-közzül valamit illet, tisztátalan légyen estvéig.

XX. RÉSZ.

Meg-hal Mária. A' zúgolódó népnek, Moyses a' kö-sziklát kétszer meg-ütvén, vizet ád. Moyses, és Aáron meg-bánttyák az Istent az ellen-mondás viznél, azért ki-rekesztetnek az igéret földéből. Edon nem eresztvén által a' népet az ö országán, a' Hór hegyéhez mennek, a' hol Eleazárt az attya Aáron helyébe Fö Pappá válasszttyák, Aáron meg-hal.

A 1. És jövének az Israel fiai, 's az egész sokaság a' Sin pusztájába, az elsö hólnapban: és marada a' nép Kádesben. És meg-hala ott Maria, és azon helyen temetteték.

2. És midön viz-nélkül szükölködnék a' nép, egybe-gyülének Moyses, és Aáron-ellen, és
3. Pártot ütvén, mondának: Bár el-veszt-tünk vólna az atyánk fiai-között az Ur-előtt.
4. * Miért hoztátok az Ur gyüleközetit a' pusztába, hogy mi-is, barmaink-is meg-hallyunk?
5. Miért hozattatok-fel bennünket Egyiptusból, és e' leg-roszszabb helyre hoztatok, mellyet bé nem vethetni, melly sem fügét nem hoz, sem szőlöt, sem poma-granátot, annak fölötte innya-való vize sintsen?
6. És el-botsátván a' sokaságot, bé-menvén Moyses és Aáron a' szövetség hajlékába, artzal esének a' földre, és kiáltának az Ur-hoz, és mondának: Ur-Isten, halgasd-meg e' népnek kiáltását, és nyisd-meg nékik kintsedet, az élö viznek kúttyát, hogy meg-elégedvén, szünnyék-meg zúgolódások. És meg-jelenék az Ur ditsösége ö-fölöttök.
7. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:
8. Vedd a' veszszöt, és gyüjtsd-egybe a' népet, te és Aáron a' bátyád, és szóllyatok a' kö-sziklának elöttök, és az vizet ád. És mikor ki-hozod a' vizet a' kö-sziklából, igyék az egész sokaság és az ö barmok.
9. * Vévé azért Moyses a' veszszöt, melly az Ur szine-elött vala, a' mint meg-parantsolta vala néki,
10. egybe-gyüjtvén a' sokaságot a' kösziklá-elött, és monda nékik: Hallyátok pártütök és hitetlenek: * Vallyon 's e' kösziklából hozhatunk é vizet néktek?
11. És midön fel-emelte vólna Moyses kezét, ütvén a' veszszövel kétszer a' kö-szikát, igen bévséges viz jöve-ki, úgy hogy innék a' nép 's a' barmok.
12. És monda az Ur Moysesnek és Aáronnak: * Mivel nem hittetek nékem, hogy meg-szentelnétek engem az Israel fiai-előtt, bé nem viszitek e' népeket a' földre, mellyet nékik adok.
13. Ez az Ellen-mondásnak vize, a' hol feddöttek az Israel fiai az Ur-ellen, és meg-szenteltetett ö-bennek.
14. Külde azonban Moyses követeket Kádesből az Edom királyához, kik mondanák: Ezeket üzeni az atyádfia Israel: Tudod mind a' munkát, melly el-fogott minket,
15. Mi-képpen mentek-alá az atyáink Egyiptusba, és ott sok ideig laktunk, és nyomorgattak minket az Egyiptziusok, és az atyáinkat:
16. És mi-módon kiáltottunk az Urhoz, és meg-halgatott bennünket, és el-küldötte Angyalát, ki minket ki-hozott Egyiptusból. Imé Kádes várasában lévén, melly a' te utólsó határidban vagyon,
17. Kérünk hogy légyen szabad általmennünk földeden. Nem megyünk a' szántó-földön, sem a' szölökön, nem iszunk vizet kútaidból, hanem a' közönséges úton járunk, se jobra se balra nem térvén, mig által-megyünk határidon.
18. Kinek felele Edon: Az enyimen által nem mégy, egyéb-aránt fegyverrel mégyek ellened.
19. És mondának az Israel fiai: A' járt-úton megyünk: és ha vizedet iszszuk mi és barmaink, meg-adgyuk a' mi igaz: semmi nehézség nem lészen a' fizetésben, tsak hamar által-mennyünk.
20. Ama' pedig felele: Nem mégy-által. És mindgyárt ki-méne eleibe, számtalan sokasággal, és erös kézzel,
21. És nem akara helyt adni a' könyörgönek, hogy meg-engedné az által-menetelt az ö határán. Az-okáért el-tére töle Israel.
22. És mikor a' tábort el-inditották vólna Kádesből, jutának a' Hor hegyére, melly Edom földének határiban vagyon;
23. Holott szólla az Ur Moysesnek;
24. Mennyen-el, úgymond, Aáron az ö népeihez, mert bé nem megyen a' Földre, mellyet az Israel fiainak adtam, mivel nem hitt az én számnak az Ellen-mondás vizénél.
25. * Vedd Aáront és a' fiát ö-véle, és vidd öket a' Hor hegyére.
26. És midön le-vetközteted az attyát ruhájából, öltözteszd-fel abba a' fiát Eleázárt: Aáron el takartatik, és ott meg-hal.
27. Tselekedék Moyses a' mint parantsolta vala az Ur: és fel-menének a' Hor hegyére az egész sokaság-elött.
28. És midön Aáront le-vetköztette vólna ruháiból, fel-öltözteté azokba a' fiát Eleázart.
29. Meg-halván amaz a' hegy-tetején, alá jöve Eléazarral.
30. Az egész sokaság pedig látván hogy meg-hólt Aáron, siratá ötet harmintz napig minden tselédével.

XXI. RÉSZ.

Az Israeliták meg-verik a' Kananæus Királyt. A' népre az útnak unalma, viznek szüksége, és a' mannának meg-unása miatt való zúgolódásért kigyók botsáttatnak; kiknek meg-gyógyulására a' keresztén réz kigyó emeltetik-fel. Seon, és Og Királyt meg-verik az Israeliták.

1. MELLYET midön hallott vólna a' Kánanæus Arad király, ki délre lakik vala, hogy tudni-illik el jött vólna Israel a' kémek útán, hadakozék ellene, és gyözedelmes lévén, prædát vün töle.
2. Israel pedig fogadásal kötelezvén magát az Urnak, monda: Ha e' népet kezembe adod, el-törlöm az ö városit.
3. És meg hallgatá az Ur az Israel könyörgését, és kézbe adá a' Kananæust; kit ö meg-öle el-rontván városit: és hivá a' helynek nevét Hormának, az-az átoknak.
4. El-menének pedig a' Hor hegyéröl-is, az úton melly a' Veres tengerre viszen, hogy

el-kerülnék Edom-földét. És a' nép meg-kezdi únni az útat és a' faradságot:

5. És szólván Isten és Moyses-ellen, monda. Miért hoztál ki minket Egyiptusból, hogy meg-halnánk a' pusztában? El-fogyott a' kenyér, viz nintsen: útállya immár lelkünk ez igen könyü eledelt,

6. * Az-okáért botsáta az Ur a' népre tüzes kigyókat, mellyeknek tsapásokért és sokaknak halálokért,

7. Menének Moyseshez, és mondának: Vétkeztünk, mert az Ur-ellen 's te ellened szóllottunk: imádkozzál hogy vegye-el rólunk a' kigyókat. És imádkozék Moyses a' népért,

8. És szólla az Ur néki: Tsinálly egy réz kigyót, és tedd azt jelül: a' ki meg-sértetvén reá tekint, él.

9. Meg-tsinálá azért Moyses a' RÉZ KIGYÓT, és jelül tévé azt: melyre mikor a' meg-sértettek tekintenének, meg-gyógyúlnak vala.

10. És el-indúlvaán az Israel fiai, tábort járának Obotban.

11. Onnét ki-menvén, sátorokat vonának Jeabarimban, a' pusztában melly Moábot nézi a' nap-keleti részre.

12. És onnét el-indúlván, jutának a' Zared patakához.

13. Mellyet el-hagyván, tábort járának Arnon ellenében, melly a' pusztában vagyon, és az Amorræusok határit éri. * mivelhogy Arnon Moábnak határa, el-választván a' Moabitákat és Amorræusokat.

14. Innét mondatik az Ur hadai könyvében: A' mint tselekedett a' Veres tengeren, úgy tselekeszik az Arnon patakin.

15. A' patakok kö-sziklái meg-hajlottak, hogy meg-nyugodnának Ar-ban, és le-telepednének a' Moabiták határiban.

16. Arról a' helyről láttaték a' kút, mellyről szóllott az Ur Moysesnek: Gyüjtsdegybe a' népet, és vizet adok néki.

17. Akkor éneklé Israel ez éneket: Jöjön-fel a' kút. Együtt éneklik vala:

18. A' kút, mellyet a' fejedelmek ástak, és készitettek a' sokaság vezéri a' törvényadó által, és az ö páltzájokkal. A' pusztából Mattanába.

19. Mattanából Nahalielbe: Nahalielből Bámotba.

20. Bámotból, ez egy völgy a' Móab tartományában, a' Fasga tetején, melly a' pusztára néz.

21. * Külde pedig Israel követeket az Amorræusok királyához Séhonhoz, mondván:

22. Kérlek, hogy légyen szabad általmennem földeden: nem térünk a szántóföldekre és szölökre, nem iszunk a' kútakból vizet, az órszág útán járunk, mig által-megyünk határidon.

23. Ki nem akará meg-engedni hogy által-menne Israel az ö határin: söt hadat gyüjtvén, eleibe méne a' pusztába, és jöve Jasába, és hadakozék ellene.

24. Kitöl meg-veretteték fegyver élivel, és el-foglaltaték az ö földe Arnontól-fogva Jábokig, és az Ammon fiaiig: mert erös örizettel tartatnak vala az Ammonnták határi.

25. El-foglalá azért Israel minden ö városit, és lakék az Amorræusnak városiban, Hésebonban tudni-illik, és annak faluiban.

26. A' Hésebon városa az Amorræus királyáé Séhoné vólt, ki a' Móabi király-ellen hadakozott: és el-vette minden földét melly az ö birodalmában vólt, Arnonig.

27. Az-okáért mondatik Példa-beszédben: Jertek Hesebonba, épitteséek, és erössitteséek Séhon városa.

28. Tüz jöve-ki Hesebonból, láng a' Séhon városából, és meg emészté a' Moabiták Ar-át, és az Arnon magasági lakóit.

29. * Jaj néked Móab, el-veszté Kámos népe. Futásra adta a' fiait, és a' leányit fogságra, Séhonnak az Amorræusok királyának.

30. Az ö igájok el-veszített Hesebontól-fogva Dibonig, el-fáradván jutottak Nófébа, és Medabáig.

31. Lakék azért Israel az Amorræus földén.

32. És el-külde Moyses kik meg-kémlenék Jázért, melynek meg-vévék faluit, és el foglalák lakóit.

33. És meg-fordúlának, és fel-menének a' Básán útán, és eleikbe méne a' Básáni Og király minden népével, hogy meg-hartzolna Edraiban.

34. És monda az Ur Moysesnek: Ne félly töle, mert kezedbe adtam ötet, és minden népét, és a' földét: és tselekedgyél véle a' mint tselekedtél az Amorræusok királyával Séhonnal Hésebon lakójával.

35. Meg-verék azért ezt-is a' fiaival és fogytig minden népét, és el-foglalák a' földét.

XXII. RÉSZE.

A' hamis Próféta Bálaám, kétszer hivattatván Báláktól a' Moábiták Királyától, hogy az Israelitákat meg-átkozná, az Angyaltól (a' szamár alatta meg-szóllalván) megdorgáltatik.

1. És el-menvén tábort járának a' Moab mezöségin, holott a' Jordánontúl Jériko vagyon.

2. Látván pedig a' Sépor fia Bálák mind a' miket tselekedett vala Israel az Amorræusnak,

3. És hogy igen meg-félemlettek vólna töle a' Moabiták; és hogy erejét meg-nem álhatnák,

4. Monda a' Mádián véneinek: úgy eltörli ez a' nép mind a' kik határinkban laknak, mint el-szokta az ökör gyökérig harapdálni a' füvet. Ö vala az idöben Móabi király-

5. * Követeket külde azért a' Béor fiához a' jövendö mondó Bálaámhoz, ki az Ammon fiai földök folyó-vize-mellet lakik vala, hogy el-hinák ötet, és mondanák: Imé nép jött-ki Egyiptusból, melly ellepte a' föld színét, le-telepedvén ellenemben.

6. Jöj-el azért, és átkozd-meg e' népet, mert erösb nálamnál: ha valami-képpen megverhetném és ki-vethetném ötet földemböl. Mert tudom hogy àldott a' kit meg-áldasz, és átkozott a' kire átkokat hánsz.

7. És elmenének a' Móab vénei, és a' Mádián öreg emberi, kezekben lévén a' jövendölésnek jutalma. És midön Bálaámhoz jutottak vólna, és meg-beszéllették volna néki Bálaknak minden szavát;

8. Felele ö: Maradgyatok itt ez éjjel, és valamit nékem az Ur mond, azt felelem. Meg-maradván amazok Bálaámnál, el-jöve az Isten, és monda néki:

9. Mit akarnak nálad ez emberek?

10. Felele: A' Sépor fia Bálak a' Moábiták királya küldött hozzám,

11. Mondván: Imé a' nép, melly Egyiptusból ki-jött, el-lepte a' föld-színét: jöj-el, és átkozd-meg ötet, ha valami-módon hadakozván ötet el-üzhetném.

12. És monda az Isten Bálaámnak: Ne menny-el vélek, se meg ne átkozd a' népet: mert meg-áldatott.

13. Ki reggel fel-kelvén, monda a' fö embereknek: Mennyetek el földetekbe, mert meg-tiltotta nékem az Ur, hogy el ne mennyek veletek.

14. Meg-térvén a' fö emberek, mondának Bálaknak: Nem akart Bálaám velünk eljöni.

15. Amaz ismég sokkal többeket és nemesbeket külde, hogy-sem az-elött küldött vala.

16. Kik mikor el-jutottak vólna Bálaámhoz, mondának: Ezt mondgya Bálak a' Sépor fia: Ne késsél hozzám joni:

17. Kész vagyok tégedet tisztelni, és valamit kivánsz, meg-adom néked: jöj-el, és átkozd-még e' népet.

18. Felele Bálaám: * Ha Bálak nékem a' házát teli adgya ezüstel és arannyal, sem változtathatom-meg az én Uramnak Istenemnek igéjét, hogy vagy többet, vagy kevesbet szóllyak.

19. Kérlek, hogy maradgyatok itt ez éjjel is, és tudhassam-meg, mit felellyen ismég nékem az Ur.

20. El-jöve azért az Isten Bálaámhoz éjjel, és monda néki: Ha ez emberek hini jöttenek tégedet, kellyfel, és menny-el vélek: de úgy, hogy a' mit néked parantsolok, meg-tselekedgyed.

21. Fel-kele Bálaám reggel, és meg-nyergelvén szamárát el-méne ö-vélek.

22. * És meg-haragúvék az Isten. És megálla az Ur Angyala az útban Bálaám-ellenében, ki a' szamáron ül vala, és két szolga vala véle.

23. Látván a' szamár az útban meg-állott Angyalt mezitelen kardal, ki-tére az útból, és a' mezön mégyen vala. Mellyet midön verne Bálaám, és az ösvényre akarna hozni,

24. Meg-álla az Angyal két gyep szorosságában, mellyekkel keritve valának a' szölök.

25. Kit látván a' szamár, a' falhoz szorúla, és meg-sérté a' rajta-ülönek lábát. Ama' pedig ismég veri vala ötet:

26. És mindaz-által az Angyal a' szoros helyre menvén, holott sem jobra, sem balra ki nem térhet vala, ellenébe meg-álla.

27. És mikor látta vólna a' szamár az Angyalt állani, a' rajta-ülönek lába alatt le-esék. Ki meg-haraguván, keményben veri vala páltzával az óldalát.

28. És az Ur meg-nyitá a' szamár szájat, és meg-szóllala: Mit miveltem néked? miért versz engem? imé már harmadszor?

29. Felele Bálaám: Mert meg-érdemletted, és meg-tsúfoltál engem. Vajha segyverem vólna, hogy meg-ölnélek téged!

30. Monda a' szamár: Nem te barmod vagyok-é, mellyen mindenkor ülni szoktál e' jelen-való napig? mond-meg, mit tselekedtem hasonlót valaha veled? Ama' pedig monda: Soha nem.

31. Mingyárt meg-nyitá az Ur a' Bálaám szemeit, és látá az Angyalt az úton állani mezitelen kardal, és imádá ötet a' földre borúlván.

32. Kinek monda az Angyal: Miért vered harmadszor a' te szamárodat? Én jöttem, hogy ellenkedgyem veled, mert gonosz az útad, és ellenem vagyon:

33. És ha a' szamár ki nem tért vólna az útból, helyt adván az ellene-állónak, téged meg-öltelek vólna, és ö élne.

34. Monda Bálaám: Vétkeztem, nem tudván hogy te állanál-ellenem. És most ha nem tettszik néked, hogy el-mennyek, viszszatérek.

35. Monda az Angyal: Menny-el ezekkel, és meg-láss hogy egyebet ne szólly, hanem a' mit parantsolok néked. El-méne azért a' fö emberekkel.

36. Mellyet mikor hallott vólna Bálak, ki-méne eleibe a' Moabiták városába, melly Arnonnak végsö határiban vagyon.

37. És monda Bálaámnak: Követeket küldettem hogy hinálak téged, miért nem jöttél mingyárt hozzám? azért-é hogy jutalmát ide jöveteledtnek meg nem adhatom?

38. Kinek ama' felele: Im jelen vagyok: szólhatok-é egyebet, hanem a' mit a' számba ád az Isten?

39. El-indúlának azért együtt, és menének a' városba, melly országának utólsó határiban vala.

40. És mikor Bálak ökröket és juhokat ölt vólna, ajándékokat külde Bálaámnak, és a' fö embereknek kik véle valának.

41. Reggel lévén pedig, a' Báal magas-helyeire vivé ötet, és meg-tekinté a' népnek végsö réſzét.

XXIII. RÉSZ.

Bálaám áldozik, hogy az Iſraelitákat meg-átkozza; de az Iſten úgy igazgattya, az ö elméjét, és nyelvét, hogy átok helyett meg-áldgya hétſzer öket, mellyért meg-bántódik Bálak Király.

A 1. És monda Bálaám Bálaknak: Épits itt nékem hét óltárt, és ugyan annyi borjút kéſzits, és azon-ſzámú koſokat.

2. És mikor Bálaámnak beſzéde-ſzerént tselekedett vólna, fel-tévék együtt a' borjút és a' koſt az óltárra.

3. És monda Bálaám Bálaknak: Álly egy keveſsé az éppen-égö áldozatod-mellett, mig el-megyek, ha talám elömbe jö az Ur; és valamit parantsol, meg-mondom néked.

4. És mikor el-ment vólna ſietséggel, eleibe-jöve az Iſten. És ſzólla néki Bálaam: Hét óltárt állattam-fel, ugymond, és reátettem a' borjút és a' koſt.

5. Az Ur pedig igét ada ſzájába, és monda: Térj Bálakhoz, és ezeket mondgyad.

6. Meg-térvén találá Bálakot az éppen-égö áldozattya-mellet állani, és mind a' Moabiták fejedelmit:

7. És el-kezdvén példa-beſzédét, monda: Arámból hozott engem Bálak a' Moabiták királya a' Nap-keleti hegyekröl; Jöj-el, ugymond, és átkozd-meg Jákobot: ſieſs, és ſzidalmazd Iſraelt.

B 8. Hogy átkozzam, a' kit Iſten meg-nem átkozott? Mi képpen ſzidalmazzam, a' kit az Ur nem ſzidalmazott?

9. A' kö-ſziklák teteiröl meg-látom ötet: és a' halmokról ſzemlélem ötet. E' nép egyedül lakik, és a' pogányok-közzé nem ſzámláltatik.

10. Ki ſzámlálhattya-meg a' Jákob porát, és tudhattya az Iſrael nemzetsége ſzámát? Hallyon-meg lelkem az igazak halálával, és legyenek utólsó dolgaim ezekhez haſonlók.

11. És monda Bálak Bálaámnak: Mit tselekeſzel? Hittalak téged, hogy meg-átkoznád ellenségimet: 's te más-felöl áldod öket.

12. Kinek felele amaz: Szólhatok-é egyebet, hanem a' mit az Ur hágy?

13. Monda azért Bálak: Jere más helyre velem, a' honnan láſſad Iſraelnek egy réſzét, és ne láthaſſad mindeneſtöl, onnét átkozd-meg ötet.

14. És midön egy magas helyre vitte vólna ötet, a' Faſga hegye tetejére, Bálaám hét óltárt épite, és arra borjút és koſt tévén,

C 15. Monda Bálaknak: Álly itt az éppen-égö áldozatod mellett, mig eleibe megyek.

16. Kinek mikor eleibe-jött vólna az Ur, és igét adott vólna ſzájába, monda: Térjviſzſza Bálakhoz, és ezeket mondgyad néki.

17. Meg-térvén, találá ötet az éppenégö áldozattya-mellett állani, és a' Moabiták fejedelmit véle. Kinek Bálak; Mit ſzólla, ugymond, az Ur?

18. Ama pedig el-kezdvén példa-beſzédét, monda: Álly Bálak és halgaſd; hallyad Séfor fia:

19. Nem ollyan az Iſten mint az ember, hogy hazudgyon: ſem mint az ember fia, hogy meg-változzék. Mondotta azért, és nem tselekeſzi-é meg? ſzóllott, és nem tellyesiti-é bé?

20. Áldáſra hozattattam, az áldáſt meg-nem tilthatom.

21. Nints bálvány Jákobban, ſem nem láttatik faragott kép Iſraelben. Az ö Ura Iſtene vagyon véle, és a' király gyözedelmének trombita ſzava ö-benne.

D 22. * Az Iſten hozta-ki ötet Egyiptusból, kinek eröſsége haſonló a' rinótzeroséhoz. * *Inf.* 24. b. 8.

23. Nincs madárból való jövendö-mondás Jákóbban, ſem jelböl-való jövendölés Iſraelben. Idejekor meg-mondatik Jákobnak és Iſraelnek, mit tselekedett Iſten.

24. Imé a' nép, mint a' nöſtény-oroſzlány fel-támad, és mint az oroſzlány felemelkedik: le nem fekſzik, mig nem meg-éſzi a' prædát, és a' meg-ölettek vérét meg-iſzſza.

25. És monda Bálak Bálaámnak: Se ne átkozzad ötet, ſe ne áldgyad.

26. És ö monda: Nem mondottam-é néked, hogy valamit nékem Iſten parantsolna, azt tselekedném?

27. És monda néki Bálak: Jere, és más helyre viſzlek: ha talám tetſzenék az Iſtennek, hogy onnét átkozd-meg ötet.

28. És midön ötet a' Fógor hegyének tetejére vitte vólna, melly a' puſztára néz,

29. Monda néki Bálaám: Épits itt nékem hét óltárt, és ugyan-annyi borjút kéſzits, és azon-ſzámú koſokat.

30. Meg-tselekedé Balak a' mint Bálaám mondotta vala: és reá-tévé a' borjúkat és koſokat mindenik óltárra.

XXIV. RÉSZ.

Bálaám iſmét harmadſzor-is meg-akarván átkozni az Iſraelitákat, az átok helyében meg-áldgya öket, 's azoknak jó ſzerentséjeket, és a' Kriſtust meg jövendöli; haſonló-képpen az ö ellenségeiken való diadalmat, úgy-mint Amalétzitákon, Tzineuſokon, és Romaiakon.

A 1. És mikor látta vólna Bálaám, hogy tetſzenék az Urnak, hogy meg-áldaná Iſraelt, nem méne, mint az-elött el-ment vala, hogy jövendöt kérdene: hanem a' puſztára fordítván ortzáját,

2. És ſzemeit fel-emelvén, látá Iſraelt ſátoriban lakván az ö nemzetségi-ſzerént: és reá-rohanván az Iſten lelke,

3. Példa-beſzédét elö-vévén, ſzólla: Monda a' Béor fia Bálaám:

4. Monda az ember, kinek ſzeme bé-dugatott: monda az Iſten beſzédinek halgatója, ki a' Mindenhatónak látását nézte; ki eleſik, és úgy nyittatnak-meg ſzemei:

5. Melly ſzépek a' te hajlékid Jákob, és a' te sátorid Iſrael?

6. Mint az erdös völgyek, mint a' folyó viz-mellett meg-öntöztetett kertek, mint a' sátorok, mellyeket az Ur vont-fel, mint a' tzédruſok a' vizek-mellett.

B 7. Ki-foly a' viz az ö vedréből, és az ö magva ſok vizekké léſzen. El-veſztetik Ágagért, az ö királya, és el-vétetik az ö orſzága.

* Supr. 23.d. 22. 8. Az Iſten hozta-ki ötet Egyiptusból, * kinek erösége haſonló a' rinotzeroséhoz. Meg-eméſztik az ö ellenségeket a' pogányokat, és azoknak tsontyokat meg-rontyák, és által-liggattyák nyilakkal.

9. Le-feküvén alutt mint az oroſzlány, és mint a' nöſtény oroſzlány, mellyet ſenki fel nem mér költeni. A' ki meg-áld téged, ö-is áldott léſzen: a' ki meg-átkoz, átokba eſik.

10. És meg-haraguván Bálak Bálaámellen, egybe-tsapván kezeit, monda: Az ellenségim átkozására hittalak téged, kiket máſfelöl harmadſzor áldottál-meg:

11. Térj viſzſza helyedre. El-végeztem vala ugyan, hogy bötsülleteſsen tiſztelnélek téged, de az Ur meg-foſztott tégedet az elrendelt tiſztelettöl.

C 12. Felele Bálaám Bálaknak: Nem mondottam-é meg a' követidnek, kiket hozzám küldöttél;

* Sup. 22.d.18. 13. * Ha nékem Bálak a' házát teli adgya ezüſtel és arannyal, ſem hághatom-által az én Uramnak Iſtenemnek beſzédét, hogy valami jót vagy gonoſzt mondgyak ſzivemből: hanem valamit az Ur mond, azt ſzóllom?

14. Mindaz-által el-menvén népemhez, tanátsot adok, mit tselekedgyék a' te néped e' népnek az utólsó idöben.

15. Elö-vévén azért példa-beſzédét, ismég ſzólla: Monda a' Béor fia Bálaám: monda az ember, kinek ſzeme bé-dugatott:

16. Monda az Iſten beſzédinek halgatója, ki a' Felségeſnek tudományát tudgya, és a' Mindenhatónak látáſit láttya, ki el-eſvén nyittya-meg ſzemeit.

* Matt. 2.a.2. 17. Meg-látom ötet, de nem moſt: reá nézek, de nem közelröl. * TSILLAG TÁMAD JÁKOBBOL, és veſzſzö kél-fel Iſraelböl: és meg-veri a' Móab fejedelmit, és elpuſztittya Setnek minden fiait.

D 18. És Idumæa ö örökſége léſzen: a' Séir örökſége az ellenségire ſzáll: Iſrael pedig erösen tselekeſzik.

19. Jákobból léſzen a' ki uralkodgyék, és el-veſzeſse a' váras maradékit.

20. És mikor látta vólna Amaleket, példa-beſzédét elö-vévén, monda: A' pogányok kezdeti Amalek, kinek maradéki elveſznek.

21. Látá a' Tzinæuſt-is: és példa-beſzédét elö-vévén, monda: Erös ugyan a' te lakó-helyed: de ha féſzkedet a' kö-ſziklára téſzed-is,

22. És válaſztott léſzſz-is a' Tzin nemzetségéből, meddig maradhatſz-meg? mert Aſſur meg-fog téged.

23. És példa-beſzédét elö-vévén iſmég ſzólla: Oh, ki él, mikor ezeket meg-tselekeſzi az Iſten?

* Dan. 11.c.13. 24. * Hajókon jönek Olaſz-orſzágból, meg-gyözik az Aſsyriuſokat, és el-puſztittyák a' Zsidókat, és végtére ök-is elveſznek.

25. És fel-kele Bálaám, és helyére téré: Bálak-is az úton, mellyen jött vala, viſzſzaméne.

XXV. RÉSZ.

Az Iſraeliták a' Moábiták bálványozására és paráznaságára hajolván meg-büntettetnek, az ö Fejedelmi fel-akaſztatnak, a' nép közzül huſzonnégy ezeren meg-öletnek; Fineeſnek pedig, hogy az Iſten ditsöſségétöl viſeltetvén meg ölte Zambrit, és Kobzit, örököſen adatik a' Papi méltóság.

A 1. LAKIK vala pedig az idöben Iſrael Settimben, és paráználkodék a' nép a' Móab leányival,

2. Kik el-hivák öket az ö áldozattyokra. Ök pedig évének és imádák azoknak iſtenit.

3. És Iſrael a' Béelfegor ſzolgálattyára álla: és meg-haraguván az Ur,

* Joſ.22 d.17. * Deut. 4.a.3. 4. Monda Moyſeſnek: * Fogd-meg mind a' nép fejedelmit, és akaſzd-fel öket a' napellenében akaſztó-fakra: hogy haragom eltávozzék Iſraeltöl.

B 5. És monda Moyſes az Iſrael Biráinak: * Öllye-meg ki-ki az ö fele-barátit, kik a' Béelfegor ſzolgálattyára állottak.

* Exod. 32.f.27. 6. És ìmé egy az Iſrael fiai-közzül béméne az attyafiai-elött egy Madiáni kurvához, Moyſeſnek és az Iſrael fiai minden ſeregének láttára, kik ſirnak vala a' hajlék ajtaja-elött.

* 1.Mac. 2.c.26. Pſ.105. c.30. 1.Cor. 10.b.8. C 7. * Mellyet midön Finees az Aáron pap fiának Eleazárnak fia látott vólna, fel-kele a' ſokaság-közzül, és ragadván a' handzsárt,

8. Bé-méne az Iſraelita férfi-után a' bordélyba, és által-veré mind kettöt együtt, a' férfiat tudni-illik 's az aſzſzonyt a' nemzö testeknél. És meg-ſzünék a' tsapás az Iſrael fiairól:

9. És huſzon négy ezer ember öletékmeg.

10. És monda az Ur Moyſeſnek:

11. Finees az Aáron pap fiának Eleazárnak fia forditotta-el haragomat az Iſrael fiairól: mert az én boſzſzú-állásomtól indittatott ellenek, hogy magam el ne törleném az Iſrael fiait boſzſzú-állásomban.

12. Az-okáért mond meg néki? * Imé néki adom az én szövetségem békeségét,

13. És lészen mind nála 's mind a' magvánál a' papságnak örök kötése, mert bosszút állott az ö Istenéért, és az Israel fiai bünét el-törlötte.

D 14. Az Israelita férfinak pedig, ki a' Madiáni aszszonnyal meg-öletett, Zambri vala neve, a' Salu fia, a' Simeon rokonságából 's nemzetségéből-való fejedelem.

15. A' Madiáni aszszony pedig, ki egygyütt meg-ölették, hivattatik vala Kozbinak, a' Madianiták igen nemes fejedelmének Surnak leánya.

16. És szólla az Ur Moysesnek, mondván:

17. * Ellenségeknek érezzenek titeket a' Madianiták, és öllyétek öket:

18. Mert ök-is ellenségesen tselekedtek veletek, és meg-tsaltak álnoksággal a' Fógor bálványával, és Kozbival a' Madiáni fejedelem leányával az ö húgokkal, ki meg-ölettetett a' tsapásnak napján, Fogorral-való szentség-töréséért.

XXVI. RÉSZ.

Másodszor a' nép, a' ki fegyverre való, számba vétetik, és a' ki bé-menendö az igéret földére; és a' szerint a' szám-szerint osztatik-el nékik az igéret földe.

A 1. Minek utánna a' vétkesek vére kiontaték, monda az Ur Moysesnek és az Aáron fiának Eléazar papnak:

2. * Számlállyátok-meg az Israel fiainak egész sommáját húsz esztendötöl-fogva 's fellyebb, házok és rokonságok-szerént, mind a' kik hadba mehetnek.

3. Szóllának azért Moyses és Eléazar pap a' Móab mezöségin a' Jordánnál Jériko-ellenében, azoknak,

4. Kik husz esztendösök és fellyeb valának, a' mint az Ur parantsolta vala, kiknek számok ez:

5. Rúben Israelnek elsö-szülötte. * Ennek fia Hénok, kitöl a' Henokiták nemzete: és Fallu, kitöl a' Faluiták nemzete:

6. És Hesron, kitöl a' Hesroniták nemzete, és Karmi, kitöl a' Karmiták nemzete.

7. Ezek a' Rúben gyökerének nemzeti: kiknek számok találtaték, negyven-három ezer és hét-száz harmintz.

8. A' Fallu fia, Eliab.

9. Ennek fiai: Námuel és Dátan és Abiron. Ezek a' Dátan és Abiron a' nép fejedelmi, * kik fel-támadtak Moyses és Aáron ellen a' Kóre párt ütésében, mikor az Ur-el len támadtak:

B 10. És szóját fel-nyitván a' föld, el-nyelé Kórét sokan meg-halván, mikor el-égeté a' tüz a' két száz ötven férfiat. És nagy tsoda lön,

11. Hogy Kóre el-veszvén, a' fiai el nem vesznéne.

12. A' Simeon fiai az ö rokonságok-szerént: Námuel, ettöl a' Namueliták nemzete: Jámin, ettöl a' Jaminiták nemzete: Jákin, ettöl a' Jakiniták nemzete.

13. Záre, ettöl a' Zareiták nemzete: Saul, ettöl a' Sauliták nemzete.

14. Ezek a' Simeon gyökerének nemzeti, kiknek egész számok vólt, huszon-két ezer két-száz.

15. A' Gad fiait az ö rokonságok-szerént: Sefon, ettöl a' Séfoniták nemzete: Aggi, ettöl az Aggiták nemzete: Súni, ettöl a' Suniták nemzete:

16. Ozni, ettöl az Ozniták nemzete. Her, ettöl a' Heriták nemzete:

17. Arod, ettöl az Aroditák nemzete: Ariel, ettöl az Arieliták nemzete.

18. Ezek a' Gad nemzeti, kiknek egész számok vólt, negyven-ezer öt-száz.

19. * A' Juda fiai, Her és Onan, kik mindketten meg-halának Kánaán-földében.

20. És vóltak a' Juda fiai, az ö rokonságok-szerént: Séla, kitöl a' Selaiták nemzete: Fáres, kitöl a' Faresiták nemzete: Záre, kitöl a' Zareiták nemzete.

21. A' Fáres fiai pedig, Hesron, kitöl a' Hesroniták nemzete: és Hámul, kitöl a' Hamuliták nemzete.

22. Ezek a' Júda nemzeti: kiknek egész számok vólt, hetven-hat ezer öt-száz.

23. Az Isakár fiai az ö rokonságok-szerént: Tóla, kitöl a' Tólaiták nemzete: Fúa, kitöl a' Fuaiták nemzete:

24. Jásub, kitöl a' Jasubiták nemzete: Semrán, kitöl a' Semraniták nemzete.

25. Ezek az Isakár rokonsági, kiknek számok vólt, hatvan négy ezer három-száz.

26. A' Zabulon fiai az ö rokonságok-szerént: Sáred, kitöl a' Sarediták nemzete: Élon, kitöl az Eloniták nemzete: Jálel, kitöl a' Jaleliták nemzete.

27. Ezek a' Zábulon rokonsági, kiknek számok vólt, hatvan-ezer öt-száz.

28. A' Jósef fiai az ö rokonságok-szerént: Manasses és Efraim.

29. Manassestöl eredett Mákir, kitöl a' Makiriták nemzete. * Mákir nemzé Gálaádot, kitöl a' Gálaáditák nemzete.

30. Gálaádnak valának fiai: Jézer, kitöl a' Jezeriták nemzete: és Hélek, kitöl a' Helekiták nemzete:

31. És Asriel, kitöl az Asrieliták nemzete: és Sekem, kitöl a' Sekemiták nemzete:

32. És Semida, kitöl a' Semidaiták nemzete: * és Héfer, kitöl a' Heferiták nemzete.

33. Héfer pedig a' Sálsaád attya vólt, kinek nem vóltak fiai, hanem tsak leányi, kiknek ez nevek: * Málaa, és Nóa, és Hegla, és Melka, és Tersa.

34. Ezek a' Manasses nemzeti, és azoknak számok, ötven-hét ezer hét száz.

35. Az Efraim fiai pedig az ö rokonságok-

szerént, ezek vóltak: Sutala, kitöl a' Sutaliták nemzete, Bekér, kitöl a' Bekeriták nemzete: Théhen, kitöl a' Théheniták nemzete.

36. A' Sutala fia pedig Herán vólt, kitöl a' Heraniták nemzete.

37. Ezek az Efraim fiainak rokonsági, kiknek számok vólt, harmintz-két ezer ötszáz.

38. Ezek a' Jósef fiai az ö nemzetek-szerént. A' Benjamin fiai az ö rokonságokban: Béla, kitöl a' Belaiták nemzete: Asbel, kitöl az Asbeliták nemzete: Ahiram, kitöl az Ahiramiták nemzete:

39. Susam, kitöl a' Susamiták nemzete: Husam, kitöl a' Husamiták nemzete.

40. A' Béla fiai: Hered és Noeman: Heredtöl, a' Herediták nemzete. Noemántól, a' Noemaniták nemzete.

41. Ezek a' Benjamin fiai az ö rokonságok-szerént, kiknek számok vólt, negyvenöt ezer hat-száz.

42. A' Dán fiai az ö rokonságok-szerént: Suham, kitöl a' Suhamiták nemzete. Ezek a' Dan rokonsági, az ö nemzetek-szerént.

43. Minnyájan Suhamiták voltak, kiknek számok vala, hatvan-négy ezer négy-száz.

44. Az Aser fiai az ö rokonságok-szerént: Jemna, kitöl a' Jemnaiták nemzete: Jesui, kitöl a' Jesuiták nemzete.

45. Brie, kitöl a' Brieiták nemzete. A' Brie fiai: Héber, kitöl a' Héberiták nemzete: és Melkiel, kitöl a' Melkieliták nemzete:

46. Az Aser leánya neve pedig, Sára vala.

47. Ezek az Aser fiainak rokonsági, és a' számok, ötven-három ezer négy-száz.

48. A' Neftali fiai az ö rokonságok-szerént: Jésiel, kitöl a' Jesieliták nemzete: Güni, kitöl a' Guniták nemzete:

49. Jéser, kitöl a' Jeseriták nemzete: Sellem, kitöl a' Sellemiták nemzete.

50. Ezek a' Neftali fiainak rokonsági, az ö nemzetek-szerént: kiknek számok, negyven-öt ezer négy-száz.

51. Ez sommája az Israel fiainak, kik megszámláltattak, hat-száz 's egy-ezer és hétszáz harmintz.

52. És szólla az Ur Moysesnek: mondván:

53. Ezeknek osztassék örökségül a' föld, a' nevek száma-szerént.

54. Többeknek nagyobb részt adgy: és kevesbeknek kissebbet: mindennek, a' mint most meg-számláltattak, adassék az örökség:

55. De úgy hogy a' sors oszsza-el a' Földet e' nemzetségek és tselédek-között.

56. Valami a' sorsál jut, azt vagy többen vegyék, vagy kevésben.

57. * A' Lévi fiainak számok-is ez az ö nemzetek szerént: Gerson, kitöl a' Gersoniták nemzete: Káat, kitöl a' Kaatiták nemzete: Mérari, kitöl a' Mérariták nemzete.

58. Ezek a' Lévi nemzeti: Lobni nemzete, Hebroni nemzete, Moholi nemzete, Musi nemzete, Kóre nemzete. Káat pedig nemzé Amrámot

59. Kinek felesége Jókabed vólt a' Lévi leánya, ki néki Egyiptusban született. Ez szüle a' férjének Amrámnak fiakat, Aáront és Moysest, és Máriát ezek nénnyét.

60. Aárontól származának: Nádab és Abiu, és Eléazar és Itamar:

61. * Kik-közzül Nádab és Abiu meg-halának, mikor idegen tüzet vittek vólna az Ur-eleibe.

62. És valának mind a' kik meg-számláltattak, huszon-három ezer férfiak, egy hónaptól-fogva és fellyebb: mert nem számláltattak az Israel fiai-közzé, örökség sem adatott nékik a' többivel.

63. Ez az Israel fiainak száma, kik felirattattak Moysestöl és Eléazar paptól, a' Móab mezöségén a' Jordán-mellett Jériko ellenében.

64. * Kik között senki nem vólt azokban, kik az-elött meg-számláltattak vólt Moysestöl és Aárontól a' Sinai pusztájában.

65. * Mert eléve meg-mondotta vala az Ur, hogy minnyájan meg-halnának a' pusztában. És senki meg nem maradott közzülök, hanem csak a' Jésone fia Káleb, és a' Nun fia Jósue.

* Sup. 3 a. 4. Lev. 10. a. 1. 1. Par. 24. a. 2.

* 1. Cor. 10. a. 5. * Sup. 14. d. 23. 24.

XXVII. RÉSZ.

Salfaádnak férfi gyermeki nem lévén, a' leányra száll az öröksége. Az Isten meg-jelentvén Moysesnek halálát, az Abarim hegyéröl szemléli az igéretnek földét, és maga helyébe az Israel fiai Fejedelmivé tészi Jósuet.

A

1. ELÖ-JÖVÉNEK pedig a' Salfaád leányi, ki a' Héfer fia vala, ki a' Gálaád fia, ki Makirnak a' Manasses fiának fia, ki a' Józef fia vala: kiknek ez nevek, Máala, és Nóa, és Hegla, és Melka, és Tersa.

Sup. 26. d. 32. Inf. 36. a. 1. Jos. 17. a. 1.

2. És meg-állának Moyses és Eléazar pap és a' nép fejedelmi-elött, a' szövetség hajléka ajtajánál, és mondának:

3. Az atyánk meg-hólt a' pusztában, és nem vólt a' támadásban, * melly Kóre alatt az Ur-ellen indittatott, hanem az ö bünében hólt-meg: nem vóltak férfiu magzati. Miért vétetik-el a' neve az ö nemzete-közzül, minthogy fia nem vólt? Adgyatok örökséget nékünk at atyánk rokoni-között.

* Sup. 16. a. 1.

B

4. És vivé Moyses ezek ügyét az Ur itéletire.

5. Ki monda néki:

6. Igaz dolgot kivánnak a' Salfaád leányi: adgy örökséget nékik az attyok rokoni-között, és annak örökségébe szállyanak.

7. Az Israel fiainak pedig ezeket mondgyad:

8. Mikor az ember fiu-nélkül hal-meg, a' leányára szállyon öröksége.

9. Ha leánya nem lészen, örökösi légyenek az attyafiai.

10. Hogy ha attyafiai sem lésznek, adgyátok az örökséget az attya rokoninak.

11. Ha pedig az attyának sem lésznek rokoni, adassék az örökség azoknak, kik néki

C

közelvalók. És-ez a' végezés légyen az Iſrael fiainál örök törvényül, a' mint parantsolta az Ur Moyſeſnek.

* *Deut. 32. g. 51. Sup. 20. b. 12.*

12. És monda az Ur Moyſeſnek: * Mennyfel ez Abarim hegyére, és ſzemléld-meg onnét a' Földet, mellyet az Iſrael fiainak adok.

13. És mikor azt meg-látod, te-is a' népedhez mégy, a' mint el-ment a' bátyád Aáron:

14. Mert meg-bántottatok engem a' Sin puſztájában a' ſokaságnak ellen-mondásában, és nem akartatok engem ſzentelni elötte a' vizek-fölött. Ezek az ellen-mondáſnak vizei Kádesben a' Sin puſztájában.

15. Kinek felele Moyſes:

16. Rendellyen a' minden teſt lelkeinek Ura Iſtene embert, ki e' ſokaság-elött légyen,

D 17. És ki 's bé-meheſſen elöttök, és ki vagy bé-viheſſe öket: hogy ne légyen az Ur népe mint a' páſztoratlan juhok.

* *Deut. 3. d. 21.*

18. És monda az Ur néki: * Vedd melléd a' Nun fiat Jóſuét, a' férfiat kiben Lélek vagyon, és tedd reá kezedet.

19. Ki Eléazar pap 's az egéſz ſokaság-eleibe állyon;

20. És parantsolatokat adgy néki mindenek láttára, és a' ditsöséged réſzét, hogy halgaſsa ötet az Iſrael fiainak egéſz gyüleközete.

21. Ö-érette, ha valamit kell tselekedni, Eléazar pap kérdgyen tanátsot az Urtól. Az ö ſzavára mennyen-ki 's bé ö, és Iſraelnek minden fiai ö-véle, és a' több ſokaság.

22. Tselekedék Moyſes a' mint parantsolta vala az Ur. És mikor melléje vette vólna Jóſuét, állatá ötet Eléazar pap 's az egéſz nép gyüleközeti-eleibe.

23. És kezeit fejére tévén, meg mind elö beſzéllé, a' miket parantsolt vala az Ur.

XXVIII. RÉSZ.

Parantsolat adatik a' mindennapi áldozásról, Szombatnak, új-holdnak, Húſvétnek megülléséröl.

A 1. És monda az Ur Moſyſeſnek:

2. Parantsolly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: Azén áldozatomat éskenyeri.met, és a' gyönyörüséges illatnak égetését mutaſsátok-bé az ö idejekben.

3. Ezek az áldozatok, mellyeket bé kell mutatnotok: Makula-nélkül-való eſztendös két bárányt minden-nap éppen-égö örök áldozatra:

4. Egyikét áldozzátok reggel, és a' máſikat eſtve:

5. Az éfinek tizedréſze zſemlye-liſztet, melly igen tiſzta olajjal légyen egyelitve, és a' negyed réſze légyen a' hinnek.

6. Szüntelen-való éppen-égö áldozat ez, mellyet áldoztatok a' Sinai hegyén gyönyörüséges illatú áldozatúl az Urnak.

7. És áldozzátok egy hin bornak negyed réſzét mindenik báránnyal az Ur Szenthelyén.

8. A' máſodik bárányt-is haſonló képpen áldozzátok eſtve a' reggeli áldozatnak minden rend-tartáſa-ſzerént, és az ö eledeli áldozattya-ſzerént, az Urnak gyönyörüséges illatú-áldozatúl. B

* *Mós. 12. a. 5.*

9. * Szombat-nap pedig áldozzatok makula-nélkül való eſztendös két bárányt, és olajjal meg-egyelitett két tized zſemlye-liſztet eledeli áldozatúl, és itali áldozatokat,

10. Mellyek rend-tartás-ſzerént ki-öntetnek minden ſzombaton éppen-égö örök áldozatra.

11. A' hólnapok elsö napján pedig, áldozzatok éppen-égö áldozatúl az Urnak, két borjút a' tsordából, egy koſt, makula-nélkül való eſztendös hét bárányt,

12. És olajjal meg-egyelitett három tized zſemlye-liſztet eledeli áldozatúl minden borjúhoz: és olajjal meg-egyelitett két tized zſemlye-liſztet minden koſsal:

13. És olajjal-való tized zſemlye-liſztnek tizedét eledeli áldozatúl minden báránnyal. gyönyörüséges illattya és éppen-égö áldozattya ez az Urnak.

14. A' bornak pedig itali áldozati, mellyeket minden áldozatokra kell önteni, ezek légyenek: a' hinnek fél réſze mindenik borjúval, harmada a' koſsal, negyede a' báránnyal. Ez légyen az éppen-égö áldozat minden hólnapokban, mellyek eſztendö forgáſában egy-máſt követik. C

15. Egy bak-is áldoztaſsék az Urnak a' bünökért éppen-égö örök áldozatúl az ö eledeli áldozatival.

* *Exod. 12. d 18. Lev. 23. a. 5.*

16. * Az elsö hólnapban pedig, a' hónak tizen negyedik napján, az Ur Fáſéja léſzen,

17. És tizen-ötöd napon innepe. Két napig egyenek kováſztalant.

18. Azok-közzül az elsö nap tiſzteletes és ſzent légyen: ſemmi ſzolgai dolgot ne tegyegyetek azon.

19. És áldozzatok éppen-égö áldozatúl az Urnak két borjút a' tsordából, egy koſt, makula-nélkül-való eſztendös hét bárányt:

20. És mindeniknek eledeli áldozatit zſemlye-liſztböl melly olajjal légyen egyelitve, három tizedet minden borjúval, és két tizedet a' koſsal,

21. És a' tizednek tizedét mindenik báránnyal: az-az, a' hét báránnyal.

22. És egy bakot a' bünért, a' ti megtiſztittáſtokra,

23. A' reggeli éppen-égö áldozaton-kivül, mellyet mindenkor bé-mutaſsatok. D

24. Igy tseledgyetek a' hét napoknak minden napján a' tüz táplálására, és az Urnak gyönyörüséges illattyára, melly fel-mégyen az éppen-égö áldozatból, és mindeniknek eledeli áldozatiból,

25. A' hetedik nap-is igen nagy innep és ſzent légyen néktek, ſemmi ſzolgai munkát ne tegyetek azon.

26. A' zſengék napja-is, mikor az új gabonát bé-mutattyátok az Urnak, el telvén

a' hetek, tiſzteletes és ſzent légyen: ſemmi ſzolgai dolgot ne tegyetek azon.

27. És áldozzatok éppen-égö áldozatot gyönyörüséges illatra az Urnak, két borjút a' tsordából, egy koſt, és makula-nélkülvaló eſztendös hét bárányt:

28. És azoknak eledeli áldozatiban olajjal meg-egyelitett három tized zſemlye-liſztet mindenik borjúval, a' koſsal kettöt,

29. A' bárányokkal a' tizednek tizedét, mellyek mindeneſtöl hét bárányok. A' bakot-is

30. Melly a' meg-tiſztúlásért ölettetik-meg: az éppen-égö örök áldozat és annak eledeli áldozati-kivül.

31. Mind makula-nélkül-valókat áldozzatok az ö itali áldozattyokkal.

XXIX. RÉSZ.

Mitsoda áldozatokkal áldozzanak a' hetedik hónak ünnepén, trombitáknak, és tiſztúláſnak ünnepén, a' sátoros ünnepeken.

A 1. A' hetedik hólnapnak elsö napja-is tiſzteletes és ſzent légyen néktek. Semmi ſzolgai munkát ne tegyetek azon, mert trombita-zengéſnek napja.

2. És áldozzatok éppen-égö áldozatot az Urnak gyönyörüséges illatúl, egy borjút a' tsordából, egy koſt, és makula-nélkül-való eſztendös hét bárányt:

3. És azoknak eledeli áldozatiban olajjal egyelitett zſemlye-liſztnek három tizedét mindenik borjúval, két tizedet a' koſsal,

4. Egy tizedet a' báránnyal, mellyek mindeneſtöl hét bárányok:

5. És egy bakot a' bünért, melly a' nép tiſztúlásáért áldoztatik;

6. A' hólnapok elsö napjainak éppen-égö áldozattya-kivül az ö eledeli áldozatival, és az éppen-égö örök áldozat-kivül a' ſzokott itali áldozatokkal: azon tzeremoniákkal mutaſsátok-bé az Urnak a' gyönyörüséges meggyújtott illatot.

* Lev. 16. 3. 30. & 23. c. 24. 7. * E' hetedik hólnapnak a' tizedik napja-is ſzent és tiſzteletes légyen néktek, és ſanyargaſsátok lelketeket: ſemmi ſzolgai munkát ne tegyetek azon.

8. És áldozzatok éppen-égö áldozatot az Urnak gyönyörüséges illatúl, egy borjút a' tsordából, egy koſt, makula-nélkül-való eſztendös hét bárányt:

9. És azoknak eledeli áldozatiban olajjal egyelitett zſemlye-liſztnek három tizedét mindenik borjúval, két tizedet a' koſsal,

10. A' tizednek tizedét mindenik báránnyal, mellyek mindeneſtöl hét bárányok:

11. És egy bakot a' bünért, azokon-kivül melyeket a' vétkek tiſztúlására ſzoktak bémutatni, és az éppen-égö örök áldozatkivül az ö eledeli és itali áldozatival.

12. Tizen-ötödik napján pedig a' hetedik hólnapnak, melly néktek ſzent és tiſzteletes légyen, ſemmi ſzolgai munkát ne tegyetek azon, hanem innepet illyetek az Urnak hét nap:

13. És áldozzatok éppen-égö áldozatot az Urnak gyönyörüséges illatúl, tizen-három borjút a' tsordából, két koſt, makula-nélkülvaló eſztendös tizen-négy bárányt:

14. És azoknak eledeli áldozatiban, olajjal egyelétet zſemlye-liſztnek három tizedét mindenik borjúval, mellyek mindenestöl tizen-három borjúk: és két tizedet egy koſsal, az-az, mindeneſtöl két koſsal,

15. És a' tizednek tizedét mindenik báránnyal, mellyek mindeneſtöl tizen-négy bárányok:

16. És egy bakot a' bünért, az éppen-égö örök áldozat és az ö eledeli és itali áldozattya-kivül. C

17. Máſodik náp áldozzatok tizen-két borjút a' tsordából, két koſt, makula-nélkül való eſztendös tizen-négy bárányt:

18. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjúkkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg-tartsátok:

19. És egy bakot a' bünért, az éppen égö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya kivül.

20. Harmadik nap áldozzatok tizen-egy borjút, két koſt, makula-nelkül-való eſztendös tizen négy bárányt:

21. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjúkkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg tartsátok:

22. És egy bakot a' bünért, az éppen-égö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

23. Negyedik nap áldozzatok tiz borjút, két koſt, makula-nélkül-való eſztendös tizen-négy bárányt:

24. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjukkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás ſzerént meg-tartsátok.

25. És egy bakot á' bünért, az éppenégö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

26. Ötödik nap áldozzatok kilentz borjút, két koſt, makula-nélkül-való eſztendös tizen-négy bárányt:

27. És mindeniknek eledeli és itali áldozattyát a' borjúkkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg tartsátok:

28. És egy bakot a' bünért, az éppen-égö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

29. Hatodik nap áldozzatok nyoltz borjút, két koſt, makula-nélkül-való eſztendös tizen-négy bárányt: D

30. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjúkkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg-tartsátok:

31. És egy bakot a' bünért, az éppen-égö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

32. Hetedik nap áldozzatok hét borjút,

és két koſt, makula-nélkül-való eſztendös tizen-négy bárányt:

33. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjúkkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg-tartsátok:

34. És egy bakot a' bünért, az éppenégö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

35. Nyóltzadik nap, melly igen nagy innep, ſemmi ſzolgai munkát ne tegyetek,

36. Áldozván éppen égö áldozatot az Urnak gyönyörüséges illatra, egy borjút, egy koſt, makula-nélkül való eſztendös hét bárányt:

37. És mindeniknek eledeli és itali áldozatit a' borjukkal és koſokkal és bárányokkal ſzokás-ſzerént meg-tartsátok:

38. És egy bakot a' bünért az éppen-égö örök áldozat és annak eledeli és itali áldozattya-kivül.

39. Ezeket áldozzátok az Urnak a' ti innepeteken: a' fogadásból és ſzabad akaratból-való ajándékok-kivül, az éppen-égö, az eledeli, az itali, és a' békeséges áldozatokban.

XXX. RÉSZ.

A' férjfiaknak fogadásáról való törvény: és mikor, 's miképpen hagygyák a' férjfiak, vagy ne hagygyák helyben a' leányoknak, és feleségeknek fogadáſokat.

A 1. És meg-beſzéllé Moyſes az Iſrael fiainak mind a' miket az Ur néki parantsolt vala:

2. És ſzólla az Iſrael fiai nemzetségi fejedelminek: Ez a' beſzéd, mellyet az Ur parantsolt:

3. Ha valamelly férfiu fogadáſt téſzen az Urnak, vagy magát esküvéſsel kötelezi: meg ne ſzegje ſzavát, hanem mind bé-tellyesittse, a' mit fogadott.

4. Az aſzſzony-állat ha valamit fogad, és magát esküvéſsel kötelezi, ki az attya házában és még leány-korban vagyon: ha megérti az attya a' fogadáſt, mellyet fogadott, és az esküvéſt, mellyel lelkét kötelezte, és halgat, köteles légyen a' fogadáſra:

5. Valamit fogadott és eskütt, tselekedettel bé-tellyesittse.

B 6. Ha pedig mi-helyen hallya, ellenemond az attya: fogadáſi és esküvéſi-is felbomolnak, és nem léſzen köteles a' fogadásra, mivel ellene mondott az attya.

7. Ha férje léſzen, és valamit fogad, és egyſzer ſzájából a' ſzó ki-jövén esküvéſsel kötelezi lelkét:

8. A' melly nap hallya a' férje, és ellene nem mond; köteles légyen a' fogadáſra, és meg-adgya, valamit igért.

C 9. Ha pedig halván mindgyart ellene mond, és fel-bontya annak fogadáſit, és ſzavait, mellyekkel meg-kötelezte lelkét, kegyelmes léſzen néki az Ur.

10. Az özvegy és meg-vettetett aſzſzony valamit fogadnak, meg-adgyák.

11. A' házas aſzſzony mikor férje házában fogadáſſal kötelezi magát, és esküvéſſel,

12. Ha hallya a' férje, és halgat, ſem a' fogadáſnak ellene nem mond; meg-adgya valamit fogadott.

13. Ha pedig mingyárt ellene mond, nem léſzen köteles a' fogadáſra: mert a' férje ellene-mondott, és az Ur kegyelmes léſzen néki.

14. Ha fogadáſt téſzen, és esküvéſſel kötelezi magát, hogy böjtöléſſel vagy egyéb dolgoktól-való meg-tartóztatáſſal meg-ſanyargattya lelkét, a' férje akarattyában léſzen, hogy meg-tselekedgye, vagy ne tselekedgye. D

15. Hogy-ha halván a' férje, halgat, és máſod napra hallaſztya itéletét; valamit fogadott és igért, adgya-meg. Mivel mingyárt hogy hallotta, el-halgatta.

16. Ha pedig ellene-mond, minek-utánna meg-tudta, ö viſellye annak hamiſságát.

17. Ezek a' törvények, mellyeket az Ur Moyſesnek rendelt, a' férje 's a' felesége, az attya 's a' leánya-között, ki még leány-korban vagyon, vagy a' ki az attya házában lakik.

XXXI. RÉSZ.

A' ſzüzeken kivül, Iſten hagyásából, a' Mádiánitákat meg-ölik az Iſraeliták: igazán el-oſztatik a' préda a' nép-között. Hálát adnak az Iſtennek, hogy az Iſraeliták közzül ſenki el nem eſett.

E 1. És ſzólla az Ur Moyſesnek, mondván:

2. Álly boſzſzút elöbb az Iſrael fiaiért a' Madianitákon, és úgy takartatól a' te népedhez.

3. És Moyſes mingyárt; * Fegyverkeztetſſetek, ugy-mond, férfiakat közzületek a' viadalra, kik meg-torolhaſsák az Ur boſzſzúját a' Madianitákon. * Supr. 21. d. 23.

4. Ezer férfiak válaſztaſſanak Iſraelnek mindenik nemzetségéből, kik a' hadba küldeſſenek.

5. És adának minden nemzetségből ezeret, az-az, tizen-két ezert a' hartzra ſerényeket:

6. Kiket Moyſes az Eléazar pap fiával Fineeſſel külde-el, a' ſzent edényeket-is, és a' harſogáſra a' trombitákat-is néki adá.

7. És midön meg-vittak vólna a' Madianitákkal, és meg-gyözték vólna; a' férfiakat mind meg-ölék,

8. * És azoknak királyit-is, Evit, és Retzemet, és Surt, és Hurt, és Rebét, a' nemzetségnek öt fejedelmit: a' Béor fiát Bálámot-is meg-ölék kardal. * Joſ. 13. c. 22. B

9. És meg-fogák azoknak aſzſzony-népeit, és gyermekit, és minden barmait, és minden marhájokat, valamit találhatának, el-dúlák:

10. Mind váraſokat 's mind falukat és katélyokat a' tüz emészté-meg.

11. És el-vivék a' prédát, és mind a' mit fogtak vala mind emberekben 's mind barmokban,

12. És vivék Moyſeshez, és Eléazar paphoz, és Iſrael fiainak minden ſokaságához. A' több eſzközöket pedig vivék a' táborba a' Móab mezöségin a' Jordán-mellett Jérikoellenében.

C 13. Ki-menének pedig Moyſes és Eléazar pap, és a' gyüleközetnek minden fejedelmi azok-eleibe a' tábor-kivül.

14. És meg-haraguván Moyſes a' hadnak fejedelmire, ezeredeſire, és ſzázadoſira, kik a' hadból jöttek vala,

15. Monda: Miért tartottátok-meg az aſzſzony-népeket?

16. * Nem ezek-é a' kik meg-tsalták az Iſrael fiait Bálaám ſugallására, és vétekbe ejtettek titeket az Ur-ellen a' Fógor bünével, mellyért meg-is verettetett a' nép?

17. * Azért mind meg-öllyétek valami férfiúi nem, még a' gyermekeket-is: és az aſzſzonyokat, kik férfiakat iſmértek közösülésſel, meg-öllyétek:

18. A' leányzókat pedig és minden ſzüz aſzſzonyokat tartsátok magatoknak.

19. És maradgyatok a' táboron-kivül hét napig. A' ki embert öl, vagy a' meg-öltet illeti, tiſztittaſsék-meg harmad és heted napon.

20. És minden præda, akár ruha légyen, akár edény, 's akár egyébre kéſzitett eſzköz, ketske börböl, és ſzörböl, és fából, megtiſztittaſsék.

D 21. Eléazar pap-is a' hadi férfiaknak, kik hartzoltak vala, igy ſzólla:

22. Ez a' törvénynek parantsolattya, * mellyet parantsolt az Ur Moyſesnek:

23. Az arany, és az ezüſt, és a' réz, és a' vas, és a' fekete 's fejér ón, * és minden a' mi által-mehet a' lángon, tüzzel tiſztittaſsék meg. Valami pedig a' tüzet el-nem ſzenvedheti, a' tiſztúlásnak vizével ſzenteltesſék-meg:

24. És moſsátok-meg ruháitokat hetedik napon, és meg-tiſztúlván mennyetek az után a' táborba.

25. És monda az Ur Moyſesnek:

26. Vegyétek ſommájat azoknak a' miket fogtak, az embertöl-fogva a' baromig, te és Eléazar pap és a' község fejedelmi;

27. És oſzd-el a' prédát egy-aránt, azokközött a' kik hartzoltak és ki-mentek a' hadba, és a' több egéſz ſokaság-között.

E 28. És válaſzſz az Urnak réſzt azoktól a' kik hartzoltak és a' hadba vóltak, öt-ſzáz lélek-közzül egyet, mind emberekből 's mind ökrökből, és ſzamárokból, és juhokból,

29. És add azt Eléazar papnak, mert az Ur elsö ajándéki.

30. Az Iſrael fiainak máſod fél réſzéből-is az ötvenedik fejet az emberekből, és ökrökből, és ſzamárokból, és juhokból, minden barmokból, és add azt a' Levitáknak, kik az Ur hajléka örizetiben vigyáznak.

31. És úgy tselekedének Moyſes és Eléazar, a' mint parantsolta vala az Ur.

32. Vala pedig a' præda, mellyet a' had nyert vala, hat-ſzáz hetven-öt ezer juh,

33. Hetven-két ezer ökör,

34. Hatvan egy ezer ſzamár:

35. Aſzſzonyi nemböl-való emberi lelkek, kik férfiakat nem iſmértek vala, harmintzkét ezer.

36. És adaték a' fél réſz azoknak a' kik a' hartzon vóltak, három-ſzáz harmintz-hét ezer öt-ſzáz juh:

37. Mellyekből az Ur réſzére ſzámláltatott hat-ſzáz hetven-öt juh: F

38. És a' harmintz hat ezer ökrökből, hetven-két ökör:

39. A' harmintz-ezer öt ſzáz ſzamárból, hatvan-egy ſzamár:

40. A' tizen-hat ezer emberek lelkeiből, az Ur réſzére harmintz-két lélek jutott.

41. És adá Moyſes az Ur elsö ajandékinak ſzámát Eléazar papnak, a' mint néki meg vala parantsolva,

42. Az Iſrael fiainak fél-réſzéből, mellyet el-válaſztott vala azoknak kik a' hartzon vóltak

43. A' fél réſzből pedig melly a' több ſokaságnak jutott vala, az-az, a' három-ſzáz harmintz-hét ezer öt-ſzáz juhból,

44. És a' harmintz-hat ezer ökörből,

45. És a' harmintz-ezer öt ſzáz ſzamárból,

46. És a' tizen-hat ezer emberből,

47. El-vévé Moyſes az ötvenedik fejet, és adá a' Levitáknak, kik vigyáznak vala az Ur hajlékában, a' mint parantsolta vala az Ur. G

48. És mikor Moyſeshez járúltak vólna a' had fejedelmi, és az ezeredeſek, és ſzázadoſok, mondának:

49. Mi te ſzolgaid, meg-ſzámláltuk a' hadakozók ſzámát, kik kezünk-alatt vóltak: és tsak egy heával ſem vólt.

50. Ez-okáért az Ur ajándéki-közibe hozzuk ki-ki a' mi aranyat találhattunk a' prédában; térd-kötöket és arany peretzeket, gyüröket és kar-ékeſitöket, és nyakba-vetöket, hogy könyörögj érettünk az Urnak.

51. És bé vön Moyſes és Eléazar pap, minden aranyat külömbb-külömbb-félé formákban.

52. Tizen-hat ezer hét-ſzáz ötven ſiklusnyomót, az ezeredeſektöl és ſzázadoſoktól.

53. Mert a' mit ki-ki a' prédában kapott vala, övé vala.

54. És el-vévén bé-vivék a' bizonyság hajlékába, az Iſrael fiainak emlekezetire az Ur-elött.

XXXII. RÉSZ.

Rúben, és Gád fiainak, és Manaſsé fél nemzetségének réſz adatik a' Jordánon-túl, mivelhogy bövelkednének marhákkal; ezen conditio *val, hogy ökfegyvereſen a' többi elött menjenének az igéret földére.*

A 1. A' Rúben és Gád fiainak pedig ſok barmok vala, és a' barmokból ſzámlálhatatlan

örökségek. És midön látták vólna a' Jázer és Gálaád-földét alkalmatosnak a' barom-tartásra,

2. Menének Moyseshez és Eléazar paphoz, és a' sokaság fejdelmihez, és mondának:

3. Atarot, és Dibon, és Jázer, és Nemra, Hésebon, és Eléale, és Sában, és Nébo, és Béon,

4. A' föld, mellyet meg-vert az Ur az Israel fiai-elött, bévséges tartomány barom-tartásra: és nékünk te szolgaidnak sok barmaink vannak:

5. És könyörgünk, ha kedvet találtunk elötted, hogy adgyad nékünk te szolgaidnak azt örökségül, és ne vigy minket által a' Jordánon.

B 6. Kiknek felele Moyses: Vallyon az atyátok-fiai hadba mennek-é, és ti itt ültök?

7. Miért fordittyátok-el a' Israel fiainak elméjét, hogy ne merjenek által-menni a' helyre, mellyet nékik adandó az Ur?

8. Nem igy tselekedtek-é az atyáitok, mikor el-küldöttem Kádesbarnéból, a' föld kémlésére?

* *Sup.* 13. *d.* 24. 9. * És midön a' Szölö-gerezd völgyéig jutottak vólna, meg-szemlélvén az egész tartományt, el-forditák az Israel fiainak szivét, hogy bé ne mennének a' határokba, mellyeket nékik adott az Ur.

10. Ki el-haraguván meg-esküt, mondván:

11. Ha láttyák ez emberek, kik fel-jöttek Egyiptusból, húsz esztendöstöl-fogva és fellyebb, a' Földet, mellyet esküvéssel igértem Ábrahámnak, Isáaknak, és Jákobnak: és nem akartak engem követni,

12. A' Jésone fiától a' Tzenezæus Kálebtöl, és a' Nun fiától Jósuétöl meg-válva: ezek tellyesitették-bé akaratomat.

13. És meg-haraguván az Ur Israel-ellen, negyven esztendeig bújdostatá öket a' pusztában, mig meg-emésztetnék az egész nemzetség, melly gonoszt tselekedett vala az ö szine-elött.

C 14. És imé, ugymond, ti támadtatok az atyáitokért, bünös emberek fajzati és maradéki, hogy meg-öregbitenétek az Ur haragját Israel-ellen.

15. Hogy-ha nem akarjátok ötet követni, a' pusztában hadgya a' népet, és ti lésztek okai mindenek halálának.

16. Amazok pedig oda közelgetvén, mondának: A' juhoknak aklokat épitünk, és a' barmoknak istállókat, a' mi kisdedinknek-is erös városokat:

17. Mi-magunk pedig fel-fegyverkezvén és el-készülvén, elöttök megyünk a' hadba az Israel fiainak, még bé-vigyük öket helyekre. A' mi kisdedink, és valamink lehet, légyenek keritett városokban, a' lakosok lesélkedések-miá.

18. Nem térünk házainkba, mig nem birják az Israel fiai az ö örökségeket:

19. És semmit nem keresünk a' Jordánontúl, mert immár meg-vagyon örökségünk annak nap-keleti részében.

* *Jos.* 1. *c.* 13. 20. Kiknek Moyses monda, * Ha meg-tselekeszitek a' mit igértek, el-készülvén mennyetek az Ur-elött a' hartzra:

21. És minden hadakozó férfi fegyverrel mennyen-által a' Jordánon, mig el-veszti az Ur az ö ellenségit,

E 22. És meg-hóldol néki az egész föld: akkor büntelenek lésztek az Ur és Israel-elött, és meg-nyeritek az Urtól a' tartományokat, mellyeket kivántok.

23. Ha pedig, a' mit mondotok, meg nem tselekeszitek, senkinek kétsége nintsen hogy vétkeztök az Isten-ellen: és tudgyátok hogy a' ti bünötök meg-fog titeket.

24. Épittsetek azért városokat a' ti kisdediteknek, és aklokat 's istállókat a' juhoknak és barmoknak: és a' mit fogadtatok, tellyesittsétek-bé.

* *Jos.* 4. *c.* 14. 25. * És mondának a' Gád és Rúben fiai Moysesnek: Te szolgaid vagyunk, meg-mivellyük a' mit parantsol a' mi urunk.

26. Kisdedinket, és feleségünket, és juhainkat, és barmainkat a' Gálaád városiban hadgyuk:

27. Mi pedig te szolgaid minnyájan felkészülvén el-megyünk a' hadba, a' mint uram te mondod.

F 28. Parantsola azért Moyses Eleázar papnak, és a' Nun fiának Jósuének, és a' tselédek fejedelminek az Israel nemzetségi-szerént, és monda nékik:

* *Jos.* 1. *b* 8. *&* 22. *a.* 4. *Deut.* 3. *b.* 12. 29. * Ha által-mennek a' Gád és Rúben fiai veletek a' Jordánon, fel-fegyverkezvén minnyájan a' hadba az Ur elött, és meg-hóldol néktek a' Föld: adgyátok nékik Gálaádot örökségül.

30. Ha pedig nem akarnának által-menni fel-fegyverkezvén veletek Kánaán-földébe, ti-köztetek vegyenek lakó-helyeket.

31. Felelének a' Gád és Rúben fiai: A' mint szóllot ez Ur az ö szolgainak, úgy tselekedünk:

32. Mi magunk fel-fegyverkezvén el-megyünk az Ur-elött Kánaán-földébe, és vallást tészünk, hogy örökségünket már el-vöttük a' Jordánon-innét.

* *Jos.* 22. *a.* 4. G 33. * Adá azért Moyses a' Gád és Rúben fiainak, és a' Józef fia Manasses fél nemzetségének, az Amorræus Séhoni király országát, és a' Básáni Og király országát: és azok földét annak városival körös-körül.

34. Épiték azért a' Gád fiai Dibont, és Atarotot, és Aroert,

35. És Etrotot, és Sófant, és Jázert, és Jegbaát,

36. És Betnemrát, és Betarántot, erös városokat, és aklokat az ö juhoknak.

37. A' Rúben fiai pedig épiték Hésebont, és Elealét, és Kariatáimot,

38. És Nábót, és Baálmeont, el-változtatván nevöket, Sabamát-is: neveket adván a' városoknak, mellyeket épitettek vala.

Gen. 50. d. 22.

39. Mákirnak a' Manaſses fiának fiai pedig el-menének Gálaádba, és el-puſztiták azt, meg-ölvén az Amorræusſt annak lakóját.

40. Adá azért Moyſes a' Gálaád-földét a' Manaſſes fiának Mákirnak, ki abban lakék.

41. Jáir pedig a' Manaſſes fia el-méne, és el-foglalá annak faluit, mellyeket neveze Jáir-Hávotnak, az-az, Jáir faluinak.

42. Nóbé is el-méne, és meg-vévé Kánátot annak faluival, és nevezé azt a' maga nevéről Nóbénak.

XXXIII. RÉSZ.

Elé-ſzámláltatik az Iſraelitáknak Egyiptomtúl-fogva, mind egéſz Kánaán földeig 42. ſzállása. Meg-hadgya az Iſten, hogy a' Kánáneuſokat meg-öllyék.

A

1. EZEK az Iſrael fiainak ſzálló-helyei, kik ki-jöttek Egyiptusból az ö ſeregek-ſzerént Moyſes és Aáron keze-által,

2. Mellyeket meg-irt Moyſes a' táborok helyei-ſzerént, mellyeket az Ur parantsolattyából változtatnak vala.

3. Azért ki-menvén Rameſſesből az elsö hólnapban, tizen-ötödik napján az elsö hónak, a' Páſe máſod napján, az Iſrael fiai hatalmas kéz-által, midön mind az Egyiptziusok látnák,

4. És az elsö-ſzülöttöket temetnék, kiket meg-ölt vala az Ur (mert az ö iſteneken-is boſzſzút-állott vala)

5. Tábort járának Sokkotban.

6. És Sokkotból menének Etámba, melly a' puſztának végsö határiban vagyon.

7. * Onnét ki-menvén jutának Fihahirotellenébe, melly Beélſefont nézi, és tábort járának Magdalum-elött.

8. És el-menvén Fihahirotból, által-menének a' tenger közepin a' puſztára: és harmad-napig járván az Etám puſztájában, tábort járának Márában.

9. * És el-menvén Márából jutának Elimbe, holott tizen két ki-folyó kút vala, és hetven palma-fa; és ott tábort járának.

10. De onnét-is ki-menvén, sátorokat vonának a' Veres tengernél. És el-indúlván a' Veres tengertöl,

11. Tábort járának a' Sin puſztájában.

12. Onnan ki-menvén, Daſkába jutának.

13. És el-indúlván Daſkából, tábort járának Alusban.

14. És ki-menvén Alusból, sátorokat vonának Rafidimban, * holott a' népnek nem vólt innya-való vize.

15. És el-menvén Rafidimból, tábort járának a' Sinai puſztájában.

16. * De a' Sinai puſztájából-is ki-menvén, jutának a' Kivánság koporsóihoz.

17. * És el-menvén a' Kivánság-koporsóitól, tábort járának Haſerotban.

18. * És Haſerotból menének Retmába.

19. És el-menvén Retmából, tábort járának Remmom-fáresben.

20. Onnét ki-menvén, jutának Lebnába.

21. Lebnából, tábort járának Reſsában.

22. És ki-menvén Reſsából, jutának Tzelatába.

23. Onnan ki-menvén, tábort járának a' Séfer hegyén.

24. Ki-menvén a' Séfer hegyéről, jutának Aradába.

25. Onnét el-menvén, tábort járának Matzelotban.

26. És el-menvén Matzelotból, jutának Tahatban.

27. Tahatból, táborba ſzállának Táréban.

28. Onnét ki-menvén, sátorokat vonának Metkában.

29. És Metkából, táborba ſzállának Hesmonában.

30. És el-menvén Heſmonából, jutának Moſerotba.

31. És Moſeretból, tábort járának Benejáakánban.

32. És el-menvén Benejáakanból, jutának Gadgád hegyére.

33. Onnan el-menvén, tábort járának Jetebatában.

34. És Jetebatából, menének Hebronába.

35. És ki-menvén Hebronából, tábort járának Aſiongáberben.

36. Onnét el-menvén, jutának a' Sin puſztajába, ez a' Kádes.

37. És ki-menvén Kádesből, tábort járának a' Hor hegyén, az Edom földének végsö határiban.

38. * És fel-méne Aáron pap a' Hor hegyére az Ur parantsolattyára: és ott meghala az Iſrael fiai Egyiptusból ki-jövésének negyvenedik eſztendeiben, ötödik hólnapbar', a' hónak elsö napján,

39. Mikor ſzáz huſzon-három eſztendös vólna.

40. És meg-halla a' Kananæus királya Arad, ki dél-felöl lakik vala, hogy Kánnaán-földébe jöttek vólna az Iſrael fiai.

41. És el-menvén a' Hor hegyéről, tábort járának Salmonában.

42. Onnét ki-menvén, jutának Fúnonba.

43. És el-menvén Fúnonból, tábort járának Obotban.

44. És Obotból, menének Ijeabarimba, melly a' Moabiták határiban vagyon.

45. És el-menvén Ijeabarimból, sátorokat vonának Dibongádban.

46. Onnét ki-menvén, tábort járának Helmondeblatáimban.

47. És ki-menvén Helmondeblatáimból, jutának az Abarim hegyére Nábo-ellenében.

48. És el-menvén az Abarim hegyeiről, által-kelének Móab mezöségire a' Jordánmellé Jériko-ellenében.

49. És ott tábort járának Bet-ſimottólfogva Abelſatimig a' Moabiták tér-helyein,

50. A' hol ſzólla az Ur Moyſesnek:

Deut. 10. b. 6.

Sup. 20. a. 1.

* Supr. 20. b. 8. d. 25. Deut. 32 g. 50.

* Deut. 7. a. 5. Jud. 2. a. 2.

51. Parantsolj az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: * Mikor által mentek a' Jordánon, bé-menvén Kánaán-földébe,

G 52. Veſzeſsétek-el annak a' földnek minden lakóit; törjétek-el a' jel-oſzlopokat, és az álló-képeket el-rontsátok, és minden magas helyeket el-puſztittsatok,

53. Meg-tiſztitván a' földet, és abban lakván. Mert én adtam néktek azt örökségül,

54. Mellyet oſzſzatok-fel közöttetek ſorſal. A' többeknek, ſzélesbet adgyatok, és a' kevesbeknek keskenybet. Mindeniknek a' mint a' ſors hozza, úgy adattaſsék az örökség. Nemzetségek és tselédek-ſzerént oſztassék az örökség.

55. Ha pedig meg nem akarjátok ölni a' föld lakóit: a' kik meg-maradnak, léſznek néktek mint a' ſzegek ſzemeitekben, és dárdák óldalotokban, és ellenkeznek veletek a' ti Lakó-földetekben:

56. És valamit gondoltam azokkal tselekedni, veletek tselekeſzem.

XXXIV. RÉSZ.

A' Kánaán földének fekvéſe, és határa, a' világnak négy réſze-ſzerént. Meg-parantsollya az Iſten, hogy ſorſal oſzſzák-el; és azoknak nevek, a' kik el-oſzſzák.

A 1. És ſzólla az Ur Moyſeſnek, mondván:

2. Parantsolly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik: Mikor bé-mentek Kánaán földébe, és ſorſal néktek örökségül oſztatik, ezek légyenek a' határok:

* Joſ. 15. a. 1. 3. * A' Déli réſz a' Sin puſztájától kezdetteſsék, melly Edom-mellett vagyon, és légyen határa Nap kelet-ellenében a' Sós tenger,

4. Melly körül-vegye a' déli réſzt: a' Skorpiónak Hágóján, úgy hogy által-mennyen Sennán, és érjen déltől-fogva Kádesbarnéig, onnét jöjjön ki a' határ Adár-nevö faluig, és érjen Aſemonáig.

B 5. És mennyen körül a' határ Aſemonától-fogva az Egyiptus patakáig, és a' nagy tenger partyán végezödgyék.

6. A' Nap-nyúgati réſz pedig, a' nagy tengertöl kezdödgyék, és azon határral végezödgyék.

7. Az Éſzaki réſzről pedig a' nagy tengertöl kezdödgyék a' határ, érvén az igen magas hegyig,

8. Melytöl jöjön Ematba Sededának határiig:

9. És mennyen a' határ Zefronáig, és Énán faluig, ezek légyenek a' határok az Éſzaki réſzre.

10. Onnét mérjenek határokat a' nap-keleti réſz ellenébe Enán falujától-fogva Sefamáig,

11. És Sefamából mennyen-alá a' határ Reblába a' Daſnim kúttya-ellenébe: onnét érjen Nap-kelet-ellenébe Tzeneret tengeréig,

C 12. És nyúllyon a' Jordánig, és utólſzor a' Sós tengerrel végezödgyék el. Ez léſzen a' ti Földetek az ö határi-ſzerént körös-körül.

13. És parantsola Moyſes az Iſrael fiainak, mondván: Ez léſzen a' föld, mellyet ſorſzerént fogtok birni, és mellyet parantsolt az Ur adatni a' kilentz nemzetségnek, és a' fél nemzetségnek.

14. Mert a' Rúben fiainak nemzetsége tselédi-ſzerént, és a' Gád fiainak nemzetsége rokonsági ſzáma-ſzerént; a' Manaſses fél nemzetsége-is,

15. Az-az, harmad-fél nemzetség, el-vették réſzeket a' Jordánon-innét Jériko-ellenében a' nap-keleti réſzre.

16. És monda az Ur Moyſeſnek:

* Joſ. 14. a. 4. 17. * Ezek a' férfiak nevei, kik a' földet néktek el-oſztyák, Eléazar pap, és a' Nun fia Jóſue,

18. És egy-egy fejedelem mindenik nemzetségböl,

D 19. Kiknek ez nevek: A' Júda nemzetségéböl, a' Jéfone fia Káleb.

20. A' Simeon nemzetségéböl, az Ammiud fia Sámuel.

21. A' Benjamin nemzetségéböl, a' Kálefon fia Elidad.

22. A' Dán fiai nemzetségéböl, a' Jogli fia Boktzi.

23. A' Jóſef fiainak Manaſſesnek nemzetségéböl, az Eſod fia Hanniel.

24. Az Efraim nemzetségéböl, a' Seftán fia Kámuel.

25. A' Zábulon nemzetségéböl, a' Farnak fia Eliſafan.

26. Az Iſakár nemzetségéböl, az Ozan fia Faltiel fejedelem.

27. Az Áſer nemzetségéböl, a' Salómi fia Ahiud.

28. A' Neftali nemzetségéböl, az Ammiud fia Fedael.

29. Ezek, kiknek meg-parantsolta az Ur, hogy el-oſztanák az Iſrael fiainak Kánaánföldét.

XXXV. RÉSZ.

A' Lévitáknak hóſtátival együtt 48. *város rendeltetik, azoknak a' hata* privilegiumos *város. Gyilkoſoknak büntetéſe. Egy ember bizonyságára ſenki meg ne büntetteſsék.*

A 1. Ezeket-is monda az Ur Moyſeſnek a' Móáb mezöségin a' Jordán-mellett, Jérikoellenében:

Joſ. 21. a. 2. 2. Parantsold-meg az Iſrael fiainak, hogy adgyanak a' Levitáknak az ö örökségekböl

3. Lakáſra-való váraſokat, és azoknak hóſtátit körös-körül: hogy ök a' váraſokban lakjanak, és a' hóſtátok légyenek a' juhoknak és barmoknak:

4. Mellyek a' városok falaitól, körös-körül, ezer lépésnyire ki-nyúllyanak.

5. Nap-kelet-ellenében két-ezer könyöknyi légyen, és Dél-ellenében hasonló-képpen két-ezer légyen: a' tenger felé-is, melly Nap-nyúgatra néz, azon mértékü légyen, az Eszaki részre-is annyi határ légyen. És a' városok középben légyenek, és a' hóstátok kivül.

6. * A' városok-közzül pedig, mellyeket a' Levitáknak adtok, hat el-választva légyen a' futottak segétségére, hogy azokba fusson, a' ki vért-ont: és ezeken-kivül, más negyvenkét várast,

7. Az-az, mindenestöl negyven-nyóltzat az ö hostátival.

8. És a' melly városokat adtok az Israel fiai örökségiböl, azoktól, kiknek több vagyon, többet vegyetek: és a' kiknek kevesebb kevésbet. Ki-ki az ö öröksége mértéke-szerént adgyon városokat a' Levitáknak.

9. Monda az Ur Moysesnek:

10. Szólly az Israel fiainak, és mondgyad nékik: * Mikor által-menendetek a' Jordánon Kánaán-földébe,

11. Rendellyétek-el, melly városoknak kellessék lenni a' futottak óltalmára, kik nem akarva vért ontnak:

12. Mellyekben a' mig a' futott ben lészen, a' meg-ölettetnek rokona meg nem ölheti ötet, mig nem a' sokaság-eleibe áll, és az ö ügye meg-itéltetik.

13. A' városok-közzül pedig, mellyek a' futottak segétségére el-választatnak,

14. Három légyen a' Jordánon-innét, és három Kánaan-Földében,

15. Mind az Israel fiainak 's mind a' jövevényeknek és szarándokoknak, hogy azokba fusson a' ki nem akarva vért-ont.

16. Ha ki fegyverrel vág, és meg-hal a' ki meg-vágatott: vétkes gyilkosságban, ö is meg-hallyon.

17. Ha kövel hagyit, és a' hagyittatott meg-hal; hasonló-képpen büntettessék.

18. * Ha a' fával üttetett meg-hal; az ütönek vérével állyák boszszújat.

19. A' meg-ölettetnek rokona, öllye-meg a' gyilkost: mihelyen meg-kapja ötet, öllye meg.

20. Ha gyülölségböl valaki embert taszit, vagy hagyit valamit reá orozva:

21. Vagy ellensége lévén, kézzel üti, és ama' meg-hal: az ütö, gyilkosságban vétkes, a' meg-ölettetnek rokona mihelyen találllya ötet, öllye-meg.

22. Hogy-ha történetböl, és gyülölség

23. 'S ellenkezés-nélkül valamit tselekeszik ezek-közzül,

24. És a' nép hallommására meg-bizonyodik, és a' gyilkos 's a' vérnek rokona között a' dolog meg-hányattatik:

25. Szabadúllyon-meg az ártatlan a' boszszú-álló kezéböl, és vigyék-viszsza törvényszerént a' városba, a' melybe futott vólt, és maradgyon ott, mig meg-hal a' Fö-pap, a' ki a' szent olajjal meg-kenetett.

26. Ha a' gyilkos a' városok határi-kivül találtatik, mellyeket a' szám-ki-vettetteknek rendeltenek,

27. És meg ölettetik attól, a' ki a' vérnek boszszú állója: vétek-nélkül lészen a' ki ötet meg-öli.

28. Mert a' futotnak a' Fö-pap haláláig a' városban kellett vólna maradni. Minek-utánna pedig az meg-hal, a' gyilkos térjen az öföldébe.

29. Ezek örök törvények léssznek minden ti lakó-helyeitekben.

30. A' gyilkos tanúk-által büntettessék-meg: egynek tanú-bizonyságára senki ne kárhoztattassék.

31. Ne vegyetek váltságot attól, a' ki vérben bünös, mindgyárt ö-is meg hallyon.

32. A' szám-ki-vettettek és futottak, a' Fö-pap halála-elött, semmi-képpen az ö városokba viszsza nem térhetnek:

33. Hogy meg ne fertezteséstek a' ti lakó-földeteket, melly az ártatlanok vérével meg-ferteztetik: és külömben meg nem tisztúlhat, hanem tsak annak vérével, a' ki más vérét ontotta.

34. És igy meg-tisztittatik a' ti örökségtek, én veletek lakván. Mert én vagyok az Ur, ki az Israel fiai-között lakom.

XXXVI. RÉSZ.

Törvény adatik, hogy a' melly leányokra szállott az attyok öröksége, máshoz ne mennyenek férjhez, hanem a' magok nemzetségekböl valókhoz, hogy az örökség el ne idegenitessék.

1. ELÖ-JÖVÉNEK* pedig a' Gálaád nemzetséginek fejedelmi, ki Mákirnak a' Manasses fiának fia vólt, a' Józef fiai gyökeréböl: és szóllának Moysesnek az Israel fejedelmi-elött, és mondának:

2. Néked Urunknak, meg-parantsolta az Ur, hogy a' földet sorsal osztanád az Israel fiainak, és hogy a' mi atyánk-ha Sálfaád leányinak adnád az ö attyokat-illetö örökséget:

3. Kiket ha más nemzetség-béli emberek feleségül vésznek, az ö örökségeket követi, és más nemzetségre szálván, a' mi örökségünk meg-kisebbül.

4. És igy lészen, hogy mikor az örvendetes, az-az, a' szabadságnak ötvenedik esztendeje elö-jö, egybe-zavartatik a' sorsalvaló osztás, és egynek öröksége másra száll.

5. Felele Moyses az Israel fiainak, és az Ur parantsolattyából monda: Igazán szóllott a' Józef fiainak nemzetsége.

6. És ezt a' törvényt az Ur mondotta a' Sálfaád leányiról: * Mennyenek férjhez, valakikhez akarnak, tsak hogy az ö nemzetségek-béli emberekhez;

7. Hogy ne egyelitteſsék az Iſrael fiainak öröksége nemzetségröl nemzetségre. Mert minden férfi az ö nemzetségéböl és rokonságából vegyen feleséget:

8. És minden aſszonyi-állat azon nemzetségböl való férfihoz mennyen, hogy az örökség meg-maradgyon a' nemzetségekben,

9. És a' nemzetségek egybe ne egyelitteſsenek, hanem úgy maradgyanak,

10. A' mint az Urtól el-válaſztattak. És úgy tselekedének a' Sálfaád leányi, a' mint nékik vala parantsolva:

11. És férhez menének Málaa, és Terſa, és Hegla, és Melka, és Nóa, az ö attyok báttya fiaihoz

12. Manaſſes nemzetségéböl, ki Jóſef fia vólt: és az örökség, melly nékik adatott vala, meg-maradott az ö attyok nemzetsége és tseléde-között.

13. Ezek a' parantsolatok és itéletek, mellyeket az Ur Moyſes keze-által parantsolt az Iſrael fiainak, a' Móab mezöségin a' Jordán-mellett Jériko-ellenében.

DEUTERONOMIUM.

MOYSES ÖTÖDIK KÖNYVE.

Deuteronomium, Görög-ſzó, melly annyit téſzen, mint máſodſzori Törvények. Nem azért mind-azon-által, hogy külömböznének azoktól, mellyek annak elötte a' Sinai hegyén ki-adattak, hanem a' puſztában az Iſrael népe elött, máſodſzor hirdettettek, azoknak kedvéért, a' kik az elsö hirdetést nem hallották, úgymint azoknak fiai, a' kik ide 's tova meg-hóltak a' puſztában. A' Zsidóknál ELLEHADDEBARIM, az-az: EZEK AZ IGÉK, melly ſzókrúl kezdödik a' Könyv. Eleintem elö-hozza rövideden, a' régen történt dolgokat, és tsak hamar utánna a' ki-adott Törvényeknek meg-tartására inti a' népet, és azokat iſmét ſzorgalmatoſſan elejekbe terjeſzti, és magyarázza. Vége felé említi mind azokat, mellyek történtek, Egyiptusból ki-költözéſektöl fogva ez idöig, melly annak negyvenedik eſztendeje vala.

'S ez az öt Könyv neveztetik PENTATEUCHUMNAK Görögül: Zsidóúl pedig THORÁnak, melly ſzó annyit téſzen, mint TÖRVENY: hogy ennek a' Könyvnek nagy réſze Törvényekböl áll. Az egéſz öt Könyv pedig foglallya magában mind azokat, a' mellyek 2552. és fél eſztendöknek forgáſa alatt löttek, és történtek.

I. RÉSZ.

Rövideden elé-ſzámláltatnak az Iſraelitáknak a' puſztában lett dolgai, és útazáſi: a' Bíráknak válaſztáſi: a' kémeknek az igéret földére küldéſi, 's váraſi: az Iſtentöl a' bünökért reájok ereſztett tsapáſi, vagy halál által, vagy negyven eſztendeig való ſzarándokſsággal.

A 1. EZEK az igék, mellyeket mondott Moyſes az egéſz Iſraelnek a' Jordánon-innét a' mezös puſztában, a' Veres-tenger ellenében, Fáran és Tófel a' Lában és Haſerot-között, holott igen ſok arany vagyon:

2. Tizen-egy napig Hórebtül a' Séir hegynek útán Kádes-barnéig.

3. Negyvenedik eſztendöben, tizen-egyedik hólnapban, a' hónak elsö napján, beſzéllé Moyſes az Iſrael fiainak mind a' miket parantsolt vala néki az Ur, hogy meg-mondana nékik:

4. * Minek-utánna meg-veré az Amorræusok királyát Sehont, ki Hesebonban lakik vala: és a' Básáni Og királyt, ki Astarotban és Edraiban

5. A' Jordánon-innét Móab-földén lakott. És kezdé Moyses az törvényt magyarázni, és mondani:

6. A' mi Urunk Istenünk szóllott mi-nékünk a' Hóreben, mondván: Elég néktek, hogy ezen a' hegyen laktatok:

7. Térjetek-viszsza, és jöjetek az Amorræusok hegyére, és a' több helyekre, mellyek ahoz közel vannak, a' mezőségekre, és a' hegyes-völgyes helyekre Dél-ellenében, és a' tenger partya-mellett a' Kananæusok Földére, és a' Libanusra az Eufrátes nagy folyóvizig.

8. Imé, úgymond, néktek adtam: menyetek-bé, és birjátok azt, mellyért meg-eskütt az Ur az atyáitoknak Ábrahámnak, Isáknak, és Jákobnak, hogy nékik adná azt, és az ő magvoknak utánnok.

9. És ezt mondottam néktek abban az időben:

10. * Nem viselhetlek-el egyedül titeket: mert a' ti Uratok Istentek meg-sokasitott titeket, és igen sokan vattok ma mint az ég tsillagi.

11. (A' ti atyátok Ura Istene adgyon e' számhoz sok ezert, és áldgyon-meg titeket a' mint szóllott.)

12. Nem viselhetem egyedül dolgaitokat és terheteket és versengésteket.

13. Adgyatok közzületek bölts és túdós férfiakat, és kiknek maga-viselések meg-próbáltatott a' ti nemzetségtekben, hogy azokat fejedelmetekké tegyem.

14. Akkor felelétek nékem: Jó dolog, a' mit tselekedni akarsz.

15. És vévék a' ti nemzetségtekből bölts és nemes férfiakat, és rendelém azokat fejedelmekké, ezeredesekké, és századosokká, és ötvenedesekké, és tizedesekké, kik mindenekre meg-tanitanának titeket.

16. És meg parantsolám nékik, mondván: Halgassátok-meg őket, * és a' mi igaz, azt itillyétek: akár polgár légyen az, 's akár szarándok.

17. * Semmi külömbség ne légyen a' személyekben, úgy meg-halgassátok a' kitsinyt, mint a' nagyot: és senki személyét ne válogassátok, mert Isten itéleti. Hogyha valami nehéznek láttatik néktek, hozzátok én-hozzám, és én meg-halgatom.

18. És meg-parantsoltam mind a' miket kellene tselekednetek.

19. El-indúlván pedig a' Hórebről, általmenénk a' rettenetes és igen nagy pusztán, mellyet láttatok, az Amorræus hegyének útán, a' mint parantsolta vala nékünk a' mi Urunk Istenünk. És mikor Kádes-barnéba jutottunk vólna,

20. Mondék néktek: El-jutottatok az Amorræus hegyére, mellyet a' mi Urunk Istenünk nékünk ád.

21. Láld a' földet, mellyet a' te Urad Istened ád néked: menny-fel és birjad azt. A' mint szóllott a' mi Urunk Istenünk az a' tyáidnak: ne félly, és semmit ne rettegj.

22. * És minnyájan hozzám jövétek, és mondátok: Küldgyünk férfiakat, kik megszemléllyék a' földet: és tegyék hirré, melly úton kellessék fel-mennünk, és melly városokra indúlnunk.

23. És mikor nékem a' beszéd tettszett vólna, küldék közzületek tizen-két férfiat, mindeniket az ő nemzetségéből.

24. Kik midőn el-indúltak és fel-mentek vólna a' hegységre, érkezének a' Szőlőgerezd völgyéig: és meg-nézvén a' földet,

25. Vévén annak gyümöltsiben, hogy meg-mutatnák bévségét, hozzánk hozák, és mondának: Jó a' föld, mellyet a' mi Urunk Istenünk ád nékünk.

26. És nem akarátok fel-menni, hanem hitlenek lévén a' mi Urunk Istenünk beszédére,

27. Zúgolódátok sátoritokban, és mondátok: Gyülöl minket az Ur, és azért hozott-ki Egyiptus földéből, hogy az Amorræus kezébe adna minket, és el-törlene.

28. Hová mennyünk? a' követek megrettenték szivünket, mondván: Fölötte nagy sokaság vagyon, és nálunknál szálasb; a' városok nagyok, és az égig meg-erősittettek, az Enatzim fiait láttuk ott.

29. És mondék néktek: Ne rettegjetek, se ne féllyetek tőlök:

30. Az Ur-Isten, a' ki vezéretek, maga hadakozik érettetek, mint Egyiptusban tselekedett mindenek láttára.

31. És a' pusztában (magad láttad) hordozott téged a' te Urad Istened, mint szokta ember hordozni az ő kis fiát, minden úton, mellyen jártatok, mig e' helyre jutnátok.

32. És igy sem hittetek a' ti Uratoknak Istenteknek,

33. * Ki előttetek járt az úton, és el-rendelte a' helyt, mellyen sátorokat kellene vonnotok, éjjel néktek tüzzel mutatván útat, és nappal a' felyhő oszloppal.

34. És midőn hallotta vólna az Ur a' ti beszéditek szavát, el-haraguván meg-esküvék, és monda:

35. * Nem fogja egy-is látni e' gonosz nemzetségnek emberi-közzül a' jó földet, mellyet esküvésel igértem az atyáitoknak,

36. A' Jéfone fiától Kálebtől meg-válva. Mert ő meg-láttya azt, és néki adom a' földet, mellyet nyomott, és az ő fiainak, mert követte az Urat.

37. Nem-is méltó tsodára a' nép-ellenvaló haragja, holott reám-is haraguván az Ur érettetek, azt mondotta: Te sem mégybé oda,

38. Hanem a' Nun fia Jósue a' szolgád, ő mégyen-bé éretted. Ötet biztasad és erös-

sittsed, és ö ősztya-el sorsál a' Földet Israelnek.

G 39. A' ti kisdeditek, kikről mondottátok hogy fogva vitetnek, és a' fiak kik ma a' jónak és gonosznak nem tudgyák külömbségét, azok mennek-bé: és nékik adom a' földet, és birják azt.

40. Ti pedig térjetek-viszsza, és mennyetek a' pusztába a' Veres-tenger útán.

* Num. 14.f.40. 41. * És felelétek nékem: Vétkeztünk az Urnak: fel-megyünk és hadakozunk, a' mint parantsolta a' mi Urunk Istenünk. És mikor fel-fegyverkezvén mennétek a' hegyre,

* Num. 14.g.42. 42. Monda nékem az Ur: Mond-meg nékik: * Ne mennyetek-fel, se ne hartzollyatok. Mert nem vagyok veletek: hogy el ne esetek ellenségtek előtt.

43. Meg mondottam, és nem halgattátok: hanem ellenkezvén az Ur parantsolattyával, és kevélységből fel-fúvalkodván, felmentetek a' hegyre.

44. Az-okáért ki jövén az Amorræus, ki a' hegyeken lakott, és elötökbe menvén megüzött titeket, mint a' méhek szoktak kergetni; és Séirtől-fogva Hormaig vágott.

45. És mikor meg-térvén sirnátok az Ur előtt, nem halgata-meg titeket, se szótoknak nem akara engedni.

46. Maradátok azért Kádes-barnéban sok ideig.

II. RÉSZ.

Az Istennek az Israelitákra terjesztett áldásinak emlekezete. A' Moábiták, és Ammoniták ellen való hadakozás meg-tiltatik. A' Sehon Király országának el-nyerése.

A 1. És el-indúlván onnét, jutánk a' pusztába, melly a' Veres-tengerre viszen, a' mint nékem mondotta vala az Ur: és kerülök Séir hegyét sok ideig.

2. És monda az Ur nékem:

3. Eléggé kerültétek e' hegyet: mennyetek Észak-ellenébe:

4. És parantsolly a' népnek, mondván: Által-mentek az atyátok-fiai az Esau fiai határin, kik Séirben laknak, és félni fognak tőletek.

5. Meg-lássátok azért szorgalmatoson, hogy ne indúllyatok ellenek. Mert nem adok néktek az ö földökben egy láb nyomnyit-is: mert Esaunak örökségül adtam Séir-hegyét,

6. Eleséget pénzen vegyetek tőlök, és egyetek: vött vizet merittsetek, és igyátok.

B 7. A' te Urad Istened meg-áldott téged kezeidnek minden munkájában: tudgya útadat, mint jöttél-által e' nagy pusztán, negyven esztendeig lakván veled a' te Urad Istened, és semmi heával nem vóltál.

8. És midön által-mentünk vólna a' mi atyánk-fiai az Esau fiai-között, kik Séirben laknak vala, a' mezös úton Élatból, és Asiongaberből, jutánk az útra, melly a' Móab puszтájára viszen.

9. És monda az Ur nékem: Ne hadakozzál a' Moabiták-ellen, se hartzra ne menny ellenek. Mert nem adok semmit néked az ö földökből, mert a' Lót fiainak adtam Art-örökségül.

10. Emimek vóltak annak elsö lakói, nagy és vastag nép, és olly magas, hogy Enatzim gyökeréből,

11. Mint az Oriasok, alittatnának lénni, és hasonlók vólnának az Enatzim fiaihoz. Végezetre a' Moabiták Emimnek nevezik öket. C

12. Séirben pedig az-előtt a' Horræusok laktak: kiknek ki-üzések és el-törlések-után, az Esau fiai lakták, a' mint Israel tselekedett az ö örökségének földén, mellyet néki adott az Ur.

13. Fel kelvén azért hogy által-mennénk Záred-patakán, a' hoz jutánk.

14. Az idö pedig mellyen Kádesbarnéból a' Záred patakának által-meneteléig jártunk, harmintz-nyóltz esztendö vólt: mig a' hadakozó embereknek minden nemzetsége elfogyna a' táborból, a' mint meg-eskütt vala az Ur:

15. Kinek keze ellenek vólt, hogy el-veszsznének a' tábor-közzül.

16. Minek-utánna pedig mind el-húllottak a' hadakozók,

17. Szólla nékem az Ur mondván:

18. Te által-mégy ma a' Móab határin, Ar-nevü városon:

19. És el-közelgetvén az Ammon fiai szomszédságába, ódd magad, hogy ne hadakozzál ellenek, se hartzra ne indúlly: mert nem adok néked az Ammon fiai földében, mivel a' Lot fiainak adtam azt örökségül. D

20. Oriások földének álittatott: és abban régenten Oriások laktak, kiket az Ammoniták Zomzommimnak hinak,

21. Nagy, és sok, és szálas hoszszaságú nép, mint az Enatzimek, kiket el-törlött az Ur az ö szinek-elöl, és ezeket tette lakosokká amazokért,

22. A' mint tselekedett vala az Esau fiainak, kik Séirben laknak, el-törölvén a' Horræusokat, és azoknak földét nékik adván, mellyet ez ideig birnak. E

23. A' Hevæusokat-is, kik Haserimban laknak vala Gázánig, a' Kappadótziaiak üztékki, kik Kappadótziából ki-menvén el-törlék öket, és helyettek lakának.

24. Kellyetek-fel, és mennyetek-által az Arnon patakán: imé kezedbe adtam a' Hesebon királyát az Amorræus Séhont, és az ö földét kezgyed birni, és indits hadat ellene.

25. Ma kezdem a' te félelmedet és rettegésedet a' népekre botsátani, kik az egész ég-alatt laknak: hogy halván nevedet féllyenek, és a' szülök szokása-szerént reszkessenek, és fájdalmat szenvedgyenek.

* Num. 21.c.21. 26. * Küldék azért követeket a' Kademot

mot pusztájából a' Hésseboni királyhoz Séhonhoz békeséges szókkal, mondván:

27. Által-megyünk földeden, közönséges úton járunk: nem térünk sem jobra sem balra.

28. Eleséget pénzen adgy nékünk, hogy együnk: vizet pénzen adgy, és úgy iszunk. Tsak által-menetelt engedgy nékünk,

F 29. A' mint tselekedtek az Esau fiai, kik Séirben laknak, és a' Moabiták, kik Ar-ban laknak: mig a' Jordánhoz jussunk, és általmennyünk a' földre, mellyet a' mi Urunk Istenünk ád nékünk.

30. És nem akara a' Hésseboni király Séhon által-menetelt engedni nékünk: mert meg-keményitette vala az ö lelkét a' te Urad Istened, és meg-áltakodtatta vala szivét, hogy kezedbe adatnék, a' mint most látod.

* Amos. 2. c. 9. 31. És monda az Ur nékem: * Imé néked kezdettem adni Séhont, és az ö földét, kezgyed azt birni.

32. És ki-jöve Séhon elönkbe minden népével á' hartzra Jásába.

33. És nékünk adá ötet a' mi Urunk Istenünk: és meg-verök ötet az ö fiaival és minden népével.

G 34. És az idöben minden városokat megvönk, meg-ölvén azoknak lakóit, férfiakat és aszszonyokat, és kisdedeket. Senkit meg-nem hattunk azokbtn.

35. A' barmokon, mellyek a' prédálók részére jutottak, és a' városok ragadományinkivül, mellyeket meg-vettünk

36. Aroertöl-fogva, melly az Arnon pataka partyán vagyon: a' városától-fogva melly a' völgyben vagyon, Gálaádig. Nem vólt olly falu és város, melly kezünktöl meg-menekednék: mind nékünk adta a' mi Urunk Istenünk.

37. Az Ammon fiainak földén-kivül, mellyre nem mentünk: és mind a' mellyek a' Jébok patakánál feküsznek, és a' hegységenvaló városokon, és minden helyeken kivül, mellyektöl el-tiltott minket a' mi Urunk Istenünk.

III. RÉSZ.

Og Királyt meg-verik az Israeliták, és a' nyertt földet el-osztyák. Könyörög Moyses az Istennek, hogy engedgye bé-menni az igéret földére; de az Isten meg nem halgattya. Jósuét biztattya a' több ellenségek elrontására.

A * Infr. 29. b. 7. Num. 21. g. 33. 1. MEG-TÉRVÉN azért fel-menénk a' Básáni úton: * és a' Básáni Og király ki-jöve elönkbe az ö népével hartzolni Edraiba.

2. És monda az Ur nékem: Ne félly tőle; mert kezedbe adatott minden népével és földével: és tselekedgyél véle * a' mint tselekedtél az Amorræusok királyával Séhonnal, ki Hesebonban lakott.

* Num. 21. c. 21. * Num. 21. g. 33. 3. * Azért kezünkbe adá a' mi Urunk Istenünk a' Básáni Og királyt-is, és minden népét, és fogytig le-vágók öket,

4. El-pusztitván minden várasit azon idöben. Egy város sem vólt, melly minket elkerülne: hatvan várast, Argob minden tartományát a' Básáni Og országában.

5. Minden városok erösitve valának igen magas kö-falokkal, és kapukkal és zárokkal, számtalan mezö-városokon-kivül, mellyeknek nem vala keritések.

6. És el-törlök öket, a' mint tselekedtünk vala a' Hesebon királyával Séhonnal, el-veszttvén minden várast, és férfiakat és aszszonyokat és kisdedeket: B

7. A' barmokat pedig és a' városok ragadományit el-prédálók.

8. És el-vévök az idöben a' földet a' két Amorræus király kezéböl, kik Jordánon innét valának: Arnon patakától-fogva a' Hermon hegyéig,

9. Mellyet a' Sidóniusok Sárionnak hinak, és az Amorræusok Sánirnak:

10. Minden városokat, mellyek a' sik mezöségen vannak, és Gálaádnak 's Básánnak minden földét Selkáig és Edráiig a' Básáni Og országa városiig.

11. Mert egyedül a' Básáni Og király maradott vala meg az Oriások gyökeréböl. Megmutattatik az ö vas ágya, melly az Ammon fiai Rabbattyában vólt, kilentz könyöknyi a' hoszsza, négy a' szélessége férfiúi kéz könyökének mértékével.

12. És birók az idöben a' földet Aroertölfogva, melly az Arnon pataka partyán vagyon, a' Gálaád hegyének feléig: és annak * várasit Rúbennek és Gadnak adtam. * Num. 32. c. 29.

13. A' több részét pedig Gálaádnak, és egész Básánt az Og országából, adtam a' Manasses fél nemzetségének, Argobnak minden tartományát: és az egész Básán Oriások-földének hivattatik.

14. A' Manasses fia Jáir birta Argobnak C minden tartományát Gessuri és Makati határiig. És hivá Básánt az ö nevéröl, Jáir-Hávotnak, az-az, Jáir faluinak mind e' jelenvaló napig.

15. És Mákirnak adtam Gálaádot.

16. És a' Rúben 's Gad nemzetséginek adtam Gálaád-földéböl Arnon patakáig a' pataknak felét, és a' határt Jébok patakáig, melly az Ammon fiai határa:

17. És a' pusztaságnak tér-földét, és a' Jordánt, és a' Tzeneret határit a' pusztának tengeréig, melly a' Sós, a' Fasga hegye-allyáig nap-kelet-ellenében.

18. És meg-hagyám az idöben néktek, mondván: A' ti Uratok Istentek néktek adgya e' földet örökségül, fel készülvén mennyetek minnyájan erös férfiak az atyátok-fiai az Israel fiai-elött:

19. Feleségtek és kisdeditek 's barmaitoknélkül. Mert tudom hogy több barmotok vagyon, és a' városokban kell maradniok, mellyeket néktek adtam,

D 20. Mig nyugodalmat adgyon az Ur az atyátok-fiainak, a' mint néktek adott: és birják ök-is a' földet, mellyet a' Jordánon-túl ád nékik: akkor térjen-meg ki-ki az ö örökségébe, mellyet néktek adtam.

* *Num. 27.d.18.* 21. * Jósuének-is parantsolék azon idöben, mondván: A' te szemeid látták, miket tselekedett a' ti Uratok Istentek e' két királynak: úgy tselekeszik minden országoknak, mellyekre mégy.

22. Ne félly tölök; mert a' ti Uratok Istentek hadakozik érettetek.

23. És könyörgék az Urnak az idöben, mondván:

24. Uram Isten, meg-kezdetted mutatni a' te szolgádnak nagy-vóltodat, és igen erös kezedet. Mert nints más Isten, vagy az égben, vagy a' földön, ki a' te tselekedetidet tselekedhesse, és erösségedhez hasonlíttathassék.

25. Által-megyek azért, és meg-látom ez igen jó földet a' Jordánon-túl, és e' jeles hegyet, és a' Libanust.

26. És meg-haraguvék az Ur reám érettetek, és nem halgata-meg engem, hanem monda nékem: Elég néked: semmit se szólly nékem többé e' dologról.

27. Menny-fel a' Fasga tetejére, és szemeidet forditsd nap-nyúgatra, ésészakra, és délre, és nap keletre, és nézd-meg. * Mert által nem mégy e' Jordánon.

* *Inf. 31. a.2. & 34.b.4.*

28. Parantsolly Jósuének, és erösitsd 's bátoritsd-meg ötet: mert ö mégyen e' népelött, és nékik osztya a' földet, mellyet látni fogsz.

29. És a' völgyben maradánk a' Fógor temploma-ellenében.

IV. RÉSZ.

Moyses az Isten jó-téteményét elö-hozván, és az Israelitákat ditsérvén, az Isten parantsolatinak meg-tartására inti öket, azoknak által-hágóit fenyegeti: a' bálványoknak imádását tilttya: a' maga halálát meg-jövendöli: három váraſt választ a' Jordán vizén-túl, azoknak szabadságokra, a' kik történetböl gyilkosságba esnek.

A 1. És most Israel hallyad a' parantsolatokat és itéleteket, mellyekre tanitlak tegedet: hogy azokat tselekedvén, élly, és bémenvén birjad a' földet, mellyet az atyátok Ura Istene ád néktek.

2. Ne adgyatok az igéhez, mellyet néktek szóllok, se el ne vegyetek abból: örizzétek a' ti Uratok Istentek parantsolatit, mellyeket én parantsolok néktek.

* *Num. 25.a.4.* 3. * A' ti szemeitek látták mind a' miket az Ur Béelfegor-ellen tselekedett, mi módon veszténe-el minden ö tisztelöit közzületek.

4. Ti pedig, kik a' ti Uratokhoz Istentek hez ragaszkodtok, éltek minnyájan e' jelenvaló napig.

5. Tudgyátok, hogy tanitottalak titeket a' parantsolatokra és igazságokra, a' mint meghatta nékem az en Uram Istenem: úgy tselekedgyétek azokat a' földön, mellyet birni fogtok:

6. És meg-tartsátok, és tselekedettel bétellyesittsétek. Mert ez a' ti böltseségtek, és értelmetek a' népek-elött, hogy halván mind e' parantsolatokat, mondgyák: Imé a' bölts és értelmes nép, a' nagy nemzetség.

7. Nints-is más illy nagy nemzetség mellyhez olly közél járúllyanak az istenek, mint a' mi Istenünk jelen vagyon minden könyörgésinkben. B

8. Mert melly más nemzetség olly nevezetes, hogy tzeremóniái légyenek, és igaz itéleti, és tellyes törvénye, mellyet én ma szemeitek-eleibe adok?

9. Oltalmazd azért magadat, és a' lelkedet szorgalmatoson. El ne feletkezzél az igékröl, mellyeket a' te szemeid láttak, és ki ne szakadgyanak szivedböl életednek tellyes napjain. * Tanittsad azokra a' fiaidat és unokáidat.

* *Exod. 19.g.13.*

10. A' naptól fogva, mellyen a' te Urad Istened-elött állottál a' Hóreben, mikor az Ur nékem szóllott, mondván: Gyüjtsd hozzám a' népet, hogy hallyák beszédimet, és tanúllyanak félni engem minden idöben, mellyen a' földön élnek, és tanittsák az ö fiokat.

11. És a' hegy-allyához járúlátok, melly ég vala mind az égig: és valának azon setétség, és felhö, és homály.

12. És szólla az Ur néktek a' tüz-közepiböl. Az ö igéinek szavát hallottátok, és ábrázattyát tellyességgel nem láttátok.

13. És meg-mutatá néktek szövetségét, mellyet parantsolt, hogy meg-tselekednétek, és a' tiz igét, mellyeket a' két kö táblára irt.

14. És nékem parantsola azon idöben, C hogy tanitanálak titeket a' tzeremoniákra és itéletekre, mellyeket tselekednetek kellene a' földön, mellyet birni fogtok.

15. Oltalmazzátok azért szorgalmatosan lelketeket. Nem láttatok valami hasonlatosságot, a' napon mellyen az Ur néktek szóllott a' Hóreben a' tüz közepiböl:

16. Hogy ne talám meg-tsalatkozván tsinállyatok magatoknak faragott hasonlatosságot, vagy férfiú vagy aszszony képét,

17. Minden barmok mellyek a' földön vannak, vagy az ég-alat röpösö madarak,

18. És a' tsúszó-mászók mellyek a' földön mozognak, vagy a' halak, mellyek a' földalatt a' vizekben laknak, hasonlatosságát:

19. Hogy ne talám fel-emelvén szemeidet az égre, lássad a' Napot és Hóldot, és az égnek minden tsillagit, és tévelygéssel megtsalatván, imádgyad és tisztellyed azokat, mellyeket a' te Urad Istened minden nemzetek szolgálattyára teremtett, mellyek az ég alatt-vannak.

20. Titeket pedig fel-vett az Ur, és kihozott az Egyiptus vas-kementzéjéböl, hogy lenne örökös népe, a' mint e' jelen-való nap vagyon.

21. És meg-haragutt reám az Ur a' ti beſzédetekért, és meg-eskütt, hogy által nem mennék a' Jordánon, és bé nem mennék az igen jó földre, mellyet néktek fog adni.

22. Imé meg-halok e' földön, nem mégyek a' Jordánon által: ti által-mentek, és birjátok a' jeles földet.

23. Odd magad, hogy valaha el ne feletkezzél a' te Urad Iſtened ſzövetségéről, mellyet veled ſzerzett: és ne tsinállyad magadnak faragott haſonlatoſságát azoknak, mellyeket az Ur tiltott tsinálni:

24. * Mert a' te Urad Iſtened emésztö tüz, boſzſzú-álló Iſten.

25. Ha fiakat és unokákat nemzetek, és laktok a' földön, és meg-tsalatkozván tsinálnak magatoknak valami haſonlatoſſágot, gonoſzt tselekedvén a' ti Uratok Iſtentek-elött, hogy ötet haragra ingerellyétek:

26. Bizonyságúl hivom ma az eget és földet, hogy hamar el-veſztök a' földröl, mellyet a' Jordánon által menvén birni fogtok. Nem laktok azon ſok ideig, hanem el-töröl titeket az Ur,

27. És ſzéllel-hány minden nemzetségekközzé, és keveſen maradtok-meg a' nemzetségek-között, mellyekhez viſzen titeket az Ur.

28. És ott ſzolgáltok az Iſteneknek, kiket emberi kéz tsinált, a' fának és könek mellyek nem látnak, ſem hallanak, ſem éſznek, ſem ſzagolnak.

29. És mikor ott meg-kereſed a' te Uradat Iſtenedet, meg találod ötet: de úgy, ha tellyes ſzivedböl kereſed, és lelkednek tellyes keſerüségéböl.

30. Minek-utánna mind azok találnak téged, mellyek eléve meg-mondattak; az utólsó idöben a' te Uradhoz Iſtenedhez térſz, és az ö ſzavát halgatod.

31. Mert az Iſten irgalmas, a' te Urad Iſtened: nem hágy-el téged, ſem tellyeſséggel el nem töröl, ſem el nem feletkezik a' ſzövetségröl, melyröl meg-eskütt az atyáitoknak.

32. Kérdezkedgyél a' régi napokról, mellyek elötted vóltak a' naptól-fogva, mellyen teremtette Iſten az embert a' földön, az égnek egyik ſzélitöl-fogva a' máſikig, ha lött valaha illyen dolog, vagy valaha tudatott,

33. Hogy a' nép hallaná a' tüz közepibölſzólló Iſtennek ſzavát, a' mint te hallottad és éltél;

34. Ha tselekedte az Iſten, hogy el-menne, és Népet válaſztana magának a' nemzetségek-közzül, kisértések, jelek, és tsudák által, hartz, és erös kéz, ki-nyújtott kar, és rettenetes látáſok-által, mind azok-ſzerént, a' miket tselekedett érettetek a' ti Uratok Iſtentek Egyiptusban ſzemeid láttára,

35. Hogy tudnád hogy az Ur ö az Iſten, és nints más ö-kivüle,

36. Az égböl hallatta veled ſzavát, hogy tanitana téged, és a' földön meg-mutatta néked az ö igen nagy tüzét, és hallottad igéit a' tüz közepiböl;

37. Mert ſzerette az atyáidat, és válaſztotta azok magvat ö-utánnok. * És kihozott téged Egyiptusból, elötted járván az ö nagy erejében,

38. Hogy el-törlene nagy nemzetségeket és náladnál erösbeket, a' te bé-meneteleden: és bé-vinne téged, és néked adná azok földét örökségül, a' mint látod e' jelen-való napon.

39. Tudgyad azért ma, és gondold-meg ſzivedben, hogy az Ur ö az Iſten fenn a' menyben, és alatt a' földön, és nintsen más.

40. Örizd-meg az ö parantsolatit és hagyáſit, mellyeket én parantsolok néked, hogy jól légy te, és a' fiaid utánnad, és maradgyſok ideig a' földön, mellyet a' te Urad Iſtened ád néked.

41. * Akkor válaſzta el Moyſes három váraſt a' Jordánon innét a' Nap-keleti réſzen.

42. Hogy azokba ſzaladgyon a' ki nemakarva öli-meg felebarátyát, és annak nem vólt ellensége egy vagy két nap elött, és e' varaſoknak valamellyikében meg-menekedhetsék:

43. * Bóſort a' puſztában, melly a' mezös földön vagyon a' Rúben nemzetségében: és Rámotot Gálaádban, melly a' Gad nemzetségében vagyon: és Gólánt Básánban, melly a' Manaſſes nemzetségében vagyon.

44. Ez a' törvény, mellyet eleibe adott Moyſes az Iſrael fiainak,

45. És ezek a' bizonyságok és tzeremoniák és itéletek, mellyeket ſzóllott az Iſrael fiainak, mikor ki-jöttek Egyiptusból,

46. A' Jordánon-innét a' völgyben az Fógor temploma ellenében az Amorræus Séhon király földén, ki Heſebonban lakott, kit megvere Moyſes. Az Iſrael fiai-is ki-jövén Egyiptusból,

47. Birták az ö földét, és a' Básáni Og király földét, az Amorræuſok két királyáét, kik a' Jordánon-innét valának nap-keletre:

48. Aroetöl-fogva, melly az Arnon patáka partyán vagyon, a' Sion hegyéig, melly a' Hermon,

49. Minden tér-földet a' Jordánon-innét Nap-kelet-felé, a' puſztának tengeréig, és a' Faſga hegy-allyáig.

V. RÉSZ.

Moyſes iſmét elé-ſzámlállya a' Tiz Parantsolatot. Az Iſraeliták meg-rémülnek, halván az Iſten ſzavát, és a' hegynek égését látván, a' Tiz Parantsolatoknak elé-ſzámlálásakor.

1. És hivá Moyſes az egész Iſraelt, és monda néki: Hallyad Iſrael a' tzeremoniákat és itéleteket, mellyeket én ma füleitekbe ſzóllok: tanúllyátok-meg azokat, és tellyeſittsétek-bé tselekedettel.

* Sup. 1. ſ. 37.
* Heb. 2. g. 29.
* Exod. 13. d. 21.
* Num. 35. a. 6.
* Joſ. 20. c. 8.

2. A' mi Urunk Iſtenünk ſzövetséget ſzerzet velünk a' Hóreben.

3. Nem az atyáinkal tött kötéſt, hanem velünk, kik jelen vagyunk, és élünk.

4. Szinröl ſzinre ſzóllott nékünk a' hegyen a' tüz közepiböl.

5. Én az idöben közben-járó és közbevetett vóltam az Ur között és ti-közöttetek, hogy meg-jelenteném néktek az ö igéit. Mert féltetek a' tüztöl, és nem mentetek-fel a' hegyre, és monda:

* *Exod.* 20.a.2. *Lev.*26.a.1. *Pſal.*80.b.8.

6. * Én a' te Urad Iſtened, a' ki téged ki-hoztalak Egyiptus-földéből a' ſzolgálatnak házából.

* *Exod.* 20.a.2. * *Lev.* 26.a.1. *Pſal.*80.b.11. *Exod.* 20.a.4. * *Exod.* 34.c.14.

7. * Idegen Iſtenid ne legyenek ſzinem elött.

8. * Faragott képet ne tsinálly magadnak, ſe ſemminek haſonlatoſságát, mellyek fenn az égben, és mellyek alatt a' földön vannak, és mellyek a' vizekben laknak a' föld-alatt.

9. * Ne imádgyad azokat, és ne tiſztellyed. Mert én vagyok a' te Urad Iſtened: boſzſzú álló Iſten, meg-fizetvén az atyák hamiſságát a' fiakban harmad és negyed izig azokban kik engemet gyülölnek;

10. És irgalmaſságot tévén ſok ezeriglen az engem ſzeretökkel, és a' parantsolatimnak meg-örizöivel.

B

* *Exod.* 20.b.7. *Lev.*19.c.12. *Mat.*5.c.33.

11. * Ne vedd heába a' te Urad Iſtened nevét: mert nem léſzen büntetlen a' ki hiuſágos dologra véſzi az ö nevét.

12. Tartsd-meg a' Szombat-napot, hogy azt ſzentellyed, a' mint meg-parantsolta néked a' te Urad Iſtened.

13. Hat nap munkálkodgyál, és miveld-meg minden dolgaidat.

* *Exod.* 20.c.10. *Gen.*2.a.2. *Heb.*4.b.4.

14. * A' hetedik nap Szombat, az-az, te Urad Iſtened nyugodalma. Ne tégy azon ſemmi dolgot te, és a' fiad, és a' leányod, a' ſzolgád, és a' ſzolgálód, és az ökröd, és a' ſzamárod, és minden barmod, és a' ſzarándok ki kapudon-belöl vagyon: hogy meg-nyugodgyék a' te ſzolgád, és a' te ſzolgálód, mint magad-is.

15. Emlekezzél-meg, hogy te-is ſzolgáltál Egyiptusban, és ki-hozott onnét téged a' te Urad Iſtened erös kézzel, és ki-nyújtott karral. Az-okáért parantsolta-meg néked, hogy meg-tartanád a' Szombat-napot.

C

* *Exod.* 20.c.12. *Eccli.*3.b.9. *Mat.*15.a.4. *Marc.*7.b.10. *Eph.*6.a.5. * *Mat.* 5.d.28. *Rom.*7.b.7.

16. * Atyádat és anyádat tiſztellyed, a' mint parantsolta néked a' te Urad Iſtened, hogy hoſzſzú ideig élly, és jól légy a' földön, mellyet a' te Urad Iſtened ád te-néked.

17. Ne ölly.

18. Se ne paráználkodgyál.

19. Se ne orozz.

20. Se ne ſzólly hamis tanúságot felebarátod-ellen.

21. * Ne kivánnyad a' felebarátod feleségét: ſe házát, ſe mezejét, ſe ſzolgáját, ſe ſzolgálóját, ſe ökrét, ſe ſzamárát, ſe ſemmiét.

22. Ez igéket mondá az Ur a' ti egéſz ſokaságtoknak a' hegyen, a' tüznek és felyhönek és homálynak közepiböl, nagy ſzóval, ſemmit többet hozzá nem adván: és irá azokat két kö-táblára, mellyeket nékem adott.

23. Ti pedig, minek-utánna hallottátok a' ſzózatot a' ſetétség közepiböl, és a' hegyet égni láttátok, hozzám jövétek a' nemzetségnek minden fejedelmi, és vénei, és mondátok:

24. Imé meg-mutatta nékünk a' mi Urunk Iſtenünk az ö ditsöségét és nagy-vóltát. Az ö ſzavát hallottuk a' tüz közepiböl, és meg-próbáltuk ma, hogy ſzólván Iſten az emberrel, élt az ember.

25. Miért halunk-meg tehát, és meg-eméſzt minket ez igen nagy tüz? Mert ha többé a' mi Urunk Iſtenünk ſzavát hallyuk, meg-halunk.

26. Mitsoda minden teſt, hogy hallya az élö Iſten ſzavát, ki a' tüz közepiböl ſzóll, mint mi hallottuk, és élheſſen? D

27. Te járúlly inkább oda, és hallyad mind a' miket a' mi Urunk Iſtenünk mond néked; és mond-meg nékünk, és mi halván meg-tselekedgyük azokat.

28. Mellyet midön hallott vólna az Ur, monda nékem: Hallottam e' nép beſzédinek ſzavát, mellyeket néked mondottak: mindeneket jól ſzóllottak.

29. Ki ád nékik olly elmét, hogy félyenek engem, és meg-örizzék minden parantsolatimat minden idöben, hogy jól légyenek ök, és az ö gyermekek örökké?

30. Eredgy és mondgyad nékik: Térjetek-viſzſza sátoritokba.

31. Te pedig álly itt én-velem, és megmondom néked minden parantsolatimat, és tzeremóniáimat, és itéletimet: mellyekre tanittsad öket, hogy tselekedgyék azokat a' Földön, mellyet nékik örökségül adok.

32. Örizzétek azért, és tselekedgyétek-meg, a' miket néktek parantsolt az Ur-Iſten: ne térjetek ſe jobra, ſe balra:

33. Hanem az úton járjatok, mellyet parantsolt a' ti Uratok Iſtentek, hogy éllyetek, és jól légyetek, és meg-hoſzſzabúllyon napotok a' ti örökségtek földén.

VI. RÉSZ.

Intéſek az Iſtennek tellyes ſzivvel való ſzeretetire, 's Parantsolatinak meg-tartására.

1. EZEK a' parantsolatok, és az itéletek, A mellyekre parantsolta a' ti Uratok Iſtentek hogy tanitanálak titeket, és meg-tselekedgyétek azokat a' földön, mellyet birni mentek.

2. Hogy féllyed a' te Uradat Iſtenedet, és meg-örizzed minden parantsolatit és hagyáſit, mellyeket én parantsolok néked, és a' fiaidnak, és az unokáidnak, életednek tellyes napjain, hogy meg-hoſzſzabbúllyanak napjaid.

3. Halgaſd Iſrael, és vedd eſzedbe, hogy meg-tselekedgyed, a' miket az Ur néked parantsolt, és jól légy, és inkább ſokaſodgyál,

a' mint a' te atyáid Ura Iſtene néked igérte a' téjjel és mézzel-folyó földet.

4. Hallyad Iſrael, a' mi Urunk Iſtenünk, egy Ur.

B

5. * Szereſſed a' te Uradat Iſtenedet tellyes ſzivedből, és tellyes lelkedből, és tellyes erödből.

* *Mat.* 22. *d.* 36. *Marc.* 12. *c.* 30. *Luc.* 10. *c.* 27. *Infr.* 11. *b.* 13.

6. És légyenek ez igék, mellyeket én ma néked parantsolok, a' te ſzivedben?

7. És beſzéld-meg azokat a' te fiaidnak, és elmélkedgyél azokról házadban-ülvén, és úton-járván, aluván és fel-kelvén.

8. És köſd azokat jelül a' kezedre, és légyenek 's forogjának ſzemeid-között',

9. És irjad azokat a' házad küſzöbére és ajtaira.

D

10. És midön bé-viſzen téged a' te Urad Iſtened a' földre, mellyért meg-eskütt az atyáidnak, Ábrahámnak, Iſaáknak, és Iákobnak: és néked nagy és jeles váraſokat ád, mellyeket nem épitettél;

11. Minden gazdagságokkal teli házakat, mellyeket nem raktál; kútakat, mellyeket nem áſtál; ſzölö és olaj-fa hegyeket, mellyeket nem plantáltál;

12. És éſzel, és meg-elégſzel:

13. Ódd magad ſzorgalmatoſon, hogy el ne feletkezzél az Urról, ki téged ki-hozott Egyiptus-földéből, a' ſzolgálatnak házából, * A' te Uradat Iſtenedet féllyed, és egyedül néki ſzolgálly- és az ö nevére esküdgyél.

* *Matt.* 4. *b.* 7. *Luc.* 4. *b.* 12. *Infr.* 10. *d.* 20.

C

14. Ne mennyetek minden körületek lakozó Pogányok idegen iſteni-után:

15. Mert boſzſzu-álló Iſten, a' te Urad Iſtened te-közötted: hogy valaha fel-ne gerjedgyen a' te Urad Iſtened haragja ellened, és el ne vegyen téged a' föld-ſzinéről.

16. Ne kisértsed a' te Uradat Iſtenedet, a' mint meg-kisértetted a' Kisértet helyén.

17. Örizd-meg a' te Urad Iſtened parantsolatit, és bizonyságit, és tzeremoniáit, mellyeket te-néked parantsolt:

18. És tselekedgyed a' mi kedves és jó az Ur ſzine-elött. hogy jól légy; és bé-menvén birjad a' jeles földet, mellyért meg-eskütt az Ur a' te atyáidnak,

D

19. Hogy el-törlené elötted minden ellenségidet, a' mint ſzóllott.

A

20. És ha meg-kérd téged a' fiad holnap, mondván: Mire-valók e' bizonyságok, és tzeremóniák, és itéletek, mellyeket parantsolt nékünk a' mi Urunk Iſtenünk?

21. Mondgyad néki: Fárao ſzolgai vóltunk Egyiptusban, és ki-hozott minket az Ur Egyiptusból eros kézzel:

22. És jeleket, és nagy 's igen ártalmas tsudákat tselekedett Egyiptusban, Fárao és minden ö háza-ellen, mi-elöttünk,

23. És ki-hozott minket onnét, hogy bévivén nékünk adná a' földet, mellyért meg-eskütt a' mi atyáinknak,

24. És meg-parantsolta nékünk az Ur, hogy meg-tselekedgyük mind e' törvényeket, és féllyük a' mi Urunkat Iſtenünket, hogy jól légyünk életünknek tellyes nupjainmint ma.

25. És kegyelmes léſzen nékünk, ha megörizzük és meg-tselekedgyük minden parantsolatit a' mi Urunk Iſtenünk-elött, a' mint meg-parantsolta nékünk.

VII. RÉSZ.

Tiltya Moyſes a' pogányokkal való társalkodáſt, és azoknak bálványit, elö-ſzámlálván az Iſtennek ſok jó-téteményit. Megigéri az Iſtennek áldáſit, és mindenben ſegitségét, hogy ha az Iſten Parantsolatit meg tarttyák.

1. MIKOR bé-viſzen téged a' te Urad Istened a' földre, mellyet birni mégy, és eltörli a' ſok nemzetségeket elötted, * a' Hetæuſt, és Gergezæuſt, és Amorræuſt, a' Kananeuſt, és Ferezæuſt, és Hevæuſt, és Jebuſæuſt, hét Nemzetséget ſokkal nagyobb ſzámút hogy-ſem te vagy, és erösbeket náladnál:

A

* *Exod.* 13. *c.* 23. & 33. *a.* 2.

2. És kezedbe adgya azokat a' te Urad Iſtened, veſzeſd-el öket mind fogytig. * Ne tégy vélek ſzövetséget, ſe ne könyörülly rajtok,

* *Exod.* 23. *g.* 32. & 34. *b.* 15. 16.

3. Se ne ſzerezz ö vélek házaſságot. A' leányodat ne add az ö fiának, ſe az ö leányát ne vedd a' te fiadnak:

4. Mert el tévelyiti a' te fiadat, hogy ne köveſſen engem, és hogy inkább ſzolgállyon idegen iſteneknek. És fel gerjed az Ur haragja, és hamar el töröl téged.

5. Söt inkább ezeket tselekedgyétek vélek: * Az ö óltárokat fel-forgaſsátok, és álló-képöket egybe törjétek, és berköket kivágjátok, és faragott képeket el-égeſsétek.

* *Inf.* 12. *a.* 3. & 14. *a.* 1. & 16. *d.* 27. *Ex.* 23. *c* 24.

6. * Mert ſzent népe vagy a' te Uradnak Iſtenednek. Téged válaſztott a' te Urad Iſtened, hogy kivált-képpen-való népe légy minden népek-közzül, kik a' földön vannak.

* *Inf.* 14. *a.* 2. & 26. *d.* 17.

B

7. Nem azért adta magát hozzátok és válaſztott titeket az Ur, hogy minden nemzetségeket ſzámmal meg-gyöznétek, holott minden népeknél kevesbek vattok:

8. Hanem hogy ſzeretett titeket az Ur, és meg-tartotta az esküvéſt, mellyel meg-eskütt az atyáitoknak: és ki-hozott titeket erös kézzel, és meg-ſzabaditott a' ſzolgálat házából, Faraónak az Egyiptuſi királynak kezéből.

9. És tudgyad, hogy a' te Urad Iſtened, ö az erös és hiv Iſten, meg-örizvén a' ſzövetséget és irgalmaſságot az ötet-ſzeretöknek, és azoknak, kik meg-örizik az ö parantsolatit, ezer izig:

10. Es meg fizetvén mingyárt az ötet-gyülölöknek, úgy hogy el veſzeſſe öket, és tovább ne halaſzſza, leg-ottan meg-adván nékik, a' mit érdemlenek.

11. Örizd-meg azért a' parantsolatokat, és tzeremoniákat, és itéleteket, mellyeket én parantsolok néked ma hogy meg-tselekedgyed.

12. Ha minek-utánna meg-hallod ez itéleteket, meg-örized azokat és meg-tselekeſzed; meg-örzi a' te Urad Iſtened-is néked a' ſzövetséget, és az irgalmaſságot, mellyről megesküt az atyáidnak:

13. És ſzeret téged és meg'-ſokasit, és meg-áldgya a' te méhed gyümöltsét, és földed gyümöltsét, a' gabonádat, és ſzölö-ſzedéſedet, az olajodat, és a' barmaidat, és juhaidnak nyájait a' földön, mellyért meg-esküt az atyáidnak, hogy azt néked adná.

14. Áldott léſzſz minden népek-között. * Nem léſzen közötted magtalan egyik nemből is, mind az emberid 's mind a' nyájaid-között.

15. El-véſzen rólad az Ur minden erötlenséget: és Egyiptuſnak gonoſságos betegségit, mellyeket tudſz, nem hozza te-reád, hanem minden ellenségidre.

16. Meg-emészteſz minden népeket, mellyeket a' te Urad Iſtened ád néked. Ne kedvezzen azoknak a' te ſzemed, ſe ne ſzolgálly azok iſteninek, hogy ne légyenek romláſodra.

17. Ha mondandod ſzivedben: Többen vannak e' nemzetségek nálamnál, hogy törölhetem-el öket?

18. Ne félly, hanem juſſanak eſzedbe, miket tselekedett a' te Urad Iſtened Faraóval, és minden Egyiptziuſokkal,

19. A' nagy tsapáſok, mellyeket a' te ſzemeid láttak, és a' jegyek, és a' tsodák, és a' vaſtag kéz, és a' ki-nyújtott kar, hogy kihozna téged a' te Urad Iſtened. Igy tselekeſzik minden népekkel, a' kiktöl félſz.

20. * Annak-fölötte darázſokat-is botsát a' te Urad Iſtened reájok, mig mind el-töröllye öket, és el-veſzeſse, a' kik el-ſzaladnak elötted, és rejtekben lehetnek.

21. Ne félly tölök, mert a' te Urad Iſtened közötted vagyon, nagy és rettenetes Iſten:

22. Ö fogyattya-el e' nemzetségeket ſzined-elött laſſan laſſan és réſzenként. Nem törölheted-el öket egyſzer'smind; hogy valami-képpen meg ne ſokaſodgyanak ellened a' földi vadak.

23. És elödbe adgya öket a' te Urad Iſtened: és meg-öli öket, mig tellyeſséggel eltöröltetſſenek.

24. És kezeidbe adgya azoknak királyit, és el-veſzeſd azok nevét az ég-alól: ſenki ellened nem állhat, mig nem el rontod öket.

25. * Az ö faragott képeit tüzzel égeſdmeg: ne kivánnyad az ezüſtöt és aranyat, mellyekből tsináltattak, ſe ne végy azokból magadnak ſemmit, hogy ne véts, azért hogy útálatoſság a' te Uradnál Iſtenednél.

26. És ſemmit házadba ne vigy a' bálványból, hogy átokká ne légy, a' mint az-is az. Mint az undokságot meg-veſſed, és mint a' fertelmeſséget és ganéjt meg-útállyad, mert átok.

VIII. RÉSZ.

Iſmét elö-hozza Moyſes az Iſtennek jó-téteményit, és azokat a' nyomorúságokat, mellyeket a' puſztában reájok ereſztett; inti, hogy az Iſtenről, és azokról el ne feletkezzenek.

1. MINDEN parantsolatot, mellyet én parantsolok ma te-néked, meg-láſd ſzorgalmatoſon hogy meg-tselekedgy: hogy élheſſetek, és ſzaporodgyatok, és bémenvén birjátok a' földet, mellyért meg-esküt az Ur az atyáitoknak.

2. És meg emlekezzél az egéſz útról, mellyen téged a' te Urad Iſtened negyven eſztendeig vezetett a' puſzta-által, hogy téged ſanyargatna, és kisértene, és nyilván lennének, a' mik ſzivedben forgottak, ha meg-tartanád-é az ö parantsolatit, a' vagy nem.

3. Fogyatkozáſſal nyomorgata téged, és Mannát ada néked eledelül, mellyet te nem tudtál, ſem az atyáid: hogy meg-mutatná néked, hogy * nem tsák kenyérrel él az ember, hanem minden igével, melly az Iſten ſzájából ſzármazik.

4. A' te ruházatod, mellyel bé-födöztetel vala, ósággal ſemmiben el nem kopott, és fel nem tört a' lábad, imé negyven eſztendeje.

5. Hogy meg-gondollyad ſzivedben, hogy a' mint ember tanittya á' fiát, ugy tanitott téged a' te Urad Iſtened.

6. Hogy meg-örizzed a' te Urad Iſtened parantsolatit, és járj az ö útain, és féllyed ötet.

7. Mert a' te Urad Iſtened bé-viſzen téged a' jó földre, patakos és vizes és kútas földre: melynek mezein és hegyein fakadnak a' folyó-vizek mélységi:

8. Gabonás, árpás, és ſzölös földre, mellyen fügék, és poma-granátok, és olaj-fák teremnek: olaj 's méz földére.

9. Holott minden fogyatkozás-nélkül éſzed kenyeredet, és mindeneknek bévségével élſz: melynek kövei vas, és a' hegyeiből réz terméſek áſatnak:

10. Hogy midön éſzel, és meg-elégſzel, áldgyad a' te Uradat Iſtenedet a' leg-jobb földért, mellyet néked adott.

11. Örizkedgyél, és ódd magad, hogy valamikor el ne feletkezzél a' te Uradról Iſtenedről, és el ne mulaſſad az ö parantsolatit, és itéletit, és tzeremoniáit, mellyeket én parantsolok ma néked:

12. Hogy, minek-utánna éſzel és megelégſzel, ſzép házakat épiteſz, és azokban lakol,

13. És ökör-tsordáid és juh-nyájaid léſznek, ezüſt 's arany, és mindenek bévsége,

14. Fel ne fuvalkodgyék ſzived, és el ne feletkezzél a' te Uradról Iſtenedről, ki téged ki-hozott Egyiptus-földé-böl, a' ſzolgálatnak házából:

15. És vezéred vólt a' nagy és rettenetes

pusztában, * melyben lehelletivel égető kigyó vólt, és skorpio, és szomjúhoztató kigyó, és tellyességgel semmi vizek: ki a' keménységes kö-sziklából viz folyásit hozta-ki,

16. És Mannával éltetett téged a' pusztában, mellyet nem tudtak az atyáid. És minek-utánna meg-sanyargatott és meg-próbált, végre könyörült rajtad;

17. Hogy ne mondanád szivedben: Az én erőm, és kezem vastagsága, tselekedték mind ezeket velem.

18. Hanem jusson eszedbe a' te Urad Istened, hogy ö adott néked erőt, hogy bé tellyesitené szövetségét, melyről meg eskütt az atyáidnak, mint ez a' nap jelenti.

19. Ha pedig el-feletkezvén Uradról Istenedről, az idegen Isteneket követed, és tiszteled azokat, és imádod: imé most meg-mondom néked, hogy tellyességgel el-vesztek.

20. Mint a' Pogányok, kiket el-törlött az Ur a' te bé-meneteledkor; úgy vesztök ti-is, ha engedetlenek lésztek a' ti Uratok Istentek szavának.

IX. RÉSZ.

A' fel-fuvalkodás tiltatik; hogy a' következendö diadalmat nem magoknak, hanem az Istennek tulajdonitsák. Eleibe-adgya Moyses a' népnek a' pusztában való zúgolódását, és vétkeit, és az ö könyörgését a' népért.

1. HALLYAD Israel: Te ma által-mégy a' Jordánon, hogy igen nagy és náladnál erösebb nemzetségeket birj, igen nagy és kövel égig rakott városokat,

2. Nagy és magas népet, az Enatzim fiait, kiket magad láttál, és hallottál, kik-ellen senki nem állhat.

3. Meg-tudod azért ma, hogy a' te Urad Istened, égető és emésztö tüz, ö mégyen-által elötted, ki el-rontsa öket és el-töröllye, és el-vesztse a' te ortzád-elött hamarsággal, a' mint szóllott néked.

4. Ne mond szivedben, mikor el-törli öket a' te Urad Istened a' te szined-elött; Az én igazságomért hozott-bé engem az Ur, hogy e' földet birnám, holott az ö istentelenségekért törlettenek-el azok a' nemzetségek.

5. Mert nem a' te igazságidért, és szivednek igaz-vóltáért mégy-bé, hogy az ö földöket birjad: hanem hogy ök istentelenül tselekedtek, törlettek-el a' te bé-meneteledkor, és hogy bé tellyesitené igéjét az Ur, mellyet esküvéssel igért az atyáidnak, Ábrahámnak, Isááknak, és Jákobnak.

6. Tudgyad azért, hogy nem a' te igazságidért adta néked a' te Urad Istened e' jeles földet örökségül, holott igen kemény nyakú nép vagy.

7. Meg-emlekezzél, és el ne felejtsed, mi-képpen inditottad haragra a' te Uradat Istenedet a' pusztában. A' naptól-fogva, mellyen ki-jöttél Egyiptusból, mind e' helyig, mindenkor tusakodtál az Ur-ellen.

8. * Mert a' Hóreben-is ingerletted ötet, és meg-haraguván el-akart téged törleni,

9. Midön fel-mentem a' hegyre, hogy elvenném a' kö-táblákat, a' szövetség tábláit mellyet veletek kötött az Ur: és a' hegyen negyven nap és éjjel maradtam, kenyeret nem évén, és vizet nem iván.

10. És az Ur adott nékem Isten újával irott két kö-táblát, és magokban foglalván minden igéket, mellyeket néktek szóllott a' hegyen a' tüz közepiből, midön a' népnek sokasága egybe-gyült.

11. És midön el-múlt vólna a' negyven nap, és annyi éj, az Ur nékem adá a' két kö-táblát, a' szövetség tábláit, és

12. Monda nékem: * Kelly-fel, és menny alá gyorsan innét: mert a' te néped, mellyet ki-hoztál Egyiptusból, el-hagyták hamar az utat, mellyet nékik mutattál, és öntött bálványt tsináltak magoknak.

13. És ismég monda az Ur nékem: Látom, hogy e' nép kemény-nyakú:

14. Botsáss-el engem, hadd rontsam-el ötet, és töröllyem-el a' nevét az ég-alól, és ennél nagyobb 's erösbb Nép-eleibe rendellek téged.

15. És midön az égö hegyről alá-jönék, és a' szövetség két tábláját két kezemmel tartanám,

16. És láttam vólna, hogy vétettetek a' ti Uratoknak Istenteknek, és öntött borjút tsináltatok magatoknak, és hamar el-hagytátok az ö útát, mellyet néktek mutatott vala:

17. El-vetém a' táblákat kezeimből, és el-törém azokat szemetek-elött.

18. És le-borúlék az Ur-elött mint azelött, negyven nap és éjjel kenyeret nem évén, és vizet nem iván, minden büneitekért, mellyeket tselekedtetek az Ur-ellen, és ötet haragra ingerlettétek:

19. Mert féltem az ö boszszonkodasától és haragjától, mellyel ellenetek fel indúlván, el akart titeket törleni. És meg-halgatott engem az Ur ez úttal-is.

20. Áaron ellen-is igen meg-haraguván, el akarta ötet rontani, és érette-is hasonlóképpen könyörgöttem.

21. A' ti bünötöket pedig, mellyet tselekedtetek vala, az-az, a' borjút, ragadván, tüzzel meg-égetém, és darabra törtelvén és tellyességgel porrá-tévén, a' patakba vetém, melly a' hegyről foly.

22. * Az égésben-is és a' kisértésben, és a' Kivánságnak koporsóiban ingerlettétek az Urat:

23. És mikor el-küldött titeket Kádesbarnéből, mondván; Mennyetek-fel, és birjátok a' földet, mellyet néktek adtam: és megvetettétek a' ti Uratok Istentek parantsolatyát, és nem hittetek néki, sem szavát nem akartátok hallani:

24. Hanem mindenkor pártosok vóltatok

* Num. 20.b.9. & 21.b.6 Exod.16 c.30.& 17.b.6. D

* Exod. 17.b.6. 19.a.3 31.d.18. 32.d.15.

* Exod. 32.b 7. C

* Num. 11.a.1. 16.a.1. 21.a.3.

a' naptól-fogva, mellyen ismérni kezdettelek titeket.

25. És le-borúltam az Ur-elött negyven nap és éjjel, mellyeken alázatosan könyörgöttem néki, hogy el ne törölne titeket, a' mint fenyegetödött vólt:

26. És imádkozván mondottam: Uram Isten, ne veszesd-el a' te népedet, és örökségedet, mellyet nagy-vóltoddal meg-szabaditottál, kiket erös kézzel hoztál-ki Egyiptusból.

27. Emlekezzél-meg a' te szolgaidról, Ábrahámról, Isaákról, és Jákobról: ne nézd e' népnek keménységét, és istentelenségét 's bünét:

28. Hogy valami-képpen a' föld lakói, melyböl ki hoztál minket, ne mondgyák: Nem vihette bé öket az Ur a' földre, mellyet nékik igért, és gyülölte öket: azért vitte-ki, hogy meg-ölné öket a' pusztában.

29. Kik te néped és örökséged, kiket kihoztál nagy eröddel, és ki-nyújtott karoddal.

X. RÉSZ.

A' második táblának meg-újitása. A' Leviták tiszti. A' parantsolatok meg-tartására az Istennek félelme, szeretete szükséges, 's a' szivnek környül-metélése. A' jövevényeket szeretettel kell fogadni. Az Isten nevében kell esküdni.

A

1. Az idöben monda az Ur nékem: Faragj magadnak két kö-táblát, mint az elöbbiek vóltak, és jöj-fel hozzám a' hegyre: és tsinálly egy fa-szekrényt,

* *Exod.* 34. *a.* 1.

2. És a' táblákra irom az igéket, mellyek azokon vóltak, mellyeket az-elött el-törtél, és tedd azokat a' szekrénybe.

3. Tsinálék azért szekrényt sétim-fából. És midön két kö-táblát faragtam vólna az elöbbiek-szerént, fél-menék a' hegyre, azokat kezeimben tartván.

4. És ira a' táblákrá a' szerént, a' mit azelött irt vala, tiz igéket, mellyeket szólla néktek az Ur a' hegyen a' tüz közepiböl, mikor a' nép egybe-gyült: és nékem adá azokat.

B

5. És viszsza-térvén a' hegyröl, le-jövék, és a' táblákat a' szekrénybe töm, mellyet tsináltam vala, mellyek mind eddig ott vannak, a' mint nékem parantsolta az Ur.

* *Num.* 33. *d.* 31. * *Num.* 20. *d.* 28.

6. * Az Israel fiai pedig el-inditák a' tábort a' Jákán fiai Berotájából Moserába, * a' hol Aáron meg-hólt és el-temettetett, kiért, a' papi tisztet az ö fia Eléazar viselte.

7. Onnét Gadgádba jövének: melly helyröl el-menvén, tábort járának Jetebatában, a' Vizes és patakos földön.

8. Az idöben választa a' Lévi nemzetségét, hogy hordozná az Ur szövetsége szekrényét, és elötte állana a' szolgálatban, és áldást adna az ö nevében e' jelen-való napig.

9. Ez okáért nem lön Levinek része, sem öröksége az attya-fiaival: mert maga az Ur az ö öröksége, mint meg-igérte néki a' te Urad Istened.

C

10. En pedig a' hegyen állottam mint azelött, negyven nap és éjjel: és meg-halgatott az Ur engem ez úttal-is, és téged nem akart el-veszteni.

11. És mónda nékem: Menny-el, és járj a' nép-elött, hogy mennyen bé, és birja a' földet, mellyért meg-esküdtem az ö attyoknak, hogy nékik adnám.

12. És most Israel, a' te Urad Istened mit kiván töled, hanem hogy féllyed a' te Uradat Istenedet, és járj az ö útain, és szeressed ötet, és szolgálly a' te Uradnak Istenednek tellyes szivedböl, és tellyes lelkedböl:

13. És meg-örizzed az Ur parantsolatit, és tzeremóniáit, mellyeket én ma néked parantsolok, hogy jól légy?

14. Imé a' te Uradé Istenedé az ég, és az égnek ege, a' föld és mind a' mik azon vannak:

D

15. És mindaz-által a' te atyáidhoz ragaszkodott az Ur, és szerette öket, és azok magvát válaszlotta ö-utánnok, az-az, titeket, minden nemzetségek-közzül, mint ma meg-bizonyodik.

16. Környül-metéllyétek azért sziveteket, és nyakatokat meg ne keményittsétek többé:

17. Mert a' ti Uratok Istentek, ö az istenek Istene, és az uralkodók Ura, nagy, és hatalmas, és rettenetes Isten, * ki sem személyt nem néz, sem ajándékokat nem vészen.

* *Act.* 5. *b.* 34. 2. *Par.* 19. *b.* 7. *Job.* 34. *b.* 19. *Sap.* 6. *b.* 9. *Eccli.* 35. *c.* 15. *Rom.* 2. *b.* 11. *Gal.* 2. *b.* 6. * *Sap.* 6. *c.* 1. *Mat.* 4. *b.* 10. *Luc.* 4. *b.* 8. * *Gen.* 46. *c.* 27. *Exod.* 1. *a.* 5.

18. Itéletet tészen az árvának és özvegynek, szereti a' szarándokot, és ételt 's ruházatot ád néki.

19. Ti-is szeressétek tehát a' szarándokokat, mert magatok-is jövevények vóltatok Egyiptus-földében.

20. * A' te Uradat Istenedet féllyed, és egyedül néki szolgálly: ö-hozzá ragaszkodgyál, és az ö nevére esküdgyél.

21. Ö a' te ditséreted, és a' te Istened, ki veled e' nagy és rettenetes dolgokat tselekedte, mellyeket láttak a' te szemeid.

22. * Hetven lélekkel mentek-alá az atyáid Egyiptusba: és imé most meg-sokasitott téged a' te Urad Istened, mint az ég tsillagit.

XI. RÉSZ.

Az Istennek jó-tételeinek elö-hozattatnak: az Isten áldási azokon, a' kik meg-tarttyák a' Parantsolatokat; átkai pedig, a' kik meg-nem tarttyák.

A

1. Szeressed azért a' te Uradat Istenedet, és tartsd-meg az ö parantsolatit és tzeremoniáit, az itéletit és hagyásit minden idöben.

2. Ismérjétek-meg ma, a' miket nem tudnak a' fiaitok, kik nem látták a' ti Uratok

Istentek oktatását, nagy dolgait, és vastag kezét, és ki-nyújtott karját,

3. A' jegyeket, és tselekedeteket, mellyeket tselekedett Egyiptusnak közepette Farao királyon, és minden ö földén,

4. És az Egyiptziusoknak minden hadán, és lovain, és szekerein: mi-módon buritották-bé azokat az Veres tenger vizei, mikor titeket kergetnének, és el-törlötte öket az Ur e' jelen-való napig:

5. És veletek miket tselekedett a' pusztában; mig e' helyre jönétek.

* Num. 16. a. 1. c. 32. 6. * És Dátának, 's Abironnak az Eliab fiainak, ki Rúben fia vólt: kiket el-nyele a' föld ki-nyilt szájjal, házokkal, és sátorokkal, és minden marhájokkal, melly nékik Israel között vólt.

7. A' ti szemeitek látták az Urnak minden nagy tselekedetit, mellyeket tselekedett,

B 8. Hogy meg-örizzétek minden parantsolatit, mellyeket én ma parantsolok néktek, és bé-mehessetek, és birhassátok a' földet, melyre bé-mentek,

9. És sok ideig éllyetek azon: mellyet esküvéssel igért az Ur az atyáitoknak, és az ö magvoknak, a' téjjél és mézzel-folyót.

10. Mert a' föld, mellyet bé-mégy birni, nem ollyan mint Egyiptus-földe, melyből kijöttél, a' hol a' magot el-vetvén, kertek módgyára öntözésre-való vizek vitetnek:

11. Hanem hegyes, és mezös, az égből várván esöket.

12. Mellyet a' te Urad Istened mindenkor meg-látogat, és az ö szemei vannak azon, az esztendönek kezdetitöl-fogva annak végéig.

* Sup. 10. c. 12. 13. * Ha azért engedtek a' parantsolatimnak, mellyeket én ma parantsolok néktek, hogy szeressétek a' ti Uratokat Istenteket, és szolgállyatok néki tellyes szivetekből, és tellyes lelketekből: idején és késönvaló

14. Esöt ád földetekre, hogy bé-gyüjtsétek a' gabonát, és a' bort, és az olajt;

15. És a' szénát a' mezökröl a' barmok táplálására, és hogy magatok-is egyetek, és meg-elégedgyetek.

16. Lássátok, hogy valami-képpen meg-ne tsalattassék szivetek, és el-távozzatok az Urtól, és szolgállyatok idegen isteneknek, és

C öket imádgyátok:

17. És az Ur meg-haraguván bé-zárja az eget, és esök ne essenek, se a' föld ne adgya az ö jövését, és hamarsággal el-veszszetek a' jeles földröl, mellyet az Ur ád néktek.

* Sup. 6. b. 6. 18. * Tegyétek ez én igéimet szivetekbe, és lelketekbe, és kössétek azokat jelül kezeitekre, és szemeitek-közzé helyheztessétek.

19. Tanittsátok a' fiaitokat, hogy azokról elmélkedgyenek, mikor a' házadban ülsz, és úton jársz, és le-fekszel és fel-kélsz.

20. Ird azokat házad ajtói-mellyékire, és ajtaira:

21. Hogy a' te, 's a' fiaid napjai meg-szaporodgyanak a' földön, melyröl meg-esküttaz Ur az atyáidnak, hogy nékik adná mig az ég a' föld-fölött lészen.

22. Mert ha meg-örizitek a' parantsolatokat, mellyeket én néktek parantsolok, és meg-tselekeszitek azokat, hogy a' ti Uratokat Istenteket szeressétek, és minden ö útain járjatok, hozzája ragaszkodván;

23. El-veszti az Ur mind e' nemzetségeket szinetek-elött, és birjátok azokat, kik nagyobbak és erösbek nálatoknál.

* Jos. 1. a. 3. 24. * Minden hely, mellyet lábatok nyom, tiétek lészen. A' pusztától, és a' Libanustól, a' nagy Eufrátes folyó-viztöl-fogva a' Napnyugati tengerig lészsznek a' ti határitok.

25. Senki nem áll ellenetek: a' ti rettegésteket és félelmeteket adgya a' ti Uratok D Istentek minden földre, mellyet nyomtok, a' mint néktek szóllott.

26. Imé szemetek-eleibe adom ma az áldást, és az átkot:

27. Az áldást, ha engedtek a' ti Uratok Istentek parantsolatinak, mellyeket én ma parantsolok néktek:

28. Az átkot, ha nem engedtek a' ti Uratok Istentek parantolatinak, hanem el-távoztok az útról, mellyet én most néktek mutatok, és idegen istenek-után jártok, kiket nem ismértek.

29. Mikor pedig téged bé-viszen a' te Urad Istened a' földre, melyre lakni mégy, tedd az áldást a' Garizim hegyére, az átkot a' Hébal hegyére:

30. Mellyek a' Jordánon-túl vannak, az út-megett, melly nap-nyúgatra hajol, a' Kananæus földén, ki a' mezöségeken lakik Galgala-ellenében, melly az el-nyúlt, és meszsze bé-menö völgy-mellett vagyon.

31. Mert ti által-mentek a' Jordánon, hogy birjátok a' földet, mellyet a' ti Uratok Istentek ád néktek, hogy tiétek légyen, és birjátok azt.

32. Lássátok azért, hogy bé-tellyesittsétek a' tzeremoniákat, és itéleteket, mellyeket én ma elötökbe adok.

XII. RÉSZ.

Meg-parantsoltatik a' bálványoknak el-rontása; a' dézmáknak, és elsöknek bé-adása; az áldozatoknak bizonyos helye, és étele; a' vértöl, és minden tisztátalantól a' népnek maga meg-tartóztatása.

A 1. EZEK a' parantsolatok, és az itéletek, mellyeket tselekednetek kell a' földön, mellyet az atyáid Ura Istene ád néked, hogy birjad azt mind a' napokon, mellyeken a' földön jársz.

2. Forgassatok-fel minden helyeket, mellyeken a' Pogányok, kik birodalmatokban lésznek, tiszteltek az ö isteneket a' magas hegyeken, és a' halmokon, és minden leveles fa-alatt.

* *Sup.* 7. *l.* 25. 2. *Machab.* 12. *g.* 40.

3. * Hánnyátok el az ö óltárokat, és égybe törjétek az ö álló-képöket, a' berköket tüzzel égesétek-meg, és a' bálványokat egybe-rontsátok: veszessétek-el azok neveit azokról a' helyekről.

4. Ne tselekedgyetek úgy a' ti Uratoknak Istenteknek;

5. Hanem a' helyre mennyetek, mellyet a' ti Uratok Istentek választ minden nemzetségtek-közzül, hogy az ö nevét oda helyheztesse, és abban lakjék:

6. És azon a' helyen mutassátok-bé éppenégö és hálá-adó áldozatotokat, dézmáitokat és kezeitek elsö ajándékit, és fogadástokat, és adományotokat, a' tehenek, és juhok elsö fajzásit.

7. És ort egyetek a' ti Uratok Istentek szine elött: és örvendezzetek mind azokban, mellyekre tészitek kezeteket, ti, és a' ti házatok, mellyekben meg-áld titeket a' ti Uratok Istentek.

8. Ne tselekedgyétek ott, a' miket mi itt ma tselekedünk, ki-ki mind a' mi néki jónak tetszik.

9. Mert még ez-ideig nem jutottatok a' nyúgodalomra, és örökségre. mellyet a' ti Uratok Istentek ád néktek.

B 10. Által-mentek a' Jordánon, és a' földön laktok, mellyet a' ti Uratok Istentek ád néktek, hogy meg-nyugodgyatok minden ellenségtektöl körös-körül: és minden félelem-nélkül lakjatok

11. A' helyen, mellyet a' ti Uratok Istentek választ, hogy abban légyen az ö neve. Oda vigyétek mind a' miket parantsolok, az éppenégö, és hálá-adó áldozatotokat, és dézmáitokat, és kezeitek elsö ajándékit, és valami leg-föbb az ajándékokban, mellyeket fogadtok az Urnak.

12. Ott vigan lakozzatok a' ti Uratok Istentek-elött, ti, és a' fiaitok, és leányitok, a' szolgáitok, és szolgálóitok, és a' Levita, ki a' ti váraftokban lakik. Mert nints egyéb része, és öröksége köztetek.

13. Meg-láfd, hogy ne mutaſd-bé éppenégö áldozatidat minden helyen, mellyet látsz:

14. Hanem azon, mellyet az Ur választ, a' te nemzetségidnek egyikében mutaſd-bé áldozatidat, és tselekedd-meg, valamit parantsolok néked.

15. Ha pedig enni akarsz, és a' hús-ételben gyönyörködöl, öld-meg, és edd-meg a' te Urad Istened áldása-szerént, mellyet adott néked a' te városidban; akár az tisztátalan légyen, az-az, makulával-való, és bénna; akár tiszta, az-az, ép, és makula-nélkül-való, mellyet szabad áldozni, mint a' vad ketskét és a' szarvast, meg-egyed,

C 16. De a' vérnek étele-nélkül, mellyet a' földre tölts mint a' vizet.

17. Nem eheted a' te városidban a' gabonádnak, és borodnak, és olajodnak dézmáját, a' tsordáidnak, és barmaidnak elsö fajzásit, és semmit a' mit fogadtál, és szabadon akarsz bé-mutatni, és kezeidnek elsö ajándékit:

18. Hanem a' te Urad Istened-elött egyed azokat a' helyen, mellyet a' te Urad Istened választ, te, és a' fiad, és a' leányod, és a' szolgád, és szolgálód, és a' Levita, ki a' városidban lakik: és vigadgy, és lakjál a' te Urad Istened elött mindenekben, mellyekre kinyújtod kezedet,

19. Meg-láfd, hogy a' Levität el ne hadgyad semmi idöben, mellyen a' földön lakol. * *Gen.* 28. c. 14. * *Isa.* 19. b. 8. *Exo.* 34. c. 24

20. * Mikor ki-terjeszti a' te Urad határidat, * a' mint néked szóllott, és húst akarsz enni, mellyet a' lelked kiván;

21. A' hely pedig távúl lészen, mellyet a' te Urad Istened választ, hogy ott légyen az ö neve: öld-meg a' tsordák, és barmok-közzül, a' mid vagyon, a' mint néked parantsoltam, és egyél a' városidban, a' mint néked tetszik.

22. A' mint meg-észik a' vad-ketskét, és szarvast, úgy egyed azokat: mind a' tiszta, 'smind a' tisztátalan egy-aránt egyenek.

23. Tsak attól ódd magad, hogy vért ne egyél. Mert azoknak vérek a' lelkek-helyett vagyon: és azért nem kell a' lelket a' hússal meg-enned:

24. Hanem a' földre öntsed mint a' vizet,

25. Hogy jól légy te, és a' fiaid utánnad, midön meg-tselekeszed, a' mi tetszik az Ur szine-elött.

26. A' miket pedig meg-szentelsz, és fogadsz az Urnak, fedd-fel, és menny a' helyre, mellyet az Ur választ:

27. És mutaſd-bé áldozatidat, a' húst, és a' vért a' te Úrad Istened óltárán: az áldozatok vérét öntsd az óltárra: a' húst pedig magad edd-meg.

28. Meg-tartsad, és hallyad mind a' miket néked parantsolok, hogy jól légy te, és a' fiaid utánnad örökké, mikor azt tselekeszed, a' mi jó, és kedves a' te Úrad Istened szine-elött.

29. * Midön el-veszti a' Úrad Istened ortzád-elött a' nemzetségeket, kiket birni mégy, és birod azokat, és azok földén lakol: * *Isa.* 19. a. 1.

30. Meg-láfd, hogy ne köveſd öket, minek-utánna te bé-menvén el-veſznek, és ne tudakozzál az ö tzeremóniájokról, mondván: A' mint tisztelték ezek a' nemzetségek az ö isteneket, úgy tisztelem én-is.

31. Igy ne tselekedgyél a' te Úraddal Isteneddel. Mert mind azokat az utálatosságokat, mellyeket gyülöl az Úr, tselekedték az ö isteneknek, áldozván a' fiokat, és leányokat, és meg-égetvén tüzzel.

32. A' mit néked parantsolok, tsak azt tselekedgyed az Úrnak: se semmit hozzá ne tégy, se el ne végy abból.

XIII. RÉSZ.

A' hamis Próféta, a' ki a' népet az Istentöl el-tsábittya, meg-öletteſsék, ámbár jó-akarója, vagy attyafia légyen a' népnek; söt még a' város-is, a' mellyben az ollyanak laktanak, el-rontaſsék's puſztittaſsék.

A 1. HA próféta támad közötted, vagy a' ki mondgya, hogy álmot látott, és jelt vagy tsodát jövendöl,

2. És meg-történik a' mit ſzóllott, és mondgya néked; Mennyünk-el, és kövessünk idegen iſteneket, kiket nem iſmérſz, és ſzolgállyunk azoknak:

3. Ne halgaſd annak a' próféának vagy álom-látónak beſzédét: mert kisért titeket a' ti Uratok Iſtentek, hogy nyilván légyen, ha ſzeretitek-é ötet vagy nem, tellyes ſzivetekböl, és tellyes lelketekböl.

4. A' ti Uratokat Iſtenteket köveſsétek, és ötet féllyétek, és az ö parantsolatit megörizzétek, és ſzavát halgaſsátok; néki ſzolgállyatok, és hozzá ragaſzkodgyatok.

B 5. Az a' próféta pedig vagy álom-költö meg-öletteſsék: mert ſzóllott, hogy titeket el-forditana a' ti Uratoktól Iſtentektöl, ki titeket ki-hozott Egyiptus-földéből, és kiſzabaditott titeket a' ſzolgálatnak házából: hogy el-tévelyitene téged az útrúl, mellyet parantsolt néked a' te Urad Iſtened: és vedd-el a' gonoſzt közzüled.

6. Ha el-akarja veled hitetni az atyádfia, az anyádnak a' fia, vagy a' fiad vagy leányod, vagy a' feleséged, melly az öledben vagyon, vagy a' barátod, kit ſzeretſz, mint lelkedet, titkon mondván: Mennyünk-el, és ſzolgállyunk idegen iſteneknek, kiket nem iſmérſz te, ſem az atyáid,

7. Körös-körül minden nemzetségekben lévöknek, mellyek közel vagy távúl-valók, a' földnek kezdetitöl-fogva a' végéig;

8. Ne engedgy néki, ſe ne halgaſd, ſe ſzemed néki ne kedvezzen, hogy meg-kegyelmezz néki, és el-titkollyad ötet,

* *Infr.* 17. b. 7. 9. Hanem mindgyárt meg-öld. * A' te kezed légyen elsöben rajta, és az-után az egéſz nép veſse kezét reá.

C 10. Meg-köveztetvén öletteſsék-meg; mert el akart téged vonni a' te Uradtól Istenedtöl, ki téged Egyiptus-földéből a' ſzolgálatnak házából ki-hozott:

11. Hogy az egéſz Iſrael halván, féllyen, és ſemmi-képpen többé ne tselekedgyék valami haſonló dolgot,

12. Ha valamelyben a' váraſid-közzül, mellyéket a' te Urad Iſtened ád néked lakóúl, hallaſz valakiket mondani:

13. Bélial fiai mentek-ki közzüled, és eltéritették az ö váraſok lakóit, és mondottak: Mennyünk-el, és ſzolgállyunk idegem iſteneknek, kiket nem iſmértek:

14. Értekezzél ſzorgalmatoſſan, és figyelmeteſſen; a' dolognak nyilván-vóltát megértvén, ha bizonyoſnak találod, a' mit mondanak, és ez útálatoſságot tselekedettel elvégezték;

15. Annak a' váraſnak lakóit mindgyárt le-vágd fegyver élivel, és töröld-el azt, és mind a' mik abban vannak, a' baromig: D

16. A' házi-eſzköz-is valami léſzen, hordöſzve az útzái közepire, és a' váraſſal égeſd-meg: úgy hogy mindeneket meg-eméſzſz a' te Uradnak Iſtenednek, és légyen örök halom. Meg ne épitteſsék többé,

17. És abból az átokból ſemmi ne ragadgyon kezedhez: hogy el-térjen az Ur az ö búsúlásának haragjától, és könyörüllyön rajtad, és meg-ſokasittson téged, a' mint megeskütt az atyáidnak.

18. Mikor a' te Uradnak Iſtenednek ſzavát hallandod, meg-örizvén minden parantsolatit, mellyeket én ma parantsolok néked, hogy tselekedgyed, a' mi kedves a' te Urad Iſtened ſzine-elött.

XIV. RÉSZ.

A' halottaknál ſzokott ſzokáſa a' pogányoknak el-távoztaſsék. A' tiſzta, és tiſztátalan állatok-közt való válaſztás. A' dézmának megadáſa. A

1. * LEGYETEK fiai a' ti Uratoknak Iſtenteknek: meg ne metéllyétek, ſe meg ne kopaſzittsátok magatokat a' halottért. * *Supr.* 7. a. 6. *Infr.* 26. d. 18. * *Lev.* 11. a. 4.

2. * Mert ſzent népe vagy a' te Uradnak Iſtenednek: és téged válaſztott, hogy kivált-képpen-való népe légy, minden nemzetségek-közzül, mellyek a' földön vannak.

3. * Meg ne egyétek a' tiſztátalanokat.

4. Ez az állat, mellyet kell ennetek: az ökröt, és juhot, és ketskét,

5. Szarvaſt, és vad-ketsét, bialt, vadbakot, pygárguſt, oryxet, kameló-pardaluſt.

6. Minden állatot, mellynek két-felé haſatt a' körme, és kéröt rág, meg-egyetek.

7. Azokból pedig, mellyek kéröt rágnak, és a' körmök nem haſatt, nem kell meg-ennetek, úgy-mint a' tevét, a' nyúlat, a' tengeri nyulat: ezek mivelhogy kéröt rágnak, és a' körmök nem haſatt, tiſztátalanok légyenek néktek. B

8. A' diſznó-is, mivelhogy haſatt körmü, és kéröt nem rág, tiſztátalan légyen: azok húsát meg ne egyétek, és dögöket ne illeſsétek.

9. Ezeket egyétek mind azok-közzül, mellyek a' vizben laknak: A' mellyeknek ſzárnyok, és héjok vagyon, meg-egyétek:

10. A' mellyek ſzárny, és héj-nélkül vannak, meg ne egyétek, mert tiſztátalanok.

11. Minden tiſzta madarakat meg-egyetek.

12. A' tiſztátalanokat meg ne egyétek: A' ſaſt tudni-illik, és a' grifet, és a' tengeriſaſt,

13. Az ixiont, és keſelyüt, és a' kányát az ö neme-ſzerént:

14. És ſemmit holló nemböl-valót,

15. És a' ſztrutzot, és az éjeli-baglyot, és a' libotzot, és az ölyvet az ö neme-ſzerént.

16. A' gémet és hattyút, és az Egyiptziai gólyát,

17. És a' búárt, a' porfiriont, és éjelivarjat,

18. A' gödényt, és a' karádriuſt, mindeniket az ö nemével: a' büdös-babukot-is, és a' denevért.

C 19. És mind a' mi tsúſz-máſz, és ſzárnya vagyon, tiſztátalan légyen, és meg ne egyétek.

20. Mindent a' mi tiſzta, megegyetek.

21. Valami pedig döggel hólt, abból ne egyetek. A' ſzarándoknak, a' ki kapudonbelöl vagyon, adgyad, hogy meg-egye, vagy add-el néki: mert te ſzent népe vagy a' te Uradnak Iſtenednek. * Ne fözd a' godolyét az annya tejében.

* *Exod.* 23. *d.* 19. 34. *c.* 26.

22. Tized-részét válaſzd-el minden gyümöltsidnek, mellyek a' földben teremnek minden eſztendöben,

23. És egyed a' te Urad Iſtened ſzineelött a' helyen, mellyet válaſzt, hogy ott hivaſsék ſegétségül az ö neve, tizedét a' te gabonádnak, és borodnak, és olajodnak, és a' tsordáidból, és a' juhaidból az elsö ſajzáſokat: hogy tanúllyad félni a' te Uradat Iſtenedet minden idöben.

D 24. Ha pedig meſzſzebb léſzen az út, és a' hely, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt, és téged meg-áld, és mind oda nem viheted ezeket:

25. Add-el mind, és tedd pénzé, és vidd-el kezedben, és menny a' helyre, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt:

26. És azon pénzen végy valami néked tettſzik, akár tsordákból, 's akár juhokból, bort-is, és réſzegithetöt, és mindent, a' mit a' lelked kiván: és egyél a' te Urad Iſtened-elött, és vigadgy te, és a' te házad:

27. És a' Levita, ki a' kapudon-belöl vagyon: meg-láſd, hogy el ne hagyd ötet, mert nints egyéb réſze örökségedben.

28. Harmad eſztendöben válaſzſz-el más dézmát mindenekböl, mellyek néked teremnek az idöben: és rakd az ajtóidon-belöl.

29. És el-jö a' Levita, kinek veled nints egyéb réſze, ſem öröksége, és a' ſzarándok, és az árva, és az özvegy, kik a' kapuidon-belöl vannak; és egyék-meg, 's elégedgyenek-meg: hogy meg-áldgyon téged a' te Urad Iſtened kezeidnek minden munkáiban, mellyeket tselekeſzel.

XV. RÉSZ.

A' meg-engedéſnek, és ſzabadon botsátáſnak eſztendeje kiket illet. Ha a' Zsidó ſzolga el nem akar az Urától menni, mit mivellyenek. Az elsö-ſzülöttek az Iſtennek béáldoztaſſanak.

A 1. A' hetedik eſztendöben adgy ſzabadságot:

2. Melly illyen rendel tartaſsék: A' kinek valamivel adós jó akarója, vagy felebarátya, és attyafia, meg nem kérheti, mert az Ur ſzabadságának eſztendeje.

3. A' ſzarándoktól, és jövevénytöl megkérjed: polgár-társodtól, és rokonodtól meg nem kérheted.

4. És ſzükölködö, 's küldús tellyeſséggel ne légyen köztetek: hogy meg-áldgyon téged a' te Urad Iſtened a' földön, mellyet ád néked örökségül.

5. De úgy, ha halgatod a' te Urad Iſtened ſzavát, és meg-örizzed mind a' miket hagyott, és a' miket én ma parantsolok néked, meg-áld téged, a' mint meg-igérte.

6. Sok népeknek adſz költsön, és te ſenkitöl nem véſzſz költsönt. Sok nemzetségeken uralkodol, és rajtad ſenki nem uralkodik.

7. Ha valaki az atyád-fiai-közzül, kik váraſod kapuin belöl laknak, a' földön, mellyet a' te Urad Iſtened ád néked, ſzegénységre jút: meg ne keményittsed a' te ſzivedet, ſe meg ne vonnyad kezedet, B

8. Hanem nyiſd-meg azt a' ſzegénynek, * és adgy költsön, a' mi-nélkül látod ſzükölködni. * *Mat.* 5. *d.* 42. *Luc.* 6. *c.* 34.

9. Meg-láſd, hogy talám alattomban iſtentelen gondolatod ne légyen, és mondgyad ſzivedben: El közelget a' ſzabadságnak hetedik eſztendeje: és el-fordittsad ſzemeidet a' ſzegény atyádfiától, nem akarván néki költsön adni, a' mit kiván: hogy ne kiáltson ellened az Urhoz, és bünödre légyen.

10. Hanem adgy néki: és ne tselekedgyél ſemmit tsalárdúl az ö ſzükséginek meg-könnyebbitésében: hogy meg-áldgyon téged a' te Urad Iſtened minden idöben, és mindenekben mellyekre kezedet nyújtod.

11. * A' ſzegények el nem fogynak lakóföldedröl: azért parantsolom néked, hogy fel-nyiſd kezedet a' ſzükölködö atyád-fiának és ſzegénynek, ki veled lakik a' földön. * *Mat.* 26. *a.* 11.

12. * Mikor néked el-adatik a' Zsidó férfiú vagy aſzſzony atyád-fia, és hat eſztendeig ſzolgál néked; a' hetedik eſztendöben botsáſd ötet ſzabadon: * *Exod.* 21. *a.* 2. *Jer.* 34. *c.* 14. C

13. És a' kit ſzabadsággal meg-ajándékozſz, ne botsáſd üreſſen:

14. Hanem adgy útra-valót néki nyájaidból, és ſzérödböl, és ſajtódból, mellyekkel a' te Urad Iſtened meg-áld tégedet.

15. Meg-emlekezzél, hogy te-is ſzolgáltál Egyiptus földében, és meg-ſzabaditott téged a' te Urad Iſtened, és azért parantsolok én moſt néked.

16. Ha pedig mondgya: Nem akarok kimenni: mivelhogy ſzeret téged, és a' házadat, és érzi, hogy jól vagyon nálad:

17. Végy egy árrat, és fúrd-általa a' fülét a' házad ajtaja-között, és ſzolgállyon néked örökké. A' ſzolgálóval-is haſonló-képpen tselekedgyél. D

18. Ne forditsd-el rólok ſzemeidet, mikor ſzabadon botsátod öket: mert béreſnek jutalma-ſzerént hat eſztendeig ſzolgált néked:

hogy meg-áldgyon téged a' te Urad Iſtened minden dolgaidban, mellyeket tselekeſzel.

19. Az elsö fajzatok-közzül, mellyeket a' tsordákban ellenek, és a' juhaid-közzül valami him, a' te Uradnak Iſtenednek ſzentellyed. Ne dolgozzál a' tehén elsö tenyéſzésén, és meg ne nyird a' juhok elsö fajzáſit.

20. A' te Urad Iſtened ſzine-elött eddmeg azokat eſztendönként, a' helyen mellyet az Ur válaſzt, te és a' te házad.

21. * Ha pedig makulája léſzen, vagy sánta, vagy vak, vagy valami réſzében rút, vagy bénna, ne áldoztaſsék a' te Uradnak Iſtenednek.

22. Hanem a' váraſod kapuin-belöl eddmeg azt: mind a' tiſzta 's mind a' tiſztátalan egy-aránt egyék azokat, mint a' vadketskét, és a' ſzarvaſt.

23. Tsak azt tartsd-meg, hogy azok vérét meg ne egyed, hanem a' földre öntsed, mint a' vizet.

XVI. RÉSZ.

Eſztendö-álral való fö innepek, tudni-illik Húſvéti, Szombati, és a' ſzent hajléki. Igaz Birák tétetſſenek: a' bálványok el-kerülteſſenek.

1. VIſELLY gondot az új gabonák hólnapjára, és a' tavaſz elsö idejére, hogy Fásét ſzerezz a' te Uradnak Iſtenedeek: mert abban a' hólnapban hozott-ki téged a' te Urad Iſtened Egyiptusból éjjel.

2. És áldozzál Fásét a' te Uradnak Iſtenednek juhokból, és ökrökből a' helyen, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt, hogy ott lakjék az ö neve.

3. Neegyél azon kováſzos kenyeret: Hét nap egyed kováſz nélkül a' ſanyargatás kenyerét, mert félelemmel jöttél-ki Egyiptusból: hogy meg-emlekezzél a' te Egyiptusbólvaló ki-jövéſed napjáról, egéſz életednek napjain.

4. Semmi határidban kováſz ne láttaſsék hét napig, és ne maradgyon reggelig annak húsában, a' mit áldoztatok elsö nap eſtve.

5. Nem áldozhatſz Fásét a' váraſidnak akár mellyikében, mellyeket a' te Urad Iſtened ád néked,

6. Hanem a' helyen, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt, hogy ott lakjék az ö neve: áldozzad a' Fásét eſtve nap-nyúgatkor, mikor ki-jöttél Egyiptusból:

7. És süſd-meg, és edd-meg a' helyen, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt, és reggel felkelvén meny a' te sátoridba.

8. Hat nap egyél kováſztalant: és a' hetedik napon, mivelhogy a' te Urad Iſtened gyüleközete, dolgot ne tégy.

9. Hét hetet ſzámlálly magadnak a' naptúl-fogva, mellyen a' ſarlódat vetéſedbe botsátod.

10. És meg-illyed a' hetek innepe napját a' te Uradnak Iſtenednek, a' kezednek ſzabad ajándékát, mellyet bé-mutaſs a' te Urad Iſtened áldáſa-ſzerént:

11. És vigan lakjál a' te Urad Iſtenedelött te, a' fiad és a' leányod, a' ſzolgád és a' ſzolgálód, és a' Levita, ki kapudon-belöl vagyon, a' jövevény, és árva, és özvegy, kik veletek laknak: a' helyen mellyet válaſzt a' te Urad Iſtened, hogy ott lakjék az ö neve:

12. És meg-emlekezzél, hogy ſzolga vóltál Egyiptusban: és meg-örizd 's meg-tselekedd a' mik meg-parantsoltattak.

13. A' sátorok innepét-is meg-illyed hét nap, mikor bé-gyüjtöd a' ſzéröböl és ſajtóból gyümöltsidet:

14. És vigan lakjál innepeden, té, a' te fiad és leányod, a' te ſzolgád és ſzolgálód, a' Levita-is, és a' jövevény, az árva, és az özvegy, kik a' kapudon belöl vannak.

15. Hét nap illyed a' te Uradnak Iſtenednek az innepeket, a' helyen mellyet az Ur válaſzt: és meg-áld téged a' te Urad Iſtened minden gabonáidban, és kezeidnek minden munkájában, és vigaságban léſzſz.

16. Három úttal jelennyék-meg eſztendöben minden férfiad a' te Urad Iſtened ſzine-elött, a' helyen mellyet válaſzt: a' kováſztalanok innepén, a' hetek innepén, és a' sátorok innepén. * Ne jelennyék üreſſen az Ur elött:

17. Hanem ki-ki vigyen értekéhez-képeſt, az ö Ura Iſtene áldáſa-ſzerént, mellyet ád néki.

18. Birákat és tanitókat rendelly minden kapuidban, mellyeket a' te Urad Iſtened ád néked, minden nemzetségid-ſzerént: hogy itéllyék a' népeket igaz itélettel,

19. És egy-felé ſe hajollyanak. * Személyt ne válogaſs, ſe ne végy ajándékokat: mert az ajándékok meg-vakittyák a' böltsek ſzemeit, és el-fordittyák az igazak ſzavát.

20. Igazán köveſſed, a' mi igaz: hogy élly, és birjad a' földet, mellyet a' te Urad Iſtened ád néked.

21. Ne plántály berket, és ſemmi fát a' te Urad Iſtened óltára-mellett.

22. Se ne tsinálly magadnak, ſe ne emelly álló-képet: mellyeket gyülöl a' te Urad Istened.

XVII. RÉSZ.

Az áldozatra való állatok közt válaſztás légyen. A' bálványozáſok meg-büntetteſſenek. A' nehéz dologban a' Fö Paphoz, és az ö tanátsihoz folyamodgyanak. És mik ſzükségeſek a' válaſztandó Királynak.

1. NE áldozz a' te Uradnak Iſtenednek juhot, ét ökröt, melyben makula vagyon, vagy valami vétek: mert útálatoſság a' te Uradnál Iſtenednél.

* Lev. 22. c. 20. Eccli. 35. b. 14.

* Exod. 23. c. 15. & 34. c. 20. Eccl. 35. a. 6.

* Sup. 1. c. 17. Lev. 19. c. 15. Exo. 23. b. 8. Eccli. 20. d. 31.

2. Mikot találtatnak nálad valamelly kapudon-belöl, mellyeket a' te Urad Iſtened ád néked, férfiu vagy aſzſzony-állat, kik gonoſzt tselekeſznek a' te Urad Iſtened ſzine-elött, és által-hágják az ö ſzövetségét,

3. Hogy el-mennyenek, és idegen iſteneknek ſzolgállyanak, és imádgyák azokat, a' napot és hóldot, és az égnek minden ſeregit, mellyeket nem parantsoltam:

4. És az meg-jelentetik néked, és meghalván ſzorgalmatoſſan tudakozol, és bizonynak találod lenni, és az útálatoſság meg-lött Iſraelben:

5. Vidd-ki a' férfiat és aſzſzony-állatot, kik a' ſzertelen nagy gonoſságot tselekedték, a' te váraſod kapuihoz, és meg-kövezteſſenek,

6. * Két vagy három tanúnak mondáſára hallyon-meg, a' ki meg-ölettetik. Senki meg ne ölettetſék, egy mondván bizonyságot ellene.

7. A' tanúk keze öllye-meg ötet elöſzör, és a' több népnek keze utólſzor vetteſsék reá: hogy el-vedd a' gonoſzt közzüled.

8. Ha látod, hogy nehéz és kétséges itélet vagyon nálad, vér és vér, ügy és ügy, poklosság és poklosság-között; és látod a' te kapudon-belöl a' birák ſzavát külömbözni: kelly-fel, és menny-fel a' helyre, mellyet a' te Urad Iſtened válaſzt.

9. És menny a' Lévi nemből-való papokhoz, és a' biróhoz, ki azon idöben léend: és kérdezkedgyél tölök, kik meg-jelentik néked az itéletnek igazságát.

10. És tselekedd-meg, valamit mondának, a' kik gond-viſelök a' helyen, mellyet az Ur válaſzt, és meg-tanitnak tégedet

11. Az ö törvénye-ſzerént; és köveſd az ö itéleteket. És ne hajolly ſe jobra ſe balra.

12. A' ki pedig kevélykedik, nem akarván engedni a' pap parantsolattyának, ki azon idöben ſzolgál a' te Uradnak Iſtenednek, és a' biro végezésének; meg-hallyon az az ember, és vedd-el a' gonoſzt Iſraelből:

13. És az egéſz nép halván féllyen, hogy ſenki az után kevélységből fel ne fuvalkodgyék.

14. Midön bé-mégy a' földre, mellyet a' te Urad Iſtened ád néked, és birod azt, és abban lakol, és mondod: Királyt válaſztok magamnak, a' mint minden nemzetségeknek körös-körül vagyon:

15. Azt rendeld, a' kit a' te Urad Iſtened válaſzt az atyád-fiai-közzül. Nem tehetſz más nemzetségbéli embert királlyá, a' ki nem atyád-fia.

16. És mikor válaſztva léſzen, ne ſokaſittson magának lovakat, ſe viſzſza-ne vigye a' népet Egyiptusba, a' lovagok ſzámában felfuvalkodván, fö-képpen mint-hogy az Ur meg-parantsolta néktek, hogy ſemmiképpen többé azon úton meg ne térjetek.

17. Ne légyen ſok feleſége, kik magokhoz édeſgeſsék az ö ſzivét, ſe ezüſtnek ſe aranynak igen nagy ſommája.

18. Minek-utánna pedig az ö orſzágának ſzékiben ül, könyvbe irja magának e' törvénynek Máſsát, a' Lévi nemzetségéből-való papoktól vévén a' példa iráſt,

19. És nála légyen, és olvaſsa azt életének minden napjain, hogy tanúllya félni az ö Urát Iſtenét, és meg-örizni az ö igéit és tzeremóniáit, mellyek e' törvényben parantsolva vannak.

20. Se ſzive fel ne emelkedgyék kevélységre az attyafiai-fölibe, ſe ne hajollyon jobra vagy balra, hogy ſok ideig orſzágollyon ö, és a' fiai Iſraelen.

XVIII. RÉSZ.

A' Papoknak, és Lévitáknak adattatnak örökösön az áldozatok, és ajándékok. Tiltatik a' bálványozás-is. Az igaz Próféták bé-vétele, és a' hamiſſaknak meg-öléſe. Mi-képpen iſmérteſsék-meg a' hamis Próféta az igaztól.

1. Ne légyen a' papoknak, és Levitáknak, és mind abból a' nemzetségből-valóknak, réſzek és örökségek a' több Iſraellel, mert az Ur áldozatit és ajándékit éſzik,

2. És ſemmit egyebet ne vegyenek az attyok-fiai örökségéből: mert az Ur maga az ö örökségek, a' mint ſzóllott nékik.

3. Ez légyen a' papok igazságá a' néptöl, és azoktól, kik áldozatokat viſznek: akár ökröt 's akár juhot öllyenek, adgyák a' papnak a' lapotzkáját és gyomrát:

4. A' gabona, a' bor, és az olaj zſengéjét, és a' gyapjú réſzét a' juhok nyiréséből.

5. Mert ötet válaſztotta a' te Urad Iſtened minden nemzetségidből, hogy állyon, és ſzolgállyon az Ur nevének ö, és a' fiai örökké.

6. Ha ki-jövend a' Levita váraſidnak valamellyikéből az egéſz Iſrael közzül, a' melyben lakik, és el-akar menni, kivánván a' helyt, mellyet az Ur válaſzt;

7. Szolgállyon az ö Ura Iſtene nevében, a' mint minnyájan az ö Levita attya-fiai, kik azon idöben az Ur-elött állanak.

8. Az eledeleknek azon réſzét vegye, a' mellyet a' többi-is: azon-kivül, a' mi az ö váraſában atyai örökségből ötet illeti.

9. Midön bé-mégy a' földre, mellyet a' te Urad Iſtened ád te-néked, meg-láſd, hogy ne akard követni azoknak a' nemzetségeknek utálatoſságit.

10. * Se ne találtaſsék benned, a' ki fiát, vagy leányát által-vivén a' tüzön, tiſztittsa: vagy a' ki jövendö-mondóktól tudakozzék, és álmokra 's madár-ſzólláſokra vigyázzon,

11. Se ne légyen varázsló, ſe bü-bájos, ſe a' ki a' nézöktöl, ſe a' jövendölöktül tanátsot kérdgyen, * vagy a' halottaktól kérdezzen igazságot:

12. Mert mind ezeket útállya az Ur, és efféle vétkekért el-törli öket bé-meneteledkor.

13. Tekélletes légy, és makula-nélkül a' te Uraddal Istenedd el.

14. E' nemzetek, mellyeknek földét fogod birni, a' madár-szóra vigyázókat, és a' jövendölöket halgattyák: te pedig a' te Uradtól Istenedtöl más-képpen tanittattál.

15. * PROFETÁT támaszt te-néked a' te Urad Istened a' te nemzetségedből, és az atyádfiai közzül, mint engem: azt halgasad,

16. A' mint kérted a' te Uradtól Istenedtöl * a' Hóreben, mikor a' gyüleközet bégyült, és mondottad: Nem hallom többé az én Uram Istenem szavát, és ez igen nagy tüzet többé nem látom, hogy meg ne hallyak.

17. És monda az Ur nékem: Jól szólottak mindenekben.

18. * Hozzád hasonló Profétát támasztok nékik az attyok fiai-közzül; és az én igéimet annak szájába adom, és meg-mondgya nékik mind a' miket ö-néki parantsolok.

19. A' ki pedig annak szavát, mellyet az én nevemben szóll, halgatni nem akarja, én lészek boszszú-állója.

20. Az a' próféta pedig, a' ki kevélységtöl meg-veszvén azokat akarja szóllani az én nevemben, a' miket én nem parantsoltam néki, hogy mondana, vagy idegen istenek nevében, meg-ölettessék.

21. Hogy-ha alattomban-való gondolattal felelsz: Mi módon érthetem-meg az igét, mellyet az Ur nem szóllott?

22. E' légyen jeled: A' mit az Ur nevébe jövendöl az a' próféta, és meg nem történik: azt az Ur nem mondotta, hanem lelkének felsuvalkodásából költötte a' próféta: és azért ne félly töle.

XIX. RÉSZ.

Szabadságnak hét városi: kik mehessenek azokba szabadúlásokért, 's kik nem. Az igaz, és hamis tanúbizonyságok; és határ vetések.

1. MIKOR el-veszti a' te Urad Istened a' nemzetségeket, kiknek földét néked adgya, és birod azt, és városiban 's házaiban lakol.

2. * Három várast válaszsz magadnak a' föld-közepett, mellyet a' te Urad Istened ád te-néked örökségül,

3. El-készitvén szorgalmatoson az útat: és három egy-arányu részre oszszad földednek minden tartományát: hogy közel légyen a' hova szaladhasson, a' ki gyilkosságért bújdosik.

4. Ez légyen a' bújdosó gyilkos törvénye, kinek életét meg-kell tartani: A' ki megöli felebarátyát tudatlanúl, és meg bizonyodik, hogy tegnap 's tegnap-elött semmi gyülölsége ö-ellene nem vólt;

5. Hanem elment véle együgyü-képpen az erdöre fát vágni, és a' fa-vágásban a' fejsze ki-szalad kezéből, és a' nyeléből ki-esett vas az ö barátyát üti, és meg-öli: ez a' felül meg-mondott városoknak egyikébe fusson, és éllyen:

6. Hogy valami-képpen annak attyafia, a' kinek vére ki-ontatott, a' bánattól ösztönöztetvén, ne kergesse ötet, és meg ne fogja, ha meszszebb út lészen, és meg ne öllye annak lelkét, a' ki nem méltó a' halálra, mert meg nem bizonyodik, hogy az-elött valami gyülölsége lött vólna az-ellen, a' ki meg-öletett.

7. Az-okáért parantsolom néked, hogy egy-mástól egyenlö-közü három várast rendelly.

8. * Mikor pedig határidat ki terjeszti a' te Urad Istened, a' mint meg-esküttaz atyáidnak, és néked adgya az egész földet, mellyet nékik igért,

9. (De úgy ha meg-örized az ö parantsolatit, és meg-tselekeszed, a' miket ma parantsolok néked, hogy szeresed a' te Uradat Istenedet, és járj az ö útain minden idöben) adgy hozzá más három várast-is, és a' felül meg-mondott három városnak számát kettözteszd:

10. Hogy ne ontassék ártatlan vér a' föld közepett, mellyet a' te Urad Istened ád néked örökségül, hogy ne légy bünös a' vérben.

11. * Ha ki pedig gyülölvén az attyafiát, ólálkodik élete-után, és reá támadván megveri ötet, és meg-hal, és bé-szalad a' felyül meg-mondott városoknak egyikébe:

12. Küldgyenek-el a' város vénei, és vonnyák el-ötet az öltalom helyéröl, és adgyák annak attyafia kezébe, kinek vére ki-ontatott, és hallyon-meg.

13. Ne könyörülly rajta, és vedd-el az ártatlan vért Israelböl, hogy jól légy.

14. Fel ne vedd, és másuvá ne vidd a' felebarátod határit, mellyeket az elöbbenyiek vetettek a' te örökségedben, mellyet a' te Urad Istened ád néked a' földön, mellyet örökségül vészsz.

15. * Ne állyon egy tanú valaki-ellen, akár-minémü bün, és vétek légyen-is: hanem két vagy három tanúnak szája-vallásán állyon-meg minden szó.

16. Ha hamis tanú álland ember-ellen, vétekröl vádolván ötet,

17. Állyanak mind ketten az ügyesek az Ur-eleibe, a' papok és birák szine-elött, kik azokban a' napokban lészsnek.

18. * És mikor igen szorgalmatoson megvisgálván, fel-találllyák a' hamis tanút, hogy hazugságot mondott az attyafia-ellen:

19. Fizessenek néki, a' mint az attyafiával gondolt tselekedni, és vedd-el a' gonoszt közzüled:

20. Hogy halván a' többi félelmek légyen, és semmi-képpen ollyant ne merészlyenek tselekedni.

21. Ne könyörülly rajta, * hanem lélekért lelket, szemért szemet, fogért fogat, kézért kezet, lábért lábat köves.

* Gen. 28. c. 14. Sup. 12. c. 20. Exo. 34. c. 24.

* Num. 35. c. 20.

* Sup. 17. a. 6. Mat. 18. b. 16. 2 Cor. 13. a. 1. Sup. 13. c. 9. * Dan. 13. g. 62.

* Exod. 21. c, 23. 24. Lev. 24. c. 19. Mat. 5. f. 39.

XX. RÉSZ.

Hadakozásnak idején kik maradhassanak otthon: mitsoda törvényt tartsanak a' hadban: mitsoda fákkal éllyenek a' hadban, és mitsodásokkal ne.

A 1. HA hadba mégy ellenségid-ellen, és látod a' lovagokat, és szekereket, és az ellenséges hadnak nagyobb sokaságát, hogy-sem néked légyen, ne félly tölök: mert a' te Urad Istened veled vagyon, ki téged ki-hozott Égyiptus-földéből.

2. Már pedig el-közelgetvén a' hartz, a' pap a' sereg-elött állyon, és igy szóllyon a' népnek:

3. Hallyad Israel: ti ma a' ti ellenségtekkel meg-ütköztök, meg ne ijedgyen szivetek, helyt állyatok, se meg ne rettennyetek tölök:

4. Mert a' ti Uratok Istentek közöttetek vagyon, és érettetek hartzol az ellenség-ellen, hogy ki-mentsen titeket a' veszedelemből.

5. A' hadnagyok-is, seregen-ként a' had hallására meg-kiáltsák: * Kitsoda az ember, * 1. Mac. 3. g. 56. a' ki új házat épitett, és nem kezdett benne B lakni? mennyen-el, és térjen házába: hogy talám meg ne hallyon a' hartzon, és más lakjék abban.

6. Kitsoda az-az ember a' ki szölöt plántált, és még azt nem tette közönségessé, a' melyből mindeneknek szabad légyen enni? mennyen-el, és térjen házába: hogy talám meg ne hallyon a' hartzon, és más ember állyon tisztibe.

7. Kitsoda az ember, a' ki feleséget jegyzett magának, és azt el nem vette? mennyen-el, és térjen az ö házába, hogy talám meg ne hallyon a' hartzon, és más ember vegye azt.

8. Ezeket meg-mondván a' többit-is hozzá adgyák, és szóllyanak a' népnek: * Kitsoda a' félelmes ember, és rettegö szivü? * Jud. 7. a. 3. mennyen-el, és térjen házába, hogy meg ne rettentse az ö attyafiainak sziveit, a' mint ö félelemmel meg-rettent.

9. És mikor halgatnak a' seregeknek hadnagyi, és a' szóllásban véget vetnek, ki-ki C a' hartzra készittse az ö tsoportit.

10. Mikor valamelly várast mégy megvenni, elöször békeséggel kinállyad azt.

11. Ha bé-vészi, és meg-nyittya te-néked a' kapukat; az egész nép, a' ki benne vagyon, meg-tartassék, és szolgállyon te-néked adó-fizetéssel.

12. Ha pedig szövetséget nem akar szerzeni, és hadat kezd te-ellened, vijad azt.

13. És midön azt a' te Urad Istened a' te kezedbe adgya, öld-meg valami férfiúi nem abban vagyon, a' fegyver élivel,

14. Az aszszony-állatokon, és gyermekeken, barmokon, és egyebeken-kivül, mellyek a' várasban vannak. Minden prédát a' hadnak oszsz, és egyél az ellenségid ragadományiból, mellyeket a' te Urad Istened ád néked.

15. Ekképpen tselekedgyél minden várasokkal, mellyekte töled igen távúl vannak, és nem azok a' várasok-közzül-valók, mellyeket örökségül vészsz.

16. Azokban pedig a' várasokban, mellyek D te-néked adatnak, tellyességgel senkit ne hadgy élni:

17. Hanem öld-meg a' fegyver élivel, a' Hetæust tudni-illik, és Amorræust, és Kananæust, a' Ferezæust, és Hevæust, és Jebusæust, a' mint parantsolta te-néked a' te Urad Istened;

18. Hogy talám ne tanittsanak titeket minden útálatosságokat tselekedni, mellyeket ök tselekedtenek az ö isteneknek: és ne vétkezzetek a' ti Uratok Istentek-ellen.

19. Mikor a' várast sok ideig meg szállod, és erösségekkel környül-vészed, hogy megvegyed azt, le ne vágd a' fákat, mellyekröl ehetni, se fejszékkel körös-körül el nem kell pusztitanod a' tartományt: mert fa az, és nem ember, és az ellened-hadakozóknak számát nem öregbitheti.

20. A' melly fák pedig nem gyümöltsözök, hanem vadak, és egyéb szükségekre alkalmatosok, vágd-le, és tsinálly mesterséges hadi eszközöket, mig meg-vegyed a' várast, melly ellened hadakozik.

XXI. RÉSZ.

Mit kellesék mivelni, mikor valaki meg-öletetik, és a' gyilkossa ki nem tudódik. Miképpen kellesék a' hadban fogott aszszonyokat feleségül venni. Elsö-szülöttnek igazsága. Szófogadatlan fiú. Esel-akasztott.

1. MIKOR meg-öletett ember teste találtatik a' földön, mellyet a' te Urad Istened ád A te-néked, és nem tudhattyák, ki légyen a' gyilkos;

2. Mennyenek-ki a' vének, és a' biráid, és mérjék-meg a' meg-hólt testnek helyétöl a' környül-való várasoknak közit:

3. És a' mellyet látnak a' többinél közelbnek, annak a' várasnak vénei vegyenek egy üszöt a' tsordából, melly igát nem vont, sem földet eke-vasal nem szántott,

4. És vigyék azt egy kemény, és köves völgybe, melly soha meg nem szántatott, és bé-nem vettetett: és abban vágják el az üszönek nyakát:

5. És mennyenek oda a' papok a' Lévi fiai, kiket a' te Urad Istened választ hogy szolgállyanak néki, és áldomást adgyanak az ö nevében, és azoknak szavára itéltessék-meg minden dolog, és valami tiszta, vagy tisztátalan. B

6. És mennyenek annak a' várasnak vénei a' meg-ölthöz, és mossák-meg az ö kezeket az üszö-fölött, melly a' völgyben meg-öletett,

7. És mondgyák: A' mi kezeink e' vért ki nem ontották, sem szemeink nem látták.

8. Légy kegyelmes a' te népednek Iſraelnek, mellyet meg-ſzabaditottál Uram, és ne tulajdonittsad az ártatlan vért a' te népednek Iſraelnek. És el-vétetik rólok a' vérnek büntetése:

9. Te pedig idegen léſzſz az ártatlannak vérétöl, melly ki-ontatott, midön meg-tselekeſzed, a' mit az Úr parantsolt.

10. Ha hartzra ki-mégy a' te ellenségid ellen, és a' te kezedbe adgya azokat a' te Urad Iſtened, és fogva viſzed,

11. És látſz a' rabok között ſzép aſzſzony-állatot, és meg-ſzereted ötet, és feleségül akarod venni,

12. Vidd házadba ötet, ki nyirje-el a' haját, és meſse-el a' körmeit,

C 13: És veſse-el a' ruhát, melyben megfogatott. És a' te házadban maradván, ſirassa az ö attyát, és annyát egy hólnapig: és annak-utánna menny-bé hozzája, és hálly véle, és légyen te feleséged.

14. Ha pedig az-után nem tetſzik a' te lelkednek, botsáſd-el ötet ſzabadon, ſe pénzen el nem adhatod: ſe hatalommal el nem nyomhatod: mert meg-aláztad ötet.

15. Ha embernek két felesége léſzen, egyik ſzerelmes, és a' máſik gyülölséges, és magzatokat ſzülnek tőle, és az elsö-ſzülött a' gyülölségeſnek fia léſzen,

16. És el akárja az örökséget az ö fiai-között oſztani: nem teheti a' ſzerelmeſnek fiát elsö-ſzülötté, és fellyeb-valóvá a' gyülölségeſnek fiánál,

* 1. Par. 5. a. 1. 17. * Hanem a' gyülölségeſnek fiát ismérje elsö-ſzülöttének, és adgyon annak mindenekből két réſzt: mert az ö magzatinak kezdeti az, és ötet illeti az elsö-ſzülötség.

D 18. Ha valamelly ember vak-merö, és engedetlen fiat nemz, a' ki az attya, vagy annya parantsolattyát nem halgattya, és megdorgáltatván engedni nem akar:

19. Ragadgyák-meg ötet, és vigyék annak a' váraſnak véneihez, és az itéletnek kapujához,

20. És mondgyák azoknak: Ez a' mi fiúnk engedetlen, és vak-merö, a' mi intésinket megveti, tobzódáſokat követ, és paráznaságot, és lakodalmokat:

21. Kövezze-meg ötet a' város népe: és hallyon-meg, hogy el-vegyétek a' gonoſzt közzületek, és az egéſz Iſrael halván meg-félemlyék.

22. Mikor ember halálra-valót vét, és halálra itéltetvén fel függeſztetik az akaſztófára:

* Gal. 3. b. 13. 23. Ne maradgyon annak teſte a' fán, hanem azon nap el-temetteſsék: * mert az Istentöl meg-átkoztatott, a' ki a' fán függ: és ſemmi-képpen meg ne ferteztesd a' te-földedet, mellyet a' te Urad Iſtened ád te-néked örökségül.

XXII. RÉSZ.

A' ki felebaráttyának el-veſzett marhájját, vagy ruháját meg-találllya, meg-adgya néki. A' férjfi aſzſzony ruhát, az aſzſzony pedig férjfi ruhát ne vegyen magára. Ha valaki a' féſzekben madarat talál, az annyát ereſzſze-el, a' fiait vegye-el. Mi formán épittsék a' házakat. Különbb-különbféle állatokat nem kell öſzve-elegyiteni; nem kell egygyütt az ökrön, és ſzamáron ſzántani. A' ruházatnak prémi. A' ſzüzeſségnek jelei. A' házaſság-töröknek büntetéſi. A' melly leány eröſzakot ſzenved a' városban, büntetödgyék a' latorral együtt; nem pedig a' ki a' mezön. Az attya feleségét ſenki feleségül ne vegye.

A 1. Ne láſd az atyádfiának tévelygö ökrét vagy juhát, és el-menny mellöle: hanem vidd-meg az atyádfiának, *Exod. 23. a. 4.*

2. Ha ſzinte nem közel-való atyádfia-is, ſem nem iſméred ötet: vidd a' te házadhoz, és légyenek te nálad, miglen meg-kereſse azokat az atyádfia, és viſzſza vegye.

3. Haſonló-képpen tselekedgyél a' ſzamárral, és a' ruhával, és az atyádfiának minden el-veſzett marhájával: ha találod azt, el ne hadgyad, mint idegent.

4. Ha látod az atyádfiának ſzamarát, vagy ökrét. hogy el-eſett az úton; meg ne útáld, hanem emeld-fel véle.

5. Ne öltözzék az aſzſzony-állat férfiúi ruhába, a' férfi ſe éllyen aſzſzony-állati ruhával: mert útálatos az Iſtennél, a' ki ezeket tselekeſzi.

6. Ha járván az úton, fán vagy földön madár féſzket találſz, és az annyát a' fiain, vagy tojásán ülvén; ne fogd-meg azt egygyütt a' fiaival:

7. Hanem ere'zd-el azt, meg-tartván a' fiait: hogy jól légy, és hoſzſzú ideig élly.

8. Midön új házat épite'z, a' hejazatnak B keritéſt tsinálly körös-körül; hogy vér ne ontaſsék a' te házadban, és vétkes ne légy más meg-tsuſzamodván, és nyakra-före esvén.

9. Bé ne veſd a' ſzölödet külön féle maggal: hogy a' vetemény-is, mellyet vetettél, és a' mik a' ſzölödből teremnek, egygyütt meg-ne ſzenteltesſenek.

10. Ne ſzánts együtt ökrön, és ſzamáron.

11. Ne öltözzél gyapjúból, és lenből ſzött ruhába.

* Num. 15. d. 38. 12. * Sinórokat tsinálly a' ſzéleken a' paláſtodnak négy ſzegletin, mellyel bé-födetel.

13. Ha valemelly férfiú feleséget véſzen, és az-után meg-gyülöli ötet,

14. És okokat keres, mellyekért ötet elbotsáſsa, igen gonoſz nevet költvén reá, és mondgya; Ezt feleségül vettem, és bé-menvén hozzája nem találtam ſzüznek:

15. Vegyék ötet az attya 's annya, és az ö ſzüzesége jeleit magokkal vigyék a' váras nak véneihez, kik a' kapuban vannak:

16. És mondgya az attya: Az én leányo-

mat ennek adtam feleségül: kit mivelhogy gyülöl,

C 17. Igen gonosz névbe keveri, mondván: Nem találtam szüznek a' te leányodat: és imé ezek a' leányom szüzeségének jelei. Terittsékki a' ruhát a' városnak vénei-elött:

18. És ragadgyák-meg annak a' városnak vénei a' férfiat, és verjék-meg ötet;

19. Marasszák annak-fölötte száz ezüst sikluson, mellyeket adgyon a' leány attyának: mivelhogy igen gonosz nevet költött az Israel szüzéhez: és felesége légyen, és el nem botsáthattya ötet az ö életének tellyes napjában.

20. Hogy-ha igaz, a' mit szemére vét, és szüzeség nem találtatott a' leányzóban:

21. Az attya házának ajtaján veszék-ki ötet, és kövezzék-meg a' városnak férfiai, és hallyon-meg: mert gonoságot tselekedett Israelben, hogy az attya házánál paráználkodnék; és vedd-el a' gonoszt közzüled.

* *Lev.* 20. *b.* 11. 22. * Ha valamelly férfi másnak feleségével hál; mind a' kettö meg-hallyon, tudniillik, a' házasság-törö férfi, és az aszszony-állat: és vedd-el a' gonoszt Israelböl.

23. Ha valamelly férfiú szüz leányzót jegyez magának, és azt valaki a' városban találja, és közösül véle;

D 24. Vidd-ki mind kettöt annak a' városnak kapujához, és kövezteſsenek-meg: a' leányzó, mivelhogy nem kiáltott, holott a' városban vólt; a' férfiu, hogy meg-alázta az ö felebarátyának feleségét. És vedd-el a' gonoszt közzüled.

25. Ha pedig a' mezön találja a' férfiú az el-jegyeztetett leányzót, és meg-ragadván közösül véle, ö hallyon-meg egyedül;

26. A' leányzó semmit ne szenvedgyen, sem halálra nem méltó: mert mi-képpen a' tolvaj fel-támad az attyafia-ellen, és meg-öli annak lelkét; akképpen szenvedett a' leányzó-is.

27. Egyedül vólt a' mezön; kiáltott, és senki jelen nem vólt, a' ki meg-óltalmaztavólna ötet.

28. Ha találja a' férfiú a' szüz leányzót, kinek nintsen mátkája, és meg-ragadván közösül véle, és a' dolog törvényre kél:

* *Exod.* 22. *c.* 17. 29. * A' ki véle hált, adgyon a' leányzó attyának ötven ezüst sikluſt, és légyen ö felesége: mert meg-alázta ötet: el-nem botsáthattya azt életének tellyes napjain.

30. Ne vegye ember az ö attyának feleségét, se fel ne födözze annak leplét.

XXIII. RÉSZ.

Kik fogadtassanak-bé az Isten Ekkléſiájába, kik nem; Az Idumæusok, és Egyiptombéliek bé-vétessenek. A' ki éjjeli fertöztetést szenved, miképpen tisztúlyon-meg. A' táborban való árnyék-székekről: A' szökött szolgáról, és a' tisztátalan aszszonyok jutalmáról. Az usora tiltatik. A' fogadásról: és felebaráttyának szölejéröl, és vetéséröl.

A 1. Az herélt, a' rontott, vagy ki-mettszett golyóbisú, és az el-mettszett szemérem-testü, ne mennyen az Úr gyüleközetibe.

2. A' mamzer, az-az, a' ki kurvától született, ne mennyen az Úrnak gyüleközetibe, tized izig.

* *Neh.* 13. *a.* 2. *Num.* 22. *a.* 5. 3. * Az Ammonita, és a' Moabita, tized iz-után se mennyenek az Úrhak gyüleközetibe, mind örökké:

4. Mert nem akartak ti-néktek elötökbe jöni kenyérrel, és vizzel az úton, mikor Egyiptusból ki-jöttetek: és mivel ellened fogadták a' Béor fiát Bálaámot Syriai Mesopotámiából, hogy meg-átkozna tégedet:

B 5. És nem akarta a' te Urad Istened meghalgatni Bálaámot, és az ö átkát áldásodra forditotta, mivelhogy szeretett tégedet.

6. Ne szerezz vélek békeséget, se jókat nékik ne keress életednek tellyes napjaiban mind örökké.

7. Ne útállyad az Idumæust, mert atyádfia: se az Egyiptziust, mert jövevény vóltál az ö földében.

8. A' kik tölök születtetnek, harmad izen mennyenek az Úrnak gyüleközetibe.

9. Mikor hadba mégy ellenségid-ellen, óltalmazd magadat minden gonosz dologtól.

10. Ha olly ember lészen közöttetek, ki éjjeli álomban meg-ferteztetett, mennyen-ki a' táborból,

11. És visszza ne jöjön, minek-elötte estvére vizzel meg-mosdgyék: és nap-nyúgat után jöjön visszza a' táborba.

12. Helyed légyen a' táboron-kivül, melyre ki-menny a' természetnek szükségire,

13. Ásótskát hordozván az öveden. És mikor le-ülsz, ás körös-körül, és a' ki-ásott földel född bé,

C 14. A' mitöl meg-könnyebbettél (mert a' te Urad Istened jár a' tábor-között, hogy meg-szabadittson tégedet, és kezedbe adgya a' te ellenségidet) és szent légyen a' te táborod, és semmi úndokság ne láttassék abban, hogy el ne hagyon tégedet.

15. Ne add ura kezébe a' szolgát, a' ki hozzád szalad.

16. Lakjék veled a' helyen, melly néki tetszik, és városidnak egyikében meg-nyugodgyék: meg ne szomorittsad ötet.

17. Ne légyen kurva az Israel leányiközzül, se kurvás az Israel fiai-közzül. A' kurva jutalmát, és az eb árrát

18. Bé ne mutasd a' te Uradnak Istenednek házában, akár-mi légyen, a' mit fogadtál: mert útálatosság mind a' kettö a' te Urad Istened-elött.

D 19. Költsön pénzt ne adgy uzsorára az atyádfiának, se gabonát, se akár-mi egyéb marhát:

20. Hanem az idegennek. Az atyád-fiának pedig uzsora-nélkül adgyad azt költsön,

a' mi-nélkül szükölködik: hogy meg-áldgyon tégedet a' te Urad Istened minden dolgodban a' földön, mellyet birni mégy.

21. Mikor fogadást tészsz a' te Uradnak Istenednek, ne késsél meg-adni: mert megkeresi azt a' te Urad Istened. És ha késel, bünnek tulajdonittatik néked.

22. Ha nem akarsz fogadást tenni, bünnélkül lész.

23. A' mi pedig egyszer ki-jött az ajakidon, meg-tartsad, és meg-tselekedgyed, a' mint fogadtad a' te Uradnak Istenednek, tulajdon akaratodból-is száddal-is szóllottál.

24. Bé-menvén a' te felebarátod szölöjébe, egyél szölöt, a' mennyi néked tetszik: de ki ne vigy veled.

25. Ha a' barátod gabonajába mégy, szaggass gabona-fejeket, és kezeddel torzsoldki, de sarlóval ne arasd.

XXIV. RÉSZ.

A' házasoknak meg-engedtetik a' feleségek elbotsátása. Könyörületesség a' szegény adósokhoz. A' munkásoknak a' bérek meg-adattassék. Parantsoltatik a' jövevényeknek, özvegyeknek, és árváknak az igaz törvény ki-szolgáltatása. Aratáskor a' földeken maradott gabona légyen a' szegényeké.

A 1. Ha valamelly ember feleséget vészen, *Mat. 5. c. 32. 19. a. 7. Marc. 10. a. 4.* és nála lészen, és nem talál kedvet szemei-elött valami rútságért: irjon válaslevelet, és adgya kezébe, és botsássa-el azt házától.

2. És midön ki-menvén más férjhez mégyen,

3. És az-is el-gyülöli ötet, és válás-levelet ád néki: és el-botsáttya házától, vagy pedig meg-hal: az elébbi férje

4. Nem veheti ötet viszsza feleségül: mert meg-ferteztetett, és útálatosá lött az Ur-elött: bünbe ne ejtsed földedet, mellyet a' te Urad Istened ád néked birnod.

B 5. Mikor ember minap vött feleséget, ne mennyen hadba, se valami közönséges terh reá ne vetteſsék, hanem szabadon vétek-nélkül házában légyen, hogy egy esztendeig vigadgyon feleségével.

6. Ne vedd zálogúl az alsó, és felsö malom-követ: mert életét adta néked zálogba.

7. Ha ember akad kézbe, szorgalmaztatván attya-fiát az Israel fiai-közzül, és azt eladván fel-vészi az árát, meg-ölettesék, és vedd-el a' gonoszt közzüled.

8. Odd magád szorgalmatoson, hogy a' poklosság tsapásába ne essél, hanem tselekedd-meg, valamire téged tanitnak a' Lévi nemzetségéből-való papok, a' szerént a' mint parantsoltam nékik, és tellyesitsdbé szorgalmatoson.

D * *Num. 12. c. 10.* 9. * Meg-emlékezzetek, miket tselekedett a' ti Uratok Istentek Mariának az úton, midön ki-jönétek Egyiptusból,

10. Midön viszsza-kérsz valami marhat felebarátodtól, mellyel néked tartozik, bé-ne menny a' házba, hogy zálogot vigy-el: C

11. Hanem kivül álly, és hozza-ki néked, a' mit lészen.

12. Ha pedig szegény, ne maradgyon éjjel nálad a' zálog,

13. Hanem mingyárt viszsza-add néki napenyészet-elött: hogy ruházattyában hálván, áldgyon tégedet, és igazságod légyen a' te Urad Istened-elött.

14. * El ne tagadd a' szükölködönek jutalmát, se a' te szegény atyád-fiáét, se a' jövevényét, ki veled lakik a' földön, és kapuidon-belöl vagyon: * *Lev. 19. c. 15. Tob. 4. c. 15.*

15. Hanem azon nap add-meg néki munkájának jutalmát nap-nyúgat elött, mert szegény, és azzal táplállya lelkét: ne kiáltson ellened az Úrhoz, és néked bünül tulajdonittassék.

16. * Meg ne öletteſsenek az atyák a' fiakért, se a' fiak az atyákért; hanem ki-ki az ö büneért hallyon-meg. * *4. Reg. 14 b. 6. 2. Para. 25. a. 4. Ezech. 18. d. 20.*

17. El ne fordittsad a' jövevénynek, és árvának törvényét, se el ne vedd zálogúl az özvegy ruházattyát. D

18. Meg-emlekezzél, hogy Egyiptusban szolgáltál, és onnét ki-szabaditott téged a' te Urad Istened. Az-okáért parantsolom tenéked, hogy e' dolgot tselekedgyed.

19. Mikor gabonát aratsz szántó-földeden, és el-felejtvén kévét el hagysz, meg ne térj, hogy azt fel-vegyed: hanem a' jövevénynek, és árvának, és özvegynek engedd el vinni, hogy meg áldgyon tégedet a' te Urad Istened kezeidnek minden munkájában.

20. Ha az olaj-fák gyümöltsét meg-szeded, valami meg-marad a' fákon, meg ne térj, hogy meg-szedgyed, hanem hagyd a' jövevénynek, árvának, és özvegynek.

21. Ha meg szeded szölödet, meg ne szedd az el-maradott gerezdeket, hanem a' jövevénynek, az árvának, és özvegynek szükségekre légyenek.

22. Meg-emlekezzél, hogy te-is szolgáltál Egyiptusban, és az-okáért parantsolom néked, hogy e' dolgot tselekedgyed.

XXV. RÉSZ.

A' Birák igazán ki-szolgáltassák a' törvényt. A' bünösök büntetésének módgya. A' nyomtató ökörnek a' száját bé ne kössék. Ha valaki magzat-nélkül meg-hal, az ö attyafia vegye-el a' feleségét; ha nem akarja elvenni, az aszszony húzza-le a' sarujját a' férjfinak a' vének-elött, és pökjön a' szemibe. Az ollyan aszszonynak bünteté e, ki a' férjfinak szemérem-testét meg-fogja, A' fontban, és más mértékben-való igazság. Az Amaletziták el-veszte se.

A 1. Ha vetekedés lészen valakik-között, és a' birákat meg-találllyák: a' kit igaznak

Deut. 24. 25.

látnak lenni, annak adgyák az igazság győzedelmét: a' kit istentelennek, kárhoztassák az istentelenségért.

2. Ha pedig azt, a' ki vétkezett, méltónak láttyák vereségre: vonnyák-el, és elöttök veressék-meg. A' véteknek mértéke-szerént légyen a' vereségnek módgya-is?

*2. Cor. 11. f. 24. 3. * De úgy, hogy a' negyvenedik számot meg ne haladgyák: hogy az atyád-fia ne mennyen-el rútúl meg-szaggattatva szeme. id-elöl.

*1. Cor. 9. b. 9. 1. Tim. 1. c. 18. 4. * Meg ne kösed száját a' szérőben gabonádat nyomtató ökörnek.

* Mat. 22. c. 24. Mar. 12. b. 19. Luc. 20. d. 28. 5. * Mikor az atyafiak együtt laknak, és egyik közzülök magzatok-nélkül meg-hal, a' meg-hóltnak felesége ne mennyen máshoz: hanem annak az attyafia vegye-el ötet, és támaszsza magvát az attyafiának:

B 6. És ettől-való elsö-szülött fiat amannak nevére nevezze, hogy el-ne töröltessék az ö neve Israelből.

7. Ha pedig az ö attyafia feleségét el nem akarja venni, melly ötet törvény szerént illeti, az aszszony a' város kapujához mennyen, és szóllyon a' véneknek, és mondgya: * Nem akar az én férjemnek attyafia az ö attyafiának nevet támasztani Israelben: sem engemet feleségül venni.

* Rutk. 4. b. 5. 8. És mingyárt hivassák ötet, és kérdgyék-meg. Ha azt feleli; Nem akarom ötet feleségül venni:

C 9. Járúllyon hozzája az aszszony-állat a' vének előtt, és vonnya-le annak a' sarujját a' lábáról, és pökjék szemei-közzé, és mondgya; Igy lészen dolga az embernek, a' ki nem épiti az attyafiának házát.

10. És hivattassék annak neve Israelben, a' Sarutlan házának:

11. Ha két férfiúnak egy-más-között versengése lészen, és egyik a' másik-ellen tusakodni kezd, és egyiknek felesége akarván a' maga férjét ki-szabaditani az erösbnek kezéből, és kezét ki-nyújtya, és meg-ragadgya annak szemérmét;

12. Vágd-el a' kezét, és semmi könyörületeséged rajta ne légyen.

13. Ne légyenek a' te zsákodban külömbb mértékek, nagyobb és kisebb:

14. Se ne légyen a' te házadban nagyobb és kisebb köböl.

15. Tellyes és igaz mértéked légyen: köbböd-is egy-arányú, és igaz légyen: hogy sok ideig élly a' földön, mellyet a- te Urad Istened ád te-néked.

D 16. Mert útállya a' te Urad Istened azt, a' ki ezeket tselekeszi, és gyülöl minden hamisságot.

* Exod. 17. c. 8. 17. * Meg-emlekezzél, miket tselekedett néked Amalek az úton, mikor ki-jösz vala Egyiptusból:

18. Mi módon jött elödbe: és a' te sereged-utóllyát, kik el-lankadván el-maradtak vala, meg-ölte, midön te éhséggel, és fáradsággal meg-epedve vóltál, és nem félte az Istent.

19. Midön azért a' te Urad Istened nyugadalmat ád néked, és alád-vét körös-körül minden nemzetségeket a' földön, mellyet néked igért; el-töröld annak nevét az égalól. Meg-láss, el ne felejtsed.

XXVI. RÉSZ.

A' dézmát hol, és kinek kell bé-szolgáltatni, és minémű szókkal kell azt bé-adni.

A 1. És midön bé-mégy a' földre, mellyet a' te Urad Istened birnod ád, és el-foglalod azt, és benne lakol:

2. Vedd minden gyümöltsidnek zsengéjét, és tedd kosárba, és menny a' helyre, mellyet a' te Urad Istened választ, hogy ott hivattassék segétségül az ö neve:

3. És menny a' paphoz, ki azon napokban lészen, és mondgyad néki: Vallom ma a' te Urad Istened-elött, hogy bé-jöttem a' földre, mellyért meg-eskütt az atyáinknak, hogy nékünk adná azt.

4. És el-vévén a' pap a' kosárt kezedből, tegye a' te Urad Istened óltára-eleibe:

B 5. És mondgyad a' te Urad Istened-elött: A' Syrus kergette az atyámat, ki alá-méne Egyiptusba, és ott igen kevesed magával lakék szarándokúl; és igen nagy, és erős, és véghetetlen sokaságú nemzetté nevekedék.

6. És sanyargatának minket a' Egyiptziusok, és üldözének igen nehéz terheket rakván reánk:

7. És kiáltánk az atyáink Urához Istenéhez: ki meg-halgatott minket, és meg-tekintette alázatosságunkat, és fáradságunkat, és nyomorúságunkat;

8. És ki-hozott minket Egyiptusból erös kézzel, és ki-nyújtott karral, nagy félelemmel, jegyekkel, és tsodákkal:

9. És bé-hozott e' helyre, és nékünk adta a' téjjel, és mézzel folyó földet.

10. És azért mutatom-bé most a' föld gyümöltsinek zsengéit, mellyet az Ur adott nékem. És hagyd azokat a' te Urad Istened szine-elött, és imádgyad a' te Uradat Istenedet.

11. És vigan lakjál minden jókkal, mellyeket a' te Urad Istened ád néked, és a' házadnak, te, és a' Levita, és a' jövevény, ki veled vagyon.

C 12. Mikor el-végezed minden gyümöltsid dézmáját, a' dézmáknak harmadik esztendejében, add a' Levitának, és a' jövevénynek, és árvának, és özvegynek, hogy egyenek a' kapudon-belöl, és meg-elégedgyenek:

* Supra 14. d. 28. 13. És mondgyad a' te Urad Istened szine-elött: El-hoztam a' házamból, a' mi megszenteltetett, * és adtam azt a' Levitáknak, és a' jövevénynek, és árvának, és özvegynek, a' mint parantsoltad nékem: nem hágtamál-

tal hagyásidat, sem el nem feletkezem parantsolatodról.

14. Nem öttem azokból gyászolásomban, el sem választottam azokból semmi-némü tisztátalanságban, se semmit el nem költöttem azokból temetésre. Engedtem az én Uram Istenem szavának. és meg-tselekedtem mindent a' mint parantsoltad nékem.

15. * Tekints-alá a' te szent helyedről, és a' mennyeknek magas lakó-helyéből, és áld-meg a' te népedet Israelt, és a' földet, mellyet nékünk adtál, a' mint meg-esküdtél atyáinknak, a' téjjel, és mézzel-folyó földet.

16. Ma a' te Urad Istened meg-parantsolta néked, hogy meg-tselekedd e' parantsolatokat, és itéleteket: és meg-örizd, és bétellyesittsed tellyes szivedből, és tellyes lelkedből.

17. * Az Urat választottad ma, hogy Istened légyen, és hogy az ö útain járj, és meg-örizzed tzeremóniáit, és hagyásit, és itéletit, és engedgy parantsolattyának.

18. Az Ur-is ma választott téged, hogy néki saját népe légy, a' mint szóllott néked, és meg-örizd minden parantsolatit:

19. És téged fellyebb-valóvá tégyen minden nemzeteknél, mellyeket az ö ditséretire, és nevére, és ditsöségére teremtett: hogy szent népe légy a' te Uradnak Istenednek, a' mint szóllott.

XXVII. RÉSZ.

A' Jordán vizén által-költözés után kö óltár épitteſsék, az Isten Törvénye a' köre felirattaſsék. Az Isten-félök meg-áldásának, és az Istentelenek meg-átkozásának formája.

1. PARANTSOLA pedig Moyses, és az Israelnek vénei a' népnek, mondván: Megörizzetek minden parantsolatot, mellyet ma néktek parantsolok.

2. És midön által-mentek a' Jordánon, a' földre mellyet a' te Urad Istened ád néked, nagy köveket állass-fel, és mészszel simitsd-meg azokat,

3. Hogy reájok irhasd e' törvénynek minden igéit, által-kelvén a' Jordánon: hogy bémenny a' földre, mellyet a' te Urad Istened ád néked, a' téjjel és mézzel-folyó földre, a' mint meg-eskütt az atyáidnak.

4. * Mikor azért által-mentek a' Jordánon, állassátok-fel a' köveket, mellyeket ma parantsolok néktek, a' Hébal hegyén, és simitsd meg azokat mészszel:

5. És épits ott óltárt a' te Uradnak Istenednek kövekből, mellyeket vas nem illetett,

6. És formátlan 's faragatlan kövekből: és azon éppen-égö áldozatokat mutass-bé a' te Uradnak Istenednek,

7. És áldozzál békeséges áldozatokat, és egyél ott, és vigan lakjál a' te Urad Istened-elött.

8. És ird a' kövekre e' törvénynek minden igéit nyilván, és világosan.

9. És mondának Moyses, és a' Levi nemzetsége-béli papok az egész Israelnek: Figyelmezz reá, és halgasd Israel: ma löttél a' te Urad Istened népévé:

10. Halgasd-meg-szavát, és tselekedd-meg a' hagyásokat, és igazságokat, mellyeket én parantsolok néked.

11. És parantsola Moyses azon nap a' népnek, mondván:

12. Ezek állyanak a' népnek áldására a' Garizim hegyén, által kelvén a' Jordánon: Simeon, Lévi, Júdas, Issakár, Józef, és Benjamin.

13. És ellenben ezek állyanak az átkozásra a' Hébal hegyén: Ruben, Gad, és Áser, és Zábulon, Dán, és Neftali.

14. * És szóllyanak a' Leviták, és mondgyák Israelnek minden férfiainak fel-szóval:

15. Átkozott az ember, a' ki faragott, és öntött bálványt tsinál, az Ur útállatosságát, a' mester-emberek kezeinek tsinálmányát, és azt rejtekbe tészi. És felellyen az egész nép, és mondgya: Amen.

16. Átkozott, a' ki az attyát, és annyát nem tiszteli. És mondgya az egész nép: Amen.

17. Átkozott, a' ki el-változtattya a' felebarátty határit. És mondgya az egész nép: Amen.

18. Átkozott, a' ki el-tévelyiti a' vakot az úton. És mondgya az egész nép: Amen.

19. Átkozott, a' ki a' jövevénynek, árvának, és özvegynek törvényét el fordittya. És mondgya az egész nép: Amen.

20. Átkozott, a' ki az attya feleségével hál, és a' ki az ö ágya leplét fel-födi. És mondgya az egész nép: Amen.

21. Átkozott, a' ki valamelly barommal hál. És mondgya az egész nép: Amen.

22. Átkozott, a' ki húgával, az ö attya vagy annya leányival, hál. És mondgya az egész nép: Amen.

23. Átkozott, a' ki az ö napával hál. És mondgya az egész nép: Amen.

24. Átkozott, a' ki titkon meg-öli felebarátty át. És mondgya az egész nép: Amen.

25. Átkozott, a' ki ajándékot vészen, hogy az ártatlan vérnek lelkét meg-öllye. És mondgya az egész nép: Amen.

26. Átkozott, a' ki e' törvénynek beszédiben meg nem marad, és tselekedettel azokat bé nem tellyesiti. És mondgya az egész nép: Amen.

XXVIII. RÉSZ.

Az Isten törvénye meg-tartóinak sok féle áldási: 's azoknak által-hágóinak átkai.

1. HA pedig a' te Urad Istened szavát halgatod, hogy meg tselekedd és meg-örizzed minden parantsolatit, mellyeket én ma paran-

tsolok néked, fellyebb-valóvá tészen téged a' te Urad Istened minden nemzetségeknél, mellyek a' földön laknak.

2. És reád jönek mind ez áldások, és megkörnyékeznek téged: de úgy, ha az ö parantsolatit halgatod.

3. Áldott lészsz a' várasban, és áldott a' mezöben.

4. Áldott a' méhed gyümöltse, és a' földed gyümöltse, és a' barmaid gyümöltse, a' tsordáid seregi, és a' juhaid aklai.

5. Áldottak a' tsüreid, és áldottak a' maradékid.

6. Áldott lészsz te bé-menvén, és ki-jövén.

7. Az Úr a' te ellenségidet, kik ellened támadnak, le-veri szined-elött: egy úton jönek ellened, és héten futnak-el szinedelöl.

8. Ki-botsáttya az Úr áldását pintzéidre, és kezeidnek minden munkáira: és meg-áld téged a' földön, mellyet vészsz.

9. Az Úr téged magának szent népévé emel, a' mint néked meg-esküttt: ha megörized a' te Urad Istened parantsolatit, és az ö útaiban jársz.

B 10. És meg láttyák a' földnek minden népei, hogy az Úr neve segétségül hivattatott te-reád, es félnek töled.

11. Bévelködtetni fog téged az Úr minden jókkal, méhed gyümöltsével, és barmaid gyümöltsével, földed gyümöltsével, melyröl meg-esküttt az Ur az atyáidnak, hogy néked adná.

12. Fel nyittya az Úr leg-jobb kintsét, az eget, hogy esöt adgyon földednek ö idejekor: és meg-áldgya kezeidnek minden munkáit. És költsön adsz sok nemzetségeknek, és te senkitöl nem vészsz költsönt.

13. Fövé tészen téged az Úr, és nem farká: es mindenkor felyül lészsz, és nem alól: de úgy, ha a' te Urad Istened parantsolatit halgatod, mellyeket én ma parantsolok néked, és meg-örized, és meg-tselekedszed,

* *Lev.* 26. *b.* 14. *Thr.* 2. *f.* 17. *Mal.* 2. *a.* 2. *Bar.* 1. *l.* 20. 14. És nem hajlasz azoktól se jobra, se balra, se nem követed az idegen isténeket, nem-is tiszteled azokat.

15. Hogy-ha nem akarod halgatni a' te Urad Istened szavát, hogy meg-örizzed, és meg-tselekedgyed minden parantsolatit, és tzeremóniáit, mellyeket ma parantsolok néked; reád jönek mind ez átkok, és meg-környékeznek téged.

16. Átkozott lészsz a' várasban, átkozott a' mezöben.

17. Átkozott a' tsüröd, és átkozottak a' maradékid.

18. Átkozott a' méhed gyümöltse, és földed gyümöltse, ökreid tsordái, és juhaid nyájai.

19. Átkozott lészsz bé menvén, és átkozott ki-jövén.

20. Éhséget botsát reád az Úr, és koplalást, és szidalmat minden tselekedetidre, mellyeket te tselekedszel: mig el-rontson téged, és el-veszesen hamarsággal, a' te gonosságos találmányidért, mellyekben el-hagytál engem.

C 21. Reád adgya az Úr a' dög-halált, mig meg-emészszen téged a' földröl, mellyet birni mégy.

22. Verjen-meg az Úr téged inséggel, forrósággal, és hideggel, gyuladozással, és évséggel, és meg-döglött éggel, és ragyával, és öldözzön, mig el-veszsz.

23. Légyen az ég, melly fölötted vagyon, rézzé: és a' föld, mellyet nyomsz, vassá.

24. Tegye az Úr a' földed esöjét porrá, és az égböl hamu essék reád, mig meg rontassál.

25. Az Úr el-hullasson téged ellenségidelött. Egy úton menny ki ellenek, és héten fuss-el, és széllyel hányattassál a' földnek minden országira.

26. És légyen a' hólt tested eledelül minden égi madaraknak, és a' föld vadainak, és ne légyen, a' ki el-üzze.

27. Verjen-meg téged az Úr az Egyiptus fekélyével, és a' tested részét, mellyen a' ganéj ki-vettetik; sennyedékkel-is, és viszketeggel: úgy hogy meg-ne gyógyittathassál.

28. Verjen-meg téged az Úr balgatagsággal, és vaksággal, 's elmédnek dühösségével:

29. És tapogass délben, mint a' vak szokott tapogatni a' setétben, és ne igazgassad útaidat. És minden idöben patvart szenvedgy, és eröszakkal el-nyomattassál, és ne légyen, a' ki meg-szabadittson téged.

30. Feleséget végy, 's más hállyon véle. Házat épits, és ne lakjál abban. Szölöt plántálly, és azt meg ne szedgyed.

D 31. Ökröd elötted öletteséék-meg, és ne egyél abból. Szamárod szined-elött ragadtassék-el, és viszsza ne adassék néked. Juhaid adassanak ellenségidnek, és ne légyen, a' ki meg-segéllyen téged.

32. A' fiaid, és leányid más népnek adassanak szemeid-láttára, és el-fogyatkozzanak azok látásában egész nap, és ne légyen erö kezedben.

33. Földed gyümöltsét, és minden munkáidat egye meg a' nép, mellyet nem ismérsz, és légy mindenkor patvart-szenvedö, és el-nyomatott minden napokban,

34. És álmélkodván azoknak rémülésétöl, mellyeket szemeid fognak látni.

35. Verjen-meg téged az Úr a' gonosz fekéllyel térdeidben, és lábaid-ikráiban: és meg ne gyógyúlhass a' lábad talpától-fogva mind a' tetödig.

36. El-viszen téged az Ur, és a' királyodat, kit magadnak választasz, a' nemzetségközzé, mellyet sem te nem ismérsz, sem az atyáid: és ott idegen isteneknek szolgálsz, a' fának, és könek.

37. És veszett lészsz, példa-beszéddé, és tsúfsággá minden népeknél, a' kik-közibe viszen tégedet az Úr.

38. * Sok magot vetsz a' földbe, és kevesét gyüjtesz-bé: mert a' sáskák meg-észnek mindeneket.

39: Szölöt plántálsz, és kapálsz: és bort nem iszol, és semmit abból bé nem szedsz: mert el-pusztittatik a' férgektöl.

40. Olaj-faid lésznek minden határidban, és olajjal meg nem kenettetel. Mert el-folynak, és el-vésznek.

41. Fiakat nemzesz, és leányokat, és nem gyönyörködöl azokban: mert fogságba vitethek.

42. Minden faidat, és földed gabonáit megemészti a' ragya.

43. A' jövevény, ki veled lakik a' földön, reád hág, és fellyebb-való lészen: te pedig alá szállasz, és alább való lészsz.

44. Ö ád néked költsön, és nem te adsz költsön néki. Ö fövé lészen, és te farká lészsz

45. És reád jönek mind ezek az átkok, és kergetvén meg-fognak tégedet, mig elvesszsz: mert nem halgattad a' te Urad Istened szavát, sem meg nem tartottad az ö parantsolatit, és tzeremóniáit, mellyeket néked parantsolt.

46. És jegyek, és tsodák lésznek rajtad, és a' te magodon örökké:

47. Azért hogy nem szolgáltál a' te Uradnak Istenednek örömmel, és szivnek vigasságával, minden dolgoknak bévségeért:

48. A' te ellenségednek, kit reád botsát az Ur, szolgálni fogsz éhségben, és szomjúságban, és mezitelenségben, és minden fogyatkozásban: és vas igát tészen nyakadba, mig meg-rontson tégedet.

49. Nemzetséget hoz az Úr reád messzünnen, és a' földnek utólsó határiról, a' sebessen-röpülö sasnak hasonlatosságára; kinek nyelvét nem értheted:

50. Szemtelenséges nemzetséget, a' ki a' vént nem tiszteli, se nem könyörül a' kisdeden,

51. És meg-emészti a' barmaid hasznát, és a' te földed gyümöltsit: mig el-veszsz, és nem hágy néked búzát, bort, és olajt, ökrök tsordáit, és juhok nyájait: mig elveszeszen tégedet,

52. És meg-rontson minden váraidban, és el-töretteszenek a' te erös, és magas kö falaid, mellyekben bizodalmad vólt, minden földedben. * Környül-vételel kapuidon belöl minden földedben: mellyet a' te Urad Istened ád néked:

53. És meg-észed méhed gyümöltsét, és a' fiaid, 's leányid húsát, kiket a' te Urad Istened adand néked, az inségben, és pusztúlásban, mellyel meg-szorit téged a' te ellenséged.

54. Te-közötted a' kedve-tölt, és gyönyörüségbe-merült ember irégykedik az attyafiára, és feleségére, ki az ö ölében fekszik,

55. Hogy ne adgyon nékik a' fiainak húsokban, mellyeket meg észik: azért hogy semmie egyebe nints a' megszállásban és a' fogyatkozásban, mellyel el-pusztitnak téged az ellenségid minden kapuidon-belöl.

56: A' gyenge, és kedve tölt aszszony, ki a' földön sem járhat vala, a' lába nyomán sem álhat vala a' puhaság, és nagy gyengeség-miatt, irégykedik a' férjére, ki az ö ölében fekszik, a' fiainak, és leányinak húsokért,

57. És a' buroknak otsmányságáért, melly az ö ágyéki-közzül jö-ki, és a' magzatiért, kik azon órában születtek. Mert meg-észik azokat titkon minden állatoknak el-fogyása-miatt a' meg-szállásban, és puszta ságban, mellyel el-nyomorit téged a' te ellenséged kapuidon-belöl.

58. Ha meg nem örized, és meg-nem tselekeszed e' törvénynek minden igéit, mellyek e' könyvben irva vannak, és nem féled az ö ditsöséges, és rettenetes nevét, az-az, a' te Uradat Istenedet:

59. Meg-öregbiti az Úr tsapásidat, és a' magod tsapásit, a' nagy, és meg-maradó ostorokat, igen gonosz, és szüntelen-való betegségeket.

60. És te-reád fordittya Egyiptusnak minden nyomorúságit, mellyektöl féltél, és hozzád ragadnak:

61. Annak-fölötte minden betegségeket, és tsapásokat, mellyek nintsenek meg-irva e' törvénynek könyvében, reád hoz az Úr, mig meg-ront téged:

62, És kevesen maradtok-meg, kik az-elött a' sokaság-miatt mint az égi tsillagok valátok, mivel nem halgattad a' te Urad Istened szavát.

63. És a' mint az-elött az Úr örvendezett rajtatok, jól tévén veletek, és meg-sokasitván titeket: úgy örvendez el-törölvén titeket, és ki-gyomlálván, hogy el-veszszetek a' földröl, mellyet birni mégy.

64. El-hint téged az Ur minden népek-közzé, a' földnek egyik végétöl a' másik végéig, és ott idegen Isteneknek fogsz szolgálni, kiket sem te nem tudsz, sem az atyáid, a' fáknak és köveknek.

65. Azok a' nemzetségek-között sem nyugszol-meg, nem-is lészen nyugodalma a' lábad nyomának. Mert ott rettegö szivet ád néked az Ur, és el-fogyó szemeket, és szomorúságtól meg-eméztetett lelket.

66. És a' te életed úgy-mint függö lészen elötted. Éjjel, és nappal félsz, és nem hiszsz életednek.

67. Reggel mondod: Ki adgya nékem az estvét? és estve: Ki adgya nékem a' reggelt? a' te szived félelmeért, mellyel meg-rettensz, és azokért, mellyeket szemeiddel látsz.

68. Viszsza-viszen téged az Ur hajókon Egyiptusba, az úton, melyröl mondotta néked, hogy azt többé nem látnád. Ott az ellenségidnek el-adatol szolgául, és szolgálóul, és nem lészen, ki meg-vegyen.

* Mich. 6.d.15. Agg.1. b.6.

E

F

* Bar. 2.a.2. Thren. 4.b.10.

G

XXIX. RÉSZ.

Az Iſraelitáknak ſzövetsége, és esküvéſe az Iſtennel az ö jó-téteményi-ſzerént: a' ſzövetséget, és esküvéſt meg-ſzegöknek fenyegetéſi.

A 1. Ezek a' ſzövetség igéi, mellyet parantsolt az Úr Moyſesnek, hogy ſzerzene az Iſrael fiaival Móab-földében: ama' ſzövetségkivül, mellyet a' Hóreben tött vélek.

2. És ſzóllitá Moyſes az egéſz Iſraelt, és monda nékik: * Ti láttátok mind, a' miket tselekedett az Úr elöttetek Egyiptus-földében Faraóval, és minden ſzolgaival, és minden földével; * Exod. 19.a.4.

3. A' nagy kisérteteket, mellyeket ſzemeid láttak, azokat a' jegyeket, és a' nagy tsodákat,

4. És nem adott néktek az Úr értelmes ſzivet, és látó ſzemeket, és füleket, mellyek halhatnak, e' jelen- való napig.

5. * Negyven eſztendeig vezetett titeket a' puſzta-által: meg nem koptak ruháitok, ſem lábaitok ſarUi a' régiség-miatt el nem ſzakadtak. * Supr. 8.a.2.

6. Kenyeret nem öttetek, bort, és réſzegithetöt nem ittatok: hogy tudnátok, hogy én vagyok a' ti Uratok Iſtentek.

7. És el-jutottatok e' helyre: * és ki-jöve a' Héſeboni Séhon király, és a' Básáni Og király, elönkbe ſietvén a' viadalra. És meg-verök öket, * Sup. 3.a.5.

B 8. És el-vévök földeket', és örökségül adók Rúbennek, és Gadnak, és a' Manaſses fél nemzetségének.

9. Örizzétek-meg azért e' ſzövetségnek igéit, és tellyesittsétek-bé azokat: hogy értsétek mind, a' miket tselekeſztek.

10. Ti ma minnyájan a' ti Uratok Iſtentek-elött állotok, a' ti fejedelmitek, és nemzetségtek, és véneitek, és tanitóitok, az egéſz Iſrael népe.

11. A' ti magzatitok, és feleségtek, és a' jövevény, ki veled lakik a' táborban, a' favágókon, és azokon-kivül, kik vizet hordanak:

12. Hogy a' te Uradnak Iſtenednek ſzövetségébe menny, és az esküvésbe, mellyet ma a' te Urad Iſtened ſzerez veled;

13. Hogy magának népévé emellyen téged, és ö légyen a' te Iſtened, a' mint ſzóllott te-néked, és a' mint meg-esküdt az atyáidnak, Ábrahámnak, Iſaáknak, és Jákobnak.

14. És nem tsak veletek ſzerzem én e' ſzövetséget, és meg-erösitem ez esküéſeket;

15. Hanem minden jelen, és távúl-lévökkel.

C 16. Mert ti tudgyátok, mi módon laktunk Egyiptus-földében, és mi módon jöttünk-által a' nemzetségek-között, mellyeken által-jövén,

17. Láttátok az útálatoſságokat, és undokságokat, az-az, azok bálványit, a' fat, és követ, az ezüſtöt, és aranyat, mellyeket tiſztelnek vala.

18. Valahogy olly férfiu, vagy aſzſzony, tseléd, vagy nemzetség köztetek ne légyen, kinek ſzive el-fordúlt ma a' mi Urunktól Iſtenünktöl: hogy el-mennyen, és ſzolgállyon azoknak a' nemzetségek iſteneinek; és köztetek epe, 's keſerüség-termö gyökér légyen.

19. És midön ez esküvéſnek igéit hallya, magát áldgya az ö ſzivében, mondván: Békeségem léſzen, és az én ſzivemnek gonoſságában járok: és meg-eméſzſze a' réſzeg a' ſzomjúhozót,

20. És az Úr meg ne engedgyen néki: hanem akkor leg-inkább füſtölögjön haragja, és boſzſzú álláſa az olly ember-ellen, és reá-ſzállyanak minden átkok, mellyek e' könyvben irva vannak:

21. És el-töröllye az Úr annak nevét az ég-alól, és veſzedelmére meg eméſzſze ötet Iſraelnek minden nemzetségiböl, az átkokſzerént, mellyek e' törvénynek, és ſzövetségnek könyvében foglaltatnak. D

22. És mondgya a' következö nemzetség, és a' fiak, kik ez-után ſzületnek, és a' ſzarándokok, kik meſzſzünnen jönek, látván annak a' földnek tsapáſit, és betegségit, mellyekkel azt meg-nyomoritotta az Úr,

23. Kénkövel, és sónak hévségével megégetvén, úgy hogy többé bé ne vetteſsék, ſe valami zöldellöt ne teremjen, * a' Sodoma, és Gomorra, Adama és Séboim fel-fordításának példájára, mellyeket fel-fordita az Úr az ö haragjában, és búsúlásában. * Gen. 19.d.24.

24. És mondanak minden nemzetségek: * Miért tselekedett igy az Úr e' földdel? mitsoda véghetetlen haragja ez az ö búsúlásának? * 3. Reg. 9.b.8. Jer. 22. b.5.

25. És felelnek: Mert el-hatták az Úr ſzövetségét, mellyet az ö attyokkal ſzerzett, mikor öket Egyiptus-földéből ki-hozta:

26. És idegen iſteneknek ſzolgáltanak, és imádták azokat, kiket nem tudtanak, és a' kiknek nem adattak vala:

27. Azért haragutt-meg az Úr búsúláſa e' föld-ellen, hogy reá-hozná mind az átkokat, mellyek e' könyvben irva vannak:

28. És ki-vetette öket az ö földökröl az ö haragjában, és búsúlásában, és fölötte nagy boſzſzonkodásában, és idegen földre vetette, mint ma meg-bizonyodik.

29. A' titkok a' mi Urunknak Iſtenünknek: a' mik nyilván vannak, nékünk, és a' mi fiainknak örökké, hogy meg-tselekedgyük e' törvénynek minden igéit.

XXX. RÉSZ.

Az igaz penitentziára inti a' bünösöket; mert a' penitentzia-tartás meg-engeſzteli az Iſtent. Szabad akaratot ád az Iſten a' jónak, vagy gonoſznak, életnek, vagy ha-

lálnak válaſztására: int a' jónak, és életnek válaſztására; az ellenkezöktöl rettent.

A 1. Midön azért reád jönek mind e' beſzédek, az áldás, vagy az átok, mellyet elödbe adtam: és a' te ſzived bánattyával fel indittatván minden népek-között, mellyek-közibe el-hint téged a' te Urad Iſtened,

2. És meg-térſz hozzája, és engedſz parantsolatinak, a' mint én ma parantsolom néked, a' fiaiddal, tellyes ſzivedböl, és tellyes lelkedböl:

3. Viſzſza-hozza a' te Urad Iſtened a' te fogságodat, és könyörül rajtad, és iſmég egybe-gyüjt téged minden népek-közzül, kik-közzé az-elött el-ſzéleſztett.

B 4. Ha az ég ſzélire ſzélleſztetnél-is, viſzſza-vonſzon tégedet onnét a' te Urad Iſtened,

* 2.Ma. 1.f.29. 5. * És fel-véſzen, és bé-viſzen a' földre, mellyet az atyáid birtak; és birod azt: és meg-áldván téged, nagyobb ſzámúvá téſzen tégedet, hogy-ſem az atyáid vóltak.

6. Környül-metéli a' te Urad Iſtened a' ſzivedet, és a' magod ſzivét: hogy a' te Uradat Iſtenedet ſzereſſed tellyes ſzivedböl, és tellyes lelkedböl, hogy élheſs.

7. Mind ezeket az átkokat pedig az ellenségidre fordittya, és azokra, kik téged gyülölnek, és üldöznek.

8. Te pedig meg-térſz, és a' te Urad Iſtened ſzavát halgatod; és meg-tselekeſzed mind a' parantsolatokat, mellyeket én ma parantsolok néked:

9. És bévelködtet téged a' te Urad Iſtened kezeidnek minden munkáiban, méhednek magzattyában, és barmaidnak haſznában, földednek bév terméſében, és minden dolgoknak bévségében. Mert meg-tér az Úr, hogy örüllyön rajtad minden jókban, a' mint örült a' te atyáidban:

C 10. De úgy, ha a' te Urad Iſtened ſzavát halgatod, és meg-örized parantsolatit, és tzeremóniáit, mellyek e' törvényben vannak irva: és meg-térſz a' te Uradhoz Iſtenedhez tellyes ſzivedböl, és tellyes lelkedböl.

11. E' parantsolat, mellyet én ma parantsolok néked, nints fölötted, ſem távúl nem vettetett,

12. Sem menyben nem helyheztetett, hogy mondhatnád: * Ki hághat-fel közzülünk az égbe, hogy azt hozzánk alá-hozza, és hallyuk, és tselekedettel bé-tellyesittsük?

* Rom. 10.b.5. 13. Sem a' tengeren-túl nem tétetett: hogy okot veſs belé, és mondgyad: Ki kel het által a' tengeren közzülünk, és azt hozzánk hozza; hogy halhaſsuk, és meg-tselekedheſsük, a' mi parantsoltatott?

14. Hanem igen közel vagyon hozzád a' beſzéd, a' ſzádban, és ſzivedben, hogy azt meg-tselekedgyed.

15. Gondold-meg, hogy ma elödbe tettem az életet, 's a' jót, és viſzontag a' halált, 's a' gonoſzt:

D 16. Hogy ſzereſſed a' te Uradat Iſtenedet, és az ö útain járj, és meg-örizzed az ö parantsolatit, és tzeremoniáit, és itéletit: és élly, és meg-ſokasittson téged, és meg-áldgyon téged a' földön, mellyet birni mégy.

17. Ha pedig ſzived el-fordúl, és nem akarod hallani, és tévelygéſsel meg-tsalattatván idegen iſteneket imádſz, és azoknak ſzolgálſz:

18. Ma jövendölöm meg te-néked, hogy el-véſzſz, és kevés ideig lakol a' földön, mellyet, a' Jordánon által-kelvén, birni mégy.

19. Bizonyságúl hivom ma az eget, és a' földet, hogy elötökbe adtam az életet, és a' halált, az áldáſt, és az átkot. Válaſzd az-okáért az életet, hogy te-is élly, a' magod-is:

20. És ſzereſſed a' te Uradat Iſtenedet, és engedgy az ö ſzavának, és hozzája ragaſzkodgyál (mert ö a' te életed, és a' te napidnak hoſzſzúsága) hogy a' földön lakjál, mellyért meg-esküdt az Úr az atyáidnak, Abrahámnak, Iſaáknak, és Jákobnak, hogy azt nékik adná.

XXXI. RÉSZ.

Moyſes Jóſuét maga helyébe állattya: ezt az ötödik Könyvet irja, és a' nép-elött el-olvaſtattya, és a' frigy ſzekrénye falán hogy tartsák, meg-parantsollya.

A 1. El-méne az-okáért Moyſes, és meg-beſzélié mind ez igéket az egéſz Iſraelnek,

2. És monda nékik: Száz húſz eſztendös vagyok ma, nem járhatok többé ki, 's bé, kivált-képpen mint-hogy az Úr-is meg-mondotta én-nékem: * Nem mégy e' Jordánon által.

* Sup.3. d.21. Num. 27.c.13. 3. Az-okáért a' te Urad Iſtened mégyen által elötted; ö törli-el mind ezeket a' nemzetségeket a' te ſzined-elött, és birod azokat: és e' Jóſue mégyen-által elötted, a' mint ſzóllott az Úr.

* Num. 1.24. 4. És tselekeſzik az Úr azokkal, * a' mint tselekedett Séhonnal, és Oggal az Amorræuſok királyival, és az ö földökkel, és el-törli öket.

5. Midön azért ezeket-is kezetekbe adgya, haſonló-képpen tselekedgyetek vélek, a' mint meg-parantsoltam ti-néktek.

* Sup. 7.a.2. B 6. * Emberkedgyetek, és erösödgyetek-meg: ne féllyetek, ſe ne rettegjetek elöttök, mert a' te Urad Iſtened ö a' te vezéred, és nem hágy, ſem el nem hágy téged.

* Joſ. 1. b.6 3.Reg. 2.a.2. 7. És ſzóllitá Moyſes Jóſuét, és monda néki az egéſz Iſrael elött: * Erösödgyél, és vaſtag légy: mert te viſzed-bé e' népet a' földre, melyröl meg-esküdt az Úr, hogy az ö attyoknak adná, és azt te oſztod-el ſorſal.

8. És az Úr, a' ki ti vezéretek, ö léſzen veled: nem hágy, ſem el nem hágy tégedet: ne félly, ſe ne rettegj.

9. Meg-irá az-okáért Moyſes e' törvényt, és adá azt a' papoknak a' Lévi fiainak, kik

az Úr szövetségének szekrényét hordozzák vala, és az Israel minden véneinek.

C 10. És parantsola nékik, mondván: Hét esztendö-után, a' szabadságnak esztendein, a' sátoroknak innepén,

11. Egybe-gyülvén minnyájan Israelböl, hogy meg-jelennyenek a' te Uradnak Istenednek szine-elött a' helyen, mellyet az Úr választ, el-olvasad e' törvénynek igéit az egész Israel-elött, az ö hallásokra,

12. És az egész népnek egybe-gyülésében, mind férfiaknak 's mind aszszonyoknak: kisdedeknek, és jövevényeknek, kik a' te kapuidon belöl vannak: hogy halván tanúllyanak, és féllyék a' ti Uratokat Istenteket, és meg-örizzék, és bé-tellyesittsék e' törvénynek minden beszédit.

13. Azoknak fiai-is, kik most nem tudgyák, hogy halhassák, és féllyék az ö Urokat Isténeket minden napokon, mellyeken a' földön laknak, mellyet ti, által-kelvén a' Jordánon, birni mentek.

14. És monda az Úr Moysesnek: Imé közel vannak a' te halálod napjai, szóllittsad D Jósuét, és állyatok a' bizonyságnak hajlékában, hogy parantsollyak néki. El menének az-okáért Moyses, és Jósue, és meg-állának a' bizonyságnak hajlékában:

15. És meg-jelenék az Úr ott a' felyhönek oszlopában, melly a' hajlék ajtajában állott.

16. És monda az Úr Moysesnek: Imé te el-aluszol az atyáiddal, és ez a' nép fel-kelvén paráználkodik idegen istenekkel a' földön, mellyre lakni mégyen: ott el-hágy engemet, és meg-szegi a' szövetséget, mellyet véle tettem.

17. És fel-gerjed az én haragom ellene azon a' napon: és el-hagyom ötet, és el-rejtem ortzámat elöle, és meg-emésztetik: minden nyavalyák, és gyötrelmek találllyák ötet, úgy hogy azt mondgya azon a' napon: Bizonyára mivel velem nints az Isten, találtak engem e' nyavalyák.

18. Én pedig el-rejtem, és bé-födöm az E én ortzámat a' napon, minden gonoságokért, mellyeket tselekedett, mert idegen isteneket követett.

19. Most az-okáért irjátok-meg magatoknak ez éneket, és tanittsátok-meg arra az Israel fiait: hogy elméjekben tartsák, és szájokkal énekellyék, és légyen én-nékem ez ének bizonyságúl az Israel fiai-között.

20. Mert bé-viszem ötet a' téjjel, és mézzel-folyó földre, melyröl meg-esküdtem az attyoknak. És mikor észnek, és meg-elégesznek, és meg-hiznak, idegen istenekhez fordúlnak, és azoknak szolgálnak: és rágalmaznak engem, és fel-bontyák az én szövetségemet.

21. Minek-utánna sok nyavalyák, és insségek találllyák ötet, meg-felel néki ez ének F bizonyságúl, mellyet semmi feledékenység el nem töröl az ö magvának szájából. Mert tudom gondolatit, miket tselekedendö ma, minek-elötte bé-vigyem ötet a' földre, mellyet igértem néki.

22. Meg-irá az-okáért Moyses az éneket, és meg-tanitá az Israel fiait.

23. És parantsola az Úr a' Nun fiának Jósuének, és monda: Erösödgyél, és vastag légy: mert te viszed-bé az Israel fiait a' földre, mellyet igértem, és én veled lészek.

24. Minek-utánna az-okáért bé-irá Moyses e' törvénynek igéit a' könyvbe, és el-végezé:

25. Parantsola a' Levitáknak, kik hordozzák vala az Úr szövetségének szekrényét, mondván:

26. Vegyétek e' könyvet, és tegyétek a' G ti Uratok Istentek szövetsége szekrényének oldalára: hogy ott bizonyságúl légyen ellened.

27. Mert én tudom a' te versengésedet, és a' te igen kemény nyakadat. Még én élvén, és veletek járván-is, mindenkor versengettetek az Úr ellen: mennyivel inkább, mikor meg-halok?

28. Gyüjtsétek hozzám mind a' véneket a' ti nemzetségtek-szerént, és a' tanitókat, és meg-mondom az ö hallásokra e' beszédeket, és bizonyságúl hivom ellenek az eget, és földet.

29. Mert tudom, hogy az én halálom után hamisan tselekesztek, és hamar el-hajoltok az útról, mellyet néktek parantsoltam: és reátok jönek a' nyavalyák az utólsó idöben, mikor gonoszt tselekesztek az Úr elött, hogy boszszontsátok ötet kezeitek tselekedeti-által.

30. Szólla az-okáért Moyses Israelnek egész gyülekezete hallattára ez éneknek igéit, és végig vivé.

XXXII. RÉSZ.

Moyses éneke, a' kiben elé-számlállya az Istennek sok jó-tétemenyit; és a' népnek háladatlanságát, kit Isten gyakorta büntetett, elé-hozza. Moysesnek meg parantsoltatik, hogy Abaris hegyére fel-mennyen, 's arról nézze az igéret földét.

1. HALLYÁTOK egek, a' miket szóllok, A hallya a' föld az én szám igéit.

2. Sürüdgyék mint az esö az én tudományom, follyon mint a' harmat az én szóllásom, mint a' zápor-esö a' füvön, és mint a' tsöppök a' pázsiton. B

3. Mert az Úr nevét segétségül hivom: adgyatok ditsöséget a' mi Istenünknek.

4. Az Isten tselekedeti tekélletesek, és minden ö útai itéletek: az Isten hiv, és minden hamisság-nélkül, igaz, és tekélletes.

5. Vétkeztek ellene, és nem ö fiai az úndokságokban: gonosz, és el-fordúlt nemzetség.

6. Ezekkel fizetsz e' az Úrnak bolond, és

esztelen nép? nem-de-nem ö-é az atyád, ki birt téged, és alkotott, és teremtett téged?

* Job.8. b.8.

7. * Emlekezzél a' régi napokról, gondolly-meg minden nemzetségeket: kérdmeg az atyádat, és meg-hirdeti néked: az eleidet, és meg-mondgyák néked.

8. Mikor el osztá a' Felséges a' nemzetségeket: mikor el választa az Ádám fiait, elrendelé a' népek határit az Izrael fiai számaszerént.

9. Az Ur része pedig, az ö népe: Jákob az ö örökségének kötele.

10. Találá ötet a' puszta földön, az iszonyodás, és kietlen pusztaság helyén: környül hordozá ötet, és tanitá: és mint a' szemefényét örizé.

11. Mint a' sas röpülésre izgatván a' fiait, és fölöttök röpösvén, ki-terjeszte szárnyait, és fel-vette ötet, és vállain hordozta.

12. Az Úr egyedül vólt vezére: és nem vala véle idegen Isten.

13. Magas földre helyheztette ötet: hogy enné a' földek gyümöltsit, hogy mézet szopna a' kö-sziklából, és olajt a' keménységes köböl.

C

14. A' tsordákból vajat, és juhokból tejet, a' bárányoknak, és a' Básán fiai kosinak kövérségével: és bakokat a' búza bélivel, és inná a' szőlönek leg-tisztább vérét.

15. Meg-hizék a' szerelmes, és hátra rúga: meg-hizván, megkövéredvén, el-telvén, el-hagyá az ö alkotó Istenét, és el-távozék az ö üdvözitö Istenétöl.

16. Idegen istenekkel boszszonták ötet, és útálatosságokkal haragra inditák.

17. Az ördögöknek áldoztak, és nem az Istennek, az isteneknek, kiket nem ismértek: újak, és nem régiek támadtak, kiket nem tiszteltek az attyok.

18. Az Istent, ki téged szült, el-hattad, és el-feletkeztél a' te teremtö Uradról.

19. Látta az Úr, és haragra indittatott: mert boszszonták ötet a' fiai, és leányi.

20. És monda: El-rejtem orczámat elölök, és az ö utólsó dolgokat szemlélem: mert el-fordúlt nemzetség, és hitetlen fiak.

* Rom. 10.d.19. Jer.15. c.14.

21. Ök engem azzal boszszontottak, a' ki nem vala Isten, és haragra inditottak az ö hiuságokban: * én-is azzal boszszontom öket, a' ki nem népem, és a' bolond nemzetség által ingerlem öket.

D

22. Tüz gyúladott haragomba, és égni fog mind a' pokol végeig: és meg-emészti a' földet az ö termésével, és a' hegyek fondamentomit meg-égeti.

23. Nyavalyákot gyüjtök reájok, és nyilaimat rajtok fogyatom.

24. Éhséggel emésztetnek-meg, és a' madarak észik-meg öket keserüséges harapásal: a' vadak fogait botsátom reájok, a' földöntsúszók, és kigyók dühösségével.

25. Kivül a' fegyver pusztittya öket, és belöl a' rettegés, az ifiat együtt, és a' szüzet, a' tsötsömöt a' vén emberrel.

26. Mondék: Hol vannak? Még-szünetem az embereknél az ö emlekezeteket.

27. De az ellenségek haragjáért el-hallasztám: hogy talám ne kevélykednének az ö ellenségi, és mondanák: A' mi hatalmas kezünk, és nem az Úr tselekedte mind ezeket.

28. Tanáts, és okosság-nélkül-való nemzetség.

29. * Vajha eszesek vólnának, és értenének, és az utólsókról gondolkodnának!

* Jer.9. c.12.

30. Mi képpen kergessen egy ezeret, és kettö meg-futamtaszon tiz-ezeret? nem-de azért-é, hogy az ö Istenek el-adta öket, és az Úr bé-rekesztette öket?

E

31. Mert nem ollyan a' mi Istenünk, mint azok isteni: és a' mi ellenségink itélök.

32. A' Sodomaiak szőlöjéből-való az ö szőlöjök, és Gomorra hóstátiból: az ö szőlöjök epének szőlöje, és keserüséges szőlögerezdek.

33. Sárkányok epéje az ö borok: és az aspisok gyógyithatatlan mérge.

34. Nem-de el-tétetve vannak-é ezek nálam, és bé-petsételve kintseim-között?

35. * Enyim a' boszszu-állás, én megfizetek ideje-korán, hogy el-tsuszamjék a' lábok: közel vagyon a' veszedelem napja, és az idök sietnek jelen lenni.

* Eccl. 28.a.1. Rom.12. d.19. Heb.10. f.30.

36. Meg-itéli az Ur az ö népét, és könyörül a' szolgain: meg-láttya, hogy megerötlenül a' kéz, és a' rekeszben lévök-is elfogytak, és a' maradékok meg-emésztettek.

* Jer.2. f.28.

37. * És mond: Hol vannak az ö istenek, kikben bizodalmok vólt?

F

38. A' kiknek áldozattyok kövérit észik vala, és az itali áldozatok borát iszszák vala: kellyenek-fel, és segéllyenek titeket, és szükségtekben óltalmazzanak.

39. * Lássátok, hogy én egyedül vagyok, és nints én-kivülem más Isten: én ölök, és elevenitek: sebesitek, és én gyógyitok, * és nints, a' ki kezemböl ki-szabadithasson.

*1.Reg. 2.a.6. Tob.13. a.2. Sap.26. b.13. * Job. 10.b.7.

40. Fel-emelem az égre kezemet, és mondom: Élek én örökké.

41. Ha meg-élesitem kardomat mint a' villámást, és a' kezem az itéletet ragadgya: boszszúmat állom ellenségimen, és azoknak, kik engem gyülölnek, meg-fizetek.

42. Meg-részegitem nyilaimat vérrel, és a' kardom húst emészt, a' meg-ölettettek véréböl, és a' mezitelen fejü ellenségek fogságából.

43. * Ditsérjétek nemzetségek az ö népét, mert az szolgainak vérét meg-torollya: és boszszút áll azok ellenségin, és kegyelmes lészen az ö népe-földének.

*2.Machab.7. b.6.

G

44. El-jöve azért Moyses, és el-mondá az éneknek minden igéit a' nép füleibe, ö és a' Nun fia Jósue.

45. És el-végezé mind e' beszédeket, szólván egész Izraelnek.

46. És monda nékik: Vegyétek szivetekbe mind ezeket az igéket, mellyekröl én ma

bizonyságot tészek ti-néktek: hogy meg-parantsollyátok azokat a' ti fiaitoknak, hogy meg-örizzék, és meg-tselekedgyék, és bétellyesittsék mind, a' mik e' törvényben megvannak irva:

47. Mert nem heába parantsoltattak tinéktek, hanem hogy ki-ki mind azokban élne: mellyeket meg-tselekedvén, hoszszú ideig meg-maradgyatok a' földön, mellyet, általkelvén a' Jordánon, birni mentek.

48. És szólla az Úr Moyseſnek azon napon, mondván:

49. Menny-fel ez Abarimnak, az-az, az által-meneteleknek hegyére, a' Nébo hegyre, melly Móáb-földében vagyon Jériko ellenében: és nézd-meg Kánaán-földét, mellyet én az Iſrael fiainak adok örökségül, és hallymeg a' hegyen.

50. Melyre fel-menvén, a' te népeidhez gyüjtetel, * a' mint meg-hólt a' te bátyád Áaron a' Hor hegyén, és az ö népeihez tétetett.

51. * Mert vétkeztetek én-ellenem az Israel fiai-között az Ellen-mondáſnak vizeinél, a' Sin puſztájának Kádesében: és nem szenteltetek engem az Iſrael fiai-között.

52. Ellenedbe meg-látod a' földet, és bé nem mégy abba, mellyet én az Iſrael fiainak adok.

* *Num.* 27. c. 13. & 20. de. 16.

* *Num.* 20. a. 4. & 27. c. 14.

XXXIII. RÉSZ.

Moyſes, halála-elött, az Iſrael tizenkét nemzetségét meg-áldgya, és azoknak, kinekkinek a' következendö jókat meg-jövendöli.

A 1. Ez az áldás, mellyel meg-áldotta Moyſes, az Iſten embere, az Iſrael fiait halála elött.

2. És monda: Az Úr Sinairól jött, és Séirböl támadott nékünk: meg-jelent a' Fáran hegyéröl, és ö-véle szenteknek ezeri. Az ö jobjában tüzes törvény.

* *Sap.* 3. a. 1. 3. Szerette a' népeket, * minden szentek ö kezében vannak: és a' kik lábaihoz közelgetnek, az ö tudományából vésznek.

4. Törvényt parantsolt nékünk Moyſes, a' Jákob ſokaságának örökségét.

5. Az igen igaznál király léſzen, az öſzve-gyült népek fejedelminél az Iſrael nemzetségivel.

6. Éllyen Rúben, és meg-ne hallyon, és kevés-számú légyen.

B 7. Ez a' Júda áldáſa: Hallyad Uram a' Júda szavát, és az ö népéhez vidd ötet: az ö kezei meg-hartzolnak érette, és az ö segétöje az ellenségi-ellen léſzen.

8. Lévinek-is monda: A' te tekélleteſséged, és tudományod a' te szent férfiadnak, kit meg-próbáltál a' kisértetben, és megitéltél az Ellen-mondás vizeinél.

9. A' ki az attyának, és annyának mondotta: Nem tudlak titeket; és az attyafiainak: Nem iſmérlek titeket: és nem tudták az ö fiokat. Ezek örizték-meg beſzédedet, és szövetségedet meg-tartották,

10. A' te itéletidet o Jákob! és a' törvényedet o Iſrael! jó-illatu füſtöt téſznek a' te haragodban, és oltárodra éppen-égö áldozatot.

11. Áld-meg Uram az ö erösségét, és kezei munkáit vedd bé. Verd-meg hátokat az ö ellenségének: és a' kik ötet gyülölik, fel-ne kellyenek.

12. És Benjaminnak monda: Az Úrnak leg-szerelmetesbje bátorságoſon lakik ö-benne: mint az ágyban egéſz nap mulatozik, és az ö vállai-között nyugszik.

13. Jóſefnek-is monda: Az Úr áldomásából az ö földe, az ég gyümöltsiböl, és a' harmatból, és az alatt-lévö mélységböl, C

14. A' nap és hold gyümölts terméſiböl,

15. A' régi hegyek tetejéböl, az örök halmok gyümöltsiböl,

16. És a' föld gabonáiból, és annak tellyes-vóltából. Annak áldáſa, * ki a' tsipkebokorban jelent-meg, jöjön Jóſef fejére, és a' nazaræus tetejére az attyafiai-között. * *Exod.* 3. a. 2.

17. Mint az elöſzör fajzott bikáé az ö ſzépsége, az ö ſzarvai mint a' rinotzeros ſzarvai: azokkal hánnya a' Pogányokat a' föld végéig. Ezek az Efraim ſokasági: és ezek a' Manaſſes ezeri.

18. És Zábulonnak, monda: Vigadgy Zabulon ki-menéſeden, és Iſsakár a' te sátoridban.

19. A' népeket el-hijják a' hegyre: ott áldozzák az igazság áldozatit. Kik a' tenger áradását mint a' tejet ſzopják, és a' föveny-nek el-rejtett kintseit.

20. És Gádnak monda: Áldott ki-terjedésében Gad: mint az oroſzlány nyúgodott, és el-kapta a' karját, és tetejét.

21. És látta fejedelemségét, hogy az ö réſzében tétetett vólna el a' tanitó: ki a' nép fejedelmivel vólt, és meg-tselekedte az Úr igazságit, és az ö itéletit Iſraellel.

22. Dánnak-is monda: Dán az oroſzlánykölyke, bévségeſen foly Básánból, D

23. És Neftalinak monda: Neftali bévelkedni fog, és tellyes léſzen az Úrnak áldáſival: a' tengert, és a' délt birja.

24. Aſernek-is monda: Áldott fiakkal Áſer légyen kedves az attyafiainál, és olajba mártsa a' lábát.

25. Vas, és réz az ö ſaruja. A' mint ifjúságod napjai, úgy vénséged-is.

26. Nints más Iſten ollyan, mint a' leg-igazbnak Iſtene: a' menyben-lakó a' te ſegétöd. Az ö hatalmaſságából futoſnak a' felyhök,

27. Az ö lakó-helye fenn: és alatt az örökké-való karok: ki-üzi ſzined-elöl az ellenséget, és mond: Meg-romolly.

28. Iſrael bátorságoſon, és egyedül lakik. A' Jákob ſzeme a' gabonás, és boros földön, és az egek bé-homályoſodnak a' harmattól.

29. Bóldog vagy te Iſrael: kitsoda hozzád haſonló o nép! ki az Úr-általſzabadúlſz-meg? a' te ſegétségednek paizſa, és a' te ditsöségednek fegyvere: meg-tagadnak téged ellenségid, és te azok nyakát tapodod.

XXXIV. RÉSZ.

Moyſes az Abaris hegyéröl ſzemlélvén az igéret földét meg-hal. Titkon ötet az Iſten eltemetvén, ſirattya a' nép, és helyébe állittatik Jóſué. Moyſes ditsirete az Iſtennel való ſzövetségért, és ö általa lett tsudatételekért.

A 2. Macha. 3. a. 4. Sup. 3. d. 26. Exod. a. 2.

1. FEL-MÉNE az-okáért Moyſes a' Móab mezöségiröl a' Nébo hegyére, a' Fasgának tetejére Jérikó-ellenében: és meg-mutatá néki az Úr Gálaádnak minden földét Dánig,

2. És az egéſz Neftalit, és Efraim és Manaſſes földét, és Judának minden földét az utólsó tengerig,

3. És a' Déli tartományt, és a' Jériko a' Pálmák várafa mezejének ſzéleſéségét Ségorig.

B * Gen. 12. b 7. & 15. d. 18. 4. És monda az Úr néki: * Ez a' föld, mellyért meg-esküdtem Ábrahámnak, Iſáaknak, és Jákobnak, mondván: A' te magodnak adom azt: Láttad azt a' te ſzemeiddel, és által nem mégy arra.

5. És meg-hala ott Moyſes az Úr ſzolgája, Móab-földében, az Úrnak hagyásából:

6. És el-temeté ötet Móab-földének völgyében a' Fógor-ellenében: és ember nem tudta az ö koporsóját mind e' jelen-való napig.

7. Moyſes ſzáz húſz eſztendös vala, mi koron meg-hólt: az ö ſzemei meg nem homályoſodtanak, ſem a' fogai nem ingottanak.

C

8. És ſiratá ötet az Iſrael fiai Móab mezöségin harmintz napig: és el-végezödének a' Moyſes gyáſzolóinak ſiráſok napjai.

9. Jóſue pedig a' Nun fia bé-tellyeſedék a' böltseségnek Lelkével, mert Moyſes reá tette vala az ö kezeit. És engedének néki az Iſrael fiai, és úgy tselekedének, a' mint az Úr meg-parantsolta vala Moyſesnek.

10. És nem támadott többé Iſraelben Proféta mint Moyſes, kit az Úr ſzinröl-ſzinre iſmért-vólna,

D

11. Minden jegyekben, és tsodákban, mellyekért ötet küldötte, hogy Egyiptus-földében tselekedne Fáraón, és minden ſzolgain, és az egéſz földén,

12. És minden vaſtag kezet, és nagy tsoda-tételeket, mellyeket tselekedett Moyſes az egéſz Iſrael-elött.

JOSUE
KÖNYVE.

Moyſeſnek öt Könyvei után, mellyek 2552. és fél-eſztendök forgáſa-alatt lett dolgokrúl, úgy-mint a' világ teremtésétöl-fogva valókról, emlékezik: Következik a' Bibliának más réſze, mellyben már a' lett dolgok Eſztendeinek bizonyos ſzáma nehezebb egy keveſsé. De az-is el-igazodik, ha az idö-iránt bizonyos határt vetünk, úgy-mint: hogy az Iſrael népének Egyiptusból ki-költözésétöl-fogva, a' Jeruſálemi Templomnak fundamentom vetéſéig, 480. eſztendök folytakel, a' mint harmadik Királyok könyvének tizenhatodik réſze felöle emlekezik. És igy a' ſzerént fogjuk a' lett dolgoknak eſztendeit feljegyzeni.

3. Reg. 16. *JOSUE KÖNYVE azért talám, hogy maga irta, és ſzedte öſzve. Foglallya pedig magában, a' mik Moyſes halálától fogva, egéſz Jóſue haláláig történtek, a' ki ſokaknak értelme-ſzerént 17. eſztendeig igazgatta a' népet. Kezdette pedig az igazgatáſt a' világnak 2553-dik eſztendejében, és igy az 2570-dikben végezte-el.*

I. RÉSZ.

Jóſuét az Úr meg-erösiti, és bátorittya. Jóſué a' népnek meg-parantsollya, hogy harmad-napra kéſzen légyenek a' Jordán vizén által-költözéſre. Rúben, Gád, és Manaſſeſnek fél nemzetsége meg-intetnek, hogy fegyveréſen a' többi elött mennyenek.

A 1. Es lön Moyſeſnek az Ur ſzolgájának halála-után, hogy az Úr ſzóllana a' Nun fiának Jóſuének, a' Moyſes ſzolgájának, és mondana néki:

2. Moyſes az én ſzolgám meg-hólt: kellyfel, és menny által e' Jordánon te, és az egéſz nép veled a' földre, mellyet én adok az Iſrael fiainak.

* Deut. 11. c. 24. 3. * Minden helyet, mellyet lábatok nyoma-tapod, néktek adok, a' mint Moyſeſnek ſzóllottam.

4. A' puſztától, és a' Libanuſtól-fogva az Eufrates nagy foló-vizig, a' Hetæuſok minden földe a' nagy tengerig nap-nyúgat-ellenében léſzen határotok.

* Hebr. 13. a. 6. Infr. 3. b. 7. 5. Senki ellenetek nem álhat életednek tellyes napjaiban: * a' mint Moyſeſsel vóltam, úgy léſzek veled: nem hagylak, ſem elnem hagylak téged.

B * Deut. 31. b. 6. f. 23. 3. Reg. 2. a. 2. 6. * Erösſödgyél, és vaſtag légy: mert te oſztod-el ſorſal ennek a' népnek a' földet, mellyért meg esküdtem az attyoknak, hogy azt nékik adnám.

7. Erösſödgyél azért, és igen vaſtag légy: hogy meg-örizd, és meg-tselekedd az égéſz törvényt, mellyet néked az én ſzolgám Moyſes parantsolt: el ne hajolly attól ſe jobra ſe balra, hogy értſed mind, a' miket tselekeſzel.

8. El ne távozzék e' törvény könyve a' ſzádtól: hanem elmélkedgyél arról éjjel, és nappal, hogy meg-örizd, és meg-tselekedd mind, a' mik meg-irattak abban: akkor eligazitod útadat, és meg-érted azt. C

9. Imé parantsolom néked, erösſödgyél, és légy vaſtag. Ne rettegj, és ne félly: mert veled vagyon a' te Urad Iſtened mindenekben, a' mellyekre mégy.

10. És parantsola Jóſue a' nép fejedelminek, mondván: Mennyetek-által a' tábor-közepin, és parantsollyatok a' népnek, és mondgyátok:

11. Kéſzittsetek eleséget magatoknak: mert harmad nap-után által-mentek a' Jordánon, és a' földet birni mentek, mellyet a' ti Uratok Iſtentek ád néktek.

12. A' Rubenitáknak-is és a' Gaditáknak, és a' Manaſses fél nemzetségének monda:

13. Emlekezzetek a' beſzédröl, mellyet néktek az Úr ſzolgája Moyſes parantsolt,

mondván. A' ti Uratok Iſtentek nyugodalmat adott néktek, és az egéſz földet.

14. * A' ti feleségtek, és gyermekitek, és barmaitok maradgyanak a' földön, mellyet néktek Moyſes adott a' Jordánon-innét: ti pedig fel-fegyverkezvén mennyetekáltal az atyátok-fiai előtt, minnyájan az erőskezüek; és hádakozzatok érettek,

15. Mig nyugodalmat ád az Úr az atyátok-fiainak, a' mint néktek-is adott, és birják ők-is a' földet, mellyet a' ti Uratok Istentek ád nékik: és úgy térjetek a' ti örökségtek földére, és lakjatok abban, mellyet néktek Moyſes az Úr ſzolgája adott a' Jordánon-innét nap-kelet-ellenében.

15. És felelének Jóſuének, és mondának: Mind, a' miket parantsoltál nékünk, megtselekeſzſzük: és valahová küldeſz, el-megyünk.

17. A' mint Moyſeſnek engedtünk mindenekben, úgy engedünk néked-is: csak légyen veled a' te Urad Iſtened, a' mint Moyſeſsel vólt.

18. A' ki a' ſzádnak ellene-mond, és nem enged minden beſzédidnek, mellyeket parántsolſz néki, meg-hallyon. Tsak te erősködgyél, és emberkedgyél.

II. RÉSZ.

Két kém Jérikóba küldetik, kiket a' városban Raháb tiſztátalan aſzſzony el-rejtvén, a' haláltól meg-ſzabadit, illy conditzio*val, hogy ő a' hozzá-tartozandókkal a' veſzedelemtől meg-tartaſsék.*

1. EL-KÜLDE azért a' Nun fia Jóſue Sétimből két kém férfiat titkon; és monda nékik: Mennyetek-el, és nézzétek-meg a' földet, és Jeriko várasát. * Kik elmenvén, bémenének egy Raháb-nevü kurva aſzſzony házába, és meg-nyugovának nála.

2. És hiré tévék a' Jériko királyának, és mondának: Imé férfiak jöttek ide-bé étſzaka az Iſrael fiai-közzül, hogy meg-kémlenék a' földet.

3. És a' Jériko királya Rahábhoz külde, mondván: Hozd-ki a' férfiakat, kik hozzád jöttek, és házadba mentek: mert kémek, és az egéſz földet jöttek mek kémleni.

4. * És vévén az aſzſzony a' férfiakat, el-rejté, és monda: Vallom, hozzám jöttek, de nem tudtam, hová-valók vólnának:

5. És mikor a' kapu bé-tétetnék a' ſetétben, egyetemben ők-is ki-mentenek, nem tudom, hová mentek; üzzétek meg hamar, és meg-fogjátok őket.

6. Ő pedig a' férfiakat a' háza pádlására hágatá, és bé-födé őket len pozdorjával, melly ott vala.

7. Azok pedig, a' kik el-küldettek vala, utánnok menének az úton, melly a' Jordán révére viſzen: és azok ki-menvén, mingyárt bé-tétetek a' kapu.

8. Még el nem aludtak vala, a' kik rejtekben vóltak, és imé az aſzſzony fel-méne hozzájok, és monda:

9. Tudom, hogy az Úr néktek adta a' földet: mert reánk rohant a' ti félelmetek, és ellankadtak a' földnek minden lakói.

10. Hallottuk, hogy meg-ſzáraztotta az Úr a' Veres tengernek vizeit a' ti bé-meneteleteken, mikor Egyiptusból ki-jöttetek: * és miket tselekedtetek az Amorræuſok két királyának, kik a' Jordánon-tul vóltak: Séhonnak, és Ognak, kiket meg-öltetek.

11. És ezeket halván el-ijedtünk, és ellankadott ſzivünk, és nem maradott lélek bennünk a' ti bé-jöveteleteken. Mert a' ti Uratok Iſtentek ő az Iſten fenn az égben, és alatt a földön.

12. Moſt azért esküdgyetek-meg nékem az Úrra, hogy a' mint én irgalmaſságot tselekedtem veletek, ti-is úgy tselekedgyetek az atyám házával: és adgyatok nékem bizonyos jelt,

13. Hogy meg-ſzabadittsátok atyámat, és anyámat, bátyáimat, és néném, és mind a' mi övék, és meg-mentitek lelkeinket a' haláltól.

14. Kik felelének néki: A' mi lelkünk légyen halálban érettetek, de úgy, ha minket el nem árúlſz. És mikor az Úr nékünk adgya a' Földet, irgalmaſságot, és igazságot tselekeſzünk veled.

15. Alá-botsátá azért őket kötélen az ablakról: mert a' háza a' kerítéshez vala ragaſztva.

16. És monda nékik: A' hegyekre mennyetek, hogy a' meg-térők valami-képpen elől ne talállyanak: és ott lappangjatok harmad napig, mig meg-térjenek, és úgy mennyetek-el útatokon.

17. Kik mondának néki: Ártatlanok léſzünk ez esküvéſtől, mellyel minket meg-esküdtettél,

18. Ha mi bé-jövén a' földre, e' karmazſin-ſzinü ſinór jelül léſzen, és azt az ablakra kötöd, mellyen minket alá-botsátottál: és az atyádat, 's anyádat, és az atyádfiait, és minden rokonságidat egybe-gyüjtöd házádhoz.

19. A' ki házad ajtaján ki-mégyen, annak a' vére a' fején légyen, és mi ártatlanok léſzünk. Minnyájok vére pedig, a' kik veled a' házban léſznek, a' mi fejünkre ſzállyon, ha valaki őket illeti.

20. Ha minket el akarſz árúlni, és e' beſzédet ki-jelenteni, tiſztak léſzünk ez esküvéſtől, mellyel meg-esküdtettél minket.

21. És ő felele: A' mint ſzólottatok, úgy légyen. És el-botsátván őket hogy el-mennének, ki-függeſzté a' karmazſin-ſzinü ſinórt az ablakon.

22. Azok pedig el-menvén jutának a' hegységre, és ott maradának három nap, mig

meg-térnének, a' kik kergették : mert minden útakon kereſvén nem találák öket.

23. Kik hogy bé-menének a' várasba, meg-térének; és alá-jövének a' hegyről a' kémek: és által-kelvén a' Jordánon, jutának a' Nun fiához Jóſuéhez, és meg-beſzéllék néki mind, a' mik rajtok történtek vala,

24. És mondának: Kezünkbe adta az Úr mind e' Földet, és a' félelem-miatt le-veretett minden lakói.

III. RÉSZ.

Az Iſraeliták táborſtúl meg-indúlnak, oktattatnak: a' Jordán vize tsudálatoſon kiſzárad; a' nép, a' frigy ſzekrényét elöl vivén, által-mégyen a' Jordán vizén.

A 1. AZOKÁÉRT Jóſue fel-kelvén éjjel, elinditá a' tábort: és ki-menvén Sétimből, jutának a' Jordánhoz ö, és mind az Iſrael fiai, és három nap késének ott.

2. Mellyek el-forogván, által-menének a' hirdetök tábor-közepin,

3. És kezdék kiáltani: Mikor a' ti Uratok Iſtentek ſzövetsége ſzekrényét láttyátok, és a' Leviták nemzetsége-béli papokat, hogy azt viſzik, ti-is kellyetek-fel, és köveſsétek az elöl-járókat:

B 4. És légyen köztetek, és a' ſzekrény-között két-ezer könyökni köz: hogy távúl láthaſsátok, és tudhaſsátok, melly úton kelleſsék mennetek: mert az-elött azon nem jártatok: és ójátok magatokat, hogy a' ſzekrényhez ne közelgeſsetek.

5. És monda Jóſue a' népnek: Szenteltеſſetek-meg: mert hólnap az Úr közöttetek tsodákat téſzen.

6. És monda a' papoknak: Vegyétek-fel a' ſzövetség ſzekrényét, és mennyetek a' nép elött. Kik a' parantsolatot bé-tellyesitvén, fel-vévék, és elöttök menének.

7. És monda az Úr Jóſuének: Ma kezdlek fel-magaſztalni tégedet az egéſz Iſrael-elött: hagy tudgyák, hogy a' mint Moyſesſel vóltam, úgy vagyok veled-is.

8. Te pedig parantsolly a' papoknak, kik a' ſzövetség ſzekrényét viſzik, és mondgyad nékik: Mikor bémentek a' Jordán vize réſzére, állyatok-meg abban.

9. És monda Jóſue az Iſrael fiainak: Járúllyatok ide, és hallyátok a' ti Uratok Istentek igéjét.

C 10. És iſmég: Ebből, úgymond, megtudgyátok, hogy az élö Úr-Iſten köztetek vagyon, és el-veſzti ſzinetek-elött a' Kananæuſt, és Hetæuſt, a' Hevæuſt, és Ferezæuſt, a' Gergezæuſt-is, 's a' Jebuſæuſt, és Ámorræuſt.

11. * Imé az egéſz Föld Úra ſzövetségének ſzekrénye elöttetek mégyen a' Jordánon.

* *Act. 7. f. 45. Eccli. 24. c. 36.*

12. Szerezzetek tizen-két férfiat az Iſrael nemzetségiből, egyet-egyet mindenik nemzetségből.

13. És midön a' papok, kik az egéſz föld Urának Iſtenének ſzekrényét hordozzák, a' Jordán vizeibe téſzik lábok nyomát; a' vizek, mellyek alól vannak, alá-folynak, és elfogynak: a' mellyek pedig felyül jönek, egy torlásban meg-állapodnak.

14. Ki méne azért a' nép az ö sátoriból, hogy által-menne a' Jordánon: és a' papok, kik a' ſzövetség ſzekrényét hordozzák vala, elötte mennek vala. D

15. És ök bé-menvén a' Jordánba, és a' lábokat a' viz réſzébe mártván (a' Jordán pedig az ö árka partyait az aratás idején megtöltötte vala)

16. Meg-állának az alá-folyó vizek egy helyen, és mint egy hegy fel-dagadván meſzſze láttatnak vala, a' váraſtól melly Adomnak hivattatik, Sártán helyéig: a' mellyek pedig alól valának, a' puſztának Tengerében (melly moſt Hóltnak hivattatik) alá-folyának, mig tellyeséggel el-fogynának.

17. A' nép pedig Jériko-ellenébe mégyen vala: és a' papok, kik az Úr ſzövetsége ſzekrényét hordozzák vala, fel-övedzve állanak vala a' ſzaraz földön a' Jordán közepett, és az egéſz nép a' ſzáraz árkon méne által.

IV. RÉSZ.

Jóſué tizenkét követ emeltet örök emlekezetre a' Jordan vize fenekén, és tizenkettöt Galgaliſnál.

1. KIK által-kelvén, monda az Úr Jóſuének: A

2. Válaſzſz tizen-két férfiat, egyet-egyet minden nemzetségből:

3. És parantsold-meg nékik, hogy vegyenek a' Jordán árkának közepiből, a' hol a' papok lábai állottak, igen kemény tizenkét követ, mellyeket tegyetek a' tábor helyére, a' hol ez éjjel sátorokat vontok.

4. És hivá Jóſue a' tizen-két férfiat, kiket válaſztott vala az Iſrael fiai-közzül, egyet-egyet mindenik nemzetségből,

5. És monda nékik: Mennyetek a' ti Uratok Iſtentek ſzekrénye-elött a' Jordán közepire, és hozzatok onnét ki-ki egy-egy követ vállatokon, az Iſrael fiainak ſzáma ſzerént,

6. Hogy légyen jelül köztetek: és mikor meg-kérdnek titeket a' fiaitok hólnap, mondván: Mire-valók e' kövek?

7. Felellyetek nékik: El-fogytak a' Jordán vizei az Úr ſzövetsége ſzekrénye-elött, midön azon által-menne: azért helyheztettek e' kövek az Iſrael fiainak örök emlekezetekre. B

8. Úgy tselekedének azért az Iſrael fiai, a' mint parantsolá nékik Jóſue, hozván a' Jordán árkának közepiből tizen-két követ, a' mint az Úr néki parantsolta vala, az Iſrael fiainak ſzáma-ſzerént, arra a' helyre, mellyen tábort járának, és oda tévék azokat.

9. Más tizen-két követ-is helyheztete Jóſue a' Jordán árkának közepire, a' hol a' papok

pok állottak, kik a' szövetség szekrényét hordozták: és ott vannak e' jelen-való napig.

10. A' papok pedig, kik a' szekrényt hordozzák vala, állanak vala a' Jordán közepin, mig mindenek el-végeztetnének, mellyeket Jósuének parantsolt vala az Úr, és meg-mondott vala néki Moyses, hogy meg-beszéllene a' népnek.

C 11. És siete a' nép, és által-méne. * És midön által-mentek vólna minnyájan, által-méne az Úr szekrénye-is, és a' papok a' nép előtt mennek vala.

12. A' Rúben, és Gad fiai-is, és a' Manasses fél nemzetsége, fel-fegyverkezve az Israel fiai-előtt mennek vala, * a' mint nékik parantsolta vala Moyses:

* Num. 32. c. 28.

13. És negyven-ezer hadakozók seregekben, és tsoportokban, mennek vala Jériko várasának sik mezőségin.

14. Azon a' napon fel-magasztalá az Úr Jósuét az egész Israel-előtt, hogy félnék ötet, a' mint félték Moyseſt, mig élt.

15. És monda néki:

16. Parantsold-meg a' papoknak, kik a' szövetség szekrényét hordozzák, hogy jöjenek-fel a' Jordánból.

17. Ki parantsola nékik, mondván: Jöjetek-fel a' Jordánból.

18. És midön fel-jöttek vólna hordozván az Úr szövetsége szekrényét, és a' száraz földre lépni kezdettek vólna, viszsza-térének a' vizek az ö árkokba, és az előbbi szokás-szerént folnyak vala.

19. A' nép pedig fel-jöve a' Jordánból az első hónak tizedik napján, és tábort járának Galgalában Jériko várasának Nap-keleti részé-ellenében.

20. A' tizen-két követ-is, mellyeket a' Jordán árkából vettek vala, helyhezteté Jósue Galgalában,

21. És monda az Israel fiainak: Mikor kérdik a' fiaitok hólnap az attyokat, és mondgyák nékik: Mire-valók e' kövek?

22. Tanittsátok-meg öket, és mondgyátok: E' Jordánnak száraz árkán jött-által az Israel,

23. Meg-szárasztván a' ti Uratok Istentek annak vizeit előttetek, mig által-jönétek:

* Exod. 14. c. 21. 24. * A' mint tselekedett vala az-előtt a' Veres tengeren, mellyet meg-szárasztott, mig által-mennénk:

25. Hogy meg-ismérjék a' földnek minden népei az Úrnak igen erös kezét, hogy ti-is félly étek a' ti Uratokat Istenteket minden időben.

V. RÉSZ.

A' Kananæusok félelme. Az Israeliták Galgalisnál környül metéltetnek, a' Húsvéti bárányt meg-eszik. A manna el-fogyván, a' földnek gyümöltsével élnek. Az Isten Angyala meg-jelenik Jósuének.

1. AZ-OKÁÉRT minek-utánna meg-hallák az Amorræusoknak minden királyi, kik a' Jordánon-túl laknak vala Nap-nyúgatra, és Kánaánnak minden királyi, kik a' nagy tengernek közel-való helyeit birják vala, hogy meg-száraztotta vólna az Úr a' Jordán folyását az Israel fiai-előtt, mig által-mennének, el-eséк szivök, és nem marada lélek bennek, félvén az Israel fiainak bé-menetelin.

2. Az időben monda az Úr Jósuének: Tsinálly magadnak kö-késeket, és metéldkörnyül másodszor az Israel fiait.

3. Meg-tselekedé, a' mit parantsolt vala az Úr, és környül-metélé az Israel fiait a' környül-metélkedés halmán.

4. Ez pedig az oka a' második környül-metélésnek: A' ferfiúi nemből-való minden nép, melly ki-jött vólt Egyiptusból, minden hadakozó férfiak, meg-hóltak vala a' pusztában az útnak igen hoszszú kerengésiben, B

5. Kik minnyájan környül-metéltettek vala. A' nép pedig, melly a' pusztában született,

6. A' széles pusztának negyven esztendeig-való után, környül-metéletlen vólt: mig meg-emésztetnének, a' kik nem halgatták vala az Úr szavát, és a' kiknek az-előtt megeskütt vala, hogy meg nem mutatná nékik a' téjjel, és mézzel-folyó Földet.

7. Azoknak fiai az attyok helyére állának, és környül-metéltetének Jósuétöl: mert a' C mint születtek vala, környül metéletlenek valának, és senki öket az útban környül nem metélte vala.

8. Minek-utánna pedig minnyájan környül-metéltetének, azon tábor-helyén maradának, mig meg-gyógyúlnának.

9. És monda az Úr Jósuének: Ma vettem-el rólatok Egyiptus gyalázattyát. És hivattaték a' helynek neve Galgalának e' jelen való-napig.

10. És maradának az Israel fiai Galgalában, és Fásét szerzének, a' hónak tizennegyedik napján estve, a' Jériko mezőségin:

11. És evének a' föld gabonájából másod nap kovásztalan kenyereket, és azon esztendö-béli árpa-lepényt.

12. És el-fogya a' Manna, minek-utánna a' föld gabonájából öttenek, és nem éltek többé azzal az eledellel az Israel fiai, hanem evének Kánaán-földének azon esztendö-béli gabonájából.

13. Midön pedig Jósue Jériko várasának mezején vólna, fel-emelé szemeit, és láta egy ellene-álló, és mezitelen kardot-tartó férfiat, és hozzája méne, és monda: Miénk vagy-é, vagy az ellenségink-é?

14. Ki felele: Nem: hanem az Úr seregének fejedelme vagyok, és most jövök.

15. Le-esék Jósue artzal a' földre. És imádván, monda: Mit mond az én Uram az ö szolgájának?

16. * Old le, úgy-mond, sarudat lábaidról: mert a' hely, mellyen állasz, szent. És tselekedék Jósue, a' mint néki parantsolva vala.

* Exod. 3. b. 5. Act. 7. d. 33.

VI. RÉSZ.

Minek-utánna hét nap a' frigy-szekrényével meg-kerülték vólna Jeriko városát, megveszik, és földig le-ronttyák. Ráháb megtartatik a' hozzá-tartozandókkal. Megátkoztatik az, a' ki Jérikót újjonnan fogná épiteni.

A 1. JERIKÓ pedig bé-zárva és meg-erösitve vala az Israel fiaitól-való félelemből, és senki nem mér vala ki, 's bé járni.

2. És monda az Úr Josuének: Imé kezedbe adtam Jérikót, és az ö királyát, és minden erös férfiakat.

3. Kerüllyétek-meg a' várast minden hadakozók egyszer napjában: úgy tselekedgyetek hat nap.

4. A' hetedik napon pedig a' papok vegyék a' hét trombitát, mellyekkel az örvendetes esztendöben élnek, és mennyenek a' szövetség szekrénye-elött; és hétszer kerüllyétek-meg a' várast, és a' papok trombitállyanak.

5. És mikor a' trombitának hoszszabb, és meg-szaggattatott szava meg-zendül, és a' füleitekbe harsag, kiáltson az egész nép igen nagy sikóltassal, és a' város falai tövig le-omolnak, és mennyenek-bé ki-ki a' helyen, melynek ellenében-áll.

6. Hivá azért a' Nun fia Jósue a' papokat, és monda nékik: Vegyétek-fel a' szövetség szekrényét: és más hét pap vegye az örvendetes esztendönek hét trombitáit, és járjanak az Úr szekrénye-elött.

7. A' népnek-is monda: Mennyetek-el, és kerüllyétek-meg a' várast, fel-fegyverkezve, az Úr szekrénye-elött menvén.

B 8. És midön Jósue ez igéket el-végeztevólna, és a' hét pap a' hét trombitával az Úr szövetsége szekrénye-elött trombitálna,

9. És az egész fegyveres had elöl-menne, a' több község a' szekrényt követi vala, és a' trombiták-szavától mindenek harsagnak vala

10. Parantsolt vala pedig Jósue a' népnek, mondván: Ne kiáltsatok, se ne hallyák szótokat, se semmi beszéd szátokból ki ne mennyen: mig el-jö a' nap, mellyen mondom néktek: Kiáltsatok, és sikoltsatok.

11. Meg kerülé azért az Úr szekrénye a' várast egyszer napjában, és meg-térvén a' táborba, ott marada.

12. Az-okáért Jósue éjjel fel-kelvén, felvévék a' papok az Úr szekrényét,

13. És heten közzülök a' hét trombitát, mellyekkel az örvendetes esztendöben élnek: és az Úr szekrénye-elött mennek vala járván és trombitálván: és a' fegyveres nép elöttök mégyen vala, a' több község pedig követi vala a' szekrényt, és trombitál vala.

14. És meg-kerülék a' várast másod nap egyszer, és meg térének a' táborba. Igy tselekedének hat napig.

C 15. A' hetedik nap pedig jó reggel felkelvén, meg-kerülék a' várast hétszer, a' mint rendelve vala.

16. És midön a' hetedik kerülésben trombitálnának a' papok, monda Jósue az egész Israelnek: Sivalkodgyatok: mert néktek adta az Úr a' várast:

17. És átok légyen e' város: és mindenek, mellyek benne vannak, az Uré. Egyedül Rahab a' kurva éllyen mind azokkal, kik véle a' házban vannak: * mert el-rejtette a' követeket, kiket el küldöttünk vólt. *Sup.2. b.7. Heb.11. f. 31.

18. Ti pedig ójátok magatokat, hogy azokban, mellyek tiltva vannak, semmit ne illessetek, és ne légyetek a' parantsolatnak meg-szegöi, és az egész Israel tábora bünalatt ne légyen, se meg ne háborittassék.

19. Valami pedig arany, és ezüst léend, és réz, 's vas edény, az Úrnak szenteltessék, az ö kintsei-közzé tétetvén.

20. * Azokáért az egész nép sivalkodván, és trombiták harsogván, minek-utánna a' fokaság füleibe hatott vólna a' szózat, 's a' zengés, a' falok azonnal le-omlának: és felméne ki ki a' helyen, melly ellenében vala: * és meg-vévék a' várast: * Heb. 11.f.30.

21. És mindeneket meg-ölének, mellyek abban valának, a' férfiútól-fogva az aszszonyállatig, a' tsetsemötöl fogva a' vénig. Az ökröket-is, és juhokat, és szamárokat levágák fegyver élivel. *2. Macha.12. c.15.

22. A' két férfinak pedig, * kik kémségbe küldettek vala, monda Jósue: Mennyetek a' kurva-aszszony házába, és hozzátokelö ötet, és minden marháját, a' mint néki esküvéssel fogadtátok. * Sup.2. b.7. D

23. * És bé-menvén az ifiak ki-hozák Ráhábot, és a' szüléit, az attyafiait-is, és minden házi partékáit, és a' rokonságát, és az Israel tábora-kivül szállitták. * Heb. 11.f.31.

24. * A' várast pedig, és mind, a' mik benne valának, fel-gyújták, az aranytól, 's ezüstöl, és a' réz edényektöl, 's vastól megválva, mellyeket az Úr kintses házába szentelének. * Jos.6. a.2.

25. Ráhábot a' kurvát pedig, és az ö attya házát, és mindenét, a' mie vala, élni hagyá Jósue, és lakának Israel között e' jelenvaló napig: azért hogy el-rejtette a' kémeket, kiket küldött vólt, hogy meg-kémlenék Jérikót. Az idöben átkot szólla Jósue, mondván:

26. * * Átkozott az a' férfiú az Úr-elött, a' ki fel-állattya, és meg-épiti Jériko-várasát. Az ö elsö-szülöttén vesse annak fondamentomit, és az ö utólsó fián helyheztesse annak kapuit. *3. Reg. 16.g.34

27. Az-okáért az Úr Jósuével vala, és az ö neve el-hirhedék az egész földön.

VII. RÉSZ.

Hai városa alatt meg-veretnek az Israeliták az ellenségtöl az Akán lopásáért; ki Isten

hagyása-ellen, egy karmazsin színü palástot, és arany veszszöt el-lopott vólt a' Jérikó prédájából. Jósué síránkozván a' népen, sorsot vét Ákánra, és nála találván a' lopott marhákat, kövei veretteti agyon, Isten hagyásából.

A 1. Az Israel * fiai pedig által-hágák a' parantsolatot, és el-vönek az átokból. * Mert Ákan a' Karmi fia, ki Zabdinak a' Zára fiának fia vala a' Júda nemzetségéből, el-vön valamit az átokból: és meg-haraguvék az Úr az Israel fiai-ellen.

* *Inf.* 22. *d.* 16. * 1. *Par.* 2. *a.* 7.

2. És mikor Jósue Jérikóból férfiakat küldött vólna Hái-ellen, melly Betaven mellett vagyon, Bétel várasának nap-keleti részében, monda nékik: Mennyetek-fel, és kémléllyétek-meg a' Földet. Kik a' parantsolatokat bétellyesitvén, meg-kémlélék Hái-t.

3. És meg-térvén, mondának néki: Ne mennyen-fel az egész nép, hanem két vagy három-ezer ember mennyen-el, és töröllyel a' várast: miért fáradna heában az egész nép igen kevés ellenség-ellen?

4. Fel-méne azért három ezer hadakozó. Kik mingyárt hátat adván,

5. Meg-verettetének a' Hái vársa férfiaitól, és el-esék közzülök harmintz-hat ember: és kergeték öket az ellenségek a' kaputól-fogva Sabarimig, és vágák az alá-futókat: és meg-ijede a' nép szive, és mint a' viz megolvada.

6. Jósue pedig meg-szaggatá ruháit, és le-esék artzal a' földre az Úr szekrénye-elött mind estvéig, mind ö 's mind az Israelnek B minden vénei: és port tönek fejekre,

7. És monda Jósue: Ah Uram Istenem, miért hoztad-által e' népet a' Jordán folyóvizén, hogy az Amorræus kezébe adnál bennünket, és el-veszténél? Bár a' mint kezdettük vala, a' Jordánon-túl maradtunk vólna.

8. Én Uram Istenem mit mondgyak, látván Israelt ellenségének hátat adni?

9. Meg-hallyák a' Kananæusok, és a' földnek minden lakói, és egybe-gyülvén környül-vésznek minket, és el-törlik a' mi nevünket a' földről: és mit tselekeszel a' te nagy nevednek?

10. És monda az Úr Jósuének: Kellyfel, miért fekszel artzal a' földön?

11. Vétkezett Israel, és meg-szegte szövetségemet: és el-vettek az átokban, el-loptak, 's hazudtak, és az ö edények-közibe rejtették.

12. És meg nem álhat Israel az ö ellenségi-elött, és el fut elöttök: mert meg-ferteztetett az átoktól. Nem lészek többé veletek, mig nem meg-rontsátok azt, a' ki e' vétekben bünös.

13. Kelly-fel, szenteld-meg a' népet, és mondgyad nékik: * Szenteltessetek-meg hólnapra. Mert ezeket mondgya az Israelnek Ura Istene: Átok vagyon közötted Israel: meg-nem álhatsz ellenségid-elött, mig nem el-törlettetik közzüled, a' ki e' vétekkel meg-ferteztetett.

* *Supr.* 3. *b.* 5. *Levit.* 20. *b.* 7. *Numer.* 11. *b.* 18. 1. *Reg.* 16. *b.* 5.

14. És járúllyatok-elö reggel minnyájan nemzetségtek-szerént: és valamellyik nemzetséget a' sors találllya, jöjön-elö az ö rokonsági-szerént, és a' rokonság a' házak szerént, és a' ház a' férfiak-szerént. C

15. És valaki e' vétekben találtatik, meg-égetteséék tüzzel minden marhájával: mert meg-szegte az Úr kötését, és bünt tselekedett Israelben.

16. Fel-kelvén azért Jósue reggel, elö-állatá Israelt az ö nemzetségi-szerént, és találtaték a' Júda nemzetsége.

17. Mellyet midön tselédi-szerént elö állatott vólna, találtatik a' Zára tseléde. Azt-is házon ként elö-állatván, találá Zabdit:

18. Kinek házát férfiak-ként el-osztván, találá Ákant a' Kármi fiát, ki Zabdinak a' Zára fiának fia vala Júda nemzetségéből.

19. És monda Jósue Ákánnak: Fiam, adgy ditsöséget az Israel Urának Istenének, és tégy vallást, és jelentsd-meg nékem, mit tselekedtél, el ne titkollyad.

20. És felele Ákán Jósuének, és monda néki: Bizony én vétkeztem az Israel Ura Istene-ellen, és igy, 's igy tselekedtem.

21. Mert láték a' ragadomány-között egy igen jó karmazsin-színü palástot, és két-száz ezüst sikluft, és ötven siklus nyomó arany veszszöt: és meg-kivánván el-vöm, és el-rejtém a' földben sátorom közepin, és az ezüstöt a' fel-ásott földel bé födém. D

22. Külde azért Jósue szolgákat: kik el-futván annak sátorához, fel-találák mind, a' mellyek el-rejtettek vala azon helyen, és az ezüstöt-is együtt.

23. És el-vévén a' sátorból Jósuéhez vivék azokat, és Israelnek minden fiaihoz, és veték az Úr-eleibe.

24. * Fogván azért Jósue Ákánt a' Zára fiát, és az ezüstöt, 's a' palástot, és az arany-veszszöt, a' fiait is, és leányit, ökreit, és szamárit, és juhait, és sátorit, és minden egyetmását: (és egész Israel ö-vele) vivék azokat az Ákor völgyébe:

* 2. *Reg.* 18. *d.* 17.

25. Holott monda Jósue: Mivelhogy meg-háboritottál minket, vessen-ki téged az Úr e' napon. És meg-kövezé ötet az egész Israel: és mind a' mie vala, tüzzel emészteték-meg.

26. És nagy rakás követ gyüjtének reája, melly meg-marad e' jelen-való napig. És el-fordula rólok az Úr haragja. És hivattaték a' helynek neve, Ákor-völgyének, mind máig.

VIII. RÉSZ.

Hái városa meg-vétetik az Israelitáktól, annak Királya fel-akasztatik. Kö óltár épittetik, a' törvény reá irattatik, és a' nép meg-áldattatik.

1. Monda pedig az Úr Jósuének: Ne félly, se ne rettegj: vidd-el veled a' hada- A

kozóknak minden sokaságát, és felkelvén menny-fel Hái várasába. Imé kezedbe adtam annak királyát, és a' népet, és a' várast, 's a' földet.

* Supr. 6. d. 24. 2. És tselekedgyél Hái várasával, és annak királyával, * a' mint tselekedtél Jérikóval, és annak királyával: a' prédát pedig, és minden barmokat magatoknak kapdosátok: lest vess a' város-megett.

3. És fel-kele Jósue, és a' hadakozóknak minden serege ö-véle, hogy fel-mennének Háiba: és harmintz-ezer válogatott erös férfiakat külde-el éjjel,

4. És parantsola nékik, mondván: Vesetek lest a' város-megett: és messzebb ne mennyetek: és légyetek minnyájan készek.

* Supr. 7. a. 4. B 5. * Én pedig, és a' több sokaság, melly velem vagyon, más-felöl megyünk a' város-ellen. És mikor ki-jönek ellenünk, a' mint az elött tselekedtünk, el-futunk, és hátat adunk:

6. Mig a' kergetök a' várastól messzebb szakadgyanak: mert azt vélik, hogy szaladunk, mint az-elött.

7. Mi azért futván, és ök kergetvén, kellyetek-fel a' lesböl, és dúllyátok-el a' várast: és kezetekbe adgya azt a' ti Uratok Istentek.

8. És midön meg-vészitek, gyújtsátok-fel azt, és mindent úgy tselekedgyetek, a' mint hattam.

9. És el-botsátá öket, és el-menének a' les-helyre, és le-ülének Bétel, és Hái-között, Hái várasának Nap-nyugati részére. Jósue pedig azon éjjel a' nép-között marada,

10. És fel-kelvén jó reggel meg-számlálá a' társait, és fel méne a' vénekkel a' had-elött, környül-vétetvén a' hadakozók segétségétöl.

C 11. És mikor el-jutottak vólna, és felmentek vólna a' város-ellenébe, meg-állának a' várasnak Északi részére, melly-között, és ö-közöttök egy völgy vala.

12. Öt-ezer embert válásztott, és helyheztetett vala pedig lesbe Bétel, és Hái-között, azon várasnak Nap-nyúgati részére:

13. A' több had pedig mind Észak-felé méne, úgy hogy annak a' sokaságnak utólsói a' várasnak északi részét érnék. El-méne azért Jósue azon éjjel, és a' völgy közepibe álla.

14. Mellyet midön látott vólna a' Hái királya, siete reggel, és ki-méne a' várasnak minden hadával, és sereget rendele a' puszta-ellenébe, nem tudván hogy háta-megett a' les rejtekbe vólna.

15. Jósue pedig, és az egész Israel megindúla helyéböl, félelmet tettetvén, és futván a' puszta után.

16. Amazok pedig egyszer 's mind felkiáltván, és egy mást biztatván, meg-üzék öket. És midön el-távoztak vólna a' várastól,

D 17. És Hái várasában, és Bételben tsak egy sem maradott vólna a' ki nem kergetné Israelt: (a' mint ki rohantak vala, a' városokat nyitva hagyván)

18. Monda az Úr Jósuének: Emeld-fel paizsodat, melly kezedben vagyon, Hái várasa-ellen, mert néked adom azt.

19. És midön fel-emelte vólna paizsát a' város-ellen, a' les, melly rejtekbe vala, felkele mingyárt: és a' várasra menvén, megvévék, és fel-gyújták azt.

20. A' város férfiai pedig, kik Jósuét üzik vala, hátra tekéntvén, és látván a' város füstit az égig fel-menni, nem futhatának többé ide 's tova: kivált-képen mivel azok, kik a' futást tettették vala, és a' pusztára tartnak vala, a' kergetöknek erösen ellenek állottak vólna. E

21. És látván Jósue, és az egész Israel, hogy meg-vétetett vólna a' város, és a' város füsti fel-menne, viszsza-térvén meg-veré a' Hái férfiait.

22. Mivel-hogy azok-is, kik meg-vették, és fel-gyújtották vala a' várast, ki-jövén a' városból a' társok eleibe, a' közbe-vött ellenséget kezdék vágni. Midön azért mind a' két felöl vágattatnék az ellenség, úgy hogy senki annyi sokaságból el nem szabadúlna,

23. A' Hái város királyát-is elevenen fogák, Jósuéhez vivék.

24. Az-okáért meg-ölettetvén mind azok, kik a' pusztára-menö Israelt meg-üzték vala, és azon helyen a' fegyver-miatt el esvén, viszsza-térvén az Israel fiai, meg-verék a' várast.

25. Valának pedig, kik a' napon el húllottak, a' férfiútól az aszszony-állatig, tizenkét ezer ember, mind Hái városbéliek.

26. Jósue pedig hátra nem vona kezét, mellyet fel-emelt vala, tartván a' paizst, mig nem meg-ölének Háinak minden lakói. F

27. A' barmokat pedig, és a' város prédáit magoknak oszták az Israel fiai, a' mint parantsolta vala az Úr Jósuének.

28. Ki fel-gyújtá a' várast, és téve azt örök rakássá:

29. Annak királyát-is fel-akasztá az akasztó-fára estvéig, és nap-nyúgatig. És meg-parantsolá Jósue, és le-vévék annak hólt testét a' kereszttöl: és veték a' város kapujaeleibe, nagy rakás követ hordván rea, melly e' jelen-való napig meg-marad.

30. Akkor Jósue öltárt épite az Israel Urának Istenének a' Hébal hegyén:

* Exod. 20. d. 24. Deut. 27. a. 4. 31. * A' mint parantsolta vala Moyses az Úr szolgája az Israel fiainak, és meg-irattott a' Moyses törvénye könyvében: Az öltár pedig faragatlan kövekböl vala, mellyeket vas nem illetett: és áldozék azon éppenégö, és békeséges áldozatokat az Úrnak. G

32. És kövekre irá a' Moyses törvényének Másását, mellyet ö irt vala az Israel fiaielött,

33. Az egész nép pedig, és a' vének, és a' hadnagyok, és a' birák, állanak vala kétfelöl a' szekrényel, a' papok-elött, kik hor-

dozzák vala az Úr szövetsége szekrényét, mint a' jövevény, úgy a' lakos-is. Féle azoknak a' Garizim hegye-mellett, és fele a' Hebal hegye mellett, a' mint parantsolta vala Moyses az Úr szolgája. És elsöben meg-áldá az Israel népét.

34. Az után el-olvasá minden igéit az áldásnak, és átoknak, és mindeneket, mellyek meg-irattak vala a' törvény könyvében.

35. Semmit azokban, mellyeket Moyses parantsolt vala, el nem hagya, hanem mindeneket újonnan elö-forgata Israelnek egész sokasága, az aszszonyok, és kisdedek, és jövevények-elött, kik köztök laknak vala.

IX. RÉSZ.

A' Gabaoniták szinesen, és álnokúl békeséget nyernek Jósuétöl, kiknek álnokságokat meg-értvén, nem ölettetnek ugyan meg, de örökké való szolgálat alá vettetnek.

A 1. MELLYEKET halván, a' Jordánontúlvaló minden királyok, kik a' hegységeken, és mezöségeken laknak vala, a' tenger-mellyékin, és a' nagy tenger partyán, azok-is, kik a' Libanus-mellett laknak vala, a' Hetæus, és Amorræus, és Kananæus, Ferezæus, és Hevæus, és Jebusæus,

2. Egybe-gyülének egyenlö-képpen, hogy hadakoznának Jósue, és Israel-ellen egy-szivvel, és egyenlö értelmmel.

3. Azok pedig, kik Gábaonban laknak vala, halván mind, a' miket tselekedett vala Jósue Jérikónak, és Háinak:

4. És ravaszúl gondolkodván, magoknak eledeleket vönek, ó zsákokat tévén a' szamárokra, és szakadozott 's föltozott bortömlöket,

5. És igen régi sarukat, mellyek az ósságnak jelenségére bör-darabokkal valának föltozva, ó ruhákba öltözve: a' kenyerek-is, mellyeket úti eleségre viszнek vala, kemények valának, és darabokra tördelve:

6. És el-indúlának Jósuéhez, ki akkor Galgalában a' táborban vala, és mondának néki, és együtt az egész Israelnek: Messze földröl jöttünk, békeséget akarván veletek szerzeni. És felelének nékik az Israel férfiai, és mondának:

B 7. Ne talám a' földön laktok, melly sors szerént minket illet, és nem szerezhetünk veletek szövetséget.

8. Amazok pedig mondának Jósuének: Te szolgáid vagyunk. Kiknek Jósue monda: Kik vattok ti? és honnét jöttetek?

9. Felelének: Igen messze földröl jöttek a' te szolgáid a' te Urad Istened nevében. Mert hallottuk hirét az ö hatalmasságának, mind azokat mellyeket tselekedett Egyiptusban,

10. * És az Amorræusok két királyának kik túl a' Jordánon vóltak, a' Hesboni Séhon királynak, és a' Básáni Og királynak, ki Astarotban vala:

11. És mondának nékünk a' vének, és a' mi Földünknek minden lakói: Vegyetek eledelt kezetekbe az igen hoszszú útért, és menjetek eleikbe, és mondgyátok: Ti szolgáitok vagyunk, szerezzetek szövetséget velünk.

12. Imé a' kenyereket, mikor ki-jöttünk házunkból, hogy hozzátok jönénk, melegen vettük, már meg-száradtak, és a' sölöttébbvaló régiség-miatt el-morzsolodtak.

13. Új bor-tömlöket töltöttünk, már megszakadoztak, és el feslettek. A' ruhák, mellyekbe öltöztünk, és a' saruk, mellyek lábainkon vannak, a' messze útnak hoszszúvólta miatt el-koptak, és tsak nem el-szakadoztak.

14. Vönek azért az ö eleségekben, és az Úr szaját meg nem kérdék. C

15. * És békeséget szerze Jósue vélek, és szövetséget tévén fel-fogadá, hogy meg nem ölettetnének: a' sokaság fejedelmi is meg-esküvének nékik. * 2. Reg. 21. a. 2.

16. Harmad nap pedig a' szövetség szerzés-után meg-hallák, hogy közel laknának, és közöttök fognának lenni.

17. És el-indíták a' tábort az Israel fiai, és jutának harmad-napra azoknak városokba, mellyeknek ez nevek; Gábaon, és Kafira, és Bérot, és Kiriathiarim.

18. És nem ölék-meg öket, mivel megesküttek vala nékik a' sokaság fejedelmi az Israel Ura Istene nevére. Zúgolódék azért az egész község a' fejedelmek-ellen.

19. Kik felelének nékik: Meg-esküdtünk nékik az Israel Ura Istene nevére, és azért nem nyúlhatunk hozzájok.

20. Hanem ezt tselekedgyük nékik: Megtartassanak bár, hogy éllyenek, hogy ellenünk az Úr haragja fel ne gerjedgyen, ha esküvésünket meg-szegjük:

21. De úgy éllyenek, hogy az egész sokaság szükségére fát vágjanak, és vizet hordgyanak. Kik midön ezeket beszéllenék: D

22. Hivatá Jósue a' Gabaonitákat, és monda nékik: Miért akartatok minket álnoksággal meg-tsalni, hogy azt mondanátok: Igen messze lakunk töletek, holott közöttünk vattok?

23. Az-okáért átok-alatt lésztek, és el nem fogy nemzetségtekböl a' fa-vágó, és a' vizhordó az én Istenem házába.

24. Kik felelének: Hirünkel lön nékünk te szolgáidnak, hogy meg-igérte a' te Urad Istened Moysesnek az ö szolgájának, hogy néktek adná mind e' Földet, és el-vesztené annak minden lakóit. Azért igen meg-ijedtünk, és gondot viseltünk lelkünkre, kénszerittetvén töletek-való féltünkben, és e' tanátsot végeztük.

25. Most azért kezedben vagyunk, a' mi néked jónak, és igaznak láttatik, tselekedd velünk.

26. Ugy tselekedék azért Jósue, a' mint mondotta vala, és meg-szabadítá öket az Israel fiai kezéböl, hogy meg ne öletnének.

* Num. 21. c. 13.

27. És rendelé azon nap öket, az egész nép, 's az Úr óltára szolgálattyában lenni, fát vágván, és vizet hordván e' jelen-való ideig, a' helyen, mellyet az Úr választana.

X. RÉSZ.

Öt Király Gabaon városát meg-szállya, kit Jósue meg-szabadit, és a' Napot meg-állitván, ki-húzza öket a' barlangokból, és fel-akasztattya, és hat erös városokat-is meg-vészen.

A 1. EZEKET mikor hallotta vólna Adonisédek a' Jerúsalemi király, tudniillik, hogy meg-vette vólna Jósue Háit, és azt el rontotta vólna (mert a' mint tselekedett vala Jerikóval, és annak királyával, úgy tselekedék Háival, és annak királyával) és hogy a' Gabaoniták Israelhez pártoltak, és szövetségek vólna vélek,

2. Igen meg-ijede. Mert nagy város vala Gábaon, és egy a' királyi városok-közzül, és nagyobb Hái városánál, és minden hadakozói igen erössek.

3. El-külde azért Adonisédek a' Jerusálemi király Ohámhoz a' Hebroni királyhoz, és Fárámhoz a' Jerimoti királyhoz, Jafiához-is a' Lákisi királyhoz, és Dábirhoz az Égloni királyhoz, mondván:

4. Jöjetek-fel hozzám, és hozzatok segétséget, hogy vegyük-meg Gábaont, mert Jósuéhez pártolt, és az Israel fiaihoz.

5. Egybe-gyülvén azért fel menének az Amorræusok öt királyi: a' Jerusalemi király, a' Hebroni király, a' Jerimoti király, a' Lákisi király, az Egloni király, hadokkal együtt, és táborba szállanak Gábaon-körül, vittatván azt.

B 6. A' meg-szállott Gábaon város lakói pedig Jósuéhez küldének, ki akkor táborban vala Galgalánál, és mondának néki: Meg ne vond kezeidet szolgáid segétségétöl: jöj fel hamar, és szabadits-meg minket, és hozz segétséget: mert egybe gyültek ellenünk az Amorræusoknak minden királyi, kik a' hegységen laknak.

7. És fel-méne Jósue Galgalából, és a' hadakozóknak minden serege véle, az igen erös férfiak.

8. És monda az Úr Jósuénak: Ne-félly tölök: mert kezeidbe adtam öket: senki közzülök ellened nem álhat.

9. Reájok rohana azért Jósue hertelen, fel-menvén egész éjjel Galgalából:

10. És fel-háboritá öket az Úr az Israel szine-elött; és nagy tsapással meg-rontá Gábaonban, és a' Bet-horon hágója útán kergeté öket, és vágá Azekáig, és Matzedáig.

C 11. És midön Israel-elött szaladnának, és Bet-horonnának lejtöjén vólnának, az Úr nagy köveket botsáta reájok az égböl Azekáig: és sokkal többen halának-meg a' kö-esö köveimiatt, hogy-sem a' kiket fegyverrel öltek-meg az Israel fiai.

12. Akkor szólla Jósue az Úrnak a' napon, mellyen kézbe adá az Amorræust az Israel fiainak szine-elött, és monda elöttök: Nap, Gábaon-ellenében meg ne mozdúlly, és Hóld az Ajalon völgye-ellenében.

13. * És meg-állának a' Nap, és a' Hóld, mig ellenségin bosszút állana a' nép. Nints-é ez meg-irva az Igazak könyvében? Meg-álla azért a' Nap az ég közepin, és nem siete el-enyészni egész napig.

14. Nem vólt az-elött, sem az után olly hosszú nap, engedvén az Úr az ember szavának, és hadakozván Israelért.

15. És meg-tére Jósue az egész Israellel a' Galgalai táborba.

16. Mert el-szaladtak vala az öt királyok, és el-rejteztek vala Matzeda város barlangjában.

17. És meg-izenék Jósuénak, hogy megtaláltattak vólna az el-rejtezett öt királyok Matzeda város barlangjában.

D 18. Ki parantsola a' társainak, és monda: Hengergessetek nagy köveket a' barlang szájára, és helyhezteßetek serény legényeket, kik a' bé-rekesztetteket meg-örizzék:

19. Ti pedig ne állyatok, hanem kergessétek az ellenséget, és a' szaladóknak utóljáróját vágton vágjátok: és ne hadgyátok öket az ö városok erösségibe bé-menni, kiket a' ti Uratok Istentek kezetekbe adott.

20. Meg-vervén azért az ellenségeket nagy tsapással, és tsak nem mind fottig megemésztvén, azok, kik Israel-elött el-szaladhattak, erös városokba mentek.

21. És meg-tére az egész sereg Jósuéhez Matzedába, a' hol akkor a' tábor vala, egésséggel, és tellyes számmal: és senki az Israel fiai-ellen nem mere mottszanni.

22. És parantsola Jósue, mondván: Nyissátok-fel a' barlang torkát, és hozzátok hozzám az öt királyt, kik abban lappangnak.

23. És tselekedének a' szolgák, a' mint nékik parantsolva vala: és kihozák hozzája az öt királyt a' barlangból, a' Jerusalemi királyt, a' Lakisi királyt, az Egloni királyt.

E 24. És mikor ki-hozattattak vólna hozzája, elö-hivá Israelnek minden férfiait, és monda a' had fejedelminek, kik véle valának: Eredgyetek, és tegyétek lábaitokat e' királyok nyakaira. Kik midön el-mentek vólna, és az alájok vettettek nyakokat lábokkal tapodnák,

25. Ismég monda nékik: Ne féllyetek, se ne rettegjetek, erösödgyetek, és legyetek vastagok: mert igy tselekszik az Úr minden ellenségtekkel, a' kik-ellen hadakoztok.

26. És meg-veré Jósue, és meg-ölé öket, és fel-akasztá öt fára: és fel-akasztva lönek estvéig.

27. * És mikor a' nap el-nyúgodnék, megparantsolá a' társainak, hogy le-vennék öket az akasztó-fákrúl. Kik a' le-vetteket a' barlangba veték, melyben lappangottak, és an-

* Jsai. 38. 8. Eccli. 46. 4. 5.

* Deut. 21. 22. 23.

nak torkára nagy köveket tönek, mellyek meg-maradnak mind ez-ideig.

28. Ugyan azon nap Matzedát is meg-vévé Jósue, és meg-veré azt fegyver élivel, és annak királyát meg-ölé, és minden lakóit: nem hagya abban tsak kitsiny maradékotis. És tselekedék a' Matzedai királlyal, a' mint tselekedett vala a' Jérikói királlyal.

29. Által-méne pedig az egész Iſraellel Matzedából Lebnába, és hadakozék az-ellen:

30. Mellyet az Úr az ö királyával Iſrael kezébe ada: és meg-verék a' váraſt fegyver élivel, és minden lakóit. Nem hagyának abban ſemmi maradékot. És tselekedének * a' a' Lebnai királlyal, a' mint tselekedtek vala a' Jérikói királlyal.

31. Lebnából által-méne Lákisbá az egész Iſraellel: és a' hadat körül el-rendelvén vittattya vala azt.

32. És az Úr Lákiſt kezibe adá Iſraelnek, és meg-vévé azt máſod nap, és meg-veré fegyver élivel, és minden lelket, melly abban vala, a' mint tselekedett vala Lebnával.

33. Az időben fel-méne Hóram a' Gázeri Király, hogy meg-ſegétené Lákiſt: kit megvere Jósue fottig minden népével.

34. És által méne Lákisból Eglónba, és környül-vévé,

35. És meg-gyözé azt azon nap: és megveré fegyver élivel mind a' lelkeket, mellyek abban valának, mind azok-ſzerént, mellyeket tselekedett vala Lákisban.

36. És fel-méne az egész Iſraellel Eglonból Hebronba, és hadakozék az-ellen:

37. Meg-vévé azt, és meg-veré fegyver élivel annak Királyát-is, és annak a' tartománynak minden váraſit, és mind a' lelkeket, mellyek abban laktak: nem hagya abban ſemmi maradékot: a' mint tselekedett vala Eglonnal, úgy tselekedék Hebronnal-is, mind, a' miket abban találá, meg-emészt vén fegyverrel.

38. Onnét meg-térvén Dábirba,

39. Meg-vévé azt, és el-puſztitá: annak királyát-is, és minden környül-való váraſit meg-veré fegyver élivel: nem hagya abban ſemmi maradékot: a' mint tselekedett vala Hebronnal, és Lebnával, és azok királyival, úgy tselekedék Dábirral, és annak királyával.

40. Meg-vere azért Jósue minden hegységes, és déli, és mezőséges földet, és Aſedótot az ö királyival: nem hagya abban ſemmi maradékot, hanem mindent, a' mi lehelhet vala, meg-öle, a' mint parantsolta vala néki az Iſrael Ura Iſtene,

41. Kádesbarnétól-fogva Gázáig. Gósennek minden földét Gábaonig,

42. És minden királyokat, és azok tartományit, egy útában vévé-meg, és el-puſztitá: mert az Iſrael Ura Iſtene hadakozék érette.

43. És meg-téré egész Iſraellel a' tábor helyére Galgalába.

XI. RÉSZ.

Jósue Jábin Királyt több Királyokkal együtt meg-veri, és városit meg-vészi. Mind azokat meg-tartván, mellyeket parantsolt vólt az Isten Moyséſnek.

1. MELLYEKET midőn meg-hallott vólna Jábin az Aſori király, el-külde Jóbabhoz a' a' Mádoni királyhoz, és a' Semeroni királyhoz, és az Akſafi királyhoz:

2. Az Északi királyokhoz-is, kik a' hegységeken, és a' ſikon laknak vala dél-ellenében Tzenerotnál; és Dor mezőségin, és tartományiban a' tenger-mellett:

3. A' Kananæushoz-is Nap-keletre, és Napnyúgatra, és az Amorræushoz, és Hetæushoz, és Ferezæushoz, és Jebuſæushoz a' hegységre: a' Hevæushoz-is, ki a' Hermon állyánál lakik vala Maſſa-földén.

4. És ki-menének minnyájan az ö ſeregekkel, igen ſok nép mint a' fövény, melly a' tenger partyán vagyon, a' lovak-is, és a' ſzekerek ſzámlálhatatlan ſokasággal.

5. És egybe-gyülének mind ezek a' királyok a' Mérom vizei-mellé, hogy hadakoznának Iſrael-ellen.

6. És monda az Úr Jósuének: Ne félly tölök: mert hólnap ezen órában én mind ezeket kézbe adom ſebeſitéſre Iſraelnek ſzine-elött. Vagd-le a' lovok inait, és ſzekereit tüzzel égeſd-meg.

7. És el-jöve hértelen Jósue, és minden had ö-véle azok-ellen a' Mérom vizeihez, és reájok rohanának,

8. És az Úr öket Iſraelnek kezébe adá. Kik meg-verék öket, és üzék a' nagy Sidonig, és Maſerefot Vizéig, és a' Maſſe mezejéig, melly annak Nap-keleti részére vagyon. Úgy veré-meg minnyájokat, hogy ſemmi maradékot nem hagyna azokban.

9. És úgy tselekedék, a' mint parantsolta vala az Úr, a' lovok inait le-vágá, és ſzekereit tüzzel meg-égeté.

10. És viſzſza-térvén meg-vévé mingyárt Áſort: és annak királyát meg-veré fegyverrel. Mert Áſor régenten mind ez országok-között leg-főbb vólt.

11. És meg-öle minden lelkeket, mellyek ott laknak vala: nem hagya abban ſemmi maradékot, hanem fottig mindeneket elpuſztita, és a' váraſt el-veſzté égetéſsel.

12. És minden váraſokat körös-körül, és az ö királyit meg-fogá, meg-veré, és el-törlé, * a' mint parantsolta vala néki Moyſes az Úr ſzolgája.

13. A' váraſokon-kivül, mellyek halmokon, és dombokon valának helyheztetve, a' többit meg-gyújtá Iſrael: tsak az egy igen erös Áſort emészté-meg a' tüz.

14. És e' váraſoknak minden prédáit, és barmait el-oſztják magoknak az Iſrael fiai, az embereket mind meg-ölvén.

15. * A' mint parantsolt vala az Úr az ö szolgájának Moyſesnek, úgy parantsola Moyſes Jósuének, és ö mindeneket bé-tellyesite: és nem hagya-el minden parantsolatokból tsak egy igét is, mellyet az Úr Moyſesnek hagyott vala,

16. Meg-vévé azért Jósue éppen a' hegységes, és déli Földet, és Gósen-földét, és a' ſik mezöt, és a' Nap-nyugati réſzt, és az Israel hegyét, és annak mezöségit:

17. És a' hegynek réſzét, melly fel-viſzen Séirbe Baálgádig, a' Libanus ſik mezején a' Hermon hegye-alatt: azoknak minden királyit meg-fogá, meg-veré, és meg ölé.

D 18. Sok ideig hadakozék Jósue e' királyok-ellen.

19. Nem vólt olly város, melly meg-adná magát az Iſrael fiainak, a' Hevæustól megválva, ki Gábaonban lakott: mert mindenikét hadakozáſſal vette-meg.

20. Mert az Úr tetſzéſe vólt, hogy megkeményednék az ö ſzivök, és hadakoznának Iſrael ellen, és el-eſnének, és ſemmi kegyelmet ne érdemlenének, és el-veſznének, a' mint parantsolta vala az Úr Moyſesnek.

21. Az idöben el jöve Jósue, és kiveſzté az Enatzimot a' hegységröl, Hebronból, és Dábirból, és Anabból, és Judának, 's Israelnek minden hegyéröl, és azok városit eltörlé.

22. Nem hagya egyet-is az Enatzim nemzetségéből az Iſrael fiainak földén: Gáza, és Get, és Azótus városoktól meg-válva, tsak ezekben hagyatának-meg.

23. Meg-vévé azért Jósue az egész Földet, a' mint az Úr Moyſesnek ſzóllott vala, és azt örökségül adá az Iſrael fiainak az ö réſzek, és nemzetségek-ſzerént. És meg-nyúgovék a' Föld a' hartzoktól.

XII. RÉSZ.

Elé-számlállya Jósue azokat a' harmintzegy Királyokat, kiket ö, és Moyſes meg-vert, és a' városokat, mellyeket meg-vettek az ellenségtöl.

A 1. Ezek a' Királyok, kiket az Iſrael fiai meg-vertek, és birták azok Földét a' Jordánon-túl nap-kelet-felé, Arnon patakától-fogva a' Hermon hegyéig, és mind a' Nap-keleti réſzt, melly a' puſztát nézi.

2. Séhon az Amorræuſok Királya, ki Heſebonban lakott, uralkodott Aroertöl-fogva, melly az Arnon pataka partyán fekſzik, és a' völgynek fél-réſzétöl, és Gálaádnak felétöl-fogva, Jábok patakáig, melly az Ammon fiai határa.

B 3. És a' puſztától-fogva Tzenerot tengeréig Nap-kelet-ellenében, és a' puſztának Tengeréig, melly a' Sós tenger, a' Nap-keleti réſzre a' Bet-ſimotba-vivö úton, és a' Déli réſzre, melly Áſedot alatt fekſzik, Fásgáig.

4. A' Básáni Og Király határa, a' Rafaim maradékiból, ki Aſtarotban, és Edraiban lakott, és a' Hermon hegyén uralkodott, és Salekában, és egész Básánban,

5. Geſſuri, és Makáti, és Gálaád fél réſze határiig: a' Heſeboni Séhon Királya határiig:

6. Moyſes az Úr ſzolgája, és az Iſrael fiai verék-meg azokat, és azok Földét adá Moyſes örökségül a' Rubenitáknak, és a' Gaditáknak, és a' Manaſſes fél nemzetségének. C

7. Ezek a' Föld Királyi, kiket meg-vert Jósue, és az Iſrael fiai a' Jordánon-túl a' Napnyúgati réſzre, Báalgadtól-fogva a' Libanus mezején, a' hegyig melynek-réſze fel mégyen Séirre: és azt Jósue örökségül adá az Iſrael nemzetségének, kinek-kinek az ö réſzét,

8. Mind a' hegységeken, 's mind a' ſikon, és mezöségeken. Aſedotban, és a' puſztaságban, és délre a' Hetæus vólt, és Amorræus, a' Kananæus, és Ferezæus, a' Hevæus, és Jebuſæus.

9. A' Jerikói Király egy: a' Háji Király, melly Bétel óldalán vagyon, egy: D

10. A' Jeruſalemi Király egy, a' Hebroni Király egy,

11. A' Jerimoti Király egy, a' Lákiſi Király egy,

12. Az Egloni Király egy, a' Gázeri Király egy,

13. A' Dábiri Király egy, a' Gáderi Király egy,

14. A' Hermai Király egy, a' Heredi Király egy,

15. A' Lebnai Király egy, az Odullami Király egy,

16. A' Matzedai Király egy, a' Bételi Király egy,

17. A' Táfuai Király egy, az Oferi Király egy,

18. Az Áfeki Király egy, a' Sároni Király egy,

19. A' Mádoni Király egy, az Áſori Király egy,

20. A' Semeroni Király egy, az Akſafi Király egy,

21. A' Ténaki Király egy, a' Mageddói Király egy,

22. A' Kádeſi Király egy, * a' Jakanáni Király a' Karméluſnál egy:

23. A' Dori Király, és a' Dor tartományáé egy: a' Galgali Pogányok Királya egy,

24. A' Terſai Király egy. Mind a' Királyok harmintz-egyen.

XIII. RÉSZ.

Meg-parantsollya az Iſten Jéſuének, hogy a' Kánaán földét el-oſzſza a' népnek. Elé-ſzámláltatik a' Rúben, Gád, és Manaſſé fél nemzetségének réſze a' Jordánon-túl.

1. Josue vén, és élemetes vala, és monda az Úr néki: Meg-vénhedtél, és koros A

* *Exod.* 34. *b.* 11. *Deut.* 7. *a.* 1.

vagy, és igen széles föld maradott, melly még sorsal el-nem osztatott:

2. Tudni-illik, egész Galilæa, Filistiim, és egész Gessuri.

3. A' zavaros folyó-viztöl, melly Egyiptust öntözi, Akkaron határiig Észak-ellenében: Kánaán-földe, melly öt Filistiim fejedelmekre osztatik, Gazæusokra, és Azotiusokra, Askalonitákra, Gotæusokra, és Akkaronitákra.

4. Délre pedig a' Hevæusok vannak, Kánaánnak minden földe, és a' Sidóniusok Máarája Afekáig, és az Amorræus határiig,

5. És annak vég-helyei: a' Libanus tartománya-is nap-kelet-ellenében, Báalgadtólfogva a' Hermon hegye-alatt, mig bé-mégy Ématba.

6. Minnyájan a' kik a' hegyen laknak, a' Libanustól-fogva a' Maserefot-vizéig, és mind a' Sidóniusok. Én vagyok, a' ki el-törlöm öket az Israel fiai színek-elöl. Jusson azért az Israel örökségének részében, a' mint meg-parantsoltam néked.

7. És most oszd-el a' Földet örökségül a' kilentz nemzetségnek, és a' Manasses fél nemzetségének,

8. Mellyel Rúben, és Gad birták a' földet, * mellyet Moyses az Úr szolgája adott nékik a' Jordán folyásán-túl nap-kelet-felé.

9. Aroertöl-fogva, melly az Arnon-pataka partyán fekszik, és a' völgy közepett, és Medabának minden mezöségit, Dibonig.

10. És az Amorræus Séhon királyának minden városit: ki Hesebonban országlott az Ammon fiainak határiig.

11. És Gálaádot, és Gessurinak, és Makatinak határát, és az egész Hermon hegyét, és egész Básánt, Salekáig:

12. Ognak minden országát Básánban, ki Astarotban, és Edraiban országlott, ö a' Rafaim maradékiból vólt: és meg-verte öket Moyses, és el-törlötte.

13. És nem akarák az Israel fiai el-veszteni Gessurit, és Makátit: és Israel-között laktak e' jelen-való napig.

14. * A' Lévi nemzetségének pedig nem ada örökséget: hanem az Israel Urának Istenének hálá adó, és békeséges áldozati az ö öröksége, a' mint mondotta néki.

15. Ada azért Moyses örökséget a' Rúben fiai nemzetségének az ö rokonsági szerént.

16. És vala az ö határok Aroertöl-fogva, melly az Arnon-pataka partyán fekszik, és azon patak völgyének közepin: az egész sik mezöt, melly Medabára viszen,

17. És Hesebonra, és azoknak minden faluit, mellyek a' mezöségen vannak: Dibontis, és Bámotbáalt, és Báalmáon várasát,

18. És Jassát, és Tzedimotot, és Mefaátot,

19. És Kariatáimot, és Sabamát, és Sarátasárt a' völgy-mellett-való hegyen.

20. Betfogort, és Asedotot, Fasgát, és Bet-iesimot,

21. És mind a' mezei városokat, és az Amorræus Séhon királyának minden országit, ki Hesebonban országlott, * kit megvert Moyses a' Mádián fejedelmivel: a' Hevæust, és Rétzemet, és Surt, és Hurt, és Rebét a' Séhon hadnagyit, a' Föld lakóit.

22. És a' Béor fiát Bálaámot a' jövendömondót meg-ölék az Israel fiai kardal a' több meg-öltekkel.

23. És lön a' Ruben fiainak határa a' Jordán folyó-vize. Ezek a' városok, és faluk a' Rubeniták örökségek az ö rokonságok szerént.

24. És Moyses a' Gad nemzetségének, és annak fiainak az ö rokonságok-szerént örökséget ada, melynek el-osztása ez:

25. Jáser határa, és Gálaadnak minden városi, és az Ammon fiai földének fél része, Aroerig, melly Rabba-ellenében vagyon.

26. És Hesebontól-fogva Ramotig, Masféig, és Betonimig: és Manaimtól-fogva Dábir határiig:

27. Betarán-is a' völgyben, és Betnemrát, és Sókotot, és Sáfont a' Heseboni Séhon király országának maradék részét: a' vége ennek-is a' Jordán, a' Tzeneret tengernek végsö részéig a' Jordánon-túl a' napkeleti részre.

28. Ez a' Gád fiainak öröksége az ö tselédek szerént, azoknak városi, és falui.

29. A' Manasses fél nemzetségének-is, és a' fiainak az ö rokonságok-szerént örökséget ada,

30. Mellynek a' kezdete ez: Mánaimtólfogva egész Básánt, és a' Básáni Og királynak minden országit, és Jáirnak minden faluit, mellyek Básánban vannak, hatvan várast.

31. És fél részét Gálaádnak, és Astarotot: és Edrait, az Og országa városit Básánban: a' Mákir Manasses fia fiainak, a' Makir fiai fél részének az ö rokonságok-szerént.

32. Ez örökséget osztá-el Moyses a' Móab mezöségin a' Jordánon-túl Jériko-ellenében Nap-kelet-felé.

33. * A' Lévi nemzetségének pedig nem ada örökséget: mert az Israelnek Ura Istene az ö öröksége, a' mint szóllott néki.

XIV. RÉSZ.

Minek-elötte a' föld el osztatnék, Kálebnek Hebron örökségül adatik, kit Isten néki igért vólt azért, hogy a' több kémek rettentvén a' népet, ö biztatta, és az Istent követte.

1. Ez, a' mit az Israel fiai birtak Kánaánföldében, mellyet adának nékik Eléazar pap, és a' Nun fia Jósue, és a' tselédek fejedelmi Israelnek nemzetségi szerént:

2. Mindeneket sorsal osztván, * a' mint parantsolta vala az Úr Moyses keze-által, a' kilentz, és a' fél nemzetségnek.

3. Mert a' két nemzetségnek, és a' félnek, Moyses a' Jordánon-túl adott vala örök-

* Num. 31. c. 8.

D

* Num. 32. f. 31.

B

* Num. 18. a. 1.

C

* Num. 18. b. 8.

A

* Num. 34. c. 13.

séget: a' Levitákon-kivül, kik semmi földet nem vönek az ö attyok-fiai-között:

B 4. Hanem azok helyére állának a' Jóſef fiai két nemzetségre oſztatván, Manaſſes, és Efraim: és nem vönek a' Leviták más réſzt a' földben, hanem tsak váraſokat lakáſra, és azok hoſtátit a' barmok, és marhájok tartására.

5. A' mint parantsolta vala az Úr Moyſesnek, úgy tselekedének az Iſrael fiai, és elоſzták a' földet.

6. A' Juda fiai azért Jóſuéhez járulának Galgalában, és ſzólla néki a' Jéfone fia Tzenezeus Káleb: * Tudod mit ſzóllott az Úr Moyſeſnek az Iſten emberének felölem, és felöled Kádesbarnéban.

* Num. 14.d.22.

7. Negyven eſztendös valék, mikor engem Moyſes az Úr ſzolgája el-küldött Kádesbarnéból, hogy meg-nézném a' Földet, és meg-jelentettem néki, a' mi nékem igaznak láttatott.

C 8. Az atyám-fiai pedig, kik fel-jöttek vala velem, el-rémíték a' nép ſzivét: es mind-az-által én az én Uramat Iſtenemet követtem.

9. És meg-esküvék Moyſes a' napon, mondván: A' Föld, mellyet a' te lábad nyomott, te örökſeged léſzen, és a' fiaidé örökké: mert a' te Uradat Iſtenedet követted.

10. Életemet engedte azért az Úr, a' mint meg-igérte, e' jelen-való napig. Negyvenöt eſztendeje, mitöl-fogva az Úr ez igét ſzóllotta Moyſeſnek, midön Iſrael a' puſztában jár vala: ma nyóltzvan-öt eſztendös vagyok

D 11. Olly egéſséges, melly egéſséges abban az idöben vóltam, mikor a' kémléſre küldettem: * annak az idönek erösſége e' mái napig meg-maradott bennem, mind a' hadakozáſra, 's mind a' járáſra.

* Eccli. 46.b.11.

12. Add nékem azért e' hegyet, mellyet az Úr igért, te halláſodra-is, mellyen az Enatzimok vannak, és nagy, 's erös váraſok: ha ne-talám az Úr velem léſzen, és el-törölhetem öket: a' mint meg-igérte nékem.

13. És meg-áldá ötet Jóſue: és néki adá Hebront örökſégül.

14. És attól-fogva Hebron a' Jéfone fiáé Tzenezæus Kálebé vólt e' jelen-való napig: mert Iſraelnek Urát Iſtenét követte.

15. A' Hebron neve, az-elött Kíriat-Arbénck hivattatott: A' leg-nagyobb Ádam ott az Enatzimok-között fekſzik: és a' föld megſzünék a' hartzoktól.

XV. RÉSZ.

A' Júdának jutott városok, és faluk. Othoniel Axát Káleb leányát feleségül el-véſzi, és réſz adatik néki.

A * Num. 34.a.3. 1. A' Júda fiainak ſorſa azért az ö rokonságok-ſzerént ez volt: Edom határától fogva, a' Sin puſztája Dél-ellenében, és a' Déli réſznek végsö réſzéig.

2. Annak kezdeti a' Sós tengernek felsö ſzélitöl-fogva, és annak nyelvétöl-fogva, melly Délre néz.

3. És ki-mégyen a' Skorpio Hágáſa-ellenébe, és által-mégyen Sinába: és fel-mégyen Kádesbarnéba, és jút Eſronba, felmenvén Addarba, és kerülvén Kárkaára,

4. És onnét által-menvén Aſemonába, és jutván Egyiptus patakáig: és az ö határa a' a' nagy tenger léſzen. Ez léſzen vége a' Déli réſznek.

B 5. Nap-kelettöl-való kezdete pedig léſzen a' Sós tenger a' Jordán végéig: és azok, mellyek az Éſzakot nézik a' tenger nyelvétöl-fogva azon Jordán folyó-vizéig.

6. És fel-mégyen a' határ Bet-Haglába, és által-megyen Éſzakról Bet-Arabára: felmenvén a' Rúben fia Bóen kövéhez.

7. És ki-nyúlván Débera határiig Akor völgyéből, Éſzak-ellenében nézvén Gálgalát, melly Adommim Hágójának ellenében vagyon, a' pataknak déli réſzére: és által mégyen a' vizeken, mellyek Nap-kúttyának hivattatnak: és annak vége Rógel kúttyánál léſzen.

8. És fel-mégyen az Ennom fia völgyén a' Jebuſæus óldalánál Délre, ez a' Jeruſalem: és onnét fel-menvén a' hegy tetejére, melly Geennon-ellenében vagyon Nap-nyúgarra a' Rafaim völgye tetején Éſzak ellenében.

C 9. És által-mégyen a' hegy tetejéröl a' Neſtoa vize kúttyáig: és jút az Efron hegye faluira: és térül Báalára, melly Káriatiarim, az-az, Erdök-váraſa.

10. És kerül Báalából Nap-nyúgat-ellenébe, a' Séir hegyéig: és által-mégyen az Iarim hegye óldala-mellett Éſzakra Keslonba: és alá mégyen Bet-ſamesbe, és Tamnára mégyen.

11. És jút Éſzak-ellenébe Akkaron réſzére óldalúl: és térül Sekronára, és által-mégyen a' Báala hegyén: és jút Jebneelbe, és a' nagy tenger végénél határoztatik-be Nap-nyúgat-ellenében.

12. Ezek a' Juda fiainak határi körös-körül az örokonságok-ſzerént.

D 13. A' Jéfone fiának pedig Kálebnek a' Juda fiai-között ada réſzt, a' mint parantsolta vala néki az Úr: Kíriat Arbét az Enak attyáét, az a' Hebron.

14. * És el-törlé arról Káleb az Énak három fiát, Séſait, és Ahimánt és Tolmait az Énak gyökeréből.

* Judic. 2.a.1.

15. És onnét fel-menvén jöve a' Dábir lakóihoz, melly az elött Kíriat-Séfernek hivattatott, az-az, Tudomány-várasának.

16. És monda Káleb: A' ki meg-veri Kíriat-Séfert, és azt meg-véſzi, néki adom a' leányomat Axát feleségül.

17. És meg-vévé azt a' Tzenez fia Otóniel a' Káleb ötstse: és néki adá a' leányát Axát feleségül.

18. Kinek, mikor együtt mennének, tanátsúl adá a' férje, hogy az attyától földet

kérne, és fohászkodék a' szamáron ülvén. Kinek monda Káleb: Mi lölt?

19. Ama' pedig felele: Adgy áldást nékem: Dél-felöl-való, és száraz földet adtál nékem, adgy nedvest-is hozzá. Ada azért néki Káleb felyül, és alól nedves földet.

20. Ez a' Juda fiai nemzetségének öröksége az ö rokonságok-szerént.

E 21. És a' városok a' Juda fiainak szélsö részein Edom határi-mellett Dél-felöl-valának: Kabseel, és Eder, és Jágur,

22. És Tzina, és Dimona, és Adada,

23. És Kádes, és Asor, és Jetnám,

24. Zif, és Telem, és Balot,

25. Az új Ásor, és Kárioth, Hesron, ez az Ásor.

26. Amam, Sama, és Mólada,

27. És Asergadda, és Hassemon, és Betfelet,

28. És Hasersual, és Bersabée, és Bazióthia,

29. És Báala, és Iim, és Esem,

30. És Eltolád, és Tzesil, és Harma,

31. És Sitzeleg, és Medemena, és Sensenna,

32. Lébaot, és Selim, és Aen, és Rémon. Mindenestöl huszon-kilentz város, és azok falui.

F 33. A' mezöségen pedig: Estaol, és Sárea, és Ásena,

34. És Zánoe, és Engannim, és Tafua, és Enaim,

35. És Jérimot, és Adullam, Sóko, és Azéka,

36. És Saraim, és Aditaim, és Gedera, és Gederotáim: tizennégy-város, és azok falui.

37. Sánan, és Hadassa, és Magdalgad,

38. Délean, és Masefa, és Jektel,

39. Lákis, és Báskat, és Églon,

40. Kebbon, és Leheman, és Tzetlis,

41. És Giderot, és Betdágon, és Náama, és Matzeda: tizen-hat város, és azok falui.

42. Lábana, és Eter, és Asán,

43. Jesta, és Ésna, és Nesib,

44. És Tzeila, és Akzib, és Marésa: kilentz város, és azok falui.

45. Akkaron az ö faluival, és falutskáival.

46. Akkarontól-fogva a' tengerig: mind a' mik Azótus, és annak falui-felé vannak.

47. Azótus az ö faluival, és falutskáival. Gáza az ö faluival, és a' falutskáival, az Egyiptus patakáig, és a' nagy tenger az ö határa.

48. És a' hegyen: Samir, és Jeter, és Sókot,

49. És Danna, és Kariat-senna, ez a' Dábir:

50. Anab, és Istemo, és Anim,

51. Gósen, és Olon, és Gilo: tizen-egy G város, és azok falui.

52. Arab, és Róma, és Esaán,

53. És Jánum, és Bettafua, és Aféka.

54. Atmata, és Kariatarbe, ez a' Hebron, és Sihor: kilentz város, és azok falui.

55. Máon, és Karmél, és Zif, és Jóta,

56. Jezrael, és Jukadám, és Zánoe,

57. Akkain, Gabaá, és Tamna: tiz város, és azok falui.

58. Halhul, és Bessur, és Gedor,

59. Máret, és Betamot, és Eltekon: hat város, és azok falui.

60. Káriatbáal, ez a' Káriat-iarim Erdök városa, és Arebba: két város, és azok falui.

61. A' pusztaságon Betaraba, Meddin, és Sakaka,

62. És Nebsán, és a' Só-város, és Engaddi: hát város, és azok falui.

63. A' Jebusæust pedig a' Jérusalem lakóját el-nem törölheték a' Juda fiai: és a' Jebusæus a' Juda fiaival Jerusalemben lakék e' jelen-való napig.

XVI. RÉSZ.

Efraimnak jutott városok, és falúk. Ezek között Jobbágyúl laktak a' Kánanæusok.

1. KI-MÉNE a' Jósue fiai sorsok-is, a' Jordántól Jériko, 's annak vizei-ellenébe Napkelet-felöl: a' puszta melly felmégyen Jérikótól a' Bétel hegyére: A

2. És ki-mégyen Bételböl Luzára: és által-mégyen az Arki határán, Atarotba.

3. És alá-mégyen Nap-nyúgatra a' Jefleti határa-mellett, az alsó Bet-horon határáig, és Gázerig: és az ö tartományi a' nagy tengernél végezödnek-el: B

4. És birák a' Jósef fiai Manasses, és Efraim.

5. És lön az Efraim fiainak határa az ö rokonságok-szerént: és az ö örökségek napkelet-ellenébe, Atarotaddar a' felsö Bet-horonig.

6. És a' tengerre mennek-ki a' határok: Makmetat pedig az Északot nézi, és meg C kerüli a' határokat Nap-kelet-ellenébe Tanát-selóra: és által-mégyen Nap-kelet-felé Jánóéra.

7. És Janóéröl alá-tér Atarotba, és Náaratába: és Jerikóig jö, és ki-mégyen a' Jordánhoz.

8. Tafuából által-mégyen a' tenger-ellenébe a' Nádas-völgybe, és annak ki-meneteli a' Sós tengerre vannak. Ez az Efraim fiai nemzetségének öröksége az ö házok-népe-szerént D

9. És az Efraim fiainak külön szakasztattak városok a' Manasses fiai öröksége-között, és azok falui.

10. És nem ölék-meg az Efraim fiai a' Kánanæust, ki Gazerben lakik vala: és a' Kánanæus Efraim-között lakék mind e' napig adót fizetvén.

XVII. RÉSZ.

A' Manassé fél nemzetségének, és Salfáad leányinak része, 's öröksége. A' Józef fiainak részek meg-nagyobbittatik.

1. KI-MÉNE pedig a' sors a' Manasses nemzetségére: (mert ö Józefnek elsöszülött- A

te) Mákirra a' Manaſſes elsö-ſzülöttére a' Gálaád attyára, ki hadakozó férfiú vólt, és Gálaád, 's Básán vólt az ö öröksége.

* *Num. 26.d.30.* 2. * És a' Manaſſes több fiaira az ö tseléd-ſzerént, az Abiezer fiaira, és a' Hélek fiaira, és az Eſriel fiaira, és a' Sekem fiaira, és a' Héfer fiaira, és a' Sémida fiaira. Ezek Manaſſeſnek a' Jóſef fiának fiai, férfiak, az ö rokonságok-ſzerént.

* *Num. 27.a.1. & 36. d.11.* 3. * Salfaádnak pedig a' Héfer fiának, ki Gálaád fia vala, ki Makirnak a' Manaſſes fiának fia vala, nem valának fiai, hanem tsak leányi; kiknek ez nevek: Máala, és Nóa, és Hegla, és Melka, és Terſa.

4. És Eléazar pap, és a' Nun fia Jóſue, 's a' fejedelmek eleibe jövének, mondván: Az Úr meg-parantsolta Moyſes keze-által, hogy nékünk örökség adatnék az atyánkfiai-között. És az Úr parantsolattya-ſzerént örökséget ada nékik az ö attyoknak attyafiai-között.

B 5. És tiz kötél juta Manaſſeſnek, Gálaád, és Básán-földe-nélkül a' Jordánon-túl.

6. Mert a' Manaſſes leányi annak fiai-között bírának örökséget. Gálaád Földe pedig a' Manaſſes több fiainak ſorſokra esék.

7. És vólt a' Manaſſes határa Áſertöl Makmetát, melly Sikemet nézi: és jobb kézre ki-tér a' Tafua-kúttya-mellett való lakóihoz.

8. Mert Manaſſes ſorsába esett vala Tafua-földe, melly Manaſſes határi-mellett az Efraim fiaié.

9. És a' pataknak déli réſzére mégyen alá az Efraim váraſinak Nádas-völgye határa, mellyek a' Manaſſes váraſi-között vannak: a' Manaſſes határa a' pataknak Éſzaki réſzéröl, és annak ki-menetele a' tengerre tart:

C 10. Úgy hogy az Efraim öröksége Délröl vagyon, és a' Manaſſesé Éſzakról, és mind a' kettöt a' tenger határozza, és egybe-érnek az Áſer nemzetségében Éſzakról, és az Iſſakár nemzetségében Nap-keletröl.

11. És Manaſſeſnek öröksége vala Iſſakárban, és Áſerben, Bet-ſan, és annak falui, és Jeblaám az ö faluival, és a' Dor lakói az ö váraſival, az Endor lakói-is az ö faluival: haſonló képpen a' Ténák lakói-is az ö faluival, és Mageddo lakói az ö faluival, és harmad réſze Nófet várasának.

12. Ás el nem ronthaták a' Manaſſes fiai e' váraſokat, hanem a' Kananæus kezde az ö földében lakni.

13. Minek-utánna pedig meg-erösödének az Iſrael fiai, meg-hóldoltaták a' Kananæuſokat, és adó-fizetökké tévék, és meg nem ölék öket.

D 14. És ſzóllának Jóſuének a' Jóſef fiai, és mondának: Miért adtál nékem egy ſorsnyi, és egy kötélnyi örökséget, holott illy nagy ſokaságu vagyok, és meg-áldott engem az Úr?

15. Kiknek monda Jóſue: Ha ſok-népü vagy, menny-fel az erdöbe, és irts tágaſságokat magadnak a' Ferezæus, és Raſaim földében: mivelhogy ſzoros néked az Efraim hegyének öröksége.

16. Kiknek felelének a' Jóſef fiai: Fel nem mehetünk a' hegységre, holott vaſas ſzekerekkel élnek a' Kananæuſok, kik a' mezös földön laknak, melyben Bet-ſán fekſzik az ö faluival, és Jezrael a' völgynek felé-t birván.

17. És monda Jóſue a' Jóſef házának, Efraimnak, és Manaſſeſnek: Sok nép vagy, és nagy erejü, nem egy ſorſod léſzen,

18. Hanem menny-által a' hegyre, és irts magadnak, és tiſztits lakáſra-való tágaſságokat: és tovább mehetſz, midön el-veſzted a' Kananæuſt, kinek, mondod, hogy vas ſzekerei vannak, és hogy igen erös.

XVIII. RÉSZ.

A földnek több réſzei az Iſrael több hét nemzetségeinek el-oſztatnak, és Béniáminnak réſz adatik.

A 1. És egybe-gyülének minnyájan az Iſrael fiai Silóban, és fel-állaták ott a' bizonyság-hajlékát, és a' Föld meg-hóldola nékik.

2. Az Iſrael fiainak pedig még hét nemzetség vala hátra, mellyek még el nem vették vala az ö örökségeket.

3. Kiknek monda Jóſue: Meddig roshattok-meg a' túnyaság-miatt, és bé nem mentek a' Földet birni, mellyet az atyátok Ura Iſtene adott néktek?

4. Válaſzſzatok mindenik nemzetségböl három-három férfiat, hogy küldgyem-el öket, és mennyenek el, és kerüllyék-meg a' Földet, és irják-bé azt mindenik ſokaságának ſzámaſzerént: és hozzák hozzám, a' mit bé-irnak.

5. Oſzſzátok-el magatoknak a' Földet hét réſzre: Judás az ö határiban Dél-felöl légyen, és Jóſef háza Éſzakra.

6. Ezek-között való Földet hét réſzre irjátok-bé: és ide jöjetek hozzám, hogy a' ti Uratok Iſtentek-elött itt ſorſot veſsek néktek: B

7. Mert nints közöttetek réſze a' Leviták-nak, hanem az Úr papsága az ö örökségek. Gad pedig, és Rúben, es a' Manaſſes fél nemzetsége, el-vették vala már örökségöket túl a' Jordanon Nap-kelet-felé: mellyeket Moyſes az Úr ſzolgája adott nékik.

8. És midön fel-költek vólna a' férfiak, hogy el-mennének a' Földnek bé-irására, parantsola nékik Jóſue, mondván: Kerüllyétek-meg a' földet, és irjátok-bé azt, és térjetek-viſzſza hozzám: hogy itt az Úr-elött, Silóban, veſſek néktek ſorſot.

9. El-menének azért: és meg-ſzemlélvén azt, hét réſzre oſzták, könyvbe irván. És meg-térének Jóſuéhez a' Silói táborba.

10. Ki ſorſokat vete az Úr-elött Silóban, és el-oſztá az Iſrael fiainak a' Földet hét réſzre.

11. És az elsö ſors a' Benjamin fiainak jöve-

ki az ö tselédek-szerént, hogy a' Földet a' Juda, és Jósef fiai-között birnák.

12. És lön az ö határok Észak-ellenében a' Jordánontúl: Jérikónak óldala-mellett Észak-felé nyúlván, és onnét Nap-nyúgat-ellenében a' hegységre fel-menvén, és a' Betaven pusztájáig érvén,

13. És által menvén * Lúza-mellett Délre, ez a' Bétel: és alá-tart Atarot-addarra, a' hegyre melly az alsó Bet-horonnak Déli részén vagyon:

14. És el-hajol kerülvén a' tenger-ellenébe a' hegynek Déli részére, melly Bet-horont nézi a' déli-szél-ellenében, és annak kimeneteli Kíriat-báalra vannak, melly Kíriat-iarimnak is hivattatik, a' Juda fiainak városára. Ez a' tenger-ellenében-való rész, Nap-nyúgatra.

15. Délről pedig Kariat-iarim-felöl ki-mégyen a' határ a' tenger-ellenébe, és a' Neftoa vizeinek forrásáig ér.

16. És alá tart a' hegynek részére, melly az Ennon fiai völgyére néz: és Észak-ellenében vagyon a' Rafaim-völgyének szélsö részen. És alá mégyen Geennomba (az-az, Ennon-völgyébe) a' Jebusæus óldala-mellett Délre: és Rógel-forrására jö,

17. Által-menvén Északra, és ki-fakadván Énsemesre, az-az, a' Nap-forrására:

18. És által-mégyen a' dombokig, mellyek Adommim hágója-ellenében vannak: és alá-tér Abenbóenre, az-az, Bóen-kövére a' Ruben fiaira: és által-mégyen az Északi óldal-felöl a' mezöségre: és alá-mégyen a' lapátzra,

19. És elöbb-mégyen Észak-ellenébe Bethaglára: és annak ki-meneteli Észak-felöl vannak a' Sós tenger-nyelve-ellenében a' Jordánnak végén a' Déli-részre:

20. Melly annak határa Nap-keletről. Ez a' Benjamin fiainak körös öröksége körül, az ö határi, és tselédi-szerént.

21. És vóltak az ö városi, Jériko, és Bethagla, és Kasis-völgye,

22. Bet-Araba, és Samaraim, és Bétel,

23. És Avim, és Afara, és Ofera,

24. Emona-falva, és Ofni, és Gábee: tizen-két város, és azok falui.

25. Gábaon, és Ráma, és Bérot,

26. És Mesfe, és Kafara, és Amosa,

27. És Rétzem, Jerefel, és Tárela,

28. És Séla, Elef, és Jébus, melly a' Jerúsálem, Gábaát, és Kíriat: tizen-négy város, és azok falui. Ez a' Benjamin fiainak örökssége az ö házok-népe-szerént.

XIX. RÉSZ.

A' hat nemzetségeknek rész, és örökség adatik, úgymint Simeonnak, Zabulonnak, Issakárnak, Aşernek, Neftalinak, Dánnak, és Jósuénak.

1. És ki-méne a' második fors a' Simeon fiainak az ö rokonságok-szerént:

2. És az ö örökségek vólt a' Juda fiainak jószága-között: Bersabée, és Sábee, és Molada,

3. És Hásersúal, Bála, és Asem,

4. És Eltolad, Betul, és Harma,

5. És Sitzeleg, és Betmarkabot, és Hasersúsa,

6. És Betlebaot, és Sárohen, tizen-három város, és azok falui.

7. Ain, és Remmon, és Atar, és Asan: négy város, és azok falui:

8. Minden faluk ezeknek a' városoknak környületiben, Báalat Beer Rámatig, a' Déli résznek-ellenében. Ez a' Simeon fiainak öröksége az ö rokonságok-szerént,

9. A' Juda fiainak örökségében, és kötelében: mert nagyobb vala. És azokáért a' Simeon fiai örökséget birának amazoknak örökségek-között.

10. És ki jöve a' harmadik fors a' Zábulon fiainak az ö rokonságok-szerént: és lön az ö örökségek határa Sáridig.

11. És fel-mégyen a' Tengerről, és Meraláról, és ér Debbasetre, a' patakig melly Jékona-ellenében vágyon.

12. És meg-tér Sáredről Nap-kelet-ellenébe Tzeselet-tábor határira: és ki-mégyen Daberetre, és fel-mégyen Jafie-ellenébe.

13. És onnét által-mégyen Get-hefernek, és Takasinnak nap-keleti részére: és kimégyen Remmonra, Amtarra, és Noára.

14. És kerül Északról Hanatonra: és annak ki-meneteli Jestahel-völgye,

15. És Kátet, és Náalol, és Semeron, és Jedala, és Betlehem: tizen-két város, és azok falui.

16. Ez a' Zábulon fiai nemzetségének örökssége az ö rokonságok-szerént, a' városok, és azok falui.

17. Issakárnak jöve-ki a' negyedik fors az ö rokonsági-szerént.

18. És vólt az ö öröksége, Jezrael, és Kasalot, és Sunem,

19. És Hafaraim, és Séon, és Anaharat,

20. És Rabbot, és Tzesion, Abes,

21. És Ramet, és Engannim, és Enhadda, és Betsefes.

22. És az ö határa Táborig, és Sehesimáig, és Bet-samesig ér: és az ö ki-meneteli a' Jordán lészen: tizen-hat város, és azok falui.

23. Ez az Issakár fiainak örökssége az ö rokonságok-szerént, a' városok, és azok falui.

24. És az ötödik fors esék az Áser fiainak nemzetségére az ö rokonságok-szerént:

25. És vólt az ö határok Halkat, és Kali, és Béten, és Axaf,

26. És Elmelek, és Amaád, és Messal: és ér a' tenger Karmélusáig, és Sihorig, és Labanatig.

27. És viszsza-tér Nap-kelet-ellenébe Betdágonra: és által-mégyen Zábulonig, és Jeftael-völgyéig Észak-ellenében Betemekbe, és Nehielbe. És ki-mégyen bal-felöl Kábulra,

28. És Abranra, és Rohobra, és Hamonra, és Kánára, a' nagy Sidonig.

29. És tér Hormába az igen erös Tyrus váraſig, és Hósáig: és az ö ki-meneteli a' tengerre léſznek az Akziba kötelétöl:

30. És Amma, és Afek, és Rohob. Huſzon-két váras, és azok falui.

31. Ez az Áſer fiainak öröksége az rokonságok-ſzerént, és a' váraſok, 's azok falui.

32. A' Neftali fiainak esék a' hatodik ſors az ö házok népe ſzerént:

33. És kezdeték a' határ Heleftöl, és Élontól Sáanánimig, és Adámiig, melly a' Netzeb, és Jebnael Lékumig: és az ö ki-menetelek a' Jordánig:

34. És a' határ Nap-nyúgat-ellenébe tér Azanottáborra, és onnét ki-mégyen Hukukára, és által-mégyen Zábulonra Dél-ellenében, és Áſerre Nap-nyúgat-ellenében, és Judára a' Jordán felé Nap-kelet ellenében.

35. Igen erös váraſok, Aſſedim, Ser, és Emat, és Rekkat, és Tzeneret,

36. És Édema, és Arama, Aſor,

37. És Tzédez, és Edrai, Enhaſor,

38. És Jeron, és Magdalel, Horem, és Betanat, és Bet-ſames: tizen-kilentz váras, és azok falui.

39. Ez a' Neftali fiai nemzetségének örökſége az ö rokonságok ſzerént, a' váraſok, és azok falui.

40. A' Dán fiai nemzetségének az ö házok népe-ſzerént jöve-ki a' hetedik ſors:

D 41. És az ö örökségének határa vólt Sára, és Eſtaol, és Hirſemes, az-az, Napnak váraſa.

42. Selebin, és Ajalon, és Jétela,

43. Elon, és Temna, és Akron,

44. Eltetze, Gebbeton, és Bálaát,

45. És Jud, és Bane, és Bárak, és Getremmon:

46. És Mejarkon, és Arekon, a' határral melly Joppét nézi:

47. És azon véggel határoztatik-bé. És fel-menének a' Dán fiai, és Leſem-ellen hadakozának, és meg-vévék azt: és meg-verék azt ſegyvet élivel, és birák, és bennelakának, nevezvén annak nevét Dán Leſemnek, a' Dán attyok nevéröl.

48. Ez a' Dán fiai nemzetségének örökſége, az ö rokonságok-ſzerént, a' váraſok, és azok falui.

49. És midön el-végezte vólna ſorſal elofztani a' Földet mindeniknek az ö nemzetségek-ſzerént, az Iſrael fiai örökséget adának a' Nun fiának Jóſuének közöttök,

50. Az Úr parantsolattya-ſzerént, a' melly váraſt kért, Tamnat-Sáraát az Efraim hegyén: és a' váraſt meg-épité, és benne-lakék.

51. Ezek az örökségek, mellyeket ſorſal el-oſztának Eléazar pap, és a' Nun fia Jóſue, és az Iſrael fiai házok-népének, és nemzetségeknek fejedelmi, Silóban, az Úr-elött a' bizonyság-hajléka ajtajánál, és el-oſzták a' Földet.

XX. RÉSZ.

Hat város rendeltetik, a' mellybe ſzaladnának a' gyilkoſok, és meg-tartatnának.

1. És ſzólla az Úr Jóſuének, mondván: A
Szolly az Iſrael fiainak, és mondgyad nékik:

2. Válaſzſzátok-el a' futottak váraſit, * mellyekröl néktek Moyſes keze-által ſzóllottam; * Num. 35. a. 9. Deut. 19. a. 2.

3. Hogy azokba ſzaladgyon, valaki tudatlanúl embert öl: és felebarättya baragját elkerülheſſe, ki a' vérnek boſzſzú-állója:

4. Midön e' váraſok-közzül egyikébe ſzalad, meg-állyon a' váras kapuja-elött, és a' váras véneinek beſzéllye-meg azokat, a' mik ötet ártatlannak bizonyittsák: és úgy ſogadgyák-bé ötet, és adgyanak lakni-való helyt néki. B

5. És midön a' vérnek boſzſzú-állója ötet kergeti, ne adgyák annak kezébe: mert tudatlanúl ölte-meg felebarättyát, és két vagy három nap-elött meg nem bizonyittatott ö ellenségének lenni.

6. És abban a' városban lakjék, mig elöállyon törvényre okát adván tselekedetinek, és meg-hallyon a' Nagy pap, ki az idöben léſzen: akkor térjen-viſzſza a' gyilkos, és mennyen a' várasba, és az ö házába, melyböl el-ſzaladott vólt. C

7. És rendelék Tzedeſt Galilæában a' Neftali hegyén, és Sikemet az Efraim hegyén, és Kária-arbét, ez a' Hebron, a' Juda hegyén.

8. És a' Jordánon-túl Jerikónak a' Napkeleti réſzének-ellenében, * Bóſort rendelék, melly a' puſzta mezöségen fekſzik a' Rúben nemzetségéböl, és Rámotot Gálaádban a' Gad nemzetségéböl, és Gaulont Básánban a' Manaſſes nemzetségéböl. D * Deut. 4. a. 43.

9. Ezek a' váraſok rendeltettek minden Iſrael fiainak, és a' jövevényeknek, kik közöttök laknak vala: hogy azokba ſzaladna, a' ki embert ölt vólna tudatlanúl, és meg-ne halna a' felebarättya keze-miatt, a' ki boſzſzút akarna állani a' ki-ontott vérért, mig a' nép-eleibe állana, hogy ügyét meg-magyarázza.

XXI. RÉSZ.

A' Levitáknak negyven-nyóltz váras rendeltetik. Békeség, és nyúgodalom (a' mint régenten meg-vólt igérve a' Patriárkáknak) adatik a' népnek.

1. És a' Lévi nemzetségének fejedelmi Eléazar paphoz járulának, és a' Nun fiához Jóſuéhez, és a' rokonságok fejedelmihez az Iſrael fiainak minden nemzetségi ſzerént: A

2. És ſzóllának nékik Silóban Kanaán-földén, és mondának: * Az Úr meg-parantsolta Moyſes keze-által, hogy nékünk laknivaló váraſok adatnának, és azoknak hoſtáti a' barom tartáſra. * Num. 35. a. 2.

3. És adának az Iſrael fiai az ö örökſé-

gekből az Úr parantsolattya-szerént, városokat, és azoknak hostátit.

4. És ki-méne a' sors a' Káat háza-népére az Áaron pap fiaira, a' Juda, és Simeon, és Benjamin nemzetségéből, tizen-három város.

5. És a' Káat több fiainak, az-az, a' Levitáknak, kik még hátra valának, az Efraim, és Dán nemzetségéből, és a' Manasses fél nemzetségéből tiz város.

6. A' Gerson fiainak sorsa pedig ki-jöve, hogy az Issakár, és Aser, és Neftali nemzetségéből, és a' Manasses fél nemzetségéből Básánban vennének szám-szerént tizen-három várast.

7. És a' Mérari fiainak az ö rokonsági-szerént, a' Rúben, és Gad, és Zábulon nemzetségéből, tizen-két várast.

8. És adának az Israel fiai a' Levitáknak városokat, és azok hóstátit, a' mint parantsolta az Úr Moyses keze-által, mindeniknek sors-szerént adván.

9. A' Juda, és Simeon fiainak nemzetségéből ada Jósue városokat: * mellyeknek ez nevek,

10. Az Áaron fiainak a' Lévi nemzetségebéli Káat tselédi-szerént (mert az elsö sors nékik jött-ki)

11. Kariatarbét az Énak attyáét, melly Hebronnak hivattatik, a' Júda hegyén, és annak hostátit körüle.

12. A' földeit pedig, és faluit, a' Jéfone fiának Kálebnek adta vala, hogy birná.

13. Adá azért az Aaron pap fiainak Hebront az óltalom városát, és annak hostátit: és Lobnát a' hostátivál:

14. És Jétert, és Estemot,

15. És Hólont, és Dábirt,

16. És Aint, és Jetat, és Bet-sameset, a' hostátival: kilentz várast, a' két nemzetségből, a' mint meg-mondatott.

17. A' Benjamin fiai nemzetségéből pedig, Gábaont, és Gábaet,

18. És Anatotot, és Almont, a' hostátival; négy várast.

19. Mindenestöl-fogva az Aáron pap fiainak városi, tizen-három, a' hostátival.

20. A' Lévi nemzetsége-béli Káat több fiainak tselédi-szerént, ez örökség adaték,

21. Az Efraim nemzetségéből az óltalom városok, Sikem a' hostátival az Efraim hegyén, és Gázer,

22. És Tzibsaim, és Bet-horon, a' hostátival, négy város.

23. A' Dán nemzetségéből-is, Elteko, és Gábaton,

24. És Ajalon, és Getremmon, a' hostátival, négy város.

25. A' Manasses fél nemzetségéből pedig, Tanak, és Getremmon, a' hostátival, két város.

26. Mindenestöl-fogva tiz városok, és azok hostáti adatának a' Káat alatsomb rendü fiainak.

27. A' Lévi nemzetsége-béli Gerson fiainak-is, adá a' Manasses fél nemzetségéből az óltalom városokat, Gaulont Básánban, és Bosrát, a' hostátival, két várast.

28. Az Issakár nemzetségéből pedig, Tzésiont, és Daberetet,

29. És Jaramotot, és Engannimot, a' hostátival, négy várast.

30. Az Áser nemzetségéből pedig, Másalt, és Abdont,

31. És Helkatot, és Rohobot, a' hostátival, négy várast.

32. A' Neftali nemzetségéből-is az óltalom városokat, Tzédest Galilæában, és Hammot Dort, és Kartánt, a' hostátival, három várast.

33. Mindenestöl-fogva a' Gerson tselédinek városi, tizen-három, a' hostátival.

34. A' Mérari fiainak pedig az alatsomb rendü Levitáknak az ö házok-népe-szerént, adaték a' Zábulon nemzetségéből, Jeknám, és Kárta,

35. És Damna, és Náalol, négy város, a' hostátival.

36. A' Rúben nemzetségéből, túl a' Jordánon Jériko-ellenében, az óltalom városok, Bósor a' pusztában, Misor, és Jáser, és Jethson, és Mesaát, négy város, a' hostátival.

37. A' Gad nemzetségéből az óltalom városok, Rámot Gálaádban, és Mánaim, és Hesebon, és Jázer, négy város, a' hostátival.

38. Mindenestöl-fogva a' Mérari fiainak városi, az ö tselédek, és rokonságok szerént, tizen-kettö.

39. Mindenestöl-fogva azért a' Leviták városi az Israel fiai örökségek-között, negyven-nyóltz.

40. A' hostátival, mindenek az ö házoknépe-szerént el-osztatván.

41. És az Úr-Isten Israelnek adá az egész Földet, melyröl meg-eskütt vala az attyoknak, hogy nékik adná: és birák azt, és abban lakának.

42. És békeség adaték ö-töle körös-körül minden nemzetségekre: és az ellenségközzül senki ellenek nem mere állani, hanem minnyájan az ö birodalmok-alá vetteténck.

43. Csak egy ige sem lött abban heában, mellyet fogadott-vala, hogy bé-tellyesítene, hanem valósággal mindenek be-tellyesedtek.

XXII. RÉSZ.

Minekutánna el-osztotta vólna Jósue a' földet, visza-ereszti Rúbent, Gádot, és Manassé fél nemzetségét: a' több nemzetségek meg-háborodnak a' Jordán mellett épittetett óltárért: de követek küldettetvén, azokat meg-mentik.

1. AZON idöben szóllitá Jósue a' Rúbenitákat, és a' Gaditákat, és a' Manasses fél nemzetségét,

2. És monda nékik: Meg-tselekedtétek mind, a' miket néktek Moyſes az Úr ſzolgája parantsolt: nékem-is mindenben engedtetek,

3. És el nem hattátok az atyátok-fiait ſok ideig, e' jelen-való napig, meg-örizvén a' ti Uratok Iſtentek parantsolattyát.

4. Mivel azért a' ti Uratok Iſtentek nyugodalmot, és békeséget adott az atyátok-fiainak, a' mint meg-igérte: térjetek viſzſza, és mennyetek hajléktokba, és örökségtek földébe, * mellyet néktek Moyſes az Úr ſzolgája adott túl a' Jordánon:

* *Num.* 32. *f.* 31. *Sup.* 13. *b.* 8.

5. De úgy, hogy figyelmeteſen meg-örizzétek, és tselekedettel bé-tellyeſittsétek a' parantsolatot, és a' törvényt, mellyet néktek Moyſes az Úr ſzolgája parantsolt, hogy ſzereſsétek, a' ti Uratokat Iſtenteket, és járjatok minden útaiban, és meg-örizzétek parantsolatit, és hozzája ragaſzkodgyatok, és ſzolgállyatok néki tellyes ſzivetekkel, és tellyes lelketekkel.

B

6. És meg-áldá öket Jóſue, és el-botsátá öket. Kik viſzſza-térének az ö hajlékokba.

7. A' Manaſſes fél nemzetségének pedig Moyſes Básánban adott vala örökséget: és azokáért a' felének, melly még hátra vólt, ſorſot ada Jóſue a' több attyok-fiai között a' Jordánon-innét a' Nap-nyugati réſzre. És midön el botsátaná öket az ö hajlékokba, és megáldotta vólna öket,

8. Monda nékik: Sok marhával, és gazdagságokkal tértök lakó-helyeitekre, ezüſtel és arannyal, rézzel, és vaſſal, és ſok-féle ruhákkal: oſzſzátok-meg az ellenségek prædáját az atyátok-fiaival.

9. És viſzſza-térének, és el-menének a' Rúben fiai, és a' Gad fiai, és a' Manaſſes fél nemzetsége, az Iſrael fiaitól, Silóból, melly Kánaánban vagyon, hogy bé-mennének Gálaádba az ö örökségek földébe, mellyet vettek vala az Úr parantsolattya-ſzerént Moyſes keze-által.

C

10. És midön a' Jordán dombjaihoz jutottak vólna Kánaán földébe, véghetetlen nagy óltárt építének a' Jordán mellett.

11. Mellyet midön hallottak vólna az Iſrael fiai, és nékik bizonyos követek meg-vitték vólna, hogy a' Rúben, és Gad, és a' Manaſſes fél nemzetsége fiai, óltárt épitettek vólna Kánaán-földén, a' Jordán dombjain, az Iſrael fiai-ellenében:

12. Egybe-gyülének minnyájan Silóba, hogy fel-mennének, és hadakoznának ellenek.

13. És azon közben el-küldék hozzájok Gálaád-földébe az Eléazar pap fiát Fineeſt,

14. És tiz fejedelmet ö véle, egyet-egyet mindenik nemzetségből.

15. Kik el-jövének, a' Rúben, és Gad, és a' Manaſſes fél nemzetsége fiaihoz, Gálaád-földébe, és mondának nékik:

16. Ezeket parantsollya az Úr egéſz népe: Mitsoda által-hágás ez? Miért hattátok-el Iſraelnek Urát Iſtenét, ſzentségtelen óltárt épitvén, és az ö tiſzteletitől el-távozván?

17. Kevés-é az néktek * hogy Béelfégorban vétkeztetek, és e' jelen-való napig rajtunk marad annak a' bünnek rutsága? és ſokan el-eſtek a' népben.

D

* *Num.* 25. *a.* 4 *Deut.* 4 *a.* 3.

18. És ti ma el-hattátok az Urat, és hólnap az egéſz Iſrael-ellen gerjed az ö haragja.

19. Hogy-ha tiſztátalannak vélitek lenni a' ti örökségtek földét: jöjetek által a' földre, melyben az Úr hajléka vagyon, és lakjatok közöttünk: tsak hogy az Urtól, és társaságunktól el ne távozzatok, óltárt épitvén a' mi Urunk Iſtenünk óltárán kivül.

20. * Nem-de a' Zare fia Akan hágta-é által az Úr parantsolattyát, és az egéſz Iſrael népére ſzállott az ö haragja? És az, egy ember vala, és bár egyedül veſzett vólna el az ö bünében.

* *Sup.* a. 1.

21. És felelének a' Rúben, és Gad fiai, és a' Manaſſes fél nemzetsége, az Iſrael követsége fejedelminek:

E

22. Az erőſséges Úr-Iſten, ö tudgya, és Iſrael egyetemben meg-érti: ha törvény-ſzegő ſzivvel épitettük ez óltárt, ne örizzen-meg minket, hanem ugyan moſt meg-bünteſſen:

23. És ha olly ſzándékkal tselekedtük, hogy éppen-égő, és hála-adó, és békeséges áldozatokat tennénk arra, ö kereſse-fel, és itéllye-meg:

24. És ha nem inkább illy gondolattal, és végezéſſel, hogy mondanók: Hólnap mondgyák a' ti fiaitok a' mi fiainknak: Mi közötök néktek az Iſrael Urához Iſtenéhez?

25. Határt vetett az Úr közöttetek, és közöttünk, o Rúben fiai, és Gad fiai, a' Jordán folyó-vizét: és azért nints réſzetek az Úrban. És ezokkal eltéritik a' ti fiaitok a' mi fiainkat az Úr félelmétől. Jobbnak véltük azért,

F

26. És mondottuk: Épittsünk óltárt magunknak, nem az éppen-égő, ſem a' békeséges áldozatoknak bé-mutatására,

27. Hanem bizonyságúl közöttünk, és közöttetek, és a' mi magzatink, 's a' ti maradékitok-között, hogy az Úrnak ſzolgállyunk, és ſzabad légyen nékünk áldoznunk, mind éppen-égő, mind hála-adó, mind békeséges áldozatokat: és ne mondgyák hólnap a' ti fiaitok a' mi fiainknak: Nints néktek réſzetek az Úrban.

28. Ha azt akarják mondani, meg-felelnek nékik: Imé az Úr óltára, mellyet az atyáink tsináltak, nem éppen-égő, ſem hála-adó áldozatokért, hanem közöttünk, és közöttetek-való bizonyságért.

29. Távul légyen tölünk e' bün, hogy el távozzunk az Úrtól, és az ö nyomdokit elhadgyuk, óltárt épitvén éppen-égő, és hála-adó, és békeséges áldozatoknak bé-mutatására, a' mi Urunk Iſtenünk óltárán-kivül, melly az ö hajléka-előtt épittetett.

G

30. Mellyeket halván, Finees pap, és az Iſrael követsége fejedelmi, kik véle valának, meg-engeſzteltetének: és a' Rúben, és Gad

fiai, és a' Manaſſes fél nemzetsége igéit igen örömeſt bé-vévék.

31. És monda az Eléazar pap fia Fineés nékik: Moſt tudgyuk, hogy velünk vagyon az Úr, mert idegenek vattok e' törvény-ſzegéſtöl, és meg-ſzabaditottátok az Iſrael fiait az Úr kezéből.

32. És meg-téré a' fejedelmekkel a' Rúben, és a' Gad fiaitól, Gálaád-földéről, a' Kánaán határiból, az Iſrael fiaihoz, és meg-beſzéllé nékik.

33. És tetſzék a' beſzéd mind a' halgatóknak. És ditsérék az Iſtent az Iſrael fiai, és nem mondák többé, hogy fel-mennének ellenek, és hadakoznának, és el-törlenék azok örökſége földét.

34. És nevezék a' Rúben fiai, és a' Gad fiai az óltárt, mellyet épitettek vala: Mi bizonyságunk, hogy az Úr ö légyen az Iſten

XXIII. RÉSZ.

Jóſue meg-öregedvén, és halálhoz közelgetvén, inti a' népet az Iſten parantsolatinak meg-tartására, és tiltya a' pogányokkal való ſzövetséget.

A 1. Sok idö el-forogván pedig, minek-utánna békeséget adott vala az Úr Iſraelnek, meg-hóldoltatván körös körül minden nemzetségeket, és Jóſue már idös lévén, és igen vén:

2. Szóllitá Jóſue az egéſz Iſraelt, és a' véneket, és a' fejedelmeket, és hadnagyokat, és tanitókat, és monda nékik: Én meg-vénhedtem, és élemetes vagyok,

3. És ti láttyátok mind, a' miket a' ti Uratok Iſtentek tselekedett minden nemzetségeknek körös-körül, mi-képpen maga hadakozott érettetek:

4. És moſt, mint hogy néktek ſorſal oſztotta-el az egéſz Földet, a' Jordánnak Napkeleti réſzétől-fogva a' nagy tengerig, és még

B ſok nemzetségek vannak hátra:

5. A' ti Uratok Iſtentek el-veſzti azokat, és el-vészi ſzinetek-elöl, és birni fogjátok a' Földet, a' mint néktek meg-igérte.

6. Tsak hogy meg-erösödgyetek, és legyetek ſzorgalmatoſok, hogy meg-örizzétek mind, a' mik a' Moyſes törvénye könyvében irva vannak: és el ne hajollyatok azoktól ſe jobra, ſe balra:

7. Hogy minek-utánna bé-menendetek a' Pogányokhoz, kik közöttetek léſznek, ne esküdgyetek az ö iſtenek nevére, és ne ſzolgállyatok azoknak, és ne imádgyátok öket:

8. Hanem a' ti Uratokhoz Iſtentekhez ragaſzkodgyatok: a' mit e' mái napig tselekedtetek.

C 9. És akkor el-vészi az Úr-Iſten elöttetek a' nagy, és igen erös nemzetségeket, és senki ellenetek nem álhat.

10. Egy közzületek el-üz ezer embert az ellenségekben: mert a' ti Uratok Iſtentek maga hartzol érettetek, a' mint meg-igérte.

11. Tsak azon ſzorgalmatoskodgyatok igen, hogy a' ti Uratokat Iſtenteket ſzereſsétek.

12. Hogy-ha e' nemzetségeknek, mellyek közöttetek laknak, tévelygéſekhez akartok ragaſzkodni, és vélek egybe-házaſodni, és barátságokat vetni:

13. Még moſt tudgyátok, hogy a' ti Uratok Iſtentek el nem törli azokat ſzinetek-elöl, D hanem veremmé, és törré, és botránkozássa légyenek néktek óldalotokon, és dorongok ſzemeitekbe, mig nem titeket el-vegyen, és el-veſzeſſen ez igen jó Földről, mellyet néktek adott.

14. * Imé én ma az egéſz földnek útára megyek; és teljes ſzivből meg-iſméritek, hogy minden igékből, mellyeket igért az Úr, hogy veletek tselekeſzik, egy ſem múlt el heában. * 3. Reg. 2. a. 2.

15. A' mint azért bé-tellyesitette tselekedettel, a' mit igért, és minden jók következtek: úgy reátok hozza, valami gonoſzſza. fenyegetett, mig nem el-vegyen titeket, és el-veſzeſſen ez igen jó Földről, mellyet néktek adott.

16. Azért hogy által-hágtátok a' ti Uratok Iſtentek ſzövetségét, mellyet veletek ſzerzett, és idegen iſteneknek ſzolgáltatok, és azokat imádtátok: hamar, és hirtelen feltámad ellenetek az Úr haragja, és el-vitettök ez igen jó Földről, mellyet néktek adott.

XXIV. RÉSZ.

Elé-ſzámláltatnak az Iſtennek jó-tételényi, mellyeket tselekedett az Iſrael népének. A' népnek az Iſtennel-való ſzövetsége. Jóſue meg-hal. Jóſef tsonttyai el-temettetnek. Eleazar Fö-Pap meg-hal.

1. És egybe-gyüjté Jóſue Iſraelnek minden nemzetségét Sikemben, és ſzóllitá a' véneket, és a' fejedelmeket, és a' birákat, és a' tanitókat, és meg-állának az Úr-elött: A

2. És igy ſzólla a' népnek: Ezeket mondgya az Iſrael Ura Iſtene: A' folyó-vizen-túl laktak az atyáitok eleinten, az Abrahám attya Táré, és Nákor: és idegen iſteneknek ſzolgáltak.

3. * Ki vüm azért az atyátokat Ábrahámot Meſopotámia határiból: és hozám ötet Kánaán-földére, és meg-ſokasitám az ö magvát, * Gen. 11. d. 26.

4. * És adám néki Iſáákot: * Annak ismég Jákobot, és Eſaut adám. * Kik-közzül, Eſaunak birni adtam a' Séir hegyét: * Jákob pedig, és a' fiai alá-menének Egyiptusba. * Gen. 21. a. 2. * Gen. 22. d. 26. * Gen. 36. a. 8. * Gen. 46. a. 6.

5. * És el-küldém Moyſeſt, és Ááront, és meg-verém Egyiptuſt ſok jegyekkel, és tsodákkal. * Exod. 3. c. 10. & 12. f. 37.

6. És ki-hozálak titeket, és az atyáitokat Egyiptusból, és a' tengerhez jövétek: és az

Egyiptziusok kergeték az atyáitokat szekerekkel, és lovasokkal a' Veres tengerig.

B

7. Az Israel fiai pedig az Úrhoz kiáltának: * ki setétséget vete közitekbe, és az Egyiptziusok-közibe, és reájok hozá a' tengert, és el-buritá öket. Látták szemeitek mind, a' miket Egyiptusban tselekedtem, és a' pusztában sok ideig laktatok:

* *Exod. 14. b. 9.*

8. És bé vittelek titeket az Amorræus Földére, ki a' Jordánon-túl lakik vala. * És midőn ellenetek hadakoznának, kezetekbe adtam öket, és birtátok azok földét, és meg-öltétek öket.

* *Num. 21. c. 29.*

C

9. * Támada pedig a' Sépor fia Bálak a' Moábi király, és hadakozék Israel-ellen. És el-külde, és hivá a' Béor fiát Bálaámot, hogy titeket meg-átkozna:

* *Num. 22. a. 9.*

10. És én nem akartam ötet meg-halgatni, hanem a' helyett meg-áldottalak titeket ö-általa, és meg-szabaditottalak titeket kezéből.

11. * És által-jövétek a' Jordánon, és Jérikóhoz jutátok. És ellenetek hadakozának annak a' városnak férfiai, az Amorræus, és Ferezæus, és Kánanæus, és Hetæus, és Gergesæus, és Hevæus, és Jebusæus, és kezetekbe adám öket.

* *Sup. 3. d. 14. & 6. a. 1. & 11. a. 3.*

12. * És darázsokat botsátók elöttetek: és ki-vetém öket helyekből, az Amorræusok két királyát, nem a' te kardoddal, sem kéz-ijaddal.

* *Sup. 11. d. 20. Exo. 23. f. 28. Deut. 7. c. 20.*

13. És néktek adám a' Földet, melyben nem munkálkodtatok, és a' városokat, mellyeket nem épitettetek, hogy azokban laknátok: szölöket, és olaj-fákat, mellyeket nem plántáltatok.

D

14. * Most azért féllyétek az Urat, és szolgállyatok néki tekélletes, és valóságos szivből: és hánnyátok-el az Isteneket, kiknek az atyáitok szolgáltak Mesopotamiában és Egyiptusban, és szolgállyatok az Úrnak.

* *1. Reg. 7. a. 3. Tob. 14. c. 10.*

15. Ha pedig gonosznak láttatik néktek, hogy az Úrnak szolgállyatok, választás engedtetik néktek: válaszszátok ma, a' mi tetszik, kinek kellesék leg-inkább szolgálnotok, az isteneknek-é, kiknek az atyáitok szolgáltak Mesopotamiában, vagy az Amorræusok isteninek, kiknek Földén laktok: én pedig, 's az én házam az Úrnak szolgálunk.

16. És felele a' nép, és monda: Távul légyen tölünk, hogy el-hadgyuk az Urat, és idegen isteneknek szolgállyunk.

17. A' mi Urunk Istenünk ö hozott-ki minket, és az atyáinkat Egyiptus-földéből, a' szolgálat házából: és a' mi látásunkra fölötte nagy jeleket tselekedett, és meg-örzött minket minden úton, a' mellyen járunk, és minden népek-között, a' mellyeken általmentünk.

E

18. És ki-vetett minden nemzetségeket, az Amorræust a' Föld lakóját, melybe mi bé-mentünk. Az-okáért az Úrnak szolgálunk, mert ö a' mi Istenünk.

19. És monda Jósue a' népnek: Nem szolgálhattok az Urnak: mert az Isten szent, és erös boszszú-álló, és meg nem engedi büneiteket, és vétkeiteket.

20. Ha az Urat el-hadgyátok, és idegen isteneknek szolgáltok, el-tér, és meg-sanyargat titeket, és el-veszt, minek utánna jókat tött veletek.

21. És monda a' nép Jósuének: Nem lészen úgy, a' mint szóllasz, hanem az Úrnak szolgálunk.

22. És Jósue monda a' népnek: Tanúim ti vattok, hogy magatok választottátok az Urat magatoknak, hogy néki szolgállyatok. És felelének: Tanúid.

F

23. Most azért, úgy-mond, hánnyátok-el közzületek az idegen isteneket, és szíveteket az Israel Urához Istenéhez hajtsátok.

24. És monda a' nép Jósuének: A' mi Urunknak Istenünknek szolgálunk, és engedelmesek lészünk az ö parantsolatinak.

25. Szövetséget szerze azért Jósue azon nap, és eleibe-adá a' népnek a' parantsolatokat, és itéleteket Sikemben.

26. És bé-irá mind ez igéket az Úr törvénye könyvébe: és egy igen nagy követ vön, és azt a' tser-fa-alá tévé, mely az Úr Szent-helyén vala.

27. És monda az egész népnek: Imé e' kö bizonyságúl lészen néktek, hogy hallotta az Úrnak minden igéit, mellyeket szóllott néktek: hogy ne-talám az-után tagadni akarjátok, és a' ti Uratoknak Istenteknek hazudni.

28. És el-botsátá a' népet, mindenikét az ö örökségébe.

29. És ezek-után meg-hala a' Nun fia Jósue az Úr szolgája, száz, 's tiz esztendös-korában:

G

30. És el-temeték ötet az ö öröksége határában Tamnatsáréban, melly az Efraim hegyén fekszik, a' Gáas hegyének Északi részére.

31. És Israel az Úrnak szolgála Jósue, és a' vének tellyes napjaiban, kik sok ideig éltek Jósue után, és kik az Úrnak minden tselekedetit tudták, mellyeket Israelben tött vala.

32. * A' Jósef tetemit-is, mellyeket kihoztak vala az Israel fiai Egyiptusból, el temeték Sikemben, a' mezö részében, * mellyet Jákob Hémornak a' Sikem attyának fiaitól vött vala, száz gyermekéd juhokon. És lön a' Jósef fiai öröksége.

* *Gen. 50. d. 25. Exo. 13. d. 19.*
* *Gen. 33. d. 19.*

33. Meg-hala az Aáron fia Eléazar-is: és el-temeték ötet az ö fiai Finees Gábaatban, melly néki adatott vala az Efraim hegyén.

BIRÁK
KÖNYVE.

Ennek a' Könyvnek Tituluſa Zsidóúl SOPHETIM, melly annyit téſzen, mint BIRÁK: innét BIRÁK KÖNYVENEK *neveztetik, mivel a' Királyok ideje elött a' Birák igazgatták a' népet. Fel jegyzi pedig azokat, a' mellyek Jóſue halála-után, egéſz Sámſon halálának ideéig történtek. Elö-hozza egynehány rendbéli ſzolgálattyokat az Iſrael fiainak, mellyeket bünökért méltán ſzenvedtek. Vége felé meg-mutattya egynehány példákkal, a' ſzolgálat elött melly gonoſzok vóltak, és azután-is melly hajlandók az idegen Iſtenek imádására.*

Melly ſok idejü pedig e' Könyvnek Hiſtoriája, valóban kétséges. Mert némellyek a' Biráknak eſztendeit a' ſzolgálatnak eſztendeitöl ſzámlállyák; némellyek másként. Mi pedig a' ſzolgálatok-után lett Békeſségeknek idejére tartunk inkább ſzámot. Annakokáért ez a' Könyv 317. *eſztendöket foglal magában, a' Világ idejének, tudniillik* 2570. *eſztendejétöl fogva az* 2887.*-kig.*

I. RÉSZ.

Az Iſraeliták Juda, és Simeon Fö hadi vezérségek alatt hadakozván, ſok váraſokat el-nyernek az ellenségektöl. Othoniel meg-vévén Cariath-Sefert: Axát Káleb leányát feleségül véſzi. A' Kánánæuſok jobbágyúl adgyák magokat az Iſraelitáknak.

A

1. JOSUE halála-után, az Iſrael fiai tanátsot kérdének az Úrtól, mondván: Ki mégyen-fel elöttünk a' Kánanæus-ellen, és léſzen a' had vezére?

2. És monda az Úr: Júdás mennyen-fel: imé kezébe adtam a' Földet.

3. És monda Júdas Simeonnak az attyafiának: Jöj-fel velem az én ſorſomba, és hadakozzál a' Kánanæus-ellen, hogy én-is veled mennyek a' te ſorſodba. És elméne véle Simeon.

4. És fel-méne Judás, és az Úr kezekbe adá a' Kánanæuſt, és Ferezæuſt: és Bézekben tiz ezer embert verének meg.

B

5. És találák Ádonibézeket Bézekben, és hadakozának ellene, és meg-verék a' Kánanæuſt, és Ferezæuſt.

6. El-futa pedig Ádoni-bézek: kit kergetvén meg-fogának, el-vágván kezei, és lábai végeit.

7. És monda Ádonibézek: Hetven királyok, kezek, és lábok végei el-vágatván, ſzedegetik vala aſztalom-alatt az étkek húlladékit: a' mint tselekedtem, úgy fizetett Isten nékem. És Jerusálembe vivék ötet, és ott meg-hala.

8. Vittatván azért a' Júda fiai Jerusálemet, meg-vévék azt, és meg-verék fegyver élivel, meg-égetvén az egéſz váraſt.

9. És az-után alá-jövén, a' Kánanæus-ellen hadakozának, ki a' hegységen lakik vala, és dél-felöl, és a' mezöségen.

C

10. * És el-menvén Judas a' Kánanæus ellen, ki Hebronban lakik vala, (melynek régenten Káriat-Arbe vólt neve) meg-veré Séſait, és Ahimánt, és Tolmait:

* *Joſ.* 15. c. 13.

11. És onnét meg-indúlván, a' Dábir lakóira méne, melynek régi neve Káriat-Séfer vala, az-az, Tudományok váraſa.

12. És monda Káleb: A' ki Káriat-Séfert meg-veri, és azt el-puſztittya, néki adom a' leányomat Axát feleségül.

13. És midön azt meg-vette-vólna a' Tzenez fia Otóniel a' Káleb öttse, néki adá a' leányát Axát feleségül,

14. Kit, az úton menvén, intett a' férje, hogy az attyától földet kérne. Ki mikor fohaſzkodott vólna a' ſzamáron ülvén, monda néki Káleb: Mi lölt?

D

15. Ama' pedig felele: Agy áldáſt nékem, mert ſzáraz földet adtál nékem: adgy vizzel nedveſt-is. Ada azért néki Káleb felyül nedveſt, alól-is nedveſt.

16. A' Tzinæus fiai pedig a' Moyſes rokonáé fel-menének a' Pálmák városából, a' Júda fiaival, az ö ſorſának puſztajába, melly Aradnak Dél-felöl vagyon, és véle lakának.

17. El-méne pedig Júdas Simeonnal az attya fiával, és együtt verék-meg a' Kánanæuſt, ki Séfaátban lakik vala, és meg-ölék ötet. És hivattaték a' város neve, Hormának, az-az Átoknak.

18. És meg-vévé Júdás Gázát az ö végeivel, és Askalont, és Akkaront az ö határival.

E

19. És az Úr vala Júdával, és a' hegységet birá: és el nem törölheté a' völgy lakóit, mert kaſzás ſzekerekkel bévelkednek vala.

* *Num. 14. d. 24. Joſ. 15. c. 14.*

20. És Kálebnek Hebront adák, * a' mint Moyſes mondotta vala, ki el-törlé arról az Énak három fiát.

21. A' Jebuſæuſt pedig a' Jeruſalem lakóját, el nem törlék a' Benjamin fiai: és a' Jebuſæus a' Benjamin fiaival lákék Jerusálemben, mind e' jelen-való napig.

22. A' Joſef háza-is fel-méne Bételbe, és az Úr vala vélek.

23. Mert midön a' váraſt meg-ſzállanák, melly az-elött Luzának hivattatik vala,

24. Látának egy embert a' városból kijöni, és mondának néki: Mutaſd-meg nékünk a' város bé-menetelét, és irgalmaſságot téſzünk veled.

25. Ki midön meg-mutatta vólna nékik, megverék a' váraſt fegyver élivel: azt az embert pedig, és minden rokonságát, elbotsáták.

F

26. Ki el-botsáttatván, Hettim-földére méne, és ott váraſt épite, és hivá azt Luzának: melly úgy neveztetik e' jelen-való napig.

27. Manaſſes ſem törlé-el Betsánt, és Tanakot a' faluival, és a' Dor lakóit, és Jeblaámot, és Mageddót a' faluival, és a' Kánanæus vélek kezde lakni.

28. Minek utánna pedig meg-erösödék Israel, adó-fizetökké tévé öket, és nem akará el-törleni.

29. Efraim ſem ölé-meg a' Kánanæuſt, ki Gázerben lakik vala, hanem véle lakék.

30. Zábulon el nem törlé a' Tzetron, és Náalól lakóit: hanem közötte lakék a' Kánanæus, és adó-fizetöje lön.

G

31. Aſer ſem törlé-el az Akko, és Sidon lakóit, Ahalábot, és Akazibot, és Helbát, és Áfeket, és Rohobot:

32. És a' Kánanæus földe-lakói-között lakék, és nem ölé meg ötet.

33. Neftali ſem törlé-el a' Betſames, és Betanat lakóit: és a' Kánanæus földe-lakói-között lakék, és a' Betſamiták, 's a' Betaniták adó-fizetöi valának.

34. És meg-ſzoritá az Amorræus a' Dán fiait a' hegyen, és nem ada nékik helyt, hogy a' lapátzra alá-jönének:

35. És a' Háres hegyén lakék, melly Tserepeſnek magyaráztatik, Ajalomban, és Salebimban. És reá-nehezedék a' Jóſef háza kezе, és adó-fizetöje lön.

36. Vala pedig az Amorræus határa a' Skorpio Hágójától-fogva a' kö-ſzikla, és a' felsö helyek.

II. RÉSZ.

Az Angyal az Iſtennek ſok jó-tétemenyit a' néppel elé-ſzámlálván dorgállya öket, kire nézve ſir a' nép. Az Iraelitáknak az Iſtentöl gyakor el-pártoláſok, és büntetéſek.

A

1. És fel-méne az Úr Angyala Galgalából a' Sirók-helyére, és monda: Ki-hoztalak titeket Egyiptusból, és bé-hoztalak a' Földre, mellyért meg-esküdtem az atyáitoknak: és meg-igértem, hogy fel nem bontanám kötéſemet veletek örökké:

2. Tsak hogy ne tennétek ſzövetséget e' Föld lakóival, hanem az ö óltárokat el-rontanátok: és nem akártátok ſzómat hallani: miért tselekedtétek ezt?

3. Az-okáért nem akartam öket el-törleni ſzinetek-elöl: hogy légyenek ellenségitek, és azok Ifteni légyenek romláſtokra.

4. És midön az Úr Angyala ez igéket ſzóllaná mind az Iſrael fiainak: fel-emelék ſzavokat, és sirának.

B

5. És hivattaték a' helynek neve, Sirók vagy köny-hulatáſok helyének: és ott áldozatokat tönek az Úrnak.

6. * El-botsátá azért Jóſue a' népet, és el-menének az Iſrael fiai ki-ki az ö örökségébe, hogy birnák azt: * *Joſ. 24. 28.*

7. És ſzolgálának az Úrnak az ö, és a' véneknek minden napjaiban, kik ſok ideig élének utánna, és tudgyák vala az Úrnak tselekedetit, mellyeket tött vala Iſraellel.

8. Meg-hala pedig a' Nun fia Jóſue, az Úr ſzolgája, ſzáz tiz eſztendös-korában,

9. És el-temeték ötet az ö örökségének határiban Tamnat-sárában az Efraim hegyén, a' Gáas hegyének Északi réſzére,

10. És az egéſz nemzetség az attyokhoz gyüjteték: és máſok támadának, kik nem tudgyák-vala az Urat, és a' tselekedeteket, mellyeket tött vala Iſraellel.

11. És Gonoſzt tselekedének az Iſrael fiai az Úr ſzine-elött, és Báalimnak ſzolgálának.

C

12. És el-hadgyák az attyoknak Urát Istenét, ki öket ki-hozta vala Egyiptus-földéböl: és idegen iſteneket követének, és a' népek iſtenit, kik környülök laknak vala, és imádák azokat: és haragra ingerlék az Urat,

13. El-hagyván ötet, és Báalnak, és Aſtarotnak ſzolgálván.

14. És meg-haraguvék az Úr Iſrael-ellen, és adá öket a' dúlók-foſztók kezébe: kik

meg-fogák öket, és el-adák az ellenségeknek, kik körülöttök laknak vala: és ellenek nem álhatának az ö ellenségeknek:

15. Hanem valahová akartak vólna menni, rajtok vala az Úr keze, a' mint szóllott, és meg-eskütt nékik: és igen meg-nyomorodának.

16. És az Úr Birákat támaszta, kik megszabaditanák öket a' pusztitók kezéből: de azokat sem akarák halgatni,

17. Paráználkodván idegen istenekkel, és azokat imádván. Hamar el-hagyák az útat, mellyen jártak vala az ö attyok: és halván az Urnak parantsolatit, mind külömbet tselekedének.

18. És midön az Úr a' Birákat támasztaná, azoknak napjokban irgalmasságra hajol vala, és meg-halgattya vala a' meg-nyomorodtak foházkodását, és meg-szabadittya vala öket a' pusztitók öldökléséből.

19. Minek-utánna pedig meg-hólt vólna a' biró, viszsza-térnek vala, és sokkal gonoszbakat tselekesznek vala, hogy-sem mint az ö attyok tselekedtek, idegen isteneket követvén, azoknak szolgálván, és imádván öket. El nem hagyák találmányokat, és a' keménységes útat, mellyen szoktak vólt járni.

20. És fel-gerjede az Úr haragja Israel-ellen, és monda: Mivelhogy fel-bontotta ez a' nemzetség az én szövetségemet, mellyet az ö attyokkal szerzettem vala, és az én szómat halgatni meg-útálta:

21. Én sem törlöm-el a' nemzetségeket, mellyeket meg-hagyott Jósue, és meg-hólt: hogy azok által próbállyam-meg Israelt, ha meg-örizik-é az Úr útát, és azon járnak-é, a' mint meg-örizték az ö attyok, vagy nem.

22. Meg-hagyá azért az Úr mind a' nemzetségeket, és nem akará hamar el-veszteni, sem nem adá Jósue kezeibe.

III. RÉSZ.

Az Israeliták háromszor pártolnak-el az Istentöl, annak-okáért a' pogányoktól szorongattatnak; de az Istenhez térvén, Othoniel, Aod, és Sámgár által meg-szabadittatnak.

1. EZEK a' nemzetségek, mellyeket az Úr meg-hagyott, hogy azok-által oktatná Israelt, és mind azokat, kik nem tudták vala a' Kananæusok hadakozásit:

2. Hogy az-után tanúlnának az ö fiok hadakozni az ellenségekkel, és szokást venni a' hartzolásra:

3. A' Filistæusoknak öt fejedelmit, és mind a' Kananæust, és a' Sidóniust, és a' Hevæust, ki a' Libanus hegyén lakik vala, a' Báal-Hermon hegyétöl-fogva Ématnak bé-meneteléig.

4. És meg-hagyá öket, hogy ö-általok meg-próbálná Israelt, ha halgattya-é az Úr parantsolatit, mellyeket parantsolt vala az attyoknak Moyses keze-által, vagy nem.

5. Az-okáért az Israel fiai, lakának a' Kananæusok, és Hetæusok, és Amorræusok, és Ferezæusok, és Hevæusok, és Jebusæusok-között:

6. És feleségül vévék azoknak leányit, és az ö leányokat adák azok fiainak, és szolgálának azok isteninek.

7. És gonoszt tselekedének az Úr szine-elött, és el-feletkezének az ö Istenekröl, szolgálván Báalimnak, és Astarotnak.

8. És az Úr meg-haraguván Israel-ellen, adá öket Kúsan-Rasataimnak a' Mesopotámiai királynak kezeibe, és nyóltz esztendeig szolgálának néki.

9. És az Úrhoz kiáltának: ki nékik szabaditót támaszta, és meg-szabaditá öket, Otónielt tudni-illik a' Tzenez fiát, a' Káleb öttsét:

10. És az Úr Lelke vala benne, és itélé Israelt. És ki-méne a' hartzra, és kezeibe adá az Úr Kúsan-Rasataimot a' Syriai királyt, és el-nyomá ötet.

11. És meg-nyugovék a' Föld negyven esztendeig, és meg-hala a' Tzenez fia Otóniel.

12. Az Israel fiai pedig újonnan gonoszt tselekedének az Úr szine-elött: ki meg-erössité ellenek a' Moábi királyt Eglont: mert gonoszt tselekedének az ö szine-elött.

13. És hozzája foglalá az Ammon fiait, és Amaleket: és el-méne, és meg-veré Israelt, és birá a' Pálmák-várasát.

14. És szolgálának az Israel fiai a' Moábi királynak Eglonnak tizen-nyóltz esztendeig:

15. És az-után az Úrhoz kiáltának: ki nékik Aod-nevü szabaditót támaszta, Gerának a' Jemini fiának fiát, ki mind a' két kezével a' jobb-gyanántól vala. És az Israel fiai ajándékokat küldének a' Moábi királynak Eglonnak ö-általa.

16. Ki magának két-élü kardot tsinála, melynek közepin egy tenyérnyi hoszszú maroklat vala, és azt a' köntös-alá a' jobb tomporájára övedzé.

17. És bé-adá az ajándékokat Eglonnak a' Moábi királynak. Eglon pedig igen testes vala.

18. És midön bé adta vólna néki az ajándékokat, el-késéré a' társait, kik véle jöttek vala.

19. És viszsza-térvén Galgalából, a' hol bálványok valának, monda a' királynak: Titkos szóm vagyon hozzád ö király. És ö halgatást parantsola: és ki-menvén minnyájan a' kik körüle valának,

20. bé méne Aod hozzája, ül vala pedig a' nyári vatsoráló-házban egyedül, és monda: Isten igéje vagyon nálam hozzád. Ki mingyárt fel-kele a' királyi székből.

21. És ki-nyújtá Aod a' bal-kezét, és kiránta a' handzsárt az ö jobb tomporájáról, és belé-üté azt annak hasába

22. Olly erösen, hogy a' maroklattya-is bé-menne a' vas-után a' sebbe, és a' kövérséges hájba szorúlna. Ki sem voná a' kardot,

hanem, a' mint belé ütötte vala, a' teſtében hagyá: és a' terméſzetnek rejtékin a' haſának ganéja mingyárt ki omla.

23. Áod pedig ſzorgalmatoſon bé-tévén a' vatsoráló-ház ajtait, és zárral meg-erösítvén, D

24. A' hátúlsó ajtón ki-méne. És a' király ſzolgai bé-menvén, láták a' vatsorálóház ajtait bé-téve, és mondának: Talám a' haſát tiſztittya a' nyári kamarában.

25. És ſokáig várakozván mig el ſzégyenlenék magokat, és látván hogy ſenki fel nem nyitna, a' kúltsot vévék: és meg-nyitván, halva találák az Urokat a' földön heverni.

26. Áod pedig, mig azok búsúlnának, elſzalada, és által-méne a' balványok-helyén, a' honnét meg-tért vala. És juta Seirátba:

27. És mingyárt meg-zendüle a' trombita az Efraim hegyén: és alá-menének véle az Iſrael fiai, ö leg-elöl menvén.

28. Ki monda nékik: Köveſſetek engem: mert kezeinkbe adta az Úr a' mi ellenségeinket a' Moabitákat. És alá menének utánna, és el-foglalák a' Jordán réveit, mellyeken általkelnek Moábba: és ſenkit által nem botsátának:

29. Hanem meg-verének a' Moabitákban az idöben, közel tiz-ezeret, mind vaſtag, és erös férfiakat. Senki közzülök el nem ſzaladhata.

30. És meg-aláztaték Móab a' napon az Iſrael keze-alatt: és meg-nyúgovék a' föld nyoltzvan eſztendeig.

31. Ez-után az Anat fia Samgar vólt, ki a' Filiſtiim-közzül hat-ſzáz férfiat öle-meg egy ſzántó-vaſſal: és ö-is meg-óltalmazá Iſraelt.

IV. RÉSZ.

Debbora Próféta aſzſzonyállat, és Bárák Siſarát Jábin Király Fejedelmét meg-gyözik kit Jáhel Háber felesége meg-öl.

A 1. Ismég gonoſzt tselekedének az Iſrael
* 1. *Reg.* 12, *b.* 9. fiai az Úr ſzine-elött Áod halála-után,

2. * És adá öket az Úr a' Kánaáni Királynak Jábinnak kezeibe, ki Aſorban orſzáglott: és a' hadának egy Siſara-nevü vezére vólt, ö pedig a' pogányok Hároſetében lakik vala.

3. És az Iſrael fiai az Úrhoz kiáltának. mert kilentz-ſzáz kaſzás-ſzekere vala, és húſz eſztendeig igen el-nyomta vala öket.

4. Debbora pedig próféta aſzſzony vala a' Lápidot felesége, ki az idöben a' népet itéli vala.

5. És ül vala a' pálma-fa-alatt, melly az ö nevéröl hivattatik vala, Rama, és Bétel között Efraim hegyén: és fel-mennek vala B hozzája az Iſrael fiai minden itéletre.

6. Ki el-külde, és hivá az Abinoem fiát Bárákot a' Neftalim Tzedeséböl; és monda néki: Az Iſraelnek Ura Iſtene parantsolt néked, menny-el, és vigy hadat a' tábor hegyére, és végy magaddal tiz-ezer hadakozót a' Neftali fiaiban, és a' Zábulon fiaiban:

7. Én pedig ki-hozom hozzád a' Tziſon patáka helyére Siſarát, a' Jábin hada fejedelmét, és az ö ſzekereit, és minden ſokaságát, és kezedbe adom azokat.

8. És monda néki Bárak: Ha velem jöſz, el-megyek: ha velem nem akarſz jöni, el nem megyek.

9. Ki monda néki: Bátor, el-megyek veled, de ez-úttal a' gyözedelem nem néked tulajdonittatik, mert aſzſzony kezébe adatik Siſara. Fel-kele azért Debbora, és el-méne Bárákkal Tzédesbe.

10. Ki, el-hiván Zabulont és Neftalit, fel-méne tiz-ezer hadakozóval, az ö társaságában lévén Debbora.

11. A' Tzinæus Háber pedig valaha el-távozott vala a' több Tzinæus attyok-fiaitól Hóbábnak a' Moyſes rokonának fiaitól: és vonta vala a' sátorokat a' völgyig, melly Sennimnek hivattatik, és Tzedes-mellett vala.

12. És hirré tétették Siſarának, hogy az Abinoem fia Bárak fel-ment vólna a' Tábor hegyére:

13. És gyüjte kilentz ſzáz kaſzás-ſzekeret, és az egéſz hadat a' pogányok Haroſetéböl Tziſon patakához.

14. És monda Debbora Báraknak: Kellyfel, mert ez a' nap, mellyen az Úr kezeidbe adta Siſarát: imé ö a' vezéred. Alá-méne azért Bárak a' Tábor hegyéröl, és a' tiz-ezer hadakozó véle. C

15. * És meg-rémité az Úr Siſarát, és minden ſzekereit, és az egéſz ſokaságot fegyver élivel, Bárak látására: el-annyira, hogy Siſara a' ſzekérröl le-ugorván, gyalog futna, * *pſ.* 82. *b.* 10.

16. És Bárak kergetné a' futó ſzekereket, és a' hadat, a' pogányok Haroſetéig, és az ellenségeknek minden ſokasága fottig el-húllana.

17. Siſara pedig ſzaladván, juta a' Tzinæus Háber feleségének Jáhelnek sátorához. Mert békeség vala az Áſori király Jábin-között, és a' Tzinæus Háber háza között.

18. Ki-menvén azért Jáhel Siſara-eleibe, monda néki: Jöj-bé hozzám uram: jöj-be, ne félly. Ki bé-menvén az ö sátorába, és palaſtal bé-födöztetvén ö-töle,

19. Monda néki: Kérlek, adgy nékem egy kevés vizet, mert igen ſzomjuhozom. Ki fel-nyita egy téj tömlöt, és innya ada néki, és bé-födé ötet. D

20. És monda néki Siſara: Álly a' sátor ajtaja-elött: és ha valaki jö kérdvén téged, és mondván; Vagyon-é itt valaki? Felelly: Senki nintsen.

21. Vévé azért a' Háber felesége Jáhel a' sátor ſzegét, fel-vévén egyetemben a' pörölyt: és bé-menvén titkon, és halkal, a' feje vak ſzemére tévé a' ſzeget, és a' pöröllyel ütvén a' velejébe ſzegezé a' földig: ki az álmot a' halálhoz foglalván el-fogya, és meghala.

22. És imé Bárak Siſarát üzvén jö vala: és eleibe ki-menvén Jáhel, monda néki: Jöſz-

te, és meg-mutatom néked a' férfiat, a' kit keresz. Ki midön bé-ment vólna hozzája, látá a' halva feküvö Sisarát, és a' vakszemébe vert szeget.

23. Meg-alázá azért Isten a' napon a' Kánaáni királyt Jábint az Israel fiai-elött:

24. Kik nevekednek vala napon-ként, és erös kézzel el-nyomják vala a' Kánaáni királyt Jábint, mig nem el-törlenék öket.

V. RÉSZ.

Debbora, és Bárák az ellenségnek meg-verése után hálá-adó éneket mondanak az Istennek.

1. És éneklének Debbora, és az Abinoem fia Bárak a' napon, mondván:

2. Kik kész-akarva Israelböl lelketeket veszedelemre vittétek, áldgyátok az Urat.

3. Hallyátok királyok, füleitekbe vegyétek fejedelmek: Én vagyok, én vagyok, a' ki az Urnak éneklek, ditsiretet mondok az Israel Urának Istenének.

4. Uram, mikor ki-jönél Séirböl, és által-mennél az Edom tartományin, a' föld megindúla, és az egek, 's a' felyhö vizekkel tsöpögének.

5. A' hegyek el-olvadának az Úr szine-elött, és a' Sinai az Israel Urának Istenének szine-elött.

6. Az Anat fiának Samgarnak napjaiban, a' Jáhel napjaiban meg-nyugovának az ösvények: és a' kik azokon mennek vala, kerengö töréseket járának.

7. Meg-szünének az erösek Israelben, és meg-nyugovának: mig nem Debbora támadna, anya támadna Israelben.

8. Uj hadakat választa az Úr, és ö forgatá-fel az ellenségek kapuit: ha láttatának paizs, és kopia negyven-ezer Israelitáknál.

9. Szereti a' szivem az Israel fejedelmit: kik szabad akaratból adtátok magatokat veszedelemre, áldgyátok az Urat.

10. A' kik fénylö szamárokon jártok, és az itéletben ültök, és az úton mentek, szóllyatok:

11. A' hol egybe-ütköztek a' szekerek, és az ellenség hada meg-fojtatott, ott hirdetteſſenek az Úr igazsági, és kegyelmesége az Israel erösihez: akkor méne-alá az Úr népe a' kapukra, és el-foglalá a' fejedelemséget.

12. Kelly-fel, kelly-fel Debbora, kelly-fel, kelly-fel, és mondgy éneket: Kelly-fel Bárak, és ragadgyad foglyaidat Abinoem fia.

13. Meg-szabadúltak a' népnek maradéki, az Úr az erösökben hartzolt.

14. Efraimból el-törlé öket Amalekig, és ö-utánna Benjaminból a' te népeidig, o Amalek: Mákirból fejedelmek jövének-ki, és Zábulonból a' kik hadat vinnének a' hartzra.

15. Az Isakár hadnagyi vóltak Debborával, és a' Bárak nyomdokit követték, ki úgy mint nyakra-före, és mélységre adta magat a' veszedelemre: meg hasonlván maga-ellen Rúben, a' bátor-szivüekben vetekedés találtaték.

16. Miért lakol két határ-között, hogy a' nyájak bögését hallyad? meg-hasonlván maga-ellen Rúben, a' bátor-szivüekben vetekedés találtaték.

17. Gálaád a' Jordánon-túl nyugszik vala, és Dán hajókban vala foglalatos. Áser a' tenger partyán lakik vala, és a' rév-helyeken mulatozék.

18. Zábulon pedig, és Neftali az ö lelketket halálra vivék a' Mérome tartományában.

19. El-jövének a' királyok, és hartzolának, hartzolának a' Kánaán királyi Tanakban a' Mageddo vizei-mellett, és mindazáltal prédálván semmit el nem vivének.

20. Az égböl hartzoltak ellenek: a' tsillagok rendekben, 's forgásokban maradván, Sisara-ellen hartzoltak.

21. Tzison-pataka vonta-el az ö hólt testeket; Kadumim-pataka, Tzison-pataka: tapodd-meg én lelkem a' vastagokat.

22. A' lovak körmök el-húlla, midön szágúldva futnának, és az ellenségnek legerösbi nyakra före le-rohannának.

23. Átkozzátok-meg Méroz-földét, úgymond az Úr Angyala: átkozzátok-meg annak lakóit, mert nem jöttek az Úr segétségére, az ö erösinek meg-segétésére.

24. Áldott az aszszonyok-között a' Tzinæus Háber felesége Jáhel, és meg-áldasek az ö sátorában.

25. A' vizet-kérönek tejet ada, és a' fejedelmi tsészében vajat nyújta.

26. Bal-kezét a' szegre veté, és jobb-kezét a' kovátsok pörölyére, és meg-ölé Sisarát, a' fején helyt keresvén a' sebnek, és a' vak-szemét vastagon által-lyukasztván.

27. Az ö lábai-közzé dölt, el-fogyott, és meg-hólt: hengereg vala az ö lábai-elött, és el-fekszik vala el-halva, és nyomorúltul.

28. Az ablakról nézvén, ordit vala az anya: és a' vatsoráló-házból szóll vala: Miért késik meg-jöni az ö szekere? miért mulattak az ö szekeres lovainak lábok?

29. Egy az ö több feleséginél böltsebb, ez igéket felelé a' napának:

30. Talám most osztya a' ragadományokat, az aszszonyoknak leg-szebbike választák néki: sok-szinü ruhák adatnak Sisarának prédául, és külömbb-külömbb-féle eszköz gyüjtetik öszve a' nyakak ékesitésére.

31. Igy veszszenek-el Uram minden ellenségid: a' kik pedig téged szeretnek, mint a' nap az ö fel-támadásában fénylik, úgy tündököllyenek.

32. És meg-nyúgovék a' föld negyven esztendeig.

VI. RÉSZ.

Minek-utánna az Iſraeliták el-nyomattattak vólna a' Mádiánitáktól, Gedeon ſok jelek által kéſzittetik az Iſraeliták meg-ſzabaditására, ki-is óltárt épitvén az Iſtennek, és áldozván, a' Báál bálványát el-rontya, és a' harmatos gyapjú jelül adatik néki,

A 1. GONOSZT tselekedének pedig az Iſrael fiai az Úr ſzine-elött: ki Mádián kezébe adá öket hét eſztendeig,

2. És igen el-nyomattatának azoktól. És rejtek-lyukakat, és barlangokat tsinálának magoknak a' hegyekben, és óltalomravaló igen erös helyeket.

3. És mikor vetett vólna Iſrael, fel-mégyen vala Mádián, és Amalek, és a' Nap keleti több nemzetségek:

4. És nálok sátorokat vonván, valamint a' füben valának, mindeneket el-puſztitnak vala Gázának bé-menetéléig: és életre-valót ſemmit meg nem hagynak vala Iſraelben, ſe juhokat, ſe ökröket, ſe ſzamárokat.

5. Mert önnön-magok, és minden ö nyájaiok el-jönek vala az ö sátorokkal, és mint a' sáskák mindeneket el-lepnek vala, az embereknek, és a' tevéknek ſzámtalan ſokasága, el-puſztitván valamit illetnek vala.

6. És Iſrael igen meg-aláztaték Mádián ſzine-elött.

7. És kiálta az Úrhoz ſegétséget kérvén a' Mádiániták-ellen.

8. Ki egy proféta férfiat külde hozzájok, B és ſzólla: Ezeket mondgya az Iſrael Ura Istene: Én tselekedtem, hogy ti fel-jönétek Egyiptusból, és ki-hoztalak titeket a' ſzolgálat házából,

9. És meg-ſzabaditottalak az Egyiptziuſok és minden ellenségek kezéből, kik titeket nyomorgatnak vala: és ki-üztem azokat a' ti bé-jöveteleteken, és néktek adtam azok Földét.

10. És mondék: Én a' ti Uratok Iſtentek, ne félly étek az Amorræuſok iſtenit, kiknek földén laktok. És nem akartátok az én ſzómat hallani.

11. El-jöve pedig az Úr Angyala, és leüle a' tser-fa-alatt, melly Efrában vala, és Joásé vala az Ezri tselédének attyáé. És midön az ö fia Gédeon gabonát tséplene, és tiſztitana a' ſajtó helyén, hogy Mádián-elött ſzaladna:

C 12. Meg-jelenék néki az Úr Angyala, és monda: Az Úr veled, leg-erösebb férfiu.

13. És monda néki Gédeon: Kérlek, Uram, ha velünk az Úr, miért környékeztek meg minket mind ezek? hol vannak az ö tsoda tételi, mellyeket az atyáink beſzéllettek, és mondották: Egyiptusból hozott-ki minket az Úr? Moſt pedig el-hagyott minket az Úr, és Mádián kezébe adott.

* 1. Reg. 12. c. 11. 14. * És reá tekinte az Úr, és monda: Menny-el ezen erőségedben, és meg-ſzabaditod Iſraelt Mádián kezéből: tudgyad, hogy küldöttelek téged.

15. Ki felelvén, monda: Kérlek, Uram, miben ſzabaditom-meg Iſraelt? ímé az én házam-népe leg-kiſſebb Manaſſesben, és én leg kiſſebb az atyám házában.

16. És monda néki az Úr: Én léſzek veled: és meg-vered Mádiánt mint egy férfiat.

17. És ö; Ha kedvet találtam, úgymond, elötted, adgy jelt nékem, hogy te vagy, a' ki velem ſzóllaſz.

18. El ſe távozzál innét, mig nem hozzád viſzſza-térek, áldozatot hozván, és néked bé-mutatván. Ki felele: Én meg-várom el-jöveteledet. D

19. Bé-méne azért Gédeon, és egy gödölyét föze, és egy mérték liſztből kováſztalan kenyereket: és a' húſt kosárba tévén, és a' hús levét fazékba töltvén, mindeneket a' tser-fa-alá hoza, és bé-mutatá néki.

20. Kinek monda az Úr Angyala: Vedd a' húſt, és a' kováſztalan kenyereket, és tedd ama' kö-ſziklára, és a' levét töltsd reája. És midön úgy tselekedett vólna,

21. Ki-nyújtá az Úr Angyala a' veſzſzö végét, mellyet kezébe tart vala, és illeté a' húſt, és a' kováſztalan kenyereket: és tüz jöve-fel a' kö ſziklából, és meg-emészté a' húſt, 's a' kováſztalan kenyereket: az Úr Angyala pedig el-enyészék az ö ſzemei-elöl.

22. És látván Gédeon hogy az Úr Angyala vólna, monda: Ah Uram Iſtenem: mert az Úr Angyalát ſzinről-ſzinre láttam.

23. És monda néki az Úr: Békeség veled: ne félly, nem halſz-meg. E

24. Oltárt épite azért ott Gédeon az Úrnak, és nevezé azt, Úr békeségének e' jelenvaló-napig. És mikor még Efrában vólna, melly az Ezri tselédéjé,

25. Azon éjjel monda az Úr néki: Vedd az atyád bikáját, és más hét eſztendös bikát, és rontsd-el a' Báal óltárát, melly az atyádé: és a' berket, melly az óltár-körül vagyon, vágd-ki;

26. És a' te Uradnak Iſtenednek óltárt épits e' kö-ſzikla tetején, melyre az-elött az áldozatot tetted: és vedd a' máſik bikát, és áldozzad éppen-égö áldozatúl a' rakás fán, mellyet a' berekből ki-vágſz.

27. Gédeon azért melléje-vévén tiz férfiat a' ſzolgai közzül, úgy tselekedék a' mint parantsolta vala néki az Úr. Félvén pedig az attya-házától, és annak a' váraſnak emberitöl, nem akará azt nappal tselekedni, hanem mindeneket étſzaka végeze-el. F

28. És midön fel-költek vólna annak a' váraſnak emberi reggel, el-rontva láták a' Báal óltárát, és a' berket ki-vágva, és a' máſik bikát fel-téve az óltárra, melly akkor épittetett vala.

29. És mondának egy-máſnak: Ki tselekedte ezt? És midön a' dolognak ſzerzöjét

kereſnék, mondának: Gédeon a' Joás fia tselekedte mind ezeket.

30. És mondának Joáſnak: Hozd-elö ide a' fiadat, hagy hallyon-meg: mert elrontotta a' Báal óltárát, és a' berket ki-vágta.

31. Kiknek ö felele: Vallyon Báal boſz, ſzu-állói vattok-é, hogy érette viaskodgyatok? a' ki ö ellenſége, hallyon-meg, minekelötte a' hólnapi nap el-jöjön: ha Iſten, állya boſzſzúját azon, a' ki óltárát el-rontotta.

32. A' naptúl-fogva Gédeon, Jero-báalnak hivattaték, azért hogy azt mondotta vólna Joás: Állya boſzſzúját Báal azon, a' ki az ö óltárát el-rontotta.

33. Az-okáért egéſz Mádián, és Amalek, és a' Nap-keleti népek egybe-gyülének egyenlö-képpen: és által-menvén a' Jordánon, tábort járának a' Jezrael völgyében.

34. Az Úr lelke pedig fel-öltözteté Gédeont, ki meg-fúván a' trombitát, egybehivá az Abiezer házát, hogy ötet követné.

35. És követeket külde egéſz Manaſſesbe, és az-is követé ötet: és más követeket Áſerbe, és Zábulonba, és Neftaliba, kik eleibe jövének.

36. És monda Gédeon az Iſtennek: Ha Iſraelt kezem-által meg-ſzabaditod, a' mint ſzóllottál,

37. Le-téſzem e' gyapjat a' ſzéröbe: ha a' harmat csak a' gyapjún léſzen, és az egéſz földön ſzárazság, tudom, hogy kezem-által, a' mint ſzóllottál, meg-ſzabaditod Iſraelt.

38. És úgy lön. És éjjel fel-kelvén, kiſatsarván a' gyapjat, egy tséſzét tölte-meg harmattal.

39. És monda iſmég az Iſtennek: Ne gerjedgyen-fel ellenem haragod, ha még egyſzer meg-kisértlek, jelt kérvén a' gyapjún. Kérlek, hogy csak a' gyapjú légyen ſzáraz, és az egéſz föld harmattal nedves.

40. És úgy tselekedék az Iſten azon éjjel, a' mint kérte vala: és csak a' gyapjún lön ſzárazság, és az egéſz földön harmat.

VII. RÉSZ.

Gedeon a' viz iváſa-által meg-próbálván a' népet, azokat, a' kik bé-hajólván ittak, viſzſza-küldi; három-ſzázat, kik kézzel iſznak vala, meg-tart: hadi praktikával, trombitákkal, égö lámpáſokkal éjjel megüti a' Mádiánitákat, és meg-veri.

1. AZ-OKÁÉRT Jeróbáal, ki Gédeon-is, éjjel fel-kelvén, és az egéſz nép véle, a' forráshoz jöve, melly Háradnak hivattatik. A' Mádián tábora pedig a' völgyben vala, a' magas halomnak Éſzaki réſzén.

2. És monda az Úr Gédeonnak: Sok a' nép veled, és nem adatik Mádián az ö kezébe: ne ditsekedgyék Iſrael én-ellenem, és mondgya: Az én erömmel ſzabadúltam-meg.

3. Szólly a' népnek, és minnyájoknak hallására hirdeſd-meg: * A' ki rettegö, és félénk, térjen-viſzſza. És el-menének a' Gálaád hegyéröl, és a' nép közzül huſzonkét ezer ember tére-viſzſza, és csak tiz-ezer marada.

* *Deut. 20. b. 8. 1. Macchab. 3. g. 56.*

4. És monda az Úr Gédeonnak: Még-is ſok a' nép, vidd öket a' vizhez, és ott meg próbálom öket: és a' kiröl mondom néked, hogy véled mennyen, az mennyen-el: a' kit el-menni meg-tiltok, térjen-viſzſza.

5. És midön alá ment vólna a' nép a' vizhez, monda az Úr Gédeonnak: A' kik nyelvel nyallyák a' vizet, mint az ebek ſzokták nyalni, válaſzd külön azokat: a' kik pedig térd-hajtva iſznak, más-felöl légyenek.

6. Vala azért azok ſzáma, kik kézzel ſzájokba hanyván nyalták a' vizet, három-ſzáz férfiak: a' több ſokaság pedig mind térd-hajtva ivott.

7. És monda az Úr Gédeonnak: A' három-ſzáz férfiakkal, kik a' vizet nyalták, ſzabaditlak-meg titeket, és kezedbe adom Mádiánt: a' több ſokaság pedig mind helyére térjen.

8. Vévén azért a' ſzám-ſzerént eledelt, és trombitákat, a' több ſokaságnak meg parancsolá, hogy mind el-mennének az ö ſátorokba: és ö a' három-ſzáz férfiúval a' viadalra kéſzüle. A' Mádián tábora pedig alatt a' völgyben vala.

9. Azon éjjel monda az Úr néki: Kellyfel, és menny-alá a' táborba: mert kezedbe adtam öket.

10. Ha pedig félſz egyedül el-menni, mennyen-alá veled az inaſod Fára.

11. És mikor meg-hallod, a' mit ſzólnak, akkor eröſsödnek-meg kezeid, és bátrabban mégy alá az ellenség táborára. Alá-méne azért ö, és az ö inaſa Fára a' tábor réſzére, a' hol a' fegyverefek iſtrázsája vala.

12. Mádián pedig, és Amalek, és mind a' Nap keleti népek ſzéllyel feküſznek vala a' völgyben, mint a' ſáskák ſokasága: ſzámlálhatatlan tevék-is valának, mint a' fövény melly a' tenger partyán vagyon.

13. És midön el-érkezett vólna Gédeon, álmát beſzélli vala egy-valaki az ö felebarátyának: és illyen módon beſzéllé, a' mit látott vala: Álmot láték, és láttatik vala nékem mint egy hamuban sült árpa kenyér hengergeni, és a' Mádián táborába alájöni: és midön a' sátorhoz jutott vólna, meg-üté azt, és fel fordità, és tövéből a' földhöz üté.

14. Felele az, a' kinek ſzóll vala: Nem egyéb ez, hanem a' Jóas fiának Gédeonnak az Iſraelita férfiúnak fegyvere: mert kezébe adta az Úr Mádiánt, és minden ö táborát.

15. És mikor hallotta vólna Gédeon az álmot, és annak magyarázattyát, imáda: és viſzſza-téré az Iſrael táborába, és monda: Kellyetek-fel, mert az Úr kezünkbe adta a' Mádián táborát.

16. És el-oſztá a' három-ſzáz férfiat három réſzre, és trombitákat ada kezekbe, és üres palaſzkokat, és égö fáklyákat a' palaſzkokba

17. És monda nékik: A' mit láttok engem tselekedni, azt tselekedgyétek: bé-megyek a' tábor réſzére, és a' mit mivelek, köveſsétek.

18. Mikor meg-zendül a' trombita kezemben, ti-is trombitállyatok a' tábor-körül, és kiáltsatok mind együtt, Az Úrnak, és Gédeonnak.

F 19. És bé-méne Gédeon, és a' háromſzáz férfiú ki véle vala, a' tábor réſzére, az éjféli vigyázás el-kezdvén, és az iſtrázsát felköltvén, kezdének trombitálni: és egyberontani a' palaſzkokat.

20. És mikor a' tábor-körül három helyen trombitálnának, és az edényeket el-rontották vólna, bal kezekben tartják az égö faklyákat, és jobb kezekben a' zengö trombitákat, és kiáltának: Az Úr, és Gédeon fegyvere:

21. Ki-ki az ö helyén álván az ellenség tábora körül. Fel-háborodék azért az egéſz tábor, és kiáltván, 's orditván meg-futamának:

* Pſ. 81. c. 10. 22. És mindaz-által fújton-fújják vala a' három-ſzáz férfiak a' trombitákat. * És az Úr fegyvert botsáta az egéſz táborba, és vágván ölik vala egy-máſt,

G 23. Szaladván Bet-ſettáig, és Abelmehula ſzéléig Tebbatba. Egybe-kiáltván pedig az iſrael férfiai Neftaliból, és Aſerből, és egéſz Manaſſesből, kergetik vala Mádiánt.

24. És követeket külde Gédeon az egéſz Efraim hegyére, mondván: Vegyétek eleit Mádiánnak, és foglallyátok-el a' vizeket Betberáig, és a' Jordánt. És fel kiálta az egéſz Efraim, és el-foglalá a' vizeket, és a' Jordánt Betberáig.

* Pſ. 82. c. 12. Iſai. 10. ſ. 26. 25. * És meg-fogván két Mádiáni férfiat, Orebet, és Zebet, meg-ölé Orebet az Oreb kö-ſziklájján: Zebet pedig a' Zeb-ſajtójában. És üzék Mádiánt, Oreb, és Zeb fejeit Gédeonhoz vivén, túl a' Jordán folyáſán.

VIII. RÉSZ.

Az Efraim nemzetsége Gédeon ellen támad, kit ſzép ſzóval le-tsillapit: és meg-gyözvén Zebeet, és Salmanát, a' Sokkot, és Fanuelbélieket meg-öli; a' fülre való függökböl, és más prédákból Efodot tsinála, melly mind Gedeon házának, 's mind az egéſz Iſraelnek veſzedelmére vala. Mert minek-utánna Gedeon negyven eſztendeig uralkodott vólna, és hetven férfiakat nemzett vólna külömbb-külömbb feleségétöl, és Abiméleket az Ágyasától, meg-holt; és az-után az Iſraeliták viſzſza-tértek a' bálványozáſra.

A 1. És mondának néki az Efraim férfiai: Mit akartál tselekedni, hogy minket el nem hittál, mikor a' hadba mentél Mádián-ellen? erösſen feddödvén, és tsak nem eröſzakot tselekedvén.

2. Kiknek ö felele: Mit tselekedhettem ollyat, a' minémüt ti-tselekedtetek? Nem jobb-é az Efraim ſzölö-gerezde az Abiezer ſzüretinél?

3. Kezetekbe adta az Úr a' Mádián fejedelmit, Orebet, és Zebet: mit ollyat tselekedhettem, a' minémüt ti tselekedtetek? Mellyet mikor mondott vólna, le-tsendeſedék az ö lelkek, mellyel dagályoskodnak vala ellene.

4. És midön Gédeon a' Jordánhoz jött vólna, által-méne azon a' három-ſzáz férfiakkal, kik véle valának: és a' faradtság-miatt, a' ſzaladókat nem üzhetik vala.

5. És monda a' Sókkot férfiainak: Kérlek, adgyatok kenyeret a' velem-való népnek, mert igen meg-fogyatkoztak: hogy üzheſsük Zebeét, és Salmanát a' Mádián királyit. B

6. Felelének a' Sókkot fejedelmi: Talám Zébee, és Salmana kezeinek tenyeri kezedben vannak, és azért kérſz, hogy kenyeret adgyunk a' hadadnak.

7. Kiknek ö monda: Mikor azért az Úr kezembe adgya Zebeét, és Salmanát, teſteteket egybe-rontom a' puſztának töviſsivel, és bojtorjánival.

8. És onnét fel-menvén, juta Fánuelbe: és ſzólla az ott-való férfiaknak haſonlókat. Kinek azok-is úgy felelének, a' mint a' Sókkot férfiai feleltek vala.

9. Monda azért azoknak-is: Mikor békeséggel gyözedelmeſen viſzſza-térek, el-rontom e' tornyot. C

10. Zébee pedig, és Salmana nyugodnak vala minden hadokkal. Mert tizen-öt ezer férfi maradott vala meg a' Nap-keleti népeknek egéſz ſeregiből, le vágattatván ſzáz húſzezer a' fegyver-fogó hadakozókban.

* Oſ. 8. 11. 14. 11. * És fel-menvén Gédeon azok úttyán, kik a' ſátorokban mulatnak vala, Nóbénak, és Jegbaának Nap-keleti réſzében, meg-üté az ellenség táborát, kik bátorságoſok valának, és ſemmi háborútól nem tartnak vala.

12. És el-futamának Zébee, és Salmana, kiket kergetvén Gédeon, meg foga, eſzét-veſztvén minden hadoknak.

13. És virratta-elött meg-térvén a' hadból,

14. Egy legénytfoga a' Sókkot férfiai közzül: és kérdé töle a' Sókkot fejedelminek, és véneinek nevöket, és hetven hét férfiat iráfel. D

15. És juta Sókkothoz, és monda nékik: Ihon Zébee, és Salmana, kiket nékem ſzememre hányátok, mondván: Talám Zébee, és Salmana kezei kezeidben vannak, és azért kérſz, hogy kenyereket adgyunk a' férfiaknak, kik el-faradtak, és meg-fogyatkoztak.

16. Vévé azért a' váras véneit, és a' puſzta töviſsit, és bojtorjánit, és egybe töré azokkal, és öſzve-rontá a' Sókkot férfiait.

17. A' Fánuel tornyát is el rontá, megölvén a' váras lakóit.

18. És monda Zebeének, és Salmanának: Minémük vóltak a' férfiak, kiket meg-öltetek a' Táborban? Kik felelének: Hasonlók hozzád, és egyik közzülök mint egy király fia.

19. Kiknek ö felele: Én atyámfiai vóltak, az anyám fiai. Él az Úr, hogy ha meg-tartottátok vólna öket, meg nem ölnélek titeket.

20. És monda Jéternek az ö elsö-szülöttének: Kelly-fel, és öld-meg öket. Ki nem vona kardot: mert fél vala, mivel még gyermek vala.

21. És mondának Zébee, és Salmana: Te kelly-fel, és rohanny reánk? mert idö-szerént vagyon az ember ereje. Fel-kele Gédeon, * és meg-ölé Zebeét, és Salmanát: és el-szedé az ékességeket, és boglárokat, mellyekkel a' királyi tevék nyakai szoktak fel-ékesittetni.

22. És mondának minnyájan az Israel férfiai Gédeonnak: Uralkodgyál rajtunk te, és a' fiad, és a' fiad fia: mert meg-szabaditottál minket a' Mádián kezéből.

23. Kiknek ö monda: Nem uralkodom rajtatok, a' fiam sem uralkodik, hanem az Úr uralkodik rajtatok.

24. És monda nékik: Egy kérést kérek tőletek: Adgyátok nékem a' fül-függöket a' prédátokból. Mert arany fül-föggöjök szokott vala lenni az Ismaelitáknak.

25. Kik felelének: Igen örömest oda adgyuk. És palástot teritvén a' földre, reá-hányák a' fül-függöket a' prédából:

26. És a' kért fül-függök ezer hét-száz siklus arany-nyomók valának, az ékességeken, és függökön, és karmazsin-szinü ruhán-kivül, mellyekkel a' Mádiáni királyok szoktak vala élni, és a' tevék arany lántzain-kivül.

27. És abból Gédeon Efodot tsinála, és helyhezteté azt az ö városába Efrába. És az egész Israel paráználkodék abban, és Gédeonnak, 's az ö egész házának romlására lön.

28. Meg-aláztaték pedig Mádián az Israel fiai-elött, és nem emelheték-fel többé nyakokat: hanem meg-nyugovék a' Föld negyven esztendeig, mellyekben Gédeon vólt fejek.

29. El-méne azért a' Joás fia Jerobáal, és lakék az ö házában:

30. És hetven fiai valának, kik az ö ágyékából jöttek: azért hogy több feleségi vólnának.

31. Az ö ágyasa pedig, kit Sikemben tart vala, Abimélek-nevü fiat szüle néki.

32. És meg-hala a' Joás fia Gédeon jó vénségben, és Joásnak az ö attyának koporsójába temetteték az Ezri háza-népének Efrájában.

33. Minek-utánna pedig Gédeon meg-hala, el-hajlának az Israel fiai, és paráználkodának Báalimmal. És szövetséget szerzének Baállal, hogy ö istenek lenne:

34. És meg nem emlekezének az ö Urokról Istenekről, ki meg-szabaditotta öket minden ellenségek kezeiből körös-körül:

35. Irgalmasságot sem tselekedének a' Jerobáal Gédeon házával, mind a' jók-szerént mellyeket tselekedett vala Israellel.

IX. RÉSZ.

Ábimélek hetven attyafiait meg-öli, és az Israelen való Uralkodást magához tészi. Joathám példa-beszéde. Ábimélek a' Gaul hadát meg-veri, és a' Sikem tornyát le-rontya, a' hol egy aszszony-állattól egy darab kövel agyon üttetik.

1. ABIMÉLEK pedig a' Jerobáal fia elméne Sikembe az annya attyafiaihoz, és szólla azoknak, és az annya attya házának minden rokonságának, mondván:

2. Szóllyatok minden Sikemi férfiakkal: Mi jobb néktek, hogy hetven férfiak, Jerobáalnak minden fiai uralkodgyanak rajtatok, vagy hogy egy férfiu uralkodgyék? és egyetemben meg-gondollyátok, hogy ti tsontotok, és testetek vagyok.

3. És meg-mondák az annya attyafiai minden Sikemi férfiaknak mind e' beszédeket ö felöle, és azoknak szivét Abimélek-után hajták, mondván: Mi atyánkfia.

4. És hetven gira ezüstöt adának néki a' Baálberit templomából. Ki azzal magának szükölködö, és bújdosó férfiakat fogada, és követék ötet.

5. És az ö attya házába méne Efrába, és meg-ölé az attyafiait a' Jerobáal fiait, a' hetven férfiat, egy kövön: és meg-marada a' Jerobáal leg-kissebbik fia Jóatam, és el-rejteték.

6. Egybe-gyülének pedig Sikemnek minden férfiai, és Mello várasának minden háza-népei: és el-menének, és királlyá tévék Abiméleket a' tser-fa-mellett, melly Sikemben vala.

7. Melly dolog midön hirré tétetett vólna Joatámnak, el-méne, és meg-álla a' Garizim hegye tetején: és fel-szóval kiálta, és monda: Halgassatok engem Sikemnek férfiai, úgy halgasson-meg titeket az Isten.

8. El-menének a' fák, hogy királyt kennének magoknak: és mondának az olaj-fának: Országolly rajtunk.

9. Ki felele: Vallyon el-hagyhatom-é kövérségemet, mellyel az istenek-is élnek, 's az emberek-is; és el mehetek-é, hogy a' fák között fel-emelteſsem?

10. És mondának a' fák a' füge-fának: Jöj-el, és vedd-fel az országot mi-köztünk.

11. Ki felele nékik: Vallyon el-hagyhatom-é édességemet, és a' gyönyörüséges gyümöltsimet, és el-mehetek-é, hogy a' több fák-között fel-emelteſsem?

12. És szóllának a' fák a' szölö-tönek: Jöj-el, és országolly rajtunk.

13. Ki felele nékik: Vallyon el-hagyhatom-é boromat, melly meg-vidámittya az

Istent, és az embereket, és a' több fák-között fel-emeltethetem-é?

14. És mondának minden fák a' galagonyának: Jöj-el, és országolly rajtunk.

15. Ki felele: Ha engem igazán királyotoknak rendeltek, jöjetek-elö, és nyúgodgyatok árnyékom-alatt: ha pedig nem akarjátok, tüz jöjön-ki a' galagonyából, és emészsze-meg a' Libanus tzédrusit.

C 16. Most azért, ha igazán, és bün-nélkül rendeltétek magatokon királlyá Abiméleket, és jól tselekedtetek Jérobaállal, és a' házával, és meg-fizettetek az ö jó-tétemnyéért, ki érettetek hadakozott,

17. És a' lelkét veszedelmekre adta, hogy meg-szabaditana titeket Mádián kezéből,

18. Kik most fel támadtatok az atyám háza-ellen, és meg-öltétek az ö fiait a' hetven férfiat egy kövön, és királlyá rendeltétek Abiméleket az ö szolgálója fiát a' Sikem lakóin, azért hogy atyátok-fia:

19. Ha azért igazán, és vétek-nélkül tselekedtetek Jeróbaállal, és az ö házával, örüllyetek ma Abimélekben, ö is örüllyön ti-bennetek.

20. Ha pedig gonoszúl: tüz jöjön ki belöle, és emészsze-meg a' Sikem lakóit, és Melló-várasát: és tüz jöjön-ki a' Sikemi férfiakból, és Mello-várasából, és emészsze-meg Abiméleket.

21. Ezeket midön mondotta vólna, elfuta, és Bérába méne: és ott lakék a' bátyától Abimélektöl-való féltében.

22. Országla azért Abimélek Israelen három esztendeig.

23. És az Úr gonosz lelket botsáta Abimélek, és a' Sikem lakói-közzé: kik megkezdék ötet útálni,

24. És a' Jeróbaál hetven fiainak meg ölésének latorságát, és azok vére ki-ontását az ö attyok-fiára Abimélekre vetni, és a' Sikimiták több fejedelmire, kik ötet segétették vala.

D 25. És lest vetének ellene a' hegyek tetején: és midön várják vala az ö el-jövetelit, tolvajolnak vála, fosztogatván az úton-járókat. És hirré tétették Abiméleknek.

26. El-jöve pedig az Obed fia Gáal az attyafiaival, és által-méne Sikimába. Kinek jövetelire fel-támadván a' Sikem lakói,

27. Ki-menének a' mezökre, el-pusztitván a' szölöket, és el-tapodván a' szölö-gerezdeket: és énekesek seregit szerezvén, bémenének az ö istenek templomába: és az étkek, és poharok-között szidalmazzák vala Abiméleket,

28. Kiáltván az Obed fia Gáal: Kitsoda Abimélek, és mitsoda Sikem, hogy szolgállyunk néki? nem Jeróbáal fia-é, és fejedelmé rendelte az ö szolgáját Zébult a' Sikem attyának Emornak férfiain? Miért szolgállyunk tehát néki?

29. Vajha valaki e' népet kezem-alá adná, hogy meg-ölném Abiméleket! És mondának Abiméleknek: Gyüjtsd-egybe a' had sokaságát, és jöj ide.

30. Mert a' város fejedelme Zébul, halván az Obed fiának Gáalnak beszédét, igen meg-haraguvék.

31. És titkon követeket külde Abimélekhez, mondván: Imé, az Obed fia Gáal Sikimába jött az attyafiaival, és ostromlya ellened a' várast.

32. Kelly fel azért éjjel a' néppel, melly veled vagyon, és lappangj a' mezöben:

33. És jó reggel virradtakor rohanny a' várasra. Ö pedig mikor ellened ki-mégyen az ö népével, azt tselekedd néki, a' mit tehetsz.

34. Fel-kele azért Abimélek minden hadával éjjel, és lest vete Sikima-mellett négy-helyen.

35. És kiméne az Obed fia Gáal, és megálla a' város kapujának bé menetelén. Felkele pedig Abimélek, és minden hada ö-véle a' les-helyekröl.

36. És mikor Gáal látta vólna a' népet, monda Zébulnak: Imé a' hegyekröl sokaság jö-alá. Kinek ama' felele: A' hegyek árnyekit látod mint az emberek fejeit, és azzal tsalatkozol-meg.

37. És ismég monda Gáal: Imé nép jö-alá a' dombos földröl, és az egyik tsoport azon az úton jö, melly a' tser-fát nézi.

38. Kinek monda Zébul: Hol vagyon most a' te szád, mellyel szóllasz vala? Kitsoda Abimélek, hogy szolgállyunk néki? Nem ez-é a' nép, kit meg-útálsz vala? Menny-ki, és hadokozzál ellene.

39. Ki-méne azért Gáal a' Sikimi nép láttára, és hadakozék Abimélek-ellen,

40. Ki meg-üzé ötet, mikor szaladna, és a' várasba kergeté. És igen sokan húllának-el az ö részéröl mind a' város kapujáig:

41. És Abimélek Rúmában marada: Zébul pedig Gáalt, és a' társait ki-üzé a' várasból, és nem szenvedé, hogy abban maradna.

42. Másod nap azért ki-méne a' nép a' mezöre. Melly midön hirré lött vólna Abiméleknek,

43. El-vivé a' hadát, és három tsoportra osztá, leseket hányván a' mezökön. És látván hogy ki-jöne a' nép a' várasból, felkele, és reájok rohana

44. Az ö tsoportyával, vittatván, és megszálván a' várast: a' két tsoport pedig el-széledvén a' mezön, az ellenséget kergeti vala.

45. Abimélek pedig azon az egész napon vittatá a' várast: mellyet meg-vön, meg-ölvén annak lakóit, és el rontá azt, úgy hogy sót hintene abba.

46. Mellyet mikor hallottak vólna, kik a' Sikimiták tornyában laknak vala, bé-menének az ö isteneknek Beritnek templomába, a' hol szövetséget szerzettek vala véle, és attól vette vala a' hely a' nevet, melly igen erös vala.

47. Abimélek-is halván, hogy á' Sikimi-

ták tornyának férfiai egyenlö-képpen egybe gyültek,

48. Fel-méne a' Selmon hegyére minden népével: és egy fejszét ragadván, fa-ágat vága, és vállára tévén el-vivé, és monda a' társainak: A' mit láttok engem tselekedni, hamar azt mivellyétek.

49. Az-okáért serénységgel ágakat vágván a' fákról, követék a' hadnagyot. Kik körülvévén az erösséget, fel gyújták: és úgy lön, hogy füstel, és tüzzel ezer ember ölettetnék-meg, a' Sikem tornyának lakói közzül, férfiakkal, és aszszony-állatokkal-együtt.

50. Abimélek pedig onnét el-indúlván, jöve Tébes városához, mellyet körül-vévén meg-szálla hadával.

51. Vala pedig egy magas torony a' város-közepett, melybe száladtak vala mind a' férfiak, 's mind az aszszonyok, és a' városnak minden fejedelmi, igen erösen bé-zárván az ajtót, és a' toronynak tetején álván a' bástyákon.

52. És Abimélek a' torony-mellé járúlván, erösen hartzol vala; és az ajtóhoz közelgetvén, tüzet igyekezik vala alája tenni:

53. * És ímé egy aszszony egy darab malom követ onnan-felyül alá hagyítván, Abiméleknek fejéhez üté, és bé-rontá az agyavelejét.

54. * Ki oda hívá mingyárt az ö fegyverhordozóját, és monda néki: Vond-ki a' kardodat, és ölly-meg engem, hogy valami-képpen ne mondgyák, hogy aszszonytól ölettettem-meg. Ki a' hagyáſit bé-tellyesítvén, megölé ötet.

55. És ö meg-halván, minnyájan a' kik véle valának Israelből, viszsza-térének helyekre.

56. És meg-fizeté Isten a' gonoszt, mellyet Abimélek az attya-ellen tselekedett vala, meg-ölvén a' hetven attyafiait.

57. A' Sikimitáknak-is, a' mit tselekedtek vala, meg-fizetteték, és reájok jöve a' Jerobáal fiának Joatámnak átka.

X. RÉSZ.

Tóla Fejedelemmé tétetik, ki meg-halván, Jair helyébe állittatik. Az Israeliták bálványozásra vetemedvén, a' Filistæusoknak, és Ammonitáknak adatnak; de ismét az Istenhez térvén, könyörül rajtok az Isten.

1. ABIMÉLEK-után támada hadnagyúl Israelben Fuának az Abimélek attya báttyának fia Tóla Isakár-béli férfiu, ki az Efraim hegyén Sámirban lakik vala:

2. És itélé Israelt huszon-három esztendeig, és meg-hala, és el-temetteték Sámirban.

3. Ennek helyébe álla a' Gálaádita Jáir, ki Israelt huszon-két esztendeig itélé,

4. Kinek harmintz fiai valának, ülvén harmintz szamár vemheken, és harmintz városoknak fejedelmi, mellyek az ö nevéröl neveztetének Hávot-Jáirnak, az-az, Jáir-városinak, e' jelen-való napig Galaád-földében.

5. És meg-hala Jáir, és el-temetteték Kámon-nevü helyen.

6. Az Israel fiai pedig a' régi bünökre újakat rakván, gonoszt tselekedének az Úr szine-elött, és szolgálának a' bálványoknak, Báalimnak, és Astarotnak, és a' Syria, és Sidon, és Móab, és az Ammon fiai, és a' Filistüim isteneinek: és el-hagyák az Urat, és nem tisztelék ötet.

7. Kik-ellen meg-haraguván az Úr, adá öket a' Filistüim 's az Ammon fiai kezekbe.

8. És meg-sanyargattatának, és fölötte igen el-nyomattatának, tizen-nyóltz esztendeig, minyájan, kik a' Jordánon-túl laknak vala az Amorræus Földén, ki Gálaádban vagyon:

9. El-annyira, hogy az Ammon fiai, a' Jordánon által-kelvén, el-pusztítának Judát, és Benjamint, és Efraimot: és Israel igen meg-sanyargattaték.

10. És kiáltván az Úrhoz, mondának: Vétkeztünk néked, mert el-hattuk a' mi Urunkat Istenünket, és Báalimnak szolgáltunk.

11. Kiknek szólla az Úr: Nem-de nem az Egyiptziusok, és Amorræusok, és az Ammon fiai, 's a' Filistæusok,

12. És a' Sidóniusok, és Amalek, és Kánaán nyomtak-e el titeket, és hozzám kiáltottatok, és meg-szabadítottalak titeket kezekből?

13. És mindazáltal el-hattatok engem, és idegen isteneket tiszteltetek: az-okáért nem tselekeszem, hogy többé meg-szabadittsalak titeket:

14. mennyetek-el, és hijátok segétségül az isteneket, kiket választtottatok: azok szabadittsanak-meg titeket á' szorongatásnak idején.

15. És mondának az Israel fiai az Úrnak: Vétkeztünk, azt tselekedd velünk, a' mi néked tetszik: csak most szabadits-meg minket.

16. Mellyeket mondván, az idegen isteneknek minden bálványit ki-veték az ö határokból, és szolgálának az Úr-Istennek: ki meg-szána az ö nyomorúságokat.

17. Az-okáért az Ammon fiai egybe-kiáltván Gálaádban sátorokat vonának: kikellen egybe-gyülvén az Israel fiai, Masfában tábort járának.

18. És mondának a' Gálaád fejedelmi kiki az ö felebarátyának: A' ki közzülünk elsöben kezd hadakozni az Ammon fiai-ellen, hadnagya lészen a' Gálaád népének.

XI. RÉSZ.

Jefte Fejedelemmé tétetik; az Ammoniták Királyához követeket küld, az után az

Ammonitákat meg-veri, és helytelen fogadása szerént egyetlen-egy leányát fel-áldozza.

A 1. Az időben a' Gálaádíta Jefte igen erös, és hadakozó férfiu vala, egy kurva aſzſzony fia, ki Gálaádtól születék.

2. Vala pedig Gálaádnak felesége, kitöl fiai lönek: kik minek-utánna fel-nevekedtek vala, ki-üzék Jeftét, mondván: Nem lehetsz örökös az atyánk házában: mert más anyától születtél.

3. Kiktöl ö el-futván, és el-távozván, Tob-földében lakék: és hozzája gyülének a' szükölködö, és tolvajló ferfiak, és mint fejedelmet követék.

4. A' napokban hadakoznak vala az Ammon fiai Iſrael-ellen.

5. Kik midön igen rajtok vólnának, el-indúlának, a' Galaád vénei, hogy segétségül vennék magoknak Jeftét Tob-földéből,

6. És mondának néki: Jer-el, és légy fejedelmünk, és hadakozzál az Ammon fiai-ellen.

B 7. Kiknek felele: * Nem ti vattok-é, kik engem gyülöltök, és ki-üztetek az atyám házából; és most hozzám jöttetek a' szükségtül kénszerittetvén?

* *Gen. 26. f. 27.*

8. És mondának a' Gálaád fejedelmi Jeftének: Ugyan-is ez-okért jöttünk most hozzád, hogy el-jöj velünk, és hadakozzál az Ammon fiai-ellen, és légy minnyájoknak, kik Gálaádban laknak, hadnagya.

9. Monda Jefte-is nékik: Ha igazán jöttetek hozzám, hogy hadakozzam érettetek az Ammon fiai-ellen, és az Úr kezembe adgya öket, én léſzek-é fejedelmetek?

10. Kik felelének néki: Az Úr, ki ezeket hallya, ö mi-közöttünk közben-járó, és tanú, hogy fogadásunkat meg-tselekeſzszük.

11. El-méne azért Jefte a' Gálaád fejedelmivel, és az egész nép maga fejedelmévé tévé ötet. Es meg-mondá Jefte minden beszédit az Úr-elött Masfában.

12. És követeket külde az Ammon fiai királyához, kik ö képében mondanának: Mi közöd velem, hogy ellenem jöttél el-pusztitani földemet?

C 13. Kiknek amaz felele: * Mert el-vette Iſrael az én földemet, mikor Egyiptusból fél-jött az Arnon határitól-fogva Jábokig, és a' Jordánig: most azért békeséggel add-meg azt nékem.

* *Num. 21. c. 13.*

14. Kik-által ismég parantsola Jefte, és meg-hagyá nékik, hogy meg-mondanák az Ammon királyának:

15. Ezeket mondgya Jefte: Nem vette-el Iſrael a' Móab- földét, sem az Ammon fiai Földét:

16. Hanem mikor Egyiptusból fel-jöttek, a' pusztában járt a' Veres tengerig, és Kádesbe jött.

17. * És követeket külde az Edom királyához, mondván. Engedd-meg nékem, hogy

* *Num. 20. c. 14.*

által-mennyek földeden. Ki nem akara engedni kérésének. Külde a' Móab királyához-is, és ö sem akara által-menetelt adni. Kádesben marada azért:

D 18. És meg-kerülé óldalúl Edom-földét, és Móab-földét: és jöve Móab-földének napkeleti része-ellenébe, és tábort jára Arnontúl: * és nem akara bé-menni a' Móab határiba: mert Arnon Móab-földének határa.

* *Num. 21. c. 13.*

19. Iſrael azért követeket külde az Amorræusok királyához Séhonhoz, ki Hesébonban lakik vala, és mondának néki: Engedd-meg, hadd mennyek-által a' földeden a' folyó-vizig.

20. És az-is meg-vetvén Iſraelnek szavát, nem engedé, hogy által-menne a' határin, hanem számtalan sokaságot gyüjtvén, ki-méne ellene Jásába, és erösen ellene-álla.

21. És az Úr Iſrael kezeibe adá ötet minden hadával, ki meg veré ötet, és birá minden Földét az Amorræusnak, a' tartomány lakójának,

22. És minden határit Arnontól Jábokig, és a' pusztától a' Jordánig.

23. Meg-rontá azért az Iſrael Ura Istene az Amorræust, hadakozván az-ellen az ö népe Iſrael, és te most akarod birni az ö Földét?

24. Nem azok illetnek-é tégedet törvényszerént, mellyeket a' te istened Kámos bir? A' miket pedig a' mi Urunk Istenünk győzedelmes lévén el-foglalt, mi örökségünkhöz tartoznak:

E 25. * Hanem-ha jobb vagy a' Séfor fiánál Bálaknál a' Moábi királynál: vagy meg-bizonyithatod, hogy versengett Iſrael-ellen, és hadakozott ellene,

* *Num. 22. a. 2.*

26. Mikor Hesébonban lakott, és annak faluiban, és Aroerben, és annak faluiban, a' vagy minden városokban a' Jordán-mellett, három-száz esztendeig. Miért-hogy ennyi ideig e' viszsza-kéréſre nem igyekeztetek?

27. Azért nem én vétek ellened, hanem te tselekeszel gonoszúl ellenem, nem igaz hadakat inditván ellenem. Tégyen itéletet az Úr e' napnak köz-birója az Iſrael, 's az Ammon fiai között.

28. És nem akara engedni az Ammon fiainak királya a' Jefte beszédinek, mellyeket a' követek-által üzent vala.

29. Lön azért Jeftén az Úr Lelke, és meg-kerülvén Gálaádot, és Manasét, és a' Gálaád Masfaját-is, és onnét által-menvén az Ammon fiaihoz,

F 30. Fogadást tön az Úrnak, mondván: Ha az Ammon fiait kezeimbe adod,

31. Valaki elsö ki-jö a' házam ajtaján, és elömbe-jö, mikor békeséggel meg-térek az Ammon fiaitól, azt éppen-égö áldozatúl mutatom-bé az Úrnak.

32. És által-méne Jefte az Ammon fiaihoz; hogy hadakoznék ellenek: kiket az Úr az ö kezébe ada.

33. És Aroertöl-fogva míg Mennitbe mennél, húsz várast vere-meg, és Ábelig, melly

szölövel be-ültetett, igen nagy tsapásal. És meg-aláztatának az Ammon fiai az Israel fiaitól.

34. Meg-térvén pedig Jefte Masfába házához, eleibe-jöve az egyetlen egy leánya dobokkal, és seregekkel. Mert nem valának egyéb magzati.

35. Kit látván, meg-szaggatá ruháit, és monda: Jaj nékem-édes leányom, meg-tsaltál engem, magad-is meg-tsalattál: mert felnyitottam a' számat az Úrhoz, és egyebet nem tselekedhetem.

36. Kinek ama' felele: Édes atyám, ha fel-nyitottad a' szádat az Úrhoz, valamit fogadtál, azt tselekedd velem, meg-engedtetvén néked a' boszszú-állás, és a' győzedelem az ellenségiden.

37. És monda az attyának: Tsak azt engedd-meg nékem, a' mit kérek: Botsáss-el engem, hogy két hólnapig kerüllyem a' hegyeket, és siratsam szüzeségemet a' társaimmal.

38. Kinek ö felele: Menny-el. És el-botsáta ötet két hólnapig. És mikor el-ment vólna a' barátival, és társaival, siratta vala szüzeségét a' hegyeken.

39. És el-telvén a' két hólnap, viszszatére az attyához, és tselekedék véle, a' mint fogadta vala, ki nem ismért vala férfiat. Attólfogva e' szer-tartás el hiresedék Israelben, és szokásnak tartaték;

40. Hogy esztendö el-forgása-után egybegyüllyenek az Israel leányi, és a' Gálaádita Jefte leányát négy nap siratsák.

XII. RÉSZ.

Az Efraimiták Jeftére támadnak, kiket a' Jordán vize mellett meg-vér, a' hol-negyven-két ezer ember vész. Jefte halálaután három Hadnagy támad, ugymint Abesan, Ahialon, és Abdon.

1. Imé pedig Efraimban támadás lön. Mert által-menvén Észak ellenébe, mondának Jeftének: Mért hogy a' hadba menvén az Ammon fiai-ellen, nem akartál el-hini minket, hogy veled mennénk? Azért fel-gyújtyuk a' házadat.

2. Kiknek ö felele: Igen nagy vetekedésem vala nékem, és a' népemnek az Ammon fiai-ellen: és hittalak titeket, hogy nékem segétséget adnátok, és nem akartátok tselekedni.

3. Mellyet látván, lelkemet kezeimbe töm, és által-menék az Ammon fiaihoz, és kezembe adá öket az Úr. Mit érdemlettem, hogy ellenem haddal támadgyatok?

4. Magához hiván azért Gálaádnak minden férfiait, Efraim-ellen hadakozék: és megverék a' Gálaádi férfiak Efraimot, mert azt mondotta vala: El-szökött Gálaád Efraimból, és Efraim 's Manasses-között lakik.

5. És el-foglalák a' Gálaáditák a' Jordán réveit, mellyeken Efraim viszsza-térendö vala. És midön valáki jö vala azokra az Efraimbéliek-közzül, szaladván, és mondgya vala: Kérlek, engedgyétek-meg, hogy általmennyek: Mondának néki a' Gálaáditák: Nem Efratæus vagy-é? Ki mondván; Nem vagyok:

6. Kérdék ötet: Mondgyad tehát: Scibbólet, melly búza fönek magyaráztatik. Ki feleli vala, Sibólet: azon bötüvel a' búzafejet ki nem mondhatván. És mingyárt ragadván meg-ölik vala a' Jordán révénél. És el-hullának az idöben Efraimból negyvenkét ezeren.

7. A' Gálaádita Jefte azért Israelt hat esztendeig itélé: és meg-hala, és el-temetteték az ö városában Gálaádban.

8. Ö utánna itélé Israelt a' Betlehemi Abesán,

9. Kinek harmintz fia vala, és annyi leánya, kiket férjeknek ki-ada, és azon-számú fiainak feleségeket vön, bé hozván házába. Ki hét esztendeig itélé Israelt,

10. És meg-hala, és el-temetteték Betlehemben.

11. Kinek helyében lön a' Zábulonita Ahialon: és Israelt tiz esztendeig itélé:

12. És meg-hala, és el-temetteték Zábulonban.

13. Ez-után itélé Israelt a' Faratonita Abdon, az Illel fia:

14. Kinek negyven fia vala, és azoktól harmintz unokája, hetven szamár-vemheken ülvén; és Israelt nyóltz esztendeig itélé:

15. És meg-hala, és el-temetteték Faratonban az Efraim földén, az Amalek hegyén.

XIII. RÉSZ.

Az Israeliták ismét bálványozásra vetemedvén, Filistæusoknak adatnak. Sámson annyának, és az-után az apjának meg-jelenti az Angyal az ö fogantatását, és születtetését; Sámson születtetvén meg-áldatik az Úrtól.

1. Ismég gonoszt tselekedének az Israel fiai az Úr szine-elött: ki öket a' Filistæusok kezébe adá negyven esztendeig.

2. Vala pedig egy Mánue-nevü férfiu Száraából, és a' Dán nemzetségéböl, magtalan feleségü.

3. Kinek meg-jelenék az Úr Angyala, és monda néki: Magtalan vagy, és magzatoknélkül: * de méhedben fogadsz, és fiat szülsz:

4. Ódd azért magad, hogy bort, és részegithetöt ne igyál, és semmi tisztátalant ne egyél:

5. Mert méhedben fogadsz, és fiat szülsz, kinek fejét borotva ne illesse: mert az Isten Nazaræussa lészen gyermekségétöl, és annya méhétöl-fogva, és ö kezdi meg-szabaditani Israelt a' Filistæusok kezéböl.

6. Ki mikor a' férjéhez ment vólna, monda néki: Az Isten embere jöve hozzán, Angyali ábrázattya lévén, igen rettenetes. Kit

* 1. *Reg.* 1. *c.* 20. *Gen.* 16. *c.* 11. *Luc.* 1. *c.* 31. *Num.* 6. *d.* 34.

midön kérdenék, ki vólna, 's honnét jött vólna, és mitsoda névvel hívattatnék, nem akará nékem meg-mondani:

7. Hanem ezt felelé: Imé méhedben fogadsz, és fiat szülsz: ódd magad, hogy bort ne igyál, se részegíthetöt, és valami tisztátalant ne egyél: mert a' gyermek az Isten Nazaræusa lészen gyermekségétöl, az annya méhétöl-fogva halála napjáig.

8. Kéré azért Mánue az Urat, és monda: Kérlek Uram, hogy az Isten embere, a' kit küldöttél, jöjön-el ismég, és tanittsonmeg minket, mit kellessék tselekednünk a' születendö gyermekkel.

9. És meg-halgatá az Úr a' könyörgö Mánuét, és ismét meg-jelenék az Isten Angyala a' feleségének, midön a' mezönülne. Mánue pedig a' férje nem vala véle. Ki midön látta vólna az Angyalt,

10. Siete, és a' férjéhez futa: és hírré tévé néki, mondván: Imé meg-jelent nékem a' férfiu, kit az-elött láttam.

11. Ki fel-kele, és követé a' feleségét: és jutván a' férfiúhoz, monda néki: Te vagyé, a' ki az aszszonynak szóllottál? És ama' felele: Én vagyok.

C 12. Kinek Mánue; Mikor, úgy-mond, beszéded bé-tellyesedik, mit akarsz, hogy tselekedgyék a' gyermek? a' vagy mitöl kell néki magát meg-tartóztatni?

13. És monda az Úr Angyala Mánuének: Mindenektöl, a' miket mondottam a' feleségednek, meg-tartóztassa magát:

14. És valami a' szölöben terem, meg-ne egye: bort, és részegíthetöt ne igyék, semmi tisztátalant ne egyék: és a' mit néki parantsoltam, bé tellyesittse, és meg-örizze.

15. És monda Mánue az Úr Angyalának: Kérlek téged, hogy engedgy könyörgésimnek, és készíttsünk néked egy gödölyét a' ketskék-közzül.

16. Kinek felele az Angyal: Ha engem kénszeríteSz, nem észem kenyeridben: ha pedig éppen-égö áldozatot akarsz tenni, mutasdbé azt az Úrnak. És nem tudgya vala Mánue, hogy az Úr Angyala vólna.

17. És monda néki: Ki neved, hogy, ha beszéded bé-tellyesedik, tisztellyünk tégedet? Kinek ama' felele:

* *Gen.* 32. *d.* 29. 18. * Miért kérded a' nevemet, melly tsodálatos?

D 19. Vön azért Mánue egy gödölyét a' ketskék-közzül, és itali áldozatokat, és tévé a' kö-sziklára, bé-mutatván az Úrnak, ki tsodákat tselekeszik: ö pedig, és a' felesége nézik vala.

20. És midön fel-menne az óltár lángja az égbe, az Úr Angyala együtt méne-fel a' lángban. Mellyet mikor láttak vólna Mánue, és a' felesége, artzal esének a' földre,

21. És többé meg nem jelenék nékik az Úr Angyala. És Mánue mingyárt az Úr Angyalának érté lenni.

22. És monda a' feleségének: Halállal halunk-meg, mert láttuk az Istent.

23. Kinek felele az aszszony: Ha az Úr meg-akarna bennünket ölni, kezeinkböl az éppen-égö, és az itali áldozatot el nem vette vólna, sem meg nem mutatta vólna nékünk mind ezeket; sem azokat, mellyek jövendök, meg nem mondotta vólna.

24. Szüle azért fiat, és hivá a' nevét Sámsonnak. És fel-nevekedék a' gyermek, és meg-áldá ötet az Úr.

25. És az Úr Lelke véle kezde lenni a' Dán táborában Sáraa, és Estaol-közört.

XIV. RÉSZ.

Sámson a' Filistæusok közzül feleséget vészen, az oroszlányt meg-öli, kinek a' szájában találván mézet, arról mesét mond, kit midön meg nem tudtak vólna fejteni, a' feleségét kérték reá, hogy venné kitöle, és nékik jelentené-meg. Ki-is mind addigsirt, 's ritt Sámsoura, valamig meg nem mondotta néki, kit néki meg-mondván, mindgyárt ki-fetsegte a' városbélieknek, és úgy fejtették-meg Sámsonnak a' mesét; Sámson Askalomba méne, és ott harmintz férjfiat meg-ölvén, azok ruháit adgya azoknak, kik a' mesét meg-fejtették; az ö felesége egyik társához mégyen, kik véle valának.

1. Alá-méne azért Sámson Tamnatába. A És látván ott egy aszszony-állatot a' Filistiim leányi-közzül,

2. Fel-méne, és hírré tévé az attyának, és annyának, mondván: Egy aszszoy-állatot láttam Tamnatában a' Filistæusok leányiközzül: kit, kérlek, vegyetek feleségül nékem.

3. Kinek mondának az attya, és annya: Nints-é aszszony-állat az atyád-fiai leányiban, és az egész népemben, hogy Filistiimböl akarsz feleséget venni, kik környül-metéletlenek? És monda Sámson az attyának: Ezt vedd nékem: mert tetszett szemeimnek. B

4. A' szüléi pedig nem tudgyák vala, hogy a' dolog az Úrtól vólna, és okot keresne Filistiim-ellen. Mert az idöben Filistiim uralkodik vala Israelen.

5. Alá-méne azért Sámson attyával, és annyával Tamnatába. És mikor a' város szölöihez jutottak vólna, egy fene, és orditó oroszlány-kölyök látttaték, és eleibe-jöve.

6. Az Úr Lelke pedig Sámsonra rohana, és el-szaggatá az oroszlányt, mint egy gödölyét darabokra szaggatván, semmi nem lévén tellyességgel kezében: és ezt attyának 's annyának nem akará megjelenteni.

7. És alá-méne és szólla az aszszony-állatnak, ki az ö szemeinek tetszett vala.

8. És egy-nehány nap-után meg-térvén hogy el-venné azt, el-tére, hogy meg-látná az oroszlánynak hólt testét, és imé egy raj-méh vala az oroszlány szájában, és lépes méz.

9. Mellyet mikor kezébe vött vólna, észi vala az úton: és az attyához 's annyához jutván, részt ada nékik: és ök-is évének: de nem akará nékik meg-jelenteni, hogy a' mézet az oroszlány testéből vette vala.

10. Alá-méne azért az attya az aszszonyállathoz, és lakodalmat szerze a' fiának Sámsonnak. Mert úgy szoktak vala az ifiak tselekedni.

11. Midön azért annak a' helynek polgári látták vólna ötet, harmintz társot adának néki, hogy véle lennének.

12. Kinek szólla Sámson: Mesét adok elötökbe: mellyet ha nékem meg-fejtetek a' lakodalom hét napja-alatt, harmintz gyólts inget adok néktek, és annyi köntöst:

13. Ha pedig meg nem fejthetitek, ti adgyatok nékem harmintz gyólts inget, és annyi-számú köntöst. Kik felelének néki: Mondelö a' mesét, hadd hallyuk.

14. És monda nékik: Az évöböl étek jött-ki, és az erösböl édesség ment-ki. És nem fejtheték-meg három nap a' kérdést.

15. És midön el-jött vólna a' hetedik nap, mondának a' Sámson feleségének: Hizelkedgyél a' férjednek, és tanátsollyad néki, hogy jelentse-meg néked, mit jegyezzen a' mese. Mellyet, ha nem akarsz tselekedni, megégetünk téged, és az atyád házát Azért hittatok-é minket a' menyegzöre, hogy megfosztanátok?

16. Ki könyvez vala Sámsonnál, és panaszolkodik vala, mondván: Gyülölsz engem, és nem szeretsz: azért nem akarod a' mesét, mellyet eleikbe adtál az en népem fiainak, nékem meg-magyarázni. Ama' pedig felele: Az atyámnak 's anyámnak nem akartam megmondani; és néked jelenthetem-é meg?

17. A' lakodalomnak hét napján azért siránkozik vala elötte: és végtére a' hetedik napon, midön el-úntatta vólna ötet, megfejté. Ki mingyárt meg jelenté az ö polgárinak.

18. És ök mondának néki a' hetedik napon nap-nyugat-elött. Mitsoda édesb a' méznél, és mitsoda erösb az oroszlánynál? Ki monda nékik: Ha az én üszömön nem szántottatok vólna, kérdésemet meg nem találtátok vólna.

19. Azért reája rohana az Úr Lelke, és alá méne Askalonba, és ott harmintz férfiat öle-meg. Kiknek el-vött ruháit adá azoknak, kik meg-fejtették vala a' mesét. És igen meg-haraguván, fel-méne az attya házába:

20. Az ö felesége pedig férjhez méne egyik baráttyához, és menyegzös társához.

XV. RÉSZ.

Sámson meg-haraguván, hogy a' felesége máshoz ment vólna, három-szász rókának a' farkára tüzes szenet kötvén, meg-égeti a' Filistæusok vetését, és a' köteleket, kikkel meg-vala kötözve, el-szaggatván, egy szamár állal négy ezer Filistæust meg öl, kinek a' záp-fogából viz foly-ki szomjúsága meg-enyhitésére.

1. Egy kevés idö-múlva pedig, mikor a' búza aratás napjai el-közelgetnének, el-méne Sámson, meg-akarván látogatni a' feleségét, és egy gödölyét vün néki a' ketskék közzül. És midön annak kamarájába szokásaszerént bé akarna menni, el-tiltá ötet amannak az attya, mondván:

2. Azt állitottam, hogy gyülölnéd ötet, és azért adtam ötet a' te barátodnak: hanem, vagyon öttse, melly ifiabb, és szebb nálánál, az légyen helyében feleséged.

3. Kinek Sámson felele: E' naptól-fogva nem én-bennem lészen a' vétek a' Filistæusok-ellen: mert károkat tészek néktek.

4. És el-mené, és három-száz rókát foga, és azoknak farkokat egybe-foglalá, és fáklyákat köte közikbe:

5. Mellyeket tüzzel fel-gyújtván, el-botsátá, hogy ide, 's tova futosnának. Mellyek mingyárt a' Filistæusok vetésibe menének. Mellyeket meg-gyújtván, az egybe-hordatott gabona-is, és a' szalmájában álló-is meg-ége, el-annyira, hogy a' szöllöket-is, és az olaj-fákot-is meg-emésztené a' láng.

6. És mondának a' Filistæusok: Ki tselekedte e' dolgot? Kiknek mondának: Sámson a' Tamnatæus veje; mivelhogy el-vette a' feleségét, és másnak adta, tselekedte ezeket. És fel-menének a' Filistæusok: és megégeték mind az aszszonyt, 's mind az attyát.

7. Kiknek monda Sámson: Noha ezeket tselekedtétek, mindaz-által még-is boszszút állok rajtatok, és akkor meg-szünöm.

8. És meg-veré öket igen nagy tsapással, úgy hogy el-álmélkodván, lábok ikráját a' tomporájokra tennék. És alá-menvén, az Etam kö-szikla barlangjában lakék.

9. Az-okáért fel-menvén a' Filistæusok Juda-földébe, tábort járának a' helyen, melly az-után hivattaték Lékinek, az-az, áll-kaptzának, a' hol az ö hadok ki-terjedett.

10. És mondának nékik a' Júda nemzetség-béliek: Miért jöttetek-fel ellenünk? Kik felelének: Jöttünk, hogy meg-kötözzük Sámsont, és meg fizessük néki, a' miket rajtunk tselekedett.

11. Alá-menének azért három-ezer férfiak Judából az Etam kö-szikla barlangjához, és mondának Sámsonnak: Nem tudod-é, hogy a' Filistæusok uralkodnak rajtunk? miért akartad ezt tselekedni? Kiknek monda: A' mint velem tselekedtek, úgy tselekedtem vélek. Mondának:

12. Meg-kötni jöttünk téged, és a' Filistæusok kezébe adni. Kiknek monda Sámson: Esküdgyetek-meg, és fogadgyátok-fel nékem, hogy meg nem öltök engem.

13. Mondának: Meg nem ölünk téged, hanem kötve kézbe adunk. És meg-köték

ötet két új kötéllel, és el-vévék ötet az Étam kö-ſziklájáról.

14. Ki midön az áll-kaptzának helyéhez jutott vólna, és a' Filiſtæuſok kiáltván eleibe ſiettek vólna; reá rohana az Úr Lelke: és, a' mint ſzokott a' tüznek ſzagára a' len meg eméſztetni, úgy a' kötelek, mellyekkel kötözve vala, el oſzlának, és el-óldatának.

D

15. És találván egy áll-kaptzát, az-az, ſzamár áll-tsontyát melly ott hever vala, felragadván, meg-öle azzal ezer férfiat,

16. És monda: A' ſzamár állával, a' ſzamár vemhének áll-tsontyával törlöttem-el öket, és meg-öltem ezer férfiat.

17. És mikor ez igéket énekelvén el-végezte vólna, el-veté az áll-tsontot kezéből, és hivá annak a' helynek nevét Rámat-Lékinek, melly magyaráztatik, Áll-tsont felvételének.

18. És igen meg-ſzomjúhozván, kiálta az Úrhoz, és monda: Te adtad a' ſzolgád keze-által ez igen nagy ſzabadúláſt, és diadalmat: imé ſzomjúval meg-halok, és a' környül-metéletlenek kezekbe eſem.

19. Fel-nyita azért az Úr egy záp-fogat a' ſzamár álla-tsontyában, és vizek fakadának abból. Mellyeket meg-iván, meg-élede lelke, és eröt vön. Az-okáért nevezteték annak a' helynek neve, a' Segétségül hivó áll-tsontya forrásának, e' jelen-való napig.

20. És itélé Iſraelt a' Filiſtæuſok idejében húſz eſztendeig.

XVI. RÉSZ.

Samſon Gáza várossában egy fajtalan aſzſzonyhoz bé-mégyen, kit a' városbéliek meg-tudván, örzöket állitnak, hogy ötet meg-fogják; Sámſon éjtſzaka a' város kapuit vállára vévén a' hegyre viſzi. Dalilának meg-jelenti a' hajában lenni erőſségét, ki alattomban a' haját el-nyiri, meg-fogattatik a' Filiſtæuſoktól, és a' ſzemei kitolatnak. Sámſon a' palotának oſzlopit lerontván, magával együtt, három ezer embert öl meg, a' palotának le-romlásával.

A

1. És el-méne Gázába, és láta ott egy kurva aſzſzonyt, és bé-méne hozzája.

2. Mellyet mikor hallottak vólna a' Filiſtæuſok, és ki-hirhedett vólna nálok, hogy bé-ment Sámſon a' várasba, környül-vévék ötet, örzöket állatván a' váras kapujára: és ott egéſz éjjel halgatáſsal várakozván, hogy reggel lévén a' ki-menöt meg-ölnék.

3. Aluvék pedig Sámſon éj-félig: és azután fel-kelvén, ragadá a' kapunak mind két ajtaját a' mellyékivel, és zárjával, és a' maga vállaira fel tévén, a' hegy tetejére vivé, melly Hebront nézi

4. Az-után meg-ſzerete egy aſzſzonyt, ki Sórek-völgyében lakik vala, és Dalilának hivattaték.

5. És hozzája menének a' Filiſtæuſok fejedelmi, és mondának: Tsald-meg ötet, és tudd-meg töle, miben légyen illy nagy ereje, és mint győzheſsük-meg ötet, és meg-kötözvén meg-nyomorithaſsuk. Mellyet ha megtselekeſzel, mindenikünk ezer, 's ſzáz ezüſt ſikluſt ád néked.

6. Szólla azért Dálila Sámſonnak: Mond-meg nékem, kérlek, miben légyen a' te nagy eröd, és mi légyen, a' mivel meg-kötöztetvén ki ne menekedheſsél?

7. Kinek felele Sámſon: Ha inakból tsinált, 's meg nem ſzáradott, és még nedves hét kötéllel meg-kötöztetem, erötlen léſzek, mint egyéb emberek.

8. És vivének ö-hozzá a' Filiſtæuſok fejedelmi hét kötelet, a' mint mondotta vala: mellyekkel meg-köté ötet,

9. A' les rejtve lévén nála, és a' kamarában a' dolognak végét várván, és kiálta néki: Rajtad a' Filiſtæuſok Sámſon. Ki el-ſzakaſztá a' köteleket, mint valaki el-ſzakaſztaná a' tsöpübül ſodrott fonalat, midön a' tüztöl meg-pörzsölödik: és ki nem tudódék, miben vólna az ö ereje.

C

10. És monda néki Dálila. Imé meg-tsúfolál engem, és hamiſsat ſzóllál: akár tsak moſt jelentsd-meg nékem, mivel kellyen téged meg-kötözni.

11. Kinek ö felele: Ha meg-kötöztetem új kötelekkel, mellyek ſoha munkában nem vóltak, erötlen léſzek, és egyéb emberekhez haſonló.

12. Mellyekkel iſmég meg-köté ötet Dalila, és kiálta: Rajtad a' Filiſtæuſok Sámſon, kéſzen lévén a' les a' kamarában. Ki úgy ſzakaſztá a' köteleket, mint a' váſzony fonalakat.

13. És monda Dálila iſmég néki: Meddig tsalogatſz engem, és hamiſsat ſzóllaſz? mutasd-meg, mivel kell meg-kötöztetned. Kinek felele Sámſon: Ha a' fejemnek hét hajſzálát a' nyüſt fonallal egybe-tekered, és az ezekkel környül-kötöztetett ſzeget a' földbe vered, erötlen léſzek.

14. Mellyet mikor meg-tselekedett vólna Dálila, monda néki: Rajtad a' Filiſtæuſok Sámſon. Ki fel-ſerkenvén az álomból, kivoná a' ſzeget a' haj-ſzálakkal, és nyüſt-fonallal.

D

15. És monda néki Dálila: Mint mondod, hogy ſzeretſz engem, holott a' ſzived nints velem? Három izben hazudtál nékem, és nem akartad meg-mondani, miben légyen a' te nagy eröd.

16. És mikor úntatná ötet, és ſok napokon rajta vólna, nyugadalomra-való időt nem adván néki, el-fogyatkozék lelke, és halálig el lankada.

17. Akkor meg nyilatkoztatván a' dolognak igazságát, monda néki: Vas ſoha fel nem ment a' fejemre, mert Nazaræus, az-az, az Iſtennek ſzenteltetett vagyok az anyám méhétöl-fogva: ha meg-borotváltatik a' fe-

jem, el-távozik tölem az eröm, és meg-fogyatkozom, és léfzek, mint egyéb emberek.

18. És látván amaz, hogy meg-vallotta vólna néki tellyes fzivét, el-külde a' Filiftæufok fejedelmihez, és meg-hagyá: Jöjetek-fel még egyfzer, mert moft meg-nyilatkoztatta nékem fzivét. Kik fel-menének, magokkal el-vévén a' pénzt, mellyet igértek vala.

19. Ama' pedig el-alutá ötet a' térdein, és a' fejét az ölébe hajtatá. És barbélyt hiva, és el-borotválá hét haj-fzálát, és kezdé ötet üzni, és magától el-kergetni: mert mingyárt el-távozék töle az erö;

20. És monda: Rajtad a' Filiftæufok Sámfon. Ki az álomból fel-ferkenvén, monda fzivében: Ki-megyek, mint az előtt tselekedtem, és magamat fel-rázom, nem tudván hogy el-távozott vólna töle az Úr.

21. Kit midön meg-fogtak vólna a' Filiftæufok, mingyárt ki-vájak a' fzemeit, és Gázába vivék lántzokkal meg-kötözvén, és bé-rekefztvén a' tömlötzbe örletének véle.

22. És immár az ö haj-fzálai nevekedni kezdettek vala,

23. És a' Filiftæufok fejedelmi egybegyülének, hogy nagy áldozatokat áldoznának az ö iſteneknek Dágonnak, és vigan laknának, mondván: Kezünkbe adta a' mi iftenünk ellenségünket Sámfont.

24. Mellyet a' nép-is látván, ditséri vala az ö iſtenét, és ugyan azont mondgya vala: A' mi iftenünk ellenségünket kezünkbe adta, ki földünket el-törlötte, és fokakat meg-ölt.

25. És örvendezvén a' lakadalomban, el-végezvén az ételt, parantsolák, hogy elö-hivattatnék Sámfon, és játfzodoznék elöttök. Ki elö-hozattatván a' tömlötzből, játfzodozik vala elöttök, és állaták ötet két oſzlop közibe.

26 Ki monda az ö lépéſit igazgató inasának: Ereſſz engem, hadd illeſſem az oſzlopokat, mellyeken az egéſz ház fekfzik, és támaſzkodgyam azokhoz, és egy keveſsé nyugodgyam.

27. A' ház pedig teli vala férfiakkal, és aſzfzonyokkal, és ott valának a' Filiftæufoknak minden fejedelmi, és a' ház-hejáról, és palotából közel három-ezer férfiak, 's aſzfzonyok nézvén a' játfzodozó Sámfont,

28. Ö pedig fegétségül hiván az Urat, monda: Úram Iſten, emlekezzél-meg rólam, és add-meg nékem moft elöbbi erömet én Iſtenem, hogy boſzfzúmat állyam ellenségimen, és a' két fzemeim el-veſztéſeért egy boſzfzút állyak.

29. És meg-ragadván mind a' két oſzlopot, mellyeken a' ház áll vala, és azoknak egyikét jobb kezével, és a' máſikát bal kezével tartván,

30. Monda: Hallyon-meg lelkem a' Filiftæufokkal. És meg-ránditván eröſsen az oſzlopokat, le-fzakada a' ház mind a' fejedelmekre, és a' több fokaságra, melly ott vala: és fokkal többeket öle-meg meg-halván, hogy-fem az előtt éltében meg-ölt vala.

31. Alá menvén pedig az attyafiai, és az egéſz rokonsága, el-vivék a' teſtét, és el-temeték Sáraa, és Eſtaol-között az ö attya Mánue koporsójában: és Iſraelt húſz eſztendeig itélé.

XVII. RÉSZ.

Mikás az annyával együtt a' házánál bálványt tsinál, ki mellé elöſzör Papnak rendeli a' fiát, az-után egy Lévitát.

1. Az időben egy Mikás-nevü férfiú vala az Efraim hegyéről,

2. Ki monda az annyának: Az ezer, 's fzáz ezüſt fikluſok, mellyeket magadnak válaſztottál vala, és mellyekért az én hallásomra meg-esküdtél vala, imé nálam vannak, és én birok azokkal. Kinek ama' felele: Áldott légyen az én fiam az Úrtól.

3. Meg-adá azért azokat az annyának, kiazt mondotta vala néki: Az Úrnak fzenteltem, és fogadtam ez ezüſtöt, hogy kezemből vegye-el az én fiam, és tsinállyon faragott, és öntött képet: és moft kezedbe adom azt.

4. Meg-adá azért azokat az annyának: ki két-fzáz ezüſt fikluſt vön, és adá azt az ötvöſnek, hogy azokból faragott, és öntött képet tsinálna, melly a' Mikás házában vólt.

5. Ki házatskát-is válaſzta abban az Iſtennek, és éfodot tsinála, és terafimot, az-az, papi ruhát, és bálványokat: és meg-tölté kezét egyiknek az ö fiai-közzül, és papja lön.

6. A' napokban nem vala király Iſraelben: hanem ki-ki, a' mi néki igaznak láttatik vala, azt tselekedé.

7. Vala más ifiú-is Juda Betlehemében az ö rokonságából: és az Levita vala, és ott lakik vala.

8. És ki-menvén Betlehem városából, fzéllyel akara járni, a' hol magának alkalmatoſságot találna. És midön az úton lévén, az Efraim hegyére jutott vólna, és egy keveſsé a' Mikás házába tért vólna,

9. Meg-kérdé töle, honnét jött vólna. Ki felele: Levita vagyok Juda Betlehemből: és el-megyek, hogy ott lakjam, a' hol lehet, és a' hol haſznomat látandom.

10. És monda Mikás: Maradgy nálam, és légy atyám, 's papom: és eſztendönként tiz ezüſt fikluſt adok néked, és két-féle ruhát, és a' mik táplálásodra fzükségeſek.

11. Engede, és az embernél marada, és lön néki mint egyike a' fiai-közzül.

12. És meg-tölté Mikás az ö kezét, és az ifiú pap ö-nála lön,

13. Moft tudom, úgy-mond, hogy jól tészen velem az Iſten, Lévi nemzetségebéli papom lévén.

XVIII. RÉSZ.

A' Dán nemzetségéből hat-száz férjfi a' Mikás hálványát, és Papját el-ragadgya, Lais városát erövel meg-vészi, és benne lakik.

A 1. A' napokban nem vala király Israelben, és Dán nemzetsége örökséget keres vala magának, hogy abban laknék: mert még a' napig a' több nemzetségek-között részt nem vött vala.

2. El-küldének azért a' Dán fiai az ö gyökerek, és házok-népe-közzül öt erös férfiat Sáraából, és Estaolból, hogy meg-kémlenék a' Földet, és szorgalmatoson meg-néznék; és mondának nékik: Mennyetek-el, és nézzétek-meg a' Földet. Kik midön el-menvén az Efraim hegyére jutottak vólna, és Mikás házába bé-mentek vólna, meg-nyugovának ott:

B 3. És meg-ismérvén az ifiú Levita szavát, és szállason nála lévén, mondának néki: Ki hozott téged ide? mit mivelsz itt? mi okból akartál ide jöni?

4. Ki felele nékik: Ezeket 's ezeket tselekedte velem Mikás, és engem bérbe fogadott, hogy papja légyek.

5. Kérék pedig ötet, hogy tanátsot kérdene az Úrtól, hogy tudhatnák, ha szerentsés úton járnának, és ha a' dolog véghez menne.

6. Ki felele nékik: Mennyetek békeséggel: az Úr nézi a' ti járásotokat, és az útat, a' hová mentek.

C 7. El-menvén azért az öt férfi, Láisba jutának: és láták a' benne-lakó népet minden félelem-nélkül, a' Sidóniusok szokása szerént, bátorságost, és nyugodalmast senki tellyességgel ellene nem tusakodván, és nagy gazdagsággal, és Sidontól, és minden emberektöl messzére el-szakasztva.

8. És meg-térvén Sáraába, és Estaolba az attyok-fiaihoz, és azok tudakozván mit tselekedtek vólna, felelének:

9. Kellyetek-fel, mennyünk-fel hozzájok: mert igen gazdag, és zsiros Földet láttunk: el ne henyéllyétek, meg ne szünnyetek. Mennyünk-el, és bírjuk azt, semmi munka nem lészen.

10. Félelem-nélkül-valókhoz megyünk, igen széles tartományba, és nékünk adgya az Úr a' helyt, melyben nints semmi fogyatkozás azokból, mellyek a' földön teremnek.

11. El-indúlának azért a' Dán rokonságából, az-az, Sáraából, és Estaolból, hatszáz férjfiak fel-készülvén hadi fegyverekkel,

D 12. És fel-menvén Juda Káriat-iarimjában maradának: melly hely, az idötöl-fogva, Dán-Táborának nevezteték, es Káriatiarim megett vagyon.

13. Onnét által menének az Efraim hegyére. És mikor a' Mikás házához jutottak vólna,

14. Mondának az öt férfiak, kik az-elött el-küldettek vala Láis-földének kémlésére, a' több attyok-fiainak: Tudgyátok, hogy e' házakban efod vagyon, terafim, és faragott, 's öntött kép: látsátok, mi tettízik néktek.

15. És mikor egy keveset el-tértek vólna, bé-menének az ifiú Levita házába, ki a' Mikás házában vala: és köszönték ötet békeséges szókkal.

16. A' hat-száz férfiak pedig, a' mint fel-fegyverkezve valának, úgy állanak vala az ajtó-elött.

17. Amazok pedig, kik bé-mentek vala az ifiú házába, a' faragott képet, és az efodot, és a' terafimot, 's az öntött képet el-akarják vala vinni, és a' pap az ajtó-elött áll vala, a' hat-száz erös férfiak nem messze várakozván.

18. El-vivék azért, a' kik bé-mentek vala, a' faragott képet, az efodot, és a' bálványokat, 's az öntött képet. Kinek monda a' pap: Mit miveltek?

19. Kinek felelének: Halgass, és tedd a' szádra az újodat: és jere velünk, hogy atyánk légy, és papunk. Mi jobb néked, az-é, hogy egy férfiu házában légy pap, vagy Israelnek egy nemzetségében, 's tselédében?

20. Mellyet midön hallott vólna, engede beszédeknek, és el-vivé az efodot, és a' bálványokat, és a' faragott képet, és el-indúla vélek.

21. Kik midön mennének, és elöttök elküldötték vólna a' kisdedeket, és barmokat, és minden drága marhájokat,

22. És már a' Mikás házától távul vólnának; a' férfiak, kik a' Mikás házában laknak vala, egybe-kiáltván utánnok menének,

F 23. És hátúl kiáltani kezdének. Kik mikor hátra tekintettek vólna, mondának Mikásnak: Mit akarsz? miért kiáltasz?

24. Ki felele: Az én istenimet, kiket magamnak tsináltam, el-vittétek, és a' papomat, és mindent, a' mim vagyon, és azt mondgyátok: Mi lölt téged?

25. És mondának néki a' Dán fiai: Meglásd, hogy többé ne szólly nékünk, és hozzád ne mennyenek a' fel-indúlt szívü férfiak, és magad egész házaddal el ne veszsz.

26. És így a' kezdett úton menten menének. Látván pedig Mikás, hogy erösbek vólnának nálánál, viszsza-tére a' házába.

27. A' hatszáz férfi pedig el-vivék a' papot, és a' miket felyül meg-mondottunk: és jutának Láisba a' nyugodalmas, és félelem-nélkül-való néphez, és meg-verék öket fegyver élivel: és a' várast meg-égeték,

G 28. Tellyességgel senki segétséget nem hozván, mivelhogy távúl laknának Sidontól, és egy emberrel sem vólna semmi társaságok, és közök. A' város pedig Rohob tartományában vala helyheztetve: mellyet ismég fél-épitvén benne lakának,

29. Hiván a' város nevét Dánnak, az ö

attyok neve-szerént, kit Izrael nemzett vala, melly az-elött Láisnak mondatik vala.

30. És fel-állaták magoknak a' faragott képet, és Gersamnak a' Moyses fiának fiát Jonatánt, és annak fiait papokká tévék a' Dan nemzetségében, az ö fogságok napjáig.

31. És nálok marada a' Mikás bálványa mind az idöben, mellyen az Isten háza Silóban vólt. Az idöben nem vala király Izraelben.

XIX. RÉSZ.

Midön egy Lévita a' feleségét az attya házától haza vinné, a' Gabaoniták (kik a' Beniámin nemzetségéből valának) el-vészik töle, és éktelenül mind halálig fertelmeskednek véle; az Ura a' testét tizenkét részre vágja, és az Izrael tizen-két nemzetségéből kinek-kinek egy részt küld, hogy bo zszú-álláſra inditsa azokat a' Gabaonitákra azért a' nagy fertelmességért.

1. VALA egy Levita férfiu az Efraim hegye óldalán lakván, ki feleséget vön Juda Betleheméböl:

2. Ki el-hagyá ötet, és viszsza-tére az attya házába Betlehembe, és nála marada négy hólnapig.

3. És utánna-méne a' férje, akarván ötet engesztelni, és hizelkedni néki, és magával viszsza-vinni, egy inas, és két szamár lévén véle az úton: ki bé-fogadá ötet, és bévivé az attya házába. Mellyet mikor hallott vólna az ipa, és ötet látta vólna, eleibe méne örülvén.

4. És meg-ölelé az embert. És a' vö az ipa házában harmad napig marada, évén véle, és iván barátságosan.

5. Negyedik napon pedig éjjel fel-kelvén, el akara menni. Kit meg-tartóztata az ipa, és monda néki: Egyél elöször egy kevés kenyeret, és erösitsd-meg gyomrodat: és úgy menny-el.

6. És le-ülének együtt, és évének 's ivának. És monda a' leány attya a' vejének: Kérlek, maradgy itt ma, és együtt vigadgyunk.

7. Ama' pedig fel-kelvén, el-akara vala menni. És mindaz-által igen tartóztatá az ipa, és magánal maraszta.

8. Reggel lévén pedig, a' Levita útra készül vala. Kinek az ipa ismég; Kérlek, úgymond, hogy egy kevés eledelt végy, és eröt vévén, mig a' nap nevekedik, az-után menny-el. Evének azért együtt.

9. És fel-kele az ifiu, hogy el-menne a' feleségével, és inasával. Kinek ismég szólla az ipa: Gondold-meg, hogy a' nap az enyészetre hajlandóbb, és estvére közelget: maradgy nálam ma-is, és múlasd vigan a' napot, és hólnap indúlly-meg, hogy házadba menny.

10. Nem akara a' vö engedni az ö beszédinek: hanem mingyárt el indúla, és juta Jébus ellenébe, melly más néven Jerusalemnek hivattatik, két terhelt szamárt vivén magával, és az ágyasát.

11. És már Jébus-mellett valának, és a' nap éjjé változik vala: és monda az inas az urának: Jere, kérlek, térjünk a' Jebusæusok városába, és maradgyunk abban.

12. Kinek felele az ura: Nem megyek az idegen nemzet városába, melly nem Izrael fiai-közzül-való, hanem által-megyek Gábaáig.

13. És mikor oda jutok, abban maradgyunk, vagy pedig Ráma városában.

14. Által-menének azért Jébusón, és a' kezdett úton menten mennek vala, és el-enyészék a' nap nékik Gábaa-mellett, melly a' Benjamin nemzetségében vagyon:

15. És bé-térének abba, hogy ott maradnának. Hová mikor bé-mentek vólna, a' város útszáján ülnek vala, és senki öket nem akarja vala szállásra befogadni.

16. És imé, egy vén ember jöve-elö a' mezöröl, és a' munkájáról estve meg-térvén, és az-is az Efraim hegyéröl vala, és jövevényül lakik vala Gábaában. Annak a' tartománynak emberi pedig a' Jemini fiai valának.

17. És fel-emelvén szemeit, láta a' vén egy embert ülni az ö kötölékivel a' város útszáján: és monda néki: Honnét jösz? és hová mégy?

18. Ki felele néki: Júda Betleheméből jöttünk, 's helyünkre megyünk, melly az Efraim hegye óldalán vagyon, a' honnan Betlehembe mentünk vala: és most az Isten házába megyünk, és senki nem akar hajléka-alá fogadni bennünket,

19. Magunknak polyvánk lévén, és szénánk a' szamárok abrakára, és kenyerünk, 's borunk az én szükségemre, a' te szolgáló déra, és a' velem-való inaséra: semmi-nélkül nem szükölködünk, hanem szállás-nélkül.

20. Kinek felele a' vén: Békeség légyen veled, én mindent adok, a' mi szükséges: csak-hogy, kérlek, ne maradgy az útszán.

21. És bé-vivé ötet a' házába, és abrakot ada a' szamároknak: és minek-utánna megmosák a' lábokat, bé-vivé öket a' lakodalomba.

22. Vigadván azok, és az útnak munkája-után, étellel, és itallal testöket meg-éleszt-vén, el-jövének a' város férfiai, a' Bélial fiai (az-az, igátlanok) és körül-vévén a' vén házát, zörgetni kezdék az ajtót, kiáltván a' ház urára, és mondván: * Hozd-ki a' férfiat, a' ki a' házadba ment, hadd éllyünk gonoszúl véle. * *Gen. 19. b. 5.*

23. És ki-méne hozzájok a' vén, és monda: Ne atyám-fiai, ne tselekedgyétek e' gonoszt: mivelhogy ez ember az én szállásomra jött; és szünnyetek-meg e' bolondságtól:

24. Vagyon egy szüz leányom, és ez embernek vagyon egy ágyasa, ki-hozom öket, hozzátok, hogy meg-alázzátok öket, és fajtalanságtoknak eleget tegyetek: tsak-hogy,

kérlek, e' természet-ellen való vétket ne tselekedgyétek a' férfiúval.

25. Nem akarnak vala engedni az ö beszédinek. Ezt látván az ember, ki-vivé hozzájok az ö ágyasát, és tsúfolásra nékik adá: kivel mikor egész éjjel gonoszúl éltek vólna, elbotsátják ötet reggel.

26. Az aszszony pedig, el-múlván a' setétség, a' ház ajtajához jöve, a' hol az ura lakik vala, és le-esék ott.

27. Reggel-lévén, fel-kele az ember, és meg-nyitá az ajtót, hogy a' kezdett útat elvégezné: és imé az ágyasa az ajtó-elött feksik vala ki-terjesztett kezekkel a' küszöbön.

G 28. Kinek ö szóll vala, állitván hogy nyúgodnék: Kelly-fel, és mennyünk-el. Ki midön semmit nem felelne, eszébe vévén hogy meg-hólt vala, fogá ötet, és fel-tévé a' szamárra, és viszsza-méne házába.

29. Melybe midön bé-ment vólna, kardot ragada, és a' felesége hólt testét mind tsontostól tizen-két részre, és darabra vagdalván, el-küldé Izraelnek minden határiba.

30. Mellyet mikor ki-ki látott vólna, felkiáltának: Soha illy dolog nem lött Izraelben a' naptól-fogva, mellyen fel-jöttek az atyáink Egyiptusból, e' jelen-való ideig: mondgyatok sententziát, és közönségesen végezzétek-el, mit kellyen tselekedni.

XX. RÉSZ.

Az Izraeliták a' Gábaonitákon az ö nagy fertelmességekért boszszút akarván állani, kétszer meg-győzettetnek; de harmadszor egészen, hatszázon kivül, kik a' pusztába szaladtak vala, a' Beniámin nemzetségét el-törlik.

A 1. KI-MENÉNEK azért mind az Izrael fiai, és egyenlö képpen bé-gyülének, mint egy ember, * Dantól fogva Bersabeéig, és Gálaád-földéből, az Úrhoz Masfába:

*Ose. 9. b. 9.

2. És a' népeknek minden szegeleti, és Izraelnek minden nemzetségi az Isten népe gyüleközetibe gyülének, négy száz-ezer gyalog hadakozók.

3. (Nem-is vala titkon a' Benjamin fiainál, hogy fel-mentek vólna az Izrael fiai Masfába.) És meg-kérdetvén a' Levita, a' meg öletett aszszony férje, mi módon lött ez illyen nagy szörnyüség,

4. Felele: Benjamin Gábaába jövék feleségemmel, és oda bé-térék:

5. És imé a' város emberi körül-vévék éjjel a' házat, melyben valék, meg akarván engem ölni, és a' feleségemet a' bujaságnak hihetetlen dühösségével el-gyötörvén, végre meg-hala.

6. Kit ragadván, darabokra vagdalék, és el-küldém a' darabokat örökségteknek minden határiba: mert soha illyen nagy latorság, és illyen nagy bün nem történt Izraelben.

7. Jelen vattok mindnyájan Izrael fiai, végezzétek-el, mit kellesék tselekednetek.

8. És álván az egész nép, mint egy ember szavával felele: Nem megyünk hajlékinkba, se ne mennyen senki a' maga házába:

B 9. Hanem Gábaa-ellen közönségesen, ezt tselekedgyük.

10. Tiz férfi választassék száz-közzül Israelnek minden nemzetségiböl, és száz ezer-közzül, és ezer tiz ezer-közzül, hogy élést hordgyanak a' hadnak, és hadakozhassunk Benjamin Gábaája-ellen, és fizethessünk néki a' szörnyüségért, a' mit érdemel.

11. És egész Izrael a' várashoz gyült, mint egy ember, azon elmével, és egy tanátsal.

12. És követeket küldének Benjaminnak egész nemzetségéhez, kik mondának: Miért találtatott bennetek illyen nagy latorság?

13. Adgyátok kézbe a' Gábaái embereket, kik e' bünt tselekedték, hogy hallyanak-meg, és vetessék-ki a' gonosz Izraelböl. Kik nem akarák az attyok-fiainak az Izrael fiainak parantsolattyát halgatni:

14. Hanem minden városokból, mellyek az ö sorsokban valának, Gábaába gyülének, hogy öket meg-segétenék, és Izraelnek minden népe-ellen hadakoznának.

15. És találtatának huszon-öt ezeren Benjaminból fegyver-foghatók, a' Gábaa lakóinkivül,

C 16. Kik hét-százan valának igen erös férfiak, a' bal-kézzel úgy hartzolván, mint a' jobbal: és párittyával a' köveket olly bizonyosan hagyitván, hogy a' haj-szálat-is meg-üthetnék, és a' kőnek ütése más-felé nem vitetnék.

17. Az Izrael férfiai-közzül-is, a' Benjamin fiai-kivül, négy száz-ezer fegyver foghatók találtatának, és a' hartzra készek.

18. Kik fel-kelvén, menének az Isten házába, az az, Silóba. És tanátsot kérdének az Istentöl, és mondának: Ki légyen hadunkban a' viadal fejedelme a' Benjamin fiai-ellen? Kiknek felele az Úr: Júdas légyen hadnagyotok.

19. És fel-kelvén az Izrael fiai mingyárt reggel, táborba szállának Gábaa mellett:

20. És onnét a' hartzra indúlván Benjamin-ellen, a' várast vittatni kezdék.

21. És ki-menvén a' Benjamin fiai Gábaából, meg-ölének az Izrael fiaiban azon nap huszon-két ezer férfiat.

22. Az Izrael fiai, mind erösségekben, 's mind sokaságokban bizakodván, ismég azon helyen rendelék a' sereget, mellyen az-elött hartzoltak vala:

D 23. De úgy, hogy elöbb fel-mennének, és sirnának az Úr-elött mind éjelig: és tanátsot kérdenének töle, és mondanának: El kell-é többé mennem hartzolni az atyám-fiai a' Benjamin fiai-ellen, vagy nem? Kiknek ö felele: Mennyetek-fel hozzájok, és vijatok-meg.

24. És mikor az Iſrael fiai másod nap a' Benjamin fiai-ellen a' hartzra mentek vólna,

25. Ki-rohanának a' Benjamin fiai Gábaa kapuin: és eleikbe menvén amazoknak, olly nagy öldökléſſel dühösködének ellenek, hogy tizen-nyóltz-ezer fegyver-fogható férfiat vágnának-le.

26. Minnyájan fel-menének azért az Iſrael fiai az Iſten házába, és ülvén sirnak vala az Úr-elött: és azon nap eſtvéig böjtölének, es áldozának néki éppen-égö, és békeséges áldozatokat,

27. És állapattyok-felöl kérdezkedének. Az idöben ott vala az Iſten ſzövetsége ſzekrénye,

28. És Eleazárnak az Aáron fiának fia Finees a' ház gond-viſelöje. Tanátsot kérdének azért az Urtól, és mondának: Ki kell é többé a' hartzra mennünk az atyánk-fiai a' Benjamin fiai-ellen, vagy meg-ſzünnünk? Kiknek monda az Úr: Mennyetek-fel, mert hólnap kezetekbe adom öket.

29. És az Iſrael fiai leſeket vetének Gábaa váraſa-körül:

30. És harmadik úttal, mint elsöben, és
E másodſzor, ki-vivék Benjamin-ellen a' hadat.

31. De a' Benjamin fiai-is méréſzen rohanának-ki a' várasból, és a' ſzaladó ellenséget meſzſzebb üzék, úgy hogy meg-ſebeſitenének közzülök, mint az elsö, és másod nap, és vágnák a' ſzaladókat két öſvényen, melynek egyike Bételre mégyen vala, és a' másik Gábaára, és le-vágnának közel harmintz férfiat.

32. Mert azt vélték, hogy a' ſzokott módon vágnák öket. Kik a' futáſt meſterséggel tettetvén, tanátsot tartának, hogy el-vonnák öket a' váraſtól, és mintha futnának, a' felyül mondott öſvényekre vinnék.

33. Minnyájan azért az Iſrael fiai fel-kelvén helyekböl, ſereget rendelének a' helyen, melly Báaltamárnak hivattatik. A' leſek-is, melyek a' váras-körül valának, laſsan ki kezdék magokat mutatni,

34. És a' váraſnak Nap-nyúgati réſze-felöl elö-jöni. De még más tiz ezer férfi-is egéſz Iſraelböl viadalra ingerli vala a' váras lakóit. És meg-nehezüle a' hartz a' Benjamin fiai-ellen: és nem vévék eſzekbe, hogy minden-felöl veſzedelem követné öket.

35. És meg-veré öket az Úr az Iſrael fiai ſzine-elött, és meg ölének közzülök azon nap
F huſzon-öt ezer, és ſzáz férfiat, mind hadakozókat, és fegyver-foghatókat.

36. A' Benjamin fiai pedig, mikor látták vólna erötlemb-vóltokat, ſzaladni kezdének. Mellyet látván az Iſrael fiai, helyt adának nékik a' futáſra, hogy a' kéſz leſekre jutnának, mellyeket a' váras-mellett vetettek vala.

37. Kik midön a' leſekböl hirtelen felköltek vólna, és Benjamin hátat adna az ötet vágóknak, bé-menének a' várasba, és megverék azt fegyver élivel.

38. Jelt adtak vala pedig az Iſrael fiai azoknak, kiket a' leſekbe helyheztettek vala, hogy minek-utánna a' váraſt meg-vennék, tüzet gyújtanának: hogy fel-menvén magaſſan a' füſt, jelentenék a' váras meg-vételét.

39. Mellyet látván a' hartzon-lévö Iſrael fiai, (mert a' Benjamin fiai amazokat futni állíták, és inkább üzik vala, meg-ölvén azok ſeregéböl harmintz férfiat.)

40. És látván mint egy füſt oſzlopot a' várasból fel-menni. Benjamin-is hátra tekintvén, midön látná, hogy meg-vétetett a' váras, és a' láng magaſſan fel-mégyen:

41. A' kik az elött a' futáſt tettetik vala, artzal viſzſza fordúlván erösben vivának. Mellyet mikor láttak vólna a' Benjamin fiai, megfutamának,

42. És a' puſztának útára kezdének menni, arra is üzvén öket az ellenségek. De azokis, kik a' váraſt meg-gyújtották vala, eleikbe menének.

43. És igy lön, hogy mind két-felöl vágatnának az ellenségtöl, és ſemmi ſzünetek- G
nem vala a' meg-halóknak. El-húllának, és levágatának Gábaa várasának a' Nap-keleti réſzére.

44. Valának pedig, kik azon a' helyen megöletének, tizen nyóltz ezer férfiak, minnyájan igen erös hadakozók.

45. Mellyet mikor láttak vólna, a' kik Benjaminból meg-maradtak vala, a' puſztára ſzaladának. És mennek vala a' Kö-ſziklára, melynek Remmon neve. Abban a' futásban el-ſzélledtekben-is, és külön-különféle ménökben, meg-ölének öt-ezer férfiat. És midön tovább mennének, üzék öket, és meg más két ezeret ölének-meg.

46. És igy lön, hogy minnyájan, a' kik elhúllottak vala Benjaminból külön-külön helyeken, huſzon-öt ezeren vólnának, a' hartzokra igen ſerény vitézek.

47. Meg-maradának azért Benjaminnak minden ſzámából, a' kik meg-ſzabadúlhattak, és el-ſzaladhattak a' puſztába, hat-ſzáz férfiak: és a' Remmon kö-ſziklájan ülének négy hólnapig.

48. Meg-térvén pedig az Iſrael fiai, a' váraſnak minden maradékit, a' férfiaktól-fogva mind a' baromig, kardra hányák, és minden váraſit, és faluit Benjaminnak az eméſztö láng ſemmivé tévé.

XXI. RÉSZ.

A' Jábes lakoſi meg-ölettetnek, és négy-ſzáz ſzüz azok-közzül meg-tartatik, kik a' Benjamin nemzetségének adatnak feleségül, és igy iſmét a' Benjamin nemzetsége fel-állíttatik.

1. MEG-IS esküvének az Iſrael fiai Maſſában, és mondának: Senki közzülünk ne adgyon a' Benjamin fiainak a' leányi-közzül feleséget. A

2. És el-jövének minnyájan az Isten házához Silóba, és az ö szine-elött ülvén estvéig, fel-emelék szavokat, és nagy orditással kezdének sirni, mondván:

3. Izraelnek Ura Istene, miért lött e' gonosz a' te népeden, hogy ma egy nemzetség el-vétetnék közzülünk?

4. Másod nap pedig reggel fel-kelvén, óltárt épitének: és áldozának ott éppen-égö, és békeséges áldozatokat, és mondának:

5. Ki nem jött-fel az Úr seregébe Izraelnek minden nemzetségi-közzül? Mert nagy esküvéssel kötelezték vala magokat, mikor Maspában vólnának, hogy meg-ölettetnének, a' kik ott nem lennének.

B 6. És meg-szánván az Izrael fiai az ö attyok-fiát Benjamint, kezdék mondani: Elvétetett egy nemzetség Izraelböl,

7. Honnét vegyenek feleségeket? Mert minnyájan közönségesen meg-esküdtünk, hogy mi nem adgyuk nékik leányinkat.

8. Az-okáért mondának: Kitsoda Izraelnek minden nemzetségi-közzül, a' ki fel nem jött az Úrhoz Maspába? És imé találtatának a' Jábes-Gálaád lakói, hogy abban a' hadban nem vóltak.

9. (Az idöben-is midön Silóban vólnának, senki azok-közzül ott nem találtatott.)

10. El-küldének azért tiz-ezer erös férfiat, és meg-parantsolák nékik: Mennyetekel, és verjétek-meg a' Jábes-Gálaád lakóit fegyver élivel: mind az ö feleségeket, 's mind kisdedeket.

11. És ez, a' mit meg kell tartanotok: * Minden férfiúi nemet, és az aszszonyokat, mellyek férfiakat ismértek, meg-öllyetek, a' szüzeket pedig meg-tartsátok. * Num. 31. c. 17.

12. És találtatának Jábes-Gálaádból négy száz szüzek, kik nem ismérték a' férfiúi ágyat, és el-hozák azokat Silóba a' táborba, Kánaán-földére.

13. És követeket küldének a' Benjamin fiaihoz, kik a' Remmon kö-sziklájánvalának, és meg-parantsolák nékik, hogy öket békességgel fogadnák.

C 14. És el-jövének a' Benjamin fiai az idöben, és feleségeket adának nékik a' Jábes-Gálaád leányi-közzül: többet pedig nem találának, kiket hasonló módon adnának.

15. Az egész Izrael pedig igen bánkodék, és szánakodék az Izrael egy nemzetségének meg-ölésén.

16. És mondának a' vének: Mit tselekedgyünk a' többivel, kik feleségeket nem vettek? az aszszony-állatok Benjaminban mind el-hullottak,

17. És nagy gondal, és szorgalmatos igyekezettel érette kell lennünk, hogy egy nemzetség el ne töröltessék Izraelböl.

18. Mert a' mi leányinkat nékik nem adhattyuk, meg-kötöleztetvén esküvéssel, és átokkal, mellyel mondottuk; Átkozott, a' ki a' leányi-közzül feleséget adand Benjaminnak.

19. Es tanátsot tartának, és mondának: D Imé az Úrnak esztendönként való innepe vagyon Silóban, melly Bétel várasának Északi részén fekszik, és az útnak, melly Bételböl Sikimába mégyen, Nap-keleti részére, és Lébona várasának Déli részére.

20. És meg-parantsolák a' Benjamin fiainak, és mondának: Mennyetek-el, és lappangjatok a' szölökben.

21. És mikor láttyátok a' Silói leányokat a' tántzolásra szokás-szerént ki-menni, jöjetek-ki hirtelen a' szölökböl, és ragadgyatok minnyájan azok közzül egy-egy feleséget, és mennyetek Benjamin-földére.

22. És mikor el-jönek azoknak attyok, és attyok-fiai, és ellenetek kezdnek panaszolni, és feddeni; azt mondgyuk nékik: Könyörüllyetek rajtok, mert nem hadakozók és diadalmasok törvénye-szerént ragadtákel azokat, hanem kérték, hogy el-vennék, 's nem adtátok, és a' ti részetekröl lött a' vétek.

23. És úgy tselekedének a' Benjamin fiai, a' mint nékik parantsolva vala: és számok-szerént, ragadának magoknak azokból, kik tántzolnak vala, egy-egy feleséget; és el menének az ö örökségekbe, városokat épitvén, és azokban lakván.

24. Az Izrael fiai-is viszsza-térének az ö nemzetségek, és házok-népe-szerént az ö hajlékokba. A' napokban nem vala király Izraelben: hanem ki-ki, a' mit néki igaznak láttatik vala, azt tselekedé.

RUT KÖNYVE.

Ez a' Könyv az Isten irgalmaſságának, és tsodálatos Gond-viſelésének igen jeles, és ſzép példáját adgya elönkbe. Mert a' Moábi Aſzſzony Rut, napát hazájába viſza késérvén, a' gazdag Boózhoz megy másodſzor Férjhez, és ſzüli néki Obedet, Dávid Királynak nagy attyát, a' kitöl véſzi Kriſtus teſt-ſzerént való ſzármazattyát.

A' Könyvnek pedig Hiſtoriája hogy a' Birák idejében történt, meglátſzik mindgyárt elsö réſzéből, kinek Birósága-alatt pedig, nem tudhatni bizonyoſſan: mind-azon-által némellyek a' Samgariſnak, a' vagy Doborának idejére alkalmaztattyák: kiknek Bíróságok eſett a' világ teremtésének 2706-dik eſztendejére.

I. RÉSZ.

Elimélek a' nagy éhség-miatt Noemivel a' feleségével, és két fiával, Moáb földére mégyen, ki meg halván fiaival együtt, Noemi Ruttal Betlehembe viſzſza-tér, és nem akarja már magát Noeminek, hanem Márának hivattatni.

A 1. EGYIK Biró ideiben, mikor a' Birák uralkodnának, éhség lön a' földön. És el-méne egy ember Juda Betleheméböl, hody Móab tartományában jövevényül laknék a' feleségével, és két fiával.

2. Ö Eliméleknek hivattatik vala, és a' felesége Noeminek: és a' két fiai, egyik Mahalonnak, és a' másik Kelionnak, Efratæuſok Juda Betleheméböl-valók. És bémenvén a' Móab tartományába, ott laknak vala.

3. És meg-hala Elimélek a' Noemi férje: és ö a' fiaival marada.

4. Kik Moábi feleségeket vönek, mellyeknek egyike Orfának hivattatik vala, a' másik pedig Rutnak. És lakának ott tiz eſztendeig,

5. És mind ketten meg-halának, Mahalon tudni-illik, és Kélion: és meg-marada az aſzſzony, B meg-foſztatván két fiától, és férjétöl.

6. És fel-kele, hogy hazájába menne mind a' két menyével Móab tartományából? mert hallotta vala, hogy meg-látogatta vólna az Úr az ö népét, és éléſt adott vólna nékik.

7. Ki-méne azért ſzarándokságának helyéböl mind a' két menyével; és mikor immár Júda földébe-való meg-térésének útán vólna,

8. Monda nékik: Mennyetek az anyátok házába, tégyen irgalmaſságot az Úr veletek, a' mint tselekedtetek a' meg-hóltakkal, és én-velem.

9. Adgyon néktek nyugodalmat találnotok a' férjetek házában, a' kikhez menendök vattok: és meg-tsókolá öket. Kik fel-ſzóval sirni kezdének,

10. És mondának: Veled megyünk a' te népedhez.

11. Kiknek felele: Térjetek-meg édes leányim, miért jötök-el velem? Vannak-é több fiaim méhemben, hogy tölem férjeket reménlheſſetek?

12. Térjetek-meg édes leányim, és mennyetek el: mert immár meg-vénhedtem, és nem vagyok alkalmatos a' házaſság kötelére. Ha ſzintén ez éjjel fogadhatnék-is méhemben, és fiakat ſzülhetnék;

13. Ha azokat akarnátok várni, mig felnevekedgyenek, és az ifiúságnak eſztendeit bé tellyesittsék, elébb meg aggotok, hogyſem férjhez mennyetek. Ne tselekedgyétek, kérlek, édes leányim: mert a' ti nyomorúságtok inkább ſzorongat engem, és az Úr keze ki nyújtatott ellenem. C

14. Fel ſzóval azért iſmég sirni kezdének Orfa meg-tsókolá a' napát, és meg-téré: Rut a' napához ragaſzkodék.

15. Kinek monda Noemi: Imé meg-tért a' rokonod az ö népéhez, és az ö iſtenihez, menny-el véle.

16. Ki felele: Ne légy ellenem, hogy elhadgyalak téged, és el-mennyek: mert valahová mégy, el-megyek, és a' hol lakol, én-is együtt lakom. A' te néped, én népem; és a' te Istened, én Istenem.

17. A' melly föld téged halálod-után befogad, abban halok-meg: és ott vészek temetö-helyt. Ezeket tselekedgye nékem az Úr, és ezeket mivellye, ha az egy halál nem választ-el engem töled.

D 18. Látván azért Noemi, hogy Rut elháltalkodott elmével el-tekéllette vólna, hogy véle mennyen, nem akára ellenkedni, sem többé inteni, hogy az övéihez térjen:

19. És el-menének együtt, és jutának Betlehembe. Kik a' várasba bé-menvén, hamar hír lön mindeneknél: és mondának az aszszonyok: Ez ama' Noémi.

20. Kiknek monda: Ne hijatok engem Noeminek (az-az, szépnek) hanem hijatok engemet Márának, (az-az, keserünek) mert keserüséggel igen meg-töltött engem a' Mindenható.

21. Ki-menvén, tellyes vóltam, és üresszen hozott engem viszsza az Úr. Miért hittok tehát engem Noeminek, kit az Úr megalázott, és meg-sanyargatott a' Mindenható?

22. El-jöve azért Noémi a' Moábi Rut-tal a' menyével az ö szarándokságának földéröl: és viszsza-tére Betlehembe, az árpa aratásnak kezdetin.

II. RÉSZ.

Rut a' nagy éhségtöl kinszerittetvén, a' Bóoz (ki ségora vala) földén búza-fejet szedegetvén, jó szivvel láttatik Booztól; és nagy örömmel Noemihez a' napához viszsza térvén, gabonát, és étket viszen néki.

A 1. Vala pedig az ö férjének Elimeleknek egy vér-szerént való attyafia, hatalmas ember, és igen gazdag, Bóoz-nevü.

2. És monda a' Moábi Rut a' napának: Ha parantsolod, el-megyek a' mezöre, és gabona fejeket szedek, mellyek el-maradnak az aratók kezeiböl, valahol kegyelmes gazdának hozzám-való jó kedvét találom. Kinek felele amaz: Menny-el édes leányom.

3. El-méne azért, és gabona fejeket széd vala az aratok-után. Történék pedig, hogy annak, a' mezönek Bóoz-nevü ura vólna, Elimélek rokonságából-való.

4. És imé, ö jö vala Betlehemböl, és monda az aratóknak: Az Úr veletek. Kik felelének néki: Áldgyon-meg téged az Úr.

5. És monda Bóoz az ifiúnak, ki az aratók-elött vala: kié ez a' menyetske?

B 6. Kinek felele: Ez a' Moábi aszszony, ki Noemivel jött Móab tartományából,

7. És kére, hogy az el-maradott gabona fejeket fel-szedné, követvén az aratók nyomdokit: és reggeltöl-fogva mind mostanig a' mezön áll, és tsak egy szem-pillantásig sem ment haza.

8. És monda Bóoz Rutnak: Hallyad leányom, né menny más mezöre szedni, és el ne távozzal e' helyröl: hanem add az én leányimhoz magadat,

9. És a' hol aratnak, utánnok, menny. Mert meg-hattam a' legényimnek, hogy senki téged ne bántson: de ha szomjúhozol-is, menny a' partékákhoz, és igyál vizeket, mellyekböl a' legények-is isznak.

10. Ki ortzájára esvén, és imádván a' földön, monda néki: Honnét vagyon ez nékem, hogy kedvet találnék szemeid elött, és méltóztatnál engem jövevény aszszonyt ismérni?

C 11. Kinek ama' felele: Hírré tették nékem mind, a' miket tselekedtél a' napáddal a' férjed halála-után: és hogy el-hattad szüléidet, és a' földet, mellyen születtél, és a' néphez jöttél, mellyet az-elött nem ismértél.

12. Fizessen-meg néked az Úr a' te tselekedetedért, és tellyes jutalmat végy az Israelnek Urától Istenétöl, a' kihez jöttél, és a' kinek szárnya-alá folyamodtál.

13. Ki monda: Kedvet találtam szemeid-elött uram, ki meg-vigasztaltál engem, és szolgálódnak kedve-szerént szóllottál, ki nem vagyok hasonló egyik szolgálódhoz.

14. És monda néki Bóoz. Mikor az ételnek órája lészen, jöj ide, és egyél kenyeret, és mártsd bé a' te falatodat az etzetbe. Leüle azért az aratók-mellé, és pogátsát gyúra magának, és évék, és meg-elégedék, és el-vivé a' maradékokat.

15. És onnét fel-kele, hogy gabona fejeket szedne szokása-szerént. Parantsola pedig Bóoz a' legényinek, mondván: Ha szintén veletek akarna-is aratni, meg ne tiltsátok néki:

D 16. És a' ti kévéitekbül-is hánnyatok-el szánt-szándékkal, és akarva el-maraszszatok, hogy szemérem-nélkül szedgye-fel; és a' szedegetöt senki meg ne dorgállya.

17. Szede azért a' mezön estvéig, és a' mit szedett vala, veszszövel ütögetvén, és kivervén, találá mint egy éfi mérték árpát, az-az, három vékát.

18. Mellyeket el-vivén viszsza-tére a' várasba, és meg-mutatá a' napának: annak-fölötte elö-vön, és ada néki az étke maradékiból, mellyel meg-elégedett vala.

19. És monda néki az ö napa: Hol szedtél ma, és hol munkálkodtál? áldott légyen, a' ki rajtad könyörült. És meg-jelenté néki, kinél dolgozott vólna: és a' férfiúnak nevét meg-mondá, hogy Bóoznak hivattatnék.

20. Kinek felele Noémi: Áldott légyen az Úrtól: mert azon jó kedvét tartotta a' hóltaknak-is, mellyet mutatott az elevenekhez. És ismég monda: Mi rokonunk az-az ember.

21. És monda Rut: Azt-is meg-parantsolá nékem, hogy mind addig az ö aratói-

hoz adnám magam, míg minden vetemények meg-arattatnának.

22. Kinek monda a' napa: Jobb édes leányom, hogy az ö leányival menny-ki aratni, hogy az idegen mezön valaki ellened ne állyon.

23. Adá azért magát a' Bóoz leányihoz: és mind addig vélek arata, míg az árpát, és a' búzát a' tsürökbe raknák.

III. RÉSZ.

Rut a' napa tanátsából éjtszaka a' Bóoz lábaihoz fekszik, kit házasságra kérvén, meg-igéri néki Bóoz, hogy ötet el-veszi, és viszsza ereszti a' napához hat véka árpával.

A 1. Minek-utánna pedig meg-tére a' napához, ezt halla töle: Édes leányom, nyugodalmat keresek néked, és megszerzem, hogy jól légy.

2. Ez a' Bóoz, kinek leányihoz adtad magad a' mezöben, mi rokonunk, és ez éjjel árpát szór a' szérón.

3. Mosódgyál-meg azért, és kendödgyél, és öltözzél-fel a' te tettetesb ruháidba, és menny alá a' széröbe. Ne lásson téged az ember, míg nem az ételt, és italt el-végezi.

4. Midön pedig alunni megyen, jegyezd-meg a' helyt, a' mellyen aluszik: és menny-el, és hajtsd-fel a' leplet, mellyel bé-födöztetik a' lábai felöl, és hajtsd-le magadat, és feküdgy ott: ö pedig meg-mondgya néked, mit kellyen tselekedned.

B 5. Ki felele: Valamit parantsolsz, meg-mivelem.

D 6. És alá méne a' széröre, és meg tselekedé mind, a' miket néki parantsolt vala a' napa.

7. És mikor Bóoz ött, és ivott vólna, és meg-vidámúlt vólna, és alunni ment vólna a' kévék rakása mellé, el-méne titkon, és fel-hajtván a' leplet annak lábairól, oda feküék.

8. És imé, már éj-félkor, el-ijede az ember, és meg háborodék: és látá a' lábainál feküö aszszonyt,

9. És monda néki: Ki vagy? És ama' felele: Én vagyok Rut a' te szolgálód: terjeszd-ki lepledet a' te szolgálódra, mert rokonom vagy.

C 10. És ez; Áldott vagy, ugymond, leányom az Úrtól, és az elöbbi irgalmasságodat az utólsóval felyül halladtad: mert nem követted a' szegény, sem a' gazdag ifiakat.

11. Ne félly azért, hanem valamit mondasz nékem, meg-tselekeszem veled. Mert tudgya az egész nép, melly az én városom kapuin-belöl lakik, hogy jóságos tselekedetü aszszony vagy.

12. Nem-is tagadom magamat rokonodnak lenni; de más vagyon nálamnál közelebbvaló rokonod.

13. Nyúgodgyál ez éjjel: és reggel lévén, ha téged a' rokonság törvénye-szerént meg-akar tartani, jól lött a' dolog: ha pedig ö nem akar, én téged minden kételkedés-nélkül bé-fogadlak, él az Úr. Aludgyál reggelig.

14. Aluvék azért az ö lábainál, az éjnek D el-mulásáig. Fel-kele azért, minek-elötte az emberek egy-mást meg-ismérnék, és monda Bóoz: Örizkedgyél, hogy valaki meg ne tudgya, hogy ide jöttél.

15. És ismég; Terjeszd-ki, ugy-mond, palástodat, melly rajtad vagyon, és tartsd mind két kezeddel. Ki ki-terjesztvén, és tartván, hat véka árpát mére, és reája tévé. Ki el-viven a' várasba méne.

16. És juta a' napához. Ki monda néki: mit tselekedtél leányom? És meg-beszélé néki mind, a' miket véle tselekedett vala az ember.

17. És monda; Imé hat véka árpát ada nékem, és monda: Nem akarom, hogy üressen menny viszsza a' napádhoz.

18. És monda Noémi: Várakozzál leányom, míg meg-lássuk mire mégyen a' dolog: mert meg nem szünik az ember, míg bé nem tellyesíti, a' mit szóllott.

IV. RÉSZ.

Bóoz a' város vénei-elött az Elimeleknek örökségét el-vészi, és Rutot-is feleségül veszi, (meg-engedvén néki más, ki közelebb-való vér vala Ruthoz) és fia lesz Bóoznak Ruttól, Obed; ki Dávid Királynak öreg-apja vala.

1. Fel-méne azert Bóoz a' kapuhoz, és A le-üle ott. És mikor látta vólna a' rokonát elö-menni, a' kiröl az-elött szó vólt, monda néki: Térj ide egy keveset, és üllyle itt. Nevén nevezvén ötet. Ki oda téré, és le-üle.

2. Melléje vévén pedig Bóoz tíz férfiat a' város vénei-közzül, monda nékik: Üllyetek-le itt.

3. Kik le-ülvén, szólla a' rokonnak: Az atyánkfia Elimélek mezejének részét el-adgya Noémi, ki viszsza-tért Moáb tartományából:

4. Mellyet tudtodra akartam adni, és néked meg-mondani mind ez itt-ülök-elött, és az én népem vénei-elött. Ha azt birni akarod a' rokonság törvényével: vedd-meg, és birjad. Ha pedig nem tetszik néked, azt-is jelentsd-meg nékem, hogy tudgyam, mit kellyen tselekednem. Mert senki nints más rokon, te-kivüled, ki elsö vagy: és én-kivülem, ki második vagyok. Ama' pedig felele: Én a' mezöt meg-vészem.

5. Kinek monda Bóoz: Mikor meg-vészed B a' mezöt az aszszony kezéböl, a' Moábi Rutot-is, ki a' meg-hóltnak felesége vólt, el kell venned: hogy a' rokonodnak nevét feltámaszszad az ö örökségében.

6. Ki felele: Oda engedem a' rokonság igazságát: mert nem kell az én házam népe maradékát el-törlenem. Te élly szabadságommal, melly-nélkül, vallom, örömeſt el-léſzek.

* *Deut. 25. l. 7.* 7. * Ez vala pedig a' régi ſzokás Iſraelben a' rokonok-között, hogy ha mikor egyik a' máſiknak engedné igazságát, hogy erös vólna az engedés, meg-óldgya vala ember az ö ſaruját, és a' felebarátyának adgya vala. Ez vala bizonysága az oda engedélnek Iſraelben.

8. Monda azért Bóoz a' rokonának: Veſdle a' ſarudat. Mellyet mindgyárt le-ólda a' lábáról.

C 9. Ama' pedig a' véneknek, és az egéſz népnek monda: Bizonyságok vattok ma, hogy enyimmé tettem mindeneket, mellyek Eliméleké, és Kélioné, és Mahaloné vóltak, kezemhez adván Noémi:

10. És a' Moábi Rútot, a' Mahalon feleségét, házaſságra vettem, hogy nevet támaſzſzak a' meg-hóltnak az ö örökségében, hogy neve el ne törölteſsék az ö tseléde, és attyafiai, és népe-közzül. Tí, mondám, e' dolognak tanúi vattok.

11. Felele az egéſz nép, melly a' kapuban vala, és a' vének: Mí tanúk vagyunk: tegye Iſten ez aſzſzonyt, a' ki házadba bémégyen, mint Rákelt, és Liát, kik fel-építették az Iſrael házát: hogy példája légyen a' jóſagos tselekedetnek Efratában, és bötsülletes neve légyen Betlehemben:

12. És légyen a' házad, mint Fáres háza, * kit Támár ſzüle Judáſnak; a' magból, mellyet az Úr ád néked e' menyetskétöl.

13. El-vivé azért Bóoz Rutot, és feleségül vévé: és bé-méne hozzája, és adá néki az Úr, hogy méhében fogadna, és fiat ſzülne:

14. És mondának az aſzſzonyok Noeminek: Áldott az Úr, ki nem ſzenvedte, hogy el-fogyna házad-népe maradékja, és neve lenne Iſraelben.

15. És légyen, a' ki vígaſztallya lelkedet, és táplállya vénségedet. Mert a' menyedtöl ſzületett, a' ki téged ſzeret: és ſokkal jobb néked, hogy-ſem ha hét fiad vólna.

16. És fel-vévén Noémi a' gyermeket ölébe fogá, és dajkának, 's hordozónak tiſztit viſelé.

17. A' ſzomſzéd-aſzſzonyok pedig örvendezének néki, és mondának: Fia ſzületett Noéminek: az ö nevét Obednek hívák: ez Iſainak a' Dávid attyának attya.

18. Ezek a' Fáres nemzetségi: * Fáres nemzé Eſront,

19. Eſron nemzé Arámot, Arám nemzé Aminadabot,

20. Amínadab nemzé Nahaſſont, Nahaſſon nemzé Salmont,

21. Salmon nemzé Bóozt, Bóoz nemzé Obedet,

22. Obed nemzé Iſait, Iſai nemzé Dávidot.

SAMUEL ELSÖ KÖNYVE,

MELLYET MI

RIRÁLYOK

ELSÖ KÖNYVÉNEK

MONDUNK.

A' négy következendö Könyv BASILIKON *a' Görögöknél, az-az: országláſokról írott könyvek, hogy tudni-illik, a' tizen-ket nemzetségnek elöſzör tellyes, és egéſz országlását, az-után meg-haſonlott országláſokat adgya elönkbe. Váltak a' Deák Authorok között-is, a' kik a' Görögök-ſzerént, ezt a' Könyvet,* Libros Regnorum, *az országláſokrúl írt Könyveknek nevezték: de máſok, és ſzámoſsabban* LIBROS REGUM, *a' Királyokrúl nevezik inkább: noha eleinten Sámuel dolgait hozza-elö, és az országláſoknak eredetét, de hiſzem ez-is a' Királyokra tzéloz. És igy, mivel nagyob réſze a' Királyokrúl tractál,* KIRÁLYOK KÖNYVÉNEK *hivattatik. A' Zſidók a' két elsö Könyvet Sámuel nevével, a' két utólsót a' Királyok nevével nevezik. Mellynek oka a' lehetett talám, hogy a' két elsö Könyv foglallya magában azon két Királynak, úgy-mint Saulnak, és Dávidnak, dolgait, kiket Sámuel felkent a' Királyságra: és hogy mind az elsö Könyvben Saulról, mind a' másodikban Dávidról, a' miket meg-jövendölt, be tellyeſedtek.*

Ennek a' Könyvnek pedig rövid ſommája az, mik történtek Héli, és Sámuel Bíróságok alatt, melly tartott 101. *eſztendökig, Héli Bíróságának elsö eſztendejétöl fogva, melly a' világ teremtéſe-után* 2848-*dik vólt, Saul Királynak haláláig, melly történt a' világnak* 2949. *eſztendejében.*

I. RÉSZ.

Elkanának két felesége, tudni-illik Anna, és Fenenna. Anna Fenennától tsúfoltatik magtalanságáért, mellyért Anna nagy ſzomorúságtól ſzorongattatik, Silóban midön férjfi magzatért könyörögne az Iſtennek, Héli Paptól (gondolván hogy réſzeg vólna) megdorgáltatik: Sámuelt ſzüli, kit ſzopáſtól el-válaſztván, az Iſtennek bé-mutat, fogadáſa-ſzerént.

A 1. EGY férjfi vala Ramatáim-Sófimból, az Efraim hegyéröl, és annak neve Elkana, Efratæus, Jeroham fia, ki Eliu fia, ki Tohu fia, ki Suf fia vólt:

2. És vala két felesége, egyiknek neve Anna, és a' máſiknak neve Fenenna. És Fenennának fiai valának; Annának pedig nem valának magzati.

3. És fel-mégyen vala az a' férjfi az ö városából rendelt napokon, hogy imádkoznék, és áldoznék a' Seregek Urának Silóban. Ott vala pedig a' Héli két fia, Ofni, és Finees, az Úr papjai.

4. El-jöve azért a' nap, és áldozék Elkana, és Fenennának, a' feleségének, és minden fiainak, és leányinak réſzeket ada:

5. Annának pedig egy réſzt ada ſzomo-

rúan, mert Annát szereti vala. Az Úr pedig bé-zárta vala a' méhét.

6. Gyötri vala-is ötet az ö ellenkedője, és igen keservegeti vala, úgy hogy szemére vetné, hogy az Úr bé-zárta vólna a' méhét:

7. És igy tselekedik vala esztendönként, mikor el-jövén az idö fel-menének az Úr templomába: és igy ingerli vala ötet. Ö pedig sir vala, és nem észik vala.

8. Monda azért néki Elkana a' férje: Anna, miért sirsz? és miért nem észel? és mi okért kesereg a' szived? Nem jobb vagyok-é én néked, hogy-sem tiz fiak?

9. Fel-kele pedig Anna minek-utánna ött, és ivott vala Silóban. És Héli pap a' széken ülvén az Úr temploma ajtaja-elött;

10. Midön Anna keserves szivvel vólna, imádkozék az Úrnak, béven sirván,

11. És fogadást tön, mondván: Seregek Ura, ha látván meg-tekinted a' szolgálód nyomorúságát, és meg-emlekezel rólam, és el nem feletkezel szolgálódról, és a' szolgálódnak férfi magzatot adsz: az Úrnak adom ötet életének minden napjaiban, és borotva nem mégyen fejére.

12. Lön pedig, mikor imádságit sokasitaná az Úr-elött, hogy Héli a' szájára nézne.

13. Anna pedig a' szivében szóll vala, és tsak az ajaki mozognak vala, és szava tellyességgel nem hallaték. Részegnek állitá azért ötet Héli,

14. És monda néki? Meddig lész részeg? emészd-meg egy kevesé a' bort, melytöl meg-áztál.

15. Felelvén Anna, monda: Nem, Uram; mert én igen szerentsétlen asszony vagyok, és bort, 's egyéb részegithetöt nem ittam, hanem ki-öntöttem lelkemet az Úr elött.

16. Ne állittsd szolgálódat, mint valakit a' Bélial leányiból: mert fájdalmom, 's keserüségem sokaságából szóllottam eddig.

17. Akkor monda Héli néki: Menny-el békével; és az Israel Istene adgya-meg kérésedet, mellyet töle kértél.

18. És ama' monda: Adgya Isten, hogy a' te szolgálód kedvet találljon szemeid elött. És útára méne az asszony, és évék, 's ábrázattya többé meg nem változék.

19. És fel-kelének reggel, és imádkozának az Úr-elött: és meg-térének, és haza menének Ramatába. Meg-ismeri pedig Elkana a' feleségét Annát, és meg-emlekezék róla az Úr.

20. És lön a' napok forgása-után, méhében fogada Anna, és fiat szüle, és a' nevét Sámuelnek hivá; azért hogy az Úrtól kérte vala ötet.

21. Fel-méne pedig a' férje Elkana, és az egész háza, hogy áldozná az Úrnak az esztendönként-való áldozattyát, és a' fogadását,

22. És Anna nem méne-fel: mert azt mondá a' férjének: Nem mégyek-el, mig nem a' téjtöl el-választassék a' gyermek, és el-viszem ötet, hogy bé-mutattassék az Úr szine-elött, és ott maradgyon szüntelen.

23. És monda néki a' férje Elkana: Tselekedd, a' mi néked jónak tettszik, és maradgy-meg, mig a' téjtöl el-választod ötet: és könyörgök, hogy bé-tellyesittse az Úr az ö igéjét. El-marada azért az asszony, és szoptatá a' fiát, mig el-választaná ötet a' téjtöl.

24. És el-vivé ötet magával, minek-utánna el-választá, három borjúval, és három mérték liszttel, és egy korsó borral, és el-vivé ötet az Ur házához Silóba. A' gyermek pedig még kitsinke vala:

25. És meg-áldozák a' borjút, és bé-mutaták a' gyermeket Hélinek.

26. És monda Anna: Kérlek uram, él a' te lelked uram: én vagyok amaz asszony, ki elötted állottam itt imádkozván az Úrnak.

27. E' gyermekért imádkoztam, és megadta nékem az Úr kérésemet, mellyet kértem töle.

28. Azért én-is az Úrnak adtam ötet minden napjaiban, mellyekben az Úrnak adatott lészen. És imádák ott az Urat. És könyörge Anna, és monda:

II. RÉSZ.

Anna hálá-adó éneket mond az Istennek Sámuelért, ki ismét három fiat, és két leányt szül. A' Héli pap fiainak gonoszsági, kikért fenyegeti Isten Hélit, hogy a' fiai vétkeit el-szenvedi, és a' fiait-is vétkeikért: és az ö halálok meg-jelentetik.

1. ÖRVENDEZETT a' szivem az Úrban, és a' szarvam fel-magasztaltatott az én Istenemben: fel-nyilatkozott a' szám az ellenségimre: mert vigadtam a' te szabaditásodban.

2. Nints szent, mint az Úr: mert nints-is más kivüled, és nints erös, mint a' mi Istenünk.

3. Ne szaporitsatok kevély szókat, ditsekedvén: távozzanak-el a' régiek a' szájatokból: mert tudományok Istene az Úr, és néki készittetnek a' gondolatok.

4. Az erösek kéz-ija meg-gyözettetett, és az erötlenek fel-övedzének erösséggel.

5. Kik az-elött bé-töltek, kenyerekért bérbe adták magokat: és az éhezök meg-elégedtek, mig a' magtalan sokakat szült: és a' kinek sok fiai valának, meg-erötlenedett.

6. * Az Úr öl, és elevenit, alá-viszen poklokra, és viszsza-hoz.

7. Az Úr szegénnyé tészen, és meg-gazdagit, meg-aláz, és fel-emel.

8. Fel-költi a' porból a' szükölködöt, és a' ganéjból fel-emeli a' szegényt: hogy a' fejedelmekkel üllyön, és a' ditsöségnek székét birja. Mert az Uré a' föld sarkai, és azokra helyheztette a' világot.

9. Az ö Szenteinek lábait meg-tartya, és az istentelenek a' setétben vesztek leszsznek:

mert nem az ö erösségében vastagúl-meg a' férjfiú.

10. Az Urat rettegik az ö ellenségi: és reájok dörög az egekben: az Úr meg-itéli a' Föld határit, és birodalmat ád a' királyának, és fel-emeli az ö Kristusának szarvát.

11. És el-méne Elkana Ramatába, az ö házába: a' gyermek pedig az Úr szine-előtt szolgál vala Héli papnál.

12. A' Héli fiai pedig, a' Bélial fiai, nem tudván az Urat,

13. Sem a' papok tisztit a' nép-között: hanem, valaki áldozatot tészen vala, el-jö vala a' pap inasa, mikor a' húst föznék, és három-ágú villátska kezében,

14. És bé-üti vala a' réz-fazékba, vagy az üstbe, vagy a' fazékba, vagy a' réz tsuporba, és valamit fel-vészen vala a' villátskával, a' pap magának vészi vala. Igy tselekesznek vala a' Silóba-jövö egész Israelnek.

15. Még minek elötte meg-gyújtanák-is a' kövérséget, el-jö vala a' pap inasa, és mond vala az áldozónak: Adgy húst nékem, hadd fözzem-meg a' papnak: mert nem vészek töled föttt húst, hanem nyerset.

16. És mond vala néki az áldozó: Gyújtassék-meg elöször ma szokás-szerént a' kövérség, és végy magadnak, valamenyit lelked kiván. Ki felelvén mond vala néki: Semmiképpen nem: hanem most adgy, mert különben erövel el-vészem.

17. Igen nagy vala azért az inasok büne az Úr-elött: mert el-vonnyák vala az embereket az Úr áldozattyától.

18. A' gyermek Sámuel pedig szolgál vala az Úr szine-elött, gyólts éfodba öltözve.

19. És kis köntöst tsinál vala néki az anyja, mellyet el-hoz vala rendelt napokon, fel-menvén a' férjével, hogy áldoznák az esztendönként-való áldozatot.

20. És meg-áldá Héli Elkanát, és a' feleségét; és monda néki: Adgyon néked az Úr magot ez aszszonytól a' költsönért, mellyet az Úrnak adtál. És el-menének helyekre.

21. Meg-látogatá azért az Úr Annát, és méhében fogada, és szüle három fiat, és két leányt: és fel-magasztaltaték a' gyermek Sámuel az Úrnál.

22. Héli pedig igen vén vala, és meghallá mind, a' miket tselekesznek vala az ö fiai az egész Israelnek: és mi-képpen hálnak vala az aszszonyokkal, kik vigyáznak vala a' hajlék ajtajánál:

23. És monda nékik: Miért tselekesztek efféle dolgokat, igen gonosz dolgokat, mellyeket én hallok az egész néptöl?

24. Ne fiaim: mert nem jó hir, melyet én hallok, hogy vétkeztetitek az Úr népét.

25. Ha ember embernek vét, meg-engesztelthethetik néki az Isten: ha pedig ember az Úr-ellen vét, ki imádkozik érette? És nem halgaták az attyok szavát: mert meg akará az Úr öket ölni.

26. A' gyermek Sámuel pedig nevekedik 's öregbül vala, és kedves vala mind az Úrnál, 's mind az embereknél.

27. Jöve pedig az Isten embere Hélihez, és monda néki: Ezeket mondgya az Úr: Nem nyilván jelentem-é meg az atyád házának, mikor Egyiptusban vólnának a' Fárao házában,

28. És ötet választottam Israelnek minden nemzetségiböl magamnak papnak, hogy felmenne óltáromhoz, és nékem jó-illatot gyújtana, és ésodot viselne elöttem: és az atyád házának adtam mindeneket az Israel fiainak áldozatiból.

29. Miért rúgtátok-el sarkatokkal az én áldozatomat, és ajándékimat, mellyekröl parantsoltam, hogy bé-mutattatnának a' templomban: és inkább tisztelted a' fiaidat, hogysem engemet, hogy meg-ennétek az én népemnek Israelnek minden áldozattyának zsengéit?

30. Éz-okáért ezt mondgya az Israel Ura Istene: * Szólván szóllottam, hogy a' te házad, és az atyád háza szolgálna szinem-elött örökké. Most pedig azt mondgya az Úr: Távúl légyen az tölem: hanem, valaki engem ditsöitend, meg-ditsöitem ötet: a' kik pedig meg-útálnak engem, nemtelenek lésznek. * 1. Reg. 2. c. 27.

31. Imé el-jönek a' napok: és el-vágom a' karodat, és az atyád háza karját, hogy vén ne légyen a' házadban.

32. És meg-látod ellenkezödet a' templomban, Israelnek minden szerentséiben: és soha vén nem lészen a' házadban.

33. Mindaz-által tellyességgel el nem vészem a' belöled-való férfiat óltáromtól, hanem hogy meg-fogyatkozzanak a' szemeid, és meg-epedgyen a' lelked: és nagy része a' házadnak meg-hal, mikor emberkorba jutand.

34. Ez lészen pedig jeled, a' mi jövendö a' két fiadra, Ofnire, és Fineesre: Egy nap halnak-meg mind ketten.

35. És hiv papot támasztok magamnak, ki szivem, 's lelkem-szerént tselekesznik: és annak hiv házat épitek, és az én Kristusom-elött jár minden napokon.

36. Ez következendö pedig: hogy valaki meg-marad a' házadban, el-jöjön, hogy imádkozzanak érette, és vigyen egy ezüst pénzt, és egy kalátsot, és mondgya: Kérlek, ereszsz engem egy papi részhez, hogy egyem egy falat kenyeret.

III. RÉSZ.

Sámuelnek az Isten négyszer meg-jelenik, és ki-nyilatkoztattya néki a' Héli veszedelmét, kit-is meg-beszéll Hélinek: Sámuel nö az Israelitáknál betsületben a' prófétálásokért.

1. A' Gyermek Sámuel pedig szolgál vala az Úrnak Héli-elött, és az Úr beszéde drágalátos vala azokban a' napokban, nem vala nyilván-való látás.

2. Lön azért némelly nap, Héli helyén fekszik vala, és a' szemei meg-homályosodtak vala, és nem láthat vala:

3. Minek-elötte az Isten lámpása el-óltatnék, Sámuel az Úr templomában hál vala, a' hol az Isten szekrénye vala.

4. És szóllitá az Úr Sámuelt. Ki felelvén, monda: Ihol vagyok.

5. És Hélihez futamék, és monda: Ihol vagyok: mert hittál engem. Ki monda: Nem hittalak: menny-viszsza, és aludgyál. És elméne, és aluvék.

B 6. És az Úr ismég szóllitá Sámuelt. És fel-kelvén Sámuel, Hélihez méne, és monda: Ihol vagyok: mert hittál engem. Ki felele: Nem hittalak téged fiam: menny-viszsza, és aludgyal.

7. Sámuel pedig nem tudgya vala még az Urat, sem meg nem jelent vala néki az Úr beszéde.

8. És az Úr még harmadszor-is szóllitá Sámuelt. Ki fel-kelvén, Hélihez méne,

9. És monda: Ihol vagyok: mert hittál engem. Meg-érté azért Héli, hogy az Úr hiná a' gyermeket: és monda Sámuelnek: Menny-el, és aludgyál: és ha többé szóllit téged, mondgyad: Szólly Uram, mert hallya a' te szolgád. El-méne azért Sámuel, és aluvék az ö helyén.

10. És el-jöve az Úr, és meg-álla: és szóllitá, a' mint szóllitotta vala másodszor, Sámuel, Sámuel. És monda Sámuel: Szólly Uram, mert hallya a' te szolgád.

C 11. És monda az Úr Sámuelnek: Imé én olly dolgot tselekeszem Israelben, mellyet valaki hall, meg tsendül mind két füle.

12. Azon a' napon fel-támasztom Héli ellen mind, a' miket szóllottam a' háza-ellen: el-kezdem, és bé-tellyesitem.

13. Mert meg-jövendöltem néki, hogy meg-itélem a' házát örökké, a' hamisságért; mert tudgya vala, hogy méltatlanúl tselekednének a' fiai, és meg nem feddé öket.

14. Azért meg-esküdtem a' Héli Házának, hogy meg nem tisztittatik az ö háza hamissága áldozatokkal, 's ajándékokkal örökké.

15. Aluvék pedig Sámuel reggelig, és meg-nyitá az Úr háza ajtait. És Sámuel fél vala meg-jelenteni a' látást Hélinek.

16. Szóllitá azért Héli Sámuelt, és monda: Sámuel fiam? Ki felelvén, monda: Jelen vagyok.

D 17. És kérdé ötet: Mitsoda a' beszéd, mellyet az Úr néked szóllott? kérlek, el ne titkold tölem. Ezeket tselekedgye veled az Isten, és ezeket mivellye, ha el-titkolod tölem a' beszédet, minden igék-szerént mellyek mondattak néked.

18. Meg-jelenti azért Sámuel mind a' beszédeket, és el-nem titkolá töle. És ama' felele: Úr ö, a' mi jó az ö szemei-elött, tselekedgye-meg.

19. Fel-nevekedék pedig Sámuel, és az Úr vala véle, és nem esék semmi a' földre az ö szavaiban.

20. És meg-ismére egész Israel, Dántól-fogva Bersábeéig, hogy Sámuel hiv profétája vólna az Úrnak.

21. És meg-kezde az Úr Silóban jelenni, mert meg-jelent vala az Úr Sámuelnek Silóban, az Úr igéje-szerént. És bé-tellyesedék a' Sámuel beszéde az egész Israelben.

IV. RÉSZ.

Az Israeliták meg-verettetnek a' Filistæusoktól; másodszor az Israeliták a' hartzra viszik a' frigynek szekrényét, de akkor-is meg-győzettetnek, és a' frigynek szekrényét-is el-nyerik tölök; 's a' Héli két fia meg-ölettetik, kit hallván Héli, a' székből hanyatt esvén meg-hal. Hasonló-képpen a' menye-is a' Finees felesége gyermek szülésben meg-hal.

A 1. Es lön a' napokban, egybe-gyülének a' Filistæusok a' hartzra: és Israel a' Filistæusok-eleibe méne a' hartzra, és tábort jára a' Segétség-kövénél. A' Filistæusok pedig Afekbe menének,

2. És sereget rendelének Israel-ellen. Elkezdvén pedig a' viadalt, hátat ada Israel a' Filistæusoknak, és le-vágatának abban a' viadalban széllyel a' mezökön, közel négy ezer férfiak.

3. És meg-téré a' nép a' táborba: és mondának az Israel vénei. Mért vert-meg ma minket az Úr a' Filistæusok-elött? Hozzukki hozzánk Silóból az Úr szövetsége szekrényét, és jöjön közinkbe, hogy szabadittson-meg minket ellenségink kezébül.

4. El-külde azért a' nép Silóba, és elhozák onnét a' seregek Ura szövetsége szekrényét, ki a' Kerubimokon ül: és valának az Isten szövetsége szekrényével a' Heli két fiai, Ofni, és Finees.

5. És midön az Úr szövetsége szekrénye el-jutott vólna a' táborba, sivalkodék az egész Israel nagy kiáltással, és meg-rendüle a' föld.

B 6. És hallák a' Filistæusok a' kiáltás szavát, és mondának: Mitsoda nagy kiáltás szava ez a' Zsidók táborában? És meg-érték, hogy az Úr szekrénye jutott vólna a' táborba.

7. És meg-félemlének a' Filistæusok, mondván: Az Isten jött a' táborba. És sohászkodának, mondván:

8. Jaj nékünk: mert nem vólt illy nagy örvendezés tegnap, 's tegnap-elött: Jaj nékünk. Ki szabadit-meg minket e' felséges Istennek kezéből? ezek az Istenek, kik megverték Egyiptust minden tsapással a' pusztában.

9. Erösödgyetek-meg, és emberkedgyetek Filistæusok: hogy ne szolgállyatok a' Zsidóknak, a' mint ök-is szolgáltak néktek: erösödgyetek-meg, és hartzollyatok.

10. Hartzolának azért a' Filiſtæuſok, és meg verék Iſraelt, és el-futa ki-ki az ö hajlékába: és lön igen nagy tsapás: és el-húlla Iſraelből harmintz-ezer gyalog.

C 11. És az Iſten ſzekrényét el-fogák. A' Héli két fiai-is meg-halának, Ofni, és Finees.

12. El-futván pedig egy Benjamini férfiu a' hartzról, Silóba jöve azon nap, meg-ſzaggatott ruhával, és porral meg-hintett fövel.

13. És mikor az el-jött vólna, Héli a' ſzéken ül vala az út-ellenében nézvén. Mert a' ſzive retteg vala az Iſten ſzekrényéért. A' férfiu pedig, minek-utánna bé-méne, hirré tévé a' váraſnak: és ordita az egéſz váras.

14. És Héli meg-hallá a' kiáltás zengését, és monda: Mitsoda háborúnak zendüléſe ez? Ama' pedig ſiete, és el-jöve, és hirré tévé Hélinek.

15. Héli pedig kilentzven-nyóltz eſztendös vala, és a' ſzemei meg-homályoſodtak vala, és nem láthat vala.

16. És monda Hélinek: Én vagyok, a' ki a' hartzról jöttem, és én, a' ki a' viadalról futottam ma. Kinek ama' monda: Mi történt fiam?

D 17. Felelvén pedig az, a' ki hirt téſzen vala, monda: Meg-ſutamodott Iſrael a' Filiſtæuſok-elött, és nagy romlás lött a' népben: annak-fölötte a' te két fiad-is meg-hólt, Ofni, és Finees: és az Iſten ſzekrénye el-fogatott.

18. És mikor az Iſten ſzekrényét nevezte vólna, hátra esék a' ſzékből az ajtó-mellett, és nyakát ſzegvén meg-hala. Mert vén, és idös ember vala, és Iſraelt negyven eſztendeig ítélte.

19. A' menye pedig a' Finees felesége, nehezkes vala, és közel a' ſzüléshez: és hallván a' hirt hogy el-fogták vólna az Iſten ſzekrényét, és meg-hólt vólna az ö ipa, és a' férje; le-hajla, és ſzüle: mert hertelen fájdalmak rohantak vala reája.

20. Halálához közelgetvén pedig, mondának néki, a' kik körüle állanak vala: Ne félly, mert fiat ſzültél. Ki nem felele nékik, ſem eſzébe nem vévé.

21. És hivá a' gyermeket Ikabodnak, mondván: El-vitetett Iſraelből a' ditsöség, mert el-fogták az Iſten ſzekrényét. És az ö ipáért, és a' férjeért;

22. És monda, El-vitetett Iſraeltöl a' ditsöség; mivelhogy el-fogták vólna az Iſten ſzekrényét.

V. RÉSZ.

Dágon a' Filiſtæuſok bálványa a' frigynek ſzekrénye mellöl kétſzer le-dül, és a' küszöbön feje, és kezei el-vágattatnak. A' Filiſtæuſok a' frigynek ſzekrénye miatt nagy tsapáſokkal büntettetnek, azért máſuvá küldik.

1. A' Filiſtæuſok pedig fel-vévék az Iſten ſzekrényét, és el-vivék azt a' ſegétség-kövétöl A Azótusba.

2. És fel-vévék a' Filiſtæuſok az Iſten ſzekrényét, és bé-vivék azt a' Dágon templomába, és helyhezteték azt Dágon-mellé.

3. És mikor fel-költek vólna reggel az Azótuſiak máſod nap, imé Dágon artzal a' földön fekſzik vala az Úr ſzekrénye-elött: és fel-vévék Dágont, és helyére állaták ötet.

4. És iſmég reggel máſod nap fel-kelvén, B találák Dágont ortzáján a' földön-fekve az Úr ſzekrénye-elött: a' Dágon feje pedig, és keze fejei el-vágva valának a' küſzöbön?

5. Dágonnak pedig tsak a' dereka maradott vala az ö helyén. Ez-okért nem hágnak a' Dágon papjai, és valakik bé-mennek annak templomába, a' Dágon küſzöbére Azótusban, e' mái napig.

6. Meg-nehezedék pedig az Úr keze az Azótuſiakon, és meg-rontá öket: * és meg-veré Azótuſt az al felek titkosb réſzén, és annak határit. És fel-forrának a' faluk, és mezök annak a' tartománynak közepette, és egerek tenyéſzének, és nagy halálnak zürzavarja lön a' várasban. * *Pſal.* 77. g. 66.

7. Látván pedig az Azótuſi férfiak az illyen tsapáſt, mondának: Ne maradgyon az Iſrael Iſtenének ſzekrénye nálunk, mert kemény az ö keze rajtunk, és a' mi Dágon istenünkön. C

8. És el-küldvén egybe-gyüjték magokhoz a' Filiſtæuſoknak minden fejedelmit, és mondának: Mit mivellyünk az Iſrael Iſtene ſzekrényével? És felelének a' Getæuſok: Hordoztaſsék-körül az Iſrael Iſtene ſzekrénye. És körül hordozák az Iſrael Iſtene ſzekrényét.

9. Azt pedig ök körül-hordozván, lön az Úr keze minden váraſokon igen nagy öldökléſre, és meg-veri vala mindenik várasnak férfiait, kitsinytül-fogva nagyig, és meg-rothadnak vala az ö ki-függö bélek. És tanátsot tartának a' Getæuſok, és bör ſzékeket tsinálának magoknak. D

10. El-küldék azért az Iſten ſzekrényét Akkaronba. És midön Akkaronba jutott vólna az Iſten ſzekrénye, fel-kiáltának az Akkaroniták, mondván: Hozzánk hozták az Iſrael Iſtene ſzekrényét, hogy meg-öllyön minket, 's népünket.

11. El-küldének azért, és egybe-gyüjték mind a' Filiſtæuſok fejedelmit; kik mondának: Botsáſsátok-el az Iſrael Iſtene ſzekrényét, és mennyen viſzſza helyére, és ne öllyön-meg minket a' mi népünkel.

12. Mert a' halál félelme léſzen vala minden városokban, és fölötte igen nehéz keze az Iſtennek. A' férfiak-is, kik meg nem hóltak vala, meg-verettetének az al-felek titkosb réſzén: és fel-mégyen vala az égbe mindenik váras orditáſa.

1. *Reg.* 5.

VI. RÉSZ.

A' Filiſtæuſok, a' Papok tanátsából új ſzekérre teſzik a' frigynek ſzekrényét, és két ſzoptató tehénen Betsámig nagy ajándékokkal viſzſza küldik; a' Betsáme lakoſi a' két ünöt a' ſzekér tüzénél fel-áldozzák. Meg-öl az Iſten a' Betsáme lakoſi közzül hetven férſiat, és ötven ezeret a' községközzül, azért, hogy nem illendö tiſztelettel tiſztelték a' frigynek ſzekrényét.

1, Az Úr ſzekrénye azért hét hólnapig
A vólt a' Filiſtæuſok tartományában.

2. És elö-hivák a' Filiſtæuſok a' papokat, és a' jövendölöket, mondván: Mit tselekedgyünk az Úr ſzekrényével? jelentsétek-meg nékünk, mi módon küldgyük azt viſzſza helyére. Kik mondának:

3. Ha viſzſza-külditek az Iſrael Iſtene ſzekrényét, ne küldgyétek azt üreſſen, hanem a' mivel tartoztok, adgyátok-meg néki a' bünért, és akkor meg-gyógyúltok: és megtudgyátok, miért nem távozik-el az ö keze rólatok.

4. Kik mondának: Mitsoda, a' mit a' vétekért kell néki adnunk? És amazok felelének:

5. A' Filiſtæuſok tartományok ſzámaſzerént öt arany al-felet tsinállyatok, és öt arany
B egeret: mert egy tsapáſtok vólt minnyájotoknak, és a' fejedelmiteknek. És tsinállyátok az al-feletek haſonlatoſságit, és az egerek haſonlatoſságit, mellyek el-puſztitották a' földet. És adgyatok ditsöséget az Iſrael Iſtenének: ha talám el-véſzi kezét rólatok, és az iſtenitekröl, és a' földetekröl.

6. Miért nehezititek-meg ſziveteket, a'
* *Exod.* mint meg-nehezitette Egyiptus, és Fárao az
12.c.31. ö ſzivét? * nemde minek-utánna meg-veretett, nem botsátá-é el akkor öket, és elmenének?

7. Moſt azért fogjatok hozzá, és tsinállyatok egy új ſzekeret: és a' ſzekérbe két borjas tehenet fogjatok, mellyekre iga nem tétetett, és azok borjait rekeſzſzétek-bé otthon.

8. És vegyétek-fel az Úr ſzekrényét, és tegyétek a' ſzekérre, és az arany edényeket, mellyekkel néki fizettetek a' vétekért, tegyétek egy ládátskába annak óldalára: és botsássátok-el azt, hadd mennyen-el.

9. És nézzétek: és ha az ö határi útán mégyen-fel Bet-ſames-felé, ö tselekedte rajtunk e' nagy nyavalyát: ha pedig nem, nem. Megtudgyuk, hogy ſemmi-képpen nem az ö keze ütött minket, hanem történetböl eſett.

10. Ók azért e'-képpen tselekedének: és két tehenet vévén, mellyek borjúkat ſzoptatnak vala, a' ſzekérbe fogák, és azok borjait bé-rekeſzték ott-hon.

C 11. És az Iſten ſzekrényét a' ſzekérre tévék, a' ládátskát-is, mellyben az arany egerek és az al-felek haſonlatoſsági valának.

12. Igyeneſſen mennek vala pedig a' tehenek az úton, melly Bet-ſameſre viſzen, és egy úton járnak vala, mendegelvén, és bögvén: és nem térnek vala ſe jobra ſe balra: de a' Filiſtæuſok fejedelmi-is követik vala Bet-ſames határiig.

13. A' Bet-ſamiták pedig búzát aratnak vala a' völgyben: és fel-emelvén a' ſzemeket, látták a' ſzekrényt, és mikor látták vólna, örülének.

14. És a' ſzekér a' Bet-ſamita Jóſue mezejére juta, és meg-álla ott. Egy nagy kö vala pedig ott, és fel-vagdalák a' ſzekér fáját, és a' teheneket azokra éppen-égö áldozatúl tévék az Úrnak.

15. A' Leviták pedig le-emelék az Iſten ſzekrényét, és a' ládátskát, melly mellette vala, melyben az arany edények valának, és a' nagy köre tévék. A' Bet-ſamita férfiak pedig, éppen-égö, és hálá-adó áldozatokat tönek azon nap az Úrnak.

16. És a' Filiſtæuſok öt fejedelmi láták, és meg-térének Akkaronba a' napon.

17. Ezek pedig az arany al-felek, mellyeket a' Filiſtæuſok a' vétekért adtak az Úrnak: Azótus egyet, Gáza egyet, Askalon egyet, Get egyet, Akkaron egyet:

18. És az arany egereket a' Filiſtæuſok váraſinak ſzáma-ſzerént, az öt tartományból, a' keritett váraſtól-fogva a' faluig, mely keritésnélkül vala, és a' nagy Ábelig, melyre az Úr ſzekrényét tévék, melly mind a' napiglan a' Bet-ſamita Jóſue mezején vala.

19. Meg-vere pedig a' Bet-ſamitai férfiakban, azért hogy nézték vólna az Úr ſzekrényét: és meg vere a' nép közzül hetven férfiat, és ötven-ezeret a' községböl. És sira a' nép, azért hogy az Úr meg-verte vólna a' községet nagy tsapáſsal.

20. És mondának a' Bet-ſamitai férfiak: Ki álhat e' ſzent Úr Iſtennek ſzine-elött? és kihez mégyen fel tölünk?

21. És követeket küldének a' Káriat-iarim lakóihoz, mondván: Viſzſza hozták a' Filiſtæuſok az Úr ſzekrényét; jöjetek-alá, és vigyétek azt hozzátok.

VII. RÉSZ.

A' frigynek ſzekrénye viſzſzavitetik az Aminadab házához Gabaába. Sámuel intéſe után az Iſraeliták az Iſtenhez térnek; és könyörögvén érettek Sámuel, meg-verik a' Filiſtæuſokat.

A 1. ÉL-JÖVÉNEK azért a' Káriat-iarimi férfiak, és viſzſza-hozák az Úr ſzekrényét, és azt az Aminadab házába vivék Gábaában: Az ö fiát pedig Eleazárt meg-ſzentelék, hogy örizné az Úr ſzekrényét.

2. És lön, a' melly naptól-fogva az Úr ſzekrénye Káriat-iarimban marada, meg-ſokasúlának a' napok (mert immár huſzadik eſztendeje vala) és meg-nyugovék az Iſraelnek egéſz háza az Úr-után.

1. *Reg.* 6. 7.

3. Szólla pedig Sámuel az egész Israel házának, mondván: * Ha tellyes szivetekből tértek az Úrhoz, vessétek-el közzületek az idegen Isteneket, Báalimot, és Astarotot: és készittsétek szíveteket az Úrnak, és egyedül néki szolgállyatok, és meg-szabadit titeket a' Filistæusok kezéből.

4. El-veték azért az Israel fiai Báalimot, és Astarotot, és egyedül az Úrnak szolgálának.

5. Monda pedig Sámuel: Gyüjtsétek egybe az egész Israelt Másfatba, hogy imádkozzam érettetek az Úrnak.

6. És egybe-gyülének Másfatba: és vizet meritének, és ki-önték az Úr szine-elött, és böjtölének a' napon, és mondának ott: Vétkeztünk az Úrnak. És itélé Sámuel az Israel fiait Másfatban.

7. És meg-hallák a' Filistæusok, hogy egybe-gyültek vólna az Israel fiai Másfatba, és fel-menének a' Filistæusok fejedelmi Israel ellen. Mellyet mikor hallottak vólna az Israel fiai, meg-félemlének a' Filistæusok színétöl.

8. És mondának Sámuelnek: Ne szünnyél-meg érettünk kiáltani a' mi Urunkhoz Istenünkhöz, hogy szabadittson-meg minket a' Filistæusok kezéből.

9. Vön azért Sámuel egy szopó bárányt, és azt egészen bé-mutatá az Úrnak éppen-égö áldozatúl: és kiálta Sámuel az Úrhoz Israelért, és meg-halgatá ötet az Úr.

10. Lön pedig, mikor Sámuel áldozná az éppen-égö áldozatot, a' Filistæusok hartzolni kezdének Israel-ellen: és az Úr nagy ropogással dörge a' napon a' Filistæusok-ellen, és meg-rémité öket, és meg-veretének Israel szine-elött.

11. * És ki-menvén az Israel férfiai Másfatból, meg-üzék a' Filistæusokat, és vágák öket, a' helyig melly Betkár-alatt vala.

12. Vön pedig Sámuel egy követ, és helyhezteté azt Másfat, és Sén-között: és hivá a' helynek nevét, Segétség kövének. És monda: Mind eddig segétséggel vólt nékünk az Úr.

13. És meg-aláztatának a' Filistæusok, és nem jövének többé az Israel határira. Lön azért az Úr keze a' Filistæusokon, Sámuelnek minden napjaiban.

14. És meg-adatának Israelnek a' városok, mellyeket el-vettek vala a' Filistæusok Israeltöl, Akkarrontól fogva Getig, és azok határit: és meg-szabaditá Israelt a' Filistæusok kezéből, és békeség vala Israel, 's az Amorræus-között.

15. És itélé Sámuel Israelt életének minden napjaiban.

16. És el-mégyen vala esztendönként körül-járván Bételt, és Galgalát, és Masfátot, és itéli vala Israelt a' felyül-mondott helyeken.

17. És meg-tér vala Ramatába: mert ott vala a' háza, és ott itéli vala Israelt: óltárt-is épite ott az Úrnak.

* Deut. 6. c. 13. Mat. 4. b. 11.

B

C

D

D

A

VIII. RÉSZ.

A' Samuel fiai gonosz magok-viselések miatt, Királyt kér magának a' nép, más nemzetek szokása-szerént: kiknek Sámuel az Isten hagyásából, a' Királynak jusát, és nehéz igáját elé számlállya; de még-is a' nép tsak ugyan Királyt kiván magának.

1. LÖN pedig, mikor meg-vénhedett vólna Sámuel, az ö fiait Israelnek biráivá tévé.

2. És az ö elsö-szülöttének Jóel vala neve: és a' másodiknak neve Abia, Bersabéei biráknak.

3. És nem járának a' fiai az ö útain, hanem föfvénységre hajlának, és ajándékokat vönek, és el-forditák az itéletet.

4. Egybe-gyülvén azért Israelnek minden vénei, Sámuelhez menének Ramatába.

5. És mondának néki: Imé te meg-vénhedtél, és a' fiaid nem járnak a' te útaidon: * rendelly királyt nékünk, hogy itéllyen minket, a' mint minden nemzetségeknek-is vagyon.

6. Nem tettszék a' beszéd Sámuel szemei-elött, mivelhogy azt mondották vólna: Adgy királyt nékünk, hogy itéllyen minket. És imádkozék Sámuel az Úrhoz.

7. Monda pedig az Úr Sámuelnek: Halgasd-meg szavát a' népnek mindenekben, a' miket mondanak néked. Mert nem téged vetettek-meg, hanem engem, hogy ne uralkodgyam rajtok.

8. Minden ö tselekedetek-szerént, mellyeket tselekedtek a' naptól-fogva, mellyen ki-hoztam öket Egyiptusból mind e' napiglan: a' mint el-hagytak engem, és idegen isteneknek szolgáltak, úgy tselekesznek veled-is.

9. Most azért halgasd-meg szavokat: mindaz-által tudományt tégy elöttök, és eléve meg-mond nékik a' király törvényét, a' ki uralkodni fog rajtok.

10. Meg-monda azért Sámuel az Úrnak minden igéit a' nép-elött, ki királyt kért vala töle,

11. És monda: Ez lészen a' király törvénye, a' ki rajtatok fog uralkodni: Fiaitokat el-vészi, és szekereire tészi, és lovagjaivá rendeli, és szekerei-elött futóivá,

12. És rendeli magának ezeredesekké, és századosokká, és mezeinek szántóivá, és a' vetések aratóivá, és fegyvereinek, és szekereinek tsinálóivá.

13. Leányitokat-is magának kenet-tsinálókká, és szakátsokká, és kenyér-sütökké tészi.

14. Szántó-földeteket-is, és szölötöket, és leg-jobb olaj-fa kerteteket el-vészi, és a' maga szolgáinak adgya.

15. De a' vetésteket-is, és szölötök jövedelmit meg-dézmállya, hogy az ö komornyikinak, és szolgáinak adgya.

16. A' szolgáitokat-is, és szolgálóitokat,

* Ose. 13. c. 10. Act. 13. c. 21.

B

C

1. Reg. 8.

és leg-jobb ifiaitokat, és ſzamárotokat el vé-
D ſzi, és az ö munkájára veti.

17. Nyájaitokat-is meg-dézmállya, és ti ſzolgái léſztek.

18. És kiáltotok a' napon a' ti királyotok ſzine-elött, kit magatóknak válaſztottatok: és meg nem halgat titeket az Úr a' napon, mert királyt kértetek magatoknak.

19. Nem akará pedig a' nép hallani a' Sámuel ſzavát, hanem mondának: Nem: hanem királyunk légyen,

20. És mi-is ollyak léſzünk mint minden nemzetségek: és itél minket a' mi királyunk, és ki-mégyen elöttünk, és hartzollya érettünk a' hadainkat.

21. És meg-halla Sámuel a' népnek minden igéit, és meg-beſzélé azokat az Úr füleiben.

22. Monda pedig az Úr Sámuelnek: Halgaſd-meg ſzavokat, és rendelly királyt nékik. És monda Sámuel az Iſrael férfiainak: Menyen ki-ki az ö városába.

IX. RÉSZ.

A' Saul nemzetsége le-irattatik; ki az apja ſzamárit kereſvén, Sámuelhez mégyen: Sámuelnek meg-jelenti az Iſten, hogy Saul lenne az Iſrael Királya: Sámuel bé-fogadgya Sault ſzállására, és azon éjtſzaka nála marad.

A 1. És vala egy Tzis-nevü férfiu Benjaminból, Abiel fia, ki Séor fia, ki Bekorat fia, ki Afia fia, ki Jemini férfiu fia vala, vaſtag erövel.

2. És vala annak Saul-nevü fia, válaſztott és jeles: és nem vala az Iſrael fiai-közzül jobb férfi annál. Vállától-fogva, és azon felyül meg-haladgya vala az egéſz népet.

3. El-veſztének vala pedig a' Saul attyának Tziſnek ſzamári: és monda Tzis a' fiának Saulnak: Vigy veled egyet a' ſzolgákközzül, és fel-kelvén menny-el, és kereſd-meg a' ſzamárokat. Kik mikor által-mentek vólna az Efraim hegyén,

4. És Saliſa-földén, és nem találták vólna, által-menének Salim-földén-is, és nem valának: de a' Jemini földén-is, és nem találák.

5. Mikor pedig Suf-földére jutottak vólna, monda Saul a' ſzolgának, ki véle vala: Jere, és térjünk-meg, ne talám el-hatta az atyám a' ſzamárokat, és érettünk ſzorgalmatos.

6. Ki monda néki: Imé Iſten embere vagyon e' városban, nemes férfiu: mind, a' mit ſzóll, kétség-nélkül bé-tellyeſedik. Moſt azért mennyünk oda, ha talám meg-jelenti útunkat, mellyért jöttünk.

7. És monda Saul a' ſzolgájának: Imé
B el-megyünk: mit vigyünk az Iſten emberének? a' kenyér el fogyott a' tariſznyáinkból: és ajándékunk nints, hogy az Iſten emberének adgyuk, ſe ſemmi egyéb.

8. Felele iſmég a' ſzolga Saulnak, és monda: Imé találtatott kezemben egy ezüſt ſtáternek negyed réſze, adgyuk az Iſten emberének, hogy jelentse-meg nékünk a' mi útunkat.

9. (Régenten Iſraelben igy ſzóll vala minden, a' ki az Iſtenhez mégyen vala tanátskerdeni: Jertek, és mennyünk a' Látóhoz. Mert a' ki ma Prophétának mondatik, régenten Látónak hivattatott.)

10. És monda Saul a' ſzolgájának: Igen jó a' beſzéded; Jere, mennyünk-el. És elmenének a' városba, mellyben az Iſten embere vala.

11. És mikor fel-mennének a' város hágóján, találának viz meriteni-menö leányokat, és mondának nékik: Itt-é a' Látó?

12. Kik felelvén mondának nékik: Itt vagyon: imé elötted, ſieſs hamar: mert ma jött a' városba, mivel áldozattya vagyon ma a' népnek a' magas helyen.

13. Bé-menvén a' városba, mingyárt megtalállyátok ötet, minek-elötte fel-mennyen enni, a' magas helyre. Mert nem éſzik a nép, mig ö el nem jö: mert ö áldgya-meg az áldozatot, és az-után éſznek, a' kik hivatalosok. Moſt azért mennyetek-fel, mert ma meg-talállyátok ötet.

14. És fel-menének a' városba. És midön C a' város közepin járnának, meg-jelenék Samuel eleikbe jövén, hogy fel-menne a' magas helyre.

15. * Az Úr pedig meg-nyilatkoztatta vala a' Sámuel fülét egy nappal az-elött, minek-elötte el-jöne Saul, mondván: * Alt. 13. a. 21.

16. Ezen órán, melly moſt vagyon, hólnap egy férfiat küldök hozzád Benjamin földéröl, és kend fejedelemmé ötet az én népemen Iſraelen: és meg-ſzabadittya az én népemet a' Filiſtæuſok kezéböl: mivelhogy meg-tekintettem az én népemet, mert felhatott hozzám az ö kiáltáſok.

17. És mikor meg-tekintette vólna Sámuel Sault, monda az Úr néki: Imé, a' férfiu, kit mondóttam vala néked, ez uralkodik az én népemen.

18. Saul pedig Sámuelhez járúla a' kapuközben, és monda: Jelentsd-meg, kérlek, nékem, hol vagyon a' Látó háza.

19. És felele Sámuel Saulnak, mondván: Én vagyok a' Látó. Menny-fel elöttem a' magas helyre, hogy velem egyetek ma, és el-botsátlak téged reggel: és mindeneket, mellyek a' ſzivedben vannak, meg-jelentek néked.

20. És a' ſzamárokról, mellyeket tegnapelött el-veſztettél, ne légy ſzorgalmatos, mert meg-találtattak. És kié léſznek Iſraelnek minden javai? nem-de-nem tiéd-é, és az atyádnak minden házaé?

21. Felelvén pedig Saul, monda: Nemde-nem Jemini fia vagyok-é én, Iſraelnek legkiſsebb nemzetségéböl, és a' rokonságom

leg-utólsóbb a' Benjamin nemzetségének minden tselédi-között? hogy mondád tehát e' beszédet nékem?

22. Fel-vivén azért Sámuel Sault, és a' szolgáját, bé-vivé őket az ebédlö-házba, és helyt ada nékik azok-fölött, kik hivatalosok valának: mert majd harmintz férfiak valának.

23. És monda Sámuel a' szakátsnak: Adsza a' réfzt, mellyet néked adtam, és megparantsoltam, hogy külön tennéd.

24. Fel-vévé azért a' szakáts a' tzimert, és Saul eleibe-tévé. És monda Sámuel: Imé a' mi meg-maradott, tedd elödbe, és egyél: mert szánt-szándékkal néked tartatott, mikor a' népet hittam. És Saul Sámuellel evék azon nap.

25. És alá-jövének a' városba a' magas helyröl, és szólla Saullal az erkélyben: és ágyat vettete Saulnak az erkélyben, és aluvék.

26. És mikor reggel fel-költek vólna, és már meg-virradna, szóllittá Sámuel Sault az erkélyben, mondván: Kely fel, és el-botsátlak. És fel-kele Saul: és ki-menének mind ketten, ö tudni-illik, és Sámuel.

27. És mikor alá-mennének a' város utólsó réfzén, Sámuel monda Saulnak: Mondgyad a' szolgának, hogy mennyen elöttünk, és halladgyon el: te pedig álly-meg egy kevessé, hadd jelentsem-meg néked az Úr igéjét.

X. RÉSZ.

Saul Királyságra kezetik Sámuel-által. Saul jövendöl a' Próféták-közt, és sorsokat 's jeleket vetvén Saul a' Királyságban confirmáltatik. *Az ország törvénye könyvbe iratatik, és az Úr eleibe tétetik.*

1. SÁMUEL pedig egy szelentze olajt vön, és a' fejére önté, és meg-tsókolá ötet, és monda: Imé, az Úr téged fejedelemmé kent az ö örökségén; és a' népét ki-szabaditod az ö ellenségi kezeiböl, kik körüle vánnak. És ez a' jeled, hogy téged az Isten fejedelemmé kent.

2. Mikor el-mégy ma tölem, két férfiat találsz a' Rákel temetése-mellett a' Benjamin határiban, Délre, és mondnak néked: Megtaláltattak a' szamárok, mellyeket keresni mentél vala: és el-hagyván az atyád a' szamárokat, szorgalmatos érettetek, és azt mondgya: Medgyek a' fiam-felöl?

3. És mikor el-indúlsz onnét, és tovább mégy, és jútsz a' Tábor tser-fájához, találnak ott téged három férfiak Bételbe felmenvén az Istenhez, egyik három gödölyét vivén, és a' másik három kalátsot, és más vivén egy palaszk bort.

4. És mikor téged köszöntnek, két kenyeret adnak néked, és vedd-el kezekböl.

5. Az-után az Isten halmára jutsz, a' hol a' Filistæusok istrázsája vagyon: és mikor ott bé-mégy a' városba, elöl-találod a' magas helyröl-jövö Próféták seregét, és elöttök orgonát, és dobot, és sipot, és tzitarát, és öket prosétálván.

6. És reád rohan az Úr lelke, és prosétálsz vélek, és más férfiúvá változol.

7. Mikor azért mind rajtad tellyesednek ezek a' jelek, tselekedd-meg valamiket talál a' kezed, mert az Úr veled vagyon:

8. És menny-alá elöttem Galgalába (mert én alá-mégyek hozzád) hogy éppen égö, és békeséges áldozatokat tégy: hét napig várakozzál, mig hozzád megyek, és meg-mútatom néked, mit tselekedgyél.

9. Azért mikor el-fordította vólna vállát, hogy el-menne Sámueltöl, az Isten el-változtatá szivét, és meg-lönek mind e' jelek a' napon.

10. És jutának a' meg-mondott halomra, és imé a' próféták tsoportya eleibe-jöve: és reája rohana az Úr Lelke, és prosétála közöttök.

11. Látván pedig minnyájan a' kik ismérték ötet tegnap 's tegnap-elött, hogy a' prosétákkal vólna, és prosétálna, mondának egy másnak: Mi dolga történt a' Tzis fiának? Saul-is a' próféták-között-é?

12. És felele egyik a' másiknak, mondván: 'S kitsoda az attyok? az-okáért példabeszéddé válék: * Saul-is a' próféták-között-é?

13. Meg-szünék pedig prosétálni, és elméne a' magas helyre.

14. Monda pedig a' Saul attyának báttya néki, és a' szolgájának: Hová mentetek? Kik felelének: A' szamárokat keresni: mellyeket mikor nem találtuk vólna, Sámuelhez mentünk.

15. És monda néki az attyának báttya: Jelentsd-meg nékem, mit mondott néked Sámuel.

16. És monda Saul az attya-báttyának: Meg-jelenté nékünk, hogy meg-találtattak vólna a' szamárok. Az országról-való beszédet pedig nem jelenté-meg néki, mellyet Sámuel néki szóllott vala.

17. És egybe-hivá Sámuel a' népet az Úrhoz Masfába:

18. És monda az Israel fiainak: Ezeket mondgya az Israel Ura Istene: En hoztam-ki Israelt Egyiptusból, és meg-szabaditottalak titeket az Egyiptziusok kezéböl, és minden királyok kezéböl, kik titeket nyomorgatnak vala.

19. Ti pedig ma meg-vetettétek a' ti Istenteket, ki egyedül szabaditott-meg titeket minden nyavalyátokból, és nyomorúságtokból: és mondottátok: Semmi-képpen nem: hanem királyt rendelly nékünk. Most azért állyatok az Úr-eleibe nemzetségtek, és tselédetek-szerént.

20. És elö-állatá Sámuel Israelnek minden nemzetségit, és a' sors a' Benjamin nemzetségére esék.

21. És elö-állatá a' Benjamin nemzetségét, és annak rokonságit, és esék a' Métri rokonságára, és juta a' Tzis fiáig Saulig. Keresék azétt ötet, és nem találtaték.

22. És ezek-után tanátsot kérdének az Úrtól, ha el-jöne-é oda. És felele az Úr: Imé el-rejtezett otthon.

23. El-futamodának azért, és el-hozák ötet onnét: és meg-álla a' nép-között, és magasb vala az egéſz népnél vállától-fogva, és azon felyül.

24. És monda Sámuel az egéſz népnek: Bizonyára láttyátok, kit választott az Úr, hogy nints hasonló hozzá az egéſz nép-között. És kiálta az egéſz nép, és monda: Éllyen a' király.

25. Meg-mondá pedig Sámuel a' népnek az országh törvényét, és könyvbe irá, és az Úr-eleibe tévé: és el ereſzté Sámuel az egéſz népet, mindent az ö házába.

26. De Saul-is házába méne Gábaába: és véle méne a' seregnek réſze, kiknek illette vala ſzivöket az Iſten.

27. A' Bélial fiai pedig mondának: Megſzabadithat-é ez minket? És meg-útálák ötet, és nem hozának néki ajándékokat: ö pedig tetteti vala, mint ha nem hallaná.

XI. RÉSZ.

Naás az Ammoniták Királya nagy haddal mégyen a' Jabes Gálaád lakoſira. Saul az Iſraelt hadba gyüjti, és meg-veri Naáſt az Ammoniták Királyát, meg-ſzabaditván a' Jábes Gálaád lakoſit: az ö orſzágláſa kezdetik Galgalában.

A 1. És lön úgy-mint egy hólnap-után, felméne az Ammonita Náas, és hadakozni kezde Jábes Gálaád-ellen. És mondának minnyájan a' Jábesi férfiak Náaſnak: Tégy ſzövétséget velünk, és ſzolgálunk néked.

2. És felele nékik az Ammonita Náas. Igy ſzerzek ſzövetséget veletek, hogy ki-vájjam mindeniteknek a' jobb ſzemét, és gyalázatoſsá tegyelek titeket egéſz Iſraelben.

3. És mondának néki a' Jábes vénei: Engedgy nékünk hét napot, hadd küldgyünk követeket Iſraelnek minden határira: és ha nem léſzen, a' ki meg-óltalmazzon minket, ki-megyünk hozzád.

4. El-jövének azért a' követek Saul Gábaájába: és meg-beſzéllék ez igéket a' nép hallására: és fel-emelé az egéſz nép ſzavát, és sira.

B 5. És imé Saul jö vala, ökröket követvén a' mezöröl, és monda: Mi-lölte a' népet, hogy sir? és meg-beſzéllék néki a' Jábesi férfiak igéit.

6. És az Úr Lelke Saulra rohana, mikor hallotta vólna ez igéket, és igen fel-gerjede haragja.

C 7. És ragadván mind a' két ökröt, darabokra vagdalá, és el-küldé Iſraelnek minden határira követek-által, mondván, Valaki ki nem jö, 's nem követi Sault, és Sámuelt, igy tselekeſznek az ö ökreinek. Az Úr félelme azért a' népre ſzálla, és ki-menének mint egy férfiu.

8. És meg-ſzámlálá öket Bézekben: és valának az Iſrael fiai három-ſzáz ezeren. A' Juda férfiai pedig harmintz ezeren.

9. És mondának a' követeknek, kik jöttek vala: Igy ſzóllyatok a' férfiaknak, kik Jábes Gálaádban vannak: Hólnap léſzen ſzabadúláſtok, mikor a' nap meg-melegedik. Elmenének azért a' követek, és hirré tévék a' Jábesi férfiaknak: kik örülének.

10. És mondának: Reggel ki-megyünk hozzátok; és mind azt tselekedgyétek velünk, a' mi néktek tetſzik.

11. És lön, mikor a' más nap el-jött vólna, Saul a' népet három réſzre rendelé: és bé-méne a' tábor közepibe a' reggeli vigyázáskor, és meg-veré Ammont mig a' nap meg-melegednék: a' többi pedig el-ſzélledének, úgy hogy nem hagyattatnának közzülök ketten együtt. D

12. És monda a' nép Sámuelnek: * Kitsoda az, a' ki azt mondotta: Saul uralkodiké rajtunk? Adgyátok-elö a' férfiakat, és megöllyük öket. * Sup. 10. d. 27.

13. És monda Saul: Senki meg nem ölettetik e' napon, mert ma tött az Úr ſzabadúláſt Iſraelben.

14. Monda pedig Sámuel a' népnek: Jertek-el, és mennyünk Galgalába, és újitsuk-meg ott az orſzágot.

15. És el-méne az egéſz nép Galgalába, és ott királlyá tévék Sault az Úr-elött Galgalában, és ott békeséges áldozatokat tönek az Úr-elött. És igen örvendeze ott Saul, és Iſraelnek minden férfiai.

XII. RÉSZ.

Sámuel a' néptöl ártatlannak itéltetvén, ſzemekre hánnya az Iſraelitáknak az Iſten-ellen-valò háláadatlanságokat; és külömbb-külömbb-féle jelek le-ſzálván az égböl, beſzédit meg-bizonyittya. Inti öket, hogy az Iſtenhez térjenek, és könyörög érettek.

A 1. Monda pedig Sámuel az egéſz Iſraelnek: Imé meg-halgattam a' ti ſzótokat, mind azok-ſzerént, a' miket ſzóllottatok nékem, és királyt rendeltem néktek.

2. És moſt király jár elöttetek: én pedig meg-vénhedtem, és meg-öſzültem: az én fiaim pedig veletek vannak: azért, elöttetek forgódván ifiúságomtól-fogva e' mai napig, imé jelen vagyok.

3. * Szóllyatok felölem az Úr-elött, és az ö Kriſtuſa-elött, ha valakinek ökrét elvettem, vagy ſzamárát: ha valaki-ellen patvarkodtam, na valakit meg-nyomoritottam, * Eccli. 46. d. 22.

ha valaki kezéből ajándékot vettem: és megvetem azt ma, és viszsza-adom néktek.

4. És mondának: Mi-ellenünk nem patvarkodtál, sem meg nem nyomoritottál, se semmit el nem vettél valaki kezéből.

5. És monda nékik: Tanúm az Úr ellenetek, és tanúm az ö Kristusa e' napon, hogy nem találtatok semmit kezemben. És mondának: Tanúd.

6. És monda Sámuel a' népnek: Az Úr, a' ki Moyseſt, és Aáront alkotta, és ki-hozta az atyáinkat Egyiptus földéből.

B 7. Most azért állyatok-elö, hogy törvénnyel vetekedgyem ellenetek az Úr-elött, az Úrnak minden irgalmasságiról, mellyeket tselekedett veletek, és az atyáitokkal:

* Gen. 46.a.5. 8. * Mi módon ment-bé Jákob Egyiptusba, és kiáltottak az atyáitok az Úrhoz: és el-küldé az Úr Moyseſt, és Áaront, és kihozá az atyáitokat Egyiptusból: és helyhezteté öket e' helyre.

* Judic. 4.a.1. 9. Kik el-feletkezének az ö Urokról Istenekről, * és adá öket Sisarának a' Hásor hadnagyának kezébe, és a' Filistæusok kezébe, és a' Moábi király kezébe, és hadakozának ellenek.

10. Az-után pedig kiáltának az Úrhoz, és mondának: Vétkeztünk, mert el-hattuk az Urat, és Báalimnak, 's Astarotnak szolgáltunk: most azért ments-meg minket ellenségink kezéből, és néked szolgálunk.

* Judi. 6.c.14. 11. * És el-küldé az Úr Jerobáalt, és Bádánt, és Jeftét, és Sámuelt, és meg-mente titeket ellenségtek kezéből körös-körül, és bátorságoson laktatok.

C 12. Látván pedig hogy az Ammon fiainak királya Náas jött vólna ellenetek, mondátok nékem: *Semmi-képpen nem, hanem király uralkodgyék rajtunk: holott a' ti Uratok Istentek uralkodnék rajtatok.

* Sup. 8. d. 19. & 10.c.19. 13. Most azért jelen vagyon királyotok, a' kit válaſztottatok, és kértetek: imé királyt adott az Úr néktek.

14. Ha félitek az Urat, és szolgáltok néki, és az ö szavát halgattyátok, és nem búsittyátok az Úr szaját: meg-maradtok ti-is, és a' király-is, a' ki rajtatok uralkodik, követvén a' ti Uratokat Istenteket.

15. Ha pedig nem halgattyátok az Úr szavát, hanem meg-búsittyátok beszédit; rajtatok lészen az Úr keze, és az atyáitokon.

16. De most-is állyatok, és lássátok e' nagy dolgot, mellyet tselekedendö az Úr a' ti szinetek-elött.

17. Nem-de-nem búza aratás vagyon-é ma? Segétségül hivom az Urat, és menydörgéseket ád, és esöket: és meg-tudgyátok, és meg-láttyátok, hogy nagy gonoszt D tselekedtetek magatoknak az Úr szine-elött, királyt kérvén magatokra.

18. És kiálta Sámuel az Úrhoz, és menydörgéseket, és esöket ada az Úr a' napon.

19. És igen meg-félemlék az egész nép az Urtól, és Sámueltöl; és monda az egész nép Sámuelnek: Imádkozzál a' szolgáidért a' te Úradnak Istenednek, hogy meg ne hallyunk. Mert minden bününket többitettük e' gonoszszal, hogy királyt kérnénk magunknak.

20. Monda pedig Sámuel a' népnek: Neféllyetek, ti tselekedtétek mind e' gonoszt: mindaz-által el ne távozzatok az Úr hátamegül, hanem szolgállyatok az Úrnak tellyes szivetekkel.

21. És ne hajollyatok a' hiúságok-után, mellyek nem fognak haſználni néktek, sem meg nem szabaditnak titeket, mert heábavalók.

22. És el nem hadgya az Úr az ö népét az ö nagy nevéért: mert meg-eskütt az Úr, hogy maga népévé tészen titeket.

23. Távúl légyen pedig tölem e' vétek az Ur-ellen, hogy meg-szünnyem imádkozni érettetek, és jó, 's igaz útra tanitlak titeket.

24. Az-okáért féllyétek az Urat, és szolgállyatok néki igazságban, és tellyes szivetekböl. Mert nagy dolgokat láttatok, mellyeket közöttetek tselekedett.

25. Hogy-ha meg-maradtok a' gonoszságban: ti-is, a' királyotok-is egyetemben elveſztek.

XIII. RÉSZ.

Meg-verettetvén a' Filistæusok Saultól, nagy hadi készületekkel készülnek az Israeliták-ra; meg-ijedvén azért az Israeliták a' barlangokba szaladnak. Mivelhogy Saul, nem várván a' Sámuel el-jövetelit, áldozatokat mutatott-bé, az Istentöl meg-vettetik. A' Filistæusok fortélya, hogy az Israeliták fegyver-nélkül légyenek.

A 1. Egy esztendös fiu vala Saul, mikor országlani kezdett vólna, két esztendeig uralkodott pedig Israelen.

2. És választa Saul magának három ezeret Israelböl, és valának Saullal két ezeren Makmásban, és a' Bétel hegyén: ezeren pedig Jonatással a' Benjamin Gábaajában. A' több népet pedig el-botsátá, kit-kit az ö hajlékába.

3. És meg-veré Jonatás a' Filistæusok istrázsáját, melly Gábaában vala. Mellyet mikor hallottak vólna a' Filistæusok, Saul trombitát fúva az egész földön, mondván: Hallyák a' Zsidók.

4. És az egész Israel hallá az illyen hirt: Meg-verte Saul a' Filistæusok istrázsáját: és fel-emelkedett Israel a' Filistæusok-ellen. Kiálta azért a' nép Saul-után Galgalában.

5. És a' Filistæusok egybe-gyülének hartzolni Israel-ellen, harmintz-ezer szekér, és hat-ezer lovag, és a' több község, mint az igen sok fövény, melly a' tenger partyán vagyon. És fel-menvén tábort járának Makmásba Betavennél Nap-keletre.

6. Mellyet mikor láttanak vólna az Israel B

férfiai, hogy nehezen vólna dolgok (mert gyötrelemb n vala a' nép) barlangokba bújának, és a' rejtekekbe, a' kö-ſziklákba-is, és a' vermekbe, 's a' kútakba.

7. A' Zsidók pedig által-menének a' Jordánon, Gád, és Gálaád-földére. És mikor még Saul Galgalában vólna, az egéſz nép meg-rémüle, a' ki ötet követi vala.

8. És hét nap várakozék a' Sámuel tetſzéſe ſzerént: és el nem jöve Sámuel Galgalába: és el-oſzla a' nép tőle.

9. Monda azért Saul: Hozzatok nékem éppen-égö, és békeséges áldozatot. És éppen-égö áldozatot tön.

10. És mikor el-végezte vólna bé-mutatván az éppen-égö áldozatot, imé Sámuel jö vala: és Saul ki méne eleibe, hogy köſzöntené ötet.

11. És ſzólla néki Sámuel: Mit miveltél? Felele Saul: Mivel látám, hogy a' nép el oſzlana tőlem, és te nem jöttél vala a' hagyott napok ſzerént, a' Filiſtæuſok pedig egybegyültek vala Makmásba,

C 12. Mondék: Majd alá-jönek a' Filiſtæuſok Galgalába reám, és az Úr ortzáját meg-nem engeſzteltem. A' ſzükségtöl kénſzerittetvén, éppen-égö áldozatot mutaték-bé.

13. És monda Sámuel Saulnak: Bolondúl tselekedtél, és meg nem örizted a' te Urad Iſtened parantsolatit, mellyeket parantsolt néked. Mellyet ha nem tselekedtél vólna, imé moſt állandóvá tette vólna az Úr orſzágodat Iſraelen örökké;

Act. 13. d. 22. 14. De ſemmi-képpen az orſzágod többé fel nem áll. Kereſett magának az Úr ſziveſzerint-való férfiat: és meg-parantsolta néki az Úr, hogy hadnagy lenne az ö népén, azért hogy meg nem tartottad, a' miket parantsolt az Úr.

15. Fel-kele pedig Sámuel, és fel-méne Galgalisból Benjamin Gábaajába. És a' több népek fel-menének Saul-után a' nép-eleibe, kik a' Galgalából Gábaába jövök-ellen hadakoznak vala, a' Benjámin halmán. És megſzámlálá Saul a' népet, melly véle találtaték, majd hat-ſzáz férfiat.

D 16. És Saul, és a' fia Jónatás, és a' nép, a' ki vélek találtatott vala, Benjamin Gábaajában vala: a' Filiſtæuſok pedig meg-ſzállottak vala Makmásban.

17. És ki méne prédálni három tsoport a' Filiſtæuſok táborából. Egyik tsoport Efra úta-felé Saul földére mégyen vala.

18. A' máſik pedig mégyen vala Bet-horon úttyán. A' harmadik pedig a' határ útára tért vala, melly Seboim völgye-mellett a' puſzta-felé vagyon.

19. Kováts pedig nem találtatik vala Israelnek egéſz földén. Mert meg-tiltották vala a' Filiſtæuſok, hogy ſemmi-képpen ne tsinálnának a' Zsidók kardot, vagy dárdát.

20. Alá-mégyen vala azért az egéſz Iſrael a' Filiſtæuſokhoz, hogy meg-élesitené ki-ki az ö ſzántó-vasát, és kapáját, és fejſzéjét, és ásóját.

21. Meg-tompúlt vala azért éle a' ſzántó-vaſaknak, és kapáknrk, és három-ágúknak, és fejſzéknek, mind az öſztönnek hegyesitéséig.

22. És mikor el-jött vólna a' hartz napja, nem találtatott kard, és dárda az egéſz nép kezében, a' ki Saullal, és Jónatáſſal vala, Saultól, és a' fiától Jonatáſtól meg-válva,

23. Ki-jöve pedig a' Filiſtæuſok iſtrázsája, hogy által-menne Makmásba.

XIV. RÉSZ.

Jónatás a' Saul fia, egy fegyver-hordozó ſzolgájával meg-futamtattya a' Filiſtæuſokat; mindazon-által a' diadalom-után, az attya tiltáſa-után (kit nem tudván) mézet kóstolván, a' nép kérésére nehezen menekedik-meg a' haláltól.

A 1. És történék némely nap, hogy mondaná a' Saul fia Jónatás a' fegyverhordozó iſának: Jere, és mennyünk-által a' Filiſtæuſok iſtrázsájához, melly ama' helyen túl vagyon. Az attyának pedig ezt meg nem jelenté.

G 2. Saul pedig múlat vala Gábaa ſzélsö réſzén, a' pomagranát-fa-alatt, melly Magromban vala: és nép vala véle közel hatſzáz emberig.

3. És Akias, Akitobnak az Ikabod attyafiának * a' Finees fiának fia, ki Hélitöl az Úr papjától ſzármazott vala Silóban, éfodot viſel vala. De a' nép ſem tudgya vala, hová ment vólna Jónatás.

* Sup. c. 4. d. 21.

4. Valának pedig a' hágók-között, mellyeken által igyekezik vala menni Jónatás a' Filiſtæuſok iſtrázsájához, hegyes kö-ſziklák mind két-felöl, és fogak módgyára való meredek kö-ſzálak minden-felöl: egyiknek neve Bóſes, és a' máſiknak neve Sene:

5. Egyik kö-ſzál Éſzakra tetſzik-ki Makmás-ellenében, és a' máſik Délre Gábaa-ellenében.

B 6. Monda pedig Jónatás a' fegyver-hordozó iſának: Jere, mennyünk-által e' környül-metéletlenek iſtrázsájához, ha talám velünk léſzen az Úr: mert nem nehéz az Úrnak vagy ſok, vagy kevés-által meg-ſzabaditani.

7. És monda néki a' fegyver-hordozója: Miveld-meg mind, a' mik lelkednek tetſzenek: menny a' hová kivánkozol, és veled léſzek, valahol akarod.

8. És monda Jónatás: Imé mi által-megyünk e' férfiakhoz. És mikor meg-mutattyuk magunkat nékik,

9. Ha igy ſzólnak nékünk; Maradgyatok meg, mig hozzátok mennyünk: állyunk helyünkön, és fel ne mennyünk hozzájok.

10. Ha pedig mondgyák: Jertek-fel hozzánk; mennyünk-fel, mert kezeinkbe adtaöket az Úr: ez léſzen jelünk.

11. Meg-mutaták azért magokat mindketten a' Filiſtæuſok iſtrázsájának; és mondának a' Filiſtæuſok: Imé a' Zsidók ki-jönek a' barlangokból, mellyekben el-rejtezve valának.

12. És ſzóllának a' férfiak az iſtrázsáról Jónatáſnak, és a' fegyver-hordozójának, és mondának: Jertek-fel hozzánk, és meg-mutattyuk a' dolgot néktek. És monda Jónatás a' fegyver-hordozójának: Mennyünk-fel, köveſs engem: * mert Iſrael kezeibe adta öket az Úr.

13. Fel-méne pedig Jónatás kézzel, 's lábbal mászván, és a' fegyver-hordozója utánna. Némellyek azért Jónatás-előtt hullanak vala, némellyeket pedig a' fegyver-hordozója öl vala meg követvén ötet.

14. És lön az elsö tsapás, mellyel megöle Jónatás, és a' fegyver-hordozója, ugymint húsz férfiat, egy hóld-földnek felén, mellyet egy bokor ökör egy nap szokott meg-szántani.

15. És tsoda lön a' táborban, a' mezökön: de mind az ö iſtrázsájok népe-is, kik prédálni mentek vala, el-remüle, és a' föld meg-háborodék: és mint egy tsoda történék Iſtentöl.

16. És tekéntének a' Saul ör-állói, kik Benjamin Gábaajában valának, és imé az elhúllott, és ide 's tová ſzaladó ſokaság.

17. És monda Saul a' népnek, ki véle vala: Kereſsétek-fel, és láſsátok, ki ment-el közzülünk. És mikor fel-kereſték vólna, találtaték Jónatás, és a' fegyver-hordozója jelen nem lenni.

18. És monda Saul Akiáſnak: Hozd-elö az Iſten ſzekrényét. (Mert ott vala az Iſten ſzekrénye az nap az Iſrael fiaival.)

19. És midön ſzóllana Saul a' papnak, nagy zendülés támada a' Filiſtæuſok táborában: és laſſan-laſſan nevekedik vala, és nyilvábban zeng vala. És monda Saul a' papnak: Vond-bé a' kezedet.

20. Egybe-ſivalkodék azért Saul, és az egéſz nép, a' ki véle vala, és a' viadal helyéig menének: és imé, kinek-kinek az ö felebaráttya-ellen fordult vala kardgya, és igen nagy vér-ontás lön.

21. De a' Zsidók-is, kik a' Filiſtæuſokkal vóltak tégnap, 's tegnap-előtt, és fel-mentek vala vélek a' táborba, meg-térének hogy Iſraellel lennének, kik Saullal, és Jónatáſsal valának.

22. Minnyájan az Iſraeliták-is, kik elrejteztek vala az Efraim hegyén, halván, hogy el-futottak a' Filiſtæuſok, az övéjekhez társalkodának a' hartzon. És valának Saullal, úgy-mint tiz-ezer férfiak.

23. És meg-ſzabaditá az Úr a' napon Israelt. A' hartz pedig tarta mind Betavenig.

24. És az Iſrael férfiai egy-máshoz társalkodának a' napon: Saul pedig esküvéſſel kötelezé a' népet, mondván: Átkozott ember, a' ki kenyeret éſzik eſtvéig, mig boſzſzút nem állok ellenségimen. És nem évék az egéſz nép kenyeret:

25. És a' földnek egéſz községe egy berekbe juta, melyben méz vala a' föld ſzinén.

26. A' berekbe méne azért a' nép, és láta a' folyó mézet, és ſenki kezét ſzájához nem vivé. Mert fél vala a' nép az esküvéstöl.

27. Jónatás pedig nem hallotta vala, mikor az attya esküvéſſel kötelezte a' népet: és ki nyújtá a' veſzſzö végét, melly kezében vala, és a' lépes mézbe mártá: és kezét ſzájához vivé, és meg-világoſodának a' ſzemei.

28. És felelvén egy a' nép-közzül, monda: Esküvéſſel kötelezte az atyád a' népet, mondván: Átkozott az ember, a' ki kenyeret éſzik ma (el fogyatkozott vala pedig a' nép)

29. És monda Jónatás: Meg-háboritotta az atyám a' földet: láttátok magatok, hogy ſzemeim meg-világoſodtak, hogy im kóſtolék egy keveſet e' mézben:

30. Mennyivel inkább ha ött vólna a' nép az ellensége prédájából, mellyet talált? nem nagyobb tsapás lött vólna-é a' Filiſtæuſokon?

31. Meg-verék azért a' napon a' Filiſtæuſokat Makmáſtúl-fogva Ajalonig. Igen elfárada pedig a' nép:

32. És prédára fordúlván, el-vivé a' juhokat, és ökröket, és borjúkat, és meg-ölék a' földön: és a' nép vérrel evék.

33. Hirré tévék pedig Saulnak, meg-mondván hogy a' nép vétkezett vólna az Úrnak, vérrel évén. Ki monda: Vétkeztetek: hengerittſetek hozzám mingyárt egy nagy követ.

34. És monda Saul: Szélledgyetek-el a' község-között, és mondgyátok-meg nékik, hogy hozza ide hozzám ki-ki az ö ökrét, és kosát, és öllyétek-meg ezen, és egyetek, és nem vétkeztek az Úrnak véreſt évén. Elhozá azért az egéſz nép ki-ki az ökrét az ö kezével mind éjjelig, és meg-ölék ott.

35. Saul pedig óltárt épite az Úrnak; és akkor kezde elöſzör óltárt épiteni az Úrnak.

36. És monda Saul: Üſsünk a' Filiſtæuſokra éjjel, és veſzeſsük-el öket, a' mig reggel meg virrad, ne hadgyunk-meg közzülök egy férfiat-is. És monda a' nép: Mind azt tselekedd, a' mi ſzemeidnek jónak láttatik. És monda a' pap: Járúllyunk ide az Iſtenhez.

37. És tanátsot kérde Saul az Úrtól: Meg-üzzem-é a' Filiſtæuſokat? Iſrael kezébe adod-é öket? és nem felele-meg néki azon a' napon.

38. És monda Saul: Állaſsátok ide a' népnek minden ſzegletit: és tudgyátok-meg, és láſsátok, ki által-történt ma e' vetek.

39. Él az Úr az Iſraelnek ſzabaditója, hogy ha Jónatás fiam-által lött, meg-máſolás-nélkül meg-hal. Melly-ellen ſenki nem ſzólla az egéſz nép-közzül.

40. És monda az egéſz Iſraelnek: Vállyatok ti egy-felé, és én Jónatás fiammal más-felöl léſzek. És felele a' nép Saulnak: A' mi ſzemeidnek jónak láttatik, tselekeddmeg.

* 1. Machab. 4. d. 30.

41. És monda Saul az Iſrael Urának Iſtenének: Iſrael Ura Iſtene adgy jelt: mi oka, hogy ma nem feleltél-meg a' te ſzolgádnak? Ha én-bennem, vagy Jónatás fiamban vagyon e' vétek, adgy jelt: vagy ha e' hamisság a' te népedben vagyon, adgy ſzentséget. És találtaték Jónatás, és Saul, a' nép pedig ki-menekedék.

42. És monda Saul: Veſſetek ſorſot énközöttem, és Jónatás fiam-között. És Jónatáſra eſik.

43. Monda pedig Saul Jónatáſnak: Jelentsd-meg nékem, mit miveltél. És meg-jelenté néki Jónatás, és monda: A' veſzſzö hegyén, melly kezemben vala, egy kevés mézet kóſtolván kóſtoltam-meg, és imé meg-halok.

44. És monda Saul: Ezeket tselekedgye nékem az Iſten, és ezeket mivellye, hogy halállal halſz-meg Jónatás.

G 45. És monda a' nép Saulnak: Meg-hal é tehát Jónatás, a' ki e' nagy ſzabadúláſt tselekedte Iſraelben? méltatlan dolog ez: él az Úr, ha el-eſik egy haj-ſzál az ö fejéröl a' földre, mert az Iſtennel munkálkodott ma. Meg-ſzabaditá azért a' nép Jónatáſt, hogy meg ne halna.

46. És meg-tére Saul, és nem üzé a' Filiſtæuſokat: a' Filiſtæuſok pedig az ö helyekre menének.

47. És Saul meg-erösitvén orſzágát Israelen, hadakozik vala körös-körül minden ellenségi-ellen, a' Móab, es Ammon fiai, és az Edom, és a' Sóba királyi, és a' Filiſtæuſok-ellen: és valahová fordúlt vala, gyözedelmes vala,

48. És hadat gyüjtvén, meg-veré Amaleket, és meg-ſzabaditá Iſraelt az ö puſztitói kezéböl.

49. Valának pedig Saulnak fiai, Jónatás és Jeſſui, és Melkiſua: és az ö két leányinak nevek, az elsö-ſzülöttnek neve Mérob, és a' kiſſebbiknek neve Mikol.

50. És a' Saul felesége neve, Akinoam az Akimaás leánya: és az ö vitézinek fejedelme neve Abner, a' Ner fia, ki a' Saul attyával egy vala.

51. Tzis pedig a' Saul attya vala, és Ner az Abner attya, az Abiel fia.

52. Saulnak pedig hatalmas hadakozáſa vala a' Filiſtæuſok-ellen minden napjaiban. Mert valamelly erös, és hartzra alkalmatos férfiat lát vala Saul, magához véſzi vala.

XV. RÉSZ.

Saul az Úrtól az Amalétzitákra küldetik, hogy egy-lábig el-veſzeſſe öket; de Agágot az Amalétziták Királyát más ſok prédákkal meg-tartya. Az ö engedetlenségéért dorgáltatik; az engedelmeſség ditsértetik. Saul az engedetlenségért másodſzor megvettetik. Agag Király meg-ölettetik. Saúlt Samuel ſirattya.

1. És monda Sámuel Saulnak. Engem küldött az Úr, hogy királlyá kennélek téged az ö népén Iſraelen: moſt azért hallyad az Úr ſzavát.

2. Ezeket mondgya a' Seregek Ura: Meg-ſzámláltam, valamiket tselekedett Amalek Iſraelnek, * mi-módon állott-ellene az útban, mikor fel-jöne Egyiptusból.

3. Moſt azért menny-el, és verd-meg Amaleket, és rontsd-el mindenét: ne kedvezz néki, és meg ne kivánny valamit az ö marháiban: hanem öld-meg a' férfiútól fogva az aſzſzony-állatig, és a' gyermeket, 's a' tsötsömöt, az ökröt, és juhot, a' tevét, 's a' ſzamárt.

4. Parantsola azért Saul a' népnek, és meg-ſzámlálá öket mint a' bárányokat: kétſzáz ezer gyalogot, és tiz-ezer férfiat Judából.

5. És mikor Saul az Amalek városáig ment vólna, leſeket vete a' pataknál.

6. És monda Saul a' Tzinæuſnak: Menyetek-el, távozzatok-el, és mennyetek-alá Amalektöl: hogy valamint egybe ne keverjelek véle. Mert te irgalmaſságot tselekedtél Iſraelnek minden fiaival, midön fel-jönének Egyiptusból. És el-távozék a' Tzinæus Amalek-közzül.

7. És meg-veré Saul Amaleket Heviláttól-fogva, a' mig Súrra jutnál, melly Egyiptus-ellenében vagyon.

8. És elevenen fogá Agágot az Amalek királyát: az egéſz községet pedig meg-ölé fegyver élivel.

9. És kedveze Saul, és a' nép Agágnak, és a' leg-jobb juh-nyájaknak, és a' tsordáknak, és a' ruháknak, és a' koſoknak, és mindeneknek, mellyek ſzépek valának, és nem akarák el-veſzteni azokat: valami pedig alávaló, és meg-vetö vólt, azt el-ronták.

10. Lön pedig az Úr ſzava Sámuelhez, mondván:

11. Bánom, hogy Sault királlyá rendeltem, mert el-hagyott engem, és az igémet tselekedettel bé nem tellyeſitette. És meg-ſzomorodék Sámuel, és kiálta az Úrhoz egéſz éjjel.

12. És mikor éjjel fel-költ vólna Sámuel, hogy Saulhoz menne reggel, hirré tévék Sámuelnek, hogy Saul Karmélusba jött vólna, és gyözedelemre-való bóltozatot emelt vólna magának, és meg-térvén által-ment vólna, és alá-ment vólna Galgalába. Sámuel azért Saulhoz jöve, és Saul épen égö áldozatot mutat vala az Úrnak a' prédák javából, mellyeket hozott vala Amalektöl.

13. És mikor el-jutott vólna Sámuel Saulhoz, monda néki Saul: Áldott vagy te az Úrtól, bé-tellyesitettem az Úr igéjét.

14. És monda Sámuel: 's mitsoda nyájak, és tsordák bögése ez, melly füleimben zeng, mellyet én hallok?

15. És monda Saul: Amalektöl hozták azokat: mert kedveze a' nép a' jobb juhoknak, és tsordáknak, hogy azokat a' te Urad-

nak Istenednek áldoznák, a' többit pedig meg-öltük.

16. Monda pedig Sámuel Saulnak: Engedd-meg nékem, és meg-jelentem néked, a' miket szóllott az Úr nékem éjjel. És monda néki: Szólly.

17. És monda Sámuel: Nem-de midön kitsiny vólnál szemeid-elött, nem löttél-é Fővé az Israel nemzetségiben? és királlyá kent téged az Úr Israelen,

18. És útra küldött téged az Úr, és mondott: Menny-el, és öld-meg a' vétkes Amaleket, és hadakozzál ellenek mind el-vesztésekig.

19. Miért nem halgattad-meg tehát az Úr szavát: hanem a' prédára fordúltál, és gonoszt tselekedtél az Úr szemei-elött?

20. És monda Saul Sámuelnek: Söt meghalgattam az Úr szavát, és az úton jártam, mellyen el-küldött engem az Úr, és el-hoztam Agágot az Amalek királlyát, és Amaleket meg-öltem.

21. A' nép pedig a' prédából juhokat, és ökröket hozott, azoknak a' javát mellyek meg-ölettenek, hogy azt az ö Urának Istenének áldozza Galgalisban.

22. És monda Sámuel: * Vallyon az Úr éppen-égö, és békeséges áldozatokat akar-é, és nem azt-é inkább, hogy engedgyenek az Úr szavának? Mert JOBB az engedelmesség, hogy-sem az áldozatok: és jobb szót-fogadni, hogy-sem a' kosok kövérit bémutatni.

23. Mert ellene tusakodni, ollyan mint a' varázslás vétke: és nem akarni engedni, mint a' bálványozás büne. Azért, mivelhogy meg-vetetted az Úr beszédét, meg-vetett téged az Úr, hogy ne légy király.

24. És monda Saul Sámuelnek: Vétkeztem, mert által-hágtam az Úr beszédét, és a' te igéidet, félvén a' néptöl, és engedvén az ö szavoknak.

25. De mostan viselved, kérlek, bünömet, és térj-viszsza velem, hogy imádgyam az Urat.

26. És monda Sámuel Saulnak: Nem térek-viszsza veled, mert meg-vetetted az Úr beszédét, és meg-vetett téged az Úr, hogy ne légy király Israelen.

27. És el-fordúla Sámuel, hogy el-menne: ama' pedig meg-fogá a' palástya szélét, melly meg-is szakada.

28. És monda néki Sámuel: * El-szakasztotta ma az Úr Israel országát töled, és adta azt a' te felebarátodnak jobnak náladnál.

29. A' Győzedelmes pedig Israelben nem kedvez, és a' bánattal meg nem hajol, mert nem ember, hogy meg-bánnya.

30. Ama' pedig monda: Vétkeztem: de most bötsülly-meg engem a' népem vénei-elött, és Israel-elött, és térj-viszsza velem, hogy imádgyam a' te Uradat Istenedet.

31. Meg-térvén azért Sámuel, követé Sault: és imádá Saul az Urat.

32. És monda Sámuel: Hozzátok hozzám Agágot az Amalek királyát. És eleibe viteték az igen-kövér, és reszketö Agag. És monda Agag: Igy választ-é el a' keserü halál?

33. És monda Sámuel: A' mint magzatok-nélkül hatta a' kardod az aszszonyokat, úgy magzatok-nélkül lészen az aszszonyok-között az anyád. És darabokra vagdalá ötet Sámuel az Úr-elött Galgalisban.

34. El-méne pedig Sámuel Ramatába: Saul pedig fel-méne a' házába Gábaába.

35. És nem látá többé Sámuel Sault halála napjáig: mindazon-által sirattya vala Sámuel Sault, mivelhogy bánnya vala az Úr, hogy királlyá rendelte vólna ötet Israelen.

XVI. RÉSZ.

Saul meg-vettetvén, helyébe Királyságra kenetik Dávid, leg-kissebb lévén az attyafiai-közt. Midön Saul a' gonosz Lélektöl háborgattatnék, Dávid a' tzitara pengetésével meg-enyhíti.

1. És monda az Úr Sámuelnek: Meddig siratod Sault, holott én meg vetettem ötet, hogy ne uralkodgyék Israelen? Töltsd-meg a' szarúdat ólajjal, és jöj-elö, hogy téged a' Betlehemi Isaihoz küldgyelek: mert az ö fiai-közzül rendeltem nékem királyt.

2. És monda Sámuel: Hogy mennyek? mert meg-hallya Saul, és meg-öl engem. És monda az Úr: A' tsordából végy egy borjút kezedhez, és mondgyad: Áldozni jöttem az Úrnak.

3. És hijad Isait az áldozatra, és én megmutatom néked, mit tselekedgyél, és kend-meg, valamellyikét mutatom néked.

4. Tselekedék azért Samuel, a' mint szóllott vala néki az Úr. És el-méne Betlehembe, és eleibe jövén, tsodálkozának a' város vénei, és mondának: Békeséges-é a' te béjöveteled?

5. És monda: Békeséges: áldozni jöttem az Úrnak, szentellyétek-meg magatokat, és jöjetek-el velem, hogy áldozzam. Meg-szentelé azért Isait, és a' fiait, és el-hivá öket az áldozatra.

6. És mikor bé-mentek vólna, látá Eliabot, és monda: Vallyon az Úr-elött vagyon-é az ö Kristusa?

7. És monda az Úr Sámuelnek: Ne nézd ábrázattyát, sem a' termete magasságát; mert az ember azokat nézi, a' mellyek látszanak, * az Úr pedig a' szivet nézi.

8. És szóllitá Isai Abinadabot, és Sámuel-eleibe hozá ötet. Ki monda: Ezt sem választotta az Úr.

9. Elö-hozá pedig Isai Sammát, kiröl monda: Ezt sem választotta az Úr.

10. Elö-hozá azért Isai az ö hét fiait Sámuel-eleibe: és monda Sámuel Isainak: Nem választott az Úr ezek-közzül.

11. És monda Sámuel Isainak: Mind e-

* Ecclc. 4.d.17. Ose. 6. b.6. Mar.9. b.13.& 12.a.7.

* Inf. 28.c.17.

* Pſal. 7.c.10.

zek-é már a' fiaid? Ki felele: Hátra vagyon még a' kiſſebbik, és juhokat legeltet. És monda Sámuel Iſainak: Küldgy-el, és hozdelö ötet: mert elébb le nem telepedünk, mig az ide nem jö.

12. El-külde azért, és elö-hozá ötet. Piros vala pedig, és ſzép tekintetü, és ékes ortzájú. És monda az Úr: Kelly-fel, kend-meg ötet, mert ez az.

13. Vévé azért Sámuel az olajos ſzarvat, és meg-kené ötet a' báttyai-között: * és az Úr Lelke a' naptól fogva Dávidra ſzálla, és az-után-is: és fel-kelvén Sámuel el-méne Ramatába.

* 2. Reg. 7. b. 8. Pſal. 77. g. 76. 38. c. 21. Act. 7. f. 46. & 13. c. 36.

14. Az Úr Lelke pedig el-távozék Saultól, és gyötri vala ötet a' gonoſz lélek, az Úrtól.

15. És mondának Saulnak a' ſzolgai: Imé az Iſten gonoſz lelke gyötör téged.

16. Parantsollyon urunk, és a' ſzolgaid, kik elötted vannak, kereſnek embert, a' ki a' tzitarán tudgyon pengetni, hogy mikor meg ragad téged az Úr gonoſz lelke, pengeſſen kezével, és könnyebben ſzenvedgyed.

17. És monda Saul a' ſzolgainak: Szerezzetek tehát nékem valakit, a' ki jól pengeſſen, és hozzátok hozzám.

D 18. És felelvén egy a' ſzolgák-közzül, monda: Imé láttam a' Betlehemi Iſai fiát, a' ki tud pengetni, és igen vaſtag erövei, és hadakozó férfiu, és okos beſzédü, és ſzép férfiu: és az Úr vagyon véle.

19. Követeket külde azért Saul Iſaihoz, mondván: Küld hozzám Dávidot a' fiadat, ki a' legeltetéſen vagyon.

20. Vön azért Iſai kenyerekkel meg-terhelt ſzamárt, és egy palaſzk bort, és egy gödölyét a' ketskék-közzül, és küldé a' fia Dávid keze-által Saulnak.

21. És el-juta Dávid Saulhoz, és megálla elötte: ama' pedig igen meg-ſzereté ötet, és lön fegyver-hordozója.

22. És külde Saul Iſaihoz, mondván: Állyon Dávid ſzinem-elött: mert kedvet talált ſzemeim-elött.

23. Az-okáért valamikor az Úr gonoſz lelke meg-ragadgya vala Sault, David véſzi vala a' tzitarát, és veri vala kezével, és Saul meg-élled vala, és könnyebben vala. Mert el-távozik vala töle a' gonoſz lélek.

XVII. RÉSZ.

Filiſtæuſok az Iſraelitákra menvén, Dávid parittyával, és egy kövei Góliátot a' nagy Oriáſt meg-gyözi, és a' fejét Saulhoz viſzi; a' Filiſtæuſok el-ſzaladnak.

A 1. EGYBE-GYÜJTVÉN pedig a' Filiſtæuſok az ö ſeregeket a' hartzra, egybegyülének Juda Sókojába: és tábort járának Sóko, és Azéka-között Dommim határiban.

2. Saul pedig, és az Iſrael fiai egybe-gyülvén a' Terpentinás völgybe menének, és elrendelék a' ſereget a' Filiſtæuſok-ellen a' hartzra.

3. És a' Filiſtæuſok állanak vala a' hegyen egy-felöl, és Iſrael áll vala a' hegyen másfelöl: és völgy vala közöttök.

4. És ki-jöve egy Geti Góliat-nevü fattyú férfiú a' Filiſtæuſok táborából, hat könyöknyi, és egy araſznyi magaſságú:

5. És réz ſiſak vala a' fején; és hal-héjü páncélba öltözik vala. A' páncéllya nehézsége pedig, öt-ezer ſikluſnyi réz vala:

6. És réz ſaruk valának a' ſzárain: és réz paizs födözi vala bé vállait.

7. Az ö dárdája nyele pedig, mint a' ſzövök zugoly-fája vala. A' dárdája vaſa pedig hat-ſzáz ſikluſnyi vasból vala: és a' fegyver hordozója elötte mégyen vala.

B 8. És meg-álván kiált vala az Iſrael ſeregiellen, és monda nékik: Miért jöttetek hartzra kéſzülve? Nem Filiſtæus vagyok-é én, és ti a' Saul ſzolgai? Válaſzſzatok közzülletek egy férfiat, és jöjön-alá baj-viadalra.

9. Ha meg-vihat velem, és meg-vér engem, ſzolgáitok léſzünk: ha pedig én hatalmasb léſzek, és meg-verem ötet, ti léſztek ſzolgák, és ſzolgáltok nékünk.

10. És monda a' Filiſtæus: Én ſzidalmaztam ma az Iſrael ſeregit: adgyatok férfiat nékem, és vijon bajt velem.

11. Halván pedig Saul, és mind az Israeliták a' Filiſtæuſnak illyen beſzédit, álmélkodnak, 's igen félnek vala.

12. Dávid pedig egy Efratæus férfiu fia vala, * kiröl oda-fel ſzó vólt, Juda Betleheméből, kinek Iſai vala neve, kinek nyóltz fia vala, és Saul napjaiban vén, és nagy idös ember vala a' férfiak-között, * Sup. 16. c. 1.

13. El-menének pedig az ö három öregbik fiai Saul-után a' hadba: és ez nevek az ö három fiainak, kik a' hadba mentek, Eliab az elsö-ſzülött, és a' máſodik Abinadáb, és harmadik Samma.

14. Dávid pedig leg-kiſsebbik vala. Azokáért az öregek hárman követvén Sault,

15. El-méne Dávid, és viſzſza-tére Saultól, hogy legeltetné az attya nyáját Betlehemben.

16. Elö jö vala pedig a' Filiſtæus reggel, 's eſtve, és áll vala negyven nap.

17. Monda pedig Iſai a' fiának Dávidnak: Vigy a' bátyáidnak egy éfi darát, és ime tiz kenyeret, és fuſs a' táborba a' bátyáidhoz, C

18. És e' tiz kerekdéd ſajtokat vidd a' hadnagynak: és a' bátyáidat látogaſd-meg, ha jól vannak-é: és tudd-meg, kikkel rendeltettek.

19. Saul pedig, és azok, és minnyájan az Iſrael fiai, a' Terpentinás völgyben hadakoznak vala a' Filiſtæuſok-ellen.

20. Fel-kele azért Dávid reggel, és az örzöre bizá a' nyájat: és meg-terhelve elméne, a' mint parantsolta vala néki Iſai. És juta Magala helyére, és a' ſereghez, melly

ki-menvén a' hartzra meg-rivalkodott vala a' viadalban.

21. Mert el-rendelte vala a' sereget Israel: de a' Filistæusok-is ellenekbe fel-készültek vala.

22. El-hagyván azért Dávid az edényeket, mellyeket hozott vala, a' kötölékek örizö keze-alatt, a' viadal helyére futa, és kérdezkedék, ha mindenek jól vólnának a' bátyai-körül.

23. És mikor még szóllana nékik, megjelenék ama' fattyú férfi, a' Góliat-nevü Geti Filistæus, fel-menvén a' Filistæusok táborából; és ugyan azon igéket mondván, meghallá Dávid.

24. Minnyájan pedig az Israeliták, midön látták vólna a' férfiat, el-futának az ö színeelöl, igen félvén töle.

D 25. És monda egy-némelly az Israel közzül: Láttátok-é e' férfiat, ki fel-jött? mert az Israelt jött szidalmazni. Az-okáért a' férfiat, a' ki azt meg-veri, meg-gazdagittya a' király nagy gazdagsággal, és a' leányát néki adgya, és az attya házát adó-fizetetlenné tészi Israelben.

26. És szólla Dávid a' férfiaknak, kik véle állanak vala, mondván: Mit adnak a' férfiúnak, a' ki meg-veri e' Filistæust, és el-vészi a' gyalázatot Israelböl? mert kitsoda e' környül-metéletlen Filistæus, a' ki az élö Isten seregit szidalmazta?

27. Meg-beszéllé pedig néki a' nép ugyan azon beszédet, mondván: Ezeket adgyák a' férfiúnak, a' ki meg-veri ötet.

28. Mellyet mikor hallott vólna Eliab a' nagyobbik báttya, midön egyebekkel szóllana, meg-haraguvék Dávidra, és monda: Miért jöttél, és miért hattad-el a' kevés juhot a' pusztában? tudom én kevélységedet, és szived álnokságát: mert azért jöttél-alá, hogy a' hartzot látnád.

29. És monda Dávid: Mit tselekedtem? nem szó beszéd-é ez?

30. És egy keveset el-tére töle máshoz: és mondá azon beszédet. És a' nép felele azon igét néki, mint az-elött.

31. Meg-hallák pedig az igéket, mellyeket Dávid szólla, és meg-beszéllék Saul elött.

32. Kihez mikor el-vitetett vólna, szólla néki: Meg ne essék valaki szive ezen: én te szolgád el-megyek, és meg-vivok e' Filistæussal.

33. És monda Saul Dávidnak: Nem álhatsz-ellene e' Filistæusnak, sem meg nem hartzolhatsz véle: mert gyermek vagy, ez pedig hadakozó férfiu ifiuságától-fogva.

34. És monda Dávid Saulnak: Legelteti vala a' te szolgád az attya nyáját, és eljö vala az oroszlány, vagy a' medve, és elvisi vala a' kost a' nyáj-közzül;

35. És meg-üzém azokat, és meg-verém, és ki-ragadám szájokból: és azok ellenem támadnak vala, és meg-fogám az állokat, és meg-fojtám, és meg-ölém azokat.

36. Mert mind oroszlányt, 's mind medvét öltem én te szolgád: azért e' környülmetéletlen Filistæus-is, ollyan lészen mint egy azok-közzül. Im el-megyek, és el-vészem a' nép gyalázattyát: mert kitsoda e' környül-metéletlen Filistæus, ki meg-merte átkozni az élö Isten seregét?

37. És monda Dávid: Az Úr, a' ki megszabaditott engem az oroszlány kezéböl, és a' medve kezéböl, ö szabadit-meg engem e' Filistæus kezéböl. Monda pedig Saul Dávidnak: Menny-el, és az Úr légyen veled.

38. És fel-öltözteté Saul Dávidot az ö ruháiba, és réz sisakot tön a' fejére, és pántzélba öltözteté ötet.

39. Dávid azért amannak kardgyát reá övedzvén ruháján felyül, kezdé próbálni, ha fegyverben járhatna-é: mert nem szokta vala. És monda Dávid Saulnak: Nem járhatok igy, mert nem szoktam. És le-tévé azokat,

40. És vévé a' bottyát, melly mindenkor kezében vala. És választa magának öt igen sima követ a' patakból, és azokat a' pásztori táskába tévé, melly nála vala, és a' parittyát kezébe vévé: és el-indúla a' Filistæus-ellen.

41. Mégyen vala pedig a' Filistæus járdogálván, és közelgetvén Dávid-ellen, és a' fegyver hordozója elötte. F

42. És mikor meg-tekintette vólna a' Filistæus, és látta vólna Dávidot, meg-útálá ötet. Mert ifiú vala: piros, és szép tekintetü.

43. És monda a' Filistæus Dávidnak: Vallyon eb vagyok-é én, hogy bottal jösz hozzám? És meg-átkozá a' Filistæus Dávidot az ö istenivel:

44. És monda Dávidnak: Jöszte hozzám, és az égi madaraknak, és a' földi vadaknak adom testedet.

45. Monda pedig Dávid a' Filistæusnak: Te karddal, és dárdával, és paizszsal jösz reám, én pedig a' Seregek Urának az Israel seregi Istenének nevében megyek-reád, kiket ma meg-szidalmaztál,

46. És az Úr kezembe ád téged, és megverlek téged, és fejedet vészem: és a' Filistæusok tábora testeit ma adom az égi madaraknak, és a' földi vadaknak:

47. Hogy tudgya az egész föld, hogy vagyon Isten Israelben. És ismérje-meg ez egészgyüleközet, hogy nem kard, sem dárda-által szabadit az Úr: mert övé a' had, és titeket kezeinkbe ád.

48. Midön azért fel-költ vólna a' Filistæus, és elö-menne, és közelgetne Dávidellen, siete Dávid, és a' viadalra futamék a' Filistæus-eleibe.

49. És kezét a' táskába eresztè, és egy követ vön, és parittyával hagyita, és azt meg-forgatván, a' Filistæust homlokba sujtá: és a' kö a' homlokában akada, és leesék artzal a' földre. G

E *Eccli. 47. a. 3.*

1. *Reg.* 17.

50. * És meg-gyözé Dávid a' Filiſtæuſt a' parittyával, és a' kövél: és a' meg-vert Filiſtæuſt meg-ölé. És mikor nem vólna kard Dávid kezében,

51. Futamék, és a' Filiſtæuſra álla, és annak kardgyát fogá, és ki-voná azt hivelyéből: és meg-ölé ötet, és fejét vévé. Látván pedig a' Filiſtæuſok, hogy meg-hólt vólna a' leg-erösb ö-közzülök, meg-futamának.

52. És fel-kelvén az Iſrael, és Júda férfiai, néki ſivalkodának, és meg-üzék a' Filiſtæuſokat, valamig a' völgybe jutnának, és Akkaron kapujáig, és el-hullának a' Filiſtæuſok-közzül-való ſebeſek a' Sáraim útán, és mind Getig, és Akkaronig.

53. És meg-térvén az Iſrael fiai, minek utánna meg-üzték vala a' Filiſtæuſokat, feldúlák azok táborát.

54. Fel-vévén pedig Dávid a' Filiſtæus fejét, vivé azt Jeruſalembe: annak fegyverit pedig a' maga sátorába tévé.

55. Az idöben pedig, mikor látta vólna Saul Dávidot ki-menni a' Filiſtæus-ellen, monda Abnernek a' ſereg hadnagyának: Abner, mellyik nemzetségböl ſzármazott ez ifiu? És monda Abner: él a' te lelked, király, ha tudom.

56. És monda a' király: Kérdezd-meg, ki fia légyen ez inas,

57. És mikor meg-tért vólna Dávid, meg-vervén a' Filiſtæuſt, fogá ötet Abner, és Saul-eleibe vivé, kezében lévén a' Filiſtæus feje.

58. És monda néki Saul: Mellyik nemzetböl vagy, o ifiu? És monda Dávid: A' Betlehemi Iſainak a' te ſzolgádnak fia vagyok én.

XVIII. RÉSZ.

Jonatás ſzövetséget tészen Dáviddal. Saul meg-orrolván, hogy a' nép énekelvéu nagyobra bötsülné Dávidot, gyülöli ötet, és a' gonoſz Lélektöl öſztönöztetvén által akarja Dávidot a' dárdával löni. Merobot pedig a' leányát, kit Dávidnak igért vala, másnak adgya. Mikolt pedig a' kisſebbik leányát adgya Dávidnak.

A 1. És lön, mikor el-végezte vólna a' ſzólláſt Saullal: a' Jónatás lelke egybeforrada a' Dávid lelkével, és ſzereté ötet Jonatás, mint a' maga lelkét.

2. És el-vivé ötet Saul azon nap, és nem engedé néki, hogy viſzſza-térne az attya házába.

3. Szövetséget ſzerzének pedig Dávid, és Jónatás: mert ſzereti vala ötet, mint a' maga lelkét.

4. Mert meg-foſztá magát Jónatás köntösétöl, melybe öltözött vala, és adá azt Dávidnak, és a' több ruházattyát-is, mind a' kardgyáig, és a' kéz-ijáig, és az övvéig.

5. És ki-mégyen vala Dávid mind azokra, B a' mikre küldi vala ötet Saul, és okoſsan viſeli vala magát: és Saul a' hadakozó férfiak fejedelmévé tévé ötet, és kedves vala az egéſz nép ſzemei-elött, és fö-képpen a' Saul ſzolgai-elött.

6. Midön pedig Dávid meg-vervén a' Filiſtæuſt meg-térne, ki-menének az aſzſzony-állatok Iſraelnek minden váraſiból énekelve, és tántzolva Saul király-eleibe, vigaság dobjaival, és tamburákkal.

7. És énekelnek vala az aſzſzony-állatok C játſzodozván, és mondván: * Saul ezeret vert-meg, és Dávid tiz-ezeret.

8. Igen meg-haraguvék pedig Saul, és nem tetſzék ſzemei-elött e' beſzéd, és monda: Dávidnak tiz-ezeret adtak, és nékem ezeret adtak: mi kell több néki, hanem csak az orſzág?

9. Nem jó ſzemmel nézi vala azért Saul Dávidot a' naptól-fogva, és az-után-is.

10. Máſod nap-után pedig az Iſten gonoſz lelke Saulra rohana, és profétál vala a' házaközepett: Dávid pedig penget vala kezével, mint egyéb napokon. És Saul dárdát tart vala,

11. És el-lövé azt, állitván hogy Dávidot a' falhoz ſzegezhetné: és Dávid el-hajla az ö ortzája-elöl máſodſzor.

12. És fél vala Saul Dávidtól, mivel-hogy az Úr ezzel vala, és töle el-távozott vala.

13. Él-küldé azért ötet Saul magától, és D ezer férfiúnak hadnagyává tévé ötet: és ki 's bé-jár vala a' nép látására.

14. És minden útaiban okoſon tselekeſzik vala Dávid, és az Úr vala véle.

15. Látá azért Saul, hogy igen okos vólna, és kezde tartani töle.

16. Egéſz Iſrael pedig, és Juda ſzereti vala Dávidot: mert ö mégyen vala ki, 's bé elöttök.

17. És monda Saul Dávidnak: Imé a' nagyobbik leányom Mérob, ötet adom néked feleségül: csak légy erös férfiu, és hartzolly az Úr hadaiban: Saul pedig gondollya vala, mondván: Ne légyen az én kezem rajta, hanem a' Filiſtæuſok keze légyen rajta.

18. Monda pedig Dávid Saulnak: Ki vagyok én, vagy mitsoda az én életem, vagy E az atyám nemzete Iſraelben, hogy a' király veje légyek?

19. El-jövén pedig az idö, mikor a' Saul leányát Mérobot Dávidnak kelletnék adni, adaték a' Molatita Hadrielnek feleségül.

20. Meg-ſzereté pedig Dávidot Mikol a' Saul máſodik leánya. És hirré tévék Saulnak, és tettſzék néki.

21. És monda Saul: Néki adom ötet, hogy botránkozására légyen, és a' Filiſtæuſok keze légyen rajta. És monda Saul Dávidnak: Két dologban léſzſz ma én vöm.

22. És parantsola Saul az ö ſzolgainak: Szóllyatok Dávidnak alattomban, mondván: Imé a' királynak tettſzel, és minden ſzolgai ſzeretnek téged. Moſt azért légy a' király veje.

* *Eccli.* 47. *a.* 4. 1. *Machab.* 4. *d.* 30.

1. *Reg.* 18.

23. És meg-beszéllék a' Saul szolgai Dávid hallására mind ez igéket. És monda Dávid: Kitsiny dolognak látszik-é néktek, a' király vejévé lenni? Én pedig szegény, és kitsiny rendü férfiu vagyok.

24. És hirré tévék Saulnak a' szolgák, mondván: Illyen igéket szóllott Dávid.

25. Monda pedig Saul: Igy szóllyatok Dávidnak: Nem szükség a' királynak jegy ruha, hanem tsak száz Filistæus szemérmek elsö böre, hogy boszszú-állás légyen a' király ellenségin. Saul pedig gondollya vala Dávidot a' Filistæusok kezébe ejteni.

26. És midön a' szolgai hirré tették vólna Dávidnak az igéket, mellyeket mondott vala Saul, tetszék a' beszéd Dávid szemei elött, hogy a' király veje lenne.

27. És kevés napok-után fel kelvén Dávid el-méne a' férfiakkal, kik alatta valának. És meg-vere a' Filistæusokban két-száz férfiat, és el-hozá azok szemérmi elsö-börét: és elö-számlálá azokat a' királynak, hogy ö veje lenne. Az-okáért néki adá Saul Mikolt a' leányát feleségül.

28. És látá Saul, és meg érté, hogy az Úr vólna Dáviddal. Mikol pedig a' Saul leánya szereti vala ötet.

29. És Saul inkább kezde félni Dávidtól: és Saul ellensége lön Dávidnak minden napokban.

30. És ki jövének a' Filistæusok fejedelmi. Az ö ki-jöveteleknek pedig kezdetitöl fogva, okosban viseli vala magát Dávid Saulnak minden szolgainál, és igen hires lön a' neve.

XIX. RÉSZ.

Saul Dávidot meg-akarván ölni, Jonatástól meg-engeszteltetik: és ismét midön Dávid elötte pengetné a' tzitarát, által akarja ötet verni a' dárdával: Dávid Mikol mestersége által meg-szabadúl, és Najotba Sámuelhez szalad; a' Saul követi, kiket Dávid után küldött, prófétálnak, és az után maga-is prófétál Saul.

1. SZÓLLA pedig Saul a' fiának Jonatásnak, és minden szolgainak, hogy meg-ölnék Dávidot. Jónatás pedig a' Saul fia igen szereti vala Dávidot.

2. És meg-jelenté Jónatás Dávidnak, mondván: Saul az atyám halálra keres téged: az-okáért óltalmazd magadat, kérlek, reggel, és légy titkon, és rejtezzél el.

3. Én pedig ki-menvén, az atyám mellett állok a' mezöben, valahol lész: és szóllok felöled az atyámnak; és valamit látok, hirré tészem néked.

4. Az-okáért jókat szólla Jónatás Dávid felöl az attyának Saulnak; és monda néki: Ne vétkezzél király a' te szolgád Dávid ellen, mert nem vétett néked, és az ö tselekedeti igen jók néked.

5. És a' lelkét markába vette, és meg-verte a' Filistæust, és az Úr nagy szabadúlást tselekedett egész Israelen: láttad, és örvendeztél. Hogy vétkezel azért az ártatlan vérellen, meg-ölvén Dávidot, ki vétek-nélkül vagyon?

6. Mellyet mikor hallott vólna Saul, megengeszteltetvén Jónatás szava-által, meg-esküvék: Él az Úr, hogy meg nem ölettetik.

7. Szóllitá azért Jónatás Dávidot, és megjelenté néki mind ez igéket: és bé-vivé Jónatás Dávidot Saulhoz, és elötte lön a' mint tegnap 's tegnap-elött vólt,

8. Had indúla pedig ismég: és ki-menvén Dávid, hadakozék a' Filistæusok ellen: és meg-veré öket nagy tsapással, és el-futának szine-elöl.

9. És lön az Úr gonosz lelke Saulon. Úl vala pedig az ö házában, és dárdát tart vala: Dávid pedig penget vala a' kezével.

10. És igyekezék Saul Dávidot a' dárdával a' falhoz szegezni, és el-hajla Dávid Saul szine-elöl: a' dárda pedig seb-nélkül a' falnak viteték, és Dávid ki-futa, és meg-szabadúla azon éjjel.

11. El-küldé azért Saul az ö drabantit a' Dávid házába, hogy öriznék ötet, és megölettetnék reggel. Mellyet mikor hirré tött vólna Dávidnak a' felesége Mikol, mondván: Ha meg nem szabaditod magadat ez éjjel, hólnap meg-halsz:

12. Alá-botsátá ötet az ablakon. Ama' pedig el-méne, és el-szalada, és meg-szabadúla.

13. Vön pedig Mikol egy faragott képet, és azt az ágyra tévé, és szörös ketske bört tön annak fejéhez, és bé-födé azt ruhákkal.

14. Saul pedig poroszlókat külde, kik meg-fognák Dávidot: és azt felelék, hogy beteg vólna.

15. És ismég követeket külde Saul, hogy meg-látnák Dávidot, mondván: Hozzátok hozzám az ágyban, hadd ölettessék-meg.

16. És mikor el-mentek vólna a' követek, a' faragott képet találák az ágyon, és a' ketske bör vala a' fejénél.

17. És monda Saul Mikolnak: Miért játszottattál igy meg engem, és el-botsáttad ellenségemet, hogy el-szaladna? És felele Mikol Saulnak: Mert ö szólla nékem; Botsássel engem, mert egyéb-ként meg-öllek téged.

18. Dávid pedig el-szaladván, meg-szabadúla, és Sámuelhez méne Ramatába, és hirré tön néki mindeneket, mellyeket tselekedett vala véle Saul: és el-menének ö, és Sámuel, és Nájotban mulatának.

19. Hirt tönek pedig Saulnak, mondván: Imé Dávid Nájotban vagyon Ramatában.

20. Saul azért poroszlókat külde, hogy meg-fognák Dávidot: Kik mikor látták vólna a' prófétáló próféták tsoportyát, és Sámuelt közöttök álván, lön az Úr Lelke ö rajtok-is, és ök-is prófétálni kezdének.

21. Mellyet mikor hirré tettek vólna Saul-

nak, más követeket-is külde: profétálának pedig azok-is. És Saul még harmad követeket külde: és azok-is profétálának. És haraggal fel-gerjedvén Saul,

22. Ő-is Ramatába méne, és juta a' nagy kútig, melly Sókóban vagyon, és kérdezkedék, és monda: Melly helyen vannak Sámuel, és Dávid? És meg-mondák néki: Imé Nájotban vannak Ramatában.

23. És Nájotba méne Ramatába, és lön rajta-is az Úr Lelke, és mégyen vala járdogálván, és profétál vala, mig Nájotba jutna Ramatába.

24. És meg-foszta ö-is magát ruháitól, és profétála a' többivel Sámuel-előtt, és leesék mezitelen egész a' napon, és éjjel. Onnét példa-beszéd-is származék? * Vallyon Saul-is a' profétáknak között-é?

*Sup. 10. c. 13.

XX. RÉSZ.

Jónatás ismét újonnan vét szövetséget Dáviddal: Dávidot az apjának kedvébe viszsza akarja hozni, de heába; mindazonáltal meg-szabadittya ötet Saul haragjától a' három el-lött nyilnak jele-által.

A 1. DÁVID pedig el-szalada Nájotból, melly Ramatában vagyon, és el-menvén szólla Jónatás-előtt: Mit miveltem, mitsoda az én hamisságom, és mitsoda az én vétkem az atyád-ellen, hogy lelkemet keresi?

2. Ki monda néki: Távúl légyen, nem halsz-meg: mert nem tselekeszik az atyám valami nagyot, vagy kitsinyt, hanem-ha előbb meg-jelenti nékem: azért tsak e' beszédet titkolta-é el tőlem az atyám? Semmi-képpen nem lészen az.

3. És meg-esküvék ismég Dávidnak. És ö monda: Tudgya bizonyára az atyád, hogy kedvet találtam szemeid-előtt, és kezdi mondani, Ne tudgya ezt Jónatás, hogy talám meg ne szomorodgyék. Söt él az Úr, és él a' te lelked, hogy tsak egy lépésnyire vagyunk (hogy igy szóllyak) én, 's a' halál.

4. És monda Jónatás Dávidnak: Valamit mond nékem a' te lelked, meg-tselekszem veled.

5. Monda pedig Dávid Jónatásnak: Imé hólnap új hóld innepe vagyon, és én szokás-szerént a' király-mellé szoktam ülni az ételhez: botsáss-el azért engem, hadd rejtezkedgyem-el a' mezön a' harmadik nap-estvéjéig.

6. Ha tekintvén kérdezkedik felölem az B atyád, felelly néki: Kére engem Dávid, hogy sietséggel az ö városába Betlehembe menne: mert esztendönként-való áldozattya vagyon ott az egész nemzetségének.

7. Ha mondgya, Jól vagyon: békesége lészen a' te szolgádnak. Ha pedig meg-haragszik, tudgyad, hogy bé tellyesedett az ö gonoszsága.

8. Tselekedgyél azért irgalmasságot a' te szolgáddal: mert azt tselekedted, hogy én te szolgád az Úr szövetségét szerzeném veled. Ha pedig vagyon valami hamisság bennem, te ölly-meg engem, és az atyádhoz bé ne vigy engem.

9. És monda Jónatás: Távúl légyen az töled, mert nem lehet, hogy, ha bizonnyal meg-értem, hogy az atyám gonoszsága bé-tellyesedett ellened, meg ne jelentsem néked.

10. És felele Dávid Jónatásnak: Ki tészi hirré nékem, ha talám valamit keményen felel néked az atyád felölem?

11. És monda Jónatás Dávidnak: Jere, C és mennyünk-ki a' mezöre. És mikor kimentek vólna mind ketten a' mezöre,

12. Monda Jónatás Dávidnak: Izraelnek Ura Istene, ha végére menendek az atyám akarattyának hólnap vagy hólnap-után; és valami jó léend Dávidról, és mindgyárt el nem küldök hozzád, és meg nem jelentem néked;

13. Ezeket tselekedgye az Úr Jónatásnak, és ezeket mivellye. Ha pedig meg-marad az atyám gonoszsága ellened; meg-nyilatkoztatom füledet, és el-botsátlak téged, hogy békével menny, és légyen az Úr veled, mint az atyámmal vólt.

14. És ha élek, tselekedd az Úr irgalmasságát velem: ha pedig meg-halok,

15. El ne vedd irgalmasságodat házamról örökké, mikor ki-irtya az Úr a' Dávid mindenik ellenségét a' földről: vegye-el Jónatást az ö házából, és keresse-ki az Úr a' Dávid ellenségi kezéből. D

16. Szövetséget szerze azért Jónatás a' Dávid házával: és ki keresé az Úr a' Dávid ellenségi kezéből.

17. És ismég meg-esküvék Jónatás Dávidnak, mivelhogy szeretné ötet: mert mint az önnön lelkét, ugy szereti vala ötet.

18. És monda néki Jónatás: Hólnap új hóld innepe vagyon, és kérdés lészen felöled:

19. Mert üres lészen a' te helyed hólnap-utánig. Menny-alá azért sietvén, és jöj a' helyre, a' hol el kell rejtezkedned a' napon, mellyen szabad munkálkodni, és ülly a' kömellé, melynek Ezel neve.

20. És én három nyilat lövök melléje, és úgy lövöm, mint ha tzél lövéshez gyakorlanám magamat.

21. El-küldök egy gyermeket-is, mondván néki: Eredgy, és hozd-meg nékem a' nyilakat.

22. Ha mondandom a' gyermeknek: Imé a' nyilak innét felöled vannak, vedd-fel öket: jöj hozzám, mert békeséged vagyon, és semmi gonoszsz nintsen, él az Úr. Ha pedig igy szóllok a' gyermeknek: Imé a' nyilak túl vannak rajtad: menny-el békével, mert el botsátott téged az Úr.

23. Az ige felöl pedig, mellyet én, 's te szóllottunk, légyen az Úr közöttem, és közötted örökké.

24. El-rejtezék azért Dávid a' mezöben, és el-jöve az új hóld innepe, és le-üle a' király kenyeret enni.

25. És mikor le ült vólna a' király a' székibe (szokás-szerént) melly a' fal-mellett vala, fel-kele Jónatás, és Abner üle Saul mellé, és üresnek láttaték a' Dávid helye.

26. És nem szólla Saul semmit a' napon: mert gondollya vala, hogy talám az történt vólna rajta, hogy tiszta nem vólna, sem meg nem tisztitatott.

27. És mikor el-jött vólna az új hóld innepe-után-való másod nap, ismég üresnek láttaték a' Dávid helye. És monda Saul Jónatásnak a' fiának: Miért nem jött az Isai fia enni sem tegnap, sem ma?

28. És felele Jónatás Saulnak: Igen kére engem, hogy Betlehembe menne,

29. És monda: Botsás-el engem, mert esztendönként-való áldozat vagyon a' városban, egy a' bátyáim-közzül hivott engem: most tehát ha kedvet találtam szemeid-elött: mennyek-el hamar, és látogassam-meg a' bátyáimat. Ez-okáért nem jött a' király asztalához.

30. Meg-haraguván pedig Saul Jónatásellen, monda néki: Szemtelen aszszony fia, nem tudom-é én, hogy szereted az Isai fiát a' te kissebségedre, és a' te gyalázatos anyád szégyenére?

31. Mert valamig az Isai fia a' földön él, meg nem állapodol te, sem az országod. Azért ezennel küldgy-el, és hozd hozzám ötet: mert halálnak fia.

32. Felelvén pedig Jónatás az attyának Saulnak, monda: Miért hallyon-meg? mit mivelt?

33. És ragadá Saul a' dárdát, hogy általverné ötet. És meg-érté Jónatás, hogy elvégezve vólna az attyánál, hogy meg-ölné Dávidot.

34. Fel-kele azért Jónatás az asztaltól felgerjedett haraggal, és nem évék az új hóld innepének második napján kenyeret. Mert bánkodik vala Dávidért, mivelhogy meggyalázta vólna ötet az attya.

35. És midön reggel meg-virradott vólna, el-méne Jónatás a' mezöre a' Dávid tetszésszerént, és egy kis gyermek véle,

36. És monda a' gyermekének: Eredgy, és hozd-meg nékem a' nyilakat, mellyeket el-lövök. És mikor a' gyermek el-futott vólna, más nyilat löve a' gyermeken túl.

37. El-juta azért a' gyermek a' nyil helyére, mellyet el-lött vala Jónatás: és kiálta Jónatás a' gyermek-után, és monda: Imé ott vagyon a' nyil még túl rajtad.

38. És ismég kiálta Jónatás a' gyermek-után, mondván: Siess gyorson, meg ne álly. Fel-szedé pedig a' Jónatás gyermeke a' nyilakat, és az urához hozá:

39. És mi vólna a' dolog, tellyességgel nem tudgya vala: mert tsak Jónatás, és Dávid tudgyák vala a' dolgot.

40. Adá az-okáért Jónatás a' fegyverit a' gyermeknek, és monda néki: Eredgy, és vidd a' várasba.

41. És mikor el-ment vólna a' gyermek, fel-kele Dávid a' helyröl, melly Dél-felé vala, és artzal a' földre esvén, imáda harmadszor: és meg-tsókolván egy-mást, sirának együtt, de Dávid inkább.

42. Monda azért Jónatás Dávidnak: Menny-el békével: valamire meg-esküdtünk ketten az Úr nevére, mondván: Az Úr légyen közöttem, 's közötted, és az én magom, 's a' te magod-között örökké.

43. És fel-kele Dávid, és el-méne: de Jónatás-is a' várasba méne.

XXI. RÉSZ.

Dávid Nobe Papi várasba szalad Akimélek Paphoz, és az éhségtöl kinszerittetvén a' szenteltt kenyeret meg-eszi Dóeg szeme láttára; és a' Goliat fegyverét magával elviszi, és Get városába mégyen, a' hol a' Filistæusoktól meg-ismértetvén Akis Királyhoz vitetik; ki elött bolonddá tészi magát, és úgy menekedik-meg a' haláltól.

1. DÁVID pedig Nóbéba juta Akimélek paphoz, és el-álmélkodék Akimélek, azért hogy oda jött vólna Dávid. És monda néki: Miért egyedül, és senki nints veled? A

2. És monda Dávid Akimélek papnak: A' király parantsola nékem egy beszédet, és monda: Senki ne tudgya a' dolgot, mellyért tölem küldettél, és a' minémü parantsolatokat néked adtam: mert a' szolgaimat-is erre, 's erre a' helyre igazitottam.

3. Most azért ha vagyon valami kezednél, adgy vagy öt kenyeret nékem, vagy a' mit találsz.

4. És felelvén a' pap Dávidnak, monda néki: Nints köz kenyér kezemnél, hanem tsak a' szent kenyér: tisztak-é a' szolgák, föképpen az aszszonyoktól? B

5. És felele Dávid a' papnak, és monda néki: Bizonyára, ha az aszszonyokról vagyon a' szó, meg-tartóztattuk magunkat tegnap, 's tegnap-elöttöl-fogva, mikor kiindúltunk, és a' legények edényi szentek vóltak. Ez az út pedig meg-ferteztetett, de az is meg-szenteltetik ma az edényekben.

6. * Néki adá azért a' pap a' szentelt kenyeret. Mert nem vala ott kenyér, hanem tsak a' ki-tött kenyerek, mellyek az Úr szine-elöl el-vitettek vala, hogy meleg kenyerek tétetnének-ki. * *Mat. 12. a. 3.*

7. Vala pedig ott azon nap egy férfiu a' Saul szolgai-közzül az Úr hajlékában: és annak Iduméai Dóeg a' neve, Saulnak leg-hatalmasb pásztora.

8. Monda pedig Dávid Akiméleknek: Vagyon-é itt kezednél dárda, vagy kard? mert C

a' kardomat, és fegyverimet nem hoztam-el velem. Mert a' király befzéde fiettet vala.

9. És monda a' pap: Imé ihon a' Filistæus Góliat kardgya, kit meg vertél a' Terpentinas-völgyben, palástba takartatván az éfod-megett: ha azt el-akarod vinni, viddel. Mert itt nints más azon kivül. És monda Dávid: Nints, más ahoz hasonló: add azt nékem.

10. Fel-kele azért Dávid, és el-fzalada azon nap a' Saul-fzine-elöl: és méne Akishoz a' Geti királyhoz:

D 11. És mondának Akisnak a' fzolgai, midön látták vólna Dávidot: Vallyon nem ez-é Dávid a' földnek királya? nem ennek éneklik vala-é feregenként, mondván: * Saul ezert vert-meg, és Dávid tiz ezeret?

*Sup. 18.b.7. Eccli. 47.a.7.

12. Dávid pedig fzivébe botsátá e' befzédeket, és igen meg-ijede a' Geti királynak Akisnak fzinétöl.

13. És meg-változtatá fzáját elöttök, és ide 's tová dölöng vala kezek-között; és a' kapu ajtaiba ütközik vala, és alá-foly vala a' nyála a' fzakállára.

14. És monda Akis a' fzolgainak: Láttátok a' bolond embert; miért hoztátok ötet hozzám?

15. Szükölködünk-é bolondok-nélkül, hogy ezt bé-hoztátok, hogy bolondoskodnék elöttem? ez jö-é bé az én házamba?

XXII. RÉSZ.

Dávid egynéhányad magával Odolla barlangba búik: onnan a' Moábiták Királyához mégyen, a' honnan Gád próféta tanátsából Júda földére vifszatér. Saul pedig a' Nobe városa Papjait, Abjataron kivül, ki Dáviddal fzaladott vólt el, Dóeg-által mind meg-öleti.

A 1. EL-MÉNE azért Dávid onnét, és fzalada az Odollám barlangjába. Mellyet mikor hallottak vólna a' báttyai, és az attyának minden háza, alá-menének oda hozzája.

2. És hozzája gyülének minnyájan, a' kik nyomorúságban, és adóssággal meg-terhelve valának, és a' keserves fzivüek: és lön azok fejedelme, és valának véle úgy-mint négyfzáz férfiak.

3. És el-indúla onnét Dávid Masfába a' melly Moábé: és monda a' Moábi királynak: Maradgyon, kérlek, az atyám, 's az anyám veletek, mig meg-tudgyam, mit tselekedgyék velem az Isten.

4. És hagyá öket a' Moábi király fzine-elött: és nála lakának mind a' napokon, mellyeken Dávid az erösségben vala.

5. És monda Gad próféta Dávidnak: Ne maradgy az erösségben, eredgy, és menny a' Juda földére. És el-méne Dávid, és juta a' Háred erdejébe.

6. És hallá Saul, hogy láttatott vólna Dávid, és a' férfiak, kik véle valának. Saul pedig mikor Gábaában laknék, és a' berekben vólna, melly Rámában vagyon, dárdát tartván kezében, és minden fzolgai környüle állanának,

7. Monda a' fzolgainak, kik elötte állanak vala. Hallyátok most Jemini fiai: vallyon ád-é minnyájotoknak az Isai fia mezöket, és fzölöket, és minnyájotokat ezeredesekké, és fzázadosokká tészen-é?

8. Mivel egybe-tanátskoztatok minnyájan ellenem, és nints, a' ki nékem hirt tégyen, fö-képpen holott, a' fiam-is fzövetséget fzerzett az Isai fiával? Nints a' ki ügyemet fzánnya közzületek, sem a' ki hirt tégyen nékem: mivelhogy a' fiam a' fzolgámat ellenem támasztotta, ki e' mái napig utánnam lesselkedik.

9. Felelvén pedig az Idumæai Dóeg, ki elötte áll vala, és fö vala a' Saul fzolgai között, monda: Láttam az Isai fiát Nóbében, az Akitob fiánál Akimélek papnál.

10. Ki tanátsot kérdett az Úrtól felöle, és eleséget adott néki: de a' Filistæus Góliát kardgyát-is néki adta.

11. El-külde azért a' király, hogy el-hinák az Akitob fiát Akimélek papot, és az attyának minden házát, a' papokat, kik Nóbében valának, kik minnyájan el-jövének a' királyhoz,

C 12. És monda Saul Akiméleknek: Hallyad Akitob fia. Ki felele: Ihol vagyok uram.

13. És monda néki Saul: Miért esküdtetek-egybe ellenem te, és az Isai fia, és kenyereket, 's kardot adtál néki, és tanátsot kérdettél felöle az Istentöl, hogy ellenem támadna, lesselkedö lévén e' mái napig.

14. És felelvén Akimélek a' királynak, monda: 'S kitsoda minden fzolgaid-közzül olly hiv, mint Dávid, és a' király veje, és el-jár parantsolatodban, és ditsöséges a' házadban?

15. Ma kezdettem-é felöle tanátsot kérdeni az Istentöl? távul légyen az tölem: ne véllyen a' király a' fzolgája-ellen illyen dolgot az atyámnak egész názában: mert nem tudott a' te fzolgád semmit e' dologban, se kitsinyt, se nagyot.

16. És monda a' király: Halállal halsz-meg Akimélek te, és az atyádnak minden háza.

D 17. És monda a' király a' legényeknek, kik környüle állanak vala: Fordúllyatok, és öllyétek-meg az Úr papjait: mert az ö kezek Dáviddal vagyon, tudván hogy el-fzökött, és hirré nem tették nékem. Nem akarák pedig a' király fzolgai ki-nyújtani kezeket az Úr papjaira.

18. És monda a' király Dóegnek: Fordúlly te, és rohanny a' papokra, És fordúlván az Idumæai Dóeg, a' papokra rohana, és az nap gyólts éfodba öltözött nyóltzvan öt férfiat öle-meg.

19. Nóbét pedig a' papok várasát fel-veré fegyverrel, a' férfiakat, 's az aszszony-ál-

1 *Reg.* 22.

latokat, és a' kisdedeket, 's a' tsötsömöket, és az ökröt, 's a' szamárt, 's a' juhot fegyver élivel.

20. El-szaladván pedig az Akitob fiának Akiméleknek egyik fia, kinek Abjatar vala neve, Dávidhoz futa,

21. És hirré tévé néki, hogy meg-ölte vólna Saul az Úr papjait.

22. És monda Dávid Abjatarnak: Tudám én azon nap, hogy, mivel az Idumæai Dóeg ott vólna, kétség-nélkül hirré tenné Saulnak: én vagyok vétkes az atyádnak minden lelkeiért:

23. Maradgy velem, ne félly: ha valaki az én lelkemet keresi, a' te lelkedet-is keresi, és velem meg-tartatol.

XXIII. RÉSZ.

Midön Dávid Tzeila városát a' Filistæusoktól meg-szabaditotta vólna, és meg-tudta vólna, hogy a' Tzeila város lakosi ötet Saul kezébe adnák, ki-szalada a' városból, és Zif pusztájába méne, a' hol a' Zif puszтája lakosi el-árulták. Jónatás ismét új szövetséget tészen Dáviddal. Saul Dávidot kergeti; de hirtelen a' Filistæusok az országára ütvén, viszsza-tér, és Dávidot el-hadgya.

A 1. És hirt-tönek Dávidnak, mondván: Imé a' Filistæusok viják Tzeilát, és dúllyák a' tsüröket.

2. Tanátsot kérde azért Dávid az Úrtól, mondván: El-mennyek-é, és meg-verem-é e' Filistæusokat? És monda az Úr Dávidnak: Eredgy, és meg-vered a' Filistæusokat, és Tzeilát meg-szabaditod.

3. És mondának a' férfiak, kik Dáviddal valának, néki: Imé mi itt Judæában lévén félünk: mennyivel inkább, ha el-megyünk Tzeilába a' Filistæusok seregi-ellen?

4. Az-okáért ismég tanátsot kérde Dávid az Úrtól. Ki felelvén, mónda néki: Kellyfel, és menny Tzeilába: mert kezedbe adom a' Filistæusokat.

5. El-méne azért Dávid, és az ö férfiai Tzeilába, és hadakozék a' Filistæusok-ellen, és el-hajtá azok barmait, és meg-veré öket nagy tsapással: és meg-szabaditá Dávid a' Tzeila lakóit.

6. Az idöben pedig, melyben az AkiméB lek fia Abjatar Dávidhoz szalada Tzeilába, az éfod nála lévén ment vala alá.

7. Hirré tévék pedig Saulnak, hogy Dávid Tzeilába ment vólna; és monda Saul: Kezeimbe adta ötet az Isten, és meg-rekedett bé-menvén a' várasba, melyben kapuk, és zárok vannak.

8. És meg-parantsolá Saul az egész népnek, hogy a' hartzra alá-menne Tzeilába: és Dávidra, 's az ö férfiaira szállana.

9. Mellyet mikor Dávid meg-értett vólna, hogy alattomban néki Saul gonoszt készítene, monda Abjatar papnak: Vedd reád az éfodot.

10. És monda Dávid: Israelnek Ura Istene, hirt hallott a' te szolgád, hogy Saul Tzeilába készül jöni, hogy el-rontsa a' várast érettem:

11. Kezébe adnak-é engem a' Tzeilai férfiak? és alá-jö-é Saul, a' mint hallotta a' te szolgád? Israelnek Ura Istene jelentsd-meg a' te szolgádnak. És monda az Úr: Alá-jö.

12. És monda Dávid: A' Tzeilai férfiak Saulnak kezébe adnak-é engem, és a' férfiakat, kik velem vannak? És monda az Úr: Kezébe adnak.

13. Fel-kele azért Dávid, és az ö férfiai úgy-mint hat-százan, és ki-menvén Tzeilából ide, 's tova bújdosnak vala, bizonytalanok lévén: és hirré tévék Saulnak, hogy el-szaladott vólna Dávid Tzeilából: és megszabadúlt vólna: az-okáért nem méne-ki.

14. Vala pedig Dávid a' pusztában igen erös helyeken, és lakék a' Zif pusztája hegyén, az árnyékos hegyen: mindaz-által Saul keresi vala ötet minden nap: és nem adá kezébe ötet az Isten.

15. És látá Dávid, hogy ki-ment vólna C Saul, hogy keresné az ö lelkét. Dávid pedig Zif pusztájában vala az erdöben.

16. És fel-kele a' Saul fia Jónatás, és Dávidhoz méne az erdöbe, és meg-erösíté az ö kezét az Isten-által: és monda néki:

17. Ne félly: mert nem talál-meg téged az atyámnak Saulnak keze, és te uralkodol Israelen, és én lészek utánnad második, de az atyám Saul-is tudgya azt.

18. Szövetséget tön azért mind a' kettö az Úr-elött: és Dávid az erdöben marada: Jónatás pedig házába téré.

19. * Fel-menének pedig a' Zifæusok Saul- * *Inf.* hoz Gábaába, mondván: Imé Dávid nem 26. n. 1. nálunk lappang-é az erdönek leg-bátorságosb helyein, a' Hakila-Halmán, melly a' pusztának jobja-felöl vagyon?

20. Most azért, a' mint lelked kivánta, hogy alá-jönél, jöj-alá: mi dolgunk pedig, hogy ötet a' király kezébe adgyuk. D

21. És monda Saul: Áldottak vattok ti az Úrtól, hogy meg szántátok ügyemet.

22. Mennyetek-el azért, kérlek, és szorgalmatosban készüllyetek fel, és jobban vizsgállyátok, és szemléllyétek-meg a' helyt, hol légyen az ö lába, vagy ki látta ott ötet: mert gondolkodik rólam, hogy álnokúl leselkedem utánna.

23. Szemléllyétek, és nézzétek-meg minden rejtek-helyeit, mellyekbe rejtezik: és térjetek hozzám bizonyos dologra, hogy el-mennyek veletek. Hogy-ha szinte a' földbe bújt-is, ki-keresem ötet Judának minden ezerivel.

24. Amazok pedig fel-kelvén, el-mené-nek Zifbe Saul-elött: Dávid pedig, 's a' fér-

fiai a' Máon puſztájában valának a' mezöségen, Jeſimonnak jobja-felöl.

25. El-méne azért Saul, és a' társai ötet fel-kereſni: és hirré tévék Dávidnak, és mindgyárt alá-méne a' kö-ſziklához, és a' Máon puſztájában lakék. Mellyet mikor hallott vólna Saul, kergeté Dávidot a' Máon puſztájában.

26. És mégyen vala Saul a' hegy óldalán egy-felöl: Dávid pedig, és az ö férfiai a' hegy óldalán valának más-felöl: Dávid pedig kétségbe eſett vala, hogy el-ſzaladhatna Saul-elött: az-okáért Saul, és az ö férfiai koſzorú-modgyára környül-fogák Dávidot, 's a' férfiait, hogy meg-fognák öket.

27. És követ juta Saulhoz, mondván: Sieſs, és jere, mert a' Filiſtiim bé-ütött a' földre.

28. Meg-tére azért Saul, el-hagyván Dávidot üzni; és méne a' Filiſtæuſok-eleibe. Azért hivák azt a' helyt, El-válaſztó köſziklának.

XXIV. RÉSZ.

Dávid az Engaddi barlangjában lappangván, midön oda bé-tért vólna Saul ſzükségére, el-metſzi a' mentéjének ſzárnyát: és midön a' vitézi meg-akarnák ölni Sault, nem engedé; minek-utánna Saul ki-ment vólna a' barlangból, Dávid utánna ment, és meg-mutatá a' mentéjének ſzárnyát, hogy meg-ölhette vólna, de meg-engedett néki: Saul azért meg-iſméri gonoſz tselekedetit, és tudván hogy Dávid lenne Király utánna, meg-esküttetí Dávidot, hogy az ö maradékin boſzſzút nem állana, és meg-békélik Dáviddal.

A 1. FEL-MÉNE azért Dávid onnét; és lakék Engaddinak leg-bátorságosbb helyein.

2. És mikor meg tért vólna Saul, minek-utánna meg üzte a' Filiſtæuſokat, hirt tönek néki, mondván: Imé Dávid Engaddi puſztájában vagyon.

3. Melléje vévén azért Saul három-ezer válogatott férfiakat egéſz Iſraelböl, el méne fel-kereſni Dávidot, és az ö férfiait, még az igen meredek kö-ſziklákon-is, mellyek tsak a' vad-ketskéktöl járta ſok.

4. És juta a' juhok aklaihoz, mellyek az út-félen valának. És barlang vala ott, melybe bé-méne Saul, hogy hasát tiſztitaná: Dávid pedig, és az ö férfiai a' barlang belsö réſzében lappangnak vala.

5. És mondának Dávidnak az ö ſzolgai: B Imé a' nap, melyröl az Úr néked ſzóllott: Én kezedbe adom az ellenségedet, hogy tselekedgyél véle, a' mint ſzemeidnek tetſzik. Fel-kele azért Dávid, és el-metſzé a' Saul mentéje ſzélit alattomban.

6. Ezek-után meg-üté Dávid a' ſzivét, azért hogy el-metſzette vólna a' Saul mentéje ſzélit.

7. És monda férfiainak; Kegyelmes légyen nékem az Úr, hogy ne tselekedgyem e' dolgot az én Uramnak, az Úr Kriſtuſának, hogy kezemet reája veſsem, mert az Úr Kriſtuſa.

8. És meg-enyhité Dávid az ö férfiait beſzédivel, és nem engedé nékik, hogy Saulra támadnának. Saul pedig fel-kelvén a' barlangból, mégyen vala az el-kezdett úton.

9. Fel-kele pedig Dávid-is utánna: és kilépvén a' barlangból, kiálta Saul-után, mondván: Én Uram királyom. És hátra tekinte Saul. És le-hajolván Dávid artzal a' földre, imáda,

10. És monda Saulnak: Miért fogadod az emberek ſzavát, kik azt mondgyák, hogy Dávid gonoſzt keres néked?

11. Imé ma ſzemeid látták, hogy az Úr kezembe adott téged a' barlangban: és gondolám, hogy meg-öllyelek téged, de kedveze néked a' ſzemem. Mert mondám: Nem nyújtom-ki kezemet az én Uram-ellen, mert az Úr Kriſtuſa.

12. Söt inkább, atyám, lásd, és iſmérd-meg a' mentéd ſzélit kezemben: mert mikor el-metſzém a' mentéd ſzélit, nem akartam ki-nyújtani kezemet ellened. Vedd eſzedbe, és láſsad, hogy nints gonoſzság kezemben, ſem hamiſság, ſem nem vétkeztem ellened: te pedig leſelkedel lelkem után, hogy el-vedd azt.

13. Tégyen itéletett az Úr közöttem, és közötted, és az Úr boſzſzúmat állya rajtad: az én kezem pedig ne légyen rajtad.

14. A' mint régi köz-beſzédben-is mondatik: Az ISTENTELENEKTÖL ſzármazik az iſtentelenség: az én kezem azért ne légyen rajtad.

15. Kit kergetſz, Iſrael királya? kit kergetſz? egy hólt ebet kergetſz, és egy balhát.

16. Légyen az Úr itélö biró, és tégyen itéletet közöttem, és közötted: és láſsa, 's itéllye-meg ügyemet, és mentsen-meg engem kezedböl.

17. Mikor pedig el-végezte vólna Dávid ſzólván az illyen beſzédeket Saulnak, monda Saul: Nem-de te ſzód-é ez fiam Dávid? És fel-emeli ſzavát Saul, és sira:

18. És monda Dávidnak: Igazb vagy te, hogy ſem én: mert te velem jókat tselekedtél: én pedig gonoſzokkal fizettem néked.

19. És meg-jelentetted ma, mitsoda jókat tselekedtél vélem: mi módon adott engem az Úr kezedbe, és meg nem öltél engem.

20. Mert kitsoda az, ki midön ellenségét találíya, azt jó úton botsáttya-el? De az Úr fizeſſen-meg néked haſonló jóval azért, a' mit ma tselekedtél velem.

21. És moſt mivel tudom, hogy bizonnyal orſzáglani fogſz, és kezedbe léſzen Iſrael orſzága:

22. Esküdgyél-meg nékem az Úrra, hogy

1. *Reg.* 24.

el nem törlöd az én magomat utánnam, el sem vészed nevemet az atyám házából.

23. És meg-esküvék Dávid Saulnak. Elméne azért Saul a' házába: és Dávid, 's a' férfiai felmenének bátorságosb helyekre.

XXV. RÉSZ.

Sámuel meg-hal, és sirattatik; Dávid halállal fenyegeti Nábált, azért hogy eledelt nem adott néki; de Abigail Nábál felesége eledelt vivén Dávidnak, meg-engeszteli ötet. Dávid Abigailt Nábál halála után feleségül vészi, és Akinoámot. Saul pedig Mikolt, kit Dávidnak adott volt, Fáltinak adgya.

A 1. MEG-HALA pedig Sámuel, és egybegyüle egész Israel, és siratak ötet, és el-temeték az ö házában Ramatában. És fel-kelvén Dávid alá-méne a' Fárán pusztájába.

2. Vala pedig egy férfiu Máon pusztájában, és annak öröksége a' Kárméluson, és ez igen nagy ember vala: és három ezer juha vala, és ezer ketskéje: és történék, hogy nyirettetnék az ö nyája a' Karméluson.

3. Neve pedig a' férfiúnak, Nábál vala: és az ö felesége neve Abigail. És az aszszony igen okos, és szép vala: az ö férje pedig kemény, és igen gonosz, és rosz erköltsü: vala pedig a' Káleb nemzetségéből.

4. Mikor azért hallotta vólna Dávid a' pusztában, hogy Nábál a' nyáját nyirné,

5. El-külde tiz ifiat, és monda nékik: Eredgyetek-fel Kármélusba, és mennyetek Nábálhoz, és köszöntsétek ötet én nevemmel békeségesen.

6. És mondgyátok: Légyen az atyámfiainak, és néked békeség, és a' te házadnak békeség, és mindennek, valamid vagyon, légyen békeség.

7. Hallottam, hogy nyirnek a' te pásztorid, kik velünk a' pusztában voltak: soha nékik bántásokra nem vóltunk, se valami hea nem vólt soha a' nyájnak, az egész idöben mellyen velünk voltak a' Kárméluson.

8. Kérd-meg a' szolgaidat, és meg-jelentik néked. Most azért találljanak kedvet a' szolgaid a' te szemeid-elött: mert jó napon jöttünk. Valamit kezed talál, azt adgyad a' te szolgaidnak, és a' fiadnak Dávidnak.

9. És mikor el-jutottak vólna a' Dávid szolgai, meg-mondák mind ez igéket Nábálnak Dávid nevével: és halgatának.

10. Felelvén pedig Nábál a' Dávid szolgainak, monda: Kitsoda a' Dávid? és kitsoda az Isai fia? ma sokasodtak-meg a' szolgák, kik el-szöknek az uroktól.

11. El-vegyem-é azért kenyerimet, és vizeimet, és a' barmok húsát, mellyeket a' nyiröimnek öltem, és a' férfiaknak adgyam-é, kiket nem tudom hová valók?

12. Viszsza-menének azért a' Dávid szolgai az ö útokon, és meg-térvén el-jutának, és hirré tönek néki minden igéket, mellyeket mondott vala.

13. Akkor monda Dávid a' szolgainak: Kösse-fel ki-ki a' kardgyát. És fel-köté kiki a' kardgyát, és Dávid-is fel-köté kardgyát, és követék Dávidot közel négy száz férfiak: két-százan pedig a' kötölékeknél maradának.

14. Abigailnak pedig a' Nábál feleségének hirt tön egy a' szolgai-közzül, mondván: Imé Dávid követeket küldött a' pusztából, hogy meg-áldanák az urunkat: és meg-útálá öket.

15. Ez emberek igen jók vóltak hozzánk, és nem búsitottak: és semmi soha el nem veszett tellyes idöben, mellyen vélek voltunk a' pusztában:

16. Kö-fal-gyanánt vóltak nékünk mind éjjel, 's mind nappal minden napokon, mellyeken nálok legeltettük a' nyájakat.

17. Az-okáért meg-láss, és meg-gondold, mit tselekedgyél, mert a' romlás a' férjedre, és a' házadra érkezett; és ö Béliál fia, úgy hogy senki nem szólhat néki.

18. Siete azért Abigail, és vön két-száz kenyeret, és két tömlö bort, és öt meg-fött koszt, és öt véka darát, és száz kötés aszszú szölöt, és két száz tsomó száraz fügét, és szamárokra tévé.

19. És monda a' szolgainak: Mennyetekel elöttem: imé utánnatok mégyek: a' férjének pedig Nábálnak meg-nem jelenté.

20. Mikor azért fel-ült vólna a' szamárra, és alá-menne a' hegy allyára, Dávid, 's az ö férfiai alá-jönek vala eleibe: kiknek ö-is eleikbe méne.

21. És monda Dávid: Bizony heába óltalmaztam-meg mind, a' mik ezé valának, a' pusztában, és el nem veszett semmi mind azokból, mellyek övé vóltak: és gonoszszal fizetett nékem a' jóért.

22. Ezeket tselekedgye Isten a' Dávid ellenségének, és ezeket mivellye, ha meghagyom reggelig mindene-közzül a' falra vizellöt.

23. Mikor pedig meg-látta vólna Abigail Dávidot, siete, és le-szálla a' szamárról, és ortzájára borúla Dávid-elött, és imáda a' földön,

24. És lábaihoz esék, és monda: Rajtam légyen, uram, e' hamisság: Szóllyon, kérlek, a' te szolgálód a' te füleidbe: és halgasd-meg a' te szolgálód igéit.

25. Ne tegye, kérlek, az én uram királyom az ö szivét e' hamis férfiu Nábál-ellen: mert neve-szerént bolond, és bolondság vagyon véle: én pedig te szolgálód nem láttam, uram, a' szolgaidat, a' kiket küldöttél.

26. Most azért uram, él az Úr, és él a' te lelked, a' ki meg-tartóztatott téged, hogy ne jönél a' vérre, és meg-örizte kezedet: és most légyenek, mint Nábál, a' te ellenségid, és a' kik gonoszt keresnek az én uramnak.

27. Azért vedd-el ez áldomáſt, mellyet a' te ſzolgálód hozott néked én uramnak : és add a' legényeknek, kik követnek téged én uramat.

28. Vedd-el vétkét a' te ſzolgálódnak : mert ſzerezvén ſzerez az Úr néked én uramnak hiv házat, mert az Úr hadait, uram, te viſeled : gonoſzság azért ne találtaſsék benned életednek tellyes napjaiban.

29. Mert ha fel-kél valaha az ember téged kergetvén, és kereſvén lelkedet, megöriztetik az én uram lelke mint az élök kötölékében, a' te Uradnál Iſtenednél : a' te ellenségid lelke pedig forgattatik, mint a' parittyának ſebeſségében, és forgásában.

30. Mikor azért meg-adgya az Úr néked én uramnak mind a' jókat, mellyeket felöled ſzóllott, és téged Iſraelen fejedelemmé rendel,

31. Nem léſzen fohászkodására', és furdalására az én uram ſzivének, hogy ártatlan vért ontottál, vagy magadért boſzſzút állottál : és mikor jót cselekeſzik az Úr az én urammal, emlekezzél-meg a' te ſzolgálódról.

32. És monda Dávid Abigailnak : Áldott az Iſraelnek Ura Iſtene, ki téged ma elömbe küldött, és áldott a' beſzéded ;

33. És áldott vagy te, ki meg-tartóztattál engem ma, hogy ne mennék a' vérre, és ne állanám boſzſzúmat kezemmel.

34. Mert különben, él az Iſrael Ura Istene, ki meg-tartóztatott engem, hogy gonoſzúl ne bánnám veled : ha hamar nem jöttél vólna elömbe, nem maradott vólna virattáig Nábálnak a' falra vizellöje.

35. El-vévé azért Dávid a' kezéből mind, a' miket hozott vala néki, és monda néki : Menny békével házadba, imé meg-halgattam a' ſzódat, és meg-tiſzteltem az ortzádat.

36. Juta pedig Abigail Nábálhoz : és imé lakodalma vala a' házában, mint egy királyi lakodalom, és a' Nábál ſzive vig vala : mert igen réſzeg vala : és nem jelente-meg néki ſe kitsiny, ſe nagy igét reggelig.

37. Reggel pedig, midön meg-emésztette vólna a' bort Nábál, meg-jelenté néki a' felesége ez igéket, és el-hala az ö ſzive belöl, és lön mint a' kö.

38. És mikor tiz nap el-múlt vólna, megveré az Úr Nábált, és meg-hala.

39. Mellyet mikor hallott vólna Dávid, hogy meg-hólt Nábál, monda : Áldott az Úr, a' ki meg-itélte az én gyalázatomnak ügyét Nábál kezéből, és ſzolgáját meg-örizte gonoſztól, és Nábálnak gonoſzságát fejére hozta az Úr. El-külde azért Dávid, és ſzólla Abigailnak, hogy ötet feleségül venné.

40. És el-menének a' Dávid ſzolgai Abigailhoz Kármélusba, és ſzóllának néki, mondván : Dávid küldött minket hozzád, hogy téged feleségül végyen.

41. Ki fel-kelvén imáda artzal a' földön, és monda : Imé a' te ſzolgálód légyen ſzolgálóúl, hogy lábait moſſa az én uram ſzolgainak.

42. És ſiete, és fel-kele Abigail, és ſzamárra üle, és az utánna-járó öt leányzók véle menének, és követé a' Dávid követit, és felesége lön.

43. De Akinoámot-is el-vévé Dávid Jezraelből : és mind a' kettö felesége lön.

44. Saul pedig a' leányát Mikolt a' Dávid feleségét, a' Lais fiának Faltinak adá, ki Gallimból vala.

XXVI. RÉSZ.

Dávidot iſmét el-árúllyák a' Zif lakoſi. Dávid, midön Saul a' sátorban alunnék, a' fejétöl a' dárdát, és a' kupát, mellyben viz vala, el-viſzi, és nem engedi meg-öletni ; kit meg-tudván Saul, iſmét meg-iſméri gonoſzságát, és viſzſza kiáltván Dávidot, bátorságot igér néki.

1. És el-menének * a' Zifæuſok Saulhoz Gábaába, mondván : Imé Dávid el-rejtezett a' Hakila-Halmán, melly a' puſzta-ellenében vagyon.

2. És fel-kele Saul, és alá-méne Zif puſztájába, és ö-véle három-ezer válogatott férfiak Iſraelböl, hogy fel-kereſné Dávidot Zif puſztájában.

3. És tábort jára Saul Gábaában a' Hakilán, melly a' puſzta-ellenében vala az úton : Dávid pedig a' puſztában lakik vala. Látván pedig hogy Saul utánna jött vólna a' puſztába,

4. Kémeket külde, és meg-tudá nagy bizonyoſon, hogy oda jött vólna.

5. És fel-kele Dávid titkon, és el-méne a' helyre, a' hol Saul vala : és mikor látta vólna a' helyt, mellyen aluſzik vala Saul, és a' Ner fia Abner a' ſerege hadnagya, és hogy Saul alunnék a' sátorban, és a' több község körüle,

6. Szólla Dávid a' Hetæus Akiméleknek, és a' Sarvia fiának Abiſainak, a' Jóab öttsének, mondván : Ki jö alá velem Saulhoz a' táborba ? És monda Abiſai : Én alá-megyek veled.

7. El-menének azért Dávid, és Abiſai a' néphez éjjel, és találák Sault feküvén, és aluván a' sátorban, és a' dárdát fel-ütve a' földbe a' fejénél : Abner pedig, és a' nép aluſznak vala környüle.

8. És monda Abiſai Dávidnak : Kezedbe rekeſztette az Iſten ma ellenségedet : moſt azért a' földbe ſzegezem ötet a' dárdával egyſzer, és nem kell máſodſzor,

9. És monda Dávid Abiſainak : Meg ne öllyed ötet : mert, ki nyújtya-ki kezét az Úr Kriſtusára, és ártatlan léſzen ?

10. És monda Dávid, Él az Úr, hanemha az Úr veri-meg ötet, vagy el-jö napja, hogy meg-hallyon, vagy hartzra menvén elvéſz :

11. Kegyelmes légyen nékem az Úr, hogy ne nyújtsam-ki kezemet az Úr Kriſtusára,

A * Sup. 23. c. 19.

B

F

G

1. *Reg.* 26.

most azért vedd-fel a' dárdát, melly a' fejénél vagyon, és a' viz tsészét: és mennyünk-el.

12. El-vivé azért Dávid a' dárdát, és a' viz tsészét, melly a' Saul fejénél vala, és el-menének: és nem vala senki, a' ki látná, és értené, és fel-ébredne, hanem minnyájan alusznak vala, mert az Úr álma esett vala reájok.

13. És mikor által-ment vólna Dávid ellenbe, és meg-állott vólna a' hegy-tetején távul, és nagy köz vólna közöttök,

14. Kiálta Dávid a' népre, és a' Ner fiára Abnerre, mondván: Nem felelsz-é Abner? És felelvén Abner, monda: Ki vagy te, a' ki kiáltsz, és bolygatod a' királyt?

C 15. És monda Dávid Abnernek: Nem férfi vagy-é te? és kitsoda más hasonló hozzád Izraelben? miért nem örizted-meg tehát uradat királyodat? mert bé-ment egy a' sokaságból, hogy meg-ölné az uradat a' királyt.

16. Nem jó, a' mit tselekedtél, él az Úr, hogy hálálnak fiai vattok ti, kik meg nem öriztétek az uratokat az Úr Krisztusát. Most azért lásd-meg, hol légyen a' király dárdája, és hol vagyon a' viz tsésze, melly a' fejénél vólt.

17. Meg-ismeré pedig Saul a' Dávid szavát, és monda: Nem te szód-é ez, fiam Dávid? és monda Dávid: Én szóm, uram királyom.

18. És monda: Mi-okért kergeti az én uram az ö szolgáját? mit tselekedtem? vagy mi gonosz vagyon kezembem?

D 19. Most azért hallyad, kérlek, uram királyom, a' te szolgád szavát: Ha az Úr indit téged ellenem, szagollya-meg az áldozatot: ha pedig az emberek fiai, átkozottak az Úr szine-elött: kik ki-vetettek ma engem, hogy ne lakjam az Úr örökségében, mondván: Eredgy, szolgálly idegen isteneknek.

20. És most ki ne ontasék az én vérem a' földre az Úr-elött: mert ki jött az Izrael királya, hogy egy balhát keressen, a' mint kergettetik a' fogoly-madár a' hegyeken.

21. És monda Saul: Vétkeztem, térj viszsza fiam Dávid: mert semmi-képpen többé veled gonoszúl nem tselekeszem, mivelhogy drága vólt ma szemeid-elött az én lelkem, mert meg-tetszik, hogy bolondúl tselekedtem, és igen sok dolgokat nem tudtam.

22. És felelvén Dávid, monda: Ihon a' király dárdája, jöjön-által egy a' király inasi közzül, és vigye-el azt.

23. Az Úr pedig meg-fizet kinek-kinek az ö igazsága, és hivsége-szerént: mert kezembe adott téged ma az Úr, és nem akartam kinyújtani kezemet az Úr Ktisztusára.

24. És a' mint felmagasztaltatott ma a' te lelked szemeim-elött, úgy fel-magasztaltasék az én lelkem az Úr szemei-elött, és szabaditson-meg engem minden szorongatásból.

25. Monda azért Saul Dávidnak: Áldott vagy te fiam Dávid: és mindeneket meg-tselekedvén meg-tselekeszel, és hatalmas lévén véghez viszesz. El-méne pedig Dávid az ö útára, és Saul meg-téré helyére.

XXVII. RÉSZ.

Dávid nem bizván Saul igéretihez, Akis Királyhoz mégyen, ki néki Sitzeleg városát adgya, ki is attól fogva a' Júda Királyi örököse lett; Dávid az Amalétzitáktól, és más szomszédságból sok prédát viszen Akisnak.

1. És monda szivében Dávid: Egy nap Saul kezébe akadok: nem jobb-é, hogy el-fusak, A és a' Filistæusok földén meg-szabadúllyak, hogy kétségbe esék Saul, és szünnyék-meg engem keresni Izraelnek minden határiban? el-futok azért kezei-elöl.

2. És fel-kele Dávid, és el-méne ö, és a' hat-száz férfiak véle, a' Máok fiához Akishoz a' Geti király oz.

3. És Dávid Akissal lakék Getben, ö és az ö férfiai; a' férfiu, és az ö háza; és Dávid, és a' két felesége, a' Jezraheli Akinoam, és a' Karméluli Nábál felesége Abigail.

4. És hirré tévék Saulnak, hogy Dávid B Getbe futott volna, és nem keresé ötet többé.

5. Monda pedig Dávid Akisnak: Ha kedvet találtam szemeid-elött, adgy helyt nékem e' tartománynak egyik városában, hadd lakjam ott: mert miért lakik a' te szolgád a' király városában veled?

6. Néki adá azért Akis azon napon Sitzeleget: melly-okért Sitzeleg a' Júda királyiélön, mind e' napig.

7. Vólt pedig a' napok száma, mellyeken Dávid a' Filistæusok tartományában lakék, négy hólnap.

8. És fel méne Dávid, és az ö férfiai, C és prédákat kapdosának Gesuriból, és Gerziból, és az Amaletzitáktól: mert e' falukban laktak régenten a' földön, mellyen Surba mennek Egyiptus-földéig.

9. És meg-veri vala Dávid az egész földet, és nem hágy vala eleven férfiat, és aszszony-állatot: és el-vivén a' juhokat, és ökröket, és szamárokat, és tevéket, és ruhákat, meg-tér vala, és Akishoz mégyen vala.

10. Mond vala pedig néki Akis: Kire rohantál ma? Felel vala Dávid: Judára Délfelé, és Jerammeelre Dél-felé, és Tzénire Délfelé. D

11. Férfiat, és aszszony-állatot nem hágy vala elevenen Dávid: se bé nem viszi vala Getbe, mondván: Valami-képpen ne szóllyanak ellenünk. Ezeket tselekedte Dávid: és ez vala az ö végezése minden napokon, mellyeken a' Filistæusok tartományában lakott.

12. Hün azért Akis Dávidnak, mondván: Sok gonoszt tselekedett az ö népe-el len Izrael-ellen; azért örökös szolgám lészen.

XXVIII. RÉSZ.

A' Filiſtæuſok hadat készítenek Saulra, kire Dávid-is magát igéri. Saul a' Papokat meg-ölvén, egy ördöngös aſzſzonyhoz folyamodik, ki által Sámuelt fel-támaſztattya, ki néki meg-mondgya mind magának, 's mind maradékinak, rövid idö múlván halálokat.

A 1. Lön pedig a' napokban, egybe-gyüjték a' Filiſtæuſok az ö ſeregeket, hogy hadba készülnének Iſrael-ellen: és monda Akis Dávidnak: Tudván tudgyad moſt, hogy velem jösz a' táborba te, és a' férfiaid.

2. És monda Dávid Akiſnak: Moſt tudod-meg, miket fog tselekedni a' te ſzolgád. És monda Akis Dávidnak: Én-is fejem örzöjévé téſzlek minden idöben.

* *Sup.* 25.*a*.1. *Eccli.* 46.*d*.23. 3. * Sámuel pedig meg-hala, és ſiratá ötet az egész Iſrael, és el-temeték ötet Ramatában az ö városában. És Saul el-veſzté a' jövendölöket, és a' varázslókat a' földröl.

4. És egybe-gyülének a' Filiſtæuſok, és el-menének, és tábort járának Sunámba: egybe-gyüjté pedig Saul-is az egész Iſraelt, és juta Gelboéba.

5. És meg-látá a' Filiſtæuſok táborát Saul, és meg-félemlék, és igen meg-rémüle a' ſzive.

B 6. És tanátsot kérde az Úrtól, és nem felele-meg néki, ſem álmok-által, ſem a' papok által, ſem a' próféták-által.

* *Lev.* 20.*d*.27. *Daut.* 18.*b*.11. *Act.* 16. *c*.16. 7. És monda Saul a' ſzolgainak: * Keressetek nékem jövendölö-lelkü aſzſzonyt, és ahoz megyek, és attól tudakozom. És mondának néki a' ſzolgai: Vagyon egy jövendölö-lelkü aſzſzony Endorban.

8. El-változtatá azért ruházattyát: és más ruhákba öltözék, és el-méne ö, és két férfiu véle, és jutának az aſzſzonyhoz éjjel, és monda néki: Jövendölly nékem a' jövendölö lélekkel, és támaſzd-fel nékem, a' kit mondok néked.

9. És monda az aſzſzony néki: Imé, te tudod, mennyit tselekedett Saul, és mi módon törlötte-ki a' jövendölöket, és varázslókat a' földröl: miért intselkedel azért lelkem-ellen, hogy meg-ölettesſem?

10. És meg-esküvék néki Saul az Úrra, mondván: Él az Úr, hogy nem történik rajtad ſemmi gonoſz e' dologért.

11. És monda néki az aſzſzony: Kit támaſzſzak-fel néked? Ki monda: Sámuelt támaſzd-fel nékem.

12. Mikor azért látta vólna Sámuelt az aſzſzony, fel-kiálta nagy ſzóval, és monda Saulnak: Miért tsaltál-meg engem? mert te vagy a' Saul.

13. És monda néki a' király: Ne félly: mit láttál? És monda az aſzſzony Saulnak: Iſteneket láték fel-jöni a' földböl.

C 14. És monda néki: Minémü az ábrázattya? Ki monda: Egy vén férfiu jö-fel, és paláſt vagyon rajta. És meg-érté Saul, hogy Sámuel vólna, és ortzájára borúla a' földre, és imáda.

* *Eccli.* 46.*d*.23. 15. Monda pedig Sámuel Saulnak, * Miért háboritottál meg engem, hogy fel támadnék? És monda Saul: Igen ſzorongattatom: mert a' Filiſtæuſok hadakoznak ellenem, és az Iſten el-távozott tölem: és nem akart engem meg-halgatni, ſem a' próféták kezeáltal, ſem álmok-által: téged hittalak azért, hogy meg-mutasd nékem, mit mivellyek.

16. És monda Sámuel: Mit kérdeſz engem, holott az Úr el-távozott töled, és ellenkezödhöz ment?

17. Mert úgy tselekedik veled az Úr, a' mint ſzóllott az én kezem-által, és el-metſzi országodat kezedböl, és azt a' felebarátodnak Dávidnak adgya:

18. Mert nem engedtél az Úr ſzavának, és nem töltötted-ki az ö haragjának búsulását Amaleken. Az-okáért a' mit ſzenvedſz, az Úr tselekedte ma veled.

19. És az Úr Iſraelt-is a' Filiſtæuſok kezébe adgya veled: hólnap pedig te, és a' fiaid velem léſztek: de az Iſrael táborát-is a' Filiſtæuſok kezébe adgya az Úr.

20. És mindgyárt le-esék Saul a' földre el-terjedve: mert meg-rémült vala a' Sámuel beſzédén, és erö nem vala benne, mert nem ött vala kenyeret egész az napon.

21. Bé-méne azért az aſzſzony Saulhoz (mert igen meg-háborodott vala) és monda néki: Imé engedett ſzódnak a' te ſzólgálód, és kezembe tettem a' lelkemet; és meghalgattam beſzédidet, mellyeket nékem ſzóllottál.

22. Moſt azért hallyad te-is a' te ſzolgálód ſzavát, és egy falat kenyeret téſzek elödbe, hogy évén meg-erösödgyél, és útra mehesſ.

23. Ki nem akara, és monda: Nem éſzem. Kénſzeriték pedig ötet a' ſzolgai, és az aſzſzony, és végtére meg-halgatván azok ſzavát, fel-kele a' földröl, és az ágyra üle.

24. Annak pedig az aſzſzonynak egy hizlalt borja vala a' háznál, és ſiete, és megölé azt; és liſztet vön, és meg-keveré azt, és kovaſztalan pogátsákat süte.

25. És eleibe-tévé Saulnak, és a' ſzolgainak. Kik mikor öttek vólna, fel-kelének, és járának egész azon éjjel.

XXIX. RÉSZ.

Dávid midön a' Filiſtæuſokkal az Iſraelitákra menne, viſſza-küldetik Szitzeleghe, félvén töle, ne talántán pártot ütne ellenek, és az Iſraelitákhoz állana.

A 1. Egybe gyülének azért a' Filiſtæuſoknak mind ſeregi Afekbe: de Iſrael-is tábort jára a' kúton-felül, melly Jezrahelben vala.

2. És a' Filiſtæuſok fejedelmi mennek vala

ſzázonként, és ezerenként: Dávid pedig, és az ö férfiai az utólsó ſeregben valának Akiſsal.

3. És mondának a' Filiſtæuſok fejedelmi Akiſnak: Mit akarnak e' Zsidók? És monda Akis a' Filiſtæuſok fejedelminek: Nem iſméritek-é Dávidot, ki az Iſrael királyának Saulnak ſzolgája vólt, és nálam vagyon ſok napoktól, vagy eſztendöktöl-fogva, és nem találtam ſemmit ö-benne a' naptól-fogva, mellyen hozzám ſzökött, mind e' napiglan?

B 4. * Meg haraguvának pedig ellene a' Filiſtæuſok fejedelmi, és mondának néki: Térjen-viſſza e' férfiu, és üllyön helyén, a' hová rendelted ötet, és ne jöjön velünk alá a' hartzra, hogy ne légyen nékünk ellenségünk, midön hartzolni kezdünk: mert egyébképpen mint engeſztelheti-meg az urát, hanem a' mi fejünkel:

* 1. Par. 12. d. 19.

5. Nem ez-é a' Dávid, a' kinek ſereggel énekelnek vala, mondván: Meg-verte Saul az ö ezerét, és Dávid az ö tiz ezerét?

D C 6. Szóllitá azért Akis Dávidot, és monda néki: Él az Úr, hogy igaz, 's jó vagy te az én ſzinem-elött: és a' te ki-meneteled, 's bé-jöveteled velem vagyon a' táborban: és nem találtam benned ſemmi gonoſzt a' naptól-fogva, mellyen hozzám jöttél, mind e' napiglan: de a' fejedelmeknek nem tettſzel.

7. Térj-viſſza azért, és menny-el békeséggel, és ne bántsd a' Filiſtæuſok fejedelminek ſzemeket.

D 8. És monda Dávid Akiſnak: Vallyon mit tselekedtem, és mit találtál bennem te ſzolgádban a' naptól-fogva, mellyen ſzinedelött vóltam, mind e' napiglan, hogy el ne mennyek, és ne hadakozzam az én uram királyom ellenségi-ellen:

9. Felelvén pedig Akis, ſzólla Dávidnak: Tudom, hogy jó vagy ſzemeim-elött, mint az Iſten Angyala: de a' Filiſtæuſok fejedelmi mondották: Ne jöjön-fel velünk a' hartzra.

10. Azért kelly-fel te reggel, és az urad ſzolgai, kik veled jöttek: és mikor éjjel felkeltek, és meg-kezd virradni, mennyetek-el.

11. Fel-kéle azért éjjel Dávid, és az ö férfiai, hogy el-indúlnának reggel, és viſſza-térnének a' Filiſtæuſok földére: a' Filiſtæuſok pedig fel-menének Jezrahelbe.

XXX. RÉSZ.

Dávid Sitzelegben nem lévén, az Amalétziták reá-ütvén fel-gyújttyák, és prédállyák; Dávid utánnok menvén meg-veri öket; és a' prédát viſſza nyeri, kit egyenlö-képpen el-oſzt a' vitézi között, még azok közt-is, a' kik el-fáradván az egymáſnál el-maradtak, és a' hartzon nem vóltak.

A 1. És mikor Dávid, és az ö férfiai Sitzelegbe jutottak vólna harmad napra, az Amaletziták bé-ütöttek vala a' Déli réſzről Sitzelegbe, és meg-verték vala Sitzeleget, és meg-gyújtották vala azt tüzzel.

2. És fogva vitték vala az aſzſzony-állatokat abból, kitsinytöl fogva nagyig: és nem öltek vala meg ſenkit, hanem magokkal vitték vala, és útokra mentek vala.

3. Mikor azért Dávid, és az ö férfiai a' várasba jutottak vólna, és azt tüzzel meg-égetve találták vólna, és hogy feleségek, és fiok, és leányok fogva vitettek vólna:

4. Fel-emelék ſzavokat Dávid, és a' nép, ki ö-véle vala, és ſirának, mig el-fogyna könyhúllatáſok.

B 5. Mivelhogy Dávidnak-is két feleségét vitték vala fogva, a' Jezraheli Akinoámot, és a' Karméluſi Nábál feleségét Abigailt.

6. És igen meg-ſzomorodék Dávid: mert meg-akarja vala ötet a' nép kövezni, minthogy keſerves vala minden férfiúnak lelke a' fiaiért, és leányiért: meg-erösödék pedig Dávid az ö Urában Iſtenében.

7. És monda Abjatar papnak az Akiméleknek fiának: Hozd hozzám az éſodot. És elhozá Abjatar az éſodot Dávidhoz;

8. És tanátsot kérde Dávid az Úrtól, mondván: Meg-üzzem-é e' latrokat, és elérem-é öket, vagy nem? És monda néki az Úr: Üzd-meg: mert kétség-nélkül el éred öket, és ki-ragadod a' prédát.

C 9. El-méne azért Dávid, és a' hat-ſzáz férfiak, kik véle valának, és jutának Béſorpatakáig: és némellyek el-fáradván, meg-állának.

10. Meg-üzé pedig Dávid ö-maga, és a' négy-ſzáz férfiak: mert el-maradtak vala kétſzázan, kik el-fáradván nem mehetének által Béſor-patakán.

11. És találának egy Egyiptziai férfiat a' mezön, és vivék ötet Dávidhz: és kenyeret adának néki, hogy ennék, és vizet innék,

12. De egy tsomó ſzáraz füget-is, és két kötés ſzáraz ſzölöt. Mellyeket mikor megött vólna, meg-tére a' lelke, és meg-könnyebbedék: mert nem ött vala kenyeret, ſem vizet nem ivott vala három nap, és három éjjel.

D 13. Monda azért néki Dávid: Kié vagy te? vagy honnét? és hová mégy? Ki monda: Egyiptziai legény vagyok, Amaletzita férfi ſzolgája: el-hagyott pedig az uram engem, mert meg-kezdék betegülni tegnap elött.

14. Mivelhogy mi ütöttunk-bé Tzeretinek déli réſzére, és Juda-ellen, és Kálebnek Déli réſzére, és Sitzeleget meg-gyújtottuk tüzzel.

15. És monda néki Dávid: El-vihetſz-é engem arra a' tsoportra? Ki monda: Esküdgyél-meg nékem az Iſtenre, hogy meg nem ölſz engem, és nem adſz engem az uram kezeibe, és én el-viſzlek téged arra a' tsoportra. És meg-esküvék néki Dávid.

16. Ki mikor el-vitte vólna ötet, imé amazok le-telepedve valának az egéſz föld ſzinén, évén, és iván, és úgy-mint innep napot tartván minden prédáért, és ragadományo-

kért, mellyeket kaptak vala a' Filiſtæuſok Földéröl, és Juda Földéröl.

17. És meg-veré öket Dávid eſtvétöl-fogva más napi eſtvéig, és ſenki el nem ſzalada közzülök, hanem tsak négy-ſzáz ifiu legények, kik tevékre ültek vala, és el-ſzaladtak vala.

18. Viſzſza-vévé azért Dávid mind, a' miket el-vittek vala az Amaletziták, a' két feleségét-is meg-ſzabaditá.

19. És ſemmi hea nem vólt kitsinytöl-fogva nagyig, mind a' fiak, 's mind a' leányok, és a' ragadományok-közzül, és valamiket el-ragadtak vala, mindeneket meg-hoza Dávid.

20. És el-hoza minden nyájakat, és tsordákat, és elötte hajtya vala: és mondának, Ez a' Dávid prédája.

21. Jöve pedig Dávid a' két-ſzáz férfiakhoz, kik meg-fáradván el-maradtak, és nem követhették vala Dávidot, és meg-parantsolta vala, hogy le-ülnének Béſor-patakánál: kik ki-menének Dávid, és a' nép-eleibe, ki véle vala. Járúlván pedig Dávid a' néphez, köſzönté öket békeségeſen.

22. És felelvén minden gonoſz, és hamis férfi a' férfiak-közzül, kik el-mentek vala Dáviddal, monda: Mivelhogy nem jöttek-el velünk, nem adunk nékik ſemmit a' prédából, mellyet meg-ſzabaditottunk: hanem elég légyen mindeniknek az ö felesége, és fiai: kiket midön el-véſznek, mennyenek-el.

23. Monda pedig Dávid: Nem úgy tselekedgyetek atyámfiai azokkal, a' miket nékünk adott az Úr, és meg-örzött minket, és kezeinkbe adta a' kóborlókat, kik reánk ütöttek vólt:

24. És ſenki ne hallya töletek e' beſzédet. Mert haſonló réſze léſzen a' hartzra-menönek, és a' hol-valóval maradónak, és egyaránt oſztozzanak.

25. És lön az a' naptól-fogva, és az-után rendelés, és végezés, és ugy-mint törvény Iſraelben mind e' napig.

26. El-juta azért Dávid Sitzelegbe, és ajándékokat külde a' prédából a' Juda véneinek az ö felebarátinak, mondván: Vegyetek áldomáſt az Úr ellenségi prédájából:

27. Azoknak, kik Bételben valának, és a' kik Rámotban dél-felöl, és a' kik Jeterben,

28. És a' kik Aroerben, és a' kik Sefamotban, és a' kik Eſtamóban,

29. És a' kik Rakálban, és a' kik Jerámeel váraſiban, és a' kik Tzéni váraſiban,

30. És a' kik Aramában, és a' kik Áſan tavában, és a' kik Atakban,

31. És a' kik Hebronban, és a' többinek, kik azokon a' helyeken valának, mellyeken lakott vala Dávid, ö, és az ö férfiai.

XXXI. RÉSZ.

Saul fiaival együtt a' hartzon el-eſik, a' teſte Bet-sán városa falára fel-akaſztatik, a' fegyvere pedig az Aſtarot templomában. A' Jábes lakoſi pedig Saul, és fiai teſtit Jábes mellett el-temetik.

1. A' Filiſtæuſok pedig hartzolnak vala Israel ellen: és az Iſrael férfiai meg-futamodának a' Filiſtæuſok-elött, és el-húllának megölettetvén a' Gelboe hegyén.

2. * És reá rohanának a' Filiſtæuſok Saulra, és a' fiaira, és meg-ölék Jonatáſt, és Abinadabot, és Melkiſuát a' Saul fiait,

3. És az egéſz hartznak súllya Saulra fordúla: és el-érék ötet a' nyilas férfiak, és igen meg-ſebesitteték a' nyilaſoktól.

4. * És monda Saul az ö fegyver hordozójának: Vond ki kardodat, és ölly-meg engem: hogy valami-képpen el ne érkezzenek e' környül-metéletlenek, és meg ne öllyenek engem, tsúfolván engem. És nem akará a' fegyver-hordozója: mert igen nagy rémüléſſel meg-rettent vala. Ragadá azért Saul a' kardot, és reá rohana.

5. Mellyet mikor látott vólna a' fegyver-hordozója, tudni illik, hogy Saul meg-hólt vólna, ö-is fegyverére rohana, és meg-hala ö-véle.

6. Meg-hala azért Saul, és az ö három fiai, és az ö fegyver-hordozója, és minden férfiai azon nap egyenlö-képpen.

7. Látván pedig az Iſrael férfiai, kik a' völgyön, és a' Jordánon-túl valának, hogy el-futottak vólna az Iſraelita férfiak, és hogy meg-hólt vólna Saul, és az ö fiai, el-hagyák az ö váraſokat, és el-futának: és eljövének a' Filiſtæuſok, és ott lakának.

8. Lön pedig máſod nap, el-jövének a' Filiſtæuſok, hogy meg-foſztanák a' meg-öletteket, és találák Sault, és az ö három fiát, a' Gelboe hegyén fekve.

9. És el vágák a' Saul fejét, és meg-foſzták ötet fegyveritöl: és el-küldék a' Filiſtæuſok földébe körös-körül, hogy hirré tennék a' bálványok templomában, és a' népek között.

10. És az ö fegyverit az Aſtarot templomába tévék, a' teſtét pedig a' Bet-sámi keritéſre függeſzték.

11. Mellyet mikör hallottak vólna a' Jábes-Gálaád lakói, valamiket a' Filiſtæuſok Saulon tselekedtek vala,

12. Fel-kelének minden erös férfiak, és egéſz éjjel menének, és el-hozák a' Saul teſtét, és az ö fiai teſteit a' Bet-sáni keritésröl: és Jábes-Gálaádba jövének, és ott meg-égeték azokat:

13. És vévék az ö tsontyokat, és a' Jábeſi berekbe temeték, és hét napig böjtölének.

SÁMUEL MÁSODIK KÖNYVE,

MELLYET MI

KIRÁLYOK MÁSODIK KÖNYVÉNEK MONDUNK.

Ez a' Könyv, a' mik Saul király halála-után, Dávid idejében, és ennek-is élete végeig történtek, hozza-elö. Es igy mint egy negyven esztendök-alatt lett dolgokat foglal magában.

I. RÉSZ.

Meg-öli Dávid a' Saul, és Jónatás halálát meg-hozó hir-mondót, ki Saul kérésére megölte vala Sault; és ruháját meg-hasogatván sirattya Sault, és Jónatást, a' több el-esett néppel együtt; Gelbóe hegyét meg-átkozza, és meg-parantsollya, hogy a' Júda nemzetségét a' nyillal való lövésre tanitsák.

1. Ön pedig, minek-utánna meg-hala Saul, hogy Dávid viszsza-térne az Amalek levágásából, és két nap maradna Sitzelegben.

2. Harmad napon pedig láttaték a' Saul táborából jövö ember meg-szaggattatott ruhával, és porral bé-hintetett fövel: és hogy Dávidhoz juta ortzájára esék, és imáda.

3. És monda néki Dávid: Honnét jösz? Ki monda néki: Az Israel táborából szaladtam.

4. És monda néki Dávid: Mi dolog történt? jelentsd-meg nékem. Ki monda: Élsutott a' nép a' hartzról, és sokan el-esvén a' nép közzül meg-hóltak: de Saul-is, és a' fia Jónatás-is el-vesztek.

5. És monda Dávid az ifiúnak, a' ki hirt hoza néki: Honnét tudod, hogy meg-hólt Saul, és a' fia Jónatás?

6. És monda az ifiu, a' ki hirt hoza néki: Történetböl juték a' Gelboe hegyére, és Saul az ö dárdájára dölt vala: a' szekerek pedig, és a' lovasok hozzája közelgetnek vala,

7. És hátra tekintvén, és látván engem szóllitta. Kinek mikór feleltem vólna: Jelen vagyok:

8. Monda nékem: Ki vagy te? És mondék néki: Amaletzita vagyok.

9. És szólla nékem: Álly reám, és öllymeg engem: mert gyötrelemben vagyok, és még bennem vagyon éppen a' lelkem.

10. És reája álván, meg-ölém ötet: mert tudom vala, hogy nem élhetne az eset-után: és el hozám a' koronát, melly a' fejében vala, és az arany-peretzet a' karjáról, és ide hozzád hozám én uramhoz.

11. Ragadván pedig Dávid a' ruháit, megszaggatá, és minnyájan a' férfiak, kik véle valának,

12. És kesergének, és sirának, és böjtölének estvéig Saulért, és Jónatásért a' fiáért, és az Úr népéért, és az Israel házáért, hogy im fegyver-miatt estek vólna el.

13. És monda Dávid az ifiúnak, ki a' hirt hozta vala néki: Hová-való vagy? Ki felele: Jövevény Amaletzita ember fia vagyok.

14. És monda néki Dávid: * Miért nem féltél kezedet reá-vetni, hogy meg-ölnéd az Úr Krisztusát?

15. És hiván Dávid egyik szolgáját, monda: Jere, rohanny reá. Ki tsapá ötet, és meg-hala.

16. És monda néki Dávid: Fejeden véred: mert a' szád szóllott ellened, mondván: Én öltem-meg az Úr Krisztusát.

17. Sira pedig Dávid illyen siralommal Saulon, és a' fián Jónatáson,

18. (És meg-hagyá, hogy kéz-ijra tanitanák a' Juda fiait, a' mint irva vagyon az Igazak könyvében.) És monda: Gondolkodgyál Israel azokról, kik meg-hóltak sebben a' te magas helyeiden.

19. A' hiresek, Israel, a' te hegyeiden ölettettek-meg: mint estek-el az erösek!

20. Ne hirdessétek Getben, se ne hirdessétek Askalon útszáin: hogy talám ne örüllyenek a' Filistæusok leányi, ne vigadgyanak a' környül-metéletlenek leányi.

* *Isz.* 104. *b.* 15.

21. Gelboe hegyei, se harmat, se esö ne jöjönek reátok, se ne légyenek zsengés földek: mert ott vettetett-el az erösek paizsa, a' Saul paizsa, mint-ha kent nem lött vólna olajjal.

22. A' meg-ölteknek vérétöl, és az erössek hájától Jónatás nyila soha viszsza nem tért, és a' Saul kardgya heába viszsza nem jött.

23. Saul, 's Jónatás szerelmesek, és ékesek éltekben, a' halálban sem váltak-el: a' saskánál gyorsabbak, az oroszlányoknál erösbek.

24. Izrael leányi sirjatok Saulon, ki titeket ruház vala karmazsin szinübe gyönyörüségre, ki arany ékességeket ád vala öltözetekre.

25. Mint estek-el az erösek a' hartzon? A' te magas helyeiden öletett-é meg Jónatás?

26. Bánkodom rajtad igen ékes atyámfia Jónatás, és szerelmesb az aszszonyok szerelménél. Mint az anya szereti az ö egy fiát, úgy szeretlek vala én téged.

27. Mint estek-el a' vastagok, és el-veszték a' hadi szerszámok!

II. RÉSZ.

Dávid Isten hagyásából Hebronba mégyen, és ott Júda Királyává kenetik. Dicséri a' Jábes Gálaád lakosit azért, hogy Sault el-temették. Isbosét pedig Saul fia Izrael Királyává tétetik; innét nagy szakadás, és viszsza-vonás támad a' két nemzetségközött, és a' hartzon Asael meg-öletik.

A 1. EZ-UTÁN azért tanátsot kérde Dávid az Úrtól, mondván: Fel-mennyek-é Judának egyik városába? És monda az Úr néki: Menny-fel. És monda Dávid: Hová mennyek? És felele néki: Hebronba.

2. Fel méne azért Dávid, és a' két felesége, a' Jezraheli Akinoam, és a' Karméluſi Nábál felesége Abigail:

3. De a' férfiakat-is, kik véle valának, elvivé Dávid mindenikét a' házával: és Hebron városiban lakának.

1. Macchab. 2. f. 57. 4. * És el-jövének a' Juda férfiai, és ott meg-kenék Dávidot, hogy országlana a' Juda házán. És hirt tönek Dávidnak, hogy a' Jábes-Gálaád férfiai el-temették vólna Sault.

5. Dávid azért követeket külde a' Jábes-Gálaád férfiaihoz, és monda nékik: Áldottak vattok az Úrtól, kik ez irgalmasságot tettétek az Uratokkal Saullal, és el temettétek ötet.

B 6. És most még-fizeti ugyan néktek az Úr az irgalmasságot, 's az igazságot: de én-is meg-hálálom, hogy e' dolgot miveltétek.

7. Erösödgyenek kezeitek, és legyetek az erösség fiai: mert, noha meg-hólt az uratok Saul, de engem kent a' Júda háza királyává.

8. Abner pedig a' Ner fia a' Saul serege hadnagya, fogá a' Saul fiát Isbosetet, és környül hordozá ötet a' táborban,

9. És királlyá tévé Gálaádon, és Gesurin, és Jezrahelen, és Efraimon, és Benjaminon, és egész Izraelen.

10. Negyven esztendös vala a' Saul fia Isboset, mikor uralkodni kezde Izraelen, és két esztendeig uralkodék: csak a' Juda háza követi vala pedig Dávidot.

11. És vólt a' napok száma, mellyeken Dávid Hebronban lakott, a' Juda házán királykodván, hét esztendö, 's hat hólnap.

12. És ki méne a' Ner fia Abner, és a' Saul fiának Isbosetnek szolgai, a' Gábaóni táborból.

13. Jóab pedig a' Sarvia fia, és a' Dávid szolgai ki-menének, és eleikbe találkozának a' Gabaóni tónál. És mikor egybe-érkeztek vólna, egy más-ellenében ülének: ezek a' tónak egyik részén, és azok a' másikán.

14. És monda Abner Jóabnak: Kellyenek-fel az ifiak, és játszodgyanak elöttünk. És felele Jóab: Kellyenek-fel.

15. Fel kelének azért, és által-menének szám-szerént tizen-ketten Benjaminból a' Saul fiának Isbosetnek részéröl, és tizen-ketten a' Dávid szolgaiból.

16. És ragadván ki-ki a' társa fejét, az ellensége óldalába veré a' kardot, és le-esének együtt: és hivattaték a' helynek neve: A' vastagok mezeje, Gábaonban.

17. És elég kemény hartz lön azon nap: és meg-futamtaték Abner, és az Izrael férfiai a' Dávid szolgaitól.

18. Valának pedig ott Sarviának három fiai, Jóab, és Abisai, és Asael: Asael pedig igen gyors futó vala, mint egy az erdei vadketskék-közzül.

19. Kergeti vala pedig Ásael Abnert, és se jobra, se balra nem tére, hogy el-hagyná Abnert kergetni.

20. Hátra tekinte azért Abner, és monda: Te vagy-é Ásael? Ki felele: Én vagyok.

21. És monda néki Abner: Eredgy jobbra, vagy balra, és fogj egyet az ifiakban, és vedd magadnak a' prédáit. Nem akará pedig Ásael el-hagyni, hogy ne unszolná ötet.

22. És ismég szólla Abner Ásaelnek: Menny-el, ne kergess engem, hogy ne kénszerittessem téged a' földhöz szegezni, és nem emelhetem-fel ortzámat Jóab bátyádra.

23. Ki meg-veté szavát, és nem akara el-térni: Abner azért forditván dárdáját, hasba üté ötet, és által-veré, és meg-hala azon helyen: és minnyájan, kik el-mennek vala a' helyen, mellyen le-esett, és meg-hólt vala Ásael, meg-állanak vala.

24. Kergetvén pedig Jóab, és Abisai a' futó Abnert, a' nap el-enyészék: és jutának a' Viz-tsatorna Halmára, 'melly a' völgy-elleneben vagyon Gábaon pusztája útán.

25. És egybe gyülének a' Benjamin fiai Abnerhez: és egy tsoportba kerekedvén, egy domb tetejére állának.

26. És kiálta Abner Joábnak, és monda: Mind fottig kegyetlenkedik-é a' kardod? nem tudod-é, hogy veszedelmes a' kétségbe-esés? meddig nem mondod a' népnek, hogy szünnyék-meg kergetni az ö attyafiait?

27. És monda Jóab: Él az Úr, ha szóllottál vólna, reggel viszsza-tért vólna az attyafia-kergetö nép.

G 28. Trombitát fúja azért Jóab, és megálla az egész sereg, és nem kergeték többé Israelt, se nem hartzolának.

29. Abner pedig, és az ö férfiai el-menének a' mezöségen, azon egész éjjel: és általkelének a' Jordánon, és meg-járván egész Bet-horont, a' táborba érkezének.

30. Jóab pedig meg-térvén, el-hagyván Abnert, egybe gyüjté az egész népet, és a' Dávid szolgainak tizen-kilentz férfiu hea lön, Asaeltöl meg-válva.

31. A' Dávid szolgai pedig meg-verének Benjaminból, és a' férfiakban, kik Abnerrel valának, három-száz hatvant, kik meg-is halának.

32. És el-hozák Ásaelt, és el-temeték ötet az attya koporsójában Betlehemben: és járának egész éjjel Jóab, 's a' férfiak, kik véle valának, és szintén virrattakor jutának Hebronba.

III. RÉSZ.

Dávid fiai elé-számláltatnak, kik Hebronban születtettek. Isbosetet meg-feddi Abnert, hogy az ö attya ágyasával közösült vólna, kiért Abner meg-haraguván el-pártol Isbósettöl, és Dávidhoz áll: Mikolt viszszaviszi Dávidhoz: és midön az Israelitákat Dávid hüségére akarja hajtani, Jóabtól meg-öletik, kit keservesen sirat Dávid.

A 1. Lön azért hoszszú hadakozás a' Saul, 's a' Dávid háza-között: Dávid nevekedvén, és mindenkor erösseb lévén magánál, a' Saul háza pedig naponként fogyván.

* 1. Par. 3. a. 1. 2. * És Dávidnak fiai születének Hebronban, és az elsö-szülötte Amnon, Jezraheli Akinoámtól vala.

3. És ö-utánna Keleab a' Karméluſi Nábál feleségétöl Abigailtól, a' harmadik pedig Absalom, a' Gessuri Tolmai király leányának Máakának fia.

4. A' negyedik pedig Adonias, a' Haggit fia: és az ötödik Safatia, az Abital fia.

5. És a' hatodik Jétraám, a' Dávid feleségétöl Eglától. Ezek születtenek Dávidnak Hebronban.

6. Mikor azért had vólna a' Saul, 's a' B Dávid háza-között a' Ner fia Abner igazgattya vala a' Saul házát.

7. Saulnak pedig egy Resfa-nevü ágyasa vólt, Aja leánya. És monda Isbosetet Abner nek:

8. Miért mentél-bé az atyám ágyasához? Ki igen meg-haraguván az Isbosetet beszédéért, monda: Nem-de eb-fö vagyok-é én ma Juda ellen, ki irgalmasságot tettem az atyád Saul házával, és az attyafiai, 's felebarátival, és nem adtalak Dávid kezeibe, és te rajtam kereskedtél, hogy ma egy aszszonyért feddenél?

9. Ezeket tselekedgye az Isten Abnernek, és ezeket mivellye néki, ha a' mint meg-esküt az Úr Dávidnak, úgy nem tselekeszem véle,

10. Hogy el-véteſsék az ország a' Saul házától, és fél-emelteſsék a' Dávid királyi-széke Israëlen, és Judán, Dántól-fogva Bersabeéig.

11. És nem felelhete néki semmit: mert fél vala töle.

12. Követeket külde azért Abner Dávidhoz magáért, mondván: Kié a' föld? és hogy meg-mondanák: Veſs barátságot velem, és veled lészen a' kezem, és hozzád viszem az egész Israelt.

13. Ki monda: Igen jól: én barátságot C vetek veled: de egy dolgot kérek töled, mondván: Ne láſſad ortzámat, mig nem elhozod a' Saul leányát Mikolt; és úgy jöj-el, és láſs engem.

14. Követeket külde pedig Dávid a' Saul fiához Isbosethez, mondván: * Add viszsza a' feleségemet Mikolt, kit magamnak jegyeztem száz Filistæus szemérmek elsö börén. * 1. Reg. 18. g. 27.

15. El-külde azért Isbosetet, és el-vévé ötet a' férjétöl Faltieltöl a' Lais fiától.

16. És a' férje sirva követi vala ötet Bahurimig, és monda néki Abner: Eredgy, és térj-viszsza. Ki viszsza-téré.

17. Az Israël véneivel-is szólla Abner, mondván: Mind tegnap's mind tegnap-elött kereſitek vala Dávidot, hogy orszagolna rajtatok.

18. Most azért mivellyétek meg: mert D az Úr szóllott Dávidnak, mondván: Az én szolgám Dávid keze-által szabaditom-meg a' népemet Israelt a' Filistüm, és minden ö ellenségi kezéböl.

19. Szólla pedig Abner Benjaminnak-is. És él méne, hogy meg mondaná Dávidnak Hebronban mind, a' mik tetszettek vala Israëlnek, és egész Benjaminnak.

20. És Dávidhoz jöve Hebronba húsz férfiúval. És Dávid lakodalmat szerze Abnernek, és a'férfiainak, kik véle jöttek vala

21. És monda Abner Dávidnak: Fel-kelek, hogy hozzád gyüjtsem én uramhoz királyomhoz egész Israelt, és szövetséget szerezzek veled, és uralkodgyál mindeneken, a' mint a' lelked kivánnya. * Mikor azért el-késérte vólna Dávid Abnert, és amaz elment vólna békével,

22. Mindgyárt meg-jövének a' Dávid

szolgai, es Jóab igen nagy prédával, megvervén a' latrokat: Abner pedig nem vala Dáviddal Hebronban, mert már el-botsátta vala ötet, és el-ment vala békével.

E 23. És Jóab, 's az egész sereg, a' ki véle vala, az-után jutának: hirt tönek azért Jóábnak, mondván: * El-jött vólt a' Ner fia Abner a' királyhoz, és el-botsátotta ötet, és el-ment békével.

* 3. Reg. 2. a. 5.

24. És Jóab a' királyhoz méne: és monda: Mit miveltél? Imé Abner hozzád-jött: miért botsáttad-el ötet, és el-ment, 's eltávozott?

25. Nem tudod-é, hogy a' Ner fia Abner azért jött vólt hozzád, hogy meg-tsalna téged, és tudná ki-meneteledet, 's bé-jöveteledet: és tudná mind, a' miket mivelsz?

26. Ki-menvén azért Jóab Dávidtól, követeket külde Abner-után, és viszszahozá ötet a' Sira-kúttyától, Dávid hirenélkül.

27. És mikor viszsza-jött vólna Abner Hebronba, félre vivé ötet Jóab a' kapu közbe, hogy szóllana néki álnoksággal: és által-üté ott az ágyékát, és meg-hala, az öttse Asaël vérének boszszú-állásáért.

28. Melly dolgot halván Dávid hogy már meg-lött, monda: Tiszta vagyok én, 's az országom az Úrnál, örökké a' Ner fia Abner vérétöl,

F 29. És a' Jóab fejére szállyon, és az attyának egész házára: és el ne fogyjon a' Jóab házából a' mag-folyást szenvedö, és a' poklos, és orsót-tartó, és kardal-veszö, és kenyér-nélkül szükös.

30. Azért Jóab, és az öttse Abisai megölék Abnert, mivel meg-ölte vala az öttsöket Asaëlt Gábaonban a' hartzon.

31. Monda pedig David Jóábnak, és mind a' véle-való népnek: Szaggassátok-meg ruháitokat, és zsákokba öltözzetek, és sirjatok Abner temetése-elött. Dávid király pedig követi vala a' koporsót.

32. És mikor el-temették vólna Abnert Hebronban, fel-emelé szavát Dávid király, és sira az Abner koporsóján: sira pedig az egész nép-is.

33. És siratván a' király, 's keseregvén Abnert, monda: Nem úgy hólt-meg Abner, mint a' tünyák szoktak meg-halni.

G 34. A' kezeid kötve nem vóltak, és a' lábaid nem vóltak békokkal terhelve: hanem úgy estél-el, mint el-esni szoktak a' hamisság fiai elött. És ismég siratá ötet az egész nép.

35. És mikor enni jött vólna az egész sokaság Dáviddal, még fényes nappal megesküvék Dávid, mondván: Ezeket tselekedgye nékem az Isten, és ezeket mivellye, ha nap-nyúgat-elött kenyeret kóstolok, vagy valami mást.

36. És halla az egész nép, és tetszék nékik mind, a' miket tselekedék a' király az egesz nép szine elött.

37. És meg-ismére az egész község, és egész Israël az napon, hogy nem a királytól lött vólna, hogy meg-öletnék a' Ner fia Abner.

38. És monda a' király a' szolgainak: Nem tudgyátok-é, hogy egy fejedelem, és a' leg-nagyobbik esett ma el Israëlben.

39. Én pedig még gyenge, és kent király vagyok: e' férfiak pedig a' Sarvia fiai kemények nékem: Fizessen az Úr a' gonosz tévönek gonoszsága-szerént.

IV. RÉSZ.

Midön Isboset alunnék, Báana, és Rekab fejét vészik, és Dávidhoz viszik; kiket, jutalom helyébe, meg-ölet.

1. MEG-hallá pedig a' Saul fia Isboset, A hogy el-esett vólna Abner Hebronban: és el-lankadának a' kezei, és az egész Israël fel-háborodék.

2. Két férfiai valának pedig a' Saul fiának, latrok fejedelmi, egyiknek neve Báana, és a' másiknak neve Rekab, a' Béroti Remmon fiai a' Benjamin fiaiból: mert Bérot-is Benjaminhoz számláltatott.

3. És el-szöktek a' Berotiták Getaimba és ott jövevények vóltak az ideiglen. B

4. Vala pedig a' Saul fiának Jónatásnak egy bénna-lábu fia: mert öt esztendös vólt, mikor hir-mondó jött Jezrahelböl Saul, és Jónatás-felöl: fel-vévén azért ötet a' dajkája, el-futa: és mikor sietne, hogy el-szaladna, el-esék, és meg-sántúla: és Miphoset vala neve.

5. El jöven azért a' Beroti Remmon fiai, Rekab és Báana, a' nap melegségében Isboset házába menének: ki aluszik vala az ágyán délben. És az ajtón-álló asszony búzát tisztitván, el-alutt vala.

6. Bé-menének pedig a' házba titkon búza kalászokat vivén, és által-üték az ágyékát Rekab, 's az attyafia Báana, és el-futának. C

7. Mikor pedig a' házba mentek, amaz az ágyán aluszik vala a' kamarában: és általütvén meg-ölék ötet:

8. És el vivén a' fejét, el-menének a' puszta útán egész éjjel, és az Isboset fejét Dávidhoz vivék Hebronba: és mondának a' királynak: Ihol a' Saul fiának Isbosetnek a' te ellenségednek feje, a' ki lelkedet kereste: és az Úr az én uramért a' királyért boszszút-állott ma Saulon, 's a' magván.

9. Felelvén pedig Dávid Rekabnak, és az attyafiának Báanának, a' Béroti Remmon fiainak, monda nékik: El az Úr, a' ki meg-szabaditotta lelkemet minden nyomoruságból, D

10. * Hogy azt, a' ki hirt tön nékem, és monda: Meg-hólt Saul: ki azt állitá, hogy jókat hirdetne, meg-fogám, és meg-

* 2. Sam. k. 14.

ölém ötet Sitzelegben, kinek jutalmat kell vala adni a' hirért:

11. Mennyivel inkább most, midön istentelen emberek ölték-meg az ártatlan férfiat, házában, az ágyán, ne kereſsem-é ki vérét kezetekből, és ne veſzeſselek-é el titeket a' földről?

12. Parancsola azért Dávid a' ſzolgainak, és meg-ölék öket: és el-vágván a' kezeket, és lábokat, fel-akaſztak öket a' tófölött Hebronban; az Isboſet fejét pedig elvivék, és az Abner koporsójába temeték Hebronban.

V. RÉSZ.

Dávid Iſraël Királyává kenetik; a' Jebuſæuſokat meg-vervén a' Sion várát megvéſzi, és ott lakik házakat épitvén. Dávid több feleségi, és fiai elé-ſzámláltatnak. A' Filiſtæuſokat kétſzer megveri.

A

1. És el-jövének Iſraëlnek minden nemzetségi Dávidhoz, mondván: * Imé mi, te tsontod, és teſted vagyunk.

* 1. Par. 11. a. 1.

2. De tegnap, 's tegnap-elött-is, midön Saul, királyunk vólna, te valál Iſraëlnek ki 's bé-vivöje: néked mondotta pedig az Úr: Te legelteted az én népemet Iſraëlt, és te léſzſz fejedelem Iſraëlen.

3. El-jövének az Iſraël vénei-is a' királyhoz Hebronba, és ſzövetséget tön vélek Dávid király Hebronban az Úr-elött: és királlyá kenék Dávidot Iſraëlen.

* 3. Reg. 2. b. 11.

4. Harmintz eſztendös fiu vala Dávid, mikor orſzáglani kezde, * -én negyven eſztendeig orſzágla.

5. Hebronban orſzágla Judán hét eſztendeig, és hat hólnapig: Jeruſalemben pedig orſzágla harmintz-három eſztendeig egéſz Iſraëlen, és Júdán.

B

6. És el-méne a' király, és mind a' férfiak, kik véle valának, Jeruſalembe, a' Jebuſæushoz a' föld lakójához: és mondának azok Dávidnak: Ide-bé nem jöſz, ha el nem veſzted a' vakokat, és sántákat, kik azt mondgyák: Ide-bé nem jö Dávid.

7. Meg-vévé pedig Dávid a' Sion várát, ez a' Dávid váraſa.

8. Mert jutalmat igért vala Dávid a' napon, a' ki meg-verné a' Jebuſæuſt, és elérné a' padláſok tsatornáit, és el-veſztené a' vakokat, és sántákat a' Dávid lelke gyülölöit, azért mondatik köz-beſzédben: Vak, és sánta nem mennek a' templomba.

9. Lakék pedig a' várban, és nevezé azt, Dávid-várasának, és meg-épité körös-körül Mellótól-fogva, és azon belöl.

10. És elö-mégyen vala öregbülvén, és nevekedvén, és a' ſeregek Ura Iſtene véle vala.

11. * A' Tyruſi király Girámnis követeket külde Dávidhoz, és tzédrus-fakat, és fa-miveſeket, és kö-miveſeket a' kö falokért: és meg-épiték a' Dávid házát.

* 1. Par. 14. a. 1.

C

12. És meg-érté Dávid, hogy meg-erösſitette ötet az Úr az Iſraëlen-való királyſágban, és hogy fel-magaſztalta orſzágát az ö népén Iſraëlen.

13. * Dávid azért még-is ágyaſokat, és feleségeket vön Jeruſalemböl, minek-utánna el-jött vólna Hebronból: és ſzületének Dávidnak több fiai, és leányi:

* 1. Par. 3. a. 1.

14. És ezek az ö nevek, kik néki Jeruſalemben ſzülettek, Samua, és Sóbab, és Nátan, és Salomon,

15. És Jebahar, és Eliſua, és Nefeg,

16. És Jafia, és Eliſama, és Elioda, és Eliſalet.

17. Meg-hallák azért a' Filiſtæuſok, hogy Dávidot királlyá kenték vólna Iſraëlen: és fel-menének minnyájan, hogy fel-kereſnék Dávidot: mellyet mikor hallott vólna Dávid, alá-méne az eröſségbe.

18. * A' Filiſtæuſok pedig el-jövén, elſzélledének Rafaim-völgyében.

19. És tanátsot kérde Dávid az Úrtól, mondván: Fel-mennyek-é a' Filiſtæuſokhoz? és kezembe adod-é öket? És monda az Úr Dávidnak: Menny-fel, mert adván adom kezedbe a' Filiſtæuſokat.

* 1. Par. 14. b. 10.

D

20. * El-méne azért Dávid Báal-Faraſimba, és meg-veré ott öket, és monda: El-oſzlatta az Úr az én ellenségimet elöttem, mint el-oſzlatnak a' vizek. Azért hivattaték a' helynek neve, Báal-Faraſimnak.

* Iſ. 18. c. 2.

21. És ott hagyák az ö faragott képeket: mellyeket el-vün Dávid, és az ö férfiai.

22. És a' Filiſtæuſok iſmég-fel-menének, és el-ſzélledének Rafaim-völgyében.

23. Tanátsot kérde pedig Dávid az Úrtúl: Fel-mennyek-é Filiſtæuſok-ellen, és kezeimbe adod-é öket? Ki felele: Ne mennyſel ellenek, hanem kerülly hátokmegé, és menny hozzájok a' körtvély fák ellenébe.

24. És mikor hallod a' menönek zörgését a' körtvély-fák tetején, akkor kezdgy a' hartzhoz: mert akkor mégyen-ki az Úr ſzíned-elött, hogy meg-verje a' Filiſtæuſok táborát.

25. Tselekedék azért Dávid a' mint parantsolta vala néki az Úr, és meg-veré a' Filiſtæuſokat Gábaától-fogva, mig Gézerbe mennél.

VI. RÉSZ.

Midön Dávid a' frigynek ſzekrényét Abinadab házától házához vitetné, Oza az Úrtól meg-ölettetik, azért hogy a' ſzekrényhez nyúlt vólna; annak-okáért az

Obededom házánál hadgya. De az-után Jerusálembe viteti, és á szekrény elött tántzolván, a' feleségétöl Mikoltól meg tsúfoltatik: kinek ez vala büntetése, hogy az-után soha gyermeke nem lett.

A 1. Egybe-gyüjté pedig Dávid ismég mind a' válogatottakat Izráëlböl harmintz ezeret.

* 1. Par 13. b. 5. 2. * És fel-kele Dávid, és el-méne, és az egész nép, a' ki véle vala a' Juda férfiaiból, hogy el-hoznák az Úr szekrényét, melyre segétségül hivattatott a' seregek Ura neve, ki azon felyül ül a Kerubimokon.

3. És tévék az Úr szekrényét egy új szekérre: és el-vivék azt az Abinadab házából, ki Gábaában vala: az Abinadab fiai pedig Oza, és Ahio vezetik vala az új szekeret.

* 1. Reg. 7. a. 2. 4. * És mikor el-vitték vólna azt az Abinadab házából, ki Gábaában vala, Ahio az Isten szekrényét örizvén, a' szekrény elött mégyen vala.

5. Dávid pedig, és egész Izráël játszodoznak vala az Úr-elött, minden mesterséges fákkal, és tzitarákkal, és hegedükkel és dobokkal, és tsengettyükkel, és tzimbalomokkal.

6. Minek utánna pedig a' Nakon-Szérójéhez jutának, ki nyújtá Oza a' kezét az Isten szekrényére, és meg-fogá azt: mert rúgóldoznak vala az ökrök, és félre hajtották vala azt.

B 7. És Oza-ellen haragra gerjede az Úr és meg-veré ötet a' vakmeröségért: ki meghala ott az Isten szekrényénél.

* 1. Par 13. b. 11. 8. * Meg-szomorodék pedig Dávid, mivelhogy meg verte vólna az Úr Ozát, és hivattaték a' helynek neve: Oza verésének, e' mái napig.

9. Es félé Dávid az Urat a' napon, mondván: Hogy jö-bé hozzám az Úr szekrénye?

10. És nem akará magához szállíttani az Úr szekrényét a' Dávid várasába: hanem szállitá azt a' Getæus Obededom házába.

11. És az Úr szekrénye a' Getæus Obededom házában marada három hólnapig: és meg-áldá az Úr Obededomot, és az ö egész házát.

* 1. Par 15. d. 25. 12. * És hírré tévék Dávid királynak, hogy meg-áldotta az Úr Oebededomot, és mindenét az Isten szekrényéért. El-méne azért Dávid, és az Isten szekrényét Obededom házából a' Dávid várasába hozá vigasággal: és Dáviddal hét karok valának, és egy borjú áldozat.

C * 1. Par 15. d. 16. 13. És mikor hat lépést mentek vólna, a' kik viszik vala az Úr szekrényét, egy ökröt, és egy kost áldoz vala,

14. És Dávid ugrál vala minden erejéböl az Úr-elött. Dávid pedig gyólts étodba öltözött vala.

15. És Dávid, és Izráëlnek egész háza viszik vala az Úr testamentoma szekrényét vigan, és trombita szóval.

16. És mikor az Úr szekrénye a' Dávid várasába ment vólna, a' Saul leánya Mikol az ablakról nézvén, látá Dávid királyt ugrálni, és tántzolni az Úr-elött: és megútálá ötet szivében.

17. És bé-vivék az Úr szekrényét, és azt helyére tévék, a' Hajlék közepire, mellyet vont vala néki Dávid: és tön Dávid éppen-égö, és békeséges áldozatokat az Úr-elött.

D 18. És midön el-végezte vólna bé-mutatván az éppen-égö, és békeséges áldozatokat, meg-áldá a' népet a' seregek Ura nevében.

19. És osztogata Izráëlnek minden sokaságának, mind férfiúnak 's mind aszszonyállatnak, kinek-kinek egy béleſt, és egy tehén-hús petsenyét, és olajba pörgölt zsemlye-lisztet: és el-méne az egész nép ki-ki az ö házába.

20. És meg-tére Dávid, hogy meg áldaná az ö házát: és ki-jövén Dávid-eleibe a' Saul leánya Mikol, monda: Melly ditsöséges vólt ma az Izráël királya, fel-foztozódván az ö szolgáinak szolgálói-elött, és meg-mezítelenült, a' mint meg mezítelenülne egy a' tsúfok-közzül.

21. És monda Dávid Mikolnak: Az Úr-elött, ki inkább választott engem, hogy-sem az atyádat, és hogy-sem az ö egész házát, és parantsolt nékem, hogy fejedelem lennék az Úr népén Izráelen,

22. Játszom-is, alább való-is lészek inkább, hogy-sem vóltam: és alázatos lészek szemeim-elött; és a' szolgálókkal, kikröl szóllottál, ditsöségesbnek láttatom.

23. Mikolnak azért a' Saul leányának nem lön fia halála napjáig.

VII. RÉSZ.

Dávid az Istennek templomot szándékozik épiteni, melly szándékát javallya Nátán Próféta; de az-után az Úr meg-gátollya szándékát, és olly fiat igér néki, ki az ö szándékát véghez vinné; azért hálákat ád az Istennek.

A 1. Lön pedig, mikor a' király a' házában ülne, és az Úr nyugodalmat adott vólna néki mindenünnét minden ellenségitöl,

* 2. Par 17. b. 1. 2. Monda Nátán Prófétának: * Látod é hogy én tzedrus-fa házban lakom, és az Isten szekrénye börök közzé tétetett?

3. És monda Nátán a királynak: Mind, a' mi szívedben vagyon, eredgy, miveld meg: mert az Úr veled vagyon.

4. Lön pedig azon éjjel: és imé az Úr beszéde Nátánhoz, mondván:

5. Eredgy, és szólly az én szolgámnak Dávidnak: Ezeket mondgya az Úr: Vallyon te épitesz-é nékem lakó-házat?

6. Mert házban nem laktam a' naptól-fogva, mellyen az Israel fiait Egyiptus-földéből ki-hoztam e' napiglan: hanem hajlékban jártam, és sátorban.

7. Minden helyeken, mellyeken általmentem Israelnek minden fiaival, szólvan szóllottam-é az Israel valamelly nemzetségének, a' kinek parantsoltam, hogy legeltetné az én népemet Israelt, mondván: Miért nem épitettetek nékem tzédrus-fa házat?

8. És most ezeket mondgyad az én szolgámnak Dávidnak: Ezeket mondgya a' seregek Ura: * Én hoztalak-el téged, midön a' legeltetésben a' nyájakat követted, hogy fejedelem lennél az én népemen Israelen:

9. És veled vóltam mindenekben, valahol jártál, és el-öltem minden ellenségidet szined-elöl: és nagy nevet szerzettem néked a' nagyok neve-szerént, kik a' földön vannak.

10. És helyt szerzek az én népemnek Israelnek, és el-plántálom ötet, és abban lakik, és nem háborgattatik többé: és a' hamisság fiai nem nyomorgattyák többé ötet, mint az-elött,

11. A' naptól-fogva mellyen birákat rendeltem az én népemen Israelen: és nyugodalmat adok néked minden ellenségidtöl. És elévé meg-jelenti néked az Úr, hogy házat épit néked az Úr.

12. * És mikor el-telnek a' te napid, és el-aluszol az atyáiddal, fel-támasztom a' magodat utánnad, a' ki ágyékodból jö, és megerösitem az ö országát.

13. * Ö épit házat az én nevemnek, és állandóvá tészem az ö országa székit örökké.

14. Én attya lészek, és ö fiam lészen: ki ha valamit hamissan tselekeszik, meg-feddem ötet az emberek veszszöjével, és az emberek fiainak tsapásival.

15. * Az én irgalmasságomat pedig el nem vészem töle, a' mint el-vettem Saultól, kit el-veték ortzám-elöl.

16. És hiv lészen a' te házad, és az országod örökké ortzád-elött, és * a' királyi-széked állandó lészen szünetlen.

17. Mind ez igék-szerént, és mind e' látás-szerént, igy szólla Nátán Dávidnak.

18. Bé-méne pedig Dávid király, és le-üle az Úr-elött, és monda: Ki vagyok én Uram Isten, és mitsoda az én házam, hogy ennyire hoztál engem:

19. De ez-is kevésnek láttatott a' szined-elött Uram Isten, hanem még-hoszszú időreis szóllottál a' te szolgád házáról: mert ez az Ádam törvénye, Uram Isten.

20. Mit szólhat azért még néked e' hez Dávid? mert te ismered a' te szolgádat Uram Isten.

21. A' te igédért, és a' te szived-szerént tselekedted mind e' nagy dolgokat, hogy tudtára adnád a' te szolgádnak.

22. Azért magasztaltattál fel Uram Isten; mert nints hozzád hasonló, és nints Isten tekivüled, mindenekben a' miket füleinkkel hallottunk.

23. Mellyik nemzetség pedig ollyan a' földön, mint a' te néped Israel, mellyért elment az Isten, hogy maga népévé váltana ötet, és magának nevet szerezne, és azokkal nagy, és rettenetes dolgokat tselekednék a' földön, a' te néped ortzája-elött, mellyet ki-szabaditottál magadnak Egyiptusból, a' nemzetségtöl, és annak istenétöl.

24. Mert meg-erösitetted magadnak a' te népedet Israelt örökké-való népnek: és te Uram Isten löttél nékik Istenek.

25. Most azért Uram Isten az igét, mellyet a' te szolgádról szóllottál, és az ö házáról, tellyesitsd-bé örökké: és tselekedgyél, a' mint szóllottál,

26. Hogy fel-magasztaltassék a' te neved örökké, és mondassék: A' seregek Ura az Israel Istene. És a' te szolgád Dávid háza állandó lészen az Úr-elött,

27. Mert te seregek Ura Israelnek Istene nyilatkoztattad-meg a' szolgád fülét, mondván: Házat épitek néked: azért találta-meg szivét a' te szolgád, hogy imádkoznék néked ez imádsággal.

28. Most azért Uram Isten, te vagy az Isten, és a' te igéid igazak lésznek: mert te mondottad a' te szolgádnak e' jókat.

29. Kezd-el azért, és áld-meg a' te szolgád házát, hogy légyen örökké elötted: mert te szóllottál Uram Isten, és a' te áldásoddal áldatik-meg a' te szolgád háza örökké.

VIII. RÉSZ.

Dávid sokféle nemzeteket meg-vér, és birodalma-alá hajt, kiknek az-elött adóztak az Israeliták. Tóu Emat Királya a' pát küldi Dávidhoz, ki meg-vinné örömét, hogy Dávid meg verte Adarezer Királyt, kitöl Dávid sok prédát nyert. A' Dávid tisztei elé-számláltatnak.

1. Lön pedig ezek-után, meg-veré Dávid a' Filistæusokat, és meg-alázá öket, és el-vévé Dávid az Adó-fizetés zabolájat a' Filistæusok kezéből.

2. És meg-veré Moábot, és kötéllel méré-meg öket, a' földig le-nyomván: mére pedig két kötelet, egyet a' meg-öléfre, és egyet a' meg-éltetéfre: és lön Móab Dávidnak adózó szolgája.

3. És meg-veré Dávid a' Rohob fiát Adarézert a' Sobai királyt, mikor el-indúlt, hogy uralkodnék az Eufrátes folyó vizén.

4. És el-fogván Dávid amannak részéröl ezer hét-száz lovagot, és húsz-ezer gyalogot, le-vágatá inokot mind a' szekeres lo-

* Sup. 1. Reg. 16. v. 11. Pfal. 77. g. 76.

* 3. Reg. 8. a. 3.

* 1. Par. 22. c. 10.

* Pf. 88. a. 3. c. 33.

* Heb. 1. 5.

* 1. Par. 18. a. 1.

vaknak: meg-hagya pedig azokból száz szekeret.

5. El-jöve a' Syriai Damaskus-is, hogy segétséget hozna a' Sóbai királynak Adarézernek: és meg-vere Dávid huszon-két ezer Syriai férfiat.

6. És erősséget helyheztete Dávid Syriai Damaskusban: és Syria Dávidnak adózó szolgája lön: és meg-tartá az Úr Dávidot mindenekben, valamire ment.

7. És el-vévé Dávid az arany-fegyvereket, mellyek Adarézer szolgain valának, és vivé azokat Jerusalembe.

8. És Betéből, és Bérotból az Adarézer városiból igen sok rezet vün Dávid király.

9. Meg-halla pedig az Emati király Tóu, hogy meg-verte vólna Dávid Adarézernek minden erejét,

C 10. És el-küldé Tóu a' fiát Jórámot Dávid királyhoz, hogy köszöntené ötet örvendezvén, és hálákat adna: azért hogy meggyözte vólna Adarézert, és meg-verte vólna ötet. Mert Adarézernek ellensége vala Tóu, és valának kezében arany edények, és ezüst edények, és réz edények:

11. És azokat-is az Úrnak szentelé Dávid király az ezüstel, és arannyal, mellyeket meg-szentelt vala mind a' nemzetségekből, kiket még-hóldoltatott vala,

12. Syriából, és Moábból, és az Ammon fiaiból, és Filistiimből, és Amalekből, és a' Rohob fiának Adarézernek a' Sóbai királynak prédáiból.

D 13. Nevet-is szerze magának Dávid, mikor meg-téré Syriának meg-vételéből a' Sóaknás völgyben, meg-ölvén tizen-nyóltz ezeret:

14. És Idumæába örzöket helyheztete, és erősséget rendele: és lön egész Idumæa Dávid szolgája. És meg-tartá az Úr Dávidot mindenekben, valamire ment.

15. És országlott Dávid egész Israelen: és Dávid itéletet, és igasságot tészen vala minden népének:

16. A' Sarvia fia pedig Jóab, a' sereg hadnagya vala: az Ahilud fia pedig Jósafat, Kantzellariusa vala:

17. És az Akitob fia Sádok, és az Abjatar fia Akimélek, papok valának: és Saraias iró-deák:

18. A' Jójada fia pedig Banaias, a' Tzeretiek, és Feletiek elöttök-járója: a' Dávid fiai pedig papok valának.

IX. RÉSZ.

Dávid Mifibósetnek Jónatás fiának jószágát, 's örökségét viszsza-adgya; kit már bir vala Siba. Mifibóset Dávidnak asztali főemberévé tétetik.

A 1. És monda Dávid: Állitod-é, hogy vagyon valaki, a' ki meg maradott vólna a' Saul házából, hogy irgalmasságot tselekedgyem vele Jónatásért?

2. Vala pedig a' Saul házából, egy Siba-nevü szolga: kit mikor magához hivott vólna a' király, monda néki: Te vagy-é a' Siba? És ama' felele: Én vagyok te szolgád:

3. És monda a' király: Maradott-é valaki a' Saul házából, hogy az Isten irgalmasságát tselekedgyem véle? És monda Siba a' királynak: Jónatásnak vagyon még egy bénna-lábú fia.

4. Hol vagyon, úgymond? És monda Siba a' királynak: Imé Lodabárban vagyon, az Ammiel fiának Makirnak házában. B

5. El-külde azért Dávid király, és el-hozatá ötet Lodabárból, az Ammiel fiának Makirnak házából.

6. Mikor pedig el-jött vólna Jónatásnak a' Saul fiának fia Mifibóset Dávidhoz, le-borúla ortzájára, és imáda. És monda Dávid: Mifibóset? Ki felele: Jelen vagyok te szolgád. C

7. És monda néki Dávid: Ne félly, mert irgalmasságot tselekedvén tselekeszem veled az atyádért Jónatásért, és meg-adom néked az atyádnak Saulnak minden földeit, és te mindenkor asztalomnál egyél kenyeret.

8. Ki imádván ötet, monda: Ki vagyok én te szolgád, hogy hozzám hasonló hóltebre tekintettél?

9. Szóllittá azért a' király a' Saul szolgáját Sibát, és monda néki: Mind a' mik Saulé vóltak, és az egész házát az urad fiának adtam. D

10. Azért mivellyed te a' földet néki, és a' fiaid, és a' szolgaid: és vigy eledelt az urad fiának, hogy tápláltassék: az urad fia pedig Mifibóset mindenkor az asztalomnál egyék kenyeret. Valának pedig Sibának tizen-öt fiai, és húsz szolgai.

11. És monda Siba a' királynak: A' mint meg-parantsoltad én uram királyom a' te szolgádnak, úgy tselekeszik a' szolgád: és Mifibóset egyék asztalomnál, mint egy a' király fiai-közzül.

12. Vala pedig Mifibósetnek egy Mika-nevü kis fia: a' Siba házának pedig minden rokonsága Mifibósetnek szolgál vala.

13. Mifibóset pedig Jerusalemben lakik vala: mert a' király asztalárúl észik vala mindenkor: és mind a' két lábára sánta vala.

X. RÉSZ.

Meg-hallván Hánonnak az Ammoniták Királyának az apja halálát Dávid, követeket küld kozzá, kik ötet vigasztalnák; kit el-ámitván Tanátsi, hogy azok nem más végre küldettek vólna Dávidtól, hanem hogy az országát meg-kémlenék; megfogatá öket, és szakállokat félig el-borotválttatá, és a' ruhájokat félig el-metszeté, és nagy hadat gyüjte a' Syrusoknak öt Ki-

rályát magához tsatolván Dávid-ellen, kit mind azokkal kétszer meg-vér Dávid.

A 1. Lön pedig ezek-után, hogy meg-halna az Ammon fiai királya, és országla helyette a' fia Hánon.

* 1. Par. 19. a. 2. 2. És monda Dávid: * Irgalmaságot tészek a' Náas fiával Hánonnal a' mint az ö attya irgalmaságot tett velem. El-küldé azért Dávid, vigasztalván ötet szolgai által az attya haláláról. Mikor pedig el-mentek vólna a' Dávid szolgai az Ammon fiai földére,

3. Mondának az Ammon fiainak fejedelmi az uroknak Hánonnak: Állitod-é, hogy az atyád tiszteletiért küldötte Dávid hozzád a' vigasztalókat, és nem azért küldötte-é Dávid a' szolgait hozzád, hogy meg-vizsgálná, B és meg-kémlené a' várast, és fel-forditaná azt?

4. Fogá azért Hánon a' Dávid szolgait, és el-borotválá fél részét a' szakálloknak, és el-metélé ruhájoknak felét az al-felek-ig, és el-ereszté öket.

5. Mellyet mikor hirré tettek vólna Dávidnak, eleikbe külde: mert igen rútúl meg-tsúfoltattak vala a' férfiak, és meg-hagyá nékik Dávid: Maradgyatok Jerikóban, mig megnö a' szakállotok, és akkor jöjetek-meg.

6. Látván pedig az Ammon fiai hogy boszszúságot tettek vólna Dávidon, el-küldének, és fizetésért meg-fogadák a' Rohobi Syrust, és a' Sóbai Syrust, húsz-ezer gyalogot, és a' Maákai királytól ezer férfiat, és Istobtól tizen két ezer férfiat.

7. Mellyet mikor hallott vólna Dávid, el-küldé Joábot, és a' hadakozóknak minden seregét.

8. Ki-jövének azért az Ammon fiai, és el-rendelék a' sereget szintén a' kapu-elött: a' Sóbai Syrus pedig, és Rohob, és Istob, és Maaka, külön valának a' mezön.

C 9. Látván azért Jóab hogy el-készittetet vólna ellene a' had, mind elöl 's mind hátúl, választa Israelnek minden válogatottai-közzül, és a' Syrus-ellen rendelé a' sereget:

10. A' több részét pedig a' népnek az öttsének Abisainak adá, ki az Ammon fiai-ellen rendelé a' sereget.

11. És monda Jóab: Ha engem a' Syrusok meg-gyöznek, légy segétségül nékem: ha pedig téged gyöznek-meg az Ammon fiai, meg-segétlek téged.

12. Légy erös férfi, és hartzollyunk népünkért, és a' mi Istenünk városáért: az Úr pedig azt tselekeszi, a' mi jó az ö szine-elött.

13. El-kezdé azért Jóab, és a' nép, ki véle vala, a' hartzot a' Syrusok-ellen: kik mindgyárt meg-futamának elötte.

14. Az Ammon fiai pedig, látván hogy el-futottak vólna a' Syrusok, el-futának ök-is Abisai-elött, és bé-menének a' várasba: és meg-téré Jóab az Ammon fiaitól, és jöve Jerusalembe.

D 15. Látván azért a' Syrusok hogy el-estek vólna Israel-elött, egybe-gyülének egyenlö-képpen.

16. És el-külde Adarézer, és ki-hozá a' Syrusokat, kik a' folyó-vizen-túl valának, és el-hozá azok hadát: Sóbak pedig, az Adarézer hadának kapitánya, vala az ö fejedelmek.

17. Mellyet mikor hirré tettek vólna Dávidnak, egybe-gyüjté az egész Israelt, és által-méne a' Jordánon, és juta Helába: és sereget rendelének a' Syrusok Dávid-ellenében, és hartzolának ellene.

18. És el-futának a' Syrusok Israel-elött, és meg-öle Dávid a' Syrusokban hét száz szekér-bélieket, és negyven-ezer lovagot: és Sóbákot a' had fejedelmét meg-veré: ki mindgyárt meg-hala.

19. Látván pedig minnyájan a' királyok, kik Adarézer segétségében valának, hogy meg-gyözettettek Israeltöl, meg-rémülének, és el-futának ötven-nyóltz ezeren Israel-elött. És békeséget szerzének Israellel: és szolgálának nékik, és nem merének a' Syrusok többé segétséget adni az Ammon fiainak.

XI. RÉSZ.

Midön Jóab Rabbát az Ammoniták városát vija, Dávid házasság-törésbe esik Betsabéval: kit titkolni akarván, Uriást Betsabé férjét a' hartzon meg-öleti, és Bétsabét feleségül vészi, kitöl fia lészen; kiért az Úr meg-haragszik Dávidra.

A 1. Lön pedig esztendö el-forogván az idöben, mellyen a' királyok hadba szoktak menni, el-küldé Dávid Joábot, és a' szolgait ö véle, és az egész Israelt, és el-rablák az Ammon fiait, és meg-szállák Rabbát: Dávid pedig Jerusalemben marada. 1. Par. 20. a. 1.

2. Ezen-közben történék, hogy fel-kelne Dávid az ágyáról dél-után, és sétálna a' királyi ház folyosóján: és láta egy aszszonyt, ki mosa vala magát, ellenbe az ö folyosóján: az aszszony pedig igen szép vala.

3. El-külde azért a' király, és tudakozék, ki vólna az-az aszszony. És hirré tétették néki, hogy az Eliam leánya Bét-sabée vólna az Hetæus Uriás felesége.

4. Követeket küldvén azért Dávid, elhozatá ötet. Ki mikor bé-ment vólna hozzája, véle hála: * és mindgyárt meg-tisztúla az ö tisztátalanságából: * Lev. 15. d. 18.

5. És viszsza-tére házába magzatot fogadván. És el-küldvén hirt tön Dávidnak, és monda: Terhbe estem.

6. El-külde pedig Dávid Joábhoz, mondván: Küld hozzám a' Hetæus Uriást. És elküldé Jóab Uriást Dávidhoz.

7. És el-jöve Uriás Dávidhoz. És megkérdé Dávid, ha jól vólna-é Jóab, és a' nép, és mint viseltetnék a' had. B

8. És monda Dávid Uriásnak: Menny-házadba, és mosd-meg a' lábaidat. És kimé-

ne Úriás a' király házából, és követé ötet a' király étke.

9. Úriás pedig a' király háza ajtaja-elött hála az urának több szolgaival, és nem méne-alá házához.

10. És hirt tönek Dávidnak, mondván: Nem ment házába Úriás. És monda Dávid Uriásnak: Nem útról jöttél-é? miért nem mentél-alá házadhoz?

11. És monda Úriás Dávidnak: Az Isten szekrénye, és Israel, 's Juda sátorokban laknak, és az uram Jóab, és az uram szolgai a' föld szinén vannak: és én házamba mennyek, hogy egyem, és igyam, és a' felségemmel hállyak? a' te életedre, és a' lelked életére, nem tselekeszem e' dolgot.

12. Monda azért Dávid Úriásnak: Maradgy itt ma-is, és hólnap el-botsátlak téged. Megmarada Úriás Jerusalemben azon nap, és a' másikon:

C 13. És hivá ötet Dávid, hogy véle ennék, és innék, és meg-részegité ötet: ki estve kimenvén, a' maga ágyán az ura szolgaival hála, és nem méne-alá házához.

14. Reggel lön azért, és levelet ira Dávid Joábnak: és el-küldé Uriás-által,

15. Ezt irván a' levélben: Állassátok Úriást a' had-eleibe, a' hol leg-erösb a' hartz: és hadgyátok-el ötet, hogy meg-ölettetvén el-veszszen.

16. Midön azért Jóab a' várast vittatná, Úriást a' helyre állatá, a' hol tudgya vala, hogy a' leg-erösb férfiak vólnának.

17. És ki-jövén a' férfiak a' városból, hartzolnak vala Joábbal, és el-hullának a' Dávid szolgai népe-közzül, és meg-hala Hetæus Úriás-is.

18. El-küldé azért Jóab, és hirré tévé Dávidnak a' hartznak minden dolgát:

19. És parantsola a' követnek, mondván: Midön mind el-végezed a' hartzról-való beszédet a' királynak,

20. Ha látod, hogy búsul, és mondgya; Miért mentetek a' kö-falhoz hartzolni? nem tudgyátok vala-é, hogy sok nyilakat lönek onnan felyül a' kö-falról?

* *Judic.* 9. g. 53. D 21. Ki ölte-meg a' Jeróbaál fiát Abiméleket? * Nem egy aszszony vetett-é reá egy darab malom követ a' kö-falról, és meg ölte ötet Tebesben? miért mentetek a' kö-falhoz? mondgyad: A' te szolgád a' Hetæus Úriás-is meg-hólt.

22. El-méne azért a' követ, és el-juta, és meg-beszéllé Dávidnak mind, a' miket parantsolt vala néki Jóab.

23. És monda a' követ Dávidnak: Meggyözének minket a' férfiak, és ki-jövének hozzánk a' mezöre: mi pedig reájok rohanván, meg-üzök öket a' város kapujáig.

24. És nyilakat igazgatának a' nyilasok a' szolgaidra onnan felyül a' kö-falról: és meghalának a' király szolgai-közzül, söt a' te szolgád a' Hetæus Uriás-is meg-hólt.

25. És monda Dávid a' követnek: Ezeket mondgyad Joábnak: Ne törödgyél e' dolgon: mert külömbb-féle a' hartz-vége, most ezt, és most amazt emészti-meg a' kard: bátorittsad a' vitézidet a' város-ellen, hogy azt el-rontsad, és biztasd öket.

26. Meg-hallá pedig az Úriás felesége, hogy meg-hólt vólna a' férje Úriás, és sirata ötet.

27. El-múlván pedig a' keservgés, el-külde Dávid, és bé-hozá ötet a' házába, és felesége lön, és fiat szüle néki: és nem tetszék az Úrnak e' dolog, mellyet Dávid tselekedett vala.

XII. RÉSZ.

Dávidot Nátán Proféta meg-feddi a' parázznaságért, és gyilkosságért. Dávid gonoszságit meg-bánván penitentziát tart, kinek meg-engedtetik ugyan a' vétke, de fen-marad a' büntetése. Meg-halván a' Betsabétöl születtetett fia, születtetik Salomon. Rabba az Ammoniták városa meg-vétetik, és el-rontatik.

1. EL-KÜLDÉ azért az Úr Nátánt Dávidhoz: Ki mikor hozzája jött vólna, monda néki: Két férfiu vala egy városban, egyik gazdag, és a' másik szegény.

2. A' gazdagnak igen sok juhai, és ökrei valának.

3. A' szegénynek pedig semmie nem vala tellyességgel, hanem egy kis juhotskája, mellyet vött, és fel-tartott vala, és melly nála az ö fiaival együtt nevekedett vala, az ö kenyeréböl évén, és pohárából iván, és kebelében aluván: és vala néki mint egy leánya.

4. Mikor pedig egy jövevény jött vólna a' gazdaghoz, kimélvén az ö juhaiban, és ökreiben venni, hogy lakodalmat szerezne a' vendégnek, a' ki hozzája jött vala, el-vévé a' szegénynek juhát, és étkeket készite az embernek, a' ki hozzája jött vala.

5. Dávid pedig haraggal igen fel-gerjedvén az ember-ellen, monda Nátánnak: El az Úr, hogy halálnak fia az a' férfiu, a' ki azt tselekedte.

6. * A' juhot négy annyival fizeti-meg, mivelhogy e' dolgot tselekedte, és nem kedvezett.

7. Monda pedig Nátán Dávidnak: Te vagy az a' férfiu. Ezeket mondgya Israelnek Ura Istene: Én kentelek téged királlyá Israelen, és én mentettelek-meg téged Saul kezéböl,

8. És néked adtam az urad házát, és az urad feleségit kebeledbe, és néked adtam az Israel, és Juda házát: és ha ezek kitsinyek, sokkal nagyobbakat adok néked.

9. Miért vetetted-meg tehát az Úr igéjét, hogy gonoszt tselekednél szinem-elött? A' Hetæus Uriást meg-ölted fegyverrel, és a' feleségét magadnak feleségül vetted, és az Ammon fiai fegyverével meg-ölted ötet.

* *Exod.* 22. 1.

10. Ez-okáért örökké el nem távozik házadtól a' fegyver, mivelhogy meg-útáltál engem, és el-vetted a' Hetæus Uriás feleségét, hogy feleséged lenne.

11. Azért ezeket mondgya az Úr: Imé én gonoszt támasztok reád a' házadból, és el-vészem feleségidet szemeid-elött, * és felebarátodnak adom, és a' feleségiddel hál e' Napnak láttára.

12. Mert te titkon tselekedtél: én pedig e' dolgot egész Israëlnek láttára tselekeszem, és a' Nap-láttára.

13. És monda Dávid Nátánnak: Vétettem az Úrnak. És monda Nátán Dávidnak: * Az Úr-is el-vette bünödet: meg nem halsz.

14. Mindaz-által, mivel az Úr ellenségit káromlattattad e' dologért, a' fiad, ki néked született, halállal hal-meg.

15. És Nátán viszsza-tére házába. Megveré az Úr a' kisdedet-is, kit az Uriás felesége szült vala Dávidnak, és halálra válék.

16. És könyörge Dávid az Úrnak a' kisdedért: és böjtel böjtöle Dávid, és bémenvén magán, a' földre feküvék.

17. El-jövének pedig az ö házának vénei, kénszerítvén ötet hogy fel-kelne a' földröl: ki nem akara, és nem évék vélek étket.

18. Történék pedig heted napon, hogy meg-halna a' gyermek: és félnek vala a' Dávid szolgai hirré tenni néki, hogy meghólt vólna a' kisded, mert mondának: imé midön a' kisded még élne, szóllunk vala néki, és nem halgatá-meg szavunkat: menyivel inkább gyötri magát, ha mondgyuk, Meghólt a' gyermek?

19. Mikor azért Dávid látta vólna az ö szolgait suttogni, eszébe vévé, hogy meghólt vólna a' gyermetske: és monda a' szolgainak: Meg-hólt-é a' gyermek? Kik felelének néki: Meg-holt.

20. Fel-kele azért Dávid a' földröl, és meg-mosdék 's meg-kené magát; és mikor meg-változtatta vólna ruháját, béméne az Úr házába: és imádkozék, és házába méne, és kéré, hogy kenyeret tennének eleibe, és evék.

21. Mondának pedig néki a' szolgai: Mi dolog, a' mit tselekedtél? a' gyermekért, mikor még élne, böjtöltél, és sirtál: hogy pedig meg-hólt a gyermek, fel-költél, és kenyeret öttél.

22. Ki monda: A' gyermekért, mikor még élne, böjtöltem, és sirtam; mert mondék: Ki tudgya, talám nékem ajándékozza ötet az Úr, és meg-él a' gyermek?

23. Most pedig hogy-im meg-hólt, miért böjtöllyek? viszsza-hozhatom-é ötet többé? én mégyek inkább hozzája: ö pedig nem jö viszsza hozzám.

24. És meg-vigasztalá Dávid a' feleségét Bet-sabeét, és bé-menvén hozzája, véle hála: Ki fiat szüle, és annak nevét Salomonnak hivá, és szereté ötet az Úr.

25. És üzene Nátán prosétától, és hivá az ö nevét, az Úr szerelmesének, azért hogy szeretné ötet az Úr.

26. * Hadakozék azért Jóab az Ammon fiai Rabbatája-ellen, és meg-vészi vala a' királyi váraft.

27. És követeket külde Jóab Dávidhoz, mondván: Hartzoltam Rabbat-ellen, és meg-veszük a' vízi váraft.

28. Most azért gyüjtsd-egybe a' népnek több részét, és szálá-meg a' váraft, és veddmeg azt: hogy mikor én-általam elrontatik a' város, én nevemnek ne tulajdonittassék a' gyözedelem.

29. Egybe-gyüjté azért Dávid az egész népet, és el-indúla Rábbat-ellen: és mikor vitatta vólna, meg-vévé azt.

30. És el-hozá az ö királyok koronáját a' fejéböl, egy talentom arany-nyomót, igen drága kövek lévén benne, és fejére tétetek Dávidnak. De a' váraſnak-is igen sok prédáját vivé el:

31. Annak népét-is el-vivén által-füréſzlé, és vafas szekereket vona által rajtok: és el-vagdalá bárdokkal, és a' tégla kementzébe veté: így tselekedék az Ammon fiainak minden váraſival. És meg-tére Dávid, és az egész sereg Jerusalembe.

XIII. RÉSZ.

Amnon Támárt Absalonnak húgát megszeplösíti, kiért Absalomtól meg-ölettetik; és reá haraguván az attya, Gessúr Királyához szalad, és ott lakik három esztendeig.

1. Lön pedig ezek-után, hogy a' Dávid fiának Absalomnak Támár-nevü igen szép húgát meg-szeretné a' Dávid fia Amnon.

2. És igen kivánná ötet, úgy hogy annak szerelméért meg-betegülne: mert mivel-hogy szüz vólna, nehéznek láttatik vala néki, hogy valamit tiszteſségtelenül tselekednek véle.

3. Amnonnak pedig egy Jónadáb-nevü barátya vala, Semmaának a Dávid báttyának fia, igen okos férfiu.

4. Ki monda néki: Miért száradsz igy el naponként a' sonnyadáſsal király fia? miért nem jelented-meg nékem? Es monda néki Amnon: Támárt a' bátyám Absalom húgát szeretem.

5. Kinek felele Jónadab: Feküdgy az ágyadra, és tetteſs betegséget, és mikor eljö az atyád, hogy meg-látogaſſon téged, mondgyad néki: Jöjön ide, kérlek, a' húgom Támár, hogy ételt adgyon nékem, és tsinállyon étket, hadd egyem a' kezéböl.

* Inſ. 16 d. 21.
* Eccli. 47. b. 13.
* 1. Par 20. a. 1.
* Eccli. 22. d. 2.

B 6. Le-feküvék azért Amnon, és mintha betegeskedni kezde: és mikor el-jött vólna a' király ötet látogatni, monda Amnon a' királynak: Jöjön-el, kérlek, a' húgom Támár, hogy ſzemeim-elött két féle levetskét tsinállyon, és egyem a' kezéből.

7. El-külde azért Dávid a' Támár házához, mondván: Menny a' bátyád Amnon házába, és tsinálly étket néki.

8. És el-méne Támár a' báttya Amnon házába: ama' pedig fekſzik vala: ki liſztet vévén meg-keveré, és meg-hígitván, ſzemei elött levetskéket föze.

9. És vévén a' mit fözött vala, ki-tölté, és eleibe-tévé, és nem akara enni: és monda Amnon: Üzzetek-ki mindeneket tölem. És mikor ki-üztek vólna mindeneket,

C 10. Monda Amnon Támárnak: Hozdbé az étket a' kamarába, hogy egyem a' kezedből. Vévé azért Támár a' levetskéket, mellyeket tsinált vala, és bé-vivé a' bátyának Amnonnak a' kamarába.

11. És mikor eleibe vitte vólna az étket, meg-ragadá ötet, és monda: Jere, hálly velem édes húgom.

12. Ki felele néki: Ne, édes bátyám, ne tégy erőszakot rajtam: mert ez nem ſzabad Iſraëlben: ne miveld e' bolondságot.

13. Mert én el nem fogom viſelhetni gyalázatomat, és te ollyan léſzſz Iſraëlben, mint egy az eſztelenek-közzül: hanem inkább ſzólly a' királynak, és meg nem tagad engem töled.

14. Nem akara pedig engedni könyörgéſinek, hanem erőſſebb lévén le-nyomá ötet, és véle hála.

15. És meg-gyülöle ötet Amnon igen nagy gyülölséggel: úgy hogy nagyobb vólna a' gyülölség, mellyel gyülöli vala ötet a' ſzeretetnél, mellyel az-elött ſzerette vala. * És monda néki Amnon: Kelly-fel, 's eredgy.

16. Ki felele néki: Nagyobb gonoſzság ez, mellyet moſt rajtam tselekeſzel ki üzvén engem, hogy-ſem a' mit az-elött tselekedtél. És nem akará ötet hallani:

D 17. Hanem ſzóllitván az inaſt, a' ki ſzolgál vala néki, monda: Üzd-ki ezt elölem, és tedd-bé az ajtót utánna.

18. Ki bokáig-való ſzoknyába vala öltözve: mert ollyan ruhákkal élnek vala a' király ſzüz leányi. Ki-üzé azért ötet a' ſzolgája: és bé-tévé az ajtót utánna.

19. Ki hamut hintvén a' fejére, megſzaggatván a' bokáig-való ſzoknyáját, és kezeit fejére tévén, mégyen vala jajgatván.

20. Monda pedig néki a' báttya Abſalom: Nem hált-é veled a' bátyád Amnon? de moſt húgom halgaſs, atyád-fia: és ne gyötörd ſzivedet e' dologért. Támár azért meg-epedvén, a' bátyának Abſalomnak házában marada.

21. Mikor pedig hallotta vólna Dávid király e' dolgot, igen meg-ſzomorodék: és nem akará Amnonnak a' fiának lelkét megſzomoritani, mert ſzereti vala ötet, hogyim elsö-ſzülötte vala.

22. Nem ſzólla pedig Abſalom Amnonnak ſem gonoſzt, ſem jót: mert gyülöli-vala Abſalom Amnont, azért hogy meg-ſzeplösitette vólna a' húgát Támárt.

23. Lön pedig két eſztendö-múlva, hogy az Abſalom juhai meg-nyirettetnének Báalháſorban, melly Efraim-mellett vagyon: és el-hivá Abſalom mind a' király fiait,

24. És méne a' királyhoz, és monda néki: Imé meg-nyirettetnek a' te ſzolgád juhai: kérlek, jöjön-el a' király a' ſzolgáival az ö ſzolgájához.

25. És monda a' király Abſalomnak: Ne fiam, ne kérjed, hogy minnyájan elmennyünk, és téged terhellyünk. És mikor kénſzeritené ötet, és nem akarna elmenni, meg-áldá ötet.

26. És monda Abſalom: Ha el nem akarſz jöni, kérlek, jöjön-el velünk ottan tsak a' bátyám Amnon. És monda néki a' király: Nem ſzükség, hogy el-mennyen veled.

27. Kénſzerité azért Abſalom ötet, és elbotsátá vele Amnont, és mind a' király fiait. És lakodalmat ſzerzett vala Abſalom, mint a' királyi lakodalom.

28. Parantsolt vala pedig Abſalom a' ſzolgainak, mondván: Vigyázzatok reá, mikor réſzeg léend Amnon a' bortól, és mondom néktek: Üſsétek ötet, és öllyétek-meg: ne féllyetek: mert én vagyok, a' ki azt parantsolom néktek: vaſtagodgyatok, és legyetek erös férfiak.

29. Tselekedének azért az Abſalom ſzolgai Amnon-ellen, a' mint parantsolta vala nékik Abſalom. És fel-kelvén minnyájan a' király fiai, fel ülének ki-ki az ö öſzvérére, és el-ſzaladának.

30. És mikor még az úton mennének, hír érkezék Dávidhoz, mondván: meg-ölte Abſalom mind a' király fiait, és tsak egy maradott közzülök,

31. Fel-kele azért a' király, és megſzaggatá ruháit, és a' földre esék, és minnyájan a' ſzolgai, kik mellette állanak vala, meg ſzaggatták ruhájokat.

32. Felelvén pedig a' Dávid bátyának Semmaának fia Jónadab, monda, Ne állittsa az én Uram királyom, hogy a' királynak minden fiai meg-ölettek: Amnon egyedül hólt meg, mert Abſalomnak ſzájában vala a' naptól-fogva, mellyen meg-ſzeplöſitette a' húgát Támárt.

33. Moſt azért ne ereszſze az én Uram királyom ſzivébe ez igét, mondván: Minnyájan meg-ölettenek a' király fiai: mert egyedül Amnon hólt-meg.

34. El ſzökék pedig Abſalom: és felemelé az ör álló ſzolga a' ſzemeit, el-te-

kinte: és ímé sok nép jö vala a' járatlan úton a' hegy óldalról.

35. Monda pedig Jónadáb a' királynak: Imé a' király fiai jelen vannak: a' te szolgád igéje szerént úgy lött.

36. És mikor meg-szünt vólna szóllani meg-jelenének a' király fiai-is: és bé-menvén fel-emelék szavokat, és sírának: de a' király-is, és miden szolgai sírának igen nagy síráſſal.

37. Abſalom pedig el-szökvén az Ammiud fiához Tolomáihoz méne, a' Geſſuri királyhoz. Siratá azért Dávid a' fiát minden napokon.

38. Abſalom pedig mikor el-futott vólna, és Geſsurba jutott vólna, három esztendeig lön ott.

39. És meg-szünék Dávid király Abſalomot kergetni, azért hogy meg-vigaſztaltatott vólna az Amnon halálárúl.

XIV. RÉSZ.

Tekuitis aſzſzony meg-tanittatván Joábtól, meſterségeſen kegyelmet nyér Dávidtól Abſalomnak, és viſzſza-hivattatik Jérusálembe. Abſalomnak szépsége. Abſalom két-esztendeig lakván Jérusálemben Dávidot nem látta; minek-utánna Joábnak az árpáját a' szántó-földön meggyújtotta vólna, Jóab kegyelmet nyér néki, és a' Királyhoz viſzi.

1. MEG-értvén pedig a' Sarvia fia Jóab, hogy a' király szive Abſalomhoz hajlott vólna.

2. Tekuába külde, és onnét egy bölts aſzſzonyt hozata; és monda néki: Tetteſd, hogy keſergeſz, és gyáſz ruhába öltözzél, és olajjal meg ne kendözzél, hogy légy mint a' sok ideig halottat keſergö aſzſzony:

3. És menny-bé a' királyhoz, és szólly néki illyen beſzédeket. Jóab pedig az igéket szájába adá.

4. Azért mikor bé-ment vólna a' Tekuai aſzſzony a' királyhoz, a' földre esék elötte, és imáda, és monda: Szabadíts-meg engem király.

5. És monda néki a' király: Mi ügyöd vagyon? Ki felele: Ah, özvegy-aſzſzony vagyok én: mert meg-hólt a' férjem.

6. És a' te szolgálódnak két fia vala: kik háborgának egy máſſal a' mezön: és senki nem vala, a' ki öket el-válthatná: és meg veré egyik a' máſikot, és meg-ölé ötet.

7. És ímé az egész rokonság a' te szolgálód-ellen támadván, azt mondgya: Add elö azt, a' ki meg-ölte az attyafiát, hogy öllyük-meg ötet az attyafia lelkéért, kit meg-ölt, és töröllyük-el az örököſt: és el-akarják óltani szikrámat, melly meg-maradott, hogy ne légyen neve a' férjemnek, és maradékja a' földön.

8. És monda a' király az aſzſzonynak: Menny házadba, és én parantsolok felöled.

9. És monda a' Tekuai aſzſzony a' királynak: Rajtam légyen, én uram királyom, a' hamiſság, és az atyám házán: a' király pedig, és az ö széke ártatlan légyen.

10. És monda a' király: A' ki ellened-szóll, hozd hozzám, és többé nem illet téged.

11. Ki monda: Emlekezzék-még a' király az ö Uráról Iſtenéröl, hogy meg ne ſokaſodgyanak a' vér-szerént való atyafiak a' boſzſzú-állásra, és semmi-képpen meg ne öllyék a' fiamat. Ki monda: El az Úr, hogy a' földre nem eſik a' fiad haj-szálaiból.

12. Monda azért az aſzſzony: Szóllyon a' te szolgálód az én uramnak királyomnak egy igét. És monda: Szólly.

13. És monda az aſzſzony: Miért gondoltal illyen dolgot az Iſten népe-ellen, és ez-gét mondotta a' király; hogy vétkezzék, és viſzſza ne hozza az ö ki-vetettét?

14. Minnyájan meg-halunk, és mint a' vizek el-folyunk a' földbe, mellyek viſzſza nem térnek: * és nem akarja az Iſten a' lelket el-veſzni, hanem azt forgattya gondolattyában, hogy tellyeſséggel el ne veſzſzen az el-vettetett.

15. Jöttem azért moſt, hogy meg-mondgyam az én uramnak királyomnak ez igét a' nép-elött. És monda a' te szolgálód: Szóllok a' királynak, ha valami módon megtselekeſzi a' király az ö szolgálója szavát.

16. És meg-halgatá a' király, hogy megszabaditaná az ö szolgálóját mindenek kezéböl, kik engem el akarnak vala az Iſten örökségéböl törleni, és a' fiamat egyetemben:

17. Mondgya azért a' te-szolgálod, hogy légyen az én uramnak királyomnak igéje, mint az áldozat. Mert mint az Iſten Angyala, olly az én uram királyom, hogy sem áldáſſal, sem átokkal meg nem indul: azokáért a' te Urad Iſtened-is veled vagyon.

18. És felelvén a' király, monda az aſzſzonynak: El ne titkold tölem az igét, mellyet töled kérdek. És monda néki az aſzſzony: Szólly uram királyom.

19. És monda a' király: Nem Jóab keze vagyon-é veled mind ezekben? Felele az aſzſzony, és monda: A' te lelked üdvöſségére, én uram királyom, sem balra sem jobra nints mind azokban, a' miket szólott az én uram királyom: mert a' te szolgád Jóab, ö parantsolt nékem, és ö helyheztette a' te szolgálód szájába mind ez igéket.

20. Hogy e' beszédnek módgyát el-változtatnám, a' te szolgád Jóab parantsolta azt: te pedig én uram királyom bölts vagy, mint böltsesége vagyon az Iſten Angyalának, hogy érts mindeneket a' földön.

21. És monda a' király Joábnak: Imé meg-engeſzteltetvén, igédet meg-tselekedtem: menny-el azért, és hivd-viſzſza a' gyermeket Absalomot.

* *Ezec. 18. g. 32 & 33. c. 11.*

22. És ortzájára borúlván Jóab a' földre, imádá, és áldá a' királyt. És monda Jóab: Ma értette-meg a' te szolgád, hogy kedvet találtam szemeid-előtt, én uram királyom: mert meg-tselekedted a' te szolgád beszédét.

23. Fel-kele azért Jóab, és el-méne Gessurba, és el-hozá Absalomot Jerusalembe.

24. Monda pedig a' király: Térjen-viszsza házába, és ne lássa ortzámat. Viszszatére azért Absalom a' házába, és nem látá a' király ortzáját.

25. Nem vala pedig olly szép férfi, mint Absalom, az egész Izraelben, és igen ékes: tetétől-fogva talpig nem vala ö-benne semmi makula.

26. És mikor a' haját el-nyireti vala (esztendöben pedig egyszer nyirettetik vala meg, mert a' haja terheli vala ötet) reá méri vala a' feje haj-szálait két-száz siklufra, a' közönséges mértékkel.

27. Születének pedig Absalomnak három fiai: és egy Támár-nevü leánya, ékes ábrázatú.

28. És Absalom Jerusalemben marada két esztendeig, és nem látá a' király ortzáját.

29. Külde azért Joábhoz, hogy a' királyhoz küldené ötet: ki nem akara hozzá menni. És midön másodszor küldött vólna, és ama' nem akart vólna hozzája menni,

30. Monda a' szolgainak: Tudgyátok a' Jóab szántó-földét az én szántó földem-mellett, mellyen az árpa vetése vagyon: mennyetek-el azért, és gyújtsátok-fel azt tüzzel. Fel-gyújták azért az Absalom szolgai a' veteményt tüzzel, és el-menvén a' Jóab szolgai, meg-szaggatván ruhájokat, mondának: Fel-gyújtották az Absalom szolgai a' szántó-föld részét tüzzel.

31. És fel-kele Jóab, és Absalomhoz méne házába, és monda: Miért gyújtották-fel a' szolgaid az én veteményemet tüzzel?

32. És felele Absalom Jóabnak: Hozzád küldöttem kérvén, hogy hozzám jönél, és téged a' királyhoz küldenélek, és mondanád néki: Miért jöttem-meg Gessurból? jobb vólt nékem ott lennem: kérlek azért, hadd lássam a' király ortzáját: hogy ha meg-emlékezik hamisságomról, öllyön-meg-engem.

33. Bé-menvén azért Jóab a' királyhoz, hirré tön néki mindeneket: és elö hivattaték Absalom, és bé méne a' királyhoz, és imáda a' föld szinén ö-elötte, és meg-tsókolá a' király Absalomot.

XV. RÉSZ.

Absalom pártot üt Dávid ellen Hebronban. Dávid szalad elötte, és egynéhányad magával Kusait viszsza-küldi a' frigynek szekrényével, hogy Akitofel gonosz igyekezetit el-rontsa.

1. EZEK-után azért Absalom szekereket, és lovagokat szerze magának, és ötven férfiat, kik elötte járnának.

2. És reggel fel-kelvén Absalom, a' kapu bé-menetelénél áll vala, és minden férfiat, kinek dolga vala, hogy a' király itéletére menne, hozzája hiv vala Absalom, és mond vala: Mellyik városból vagy te? Ki felelvén mond vala: Izraelnek egyik nemzetségéből vagyok én te szolgád.

3. És felel vala néki Absalom: A' te beszédid jóknak, és igazaknak láttatnak nékem: de nints rendeltetett a' királytól, a' ki téged meg halgasson: és mond vala Absalom.

4. Ki rendel engem birává a' földön, hogy hozzám jöjenek mind, a' kiknek dolgok vagyon, és igazán itéllyek?

5. De mikor hozzá járúlna-is az ember, hogy köszöntené ötet, ki-nyújtya vala kezét, és meg-fogván, meg-tsokollya vala ötet.

6. És ezt tselekeszi vala az itéletre-jövö egész Izraellel, hogy meg-halgattatnék a' királytól, és szorgalmaztattya vala az Izraeli férfiak szivét.

7. Negyven esztendö-után pedig, monda Absalom Dávid királynak: El-megyek, és bé-tellyesitem fogadásimat, mellyeket az Úrnak fogadtam Hebronban.

8. Mert fogadást fogadott a' te szolgád, mikor Syriai Gessurban vólna, mondván: Ha viszsza-viszen engem az Úr Jerusalembe, áldozom az Úrnak.

9. És monda néki Dávid király: Menny-el békével. És fel-kele, és Hebronba méne.

10. Kémeket külde pedig Absalom Izraelnek minden nemzetségihez, mondván: Mi helyen-hallyátok a' trombita szót, mondgyátok: Absalom országlott Hebronban.

11. Absalommal pedig Jerusalemből hivattatott két-száz férfiak menének: együgyü szivvel menvén, és az okát tellyességgel nem tudván.

12. És el-hivatá Absalom Gilói Akitofelt, a' Dávid tanátsát, az ö városából Gilóból. És mikor áldozatokat tenne, hatalmas pártolás lön, és a' nép gyüleközvén nevekedik vala Absalommal.

13. Követ jöve azért Dávidhoz, mondván: Egész Izrael Absalomot követi tellyes szivvel.

14. És monda Dávid a' szolgainak, kik véle valának Jerusalemben: Kellyetek-fel; fussunk-el; mert el nem szaladhatunk Absalom-előtt: Siessetek ki-menni, hogy valamiképpen el-jövén itt ne lepjen bennünket, és reánk ne hozza a' romlást, és szablyára ne hánnya a' várast.

15. És mondának a' királynak a' szolgai Mind, a' miket parantsol a' mi urunk királyunk, örömest meg-mivellyük te szolgaid.

16. Ki-méne azért a' király, és az ö egész háza, gyalog: És hagya a' király tiz ágyasszonyt a' ház örizésére.

17. És ki-menvén a' király, és egész Izrael gyalog, meg-álla távul a' háztól:

18. És minden szolgai mellette mennek vala, és a' Tzereti, és Feleti seregi, és mind a' Ge-

a' Getæusok, erős hadakozó hat-száz férfiak, kik gyalog követték vala ötet Getből, a' király-elött mennek vala.

19. Monda pedig a' király Geti Étainak: Miért jösz velünk? Térj-viszsza, és lakjál a' királlyal, mert jövevény vagy, és ki-jöttél helyedről.

20. Tegnap jöttél, és ma kénszerittetel-é velünk ki jöni? én pedig el-megyek, a' hová menendö vagyok: térj-meg, és vidd-viszsza veled az atyádfiait, és az Úr irgalmasságot tészen veled, és igazságot, mert megmutattad jó kedvedet, és hivségedet.

21. És felele Étai a' királynak, mondván: Él az Úr, és él az én uram királyom; hogy valamelly helyen lészsz én uram királyom, akár halálban, 's akár életben, ott lészen a' te szolgád.

22. És monda Dávid Étainak: Jere, és menny-által. És által-méne Geti Étai, és mind a' férfiak, kik véle valának, és a' több sokaság.

23. És minnyájan sírnak vala nagy szóval, és az egész nép által-mégyen vala: a' király-is által-mégyen vala a' Tzédron patakán, és az egész-nép az út-ellenében mégyen vala, melly a' pusztára néz.

24. El-méne pedig Sádok pap-is, és minnyájan a' Leviták véle, el-viven az Isten szövetsége szekrényét: és le tévék az Isten szekrényét: és fel-méne Abjatar, mig egybegyülne az egész nép, melly ki-ment vala a' városból.

25. És monda a' király Sádoknak: Vidd viszsza az Isten szekrényét a' városba: ha kedvet találok az Úr szemei-elött, viszsza-viszen engem, és meg-mutattya nékem azt, és az ö hajlékát.

26. Ha pedig mondandgya nékem: Nem tettszel: jelen vagyok, tselekedgye, a' mi jó elötte.

27. És monda a' király Sádok papnak: Oh Látó, térj-viszsza a' városba békeséggel: és a' fiad Akimaás, és az Abjatar fia Jónatás, a' ti két fiatok, légyenek veletek.

28. Imé én el-rejtezem a' puszta mezöségiben, mig jelentö hir jö töletek hozzám.

29. Viszsza-vivék azért Sádok, és Abjatar az Isten szekrényét Jerusalembe: és ott maradának,

30. Dávid pedig fel-mégyen vala az olajfák hegyére, mendegelvén, és sirván, mezit-láb járván, és bé buritott fövel: de a' népis mind, a' ki véle vala, bé-buritott fövel sirva mégyen vala fel.

31. Hirré tévék pedig Dávidnak, hogy Akitofel-is a' pártolásban vólna Absalommal, és monda Dávid: Kérlek Uram, bolonditsd-meg az Akitofel tanátsát.

32. És mikor fel-menne Dávid a' hegy tetejére, mellyen imádandó vala az Urat, imé Araki Kúsai jöve eleibe, meg-szaggatatott ruhával, és földel bé-hintetett fövel.

33. És monda néki Dávid: Ha velem jösz, terhemre lészsz:

34. Ha pedig a' városba viszsza-térsz: és mondod Absalomnak: Te szolgád vagyok, király: a' mint szolgája vóltam az atyádnak, úgy lészek te szolgád: el-bontod az Akitofel tanátsát.

35. Veled lésznek pedig Sádok, és Abjatar papok, és minden igét, mellyet a' király házából hallasz, jelents-meg Sádok, és Abjatar papoknak.

36. Vélek vannak pedig az ö két fiok, a' Sádok fia Akimaás, és az Abjatar fia Jónatás: és üzennyetek-meg nékem tölök minden igét, mellyet hallotok.

37. El-érkezvén azért Kúsai a' Dávid baráttya a' városba, Absalom-is bé-méne Jerusalembe.

XVI. RÉSZ.

Midön Siba Mifiboset szolgája étket vinne Dávidnak, néki igéri Mifiboset jószágát: Semei szemtöl-szembe szidgya Dávidot, kit midön a' szolgai meg-akarnának ölni, nem engedi. Absalom Jerusalembe menvén, Akitofel tanátsából, az ö attya ágyasival paráználkodik.

1. És mikor Dávid egy keveset általment vólna a' hegy tetején, eleibejöve a' Mifiboset szolgája Siba két szamárral, mellyek terhelve valának két-száz kenyérrel, és száz kötés aszszú-szölövel, és száz tsomó száraz fügével, és egy tömlö borral. A

2. És monda a' király Sibának: Mire valók ezek: És felele Siba: A' szamárok a' király tselédének, hogy reájok üllyenek: a' kenyerek, és a' fügék szolgaidnak eledelére: a' bor pedig, hogy igyék, a' ki meg-fogyatkozik a' pusztában.

3. És monda a' király: Hol vagyon az urad fia? * És felele Siba a' királynak: Jerusalemben maradott, mondván: Ma adgya-meg nékem az Israel háza az atyám országát. * *Inf.* 19. c. 17.

4. És monda a' király Sibának: Tiéd légyenek mind, a' mik Mifiboseté vóltak. És monda Siba: Kérlek, hadd talállyak kedvet elötted: én uram királyom.

5. El-méne azért Dávid király Bahurimig: és imé ki-jö vala onnét egy Semei-nevü férfi, a' Saul rokonsága házából, a' Géra fia, és járdogál vala menvén, * és átkozódik vala, * 3 Reg. 2. b. 8. B

6. És köveket hagyigál vala Dávid-ellen, és Dávid királynak minden szolgai-ellen: az egész nép pedig, és minnyájan a' hadakozók a' király jobb, és bal óldala-felöl mennek vala.

7. Igy szóll vala pedig Semei, mikor átkozná a' királyt: Eredgy-ki, eredgy-ki vérszopó férfiu, és Béliál embere.

8. Meg-fizette néked az Úr a' Saul házának minden vérét: mert el-foglaltad az országot helyette, és az Úr országot a' fiadnak

Abſalomnak kezébe adta. És imé ſzorongatnak téged a' te gonoſzságid, mert vér-ſzopó férfi vagy.

9. Monda pedig a' Sarvia fia Abiſai a' királynak: Miért átkozza e' hólt eb az én uramat királyomat? el-megyek, és el-ütöm a' fejét.

10. És monda a' király: Mi közöm veletek Sarvia fiai? hadgyatok békét néki, hadd átkozzon: mert az Úr parantsolta néki, hogy Dávidot átkozza: és kitsoda, a' ki merje mondani, Miért tselekedett igy?

C 11. És monda a' király Abiſainak, és minden ſzolgáinak: Imé a' fiam, ki az ágyékomból jött, lelkemet keresi; mennyivel inkább moſt a' Jemini fia? hadgyatok békét néki, hadd átkozzon az Úr parantsolattya ſzerént:

12. Ha talám meg-tekinti az Úr nyomorúságomat; és jót ád nékem az Úr e' mai átokért.

13. Mégyen vala azért Dávid, és a' társai az úton véle. Semei pedig, a' hegy tetején óldalúl, ellenébe mégyen vala, átkozván, és köveket hagyigálván ellene, és földet hányván.

14. El-juta azért a' király, és az egéſz nép véle faradva, és ott meg-nyugovának.

15. Abſalom pedig, és minden népe bémenének Jeruſalembe, de Akitofel is véle.

16. Mikor azért Araki Kúſai a' Dávid baráttya Abſalomhoz jutott vólna, ſzólla néki: Egéſséggel király, egéſséggel király.

D 17. Kinek Abſalom; Ez-é, ugymond, barátodhoz-való hálá-adáſod? miért nem mentél-el a' barátoddal?

18. És felele Kúſai Abſalomnak: Semmiképpen nem: mert az-é léſzek, a' kit az Úr válaſztott, és mind e' nép, és az egéſz Iſrael, és azzal maradok.

19. De hogy ezt-is mondgyam: Kinek fogok én ſzolgálni? nem a' király fiának-é? a' mint az atyádnak engedtem, ugy engedek néked-is.

20. Monda pedig Aſalom Akitofelnek: Tartsatok tanátsot, mit kelleſsék tselekednünk

21. És monda Akitofel Abſalomnak: Mennybé az atyád ágyaſihoz, kiket a' ház örizésére hagyott: hogy mikor meg-hallya az egéſz Iſrael, hogy meg-úndokitottad az atyádat, erösödgyenek-meg veled azoknak kezek.

* *Sup.* 12.c.11. 22. * Sátort vonának azért Abſalomnak a' folyosón, és bé-méne az attya ágyaſihoz az egéſz Iſrael-előtt.

23. Az Akitofel tanátsa pedig, mellyet ád vala a' napokban, mint-ha valaki az Iſtentől kérdett vólna tanátsot: ollyan vala Akitofelnek minden tanátsa, mind mikor Dávidal vala, 's mind mikor Abſalommal vala.

XVII. RÉSZ.

Kúſai Akitofel tanátsát, hogy hirtelen megütnék Dávidot, el-rontya, és alattomban Dávidnak meg-izeni; ki-is által-mégyen a' Jordán vizén: kit halván Akitofel bújában fel-akaſztya magát. Három baráttya Dávidnak éléſt viſzen, hogy a' népe éhel el ne veſzſzen.

1. MONDA azért Akitofel Abſalomnak: A Tizen-két ezer férfiat válaſztok magamnak, és fel-kelvén meg-üzöm Dávidot ez éjjel.

2. És reá rohanván (mivelhogy meg-faradott, és lankatt kezekkel vagyon) megverem ötet: és mikor el-futamodik az egéſz nép, a' ki véle vagyon, meg-ölöm az el-hagyattatott királyt.

3. És meg-téritem az egéſz népet, mint egy ember meg-ſzokott térni: mert te egy embert kereſzſz: és az egéſz nép békeségben léſzen.

4. És tetſzék az ö beſzéde Abſalomnak, és mind az Iſrael véneinek.

5. Monda pedig Abſalom: Hijátok Araki Kúſait, és hallyuk, mit mond ö-is.

6. És mikor Kúſai Abſalomhoz jött vólna, monda Abſalom néki: Illyen beſzédet ſzólla Akitofel: meg-kell-é mivelnünk, vagy nem: mi tanátsot adſz?

7. És monda Kúſai Abſalomnak: Nem jó tanáts, a' mellyet Akitofel adott ez-úttal.

8. És iſmég monda Kúſai: Te tudod, az atyádat, és a' férfiakat, kik véle vannak, igen erösſeknek lenni, és meg-keſeredett ſzivvel, mint ha a' medve, kinek el ragadták kölykeit, dühösködnék az erdöben: de az atyád-is hadakozó férfiu, és nem kéſik a' néppel.

9. Talám moſt a' vermekben lappang, vagy egy olly helyen, a' mellyen akarja: és mikor el-eſik egy valaki elsöben, meg-hallya, valaki hallandgya, és mondgya: Tsapás lött a' népben, a' ki Abſalomot követi vala. C

10. És a' leg-erösbb-is, kinek ſzive mint az oroſzlánynak, a' félelemtöl el-olvad: mert tudgya az Iſraelnek egéſz népe, hogy erös az atyád, és vaſtagok mind, a' kik véle vannak.

11. Hanem ez tetſzik nékem igaz tanátsnak lenni: Gyüllyön hozzád az egéſz Iſrael, Dantól-fogva Berſabeéig, mint a' tengernek ſzámlálhatatlan fövenye: és légy közöttök.

12. És reája rohannyunk, valamelly helyen találtatik: és el-lepjük ötet, mint a' harmat ſzokott a' földre eſni: és meg nem hagyunk a' férfiakban, kik véle vannak, tsak egyet-is

13. Hogy-ha valamelly várasba bé-ménygyen, vegye körül az egéſz Iſrael a' várast kötelekkel, és vonnyuk azt a' patakba, hogy fel ne találtaſsék abból tsak egy követske-is. D

14. És monda Abſalom, és Iſraelnek minden férfiai: Jobb az Araki Kúſai tanátsa az Akitofel tanátsánál: az Úr engedelméből pedig el-bomlék az Akitofel haſznos tanátsa, hogy az Úr reája hozná Abſalomra a' veſzedelmet.

15. És monda Kúſai Sádok, és Abjatar

papoknak: Illyen, 's illyen módon adott Akitofel tanátsot Abſalomnak, és az Iſrael véneinek: és én illyen, 's illyen tanátsot adtam.

16. Moſt azért küldgyetek-el hamar, és tegyetek hírt Dávidnak, mondván: Ne késél ez éjjel a' puſzta mezöségiben, hanem hallogatás-nélkül menny-által: hogy valamiképpen el ne nyeletteſsék a' király, és az egéſz nép, melly véle vagyon.

17. Jónatás pedig, és Akimaás Rógel Kúttyánál állanak vala: el-méne egy ſzolgáló, és hírré tévé nékik: és azok el-menének, hogy meg-vinnék Dávid királynak a' követséget: mert nem akarák, hogy meglátattatnának, vagy hogy bé-mennének a' várasba.

18. Meg-látá pedig öket némelly gyermek, és meg-jelenté Abſalomnak: amazok pedig gyors járáſſal bé-menének némelly férfiu házába Bahurimba, kinek egy kúttya vala a' pitvarában, és alá menének abba.

19. Vön pedig egy aſzſzony egy lepedöt, és ki terjeſzté a' kút ſzájára, mint törött gabonát ſzáraſztván: és igy titkon lön a' dolog.

20. És mikor az Abſalom ſzolgai a' házba érkeztek vólna, mondának az aſzſzonynak: Hol vagyon Akimaás, és Jónatás? És felele nékik az aſzſzony: Által menének ſietve, egy kevés vizet kóſtolván. Azok pedig, kik keresik vala, midön nem találták vólna, meg-térének Jeruſalembe.

21. És midön el-mentek vólna, fel jövének amazok a' kútból, és el-menvén hírt tönek Dávid királynak, és mondának: Kellyetek-fel, és mennyetek-által hamar a' folyó-vizen: mert illyen tanátsot adott ellenetek Akitofel.

22. Fel-kele azért Dávid, és az egéſz nép, ki véle vala, és által-menének a' Jordánon, mig meg-virrada, és tſak egy ſem vala, a' ki által nem ment vólna a' folyó-vizen.

23. Akitofel pedik látván, hogy véghez nem ment vólna az ö tanátsa, meg-nyergelé ſzamárát, és fel-kele, és házába méne, és várasába: és el-rendelvén a' házát, fel-akaſztván magát meg-hala, és el-temetteték az attya koporsójában.

24. Dávid pedig Táborba méne, és Abſalom által-méne a' Jordánon, ö, és minnyájan az Iſrael férfiai véle.

25. Amaſát rendelé pedig Abſalom Jóabért a' ſereg-eleibe. Amaſa pedig egy Jesraeli ember fia vala, ki Jétrának hivattatik vala, ki bé-ment a' Náas leányához Abigailhoz, a' Sarvia nénnyéhez, melly Jóab annya vala.

26. És tábort jára Iſrael Abſalommal Gálaád-földében.

27. És midön Dávid Táborba jutott vólna, a' Náas fia Sóbi az Ammon fiai Rabbattyából, és az Ammiud fia Mákir Lodabárból, és Gálaádi Berzellai Rogelimből,

28. Hozának néki lepleket, és kárpitokat, és föld edényeket, gabonát, és árpát, és liſztet, és darát, és babot, és lentsét, és pergelt tzitzer-borsót;

29. És mézet, és vajat, juhokat, és kövér borjúkat. És adák Dávidnak, és a' népnek, ki véle vala, eleségül: mert azt állíták, hogy a' nép éhség, és ſzomjúság-miatt fogyatkozáſt ſzenvedne a' puſztában.

XVIII. RÉSZ.

Dávid, és Abſalom népe hartzol. Abſalom meg-verettetik, és hajánál fogva egy tserfára fel-akadván Joábtól dárdával által-verettetik, kit Dávid meg-halván keſerveſen ſir.

1. MEG-NÉZE GETVÉN azért Dávid a' népét, ezeredeſeket, és ſzázadoſokat rendele azokon,

2. És adá a' népnek harmad-réſzét Jóab keze-alá, és harmad-réſzét a' Sarvia fiának Abiſainak a' Jóab öttsének keze-alá, és harmad réſzét Etai keze-alá, ki Getből vala, és monda a' király a' népnek: Ki-megyek én-is veletek.

3. És felele a' nép: Ki nem jöſz: mert akár el-fuſsunk, ſem igen gondolnak velünk: akár fele réſze el-eſsék közzülünk, ſem ſokat gondolnak azzal: mert te egyedül tiz-ezerért ſzámláltatol: jobb azért, hogy nékünk a' várasban óltalamúl légy.

4. Kiknek monda a' király: A' mi néktek jónak látſzik, azt mivelem. Meg-álla azért a' király a' kapunál: és ki-mégyen vala a' nép ſeregekben ſzázonként, és ezerenként.

5. És parantsola a' király Joábnak, és Abiſainak, és Etainak, mondván: Tartſátok meg nékem a' gyermeket Abſalomot. És az egéſz nép hallya vala, hogy parantsolna a' király minden fejedelmeknek Abſalom felöl.

6. Az-okáért ki-méne a' nép a' mezöre Iſrael-ellen, és hartz lön az Efraim erdejében.

7. És meg-verettetek ott az Iſrael népe a' Dávid ſeregétöl, és nagy tsapás lön azon nap, húſz ezerig.

8. Ott pedig a' viadal el-ſzélledett vala az egéſz föld ſzinén; és ſokkal többen valának, kiket az erdö meg-eméſztett vala a' népben, hogy-ſem azok, kiket a' fegyver eméſztett vala meg azon nap.

9. Történék pedig, hogy Abſalom eleikbe jöne a' Dávid ſzolgainak, öſzvéren ülvén: és mikor bé-ment vólna az öſzvér egy sürü, és nagy tser-fa-alá, a' tser-fára akada a' feje: és ö az ég, 's a' föld-között függvén, az öſzvér, mellyen ült vala, el-méne alóla.

10. Látá pedig azt némelly, és hírré tévé Joábnak, mondván: Láttam Abſalomot a' tser-fán függeni.

11. És monda Jóab a' férfiúnak, ki hírt tött vala néki: Ha láttad, miért nem ſzegezted a' földhöz ötet, és én néked tiz ezüſt ſiklúſt adtam vólna, és egy vitézi övet?

12. Ki monda Jóábnak: Ha ezer ezüſt ſikluſt adnál-is kezembe, ſemmi-képpen kezemet a' király fiára nem vetném: hallomáſunkra parantsolt néked a' király, és Abiſainak, és Étainak, mondván: Meg-őrizzétek nékem a' gyermeket Abſalomot.

13. De ha azt lelkem-ellen bátorságoſon tselekedtem vólna-is, ſemmi-képpen az el nem titkoltathatott vólna a' királytól, és te nem ellenem állanál-é?

14. És monda Jóab: Nem úgy, a' mint te akarod, hanem reája megyek elötted. Vön azért három dárdát kezébe, és azokat az Abſalom ſzivébe öklelé: és mikor még mozgana a' tser-ſán fügvén,

D 15. Futamának Jóábnak tiz fegyver-hordozó ifiai, és által-vervén meg-ölék ötet.

16. Meg-fúvá pedig Jóab a' trombitát, és meg-tartóztatá a' népet, hogy ne üzné a' futó Iſraelt, kedvezni akarván a' ſokaságnak.

17. És ragadák Abſalomot, és az erdöben egy nagy verembe veték ötet, és igen nagy rakás követ hordának reája? az egéſz Iſrael pedig az ö sátoriba ſzalada.

18. Abſalom pedig emelt vala magának, még midön élne, egy jel-oſzlopot, melly a' Király Völgyében vagyon: mert mondotta vala; Nintsen fiam, és ez léſzen nevemnek emlekezete. És hivá a' jel-oſzlopot az ö nevével, és Abſalom-kezének neveztetik e' mai napig.

19. A' Sádok fia pedig Akimaás, monda: El-futok, és hirré téſzem a' királynak, hogy itéletet tött néki az Úr az ö ellenségi kezéből.

E 20. Kinek monda Jóab: Ne légy hirmondó e' napon, hanem más nap tedd hirré: ma nem akarom, hogy hirt mondgy, mert meg-hólt a' király fia.

21. És monda Jóab Kuſinak: Eredgy, és tedd hirré a' királynak, a' miket láttál. Imádá Kúſi Jóabot, és el-futamodék.

22. Iſmég pedig a' Sádok fia Akimaás monda Jóábnak: Mit árt, ha én-is el-futok Kúſi után? És monda néki Jóab: Miért futnál, fiam? nem léſzſz jó hir-mondó.

23. Ki felele: De mi, ha el-futok? És monda néki: Fuſs-el. El-futván azért Akimaás az által úton, meg halladá Kúſit.

24. Dávid pedig a' két kapu-között ül vala: az ör-álló pedig, ki a' kapu tetején vala a' kö-falon, fel-emelvén ſzemeit, láta egy egyedül futó embert.

25. És fel-kiáltván meg-jelenté a' királynak: és monda a' király: Ha egyedül vagyon, jó hir vagyon ſzájában. Sietvén pedig amaz, és közelb járúlván,

F 26. Láta az ör-álló más embert futni, és kiáltván a' kapu-fölött, monda: Látok még más egyedül futó-embert. És monda a' király. Ez-is jó hir mondó.

37. Az ör-álló pedig; A' mint, úgy mond, az elsönek futását látom, mint a' Sádok fiának Akimaásnak futáſa. És monda a' király: Jó ember az: és jó hirrel jö.

28. Kiáltván pedig Akimaás, monda a' királynak: Egéſséggel király. És imádván a' királyt elötte a' földre borúlván, monda: Áldott a' te Urad Iſtened, ki meg-rekeſztette az embereket, kik fel-emelték kezeket az én uram királyom-ellen.

29. És monda a' király: Békeségben vagyon-é a' gyermek Abſalom? És monda Akimaás: Oh király, nagy tódúláſt láttam. Midön el-küldene Jóab a' te ſzolgád engem te ſzolgádat: egyebet nem tudok.

30. Kinek monda a' király: Menny-elö, és álly itt: És mikor az elébb-ment, és megállott vólna,

31. Meg-jelenék Kúſi: és elö-jövén monda: Jó hirt hozok, én uram királyom, mert itéletet tött ma éretted az Úr mind azok kezéből, kik fel-támadtak ellened.

32. Monda pedig a' király Kúſinak: Békeségben vagyon-é a' gyermek Abſalom? Kinek felelvén Kúſi; Légyenek, ugy-mond, mint a' gyermek, az én uram királyom ellenségi, és minnyájan, kik fel támadnak ellene gonoſz végre.

33. Meg-ſzomorodván azért a' király, fel-méne a' kapun-való vatsoráló-házba, és sira. És igy ſzóll vala, mendegelvén: * Édes fiam Abſalom, Abſalom édes fiam: ki adgya nékem, hogy én hallyak-meg éretted, Abſalom édes fiam, édes fiam Abſalom.

* Iſ. 63. 4.

XIX. RÉSZ.

Dávid Jóab ſzavaira meg-ſzünik a' ſiráſtól, és a' pártoſokat grátziájába fogadván, a' Júda nemzetségétöl Jeruſalembe vitetik. Semeit, és Miſiboſethet gratziájába viſzſza véſzi, és meg hadgya Miſiboſetnek, hogy a' földeit meg-oſzſza Sibával. Berzellai el-bútsúzván Dávidtól viſzſza tér, véle hagyván Kámaánt. Az Iſrael nemzetsége veſzekedik Júda nemzetségével Dávidért.

A 1. Hirré tévék pedig Jóábnak, hogy a' király ſiratná, és keſergené a' fiát:

2. És a' gyözedelem keſergéſre fordúla azon nap az egéſz népnek: mert meg-hallá a' nép az napon, hogy azt mondanák: Bánkodik a' király a' fián.

3. És a' nép az napon orozva méne-bé a' várasba, a' mint el-ſzokott orozkodni a' megtért, és el-futott nép a' hartzról.

4. A' király pedig bé-burítá az ö fejét, és kiált vala nagy ſzóval: Édes fiam Abſalom, Abſalom édes fiam, édes fiam.

5. Bé-menvén azért a' királyhoz Jóab a' házba, monda: Meg-ſzégyenitetted ma minden ſzolgáid ortzáját, kik meg-ſzabaditották lelkedet, és a' fiaid, 's leányid lelkét, és a' feleségid lelkét, 's az ágyaſid lelkét.

6. Szereted gyülölöidet, és gyülölöd ſze-

retöidet: és meg-mutattad ma, hogy nem gondolsz hadnagyiddal, és szolgaiddal: és bizonnyal meg-ismértem most, hogy, ha Absalom élne, és mi minnyájan meg-hóltunk vólna, az tettszenék néked.

B 7. Most azért kelly-fel, és jöj-ki, és szólván tégy-eleget a' szolgaidnak: mert esküszöm néked az Úrra, hogy ha ki nem jösz, tsak egy sem marad veled ez éjjel: és gonoszb lészen az néked, hogy-sem minden gonoszak, mellyek reád jöttek, ifiuságodtól-fogva ez ideiglen.

8. Fel-kele azért a' király, és le-üle a' kapuban: és az egész népnek hirré tévék, hogy a' király a' kapuban ülne: és el-jöve az egész sokaság a' király-eleibe: Israel pedig el-futa az ö sátoriba.

9. És az egész nép-is tusakodik vala Israelnek minden nemzetségi-között, mondván: A' király szabaditott-meg minket ellenségink kezéből; ö mentett-meg minket a' Filistæusok kezéből: és most el-futott a' földröl Absalom-miatt.

10. Absalom pedig, a' kit fejedelmünknek kentünk, meg-hólt a' hadban: meddig halgattok, és viszsza nem hozzátok a' királyt?

C 11. Dávid király pedig Sádok, és Abjatar papokhoz külde, mondván: Szóllyatok a' Júda véneinek, mondván: Miért jötök utólsók a' királyt viszsza-hozni házába? (Egész Israel beszéde pedig el-jutott vala a' királyhoz az ö házába.)

12. Ti én atyámfiai, én tsontom, és ti én testem, miért vattok utólsók a' király viszsza-vitelében?

13. És Amasának mondgyátok-meg: Nem én tsontom, és én testem vagy-é? Ezeket tselekedgye nékem az Isten, és ezeket mivellye, ha a' seregek hadnagya nem lészsz elöttem minden idöben Joábért.

14. És meg-hajtá szivét minden Júda férfiainak, mint egy férfiúnak: és el-küldének a' királyhoz, mondván: Térj-viszsza te, és minden szolgaid.

15. És meg-téré a' király: és juta a' Jordánig, és az egész Júda Galgaláig méne, hogy eleibe menne a' királynak, és általhozná ötet a' Jordánon.

* 3. Reg. 2. b. 8. D 16. * Siete pedig Gerának a' Jemini fiának fia Semei Báhurimból, és alá méne a' Júda férfiaival Dávid király-eleibe,

17. Ezer férfiakkal Benjaminból, és Siba a' Saul házából-való szolga, és az ö tizenöt fia, és húsz szolgai véle valának: és bérohanván a' Jordánba, a' király-elött

18. Által-menének gázlóban, hogy általhoznák a' király házát, és az ö hagyása szerént tselekednének: a' Géra fia Semei pedig le-borúlván a' király-elött, midön már általment vólna a' Jordánon,

19. Monda néki: Ne tulajdonitsd nékem uram a' hamisságot, és meg ne emlekezzél a' te szolgád botszszúság tételiről azon a' napon, mellyen ki-jöttél én uram királyom Jerusalemből; se ne tegyed, király, a' szivedbe.

20. Mert ismérem én te szolgád az én bünömet: és azért ma Jósefnek egész házából elsö érkeztem, és alá-jöttem az én uram királyom-eleibe.

21. Felelvén pedig a' Sarvia fia Abisai, monda: Nem de ez igékért nem ölettetik-é meg Semei, hogy meg-átkozta az Úr Kristusát?

22. És monda Dávid: Mi közöm veletek Sárvia fiai? miért állotok ma ellenem? ma ölettetik-é meg tehát férfiu Israelben? nem tudom-é, hogy ma löttem királlyá Israelen?

23. És monda a' király Semeinek: Nem halsz-meg. És meg-esküvék néki.

24. A' Saul fia Mifiboset-is alá méne a' király-eleibe mosatlan lábakkal, és nyiretlen szakállal: és ruháit meg nem mosta vala a' naptól-fogva, mellyen ki-ment vala a' király, a' békeséges meg-térése napjáig. E

25. És mikor Jerusalemben eleibe-ment vólna a' királynak, monda néki a' király: Miért nem jöttél-el velem Mifiboset?

26. És felelvén, monda: Én uram királyom, a' szolgám meg-vetett engem, és én te szolgád meg-mondottam néki, hogy szamárt nyergelne nékem, és fel-ülvén el-mennék a' királlyal: mert én te szolgád sánta vagyok.

27. * Annak-fölötte bé-is vádolt engem te szolgádat néked én uramnak királyomnak: Te pedig én uram királyom, mint az Isten Angyala vagy, tselekedd, a' mi néked tettszik. * Sup. 16. a. 3.

28. Mert nem vólt az atyám háza, hanem tsak halálra köteles az uramnak királyomnak: te pedig engem te szolgádat aszszalod vendégi-közzé helyheztettél: azért mitsoda igaz panaszolkodásom vagyon? vagy mit kiálthatok többé a' királyra?

29. Monda azért néki a' király: Mit szóllasz többet? állandó, a' mit mondottam: te, és Siba oszszátok-meg az örökséget.

30. És felele Mifiboset a' királynak: Bár mindeneket el-vegyen, minek utánna meg-tért az én uram királyom békeségesen házába.

31. A' Gálaádi Berzellai-is alá-menvén Rógelimböl, által-késéré a' királyt a' Jordánon, kész lévén a' folyó-vizen-túl-is követni ötet. F

32. * A' Gálaádi Berzellai pedig igen vén vala, az-az, nyóltzvan esztendös, és ö adott élést a' királynak, midön Táborban vólt: mert igen gazdag ember vala. * 3. Reg 2. b. 7.

33. Monda azért a' király Berzellainak: Jere velem, hogy nyúgodgyál batorságoson én-velem Jerusalemben.

34. És monda Berzellai a' királynak: Mennyi napjai vannak az én életem esztendeinek, hogy fel-mennyek a' királlyal Jerusalembe?

35. * Nyóltzvan esztendös vagyok ma: vallyon élnek-é az érzékenységim, hogy az * Sup. 17. g. 27

édeſt a' keſerütöl meg-válaſzſzák? vagy gyönyörködtetheti-é a' te ſzolgádat az étel, és ital? vagy halgathatom-é többé az éneklö férfiak, és aſzſzony-állatok ſzavát? miért lenne terhül a' te ſzolgád az én uramnak királyomnak?

36. Egy keveſsé el-megyek én te ſzolgád a' Jordánon túl veled: nem ſzükölködöm e' fizetés-nélkül,

37. Hanem kérlek hogy térjek-meg én te ſzolgád, és váraſomban hallyak-meg, és temetteſſem-el az atyám, és anyám koporsójamellett. Ihol vagyon pedig Kámaám a' te ſzolgád, ö mennyen-el veled, én uram királyom, és azt tselekedd véle, valami néked jónak láttatik.

G 38. Monda azért néki a' király: Jöjön által velem Kámaám, és én azt tselekeſzem vele, valami néked tettſzik, és mindent megnyerſz, a' mit kérſz tölem.

39. És mikor által-ment vólna az egéſz nép, és a' király a' Jordánon, meg-tsókolá a' király Berzellait, és meg-áldá ötet: és amaz meg-téré helyére.

40. Által-méne azért a' király Gálgalába, és Kámaám véle. Judának pedig egéſz népe által-késérté vala a' királyt, és tsak fél réſz vala jelen az Iſrael népéböl.

41. Az-okáért Iſraelnek minden férfiai a' királyhoz gyülvén, mondának néki: Miért loptak-el téged az atyánk-fiai a' Juda emberi, és által-vitték a' királyt, és a' házát a' Jordánon, és Dávidnak minden férfiait vele?

42. És felele Judának minden férfia az Iſrael férfiainak: Mert nékem közelb-valóm a' király: miért haragſzol e' dologért? Vallyon ettünk-é valamit a' királyéból, vagy ajándékok adattak-é nékünk?

43. És felele az Iſrael férfia a' Juda férfiainak, és monda: Tiz réſzſzel nagyobb vagyok én a' király elött, és inkább tartozik hozzám Dávid, hogy-ſem te-hozzád: miért tselekedtél boſzſzúságot rajtam, és miért nem tétetett hirré elöſzör nékem, hogy viſzſza hoznám a' királyomat? Keményben felelének pedig a' Juda férfiai az Iſrael férfiainak.

XX. RÉSZ.

Séba az Iſrael fiaival együtt el-pártol Dávidtól, kire hadakkal mégyen Jóáb, és Amasát az útban meg-ölvén, Abelát megſzállya, ki alól el-mégyen, minek-utánna Séba fejét a' várasbéliek a' kö-falon kiadták vólna:

A 1. És történék, hogy ott vólna egy Sebanevü Bélial férfiu, Bokri fia, a' Jemini nemzetségéböl: és trombitát fúva, és monda: Nints nékünk réſzünk Dávidban, ſem örökségünk az Iſai fiában: térj sátoridba Iſrael.

2. És el-válék az egéſz Iſrael Dávidtól, és követé a' Bokri fiát Sebát: a' Júda férfiai pedig az ö királyokhoz rag szkodának, a' Jordántól-fogva Jeruſalemig.

3. És mikor a' király el-jutott vólna az ö házába Jeruſalembe, vévé a' tiz ágyas aſzſzonyokat, kiket a' ház örzéſére hagyott vala, és adá azokat örizet-alá, éléſt adván nékik: és nem méne bé hozzájok, hanem bé-rekeſztve valának, halálok napjáig özvegységben élvén.

4. Monda pedig a' király Amasának: Hivd-egybe nékem Judának minden férfiait harmad napra, és légy jelen.

5. El-méne azért Amaſa, hogy egybe-hina Judát, és el-kéſék a' királynak tetſzéſe-fölött, mellyet rendelt vala néki.

6. Monda pedig Dávid Abiſainak: Moſt inkább meg-ſanyargat minket a' Bokri fia Seba, hogy-ſem Abſalom: vidd-el azért az urad ſzolgait, és kergeſd ötet, hogy valamiképpen ne találljon erös váraſokat, és el ne ſzaladgyon elöttünk.

7. Ki-menének azért véle a' Jóab férfiai, a' Tzeretiek, 's a' Feletiek-is: és minnyájan az eröſſek ki-menének Jeruſalemböl a' Bokri fiát Sebát kergetni.

8. És mikor azok a' nagy kö-mellett vólnának, melly Gábaonban vagyon, Amaſa jövén eleikbe méne. Jóab pedig ſzoros köntösbe vala öltözve az ö termetének mértékeſzerént, és azon felyül a' derekán hivelybe függö kardal fel-övedzett vala, melly úgy vala tsinálva, hogy gyenge mozdittáſſal kijöhetne, és üthetne véle:

9. Monda azért Jóab Amasának: Egésséggel atyám-fia. * És meg-fogá jobb kezével az Amaſa állát, mintha meg-tsókolná ötet.

10. Amaſa pedig nem vévé eſzébe a' kardot, melly Jóabnál vala; ki öldalba üté ötet, és ki-ontá a' bélit a' földre, más ſebet ſem tön, és meg-hala. Jóab pedig, és Abiſai az ö attyafia üzik vala a' Bokri fiát Sebát.

11. Azon-közben némelly férfiak a' Jóab társai-közzül, midön meg-állottak vólna az Amaſa teſte-mellett, mondának: Imé a' ki Jóab-helyett Dávid társa akart lenni.

12. Amaſa pedig vérbe kevertetvén, az út közepin fekſzik vala. Látá azt némelly férfiú, hogy az egéſz nép meg-állana, hogy ötet nézné, és el-emelé Amasát az útról a mezöre, és bé födé ötet ruhájával, hogy ö-miatta meg ne állanának az által-menök.

13. El-emelvén azért ötet az útról, által-méne minden férfiu követven Jóábot, a' Bokri fiát Sebát kergetni.

14. Ama' pedig által-ment vala Iſraelnek minden nemzetségin Abelába, és Betmaakába: és minden válogatott férfiak hozzája gyültek vala.

15. El-jutának azért, és reája viják vala Abelát, és Betmaakát, és környül-vévék a' váraſt töltéſekkel, és meg-ſzállák a' váraſt: az egéſz nép pedig, melly Jóábbal vala, igyekezik vala el-rontani a' kö-falakat.

16. És ki-kiálta egy bölts aszszony a' városból: Hallyátok, hallyátok, mondgyátok Joábnak: Közelgess ide, és szóllok veled.

17. Ki-mikor hozzája járult vólna, monda néki: Te vagy-é a' Jóab? És ama' felele: Én. Kinek igy szólla: Halgasd-meg a' te szolgálod beszédit. Ki felele: Hallom.

18. Ismég monda amaz: Régi példabeszédbe e' beszédet mondgyák vala: A' kik kérdezkednek, Abelában kérdezkedgyenek: és úgy végeznek vala.

19. Nem én vagyok-é, a' ki igazságot felelek Israelben, és te fel-akarod forditani a' várast, és el-veszteni az anyát Israelben? Miért pusztitod-el az Úr örökségét?

20. És felelvén Jóab, monda: Távul légyen, távul légyen az én-tölem: Nem pusztitom, sem el nem rontom.

21. Nem úgy vagyon a' dolog, hanem egy Seba-nevü ember az Efraim hegyéröl a' Bokri fia, fel-emelte kezét Dávid király-ellen: adgyátok ötet egyedül kézbe, és el-távozunk a' várastól. És monda az aszszony Joábnak: Imé a' fejét hozzád küldik a' kö-fal-által.

22. Bé-méne azért az egész néphez, és böltsen szólla nékik: kik a' Bokri fiának Sebának el-vágatott fejét ki-veték Joábnak. És ö trombitát füva, és el-távozának a' várastól, ki-ki az ö sátorába: Jóab pedig meg-téré Jerusalembe a' királyhoz.

23. * Jóab azért fö hadnagy vala Israelnek egész seregén: Banaias pedig a' Jójada fia, a' Tzeretæusokon, és Feletæusokon.

24. Aduram pedig, adó-szedö: az Ahilud fia pedig Jósafat, Kantzellarius:

25. Siva pedig, iró-deák: Sádok pedig és Abjatar, papok:

26. A' Jáiri Ira pedig, Dávid papja vala.

XXI. RÉSZ.

A' Gabaoniták három esztendeig való éhséggel szorongattatnak, a' Saul kegyetlenségéért, kit el-követett vólt rajtok; kit hogy magokról el-fordittsanak, meg-engedi Dávid nékik, hogy Mifiboseten kivül, a' Saul hét maradékit fel-akasszák. Azután négyszer meg-veri Dávid a' Filistæusokat.

1. LÖN pedig éhség-is a' Dávid napjaiban három esztendeig szüntelen: és tanátsot kérde Dávid az Úr felelö-helyétöl. És monda az Úr: Saulért, és az ö vérszopó házáért, hogy meg-ölte a' Gabaonitákat.

2. Elö-hiván azért a' Gabaonitákat a' király, monda nékik: (a' Gabaoniták pedig nem az Israel fiai-közzül valának, hanem az Amorræusok maradéki: * mert az Israel fiai meg-esküdtek vala nékik, és meg-akará Saul öket ölni buzgóságból, hogy már az Israel, és Juda fiaiért.)

3. Monda azért Dávid a' Gabaonitáknak: Mit tselekedgyem veletek? és mi légyen engesztelésték, hogy az Úr örökségét áldgyátok?

4. És mondának néki a' Gabaoniták: Nem ezüstert, 's aranyért vagyon pörünk, hanem Saul-ellen, és az ö háza-ellen: és nem akarjuk, hogy ember öletessék Israelböl. Kiknek monda a' király: Mit akartok tehát, hogy mivellyek néktek?

5. Kik mondának a' királynak: A' férfiat, a' ki minket hamissan meg-rontott, és meg-nyomoritott, úgy el-kell törlenünk, hogy tsak egy se maradgyon nemzetéböl Israelnek minden határiban.

6. Adassanak nékünk hét férfiak a' fiaiközzül, hogy feszittsük-fel öket az Úrnak Saul Gábaajában, ki valaha az Úr választtotta vólt. És monda a' király: Oda adom.

7. * És kedveze a' király Mifibosetnek a' Saul fia Jónatás fiának, az Úrra-való esküvésért, melly Dávid-között, és a' Saul fia Jónatás-között vala.

8. Fogá azért a' király az Aja leányának Resának két fiát, kiket Saulnak szült, Armonit, és Mifibosetet: és a' Saul leányának Mikólnak öt fiát, kiket szült vala a' Berzellai fiának Hadrielnek, ki Malatiból vólt,

9. És adá azokat a' Gabaoniták kezeibe: kik fel-feszité öket a' hegyen az Úr-elött: és el esének ezek heten együtt meg öletetvén az aratás elsö napjain, el-kezdetvén az árpa aratás.

10. Vévén pedig az Aja leánya Resfa ször zsákot, alája terité a' kö-sziklán, az aratás kezdetitöl-fogva, mig nem viz tsöpögne reájok az égböl: és nem engedé a' madaraknak meg-szaggatni öket nappal, sem a' vadaknak éjjel.

11. És hirré tévék Dávidnak, a' miket tselekedett vala az Aja leánya Resfa a' Saul ágyasa.

12. És el-méne Dávid, és el-hozá a' Saul tsontyait, és a' fia Jónatas tsontyait a' Jábes-Gálaádi férfiaktól, * kik el-lopták vala azokat a' Betsáni útszárúl, melyben felakasztották vala öket a' Filistæusok, mikor megölték vólna Sault a' Gelbóen:

13. És el-vivé onnat a' Saul tsontyait, és a' fia Jónatás tsontyait: és egybe-szedvén azok tetemit, kik fel-akasztattak vala,

14. El-temeték azokat a' Saul, és a' fia Jónatás tsontyaival Benjamin Földében, az óldalban, az ö attyának Tzisnek koporsójában: és meg-tselekedének mindeneket, a' miket parantsolt vala a' király, és az-után meg-engeszteltetek az Isten a' földnek.

15. Lön pedig ismég hadok a' Filistæusoknak Israel-ellen, és alá-méne Dávid, és a' szolgai véle, és hadakoznak vala a' Filistæusok-ellen. El faradván pedig Dávid,

16. Jesbibenob, ki az Arafa nemzetségéböl vólt, * kinek dárdája vasa három-száz latot nyom vala, és új szablyával vala felövedzve, igyekezék meg-ölni Dávidot.

17. És segétségül lön néki a' Sarvia fia

Abisai, és meg-vervén a' Filistæust meg-ölé. Akkor meg-esküvének a' Dávid férfiai, mondván: Ez-után ki nem jösz velünk a' hadba, hogy el ne óltsad az Israel világát.

*1. Par. 20. a. 4.

18. * Második had-is lön Góbban a' Filistæusok-ellen: akkor Husati Sobokai meg-ölé Safot, az Arafa gyökeréből az oriások nemzetségéből.

19. Harmadik had-is lön Góbban a' Filistæusok-ellen, melyben a' Saltus fia a' Betlehemi selyem-szövö Adeodatus, meg-ölé a' Geti Golliátot, kinek dárdája nyele, mint a' takátsok zúgoly-fája vala.

20. A' negyedik had Getben lön: melyben egy magas férfiu vala, kinek hat-hat újai valának kezein, és lábain, az-az huszonnégy, és az Arafa nemzetségéből vala.

21. És káromlá Israelt: meg-ölé pedig ötet a' Dávid bátyának Sámaának fia Jónatán.

22. Ezek négyen születtek Arafából Getben, és el-esének Dávidnak, 's a' szolgainak kezek-által.

XXII. RÉSZ.

Dávid az énekben hálát ád az Istennek, hogy ötet eddig minden ellenségitöl meg óltalmazta.

A 1. Szólá pedig Dávid az Úrnak ez éneknek igéit, az napon mellyen meg-szabaditotta ötet az Úr minden ellenségi kezéből, és Saul kezéből. * És monda:

*Psal. 17. a. 8.

2. * Az Úr az én kö-sziklám, és én erösségem, és én szabaditóm.

3. Az Isten az én erösöm, ö-benne bizom: én paizsom, és szabadúlásomnak szarva: az én fel emelöm, és óltalmam: szabaditóm, a' hamisságból ki-szabaditasz engem.

4. A' ditséretes Urat segétségül hivom: és ellenségimtöl meg-szabadúlok.

5. Mert környül vettek engem a' halál gyötrelmi: a' Béliál pataki meg-rettentettek engem.

6. A' pokol köteli környül-vettek engem: meg-elöztek engem a' halál törei.

7. Háborúságomban segétségül hivom az Urat, és Istenemhez kiáltok: és a' templomából szómat meg-halgattya, és kiáltásom az ö füleihez érkezik.

8. Meg-indúla, és meg-rendüle a' föld: a' hegyek fondamentomi meg-rázódtak, és meg-romladoztak, mert haragutt azokra.

9. Füst ment-fel az orrából, és a' szájából tüz meg-emészt: a' hólt-szenek meggyúladtak attól.

10. Meg-hajtá az egeket, és alá-szálla: és homály az ö lábai-alatt.

B 11. Fel-üle a' Kerubimokra, és röpülle: és a' szélnek szárnyain viteték.

12. A' setétséget maga-körül rejtekül helyhezteté: vizeket öntözvén az egek felyhöiből.

13. A' fényesség-miatt az ö szine-elött, tüzes szenek gyúladtak.

14. Dörög az égből az Úr, és szózattyát adgya a' fölséges.

15. Nyilakat botsáta: és el-hányá öket: villámást, és meg-emészté öket.

16. És kitetszének a' tenger ki-öntési, és meg-nyilatkozának a' föld kereksége fondamentomi az Úr feddésétöl, az ö haragja szelének fuvásától.

17. Külde a' magasságból, és fel-vön engem: és ki-vona engem a' sok vizekből.

18. Meg-szabadita engem az igen hatalmas ellenségemtöl, és azoktól, kik gyülölnek vala engem: mert vastagbak valának nálamnál.

19. Élö-vött engem nyomorúságomnak napján, és erös támaszom lön az Úr.

20. És ki hoza engem a' széleségre: meg-szabaditott engem; mert tettszettem néki.

21. Meg-fizet az Úr nékem igazságom-szerént: és kezeim tisztasága-szerént fizet nékem.

22. Mert meg-öriztem az Úr útait, és nem tselekedtem istentelenül Istenem-ellen.

23. Mert minden itéleti szinem-elött vannak, és az ö parantsolatit el nem vetettem tölem.

C 24. És tekélletes lészek ö-véle, és hamisságomtól meg örizem magamat.

25. És meg-fizet nékem az Úr igazságom-szerént: és kezeim tisztasága-szerént, szemeimnek tekintete-elött.

26. A' szentel szent lészsz: és a' vastaggal tekélletes.

27. A' választottal választatott lészsz: és az el-fordúltal el-fordúlsz.

28. És a' szegény népet meg-szabaditod: és szemeiddel a' magassakat meg-alázod.

29. Mert te vagy én szövétnekem Uram: és te világositod-meg Uram setétségemet.

30. Mert te-általad futok fel-övedzve: az én Istenemben által-ugrom a' kö-falt.

31. Isten, makula-nélkül-való az ö útá, az Úr beszéde tüzzel probáltatott: paizsa minden ö-benne bizóknak.

32. Kitsoda Isten az Úron-kivül: és kitsoda erös a' mi Istenünkön-kivül?

33. Isten a' ki fel-övedzett engem erösséggel: és meg-igyenesitette tekélletes útamat.

34. Egyenlövé tévén lábaimat a' szarvasokhoz, és magasságimra helyheztetvén engem.

35. * Hartzra tanitván kezeimet, és karaimat rendelvén mint az réz ijat.

D 36. Szabaditásomnak paizsát adtad nékem: és a' te szelidséged meg-sokasitott engem.

37. Lépésimet ki szélesited alattám: és meg nem fogyatkoznak a' bokáim.

38. Meg kergetem ellenségimet, és meg-

rontom: és meg-nem térek, mig nem meg-emésztem öket.

39. Meg-emésztem öket, és meg-rontom, hogy fel ne kellyenek: lábaim-alá esnek.

40. Fel-övedzettél engem erősséggel a' hartzra: meg-görbitetted az ellenem-állókat alattam.

41. Hátat adattál ellenségimmel: az engem-gyülölökkel, és el-vesztem öket.

42. Kiáltanak, és nem léfzen, ki meg-fzabadittsa; az Úrhoz, és meg nem halgattya öket.

43. El-törlöm öket mint a' föld porát: mint az útfzák sárát meg-rontom öket, és meg-töröm.

44. Meg-fzabaditasz engem népemnek ellene-mondásitól: meg-óltalmazz engem a' pogányok fejévé; a' nép, kit nem tudok, fzolgál nékem.

45. Az idegen fiak ellenem állanak, a' fülnek hallásával engednek nékem.

46. Az idegen fiak el-folytak, és az ö inségekben öfzve-fugorodnak.

47. Él az Úr, és áldott az én Istenem: és fel-magasztaltatik az én fzabadúlásomnak erös Istene.

48. Isten, ki bofzfzú állásokat adsz nékem, és alám-veted a' népeket.

49. A' ki engem ki-viszsz ellenségim-közzül, és az ellenem tusakodók-közzül fel-emelsz engem:* a' hamis férfiútól meg-fzabaditasz engem.

50. * Az-okáért hálát adok néked Uram a' pogányok-között, és a' te nevednek éneklek.

51. Fel-magasztalója az ö királya fzabadúlásinak, és irgalmasságot-tévö az ö kristusával Dáviddal, és az ö magvával mind örökké.

XXIII. RÉSZ.

Dávidnak utólsó beszédi, és vele lévö förendeknek nevei.

1. EZEK pedig Dávidnak utólsó igéi. Monda az Isai fia Dávid: Monda a' férfiu, ki a' Jákob Istenétöl Kristusná rendeltetett, a' jeles énekes Israelben:

2. Az Úr lelke fzóllott én-általam, és az ö beszéde a' nyelvem-által.

3. Monda az Israel Istene nékem, fzólla az Israel Erösse, az embereken Uralkodó, igazán uralkodó az Isteni félelemben.

4. Mi-képpen a' hajnal világosága napkeletkor reggel felyhök nélkül tündöklik, és mi-képpen az esöktöl a' fü nevekedik a' földböl.

5. Nem-is olly nagy az én házam az Istennél, hogy velem örökké-való, mindenekben erös, és álhatatos fzövetséget fzerzene. Mert minden én fzabadúlásom, és minden akaratom: és semmi nints abban, a' mi nem virágzanék.

6. Az engedetlenek pedig mint a' tövisek ki-fzaggattatnak minnyájan: mellyeket kezekbe nem vésznek.

7. És ha ki azokat illetni akarja, fel-fegyvérkezik vassal, és hegyes fával, és tüzzel fel-gyújtatván mind semmivé égettetnek.

8. * Ezek a' Dávid erösinek nevei: A' székben ülö leg-böltsebb fejedelem a' három-közzül, ö mint a' fának igen gyenge férgetskéje, ki nyóltz-fzázat ölt-meg egy ütközetben.

9. Ez-után, Ahohita Eléazar amaz attya báttyának fia a' három erössek közzül, kik Dáviddal valának, midön a' Filistæusokat gyalázták, és öda gyülekeztek a' hartzra.

10. És mikor fel-mentek vólna az Israel férfiai, ö meg-álla, és vágá a' Filistæusokat, mig el-fáradna a' keze, és meg-merevednék a' kardal: és az Úr nagy fzabadúlást tön azon nap: és a' nép, melly el-futott vala, viszfza-tére a' meg-ölettek ragadományok le-vonására.

11. És ez-után az Áge fia Semma Arariból. És gyülekezének a' Filistæusok az istrázsára: mert egy mezö vala ott teli lentsével. És mikor el-futott vólna a' nép a' Filistæusok-elött,

12. Meg-álla a' mezö közepin, és meg-óltalmazá amazt, és meg-veré a' Filistæusokat: és nagy fzabadúlást tön az Úr.

13. Söt az-elött-is mentenek vala alá hárman, kik fejedelmek valának a' harmintzközött, és az aratás idején Dávidhoz jöttek vala Odollám barlangjába: a' Filistæusok tábora pedig az Oriások-völgyében vala helyheztetve.

14. És Dávid az erösségben vala: a' Filistæusok tábora pedig akkor Betlehemben vala.

15. Kivána azért Dávid, és monda: Vajha valaki nékem egy ital vizet adna a' tsatorna-kútból, melly Betlehemben vagyon a' kapunál!

16. Reá rohanának azért a' három erössek a' Filistæusok táborára, és vizet meritének a' Betlehemi tsatorna-kútból, melly a' kapunál vala, és Dávidnak vivék: ö pedig nem akará meg-innya, hanem az Úrnak áldozá azt,

17. Mondván: Kegyelmes légyen nékem az Úr, hodgy ezt ne tselekedgyem: Nemde ez embereknek, kik el-mentek vólt, véreket, és lelkek veszedelmit igyam-é? Nem akará azért meg-innya. Ezeket tselekedék a' három leg-erösbek.

18. Abisai-is a' Jóab öttse a' Sarvia fia, fejedelem vala a' három-közzül: ez a' ki felemelte dárdáját három-száz-ellen, kiket megölt, nevezetes a' három-közzül,

19. És nemesb a' három-között: és azok fejedelme vala, de a' három elsökhöz nem érkezett vala.

20. És Banaiás Jójadának igen erös férfiúnak fia, nagy tselekedetü, Kabſeelből: ez ölé-meg a' Moábi két oroſzlányt, és ez méne-alá, és meg-ölé az oroſzlányt a' kútban a' hónak idején.

21. Ugyan ö ölé-meg az Egyiptuſi férfiat-is, álmélkodáſra méltó férfiat, kinek dárda vala kezében: az-okáért mikor páltzával ment vólna alá hozzája, erövel ki-tekeré a' dárdát az Egyiptziuſnak kezéből, és meg-ölé azt a' maga dárdájával.

22. Ezeket tselekedte a' Jójada fia Banaiás.

D 23. És ö nevezetes a' három erösſek-közzül, kik a' harmintz nemesbek-között valának: de mindaz-által a' háromhoz nem érkezett vala: és Dávid titkos tanátsává tévé ötet.

24. A' Jóab öttse Aſael a' harmintz-közzül, Elehánan az ö attya báttyának fia Betlehemből,

25. Semma Hárodiból, Eliki Hárodiból,

26. Héles Faltiból, a' Tékuai Aktzes fia Hira,

27. Abiezer Anatotból, Mobonnai Huſatiból,

28. Selmon Ahohiból, Maharai Netofatiból,

29. A' Báana fia Heled, ez-is Netofatiból, a' Ribai fia Itai a' Benjamin fiainak Gábaáttyából,

30. Banaia Faratonból, Heddai Gáaspatakáról,

31. Abialbon Arbatból, Aſmavet Beromiból,

32. Eliaba Salabóniból. A' Jaſſen fiai, Jónatán,

33. Semma Ororiból, a' Sárar fia Ajam Arorból,

34. Elifelet Aásbainak a' Makati fiának fia, az Akitofel fia Eliam Gelonból,

35. Heſrai Karmélusból, Farai Arbiból,

36. A' Nátán fia Igaál Sóbából, Boni Hádiból,

37. Selek Ammoniból, Naharai Berorból a' Sarvia fiának Jóabnak fegyver-hordozója,

38. Ira Jetriből, Gereb ö-is Jetriből,

39. Hetæus Uriás. Minnyájan harmintzheten.

XXIV. RÉSZ.

Gád Próféta Dávidot meg-dorgállya, hogy a' népét ſzámba-vette, és a' három tsapásból válaſztás adatik néki, és harmad napig-való dög-halált válaſzt, melly által hetven ezer ember hal-meg. Dávid könyörög az Iſtennek a' dög-halál meg-ſzünéſéért, és óltárt épitvén az Iſtennek, meg-ſzünik a' dög-halál.

A *1. Par. 21. a. 1. 1 És * iſmég fel-gerjede az Úr haragja Iſrael-ellen, és fel-inditá Dávidot közöttök, ki ezt mondá: Menny-el, és ſzámláld-meg Iſraelt, és Judát.

2. És monda a' király az ö hada fejedelmének Joábnak: Járd-el Iſraelnek minden nemzetségit, Dántól Berſabeéig, és ſzámlállyátok-meg a' népet, hogy tudgyam annak ſzámát.

3. És monda Jóab a' királynak: Szaporittsa-meg a' te Urad Iſtened a' te népedet, a' mennyi moſtan, még ſzáz annyivá tegye az én uram királyom ſzine-elött: de mit akar az én uram királyom ez illyen dologgal?

4. Meg-gyözé pedig a' király beſzéde a' Jóab, 's a' ſereg fejedelmi ſzavát: és ki-méne Jóab, és a' vitézek fejedelmi a' királyelöl, hogy meg-ſzámlálnák az Iſrael népét.

5. És mikor által-mentek vólna a' Jordánon, jutának Aroer várasáig jobb-kézre, melly Gád völgyében vagyon:

6. És Jázeren által-menének Gálaádba, és Hodſinak alsóbb földére, és Dán erdöſire menének. És kerülvén Sidon-mellé,

7. Által-menének Tyrus keritéſe mellett, és a' Hevæuſnak, és Kananæuſnak minden földére, és jutának Judának Déli réſzére, Berſabeéba:

8. És meg-ſzemlélvén az egéſz földet, jutának kilencz hólnap, és húſz nap-után Jeruſalembe.

9. Oda adá azért Jóab a' nép bé-iráſa ſzámát a' királynak, és találtatának Iſraelből nyóltz-ſzáz-ezer erös férfiak, kik fegyvert foghatnának: és Judából öt ſzáz-ezer hadakozók.

10. Meg-üté pedig Dávidot a' ſzive, minek-utánna meg-ſzámláltaték a' nép: és monda Dávid az Úrnak: Igen vétkeztem e' tselekedetben: de kérlek Uram, hogy veddel a' ſzolgád hamiſságát, mert igen bolondúl tselekedtem.

11. Fel-kele azért Dávid reggel, és lön az Úr beſzéde Gád profétához, 's a' Dávid Látójához, mondván:

12. Eredgy, és ſzólly Dávidnak: Ezeket mondgya az Úr: Háromnak válaſztáſa adatik néked: válaſzſz egyet, a' mit akarſz ezek közzül, hogy tselekedgyem rajtad.

13. És mikor el-jött vólna Gád Dávidhoz, hirt tön néki, mondván, A' vagy hét eſztendeig éhség jö reád földedbe, a' vagy három hólnapig fútſz az ellenségid-elött, és azok kergetnek téged: a' vagy bizonyára három napig dög-halál léſzen földeden. Moſtan azért gondolkodgyál, és láſſad minémü beſzéddel felellyek annak, a' ki engem küldött.

14. Monda pedig Dávid Gádnak: Igen ſzorongattatom: * de jobb, hogy az Úr kezeibe eſſem (mert ſok irgalmaſsági vannak) hogy-ſem az emberek kezeibe.

15. És dög-halált botsáta az Úr Iſraelre, reggeltöl-fogva a' rendelt ideig, és meg-halának a' nép-közzül, Dántól Berſabeéig, hetven-ezer férfiak.

*1. Par. 21. b. 13. Dan. 3. c. 23.

16. És mikor ki-nyújtotta vólna kezét az Úr Angyala Jerusálemre, hogy el-veſztené azt, könyörüle az Úr a' nyomorúságon, és monda a' nép-ölö Angyalnak: Elég: tartóztaſd-meg már kezedet. Vala pedig az Úr Angyala a' Jebuſæus Areuna ſzéröje-mellett.

17. És monda Dávid az Úrnak, mikor meg-látta vólna a' nép-ölö Angyalt: Én vagyok, a' ki vétkeztem: én tselekedtem hamiſſan: ezek, kik juhok, mit tselekedtek? Fordúllyon, kérlek, kezed ellenem, és az atyám háza ellen.

D 18. Gád pedig Dávidhoz méne az napon, és monda néki: Menny-fel, és épits óltárt az Úrnak a' Jebuſæus Areuna ſzéröjén.

19. És fel-méne Dávid a' Gád beſzédeſzerént, mellyet parantsolt vala néki az Úr.

20. És tekéntvén Areuna, eſzébe vévé a' királyt, és a' ſzolgait, hogy hozzá mennének.

21. És ki-menvén imádá a' királyt földre borúlt ortzával, és monda: Mi az oka, hogy az én uram királyom az ö ſzolgájához jö? Kinek monda Dávid: Hogy meg-vegyem töled a' ſzéröt, és az Úrnak óltárt épittsek, és ſzünnyék-meg a' halál, melly el-hatalmazott a' nép-között.

22. És monda Areuna Dávidnak: Vegye-el, és áldozzék az én uram királyom, a' mint tetſzik néki: ihol vannak ökrök az éppen-égö áldozatra, és a' ſzekér, 's az ökrök jármai a' fák-helyett.

23. Mindent ada Areuna király a' királynak: és monda Areuna a' királynak: A' te Urad Iſtened vegye-bé fogadáſodat.

24. Kinek felelvén a' király, monda: Nem úgy a' mint akarod, hanem árron vészem-meg töled, és nem áldozom az én Uramnak Iſtenemnek ingyen való éppen-égö áldozatokat. Meg-vévé azért David a' ſzéröt, és az ökröket ötven ezüſt ſikluſon:

25. És óltárt épite ott Dávid az Úrnak, és áldozék éppen-égö, és hálá-adó áldozatokat: és meg-kegyelmeze az Úr a' földnek, és el-véteték a' tsapás Iſraelböl.

KIRÁLYOK
HARMADIK KÖNYVE,
A' ZSIDOKNÁL ELSÖ.

E' Könyv a' Zsidóknál elsö MELACHIM, az-az a' Királyoknak elsö Könyve: nálunk Harmadik, a' mint az elsö Könyvnek ſommájában meg-mutattuk. Kezdödik pedig Salamonrúl, miként jutott a' Királyságra. Az-után hogy haſonlott-meg az orſzág; és abban a' Júda 4. Királyinak, és az Iſrael 8. Királyinak emlékezetes viſelt dolgait irja-le. A' könyvnek egéſz Hiſtoriája 126. eſztendöket foglal magában: mellyeknek 40. Salamon Királyra; a' többi, mind Júdának, mind Iſraelnek több Királyira tzéloznak. Ezeknek utólsó Királya-alatt Acháb-alatt hires vólt Illyés Próféta.

I. RÉSZ.

Dávid a' vénség-miatt meg-hidegült, kinek meg-melegitésére Abiság adatik; mindazon-által tiſztán marad töle. Adoniás Királyságra vágyódik. Bet-ſabee Nátán Próféától meg-tanittatván, Salomonnak a' királyságot meg-kéri Dávidtól, kit halván Adoniás el-ſzalad.

A 1. ÉS Dávid király meg-vénhedett vala, és idejének ſok napjai valának: és mikor bé-takartatnék ruhákkal, meg nem melegül vala.

2. Mondának azért néki a' ſzolgai: Keresſünk a' mi urunknak királyunknak egy ſzüz leányzót, és állyon a' király-elött, és táplálja ötet, és hállyon a' kebelében, és melegittse a' mi urunkat királyunkat.

3. Keresének azért egy ſzép leányzót Israelnek minden határiban, és találák Sunámi Abiságot, és hozák ötet a' királyhoz.

4. A' leányzó pedig igen ſzép vala, és a' királlyal hál vala, és ſzolgál vala néki a' király pedig nem iſméré-meg ötet.

3. *Reg.* 1.

5. A' Haggit fia pedig Adoniás fel-fuvalkodék, mondván: Én országlok. És szekereket szerze magának, és lovagokat, és ötven férfiat, kik elötte futnának.

6. És meg nem feddé ötet az attya valaha, mondván: Miért tselekedted ezt? Igen szép vala pedig ö-is, második-szülött Absalom-után.

B 7. És beszéde vala a' Sarvia fiával Joábbal, és Abjatar pappal, kik segétik vala az Adoniás pártyát.

8. Sádok pap pedig, és a' Jójada fia Banaiás, és Nátán próféta, és Semei 's Rei, és a' Dávid seregének ereje nem vala Adoniással.

9. Áldozván azért Adoniás kosokat, és borjúkat, és minden kövéreket a' Zóhelet-kövénél, melly közel vala a' Rógel-forrásához, el-hivá minden attyafiait a' király fiait, és Júdának minden férfiait a' király szolgait.

10. Nátán prófétát pedig, és Banaiást, és mind a' vastagokat, és Salomont az öttsét el nem hivá.

11. Monda azért Nátán Bet-sabeénak a' Salomon annyának: Nem hallottad-é, hogy a' Haggit fia Adoniás országol, és urunk Dávid azt nem tudgya?

12. Most azért jöszte, vedd tanátsomat, és szabaditsd-meg a' te lelkedet, és fiadét Salomonét.

13. Eredgy, és menny-bé Dávid királyhoz, és mondgyad néki: Uram király, nem esküdtél-é meg nékem te szolgálódnak, mondván: Salomon a' fiad országol utánnam, és ö ül királyi székembe? miért országol tehát Adoniás.

14. És te még ott szólván a' királlyal, én utánnad megyek, és végbe viszem beszédidet.

C 15. Bé-méne azért Bet-sabée a' királyhoz a' kamarába: a' király pedig igen meg-vénhedett vala, és a' Sunámi Abisag szolgál vala néki.

16. Meg-hajla Bet-sabée, és imádá a' királyt. Kinek monda a' király; Mit akarsz?

17. Ki felelvén, monda: Uram, megesküdtél a' te Uradra Istenedre a' te szolgálódnak; Salomon a' te fiad országol utánnam, és ö ül királyi-székembe.

18. És imé most Adoniás országol, te uram királyom azt nem tudván.

19. Ökröket áldozott, és minden kövéreket, és igen sok kosokat, és el-hitta mind a' király fiait, Abjatar papot-is, és a' vitézek hadnagyát Joábot: Salomont pedig a' te szolgádat el nem hitta.

20. Mindaz-által, uram királyom, reád néznek az egész Israel szemei, hogy megjelentsed nékik, kinek kelleséek királyi székedbe ülni, én uram királyom utánnad.

21. És lészen, mikor el-aluszik az én uram királyom az attyaival, én, 's a' fiam Salomon bünösök lészünk.

22. Még ö szólván a' királlyal, Nátán próféta el-érkezék.

23. És hirt tönek a' királynak, mondván: Itt vagyon Nátán próféta. És mikor bé-ment vólna a' király-eleibe, és imádta vólna ötet a' földre borúlván.

24. Monda Nátán: Én uram királyom, te mondottad-é; Adoniás országollyon utánnam, és ö üllyön az én királyi székemen?

25. Mert alá-ment ma, és ökröket áldozott, és kövéreket, és igen sok kosokat, és el-hitta mind a' király fiait, és a' sereg hadnagyit, Abjatar papot-is: és azok evén és iván elötte, és mondván? Éllyen Adoniás király.

26. Engem te szolgádat, és Sádok papot, és Jójada fiát Banajást, és a' te szolgádat Salomont el nem hitta,

27. Vallyon az én uram királyomtól mentébe ki ez ige, és nékem a' te szolgádnak meg nem jelentetted, ki ülne az én uramnak királyomnak székén ö-utánna?

28. És felele Dávid király, mondván: Hijátok hozzám Bet-sabéét. Ki mikor bément vólna a' király eleibe, és meg-állott vólna elötte,

29. Meg-esküvek a' király, és monda: Él az Úr, a' ki meg-szabaditotta lelkemet minden szorongatásból,

30. Hogy a' mint meg-esküdtem néked Israelnek Urára Istenére, mondván; Salomon a' te fiad országol utánnam, és ö ül az én királyi székemen helyettem: úgy tselekeszem ma.

31. És alá hajolván Bet-sabée artzal a' földre, imádá a' királyt mondván: Éllyen az én uram Dávid örökké.

32. És monda Dávid király: Hijátok hozzám Sádok-papot, és Nátán prófétát, és a' Jójada fiát Banaiást. Kik mikor bé-mentek vólna a' király-eleibe.

33. Monda nékik: Vegyétek mellétek az uratok szolgait, és ültessétek a' fiamat Salomont az én öszvéremre: és vigyétek ötet Gihonba.

34. És ott kennye ötet Sádok pap, és Nátán próféta Israelen királlyá: és fujjatok trombitát, és mondgyátok: Éllyen Salomon király

35. És jöjetek-fel utánna, és jöjön ide, és üllyön királyi székembe, és országollyon helyettem: és meg-parantsolom néki, hogy fejedelem légyen Israelen, és Júdán.

36. És felele a' Jójada fia Banaiás a' királynak, mondván: Amen: igy szóllyon az én uramnak királyomnak Ura Istene.

37. A' mint az Úr az én urammal királyommal vólt, úgy légyen Solomonnal, és fellyebb magasztallya az ö királyi székét az én uram Dávid királyom székénél.

38. Alá-méne azért Sádok pap, és Nátán próféta, és a' Jojada fia Banaiás, és a' Tzeretiek, és a' Feletiek: és Salomont a' Dávid király öszvérére ültették és Gihonba vivék ötet.

39. És Sádok pap a' szarú olajt vévé a' Hajlékból, és meg-kené Salomont: és megfúvák a' trombitát, és monda az egész nép: Éllyen Salomon király.

40. És fel-méne az egész sokaság utánna, és a' nép sipolván, és vigadván nagy örömmel, és meg-zendüle a' föld az-ö kiáltásoktól.

41. Meg-halla pedig Adoniás, és minnyájan, a' kiket hivott vala, és már a' lakodalom el-végezödött vala: de Jóab-is halván a' trombita-szót, monda: Mit akar e' felháborodott város kiáltása?

42. Még ö szólván, az Abjatar pap fia Jonatás érkezék; kinek monda Adoniás: jöjjbe, mert erös férfiu vagy, és jót hirdetö.

43. És felele Jonatás Adoniásnak: Nem: mert a' mi urunk Dávid király Salomont tette királlyá:

44. És véle küldötte Sádok papot, és Nátán prófétát, és a' Jójada fiát Banaiást, és a' Tzeretieket, és Feletieket, és a' király öszvérére ültették ötet.

45. És királlyá kenték ötet Sádok pap, és Nátán próféta Gihonban: és fel-mentek onnét vigadván, és meg-zendült a' város: ez a' szózat, mellyet hallottatok.

46. De Salomon bé-is ült az ország székibe.

47. És bé-menvén a' király szolgai, áldották az urunkat Dávid királyt, mondván: Öregbittse Isten a' Salomon nevét a' te neved-fölött, és magasztallya fellyebb az ö királyi székét a' te királyi székednél.

48. És imádkozott a' király az ö ágyában; és mondott: Áldott az Israel Ura Istene, ki ma királyi székembe-ülöt adott szemeim-láttára.

49. Meg-rettenének azért, és fel-kelének minnyájan, a' kiket Adoniás hivott vala, és ki-ki útára méne.

50. Adoniás pedig félvén Salomontól, fel-kele, és el-méne, és az óltár szarvát fogá.

51. És hirt tönek Salomonnak, mondván: Imé Adoniás félvén Salomon királytól, az óltár szarvát fogta, mondván: Eskiidgyék-meg nékem Salomon király ma, hogy meg nem öli az ö szolgáját fegyverrel.

52. És monda Salomon: Ha jö férfiu lészen, tsak egy haja szála sem esik a' földre; ha pedig gonoszság találtatik benne, meg-hal.

53. El külde azért Salomon király, és ki hozatá ötet az óltártól: és bé-menvén imádá Salomon királyt: és monda néki Salomon: Menny a' házadba.

II. RÉSZ.

Dávid szép oktatásokat, és intéseket adván Salomonnak, meg-hal. Adoniás Abiságot feleségül kéri. Melly praktikával a' Királyságra-is vágyódik, de Salomontól meg-ölettetik. Abiatar a' papságtól meg fosztatik, és Joáb a' szent sátorban meg-ölettetik. Semei-is, mivel-hogy a' tilalom ellen Jerusálemből kiment, három esztendö múlván meg-ölettetik.

A 1. EL-közelgetének pedig a' Dávid napjai, hogy meg-halna, és parantsola a' fiának Salomonnak, mondván:

2. Én az egész föld útára megyek: Erössödgyél, és emberkedgyél.

3. És örizd-meg a' te Urad Istened parantsolatit, hogy az ö útain járj, hogy megörizzed az ö tzeremoniáit, és parantsolatit, és itéletit, és bizonyság tételit, * a' mint meg-iratott a' Moyses törvényében: * *Deut.* 17. *d.* 16.

4. Hogy értsed mind, a' miket tselekeszel, és valahová fordúlsz: hogy meg-erössittse az Úr ö beszédit, mellyeket felölem szóllott, mondván: Ha meg-örizik a fiaid az ö útokat, és igazságban járnak elöttem, tellyes szivökkel, és tellyes lelkekkel, nem fogy-el belöled a' férfiu az Israel királyi-székiröl.

B 5. Azt-is tudod, miket tselekedett rajtam a' Sarvia fia Jóab, miket tselekedett az Israel két serege hadnagyival, * a' Ner fiával Abnerrel, * és a' Jéter fiával Amasával: kiket meg-ölt, és hadi vért ontott a' békeségben, és hartzi vért tött az ágyékinvaló övére, és a' lábai sarujára. * 2. *Reg.* 3. *e.* 27. * 2. *Reg.* 20. *c.* 10.

6. Tselekedgyél azért böltseséged-szerént, és ne vidd az ö meg-öszült fejét békeséggel a' poklokra.

7. De a' Galaádi Berzellai fiaihoz-is légy hálá-adással, és az asztalodnál egyenek: * mert elömbe jöttek, midön Absalom-elött a' bátyád-elött futnék. * 2. *Reg.* 19 *f.* 31.

8. * Nálad vagyon Semei-is Gerának a' Jemini fiának fia Bahurimból, ki meg-átkozott engemet igen gonosz átokkal, mikoron táborba mennék: de mivel-hogy alá-jött én elömbe, midön által-jönék a' Jordánon, és meg-esküdtem néki az Úrra, mondván Meg nem öllek tégedet fegyverrel: * 2. *Reg.* 16. *b.* 5. & 19. *d.* 19.

9. Te ne szenvedgyed ötet büntetés-nélkül-lenni. Bölts férfiu vagy pedig, hogy tudgyad, mit mivelly véle, és vérrel botsásd az ö vénséget a' poklokra.

10. * El-aluvék az-okáért Dávid az attyaival, és el-temetteték a' Dávid városában. * *Act.* 2. *e.* 29. 1. *Par.* 29 *f.* 23.

11. A' napok pedig, mellyeken országolt Dávid Israelen, negyven esztendö: Hebronban hét esztendig országlott, Jerusalemben harmintz-háromig.

12. Salomon pedig az attyának Dávidnak királyi székibe üle, és igen meg-erösödék az ö országa.

C 13. És bé-méne a' Haggit fia Adoniás a' Salomon annyához Bet-sabeéhez. Ki monda néki: Békeséges-é a' te bé-jöveteled? Ki felele: Békeséges.

14. És monda: Beszédem vagyon te veled. Kinek monda: Szólly. És amaz:

15. Te tudod, úgy-mond, hogy enyim vala az ország, és engem választott vala

egész Israel magának királlyá: de el-vétetett az ország, és az én ötsémmévé lött: mert az Úrtól néki rendeltetett.

16. Mostan azért egy kérést kérek töled; meg ne szégyenittsed az én ortzámat. Ki monda ö-néki: Szólly.

17. És amaz monda: Kérlek, hogy mondmeg Salomon királynak (mert semmit meg nem tagadhat te-néked) hogy adgya énnékem a' Sunámi Abisagot feleségül.

18. És monda Bet-sabée: Jól vagyon, én szóllok te-éretted a' királynak.

D 19. El-méne azért Bet-sabée Salomon királyhoz, hogy szóllana néki Adoniásért: és fel-kele a' király, eleibe-menvén, és imádá ötet, és le-üle az ö királyi-székibe: és királyi-szék tétetek a' király annyának, ki az ö jobjára üle.

20. És monda néki: Egy kis kérést kérek én te töled, meg ne szégyenittsed az én ortzámat. És monda néki a' király: Kérj édes anyám: mert nem méltó, hogy meg-vessem a' te ortzádat.

21. Ki monda: Adassék Sunámi Abisag a' te bátyádnak Adoniásnak feleségül.

22. És felele Salomon király, és monda az ö annyának: Miért kéred Sunámi Abisagot Adoniásnak? kérjed néki az országot is: mert ö bátyám nálamnál nagyobb, és véle vagyon Abjatar pap, és a' Sarvia fia Jóab.

23. Meg-esküvék azért Salomon király az Úrra, mondván: Ezeket tselekedgye velem az Isten, és ezeket mivellye, hogy az önnön lelke-ellen szóllotta Adonias ez igét.

24. És mostan él az Úr, ki engemet megerösitett, és Dávid atyám királyi-székibe helyheztetett, és a' ki én-nékem házat szerzett, a' mint szóllott, hogy ma meg-ölettetik Adonias.

25. És el-küldé Salomon király a' Jójada fiát Banaiást, ki meg-ölé ötet, és meg-hala.

E 26. Abjatar papnak-is monda a' király: Menny-el Anatotba a' te jószágodba: jóllehet halálnak fia vagy; de ma tégedet meg nem öllek, mivelhogy az Úr-Istennek szekrényét hordoztad az atyám Dávid-elött, és múnkát szenvedtél mindenekben, mellyekben az én atyám faradott.

27. Ki-veté az-okáért Salomon Abjatart, hogy ne lenne az Úr papja, * hogy bétellyesednék az Úr beszéde, mellyet a' Héli házafelöl szóllott Silóban.

* 1. Reg. 2. f. 31.

28. Hir juta pedig Jóábhoz, hogy-im Jóab Adoniáshoz hajlott vólna, és nem hajlott vólna Salomonhoz: el-futa az-okáért Jóab az Úr hajlékába, és meg-fogá az óltár szarvát.

29. És hirt tönek Salomon királynak, hogy Jóab az Úr hajlékába futott vólna, és az óltár-mellett vólna: és el-küldé Salomon a' Jójada fiát Banaiást, mondván: Eredgy, öld-meg ötet.

30. És el-méne Banaias az Úr hajlékához, és monda néki: Ezeket mondgya a' király: Jöj-ki. Ki monda: Nem megyek, hanem itt halok-meg. Hirré tévé Banaias a' királynak a' beszédet, mondván: Ezeket monda Jóab, és ezeket felelé nékem.

F 31. És monda a' király: Tselekedgyél úgy, a' mint szóllott: és öld-meg ötet, és temesd-el, és vedd-el az ártatlan vért én rólam, és az én atyám házáról, melly kiontatott Joábtól.

32. És az ö vérét az ö fejére fordittya az Úr, mert két igaz férfiat ölt-meg, nálánál jobbakat: és fegyverrel ölte-meg azokat, nem tudván azt az én atyám Dávid. * a' Ner fiát Abnert, az Israel hadának fejedelmét: és a' Jeter fiát Amasát, a' Júda seregének fejedelmét:

* 2. Reg. 3. 27. 2. Reg. 20. 9.

33. És azoknak vére a' Jóab fejére tér, és az ö magvának fejére mind örökké. Dávidnak pedig, és az ö magvának, és a' házának, és az ö királyi székének légyen békesség mind örökké az Úrtól:

34. Fel-méne az-okáért a' Jojada fia Banaias, és reá menvén meg-ölé: és el-temetteték a' maga házában a' pusztában.

35. És rendelé a' király a' Jójada fiát Banaiást helyette a' seregen: és Sádok papot rendelé Abjatar-helyett,

36. És el-külde a' király, és hivatá Semeit, és monda néki: Épits egy házat magadnak Jerusalemben, és lakjál ott: és ki ne menny onnét ide, 's tova.

37. Valamelly napon pedig ki-mégy, és által-mégy a' Tzedron-patakán, tudgyad, hogy meg-ölettetel: a' te véred a' te fejeden lészen.

G 38. És monda Semei a' királynak: Jó az a' beszéd. A' mint az én uram királyom szóllott, úgy tselekeszik a' te szolgád. Lakék az-okáért Semei Jerusalemben sok napokon.

39. Lön pedig három esztendö-után, hogy el-szöknének a' Semei szolgai a' Máaka fiához Akishoz a' Geti királyhoz, és hirré tévék Semeinek, hogy az ö szolgai Getbe mentenek vólna.

40. És fel-kele Semei, és meg-nyergelé az ö szamárát: és el-méne Akishoz Getbe az ö szolgait meg-keresni, és el hozá öket Getböl.

41. Hirré tévék pedig Salomonnak, hogy Semei Getbe ment vólna Jerusalemböl, és meg-jött vólna.

42. És el-küldvén hivatá ötet, és monda néki: Nem töttem-é tudományt te-néked az Úrra, és nem mondottam-é meg-tenéked; Valamelly napon ki-menvén ide, 's tová járasz, tudgyad, hogy meg kell halnod? És azt féleled én-nékem: Jó a' beszéd, mellyet hallottam.

43. Miért nem örizted-meg tehát az Úrnak tött esküvést, és a' parantsolatot, mellyet parantsoltam vala te-néked?

44. És monda a' király Semeinek: Te tudod mind a' gonoszt, melyröl bizonyságod a' te szived, mellyet Dáviddal az én atyám-

mal tselekedtél: az Úr fejedre forditotta a' te gonoſzságodat.

45. És Salomon király áldott, és Dávidnak királyi-ſzéke állandó léſzen az Úr-elött mind örökké.

46. Parantsola az-okáért a' király a' Jójada fiának Banaiásnak: ki ki-menvén, megölé ötet, és meg-hala.

III. RÉSZ.

Salomon a' Faraó leányát feleségül vévén, álmában böltseséget kér az Iſtentöl, ki-is gazdagsággal, és ditsöséggel együtt megadatik néki; kit a' gyermek felett oſztozó két kurván leg-elöſzör meg-mutat.

A 2. Par. 1. 6. 1.

1. MEG-ERÖSSÖDÉK az okáért az országh Salomon kezében, és rokonságot ſzerze Faraóval az Egyiptziai királlyal: mert el-vévé az ö leányát, és el-hozá a' Dávidnak városába, mig el-végezné épiteni a' maga házát, és az Úrnak házát, és Jeruſalemnek a' a' kö-falát környös-körül.

2. Mindazon-által a' nép a' magas helyeken áldozik vala: mert nem épittetett vala templom az Úr nevének mind a' napiglan.

3. Szereté pedig Salomon az Urat, járván az ö attyának Dávidnak parantsolatiban, attól meg-válva, hogy a' magas helyeken áldozik vala, 's jó illatot éget vala.

4. El-méne az-okáért Gábaonba, hogy áldoznék ott: mert az vala a' leg-nagyobbik magas hely: ezer áldozatot tön Salomon éppen-égö áldozatúl azon az óltáron Gábaonban.

5. Meg-jelenék pedig az Úr Salomonnak álmában éjjel, mondván: Kérj, a' mit akarſz, hogy adgyak te-néked.

6. És monda Salomon: Te a' ſzolgáddal Dáviddal az én atyámmal nagy irgalmaſságot tselekedtél, a' mint ſzined-elött hiven, és igazán járt, és igyenes ſzivvel teveled: meg-tartottad néki nagy irgalmaſságodat, és királyi ſzékiben-ülö fiat adtál néki, a' mint ma vagyon.

B

7. És moſt, Uram Iſten, te orſzágoltattad a' te ſzolgádat Dávid atyámért: én pedig kis gyermek vagyok, és nem tudom kimenetelemet, és bé-jövetelemet.

8. És a' te ſzolgád a' nép-között vagyon, mellyet válaſztottál, a' véghetetlen nép-között, melly meg nem ſzámláltathatik, és bé nem irattathatik a' ſokaság-miatt.

* 2. Par. 1. 6. 10.

9. * Adgy azért a' ſzolgádnak értelmes ſzivet, hogy a' népedet meg-itélheſſe, és válaſztáſt teheſſen a' jó, 's a' gonoſz-között. Mert ki itélheti-meg e' népet, e' te ſok népedet?

10. Tetſzék azért a' beſzéd az Úr-elött, hogy Salomon illyen dolgot kért vólna.

11. És monda az Úr Salomonnak: Mivelhogy e' dolgot kérted, és nem kértél magadnak ſok napokat, ſem gazdagságot, vagy az ellenségid lelkeit, hanem böltseséget kértél magadnak, hogy igazat itélheſs:

12. Imé beſzéded-ſzerént ttselekedtem veled, és bölts, 's értelmes ſzivet ádtam néked, el-annyira hogy ſenki hozzád haſonló nem vólt elötted, ſem utánnad nem támad.

13. * De ezeket-is, a' miket nem kértél, meg-adtam néked: tudni-illik, gazdagságot, és ditsöséget, hogy ſenki hozzád haſonló nem vólt a' királyok-közzül mind az el-múlt napokban.

C

* Sup. 7. b. 11. Mat. 6. d. 24.

14. Ha pedig az én útaimon járſz, és megörized parantsolatimat, és hagyáſimat, a' mint járt az atyád, meg-hoſzſzabitom napjaidat,

15. Fel-ſerkene azért Salomon, és érté, hogy álom vólna: és mikor Jeruſalembe jutott vólna, meg-álla az Úr ſzövetsége ſzekrénye-elött, és éppen-égö áldozatokat áldozék, és tön hálá-adó áldozatokat, és nagy lakodalmat minden ſzolgainak.

16. Akkoron jövének két kurva aſzſzonyok a' királyhoz, és eleibe állának;

17. Kiknek egyike monda: Kérlek, uram: én, 's ez aſzſzony egy házba laktunk, és ſzültem nála a' kamarában.

18. Harmad-nap után pedig, hogy én ſzültem, ſzüle ez-is: és együtt valánk, és ſenki egyéb velünk a' házban nem vólt, kettönkön-kivül.

19. Meg-hala pedig ez aſzſzonynak fia éjjel. Mert aluván, meg-nyomta ötet.

20. És fel-kelvén éjfélnek tsendeſsége kor, el-vette az én fiamat óldalom-mellöl en te ſzolgálód aluván, és ölébe helyheztette: a' fiát pedig, ki meg-hólt vala, az ölembe tette.

21. És mikor fel-költem vólna reggel hogy tejet adnék a' fiamnak, látám, hogy meg-hólt; kit ſzorgalmatosban meg-nézvén ſényes nappal, találám nem enyimnek, kit én ſzültem vala.

D

22. És felele a' máſik aſzſzony: Nem úgy vagyon, a' mint mondod, hanem a' fiad hóltmeg, az enyim pedig él. Ama' viſzont mond vala: Hazudſz, mert a' fiam él, és a' fiad meg-hólt. És illyen módon vetekednek vala a' király-elött.

23. Akkor monda a' király: Ez azt mondgya: Az én fiam él, és a' fiad meg-hólt; És im ez azt feleli: Nem, hanem a' te fiad hóltmeg, az enyim pedig él.

24. Monda azért a' király: Hozzatok kardot nékem. És mikor el-hozták vólna a' kardot a' király-eleibe, monda.

25. Vágjátok két-felé az eleven gyermeket, és adgyátok felét az egyiknek, és felét a' máſiknak.

26. Monda pedig az aſzſzony, kinek a' fia eleven vala, a' királynak (mert meg indúlt vala ſzive a' fián:) Kérlek uram, adgyátok néki az eleven gyermeket, és ne öllyétek-meg ötet. Ama' pedig viſzont mond

vala: Se nékem, se néked ne légyen, hanem osztassék-meg.

27. Felele a' király, és monda: Adgyátok ennek az eleven gyermeket, és meg ne öletessék: mert ez az annya.

28. Meg-halla azért az egész Israel az ítéletet, mellyet a' király tött vala, és félének a' királytól, látván az Istennek böltseségét lenni ö-benne az itélet-tételre.

IV. RÉSZ.

Salamonnak Fejedelmi, fö rendei, étkeinek nemei, gazdagsági, böltsesége, az ö uralkodásában lévö békeség, példa-beszéde, és versei elé számláltatnak.

A 1. Salomon király országol vala pedig az egész Israelen:

2. És ezek valának az ö fejedelmi: A' Sádok pap fia Azarias.

3. A' Sisa fiai Elihoref, és Ahia, iró-deákok: az Ahilug fia Jósafat, a' Kantzellárius:

4. A' Jójada fia Banaias, a' seregek hadnagya: Sádok pedig, és Abjatar, papok.

5. A' Nátán fia Azarias azokon, kik a' király elött álnak vala: a' Nátán fia Zabud pap, a' király barátttya:

6. És Ahisár, az udvar-biró: és az Abda fia Adoniram, kints-tartó.

7. Vala pedig Salomonnak tizen-két tisztartója egész Israelen, kik éléſt adnak vala a' királynak, és az ö házának: mert egy-egy hólnapban esztendö-által egyik-egyik szolgáltattya vala bé, a' mi szükséges vala.

8. És ez az ö nevek. Benhur, az Efraim hegyén:

9. Bendekar, Maktsesben, és Salebimban, Bet-samesben, és Elonban, és Betanánban.

10. Benhesed, Arubotban: ezé vala Sóko, B és Éfernek minden földe.

11. Benaminadab, ezé az egész Nefatdor, ö felesége vala Tafet a' Salomon leánya.

12. Az Ahilud fia Báana birja vala Tanakot, és Mageddót, és az egész Bet-sánt, melly Sartana-mellett vagyon Jezrael-alatt, Bet-sántól Abel-mehuláig Jekmaán-ellenében.

13. Bengáber, Rámot-Gálaádban: övé vala a' Manasses fia Avot-Jáirja Gálaádban, ö vala gond-viselö Argob egész tartományában, melly Básánban vagyon, hatvan nagy, és keritett városokon, mellyeknek réz zárai valának.

14. Az Addo fia Ahinadab, gond-viselö vala Manaimban.

15. Akimáas Neftaliban: de ennek-is a' felesége Básemat a' Salamon leánya vala.

16. A' Husi fia Báana, Áserben, és Bálotban.

17. A' Fárue fia Jósafat, Issakárban.

18. Az Ela fia Semei, Benjaminban.

19. Az Uri fia Gáber, Gálaád-földében, az Amorræus Séhon király, 's a' Básáni Og király földében, mindeneken mellyek azon a' földön valának. C

20. Juda, és Israel számlálhatatlanok mint a' tenger fövenye a' sokaságtól: évén, és iván, és vigadván.

21. * Salamon pedig az ö tartományában vala, övéi lévén mind az országok a' Filistæusok földének folyó-vizétöl-fogva Egyiptus határáig; ajándékokat hozván, és szolgálván néki életinek minden napjaiban. * Eccli. 47. a. 16.

22. Salomonnak éléſe pedig, minden nap harmintz mérték zsemlye liszt vala, és hatvan mérték liszt.

23. Tiz kövér ökör, és füvön legelt húsz ökör, és száz kos, a' vadászatból-való szarvasokon, vad-ketskéken, és bialokon-kivül, és a' hizlalt madarakon-kivül.

24. Mert ö birja vala az egész tartományt, melly a' folyó-vizen-túl vala Tafsától-fogva Gázáig, és azoknak a' tartományoknak minden királyit: és békesége vala minden-felöl körös körül.

25. És Júda, 's Israel minden félelem-nélkül lakik vala, ki-ki az ö szölö-töve, és füge-fája-alatt, Dántól-fogva Bersabeéig, Salamonnak minden napjaiban. *2. Par. 9. f. 25.

26. * És valának Salomonnak negyven ezer jászol szekeres lovai, és tizen-két ezer hátas-lovai. D

27. És táplállyák vala azokat a' királynak felyül meg-mondott tiszt-tartói: de a' Salomon asztalára-való szükséges dolgokat-is nagy gond-viseléssel szolgáltattyák vala bé ideje-korán.

28. Az árpát-is, és a' lovak, 's a' barmok polyváját arra a' helyre viszik vala, a' hol a' király vala, a' nékik tött rendelés-szerént.

29. És ada az Isten Salomonnak böltseséget, és igen nagy okosságot, és szivének olly széleſséget, mint a' fövény, melly a' tenger partyán vagyon.

30. És meg-halladgya vala a' Salomon böltsesége minden Nap-keletiek, és Egyiptziusok böltseségét, * Eccli. 47. a. 23.

31. * És böltsebb vala minden emberek-nél: böltsebb az Etahi Etánnál, és Hemánnál, és Kalkolnál, és Dordánál a' Mahol fiainál: és nevezetes vala minden nemzeteknél körös-körül.

32. És Salomon három-ezer példa-beszédet szólla: és vólták az ö éneki ezer, és öt.

33. És okossan beszéllett a' fák felöl a' tzédrustól-fogva, melly a' Libanuson vagyon, az isópig, melly a' falból jö ki: és szóllott a' a' barmokról, és madarakról, és tsúszó-más szókról, és halakról.

34. És minden népekböl jönek vala a' Salomon böltseségét halgatni, és a' földnek minden királyitól, kik hallyák vala az ö böltseségét.

V. RÉSZ.

Hirám Salomonnak munkásokat ád, kik a' templom épitésére fát vágjanak, kiknek eledelt rendel Salomon. A' fa vágóknak, hordóknak, kö-faragóknak, és tiſzttartóknak ſzáma.

1. A' Tyruſi király Hirám-is el-küldé a' ſzolgait Salomonhoz. Mert meg-hallá, hogy ötet kenték vólna királlyá az attya-helyett: mert baráttya vólt Hirám Dávidnak minden időben.

2. El-külde pedig Salomon Hirámhoz, mondván:

3. Te tudod akarattyát az atyámnak Dávidnak. És hogy nem épithetett házat az ö Ura Iſtene nevének a' környüle-való hadakért, még nem az Úr azokat lábai nyoma alá adná.

4. Moſt pedig nyugodalmat adott nékem az én Uram Iſtenem körös-körül: és nints ellenségem, ſem bántáſom.

5. * Az-okáért templomot gondolok épiteni az én Uram Iſtenem nevének, a' mint az Úr az atyámnak Dávidnak ſzóllott, mondván: A' fiad, kit helyetted adok a' királyi ſzékedbe, az épit házat az én nevemnek.

6. Parantsold-meg azért, hogy nékem a' ſzolgaid tzédrus-fákat vágjanak a' Libanusból, és a' ſzolgaim légyenek a' ſzolgaiddal: a' ſzolgaid jutalmát pedig meg-adom néked, valamit kérſz: mert tudod, hogy nints az én népem-között ember, ki fát tudgyon vágni, mint a' Sidoniuſok.

7. Mikor azért hallotta vólna Hirám a' Salomon igéit, igen örvendeze, és monda: Áldott az Úr Iſten ma, ki Dávidnak igen bölts fiat adott e' ſokaságos népen.

8. És Hiram Salomonhoz külde, mondván: Hallottam, valamiket parantsoltál nékem: én meg-tselekeſzem minden akaratodat a' tzédrus, és jegenyé-fák-felöl.

9. Az én ſzolgaim alá-viſzik azokat a' Libanuſról a' tengerre: és azokat ſzálakra rakom a' tengeren, mind a' helyig, mellyet meg-jelenteſz nékem; és ott ki-ſzállitom azokat, és te vidd-el azokat: és adgy nékem ſzükségemre-valókat, hogy légyen éléſe az én házamnak.

10. Az-okáért Hiram ád vala tzédrus, és jegenye fákat Salomonnak, minden akarattya-ſzerént.

11. Salomon pedig Hirámnak húſz-ezer mérték búzát ád vala háza táplálására, és húſz mérték tiſzta olajt: ezeket adgya vala Salomon Hirámnak eſztendönként.

12. * Böltseséget-is ada az Úr Salamonnak, a' mint ſzóllott néki: és békeség vala Hiram, 's Salomon-között, és ſzövetséget ſzerzének ketten.

13. És Salomon király miveſeket válaſzta egéſz Iſraelből, és vala a' férfiak ſzáma harmintz-ezer.

14. És el-küldi vala öket a' Libanuſra, tiz-ezeret minden hólnapban egy-más-után, úgy, hogy két hólnapig vólnának házoknál: és Adoniram vala fö ez illyen hirdetéſen.

15. És Salomonnak hetven-ezer terhhordói valának, és nyóltzvan-ezer kö-vágói a' hegyen:

16. A' pallérokon-kivül, kik minden munkáknak gond-viſelöi valának, ſzám-ſzerént három-ezeren, és három-ſzázan, a' népnek parantsolván, és azoknak, kik dolgoznak vala.

17. És meg-parantsolá a' király, hogy nagy köveket hoznának, drága köveket a' templom fondamentomába, és négy-ſzegüen faragnák azokat:

18. Mellyeket meg-faragának a' Salomon kö-miveſi, és a' Hiram kö-miveſi. A' Gibliuſok pedig fákat, és köveket kéſzitének a' ház épitésére.

VI. RÉSZ.

A' templomnak épitéſe, mértéke, külsö, és belsö ékeſitéſe, és véghez vitele.

1. Lön azért az Iſrael fiainak Egyiptus-földéből való ki-jövetelének négyſzáz, 's nyóltzvan eſztendejében, Salamonnak Iſraelen-való birodalmának negyedik eſztendejében, Zio havában: (ez a' máſodik hólnap) kezde az Úr háza épülni.

2. A' háznak pedig, mellyet épit vala Salomon király az Úrnak, hatvan könyöknyi vala a' hoſzſzaſága, és húſz könyökni a' ſzéleſsége, és harmintz könyöknyi a' magaſsága.

3. És tornátz vala a' templom-elött húſz könyöknyi hoſzſzú, a' templom ſzéleſsége mértéke-ſzerént: és tiz könyöknyi ſzélleſsége vala a' templom-elött.

4. És tsinála a' templomban hárántékos ablakokat.

5. És a' templom falán folyosókat épite körös-körül a' ház falain, a' templom, 's a' felelö-hely környül, és támaſzokat tsinála körös-körül.

6. A' ſolyosó, melly alól vala, öt könyöknyi ſzéles vala, és a' közép folyosó hat könyöknyi ſzéles, és a' harmadik folyosó hét könyöknyi ſzéles vala. Gerendákat helyheztete pedig a' házra körös-körül kivül, hogy ne érnék a' templom falait.

7. A' ház pedig mikor épitteték, faragott, és kéſz kövekböl épitteték: és verö, és fejſze, és ſemmi vas ſzerſzám nem hallattatott a' házban, midön épittetett.

8. A' közép óldal ajtaja a' háznak jobb réſze-felöl vala: és kerengö garáditson mennek vala fel a' középsö folyosóra, és a' középsöböl a' harmadikra.

9. És fel-épité a' házat, és el-végezé azt: és meg-padlá a' házat tzédrus-fa menyezetekkel.

10. És folyosót épite az egéſz ház-fölött

A 2. Par. 3. a. 1.

B

C

* 2. Reg. 7. b. 13. 1. Par. 22. b. 20.

* Sup. 3, b. 12.

3. Reg. 5. 6.

öt könyöknyi magaſſat, és bé-födé a' házat tzédrus-fákkal.

11. És lön az Úr beſzéde Salomonhoz, mondván:

12. Ez a' ház, mellyet épiteſz, ha az én parantsolatimban járſz, és itéletimet tselekeſzed, és meg-örized minden hagyáſimat, azokban járván: meg-eröſsitem beſzédemet néked, * mellyet az atyádnak Dávidnak ſzóllottam.

13. És az Iſrael fiai-között lakom, és el-nem hagyom az én népemet Iſraelt.

14. Fel-épité azért Salomon a' házat, és el-végezé azt.

15. És meg-béllé a' ház falait belöl tzédrus-deſzkákkal, a' padimontomától-fogva a' kö-falok tetejéig, és a' padláſokig, bé-buritá belöl tzédrus-fakkal: és bé-buritá a' ház padimontomát jegenye deſzkákkal.

16. És épite a' templom hátúlsó réſzére húſz könyöknyi tzédrus-deſzkázatot, a' padimontomtól a' padláſig: és a' felelö-helynek belsö házát Szentek-ſzentének rendelé.

17. Negyven könyöknyi vala pedig a' templom a' felelet-helyének ajtaja-elött.

18. És tzédrus-faval béllettetett-meg az egéſz ház belöl, faragáſi lévén, és meſterséges egybe-foglaláſi, és ki-álló tzifrázáſi: mindenek tzédrus-deſzkákkal valának meg-béllelve: és a' kö tellyeséggel ki nem tetſzik vala a' falból.

19. A' felelö-helyt pedig a' ház-közepett, a' belsö réſzében tsinálta vala, hogy oda tenné az Úr ſzövetsége ſzekrényét.

20. A' felelö helynek pedig húſz könyöknyi vala a' hoſzſza, és húſz könyöknyi a' ſzéli, és húſz könyöknyi a' magaſsága: és bé-buritá azt, és meg-béllé finom arannyal. De az óltárt-is meg-béllé tzédrus-faval.

21. A' házat-is a' felelö hely-elött béburitá finom arannyal, és a' lannákat aranyſzegekkel ſzegezé-fel.

22. És ſemmi nem vala a' templomban, a' mi arannyal buritva nem vólna: de a' felelöhely óltárát-is éppen bé-buritá arannyal.

23. És tsinála a' felelö-helyre két Kerubimokat olaj-fából, tiz könyöknyi magaſſakat.

24. Öt könyöknyi vala a' Kérubnak egyik ſzárnya, és öt könyöknyi a' Kérubnak máſik ſzárnya: az-az: tiz könyök vala az egyik ſzárnyának végétöl a' máſik ſzárnyának végéig.

25. Tiz könyöknyi vala a' máſik Kérubis: egyenlö mértéke, és haſonló mive vala a' két Kerubimnak;

26. Az-az, magaſsága az egyik Kérubnak tiz könyöknyi vala, és haſonló-képpen a' máſik Kérubnak.

27. És helyhezteté a' Kérubimokat a' belsö templom közepire ki-terjeſztik vala pedig ſzárnyokat a' Kérubimok, és az egyik ſzárnya a' falt éri vala, és a' máſodik Kérub ſzárnya a' máſik falt éri vala: a' más ſzárnyak pedig a' templom közép réſzében egy-máſt érik vala.

28. Arannyal buritá-bé a' Kerubimokat-is.

29. És a' templomnak minden falain körös-körül külön-külön-féle tzifrákat, és faragáſokat mettſzete: és azokon Kérubimokat tsináltata, és pálma-fákat, és külön-külön-féle képeket, mint a' falból ki-állókat, és ki-jövöket:

30. De a' ház padimentomát-is bé-buritá arannyal belöl, és kivül.

31. És a' felelö-helynek bé-menetelén ajtótskákat tsinála olaj-fákból, és öt-ſzegü mellyékeket,

32. És ajtót olaj-fakból: és azokra Kérubim képeket faraga, és pálma-fa formákat, és igen ki-álló metſzéſeket: és bé-buritá azokat arannyal: és bé-buritá mind a' Kérubimokat, 's mind a' pálma-fákat, és a' többit-is arannyal.

33. És tsinála a' templom bé-menetelin négy-ſzegü ajtó-mellyékeket olaj fákból:

34. És két ajtót jegenye-fákból egy-más-ellenében: és mind a' két ajtó kettös vala, és egy-máſt érvén nyittatik vala fel.

35. És Kérubimokat, és pálma-fákat faraga, és igen ki álló metſzéſeket: és béburita mindeneket arany lannákkal négyſzegü mivvel mérték-ſzerént.

36. És fel-épité a' belsö pitvart három rend faragott kövekböl, és egy rend tzédrus-fából.

37. A' negyedik eſztendöben fondáltaték az Úr háza Zio havában:

38. És tizen-egyedik eſztendöben, Búl havában (ez a' nyóltzadik hólnáp) végezteték-el a' ház minden mivével, és minden eſzközivel: és azt hét eſztendeig épité.

VII. RÉSZ.

Salomonnak palotái, házai, és feleségi, és a' templomnak értz, 's aranyból való edényi.

1. Az ö házát pedig Salomon * tizenhárom eſztendeig épité, és mindeneſtöl el-végezé.

2. Meg-épité a' Libanus erdeje házát is ſzáz könyöknyi hoſzſzaságra, és ötven könyöknyi ſzéleſségre, és harmintz könyöknyi magaſságra: és négy sétáló-helyt tzédrus-fa oſzlopok-között: mert tzédrus-fákat faragott vala oſzlopoknak.

3. És tzédrus-deſzkákkal meg-béllé az egéſz kamarát, melly negyven öt oſzloptól tartatik vala. Egy rendben pedig tizen-öt oſzlop vala

4. Egy-más-ellenébe helyheztetve,

5. És egy-máſra nézve, egy-arányú köz vala az oſzlopok-között, és az oſzlopok-fölött négy ſzegü fak minden-képpen egyarányúak.

6. Az oſzlopok-tornátzát-is meg-tsinálá,

*2. Reg. 7. c. 17. 1 Par. 12. b. 9.

C

D

A

* Joſ. 9. b. 10.

ötven könyöknyi hoſzſzaságra, és harmintz könyöknyi ſzéleſségre: és más tornátzot-is a' nagyobbik tornátz-elött: és oſzlopokat, és gombokat az oſzlopokon felyül.

7. A' királyi ſzéknek-is tornátzot tsinála, melyben az itélö-ſzék vagyon: és meg-béllé tzédrus-fákkal a' padimontomtól-fogva a' padláſig,

8. És a' házatska, melyben ülnek vala a' törvény-tételre, a' tornátz-közepett vala, haſonló mivvel. Házat tsinála a' Farao leányának-is * (kit feleségül vött vala Salomon,) ollyan mivvel, minémüvel e' tornátzot-is.

9. Mindeneket drága kövekböl, mellyek bizonyos formára, és mértékre valának fürészelve mind belöl, 's mind kivül: a' fondamentomtól-fogva a' kö-falok tetejéig, és kivül a' nagyobbik pitvarig.

10. A' fondamentomokat pedig drága kövekböl, tiz, a' vagy nyóltz könyöknyi nagy kövekböl.

11. És felyül haſonló mértékü drága kövek valának faragva, és haſonló-képpen tzédrus-fák-is.

12. És a' nagyobbik pitvar kerekdéd, három rend faragott kövekböl, és egy rend gyalúlt tzédrus-fából: és az Úr háza külsö pitvara-is, és a' ház tornátza.

13. És el-külde Salomon király, és elhozatá Hirámot Tyrusból,

14. Egy özvegy-aſzſzony fiát Neftali nemzetségéböl, kinek az attya Tyruſi vólt, a' réz-miveſt, és tellyeſt böltseséggel, és értelemmel, és tudománnyal minden réz mivnek meg-tsinálására. Ki mikor el-jött vólna Salomon királyhoz, meg-tsinálá minden mivét.

15. És formála két réz oſzlopot, egyik oſzlopot tizen nyóltz könyöknyi magaſságra, * és tizen-két könyöknyi ſinór éri vala körül a' két oſzlopot.

16. Rézböl öntetett két gombot-is tsinála, mellyeket az oſzlopok tetejére tennének: öt könyöknyi magas az egyik gomb, és öt könyöknyi magas a' máſik gomb:

17. És háló módgyára, és tsuda mivvel egy-máshoz foglaltatott láncztok módgyára. Az oſzlopoknak mind a' két gombja öntött vala: hét hálózat az egyik gombon, és hét hálózat a' máſik gombon.

18. És el-végezé az oſzlopokat, és két rend poma-gránátokat mindenik hálózat-környül, hogy bé-födnék a' gombokat, mellyek a' fölin valának: azon-képpen tselekedék a' máſik gombnak-is.

19. A' gombok pedig, mellyek az oſzlopok tetején valának, liliom formára valának tsinálva a' tornátzban négy könyöknyire.

20. És iſmég más gombok az oſzlopok tetején felyöl az oſzlop mértéke-ſzerént a' hálózatok-ellenében: a' poma-gránátoknak pedig két-ſzáz rendek vala a' máſik gombkörül.

21. És fel-állatá a' két oſzlopot a' templom tornátzába: és mikor fel-állatta vólna a' jobb kézre való oſzlopot, hivá annak nevét Jákinnak: haſonló-képpen a' máſik oſzlopot-is felállatá, és hivá annak nevét Bóoznak.

22. És az oſzlopok tetején liliom módgyára-való alkotmányt helyheztete: és elvégezödék az oſzlopok mive.

23. * Öntött tengert-is tsinála, tiz könyöknyit egyik ſzélitöl a' máſik ſzéléig, kerekdéd kerületüt: öt könyöknyi annak magaſsága, és harmintz könyöknyi ſinór éri vala azt körül.

24. És a' ſzélin-alól mettſzés vala körös-körül tiz könyöknyire körül-vévén a' tengert: két rendel valának az öntött virágok mettſzéſi.

25. És áll vala tizen-két ökrön, mellyek közzül három Éſzakra néz vala, és három Nap-nyúgatra, és három Délre, és három Nap-keletre, és a' tenger azokon-felyül vala: mellyeknek hátúllyok mind bé-fordúlva lévén nem látſzanak vala.

26. A' temérdeksége pedig az üſtnek egy tenyérnyi vala: és a' ſzéli, mint a' pohár ſzéli, és a' ki-nyilt liliom virága: két-ezer véder fér vala belé.

27. És tiz réz talpat tsinála, négy könyöknyi vala a' hoſzſzasága mindenik talpnak, és négy könyöknyi a' ſzéleſsége, és három könyöknyi a' magaſsága.

28. És a' talpak alkotmánya által-ſzegett vala: és metſzéſek az egybe-foglaláſokközött.

29. És a' koronátskák, 's a' pártázatokközött oroſzlányok, és ökrök, és Kérubimok: és haſonló-képpen felyül az egybefoglaláſokon: és az oroſzlányok, és ökrök alatt mint rézböl függö kanafok.

30. És mindenik talpon négy kerék, és réz tengelyek: és négy felöl mint egy-másra-nézö öntött vállatskák az üſt-alatt.

31. Az üſtnek ſzája-is belöl a' feje tetején vala: és a' mi kivül látſzik vala, egy könyöknyi vala, éppen gömbölyeg, és mindeneſtöl fogva más-fél könyöknyi vala: az oſzlopok ſzegletin pedig külömbb-külömbbféle mettſzéſek valának: és az öſzve foglaló közép oſzlopok négy-ſzegüek valának, nem gömbölyegek.

32. A' négy kerekek-is, mellyek a' talpnak négy ſzegletin valának, egy-máshoz valának foglalva a' talp-alatt: egy kerék más-fél könyöknyi magas vala.

33. Ollyanok valának pedig a' kerekek, a' minémüek ſzoktak lenni a' ſzekérben: és azoknak tengelyi, és külöi, és talpai, és agyai, mind öntéſek valának.

34. Mert ama' négy vállatskák-is a' talpnak mindenik ſzegletin, ugyan azon talpból valának öntve, és öſzve-foglalva.

35. A' talp tetején pedig némi-némü fél könyöknyi gömbölyüség vala úgy tsinálva, hogy az üſtöt felyül reája tehetnék,

* Sup. 3. a. 3.

B

C

* Jer. 52. d. 21.

A

D

* 2. Par. 4. a. 2.

E

virági lévén, és külömbb külömbb-féle metszési ö magából.

F 36. Mettsze-is azokra a' táblákra, mellyek rézből valának, és a' szegletekre Kérubimokat, és oroszlányokat, és pálma-fákat, egy fenn-álló ember hasonlatosságára, úgy hogy nem láttatnának ki-mettszetteknek, hanem körös-körül oda tétetteknek.

37. Ezen formára tsinála tiz talpat egy öntésre, és mértékre, és hasonló mettszésre.

38. Tsinála tiz réz üstöt-is: negyven veder mégyen vala egyik üstbe, és négy könyöknyi vala: és mindenik üstöt egy-egy talpra, az-az, tizre helyhezteté.

39. És a' tiz talpaknak ötét a' templomnak jobb részére állatá, és ötét balra, a' tengert pedig a' templom jobb részére helyhezteté. Nap-kelet ellenébe Dél-felé.

40. Meg-tsinálá azért Hirám az üstöket, és a' tálakat, és a' medentzéket, és el-végezé minden mivét Salomon királynak az Úr templomában.

41. A' két oszlopót, és a' gomboknak két köteletskéit az oszlopok gombjain: és a' két hálózatot, hogy bé födnék a' két köteletskét, mellyek az oszlopok tetején valának.

42. És négy-száz pomagránátokat a' két hálózaton: két rend poma-gránátot mindenik hálózaton, a' gombok köteletskéinek bé-födésére, mellyek az oszlopok-tetein valának.

43. És a' tiz talpakat, és a' tiz üstöket a' talpakra.

G 44. És egy tengert, és tizen-két ökröt a' tenger-alá.

45. Es a' vas-fazekakat, és a' tálakat, és a' medentzéket, minden edények, mellyeket Hirám Salomon királynak tsinála az Úr házában, tiszta rézből valának.

46. A' Jordánnak mezöséges tartományában önté azokat a' király, agyagos földbe Sókot, és Sártán között.

47. És el-helyhezteté Salomon mind az endényeket: a' sölötte nagy sokaságért pedig nem vala mértéke a' réznek.

48. És meg-tsinála Salomon minden edényeket az Úr házában: az arany-öltárt, és az arany asztalt, melyre helyheztetnének a' ki-tött kenyerek:

49. És az arany gyertya-tartókat, ötöt jobb-felöl, és ötöt bal-felöl, a' Felelö-hely-ellenében, tiszta aranyból: és mint a' liliom virágit, és arany lámpásokat felyül, és arany fogókat.

50. És vedreket, és villátskákat, és pohárokat, és mozsárotskákat, és temiényezöket, finom aranyból: és a' Szentek-szenti belsö ház ajtainak, és a' templom háza ajtainak sarkai-is, aranyból valának.

* 2. Par. 5. a. 1. 51. * És el-végezé minden mivét, mellyet Salomon az Úr házában tsinála, és bévivé, a' miket meg-szentelt vala az attya Dávid, az ezüstöt, és aranyat, és az edényeket, és az Úr háza kintsei-közzé tévé.

VIII. RÉSZ.

A' templom (belé-vitetvén az Isten szekrénye) meg-szenteltetik, és a' köd azt bétölti. Salomon hoszszas imádság után meg-áldgya a' népet. Az ökröknek, és juhoknak, mellyek ezen az innepen jeláldoztattak, száma elé hozatik, úgymint: huszon-két ezer ökör, és száz ezer juh.

A 2. 3. Esd. 5. a. 1. 1. AKKOR egybe gyülének mind az Israel vénei a' nemzetségek fejedelmivel, és az Israel fiai tselédinek hadnagyi Salomon királyhoz Jerusalembe: hogy el-vinnék az Úr szövetsége szekrényét a' Dávid várából, az-az Sionból.

2. És bé-gyüle Salomon királyhoz az egész Israel, innep napon, Etanim havában, az a' hetedik hólnap.

3. És eljövének mind a' vének Israelből, és fel-vévék a' szekrényt a' papok,

4. És el-vivék az Úr szekrényét, és a' szövetség hajlékát, és a' Szent helynek minden edényit, mellyek a' hajlékban valának: és viszik vala azokat a' papok, és a' Leviták.

5. Salomon király pedig, és Israelnek minden sokasága, melly hozzája-gyült vala, véle mégyen vala a' szekrény-elött, és áldoznak vala juhokat, és ökröket bötsü, és szám nélkül.

6. És bé-vivék a' papok az Úr szövetsége szekrényét az ö helyére, a' templomnak felelö-helyére, a' Szentek-szentibe a' Kérubimok szárnyai-alá.

7. Mivelhogy a' Kérubimok ki-terjesztik vala szárnyokat a' szekrény helye-fölött, és bé-födik vala a' szekrényt, és a' rúdgyait felyül.

8. És holott killyebb állanának a' rudak, és ki-látszanának a' végei a' Szent-hely-kivül a' felelö hely-elött, tovább ki nem láttszanak vala, mellyek ott-is vóltak e' jelen-való napig.

* Exod. 34. 2. Heb. 9. a. 4. B 9. A' szekrényben pedig nem vala egyéb, * hanem a' két kö-tábla, mellyeket belé-tött vala Moyses a' Hóreben, mikor szövetséget szerze az Úr az Israel fiaival, mikor ki-jönének Egyiptus-földeböl.

10. Lön pedig, mikor ki-jöttek vólna a' papok a' Szent-helyröl, a' köd bé-tölté az Úr házát, és a' papok nem álhatnak.

11. És nem szolgálhatnak vala a' köd-miatt: mert bé-töltötte vala az Úr ditsösége az Úr házát.

* 2. Par. 6. a. 1. 12. Akkor monda Salomon: * Az Úr mondotta, hogy a' ködben laknék.

13. Épitvén épitettem házat lakásodra, néked igen erös királyi-székül örökké.

14. És fordítá ortzáját a' király, és megáldá Israelnek egész gyüleközetit. Mert Israelnek egész gyülekezete áll vala.

15. És monda Salomon: Áldott Iſrael-nek Ura Iſtene, ki ſzájával ſzóllott az atyámnak Dávidnak, és kezei-által el-végezte, mondván:

16. A' naptól-fogva, mellyen ki-hoztam az én népemet Iſraelt Egyiptusból, nem válaſztottam váraſt Iſrael minden nemzetségi közzül, hogy ház épitetnék, és a' nevem ott lenne: hanem Dávidot válaſztottam, hogy az én népemen Iſraelen lenne,

17. * És az atyám Dávid, házat akart épiteni az Iſrael Ura Iſtene nevének:

18. És monda az Úr az atyámnak Dávidnak: Hogy ſzivedben házat gondoltál épiteni az én nevemnek, jól tselekedted, azt forgatván elmédben:

19. Mindaz-által te nem épiteſz nékem házat, hanem a' fiad, ki ágyékodból jö-ki, épit házat az én nevemnek.

20. Meg-erösitette az Úr az ö beſzédét, mellyet ſzóllott: és én állottam-fel az atyámért Dávidért, és Iſraelnek királyi ſzékibe ültem, a' mint ſzóllott az Úr: és házat épitettem az Iſrael Ura Iſtene nevének.

21. És helyt rendeltem ott a' ſzekrénynek, melyben az Úr ſzövetsége vagyon, mellyet az atyáinkal ſzerzett, mikor ki-jöttek Egyiptus-földéből.

22. Salomon pedig az Úr óltára-eleibe álla az Iſrael gyüleközetinek ſzine-elött, és ki-terjeſzté kezeit az égre,

23. És monda: Iſraelnek Ura Iſtene, nints hozzád haſonló Iſten fen az égben, és alatt a' földön: ki meg-tartod a' ſzövetséget, és az irgalmaſságot a' ſzolgaidnak, kik elöttted tellyes ſzivökkel járnak.

24. Ki meg-tartottad a' te ſzolgádnak az atyámnak Dávidnak, a' miket néki ſzóllottál: ſzájjal ſzóllottál, és kézzel bé-tellyesitetted, a' mint ez a' nap meg-bizonyittya.

25. Moſt azért Iſraelnek Ura Iſtene, tartsd-meg a' te ſzolgádnak az atyámnak Dávidnak, a' miket néki ſzóllottál, mondván: * Nem vétetik-el belöled a' férfiu elölem, ki Iſraelnek királyi ſzékin üllyön: de úgy, ha meg-örizik a' fiaid az ö útokat, hogy elöttem járjanak, a' mint te jártál ſzinemelött.

26. És moſtan Iſraelnek Ura Iſtene, erösödgyenek-meg a' te igéid, mellyeket a' te ſzolgádnak az én atyámnak Dávidnak ſzóllottál.

27. Azt kell-é tehát állitani, hogy az Iſten bizonnyal a' földön lakik? mert ha az ég, és az egeknek egei téged bé nem foghatnak, mennyivel inkább e' ház, mellyet épitettem?

28. De tekints a' te ſzolgád imádságára, és az ö könyörgéſire, én Uram Iſtenem: halgaſd-meg a' ditsiretet, és imádságot, mellyel a' te ſzolgád imádkozik elöttted ma:

29. Hogy légyenek nyitva ſzemeid e' házra éjjel, és nappal; a' házra, melyröl mondottad: * Ott léſzen az én nevem: hogy meg-halgaſſad az imádságot, mellyel e' helyen a' te ſzolgád te-hozzád imádkozik.

30. Hogy meg-halgaſſad könyörgéſét a' te ſzolgádnak, és a' népednek Iſraelnek, valamiért imádkoznak e' helyen; és meghalgaſſad lakáſodnak helyén menyben; és mikor meg-halgatod, légy kegyelmes,

31. Ha ember felebarattya-ellen vétkezik, és valami esküvéſe léſzen, mellyel köteles; és el-jö az esküvésért az óltárod-eleibe a' te házadba,

32. Te halgasd-meg menyben: és tselekedd-meg, és itéld-meg a' ſzolgaidat, kárhoztatván az iſtentelent, és az ö útát feljére téritvén, és meg-igazitván az igazat, és fizetvén néki igázsága-ſzerént.

33. Ha meg-futamodik a' te néped Iſrael az ö ellenségi-elött (mert vétkezni fog néked) és penitentziát tartván, és valláſt tévén a' te nevednek, el-jönek, és imádkoznak, és könyörögnek néked e' házban:

34. Halgaſd-meg menyben, és botsáſd-meg bünét a' te népednek Iſraelnek, és hozdviſzſza öket a' földre, mellyet az attyoknak adtál.

35. Ha bé-zárva léſzen az ég, és eſsö nem léſzen az ö bünökért, és imádkozván e' helyen, penitentziát tartnak a' te nevednek, és bünökböl meg-térnek az ö nyomoruságok miá:

36. Halgaſd-meg öket menyben, és botsáſd-meg a' ſzolgaidnak, és a' te népednek Iſraelnek büneit: és mutaſs jó útat nékik, mellyen járjanak, és adgy eſsöt a' te földedre, mellyet a' te népednek adtál örökségül.

37. Ha éhség támad a' földön, vagy mirigy-halál, vagy meg-döglött ég, vagy ragya, vagy ſáska, vagy aſzály, és nyomorgattya ötet az ö ellensége a' kapuit megſzálván; minden tsapás,

38. Minden nyavalya, minden átok, és gonoſznak kivánáſa, melly történik valamelly emberem Iſrael a' te néped-közzül: ha ki meg-iſméri ſzive tsapáſát, és ki-terjeſzti kezeit e' házban;

39. Te halgaſd-meg menyben a' te lakóhelyeden, és kegyelmezz meg, és tselekedd meg, hogy adgy mindennek útai-ſzerént, a' mint a' ſzivét látod (mert te iſméred egyedül ſzivét mind az emberek fiainak,)

40. Hogy féllyenek téged minden napokon, mellyeken élnek a' föld-ſzinén, mellyet az atyáinknak adtál.

41. Annak-fölötte az idegen-is, ki nem a' te Iſraeli néped-közzül-való, mikor el jö meſzſze földröl a' te nevedért (mert meghallyák a' te nagy nevedet, és erös kezedet,

42. És a' ki-nyújtott karodat mindenütt) mikor azért el-jö, és imádkozik e' helyen,

43. Te halgaſd-meg menyben, a' te lakó-helyed erösségében, és tselekedd-meg

* 2. Reg. 7. a. 5.

* 2. Reg. 7. b. 12.

Deut. 12. b. 11.

D

E

mind, a' mikért ſegétségül hiv téged az idegen: hogy a' földnek minden népei tanúllyák a' te nevedet félni, mint a' te néped Iſrael, és probállyák-meg, hogy a' te neved ſegétségül hivattatott e' házra, mellyet épitettem.

44. Ha a' te néped hadba mégyen ellenségi-ellen, az úton, valahová küldöd öket, imádnak téged a' váras úta-felé, mellyet válaſztottal, és a' ház-felé, mellyet a' te nevednek épitettem:

45. És halgaſd-meg menyben imádságokat, és könyörgéſeket, és tégy itéletet nékik.

46. Hogy-ha vétkeznek néked (* mert nints ember, a' ki ne vétkezzék,) és meg-haraguván, az ö ellenségeknek adod öket, és fogva vitetnek az ellenségek földire meſzſze, vagy közel,

47. És penitenziát tartnak ſzivökben a' fogság helyén, és meg térvén kérnek téged az ö fogságokban, mondván: Vétkeztünk, hamiſſan tselekedtünk, iſtentelenkedtünk:

48. És meg-térnek hozzád tellyes ſzivökböl, és tellyes lelkekböl az ö ellenségek földében, melyre fogva vitetnek; és imádkoznak hozzád, az ö földök úta felé, mellyet az ö attyoknak adtál, és a' városnak, mellyet válaſztottál, és a' templomnak, mellyet épitettem a' te nevednek:

49. Halgaſd-meg menyben, a' te királyi ſzéked erösségében az ö imádságokat, és könyörgéſeket, és tégy itéletett nékik:

50. És légy kegyelmes a' te népednek melly néked vétkezett, és minden hamisságoknak, mellyekkel ellened vétkeztek: és adgy irgalmaſságot azok-elött, kik ötet fogva tartyák, hogy könyörüllyenek rajtok.

51. Mert te néped, és te örökséged, kiket ki-hoztál Egyiptus-földéböl, a' vas kementze közepiböl.

52. Hogy légyenek nyitva ſzemeid a' te népednek Iſraelnek könyörgésére, és halgaſd-meg öket mindenekben, a' mellyekért téged ſegétségül hivnak.

53. Mert te válaſztottad öket magadnak örökségül a' földnek minden népei-közzül, a' mint a' te ſzolgád Moyſes-által ſzóllottál, mikor ki-hoztad az atyáinkat Egyiptusból Uram Iſten.

54. Lön pedig, mikor el-végezte vólna Salomon imádkozván az Úrhoz minden imádságát, és e' könyörgését, fel-kele az Úr óltára ſzine-elöl. Mert mind két térdét a' földre hajtotta vala, és kezeit ki-terjeſztette vala az égre.

55. Fel-álla azért, és meg-áldá Iſraelnek minden gyülekezetit nagy ſzóval, mondván:

56. Áldótt az Úr, ki nyugodalmat adott az ö népének Iſraelnek, mindenek-ſzerént a' miket ſzóllott: nem eſett-el tsak egy beſzéd-is minden jók-közzül, mellyeket az ö ſzolgája-által Moyſes-által ſzóllott.

57. Légyen velünk a' mi Urunk Iſtenünk, a' mint az atyáinkal vólt, nem hagyván-el minket, ſem el nem vetvén.

58. Hanem hajtsa ſziveinket magához, hogy minden útaiban járjunk, és az ö parantsolatit meg-örizzük, és a' tzeremoniáit és itéletit, valamellyeket parantsolt az atyáinknak.

59. És ezek az én beſzédim, mellyekkel könyörgöttem az Úr-elött, közelgeſſenek a' mi Urunkhoz Iſtenünkhöz nappal, és éjjel, hogy tégyen itéletet az ö ſzolgájának, és az ö népének Iſraelnek minden napon:

60. Hogy tudgyák a' földnek minden népei, hogy az Úr ö az Iſten, és nints más ö kivüle.

61. És légyen a' mi ſzivünk tekélletes a' mi Urunkal Iſtenünkel, hogy az ö végezéſiben járjunk, és meg örizzük az ö parantsolatit, mint ma-is.

62. Az-okáért a' király, és az egéſz Iſrael ö-véle, áldozatokat áldoznak vala az Úr elött.

63. És áldoza Salamon békeséges áldozatokat, mellyeket az Úrnak áldoza, huſzon-két ezer ökröt, és ſzáz húſz-ezer juhot: és meg-ſzentelék az Úr templomát, a' király, és Iſrael fiai.

64. A' napon meg-ſzentelé a' király a' pitvar közepit, melly az Úr háza-elött vala: mert éppen-égö, és eledeli áldozatot áldoza ott, és a' békeséges áldozatoknak kövérit: mert a' réz óltár, melly az Úr-elött vala, kiſſebb vala, és nem fér vala arra az éppen-égö, 's az eledeli áldozat, és a' békeséges áldozatnak kövéri.

65: Szerze azért Salomon az idöben nagy innepet, és az egéſz Iſrael véle, nagy ſokaság, Ematnak bé-menetelitöl fogva Egyiptus Patakáig, a' mi Urunk Iſtenünk elött, hét napig, és hét napig, az-az, tizen-négy napig.

66. És nyóltzadik napon el-botsátá a' népeket: kik meg-áldván a' királyt, el-menének az ö hajlékokba örvendezve, és vig ſzivel, minden jókért, mellyeket az Úr az ö ſzolgájának Dávidnak tött vala, és Iſraelnek az ö népének.

IX. RÉSZ.

Az Úr, másodſzor meg-jelenvén Salomonnak fenyegetéſſel inti az ö parantsolatinak meg-tartására. Salomon ſok váraſakat épitvén, külömbb-féle nemzeteket birodalma-alá hajt, és Ofirból ſok arany hozattatik néki.

1. LÖN pedig, mikor el-végezte vólna Salomon az Úr háza épületit, és a' király épületit, és mindent, a' mit kivánt, és akart épiteni,

2. Meg-jelenék néki az Úr másodſzor, * mint meg-jelent vala néki Gábaonban.

3. És monda az Úr néki: Meg-halgattam imádságodat, és könyörgéſedet, mellyel könyörgöttél elöttem: meg-ſzenteltem e' házat, mellyet épitettél, hogy ott helyheztetném az én nevemet örökké, és ott léſznek ſzemeim, 's a' ſzivem mindenkor.

* 2. *Par.* 6. g. 36. 1. *Joh.* 1. d. 8. *Eccieſ.* 7. c. 21.

F

G

A

* 2. *Par.* 7. 12. *Sup.* 3. 5.

4. Ha te-is úgy járſz elöttem, a' mint az atyád járt, ſzivednek együgyüségében, és igazságban: és meg-tselekeſzed mind, a' miket néked parantsoltam, rendeléſimet, 's itéletimet meg-tartod;

*2.Reg. 7.b.12. c.16. 5. * A' te országod királyi ſzékét Iſraelen helyheztetem örökké, a' mint ſzóllottam Dávid atyádnak, mondván: Nem vétetikel a' te nemzetségedből-való férfiu az Iſrael királyi-ſzékiből.

6. Ha pedig el-fordúlásſal el-fordúltok ti, és a' fiaitok, nem követvén engem, ſem meg nèm örizvén parantsolatimat, és tzeremoniáimat, mellyeket elötökbe adtam néktek, hanem el-mentek, és idegen iſteneket tiſzteltek, és imádgyátok öket:

B 7. El-viſzem Iſraelt a' föld-ſzinéről, mellyet néki adtam, és a' templomot, mellyet az én nevemnek ſzenteltem, el-vetem ſzinemelöl, és példa-beſzédül léſzen Iſrael, és tsúfságúl minden népeknek.

8. És e' ház példáúl léſzen: minden, a' ki által-mégyen azon, el-álmélkodik, és süvölt, és mond: * Miért tselekedett igy az Úr e' földel, és e' házzal?

*Deut. 29.d.24. Jer.22. c.8. 9. És felelnek: Mert el-hatták az ö Urokat Iſteneket, ki az attyokat ki-hozta Egyiptus földéből, és idegen iſteneket követtek, és imádták azokat, és tiſztelték öket: azért hozta reájok az Úr mind e' gonoſzt.

*2.Par. 8.a.1. 10. * El-telvén pedig húſz eſztendö, minek-utánna meg épitette vólna Salomon a' házat, az-az, az Úr házát, és a' király házát,

11. (A' Tyruſi király Hiram adván Salomonnak tzédrus, és jegenye-fákat, és aranyat mind a' ſzerént a' mire kell vala,) akkor ada Salomon Hirámnak húſz váraſt Galiläea-földén.

C 12. És ki-méne Hiram Tyrusból, hogy meg-látná a' váraſokat, mellyeket Salomon adott vala néki, és nem tetſzének néki,

13. És monda: Ezek-é a' váraſok, mellyeket nékem adtál, atyámfia? És nevezé azokat Kábul-földének, mind e' napiglan.

14. És Hiram ſzáz húſz talentom aranyat külde Salomon királyhoz.

15. Ez a' költségnek ſommája, mellyet Salomon király adott az Úr háza, 's az ö háza, és Mello, és a' Jeruſalem kö-fala, és Héſer, és Mageddo, és Gázer épitésére.

16. Az Egyiptziai király Farao fel-méne, és meg-vévé Gázert, és fel-gyújtá azt tüzzel: és a' Kananæuſt, ki a' várasban lakik la, meg-ölé, és adá azt jegy-ruhájúl a' leányának a' Salomon feleségének.

17. Meg-épité azért Salomon Gázert, és az alsó Betoront,

18. És Báalátot, és Palmirát a' puſztaság földén.

19. És minden falukat, mellyek hozzája tartoznak vala, és kö-fal-nélkül valának, meg-erösíte, és a' ſzekerek váraſit, 's a' lovaſok váraſit, és valami néki tetſzett, hogy épitene Jeruſalemben, és a' Libanuſon, és az ö birodalmának minden földén.

20. Az egéſz népet, melly meg-maradott vala az Amorræuſoktól, és Hetæuſoktól, és Ferezæuſoktól, és Hevæuſoktól, és Jebuſæuſoktól, kik nem az Iſrael fiai közzül-valók:

21. Ezeknek fiait, kik meg-maradtak vala a' földön, kiket tudni-illik az Iſrael fiai ki nem veſzthettek vala; Salomon adó-fizetökké tévé e' napiglan. D

22. Az Iſrael fiai-közzül pedig nem rendele Salomon ſenkit ſzolgálat-alá, hanem hadakozó férfiak valának, és ö ſzolgai, és fejedelmek, és hadnagyok, és a' ſzekerek, és lovak gond-viſelöi.

23. Valának pedig Salomonnak minden munkáin ött-ſzáz ötven fö palléri, kik-alatt vala a' nép, és a' rendelt munkákon parantsolnak vala.

24. * A' Farao leánya pedig fel-méne a' Dávid várasából a' házába, mellyet Salomon épitett vala néki: akkor épité Mellót. *2.Par. 8.b.11.

25. És áldozik vala Salomon három úttal minden eſztendöben éppen-égö, és békeséges áldozatokat az óltáron, mellyet az Úrnak épitett vala, és jó-illatot éget vala az Úr-elött: és el-végezteték a' templom.

26. Hajókat-is tsinála Salomon király Aſiongáberben, melly Áilát-mellett vagyon a' Veres tenger partyán, Idumæa-földén.

27. És el-küldé Hiram azokon a' hajókon a' ſzolgait, a' hajós férfiakat, és a' tengeren tudóſokat, a' Salomon ſzolgaival.

28. Kik mikor Ofirba jutottak vólna, az onnét hozatott négy-ſzáz húſz talentom aranyat Salomon királyhoz vivék.

X. RÉSZ.

Sába Királyné Salamonhoz jön, és az ö böltseségét, méltóságát, ország igazgatását tsudállya: ajándékokat ád Salomonnak, 's viſzontag Salamon néki; és országába viſzſza tér. Salomonnak ſok aranyat hoznak más országokból adóban; külömbb-külömbb féle edényeket, és királyi ſzéket tsináltat: az ö drága edényi, ſzekerei, lovai elé-beſzélltetnek.

A 1. De * a' Sábai királyné-is, halván a' Salomon hirét az Úr nevébe, el-jöve kisérgetni ötet homály-beſzédekkel. *2.Par. 9.a.1. Matth. 12.d.42. Luc.11. d.31.

2. És bé-menvén Jeruſalembe nagy késérö ſereggel, és gazdagságokkal, és fü-ſzerſzámot, és véghetetlen ſok aranyat, és drága köveket-hozó tevékkel, Salomon királyhoz jöve, és meg-mondá néki mind, a' mik ſzivében valának.

3. És meg-tanitá ötet Salomon minden igékre, mellyeket eleibe-adott vala: nem vala beſzéd, melly a' királytól el-titkoltathatnék, és meg-nem felelne néki.

4. Látván pedig a' Sábai királyné Salo-

monnak minden böltseségét, és a' házat mellyet épitett vala,

5. És az aſztala étkeit, és a' ſzolgai lakóhelyeit, és az udvarlók rendit, 's azok ruháit, és a' pohárnakit, és az éppen-égö áldozatit, mellyeket áldoz vala az Úr házában: nem vala többé lélekzete.

B 6. És monda a' királynak: igaz a' beſzéd, mellyet hallottam földemben

7. Beſzédid-felöl, és böltseséged-felöl: és nem hiſzek vala a' nékem beſzéllöknek, mig nem magam el-jöttem, és láttam ſzemeimmel, és meg-próbáltam, hogy fél réſzét ſem mondották-meg nékem: nagyobb a' böltseséged, és tselekedetid, hogy-ſem a' hir, mellyet hallottam.

8. Bóldogok a' férfiaid, és bóldogok a' ſzolgaid, kik elötted állanak mindenkor, és hallyák böltseségedet.

9. Légyen áldott a' te Urad Iſtened, kinek kedves vóltál, és téged az Iſrael királyi-ſzékibe helyheztetett, mivelhogy ſzerette Israelt az Úr örökké, és királlyá rendelt téged, hogy itéletet, és igazságot tennél.

10. Ada azért a' királynak ſzáz húſz talentom aranyat, és fölötte ſok fü-ſzerſzámot, és drága köveket: nem hoztak az-után annyi ſok fü-ſzerſzámokat, mint a' mellyeket a' Sábai királyné ada Salomon királynak.

*2.Par. 9.9.10. 11. (De a' Hiram * hajói-is, mellyek aranyat hordnak vala Ofirból, igen ſok Tiinfákat hozának Ofirból, és drága köveket,

12. És a' király a' Tiin-fákból oſzlopokat tsinála az Úr házába, és a' királyi házba, és tzitarákat, és hegedüket az énekeſeknek: nem hoztak illyen Tiin-fákat, ſem nem láttak mind e' jelen való napig.)

13. Salomon király pedig meg-adá a' Sábai királynénak mind, a' mit akart, és kért töle: azokon-kivül, mellyeket önnön magától adott vala néki királyi ajándékúl. Ki viſzſza-tére, és az ö földébe méne a' maga ſzolgaival.

C 14. Az aranynak mértéke pedig, mellyet Salomonnak hoznak vala minden eſztendöben, hat-ſzáz hatvan-hat talentom arany vala:

15. A' kivül, mellyet a' férfiak hoznak vala, kik adó-ſzedök valának, és a' kereskedök, és minden-féle kalmárok, és Arabiának minden királyi, és a' föld fejedelmi.

16. Két-ſzáz paizſt-is tsinála Salomon tiſzta aranyból, hat-ſzáz ſiklus aranyat ada egyik paizs táblájára.

17. És három-ſzáz kerék paizſokat finom aranyból: három-ſzáz nehezék arany burittya vala bé az egyik paizſt: és helyhezteté azokat a' király a' Libanus erdeje házába.

18. Annak-fölötte tsinála Salomon király nagy királyi-ſzéket-is elefant-tetémböl; és bé-buritá azt igen fényes arannyal,

19. Melynek hat garáditsa vala: és a' királyi ſzéknek teteje kerekdéd vala a' hátulsó réſzén: és két kéz tartván két-felöl a' ſzéket: és két oroſzlány áll vala mindenik kéz mellett.

20. És tizen-két oroſzlányotska álván a' hat garáditson mind két-felöl: nem tsináltatott ollyan alkotmány ſemmi orſzágban.

21. De az edények-is, mellyekböl Salomon király iſzik vala, mind aranyból valának: és minden edényi a' Libanus erdeje házának tiſzta aranyból: nem vólt ezüſt, nem-is bötsüllik vala Salomon napjaiban,

22. Mert a' király hajói a' tengeren a' Hiram hajóival három eſztendöben egyſzer mennek vala Tarſisba, aranyat hozván onnét, és ezüſtöt, és elefant fogakat, és majmokat, és pávákat.

23. Fel-magaſztaltaték azért Salomon király a' földnek minden királyi-fölött gazdagsággal, és böltseséggel.

24. És az egéſz föld kivánnya vala a' Salomon ortzáját, hogy hallaná az ö böltseségét, mellyet az Iſten az ö ſzivébe adott vala.

25. És mindenek ajándékokat hoznak vala néki, ezüſt, és arany edényeket, ruhákat és hadi-fegyvereket, fü-ſzerſzámot-is, és lovakat, és öſzvéreket eſztendönként.

26. * És Salomon ſzekereket, és lovagokat gyüjte, és lönek néki ezer négy ſzáz ſzekerei, és tizen-két ezer lovagi: és el-rendelé azokat az erös váraſokban, és a' királlyal Jeruſalemben.

27. És azt mivelé, hogy annyi bévsége vólna az ezüſtnek Jeruſalemben, mennyi a' köveknek: és a' tzédrus-fákat meg-ſokaſitá, mint a' vad füge-fákat, mellyek a' mezöségen teremnek.

28. És lovakat hoznak vala Salomonnak Egyiptusból, és Koából, mert a' király kereskedöi Koába meg-véſzik vala, és rendelt árron el-hozzák vala.

29. Egyiptusból pedig egy ſzekér hatſzáz ezüſt ſikluſon jö vala ki, és egy ló ſzáz ötvenen. És illyen módon adgyák vala el a' lovakat a' Hetæuſoknak, és Syriának minden királyi.

XI. RÉSZ.

Salomon pogány nemzetségből vévén magának feleségeket, azoknak a' bálványihoz folyamodik, kiért az Iſten meg-haraguván reá, ellenségül támaſztya Adádot, Rázont, és Jeroboámot; kinek is Ahiás Próféta által az Iſrael országát igéri, tsak egy nemzetséget hagyván Salomon fiának. Salomon országlásának negyven eſztendeje után meg-hal: és a' fia Róboám uralkodik utánna.

1. SALOMON király pedig * meg-ſzerete ſok idegen aſzſzony-állatokat; a' Farao leányat-is, és a' Moabiták, és Ammoniták, és Idumæuſok, és Sidóniuſok, és Hetæuſok leányit;

2. A' nemzetségek-közzül, mellyek-felöl mondotta az Úr az Iſrael fiainak: * Bé ne mennyetek hozzájok, ſe közzülök bé ne mennyenek a' tiéitekhez: mert bizonnyal elhajtyák ſziveteket, hogy az ö iſteneket követſétek. Ezekhez ragaſzkodék azért Salomon buzgóságos ſzeretettel.

3. És valának néki hét-ſzáz feleségi mint királynék, és három-ſzáz ágyaſi: és az aſzſzonyok el-hajták az ö ſzivét.

4. És mikor már vén vólna, meg-veſze a' ſzive az aſzſzonyok-áltál, hogy idegen isteneket követne: és nem vala az ö ſzive tekélletes az ö Urával Iſtenével, mint az ö attyának Dávidnak ſzive.

5. Hanem a' Sidóniuſoknak iſten-aſzſzonyát Aſtartet tiſzteli vala Salomon, és az Ammonitáknak bálványát Mólokot.

6. És azt tselekedé Salomon, a' mi nem vala kedves az Úr-elött, és bé nem tellyesité, hogy követné az Urat, mint az attya Dávid.

7. Akkor épite Salomon templomot a' Móab bálványának Kámoſnak a' hegyen, melly Jeruſalem-ellenében vagyon, és az Ammon fiai bálványának Móloknak.

8. És illyen módon tselekedék minden idegen feleségivel, kik temiént égetnek, és áldoznak vala az ö iſteneknek.

9. Az okáért meg-haraguvék az Úr Salomonra, hogy el-hajlott vólna elméje az Iſrael Urától Iſtenétöl, * ki meg-jelent vala néki másodſzor,

10. És parantsolt vala e' dologról, hogy ne követne idegen iſteneket, és nem örizé meg, a' miket parantsolt néki az Úr.

11. Monda azért az Úr Salomonnak: Mivelhogy ez vólt benned, és meg nem örizted az én ſzövetségemet, és parantsolatimat, mellyeket néked parantsoltam; el-ſzakaſztván el-metſzem az orſzágodat, és a' ſzolgádnak adom azt.

12. * Mindaz-áltál a' te napjaidban nem tselekeſzem, az atyádért Dávidért; a' fiad kezéből metſzem-el azt.

13. Sem az egéſz orſzágot el nem véſzem, hanem egy nemzetséget adok a' te fiadnak, Dávidért az én ſzolgámért, és Jeruſalemért, mellyet válaſztottam.

14. Az Úr pedig ellenséget támaſzta Salomonnak, az Idumæus királyi magból-való Adadot, ki Edomban vala.

15. * Mert mikor Dávid Idumæában vólna, és fel-ment vólna a' hadak fejedelme Jóab azok temetésére, kik meg-ölettettek vala, és meg-ölt vólna minden férfiat Idumæában.

16. (Mert hat hólnapig kéſett ott Jóab, és egéſz Iſrael, miglen meg-ölne minden férfiat Idumæában,)

17. El-ſzalada ö-maga Adad, és az Idumæai férfiak az ö attya ſzolgai-közzül ö-véle, hogy bé-menne Egyiptusba: Adad pedig kitsiny gyermetske vala.

18. És mikor fel költek vólna Madiánból Fáránba jövének, és férfiakat vönek vélek Fáránból, és Egyiptusba Faraóhoz az Egyiptziai királyhoz menének, ki házat ada néki, és éléſt rendele, és földet ſzakaſzta.

19. És nagy kedvet találá Adad Faraoelött, el-annyira, hogy feleségül adná néki a' feleségének Tafnes királynénak öttsét.

20. És a' Tafnes öttse fiat ſzüle néki, Genubatot, és Tafnes a' Farao házában nevelé ötet: és Genubat Faraónál lakik vala az ö fiaival.

21. És mikor hallotta vólna Adad Egyiptusban, hogy el-alutt vólna Dávid az attyaival, és hogy meg-hólt vólna a' ſeregek fejedelme Jóab, monda Faraónak: Botsáſs-el engem, hadd mennyek földembe.

22. És monda néki Farao: De mi dolognélkül ſzükölködöl nálam, hogy földedbe kivánkozol menni? Ö pedig felele: Semminélkül: de kérlek téged, hogy botsáſs-el engem.

23. Támaſzta annak-fölötte néki az Isten ellenséget az Eliada fiát Rázont, ki elſzökött vala az urától Adarézertöl a' Sóbai királytól:

24. És legényeket gyüjte ellene, és a' latrok hadnagya lön, mikor ölné öket Dávid: és el-menének Damaskusba, és ott lakának, és királlyá rendelék ötet Damaskusban,

25. És Iſraelnek ellensége lön Salomonnak minden napjaiban: és az Adad gonoſzsága, és Iſrael-ellen-való gyülölsége, és uralkodik Syriában.

26. * Az Efratæus Jeroboám-is a' Nábat fia Sáredából, a' Salomon ſzolgája, kinek az annya Sarva-nevü özvegy vala: fel-emelé kezét a' király-ellen.

27. És ez az oka az ellene-való pártolásnak, mert Salomon meg-épité Mellót, és meg-igyenesité az ö attya Dávid várasának vermét.

28. Jeróboam pedig erös, és hatalmas férfi vala: és látván Salomon a' jó erköltsü, és ſzorgalmatos ifiat, tiſzt-tartóvá rendelte vala ötet egéſz Jóſef háza adózásán.

29. * Lön azért az idöben, hogy Jeróboám ki-menne Jeruſalemböl, és találná ötet a' Silóni Ahias proféta az úton, új paláſtya lévén: tsak ketten valának pedig a' mezön.

30. És ragadván Ahias az ö új paláſtyát, melly rajta vala, tizen-két réſzre ſzakaſztá.

31. És monda Jeroboámnak: Vedd magadnak a' tiz darabot: mert ezeket mondgya az Iſrael Ura Iſtene: Imé én el-ſzakaſztom az orſzágot Salomon kezéből, és néked tiz nemzetséget adok.

32. Egy nemzetség pedig meg-marad néki az én ſzolgámért Dávidért, és Jeruſalem várasáért, mellyet válaſztottam Iſraelnek minden nemzetségi-közzül:

33. Mivelhogy el-hagyott engem, és a' Sidóniuſok iſten-aſzſzonyát Aſtartet imádta, és a' Móab iſtenét Kámoſt, és az Ammon fiai iſtenét Mólokot: és nem járt az én útaimon, hogy meg-tselekedné az igazságot én

* Exod. 34.b.16.

* Sup.9. a.6.

* Inf. 12. d.15.

* 2.Reg. 8.d.14.

* 2.Par. 13.a.6.

* 2.Par. 10.d.15.

elöttem, és a' parantsolatimat, és itéletimet, mint az attya Dávid.

34. Sem el nem vészem az egész országot kezéből, hanem fejedelmé tészem ötet életinek minden napjaiban, az én szolgámért Dávidért, kit választ ottam, ki meg-örizte parantsolatimat, és hagyásimat.

35. El-vészem pedig az országot a' fia kezéből, és néked tiz nemzetséget adok:

36. Az ö fiának pedig egy nemzetséget adok, hogy az én szolgámnak Dávidnak szövétneke maradgyon minden idöben elöttem Jerusalem városában, mellyet választ ottam, hogy ott lenne az én nevem.

37. Tégedet pedig fel-vészlek, és mindeneken országlasz, mellyeket a' lelked kiván, és király lészsz Israelen.

38. Ha azért meg-halgatsz mindeneket, a' miket néked parantsolok, és az én útaimban jársz, és meg-tselekeszed, a' mi igaz elöttem, meg-örizvén parantsolatimat, és hagyásimat, a' mint meg-tselekedte az én szolgám Dávid: veled lészek, és néked hiv házat épitek, a' mint házat épitettem Dávidnak, és néked adom Israelt:

G 39. És meg-sanyargatom ezért a' Dávid magvát, de mindaz-által nem minden idöben.

40. Meg-akará azért Salomon ölni Jeroboámot: ki fel-kele, és futa Egyiptusba Sesákhoz az Egyiptus királyához, és lön Egyiptusban Salomon haláláig.

41. Salomonnak pedig a' több igéi, és mind a' miket tselekedett, és a' böltsesége; imé mind meg-irattak a' Salomon dolgairól-való könyvben.

42. A' napok pedig, mellyeken Salomon Jerusalemben az egész Israelen országlott, negyven esztendö.

43. És el-aluvék Salomon az attyaival, és az ö attyának Dávidnak városában temetteték, és a' fia Róboam országla helyette.

XII. RÉSZ.

Róboám az ifiak tanátsán járván, 's meg-vetvén a' vének tanátsát, keményen viseli magát, kiért tiz nemzetség (csak a' Júda nemzetsége maradván véle:) Jeróboámot választ ya királynak; és az Isten Róboám hadát, kit Jeroboámra gyüjtött vala, Seméia Próféta-által el-oszlattya. Jeróboám arany borjúkat, kiket Isten gyanánt imádgyanak, tsináltat; azoknak öltárokat, és Papokat rendel.

A 1. ROBOÁM pedig Sikembe méne: mert oda gyült vala az egész Israel, hogy ötet királlyá rendelné.

2. Jeróboam pedig a' Nábat' fia, mikor még Egyiptusban bújdosnék Salomon király-elött, halván az ö halálát, viszsza-tére Egyiptusból.

3. És el-küldének, és hivák ötet: el-jöve azért Jeróboam, és Israelnek minden sokasága, és szóllának Roboámnak, mondván:

4. Az atyád igen kemény igát rakott reánk: te azért most egy keveset szállits-le az atyád keménységes birodalmából, és az igen nehéz igájából, mellyet reánk rakott, és szolgálunk néked.

5. Ki monda nékik: Mennyetek-el harmad napig, és térjetek-meg hozzám. És mikor el-ment vólna a' nép,

6. Tanátsot tarta Róboám király a' vénekkel, kik az attyának Salomonnak-elötte állanak vala, mikor még élne, és monda: Mi tanátsot adtok nékem, hogy felellyek e' népnek?

7. Kik mondának néki: Ha ma engedsz e' népnek, és szolgálsz, és kéréseknek helyt adsz, és lágy beszéddel szóllasz nékik, szolgáid lésznek minden idöben.

8. Ki el-hagyá a' vének tanátsát, mellyet adtak vala néki; és ifiakat vön melléje, kik véle nevekedtek vala fel, és elötte állanak vala,

9. És monda nékik: Mi tanátsot adtok nékem, hogy felellyek e' népnek, kik azt mondották nékem: Könnyebbitsd-meg az igát, mellyet reánk vetett az atyád?

10. És mondának néki az ifiak, kik véle nevekedtek vala fel: Igy szólly e' népnek, ki néked szóllott, mondván: Az atyád meg-nehezitette igánkat, te könnyebbits-meg minket. Igy szólly nékik: Az én kisebbik újom temérdekb az atyám hátánál.

11. És most az atyám nehéz igát vetett reátok, én pedig többet rakok a' ti igátokra: az atyám ostorokkal vert titeket, én pedig skorpiókkal verlek titeket.

12. El-jöve azért Jeróboam, és az egész nép Róboámhoz harmad-nap, a' mint szóllott vala a' király, mondván: Térjetek-hozzám harmad napra.

13. És keményeket felele a' király a' népnek, el-hagyván a' vének tanátsát, mellyet adtak vala néki;

14. És szólla nékik az ifiak tanátsa-szerént, mondván: Az atyám meg-nehezitette igátokat, én pedig többet rakok igátokra: az atyám ostorokkal vert titeket, én pedig skorpiókkal verlek titeket.

15. És nem engede a' király a' népnek: mert meg-gyülölte vala ötet az Úr, hogy * bé-tellyesitené az ö igéjét, * mellyet a' Silóni Ahiás-által szóllott vala a' Nábat fiának Jeroboámnak.

16. Látván azért a' nép, hogy nem akarta vólna öket meg-halgatni a' király, felele néki, mondván: Mi részünk nékünk Dávidban? vagy mi örökségünk az Isai fiában? Menny hajlékidba Israel, most láss a' te házadhoz Dávid. És el-méne Israel az ö hajlékiba.

17. Az Israel fiain pedig, kik a' Juda városiban laknak vala, Róboam országla.

18. El-küldé azért Róboam király Adúramot ki, kints-tartó vala, és meg-követé

ötet egész Israel, és meg-hala. Róboám király pedig hamar szekérre üle, és Jerusalembe szalada:

19. És el-távozék Israel a' Dávid házától e' jelen való napig.

20. Lön pedig mikor hallotta vólna egész Israel, hogy viszsza jött vólna Jeróboam, el-küldének, és hivák ötet, egybe gyüjtvén a' gyülekezetet, és királlyá rendelék ötet egész Israelen, és nem követé senki a' Dávid házát az egy Juda nemzetségén-kivül.

21. Róboam pedig Jerusalembe méne, és bé-gyüjté Judának egész házát, és a' Benjamin nemzetségét, száz nyóltzvan-ezer válogatott hadakozó férfiakat, hogy hadakoznak Israel háza-ellen, és viszsza hoznák az országot a' Salomon fiának Róboámnak.

22. * Lön pedig az Úr beszéde Semeiáshoz az Isten emberéhez, mondván:

23. Szólly a' Salomon fiának Róboámnak a' Juda királyának, és az egész Juda, és Benjamin házának, és a' több népnek, mondván:

24. Ezeket mondgya az Úr: Fel ne menjetek, se ne hadakozzatok az atyátok-fiai az Israel fiai-ellen: térjen házába a' férfiu, mert én-tőlem lött ez ige. Meg-halgaták az Úr beszédét, és meg-térének az útról, a' mint nékik parantsolta vala az Úr.

25. Meg-épité pedig Jeróboam Sikemet az Efraim hegyén, és ott lakék: és ki-menvén onnét, meg-épité Fánuelt.

26. És monda Jeróboam a' szivében: Majd viszsza-tér az ország a' Dávid házához,

27. Ha fel-menend e' nép, hogy áldozatokat tégyen az Úr házában Jerusalemben: és e' népnek szive meg-tér az ö urához Róboámhoz a' Juda királyához, és meg-ölnek engem, és hozzája térnek.

28. * És tanátsot gondolván, két arany borjút tsinála, és monda nékik: Ne menjetek-fel többé Jerusalembe: * Imé a' te istenid Israel, kik téged Egyiptus-földéből ki-hoztak.

29. És egyikét Bételbe helyhezteté, és a' másikát Danba:

30. És ez a' dolog bünné lön: mert a' nép Dánig mégyen vala a' borjút imádni.

31. És templomokat szerze a' magas helyeken, * és papokat a' népnek alá-valóiból, kik nem a' Lévi fiai-közzül valának.

32. És innep napot rendele a' nyóltzadik hólnapban, a' hónak tizen-ötödik napján, az innepnek hasonlatosságára, mellyet Judában illenek vala. És fel-menvén az óltárra, hasonló-képpen tselekedék Bételben-is, hogy áldoznék a' borjúknak, mellyeket tsinált vala: és papokat rendele Bételben a' magas helyeknek, mellyeket tsinált vala.

33. És fel-méne az óltárra, mellyet épitett vala Bételben, a' nyóltzadik hónak tizenötödik napján, mellyet maga szivéből gondolt vala: és innepet szerze az Israel fiainak, és fel-méne az óltárra, hogy jó-illatot gyújtana.

XIII. RÉSZ.

Egy Próféta küldetik Júdából Jeróboámhoz, ki meg-jövendöli a' bálványozó óltárnak el-romlását, és Josiás Királynak születését. Midön azon Próféta imádkoznék, Jeróboám keze, ki meg-száradott vala, meggyógyúl. Midön pedig azon Próféta viszsza-térne, meg-ölettetik az oroszlánytól, hogy engedetlen vólt az Isten szavainak. Jeróboám még elébb mégyen a' gonoszságban.

1. És imé az Isten embere jöve Judából az Úr beszédével Bételbe, Jeróboám az óltáron álván, és temiényezvén.

2. És fel-kiálta az óltár-ellen az Úr beszédével, és monda: Oltár, óltár, ezeket mondgya az Úr: * Imé Jósiás nevü fiu születtetik a' Dávid házának, és meg-áldozza rajtad a' magas-helyeknek papjait, kik most rajtad temiént gyújtnak, és meg-égeti rajtad az emberek tsontyait.

3. És jelt ada a' napon, mondván: Ez légyen jele, hogy az Úr szóllott: Imé az óltár meg-hasad, és ki-omol a' hamu, melly benne vagyon.

4. És mikor hallotta vólna a' király az Isten embere beszédét, mellyel fel-kiáltott vala az óltár-ellen Bételben, ki-nyújtá kezét az óltárról, mondván: Fogjátok-meg ötet. És meg szárada a' keze, mellyet ki-nyújtott vala ellene: és viszsza nem vonhatá azt magához.

5. Az óltár-is meg-hasada, és ki-omla a' hamu az óltárból, a' jel-szerént, mellyet meg-mondott vala az Isten embere az Úr szavával.

6. És monda a' király az Isten emberének: Könyörögj a' te Uradnak Istenednek, és imádkozzál érettem, hogy meg-adassék nékem a' kezem. És imádkozék az Isten embere az Úrnak, és a' király keze viszsza-téré hozzája, és lön mint az-előtt vala.

7. Szólla pedig a' király az Isten emberének: Jere haza velem ebédleni, és ajándékokat adok néked.

8. És felele az Isten embere a' királynak Ha nékem a' házadnak fele-részét adandod, sem megyek-el veled, se kenyeret nem észem, se vizet nem iszom e' helyen:

9. Mert igy parantsoltatott nékem a' parantsoló Úr beszéde-által: Kenyeret ne egyél, se vizet ne igyál, se viszsza ne térj az úton, a' mellyen jöttél.

10. Más úton méne azért, és nem téreviszsza az úton, mellyen Bételbe jött vala.

11. Egy vén próféta lakik vala pedig Bételben, kihez az ö fiai jövének, és meg-beszéllék néki mind a' dolgokat, mellyeket

az Isten embere tselekedett vala az nap Bételben; és az igéket, mellyeket mondott vala a' királynak, meg-beszéllék az attyoknak.

12. És monda nékik az attyok: Mellyik úton ment-el? Meg-mutatták néki a' fiai az útat, mellyen el-ment vala az Isten embere, a' ki Judából jött vala.

13. És monda a' fiainak: Nyergellyétek-meg nékem a' szamárt. Kik mikor meg-nyergelték vólna, reá üle,

14. És el-méne az Isten embere-után, és találá ötet ülni egy terpetina-fa-alatt: és monda néki: Te vagy-é az Isten embere, ki Judából jöttél? Felele amaz: Én vagyok.

D 15. És monda néki: Jere haza velem, hogy kenyetet egyél.

16. Ki monda: Nem térhetek viszsza, sem el nem mehetek veled, se kenyeret nem észem, se vizet nem iszom e' helyen:

17. Mert az Úr szóllott nékem az Úr beszéde-által, mondván: Kenyeret ne egyél, és vizet ne igyál ott, se viszsza ne térj az úton, mellyen el-menendesz.

18. Ki monda néki: Én-is hozzád hasonló próféta vagyok: és az Angyal szóllott nékem az Úr beszédével, mondván: Hozd-viszsza ötet veled házadba, hogy egyék kenyeret, és igyék vizet. Meg-tsalá ötet,

19. És viszsza-vivé magával: évék azért kenyeret az ö házában, és vizet ivék.

E 20. És midön az asztalnál ülnének, lön az Úr beszéde a' profétához, a' ki viszsza-hozta vala ötet.

21. És fel-kiálta az Isten emberéhez, a' ki Judából jött vala mondván: Ezeket mondgya az Úr: Mivel hogy nem vóltál engedelmes az Úr szájának, és meg-nem örizted a' parantsolatot, mellyet néked a' te Urad Istened parantsolt,

22. És viszsza-tértél, és kenyeret öttél, és vizet ittál a' helyen, mellyen meg-parantsolta néked, hogy kenyeret ne ennél, se vizet ne innál, bé nem vitetik a' hólt tested az atyáid koporsójába.

23. És mikor ött, és ivott vólna, meg-nyergelé szamárát a' profétának, kit viszsza-hozott vala.

24. Ki mikor el-ment vólna, találá ötet egy oroszlány az úton, és meg ölé, és az ö teste az úton hever vala: a' szamár pedig mellette áll vala, és az oroszlány a' test-mellett áll vala.

25. És imé, az elö-menö férfiak láták az úton-heverö testet, és a' test-mellett-álló oroszlányt. És el-menének, és ki-hirdeték a' városban, melyben ama' vén próféta lakik vala.

F 26. Mellyet mikor meg-hallott vólna az a' próféta, a' ki viszsza-hozta vala ötet az útról, monda: Az Isten embere, a' ki engedetlen vólt az Úr szájának, és az oroszlánynak adta ötet az Úr, és egybe-rontotta ötet és meg-ölte, az Úr igéje-szerént, mellyet szóllott néki.

27. És monda a' fiainak: Nyergellyétek-meg a' szamárt nékem. Kik mikor meg-nyergelték vólna,

28. És ö el-ment vólna, meg-találá az úton-heverö testét, és a' test-mellett-álló szamárt, és oroszlányt: nem ött az oroszlány a' testben, sem meg nem sértette a' szamárt.

29. Vévé azért a' próféta az Isten embere testét, és azt a' szamárra tévé, és viszsza-térvén bé-vivé a' vén próféta városába, hogy siratná ötet.

30. És annak testét a' maga koporsójába tévé. És siratták ötet: Ah ah atyámfia.

31 És mikor siratták vólna ötet, monda a' fiainak: Mikor meg-halok, temessetek engem a' koporsóba, melyben az Isten embere temettetett: az ö tetemi-mellé tegyétek tetemimet.

32. Mert bizonnyal el-jö a' beszéd, mellyet meg-mondott az Úr beszédével az oltár ellen, melly Bételben vagyon, és mind a' magas helyek templomi-ellen, mellyek Samária városiban vannak.

33. Ez igék-után nem téré-meg Jeróboam az ö igen gonosz-útáról, hanem ellenkezö-képpen a' népnek alá-valóiból papokat szerze a' magas-helyeken: valaki akarja vala, meg-tölti vala kezét, és pap lészen vala a' magas helyeken.

34. És ez-okért vétkezék a' Jeróboam háza, és el-rontaték, és el-töröltetek a' föld-szinéről.

XIV. RÉSZ.

Ahiás Próféta meg-jövendöli Jeróboám feleségének, hogy a' fia meg-hal, és hogy a Jeróboám háza éppen el-fogy. Jeróboám meg-halván, Nádab a' fia lesz helyébe. Sesák Egyiptom Királya Jerusálemet, és a' templomot el-pusztittya. Róboam meghal, és a' fia Abia uralkodik utánna.

A 1. Az idöben beteg-vala Abia a' Jeróboam fia.

2. És monda Jeróboám a' feleségének: Kelly-fel, és változtasd-meg öltözetedet, hogy meg ne ismértessél, hogy Jeróboám felesége vagy: és menny Silóba, a' hol Ahias próféta vagyon, * a' ki nékem meg-mondotta, hogy király lennék e' népen.

3. Végy tiz kenyeret-is kezedbe, és egy lepényt, és egy edény mézet, és menny hozzája: mert ö meg-jelenti néked, mi következendö e' gyermekre.

4. Ugy tselekedék a' Jeróboám felesége, a' mint mondotta vala, és fel-kelvén el-méne Silóba, éz az Ahiás házába méne: ö pedig nem láthat vala, mert meg-homályosodtak vala a' szemei a' vénség-miatt.

5. Monda pedig az Úr Ahiásnak: Imé a' Jeróboám felesége jö-bé, hogy tanátsot kérdgyen töled a' beteg fia-felöl. Ezeket 's

* Sup. 11. fejt.

ezeket mondgyad néki. Mikor azért amaz bé-menne, és titkolná magát annak lenni, a' ki vala,

6. Meg-halla Ahiás az ajtón bé-ménö lábainak zörgését, és monda: Jöj-bé Jéroboám felesége: miért tetteted magad máſnak lenni? én pedig kemény követ küldettem hozzád.

7. Menny-el, és mond-meg Jeroboámnak: Ezeket mondgya az Iſrael Ura Iſtene: Mivel fel-magaſztaltalak téged a' nép-közzül, és fejedelemmé tettelek az én népemen Iſraelen:

8. És el-mettſzettem a' Dávid háza orſzágát, és néked adtam azt, és nem vóltál, mint az én ſzolgám Dávid, ki meg-örizte parantsolatimat, és tellyes ſzivéből követett engem, tselekedvén a' mi kedves vólt ſzinem-elött:

9. Hanem gonoſzokat tselekedtél mind azok-fölött, kik elötted vóltak, és magadnak idegen, és öntött iſteneket tsináltál, hogy engem haragra inditanál, engem pedig hátad-megé vetettél:

10. Az-okáért imé én veſzedelmeket hozok a' Jeróboám házára, * és meg-verem Jeróboámból a' falra-vizellöt, és a' bé-rekeſztettet, és az utólsót Iſraelben, és kitiſztitom a' Jeróboám háza maradékit, a' mint ki-ſzokott tiſztittatni a' ganéj mind fottig.

11. A' kik meg-halnak Jeróboámból a' várasban, az ebek eſzik-meg azokat; a' kik pedig a' mezön halnak-meg, az égi madarak éſzik-meg azokat: mert az Úr ſzóllott.

12. Te azért kelly-fel, és menny házadba: és lábaidnak bé-lépéſekor a' várasba, meg-hal a' gyermek.

13. És ſirattya ötet egéſz Iſrael, és eltemeti: mert ö egyedül vitetik-bé Jeróboámbol a' kopor[illegible]ba, mert jó dolgot talált öbenne az Iſrael Ura Iſtene a' Jeroboám házában.

14. Királyt rendel pedig az Úr magának Iſraelen, ki meg-veri a' Jeróboám házát ezen napon, és ezen idöben:

15. És meg-veri az Iſrael Ura Iſtene, a' mint ſzokott ingadozni a' nád a' vizben: és ki-gyomlállya Iſraelt e' jó földröl, mellyet az ö attyoknak adott, és el-ſzórja öket a' folyó-vizen túl: mert berkeket tsináltak magoknak, hogy az Urat boſzſzontanák.

16. És kézbe adgya az Úr Iſraelt a' Jeróboám büneiért, ki vétkezett, és Iſraelt-is vétkeztette.

17. Fel-kele azért a' Jeróboám felesége és el-méne, és el-juta Tersába: és mikor bémenne a' ház küſzöbén, meg-hala a' gyermek.

18. És el-temeték ötet. És ſiratá ötet az egéſz Iſrael az Úr beſzéde-ſzerént, mellyet ſzóllott az ö ſzolgája Ahiás proféta-által

19. A' több dolgai pedig Jeróboámnak, mi módon hadakozott, és mi módon orſzáglott, imé meg-irattak az Iſrael királyi Kronika-könyvében.

20. A' napok pedig, mellyeken Jeróboám orſzáglott, huſzon-két eſztendö: és el-aluvék az attyaival: és orſzágla helyette a' fia Nádab.

21. * A' Salomon fia pedig Róboam orſzágla Judában. Negyven-egy eſztendös vala Róboam, mikor orſzáglani kezde: tizenkét eſztendeig orſzágla Jeruſalem várasában, mellyet válaſztott az Úr, hogy oda helyheztetné az ö nevét, Iſraelnek minden nemzetségi-közzül. Az annya neve pedig Ammanita Náama.

22. És gonoſzt tselekedék Judás az Úr-elött, és fel-ingerlék ötet mind azok-fölött, mellyeket tselekedtek vala az attyok az ö bünökkel, mellyekkel vétkeztek.

23. Mert ök-is óltárokat épitének magoknak, és álló-képeket, és berkeket minden magas halmon, és minden zöldellö fa-alatt:

24. De férfi paráznák-is valának a' földön, és meg-tselekedék a' pogányoknak minden útálatoſságokat, mellyeket meg rontott az Úr az Iſrael fiai-elött:

25. Ötödik eſztendeiben pedig a' Róboam orſzágának, fel-méne az Egyiptziai Seſak király Jeruſalembe,

26. És el-vivé az Úr háza kintseit, és a' királyi kintseket, és mindeneket el-ragadoza: az arany paizſokat-is, mellyeket Salomon tsinált vala:

27. * Mellyekért Róboam király réz paizſokat tsinála, és adá azokat a' paizſoſok hadnagya kezébe és azoknak, kik vigyáznak vala a' király háza ajtaja-elött.

28. És mikor bé-mégyen vala a' király az Úr házába, azokat hordozzák vala, a' kik az elöl-járók tiſztit viſelik vala, és az-után viſzſza-viſzik vala a' paizſok fegyver-házába.

29. A' több dolgai pedig Róboámnak, és mind a' miket tselekedett, imé meg-irattak a' Juda királyi Kronika könyvében.

30. És had vólt Róboam, és Jeróboám között minden idöben.

31. És el-aluvék Róboam az attyaival, és el-temetteték azokkal a' Dávid várasában; az annya neve pedig Ammanita Náama, és orſzágla helyette a' fia Abiam.

XV. RÉSZ.

Abiam-után Júda királya-léſzen a' fia Aſa; a' ki Benadadtól Syria királyától ſegétséget kérvén, Báasával az Iſrael királyával hadakozik. Aſa meg-hal, és a' fia Jóſafát léſzen helyében. Baſa Nádábot Jeroboám fiát, egéſz nemzetségével megöli, és utánna uralkodik Iſraelben.

1. TIZEN-nyóltzadik eſztendejében azért Jeróboámnak a' Nábat fia orſzágának, Abiam orſzágla Júdán.

* Inf. 15. f. 29.

* 2. Par. 12. c. 13.

* Sup. 10. c. 16.

2. Három eſztendeig országla Jeruſálemben: * az annya neve Máaka az Abeſſálom leánya.

3. És az attyának minden büneiben jára, mellyeket tselekedett vala ö elötte: és nem vala a' ſzive tekélletes az ö Urával Iſtenével, mint az attyának Dávidnak ſzive.

4. De Dávidért ſzövétneket ada néki az ö Ura Iſtene Jeruſálemben, hogy a' fiát támaſztaná-fel utánna, és fel-állatná Jeruſálemet:

5. Azért hogy igazat tselekedett Dávid az Úr ſzemei-elött, és el nem hajlott mind azoktól, mellyeket parantsolt néki életének tellyes napjaiban, * a' Hetæus Úrias dolgán kivül.

6. De had vólt Róboam, és Jeróboam-között életének minden ideiben.

7. A' több dolgai pedig Abiámnak, és mind a' miket tselekedett, * nem irattak-é meg azok a' Juda királyi Kronika könyvében? És had vala Abiam, és Jeróboam-között.

8. És el-aluvék Abiam az attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid városában: * és országla helyette a' fia Aſa.

9. Azért az Iſrael királyának Jeroboámnak huſzadik eſztendeiben, országla a' Juda királya Aſa,

10. És negyven-egy eſztendeig országla Jeruſálemben. Az annya neve Máaka, az Abeſſálom leánya.

11. És igazat tselekedék Aſa az Úr ſzine-elött, mit az attya Dávid:

12. És el-veſzté a' férfi paráznákat a' földröl, és ki-tiſztitá a' bálványoknak minden otsmányságát, mellyeket tsináltak vala az attyai.

13. Annak-fölötte az annyát Máakat-is le-tévé, hogy ne lenne fejedelem a' Priapus áldozatiban, és annak berkében, mellyet tiſzteletire ſzerzett vala: és el-rontá a' barlangját, és el-töré a' rútságos bálványát, és meg-égeté a' Tzedron-patakában:

14. A' magas-helyeket pedig el nem rontá: mindaz által az Aſa ſzive tekéllets vala az Úrral tellyes napjaiban:

15. És bé-vivé azokat, mellyeket az attya ſzentelt vala; és fogadott vala az Úr házába, az ezüſtöt, és aranyat, és az edényeket.

16. Had vala pedig Aſa-között, és Báaſa az Iſrael királya-között minden ö napjokban

17. * Fel-is méne Báaſa az Iſrael királya Judába, és meg-épité Rámát, hogy ſenki ki ne jöhetne, vagy bé ne mehetne a' Juda királyának Asának részéröl.

18. Vévén azért Aſa mind az ezüſtöt, és az aranyat, melly meg-maradott vala az Úr náza kintseiben, és a' királyi ház kintseiben, adá azt a' ſzolgai kezébe, és el-küldé Benadadhoz, Tabrémonnak az Hezion fiának fiához a' Syriai királyhoz, ki Damaskusban lakik vala, mondván;

19. Szövetség vagyon közöttem, 's közötted, és az atyám, 's az atyád-között: azért küldöttem néked ajándékokat, ezüſtöt, és aranyat: és kérlek, hogy jöj-el, és veſd-meg a' ſzövetséget, mellyet Báaſával az Iſrael királyával tartaſz, és távozzék-el tölem,

20. Engedvén Benadad Aſa királynak, el-küldé az ö hadának fejedelmit az Iſrael váraſiba, és meg-verék Ahiont, és Dánt, és Abeldomum-Máakát, és egéſz Tzenerotot, tudni-illik Neftalinak minden földét.

21. Mellyet mikor hallott vólna Báaſa, félbe hagyá Rámát épiteni, és viſzſza-téré Tersába.

22. Aſa király pedig hirdetöt külde egéſz Judába, mondván: Senkinek mentsége ne légyen, és el-hordák a' köveket Rámából, és annak fáit, mellyekkel Báaſa épitett vala, és azokból Aſa király Benjamin Gábáját, és Maſfát épité.

23. A' több dolgai pedig Asának, és minden eröſségi, és mind, a' miket tselekedett, és a' váraſok, mellyeket épitett, azok nem irattak-é meg a' Juda királyi Krónika könyvében? De vénsége idején a' lábait fájlalá.

24. És el-aluvék az attyaival, és el-temeteték azokkal az attyának Dávidnak városában. * És országla helyette a' fia Jóſafat.

25. A' Jeróboam fia pedig Nádab országla Iſraelen Asának a' Juda királyának máſodik eſztendejében: és országla Iſraelen két eſztendeig.

26. És gonoſzt tselekedék az Úr ſzine-elött, és az ö attya útaiban jára, és annak vétkeiben, mellyekkel vétkezteté Iſraelt:

27. És leſelkedék ellene az Ahia fia Báaſa az Iſakár házából, és meg-veré ötet Gebbetonban, melly a' Filiſtæuſok váraſa: mivel hogy Nádab és egéſz Iſrael meg-ſzállották vala Gebbetont.

28. Meg-ölé azért ötet Báaſa, Asának a' Juda királyának harmadik eſztendejében, és országla helyette.

29. És mikor országlott vólna * meg veré Jeroboámnak egéſz házát: nem ereſzte-el tsak egy lelket-is a' magvából, mig nem el-törlené az Úr igéje-ſzerént, * mellyet az ö ſzolgája-által a' Silóni Ahias-által ſzóllott vala,

30. Jeroboámnak büneiért, mellyekkel vétkezett vala, és mellyekkel vétkeztette vala Iſraelt: és a' vétekért, mellyel Iſraelnek Urát Iſtenét boſzſzontotta vala.

31. A' több dolgai pedig Nádabnak, és mind a' mit tselekedett, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

32. És had vólt Aſa között, és az Iſrael királya Báaſa-között, minden ö napjokban.

33. Asának a' Juda királyának harmadik eſztendejében, országla az Ahia fia Báaſa, egéſz Iſraelen Tersában huſzon-négy eſztendeig.

34. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött, és a' Jeroboám útán jára, és az ö vétkeiben, mellyekkel vétkeztette Iſraelt.

XVI. RÉSZ.

Jehú Próféta meg-jövendöli Báasának, és az egész házának el-veszttését; ki meg-halván, utánna Izrael Királya lesz a' fia Ela; kit Zámbri meg-öl: az-után uralkodik Amri. Zámbri pedig magára gyújtya a' királyi házat: Amri pedig meg-halván, a' fia Akab uralkodik utánna, ki Jezabelt vette feleségül, és az ö idejében meg-épittetik Jérikó.

A 1. Lön pedig az Úr beszéde a' Hanáni fiához Jéhuhoz Báasa-ellen, mondván:

2. Azért hogy fel-magasztaltalak téged a' porból, és fejedelemmé tettelek az én népemen Izraelen; te pedig a' Jeróboam után jártál, és vétkeztetted az én népemet Izraelt, hogy engem boszszontanál az ö bünök-által:

3. Imé, én le-aratom a' Báasa maradékit, és az ö háza maradékit: és ollyanná tészem a' házadat, mint a' Nábát fiának Jeróboámnak házát.

* Sup. 15 g. 29. 4. * A' ki meg-hal Báasaból a' városban, azt az ebek észik-meg: és a' ki meghal ö-belöle a' mezön, azt az égi madarak észik-meg.

* 2. Par. 16. a. 2. B 5. * A' több dolgai pedig Báasának, és valamiket tselekedett, és a' hadai, ezek nem irattak-é meg az Izrael királyi Krónika könyvében?

6. El-aluvék azért Báasa az attyaival, és el-temetteték Tersában: és a' fia Ela országla helyette.

7. Mikor pedig a' Hanáni fia Jehu próféta-által az Úr beszéde lött vólna Báasa ellen, és a' háza-ellen, és minden gonosz-ellen, mellyet tselekedett vala az Úr-elött, hogy ötet kezeinek tselekedeti-által ingerlené, hogy lenne mint a' Jeróboám háza: ez-okért meg-ölé ötet, az-az, a' Hanáni fiát Jehu profétát.

8. Asának a' Juda királyának huszon-hatodik esztendejében, országla a' Báasa fia Ela Izraelen Tersában, két esztendeig.

9. És pártot üte ellene a' szolgája Zambri, a' lovagok fél-része hadnagya: Éla pedig Tersában iszik, és részeg vala, a' Tersai tiszttartónak Arsának házában.

C 4. Reg. 9. f. 31. 10. * Reá rohanván azért Zambri, megveré, és meg-ölé ötet a' Juda királyának Asának huszon-hetedik esztendejében, és országla helyette.

11. És mikor országlott vólna, és annak királyi-székibe ült vólna, meg-veré Báasának egész házát, és nem hagyá-meg abban a' falra-vizellöt, se rokonit, se barátit.

12. És el-törlé Zambri Báasának egész házát, az Úr igéje szerént, mellyet Báasának Jehu próféta-által szóllott vala,

13. Báasának minden büneiért, és az ö fiának Elának büneiért, kik vétkeztek, és vétkeztették Izraelt, boszszontván Izraelnek Urat Istenét az ö hiúságokkal.

14. A' több dolgai pedig Elának, és mind a' miket tselekedett, ezek nem irattak é meg az Izrael királyi Krónika könyvében?

15. Asának a' Juda királyának huszonhetedik esztendejében, Zambri hét napig országla Tersában: a' had pedig meg-szállotta vala Gebbetont a' Filistæusok városát.

16. És mikor hallotta-vólna, hogy pártot ütött Zambri, és meg-ölte a' királyt, az egész Izrael királyá tévé magának Amrit, ki a' hadnak fejedelme vala azon a' napon Izraelen a' táborban.

17. Fel-méne azért Amri, és az egész Izrael véle, Gebbetonból, és meg-szállák Tersát.

18. Látván pedig Zambri, hogy megvennék a' várast, a' palotába méne, és felgyújtá magát a' királyi házzal, és meg-hala

19. Az ö büneiben, mellyekkel vétkezett vala, gonoszt tselekedvén az Úr-elött, és járván a' Jeróboam útán, és az ö bünében, mellyel vétkeztette Izraelt.

20. A' több dolgai pedig Zambrinak, és az ö leselkedési, és kegyetlensége, ezek nem irattak-é meg az Izrael királyi Krónika könyvében. D

21. Akkor két részre oszla az Izrael népe: fél-része a' népnek a' Ginet fiát Tebnit követi vala, hogy ötet rendelné királyá: és fél része Amrit.

22. Erösb lön pedig a' nép, melly Amrival vala, a' népnél melly a' Ginet fiát Tebnit követi vala: és meghala Tebni, és Amri országla.

23. Asának a' Juda királyának harmintz-egyedik esztendejében, Amri országla Izraelen, tizen-két esztendeig: Tersában országla hat esztendeig.

24. És meg-vévé a' Samariai hegyet Somertül két talentom ezüstön: és meg-épité azt, és hivá a' város nevét, mellyet épitett vala, a' hegy urának Sémernek nevéröl, Samariának.

25. Gonoszt tselekedék pedig Amri az Úr E szine-elött, és latrabból tselekedék mind azoknál, kik elötte vóltak.

26. És a' Nábat fiának Jeroboámnak minden útán jára, és annak büneiben, mellyekkel vétkeztette vala Izraelt: hogy Izraelnek Urát Istenét az ö hiuságival boszszontaná.

27. A' több dolgai pedig Amrinak, és a' hadai, mellyeket viselt, ezek nem irattak-é meg az Izrael királyi Krónika könyvében?

28. És el-aluvék Amri az attyaival, és el temetteték Samariában: és országla helyette a' fia Akab.

29. Az Amri fia pedig Akab országla Izraelen a' Juda királyának Asának harmintznyóltzadik esztendejében. És az Amri fia Akab országla Izraelen Samariában huszonkét esztendeig.

30. És gonoszt tselekedék az Amri fia F Akab az Úr szine-elött, mind azok-fölött kik elötte vóltak.

31. És nem elégedék-meg, hogy a' Ná-

bat fiának Jeroboámnak büneiben járna: annak-fölötte feleségül vévé Jezabelt a' Sidoniusok királyának Etbaálnak leányát. És elméne, és Baálnak szolgála, és azt imádá.

32. És óltárt helyheztete Baálnak a' Bául templomában, mellyet épitett vala Samariában,

33. És berket plántála: és többité Akab az ö tselekedetit, boszszontván Israelnek Urát Istenét, Israelnek minden királyi-fölött, kik elötte vóltak.

* *Jos.6. l.26.* 34. * Annak idejében meg-épité Bételi Hiel Jerikót: az ö elsö-szülöttében Abiramban fondálá azt, és az utólsó-szülöttében Ségubban állatá-fel annak a' kapuit: az Úr igéje-szerént, mellyet a' Nun fia Jósue-által szóllott vala.

XVII. RÉSZ.

Illyés Próféta három esztendeig bé-zárja az eget, és esö nem lesz: a' hollóktól táplláltatik, és azután a' Sareftána özvegy asszonytól; kinek a' kevés lisztje, és olaja el nem fogy; azután ugyan azon özvegy asszonynak a' fiát halottaiból fel-támasztya Illyés.

A 1. És monda Tesbites Illyés a' Gálaád lakói-közzül Akabnak: Él az Israel Ura Istene, kinek szine-elött állok, ha lészen ez esztendökben harmat, és esö, hanem tsak az én szám igéi-szerént.

* *Eccli. 48.a.1. Jac.5. d.17.* 2. És lön az Úr igéje hozzája, mondván:

3. Távozzál-el innét, és menny Nap-kelet-felé, és rejtezzél-el Karit-patakában, melly a' Jordán-ellenében vagyon,

4. És ott a' patakból igyál: és a' hollóknak meg-parantsoltam, hogy ott táplállyanak téged.

5. El-méne azért, és az Úr igéje-szerént tselekedék: és mikor el-ment vólna, le-üle Karit-pataka-mellett, melly a' Jordán-ellenében vagyon.

6. És a' hollók viznek vala néki kenyeret, és húst reggel, hasonló-képpen kenyeret, és húst estve, és iszik vala a' patakból.

7. Némelly nap-után pedig ki-szárada a' patak: mert nem esett vala esö a' földre.

8. Lön azért az Úr beszéde hozzája, mondván:

B 9. Kelly-fel, és menny-el a' Sidóniusok Sareftájába, és lakjál ott: mert meg-parantsoltam ott egy özvegy-aszszonynak, hogy táplállyon téged.

* *Luc. 4. d.26:* 10. * Fel kele, és el-méne Sareftába. És mikor a' váras kapujához jutott vólna, láta egy özvegy-aszszonyt fát szedegetni, és szóllitá ötet, és monda néki: Adgy nékem egy kevés vizet az edénybe, hogy igyam.

11. És midön amaz menne, hogy hozna, utánna kiálta, mondván: Hozz nékem, kérlek, egy falat kenyeret-is kezedben.

12. Ki felele: Él a' te Urad Istened, hogy nints kenyerem, hanem tsak annyi lisztem a' vederben, a' mennyi egy marokba fér, és egy kevés olajom a' korsóban: imé két fát szedek, hogy bé-mennyek, és meg-tsinállyam azt magamnak, és a' fiamnak, hogy meg-együk, és meg-hallyunk.

C 13. Kinek monda Illyés: Ne félly, hanem menny-el, és tselekedgyél, a' mint mondád: mindaz-által nékem tsinálly elöször egy kis hamuban-sült kenyeret a' lisztetskéböl, és hozd nékem: néked pedig, és a' fiadnak az-után tsinálly.

14. Ezeket mondgya pedig az Israel Ura Istene: A' veder-lisztel nem fogy, sem a' korsó-olaj meg nem kevesül, a' napig, mellyen az Úr esöt ad a' föld szinére.

15. Ki el-méne, és tselekedék az Illyés igéje-szerént: és évék ö, és amaz-is, és annak háza-is: és a' naptól-fogva

16. A' veder-lisztel nem fogyott, és a' korsó-olaj meg nem kevesült, az Úr igéje-szerént, mellyet szóllott vala Illyés-által.

17. Lön pedig ezek-után, meg-betegedék a' ház gazd' aszszony fia, és igen nehéz betegség vala, úgy hogy nem maradna lélekzet benne.

D 18. Monda azért Illyésnek: Mi közöm nékem veled, Isten embere? bé-jöttél hozzám, hogy emlekezet lenne hamisságimról, és meg-ölnéd a' fiamat?

19. És monda néki Illyés: Add nékem a' fiadat. És el-vévé ötet az öléböl, és vivé a' vatsoráló-házba, a' hol ö lakik vala, és tévé az ö ágyára.

20. És kiálta az Úrhoz, és monda: Én Uram Istenem, még az özvegy-aszszonyt-is, a' kinél én imigy-amúgy táplláltatom, megsanyargattad-é, hogy meg-ölnéd a' fiát?

21. És ki-terjeszté magát, és meg méré a' gyermeket három úttal, és kiálta az Úrhoz, és monda: Én Uram Istenem, térjen beléje, kérlek, e' gyermek lelke.

22. És meg-halgatá az Úr az Illyés szavát: és beléje téré a' gyermek lelke, és megelevenedék.

23. És vévé Illyés a' gyermeket, és alávivé ötet a' vatsoráló házból az alsó házba, és adá az annyának, és monda néki: Imé él a' te fiad.

24. És monda az aszszony Illyésnek: Most ebben ismértem-meg, hogy Isten embere vagy te, és az Úr igéje igaz a' te szádban.

XVIII. RÉSZ.

Az éhség el-hatalmazván, Illyés Abdiásra, ki a' barmainak füvet keres vala, akad; és nagy nehezen reá vészi, hogy izenye meg Akábnak az ö jelen-létit; ki-is szemközben találván Illyést, meg-dorgállya: Illyés ötöd-fél száz hamis Prófétákat meg-

ölet,

ölet, tüz szállván az égből az ö áldozattyára, és esöt nyér az Istentöl.

A 1. Sok napok-után, az Úr igéje lön Illyéshez, a' harmadik esztendöben, 'mondván: Menny-el, és mutasd-meg magadat Akabnak, hogy adgyak esöt a' föld színére.

2. El-méne azért Illyés, hogy meg-mutatná magát Akabnak: nagy éhség vala pedig Samariában.

3. És hivá Akab az ö háza sáfárát Abdiást: Abdias pedig igen féli vala az Urat,

4. Mert mikor Jézabel az Úr prófétáit meg-ölné, ö száz prófétát vün-el, és el-rejté azokat ötvenen-ként a' barlangokba, és táplálá öket kenyérrel, és vizzel.

5. Monda azért Akab Abdiásnak: Menny-el az országba minden kút-fejekhez, és minden völgyekbe, ha valahogy füvet találhatnánk, és meg-tarthatnók a' lovakat, és
B öszvéreket, és a' barmok mindenestül el ne veszszenek.

6. És el-oszták magoknak a' tartományokat, hogy környül-járnák azokat: Akab egyik úton mégyen vala, és Abdias a' másik úton külön.

7. És mikor Abdias az úton vólna, Illyés elö találá ötet: ki mikor meg-ismérte vólna ötet, le-esék ortzájára, és monda: Nem te vagy-é, uram, az Illyés?

8. Kinek ö felele: Én. Menny-el, és mond-meg az uradnak; Jelen vagyon Illyés.

9. És amaz; Mit vétkeztem, úgy-mond, hogy engem te szolgádat kezébe adsz Akábnak, hogy meg-öllyön engem.

10. Él a' te Urad Istened, hogy nints nemzetség, vagy ország, a' hová nem küldött az uram, téged keresvén: és minnyájan felelvén, Nints itt: meg-esküdtetett minden országokat, és nemzetségeket, mivel-hogy semmi-képen fel nem találtattál.

11. És most te azt mondod nékem; Eredgy, és mondgyad az uradnak: Jelen vagyon Illyés.

12. És mikor el-menendek töled, az Úr lelke el-viszen téged a' helyre, mellyet én nem tudok; és bé-menvén hirré tészem Akabnak, és nem találván téged, meg-öl engem:
C a' te szolgád pedig féli az Urat gyermekségétöl-fogva.

13. Nem mondották-é meg néked én uramnak, mit tselekedtem, mikor Jézabel az Úr prófétáit meg-ölné, hogy el-rejtettem az Úr prófétái-közzül száz férfiat, ötvenenként, a' barlangokba, és tápláltam öket kenyérrel, és vizzel?

14. És most te azt mondod: Menny-el, és mondgyad az uradnak; jelen vagyon Illyés: hogy meg öllyön engem?

15. És monda Illyés: Él a' seregek Ura, kinek szine-elött állok, hogy ma meg-jelenem néki.

16. El-méne azért Abdias Akab-eleibe, és meg-jelenté néki: és eleibe-méne Akab Illyésnek,

17. És mikor látta vólna ötet, monda: Te vagy-é az, a' ki fel-háboritod Israelt?

18. És amaz monda: Nem én háboritottam-fel Israelt, hanem te, és az atyád háza, kik el-hattátok az Úr parantsolatit, és Baálimot követtétek.

19. Mindaz-által küldgy-el most, és gyüjtsd-egybe hozzám egész Israelt a' Karmélus hegyére, és Baálnak négy-száz ötven prófétáit, és a' berkek négy-száz prófétáit, kik a' Jézabel asztalárólésznek.

20. El-külde Akab Israelnek minden fiaihoz, és egybe-gyüjté a' prófétákat a' Karmélus hegyére.

21. Járúlván pedig Illyés az egész néphez, monda: Meddig sántikáltok két-felé? D
Ha az Úr az Isten, kövessétek ötet: ha pedig Báal, kövessétek azt. És nem felele néki a' nép egy igét-is.

22. És monda ismég Illyés a népnek: Én egyedül maradtam-meg az Úr prófétája: a' Báal prófétái pedig négy-száz, és ötven férfiak.

23. Adattassék nékünk két ökör; és ök válasszszák magoknak az egyik ökröt, és darabokra vagdalván, rakják a' fákra, tüzet pedig ne tegyenek alája: és én a' másik ökröt áldozom, és a' fára rakom, tüzet pedig nem tészek alája.

24. Hijátok segétségül a' ti istenitek neveit, és én az én Uram nevét hivom segétségül: és a' melly Isten meg-halgat a' tüzáltal, ö légyen Isten. Felelvén az egész nép, monda: Jó mondás.

25. Monda azért Illyés a' Báal prófétái- E
nak: Válasszszátok magatoknak az egyik ökröt, és áldozzatok elöször, mert többen vattok: és hijátok segétségül a' ti istenitek nevét, és ne tegyetek tüzet alája.

26. Kik mikor el vitték vólna az ökröt, mellyet nékik adott vala, meg-áldozák: és segétségül hivák a' Báal nevét reggeltöl-fogva délig, mondván: Báal, halgass-meg minket: és nem vala szózat, sem a' ki felelne: és által-ugrándozzák vala az óltárt, mellyet tsináltak vala.

27. És mikor már dél vólna, tsúfollya vala öket Illyés, mondván: Kiáltsatok nagyobb szóval: mert Istem, és ne-talám beszéll, vagy a' vendég-fogadóban vagyon, vagy az úton, vagy bizony aluszik, hogy fel-serkennyen.

28. Kiáltnak vala azért nagy szóval, és metélik vala magokat szokások-szerént késekkel, és törkökkel; mig a' vér el-folyná öket.

29. Minek-utánna pedig el-múlt a' dél, és ök profétálván el-jött vala az idö, mellyen áldozni szoktak, és szózat nem hallatnék, és senki nem felelne, sem nem figyelmezne az imádkozókra:

30. Monda Illyés az egész népnek: Jöjetek hozzám. És hozzája járúlván a' nép,

meg-épitteté az Ur óltárát, melly el-töretett vala.

31. És tizen-két követ vön a' Jákob fiai nemzetségi száma-szerént, kihez az Úr beszéde lött, mondván: * Iſrael léſzen neved.

* Gen. 32. f. 28.

32. És a' kövekből óltárt épite az Úr-nevében: és viz árkot tsinála, mint két barázdát az óltár-körül,

33. És el-rendelé a' fákat: és el-oſztá tagonként az ökröt, és a' fákra tévé,

34. És monda: Töltsetek-meg négy vedret vizzel, és öntsétek az éppen-égö áldozatra, és a' fákra. És iſmég monda: Másodſzor-is azt mivellyétek. Kik mikor másodſzor meg-tselekedték vólna, monda: Harmadſzor-is azont tselekedgyétek. És harmadſzor meg-tſelekedék,

35. És foly vala a' viz az óltár-körül, és az árok verme meg-telék.

36. És mikor már ideje vólna, hogy megáldoznák az éppen-égö áldozatot, oda járúlván Illyés próféta, monda: Abrahámnak, és Iſaáknak, és Iſraelnek Ura Iſtene, mutaſd-meg ma, hogy te vagy az Iſrael Iſtene, és én te ſzolgád, és a' te parantsolatod ſzerént tselekedtem mind ezeket.

37. Halgaſs-meg engem Uram, halgaſs-meg engem: hogy tanúllya-meg ez a' nép, hogy te vagy az Úr-Iſten, és te téritetted-meg iſmég az ö ſzivöket.

38. Le-esék pedig az Úr tüze, és megeméſzté az éppen-égö áldozatot, és a' fákat, és a' köveket; a' port-is, és a' vizet, melly az árokban vala fel-nyalván.

39. Mellyet mikor látott vólna az egéſz nép, le-esék ortzájára, és monda: Az Úr ö az Iſten, az Úr ö az Iſten.

40. És monda Illyés nékik: Fogjátok-meg a' Báal prophétáit, és tſak egy ſe ſzaladgyon-el közzülök: Kiket mikor meg-fogtak vólna, vivé öket Illyés Tziſon-patakához, és megölé ott öket.

41. És monda Illyés Akábnak: Menny-fel, egyél, és igyál: mert ſok eſsö zúgáſa vagyon.

42. Fel-méne Akab, hogy ennék, és innék: Illyés pedig fel méne a' Karmélus tetejére, és a' földre borúlván, ortzáját térdei-közzé tévé,

43. És monda az inasának: Eredgy fel, és nézz a' tenger-felé. Ki mikor fel-ment vólna, és el-tekintett vólna, monda: Nints ſemmi. És iſmég monda néki: Menny viſzſza hétſzer.

44. Hetedſzer pedig, imé egy kitsiny felyhötske, mint egy ember nyoma, jö vala fel a' tengerből. Ki monda: Eredgy-fel, és mondgyad Akábnak: Fogaſs-bé a' ſzekeredbe, és menny-alá, hogy el ne érjen téged az eſsö.

45. És midön ide, 's tova forgatná magát, imé az egek el ſetétülének, és fölyhö, és ſzél, és nagy eſsö lön. Fel-menvén azért Akab, Jezrahelbe méne:

46. És az Úr keze lön Illyésen, és fel-övedzvén ágyékit fut vala Akab-elött, mig Jezrahelbe jutna.

XIX. RÉSZ.

Illyés Jezabeltöl üldöztetvén, a' puſztában álmából fel-költetik, és az Angyaltól táplháltatik, és a' Hóreb hegyére mégyen; és ott egy barlangban panaſzolkodik az Iſtennek, hogy tsak egyedül maradott vólna az Iſten Prophétái közzül, és meg-jelentetik néki, hogy még hét ezeren maradtak. Az Iſten Illyéſt el-küldi, hogy Hazaelt Syria Királyává kennye, Jéhut Iſraelnek, Eliſeuſt pedig Prophétává.

1: HIRRÉ tévé pedig Akab Jezabelnek mind, a' miket Illyés tselekedett vala, és mi módon ölte vólna meg mind a' prophétákat fegyverrel.

2. És követet külde Jézabel Illyéshez, mondván: Ezeket tselekedgyék nékem az Iſtenek, és ezeket mivellyék, hogy ha hólnap ezen órában úgy nem téſzem lelkedet, mint azok-közzül egyiknek lelkét.

3. Meg-félemlék azért Illyés, és fel-kelvén el-méne, valahová ötet viſzi vala akaratya, és méne Judának Berſabeéjába, és ott hagyá az inaſát,

4. És a' puſztába méne egy napi-járó földre. És mikor el-jutott vólna, és egy gyalogfenyü-alatt ülne, könyörge lelkéért, hogy meg-halna, és monda: Elég nékem, Uram, vedd-el lelkemet: mert nem vagyok jobb az atyáimnál.

5. És le-feküvék, és el-aluvék a' gyalogfenyü árnyékában: és imé az Úr Angyala illeté ötet, és monda néki: Kelly-fel, és egyél.

6. Tekinte, és imé a' fejénél egy hamuban sült kenyér, és egy edény viz: evék azért, és ivék, és iſmég el-aluvék.

7. És viſzſza-tére az Úr Angyala másodſzor, és illeté ötet, és monda néki: Kelly-fel, egyél: mert nagy út vagyon elötted.

8. Ki mikor fel-költ vólna, évék, és ivék, és annak az ételnek erejével, negyven nap, és negyven éjjel jára, az Iſten hegyéig Hórebig.

9. És mikor oda jutott vólna, egy barlangban lakék; és imé az Úr beſzéde ö-hozzája, és monda néki: Mit mivelſz itt Illyés?

10. Ő pedig felele: Búſúláſsal búſúltam a' ſeregek Ura Iſtenéért, mert el-hatták ſzövetségedet az Iſrael fiai: óltáridat el-rontották, prophétáidat meg-ölték fegyverrel, én egyedül hagyattam, és kereſik lelkemet, hogy el-vegyék azt.

11. És monda néki: Jöj-ki, és álly az Úr-elött a' hegyen: és imé az Úr által mégyen, és az Úr-elött igen nagy, és ſebes ſzél a' hegyeket fel-forditván, és a' kö-ſziklákat

meg-rontván: nem a' ſzélben az Úr, és a' ſzél-után rendülés: nem a' rendülésben az Úr,

12. És a' rendülés-után tüz: nem a' tüzben az Úr, és a' tüz-után laſsú ſzellö súgáſa.

13. Mellyet mikor hallott vólna Illyés, béfödé ortzáját a' paláſtal, és ki-menvén megálla a' barlang ajtajában, és imé ſzózat hozzája, mondván: Mit mivelſz itt Illyés? És ö felele:

14. Búsúláſsal búsúltam a' ſeregek Ura Iſtenéért: * mert el-hatták ſzövetségedet az Iſrael fiai: óltáridat el-rontották, proſétáidat meg-ölték fegyverrel, én egyedül hagyattam, és keresik lelkemet, hogy el-vegyék azt.

15. És monda az Úr néki: Eredgy, és menny-viſzſza útadon a' puſztán-által Damaskusba: és mikor oda jutandaſz, Házaélt királlyá kend Syrián,

16. És a' Namſi fiát Jéhut kend királlyá Iſraelen: a' Sáfat fiát pedig Eliſæuſt, ki Abelmeúlai, kend proſétává helyetted.

17. * És leſzen, valaki el-ſzalad a' Házael kardgya-elött, meg-öli azt Jehu: és valaki a' Jehu kardgya-elött el-ſzalad, meg-öli azt Eliſæus.

18. * És meg-hagyok magamnak Iſraelben hét-ezer férfiat, kiknek térdek meg nem hajlott Báal-elött, és minden ſzájat, melly nem imádta azt meg-tsókolván kezeit.

19. El-menvén azért onnét Illyés, találá a' Sáfat fiát Eliſæuſt, tizen-két iga ökörrel ſzántván, és ö vala egyik a' tizen-két iga ökörrel ſzántók-közzül: és mikor Illyés hozzája jött vólna, reája tévé a' paláſtyát.

20. Ki mindgyárt el-hagyván az ökröket, Illyés-után futa, és monda: Kérlek, tsókolyam-meg az atyámat, 's anyámat, és úgy követlek téged. És monda néki: Eredgy, és jöj-viſzſza: mert a' mi rajtam állott, meg-tselekedtem veled.

21. El-menvén pedig töle, vön egy bokor ökröt, és fel-vágá azt, és az ökrök ekéjével meg-fözé a' húſt, és a' népnek adá, és évének: és fel-kelvén el-méne, és követé Illyéſt, és ſzolgála néki.

XX. RÉSZ.

A' Syruſok Samariát meg-ſzálván meg-veretetének; és iſmét más eſztendöben-is meg-verettetnek, és Bénadád a' Királyok rabságba eſik; kit Akab el-ereſzt, mellyért a' Proſétától meg-dorgáltatik.

1. BENADAD pedig a' Syriai király, egybe-gyüjté az egéſz hadát, és harmintz-két királyt magához, és lovakat, és ſzekereket: és fel-menvén hadakozik vala Samaria-ellen, és meg-ſzállá azt.

2. És követeket küldvén az Iſrael királyához Akabhoz a' várasba,

3. Monda: Ezeket mondgya Benadad: Ezüſtöd, és aranyad enyim: a' feleségid-is, és a' leg-jobb fiaid enyimek.

4. És felele az Iſrael királya: A' te mondáſod-ſzerént, én uram király, tiéd vagyok én, és mindenem.

5. És meg-térvén a' követek, mondának: Ezeket mondgya Banadad, a' ki minket hozzád küldött: Ezüſtödet, és aranyadat, és a' feleségidet, és a' fiaidat add nékem.

6. Hólnap azért ezen órán el-küldöm ſzolgáimat hozzád, és meg-vizſgállyák házadat, és a' ſzolgáid házát: és a' mi azoknak tetſzik, mind kezekhez véſzik, és el-viſzik.

7. Elö-hivá pedig az Iſrael királya a' földnek minden véneit, és monda: Vegyétek eſzetekbe, és láſsátok, hogy leſelkedik utánnunk. Mert hozzám küldött feleségimért, és fiaimért, és ezüſtömért, és aranyamért: és ellent nem tartottam.

8. És mondának minnyájan a' vének, és az egéſz nép ö-néki: Ne halgaſd ötet, ſe ne engedgy néki.

9. Felele azért a' Benadad követinek: Mondgyátok-meg az én uramnak a' királynak: Mind azokat, mellyekért elöſzör küldöttél hozzám te ſzolgádhoz, meg-tselekeſzem: ezt a' dolgot pedig nem tselekedhetem.

10. És meg-térvén a' követek, meg-mondák néki. Ki iſmég el-külde, és monda: Ezeket tselekedgyék nékem az iſtenek, és ezeket mivellyék, ha elég léſzen a' Samaria-pora az egéſz nép markainak, a' ki engem követ.

11. És felelvén az Iſrael királya, monda: Mondgyátok-meg néki; Ne ditsekedgyék a' fegyverbe öltözött, mint a' ki abból ki-öltözött.

12. Lön pedig, mikor hallotta vólna Benadad ez igét, iſzik vala ö, 's a' királyok a' ſátorokban, és monda a' ſzolgainak: Vegyétek-körül a' váraſt. És körül-vévék azt.

13. És imé egy proféta járúlván Akabhoz az Iſrael királyához, monda néki: Ezeket mondgya az Úr: Látád, hiſzem, mind ezt az igen nagy ſokaságot? imé, kezedbe adom azt ma: hogy tudgyad, hogy én vagyok az Ur.

14. És monda Akab: Ki-által? És monda néki: Ezeket mondgya az Úr: A' tartományok fejedelminek ſzolgai által. És monda: Ki kezd hartzolni? És amaz monda: Te.

15. Meg-ſzámlálá azért a' tartományok fejedelminek legényit, és találá két-ſzáz harmintz-kettöt: és meg-ſzámlálá azok-után a' népet, Iſraelnek minden fiait, hét ezeret:

16. És ki-menének délben. Benadad pedig iſzik vala réſzegen az ö ſátorában, és harmintz-két királyok véle, kik ſegétségére jöttek vala:

17. Ki-menének pedig a' tartományok fejedelminek legényi elöl-járóban. El-külde azért Benadad. Kik hirt tönek néki, mondván: Férfiak jöttek-ki Samariából.

18. És ö monda: Akár békeségért jöjenek, ragadgyátok öket elevenen: 's akár

hogy hartzollyanak, elevenen fogjátok-meg öket.

19. Ki-menének azért a' tartományok
D fejedelminek legényi, és több had követi vala:
20. És meg-veré ki-ki a' férfiat, a' ki ellene jö vala; és meg-futamának a' Syruſok, és meg-üzé öket Iſrael. El futa a' Syriai király Benadad-is lovon az ö lovagival.

21. És ki-menvén az Iſrael királya, megveré a' lovakat, és ſzekereket, és meg-veré Syriát nagy tsapáſsal.

(22. Járúlván pedig egy proféta az Iſrael királyához, monda néki: Menny-el, és erösſödgyél-meg, és tudgyad, és láſsad, mit tselekedgyél: mert a' következendö eſztendöben a' Syriai király fel-jö ellened.)

23. A' Syriai király ſzolgai pedig mondának néki: A' hegyek iſteni az ö iſtenek, azért gyöztek-meg minket: de jobb, hogy a' mezöségben hadakozzunk ellenek, és meggyözzük öket.

24. Te azért e' dolgot tselekedd: küldel mind a' királyokat a' te hadadból, és tégy hadnagyokat helyettek,

25. És a' vitézek ſzámát újitsd-meg, a' kik el-eſtek a' tiéid közzül, és a' lovakat az elöbbi lovak-ſzerént, és a' ſzekereket a' ſzekerekſzerént, mellyek az-elött vóltak: és hartzollyunk-meg vélek a' mezöségen, és meg-látod, hogy meg-gyözzük öket. Hün tanátsoknak, és úgy tselekedék.

26. Minek-utánna azért el-múlt vólna az
E eſztendö, meg-ſzámlálá Benadad a' Syruſokat, és fel-méne Afekbe, hogy Iſrael-ellen hadakoznék.

27. Az Iſrael fiai-is pedig meg-ſzámláltatának, és eleségeket vévén ellenek menének, és táborba ſzállának ellenek, mint a' ketskék két kis nyája: a' Syruſok pedig ellepék a' földet.

28. (És elö-járúlván egy Iſten embere, monda az Iſrael királyának: Ezeket mondgya az Úr: Mivelhogy azt mondották a' Syruſok: A' hegyek Iſtene az Úr, és nem a' völgyek Iſtene; kezedbe adom mind e' nagy ſokaságot, és meg-tudgyátok, hogy én vagyok az Úr.)

29. És ſeregeket rendelének hét nap egy más-ellen mind ezek, 's mind amazok, és hetedik napon meg-lön a' hartz: és meg-verének az Iſrael fiai a' Syruſokban ſzáz-ezer gyalogot egy nap.

30. A' kik pedig meg-maradtak vala, Afekbe futának a' várasba: és le-döle a' köfal huſzon-hét ezer emberre, a' kik maradtak vala. Benadad pedig el-futván, a' várasba méne a' leg-belsö kamarába.

F 31. És mondának néki a' ſzolgai: Imé, hallottuk, hogy az Iſrael háza királyi kegyelmeſek: tegyünk azért zsákokat ágyékinkra, és köteleket fejünkre, és mennyünk-ki az Israel királyához: talám meg-tartya lelkeinket.

32. Fel-övedzék zſakokkal ágyékokat, és köteleket tönek a' fejekre, és az Iſrael királyához menének, és mondának néki: A' te ſzolgád Benadad mondgya: Kérlek téged, éllyen a' lelkem. És amaz monda. Ha még él, én atyámfia.

33. Mellyet a' férfiak ſzerentséül vönek: és ſietvén ki-ragadák az igét ſzájából, és mondának: Atyád-fia a' Benadad. És monda nékik: Mennyetek-el, és hozzátok hozzám ötet. Ki-méne azért hozzája Benadad, és fel-emelé ötet a' ſzekerére.

34. Ki monda néki: A' váraſokat, mellyeket el-vött az atyám az atyádtól, megadom: és útſzákat tsinálly magadnak Damaskusban, a' mint az atyám tsinált Samariában, és én ſzövetséget vetvén el-távozom töled. Szövetséget ſzerze azért, és el-botsátá ötet.

35. Akkor egy férfiu a' próféták fiai-közzül monda a' társának az Úr beſzédével: Üſs engem. Ama' pedig nem akará ütni.

36. Kinek monda: Mivelhogy nem akartad hallani az Úr ſzavát, imé el-távozol tölem, és oroſzlány öl-meg téged. És mikor egy-keveſsé el-távozott vólna töle, találá ötet az oroſzlány, és meg-ölé.

37. De más férfiat-is találván, monda néG ki: Üſs engem. Ki meg-üté ötet, és megſebesité.

38. El-méne azért a' proféta, és elö-találá a' királyt az úton, és meg-változtatá ſzáját, és ſzemeit pornak bé-hintésével.

39. És mikor a' király által-ment vólna, kiálta a' királyra, és monda: A' te ſzolgád ki-méne ſzemtöl-ſzembe-való hartzoláſra: és mikor el-ſzaladott vólna egy férfiu, hozá azt egy némelly én-hozzám, és monda: Örizd-meg e' férfiat: ki ha el-ſzalad, lelked léſzen lelkéért, vagy egy talentom ezüſtöt fizetſz.

40. Mikor pedig én meg-háborodván ide, 's tová fordúlnék, hirtelen el-enyéſzék. És monda az Iſrael királya néki: Ez a' törvényed, mellyet magad végeztél.

41. Ama' pedig mindgyárt el-törlé a' port ortzájáról, és meg-iſméré ötet az Iſrael királya, hogy a' próféták-közzül vólna.

42. Ki monda néki: Ezeket mondgya az Úr: * Mivel el-botsáttad a' halálra méltó férfiat kezedből, lelked léſzen lelkéért, és néped népéért.

43. Meg-téré azért az Iſrael királya a' házába, nem gondolván azzal, és dúl-fúlván Samariába méne.

XXI. RÉSZ.

Nábot, hogy a' ſzölöjét Ákabnak nem adgya, a' hamis tanúktól (kiket Jezabel fogadott) vádoltatik, és meg-köveztetik: Adott Ákabot, midön a' Nábot ſzölöje el-foglalására menne, Illyés ſzem-közben találván meg-

* Joſ. 22. 20.

ÉS EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

dorgállya, és sok tsapásokat jövendöl néki, kiktől mindazon-által Akab magát meg-alázván meg-menekedik.

A 1. Ez dolgok-után pedig, az idöben egy szölöje vala a' Jezraheli Nábotnak, ki Jezrahelben vala, a' Samariai királynak Akabnak palotájánál.

2. Szólla azért Akab Nábotnak, mondván: Add nékem a' szölödet, hogy tsinálljam füves kertemmé, mert közel, 's házammellett vagyon, és jobb szölöt adok néked érette: vagy ha néked alkalmatosbnak állitod, annyi pénzt, a' menyit ér.

3. Kinek felele Nábot: Örizzen engem az Úr, hogy néked adgyam az atyáim örökségét.

B 4. El-méne azért Akab a' házába boszszonkodván, és agyarkodván a' beszédért, mellyet szóllott vala néki a' Jezraheli Nábot, mondván: Nem adom néked az atyáim örökségét. És az ágyára dölven, ortzáját a' falhoz fordítá, és nem évék kenyeret.

5. Bé-méne pedig hozzája Jézabel a' felesége, és monda néki: Mi dolog ez, miért szomorodott-meg a' lelked? és miért nem eszel kenyeret?

6. Ki felele néki: Szóllék a' Jezraheli Nábotnak, és mondék néki: Add nékem a' szölödet pénzért: vagy, ha néked tetszik, jobb szölöt adok néked érette. És ö monda: Nem adom néked a' szölömet.

7. Monda azért néki Jézabel a' felesége: Nagy méltóságú vagy, és jól birod Israel országát. Kelly-fel, és egyél kenyeret, és légy jö-szivvel, én néked adom a' Jezraheli C Nábot szölöjét.

8. Levelet ira azért az Akab nevével: és meg-petsétlé azt az ö gyüröjével, és a' véreknek, és fö embereknek küldé, kik az ö városában valának, és Nábottal laknak vala.

9. A' levél értelme pedig ez vala: Hirdessetek böjtöt, és ültessétek Nábotot a' népnek elsöi-közzé.

10. És alattomban fogadgyatok két férfiat, Bélial fiait, ellene, és hamis bizonyságot mondgyanak: Átkozta az Istent, és a' királyt: és vigyétek-ki ötet, és kövezzétekmeg, és úgy hallyon-meg.

11. Úgy tselekedének azért az ö polgártársai, a' vének, és a' fö emberek, kik véle laknak vala a' városban, a' mint parantsolta vala nékik Jézabel, és a' mint meg vala irva a' levélben, mellyet hozzájok küldött D vala:

12. Böjtöt hirdetének, és Nábotot a' népnek elsöi-közzé ülteték.

13. És elö-állatván két ferfiat, ördög fiait, ellene ülteték öket: azok pedig, tudniillik mint ördögi férfiak, bizonyságot mondának ellene a' sokaság-elött: Átkozta Nábot az Istent, és a' királyt: az-okáért ki-vivék ötet a' város-kivül, és kövekkel megölék.

14. És el küldének Jezabelhez, mondván: Meg-köveztetett Nábot, és meg-hólt.

15. Lön pedig, mikor meg-hallotta vólna Jézabel, hogy meg-köveztetett Nábot, és meg-hólt, szólla Akabnak: Kelly-fel, és foglald-el a' Jezraheli Nábot szölöjét, kinéked nem akart engedni, és azt pénzen adni: mert nem él Nábot, hanem meg-hólt.

16. Mellyet mikor hallott vólna Akab, tudni-illik hogy meg-hólt Nábot, fel kele, és alá mégyen vala a' Jezraheli Nábot szölöjébe, hogy el-foglalná azt.

17. Lön azért az Úr beszéde Tesbites Illyéshez, mondván:

18. Kelly-fel, és menny-alá az Israeli Akab király-eleibe, ki Samariában vagyon: E Imé alá-ment a' Nábot szölöjébe, hogy elfoglallya azt:

19. És szólly néki, mondván: Ezeket mondgya az Úr: Meg-ölted, annak-fölötte el-is foglaltad. És ezek-után mondgyad: Ezeket mondgya az Úr: * Ezen helyen, mellyen fel-nyalták az ebek a' Nábot * *Infr.* 22. *f.* 38. vérét, felnyallyák a' te véredet-is.

20. És monda Akab Illyéshez: Ellenségednek találtál-é engem? Ki monda: Annak találtalak: mivelhogy el-adattál, hogy gonoszt tselekednél az Úr szine-elött.

21. * Imé én gonoszt hozok reád, és le-aratom a' maradékidat, és meg-ölöm * 4. *Reg.* 9. *b.* 8. Akábból a' falra-vizellöt, és a' bé-rekeszteteket, és az utólsót Israelben. F

22. És tészem a' házadat, mint * a' Nabat fiának Jeróboámnak házát, és mint * *Sup.* 15 *f.* 29. az Ahia fiának Báasának házát: mert úgy * *Supr.* tselekedtél, hogy engem haragra ingerlenél, 16. *a.* 3. és vétkeztetted Israelt.

23. * De Jezabelröl-is szólla az Úr, mond- * 4. *Reg.* ván: Az ebek észik-meg Jézabelt a' Jezrahel 9. *g.* 36. mezején.

24. Ha Akab a' városban hal-meg, az ebek észik-meg ötet: ha pedig a' mezön halmeg, az égi madarak észik-meg-ötet.

25. Az okáért nem vólt más ollyan, mint Akab, ki el-adatott, hogy gonoszt tselekednék az Úr szine-elött: mert Jézabel a' felesége ösztökellé ötet,

26. És útálatossá lön el-annyira, hogy a' G bálványokat követné, mellyeket az Amorræusok tsináltak vala, kiket meg-emészte az Úr az Israel fiai-elött.

27. Azért mikor hallotta vólna Akab e' beszédeket, meg-szaggatá ruháit, és szörzsákkal födé-bé testét, és böjtöle, és zsákban hála, és le-hajlott fövel jára.

28. És lön az Úr beszéde Tesbites Illyéshez, mondván: Nem láttad-é, hogy Akab meg-alázta magát elöttem? mivel azért meg alázta magát érettem, nem hozom-el a' gonoszt az ö napjaiban, * hanem a' fia napjaiban hozom a' gonoszt az ö házára. * 4. *Reg.* 9. *f.* 26.

XXII. RÉSZ.

Akab, és Jósafat Júda és, Israel Királyi a' négy száz hamis Profétáktól meg-tsalatt tatván a' Syrusokra haddal mennek, de meg-győzettetnek, és Akab el-vész, ki Mikeás Profétát, az igaz jövendölésért a' tömlötzbe tette vólt. Akab helyébe Királyságra emeltetik a' fia, Okoziás; Josafat helyébe pedig a' fia Jorám.

A 1. EL múlék pedig három esztendö hadnélkül Syria, és Israel között.

2. Par. 18. a. 1. 2. Harmadik esztendöben pedig, alá-méne Jósafat a' Juda királya az Israel királyához.

3. (És monda az Israel királya a' szolgainak: nem tudgyátok-é, hogy miénk Rámot-Gálaád, és el-henyéllyük azt ki-venni a' Syriai király kezéből?)

4. És monda Josafatnak: El-jösz-é velem hadakozni Rámot Galaádba?

5. És monda Jósafat az Israel királyának: A' mint én vagyok, te-is úgy: az én népem, és a' te néped, egyek: és az én lovagim, te lovagid. És monda Jósafat az Israel királyának: Kérlek téged, kérd-meg ma az Úr beszédét.

6. Egybe-gyüjté azért az Israel királya a' profétákat, közel négy-száz férfiat, és monda nékik: El kell-é Rámot-Gálaádba mennem hadakozni, vagy meg-nyugodgyam? Kik felelének: Menny-fel, és az Úr azt a' király kezébe adgya.

7. Monda pedig Jósafat: Nints-é itt az Úrnak valamelly profétája, hogy ö-általa kérdezkedgyünk?

B 8. És monda az Israel királya Josafatnak: Maradott egy férfiu, ki-által meg-kérdhettyük az Urat: de én gyülölöm ötet, mert nem profétál nékem jót, hanem gonoszt a' Jemla fia Mikæas. Kinek monda Jósafat: Ne szólly igy király.

9. Szóllita azért az Israel királya egy komornyikot, és monda néki: Siess el-hozni a' Jemla fiát Mikæást:

10. Az Israel királya pedig, és a' Juda királya Jósafat, ki-ki az ö királyi-székiben ül vala, királyi ruhába öltözve, a' szérőben a' Samariai kapunak ajtaja-mellett, és a' próféták minnyájan profétálnak vala elöttök.

11. A' Kanaána fia Sedetziás vas szarvakat-is tsinála magának, és monda: Ezeket mondgya az Úr: Ezekkel hányod széllyel Syriát, mig nem el-törlöd azt.

12. És minnyájan a' próféták hasonlóképpen profétálnak vala, mondván: Mennyfel Rámot-Gálaádba, és járj szerentséssen, és az Úr a' király kezébe adgya.

13. A' követ pedig, a' ki el-ment vala, hogy Mikæást hivná, szólla néki, mondván: Imé a' próféták beszédi egy szájjal a' királynak jókat jövendölnek: légyen azért a' te beszéded hasonló azokéhoz, és jókat szólly.

14. Kinek monda Mikæas: El az Úr, hogy valamit nékem az Úr mond, azt szóllom. C

15. El-jöve azért a' királyhoz, és monda néki a' király: Mikæas, el kell-e' mennünk hadakozni Rámot-Gálaádba, vagy meg-szünnünk? Kinek ö felele: menny-fel, és járj szerentséssen, és az Úr a' király kezébe adgya azt.

16. Monda pedig a' király néki: Ismég 's ismég esküvéssel kénszeritlek téged, hogy ne szólly nékem, hanem tsak a' mi igaz, az Úr nevében.

17. És amaz monda: Látám egész Israelt el-szélledve a' hegyeken, mint a' pásztor-nélkül-való juhokat, és monda az Úr; Nints ezeknek urok: térjen ki-ki házába békével.

18. (Monda azért az Israel királya Jósafatnak: Nem mondám-é néked, hogy nem profétál nékem jót, hanem mindenkor gonoszt?)

19. Ama' pedig ismég monda: Hallyad azért az Úr beszédét: Láttam az Urat királyi-székiben ülni, és az egész menyei sereget mellette állani jobb, 's bal-felöl:

20. És monda az Úr: Ki tsallya-meg az Israel királyát Akabot, hogy fel-mennyen, és el-essék Rámot-Gálaádban? És egy imillyen, és más amollyan szókat monda.

21. Ki-méne pedig egy lélek, és meg-álla az Úr-elött, és monda: Én meg-tsalom ötet. Kinek szólla az Úr: Miben? D

22. És ama monda: Ki-megyek, és hazug lélek lészek minden ö profétái szájában. És monda az Úr: Meg-tsalod, és meg-győzöd: menny-ki, és tselekedgyél úgy.

23. Most azért, imé az Úr a' hazugság lelkét adta minden profétáid szájába, kik itt vannak, és az Úr gonoszt szóllott ellened.

24. Elö-járúla pedig a' Kánaána fia Sedetziás, és artzúl tsapá Mikæást, és monda: El-hagyott-é tehát engem az Úr lelke, és néked szóllott?

25. És monda Mikæas: Meg-látod az napon, mikor bé-mégy a' leg-belsö kamarába, hogy el-rejtezkedgyél.

26. És monda az Israel királya: Vigyétek-el Mikæást, és maradgyon Amonnál a' város fejedelménél, és az Amelek fiánál Joásnál.

27. És mondgyátok nékik: Ezeket mondgya a' király: Vessétek ez embert a' tömlötzbe, és táplállyátok ötet nyomorúság kenyerével, és szorongatás vizével, mig meg-térek békével.

28. És monda Mikæas: Ha meg-jösz békével, nem szóllott én-bennem az Úr. És monda: Hallyátok minden népek.

29. Fel-méne azért az Israel királya, és Jósafat a' Juda királya Rámot-Gálaádba.

30. Monda azért az Israel királya Josafatnak: Fogj fegyvert, és menny a' hartzra,

és öltözzél-fel ruháidba. Az Iſrael királya pedig el-változtatá öltözetét, és a' hartzra méne.

31. A' Syriai király pedig parantsolt vala a' ſzekerek harmintz-két fejedelminek, mondván: Ne vijatok ſe kitsiny, ſe nagy-ellen, hanem egyedül az Iſrael királya-ellen.

32. Mikor azért látták vólna a' ſzekerek fejedelmi Joſafatot, álliták hogy ö vólna az Iſrael királya, és reá rohanván hartzolnak vala ellene: és fel-kiálta Jóſafat.

33. És meg-érték a' ſzekerek fejedelmi, hogy nem az Iſrael királya vólna, és megſzünének töle.

34. Egy férfiu pedig meg-voná az ijat, ſzerentsére el-lövén a' nyilat, és történetből meg-lövé az Iſrael királyát a' tüdeje, 's gyomra-között. Ama' pedig monda a' ſzekér-vezetöjének: Téritsd a' kezedet, és vigy-ki engem a' ſeregböl, mert igen megſebeſedtem.

35. Hartz lön azért az napon, és az Israel királya az ö ſzekerén áll vala a' Syruſok-ellenében, és meg-hala eſtve: foly vala pedig a' ſeb vére a' ſzekér közepire.

36. És a' hirdetö még-kiáltá az egéſz ſeregben, minek-elötte a' nap el-nyugodnék, mondván: Ki-ki térjen-viſzſza várasába, és földébe.

37. Meg-hala pedig a' király, és Samariába viteték, és el-temeték a' királyt Samariában,

F
* Sup. 21. c. 19.

38. * És meg-mosák a' ſzekerét a' Samariai tóban, és fel-nyalák az ebek a' vérét, és a' ſzerſzámokat meg-mosák, az Úr igéje ſzerént, mellyet ſzóllott vala.

39. A' több dolgai pedig Akabnak, és mind, a' miket tselekedett, és az elefant tetémböl-való ház, mellyet épitett, és mind a' várafok, mellyeket rakott, ezek nem iratták é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

40. El-aluvék azért Akab az attyaival, és a' ſa Okoziás orſzágla helyette.

41. Jóſafat pedig az Aſa fia kezdett vala Judán orſzáglani az Iſrael királyának Akábnak negyedik eſztendejében.

41. Harmintz-öt eſztendös vala, mikor orſzáglani kezde, és huſzon-öt eſztendeig orſzáglott Jeruſalemben: az annya neve Azuba, a' Salai leánya.

43. És jára az attyának Aſának minden útában, és el nem hajla arról: és azt tselekedé, a' mi igaz vala az Úr ſzine-elött.

44. Mindaz-által a' magas-helyeket el nem rontá: mert a' nép még-is áldozik vala, és jó illatot éget vala a' magas-helyeken.

45. És békeſége vala Jóſafátnak az Iſrael királyával.

46. A' több dolgai pedig Joſafátnak, és G
a' tselekedeti, mellyeket tselekedett, és a' hadai, ezek nem irattak-é meg a' Juda királyi Krónika könyvében?

47. De a' férfi paráznák maradékit-is, kik meg-maradtak vala az attya Aſa napjaiban, el-veſzté a' földröl.

48. És nem vala akkor rendeltetett király Edomban.

49. Jóſafat király pedig hajókat tsinált vala a' tengeren, mellyek Ofirba eveznének aranyért: és el nem mehetének: mert elromlának Aſiongáberben.

50. Akkor monda az Akab fia Okoziás Joſafátnak: Mennyenek-el az én ſzolgaim a' ſolgaiddal a' hajókon. És nem akará Jóſafat.

51. És el-aluvék Jóſafát az attyaival, és el-temetteték azokkal az ö attyának Dávidnak várasában: és orſzágla helyette a' fia Jóram.

52. Okoziás pedig az Akab fia kezdett vala Iſraelen orſzáglani Samariában, a' Juda királyának Jóſafátnak tizen-hetedik eſztendejében, és orſzágla Iſraelen két eſztendig.

53. És gonoſzt tselekedék az Úr ſzine-elött, és az attya, 's annya útában jára, és a' Nábat fiának Jeróboámnak útában, ki vétkeztette Iſraelt.

54. Baálnak-is ſzolgála, és imádá azt, és boſzſzontá Iſraelnek Urát Iſtenét mind azokſzerént, a' miket az attya tselekedett vala.

KIRÁLYOK NEGYEDIK KÖNYVE, A' ZSIDÓKNÁL MÁSODIK.

Ez a' Könyv Juda 16. Királyinak, és Iſrael 12. Királyinak emlékezetes lett dolgait foglallya magában: a' mellett Illyéſnek egynehány tselekedetit-is hozzaelö. Eliſeuſnak haſonló-képpen, mint el-válhatatlan Társának hires dolgairól emlékezik. Egéſzlen a' mellyekröl emlékezik 309. eſztendök folyáſa alatt lettek.

És igy a' Királyok négy könyvében 568. eſztendök forgáſa alatt lett dolgok emlittetnek; tudni-illik Héli Biróságának elsö eſztendejétöl fogva, melly vólt a' Világ teremtése után 2848-dikban, mikoron Anna ki-öntötte vala Lelkét az Úr Iſten-elött Samuelért, egéſz 3416. Sedetziás királyságának tizen-egyedik eſztendeéig, melly üdöben az ellenség kezébe eſett Jeruſalem, és a' Templom el-puſztúlt, és a' Juda nemzetsége el-hagyta lakó-helyét. 4. Reg. 25. És ezeket Saul királynak fel-kenettetésétöl-fogva 508. Dávid királynak orſzáglásától fogva 458. A' tiz nemzetségnek a' kettötül el-pártolásától fogva 388. Az Iſrael orſzáglásának meg-ſzünésétöl-fogva 134-dik, rendeſſen le-hozza. Utóllyára Godóliás halálát, és Joákimnak Evilmedorák által való iſmét ſzékben ültetését-is emliti, mellyek alatt 28. eſztendök folytak-el, melly eſztendök ha az 569-hez adattatnak, az emlitett négy könyvnek Hiſtoriája, egéſzlen 597. eſztendös léſzen.

I. RÉSZ.

Okoziás betegségében meg-gyógyúlása felöl a' Beelzebubhoz akar folyamodni, kiért Illyéstöl meg-dorgáltatik, és az ö halála meg-jövendöltetik. Két fejedelem, kiket ötven-ötven vitézekkel küld vala Okoziás Illyéshez, az égböl le-ſzállott tüztöl meg-eméſztetik. Harmadik fejedelem-is küldetik, ki az ö maga meg-alázáſáért meg-tartatik, és véle Illyés Okoziáshoz le-mégyen. Okoziás halála-után az öttse Jórám uralkodik.

A 1. EL-SZAKADA pedig Móab Iſraeltöl, minek-utánna meghala Akab.

2. És által-esék Okoziás a' Samariai vatsoráló-háza roſtélyin, és meg-betegedék: és követeket külde, mondván nékik: Mennyetek-el, kérdgyetek tanátsot az Akkaron iſtenétöl Beelzebubtól, ha meg-élhetek-é ez én betegségemböl.

3. Az Úr Angyala pedig ſzólla Tesbites Illyéſnek, mondván: Kelly-fel, és menny-fel a' Samariai király követi-eleibe, és mondgyad nékik: Nints-e Iſten Iſraelben, hogy az Akkaron iſtenéhez Beelzebubhoz mentek tanátsot kérdeni?

4. Az-okáért ezeket mondgya az Úr: Az ágyról, melyre fel-hágtál, le nem ſzállaſz, hanem halállal halſz-meg. És el-méne Illyés.

5. És meg-térének a' követek Okoziáshoz. * Ki monda nékik: Miért tértetek-meg?

B 6. Azok pedig felelének néki: Egy férfiu jöve elönkbe, és monda nékünk: Menny etek-el, és térjetek viſzſza a' királyhoz, a' ki titeket küldött, és mondgyátok-meg néki: Ezeket mondgya az Úr: Talám azért, hogy nem vólt Iſten Iſraelben, küldeſz tanátsot kérdeni az Akkaron iſtenétöl Beelzebubtól? az-okáért az ágyról, melyre fel hágtál, le nem ſzállaſz, hanem halállal halſz-meg.

7. Ki monda nékik: Mitsoda ábrázatú, és öltözetü férfiu az, a' ki elötökbe jött, és ez igéket ſzóllotta?

8. Ök pedig mondának: Egy ſzörös férfiu, és bör övel övedzette-fel veséit. Ki monda: Tesbites Illyés az.

9. És külde hozzája egy ötvenes hadnagyot, és ötvent, kik alatta valának. Ki felméne hozzája: és a' hegynek tetején ülönek monda: Iſten embere, a' király parantsolta, hogy alá-jöj. C

10. És felelvén Illyés, monda az ötvenedeſnek: Ha Iſten embere vagyok, ſzálljon tüz alá az égböl, és eméſzſzen-meg téged,

ged, és a' te ötvenidet. Tüz szálla azért alá az égből, és meg-emésztè ötet, és az ötvent, kik véle valának.

11. És ismég más ötvenedes hadnagyot külde hozzája ; és ötvent véle. Ki szólla néki: Isten embere, ezeket mondgya a' király: Siess, jöj alá.

12. Felelvén Illyés, monda: Ha én Isten embere vagyok, szállyon tüz alá az égből, és emészszen-meg téged, és a' te ötvenidet. Tüz szálla azért az égből alá, és meg-emésztè ötet, és az ö ötvenit.

13. Ismég harmadik ötvenedes hadnagyot külde, és ötvent, kik véle valának. Ki mikor el-érkezett vólna, térdet hajta Illyés-elött, és könyörge néki, és monda: Isten embere, ne útáld-meg lelkemet, és a' veleméneváló szolgaid lelkét.

D 14. Imé tüz szállott-alá az égből, és meg-emésztette a' két elsö ötvenedes hadnagyot, és az ötvent, 's ötvent, kik vélek vóltak: de most kérlek, hogy könyörülly lelkemen.

15. Szólla pedig az Úr Angyala Illyésnek, mondván: Menny-alá véle, ne félly. Felkele azért, és alá-méne véle a' királyhoz,

16. És szólla néki: Ezeket mondgya az Úr: Mivelhogy követeket küldöttél tanátskérdeni az Akkaron istenéhez Beelzebubhoz, mint-ha nem vólna Isten Israelben, a' kitöl tanátsot kérdhetnél; az-okáért az ágyról, mellyre fel-hágtál, le nem szállasz, hanem halállal halsz-meg.

17. Meg-hala azért az Úr beszéde-szerént, mellyet Illyés szóllott, és országla helyette az attyafia Jóram, a' Jósafat fiának Jórámnak a' Juda királyának második esztendejében: mert nem vala fia.

18. A' több dolgai pedig Okoziásnak, mellyeket tselekedett, azok nem irattak-é meg az Israel királyi Krónika könyvében?

II. RÉSZ.

Illyés a' palástyával a' Jordán vizét meg-ütvén két felé állittya, és száraz lábbal Elisseussal által-mégyen; Illyés tüzes szekérben az égbe ragattatván, az ö kettös lelkét, és palástyát Elisseusnak hadgya; azon palástal Elisseus a' Jordán vizét két-felé állittya, és száraz lábbal által-mégyen: Illyés kereséstetik, de nem találtatik: Elisseus a' Jerikó vizét, sót ereésztvén-belé, jóizüvé, és a' földet jó-termövé tészi: negyvenkét gyermeket, kik Elisseust tsúfollyá vala, a' medvék el-szaggatnak.

A 1. Lön pedig, mikor az Úr fel akarná emelni Illyést forgó-széllel az égbe, mennek vala Illyés, és Elisseus Galgalisból.

2. És monda Illyés Elisseusnak: Ülly itt, mert az Úr engem Bételig küldött. Kinek monda Elisseus: Él az Úr, és él a' te lelked, hogy el nem hagylak tégedet. És mikor alámentek vólna Bételbe,

3. Ki-menének a' próféták fiai, kik Bételben valának, Elisseushoz, és mondának néki: Tudod-é, hogy ma az Úr el-viszi az uradat töled? Ki felele: Én is tudom: halgassatok.

4. Monda pedig Illyés Elisseusnak: Ülly itt, mert az Úr engem Jerikóba küldött. És ama' monda: Él az Úr, és él a' te lelked, hogy el nem hagylak téged. És mikor Jerikóba jutottak vólna,

5. Elisseushoz járúlának a' próféták fiai, kik Jerikóban valának, és mondának néki: Tudod-é, hogy az Úr ma el-viszi az uradat töled? És monda: Én-is tudom: halgassatok.

6. Monda pedig néki Illyés: Ülly itt, mert az Úr engem a' Jordánig küldött. Ki monda: Él az Úr, és él a' te lelked, hogy el-nem hagylak téged. El-menének azért ketten együtt, B

7. És ötven férfiak a' próféták fiai-közzül követék öket, kik meg-is állának ellenekben, távul: amazok pedig mind ketten a' Jórdánnál állanak vala.

8. És vévé Illyés a' palástyát, és öszvetüré azt, és meg-üté a' vizeket, mellyek két-felé válának, és által-menének mind ketten szárazon.

9. És mikor által-mentek vólna, monda Illyés Elisseusnak: Kérj, a' mit akarsz, hogy tselekedgyem veled, minek-elötte el-vitetem töled. És monda Elisseus: Kérlek, légyen én-bennem kettös a' te lelked.

10. Ki felele: Nehéz dolgot kértél: mindazáltal ha látandasz engem, mikor el-vitetem töled, meg-lészen néked, a' mit kértél: ha pedig nem látandasz, nem lészen.

11. És midön mennének, és járván beszélgetnének, imé egy tüzes szekér, és tüzes lovak el-választak mind a' kettöt: * és felméne Illyés a' forgó-széllel az égbe, *1. Machab. 2. f. 58. Eccl. 48. b. 13.

12. Elisseus pedig láttya vala, és kiált vala: Atyám, atyám, Israel szekere, és szekér-vezetöje. És nem látá ötet többé: és ragadá a' ruháit, és két felé szakasztá azokat. C

13. És fel-vévé az Illyés palástyát, melly el-esett vala róla: és viszsza-térvén meg-álla a' Jordán partyán,

14. És Illyésnek palástyával, melly leesett vala róla, meg-üté a' vizeket, és el nem válának. És monda: Hol vagyon az Illyés Istene most-is? És meg-üté a' vizeket, és ide, 's tova válának, és által-méne Elisseus.

15. Látván pedig a' próféták fiai, kik ellenében Jerikóban valának, mondának: Az Illyés lelke Elisseuson nyúgott-meg. És eleibe jövén, imádák ötet le-borúlván a' földre,

16. És mondának néki: Imé a' te szolgaiddal ötven erös férfiak vannak, kik el-mehetnek, és meg-kereshetik az uradat, ne-talám az Úr lelke vitte-el ötet, és le-vetette a' hegyeknek egyikére, vagy a' völgyeknek egyikébe. Ki monda: Ne küldgyetek.

17. És kénszeriték ötet, mig meg-engedné, és mondaná: Küldgyetek-el. És el-küldék az ötven férfiat: kik mikor harmad-napig keresték vólna, nem találák.

D 18. És meg-térének hozzája: Ő pedig Jerikóban lakik vala, és monda nékik: Nem mondám-é néktek; Ne küldgyetek-el?

19. Mondának a' város férfiai-is Elisеusnak: Imé a' város lakó-helye igen jó, a' mint uram magad látod: de a' vizek igen gonoszok, és a' föld sovány.

20. Ő pedig monda: Hozzatok nékem egy új edényt, és tegyetek sót abba. Mellyet mikor el-hoztak vólna,

21. Ki-menvén a' vizek kút-fejéhez, bele-veté a' sót, és monda: Ezeket mondgya az Úr: Meg-gyógyitottam e' vizeket, és nem lészen többé azokban halál, sem soványség.

22. Az-okáért a' vizek egésségesek lőnek mind e' napig, az Elisеus igéje-szerént, mellyet szóllott.

23. Fel-méne pedig onnét Bételbe: és midőn fel-menne az úton, kis gyermekek jövének-ki a' városból, és tsúfollyák vala ötet, mondván: Jöj-fel kopasz, jöj-fel kopasz.

24. Ki mikor el-tekéntett vólna, látá őket, és meg-átkozá őket az Úr nevével: és két medve jöve-ki az erdöből, és el-szaggatának közzülök negyven-két gyermeket.

25. El-méne pedig onnét a' Karmélus hegyére, és onnan viszsza-tére Samariába.

III. RÉSZ.

A' Moabiták Királya a' békeséget meg-szegvén, reá mennek hadakkal az Israel, Júda, és Edom Királyi, kiknek, nagy szomjúságtól szorongattatván, az Úr Elisеus által esö nélkül vizet, és a' Moabiták ellen győzedelmet igér. Mindaz-által a' Moabiták Királya, az elsö szülött fiát fel-áldozván, a' veszedelmet el-fordittya magáról.

A 1. Az Akab fia pedig Jóram Israelen országla Samariában, a' Juda királyának Josafatnak tizen-nyóltzadik esztendejében. És tizen-két esztendeig országla.

2. És gonoszt tselekedék az Úr-elött, de nem úgy mint az attya, 's annya: mert el-rontá a' Baál álló-képeit, mellyeket az attya tsinált vala.

3. Mindaz-által a' Nábat fiának Jeróbámnak, a' ki Israelt vétkeztette, bűneihez ragaszkodék, és el nem távozék azoktól.

4. A' Moábi király pedig Mésa sok barmot tart vala, és az Israel királyának százezer bárányt fizet vala, és száz-ezer kost a' gyapjaival,

5. És mikor meg-hólt vólna Akab, megszegé a' szövetséget, melly az Israel királyával vala.

6. Ki-méne azért Jóram király az napon Samariából, és meg-számlálá egész Israelt.

7. És a' Juda királyához Josafathoz külde, mondván: A' Moábi király el-távozott tőlem, jere velem ellene a' hadba. Ki felele: Fel-megyek: a' ki enyim, tiéd: az én népem, te néped: és az én lovaim, te lovaid.

8. És monda: Mellyik úton mennyünk-fel? Ama' pedig felele: Az Idumæai pusztán.

B 9. El-indúlának azért az Israel királya, és a' Juda királya, és Edom királya, és hét nap kerengének az úton, és nem vala a' hadnak vize, és a' barmoknak, mellyek őket követik vala.

10. És monda az Israel királya: Ah ah ah, egybe-gyüjtött az Úr minket három királyt, hogy Móab kezeibe adna.

11. És monda Jósafat: Vagyon-é itt prófétája az Úrnak, hogy könyörögjünk az Úrnak ö-általa? És felele egy az Israel királya szolgai-közzül: Itt vagyon a' Sáfat fia Elisеus, ki vizet tölt vala az Illyés kezeire.

12. És monda Jósafat: Vagyon nála az Úr beszéde. És alá-méne hozzája az Israel királya, és a' Juda királya Jósafat, és az Edom királya.

13. Monda pedig Elisеus az Israel királyának: Mi közöm veled? menny az atyád, 's anyád prófétáihoz. És monda néki az Israel királya: Miért gyüjtötte egybe az Úr e' három királyt, hogy őket Móab kezeibe adná?

14. És monda néki Elisеus: Él a' seregek Ura, kinek szine-elött állok, hogy ha a' Juda királyának Josafátnak ortzáját nem bötsülleném, csak reád sem figyelmeztem, nem-is tekintettem vólna.

C 15. Most pedig hozzatok nékem egy énekest. És mikor énekelne az énekes, rajta lön az Úr keze, és monda:

16. Ezeket mondgya az Úr: tsinállyatok e' patak árkában sok vermeket.

17. Mert ezeket mondgya az Úr: Nem láttok szelet, sem esöt: és ez árok meg-telik vizzel, és isztok ti, és a' tseléditek, és barmaitok.

18. És kevés ez az Úr szine-élött: annak-fölötte Moábot-is kezetekbe adgya.

19. És meg-vertek minden erös várast, és minden válogatott várast, és minden gyümöltsözö fákat ki-vágtok, és minden kútfejeket bé-töltötök, és minden jeles mezöt bé-hánytok kövekkel.

20. Lön azért reggel, mikor az áldozat szokott lenni, és imé, vizek jönek vala az Edom útán, és el-telék a' föld vizzel.

21. Minnyájan pedig a' Moábiták, halván, hogy fel-mentek vólna a' királyok, hogy hadakoznának ellenek, egybe-hivák mind, a' kik vitézi övel fel valának övedzve, és megállának a' határokban.

D 22. És igen reggel fel-kelvén, és a' nap már fel-jövén a' vizek ellenében, látának a' Moabiták ellenben veres vizeket, mint a' vér,

23. És mondának: Fegyver vére ez: megvittak a' királyok magok-között, és le-vágták egy-mást: most menny a' prédára Móab.

24. És el-menének az Iſrael táborára: Israel pedig fel kelvén, meg-veré Moábot: amazok pedig meg-futamodának elöttök. El menének azért a' győzedelmeſek, és megverék Moábot,

25. És a' váraſokat el rontják: és minden jeles mezöt, ki-ki köveket hányván, megtöltének: és minden viz-kútakat bé-dugának: és minden gyümölts fákat le-vágának, úgy, hogy csak a' tégla keritéſek maradnának-meg: és környül-véteték a' váras a' parittyáſoktól, és nagy réſzére meg-vereték.

26. Mellyet mikor látott vólna a' Móab királya, tudni illik, hogy diadalmas vólna az ellenség, hét-száz fegyver-fogó férfiat vön maga-mellé, hogy az Edom királyára ütnének; és nem lehete.

27. És ragadván az elsö-szülött fiát, a' ki országlandó vala helyette, éppen-égö áldozatúl meg-áldozá a' kö-falon: és nagy boſzſzonkodás lön Iſraelben, és mindgyárt el-távozának töle, és viſzſza-térének az ö földökre.

IV. RÉSZ.

Eliſeus az özvegy aſzſzonynak, ki nagy adóſságtól terheltetett vala, olaját meg-ſzaporittya, kiböl az adoſságot meg-fizeti. A' gazd' aſzſzonyának Sunamitiſnek fiat nyér az Iſtentöl, kit (meg-halván) halottaiból is fel-támaſzt. A' keſerü izü pépet, liſztet ereſztvén belé, jó-izüvé téſzi, és száz embert húſz kenyérrel meg-elégit.

1. EGY aſzſzony pedig a' próféták felesége-közzül kiált vala Eliſeuſra, mondván: A' te ſzolgád az én férjem még-hólt, és te tudod, hogy a' te ſzolgád az Urat félte: és imé a' költsön-adó el-jött, hogy el-vigye a' két fiamat maga ſzolgálattyára.

2. Kinek monda Eliſeus: Mit akarſz, hogy tselekedgyem veled? Mond-meg nékem, mi vagyon házadban? Ama' pedig felele: Nints nékem te ſzolgálódnak ſemmi az én házamban, hanem egy kevés olaj, mellyel megkenödgyem.

3. Kinek monda: Menny-el, kérj költsön minden ſzomſzédidtól nem kevés üres edényeket.

4. És menny-bé, és zárd-bé az ajtódat, mikor benn léſzſz te, és a' fiaid: és tölts abból mind ez edényekbe: és mikor teli léſznek, vidd-el.

5. El-méne azért az aſzſzony, és bé-zárá az ajtót magára, és a' fiaira; azok edényeket adogatnak vala, és ö meg-tölti vala.

6. És mikor teli vólnának az edények, monda a' fiának: Hozz még edényt nékem. És az felele: Nintsen. És meg-álla az olaj.

7. El-méne pedig ö, és meg-jelenté az Iſten emberének. És amaz; Eredgy, úgymond, add-el az olajt, és fizeſs-meg a' költsön-adódnak: te pedig, és a' fiaid éllyetek a' többiböl.

8. Lön pedig némelly nap, és által-mégyen vala Eliſeus Sunámon: vala pedig ott egy fö aſzſzony, ki meg tartóztatá ötet, hogy kenyeret ennék: és midön gyakorta menne azon által, bé-tér vala hozzája, hogy kenyeret ennék.

9. Ki monda a' férjének: Véſzem eſzembe, hogy ſzent ez az Iſten embere, a' ki gyakorta által-mégyen nálunk.

10. Tsinállyunk azért néki egy kis vatsoráló-helyt, és tegyünk abba néki egy ágyat, és aſztalt, és ſzéket, és gyertya-tartót, hogy mikor hozzánk jö, ott lakjék.

11. Lön azért némelly nap, és el-jövén bé-tére a' vatsoráló-helybe, és meg-nyúgovék ott.

12. És monda az inasának Giezinek: Hivd-elö ezt a' Sunamitiſt. Ki mikor el-hitta vólna ötet, és az meg-állott vólna elötte,

13. Monda az inasának: Szólly néki: Imé, ſzorgalmatoſon ſzolgáltál nékünk mindenekben, mit akarſz, hogy tselekedgyem veled? vagyon-é dolgod, és akarod-é, hogy ſzóllyak a' királynak, vagy a' ſereg hadnagyának? Ki felele: Népem-között lakom.

14. És monda: Mit akar tehát, hogy tselekedgyem véle? És monda Giezi: Ne kérgyed: mert fia nintsen; és a' férje vén.

15. Meg-parantsolá azért, hogy elö-hiná ötet: ki mikor elö-hivattatott vólna, és megállott vólna az ajtó-elött,

16. Monda néki: Ezen idöben, és ezen órában, ha életed léſzen, méhedben fiad léſzen. Ama' pedig felele: Kérlek, uram, Isten embere, ne hazudgy a' te ſzolgálódnak.

17. És méhében fogada az aſzſzony, és fiat ſzüle azon idöben, és azon órában, mellyen Eliſeus mondotta vala.

18. Fel-nevekedék pedig a' gyermek. És mikor némelly napon ki-ment vólna az attyához, az aratókhoz,

19. Monda az attyának: A' fejem fáj, a' fejem fáj. Ama' pedig monda az inaſnak: Vedd-fel, és vidd ötet az annyához.

20. Ki mikor fel-vette vólna, és az annyához vitte vólna, ö a' térdeire tévé ötet délig, és meg-hala.

21. Fel-méne pedig, és az Iſten embere ágyára helyhezteté ötet, és bé-zárá az ajtót: és ki-menvén,

22. Hivá a' férjét, és monda: Botsáſsel velem, kérlek, egyet a' ſzolgák-közzül, és egy ſzamárt, hogy az Iſten emberéhez futamodgyam, és meg térek.

23. Ki monda néki: Mi okért mégy hozzája? ma nints új hóld innepe, ſem ſzombat. Ki felele: El-megyek.

24. És meg-nyergelé a' ſzamárt, és megparantsolá a' ſzolgának: Hajtsad, és ſieſs, ne késlelly engem a' menésben: és azt tselekedd, a' mit néked parantsolok.

25. El-méne azért, és juta az Iſten em-

beréhez a' Karmélus hegyére. * És mikor látta vólna ötet az Isten embere ellenben, monda az inasának Giezinek: Ihon ama' Sunamitis:

26. Eredgy azért eleibe, és mondgyad néki: Jól vagy-é te, és a' férjed, és a' fiad? Ki felele: Jól.

27. És mikor el-jutott vólna a' hegyre az
E Isten emberéhez, kapá a' lábait: és oda járúla Giezi, hogy el-vonná ötet. És monda az Isten embere: Hagy békét néki: mert a' lelke keserüségben vagyon, és az Úr eltitkolta tölem, és nem jelentette-meg nékem.

28. Ki monda néki: Valljon kértem-é fiat az én uramtól? nem mondám-é néked: Ne játszottass-meg engem?

29. És ö monda Giezinek: Övedzd-fel ágyékidat, és vedd kezedbe a' páltzámat, és menny-el. Ha ember talál-elö, ne köszöntsed: és ha valaki köszönt téged, ne felelly néki: és tedd a' páltzámat a' gyermek ortzájára.

30. Monda pedig a' gyermek annya: Él az Úr, és él a' te lelked, el nem botsátlak téged. Fel-kele azért, és követé ötet.

31. Giezi pedig el-ment vala elöttök, és a' páltzát a' gyermek ortzájára tette vala, és nem vala szózat, sem érzékenység: és viszsza-tére eleibe, és meg-jelenté néki, mondván: Nem támada-fel a' gyermek.

32. Bé-méne azért Elisеus a' házba, és imé a' meg-hólt gyermek az ö ágyán fekszik vala.

33. És bé-menvén bé-zárlá az ajtót magára, és a' gyermekre: és imádkozék az Úrnak.

F 34. És fel-hága, és a' gyermekre feküvék: és a' száját amannak szájára tévé, és szemeit amannak szemeire, és kezeit amannak kezeire: és reája borúla, és meg-melegedék a' gyermek teste.

35. Ö pedig térülvén, sétála a' házban, egyszer ide, 's tova: és fel-hága, és reája borúla: ásita a' gyermek hétszer, és meg-nyitá a' szemeit.

36. Ö pedig szóllitá Giezit, és monda néki: Hivd elö e' Sunamitist. Ki-hivattatván, bé-méne hozzája. Ki monda: Viddel a' fiadat.

37. El-jöve amaz, és a' lábaihoz esék, és imáda a' földön: és fel-vévé a' fiát, és kiméne,

38. És Elisеus viszsza-tére Galgalába. Éhség vala pedig a' földön, és a' próféták fiai véle laknak vala. És monda egyik inasának: Tégy egy nagy fazekat fel, és fözz paréjt a' próféták fiainak.

G 39. És ki-méne egy a' mezöre, hogy vad füveket szedne: és ollyant találá, mint a' vad szölö-tö, és arról vad-tököt szede, és meg-töltè a' palástyát, és meg-térvén belémetelé a' paréjos fazékba: mert nem tudgya vala, mi vólna.

40. Ki-tölték azért a' társoknak, hogy ennének: és mikor meg-kóstolták vólna a' fözeléket, fel-kiáltának, mondván: Halál a' fazékban, Isten embere. És meg nem eheték

41. Ö pedig; Hozzatok, úgymond, lisztet. És mikor hoztak vólna, a' fazékba veté, és monda: Töltsd-ki a' népnek, hogy egyenek. És nem vala többé semmi keserüség a' fazékban.

42. Jöve pedig némelly férfi Báalsalisából, az Isten emberének zsengei kenyereket hozván, húsz árpa kenyeret, és új gabonát a' táskájában. Ö pedig monda: Add a' népnek, hogy egyék.

43. És felele néki a' szolgája: Mennyi ez, hogy száz férfi eleibe-tegyem? Ö ismég monda: Add a' népnek, hogy egyék: mert ezeket mondgya az Úr: Észnek, és meg-is marad.

44. Eleikbe tévé azért: kik évének, és meg-is marada az Úr igéje-szerént.

V. RÉSZ.

Elisеus Naámánt, a' Jordánban hétszeri mosás után poklosságából meg-tisztittya, melly poklosság Giezire Elisеus szolgájára ragada, hogy álnokúl fizetést (kit Elisеus el nem vett) kért Náamántól.

A 1. NÁAMAN a' Syriai király seregének hadnagya, fö ember vala az ö uránál, és bötsületes: mert ö-általa adott az Úr szabadúlást Syriának: erös vala pedig, és gazdag férfiú, de poklos.

2. Syriából pedig ki mentek vala a' kóborlók, és fogva vittek vala az Israel földéből egy kis leányt, ki a' Náamán feleségénél szolgál vala,

3. Ki monda az aszszonyának: Vajha az én uram a' prófétánál lött vólna, a' ki Samariában vagyon: bizony meg-gyógyitotta vólna ötet a' poklosságból, melyben vagyon.

4. Bé-méne azért Náaman az urához, és meg-jelenté néki, mondván: Igy, 's igy szólott egy Israel földéből való leány.

B 5. És monda néki a' Syriai király: Menny-el, és levelet küldök az Israel királyának. Ki mikor el-ment vólna, és magával tiz talentom ezüstöt vitt vólna, és hat-ezer aranyat, és tiz változtató ruhákat,

6. El-vivé a' levelet az Israel királyának, ez igékkel: Mikor el-vészed e' levelet, tudgyad, hogy hozzád küldöttem a' szolgámat Náamánt, hogy meg-gyógyittsad ötet poklosságából.

7. És mikor az Israel királya meg-olvasta vólna a' levelet, meg-szaggatá ruháit, és monda: Isten vagyok-é én, hogy ölhessek, és elevenithessek, hogy hozzám küldött, hogy meg-gyógyittsam az embert poklosságából? vegyétek eszetekbe, és lássátok, hogy okokat keres ellenem.

C 8. Mellyet mikor hallott vólna Elisеus az Isten embere, hogy tudni-illik meg-szaggatta

vólna ruháit az Iſrael királya, hozzája külde, mondván: Miért ſzaggattad-meg ruháidat? jöjön hozzám, és tudgyon profétát lenni Iſraelben.

9. El méne azért Náaman lovakkal, és ſzekerekkel, és meg-álla az Eliſeus háza ajtajánál:

10. És követet külde Eliſeus hozzája, mondván: Menny-el, és mosódgyál-meg hétſzer a' Jordánban, és meg-gyógyúl a' tested, és meg-tiſztúlſz.

11. Meg-haraguván Náaman, viſzſzamégyen vala, mondván: Azt állitom vala, hogy ki-jöne hozzám, és álván ſegétségül hiná az Ura Iſtene nevét, és illetné kezével a' poklosság helyét, és meg-gyógyitana engem.

12. Nem jobbak-é Abana, és Farfar, a' Damaskus folyó-vizei, Iſraelnek minden vizeinél, hogy azokban mosódgyam-meg, és meg-tiſztúllyak? Mikor azért el-fordúlt vólna, és el-menne boſzſzonkodván,

13. Hozzája járúlának a' ſzolgai, és ſzollának néki: Atyám, ha nagy dolgot mondott vólna-is néked a' proféta, bizony megkellett vólna tselekedned: mennyivel inkább hogy moſt mondotta néked: Mosódgyálmeg, és meg-tiſztúlſz?

14. * Alá méne, és meg-moſódék a' Jordánban hétſzer, az Iſten embere beſzédeſzerént, és meg újúla a' teſte, mint a' kis gyermek teſte, és meg-tiſztúla.

15. És meg-térvén az Iſten emberéhez minden úti-társaival, el jöve, és meg-álla elötte, és monda: Bizonnyal tudom, hogy nints más Iſten az egéſz földön, hanem tsak Iſraelben. Kérlek azért, hogy vedd el az áldomáſt a' te ſzolgádtól.

16. Ö pedig felele: Él az Úr, a' ki elött állok, hogy el nem vészem. És midön kénſzeritené, egy-általlyában nem engede.

17. És monda Náaman: A' mint akarod: de kérlek, engedd-meg nékem te ſzolgádnak, hogy vegyek két öſzvér terhet a' földben: mert a' te ſzolgád nem téſzen többé éppen égö, vagy más áldozatot idegen iſtenek-nek, hanem tsak az Úrnak.

18. Tsak ez pedig, a' miért könyörögj az Úrnak a' te ſzolgádért, mikor bé-mégyen az uram a' Remmon templomába, hogy imádkozzék; és ö a' kezemre támaſzkodik, ha imádkozom a' Remmon templomában, imádkozván ö-is azon helyen, hogy kegyelmezzen-meg nékem te ſzolgádnak az Úr e' dologért.

19. Ki monda néki: Menny-el békével. El-méne azért töle, a' földnek válaſztott idejében.

20. És monda Giezi az Iſten embere inaſa: Meg-kiméllé az uram e' Syrus Náamánt, hogy el ne venné töle, a' miket hozott: él az Úr, hogy utánna futok, és el vészek valamit töle,

21. És Giezi Náamán-után méne: kit mikor amaz látott vólna hozzája futni, leugrék ſzekeréröl eleibe, és monda: Jól vannak-é mindenek?

22. És ö monda: Jól. Az uram küldött engem hozzád, mondván: Moſt jött hozzám két ifiú az Efraim hegyéröl, a' profétáknak fiai-közzül: adgy nékik egy talentom ezüſtöt, és két változtató ruhát.

23. És monda Náamán: Jobb hogy két talentomot végy. És kénſzerité ötet, és két talentom ezüſtöt köte két zsákba, és két-féle ruházatot, és két ſzolgaira tévé, kik el-is vivék elötte.

24. És mikor el-jutott vólna már eſtve, el-vévé kezekböl, és el-tévé a' házban, és el-botsátá a' férfiakat, és el-menének.

25. Ö pedig bé-menvén, meg-álla az ura elött. És monda Eliſeus: Honnét jöſz Giezi? Ki felele: Sohová ſem ment a' te ſzolgád.

26. Ö pedig monda: Nem vala-é jelen az én ſzivem, mikor az ember a' ſzekeréröl viſzſza-tére elödbe? Moſt azért el-vetted az ezüſtöt, és el-vetted a' ruhákat, hogy olaj-fás-kerteket, és ſzölöket végy, és juhokat, és ökröket, és ſzolgákat, és ſzolgálókat.

27. De a' Náamán poklosága-is reád ragad, és a' magodra örökké. És ki-méne töle poklosón mint a hó.

VI. RÉSZ.

Eliſeus parantsolattyára a' fejſze a' vizen úſzik. A' Syruſok Királya titkait ki-nyilatkoztattya, és vitézit, kik-ötet meg-akarják vala fogni, meg-vakíttya. A' Syruſok Samariát meg-ſzállyák, ki miatt olly éhség vagyon a' városban, hogy az anyák fiokat meg-föznék, és ennék; ki miatt meg-parantsollya a' Király, hogy Eliſeuſt meg-öllyék.

1. MONDÁNAK pedig a' profétáknak fiai Eliſeuſnak: Imé a' hely, melyben nálad lakunk, ſzoros nékünk.

2. Mennyünk a' Jordánig, és ki-ki hozzon az erdöböl egy-egy ſzál-fát, hogy magunknak ott lákó-helyt épittsünk. Ki monda: Mennyetek-el.

3. És monda egy közzülök: Jöj-el tehát te-is a' ſzolgáiddal. Felele: El-mégyek.

4. És el-méne vélek. És mikor el-mentek vólna a' Jordánhoz, fákat vágnak vala.

5. Történék pedig, hogy, midön egy a' fát le-vágta vólna, bé-eſnék a' fejſze vaſa a' vizbe: és ö fel-kiálta, és monda: Ah ah ak, uram, ezt-is költsön vettem vala.

6. Monda pedig az Iſten embere: Hová eſett? Ama' pedig meg-mutatá néki a' helyt, vága azért egy fát, és oda ereſzté: és úſza a' vas,

7. És monda: Vedd-ki. Ki kezét kinyújtá, és ki-vévé azt.

8. A' Syriai király pedig hadakozik vala

Iſrael-ellen, és tanátsot tarta a' ſzolgaival, mondván: Amaz, 's amaz helyen veſsünk leſt.

9. El-külde azért az Iſten embere az Iſrael királyához, mondván: Örizkedgyél, hogy által ne menny ama' helyre: mert lesben vannak ott a' Syruſok.

10. El-külde azért az Iſrael királya a' helyre, mellyet mondott vala néki az Iſten embere, és el-foglalá azt, és örizkedék ott nem egyſzer, ſem kétſzer.

11. És meg-háborodék a' Syriai király ſzive e' dologért: és egybe-hiván a' ſzolgait, monda: Miért nem jelentitek-meg nékem, ki légyen árulóm az Iſrael királyánál?

C 12. És monda egy a' ſzolgai-közzül: Nem, én uram királyom, hanem Eliſeus proféta, ki Iſraelben vagyon, jelent meg az Iſrael királyának minden igéket, mellyeket a' kamarádban ſzóllaſz.

13. És monda nékik: Mennyetek-el, és láſsátok, hol vagyon: hogy el-küldgyek, és meg-fogjam ötet. És hirt tönek néki, mondván: Ihon Dótánban.

14. Külde azért oda lovakat, és ſzekereket, és a' had erejét: kik mikor el-mentek vólna éjjel, környül-vévék a' váraſt.

15. Fel-kelvén pedig reggel az Iſten embere ſzolgája, ki-menvén, látá a' hadat a' váras-körül, és a' lovakat, 's a' ſzekereket: és hirt tön néki, mondván: Ah ah ah uram, mit mivellyünk?

16. Ö pedig ſelele: Ne félly: mert többen vannak velünk, hogy-ſem vélek.

D 17. És mikor imádkozott vólna Eliſeus, monda: Uram, nyiſd-meg ennek ſzemeit, hogy láſſon: és meg-nyitá az Úr a' ſzolga ſzemeit, és láta: és imé a' hegy rakva vala lovakkal, és tüzes ſzekerekkel Eliſeus-körül.

18. Az ellenség pedig alá-méne hozzája: Eliſeus pedig imádkozék az Úrnak, mondván: Verd-meg, kérlek, e' nemzetet vakſággal. És meg-veré öket az Úr, hogy ne látnának, az Eliſeus igéje-ſzerént.

19. Monda pedig nékik Eliſeus: Nem ez az út, ſem ez a' váras: köveſsetek engem, és meg-mutatom néktek a' férfiat, a' kit kereſtök. El-vivé azért öket Samariába:

20. És mikor bé-mentek vólna Samariába, monda Eliſeus: Uram, nyiſd-meg ezeknek ſzemöket, hogy láſsanak. És meg-nyitá az Úr a' ſzemöket, és láták magokat Samaria-közepett lenni.

21. És monda az Iſrael királya Eliſeusnak, midön látta vólna öket: Le-vagjam-é öket, atyám?

E 22. Ama pedig monda: Ne vágd: mert nem kardoddal, és kézijaddal fogtad-meg öket, hogy le-vágnád; hanem tégy kenyeret, és vizet eleikbe, hogy egyenek, és igyanak, és mennyenek az urokhoz.

23. És étkeknek nagy készületi tétetek eleikbe, és évének, és ivának, és el-botsátá öket, és el-menének az urokhoz, és többé nem jövének a' Syriai kóborlók az Iſrael földére.

24. Lön pedig ezek-után, egybe gyüjté Benadad a' Syriai király minden hadát, és fel-méne, és meg-ſzálla Samariát.

25. És lön nagy éhség Samariában: és addig vala meg-ſzálva, mig a' ſzamár fejet nyóltzvan ezüſt ſikluſon adnák, és a' kabus negyed réſze galamb ganéjt öt ezüſt ſikluſon.

26. És mikor az Iſrael királya elö-menne a' keritéſen, egy aſzſzony fel-kiálta hozzája mondván: Segélly-meg engem én uram királyom.

27. Ki monda: Nem ſegél-meg téged az Úr: honnét ſegéthetlek téged? a' ſzéröl-é, vagy a' ſajtóról? És monda néki a' király: Mit akarſz? Ki felele.

28. Ez aſzſzony monda nékem: Add ide a' fiadat, hogy együk-meg ma ötet, és az én fiamat hólnap együk-meg.

29. Meg-főztük azért a' fiamat, és meg-öttük. És mondék néki máſod-nap: Add ide a' fiadat, hogy együk-meg ötet. Ki el-rejté a' fiát.

30. Mellyet mikor hallott vólna a' király, meg-ſzaggatá ruháit, és elö-mégyen vala a' keritéſen. És láta az egéſz nép a' ſzör-zsákot, melly belöl a' húsán vala.

31. És monda a' király: Ezeket tselekedgye nékem az Iſten, és ezeket mivellye, ha a' Sáfat fia Eliſeus feje ma fenn álland.

32. Eliſeus pedig a' házában ül vala, és a' vének ülnek vala véle. El-külde azért egy férfiat elöl, és minek-elötte el-jutna a' követ, monda a' véneknek: Nem tudgyátok-é, hogy el-küldött ez a' gyilkos fia, hogy elvágják a' fejemet? láſsátok azért, midön eljö a' követ, zárjátok-bé az ajtót, és ne hadgyátok ötet bé-jöni: mert imé az ura lábai ſuhogáſa utánna vagyon.

33. Még ö ſzólván nékik, meg-jelenék a' követ, a' ki hozzája jö vala. És monda: Imé, illy nagy veſzedelem vagyon az Úrtól: mit várjak többet az Úrtól?

VII. RÉSZ.

Eliſeus a' Samariabélieknek nagy böſéget jövendöl: a' Syruſok az Iſtentöl meg-rettentetvén, mindeneket a' váras alatt hagyván, el-ſzaladnak; kit négy poklos meg-jelent: a' Samariai Fejedelem pedig azért, hogy Eliſeuſnak nem hitt vólna, a' váras kapujában a' néptöl el-tapodtatik.

1. MONDA pedig Eliſeus, Hallyátok az Úr igéjét: Ezeket mondgya az Úr: Ezen idöben hólnap a' zſemlye liſztnek vékája egy ſikluſon léſzen, és két véka árpa egy ſikluſon, Samaria kapujában.

2. Felelvén egy a' hadnagyok-közzül, kinek kezéhez támaſzkodik vala a' király, az Iſten emberének, monda: Ha az Úr

ugyan szakadásokat tészen-is az égen, meglehet-é, a' mit szóllasz? Ki monda: Meg-látod szemeiddel, és abban nem észel.

3. Valának azért négy poklos férfiak a' kapu-előtt: kik mondának egy-másnak: Mit akarunk itt lenni, mig meg-hallyunk?

4. Ha a' városba akarunk menni-is, éhel halunk: ha itt maradunk-is, meg kell halnunk: jertek-el azért, és szökjünk a' Syrusok táborába. Ha meg-kegyelmeznek nékünk, élünk: ha pedig meg-akarnak ölni, úgy-is meg-halunk.

5. Fel-kelének azért estve, hogy a' Syrusok táborába mennének. És mikor el-juttottak vólna a' Syrusok tábora eleire, senkit ott nem találának.

6. Mivelhogy az Úr a' Syrusok táborában szekerek, és lovak, és igen sok sereg tsattagását hallattatta vala: és mondának egymásnak: Imé fizetésért fogadta-meg ellenünk az Israel királya a' Hetæusok, és Egyiptziusok királyit, és reánk jöttek.

7. Fel-kelének azért, és el-futának a' setétben, és el-hagyák a' sátorokat, és lovokat, és szamárokat a' táborban, és el-futának, tsak lelköket kivánván meg-szabaditani.

8. Az okáért mikor azok a' poklosok a' tábor-eleire jutottak vólna, bé-menének egy sátorba, és évének, 's ivának: és onnét ezüstöt, és aranyat, és ruhákat hozának, és elmenének, és el-rejték: és még más sátorba térének, és onnét hasonló-képpen el vivén el-rejték.

9. És mondának egy-másnak: Nem igazán tselekeszünk: mert ez jó hirnek napja Ha halgatunk, és hirré nem akarjuk tenni reggelig, bünről vádoltatunk: jertek mennyünk el, és tegyük hirré a' király udvarában.

10. És mikor el-jutottak vólna a' város kapujához, meg-beszéllék nékik, mondván: A' Syrusok táborába mentünk, és ott egy embert sem találtunk, hanem meg-kötött lovakat, és szamárokat, és fel-vont sátorokat.

11. El-menének azért a' kapusok, és hirt tönek oda-bé a' király palotájában.

12. Ki fel-kele éjjel, és monda a' szolgainak: Meg-mondom néktek, mit miveltek nékünk a' Syrusok. Tudgyák, hogy éhezünk, és azért mentek-ki a' táborból, és a' mezőkön lappangnak, mondván: Mikor ki-jönek a' városból, elevenen fogjuk-meg őket, és akkor bé-mehetünk a' városba.

13. Felele pedig egy a' szolgai-közzül: Vegyük-elő az öt lovat, mellyek meg-maradtak a' városban (mivel tsak azok vannak Israelnek minden sokaságánál, mert a' többi meg-emésztettek) és el-küldvén meg-kémlélhettyük.

14. Elő-hozának azért két lovat, és el-küldé a' király a' Syrusok táborába mondván: Mennyetek-el, és lássátok-meg.

15. Kik a' Jordánig menének utánnok, és imé az egész út rakva vala ruhákkal, és edényekkel, mellyeket el-hántak vala a' Syrusok, mikor meg-bódúltak vólna: 's viszszatérvén a' követek, meg-jelenték a' királynak.

16. És ki-menvén a' nép, el-dúlá a' Syriai tábort: és lön a' zsemlye-liszt vékája egy sikluson, és két véka árpa egy sikluson, az Úr igéje-szerént.

17. A' király pedig a' hadnagyot, a' kinek kezére támaszkodik vala, a' kapura rendelé: kit el-tapoda a' sereg a' kapuban, és meg-hala, a' mint szóllott vala az Isten embere, mikor alá-ment vala a' király hozzája.

18. És lön az Isten embere beszéde-szerént, mellyet szóllott vala a' királynak, midön mondá: Két véka árpa egy sikluson lészen, és a' zsemlye liszt vékája egy sikluson ezen időben hólnap a' Samaria kapujában:

19. Mikor meg-felelt vala ama' hadnagy az Isten emberének, és mondotta vala: Ha az Úr ugyan szakadásokat tészen-is az égen, meg-lehet-é a' mit szóllasz? És monda néki: Meg-látod szemeiddel, és abból nem észel.

20. Történék azért rajta, a' mint megmondotta vala, és el-tapodá ötet a' nép a' kapuban, és meg-hala.

VIII. RÉSZ.

Hét esztendeig-való éhség után, kit Elisæus meg-jövendölt vala, Sunamitis, ki Elisæus tanátsából idegen földre ment vala, visszatér, és a' szántó földeit visszavészi. Elisæus Benadádnak halálát megjövendöli: és utánna-való Királyt Hazaelt. Jórám a' Júda Királya meg-veri az Idumæusokat, hogy töle el-pártoltak. Jorám helyett Király lészen a' fia Okoziás.

A

1. ELISEUS pedig szólla az aszszonynak, kinek fiát meg-elevenitette vala, mondván: Kelly-fel, menny-el te, és a' te házad, és keress helyt, valahol találsz: mert az Úr éhséget hivott, és el-jö a' földre hét esztendeig. *Supr. 4. f. 35.*

2. Ki fel-kele, és tselekedék az Isten embere igéje-szerént: és el-menvén az ö házával, jövevényül lakék a' Filistæusok földén sok ideig.

3. És mikor el múlt vólna a' hét esztendö, meg-téré az aszszony a' Filistæusok földéről: és el méne, hogy könyörgene a' királynak a' házáért, és szántó-földeiért.

4. A' király pedig szóll vala Giezivel az Isten embere inasával, mondván: Beszéld-meg nékem mind a' nagy dolgokat, mellyeket Elisæus tselekedett.

5. És midön ö beszéllené a' királynak, mi módon támasztotta vólna fel a' halottat, megjelenék az aszszony, a' kinek fiát meg-elevenitete vala, kiáltván a' királyra a' házáért

B

és a' szántó-földeiért. És monda Giezi: Én uram királyom, ez az aszszony, és ez a' fia, kit fel-támasztott Elíseus.

6. És meg-kérdé a' király az aszszonyt: ki meg-beszéllé néki. És melléje ada egy komornyikot, mondván: Add viszsza mindenét, és a' szántó-földek minden jövedelmit, a' naptól-fogva mellyen el-hatta a' földet mind eddig.

7. És el-méne Elíseus Damaskusba, és a' Syriai király Banadad beteg vala: és hirt tönek néki, mondván: Az Isten embere jött ide.

8. És monda a' király Hazaelnek: Vigy ajándékokat veled, és menny az Isten embere-eleibe, és kérj tanátsot az Úrtól ö-általa, mondván: Meg-menekedhetem-é e' betegségemből?

9. Eleibe-méne azért Házael, ajándékok lévén nála, és Damaskusnak minden javai, negyven teve terhe. És mikor meg-állott vólna elötte, monda; A' te fiad a' Syriai király Benadad küldött engem hozzád, mondván: Meg gyógyúlhatok-é e' betegségemből?

10. És monda néki Elíseus: Menny-el, mondgyad néki: Meg-gyógyúlsz: de megmutatta nékem az Úr, hogy halállal meg-hal.

11. És áll vala ö-véle, és fel-háborodék ortza tüzesedésig: és sira az Isten embere.

12. Kinek monda Házael: Miért sir az én uram? Ö pedig monda: Mert tudom, mitsoda gonoszokat fogsz az Israel fiain tselekedni. Azok erös várasit tüzzel fel-gyújtod, és azok ifiait fegyverrel meg-ölöd, és azok gyermekit a' földhöz vered, és a' nehézkeseket ketté vágod.

13. És monda Házael: Hogy, eb vagyok-é én te szolgád, hogy e' nagy dolgot mivellyem? És monda Elíseus: Meg-mutatta nékem az Úr, hogy te leszsz a' Syriai király.

14. Ki mikor el-ment vólna Elíseustól, juta az urához. Ki monda néki: Mit mondott néked Elíseus? Ama' pedig felele: Ezt mondotta nékem: Meg-gyógyúlsz.

15. És mikor el-jött vólna a' másod nap, vévé a' leplet, 's vizet tölte reá, és annak ortzájára burita: ki meg-halván, Házael országla helyette.

16. Az Akab fiának Jórámnak az Israel királyának ötödik esztendejében, és a' Juda királyának Josafatnak idejében, országla a' Jósafat fia Jórám a' Juda királya.

17. * Harmintz esztendös vala, mikor országlani kezde, és nyóltz esztendeig országla Jerusalemben.

18. És az Israel királyinak útain jára, a' mint az Akab háza járt vala: mert a' felesége Akab leánya vala: és gonoszt tselekedék az Úr-elött.

19. * Nem akará pedig az Úr el-veszteni Júdát, a' szolgájáért Dávidért, a' mint igérte vala néki, hogy szövétneket adna néki, és a' fiainak minden napokban.

20. * Az ö napjaiban el-távozék Edom, hogy ne lenne Juda-alatt, es magának királyt rendele.

21. És el-méne Jóram Seirába, és mind a' szekerek ö-véle: és fel-kele éjjel, és megveré az Idumæusokat, kik ötet környül vették vala, és a' szekerek fejedelmit, a' nép pedig az ö hajlékiba szalada.

22. El-távozék azért Edom, hogy ne lenne Júda-alatt, mind e' napig. El-távozék Lobna-is ugyan azon idöben.

23. A' több dolgai pedig Jórámnak, és mind a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg a' Juda királyi Krónika könyvében?

24. És el-aluvék Jóram az attyaival, és el-temetteték vélek a' Dávid várasában, és országla helyette a' fia Okoziás.

25. * Az Akab fiának Jórámnak az Israel királyának tizen-kettödik esztendejében, országla a' Juda királyának Jórámnak fia Okoziás.

26. Huszon-két esztendös vala Okoziás, mikor országlani kezde, és egy esztendeig országla Jerusalemben: az annya neve Atalia, az Israel királyának Amrinak leánya.

27. És az Akab háza útain jára: és gonoszt tselekedék az Úr-elött, mint az Akab háza: mert az Akab házának veje vala.

28. És el-méne az Akab fiával Jórámmal hadakozni a' Syriai Hazael király-ellen Rámot Gálaádba, és meg-sebesiték a' Syrusok Jóramot:

29. Ki meg-tére, hogy gyógyitanák Jezraelben: mert meg sebesitették vala ötet a' Syrusok, midön Rámotban a' Syriai Házael király-ellen hadakoznék. A' Jóram fia pedig Okoziás a' Júda királya, alá-méne meg-látogatni az Akab fiát Jóramot Jezrahelben, mert ott betegeskedik vala.

IX. RÉSZ.

Jéhu Israel Királyává kenettetik, kinek megparantsollya az Úr a' Próféta által, hogy Akab házát éppen el-törüllye, meg öli azért mind Jóramot, 's mind Okoziást; és Jezabel testét az ablakon ki-veti, és az ebek el-szaggattyák, Illyés jövendölése szerént.

1. ELISEUS próféta pedig szóllita egyet a' próféták fiai-közzül, és monda néki: Övedzd-fel ágyékidat, és vedd kezedbe e' szelentzétske olajt, és menny Rámot-Gálaádba.

2. * És mikor oda jutandasz, meg-látod Jehut a' Namsi fiának Josafatnak fiat: és bémenvén költsd-fel ötet az attyafiai-közzül, és vidd a' belsö kamarába.

3. És tartván a' szelentzétske olajt, töltsd a' fejére, és mondgyad: Ezeket mondgya az Úr: Királlyá kentelek téged Israelen. És nyisd-meg az ajtót, és fuss-el, és ott megne álly.

4. El-méne azért az ifiú a' próféta-inasa Rámot-Gálaádba,

És

5. És bé-méne oda: imé pedig a' had fejedelmi ülnek vala, és monda: Beszédem vagyon veled, o fejedelem. És monda Jéhu: Kivel minnyájunk-közzül? Ama' pedig monda: Te-veled, o fejedelem.

6. És fel-kele, és bé-méne a' kamarába: ama' pedig az olajt fejére tölté, és monda: Ezeket mondgya Israelnek Ura Istene: Királlyá kentelek téged az Israel Ura népén,

7. És veszesd el a' te uradnak Akabnak házát, és boszszút állok az én szolgaimnak a' profétáknak véreért, és az Úrnak minden szolgai véreért Jezabelen.

*3.Reg. 21.c.20. *3.Reg. 15.f.29. 3.Reg. 16.a.3.

8. * És el veszтem az Akab egész házát: és meg-ölöm Akabból a' falra-vizellöt, és a' bé-rekesztettet, és az utólsót Israelben.

9. És tészem az Akab házát, * mint a' Nábat fiának Jeróboámnak házát, * és mint az Ahia fiának Báasának házát.

10. Jezabelt-is az ebek észik-meg Jezrahel mezein, és nem lészen, a' ki el-temesse ötet És meg-nyitá az ajtót, és el-futa.

11. Jehu pedig ki-méne az ura szolgaihoz: kik mondának néki: Jól vannak-é mindenek? miért jött ez esztelen hozzád? Ki monda nékik: Tudgyátok az embert, és a' mit szóllott.

12. Amazok pedig felelének: Nem igaz, de inkább beszéld-meg nékünk. Ki monda nékik: Ezeket, 's ezeket szólla nékem, és monda: Ezeket mondgya az Úr. Királlyá kentelek téged Israelen.

13. Sietének azért, és ki-ki vévén maga palástyát lábai-alá tévék, itélö-szék hasonlatosságára, és trombitát fúvának, és mondának: Jehu országolt.

*Sup.8. §.28.

14. Pártot üte azért Jehu a' Namsi fiának Josafatnak fia Jóram-ellen. * Jórám pedig meg-szállotta vala Rámot-Gálaádot, ö, és az egész Israel, a' Syriai Házael király ellen:

15. És meg-tért vala, hogy meg-gyógyittatnék Jezrahelben a' sebekböl, mert meg-sebesitették vala ötet a' Syrusok, midön a' Syriai Házael király-ellen hadakoznék. És monda Jehu: Ha tetszik néktek, senki szökve ki ne mennyen a' városból, hogy el-mennyen, és hirt tégyen Jezrahelben.

16. És fel-kele, és Jezrahelbe méne: mert Jórám ott betegeskedik vala, és a' Júda királya Okoziás alá-ment vala Jórámot meglátogatni.

17. Az-okáért az ör-álló, ki a' Jezrahel tornyán áll vala, látá, hogy jöne a' Jehu tsoportya, és monda: Tsoportot látok. És monda Jórám: Végy szekeret, és küldgy eleikbe, és mondgyon az el-ménö: Jól vannak-é mindenek?

18. El-méne azért, a' ki fel-ült vala a' szekérre, eleibe. És monda: Ezeket mondgya a' király: Békével vannak-é mindenek? És monda Jehu: Mi közöd a' békeséggel? álly hátra, és köveſs engem. És hirt tön az ör-álló, mondván: Hozzájok méne a' követ, és nem tér viszsza.

19. Külde más lovas szekeret-is: és hozzájok juta, és monda: Ezeket mondgya a' király: Békeség vagyon-é? És monda Jehu: Mi közöd a' békeséggel? álly hátra, és köveſs engem.

20. Hirt tön pedig az ör álló, mondván: Szinte hozzájok méne, de viszsza nem tér: a' járása pedig, mint a' Namsi fiának Jehunak járása, mert sebessen jár. E

21. És monda Jórám: Fogj a' szekérbe És bé-fogának a' szekerébe. És ki-méne az Israel királya Jórám, és a' Júda királya Okoziás, mindenik az ö szekerében, és ki-menének Jehu-eleibe, és találák ötet a' Jezraheli Nábot mezején.

22. És mikor látta vólna Jórám Jehut, monda: Békeség vagyon-é, Jehu? Ama' pedig felele: Mitsoda békeség? még az anyád Jézabel paráznasági, és sok varázslási sennvannak.

23. Térité azért Jórám a' kezét, és megfutamodván, monda Okoziásnak: Árultatás Okozia.

24. Jehu pedig meg-vona kezével a' kéz-ijját, és Jórámot váll-közbe lövé: és által-méne a' nyil a' szivén, és mindgyárt a' szekerébe döle.

25. És monda Jehu Badatzer hadnagynak: Fogjad, vesd ötet a' Jezraheli Nábot mezejére: mert jut eszembe, mikor én, 's te a' szekérben ülvén követnök Akabot ennek az attyát, hogy az Úr e' terhet tette reá mondván:

F

*3.Reg. 21.f.22.

26. * Ha a' Nábot véreért, és a' fiai véreért, mellyet tegnap láttam, úgymond az Úr, meg nem fizetek néked e' mezön, azt mondgya az Úr. Mosd azért fogjad, és vesd ötet a' mezöre az Úr igéje szerént.

27. Okoziás pedig a' Júda királya látván ezt, el-futa a' ház kerte útán: és meg-üzé ötet Jéhu, és monda: Ezt-is meg-öllyétek a' szekerében. És meg-sebesité ötet Gaverhágóján, melly Jeblaam mellett vagyon: ki Mageddóba szalada, és meg-hala ott.

28. És a' szolgai fel-tévék ötet a' szekerére, és Jerusalembe vivék: és el-temeték ötet az attyaival a' koporsóban, a' Dávid városában.

29. Jórámnak az Akab fiának tizen-egyedik esztendejében országla Okoziás Júdán,

30. És el-méne Jéhu Jezrahelbe. Jézabel pedig halván bé-menetelit, meg-festé szemeit kenövel, és fel-ékesité a' fejét, és az ablakról nézi vala

31. A' kapun bé-menö Jehut, és monda: *3.Reg. 16.b.10. * Lehet-é békesége Zambrinak, a' ki megölte az urát?

G

32. És fel-emelé ortzáját Jehu az ablakra, és monda: Kitsoda ez? és alá-hajlának hozzája két, vagy három komornyikok.

33. Ö pedig monda nékik: Veſsétek alá ötet. És alá-veték ötet, és a' vér a' kö-falra fetskendezék, és a' lovak körmei meg-tapodák ötet.

34. És mikor bé-ment vólna, hogy en-

nék, és innék, monda: Eredgyetek, és lássátok meg amaz átkozottat, és temessétekel ötet: mert király leánya.

35. És mikor el-mentek vólna, hogy eltemetnék ötet, nem találák, hanem csak a' koponyáját, és a' lábait, és a' keze fejeit.

36. És meg-térvén hírré tévék néki. És monda Jehu: * Az Úr beszéde ez, mellyet az ö szolgája Tesbites Illyés-által szóllott, mondván: Jezrahel mezején ébzik-meg az ebek a' Jezabel húsát,

37. És lészen a' Jezabel húsa, mint a' ganéj a' föld színén a' Jezrahel mezején, úgy hogy a' mellette-menök mondgyák: Ez-é amaz Jézabel?

*3. Reg. 21. f. 23.

X. RÉSZ.

Jéhu Akabnak hetven fiait, és Okoziásnak negyvenkét attyafiait meg-öleti. A' Baálnak hamis Papjait álnokúl öszve hivatván, mind meg-öli, és a' Baál képét, 's templomát meg-égeti. Mindazon-által Jéhu az arany borjúk imádásában meg-marad, kiért az Israeliták igen meg-verettetnek Hazaeltöl. Jébu halála után uralkodik a' a' fia Joakáz.

A 1. Valának pedig Akábnak hetven fiai Samariában: Levelet ira azért Jéhu, és Samariába küldé a' város eleihez, és a' vénekhez, és az Akab gond-viselöihez, mondván:

2. Mi-helyen el-vészitek e' levelet, a' kiknél az uratok fiai, és szekeri, és lovai, és erös városi, és fegyveri vannak,

3. Válasszátok-el a' jobbikát, és azt, a' ki néktek tetszik az uratok fiai-közzül, és helyhezteséstek ötet az attya királyi-székibe, és hadakozzatok az uratok házáért.

4. Meg-félemlének azok fölötte igen, és mondának: Imé két király meg-nem-álhatott elötte, és mi módon álhatunk mi ellene?

5. El-küldének azért az udvar-birái, 's a' város tiszt-tartói, és a' vének, és a' gond-viselök Jéhuhoz, mondván: Te szolgaid vagyunk, valamit parantsolsz, meg-tselekesszük, királyt sem választunk magunknak: valami néked tetszik, tselekedd-meg.

B 6. Levelet ira pedig nékik másodszor, mondván: Ha enyimek vattok, és nékem engedtek: vegyétek fejeket az uratok fiainak, és jöjetek hozzám ezen órán hólnap Jezrahelbe. A' király fiai pedig, a' hetven férfiak, a' város eleinél neveltetnek vala.

7. És mikor el-jutott vólna a' levél hozzájok, fogák a' király fiait, és meg-ölék a' hetven férfiat, és azoknak fejeket kosárokba tévék, és hozzája küldék Jezrahelbe.

8. El-jöve pedig a' követ, és meg-jelenté néki, mondván: El-hozták a' király fiainak fejeket. Ki felele: Tegyétek azokat két rakásba a' kapu-mellé reggelig.

9. És mikor meg-virradott vólna, kiméne, és meg-álván monda az egész népnek: Igazak vattok: ha én ütöttem pártot az uram ellen, és meg-öltem ötet, ki ölte-meg mind ezeket?

10. * Lássátok azért most, hogy nem esett az Úr beszédéböl a' földre, mellyeket az Úr Akab háza-felöl szóllott, és az Úr meg-tselekedte, a' mit szóllott az ö szolgája Illyés-által. *3. Reg. 21. f. 29. C

11. Meg-ölé azért Jehu mind, a' kik megmaradtak vala az Akab házából Jezrahelben, és minden fö emberit, és ismeröit, és papjait, mig maradékja nem maradna.

12. És fel kele, és Samariába méne: és mikoron a' pásztoroknak kalibájához jutott vólna az úton,

13. Találá a' Juda királyának Okoziásnak attyafiait, és monda nékik: Kik vattok ti? Kik felelének: Az Okoziás attyafiai vagyunk, és alá-megyünk a' király fiait, és a' királyné fiait köszönteni.

14. Ki monda: Fogjátok-meg öket elevenen. Kiket mikor meg-fogtak vólna elevenen meg-fojták öket a' kútnál a' kaliba mellett, negyven-két férfiat, és senkit nem hagya-meg azokban.

15. És mikor el-ment vólna onnét, elötalálá a' Rekab fiát Jonadábot, és meg-áldá ötet. És monda néki: Igaz-é a' te szived, mint az én szivem a' szivedhez? És monda Jónadab: Igaz. Ha igaz, úgymond, add kezedet. Ki kezét adá néki. Ö pedig fel-emelé magához ötet a' szekérre? D

16. És monda néki: Jere velem, és lássad boszszú-állásomat az Úrért. És szekerére vévén,

17. Samariába vivé. És mind meg-ölé, a' kik meg-maradtak vala Akábból Samariában mind egyig, az Úr igéje-szerént, mellyet szóllott Illyés-által.

18. Egybe-gyüjté azért Jéhu az egész népet, és monda nékik: * Akab kevesé tiszetelte Báalt, én pedig inkább tisztelem ötet. *3. Reg. 16. f. 31. E

19. Most azért Báálnak minden prófétáit, és minden szolgait, és minden papjait hijátok hozzám, senki el ne maradgyon, mert nagy áldozatot tészek Baálnak: valaki el-marad, nem él. Jéhu pedig ezt álnokúl tselekeszi vala, hogy el-veszténé a' Baál tiszteloit.

20. És monda: Szentellyetek innep-napot Baálnak. És hivá,

21. És el-külde Israelnek minden határiba, és el-jövének mind a' Báal szolgai: nem marada-el tsak egy-is, a' ki el nem jöne. * És bé-menének a' Báal templomába: és megtelék a' Báal háza mindenestöl.

22. És monda azoknak, a' kiknél a' ruhák valának: Hozzatok ruhákat minden Báal szolgainak. És ruhákat hozának azoknak.

23. És bé-menvén Jéhu, és a' Rekab fia Jónadab a' Báal templomába, monda a' Báal tiszteloinek: Tudakozzatok, és lássátokmeg, hogy valami képpen ne légyen veletek

valaki az Úr szolgai-közzül, hanem hogy tsak a' Báal szolgai légyenek.

24. Bé-menének azért, hogy hálá-adó, és éppen-égö áldozatokat tennének: Jehu pedig ott-kinn nyóltzván férfiat készitett vala magának, és meg-mondotta vala nékik: Valaki el szalad ez emberek-közzül, kiket én kezetekbe adok, annak lelke lészen amannak lelkeért.

25. Lön pedig, midön el-végezödött vólna az éppen-égö áldozat, parantsola Jéhu a' vitézinek, és hadnagyinak: Mennyetek-bé, és öllyétek-meg öket, senki el ne szaladgyon. És meg-ölék öket fegyver élivel, és el-hányák a' vitézek, és hadnagyok: és bémenének a' Báal temploma várasába,

26. És ki-hozák az álló-képet a' Báal templomából, és meg égeték,

27. És el-rontak azt. El-bontak a' Báal templomát-is, és a' helyett árnyék-székeket tsinálának mind e' napig.

28. El-törlé azért Jéhu Báalt Israelböl.

29. Mindaz-által a' Nábat fiának Jeróboámnak büneitöl, ki vétkeztette Israelt, el nem távozék, sem el nem hagyá az arany borjúkat, mellyek Bételben, és Dánban valának.

30. Monda pedig az Úr Jéhunak: Mivel szorgalmatoson meg-tselekedted, a' mi igaz, és kedves vólt szemeim-elött, és mind azokat, mellyek szivemben vóltak, meg mivelted az Akab háza-ellen: * a' fiaid negyed izig ülnek Israelnek királyi-székiben.

31. Jéhu pedig nem örizé-meg, hogy az Israel Urának Istenének törvényében járna tellyes szivéből: mert nem távozék-el a' Jeróboám büneitöl, a' ki vétkeztette vala Israelt.

32. A' napokban meg-kezdé az Úr únni Israelt: és meg-veré öket Házael Israelnek minden határiban,

33. A' Jordántól fogva Nap-kelet-felé, minden földét Gálaádnak, és Gádnak, és Rubennek, és Manasének Aroertöl-fogva, melly Arnon-pataka-fölött vagyon, és Gálaádot, és Básánt.

34. A' több dolgai pedig Jéhunak, és mind, a' miket tselekedett, és az ö erösége, azok nem irattak-é meg az Israel királyi Krónika könyvében?

35. És el-aluvék Jéhu az ö attyaival, és el-temeték ötet Samariában: és országla helyette a' fia Joakáz.

36. A' napok pedig, mellyeken Jéhu Israelen országlott Samariában, huszon-nyólz-esztendö.

XI. RÉSZ.

Atália halván a' fia halálát, az egész királyi nemböl valókat meg-öleti Joáson kivül, és az országot el-foglallya, de a' Jójadás Pap parantsolattyából meg-öletik, és Joás Juda királyává tétetik, ki a' bálványokat templomoktól el-rontya.

1. ATALIA pedig az Okoziás annya, látván, hogy meg-hólt a' fia, fel-kele, és meg-ölé mind a' királyi magot. A 2. Par. 22. d. 10

2. Vévén pedig Jósaba, a' Jórám király leánya, az Okoziás húga, Joást az Okoziás fiát, el-lopá ötet a' király fiai-közzül, kik meg-ölettetnek vala, és annak dajkáját az ágyas-házból: és el-rejté ötet Atalia elött, hogy meg ne ölettetnék.

3. És hat esztendeig vala véle titkon az Úr házában: Atalia országla pedig a' földön.

4. * Hetedik esztendöben pedig el-külde Jójada, és melléje vévén a' századosokat, és vitézeket, bé-vivé magához az Úr templomába, és szövetséget tön vélek: és megesküdtetvén öket az Úr házában, meg-mutatá nékik a' király fiát: *2. Par. 23. a. 1.

5. És parantsola nékik, mondván: Ez a' dolog, mellyet kell tselekednetek:

6. Harmad-részetek jöjön-bé szombaton, B és tartson istrázsát a' király házának: a' harmad rész pedig légyen a' Sur kapujánál: és a' harmad rész légyen a' kapunál, melly a' paizsosok lakó-helyek-megett vagyon: és tartsátok a' Mesa háza istrázsáját:

7. Két rész pedig közzületek, mind kimenvén szombaton az Úr háza istrázsáját tartsák a' király-körül.

8. És környül vegyétek ötet, fegyver lévén kezetekben: ha valaki pedig bé-menend a' templom keritésébe, meg-ölettessék: és legyetek a' királlyal, mikor ki, 's bémégyen.

9. És mind az szerént tselekedének a' századosok, a' miket parantsolt vala nékik Jójada pap: és mellejek vévén ki-ki az ö férfiait, kik bé-mennek vala szombaton, az okkal, kik szombaton ki-jönek vala, Jójada paphoz menének.

10. Ki dárdákat ada nékik, és a' Dávid király fegyverit, mellyek az Úr házában valának.

11. És meg-állának, mindeniknek fegyver léven kezében, a' templomnak jobb óldalától-fogva az óltárnak, és a' háznak bal-óldaláig a' király körül. C

12. És elö-hozá a' király fiát, és fel-tévé néki a' koronát, és a' bizonyságot: és királlyá tévék ötet, és meg-kenék: és kézzel tapsolván, mondának: Éllyen a' király.

13. Meg-hallá pedig Atalia a' futosó nép szavát: és bé-menvén a' sokasághoz az Úr templomába.

14. Látá a' királyt az itélö-székben állani szokás-szerént, és az énekeseket, és a' trombitákat mellette: és a' földnek minden népét örülni, és trombitálni: és meg-szaggatá ruháit, és kiálta: Pártolás, pártolás.

15. Parantsola pedig Jójada a' századosoknak, kik a' sereg-elött valának, 's monda nékik: Vigyétek-ki ötet a' templom ke-

* Infr. 15. c. 12.

ritéséből: és valaki ötet követi, fegyverrel ölettessék-meg. Mert meg mondotta vala a' pap: Ne öletessék-meg az Úr templomában.

16. És reá veték kezeket, és tasziták ötet a' lovak bé-menetelinek útára a' palota-mellett, és ott meg-öletteték.

D 17. Szövetséget tön azért Jójada az Úr között, és a' király-között, és a' nép-között, hogy az Úr népe lenne, és a' király 's a' nép-között.

18. És a' föld népe mind bé-méne a' Báal templomába, és el-ronták annak óltárit, és a' képeit tellyességgel el-törék. A' Báal papját Matánt-is meg-ölék az óltár-elött. És a' pap el-rendelé az istrázsákat az Úr házában.

19. És melléje vévé a' századosokat, és a' Tzereti, és Feleti seregit, és mind a' föld népét, és el-vévék a' királyt az Úr házából: és menének a' paizsosok kapuja útán a' palotába, és a' királyok székibe üle.

20. És örvendeze mind a' föld népe, és a' város meg-nyugovék: Atalia pedig megölették fegyverrel a' király házában.

21. És hét esztendös vala Joás, mikoron országlani kezde.

XII. RÉSZ.

Joás a' templom kintseiből a' templomot meg-újttya, és épiti. Hazael nagy haddal készül Jerusalemre, de Joás a' templom kintseit néki küldvén meg-engeszteli; azután Joás a' szolgaitól meg-ölettetik, és utánna a' fia Amasiás uralkodik.

A 1. JÉHUNAK hetedik esztendejében országla Joás: és negyven esztendeig országla Jerusalemben. Az annya neve Sebia, Bersabeéből.

2. És igazat tselekedék Joás az Úr-elött minden napokban, mellyekben ötet Jójada pap tanitotta.

3. Mindaz-által a' magas-helyeket el nem rontá: mert a' nép még-is áldozik vala, és jó-illatot éget vala a' magas-helyeken.

4. És monda Joás a' papoknak: Minden meg-szentelt pénzt, melly bé-vitetik az Úr templomába a' meg-számláltattaktól, melly fel-vitetik a' lélek váltságért, és a' mellyet magoktól, és szivöknek szabad akarattyából az Úr templomába viszsnek:

5. Vegyék fel azt a' papok az ö rendekszerént, és épittsék-meg a' ház romlásit, ha valamit szükségesnek látnak lenni meg-épitésre.

6. Joás királynak azért huszon-harmadik esztendejéig meg nem épiték a' papok a' templom romlásit.

B 7. És Joás király hivatá Jójadát a' fö-papot, és a' papokat mondván nékik: Miért nem épititek-meg a' templom romlásit? ne vegyétek-fel azért többé a' pénzt a' ti rendetek-szerént, hanem a' templom épitésére adgyátok azt.

8. És tiltatának a' papok többé a' pénzt elvenni a' néptöl, és meg épiteni a' ház romlásit.

9. És Jójada fö pap egy ládát vön, és lyukat nyita felyül rajta, és tévé azt az óltár-mellé az Úr házába-menöknek jobjára, és belé tészik vala a' papok, kik az ajtókat örzik vala, mind a' pénzt, melly az Úr templomába vitetik vala.

10. És mikor látnák, hogy igen sok pénz vólna a' ládában, fel-mégyen vala a' király iró-deákja, és a' fö pap, és ki-töltik, 's megolvasák vala a' pénzt, melly az Úr házában találtatik vala:

11. És adgyák vala azt szám, és mértékszerént azok kezébe, kik az Úr háza kömivesinek palléri valának: kik azt az ácsokra költik vala, és a' kö-mivesekre, kik munkálkodnak vala az Úr házában.

12. És a' romlásokat fel-épitik vala: és azokra, kik köveket vágnak vala: és hogy fát, és faragott követ vennének, úgy hogy el-végezödnék az Úr háza épitése mindenképpen, valamire szükséges vala a' költség a' ház erösitésére.

13. Mindaz-által az Úr temploma korsói, és villátskái, és temiényezöi, és trombitái, és minden arany, és ezüst edényi nem azon pénzböl tsináltatnak vala, melly az Úr templomába vitetik vala.

14. Mert azoknak adgyák vala, kik a' mivet tsinállyák vala, hogy fel-épittetnék az Úr temploma:

15. És nem vésznek vala számot az emberektöl, kik a' pénzt bé-vészik vala, hogy azt el-osztanák a' miveseknek, hanem hiven bánnak vala véle.

16. A' vétekért való pénzt pedig, és a' bünökért-való pénzt nem viszik vala bé az Úr templomába, mert a' papoké vala. D

17. Akkor fel-méne a' Syriai Házael király, és hadakozik vala Get-ellen, és megvévé azt: és fordúla, hogy fel-menne Jerusalembe.

18. Az-okáért vévé a' Júda királya Joás mind a' meg-szenteltetteket, mellyeket megszenteltek vala Jósafat, és Jóram, és Okozias, az ö attyai a' Júda királyi, és mellyeket ö-is bé-adott vala, és minden ezüstöt, melly az Úr temploma kintseiben, és a' király palotájában találtathatott: és a' Syriai Házael királynak küldé, és el-távozék Jerusalemtöl.

19. A' több dolgai pedig Joásnak, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak é meg a' Júda királyi krónika könyvében?

20. Fel-támadának pedig a' szolgai, és egybe-esküvének magok-között, és megölék Joást a' Melló házában a' Sella lejtöjén.

21. Mert az ö szolgai a' Sémaát fia Josakár, és a' Sómer fia Józabad le vágák ötet, és meg-hala: és el-temeték ötet az attyai-

val a' Dávid városában, és a' fia Amasiás országla helyette.

XIII. RÉSZ.

Joakáz az Israel királya sok gonoszságáért a' Syria királyától szorongattatván, az Úrhoz tér, és meg-szabadittatik; kinek halála után a' fia Joás lészen király, a' ki Elíseus jövendöléséhez szerént háromszor megveri a' Syrusokat: Elíseus meg-hal, és a' hólt ember, kit a' tolvajok az ö sírjába vetettek, az ö tsontyait érvén, fel-támad.

A 1. Az Okoziás Júda királya fiának Joásnak huszon-harmadik esztendejében, országla a' Jehu fia Joakáz Israelen Samariában tizen hét esztendeig.

2. És gonoszt tselekedék az Úr-elött, és követi Jeróboámnak a' Nábat fiának büneit, ki vétkeztette Israelt, és el nem hajla azoktól.

3. És fel-gerjede az Úr haragja Israel-ellen, és adá öket a' Syriai királynak Hazaelnek kezébe, és a' Házael fiának Benadadnak kezébe tellyes napjokban.

4. Könyörge pedig Joakáz az Úrnak, és meg-halgatá ötet az Úr: mert látá Israelnek nyomorúságát, mert meg-nyomoritotta vala öket a' Syriai király:

5. És az Úr szabaditót ada Israelnek, és meg-szabadittaték a' Syriai király kezéből: és lakának az Israel fiai az ö hajlékokban mint tegnap, 's tegnap-elött.

6. Mindaz-által nem távozának-el a' Jeróboám háza büneitöl, ki vétkeztette Israelt, hanem azokban jártak: mivelhogy a' berek-is meg-marada Samariában.

7. És nem marada Joakáznak a' népböl, hanem tsak ötven lovagja, és tiz szekere, és tiz ezer gyalogja: mert meg-ölte vala öket a' Syriai király, és ollyanná tette vala, mint a' port a' szérön-való tséplésben.

8. A' több dolgai pedig Joakáznak, és mind, a' miket tselekedett, és az ö erösége, azok nem irattak-é meg az Israel királyi krónika könyvében?

9. És el-aluvék Joakáz az attyaival, és eltemeték ötet Samariában: és Joás a' fia országla helyette.

10. A' Júda királyának Joásnak harmintzhetedik esztendejében, a' Joakáz fia Joás országla Israelen Samariában tizen-hat esztendeig,

11. És gonoszt tselekedék az Úr szine-elött: nem hajla-el a' Nábat fiának Jeroboámnak semmi büneitöl, ki Israelt vétkeztette: hanem azokban jára.

12. A' több dolgai pedig Joásnak, és mind, a' miket tselekedett, és az ö erösége, mi módon hadakozott a' Júda királya-ellen Amasiás-ellen, azok nem irattak-é meg az Israel királyi krónika könyvében?

13. És el-aluvék Joás az attyaival: Jeróboám üle pedig az ö királyi-székibe. Joás pedig el-temettéték Samariában az Israel királyival.

14. Elíseus pedig meg-betegedék, melly C betegségben meg-is hala: és alá-méne hozzája az Israel királya Joás, és sira elötte, és monda. Atyám, atyám, Israel szekere, és szekér-vezetöje.

15. És monda néki Elíseus: Hozz kézijat, és nyilakat. És mikor kéz-ijat, és nyilakat hozott vólna hozzája,

16. Monda az Israel királyának: Tedd a' kéz-ijra kezedet. És mikor kezét reá tötte vólna, Elíseus a' kezeit a' király kezeire felyül-tévé,

17. És monda: Nyisd-meg a' nap-keleti ablakot. És mikor meg-nyitotta vólna, monda Elíseus: Lödd-el a' nyilat. És el-lövé. És monda Elíseus: Az Úr szabaditása nyila ez, és a' szabadúlás nyila Syria-ellen: és megvered Syriát Afekben, mig meg-emészted ötet.

18. És monda: Vedd-fel a' nyilakat. Ki mikor fel-vette vólna, ismég monda néki: Üsd a' nyillal a' földet. És mikor háromizbe ütötte vólna, és meg-szünt vólna,

19. Meg haraguvék az Isten embere reája, és monda: Ha ötször, vagy hatszor, vagy hétszer ütötted vólna, meg-verted vólna Syriát fottig: most pedig három-izbe vered-meg ötet.

20. Meg-hala azért Elíseus, és el-temeték D ötet. A' kóborlók pedig Moábból kijövének a' földre azon esztendöben.

21. * Némellyek pedig embert temetvén, láták a' kóborlókat, és bé-veték a' hólt testet az Elíseus koporsójába. Melly mikor az Elíseus tetemit illette vólna, meg-elevenedék az ember, és lábaira álla. * *Eccli.* 48. *b.* 14.

22. Az okáért a' Syriai Házael király nyomorgatá Israelt Joakáznak tellyes napjaiban:

23. És könyörüle az Úr rajtok, és hozzájok tére az ö kötéséért, mellyet tött vala Abrahámmal, és Isaákkal, és Jákobbal: és nem akará öket el-veszteni, sem tellyességgel el-vetni e' jelen-való ideig.

24. Meg-hala pedig a' Syriai király Házael, és országla helyette a' fia Benadad.

25. A' Joakáz fia pedig Joás viszsza-vévé a' városokat a' Házael fiának Benadadnak kezéből, mellyeket hartzal vött vala el az attyának Joakáznak kezéből. Három izbe veré-meg ötet Joás, és meg-adá az Israel városit.

XIV. RÉSZ.

Amasiás meg-ölvén az attya hóhérit, Edomot-is meg-veré; melly gyözedelemmel felfuvalkodván, Joásra az Israel királyára támad, kitöl el-is fogattatik, és Jerusalem fel-prédáltatik: Joás után uralkodik a' fia Jeróboám, ki meg-szabadittya Isra-

elt a' ſok ſzorongatáſtól. Az-után ö helyébe király léſzen a' fia Zakariás. Amaſiás a' Júda királya a' pártoſoktól meg-öletik, és utánna a' fia Azariás uralkodik.

A 1. A' Joakáz Iſrael királya fiának Joásnak máſodik eſztendejében orſzágla Joáſnak a' Júda királyának fia Amaſiás.

*2.Par. 25.a.1. 2. * Huſzon-öt eſztendös vala, mikor orſzáglani kezde: huſzon-kilentz eſztendeig orſzágla pedig Jeruſalemben; az annya neve Jóadan, Jeruſalemböl.

3. És igazat tselekedék az Úr-elött, mindaz-által nem, a' mint az attya Dávid. Mind azok-ſzerént tselekedék, mellyeket az attya Joás tselekedett:

B 4. Tsak ezt nem, hogy a' magas-helyeket el nem rontá: mert a' nép még-is áldozik, és jó illatot éget vala a' magas-helyeken.

5. És mikor el-foglalta vólna az orſzágot, meg-ölé a' ſzolgait, kik meg-ölték vala a' királyt az ö attyát:

6. Azok fiait pedig, kik meg-ölték vala, meg nem ölé a' ſzerént, a' mint meg-iratott a' Moyſes törvénye könyvében, a' mint parantsolta az Úr, mondván: * Meg ne hallyanak az atyák a' fiakért: ſe a' fiak meg ne hallyanak az atyákért: hanem ki-ki az ö büneért hallyon-meg.

*Deut. 24.c.16. Ezech. 18.c.20.

7. Ö vere-meg Edomból a' Só aknás völgyben tíz ezeret, és meg-vévé a' kö-ſziklát hartzal, és hivá annak helyét Jektehelnek, e' jelen-való napig.

8. Akkor Amaſiás követeket külde Joáshoz Joakáznak az Iſrael királya Jéhu fiának fiához mondván: Jer-ki, és láſſuk egy-máſt.

C 9. És viſzſza-külde az Iſrael királya Joás a' Júda királyához Amaſiáshoz, mondván: A' Libanus bogáts-kórója külde a' tzédrus-fához melly a' Libanuſon vagyon, mondván: Add a' leányodat a' fiamnak feleségül. És által-menének az erdei vadak, mellyek a' Libanusban vannak, és el-tapodák a' bogáts-kórót.

10. Meg-vervén Edomot, erötvettél rajta, és fel-emelt téged a' ſzived: elégedgyél-meg a' ditsöſséggel, és ülly házadban, miért kereſſz gonoſzt, hogy el-eſsél te, és Júda-is veled?

11. És nem nyugovék-meg Amaſiás; és fel-méne az Iſrael királya Joás, és meg-láták egy-máſt, ö, és a' Júda királya Amaſiás, a' Júda várasában Bet-ſamesben.

12. És meg-vereték Júda Iſraeltöl, és el-ſzaladának ki-ki az ö hajlékába.

D 13. A' Júda királyát pedig Amaſiáſt, az Okoziás fiának Joáſnak fiát, meg-fogá Bet-ſamesben az Iſrael királya Joás, és el-vivé ötet Jeruſalembe: és el-rontá Jeruſalemnek keritését Efraim kapujától-fogva a' ſzeglet kapujáig, négy-ſzáz könyöknyire.

14. És el-vön minden aranyat, és ezüſtöt, és minden edényeket, mellyek találtának az Úr házában, és a' király kintseiben, és a' kezeſeket, és meg-tére Samariába.

15. A' több dolgai pedig Joáſnak, mellyeket tselekedett, és az ö erösſége, mellyel a' Júda királya-ellen Amaſiás-ellen hadakozott, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében? E

16. És el-aluvék Joás az attyaival, és eltemetteték Samariában az Iſrael királyival: és orſzágla helyette a' fia Jeróboám.

17. Éle pedig a' Joás fia Amaſiás a' Júda királya, minek-utánna meg hólt az Iſrael királyának Joakáznak fia Joás, tizen-öt eſztendeig.

18. A' több dolgai pedig Amaſiáſnak, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

19. És pártolás lön ellene Jeruſalemben: ö pedig Lakisba ſzalada. És utánna küldének Lakisba, és ott meg-ölék ötet.

20. És el-vivék lovakon, és el-temetteték Jeruſalemben az attyaival a' Dávid városában.

21. * Vévé pedig Júdának egéſz népe Azariáſt, ki tizen-hat eſztendös vala, és királlyá rendelék ötet az attyáért Amaſiásért. F *2.Par. 26.a.1.

22. Ez épité-meg Elatot, és viſzſza adá azt Júdának, minek-utánna el-aluvék a' király az attyaival.

23. Amaſiáſnak a' Júda királya Joás fiának tizen-ötödik eſztendejében orſzágla az Iſrael királyának Joáſnak fia Jeróboám Samariában, negyven-egy eſztendeig:

24. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött. Nem távozék-el a' Nábat fiának Jeróboámnak ſemmi büneitöl, ki vétkeztette Iſraelt.

25. Ö térité-viſzſza az Iſrael határit Emat bé-menetelétöl-fogva a' puſztának tengeréig, az Iſrael Ura Iſtene beſzéde-ſzerént, mellyet ſzóllott az ö ſzolgája-által * az Amathi fia Jónás próféta-által, ki Getböl vala, melly Oferben vagyon. G *Jon. 1.a.1.

26. Mert látá az Úr Iſraelnek igen keſerves ſanyargatását, és hogy meg-emészttettek a' tömlötzbe-rekeſztettekig, és az utólsókig, és nem vólna, ki meg-ſegétené Iſraelt.

27. Nem-is ſzólla az Úr, hogy el-törlené az Iſrael nevét az ég-alól, hanem meg-ſzabaditá öket a' Joás fiának Jeróboámnak kezeáltal.

28. A' több dolgai pedig Jeróboámnak, és mind, a' miket tselekedett, és az erösſége, mellyel hadakozott, és mi-képpen adta-viſzſza Damaskuſt, és Ematot Júdának Iſraelben, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

29. És el-aluvék Jeróboám az attyaival az Iſrael királyival, és a' fia Zakariás orſzágla helyette.

XV. RÉSZ.

Azariáſt az Iſten bél poklosſággal meg-tsapja: Azariás után uralkodik a' fia Joatán Jo-

dán: Zakariás-után pedig Israel királlya léfzen Sellum; Sellum-után Manahem, ki adózik az Aſſyriuſok királyának. Manahem-után Fatzéja, Fatzéja-után Fatzee; kinek idejében Teglat falasárnagy réfzét az Iſraelitáknak Aſſyriába viſzi; Fatzee-után Oſee; Joatán-után pedig Juda királya után, léfzen a' fia, Akáz.

A

1. Az Iſrael királyának Jeróboámnak huſzon-hetedik eſztendejében orſzágla Amaſiásnak a' Júda királyának fia Azariás.

2. Tizen-hat eſztendös vala, mikor orſzáglani kezde, és ötven-két eſztendeig orſzágla Jeruſalemben. Az annya neve Jekélia, Jeruſalemböl.

3. És tselekedé, a' mi kedves vala az Úr-elött, mind azok-ſzerént, a' miket tselekedett az attya Amaſiás.

4. Mindaz-által a' magas-helyeket el nem rontá: a' nép még-is áldozik, 's jó-illatot éget vala a' magas-helyeken.

* 2. Par. 26. d. 21.

5. * Meg-veré pedig az Úr a' királyt, és poklos lön mind halála napjáig, és magán-való házban lakék külön. Joatán pedig a' király fia a' palotát birja vala, és itéli vala a' föld népét.

B

6. A' több dolgai pedig Azariásnak, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

7. És el-aluvék Azariás az attyaival: és el-temeték ötet az ö eleivel a' Dávid városában, és a' fia Joatán orſzágla helyette.

8. A' Júda királyának Azariásnak harmintz-nyóltzadik eſztendejében orſzágla a' Jeróboám fia Zakariás Iſraelen Samariában hat hólnapig:

9. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött, a' mint az attyai tselekedtek vala: nem távozék-el a' Nábat fiának Jeróboámnak büneitöl, a' ki vétkeztette Iſraelt.

10. Pártot üte pedig ellene a' Jábes fia Sellum, és meg-veré ötet nyilván, és meg-ölé, és orſzágla helyette.

11. A' több dolgai pedig Zakariásnak, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

C

* Supr. 10. f. 30.

12. * Ez az Úr beſzéde, mellyet Jéhunak ſzóllott, mondván: A' fiaid negyedik izig ülnek az Iſrael királyi-ſzékében. És úgy lön.

13. A' Jábes fia Sellum orſzágla a' Júda királyának Azariásnak harmintz-kilentzedik eſztendejében; orſzágla pedig egy hólnapig Samariában.

14. És fel-méne a' Gádi fia Manahem Tersából: és Samariába méne, és meg-veré a' Jábes fiát Sellumot Samariában, és meg-ölé ötet, és orſzágla helyette.

15. A' több dolgai pedig Sellumnak, és az ö pártolása, mellyel leſt vetett, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

16. Akkor meg-veré Manahem Tapsát, és mind, a' kik benne valának, és a' határit Tersából, mert nem akarták vala néki megnyitni: és meg-ölé abban mind a' nehézkeſeket, és fel-hasitá azokat.

17. A' Júda királyának Azariásnak harmintz-kilentzedik eſztendejében, a' Gádi fia Manahem orſzágla Iſraelen tiz eſztendeig Samariában. D

18. És gonoſzt tselekedék az Úr-elöttnem távozék-el a' Nábat fiának Jeróboámnak büneitöl, a' ki vétkeztette Iſraelt tellyes napjaiban.

19. Az Aſſyriuſok királya Ful a' Földre jöve, és Manahem Fulnak ezer talentom ezüſtöt ada, hogy néki ſegétségül lenne, és meg-erösitené országát.

20. És fel-veté Manahem az ezüſtöt Israelben minden hatalmaſokra, és gazdagokra, hogy mindeniktöl ötven ſiklus ezüſtöt adna az Aſſyriuſok királyának: és meg-téré az Aſſyriuſok királya, és nem késék a' Földön.

21. A' több dolgai pedig Manahemnek, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

22. És el-aluvék Manahem az attyaival: és orſzágla helyette a' fia Fatzéja. E

23. A' Júda királyának Azariásnak ötvenedik eſztendejében orſzágla a' Manahem fia Fatzéja Iſraelen Samariában két eſztendeig:

24. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött: nem távozék-el a' Nábat fiának Jeróboámnak büneitöl, a' ki vétkeztette Iſraelt.

25. Pártot üte pedig ellene a' Romélia fia Fátzee az ö hadnagya, és meg-veré ötet Samariában a' királyi ház tornyában Argobmellett, és Arie-mellett, és véle ötven férfiat a' Gálaáditák fiai-közzül, és meg-ölé ötet, és orſzágla helyette.

26. A' több dolgai pedig Fatzejának, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

27. A' Júda királyának Azariásnak ötvenkettödik eſztendejében orſzágla a' Romelia fia Fátzee Iſraelen Samariában húſz eſztendeig. F

28. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött: nem távozék-el a' Nábat fiának Jeróboámnak büneitöl, a' ki vétkeztette Iſraelt.

29. Az Iſrael királyának Fatzeének napjaiban el-jöve az Aſſur királya Teglat-Falaſar, és meg-vévé Ajont, és Abel-Domumot, Máakát, és Jánoét, és Tzedeſt, és Aſort, és Gálaádot, és Galilæát, és Neftalimnak egéſz földét: és által-vivé öket az Aſſyriuſokhoz.

30. Pártot üte pedig, és leſt vete az Ela fia Oſee a' Romelia fia Fátzee-ellen, és megveré ötet, és meg-ölé: és orſzágla helyette az Oziás fiának Joatámnak huſzadik eſztendejében.

31. A' több dolgai pedig Fatzeének, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg az Iſrael királyi Krónika könyvében?

*2.Par. 27.a.1.

32. * A' Romélia fiának Fátzeénak az Israel királyának második esztendejében, országla Oziásnak a' Júda királyának fia Jóatam.

G

33. Huszon öt esztendös vala, mikor országlani kezde, és tizen-hat esztendeig országla Jerusalemben: az annya neve Jerusa, a' Sádok leánya.

34. És azt tselekedé, a' mi kedves vala az Úr elött: mind azok-szerént, mellyeket tselekedett vala az attya Oziás.

35. Mindaz-által a' magas helyeket el nem rontá; a' nép még-is áldozik, és jó-illatot éget vala a' magas-helyeken: ez épité meg az Úr házának leg-felsöbb kapuját.

36. A' több dolgai pedig Joatámnak, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattaké meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

37. E' napokban kezdé az Úr Júdára küldeni a' Syriai királyt Ráfint, és a' Romelia fiát Fatzeét.

38. És el-aluvék Joatán az attyaival, és el-temetteték azokkal az ö attyának Dávidnak városában, és a' fia Akaz országla helyette.

XVI. RÉSZ.

Akaz a' maga fiát tüzes áldozatokban fel-áldozza a' bálványoknak: az Israel, és Syrusok királya meg-szállyák Jerusalemet, kik ellen Akaz segétséget kér az Assyriusok királyától, kinek tekintetiért az igaz Istent meg-vetvén, az Assyriusok bálványának áldozik Akáz: Ez-után uralkodik a' fia Ezekiás.

A

1. FÁTZEÉNEK a' Romélia fiának tizenhetedik esztendejében, országla a' Júda királyának Joatánnak fia Akaz.

*2.Par. 28.a.1.

2. * Húsz esztendös vala Akaz, mikor országlani kezde, és tizen-hat esztendeig országla Jerusalemben: nem tselekedé, a' mi kedves vala az Ura Istene szine-elött, a' mint az attya Dávid:

3. Hanem az Israel királyinak útán járá: annak fölötte a' fiát-is meg-áldozá által-vivén a' tüzön a' Pogányok bálványi-szerént: kiket el-veszteti az Úr az Israel fiai-elött.

4. Áldozatokat-is tészen vala, és jó-illatot éget vala a' magas-helyeken, és a' halmokon, és minden leveles fa-alatt.

* Isa. 7. a.1.

5. * Akkor fel-méne a' Syriai király Ráfin, és a' Romélia fia Fátzee az Israel királya Jerusalembe hadakozni: és mikor meg-szállották vólna Akazt, nem gyözheték-meg ötet.

6. Az idöben viszsza-vévé a' Syriai király Ráfin Syriának Ailáját, és ki-üzé a' Zsidókat Ailából: és az Idumæusok jövének Ailába, és ott lakának mind e' napig.

B

7. Követeket külde pedig Akaz az Assyriusok királyához Teglat-Falasárhoz, mondván: Te szolgád, és te fiad vagyok én: jöjfel, és szabadits-meg engem a' Syriai király kezéböl, és az Israel királya kezéböl, kik feltámadtak ellenem.

8. És mikor egybe-szedte vólna az ezüstöt, és aranyat, melly az Úr házában találtathatott, és a' király kintseiben, az Assyriusok királyának ajándékokat külde.

9. Ki engede-is akarattyának: mert felméne az Assyriusok királya Damaskusba, és el pusztitá azt: és annak lakóit által-vivé Tzirénébe, Ráfint pedig meg-ölé.

10. És Akaz király az Assyriusok királyának Teglat-Falasárnak eleibe-méne Damaskusba. És mikor látta vólna Damaskusban az óltárt, Akaz király Uriás paphoz küldé annak formáját, és hasonlatosságát minden mive-szerént.

C

11. És meg-épité Uriás pap az óltárt mind azok-szerént, a' miket Akaz király parantsolt vala Damaskusból, úgy tselekedék Uriás pap, mig meg-jöne Akaz király Damaskusból.

12. És mikor meg-jött vólna a' király Damaskusból, látá az óltárt, és tisztelé azt: és fel-méne, és áldozék éppen-égö áldozatokat, és az ö eledeli áldozattyát;

13. És itali áldozatokat-is áldoza, és a' békeséges áldozatoknak vérét el-önté; mellyeket az óltáron áldozott vala.

14. A' réz óltárt pedig, melly az Úr elött vala, el-vivé a' templomból, és az óltár helyéröl, és az Úr temploma helyéröl; és tévé azt az óltárnak Északi óldala-felé.

D

15. És parantsola Akaz király Uriás papnak, mondván: Az öregbik óltáron áldozzad a' reggeli épen-égö áldozatot, és az estvéli eledeli áldozatot, és a' király éppen-égö áldozattyát, és az ö eledeli áldozattyát, és az egész föld-népének éppen-égö áldozattyát, és azoknak eledeli, és itali áldozatit: és az éppen égö áldozatnak minden vérét, és egyéb áldozatoknak minden vérét arra öntsed: a' réz óltár pedig készen légyen az én akaratomra.

16. Tselekedék azért Uriás pap mind azok szerént, a' miket parantsolt vala Akaz király.

17. El-vivé pedig Akaz király a' faragott talpakat, és az üstöt, melly azokon felyül vala: és a' tengert le-tévé a' réz ökrökröl, mellyek azt tartyák vala, és tévé a' kö-pádimontomra.

18. A' szombat hajlékát-is, mellyet épitett vala a' templomban: és a' király külsö bé-járó helyét az Úr templomává fordità, az Assyriusok királyáért.

19. A' több dolgai pedig Akaznak, mellyeket tselekedett, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

20. És el-aluvék Akaz az attyaival, és el-temetteték azokkal a' Dávid városában, és a' fia Ezekiás országla helyette.

XVII. RÉSZ.

Az Iſraelitáknak ſok gonoſzsági után Salmanasár Oſeét az Iſraelitákkal, hogy a' régi ſzokott adót meg nem akarná adni, Aſſyriába viſzi: mivelhogy pedig, a' kik az Aſſyriuſok közzül Samariába küldettek, az Iſtennek tiſzteletit nem tudták, az oroſzlányoktól el-ſzaggattattak, Iſraelből adatik nékik Pap, a' ki öket oktaſſa; a' honnat a' következett, hogy az Iſtennek-is, a' bálványoknak-is tiſzteletet adnának.

1. Akaznak a' Júda királyának tizenkettödik eſztendejében országla az Ela fia Oſee Samariában Iſraelen kilentz eſztendeig.

2. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött: de nem mint az Iſrael királyi, kik elötte vóltak.

3. * Ez-ellen fel-méne Salmanaſar az Aſſyriuſoknak királya, és ſzolgája lön Oſee, és adót ád vala néki.

4. És mikoron eſzébe vette vólna az Aſſyriuſok királya, hogy Osée el-igyekezvén pártolni, követeket küldött az Egyiptziai királyhoz Suához, hogy ne adna adót az Aſſyriuſok királyának, a' mint minden eſztendöben ſzokott vala, meg-ſzálla ötet, és megkötözvén a' tömlötzbe tévé.

5. És el-járgála az egész földet: és felmenvén Samariába, meg-ſzálla azt három eſztendeig.

6. * Oſeének pedig kilentzedik eſztendejében, meg-vévé az Aſſyriuſok királya Samariát, és el-vivé Iſraelt az Aſſyriuſokhoz: és helyhezteté öket Hálába, és Háborba a' Gózán folyó-vize mellé, a' Méduſok városiba.

7. Mert lön, mikor vétkeztek vólna az Iſrael fiai az ö Uroknak Iſteneknek, ki öket ki-hozta vala Egyiptus-földéből, az Egyiptziai királynak Faraónak kezéből, idegen isteneket tiſztelének.

8. És járának a' Pogányok ſzer-tartáſokſzerént, kiket meg-emészteti vala az Úr az Iſrael fiai, és az Iſrael királyi ſzine-elött: mert haſonló-képpen tselekedtek vala.

9. És meg-bánták az Iſrael fiai hamis tselekedetekkel az ö Urokat Iſteneket: és magas-helyeket épitének magoknak minden ö városokban, az Örzök-tornyától-fogva mind az Erös-városig.

10. És magoknak álló-képeket tsinálának, és berkeket minden magas halmon, és minden leveles fa-alatt:

11. És ott égetnek vala jó-illatot az ól-tárokon a' Pogányok ſzokáſa-ſzerént, kiket el-vitt vala az Úr az ö ſzinek-elöl: és igen gonoſz dolgokat tselekedének, boſzſzontván az Urat.

12. És a' tiſztátalanságokat tiſztelék, mellyekrül parantsolt nékik az Úr, hogy e' dolgot ne tselekednék.

13. És bizonyságot tön az Úr Iſraelben, és Júdában minden Próféták, és Látók-által, mondván: * Térjetek-meg a' ti gonoſzságos útatokról, és örizzétek-meg parantsolatimat, és tzeremoniáimat az egéſz törvény-ſzerént, mellyet az atyáitoknak parantsoltam: és a' mint hozzátok küldöttem az én ſzolgaim a' Próféták-által.

14. Kik meg nem halgaták, hanem megkeményiték nyakokat az attyok nyaka-ſzerént, kik nem akartak engedni az ö Uroknak Iſteneknek.

15. És meg-veték az ö törvényit, és kötését, mellyet az attyokkal ſzerzett, és a' bizonyság tételeket, mellyekkel bizonyságot tött nékik: és követék az hiúságokat, és hiúságoſon tselekedének: és követék a' Pogányokat, kik környülök valának, mellyek-felöl parantsolt-vala nékik az Úr, hogy úgy ne tselekednének, mint azok tselekednek vala.

16. És el-hagyák minden parantsolatit az ö Uroknak Iſteneknek: és két öntött borjút tsinálának magoknak, és berkeket, és imádák az égnek minden ſeregét: és Baálnak ſzolgálának,

17. És a' fiokat, és leányokat tüz-által áldozák: és jövendöléſeknek ſzolgálnak vala, és varázsláſoknak: és arra adák magokat, hogy gonoſzt tselekednének az Úr-elött, hogy boſzſzontanák ötet.

18. És igen meg-haraguvék az Úr Iſraelre, és meg-veté öket ſzine-elöl, és ſemmi nem marada-meg, hanem tsak a' Júda nemzetsége.

19. De még Júda ſem örizé-meg az ö Urának Iſtenének parantsolatit: hanem az Iſrael tévelygéſiben jára, mellyeket tselekedett vala.

20. És el-veté az Úr Iſraelnek minden magvát, és meg-ſanyargatá öket, és adá öket a' ragadozók kezébe, mig nem el-vetné öket ſzine-elöl:

21. * Mind az idötöl-fogva, melyben Iſrael a' Dávid házától el-ſzakadott, és magoknak királyúl a' Nábat fiát Jeróboámot rendelték: mert el-válaſztá Jeróboám Iſraelt az Úrtól, és vétkezteté ötet nagy vétekkel.

22. És az Iſrael fiai Jeróboámnak minden büneiben járának, mellyeket tselekedett vala: és nem távozának-el azoktól,

23. * Mig nem el-vetné az Úr Iſraelt ſzine-elöl, a' mint ſzóllott vala minden ſzolgai a' Próféták-által: és el-viteték Iſrael az ö földéröl az Aſſyriuſokhoz mind e' napig.

24. Hoza pedig az Aſſyriuſok királya Babylonból, és Kutából, és Aváhból, és Emátból, és Sefarváimból; és a' Samaria városiba telepité-le azokat az Iſrael fiai-helyett: kik Samariát birták, és annak városiban laktak.

25. És mikor ott kezdettek vólna lakni, nem félik vala az Urat: és az Úr oroſzlányokat botsáta reájok, kik meg-ölik vala öket.

26. És hirré tévék az Aſſyriuſok királyának, és mondának: A' Pogányok, kiket által-hoztál, és le-telepitettél Samaria vá-

A
C
D
B
C
D
E

* Inf. 18. b. 9. Tob. 1. a. 2.
* Inf. 18. b. 10.
* Jere. 25. a. 1.
* 3. Reg. 12. c. 19.
* Jere. 25. b. 9.

raſiban, nem tudgyák a' föld Iſtenének törvényit: és az Úr oroſzlányokat botsátott reájok, és imé ölik öket, mivel nem tudgyák a' föld Iſtene ſzer-tartását.

27. Parantsola azért az Aſſyriuſok királya, mondván: Vigyetek egyet oda a' papok-közzül, kiket onnét fogva hoztatok, és mennyen-el, és lakjék vélek: és tanittsa öket a' föld Iſtene törvényire.

28. Azért mikor el-jött vólna egy az el-fogott papok-közzül Samariából, Bételben lakék, és tanitá öket, mint tiſztelnék az Urat.

29. És mindenik nemzet ki-faragá Iſtenét: és azokat magas templomokba tévék, mellyeket a' Samariaiak tsináltak vala, mindenik nemzet az ö városában, mellyben lakik vala.

30. Mert a' Babyloniai férfiak Sókot-benotot tsinálák: a' Kútai férfiak pedig Nergelt tsinálák: és az Emati férfiak Aſimát tsinálák.

F 31. A' Hevæuſok pedig Nebaházt tsinálák, és Tartakot. A' Sefarváimiak megégetik vala a' fiokat tüzzel a' Sefarváim isteninek Adraméleknek, és Anaméleknek,

32. És mindaz-által tiſztelik vala az Uratis. Szerzének pedig magoknak az utólsókból papokat a' magas-helyekre, és tévék azokat a' magas templomokba.

33. És midön az Urat tiſztelnék, az ö iſteneknekis ſzolgálnak vala a' pogányok ſzokáſa-ſzerént, kik-közzül Samariába vitettek vala:

34. Mind e' napig a' régi ſzokáſt követik: nem félik az Urat, ſem nem tartyák az ö tzeremóniáit, itéletit, és törvényét, és parantsolattyát, mellyet parantsola az Úr a' Jákob fiainak, * kit Iſraelnek neveze:

* *Gene.* 35. És kötéſt tött vala vélek, és parantsolt vala nékik, mondván: Ne féllyétek az idegen iſteneket, és ne imádgyátok, ſe ne tiſztellyétek öket, és ne áldozzatok nékik.

36. Hanem a' ti Uratokat Iſtenteket, a' ki titeket ki-hozott Egyiptus-földéből nagy erövel, és ki-nyújtott karral, azt féllyétek, és ötet imádgyátok, és néki áldozzatok.

37. A' tzeremoniákat-is, és itéleteket, és a' törvényt, és parantsolatot, mellyet irt néktek, meg-örizzétek, hogy meg-tselekedgyétek minden időben, és ne féllyétek az idegen iſteneket.

38. És a' kötéſről, mellyet veletek tött, el ne feletkezzetek: ſe ne tiſztellyétek az idegen iſteneket,

39. Hanem a' ti Uratokat Iſtenteket féllyétek, és ö meg-ment titeket minden ellenségtek kezéből.

40. Ök pedig nem halgaták, hanem régi ſzokáſok-ſzerént tselekedének.

41. Azért e' Pogányok Iſten-félök valának ugyan, de mindaz-által az ö bálványoknak-is ſzolgálának: mert a' fiok, 's unokájok-is, a' mint az attyok tselekedtek, úgy tselekeſznek e' jelen-való napig.

XVIII. RÉSZ.

Ezekiás az igaz Iſteni tiſztelettöl viſeltetvén, a' bálványokat el-rontya; haſonló-képpen a' Moyſes réz kigyóját-is; és meg-veri Edomot: Ezekiás az Aſſyriuſoktól el-pártol; kiért Sennakerib nagy haddal jön reá, és Júdának ſok városit meg-véſzi; kit látván Ezekiás, grátziát kér, kitöl Sennakerib nagy ſzámú pénzt kér, és Jeruſalemet meg-ſzállya. Rabſatzes ſok ſzidalmokkal Ezekiáſt, és átkokkal az Iſtent-is illeti.

A 1. Az Iſraeli Ela király fiának Oſeénck * harmadik eſztendejében orſzágla a' Júda királyának Akáznak fia Ezekiás.

*2. Par. 29. &c.

2. Huſzon-öt eſztendös vala, mikor orſzáglani kezde: és huſzon-kilentz eſztendeig orſzágla Jeruſalemben: az annya neve Abi, a' Zakariás leánya.

3. És jót tselekedék az Úr-elött mind azok-ſzerént, mellyeket tselekedett vala az attya Dávid.

4. Ö hányá-el a' magas-helyeket, és el-rontá az álló-képeket, és ki-vágá a' berkeket, és el-töré a' réz-kigyót, * mellyet Moyſes tsinált vala: mert mind az ideiglen jó-illatot égetnek vala annak az Iſrael fiai: és hivá a' nevét Noheſtánnak.

* *Num.* 21. 9.

5. Az Iſrael Urában Iſtenében bizott: azért ö-utánna nem vólt haſonló hozzája Júdának minden királyi-közzül, de még azok-közzül-is, kik elötte vóltak:

B 6. És ragaſzkodék az Úrhoz, és el nem távozék az ö nyomdokitól, és meg-tselekedé a' parantsolatit, mellyeket parantsolt vala az Úr Moyſesnek.

7. Azért az Úr-is véle vala, és mindenekben, mellyekre mégyen vala, böltsen viſelé magát. És el-pártola az Aſſyriuſok királyától, és nem ſzolgála néki.

8. Ö veré-meg a' Filiſtæuſokat Gázáig, és minden határokat, az Ör-állók Tornyától-fogva az erös Váraſig.

* *Supr.* 17. 26. *Tabl.* 1. *n.* 2.

9. * Ezekiás királynak negyedik eſztendejében, melly hetedik eſztendeje vala az Iſraeli Ela király fiának Oſeénck, fel-méne az Aſſyriuſok királya Salmanaſar Samariába, és vitatá azt,

10. És meg-vévé. Mert három eſztendö után, Ezekiáſnak hatodik eſztendejében, azaz, az Iſrael királyának Oſeénck kilentzedik eſztendejében vévék-meg Samariát:

C 11. És el-vivé a' Aſſyriuſok királya Iſraelt az Aſſyriuſokhoz, és Hálába, és Háborba, Gozán folyó-vize-mellett, a' Meduſok váraſiba le-telepité öket:

12. Mert nem halgaták-meg az ö Urok Iſtenek ſzavát, hanem által-hágák az ö kötését: ſemmit meg nem halgatának azokban, a' miket Moyſes az Úr ſzolgája parantsolt vala, ſem meg nem tselekedének.

13. * Ezekiás királynak tizen-negyedik eſztendejében, fel-méne az Aſſyriai király

* *2. Par. 32. 1. Iſa. 36. 1. Eccli. 48. 23.*

Sennakerib Júdának minden erös váraſira: és meg-vévé azokat.

14. Akkor a' Júda királya Ezekiás követeket külde az Aſſyriuſok királyához Lakisba, mondván: Vétkeztem, távozzál-el tőlem: és mind, a' mit reám vetſz, el-viſelem. Vete azért az Aſſyriuſok királya a' Júda királyára Ezekiáſra három-ſzáz talentom ezüſtöt, és harmintz talentom aranyat.

15. És oda adá Ezekiás mind az ezüſtöt, melly az Úr házában találtatott vala, és a' király kintseiben.

16. Azon időben el-töré Ezekiás az Úr temploma ajtait, és az arany lannákat, mellyeket ő ſzegezett vala fel, és az Aſſyriuſok királyának adá azokat.

17. El-küldé pedig az Aſſyriuſok királya Tartánt, és Rabſariſt, és Rabſatzeſt Lákisból Ezekiás királyhoz, erös kézzel, Jeruſalembe: kik mikor fel-mentek vólna, Jeruſalembe jutának: és meg-állának a' felsö halas-tónak tsatornájánál, melly a' Feſtö mezejének útán vagyon.

18. És ki-hivák a' királyt: ki-méne pedig hozzájok a' Heltziás fia Eliatzim az udvar-biró, és Sobna az iró-deák, és az Aſaf fia Jóahe a' kantzellárius.

19. És monda nékik Rabſatzes: Szóllyatok Ezekiáſnak: Ezeket mondgya a' nagy király, az Aſſyriuſok királya. Mitsoda bizodalom ez, a' melyhez támaſzkodol?

20. Talám tanátsot tartottál, hogy hartzhoz kéſzülly. Miben bizakodol, hogy el-merſz pártolni?

21. A' nád, és meg-törött bothoz bizol-é Egyiptushoz, mellyre ha ember támaſzkodik, el-törvén bé-mégyen kezébe, és általlyukaſztya azt? Illyen az Egyiptziai király Farao mindeneknek, a' kik ö-benne biznak.

22. Hogy-ha mondgyátok nékem: A' mi Urunkban Iſtenünkben vagyon bizodalmunk: nem ö-é az, a' kinek el-vette Ezekiás magas-helyeit, és óltárit: és parantsolt Júdának, és Jeruſalemnek: Ez óltár-előtt imádkozzatok Jeruſalemben?

23. Moſt azért jertek az uramhoz az Aſſyriuſok királyához, és két ezer lovat adok nékitek, és láſſátok, ha találhattok-é azokra ülöket.

24. És mi módon álhattok egy hadnagy-ellen az uramnak leg-kiſſebbik ſzolgai közzül? Egyiptusban vagyon-é bizodalmad, a' ſzekerekért, és lovagokért?

25. Vallyon az Úr akarattya-nélkül jöttem-é fel e' helyre, hogy el-rontanám ezt? Az Úr mondotta nékem: Menny-fel arra a' földre, és rontſd-el azt.

26. Mondának pedig a' Heltziás fia Eliatzim, és Sobna, és Jóahe Rabſatzeſnek: Kérünk, hogy nékünk te ſzolgaidnak Syruſúl ſzólly; mert értyük azt a' nyelvet, és ne ſzólly nékünk Zsidóúl a' nép hallására, ki a' keritéſen vagyon.

27. És felele nékik Rabſatzes, mondván: Vallyon az uradhoz, és hozzád küldött-é engem az uram, hogy ſzóllanám e' beſzédeket, és nem inkább a' férfiakhoz, kik a' keritéſen ülnek, hogy meg-egyék ganéjokat, és meg-igyák vizellettyeket ti-veletek?

28. Fel-álla azért Rabſatzes, és fel-kiálta nagy ſzóval Zsidóúl, és monda: Hallyátok a' nagy király az Aſſyriuſok királya ſzavait.

29. Ezeket mondgya a' király: Meg ne tsallyon titeket Ezekiás: mert meg nem ſzabadithat titeket kezemből.

30. Se ne biztaſſon titeket az Úrral, mondván: Meg-mentvén meg-ſzabadit minket az Úr, és nem adatik e' váras az Aſſyriuſok királya kezébe.

31. Ne halgaſſátok Ezekiáſt. Mert ezeket mondgya az Aſſyriuſok királya: Tselekedgyétek velem, a' mi néktek haſznos, és jöjetek-ki hozzám: és egyék ki-ki az ö ſzőlőjéből, és füge-fájáról: és igyatok vizet kútaitokból.

32. Miglen el-jövök, és el-viſzlek titeket a' ti földetekhez haſonló földre, gyümöltsös, és boros földre: kenyeres, és ſzőlös földre, olaj-fás, és olajos, 's mézes földre, és éltek, és meg nem haltok. Ne halgaſſátok Ezekiáſt, ki meg-tsal titeket, mondván: Az Úr meg-ſzabadit minket.

33. Meg-ſzabaditották-é a' Pogányok isteni az ö földöket az Aſſyriuſok királya kezéből?

34. Hol vagyon az Émati, és Arfádi isten? Hol vagyon a' Sefárvaimi iſten, Ana, és Ava? vallyon meg-ſzabaditották-é Samariát az én kezemből?

35. Kitsodák a' földnek minden iſteni közzül, kik meg-ſzabaditották az ö tartományokat kezemből, hogy meg-ſzabadithaſſa az Úr Jeruſalemet kezemből?

36. Halgata azért a' nép, és nem felele néki ſemmit: mert meg-parantsolta vala a' király, hogy ne felelnének néki.

37. És el-jöve a' Heltziás fia Eliatzim, az udvar-biró, és Sobna az iró-deák, és az Aſaf fia Jóahe a' kantzellárius Ezekiáshoz meg-ſzaggatott ruhákkal, és hirré tévék néki a' Rabſatzes beſzédit.

XIX. RÉSZ.

Ezekiás király, és Iſaiás Próféta az Iſtennek könyörögnek, hogy az ellenségtől megſzabaditsa; az Iſten öket meg-halgatván Rabſatzes átkozódásáért, éjtſzaka az Úr Angyala az Aſſyriuſok közzül ſzáz nyóltzvan-öt ezer embert meg-öl, kit látván Sennakerib a' bálványok templomába ſzalad, és a' maga fiaitól meg-ölettetik.

1. MELLYEKET mikor hallott vólna Ezekiás király, meg-ſzaggatá ruháit, és zsákba öltözék, és bé-méne az Úr házába.

2. És el-küldé Eliatzimot az udvar-birót,

Iſai. 37. a. 2.

és Sobnát az iró-deákot, és a' véneket a' papok-közzül, zsákokba öltözve, az Amos fiához Isaiás prophétához.

3. Kik mondának: Ezeket mondgya Ezekiás: Háborúságnak, és szidalmazásnak napja ez, és káromlásnak napja: szüléſig jutottak a' fiak, és nints ereje a' szülönek.

4. Ha talám meg-hallya a' te Urad Istened Rabsatzesnek minden beszédit, kit az ö ura az Assyriai király küldött, hogy szidalmazná az élö Istent, és káromlaná szókkal, mellyeket hallott a' te Urad Istened: és imádkozzál a' maradékokért, mellyek találtattak.

5. El-menének azért az Ezekiás szolgai Isaiáshoz.

B

6. És monda nékik Isaiás: Ezeket mondgyátok a' ti uratoknak: Ezeket mondgya az Úr: Ne félly a' beszédektöl, mellyeket hallottál, mellyekkel engem káromlottak az Assyriai király szolgai.

7. Imé én lelket eresztek beléje, és hirt hall, és viszsza-tér földébe, és le-vágatom ötet fegyverrel a' maga földében.

8. Viszsza-tére azért Rabsatzes, és találá az Assyriai királyt, hogy Lobnát vitatná: mert hallotta vala, hogy el-ment vólna Lákisból.

9. És mikor hallotta vólna a' Szeretsen Taraka király-felöl, hogy mondanák: Imé, ki-jött, hogy hadakozzék ellened: és ellene menne, követeket külde Ezekiáshoz, mondván:

10. Ezeket mondgyátok Ezekiásnak a' Júda királyának: Meg ne tsallyon téged a' te Istened, kiben bizodalmad vagyon: se ne mondgyad: Nem adatik Jerusalem az Assyriai király kezébe.

C

11. Mert magad hallottad, a' miket tselekedtek az Assyriai királyok minden földeknek, mi-módon pusztitották-el azokat: azért egyedül meg-szabadúlhatsz-é?

12. Vallyon meg-szabaditották-é a' Pogányok isteni mind azokat, kiket el-pusztitottak az atyáim, Gózánt tudni-illik, és Hárant, és Resefet, és az Eden fiait, kik Telatsárban valának:

13. Hol vagyon az Émati király, és az Arfadi király, és a' Sefarváim városa királya, Ana, és Ava?

14. Az-okáért, mikor el-vette vólna Ezekiás a' levelet a' követek kezéből, és meg-olvasta vólna azt, fel-méne az Úr házába, és ki-terjeszté azt az Úr-elött,

15. És imádkozék az ö szine-elött, mondván: Israelnek Ura Istene, ki a' Kerubimokon ülsz: te vagy egyedül a' földnek minden királyinak Istene: te alkottad az eget, és a' földet.

16. Hajtsd-meg füledet, és hallyad: nyisd-meg Uram szemeidet, és lássad: hallyad Sennakeribnek minden beszédit, ki elküldött, hogy szidalmazná elöttünk az élö Istent.

D

17. Bizonnyára Uram el-hányták az Assyriai királyok a' Pogányokat, és azoknak földöket.

18. És tüzbe vetették azok isteneit: mert nem vóltak istenek, hanem emberi kéz tsinálmányi fából, és köböl, és el-veszteték öket.

19. Most azért, mi Urunk Istenünk, szabadits-meg minket az ö kezéből, hogy megtudgyák e' földnek minden országi, hogy te vagy egyedül az Úr Isten.

20. El-külde pedig az Amos fia Isaiás Ezekiáshoz, mondván: Ezeket mondgya az Israel Ura Istene: A' mikért könyörgöttél nékem az Assyriai király Sennakerib-felöl, meg-halgattam.

21. Ez a' beszéd, mellyet az Úr ö-felöle szóllott: Meg-vetett téged, és meg-tsúfolt téged Sionnak szüz leánya: hátad-megett fejét hajtotta Jerusalem leánya.

E

22. Kit szidalmaztál, és kit káromlottál? ki ellen magasztaltad-fel szódat, és felemelted a' magasságba szemeidet? az Israelnek szente-ellen.

23. A' te szolgaid-által szidalmaztad az Urat, és mondottad: Az én szekereim sokaságával fel-mentem a' hegyek magasságára a' Libanus tetejére, és le-vágtam annak magas tzédrus-fait, és annak válogatott jegenye-fait. És bé-mentem annak határiig, és az ö Karmélusának erdejét

24. Én vágtam-ki. És meg-ittam az idegen vizeket, és meg-száraztottam lábaim nyomdokival minden bé-rekesztetett vizeket.

25. Nem hallottad-é eleitöl-fogva, mit tselekedtem? A' régi napokban el-készitettem azt, és most elö-hoztam: és a' hadakozók erös váraſi halmok romlási léſznek.

26. És a' kik azokban ülnek, alázatos kezüek, meg-rettentek, és meg-szégyenültek; ollyanok löttek, mint a' mezö szénája, és a' hejazatok zöldellö füve, melly meg-száradott, minek-elötte meg-érnék.

F

27. Lakó-helyedet, és ki-jöveteledet, és bé-meneteledet, és útadat én ez-elött tudtam, és ellenem-való dühösségedet.

28. Esztelenkedtél ellenem, és kevélységed fel-jött füleimbe: az-okáért karikát vetek orrodba, és zabolát ajakidra, és viszsza-viszlek téged az útra, a' mellyen jöttél.

29. Néked pedig Ezekiás e' léſzen jeled: Edd-meg ez esztendöben, a' miket találsz: a' másik esztendöben pedig, a' mik magoktól teremnek: a' harmadik esztendöben pedig vessetek, és arassatok: plántállyatok szölöket, és egyétek azoknak gyümöltsét.

30. És valami meg-marad a' Júda házából, gyökeret vér alól, és gyümöltsöt terem felyül.

31. Mert Jerusalemböl ki-jönek a' maradékok, és a' mi meg-szabadúllyon, a' Sion hegyéröl: a' seregek Urának buzgósága tselekeszi ezt.

32. Az-okáért ezeket mondgya az Úr az Assyriai királyról: Nem jö e' városba, sem

nyilat nem lö belé, sem paizs el nem foglallya azt, sem környül nem vészi a' sántz.

33. Az úton, a' mellyen jött, viszsza tér: és nem jö e' várasba, úgy-mond az Úr.

34. És meg-óltalmazom e' várast, és megszabaditom azt érettem, és a' szolgámért Dávidért.

35. * Lön azért azon éjjel, el-jöve az Úr Angyala, és meg-öle az Assyriusok táborában száz nyóltzvan-öt ezeret. És mikor reggel fel-költ vólna, látá mind a' hóltak testét; és el-távozván el méne,

36. És meg-tére az Assyriai király Sennakerib, és Ninivében lakék.

37. * És mikor imádná a' templomban az ö istenét Nesrokot, az ö fiai Adramélek, és Sarasár meg-ölék ötet fegyverrel, és az Örmények-földére szaladának, és a' fia Asarhaddon országla helyette.

XX. RÉSZ.

Ezekiás beteg lévén, Isaiás meg-jövendöli néki, hogy azon betegségében meg-halna. Mindazon-által mind a' kettew könyörögvén, nem tsak elöbbeni egésségét meg-nyeri, hanem még életének-is tizen-öt esztendeig-való hoszabbitását; kinek nagyobb bizonyságára a' nap tiz garáditstsal viszszamégyen. Ezekiás meg-gyógyúlván az Assyriusoknak fitogattya kintseit; kinek büntetésére meg-jelenti néki Isaiás a' Babyloniai rábságot. Ezekiás után a' fia Manasses uralkodik.

1. A' napokban halálra betegedék Ezekiás: és hozzája méne az Amos fia Isaiás Próféta, és monda néki: Ezeket mondgya az Úr-Isten: Parantsolly a' házadnak: mert meg-halsz, és nem élsz.

2. Ki artzal a' falhoz fordúla, és imádkozék az Úrnak, mondván:

3. Kérlek Uram, kérlek, emlekezzél-meg, mi-módon jártam elötted igazságban, és tekélletes szivvel, és a' mi kedves vólt elötted, meg-tselekedtem. Sira azért Ezekiás nagy siraással.

4. És minek-elötte ki-menne Isaiás a' pitvarnak fél részéböl, lön az Úr beszéde hozzája, mondván:

5. Térj-meg, és mond-meg Ezekiásnak az én népem fejedelmének: Ezeket mondgya a' Dávid atyád Ura Istene: Meg halgattam imádságodat, és láttam köny-húllatásidat: és imé meg-gyógyitottalak téged, harmad napra fel-mégy az Úr templomába.

6. És a' te napjaidhoz tizen-öt esztendöt adok: de az Assyriai király kezéböl-is megszabaditlak téged, és e' várast, és meg-óltalmazom e' várast érettem, és az én szolgámért Dávidért.

7. És monda Isaiás: Hozzatok egy tsomó fügét: mellyet mikor el-hoztak vólna, és a' kelevényére tették vólna, meg-gyógyúla.

8. Mondotta vala pedig Ezekiás Isaiásnak: Mi lészen jele, hogy az Úr meg-gyógyit engem, és hogy harmad-napra fel-megyek az Úr templomába?

9. Kinek monda Isaiás: Ez lészen jel az Úrtól, hogy meg-tselekeszi az Úr a' beszédet, mellyet szóllott: Akarod-é, hogy felmennyen az árnyék tiz lineával, vagy hogy viszsza-térjen annyi garáditstsal?

10. És monda Ezekiás: Könyü az árnyéknak nevekedni tiz lineával: nem akarom, hogy az légyen, hanem, hogy hátra térjen tiz garáditstsal.

11. Segétségül hivá azért Isaiás próféta az Urat, és viszsza-hozá az árnyékot a' lineákon, mellyeken már alá-szállott vala az Akaz órájan tiz garáditstsal.

12. * Az idöben a' Baladan fia Berodak-Baladan a' Babylóniai király levelet, és ajándékokat külde Ezekiáshoz: mert hallotta vala, hogy beteg vólt vólna Ezekiás.

13. Örvendeze pedig Ezekiás azoknak jövetelin, és meg-mutatá nékik a' fü-szerszámos házat, és az aranyat, és az ezüstöt, és külömbb-külömbb-féle illatozókat, a' keneteket-is, és az ö edényinek házát, és mindent, a' mi lehete az ö kintseiben. Nem vólt, a' mit nékik meg nem mutatna Ezekiás az ö házában, és minden birodalmában.

14. El-jöve pedig Isaiás próféta Ezekiás királyhoz, és monda néki: Mit mondának e' férfiak, a' vagy honnét jöttek hozzád? Kinek monda Ezekiás: Meszsze földröl jöttek hozzám, Babylonból.

15. Ö pedig felele: Mit láttak a' házadban? Monda Ezekiás: Mind látták, a' mi házamban vagyon: semmi nints kintseimben, a' mit meg nem mutattam nékik.

16. Monda azért Isaiás Ezekiásnak: Hallyad az Úr beszédét.

17. Imé el-jönek a' napok, és el-vitetnek mind Babyloniába, a' mik házádban vannak, és a' miket el-tettek az atyáid mind e' napig: semmi meg nem marad, úgy-mond az Úr.

18. De a' fiaid-közzül-is, kik töled származnak, kiket nemzesz, el-vitetnek, és komornyikok lésznek a' Babyloniai király palotájában.

19. Monda Ezekiás Isaiásnak: Jó az Úr beszéde, mellyet szóllottál: légyen békeség, és igazság az én napjaimban.

20. A' több dolgai pedig Ezekiásnak, és minden erössége, és mi-módon tsinálta légyen a' halas-tót, és a' viz-tsatornát, és bévitte a' vizeket a' várasba, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

21. És el-aluvék Ezekiás az attyaival, és a' fia Manasses országla helyette.

XXI. RÉSZ.

Manasses a' bálványokhoz folyamodván, az Úr meg-jelenti néki büntetését, hogy Júda, és Jerusalem el-rontatnék. Manasses-után Királyá leſz a' fia Amon, Amon után, kit a' maga ſzolgai meg-öltek, a' fia Joſiás.

A
2. *Para.* 33. *a.* 1.

1. TIZEN-két eſztendös vala Manaſſes, mikor orſzáglani kezde, és ötven-öt eſztendeig orſzágla Jerusalemben: az annya neve Haſſiba.

2. És gonoſzt tselekedék az Úr ſzine-elött, a' pogányok bálványi-ſzerént, kiket az Úr el-törlött az Iſrael fiai-elött.

* 2. *Par.* 33. *a.* 3.

3. * És el-tére, és meg-épité a' magas-helyeket, mellyeket el-hányt vala az attya Ezekiás: és óltárokat emele Baálnak, és berkeket tsinála, mint tsinált vala az Iſrael királya Akáb, és az égnek minden ſeregét imádá, és tiſztelé azt.

4. És óltárokat épite az Úr házában, melyröl mondotta az Úr: * Jerusalemben helyheztetem az én nevemet.

* 2. *Reg.* 7. *b.* 10.

5. És óltárokat tsinála az égnek minden ſeregének az Úr temploma két pitvarában.

6. És által-vivé a' fiát a' tüzön: és jövendöt-monda, és a' madarak ſzavára vigyáza, és varázslókat ſzerze, és meg-ſokasitá a' nézöket, hogy gonoſzt tselekekednék az Úr-elött, és boſzſzontaná ötet.

B
* 2. *Reg.* 7. *b.* 10. * 3. *Reg.* 8. *b.* 16. & 9. *a.* 15.

7. A' berek bálványát-is, mellyet tsinált vala, az Úr templomába helyhezteté; * melyröl ſzóllott az Úr Dávidnak, * és az ö fiának Salomonnak: E' templomban, és Jerusalemben, mellyet Iſraelnek minden nemzetségéböl válaſztottam, helyheztetem az én nevemet örökké.

8. És többé nem mozditom-ki az Iſrael lábát a' földröl, mellyet az attyoknak adtam: de úgy, ha meg-örizik tselekedettel mind, a' miket nékik parantsoltam, és az egéſz törvényt, mellyet nékik az én ſzolgám Moyſes parantsolt.

9. Ök pedig meg nem halgaták: hanem el-tévelyittetének Manaſſeſtöl, hogy gonoſzt tselekednének a' Pogányok-fölött, kiket meg-rontott az Úr az Iſrael fiai-elött.

10. És ſzólla az Úr az ö ſzolgai a' Proféták-által, mondván:

* *Jer.* 15. *a.* 4.

11. * Mivelhogy a' Júda királya Manaſſes ez igen gonoſz útálatoſságokat tselekedte mind azok-fölött, a' miket az Amorræuſok ö-elötte tselekedtek, és Júdát-is vétkeztette az ö undokságival:

C

12. Azért ezeket mondgya az Iſrael Ura Iſtene: Imé én veſzedelmet hozok Jerusalemre, és Júdára: hogy valaki hallya, megtsendülyön mind a' két füle.

13. És ki-terjeſztem Jerusalemre a' Samaria kötelét, és az Akab háza terhét: és el-törlöm Jerusalemet, a' mint el-ſzoktak töröltetni a' táblák: és el-törölvén meg-forditom, és gyakrabban által-viſzem ortzáján a' törköt.

14. El-hagyom pedig az én örökségem maradékit, és azokat az ö ellenségek kezébe adom: és puſztaságúl, és ragadományúl léſznek minden ellenségeinek:

15. Mivelhogy gonoſzt tselekedtek elöttem, és meg-maradtak ingerelvén engem a' naptól-fogva, mellyen ki-jöttek az attyok Egyptusból e' napiglan.

16. Annak-fölötte igen ſok ártatlan vért-is onta Manaſſes, mig meg-töltené Jerusalemet mind torkig: az ö bünein-kivül, mellyekkel Júdát vétkeztette, hogy gonoſzt tselekednék az Úr-elött.

17. A' több dolgai pedig Manaſſeſinek, és mind, a' miket tselekedett, és az ö büne, mellyel vétkezett, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

18. És el-aluvék Manaſſes az attyaival, és el-temetteték a' házának kertében, az Oza kertében: és a' fia Amon orſzágla helyette.

19. Huſzon-két eſztendös vala Amon, mikor orſzáglani kezde: és két eſztendeig orſzágla Jerusalemben. Az annya neve Meſſalemet, Jetabai Harus leánya.

20. És gonoſzt tselekedék az Úr ſzine-elött, a' mint az attya Manaſſes tselekedett vala.

21. És mind azon úton jára, mellyen járt vala az attya: és ſzolgála a' tiſztátalanságoknak, mellyeknek ſzolgált vala az attya, és imádá azokat,

22. És el-hagyá az attyainak Urát Iſtenét, és nem jára az Úr útában.

23. És leſt vetének néki a' ſzolgai, és meg-ölék a' királyt az ö házában.

24. Meg-ölé pedig a' föld népe mind, a' kik pártot ütöttek vala Amon király-ellen: és rendelék magoknak királyúl helyette a' fiát Joſiáſt.

25. A' több dolgai pedig Amonnak, a' mellyeket tselekedett, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

26. És el-temeték ötet az ö koporsójában, az Oza kertében: és a' fia Joſiás orſzágla helyette.

XXII. RÉSZ.

Joſiás a' templomot újonnan meg-épiti, és az Iſtennek tiſzteletit helybe állittya. A törvénynek könyvét meg-találllya, kiben ſokféle tsapáſokat, és büntetéseket olvaſván, meg-ijed: de Holda nevü Proféta aſzſzony meg-jelenti néki, hogy ö békeſséghen uralkodnék, és meg-halna; mindazon-által halála-után mind azok a' tsapáſok reá következnek a' népre azért,

hogy az ö attyaik az Istent meg-vetvén, a' bálványokhoz folyamodtak.

A 1. NYÓLTZ esztendös vala Josiás, mikor országlani kezde, harmintz-egy esztendeig országla Jerusalemben: az annya neve Ibida, Hadaia leánya, Besekatból.

* 2. Par. 34. a. 1.

2. És azt tselekedé, a' mi kedves vala az Úr-elött, és jára az attyának Dávidnak minden útaiban: nem hajla se jobbra, se balra.

3. Jósiás királynak pedig tizen-nyóltzadik esztendejében el-küldé a' király Asliának a' Messulam fiának fiát Sáfant, az Úr temploma iró deákját, mondván néki:

4. Menny-el Heltziáshoz a' fö paphoz, hogy egybe-szedettessék a' pénz, melly bévitetett az Úr templomába, mellyet bé-szedtek a' templom ajtón-állók a' néptöl.

5. És adattassék a' miveseknek az Úr háza palléri-által: kik el-is osztogassák azt azoknak, a' kik munkálkodnak az Úr templomában, a' templom romlásinak fel-épitésére:

B 6. Az átsoknak tudni-illik, és a' kö-miveseknek: és azoknak, kik a' romlásokat megépitik: és hogy fákat vegyenek, és köveket a' kö-bányákból az Úr temploma épitésére.

7. Mindaz-által meg ne számláltassék nékik az ezüst, mellyet bé-vésznek, hanem légyen hatalmokban, és hivségekben.

8. Monda pedig Heltziás a' fö pap Sáfannak az iró-deáknak: A' Törvény könyvét meg-találtam az Úr házában: és adá Heltziás a' könyvet Safánnak, ki el-is olvasá azt.

9. És el-méne Sáfan az iró deák a' királyhoz, és hirré tévé néki, a' mit parantsolt vala, és monda: Egybe-gyüjtötték a' te szolgaid a' pénzt, melly az Úr házában találtatott: és ki-adták, hogy el-osztogattassék a' miveseknek az Úr temploma palléritól.

10. Beszélle-is Sáfan az iró-deák a' királynak, mondván: Egy könyvet adott nékem Heltziás pap. Mellyet mikor el olvasott vólna Sáfan a' király-elött,

11. És meg-halgatta volna a' király az Úr Törvénye Könyvének igéit, meg-szaggatá ruháit.

12. És parantsola Heltziás papnak, és a' Sáfan fiának Ahikámnak, és a' Mika fiának Akobórnak, és Sáfanak az iró-deáknak, és C Asaiának a' király szolgájának, mondván:

13. Mennyetek-el, és kérdgyetek tanátsot az Úrtól érettem, és a' népért, és az egész Júdáért, e' Könyv igéi-félöl, melly meg-találtatott: mert az Úrnak nagy haragja gerjedett ellenünk: mivel nem halgatták az atyáink e' Könyvnek igéit, hogy megtselekednék mind, a' mi nékünk meg-iratott:

14. El-menének azért Heltziás pap, és Ahikám, és Akobor, és Sáfan, és Asaia a' Holda proféta-aszszonyhoz, Sellumnak, ki Tekuának a' ruha-örzö Araás fiának fia vólt, feleségéhez, ki Jerusalemben lakik vala a' második részen: és szóllának néki.

15. És ö felele nékik: Ezeket mondgya az Israel Ura Istene: Mondgyátok-meg a' férfiúnak, a' ki titeket hozzám küldött:

16. Ezeket mondgya az Úr: Imé, én D gonoszokat hozok e' helyre, és az ö lakóira, a' Törvénynek minden igéit, mellyeket a' Júda királya olvasott:

17. Mert el-hattak engem, és idegen isteneknek áldoztak, boszszontván engem kezeknek minden tselekedetekkel: és fel-gerjed haragom e' helyen, és meg nem óltatik.

18. A' Júda királyának pedig, ki titeket küldött, hogy az Úrtól tanátsot kérdenétek, igy szollyatok: Ezeket mondgya az Israel Ura Istene: Azért, hogy e' Könyvnek igéit halgattad,

19. És meg-rettent a' szived, és megaláztad magadat az Úr elött, halván e' hely ellen, és az ö lakói-ellen-való beszédeket, hogy tudni-illik álmélkodásúl, és átokúl lennének: és meg-szaggattad ruháidat, és sirtál elöttem; én-is meg-halgattam, ugymond az Úr:

20. Az-okáért az atyáidhoz takarlak tégedet, és békeséggel takartatol koporsódba, hogy ne lássanak szemeid semmit a' gonoszokban, mellyeket e' helyre hozok.

XXIII. RÉSZ.

Jósiás az Isten törvényének könyvét el-olvassa a' nép-elött; a' bálványokat nem tsak a' templomból, hanem az országból-is ki-irtya, és a' bálvány imádó papokat meg-bünteti; a' Húsvétnek szentelését meg-parantsollya: azután a' hadban az Egyiptomi Királytól meg-ölettetik: utánna a' fia lészen Király Joakáz. Kit Faraó el-fogván Egyiptomba viszen, 's helyette pedig Joakimot tészi; a' kitöl nagy adót vészen.

A 1. ÉS hirré tévék a' királynak, a' mit mondott vala. Ki el-külde: és hozzája gyülének Júdának, és Jerusalemnek minden vénei. 2. Par. 34 f. 29.

2. És fel-méne a' király az Úr templomába, és Júdának minden férfiai, és minnyájan, kik Jerusalemben laknak vala véle, a' papok, és próféták, és az egész nép kitsinytöl-fogva nagyig: és mindenek hallására el-olvasá minden igéit a' Szövetség könyvének, melly az Úr házában találtatott.

3. És a' király a' garáditsra álla: és szövetséget tön az Úr-elött, hogy az Úr-után járnának, és meg-öriznék parantsolatit, és bizonyság-tételit, és tzeremóniáit tellyes szivböl, és tellyes lélekböl, és fel-állatnák e' szövetség igéit, mellyek irva valának e' könyvben: és engede a' nép a' szövetségnek.

4. És meg-parantsolá a' király Heltziásnak a' fö-papnak, és a' második rendü pa- B

4. Reg 22. 23.

poknak, és az ajtón-állóknak, * hogy kivetnék az Úr házából mind az edényeket, mellyeket Baálnak tsináltak vala, és a' berekben, és az égnek minden seregének: és meg-égeté azokat Jerusalem-kivül a' Tzédron völgyében, és el-vivé azoknak porát Bételbe.

* *Eccli.* 49. *a.* 3.

5. És el törlé a' nézöket, kiket helyheztettek vala a' Júda királyi, hogy a' magas-helyeken áldoznának a' Júda városiban, és Jerusalem körül: és azokat, kik jó-illatot égetnek vala Baálnak, és a' Napnak, és a' Hóldnak, és a' tizen-két Jelnek, és az égnek minden seregének.

6. És ki-viteté a' berket az Úr házából Jerusalem-kivül a' Tzédron völgyébe, és ott meg-égeté azt, és porrá tévé, és a' község temetésire hinté.

7. El-rontá a' férfi paráznák házait-is, mellyek az Úr házában valának, kikért az aszszony-állatok a' berekhez néminémü házatskákat szönek vala.

C

8. És egybe-gyüjté mind a' papokat a' Júda városiból: és meg-fertezteté a' magas-helyeket, a' hol áldoznak vala a' papok, Gábaától-fogva Bersabeéig: és el-rontá a' kapuk óltárit, Jósue a' város fejedelme ajtajának bé-menetelinél, melly a' város kapujának bal-felöl vala.

9. Mindaz-által nem mennek vala fel a' magas-helyek papjai az Úr óltárához Jerusalembe: hanem tsak kovásztalan kenyeret észnek vala az attyok-fiai-között.

10. Meg-fertezteté Tófetet-is, melly az Ennon fia Völgyében vagyon: hogy senki a' fiát, vagy leányát tüz-által ne áldozná Móloknak.

11. El-vivé a' lovakat-is, mellyeket a' Júda királyi adtak vala a' Napnak, az Úr temploma bé-menetelénél a' Nátan-Mélek komornyikja kamarájánál, ki Farurimban vala: a' Nap szekereit pedig tüzzel égeté-meg.

12. Az óltárokat-is, mellyek az Akaz vatsoráló-háza padlásán valának, mellyeket a' Júda királyi tsináltak vala, és az óltárokat, mellyeket Manasses tsinált vala az Úr templomának két pitvarában, él-rontá a' király és el-futa onnét, és azok hamvát a' Tzédron patakába hinté.

13. A' magas helyeket-is, mellyek Jerusalemben valának a' Botránkozás Hegyének jobb része-felöl, * mellyeket Salomon az Israel királya épitett vala Astarotnak a' Sidóniusok bálványának, és Kámosnak a' Móab botránkozásának, és Melkomnak az Ammon fiai útálatosságának, meg-fertezteté a' király.

* 3. *Reg.* 11. *b.* 7.

14. És el-rontá az álló-képeket, és kivágá a' berkeket: és azoknak helyét halottak tetemivel tölté-meg.

D

15. * Annak-fölötte az óltárt-is, melly Bételben vala, és a' magas-helyet, mellyet a' Nábat fia Jeróboám tsinált vala, ki Israelt vétkeztette: és azt az óltárt, és a' magas-helyt el-bontá, és meg-égeté, és porrá töré, és a' berket-is meg-gyújtá.

* 3. *Reg.* 13. *g.* 32.

16. És fordúlván Josiás, látá ott a' koporsókat, mellyek a' hegyen valának: és el-külde, és ki-vévé a' tetemeket a' koporsókból, és meg-égeté azokat az óltáron, és meg-fertezteté azt az Úr igéje-szerént, mellyet az Isten embere szóllott, ki meg-jövendölte vala e' dolgokat.

17. * És monda: Mitsoda jel-oszlop az, a' mellyet látok? És felelének néki a' város polgári: Az Isten embere koporsója, ki Júdából jött vólt, és meg-jövendölte e' dolgokat, mellyeket a' Bételi óltáron tselekedtél.

* 2. *Par.* 35. *a.* 1

18. És monda: Hadgyatok békét néki, senki meg ne mozdittsa az ö tetemit. És békével maradának annak tetemi a' próféta tetemivel, ki Samariából jött vala.

19. Annak-fölötte a' magas-helyek templomit-is, mellyek Samaria városiban valának, mellyeket az Israel királyi tsináltak vala, hogy az Urat ingerlenék, el-hányá Josiás: és mind a' szerént tselekedék azokkal, a' mint tselekedett vala Bételben.

20. És meg-ölé a' magas-helyeknek minden papjait, kik ott az óltárokon vóltak: és emberi tetemeket égete azokon: és viszszatére Jerusalembe.

21. * És az egész népnek parantsola, mondván: Szerezzetek Fászét a' ti Uratoknak Istenteknek a' szerént, a' mi meg-iratott e' szövetség könyvében.

* 3. *Reg.* 13. *a.* 1

22. Mert nem szerzetett vala olly Fáse a' Birák napjától-fogva, kik Israelt itélték, és az Israel királyinak, és a' Júda királyinak tellyes napjokban.

23. Mint Josiás királynak tizen-nyóltzadik esztendejében szerezteték e' Fáse az Úrnak Jerusalemben.

24. De a' varázslókat-is, és a' jövendömondókat, és a' bálványok képeit, és a' tisztátalanságokat, és útálatosságokat, mellyek Júda földében, és Jerusalemben valának, el veszté Josiás: hogy helyére állattá a' törvénynek igéit, mellyek meg-irattak a' Könyvben, mellyet Heltziás pap az Úr templomában talált.

25. Hasonló király hozzája nem vólt ö elötte, ki az Úrhoz tellyes szivéből, és tellyes lelkéből, és minden erejéből tért vólna, Moysesnek minden törvénye-szerént: ö-utána sem támada hasonló hozzája.

26. Mindaz-által el-nem téve az Ur az ö nagy búslúásának haragjától, mellyel az ö búsúlása Júda-ellen haragutt: a' boszszontásokért, mellyekkel ingerlette vala ötet Manasses.

27. * Monda azért az Úr: Júdát-is el-vetem ortzám-elöl, a' mint el-vetettem Israelt, és el-vetem e' várast, mellyet választottam, Jerusalemet, és a' házat, melyröl mondottam: Ott lészen az én nevem.

* Josiás 24. *a.* 3.

28. A' több dolgai pedig Josiásnak, és mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak

tak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében?

* 2. Par. 35. c. 20. 29. * Az ö napjaiban méne-fel az Egyiptziai király Faraó-Nekao, az Aſſyriai király ellen, az Eufrátes folyó-vizéhez: és eleibeméne Jóſiás király: és meg-öletteték Mageddóban, mikor látta vólna ötet.

30. És a' ſzolgai el-vivék ötet halva Mageddóból, és hozák Jeruſalembe, és az ö koporsójába temeték ötet. És fogá a' föld népe a' Jóſiás fiát Jóakázt: és meg-kenék ötet, és királlya rendelék ötet az attya-helyett.

* 2. Par. 36. a. 1. 31. Huſzon-három eſztendös vala Jóakaz, mikor orſzáglani kezdett vólna, és három hólnapig orſzágla Jeruſalemben: az annya neve Amitál, Lobnai Jeremiás leánya.

32. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött, mind azok-ſzerént mellyeket tselekedtek vala az attyai.

G 33. És meg-kötözé ötet Farao-Nekao Reblában, melly Emat-földében vagyon, hogy ne orſzáglana Jeruſalemben: és adót vete a' földre, ſzáz talentom ezüſtöt, és egy talentom aranyat.

34. És Farao-Nekao a' Jóſiás fiát Eliatzimot rendelé királlyá az attya Jóſiás helyett: és Joakimnak változtatá a' nevét. Joakázt pedig meg-fogá, és Egyiptusba vivé, és ott hala-meg.

35. Az ezüſtöt pedig, és az aranyat megadá Jóakim Faraónak, meg-róván a' földet ſzemélyenként, hogy bé-hoznák azt a' Farao parantsolattya-ſzerént: és mindentöl a' föld népe-közzül az ö értéke-ſzerént vött mind ezüſtöt, 's mind aranyat, hogy Farao-Nakaónak adná.

36. Huſzon-öt eſztendös vala Jóakim, mikor orſzáglani kezde: és tizen-egy eſztendeig orſzágla Jeruſalemben: az annya neve Zébida, Rumai Fudaia leánya.

37. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött mind azok-ſzerént, mellyeket az attyai tselekedtek vala.

XXIV. RÉSZ.

Joakim három eſztendeig adózik a' Babylóniai Királynak; azután meg-halván helyette Király léſzen a' fia Joakin; kit Nabukodonoſor a' templomnak minden kintseivel, és a' népnek fö-rendeivel Babylonba vi-ſzen, ki után uralkodik Sedetziás.

A 1. Az ö napjaiban fel-méne Nabukodonoſor a' Babylóniai király, és ö ſzolgája lön Jóakim három eſztendeig, és iſmég pártot üte ellene.

2. És reája botsátá az Úr a' Kaldæuſi kóborlókat, és a' Syriai kóborlókat, és a' Moábi kóborlókat, és az Ammon fiai kóborlóit és Júdára botsátá öket, hogy el-veſztenék azt, * az Úr igéje-ſzerént, mellyet az ö ſzolgai a' Próféták-által ſzóllott vala.

* Supr. 23. f. 27.

3. Lön pedig ez az Úr igéje-által Júdaellen, hogy el-vetné ötet elöle Manaſſeſnek minden büneiért, mellyeket tselekedett,

4. És az ártatlan vérért, mellyet ki-ontott, és meg-töltötte Jeruſalemet az ártatlanok vérével; és e' dologért nem akara az Úr megengeſzteltetni.

5. A' több dolgai pedig Joakimnak, és B mind, a' miket tselekedett, azok nem irattak-é meg a' Júda királyi Krónika könyvében? És el-aluvék Jóakim az attyaival:

6. És orſzágla helyette a' fia Jóakin.

7. És többé az Egiyptziai király nem jöve-ki földéröl: mert a' Babylóniai király elvött vala, az Egyiptus patakától-fogva az Eufrátes folyó-vizéig, mindeneket, mellyek az Egyiptziai királyé vóltak.

8. Tizen-nyóltz eſztendös vala Jóakin, mikor orſzáglani kezde, és három hólnapig orſzágla Jeruſalemben: az annya neve Noheſta vala, Jeruſalemi Elnatán leánya.

9. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött mind azok-ſzerént, mellyeket tselekedett vala az attya.

C 10. * Az idöben fel-menének Nabukodonoſor a' Babylóniai király ſzolgai Jeruſalembe, és környül-véteték a' váras ſántzokkal. * Dan. 1. a. 1.

11. És el-érkezék Nabukodonoſor a' Babylóniai király a' várashoz a' ſzolgaival, hogy vitatnák azt.

12. És ki-jöve Jóakin a' Júda királya a' Babylóniai királyhoz, ö, és az annya, és a' ſzolgai, és a' fejedelmi, és a' komornyiki: és fel-vévé ötet a' Babylóniai király, orſzágának nyóltzadik eſztendejében.

13. És ki-hordá onnét az Úr házának minden kintseit: és a' királyi háznak kintseit: és el-vagdalá mind az arany edényeket, mellyeket Salomon az Iſrael királya tsinált vala az Úr templomába az Úr igéje ſzerént.

14. És el-vivé egéſz Jeruſalemet, és minden fejedelmeket, és a' hadnak minden erösit, tiz-ezeret, a' fogságra: és minden meſter embert, és a' kapun-állókat: és ſenki meg nem hagyaték a' föld népének ſzegényin-kivül.

D 15. * El-vivé Babylonba Joakint-is: és a' király annyát, és a' király feleségit, és komornyikit: és a' föld biráit fogságba vivé Jeruſalemböl Babylonba. * 2. Par. 36. b. 10. Ezech. 2. a. 6. & 11. b. 4.

16. És mind az erös férfiakat, hét-ezeret, és a' meſter embereket, és ezer kapun-állót, és minden erös hadakozó férfiakat, és fogva vivé öket a' Babylóniai király Babilonba.

17. * És rendelé helyette Mataniáſt az attya öttsét; és nevezé ötet Sedetziáſnak. *Jer. 37. a. 1. & 52. a. 1.

18. Huſzon-egy eſztendös vala Sedetziás, mikor orſzáglani kezde, és tizen-egy eſztendeig orſzágla Jeruſalemben: az annya neve Amitál, Lobnai Jeremiás leánya.

19. És gonoſzt tselekedék az Úr-elött, mind azok-ſzerént mellyeket tselekedett vala Jóakin.

20. Mert haragſzik vala az Úr Jeruſalem ellen, és Júda-ellen, mig nem el-vetné ö-

4. Reg. 24.

ket szine-elöl: és el-szakada Sedetziás a' Babyloniai királytól.

XXV. RÉSZ.

Nabukodonosor Jerusalemet meg-veszi: Sedetziásnak szeme láttára a' fiait meg-öleti: azután magának szemeit ki-tolattya; az után az egész néppel (mindazon által egy keveset ott hagyott, kik a' földet mivelnék) Babylóniába viszi: minek-utánna a' templom, és a' derék épületek meg-égtek vólna, Godoliát Nabukodonosor Jerusalemben tiszttartónak tészi: ki Ismaeltöl meg-öletven, a' nép Egyiptusba szalad: Joakin pedig a' Babylóniai fogságban lévén, a' Kiralytól nagy méltóságra emeltetett.

A *Jer.* 39. *a.* 4. & 52. *a.* 4.

1. LÖN pedig országának kilentzedik esztendejében, a' tizedik hólnapban, a' hónak tizedik napján, el-jöve Nabukodonosor a' Babylóniai király, ö, és minden hada Jerusalembe, és környül-vévék azt: és sántzokat épitének körüle.

2. És bé-rekesztették a' város, és környülvétették Sedetziás királynak tizen-egyedik esztendejéig,

3. A' hónak kilentzedik napján: és el-hatalmazék az éhség a' városban, és nem vala kenyere a' föld népének.

B

4. És meg-rontaték a' város; és minnyájan a' hadakozó férfiak el-futának éjjel a' kapu útán, melly a' két kö-fal-között vagyon a' király kerte-felé (a' Kaldæusok pedig körös körül meg-szállották vala a' várast). Sedetziás azért az útra szalada, melly a' pusztának mezöségére viszen.

5. És meg-kergeté a' Kaldæusok serege a' királyt, és meg-fogá ötet Jérikónak sik mezején: és minnyájan a' hadakozók, kik véle valának, el-oszlának, és el hagyák ötet.

6. A' meg-fogott királyt pedig a' Babylóniai királyhoz Reblatába vivék: ki itéletet tön felöle.

7. A' Sedetziás fiait pedig meg-ölé elötte és az ö szemeit ki-vája, és meg-kötözé ötet lántzokkal, és Babylonba vivé.

8. Az ötödik hólnapban, a' hónak hetedik napján, az a' Babylóniai királynak tizenkilentzedik esztendeje: el-jöve Nabuzardan a' sereg hadnagya, a' Babylóniai király szolgája, Jerusalembe.

* *Ps.* 73. *a.* 7.

9. * És fel-gyújtá az Úr házát, és a' király házát: és a' Jerusalemi házakat, és minden házat meg-égete tüzzel.

C

10. És Jerusalem kö-falait el-rontá körös körül a' Kaldæusok egész serege, melly a' vitézek hadnagyával vala.

11. A' több részét pedig a' népnek, melly meg maradott vala a' városban, és a' szökötteket, kik a' Babylóniai királyhoz szöktek vala, és a' több községet el-vivé Nabuzardan a' sereg hadnagya.

12. És a' földnek szegényi közzül hagya szölö-miveseket, és szántókat.

* *Jer.* 27. *a.* 19.

13. * A' réz oszlopokat pedig, mellyek az Úr templomában valának, és a' talpait, és a' réz tengert, melly az Úr házában vala, el-rontak a' Kaldæusok, és el-vivék mind a' rezet Babylonba.

14. A' réz fazekakat-is, és kupákat, és három-ágúkat, és pohárokat, és mozsárotskákat: és minden réz edényeket, mellyekkel szolgálnak vala, el vivék.

15. És a' temiényezöket-is, és a' tsészéket: mind az aranyból, 's mind az ezüstböl-valókat el-vivé a' sereg hadnagya;

16. Az-az, a' két oszlopot, a' tengert, és a' talpakat, mellyeket Salomon tsinált vala az Úr templomába: nem vala meg-mérhetö minden edényeknek a' reze.

17. * Tizen-nyóltz könyöknyi vala az egyik oszlop magassága: és három könyöknyi magas réz gomb vala fölötte: és a' hálózat, és a' póma-gránátok az oszlop gombján mind rézböl valának: hasonló ékessége vala a' második oszlopnak-is.

* 2. *Reg.* 25. *a.* 17. *Jer.* 52. *a.* 21. 2. *Par.* 3. *a.* 15.

18. El vivé a' sereg hadnagya Saraiást-is az elsö papot, és Sofoniást, a' második papot, és három ajtón állót.

19. És a' városból egy komornyikot, ki hadnagya vala a' hadakozó férfiaknak: és öt férfiat azok-közzül, kik a' király-elött állottak vala, kiket a' városban találá: és Sófert a' sereg hadnagyát, ki az ifiú vitézeket próbállya vala, a' föld népe-közzül: és hatvan férfiat a' község-közzül, kik a' városban találtattak vala.

20. Kiket fel-vévén Nabuzardan a' sereg hadnagya, a' Babylóniai királyhoz Reblatába vivé.

21. És le vágá öket a' Babylóniai király, és meg-ölé öket Reblatában Emat-földében: és el-viteték Júda az ö földéröl.

22. A' népnek pedig, melly meg-maradott vala Júda földében, mellyet meg-hagyott vala Nabukodonosor a' Babylóniai király, elötte járóvá tévé Godoliást Ahikámnak a' Sáfan fiának fiát.

23. Mellyet mikor hallottak vólna mind a' vitézek hadnagyi, ök, és a' férfiak, kik vélek valának, tudni-illik: hogy a' Babylóniai király Godoliást rendelte vólna: Godoliáshoz jövének Masfába, a' Natania fia Ismael, és a' Káree fia Jóhanan, és a' Netofatita Tanehumet fia Saráia, és a' Máakáti fia Jezoniás, ök, és az ö társok.

24. És meg-esküvék Godoliás nékik, és az ö társoknak, mondván: Ne féllyetek a' szolgálni a' Kaldæusoknak: maradgyatok a' földön, és szolgállyatok a' Babylóniai királynak, és jól lésztek.

25. Lön pedig a' hetedik hólnapban, el-jöve Ismael, Nataniának a' királyi magból-való Elisema fiának fia, és tiz férfiak véle: és le-vágák Godoliást, ki meg-is hala: de a'

Zsidókat-is, 's a' Kaldæusokat-is, kik véle valának Masfában.

26. És fel-kelvén az egész nép kitsinytől-fogva nagyig, és a' vitézek hadnagyi, Egyiptusba menének, félvén a' Kaldæusoktól.

G 27. Lön pedig Joakinnak a' Júda királyának el-vitelének harmintz-hetedik esztendejében, a' tizen-kettödik hólnapban, a' hónak huszon-hetedik napján: Evilmerodak a' Babylóniai király azon esztendöben, melyben országlani kezde, fel-emelé fejét Joakinnak a' Júda királyának a' tömlötzből.

28. És kegyessen szólla néki: és az ö királyi székét a' több királyoknak, kik véle Babylonban valának, széki-fölibe tévé.

29. És el-változtatá ruháit, mellyeket viselt vala a' tömlötzben, és mindenkor nála észik vala kenyeret, életének tellyes napjaiban.

30. És abrakot-is rendele néki szüntelen, melly meg-is adatik vala néki a' királytól naponként, életének tellyes napjaiban.

I. *PARALIPOMENON.*

A' KIRÁLYI KRONIKÁNAK ELSÖ KÖNYVE.

Libri Paralipomenon, az-az: ki-maradt, hátra hagyatott dolgoknak Könyve: hogy a' Királyok Könyveiböl azok, noha oda tartoztak vólna, ki-maradtak: Zsidóúl DIBRE HAJAMIM az-az Királyok Krónikája, hogy abból szedettetnek egybe: ö-nálok tsak egy Könyvet tészen, nálunk kettöt: és hogy mind a' kettöt Esdrás irta vólna, közönséges Tráditio.

Az elsöben le-irja az Israel nemzetségének Ádámtól fogva való gyarapodását, egész a' Fogságból való ki-szabadúlásáig: az-után Dávidra száll, és annak Országlását szorgalmatossan le-irja, egész Salomonnak fel-kenettetéséig, az-az: a' világnak 2990-dik esztendejéig.

I. RÉSZ.

Ádámnak nemzetségi Ábrahámig; Ábrahámnak nemzetségi Esau nemzetségével együtt; és Edom földének királyi, 's fejedelmi, minek-elötte Israelben Királyok vóltak vólna, elé-számláltatnak.

A Gene. 2. v. 15. 4. 23. 5. b. 10. 1. ÁDAM, Set, Enos,

2. Kainán, Maláleel, Járed,

3. Hénok, Matúsale, Lámek,

4. Nóe, Sem, Kám, és Jáfet.

5. A' Jáfet fiai: Gómer, és Mágog, és Madai, és Jávan, Túbal, Mosok, Tíras.

6. A' Gómer fiai pedig: Aszenez, és Rifat, és Togorma.

7. A' Jávan fiai pedig: Elisa, és Tarsis, Tzetim, és Dódanim.

8. A' Kám fiai: Kus, és Mesraim, és Fut, és Kánaán.

9. A' Kus fiai pedig: Sába, és Hévila, Sabata, és Regma, és Sabataka. A' Regma fiai pedig: Sába, és Dadan.

10. Kus pedig nemzé * Nemrodot: ez kezde hatalmas lenni a' földön. * Geneſ. 10. b. 8.

11. Mesraim pedig nemzé Ludimot, és Anamimot, és Laábimot, és Nestuimot.

12. Fetrusimot-is, és Kasluimot: kiktöl származának a' Filistæusok, és a' Kaftorimok.

13. Kánaán pedig nemzé az ö elsö-szülöttét Sidont, a' Hetæust-is, B

14. És Jebusæust, és Amorræust, és Gergesæust,

15. A' Hevæust-is, és Aratzæust, és Sinæust;

16. Az Aradiust-is, és Samaræust, és Hamatæust.

17. * A' Sem fiai: Elam, és Aſſur, és Arfaxad, és Lud, és Aram, és Hus, és Hul, és Geter, és Móſok.

18. Arfaxad pedig nemzé Sálét, és ez nemzé Hébert.

19. Hébernek pedig két fia ſzületék, egyiknek neve Fáleg, mert az ö napjaiban oſzla-el a' föld; és az öttse neve Jektán.

20. Jektán pedig nemzé Élmodadot, és Sálefet, és Aſarmotot, és Járét,

21. Adorámot-is, és Húzalt, és Deklát,

22. Hébalt-is, és Abimaelt, és Sábát,

23. És Ofirt-is, és Hevilát, és Jóbabot. Ezek mind Jektán fiai.

24. Sem, Arfaxad, Sále,

25. Héber, Faleg, Rágau,

26. Serug, Nákor, Táre,

27. Ábram, ez az Ábrahám.

28. Az Ábrahám fiai pedig, Iſaák, és Iſmael.

29. És ezek azoknak nemzetségi. * Iſmaelnek elsö-ſzülötte, Nábajot, és Tzedar, és Adbeel, és Mapſam,

30. És Maſma, és Duma, Maſſa, Hadad, és Tema,

31. Jetur, Náfis, Tzedma. Ezek az Iſmael fiai.

32. Tzeturának pedig az Ábrahám ágyasának fiai, kiket ſzült: Zamrán, Jeksán, Mádian, Jesbok, és Sue. A' Jeksán fiai pedig: Sába, és Dádan. A' Dádan fiai pedig: Aſſurim, és Latuſsim, és Laomim.

33. * A' Mádian fiai pedig: Éfa, és Efer, és Hénok, és Abida, és Eldaa. Mind ezek a' Tzetura fiai.

34. * Ábrahám pedig nemzé Iſaákot, kinek fiai vóltak, Eſau, és Iſrael.

35. * Az Eſau fiai: Elifaz, Ráhuel, Jehus, Jhelom, és Kóre.

36. Az Elifaz fiai: Teman, Omar, Séfi, Gátan, Tzenez, Tamna, Amalek.

37. A' Ráhuel fiai: Nahat, Zára, Samma, Meza.

38. A' Séir fiai: Lótan, Sóbal, Sébeon, Ana, Diſon, Éſer, Diſan.

39. A' Lótan fiai: Hori, Homam. A' Lótan húga pedig Tamna vala.

40. A' Sóbal fiai: Alian, és Manahat, és Ebal, Sefi, és Onam. A' Sébeon fiai: Aja és Ana. Az Ana fiai: Diſon.

41. A' Diſon fiai: Hamram, és Eſeban, és Jetran, és Káran.

42. Az Eſer fiai: Bálaán, és Závan, és Jákan. A' Diſan fiai: Hus, és Áran.

43. Ezek a' királyok, kik Edom-földében orſzáglottak, minek-elötte királyok vólna az Iſrael fiainak. A' Béor fia Bále: és az ö várasának neve, Dénaba.

44. Meg-hala pedig Bále, és orſzágla helyette a' Záre fia Jóbab, Boſrából.

45. És mikor Jóbab-is meg-hólt vólna, Husám a' Temanuſok Földéből orſzágla helyette.

46. És meg-hala Husám-is, és orſzágla helyette a' Badad fia Adad, ki meg-veré Mádiánt Móab-földében: és az ö várasa neve, Avit.

47. És mikor Adad-is meg-hólt vólna, orſzágla helyette Semla Maſrékából.

48. De Semla-is meg-hala, és Saul orſzágla helyette Rohobotból, melly a' folyó vízmellett fekſzik.

49. Meg-halván Saul-is, az Akobor fia Bálanan orſzágla helyette.

50. De ez-is meg-hala, és Adad orſzágla helyette: kinek várasa neve, Fáu vala, és a' felesége Méetábelnek nevezteték, a' Mézaáb leányának Matrednak leánya.

51. Adad pedig meg-halván, a' királyok-helyett Fejedelmek kezdének lenni Edomban: Tamna fejedelem, Alva fejedelem, Jetet fejedelem.

52. Oolibama fejedelem, Ela fejedelem, Finon fejedelem,

53. Tzenez fejedelem, Téman fejedelem, Mabsár fejedelem,

54. Magdiel fejedelem, Hiram fejedelem. Ezek az Edom fejedelmi.

II. RÉSZ.

Jákob Pátriárkának fiai le-irattatnak: Júda Pátriárkának nemzetségi Iſaiig, Dávid Király attyáig; és az ö attyafiai eléhozattatnak.

1. Az Iſrael fiai pedig: Ruben, Simeon, Lévi, Juda, Iſſakár, és Zábulon,

2. Dan, Jóſef, Benjamin, Neftali, Gad és Áſer.

3. A' Júda fiai: * Her, Onan, és Sela. Ezek hárman ſzülettek néki a' Kánaáni Sue leányától. Her vala pedig Júdának elsö-ſzülötte, gonoſz az Úr-elött, és meg-ölé ötet.

4. Támar pedig az ö menye Fáreſt ſzülé néki, és Zárát. Minnyájan azért a' Júda fiai, öten.

5. A' Fáres fiai pedig: Heſron, és Hamul.

6. És a' Zára fiai: Zamri, és Etan, és Eman, Kalkal-is, és Dara, mindeneſtöl öten.

7. * A' Karmi fiai: Akar, a' ki meg-háboritá Iſraelt, és vétkezék az átok-béli lopásban.

8. Az Etan fiai: Azariás.

9. A' Heſron fiai pedig, kik néki ſzületének: Jerámeel, és Rám, és Kalubi.

10. Rám pedig nemzé Aminadabot. Aminadab pedig nemzé Nahaſſont a' Júda fiai fejedelmét.

11. Nahaſſon-is nemzé Salmát, kitöl Bóoz ſzármazék.

12. Bóoz pedig nemzé Obedet, és ö nemzé Iſait.

13. * Iſai pedig nemzé Eliabot az ö elsö-ſzülöttét, másodikát Aminadabot, harmadikát Simmaát,

14. Negyedikét Natánaelt, ötödikét Raddáit,

15. Hatodikát Aſomot, hetedikét Dávidot;

16. Kiknek húgai, Sarvia, és Abigail valának. A' Sarvia fiai: Abiſai, Jóab, és Áſael, hárman.

17. Abigail pedig ſzülé Amasát, kinek attya vala Iſmaelita Jéter.

18. Káleb pedig a' Heſron fia Azuba nevü feleséget vön, kitöl Jériotot nemzé, és ennek fiai vóltak, Jáſer, és Sóbab, és Ardon.

19. És mikor meg-hólt vólna Azuba, Efratát vévé Káleb feleségül: ki néki Hurt ſzülé.

20. Hur pedig nemzé Urit: és Uri nemzé Bezéleelt.

21. Ezek-után Heſron bé-méne Mákirnak a' Gálaád attyának leányához, és el-vévé ötet, mikor hatvan eſztendös vólna: ki ſzülé néki Ségubot.

22. De Ségub-is nemzé Jáirt, és huſzonhárom váraſt bira Gálaád-földében.

23. És meg-vévé Geſſurt, és Aramot a' Jáir váraſit; és Kanatot, és az ö faluit a' hatvan váraſt. Mind ezek, Mákirnak a' Gálaád attyának fiai.

24. Mikor pedig meg-hólt vólna Heſron, bé-méne Káleb Efratához. Vala Heſronnak más felesége-is, Abia, ki ſzülé néki Aſſurt a' Tékua attyát.

25. Születének pedig Jerámeelnek a' Heſron elsö-ſzülöttének fiai: Rám az ö elsö-ſzülötte, és Buna, és Aram, és Aſom, és Akia.

26. Más feleséget-is vön Jerámeel Atara nevüt, ki az Onám annya vala.

27. De Ramnak-is a' Jerámeel elsö-ſzülöttének fiai valának: Móos, Jámin, és Akar.

28. Az Onám fiai pedig valának, Semei, és Jada. A' Semei fiai pedig: Nádab, és Abiſur.

29. Neve pedig az Abiſur feleségének Abihail, ki ſzülé néki Ahobbant, és Mólidot.

30. A' Nádab fiai pedig vóltak, Sáled, és Apſaim. Meg-hala pedig Sáled magzatoknélkül.

31. Az Apſaim fia pedig, Jéſi: melly Jéſi nemzé Séſant. Séſan pedig nemzé Oholait.

32. Jádának az Sémei öttsének fiai pedig: Jéter, és Jónatan. De Jéter-is magzatoknélkül hala-meg.

33. Jónatan pedig nemzé Fáletet, és Zizát. Ezek vóltak a' Jerámeel fiai.

34. Sesánnak pedig nem vóltak fiai, hanem leányi; és egy Jéraa-nevü Egyiptuſi ſzolgája.

35. És annak adá a' leányát feleségül: ki ſzülé néki Eteit.

36. Etei pedig nemzé Nátánt, és Nátán nemzé Zábadot.

37. Zábad-is nemzé Oſlált, és Oſlál nemzé Obedet,

38. Obed nemzé Jehut, Jehu nemzé Azariáſt,

39. Azariás nemzé Helleſt, és Helles nemzé Elaſát,

40. Elaſa nemzé Siſamoit, Siſamoi nemzé Sellumot,

41. Sellum nemzé Ikamiát, Ikamia pedig nemzé Eliſamát.

42. Kálebnek pedig a' Jerámeel öttsének fiai: Méſa az ö elsö-ſzülötte; ez Zifnek, és a' Máreſa fiainak a' Hebron attyának attya.

43. A' Hebron fiai pedig, Kóre, és Táfua, és Rétzem, és Samma.

44. Samma pedig nemzé a' Jerkaám attyát Rahamot; és Rétzem nemzé Sammait.

45. A' Sammai fia, Máon: és Máon a' Betſur attya.

46. Éfa pedig a' Káleb ágyaſa ſzülé Háránt, és Mosát, és Gezezt. Háran pedig nemzé Gezezt.

47. A' Jahaddái fiai pedig, Régom, és Jóatan, és Géſan, és Fálet, és Efa, és Sáaf.

48. A' Káleb ágyaſa Máaka ſzülé Sábert, és Taranát.

49. Sáaf pedig a' Madména attya, nemzé Súét a' Makbéna attyát, és a' Gábaa attyát. A' Káleb leánya pedig, Axa vala.

50. Ezek valának a' Káleb fiai, ki Hurnak az Efrata elsö-ſzülöttének fia vólt, Sobal a' Kariat-iarim attya,

51. Salma a' Betlehem attya, Harif a' Betgáder attya.

52. Vóltak pedig Sóbalnak a' Kariat-iarim attyának fiai, ki láttya vala a' Nyugodalmoknak felét.

53. És a' Kariat-iarim nemzetségéböl, a' Jetréuſok, és Afutæuſok, és Sematæuſok, és Maſeræuſok. Ezektöl ſzármazának a' Saraiták, és Eſtaoliták.

54. A' Salma fiai: Betlehem, és Netofati, a' Jóab háza Koronái, és a' Sárai Nyugodalmának fele.

55. A' Jábesben lakó irás-tudóknak rokonſági-is, az Éneklök, és Zengök, és a' Sátorokban-lakók. Ezek a' Tzinæuſok, kik a' Rekab háza attyának Melegétöl ſzármaztak.

III. RÉSZ.

Dávid Király fiait, és minden Királyokat, 's Fejedelmeket az ö fiaikkal, és leányaikkal, kik ö tölök ſzármaztak, elé-ſzámlállya.

1. EZEK vóltak pedig a' Dávid fiai, kik néki ſzülettek Hebronban: az elsö ſzülötte, Amnon, Jezraheli Akinoámtól: máſodik, Dániel, a' Karméluſi Abigailtól;

2. Harmadik, Abſalom, Máakának a' Geſſuri Tolmai király leányának fia; negyedik, Adoniás, az Aggit fia;

3. Ötödik, Safatias, Abitáltól; hatodik, Jetrahám, az ö feleségétöl Eglától.

4. Hatan ſzülettek azért néki Hebronban, a' hol hét eſztendeig, és hat hólnapig orſzágla. Harmintz-három eſztendeig orſzágla pedig Jeruſalemben.

B
* 2.Reg. 5.c.14.

5. * Jerusalemben pedig születtek néki fiai: Simmaa, és Sóbab, és Nátan, és Salomon, négyen az Ammiel leányától Bet-sabeától.

6. Jebaár-is, és Elisama,

7. És Elisalet, és Nóge, és Nefeg, és Jafia,

8. És Elisama, és Eliada, és Elifelet, kilentzen:

9. Ezek mind Dávid fiai, az ágyasok fiain-kivül: és ö húgok vala a' Támár,

10. A' Salomon fiai pedig, Róboam: kinek fia Abia, nemzé Ását. És attól születék Jósafat

11. A' Jóram attya: melly Jóram nemzé Okoziást, kitöl Jóas származék:

C

12. És ennek fia Amasías, nemzé Azariást. Az Azarias fia pedig Jóatan,

13. Nemzé Akázt az Ezekiás attyát, kitöl születék Manasses.

14. De Manasses-is nemzé Amont a' Josías attyát.

15. A' Josías fiai pedig vóltak; az elsö-szülötte Jóhanan, második Jóakim, harmadik Sedetzias, negyedik Sellum.

* Mat. 1.b.11.

16. * Joakimtól születék Jekonias, és Sedetzias.

17. A' Jekonias fiai vóltak: Asir, Salátiel,

18. Melkirám, Fadaia, Sennesser, és Jetzemia, Sama, és Nadabia.

19. Fadaiától származának, Zoróbabel, és Semei. Zoróbabel nemzé Mosollámot, Hananiást, és ezek húgát Salomitet:

20. Hasabánt-is, és Oholt, és Barakiát, és Hasadiást, Josabhesedet, ötöt.

D

21. A' Hanania fia pedig Faltias a' Jeseia attya, kinek a' fia Rafaia. Ennek-is a' fia Arnan, kitöl születék Obdia, kinek fia vala Sekeniás.

22. A' Sekeniás fia Semeia: kinek fiai, Hattus, és Jégaál, és Bária, és Naária, és Safat, hatan szám-szerént.

23. A' Mária fia, Elioénai, és Ezekiás, és Ezrikam, hárman.

24. Az Elioénai fiai, Odvia, és Eliasub, és Feleia, és Akkub, és Johanán, és Dalaia, és Anani, heten.

IV. RÉSZ.

Ismét Júda, és Simeon maradékinak száma, és lakó helyek. Chám maradéki a' Simeon fiaitól el-vesztetnek, és az Amaletziták-is meg-verettetnek.

A
Su.2.a.4. Gen.38. a.3.& 46.b.12.

1. A' Júda fiai: Fáres, Hesron, és Karmi, és Hur, és Sóbal.

2. A' Sóbal fia pedig Rája nemzé Jáhatot, kitöl születének Ahumai, és Láad. Ezek Sárati nemzetségi.

3. És ez az Etam gyökere: Jezrahel, és Jesema, és Jedebos. És a' húgok neve, Asalelfüni.

4. A' Gedor attya pedig Fánuel, és a' Hósa attya Ezer; ezek Hurnak az Efrata elsö-szülöttének a' Betlehem attyának fiai.

5. Assurnak pedig a' Tékua attyának, két felesége vala, Hálaa, és Náara.

6. Szülé pedig néki Náara Oózát, és Héfert, és Temanit, és Ahastárit. Ezek a' Náara fiai.

7. A' Hálaa fiai pedig, Seret, Isáár, és Etnám. B

8. Kos pedig nemzé Anobot, és Sóbobát, és Aharehelnek az Arum fiának nemzetségét.

9. Jábes pedig nevezetesb vala az attya-fiainál, és az annya az ö nevét Jábesnek hivá, mondván: Mert fájdalommal szültem ötet.

10. Segétségül hivá pedig Jábes az Isr. el Istenét, mondván: Ha meg-áldván meg-áldasz engem, és ki-terjesztед határimat, és a' kezed velem légzen, és a' gonoszságtól engem el nem nyomattatsz. És meg-adá Isten, a' miket kére.

11. Káleb pedig a' Sua báttya nemzé Máhirt, ki Estonnak attya vala.

12. Eston pedig nemzé Betrafat, és Fessét, és Tehinnát a' Náas várasa attyát: ezek a' Reka férfiai. B

13. A' Tzenez fiai pedig, Otóniel, és Saráia. Az Otóniel fiai pedig, Hatat, és Maónati.

14. Maónati nemzé Ofrát, Sartia pedig nemzé Joábot a' Mester-emberek Völgyének attyát: mert ott mester-emberek valának.

15. Kálebnek pedig a' Jefone fiának fiai: Hir, és Ela, és Náham. Az Ela fiai-is: Tzenez.

16. És a' Jaléleel fiai: Sif, és Zifa, Tiria, és Asrael.

17. És az Ezra fiai: Jéter, és Méred, és Efer, és Jalon, és nemzé Máriámot, és Sammait, és Jesbát az Estamo attyát.

18. És az ö felesége Judáia, szülé Járedet a' Gedor attyát, és Hébert a' Sóko attyát, és Ikutielt a' Záhoe attyát. Ezek pedig a' Faraó leányának Betiának fiai, kit el-vön Méred. D

19. És az Odaia feleségének, ki Nahánnak a' Tzeila attyának húga vala, fiai: Germi, és Estamo, ki Makátiból vala.

20. És a' Simon fiai: Amnon, és Rinna a' Hánán fia, és Tilon. És a' Jési fiai, Zóhet, és Benzóhet. * Genes. 38.a.5.

21. * Selának a' Juda fiának fiai: Her a' Leka attya, és Láada a' Máresa attya, és a' bibor tsinálók házának rokonsági az Esküvés házában.

22. És a' ki meg-állatta a' Napot, és a' Hazugság férfiai, és a' Bátorságos, és a' Gyújtó, kik fejedelmek vóltak Moábban, és a' kik viszsza-tértek Lahembe. Ezek pedig régi dolgok.

23. Ezek a' fazekasok, kik a' Plantálásokon, és Sövényeken-laknak, a' királynál az ö dolgaiban, és ott laktak. * Genes. 46.b.12. E

24. * A' Simeon fiai: Námuel, és Jámin, Járib, Zára, Saul.

25. Ennek fia Sellum, ennek fia Mapsa,

26. Ennek fiai Maſma. A' Maſma fiai: Ennek fia Hámuel, ennek fia Zakur, ennek fia Semei.

27. Semeinek tizen-hat fia, és hat leánya: az ö attyafiainak pedig nem vóltak ſok fiai, és az egéſz nemzetség nem lehete haſonló a' Júda fiai ſommájához.

28. Lakának pedig Berſabeében, és Moladában, és Haſarſuhalban,

29. És Bálában, és Aſomban, és Toládban,

30. És Bátuelben, és Hormában, és Siczelegben,

31. És Bet-markábotban, és Haſarſuſimban, és Betberáiban, és Saárimban. Ezek azoknak váraſi Dávid királyig.

32. És az ö falujok: Étam, és Aen, Remmon, és Token, és Aſan, öt váraſok.

33. És azoknak minden falui e' váraſokkörül Baálig. Ez az ö lakó-helyek, és ſzékeknek el-oſztáſa.

34. Mosóbab-is, és Jemlek, és az Amaſias fia Jóſa,

35. És Joel, és a' Joſabia fia Jehu, ki Saraiának az Aſiel fiának fia,

36. És Elioénai, és Jákoba, és Iſuhaja, és Aſaia, és Adiel, és Iſmiel, és Banaia.

37. Ziza-is a' Seſei fia, ki Allon fia, ki Idaia fia, ki Semri fia, ki Samaia fia.

38. Ezek a' nevezetes fejedelmek az ö nemzetségekben, és az ö rokonságoknak házában fölötte igen meg-ſokaſodtak.

39. És el-indúlának, hogy bé mennének Gádorba a' Nap-keleti völgyig, és hogy legeltetö helyet kereſnének az ö nyájoknak.

40. És találának zſiros, és igen jó legeltetö helyeket, és igen ſzéles, és tsendes, és termö földet, melyben az elött a' Kam nemzetségi laktak.

41. Ezek azért el-menének, kiket oda-fel nevenként meg-irtunk, Ezekiáſnak a' Júda királyának idejében: és meg-verék azoknak hajlékit, és a' lakoſokat, kik ott találtattak vala, és el-törlék öket mind e' jelen-való napig: és azok-helyett lakának, mert ott igen zſiros legeltetö helyeket találának.

42. A' Simeon fiai-közzül-is menének a' Séir hegyére öt ſzáz férfiak, fejedelmek lévén Faltia, és Naária, és Rafaia, és Oziel, a' Jeſi fiai:

43. És meg-verék az Amaletziták maradékit, mellyek meg-ſzabadúlhattak vólt, és ott lakának azok-helyett mind e' mái napiglan.

V. RÉSZ.

Rúben, és Gád fiainak, és Manaſſe fél nemzetségének lajſtroma, és azoknak lakáſok: ezek az Agarenuſokat meg-verik; de végtére a' bálványozáſért az Aſſyriuſoktól rabságra vitettetnek.

A Gen. 35. d. 24. & 49. a. 4.

1. RUBENNEK-IS az Iſrael elsö-ſzülöttének fiai (mert ö vólt az ö elsö-ſzülöttè: de mikor meg-ſerteztette vólna az attya ágyát, az ö elsö-ſzülötsége az Iſrael fia Jóſef fiainak adaték, és amaz nem tartaték elsö ſzülöttnek.

2. Júdás pedig, ki leg-erösb-vala az ö attyafiai-között, az ö nemzetségéből ſzármazának a' fejedelmek: az elsö-ſzülötség pedig Jóſefnek tulajdonittaték.)

3. * Rubennek azért az Iſrael elsö-ſzülöttének fiai: Enok, és Fallu, Eſron, és Karmi,

4. A' Joel fiai: ennek fia Samia, ennek fia Gog, ennek fia Semei,

5. Ennek fia Mika, ennek fia Réja, ennek fia Báal,

6. Ennek fia Béera, kit fogva vün Telgatfalnaſár az Aſſyriuſok királya, és fejedelem vala a' Ruben nemzetségében.

7. Az attyok-fiainak pedig, és az egéſz rokonságának, midön nemzetségenként ſzámláltatnak vala, fejedelmi valának Jéhiel, és Zakariás,

8. Az Ázáz fia pedig Bála, ki a' Jóel fiának Sammának fia, ö lakék Aroerben Nebóig, és Béelméonig.

9. A' Nap keleti réſzre-is lakék a' puſztának bé-meneteléig, és az Eufrátes folyó-vizéig, Mert nagy-ſzámú barmokkal birnak vala Gálaád-földében.

10. A' Saul napjaiban pedig az Agaræuſok-ellen hadakozának, és meg-ölék öket, és helyettek lakának az ö hajlékokban, az egéſz tartományban, melly Gálaádnak Nap-keletire néz.

11. A' Gad fiai pedig ellenekben lakának Básán-földén Selkáig:

12. Joel elsöben, és Sáfan a' második: Jánai pedig, és Sáfat, Básánban.

13. Ezeknek attyafiai pedig, az ö házok rokonsági-ſzerént, Mihály, és Moſollam, és Sebe, és Jórai, és Jákan, és Zie, és Héber, heten.

14. Ezek az Abihail fiai: ki Huri fia, ki Jara fia, ki Gálaád fia, ki Mihály fia, ki Jeſeſi fia, ki Jeddo fia, ki Búz fia.

15. Az attyafiak-is a' Guni fiának Abdielnek fiai, a' ház fejedelmi az ö nemzetségekben.

16. És Gálaádban, 's Básánban lakának, és annak faluiban, és Sáronnak minden hóſtátiban, mind a' határokig.

17. Mind ezek, meg-ſzámláltattak Joatánnak a' Júda királyának napjaiban, és Jeróboamnak az Iſrael királyának napjaiban.

18. A' Ruben, és Gad, és a' Manaſſe fél nemzetsége fiai, hadakozó férfiak, paizs, és kard-viſelök, és kéz-ijaſok, és tudóſok a' hartzokra, negyven-négy ezeren, és hét-ſzáz hatvanan, a' hartzra ki-menök.

19. Hadakozának az Agaréuſok-ellen: az Ituræuſok pedig, és Náfis, és Nódab

20. Segétséget adának nékik. És kezekbe adatának az Agaréuſok, és mind a' kik vélek valának. Mert az Iſtent hivák ſegétségül, midön hartzolnának: és meg-hálgatá öket, mivelhogy ö-benne hittek.

* *Geneſ. 46. b. 9. Exod. 6. c. 14. Numer. 26. a. 5.*

B

C

21. És el-fogák mind, a' mikkel birnak vala, ötven-ezer tevét, és két-száz ötven ezer juhot, és két-ezer szamárt, és száz-ezer emberi lelket.

D 22. Sok sebesek húllának pedig el: mert az Úr hada vala. És azok-helyett lakának a' fogságba-való vitelig.

23. A' Manasses fél nemzetsége fiai-is birák a' földet Básán határitól-fogva Báalig, Hermont, és Sánirt, és a' Hermon hegyét, mert igen számoson valának.

24. És ezek valának az ö házok rokonsága fejedelmi; Efer, és Jési, és Eliel, és Ezriel, és Jeremia, és Odoia, és Jediel, igen erös, és hatalmas férfiak, és nevezetes hadnagyok az ö nemzetségekben.

25. El-hagyák pedig az ö attyok Istenét, és paráználkodának a' föld népe isteni-után, kiket el-vön az Isten elölök.

26. És az Israel Istene Fulnak az Assyriusok királyának lelkét támasztá, és Telgát Falnasárnak az Assur királyának lelkét, és el-vivé Rubent, és Gádot, és a' Manasses fél nemzetségét, és Lahelába vivé öket, és Háborba, és Arába, és a' Gózan folyó-vizéhez, e' napiglan.

VI. RÉSZ.

Elé-számlállya Lévinek nemzetségét, és azokat, kiket azok közzül Papságra, és Levitaságra rendelt Dávid az Urnak házában; Ááron Papnak nemzetségi, a' Papoknak tisztei, és Váraſi, azon-kivül a' szabad városoknak nevei.

A *Genes. 46. b. 11. Infr. 23. b. 6.* 1. A' Lévi fiai: Gerson, Káat, és Mérari.

2. A' Káat fiai: Amram, Isáár, Hebron, és Oziel.

3. Az Amram fiai: Aáron, Moyses, és Maria. Az Aáron fiai: Nádab, és Abiu, Eléazar, és Itamar.

4. Eléazar nemzé Fineest, és Finees nemzé Abisuet,

5. Abisue pedig nemzé Boktzit, és Boktzi nemzé Ozit.

6. Ozi nemzé Zaraiást, és Zaraias nemzé Merájotot.

7. Merajot pedig nemzé Amariást, és Amarias nemzé Akitobot.

8. Akitob nemzé Sádokot, és Sádok nemzé Akimaást,

9. Akimaás nemzé Azariást, Azarias nemzé Johanánt,

10. Jóhanan nemzé Azariást. Ez, a' ki a' papságot viselte a' házban, mellyet Salomon épitett Jerusalemben.

11. Azarias pedig nemzé Amariást, és Amarias nemzé Akitobot,

12. Akitob nemzé Sádokot, és Sádok nemzé Sellumot,

B 13. Sellum nemzé Heltziást, és Heltzias nemzé Azariást,

14. Azarias nemzé Saraiást, és Saraias nemzé Jósedeket.

15. Jósedek pedig ki-méne, mikor az Úr el-vivé Júdát, és Jerusalemet Nabukodonosor-által.

16. * A' Lévi fiai azért Gerson, Káat, és Mérari: * Exod. 6. 16.

17. És ezek a' Gerson fiainak nevek, Lobni, és Semei.

18. A' Káat fiai: Amram, és Isáár, és Hebron, és Oziel.

19. A' Mérari fiai: Moholi, és Musi. Ezek pedig a' Lévi rokonsági az ö nemzetekszerént.

20. Gerson, ennek fia Lobni, ennek fia Jáhat, ennek fia Zemma,

21. Ennek fia Jóah, ennek fia Addo, ennek fia Zára, ennek fia Jetrai.

22. A' Káat fiai: Aminadab az ö fia, ennek fia Kóre, ennek fia Asir,

23. Ennek fia Elkana, ennek fia Abiasaf, ennek fia Asir,

24. Ennek fia Tahat, ennek fia Uriel, ennek fia Ozias, ennek fia Saul.

25. Az Elkana fiai: Amasai, és Akimot,

26. És Elkana. Az Elkana fia: Sófai az ö fia, ennek fia Náhat,

27. Ennek fia Eliab, ennek fia Jéroham, ennek fia Elkana.

28. A' Sámuel fiai az elsö-szülötte Vasseni, és Abia.

29. A' Mérari fiai pedig, Moholi: ennek fia Lobni, ennek fia Semei, ennek fia Oza, C

30. Ennek fia Sammaa, ennek fia Haggia, ennek fia Asaia.

31. Ezek, a' kiket Dávid az Énekesek-fölött rendelt az Úr házában, minek-utánna a' szekrény el-helyhezteték:

32. És szolgálnak vala a' bizonyság hajléka-elött, énekelvén mig meg-épitené Salomon az Úr házát Jerusalemben: állának vala pedig az ö rendek-szerént a' szolgálatban.

33. Ezek pedig azok, kik ott állának vala az ö fiokkal; a' Káat fiai-közzül, Héman énekes, ki Jóhel fia, ki Sámuel fia,

34. Ki Elkana fia, ki Jéroham fia, ki Eliel fia, ki Tohu fia,

35. Ki Suf fia, ki Elkana fia, ki Mahat fia, ki Amasia fia,

36. Ki Elkana fia, ki Jóhel fia, ki Azarias fia, ki Sofonias fia,

37. Ki Tahat fia, ki Asir fia, ki Abiasaf fia, ki Kóre fia,

38. Ki Isáár fia, ki Káat fia, ki Lévi fia, ki Israel fia.

39. És ennek attyafia Asaf, ki az ö jobja felöl áll vala, Asaf a' Barakias fia, ki Sámaa fia,

40. Ki Mihály fia, ki Basaias fia, ki Melkias fia,

41. Ki Atanai fia, ki Zára fia, ki Adaia fia,

42. Ki Etan fia, ki Zamma fia, ki Sémei fia,

43. Ki Jet fia, ki Gerson fia, ki Lévi fia. D

44. A' Mérari fiai pedig ezeknek attyok-

fiai, bal-felöl, Etan a' Kuſi fia, ki Addi fia, ki Malok fia,

45. Ki Haſabiás fia, ki Amaſiás fia, ki Heltziás fia,

46. Ki Amaſai fia, ki Boni fia, ki Someri fia,

47. Ki Moholi fia, ki Muſi fia, ki Mérari fia, ki Lévi fia.

48. Ezeknek attyafiai-is a' Leviták, kik az Úr háza hajlékának minden ſzolgálattyára rendeltetének.

49. Aáron pedig, és az ö fiai jó-illatot égetnek vala az éppen-égö áldozatnak óltárán, és a' jó-illat óltárán, a' Szentek-ſzentének minden ſzolgálattyára: és, hogy könyörögnének Iſraelért mind azok-ſzerént, mellyeket parantsolt vala Moyſes az Iſten ſzolgája.

50. Ezek pedig az Aáron fiai: Eléazar az ö fia, ennek fia Finees, ennek fia Abiſue,

51. Ennek fia Boktzi, ennek fia Ozi, ennek fia Zarahia,

52. Ennek fia Mérajot, ennek fia Amariás, ennek fia Akitob,

53. Ennek fia Sádok, ennek fia Akimaás.

54. És ezek az ö lakó-helyek, a' faluk, és határok-ſzerént, tudni-illik az Aáron fiaié, a' Kaatiták rokonságok-ſzerént: mert ſors ſzerént nékik jutottak vala.

55. Adák azért nékik Hebront Júda földében, és annak hóſtátit körös-körül:

56. * A' váras földeit pedig, és faluit, a' Jéfone fiának Kálebnek.

57. Az Aáron fiainak pedig az óltalomra-való váraſokat adák, Hebront, és Lobnát, és a' hoſtátit,

58. Jétert-is, és Eſtemót a' hóſtátival, de Hélont-is, és Dábirt a' hóſtátival,

59. Aſant-is, és Betſemeſt, és azok hóſtátit.

60. A' Benjamin nemzetségéböl pedig, Gábeét, és a' hóſtátit, és Almatot a' hóſtátival, Anatotot-is a' hóſtátival. Mindenestöl tizen-három váraſokat, az ö rokonságokſzerént.

61. A' Káat rokonságából-való több fiainak pedig, adának örökségül a' Manaſſe félnemzetségéböl tiz váraſt.

62. A' Gerſon fiainak pedig az ö rokonságok-ſzerént, az Iſſakár nemzetségéböl, és az Áſer nemzetségéböl, és a' Neftali nemzetségéböl, és a' Manaſſe nemzetségéböl Básánban, tizen-három váraſt.

63. A' Mérari fiainak pedig, az ö rokonságok-ſzerént, a' Rúben nemzetségéböl, és a' Gad nemzetségéböl, és a' Zabulon nemzetségéböl, adának ſors-ſzerént tizen-két váraſt.

64. A' Leviták-nak-is váraſokat adának az Iſrael fiai, és azokhoz-való hóſtátokat:

65. És ſors-ſzerént adák, a' Júda fiainak nemzetségéböl, és a' Simeon fiainak nemzetségéböl, és a' Benjamin fiainak nemzetségéböl, azokat a' váraſokat, mellyeket az ö neveken nevezének,

66. És azoknak, kik a' Káat fiainak rokonságából valának, és a' váraſok az ö határokban az Efraim nemzetségéböl valának.

67. Az-okáért nékik adák az óltalom váraſokat, Sikemet a' hóſtátival az Efraim hegyén, és Gázert a' hóſtátival,

68. Jekmaámot-is a' hóſtátival, és Betoront haſonló-képpen,

69. És Helont-is a' hóſtátival, és Getemmont azon módon.

70. A' Manaſſe fél nemzetségéböl pedig, Anert, és a' hóſtátit, Báalámot, és a' hóſtátit: azoknak tudni-illik, kik a' Káat fiai rokonságából meg-maradtak vala.

71. A' Gerſon fiainak pedig, a' Manaſſe fél nemzetségének rokonságából, Gaulont Bánban, és a' hóſtátit, és Aſtarotot a' hóſtátival.

72. Az Iſſakár nemzetségéböl, Tzedeſt, és a' hóſtátit, és Daberetet a' hóſtátival.

73. Rámotot-is, és a' hóſtátit, és Anemet a' hóſtátival.

74. Az Aſer nemzetségéböl pedig, Máſalt a' hóſtátival, és Abdont haſonló-képpen:

75. Hukakot-is, és a' hóſtátit, és Róhobot a' hóſtátival.

76. A' Neftali nemzetségéböl pedig, Tzedeſt Galilæában, és a' hóſtátit, Hánont a' hóſtátival, és Kariatáimot, 's a' hóſtátit.

77. A' Mérari több fiainak pedig: a' Zabulon nemzetségéböl, Remonót, és a' hóſtátit, és Tábort a' hóſtátival:

78. A' Jordánon-túl-is Jerikónak-ellenében, a' Jordánnak Nap-kelete-felöl, a' Rúben nemzetségéböl, Bóſort a' puſztában a' hóſtátival, és Jaſsát a' hóſtátival,

79. Kademotot-is, 's a' hóſtátit, és Mefaátot a' hóſtátival.

80. A' Gad nemzetségéböl-is, Rámotot Gálaádban, és a' hóſtátit, és Manaimot a' hóſtátival,

81. De Heſebont-is a' hóſtátival, és Jézert a' hóſtátival.

VII. RÉSZ.

Az Iſſakár, Benjamin, Neftali, Manaſſé, Efraim, és Áſer nemzetségi elé-hozattatnak.

1. Az Iſſakár fiai pedig: Tóla, és Fua, Juſub, és Simeron, négyen.

2. A' Tóla fiai: Ozi, és Rafaia, és Jériel, és Jemai, és Jebſem, és Sámuel, fejedelmek az ö rokonságok házai-ſzerént. A' Tóla gyökeréböl igen erös férfiak ſzámláltattak Dávid napjaiban, huſzon-két ezeren hat ſzázan.

3. Az Ozi fiai: Izrahia, kitöl ſzülettek, Mihály, és Obadia, és Johel, és Jeſia, öten, mind fejedelmek.

4. És ö-vélek, az ö tselédek, és népekſzerént, hartzra fel-kéſzült igen erös férfiak,

* Joſ. 21. b. 10.

E

* Joſ. 21. b. 10.

F

G

A Gen. 46. b. 13.

harmintz-hat ezeren: mert sok feleségek, 's fiok vólt.

B 5. Ezeknek attyok-fiai-is, Issakárnak egész rokonsága-szerént, igen vastagok a' hadakozásra, nyóltzvan-hét ezeren számláltattak.

* Genes. 46. c. 21. 6. * A' Benjamin fiai: Béla, és Bekor, és Jádiel, hárman.

7. A' Béla fiai: Esbon, és Ozi, és Oziel, és Jerimot, és Urai, öten a' tselédek fejedelmi, és a' hadakozásra igen erössek: az ö számok pedig, huszon-két ezer harmintz-négy.

8. A' Bekor fiai pedig: Zámira, és Jóas, és Eliezer, és Elioénai, és Amri, és Jerimot, és Abia, és Anatot, és Almat: ezek mind Bekor fiai.

9. Számláltatának pedig az ö tselédek szerént az ö rokonságok fejedelmi, a' hadakozásra igen erössek, húsz-ezeren, 's két-százan.

C 10. A' Jádihel fiai pedig: Bálan. A' Bálan fiai pedig: Jehus, és Benjemin, és Aod, és Kanana, és Zetan, és Társhas, és Ahisahar.

11. Ezek mind a' Jádihel fiai, az ö rokonságok fejedelmi, igen erös férfiak, tizen hét ezeren, 's két-százan, a' hartzra menök.

12. És Sófam, és Hasam a' Hir fiai: és Hasim az Aher fiai.

13. A' Neftali fiai pedig: Jasiel, és Güni, és Jeser, és Sellum, a' Bála fiai.

14. A' Manasse fiai pedig, Esriel: és az ö ágyasa Syra Mákirt a' Gálaád attyát szülte.

15. Mákir pedig feleségeket vön a' fiainak Hapfimnak, és Safánnak: és Máaka-nevü húga vala: a' másiknak neve pedig Salfaád: és Sálfaádnak leányi születének:

D 16. És fiat szüle a' Mákir felesége Máaka, és annak nevét Fáresnek hivá: az öttsének neve pedig Sáres: és annak fiai Ulam, és Retzen.

17. Az Ulam fia pedig, Bádan. Ezek a' Gálaád fiai, ki Mákirnak a' Manasse fiának fia vólt.

18. Az ö húga pedig Regina szép férfiat szüle, és Abiezert, és Moholát.

19. A' Semida fiai pedig valának, Ahin és Sekem, és Letzi, és Aniam.

20. Az Efraim fiai pedig: Sutala, ennek fia Bared, ennek fia Tahat, ennek fia Elada, ennek fia Tahát, ennek fia Zabad,

E 21. És ennek fia Sutala, és ennek fia Ezer, és Elad. Meg-ölék pedig öket a' Getben lakó férfiak. Mert alá-mentek vala, hogy azok örökségekre ütnének.

22. Sira azért az attyok Efraim sok napokon, és el-jövének az ö attyafiai, hogy vigasztalnák ötet.

23. És bé-méne a' feleségéhez: ki méhében fogada, és fiat szüle, és a' nevét Beriának hivá, mivelhogy a' háza veszedelmi között született vólna.

24. A' leánya pedig Sára vala, ki az alsó, és felsö Betoront épité, és Ozensárát.

25. A' fia pedig Rafa, és Resef, és Tále, kitöl születék Taán,

26. Ki Láadánt nemzé: és ennek fia Ammiud, ki nemzé Elizamát,

27. Kitöl Nun származék, kinek fia vala Jósue.

28. Az ö örökségek pedig, és lakó-helyek, Bétel a' faluival, és Nap-kelet-felé Nórán, és a' Nap-nyúgati részre Gázer, és a' falui, Sikem-is a' faluival, mind Azáig a' faluival. F

29. A' Manasse fiai mellett-is, Bet-sán, és a' falui, Tanak, és a' falui, Mageddo, és a' falui, Dor, és a' falui. Ezekben laktak Józefnek az Israel fiának fiai.

30. * Az Aser fiai: Jemna, és Jésua, és Jessui, és Bária, és Sára az ö húgok. * Gen. 46. b. 17.

31. A' Bária fiai pedig: Héber, és Melkiel: ez a' Barsait attya.

32. Héber pedig nemzé Jeflatot, és Sómert, és Hotamot, és Suaát az ö húgokat.

33. A' Jéflat fiai: Fósek, és Kámaál, és Asot. Ezek a' Jeflat fiai. G

34. A' Sómer fiai pedig: Ahi, és Róaga, és Haba, és Aram.

35. Az attya-fiának pedig Helemnek a' fiai: Sufa, és Jemna, és Selles, és Amal.

36. A' Sufa fiai: Sue, Harnafer, és Saul, és Beri, és Jamra,

37. Bósor, és Hod, és Samma, és Saluса, és Jetrám, és Béra.

38. A' Jéter fiai: Jéfone, és Fasfa, és Ara.

39. Az Olla fiai pedig: Aree, és Haniel, és Resia.

40. Ezek mind az Aser fiai, a' rokonságok fejedelmi, válogatott, és igen erös hadnagyoknak hadnagyi: száma pedig azoknak, kik idejek-szerént a' hadakozásra alkalmatosok vólnának, huszon-hat ezer.

VIII. RÉSZ.

Isinét Benjaminnek nemzetségét, és lakó-helyeit hozza-elé, az-után Saulnak, és az ö fiainak.

1. BENJAMIN pedig nemzé az ö elsö-szülöttét Bálét, a' másodikat Asbelt, a' harmadikat Aharát, A Genes. c. 35. Supra c. 2. v. 6.

2. A' negyediket Nohaát, és az ötödiket Rafát.

3. És valának Bálénak fiai: Addar, és Gera, és Abiud,

4. Abisue-is, és Náaman, és Ahoe,

5. De Géra-is, és Sefufan, és Húram.

6. Ezek az Ahod fiai, Gábaában-lakó rokonságok fejedelmi, kik által-vitettek Manahatba.

7. Náman pedig, és Akia, és Gera költözteté-el öket, és nemzé Ozát, és Ahiudot.

8. Saharaim pedig Móab tartományában nemze, minek-utánna el-hagyá Husimot, és Bárát a' feleségit.

9. Nemzé pedig Hodestöl a' feleségétöl, Jóbabot, és Sébiát, és Mósát, és Molkomot,

1. *Paral.* 8.

10. És Jehuſt, és Sekiát, és Marmát. Ezek az ö fiai, az ö nemzetségekben fejedelmek.
11. Mehuſim pedig nemzé Abitobot, és Elfaált.
12. Az Elfaál fiai pedig: Héber, és Miſaám, és Samad: ez épité Onot, és Lódot, és a' faluit.
13. Bária pedig, és Sama, Ajalonbanlakó rokonságok fejedelmi: ezek üzék-el a' Get lakóit.
14. És Ahio, és Séſak, és Jerimot,
15. És Zabadia, és Arod, és Heder,
16. És Mihály, és Jesfa, és Joha, és a' Bária fiai.
17. És Zabadia, és Moſollam, és Hezetzi, és Héber,
18. És Jeſamari, és Jezlia, és Jobab, az Elfaál fiai.
19. És Játzim, és Zekri, és Zabdi,
20. És Elioénai, és Seletai, és Eliel,
21. És Adaia, és Baraia, és Samarat, a' Semei fiai.
22. És Jesfam, és Héber, és Eliel,
23. És Abdon, és Zekri, és Hánan,
24. És Hanania, és Ælam, és Anatótia,
25. És Jefdaia, és Fánuel, a' Séſak fiai.
26. És Samſari, és Sohoria, és Otolia,
27. És Jerſia, és Elia, és Zekri, a' Jéróham fiai.
28. Ezek a' Patriarkák, és a' rokonságok fejedelmi, kik Jeruſalemben laktak.
29. * Gábaonban pedig laktak Abigabaon, és a' felesége neve Máaka:
30. És az elsö-ſzülött fia Abdon, és Sur, és Tzis, és Báal, és Nádab,
31. És Gédor, és Ahio, és Zaker, és Matzellot:
32. És Matzellot nemzé Sámaát: és az ö attyok-fiainak ellenekben laktak Jeruſalemben az attyok-fiaival.
33. * Ner pedig nemzé Tziſt, és Tzis nemzé Sault. Saul pedig nemzé Jonatánt, és Melkiſuát, és Abinadabot, és Esbaált
34. A' Jonatán fiai pedig, Meribbáal: és Meribbáal nemzé Mikát.
35. A' Mika fiai, Fiton, és Melek, és Táraa, és Ahaz.
36. És Ahaz nemzé Joadát: és Jóada nemzé Alamatot, és Azmotot, és Zamrit: Zamri pedig nemzé Mosát:
37. És Moſa nemzé Báanát, kinek Rafa vala a' fia, kitöl Elaſa ſzármazék, ki nemzé Aſelt.
38. Aſelnek pedig hat fia vólt, e' nevekkel. Ezrikam, Bokru, Iſmael, Sária, Obdia, és Hánan. Ezek mind Aſel fiai.
39. Az attyafiának Eſeknek fiai pedig: az elsö-ſzülötte Ulam, és a' második Jehus, és a' harmadik Elifalet.
40. És az Ulam fiai, igen erös férfiak vóltak, és igen vaſtag kéz-ij vonók; és ſok fiok, és unokájok vala, ſzáz ötvenig. Ezek mind Benjamin fiai.

IX. RÉSZ.

Meg-tanit reá, kik vóltak az Iſrael fiai-közzül elsök, a' kik Jeruſalemet meg-ſzállották; a' Papoknak, és Lévitáknak, és világi rendeknek-is tiſzti: Viſzontag elébeſzélli Saulnak, és az ö fiainak nemzetségét.

1. MEG-ſzámláltaték azért az egéſz Iſrael: és a' ſzámok bé-irattaték az Iſrael, és a' Júda királyinak könyvébe: és Babylonba vitetének az ö vétkekért.
2. A' kik pedig elsök laktak az ö örökségekben, és váraſokban: Iſrael, és a' papok, és a' Leviták, és a' Natinæuſok.
3. Jeruſalemben laktak, a' Júda fiai-közzül, és a' Benjamin fiai-közzül, az Efraim, és Manaſſe fiai-közzül-is.
4. Otei az Ammiud fia, ki Amri fia, ki Omrai fia, ki Bonni fia, a' Júda fiának Fáreſnek fiai-közzül.
5. És Silóniból: az elsö-ſzülött Aſaia, és az ö fiai.
6. A' Zára fiai-közzül pedig: Jéhuel, és azok attyafiai, hat-ſzáz kilentzvenen.
7. A' Benjamin fiai-közzül pedig: Salo a' Moſollam fia, ki Odvia fia, ki Aſana fia:
8. És Jobánia a' Jeroham fia: és Ela Ozinak a' Mokori fiának fia: és Moſollam a' Safatia fia, ki Rahuelnek a' Jebania fiának fia,
9. És az ö attyok-fiai az ö nemzetségek ſzerént, kilentz-ſzáz ötven-hatan. Mind ezek, a' rokonságoknak fejedelmi az attyok házai-ſzerént.
10. A' papok-közzül pedig: Jedaia, Jójarib, és Jákin:
11. Azariás-is a' Heltziás fia, ki Moſollam fia, ki Sádok fia, ki Marajot fia, ki Akitob fia, az Iſten háza fö papja.
12. Adaias pedig, a' Jeroham fia, ki Faſſur fia, ki Melkia fia: és Maásai az Adiel fia, ki Jezra fia, ki Móſollam fia, ki Moſollamia fia, ki Emmer fia.
13. Az ö attyok-fiai-is fejedelmek az ö nemzetségek-ſzerént, ezer hét-ſzáz hatvanan, igen erőſſek az Iſten háza-béli ſzolgálatnak múnkájára.
14. A' Leviták-közzül pedig: Semeia a' Haſſub fia, ki Ezrikam fia, ki Haſebia fia, Mérari fiai-közzül.
15. Bakbakár-is a' kerekes, és Galal, és Matania a' Mika fia, ki Zekri fia, ki Aſaf fia:
16. És Obdia a' Semeia fia, Galálnak az Iditum fiának fia: és Barakia Asának az Elkana fiának fia, ki a' Netofati udvarokban lakott.
17. Az ajtón-állók pedig: Sellum, és Akkub, és Telmon, és Ahimam: és ezeknek a' báttyok Sellum, fejedelem,
18. Mind az ideig a' király kapuján Napkeletre vigyáznak vala rend-ſzerént a' Lévi fiai-közzül.

D 19. Sellum pedig a' Kóre fia, ki Abiasafnak a' Kóre fiának fia, az ö attyafiaival, és az ö attya házával, ezek a' Kóriták a' szolgálatnak múnkáin, a' hajlék pitvarinak örizöi: és az ö tselédek az Úr táborának bémenetelit rend-szerént örizvén.

20. Finees pedig az Eléazar fia, az ö vezérek vala az Úr-elött.

21. Zakariás pedig a' Mosollamia fia, a' bizonyság-hajléka kapujának ajtón-állója.

22. Mind ezek ajtón-állókká választattak a' kapuk-szerént, két-száz tizen-ketten: és bé-irattattak az ö tulajdon falujokba: kiket rendeltek Dávid, és Sámuel a' Látó, az ö hivségekre,

23. Mind öket, 's mind az ö fiokat, az Úr háza ajtaira, és a' hajlékba az ö rendek-szerént.

24. A' négy szelekre valának az ajtón-állók: az-az, Nap-keletre, és Nap-nyúgatra, és Északra, és Délre.

25. Ezeknek attyok-fiai pedig a' falukon laknak vala, és el-jönek vala az ö szombatnapjokon idöröl idöre.

26. E' négy Levitára bizatott vala az ajtón-állóknak egész számok, és örzik vala a' kamarákat, és az Úr háza kintseit.

27. És az Úr temploma-körül laknak vala az örizetekben: hogy mikor ideje vólna, ök reggel fel-nyitnák az ajtókat.

28. Ezeknek nemzetségéböl valának a' szolgálat edényinek gond-viselöi-is: mert szám-szerént vitetnek vala bé, és ki-is hozattatnak vala az edények.

29. Ö közzülök valának azok-is, kikre a' Szent-hely edényi bizattattak vala, kik gondot viselnek vala a' zsemlye-lisztre, és a' borra, és olajra, és temiényre, és a' fü-szerszámokra.

30. A' papok fiai pedig, a' fü-szerszámokból keneteket tsinálnak vala.

31. És a' Levita Matatiás, Korita Sellumnak elsö-szülötte, azokra viselvala gondot, a' mik serpenyüben pergeltetnek vala.

32. Az ö attyok-fiai-közzül pedig a' Káat fiai-közzül, a' ki-tött kenyerekre viselnek vala gondot, hogy újakat szereznének minden szombaton.

33. Ezek az énekesek fejedelmi a' Leviták tselédi-szerént, kik a' kamarákban laknak vala, hogy nappal, és éjjel szüntelen szolgálnának az ö szolgálattyokban.

34. A' Leviták fejei, az ö tselédek fejedelmi, Jerusalemben laktak.

35. * Gabaonban lakának pedig a' Gábaon attya Jéhiel, és a' felesége neve Máaka.

36. Az ö elsö-szülött fia Abdon, és Sur, és Tzis, és Báal, és Ner, és Nádab,

37. Gedor-is, és Ahio, és Zakariás, és Matzellot.

G 38. Matzellot pedig nemzé Sámaánt: ezek az ö attyok-fiainak ellenekben laktak Jerusalemben, az ö attyok-fiaival.

39. * Ner pedig nemzé Tziſt: és Tzis nemzé Sault: és Saul nemzé Jonatánt, és Melkisúát, és Abinadabot, és Esbaált.

40. A' Jónatan fia pedig, Meribbáal: és Meribbáal nemzé Mikát.

41. A' Mika fiai pedig, Fiton, és Melek, és Táraa, és Ahaz.

42. Ahaz pedig nemzé Járát, és Jára nemzé Alamatot, és Azmotot, és Zamrit. Zamri pedig nemzé Mósát.

43. Mósa pedig nemzé Bánaát: kinek Rafaia-nevü fia, nemzé Elasát: kitöl származék Asel.

44. Aselnek pedig hat fia vólt, e' nevekkel: Ezrikam, Bokru, Ismahel, Sária, Obdia, Hanan. Ezek az Asel fiai.

X. RÉSZ.

Saul az Istentöl el-vettetvén az ö sok gonoszságiért a' Filistæusoktól fiaival együtt meg-ölettetik a' hartzon. Saul feje el-vitetik a' Filistæusoktól, és a' teste fiaival együtt el-temettetik a' Jábes Galaád lakosi-által.

A 1. A' Filistæusok pedig Israel-ellen hadakoznak vala, és el-futának az Israel férfiai a' Palæstinusok-elött, és el-húllának meg-sebesittetvén a' Gelboe hegyén.

2. És mikor el-közelgettek vólna a' Filistæusok, Sault, és a' fiait kergetvén, megölék Jonatánt, és Abinadabot, és Melkisúát, a' Saul fiait.

3. És meg-súlyosodék a' hartz Saul-ellen, és reá találának a' nyilasok, és nyilakkal meg-sebesiték.

B 4. És monda Saul az ö fegyver-hordozójának: Vond-ki a' kardodat, és ölly-meg engem, hogy ne-találam e' környül-metéletlenek el ne jöjönek, és meg-tsúfollyanak engem. Nem akará pedig a' fegyver-hordozója azt tselekedni, félelemmel meg-rettenvén: ragadá azért Saul a' kardot, és reá rohana.

5. Mellyet mikor látott vólna a' fegyverhordozója, tudni-illik, hogy meg-hólt vólna Saul, ö-is a' kardgyára rohana, és meg-hala.

6. El-vesze azért Saul, és a' három fia, és az egész háza egyetemben le-omla.

C 7. Mellyet mikor lattak vólna az Israel fiai, kik a' mezöségen laknak vala, el-futának: és, hogy meg-hala Saul, 's a' fiai, elhagyák az ö városokat, és ide, 's tová szélledének: és el-jövének a' Filistæusok, és azokban lakának.

8. Másod napon azért le-vonván a' Filistæusok a' meg-ölteknek ragadományit, Sault, és a' fiait feküve találák a' Gelboe hegyén.

9. És mikor meg-foszták vólna ötet, és el-vágták vólna a' fejét, és fegyveritöl meg-foszták vólna, az ö földökbe küldék,

* Sup. c. 33.

A 2. Reg. 31. a. 1.

* Sup. 8. c. 29.

hogy körül hordoztatnék, és meg-mutattatnék a' bálványok templominál, és a' népeknek:

10. Az ö fegyverit pedig az ö istenek templomába adák, és a' fejét fel-függeszték a' Dágon templomában.

11. Midön ezt hallották vólna a' Jábes-Gáláádi férfiak, tudni-illik mind a' miket a' Filistæusok Saulon tselekedtek vala,

12. Fel-kelének fejenként az erös férfiak, és el-vivék a' Saul, 's a' fiai testeket, és Jábesbe hozák azokat, és azok tetemit a' tölgy-fa-alatt temeték, melly Jábesben vala, és böjtölének hét napig.

13. Meg-hala azért Saul az ö hamisságiért, * mivelhogy által-hágta az Úr parantsolattyát, mellyet parantsolt vala, és meg-nem örizte azt: de * annak-fölötte a' jövendölö-lelkütöl-is tanátsot kérdett,

14. És nem bizott az Úrban: az-okáért meg-ölé ötet, és az ö országát az Isai fiának Dávidnak adá.

XI. RÉSZ.

Dávid Hebronban Királlyá kenetik, és Sion várából a' Jebuseusokat ki-vervén, Jerusalemben lakik: az ö fö vitézinek nevei, és tselekedeti. Dávid nagy szomjúságban lévén, nem ivott a' vizből, mellyet az ö fö vitézi hoztak, mivel hogy fejek veszedelmével hozták azt.

1. EGYBE-gyüle azért az egész Israel Dávidhoz Hebronba, mondván: Te tetemed vagyunk, és te tested.

2. Tegnap, 's tegnap-elött-is, még mikor Saul országlana-is, te valál, a' ki ki-viszed vala, és bé-hozod vala Israelt: mert néked mondotta a' te Urad Istened: Te legelteted az én népemet Israelt, és te lészsz fejedelem rajta.

3. El-jövének azért minnyájan az Israel vénei a' királyhoz Hebronba, és szövetséget szerze vélek Dávid az Úr-elött: és királlyá kenék ötet Israelen, az Úr beszéde-szerént, mellyet Sámuel-által szóllott.

4. El-méne Dávid-is, és az egész Israel Jerusalembe. Ez a' Jébus, a' hol a' Jebusæusok valának a' föld lakói:

5. És mondának, a' kik Jébusban laknak vala, Dávidnak: Nem jösz ide-bé. Dávid pedig meg-vévé Sion várát, mely a' Dávid Városa,

6. És monda: Valaki elöször meg-veri a' Jebusæust, fejedelem, és hadnagy lészen. Felméne azért leg-elsö a' Sarvia fia Jóab, és fejedelmé lön.

7. Dávid pedig a' várban lakék, és azért nevezteték Dávid Városának.

8. És meg-épité a' várast körös-környül Mellótól-fogva mind a' kerületig, Jóab pedig a' város maradékját épité meg.

9. És nevekedik vala Dávid elébb-mentvén, és öregbülvén, és a' seregek Úra véle vala.

10. * Ezek a' Dávid erös férfiainak fejedelmi, kik segéték ötet, hogy király lenne egész Israelen, az Úr igéje-szerént, mellyet Israelnek szóllott.

11. És ez a' Dávid erösinek száma: a' Hakamoni fia Jesbaám fejedelem a' harmintz-között: ez emelte-fel dárdáját háromszáz meg-sebesitetre egy izben.

12. És ö-utánna Ahohites Eléazar amaz attya báttyának fia, ki a' három hatalmasok-közzül vala.

13. Ez vólt Dáviddal Fesdomimban, mikor a' Filistæusok oda gyültek vólt a' viadalra: és annak a' tartománynak mezeje teli vala árpával, és el-futott vala a' nép a' Filistæusok-elött.

14. Ezek állának-meg a' mezö-közepin, és meg-óltalmazák ötet: és mikor meg-verték vólna a' Filistæusokat, az Úr nagy szabadúlást ada az ö népének.

15. Alá-menének pedig hárman a' harmintz fejedelmek-közzül a' kö-sziklához, melyben Dávid vala, az Odollam barlangjánál, mikor a' Filistæusok tábort jártak vala Rafaim völgyében.

16. * Dávid pedig az erösségben vala, és a' Filistæusok tábora Betlehemben.

17. Kivána azért Dávid, és monda: Vajha valaki vizet adna nékem a' Betlehem tsatorna-kútából, melly a' kapuban vagyon!

18. Ezek azért hárman a' Filistæusok táborán által-menének, és vizet meritének a' Betlehem tsatorna-kútából melly a' kapuban vala, és Dávidnak hozák, hogy innék: ki nem akará, hanem inkább az Úrnak áldozá azt,

19. Mondván: Távúl légyen, hogy az Istenem-elött ezt tselekedgyem, és e' férfiak vérét igyam: mert lelkek veszedelmével hozták nékem a' vizet. És ez-okáért nem akará meg-innya. Ezeket tselekedék a' három leg-vastagbak.

20. Abisai-is a' Jóab attyafia fö vala a' három-között, és ö emelé-fel dárdáját háromszáz meg-sebesültek-ellen, és ö vala a' három-között leg-nevezetesb,

21. És a' más három-között hiresb, és azok feje: mindaz-által a' három elsökhöz nem érkezett vala.

22. Banaias Jójadának az igen erös férfiúnak fia, ki sok dolgokat tselekedett vala, Kabseelböl: ö veré-meg a' két Moábi árielt: és ö méne-alá, és meg-ölé a' hónak idején az oroszlányt a' kút-közepett.

23. És ö veré-meg az Egyiptusi férfiat, kinek magassága öt könyöknyi vala, és a' dárdája mint a' szövök zúgoly faja vala: alá-méne azért hozzája egy páltzával, és ki ragadá a' dárdájat, mellyet kezében tart vala, és meg-ölé ötet a' maga dárdájával.

24. Ezeket tselekedé a' Jojada fia Banai-

ás, ki a' három erősek-közzül leg-nevezetesb vala,

25. A' harmintz-között elsö, mindaz-által szinte a' háromhoz nem érkezett vala: Dávid pedig titkos tanátsává tévé ötet.

26. A' leg-erösb férfiak pedig a' seregben, a' Jóab öttse Asahel, és Elkanán az ö attya báttyának fia, Betlehemböl.

27. Sammot Arorból, Helles Fálonból,

28. Az Aktzes fia Ira Tekuából, Abiezer Anatotból,

29. Sobbókai Husatból, Ilai Ahohból,

30. Maharai Netofatból, a' Báana fia Heled Netofatból,

G 31. A' Ribai fia Étai a' Benjamin fiai Gábaáttyából, Banaia Faratonból,

32. Hurai Gáas-patakáról, Abiel Arbatból, Azmot Bauramból, Eliaba Salabonból.

33. A' Gizoni Assem fiai, Jónatan a' Ságe fia Ararból,

34. Ahiam a' Sákar fia Ararból,

35. Az Úr fia Elifal,

36. Héfer Mekeratból, Ahia Felonból,

37. Hesro Karmélusról, az Asbai fia Naáai,

38. A' Nátan attyafia Jóel, az Agarai fia Mibahár.

39. Selek Ammonból, Náarai Bérotból, a' Sarvia fiának Joábnak fegyver-hordozója.

40. Jetræus Ira: Jetræus Gáreb,

41. Hetæus Uriás, az Oholi fia Zabad.

42. A' Siza fia Adina Rúbenböl, a' Rúbenitáknak fejedelme, és ö-véle harmintzan:

43. A' Máaka fia Hánan, és Jósafat Mátánból,

44. Ozia Astarotból, Semma, és Jéhiel a' Hótam fiai Arorból,

45. A' Samri fia Jedihel, és az attyafia Joha Tosából,

46. Eliel Mahumból, és Jeribai, és Jósaia, az Elnáem fiai, és Jetma Moábból, Eliel, és Obed, és Jásiel, Masobiából.

XII. RÉSZ.

Azoknak nevei, kik Dáviddal hiven megmaradtak akkor, mikor Saul-elött szaladna; és ismét azoknak, kik minden nemzetségekből Dávidhoz gyültek, hogy ötet Királlyá tennék Hebronban.

A 1. EZEK-is Dávidhoz jövének Sitzelegbe, mikor még a' Tzis fia-elött Saul-elött futna, kik igen erös, és jeles hadakozók valának,

2. Kéz-ijat vonván, és mind két kézzel köveket hagyigálván parittyákból, és nyilakat lövöldözvén: a' Saul attyafiai-közzül Benjaminból.

3. Ahiezer a' leg-fobb, és Jóas, a' Sámaa fiai, Gábaátból, és Jáziel, és Fallet az Azmot fiai, és Baraka, és Jehu, Anatotból.

4. És Samaiás Gabáonból, leg-erösbb a' harmintz-között, és a' harmintz-fölött. Jeremiás, és Jehéziel, és Jóhanan, és Jezabad, Gaderotból.

5. És Eluzai, és Jerimut, és Baália, és Samaria, és Safatia, Harufból.

6. Elkana, és Jesia, és Azáreel, és Jóezer, B és Jesbaám, Karehimból.

7. Joéla-is, és Zabadia a' Jéroham fiai, Gedorból.

8. De Gaddiból-is szökének Dávidhoz, midön a' pusztában lappangana, igen erös férfiak, és fö hadakozók, paizsosok, és dárdások: az ö ortzájok mint az oroszlány ortzája, és gyorsok mint a' vad-ketskék a' hegyeken.

9. Ezer, az elsö fejedelem, Obdiás második, Eliab harmadik,

10. Masmana negyedik, Jeremiás ötödik,

11. Eti hatodik, Eliel hetedik,

12. Jóhanan nyóltzadik, Elzebad kilentzedik,

13. Jeremiás tizedik, Makbánai tizenegyedik.

14. Ezek a' Gad fiai-közzül a' had fejedelmi: a' leg-utólsóbb, száz vitézek hadnagya vala; és a' leg-nagyobbik, ezeré.

15. Ezek, a' kik által-költek az elsö hólnapban a' Jordánon, midön a' partyain felyül szokott ki-áradni: és meg-futamtaták mind, a' kik a' völgyekben laknak vala a' Nap-keleti, 's a' Nap-nyúgati részre.

16. Jövének pedig Benjaminból, 's Júdából-is az erösséghez, melyben Dávid lakik vala. C

17. És ki-méne Dávid eleikbe, és monda: Ha békeségesen jöttetek hozzám, hogy meg-segétsetek engem, hozzátok foglaltassék a' szivem: ha pedig lesseskedtek utánnam az én ellenségimért, nolott kezeimben hamisság nintsen, lássa az atyáink Istene, és itéllye-meg.

18. Fel-inditá pedig a' Lélek Amasait a' harmintz-között való fejedelmet, és monda: Tiéid vagyunk, o Dávid, és veled Isai fia: békeség, békeség néked, és békeség a' te segétöidnek. Mert meg-segét téged a' te Istened. Bé-fogadá azért öket Dávid, és a' sereg fejedelmivé rendelé.

19. Manasséból pedig szökének Dávidhoz, mikor a' Filistæusokkal Saul-ellen mégyen vala, hogy hadakoznék: és nem hartzola vélek: * mert tanátsot tartván visza küldék ötet a' Filistæusok fejedelmi, mondván: Fejünk veszedelmével visza-tér az urához Saulhoz. D 1. Reg. 29. b. 4.

20. Mikor azért visza-tére Sitzelegbe, szökének hozzája Manasséból: Ednas, és Jozabad, és Jedihel, és Mihály, és Ednas, és Jozabad, és Eliu, és Salati, ezerek fejedelmi Manassében.

21. Ezek adának segétséget Dávidnak a' kóborlók-ellen: mert minnyájan igen erös férfiak valának, és fejedelmekké lönek a' seregben.

22. De minden nap-is jönek vala Dávidhoz ötet meg-ſegéteni, mig nagy-ſzámú lenne, mint az Iſten hada.

23. A' had fejedelminek ſzáma-is ez, kik Dávidhoz jöttek, midön Hebronban vólna, hogy a' Saul orſzágát néki adnák, az Úr igéje-ſzerént,

24. A' Júda fiai-közzül, paizs, és dárdaviſelök, hat-ezeren nyóltz-ſzázan, a' viadalhoz kéſzek.

25. A' Simeon fiaiból, igen erös férfiak a' viadalra, hét ezeren ſzázan.

26. A' Lévi fiaiból, négy ezeren hatſzázan.

27. Jójada-is fejedelem az Aáron gyökeréből, és ö-véle három-ezeren hét-ſzázan.

28. Sádok-is jeles erköltsü ifiú, és az attya háza, huſzon-két fejedelem.

29. A' Benjamin fiaiból pedig a' Saul attyafiai-közzül, három-ezeren: mert azoknak nagy réſze még a' Saul házát követi vala.

30. Az Efraim fiai-közzül pedig, húſzezeren nyóltz-ſzázan, igen erösek, nevezetes férfiak az ö rokonságokban.

31. És a' Manaſſe fél nemzetségéből, tizen-nyóltz ezeren jövének, mindenik az ö neve-ſzerént, hogy Dávidot királlyá emelnék.

32. Az Iſsakár fiaiból-is tudós férfiak, kik tudnak vala minden idöket a' parantsolaſra, mit kelletnék tselekedni Iſraelnek, kétſzáz fejedelmek: a' több nemzetség pedig mind azok tanátsát követi vala.

33. Zábulonból pedig, kik a' hartzra kimennek vala, és a' ſeregben állanak vala hadi fegyverekkel kéſzen lévén, ötven-ezeren jövének ſegétségére, nem kettös ſzivvel.

34. És Neftaliból ezer fejedelmek, és ö vélek paizſoſok, és dárdáſok, harmintz-hét ezeren.

35. Dánból-is, kéſzek a' hartzra, huſzonnyóltz ezeren hat-ſzázan.

36. És Aſerből, a' viadalra-menök, és a' hartzra ingerlök, negyven-ezeren.

37. A' Jordánon-túl pedig a' Ruben, 's a' Gad fiai-közzül, és a' Manaſſes nemzetségének fél réſzéből, hadi fegyverekkel kéſzek ſzáz húſz ezeren.

38. Ezek minnyájan hadakozó férfiak, kéſzek a' viadalra, tekélletes ſzivvel jövének Hebronba, hogy királlyá emelnék Dávidot egéſz Iſraelen: de a' több Iſraeliták-is minnyájan egy ſzivvel valának, hogy Dávid lenne királlyá.

39. És harmad-napig lönek ott Dávidnál, évén, és iván: mert kéſzitettek vala nékik az attyok-fiai.

40. De a' kik mellettek valának-is, mind Iſsakárig, Zábulonig, és Neftaliig, kenyereket hoznak vala ſzamárokon, és tevéken, és öſzvéreken, és ökrökön eleségre: liſztet, füge-tsomókat, aſzſzú-ſzölöt, bort, olajt, ökröket, koſokat nagy bévséggel. Mert öröm vala Iſraelben.

XIII. RÉSZ.

A' Kariat-iarim hegyéröl az Abinadáb házától viſzſza-hozattatik az Iſten ládája nagy pompával: de midön a' tehenek, kik viſzik vala ſzilajkodnának, és a' ſzekér döléſre hanyatlana, Oza hozzá nyúla a' ládához, és ſzörnyü halált hala; annakokáért Obededom házához viſzi Dávid a' ládát, és meg-áldgya ötet az Iſten.

1. TANÁTSOT tarta pedig Dávid az ezeredeſekkel, és ſzázadoſokkal, és mind a' fejedelmekkel, A

2. És monda az Iſrael egéſz gyüleközetinek: Ha tetſzik néktek; és az Urunktól Istenünktöl jö-ki a' beſzéd, mellyet ſzóllok; küldgyünk a' több atyánk-fiaihoz Iſraelnek minden tartományiba, és a' Papokhoz, és a' Levitákhoz, kik a' váraſok hóſtátiban laknak, hogy hozzánk gyüllyenek,

3. És hozzuk-viſzſza hozzánk a' mi Iſtenünk ſzekrényét: mert fel nem kereſtük azt Saul idejében.

4. És felele az egéſz ſokaság, hogy úgy lenne: mert tetſzék a' beſzéd az egéſz népnek. B

5. Egybe-gyüjté azért Dávid az egéſz Iſraelt, Egyiptus Sihorától-fogva mig Ematba mennél, * hogy el-hozná az Iſten ſzekrényét Kariat-iarimból. *2. Reg. 6. a. 2.

6. És fel-méne Dávid, és minden Iſraeli férfi a' Kariat-iarim halmára, melly Júdában vagyon, hogy el-hozná onnét a' Kerubimokon-ülö Úr-Iſten ſzekrényét, a' hol ſegétségül hivattatott az ö neve.

7. És az Iſten ſzekrényét új ſzekérre tévék, az Abinadab házából, Oza pedig, és az ö öttse, a' ſzekeret vezetik vala. C

8. Dávid pedig, és az egéſz Iſrael, pengetnek vala az Iſten-elött minden tehetségekböl, énekekkel, és tzitarákkal, és orgonákkal, és dobokkal, és tzimbalomokkal, és trombitákkal.

9. Mikor pedig a' Kidon Széröjéhez jutottak vólna, ki-nyújtá Oza a' kezét, hogy meg-tartaná a' ſzekrényt. Mert hánkódvan az ökör, egy keveſsé félre hajtotta vala azt.

10. Meg-haraguvék azért az Úr Oza-ellen, és meg-veré ötet, hogy a' ſzekrényt illette vólna: és meg-hala ott az Úr elött.

11. És meg-ſzomorodék Dávid, mivelhogy el-ſzakaſztotta vólna az Úr Ozát: és hivá azt a' helyt, Oza el-ſzakaſztáſa helyének, e' jelen-való napig. D

12. És félé az Urat az idöben, mondván: Mi-képpen vihetem-bé hozzám az Iſten ſzekrényét?

13. És ez-okért nem vévé azt magához, az-az, a' Dávid Városába: hanem a' Getæus Obededom házához térité.

14. Az Iſten ſzekrénye azért az Obededom házában marada három hólnapig: és meg-áldá az Úr annak a' házát, és mindenét, a' mie vala.

XIV. RÉSZ.

Hirám Király fákat, és mester embereket küld a' Dávid házának épitésére. Dávidnak feleségi, és gyermeki. Dávid az Istent megtanátsolván, kétszer a' Filistéusokat megveri.

A 1. HIRÁM a' Tyrusi király-is követeket
2. Reg. küldé Dávidhoz, és tzédrus-fákat, és kö-
5.b.11. miveseket, és átsokat: hogy házat épitenének néki.

2. És meg-ismére Dávid, hogy meg-erösitette vólna ötet az Úr az Israelen-való királyságban, és hogy fel-emeltetett vólna az ö országa az ö népén Israelen.

* 2. Reg. 3. * És Dávid több feleségeket-is vön Je-
5.c.13. rusalemben: és nemze fiakat, és leányokat.

B 4. És ez nevek azoknak, kik néki Jerusalemben születtek: Sámua, és Sóbat, Nátan, és Salomon,

5. Jebahár, és Elisua, és Elifalet,

6. Noga-is, és Nafeg, és Jafia,

7. Elisama, és Báaliada, és Elifalet.

* 2. Reg. 8. * Halván-pedig a' Filistæusok, hogy
5.c.17. királlyá kenettetett vólna Dávid az egész Israelen, fel-menének minnyájan, hogy megkeresnék ötet: mellyet mikor Dávid hallott vólna, ki-méne eleikbe.

9. A' Filistæusok pedig el-jutván, el-szélledének Rafaim völgyében.

C 10. És tanátsot kérde Dávid az Úrtól, mondván: Fel-mennyek-é a' Filistæusokhoz, és kezembe adod-é öket? És monda néki az Úr: Menny-fel, és kezedbe adom öket.

11. És mikor amazok fel-mentek vólna Báalfarasimba, meg-veré ott öket Dávid, és monda: El-oszlatá az Isten ellenségimet kezem-által, a' mint el-oszolnak a' vizek: és az-okáért hivattaték a' helynek neve Báalfarasimnak.

12. És ott hagyák az ö isteneket, kiket, meg-hagyá Dávid, hogy meg-égetnének.

13. Másodszor-is bé-ütének a' Filistæusok, és el-széledének a' völgyben.

D 14. És ismég tanátsot kérde Dávid az Istentöl, és monda néki az Isten. Fel ne menny utánnok, távozzál-el tölök, és a' körtvélyfák-ellenében jöj-ellenek.

15. És midön a' körtvély-fák tetején járónak zúgását hallandod, akkor menny ki a' hartzra. Mert ki-indúlt az Isten elötted, hogy meg-verje a' Filistæusok táborát.

16. Úgy tselekedék azért Dávid, a' mint parantsolta vala néki az Isten, és meg-veré a' Filistæusok táborát, Gábaontól-fogva Gázeráig.

17 És ki-hirhedék a' Dávid neve minden országokban, és az Úr az ö rettegését minden nemzetekre botsátá.

XV. RÉSZ.

El-késztvén az Isten hajlékát, az Isten szekrénye nagy solennitással *Jerusalembe vitetik. Dávidot a' felesége Mikol meg-tsúfollya, hogy az Isten szekrénye-elött gyólts öltözettel, és bársony stólával öltözve tántzolt.*

A 1. HÁZAKAT-is tsinála magának a' Dávid Várasában, és helyt épite az Isten szekrényének, és sátort vona annak.

2. Akkor monda Dávid: Nem szabad akár-kinek hordozni az Isten szekrényét, hanem tsak a' Levitáknak, kiket az Úr választott, hogy azt hordozzák, és hogy szolgállyanak néki mind örökké.

3. És egybe-gyüjté egész Israelt Jerusalemben, hogy az Isten szekrénye helyére hozattatnék, mellyet annak készitett vala.

4. És az Ááron fiait-is, és a' Levitákat:

5. A' Káat fiai-közzül Uriel vala a' fejedelem; és az attyafiai száz húszan.

6. A' Mérari fiai-közzül, Asaia a' fejedejedelem, és az attyafiai két-száz húszan.

7. A' Gerson fiai-közzül, Jóel a' fejedelem; és az attyafiai száz harmintzan.

8. Az Elisafan fiai-közzül, Semeiás a' fejedelem; és az attyafiai két-százan.

9. A' Hebron fiai-közzül, Eliel a' fejedelem; és az attyafiai nyóltzvanan.

10. Az Oziel fiai-közzül, Aminadab a' fejedelem; és az attyafiai száz tizen-ketten.

B 11. És hivatá Dávid Sádokot, és Abjatart a' Papokat, és a' Levitákat, Urielt, Asaiát, Jóelt, Semeiást, Elielt, és Aminadabot;

12. És monda nékik: Ti, kik a' Leviták nemzetségeinek fejedelmi vattok, szentellyétek-meg magatokat az atyátok-fiaival, és hozzátok-el az Israel Ura Istene szekrényét a' helyre, melly annak készittetett:

* Sup. 13.d.12. 13. * Hogy, mint az-elött, mivelhogy jelen nem vóltatok, meg-vert minket az Úr; úgy ne légyen most-is, ha mi valami tilalmast tselekeszünk.

14. Meg-szenteltetének azért a' Papok, és a' Leviták, hogy az Israel Ura Istene szekrényét hordoznák.

* Num. 4.b.15. 15. * És el-vévék a' Lévi fiai az Isten szekrényét, a' mint parantsolta vala Moyses az Úr igéje-szerént, magok vállain, rudakon.

16. És monda Dávid a' Leviták fejedelminek, hogy az attyok-fiai-közzül énekeseket rendelnének éneklö szerszámokkal, tudni illik, hárfákkal, és hegedükkel, és tzimbalmokkal, hogy hangaskodnék a' magasságban a' vigasságnak zengése.

17. És el-rendelék a' Levitákat: Hémánt a' Jóel fiát, és az attyafiai közzül Asafot a' Barakiás fiát; a' Mérari fiaiból azoknak attyok-fiai-közzül pedig, Etant a' Kasaia fiát.

C 18. És ö-vélek az ö attyok fiokat: a' második rendben Zakariást, és Bent, és Jázielt, és Semiramotot, és Jáhielt, és Anit, Eliabot, és Banaiást, és Maasiást, és Matatiást, és Elialut, és Matzeniást, és Obededomot, és Jehielt, ajtón-állóknak.

Az

1. Paral. 14. 15.

19. Az éneklők pedig, Héman, Asaf, és Etan, réz tzimbalomokkal zengenek vala.

20. Zakariás pedig, és Oziel, és Semiramot, és Jáhiel, és Ani, és Eliab, és Maásiás, és Banaiás, hárfákkal titkokat énekelnek vala.

21. Matatiás pedig, és Elifalu, és Matzeniás, és Obededom, és Jéhiel, és Ozaziu, a' fenn-szavú tzitarákon éneklik-vala a' győzedelem énekét.

22. Koneniás pedig a' Leviták fejedelme, a' profétálásnak igazgatója vala, az énekeknek el-kezdésében: mert igen bölts vala.

23. És Barakiás, és Elkana, a' szekrénynek ajtón-állói.

24. Sebeniás pedig, és Jósafat, és Natánael, és Amasai, és Zakariás, és Banaiás, és Eliezer papok, az Isten szekrénye-előtt trombitálnak vala: és Obededom, és Jehiás, a' szekrény ajtón-állói valának.

D *2.Reg. 6.c.12.

25. * Az-okáert Dávid, és Israelnek minden vénei, és az ezeredesek el-menének, hogy az Úr szövetsége szekrényét el-hoznák az Obededom házából vigassággal.

26. És mikor meg-segétette vólna az Isten a' Levitákat, kik az Úr szövetsége szekrényét hordozák vala, hét tulok áldoztaték, és hét kos.

27. Dávid pedig biborból-való ruhába öltözött vala, és mind a' Leviták-is, kik a' szekrényt viszik vala, és az énekesek, és Koneniás a' profétálásnak fejedelme az énekesek-között: de Dávid-is fel-öltözött vala gyólts Efodba.

28. És az egész Israel viszi vala az Úr szövetsége szekrényét vigassággal, és kürt, és trombiták, és tzimbalmok, és hárfák, és tzitarák zengésével.

29. És mikor az Úr szövetsége szekrénye a' Dávid Városához jutott vólna, a' Saul leánya Mikol ki-tekintvén az ablakon, látá Dávid királyt ugrálni, és pengetni, és meg-útálá ötet az ö szivében.

XVI. RÉSZ.

Bé-vivén a' szekrényt a' hajlékba, és áldozatokat bé-mutatván meg-áldgya Dávid a' népet, és enniek ád: a' Leviták nak tiszteit el-osztatnak, és az ének meg-irattatik, mellyet a' szekrény vitelekor éneklettek, és az-után-is a' szekrény előtt énekellyenek.

A *2.Reg. 6.c.17.

1. EL-hozák azért az Isten szekrényét, és azt a' hajlék közepire helyhezteték, mellyet Dávid annak vont vala: és éppenégö, 's békeséges áldozatokat tönek az Ur-előtt.

2. És midön el-végezte vólna Dávid az éppen-égö, és békeséges áldozatokat, megáldá a' népet az Úr nevében.

3. És mindennek fejenként, a' férfiútól fogva az aszszony-állatig, egy kalátsot oszlogata, és egy darab sült tehén-húst, és olajban pergelt zsemlye lisztet.

4. És az Úr szekrénye-eleibe a' Leviták közzül rendele, a' kik szolgálnának, és megemlekeznének az ö tselekedetiről, és ditsöitenék, és ditsérnék Israelnek Urát Istenét.

5. Asafot fövé; és másodikat utánna Zakariást: Továbbá Jáhielt, és Semiramótot és Jehielt, és Matatiást, és Eliabot, és Banaiást, és Obededomot; Jehielt az orgona szerszámira, és hegedükre: Asafot pedig, hogy a' tzimbalmokkal zengene.

6. Banaiást pedig, és Jáziel papokat, hogy trombitát fújnának szüntelen az Úr szövetsége szekrénye-előtt.

7. Az napon fövé rendelé Dávid az Úr ditséretire Asafot, és az attyafiait.

8. * Adgyatok hálát az Úrnak, és segétségül hijátok az ö nevét: hirré tegyétek a' népek-között az ö találmányit. * *Psal. 104.a.1. Isai.12. b.4.*

9. Énekellyetek néki, és örvendezzetek néki: és beszéllyétek minden tsodálatosságit.

10. Ditsérjétek az ö szent nevét, vigadgyon az Urat-keresöknek szive.

11. Keressétek az Urat, és az ö erejét: B keressétek az ö színét mindenkor.

12. Emlekezzetek-meg az ö tsodálatosságiról, mellyeket tselekedett: az ö jegyeiről, és az ö szájának itéletiről.

13. Az Israel magva az ö szolgai: a' Jákob fiai az ö választotti.

14. Ö a' mi Urunk Istenünk: az egész földön az ö itéleti.

15. Emlekezzetek-meg örökké az ö szövetségéről: a' beszédről, mellyet parantsolt ezer nemzetségig.

16. Mellyet szerzett Abrahámmal: és az ö esküvéséről Isáákkal.

17. És rendelé azt Jákobnak parantsolatúl: és Israelnek örök szövetségül,

18. Mondván: Néked adom Kánaán-földét, a' ti örökségtek kötelét.

19. Mikor kevés-számúak vólnának, kisdedek, és ö zsellyéri.

20. És által-menének nemzetségről nemzetségre, és egy országból más néphez.

21. Nem engedé senkinek öket nyomorgatni, hanem meg-dorgálá érettek a' királyokat.

22. Ne illessétek az én krisztusimat: és az én profétáim-ellen ne gonoszkodgyatok. C

23. * Énekellyetek az Úrnak minden föld, hirdessétek napról napra az ö szabaditását. * *Psal. 95.a.1.*

24. Beszéllyétek a' nemzetek-között az ö ditsöségét: minden népek-között az ö tsodálatosságit.

25. Mert nagy az Úr, és igen ditséretes: és rettenetes minden istenek-fölött.

26. Mert a' népeknek minden isteni bálványok: az Úr alkotta pedig az egeket.

27. Hála-adás, és magasztalás ö-előtte: erösség, és öröm az ö helyén.

28. Hozzatok az Úrnak népek nemzetségi: hozzatok az Úrnak ditsöséget, és birodalmat.

29. Adgyatok ditsöséget az Úrnak, az ö

nevének emellyetek áldozatot, és ſzine-elei be jöjetek, és imádgyátok az Urat a' ſzent ékeſségben.

30. Indúllyon-meg ortzája-elött az egéſz föld: mert ö fondálta a' meg-mozdúlhatatlan föld kerekségét.

31. Vigadgyanak az egek, és örvendezzen a' föld: és mondgyák a' nemzetségek-között, Az Úr orſzáglott.

32. Dörögjön a' tenger, és az ö tellyesſége: örvendezzenek a' mezök, és mind, a' mik azokban vannak.

33. Akkor mondnak ditséretet az Úr-elött az erdö fai: mert el-jött a' földet itélni.

34. Hálát adgyatok az Úrnak, mert jó: mert örökké az ö irgalmaſsága.

D 35. És mondgyátok: Szabadits-meg minket mi ſzabaditó Iſtenünk; és gyüjts-egybe minket, és ments-ki a' nemzetek-közzül, hogy hálát adgyunk a' te ſzent nevednek, és örvendezzünk a' te ditséretidben.

36. Áldott Iſraelnek Ura Iſtene örötkülfogva mind örökké: és mondgyon az egéſz nép; Ament, és ditséretet az Úrnak.

37. Ott hagyá azért az Úr ſzövetsége ſzekrénye-elött Aſafot, és az attyafiait, hogy a' ſzekrény-elött ſzüntelen ſzolgálnának, naponként, és rendek-ſzerént.

38. Obededomot pedig, és az ö hatvannyóltz attyafiait; és Obededomot az Iditun fiát, és Hósát, ajtón-állókká rendelé.

39. Sádok papot pedig, és az ö pap attyafiait, az Úr hajléka-elött a' magaſságban, melly Gábaonban vala,

40. Hogy éppen-égö áldozatokat tennének az Úrnak az éppen-egö áldozat óltárán ſzüntelen, reggel 's eſtve, mind azok-ſzerént, mellyek meg-irattak az Úr törvényében, mellyet parantsolt Iſraelnek.

41. És ö-utánna Hémánt, és Iditunt, és a' több válaſztottakat, mindenikét neve-ſzerént, hogy az Úrnak hálát adnának: Mert örökké az ö irgalmaſsága.

42. Hemánt-is, és Iditunt, hogy trombitákat fújnának, és tzimbalomokat pengetnének, és minden muſika ſzerſzámokkal énekelnének az Iſtennek: az Iditun fiait pedig kapun-állókká tévé.

43. És meg-tére az egéſz nép az ö házába; és Dávid is, hogy a' maga házát-is megáldaná.

XVII. RÉSZ.

Midön Dávid gondolkoznék a' templom épitéſe felöl, meg-igéri az Iſten, hogy az ö fia vinné azt véghez. Dávid hálát ád Iſtennek, és az ö jövöltát magaſztalíya.

A 1. MIKOR pedig Dávid az ö házában laknék, monda Nátan profetának: Imé én tzédrus-fa házban lakom: az Úr ſzövetsége ſzekrénye pedig börök-alatt vagyon.

2. Sám. 7. a. 1.

2. És monda Nátan Dávidnak: Mind valami ſzivedben vagyon, tselekedd-meg: mert az Iſten veled vagyon.

3. Az-okáért azon éjjel lön az Iſten beſzéde Nátánhoz, mondván:

4. Menny el, és ſzólly az én ſzolgámnak Dávidnak: Ezeket mondgya az Úr: Nem te épiteſz nékem lakni-való házat.

5. Mert nem laktam házban az idötölfogva, mellyen ki-hoztam Iſraelt, e' napiglan, hanem mindenkor változtattam a' hajlék helyeit, és sátorban

6. Laktam egéſz Iſraellel. Vallyon ſzóllottam-é Iſraelnek tsak egy birájának-is, kiknek meg-parantsoltam vala, hogy az én népemet legeltetnék; és mondottam-é: Miért nem épitettetek nékem tzédrus-fa házat?

7. Moſt azért igy ſzólly az én ſzolgámnak Dávidnak: Ezeket mondgya a' ſeregek Ura: Én vettelek-fel téged, midön a' legeltetésben a' nyájat követnéd, hogy vezére lennél az én népemnek Iſraelnek. B

8. És veled vóltam, valahová mentél; és meg-öltem minden ellenségidet elötted, és nevet ſzerzettem néked, mint egynek a' nagyok-közzül, kik hireſek a' földön.

9. És helyt adtam az én népemnek Iſraelnek: el-plántaltatik, és benne lakik, és többé ki nem mozdittatik, ſem a' hamiſság fiai el nem nyomják öket, mint eleitöl-fogva,

10. A' napoktól-fogva, mellyeken birákat adtam az én népemnek Iſraelnek, és meg-aláztam minden ellenségidet. Azt hirdettem azért néked, hogy házat épit néked az Úr.

11. És mikor el-töltöd napjaidat, hogy az atyáidhoz menny, fel-támaſztom utánnad a' te magodat, melly a' fiajd-közzül-léſzen: és meg-erösitem az ö orſzágát.

12. Ö épit nékem házat, és meg-erösitem az ö királyi-ſzékét mind örökké.

13. Én ö-néki attya léſzek, és ö nékem fiam léſzen: és irgalmaſságomat el nem véſzem töle, a' mint el-vettem attól, a' ki elötted vólt. C

14. És az én házamba, és az orſzágomba helyheztetem ötet mind örökké: és az ö királyi ſzéke igen erös léſzen örökké.

15. Mind ez igék ſzerént, és mind e' látás-ſzerént, igy ſzólla Nátan Dávidnak.

16. És mikor el-jött vólna Dávid király, és le-ült vólna az Úr-elött, monda: Ki vagyok én Uram Iſten, és mitsoda az én házam, hogy illyeneket tselekednél velem?

17. De ez-is kevéſnek láttatott a' te ſzined-elött, és azért ſzóllottál a' te ſzolgád háza-felöl jövendöre is: és tekintetesſé tettél engem minden emberek-fölött Uram Iſten.

18. Mint mondhat többé Dávid, holott igy ditsöitetted a' te ſzolgádat, és meg-ismérted ötet?

19. Uram, a' te ſzolgádért ſzived-ſzerént tselekedted mind ezt a' felséget, és azt

akartad, hogy tudva lennének minden nagy dolgaid.

20. Uram, nints hozzád hasonló, és nintsmás Isten te-kivüled, mind azok-közzül, kiket füleinkkel hallottunk.

21. Mert kitsoda más, mint a' te néped Israel, egy olly nemzetség a' földön, melyhez az Isten ment, hogy meg-szabaditaná, és maga népévé tenné, és az ö nagy, és rettenetes-vóltával ki-üzné a' nemzeteket annak szine-elöl, kit Egyptusból meg-szabaditott vala?

22. És a' te népedet Israelt magad népévé tetted mind örökké, és te Uram ö Istene lettél.

23. Most azért Uram, a' beszéd, mellyet a' te szolgádnak, és az ö háza-felöl szóllottál, erösödgyék-meg örökké, és úgy tselekedgyél, a' mint szóllottál.

24. És maradgyon-meg, és magasztaltassék a' te neved mind örökké: és mondattassék: A' seregek Ura az Israel Istene, és az ö szolgájának Dávidnak háza, maradandó ö-elötte.

25. Mert te én Uram Istenem nyilatkoztattad-meg a' te szolgád fülét, hogy házat épitenél néki: és azért talált a' te szolgád bizodalmat, hogy imádkozzék elötted.

26. Most azért Uram, te Isten vagy: és a' te szolgádnak annyi sok jókat szóllottál.

27. És meg-kezdetted áldani a' te szolgád házát, hogy mindenkor elötted légyen: mert Uram, te meg-áldván, áldott légyen örökké.

XVIII. RÉSZ.

Dávid a' Filisteusokat, Moabitákat, Syrusokat, és Edomitákat meg-gyözi, kikre adót vét: Dávidnak fö tisztei.

A 2. Reg. 8. a. 1.

1. LÖN pedig ezek-után, hogy meg verné Dávid a' Filistæusokat, és meg-alázná öket, és el-foglalná Getet, és a' faluit, a' Filistæusok kezéböl.

2. És meg-verné Moábot, és a' Moabiták Dávid szolgai lennének, ajándékokat adván néki.

3. Azon idöben meg-veré Dávid Adarézert-is a' Hémat-országi Sóbai királyt, mikor el-ment, hogy birodalmát ki-terjeszténé az Eufrates folyó-vizéig.

4. El-fogá azért Dávid az ö ezer szekereit, és hét-ezer lovagját, és húsz-ezer gyalog férfiát, és le-vágá inokat mind a' szekeres lovaknak, száz szekér-bélin-kivül, melyeket magának tarta.

B 5. El-érkezék pedig a' Damaskusi Syrus-is, hogy segétséget adna Adarézernek a' Sóbai királynak: de annak-is meg-veré Dávid huszon-két ezer férfiát.

6. És vitézeket helyheztete Damaskusban, hogy Syria-is néki szolgálna, és adomanyokat adna. És meg-segété ötet az Úr mindenekben, mellyekre mégyen vala.

7. El-vévé Dávid az arany tegzeket-is, mellyek az Adarézer szolgáinál valának, és Jerusalembe vivé azokat.

8. Tebátból, 's Kúnból-is az Adarézer várasiból, igen sok rezet, melyböl Salomon a' réz tengert, és az oszlopokat, és a' réz edényeket tsinála.

9. Mellyet midön a' Hémati Tóu király C hallott vólna, hogy tudni-illik meg-verte vólna Dávid Adarézernek a' Sóbai királynak minden hadát,

10. A' fiát Adorámot Dávid királyhoz küldé, hogy békeséget kérne töle, és örvendezne néki, hogy meg-verte, és meggyözte vólna Adarézert: mert Tóu ellensége vala Adarézernek.

11. De mind az arany, és ezüst, és réz edényeket-is az Úrnak szentelé Dávid király, az ezüstel, 's arannyal, mellyet minden nemzetségektöl hozott vala, mind Idumæából, és Moábból, és az Ammon fiaitól, 's mind a' Filistæusoktól, és Amalektöl.

12. A' Sarvia fia pedig Abisai meg-vere a' D Só aknás völgyben tizen-nyóltz ezer Edomitákat:

13. És óltalmazó sereget rendele Edomban, hogy Idumæa Dávidnak szolgálna: és meg-szabaditá az Úr Dávidot mindenekben, a' mire ment vala.

14. Országla azért Dávid egész Israelen, és itéletet, 's igazságot tészen vala minden ö népének.

15. A' Sarvia fia pedig Jóab, a' sereg hadnagya vala, és az Ahilud fia Jósafat, kantzellárius.

16. Az Akitob fia pedig Sádok, és az Abjatar fia Akimélek, papok: és Susa, iródeák.

17. A' Jójada fia Banaiás-is, a' Tzeretiek, és Feletiek seregének hadnagya: a' Dávid fiai pedig, elsök a' király kezéhez.

XIX. RÉSZ.

Dávid Hánont, az Ammoniták Királyát, ki az ö követit, kiket vigasztalására küldött vólt, meg-betsteleniteste vala, az Assyriusokkal együtt, kik Hanonnak segétségére mentek vólt, meg-veri.

A 2. Reg. 10. a. 1.

1. TÖRTÉNÉK pedig, hogy meg-halna Náas az Ammon fiai királya, és a' fia országlana helyette.

2. És monda Dávid: Irgalmasságot tészek a' Náas fiával Hánonnal, mert kegyelmességet tselekedett velem az attya. És követeket külde Dávid, hogy vigasztalnák ötet az attya haláláról. Kik midön az Ammon fiai földére jutottak vólna, hogy Hánont vigasztalnák,

3. Mondának az Ammon fiai fejedelmi

1. Paral. 18. 19.

Hánonnak: Talám azt állitod te, hogy Dávid az atyád tiszteſségéért küldötte, kik téged vigaſztallyanak; és nem véſzed eſzedbe, hogy azért jöttek hozzád a' ſzolgai, hogy meg-kémléllyék, és fel-nyomozzák, és megvizſgállyák a' te földedet.

B 4. Meg-koppaſztá azért Hánon a' Dávid ſzolgait, és meg-borotválá, és el metélé köntösöket az al-felektöl-fogva mind a' lábokig, és el-ereſzté öket.

5. Kik mikor el-mentek vólna, és ezt meg-izenték vólna Dávidnak, eleikbe külde (mert nagy gyalázatott ſzenvedtek vala) és meg parantsolá, hogy Jerikóban maradnának, mig meg-nöne a' ſzakállok, és akkor jönének-meg.

6. Látván pedig az Ammon fiai, hogy boſzſzúságot töttek vólna Dávidon, mind Hánon, 's mind a' több nép, ezer talentom ezüſtöt küldének, hogy magoknak Meſopotámiából, és Syriai Máakából, és Sóbából ſzekereket, és lovagokat fogadnának.

C 7. És harmintz-két ezer ſzekeret fogadának, és a' Maákai királyt az ö népével. Kik mikor el-jöttek vólna, tábort járának Medaba ellenében. Az Ammon fiai-is egybegyülvén az ö váraſokból, a' hadba menének.

8. Mellyet mikor meg-hallott vólna Dávid, el-küldé Joábot, és az erös férfiaknak minden hadát:

9. És ki-menvén az Ammon fiai, a' ſereget a' váras kapuja-mellé rendelék: a' királyok pedig, kik az ö ſegétségére jöttek vala, külön állának-meg a' mezön.

10. Meg-értvén azért Joáb, hogy mind elöl, 's mind hátúl had lenne ellene, ki-válogatá az igen erös férfiakat egéſz Iſraelböl, és a' Syrus-ellen indúla.

11. A' több réſzét pedig a' népnek az öttsének Abiſainak keze-alá adá, és az Ammon fiai-ellen menének.

12. És monda: Ha engem meg-gyöz a' Syrus, légy ſegétségül nékem: ha pedig téged gyöznek-meg az Ammon fiai, ſegétségül léſzek néked.

13. Erösödgyél-meg, és emberkedgyünk népünkért, és a' mi Iſtenünk váraſiért: az Úr pedig, a' mi jö az ö ſzine elött, azt tselekedgye.

D 14. El-indúla azért Joáb, és a' nép, ki véle vala, a' Syrus-ellen a' hartzra: és meg-futamtatá öket.

15. Az Ammon fiai pedig látván, hogy el-futott vólna a' Syrus, ök-is meg futamának az öttse Abiſai-elött, és bé-menének a' várasba: és Joáb-is viſzſza-tére Jeruſalembe

16. Látván pedig a' Syrus, hogy ſokan el-húllottak vólna Iſrael-elött; követeket külde, és ki-hozá a' Syruſt, ki a' folyó-vizentúl vala. Sófak pedig az Adarézer hada fejedelme, ö vala a' hadnagyok.

17. Mellyet mikor hirré tettek vólna Dávidnak, egybe-gyüjté egéſz Iſraelt, és általkele a' Jordánon, és reájok üte, és ellenekbe igazitá a' ſereget, amazok-ellene hartzolván.

18. Meg-futamék pedig a' Syrus Iſrael-elött: és Dávid hét-ezer ſzekeret, és negyven-ezer gyalogot öle-meg a' Syruſokban, és Sófakot a' had fejedelmét.

19. Látván pedig az Adarézer ſzolgai, hogy meg-gyözettek vólna Iſraeltöl, Dávidhoz ſzökének, és néki ſzolgálának: és nem akara Syria többé ſegétséget adni az Ammon fiainak.

XX. RÉSZ.

Dávid az Ammonitákot, és Filiſtæuſokat meg-gyözi, és három Orjáſt meg-öl.

A 1. Lön pedig eſztendö el-forgáſa-után, az idöben mikor a' királyok a' hadba ſzoktak menni, egybe-gyüjté Joáb a' hadat, és a' vitézlök erejét, és el-puſztitá az Ammon fiai földét; és elébb méne, és meg-szállá Rabbát: Dávid pedig Jeruſalemben vala, midön Joáb Rabbát meg-verte, és azt el-rontotta.

B 2. El-vivé pedig Dávid a' Melkom koronáját a' fejéröl, és egy talentom-nyomó aranyat találá abban, és igen drága köveket, és koronát tsinála magának abból: a' várasnak-is igen ſok prédáját vévé-el:

3. A' népet pedig, a' ki abban vala, kihozá; és tsépeket, és gereblyéket, és vaſazott ſzekereket jártata azokon; úgy hogy el-vágattatnának, és egybe-rontatnának: igy tselekedék Dávid az Ammon fiainak minden váraſival, és viſzſza téré minden népével Jeruſalembe.

C 4. Ezek-után had támada Gázerben a' Filiſtæuſok-ellen: melyben Huſati Sobokái meg-veré a' Rafaim nemzetségéböl-való Safait, és meg-alázá öket.

5. Más had-is lön a' Filiſtæuſok-ellen, melyben meg-veré Adeodatus a' Betlehemi Saltus fia a' Getæus Góliat attyafiát, kinek dárdája nyele, mint a' ſzövök zúgoly-faja vala.

D 6. De más had-is történék Getben, melyben egy igen hoſzſzú ember vala, kinek hathat újai valának, az-az, mindenestöl huſzonnégy: ez-is az Rafa gyökeréböl nemzetett vala.

7. És káromlá Iſraelt: és meg-veré ötet Jónatan Sámaának a' Dávid báttyának fia. Ezek a' Ráfa fiai Getben, kik el-húllának a' Dávid, és az ö ſzolgai kezek-által.

XXI. RÉSZ.

Dávid a' népet ſzámba vévén, az Iſtent haragra gerjeſzti, és büntetésül a' harmadnapi dög-halált válaſztván, hetven ezer ember hal-meg: az-után könyörgéſe által az Iſtent meg-engeſzteli, és öltárt épit.

A 1. A' Sátán pedig Iſrael-ellen támada: és fel-inditá Dávidot, hogy meg-ſzámlálná Iſraelt.

2. És monda Dávid Joábnak, és a' nép fejedelminek: Mennyetek-el, és számlállyátok-meg Israelt Bersabeétöl-fogva Dánig: és hozzátok-meg nékem a' számát, hadd tudgyam.

3. És felele Joáb: Sokasittsa-meg az Úr az ö népét száz annyival, a' mint vagyon: nem te szolgaid-é minnyájan uram királyom? miért tudakozik ezen az én uram, melly vétekül tulajdonittatik Israelnek?

4. De a' király beszéde hatalmasb lön: és ki-méne Joáb, és el-járá egész Israelt: és viszsza-tére Jerusalembe.

5. És bé-adá Dávidnak azok számát, a' kiket el-járt vala: és találtaték az egész Israel száma, ezernyi ezer, és száz-ezer fegyver-fogható férfi: Júdából pedig, négyszáz száz hetven-ezer hadakozó.

6. Mert Lévit, és Benjamint meg nem számlálta; mivelhogy Joáb kedve-ellen tselekedé a' király parantsolattyát.

7. Nem tetszék pedig az Istennek a' parantsolat; és meg-veré Israelt.

8. És monda Dávid az Istennek: Igen vétkeztem, hogy ezt tselekedtem: kérlek, vedd-el a' szolgád hamisságát, mert esztelenül tselekedtem.

9. És szólla az Úr Gadnak a' Dávid Látójának, mondván:

10. Menny-el, és szólly Dávidnak, és mond-meg néki. Ezeket mondgya Úr: Három-közzül választást engedek néked: válaszsz egyet, a' mellyet akarsz, és megtselekeszem.

11. És mikor Gad Dávidhoz jött vólna, monda néki: Ezeket mondgya az Úr: Válaszd-el, a' mellyikét akarod: vagy három esztendeig az éhséget:

12. Vagy hogy három hólnapig fuss ellenségid-elött, és az ö kardgyoktól meg ne menekedhess: vagy harmad napig az Úr kardgya, és dög-halál légyen a' földön, és az Úr Angyala öldököllyön Israelnek minden határiban: most azért lássad, mit felellyek annak, a' ki engem küldött.

13. És monda Dávid Gadnak: Mindenfelöl szorongattatom: de jobb nékem, hogy az Úr kezeibe essem, mert sok az ö irgalmassága, hogy-sem az emberek kezeibe.

14. Botsáta azért az Úr dög-halált Israelre: és el-hullának Israelböl hetven-ezer férfiak.

15. És-el-botsátá az Angyalt Jerusalembe, hogy azt meg-verné: és midön verettetnék, látá az Úr, és meg-könyörüle a' tsapásnak nagy-vóltán: és parantsola az ölö Angyalnak: Elég, szünnyék-meg már a' kezed. Az Úr Angyala pedig, a' Jebusæus Ornán szöröje-mellett áll vala.

16. És fel-emelvén Dávid a' szemeit, látá az Úr Angyalát állani az ég, 's a' föld között, és a' mezitelen kardot kezében, és Jerusalem-ellen fordúlva: és mind ö, 's mind a' vének ször-zsákokba öltözve, artzál a' földre esének.

17. És monda Dávid az Istennek: Nem én vagyok-é, a' ki meg-hattam, hogy megszámláltatnék a' nép? Én, a' ki vétkeztem; én, a' ki gonoszt tselekedtem: ez a' nyáj mit érdemlett? Én Uram Istenem! fordúllyon, kérlek, reám a' kezed, és az atyám házára: a' te néped pedig ne veretteségek.

18. Az Úr Angyala pedig meg-parantsolá Gadnak, hogy meg-mondaná Dávidnak, hogy fel-menne, és óltárt épitene az Úr-Istennek a' Jebusæus Ornán szöröjén.

19. Fel-méne azért Dávid a' Gad beszéde szerént, mellyet néki szóllott vala az Úr nevével.

20. Ornán pedig mikor fel-tekéntett vólna, és meg-látta vólna az Angyalt, és négy fiai ö-vele, el-rejtezének: mert az idöben búzát nyomtat vala a' szöröben.

21. Az-okáért mikor Dávid Ornánhoz menne, meg látá ötet Ornán, és eleibe-indúla a' szöröl, és imádá ötet artzal a' földre borúlván.

22. És monda néki Dávid: Add nékem a' te szöröd helyét, hadd épitsek óltárt azon az Úrnak: úgy hogy a' mennyit ér, annyi ezüstöt végy érette, és szünnyék-meg a' tsapás a' népröl.

23. Monda pedig Ornán Dávidnak: Vedd-el, és azt tselekedgye az én uram királyom, a' mi néki tetszik: de ökröket-is adok éppen-égö áldozatra, és tsépeket fa-helyett, és búzát eledeli áldozatra: Mindent örömest adok.

24. És monda néki Dávid király: Nem úgy lészen, hanem ezüstöt adok a' mennyit ér: mert nem kell töled el-vennem, és úgy áldoznom ingyen-való éppen-égö áldozatokat az Úrnak.

25. Ada azért Dávid Ornánnak a' helyért hat száz igaz mértékü arany siklust.

26. * És-óltárt épite ott az Úrnak: és éppen-égö, és békeséges áldozatokat tön, és segétségül hivá az Urat, és meg-halgatá ötet az égböl tüz-által az éppen-égö áldozat óltárán. * 2. Par. 3. a. 1.

27. És parantsola az Úr az Angyalnak, és hüvelyébe tévé a' kardgyát.

28. Dávid azért látván, hogy meg-halgatta vólna ötet az Úr a' Jebusæus Ornán szöröjében, mindgyárt áldozatokat tön ott.

29. Az Úrnak hajléka pedig, * mellyet Moyses tsinalt vala a' pusztában, és az éppen-égö áldozatok óltára az idöben a' Gábaon magasságán vala. * Exod. 36. a. 2.

30. És nem mehete Dávid az óltárhoz, hogy ott könyörgene az Úrnak; mert igen nagy félelemmel meg-rettent vala, látván az Úr Angyala kardgyát.

XXII. RÉSZ.

Dávid a' templom épitésére-való eszközöket készit, 's meg-parantsollya Salomon-

nak, hogy meg-épittse, és mindenkor az Istent tiszteltelye, 's féllye. Inti a' Fejedelmeketis, hogy segitséggel legyenek néki.

A 1. És monda Dávid: Ez az Isten háza, és ez az Israel éppen-égö áldozattyának óltára.

2. És meg-parantsolá, hogy egybe-gyülnének minnyájan a' jövevények Israel földéböl, és azok-közzül kö-faragókat rendele, hogy köveket vágnának, és faragnának, és meg-épittetnék az Isten háza.

3. És igen sok vasat-is készite Dávid az ajtók szegeinek, és a' tóldásoknak, és foglalásoknak: és számtalan mértékü rezet.

4. A' tzédrus fákat meg sem számlálhattyák vala, mellyeket a' Sidoniusok, és Tyrusiak hoztak vala Dávidnak.

5. És monda Dávid: Salomon az én fiam kitsiny, és gyenge gyermek: a' háznak pedig, mellyet az Úrnak akarok épittetni, ollyannak kell lenni, hogy minden tartományokban hire légyen: az-okáért el-készitem néki, a' mi szükség. És ez-okért készite-el halála-elött minden költséget.

B 6. És elö-hivá a' fiát Salomont: és meg-parantsolá néki, hogy házat épitene az Israel Urának Istenének.

7. És monda Dávid Salomonnak: Fiam, az vólt akaratom, hogy házat épitenék az Uram Istenem nevének;

8. De az Úr beszéde lön hozzám, mondván: Sok vért ontottál-ki, és sok hadakat viseltél: nem épithetsz házat az én nevemnek, annyi vért ontván én-elöttem:

9. A' fiú, ki néked születik, igen tsendes férfiú lészen: mert még-nyúgodtatom ötet minden ellenségitöl körös-körül, és ez-okért Békeségelnek hivattatik: és békeséget, és nyugodalmat adok Israelbe tellyes napjaiban:

C 10. * Ö épit házat az én nevemnek, és ö nekem fiam lészen, és én néki attya lészek, és meg-erösitem az ö országának királyi székét Israelen örökké.

11. Most azért fiam, az Úr légyen veled, és légy szerentsés, és épits házat a' te Uradnak Istenednek, a' mint szóllott felöled.

12. És adgyon az Úr néked okosságot, és ertelmet, hogy igazgathasad Israelt, és meg-örizhesed a' te Urad Istened törvényét.

13. Mert akkor nevekedhetel, ha megörized a' parantsolatokat, és itéleteket, mellyeket az Úr Moysesnek parantsolt, hogy tanitaná Israelt: erösödgyél-meg, és emberkedgyél; ne félly, se ne rettegj.

14. Imé én az én szegénységemben el-készitettem az Úr háza költségét, száz-ezer talentom aranyat, és ezernyi ezer talentom ezüstöt: a' réz pedig, és a' vas meg-mérhetetlen, mert a' sokasága meg-halladgya a' számát: fákat, és köveket készitettem minden szükségre.

D 15. Vannak igen sok mivesid-is, kö-vágóid, kö-mivesid, és fa-mivesid, és minden mesterséges mivekre okos mester emberid

16. Aranyra, és ezüstre, és rézre, és vasra, melynek száma nintsen. Kelly-fel azért, és épits, és az Úr veled lészen.

17. És parantsola Dávid Israelnek minden fejedelminek, hogy segétenék a' fiát Salomont.

18. Láttyátok, úgy-mond, hogy a' ti Uratok Istentek veletek vagyon, és nyugodalmat adott néktek körös-körül, és minden ellenségteket kezetekbe adta, és meg-hóldolt a' föld az Úr-elött, és az ö népe-elött.

19. Az-okáért arra adgyátok sziveteket, és lelketeket, hogy a' ti Uratokat Istenteket keresésétek: és kellyetek-fel, és épittsetek Szent-helyt az Úr-Istennek, hogy bé-vitessék az Úr szövetsége szekrénye, és az Úrnak szenteltetett edények a' házba, melly az Úr nevének épittetik.

XXIII. RÉSZ.

Dávid meg-öregedvén, és a' királyságot Salomonnak adván, a' Levitákat számba veszi, és kinek-kinek tisztetád. A' Moyses fiai a' Leviták közzé számláltatnak.

A 1. Az-okáért Dávid vén, és tellyes napokkal lévén, királlyá rendelé a' fiát Salomont Israelen.

2. És egybe-gyüjté Israelnek minden fejedelmit, és a' Papokat, és a' Levitákat.

3. És meg-számláltatának a' Leviták harmintz esztendötül-fogva, és fellyebb: és találtatának huszon-nyóltz ezer férfiak.

4. Ezek-közzül választatának, és el-osztatának az Úr háza szolgálattyára, huszonnégy ezeren: pallérok pedig, és birák, hat ezeren:

5. Ajtón-állók pedig, négy ezeren: és ugyan annyi énekesek énekelvén az Úrnak musika szerszámokkal, mellyeket tsinált vala az énekléshez.

6. * És el-osztá öket Dávid a' Lévi fiainak rendi-szerént, tudni-illik, Gersonnak, és Káátnak, és Mérarinak rendi-szerént.

7. A' Gerson fiai: Léedán, és Sémei.

8. A' Léedán fiai: Jáhiel fejedelem, és Zétan, és Jóel, hárman.

9. A' Semei fiai: Sálomit, és Hosiel, és Aran, hárman: ezek a' Léedán nemzetségének fejedelmi.

10. A' Semei fiai pedig: Lehet, és Ziza, és Jáus, és Bária: és ezek a' Semei fiai, négyen.

11. Lehet pedig, elsö vala, Ziza a' második: Jausnak pedig, és Bariának nem vala igen sok fiok, és azért egy nemzetségbe, és egy házba számláltatának.

12. A' Káat fiai: Amram, és Isaár, Hebron, és Oziel, négyen.

13. * Az Amram fiai: Aáron, és Moyses. * És el-választaték Aáron, hogy a' Szentek-szentében szolgálna, ö, és az ö fiai örökké,

és jó-illatot égetne az Úrnak az ö rendtartása-szerént, és áldaná az ö nevét örökké.

14. Moyſeſnek-is az Iſten emberének fiai, a' Lévi nemzetségébe ſzámláltatának.

15. A' Moyſes * fiai: Gerſon, és Eliezer.

16. A' Gerſom fiai: Subuel, az elsö.

17. Az Eliezer fiai pedig, valának: Rohobia az elsö: és nem valának Eliezernek több fiai. A' Rohobia fiai pedig igen meg-ſokaſodának.

18. Az Iſáár fiai: Sálomit az elsö.

19. A' Hebron fiai: Jeriáu az elsö, Amariás második, Jahaziel harmadik, Jekmaám negyedik.

20. Az Oziel fiai: Mika az elsö, Jéſia második.

21. A' Mérari fiai: Moholi, és Muſi. A' Moholi fiai: Eléazar, és Tzis.

22. Meg-hala pedig Eléazar, és nem valának fiai, hanem leányi: és el-vévék öket az attyok-fiai a' Tzis fiai.

23. A' Muſi fiai: Moholi, és Eder, és Jerimot, hárman.

24. Ezek a' Lévi fiai az ö rokonságok, és tselédek közötte, rend-ſzerént fejedelmek, fejenként meg-ſzámláltatván, kik az Úr házának ſzolgálattyában forgódnak vala, húſz eſztendötül-fogva, és fellyebb.

25. Mert monda Dávid: Nyugodalmat adott az Iſrael Ura Iſtene az ö népének, és Jeruſalemet lakó-helyül adta örökké.

26. És nem léſzen többé a' Leviták tiſzti, hogy a' hajlékot hordozzák, és annak minden ſzolgálattyára való edényit.

27. És Dávidnak leg-utólsó parantsolatiſzerént, ſzámláltaſsék-meg a' Lévi fiainak ſzáma húſz eſztendötül-fogva, és fellyebb.

28. És légyenek az Aáron fiainak kezealatt az Úr háza ſzolgálattyára, a' pitvarokban, és kamarákban, és a' tiſztúláſnak helyén, és a' Szent-helyben, és az Úr temploma ſzolgálattyának minden múnkáiban.

29. A' papok pedig, a' ki-tött kenyeréken, és a' ſzemlyeliſzt áldozattyán, és a' kováſztalan pogátsákon, és a' ſerpenyün, és hogy pergellyenek, és minden mérö ſzerſzámokon, és mértékeken.

30. A' Leviták pedig, hogy elö állyanak reggel az Úrnak hálát adni, és énekelni: és haſonló-képpen eſtve

31. Mind az Úr éppen égö áldozatinak bé-mutatásában, 's mind a' ſzombatokon, és a' hólnapok elsö napjain, és egyéb innepeken, ſzám-ſzerént, és minden dolgoknak tzeremoniáin ſzüntelen az Úr-elött.

32. És meg-örizzék a' ſzövetség hajléka rend-tartáſit, és a' Szent-hely ſzer-tartáſát, és az Aáron fiai az ö attyok-fiai rend-tartáſát: hogy az Úr házában ſzolgállyanak.

XXIV. RÉSZ.

Dávid az Eléazár, és Itamár Papok fiait huſzon-négy garáditsba oſztya ſorſal, hogy ki-ki mint járjon-el tiſzti-ſzerént az Iſteni ſzolgálatban. Haſonló-képpen a' több Lévitáknak tselédi-is ſorſal rendeltetnek-el.

1. Az Aáron fiainak el-oſztáſi pedig ezek valának: Az Aáron fiai: Nádab, és Abiu, és Eléazar, és Itamar.

2. * Meg-halának pedig Nádab, és Abiu, az ö attyok-elött magzatok-nélkül: és a' papságot Eléazar, és Itamar viſelé.

3. És el-oſztá öket Dávid, az-az, Sádokot az Eléazar fiai-közzül, és Ahiméleket az Itamár fiai-közzül, az ö rendek, és ſzolgálattyok-ſzerént.

4. És ſokkal több fö emberek találtatának az Eléazar fiai-közzül, hogy-ſem az Itamar fiai-közzül. Rendele pedig nékik, az-az az Eléazar fiainak, tizen-hat fejedelmet a' tselédek-ſzerént: és az Itamar fiainak az ö tselédek, 's házok-ſzerént, nyóltzat.

5. Sorſal oſztá-el pedig egy-másközött mind a' két nemzetséget: mert a' Szent-hely fejedelmi, és az Iſten fejedelmi valának, mind az Eléazar fiai-közzül, 's mind az Itamar fiai-közzül.

6. És bé-irá öket a' Natánael fia Semeiás Levita iró-deák, a' király elött, és a' fejedelmek, és Sádok pap, és az Abjatar fia Ahimélek, és a' papi, 's a' Levitai tselédek fejedelmi-elött: egyikét az Eléazar házát, melly a' többinek elötte jár vala: és a' máſikat, az Itamar házát, melly-alatt valának a' többi.

7. Az elsö ſors pedig Jojaribra esék, a' második Jedeire,

8. A' harmadik Harimra, a' negyedik Seorimra,

9. Az ötödik Melkiára, a' hatodik Maimánra,

10. A' hetedik Akkoſra, a' nyóltzadik Abiára,

11. A' kilentzedik Jeſuára, a' tizedik Sekeniára,

12. A' tizen-egyedik Eliaſibra, a' tizenkettödik Jatzimra,

13. A' tizen-harmadik Hopfara, a' tizennegyedik Isbaábra,

14. A' tizen-ötödik Belgára, a' tizen-hatodik Emmerre,

15. A' tizen-hetedik Hézirre, a' tizennyóltzadik Afſeſre,

16. A' tizen-kilentzedik Feteiára, a' húſzadik Hezekielre,

17. A' huſzon-egyedik Jákinra, a' huſzonkettödik Gámulra,

18. A' huſzon-harmadik Dalajaúra, a' huſzon-negyedik Máaziaúra.

19. Ezek az ö ſzerek az ö ſzolgálattyok-ſzerént, hogy az Úr házába mennyenek, és az ö rend-tartáſok-ſzerént, az attyoknak Áaronnak keze alatt; a' mint meg-parantsolta vala az Iſrael Ura Iſtene.

20. A' Lévi fiai-közzül pedig, kik hátra

valának, az Amram fiai-közzül Subael vala, és a' Subael fiai közzül, Jehedéia.

21. A' Rohobia fiai-közzül-is, Jésiás fejedelem.

22. Az Isaári fia pedig, Sálemot, és a' Sálemot fia Jahat:

23. És ennek elsö fia Jeriáu, második Amariás, harmadik Jaháziel, negyedik Jekmaán.

24. Az Oziel fia, Mika: a' Mika fia, Samir:

25. A' Mika attyafia, Jesia: és a' Jesia fia, Zakariás.

D 26. A' Mérari fiai: Moholi, és Musi. Az Oziáu fia, Benno.

27. A' Mérari fia-is: Oziáu, és Sóam, és Zakur, és Hebri.

28. A' Moholi fia pedig: Eléazar, kinek nem valának magzati.

29. A' Tzis fia pedig, Jerámeel.

30. A' Musi fiai: Moholi, Eder, és Jérimot. Ezek a' Lévi fiai az ö nemzetségek háza-szerént.

31. És ezek-is sorsot vetének az ö attyokfiai az Aáron fiai ellenekben, Dávid király-elött, és Sádok, és Ahimélek, és a' papi, 's a' Levitai tselédek fejedelmi-elött, mind a' nagyok, 's mind a' kitsinyek: egy-aránt osztya vala el a' sors minnyájokat.

XXV. RÉSZ.

Dávid az Asáf, Hémán, és Iditun fiait huszon-négy részre osztya sorsal, hogy kiki az ö rendi-szerént énekellyen az Úr házában.

A 1. Az-okáért Dávid, és a' seregek birái, el-választák a' szolgálatra az Asáf, és Héman, és Iditun fiait: kik tzitarákkal, és orgonákkal, és tzimbalmokkal profétálnának, az ö számok-szerént, a' reájok bizott tisztben szolgálván.

2. Az Asáf fiai-közzül: Zakkur, és Jósef, és Natánia, és Asarela, az Asáf fiai: az Asáf keze-alatt, ki a' király-mellett profétál vala.

3. Osztán Iditun: az Iditun fiai; Godoliás, Sori, Jeseiás, és Hasabiás, és Matatiás, hatan, az ö attyoknak Iditunnak keze-alatt, ki tzitarával profétál vala a' hála-adásokon, és az Úr ditséretin.

B 4. Hémán-is: A' Hémán fiai; Boktziáu, Mataniáu, Oziel, Subuel, és Jérimot, Hananiás, Hanáni, Eliata, Geddelti, és Romemtiezer, és Jesbakasa, Mellot, Otir, Mahaziot.

5. Ezek mind a' Héman fiai a' király Látójáé az Isten beszédiben, hogy fel-magasztalná a' szarvat: és az Isten tizen-négy fiat, és három leányt ada Hemánnak.

6. Minnyájan az ö attyok keze-alá valának rendelve, hogy az Úr templomában énekelnének tzimbalmokkal, és orgonákkal, és tzitarákkal, az Úr háza szolgálattyára a' király-mellett; Asáf-alá tudni-illik, és Iditun, 's Hémán-alá.

7. Azoknak számok pedig az ö attyokfiaival, kik az Úr énekét tanittyák vala, minnyájan tudósok, két-száz vólt, 's nyóltzvan-nyóltz.

8. És sorsokat vetének az ö rendek-szerént, egy-aránt mind a' nagy, 's mind a' kitsiny, a' tudós, 's a' tudatlan egyenlö-képpen. C

9. És az elsö sors az Asáf fiára Jósefre esék. A' második Godoliára, magára, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

10. A' harmadik Zákurra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

11. A' negyedik Isarira, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

12. Az ötödik Nataniásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

13. A' hatodik Boktziaúra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

14. A' hetedik Isreelára, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

15. A' nyóltzadik Jesaiásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

16. A' kilentzedik Mataniásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

17. A' tizedik Semeiásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

18. A' tizen-egyedik Azáreelre, és az ö D tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

19. A' tizen-kettödik Hasabiásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

20. A' tizen-harmadik Subaelre, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

21. A' tizen-negyedik Matatiásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

22. A' tizen-ötödik Jerimotra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

23. A' tizen-hatodik Hananiásra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

24. A' tizen-hetedik Jesbakasára, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

25. A' tizen-nyóltzadik Hanánira, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

26. A' tizen-kilentzedik Mellótira, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

27. A' huszadik Eliatára, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

28. A' huszon-egyedik Otirra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

29. A' huszon-kettödik Geddeltire, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

30. A' huszon-harmadik Mahaziotra, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

31. A' huszon negyedik Romemtiezerre, és az ö tizen-két fiaira, 's attyafiaira.

XXVI. RÉSZ.

Kik örizzék a' Léviták közzül az ajtókat, és mellyik familia mellyik ajtót örizze sorsal

1. *Paral.* 25. 26.

sorsal el-osztatik: hasonló-képpen kik őrizzék a' templom kintsét, és szent edényeket.

A 1. Az ajtón-állóknak el rendelése pedig: A' Koriták-közzül, a' Kóre fia Meselémia, ki az Asaf fiai-közzül volt.

2. A' Meselémia fiai: Zakariás az elsö-szülött, második Jádihel, harmadik Zabadiás, negyedik Jatánael,

3. Ötödik Elam, hatodik Jóhanan, hetedik Elioénai.

4. Az Obededom fiai pedig: Semeiás az elsö-szülött, második Józabad, harmadik Joaha, negyedik Sakar, ötödik Natánael,

5. Hatodik Ammiel, hetedik Issakár, nyóltzadik Follati: mert meg-áldotta ötet az Úr.

6. Az ö fiának pedig Semeinek fiak születének, az ö tselédek elöttök-járói: mert igen erös férfiak valának.

7. A' Semei fiai azért: Otni, és Ráfael, és Obed, Elzabad, az ö attyafiai igen erös férfiak: Eliu-is, és Samakiás.

8. Mindnyájan ezek, Obededom fiai-közzül: ö-magok, és a' fiok, és az ö attyokfiai igen erösek a' szolgálatra, Obededomtól hatvan-ketten.

9. A' Meselémia fiai pedig, és azoknak attyok-fiai igen vastagok, tizen-nyóltzan.

B 10. Hosától pedig, az-az, a' Mérari fiai-közzül: Semri a' fejedelem (mert nem vala elsö-szülötte, és azért tette vala ötet fejedelemmé az attya.)

11. Második Heltziás, harmadik Tabéliás, negyedik Zakariás, minnyájan ezek a' Hosa fiai, és attyafiai, tizen-hárman.

12. Ezek ajtón-állókká rendeltetének, hogy úgy mint a' vigyázások fejedelmi minden kor, mint az attyokfiai-is, az Úr házában szolgálnak.

13. Egy-aránt vetének azért sorsokat, a' kitsinyekre-is, a' nagyokra-is, az ö tselédekszerént; mindenik kapura.

14. A' Nap-keleti sors azért, Selemiásra esék. A' fiára pedig Zakariásra, igen okos, és tudós férfiúra, az Északi rész esék sorsúl.

15. Obededomra pedig, 's a' fiaira, a' Déli: a' melly részre a' vének gyüleközeti háza vala.

16. Séfimre, és Hosára, a' Nap-nyúgati, a' kapu mellett, melly a' hágó útára viszen: őrizet az őrizet ellenében.

17. Nap-keletre pedig, hat Levita: és Északra napjában négy. Délre-is hasonlóképpen napjában négy: és a' hol a' gyüleközet C vala, ketten-ketten.

18. Az ajtón-állók kamarátskáiban-is napnyúgatra, négyen az úton, és ketten-ketten egy-egy kamarátskában.

19. Ezek az ajtón-állóknak, a' Mérari, 's a' Kóre fiainak el-osztások.

20. Akiás pedig az Isten háza kintsein, és a' szent edényeken. A' Lédán fiai, a' Gersonni fiai:

21. Ledánból a' tselédek fejedelmi; Ledan, és Gersonni, Jehieli.

22. A' Jehieli fiai: Zátan, és Jóel az ö attyafiai, az Úr háza kintsein.

23. Az Amramiták, és Isaáriták, és Hebroniták, és Ozihelitak-közzül-is.

24. Subael pedig, Gersomnak a' Moyses fiának fia, a' kintsek fö gond-viselöje.

25. Az ö attyafiai-is Eliezer, kinek fia Rahabia, és ennek fia Isaiás, és ennek fia Jóram, ennek fia-is Zekri, és ennek fia Selemit.

26. Ö-maga Selemit, és atyafiai a' szent kintseken, mellyeket Dávid király szentelt, és a' nemzetségek fejedelmi, és az ezeredesek, és századosok, és a' seregek hadnagyi,

27. A' hadakból, és a' hartzok nyeréségiböl, mellyeket az Úr templom épületire, D és eszközire szenteltek vala.

28. Ezeket pedig mind Sámuel a' Látó szentelé-meg, és a' Tzis fia Saul, és a' Ner fia Abner, és a' Sarvia fia Joáb: minnyájan, a' kik azokat Selemit, és az attyafiai kezek-által szenteltek vala.

29. Az Isaáriták elöttök-járója pedig Koneniás vala, és az ö fiai, a' külsö dolgokban Israelen, hogy öket tanitanák, és itélnék.

30. A' Hebroniták-közzül pedig, Hasabiás, és az attyafiai igen erös férfiak, ezer hét-százan, elöttök Járói valának Israelnek a' Jordánontúl Nap-nyúgatra, az Úrnak minden dolgaiban, és a' király szolgálattyában.

31. A' Hebroniták fejedelme pedig Jéria vala, az ö tselédek, és rokonságok-szerént. A' Dávid országának negyvenedik esztendejében számláltatának-meg, és találtatának igen erös férfiak Jázer-Gálaádban,

32. És az ö vastagb-idejü attyok-fiai, kétezeren hét-százan a' nemzetségek fejedelmi. Dávid király pedig eleikbe helyheztete öket a' Rubenitáknak, és Gaditáknak, és a' Manasse fél nemzetségének, az Istennek, 's a' királynak minden szolgálattyában.

XXVII. RÉSZ.

A' Királynak tizen-két fejedelmi, kik közzül ki-ki az ö hólnapjában, huszonnégy ezer vitéznek parantsolt: elé-hozatnak hasonló-képpen a' nemzetségeknek, a' kintstartóknak fejedelmi, és királynak gazdagsági.

A 1. Az Israel fiai pedig az ö számok-szerént, a' nemzetségek fejedelmi, ezeredesek, és századosok, és tiszt-tartók, kik a' királynak az ö seregek szerént szolgálnak vala, ki, 's bé-menvén minden hólnapban esztendöáltal, mindenik huszon-négy ezernek vala elötte-járója.

2. Az elsö seregnek az elsö hólnapban, a'

1. *Paral.* 27.

Zabdiel fia Jesboam vala elötte-járója, és ö-alatta huſzon-négy ezeren.

3. A' Fáres fiai-közzül, minden ſejedelmeknek ſejedelme a' hadban az elsö hólnapban.

4. A' máſodik hólnapnak ſeregét Ahohi Dúdia birja vala, és ö-utánna más Matzellot-nevü, ki egy réſzét igazgattya vala a' huſzon-négy ezerü ſeregnek.

5. A' haamadik ſereg ſejedelmé-is a' harmadik hólnapban, a' Jójada fia Banaiás pap vala, és az ö réſzében-is huſzon-négy ezeren.

B 6. Ez a' Banaiás a' harmintz-között legerösebb, és a' harmintz-fölött: elötte-járója pedig az ö ſeregének Amizabad vala az ö fia.

7. Negyedik, a' negyedik hólnapban, a' Ioáb öttse Aſahel: és ö-utáana a' fia Zabadiás: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

8. Ötödik ſejedelem, az ötödik hólnapban, Jézeri Sámaot: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

9. Hatodik, a' hatodik hólnapban, Tékuai Hira az Aktzes fia: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

10. Hetedik, a' hetedik hólnapban, Falloni Helles az Efraim fiai közzül: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

11. Nyóltzadik, a' nyóltzadik hólnapban, Huſati Sobokai, a' Zárahi gyökeréböl: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

12. Kilentzedik, a' kilentzedik hólnapban, Anatoti Abiezer a' Jemini fiai-közzül: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

13. Tizedik, a' tizedik hólnapban, Márai, ö-is Netofati a' Zárai gyökeréböl: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

14. Tizen-egyedik, a' tizen-egyedik hólnapban, Faratoni Banaiás az Efraim fiaiközzül: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

15. Tizen-kettödik, a' tizen-kettödik hólnapban, Netofati Hóldai, a' Gotóniel gyökeréböl: és az ö ſeregében huſzon-négy ezeren.

C 16. Az Iſrael nemzetségeinek elöttök-járói pedig valának: a' Rubenitáknak, Eliezer ſejedelem a' Zekri fia: a' Simeonitáknak, Safatias ſejedelem a' Máaka fia:

17. A' Levitáknak, a' Kámuel fia Haſabias: az Ááronitáknak, Sádok.

18. Júdának, a' Dávid báttya Eliu: Iſakárnak, a' Mihály fia Amri:

19. A' Zabulonitáknak, az Abdiás fia Jeſmaiás: a' Neftalitáknak, az Oziel fia Jérimot:

20. Az Efraim fiainak, az Ozaziu fia Oſee: a' Manaſſe fél nemzetségének, a' Fadaiás fia Jóel:

21. És a' Manaſse fél nemzetségének Gálaádban, a' Zakariás fia Jaddo: Benjaminnak pedig, az Abner fia Jáſiel:

22. Dannak pedig, a' Jéroham fia Ezrihel: ezek az Iſrael fiainak ſejedelmi.

23. Nem akará pedig Dávid meg-ſzámlálni a' húſz eſztendö alatt-valókat; mert meg-mondotta vala az Úr, hogy meg-ſokaſitaná Iſraelt, mint az ég tsillagit.

24. * A' Sarvia fia Joáb kezdette vala meg-ſzámlálni: nem-is végezé-el, mert ezért harag gerjedett vala Iſraelre: és azok ſzáma, kik meg-ſzámláltattak vala, ez-okért nem irattaték a' Dávid király hiſtoriáiba. * Supr. 21. 2.

25. A' király kints-tartója pedig Azmot vala az Adiel fia. Azoknak pedig a' kintseknek, mellyek a' váraſokban, és a' falukban, és a' tornyokban valának, gond-viſelöje vala az Oziás fia Jónatan. D

26. A' paraſzti múnkának pedig, és a' ſzántóknak, kik a' földet mivelik vala, gond-viſelöje vala a' Kelub fia Ezri:

27. És a' ſzölö-miveſeknek, Rómati Semeiás: a' bor pintzéknek pedig, Afoni Zabdiás.

28. Mert az olaj, 's a' füge-fáknak, mellyek a' mezöségen valának, Gederiti Bálanán: az olaj bóltoknak pedig, Jóas.

29. A' tsordáknak pedig, mellyek Sáronban legeltettetnek vala, gond-viſelöje vala Sároni Setrai: és az ökröknek a' völgyekben, az Adli fia Sáfat:

30. A' tevéknek pedig, Iſmaheli Ubil: és a' ſzamároknak, Meronati Jadaiás:

31. És a' juhoknak, Agaræus Jaziz. Ezek mind a' Dávid király marhájának ſejedelmi.

32. Jónatan pedig a' Dávid attyának báttya, tanáts, okos, és tudós férfiú: Ö, és a' Hakamoni fia Jáhiel, a' király fiaival valának.

33. Akitofel-is a' király tanátsa, és Araki Kúſai a' király baráttya.

34. Akitofel-után, a' Banaiás fia Jójada; és Abjatar vólt. A' király hada ſejedelme pedig Joáb vala.

XXVIII. RÉSZ.

Dávid el-kéſzitvén a' templom épitésére-való ſzerſzámokat, Salomont, és a' ſejedelmeket inti az Iſten parantsolatinak megtartására, és eleibe adgya, mi-formán épitsék a' templomot, a' mint néki adta vólt az Iſten.

A 1. EGYBE-hivá azért Dávid Iſraelnek minden ſejedelmit a' nemzetségek vezérit, és a' ſeregek elöttök-járóit, kik a' királynak ſzolgálnak vala: az ezeredeſeket, 's a' ſzázadoſokat-is, és a' kik gond-viſelöi valának a' király marhájának, és jószáginak, és az önkirály fiait a' komornyikokkal, és a' hatalmaſokat, és a' hadnak leg-vaſtagbit, Jerusalembe.

2. És midön fel-költ vólna a' király, és meg-állott vólna, monda: Halgaſsatok engem én atyámfiai, és én népem. Gondoltam, hogy házat épitenék, melyben meg-nyúgodnék az Úr ſzövetségének ſzékrénye, és a' mi Istenünk lábainak ſámolya; és az épitésre mindeneket el-kéſzitettem.

3. Az Isten pedig monda nékem: * Ne épits házat az én nevemnek, mivel-hogy hadakozó férfiú vagy, és vért ontottál.

4. Hanem engem választott az Israel Ura Istene az atyámnak egész házából, hogy király lennék Israelen örökké: mert Júdából választott fejedelmeket: a' Júda házából pedig, az atyám házát: és az atyámnak fiai-közzül, tetszett néki, hogy engem választana királynak Israelen.

5. * De az én fiaim-közzúl-is (mert sok fiakat adott nékem az Úr) a' fiamat Salomont választotta, hogy az Úr országának királyi székibe ülne Israelen,

6. És monda nékem: Salomon a' te fiad építi meg-az én házamat, és az én pitvarimat: mert ötet magamnak fiammá választottam, és én néki attya lészek.

7. És meg-erősitem az ö országát örökké, ha álhatatosan meg-tselekeszi az én parantsolatimat, és itéletimet, a' mint ma-is.

8. Most azért Israelnek egész gyüleközete-előtt, a' mi Istenünk hallására, örizzétek-meg, és keressétek a' mi Urunknak Istenünknek minden parantsolatit: hogy a' jó Földet birjátok, és azt a' fiaitoknak hadgyátok utánnatok örökké:

9. Te pedig fiam Salomon, tudgyad az atyád Istenét, és szolgálly néki tekélletes szivvel, és kész akarva: * mert minden szíveket meg-vizsgál az Úr, és az elméknek minden gondolatit érti. Ha keresed ötet, megtalálod: ha pedig el-hagyod ötet, el-vét téged örökké.

10. Most azért, mivel téged választott az Úr, hogy fel-épitsed a' Szent-hely házát, erősödgyél-meg, és végezd-el.

11. Dávid pedig a' fiának Salomonnak formáját adá a' tornátznak, és a' templomnak, és a' pintzéknek, és a' vatsoráló-helynek, a' belsö kamaráknak, és a' kegyelem házának,

12. És mind az el-gondolt pitvaroknakis, és a' kamaráknak körös-körül az Úr háza kintseire, és a' meg-szenteltetett kintsekre;

13. És a' Papok, 's a' Leviták rendinek el-osztását, az Úr házának minden dolgaira, és az Úr temploma szolgálattyának minden edényire.

14. Aranyat mérve a' szolgálatnak minden edényire. Ezüstöt-is ki-mérve, az edényeknek, és miveknek külömbségéhez-képest.

15. De az arany gyertya-tartókra-is, és azok lampásira aranyat, mindenik gyertyatartónak, és lámpásnak mértékéhez-képest. Hasonló-képpen az ezüst gyertya-tartókra-is, és a' lámpásira, a' mértéknek külömbségéhez-képest ada méretett ezüstöt.

16. A' ki-tött kenyerek asztalira-is ada aranyat az asztalok külömbségéhez-képest: hasonló-képpen ezüstöt más ezüst asztalokra-is.

17. A' villátskákra-is, és a' tsészékre, és temiényezökre, tiszta aranyból, és az arany oroszlányotskákra, a' mértéknek mi-vóltaszerént osztogata mérve mindenik oroszlányotskára. Hasonló-képpen az ezüst oroszlányokra-is külömb mértékü ezüstöt választa.

18. Az óltárra pedig, mellyen a' jó-illat égettetik, tiszta aranyat ada: hogy abból a' szárnyokat ki-terjesztö, és az Úr szövetsége szekrényét bé-födö Kerubimóknak hasonlatossága lenne.

19. Mindenek, úgymond, az Úr kezével irattatván jutottak-hozzám, hogy a' formának minden mivét érteném.

20. Monda-is Dávid a' fiának Salomonnak: Emberkedgyél, és erösödgyél, és tsináld-meg: ne félly, és ne rettegj: mert az én Uram Istenem veled lészen, és nem hágy téged, sem el nem hágy. mig el-végezed az Úr háza szolgálattyának minden mivét.

21. Imé a' Papok, és Leviták el-osztási, az Úr házának minden szolgálattyára veled vannak, és készek, és mind a' fejedelmek, 's mind a' nép minden parantsolatidat meg-tudgyák tselekedni.

XXIX. RÉSZ.

Dávid, a' Fejedelmek, és a' község nagy alamisnát adnak a' templom épitésére: Dávid az Urat magasztalván könyörög Salomonért; és a' népért; és ezer tulkot, ezer kost, és ezer bárányt fel-áldozván, Salomon másodszor Királlyá kenetik. Dávid pedig Királyságának negyvenedik esztendejében e' világból ki-múlik.

1. És szólla Dávid király az egész gyüleközetnek: Egyedül a' fiamat Salomont választotta az Isten, még gyermeket, és gyengétskét, a' dolog pedig nagy, mert nem embernek, hanem Istennek készittetik lakóhely.

2. Én pedig tellyes erömmel el-készitettem az én Istenem háza költségét: Aranyat az arany, és ezüstöt az ezüst, rezet a' réz, vasat a' vas, fákat a' fa edényekre: és ónyx köveket, és úgy-mint festetteket, és külömbbkülömbb szinüeket, és minden drága követ, és Páriumi márványt bévségesen:

3. És ezek fölött, a' miket az én Istenem házába bé mutattam az én sajátomból aranyat, és ezüstöt, adok az én Istenem templomához, azoktól meg-válva, mellyeket a' szent házhoz készitettem.

4. Három-ezer talentom aranyat az Ofiri aranyból; és hét-ezer talentom próbált ezüstöt, a' templom falainak aranyazására.

5. És, valahol arany szükség, aranyból; és valahol ezüst szükség, ezüstből légyenek a' mivek a' mesterek keze-által: és a' ki magától ád, ma tölttse-meg a' kezét: és a' mit akar, mutassa-bé az Úrnak.

6. Igérének azért a' tselédek fejedelmi,

és az Iſrael nemzetségének fö-emberi, és az ezeredeſek, és a' ſzázadoſok, és a' király jóſzáginak fejedelmi.

7. És adának az Iſten háza mivére öt-ezer talentom, és tiz-ezer garas aranyat: tiz-ezer talentom ezüſtöt, és tizen nyóltz ezer talentom rezet: ſzáz-ezer talentom vaſat-is.

C 8. És valakinél kövek találtatának, az Úr háza kintseibe adák, Gerſoni Jáhiel kezeáltal.

9. És vigada a' nép, midön az ajándékokat magoktól igérnék: mert tellyes ſzivből adgyák ala azokat az Úrnak: de Dávid király-is nagy örömmel vigada.

10. És áldá az Urat az egéſz ſokaság elött, és monda: Áldott vagy az atyánknak Iſraelnek Ura Iſtene öröktöl-fogva örökké.

11. Tiéd Uram a' fölség, és a' hatalom, és a' ditsöség, és a' gyözedelem: és néked a' ditséret: mert mind, a' mik az égben vannak, és a' földön, tiéid: tiéd Uram az országg, és te minden fejedelmek-fölött vagy.

12. Tiéd a' gazdagság, és tiéd a' ditsöség: te mindeneken uralkodol, kezedben az erö, és a' hatalom: kezedben a' nagyság, és mindeneknek birodalma.

D 13. Moſt azért, mi Iſtenünk, hálát adunk néked, és ditsérjük a' te ditsöséges nevedet.

14. Ki vagyok én, és kitsoda a' népem, hogy mind ezeket igérheſsük néked? mindenek tiéid; és a' miket a' te kezedböl vettünk, azokat adtuk néked.

15. Mert ſzarándokok vagyunk elötted, és jövevények, mint minden atyáink. * A' mi napjaink mint az árnyék a' földön, és ſemmi kéſedelem nintsen.

Sup. 2. h. 5.

16. Mi Urunk Iſtenünk, e' bévség, mellyet kéſzitettünk, hogy a' te ſzent nevednek ház épittetnék, mind a' te kezedböl vagyon, és mindenek tiéid.

E 17. Tudom én Iſtenem, hogy a' ſzíveket meg-próbálod, és az együgyüséget ſzereted; azért, én-is ſzivemnek egygyüségében vigan oda adtam mind ezeket: és a' te népedet, melly itt találtatott, nagy örömmel láttam, hogy bé-adta néked az ajándékokat.

18. A' mi atyáinknak Ábrahámnak, és Iſaáknak, és Iſraelnek Ura Iſtene, örizd-meg örökké ez ö ſzivök akarattyát, és mindenkor maradgyon-meg ez az ſzándék a' te tiſztelettedre.

19. A' fiamnak Salomonnak-is adgy tekélletes ſzivet, hogy meg-örizze a' te parantsolatidat, a' bizonyságidat, és tzeremoniáidat, és mindeneket meg-mivellyen: és épittse-meg a' házat, melynek költségét elkéſzitettem.

20. Parantsola pedig Dávid az egéſz gyüleközetnek: Áldgyátok a' mi Urunkat Iſtenünket. És az egéſz gyülekezet áldá az ö atatyok Urát Iſtenét: és le-hajlának, és imádák az Iſtent, és az-után a' királyt.

F

21. És áldozatokat tönek az Úrnak: és éppen-égö áldozatúl áldozának máſod napon, ezer tulkot, ezer koſt, ezer bárányt, azoknak eledeli áldozatival, és minden rendtartáſſal nagy bévségeſsen egéſz Iſraelért.

22. És evének, és ivának az Úr-elött azon nap nagy vigaſsággal. * És máſodſzor kenék-meg a' Dávid fiát Salomont: Fejedelemmé kenék pedig ötet az Úrnak, és Sádokot fö pappá.

*2. Kir. 1. 1. 34.

23. És Salomon az Úrnak királyi-ſzékibe üle királyúl az attyáért Dávidért, és mindeneknek tetſzék: és egéſz Iſrael engede néki.

24. Söt minnyájan a' fejedelmek-is, és a' hatalmaſok, és Dávid királynak minden fiai kezet adának, és engedelmeſek lönek Salomon királynak.

G 25. Fel-magaſztalá ezért az Úr Salomont egéſz Iſraelen: és olly ditsöséges országot ada néki, minémü egy királynak ſem vólt ö elötte Iſraelben.

26. Dávid azért az Iſai fia egéſz Iſraelen országlott.

27. És a' napok, mellyeken Iſraelen országlott, negyven eſztendö vólt: Hebronban hét eſztendeig országla, és Jeruſalemben harmintz-három eſztendeig.

28. És jó vénségben hala meg, tellyes napokkal, és gazdagsággal, és ditsöséggel. És a' fia Salomon országla helyette.

*3. Kir. 2. h. 11.

29. * Dávid királynak pedig elsö, és végsö dolgai, meg-irattak a' Sámuel Látó könyvében, és a' Nátan Proféta könyvében, és a' Gad Látó könyvében:

30. És az egéſz országának, és erösségének, és ideinek, mellyek ö-alatta eſtek, vagy Iſraelben, vagy a' földeknek minden országiban.

II. *PARALIPOMENON.*

A' KIRÁLYI KRONIKÁNAK MÁSODIK. KÖNYVE.

Ebben a' Könyvben Eſdrás 479. eſztendök alatt lett dolgokat emleget, úgy-mint a' Világ teremtéſe után 2990. eſztendöktül-fogva, egéſz 3868-kig, a' mik történtek: melly üdöben el-telvén a' fogságnak 70. eſztendeje, CYRUS ſzabadságot adott a' fogoly Népnek, hogy földekre viſzſza-ſzálhatnának.

I. RÉSZ.

Salomon Gábaonban ezer áldozatot mutat-bé. Az Úr éjtſzaka néki meg-jelenvén böltseſséget ád néki, kit Salomon kér vala az Úrtól: a' böltseſséggel együtt gazdagság, és ditsöſség-is adatik néki; az után-ſzekereket, és lovaſokat gyüjt magának.

A 3. Reg. 3. a. 2.

1. Meg-erösödék azért a' Dávid fia Salomon az ö orſzágában, és az ö Ura Iſtene véle vala, és igen fel magaſztalá ötet.

2. És parantsola Salomon az egéſz Iſraelnek, az ezeredeſeknek, és ſzázadoſoknak, és hadnagyoknak, és az egéſz Iſrael biráinak, és a' nemzetségek fejedelminek:

3. És el-méne az egéſz ſokasággal a' Gábaon Magaſságára, a' hol az Iſten ſzövetſége hajléka vala, mellyet Moyſes az Iſten ſzolgája tsinált vala a' puſztában.

B 4. Az Iſten ſzekrényét pedig Dávid el-vitte vala Kariat-iarimból a' helyre, mellyet annak kéſzitett vala, és a' hol sátort állatott vala néki, az-az, Jeruſalembe.

* Exod. 38. a. 8. 5. A' réz óltár-is, * mellyet Beséleel Urinak a' Hur fiának fia tsinált vala, ott az Úr hajléka-elött vala, mellyet meg-is kereſe Salomon, és az egéſz gyüleközet.

6. És fel-méne Salomon a' réz óltárhoz, az Úr ſzövetſége hajléka-elött, és azon ezer áldozatot tön.

7. Imé pedig azon éjjel meg-jelenék néki az Iſten, mondván: Kérj, a' mit akarſz, hogy adgyak néked.

8. És monda Salomon az Iſtennek: Te nagy irgalmaſságot tselekedtél az atyámmal Dáviddal, és engem rendeltél királlyá helyette.

B 9. Moſt azért, Uram Iſtenem, tellyesedgyék-bé a' te beſzéded, mellyet fogadtál az atyámnak Dávidnak: mert te töttél engem királlyá a' te ſok népeden, ki olly ſzámlálhatatlan, mint a' föld pora.

10. * Adgy böltseséget, és értelmet nékem, hogy ki, 's bé-járjak a' te néped-elött. mert ezt a' te nagy ſokaságú népedet ki itélheti-meg méltán? * Sup. 9. b. 10.

11. Monda pedig az Iſten Salamonnak: Mivel inkább tetſzett ez ſzivednek, és nem kértél gazdagságot, és marhát, és ditsöséget, ſem azok lelkét, kik téged gyülöltek vala, ſem igen hoſzſzú életet; hanem böltseséget, és tudományt kértél, hogy az én népemet itélhesſed, mellyen téged királlyá rendeltelek.

12. Böltseség, és tudomány adattak néked: gazdagságot pedig, és marhát, és ditsöséget adok néked, úgy hogy ſenki a' királyok-közzül ſem elötted, ſem utánnad haſonló hozzád nem vólt. D

13. * Salomon azért a' Gábaon Magaſságáról Jeruſalembe jöve a' ſzövetség hajléka-elöl, és orſzágla Iſraelen. * 3. Reg. 10. d. 26.

14. És ſzekereket és lovaſokat gyüjte magának, és lön ezer négy-ſzáz ſzekere, és tizen-két ezer lovaſa: és azokat a' ſzekerek váraſiba helyezteté, és Jeruſalemben a' királlyal.

15. És a' király annyi ezüſtöt, és aranyat ſzerze Jeruſalemben, mint a' köveket, és tzédruſokat, mint a' vad füge-fákat, mellyek a' mezöségen igen béven nönek.

16. Hoznak vala pedig néki lovakat Egyiptusból, és Koából a' király kereskedöi, kik el-mennek vala, és árron véſznek vala,

17. Négy-lovú szekeret hat-száz ezüst sikluson, és egy lovat száz ötvenen: hasonlóképpen a' Hetæusoknak minden országiból, és a' Syriai királyoktól gyakorlattatik vala a' vásárlás.

II. RÉSZ.

Salomon a' templom épitéséhez készülvén, Hirámmal meg-alkuszik, hogy néki tudós épitö mestereket, és alkalmatos fákat küldgyön.

A 1. El-tekéllé pedig Salomon, hogy házat épitene az Úr nevének, és magának palotát.

2. És számlála vállokon-hordozó hetven ezer férfiat, és nyóltzvan ezeret, kik köveket vágnának a' hegyeken, és ezek-eleibe három-ezer, 's hat száz pallért.

* 3. Reg. 5. a. 2. 3. * El-külde Hirámhoz-is a' Tyrusi királyhoz, mondván: A' mint az atyámmal Dáviddal tselekedtél, és néki tzédrus-fákat küldöttél, hogy házat épitene magának, melyben lakott-is:

4. Úgy tselekedgyél velem, hogy az én Uram Istenem nevének házat épittsek, hogy azt az ö-elötte-való jó-illatnak égetésére szentellyem, és a' fü-szerszámok füstölgésére, és a' kenyereknek örök ki-tételére, és az éppen-égö áldozatokra reggel, és estve, szombatokon-is, és az új hóldnak napjain, és a' mi Urunk Istenünk innepin örökké, mellyek Israelnek parantsoltattak.

B 5. Mert a' ház, mellyet épiteni kivánok, nagy: mert nagy a' mi Istenünk minden istenek-fölött.

6. Kinek lehet azért ereje, hogy néki méltó házat épittsen? Ha az ég, és az egeknek egei ötet bé nem foghattyák: ki vagyok én, hogy házat épithessek néki? hanem tsak-arra, hogy jó illat égetteséek elötte.

7. Nékem azért tudós férfiat küldgy, a' ki aranyból, és ezüstböl, rézböl, és vasból, veres karmazsin, és kék selyemböl tudgyon mivelni, és a' ki tzifrázatokat tudgyon metszeni, azokkal a' mesterekkel, kik velem vannak Judæában, és Jerusalemben, kiket az atyám Dávid szerzett.

8. De tzédrus-fákat-is küldgy nékem, és gyalog-fenyü, és lutz-fenyü fákat a' Libanusból; mert tudom, hogy a' te szolgaid tudnak fákat vágni a' Libanusból, és az én szolgaim a' te szolgaiddal léfznek,

C 9. Hogy nékem sok fak késziteésenek. Mert a' ház, mellyet épiteni kivánok, igen nagy, és ditsöséges.

10. Annak fölötte a' te múnkás szolgaidnak, kik a' fákat vágni fogják, eledelekre húsz-ezer köböl búzát adok, és ugyan annyi köböl árpát, és húsz-ezer veder bort, húsz-ezer veder olajt-is.

11. Felele pedig Hirám a' Tyrusi király levél-által, mellyet Salomonnak küldött vala: Mivel-hogy szerette az Úr az ö népét, azért országoltatott téged azon.

12. És ismég monda: Áldott Israelnek Ura Istene, ki az eget, és földet teremtette, ki Dávid királynak bölts, és tudós, és értelmes, és okos fiat adott, hogy az Úrnak házat, és magának palotát épitene.

13. Küldöttem azért néked egy okos, és igen tudós férfiat Hirámot, az atyámat,

D 14. A' Dán leányi-közzül-való aszszony fiát, kinek az attya Tyrusi vólt, ki aranyból, és ezüstböl, rézböl, és vasból, és márványköböl, és fakból tud mivelni, veres, és kék, és feir, és karmazsin selyemböl-is, és a' ki minden tzifrázatokat tud mettszeni, és okosan ki-gondolni, valami a' mivben szükséges, a' te mesteriddel, és az én uramnak Dávid atyádnak mesterivel.

15. Az-okáért a' búzát, és az árpát, és az olajt, és a' bort, mellyeket igértél én uram; küld meg a' te szolgaidnak.

16. Mi pedig fákat vágunk a' Libanusból, a' menyire szükséged léfzen, és szálakon Joppéba viszszük azokat a' tengeren: te pedig viteld-el azokat Jerusalembe.

17. Meg-számlálá azért Salomon mind a' jövevény férfiakat, kik az Israel földében valának, a' számlálás-után, mellyel megszámlálta vala az attya Dávid; és találtatának, száz ötven-ezeren, és három ezeren hat-százan.

18. És azok-közzül hetven-ezeret rendele, kik vállokon terhet hordanának, és nyóltzvan ezeret, kik köveket vágnának a' hegyeken: három-ezer, 's hat-száz pallért pedig a' múnkás nép-eleibe.

III. RÉSZ.

A' templom pitvaraitól meg-épittetik, és leirattatik annak helye, nagysága, részei; és két réz oszlop épittetik az ajtó elött.

A 1. És el-kezdé Salomon épiteni az Úr házát Jerusalemben a' Mória hegyén, melly meg-mutattatott vala az attyának Dávidnak, * a' helyen, mellyet Dávid készitett vala a' Jebusæus Ornán szérójén.

* 2. Reg. 24. d. 25. 1. Par. 21. d. 26.

2. Kezdé pedig épiteni a' második hólnapban, országának negyedik esztendejében.

3. És ezek a' fondamentomok, mellyeket vetett Salomon, hogy az Isten házát meg-épitené, melynek, az elsö mérték-szerént, hatvan könyöknyi a' hoszsza, húsz könyöknyi a széli.

B 4. Az elein-való tornátznak pedig, melly a' ház széleségének mérték-szerént el-nyúlvala, húsz könyöknyi: a' magasága pedig száz húsz könyöknyi vala. És meg-aranyazá azt belöl tiszta arannyal.

5. A' nagyobbik házat-is meg-béllé jegenye-fa deszkákkal, és finom arany lannákat

szegeze-fel mindenütt: és pálma-fákat metsze azon, és mint egy-máshoz foglaltatott lántzotskákat.

6. A' templom pádimontomát-is megrakatá drága márvány-kövel, nagy ékeſséggel.

7. Igen próbált arany vala pedig, melynek lannáival megburitá a' házat, és a' gerendáit, és ajtó-mellyékit, és falait, és ajtait: és Kerubimokat metsze a' falain.

8. Meg-tsinálá a' Szentek-ſzenti házát-is: a' hoſzſzaságát a' háznak a' ſzéleſsége-ſzerént, húſz könyöknyire; és a' ſzéleſségét haſonló-képpen húſz könyöknyire: és arany lannákkal buritá-meg azt, közel hat-ſzáz talentommal.

9. De a' ſzegeket-is arányból tsinálá, úgy hogy mindenik ſzeg ötven sikluſt nyomna: a' vatsoráló-helyeket-is aránnyal buritá-meg.

10. A' Szentek-ſzenti házában két Kerubimot-is tsinála, kép-faragó mivvel: és aránnyal buritá-meg azokat.

11. A' Kerubimok ſzárnyai húſz könyöknyire terjednek vala ki, úgy hogy egyik ſzárnya öt könyöknyi vólna, és a' ház falát érné: a' máſik-is öt könyöknyi lévén, a' máſik Kerub ſzárnyát érné.

12. Haſonló-képpen a' máſik Kerub ſzárnya, öt könyöknyi vala, és a' falt éri vala: a' máſik ſzárnya-is öt könyöknyi, a' máſik Kerub ſzárnyát éri vala.

13. Az-okáért mind a' két Kerubim ſzárnyai ki valának terjeſztve, és húſz könyöknyire nyúlnak vala el: azok pedig lábokon fenn-állanak vala, és az artzúlattyok a' külsö házra vala fordúlva.

14. * Suporlátot-is tsinála kék veres, karmazſin, és feir ſelyemből: és Kerubimokat ſzöve belé.

15. * A' templom ajtaja-elött-is két oſzlopot, mellyeknek harmintz-öt könyöknyi vala a' magaſsága: azoknak gombjai pedig, öt könyöknyiek.

16. Oſztán mint lántzotskákat-is a' felelö-helyen, és fel-tévé azokat az oſzlopok gombjaira: ſzáz poma-granátot-is, mellyeket a' lántzotskák-közzé helyheztete.

17. Az oſzlopokat-is a' templom-eleibe helyhezteté, egyikét jobbra, és a' máſikát balra: azt, a' melly jobbra vala, Jákinnak hivá; és a' melly balra, Bóoznak.

IV. RÉSZ.

Réz óltár, öntött tenger, arany gyertyatartók, aſztalok, pohárok, és más templomhoz tartozó eſzközök el-kéſzittetnek; 's azoknak nagyſága le-irattatik.

1. RÉz óltárt-is tsinála, húſz könyöknyi hoſzſzat, és húſz könyöknyi ſzéleſt, és tiz könyöknyi magaſſat.

2. * Öntött tengert-is egyik ſzélitöl a' máſik ſzéléig tiz könyöknyit, körös-körül kerekdédet: öt könyöknyi magas vala, és harmintz könyöknyi ſinór éri vala bé a' kerületit. *3. Reg. 7. d. 23.

3. Ökrök haſonlatoſsága-is vala az-alatt, és tiz könyöknyire kivül néminémü tzifrázatok, úgy-mint két rendel kerülik vala meg a' tenger környékét. Az ökrök pedig öntöttek valának: B

4. És maga a' Tenger tizen-két ökörre tétetett vala, mellyeknek hárma Éjſzakra néz vala, és más hárma Nap-nyúgatra; a' más hárma pedig Délre, és a' három utólsó Napkeletre, rajtok lévén a' tenger: az ökrök hátúllya pedig oda bé vala a' tenger-alatt.

5. Annak temérdeksége pedig egy tenyernyi vala, és az ajaka, mint a' pohár ajaka, vagy a' ki-nyilt liliumé: és harom-ezer veder fér vala belé.

6. Tsinala tiz réz-üſtöket-is, és ötét jobra helyhezteté, és ötét balra, hogy azokba moſnák-meg mind, a' miket az éppen-égö áldozatra vinnének: a' tengerben pedig a' papok moſdnak vala.

7. Tsinála pedig tiz arany gyertya-tartót-is, a' parantsoltatott forma-ſzerént: és a' templomba helyhezteté azokat, ötét jobra és ötét balra.

8. És tiz aſztalt-is: és a' templomba helyhezteté azokat; ötét jobra, és ötét balra, ſzáz arany tséſzéket-is. C

9. Meg-tsinálá a' papok pitvarát-is, és a' nagy pitvart: és a' pitvaron ajtókat, mellyeket rézzel burita-meg.

10. A' tengert, pedig a' jobb óldalra helyhezteté Nap-kelet-ellenébe Dél felöl.

11. Meg-tsinálá pedig Hiram az üſtöket, és villátskákat, és tséſzéket: és el-végezé a' királynak minden mivét az Iſten házában:

12. Az-az, a' két oſzlopot, és a' koronákat, és a' gombokat, és mint valami hálózatokat, mellyek bé-födnék a' koronákonvaló gombokat.

13. Négy-ſzáz póma-granátot-is, és két hálózatot, úgy hogy két rend póma-granátok foglaltatnának bé-mindenik hálózatban, mellyek bé-födnék az oſzlopok koronáit, és-gombjait.

14. Talpakat-is tsinála, és üſtöket, mellyeket a' talpakra helyheztete:

15. Egy tengert, és tizen-két ökröt a' tenger-alá.

16. És üſtöket, és villátskákat, és tséſzéket: Minden edényeket meg-tsinala Salomonnak Hirám az attya az Ur házában tiſzta rézből. D

17. A' Jordán tartományában önté azokat a' király az agyagos földbe, Sókot, és Saredata-között.

18. Számlálhatatlan vala pedig az edények ſokasága, úgy hogy nem tudnák mértékét a' réznek.

19. És meg-tsinálá Salomon az Iſten há-

zának minden edényit, és az arany óltárt, és az aſztalokat, és azokra a' ki-tött kenyereket:

20. A' gyertya-tartókat-is azok lámpáſi val, hogy a' ſelelö-hely-elött világoskodnának a' rend-tartás-ſzerént, tiſzta arányból:

21. És néminémü virágokat, és lámpáſokat, arany fogókat: mindenek tiſzta arányból vóltak tsinálva.

22. A' jó illat-tartó edényeket-is, és a' temiényezöket, és a' tsészéket, és a' mozsárkákat, tiſzta arányból. És a' belsö templom, az-az, a' Szentek-ſzenti ajtait kimetélé: és a' templom ajtait kivül, arányból. És igy el-végezödék minden miv, mellyet Salomon tsinála az Úr házában.

V. RÉSZ.

A' ſzent edények külömbb-külömbb-féle ajándékokkal bé-vitettetvén a' templomba, az Iſten ládája-is (kiben a' Moyſes táblája) bé-vitetik, és az Iſten ditsösége bé-tölti a' templomot.

A 1. Reg. 7. v. 51. & 8. a. 1. 1. BÉ-vün azért Salomon mindeneket, a' miket fogadott vala az attya Dávid, az ezüſtöt, és aranyat; és minden edényeket az Iſten háza kintsei-közzé tön.

2. Mellyek-után egybe-gyüjté az Iſrael véneit, és a' nemzetségeknek minden fejedelmit, és a' tselédek fejeit az Iſrael fiaiközzül Jeruſalembe, hogy el hoznák az Úr ſzövetsége ſzekrényét a' Dávid Várasából, melly a' Sion.

3. El-jövének azért a' királyhoz Iſraelnek minden férfiai a' hetedik hónak innepén.

4. És mikor el-jöttek vólna Iſraelnek minden vénei, el-vivék a' Leviták a' ſzekrényt,

B 5. És bé-vivék azt, és a' hajléknak minden kéſzületit. A' Szent-hely edényit pedig, mellyek a' hajlékban valának, el-vivék a' Papok a' Levitákkal.

6. Salomon király pedig, és Iſraelnek minden gyüleközete, és minnyájan, a' kik egybe-gyültek vala a' ſzekrény-elött, áldoznak vala kofokat, és ökröket minden ſzám nélkül: mert olly nagy vala az áldozatoknak ſokaſága.

7. És bé-vivék a' Papok az Úr ſzövetsége ſzekrényét az ö helyére, az-az, a' templomnak felelö-helyére, a' Szentek-ſzentibe, a' Kerubimok ſzárnyai-alá:

8. Úgy hogy a' Kerubimok ki-terjeſztenék ſzárnyokat a' hely-fölött, a' melyre a' ſzekrény tétetett vala, és magát a' ſzekrényt bé-födnék a' rúdgyaival.

C 9. A' rudak pedig, mellyekkel hordoztatik vala a' ſzekrény, mivel egy keveſé hoſzſzabbak valának, a' végei ki-látſzanak vala a' felelö-hely-elött: ha pedig valaki egy keveſé kivül vólna, azokat nem láthattya vala. Az okáért ott vólt a' ſzekrény e' jelenvaló napig.

10. És ſemmi nem vala egyéb a' ſzekrényben, hanem tsak a' két tábla, mellyeket belé-tött vala Moyſes a' Hóreben, mikor a' törvényt adá az Úr az Egyiptusból ki-jövö Iſrael fiainak.

11. Ki-jövén pedig a' Papok a' Szenthelyböl (mert a' Papok, kik ott találtathattak, mind meg-ſzenteltetének: és még az idöben a' ſzer, és a' ſzolgálat rendi közöttök el nem vólt oſztva)

12. Mind a' Leviták, 's mind az énekeſek az-az, a' kik Aſaf alatt, és a' kik Emán alatt, és a' kik Iditun-alatt valának, a' fiok, és az attyok-fiai, biborban öltözvén, tzimbalomokkal, és orgonákkal, és tzitarákkal zengenek vala, álván az óltárnak Nap-keleti réſzére, és azokkal ſzáz húſz Papok trombitákat fúván.

13. Az-okáért minnyájan egyenlö-képpen, trombitákkal-is, ſzóval-is, tzimbalomokkal-is, és orgonákkal, és külömbb-külömbb-féle muſika ſzerſzámokkal együtt zengvén, és ſzavakat fel-emelvén; a' zengés meſzſze hallattatik vala, úgy hogy mikor az Urat ditsérni kezdették vólna, és mondanák: Adgyatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké-való az ö irgalmaſsága; bé-telnék felyhövel az Iſten háza.

14. És nem álhatnának a' Papok, ſem nem ſzolgálhatnának a' homály-miatt. Mert bé-töltötté vala az Úr ditsösége az Iſten házát.

VI. RÉSZ.

Salomon a' népet meg-áldván, hálákat ád az Iſtennek, hogy bé-tellyeſitette az igéretét, kit Dávidnak igért vala; és könyörög az Iſtennek, hogy halgaſsa-meg azoknak könyörgéſeket, kik abban a' templomban könyörögnek.

A 1. Reg. 8. b. 12. 1. AKKOR monda Salomon: Az Úr azt fogadta, hogy homályban láknék,

2. Én pedig házat épitettem az ö nevének, hogy ott laknék örökké.

3. És fordítá a' király az ortzáját, és meg áldá Iſraelnek minden ſokaſágát (mert az egéſz ſereg figyelmezve áll vala) és monda:

4. Áldott Iſraelnek Ura Iſtene, ki, a' mit ſzóllott az atyámnak Dávidnak, tselekedettel bé-tellyesitette, mondván:

B 5. A' naptól-fogva, mellyen ki-hoztam az én népemet Egyiptus földéböl, nem válaſztottam váraſt Iſraelnek minden nemzetségi-közzül, hogy abban ház épitetnék az én nevemnek: ſem nem válaſztottam más férfiat ſenkit, hogy fejedelem lenne az én népemen Iſraelen.

6. Hanem Jeruſalemet válaſztottam, hogy abban légyen az én nevem, és Dávidot vá-

laſz-

laſztottam, hogy ötet rendelném az én népemen Iſraelen.

7. És mikor akarattya vólt vólna az atyámnak Dávidnak, hogy házat épitene az Iſrael Ura Iſtene nevének,

8. Monda az Úr néki: Mivel e' vólt akaratod, hogy házat épitenél az én nevemnek, jól tselekedted ugyan, hogy ollyan gondolatod vólt:

9. De nem te épited-meg a' házat, hanem a' fiad, ki az ágyékidból ſzármazik, ö épit házat az én nevemnek.

10. Bé-tellyesitette azért az Úr az ö beſzédét, mellyet ſzollott vala: és én támadtam az atyámért Dávidért, és Iſraelnek királyi-ſzékibe ültem, a' mint ſzóllott az Úr: és házat épitettem az Iſrael Ura Iſtene nevének.

11. És abba helyheztettem a' ſzekrényt, melyben az Úr ſzövetsége vagyon, mellyet az Iſrael fiaival ſzerzett:

12. Meg-álla pedig az Úr óltára-elött az egéſz Iſrael ſokaságának ellenében, és ki-terjeſzté kezeit.

13. Mert Salomon egy réz ſzéket tsinált vala, és helyheztette vala azt a' pitvar közepire, öt könyöknyi vala a' hoſzſzasága, és öt könyöknyi a' ſzéleſsége; és három könyöknyi a' magaſsága; és arra álla: és azután térdre eſvén az egéſz Iſrael ſokaságaellenében, és kezeit az égre fel-emelvén,

14. Monda: * Iſraelnek Ura Iſtene, nintsen hozzád haſonló Iſten az égben, és a' földön, ki meg-örized a' ſzövetséget, és az irgalmaſságot a' ſzolgaiddal, kik elötted járnak tellyes ſzivökkel:

15. Ki bé-tellyesitetted a' te ſzolgádnak Dávidnak az atyámnak, valamit ſzóllottál vala néki: és a' miket ſzájjal igértél vala, tselekedettel végbe vitted, a' mint e' jelenvaló idö-is meg bizonyittya.

16. Moſt azért Iſraelnek Ura Iſtene tellyesitsdbé, a' te ſzolgádnak Dávidnak az atyámnak valamit ſzóllottál, mondván: Nem fogy-el a' férfiú belöled én elöttem, ki Iſraelnek királyi-ſzékiben üllyön: de úgy ha meg örizik a' fiaid az ö útokat, és az én törvényemben járnak, a' mint te-is jártál én-elöttem.

17. És moſt Iſraelnek Ura Iſtene, erösſitteſsék-meg a' te beſzéded, mellyet a' te ſzolgádnak Dávidnak ſzóllottál.

18. De hihetö-é, hogy az Iſten az emberekkel lakjék a' földön? Ha az ég, és az egeknek egei téged bé nem fognak, mennyivel inkább ez a' ház, mellyet épitettem.

19. De tsak arra tsináltatott, hogy a' te ſzolgád imádságát meg-tekintsed, és az ö könyörgéſét, Uram Iſtenem: és halgasd-meg a' könyörgéſeket, mellyeket téſzen a' te ſzolgád elötted:

20. Hogy fel-nyiſsad ſzemeidet e' házra éjjel és nappal, a' helyre, melyben fogadtad, hogy ſegétségül hivattatnék a' te neved,

21. És meg-halgatnád az imádságot, mellyet a' te ſzolgád imádkozik abban: és halgaſd-meg könyörgéſit a' te ſzolgádnak, és a' te népednek Iſraelnek. Valaki e' helyen imádkozik, halgaſd-meg a' te lakó-helyedböl, az-az, mennyekböl, és kegyelmezz-meg.

22. Ha felebarattya-ellen vétkezik valaki, és kéſz léſzen ellene meg-esküdni, és magát átokkal meg-kötelezi az óltár-elött e' házban:

23. Te halgaſd-meg menyböl, és tégy itéletet a' te ſzolgaidnak, úgy hogy a' hamiſnak az ö útát önnön fejére téritsd, és álly boſzſzút az igazért, meg-fizetvén néki az ö igazsága-ſzerent.

24. Ha meg-győzettetik a' te néped Iſrael az ö ellenségitöl (mert vétkezni fognak ellened) és meg-térvén penitentziát tartnak, és könyörögnek a' te nevednek, és imádkoznak e' helyen:

25. Te halgaſd-meg menyböl, és engeddmeg bünét a' te népednek Iſraelnek, és viddviſzſza öket a' földre, mellyet nékik, és az attyoknak adtál.

26. Ha az ég bé-zárattatván eſsö nem eſik a' nép büneiért, és könyörögnek néked e' helyen, és vallaſt téſznek a' te nevednek, és meg-térnek az ö bünökböl, midön öket meg-ſanyargatod.

27. Halgaſd-meg menyböl Uram, és botsáſd meg bünöket a' ſzolgaidnak, és a' te népednek Iſraelnek, és tanitsad jó útra öket, mellyen járjanak; és adgy eſsöt a' földre, mellyet a' te népednek örökségül adtál.

28. * Ha éhség támad a' földön, és dögh halál, ragya, és aſzályság, és ſáska, és tsere bogár; és az ellenségek el-puſztitván a' tartományokat, meg ſzállyák a' város kapuit, és minden tsapás, és nyavalya ſzorongattya öket:

29. Ha valaki a' te néped Iſrael-közzül imádkozik, meg-iſmérvén tsapását, és nyavalyáját, és ki-terjeſzti kezeit e' házban,

30. Halgaſd-meg menyböl, tudni-illik a' te magas lakó-helyedböl, és kegyelmezz-meg, és fizeſs-meg kinek-kinek az ö útai ſzerént, a' mellyeket tudſz ſzivében lenni: (mert te egyedül iſméred az emberek fiainak ſzivöket.)

31. Hogy féllyenek téged, és a' te útaidban járjanak minden napokon, mellyeken a' föld ſzinén élnek, mellyet az atyáinknak adtál.

32. Az idegent-is, a' ki nem a' te néped Iſrael-közzül-való, ha el-jövend meſzſze földröl a' te nagy nevedért, és a' te erös kezedért, és a' te ki-nyújtott karodért, és imádkozandik e' helyen;

33. Te halgaſd-meg menyböl a' te erös lakó-helyedböl, és tselekedd-meg mind, a' mikért ſegétségül hivand téged a' jövevény, hogy tudgyák a' földnek minden népei a' te nevedet, és féllyenek téged, mint a' te néped Iſrael. És iſmérjék-meg, hogy a' te

C
* 2. Macbal. 2. b. 8.

E

* Inf. 12. b. 8.

F

D

neved hivattatott segétségül e' házra, mellyet épitettem.

34. Ha ki-mégyen a' te néped a' hadba ellenségi-ellen azon az úton, mellyen el-küldöd öket, imádnak téged az út ellenében, a' mellyen e' város vagyon, mellyet válaſztottál, és a' ház, mellyet épitettem a' te nevednek;

35. Te halgaſd-meg menyből az ö imádságokat, és könyörgéſeket, és álly-boſzſzút.

36. Ha pedig vétkeznek néked (* mert ugyan nints ember, a' ki ne vétkezzék) és meg-haragſzol reájok, és az ellenség kezébe adod, és fogva viſzik öket meſzſze földre, vagy bizony közelre;

37. És meg-térvén ſzivökben a' földön, melyre fogva vitettenek vólt, penitentziát tartnak, és könyörögnek néked az ö fogságok földén, mondván: Vétkeztünk, gonoſzúl tselekedtünk, hamiſsan tselekedtünk:

38. És meg térnek hozzád tellyes ſzivökből, és tellyes lelkökből fogságok földében, melyre vitettenek, imádnak téged az ö földök úttya-felé, mellyet az attyoknak adtál, és a' város-felé, mellyet válaſztottál, és a' ház-felé, mellyet a' te nevednek épitettem,

39. Te halgaſd-meg mennyből, az-az, a' te erös lakó-helyedből az ö imádságokat, és tégy itéletet, és a' te népednek, noha bünöſnek, meg-botsáſs:

40. Mert te vagy az én Iſtenem: * nyillyanak-meg, kérlek, a' te ſzemeid, és a' füleid légyenek figyelmeteſek az imádságra, melly ezen a' helyen léſzen.

41. Moſt azért kelly-fel Uram Iſten a' te nyugodalmodra, te, és a' te erösſéged ſzekrénye: a' te Papjaid Uram Iſtenem öltözzenek-fel a' ſzabadúlásba, és a' te ſzenteid vigadgyanak a' jókban.

42. Uram Iſten, meg-ne útáld a' te Kriſtuſod ortzáját: emlekezzél-meg Dávidnak a' te ſzolgádnak irgalmaſságiról.

VII. RÉSZ.

A' mennyei tüz az áldozatokat meg-emészt-vén, az Iſtennek méltósága bé-tölti a' templomot. Salomon ſok áldozatokat bé-mutatván hét nap ülli, és ſzenteli a' templomnak ünnepét; nyóltzad-nap pedig mind öſzvegyülvén el-botsáttya a' népet; az Úr pedig meg-jelenti Salomonnak, hogy meg-hallgatta az ö könyörgését, és meg-igéré, hogy azokról mindenféle tsapáſokat el-véſzen, a' kik abban a' templomban könyörögnek.

1. És midön Salomon el-végezte vólna az imádkozáſt, tüz ſzálla-alá az égből, és meg-emészté az éppen-égö, és egyébféle áldozatokat: és az Úr ditsösége bé-tölté a' házat.

2. * És bé nem mehetének a' Papok az Úr templomába, mivelhogy bé-töltötte vala az Úr ditsösége az Úr templomát.

3. De az Iſrael fiai-is minnyájan láttyák vala az alá-ſzálló tüzet, és az Úr ditsöségét a' házon: és le-borúlván artzal a' földre a' kövel rakott pádimontomra, imádák, és ditsérék az Urat; Mert jó, mert örökké az ö irgalmaſsága.

4. A' király pedig, és az egéſz nép, áldozatokat téſznek vala az Úr-elött.

5. * Áldozatra-valókat öle azért Salomon király, huſzon-két ezer ökröt, ſzáz húſz-ezer koſt: és bé-ſzentelé az Iſten házát a' király, és az egéſz nép.

6. A' Papok pedig az ö tiſztekben álnak vala: és a' Leviták az Úr énekinek eſzközivel, mellyeket Dávid király tsinált vala az Úr ditséretire: Mert örökké az ö irgalmaſsága, a' Dávid ditséretit énekelvén az ö kezek-által: a' Papok pedig trombitálnak vala elöttök, és az egéſz Iſrael fenn-áll vala.

7. Meg-ſzentelé Salomon a' pitvar közepit-is az Úr temploma-elött: mert ott áldozott vala éppen-égö áldozatokat, és békeséges áldozatoknak kövérségét: mert a' réz óltárra, mellyet tsinált vala, nem férhetnek vala az éppen-égö, és egyéb-féle áldozatok, és kövérségek.

8. Salomon azért innepet ſzerze az időben hét napig, és az egéſz Iſrael ö-véle, igen nagy gyüleközet, Ematnak bé-menetelétöl-fogva az Egyiptus Patakáig.

9. És nyóltzad napon a' bé-gyüleközésnek innepét tartá, mivelhogy az óltárt hét napig ſzentelte vólna, és az innepet hét napig üllötte vólna.

10. Az-okáért huſzon-harmadik napján a' hetedik hólnapnak el-botsátá a' népeket az ö hajlékokba; kik vigadnak, és örülnek vala a' jóért, mellyet Dáviddal tött vala az Úr, és Salomonnal, és az ö népével Iſraellel.

11. * És el-végezé Salomon az Úr házát, és a' király házát, és mind a' miket el-rendelt vala ſzivében, hogy az Úr házában tsinálna, ós a' maga házában, és ſzerentsélön.

12. Meg-jelenék pedig néki az Úr éjjel, és monda: Meg-halgattam imádságodat, és e' helyt áldozat házának válaſztottam magamnak.

13. Ha bé-zárlom az eget, és eſsö nem eſik, és meg-hagyom, 's parantsolom a' ſáskának, hogy meg-emészſze a' földet, és dögh halált botsátok az én népem közibe;

14. Meg-térvén pedig az én népem, a' kikre ſegétségül hivattatott az én nevem, könyörög nékem, és az én ortzámat kéreſi, és penitentziát tart az ö gonoſz útairól: én is meg-halgatom az égből, és meg-kegyelmezek az ö bünöknek; és meg-gyógyitom az ö földöket.

15. Az én ſzemeim-is nyitva léſznek, és

a' füleim figyelmetesek annak imádságára, a' ki e' helyen imádkozik.

16. Mert el-válaſztottam, és meg-ſzenteltem e' helyt, hogy ott légyen az én nevem örökké, és ott maradgyanak az én ſzemeim, és a' ſzivem minden napokon.

17. Te-is ha elöttem járſz, a' mint az atyád Dávid járt: és mind azok-ſzerént tselekeſzel, a' miket parantsoltam néked, és az én igazságimat, 's itéletimet meg-tartod:

18. Fel-támaſztom a' te orſzágod királyiſzékit, a' mint meg-igértem az atyádnak Dávidnak, mondván: Nem vétetik-el a' te gyökeredböl a' férfiú, a' ki fejedelem légyen Iſraelben.

19. Ha pedig el-fordúltok, és el-hadgyátok az én igazságimat, és parantsolatimat, mellyeket elötökbe adtam, és el-menvén idegen iſteneknek ſzolgáltok, és imádgyátok azokat;

20. Ki-gyomlállak titeket az én földemböl, mellyet néktek adtam: és e' házat, mellyet az én nevemnek ſzenteltem, el-vetem ortzám-elöl, és példa-beſzédül adom azt, és tanúságúl minden népeknek.

21. És ez a' ház köz-beſzédül léſzen minden elö-menöknek, és álmélkodván mondanak: Miért tselekedett az Úr igy e' földel, és e' házzal?

22. És meg-felelnek: Mert el-hatták az attyok Urát Iſtenét, ki öket Egyiptus földéböl ki-hozta, és idegen iſtenekhez ragaſzkodtak, és azokat imádták, és tiſztelték: azért jöttek reájok mind e' gonoſzok.

VIII. RÉSZ.

Salomon ſok városokat épitvén, a' külsö nemzeteket bottya alá hajtya: áldozatokat bémutatván, a' Papoknak, és Levitáknak Dávid rendeléſe-ſzerént a' tiſzteket el-oſztya. Ofirba hajókat küld, a' honnan ſok arany hozattatik néki.

1. Husz eſztendö-múlva pedig, minekutánna fel-épitette Salomon az Úr házát, és a' maga házát:

2. A' városokat, mellyeket Hirám adott vala Salomonnak, meg-épité, és azokba ſzállitá az Iſrael fiait.

3. És el-méne Emat-Subába, és meg-vévé azt.

4. És Palmirát épité a' puſztában, és más erös városokat épite Ematban.

5. És fel-épité Felsö Betoront, és Alsó Betoront, keritett városokat, mellyeknek kapujok, és zárjok, és lakatok vala,

6. Bálaátot-is, és minden erös városokat, mellyek Salomoné valának, és a' ſzekerekdent, valamit akart Salomon, és el-rendelt, meg-épite Jeruſalemben, és a' Libanusban, és az ö birodalmának minden földében.

7. Az egéſz népet, ki a' Hetæuſok, és Amorræuſok, és Ferezæuſok, és Hevæuſok, és Jebuſæuſok-közzül meg-maradott vólt, kik nem az Iſrael gyökeréböl valának:

8. Azoknak fiai, és maradéki-közzül, kiket meg nem öltek vala az Iſrael fiai, meghóldoltatá Salomon adó-fizetökké tévén, mind e' napiglan.

9. Az Iſrael fiai-közzül pedig nem rendele, hogy ſzolgálnának a' király munkáiban: mert ök hadakozó férfiak valának, és föhadnagyok, és az ö ſzekerinek, és lovaginak fejedelmi.

10. Minnyájan pedig a' Salomon hadának fejedelmi két-ſzázan, 's ötvenen vóltak, kik a' népet tanittyák vala.

11. A' Farao leányát pedig el-költözteté a' Dávid városából a' házba, mellyet néki épitett vala. Mert azt mondá a' király: Nem lakik a' feleségem Dávidnak az Iſrael királyának házában, azért, hogy meg-ſzenteltetett: mert bé-ment abba az Úr ſzekrénye.

12. Akkor áldozék Salomon az Úrnak éppen-égö áldozatokat az Úr oltárán, mellyet a' tornátz-elött épitett vala,

13. Hogy naponként áldoznának azon a' Moyſes parantsolattya-ſzerént, a' ſzombatokon, és a' hónak elsö napjain, és az innepnapokon, háromſzor eſztendöben, az-az, a' kováſztalan kenyerek innepén, és a' hetek innepén, és sátoros innepen.

14. És el-rendelé az attyának Dávidnak végezéſe-ſzerént a' Papok tiſzteit az ö ſzolgálattyokban: és a' Levitákat az ö rendekben, hogy ditséretet mondanának, és ſzolgálnának a' Papok-elött, mindenik napnak rend-tartáſa-ſzerént: és az ajtón állók az ö el-oſztáſok-ſzerént ki-ki az ö kapuján: mert igy parantsolta vala Dávid az Iſten embere.

15. És ſemmiben által nem hágák a' király parantsolatit ſem a' Papok, ſem a' Leviták, a' miket parantsolt vala, és a' kintsek örizetiben.

16. Minden költsége kéſzen vólt Salomonnak a' naptól-fogva, mellyen az Úr házát fondálta, mind a' napig mellyen azt elvégezte.

17. Akkor el-méne Salomon Aſiongáberbe, és Ailátba, a' Veres tenger ſzélire, melly Edom földén vagyon.

18. Hirám pedig a' ſzolgai-által hajókat külde néki, és a' tengeren tudós hajóſokat, és a' Salomon ſzolgaival Ofirba menének, és onnét négy-ſzáz ötven talentom aranyat hozának, és Salomon királynak vivék.

IX. RÉSZ.

Sába Királyné Salomonhoz jövén, 's az ö böltseségén álmélkodván, ſok drága ajándékokat ád Salomonnak; Salomon-is a' királynénak, és hazájába viſzſza-tér. Az arany

2. Paral. 8. 9.

nak száma, ki minden esztendönként Salomonnak hozattatik vala: kopjákat, paizsokat, és ivó-edényeket, királyi széket elefánt-tsontból, aranyasakat tsináltat; elé-számláltatik az ö gazdagsága, böltsesége, és birodalma. Salomon birodalmának negyvenedik esztendejében meg-hal, a' fia lesz helyébe Róboám.

A 1. A' Sábai királyné-is, midön Salomonnak hirét hallotta vólna, hogy meg-kisértené ötet homályos kérdésekkel, Jerusalembe jöve, nagy gazdagsággal, és tevékkel, mellyek füszerszámokat hoznak vala, és igen sok aranyat, és drága köveket. És midön Salomonhoz jött vólna, meg-beszélé néki, valami szivében vala.

3. Reg. 10. a. 1. Matth. 12. d. 42. Luc. 1. d. 31.

2. És meg-magyarázá néki Salomon mind, a' miket eleibe-adott vala: és semmi nem vólt, a' mint nyilván meg nem fejtett néki.

3. Ki minek-utánna látta a' Salomon böltseségét tudni-illik, és a' melly házat épitett vala,

4. És az asztala étkeit, és a' szolgai lakóhelyeit, és a' tselédi tisztit, és azok öltözetit, a' pohárnokokat-is, és azok ruháit, és az áldozatokat, mellyeket áldozik vala az Úr házában: nem vala többé lélekzet benne az álmélkodás-miatt.

B 5. És monda a' királynak: Igaz a' beszéd, mellyet az én földemben hallottam vala a' te jóságos tselekedetidröl, és böltseségedröl.

6. Nem hittem a' beszéllöknek, mig nem magam el-jöttem vólna, és szemeim látták vólna, és eszembe vettem vólna, hogy a' te böltseségednek a' felét-is alig beszéllették-meg nékem: meg-haladtad a' hirt jóságos tselekedetiddel.

7. Bóldogok a' férfiaid, és bóldogok a' szolgaid, kik elötted állanak minden idöben, és hallyák a' te böltseségedet.

8. Légyen áldott a' te Urad Istened, a' ki téged az ö királyi-székibe akart rendelni, a' te Uradnak Istenednek királlyává. Mivel szereti az Isten Israelt, és meg-akarja ötet tartani örökké, azért tött téged ö-rajta királlyá, hogy ítéleteket, 's igazságot tégy.

C 9. Ada pedig a' királynak száz húsz talentom aranyat, és fölötte sok fü-szerszámot, és igen drága köveket: nem vóltak olly füszerszámok, mint ezek, mellyeket a' Sábai királyné Salomon királynak adott.

10. De a' Hirám szolgai-is a' Salomon szolgaival aranyat hozának Ofirból, és tiinfákat, és igen drága köveket:

11. Mellyekböl, tudni-illik a' tiin-fákból, garáditsokat tsinála a' király az Úr házában, és a' királyi házban; tzitarákat, 's orgonákat-is az énekeseknek: soha nem láttattak Júda Földében ollyan fák.

12. Salomon király pedig a' Sábai királynénak mindent ada, valamit akart, és kért, és sokkal többet, hogy-sem mint néki hozott vala: ki meg-térvén a' szolgaival az ö földébe méne.

13. Vala pedig az aranynak mértéke, mellyet Salomonnak esztendönként hoznak vala, hat-száz hatvan-hat talentom arany:

14. A' somma-kivül, mellyet külömbb-külömbb-féle nemzetek követi, és a' kereskedök szoktak vala hozni, és Arabiának minden királyi, és a' földeknek fejedelmi, kik aranyat, 's ezüstöt hordnak vala Salomonnak. D

15. Tsinála azért Salomon király száz arany dárdát, hat-száz aranyból mindenik dárdát:

16. Három-száz arany paizst-is három három-száz aranyból, mellyel mindenik paizs béburittatik vala: és azokat a' király a' fegyverházba tévé, melly erdövel vala bé-ültetve.

17. Nagy királyi-széket-is tsinála a' király elefant tetemböl, és meg-burita azt tiszta arannyal. E

18. Hat garáditsot-is, mellyeken felhághágnak vala a' királyi-székbe, és arany sámolyt, és két támaszt két felöl, és a' támaszok-mellett-álló két oroszlányt-is,

19. De két-felöl a' hat garáditsokon-álló más tizen-két oroszlányotskát-is: nem vólt olly királyi-szék az egész országokban.

20. A' király lakodalmának minden edényi-is aranyból valának, és a' Libanus erdeje házának edényi tiszta aranyból. Mert az ezüstöt semmire bötsüllik vala azokban a' napokban.

21. Mivelhogy a' király hajói Tarsisba mennek vala a' Hirám szolgaival, három esztendöben egyszer: és onnét aranyat, 's ezüstöt, és elefant tetemet, és majmokat, és pávákat hoznak vala.

22. Fel-magasztaltaték azért Salomon e' földnek minden királyi-fölött gazdagsággal, és ditsöséggel. F

23. És a' földnek minden királyi kívánnyák vala látni a' Salomon ortzáját, hogy hallanák a' böltseségét, mellyet az Isten az ö szivébe adott vala:

24. És ajándékokat hoznak vala néki, ezüst 's arany edényeket, és ruhákat, és fegyvereket, és fü-szerszámokat, lovakat, és ösvéreket, esztendönként.

25. És Salomonnak negyven-ezer lova vala az istállókban, és tizen-két ezer szekere 's lovagja, és helyheztete azokat a' szekerek váraiba, és Jerusalembe, a' hol a' király vala.

26. Uralkodék-is mind a' királyokon, az Eufrátes folyó-vizétöl-fogva a' Filistæusok földéig, és az Egyiptus határáig.

27. És olly bévségét szerzé az ezüstnek Jerusalemben, mint a' köveknek, és a' tzédrusfáknak olly nagy sokaságát, mint a' vad fügefáknak, mellyek a' mezöségeken teremnek. G

28. És hoznak vala néki lovakat Egyiptusból, és minden tartományokból.

29. A' több tselekedeti pedig Salomonnak az elsök, 's az utólsók meg-irattak a' Nátán Proféta könyvében, és a' Silóni Ahias

2. Paral. 9.

könyveiben, és az Addó Látónak a' Nábat fia Jeróboám-ellen-való látásában.

30. Salomon pedig Jerusalemben egész Israelen negyven esztendeig országla.

31. És el-aluvék az attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid városában: és a' fia Róboám országla helyette.

X. RÉSZ.

A' nép könyörög Róboámnak, hogy azt a' nagy terhet könyebbittse-meg, melly alá-vetette vala az attya. Róboám a' véneknek tanátsát meg-vetvén, az ifiak tanátsát vészielé, és meg-nehezitti a' népnek terhét; kiért a' nép meg-hasonlik, véle maradván tsak két nemzetség; tize pedig Jeroboámhoz áll.

A 3. Reg. 12. a. 1. 1. EL-MÉNE pedig Róboám Sikembe: mert oda gyült vala az egész Israel, hogy királlyá emelnék ötet.

2. Mellyet mikor meg-hallott vólna a' Nábat fia Jeróboam, ki Egyiptusban vala (mert oda szaladott vólt Salomon-elött) mindgyárt meg-tére.

3. És el-hivák ötet, és el-jöve egész Israellel, és szóllának Roboámnak, mondván:

4. Az atyád igen kemény igával nyomott-meg minket, te könyebbeket parantsolly az atyádnál, ki nehéz szolgálatot vetett reánk, és egy keveset le-szállits a' terhben, hogy néked szolgállyunk.

5. Ki monda: Harmad nap-után térjetek-viszsza hozzám. És mikor el-ment vólna a' nép,

B 6. Tanátsot tarta a' vénekkel, kik az attya Salomon-elött állottak, midön még élne, mondván: Mit adtok tanátsúl, hogy a' népnek felellyek?

7. Kik mondának néki: Ha kedveskedel e' népnek, és kegyes igékkel engeszteled öket, minden üdöben szolgálnak néked.

8. Ö pedig el-hagyá a' vének tanátsát, és az ifiakkal kezde tanátskozni, kik véle neveltettek vala fel, és az ö udvarában valának.

9. És monda nékik: Mi tetszik néktek? vagy mit kell felelnem e' népnek, ki ezt mondá nékem: Könnyebbitsd-meg az igát, mellyet az atyád reánk vetett!

C 10. Amazok pedig úgy felelének mint ifiak, és kik ö véle gyönyörüségben nevelteték, és mondának: Igy szólly a' népnek, ki azt mondotta néked: Az atyád meg-nehezitette igánkat, te könnyebbitsd-meg; és igy felelly néki: Az én leg-kissebbik újom temérdekb az atyám ágyékánál.

11. Az atyám nehéz igát vetett reátok, és én nagyobb terhet tészek a' hoz: az atyám ostorokkal vert titeket, én pedig skorpiókkal verlek titeket.

12. El-jöve azért Jeróboam, és az egész nép Roboámhoz harmad napon, a' mint meg-parantsola vala nékik.

13. És keményt felele a' király, el-hagyván a' vének tanátsát;

14. És az ifiak akarattyok-szerént szólla: Az atyám nehéz igát vetett reátok, mellyet én nehezbé tészek: az atyám ostorokkal vert titeket, én pedig skorpiókkal verlek titeket.

15. És nem engede a' nép könyörgésének: mert az Isten akarattya vala, hogy bétellyesednék az ö beszéde, * mellyet a' Silóni Ahiás keze-által szóllott vala a' Nábat fiának Jeroboámnak. D * 3. Reg. 11. c. 29.

16. A' király pedig keményen beszélvén, az egész nép igy szólla néki: Nints nékünk részünk Dávidban, sem örökségünk az Isai fiában. Térj hajlékidba Israel, te pedig Dávid legelteső a' te házadat. És Israel az ö hajlékiba méne.

17. Az Israel fiain pedig, kik a' Júda városiban laknak vala, Róboam országla.

18. És el-küldé Róboam király Adúramot, ki kints-tartó vala, és meg-kövezék ötet az Israel fiai, és meg-hala: Róboam király pedig siete fel-ülni a' szekérre, és Jerusalembe szalada.

19. És el-szakada Israel a' Dávid házától, mind e' napiglan.

XI. RÉSZ.

Midön Róboám fegyverrel viszsza akarja venni az attyának egész országát, az Isten meg-parantsollya néki Séméia által, hogy Israel-ellen ne hadakozzon; Róboam városokat épitvén hozzá folyamodnak a' Papok, és Leviták, kiket Jeróboam el üzött: Róboámnak feleségi, és ágyasi.

A 3. Reg. 12. c. 12. 1. RÓBOÁM pedig Jerusalembe jöve; és egybe-hivá Júdának, és Benjaminnak egész házát, száz nyóltzvan-ezer válogatott, és hadakozó férfiakat, hogy Israel ellen hadakoznék, és magához téritené az ö országát.

2. És lön az Úr beszéde Semeiához az Isten emberéhez, mondván:

3. Szólly a' Salomon fiának Róboámnak a' Júda királyának, és az egész Israelnek, ki Júdában, és Benjaminban vagyon:

B 4. Ezeket mondgya az Úr: Fel ne mennyetek, se ne hadakozzatok az atyátok-fiai ellen: Térjen-viszsza ki-ki az ö házába, mert én akaratomból lött ez. Kik midön hallották vólna az Úr beszédét, meg-térének, és nem menének Jeróboám-ellen.

5. Róboam pedig Jerusalemben lakék, és keritett városokat épite Júdában.

6. És meg-épité Betlehemet, és Etamot, és Tekuét,

7. Bet-surt-is, és Sókót, és Odollámot,

8. És Getet-is, és Maresát, és Zifet,

9. De Adurámot-is, és Lákist, és Azékát,

10. És Saraát, és Ajalont, és Hebront Júdában, és Benjaminban, igen erös városokat.

11. És mikor bé-keritette vólna azokat kö-falokkal, fejedelmeket helyheztete azokba, és éléſnek való tár-házakat; az-az, olajnak, és bornak.

12. De mindenik várasban-is paizſoknak, és dárdáknak-való fegyver-házakat tsinála, és meg-erösíté azokat nagy ſzorgalmatossággal, és uralkodék Júdán, és Benjaminon.

C 13. A' Papok pedig, 's a' Levíták, kik egéſz Iſraelben valának, hozzája jövének minden ö helyekbül,

14. El-hagyván a' hóſtátokat, és az ö örökségeket, és által-menvén Júdába, és Jeruſalembe; mivelhogy meg-vetette vólna öket Jeróboam, és az ö maradéki, hogy az Úr papságában ne ſzolgálnának.

15. Ki magának papokat rendele a' magas helyeknek, és az ördögöknek, és a' borjúknak, mellyeket tsinált vala.

16. De Iſraelnek minden nemzetségébölis, valakik az ö ſzivöket arra adták vala, hogy az Iſrael Urát Iſtenét kereſnék, Jeruſalembe menének, hogy az ö áldozattyokat áldoznák az ö attyoknak Ura Iſtene-elött.

D 17. És állandóvá tévék a' Júda országát, és meg-erösíték a' Salomon fiát Roboámot három eſztendeig: mert tsak három eſztendeig járának a' Dávid, 's a' Salomon útáin.

18. Róboám pedig feleségül vévé Mahalatot, Jerimotnak a' Dávid fiának leányát, és Abihailt Eliabnak az Iſai fiának leányát,

19. Ki ſzüle néki fiakat, Jéhuſt, és Somoriát, és Zóomot,

20. És ez-után Máakát vévé az Abſalom leányát, ki ſzülé néki Abiát, és Etait, és Zizát, és Salomitot.

21. Szereté pedig Róboam az Abſalom leányát Máakát minden feleségi, és ágyaſifölött: mert tizen-nyóltz feleséget vött vala, ágyaſokat pedig hatvant: és huſzonnyóltz fiakat nemze, és hatvan leányokat.

22. Rendelé pedig elsönek, a' Máaka fiát Abiát minden attyafiain fejedelemmé: mert ötet akarja vala királlyá tenni;

23. Mivel böltsebb vólt, és hatalmasb minden fiainál, és Júdának, 's Benjaminnak minden határiban, és minden keritett várasokban: és nagy ſok eleségeket ada azoknak, és ſok feleségeket kére.

XII. RÉSZ.

Róboámot, és a' Júda nemzetségét az Iſten az ö gonoſzságokért Sésáknak, az Egyiptom Királlyának kezébe adgya; ki-is Júda városit meg-vévén, Jeruſalemet el-puſztittya, a' királynak, és templomnak kintsét el-prédállya, azután az arany paizſok helyébe értzből tsináltat Róboám; ki meghalván, utánna léſzen a' fia, Abiás.

A 1. És mikor meg erösödött, és állandóvá lött vólna a' Róboam országa, el-hagyá az Úr törvényét, és az egéſz Iſrael ö-véle.

2. Róboam országának pedig ötödik eſztendejében, fel-méne Séſak az Egyiptziai király Jeruſalembe (mert vétkeztek vala az Úrnak)

3. Ezer két-ſzáz ſzekérrel, és hatvan-ezer lovaggal; és nem vala ſzáma a' köz népnek, melly fel-jött vala véle Egyiptusból, a' Libyaiak tudni-illik, és Troglodíták, és a' Szeretsenek.

4. És meg-vévé az erös váraſokat Júdában, és el-jöve Jeruſalemig.

B 5. Semeiás Proféta pedig bé-méne Róboámhoz, és a' Júda fejedelmihez, kik egybe-gyültek vala Jeruſalemben, futván Séſak-elött, és monda nékik: Ezeket mondgya az Úr: Ti el-hattatok engem, és én titeket Séſak kezében hadtalak.

6. És meg-rettenvén az Iſrael fejedelmi, és a' király, mondának: Igaz az Úr.

7. És mikor látta vólna az Úr, hogy meg-alázták vólna magokat, lön az Úr beſzéde Semeiáshoz, mondván: Mivel megalázták magokat, el nem veſztem öket, és egy kevés ſegétséget adok nékik, és nem tsöpög az én haragom Jeruſalemre a' Séſak keze-által.

8. Mindaz-által ſzolgálni fognak néki, hogy az én ſzolgálatomnak, és a' földek országa ſzolgálattyának külömbségét meg-tudgyák.

9. El-távozék azért Séſak az Egyiptziai király Jeruſalemtöl, el-vivén az Úr házának, és a' király házának kintseit, és mindeneket el-vün magával, az arany paizſokat-is, mellyeket Salomon tsinált vala,

C 10. Mellyek helyébe a' király réz paizſokat tsinála, és azokat a' paizſoſok fejedelminek adá, kik a' palota pitvarát örzik vala.

11. És midön bé-menne a' király az Úr házába, el-mennek vala a' paizſoſok, és felvéſzik vala azokat, és iſmég viſzſza-viſzik vala azokat az ö fegyer-házokba.

12. Mindaz-által mivel meg-alázták magokat, el-fordúlt rólok az Úr haragja, és el nem törlettetének tellyeſséggel: mivelhogy Júdában-is találtatának jó tselekedetek.

13. * Meg-erösödék azért Róboam király Jeruſalemben, és országla: negyven-egy eſztendös vala pedig, mikor országlani kezdett vólna, és tizen-hét eſztendeig országla Jeruſalemben, a' várasban, mellyet az Úr választott, hogy meg-erösítené ott az ö nevét, Iſraelnek minden nemzetségi-közzül: az ö annya neve pedig Ammanita Naáma.

14. Gonoſzt tselekedék pedig, és nem készíté-el a' ſzivét, hogy az Urat kereſné.

15. Róboámnak pedig elsö, és utólsó tselekedeti meg-irattak a' Semeiás proféta-nak, és Addo Látónak könyveiben, és ſzorgalmatoſon meg-magyaráztattak: és hadakozának egy-más-ellen Róboam, és Jeróboam minden napokban.

16. És el-aluvék Róboam az attyaival,

2. Reg. 15. 6.

és el-temetteték a' Dávid Városában. És a' fia Abia országla helyette.

XIII. RÉSZ.

Abia, haddal menvén Jeroboámra, inti öket, hogy fegyvert ne fogjanak ö-ellene Abia ellen, mivel véle vólna az Isten, a' kit ök meg-vetettek: és az Istenben bizván megveri Jéróboám hadát; kiböl el eſtek öt száz ezeren, kiknek városokat-is meg-vészi; az-után Abia tizen-négy feleséget vészen, kik szültek néki huszon-két fiat, és tizen-hat leányokat.

A 3. Reg. 15. v. 2. 1. JERÓBOÁM királynak tizen-nyóltzadik esztendejében, Abia országla Júdán.

2. Három esztendeig országla Jerusalemben, és az annya neve Mikaia, Uriel leánya Gábaából: és had vala Abia, és Jeróboámközött.

* 3. Reg. 15. v. 7. 3. * És mikor hadat inditott vólna Abia, és négy-száz ezer hadakozó, és válogatott férfiai vólnának: Jeróboám sereget rendele ellene nyóltz-száz ezer férfiat, és azok-is válogatottak valának, és a' hadakra igen erösek.

4. Meg-álla azért Abia a' Semeron hegyén, melly Efraimban vala, és monda: Hallyad Jeróboám, és egész Israel.

5. Nem tudgyátok-é, hogy az Israel Ura Istene Dávidnak adta Israelen az országot örökké, ö-néki, 's az ö fiainak a' só szövetségével?

B 3. Reg. 11. v. 26. 6. És fel-támadott a' Nábat fia Jeróboám, Salomonnak a' Dávid fiának szolgája: * és pártot ütött az ura-ellen.

7. És öszve-gyültek hozzája a' hiuságos férfiak, és a' Bélial fiai: és el-hatalmazának Róboám-ellen, a' Salomon fia-ellen. Róboám pedig tudatlan, és félelmes-szivü vala, és nem álhata ellenek.

8. Most azért ti azt mondgyátok, hogy ellene-álhattok az Úr országának, mellyet a' Dávid fiai-által bir, és a' népnek nagy sokasága vagyon veletek, és az arany borjak, mellyeket néktek Jeróboám istenek-gyanánt tsinált.

3. Reg. 12. v. 31. 9. * És ki vetettétek az Úr Papjait, az Aáron fiait, és a' Leviták: és papokat szerzettetek magatokoknak, mint a' földnek minden népei: valaki el-jö, és meg-szenteli a' kezét egy tulokkal az ökrök-közzül, és hét kossal, azok papja lészen, a' kik nem istenek.

C 10. A' mi Urunk pedig, az Isten, kit el nem hagyunk, és Papok szolgálnak az Úrnak az Aáron fiai-közzül, és a' Leviták az ö rendekben vannak.

11. Éppen-égö áldozatokat-is áldoznak az Úrnak naponként reggel, és estve, és a' törvénynek parantsolattya-szerént-való elkészittetett jö-illatot, és ki-tétetnek a' kenyerek igen tiszta asztalra, és nálunk vagyon az arany gyertya-tartó, és annak lámpási, hogy meg-gyujtassanak mindenkor estve: mert mi meg-örizzük a' mi Urunk Istenünk parantsolatit, kit ti el-hattatok.

12. Az-okáért a' mi hadunkban az Isten a' hadnagy, és az ö Papjai, kik trombitálnak, és zengenek ellenetek: Israel fiai, ne hadakozzatok az atyátok Ura Istene-ellen, mert nem fog néktek haszpálni. * Midön ö ezeket szóllaná, Jeróboám hátúl leselkedik vala.

13. És mikor ez ellenség elött állana, Júdát, ki azt nem tudgya vala, környül-veszi vala az ö hadával.

14. És tekéntvén Júdás, látá, hogy had vólna ellenében, és háta-megett, és fel-kiálta az Úrhoz: és a' Papok trombitálni kezdének.

15. És Júdának férfiai minnyájan fel-sivalkodának: és imé mikor ök kiáltanának, meg-rettenté az Isten Jeroboámot, és az egész Israelt, ki Abia, és Júda-elött áll vala.

16. És el-futának az Israel fiai Júda-elött, és ezek kezébe adá az Isten amazokat.

17. Meg-veré azért öket Abia, és az ö népe nagy tsapással: és el-húllának Israelböl sebesülve öt-száz ezer erös férfiak. D

18. És meg-aláztatának az Israel fiai abban az idöben, és fölötte igen meg-erösödének a' Júda fiai, mivelhogy az ö attyok Urában Istenében biztak vólna.

19. Meg-üzé pedig Abia Jeroboámot, midön futna, és meg-vévé az ö városit, Béthelt, és a' faluit, és Jesanát a' faluival, Efrontis, és a' faluit.

20. És az Abia napjaiban többé ellene nem álhata Jeróboám: kit meg-vere az Úr, és meg-hala.

21. Az-okáért Abia meg-erösitvén birodalmát, tizen-négy feleséget vön: és huszon-két fiat, és tizen-hat leányt nemze.

22. A' több beszédi pedig Abiának, és az ö útai, és tselekedeti igen szorgalmatoson meg-irattak az Addo Proféta könyvében.

XIV. RÉSZ.

Abia-után uralkodik a' fia Ása, kinek az Isten békeséget adván, a' bálványokat elrontya, és Júdának városit meg-épiti, és a' Szeretsenek királyát Zárámot egész hadával, ki ezerszerte-való ezerböl áll vala, Isten segétségeböl egészen el-törli.

A 3. Reg. 15. v. 8. 1. EL-aluvék pedig Abia az attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid Városában: és a' fia Ása országla helyette, kinek napjaiban tiz esztendeig nyugovék a' föld.

2. Azt tselekedé pedig Asa, a' mi jó, és kedves vala az ö Istenének szine elött, és elrontá az idegen tiszteletnek óltárit, és a' magas-helyeket,

3. És el-töré az álló-képeket, és a' berkeket ki-vágá:

2. Paral. 13. 14.

4. És meg-parantsolá Júdának, hogy az attyainak Urát Istenét keresné, és a' törvényt tselekedné, és mind a' parantsolatokat:

5. És ki-veszté Júdának minden városiból az óltárokat, és a' templomokat, és békeségben országla.

6. Erös városokat-is épite Júdában, mert nyugodalomban vala, és semmi hadak ö idejében nem támadtak vala, békeséget adván az Úr.

7. Monda pedig Júdának: Épittsük-meg e' városokat, és vegyük-körül kö-falokkal, és erösittsük-meg tornyokkal, és kapukkal, és zárokkal, mig mindenek nyugodalomban vannak a' hadaktól, mivelhogy meg kerestük az atyáink Urát Istenét, és békeséget adott nékünk körös-körül. Építének azért, és az építésben semmi akadály nem vólt.

8. Valának pedig Asának az ö seregében paizs, és dárda hordozók, Júdából háromszáz ezeren, Benjaminból pedig paizsosok, és nyilasok két-száz nyóltzvan-ezeren, ezek minnyájan igen erös férfiak.

9. Ki-indula pedig ellenek a' Szeretsen Zára az ö hadával, tiz-száz ezerrel, és háromszáz szekérrel: és Maresáig jöve.

10. Asa pedig eleibe-méne, és el rendelé a' sereget a' hartzra Séfata-völgyében, melly Maresa-mellett vagyon:

11. És segétségül hivá az Úr Istent, és monda: * Uram, nints semmi külömbség te-nálad; ha kevesek-által segéteſz-é, vagy sokak-által: segélly-meg minket mi Urunk Istenünk: mert te-benned, és a' te nevedben lévén bizodalmunk, jöttünk e' sokaság-ellen. Uram, mi Istenünk vagy te, ne vegyen eröt ellened az ember.

12. Meg-rettenté azért az Úr a' Szeretsenyeket Asa, 's Júda-elött, és el-futának a' Szeretsenyek.

13. És meg-üzé öket Asa, és a' nép, ki véle vala, Geraráig: és el-hullának a' Szeretsenyek mind sottig, mivelhogy az Úr vervén, és az ö serege hadakozván, rontatának-meg. Sok ragadományokat kapának azért,

14. És meg-verék mind a' városokat Gérara-körül: mert igen nagy rémülés szállott vala mindenekre: és fel-dúlák a' városokat, és sok prédát vünek-el.

15. De a' juhok aklait-is el-bontván, számtalan sok barmokat, és tevéket hozának: és meg-térének Jerusalembe.

XV. RÉSZ.

Azariás meg-jövendöli, hogy Israel sok ideig igaz Isten tiszteleti-nélkül, Papok, és törvény nélkül léendö lenne; kinek jövendölésétöl fel-gyúladván Ása, a' balványokat el-rontya, és az édes annyát a' balványozásért a' birodalomból le-tészi; a' nép pedig esküszik, hogy végig az Istennek szolgálandó lenne.

1. AZARIÁS pedig az Oded fia, reá szálván az Isten Lelke,

2. Ki-méne Ása-eleibe, és monda néki: Halgassatok-meg engem Ása, és egész Júda, és Benjamin: Az Úr veletek, mert vele vóltatok. Ha keresitek ötet, meg-talállyátok: ha pedig el hadgyátok ötet, el-hágy titeket.

3. Sok napok múlnak pedig el Israelben igaz Isten-nélkül, és tanitó pap-nélkül, és törvény nélkül.

4. És mikor az ö inségekben az Israel Urához Istenéhez térnek, és ötet keresik, meg-talállyák ötet.

5. Az idöben nem lészen békeség a' kimenönek, 's a' bé-jövönek, hanem mindenfelöl rettegések a' földeknek minden lakosiban:

6. Mert hadakozni fog egy nemzetség más nemzetség-ellen, és egy város más város-ellen, mert az Úr fel-háborittya öket minden nyomorúsággal.

7. Ti azért erösödgyetek-meg, és el ne lankadgyanak kezeitek, mert jutalma lészen a' ti munkátoknak.

8. Mellyet mikor Ása hallott vólna, az Oded fiának Azariásnak igéit tudni-illik, és a' profétálását, meg-erösödék, és ki veszté a' bálványokat Júdának minden földéből, és Beniaminból, és az Efraim hegye városiból, mellyeket meg-vött vala, és meg-szentelé az Úr óltárát, melly az Úr tornátza-elött vala.

9. És egybe-gyüjté egész Júdát, és Benjamint, és vélek a' jövevényeket Efraimból és Manasséból, és Simeonból: mert sokan állottak vala hozzája Israelböl, látván, hogy az ö Ura Istene véle vólna.

10. És mikor Jerusalembe jöttek vólna a' harmadik hólnapban, az Ása országának tizen-ötödik esztendejében,

11. Áldozának az Úrnak az napon a' nyereségekböl, és a' prédából, mellyet hoztak vala, hét-száz ökröt, és hét ezer kost.

12. És bé-méne szokás-szerént a' szövetségnek meg-erösitésére, hogy az ö attyok Urát Istenét tellyes szivökböl, és tellyes lelkökböl keresnék.

13. Ha valaki pedig, ugymond, nem keresendi Israelnek Urát Istenét, meg-hallyon, kitsinytöl fogva nagyig, és a' férfiútól-fogva az aszszony-állatig.

14. És meg-esküvének az Úrnak fel-szóval nagy örömmel, és trombita harsagással, és kürtök zengésével,

15. Minnyájan a' kik Júdában valának, erös esküvéssel: mert tellyes szivekből esküvének-meg, és tellyes akáratból keresék ötet, és meg-találák: és nyugodalmat ada az Úr nékik körös-környül.

16. De Máakát-is az Ása király annyát, le-tévé a' fölséges birodalomból, mivelhogy a' berekben Priápusnak bálványt tsinált vóna;

na; mellyet mindeneſtöl el-ronta, és darabokra törvén meg-égete a' Tzedron patakában.

17. A' magas-helyek pedig meg-hagyatának Iſraelben: mindaz-által az Áſa ſzive tekélletes vala az ö tellyes napjaiban.

18. És a' miket az attya, és ö fogadott vala, bé-vivé az Úr házába, az ezüſtöt, és aranyat, és az edényeknek külömbb-külömbféle eſzközit.

19. Nem vólt pedig had az Áſa országának harmintz-ötödik eſztendejéig.

XVI. RÉSZ.

Midön Baáſa az Iſrael királya haddal menne Ására, Áſa Benadádot a' Syruſok királyát ſegitségül hija; Hanani Profétát pedig azért, hogy ötet meg-dorgalta vólna, hogy a' Syruſok királyát ſegitségül hitta, a' tömlötzbe veti. Az-után Áſa a' lábai fájdalmi-miatt (inkább bizván az orvosságban, hogy ſem az Iſtenben) meg-hal.

1. HARMINTZ-hatodik eſztendejében pedig az ö országának, fel-méne Báaſa az Iſrael királya Judába, és kö-fallal keriti vala bé Rámát, hogy ſenki bátorságoſon ſe ki, ſe bé ne mehetne az Áſa országából.

2. Ki-hozá azért Áſa az ezüſtöt, és aranyat az Úr háza kintseiböl, és a' király kintseiböl, és Benadádhoz a' Syriai királyhoz küldé, ki Damaskusban lakik vala, mondván:

3. Szövetség vagyon közöttem, és közötted, az atyám, 's az atyád-között-is egyesség vólt: azért küldöttem néked ezüſtöt, és aranyat, hogy fel-bontván Báaſával az Iſrael királyával való ſzövetségedet, távoztaſd-el ötet tölem.

4. Mellyet meg-értvén Benadád el-küldé az ö hadainak fejedelmit az Iſrael városira: kik meg-verék Ahiont, és Dant, és Abelmáimt, és Neftalinak minden keritett városit.

5. Mellyet mikor meg-hallott vólna Báaſa, el-hagyá Rámát épiteni, és félbe-hagyá az ö alkotmányát.

6. Áſa király pedig fel-vévé egéſz Júdát, és el-vivék a' köveket Rámából, és a' fákat, mellyeket az épitéſre kéſzitett vala Báaſa, és azokból Gábaát, és Maſfát épité.

7. Az időben Hanáni Proféta Áſához a' Júda királyához méne, és monda néki: Mivel a' Syriai királyban vólt bizodalmad, és nem a' te Uradban Iſtenedben, azért menekedett-meg a' Syriai király hada a' te kezedből.

8. Nem-de-nem ſokkal többen valának-é a' Szeretsenyek, és a' Libyaiak, ſzekerekkel, és lovagokkal, és fölötte nagy ſokasággal: kiket, midön az Úrnak hittél vólna, kezedbe adott?

9. Mert az Úr ſzemei az egéſz földet ſzemlélik, és eröt adnak azoknak, kik tekélletes ſzivvel hiſznek ö-benne. Az-okáért bolondúl tselekedtél, és ezért ezen időtül-fogva hadak támadnak ellened.

10. És meg-haraguván Áſa a' Látó-ellen, meg-hagyá, hogy ötet a' tömlötzbe vinnék: mert ezen igen meg-búsúlt vala: és az időben ſokakat öle-meg a' nép-közzül.

11. Áſának pedig elsö, és utólsó tselekedeti meg-irattak a' Júda, és Iſrael királyi Könyvében.

12. És meg-betegedék Áſa, országának harmintz-kilentzedik eſztendejében, lábainak fölötte nagy fájdalma-miatt, és betegségében ſem keresé-meg az Urat, hanem inkább bizék az orvoſok tudományában.

13. És el-aluvék az attyaival: és meg-hala országának negyven-egyedik eſztendejében.

14. És el-temeték ötet az ö koporsójában, mellyet magának a' Dávid városában áſott vala: és az ágyára tévék ötet, melly tele vólt kurvákhoz-illendö ſü-ſzerſzámokkal, és kenetekkel, mellyek patikároſok meſterségével valának tsinálva, és meg-égeték rajta nagy pompával.

XVII. RÉSZ.

Az Iſtenfélö Jóſafát uralkodik az attya Áſa után, kinek gazdagsági, és hatalma elé-ſzámláltatik: az Iſten törvényének tanitóit küldi egéſz Júdába: az ö Fejedelmi, 's azoknak vitézi elé-ſzámláltatnak.

1. ORSZÁGLA pedig helyette a' fia Jóſafát, és erös vön Iſrael-ellen.

2. És ſzámos vitézeket rendele Júdának minden váraſiba, mellyek kö-falokkal keritve valának. Örzö ſeregeket-is rendele Júda földében, és Efraim váraſiban, mellyeket az attya Áſa meg-vött vala.

3. És az Úr Joſafáttal vala, mert Dávidnak az attyának elsö útaiban jára: és nem bizék Báalimban,

4. Hanem az ö attyának Iſtenében, és annak parantsolatiban jára, és nem az Iſrael bünei-ſzerént.

5. És meg-erösité az Úr az országot az ö kezében, és az egéſz Júda ajándékokat ada Joſafátnak: és véghetetlen gazdagsági lönek néki, és ſok ditsösége.

6. És mikor a' ſzive bátorságot vött vólna az Úr útaiért, a' magas-helyeket, 's a' berkeket-is ki-veſzté Júdából.

7. Harmadik eſztendejében pedig az ö országának, el-küldé a' fejedelmi-közzül Benhailt, és Obidáſt, és Zakariáſt, és Natánaelt, és Mikæáſt, hogy tanitanának a' Júda váraſiban:

8. És vélek a' Levitákat, Semeiát, és Natániát, és Zabadiáſt, Aſaelt is, és Semi-

ramótot, és Jónatánt, és Adoniáſt, 's Tobiáſt-is, és Tabodoniáſt, a' Levitákat, és vélek Eliſamát, és Jórámt a' Papokat,

9. És tanittyák vala a' népet Júdában, nálok lévén az Úr törvénye könyve, és eljárák Júdának minden váraſit, és tanittyák vala a' népet.

C 10. Az-okáért az Úr félelme a' földeknek minden orſzágira eſék, mellyek' Júdakörül valának, és nem mernek vala hadakozni Jóſafat-ellen.

11. De a' Filiſtæuſok-is ajándékokat hoznak vala Jóſafátnak, és adó pénzt. Az Arabiaiak-is barmokat hoznak vala, hét ezer hét-ſzáz koſt, és úgyan annyi bakot.

12. Nevekedék azért Jóſafát, és igen felmagaſztaltaték: és Júdában tornyokhoz haſonló házakat épite, és keritett váraſokat.

13. És ſok dolgokat tsinála a' Júda váraſiban, hadakozó, és erös férfiak-is valának Jeruſalemben,

D 14. Kiknek ez ſzámok, kinek-kinek házok és tselédek-ſzérent: Júdában ezek a' had fejedelmi: Ednas hadnagy, és véle háromſzáz ezer vaſtag férfiak.

15. Ez után Jóhanan fejedelem, és véle két-ſzáz nyóltzvan ezeren.

16. Ez-után-is, Amariás a' Zekri fia, ki az Úrnak ſzenteltetett, és véle két-ſzáz ezer erös férfiak.

17. Ezt követi vala Eliada, erös hartzoló, és véle kéz-ijaſok és paizsoſok két-ſzáz ezeren.

18. És ez-után Józabad, és véle ſzáz nyoltzvan-ezer ſerény vitézek.

19. Ezek minnyájan a' király keze-alatt valának; azokon-kivül, kiket a' keritett váraſokba helyheztetett vala egéſz Júdában.

XVIII. RÉSZ.

Jóſafát a' gonoſz Akabbal ſógorſágot vét a' fiának vévén Akab leányát. A' négy ſzáz hamis Próféta meg-tsalván Akabot, jóvallyák néki, hogy Rámot Galaádra mennyen haddal, mert gyözedelmes lenne; Mikeás pedig ellenkezöt prófétálván, a' tömlötzbe vettetik. Akab Mikeás jövendöléſe-ſzerént el-eſik a' hartzon.

A 1. JÓSAFÁT azért igen gazdag, 's igen hires vala, és ſógorſágot vete Akabbal.

2. És alá-méne egynehány eſztendö-után hozzája Samariába: kinek jövetelekor igen ſok koſokat, és ökröket vágata Akab, néki és a' népnek, a' ki véle jött vala: és reá beſzéllé ötet, hogy fel-menne Rámot-Gálaádba.

3. És monda Akab az Iſrael királya Joſafátnak a' Júda királyának: Jere velem Rámot-Gálaádba. Kinek amaz felele: A' mint én, te-is úgy: a' mint a' te néped, úgy az én népem-is: és veled léſzünk a' hadban.

4. És monda Jóſafat az Iſrael királyának: Kérlek, kérdgy moſtanában tanátsot az Úrtól.

5. Egybe-gyüjte azért az Iſrael királya a' próféták közzül négy ſzáz férfiat, és monda nékik: El kell-é mennünk hadakozni Rámot-Gálaádba, vagy meg-nyúgodnunk? Azok pedig mondának.

B 6. Menny fel, és az Iſten a' király kezébe adgya. És monda Jóſafat: Nints-é itt az Úrnak prófétája, hogy attól-is kérdezkedgyünk?

7. És monda az Iſrael királya Joſafatnak: Vagyon egy férfiú, a' kitöl meg-kérdhettyük az Úr akarattyát: de én gyülölöm ötet, mert nem prófétál nékem jót, hanem mindenkor gonoſzt: az pedig Mikæas a' Jemla fia. És monda Jóſafat: Ne ſzólly e' képpen király.

8. Szóllita azért az Iſrael királya egyet a' komornyikok közzül, és monda néki: Hidd-el hamar Mikæáſt a' Jemla fiát.

9. Az Iſrael királya pedig, és Jóſafat a' Júda királya mind ketten az ö királyi ſzékekben ülnek vala, fel-öltözve lévén királyi ékeſséggel: ülnek vala pedig a' ſzéröben a' Samariai kapunál, és a' próféták minnyájan jövendölnek vala elöttök.

C 10. Sedetziás pedig a' Kánaána fia vas ſzarvakat tsinála magának, és monda: Ezeket mondgya az Úr: Ezekkel hányod ſzéllyel Syriát, mig nem meg-rontod azt.

11. És haſonló-képpen prófétálnak vala minnyájan a' próféták, és mondanak vala: Menny-fel Rámot-Gálaádba, és ſzerentsés léſzſz, és a' király kezébe adgya öket az Úr.

12. A' követ pedig, a' ki Mikæáſt ment vala hivni, monda néki: Imé a' próféták igéi egy ſzájjal jókat hirdetnek a' királynak: kérlek azért téged, hogy a' te beſzéded ſe külömbözzön azoktól, es ſzólly ſzerentsés dolgokat.

13. Kinek felele Mikæás: Él az Úr, hogy valamit nékem az én Iſtenem mondand, azt ſzóllom.

14. El-juta azért a' királyhoz. Kinek monda a' király: Mikæa, el-kell-é mennünk Rámot-Gálaádba hadakozni, vagy meg-ſzünnünk? Kinek ö felele: Menny-etek-fel: mert minden dolgok ſzerentséſek léſznek, és az ellenségek a' ti kezeitekbe adatnak.

15. És monda a' király: Iſmég, 's iſmég kénſzeritlek téged, hogy egyebet ne ſzólly nékem, hanem tsak a' mi igaz, az Úr nevében.

16. Amaz pedig monda: Látám az egéſz Iſraelt a' hegyeken el-ſzélledve, mint a' pásztor-nélkül-való juhokat: és monda az Úr: Nints ezeknek urok: térjen ki-ki az ö házába békével.

17. Es monda az Iſrael királya Joſofatnak: Nem mondám-é néked, hogy ez nékem ſemmi jót nem prófétál, hanem azokat, a' mik gonoſzok?

18. Amaz pedig, az-okáért, úgymond, hallyátok az Úr igéjét: Látám az Urat az

1. *Paral.* 25. 26.

ö királyi székiben ülni, és az egész mennyei sereget mellette állani jobb, 's bal-felöl.

19. És monda az Úr: Ki tsallya-meg Akabot az Israel királyát, hogy fel-mennyen, és el-essék Rámot-Gálaádban? És mikor egy imigy, és más amúgy szollana:

20. Elö-jöve egy lélek, és meg-álla az Úr-elött, és monda: Én meg-tsalom ötet. Kinek monda az Úr: Miben tsalod-meg?

21. Amaz pedig felele: Ki-megyek, és hazug lélek lészek minden ö prophétái szájában. És monda az Úr: Meg-tsalod, és eröt vészsz: eredgy-el, és úgy tselekedgyél.

22. Most azért, imé az Úr a' hazugság lelkét adta minden te prophétáid szájába, az Úr gonoszokat szóllott felöled.

23. Oda járúla pedig Sedetziás a' Kánaána fia, és artzúl tsapá Mikæást, és monda: Melly útón ment által az Úr Lelke tölem, hogy néked szóllana?

24. És monda Mikæás: Meg-látod te-magad azon a' napon, midön bé-megy egyik kamarából a' másik kamarába, hogy el-rejtezzél.

25. Parantsola pedig az Israel királya, mondván: Fogjátok Mikæást, és vigyétek ötet Amonhoz a' város fejedelméhez, és Jóáshoz az Amalek fiához.

26. És mondgyátok: Ezeket mondgya a' király: Tegyétek ezt a' tömlötzbe, és adgyatok néki egy kis kenyeret, és egy kevés vizet, mig meg-térek békével.

27. És monda Mikæás: Ha meg-térsz békével, nem szóllott az Úr én-bennem. És monda: Hallyátok minden népek.

28. Fel-menének azért az Israel királya, és Jósafát a' Júda királya Rámot Gálaádba.

29. És monda az Israel királya Josafátnak: Meg-változtatom az öltözetet, és úgy mégyek a' hartzra, te pedig a' te ruháidba öltözzél. És meg-változtatván az Israel királya az ö öltözetit, a' hadba méne.

30. A' Syriai király pedig parantsolt vala az ö lovag hadnagyinak, mondván: Ne hartzollyatok se kitsiny, se nagy-ellen, hanem tsak egyedül az Israel királya-ellen.

31. Az-okáért mikor látták vólna a' lovag hadnagyok Josafátot, mondának: Ez az Israel királya. És hartzolván környül vévék ötet: ö pedig az Úrhoz kiálta, és meg-segété ötet, és el-térité azokat töle.

32. Mert midön látták vólna a' lovag hadnagyok, hogy nem az Israel királya vólna, el-hagyák ötet.

33. Történék pedig, hogy egy a' népközzül szerentsére él-löné a' nyilat, és az Israel királyát a' nyaka, 's a' lapotzkái között találná. Ö pedig monda a' kotsisának: Téritsd a' kezedet, és vigy-ki engem a' seregböl, mert meg-sebesültem.

34. És el-végezödik a' hartz azon a' napon: az Israel királya pedig az ö szekerén áll vala a' Syrusok-ellen estvéig, és meg-hala nap-nyúgatkor.

XIX. RÉSZ.

Jósafát a' szerentsétlen hartzból viszsa térvén meg-dorgáltatik Jéhu Prophétától, hogy szövetséget vetett Akábbal: az-után inti a' Birákat, hogy az igazságot ki-szolgáltassák; a' Papokat pedig, és Levitákat, hogy az igaz Isten tiszteletire a' községet oktassák.

1. MEG-tére pedig Jósafát a' Júda királya az ö házába békével Jerusalembe. A

2. Kinek eleibe-jöve a' Hanáni fia Jéhu a' Látó, és monda néki: Az istentelennek adsz segétséget, és azokkal vetsz barátságot, kik az Urat gyülölik, és ezért, úgy vagyon, az Úr haragját érdemled vala:

3. De jó tselekedetek találtattak benned, mivelhogy ki-vágattad a' berkeket Júda földéböl, és el-készitetted szivedet, hogy az atyáid Urát Istenét meg-keresnéd.

4. Jósafát azért Jerusalemben lakék: és ismég ki-méne a' néphez, Bersabeétöl fogva az Efraim hegyéig, és viszsza-hivá öket az attyok Urához Istenéhez. B

5. És a' földnek birákat rendele, Júdának minden erös városiban, helyenként.

6. És parantsolván a' bíráknak, monda: Meg-látsátok, mit tselekesztek, mert nem az ember itéletit forgattyátok, hanem az Úrét: és valamit itélendetek, reátok haromlik.

7. Az Úr félelme légyen veletek, és mindeneket szorgalmatossággal tselekedgyetek: mert nints a' mi Urunknál Istenünknél hamisság, * sem személy válogatás, sem ajándékok kivánsága. C

8. Jerusalembe-is rendele Jósafát Levitákat, és Papokat, és a' nemzetség fejedelmit Israelböl, hogy az Ur itéletit, és ügyét itél nék az ö lakóinak.

9. És parantsola nékik, mondván: Igy tselekedgyetek az Úr félelmével, hiven, és tekélletes szivvel.

10. Az atyátok-fiainak, kik az ö városokban laknak ki-ki az ö rokonsága-között, minden ügyét, melly elötökbe vitetik, valahol a' törvényröl, a' parantsolatról, a' tzeremóniákról, az igazúlásokról vagyon kérdés, mutassátok-meg nékik, hogy ne vétkezzenek az Úr ellen, és harag ne jöjön reátok, és az atyátok-fiaira: igy tselekedvén azért, nem vétkeztek.

11. Amarias pap pedig a' ti fö-papotok, azokban, mellyek az Istenhez tartoznak, elöjáró lészen: Zabadiás pedig az Ismahel fia, ki a' Júda házában hadnagy, azokon a' dolgokon lészen, mellyek a' király tisztihez tartoznak: és vannak Leviták tanitók elöttetek, erösödgyetek-meg, és tselekedgyetek szorgalmatoson, és az Úr veletek lészen a' jókban. D

* *Deut.* 10 *d.* 17. *Rom.* 2. *b.* 12. *Gal.* 2. *b.* 6. *Eph.* 6. *b.* 9. *Coloss.* 3. *d.* 25. *Act.* 10. *d.* 34. 1. *Pet.* 1. *c.* 17. *Sap.* 6. *b.* 8. *Eccli.* 35. *b.* 16.

XX. RÉSZ.

Midön az Ammoniták, Moabiták, és Syrusok Jósafát-ellen mennének, Jósafát az egész néppel böjtölvén könyörög az Istennek, hogy szégyenittse-meg ellenségit; kit is Isten meg-halgatván, az ö ellenségi egymásra támadván, és meg-ölvén, megszabadúl, és azoknak-kintseket fel-szedi. De mivelhogy az istentelen Okoziással szövetséget vetett, a' Profétától meg-feddettetik, és az Istentöl meg-büntettetik.

A 1. Ezek-után egybe-gyülének Jósafatra a' Moáb fiai, és az Ammon fiai, és vélek az Ammoniták-közzül, hogy hadakoznának ellene.

2. És hir-mondók jövének, és meg-jelenték Jósafatnak, mondván: Nagy sokaság jö ellened, a' tengeren-túl való helyekröl, és Syriából, és imé Asason-támárban vannak, melly az Engaddi.

3. Jósafat pedig félelemmel meg-rettenvén, mindeneströl arra adá magát, hogy könyörgene az Úrnak, és böjtöt hirdete egész Júdának.

4. És egybe-gyüle Júdás, hogy az Úrnak könyörgene: de minnyájan az ö városokból is el-jövének, hogy könyörgenének néki.

5. És midön meg-állott vólna Jósafat a' Júda, és Jerusalem gyüleközete-között, az Úr házában az új pitvar-elött,

B 6. Monda: Oh atyáinknak Ura Istene, te vagy Isten menyben, és a' pogányoknak minden országin uralkodol, kezedben vagyon az erö, 's a' hatalom, és senki ellened nem álhat.

7. Oh mi Istenünk, nem te ölted-é meg e' földnek minden lakóit, a' te néped Israel elött, és azt Ábrahám a' te-barátod magvának adtad örökké.

8. És azon laktak, és szent-helyet épitettek azon a' te nevednek, mondván:

9. Ha veszedelmek rohannak reánk, és az itéletnek kardgya, a' dög-halál, és az éhség, e' ház elött a' te szined-eleibe állunk, melyben segétségül hivattatott a' te neved: és hozzád kiáltunk a' mi nyomorúságinkban, és meg-halgatsz, és meg-szabaditasz.

10. Most azért imé az Ammon fiai, és Móab, és a' Séir hegye, * mellyeken nem engedted Israelnek, hogy által-mennének, mikor ki-jövének Egyiptusból, hanem el-térének tölök, és meg nem ölék öket:

* Deut. 2. a. 1.

11. Külömben tselekesznek velünk, és ki igyekeznek vetni minket az örökségböl, mellyet nékünk adtál.

12. Oh mi Istenünk, nem itéled-é meg tehát öket? Mi-bennünk ugyan nints annyi erö, hogy e' sokaságnak ellene álhassunk, melly reánk rohan. De holott nem tudgyuk, mit kellessék tselekednünk, tsak e' vagyon hátra, hogy szemeinket te-hozzád emellyük.

13. Az Úr-elött áll vala pedig az egész Júda az ö kisdedivel, és feleségivel, és magzatival.

14. Vala pedig egy Jaháziel a' Zakariás fia, ki Banaiás fia, ki Jéhiel fia, ki Mataniás fia, az Asaf fiai-közzül-való Levita, kire az Úr Lelke szálla a' sokaság-között,

15. És monda: Halgassatok-meg egész Júda, és a' kik Jerusalemben laktok, és te Jósafat király: Ezeket mondgya az Úr néktek: Ne féllyetek, se ne rettegjetek e' sokaságtól: mert nem tiétek a' hartz, hanem az Istené.

16. Hólnap mennyetek-alá ellenek: mert a' Sis-nevü halmon jönek fel, és a' patak végénél, melly a' Jervel pusztája-ellenében vagyon, talállyátok öket.

D 17. Nem ti lésztek, a' kik hartzolni fogtok, hanem tsak bátorságoson állyatok, és meglättyátok az Úr segétségét rajtatok, o Júda, és Jerusalem: ne féllyetek, se ne rettegjetek: hólnap mennyetek-ki ellenek, és az Úr veletek lészen.

18. Jósafat azért, és Júda, és Jerusalemnek minden lakói artzal esének a' földre az Úr-elött, és imádák ötet.

19. A' Leviták pedig, kik a' Káat fiai, és a' Kóre fiai-közzül valának, ditsérik vala az Israel Urát Istenét, fölötte igen nagy szóval.

20. És midön reggel fel-költek vólna, a' Tékue pusztája-által menének-ki: és mikor el-indúlnának, meg-álván Jósafat közöttök, monda: Halgassatok-meg engem Júda férfiai, és Jerusalemnek minden lakói: hidgyetek a' ti Uratokban Istentekben, és bátorságosok lésztek: hidgyetek az ö Profétáinak, és mindenek szerentséssen lésznek.

21. És tanátsot ada a' népnek, és elö-állatá az Úr énekesit, hogy ditsérnék ötet az ö seregekben, és a' had-elött mennének, és egyenlö szóval mondanák: * Hálát adgyatok az Úrnak; mert örökké az ö irgalmassága:

* Zsolt. 135. de in.

E 22. És mikor el-kezdették vólna a' ditséreteket énekelni; az Úr amazoknak, tudni-illik az Ammon, 's a' Móab fiainak, és a' Séir hegyén lakozóknak, kik hadakozni jöttek vala Júda-ellen, önnön magok ellen forditá intselkedéseket, és meg-veretének.

23. Mert az Ammon, 's a' Móab fiai, feltámadának a' Séir hegye lakói-ellen, hogy meg-ölnék, és el-törlenék öket: és midön azt tselekedettel véghez vitték vólna, forgódúlván ö-magok-ellen-is, le-vágák egymást.

24. Júda pedig mikor az ör-álló helyhez, melly a' pusztára néz, érkezett vólna, látá távúl, hogy rakva vólna széllyel az egész tomány hólt testekkel, és hogy senki nem vólna, a' ki a' haláltól meg-menekedhetett vólna.

25. El-méne azért Jósafat, és az egész nép vélé, hogy a' hóltakról a' ragadományt le-vonnák: és találának a' hólt testek kö-

zött külömbb-külömbb-féle marhát, ruhákat-is, és igen drága edényeket, és el prédálák, el-annyira, hogy mind el-nem vihetnék, és harmad napig el-nem hordhatnák a' ragadományokat a' prédának sokasága miatt.

26. Negyed napon pedig egybe-gyülének az Áldás-völgyében: mert mivelhogy ott áldották vala az Urat, azt a' helyet Áldás-völgyének hivák, e' jelen-való napig.

27. És meg-téré Júdának minden férfia, és a' Jerusalem lakói, és Jósafát ö elöttök, nagy örömmel Jerusalembe, azért, hogy az Úr örömet adott vólna nékik az ö ellenségekről.

28. És bé-menének Jerusalembe orgonákkal, és tzitarákkal, és trombitákkal az Úr házába.

29. És az Úr félelme a' földeknek minden országira esék, midön hallották vólna, hogy az Úr hadakozott az Israel ellenségi ellen.

30. És meg-nyúgovék a' Jósafát országa, és békeséget ada néki az Isten körös-környül.

31. Országla azért Jósafát Júdán, és harmintz öt esztendös vala, mikor országlani kezdett vólna: huszon-öt esztendeig országla pedig Jerusalemben, és az annya neve Azuba, a' Sélahi leánya.

32. És az attyának Ásának útán jára, és el nem hajla arról, tselekedvén a' mik kedvesek valának az Úr-elött.

33. Mindaz-által a' magas helyeket el nem veszté, és a' nép még sem igazitotta vala szivét az ö attyok Urához Istenéhez.

34. A' több tselekedeti pedig Jósafatnak, az elsök, és utólsók, meg-irattak a' Hanáni fiának Jehúnak beszédiben, mellyeket az Israel királyinak könyveibe rendelt.

35. Ezek-után barátságot vete Jósafat a' Júda királya Okoziással az Israel királyával, kinek tselekedeti igen istentelenek valának:

36. És részes lön abban, hogy hajókat tsinálnának, mellyek Tarsisba mennének: és el-készitek a' hajókat Asiongaberben.

37. Profétála pedig a' Dódau fia Maresai Eliezer Jósafatnak, mondván: Mivel szövetséged vólt Okoziással, meg-rontotta Isten a' te alkotmányidat, és el-romlottak a' hajók, és el nem mehettek Tarsisba.

XXI. RÉSZ.

Az istentelen Jórám Jósafát fia az attyafiait, és Júdának egynehány Fejedelmit megöli, kinek Illyés Próféta levél-által békeget, 's halált, és házának fel-prédálását meg-jövendöli, kik bé-is tellyesedtek.

1. EL aluvék pedig Jósafat az attyaival, és el-temetteték azokkal a' Dávid Városában, és az ö fia Jórám országla helyette.

2. Kinek ezek valának attyafiai: a' Jósafat fiai; Azarias, és Jáhiel, és Zakarias, és Azarias, és Mihály, és Safatia: ezek mind Jósafatnak, a' Júda királyának fiai.

3. És az ö attyok sok arany, és ezüst ajándékokat ada nékik, és drága marhákat, igen erös váraſokkal Júdában: az országot pedig Jórámnak adá, mivelhogy elsö-szülötte vólna.

4. Lön azért Jórám az attya országában: és midön magát meg-erösitette vólna, megölé mind az attyafiait kardal, és némellyeket az Israel fejedelmi-közzül.

5. Harmintz-két esztendös vala Jórám, mikor országlani kezdett vólna, és nyóltz esztendeig országla Jerusalemben.

6. És az Israel királyinak útain jára, a' mint az Akab háza tselekedett vala: mert az Akab leánya vala az ö felesége, és gonoszt tselekedék az Úr-elött.

7. Nem akará pedig az Úr el-veszteni a' Dávid házát a' szövetségért, mellyet véle szerzett vala: és mivel meg-igérte vala, hogy szövétneket adna néki, és fiainak minden idöben.

8. A' napokban el-pártola Edom, hogy ne lenne a' Júda birodalma-alatt, és királyt emele magának.

9. És mikor által-ment vólna Jórám az ö fejedelmivel, és az egész lovagsággal, melly véle vala, fel-kele éjjel, és meg-veré Edomot, ki ötet környül-vette vala, és az ö lovaginak minden hadnagyit.

10. Mindaz-által el-pártola Edom, hogy ne lenne a' Júda birodalma-alatt; mind e' napiglan. Azon idöben Lobna-is el távozék, hogy ne lenne az ö keze-alatt. Mert el-hatta vala az ö attyainak Urát Istenét:

11. Annak-fölötte magas-helyeket-is épite a' Júda váraſiban, és paráználkodtatá a' Jerusalem lakóit, és vétkezteté Júdát.

12. Levelet hozának pedig néki Illyés Profétától, melyben ez vala irva: Ezeket mondgya az atyádnak Dávidnak Ura Istene: Mivelhogy nem jártál az atyádnak Jósafatnak az ö útain, és Ásának a' Júda királyának útain,

13. Hanem az Israeli királyok útain jártál, és paráználkodtattad Júdát, és a' Jerusalem lakóit, követvén az Akab háza paráznaságát; annak-fölötte az atyád-fiait-is az atyád házát, náladnál jobbakat, meg-ölted:

14. Imé az Úr meg-vér téged nagy tsapáſſal, a' te népeddel, és fiaiddal, és feleségiddel, és minden marháddal.

15. Te pedig meg-betegszel a' hasadnak igen gonosz nyavalyájával, mig a' béled kimégyen lassan-lassan napon-ként.

16. Fel-inditá azért az Úr Jórám ellen a' Filistæusok, és az Arabiaiak lelkét, kik határosok a' Szeretsenyekkel,

17. És fel-menének Júda-földébe, és elpusztiták azt, és el-ragadozák mind a' marhát, melly a' király házában találtaték, annak fölötte a' fiait, 's a' feleségit-is: és nem mara-

da néki több fia, hanem csak Jóakaz, ki legkissebbik idejü vala.

18. És mind ezek-fölött, az Úr meg-veré ötet a' hasának gyógyithatatlan nyavalyájával.

19. És midön egy nap a' másikat érné, és az idök közi el-forgának, két esztendö forgása telék-el: és igy hoszszú betegséggel meg-emésztetvén, úgy, hogy a' bélit-is kihánná, a' betegségtöl, és élettöl együtt válék-meg. És igen gonosz betegséggel halameg, és nem szerze néki a' nép temetést az égetés szokása-szerént, a' mint tselekedett vala az ö eleivel.

20. Harmintz-két esztendös vala, mikor országlani kezdett vólna, és nyóltz esztendeig országla Jerusalemben. És nem jára igazán, és el-temeték ötet a' Dávid Városában: de nem a' királyok koporsójában.

XXII. RÉSZ.

Az istentelen Okoziást, Jórám a' Júda királya fiát meg-öli Jéhu; hasonló-képpen Jóramot-is az Israel királyát; midön pedig Atália Okoziás annya, a' király fiait meg-ölné, Jósabet a' király leánya, Joást ki leg-kissebb vala, el-dugta, és meg-tartotta.

A 1. A' Jerusalem lakói pedig Okoziást az ö leg-kissebbik fiát rendelék helyette királlyá: mert a' nagyobb idejüeket, kik ö-elötte vóltanak, mind meg-ölték vala az Arabiai latrok, kik a' táborra ütöttek vala: és Okoziás Jórámnak a' Júda királyának fia országla.

4. Reg. 8. f. 24.

2. Negyven-két esztendös vala Okoziás, mikor országlani kezdett vólna, és egy esztendeig országla Jerusalemben, és az annya neve Atália az Amri leánya.

B 3. De ö-is az Akab háza útain jára, mert az ö annya hajtá reája ötet, hogy istentelenül tselekednék.

4. Gonoszt tselekedék azért az Úr szine-elött, mint az Akab háza: mert azok valának az ö tanátsi az attya halála-után az ö veszedelmére.

5. És azok tanátsin jára. És el-indúla az Akab fiával Jórámmal az Israel királyával a' hadba a' Syriai Házael király-ellen Rámot-Galaádba: és meg-sebesité a' Syrusok Jórámot.

C 6. Ki visszza-tére, hogy meg-gyógyittatnék Jezrahelben: mert sok sebbe esett vala a' felyül mondott viadalban. Az-okáért a' Jóram fia Okoziás, a' Júda királya, alá-méne, hogy meg-látogatná Jórámot az Akab fiát, ki Jezrahelben beteg vala.

7. Mert az Isten akarattya vólt Okoziás-ellen, hogy Jórámhoz menne; és midön oda jött vólna, és ki menne véle Jehu-ellen a' Namsi fia ellen, kit meg-kent az Úr, hogy az Akab házát el-törlené.

8. Mikor azért el-vesztené Jéhu az Akab házát, találá a' Júda fejedelmire, és az Okoziás attyafiainak fiaira, kik annak szolgálnak vala, és meg-ölé öket. D

9. Ö-magát-is fel-keresvén Okoziást, megfogá, midön Samariában lappangana: és hozzája hozattatván, meg-ölé, és el-temeték ötet: azért hogy a' Jósafat fia vólna, ki az Urat tellyes szivéböl kereste. És nem vala többé reménység, hogy az Okoziás gyökeréböl valaki országlana:

4. Reg. 11. 1.

10. * Mivelhogy az annya Atália látván, hogy meg-hólt vólna a' fia, fel-kele, és meg-ölé a' Jórám házának minden királyi magvát.

11. Jósabet pedig a' király leánya, vévé az Okoziás fiát Joást, és el-lopá ötet a' király fiai-közzül, midön meg-ölettetnének: és el-rejté ötet a' dajkájával az ágyas-házban: Jósabet pedig, a' ki ötet el-rejtette vala, a' Jórám király leánya vala, a' Jójada fö-pap felesége, az Okoziás húga, és ez okért nem ölé-meg ötet Atália.

12. El vala azért rejtve vélek az Isten házában hat esztendeig, mellyeken Atália országla a' földön.

XXIII. RÉSZ.

Jójada fö Pap Joást hét esztendös korában királyá keni, és Atáliát meg-öleti, azután az Istennek tiszteleti helyébe állittatik; a' község a' bálványokat el-rontya.

A 1. HETEDIK esztendöben pedig megerösödvén Jójada, melléje véyé az ezerdeseket, Azariást tudn'-illik a' Jéroham fiát, és a' Jóhanan fiát Ismaelt, Azariást-is az Obed fiát, és az Adaia fiát Maásiát, és a' Zekri fiát Elizafatot: és szövetséget szerze vélek.

4. Reg. 11. 4.

2. Kik körül járván Júdát, egybe-gyüjték a' Levitákat Júdának minden váraiból, és az Israel nemzetségeinek fejedelmit, és Jerusalembe jövének.

3. Szövetséget szerze azért az egész sokaság az Isten házában a' királlyal: és monda nékik Jójada: Imé a' király fia fog országolni, a' mint az Úr szóllott a' Dávid fiai-felöl.

4. Ez azért a' dolog, mellyet meg-tselekedgyetek:

5. Harmad rész közzületek, kik a' Szombatra jönek, a' Papok, 's a' Leviták, és az ajtón-állók-közzül, a' kapukban légyen: harmad rész pedig a' király házánál: és harmad rész a' kapunál, melly fondamentoménak neveztetik: a' több község pedig mind az Úr háza pitvariban légyen. B

6. És senki más bé ne mennyen az Úr házába, hanem csak a' Papok, és a' Leviták-közzül, a' kik szolgálnak: csak ök mennyenek-bé, mert meg-szenteltettek: és mind a' több község az Úr örizetire vigyázzon.

7. A' Leviták pedig környül-vegyék a' királyt, mindeniknél nála lévén a' fegyvere: (és ha valaki más bé-menend a' templomba, meg-öletteſsék.) És a' királlyal légyenek, mind mikor bé-mégyen, 's mind mikor ki-jö.

8. Mind azok-ſzerént tselekedének azért a' Leviták, és az egéſz Júda, a' miket Jójada a' fö-pap parantsolt vala, és ki ki melléje vévé az alatta-való férfiait, és a' kik fel-mennek vala a' ſzombatnak rendi-ſzerént, azokkal kik a' ſzombatot bé-töltötték vala, és ki-menendök valának, mivelhogy Jójada a' fö-pap nem engedte vala, hogy el-mennének a' ſeregek, mellyek minden héten egymás helyébe ſzoktak vala jöni.

9. És Jójada pap a' Dávid király dárdáit, és paizsit, és fél paizsit, mellyeket az Úr házának ſzentele vala, a' ſzázadoſoknak adá.

10. És el-rendelé mind az fegyveres népet, a' templomnak jobb réſzétöl-fogva a' templomnak bal réſzéig, az óltár-eleibe, és a' templomba, a' király-körül.

11. És ki-hozák a' király fiát, és fejébe tévék a' koronát, és a' bizonyságot, és kezébe adák a' törvényt, hogy tartaná, és királlyá rendelék ötet: meg-is kené ötet Jójada a' fö-pap, és az ö fiai: és meg-áldák ötet, és mondának: Éllyen a' király:

12. Mellyet midön meg-hallott vólna Atália, tudn'-illik a' futosó, 's a' királyt-ditsérö nép ſzavát, bé-méne a' néphez az Úr templomába.

13. És midön látta vólna a' királyt a' gáraditson állani a' bé-menetelnél, és a' fejedelmeket, 's a' ſeregeket körüle, és a' földnek minden népét örülni, és trombitálni, és külömbb-féle muſika ſzerſzámokkal énekelni, és a' ditsérök ſzavát; meg-ſzaggatá ruháit, és monda: Pártolás, pártolás.

14. Ki menvén pedig Jójada a' fö pap a' ſzázadoſokhoz, és a' had fejedelmihez, monda nékik: Vigyétek-ki ötet a' templom keritéſe-kivül, és öletteſsék-meg ott-kin kardal. És meg-parantsolá a' pap, hogy meg ne öléttetnék az Úr házában.

15. És nyakára veték kezeket, és midön bé-ment vólna a' király háza-felé a' lovak kapuján, meg-ölék ott ötet.

16. Szövetséget ſzerze pedig Jójada, maga, és az egéſz nép, és a' király-között, hogy az Úr népe lenne.

17. Az-okáért bé-méne az egéſz nép a' Báal házába, és el-ronták azt: és az óltárit, 's a' bálványit el-törtelék: Mátánt-is a' Báal papját meg-ölék az oltárok-elött.

18. Tiſzt-tartókat rendele pedig Jójada az Úr házába, a' Papok, 's a' Leviták kezealatt, kiket el-rendelt Dávid az Úr házába: hogy éppen-égö áldozatokat áldoznának az Úrnak, a' mint meg-irattatott a' Moyſes törvényében, örömmel, és énekekkel, a' Dávid rendeléſe-ſzerént.

19. Ajtón-állókat-is rendele az Úr házának kapuin, hogy abba ſemmi dologban-való tiſztátalan ne menne.

20. És melléje vévé a' ſzázadoſokat, és az erös férfiakat, és a' nép fejedelmit, és a' földnek minden községét, és alá-viteték a' királyt az Úr házából, és a' felsö kapu közepin bé-viteték a' király házába, és a' királyi ſzékbe helyhezteték ötet.

21. És örvendeze a' földnek minden népe, és a' város meg-nyúgovék: Atália pedig meg-öleték kardal.

XXIV. RÉSZ.

Joás, mig Jójada fö Pap élt, jó, és iſten-félö vólt, a' templomot meg-újittya; de Jójada halála-után gonoſzságra vetemedett, és Zakariáſt Jójada fiát meg-öleti. Más eſztendöben Júda, és Jeruſalem a' Syruſoktól fel-prédáltatik, és Joás a' ſzolgaitól meg-öléttetik.

1. HÉT eſztendös vala Joás, mikor országlani kezdett vólna: és negyven eſztendeig országla Jeruſalemben, az annya neve Sebia Berſabeéból.

2. És azt tselekedé, a' mi jó az Úr-elött Jójada papnak tellyes napjaiban.

3. Szerze pedig néki Jójada két feleséget, kiktöl nemze fiakat, és leányokat.

4. Mellyek-után tetſzék Joáſnak, hogy meg-újitaná az Úr házát.

5. És egybe-gyüjté a' Papokat, és a' Levitákat, és monda nékik: Mennyetek-ki a' Júda városiba, és ſzedgyetek pénzt az egéſz Iſraeltöl, a' ti Iſtentek temploma romláſinak fel-épitésére, eſztendönként, és ezt gyorſan meg-tselekedgyétek. A' Leviták pedig reſtül tselekedének.

6. És hivatá a' király Jójadát a' fejedelmet, és monda néki: Miért nem vólt gondod reá, hogy a' Levitákat kénſzeritenéd a' pénz bé-hozására Júdából, és Jeruſalemből, melly Moyſeſtöl az Úr ſzolgájától rendeltetett, hogy bé-vinné azt Iſraelnek minden ſokasága a' bizonyság hajlékába?

7. Mert az iſtentelen Atália, és a' fiai el-rontották az Iſten házát; és mind azokból, mellyek meg-ſzenteltettek vala az Úr templomához, a' Báalim templomát ékesitették-fel.

8. Meg-parantsolá azért a' király, és ládát tsinálának: és azt kivül az Úr háza ajtaja-mellé tévék.

9. És meg-hirdetteték Júdában, és Jeruſalemben, hogy ki-ki el-hozná az Úr adóját, * mellyet Moyſes az Úr ſzolgája rendelt egéſz Iſraelnek a' puſztában.

10. És vigadának minnyájan a' fejedelmek, és az egéſz nép: és bé-menvén, annyit hozának, és vetének az Úr ládájába, hogy meg-telnék.

11. És mikor ideje vólna, hogy el-vin-

A 4. *Reg.* 11. *d.* 21. *&* *ca.* 12. *a.* 1.

B

C * *Exod.* 30. *b.* 12.

2. *Parat.* 24.

nék a' ládát a' király-eleibe a' Leviták kezeáltal (mert látták a' sok pénzt) bé-mégyen vala a' király iró-deákja, és a' kit a' fö-pap rendelt vala: és ki-töltik vala a' pénzt, melly a' ládában vala: a' ládát pedig viszsza-viszik vala helyére: és igy tselekeszsnek vala naponként, és számtalan pénzt gyüjtének öszve.

12. Mellyet a' király, és Jójada azoknak adának, kik az Úr háza munkáin pallérkodnak vala: azok pedig kö-vágókat, és minden-féle munkára mestereket fogadnak vala abból, hogy meg-épitenék az Úr házát: vas, és réz miveseket-is, hogy az, a' mi romlani kezdett vala, meg-támogattatnék.

13. És azok, a' kik dolgoznak vala, serényen munkálkodának, és a' falok hasadékja bé-vakoltatik vala az ö kezek-által, és az Úr házát az elöbbeni állapottyára hozák, és azt meg-erösiték.

14. És midön el-végeztek vólna minden mivet, a' király, 's Jójada-eleibe vivék a' pénznek maradott részét: melyböl a' templom szolgálattyára, és az éppen-égö áldozatokra való edényeket tsinálták; a' tsészéket-is, és a' több arany, és ezüst edényeket: és az Úr házában éppen égö áldozatokat áldoznak vala szüntelen, Jójadának tellyes napjaiban.

15. Meg-vénhedék pedig Jójada, tellyes lévén napokkal, és meg-hala, midön száz harmintz esztendös vólna.

16. És el-temeték ötet a' Dávid városában a' királyokkal, azért, hogy jót tselekedett vólna Israellel, és annak házával.

17. Minek-utánna pedig meg-hala Jójada, bé-menének a' Júda fejedelmi, és imádák a' királyt: ki azoknak szolgálattyát kedvelvén, engede nékik.

18. És el-hagyák az attyok Urának Istenének templomát, és a' berkeknek, és bálványoknak szolgálának; és harag lön Júda, és Jerusalem-ellen e' vétekért.

19. És prophétákat küld vala nékik, hogy az Úrhoz térnének, kiket, noha tudományt tönek, amazok nem akarának hallgatni.

20. Az-okáért az Úr Lelke meg-környékezé Zakariás papot a' Jójada fiát, és felálla a' nép szine-elött, és monda nékik: Ezeket mondgya az Úr Isten: Miért hágjátok által az Úr parantsolattyát, melly nem fog néktek használni, és el-hattátok az Urat, hogy el-hagyna titeket?

21. Kik egybe-gyülvén ellene, meg-kövezék ötet a' király parantsolattya szerént, az Úr háza pitvarában.

22. És meg nem emlekezék Joás király az irgalmasságról, mellyet tselekedett vala véle Jójada amannak az attya, *hanem megölé a' fiát. Ki midön meg-halna, monda, Lássa-meg az Úr, és keresse-meg.

23. És mikor el-forgott vólna az esztendö, fel-méne ellene a' Syriai had: és Júdára, és Jerusalemre méne, és meg-ölé mind a' nép fejedelmit, és a' prédát mind el-küldék a' királynak Damaskusba.

24. És bizonnyára, noha igen keveseu jöttek vólna a' Syrusok, mindaz-által az Úr számlálhatatlan sokaságot ada az ö kezekbe, azért, hogy el-hatták vólna az attyok Urát Istenét. Joásun-is gyalázatos itéleteket tönek.

25. És el-menvén nagy betegségben hagyák ötet: a' szolgai pedig ellene támadának a' Jójada pap fia vérének boszszú-állásáért, és meg-ölék ötet az ö ágyában, és meg-hala: és a' Dávid városába temeték ötet, de nem a' királyok koporsóiba.

26. Intselkedtek pedig ellene, Zabad az Ammani Semmaad fia, és Józabad a' Moábi Sémarit fia.

27. Az ö fiai pedig, és a' somma pénz, melly öszve-gyüjtetett vala ö-alatta, és az Isten házának meg-újitása, szorgalmatosban meg-irattak a' királyok Könyvében: az ö fia Amasiás pedig országla helyette.

XXV. RÉSZ.

Amasiás Joás fia, meg-öli az attya hóhérit; és az Idumæusokat meg-vervén, azoknak bálványit imádgya: azután Joás (kit hartzra hitt vala:) az Israel Királya el-fogja; Jerusalem fel-prédáltatik, Amasiás Lakisba szaladván meg-öletik.

1. HUSZON-ÖT esztendös vala Amasiás, mikor országlani kezdett vólna, és huszonkilentz esztendeig országla Jerusalemben, az annya neve Jóadan, Jerusalemböl.

2. És jót tselekedék az Úr szine-elött: de azért nem tekélletes szivböl.

3. És midön látná, hogy meg-erösödött az ö birodalma, meg-ölé a' szolgákat, kik meg-ölték vala a' királyt az attyát,

4. De azok fiait meg nem ölé, a' mint megiratott a' Moyses törvénye Könyvében, mellyben meg-parantsolta az Úr, mondván: *Meg ne öletessenek az atyák a' fiakért, se a' fiak az attyokért, hanem kiki az ö bünében hallyon-meg.

5. Egybe-gyüjté azért Amasiás Júdát, és el-rendelé öket tselédenként, és az ezeredeseket, és századosokat egész Júdában, 's Benjaminban: és meg-számlálá húsz esztendö-fölött, és találá három-száz ezer ifiat, kik kimennének a' hartzra, és dárdát, 's paizst viselnének.

6. Fizetésen-is fogada Israelböl száz-ezer erössöket száz talentom ezüstön.

7. Hozzá-is jöve pedig az Isten embere, és monda: O király, ki ne mennyen veled az Israel hada: mert az Úr nints Israellel, se Efraimnak minden fiaival:

8. Ha azt állitod, hogy a' sereg erejében állanak a' hadak, meg-gyözettet téged az Isten az ellenségektöl: mert az Isten dolga mind meg-segéteni, 's mind meg-futamtatni.

9. És monda Amasiás az Isten emberének: Mi légyen tehát a' száz talentom-se-

löl,

löl, mellyet az Iſrael vitézinek adtam? És felele néki az Iſten embere: Vagyon az Úrnak a' honnan néked ſokkal többet adhaſson azoknál.

10. El-válaſztá azért Amaſiás a' hadat, a' ki hozzája jött vala Efraimból, hogy viſzſza-térne helyére: azok pedig Júda-ellen igen meg-haraguván, viſzſza-térének az ö tartományokba.

11. Amaſiás pedig bátorságoſon ki-vivé az ö népét, és a' Só-aknás völgybe méne, és meg-vere a' Séir fiaiban tiz-ezeret.

12. Más tiz-ezer férfiat-is fogának a' Júda fiai, és azokat egy kö-ſziklának a' tetejére vivék, és nyakra-före hányák öket onnan-felyül, kik mind el-ſzakadozának.

13. Az a' ſereg pedig, a' kit viſzſza-küldött vala Amaſiás, hogy el-ne menne véle a' hartzra, el-ſzéllede a' Júda váraſiban, Samariától-fogva Betoronig, és meg-ölvén három ezeret, nagy prédát ragadoza.

14. Amaſiás pedig az Idumæuſok megveréſe-után, és a' Séir fiai iſteninek el hozáſa-után, magának iſten-gyanánt válaſztá, és imádá azokat, és jó illatot égete azoknak.

15. Az-okáért meg-haraguván az Úr Amaſiás-ellen, profétát küldé hozzája, ki ezt mondaná néki: Miért imádtad az iſteneket, kik meg nem ſzabaditották az ö népöket a' te kezedből?

16. Ki midön ezeket ſzóllaná, felele néki: Vallyon a' király tanátsa vagy-é? ſzünnyél-meg, hogy meg ne öllyelek téged. És el-menvén a' próféta, monda: Tudom, hogy el-gondolta az Iſten, hogy meg-öllyön téged, hogy im e' gonoſzt mivelted, és annak-fölötte nem engedtél tanátsomnak.

17. Az-okáért Amaſiás a' Júda királya igen gonoſz tanátsot tartván, el-külde Joáshoz Joakáznak a' Jéhu fiának fiához, az Iſrael királyához, mondván: Jer-ki, láſsuk-meg egy-máſt.

18. Amaz pedig viſzſza-küldé a' követeket, mondván: A' bogáts-kóró, melly a' Libanusban vagyon, el-külde a' Libanus tzédruſához, mondván: Add a' leányodat a' fiamnak feleségül: és imé a' vadak, mellyek a' Libanus erdejében valának, által-menének, és el-tapodák a' bogáts-kórót.

19. Azt mondottad: Meg-vertem Edomot, és azért emelkedik-fel a' te ſzived kevélységre: ülly veſzteg házadban, miért ſzereſz gonoſzt magadnak, hogy el-eſſél mind te, 's mind Júda-is te-veled?

20. Nem akará hallani Amaſiás, mivelhogy az Úr akarattya vala, hogy az ellenségek kezébe adatnék az Edom iſteniért.

21. Fel-méne azért Joás az Iſrael királya, és egy-máſsal ſzembe-ſzállának: Amaſiás pedig a' Júda királya Júda Bet-ſamesében vala:

22. És le-omla Júda Iſrael-elött, és a' hajlékiba ſzalada.

23. Amaſiáſt pedig a' Júda királyát, Joáſnak a' Joakáz fiának fiát, meg-fogá Joás az Iſrael királya Bet-ſamesben, és Jeruſalembe vivé, és el-rontá annak kö-ſalát, az Efraim kapujától-fogva a' ſzegelet kapujáig, négyſzáz könyöknyire.

24. És minden aranyat, és ezüſtöt, és minden edényeket, mellyeket az Iſten házában találtvala, és Obededomnál, és a' királyi háznak kintsei-között, és a' kezeſek fiait-is el-vivé Samariába.

25. Éle pedig a' Joás fia Amaſiás a' Júda királya, minek-utánna meg hala a' Jóakáz fia Joás az Iſrael királya, tizen-öt eſztendeig.

26. A' több beſzédei pedig Amaſiásnak, az elsök, és utólsók, meg-irattak a' Júda, és Iſrael királyinak Könyvében.

27. Ki minek-utánna el-távozék az Úrtól, leſt vetének néki Jeruſalemben. És mikor Lakisba futott vólna, el-küldének, és ott meg-ölék ötet.

28. És viſzſza-hozván lovakon, el-temeték ötet az attyaival a' Dávid Városában.

XXVI. RÉSZ.

Oziás tizenhét eſztendös korában az attya Amaſiás helyett Júda Királyává tétetik; ki-is iſten-félö, és ajtatos vólt. A' Filiſtæuſokat, Arabiaiakat, és Ammonitákat megvervén, ſok városokat épitet. De jó-ſzerentséje, és gyözedelme-után fel-fuvalkodván, a' templomban a' füſtölö óltáron akara füſtölni, ki ellen álla Azariás fö-pap más nyóltzvan papokkal, hogy nem ſzabad vólna néki füſtölni, hanem csak az Áaron fiainak; de ö azokat fenyegetvén ſemmit nem gondola vélek, annak-okáért bél-pokloſsággal bünteté-meg az Iſten ötet; ki-is halálig rajta vólt; azonban helyében a' fia Joatám igazgatta az orſzágot, és halála-után Király-is lett.

1. JÚDÁNAK pedig egéſz népe az ö tizen hat eſztendös fiát Oziáſt rendelé királlyá az attyáért Amaſiásért.

2. Ez épité-meg Ailátot, és viſzſza-adá azt a' Júda birodalmának, minek-utánna el-aluvék a' király az attyaival.

3. Tizen-hat eſztendös vala Oziás, mikor orſzáglani kezdett vólna, és ötven-két eſztendeig orſzágla Jeruſalemben; az annya neve Jekélia, Jeruſalemböl.

4. És tselekedé, a' mi igaz vala az Úr ſzemei-elött, mind azok-ſzerént, mellyeket az attya Amaſiás tselekedett vala.

5. És keresé az Urat az értelmes, és Iſtenlátó Zakariás napjaiban: és midön az Urat kereſné, igazgatá ötet mindenekben.

6. Végezetre ki-méne, és a' Filiſtæuſok-ellen hadakozék, és el-rontá a' Get keritését, és a' Jebnia keritését, és az Azótus keritését. Városokat-is épite Azótusban, és a' Filiſtæuſoknál.

7. És meg-ſegété ötet az Iſten a' Filiſtæ-

A 4. *Reg.* 14. c. 21.

usok-ellen, és az Arabiaiak-ellen, kik Gurbaálban laknak vala, és az Ammoniták-ellen.

8. És az Ammoniták Oziásnak ajándékokat adnak vala: és ki hiresedék a' neve Egyiptus bé-meneteléig a' gyakor győzedelmekért.

9. És tornyokat épite Oziás Jerusalemben a' szeglet kapuján, és a' völgy kapuján, és a' többit a' keritésnek azon óldalán, és meg-erösité azokat.

10. Tornyokat épite a' pusztában-is, és igen sok kútakat ása, mivelhogy sok barmai valának, mind a' mezöségeken, 's mind a' kietlen pusztában. Szölöji-is valának, és szölö- miveſi a' hegyeken, és a' Karméluſon: mert fö major ember vala.

11. Az ö hadakozóinak serege pedig, kik ki-mennek vala a' hartzokra, Jéhiel iró-deák keze-alatt vala, és a' Maásia tanitó keze-alatt, és a' Hananiás keze-alatt, ki a' király hadnagyi-közzül vala.

12. És a' fejedelmeknek egész száma az erös férfiaknak tselédek-szerént, két-ezer, 's hat-száz.

13. És ö-alattok az egész had, háromszáz, 's hét ezer öt száz: kik alkalmatosok valának a' hadakozásra, és a' királyért az ellenség-ellen hartzolnak vala.

14. És Oziás azoknak, az-az, az egész hadnak, paizsokat, és dárdákat készite, és sisakokat, és pantzélokat, és kéz-ijakat, és parittyákat kö-hagyigálásra.

15. És Jerusalemben külömbb-külömbbféle hadi szerszámokat tsinála, mellyeket a' tornyokba helyheztete, és a' kö-falok szegeletire, hogy azokkal nyilakat lönének, és nagy köveket: és az ö hire-neve messze ki-terjede, azért, hogy az Úr segétené ötet, és megerösitette vólna ötet.

16. De midön meg-erösödött vólna, felemelkedék a' szive az ö veszedelmére, és elhagyá az ö Urát Istenét: és bé-menvén az Úr templomába, jó illatot akara égetni a' füstölö óltáron.

17. És mindgyárt bé-méne utánna Azariás pap, és ö-véle az Úr papjai nyóltzvanan, igen erös férfiak,

18. Ellene állának a' királynak, és mondának: Nem te tiszted Oziás, hogy az Úrnak jó-illatot égess, hanem a' Papoké, az-az, az Aáron fiaié, kik fel-szenteltettek effélé szolgálatra: menny-ki a' Szent-helyböl, semminek ne állittsad, mert nem lészen ez néked ditsöségedre az Úr Istentöl.

19. És meg-haraguván Oziás, kezében tartván a' temiényezöt, hogy jó-illatot égetne, fenyegeti vala a' Papokat. És mindgyárt poklosság erede a' homlokán a' Papok-elött, az Úr házában a' füstölö óltárnál.

20. És midön reá tekintett vólna Azariás a' fö-pap, és mind a' több papok, láták a' poklosságot a' homlokán, és gyorsan kiüzék ötet. De maga-is meg-rettenvén, siete ki-menni, mivelhogy érzette vala mindgyárt az Úr tsapását.

21. * Poklos lön azért Oziás király halála napjáig, és külön házban lakék rakva lévén poklossággal, mellyért ki-vettetett vala az Úr házából. Jóatam pedig az ö fia igazgattya vala a' király házát, és itéli vala a' föld népét. * 4. Reg. 15. a. 5.

22. A' több beszédit pedig Oziásnak, az elsöket, és utólsókat, meg-irta az Amos fia Isaiás a' Próféta.

23. És el-aluvék Oziás az attyaival, és el-temeték ötet a' királyi koporsóknak mezején, mivelhogy poklos vólt vólna: és a' fia Jóatam országla helyette.

XXVII. RÉSZ.

Jóatám Isten-félö vólta, és ájtatosága: az Ammoniták Királyát meg-gyözvén meghal: utánna uralkodik az istentelen Akáz a' fia.

1. Huszon-öt esztendös vala Jóatam, midön országlani kezdett vólna, és tizen-hat esztendeig országla Jerusalemben: az annya neve Jérusa, a' Sádok leánya. A 4. Reg. 15. 32.

2. És azt tselekedé, a' mi igaz vala az Úr elött, mind azok-szerént a' miket az attya Oziás tselekedett vala, attól meg-válva, hogy bé nem ment az Úr templomába, és a' nép még-is vétkezik vala.

3. Ö épité-meg az Úr házának magas kapuját, és az Ofel kö-falán sokat épite.

4. Városokat-is épite a' Júda hegyein, és a' ligetes erdökön kastélyokat, és tornyokat.

5. Ö hadakozék az Ammon fiainak királya-ellen, és meg-gyözé öket, és adának néki az Ammon fiai azon idöben száz talentom ezüstöt, és tiz-ezer mérték búzát, és ugyan annyi mérték árpát: ezeket adák néki az Ammon fiai, a' második, 's a' harmadik esztendöben.

6. És meg-erösödék Jóatam, azért, hogy meg-igazitotta vólna útait az Úra Istene elött.

7. A' több beszédi pedig Joatámnak, és minden hartzai, és tselekedeti, meg-irattak az Israel, és Júda királyinak Könyvében.

8. Huszon-öt esztendös vala, mikor országlani kezdett vólna, és tizen-hat esztendeig országla Jerusalemben.

9. És el-aluvék Jóatam az attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid várasában: és a' fia Akaz országla helyette.

XXVIII. RÉSZ.

Akáz gonoszsági-miatt sok-féle tsapásokkal ostoroztatik Júda, elöször az Assyriusoktól, másodszor az Israelitáktól, kik mind az-által Oded Prófétától meg-dorgáltatván viszsza-eresztik a' rabokat a' prédával. Az-után az Idumæusok, és Filistæu-

sok sanyargattyák; de Akáz, ezekkel nem gondolván, még nevekedik a' gonoszságban. Uralkodik utánna a' fia az istenfélö Ezekiás.

A 1. Húsz esztendös vala Akáz, mikor országlani kezdett vólna; és tizenhat esztendeig országla Jerusalemben: nem tselekedék igazat az Úr szine-elött, mint az attya Dávid:

4. Reg. 16. a. 2. 2. Hanem az Israel királyinak útain jára, annak-fölötte Baálimnak-is álló-képeket önte.

3. Ö, a' ki jó-illatot égete Benennom völgyében, és a' fiait tüzben tisztitotta, a' pogányok szokása-szerént, kiket meg-ölt az Úr az Israel fiainak ki-jövetelekor.

4. És áldozik vala, és jó-illatot gyújt vala a' magas-helyeken, és a' halmokon, és minden zöldellö fa-alatt.

5. És az ö Ura Istene a' Syriai király kezébe adá ötet, ki meg-veré ötet, és nagy prédát kapa az ö birodalmából, és Damaskusba vivé: az Israeli király kezébe-is adaték, és nagy tsapással vereték-meg.

6. És meg-öle a' Romélia fia Fátzee Júdából egy nap száz húsz-ezeret, mind hadakozó férfiakat; azért, hogy el-hatták vólna az ö attyok Urát Istenét.

7. Azon idöben Zekri, egy Efraimi hatalmas férfiú, meg-ölé Maásiát a' király fiát, és Ezrikát az ö háza fejedelmét, Elkanát-is, ki a' király-után második vala.

B 8. És meg-fogának az Israel fiai az ö attyok-fiai-közzül két-száz ezer aszszony-állatot, gyermeket, és leányzót, és véghetetlen prédát: és vivék azt Samariába.

9. Az idöben vala ott az Úrnak egy Oded-nevü profétája: ki eleibe-menvén a' Samariába-jövö hadnak, monda nékik: Imé megharaguván az atyátok Ura Istene Júda-ellen, kezeitekbe adta öket, és kegyetlenül öltétek-meg öket, úgy, hogy az égig felhatna kegyetlenségtek.

10. Annak-fölötte a' Júda, és Jerusalem fiait birodalmotok-alá akarjátok vetni, hogy szolgáitok, és szolgálóitok légyenek. Mellyet nem kell tselekednetek: mert vétkeztetek ezzel a' ti Uratoknak Istenteknek.

11. Hanem hallyátok az én tanátsomat, és vigyétek-viszsza a' foglyokat, kiket az atyátok-fiai-közzül hoztatok, mert az Úrnak nagy haragja következik reátok.

12. Elö-állának azért némelly férfiak az Efraim fiainak fejedelmi-közzül, Azariás a' Jóhanan fia, Barakiás a' Mosollámot fia, Ezekiás a' Sellum fia, és Amasa az Adali fia, azok-ellen, kik a' hartzról jönek vala,

13. És mondának nékik: Ne hozzátok ide-bé a' foglyokat, hogy ne vétkezzünk az Úrnak. Miért akarjátok többiteni büneinket, és a' régi vétkeket meg-sokasitani? mert nagy bün ez, és az Úr haragjának búsulása érkezik Israelre.

14. És el-eresztek a' hadakozó férfiak a' prédát, és mind a' mit fogtak vala, a' fejedelmek-elött, és az egész sokaság-elött.

15. És elö-állának a' férfiak, kikröl oda fel emlekeztünk, és fogván a' foglyokat, és C mind a' kik mezitelenek valának, meg-ruházák a' prédából. És minek-utánna megruházták, és meg-saruzták vólna öket, és elédellel, 's itallal meg-élesztették, és meg-kenegették vólna a' fáradság-miá, és gondgyokat viselték vólna: valakik nem járhatnak vala, és erötlen testel valának, fel-tévék azokat barmokra, és Jerikóba a' palmák Városába vivék az attyok-fiaihoz, és ök viszsza-térének Samariába.

16. Az idöben Akaz király az Assyriusok királyához külde segétséget kérvén.

17. És el-jövének az Idumæusok, és sokat le-vágának Júdából: és nagy prédát kapának.

18. A' Filistæusok-is el-szélledének a' mezön-való városokra, és Júdának Déli részére: és meg-vévék Bet-samest, és Ajalont, és Gaderotot, Sókót-is, és Tamnant, és Gamzót az ö falutskáival, és azokban lakának.

19. Mert meg-alázta vala az Úr Júdát Akázért a' Júda királyáért, azért, hogy megfosztotta vólna ötet a' segétségtöl, és az Urat meg-útálta vólna.

20. És ki-hozá ellene Telgatfalnasart az Assyriusok királyát, ki meg-is nyomorgatá D ötet, és senki ellene nem álván el-pusztitá.

21. Az-okáért Akaz meg-fosztván az Úr házát, és a' királyok, és a' fejedelmek házát, ajándékokat ada az Assyriusok királyának, de semmit néki nem használa.

22. Annak-fölötte az ö inségének idején annál-is inkább meg-útálá az Urat, önnönmaga személye-szerént Akaz király

23. Áldozatokat tön a' Damaskus isteninek, a' kik meg-verték vala, és monda: A' Syriai királyok isteni segétik öket, kiket én meg-engesztelek áldozatokkal, és én-velem lésznek, holott inkább azok vóltak ö-néki romlására, és az egész Israelnek.

24. El-ragadozván az-okáért Akaz az Isten házának minden edényit, és el-törvén, bézárlá az Isten temploma ajtait, és óltárokat tsinála magának Jerusalemnek minden szegeletiben.

25. És Júdának minden városiban temjény égetésre-való óltárokat épite, és az attyainak Urát Istenét haragra ingerlé.

26. Az ö több beszédi pedig, és minden elsö, és utólsó tselekedeti, meg-irattak a' Júda, és Israel királyinak Könyvében.

27. És el-aluvék Akáz az attyaival, és el-temeték ötet Jerusalem városában: mert nem fogadák-bé ötet az Israel királyinak koporsóiba. És a' fia Ezekiás országla helyette.

XXIX. RÉSZ.

Az Isten-félö Ezekiás a' templomot meg-nyitván, és újitván az Isten tiszteſségét helyébe állittya; hasonló-képpen a' papokat, Levitákat, és énekeſeket, intvén az Isten tiszteletire; és nagy örömmel áldozatokat mutat-bé.

A 4. *Reg.* 18. *a.* 1. 1. Az-okáért országlani kezde Ezekiás, midön huszon-öt esztendös vólna, és huszon-kilentz esztendeig országla Jerusalemben: az annya neve Abia, a' Zakariás leánya.

2. És azt tselekedé, a' mi kedves vala az Úr szine-elött, mind azok-szerént mellyeket tselekedett vala az attya Dávid.

3. Ö az ö országának elsö esztendejében, és hólnapjában meg-nyitá az Úr háza ajtait, és meg-újitá azokat.

4. És el-hozá a' Papokat, 's a' Levitákat, és egybe-gyüjté öket a' nap keleti útszában.

5. És monda nékik: Halgassatok-meg engem Leviták, és szentelteſsetek-meg, és tisztittsátok-meg az atyáitok Urának Istenének házát, és hordgyatok-ki minden undokságot a' szent-helyröl.

6. Vétkeztek az atyáink, és gonoszt tselekedtek a' mi Urunk Istenünk szine-elött, el-hagyván ötet: el-forditották ortzájokat az Úr hajlékától, és háttal fordúltak hozzája.

B 7. Bé-zárták az ajtókat, mellyek a' tornátzban valának, és el-óltották a' lámpásokat, és jó-illatot nem égettek, és éppen-égö áldozatokat nem töttek a' Szent-helyen az Israel Istenének.

8. Fel-indúlt azért az Úr haragja Júdára, és Jerusalemre, és el-szélledéſre adta öket, és veszedelemre, és sövöltésre, a' mint magatok láttyátok szemeitekkel.

9. Imé, el-húllottak az atyáink fegyverrel; a' fiaink, és leányink, és feleségink fogva vitettek e' vétekért.

10. Most azért tetszik nékem, hogy szövetséget tegyünk az Israel Urával Istenével, és el-fordittya rólunk az ö haragjának búsulását.

11. Fiaim, el ne mulassátok: titeket választott az Úr, hogy elötte állyatok, és szolgállyatok néki, és tisztellyétek ötet, és jó-illatot égeſsetek néki.

C 12. Fel-kelének azért a' Leviták: Mahat az Amasai fia, és Jóel az Azariás fia, a' Kaat fiai-közzül: A' Mérari fiai-közzül pedig, Tzis az Abdi fia, és Azariás a' Jaláleel fia: A' Gersom fiai-közzül pedig, Jóah a' Zemma fia, és Eden a' Jóah fia.

13. Az Elisafan fiai-közzül pedig, Samri, és Jáhiel. Az Asaf fiai-közzül-is, Zakariás, és Mataniás:

14. És a' Héman fiai-közzül, Jáhiel, és Semei: De az Iditun fiai-közzül-is, Semiás, és Oziel.

15. És egybe-gyüjték az attyok-fiait, és meg-szenteltetének, és bé-menének a' király hagyása, és az Úr parantsolattya-szerént, hogy meg-tisztitanák az Isten házát.

16. A' Papok-is bé-menvén az Úr templomába, hogy azt meg-szentelnék, ki-hordának minden undokságot, mellyet ott-ben találtak vala az Úr háza pitvarában, mellyet fel-vönek a' Leviták, és ki-vivének a' Tzedron-patakához.

D 17. El-kezdék pedig tisztitani az elsö hónak elsö napján, és a' nyóltzadik napján azon hónak bé-menének az Úr temploma tornátzába, és meg-tisztiták a' templomot nyóltz napig; és azon hónak tizenhatodik napján, a' mit kezdettek vala, el-végezék.

18. És bé-menének Ezekiás királyhoz, és mondának néki: Meg-szenteltük mind az Úr házát, és az éppen-égö áldozat óltárát, és annak edényit, és a' ki-tött kenyerek asztalát-is minden edényivel,

19. És a' templomnak minden eszközét, mellyet meg-ferteztetett vólt Akaz az ö országában, minek-utánna vétkezett: és imé ki-tétettek mindenek az Úr óltára eleibe.

E 20. És fel-kelvén reggel Ezekiás király, egybe-gyüjté a' várasnak minden fejedelmit, és fel-méne az Úr házába:

21. És együtt hét tulkot vünek áldozatra, és hét kost, hét bárányt, és hét bakot a' bünért, az országért, a' Szent helyért, Júdáért, és monda a' Papoknak az Áaron fiainak, hogy meg-áldoznák az Úr óltárán.

22. Meg-ölék azért a' tulkokat, és a' Papok a' vért vivék, és azt az óltárra önték; meg-ölék a' kosokat-is, és azoknak vérét az óltárra önték; meg-ölék a' bárányokat-is, és a' vért az óltárra önték.

23. El-hozák a' bünért való bakokat, a' király, és az egész sokaság-eleibe, és kezeket tévék azokra:

24. És meg-ölék azokat a' Papok, és el-önték azoknak vérét az óltár-elött az egész Israelnek meg-tisztulására: mert meg-parantsolta vala a' király, hogy az egész Israelért éppen-égö áldozat lenne, és a' bünért.

F 25. Rendele Levitákat-is az Úr házába, tzimbalomokkal, és orgonákkal, és tzitarákkal, a' Dávid király, és Gad Látó, és Nátán próféta rendelése-szerént: mivelhogy az Úr parantsolattya vólt az ö prófétái által.

26. És elö-állának a' Leviták a' Dávid musika szerszámival, és a' Papok a' trombitákkal.

27. És meg-parantsolá Ezekiás, hogy éppen-égö áldozatokat tennének az óltáron: és mikor az éppen-égö áldozatokat tennék, kezdének ditséreteket énekelni az Úrnak, és a' trombitákkal harsagni, és külömbb-féle musika szerszámokkal, mellyeket Dávid az Israel királya készitett vala, zengeni.

28. Imádkozván pedig az egész sereg, az énekelek, és a' trombitások az ö tisztekben el-járnak vala, miglen az éppen-égö áldozat el-végeztetnék.

29. És mikor el-végeztetett vólna az ál-

dozat, meg-hajla a' király, és minnyájan, a' kik véle valának, és imádkozának.

30. És meg-parantsolá Ezekiás, és a' fejedelmek a' Leviták-nak, hogy ditsérnék az Urat a' Dávid, és az Asáf Látó beszédivel: kik ötet nagy vigasággal ditsérék, és meghajlott térdel imádák.

31. Ezekiás pedig ezeket-is mondá: Meg töltöttétek kezeiteket az Úrnak, járúllyatok-elö, és tegyetek áldozatokat, és ditséreteket az Úr házában. Tön azért az egész sokaság áldozatokat, és ditséreteket, és éppen-égö áldozatokat, ajtatos szivvel.

32. Az éppen-égö áldozatok száma pedig, mellyeket a' sokaság áldozott, ez vólt; hetven tulok, száz kos, két-száz bárány.

33. És szentelének az Úrnak hat-száz ökröt, és három-ezer juhot.

34. A' Papok pedig kevesen valának, és nem lehetének elégségesek, hogy az éppen-égö áldozatok böreit le-vonnák: az-okáért a' Leviták-is az attyok-fiai meg segéték öket, mig el-végeztetnék a' dolog, és meg-szenteltetnének a' Papok: mert a' Leviták könnyebb szer-tartással szenteltetnek-meg, hogy sem a' Papok.

35. Az-okáért igen sok éppen-égö áldozatok valának, békeséges áldozatoknak köveri, és az éppen-égö áldozatoknak itali áldozati: és el-végezteték az Úr háza tiszteleti.

36. És örvendeze Ezekiás, és az egész nép, hogy az Úr szolgálattya el-végezödött vólna. Mert hirtelen akarák azt véghez vinni.

XXX. RÉSZ.

Ezekiás egész Júdát, és Israelt öszve-hija, inti öket a' Húsvét üllésére, és tizennégy nap üllik a' kovásztalanok ünnepét nagy örömmel.

1. És el-külde Ezekiás egész Israelhez, és Júdához: és leveleket ira Efraimnak, és Manasséknek, hogy az Úr házához jönének Jerusalembe, és Fásét szerzenének az Israel Urának Istenének.

2. Tanátsot tartván azért a' király, és a' fejedelmek, és Jerusalemnek egész gyüleközeti, végezék, hogy Fásét szerzenének a' második hólnapban.

3. Mert meg nem szerezhették vala az ö idejében, mert a' Papok, kik elégségesek lehettek vólna, meg nem szenteltettek vala, és a' nép még egybe nem gyült vala Jerusalembe.

4. És tetszék a' dolog a' királynak, és az egész sokaságnak.

5. És el-végezék, hogy követeket küldenének egész Israelbe, Bersabeétöl Danig, hogy el jönének, és Fásét szerzenének az Israel Urának Istenének Jerusalemben: mert sokan szerzettek vala, a' mint a' törvénytöl meg parantsoltatott.

6. És el-menének a' posták a' levelekkel, a' király, és az ö fejedelmi parantsolattyából egész Israelbe, és Júdába a' szerént, a' mint a' király parantsolta vala, ezt hirdetvén: Israel fiai, térjetek-meg Ábrahámnak, és Isaaknak, és Israelnek Urahoz Istenéhez és megtér a' maradékokhoz, kik el-szaladtak az Assyriusok királya kezéböl.

7. Ne legyetek, mint az atyáitok, és az atyátok-fiai, kik el-távoztak az ö attyok Urától Istenétöl, ki veszedelemre adta öket, a' mint magatok láttyátok.

8. Meg ne keményittsétek nyakaitokat, a' mint a' ti atyáitok: adgyátok-bé a' ti kezeiteket az Úrnak, és jöjetek az ö Szent-helyére, mellyet meg-szentelt örökké: szolgállyatok az atyáitok Urának Istenének, és el-fordúl rólatok az ö búsúlásának haragja.

9. Mert ha ti meg-tértek az Úrhoz: az atyátok-fiai, és a' fiaitok irgalmasságot nyernek az ö uroknál, kik öket fogva-vitték, és viszsza-térnek e' földre: mert kegyes, és kegyelmes a' ti Uratok Istentek, és el nem fordittya ortzáját töletek, ha hozzája tértek.

10. Az-okáért a' posták gyorsan mennek vala várasról várasra Efraim, és Manasse földén Zábulonig, amazok nevetvén, és tsúfolván öket.

11. Mindaz-által némelly férfiak Aserböl, és Manasséböl, és Zábulonból engedvén a' tanátsnak, Jerusalembe jövének.

12. Júdában pedig az Úr keze lön, hogy egy szivet adna nékik, hogy a' király, 's a' fejedelmek parantsolattya-szerént az Úr igéjét meg-tselekednék.

13. És sok népek gyülének-egybe Jerusalembe, hogy a' kovásztalanok innepét illenék a' második hólnapban:

14. És fel-kelvén el-ronták az óltárokat, mellyek Jerusalemben valának, és mind, a' miben a' bálványoknak jó illatot égettek vala, fel forgatván, a' Tzédron patakába veték.

15. Meg-áldozák pedig a' Fásét, a' második hónak tizen negyedik napján. A' Papok-is, és a' Leviták végtére meg-szenteltetvén, éppen-égö áldozatokat tönek az Úr házában.

16. És az ö rendekben állának, Moysesnek az Isten emberének rendelése, és törvénye-szerént: a' Papok pedig a' ki-öntendö vért el-vészik vala a' Leviták kezéböl,

17. Azért hogy sok nép volna szenteltetlen: és azért áldoznának Fásét a' Leviták ö-érettek, kik meg nem szenteltettenek vala az Úrnak.

18. A' népnek-is nagy része Efraimból, és Manasséböl, és Isakárból, és Zábulonból, melly meg nem szenteltetett vala, évé a' Fásét, nem a' szerént a' mint meg-iratott: és imádkozék érettek Ezekiás, mondván: A' jó Úr meg-kegyelmez

19. Mindeneknek, a' kik tellyes szivböl

keresik az ö attyok Urát Istenét: és nem tulajdonittya nékik, hogy kevesbé szenteltettek-meg.

20. Kit meg-halgata az Úr, és meg-engeszteltetéke a' népnek.

21. És az Israel fiai, kik Jerusalemben találtatának, meg-szentelék a' kovásztalanok innepét hét nap nagy vigasággal, ditsérvén az Urat minden nap: a' Leviták-is, és a' Papok a' musika szerszámokkal, mellyek az ö tisztekhez illenek vala.

D 22. És Ezekiás kedvek-szerént szólla mind a' Leviták-nak, kiknek jó értelmek vala az Úr felöl: és évének az innepnek hét napjain, hálá-adó áldozatokat tévén, és ditsérvén az ö attyok Urát Istenét.

23. És tetszék az egész sokaságnak, hogy más hét napot-is illenének: mellyet meg is tselekedének nagy örömmel.

24. Mert Ezekiás a' Júda királya adott vala a' sokaságnak ezer tulkot, és hét-ezer juhot: a' fejedelmek pedig adtak vala a' népnek ezer tulkot, és tiz-ezer juhot: azokáért a' Papoknak nagy sokasága szenteltetéke-meg.

25. És vig kedvel el-telék Júdának minden sokasága, mind a' Papok és Leviták, 's mind az egész gyüleközet, melly Israelböl jött vala; és az Israel földéböl-való jövevények-is, és a' Júdában lakók.

26. És nagy innep lön Jerusalemben, mi némü nem vólt Salomonnak a' Dávid fiának az Israel királyának napjaitól-fogva abban a' várasban.

27. Fel-kelének pedig a' Papok, és a' Leviták meg-áldván a' népet: és meg-halgattaték az ö szavok; és fel-hata az imádság az égnek szent lakó-helyébe.

XXXI. RÉSZ.

A' község a' bálványokat el-rontya; Ezekiás a' Papokat, és Levitákat rendbe állittya; tisztek tétetnek, kik a' Papoknak, és Leviták-nak a' községtöl adatott fizetéseket tartsák, és meg-adgyák.

A 1. És mikor ezek rend-szerént el-végezödtek vólna, ki-méne az egész Israel, a' ki a' Júda várasiban találtaték, és eltörék a' bálványokat, és ki-vágák a' berkeket, el hányák a' magas-helyeket, és ki-ronták az óltárokat, nem csak egész Júdából, és Benjaminból, de Efraimból-is, és Manasséböl, mig-tellyességgel el-veszténék: és az Israel fiai minnyájan viszsza-térének az ö örökségekbe, és városokba.

2. Ezekiás pedig el-rendelé a' Papok, és Leviták seregit az ö osztások-szerént, mindenikét az ö tulajdon tisztiben, mind a' Papokat tudni illik, 's mind a' Levitákat, az éppen-égö, és hálá-adó áldozatokra, hogy szolgálnának, és hálákat adnának, és énekelnének az Úr tábora kapuiban.

3. A' király része vala pedig, hogy az ö tulajdon marhájából áldoztatnék mindenkor reggel, és estve az éppen-égö áldozat. A' szombatokon-is, és a' hólnapoknak elsö napjain, és egyéb innepeken, a' mint irva vagyon a' Moyses törvényében.

4. Meg parantsolá a' Jerusalemben-lakó népnek-is, hogy részt adnának a' Papoknak, és Leviták-nak, hogy szolgálhatnának az Úr törvényében. B

5. Melly mikor a' sokaság süleibe esett vólna, az Israel fiai sok gabona, bor, és olaj, és méz zsengéket hordának; és a' föld-nek minden terméséböl tizedet adának.

6. De az Israel, és Júda fiai-is, kik a' Júda várasiban laknak vala, tizedet adának az ökrökböl, és juhokból, és a' szentek tizedét-is, mellyet az ö Uroknak Isteneknek fogadtak vala: és mindeneket el-hozván, sok asztagokat rakának.

7. A' harmadik hólnapban kezdék az asztagok fondamentomit vetni, és a' hetedik hólnapban végezék-el azokat.

8. És mikor bé-mentek vólna Ezekiás, és az ö fejedelmi, láták az asztagokat, és áldák az Urat, 's az Israel népét.

9. És kerdé Ezekiás a' Papokat, és a' Levitákat, miért hevernének úgy az asztagok. C

10. Felele néki Azariás a' fö-pap a' Sádok gyökeréböl, mondván: Mi-óltától-fogva bé kezdetének hordatni a' zsengék az Úr házába, öttünk, és meg-elégedtünk, és igen sok meg-maradott, azért hogy meg-áldotta az Úr az ö népét: a' maradékok sokasága pedig ez, a' mellyet látsz.

11. Meg-parantsolá azért Ezekiás, hogy tár-házakat tsinálnának az Úr házában. Mellyet mikor meg-tselekedtek vólna,

12. Bé vivék hiven mind a' zsengéket, 's mind a' dézmákat, és valamiket fogadtak vala. Ezeknek gond-viselöje pedig Koneniás Levita vala, és Semei az attyafia, második;

13. Ki után Jáhiel, és Azariás, és Náhat, és Asael, és Jérimot, és Józabad, és Eliel, és Jesmakiás, és Mahat, és Banaiás, gond-viselök Koneniásnak, és az attyafiának Semeinek keze-alatt, Ezekiás királynak, és Azariásnak az Isten háza fö-papjának parantsolatyából, kikhez mindenek tartoznak vala.

14. A' Kóre Levita pedig a' Jemna fia, és a' nap-keleti kapunak ajtón-állója, azoknak vala gond-viselöje, mellyek kész akarva vitettetnek vala az Úrnak, és a' zsengéknek, 's a' Szentek-szentibe bé-szenteltettek-nek.

15. És az ö gond-viselése-alatt valának Eden, és Benjamin, Jésue, és Semeiás, Amariás-is, és Sekeniás, a' Papok várasiban, hogy hiven osztogatnák a' ö attyok-fiainak a' részeket, a' kitsinyeknek, 's a' nagyoknak: D

16. A' három esztendös férfiakon-kivül, és azon-felyül minnyájoknak, kik bé-men-

nek vala az Úr templomába, és valami naponként szükséges vala a' szolgálatra, és a' rend-tartásokra az ö el-osztások-szerént,

17. A' Papoknak tselédek-szerént, és a' Levitáknak húsz esztendötül-fogva, és fellyebb, az ö rendek, és seregek-szerént;

18. És az egész sokaságnak, mind a' feleségeknek, 's mind az ö magzattyoknak, azaz, fioknak, és leányoknak hiven adatnak vala étkek azokból, mellyek meg-szenteltettek vala.

19. De az Aáron fiai-közzül-is rendeltetének férfiak a' mezökön, és minden várasok hostátiban, kik részt osztogatnának minden férfiúi nemnek a' Papok, és Levitákközzül.

20. Meg-tselekedé azért Ezekiás mind, a' miket mondottunk, egész Júdában: és jót, és igazat, és bizonyt tselekedék az ö Ura Istene-elött,

21. Az Úr háza szolgálattyának minden tiszteletiben a' törvény, és a' tzeremóniák-szerént, tellyes szivböl akarván keresni az ö Istenét: meg-is tselekedé, és szerentsés lön.

XXXII. RÉSZ.

Midön Sennakerib Júda-ellen jöne, 's káromkodásokkal az Istent illetné, Ezekiás a' népet, hogy Istenben lenne reménysége, kéri, 's véle együtt lenne. Ezekiás Király, és Isaiás Próféta könyörgésére az Isten Angyalt küld, ki a' Sennakerib táborát meg-veri, s' el-széllyeszti. Sennakerib szaladván, a' maga fiaitól meg-ölettetik. Ezekiás jó szerentséjében fel-fuvalkodván meg-bántya az Istent, meg-hal; és utánna léfzen a' fia, istentelen Manasses.

A 4. Reg. 18. c. 13. Isa. 36. a. 1. Eccli. 48. c. 20.

1. Ezek, és az illyen igazság-után, eljöve Sennakerib az Asyriusok királya, és bé-menvén Júdába, meg-szálla az erös várasokat, meg-akarván azokat venni.

2. Mellyet midön látott vólna Ezekiás, hogy tudni illik el-jött vólna Sennakerib, és az egész had súllya Jerusalem-ellen fordúlt vólna;

3. Tanátsot tarta a' fejedelmekkel, és az erös férfiakkal, hogy bé-töltenék a' kútak forrásit, mellyek a' város-kivül valának: és ezt végezvén minnyájoknak szententzíája,

4. Nagy sokaságot gyüjte, és bé-tölték mind a' kútakat, és a' patakot, melly a' föld közepett foly vala, mondván: Hogy ha eljönek az Asyriusok királyi, ne talállyának bévséges vizet.

5. És szorgalmatos lévén meg-épite minden meg-romlott kö-falt, és felyül tornyokat raka, és kivül más kö-falt: és meg-erösíté Mellót a' Dávid Városában, és minden-féle fegyvert, és paizsokat tsinála.

6. És a' hadakozóknak fejedelmeket rendele a' hadba: és mindeneket egybe-hiva a' város kapujának útszájára, és szivek-szerént szólla, mondván:

7. Emberkedgyetek, és erösödgyetek-meg: ne féllyetek, se ne rettegjetek az Assyriusok királyától, és az egész sokaságtól, melly véle vagyon: mert sokkal többen vannak velünk, hogy-sem ö-véle.

8. Mert ö-véle testi kar vagyon: mi-velünk a' mi Urunk Istenünk, ki a' mi segétönk, és hadakozik érettünk. És meg-erösödék a' nép Ezekiásnak a' Júda királyának illyen beszédivel.

9. Mellyek minek-utánna meg-lönek, elküldé Sennakerib az Assyriusok királya a' szolgait Jerusalembe (mert ö az egész seregével Lakist szállotta vala meg) Ezekiáshoz a' Júda királyához, és az egész néphez, melly a' várasban vala, mondván: C

10. Ezeket mondgya Sennakerib az Assyriusok királya: Miben lévén bizodalmotok, ültök meg-szálva Jerusalemben?

11. Nem Ezekiás tsal-é meg titeket, hogy éhséggel, és szomjúsággal meg-öllyön, mondván: hogy a' ti Uratok Istentek megszabadit titeket az Assyriusok királya kezéböl?

12. Nem ez-é az Ezekiás, ki annak magas-helyeit, és óltárit el-rontotta, és parantsolt Júdának, és Jerusalemnek, mondván: Egy óltár-elött imádkozzatok, és azon égessetek jó-illatot?

13. Nem tudgyátok-é, miket tselekedtem én, és az atyáim a' földeknek minden népein? vallyon eröt vettenek-é a' pogányok, és minden földek isteni, hogy ki-szabaditanák az ö tartományokat kezemböl?

14. Kitsoda mind a' pogányok isteni közzül, kiket az atyáim el-pusztitottak, a' ki meg-szabadithatta vólna az ö népét kezemböl, hogy ki-szabadithassón a' ti Istentek-is titeket e' kézböl?

15. Ne tsallyon-meg azért titeket Ezekiás, se heába-való el-hitetéssel meg ne játszodtassón, se ne hidgyetek néki. Mert ha semmi pogányok, és országok istene meg nem szabadithatta az ö népét kezemböl, és az atyáim kezéböl, következendö-képpen a' ti Istentek sem szabadithat-meg titeket kezemböl. D

16. De sok egyebeket-is szóllának a' szolgai az Úr-Isten-ellen, és az ö szolgája Ezekiás-ellen.

17. Káromlásal tellyes leveleket-is ira az Israel Ura Istene-ellen, és ellene szólla: A' mint a' több nemzetségeknek isteni meg nem szabadithatták az ö népöket kezemböl, úgy az Ezekiás Istene sem szabadithattya-ki az ö népét e' kézböl.

18. Annak-fölötte nagy kiáltással-is szóll vala Zsidó nyelven a' nép-ellen, melly Jerusalem kö-falain ül vala, hogy el-ijesztené öket, és meg-venné a' várast.

19. És úgy szólla a' Jerusalem Istene-el- E

B 2. Paral. 32.

len, mint a' föld népeknek isteni-ellen, emberek kezei tsinálmányi-ellen.

20. Imádkozának azért Ezekiás király, és Isaiás próféta az Amos fia e' káromlás-ellen, és fel-kiáltának az égig.

* Tob. 1. d. 28. 21. * És az Úr egy Angyalt külde, ki megöle minden erös, és hadakazó férfiat, és az Assyriusok királya seregének fejedelmét: és gyalázattal tére-viszsza az ö földébe. És midön bé-ment vólna az ö istene házába, a' fiai, kik töle származtak vala, meg-ölék ötet fegyverrel.

22. És meg-szabaditá az Úr Ezekiást, és a' Jerusalem lakóit az Assyriai Sennákerib király kezéből, és mindenek kezéből, és nyugodalmat ada nékik körös-körül.

23. És sokan hoznak vala adományokat és áldozatokat az Úrnak Jerusalembe, és Ezekiásnak a' Júda királyának ajándékokat: ki fel-magasztaltaték ezek-után minden nemzetségeknél.

F * 4. Reg. 20. a. 1. Isa. 38. a. 1. 24. * Azokban a' napokban Ezekiás halálra betegedék, és imádkozék az Úrnak: és meg-halgatá ötet, és jelt ada néki.

25. De nem tselekedék a' jó tételeknek-szerént, a' mellyeket vött vala, mert fel sualkodék a' szive: és harag lön ellene, és Júda, 's Jerusalem-ellen.

26. És az-után meg-aláztaték, mivel hogy fel-sualkodott vólna a' szive, mind ö, 's mind a' Jerusalem lakói: és azért nem jöve reájok az Úr haragja Ezekiás napjaiban.

27. Ezekiás pedig gazdag, és igen hires vala, és igen sok kintseket gyüjte magának, ezüstöt, és aranyat, és drága követ, fü-szerszámokat, és minden-féle fegyvert, és drága edényeket.

28. Tár-házakat-is a' gabonának, bornak, és olajnak, és minden-féle barmoknak jászolokat, és a' juhoknak aklokat,

29. És városokat épite magának: mert számtalan juh, és barom nyájai valának, mivelhogy sok gazdagságot adott vala néki az Úr.

G 30. Ez az Ezekiás, ki a' Gihon vizeinek felsö forrását bé-dugá, és alá-térité azokat a' Dávid városának Nap-nyugati részére: minden dolgaiban szerentsésen tselekedett, a' miket akart.

31. Mindaz-által a' Babilóniai fejedelmek követségében, kik hozzája küldettek vala, hogy meg-kérdenék a' tsodáról, melly történt vala a' földön, el-hagyá ötet az Isten, hogy meg-kisértetnék, és mindenek tudva lennének, a' mellyek a' szivében valának.

32. A' több dolgai pedig Ezekiásnak, és az ö irgalmasági meg-irattak Isaiás prófétának az Amos fiának látásában, és a' Júda, 's Israel királyinak Könyvében.

33. És el-aluvék Ezekiás az attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid fiainak koporsói fölött: és tisztelé az ö temetését egész Júda, és Jerusalemnek minden lakói: és a' fia Manasses országla helyette.

XXXIII. RÉSZ.

Manasses sok gonoszságiért meg büntettetvén, a' Babylóniai rabságra vitettetik; a' hol Istenhez térvén, országába viszsza-vitettetik: a' bálványokat el-rontván, az igaz Istennek tiszteletit helybe-állittya, ö-utánna az ö istentelen fia Amon uralkodik: ennek ismét halála-után, az Isten-félö Jósiás.

Á 4 Reg. 21. a. 1. 1. TIZEN-két esztendös vala Manasses, mikor országlani kezdett vólna, és ötven-öt esztendeig országla Jerusalemben.

2. Gonoszt tselekedék pedig az Úr-elött, a' nemzetségek útálatosági-szerént, mellyeket el-rontott az Úr az Israel fiai-elött:

3. És el-térvén meg-újitá a' magas-helyeket, mellyeket el-rontott vala az attya Ezekiás: és óltárokat épite Báalimnak, és berkeket tsinála, és imádá az égnek minden seregét, és tisztelé azt.

4. Óltárokat-is épite az Úr házában, melyröl mondotta vala az Úr: * Jerusalemben leszen az én nevem örökké.

5. Épité pedig azokat az égnek minden seregének, az Úr házának két pitvarában.

6. És által-vivé a' fiait a' tüzön a' Benennom-völgyében: álmokhoz halgat vala, madár szóból jövendöltet vala, babonás tudományoknak szolgál vala, ördöngösöket, és búbájosokat tart vala magánál: és sok gonoszokat tselekedék az Úr-elött, hogy ingerlené ötet.

B 4. Reg. 8. b. 17. 7. Faragott, és öntött jelt-is tön az Isten házába, * melyröl szóllott az Isten Dávidnak, és a' fiának Salomonnak, mondván: E' házban, és Jerusalemben, mellyet választottam Israelnek minden nemzetségi-közzül, helyheztetem az én nevemet örökké.

8. És el nem mozditom az Israel lábát a' földröl, mellyet az attyoknak adtam: de úgy, ha meg-örizvén meg-tselekedik, a' miket parantsoltam Moyses-által nékik, és az egész törvényt, és a' tzeremóniákat, és az itéleteket.

9. Manasses azért el-tévelyité Júdát, és a' Jerusalem lakóit, hogy gonoszt tselekednének minden nemzetségek-fölött, kiket elveszített vala az Úr az Israel fiai szine-elött.

10. És szólla az Úr néki, és a' népének, és nem akarák hallani.

11. Reájok hozá azért az Assyriusok királya hadának fejedelmit: és meg-fogák Manassest, és lántzokkal meg-kötözvén, és békókba vervén Babylónba vivék.

12. Ki minek-utánna meg-szorongattaték, imádkozék az ö Urának Istenének; és valóban penitentziát tarta az attyainak Istene-elött.

C 13. És könyörge néki, és buzgósággal kéré ötet: és meg-halgatá az ö imádságát, és viszsza-hozá ötet Jerusalembe az országába,

ba, és meg-ismére Manasses, hogy az Úr vólna az Isten.

14. Ezek-után kö-falt épite a' Dávid városa-kivül, Gihonnak Nap-nyúgati részére a' völgyben, a' halak kapuja bé-menetelitöl-fogva Ofelig körös-körül, és igen fel-vivé azt: és hadi fejedelmeket szerze Júdának minden erös városiban:

15. És ki-veszté az idegen isteneket, és a' bálványt az Úr házából: az óltárokat-is, mellyeket tsinált vala az Úr háza hegyén, és Jerusalemben, és mindent a' város-kivül hánya.

16. Az Úr óltárát pedig meg-újitá, és áldozék azon békeséges, és hálaadóáldozatokat, és ditséretet: és meg-parantsolá Júdának, hogy szolgálna az Israel Urának Istenének.

17. Mindaz-által még a' nép a' magas helyeken áldozik vala az ö Urának Istenének.

18. A' több tselekedeti pedig Manassesnek; és az ö Istenéhez-való könyörgése; a' Látók igéi-is, kik szóllanak vala néki az Israel Ura Istene nevében, az Israel királyinak
D historiájában vannak foglalva.

19. Az imádsága-is, és meg-halgatása, és minden bünei, és gonoszsági, a' helyek-is, mellyeken magas óltárokat épitett, és berkeket tsinált, és álló-képeket, minek-elötte penitentziát tartana, meg-irattak a' Hózai beszédiben.

20. El-aluvék azért Manasses az attyaival, és el-temeték ötet az ö házában: és országla helyette a' fia Amon.

21. Huszon-két esztendös vala Amon, mikor országlani kezdett vólna, és két esztendeig országla Jerusalemben.

22. És gonoszt tselekedék az Úr szine-elött, a' mint az ö attya Manasses tselekedett vala: és minden bálványoknak, mellyeket Manasses tsinált vala, áldozék, és szolgála.

23. És nem tisztelé az Úr ortzáját, a' mint tisztelte az attya Manasses: és sokkal nagyobbakat vétett.

24. És mikor pártot ütöttek vólna ellene a' szolgai, meg-ölék ötet a' házában.

25. A' több népnek sokasága pedig levágván azokat, kik Amont meg-ölték vala, királlyá rendelé helyette a' fiát Josiást.

XXXIV. RÉSZ.

Jósiás a' bálványokat el-rontván a' templomot meg-újittya: a' törvények könyvét megtalálván meg-retten; és annak irása-szerént rendel mindeneket, és öszve-hiván a' népet, 's elöttök el-olvasván a' könyvet, az Istennel szövetséget vét.

A 4. Reg. 22. a. 1. 1. NYÓLTZ esztendös vala Jósiás, mikor országlani kezdett vólna, és harmintz-egy esztendeig országla Jerusalemben.

2. És igazat tselekedék az Úr szine-elött, és az attyának Dávidnak útain jára: nem hajla sem jobra, sem balra.

3. Országának pedig nyóltzadik esztendejében, még midön gyermek vólna, kezdé keresni az attyának Dávidnak Istenét: és minek-utánna országlani kezdett vala, tizenkettödik esztendöben, meg-tisztitá Júdát, és Jerusalemet a' magas-helyektöl, és berektöl, és bálványoktól, és faragott képektöl.

4. És el-rontak elötte a' Báalim óltárit: és a' bálványokat, mellyek reája tétettek vala, el-hányák: a' berkeket-is, és a' faragott képeket ki-vágá, és el-töré: és a' darabokat azok koporsóira hinté, kik áldozni szoktak vala nékik.

5. Annak-fölötte meg-égeté a' papok B tsontyait a' bálványok óltárin, és meg-tisztitá Júdát, és Jerusalemet.

6. De Manasse, és Efraim, és Simeon városiban-is Neftalimig mindeneket fel-forgata.

7. És mikor el-hánta vólna az óltárokat, és a' berkeket, és a' faragott képeket darabokra törtelte vólna, és minden bálvány templomokat el-rontott vólna Israelnek egész földéröl, viszsza-tére Jerusalembe.

8. Az-okáért országának tizen-nyóltzadik esztendejében, meg-tisztittatván már a' föld, és az Úr temploma, el-küldé Sáfánt az Eseliás fiát, és Maásiást a' város fejedelmét, és Johát a' Jóakaz fiát a' kantzelláriust, hogy meg-újitanák az ö Urok Istenek házát.

9. Kik el-menének Heltziáshoz a' fö-pap- C hoz: és el-vévén töle a' pénzt, melly az Úr házába vitetett vala, és a' mellyet gyüjtöttek vala a' Leviták, és az ajtón-állók, Manasséból, és Efraimból, és Israelnek minden maradékiból, egész Júdától-is, és Benjamintól, és Jerusalem lakóitól;

10. Azok kezeibe adák, kik a' mivesek palléri valának az Úr házában, hogy meg-újitanák a' templomot, és minden erötlen részeit meg-jobbitanák.

11. Azok pedig adák azt a' mester embereknek, és a' kö-miveseknek, hogy köveket vennének a' kö-bányákban, és fákat az épület öszve-foglalására, és a' házak meg-padlására, mellyeket el-bontottak vala a' Júda királyi.

12. Kik hiven meg-tselekedének mindeneket. Valának pedig a' mivesek palléri, Jáhat, és Abdiás a' Mérari fiai-közzül, Zakariás, és Mosollam a' Káat fiai-közzül, kik szorgalmaztattyák vala a' munkát: minden Leviták énekelni tudván a' musika szerszámokkal.

13. Azoknak pedig, kik külömbb-külömbb féle szükségre terheket hordnak vala, palléri valának az irás-tudók, és a' tanitók az ajtón-álló Leviták-közzül.

14. És mikor ki-vinnék a' pénzt, melly D az Úr templomába vitetett vala, meg-találá Heltziás pap az Úr törvényének Moyses keze-által-való könyvét.

15. És monda Safánnak az iró-deáknak: A' törvény könyvét meg-találtam az Úr házában; és kezébe adá.

2. Paral. 34.

16. Amaz pedig bé-vivé a' könyvet a' királyhoz, és hirt tön néki, mondván: Mind, a' miket a' te szolgaid kezébe biztál, imé végbe-mennek.

17. Az ezüstöt, melly az Úr házában találtatott, el-olvasztották: és a' mester-emberek pallérinak, és külömbb-külömbb-féle dolgok mivesinek adatott.

18. Annak-fölötte kezembe adá Heltziás pap e' Könyvet. Mellyet midön a' király-elött el-olvasott vólna,

19. És amaz hallotta vólna a' törvénynek igéit, meg-szaggatá ruháit:

20. És parantsola Heltziásnak, és Ahikámnak a' Sáfán fiának, és Abdonnak a' Mika fiának, Sáfannak-is az iró-deáknak, és Asaának a' király szolgájának, mondván:

E 21. Mennyetek-el, és imádkozzatok az Úrnak érettem, és Izraelnek, 's Júdának maradékiért, e' meg-találtatott Könyvnek minden beszédi-felöl, mert az Úrnak nagy haragja tsöpögött mi-reánk, azért, hogy meg-nem örizték az atyáink az Úr igéit, hogy megtselekednék mind, a' mik irva vannak e' könyvben.

22. El-méne azért Heltziás, és azok, kik együtt a' királytól küldettek vala, Olda proféta-asszonyhoz, Sellumnak, ki a' ruhák örizö Hasra fiának Tekuátnak fia vólt, feleségéhez: ki Jerusalemben lakik vala a' Másodikban: és meg-mondák néki az igéket, mellyeket oda-fel meg-beszéllénk.

23. Ö pedig felele nékik: Ezeket mondgya az Izrael Ura Istene: Mondgyátok-meg az embernek, a' ki titeket hozzám küldött:

24. Ezeket mondgya az Úr: Imé én elhozom a' gonoszt e' helyre, és az ö lakóira, és minden átkokat, mellyek irva vannak e' Könyvben, mellyet meg-olvastak a' Júda királya-elött.

F 25. Mert el-hattak engem, és idegen isteneknek áldoztak, hogy engem haragra ingerlenének kezeknek minden tselekedetivel, az-okáért e' helyre fog-tsöpögni az én haragom, és el nem óltatik.

26. A' Júda királyának pedig, ki az Úrnak könyörgeni küldött titeket, e' képpen szóllyatok: Ezeket mondgya Izraelnek Ura Istene: Mivelhogy meg-halgattad a' Könyvnek igéit,

27. És meg-lágyúlt a' szived, és megaláztad magadat az Isten szine-elött azokért, a' mellyek mondattak e' hely-ellen, és a' Jerusalem lakói-ellen, és bötsülvén az én ortzámat, meg-szaggattad ruháidat, és sirtál elöttem: én-is meg-halgattalak téged, úgymond az Úr.

28. Mert majd az atyáidhoz takaritlak téged, és békével viretel koporsódba: és nem láttyák a' szemeid mind a' gonoszt, mellyet e' helyre hozok, és az ö lakóira. * Meg-beszéllék azért a' királynak mind, a' miket mondott vala.

4. Reg. 23. a. 1.

29. Ö pedig egybe-hiván Júdának, és Jerusalemnek minden véneit, G

30. Fel-méne az Úr házába, és véle együtt Júdának minden férfiai, és Jerusalem lakói, a' Papok, és Leviták, és az egész nép kitsinytöl-fogva nagyig. Kiknek hallására az Úr házában, el-olvasá a' király a' könyvnek minden igéit:

31. És álván az ö itélö-székiben, szövetséget tön az Úr-elött, hogy ö-utánna járna, és meg-örizné az parantsolatit, és bizonyságit, és igazságit tellyes szivéböl, és tellyes lelkéböl, és, hogy meg-tselekedné, a' mik meg-irattak e' Könyvben, mellyet el-olvasott vala.

32. És meg-esküdtete erre mindeneket, a' kik Jerusalemben, és Benjaminban találtattak vala; és tselekedének a' Jerusalem lakói az attyok Ura Istene szövetsége-szerént.

33. El-vün azért Jósiás minden útálatosságokat az Izrael fiainak minden tartományiból, és mind azokat, kik Izraelben meg-maradtak vala, szolgáltatá az ö Urának Istenének. Tellyes ö napjaiban el-nem távozának az attyok Urától Istenetöl.

XXXV. RÉSZ.

Jósiás sok áldozatokat bé-mutatván a' Húsvéti ünnepet hét nap szenteli. Az-után az Egyiptomi Királlyal való hadakozásban sebbe esik, és meg-hal; kit az egész község keservesen sirat: fö-képpen Jeremiás Próféta.

A 1. JOSIÁS pedig Fásét szerze Jerusalemben az Urnak, melly meg-áldoztaték az elsö hónak tizen-negyedik napján: *4. Reg. 23. a. 21.

2. És el-rendelé a' Papokat az ö tisztekre, és inté öket, hogy szolgálnának az Úr házában.

3. A' Levitáknak-is szólla, kiknek oktatásából egész Izrael meg-szenteltetik vala az Úrnak: Tegyétek a' szekrényt a' templom Szent-helyébe, mellyet Salomon a' Dávid fia az Izrael királya épitett, mert semmi-képpen azt többé nem hordozzátok: most pedig szolgállyatok a' ti Uratoknak Istenteknek, és az ö népének Izraelnek.

4. És készittsétek-el magatokat a' ti házatok, és rokonságtok-szerént, mindenik az ö osztása-szerént, a' mint meg-parantsolta Dávid az Izrael királya, és meg-irta az ö fia Salomon.

5. És szolgállyatok a' Szent-helyben a' Leviták tselédi, és seregi-szerént,

6. És meg-szenteltetvén áldozzátok-meg a' Fásét: az' atyátok-fiait-is készittsétek-el, hogy az igék-szerént tselekedhessenek, mellyeket szóllott az Úr Moyses-által.

7. Ada annak-fölötte Jósiás az egész népnek, a' ki ott találtatott vala a' Fásé innepén, bárányokat, és gödölyéket a' nyájak-

ból, és a' több barmokból harmintz-ezeret, és három-ezer ökröt. Ezek mind a' király jószágából.

8. Az ö hadnagyi-is, a' mit szánt-szándékból fogadtak vala, elö-hozák, mind a' népnek, 's mind a' Papoknak, és Levitáknak. Heltziás pedig, és Zakariás, és Jáhiel, az Úr háza fejedelmi, adának a' papoknak a' Fásé meg-szerzésére egyelesleg két-ezer hat-száz juhot, és három-száz ökröt.

9. Koneniás pedig, és Semiás, és Natánael, az ö attyafiai, és Hasabiás, és Jéhiel, és Józabad, a' Leviták fejedelmi, adának a' több Levitáknak a' Fásé meg-szentelésére öt-ezer juhot, és öt-száz ökröt.

10. És el-készítették a' szolgálat, és bé-állának a' Papok az ö tisztekbe: a' Leviták-is seregekbe, a' király parantsolattya-szerént.

11. És meg-áldoztaték a' Fásé: és el-hinték a' Papok az ö kezekkel a' vért, és a' Leviták le-vonák az éppen-égö áldozatok böreit:

12. És el-választák azokat, hogy mindennek az ö háza, és tselédе szerént adnák, és az Úrnak áldoztatnának, a' mint meg-iratott a' Moyses Könyvében: az ökrökkel-is hasonló-képpen tselekedének.

13. És meg-süték a' Fásét a' tüzön, a' szerént a' mint meg-iratott a' törvényben: a' békeséges áldozatokat pedig üstökben, réz tsuprokban, és fazekakban meg-fözék, és gyorsan el-osztak az egész népnek.

14. Magoknak pedig, és a' Papoknak azután készítének: mert az éppen-égö áldozatok, és kövérségek áldozásában mind éjjelig foglalatosok valának a' Papok: azért a' Leviták magoknak, és a' Papoknak, az Aáron fiainak, leg-utólszor készítének.

15. Az énekesek pedig az Asaf fiai, az ö rendekben állanak vala, Dávidnak, és Asafnak, és Hemánnak, és Iditunnak, a' király prophétáinak parantsolattya-szerént: az ajtónállók pedig mindenik kapunál vigyáznak vala, úgy, hogy tsak egy szem pillantásig se mennének-el a' szolgálattól: az-okáért az ö attyok-fiai a' Leviták nékik-is elkészíték az étkeket.

16. Az-okáért az Úrnak minden tiszteleti el-végezödék jó módgyával a napon, hogy a' Fásét meg-szerzenék, és éppen-égö áldozatokat áldoznának az Úr óltárán, Jósiás király parantsolattya-szerént.

17. És meg-szerzék az Israel fiai, a' kik ott találtattak vala, a' Fásét abban az üdöben, és a' kovásztalanok innepét hét nap.

18. Nem vólt e'hez hasonló Fásé Israelben, Sámuel próféta napjaitól-fogva: de Israelnek minden királyi-közzül sem szerzett senki ollyan Fásét, mint Josiás (a' Papoknak, és a' Levitáknak, és az egész Júdának, és Israelnek, a' ki fel-találtatott vala, és Jerusalem lakóinak.

19. Jósiás országának tizen-nyóltzadik esztendejében szenteltették-meg e' Fáse.

20. * Minek-utánna meg-újította vólna Jósiás a' templomot, fel-méne Nekao az Egyiptus királya hadakozni az Eufrates-mellé Karkamisba: és eleibe-méne Josiás.

*4. Reg 23. f. 29.

21. Amaz pedig követeket küldvén hozzája, monda: Mi közöm nékem veled Júdának királya? Nem te-ellened jövök én ma, hanem más ház-ellen hadakozom, melyre meg-parantsolta az Isten, hogy sietséggel mennyek: szünnyél-meg az Isten-ellen tselekedni, ki velem vagyon, hogy meg ne öllyön téged.

22. Nem akara Josiás meg-térni, hanem hadat készíte ellene, és nem engede a' Nekao beszédinek, mellyek az Isten szájából valának: * hanem el-méne, hogy meg-hartzolna a' Mageddo mezején.

*Zach. 12. d. 11.

23. És ott meg-sebesíttetvén a' nyilasoktól, monda a' szolgainak: Vigyetek-ki engem a' hartzról, mert igen meg-sebesedtem.

24. Kik el-vivék ötet a' szekérböl más szekérbe, melly követi vala ötet a' királyok szokása szerént, és Jerusalembe vivék ötet, és meg-hala, és el-temetteték az attyainak koporsójában: és egész Júda, és Jerusalem siratá ötet:

25. Jeremiás leg-fö-képpen, kinek mingen énekes férfiai, és aszszonyi, e' jelen-való napig, gyakorlyák a' siralmas énekeket Josiásról; és úgy-mint törvénnyé lött Israelben: Imé meg-iratott a' siralmas énekekben.

26. A' több dolgai pedig Josiásnak, és az ö irgalmasági, mellyek az Úr törvényével parantsoltattak;

27. És az ö elsö, 's utólsó tselekedeti meg-irattak a' Júda, és Israel királyinak könyvében.

XXXVI. RÉSZ.

Jósiás után uralkodik a' fia Joakáz, kit Nekao az Egyiptomi Király Egyiptomba visszen, helyében hadgya az öttsét Eliákimat, kit Joákimnak nevez. Ismét Eliakimot Nabukodonozor Király Babylonba viszi, és helyébe marad a' fia Joakin: de ez-is a' templom edényivel Babylonba vitetik, és helyette hagyattatik az istentelen Sedetziás az attyafia: ki a' király-ellen pártot-ütvén, a' templomnak, és Jerusalemnek meg-égeté-után az egész néppel a' Babyloniai rabságba vitetik, az ö sok vétkekért. Az után Tzyrus, a' Persák királya, birodalmának elsö esztendején szabadságot ád nékik, hogy viszsza mehessenek Jerusalembe.

1. VEVÉ azért a' föld népe Jóakázt a' Jósiás fiát, és királlyá rendelé az attya-helyett Jerusalemben.

A 4. Reg 23. f. 30.

2. Huszon-három esztendös vala Jóakaz, mikor országlani kezdett vólna, és három hólnapig országla Jerusalemben.

3. Le tévé pedig ötet az Egyiptziai király, mikor Jerusalemben jött vólna, és meg-birságolá a' földet száz talentom ezüstel, és egy talentom arannyal,

4. * És királlyá rendelé helyette, Júdán és Jerusálemen, az attyafiát Eliákimot, és Joakimnak változtatá az ö nevét: ö-magát pedig Jóakázt el-vivé magával, és Egyiptusba vivé.

5. Huszon-öt esztendös vala Jóakim, mikor országlani kezdett vólna, és tizen-egy esztendeig országla Jerusalemben: és gonoszt tselekedék az ö Ura Istene-elött.

6. Ez-ellen fel-méne Nabukodonosor a' Kaldæusok királya, és lántzokkal kötözve Bábylonba vivé.

7. Oda vivé az Úr edényit-is, és azokat az ö templomába tévé.

8. A' több dolgai pedig Joakimnak, és az ö útálatosságai, mellyeket tselekedett, és mellyek benne találtattak, a' Júda, és Israel királyinak könyvébe foglaltattak. Országla pedig helyette a' fia Jóakin.

9. Nyóltz esztendös vala Jóakin, mikor országlani kezdett vólna, és három hólnapig, és tiz napig országla Jerusalemben, és gonoszt tselekedék az Úr szine-elött.

10. És midön az esztendö el-forgana, elküldé Nabukodonosor király, és el-vivék ötet Babylonba, el-vivén együtt az Úr házának drágalátos edényit. * Királlyá rendelé pedig Sedetziást az attya öttsét Júdán, és Jerusalemen.

11. Huszon-egy esztendös vala Sedetzias, mikor országlani kezdett vólna, és tizenegy esztendeig országla Jerusalemben.

12. És gonoszt tselekedék az ö Ura Istene szemei elött, és nem bötsüllé az Istennek szájából néki-szólló Jeremiás próféta ortzáját.

13. Nabukodonosor királytól-is el-távozék, ki meg-esküdtette vala ötet az Istenre: és meg-keményité nyakát, és szivét, hogy meg ne térne az Israel Urához Istenéhez.

14. De minnyájan a' Papi fejedelmek-is, és a' nép által-hágák a' törvényt hamissan a' Pogányoknak minden útálatosságok-szerént, és meg-ferteztették az Úr házát, mellyet magának szentelt vala Jerusalemben.

15. El-küldi vala pedig az attyok Ura Istene hozzájok az ö követit, éjjel fel-kelvén, és naponként intvén: azért, hogy kedvezne a' népnek, és az ö lakó-helyének.

16. Azok pedig meg-tsúfollyák vala az Isten követit, és kevésre bötsüllik vala az ö beszédit, és meg-tréfállyák vala a' prófétákat, mig az Úr haragja fel gerjedne az ö népe-ellen, és nem vólna semmi gyógyulás.

17. Mert reájok hozá a' Kaldæusok királyát. És meg-ölé az ö ifiait fegyverrel az ö Szent-helyének házában: nem könyörült az ifiún, és a' szüzön, és a' vénen, még az igen idösön-is, hanem mind kezeibe adá.

18. És az Úr házának minden edényit, mind öregeket, 's mind aprókat, és a' templom, és a' király, és a' fejedelmek kintseit el-vivé Babylonba.

19. Fel-gyújták az ellenségek az Isten házát, és el-rontak a' Jerusalem kö-falát, a' tornyokat mind meg-égeték, és valami drágalátos vólt, el-rontak.

20. A' ki a' fegyvertöl meg-menekedett vala, el-vitetvén Babylonba a' királynak szólgála, és az ö fiainak; mig a' Persák királya kezdene országlani,

21. És bé tellyesednék az Úr beszéde Jeremiás szájából, és meg-illené a' föld az ö szombatit: mert a' pusztaságnak tellyes idejében meg-nyugovék, mig bé-telnék a' hetven esztendö.

22. * Tyyrusnak pedig a' Persák királyának elsö esztendejében, az Úr beszédének bé-tellyesitésére, mellyet Jeremiás-által szóllott vala, fel-inditá az Úr a' Persák királyának Tzyrusnak lelkét, ki meg-parantsolá, hogy meg-hirdettetnék az ö egész országában, ugyan irás-által-is mondván:

23. Ezeket mondgya Tzyrus a' Persák királya: A' földnek minden országit nékem adta a' menynek Ura Istene, és ö parantsolta nékem, hogy házat épitenék néki Jerusalemben, melly Judæában vagyon: kitsoda az közzületek az ö egész népe-között? légyen véle az ö Ura Istene, és menyen-fel.

ESDRÁS
ELSÖ KÖNYVE.

A' Királyok Kronikájók-után következnek azok a' könyvek, mellyek nevezet-szerént ESDRÁS Könyveinek neveztetnek. Esdrás pedig tanúlt, és a' Törvényben tudós ember vala, kinek a' többi közzül tulajdonétani kell azt, hogy üdö jártában, a' Papok vigyázatlansága-miatt, némely helyeken megtsonkúlt, és meg-veſztegettetett Iráſt helyre hozta, és meg-jobbitotta. A' Samaritánuſok bötüit, mellyekkel éltek annak elötte a' Zsidók, vélek elhagyattatta, és azok helyett a' Kaldæuſok bötüit hozta-bé nékik: vagy azért, hogy a' Fogságnak idején inkább ſzoktak már ezeknek bötüihez, hogy ſem amazokéhoz: vagy azért, hogy a' népet egéſzlen el-idegenittse a' Samaritánuſoktól, úgy hogy, még bötüjök ſe légyen egyenlö.

A' miket pedig magában foglal, 82. Eſztendök folyáſa-alatt lettek, úgymint a' Világnak 3468-dik eſztendejétöl-fogva, mellyben TZYRUS Attyának Kambyſesnek, Perſiában; Ipjának pedig Tzyaxareſnek, Mediában, halálok után, a' nap keleti országokban uralkodni kezdett, egéſz 3550 dik eſztendöig. Artaxerxeſnek, ki hoſzſzú kezünek neveztetett, 20 dik eſztendejében.

I. RÉSZ.

Tzyrus a' Persák Királya az Istentöl meg-világoſitatván, a' Babyloniai fogságnak hetvenedik eſztendeje-után, viſzſza adgya a' Zsidóknak a' Jeruſalemi templom arany, és ezüſt edényit; úgymint öt-ezer négy-ſzázat, kiket el-vitt vala Nabukodonoſor. Azonkivül el-ereſztvén a' Zsidókat, meg-engedé nékik, hogy a' Jeruſalemi templomot meg-épittsék.

1. TZYRUSNAK a' Persák királyának elsö eſztendejében, hogy bé-tellyeſednék az Úr igéje Jeremiás ſzája-által, felinditá az Úr Tzyruſnak a' Persák királyának lelkét: és ki hirdeté a' ſzavát az ö egéſz országában még irás-általis, mondván:

2. Ezeket mondgya Tzyrus a' Persák királya: A' földnek minden országit nékem adta a' menynek Ura Istene, és ö parantsolta nékem, hogy házat épitenék néki Jeruſalemben, melly Judæában vagyon.

3. Kitsoda közöttetek az ö egéſz népe-közzül: Légyen az ö Istene azzal. Mennyen-fel Jeruſalembe, melly Júdæában vagyon, és épittse-meg az Iſrael Urának Istenének házát, ö az Isten, a' ki Jeruſalemben vagyon.

4. És minnyájan a' több férfiak, minden helyeken valahol lakoznak, ſegétsék ötet az ö helyekröl, ezüſtel, és arannyal, és marhával, és barmokkal, a' kivül a' mit kéſz akarva viſznek az Isten templomába, melly Jeruſalemben vagyon.

5. És fel-kelének az atyák fejedelmi Júdából, és Benjaminból, és a' Papok, 's a' Leviták, és minden, a' kinek Isten fel-inditá leſlkét, hogy fel-mennének az Úr templomának épitésére, melly Jeruſalemben vala.

6. És minnyájan, a' kik körös-körül valának, meg-ſegéték azok kezeit ezüſt, és arany edényekkel, marhával, és barmokkal, hazi eſzközzel, azokon kivül mellyeket ſzánt-ſzándékkal adtak vala.

7. Tzyrus király-is elö-hozá az Úr templomának edényit, mellyeket el-vitt vala Nabukodonoſor Jeruſalemböl, és az ö istene templomába tött vala.

8. Elö-hozá pedig azokat Tzyrus a' Persák királya a' Gazabar fiának Mitridateſnek kezé-által, és ſzámon adá azokat Saſſabaſárnak a' Júda ſejedelmének.

9. És ez azoknak a' ſzáma: Harmintz arany tsészе, ezer ezüſt tsészе, huſzon-kilentz kés, harmintz arany pohár,

10. Négy-ſzáz tiz más-rendü ezüſt pohár: ezer egyéb edények.

11. Az arany, 's ezüſt edényeknek egéſz ſzáma, öt-ezer négy-ſzáz: mindeneket elvün Saſſabaſar azokkal, kik a' Babylóniai fogságból fel-menének Jeruſalembe.

II. RÉSZ.

Azoknak száma, kik a' Babyloniai fogságból viszsza-tértek Zorobabellel Jerusalembe; és az ajándékoknak, kiket adtak a' templom meg-épitésére.

A 2. Fsd. 7. b. 6. 1. Ezek pedig a' tartománynak fiai, kik fel-menének a' fogsagból, mellyet el-vitt vala Nabukodonosor a' Babyloniai király Babylonba: és meg-térének Jerusalembe, és Júdába, ki-ki az ö városába.

2. A' kik Zorobabellel jövének, Jósue, Nehemia, Zararia, és Ráhelaia, Mardokái, Belsan, Nesfár, Beguai, Réhum, Báana. Az Israel népe férfiainak száma:

3. A' Fáros fiai, két-ezer száz hetvenketten.

4. A' Sefátia fiai, három-száz hetvenketten.

5. Az Area fiai, hét-száz hetven-öten.

6. A' Fahat-Móab fiai, a' Jósue fiaiból: Joáb, két-ezer nyóltz-száz tizen-ketten.

7. Az Elam fiai, ezer két-száz ötvennégyen.

8. A' Zétua fiai, kilentz-száz negyven-öten. B

9. A' Zakai fiai, hét-száz hatvanan.

10. A' Báni fiai, hat-száz negyven-ketten.

11. A' Bébai fiai, hat-száz huszon-hárman.

12. Az Azgad fiai, ezer két-szaz huszonketten.

13. Az Adonikam fiai, hat-száz hatvanhatan.

14. A' Béguai fiai, két-ezer ötven-hatan.

15. Az Adin fiai, négy-száz ötven-négyen.

16. Az Ater fiai, kik Ezekiástól valának, kilentzven-nyóltzan.

17. A' Bésai fiai, három-száz huszon-hárman.

18. A' Jóra fiai, száz tizen-ketten.

19. A' Hasum fiai, két-száz huszon-hárman.

20. A' Gebbár fiai, kilentzven-öten.

21. A' Betlehem fiai, száz huszon-hárman.

22. A' Nétufa férfiai, ötven-hatan.

23. Az Anatot férfiai, száz huszon-nyóltzan.

24. Az Azmavet fiai, negyven-ketten.

25. A' Káriat-iarim fiai, Tzéfira, és Beröt, hat száz negyven-hárman.

26. A' Ráma, és Gábaa fiai, hat-száz huszon-egyen.

27. A' Makmas férfiai, száz huszon-ketten.

28. A' Bétel, és Hái férfiai, két-száz huszon-hárman.

29. A' Nébo fiai, ötven-ketten.

30. A' Megbis fiai, száz ötven-hatan.

31. A' másik Ælam fiai, ezer két-száz ötven-négyen.

32. A' Harim fiai, három-száz húszan.

33. A' Lod, Hadid, és Ono fiai, hétszáz huszon-öten,

34. A' Jériko fiai. három-száz negyven-öten,

35. A' Sénaa fiai, három ezer hat száz harmintzan.

36. Papok: A' Jadaia fiai a' Jósue házában, kilentz száz hetven-hárman.

37. Az Emmer fiai, ezer ötven-ketten.

38. A' Feshur fiai, ezer két-száz negyven-heten.

39. A' Harim fiai, ezer tizen-heten.

40. Leviták: Jósuének, és Tzedmielnek az Odovia fiainak fiai, hetven-négyen.

41. Énekesek: Az Ásaf fiai, száz huszonnyóltzan.

42. Az Ajtón-állók fiai: a' Sellum fiai, C Ater fiai, Telmon fiai, Akkub fiai, Hatita fiai, Sóbai fiai; minnyájan száz harmintzkilentzen.

43. A' Natinæusok: a' Siha fiai, Hásufa fiai, Tabbaot fiai.

44. Tzeros fiai, Siaa fiai, Fadon fiai,

45. Lébana fiai, Hagaba fiai, Akkub fiai,

46. Hagab fiai, Semlai fiai, Hánan fiai,

47. Gaddel fiai, Gáher fiai, Raáia fiai,

48. Rásin fiai, Nékoda fiai, Gázam fiai,

49. Aza fiai, Fásea fiai, Bésee fiai,

50. Ásena fiai, Munim fiai, Nefusim fiai,

51. Bakbuk fiai, Hákufa fiai, Harhur fiai,

52. Beslut fiai, Máhida fiai, Harsa fiai,

53. Berkos fiai, Sisara fiai, Téma fiai,

54. Nasia fiai, Hatifa fiai,

55. A' Salomon szolgainak fiai, Sótai fiai, Sóferet fiai, Fáruda fiai,

56. Jála fiai, Derkon fiai, Geddel fiai,

57. Safátia fiai, Hatil fiai, Fokeret fiai, kik Asebaimból valának, Ami fiai.

58. Minnyájan a' Natinæusok, és a' Salomon szolgainak fiai, három-száz kilentzvenketten.

59. Azok-is, kik fel-mentek Telmalából, Telharsa, Kerub, és Adon, és Emer: és nem jelentheték-meg az attyok házát, és az ö magvokat, ha Israelböl-valók vólnának.

60. A' Dalaia fiai, Tobia fiai, Nekoda fiai, hat-száz ötven-ketten. D

61. És a' Papok fiai-közzül: A' Hobia fiai, Akkos fiai, Berzellái fiai, ki a' Gálaádi Berzellái leányi-közzül vött feleséget, és azok nevéröl hivattaték:

62. Ezek keresék az ö eredeteknek irását, és fel nem találák, és ki-vetteténck a' Papságból.

63. És meg-mondá Aterfata nékik, hogy ne ennének a' Szentek-szentiböl, mig nem tudós, és tekélletes pap támadna.

64. Az egész sokaság, mint egy, negyven-két ezer három-száz hatvanan:

65. A' szolgájok, és szolgálójok-nélkül, kik hét-ezeren három-százan, és harmintzkik hét-ezeren három-százan, és harmintzheten valának: és azok-között énekes férfiak, és aszszonyok, két százan.

66. Az ö lovok, hét-száz harmintz-hat; az ö öszvérek, két-száz negyven-öt.

67. Az ö tevéjek, négy-száz harmintz-öt; az ö szamárok, hat-ezer hét-száz húsz.

68. És az attyoknak fejedelmi-közzül, mi kor bé-menének az Úr templomába, melly Jerusalemben vagyon, szabad akarattyokból adakozának az Isten házára, hogy azt fel-épitenék az ö helyén.

69. Erejek-szerént adának az épület költségére hatvan-egy ezer garas aranyat: és öt-ezer gira ezüstöt, és száz papi öltözö ruhákat.

70. Lakának azért a' Papok, és a' Leviták, és a' nép-közzül-valók, és az énekesek, és az ajtón-állók, és a' Natinæusok az ö városokban, és az egész Israel az ö városiban.

III. RÉSZ.

A' nép Jerusalembe gyülvén, az öltárt meg-épitik, a' kin áldozatokat mutatnak-bé; az után a' Sátoros ünnepet hét nap szentelik; és viszsza-jövetelektöl második esztendöben a' templomot épitvén, a' nép-közzül némellyek örömökben, 's némellyek siralmokban kiáltnak nagy fel-szóval.

1. És már el jött vala a' hetedik hólnap, és az Israel fiai az ö városokban valának: egybe-gyüle azért a' nép mint egy ember, Jerusalembe.

2. És fel-kele Jósue a' Jósedek fia, és az ö pap attyafiai, és Zoróbabel a' Salatiel fia, és az ö attyafiai, és öltárt épitének az Israel Istenének, hogy azokon éppen-égö áldozatokat tennének, a' mint meg-iratott Moysesnek az Isten emberének törvényében.

3. Helyhezteték pedig az Isten öltárát az ö talpaira, ijezgetvén öket a' földek népei körös-körül, és éppen-égö áldozatot tönek azon az Úrnak reggel, és estve:

4. És sátoros innepet szerzének, a' mint meg-iratott, és éppen-égö áldozatot minden nap rendel a' parantsolat-szerént, azon napi dolgot az ö napján.

5. És ezek után a' szüntelen éppen-égö áldozatot, mind a' hólnapok elsö napjain, 's mind az Úrnak minden innepin, mellyek meg-szenteltettek vala, és mind azokon, mellyeken szabad akaratból ajándék vitetik vala bé az Úrnak.

6. A' hetedik hónak elsö napjától-fogva kezdének éppen-égö áldozatot áldozni az Úrnak: az Isten temploma pedig még nem vala meg-fondálva.

7. Adának pedig pénzt a' kö-vágóknak, és kö-miveseknek: és ételt, 's italt, és olajt a' Sidoniaknak, és Tyrusiaknak, hogy tzédrus-fákat hoznának a' Libanusból a' Joppé tengerére, a' mint meg-parantsolta vala néki Tzyrus a' Persák királya.

8. Második esztendejében pedig az Isten templomához való jöveteleknek Jerusalembe, a' második hólnapban, el-kezdék Zoróbabel a' Salatiel fia, és Jósue a' Jósedek fia, és a' több attyok-fiai a' Papok, és Leviták, és minnyájan, a' kik meg-jöttek vala a' fogságbol Jerusalembe, és el rendelék a' Levitákat húsz esztendötül-fogva, és fellyebb, hogy szorgalmaztatnák az Úr dolgát.

9. És elö-álla Jósue, és az ö fiai, és az ö attyafiai, Tzedmihel, és az ö fiai, és a' Júda fiai, mint egy férfiú, hogy szorgalmaztatnák azokat, a' kik az Isten templomában munkálkodnak vala: a' Henadad fiai, és azoknak fiai, és az ö attyok-fiai a' Leviták.

10. Fel-vetvén azért fondamentomát a' kö-miveseknek az Úr templomának, elö-állának a' Papok az ö ékességekben a' trombitákkal: és a' Leviták az Asaf fiai a' tzimbalomokkal, hogy ditsérnék az Istent Dávidnak az Israel királyának keze-által.

11. És együtt énekelnek vala az Úrnak ditséretekkel, és vallás tétellel: Mert jó, mert örökké az ö irgalmassága Israelen. Az egész nép-is nagy kiáltással üvölt vala az Úr ditséretiben, azért hogy meg-fondáltatott vólna az Úr temploma.

12. Nagy sokan a' Papok, és Leviták-közzül-is, és az atyák fejedelmi, és a' vének, kik látták vala az elsö templomot, mikor fondálva vólt, és e' templomot szemek-elött, nagy szóval sirnak vala: és sokan örömökben üvöltvén, fel-emelik vala szavokat.

13. És senki meg nem ismérheti vala a' vigádók kiáltása szavát, és a' nép sirása szavát: mert egyelesleg üvölt vala a' nép nagy kiáltással, és a' szózat messze hallatik vala.

IV. RÉSZ.

A' Samariabéliek, kik az Assyriusoktól küldettek vala a' Samaria városának meg-ülésére, akadályoztattyák a' templomnak, és városnak épitését, hogy ök-is annak épitéséré bé nem fogattattanak társúl, és meg-is akadályozzák Dárius uralkodásának második esztendejéig.

1. Meg-hallák pedig a' Júda, és Benjamin ellenségi, hogy a' fogság fiai templomot épitenének az Israel Urának Istenének:

2. És Zorobabelhez járúlván, és az atyák fejedelmihez, mondának nékik: Hadd épittsünk veletek, mert a' mint ti, úgy keressük a' ti Istenteket: imé mi áldozatokat tettünk Asor-Haddának az Assur királyának napjaitól-fogva, ki ide hozott minket.

3. És monda nékik Zoróbabel, és Jósue, és az Israel attyainak több fejedelmi: Nem illik, hogy mi veletek épittsünk házat a' mi Istenüknek, hanem mi egyedül épitünk a'

1. *Esdræ.* 3. 4.

mi Urunknak Istenünknek, a' mint meg-parantsolta nékünk Tzyrus a' Persák királya.

4. Lön azért, hogy a' föld népe akadályt tenne a' Júda népe kezeinek, és háborgatná öket az épitésben.

5. És tanátslókat fogadának ellenek, hogy el-bontanák az ö tanátsokat Tzyrusnak a' Persák királyának tellyes napjaiban, és mind Dáriusnak a' Persák királyának birodalmáig.

6. Az Assvérus birodalmában pedig, az ö országának kezdetiben, vádolást irának a' Júda, és Jerusalem lakói-ellen.

B 7. És Artaxerxes napjaiban ira Beselam-Mitridates, és Tábeel, és a' többi, kik az ö tanátsokban valának, Artaxerxesnek a' Persák királyának: a' vádolásnak levele pedig Syrusúl iratott vala, és Syriai nyelven olvastatik vala.

8. Reum-Beélteem, és Samsai az iródeák, egy illyen levelet irának Jerusalemböl Artaxerxes királynak:

9. Reum-Beélteem, és Samsai iró-deák, és az ö több tanátslójok, a' Dinæusok, és Afarsatakæsok, a' Terfalæusok, Afarsæusok, Erkuæúsok, Babylóniaiak, Susanekæusok, Diéviak, és Elamiták,

10. És a' többi a' Pogányok-közzül, kiket ide hozott a' nagy, és ditsöséges Asenafar: és lakosokká tött Samaria várasiban, és a' több tartományokban túl a' folyó-vizen békeségben:

11. (Ez a' levél mássa, mellyet néki küldöttek.) Artaxerxes királynak, a' te szolgaid, a' folyó-vizen túl lakó férfiak, köszönéteket mondgyák:

12. Tudva légyen a' királynál, hogy a' Zsidók, kik töled hozzánk jöttek, Jerusalembe a' pártos, és igen gonosz városba jutottak, mellyet épitnek, meg-tsinálván annak keritésit, és fel-rakván a' kö-falait.

C 13. Most azért tudva légyen a' királynál, hogy ha az a' város meg-épittetik, és a' keritési meg-újittatnak, raváft, és adót, és esztendöbéli jövedelmet nem adnak, és e' kár szinte a' királyokra hat.

14. Mi pedig meg-emlekezvén a' sóról, mellyet az udvarban öttünk, és mivelhogy a' király sérelmit látni méltatlannak itéllyük azért el-küldöttünk, és hirt tettünk a' királynak.

15. Hogy fel-keresd az atyáid historiáinak könyveiben, és irva találod a' kronikában: és meg-tudod, hogy az a' város, pártos város, és ártalmas a' királyoknak, és tartományoknak, és hadakat inditnak abból régi idötöl-fogva: az-okáért el-is rontatott az a' város.

16. Mi hirré adgyuk a' királynak, hogy ha az a' város meg-épittetik, és annak keritési meg-újittatnak, a' Folyó-vizen-túl nem léfzen jószágod.

17. Feleletet külde a' király Reum-Beelteemnek, és Samsainak az iró-deáknak, és a' többinek, kik az ö tanátsokban valának a' Samaria lakóinak, és a' többinek a' Folyó-vizen-túl, köszönétit mondván, és békeséget,

18. A' panasz, mellyet hozzánk küldöttetek, nyilván el-olvastatott elöttem. D

19. És én meg-parantsoltam, és fel-kerestek, és meg-találták, hogy az a' város régi idötöl-fogva a' királyok-ellen pártolkodik, és támadások, és hartzok indittatnak abban:

20. Mert igen erös királyok-is vóltak Jerusalemben, kik uralkodtak-is minden tartományon, melly a' Folyó-vizen-túl vagyon: és raváft, 's adót, és jövedelmet vettek.

21. Most azért hallyátok a' sententziát: Tiltsátók-el azokat a' férfiakat, hogy az a' város meg ne épitteffék, mig talám én meghagyom.

22. Meg-láfsátok, hogy ebben reften ne tselekedgyetek, és aprónként a' gonosz ne nevekedgyék a' királyok-ellen.

23. Az-okáért Artaxerxes király parantsolattyának levele el-olvastaték a' Reum-Beélteem, és a' Samsai iró-deák, és ezek tanátsi-elött: és gyorsan Jerusalembe menének a' Zsidókhoz, és ellenek állának erö-hatalommal.

24. Akkor félbe-hagyaték az Úr háza épületi Jerusalemben, és nem épitteték Dáriusnak a' Persák királyának második esztendejéig.

V. RÉSZ.

Aggæus, és Zakariás Prophétáknak biztatásából ismét el-kezdik a' templom épitését, kit a' Samariabéliek meg-írnak a' Királynak, de héjában. A

1. PROFÉTÁLÁNAK pedig Aggæus Prophéta, és Zakariás az Addo fia, prophétálván a' Zsidóknak, kik Judæában, és Jerusalemben valának, az Israel Istene nevében.

2. Akkor fel-kelének Zoróbabel a' Salátiel fia, és Jósue a' Jósedek fia, és épiteni kezdék az Isten templomát Jerusalemben, és vélek az Isten prophétái segétvén öket.

3. Az üdöben pedig hozzájok jöve Tatanai, ki fejedelem vala a' Folyó vizen-túl, és Starbuzanai, és ezeknek tanátsi: és szólának nékik: Ki adta néktek tanátsúl, hogy e' házat meg-épitenétek, és annak keritését meg-újitanátok?

4. Melyre felelvén meg-mondók nékik, ki vólna nevek az embereknek, kik az épitésnek okai.

5. Az ö Isteneknek szeme pedig a' Zsidók vénein lön, és nem tilthaták-el öket, tetszék, hogy a' dolgot Darius-eleibe vinnék, és akkor meg-felelnének árra a' vádolásra.

6. Mássa a' levélnek, mellyet Darius királynak küldött Tatanai a' Folyó-vizen-túlvaló tartománynak fejedelme, és Starbuzanai-

nai, és az ö tanátsi az Arsasakæusok, kik a' Folyó-vizen-túl valának.

7. A' beszéd, mellyet néki küldöttek vala, igy vala irva: Dárius királynak, minden békeség.

8. Tudva légyen a' királynál, hogy mi el-mentünk vólt Júdæa tartományba a' nagy Isten házához, melly faragatlan köböl épittetik, és fák tétetnek a' falokba: és az az épület szorgalmatosan épittetik, és nevekedik kezekben.

9. Meg-kérdök azért azokat a' véneket, és igy szóllánk nékik: Ki adott néktek hatalmat, hogy e' házat meg-épitenétek, és e' kö-falokat meg-újitanátok?

10. De a' néveket-is meg-kérdezök tölök, hogy hirré tennök néked: és meg-irtuk azoknak a' férfiaknak a' neveket, kik fejedelmek közöttök.

11. Illyen beszéddel felelének pedig nékünk mondván: Mi a' menynek, és földnek Istene szolgai vagyunk, és azt a' templomot épittyük, melly sok esztendök-elött rakatott vólt, és a' mellyet Israelnek nagy királya épitett, és rakott vala.

12. Minek-utánna pedig haragra inditották az atyáink a' menynek Istenét, a' Kaldæus Nabukodonosornak a' Babylóniai királynak kezeibe adta öket, és e' házat-is el-rontotta, és annak népét el-vitte Babylonba.

13. Tzyrusnak pedig a' Babylóniai királynak elsö esztendejében, Tzyrus király parantsolatot ada-ki, hogy ez az Isten háza meg-épittetnék.

14. Mert az Isten templomának arany, és ezüst edényit-is, mellyeket Nabukodonosor el-vitt vala a' templomból, melly Jerusalemben vala, és el-vitte vala azokat a' Babylon templomába, elö-hozá Tzyrus király a' Babylon templomából, és adá Sassabasár-nevünek, kit fejedelemmé-is rendele,

15. És monda néki: Ez edényeket vedd-fel, és menny-el, és tedd azokat a' templomba, melly Jerusalemben vagyon, és az Isten háza épittessék-meg az ö helyén.

16. Akkor azért az a' Sassabasar el-jöve, és fondamentomát fel-veté az Isten templomának Jerusalemben, és az idötöl-fogva mind eddig épittetik, és még sem végezödött-el.

17. Most azért hajónak láttatik a' királynak, keresse-meg a' király könyves kamarájában, melly Babylonban vagyon, ha Tzyrus király parantsolta-é meg, hogy meg-épittetnék az Isten háza Jerusalemben, és a' király e' dologról-való akarattyát küldgye hozzánk.

VI. RÉSZ.

Dárius Tzyrusnak dekretumát *meg-találván a' könyvei-között, mellyel meg-engedte a templom épitését, azt* confirmállya; *még költséget-is adván annak épitésére. A templom Dárius uralkodásának hatodik esztendejében meg-épül, és meg-szenteltetik nagy örömmel, áldozatokkal: és a' Húsvéti ünnep hét nap szenteltetik.*

1. Akkor Dárius király meg-parantsolá, A
és fel keresék a' könyvek kamarájában, mellyek Babylonban tartatnak vala.

2. És egy könyv találtaték Ekbatanában, melly a' Medena tartomány vára, és illyen dolog vala abban irva:

3. Tzyrus királynak elsö esztendejében: Tzyrus király el-végezte, hogy meg-épittetnék az Isten háza, melly Jerusalemben vagyon, a' helyen a' hol áldozatokat tégyenek, és hogy hatvan könyöknyi magasságot, és hatvan könyöknyi szélességet el-birható fondamentomokat vessenek,

4. Faragatlan kövekböl három rendet, és igy új fákból való rendeket-is: költség pedig a' király házából adassék.

5. De az Isten templomának arany, és ezüst edényi-is, mellyeket Nabukodonosor el-vitt vólt a' Jerusalem templomából, és azokat Babylonba vitte vólt, meg-adassanak, és viszsza vitessenek a' templomba Jerusalembe az ö helyére, mellyek bé-is tétetének az Isten templomába.

6. Most azért Tatanai a' Folyó-vizen túl-való tartomány fejedelme, Starbuzanai, és a' ti tanátsitok az Afarsatzæusok, kik a' Folyó-vizen-túl vattok, messze el-távozzatok tölök,

7. És engedgyétek meg-épittetni azt az B
Isten templomát a' Zsidók fejedelmétöl, és azok véneitöl, hogy azt az Isten házát épittsék-meg az ö helyén:

8. De én-tölem meg-is parantsoltatott, mit kellessék mivelni azoknak a' Zsidók véneinek, hogy meg-épittessek az Isten háza, túdn' illik, hogy a' király ládájából, az-az, az adókból, mellyek a' folyó-vizen-túl-való tartományból adatnak, szorgalmatosan költség adassék azoknak a' férfiaknak, hogy az épület meg ne szünnyék.

9. Hogyha szükség léend, borjúkat-is, és bárányokat, és gödölyéket a' menynek Istenének éppen-égö áldozattyára, gabonát sót, bort, és olajt, a' Papok szer-tartásaszerént, kik Jerusalemben vannak, adgyanak nékik naponként, hogy valamiben panasz ne légyen.

10. És tegyenek áldozatokat a' menynek Istenének, és imádkozzanak a' király, 's a' fia életeért.

11. Én-tölem azért végezés adatott: Hogy valamelly ember meg-változtattya ezt a' hagyást, fát vigyenek a' házából, és fel-állassák, és arra szegezzék, a' háza pedig közönséges legyen.

12. Az Isten pedig, ki az ö nevét ott la- C
kat a, el rontson minden országokat, és a' népet, a' ki fel-emeli kezét, hogy ellenkezzék,

1. Esdræ 6.

's el-rontsa azt az Isten házát, melly Jerusalemben vagyon. Én Dárius rendeltem e' végezést, mellyet szorgalmatoson akarok-bétellyesitteni.

13. Az-okáért Tatanai a' folyó-vizentúlvaló tartomány fejedelme, és Starbuzanai, és annak tanátsi, a' mint meg-parantsolta vala Darius király, úgy tselekedének szorgalmatoson.

14. A' Zsidók vénei pedig épitnek vala, és szerentsések valának Aggæus Profétának, és Zakariás az Addo fiának profétálásaszerént: és meg-épiték, és el-készité, az Israel Istenének parantsolattyából, és Tzyrus, és Dárius, és Artaxerxes a' Persák királyi parantsolattyából:

15. És el-végezék ezt az Isten házát, Adár havának harmadik napján, melly Dárius király országának hatodik esztendeje.

16. Az Israel fiai pedig, a' Papok, és Leviták, és a' fogságnak több fiai, az Isten háza szentelését véghez vivék örömmel.

D

17. És az Isten háza szentelésére százborjút vünek, két-száz kost, négy-száz bárányt, tizen-két ketske-bakot az egész Israel büneért, az Israel nemzetségi száma-szerént.

18. És állaták a' Papokat az ö rendekbe, és a' Levitákat az ö szerekbe, az Isten dolgaira Jerusalemben, * a' mint meg-iratott a' Moyses könyvében.

* Num. 3. b. 6. & 8. b. 9.

19. Az Israel rabságának fiai pedig Húsvétet szerzének, az első hónak tizen-negyedik napján.

20. Mert meg-tisztültak vala a' Papok 's a' Leviták mint egy: minnyájan tisztták a' Húsvét áldozására, mind a' rabság fiaiért, és az ö Pap attyok-fiaiért, és magokért.

21. És évének az Israel fiai, a' kik visszatértek vala a' fogságból, és minnyájan, a' kik hozzájok szakadtak vala a' föld pogányinak fertelmeskedéséből, hogy keresnék Israelnek Urát Istenét.

22. És meg-illék a' kovasztalanok innepét hét nap vigassággal, mert meg vigasztalta vala öket az Ur, és az Assur királya szivét hozzájok hajtotta vala, hogy segétené az ö kezeket az Israel Ura Istene házának épitésében.

VII. RÉSZ.

Esdrás a' Királytól diplomát *vévén, egynéhányad magával, nagy ajandékokkal Babyloniából Jerusalembe mégyen, a' népnek tanitására, és igazgatására. A' király* diplomája *mit foglal magában, leirattatik.*

A

1. Ezek-után pedig Artaxerxes a' Persák királya birodalmában, Esdrás a' Saraia fia, ki Azariás fia, ki Heltziás fia,

2. Ki Sellum fia, ki Sádok fia, ki, Akitob fia,

3. Ki Amariás fia, ki Azariás fia, ki Marajot fia,

4. Ki Zarahiás fia, ki Ozi fia, ki Boktzi fia,

5. Ki Abisue fia, ki Finees fia, ki Eléazar fia, ki Aáron az elsö pap fia.

6. Ez az Esdrás fel-jöve Babylonból, és ez szerény irás-tudó a' Moyses törvényében, mellyet az Ur Isten adott Israelnek: és megadá néki a' király minden kérését, az ö Urának Istenének rajta-való keze-szerént.

7. És fel-menének Jerusalembe az Israel fiai-közzül, és a' Papok fiai-közzül, és a' Leviták fiai-közzül, és az énekesek-közzül, és az ajtón-állók-közzül, és a' Natinæusok-közzül, Artaxerxes királynak hetedik esztendejében.

8. És Jerusalembe jutának az ötödik hónapban, az a' királynak hetedik esztendeje.

9. Mert azt első hónak első napján kezde fel-menni Babylonból, és az ötödik hónak első napján juta Jerusalembe, az ö Istenének rajta-való jó-keze-szerént.

10. Mert Esdrás el-készité szivét, hogy az Ur törvényét keresné, és meg-tselekedné, és tanitaná Israelben a' parantsolatot, és a' törvényt.

B

11. Ez pedig mássa a' parantsolat levelének, mellyet Artaxerxes király adott Esdrás papnak, a' bölts irás-tudónak az Ur beszédiben, és parantsolatiban, és az ö tzeremoniáiban Israelben:

12. Artaxerxes a' királyok királya Esdrás papnak, a' menynek Istene törvényének legböltsebb irás-tudójának köszönetit.

13. Én-tölem végeztetett, hogy valaki az én országomban az Israel népe-közzül, és az ö Papjai-közzül, és a' Leviták-közzül el akar Jerusalembe menni, mennyen-el veled.

14. Mert a' király, és a' hét tanátsi színétöl botsáttattál, hogy meg-látogasd Júdæát, és Jerusalemet a' te Istened törvényével, melly kezedben vagyon:

15. És hogy el-vigyed az ezüstöt, és aranyat, mellyet a' király, és az ö tanátsi szabad akarattyok-szerént adtak az Israel Istenének, kinek hajléka Jerusalemben vagyon.

16. És minden ezüstöt, és aranyat, mellyet Babylonnak egész tartományában találsz, és a' nép oda akar adni, és a' Papok a' mit szabad akaratból adnak az ö Istenek házának, melly Jerusalemben vagyon:

17. Szabadon el-vegyed, és szorgalmatoson végy e' pénzen borjúkat, kosokat, bárányokat, és azoknak ételi és itali áldozatit, és áldozd-meg azokat a' ti Istentek templomának óltárán, melly Jerusalemben vagyon.

18. De ha mi néked, és az atyád-fiainak tetszik-is, hogy a' több ezüstböl és aranyból tsinállyatok, a' ti Istentek akarattya-szerént tsinállyátok.

19. Az edényeket-is, mellyek néked a'

te Istened házának szolgálattyára adatnak, tedd a' te Istened-eleibe Jerusalemben.

20. De egyebeket-is, mellyek szükségesek lésznek a' te Istened házában, valamennyi szükség lészen, hogy költs, meg-adatik a' király kintséből, és tár-házából,

21. És én-tölém. Én Artaxerxes király végeztem, és parantsoltam a' közönséges tárháznak minden gond-viselöinek, kik a' folyó-vizen-túl vannak, hogy valamit kérend töletek Esdrás pap, a' mennyei Isten törvényének irás-tudója, késedelem-nélkül megadgyátok.

22. Száz talentom ezüstig, és száz mérték gabonáig, és száz veder borig, és száz veder olaig, sót pedig mérték-nélkül.

23. Minden, a' mi a' mennyei Isten szolgálattyához tartozik, szorgalmatoson megadasék a' mennyei Isten házába: hogy valami-képpen meg ne haragudgyék a' király országára, és a' fiaiéra.

24. Adgyuk-is tudtotokra, mind a' Papok, és Leviták, és énekesek, és ajtón-állók, és a' Natinæusok, és ez Isten házának szolgai-felöl, hogy adót 's, rovást, és esztendei fizetést reájok ne légyen szabad vetnetek.

25. Te pedig Esdrás, a' te Istenednek böltsesége-szerént, melly kezedben vagyon, rendelly birákat, és tiszt-tartókat, hogy itéletet tégyenek az egész népnek, melly a' Folyó-vizen-túl vagyon, azoknak tudn'illik, kik a' te Istened törvényét tudgyák, de a' tudatlanokat-is szabadon tanittsátok.

26. És minden, a' ki nem tselekeszi a' te Istened törvényét, és a' király törvényét szorgalmatoson, itéltesék vagy halálra, vagy szám-ki-vetésre, vagy jószága veszténe, vagy bizony tömlötzre.

27. Áldott a' mi atyáinknak Ura Istene, ki ezt adta a' király szivébe, hogy meg-dicsöitené az Úr házát, melly Jerusalemben vagyon;

28. És az ö irgalmasságát hozzám hajtotta a' király, 's az ö tanátsi-elött, és a' királynak minden hatalmas fejedelmi-elött: és én meg-erösittetvén az én Uramnak Istenemnek rajtam-való kezével, egybe-gyüjtém Israelböl a' fejedelmeket, kik fel-jönének velem.

VIII. RÉSZ.

Esdrás úti-társainak a' száma, kik böjtölvén kérik vala az Istent, hogy szerentsésen vigye viszsza öket. Kik-is szerentsésen Jerusalembe érkezvén, az edényeket, kiket magokkal visznek vala, áldozatokkal viszik a' templomba.

1. EZEK azért a' tselédek fejedelmi, és azok eredete, kik fel-jöttek velem Artaxerxes király birodalmakor Babylonból.

2. A' Finees fiai-közzül, Gersom. Az Itamar fiai-közzül, Dániel. A' Dávid fiai-közzül, Hattus.

3. A' Sekenia fiai-közzül, a' Fáros fiaiból, Zakariás: és véle számláltatának száz ötven férfiak.

4. A' Fahat-Móab fiai-közzül, Elioénai a' Zárehe fia, és véle két-száz férfiak.

5. A' Sekenia fiai-közzül, Ezekiel a' fia, és véle három-száz férfiak.

6. Az Adam fiai-közzül, Abed a' Jónatan fia, és véle ötven férfiak.

7. Az Alam fiai-közzül, Isaiás az Atália fia, és véle hetven férfiak.

8. A' Safatia fiai-közzül, Zebédia a' Mihály fia, és véle nyóltzvan férfiak.

9. A' Jóab fiai-közzül, Obédia a' Jáhiel fia, és véle hét-száz tizen-nyóltz férfiak.

10. A' Sélomit fiai-közzül, a' Josfia fia, és véle száz hatvan férfiak.

11. A' Bébai fiai-közzül, Zakariás a' Bébai fia, és véle huszon-nyóltz férfiak.

12. Az Azgad fiai-közzül, Jóhanan az Ektzetán fia, és véle száz tiz férfiak.

13. Az Adonikám fiai-közzül, kik utólsók valának: és ez a' nevek: Elifelet, és Jéhiel, és Samaiás, és vélek hatvan férfiak.

14. A' Begui fiai-közzül, Utai, és Zakur, és vélek hetven férfiak.

15. Egybe-gyüjtém pedig öket a' folyóviznél, melly alá-foly Ahavára, és ott maradánk három napig: és keresék a' nép, 's a' Papok-között a' Lévi fiaiban, és nem találék ott.

16. Az-okáért el-küldém Eliezert, és Arielt, és Semeiát, és Elnatánt, és Járibot, és a' másik Elnatánt, és Nátánt, és Zakariást, és Mosollámot a' fejedelmeket: és Jojaribot, és Elnatánt a' böltseket.

17. És küldém öket Eddóhoz, ki elsö a' Kasfia helyén, és szájokba töm az igéket, mellyekkel szóllanának Eddónak, és az attyafiainak a' Natinæusoknak, a' Kasfia helyén, hogy el-hoznák nékünk a' mi Istenünk háza szolgait.

18. És a' mi Istenünknek jó keze-által, hozának nékünk igen tudós férfiat a' Mohóli fiai-közzül, ki Lévinek az Israel fiának fia vólt, és Sarabiát, és a' fiait, és tizen-nyóltz attyafiait;

19. És Hasabiát, és véle Isaiást a' Mérari fiai közzül, és az ö húsz attyafiait, és fiait:

20. És a' Natinæusok-közzül, kiket Dávid, és a' fejedelmek rendeltek vala a' Leviták szolgálatira, két-száz húsz Natinæusokat: ezek mind neveken hivattatnak vala.

21. És böjtöt hirdeték ott az Ahava folyó-vize-mellett, hogy meg-sanyargattatnánk a' mi Urunk Istenünk-elött, és kérnénk töle igaz útat magunknak, és a' fiainknak, és minden marhánknak.

22. Mert szégyenlettem a' királytól segétséget kérni, és lovasokat, kik óltalmaznának minket az ellenségtöl az úton; mert

azt mondottuk vala a' királynak: A' mi Istenünk keze vagyon mind azokon, kik ötet jóból keresik: és az ö birodalma, és erőssége, és haragja mindeneken, kik el-hadgyák ötet.

E 23. Böjtölénk pedig, és könyörgénk ezért a' mi Istenünknek: és szerentséssen történék dolgunk.

24. És el-választék a' Papi fejedelmekközzül tizen-kettöt, Sarabiát, és Hasabiát, és vélek az attyok-fiai-közzül tizet.

25. És ki-mérém nékik az ezüstöt, és aranyat, és a' mi Istenünk házának szenteltetett edényit, mellyeket adott vala a' király, és az ö tanátsi, és az ö fejedelmi, és az egész Israel azok-közzül, kik fel-találtattak vala:

26. És hat-száz ötven talentom ezüstöt mérék kezekbe, és száz ezüst edényt, száz talentom aranyat;

F 27. És húsz arany kupákat, mellyekben ezer-ezer garas vala, és igen jó fényes szép két réz edényt mint az arany.

28. És mondék nékik: Ti az Úr szenti, és az edények szentek, és az ezüst, és arany, melly szabad akaratból adatott a' mi atyáink Urának Istenének:

29. Vigyázzatok, és meg-örizzétek, mig bé-méritek a' Papi fejedelmek, és a' Leviták, és az Israel nemzetségeinek hadnagyi-elött Jerusalemben, az Úr háza kintsébe.

30. Fel-fogadák pedig a' Papok, 's a' Leviták a' meg-mért ezüstöt, 's aranyat, és az edényeket, hogy Jerusalembe vinnék a' mi Istenünk házába.

31. El-indúlánk azért az Ahava folyóviztöl, az elsö hónak tizen-kettödik napján, hogy Jerusalembe mennénk: és a' mi Istenünk keze vólt rajtunk, és meg-szabadita minket az ellenség, 's a' leselkedö kezéből az úton.

G 32. És Jerusalembe jutánk, és ott maradánk három nap.

33. Negyed napon pedig meg-méreték az ezüst, 's az arany, és az edények a' mi Istenünk házában, Meremotnak az Úriás Pap fiának keze-által, és véle Eléazar a' Finees fia, és vélek Jozabed a' Jósue fia, és Noadaia a' Bennoi Levita fia,

34. Mindeneknek száma és mértéke-szerént: és bé-irattaték minden mérték azon üdöben.

35. De a' kik a' fogságból jöttek vala a' rabságnak fiai-is, éppen-egö áldozatokat tönek az Israel Istenének, tizen-két borjút az egész Israel népeért, kilentzven-hat kost, hetven-hét bárányt, a' bünért tizen két bakot: mid éppen-egö áldozatúl az Úrnak.

36. Meg adák pedig a' király parantsolatit, a' király szine-elött-forgó tiszt-viselöknek, és a' folyó vizen túl-való hadnagyoknak, és fel-magasztalák a' népet, és az Isten házát.

IX. RÉSZ.

Esdrás halván, hogy a' Zsidók a' Pogányokkal öszve házasodtak, el-hasogatván a' köntösét, szirattya öket, és könyörög az Istennek az ö gonoszságokért.

A 1. Minek-utánna pedig ezek bé-teljesedének, hozzám jövének a' fejedelmek, mondván: Nem vált-el az Israel népe, a' Papok, és a' Leviták a' földek népeitöl, és azoknak, tudn' illik a' Kananæusnak, és Ferezæusnak, és Jebusæusnak, és Ammonitáknak, és Moabitáknak, és Egyiptziusoknak, és Amorræusoknak útálatosságitól:

2. Mert azoknak leányi-közzül vettek magoknak, és a' fioknak, és a' szent magot a' földek népeivel elegyitették: és a' fejedelmek, 's a' birák vóltak elsök e' vétekben.

3. És mikor hallottam vólna e' beszédet, meg-szaggatám palástomat, és köntösömet, és ki-szaggatám fejemröl a' hajamat, és szakállomat, és le-ülék keseregvén. B

4. Hozzám gyülének pedig minnyájan, a' kik félik vala az Israel Istenének igéjét, azoknak vétkekért, kik a' fogságból jöttek vala, és én szomorúan ülök vala az estvéli áldozatig:

5. És az estvéli áldozatkor fel-kelék az én sanyarúságomból, és meg-szaggatván a' palástot, és a' köntöst, meg-hajtám térdeimet, és ki-terjesztém kezeimet az én Uramhoz Istenemhez,

6. És mondék: Én Istenem, szégyenlem, és általlom fel-emelni hozzád az ortzámat: mert a' mi hamisságink meg-sokasodtak a' mi fejünkön, és a' mi vétkeink mind az égig nevekedtek,

7. Az atyáink napjaitól fogva: de mi-magunk-is igen vétkeztünk mind e' napiglan, és a' mi hamisságinkban kézbe adattunk mi, és a' mi királyink, és Papjaink a' földek királyi kezébe, és fegyverre, és fogságra, és ragadományra, és ortza-pirúlásra, mint e' napon-is. C

8. És most, úgy-mint egy-kevessé, és egy szem-pillantásig lött a' mi könyörgésünk a' mi Urunkhoz Istenünkhöz, hogy maradék hagyatnék nékünk, és egy szeg adatnék nékünk az ö szent helyén, és világositaná-meg szemeinket a' mi Istenünk, és adna nékünk egy kevés életet a' mi szolgálatunkban,

9. Mert szolgák vagyunk, és szolgálatunkban el nem hagyott minket a' mi Istenünk, hanem irgalmasságot mutatott rajtunk a' Perzsák királya-elött, hogy életet adna nékünk, és fel-emelné a' mi Istenünk házát, és megépitené annak puszták ságit, és sövényt adna nékünk Júdában, és Jerusalemben.

10. És most mit mondgyunk o mi Istenünk ezek után? mert el-hattuk parantsolatidat,

11. Mellyeket parantsoltál a' te ſzolgaid a' profétákáltal, mondván: * A' föld, melyre bé-mentek, hogy azt birjátok, tiſztátalan föld, a' népek, és a' több földek tiſztátalanſága-ſzerént, azoknak útálatoſságival, kik meg-töltötték azt torkig az ö fertelmeſségekkel.

12. Moſt azért leányitokat ne adgyátok az ö fioknak, és az ö leányokat ne vegyétek a' fiaitoknak, és ſoha ne kereſsétek az ö békeségeket, és az ö elö meneteleket, hogy meg-erösödgyetek, és egyétek a' föld javait, és örökösítek légyenek a' fiaitok örökké.

13. És mindenek-után, a' mellyek rajtunk eſtek a' mi gonoſz tselekedetinkért, és a' mi nagy vétkünkért, mivelhogy te mi Iſtenünk ki-ſzabaditottál minket a' mi hamiſságinkból, és ſzabadúláſt adtál nékünk, a' mint ma vagyon.

14. Hogy hátra ne térnénk, és a' te parantsolatidat meg ne ſzegnök, ſe házaſságokat ne ſzereznénk ez útálatos népekkel. Vallyon nem haragudtál-é reánk a' meg-emészténg, hogy ne hagynál nékünk maradékot a' meg-ſzabadúláſra?

15. Iſraelnek Ura Iſtene, igaz vagy te: mert el-hagyattattunk, kik meg-ſzabadúlnánk mint e' napon. Imé elötted vagyunk a' mi vétkünkben. Mert nem állhatunk ezért elötted.

X. RÉSZ.

Eſdrás az egéſz népet öſzve-hiván, meg-parantsollya nékik, hogy a' pogányok közzül vett feleséget mingyárt el-ereſzſzék, kire reá igéri a' nép magát. Elé-ſzámláltatnak azok, kik ez illyen feleségeknek elüzésére vigyázzanak; és azok-is, kik pogány feleséget vettek vala.

1. Így imádkozván azért Eſdrás, és könyörögvén, és ſirván, és az Iſten temploma-elött feküvén, igen nagy ſokaság gyüleközék hozzája Iſraelböl, férfiak, és aſzſzonyok, és gyermekek, és sira a' nép nagy ſiráſſal.

2. És felele Sekeniás a' Jéhiel fia az Elam fiai-közzül, és monda Eſdráſnak: Mi vétkeztünk a' mi Iſtenünk-ellen, és idegen feleségeket vettünk a' föld népe-közzül: és moſt, ha vagyon penitentzia Iſraelben ezért.

3. Tegyünk ſzövetséget a' mi Urunkkal Iſtenünkkel, hogy meg-veſsük mind a' feleségeket, és azokat, kik tölök ſzülettek az Úr, és azok akarattya ſzerént, kik félik a' mi Urunk Iſtenünk parantsolattyát: a' törvény ſzerént légyen.

4. Kelly-fel, tiéd a' végezés, és mi veled léſzünk: erösödgyél-meg, és tselekeddmeg.

5. Fel-kele azért Eſdrás, és meg-esküdteté a' Papok, és a' Leviták fejedelmit, és az egéſz Iſraelt, hogy ez ige-ſzerént tselekednének, és meg-esküvének.

6. És fel-kele Eſdrás az Iſten háza-elöl, és méne az Eliaſib fia Johanán kamarájába, és bé-méne oda; kenyeret nem évék, és vizet nem ivék: mert ſirattya vala azok által hágását, kik a' fogságból jöttek vala.

7. És ſzózat lön Júdában és Jeruſalemben a' fogságnak minden fiaihoz, hogy Jeruſalembe gyülnének:

8. És mindennek, a' ki el nem jövend három nap-alatt a' fejedelmek, 's a' vének tanátsa-ſzerént, el vétetik minden marhája, és ö ki-vettetik a' rabság gyüleközetiböl.

9. Bé-gyülének azért Júdának, és Benjaminnak minden férfiai Jeruſalembe három nap-alatt, az a' kilentzedik hólnap, a' hónak huſzadik napján: és le-üle az egéſz nép az Úr háza útſzáján, reſzketvén a' bünért, és az eſsöért.

10. És fel-kele Eſdrás pap, és monda nékik: Ti vétkeztetek: és idegen feleségeket vettetek, hogy többitenétek az Iſrael vétkét.

11. És moſt tegyetek valláſt az atyáitok Urának Iſtenének, és tselekedgyétek az ö tetſzését, és vállyatok-el a' föld népeitöl, és az idegen feleségektöl.

12. És felele az egéſz ſokaság, és monda nagy ſzóval: A' hozzánk-való te beſzédedſzerént légyen.

13. Mindaz-által mivel a' nép ſok, és eſsös az üdö, és nem álhatunk kinn, és nem egy, vagy két napi dolog (mert fölötte igen vétkeztünk e' dologban,)

14. Rendelteſsenek fejedelmek az egéſz nép-között: és minnyájan a' mi váraſinkban, a' kik idegen feleségeket vettek, jöjenekelö bizonyos idökben, és vélek a' vének mindenik városból, és annak birái, mig elfordúllyon a' mi Iſtenünk haragja rólunk e' vétekért.

15. Az okáért Jónatan az Azahel fia, és Jaáſia a' Tékue fia állának erre, és Meſollam, és Sebetai Levita ſegéték öket.

16. És igy tselekedének a' rabság fiai. És el-menének Eſdrás pap, és a' nemzetségek fejedelmi az ö attyok házokba, és minnyájan az ö nevek ſzerént, és le-ülének a' tizedik hónak elsö napján, hogy ki-kereſnék a' dolgot.

17. És meg-ſzámláltatának minnyájan a' férfiak, kik idegen feleségeket vettek vala az elsö hónak elsö napjáig.

18. És ki-találtatának a' Papok fiai-közzül, kik idegen feleségeket vettek-vala. Joſuének a' Jóſedek fiának fiai-közzül, és az attyafiai, Maáſia, és Eliezer, és Jarib, és Godólia.

19. És kezeket adák, hogy el-üznék az ö feleségeket, és az ö vétkekért a' juhok-közzül egy koſt áldoznának.

20. És az Emmer fiai-közzül, Hanáni és Zebedia.
21. És a' Hárim fiai-közzül, Maáſia, és Elia, és Semeia, és Jéhiel, és Oziás.
22. És a' Feshur fiai-közzül, Elioénai Maáſia, Iſmael, Natánael, Jozabed, és Elaſa.
D 23. És a' Leviták fiai-közzül, Józabet, és Semei, és Tzelaia, ez a' Kalita, Fataia, Júda, és Eliezer.
24. És az énekeſek-közzül, Eliaſib. És az ajtón-állók közzül, Sellum, és Telem, és Uri.
25. És Iſraelből, a' Fáros fiai-közzül, Remeia, és Jéſia, és Melkia, és Miamin, és Eliezer, és Melkia, és Bánea.
26. És az Ælam fiai-közzül, Matánia, Zakariás, és Jéhiel, és Abdi, és Jérimot, és Elia.
27. És a' Zétua fiai-közzül, Elioénai, Eliaſib, Matánia, és Jerimut, és Zabad, és Aziza.
28. És a' Bébai fiai-közzül, Jóhanan, Hanania, Zabbai, Atalai.
29. És a' Báni fiai-közzül, Moſollam, és Melluk, és Adaia, Jazub, és Sáal, és Rámot.
30. És a' Fahat-Moáb fiai-közzül, Edna, és Kalál, Banaiás, és Maáſiás, Mataniás, Beséleel, Bennui, és Manaſſe.
31. És a' Herem fiai-közzül, Eliezer, Jóſue, Melkias, Semeiás, Simeon.
32. Benjamin, Málok, Samariás.
33. És a' Haſom fiai-közzül, Matanai, Matata, Zabad, Elifelet, Jermai, Manaſſe, Semei.
34. A' Bani fiai-közzül, Maáddi, Amtam, és Vel,
35. Báneás, és Badaiás, Keliau,
36. Vánia, Marimut, és Eliaſib,
37. Mataniás, Matanai, és Jáſi,
38. És Báni, és Bennui, Semei,
39. És Salmias, és Nátan, és Adaias,
40. És Meknedebai, Siſai, Sarai,
41. Ezrel, és Selemiáu, Semeria,
42. Sellum, Amariá, Jóſef.
43. A' Nébo fiai-közzül, Jéhiel, Mattiás, Zabad, Zabina, Jeddu, és Jóel, és Banáia.
44. Ezek mind idegen feleségeket vettek vala, és valának aſzſzonyok közöttök, kik fiakat ſzültek vala.

NEHEMIÁS KÖNYVE,
MELLY
ESDRÁS
MÁSODIK KÖNYVÉNEK-IS MONDATIK.

Nehemiás Könyve annak nevéről, a' ki egybe-hozta, és irta. Eſdrás idejét érte, és ſzintén annak tanátsából adta magát az iráſra. Régenten ez a' könyv egyet tett, a' mint Szent Jeronymus bizonyittya, az elsö Könyvvel: innét Eſdrás máſodik könyvének-is neveztetik. Foglallya pedig magában Jeruſalem Városának, és a' templomnak újolag való épittetését, az Iſten tiſztelete módgyának, mellytöl már el-ſzokott vala a' nép, helybe állittatását. Az egéſz könyvnek hiſtoriája, 31. eſztendök alatt lett dolgok, úgymint Artaxerxeſnek 20-dik eſztendejétöl fogva, melly a' világ kezdete-után volt 3550-dik. Fiának Dáriuſnak orſzágláſa kezdetéig, melly a' Világ teremtéſe után vólt 3582-dikben.

I. RÉSZ.

Nehemiás Artaxerxes Király pohárnoka, meg-hallván a' Zſidóknak, kik a' rabságból megmaradtak, háborgatáſit, keſerveſen sir, és ſok ideig böjtölvén, 's a' nép gonoſzságát meg-vallván, könyörög az Iſtennek, hogy kegyelmezzen-meg a' népnek.

A 1. NEHEMIÁSNAK a' Helkia fiának igéi. És lön Kasleu havában húſzadik eſztendöben, és én Súſa várában valék.
2. És el-jöve Hanáni egy az atyámfiai-közzül, ö, és a' férfiak Júdából: és kérdezkedém tölök a' Zſidók-felöl, kik meg-menekedtek, és meg-maradtak vala a' fogságból, és Jeruſalemről.
3. És mondának nékem: A' kik meg-maradtak, és meg-hagyattak a' fogságból B

ott a' tartományban, nagy inségben, és gyalázatban vannak: és a' Jerusalem kö-fala elhányattatott, és a' kapui tüzzel meg-égettettek.

4. És midön hallottam vólna ez illyen igéket, le-ülék, és sirék, és kesergék sok napokon: böjtölék, és imádkozám a' menynek Istene szine-elött.

5. És mondék: * Kérlek Uram, menynek erös, nagy, és rettenetes Istene, ki megörized a' szövetséget, és irgalmasságot azokkal, kik téged szeretnek, és meg-örizik a' te parantsolatidat:

C 6. Légyenek a' füleid figyelmetesek, és a' szemeid nyitva, hogy meg-halgasad a' te szolgád imádságát, mellyel ma imádkozom elötted, éjjel, és nappal, az Israel fiaiért a' te szolgaidért: és vallást tészek az Israel fiai büneiért, mellyekkel vétkeztek ellened: én, és az atyám háza vétkeztünk,

7. Hiusággal el-tévelyedtünk, és meg nem öriztük a' te parantsolatodat, és tzeremóniáidat, és itéletidet, mellyeket parantsoltál Moysesnek a' te szolgádnak.

8. Emlekezzél-meg az igéröl, mellyet Moysesnek parantsoltál a' te szolgádnak, mondván: Mikor vétkeztek, én el-széleszt-

D lek titeket a' népek-közibe:

9. És ha meg-tértek hozzám, és megörizitek az én parantsolatimat, és meg-tselekeszitek azokat; ha szintén az ég végeire viznek is, egybe-gyüjtlek onnét titeket, és viszsza-hozlak a' helybe, mellyet arra választottam, hogy ott lakjék az én nevem.

10. És ezek a' te szolgaid, és a' te néped: kiket meg-szabaditottál a' te nagy erösségeddel, és vastag kezed-által.

11. Kérlek Uram, légyen a' te füled figyelmetes a' te szolgád imádságára, és a' te szolgaid könyörgésére, kik félni akarják a' te nevedet: és igazgasad a' te szolgádat ma, és adgy irgalmasságot néki e' férfiú-elött. Mert én valék a' király pohárnokja.

II. RÉSZ.

Nehemiás a' Királytól levelet nyervén, Jerusalembe jön; és a' várasnak kö-falait épiti; kire heába fenik a' fogokat az ellenségi.

A 1. Lön pedig Nisán havában, Artaxerxes királynak huszadik esztendejében, és bor vala elötte, és fel-vöm a' bort, és a' királynak adám: és úgy mint beteg valék az ö ortzája-elött.

2. És monda nékem a' király: Miért szomorú az ortzád, holott nem látlak téged betegnek? ez nem heába vagyon, hanem szivedben nem tudom mi gonosz vagyon. És fölötte igen meg-félemlém:

3. És mondék a' királynak: Király örökké élly: hogy ne szomorkodgyék az én ortzám, holott a' város, az atyám koporsójának háza el-puztúlt, és a' kapui meg-égtek tüzzel.

4. És monda nékem a' király: Mi dolgot kérsz? És imádám a' mennyei Istent.

5. És mondék a' királynak: Ha jónak láttatik a' királynak, és ha kedves a' te szolgád a' te szined elött, botsás-el engem Judæába, az atyám koporsója városába, és meg-épitem azt.

6. És monda nékem a' király, és a' kirá- B lyné, ki mellete ül vala: Mennyi ideig lészen az útad, és mikor jösz-viszsza? És tetszék a' király szine-elött, és el-botsáta engem: és idöt rendelék néki.

7. És mondék a' királynak: Ha jónak láttatik a' királynak, adgyon leveleket nékem a' folyó-vizen túl-való tartomány fejedelmihez, hogy által-vigyenek engem, mig Júdæaba jussak:

8. És levelet Asafnak, a' király erdeje örizöjének, hogy fákot adgyon nékem, hogy bé-födhessem a' ház tornya kapuit, és a' város falait, és a' házat, melybe bé-menendek. És meg-adá nékem a' király, az én Istenemnek hozzám-való jó keze-szerént.

9. És el-menék a' folyó-vizen-túl-való tartománynak fejedelmihez, és oda adám nékik a' király leveleit. Küldött vala pedig velem a' király vitézek hadnagyit, és lovagokat.

10. És meg-halla Horomi Sanaballat, és Tobias az Ammanita szolga: és meg-szomorodának nagy keserüséggel, hogy ember jött vólna, ki az Israel fiainak elö-menetelit keresné. C

11. És Jerusalembe juték, és ott valék harmad napig,

12. És fel-kelék éjjel, és a' kevés férfiak velem, és nem jelentém-meg senkinek, mit adott vólna szivembe az Isten, hogy tselekedném Jerusalemben; és semmi barom nem vala velem, hanem tsak az oktalan-állat, mellyen ülök vala.

13. És ki-menék a' völgy kapuján éjjel, és a' sárkány kúttya-ellenébe, és a' ganéj kapujához, és szemlélem vala Jerusalemnek romlott falát, és a' tüztöl meg-emésztetett kapuit.

14. És által-menék a' kút kapujához, és a' király viz-tsatornájához, és nem vala helye a' baromnak, mellyen ülök vala, hogy által-menne.

15. És fel-menék a' patakon éjjel, és megszemlélém a' falt, és meg-térvén a' völgy kapujához jövék, és viszsza-menék.

16. A' Birák pedig nem tudgyák vala, hová mentem vólna, vagy mit tselekedném én: de a' Zsidóknak-is, és a' papoknak, és fö emböreknek, és a' bíráknak, és a' többinek, kik az épületet tsinállyák vala, mind addig semmit meg nem jelentettem vala.

17. És mondék nékik: Ti tudgyátok a' nyomorúságot, melyben vagyunk; mert Jerusalem el-puztúlt, és a' kapui tüzzel emész-

tettek-meg: jertek, és épittsük-meg a' Jerusalem kö-falait, és ne legyünk többé gyalázatúl.

D 18. És meg-jelentém nékik, hogy Istennek jó keze velem vólna, és a'király beszédit, mellyeket nékem szóllott vólna, és mondék: Kellyünk-fel, és épittsünk. És megerösödék az ö kezek a' jóban.

19. Meg-hallák pedig Horomi Sanaballat, és Tobiás az Amanita szolga, és az Arabiai Gósem, és meg-tsúfolának minket, és megútálának, és mondának: Mi dolog ez, a' mit tselekesztek? Vallyon pártot üttök-é a' király-ellen?

20. És szóllék hozzájok, és mondék nékik: A' menynek Istene ö segét minket, és mi ö szolgai vagyunk: kellyünk fel, és épittsünk: néktek pedig nints részetek, és igazságtok, és emlekezetetek Jerusalemben.

III. RÉSZ.

Azok nevek hozattatik elé, kik Jerusalem falait, tornyait, és kapuit épitik.

A 1. És fel-kele Eliasib a' fö-pap, és az ö pap attyafiai, és meg-épiték a' nyáj kapuját: ök szentelék-meg azt, és fel-állaták annak kapuit, és a' száz könyöknyi toronyig szentelék-meg azt, a' Hanáneel tornyáig.

2. És ö-mellette épitének a' Jerikói férfiak, és mellette épite Zakur az Amri fia.

3. A' halak kapuját pedig meg-épiték az Asnaa fiai: ök födék-bé azt, és fel-állaták annak kapuit, és lakatit, és zárjait. És ezekmellet épite Marimut, Uriásnak az Akkus fiának fia.

B 4. És mellette épite Mosollam, Barakiásnak a' Mesezebel fiának fia:

5. És azok-mellett épite Sádok a' Báana fia: És mellettek építének a' Tékuaiak: a' fö-emberek pedig közzülök, nem veték nyakokat az ö Urok munkája-alá.

6. És a' régi kaput meg épiték Jójada a' Fásea fia, és Mosollam a' Besódia fia: ök födék-bé azt, és fel-állaták annak kapuit, és lakatit, és zárjait:

7. És azok-mellett építének, Gábaoni Meltias, és Meronati Iadon, a' Gabaoni, és Masfai férfiak, a' fejedelemért, ki a' folyóvizen-túl-való tartományban vala.

8. És ö-mellette épite az Araia fia Eziel az ötvös: és mellette épite Ananiás a' patikáros fia: és meg-hagyák Jerusalemet a' széles útsza kö-faláig.

9. És mellette épite Rafaia a' Hur fia, Jerusalem útszája fejedelme.

C 10. És mellette épite Jedaia a' Haromaf fia az ö háza-ellenében: és mellette épite Hattus a' Hasebónia fia.

11. Az útszának fél részét meg-épité Melkiás a' Herem fia, és Hasub a' Fahat-Móab fia, és a' kementzék tornyát.

12. És mellette épite Sellum az Alohes fia, Jerusalem útszája fél részének fejedelme, ö, és az ö leányi.

13. És a' völgy kapuját meg-épité Hanun, és a' Zánoe lakói: ök építék-meg azt, és fel-állaták annak kapuit, lakatit, és zárjait, és ezer könyöknyit a' kö-falban a' ganéj kapujáig.

14. És a' ganéj kapuját meg-épité Melkiás a' Rekab fia, Betakáram útszája fejedelme: ö épité-meg azt, és fel-állatá annak kapuit, és lakatit, és zárjait.

15. És a' kút kapuját meg-épité Sellum a' Kolhoza fia, Masfa faluja fejedelme: ö épité-meg azt, és bé-födé, és fel-állatá annak kapuit, és lakatit, és zárjait, és a' Siloe halas-tó falait a' király kerténél, és mind a' garáditsokig, mellyek alá-érnek a' Dávid várasából.

16. Ö-utánna épite Nehemiás az Azbok fia, a' Bet-sur útszája fél részének fejedelme, a' Dávid koporsója-ellenében-való helyig, és a' halas-tóig, melly nagy munkával épittetett, és az erösek házáig.

17. Ö-utánna a' Leviták építének, Rehum a' Benni fia: ö-utánna épite Hasebiás, a' Tzeila útszája fél részének fejedelme az ö útszájában.

18. Ö-utánna építének az ö attyok-fiai, Bávai az Enadad fia, Tzeila fél részének fejedelme.

E 19. És meg-épité mellette Azer a' Jósue fia, a' Masfai fejedelem, a' második részt, az igen erös szeglet hágójának ellenében.

20. Ö-utánna a' hegyen, Báruk a' Zakai fia a' második részt épité-meg, a' szeglettöl-fogva az Eliasib fö-pap háza kapujáig.

21. Ö-utánna Mérimut, Uriásnak a' Hakkus fiának fia, épité-meg a' második részt, az Eliasib háza kapujától-fogva az Eliasib háza végéig.

22. És ö-utánna építének a' papok, a' Jordán mezöségéröl-való férfiak.

23. Ö-utánna épite Benjamin, és Hasub az ö háza-ellenében: és ö-utánna épite Azarias, Maasiának az Ananiás fiának fia az ö háza-ellenében.

F 24. Ö-utánna meg-épité Bennui a' Henadad fia a' második részt, az Azarias házától-fogva a' térületig, és a' szegletig.

25. Falel az Ozi fia a' térület, és a' torony-ellenében, melly ki-áll a' király magas házából, az-az, a' tömlötz pitvarában: ö-utánna Fadaia a' Páros fia.

26. A' Natinæusok pedig Ofelben laknak vala a' vizek kapujáig Nap-keletre, és a' toronyig, melly ki-áll vala.

27. Ö-utánna építék a' Tékueiek a' második részt ellenben, a' nagy, és ki-álló toronytól-fogva a' templom kö-falái.

28. Felyül pedig a' lovak kapujától-fogva a' Papok építének, ki-ki az ö háza-ellenében.

G 29. Ö-utánnok épite Sádok az Emmer fia az

az ö háza-ellenében. És ö-utánna épite Semmaia a' Sekeniás fia, a' Nap-keleti kapu örizöje.

30. Ö-utánna épité Hanania a' Selemia fia, és Hanun a' Selef hatodik fia, a' második részt: ö-utánna épite Mosolam a' Barakiás fia, az ö tár-háza-ellenében. Ö-utánna épite Melkiás az ötvös fia, a' Natinæusok, 's a' zsib-vásárosok házáig az itélö kapu-ellenében, és a' szeglet vatsoráló-helyig.

31. És a' szeglet vatsoráló hely-között a' barmok kapuján, az ötvösök, 's a' kereskedök épitének.

IV. RÉSZ.

Sanaballat, és Tobiás más nemzetségekkel együtt akadályoztattyák az épitést; de a' Zsidók egyik kezekkel dolgozván, másikkal fegyvert fogván, és Nehemiás könyörögvén véghez viszik az épitést.

1. LÖN pedig, midön hallotta vólna Sanaballat, hogy épitenök a' kö-falt, igen megharaguvék: és igen fel-indúlván meg-tsúfolá a' Zsidókat;

2. És monda az attyafiai-elött, és a' Samaritánusok fokasága-elött: Mit mivelnek az erötlen Zsidók? Reá botsáttyák-é öket a' népek? Áldozni fognak-é, és el-végezik-é egy nap? Vallyon épithetnek-é köveket a' por rakásokból, mellyek meg-égtenek?

3. De az Amanita Tobiás-is az ö felebaráttya, monda: Hadd-épittsenek: ha felmenend a' róka, által-ugorja az ö kö-falokat.

4. Hald-meg mi Istenünk, mert gyalázatossokká löttünk: forditsd fejekre a' gyalázatot, és meg-útáltatásra add öket a' rabság földében.

5. Ne födözd-el az ö hamisságokat, és az ö bünök ortzád-elött el ne törölteſsék, mert meg-tsúfoltak az épitöket.

6. Az-okáért meg-épitettük a' falt, és egybe-foglaltuk mindenestöl fél részéig: és fel-indittaték a' nép szive a' dolgozásra.

7. Lön pedig, midön hallotta vólna Sanaballat, és Tobiás, és az Arabiaiak, és az Ammaniták, és az Azótusiak, hogy bé-vakoltatott Jerusalem kö-falának hasadékja, és hogy a' romlások bé kezdettek vólna rakattatni, igen meg-haraguvának.

8. És egybe-gyülének minnyájan egyenlö-képpen, hogy el-jönének, és hadakoznának Jerusalem-ellen, és lest vetnének.

9. És imádkozánk a' mi Istenünknek, és örzöket állatánk a' kö-falra ellenek éjjel, és nappal.

10. Monda pedig Júdás: Meg-fogyatkozott a' terh-hordó ereje, és igen sok a' föld, és mi meg nem épithettyük a' kö-falt.

11. És mondának a' mi ellenségink: Ne tudgyák, és eszekbe ne vegyék, mig közikbe megyünk, és meg-öllyük öket, és el-hagyassuk a' munkát.

12. Lön pedig, el-jövén a' Zsidók, kik mellettek laknak vala, és meg-mondván nékünk tiz úttal, minden helyekröl a' mellyekröl hozzánk jöttek vala,

13. A' népet helyheztetém a' kö-fal-megé körös-körül rendbe, az ö kardgyokkal, és dárdájokkal, és kéz-ijokkal.

14. És el-tekintek, és fel-kelek: és mondék a' fö-embereknek, és a' biráknak, és a' község több részének: Ne féllyetek tölök. A' nagy, és rettenetes Úrról emlekezzetek-meg, és hadakozzatok az atyátok-fiaiért, fiaitokért, és leányitokért, és feleségeitekért, és házaitokért.

15. Lön pedig, midön hallották vólna az ellenségink, hogy hirré tétetett nékünk, el-bontá az Isten az ö tanátsokat. És minnyájan viszsza-térénk a' kö-falokra, ki-ki az ö munkájára.

16. És lön a' naptól-fogva, fél része azoknak az ifiaknak dolgot tészen vala, és fele kész vala a' hartzra; és dárdák, és paizsok, és kéz-ijak, és pántzélyok, és a' fejedelmek ö-utánnok Júdának minden házában,

17. A' kö-falon épitvén, és terhet hordván, és fel-adogatván: egy kézzel dolgot tésznek vala, és a' másikkal a' kardot tartyák vala:

18. Mert minden épitöknek kard vala felkötve óldalokra. És épitnek, 's trombitával harsagnak vala én-mellettem.

19. És mondék a' fö-embereknek, és a' biráknak, és a' község több részének: Az épület nagy, és széles, és mi a' kö-falon messze váltunk-el egyikünk a' másiktól:

20. Valamelly helyen hallandgyátok a' trombitának zengését, oda fussatok hozzánk: a' mi Istenünk hadakozni-fog érettünk.

21. És mi magunk tegyünk dolgot: és fél részünk tartson dárdákat, a' hajnal feljövetelétöl-fogva mig a' tsillagok fel-tetszenek.

22. Az idöben mondék-is a' népnek: Ki-ki az ö szolgájával maradgyon Jerusalemben, és légyen rendünk éjjel, és nappal a' munkálkodásban.

23. Én pedig, és az atyámfiai, és a' szolgaim, és az örzök, a' kik utánnam valának, le nem vettyük vala ruháinkat: ki-ki tsak a' mosódásra vetközik vala le.

V. RÉSZ.

A' nagy szükségben Nehemiás dorgállya a' gazdagokat a' fösvénységért; és az usorát meg-tiltya: azonban a' magáét a' szegényeknek böven ki-osztya.

1. ÉS nagy kiáltása lön a' népnek, és az ö feleségeknek, a' Zsidó attyok fiai ellen.

2. És valának, kik mondanák: A' mi fia-

ink, és leányink igen sokan vannak: vegyünk az ö árrokon gabonát, és együnk, és élyünk,

3. És valának, kik mondanák: Mezeinket, és szöleinket, és házainkat zálogba adgyuk, és vegyünk gabonát az éhségben.

4. És egyebek mondanak vala: Költsön vegyünk pénzt a' király adójára, és adgyuk oda mezeinket, és szöleinket:

5. És most mint az atyánk-fiainak testek, ollyanok a' mi testeink-is: és mint az ö fiok, ollyanok a' mi fiaink-is. Imé mi szolgálat alá adgyuk a' fiainkat, és leányinkat, és a' leányink-közzül szolgálók vannak: és nintsen, a' mivel meg-váltathassanak, és a' mi mezeinket, 's szöleinket egyebek birják.

6. És igen meg-haraguvám midön hallottam vólna az ö kiáltásokat ez igék-szerént: B

7. És gondolkodám szivemben: és megfeddém a' fö-embereket, és a' birákat, és mondék nékik: Uzsorát vésztek-é ki-ki az atyátok-fiaitól? És nagy gyülést gyüjték ellenek,

8. És mondék nékik: Mi, a' mint tudgyátok, ki-váltottuk a' Zsidó atyánk fiait, kik el-adattak vala a' Pogányoknak, tehetségünk-szerént: és azért ti el-adgyátok-é az atyátok-fiait, és mi ki-váltyuk-e öket? És halgatának, és nem tudának mit felelni.

9. És mondék nékik: Nem jó dolog, a' mit tselekesztek: miért nem jártok a' mi Istenünk félelmében, hogy ne szidalmaztassunk a' mi pogány ellenséginktöl.

10. Én-is, és az én atyám-fiai, és a' szolgaim, sokaknak adtunk költsön pénzt, és gabonát, ne kérjük-meg azt köz akarattal, engedgyük-meg az adóságot, mellyel tartoznak nékünk.

11. Adgyátok-meg nékik ma az ö mezejeket, és az ö szölöjöket, és olaj-kertöket, és házokat; söt inkább a' pénznek, gabonának, bornak, és olajnak századát-is, mellyet rajtok szoktatok venni, adgyátok-viszsza nékik.

C

12. És mondának: Meg-adgyuk, és semmit nem kérünk tölök: és úgy tselekeszünk, a' mint szóllasz. És elö-hivám a' Papokat, és meg-esküdtetém öket, hogy a' szerént tselekednének, a' mit mondottam vala.

13. Annak-fölötte ki-rázám az én kebelemet, és mondék: Igy rázzon-ki az Úr minden férfiat, a' ki bé nem tellyesiti ez igét, az ö házából, és az ö munkáiból: igy rázattassék-ki, és üres légyen. És monda az egész sokaság: Amen. És ditsérék az Istent. Úgy tselekedék azért a' nép, a' mint meg vala mondva.

14. A' naptól-fogva pedig, mellyen megparantsolta vala a' király nékem, hogy fejedelem lennék Júda földében, Artaxerxes királynak huszadik esztendejétöl-fogva harmintz-kettödik esztendejéig, tizen-két esztendeig, én, 's az én atyámfiai, az abrakot, melly a' fejedelmeknek szokott adatni, nem öttük.

15. Az elsö fejedelmek pedig, kik elöttem vóltak, meg-terhelték a' népet, és vöttek tölök, kenyérböl, és borból, és pénzböl, naponként negyven siklust: de azok szolgai-is el-nyomták a' népet. Én pedig nem tselekedtem úgy, az Isten félelméért: D

16. Söt inkább a' kö-falnak munkájában épitettem, és mezöt nem vöttem, és minden szolgaim a' dologra gyültek.

17. A' Zsidók-is, és a' birák, száz ötven férfiak, és a' kik hozzánk jönek vala a' körülöttünk-való nemzetek-közzül, az én asztalomnál vóltak.

18. Készittetik vala pedig nékem minden napra egy ökör, hat válogatott kos, a' madarakon-kivül; és minden tized nap külömbféle borokat, és sok egyebet adok vala: annak-fölötte az én fejedelemségemnek abrakát sem kerestem: mert igen meg-szegényült vala a' nép.

19. Emlekezzél-meg rólam én Istenem jómra, mind azok-szerént a' miket e' néppel tselekedtem.

VI. RÉSZ.

Sanaballat társaival együtt álnokúl levél által inti Nehemiást, hogy vele szövetséget vessen; az után fenyegeti Nehemiást, hogy bé-vádollya a' Királynak, hogy Királyságra vágyódna: 's ezzel akarja vala gátolni a' várasnak épitését: de Nehemiás semmit nem gondol véle, hanem el-végezvén a' város kö-falait, meg-félemlének tőle a' szomszéd nemzetek. A

1. LEÖN pedig, midön hallotta vólna Sanaballat, és Tobiás, és az Arabia-Gosem, és a' több ellenséginknek, hogy meg-épitettem vólna a' kö-falt, és, hogy nem vólna azon több romlás (az ideiglen pedig még az ajtókat nem helyheztettem vala a' kapukra,)

2. Hozzám küldének Sanaballat, és Gosem, mondván: Jere, és szerezzünk szövetséget együtt az Ono mezején-való falukban. Ök pedig gonoszt gondolnak vala nékem tselekedni.

3. Követeket küldék azért hozzájok, mondván: Nagy alkotmányt tsinálok én, és alá nem mehetek: hogy valami-képpen el ne múllyék, mig jövök, 's alá-megyek hozzátok.

4. Küldének pedig hozzám ezen ige-szerént négy úttal, és én az elöbbi beszéd szerént felelék nékik. B

5. És hozzám küldé Sanaballat az elöbbi igével ötöd úttal a' szolgáját, és illyen módon irott levél vala annak kezében:

6. A' Pogányok-között ez a' hir, és Gosem mondotta, hogy te, és a' Zsidók pártot akartok ütni, és azért épited a' kö-falt, és magadat ö királyokká akarod emelni: melly okért.

7. Profétákat-is rendeltél, kik felöled Jerusálemben ezt hirdessék, mondván: Király vagyon Júdæában. Meg-fogja hallani a' király ez igéket: az-okáért most jöj el, hogy tanátsot tartsunk együtt.

8. És hozzájok küldék, mondván: Nem lött az igék-szerént, mellyeket te mondasz: mert a' te szivedből költöd ezeket:

9. Mert ezek minnyájan rettentnek vala minket, gondolván, hogy meg-szünnének a' mi kezeink a' munkától, és félbe-hagynók. Az-okáért inkább meg-erösitém kezeimet:

10. És bé-menék titkon a' Semaiás házába, ki Dalaiának a' Metábeel fiának fia vala. Ki monda: Tanátskozzunk magunk között az Isten házában a' templom közepett, és zárjuk-bé a' ház kapuit: mert el-jönek, hogy meg-öllyenek téged, és éjjel jönek-el téged meg-ölni.

11. És mondék: Vallyon futott-e el valaki hozzám-hasonló? és kitsoda mégyenbé a' templomba mint én, és él? nem mégyek-bé.

12. És meg-értém, hogy nem az Isten küldötte vólna ötet, hanem hogy jövendölés-képpen szóllott vólna nékem, és hogy Tobiás, és Sanaballat fogadták vólna ötet.

13. Mert fizetést vött vala, hogy rettegve tselekedném, és vétkezném, és vólna olly gonosz, mellyet szememre vetnének.

14. Emlekezzél-meg rólam Uram, Tobiásért, és Sanaballatért, az ö illyen tselekedetek-szerént: de Noádia profétáról-is, és a' több profétákról, kik rettentnek vala engem.

15. El-végezödék pedig a' kö-fal, Elul havának huszon-ötödik napján, ötvenkét nap.

16. Lön azért, midön hallották vólna minden ellenségink, hogy minden nemzetek félnének, kik körülöttünk valának, és megesnének magokban, és meg-ismérnék, hogy az Istentöl lött vólna e' dolog.

17. Sok levelek-is küldetnek vala azokon a' napokon a' Zsidók fö-emberitöl Tobiáshoz, Tobiástól-is ö hozzájok.

18. Mert Júdæában sokan meg-esküdtek vala néki, mert Sekeniának az Area fiának veje vala, és a' fia Jóhanan Mosollámnak a' Barakiás fiának leányát vötte vala:

19. De ditsérik-is vala ötet elöttem, és beszédimet hirré tészik vala néki: és Tobiás leveleket küld vala, hogy engem megrettentene.

VII. RÉSZ.

Nehemiás Jerusálemben örzöket, és vigyázókat rendel, az-után öszve hiván a' népet, számba vétetnek azok, kik elöször Jerusálembe jöttek, barmaikkal együtt, és sok kintset adnak az épületre.

1. MINEK-utánna pedig meg-épitették a' kö-fal, és fel-töm az ajtókat, és meg-szám-

A Eccli. 49. d. 15.

lálám az ajtón-állókat, és az énekeseket, és a' Levitákat:

2. Parantsolék Hanániának az atyámfiának: és Hananiásnak a' Jerusálemi ház fejedelmének (mert ö majd igaz-mondóbb, és Istenfélöbb férfiúnak láttatik vala a' többinél)

3. És mondék nékik: Meg ne nyittassanak a' Jerusálem kapui a' Napnak melegségéig. És midön még elöttem állanának, bé tétetének a' kapuk, és meg-erösittetének: és örzöket rendelék a' Jerusálem lakói-közzül, mindeniket az ö rendiben, és kit-kit az ö háza-ellenében.

4. A' város pedig igen széles, és nagy vala, és nép kevés ö-benne, és nem valának fel-épittetett házak.

B

5. Szivembe adá pedig az Isten, és egybe-gyüjtém a' fö-embereket, és a' birákat, és a' községet, hogy meg-számlálnám öket: és meg-találám az ö számok könyvét, kik elöször jöttek vala fel, és abban irva találtaték.

6. * Ezek a' tartomány fiai, kik fel-jöttek a' rabság fogságából, kiket el-vitt vala Nabukodonosor a' Babyloniai király, és visz-sza-jöttek Jerusálembe, és Júdæába, ki-ki az ö városába.

* *Esdr.* 2. a. 1.

7. A' kik Zorobabellel jöttek: Jósue, Nehemiás, Azariás, Raámiás, Nahamáni, Mardokæus, Belsam, Mesfarat, Begoai, Náhum, Báana. Az Israel nepe férfiainak száma:

8. A' Fáros fiai, két-ezer száz hetvenketten:

9. A' Safatia fiai, három-száz hetven-ketten:

10. Az Area fiai, hat-száz ötven ketten:

C

11. Fáhat-Moábnak, a' Jósue, 's a' Jóab fiainak fiai, két-ezer nyóltz-száz tizen-nyóltzan:

12. Az Ælam fiai, ezer két-száz ötvennégyen:

13. A' Zetúa fiai, nyóltz-száz negyvenöten:

14. A' Zakai fiai, hét-száz hatvanan:

15. A' Bannui fiai, hat-száz negyvennyóltzan:

16. A' Bébai fiai, hat-száz huszon-nyóltzan:

17. Az Azgad fiai, két-ezer három-száz huszon-ketten:

18. Az Adonikám fiai, hat-száz hatvanheten:

19. A' Beguai fiai, két-ezer hatvan-heten:

20. Az Adin fiai, hat-száz ötven-öten:

21 Aternek a' Hesetziás fiának fiai, kilentzven-nyóltzan:

22. A' Hasem fiai, három-száz huszon-nyóltzan:

23. A' Bésai fiai, három-száz huszon négyen:

24. A' Háref fiai, száz tizen-ketten:

25. A' Gábaon fiai, kilentzven-öten:

26. A' Betlehem, és a' Netufa fiai, száz nyóltzvan-nyóltzan:

27. Az Anatot férfiai, száz huszon-nyóltzan:
28. A' Betazmot férfiai, negyven-ketten:
D 29. A' Kariat-iarim, Tzefira, és Bérot férfiai, hét-száz negyven-hárman:
30. A' Ráma, és Géba férfiai, hat-száz huszon-egyen:
31. A' Makmas férfiai, száz huszon-ketten:
32. A' Bétel, és Hái férfiai, száz huszon-hárman:
33. A' másik Nébo férfiai, ötven-ketten:
34. A' másik Ælam férfiai, ezer két-száz ötven-négyen:
35. A' Hárem fiai, három-száz húszan.
36. A' Jériko fiai, három-száz negyven-öten:
37. A' Lod, Hadid, és Ono fiai, hét-szaz huszon-egyen:
38. A' Sénaa fiai, három-ezer kilentz száz harmintzan.
39. A' Papok: Az Idaia fiai a' Jósue házában, kilentz-száz hetven-hárman:
40. Az Emmer fiai, ezer ötven-ketten:
41. A' Fashur fiai, ezer két-száz negyven-heten:
42. Az Arem fiai, ezer tizen-heten. A' Leviták:
43. Josuének, és Tzedemihelnek
44. Az Odvia fiainak fiai, hetven-négyen. Az énekesek:
E 45. Az Asaf fiai, száz negyven-nyóltzan.
46. Az Ajtón-állók: A' Sellum fiai, Ater fiai, Telmon fiai, Akkub fiai, Hatita fiai, Sóbai fiai; száz harmintz-nyóltzan.
47. A' Natinæusok: A' Sóha fiai, Hasufa fiai, Tebbaot fiai,
48. Tzeros fiai, Siaa fiai, Fádon fiai, Lébana fiai, Hagaba fiai, Selmai fiai,
49. Hánan fiai, Geddel fiai, Gáher fiai,
50. Raáia fiai, Rásin fiai, Nekoda fiai,
51. Gezem fiai, Aza fiai, Fásea fiai,
52. Bésai fiai, Munim fiai, Nefusim fiai,
53. Bakbuk fiai, Hakufa fiai, Harhur fiai,
54. Beslot fiai, Mahida fiai, Harsa fiai,
55. Berkos fiai, Sisara fiai, Tema fiai,
56. Násia fiai, Hatifa fiai,
57. A' Salomon szolgai fiai, Sótai fiai, Soferet fiai, Fárida fiai,
58. Jáhala fiai, Darkon fiai, Jeddel fiai,
59. Safatia fiai, Hatil fiai, Fokéret fiai, ki Sabaimtól az Amon fiától származott vala.
60. Minnyájan a' Natinæusok, és a' Salomon szolgainak fiai, három-száz kilentz-ven-ketten.
61. Ezek pedig, a' kik fel-jöttek Telmelából, Télharsa, Kerub, Addon, és Emmer: és nem jelenthették-meg az ö attyok házát, és az ö magvokat, ha Israelböl vólnának-é.
62. A' Dalaia fiai, Tobia fiai, Nékoda fiai, hat-szát negyven-ketten.
F 63. És a' Papok-közzül, a' Habia fiai, Akkos fiai, Berzellái fiai, ki a' Gálaád Berzellái leányi-közzül vön feleséget, és azoknak nevén hivattaték.
64. Ezek keresék az ö irásokat a' számlálásban, és fel nem találák: és ki-vettetének a' papságból.
65. És meg-mondá Atersata nékik, hogy ne ennének a' Szentek-szentiböl, mig nem tudós, és bölts Pap támadna.
66. Az egész sokaság mint egy férfiu, negyven-két ezer három száz hatvan,
67. Az ö szolgájokon, és szolgálójokon-kivül, kik hét-ezer három-száz harmintz-heten valának, és azok között énekes férfiak, és aszszonyok, két-száz negyven-öten.
68. Az ö lovok, hét-száz harmintz-hat: az ö öszvérek, két-száz negyven-öt:
69. Az ö tevéjek, négy-száz harmintz-öt: a' szamárok, hat-ezer hét-száz húsz.

Eddig az hozattatik-elö, a' mi a' számlálás-könyvben vólt irva, ez-után a' Nehemiás historiája következik.

70. Némellyek pedig a' nemzetségek fejedelmi közzül, adának az épületre. Atersata ada a' kintshez ezer drakma aranyat, ötven tsészét, öt-száz harmintz papi-öltözetet. G
71. És a' nemzetségek fejedelmi-közzül, adának az épületnek kintséhez húsz-ezer drakma aranyat, és két-ezer két-száz gira ezüstöt.
72. És a' mit a' több nép adott, húsz-ezer drakma arany, két-ezer gira ezüst, és hatvan-hét papi-öltözet vólt.
73. Lakának pedig a' Papok, és Leviták, és az ajtón-állók, és az énekesek, és a' több község, és a' Natinæusok, és az egész Israel az ö városokban.

VIII. RÉSZ.

Esdrás a' nép-elött el olvasa a' törvény könyvét; Nehemiás pedig vigasztallya a' szomorú népet, és zöld ágat hozván hét napüllik a' Sátoros ünnepet, és minden-nap olvasása vala nékik Esdrás a' törvény könyvét. A

1. És el-jött vala a' hetedik hólnap: az Israel fiai pedig az ö városokban valának. És egybe gyüle az egész nép, mint egy férfiu, a' vizek kapuja-elött-való útszára: és azt mondák az irás-tudó Esdrásnak, hogy elöhozná a' Moyses törvénye könyvét, melyet parantsolt vala az Úr Israelnek.
2. Elö-hozá azért Esdrás pap a' törvényt a' férfiak, és aszszonyok sokasága eleibe, és minnyájoknak, a' kik érthetik vala, a' hetedik hónak elsö napján.
3. És olvasa abból nyilván az útszán, melly a' vizek kapuja-elött vala, reggeltöl-fogva délig, a' férfiak, és aszszonyok, és böltsek elött: és az egész nép fülei figyelmetelek valának a' Könyvre. B
4. Fel-álla pedig az irás-tudó Esdrás egy fa garáditsra, mellyet a' szólláshra tsinált vala: és mellette állának Matatiás, és Semeia,

és Ania, és Uria, és Heltzia, és Maáſia, jobja-felöl: és bal-felöl, Fadaia, Miſael, és Melkia, és Haſum, és Hasbadana, Zakaria, és Moſollam,

5. És fel-nyitá Eſdrás a' könyvet az egéſz nép-elött: mert az egéſz népen ki-látſzik vala: és mikor azt fel nyitotta vólna, fenn álla az egéſz nép.

6. És áldá Eſdrás a' nagy Úr-Iſtent: és felele az egéſz nép: Amen, amen; fel-emelvén kezeit. És meg-hajlának, és imádák az Iſtent artzal borúlván a' földre.

7. Jóſue pedig, és Báni, és Serebia, Jámin, Akkub, Septai, Odia, Maáſia, Tzelita, Azariás, Jozabed, Hánan, Falaia, a' Leviták, tsendeſséget ſzereznek vala a' nép-között a' Törvény halgatására: a' nép pedig helyén áll vala.

8. És olvaſának az Iſten törvénye Könyvében magyarán, és nyilván, hogy meg-érthetnék: és meg-érték, mikor olvaſtatnék.

9. Monda pedig Nehemiás (ö az Aterſata) és Eſdrás Pap, és irás-tudó, és a' Leviták magyarázván az egéſz népnek: Megſzenteltetett napja ez a' mi Urunknak Iſtenünknek, ne ſzomorkodgyatok, és ne sirjatok. Mert sir vala az egéſz nép, midón hallaná a' törvény igéit.

10. És monda nékik: Mennyetek-el, egyetek kövért, és igyatok édeſt, és küldgyetek réſzeket azoknak, kik nem kéſzitettek magoknak; mert az Úrnak ſzent napja vagyon, és ne bánkodgyatok: mert az Úr öröme a' mi erösségünk.

11. A' Leviták pedig tsendeſséget ſzerreznek vala az egéſz nép-között, mondván: Halgaſsatok, mert ſzent nap vagyon, és ne bánkodgyatok.

12. El-méne azért az egéſz nép, hogy ennék, 's innék, és réſzt küldene, és nagy vigaságot ſzerzene: mert meg-értették vala az igéket, mellyekre öket tanitotta vala.

13. És máſod nap egybe gyülének az egéſz nép tselédinek fejedelmi, a' Papok, 's a' Leviták az irás-tudó Eſdráshoz, hogy magyarázná nékik a' Törvény igéit.

14. És irva találák a' törvényben, hogy meg-parantsolta vólna az Úr Moyſes-által, hogy az Iſrael fiai levél ſzinekben laknának, az ünnepen, a' hetedik hólnapban.

15. És hogy meg-hirdeſsék, és ſzóval meg-kiáltaſsák minden ö váraſokban, és Jeruſalemben, mondván: Mennyetek ki a' hegyre, és hozzatok olaj-fa ágakat, és az igen ſzép fának ágait, myrtus-fa ágakat, és palma-fa ágakat, és leveles fának ágait, hogy levél-ſzinek tsináltaſsanak, a' mint irva vagyon.

16. És ki-méne a' nép, és hozának. És tsinálának magoknak levél-ſzineket, ki-ki az ö padlásán, és az ö pitvarában, és az Iſten háza pitvariban, és a' vizek kapuja útſzáján, és az Efraim kapuja útſzáján.

17. Tsinála azért azoknak egéſz gyüleközete, kik meg jöttek vala a' fogságból, levél ſzineket, és a' levél-ſzinekben lakának: mert nem tselekedtek vala igy az Iſrael fiai Jóſuének a' Nun fiának napjaitól fogva mind a' napiglan. És igen nagy vigaság vala.

18. Olvaſa pedig az Iſten törvénye könyvében minden nap, az elsö naptól-fogva az utólsó napig. És innepet tartának hét nap, és nyóltzad nap gyüleközetet a' rend-tartáſsſzerént.

IX. RÉSZ.

A' nép böjtöléſſel penitentziát tartván el-válik az idegen nemzetségektöl. A' Leviták az Iſtennek vélek-való jó-tétemenyit magaſztallyák, a' népnek gonoſzságit meg-vallyák, és a' népért könyörögvén ſzövetséget vetnek az Iſtennel.

1. ENNEK a' hónak pedig huſzon-negyedik napján, egybe-gyülének az Iſrael fiai böjtölésben, és zsákokban, és por rajtok. A

2. És el-válaſztaték az Iſrael fiainak magva minden idegen fiútól: és elö-állának, és meg-vallák bünöket, és az attyok hamisságit.

3. És fel-kelének, hogy állanának: és olvaſának az ö Urok Iſtenek törvénye könyvében, négyſzer napjában, és négyſzer tönek valláſt, és imádgyák vala az ö Urokat Iſteneket.

4. Fel-állának pedig a' Leviták garáditsára, Jóſue, és Bani, és Tzedmihel, Sabánia, Bonni, Sarebiás, Báni, és Kanáni: és kiáltának fel-ſzóval az ö Urokhoz Iſtenekhez.

5. És mondának a' Leviták, Jóſue, és Tzedmihel, Bonni, Haſebnia, Serebia, Odaia, Sebnia, Fatahia: Kellyetek-fel, áldgyátok a' ti Uratokat Iſtenteket öröktöl-fogva örökké, és áldgyák a' te ditsöségednek fölséges nevét minden áldáſſal, és ditsérettel.

6. Te-magad Uram, egyedül te teremtetted az eget, és az egeknek egét, és azoknak minden ſeregét: a' földet, és mind a' mik ö-benne vannak: a' tengereket, és mind a' mik azokban vannak: és te élteted mind ezeket, és az égnek ſerege imád tégedet. B

7. Te-magad, Uram Iſten, ki Ábrámot válaſztottad, * és ki-hoztad ötet a' Kaldæuſok tüzéböl, és Ábrahámnak nevezted ötet

8. És hivnek találtad az ö ſzivét elötted: és ſzövetséget ſzerzettél véle, hogy néki adnád a' Kananæus, Hetæus, és Amorræus, és Ferezæus, és Jebuſæus, és Gergeſæus földét, hogy az ö magvának adnád: és bé-tellyesitetted a' te igéidet, mert igaz vagy.

9. És láttad az atyáink nyomorúságát Egyiptusban: és az ö kiáltáſokat meg-halgáttad a' Veres tengeren.

10. És jegyeket, és tsodákat töttél Faraón, és minden ſzolgain, és az ö földének

minden népén: mert meg-ismérted, hogy kevélyen tselekedtek vala ellenek: és nevet szerzettél magadnak, a' mint e' napon-is.

11. És a' tengert két-felé választád elöttök, és szárazon mentek-által a' tenger közepin: azok kergetöit pedig a' mélységre vetetted, mint a' követ a' hatalmas vizekbe.

12. És a' felyhö oszlopban vezérek vóltál nékik nappal, és a' tüz oszlopban éjjel, C hogy látnák az útat, mellyen mennek vala.

13. A' Sinai hegyre-is le-szállottál, és szóllottál vélek az égböl, és igaz itéleteket adtál nékik, és az igazság törvényét, tzeremóniákat, és jó parantsolatokat:

14. És a' te meg-szentelt szombatodat meg-mutattad nékik, és parantsolatokat, és tzeremóniákat, és törvényt parantsoltál nékik Moyses a' te szolgád-által.

15. Az égböl kenyeret-is adtál nékik éhségekben, és vizet hoztál-ki nékik a' kö-sziklából szomjúságokban, és meg-mondottad nékik, hogy bé-mennének, és birnák a' földet, mellyért fel-emelted a' te kezedet, hogy nékik adnád.

16. Ök pedig, és az atyáink kevélyen tselekedtek, és meg-keményitették nyakokat, és a' te parantsolatidat nem halgatták.

17. És nem akarták hallani, és meg nem D emlekeztek a' te tsodálatos dolgaidrúl, mellyeket vélek tselekedtél vala. És meg-keményitették nyakokat, és arra-veték fejeket úgy mint versengésel, hogy viszsza-térnének az ö szolgálattyokra. Te pedig engedelmes Isten, kegyelmes, és irgalmas, türö, és sok könyörületességü, el nem hattad öket,

18. Még mikor magoknak öntött borjút tsináltak, 's azt mondották vólna-is: Ez a' te Istened, a' ki téged ki-hozott Egyiptusból: és nagy káromlásokat tettenek.

19. Te pedig a' te sok irgalmasságidban el nem hattad öket a' pusztában: a' felyhö oszlopa el nem távozott tölök nappal, hogy vezérlené öket az úton, és a' tüz oszlopa éjjel, hogy meg-mutatná nékik az útat, mellyen járnának.

20. És a' te jó lelkedet adtad, a' ki tanitaná öket, és a' te mannádat meg nem tiltottad az ö szájoktól, és vizet adtál nékik a' szomjúságban.

21. Negyven esztendeig tápláltad öket a' pusztában, és semmi fogyatkozások nem vólt: az ö ruházattyok el nem kopott, és a' labok fel nem törött.

22. És országokat adtál nékik, és népeket, és sorsokat osztottál nékik: és a' Séhon földét birák, és a' Hesseboni király földét, és a' Básani Og király földét,

23. És meg-sokasitottad az ö fiokat, mint az ég tsillagit, és el-hoztad öket a' földre, melyröl mondottad vala az ö attyoknak, hogy bé-mennének arra, és birnák.

24. És el jövének azoknak fiai, és birák E a' földet, és meg-alázád elöttök a' föld lakóit a' Kananæusokat, és kezekbe adád azokat, és azok királyit, és a' föld népeit, hogy úgy tselekednének azokkal, a' mint nékik tetszik vala.

25. Meg-vévék azért az erös váraſokat, és a' kövér földet, és birának minden jókkal tellyes házakat: másoktól épittetett tsatorna-kútakat, szölöket, és olaj-fa kerteket, és sok gyümölts-termö fákat: és evének, és meg-elégedének, és meg-hizának, és bévelkedének gyönyörüséggel a' te nagy jóvóltodból.

26. Haragra ingerlének pedig téged, és el-távozának töled, és törvényedet hátokmegé veték: és a' profétáidat meg-ölék, kik tudományt téſznek vala nékik, hogy hozzád térnének, és nagy káromlásokat tönek.

27. És az ö ellenségek kezébe adád öket, és meg-nyomorgaták öket. És az ö háborúságoknak idején hozzád kiáltának, és te meghalgatád menyböl, és a' te sok könyörületeſségid-szerént szabaditókat adál ö-nékik, kik meg-szabaditanák öket az ö ellenségek kezéből. F

28. És midön meg-nyúgodták vólna, viszsza-térének, hogy gonoszt tselekednének szined-elött: és az ö ellenségek kezében hagyád öket, és birák öket. És meg-térének, és hozzád kiáltának: te pedig menyböl meghalgatád, és meg-szabaditád öket a' te irgalmaſságidban, sok ideig.

29. És tudományt töl nékik, hogy a' te Törvényedhez térnének. Ök pedig kevélyen tselekedének, és nem halgaták a' te parantsolatidat, és itéletid ellen vétkezének, mellyeket meg-tselekeszik az ember, és él azokban: és a' vállokat forditák, és az ö nyakokat meg-keményiték, és nem halgaták.

30. És sok esztendeig várád öket, és tudományt töl nékik a' te lelkeddel a' te profétáid-által: és nem halgaták, és a' földek népei kezébe adád öket.

31. A' te sok irgalmaſságidban pedig nem emésztetéd meg öket, sem el nem hagyád öket: mert te vagy a' könyörületeſségeknek G Istene, és kegyelmes.

32. Most azért, o mi nagy, erös, és rettenetes Istenünk, meg-örizvén a' szövetséget, és irgalmaſságot, ne fordits-el ortzádelöl minden nyomorúságot, melly reánk érkezett, a' mi királyinkra, és fejedelminkre, és papjainkra, és profétáinkra, és atyáinkra, és minden népedre, az Assur királya napjaitól fogva mind e' napig.

33. És te igaz vagy mindenekben, mellyek reánk jöttek: mert igazságot tselekedtél, mi pedig istentelenül tselekedtünk.

34. A' mi királyink, fejedelmink, papjaink, és atyáink nem tartották-meg törvényedet, és nem figyelmeztek a' te parantsolatidra, és bizonyság-tételidre mellyekkel bizonyságot tettél nékik.

35. És ök az ö országokban, és a' te sok jó-vóltodban, mellyet nékik adtál vala, és az igen széles, és kövér földön, mellyet az ö szinek-eleibe adtál vala, nem szolgáltak né-

ked, sem meg-nem tértek az ö gonoszságos tselekedetekből.

36. Imé mi-magunk szolgák vagyunk ma: és a' föld, mellyet az atyáinknak adtál, hogy ennék annak kenyerét, és annak javait, mi-magunk-is szolgák vagyunk abban.

37. És az ö gyümöltsi a' királyoknak meg-sokasodnak, kiket reánk vetettél bünéinkért, és testeinken uralkodnak, és barmainkon az ö akarattyok-szerént, és nagy háborúságban vagyunk.

38. Mind ezekről azért mi-magunk szövetséget szerzünk, és irunk, és meg-petsétlik a' mi fejedelmink, Levitáink, és Papjaink.

X. RÉSZ.

A' Zsidók meg-újitván az Istennel-való szövetséget, esküvéssel kötelezik magokat, az Isten törvényének meg-tartására; föképpen, hogy özvé nem házasodnak a' pogányokkal; meg-tartyák a' szombatot, a' hetedik esztendöt; az ajándékokat, dézmákat, és mindeneknek elsö zsengéjét igazán bé-adgyák. Azoknak nevek, kik meg-esküttek.

1. A' Petsétlök pedig valának: Nehemiás, Atersata a' Hakelai fia; és Sedetziás,
2. Saraiás, Azariás, Jeremiás,
3. Feshur, Amariás, Melkiás,
4. Hattus, Sebenia, Melluk,
5. Hárem, Merimut, Obdiás,
6. Dániel, Genton, Báruk,
7. Mosollam, Abia, Miamin,
8. Maázia, Belgai, Semeia: ezek a' Papok.
9. A' Leviták pedig: Jósue az Azamia fia, Bennui a' Henadad fiai-közzül, Tzedmihel,
10. És azoknak attyok-fiai, Sebenia, Odaia, Tzelita, Falaia, Hánan,
11. Mika, Rohob, Hasébia,
12. Zakur, Serébia, Sabánia,
13. Odaia, Báni, Báninu.
14. A' nép fejei: Fáros, Fahat-Móab, Ælam, Zetu, Báni,
15. Bonni, Azgad, Bebai,
16. Adonia, Begoai, Adin,
17. Ater, Hezetzia, Azur,
18. Odaia, Hasum, Besai,
19. Háref, Anatot, Nébai,
20. Megfias, Mosolam, Hazir,
21. Mesizabel, Sádok, Jedduá,
22. Feltia, Hánan, Anaia,
23. Osee, Hanania, Hasub,
24. Alohes, Fálea, Sobek,
25. Rehum, Hasebna, Maásia,
26. Ekáia, Hánan, Anan,
27. Melluk, Háran, Báana;
28. És többen a' nép-közzül, a' Papok, a' Leviták, az ajtón-állók, és énekesek, a' Natinæusok, és minnyájan, a' kik el-váltak vala a' földek népeitöl az Isten törvényéhez, azoknak feleségek, a' fiok, és leányok,
29. Minnyájan, a' kiknek értelmek lehete, fogadást tönek az attyok-fiaiért, azoknak fejei, és a' kik a' fogadásra, és esküésre jönek vala, hogy az Isten törvényében járnának, mellyet adott vala Moysesnek az Isten szolgájának kezébe, hogy meg-tselekednék, és meg-öriznék a' mi Urunknak Istenünknek minden parantsolatit, és itéletit, és tzeremóniáit,
30. És, hogy ne adnók a' mi leányinkat a' föld népének, és az ö leányokat ne vennök a' fiainknak.
31. A' föld népei-is, kik el-adó marhát hoznak-bé, és minden szükségre-valót, hogy szombat-nap el-adgyák, meg nem vészszük tölök szombaton, és a' meg-szentelt napon. És szabadon hadgyuk a' hetedik esztendöt, és minden adóságot meg-engedünk.
32. És magunknak parantsolatokat rendelünk, hogy egy sikluſnak harmad részét adgyuk esztendönként a' mi Istenünk háza épületire,
33. A' ki-tött kenyerekre, és a' szüntelen-való eledeli áldozatra, és a' szüntelen-való éppen-égö áldozatra szombatokon, a' hólnapok elsö napjain, az illö innepeken, és a' meg-szentelteken, és a' bünért, hogy könyörgés légyen Israelért, és a' mi Istenünk házának minden szükségére.
34. Sorsokat veténk azért az áldozatra-való fa felöl-is, a' Papok, és a' Leviták, és a' nép-között, hogy bé-vitetnének a' mi Istenünk házába az atyáink házok-szerént, bizonyos idökben esztendönként: hogy égnének a' mi Urunk Istenünk óltárán, a' mint irva vagyon a' Moyses törvényében:
35. És, hogy elö-hoznók földünknek zsengéit, és minden-féle fa-gyümöltsének zsengéit, esztendöről esztendöre az Úr házába.
36. És a' fiaink elsö-szülötitt, és a' mi barmaink, ökreink, és juhaink elsö-fajzásit, a' mint irva vagyon a' Törvényben, hogy bémutattatnának a' mi Istenünk házában, a' Papoknak, kik a' mi Istenünk házában szolgálnak:
37. És a' mi eleségink, és italink zsengéit, és minden-féle fa-gyümöltsét, a' szüretnek-is, 's az olajnak, fel-viszszük a' Papoknak a' mi Istenünk tár-házába, és földünknek tized részét a' Leviták-nak. A' Leviták magok vegyék a' dézmát minpen városokból a' mi munkáinknak.
38. A' Pap pedig az Aáron fia a' Leviták-kal légyen a' Leviták dézmájában, és a' Leviták mutassák-bé az ö dézmájoknak tized részét a' mi Istenünk házába, a' tár-házi kintses házba.
39. Mert a' tár-házba viszik az Israel fiai, és a' Levi fiai a' gabona, bor, és oláj zsengéit: és ott lésznek a' meg-szentelt edények, és a' Papok, és az énekesek, és az ajtón-ál-

lók, és a' szolgák, és el nem hadgyuk a' mi-Istenünk házát.

XI. RÉSZ.

Jerusalemnek, és Júda városinak új lakosi elé-számláltatnak, azoknak fel-épitése után.

A 1. A' Nép fejedelmi pedig Jerusalemben lakának; a' több nép pedig sorsot vete, hogy tizből egy részt vennének, kik Jerusalemben a' szent várasban laknának, a' kilentz rész pedig a' városokban.

2. Meg-áldá pedig a' nép mind a' férfiakat, a' kik magokat szabad akaratból ajánlották, hogy Jerusalemben laknának.

3. Ezek azért a' tartomány fejedelmi, kik Jerusalemben lakának, és a' Júda városiban. Lakék pedig ki-ki az ö örökségében, az ö városiban, Israel, a' Papok, a' Leviták, a' Natinæusok, és a' Salomon szolgainak fiai.

4. És lakának Jerusalemben a' Júda fiai-közzül, és a' Benjamin fiai-közzül. A' Júda fiai-közzül: Ataiás az Asiam fia, ki Zakariás fia, ki Amariás fia, ki Safatiás fia, ki Malaleel fia: a' Fáres fiai-közzül,

5. Maásia a' Báruk fia, ki Kolhoza fia, ki Hasia fia, ki Adaia fia, ki Jójarib fia, ki Zakariás fia, ki Siloni fia:

6. Minnyájan ezek a' Fáres fiai, kik Jerusalemben lakának, négy-száz hatvan-nyóltz erös férfiak.

B 7. Ezek pedig a' Benjamin fiai: Sellum a' Mosollam fia, ki Jóed fia, ki Fadaia fia, ki Kolaia fia, ki Másia fia, ki Eteel fia, ki Isaia fia,

8. És ö-utánna Gebbai, Sellai, kilentzszáz huszon-nyóltzan.

9. És Jóel a' Zekri fia ezeknek elöttök-járója, és Júdás a' Senua fia a' várasban második.

10. És a' Papok-közzül, Idaia a' Jóarib fia, Jákin,

11. Saraia a' Heltziás fia, ki Mosollam fia, ki Sádok fia, ki Merajot fia, ki Akitob fia, az Isten háza fejedelme,

12. És ezeknek attyok-fiai, kik a' templom dolgaiban munkálkodnak vala; nyóltz száz huszon ketten. És Adaia a' Jeroham fia, ki Felelia fia, ki Amsi fia, ki Zakariás fia, ki Feshur fia, ki Melkiás fia,

13. És az attyafiai az atyák fejedelmi; négy-száz negyven ketten. És Amassai az Azreel fia, ki Ahazi fia, ki Mosollamot fia, ki Emmer fia,

14. És ezeknek attyokfiai igen hatalmasok; száz huszon-nyóltzan, és ezeknek elöttök-járója Zabdiel a' hatalmasok fia.

15. És a' Leviták-közzül, Semeia a' Hasub fia, ki Azarikam fia, ki Hasabia fia, ki Boni fia,

C 16. És Sabatai, és Józabed, minden dolgokon, mellyek kivül valának az Isten házán, a' Leviták fejedelmi-közzül.

17. És Matania a' Mika fia, ki Zebedei fia, ki Asaf fia, ki fö vala a' ditséretre, és hála-adásra az imádságban, és Bekbétzia a' második az attyafiai-közzül, és Abda a' Samua fia, ki Gálal fia, ki Iditum fia:

18. Minnyájan a' Leviták a' szent várasban két-száz nyóltzvan-négyen.

19. És az ajtón-állók; Akkub, Telmon, és ezeknek attyok-fiai, kik az ajtókat örzik vala; száz hetven-ketten.

20. És a' többi az Israel-közzül a' Papok, és a' Leviták Júdának minden városiban, ki-ki az ö örökségében.

21. És a' Natinæusok, kik Ofelben laknak vala, és Siaha, és Gásfa a' Natinæusok-közzül.

22. És a' Leviták püspöke Jerusalemben, Azzi a' Báni fia, ki Hasabia fia, ki Matánia fia, ki Mika fia. Az Asaf fiai-közzül, az énekesek az Isten háza szolgálattyában.

23. Mert a' király parantsolattya vala rajtok, és a' rend minden napon az énekeseken,

D 24. És Fatahia a' Mesezebel fia, Zárának a' Júda fiának fiai-közül a' király kezénél, a' népnek minden igéje-szerént,

25. És a' házakban minden ö tartományokban. A' Júda fiai-közzül lakának Kariatarbéban, és annak faluiban: és Dibonban, és annak faluiban: és Kabseelben, és annak falutskáiban:

26. És Jesüeben, és Moladában, és Bethaletben,

27. És Hasersualban, és Bersabeében, és annak faluiban,

28. És Sitzelegben, és Mokonában, és annak faluiban,

29. És Remmonban, és Sáraában, és Jerimutban,

30. Zanoában, Odollamban, és azoknak faluiban, Lakisban, és annak tartományiban, és Azekában, és annak faluiban. És Bersabeében lakának az Ennom völgyéig.

31. A' Benjamin fiai pedig, Gebától-fogva, Mekmasban, és Háiban, és Bételben, és annak faluiban:

32. Anatotban, Nóbban, Ananiában,

33. Asorban, Rámában, Getaimban,

34. Hadidban, Seboimban, és Neballatban, Lódban

35. És Onóban a' mester emberek völgyében.

36. És a' Leviták részek Júdában, és Benjaminban.

XII. RÉSZ.

Elé-számláltatnak a' Papok, és Leviták, kik Zorobabellel Jerusalembe viszsza-jöttek vala, és a' kints-tartók. A' nép összegyül-

gyülvén, nagy vigasággal meg-szentelik a' várasnak új kö-falait.

A 1. Ezek pedig a' Papok, és Leviták, kik fel menének Zorobabellel a' Salátiel fiával, és Jósuével: Saraja, Jeremiás, Esdrás,

2. Amaria, Melluk, Hattus,

3. Sebeniás, Rheum, Merimut,

4. Addo, Genton, Abia,

5. Miamin, Madia, Belga,

6. Semeia, és Jójarib, Idaia, Sellum, Amok, Heltziás,

7. Idaia. Ezek a' Papok fejedelmi, és azok attyafiai, Jósue napjaiban.

8. A' Leviták pedig, Jésua, Bennui, Tzedmihel, Sarébia, Júda, Mataniás, a' ditséretekben ök, 's az ö attyok-fiai:

9. És Bekbétzia, és Hanni, és azoknak attyok-fiai, kiki az ö tisztiben.

10. Jósue pedig nemzé Joatzimot, és Jóatzim nemzé Eliasibot, és Eliasib nemzé Jojadát,

11. És Jójada nemzé Jonatánt, és Jónatan nemzé Jeddoát.

12. Jóatzim napjaiban pedig a' Papok, és a' nemzetségek fejedelmi valának: a' Saraiásában, Maraia; a' Jeremiásában, Hanania;

13. Az Esdrásában, Mosollam; az Amariásában, Jóhanan;

14. A' Milikoéban, Jónatan: a' Sebeniásában, Jósef;

15. A' Háramiban, Edna; a' Marajotéban, Heltzi;

16. Az Adaiaéban, Zakaria; a' Gentonéban, Mosollam;

17. Az Abiaéban, Zekri; a' Miaminében és Moadiaéban, Felti;

18. A' Belgáéban, Sammua; a' Semaiaéban, Jónatan;

19. A' Jojaribéban, Matanai; a' Jodaiaéban, Azzi?

20. A' Sellaiéban, Tzelai; az Amokéban, Héber;

21. A' Heltziaéban, Hasébia, az Idaiaéban, Natánael.

22. A' Leviták, Eliasibnak, és Jojadának, és Johanannak, és Jeddoának napjaiban, bé-irattanak a' nemzetségek fejedelmi, és a' Papok a' Persiai Dárius birodalmában.

23. A' Lévi fiai a' nemzetségek fejedelmi, bé-irattanak a' Kronikák könyvében, és Jónatánnak az Eliasib fiának napjaiban.

24. És a' Leviták fejedelmi; Hasébia, Serebia, és Jósue a' Tzedmihel fia: és azoknak attyokfiai az ö rendek-szerént, hogy ditséretet mondanának, és hálákat adnának az Isten emberének Dávidnak parantsolatya-szerént, és vigyáznának rend-szerént egy-aránt,

25. Matánia, és Bekbétzia, Obédia, Mosollam, Telmon, Akkub, a' kapuknak, és a' kapuk-elött-való tornátzoknak örzöi.

26. Ezek Joatzimnak napjaiban, ki Jósue fia, ki Jósedek fia, és Nehemiás feiedelemnek, és Esdrás papnak, 's irás-tudónak napjaiban.

27. Jerusalem kö-falának pedig meg-szentelésében, fel-keresék a' Levitákat minden ö helyekröl, hogy Jerusalembe hoznák öket, és el-végeznék a' szentelést, és a' vigaságot hála-adással, és énekkel, és tzimbalomokkal orgonákkal, és tzitarákkal.

28. Egybe-gyülének pedig az énekesek fiai a' Jerusalem-körül-való mezöségekröl, és a' Netufati faluiból,

29. És a' Galgal házából, és a' Géba, és Azmavet tartományiból: mert falukat épitettek vala magoknak az énekesek Jerusalemkörül.

30. És meg tisztúlának a' Papok, és a' C Leviták, és meg-tisztiták a' népet, és a' kapukat, és a' kö-falt.

31. És fel-hágatám a' Júda fejedelmit a' kö-falra, és rendelék két nagy ditsérö sereget. És el-menének jobb-felöl a' kö-falon a' ganéj kapujához.

32. És utánnok méne Osaiás, és fél-része a' Júda fejedelminek,

33. És Azariás, Esdrás, és Mosollam, Júdás, és Benjamin, és Semeia, és Jeremiás.

34. És a' Papok fiai-közzül trombitákkal, Zakariás a' Jónatan fia, ki Semeia fia, ki Matánia fia, ki Mikaia fia, ki Zekur fia, ki Asaf fia,

35. És az attyafiai, Semeia, és Azáreel, Malálai, Galálai, Máai, Natánael, és Júdas, és Hanáni, Dávidnak az Isten emberének énekes szerszámival, és Esdrás az irás-tudó ö-elöttök a' Kút kapujánál.

36. És ellenekbe fel-menének a' Dávid Várasának garáditsin, a' kö-falra-való felmenetelnél a' Dávid háza-fölött, és a' vizek kapujáig, Nap-keletre.

37. És a' hála-adók második serege ellenben jár vala, és én ö-utánna, és fél része a' népnek a' kö-falon, és a' kementzék tornyán, és a' leg szélesb kö-falig,

38. És az Efraim kapuja-fölött, és a' régi kapu-fölött, és a' halak kapuja-fölött, és a' Hanáneel tornya, és az Emat tornya-fölött, és a' nyáj kapujáig:

39. És meg-állának az örizet kapujában, és meg-álla a' ditséröknek két serege az Isten házában, és én, 's a' biráknak fél része énvelem.

40. És a' Papok, Eliakim, Maásia, Miamin, Mikea, Elioénai, Zakaria, Hanania, D trombitákkal,

41. És Maásia, és Semeia, és Eléazar, és Azzi, és Jóhanan, és Melkia, és Ælam, és Ezer. És hangasón éneklének az énekesek, és Jezraia az elöttök-járó:

42. És áldozának az napon nagy áldozatokat, és vigadának: mert az Isten meg-vigasztalta vala öket nagy vigasággal: de azok feleségi-is, és a' fiai örülének, és Jerusalem öröme messze hallattaték.

43. Meg-is számlálák az napon a' kints

tár-házának férfiait az itali áldozatokra, és a' zsengékre, és a' dézmákra, hogy bé-vinnék ö-általok a' város fejedelmi a' hálaadásnak ékességében a' Papokat és Levitákat: mert meg-vigasztaltaték Júda a' mellettek-lévö Papok, és Leviták-által.

44. És meg-örizék az ö Isteneknek szer-tartását, és a' meg-tisztúlásnak szer-tartását, és az énekeseket, és az ajtón-állókat, Dávidnak, és a' fiának Salomonnak parantsolattya-szerént.

45. Mert Dávidnak, és Asafnak napjaiban eleitöl-fogva el-rendeltettek vólt az énekesek fejedelmi, az Istent-ditsérök, és hálá-adók énekében.

46. És az egész Israel Zorobabelnek napjaiban, és Nehemiásnak napjaiban részt adnak vala az énekeseknek, és az ajtón-állóknak naponként, és meg-szentelik vala a' Levitákat, és a' Leviták meg-szentelik vala az Aáron fiait.

XIII. RÉSZ.

A' törvény könyvét el-olvasván, az idegeneket el szakasztyák magoktól a' Zsidók. A' Levitáknak rész rendeltetik; kiböl mind-azon-által Tobiás házának edényi a' templom kintse közzé tétetnék. Nehemiás meg-feddi a' Zsidókat, kik idegen nemzetekböl vettek vólt feleségeket.

A 1. Az napon pedig olvastaték a' Moyses könyvéből a' nép hallására: és irva találtaték benne, hogy az Ammonitának és, a' Moabitának az Isten gyüleközetibe örökké bé nem kellene menni:

* Deut. 23. a. 3.

2. Mivelhogy nem mentek az Israel fiaieleibe kenyérrel, és vizzel, és ö-ellenek bérbe fogadták Bálaámot, hogy öket meg-átkozná: és a' mi Istenünk az átkot áldásra fordította.

3. Lön pedig, mikor hallották vólna a' törvényt, el-választának minden idegent Israeltöl.

4. És ezen gondviselö vala Eliasib pap, ki a' mi Istenünk háza tár-házának gondviselöje vala, és Tobiásnak rokona.

5. Tsinála azért magának nagy tár-házat, és ö-elötte oda-rakják vala az ajándékokat, és a' temiént, és az edényeket, és a' gabonának, bornak, és olajnak dézmáját, a' Leviták, és énekesek, és ajtón-állók részét, és a' papi zsengéket.

6. Mind ezekben pedig nem vóltam Jerusalemben, mert Artaxerxesnek a' Babylóniai királynak harmintz-kettödik esztendejében menék a' királyhoz, és a' napok végén könyörgék a' királynak.

7. És Jerusalembe jövék, és meg-értém a' gonoszt, mellyet tselekedett vala Eliasib Tobiásért, hogy néki kintset szerzene az Isten háza tornátziban.

8. És nékem igen gonosznak tetszék. És ki-hányám a' Tobiás háza edényit a' tár-házból.

9. És parantsolék, és meg-tisztiták a' tár-házakat: és viszsza-vüm oda az Isten háza edényit, az eledeli áldozatot, és a' temiént.

10. És meg-értém, hogy a' Leviták részei meg nem adattak vólna: és ki-ki az ö tartományába szökött vólna, a' Leviták, 's az énekesek, és azok-közzül, a' kik szolgálnak vala:

11. És meg-feddém a' birákat, és mondék: Miért hattuk-el az Isten házát? és egybe-gyüjtém öket, és helyekre állatam.

12. És az egész Júda bé-hordá a' gabonának, bornak, és olajnak dézmáját a' tár-házakba.

13. És gond-viselökké rendelök a' tárházakon Selemiás papot, és az irás-tudó Sádokot, és a' Leviták közzül Fadaiát, és mellyék Hánant Zákirnak a' Mataniás fiának fiát: mert hiveknek találtatának, és reájok bizák az attyok fiai részeit.

14. Emlekezzél-meg rólam én Istenem ezért, és ne töröld-el jó tetteményimet, mellyeket tselekedtem az én Istenem házában, és az ö tzeremóniáiban.

15. A' napokban látám Júdában, hogy szombaton sajtókat nyomnának, kalangyákat hordanának, és szamárokat terhelnének borral, és szölövel, és fügével, és minden terhel, és hogy Jerusalembe vinnék szombat-napon. És tudományt tök, hogy azon a' napon árúlnának, mellyen szabad vólna árulni. C

16. És Tyrusiak laknak vala abban, kik halakat, és minden árrút bé-hordnak vala: és szombatokon el-adgyák vala a' Júda fiainak Jerusalemben:

17. És meg-feddém Júdának fö-emberit, és mondék nékik: Mitsoda gonosz dolog ez, mellyet ti tselekesztek, és meg-szegitek a' szombat-napot?

18. Nem ezeket mivelték-e az atyáink, és a' mi Istenünk mind e' veszedelmet reánk hozta, és e' mi városunkra? És ti öregbititek a' haragot Israel ellen, meg szegvén a' szombatot.

19. Lön pedig, midön meg-nyúgodtak vólna a' Jerusalem kapui szombat-nap, szóllék: és bé zárlák az ajtókat, és meg-parantsolám, hogy meg ne nyitnák azokat, hanem a' szombat-után: és a' szolgaim-közzül rendelék a' kapukra, hogy senki terhet bé ne vinne szombat-nap.

20. És kinn maradának a' kereskedök, és minden árúk árosi Jerusalemböl egyszer 's kétszer.

21. És tudományt tök, és mondék nékik: Miért maradtok a' kö-fal elött? ha másodszor ezt mivelitek, kezet vetek reátok. Az okáért az idötöl-fogva nem jövének el szombaton.

22. Mondék-is a' Leviták, hogy megtisztúlnának, és a' kapuk örizésére jönének,

és a' szombat-napnak meg-szentelésére: azokáért emlekezzél-meg ezért-is rólam én Istenem, és kegyelmezz meg nékem a' te könyörületeségidnek sokasága-szerént.

23. De látám-is azokon a' napokon, hogy a' Zsidók Azótusi, Ammoni, és Moábi feleségeket vennének.

24. És azok fiai fél-részén Azótusúl szólnak vala, és nem tudnak vala Zsidóúl szólni, és minden népeknek nyelveken szólnak vala

25. És meg-seddém öket, és meg-átkozám. És meg-verék közzülök némelly férfiakat, és meg-kopaszitám öket, és meg-esküdtetém az Istenre, hogy ne adnák az ö leányokat amazok fiainak, és ne vennének azok leányi-közzül az ö fioknak, és magoknak, mondván:

*3.Reg. 13. b.7. 26. * Nem illyen dologban vétkezett-é Salomon az Israel királya? És bizonnyára sok nemzetségek-között nem vala hasonló király ö hozzája, és szereti vala ötet az ö Istene és királlyá tévé ötet az Isten egész Israelen: * ötet-is azért az idegen aszszonyok vivék a' bünre.

27. Vallyon mi-is engedetlenek lévén, meg-tselekedgyük-e mind e' nagy gonoszt, hogy vétkezzünk a' mi Istenünk-ellen, és idegen feleségeket vegyünk?

28. Jójadának pedig az Eliasib fö-pap fiának fiai-közzül egyik, veje vala Horoni Sanaballatnak, kit el-üzék tölem.

29. Emlekezzél meg én Uram Istenem azokról, kik meg-ferteztetik a' papságot, és a' Papok, 's a' Leviták tisztit.

30. Az okáért meg-tisztitám öket minden idegenektöl, és el-rendelém a' Papok 's a' Leviták rendit, mindenikét az ö szolgálattyában:

31. És bizonyos idöben az áldozatra-való faknak, és a' zsengéknek bé-hordására: emlekezzél-meg rólam jómra én Istenem. Amen.

*3.Reg. 11.a.1.

TOBIÁS KÖNYVE.

Ez a' Könyv az Istenhez való hivségnek, békeséges türésnek, és viszontag az Isteni gond-viselésnek ritka példáit adgya elönkbe. Mert Tóbiás az Úr Istennek hiv szolgája, minek-utánna fogságba vitetnék Salmanasár király idejében, a' ki Samaria városát meg-vette, és az Israel országát el-rontotta, idegen földön-is meg nem szünt a' jó tselekedeteknek gyakorlásától. Kit eleinten Salmanasár Király meg-bötsült, és az egész élésnek Gondviselöjévé tette ötet, a' mint a' Görög-irás jelenti; de az-után Senakerib, hogy meg-intetvén még-is a' hóltakot temetné, jószágából ki-forgatta, és szám kivetésbe küldötte. Assaradon király pedig nem sokára viszsza hivatta, és Jószágának Gondviselöjévé tette ötet. De ismét ezekböl-ki-fogyott: és azon fellyül Istennek bölts rendeléséböl szemeinek világát el-vesztette. Utóllyára, minek utánna Fiát, Mediába, Gabelustól-való adósságáért küldötte vólna, és szerentséssen onnét viszsza tért vólna, szeme világát tsodálatossan viszsza nyerte, és egyéb Isten áldásival-is meg-áldatott. Halála-elött Fiának jótanátsokat ád. Ninive Városának-is a' Próféták irásiból hasznossan tanátsol, hogy annak idejében magokat föltalálhassák.

I. RÉSZ.

Tobiás Salamanasár Assyriusok Királya fogságában lévén, az Isten törvényét el nem hadgya; a' fiát ifiú Tobiást, kit szült vala Anna a' felesége, az Isteni félelemre tanittya. A' Királynak nagy kedvében vagyon, és szabadon jár, a' hol akarja. A' több rab társait vigasztallya, és alamisnával segiti. Gábelnek tiz ezüst talentomot ád költsön. Senakerib üldözi azért, hogy a' Zsidókat el-temetné.

1.
TOBIÁS Neftali nemzetségéböl, és városából (melly Galilæának felsö részeiben vagyon Naásson-fölött, az útontúl, melly Nap-nyúgatra viszen, bal-felöl lévén Sefet városa)

2. * Mikor el-fogattatott vólna Salmanasárnak az Assyriusok királyának napjaiban, a' fogságban lévén sem hagyá-el az igazság útát,

*4.Reg. 17.a.3. & 18. b. 9.

3. Úgy hogy mindent, a' mie lehet vala,

naponként az együtt-lévö fogoly attyafiaival közlene, kik az ö nemzetségéből valának.

4. És noha mindeneknél ifiabb vólna a' Neftali nemzetségében, mindaz-által femmit gyermekül nem tselekedék dolgában.

5. Végezetre midön minnyájan az arany borjúkhoz mennének, * mellyeket Jeróboam az Iſrael királya tsinált vala, ö egyedül futtya vala mindenek társaságát,

* 3. *Reg.* 12. *f.* 28.

B 6. És Jeruſalembe mégyen vala az Úr templomába, és ott imádgya vala Iſraelnek Urát Iſtenét, minden zſengéit és dézmáit hiven fel-vivén,

7. Úgy hogy harmad eſztendöben a' löttzſidóknak, és jövevényeknek ſzolgáltatna-bé minden dézmáſt.

8. Ezeket, és ezekhez haſonlókat az Iſten törvénye-ſzerént meg-tart vala gyermek-lévén.

9. Mikor pedig öreg emberré lött vólna, feleségül vévé Annát az ö nemzetségéből, és fiat nemze attól, az önnön nevét adván néki.

10. Kit gyermekségétöl-fogva tanitá az Iſtent félni, és magát meg-tartóztatni minden bünтöl.

11. Az okáért, mikor a' fogság-által a' feleségével, és fiával Ninive városába jutott vólna minden nemzetségével,

12. (Midön minnyájan ennének a' Pogányok étkeiböl,) ez meg-örizé lelkét, és ſoha meg nem ferteztetteték azok étkeivel.

C 13. És mivelhogy meg-emlekezék az Úrról tellyes ſzivéből, kedveſsé tévé ötet az Iſten a' Salmanasár király ſzine-elött;

14. És ſzabadságot ada néki, hogy elmenne, valahová akarna, ſzabadsága lévén hogy azt tselekedné, valamit akarna.

15. El mégyen vala azért mindenekhez, kik a' fogságban valának, és üdvöſséges intéſeket ád vala nékik.

16. Mikor pedig el-ment vólna Rágesbe a' Médusok városába, és azokból, mellyekkel a' királytól fel-tiſzteltetett vala, tiz talentom ezüſte vólna;

17. És midön az ö nemzetségének nagy ſeregében látná Gabéluſt ſzükölködni, ki az ö nemzetségéből vala, kéz-irás-alatt néki adá a' meg-nevezett ezüſtöt.

18. Sok idö-után pedig meg-halván Salmanasár király, mikor a' fia Sennakerib országlana helyette, és az Iſrael fiai gyülölségeſek vólnának az ö ſzine-elött:

19. És Tobiás minden nap az ö egéſz nemzetségéhez mégyen vala, és vigaſztallya vala öket, és oſztogat vala kinek-kinek, a' mennyi lehet vala az ö marháiból.

D 20. Az éhezöket táplállya vala, és a' meziteleneknek ruházatokat ád vala, és a' megholtakat, és meg-öletteket ſzorgalmatoſon eltemeti vala.

* 4. *Reg.* 19. *g.* 35. *Eccli.* 48. *d.* 24.

21. * Végezetre mikor meg-tért vólna Sennákerib király, futván Judæából a' tsapás elött, mellyet az Iſten rajta tselekedett vala az ö káromlásáért, és meg-haraguván ſokakat meg-ölne az Iſrael fiai-közzül, Tobiás el-temeti vala azoknak teſteket.

22. Mikor pedig hirré tétetett a' királynak, meg-parantsolá, hogy meg-ölnék ötet, és el-vévé minden marháját.

23. Tobiás pedig a' fiával, és a' feleségével el-ſzaladván, meg foſztatván titkon lön, mert ſokan ſzeretik vala ötet.

* *Jſ.* 37. *g.* 38. 2. *Machab.* 8. *c.* 19. 2. *Paral.* 32. *c.* 21.

24. * Negyven-öt nap-után pedig megölék a' királyt az ö fiai:

25. És meg-tére Tobiás az ö házába, és minden marhája meg-adaték néki.

II. RÉSZ.

Tobiás a' halottak temetéſiben el-fáradván, és el-aluván a' fetskék ganéja eſik ſzemébe, és meg-vakúl: a' felesége, és baráti zúgolódáſſal, és tsúfoláſſal boſzontyák ötet, de békeségeſen el-ſzenvedi Jób módgyára.

A 1. EZEK-után pedig, midön az Úr innepe-napja vólna, és a' Tobiás házában jó ebéd kéſzittetett vólna,

2. Monda a' fiának: Menny-el, és hozzbé egy-néhány Iſten-félöket a' mi nemzetségünkböl, hogy vigan lakozzanak velünk.

3. És mikor el-ment vólna, meg-térvén hirré tévé néki, hogy egy az Iſrael fiai-közzül meg-ölettetve fekünnék az útſzán. És mindgyárt ki-ugorván helyéröl, el-hagyván az ebédet, étlen juta a' teſthez:

4. És fel-vévén azt, házához vivé titkon, hogy midön a' nap el-enyéſzett vólna, óva temetné-el ötet.

5. És mikor el-rejtette vólna a' teſtet, kenyeret evék keſerüséggel, és rettegéſſel,

B 6. Emlegetvén azt a' beſzédet, mellyet mondott az Úr Amos proféta-által: * A' ti innep-napitok ſiralomra, és keſerüségre fordúlnak.

* *Amos.* 8. *c.* 10. 1. *Machab.* 1. *d.* 14.

7. Mikor pedig a' nap el-enyéſzett vólna, el-méne, és el-temeté ötet.

8. Feddik vala pedig ötet minden felebaráti, mondván: Immár e' dologért meghatták, hogy meg-öllyenek, és tsak alig ſzaladtál el a' halál birodalmából, és iſmég halottakat temetſz-e?

* *Sap.* 1. *d.* 8.

9. * De Tobiás inkább félvén az Iſtentöl, hogy-ſem a' királytól, el-ragadgya vala a' meg ölettettek teſteit, és el-rejti vala a' házában, és éj félkor el-temeti vala azokat.

10. Történék pedig, hogy némelly nap meg-fáradván a' temetés-után, házába menvén, le-fekütt vólna a' fal-mellett, és elalutt vólna,

11. És a' fetskék féſzkéből meleg ganéj eſnék az aluvónak ſzemeibe, és meg-vakúlna.

12. E' kisértetet pedig azért engedé az Úr rajta történni, hogy az utánna-valóknak-

nak az ö békeséges szenvedése például adatnék, mint a' szent Jóbé-is.

13. Mert mivelhogy gyermekségétöl-fogva félte az Istent, és az ö parantsolatit meg-örizte, nem szomorkodék az Isten ellen, hogy a' vakság tsapása történt vólna rajta:

14. Hanem az Isteni félelemben álhatatosson meg-marada, hálákat adván az Istennek az ö életének minden napjaiban.

15. Mert a' mint szent Jóbot boszonták a' királyok, úgy tsúfollyák vala ennek életét az attyafiai, és rokoni, mondván:

16. Hol vagyon a' te reménységed, melly-ért alamisnálkodol, és temetsz vala?

17. Tobiás pedig feddi vala öket, mondván: Ne szóllyatok úgy:

18. Mert szentek fiai vagyunk, és azt az életet várjuk, mellyet az Isten azoknak ád, kik a' benne-való hiteket soha el nem változtattyák.

19. Anna pedig az ö felesége a' szövö munkára mégyen vala minden nap, és kezei munkájával a' mi eleséget találhat vala, elviszi vala.

20. Innét lön, hogy egy néki adatott ketske gödölyét vitt vólna haza:

21. Melynek rivását mikor hallotta vólna a' férje, monda: * Meg-lássátok, hogy valami-képpen lopott ne légyen, adgyátok-meg azt az urainak, mert nem szabad nékünk a' lopotból valamit ennünk, a' vagy illetnünk.

22. * Ezekért a' felesége meg-haragudván, felele: Nyilván heába-valóvá lött a' te reménységed, és a' te alamisnáid most tettszettek-meg.

23. És ezekkel, 's egyéb efféle igékkel boszszontya vala ötet.

III. RÉSZ.

Tobiás a' feleségének boszontása-miatt könyörög az Istennek, hogy vegye-ki az életböl. Hasonló-képpen Sára-is Raguël leánya (egy a' szolgáló leányok-közzül szemére hányván, hogy az ördög hét férjét ölte vólna-meg) nagy fohászkodással harmad-napig böjtölvén, könyörög az Istennek. Mind a' kettönek a' könyörgését egyszer 's mind meg-halgatta az Isten, és hozzájok küldi Rafaël Arkangyalát.

1. Akkor Tobiás fel-fohászkodék, és imádkozni kezde köny-húllatásokkal,

2. Mondván: Igaz vagy Uram, és minden itéletid igazak, és minden útaid irgalmasság, és igazság, és itélet.

3. És most Uram emlekezzél-meg rólam, és ne álly boszszút büneimért, se meg ne emlekezzél az én vétkeimröl, vagy az atyáiméról.

4. * Mivelhogy nem engedtünk a' te parantsolatidnak, azért adattunk prédára, és fogságra, és halálra, és tsúfságra, és gyalázatra minden nemzeteknél, a' kik-közibe elhintettél bennünket.

5. És most Uram, nagyok a' te itéletid, mert nem tselekedtünk a' te parantsolatidszerént, és nem jártunk tekélletesen elötted.

6. És most Uram, a' te akaratod-szerént tselekedgyél velem, és parantsollyad békeségben ki-vétetni lelkemet: mert jobb nékem meg-halnom, hogy-sem élnem.

7. Ugyan azon napon történék azért, hogy Sára-is a' Ráguel leánya Rágesben a' Médusok városában, gyalázatott hallana az attyának egyik szolgálójától:

8. Mert hét férjnek adatott vala, és az Asmodæus-nevü ördög meg ölte vala azokat, mihelyen bé-mentek vólna hozzája.

9. Mikor azért vétkeért feddené a' leány zót, felele néki, mondván: Többé töled ne lássunk fiat, vagy leányt a' földön, férjeidnek gyilkosa.

10. Meg-akarsz-é engem-is ölni, a' mint már hét férjeidet meg-ölted? Ezért a' szóért el-méne az ö házának felsö kamarájába, és három nap, 's három éjjel nem évék, 's nem ivék:

11. Hanem az imádságban maradván, köny-húllatásokkal könyörög vala az Istennek, hogy e' gyalázattól meg-szabaditaná ötet.

12. Lön pedig harmad napon, mikor elvégezné az imádságot, áldván az Urat,

13. Monda: Áldott a' te neved atyáinknak Istene: ki mikor meg-haragszol, irgalmasságot tselekeszel, és a' háborúság idején meg-botsátod azoknak bünöket, kik téged segétségül hinak.

14. Te-hozzád forditom Uram ortzámat, te-hozzád igazitom szemeimet.

15. Kérlek Uram, hogy e' gyalázat köteléböl óldozz-meg engemet, a' vagy bizonnyára a' földröl végy-el engem.

16. Te tudod Uram, hogy soha nem kivántam férfiat, és tisztán tartottam lelkemet minden kivánságtól.

17. Soha a' játszodozók-kezibe nem egyelitettem magamat: sem azokkal, kik álhatatlanul járnak, részem nem volt.

18. Férfiat pedig a' te félelmedböl, nem fajtalanságomból akartam hozzám venni.

19. És vagy én vóltam méltatlan azokhoz, vagy azok talám nem vóltak méltók hozzám: mert talám más férfiúnak tartottál engem.

20. Mert nints az embernek hatalmában a' te tanátsod.

21. Azt pedig bizonyosnak tartya minden, a' ki téged tisztel: hogy az ö élete, ha probálásban lészen, meg-koronáztatik: ha pedig háborúságban lészen, meg-szabadúl: és hogy ha meg-seddettetik, a' te irgalmasságodhoz juthat.

22. Mert nem gyönyörködöl a' mi ve-

* Deut. 28. c. 13.

* Deut. 22. d. 1.

* Job. 2. c. 9.

szedelminkben: mert a' fergeteg-után tsendeſséget szerzeſz, és a' köny-hullatás, és sírás után örvendezést adſz.

23. Légyen a' te neved örökké áldott Iſraelnek Iſtene.

24. Az időben meg-halgattaték mind kettőnek könyörgése a' felséges Iſten ditsőségének szine-előtt:

25. És el-küldeték Ráfael az Úrnak szent Angyala, hogy meg-gyógyitaná mind a' kettőt, kiknek imádsági egy időben mutattattak-bé az Úr szine-előtt.

IV. RÉSZ.

Tobiás halálát közel lenni vélvén, a' fiának szép tiz oktatáſt ád: az alamiſnának haſznait elé-hozza: és meg-jelenti, hogy Gábel tiz ezüſt talentommal vólna adós.

A 1. Az-okáért mikor Tobiás állitaná, hogy meg-halgattatott az ö imádsága, hogy meghalhatna, magához hivá a' fiát Tobiáſt,

* *Eccli.* 7. c. 29. 2. És monda néki: * Hallyad fiam az én szám igéit, és azokat szivedbe fondamentomúl helyhezteſd.

* *Exod.* 20. *b.* 12. 3. Mikor el-vészi az Iſten lelkemet, a' teſtemet temeſd-el: * és tiſztellyed az anyádat életének tellyes napjaiban:

4. Mert meg-kell emlékezned, mitsoda, és melly nagy veszedelmeket szenvedett éretted az ö méhében.

B 5. Mikor pedig ö-is bé tölti életének idejét, temeſd mellém ötet.

6. Életednek pedig tellyes napjaiban elmédben légyen az Iſten: és ódd magad, hogy valaha 'a' bünnek ne engedgy, és el ne hadgyad a' mi Urunk Iſtenünk parantsolatit.

* *Luc.* 14. 6. 13. *Prov.* 3. *b.* 9. *Eccles.* 4 *a.* 1. & 14. *b.* 13. *Eccli.* 35. *a.* 4. 7. * A' te marhádból adgy alamiſnát, és egy szegényről se forditsd-el ortzádat: mert úgy léſzen, hogy rólad se fordúllyon-el az Úr ortzája.

8. A' mint lehet, úgy légy irgalmas.

9. Ha néked ſok léſzen, bévségeſſen adgy: ha néked kevés léſzen, igyekezzél a' keveſetis örömeſt adni.

10. Mert jó jutalmat gyüjteſz magadnak a' szükségnek napján.

* *Eccli.* 29. c. 13. C 11. * Mert az alamiſna minden büntöl, 's a' haláltól meg-szabadit, és nem engedi a' lelket setétségre menni.

12. Nagy bizodalom léſzen a' fölséges Iſten-előtt, az alamiſna, minden ö gyakorlóinak.

* 1. *Theſs* 4. *a.* 3. 13. * Odd magad fiam minden paráznaságtól, és feleséged-kivül ſoha ne engedgyed, hogy vétket tudgy.

* *Gen.* 3. *a.* 5. 14. A' kevélységet ſoha elmédben, vagy beſzédedben uralkodni ne hadgyad: * mert abból vött eredetet minden veszedelem.

* *Levit.* 19. c. 13. 15. * Valaki néked valamit munkálkodik, mindgyárt add-meg annak bérét, és a' béreſed bére nálad semmi-képpen ne maradgyon.

16. * A' mit máſtól gyülölſz néked tselekedtetni, meg-láſſad, hogy ſoha azt máſnak ne tselekedgyed.

17. * Kenyeredet az éhezökkel és szükölködökkel egyed, és ruházatidból född-bé a' meziteleneket.

18. Kenyeredet, és borodat az igaz temetésére helyhezteſd, és abból ne egyél, 's ne igyál a' bünösökkel.

19. Tanátsot mindenkor a' böltstöl kérdgy.

20. Minden időben áldgyad az Iſtent: és kérjed ötet, hogy útaidat igazgaſſa, és minden tanátsid ö benne maradgyanak.

21. Ezt-is meg-jelentem néked fiam, hogy tiz talentom ezüſtöt adtam, midön még gyermetske vólnál, Gabéluſnak, Rágesben a' Méduſok várasában, és keze-iráſa nálam vagyon.

22. És azért tudakozzál, mi módon meheſs hozzája, és vedd-viſzſza töle a' félyül meg-nevezett ezüſtöt, és add-viſzſza néki az ö keze-irását.

* *Prov.* 3. *b.* 27. 23. Ne félly fiam; noha szegény életet viſelünk, * de ſok javaink léſznek, ha félyük az Iſtent, és el-távozunk minden büntöl, és jól tselekeſzünk.

V. RÉSZ.

Tobiás Rágesbe a' Méduſok várasába készülvén társot keres; kihez adgya magát ifjú képében Rafael Arkangyal, és néki ajánlván az öreg Tobiás a' fiát, el-indúlnak: az Annya ſirattya a' fiát.

1. Akkor felele Tobiás az attyának, és monda: Mind a' miket parantsoltál nékem, meg-tselekeſzem atyám. A

2. Mi módon kereſſem-meg pedig e' pénzt, nem tudom; ö engem nem tud, én ſem iſmérem ötet: mitsoda jelt adgyak néki? De az útat ſem tudtam ſoha, mellyen oda kell menni.

3. Akkor felele az attya néki, és monda: A' keze-iráſa ugyan nálam vagyon: mellyet midön meg-mutatſz néki, mindgyárt megadgya.

4. De menny el moſt, és kereſs magadnak valami hiv férfiat, ki el-mennyen veled bizonyos fizetésért, hogy a' mig még élek, viſzſza-vegyed azt.

5. Akkor ki-menvén Tobiás, találá egy szép ifiat, ki fel-övedzve áll vala, és mintha járáshoz készült vólna. B

6. És nem tudván hogy az Iſten Angyala vólna, köszönté ötet, és monda: Honnét-való vagy jó ifiu?

7. Amaz pedig felele: Az Iſrael fiai-közzül. És Tobiás monda néki: Tudod-e az útat, melly a' Méduſok országába viſzen?

8. Kinek felele: Tudom: és annak minden útain gyakorta jártam, és Gabélusnál az atyánk-fiánál laktam: ki Rágesben a' Médusok városában lakik, melly az Ekbatanis hegyén helyheztetett.

9. Kinek Tobiás monda: Várj-meg engem, kérlek, mig ezeket hirré tészem az atyámnak.

10. Akkor bé-menvén Tobiás, meg-jelenté mind ezeket az attyának. Mellyeken tsodálkozván az attya, kéré, hogy bé-menne hozzája.

11. Bé-menvén azért köszönté ötet, és monda: Örömed légyen néked mindenkor.

12. És monda Tobiás: Minémü örömem lehet nékem, ki a' setétségben ülök, és az ég világosságát nem látom?

13. Kinek monda az ifiu: Légy erös szivvel, közel vagyon, hogy meg-gyógyittassál az Istentöl.

14. Monda azért néki Tobiás: Vallyon elviheted-e a' fiamat Gabélushoz Rágesbe a' Médusok városába? és midön meg-térsz, meg-adom jutalmadat.

15. És monda néki az Angyal: Én el-viszem, és viszsza-hozom ötet hozzád:

16. Kinek felele Tobiás: Kérlek téged, jelentsd-meg nékem, mellyik házból, a'vagy mellyik nemzetségböl vagy te?

17. Kinek monda Ráfael angyal: A' béresnek nemzetségét keresed-e, vagy magát a' béreset, ki a' fiaddal el-mennyen?

18. De hogy valami-képpen téged gondba ne ejtselek, én vagyok Azarias a' nagy Ananiásnak fia.

19. És felele Tobiás: Nagy nemzetségböl vagy te. De kérlek, ne haragudgyál, hogy tudni akartam nemzetségedet.

20. Monda pedig néki az Angyal: Én egésségben el-viszem, és egésségben viszszahozom néked a' fiadat.

21. Felelvén pedig Tobiás, monda: Jól járjatok, és az Isten légyen útatokon, és az ö Angyala késérjen titeket.

22. Akkor el készitvén mind, a' miket az útra kell vala vinni, el-bútsúzék Tobiás az attyától, 's az annyától, és ketten együtt járának.

23. * És mikor el-mentek vólna, kezde az annya sirni, és mondani: Vénségünk istápját el-vetted, és el-küldötted tölünk.

24. Soha ne lött vólna az a' pénz, mellyért ötet küldötted.

25. Mert elég vala nékünk a' mi szegénységünk, hogy gazdagságnak itélnök azt, hogy láttyuk vala a' mi fiunkat.

26. És monda néki Tobiás: Ne sirj, egésségben el-jut a' mi fiunk, és egésségben viszsza-jö hozzánk, és a' te szemeid meg-látják ötet.

27. Mert hiszem, hogy az Istennek jó Angyala késéri ötet, és jól rendeli minden dolgait, úgy hogy örömmel jöjön-viszsza hozzánk.

28. Erre a' szóra meg-szünék az annya sirni, és halgata.

VI. RÉSZ.

Midön az ifiu Tobiás mosdanék, iszonyú nagy hal mégyen reá, 's el-akarja nyelni; kit a' Rafael biztatásából meg-fog, és a' szivét, epéjét, és máját ki-veszi, és orvosságnak meg-tartya. Ráguelhez jutván, Rafael jóvallásából Sárát Ráguel leányát feleségül kéri; kinek már hét férjét ölte vólt meg az ördög; és meg-tanittya ötet Ráfael, mi végre kelleſsék meg-házasodni, és a' házasságban mint kelleſsék élni.

1. EL-méne pedig Tobiás, és az eb követé ötet, és elsö szállása lön a' Tigris folyóvize-mellett. A

2. És ki-méne, hogy meg mosná a' lábait, és imé egy igen nagy hal jöve-ki, hogy ötet el-nyelné.

3. Melytöl meg-ijedvén Tobiás kiálta felszóval, mondván: Uram, reám jö.

4. És monda néki az Angyal: Fogd a' kopóltóját, és vond hozzád ötet. Mellyet midön meg-tselekedett vólna, ki-vona azt a' szárazra, és hánkódni kezde a' lábai-elött.

5. Akkor monda néki az Angyal: Bontsd-fel ezt a' halat, és a' szivét, és epéjét, és máját tedd-el magadnak: mert ezek orvosságokra hasznosan szükségesek.

6. Mellyet midön meg-tselekedett vólna, meg-süté a' húsát, és útra vivék magokkal: a' többit bé-sózák, a' mennyivel meg-érnék, mig Rágesbe jutnának a' Médusok városába.

7. Akkor kérdé Tobiás az Angyalt, és B
monda néki: Kérlek téged atyámfia Azaria, hogy mond-meg nékem, mitsoda orvosság lészen ezeknek, a' miket el-tenni parantsoltál a' halból?

8. És felelvén az Angyal, monda néki: A' szivének egy részét ha a' szénre tészed, annnak a' füsti ki-kerget minden-némü ördögöt, akár férfiútól, 's akár aszszony állattól, úgy hogy többé azokhoz ne mennyen.

9. És az epéje használ a' szemek meg-kenésére, a' mellyeken hályog vagyon, és meggyógyúlnak:

10. És monda néki Tobiás: Hol akarod, hogy maradgyunk?

11. És felelvén az Angyal, monda: Vagyon itt egy Ráguel-nevü férfiú, a' te nemzetségedböl-való rokonod, és ennek egy Sára-nevü leánya vagyon, de sem fia, sem leánya nints azon-kivül.

12. * Téged illet minden öröksége, és * Num. 27. a. 8. & 36. a. 8.
feleségül kell azt venned.

13. Az-okáért kérjed-meg ötet az attyától, és néked adgya ötet feleségül. C

14. Akkor felele Tobiás, és monda: Hallom, hogy hét férfiúnak adatott, és meg-

hóltak: de azt-is hallottam, hogy az ördög ölte-meg öket.

15. Félek azért, hogy valami-képpen ezek rajtam-is ne történnyenek: és holott egyetlen-egye vagyok a' szüléimnek, az ö vénségeket bánattal viſzem poklokra.

16. Akkor Ráfael angyal monda néki: Halgaſs engem, és meg-mutatom néked, kik légyenek, a' kiken eröt vehet az ördög.

17. Mert a' kik úgy házaſodnak-meg, hogy az Iſtent magoktól, és elméjekből kirekeſzſzék, és az ö fajtalanságokat úgy köveſsék, mint a' ló, 's az öſzvér, kinek nints értelmek; azokon hatalma vagyon az ördögnek.

D 18. Te pedig mikor el-véſzed ötet, bémenvén a' kamarába, három napig tartóztaſd-meg magadat töle, és ſemmit egyebet ne mivelly, hanem tsak imádságokban foglallyad magadat véle.

19. Azon éjjel pedig, meg-gyújtván a' hal máját, el-üzettetik az ördög.

20. Máſodik éjjel pedig, a' ſzent Patriarkák társaságába botsáttatol.

21. Harmadik éjjel pedig áldomáſt nyerſz, hogy töletek egéſséges fiak ſzületteſſenek.

22. El-múlván pedig a' harmadik éj, vedd-el a' ſzüzet az Úr félelmével, a' fiak ſzeretetitöl viſeltetvén inkább, hogy ſem a' bujaságtól, hogy az Ábrahám magvában áldomáſt nyerj a' fiakban.

VII. RÉSZ.

Ráguel az Angyal jóvallásából Sárát Tobiáſnak adgya feleségül, és a' házaſság tábláját meg-irván menyegzöt tartanak.

A 1. Bé-menének pedig Ráguelhez, és örömmel fogadá öket Ráguel.

2. És Tobiáſra tekéntvén Ráguel, monda a' feleségének Annának: Melly igen haſonló ez az ifiu a' néném fiához!

3. És mikor ezeket ſzóllotta vólna, monda: Honnét-valók vattok ifiak atyánk-fiai? Amazok pedig mondának: Neftali nemzetségéböl vagyunk, a' Ninivei fogságból.

4. És monda nékik Ráguel: Iſméritek-e Tobiáſt az atyámfiát? Kik mondának: Iſmérjük.

5. És midön ſok jókat ſzóllana felöle, monda az Angyal Ráguelnek: Tobiás, a' kiröl kérdezkedel, ennek az attya.

B 6. És ſiete Ráguel, és köny-hullatáſokkal meg-tsókolá ötet, és sirván a' nyakán,

7. Monda: Áldattaſsál-meg, édes fiam, mert jobnál jobb férfinak fia vagy.

8. És az ö felesége Anna, és az ö leányok Sára könyvezének.

9. Minek-utánna pedig ſzóllának, megparantsolá Ráguel, hogy egy koſt ölnének, és lakodalmat ſzerzenének. És mikor intené öket, hogy ebédhez ülnének,

10. Monda Tobiás: Én ma itt nem éſzem, 's nem iſzom, hanem-ha elöbb kéréſemet javallod, és meg-igéred, hogy nékem adod a' leányodat Sárát.

11. Melly igét halván Ráguel meg-ijede, C tudván mi történt azokon a' hét férfiakon, kik bé-mentek vólt hozzája: és kezde félni, hogy ezen-is valahogy haſonló-képpen ne történnék: és midön kétséges vólna, és nem adna a' kérönek ſemmi válaſzt.

12. Monda néki az Angyal: Ne félly ennek adni ötet, mert ez Iſten-félönek kell adni a' te leányodat feleségül: azért nem lehetett ö máſé.

13. Akkor monda Ráguel: Nem kétlem, hogy az Iſten az én könyörgéſimet, és könyhúllatáſimat ſzine-eleibe ereſztette,

14. És hiſzem, hogy azért hozott titeket hozzám, hogy ez az ö nemzetségéhez kaptsoltatnék * a' Moyſes törvénye-ſzerént: és moſt kétséged ne légyen, hogy néked adom ötet. * Num. 36. b. 6. D

15. És fogván jobb kezét az ö leányának, Tobiáſnak jobb kezébe adá, mondván: Ábrahámnak Iſtene, és Iſaáknak Iſtene, és Jákobnak Iſtene légyen veletek, és ö adgyon öſzve titeket, és tellyesittse-bé áldáſát rajtatok.

16. És papiroſt vévén, házaſság levelet irának.

17. És ezek-után vigan lakának, áldván az Iſtent.

18. És hozzája hivá Ráguel a' feleségét Annát, és meg-parantsolá néki, hogy más kamarát kéſzitene.

19. És oda bé-vivé a' leányát Sárát, és könyveze. És monda néki:

20. Erös ſzivvel légy édes leányom, a' menynek Iſtene adgyon örömet a' keſerüſségért, mellyet ſzenvedtél.

VIII. RÉSZ.

Midön Tobiás eſtve Sárához bé-vitetne a' hal májának egy darabját meg-süti, az ördögöt pedig az Angyal meg-kötözi; és Tobiás inti Sárát, hogy három éjtſzakán könyörögne vêle az Iſtennek, 's az-után mennyenek öſzve. Midön azért Tobiáſt reggel életben látnák, a' sirt, mellyet éjjel készitettek vala néki, bé-tölteté Ráguel; és az Iſtennek hálát adván, nagy vendégséget készit, és felét a' jószágának a' leányának hadgya, hólta után pedig egéſzen.

1. Minek-utánna pedig vatsorálának, bévivék az ifiat hozzája. A

2. Meg emlekezvén azért Tobiás az Angyal beſzédéröl, elö-vévé az ö táskájából a' májnak réſzét, és azt eleven ſzénre téve.

3. Akkor Ráfael Angyal meg-ragadá az ördö-

ördögöt, és meg-kötözé ötet a' felsö Egyiptus puſztájában.

4. Akkor inté a' ſzüzet Tobiás, és monda néki: Sára, kelly-fel, és könyörögjünk az Iſtennek ma, és hólnap, és hólnap-után: mert e' három éjjel az Iſtennel egyesülünk: el-múlván pedig a' harmadik étſzaka, a' mi házaſságunkban léſzünk.

5. Mert ſzentek fiai vagyunk és nem egyesülhetünk úgy, mint a' pogányok, kik nem tudgyák az Iſtent.

6. Fel-kelvén azért mind ketten, ſzorgalmatoſon imádkoznak vala együtt, hogy egéſség adatnék nékik.

7. És monda Tobiás: Mi atyáinknak Ura Iſtene, áldgyanak téged az egek, és a' földek, és a' tenger, 's a' kútak, és a' folyó-vizek, és minden teremtett állatid, mellyek azokban vannak.

8. * Te terémtetted Adámot a' föld agyagából, és ſegétségül adtad néki Hévát.

9. És moſt Uram te tudod, hogy nem bujaságnak okáért veſzem a' húgomat feleségül, hanem tsak maradékinkhoz-való ſzeretetből, kikben áldattaſsék a' te neved örökkön örökké.

10. Sára-is monda: Könyörülly rajtunk Uram, könyörülly rajtunk, és vénhedgyünk-meg mind ketten együtt egéſségben.

11. És lön tik ſzó-táján, elö-hivatá Ráguel a' ſzolgait, és el-menének véle együtt, hogy sirt ásnának.

12. Mert mondgya vala: Ne talám hasonló-képpen történt dolga, mint a' több hét férfiaknak, kik bé-mentek hozzája.

13. És mikor meg-tsinálták vólna a' vermet, meg-térvén Ráguel a' feleségéhez, monda néki:

14. Küldgy-el egyet a' ſzolgálóid-közzül, és lássa, ha meg-hólt-e, hogy el-temeſsem ötet, minek-elötte meg-virradgyon.

15. Amaz pedig el-külde egyet az ö ſzolgálói-közzül. Ki bé-menvén a' kamarába, találá öket egéſségben, és sérelem-nélkül, mind a' kettöt együtt aluva.

16. És meg-térvén, jó hirt monda: és áldák az Urat, Ráguel tudn'illik, és a' felesége Anna,

17. És mondának: Áldunk téged Iſraelnek Ura Iſtene, mert nem történt, a' mint állitottuk.

18. Mert irgalmaſságodat tselekedted velünk, és ki-rekeſztetted tölünk az üldözö ellenségünket.

19. Könyörültél pedig a' két egyetlenegy szülötteken. Adgyad Uram, hogy téged tellyesben áldgyanak: és néked áldozzák a' te ditséretednek, és az ö egéſségeknek áldozattyát, hogy iſmérje-meg a' nemzetségeknek közönsége, hogy te vagy egyedül Iſten az egéſz földön.

20. És mindgyárt meg-parantsolá Ráguel a' ſzolgainak, hogy bé-töltenék a' vermet, mellyet tsináltak vala, minek-elötte megvirradna.

21. A' feleségének pedig meg-mondá, hogy lakodalmat ſzerzene, és el-kéſzitene mindeneket, a' mik eleségül az úton-járóknak szükségeſek valának.

22. Két kövér tehenet-is, és négy koſt ölete-meg, és lakodalmat ſzerze minden ſzomſzédinak, és minden barátinak.

23. És meg-esküdteté Ráguel Tobiáſt, hogy két hétig mulatna nála.

24. Mindenekböl pedig, a' miket bir vala Ráguel, a' felét Tobiáſnak adá; és levelet ſzerze, hogy a' fél réſz, melly meg-maradott vala az ö halálok-után, Tobiás birodalmába jutna.

IX. RÉSZ.

Ráfael Tobiás kérésére Gábelt a' menyegzöbe viſzi, és az adóſságot-is meg veſzi, ki-is Tobiáſt, és Sárát meg-áldgya.

1. AKKOR magához ſzóllitá Tobiás az Angyalt, kit embernek állit vala, és monda néki: Atyámfia Azariás, kérlek, hogy halgaſd-meg beſzédimet.

2. Ha magamat adom-is néked ſzolgáúl, nem léſzek méltó a' te gond-viſeléſedhez.

3. Mindaz-által kérlek téged, hogy barmokat, és ſzolgákat végy melléd, és menny-el Gabélushoz Rágesbe a' Médusok várasába: és add-viſzſza néki az ö keze-irását, és vedd-ki töle a' pénzt, és kérjed ötet, hogy az én menyegzömre jöjön.

4. Mert magad tudod, hogy az atyám ſzámlállya a' napokat: és ha kéſendem egy nappal tovább, keſereg az ö lelke.

5. És bizonyára látod, mi módon esküdtetett-meg engem Ráguel, kinek esküdtetését meg nem vethetem.

6. Akkor Ráfael melléje vévén négyet a' Ráguel ſzolgai-közzül, és két tevét, el-indúla Rágesbe a' Médusok várasába: és feltalálván Gabéluſt, meg-adá néki az ö kezeirását, és fel-vévé mind a' pénzt töle.

7. És meg-jelenté néki Tobiásról a' Tobiás fiáról mind, a' mik történtek: és el-vivé ötet magával a' menyegzöre.

8. És mikor bé-ment vólna a' Ráguel házába, Tobiáſt le-telepedve találá: és kiugorván, meg-tsókolák egy-máſt: és sira Gabélus, és áldá az Iſtent,

9. És monda: Álgyon-meg tégedet az Iſrael Iſtene, mert igen jámbor, és igaz, és Iſten-félö, és alamiſna-oſztogató férfinak fia vagy:

10. És áldomás mondattaſsék a' feleségedre, és a' ti szüléitekre:

11. És láſsátok fiaitokat, és fiaitoknak fiait, harmad, és negyed izig: és meg-áldattaſsék a' ti magotok az Iſrael Iſtenétöl, ki országol örökön örökké.

12. És midön minnyáján Ament mondottak vólna, a' lakodalomhoz kezdének: de a' menyegzö lakodalmát-is az Úr félelmével tarták.

X. RÉSZ.

Tobiást a' szüléi sirattyák, nem tudván, mint légyen dolga, hogy olly sokat késik: Ráguel a' jegyi ajándékokat meg-adván, nagy nehézen ereszti Tobiást feleségestül; és megáldván öket, tanittya Sárát, mint viselye a' gazd-aszszonyságot.

A 1. Midön pedig késnék Tobiás a' menyegzo-okáért, búsúl vala az attya Tobiás, mondván: Állitod-e, miért késik a' fiam, a' vagy miért tartoztatták ott?

2. Állitod-e, hogy Gabélus meg-hólt, és senki meg nem adgya néki a' pénzt?

3. Kezde pedig igen bánkodni, ö és a' felesége Anna ö vele: és kezdének mind ketten együtt sirni: mivelhogy az el-rendelt napon meg-nem térne hozzájok a' fiok.

B 4. Sir vala azért az annya vigasztalhatatlan köny-húllatásokkal, és mond vala: Ah ah nékem édes fiam, miért küldöttünk téged meszsze útra szemeink világát, vénségünk istápját, életünk vigasztalását, maradékink reménységét?

5. Mindenünk együtt egyedül te-benned lévén, téged nem kell vala el-botsátanunk tölünk.

6. Kinek mond vala Tobiás: Halgass, és meg ne háborodgyál, egéségben vagyon a' mi fiunk: elég hiv az a' férfiu, a' kivel elküldöttük ötet.

7. Amaz pedig semmi módon meg-nem vigasztaltathatik vala, hanem minden nap ki-futván széllyel néz vala, és bé-járja vala mind az útakat, mellyeken reménli vala, hogy meg-jöne, hogy ha lehetne, távúl meglátná ötet, midön jöne.

C 8. Ráguel pedig mond vala az ö vejének: Maradgy itt, és én követet küldök egéséged-felöl az atyádhoz Tobiáshoz.

9. Kinek monda Tobiás: Tudom én, hogy az atyám, 's az anyám most a' napokat számlállyák, és gyötrödik az ö lelkek ö bennek.

10. És midön sok szóval kérné Ráguel Tobiást, és ö semmi okkal nem akarná ötet hallani; oda adá néki Sárát, és fél részét minden marhájának, a' szolgákban, a' szolgálókban, a' juhokban, tevékben, és tehenekben, és sok pénzben: és egéségben, és vigan el-botsátá ötet magától,

D 11. Mondván: Az Úr szent Angyala légyen a' ti utatokon, és vigyen jó egéségben titeket, és talállyatok mindeneket jól a' ti szüléitek-körül, és lássák szemeim a' ti fiaitokat, minek-elötte meg-hallyak.

12. És fogván a' szülék az ö leányokat, meg-tsókolák ötet, és el-botsáták:

13. Intvén ötet, hogy tisztelné az ipát 's napát, szeretné a' férjét, igazgatná a' tseléd et, gondgyát viselné a' háznak, és önnönmagát fedhetetlenül viselné.

XI. RÉSZ.

Tobiás Sárát a' tseléddel el-hagyván, el-mégyen elöl Ráfaellel, és nagy örömmel fogadgyák a' szüléi. Tobiás az attyának szemeit a' halnak epéjével meg-keni, és meggyógyúl: annak-okáért az Istennek hálát adván, és Sára-is el-érkezvén, hét nap tartanak vendégséget.

A 1. És mikor meg-térnének, jutának Káránhoz, melly fél útban vagyon Ninive-felé, tizen-egyedik napon.

2. És monda az Angyal: Atyámfia Tobiás, tudod mi módon hattad az atyádat.

3. Az-okáért ha tetszik néked, menyünk el elöl, és lassú járással követsék útunkat a' tselédek, együtt a' feleségeddel, és a' barmokkal.

4. És mikor az tetszett vólna, hogy elmennének, monda Ráfael Tobiásnak: Hozz el magaddal a' hal epéjében: mert szükséges lészen. El-vün azért Tobiás az epében, és el-menének.

5. Anna pedig az út-félen ül vala, minden nap a' hegy tetején, a' honnan meszsze nézhet vala.

B 6. És midön azon helyröl vigyázna az ö jövetelére, meg-látá távúl, és mindgyárt meg-ismeré a' fiát, hogy jöne: és el-futván hirré tévé a' férjének, mondván: Ihon jö a' fiad.

7. És monda Ráfael Tobiásnak: De midön bé-menendesz a' házadba, mindgyárt imádgyad a' te Uradat Istenedet: és hálákat adván néki, járúlly az atyádhoz, és tsókold-meg ötet.

8. És mindgyárt meg-kend a' szemeit e' hal epéjével, melly-nálad vagyon. Mert tudgyad, hogy mindgyárt meg-nyilnak az ö szemei, és meg-láttya az atyád az égnek világosságát, és örvendezni-fog a' te látásodban.

C 9. Akkor elöl el-futa az eb, melly vélek az úton vólt: és mint egy követ el-jutván, a' farkával hizelkedvén örvendez vala.

10. És fel-kelvén a' vak attya, futni kezde meg-ütközvén a' lábaival: és kezét adván az inasnak a' fia-eleibe siete.

11. És bé-fogadván meg-tsókolá ötet a' feleségével, és mind ketten sirni kezdének örömökben.

12. És midön imádták vólna az Istent, és hálákat adtak vólna, le-ülének.

13. Akkor elö-vévén Tobiás a' hal epéjében, meg-kené az attya szemeit.

14. És várakozék közel fél órát: és ki kezde a' hályog a' szemeiröl jöni, mint a' tikmony hártyája.

15. Mellyet meg-fogván Tobiás, le-vona a' szemeiröl, és mindgyárt látni kezde.

16. És ditsöiték az Istent, ö tudn'illik, és a' felesége, és minnyájan, a' kik ismérik vala ötet.

D 17. És mondgya vala Tobiás: Áldalak téged Uram Israelnek Istene, mert te ostoroztál-meg engem, és te gyógyitottál-meg engem: és imé én látom Tobiást a' fiamat.

18. El-érkezék hét nap-után Sára-is a' fia felesége, és minden tseléde egésségben, és a' barmok, és a' tevék, és a' felesége sok pénze: de az a' pénz-is, mellyet Gabélustól ki-vött vala:

19. És meg-beszéllé a' szüléinek az Istennek minden jó-tetéményit, mellyeket véle tselekedett vólna az ember-által, a' ki ötet hordozta vala.

20. És Akior, és Nábat a' Tobiás húga fiai, vigan jövének Tobiáshoz, és örvendezvén véle minden jókért, mellyeket néki mutatott vala az Isten.

21. És hét napig lakozván, minnyájan nagy örömmel örülének.

XII. RÉSZ.

Az öreg Tobiás meg-értvén, melly sok jókot tselekedett vólna Ráfael a' fiával, tanátsot tartván, hogy mivel hálállya-meg! azoknak-felét, a' mit haza hozott vólna, néki rendeli. Az-után Rafael meg-jelenti, hogy ö Isten Angyala vólna, más titkos dolgokat-is meg-jelentvén el-tünik: ök pedig artzal borúlván a' földre, áldgyák az Istent.

A 1. Akkoron magához hivá Tobiás a' fiát, és monda néki: Mit adhatunk e' szent férfiúnak, a' ki veled jött?

2. Felelvén Tobiás, monda az attyának: Atyám, mitsoda jutalmat adunk néki? a' vagy mi lehet méltó az ö jó-tetéményihez:

3. Éngem el-vitt, és visza hozott egésségben, a' pénzt Gabélustól ö vetteki, ö tselekedte, hogy feleségem lenne, és az örödögöt ö üzte-el tőle, örömet szerzett az ö szüléinek, magamat a' halnak el-nyelésétöl meg-szabaditott, veled-is azt tselekedte, hogy láthatod az ég világosságát, és ö-általa minden jókkal bé-töltettünk. Mit adhatunk méltót néki ezekért?

4. De kérlek téged édes atyám, hogy kérjed ötet, ha talám méltóztatnék felét magának venni mindenekböl, mellyeket hoztunk.

B 5. És hiván ötet, az atya tudn'illik, és a' fiu, félre vivék ötet: és kérni kezdék, hogy méltóztatnék mindeneknek, a' miket hoztak vala, felét jó neven venni.

6. Akkor monda nékik titkon: Áldgyátok a' menynek Istenét, és minden élökelött hálát adgyatok néki, mert irgalmasságot tselekedett veletek.

7. Mert a' király titkát el-rejteni jó: az Isten tselekedetit pedig ki-nyilatkoztatni, és meg-vallani tiszteséges.

8. Jó az imádság a' böjtel, és az alamisna inkább, hogy-sem az aranynak kintseit gyüjteni:

9. Mert az alamisna meg-szabadit a' haláltól, és ö az, melly meg-tisztittya a' bünöket, és irgalmasságot, és örök életet találtat.

10. A' kik pedig bünt tselekesznek, és hamisságot, ellenségi az ö lelkeknek. C

11. Ki-nyilatkoztatom azért néktek az igazságot, és el-nem rejtem elöttetek a' titok dolgot.

12. Mikor imádkozol vala köny-húllatással, és el-temeted vala a' halottakat, és el-hagyod vala ebédedet, és el-rejted vala a' halottakat nappal a' te házadban, és éjjel el-temeted vala öket, én az Úr-eleibe vittem a' te imádságodat.

13. És mivel-hogy kedves valál az Istennél, szükség vólt, hogy a' kisértet meg-próbálna téged.

14. És most az Úr küldött engem, hogy meg-gyógyitanálak téged, és Sárát a' fiad feleségét az ördögtöl meg-szabaditanám.

15. Mert én vagyok a' Ráfael Angyal, egy a' hét-közzül, kik az Úr-elött állunk.

16. És midön ezeket hallották vólna, meg-háborodának, és reszketvén a' földre esének ortzájokra.

17. És monda nékik az Angyal: Békeség néktek, ne féllyetek.

18. Mert midön veletek vólnék, az Isten akarattya-által vóltam: ötet áldgyátok, és D néki énekellyetek.

19. Láttatom vala ugyan ti-véletek enni, és innya: de én láthatatlan étellel, és olly itallal élek, melly az emberektöl nem láttatik.

20. Ideje azért, hogy viszsza-térjek a' hoz, a' ki engem küldött: ti pedig áldgyátok az Istent, és beszéllyétek-meg minden ö tsodálatos dolgait.

21. És midön ezeket mondotta vólna, el-viteték szinek-elöl, és többé ötet nem láthaták.

22. Akkor le-borúlván három óráig ortzájokra, áldák az Istent: és fel-kelvén megbeszéllék minden tsodálatos dolgait.

XIII. RÉSZ.

Az öreg Tobiás az Istent áldván, és néki hálát adván, másokat-is arra int. És Jerusalemnek meg-épüléséről, és bóldog állapattyáról jövendöl.

1. Meg-nyitván pedig a' vén Tobiás a' száját, áldá az Urat, és monda: A

Nagy vagy Uram örökké, és a' te országod minden időben:

2. * Mert te meg-oſtorozſz, és meg-gyógyitaſz: alá-viſzeſz a' poklokra, és viſzſzahozſz: és nints, a' ki el-ſzaladgyon kezedből.

3. Adgyatok hálát az Úrnak Iſraelnek fiai, és a' nemzetségek ſzine-elött ditsérjétek ötet:

4. Mert azért oſzlatott-el titeket a' nemzetségek-közzé, kik ötet nem tudgyák, hogy ti hirdeſsétek az ö tsodálatos dolgait, és tudtokra adgyátok nékik, hogy nints más mindenható Iſten ö-kivüle.

5. Ö oſtorozott-meg minket a' mi hamisságinkért: és ö ſzabadit-meg minket az ö irgalmaſságáért.

6. Tekintsétek-meg azért, a' miket velünk tselekedett, és félelemmel, 's rettegéſſel adgyatok hálát néki: és az örökké-való királyt magaſztallyátok tselekedetetek-által.

7. Én pedig az én fogságomnak földén hálát adok néki: mert meg-mutatta az ö ditsöségét a' bünös nemzetseghez.

8. Térjetek-meg azért bünösök, és tselekedgyetek igazságot az Iſten-elött, el-hivén, hogy az ö irgalmaſságát tselekeſzi veletek.

9. Én pedig, és az én lelkem ö-benne vigadunk.

10. Áldgyátok az Urat minden ö válaſztotti: légyenek örvendetes napitok, és adgyatok hálát néki.

11. Iſtennek váraſa Jeruſalem, meg-oſtorozott téged az Úr a' te kezeidnek tselekedetiben.

12. Adgy hálát az Úrnak a' te javaidban, és áldgyad az örökké-való Iſtent, hogy megépittse újonnan rajtad az ö hajlékát, és viſzſza-hija hozzád mind a' foglyokat, és örülly örökkön örökké.

13. Fényes világoſsággal fogſz tündökleni, és a' földnek minden határi imádnak téged.

14. * A' nemzetek meſzſziről hozzád jönek; és ajándékokat hozván, imádgyák tebenned az Urat, és a' te földedet ſzentnek tarttyák.

15. Mert a' nagy nevet hijják ſegétségül te-benned.

16. Átkozottak léſznek, a' kik meg-útálnak téged: és el-kárhoznak mind, a' kik káromlanak téged: és áldottak léſznek, a' kik téged épitnek.

17. Te pedig örvendezni fogſz a' fiaidban, mert minnyájan meg-áldatnak, és az Úrhoz gyüleköznek.

18. Bóldogok mind, a' kik ſzeretnek téged, és a' kik örülnek a' te békeségeden.

19. Én lelkem áldgyad az Urat, mert meg-ſzabaditotta Jeruſalemet az ö váraſát minden háborúságiból a' mi Urunk Iſtenünk.

20. Bóldog léſzek, ha maradéki léſznek az én magomnak a' Jeruſalem fényeſségének meg látására.

21. * A' Jeruſalem kapui ſáfirból, és ſmaragdusból épittetnek-fel: és drága köböl az ö kö-falainak minden kerületi.

22. Feir, és tiſzta köböl pádimontomoztatnak-meg minden útſzái: és az ö útſzáiban az Alleluja énekeltetik.

23. Áldott az Úr, a' ki fel-magaſztalta ötet, és az ö orſzága örökkön örökké rajta légyen. Amen.

XIV. RÉSZ.

Az öreg Tobiás ſzáz két eſztendös korában halálához kéſzülvén, a' fiát, és unokáit az Iſteni félelemre, és áitatoſságra inti, azután, hogy a' ſzülei temetéſe-után Ninive városából el-mennyenek, mert el puſztittatik; Jeruſalem pedig meg-épittetik, kit-is az ifiú Tobiás meg-tartván, az Ipához Ráguelhez mégyen, és ott kilentzven-kilentz eſztendös-korában meg-hal.

1. És el-végezödének a' Tobiás béſzédi. És minek-utánna meg-világositták Tobiás, negyven-két eſztendeig éle, és látá az ö unokáinak fiait.

2. El-telvén azért ſzáz két eſztendeje, el-temették tiſzteſséggel Ninivében.

3. Mert ötven-hat eſztendös-korában veſzté-el ſzemei világát, hatvan eſztendös lévén vévé viſzſza.

4. A' több élete pedig örömben vala, és az Iſteni félelemnek jó elö-menetelivel méne-el békeségben.

5. Halála orájan pedig hozzája hivá a' fiát Tobiáſt, és annak hét ifiú fiait az ö unokáit, és monda nékik:

6. Közel vagyon Ninivének veſzedelme: mert nem eſik heába az Iſten igéje, és * az atyánk-fiai, kik el-ſzéllédtek az Iſrael földéről, arra viſzſza-térnek.

7. Annak pedig minden el-puſztúlt földe meg-telik, és az Iſten háza, melly abban fel-gy itatott, iſmég meg-épittetik: és oda viſzſza-térnek minden Iſten-félök,

8. És el-hadgyák a' pogányok az ö bálványokat, és Jeruſalembe jönek, és abban laknak,

9. És örülnek abban a' földnek minden királyi, imádván az Iſrael királyát.

10. Halgaſsátok az okáért édes fiaim az atyátokat: ſzolgállyatok az Úrnak igazságban, és azon tudakozzatok, hogy a' mellyek kedveſek néki, azokat tselekedgyétek:

11. És a' fiaitoknak meg-parantsollyátok, hogy igázságokat tselekedgyenek, és alamisnálkodgyanak, hogy meg-emlekezzenek az Iſtenről, és áldgyák ötet minden időben igazán, és tellyes erejekből.

12. Moſt azért fiaim halgaſsatok engem, és ne maradgyatok itt: hanem valamelly napon el-temetitek az anyátokat én-mellém

egy koporsóban, attól-fogva készüllyetek utra, hogy ki-mennyetek innét.

13. Mert látom, hogy az ö hamissága néki végét szakasztya.

14. Lön azért az annya halála-után, Tobiás ki-méne Ninivéből a' feleségével, és a' fiaival, és fiainak fiaival, és viszsza-méne az ö ipához, és napához.

15. És találá öket egésségesen jó vénségben: és gondgyokat viselé, és ö fogábé az ö szemeket: és ö foglalá-el a' Ráguel házának minden örökségét: és látá a' fiainak fiait ötöd izig.

16. És kilentzven kilentz esztendeje eltelvén az Úr félelmében, örömmel temetékel ötet.

17. Minden rokonsága pedig, és minden nemzetsége, jó életben, és szent maga-viselésben marada-meg, úgy, hogy kedvesek vólnának mind az Istennél, 's mind az embereknél, és a' földnek minden lakóinál.

JÚDIT KÖNYVE.

Júdit idejéről, és idejében lett dolgokrúl sokan a' Tudósok-közzül sok féle képpen vélekednek. Némellyek állittyák, hogy azok még Fogság-előtt lettek: mások, hogy annak-utánna, a' Persák birodalmának idejében. Mi hajlunk inkább az elsök vélekedésére: mivel Ekbatana Városa a' fogság előtt épittetett, Ninive Városa-is annak-előtte rontatott-el, a' mint e' Könyv felölök emlekezik. Másodszor, úgy látszik, hogy Júdit idejében szabadságokkal éltek a' Zsidók, és Jerusalem annyira hatalmaskodott, hogy szemben mert szállani akár minémü ellenséggel: De Tzyrus idejében, ki viszsza botsátotta a' népet, nem úgy. Tovább, ha a' Zsidóknak ki szabadúlása után illy nagy szégyent vallóttak vólna, mellyet e' könyv elönkben ád, az akkor hatalmaskodó Persák attól a' néptöl, a' melly nem régen fogva vólt nálok: ki hitessé-el magával, hogy idö-jártában el pártolásokért boszszút nem állottak vólna rajta: de a' féléről nints sohúlt semmi emlekezet. Tehát hihetöbb, hogy e' könyvben foglalt dolgok a' fogság előtt inkább, hogy sem az-után lettek. Hogy pedig mint igaz Szent Irás könyvének régi hitele az Anyaszent egy házban, Szent Jerónimus bizonyittya, hogy még az elsö Nitzeabéli gyülekezet a' Szent Irásnak több könyvei-közé foglalta.

I. RÉSZ.

Arfaxád a' Médusok Királya Ekbatanis városát épiti, kit a' harrzon meg-vervén Nabukodonosor király, minden országokat birodalma-alá kivánván hajtani, követeket küld azokhoz, hogy birodalma-alá hajtsák magokat; kik midön betsteleníl viszsza tértek vólna, meg-haragudván, meg-esküszik, hogy addig nem nyugszik, még boszszút rajtok nem áll.

1. ARFAXAD azért, a' Médusok királya, sok nemzetségeket hajtott vala birodalma-alá, és ö egy igen nagy várast épite,

2. Négy-szegü, és faragott kövekböl, mellyet Ekbatanisnak neveze: A' kö-falait hetven könyöknyi széleséssen tsinálá, és harmintz könyöknyi magassan, a' tornyainak magasságát pedig száz könyöknyire alkotá.

3. Négy-felöl pedig azoknak mind a' két öldala, húsz-húsz lábnyira nyúl vala el, és azok kapuit a' tornyok magasság-szerént tsinálá:

4. És ditsekedik vala, mint hatalmas az ö hada hatalmasságában, és az ö szekerei ditsöségében.

5. Az ö országának tizen-kettödik esztendejében azért, Nabukodonosor az Assyriusok királya, ki Ninivében a' nagy városban országol vala, hadakozék Arfaxad-ellen, és meg-győzé ötet

6. A' nagy mezöben, melly Ragaúnak neveztetik, az Eufrátes, és Tigris, és Jadason körül, Erioknak az Elikusok királyának mezején.

7. Akkor fel-magasztaltaték a' Nabukodonosor országa, és fel-emelkedék a' szive: és el-külde minnyájokhoz, kik Tzilitziában, és Damaskusban, és a' Libanuson laknak vala,

8. És a' nemzetségekhez, kik Karmélusban, és Tzédarban vannak: és a' Galilæa lakóihoz az Esdrelon nagy mezején.

D 9. És mind azokhoz, kik Samariában valának, és a' Jordán folyó vizén-túl Jerusalemig, és mind a' Jesse földéig, mig a' Szeretseny-országh határihoz jutnál.

10. Mind ezekhez követeket külde Nabukodonosor az Assyriusok királya:

11. Kik minnyájan egyenlö szivvel ellenemondának, és üressen viszsza-botsátak azokat, és tisztelet-nélkül meg-veték.

12. Akkor meg-haraguván Nabukodonosor király azon egész föld-ellen, meg-esküvék az ö királyi-székire 's országára, hogy boszszút állana mind azokon a' tartományokon.

II. RÉSZ.

Nabukodonosor tanátskozván a' boszszú-állás módgyáról Holofernes keze alá-adgya a' hadait, ki-is sok városokat meg-vévén, meg-félemlettek minden nemzetek.

A 1. NABUKODONOSOR királynak tizenharmadik esztendejében, az elsö hónak huszon-kettödik napján, illyen ige lön Nabukodonosornak az Assyriusok királyának házában, hogy boszszúját állaná.

2. És mind elö hivá a' véneket, a' hadnagyit-is mind, és a' hadakozóit, és az ö titkos tanátsát közlé vélek:

3. És meg mondá, hogy az ö gondolattya abban vólna, hogy az egész földet a' maga birodalma-alá hajtaná.

4. Melly mondás midön minnyájoknak tetszett vólna, elö-hivá Nabukodonosor király Holofernest a' hada fejedelmét,

5. És monda néki: Menny-ki Nap-nyúgotnak minden országa-ellen, és azok-ellen fö-képpen, kik az én parantsolatomat megvetették.

B 6. Ne kedvezzen a' szemed egy országnak-is, és minden erös várast meg-hóldoltass nékem.

7. Akkor Holofernes elö-hivá a' hadnagyokat, és az Assyriusok erejének tiszt-viselöit: és meg-számlálá a' hadra-való férfiakat, a' mint meg-parantsolta néki a' király, száz húsz-ezer gyalog hadakozókat, és tizen-két ezer nyilas lovasokat.

8. És minden hadi eszközit elöl el-inditá számlálhatatlan tevék sokasagán, azokkal mellyek a' hadaknak bévségesen elégségesek vólnának; ökrök tsordáit-is, és juhok nyájait, mellyeknek száma nem vala.

9. Gabonát készittete egész Syriából az ö által-menetelekor.

10. Aranyat pedig, és ezüstöt igen sokat vön a' király házából.

C 11. És meg-indúla ö, és az egész had, szekerekkel, és lovasokkal, és nyilasokkal, kik el-lepék a' föld szinét, mint a' sáskák.

12. És mikor által-ment vólna az Assyriusok határin, juta Angénak nagy hegyeihez, mellyek Tzilitziának bal-felöl vannak, és fel-méne azoknak minden kastélyiba, és meg-vön minden erösséget.

13. El-rontá pedig az igen hires várast Melótit, és el-prédálá Tarsisnak minden fiait, és az Ismael fiait, kik a' pusztának-ellenében, és a' Czellon földének Déli részére valának. D

14. És által-méne az Eufráteson, és eljuta Mesopotámiába: és meg-ronta minden magas városokat, mellyek ott valának, Mambre patakától-fogva mig a' tengerre jutnál:

15. És el-foglalá annak határit, Tziliczitól-fogva a' Jáfet határiig, mellyek Délre vannak.

16. És el-vivé Madiánnak minden fiait, és el-prédálá azoknak minden gazdagságát, és mindent, a' ki ellene-álla, meg-öle fegyver élivel.

17. És ezek-után alá-méne a' Damaskus mezeire az aratás napjaiban, és fel-gyújta minden veteményeket, és minden fákat, és szölöket ki-vágata:

18. És az ö félelme a' földnek minden lakóira eseék.

III. RÉSZ.

Syria, Libia, és Tzilitzia Holofernesnek meg-hódolnak, kik közzül sokakat magával a' hadba viszen: mind-azon-által azoknak váraſait és bálványait el-rontya, hogy tsak egyedül Nabukodonosor tartassék Istennek.

1. AKKOR követeket küldének minden A
városoknak, és tartományoknak királyi, és fejedelmi, Syriának tudn'illik, Mesopotámiának, és Syriai Sóbálnak, és Libyának, és Tzilitziának; kik el-menvén Holofernéshez, mondának:

2. Szünnyék-meg haragod ellenünk: mert jobb hogy elevenen szolgállyunk Nabukodonosornak a' nagy királynak, és meghóldollyunk néked, hogy-sem meg-halván veszedelmünkel érezzük kárát szolgálatunknak.

3. Minden váraſunk, és minden örökségünk, minden hegyek, és halmok, és mezök, és ökör-tsordák, és juh 's ketske-nyájak, és ló 's teve tsordák, és minden marhánk, és tselédink szined-elött vannak:

4. Mindenünk a' te törvényed-alatt légyen.

5. Mi, és a' fiaink, te szolgaid vagyunk.

6. Békeséges úrúl jöj mi-hozzánk, és élly szorgálatunkal, a' mint néked tetszik.

7. Akkor alá-méne a' hegyekröl a' lo-

vaſokkal nagy erövel, és meg-vön minden váraſt, és a' földnek minden lakóját.

8. Minden váraſokból pedig erös ſegétö férfiakat vön melléje, és a' hadra válogatottakat.

9. És olly nagy félelem eſék azokra a' tartományokra, hogy minden váraſokban-lakó fejedelmek, és a' bötsülleteſek egygyütt a' népekkel, az el-érkezönek eleibe mennének,

10. Koſzorúkkal és lámpáſokkal fogadván bé ötet, tántzolván dobokkal, és sipokkal.

11. És mind ezeket tselekedvén-is, az ö ſzive kegyetlenségét meg nem enyhitheték:

12. Mert azok váraſit-is el-rontá, és az ö berkeket ki-vágá.

13. Mert meg-parantsolta vala néki Nabukodonoſor király, hogy a' földnek minden iſtenit ki-gyomlálná, hogy tudn'illik ö egyedül mondatnék iſtennek azoktól a' nemzetségektöl, mellyek a' Holofernes hatalmával meg-hóldoltathattak vólna.

14. Által-menvén pedig Syriai Sóbálon, és az egéſz Apaméan, és az egéſz Meſopotámián, az Idumæuſokhoz juta Gábaa földébe,

15. És meg-vévé azoknak váraſit, és ott harmintz napig mulata, a' melly napokban meg-parantsolá, hogy egybe-gyülne az ö erejének minden ſerege.

IV. RÉSZ.

Az Iſrael fiai igen meg-rettenvén Holofernestöl, Eliakim Pap biztatásából erösitik a' városokat, és böjtöléſſel, 's imádsággal kérik az Iſtent, hogy mentse-meg öket Holofernestöl.

1. AKKOR halván ezeket az Iſrael fiai, kik Júda földében laknak vala, igen megijedének az ö ſzinétöl.

2. Rettegés, és iſzonyodás ſzálla elméjekbe, hogy azt ne tselekedné Jeruſalemmel, és az Úr templomával, a' mit tselekedett vala a' több váraſokkal, és azok templomival.

3. És el-küldének egéſz Samariába körösskörül Jerikóig, és el-foglalák minden hegyek teteit:

4. És kö-falokkal környül vévék az ö falujokat, és gobonát gyüjtének a' had-ſzületire.

5. Eliakim pap-is ira mindeneknek, kik Eſdrelon-ellenében valának, melly a' nagy mezö-ellenében vagyon Dótain-mellett, és mindeneknek, a' kiknél út lehetne az általjövetelre.

6. Hogy el-foglalnák a' hegyek hágóit, mellyeken út lehetne Jeruſalemre, és ott örizznének, a' hol ſzoros út lehet vala a' hegyek-között.

7. És a' ſzerént tselekedének az Iſrael fiai, a' mint rendelte vala nékik az Úr papja Eliakim.

8. És fel-kiálta az egéſz nép az Úrhoz nagy buzgósággal, és meg-alázák lelköket böjtökkel, és imádságokkal, ö magok, 's a' feleségek.

9. És ſzör-zsákokba öltözének a' Papok, és a' gyermekek le-borúlnak az Úr temploma elött, és az Úr óltárát bé-födék ſzörkárpittal:

10. És kiáltának az Iſrael Urához Iſtenéhez egyenlö-képpen, hogy ne adatnának prédára az ö gyermekek, és a' feleségek elváláſra, és az ö városok romláſra, és az ö ſzentségek ferteztetéſre, és hogy ne lennének a' pogányoknál gyalázatra.

11. Akkor Eliakim, az Úr fö-papja, béjárá egéſz Iſraelt, és ſzólla nékik.

12. Mondván: Tudgyátok, hogy meghalgattya az Úr könyörgéſteket, ha megmaradván meg-maradtok a' böjtölésben, és imádságokban az Úr ſzine-elött.

13. * Emlékezzetek-meg Moyſeſröl az Úr ſzolgájáról, ki az önnön erejében, és hatalmában, és hadában, és paizsiban, és ſzekereiben, és lovaſiban bizakodó Amaleket, nem fegyverrel hartzolván, hanem ſzent könyörgéſekkel imádkozván gyözé-meg:

14. Úgy léſznek Iſraelnek minden ellenségi: ha meg-maradtok e' dologban, mellyet kezdettetek.

15. Erre azért az ö intéſére könyörögvén az Úrnak, az Úr ſzine-elött maradának,

16. Úgy hogy azok-is, a' kik az Úrnak éppen-égö áldozatokat téſznek vala, ſzörzsákokba öltözvén áldoznának az Úrnak, és hamu vala az ö fejeken.

17. És tellyes ſzivekböl minnyájan kérik vala az Iſtent, hogy meg-látogatná az ö népét Iſraelt.

V. RÉSZ.

Holofernes midön kérdezkednék Akiortól az Iſraeliták felöl, Akior elé-beſzélli, minémü tsodákat tett vólna azoknak az Iſtenek az ellenségi-ellen; és jóvallya, hogy azokra kordélyba ne mennyen: kik midön hallották vólna, meg-haragudtak Akiórra a' Holofernes Fejedelmére.

1. ÉS hirré tévék Holofernesnek az Aſſyriuſok hada fejedelmének, hogy az Iſrael fiai ellene kéſzülnének állani, és hogy a' hegyek útait bé-rekeſztették vólna.

2. És fölöttébb-való dühöſséggel nagy haragra gerjede, és elö-hivá Moábnak minden fejedelmit, és Amonnak minden hadnagyit,

3. És monda nékik: Mondgyátok-meg nékem, mitsoda nép légyen ez, ki a' hegységre ſzállott; a' vagy mitsoda, és minémü, és melly nagy városok légyen; és mennyi

erejek légyen; a' vagy mitsoda az ö sokaságok; a' vagy kitsoda az ö hadok királya;

4. És miért mind azok-fölött, kik Napkeletre laknak, ezek útáltak-meg bennünket, és nem jöttek-ki elönkbe, hogy minket békeséggel fogadnának?

5. Akkor Akior, ki minden Ammon fiainak hadnagyok vala, felelvén, monda: Ha méltóztatol Úram meg-halgatni, igazságot mondok a' te szined-elött e' nép-felöl, ki a' hegységen lakik, és hamis ige nem mégyen-ki a' számból,

6. Ez a' nép a' Kaldæusok nemzetségéből vagyon.

B

7. * Ez elöször Mesopotamiában lakott, mert nem akarták követni az attyok istenit, kik a' Kaldæusok földén voltak.

* Gen. 11. d. 31.

8. El-hagyván azért az attyok tzeremóniáit, mellyek az istenek sokaságában valának,

9. A' menynek egy Istenét tiszteltték, * ki meg-is parantsolá nékik, hogy ki-mennének onnét, és Kánánban laknának. És mikor el-fogta volna az egész földet az éhség, * alámenének Egyiptusba, és ott négy-száz esztendeig úgy meg-sokasodának, hogy az ö hadokat meg nem számlálhatnák.

* Gen. 12. a. 1.

* Gen. 46. a. 1.

10. És midön terhelné öket az Egyiptus királya, és az ö váraſinak épitésiben sár, és tégla-alá vetette volna öket, fel-kiáltának az ö Urokhoz, és meg-veré az egész Egyiptus-földét külömbb-külömbb-féle tsapásokkal.

11. * És mikor magoktól ki-üzték volna öket az Egyiptziusok, és meg-szünt volna a' tsapás tölök, és ismég meg-akarnák öket fogni, és szolgálattyokra viszsza-vinni;

* Exod. 4. a. 1.

12. * Ezek el-futván a' menynek Istene ki-nyitá a' tengert, úgy hogy a' vizek mind két-felöl mint a' kö-fal meg-állapodnának, és ezek száraz lábbal járván a' tenger fenekén által mennének.

* Exod. 14. g. 29.

13. Melly helyen midön az Egyiptziusoknak számlálhatatlan serege kergetné öket, úgy el-burittaték a' vizektöl, hogy tsak egy sem maradna, a' ki a' dolgot az utánna-valóknak hirré tenné.

14. Ki-menvén pedig a' Veres tengerböl, a' Sina hegyének puszták-ait foglalák-el, mellyekben soha ember nem lakhatott, sem ember fia nem nyúgodott.

C

15. Ott a' keserü kútak meg-édesedtek nékik italra, és negyven esztendeig az égböl találtak eleséget.

16. Valahová bé-mentek kéz-ij, és nyilnélkül, és paizs, és kard-nélkül, az ö Istenek hadakozott érettek, és gyözedelmes vólt.

17. És nem vólt, a' ki boszszontaná ezt a' népet, hanem tsak mikor el-távozott az ö Ura Istene tiszteletitöl.

18. Valamenyiszer pedig az ö Istene-kivül mást tiszteltek, prédára adattak, és kardra, és gyalázatra.

19. Valamenyiszer pedig meg-bánták hogy el-távoztak az ö Istenek tiszteletitöl, a' menynek Istene óltalomra-való erőt adott nékik.

20. Végezetre a' Kananæus királyt, és a' Jebusæust, és a' Ferezæust, és a' Hetæust, és a' Hevæust, és az Amorræust, és Hesebonban minden hatalmasokat le-vertek, és azoknak földöket, és váraſokat ök birták.

21. És a' mig nem vétkeztek az ö Istenek szine-elött, jól vóltanak: mert az ö Istenek gyülöli a' hamisságot.

22. Mert ez esztendök-elött-is, midön el-távoztak vólna az útról, mellyet az Isten adott vala nékik, hogy azon járnának, kigyomláltatának a' hadak által sok nemzetektöl, és nagy sokan közzülök fogva vitettenek a' nem ö földökre.

D

23. E' minap pedig meg-térvén az ö Urokhoz Istenekhez, a' széllyel-való oszlásból, mellyel el-oszlattak vala, egybe gyüjtettenek, és fel-mentek mind ezekre a' hegységekre, és ismét birják Jerusalemet, a' hol az ö szentségi vannak.

24. Most azért Uram, tudakozzál, ha vagyon-é valami hamisságok az ö Istenek szine-elött: mennyünk-fel hozzájók, mert bizonnyal kezedbe adgya öket az ö Istenek, és a' te hatalmasságod igája-alá vettetnek.

25. Ha pedig nints vétke e' népnek az ö Istene-elött, nem álhatunk ellenek: mert az ö Istenek meg-óltalmazza öket, és gyalázatra lészünk az egész földnél.

26. És lön, midön meg-szünt vólna Akior ez igéket szóllani, meg-haraguvának Holofernesnek minden fö-emberi, és gondolák, hogy meg-ölnék ötet, mondván egymásnak:

27. Kitsoda ez, a' ki azt mondgya, hogy az Israel fiai ellene-álhatnak Nabukodosor királynak, és az ö sereginek, a' segyvertelen emberek, és erötlenek, és a' hadakozás mesterségében tudatlanok?

28. Hogy azért meg-ismérje Akior, hogy meg-tsal bennünket, mennyünk-fel a' hegységre: és mikor azoknak hatalmasi meg-fogattatnak, akkor azokkal segyverrel általveretteſsék:

A

29. Hogy tudgya minden nemzetség, hogy Nabukodonosor a' földnek istene, és nints más ö-kivüle.

VI. RÉSZ.

Holofernes meg-haragudván, Akiort kötözve Betuliába parantsollya vitetni, hogy midön azt meg-vészi, ötet-is meg bünteſſe együtt azokkal; de a' Holofernes viszszatézi a' Betuliai parittyásoktól viszszaveretvén, egy fához kötik Akiort; kit az Israeliták meg-óldnak, és Betuliába viszik, egésszen meg-értik dolgát,

A

vigaſztallyák ötet, és az Iſtennek könyörögnek.

A 1. Lön pedig, midön meg-ſzüntek vólna ſzóllani, fölötte igen boſzſzonkodván Holofernes, monda Akiornak:

2. Mivelhogy profétáltál nékünk mondván, hogy az Iſrael nemzetsége az ö Iſtenétöl óltalmaztatik, hogy meg-mutaſsam néked, hogy nints Iſten, hanem csak Nabukodonoſor:

3. Mikor mind meg-öllyük öket, mint egy embert, akkor az Aſſyriuſok fegyverével te-is meg-halſz vélek, és az egéſz Iſrael veled veſzve el-vész:

4. És meg-isméred, hogy Nabukodonoſor ura az egéſz földnek: és akkor az én vitézségem kardgya óldalidon által-mégyen, és által-üttetvén az Iſrael ſebeſi-között el-húllaſz, és többé lélegzetet nem vészeſz, mig ki-gyomláltatol ö-vélek.

5. Ha pedig profétáláſodat igaznak állitod, meg-ne változzék a' ſzined, és a' halaványſzin, melly az ortzádat el-fogta, távozzék-el töled, ha véled, hogy ez én igéim bé nem tellyeſedhetnek. B

6. Hogy pedig tudgyad, hogy együtt ö-vélek ezek rajtad történnek, imé ez órától-fogva az ö népekhez adattatol, hogy mikor fegyverem-által méltó büntetéſeket vészik, te-is egyetemben a' boſzſzú-állás-alá vetteſsél.

7. Akkor Holofernes meg-parantsolá a' ſzolgainak, hogy meg-fognák Akiort, és ötet Betuliába vinnék, és ötet az Iſrael fiainak kezekbe adnák.

8. És fogván ötet a' Holofernes ſzolgai, által-menének a' mezöségeken: de mikor el-közelgettek vólna a' hegységhez, ki-menének ellenek a' parittyáſok.

9. Ök pedig el-térvén a' hegy óldalától, egy ſához kötözék Akiort kezeinél, és lábainál-fogva, és úgy kötelekkel meg-kötözvén el-hagyák ötet, és viſzſza-térének az urokhoz. C

10. Az Iſrael fiai pedig alá-menvén Betuliából, hozzája menének. Kit meg-óldozván Betuliába vünek, és a' nép-közibe állatván ötet, meg-kérdezék, mi dolog vólna, hogy ötet az Aſſyriuſok kötözve hatták vólna.

11. Azokban a' napokban ott valának a' fejedelmek, Oziás a' Mika fia a' Simeon nemzetségéböl, és Karmi, ki Gotóniel-is.

12. Az okáért a' vének-között, és mindenek ſzine-elött, Akior meg-mondá mind, a' miket ö ſzóllott vala Holofernestöl kérdeztetvén: és mi-képpen a' Holofernes népe ez igeért meg-akarta vólna ötet ölni,

13. És mi módon ö-maga Holofernes meg-haraguván meg-parantsolta, hogy ötet ez okért az Iſrael kezébe adnák: hogy, mikor meg-győzendi az Iſrael fiait, akkor Akiort-is külömbb-külömbb-féle kinokkal meg-öleſse, mivelhogy azt mondotta vólna: A' menynek Iſtene az ö óltalmazójok.

14. * És midön Akior mind ezeket megbeſzéllette vólna, az egéſz nép artzra esék, imádván az Urat, és közönséges panaſzolkodáſsal, és ſiráſsal, egyenlö-képpen könyörgéſeket az Úr-eleibe öntek,

15. Mondván: Menynek, és földnek Ura Iſtene, tekints az ö kevélységekre, és nézz a' mi alázatoſságunkra, és a' te ſzenteid ortzájára figyelmezz, és mutaſd-meg, hogy el-nem hagyod a' benned-bizókat: és a' magokban-bizókat, és az ö erejekben ditsekedöket meg-alázod. D

16. El-végezvén azért a' ſiráſt, és az egéſz nap végbe menvén a' nép imádsága, meg-vigaſztalák Akiort,

17. Mondván: A' mi atyáink Iſtene, kinek erejét te hirdetted, ö ezt a' jutalmat adgya néked, hogy te láſſad inkább az ö veſzedelmeket.

18. Mikor pedig a' mi Urunk Iſtenünk meg-adgya e' ſzabadúláſt az ö ſzolgainak, légyen veled-is az Iſten mi közöttünk: hogy a' mint néked tetſzik, úgy nyájaskodgyál velünk mind a' tieiddel.

19. Akkor Oziás, el-végezvén a' tanátsot, házába fogadá ötet, és nagy vatsorát ſzerze néki.

20. És el-hiván mind a' véneket, el-végezvén a' böjtöt együtt evének.

21. Az-után pedig egybe-hivattaték az egéſz nép, és egéſz éjjel imádkozának a' gyüleközetben, ſegétséget kérvén az Iſrael Istenétöl.

VII. RÉSZ.

Holofernes Betuliát meg-ſzállya, a' vizet töle el-fogja, annak-okáért a' városbéliek a' ſzomjúságtól ſzorongattatván, azt kivánnyák, hogy a' váras fel adaſsék. Oziás kéri öket, hogy csak öt napig várakozzanak, és ſzenvedgyenek.

1. Holofernes pedig máſod napon meg-parantsolá a' ſeregének, hogy felmennének Betúlia-ellen. A

2. Valának pedig a' hadakozó gyalogok ſzáz húſz-ezeren, és a' lovaſok huſzon két ezeren, azoknak a' férfiaknak készületek-nélkül, kik fogságba eſtek, és el-vitettek vala a' tartományoknak, és váraſoknak egéſz ifiúſága-közzül.

3. Minnyájan el-készülének egyenlö-képpen a' viadalra az Iſrael fiai-ellen, és el-jövének a' hegy óldalán a' tetejéig, melly Dótain-felé néz, a' helytöl-fogva, melly Belmának mondatik, Kelmonig, melly Eſdrelon-ellenében vagyon.

4. Az Iſrael fiai pedig, hogy meg-láták azoknak ſokaságát, le-borúlának a' földre, hamut hintvén a' fejekre, egyenlö ſzivvel imádkozván, hogy az Iſrael Iſtene az ö irgalmaſságát meg-mutatná az ö népén.

5. És fel-vévén hadi fegyvereket, le-ülének a' helyeken, mellyek a' ſzoros útnak

* Supr. 5. b. 12.

Judith 6. 7.

nyomába igazitnak a' hegyek-között, és óltalmazák azokat egész nap, és éjjel.

6. Holofernes pedig, mikor környül járna, fel-találá, hogy a' kút, melly bé-foly vala, az ö tsatornájokat a' Déli rész-felé igazitaná a' város kivül: és parantsolá, hogy el-vágnák a' tsatornájokat.

7. Valának mindaz-által kútak nem messze a' kö faloktól, mellyekből lopva láttatnak vala vizet meriteni, inkább meg-élledésre, hogy sem italra.

8. De az Ammon, és a' Móab fiai Holoferneshez járulának, mondván: Az Israel fiai nem biznak dárdában, sem nyilban, hanem a' hegyek óltalmazzák öket, és a' meredeken helyheztetett halmok erösitik öket.

9. Hogy azért hartz-nélkül meg-gyözhesd öket, tégy örzöket a' kútakhoz, hogy ne merittsenek vizet azokból, és fegyver nélkül meg ölöd öket, vagy bizonnyára el-faradván kézbe adgyák az ö városokat, mellyet, mivel hegyen helyheztetett, gyözhetetlennek állitnak.

10. És tetszének ez igék Holofernesnek és az ö szolgainak, és körös-körül minden kúthoz századosokat rendele.

11. És mikor ez örizet húsz napig tartott vólna, el-fogyának a' tsatorna-kútak, és a' gyüjtött vizek, Betuliának minden lakóinál, úgy, hogy nem vólna a' várasban, a' honnan meg-elégednének tsak egy nap is, mert mértékre adatik vala a' népnek a' viz minden nap.

12. Akkor Oziáshoz gyülvén minden férfiak, és aszszonyok, ifiak, és gyermekek, minnyájan egy szóval

13. Mondának: * Tegyen itéletet az Isten közöttünk, és közötted, mert gonoszt tselekedtél velünk, nem akarván békességesen szólláni az Assyriusokkal, és azért adott-el minket az Isten az ö kezekbe.

14. És azért nints, a' ki meg-segéttsen, mivelhogy el-dölünk az ö szemek-elött a' szomjúság, és a' nagy veszedelem-miatt.

15. És most gyüjtsétek egybe mind, a' kik a' várasban vannak, hogy szabad akaratszerént adgyuk kézbe magunkat minnyájan a' Holofernes népének.

16. Mert jobb, hogy foglyok lévén áldgyuk az Urat életünkben, hogy-sem meghallyunk, és gyalázatra légyünk minden embernél, midön látandgyuk feleségeinket, és gyermekinket meg-halni szemeink-elött.

17. Bizonyságúl vészük ma az eget, és a' földet, és az atyáink Istenét, ki boszszút áll rajtunk büneink-szerént, hogy immár a' várast a' Holofernes hada kezébe adgyátok: és rövid légyen a' mi végünk a' fegyver éli által, melly meg-hoszszabbúl a' szomjúságnak szárazsága-miatt.

18. És midön ezeket mondották vólna, nagy sirás, és jajgatás lön a' gyüleközetben mindenektöl, és sok óráig egyenlö szóval kiáltának az Istenhez, mondván:

19. * Vétkeztünk az atyáinkkal, hamisan tselekedtünk, álnokságot miveltünk. * Bír. 10. 10.

20. Te, mivelhogy kegyelmes vagy, könyörülly rajtunk, vagy a' te ostoroddal álly boszszút a' mi hamisságinkon, és ne adgyad a' téged-vallókat a' népnek, melly téged nem ismér;

21. Hogy ne mondgyák a' Pogányok-között: Hol vagyon az ö Istenek?

22. És midön el-faradván e' ki áltásokmiatt, és e' siráſok-miatt el-lankadván hallgattak vólna,

23. Fel-kelvén Oziás teli köny-húllatással, monda: Jó szivvel legyetek atyámfiai, és ez ötöd napig várjunk irgalmasságot az Urtól.

24. Mert ne-talám haragjának véget vét, és ditsöséget ád az ö nevének.

25. Ha pedig el-múlván az öt nap segétség nem jövend, ez igéket tselekedgyük, mellyeket szóllottatok.

VIII. RÉSZ.

Júdit aszszony (kinek elei, és ditséreti leirattatnak) a' kétségben esett Papokat megfeddi, hogy öt nap múlván el-végezték vólna a' városnak fel adását, és az Isten irgalmasságának határt vetettek vólna; és inti öket, hogy az elejek példájával biztassák a' köséget, és ö érette könyörögjenek, és ne visgállyák az ö szándékát.

A 1. És lön, midön hallotta vólna ezeket az igéket az özvegy Júdit, ki leánya vala Merarinak, ki Idox fia, ki Józef fia, ki Oziás fia, ki Elai fia, ki Jamnor fia, ki Gédeon fia, ki Ráfaim fia, ki Akitob fia, ki Melkia fia, ki Enan fia, ki Natánia fia, ki Salátiel fia, ki Simeon fia, ki Rúben fia:

2. És ennek férje Manasses vólt, ki az árpa-aratás napjaiban hólt-meg:

3. Mert a' kéve-kötöket szorgalmaztattya vala a' mezön, és hévség jöve a' fejére, és meg-hala Betuliában az ö városában, és ott temetteték-el az attyaival.

4. Júdit pedig annak meg-maradott özvegye vala már három esztendeig, és hat hólnapig.

5. És az ö házának felsö részeiben tsinála magának titkos kamarát, melyben az ö szolgálóival bé rekeszkedvén lakik vala,

6. És ször-zsák lévén az ágyékin, böjtöl vala életének tellyes napjaiban, a' szombatoktól, és új hóldnak elsö napjaitól, és az Israel háza innepitöl meg-válva.

7. Igen ékes tekintetü vala pedig, kinek a' férje sok gazdagságokat hagyott vala, és bévséges tselédet, és ökrök tsordáival, és juhok nyájaival tellyes örökségeket.

8. És ez mindenekben igen nevezetes vala, mert igen féli vala az Urat, és nem vala, a' ki gonosz igét szóllana felöle.

9. Ez azért midön hallotta vólna, hogy Oziás meg-igérte vólna, hogy ötöd nap-múlva meg-adná a' váraſt: el-külde a' vénekhez Kábrihoz, és Karmihoz.

10. És hozzája jövének, és monda nékik: Mitsoda ige ez, melyre reá-ment Oziás, hogy meg-adgya a' váraſt az Aſſyriuſoknak, ha ötöd nap-alatt ſegétségtek nem jö?

11. 'S kik vattok ti, kik az Urat kisértitek?

12. Nem olly beſzéd ez, hogy irgalmaſságot nyerjen, hanem inkább, hogy haragra indittson, és búsúláſt gerjeſzſzen.

13. Idöt vetettetek ti az Úr irgalmaſságának, és a' ti akaratotok-ſzerént napot rendeltek néki.

14. De mivelhogy türö az Úr, ugyan ezent ſzánnyuk bánnyuk-meg, és az ö irgalmaſságát köny-húllatáſokkal kérjük:

15. Mert nem úgy fenyeget az Iſten, mint az ember, ſem a' haragra úgy nem gerjed, mint az ember fia.

16. És azért alázzuk-meg néki lelkeinket, és alázatos lélekkel lévén, ſzolgálván néki,

17. Mondgyuk sirva az Úrnak, hogy az ö akarattya ſzerént úgy tselekedgye velünk az ö irgalmaſságát: hogy, a' mint meg-háborodott a' mi ſzivünk az ö kevélységekmiatt, úgy ditsekedgyünk a' mi alázatoſságunkból-is:

18. Mert nem követtük az atyáink büneit, kik el-hatták az ö Iſteneket, és idegen iſteneket imádtak;

19. Melly vétekért fegyverre, és prédára, és gyalázatra adattak az ö ellenségeknek: mi pedig más Iſtent nem tudunk ö-kivüle.

20. Várjuk alázatoſon az ö vigaſztalását, és ki-kereſi vérünket a' mi ellenségink nyomorgatáſiból, és meg-aláz minden Pogányokat, valakik ellenünk fel-támadnak, és megſzégyeniti öket a' mi Urunk Iſtenünk.

21. És moſt atyámfiai, mivelhogy ti vattok a' vének az Iſten népe-között, és tölletek függ az ö lelkek, a' ti beſzédetek-által bátorittsátok az ö ſzivöket, hogy meg-emlekezzenek, hogy az atyáink meg-kisértettenek, hogy meg-próbáltatnának, ha igazán tiſztelik-e az ö Iſteneket.

22. * Meg kell emlekezniek, mi módon Ábrahám atyánk meg-kisértetvén, és ſok háborúságok-által meg-próbáltatván, Iſten barátyává lött.

23. Igy Iſaák, igy Jákob, igy Moyſes, és minnyájan, kik az Iſtennek kedveſek vóltak, ſok háborúságokon mentek-által hivek lévén.

24. Azok pedig, kik a' kisérteteket fel nem vették az Úr félelmével, és az ö türhetetlenségeket, és morgolódáſok gyalázattyát az Úr-ellen elö-vették,

25. * Kigyomláltattanak a' ki-gyomlálótól, és a' kigyók-miatt el veſztenek.

26. Mi-is azért ne állyunk boſzſzút azokért, a' miket ſzenvedünk,

27. Hanem kiſsebbeknek állitván a' mi büneinknél ezeket az Úrnak büntetö oſtorit, mellyekkel hidgyük, hogy mint ſzolgák megfenyittetünk, jobbúláſunkra, és nem veſzedelmünkre.

28. És mondának néki Oziás, és a' vének; Mind igazak, a' miket ſzóllottál, és nints a' te beſzédidben ſemmi fedhetö.

29. Moſt azért imádkozzál érettünk, mert ſzent, és Iſten félö aſzſzony vagy.

30. És monda néki Júdit: Mi-képpen az a' mit ſzólhattam, tudgyátok, hogy Iſtené:

31. Azon-képpen a' mit el-rendeltem tselekedni, itéllyétek-meg, ha az Iſtentöl vagyon, és imádkozzatok, hogy az Iſten az én tanátsomat meg-eröſsittse.

32. Állyatok ti a' kapun ez éjjel, és én ki-megyek az én ábrámmal: és imádkozzatok, hogy a' mint mondottátok, ötöd napra tekintse-meg az Úr az ö népét Iſraelt.

33. Ti pedig nem akarom, hogy vizſgállyátok az én tselekedetemet; és mig hirt nem téſzek néktek, ſemmi egyéb ne légyen, hanem tsak imádság érettem a' mi Urunkhoz Iſtenünkhöz.

34. És monda néki Oziás a' Júda fejedelme: Menny-el békével, és az Úr légyen veled a' mi ellenséginkön-való boſzſzú-állaſra. És viſzſza-térvén el-menének.

IX. RÉSZ.

Júdit ſanyargattya magát, és könyörög a' népért: kéri az Iſtent, hogy adgyon néki eröt Holofernes meg-gyalázására.

1. Kik el-menvén, Júdit bé-méne az ö imádkozó helyére, és ſzör-zsákba öltözvén, hamut tön a' fejére: és le-borúlván az Úr-elött, kiált vala az Úrhoz, mondván: A

2. Uram, az én atyámnak Simeonnak Istene, * ki fegyvert adtál néki az idegenek büntetésére, kik az ö fertelmeſségekkel megſzeplöſitették, és meg-mezitelenitették a' ſzüz ágyékát gyalázatra: * *Gen. 34.d.29.*

3. És azok feleségit prédára adtad, és azok leányit fogságra: és minden prédájokat el-oſztáſra a' te ſzolgaidnak, kik boſzſzút állottak a' te ſzeretetedért: légy ſegétségül nékem özvegynek, kérlek téged én Uram Istenem.

4. Mert te tselekedted az elöbbieket, és azok-után meg-máſokat gondoltál: és az lött, a' mit te akartál. B

5. Mert minden te útaid kéſzek, és a' te itéletidet a' te gond-viſeléſedben helyheztetted.

6. * Tekints moſt az Aſſyriuſok táborára, a' mint akkor az Egyiptziuſok táborára méltóztattál tekinteni, mikor a' te ſzolgaidután fegyverrel futnak vala, bizván a' ſzekerekben, és az ö lovagjokban, és a' hadakozók ſokaságában. * *Exod. 14.b.9.*

7. De az ö táborokra tekintettél, és a' ſetétség el-ſaraſztotta öket.

8. Az ö lábok a' mélységben vólt, és a' vizek el-buritották öket.

C 9. Úgy légyenek Uram ezek-is, kik az ö ſokaságokban biznak, és ſzekerekben, és az ö dárdájokban, és paizſokban, és nyilokban, és lántsájokban ditsekednek,

10. És nem tudgyák, hogy te vagy a' mi Iſtenünk, ki meg-rontod a' hadakat eleitöl-fogva, és Úr a' te neved.

11. Emeld-fel a' karodat, a' mint eleitöl-fogva, és rontsd-meg erejeket a' te erödáltal: eſsék-el az ö erejek a' te haragodban, kik azt fogadgyák, hogy ſzentségidet meg-ferteztetik, és a' te neved hajlékát meg-ſzeplösitik, és el hánnyák az ö fegyverekkel a' te óltárod ſzarvát.

12. Tselekedd-meg Uram, hogy az önnön fegyverével vágattaſsék-el az ö kevélysége:

13. Fogattaſsék-meg az ö ſzemeinek törjével én-rajtam, és verd-meg ötet az én ſzerelmetes ajakim-általal.

14. Adgy bátorságot ſzivembe, hogy meg-útállyam ötet; és eröt, hogy meg-gyözzem ötet.

D 15. * Mert az a' te neved emlekezete léſzen, ha az aſzſzony-állat keze ejti-meg ötet.

* *Judic.* 4. d. 21. & 5. d. 26.

16. Mert nem a' ſokaságban vagyon a' te eröd Uram, ſem a' lovak erejében vagyon a' te akaratod, a' kevélyek ſem tetſzettek néked eleitöl-fogva: hanem az alázatoſok, és ſzelidek könyörgéſe tetſzett néked mindenkor.

17. Egek Iſtene, vizek teremtöje, és minden teremtett állatok Ura, halgaſs-meg engem nyomorúltat, ki könyörgök, és irgalmaſságodban bizom.

18. Emlekezzél-meg Uram ſzövetségedröl, és adgy igét az én ſzámba, és a' ſzivemben a' tanátsot eröſsitsd-meg, hogy a' te házad maradgyon-meg a' te meg-ſzenteléſedben.

19. És minden Pogányok iſmérjék-meg, hogy te vagy az Iſten, és nints más te-kivüled.

X. RÉSZ.

Júdit tziſrán fel-ékesitvén magát, ki-mégyen Betuliából, a' kémektöl el-fogattatik, és Holofernesshez vitettetik, kinek ſzépségétöl fel-gyúlad ſzeretetire.

A 1. Lön pedig, midön meg-ſzünt vólna kiáltani az Úrhoz, fel-kele a' helyröl, a' hol le-borúlt vala az Úr-elött.

2. És ſzóllitá az ö ábráját, és alá-menvén a' házába, le-veté magáról a' ſzör zsákot, és ki-öltözék az ö özvegysége ruháiból,

3. És meg-mosá a' teſtét, és meg-kené magát igen jó kenettel, és bé-fonà az ö feje haját, és fejére tévé a' fö-kötöt, és fel-öltözék az ö vigaságának ruháiba, és lábaira vonà a' sólyákat, és fel-vévé a' kar-ékeſitöket, és a' boglárokat, és a' fül-föggöket, és a' gyüröket, és minden ékeſségivel fel-ékesité magát.

4. Kinek az Úr-is ſzépséget ada: mert mind e' készület, nem bujaságból, hanem jóſágos tselekedetből függ vala: és azért az Úr ezt ö-benne a' ſzépséget meg-öregbité, hogy haſonlithatatlan ſzépséggel láttatnék mindenek ſzemei-elött.

B 5. Tön azért az ö ábrájára egy tömlö bort, és edény olajt, és árpa lepényt, és ſzáraz fügéket, és kenyereket, és ſajtot, és el-indúla.

6. És mikor a' váras kapujához jutottak vólna, találák Oziáſt, és a' váras véneit várakozva.

7. Kik midön látták vólna ötet, el-álmélkodván igen tsodálák az ö ſzépségét.

8. Mindaz-által ſemmiröl nem kérdezvén ötet, által-botsáták, mondván: A' mi atyáink Iſtene adgyon néked malaſztot, és ſzivednek minden tanátsát eröſsittse-meg az ö erejével, hogy ditsekedgyék te-benned Jeruſalem, és légyen a' te neved a' ſzentek, és igazak ſzámában.

9. És mondának azok, kik ott valának, minnyájan egyenlö ſzóval: Úgy légyen, úgy légyen.

10. Júdit pedig imádván az Urat, általméne a' kapukon ö, és az ö ábrája,

C 11. Lön pedig, midön alá-menne a' hegyen, nap-kelet-tájban, elö-találák ötet az Aſſyriuſok kémei, és meg-fogák ötet, mondván: Honnét jöſz? a' vagy hová mégy.

12. Ki felele: A' Zsidók leánya vagyok, azért ſzöktem-el az ö ſzinek elöl, mert láttam, hogy jövendöre néktek adatnak prédára, azért, hogy meg-vetvén titeket, nem akarták jó kedvel magokat meg-adni, hogy irgalmaſságot találnának ſzinetek-elött.

13. Ez-okért gondolkodtam magamban, mondván: El-megyek Holofernes fejedelem-eleibe, hogy meg-jelentsem néki az ö titkokat, és meg-mutaſsam néki, mi úton juthaſſon hozzájok, úgy, hogy egy ember ſe essék-el az ö hadából.

14. És midön hallották vólna azok a' férfiak az ö beſzédit, ſzemlélik vala az ortzáját, és álmélkodás vala az ö ſzemekben, mert az ö ſzépségét igen tsodállyák vala,

15. És mondának néki: Meg-tartottad lelkedet, mivelhogy illyen tanátsot találtál, hogy alá-jönél a' mi urunkhoz.

D 16. Ezt pedig tudgyad, hogy mikor az ö ſzine-eleibe állaſz, jól tselekeſzik veled, és igen kedves léſzſz az ö ſzivében. És a' Holofernes sátorához vivék ötet, hirt tévén felöle.

17. És mikor bé-ment vólna az ö ſzine-eleibe, mindgyárt meg-fogattaték az ö ſzemeiben Holofernes.

18. És mondának néki a' ſzolgai: Ki útálná-meg a' Zsidók népét, kiknél illyen ſzép

aſzſzonyok vannak, hogy méltán ezekért ne kelleſsék ellenek hadakoznunk.

19. Látván azért Júdit Holofernest a' fuporlát-alatt ülve, melly veres ſelyemből, és aranyból, és ſmaragdból, és drága kövekből vala ſzöve:

20. És mikor az ö ortzájára tekintett vólna, imádá ötet, a' földre borúlván. És felemelék ötet a' Holofernes ſzolgai, az ö urok parantsolattyára.

XI. RÉSZ.

Júdit Holofernes kérdésére okát adgya, miért ment-ki Betuliából, magaſztalván Holofernest, és győzedelmet jövendölvén néki.

1. AKKOR Holofernes monda néki: Jó ſzivvel légy, és ne félly ſzivedben: mert én ſoha nem ártottam az embernek, a' ki ſzolgálni akart Nabukodonoſor királynak.

2. A' te néped pedig, ha meg nem útált vólna engem, nem emeltem vólna fel dárdámat ellene.

3. Moſt pedig mond-meg nékem, mi okért távoztál el-tölök, és tetſzett néked, hogy hozzánk jönél?

4. És monda néki Júdit: Hallyad ſzavát a' te ſzolgálódnak, mert ha követed a' te ſzolgálód ſzavát, el-tekéllett dolgot tselekeſzik az Úr veled.

5. Mert él Nabukodonoſor a' földnek királya, és él az ö ereje, melly benned vagyon minden tévelygö lelkeknek büntetésére: mert nem tsak az emberek ſzolgálnak néki te-általad, de még a' mezei vadak-is engednek néki.

6. Mert hire vagyon a' te lelked ſzorgalmatoſságának minden nemzetségeknél, és meg-jelentetett az egéſz világnak, hogy te vagy egyedül jó, és hatalmas az ö egéſz országában, és a' te had-viſeléſed minden tartományokban hirdettetik.

7. * A' ſints titkon, a' mit Akior ſzólott; és azt-is tudgyák, a' mit parantsoltál, hogy rajta történnyék.

8. Mert nyilván vagyon, hogy a' mi Istenünk a' bünökkel úgy meg bántódott, hogy meg-izente az ö profétái-által a' népnek, hogy kézbe adgya ötet az ö büneiért.

9. És mivelhogy tudgyák az Iſrael fiai, hogy meg-bántották az ö Isteneket, rajtok vagyon a' töled-való rettegés.

10. Annak-fölötte az éhség-is rajtok vagyon, és a' viznek ki-ſzáradásáért a' halottak-közzé ſzámláltatnak.

11. Végezetre azt rendelik, hogy megöllyék az ö barmokat, és azok vérét igyák:

12. És az ö Urok Istenek ſzenteltettit, a' gabonát, bort, és olajt gondolták el-költeni, mellyeket meg-parantsolt az Isten, hogy ne illeſsenek, és meg-akarják emészteni, a' miket tsak kezekkel ſem kellene illetni: az-okáért mivelhogy ezeket tselekeſzik, bizonyos hogy veſzedelemre adatnak.

13. Mellyet én te ſzolgálód meg-értvén, el-ſzöktem tölök; és az Úr küldött engem, hogy ezeket hirré tenném néked.

14. Mert én te ſzolgálód az Istent tiſztelem, még moſt-is nálad: és ki-mégyen a' te ſzolgálód, és imádom az Istent,

15. És meg-mondgya nékem, mikor fizeti-meg nékik az ö bünöket, és el-jövén hirré téſzem néked, úgy hogy én által-viſzlek téged Jeruſalem közepin, és tiéd léſzen Iſraelnek egéſz népe, mint a' juhok, mellyeknek nints páſztora, és tsak egy eb ſem ugat ellened:

16. Mert ezek meg-mondattak nékem az Isten gond-viſeléſe-által.

17. És mivel meg-haragutt reájok az Isten, küldettem ezeket meg-jelenteni néked.

18. Tetſzének pedig mind ez igék Holofernesnek, 's mind az ö ſzolgainak, és tsodállyák vala az ö böltseségét, és mondanak vala egy-máſnak:

19. Nints illyen aſzſzony a' földön tekintetre, ſzépségre, és eſzes beſzédekre.

20. És monda néki Holofernes, Jól tselekedett az Isten, ki el-küldött téged a' nép-elött, hogy azt kezünkbe adgyad:

21. És mivel jó a' te igéreted, ha ezt tselekeſzi velem a' te Istened, nékem-is Istenem léſzen, és te Nabukodonoſor házában nagy léſzſz, és a' te neved az egéſz földön nevezetes léſzen.

XII. RÉSZ.

Júdit Holofernes tárházába bé-vitetvén, ſzabadságot nyér hogy magától kéſzitetett ételt eheſsék, és hogy éjjel ki-meheſſen könyörögni, negyednap pedig a' vendégségbe vitetvén, eſzik, és iſzik Holofernesſel, ki az ö ſzeretetitöl fel-gyúladván, igen meg-réſzegedik.

1. AKKOR meg-hagyá néki, hogy oda bé menne a' hol a' kintsei valának helyheztetve, és meg-parantsolá, hogy ott maradna, és el-rendelé, mit adnának néki az ö lakodalmából.

2. Kinek felele Júdit, és monda: Moſt nem ehetem azokból, a' miket parantsolſz, hogy nékem adgyanak, hogy vétek ne jöjön reám: hanem azokból éſzem, a' miket magamnak hoztam.

3. Kinek monda Holofernes: Ha el-fogynak azok, a' miket veled hoztál, mit tselekedgyünk veled?

4. És monda Júdit: Él a' te lelked Uram, hogy ezeket mind el nem költi a' te ſzolgálód, mig meg-tselekeſzi az Isten az én kezem-által azokat, a' miket gondoltam. És bé-vi-

vék ötet a' ſzolgai a' sátorba, a' melybe parantsolta vala.

5. És mikor bé-menne, meg-kéré, hogy ſzabadság adatnék néki, hogy éjjel, és virradta-elött ki-mehetne imádkozni, és könyörgeni az Úrnak.

6. És meg-parantsola a' komornyikinak, hogy a' mint tetſzenék néki, ki 's bé-járna, harmad napig, az ö Iſtenét imádni:

7. És ki-mégyen vala éjjel Betúlia völgyébe, és meg-moſsa vala magát a' kút vizben.

8. És hogy fel-jö vala, imádkozik vala az Iſrael Urának Iſtenének, hogy az ö útát igazgatná az ö népe ſzabadúlására.

C 9. És bé-menvén, tiſztán marad vala a' sátorban, miglen eſtve ennék az ö elédeléből.

10. És lön: negyed napon Holofornes vatsorát ſzerze az ö ſzolgainak, és monda Vágaónak a' komornyikjának: Menny-el, és hiteſd-el ama' Zsidó aſzſzonyt, hogy ſzabad akarattyából engedgyen velem lakni.

11. Mert rút dolog az Aſſyriuſoknál, ha az aſzſzony meg-tsúfóllya a' férfiat, azt tselekedvén hogy ö illettetlen mennyen-el töle.

D 12. Akkor be-méne Vágao Júdithoz, és monda: Ne féllyen a' jó leányzó az én uramhoz bé-menni, hogy tiſztelteſsék ö-elötte, hogy egyék véle, és bort igyék vigasſággal.

13. Kinek felele Júdit: Ki vagyok én, hogy ellene mondgyak az én uramnak?

14. Mindent meg-mivelek, a' mi az ö ſzemei-elött jó, és kedves. Valami pedig ö-néki tetſzik, az nékem kedves léſzen életemnek tellyes napjaiban.

15. És fel-kele, és fel-ékesité magát az ö ruházattyával, és bé-menvén az ö ſzineeleibe álla.

16. A' Holofernes ſzive pedig fel-indúla: mert fel-gerjedett vala az ö kivánságára.

17. És monda néki Holofernes: Igyál már, és ülly-le vigan, mert kedvet találtál elöttem.

18. És monda Júdit: Iſzom uram, mert fel-magaſztaltatott az én lelkem ma minden napjaim-fölött.

19. És elö-vévé, és evék, és ivék ö-elötte azokból, a' miket néki kéſzitett vala az ö ſzolgálója.

20. És Holofernes vig lön ö-hozzája, és igen ſok bort ivék, mennyit ſoha nem ivott vala éltében.

XIII. RÉSZ.

Júdit könyörögvén az Iſtennek, fejét véſzi Holofernesnek, és Betuliába bé-viſzi; és a' Betuliabélieket inti, hogy az Iſtennek hálát adgyanak, ötet pedig az egéſz városnak áldgya, és magaſztallya. Akkor a' Holofernes fejét látván, tsudálkozik.

1. MIKOR pedig eſtve lött vólna, el-ſietének a' ſzolgái az ö ſzálláſokra, és bé-zárlá Vágao a' kamara ajtaját, és el-méne. A

2. Minnyájan pedig el-fáradtak vala a' bortól:

3. És Júdit egyedül vala a' kamarában.

4. Holofernes pedig az ágyban fekſzik vala, a' nagy réſzegség-miatt el-aluván.

5. És monda Júdit a' ſzolgálójának, hogy kinn állana a' kamara-elött, és vigyázna.

6. És az ágy-eleibe álla Júdit, köny-húllatáſokkal imádkozván, és ajakinak mozgáſival tsendeſségben.

7. Mondván: Erösits-meg engem Israelnek Ura Iſtene, és tekints ez órában az én kezeim tselekedetire, hogy a' mint igérted, Jeruſalemet a' te váraſodat fel-állaſd: és azt, a' mit el-hivén gondoltam, hogy általad meg-lehet, végezzem-el.

8. És midön ezeket mondotta vólna, az oſzlophoz járúla, melly az ágya fejénél vala, és a' handzsárát, melly azon kötve függ vala, ki-óldá.

9. És mikor azt ki-vonta vólna hivelyéből, meg-ragadá a' feje üſtökét, és monda: Erösits-meg engem Úr-Iſten ez órában.

10. És kétſzer tsapá a' nyakát, és el-vágá a' fejét, és le-vévé a' ſuporláttyát az oſzlopokról, és le-hengerité a' hólt teſtét. B

11. És kevés idö-múlva ki-méne, és a' Holofernes fejét a' ſzolgálójának adá, és azt az ö táskájába hagyá tenni.

12. És ki-menének ketten ſzokáſok-ſzerént, mint-ha imádságra, és által-menének a' táboron, és meg-kerülvén a' völgyet, a' váras kapujához jutának.

13. És monda Júdit távúl a' kö-falok örizöinek: Nyiſsátok-meg a' kapukat, mert velünk vagyon az Iſten, ki hatalmaſságot tselekedett Iſraelben.

14. És lön, midön hallották vólna a' férfiak az ö ſzavát, elö-hivák a' váras véneit.

15. És minnyájan egybe-futának hozzája, kitsinytöl-fogva nagyig: mert vélik vala, hogy többé meg nem jöne.

16. És világokat gyújtván, környül-vévék ötet minnyájan: ö pedig magasb helyre hágván meg-hagyá, hogy le-tsendeſedének. És mikor minnyájan halgatnának,

17. Monda Júdit: Ditsérjétek a' mi Urunkat Iſtenünket, ki el nem hatta a' benne-bizókat:

18. És én-általam az ö ſzolgálója-által bé-tellyesitette az ö irgalmaſságát, mellyet igért az Iſrael házának: és meg-ölte az én kezem-által az ö népe ellenségét ez éjjel.

19. És elö-vévén a' táskából a' Holofernes fejét, meg-mutatá nékik, mondván: Imé Holofernesnek az Aſſyriuſok hada fejedelmének feje, és imé az ö ſuporláttya, melly-alatt fekſzik vala réſzegségében, ho-

lott egy aſzſzony keze-általl verte-meg ötet a' mi Urunk Iſtenünk.

20. Él pedig az Úr, hogy meg-örizett engem az ö Angyala, mind innét el-mentemben, mind ott laktomban, 's mind onnét meg-tértemben, és nem hagyott az Úr engem az ö ſzolgálóját meg-ferteztetni, hanem a' bünnek ſzeplösitéſe nélkül viſzſza-hozott engem néktek, örvendezve az ö gyözedelméért, az én ki-menekedéſemért, és a' ti meg-ſzabadúláſtokért.

21. * Hálát adgyatok néki minnyájan, mert jó, mert örökké az ö irgalmaſsága.

22. Minnyájan pedig imádván az Urat, mondának néki: Meg-áldott téged az Úr az ö erejével, mert te-általad ſemmivé tette ellenſéginket.

23. Oziás pedig az Iſrael népe fejedelme, monda néki: Áldott vagy te leányom a' felséges Úr-Iſtentöl, minden aſzſzony-állatokfölött a' földön.

24. Áldott az Úr, a' ki teremtette az eget, és a' földet, a' ki téged igazgatott a' mi ellenségink fejedelminek feje ſebeire:

25. Mert ma a' te nevedet úgy fel-magaſztalta, hogy el ne távozzék a' te ditséreted az emberek ſzájától, a' kik meg-emlekeznek az Úr erejéröl örökké, mivelhogy nem kedveztél lelkednek a' te nemzetséged nyomorúságiért, és háborúságáért, hanem eleit vetted a' romláſnak a' mi Iſtenünk ſzine-elött.

26. És monda az egéſz nép: Úgy légyen, úgy légyen.

27. Akior pedig ſzóllittatván elö-jöve, és monda néki Júdit: Az Iſrael Iſtene, a' kiröl te bizonyságot tettél, hogy boſzſzút áll ellenségin, ö minden hitetleneknek fejét levágta ez éjjel az én kezemmel.

28. És hogy tudgyad, hogy úgy vagyon, ihon a' Holofernes feje, ki az ö kevélységes útálásával az Iſrael Iſtenét meg-útálta, és téged halállal fenyegetett, mondván: Mikor meg-fogattatik az Iſrael népe, meg-parantsolom, hogy fegyverrel által-verjék az ódalidat.

29. Látván pedig Akior a' Holofernes fejét, félelemböl el-bádgyadván ortzájára esék a' földre, és el-ájúla a' lelke.

30. Minek-utánna pedig lelket vévén meg-vidámúla, a' Judit lábaihoz esék, és imádá ötet, és monda:

31. Áldott vagy a' te Iſtenedtöl Jákobnak minden hajlékában, mert minden nemzetség-között, melly a' te nevedet hallya, fel-magaſztaltatik te-éretted az Iſrael Iſtene.

XIV. RÉSZ.

Holofernes fejét Betuliának kö-falán ki-téſzik: Akior környül-metéltetik. A' Betuliaiak az Aſſyriuſokra rohannak, kik fel-akarván Holofernéſt költeni, halva talállyák, és a' félelemtöl környül-vétetnek.

1. MONDA pedig Júdit az egéſz népnek: Halgaſsatok engem atyámfiai; Fügeſzſzétekfel e' fejet a' kö-falainkra:

2. És mikor fel jövend a' Nap, vegye kiki az ö fegyverét, és mennyetek-ki ſebeſséggel, nem úgy mint-ha alá mennétek, hanem mint-ha reájok rohannátok.

3. Akkor a' kémek ſzükség hogy el-fussanak az ö fejedelmeket fel-költeni a' hartzra.

4. És mikor azok hadnagyi a' Holofernes sátorához futnak, és ötet fö-nélkül talállyák heverni a' vérben, félelem eſik reájok.

5. És mikor meg-értitek, hogy futnak, mennyetek utánnok bátran, mert az Úr meg tapodgya öket lábaitok-alatt:

6. Akkor látván Akior az eröt, mellyet tselekedett az Iſrael Iſtene, el-hagyván a' pogányságnak ſzer-tartáſát, hün az Iſtennek, és környül-metélé a' ſzemérmének elsö börét, és az Iſrael népéhez adá magát, és az ö nemzetségének minden maradékja, e' mái napig.

7. Leg-ottan pedig hogy meg-virrada, fel-függeſzték a' kö-falokra a Holofernes fejét, és minden férfiú vévé fegyverét, és ki-menének nagy zörgetéſſel, és üvöltéſsel.

8. Mellyet látván a' kémek, Holofernes sátorához futának.

9. Azok pedig, kik a' sátorban valának, el-menvén, és a' kamara ajtaja-elött zörgetvén, hogy fel-költenék, nyughatatlanságot ſzereznek vala meſterséggel, hogy nem a' fel-költök, hanem a' zörgetök-által ébrednefel Holofernes.

10. Mert ſenki nem meri vala az Aſſyriuſok erejének kamaráját zörgetéſsel, vagy bé-menetellel meg-nyitni.

11. De midön el-jöttek vólna a' hadnagyi, és ezeredeſi, és minnyájan az Aſſyriuſok királya ſeregének fö-emberi, mondának a' komornyikoknak:

12. Mennyetek bé, és költsétek-fel ötet, mert ki-jövén az egerek lyukokból, hartzra mertek bennünket hinyia.

13. Akkor bé-menvén Vágao az ö kamarájába, a' kárpit-elött meg-álla, tapſola kezeivel: mert azt állittya vala, hogy Júdittal alunnék.

14. De midön a' feküvönek ſemmi mozgáſát füleivel nem érzené, közelb menvén a' kárpithoz járúla, és azt fel-emelvén, és látván a' Holofernes hólt teſtét fö-nélkül az ö vérében meg-ſenvedve fekünni a' földön, fel-kiálta nagy ſzóval sirván, és még-ſzaggatá ruháit.

15. És bé-menvén a' Júdit sátorába, nem találá ötet, és ki ugordék a' néphez,

16. És monda: Egy Zsidó aſzſzony gyalázatot tött a' Nabukodonoſor király házán, mert imé Holofernes a' földön fekſzik, és a' feje nints rajta.

* Pſal. 105. a. 1. & 106. a. 1.

17. Mellyet midön hallottak vólna az Aſſyriuſok erejének fejedelmi, meg-ſzaggatták minnyájan ruhájokat, és ſzenvedhetetlen nagy félelem, és rettegés esék reájok, és a' ſzivök igen meg-háborodék.

18. És haſonlitatlan kiáltás lön az ö táborokban.

XV RÉSZ.

Az Aſſyriuſok látván Holofernesnek betstelen halálát, mindeneket el-hagyván ſzaladnak; a' Zsidók öket üzik, és ölik; a' prédából meg-gazdagodnak. Judit Joákim fö Paptól, és a' néptöl áldatik, és Holofernesnek mindene nékie adattatik.

A 1. És midön az egész ſereg meg-hallotta vólna, hogy Holofernesnek fejét vették, eltávozék tölök az elme, és a' tanáts, és csak a' rettegéstöl, és félelemtöl viſeltetvén, a' futáſt vévék ſegétségül,

2. Úgy hogy ſenki nem ſzóllana felebarátyával, hanem, fejét le-hajtván, mindeneket el-hagyván, ſietnek vala a' Zsidóktól meg-menekedni, kiket hallának fel-fegyverkezve ellenek jöni, el-futának a' mezök útain, és a' halmok öſvényin.

3. Látván azért az Iſrael fiai a' futókat, utánnok lönek. És alá-menének trombitálván, és ſikóltván utánnok.

B 4. És mivel az Aſſyriuſok el-ſzélledve nyakra-före futnak vala: az Iſrael fiai pedig egybe-tsoportozva kergetvén, mind vágák, a' kiket találhatnak vala.

5. Követeket külde azért Oziás Iſraelnek minden váraſiba, és tartományiba.

6. Az-okáért minden tartomány, és minden váras válogatott fegyveres ifiakat külde utánnok, és kergeték öket a' fegyver élivel, valamig az ö határok végére jutnának.

7. A' többi pedig, kik Betuliában valának, bé-menének az Aſſyriuſok táborába, és a' prédát, mellyet a' futó Aſſyriuſok el-el-hattak vala, el-vivék, és igen meg-terhelék magokat.

C 8. Azokpedig, a' kik gyözedelmeſen megtérének Betuliába, mind a' mi amazoké vala, el-hozák magokkal, úgy hogy nem vólna ſzáma a' juhoknak, és barmoknak, és minden ingó marhájoknak, el-annyira, hogy kintsinytöl-fogva nagyig minnyájan gazdagokká lennének amazoknak el-prédáláſiból.

9. Jóakim pedig a' fö-pap, Jeruſalemböl Betuliába jöve minden véneivel, hogy látná Júditot.

10. Ki midön ki-ment vólna hozzája, áldák ötet minnyájan egyenlö ſzóval, mondván: Te Jeruſalemnek ditsösége, te Iſraelnek vigasága, te a' mi népünknek tiſzteſsége:

D 11. Mert emberkedtél, és meg-erösödött a' te ſzived, mivelhogy ſzeretted a' tiſztaságot, és a' férjed-után máſt nem iſmértél: az-okáért az Úr keze-is meg-erösitett téged, és azért áldott léſzſz örökké.

12. És monda az egész nép: Úgy légyen, úgy légyen.

13. Harmintz nap pedig alig ſzedetének egybe az Aſſyriuſok prédái az Iſrael népétöl.

14. Mindeneket pedig, a' mik Holofernes tulajdon marháinak találtatának, Júditnak adának, aranyból, és ezüſtböl, és ruhákból, és drága kövekböl, és minden holvalókból, és mindenek néki adatának a' néptöl.

15. És minden népek örülnek vala, az aſzſzonyokkal, és ſzüzekkel, és ifiakkal, muſika ſzerſzámokkal, és tzitarákkal.

XVI. RÉSZ.

Júditnak éneke a' gyözedelemért. A' nép Jeruſalembe gyül hálá-adó áldozatot bé-mutatni. Júditnak tiſzta élete, és halála. Ennek a' gyözedelemnek a' napja a' több ſzent, és emlekezetes napokkal meg-ſzenteltetik, és ülletik.

A 1. Akkor ez éneket éneklé Júdit az Úrnak; mondván:

2. Kezdgyetek az Úrnak dobokon, énekellyetek az Úrnak tzimbalomokon, énekellyetek néki új ditséretet, magaſztallyátok, és hijátok ſegétségül az ö nevét.

3. Az Úr rontója a' hadaknak, Úr az ö neve.

4. Ki az ö táborát az ö népe-közzé helyheztette, hogy ki-ſzabaditana minket minden ellenségink kezéböl.

5. El-jött Aſſur a' hegyekröl Éſzak-felöl az erejének ſokaságában: kinek ſokaſága meg-rekeſztette a' patakokat, és azoknak lovai el-lepték a' völgyeket.

6. Azt mondotta, hogy fel-gyújtya a' határimat, és hogy az ifiaimat fegyverrel megöli, a' kis gyermekimet prédára adgya, és a' ſzüzeket fogságra.

7. A' mindenható Úr pedig meg-verte ötet, és aſzſzony-állatnak kezébe adta ötet, és által-verte ötet.

B 8. Mert az ö hatalmaſok nem az ifiak-által eſett-el, ſem a' Titan fiai ölték-meg ötet, ſem a' magas oriáſok nem állottak ellene, hanem Júdit a' Mérari leánya az ö ortzájának ſzépségével veſztette-el ötet.

9. Mert ki-öltözött az özvegység ruházattyából, és vigaság ruhájába öltözött az Iſrael fiainak örvendezésében.

10. Meg-kente az ortzáját kenettel, és egybe-kötötte ſodoritott hajját a' fö-kötövel, új ruhát vött reá annak meg-tsalására.

11. Az ö sólyái el-ragadák az ö ſzemeit, az ö ſzépsége rabbá tévé az ö lelkét, el-vágá a' handzsárral a' nyakát.

A' Persák

12. A' Persák el-iszonyodának az ö bátorságán, és a' Méduſok az ö méréſzségén.
13. Akkor orditának az Aſſyriuſok tábori, mikor meg-mutaták magokat az én alázatoſim, az el-ſzáradtak a' ſzomjúságban.
14. A' leányzók fiai verték öket által, és mint a' futó gyermekeket ölték-meg öket: el-veſztek a' hartzon az én Uram Iſtenem ſzine-elött.
15. Ditséretet énekellyünk az Úrnak, új ditséretet énekellyünk a' mi Iſtenünknek.
16. Adonai Uram nagy vagy te, és hatalmas a' te erödben, és a' kit ſenki meg nem győzhet.
17. Néked ſzolgállyon minden teremtett állatod: * mert mondottad, és lönek: el-botsátottad lelkedet, és teremtetének, és nints a' ki ellene-allyon a' te ſzódnak.
18. A' hegyek fondamentomokból megindúlnak a' vizekkel: a' kö-ſziklák mint a' viaſz, meg-olvadnak a' te ſzined-elött.
19. A' kik pedig félnek téged, nagyok léſznek nálad mindenekben.
20. Jaj az én nemzetem ellen fel támadó nemzetségnek: mert a' mindenható Úr boſzſzút áll rajtok, itélet napján meg-látogattya öket.
21. Mert tüzet ád, és férgeket az ö testekben, hogy égetteſsenek, és erezzék mind örökké.
22. És lön ezek-után, az egéſz nép Jeruſálembe méne a' győzedelem-után az Urat imádni: és mindgyárt hogy meg-tiſztúlának, minnyájan bé-mutaták az ö éppenégö áldozattyokat, és az ö fogadáſokat, és igéreteket:
23. Júdit pedig Hóloferneſnek minden hadi ſzerſzámit, mellyeket néki adott a' nép, és a' ſuporlátot, mellyet maga el-vött vala az ágyas-házából, ajándékúl adá az el-feledésért.
24. A' nép pedig vig vala a' Szent-helyelött, és e' győzedelem vigaſága három hólnapig tartaték Júdittal.
25. A' napok-után pedig ki-ki házához viſzſza-méne, és Júdit nagy lön Betuliában, és egéſz Iſrael földében fölötte igen bötsületes.
26. A' jóságos tselekedettel a' tiſztaságis egybe vala foglalva, úgy hogy férfiat nem iſmérne életének tellyes napjaiban, minek-utánna meg-hala Manaſſes az ö férje.
27. Innep napokon pedig elö-jö vala nagy ditsöségben.
28. Marada pedig a' férje házában ſzáz öt eſztendeig, és az ö ábrájat fel-ſzabaditá, és meg-hala, és el-temetteték az ö férjével Betuliában.
29. És ſiratá ötet az egéſz nép hét napig.
30. Életének pedig tellyes idejében nem vala, a' ki háborgatná Iſraelt, és halála-utánis ſok eſztendeig.
31. E' győzedelemnek pedig innep-napja, a' Zsidóktól a' ſzent napok ſzámába vétetik, és tiſzteltetik a' Zsidóktól, az idötölfogva e' jelen-való napig.

* Gen. 1. Pſa. 32. b. 9.

ESTER KÖNYVE.

Az Aſſverus, és Artaxerxes név, közönséges nevek vólt, mint Fárao Ægyiptusban, a' Fejedelmi embereknek. Ki vólt pedig az-az Aſverus, a' kit ez a' könyv fö-képpen emleget, a' Tudóſok meg nem egyeznek. Mi Dáriuſnak, Hiſtaſpes fiának mondgyuk lenni. Söt ezen Hiſtoriát nem-is lehet más elötte való Királynak, vagy utánna valónak tulajdonitani.
Elsöben azért, hogy Mardokæus Eſter Annyának öttse, a' mint ugyan ezen könyv bizonyittya, (*Eſth. 2. 6. és 11. 8. részeiben, és verſiben*) Nabukodonoſor király által hozattatott-le Jekóniás királlyal együtt. Annak-okáért ezeknek le-hozattatáſoktól fogva, melly történt a' világnak 3405-dik eſztendejében, ennek a' Dáriuſnak 12-dik eſztendejéig, melly eſett a' világnak 3494. eſztendejére, melyben Amán a' Zsidóknak el veſztéséröl tanátskodott, 89. eſztendök folytak-el, mellyeknél Mardokæus életét nem-is lehet nagyobb időre terjeſzteni. Melyböl következik, hogy Dárius-után lett királyoknak éppen nints helyek ebben a' Könyvben.
Máſodſzor, hogy ez az Aſſverus a' vagy Artaxerxes, a' Persák királlya vólt, melly ki tetſzik e' könyvnek utólsó réſzeböl, és ollyan jelekkel irattatik le, mellyek ſenkinek, nálánál elöbb való királynak, nem tulajdonithatnak: a' hol olvaſsuk, hogy ez az Aſſverus Indiától-fogva, egéſz Æthiopiáig uralkodott. Æthiopiát pedig Kambyſes, másként Hiſtaſpes Dáriuſnak attya vetette legelöſzör Birodalma-alá; Indiát pedig ſenki nem birta a' Persák-közül, ha-

nem Dárius leg elöſzör. Tehát Dárius vólt az az Aſſverus, és nem más, a' kirül itt gyakor emlékezet.

E' könyvben foglalt dolgoknak pedig egybe ſzedéſe, és le-iráſa, nagy réſzén tulajdonittatik Mardokæuſnak, a' mint ki-tetſzik, a' 9. 20. és 12. 4. réſzekben és versekben: noha látſzik, hogy Eſter-is adott valamely tóldalékokat hozzája, a' mint jelenti a' Görög irás.

I. RÉSZ.

Aſſverus Király mutogatván ditsöségét, és hatalmát ſzáz nyóltzvan napig vendégséget tart, kire hivattatik Vaſti királyné-is; de meg-vetvén a' hivatalt, el nem ment, melly tselekedetiért meg-haraguván a' király el-ereſzti magától, és a' böltsek tanátsából parantsolat ereſztetik-ki, hogy a' feleségek meg-betsüllyék a' férjeket.

A 1. Aſſvérus napjaiban, ki Indiától-fogva Szeretsen-országig orſzáglott, ſzázhuſzon-hét tartományon:

2. Midön orſzágának királyi ſzékébe üle, Súsán váraſa vala az ö orſzágának kezdete.

3. Az-okáért birodálmának harmadik eſztendejében, nagy lakodalmat ſzerze minden fejedelminek, és ſzolgainak, a' Persák erösinek, és a' Médusok nemeſinek, és a' tartományok tiſzt-tartóinak maga-elött,

4. Hogy meg-mutatná az ö orſzága ditsöségének gazdagságit, és hatalmaſságának nagy-vóltát, és fényeſségét, ſok ideig, tudn' illik ſzáz, és nyóltzvan napig.

5. És mikor bé-tellyeſednének a' lakodalom napjai, el-hivá az egéſz népet, melly Súsánban találtatik, kintsintöl-fogva nagyig: és lakodalmot parantsola kéſziteni hét napra a' kert tornátzában, és az erdö-elött, melly királyi ékeſséggel, és kézzel vala ültetve.

B 6. És függenek vala minden-felöl égſzinü kárpitok, vereſſek, és kékek, mellyek biborból, és veres ſelyemböl-való köteleken függenek vala, mellyeket elefánt tsontbólvaló karikákon által-vontak vala, és márvány-kö oſzlopokról függenek vala. Arany és ezüſt ágyak-is valának el rendelve, a' ſmaragd, és márvány-kö padimentomon: mellyet tsodás külömbséggel ékesit vala a' kép-irás.

7. Iſznak vala pedig a' hivataloſok arany pohárokból, és külömbb-külömbb-féle edényekben vitetnek vala bé az étkek. Bort-is, a' mint a' királyi méltósághoz illik vala, bévségeſt, és jót adnak vala.

8. És nem vala, a' ki akarattya-ellen kénſzeritene valakit, hanem a' mint a' király végezte vala, mindenik aſztalhoz gond-viſelöt rendelvén az ö fejedelmi közzül, hogy ki-ki azt venné, a' mit akarna.

9. Vaſti királyné-is lakodalmat ſzerze az aſzſzonyoknak a' palotában, a' hol Aſſverus király ſzokott vala lakni.

10. Az-okáért hetedik napon, mikor a' C király vigabb vólna, és a' ſok ital-után megheviilt vólna a' bortól, meg-parantsolá Maumammak, és Bazatanak, és Harbonának, és Bagatának, és Abgatának, és Zetárnak, és Karkáſnak, a' hét komornyiknak, kik ſzineelött ſzolgálnak vala,

11. Hogy bé-hoznák Vaſti királynét a' király-eleibe, koronát tévén a' fejére, hogy meg-mutatná minden népeknek, és fejedelmeknek az ö ſzépségét: mert igen ſzép vala.

12. Ki nem akara, és a' király parantsolattyára, mellyet a' komornyikok-által parantsolt vala, nem méltóztaték el-menni. Azért meg-haraguván a' király, és nagy búsúláſſal fel-gerjedvén,

13. Meg-kérdé a' böltseket, kik királyi mód-ſzerént mindenkor nála valának, és azok tanátsából tselekeſzik vala mindeneket, kik tudgyák vala a' törvényeket, és a' régiek rendelését.

14. (Elsök pedig, és közelb-valók valának, Karſena, és Setar, és Admata, és Tarſis, és Mares, és Marſana, és Mamukam, a' Persák és Médusok hét fejedelmi, kik látnyák vala a' király ortzáját, és elsök ſzoktak vala ülni utánna;)

15. Minémü büntetés-alá kelletnék Vaſti D királynét vetni, ki Aſſverus parantsolattyát, mellyet a' komornyikok-által parantsolt vala, nem akarta vólna meg-tselekedni?

16. És felele Mamukam, a' király 's a' fejedelmek hallattára: Nem tsak a' király sértette-meg Vaſti királyné, hanem minden népeket-is, és a' fejedelmeket, kik Aſſverus királynak minden tartományiban vannak.

17. Mert ki-hirheſzik a' királyné tselekedete minden aſzſzonyoknál, hogy megvelsék az ö férjeket, és azt mondgyák: Aſvérus király meg-parantsolá hogy, Vaſti királyné bé-menne hozzája, és ö nem akara.

18. És e' példával a' Persák, és Médusok fejedelminek minden feleségi kevéſre bötsülik a' férjek parantsolatit: az-okáért méltó a' király boſzſzonkodáſa.

19. Ha néked tetſzik, végezés mennyen

ki töled, és irattaſsék-bé a' Perſák, és Médusok törvénye-ſzerént, mellyet által-hágni nem ſzabad, hogy ſemmi-képpen többé Vasti bé ne mennyen a' királyhoz, hanem az ö országát más vegye-el, a' ki jobb nálánál.

20. És ez, a' te tartományidnak egéſz birodalmában (melly igen ſzéles) ki-hirdetteſsék, és mind nagyoknak, 's mind kitsinyeknek feleségi tiſzteſséget tegyenek a' férjeknek.

21. Tetſzék az ö tanátsa a' királynak, és a' fejedelmeknek; és a' király a' Mamukam tanátsa-ſzerént tselekedék,

22. És leveleket küldé országának minden tartományiba, a' mint minden nemzet halhattya, és olvashattya vala, külömbb-féle nyelveken és bötükkel, hogy a' férfiak vólnának fejedelmek, és nagyobbak az ö házokban; és hogy ezt minden népek-között kihirdetnék.

II. RÉSZ.

Hogy Aſſverus feleséget végyen, ſok ſzüzek gyüjtetnek-öſzve; kik közzül leg-inkább tetſzik Eſter Mardokæus Zsidónak unokája; kit-is Aſſverus feleségül véſzen, nagy lakodalmat tsinálván. Mardokæus a' király palotája ajtaján álván észre véſzi, hogy a' királyt el-akarnák veſzteni a' ſzolgai, és meg-jelenti: melly hüsége Mardokæuſnak mindgyárt könyvbe irattatik.

A 1. Ezek igy meg-lévén, minek-utánna az Aſſvérus király haragja le-tsendeſedett vala, meg-emlekezék Vaſtiról, és a' mit tselekedett, vagy a' mit ſzenvedett vólna:

2. És mondának a' király ſzolgai, és az ö udvarlói: Kereſteſſenek a' királynak ſzüz, és ſzép leányzók,

3. És küldetteſſenek el, a' kik meg-ſzemléllyék minden tartományokban a' ſzép, és ſzüz leányzókat: és hozzák öket Súsán várasába, és adgyák azokat az aſzſzonyok házába Egeus komornyik keze-alá, ki gond-viselöjök, és örzöjök a' királyi aſzſzonyoknak: és vegyenek aſzſzonyi ékeſséget, és egyebet, a' mi ſzükséges.

4. És valamellyik minnyájok-közzül tetſzeni-fog a' király ſzemeinek, az országollyon Vaſtiért. Tetſzék a' királynak a' beſzéd: és meg-hagyá, hogy úgy lenne, a' mint mondották vala.

5. Egy Mardokæus-nevü Zsidó férfiú vala Súsán várasában, ki Jáir fia, ki Semei fia, ki Tzis fia, a' Jemini ágazattyából,

4. Reg. 24. d. 15. Inf. 11. b. 4. 6. * Ki el-vitetett vala Jéruſalemből az idöben, melyben Jekoniáſt a' Júda királyát Nabukodonoſor a' Babylon királya el-vitte vala,

7. Ki gond-viſelöje vala az ö attyafia leányának Ediſsának, ki más néven Eſternek hivattatik vala: és mind a' két ſzüléjét elveſztette vala: igen ſzép, és ékes ábrázatú. És midön meg-hólt vólna az attya 's az anya, Mardokæus ötet leányává fogadá.

8. És mikor ki hirhedett vólna a' király parantsolattya, és az ö hagyáſa-ſzerént ſok ſzép ſzüzek hozattatnának Súsánba, és Egeus komornyik kezéhez adatnának; Eſter-is a' több leányzók-között kezéhez adaték, hogy az aſzſzonyok ſzámában tartatnék. B

9. Ki tetſzék néki, és kedvet találá az ö ſzine-elött. És parantsola egy komornyiknak, hogy ſietne az aſzſzonyi ékeſséggel, és adná-ki néki az ö réſzeit, és hét igen ſzép leányzókat a' király házából, és mind ötet, 's mind az ö-utánna-járó leányzókat fel-ékeſítené, és tsinyositaná.

10. Ki nem akará annak meg-jelenteni az ö népét, és hazáját: mert Mardokæus megparantsolta vala néki, hogy e' dologról tellyeſséggel halgatna:

11. Ki naponként sétál vala a' ház tornátza-elött, melyben a' válogatott ſzüzek tartatnak vala, gondgyát viſelvén az Eſter-egéſségének, és tudni akarván mint lenne dolga.

12. Midön pedig el-jött vólna mindenik leányzónak ideje rend-ſzerént, hogy bé-mennének a' királyhoz, el-végezödvén mindenek, mellyek az aſzſzonyok ékeſségéhez tartoznak vala, a' tizen-kettödik hólnap elöforga: de úgy, hogy hat hólnapig myrrha olajjal kenetnének, és más hatig néminémü feſtékekkel, és fü-ſzerſzámokkal élnének.

13. És bé-menvén a' királyhoz, valamit kérnek vala az ékeſséghez tartozót, el véſzik vala; és a' mint nékik tetſzik vala, fel ékeſítetve az Aſzſzonyok ſzobájából a' király kamarájába mennek vala. C

14. És a' ki eſtve bé-ment vala, reggel ki jö vala, és onnét más házba vitetik vala, melly Suſagazi komornyik keze alatt vala, ki a' király ágyaſinak gond viſelöjök vala: és nem vala ſzabadsága a' királyhoz többé viſzſzamenni, hanem-ha a' király akarta vólna, és ötet neve-ſzerént parantsolta vólna el-jöni.

15. El-forogván pedig az idö rend-ſzerént, közel vala a' nap, mellyen Eſternek, ki Abihailnak a' Mardokæus attyafiának leánya vala, kit ö leányává fogadott vala, bé kellene menni a' királyhoz. Ki nem kereſe aſzſzonyi ékeſséget, hanem valamiket akara Egeus komornyik a' ſzüzek örzöje, azokat ada néki ékeſségre. Mert igen ékes vala, és hihetetlen ſzépségü, mindenek ſzeme elött kedveſnek, és ſzerelmeſnek láttatik vala.

16. El-viteték azért az Aſſvérus király kamarájába a' tizedik hólnapban, melly Tebetnek hivattatik, országának hetedik eſztendejében.

17. És inkább ſzereté ötet a király mind a' több aſzſzonyoknál, és kedvet 's irgalmasságot találá elötte minden aſzſzonyok-fölött,

és az ország koronáját fejére tévé, és Vastihelyett országoltatá ötet.

18. És parantsola igen fö lakodalmat készittetni minden fejedelminek, és szolgainak, az Ester házasságáért, és menyegzöjéért. És nyugodalmat ada minden tartományoknak, és ajándékokat osztа fejedelmi méltóságához-képest.

19. És mikor másodszor kereſtetnének szüzek, és egybe-gyüjtetnének, Mardokæus a' király ajtajánál ül vala.

20. Még sem jelentette vala meg Ester házáját, és népet, az ö parantsolattya-szerént. Mert valamit ö parantsol vala, megtartya vala Ester: és mindeneket úgy tselekeszik vala, a' mint az idöben szokott vala, mellyben ötet kintsiny-korában táplállya vala.

21. Az idöben azért, melyben Mardokæus a' király ajtajánál ül vala, meg-haragudvának Bagatan, és Táres a' király két komornyiki, kik ajtón állók valának, és a' palotának elsö küszöbén ülnek vala: és a' királyellen akarnának támadni, és meg ölni ötet.

22. Melly nem lön titkon Mardokæusnál, és mindgyárt hirré tévé Ester királynénak; és ö a' királynak Mardokæus nevével, ki a' dolgot néki meg-mondotta vala.

23. Fel-kereſteték, és fel-találtaték: és fel-akaſztaték mind a' kettö az akaſztó-fára. És hiſtoriába foglaltaték, és kronikába téteték a' király-elött.

III. RÉSZ.

Amán mind a' Meduſok, 's mind a' Persák Fejedelmi felett fel-magaſztaltatik; és boſzſzonkodik, hogy Mardokæus ötet nem imádná; annak-okáért ſzabadságot nyér a' Kirülytól, hogy a' Zsidók egéſzſzen meg-öletteſſenek: mindgyárt azért a' király gyürüjével petséltetett levelet küld minden tartományokra, hogy a' Zsidók a' tizen-kettödik hólnapnak tizen-harmadik napján megöletteſſenek.

A 1. Ezek-után Aſſvérus király fel-magaſztalá Amant az Amadati fiát, ki az Agag gyökeréböl vala: és az ö székét minden fejedelmek-fölibe tévé, kik nála valának.

2. És a' királynak minden szolgai, kik a' palotának ajtainál forgódnak vala, térdet hajtnak, 's imádgyák vala Amánt: mert úgy parantsolta vala nékik a' fejedelem. Egyedül Mardokæus nem hajt vala térdet, se nem imádgya vala ötet.

3. Kinek mondának a' király szolgai, kik a' palota ajtajánál ülnek vala: Miért te egyedül nem tartod-meg a' király parantsolattyát?

4. És midön ezt gyakrabban mondanák, és ö nem akarná hallani, hirré tévék Amánnak, meg-akarván tudni, ha meg-maradna-e az ö el-tekéllésében: mert magát nékik Zsidónak mondotta vala lenni.

5. Mellyet mikor hallott vólna Áman, és nyilván eſzébe vette vólna, hogy Mardokæus nem hajtana néki térdet, ſem nem imádná ötet, igen meg-haraguvék, B

6. És ſemminek tartá az egy Mardokæusra kezét vetni: mert hallotta vala, hogy Zsidó nemzet vólna, és inkább el akará veſzteni a' Zsidók egéſz nemzetségét, kik Aſſvérus országában valának.

7. Elsö hólnapban (melynek Niſan neve) Aſſvérus országának tizen-kettödik eſztendejében, fors vetteték az edénybe, melly Zsidóúl furnak mondatik, Áman-elött, melly napon, és melly hólnapban kelletnék meg-ölettetni a' Zsidó nemzetségnek: és a' tizen-kettödik hólnap jöve-ki, melly Adarnak hivattatik.

8. És monda Áman Aſſvérus királynak: Vagyon országodnak minden tartományában el-szélledett nép, és egy-máſtól el-oſzlott, új törvényekkel, és tzeremóniákkal élvén, annak-fölötte a' király törvényit-is meg-vetvén. És jól tudod, hogy nem haſznál országodnak, hogy fel-fualkodgyék a' ſzabadság-által.

9. Ha néked tetſzik, végezd-el, hogy veſzszen-el, és tiz-ezer talentomot fizetek a' kintstartóidnak.

10. Ki-vévé azért a' király a' gyüröt, mellyel él vala, kezéböl, és adá azt Ámánnak az Amadati fiának az Agag nemzetségéböl, a' Zsidók ellenségének,

11. És monda néki: Az ezüſt, mellyet igérſz, tiéd légyen; a' néppel azt mivellyed, a' mi tetſzik. D

12. És elö hivattatának a' király iró-deáki az elsö hólnapban Nisánban, azon hónak tizen-harmadik napján: és irának, a' mint parantsolta vala Áman, a' királynak minden fejedelmihez, és a' tartományok, és külömbb-külömbb-féle nemzetségek biráihoz, a' mint minden nemzetség olvashattya, és halhattya vala a' nyelvek külömbsége-szerént, Aſſvérus király nevével: és az ö gyüröjével bépetséltetett levelek

13. El-küldetének a' király poſtáitól minden tartományokba, hogy meg-ölnék, és eltörlenék mind a' Zsidókat, a' gyermektöl-fogva a' vénig, a' kitsinyeket és aſzſzonyokat, egy napon, az-az, tizen-harmadik napján a' tizen-kettödik hónak, melly Adarnak hivattatik, és azoknak javait el-ragadoznák.

14. A' levelek ſommája pedig ez vólt, hogy minden tartományok tudnák, és elkéſzülnének a' meg-mondott napra.

15. Sietnek vala a' poſták, kik el-küldettek vala, a' király parantsolattyát bé-tellyesiteni. És mindgyárt fenn függe Súsánban a' parantsolat, a' király és Áman lakodalmat tartván, és minnyájan a' Zsidók, kik a' városban valának, sirván.

IV. RÉSZ.

Mardokæus, és a' több Zsidók meg-értvén veszedelmeket, sírnak: kéri azért Mardokæus Estert, hogy esedezne érettek a' Királynál. Ester meg-igéri, tsak böjtöllyenek, és könyörögjenek érette harmad-napig; magais azt tselekedendö lenne a' leány aszszonyokkal.

1. MELLYEKET mikor meg-hallott vólna Mardokæus, meg-szaggatá ruháit, és zsákba öltözék, hamut hintvén fejére: és az útzán a' váras közepett nagy szóval kiált vala, szivének keserüségét mutatván,

2. És azzal a' jajgatással mind a' palota ajtajáig menvén. Mert nem vala szabad, zsákba öltözötnek a' király udvarába menni.

3. Minden tartományokban-is, városokban, és helyeken, a' mellyekre a' király kegyetlen végezése el-jutott vala, nagy keservgés vala a' Zsidóknál, böjtölés, jajgatás, és sírás, sokan zsákkal, és hamuval élvén ágy-helyett.

4. Bé-menének pedig az Ester leányzói, és komornyiki, és hirré tévék ö-néki. Mellyet hallván meg-rettene: és ruházatot külde, hogy el-vévén a' zsákot, fel-öltöztetnék ötet: mellyet nem akara el-venni.

5. És szóllitván Atak komornyikot, kit a' király szolgául adott vala néki, meg-parantsolá néki, hogy Mardokæushoz menne, és értené-meg töle, miért tselekedné azt.

6. És ki menvén Atak, a' váras útzáján a' palota ajtaja-elött-álló Mardokæushoz méne:

7. Ki meg-jelenté néki mind, a' mik történtek vala, mi módon igérte vólna Áman, hogy a' király kintseibe a' Zsidók haláláért ezüstöt vinne.

8. A' parantsolatnak mását-is, melly Súsánban függ vala, néki adá, hogy meg-mutatná a' királynénak, és intené ötet, hogy bé-menne a' királyhoz, és könyörgene néki az ö népeért.

9. Viszsza-menvén Atak, hirré tévé Esternek mind, a' miket Mardokæus mondott vala.

10. Ki meg-felele néki, és meg-hagyá, hogy meg-mondaná Mardokæusnak:

11. Minnyájan a' király szolgai, és az ö birodalma-alatt-való minden tartományok tudgyák, hogy akár férfiu, 's akár aszszony, ha hivatlan a' király belsö pitvarába mégyen, minden halladék-nélkül azonnal megölettessék: hanem-ha ne-talám a' király az arany veszszöt nyújtya reája a' kegyelemnek jeléjül, és úgy élhessen. Én azért mi-képpen menetek-bé a' királyhoz, ki már harmintz nap nem hivattattam hozzája?

12. Mellyet midön hallott vólna Mardokæus,

13. Ismég üzene Esternek, mondván: Ne véllyed, hogy tsak a' lelkedet szabaditod meg, mivelhogy a' király házában vagy minden Zsidók-fölött:

14. Mert ha most halgatsz, más alkalmatossággal szabadittatnak-meg a' Zsidók: és te, és az atyád háza el-vesztök. És ki tudgya, ha nem azért jutottál a' birodalomhoz, hogy illy időre készittetnél?

15. És ismég ez igéket üzené Ester Mardokæusnak:

16. Eredgy, és gyüjtsd-egybe mind a' Zsidókat, kiket Súsánban találsz, és imádkozzatok érettem. Ne egyetek, se ne igyatok három nap, és három éjjel: én-is az én szolgálóimmal hasonló-képpen böjtölök, és azután hivatlan bé-megyek a' királyhoz, a' törvény-ellen tselekedvén, és magamat halálra, és veszedelemre adván.

17. El-méne azért Mardokæus, és megtselekedé mind, a' miket Ester parantsolt vala néki.

V. RÉSZ.

Ester életével sem gondolván bé-mégyen a' királyhoz, és kéri a' királyt, hogy menne hozzá ebédre, 's hiná-el Amánt-is; kit meg-is tselekedik a' király. Ismét kéri a' királyt ebéd-után, hogy más nap-is mind ketten hozzá mennének ebédre, és akkor meg-jelenti néki szándékát. Azonban Aman boszszonkodik magában, hogy Mardokæus nem beesüllené ötet; és felesége tanátsából akasztó-fát tsináltat Mardokæusnak.

1. HARMADIK nap pedig Ester királyi ruhákba öltözék, és meg-álla a' királyi háznak pitvarában, melly belöl a' király palotája-ellenében vala: amaz pedig az ö királyi székiben ül vala a' palotának gyülés-házában a' ház ajtaja-ellenében.

2. És mikor látta vólna Estert a' királynét állani, tetszék szemeinek, és reája nyújtá az arany veszszöt, mellyet kezében tart vala. Ki oda járúlván, meg-tsókolá az ö veszszeje végét.

3. És monda néki a' király: Mit akarsz Ester királyné? mitsoda a' te kérésed? ha szintén az ország fél részét kéred-is, megadatik néked.

4. Amaz pedig felele: Ha tetszik a' királynak, kérlek, hogy jöj hozzám ma, és Áman veled a' lakodalomba, mellyet készitettem.

5. És mindgyárt monda a' király: Hijátok hamar Ámánt, hogy engedgyen az Ester akarattyának. El-menének azért a' király, és Áman a' lakodalomba, mellyet nékik a' királyné készitett vala.

6. És monda néki a' király, minek-utánna bort béven ivott vólna: Mit kérsz, hogy adassék néked? és mi dologért könyörgesz? ha szintén országomnak fél részét kéred-is, meg-nyered.

7. Kinek felele Eſter: Az én kéréſem, és könyörgéſim ezek:

8. Ha kedvet találtam a' király ſzine C elött, és ha a' királynak tetſzik, hogy megadgya nékem, a' miért könyörgök, és az én kéréſemet bé-tellyesittse: jöjön-el a' király, és Aman a' lakodalomba, mellyet nékik kéſzitettem, és hólnap meg-jelentem akaratomat a' királynak.

9. Ki-méne azért Áman a' napon vigan, és jó kedvel. És midön látta vólna Mardokæuſt a' palota ajtaja-elött ülni, és, hogy nem tsak fel nem költ vólna elötte, de még tsak meg ſem mozdúlt vólna ülö helyéből, igen meg-haraguvék:

10. És nem tettetvén a' haragot, viſzſzatérvén a' házába, hozzája hivá barátit, és a' feleségét Záreſt:

11. És meg-beſzéllé nékik gazdagságának nagy-vóltát, és fiainak ſeregét, és minémü ditsőséggel minden fejedelmi, és ſzolgai-fölött magaſztalta vólna ötet fel a' király.

D 12. És ezek-után monda: Eſter királyné ſem hivott ſenkit egyebet a' lakodalomba a' királlyal, én kivülem: kinél hólnap-is a' királlyal ebédlem.

13. És noha mind ezek meg-vannak, azt állitom, hogy ſemmim nintsen, valamig látom a' Zsidó Mardokæuſt a' király ajtaja-elött ülni.

14. És felelének néki Záres a' felesége, és a' több baráti: Tsináltaſs egy magas gerendát ötven könyöknyi magaſſat, és mondmeg reggel a' királynak, hogy függeſzteſsék reája Mardokæus, és úgy vigan mégy a' királlyal a' lakodalomba. Tetſzék néki a' tanáts, és egy magas kereſztet hagya tsináltatni.

VI. RÉSZ.

A' király éjtſzaka a' Krónika könyvet olvaſván, reá akad Mardokæus hivségére, midön azoknak gonoſz ſzándékokat megjelentette, kik a' királyt meg-akarják vala ölni, annak-okáért meg-parantsollya Ámánnak, hogy Mardokæuſt, mint máſodik ſzemélyt a' király-után betsüllye.

A 1. Azon éjjel nem alhaték a' király, és elö hagyá hozni a' hiſtóriákat, és az elöbbi idök kronikáit. Mellyek midön elötte olvaſtatnának,

2. Jutának arra a' helyre, a' hol meg-vala irva, mi módon hirré tette vólna Mardokæus, Bagatan, és Táres komornyikok intſelkedéſit, kik Aſſvérus királyt meg-akarták ölni.

3. Mellyet mikor hallott vólna a' király, monda: Ezért a' hivségért mitsoda tiſztelettet, és jutalmat vött Mardokæus? Mondának néki a' ſzolgai, és udvarlói: Tellyeſséggel ſemmi jutalmat nem vött.

B 4. És mindgyárt monda a' király: Ki vagyon a' pitvarban? Áman pedig a' királyi háznak belsö pitvarába ment vala, hogy ſugallana a' királynak, és meg-parantsolná, hogy Mardokæuſt fel-függeſztenék az akaſztó-fára, melly néki kéſzittetett vala.

5. Felelének a' ſzolgák: Áman áll a' pitvarban. És monda a' király: Jöjön-bé.

6. És mikor bé-ment vólna, monda néki: Mit kell az emberrel tselekedni, kit a' király tiſztelni kiván? Áman pedig gondolván ſzivében, és állitván, hogy ſenkit máſt a' király nem akarna tiſztelni, hanem tsak ötet.

7. Felele: Az embert, kit a' király tiſztelni kiván,

8. Fel kell öltöztetni királyi ruhába, és a' király nyerge-alá-való lóra ültetni, és fejére tenni a' királyi koronát, és a' királyi fejedelmek,

9. És a' fö emberek-közzül az elsö tartsa annak lovát, és a' váras útzáján járván kiáltson, és mondgya: Igy tiſzteltetik, valakit a' király tiſztelni akar.

10. És monda néki a' király: Sieſs, és vévén a' ruhát, és a' lovat, tselekedgyél, a' mint ſzóllottál, a' Zsidó Mardokæuſſal, ki a' palota ajtaja-elött ül. Meg-láſd, hogy ſemmit azokban, a' miket ſzóllottál, el ne hadgy.

11. Vévé azért Áman a' ruhát, és a' lovat, és fel-öltöztetvén Mardokæuſt a' váras útzáján, és a' lóra ültetvén, elötte mégyen vala, és kiáltya vala: E' tiſzteletre méltó, valakit a' király tiſztelni akar. D

12. És viſzſza-téré Mardokæus a' palota ajtajához: és Áman ſiete házába menni, keſeregve, 's bé-buritott fövel:

13. És meg-monda a' feleségének Záreſnek, és a' barátinak mind, a' mik történtek vólna rajta. Kinek felelének a' tanátsa-béli bölts tsek, 's a' felesége: Ha Mardokæus Zsidó magból-való, a' ki elött el-kezdettél elni, nem álhatſz ellene, hanem el-eſel elötte.

14. Még azok ſzólván, el-jövének a' király komornyiki, és hamar kénſzeriték ötet a' királynétól kéſzittetett lakodalomba menni.

VII. RÉSZ.

Eſter a' vendégségben eſedezik a' királynak a' Zsidókért; Ámánt a' Zsidók ellenségét bevádollya, és a' király mindgyárt meg-parantsollya, hogy azon akaſztó-fára akaſztaſsék-fel, mellyet kéſzittetett vólt Mardokæuſnak.

1. Bé-méne azért a' király, és Áman, hogy innának a' királynéval.

2. És monda néki a' király máſod napis, minek-utánna a' bortól meg-hevült vólna: Mitsoda kéréſed Eſter, hogy megadaſsék néked: és mit akarſz, hogy légyen? ha ſzintén országomnak felét kéred-is, megnyered.

3. Kinek ö felele: Ha kedvet találtam elötted o király, és ha néked tetszik, engedd-meg életemet, a' mellyért könyörgök, és népemet, a' kiért esedezem.

4. Mert el-adattunk én, 's az én népem: hogy meg-rontassunk, ölettessünk, és el-veszszünk. És ámbár szolgául, és szolgálóul adattatnánk-el; türhetö gonosz vólna, és nyögvén halgatnék: most pedig mi ellenségünk az, a' kinek kegyetlensége a' királyra háromlik.

5. És felelvén Assvérus király, monda: Kitsoda az, és mitsoda hatalmú, hogy ezeket merje tselekedni?

6. És monda Ester: A' mi leg-gonoszb ellenségünk, 's gyülölönk ez az Áman. Mellyet ö halván, mindgyárt el-rémüle, a' király, 's a' királyné ábrázattyát nem szenvedhetvén.

7. A' király pedig meg-haraguván felkele, és a' lakodalom helyéröl a' fákkal bé-ültetett kertbe méne. Áman-is fel kele, hogy könyörögne Ester királynénak a' lelkeért, mert érté, hogy a' királytól gonosz készíttetett vólna néki.

8. Ki mikor meg-tért vólna a' fákkal bé-ültetett kertböl, és a' lakodalom helyére ment vólna, találá Ámant az ágyra borúlva, mellyen Ester fekszik vala, és monda: A' királynét-is meg-akarja szeplösíteni jelen-létemben házamban. Még ki sem ment vala az ige a' király szájából, és azonnal béfödék ortzáját.

9. És monda Harbona egyik a' komornyikok-közzül, kik a' király szolgálattyában valának: Ihol a' fa, mellyet Mardokæusnak tsinált, ki a' királyért szóllott, Aman házában áll, ötven singni magas. Kinek monda a' király: Akaszszátok arra ötet.

10. Fel-akasztaték azért Áman a' Mardokæusnak tsinált akasztó-fára: és a' király haragja meg-szünék.

VIII. RÉSZ.

Mardokæus Aman helyében fel-magasztaltatik: Ester kéri a' királyt, hogy azok a' levelek, kiket Aman küldött vólt a' Zsidók veszedelmére, új levelek-által elrontattassanak, és a' Zsidóknak bátorság adattassék. Ezt halván a' Zsidók szerte széllyel örülnek.

1. AZON nap Assvérus király Ester királynénak adá Ámánnak a' Zsidók ellenségének házát, és Mardokæus a' király eleibe méne. Mert meg-vallá néki Ester, hogy az attyának báttya vólna.

2. És vévé a' király a' gyüröt, mellyet Ámantól el-vétetett vala, és Mardokæusnak adá. Ester pedig tövé tévé Mardokæust a' házán.

3. Ezekkel sem elégedvén, a' király lábaihoz esék, és sira, és szólván néki könyörge, hogy az Ágági Áman gonoszságát és igen gonosz találmányit, mellyeket a' Zsidók-ellen gondolt vala, semmivé tétetné.

4. Amaz pedig a' szokás-szerént az arany páltzát ki-nyújtá kezével, melly a' kegyelem jelét muttattya vala, és ö fel-kelvén eleibe álla,

5. És monda: Ha tetszik a' királynak, és ha kedvet találtam elötte, és könyörgésem nem láttatik ellene lenni, kérem, hogy új levelekkel, Ámánnak a' Zsidók intselkedöjének, és ellenségének régi levelei, mellyekkel öket parantsolta vala a' királynak minden tartományiban el-veszni, változtassanak-meg.

6. Mert hogy türhetem a' népem halálát, és ölését?

7. És felele Assvérus király Ester királynénak, és a' Zsidó Mardokæusnak: Az Áman házát Esternek engedtem, és ötet keresztre akasztattam, mivel kezét merte vetni a' Zsidókra.

8. Azért irjatok a' Zsidóknak, a' mint néktek tetszik, a' király nevével, meg-petsételvén a' leveleket gyürömmel. Mert szokás vala, hogy a' leveleknek, mellyek a' király nevével küldettetnek vala, és gyüröjével valának petsételve, senki ne merne ellene mondani.

9. És elö-hiván a' királynak levél, 's könyv-iróit, (vala pedig a' harmadik hónak ideje, melly Sibánnak neveztetik) annak huszon-harmadik napján, levelek irattatának, a' mint Mardokæus akarta, a' Zsidókhoz, 's a' fejedelmekhez, és a' tiszt-tartókhoz, és birákhoz, kik a' száz huszon-hét tartománynak Indiától-fogva Szeretsen-országig gondgyát viselik vala; mindenik tartománynak, és népnek nyelve, és bötüje-szerént, és a' Zsidóknak, a' mint olvashattyák, és halhattyák vala.

10. És a' levelek, mellyek a' király nevével küldetnek vala, az ö gyüröjével petsételve valának, és el-küldetének a' lovas-postáktól: kik, minden tartományba el-nyargalván, a' régi leveleknek új hirekkel vennék eleit.

11. Kiknek meg-parantsolá a' király, hogy a' Zsidókhoz mennének minden várasba, és egybe gyülni parantsolnák, hogy óltalmaznák életeket, és minden ellenségeket feleségekkel, és gyermekekkel, és minden házokkal meg-ölnék, és el-törlenék, és azok prédáit el ragadoznák.

12. És egy nap rendelteték a' boszszú-állásra minden tartományban, az-az, a' tizen-kettödik hónak Adarnak tizen-harmadik napja.

13. És summája a' levélnek ez vólt, hogy minden földeken, és népeknél, kik Assvérus király birodalma-alatt valának, tudva lenne, hogy készek vólnának a' Zsidók boszszút állani az ö ellenségeken.

14. És ki-menének gyors lovas-posták,

el-vivén a' követségeket, és a' király parantsolattya fenn függe Susánban.

15. Mardokæus pedig a' palotából, és a' király szine-elöl ki-menvén, a' királyi ruhákban fénlik vala, tudn'illik, kék, és égszinüekben, arany koronát viselvén a' fején, és selyem 's bársony palástba öltözve. És az egész város vigada, és örüle.

16. A' Zsidóknak pedig új világosságok láttaték támadni, örömök, tiszteletek, és vigasságok.

17. Minden népeknél, városokban, és tartományokban, valahová a' király parantsolati jutának, tsodálatos vigaság, jó lakás, és lakodalom, és innep nap lön: el-annyira hogy sokan az egyéb-féle nemzetség, és vallásbéliek, az ö vallásokra és tzeremóniájokra állanának. Mert a' Zsidó névnek nagy félelme szállott vala mindenekre.

IX. RÉSZ.

A' Zsidók az egész Assvérus tartományában, azon a' napon, mellyre rendelte vólt Amán az ö halálokat, hetven-öt ezer embert ölnek meg; és Amánnak tiz fiait fel-akasztyák. Ezt a' napot el-rendelte Mardokæus, hogy minden esztendöbeu meg-üllyék, melly sors napjának neveztetik.

A 1. AZ-OKÁÉRT a' tizen-kettödik hónak, mellyet már az-elött Adarnak hivattatni mondottunk, tizen-harmadik napján, mikor minden Zsidóknak veszedelem keszittetik vala, és azok ellenségi vért szomjuhoznának, meg-fordúlván a' dolog, a' Zsidók kezdének felsök lenni, és boszszújokat állani az ellenségeken.

2. És egybe-gyülének minden városokban, falukban, és helyekben, hogy ki-nyújtanák kezeket az ö ellenségek 's üldözöjök-ellen. És senki nem mere ellenek állani, mivelhogy minden népeket az ö nagy-vóltoknak félelme által-hatott vala.

3. Mert a' tartományok birái-is, és fejedelmi, és tiszt-tartói, és minden méltóság, melly minden helyeken, és dolgokban elöljáró vala, fel-magasztallyák vala a' Zsidókat

B Mardokæustól-való féltekben:

4. Kit értettek vala a' palota fejedelmének és hatalmasnak lenni; és az ö nevének hire nevekedik vala naponként, és mindenek szájában forog vala.

5. Meg verék azért a' Zsidók ellenségöket nagy tsapással, és meg-ölék öket, megfizetvén azoknak a' mit nékik akartak vala mivelni:

6. El-annyira hogy Súsánban-is öt-száz férfiat ölnének-meg, az Agagita Amánnak a' Zsidók ellenségének tiz fiain-kivül: kiknek ez nevek:

7. Farsandata, és Delfon, és Esfata,

8. És Forata, és Adália, és Aridata,

9. És Fermesta, és Arisai, és Aridai, és Jézata.

10. Kiket mikor meg-öltek vólna, a' marhájok prédáit nem akarák illetni.

11. És azok száma, kik meg-ölettettek vala Súsánban, mindgyárt a' királyhoz viteték.

12. Ki monda a' királynénak: Súsán városában öt-száz férfiat öltek-meg a' Zsidók, és Ámánnak tiz fiait: minémü öldöklést véled hogy tselekesznek minden tartományban? Mit kivánsz többet, és mit akarsz, hogy tselekedtessem?

C 13. Kinek felelé amaz: Ha tetszik a' királynak, adassék hatalom a' zsidóknak, hogy a' mint ma tselekedtek Súsánban, úgy tselekedgyenek hólnap-is, és Ámánnak tiz fiait függesszék akasztó-fákra.

14. És meg-parantsolá a' király, hogy úgy lenne. És mindgyárt Súsánban fenn-függe a' parantsolat, és Ámánnak tiz fia fel-akasztaték.

15. Egybe-gyülvén a' Zsidók Adar havának tizen-negyedik napján, meg-ölletteték Súsánban három-száz férfi: és azok marhája el nem prédáltaték tölök.

16. De minden tartományban-is, mellyek a' király birodalma-alatt valának, az ö életekért fel-támadának a' Zsidok, meg-ölvén az ö ellenségeket, és üldözöjöket: elannyira, hogy hetven-öt ezerre telnének a' meg-ölettettek, és senki az ö marhájokba semmit nem illetne.

D 17. Adar hólnapnak pedig tizen-harmadik napja, mindeneknél az öldöklésre elsö vólt, és a' tizen-negyedik napján szünének-meg az öldöklestöl. Mellyet innepnek rendelének, hogy azon minden idöben az-után jó-lakást, örömet, és lakodalmokat szerzenének.

18. Azok pedig, kik Súsán városában az öldöklést tselekedték vala, azon napnak tizen-harmadik, és tizen negyedik napján tselekedék az öldöklést: tizen-ötödik napján pedig meg-szünének az öldöklestöl. És azért azon napot rendelék jó-lakás, és vigaság innepének.

19. Azok pedig a' Zsidók, kik keritésnélkül-való városokban, és falukban laknak vala, Adar havának tizen-negyedik napját rendelék lakodalom, és öröm napjának, úgy hogy vigadgyanak azon, és küldgyenek egymásnak a' lakodalombúl, és étkekböl-való

E részeket.

20. Meg-irá azért Mardokæus mind ezeket, és irásba foglalván el-küldé a' Zsidóknak, kik a' királynak minden tartományiban laknak vala, mind a' közel 's mind a' távúl-valóknak.

21. Hogy Adar havának tizen-negyedik, és tizen-ötödik napját innep gyanánt vennék-bé, és az esztendö forgásában-is mindenkor bötsülletes tisztelettel inneplenék:

22. Mert azokon a' napokon állottak

boszszú

boſzúzút a' Zsidók az ö ellenségeken, és a' ſiralom, 's a' bánat vigaságra, és örömre fordúltak: és hogy azok vigaság, és jó lakás napjai lennének, és küldenének egy-máſnak étkekből-való réſzeket, és a' ſzegényeknek ajándékotskákat adnának.

23. És bé-vévék a' Zsidók tiſzteletes rendtartáſúl mind, a' miket az időben kezdettek vala tselekedni, és a' miket Mardokæus parantsolt vala levelek-által, hogy meg-lennének.

24. Mert Áman az Amadati fia az Agag nemzetségéből, a' Zsidók ellensége, és gyülölője gonoſzt gondolt ellenek, hogy megölné öket, és el-törlené: és ſurt vete, melly a' mi nyelvünkön ſorſnak magyaráztatik.

25. És az-után bé-méne Eſter a' királyhoz, könyörögvén hogy az ö igyekezeti a' király levelei-által ſemmivé lennének: és a' gonoſz, mellyet a' Zsidók-ellen gondolt vala, fejére térne. Végezetre mind magát, 's mind a' fiait kereſztre függeſzték,

26. És az időtöl-fogva azok a' napok neveztetnek furimnak, az-az, ſorſnak: azért hogy a' fur, az-az a' ſors, az edénybe vettetett vólt. És mind, a' mik löttek, e' levélbe, az-az, e' könyvbe foglaltattak bé:

27. És a' miket ſzenvedtek, és a' mik azután meg-változtak, magokra, és magvokra vévék a' Zsidók, és mind azokra, kik az ö vallásokhoz akartak foglaltatni, hogy ſennkinek ne légyen ſzabad e' két napot inneplésnélkül el-mulatni: mellyeket az irás bizonyit, és bizonyos idök kívánnak minden eſztendöknek forgásában.

28. Ezek a' napok, mellyeket ſoha ſemmi feledékenség el nem töröl: és minden nemzetségek-ſzerént az egéſz világon való tartományok mind meg-üllyenek: és nints tsak egy váras-is, melyben a' furim, az-az, a' ſors napjai, meg ne tartaſſanak a' Zsidóktól, és az ö nemzetségektöl, melly ezekre a' tzeremóniakra köteles.

29. És irának Eſter királyné az Abihail leánya, és a' Zsidó Mardokæus más levelet-is, hogy ez-után minden ſzorgalmatoſsággal ez a' nap innepnek rendeltetnék.

30. És el-küldének minden Zsidókhoz, kik Aſſvérus király ſzáz huſzon hét tartományiban laknak vala, hogy békeségek lenne, és bé-fogadnák az igazságot,

31. Meg-tartván a' Sors-napjait: és bizonyos időben örömmel meg-üllenék: a' mint rendelték vala Mardokæus, és Eſter, és fel-fogadák, hogy meg-tartanák, ök, és az ö magvok a' böjtöket, és kiáltáſokat, és a' Sorſok napjait.

32. És mindeneket, mellyek e' könyvnek, melly Eſternek hivattatik, hiſtóriáiban foglaltatnak.

X. RÉSZ.

Mardokæus álmának magyarázattya: tudniillik, látott ö álmában egy kis forrást, ki nagy folyó vizzé lött, nappá, és világossággá változott: azon-kivül látott két Sárkányt, és egy felöl ſok nemzetet, más felöl egyet. A' forrás jegyzette Eſter királynét; a' két Sárkány Mardokæuſt, és Amánt; a' nemzetségek azokat, a' kik a' Zsidókat el-akarták veſzteni, az egy nemzetség a' Zsidókat.

1. ASSVÉRUS király pedig az egéſz földet, és a' tengernek minden ſzigetit adózókká tévé: A

2. Kinek erőſsége, és birodalma, és méltosága 's ditsösége, mellyel fel-magaſztalta Mardokæuſt, meg-irattanak a' Méduſok, és Persák könyveiben:

3. És mi módon a' Zsidó nemzetségből-való Mardokæus máſodik vólt Aſſvérus király-után; és nagy a' Zsidóknál, és kedves az ö attyafiainak ſokaságánál, javát kereſvén az ö népének, és azokat ſzólván, mellyek az ö magvának békeségéhez tartoznának. B

A' mellyek a' Zsidóban vannak, hiven kiirtam. Ezeket pedig, mellyek következnek, a' vulgáta editióban találtam irva, mellyek a' Görög nyelvben, és bötükben foglaltatnak: és azon-közben a' könyvvégében vólt meg-irva ez a' réſz: mellyet a' mi ſzokáſunk-ſzerént obéluſſal, az-az, nyárſal jegyeztünk-meg.

4. És mónda Mardokæus: Az Iſtentöl löttek ezek.

5. Emlekezem ugyan ezeket-jegyzö álmomról, mellyet láttam vala: és azokban ſemmi el nem mult.

6. A' kitsiny kút, melly folyó-vizzé névekedék, és világoſsággá, és nappá változzék, és igen ſok vizekké árada; az Eſter, kit a' király feleségül vön, és akará, hogy királyné lenne.

7. A' két ſárkány pedig; én vagyok, és Áman.

8. A' nemzetségek, kik egybe gyültek vala; azok, kik el-igyekezték törleni a' Zsidók nevét. C

9. Az én nemzetségem pedig; az Iſrael, ki az Úrhoz kiálta, és meg-ſzabaditá az Úr az ö népét: és meg-mente minket minden gonoſztól, és nagy jegyeket, és tsodákat tön a' Pogányok-között:

10. És meg-parantsolá, hogy két ſors lenne, egyik az Iſten Népeé, és a' máſik minden Pogányoké.

11. És elö-jöve mind a' két ſors attól az időtöl-fogva el-rendeltetett napra az Iſten-eléibe minden nemzetségeknek: D

12. És meg-emlekezék az Úr az ö népéröl, és könyörüle az ö örökségén.

13. És meg-tartatnak azok a' napok A-

dar havában, azon hónak tizen-negyedik, és tizen-ötödik napján minden ſzorgalmatosſággal, és örömmel az egybe-gyült népnek gyüleközetiben, az-után Iſrael népének minden nemzetségében.

XI. RÉSZ.

Mardokæuſnak az álma ugyan azon két ſárkányról: kik midön viaskodni akarnak vala, minden nemzetek meg-félemlének, hogy az igazak nemzetére támadnának.

1. NEGYEDIK eſztendöben, Ptolomæus A és Kleopatra orſzágolván, Doſitæus, ki magát Papnak, és a' Levita nemzetségböl - valónak mondgya vala, és az ö fia Ptolomæus, hozák e' furim levelét, mellyet mondának, hogy meg magyarázott vólna Lysimakus a' Ptolomæus fia Jeruſalemben.

Ez a' kezdet-is a' vulgáta editióban vala, melly ſem a' Zsidóban, ſem valamelly magyarázóban nem találtatik.

B 2. Máſodik eſztendöben, a' nagy Artaxerxes orſzágolván, Niſan havának elsö napján, álmot láta Mardokæus a' Jairi fia, ki Semei fia, ki Tzis fia vala, Benjamin nemzetségéböl:

3. Zsidó ember, ki Súsán várasában lakik vala, fö - ember, és a' királyi udvarnak elsöi - között.

* 4. *Reg.* 24. *d.* 15. *Supr.* 2. *a.* 6. 4. * Vala pedig a' foglyok-közzül, kiket el - vitt vala Nabukodonoſor a' Bábylon királya Jeruſalemböl Jekoniáſſal a' Júda királyával:

C 5. És ez vólt az ö álma: Jelenének ſzózatok, és zörgéſek, és meny - dörgéſek, és föld - indúláſok, és zúrzavar a' földön:

6. És imé két nagy ſárkányok, és kéſzek egy - más ellen a' hartzra.

7. Mellyeknek kiáltására minden nemzetségek fel - indúlának, hogy hadakoznának az igazak nemzetsége - ellen.

8. És az a' ſetétségnek, és veſzedelemnek, a' háborúságnak, és ſzorongatáſnak napja vala, és igen nagy félelem a' földön.

9. És meg - háborittaték az ö veſzedelmétöl félö, és a' halálra kéſzittetett igazaknak nemzetsége.

D 10. És az Iſtenhez kiáltának: és azok kiáltozván, egy kis kút igen nagy folyó-vizzé nevekedék, és igen ſok vizekké árrada.

11. Világoſság, és nap támada - fel, és az alázatoſok fel - magaſztaltatának, és meg - eméſzték a' ditsöségeſeket.

12. Mellyet midön látott vólna Mardokæus, és fel - költ vólna az ágyból, gondólkodik vala, mit akarna az Iſten mivelni: és igen elméjében tartá, kivánván tudni mit jelentene az álom.

XII. RÉSZ.

Mardokæus hivsége, mellyel ki-nyilatkoztatta azokat, kik a' királyt meg - akarták ölni, újonnan elé - hozattatik.

1. AZ idöben pedig a' király palotájában A lakik vala Bagatával, és Tárával a' király komornyikival, kik a' palota ajtón - állói valának. * Supr. 2. d. 21. & 6. a. 2.

2. És mikor értette vólna az ö gondolattyokat, és igyekezeteket ſzorgalmatosban által-látta vólna, eſzébe vévé, hogy Artaxerxes királyra igyekeznének kezeket vetni, és hirt tön arról a' királynak. B

3. Ki mind a' kettöt meg - kérdeztetvén mikor meg-vallották vólna, halálra viteté öket. C

4. A' király pedig, a' mi történt vala, béirá a' kronikába: de Mardokæus - is meg - irá e' dolognak emlekezetit.

5. És meg - parantsolá a' király néki, hogy az udvari palotában laknék, ajándékokat adván néki a' dolognak meg - jelentéſéért. D

6. Ámán pedig az Amadati fia Bugæus, igen ditsöséges vala a' király-elött, és ártani ákara Mardokæusnak, és az ö népének, a' király két komornyikáért, kik meg - ölettettek vala.

Eddig az elöl - járó beſzéd.

A' mellyek következnek, azon a' helyen vólának, a' hol irva vagyon a' könyvben, És el - ragadozák azoknak javait, vagy marháit.

Mellyeket csak a' vulgáta editióban találtunk.

A' levél máſſa pedig ez vólt.

XIII. RÉSZ.

Ámán levelének párja, mellyet a' tartományokra küldött vólt a' Zsidók megöletéſe feröl; és Mardokæuſnak könyörgéſe azoknak meg - ſzabadúlásáért.

1. ARTAXERXES a' nagy király Indiától- A fogva Szeretsen - országig, száz huſzon - hét tartományok fejedelminek és hadnagyinak, kik az ö birodalma-alatt vannak, köſzönetit.

2. Midön ſok nemzetségeknek parantsolnék, és az egéſz világot birodalmam - alá hajtottam vólna, ſemmi - képpen nem akartam a' hatalmaſságnak nagy - vóltával gonoſzúl élni, hanem kegyelmeſséggel, és ſzelidséggel birni az alattam valókat, hogy minden rettegés - nélkül életeket tsendeſségben múlatván, minden halandó emberektöl kivántatott békeségben lennének.

3. Meg-kérdezvén pedig tanátſimtól mi módon tellyeſedhetnék - bé az, egy Ámán nevü, ki böltseséggel, és hivséggel a' többit

felyül-halladgya vala, és a' király-után második vala,

B 4. Meg-jelenté nékem, hogy az egész föld kerekségén egy nép vólna el-szélledve, melly új törvényekkel élne, és minden nemzetségeknek szokása-ellen tselekedvén, a' királyok hagyáſit meg-vetné, és minden nemzeteknek egyeſségét viſzſza-vonásával felbontaná.

5. Mellyet midön meg-értettünk vólna, látván, hogy az egy pártos nemzetség minden-némü emberek-ellen gonosz törvényekkel élne, és a' mi hagyáſink-ellen járna, és háborgatná az alattunk-való tartományoknak békeségét, és egyeſségét;

6. Meg-hattuk, hogy valakiket Áman, ki minden tartományoknak gond-viſelöje, és második a' király-után, és kit atyánk-helyett tiſztelünk, meg-mutat, azok feleségekkel-együtt, és gyermekekkel el-töröltesſenek az ö ellenségektöl, és ſenki rajtok ne könyörülyön, e' jelen-való eſztendönek tizen-kettödik havának Adarnak tizen negyedik napján:

C 7. Hogy a' gonosz emberek egy napon poklokra alá-szálván, adgyák-meg birodalmunknak békeségét, mellyet meg háboritottak vala.

Eddig a' levél mássa.

A' mellyek következnek, az-után találtam irva, a'hol ezt olvaſſuk,

És el-menvén Mardokæus, meg-tselekedé mind, a' miket Eſter parantsolt vala néki.

Mindaz-által a' Zsidóban nintsenek, és egy magyarázónál ſem találtatnak.

8. Mardokæus pedig könyörge az Úrnak, meg-emlekezvén minden ö tselekedetiröl, és monda:

9. Uram Uram mindenható Király, mert mindenek a' te birodalmodban vannak helyheztetve, és nints, a' ki a' te akaratod-ellen álhaſſon, ha el-tekélled meg-szabaditani Israelt.

10. Te teremtetted az eget, és a' földet, és valami az ég kerekségében foglaltatik.

D 11. Mindeneknek Ura vagy, és nints, a' ki ellene-állyon Fölségednek.

12. Mindeneket ismérsz, és tudod, hogy nem kevélységböl, 's boſzſzúságból, ſem valami ditsöség kivánásból tselekedtem azt, hogy nem imádnám a' kevélységes Amant

13. (Mert az Iſrael szabadulásáért örömeſt az ö lábai nyomdokit-is kész vólnék meg-tsókolni,)

14. Hanem féltem, hogy az én Istenem tiſzteletit emberre ne háritanám, és hogy ſenkit ne imádnék az én Istenem-kivül.

15. És moſt Uram királyom Abrahám Istene, könyörülly a' te népeden, mert el akarnak minket az ellenségink veſzteni, és örökségedet el-törleni.

16. Ne útáld-meg a' te réſzedet, mellyet Egyiptusból váltottál-meg magadnak.

17. Halgaſd-meg könyörgéſemet, és légy kegyelmes a' te ſorſodnak, és kötelednek, és forditsd örömre ſiralmunkat, hogy élvén ditsérjük Uram a' te nevedet, és a' téged ditsérök szájat bé ne dugjad.

18. Az egész Iſrael-is egyenlö elmével, és könyörgéſſel kiálta az Úrhoz, mivelhogy bizonyos halál következendö vala reájok.

XIV. RÉSZ.

Eſter értvén a' Zsidókra következendö veſzedelmet ſiránkozik, és az Istennek könyörög érettek.

1. ESTER királyné-is az Úrhoz folyamodék, félvén a' veſzedelemtöl, melly elötte A vala.

2. És mikor le-tette vólna a' királyi ruhákat, ſiráshoz, és keſergéshez-illendö öltözeteket vön magára, és a' külömbb-külömbbféle kenetekért, hamuval, és sárral tölté bé a' fejét, és az ö teſtét böjtökkel alázá-meg, és minden helyeket, mellyeken az-elött vigadni szokott vala, haja ſzaggatásával megtölte.

3. És könyörög vala az Iſrael Urának Istenének, mondván: Én Uram, ki egyedül vagy mi királyunk, ſegélly-meg engem egyedül-lévöt, és kinek te-kivüled ſenki más ſegétöje nintsen.

4. Az én veſzedelmem kezeimben vagyon.

5. * Hallottam az atyámtól, hogy te Uram el-válaſztottad vólna Iſraelt minden Pogányok-közzül, és az atyáinkat minden ö elejek-közzül, hogy örök örökségül birnád, és úgy tselekedtél vélek, a' mint ſzóllottál. *Deut. 4 a. 3. B

6. Vétkeztünk ſzined-elött, és azért adtál minket ellenségink kezeibe:

7. Mert tiſzteltük azok iſtenit. Igaz vagy Uram:

8. És moſt nem elég nékik, hogy igen kemény ſzolgálattal nyomnak-el minket, hanem az ö kezek erejét, a' bálványok hatalmának tulajdonitván,

9. Meg-akarják változtatni igéretidet, és el-törleni a' te örökségedet, és bé dugni a' téged ditsérök szájat, és el-óltani a' te templomod, és óltárod ditsöségét,

10. Hogy fel-nyiſsák a' pogányok szájat, és ditsérjék a' bálványok erejét, és hirdessék a' testi királyt örökké.

11. Ne add Uram a' te királyi páltzádat azoknak, a' kik nintsenek, hogy ne nevetſenek a' mi romlásunkon: hanem forditsd reájok az ö tanátsokat; és azt, a' ki rajtunk kezdett kegyetlenkedni, veſzeſd-el. C

12. Emlekezzél meg Uram, és mutaſdmeg magadat nékünk a' mi háborúságunk idején, és adgy nékem bátorságot Uram, iſteneknek, és minden hatalmaſságoknak királya.

13. Adgy ékes beſzédet az én számba az oroſzlány szine-elött, forditsd az ö szivét a'

mi ellenségünknek gyülölségére, hogy ö-is el-veſzſzen, és a' többi-is, kik véle egyeznek.

14. Minket pedig ſzabadits-meg a' te kezeddel, és ſegély-meg engem, kinek ſemmi más ſegétsége nints, hanem tsak te, Uram, ki mindeneknek tudója vagy,

15. És tudod, hogy gyülölöm a' hamissak ditsöségét, és útálom a' környül-metéletleneknek, és minden idegennek ágyasházát.

D 16. Te tudod ſzükségemet, hogy gyülölöm a' kevélységnek, és az én ditsöségemnek jelét, melly a' fejemen vagyon az én mutogatáſom napjain, és útálom azt mint a' havi vérben-valónak ruháját, és hogy nem viſelem az én halgatáſom napjain,

17. És hogy nem öttem az Áman aſztalánál, ſem nem tetſzett nékem a' király lakodalma, és hogy nem ittam az áldozatok borát:

18. És hogy ſoha nem vigadott a' te ſzolgálód, mi-óltától-fogva ide hozattattam e' jelen való napig, hanem tsak te-benned Uram Abrahámnak Iſtene.

19. Mindenek-fölött erös Iſten, halgaſd-meg azok ſzavát, kiknek ſemmi egyéb reménségek nintsen, és ſzabadits-meg minket a' hamiſsak kezéből, és ments-meg engem az én félelmemből.

XV. RÉSZ.

Eſter Mardokæus kérésére bé-mégyen a' királyhoz: látván pedig a' királyt, el-ájúl, és el-eſik; kit a' király vigaſztal.

Ezeket-is a' vulgáta editioban hozzá-adva találtam.

A 1. És meg parantsolá néki (kétség-nélkül Mardokæus Eſternek,) hogy bé-menne a' királyhoz, és könyörgene az ö népeért, és hazájáért.

2. Emlekezzél-meg (ugy-mond) a' te alázatoſságod napjairól, mi módon tápláltattál kezem-között. Mert Áman, máſodik a' király-után, halálra ſzóllott ellenünk:

3. És te hijad ſegétségül az Urat, és ſzólly a' királynak érettünk, és ſzabadits-meg minket a' haláltól.

Ezeket-is a' mellyek következnek.

4. Harmad-napon pedig le-tévé az ö öltözö ruháit, és ditsöségével környül-véteték.

5. És midön királyi öltözetben fénylenék, és ſegétségül hitta vólna a' mindenek-igazgató, és ſzabaditó Iſtenét, melléje vön két ſzolgálót,

6. És az egyikére támaſzkodék, mintha a' gyönyörüség, és fölötte nagy gyengeségmiatt a' teſtét nem birná:

7. A' máſik ſzolgáló pedig az aſzſzonyt követi vala, a' földön-folyó öltözetit emelitvén.

8. Ö pedig rózſa ſzinnel meg-hintett ortzával, és kedves, és tündöklö ſzemekkel, a' ſzomorú, és nagy félelemmel meg-ſzorúlt ſzivét titkollya vala.

9. Bé-menvén azért minden ajtókon rendſzerént, meg-álla a' király-elött, a' hol ül vala az ö orſzága királyi-ſzékin, királyi ruhákba öltözve, és arannyal, 's drága kövekkel fényeskedvén, és rettenetes tekintetü vala.

C 10. És midön fel-emelte vólna ortzáját, és ſzikrázó ſzemeivel ſzivének haragját megjelentette vólna, a' királyné le-esék, és a' ſzine ſárgaságra változván, az el-faradott fejét a' ſzolgálóra hajtá.

11. És az Iſten kegyeſségre fordità a' király lelkét, és gyorſon, 's félve ki-ugrék a' királyi-ſzékből, és öleivel tartván ötet, mig magához térne, ez igékkel hizelkedik vala.

12. Mi lölt Eſter, én vagyok az atyádfia, ne félly.

13. Nem halſz-meg: mert nem te-éretted rendeltetett e' törvény, hanem minden egyebekért.

14. Járúlly ide azért, és illeſſed a' királyi-páltzát.

D 15. És mikor amaz halgatna, vévé az arany veſzſzöt, és a' nyakára tévé, és megtsókolá ötet, és monda: Miért nem ſzóllaſz nékem?

16. Ki felele: Látálak Uram téged mint az Iſten Angyalát, és meg-háborodék a' ſzivem a' te ditsöségednek félelmétöl.

17. Mert igen tsodálatos vagy te Uram, és az ortzád tellyes kegyeſséggel.

18. És midön ſzóllana, iſmég le-esék, és tsak nem el-hala.

19. A' király pedig meg-háborodék, és minden ſzolgai vigaſztallyák vala Eſtert.

XVI. RÉSZ.

Aſſvérus levelének párja, mellyel el-rontotta az Amántól küldetett levelet, és a' Zsidóknak ſzabadságot, és életet ſzerzett.

Az Artaxerxes király levelének mássa, mellyet a' Zsidókért orſzágának minden tartományihoz küldött: és ez ſints a' Zsidó könyvben.

A Sup. 11. a. 2.

1. ARTAXERXES a' nagy király Indiától fogva Szeretsen-orſzágig, a' ſzáz huſzon-hét tartományok hadnagyinak, és fejedelmeinek, kik a' mi parantsolatunknak engednek, köſzönetit mondgya.

2. Sokan a' fejedelmek jó-vóltával, és a' tiſztelettel, melly nékik adatott, kevélységre gonoſzúl éltek;

3. És nem tsak a' királyok-alatt-valókat igyekezik el-nyomni, hanem a' nékik adatott ditsöséget nem ſzenvedvén, azok ellenis, a' kik adták, leſelkednek.

4. Meg nem elégedvén azzal, hogy hálákat nem adnak a' jó-tételeményekért, és az emberség törvényét magokban meg-rontyák; hanem azt állittyák, hogy a' mindeneketlátó Isten itéleti elött-is el-szaladhatnak.

5. És olly balgatagságba jutottak, hogy azokat, kik a' reájok bizattatott tiszteket szorgalmatoson viselik, és mindeneket úgy tselekesznek, hogy mindenektöl ditséretre méltók légyenek, hazugságok ál-vermeivel igyekezik fel-forditani,

B 6. Midön a' fejedelmeknek együgyü fülöket, kik az ö terméfzetekből itélnek egyebeket, álnok tsalárdsággal meg-tsallyák.

7. Melly dolog a' régi hiftoriákból-is megbizonyúl, és azokból-is, mellyek naponként történnek, mi-képpen a' fejedelmek igyekezéti némellyeknek gonosz fugalláfival megvesznek.

8. Az-okáért gondot kell viselni minden tartományok békeségére.

9. És nem kell állitanotok, hogy ha külömbeket parantsolunk, az szivünknek álhatatlanságából származzék; hanem az idök mivóltához, és szükségéhez-képeft, a' mint a' közönséges jónak haszna kivánnya, tészünk itéletet.

Supp. 3. a. 1. 10. És hogy, a' mit mondunk, nyilvábban meg-értsétek; * Aman az Amadati fia, mind szivvel, 's mind nemzetséggel Matzedóniai, és idegen a' Persák vérétöl, és ki a' mi jó-voltunkat kegyetlenségével meg-rútitotta, idegen lévén bé-fogadtatott tölünk:

11. És önnön-magán illyen nagy emberségünket ismérte, hogy atyánknak hivattatnék, és mindenektöl imádtatnék a' király után második lévén:

12. Ki olly nagy kevélységnek fel-fualkodására viteték, hogy minket országunktól, és életünktöl igyekeznék meg-fosztani.

C 13. Mert Mardokæust, kinek hivsége, és jó-tételeménye-által élünk, és Estert a' mi országunknak társát, minden nemzetségével, néminemü új, és halhatatlan találmányokkal halálra kivánta:

14. Azt gondolván, hogy azokat megölvén, a' mi egyes-voltunknak lest vetne, és a' Persák országat a' Matzedoniaiakra vinné.

15. Mi pedig, a' gonosz embertöl a' halálra rendeltetett Zsidókat, tellyességgel semmi vétekben nem találjuk, hanem inkább hogy igaz törvényekkel élnek,

16. És a' fölséges, és nagy, és örökké-élö Isten fiai, kinek jó-tételeménye-által adatott az ország az atyáinknak-is, nékünk-is, és e' mái napig meg-tartatik.

17. Az-okáért azokat a' leveleket, mellyeket nevünk-alatt ö ki-botsátott vala, értsétek erötleneknek lenni.

18. A' melly vétekért e' váraſnak, az-az Súsánnak kapuja-elött, mind ö, a' ki intselkedett, 's mind az ö egész rokonsága az akasztó-fákon függ: nem mi, hanem az Isten fizetvén-meg néki, a' mit érdemlett.

19. Ez pedig a' parantsolat, mellyet most küldünk, minden városokban ki-tétessék, D hogy szabad légyen a' Zsidóknak az ö törvényekkel élni.

20. Kiknek segétségül kell lennetek, hogy azokat, kik az ö halálokra készültek vólt, meg-ölhessék tizen-harmadik napján a' tizen-kettödik hónak, melly Adarnak hivattatik.

21. Mert ezt a' keserüségnek, és siráſnak napját a' mindenható Isten nékik örömre forditotta.

22. Az-okáért-is, a' több innep-napok között, tartsátok e' napot, és üllyétek-meg azt minden vigasággal, hogy ez-után-is megismértessék,

23. Hogy minnyájan, kik a' Persáknak hiven engednek, méltó jutalmat vesznek a' hivségért: a' kik pedig leselkednek az ö országok-ellen, el-vesznek a' vétekért.

24. Minden tartomány pedig, és váras, melly nem akarna ez innepben részes lenni, fegyverrel, és tüzzel el-veszszen; és úgy törölteſsék-el, hogy nem tsak az embereknek, de még a' vadaknak-is járatlan légyen örökké, a' meg-vetésnek, és engedetlenségnek példájára.

JÓB KÖNYVE.

Ennek a' Könyvnek lött dolgai hogy igazán meg-történtek, a' mint irattattak, bizonyságot tésznek nem tsak a' személyeknek, Nemzetségeknek, és Tartományoknak nevei, mellyekröl itt az emlékezet, hanem Tobiásnak, Ezekiel Profétának, Szent Jakab Apostolnak iráſi is. Hogy maga Job szedte öszve, és irta ezeket Arabiai nyelven, a' mint sok helyeken a' szók jelentik, bizonyosnak tartyák. Hogy pedig Moyses némely Arabiai szókat Zsidóra fordittott benne, következett, hogy ezt a' Könyvet Moyses munkájának tulajdonittanák a' Zsidók. A' mi pedig a' benne foglalt dolgokat illeti, hihetöbb,

hogy a' Zsidók pusztában való bujdosásoknak idejében történtek, mivel a' Parantsolatok, és Törvények, mellyek itt elö hozattatnak, a' 11. 5. 6. és 22. 22. *részekben, és versekben*, éppen azok, mellyeket az Úr Isten ki-adott az Israel népének. Adgya pedig elönkbe a' békességes türésnek, és szenvedésnek ritka, és emlekezetes példáját.

I. RÉSZ.

Jóbnak szent élete, és gazdagsága. Midön a' fiai vendégséget tartanának, érettek áldozik, né-talántán az Istent meg-bántsák. A' sátánnak kérésére szabadságot ád az Isten néki, hogy minden jószágától, söt gyermekitöl-is meg-foszsza, a' mint véghez-is vivén mind ezeket a' sátán, Jób békeséges türéssel magasztallya az Istent.

A 1. VALA egy Jób-nevü ember Hus-földében, és az az ember együgyü vala, és igaz, és Isten-félö, és a' gonosztól el-távozó:

2. És születének néki hét fiai, és három leányi.

3. És az ö marhája hét-ezer juh vala, és három-ezer teve, és öt száz iga barom, és öt-száz szamár, és igen sok tselédgye: és az az ember nagy vala minden nap keletiek-között.

4. És el-mennek vala a' fiai, és lakodalmat szereznek vala házon-ként, ki-ki az ö napján. És el-küldvén el-hiják vala az ö három húgokat, hogy ennének, és innának ö-vélek.

5. És mikor el-kerültek vólna a' lakodalom napjai, hozzájok küld vala Jób, és meg-szenteli vala öket, és fel-kelvén reggel éppen-égö áldozatot tészen vala mindenikért. Mert mondgya vala: Ne-talám vétkeztek a' fiaim, és az Istent meg-áldották az ö szivökben. Igy tselekeszik vala Jób minden nap.

B 6. Némelly nap pedig, mikor elö-jöttek vólna az Isten fiai, hogy az Úr-elött állanának, jelen vala vélek a' Sátán-is.

7. Kinek monda az Úr: Honnét jösz? Ki felelvén, monda: Meg-kerültem a' földet, és el-jártam azt.

8. És monda az Úr néki: Nem szemléléd meg az én szolgámat Jóbot, hogy nints hozzá hasonló a' földön, együgyü ember, és igaz, és Isten-félö, és a' gonosztól el-távozó?

9. Kinek felelvén a' Sátán, monda: Vallyon heába féli-e Jób az Istent?

10. Nem környül-vetted-e te ötet, és az ö házát, és körös-körül minden marháját, az ö kezei munkáját meg-áldottad, és az ö jószága nevekedett a' földön?

11. De nyújtsd-ki egy kevessé a' te kezedet, és verd-meg mind, a' mie vagyon, ha szemtöl-szembe meg nem áldand téged.

C 12. Monda azért az Úr a' Sátánnak: Imé valamie vagyon, mind kezedben vagyon: tsak hogy magára ki ne nyújtsad a' te kezedet. És ki-méne a' Sátán az Úr szine-elöl.

13. Mikor pedig némely nap a' fiai, és leányi ennének, és bort innának az ö elsö-szülött báttyok házában,

14. Követ jöve Jóbhoz, ki azt mondaná: Az ökrök szántnak vala, és a' szamárok azokmellett legeltetnek vala,

15. És reájok rohanának a' Sábæusok, és el-hajtának mindeneket, és a' szolgákat meg-ölék fegyverrel, és én egyedül menekedém-meg, hogy hirt tennék néked.

16. És midön az még szóllana, más jöve, és monda: Az Isten tüze esék az égböl, és meg ütvén a' juhokat, és szolgákat meg-emészté, és én egyedül szaladék el, hogy hirt tennék néked.

17. De az-is még szólván, más jöve, és monda: A' Kaldæusok három sereget rendelének, és reá ütének a' tevékre, és el-hajták azokat, és a' szolgákat-is meg-ölék fegyverrel, és én egyedül szaladék-él, hogy hirt tennék néked.

18. Még az szóll vala, és imé más ménebé, és monda: Midön a' fiaid, és leányid észnek, és bort isznak vala az ö elsö-szülött báttyok házában,

19. Hirtelen sebes szél támada a' pusztának tartománya-felöl, és meg-réndité a' háznak négy szégletit, melly le-omolván meg-nyomá a' te magzatidat, és meg-halának, és én egyedül szaladék-el, hogy hirt tennék néked.

20. Akkor fel-kele Jób, és meg-szaggatá ruháit, és nyirt fövel a' földre borulván imáda,

21. És monda: Mezitelen jöttem az anyám méhéböl, és mezitelen térek oda: az Úr adta, az Úr vette-el: a' mint az Úrnak tetszett, úgy lött: légyen áldott az Úr neve.

22. * Mind ezekben sem vétkezék Jób az ö ajakival, se valami bolondságot Isten-ellen nem szólla.

II. RÉSZ.

A' sátán az Isten engedelméböl rút fekéllyel meg-tsapja Jóbot: a' felesége boszszontya.

*Eccles. 5. c. 14. 1. Tim. 6. b. 7.

Három jó baráti ötet látogatván, hét nap a' földön ülvén ſzánakodnak rajta, egyet ſem ſzólván.

A 1. Lön pedig, midön némelly nap el-jöttek vólna az Iſten fiai, és az Úr-elött állanának, és a' Sátán is közikbe jött vólna, és az ö ſzine-elött állana,

2. Hogy az Úr mondana a' Sátánnak: Honnét jöſz? Ki felelvén, monda: Meg-kerültem a' földet, és el-jártam azt.

3. És monda az Úr a' Sátánnak: Nem ſzemléléd-e meg az én ſzolgámat Jóbot, hogy nints hozzája haſonló a' földön, együgyü, és igaz ember, és Iſten-félö, és a' gonoſztól el-távozó, és még-is meg tartója az ártatlanságnak? Te pedig fel-inditottál engem ellene, hogy heába ſanyargatnám ötet.

B 4. Kinek felelvén a' Sátán, monda: Bört börért, és mind, a' mie vagyon az embernek, életéért adgya:

5. De botsáſd-reá kezedet, és verd meg az ö tsontyát, 's a' húsát, és akkor meg-látod, hogy ſzemtöl ſzembe meg-áld tégedet.

6. Monda azért az Úr a' Sátánnak: Imé kezedben vagyon, mindaz-által az életét tartsd-meg.

7. Ki-menvén azért a' Sátán az Úr ſzine-elöl, meg-veré Jóbot igen gonoſz fekéllyel, talpától-fogva tetejéiglen:

C 8. Ki tseréppel vakarja vala a' genyetséget, a' ganéjon ülvén.

9. Monda pedig néki a' felesége: Még-is meg-maradſz-e a' te együgyüségedben? áld-meg az Iſtent, és hally-meg.

10. Ki monda néki: Mint egy a' bolond aſzſzonyok-közzül ſzóllál. Ha a' jókat el-vettük az Iſten kezéböl, a' gonoſzokat miért ne vegyük-el? Mind ezekben ſem vétkezék Jób az ö ajakival.

11. Az-okáért halván a' Jób három baráti minden nyavalyát, melly rajta történt vólna, el jövének ki-ki az ö helyéröl, Temáni Elifaz, és Suhi Báldad, és Naámati Sófár. Mert el-végezték vala, hogy együtt el-jövén meg-látogatnák ötet, és vigaſztalnák.

D 12. És midön távúl fel-emelték vólna ſzemöket, nem iſmérék-meg ötet, és fel-kiáltván sirának, és meg-ſzaggatván ruhájokat port hintének fejekre az ég-felé.

13. És a' földön ülének véle hét nap, és hét éjjel, és ſenki nem ſzóll vala néki egy ſzót-is: mert láttyák vala a' fájdalmat igen nagynak lenni.

III. RÉSZ.

Jób meg-gyözettetvén a' fájdalomtól, átkozza ſzületésének, és életének napját, meg-mutatván melly ſok nyomorúságok alá-vetett légyen az ember ebben az életben, és mennyi nyomorúságoktól ſzabadúl az meg, a' ki mindgyárt meg-hal.

A 1. Ezek-után meg-nyitá Jób az ö ſzáját, és meg-átkozá napját,

2. És ſzólla:

3. * Veſzſzen-el a' nap, mellyen ſzülettem, és az étſzaka, mellyen mondották: Ember fogantatott.

4. Az a' nap ſetétséggé változzék, ne látogaſsa azt meg az Iſten onnét-felyül, és meg ne fényeſedgyék a' világoſsággal.

5. Homályosittsa-meg azt a' ſetétség, és a' halál árnyéka, foglallya-el azt a' homály, és a' keſerüségbe keverteſsék.

6. Azt az éjet ſetétséges fergeteg birja, ne ſzámláltaſsék az eſztendö napjai-közzé, ſe ne ſzámláltaſsék a' hólnapok-közzé.

7. Légyen az az éj egyedül, 's ne méltó ditséretre:

8. Átkozzák meg azt, a' kik a' napot átkozzák, a' kik kéſzek fel-költeni a' Leviatant:

9. Setétüllyenek-meg a' tsillagok az ö homályoſságátúl: várja a' világoſságot, és ne láſsa, ſem a' fel-kelö hajnalnak fel-jövetelit:

10. Mert nem zárta-bé a' méhnek ajtait, melly engem hordozott, ſem el nem vette a' nyomorúságokat ſzemeim elöl.

11. Miért nem hóltam-meg a' méhben, ki-jövén a' méhböl miért nem veſztem-el mindgyárt?

12. Miért vettek térdekre? miért ſzoptattak emlökkel?

13. Mert moſt aluván halgatnék, és az én álmomban nyugodnám:

14. A' föld királyival, és tanátſival, kik magoknak puſztaságokat épitnek:

15. A' vagy a' fejedelmekkel, kik arannyal birnak, és házokat meg-töltik ezüſtel:

16. A' vagy mint az el-rejtetett idétlen gyermek: nem vólnék; vagy mint a' kik fogantatván nem láttak világoſságot.

17. Ott az iſtentelenek meg-ſzüntek a' háborgáſtól, és ott meg-nyugodtak, a' kik el-fáradtak erejekben.

18. És a' kik valaha együtt foglyok vóltak bántás-nélkül, nem hallották a' ſartzoltató ſzavát.

19. A' kitsiny, 's a' nagy-is ott vannak, és az urától ſzabados a' ſzolga.

20. Miért adatott a' nyomorúltnak a' világoſság, és az élet azoknak, kik a' lélek keſerüségében vannak?

21. Kik várják a' halált, és el nem jö, mint a' kintsnek ásói:

22. És igen örülnek, ha a' koporsót talállyák.

23. A' férfinak kinek el-rejtetett az úttya, és környül-vette ötet az Iſten ſetétséggel.

24. Minek-elötte egyem, foháſzkodom: és mint az árradó vizek, olly az orditáſom:

25. Mert a' félelem, melytöl félek vala,

* Jer. 20. d. 14.

rajtam történt: és a' mitöl tartok vala, meg-esett.

26. Nem töm-e látatlanná? nem halgaték-e? nem nyugovám-e? és reám jöve a' harag.

IV. RÉSZ.

Elifáz feddi Jóbot a' türhetetlenségért, és meg-akarja néki mutatni, hogy az ö büneiért oſtorozza ötet az Iſten, ki az ártatlanokra illy nyomorúságot nem ereſzt.

A 1. FELELVÉN pedig Temáni Elifaz, monda:

2. Ha ſzóllani kezdünk néked, talám nehéz névei veſzed, de ki tarthattya-meg az el-gondolt beſzédet?

3. Imé ſokakat tanitottál, és az el-faradott kezeket meg-erösſitetted:

4. Az ingadozókat álhatatoſſá tötték beſzédid, és a' reſzketö térdeket meg-vaſtagitottad:

B 5. Moſt pedig reád jött a' tsapás, és meg fogyatkoztál: érentett téged, és felháborodtál:

6. Hol vagyon a' te félelmed, az erösséged, a' békeséges türéſed, és az útaid tekélleteſsége.

7. Emlekezzél-még kérlek téged, ki veſzett valaha el ártatlan lévén? vagy mikor töröltettek-el az igazak?

8. Söt inkább azokat láttam, kik hamisságot tselekeſznek, és fájdalmakat vetnek, és azokat árattyák,

9. Hogy el veſztek az Iſten fúvására, és az ö haragja ſzelétöl meg-emésztettek:

10. Az oroſzlány orditáſa, és a' nöſtény-oroſzlány ſzava, és az oroſzlány kölykök fogai meg-rontattak.

C 11. A' tigris el-veſzett, azért, hogy nem vólna prédája, és az oroſzlány kölykei el-ſzélledtek.

12. Nékem pedig egy el-rejtetett ige mondatott, és úgy mint lopva vette-bé a' fülem annak súgáſa erét.

13. Az éjjeli látáſnak iſzonyodáſában, mikor az álom el-ſzokta érni az embereket,

14. Félelem esék reám, és rettegés, és minden tsontyaim meg rémülének:

15. És midön a' lélek jelen-létemben általmenne, fel borzadának a' teſtemnek haja-ſzálai.

16. Meg-álla egy valaki, kinek nem ismérem vala ábrázattyát, egy kép ſzemeim-elött, és mint egy gyengé ſzellö ſzavát hallám.

D 17. * Vallyon az ember, az Iſtenhez haſonlittatván meg-igazúlhat-e, vagy az ö teremtöjénél tiſztább léſzen-e a' férfiu?

18. * Imé a' kik néki ſzolgálnak, nem álhatatoſok, az Angyaliban-is gonoſzságot talált:

19. Mennyivel inkább azok kik sár házakban laknak, kiknek földi fondamentomok vagyon, meg emésztetnek mint a' molytól?

20. Reggeltöl-fogva eſtvéig ki-vágattatnak: és mivel ſenki nem érti, örökké elveſznek.

21. A' kik pedig meg-maradnak, el-vétetnek közzülök: meg-halnak, és nem a' boltseségben.

* *Inf.* 25. a. 4.
* *Infr.* 15. b. 15.
2. *Petr.* 2. a. 4.

V. RÉSZ.

Elifáz iſmét feddi Jóbot az ö gonoſzságiról, és vitattya, hogy ſenkit bünnélkül az Iſten nem ſanyargat: annak-okáért inti Jóbot, hogy az Iſtenhez térjen, és meg-boldogittatik. Az Iſtennek gond-viſelését magaſztallya.

1. HIJ azért, ha vagyon, a' ki néked megfelellyen, és a' ſzenteknek valamellyikéhez térj. A

2. Bizonnyára a' bolondot meg-öli a' harag, és a' kiſdedet meg-öli az irégység.

3. Láttam én erös gyökerü bolondot, és meg átkoztam mindgyárt ſzépségét.

4. Távul léſznek a' fiai a' ſzabadúlaſtól, és meg-rontatnak a' kapuban, és nem léſzen a' ki meg-mentse.

5. Kinek aratáſát az éhezö éſzi-meg, és ötet el-ragadgya a' fegyveres, és a' ſzomjúhozók meg-iſzſzák az ö gazdagságit.

6. A' földön ſemmi nem léſzen ok-nélkül, és a' földböl nem támad fájdalom. B

7. Az ember a' munkára ſzülettetik, és a' madár a' röpülléſre.

8. Az-okáért én az Úrnak könyörgök, és az Iſtenhez forditom beſzédemet:

9. A' ki nagyokat, és meg-vizſgálhatatlanokat, és tsodálatos dolgokat tselekeſzik ſzám-nélkül:

10. Ki eſsöt ád a' föld ſzinére, és mindeneket meg-öntöz vizekkel:

11. Ki az alázatoſokat fel-magaſztallya, és a' ſzomorúakat fel-emeli egéſséggel:

12. Ki a' gonoſzok gondolatit el-hánnya, hogy bé ne tellyesitheſsék azoknak kezei, a' mit kezdettek: C

13. * Ki meg-fogja a' böltseket az ö álnokságokban, és a' gonoſzok tanátsát el-hánnya; * 1. Cor. 3. d. 19.

14. Nappal a' ſetétségbe esnek, és mint éjjel úgy tapogatnak délben.

15. A' ſzüköl-ködöt pedig meg-ſzabaditya ſzájoknak fegyverétöl, és a' ſzegényt a' kegyetlen kezéböl.

16. És reménsége léſzen a' ſzükölködönek, a' hamiſság pedig bé-fogja a' ſzáját. D

17. Bóldog az ember, ki az Iſtentöl megdorgáltatik: azért az Úr feddését meg ne veſsed.

18. Mert ö ſebeſit, és orvoſol: meg-vér, és az ö kezei gyógyitnak-meg.

19. Hat háborúságból ſzabadit-meg téged, és a' hetedikben nem illet téged a' gonoſz.

Az

20. Az éhségben meg-ment téged a' haláltól, és a' hadban a' kard kezéből.

21. A' nyelv oſtora-elött el-rejtetel, és nem félſz a' nyomorúságoktól mikor eljövend.

22. A' puſztitáſt, és éhséget neveted, és a' föld fene-vadaitól nem félſz.

23. Hanem a' tartományok köveivel léſzen ſzövetséged, és a' föld vadai békeségeſek léſznek veled.

24. És meg-tudod hogy békesége vagyon hajlékodnak, és meg-látogatván ſzépségedet, nem vétkezel.

25. Azt-is meg-tudod, hogy ſokaságos léſzen a' te magod, és a' nemzetséged mint a' föld füve.

26. Bévségben mégy a' koporsóba, a' mint a' búza aſztag bé-vitetik az ö idejében.

27. Imé, ez, a' mint fel-kereſtük, úgy vagyon: a' mit hallottál, elmédben forgaſd.

VI. RÉSZ.

Jób menti magát, hogy érdeme felett-való vólna az ö ſanyargatáſa, panaſzolkodik, hogy a' baráti el-hagyták ötet; dorgállya ezt a' három jó akaróját-is, hogy vigaſztalni jöttek vólna, és azonban ök is nyomorgattyák, azért kéri öket, hogy figyelmezzenek ſzavaira.

1. FELELVÉN pedig Jób monda:

2. Vajha fontba vettetnének az én büneim, mellyekkel haragot érdemlettem; és a' nyomorúság, mellyet ſzenvedek:

3. Ez mint a' tenger fövenye nehezbnek tetſzenék: azt a' beſzédim-is rakvák fájdalomal:

4. Mert az Úr nyilai bennem vannak, mellyeknek haragja fel-iſzſza lelkemet, és az Úr rettentéſi hadakoznak ellenem.

5. Vallyon ordit-e a' vad-ſzamár, mikor füve vagyon? a' vagy bög-e az ökör, mikor a' teli jáſzol-elött áll?

6. A' vagy meg-ehetni-e az izetlent, melynek a' só izt nem adott? a' vagy meg-kóſtólhattya-e azt valaki, melly meg-kóſtoltatván halált hoz.

7. A' miket nem akar vala az-elött illetni a' lelkem, moſt a' nyomorúság-miatt én étkeim.

8. Ki adgya, hogy az én kéréſem meg-légyen; és a' mit várok, meg-adgya nékem az Iſten?

9. És a' ki el-kezdette, az rontson-meg engem: öldgya-meg kezét, és vágjon-le engem?

10. És e' légyen vigaſztaláſom, hogy nyomorgatván engem a' fajdalommal, ne kedvezzen, és ellene ne mondgyak a' Szent beſzédinek.

11. Mert mitsoda az én erőſségem, hogy el-ſzenvedheſsem? a' vagy mitsoda az én végem, hogy békeségeſen türjem?

12. Nem a' kövek erőſsége az én erőſségem, ſem rézből-való az én teſtem.

13. Imé, nints magamban ſegétségem, és barátim-is el-távoztak tölem.

14. A' ki meg-vonſza baráttyától az irgalmaſságot, az Úr felelmét el-hadgya.

15. Az atyámfiai el-múltak mellölem, mint a' patak melly ſebeſſen által-foly a' völgyekben.

16. A' kik a' hó harmattól félnek, hó eſik azokra.

17. Az idöben, melyben ide 's tova hányatttatnak, el-veſznek: és midön meleg léend, el-olvadnak az ö helyekről.

18. Az ö nyomdokok öſvényi egybe-köteleztettek, heában járnak, és el-veſznek.

19. Szemléllyétek-meg Téma öſvényit, Sába útait, és várjatok egy keveſet.

20. Meg-ſzégyenültek, mert biztam: és el-is jöttek ſzintén hozzám, és ſzégyennel bé-burittattak.

21. Moſt jöttetek: és immár látván tsapáſomat féltek.

22. Vallyon mondottam-e: Hozzatok nékem, és marhátokból ajándékozzatok nékem?

23. A' vagy, Szabadittsatok-meg engem az ellenség kezéből, és az erőſſek kezéből mentsetek-ki engem?

24. Tanittsatok engem, és én halgatok: és ha valamit nem tudtam, oktaſsatok engem.

25. Miért rágalmaztátok az igazság beſzédit, holott közzületek ſenki nints, a' ki engem meg-fedheſsen.

26. Tsak a' feddéſre ſzabjátok a' beſzédeket, és heába ſzóllotok.

27. Az árvára rohantok, és barátotokat igyekezitek meg-ejteni.

28. Mindaz által a' mit kezdettetek, végezzétek-el: halgaſsatok-meg, és láſsátok-meg, ha hazudok.

29. Kérlek, felellyetek verſengés-nélkül: és igazat ſzólván, tegyetek itéletet.

30. És nem találtok az én nyelvemen hamiſságot, ſem a' torkomban bolondság nem zeng.

VII. RÉSZ.

Jób az ember életét haſonlittya vitézséghez, a' takátsſól ſzövetett váſzonhoz, ſzélhez, felyhöhöz: kétségbe eſik az eléhbeni bóldog állapattya felöl; kéri az Iſtent, hogy ſzabaditsa-meg a' nyomorúságoktól, és tsodálkozik az Iſtennek az emberhez való gond-viſelésén.

1. VITÉZKEDÉS ez ember élete a' földön: és az ö napjai mint a' béres napjai.

2. Mint a' ſzolga kivánnya az árnyékot, és mint a' béres várja munkájának végét:

3. Igy nékem-is üres hólnapim vóltak, és fáradságos éjeket ſzámláltam magamnak.

Jób. 6. 7.

4. Ha le fekſzem, azt mondom: Mikor kelek-fel? és iſmég az eſtvét várom, és eltelem fájdalmakkal mind a' ſetétségig.

B 5. Fel-öltözött a' teſtem rothadásba, és a' por ſzennyébe, meg-ſzáradott a' böröm, és egybe vonódott.

6. Az én napim hamarébb el-múltak, hogyſem a' takátstól a' váſzon el-metſzetik, és meg-eméſztettek minden reménség-nél kül.

7. Emlekezzél-meg, hogy ſzél az én életem, és meg nem tér az én ſzemem, hogy jókat láſſon.

8. És nem lát engem az ember ſzeme: a' ſzemeid én-rajtam, és meg nem maradok.

9. A' mint meg-eméſztetik a' felyhö, és el-múlik: úgy a' ki poklokra alá-ſzál, fel nem jö.

10. És viſzſza nem tér többé az ö házába, és meg nem iſméri ötet többé az ö helye.

C 11. Az-okáért én ſem kedvezek a' ſzámnak, ſzóllok a' lelkem gyötrelmében: beſzélgetek a' lelkemnek keſerüségével.

12. Vallyon tenger vagyok-e én, vagy tzet-hal, hogy környül-vettél engem tömlötzel?

13. Ha mondom: Meg-vigaſztal engem az ágyam, és meg-könnyebbedem ſzólván magammal az ágyamban:

14. Meg-rettenteſz engem álmok-által, és látáſok-által, iſzonyodáſsal meg-reſzkettetſz.

15. Az-okáért akaſztáſt válaſztott a' lelkem, és halált az én tsontyaim.

16. Kétségbe eſtem, ſemmi-képpen immár tovább nem élek: engedgy-meg nékem, mert ſemmik az én napjaim.

D 17. Mitsoda az ember, hogy fel-magaſztalod ötet? a' vagy miért hajtod hozzája ſzivedet?

18. Meg-látogatod ötet reggel, és mindgyárt meg-próbálod ötet:

19. Mig nem engedſz-meg nékem, ſem el nem botsátaſz engem, hogy nyálamat el-nyellyem?

20. Vétkeztem, mit tselekedgyem néked ó emberek örizöje? miért tettél engem ellenkezöddé, és nehézzé löttem magamnak?

21. Miért nem törlöd-el bünömet, és miért nem véſzed-el hamiſságomat? imé, moſt a' porban el-aluſzom: és ha reggel keresſz engem, nem léſzek.

VIII. RÉSZ.

Báldád dorgállya Jóbot, hogy Iſten-ellen ſzóllott vólna, és inti, hogy az Iſtenhez térjen, és úgy boldogittatik. Meg-magyarázza, melly hivságos légyen a' kép-mutatóknak reménsége, és állittya, hogy az Iſten a' jónak jóval, a' gonoſzoknak gonoſzſzal fizet.

1. FELELVÉN pedig Suhi Báldad, monda: A

2. Meddig ſzóllaſz efféléket, és ſok-féle ſzél a' te ſzád beſzédi?

3. Az Iſteh meg-hamiſsittya-e az itéletet? a' vagy a' mindenható el-fordittya-e az igazat?

4. Mert ha a' fiaid vétkeztenek-is ellene, és az ö hamiſságoknak kezébe botsátotta-el öket:

5. Te mindaz által ha reggel fel-kelſz az Iſtenhez, és a' mindenhatónak könyörgeſz: B

6. Ha tiſztán és igazán járſz, azonnal fel-ſerken hozzád, és békeségeſsé téſzi a' te igazságod lakó-helyét:

7. El-annyira, hogy ha a' te elöbbi dolgaid kitsinyek vóltak, a' te utólsóid-is igen meg-ſokaſodnak.

8. Mert kérdezd-meg az elöbbi nemzetséget, és ſzorgalmatoſon értekezzél az atyák emlekezetiröl:

9. (* Mert tegnapiak vagyunk, és nem tudgyuk, hogy mint az árnyék a' mi napjaink a' földön.) * Pſal. 143. a. 4. Infr. 14. a. 2.

10. És ök meg-tanitnak téged: ſzólnak néked, és ſzivek-ſzerént beſzélnek. C

11. A' káka zöldülhet-e nedveſség-nélkül? a' vagy a' sás nevekedhetik-e' viz nélkül.

12. Még mikor virágjában vagyon-is, és nem ſzaggattatik kézzel, minden füvek-elött el-ſzárad:

13. Igy vagyon mind azoknak az útok, kik el-felejtik az Iſtent, és a' kép-mutatónak reménsége el-véſz:

14. Nem fog néki tetſzeni az ö balgatagsága, és mint a' pók-háló az ö bizodalma.

15. Az ö házára támaſzkodik, és meg nem áll: meg-támaſztya azt, és fel nem kél:

16. Nedveſnek láttatik, minek-elötte feljö a' Nap, és fel-támadásában annak új-jövéſe ki-jö. D

17. A' kövek rakásán meg-sürüdnek a' gyökerei, és a' kövek-között lakik.

18. Ha el-nyeli ötet helyéröl, meg-tagadgya ötet, és azt mondgya: Nem iſmérlek téged.

19. Mert ez az ö útának öröme, hogy földböl iſmég egyebek tsirázzanak.

20. Az Iſten el nem veti az együgyüt, ſem kezet nem nyújt a' gonoſzoknak:

21. Még bé-tellyék nevetéſsel a' ſzád, és az ajakid vigasággal,

22. A' kik téged gyülölnek, gyalázatba öltöznek: és az iſtentelenek hajléka állandó nem léſzen.

IX. RÉSZ.

Jób meg-engedi mindenben az Iſtent igaznak lenni, 's nem-is panaſzolkodhatik az ember az ö igazsága-ellen. Söt az ember az Iſtennel öſzve vettetvén meg nem igazúlhat.

Az Isteni hatalomnak, és böltseségnek mélysége meg-mutattatik, úgy-hogy senki sem ellene nem állhat, sem néki meg nem felelhet. Azonban az Isten mind a' gonoszokat, s' mind az ártatlanokat meg-szokta sanyargatni: és a' maga ártatlanságát-is oltalmazza a' baráti elött, elé-hozván az ö nyomorúságit.

1. Es felelvén Jób, monda:

2. Bizony tudom, hogy úgy vagyon, és hogy meg nem igazittatik az Istenhez hasonlittatott ember.

3. Ha vetekedni akar véle, nem felelhet neki ezerre egyet.

4. Bölts szivében, és hatalmas erejében: ki állott ellene, és békesége vólt?

5. Ki el-vitte a' hegyeket, és nem tudták azok, a' kiket fel-forditott haragjában.

6. A' ki a' földet helyéböl ki-mozdittya, és annak oszlopi meg-rendülnek.

7. A' ki parantsol a' Napnak, és fel nem kél: és a' tsillagokat bé-rekeszti mint egy petsét-alatt:

8. A' ki egyedül terjeztette-ki az egeket, és a' tengernek habjain jár.

9. A' ki a' Göntzöl-szekeret alkottya, és a' Kasza-húgyat, és a' Fias-tyúkot, és a' Délnek belsöit.

10. A' ki nagyokat, és meg-foghatatlanokat, és tsodálatosokat tselekedik, mellyeknek nints száma.

11. Ha hozzám-jövend, nem látom ötet: ha el-menend, nem vészem eszembe.

12. Ha hirtelen meg-kérd, ki felel-meg neki? a' vagy ki mondhattya, Miért tselekeszel igy?

13. Isten, a' kinek haragjának senki ellene nem állhat, és a' ki-alatt meg-hajolnak, a' kik e' világot viselik.

14. Az-okáért mennyi vagyok én, hogy meg-felellyek néki, és igéimmel szóllyak, véle?

15. Ki, ha szintén valami igazságom lészen-is, meg nem felelek, hanem a' birámnak könyörgök.

16. És midön engem, ha segétségül hivom, meg-halgat, nem hiszem, hogy meghalgatta szómat.

17. Mert a' forgó-szélben meg-ront engem, és meg-sokasitttya sebeimet ok-nélkül-is.

18. Nem engedi, hogy meg-nyúgodgyék a' lelkem, és be-tölt engem keserüségekkel.

19. Ha az erösség kereztetik, leg-vastagb: ha az itélet igazsága, senki érettem nem mér bizonyságot mondani.

20. Ha igazitani akarom magamat, a' szájam kárhoztat engem: ha ártatlannak mutatom magamat, hamisnak bizonyit engem.

21. Ha szintén együgyü-lészek-is, azt sem tudgya az én lelkem, és meg-ünom életemet.

22. Egy, a' mit szóllottam, mind az ártatlant, s' mind az istentelent ö emészti-meg.

23. Ha ostoroz, öllyön-meg egyszer, és ne nevessen az ártatlanok büntetésin.

24. A' föld az istentelen kezeibe adatott, az ö bráinak ortzáját bé födözi. Ha nem ö az, kitsoda tehát?

25. Az én napjaim gyorsabbak vóltak a' futónál: el-futottak, és jót nem láttak.

26. El-múltak mint a' gyümölts-hordó hajók, mint az ételre röpüllö sas.

27. Mikor azt mondom, Semmi-képpen igy nem szóllok: meg-változtatom ortzámat, és a' fájdalommal gyötrettetem.

28. Féltem minden tselekedetimtöl, tudván hogy nem engedsz-meg a' vétkezönek.

29. Ha pedig igy-is istentelen vagyok, miért munkálkodtam heában?

30. Ha ugyan hó-vizzel meg-mosattatom-is, és mint igen tiszták fenylenek-is a' kezeim:

31. Mindaz-által szeméttel meg-motskolsz engem, és meg-útálnak engem az én ruházatim.

32. Mert nem hozzám-hasonló férfiúnak felelek: sem a' kit a' törvényben velem egyaránt meg-halgathassanak.

33. Nints, a' ki mind a' kettöt meg-fedhesse, és kezét vethesse mind a' kettöre.

34. Vegye-el rólam veszszejét, és az ö félelme ne rettentsen engem.

35. Szóllok, és nem félek töle: mert félvén nem felelhetek.

X. RÉSZ.

Jób nyomorúságiról panaszolkodik, és azoknak okait tudakozza az Istentöl, meg-mutatván nem az ö gonoszságit azoknak okának lenni, sem az Istennek tudatlanságát, ki az embert, mint alkotmánnyát, jól ismeri. Ismét a' nagy fájdalomnak-miatta, születését mint-egy átkozza.

1. Meg únta a' lelkem életemet, megereszstem ellenem beszédemet, szóllok a' lelkem keserüségében.

2. Mondom az Istennek: Ne kárhoztass engem: jelentsd-meg nékem, miért itélsz igy engem.

3. Jónak tetszik-e néked, ha meg-gyalázsz engem, és el-nyomsz engem kezeid alkotmányát, és az istentelenek tanátsát segéted?

4. Vallyon testi szemeid vannak-e néked: a' vagy mint az ember lát, te-is úgy látsz-e?

5. Vallyon mint az ember napjai, ollyak-e a' te napjaid is, és a' te esztendöid, mint az emberi idök:

6. Hogy fel-kereséd hamisságomat, és bünömet meg-vizsgállyad?

7. És tudod, hogy semmi istentelenséget

nem tselekedtem, holott nintsen ſenki, a' ki kezedből meg-mentheſsen.

8. A' te kezeid tsináltak, és alkottak engem mind körös-környül: és illy hirtelen alá-taſzitaſz-e engem?

9. Emlekezzél-meg, kérlek, hogy mint a' sárt úgy tsináltál engem, és porrá téſzſz engem.

10. Nem úgy fejtél e engem, mint a' tejet, és nem úgy óltottál-e meg, mint a' ſajtot?

11. Börrel, és húſsal ruháztál-meg engem: tsontokkal, és inakkal egybe-raggattál engem:

C 12. Életet, és irgalmaſságot adtál nékem, és a' te látogatáſod örizte-meg a' lelkemet.

13. Noha ezeket el-rejted ſzivedben, mindaz-által tudom, hogy mindenekről megemlekezel.

14. Ha vétkeztem, és egy óráig megengedtél nékem: miért nem ſzenveded, hogy tiſzta légyek hamiſságomtól?

15. És ha iſtentelen léſzek, jaj nékem: és ha igaz, nem emelem-fel fejemet, el telvén nyomorúsággal, és nyavalyával.

16. És a' kevélységért mint a' nyöſtényoroſzlánt meg-fogſz engem, és meg-térvén tsodálatos-képpen gyötreſz engem.

17. Meg-újitod tanú-bizonyságidat ellenem, és meg-ſokasitod haragodat ellenem, és a' büntetéſek hadakoznak ellenem.

D 18. Miért hoztál-ki engem a' méhből? ki bár meg-eméſztettettem vólna, hogy ſzem ne látna engem.

19. Ollyá löttem vólna mint-ha nem vólnék, a' méhből a' koporsóba vitettetvén.

20. Vallyon az én napimnak kevéſsége nem hamar végezödik-e el? botsáſs-el azért engem, hogy ſiraſsam egy keveſsé fajdalmomat:

21. Minek elötte el-megyek, és meg nem térek, a' ſetétséges, és a' halál homályával bé-födöztetett földre.

22. A' nyomorúság, és ſetétség földére, a' hol a' halál árnyéka, és ſemmi rend, hanem örök iſzonyúság lakik.

XI. RÉSZ.

Sofár kép-mutatónak ſzidalmazza Jóbot, és méltán büntettetik az ö ſok vétkeiért, megmutattya az Iſtennek végheterlenségét, és bóldog állapotot igér Jóbnak, ha az Iſtenhez tér.

A 1. FELELVÉN pedig Naámati Sófar, monda:

2. Vallyon a' ki ſokat ſzóll, ne-is hallyon-e'? a'vagy a'ſzós ember igazittatik-e meg?

3. Néked egyedül halgatnak-e az emberek? és holott egyebeket meg-tsúfoltál, ſenkitöl nem torkoltatol-e meg?

4. Mert azt mondád: Tiſzta az én beſzédem, és tiſzta vagyok ſzined-elött.

5. Vajha az Iſten ſzóllana veled, és megnyitná az ajakit néked. B

6. Hogy mutatná-meg néked a' böltseség titkait, és hogy ſok-féle vólna az ö törvénye, és meg-értenéd, hogy ſokkal kevesbet ſzenvedſz töle, hogy-ſem a' hamiſságod érdemli.

7. Talám az Iſten nyomdokit meg-fogod, és tekélleteſen meg-találod a' Mindenhatót?

8. Magasb az égnél, és mit tselekeſzel? mélyebb a' pokolnál, és honnét iſmeredmeg?.

9. Hoſzſzabb a' mértéke a' földnél, és ſzélesb a' tengernél.

10. Ha mindeneket fel-fordit, vagy egybe-ſzorit-is, ki mond-ellene? C

11. Mert ö iſméri az emberek hiúságát, és látván a' hamiſságot, nem véſzi-e eſzébe?

12. A' hiúságos férfi kevélységre emelkedik, és azt állittya, hogy mint a' vad-ſzamár vemhe ſzabaddá ſzületett.

13. Te pedig meg-erösitetted a' ſzivedet, és ki-terjeſztetted hozzája kezeidet.

14. Ha a' hamiſságot, melly kezedben vagyon, el-veted magadtól, és nem marad a' hajlékodban hamiſság.

15. Akkor fel-emelheted ortzádat makula-nélkül, és álhatatos léſzſz, és nem félſz, D

16. A' nyomorúságról-is el-feletkezel, és mint a' vizekről, mellyek el-múltak, úgy emlekezel.

17. És mint a' déli fényeſség támad néked eſtve-felé: és midön magadat meg-eméſztettetnek állitod, fel-támadſz mint a' hajnal-tsillag.

18. És bizodalmad léſzen, az elödbe vettetett reménségben, és el-temettetvén bátorságoſon aluſzol.

19. El-nyugſzol, és nem léſzen, a' ki téged meg-rettentsen; és igen ſokan könyörögnek néked.

20. * Az iſtentelenek ſzemei pedig megfogyatkoznak, és a' meg-ſzabadúlás el-véſzi tölök, és az ö reménségek a' lélek útálatoſsága. * Lev. 26. d. 36.

XII. RÉSZ.

Jób az ö baráti kérdéſinek meg-tzáfolására nyilván-valónak mondgya, hogy kiki tudgya az Iſtennek hatalmát, és böltseſségét, melly ki-tetſzik a' teremtett állatoknak igazgatásából.

A 1. FELELVÉN pedig Jób, monda:

2. Tehát tsak ti vattok-e emberek, és veletek hal-é meg a' böltseség? * Iob. 20. d. 2.

3. * Nékem-is vagyon ſzivem mint néktek, ſem alább-való nem vagyok nálatoknál: mert-azokat, a' miket tudtok, ki, nem tudgya? * Prov. 14. d. 2.

4. * A' ki meg-tsúfoltatik barátyától

a' mint én, az Istent hija segétségül, és meghalgattya ötet: mert meg-tsúsoltatik az igaznak együgyüsége.

5. A' meg-vettetett lámpás a' gazdagok gondolattyoknál, bizonyos időre készíttetett.

6. Bévelködnek a' kóborlók hajléki, és vakmerö-képpen ingerlik az Istent, holott ö adott mindeneket kezekbe.

7. Ottan kérd-meg a' barmokat, és megtanítnak téged: és az égi madarakat, és megjelentik néked.

8. Szólly a' földnek, és meg-felel néked; és meg-beszéllik a' tenger halai.

9. Ki nem tudgya, hogy ezeket mind az Úr keze alkotta?

10. A' kinek kezében minden élö-állatnak lelke, és minden ember testének lelke.

11. * Nem a' fül itéli-e meg az igéket, és az évö torka az izt?

12. A' régiekben vagyon a' böltseség, és a' sok időben az okosság.

13. Nála vagyon a' böltseség, és az erösség, néki tanátsa vagyon, és értelme.

14. * Ha el-ront, senki nints, a' ki megépittse: ha bé-rekeszti az embert, senki nints, a' ki fel-nyissa néki.

15. Ha meg-tartóztattya a' vizeket, mindenek el-száradnak: és ha ki-bocsáttya azokat, el-burittyák a' földet.

16. Nála vagyon az erösség, és a' böltseség: ö ismeri mind a' meg-tsalót, 's mind azt, a' ki meg-tsalattatik.

17. A' tanáts-adókat bolond végre viszi, és a' birákat álmélkodásra.

18. A' királyok övét meg-óldgya, és kötéllel köti-fel az ö ágyékokat.

19. A' papokat ditsösségtelenekké tészi, és a' fö embereket meg-ejti:

20. El-változtatván az igaz-mondók ajakát, és a' vének tudományát el-vévén.

21. Ki önti a' fejedelmekre a' meg-útálást; azokat, a' kik le-nyomattattak vólt, fel-emelvén.

22. Ki a' setétségböl ki-jelenti a' mélységes dolgokat, és világosságra hozza a' halal árnyékát.

23. A' ki meg-sokasittya a' népeket, és el-veszti azokat, és helyekre állattya a' felfordúltakat.

24. Ki el-változtattya a' föld népe fejedelminek szivét, és eszeket-veszti, hogy helyába járjanak a' járatlan úton:

25. Tapogatnak mint a' setétben, és nem a' világosságban, és el-tévelyiti öket mint a' részegeket.

XIII. RÉSZ.

Jób a' barátit a' magok szavaiból meg-tornállya, és hogy az Istentöl meg-dorgáltatnának, állittya: az-után a' maga igazságát, és szenvedését a' baráti ellen mentegeti, az Istentöl tudakozódik, mitsoda vétkekért sanyargattya annyira.

1. Imé mind ezeket látta a' szemem, és hallotta a' fülem, és mindeneket meg-értettem. A

2. A' ti tudományotok-szerént én-is-tudós vagyok: és alább-való nálatoknál nem vagyok.

3. Mindaz által szóllok a' Mindenhatónak, és vetekedni akarok az Istennel:

4. Meg-mutatván elöbb, hogy hazugságfaragók vattok ti, és viszsza-fordúlt tudományoknak követöi.

5. És bár halgatnátok, hogy böltseknek állittatnátok.

6. Halgassátok azért feddésemet, és az ajakim itéletire figyelmezzetek. B

7. Vallyon szükölködik-e az Isten hazugságtok-nélkül, hogy érette tsalárdságokat szóllyatok?

8. Vallyon az ö ortzáját tisztelitek-e, és az Istenért igyekeztek-e itéletet tenni?

9. A' vagy kedves lészen-e néki, kinél semmi titkon nem lehet? a' vagy meg-tsalatik-e mint az ember, álnokságtokkal?

10. Ö meg fedd titeket, mert titkon válogattyátok az ö személyét.

11. Mihelyen meg-mozdittya magát, fel-háborit titeket, és rettentése reátok rohan.

12. A' felöletek-való emlekezet a' hamuhoz hasonlittatik, és a' ti nyakaitok sárrá lészen.

13. Halgassatok egy, kevessé, hadd mondgyam-meg, valamit az elmém nékem sugalland.

14. Miért szaggatom testemet fogaimmal, és lelkemet kezeimben hordozom? C

15. Ha szintén meg-ölend-is engem, öbenne bizom: mindaz-által az én útaimat szine-elött meg-feddem.

16. És ö-lészen szabaditóm: mert nem mégyen ö-eleibe egy kép-mutató-is.

17. Hálgassátok az én beszédemet, és a' homályos beszédeket vegyétek füleitekbe.

18. Ha meg-itéltetem, tudom, hogy igaznak találtatom.

19. Kitsoda itélteséék meg velem? jöjön-elö: miért eméztödöm-meg halgatván?

20. Tsak két dolgot ne tselekedgyél velem, és akkor ortzád-elött el-nem rejtezem:

21. Kezedet távúl vigyed tölem, és a' te félelmed ne rettentsen engem.

22. Szóllits engem, és én meg-felelek néked: vagy bizonnyára szóllok, és te felelly nékem.

23. Menyi hamisságim vannak, és büneim, gonoszságimat és vétkeimet mutasd-meg nékem. D

24. Miért rejted-el ortzádat, és engem ellenségednek állitasz?

25. A' fa-levél-ellen, melly a' széltöl el-

ragadtatik, mutatod hatalmaſságodat, és a' ſzáraz pozdorját üldözöd:

26. Mert keſerüségeket írſz ellenem, és meg-akarſz engem eméſzteni ifiúságomnak vétkeivel.

27. Békóba vetetted a' lábamat, és minden ösvényimre vigyáztál, és a' lábaim nyomdokira figyelmeztél:

28. Ki mint a' rothadás meg-fogok eméſztetni, és mint a' ruha, melly a' molytól meg-éttetik.

XIV. RÉSZ.

Jób az embernek gyarlóságát, és nyomorúságát meg-fontolván tsodálkozik az Istennek gond-viſelésén. Ez-után az élet után más életet vár, és teſtek fel-támadását meg-jövendöli.

A 1. Az aſzſzonytól született ember, rövid ideig élvén, ſok nyavalyákkal el-telik.

* Sup. 8. b. 9. Pſ. 143. a. 4. 2. * Ki mint a' virág ki-nyilik, és el-nyomattatik, és el-fut mint az árnyék, és ſoha azon állapatban meg nem marad.

3. És méltónak állitod az illyenre fel-nyitni ſzemeidet, és tennen-magaddal törvénybe vinni?

* Pſ. 50. a. 4. 4. * Ki teheti tiſztává a' tiſztátalan magból fogantatottat? nem te-e, a' ki egyedül vagy?

5. Rövidek az ember napjai, a' havainak ſzáma nálad vagyon: el rendelted a' határit, mellyeket által nem hághatni.

B 6. Távozzál el egy keveſsé töle, hadd nyugodgyék, mig el-jöjön mint a' béreſnek az ö kivánatos napja.

7. A' fiának reménsége vagyon: ha elvágatik, iſmég meg-zöldül, és az ágai bimbóznak.

8. Ha meg-avúl a' földben a' gyökere, és a' porban meg-hal-is a' tökéje.

9. A' viznek ſzagától meg-virágzik, és ki-ágazik mint mikor elsöben plántáltatott:

10. Az ember pedig mikor meg-hal, és meg-mezitelenül, 's meg-eméſztetik, kérlek hol vagyon?

11. Mint mikor ki-mégyen a' viz a' tengerböl, és mint a' meg üresült folyó-viz elſzárad:

C 12. Ugy az ember mikor el-aluſzik, fel nem kél; mig nem az ég el-kopik, fel nem ébred, ſe fel nem kél az ö álmából.

13. Ki tselekedgye azt velem, hogy pokolban meg-óltalmazz engem, és el-rejts engem, mig el-múllyék a' te haragod, és időt rendelly nékem, mellyen meg-emlekezzél rólam?

14. Véled-e, hogy a' meg-hólt ember iſmég él? minden napokon, mellyeken moſt vitézkedem, várom, mig el-jöjön az én változáſom.

15. Szóllitaſz engem, és én meg-felelek néked: kezeid alkotmányának ki-nyújtod jobb kezedet.

* Prov. 5. d. 21. 16. * Te ugyan lépéſimet meg-ſzámláltad: de engedd meg büneimet.

D 17. Bé petsétletted mint egy zsákban az én vétkeimet, de meg-gyógyitottad hamiſságomat.

18. A' hegy le-ſzakadván el-moſódik, és a' kö-ſzikla el-vitetik helyéröl.

19. A' köveket meg-lyikaſztyák a' vizek, és az árradáſsal aprónként a' föld meg-eméſztetik: az embert-is azért haſonló-képpen elveſzted.

20. Meg-eröſsitetted ötet egy keveſsé, hogy örökké el-múlnék: el-változtatod ſzinét, és ki botsátod ötet.

21. Akár nemeſsek légyenek a' fiai, 's akár nemtelenek, nem érti.

22. Mindaz-által a' teſte, mig él, ſajni fog, és a' lelke önnön-magán keſeregni,

XV. RÉSZ.

Elifáz Jóbot kérkedönek, békételennek, és Isten ellen káromkodónak vádollya; mert jenki ſem tiſzta az Isten elött: az után le-irja az istenteleneknek, és kép-mutatóknak átkát.

A 1. Felelvén pedig Temáni Elifaz, monda:

2. Nem-de úgy felel-e a' bölts, mint a' heába-ſzólló, és bé tölti-e hévséggel a' gyomrát?

3. Meg-fedded azt ſzóval, a' ki nem haſonló hozzád, és azt beſzélled, a' mi néked nem haſznál.

4. A' mennyi te-rajtad áll, ki-üreſsitetted a' félelmet, és el-vetted a' könyörgéſt az Isten-elöl.

5. Mert a' te hamiſságod tanitotta a' ſzádat, és a' káromlók nyelvét követed.

6. Kárhoztatni-fog téged a' ſzád, és nem én: és az ajakid meg-felelnek néked.

7. Vallyon te ſzülettél-e elsö ember, és a' halmok-elött formáltattál-e?

8. Vallyon hallottad-e az Iſten tanátsát, és az ö böltsesége kiſſebb léſzen-e náladnál.

9. Mit tudſz, a' mit nem tudnánk? mit érteſz, a' mit nem értenénk?

B * Eccli. 18. b. 6. 10. * Mind vének, 's mind régiek vannak közöttünk, ſokkal idösbek, hogy-ſem az atyáid.

11. Vallyon nagy dolog-e, hogy megvigaſztallyon téged az Iſten? de a' te gonoſz beſzédid tiltyák azt.

12. Miért emel-fel téged a' ſzived, és mint-ha nagyokat gondolnál, ki-mereſztett ſzemeid vannak.

13. Miért fuvalkodik-fel lelked az Isten ellen, hogy illyen beſzédeket ſzóllaſz a' te ſzáddal?

14. Mitsoda az ember, hogy makula-nél-

kül légyen, és hogy igaznak láttassék az aſzſzonytól ſzületett?

15. * Imé az ö ſzentei-közzül ſenki nints változhatatlan, és az egek nem tiſzták az ö ſzine-elött:

16. Mennyivel inkább az útálatos, és haſzontalan ember, ki mint a' vizet iſzſza a' hamiſságot?

17. Meg-mutatom néked, halgaſs engem; a' mit láttam, meg beſzéllem néked.

18. A' böltsek meg-vallyák, és el nem titkollyák az attyokat.

19. Kiknek egyedül adatott a' föld, és idegen nem ment-által rajtok.

20. Minden napjaiban kevélykedik az istentelen, és az ö kegyetlenségének eſztendö ſzáma bizonytalan.

21. Rettegéſnek zúgáſa mindenkor füleiben: és noha békeség vagyon, ö mindenkor leſelkedéſről gyanakodik.

22. Nem hiſzi, hogy a' ſetétségből világoſságra térheſſen, mindenünnét fegyvert ſzemlél.

23. Mikor kenyér-kereséſre mozdúl, tudgya, hogy kéſzen vagyon az ö kezében a' ſetétség-napja.

24. Meg-rettenti ötet a' háborúság, és a' ſzorongatás meg környékezi ötet, mint a' királyt, ki a' hartzra kéſzül.

25. Mert kezét Iſten ellen ki-nyújtotta, és a' Mindenható-ellen meg erösödött.

26. Ellene-futott ki-nyújtott nyakkal, és kövér nyakkal fegyverkezett-fel.

27. Bé födözte ortzáját a' kövérség, és az ö óldaliról le-függ a' háj.

28. Az el-puſztúlt váraſokban lakott, és az el-hagyatott házakban, mellyek rakáſokká löttek.

29. Meg nem gazdagúl, ſem meg nem marad örökſége, ſem a' földbe gyökerét nem ereſzti.

30. El nem távozik a' ſetétségtöl: az ö ágait meg-ſzáraztya a' láng, és el-vétetik ſzájának lehelletivel.

31. Nem hiſzi, heába-való tévelygéſsel meg-tsalattatván, hogy valami fizetéſsel megváltaſsék.

32. Minek-elötte az ö napjai bé-tellyeſedgyenek, el-véſz: és az ö kezei meg-ſzáradnak.

33. Meg-sértetik az ö gerezde mint a' ſzölö az elsö virágjában, és mint a' virágát elhányó olaj-fa.

34. Mert a' kép-mutatónak gyülekezete magtalan, és a' tüz meg emészti azoknak hajlékit, kik ajándékokat örömeſt véſznek.

35. * Fájdalmat fogadott, és hamiſságot ſzült, és a' méhe tsalárdságokat kéſzit.

* Supr. 4. d. 18.

* Iſ. 59. v. 4. Pſal. 7. d. 15.

XVI. RÉSZ.

Jób meg-háborodván a' baráti beſzédin, fájdalmin ſiránkozván, nyomorúságinak nagy voltát meg-mutattya; és hogy érdeme-felett ſzenved, kit Iſten tud.

1. FELELVÉN pedig Jób, monda: A

2. Gyakorta hallottam efféléket: terhelö vigaſztalók vattok ti minnyájan.

3. Nem léſzen-e vége a' heába-való igéknek? a' vagy valami nehézséged vagyon-e, ha ſzóllaſz?

4. Én-is ti-hozzátok haſonlókat ſzólhatok vala: és bár a' ti lelketek vólna az én lelkemért:

5. Én-is vigaſztalnálak titeket beſzédekkel, és mozgatnám reátok a' fejemet:

6. Meg-erösitenélek titeket a' ſzájammal: és mozgatnám ajakimat mint titeket kiméltvén.

7. De mit tselekedgyem? Ha ſzóllandok, B
meg nem ſzünik fájdalmam: és ha halgatandok, el nem távozik tölem.

8. Moſt pedig meg-nyomott engem az én fájdalmam, és ſemmivé löttek minden tagaim.

9. Az én sömörgim bizonyságot mondanak ellenem, és a' hamiſsan-ſzólló az én ortzámra támad ellenem ſzólván.

10. Öſzve-gyüjtötte haragját ellenem, és fenyegetvén engem, fogait tsikorgatta ellenem: az én ellenségem rettenetes ſzemekkel tekintett reám.

11. Reám tátották ſzájokat, és gyalázván ortzámat verték, kinaimmal meg-elégedtek. C

12. Bé-rekeſztett engem az Iſten a' hamiſnál, és az iſtentelenek kezébe adott engem.

13. Én ama' valaha gazdag, hirtelen megrontattam: nyakon ragada, meg-ronta engem, és mint jelül tön engem magának.

14. Környül-vön engem dárdáival, megſebesité ágyékimat, nem kedveze, és ki-onta a' földre a' bélemet.

15. Meg-vagdala engem egy ſeb a' máſikat érvén, reám-rohana mint egy óriás.

16. Zsákot varrék a' börömre, és hamuval bé-hintém teſtemet.

17. Az ortzám meg-dagada a' ſiráſtól, D
és ſzemöldökim meg homályoſodának.

18. Ezeket kezem hamiſsága nélkül ſzenvedém, midön tiſzta könyörgéſim vólnának az Iſtenhez.

19. Föld bé ne födözzed véremet, és ne találljon benned el-rejtezni-való helyet az én kiáltáſom.

20 Mert imé az égben az én bizonyságom, és az én dolgaimnak tudója a' magaſságban.

21. Szóſok az én barátim: az Iſtenhez tsöpög az én ſzemem.

22 És bátor úgy itéltetnék az ember az Iſtennel, a' mint itéltetik az ember fia az ö társával.

23. Mert imé a' rövid eſztendök el-múlnak, és azon az ösvényen járok, mellyen viſzſza nem térek.

XVII. RÉSZ.

Jób nyomorúságinak súlyos-voltát meg-gondolván, egyebeket nem reménl a' halálnál: a' barátit pedig dorgállya, hogy tsak ebben az életben való jutalmat várnak; ö pedig a' jövendö életben.

A 1. LEHELLETEM el-fogy, napjaim megrövidülnek, és tsak a' koporsóm vagyon hátra.

2. Nem vétkeztem, és keserüségekben lakik a' szemem.

3. Szabadits-meg engem Uram, és helyhezteſs engem melléd, és akár-ki keze hadakozzék ellenem.

4. Az ö szivöket távúl-vetetted a' ſégyelemtöl, azért fel nem magaſztaltatnak. B

5. Prédát igér a' társainak, és a' fiainak szemei meg-fogyatkoznak.

6. Tön engem mint a' községnek példabeſzédévé, és példa vagyok elöttök.

7. Meg-homályoſodott a' boſzſzonkodástól a' szemem, és a' tagaim tsak nem ſem mivé löttek.

8. El-álmélkodnak az igazak ezen, és az ártatlan a' kép-mutató-ellen fel-támad.

C 9. És meg-tartya az igaz az ö útát, és a' tiſzta kezeknek több eröt ád.

10. Az-okáért ti minnyájan meg-térjetek, és jöjetek-elö, és nem találok köztetek egy bölcset is.

11. Az én napjaim el-múltak, az én gondolatim el-hányattak, kinozván a' szivemet.

12. Az étſzakát nappá forditották, és ismég a' ſetétség-után világoſságot reméllek.

13. Ha várakozom, a' pokol az én házam, és a' ſetétségben vetettem-meg ágyamat.

14. A' rothadáſnak mondék: Atyám vagy; a' férgeknek: anyám, és néném.

15. Hol vagyon azért moſt az én várakozáſom, és az én békeséges türéſemet ki gondollya-meg?

16. Mindenem alá-ſzáll a' mélységes pokolba: állitod-e, hogy akár tsak ott fog nyugodalmom lenni?

XVIII. RÉSZ.

Báldád meg-feddi Jóbot kérkedéséröl, és bé-kételenségéröl; le-irván miképpen büntettetnének a' gonoſzok maradékival együtt; ezzel akarja erösiteni beſzédit, hogy méltán ſzenvedne vétkeért.

A 1. FELELVÉN pedig Suhi Báldad, monda:

2. Meddig hánnyátok a' ſzókat? értsetek elöſzör, és úgy ſzóllyunk.

3. Miért állittatunk úgy mint barmoknak, és meg-büſzödtünk elöttetek?

4. A' ki el-veſzted lelkedet haragodban, el-hagyattatik-e te-éretted a' föld, és máſúvá vitettetnek-e a' kö ſziklák az ö helyekröl?

5. Az iſtentelennek világoſsága nem óltatik-e el, és nem fénylik e az ö tüzének lángja?

6. A' világoſság meg-ſetétül az ö hajlékában; és a' ſzövétnek, melly fölötte vagyon, el-óltatik. B

7. Meg-ſzorúlnak az ö erejének lépéſi, és nyakra före veti ötet az ö tanátsa.

8. Mert a' hálóba ereſztette a' lábait, és annak kötéſi-között jár.

9. Az ö ſarka a' törbe akad, és fel-gyúlad ellene a' ſzomjúság.

10. El-rejtetett a' földbe az ö törje, és az ö keleptzéje az ösvényen. C

11. Mindenünnét rettentik ötet a' félelmek, és bé tekerik a' lábait.

12. Meg-vékonyodgyék az ö ereje az éhségtöl, és koplalás támadgyon az óldala tsontyaira.

13. Meg-egye az ö börének ſzépségét, meg-eméſzſze az ö karjait az elsö ſzülötthalál.

14. El-ſzakaſztaſsék hajlékától az ö bizodalma, és tapodgya-meg ötet a' veſzedelem, mint a' király.

15. Az ö hajlékában annak társai lakjanak, a' ki nintsen, kén-kö hinteſsék az ö hajlékába. D

16. Alól meg-ſzáradgyanak a' gyökeri, felyül pedig el-nyomattaſsék az ö aratáſa.

17. * El-veſzſzen az ö emlekezete a' földröl, és ne hirdetteſsék a' neve az útſzákon. * Prov. 2. d. 22.

18. Ki-üzi ötet a' világoſságról a' ſetétségbe, és e' világból ki-viſzi ötet.

19. Nem léſzen az ö magva, ſem nemzetsége az ö népe-között, és ſemmi maradéka az ö tartományiban.

20. Az ö napján el-álmélkodnak az útólsók, és az elsök meg-rettennek,

21. Ezek azért a' hamiſnak hajléki, és ez annak helye, ki az Iſtent nem tudgya.

XIX. RÉSZ.

Jób kegyetleneknek vádollya barátit, hogy rajta nem könyörülnek; és hogy méltatlan, 's nem az ö vétkéért ſzenvedne, hanem más igaz okokra nézve, kiket Iſten tud. Le-irja nyomorúságinak súllyos-voltát; és panaſzolkodik, hogy a' baráti meg vetették: mindazon-által vigaſztallya magát az örök életre való fel-támadáſſal. A

1. FELELVÉN pedig Jób, monda:

2. Meddig búsittyátok a' lelkemet, és gyötrötök engem beſzédekkel:

3. Imé, tizſzer gyaláztok engem, és nem ſzégyenlitek, hogy engem el-nyomtok.

4. Mert ha ſzintén tudatlan vóltam-is, velem léſzen tudatlanságom.

5. De ti ellenem fel emelkedtek, és fedetek engem gyalázatimmal.

Otrán

6. Ottan tsak mosst értsétek, hogy az Isten nem méltó itélettel nyomorgatott engem, és ostorival környül-vött engem.

7. Imé kiáltok erőszakot szenvedvén, és senki nem hallya: üvöltök, és nints, a' ki itéletet tégyen.

8. Ösvényemet bé-sövényezte, és által nem mehetek, és az én nyomomra setétséget vetett.

9. Meg-fosztott engem ditsőségemtöl, és fejemröl el-vette a' koronát.

10. Minden-felöl el-rontott engem, és el-veszek, és mint a' ki-szakasztott fának el-vette reménségemet.

11. Fel-gerjedett ellenem az ö haragja, és mint ellenségét úgy tartott engem.

12. Együtt jövének-el az ö latrai, és útat tsinálának magoknak rajtam, és meg-szállák körös-körül az én hajlékomat.

13. Az atyámfiait távúl állatta tölem, és az ismeröim mint idegenek el-távoztak tölem.

14. El-hattak engem a' rokonim: és a' kik ismérnek vala engem, el-feletkezének rólam.

15. Az én házam zsellyéri, és a' szolgálóim, mint idegent úgy tartottak engem, és mint a' szarándok vóltam szemek-elött.

16. A' szolgámat hittam, és nem felelt, magam szájával könyörgöttem néki.

17. Lehelletemtöl iszonyodott a' feleségem, és könyörgök vala a' testemből való haimnak.

18. A' bolondok-is útálnak vala engem, és mikor tölök el-távoztam vólna, rágalmaznak vala engem.

19. Meg-útáltak engem, a' kik valaha tanátsim vóltak: és a' kit leg-inkább szeretek vala, meg-gyülöle engem.

20. Meg-emésztetvén a' húsom, börömhöz ragadott a' tsontom, és tsak az ajakim maradtak a' fogaim-körül.

21. Könyörüllyetek-rajtam, könyörüllyetek-rajtam, ottan tsak ti barátim, mert az Úr keze illetett engem.

22. Miért üldöztök engem mint az Isten, és az én húsommal töltöztök?

23. Ki tselekeszi azt velem, hogy megirattassanak beszédim? ki adgya azt nékem, hogy könyvbe irattassanak

24. Vas-pennával, és ón-táblára, vagy vésövel metszettessenek köre?

25. Mert tudom, hogy az én Meg-váltóm él, és az utólsó napon a' földből feltámadok:

26. És ismég környül-vétetem börömmel, és az én testemben látom-meg az én Istenemet.

27. Kit én-magam látok-meg, és az én szemeim nézik, és nem más: el-tétetett e' reménség az én kebelembe.

28. Miért mondgyátok tehát mostan: Üldözzük ötet, és az igének gyökerét találjuk-fel ellene?

29. Fussatok azért a' fegyver szine-elött, mert a' fegyver a' hamisságok boszszú-állója: és tudgyátok, hogy vagyon itélet.

XX. RÉSZ.

Sofár Jób szavain fel-indúlván, azt igéri, hogy örömest meg-halgattya Jóbnak dorgálását, rövidnek mondgya e' világnak ditsőségét, és gyönyörüségét. A' gonoszoknak tselekedetit, és büntetétését hoszszan le-irja.

1. FELELVÉN pedig Naámati Sófar, monda:

2. Ezért külömb-felé gondolatim jönek egy-más-után, és elmém sok-felé ragadtatik,

3. A' tudományt, mellyel engem dorgálsz, meg-hallom, és az értelmemnek lelke meg-felel nékem.

4. Ezt tudom eleitöl-fogva, mi-óltától-fogva az ember a' földre helyheztetett:

5. Hogy az istentelenek ditséreti rövid, és a' kép-mutatók öröme egy szem-pillantásnyi.

6. Ha fel-menend kevélysége az égig, és feje a' felyhöket érendi:

7. Mint a' ganéj végtére el-vész: és a' kik ötet látták vala, mondanak, Hol vagyon?

8. Mint az el-röpülö álom meg nem találtatik, el-múlik mint az éjjeli látás.

9. A' melly szem ötet látta, nem láttya, és többé nem nézi ötet az ö helye.

10. A' fiai el-nyomattatnak a' szükségtöl, és a' kezei meg-adgyák néki az ö fájdalmát.

11. A' tsontyai meg-telnek ifiúságának vétkeivel, és véle a' porban aluszsnak.

12. Mert midön édes lészen az ö szájában a' gonosz, nyelve-alá rejti azt.

13. Kedvez annak, és el nem hadgya azt, és el-titkollya a' torkában.

14. A' kenyere belöl a' gyomrában, áspisok epéjévé változik.

15. A' gazdagságokat, mellyeket el-nyelt, ki-okádgya, és az ö hasából ki-vonnya azokat az Isten.

16. Az áspisok fejét szopja, és meg-öli ötet a' vipera nyelve.

17. (Ne lássa a' folyó-viznek szakadásotskáit, a' méznek, és vajnak patakit.)

18. Meg-büntettetik mindenekért, a' miket tselekedett, de még sem emésztetik-meg: az ö találmányinak sokasága-szerént szenved.

19. Mert meg-rontván meg-fosztotta a' szegényeket: a' házat el-foglalta, és azt nem épitette.

20. * És meg nem elégedett a' hasa; és mikor meg-lésznek, a' miket kivánt vala, nem birhattya.

* Eccle. 5. c. 9.

21. Nem maradott-meg az ö étkében, és azért semmi meg nem marad az ö javaiban.
22. Midön meg-elégedik, szorongattatik, izzad, és minden fajdalom reá-rohan,
23. Vaj telnék-bé a' hasa, hogy reája botsássa az ö búsúlásának haragját, és hadát töltse reája.
D 24. A' vas fegyver-elött szalad, és a' réz kéz-ijra akad.
25. A' ki-vonatott, és hüvelyéből kijött, és az ö keserüségében villámó; el-mennek, és reá ütnek a' rettenetesek.
26. Minden setétségek el-rejtettek az ö titkos helyein: meg-emészti ötet a' tüz, melly fel nem gyújtatik, nyomorgattatik el-hagyattatván az ö hajlékában.
27. Ki-nyilatkoztattyák az egek az ö hamisságát, és a' föld ellene-támad.
28. Nyitva lészen az ö házának gyökere, le-vonattatik az Isten haragjának napján.
29. Ez az istentelen ember része az Istentöl, és az ö beszédinek öröksége az Úrtól.

XXI. RÉSZ.

Jób kéri barátit, hogy békeséges türéssel hallgassák beszédét: okát kéri, miért hogy némelly istentelenek hóltig boldogittatnak: az Isten-félök pedig sok nyomorúságokkal sújtattatnak; és meg felel: azért, hogy a' gonoszok az utólsó veszedelemre tartatnak az Istentöl; és ezzel torkollya-meg barátinak feddö beszédeket.

A 1. FELELVÉN pedig Jób, monda:
2. Hallyátok, kérlek, beszédimet, és tartsatok penitentziát.
3. Várjatok engem, és én szóllok, és az igém-után, ha tetszik, nevessetek.
4. Vallyon 's ember-ellen vagyon-é az én vetekedésem, hogy méltán ne kellessék szomorkodnom?
5. Figyelmezzetek reám, és álmélkodgyatok, és újotokat tegyétek a' szájatokra:
6. És én mikor meg-emlekezem, megijedek, és testemet meg rázza a' reszketés.
* Jer. 12. a. 1. Hab. 1. a. 3. 7. * Miért élnek tehát az istentelenek, fel-emeltettek, és meg-erösödtek gazdagsággal?
8. Az ö magvok meg-marad elöttök, a' rokonok, és unokák serege az ö szinek-elött.
B 9. Az ö házok bátorságosok, és békességesek, és nints az Isten veszszeje rajtok.
10. Az ö tehenek meg-fütött, és nem vetett-meg: az üno meg-ellett, és nem foztatott-meg fajzásától.
11. Ki járnak az ö apródi mint a' nyájak, és az ö magzattyok ugrálnak a' játékokban.
12. Dobot tartnak, és tzitarát, és örülnek az orgona zengésén.
13. Jókban múlattyák napjokat, és egy szem-pillantásban alá-mennek poklokra.
14. Kik mondának az Istennek: Távozzál-el tölünk, és útaidnak tudományát nem akarjuk:
* Mal. 3. d. 14. 15. * Kitsoda a' mindenható, hogy szolgállyunk néki? és mit használ nékünk, ha imádkozunk néki?
16. Mindaz-által mivelhogy az ö javok nintsenek az ö kezekben, az istentelenek tanátsa távúl légyen tölem.
C 17. Mennyiszer óltatik-el az istentelenek szövétneke, és az árradás jö reájok, és el-osztya haragjának fajdalmit?
18. Ugy lésznek mint a' polyva a' szél-elött, és mint a' szikra, mellyet a' forgó-szél el-hány.
19. Az Isten meg-tartya a' fiaiban az attyok fajdalmát: és midön fizet, akkor meg-tudgya.
20. Meg-láttyák a' szemei az ö veszedelmét, és a' Mindenhatónak haragjából iszik.
21. Mert mi gondgya vagyon néki az ö-utánna-való házára? ha az ö hólnapi számának fele el-vétetik-is?
22. Vallyon az Istent tanittya-e valaki tudományra, a' ki a' magassakat meg itéli?
23. Ez meg-hal vastag, és egésséges, gazdag, és bóldog lévén.
24. Az ö béle rakva kövérséggel, és a' tsontyai velökkel nedvesittetnek.
25. Más pedig meg-hal az ö lelke keserüségében minden gazdagság-nélkül:
D 26. És mindaz-által együtt alusznak a' porban, és a' férgek el-lepik öket.
27. Bizonyára tudom a' ti gondolatitokat, és ellenem hamis itéletetöket.
28. Mert azt mondgyátok: Hol vagyon a' fejedelem háza? és hol az istentelenek hajléki.
29. Kérdgyetek akár-kit az úton-járók közzül, és meg-tudgyátok, hogy ugyan ezeket tudgya ö-is.
30. Mert a' veszedelem napjára tartatik a' gonosz, és a' harag napjára vitetik.
31. Ki feddi-meg ö-elötte az ö útát? és a' miket tselekedett, ki fizeti-meg néki?
32. Ö a' koporsókba vitetik, és a' halottak rakásában vigyáz.
33. Édes vólt a' Kotzytus fövenyinek, és utánna-vonszon minden embert, és elötte számtalanokat.
34. Mi-'képpen vigasztaltok tehát engem heában, holott meg-mutattatott, hogy feletetek ellenkezik az igazsággal?

XXII. RÉSZ.

Elifáz Jóbot könyörületlenségéröl vádollya, és a' szegényeknek sanyargatásáról, és más vétkekröl-is; vitatván, hogy Jób nem jóletben vólna az Isten gond-viseléséröl, hanem térjen Istenhez, és viszontag megbóldogúl.

A 1. FELELVÉN pedig Temáni Elifaz monda:

2. Hasonlíttathatik-e az ember az Istenhez, ha szintén tekélletes tudománya léend-is?

3. Mit használ az Istennek, ha igaz léendesz? vagy mit adsz néki, ha makula-nélkülvaló léend a' te útad?

4. Vallyon félve dorgál-e meg téged, és törvénybe mégyen-e veled?

5. És nem a' te sok gonoszságodért-e, és véghetetlen hamisságidért?

6. Mert el-vetted zálogját az atyádfiainak ok-nélkül, és a' meziteleneket meg-fosztottad ruhájoktól.

7. Vizet a' fáradottnak nem adtál, és az éhezőtöl meg-vontad a' kenyeret.

8. A' karodnak erejében birod vala a' földet, és leg-hatalmasb lévén meg-tartod vala azt.

9. Az özvegyeket üresen botsátottad, és az árvák karjait meg-rontottad.

10. Az-okáért környül-vétettél törökkel, és meg-háborit téged a' hirtelen félelem.

11. És azt véled vala, hogy nem látnál setétséget, és hogy a' meg-árradott vizek sebességétől el nem nyomattatnál?

12. Nem gondolod-e, hogy az Isten magasb az égnél, és a' tsillagok teteje-fölibe emeltetik?

13. És mondod: Mit tud az Isten? és mint egy homály által itél.

14. A' felyhö az ö rejteke, és a' mi dolgainkat nem szemléli, és az égnek sarkaikörül jár.

15. Vallyon e' világ ösvényét akarod-e meg-örzeni, mellyet a' hamis férfiak tapodtak;

16. Kik el-vitettek idejek-elött, és a' folyóviz el-fordittya az ö fondamentomokat:

17. A' kik mondanak vala az Istennek: Távozzál-el tölünk: és mint-ha semmit nem tselekedhetnék a' Mindenható, úgy bötsüllik vala ötet.

18. Holott ö töltötte-bé az ö házokat jókkal: kiknek itéletek távól légyen tölem.

19. * Meg-láttyák az igazak, és vigadnak, és az ártatlan meg-tsúfollya öket.

20. Nem vágattatott-e le az ö fel-emelkedések, és azok maradékit eméstette-meg a' tüz?

21. Engedgy azért néki, és légyen békeséged: és ezek-által igen jó gyümöltsid lésznek.

22. Vegyed a' törvényt az ö szájából, és az ö beszédit szivedbe tegyed.

23. Ha viszsza-térsz a' Mindenhatóhoz, meg-épülsz, és el-távoztatod a' hamiságot a' hajlékodtól.

24. A' földért követ ád, és a' köért arany patakokat.

25. És a' Mindenható a' te ellenségid-ellen lészen, és ezüst gyüjtetik néked.

26. Akkor a' Mindenhatóban gyönyörüségekkel bévelkedel, és fel-emeled az Istenhez az ortzádat.

27. Kérni fogod ötet, és meg-halgat téged, és fogadásidat bé-töltöd.

28. El-gondolod a' dolgot, és meg-adatik néked, és útaidban fénylik a' világosság.

29. * Mert a' ki meg-aláztatik, ditsöségben lészen; és a' ki le-hajtya szemeit, az meg-szabadúl. * Prov. 29.d.23.

30. Meg-szabadúl az ártatlan, meg-szabadúl pedig kezeinek tisztaságában.

XXIII. RÉSZ.

Jób Istennek igaz itéletit alázatossan kérvén, meg-mutattya, hogy nem gonoszságiért sujtoltatik; és hogy jó itéletben vólna az Isten felöl, ki mindeneket maga akaratty-szerént igazgat.

1. FELELVÉN pedig Jób, monda: A

2. Most-is keserüségben vagyon az én beszédem, és a' tsapásom keze sohászkodásom-fölött meg-nehezedett.

3. Ki adgya azt nékem, hogy meg-ismérjem, és meg-találljam ötet, és szinte az ö királyi-székihez jussak?

4. Eleibe-vetem az itéletet, és a' számat meg-töltöm dorgálásokkal.

5. Hadd tudgyam az igéket, mellyeket nékem felel, és értsem, mit szóll nékem. B

6. Nem akarom, hogy sok erövel vetekedgyék velem, se hogy az ö nagy-vóltának terhével nyomjon engem.

7. Adgya-elö az igazságot ellenem, és jusson gyözedelemre az én itéletem.

8. Ha nap-keletre megyek, nem látszik: ha nap-nyúgatra, meg nem értem ötet.

9. Ha balra, mit mivellyek? nem éremel ötet: ha jobra fordúlok, nem látom-meg ötet. C

10. Ö pedig tudgya az én útamat, és meg-próbált engem mint az aranyat, melly által-mégyen a' tüzön.

11. Az ö nyomdokit követte a' lábam, az ö útát meg-öriztem, és el nem tértem arról.

12. Az ö ajakinak parantsolatitól el nem távoztam, és kebelembe rejtettem az ö szája igéit.

13. Mert ö egyedül vagyon, és senki el nem fordithattya az ö gondolattyát: és valamit a' lelke akart, azt tselekedte. D

14. Mikor bé-tellyesiti bennem akaratty-át, sok egyéb hasonló dolgok-is jelen vannak nála.

15. És azért háborodtam-meg az ö ortzájától, és meg-gondolván ötet, a' félelemtöl izgattatom.

16. Az isten meg-lágyitotta szivemet, és a' Mindenható meg-háboritott engem,

17. Mert el nem vesztem a' következö setétségekért, sem az ortzámat el nem buritotta a' homály.

XXIV. RÉSZ.

Jób hogy meg-mutaſsa, hogy igaz ítéletben vagyon az Iſten-felöl, meg-mutattya, hogy az Iſten minden idöket tud, és a' gonoſzoknak ſok gonoſzságit elé-ſzámlállya, kiket az Iſten büntetés-nélkül nem hágy.

1. A' Mindenható- elött nintsenek el-titkolva az idök: a' kik pedig iſmérik ötet, A
nem tudgyák az ö napjait.

2. Némellyek a' határokat máſuvá vitték, el-ragadozták a' nyájakat, és legeltették azokat.

3. Az árvák ſzamárát el-hajtották, és zálogúl vették az özvegy ökrét.

4. El-forditották a' ſzegények útát, és elnyomták együtt a' földnek ſzelidit:

5. Némellyek mint a' vad-ſzamárok a' puſztában ki-mennek dolgokra: vigyázván a' prédára, kenyeret készitnek magzattyoknak.

6. A' más ſzántó-földét le-arattyák: és B
annak ſzölöjét, a' kit erövel el-nyomtak, meg-ſzedik.

7. Mezitelenül botsáttyák-el az embereket, el-vonván ruhájokat, kiknek nints lepelek a' hidegben:

8. Kiket a' hegyeknek zápor-eſsöi megöntöznek: és nem lévén lepelek, a' köveket ölelik-által.

9. Erőſzakot tselekedtek el-prédálván az árvákat, és a' ſzegény községet meg-foſztották.

10. A' mezitelenektöl, és ruha-nélkül járóktól, és az éhezöktöl el-vették a' kéveket.

11. Azoknak aſztagi-között déleltek, kik a' sájtókat nyomván ſzomjúhoznak.

12. A' váraſokban nyögtették a' férfiakat, és a' ſebeſek lelke kiáltott, és az Iſten torolatlan nem hadgya.

13. Engedetlenek vóltak a' világoſságnak C
nem tudták az ö útait, ſem viſzſza nem tértek az ö öſvényin.

14. Jó reggel fel-kél a' gyilkos, meg-öli a' ſzükölködöt, és a' ſzegényt: éjjel pedig ollyan léſzen a' lopó.

15. A' parázna ſzeme a' homályoſságra vigyáz, mondván: Nem lát engem a' ſzem: és bé-födi az ortzáját.

16. Meg-áſſa a' ſetétben a' házakat, a' mint nappal el-végezték vólt magokban, és nem tudták a' világoſságot.

17. Ha hirtelen fel-tetſzik a' hajnal, a' halál árnyékának vélik: és a' ſetétségben úgy járnak, mint a' világoſságban.

18. Könyü a' viznek ſzine fölött: átkozott légyen az ö réſze a' földön, és ne járjon a' ſzölök útán. D

19. A' fölöttébb-való melegre mennyen a' havas vizekről, és a' pokolig az ö büne.

20. El-feletkezzék róla az irgalmaſság: az ö édeſsége a' férgek: ne légyen emlekezetben: hanem el-rontaſsék mint a' gyümöltstelen fa.

21. Mert a' magtalant táplálta, a' ki nem ſzül, és az özvegygyel nem tött jól.

22. Le-vonta az erőſseket az ö erejében: és mikor áll, nem bizik életéhez.

23. * Az Iſten helyt adott néki a' penitentziára, és ö gonoſzúl él azzal kevélységre, az ö ſzemei pedig az ö útain vannak. * Apoc. 2. 21.

24. Fel-emelkedtek egy keveſsé, és állandók nem léſznek, és meg-aláztatnak mint mindenek, és el-vétetnek, és mint a' kaláſzok hegyei meg-törettetnek.

25. Hogy ha úgy nintsen, ki fedhetmeg engem hazugságról, és ki teheti beſzédemet az Iſten-eleibe.

XXV. RÉSZ.

Báldad az Iſtennek mindenhatóſágáról, felſségéről, és az embernek tiſztátalanſágáról ſzólván, eröſiti, hogy az ember Iſtenhez haſonlitatván meg nem igazúlhat.

1. Felelvén pedig Suhi Báldad, monda: A

2. A' hatalom, és a' rettentés nála vagyon, a' ki egyeſséget ſzerez az ö magaſságiban.

3. Vallyon vagyon-e ſzáma az ö vitézinek? és kire nem kél-fel az ö világoſsága?

4. Meg-igazúlhat-e az Iſtenhez haſonlittatott ember, a' vagy tetſzhetik-e tiſztának, a' ki aſszonytól ſzületett?

5. Imé a' hóld ſem fénylik, a' tsillagok ſem tiſztak az ö ſzine-elött.

6. Mennyivel inkább az ember, ki rothadás, és az ember fia, ki egy féreg.

XXVI. RÉSZ.

Jób Báldadot tsúfolván, meg-mutattya, hogy az ember az Iſtennek ſemmi ſegétséggel nem lehet; és az Iſtennek meg-foghatatlan erejét az ö tselekedetiből ki-jelenti.

1. Felelvén pedig Jób, monda: A

2. Ki ſegétöje vagy? vallyon az erötlenée? és annak tartod-e karját, a' ki nem erös?

3. Kinek adtál tanátsot? találm annak, a' kinek nints böltsesége, és meg-mutattad a te ſok okoſságodat. B

4. Kit akartál tanitani? nem azt-e, a' ki a' lehelletet alkotta?

5. Imé az oriáſok nyögnek a' vizek-alatt, azok-is, kik vélek laknak.

6. Mezitelen a' pokol elötte, és nints ſemmi lepele a' veſzedelemnek. C

7. A' ki az éſzakot az üregen ki-terjeſzti, és a' földet ſemmire függeſzti.

8. Ki meg-kötözi a' vizeket az ö felyhöiben, hogy egyſzer 's mind alá ne ſzakadgyanak.

9. Ki meg-tartóztattya az ö királyi-ſzékinek ſzinét, és ki-terjeſzti arra az ö ködét.
10. Határt vetett a' vizeknek, mig el-végezteſsék a' világoſság, és a' ſetétség.
11. Az ég oſzlopi reſzketnek, és félnek az ö intésére.
12. Az ö erösſége-által hirtelen öſzvegyültek a' tengerek, és az ö okoſsága megverte a' kevélyt.
13. Az ö lelke ékeſitette az egeket, és az ö keze bábálkodván hozatott-ki a' tekergös kigyó.
14. Imé, ezek az ö útainak réſzéröl mondottak: és holott alig hallottunk egy kis tsöpöt az ö beſzédében, ki nézheti az ö nagyvóltának meny-dörgését?

XXVII. RÉSZ.

Jób iſmét menti ártatlanságát, barátinak beſzédit meg-vetvén, okát adgya, miért gyakorlotta ö az ártatlanságot. Az iſtentelenek ennek a' kedves ideig tartó életnek bóldogságából halálra, és kinra vettetnek az Iſtentöl.

1. MÉG-is ſzólla Jób, elö-vévén példabeſzédét, és monda:
2. Él az Iſten, ki el vette az én törvényemet; és a' Mindenható, ki keſerüségre hozta lelkemet.
3. Mert valamig lélegzet vagyon bennem, és az Iſten lehelleti az orromban,
4. Nem ſzólnak az ajakim hamiſságot, ſem a' nyelvem hazugságot nem forgat.
5. Távúl légyen tölem, hogy titeket igazaknak itéllyelek lenni: mig el nem fogyok, el nem távozom ártatlanságomtól.
6. Az én igazságomat, mellyet kezdettem tartani, el nem hagyom: mert nem vádol engem az én ſzivem tellyes életemben.
7. Légyen az én ellenségem mint az istentelen: és az én ellenkezöm mint a' hamis.
8. Mert mitsoda a' kép-mutató reménſége, ha telhetetlenül ragadoz, és az Iſten meg nem ſzabadittya az ö lelkét?
9. Meg-hallya-e az ö kiáltását, mikor reája jö a' nyomorúság?
10. A' vagy gyönyörködhetik-e a' Mindenhatóban, és ſegétségül hihattya-e az Istent minden idöben?
11. Meg-tanitlak titeket az Iſten kezeáltal, mie légyen a' Mindenhatónak, és el nem rejtem.
12. Imé, ti minnyájan tudgyátok, és miért ſzóllotok ok-nélkül hiuságokat?
13. Ez az iſtentelen embernek réſze az Iſtennél, és az eröszak-tévök öröksége, mellyet a' Mindenhatótól fel-vésznek?
14. Ha meg-ſokaſodnak a' fiai, fegyverre adatnak, és az unokái nem elégednek-meg kenyérrel.
15. A' kik meg-maradnak töle, a' veſzedelembe temettetnek, és azoknak özvegyi nem sirnak.
16. Ha öſzve-hordangya az ezüſtöt mint a' földet, és a' ruhákat úgy kéſziti mint a' sárt:
17. El-kéſziti ugyan, de az igaz ruházatik-meg azokkal: és az ezüſtöt az ártatlan oſztya-el.
18. Mint a' moly úgy épitette a' házát, és mint az örzö tsinálta a' levél ſzint.
19. * A' gazdag mikor el-aluſzik, ſemmit véle el nem viſzen: fel-nyittya ſzemeit, és ſemmit nem talál.
20. Meg-ragadgya ötet a' ſzükség mint a' viz, éjjel el-nyomja ötet a' ſzél-vész.
21. Fel-véſzi ötet a' sütö-ſzél, és el-viſzi, és mint a' forgó-ſzél el-ragadgya ötet helyéröl.
22. És reája-küld, és meg nem kiméli, az ö kezéböl futton-fut.
23. Egybe tsapja kezeit rajta, és süvölt reája, nézvén az ö helyét.

D
* Pſal. 48. d. 18

XXVIII. RÉSZ.

Jób egyik okért, azért gyakorlotta az ártatlanságot, mert ez út a' böltseségnek-el-nyerésére, ki akar eredetre, 's akar méltóságra nézve nemeſſebb az aranynál. A' terméſzetnek minden el-rejtett dolgai nyilván vannak az Iſtennél: a' böltseség az égböl adatik, 's nem aranyon vétetetik, kinek egy réſze az Iſteni félelem által adattatik.

1. AZ ezüſt ereknek kezdeti vagyon: és az aranynak helye vagyon, a' hol öſzve-öntödik.
2. A' vas a' földböl vétetik: és a' melegtöl meg-olvadott kö, rézzé változik.
3. Idött vetett a' ſetétségnek, és mindeneknek végét meg-gondollya, a' homálynak kövét-is, és a' halál árnyékát.
4. A' patak el-válaſztya az úton-járó néptöl azokat, a' kiket el-felejtett a' ſzükölködö ember lába, és az útatlanokat.
5. A' föld, melyböl kenyér terem vala az ö helyén, tüzzel veſzett-el.
6. A' ſáfirnak helye az ö kövei, és az ö göröngye arany.
7. Az ösvényt nem tudta a' madár, és nem nézte azt a' keſelyü ſzeme.
8. Nem tapodták azt a' kereskedök fiai, ſem a' nöſtény oroſzlány azon által nem ment.
9. A' kö-ſziklára ki-nyújtotta az ö kezét, töböl fel-forditotta a' hegyeket.
10. A' kö-ſziklákon patakokat vágott, és minden drágalátoſt látott a' ſzeme.
11. A' folyó-vizeknek mélységit is megvizsgálta, és az el-rejtetteket világoſságra hozta.

12. A' böltseség pedig hol találtatik? és mellyik az értelem helye?

13. Nem tudgya az ember annak az árát, sem nem találtatik a' gyönyörüségesen-elök földén.

14. A' mélység azt mondgya: Nints én bennem; és a' tenger szóll, Nints énvelem.

C 15. * Nem adatik a' finom arany érette, sem ezüstel nem fizethetnek az ö el-váltásában.

* Sap. 7. a. 9.

16. Nem hasonlittatik Indiának festékivel meg-festettekhez, sem az igen drága sardonyxhoz, vagy a' sáfirhoz.

17. Nem hasonlittatik hozzája az arany vagy az üveg, sem tserébe nem adatnak érette arany edények:

18. A' magas, és fö dolgok nem léfznek emlekezetben a' hozzá-hasonlitásban: a' böltseség pedig titkos helyekröl vétetik.

19. Nem hasonlittatik hozzája a' Szeretseny-országi topázius, sem az igen tiszta festéssel egybe nem vettetik.

20. Honnét jö tehát a' böltseség? és mellyik az értelem helye.

D 21. El-rejtetett minden élöknek szemekelöl, az égi-madarak sem tudgyák.

22. A' veszedelem 's a' halál azt mondották: Füleinkkel hallottuk hirét.

23. Az Isten ismeri annak útát, és ö tudgya a' helyét.

24. Mert ö láttya a' világ határit, és mindenekre néz, mellyek az ég-alatt vannak.

25. Ki a' szeleknek mértéket tsinált, és a' vizeket fontba vetette.

26. Mikor az esönek törvényt ád vala, és útat a' tsattagó szél-vészeknek:

27. Akkor látta azt, és meg-magyarázta, és el-készitette, és meg-vizsgálta.

28. És monda az embernek: Imé az Úr félelme, az a' böltseség; és a' gonosztól eltávozni, értelem.

XXIX. RÉSZ.

Jób elébbeni bóldogságát viszsza térni kivánván, azt elé számlállya, maga jó-tselekedetivel együtt, mellyekkel a' baráti itéletit, mellyekkel vannak felöle, meg-hamisittya.

A 1. Még-is izólla Jób, elö-vévén példabeszédét, és monda:

2. Ki adgya azt nékem, hogy a' régi hólnapok szerént légyek, a' napok-szerént mellyekben az Isten öriz vala engem?

3. Mikor fénylik vala az ö lámpása a' fejem-fölött, és az ö világosságánál járok vala a' setétben?

4. A' mint ifiúságomnak napjaiban vóltam, mikor titkon az Isten vala hajlékomban?

5. Mikor a' Mindenható velem vala: és a' szolgaim körülem?

6. Mikor vajjal mosom vala a' lábaimat, és a' kö-szál olaj patakokat önt vala nékem?

7. Mikor a' váras kapujához megyek B vala, és az útszán széket készitnek vala nékem?

8. Látnak vala engem az ifiak, és elrejteznek vala: és a' vének fel-kelvén állanak vala.

9. A' fejedelmek meg-szünnek vala szóllani, és újokat téfzik vala a' szájokra.

10. Az ö szavokat még-tartóztattyák vala a' vezérek, és a' nyelvök az ö torkokhoz ragad vala.

11. A' melly fül hall vala, bóldogit vala engem; és a' melly szem lát vala, bizonyságot téfzen vala felölem.

12. Azért hogy meg szabaditottam vólna a' kiáltó szegényt, és az árvát, kinek nem vala segétöje.

13. Az el-veszendönek áldása reám- C jö vala, és az özvegy szivét meg-vigasztaltam.

14. Az igazságba öltöztem, és meg-ruháztam magamat mint az öltözettel, és koronával, az én itéletemmel.

15. Szeme vóltam a' vaknak, és laba a' sántának.

16. Attyok valék a' szegényeknek: és a' pört, mellyet nem tudok vala, igen szorgalmatosón meg-vizsgalom vala.

17. El-rontom vala a' hamisnak záp-fögait, és a' fogai-közzül ki-vészem vala a' prédát.

18. És mondék: Az én féfzkemben halok-meg, és mint a' palma-fa-meg-sokasitom napjaimat.

19. Az én gyökerem fel-nyilt a' vizek- D mellett, és a' harmat meg-marad az én aratásomban.

20. Az én ditsöségem mindenkor megújjúl, és a' kéz-ijam kezemben meg-erösödik.

21. A' kik engem halgatnak vala, várják vala az itéletet, és figyelmezve halgatnak vala tanátsomra.

22. Az én igéimhez semmit nem mernek vala tenni, és reájok tsöpög vala az én beszédem.

23. Várnak vala engem mint az esöt, és szájokat táttyák vala fel mint a' késö esösre.

24. Ha mikor reájok nevetek vala, nem hiszik vala, és az ortzám világossága nem esik vala a' földre.

25. Ha hozzájok akartam vólna menni, elsö ülök vala; és mikor mint a' király ülnék, a' sereg környülem álván, mindaz-által a' kesergök vigasztalója vóltam.

XXX RÉSZ.

Jób sírattya magát, ki bóldog állapattyából, Isten engedelméből illy el-vetett, és nyomorúlt állapatra jutott.

1. MOST pedig tsúfolnak engem, a' kik ifiabbak idövel, kiknek attyokat nem méltóztatom vala az én nyájaim ebei-közzé tenni:

2. Kiknek kezek ereje nékem semmigyanánt vala, és életre-is méltatlanoknak állíttatnak vala.

3. A' szükség, és éhség-miatt magtalanok, kik a' pusztában rágogatnak vala, el-lankadván a' nyomorúság, és nyavalya-miatt.

4. És füveket észnek vala, és a' fák kérgeit, és a' gyalog-fenyüknek gyökere vólt az ö étkek.

5. Kik a' völgyekből ezeket ragadozván, midön egyenként találták vólna, azokra kiáltással futnak vala.

6. A' puszták pataki-mellet laknak vala, és a' föld hasadékiban, vagy a' fövenyen.

7. Kik az illyenek-között vigadnak vala, és a' töviſſek-alatt lenni gyönyörüségnek állíttyák vala.

8. A' bolondok, és nemtelenek fiai, és a' földön tellyességgel ki nem tetszök.

9. Most azok énekévé változtam, és példa-beszéddé löttem nékik.

10. Útálnak engem, és távúl futnak tölem, és az ortzámat nem szégyenlik pökdösni.

11. Mert az ö tegzét meg-nyitotta, és meg-nyomoritott engem, és zabolát vetett a' számba.

12. A' Nap-keletnek jobja-felöl hamar fel-támadának nyomorúságim: lábaimat el-fordíták, és el-nyomának az ö ösvényekkel mint a' habokkal.

13. El-hántak útaimat, leselkedtek utánnam, és meg-gyözték, és nem vólt, a' ki segétséggel lenne.

14. Mint az el-romlott kö-falon, és a' meg-nyitott ajtón, rohantak reám, és nyavalyáimra hengeredtek.

15. Semmivé löttem: el-vitted mint a' szél az én kivánságomat: és mint a' felyhö el-múlt az én szabadúlásom.

16. Most pedig magamban meg-eped a' lelkem, és a' nyomorgatások napjai birnak engem.

17. Éjjel a' tsontom meg-liggattatik a' fájdalmoktól: és a' kik engem észnek, nem alusznak.

18. Azok sokaságától meg-emésztetik az én ruházatom, és mint a' köntösnek gallérával környül-övedzettek engem.

19. A' sárhoz hasonlittattam, és hasonló löttem a' szikrához, és a' hamuhoz.

20. Kiáltok hozzád, és meg nem halgatsz engem: állok, és nem tekintesz reám.

21. Kegyetlenné változtál nékem, és kezednek keménységében ellenkezel velem.

22. Fel-emeltél engem, és úgy mint a' szélre helyheztetvén, erösſen le-tsaptál engem.

23. Tudom, hogy a' halálnak adsz engem, a' hol ház készittetett minden élönek.

24. Mindaz-által nem az ö meg emésztésekért botsátod-ki a' kezedet: és ha el-esnek, te magad meg-szabaditod.

25. Sirok vala valaha ázon, a' ki nyomorúlt vala, és szánakodik vala az én lelkem a' szegényen.

26. Jókat várok vala, és gonoszok jövének-reám: világosságot várok vala, és setétség rohana-ki.

27. A' belsö részeim fel-forrottak minden nyugodalom-nélkül, elömet vették a' nyomorúságnak napjai.

28. Keseregvén járok vala harag-nélkül; fel-kelvén, a' sereg között kiáltok vala.

29. A' sárkányok attyok-fia vóltam, és a' strutzok társa.

30. A' böröm meg-feketült rajtam, és a' tsontyaim meg-száradtak a' hévség-miatt.

31. Siráſra változott az én tzitarám, és az én muſika szerszámom a' sirók szózattyára.

XXXI. RÉSZ.

Jób hogy óltalmazza magát a' baráti vádoláſi ellen, mindeneknek igaz biráit hija bizonyságúl, és elé-számlállya a' maga jóságos tselekedetit, kiben nevekedett gyermekségétöl fogva; úgy-mint szemeinek meg-zabolázását, igazságnak ki-szolgáltatását, alamiſnálkodását. Vége Jób beszédinek.

1. SZÖVETSÉGET töttem szemeimmel, hogy ingyen se gondolkodnám a' szüzröl.

2. Mert mitsoda része vólna az Istennek bennem onnan-felyül, és öröksége a' Mindenhatónak a' magaságból?

3. Nints e veszedelme a' hamiſnak, és elidegenüléſek a' hamiſság tselekedöinek?

4. Nem ö szemléli-e az én útaimat, és nem számlállya-e meg minden lépéſimet?

5. Ha hiúságban jártam, és tsalárdságra ſietett a' lábam,

6. Vessen engem igaz serpenyübe, és tudgya-meg az Isten az én együgyüségemet:

7. Ha el-tért az én lépéſem az útról, és ha követte szemeimet a' szivem, és ha kezeimhez makula ragadott:

8. Vessek, és más egye-meg: és az én maradékom gyökereſtöl ki-szaggattaſsék.

9. Ha meg-tsalatkozott a' szivem az aſszony állaton, és ha barátom ajtajánál leſelkedtem:

10. A' feleségem más kurvája légyen, és egyebek hajollyanak-meg rajta.

11. Mert az latorság, és fölötte nagy hamiſság.

12. Mind fottig meg-emésztö tüz, és minden fajzatnak ki-gyomlálója.

13. Ha nem akartam törvényt állani a' szolgámnak, és szolgálómnak, midön ellenem pörlenének.

14. Mert mit tselekedgyem, mikor felkél az itéletre az Isten? és ha meg-kérd, mit felellyek néki?

15. Nem az teremtett-e engem-is a' méhben, a' ki ötet alkotta: és nem azon egy formált-e engem a' méhben?

16. Ha meg-tagadtam a' szegényektöl, a' mit akartak, és az özvegy szemeit várakoztattam.

17. Ha egyedül öttem-meg falatomat, és nem ött az árva abból:

18. (Mert gyermekségemtöl-fogva velem nevekedett a' könyörülés, és az anyám méhéből jött-ki velem,)

19. Ha meg-útáltam az el-veszendöt, azért hogy nem vólt öltözete, és a' lepel nélkül-való szegényt:

C 20. Ha nem áldottak engem az ö óldalai, és a' juhaim gyapjából meg nem melegedett:

21. Ha fel-emeltem az árvára kezemet, még midön fönek látnám-is magamat a' kapuban:

22. A' vállam az ö öszve-foglalásától leszakadgyon, és a' karom az ö tsontyaival meg-romollyon.

23. Mert mindenkor mint a' fölöttem dagadozó habokat féltem az Istent, és az ö terhét nem viselhettem.

24. Ha az aranyat erösségemnek állitottam, és a' finom aranynak mondottam; Én bizodalmom.

25. Ha örvendeztem sok gazdagságimon, és hogy igen sokakat talált a' kezem.

26. Ha láttam a' napot, mikor fénylett, és a' világoson-járó hóldot:

27. És vigadott rejtekben a' szivem, és meg-tsókoltam kezemet a' számmal.

28. Melly igen nagy hamisság, és a' fölséges Istennek még-tagadása.

29. Ha örültem annak romlásán, a' ki engem gyülölt, és örvendeztem, hogy gonosz találta vólna ötet.

D 30. Mert nem adtam vétekre a' torkomat, hogy átkozván az ö lelkét ki-kérném.

31. Ha nem mondották az én hajlékombéli férfiak: Ki ád nékünk az ö húsából, hogy meg-elégedgyünk?

32. Nem maradott kinn a' szarándok, az ajtóm nyitva állott az úton járónak.

33. Ha el-rejtettem mint ember a' bünömet, és el-titkoltam kebelemben hamisságomat.

34. Ha meg-rémültem a' nagy sokaságtól, és ha felebarátimnak meg-útálások megrettentett engem: és nem halgattam inkább, és ki sem mentem az ajtón.

35. Ki ád nékem halgatót, hogy kívánságomat meg-halgassa a' Mindenható: é könyvet irjon az, a' ki meg-ítél:

36. Hogy vállamon hordozzam azt, és körülem tegyem azt mint egy koronát?

37. Minden lépésimre el-mondom azt, és mint a' fejedelemnek bé-mutatom azt.

38. Ha ellenem-kiált az én földem, és azzal az ö barázdái siratnak:

39. Ha annak gyümöltsit pénz-nélkül öttem, és az ö szántóinak lelkét meg-keserítettem:

40. A' gabonáért bojtorján teremjen nékem, és az árpáért tövis.

El-végezödtek a' Jób beszédi.

XXXII. RÉSZ.

Jób halgatásra vivén barátit, mind azokkal együtt, a' tudatlanságról feddetik Eliútól, ki igen hánnya, 's veti böltseségét.

A 1. MEG-szünének pedig e' három férfiak Jóbnak felelni, mivelhogy magának igaznak láttatnék.

2. És meg-haraguvék, és boszszonkodék Búzi Eliu a' Bárakel fia, a' Ram nemzetségéből: haraguvék pedig Jób-ellen, azért hogy igaznak mondaná magát lenni az Istenelött.

3. Az ö baráti-ellen pedig boszszonkodék, hogy nem találtak vólna okos feleletet, hanem csak kárhoztatták vólna Jóbot.

4. Eliu azért meg-várá Jóbot, hogy szóllana: mivelhogy vénebbek vólnának, a' kik szóllanak vala.

B 5. Mikor pedig látta vólna, hogy hárman meg nem felelhettek vólna, igen meg-haraguvék.

6. És felelvén Búzi Eliú a' Barakel fia, monda:

Ifiabb vagyok idövel, ti pedig régiebbek, az-okáért le-hajtván fejemet, általlottam néktek meg-jelenteni az én értelmemet.

7. Mert reménlem vala, hogy a' régiebb idö szóllana, és az esztendönek sokasága tanitana böltseségre.

8. De, a' mint látom, Lélek vagyon az emberekben, és a' Mindenható inléle adgya az értelmet.

C 9. Az idösök nem böltsek, a' vének sem értik az itéletet.

10. Az-okáért szóllok: Halgassatok engem, meg-mutatom én-is néktek böltseségemet.

11. Mert a' ti beszéditeket vártam, hallottam okosságtokat, a' mig beszédekkel vetekednétek:

12. És a' mig állitám, hogy valamit mondotok, gondolkodom vala róla: de, a' mint látom, nints a' ki meg-fedhesse Jóbot, és meg-felelhessen közzületek az ö beszédire.

13. Hogy valami-képpen ne mondgyátok: Böltseséget találtunk, Isten vetette el ötet, nem ember.

Semmit

14. Semmit nem szóllott nékem, és én nem a' ti beszéditek-szerént felelek néki.

15. Meg-ijedének, és nem felelének többé, és el-hagyák beszélléseket.

16. Az-okáért mivelhogy vártam, és nem szóllottak: meg-állottak, és többé nem feleltek:

17. Meg-felelek én-is az én részemről, és meg-mutatom tudományomat.

18. Mert rakva vagyok beszédekkel, és az elmém lelke szorongat engem.

19. Imé a' hasam mint a' lélegzet nélkül való must, melly az új palaszkokat elszakasztya.

20. Szóllok, és lehelletet vészek egy kevesé: fel-nyitom az ajakimat, és meg-felelek.

21. Nem válogatom a' férfiú személyét, és az Istent emberhez nem hasonlitom.

22. Mert nem tudom, meddig lészek, és ha egy kis vártatva el-vészen engem az én Teremtöm.

XXXIII. RÉSZ.

Eliú azon igyekezik, hogy Jóbot beszédiből gonoszsznak mutassa lenni: tanitván, miképpen szól Isten az embernek; hogy ötet oktassa, meg-fedgye, és a' hozzá térönek kegyelmességét adgya.

1. HALGASD-meg azért Jób ez én beszédimet, és minden beszédimre figyelmezz.

2. Imé fel-nyitottam a' számat, szóllyon a' nyelvem az én torkomban.

3. Az én beszédim együgyü szivből, és az ajakim tiszta tudományt szóllanak.

4. Az Isten Lelke alkotott engem, és a' Mindenható lehellése elevenitett-meg engem.

5. Ha lehet, felelly-meg nékem, és állly szembe velem.

6. Imé, engem-is, a' mint téged-is az Isten teremtett, és azon sárból formáltattam én is.

7. Mindaz-által az én tsodám meg ne rettentsen téged, és az én ékes szólásom ne légyen nehéz néked.

8. Mondád azért az én füleimben, és a' te igéid szózattyát hallottam:

9. Tiszta vagyok én, és büntelen: makula nélkül, és nints hamisság bennem.

10. Mivelhogy panaszokat talált ellenem, azért állitott engem ellenségének.

11. Békóba tötte lábaimat, minden ösvényimet örizte.

12. Ez azért, a' miért meg nem igazúltál: meg-felelek néked, hogy nagyobb az Isten az embernél.

13. Ellene vetekedel-e, hogy nem minden igéidre felelt meg néked?

14. Egyszer szóll az Isten, és másodszor azont elö nem hozza.

15. Álom-által az éjjeli látásban, mikor az álom az emberekre száll, és alusznak az ágyon:

16. Akkor fel-nyittya a' férfiak fülét, és oktatván öket tudományra tanittya.

17. Hogy el-fordittsa az embert azoktól, a' miket tselekesik, és meg-szabadittsa ötet a' kevélységtöl:

18. Meg-mentvén az ö lelkét a' rothadástól; és az ö életét, hogy a' fegyverre ne mennyen.

19. Meg-is feddi fájdalommal az ágyban, és minden tsontyait meg-fonnyasztya.

20. Útálatossá lészen életében néki a' kenyér, és a' lelkének étele, melly az-elött kivánatos vólt.

21. El-szárad a' húsa; és a' tsontyai, mellyek bé-födözve vóltak, meg-mezitelenülnek.

22. Az ö lelke a' rothadáshoz közelgetett, és az élete a' halálos betegséghez.

23. Ha lészen érette-szólló Angyal, ezerközzül egy, hogy hirré tegye az embernek igazságát.

24. Könyörül rajta, és ezt mondgya: Szabaditsd-meg ötet, hogy ne mennyen-alá a' rothadásra: találtam, a' miért néki meg-kegyelmezzek.

25. Meg-emésztetett a' húsa a' kinok-miatt, térjen az ö ifiúságának napjaira.

26. Könyörögni-fog az Istennek, és kegyelmes lészen néki: és örömmel láttya az ö ortzáját, és meg-fizeti embernek az ö igazságát.

27. Meg-tekinti az embereket, és ezt mondgya: Bünt tettem, és bizonnyára vétkeztem, és a' mint méltó vóltam, nem bünhödtem.

28. Meg-szabaditotta lelkét, hogy ne menne a' veszedelemre, hanem élvén világosságot látna.

29. Imé, mind ezeket tselekesi az Isten három izbe mindenikkel.

30. Hogy viszsza-hozza az ö lelkeket a' rothadásból, és az élök világosságával megvilágositsa.

31. Figyelmezz Jób, és halgass engem: és halgass, midön én szóllok.

32. Ha pedig vagyon mit szóllanod, felelly-meg nékem, szólly: mert azt akarom, hogy igaznak láttassál.

33. Hogy ha nints, halgass engem: halgass, és böltseségre tanitlak téged.

XXXIV. RÉSZ.

Eliú isinét Jóbot beszédiből káromkodónak, és más vétkekbe keveredetnek mondgya; meg-mutatván Istennek igazságát, kinek hatalma, és böltsesége alatt vannak mindenek.

1. BESZÉLGETVÉN azért Eliu, ezeketis monda:

2. Hallyátok-meg böltsek az én igéimet, és tudóſſak figyelmezzetek reám:

3. Mert a' fül próbállya-meg az igéket, és a' torok az izléſsel itéli-meg az étkeket.

4. Itéletet válaſzſzunk magunknak, és magunk-között láſſuk-meg, mi legyen jobb.

5. Mert azt mondotta Jób: Igaz vagyok, és az Iſten el-forditotta az én törvényemet.

6. Mert az én itéléſemben hazugság vagyon: erö-ſzakos az én nyilam minden bünnélkül.

7. Kitsoda olly férfiú mint Jób, ki a' tsúfoláſt mint a' vizet iſzſza:

8. Ki a' hamiſság-tévökkel jár, és az istentelen férfiakkal mégyen?

9. Mert azt monda: Nem léſzen kedves Iſtennél az ember, ha ſzintén vélé fut-is.

10. Az-okáért eſzes emberek halgáſſatok engem, távúl légyen az Iſtentöl az iſtenteleneſség, és a' Mindenhatótól a' hamiſság.

B 11. Mert az ember tselekedetit viſzſzatériti, és mindeneknek az ö útók-ſzerént fizet.

12. Mert bizonnyára az Iſten nem kárhoztat ok-nélkül, ſem a' Mindenható el nem fordittya az itéletet.

13. Kit rendelt máſt a' földön? a' vagy kit rendelt a' világ-eleibe, mellyet alkotott?

14. Ha hozzája igazittya a' ſzivét, az ö lelkét, és lehellését magához vonſza.

15. Együtt fogy-el minden teſt, és az ember hamuba tér.

16. Az-okáért ha értelmed vagyon, hallyad, a' mit mondanak, és halgaſd beſzédemnek ſzózattyát.

17. Vallyon a' ki az itéletet nem ſzereti, meg-gógyúlhat-e'? és mi módon kárhoztatod te az igazat ennyire?

18. A' ki azt mondgya a' királynak: Hite-ſzegett: a' ki a' fejedelmeket iſtenteleneknek hija:

19. * A' ki nem válogattya a' fejedelmek ſzeméllyét: ſe nem iſmérte a' kegyetlent, midön a' ſzegény-ellen vetekednék: mert minnyájan az ö kezeinek alkotmányi.

20. Hirtelen meg-halnak, és éjfél-kor meg-háborodnak a' népek, és el-múlnak, és el-viſzik az eröszak-tévöt kéz-nélkül.

21. Mert az ö ſzemei az emberek útán, és minden ö lépéſeket meg-ſzemléli.

22. Nints ſetétség, és nints halál árnyéka, hogy ott el-rejtezzenek, a' kik hamiſságot tselekeſznek.

23. Mert nints többé az embernek hatalmában, hogy az Iſtenhez jöjön törvényre.

24. Meg-ront ſokakat, és ſzámlálhatatlanokat, és egyebeket állat azok helyébe.

25. Mert tudgya az ö tselekedeteket: és azért hozza-el az étſzákát, és meg-romolnak.

26. Mint az iſtenteleneket verte-meg öket a' látók helyén.

27. Kik úgy mint ſzánt-ſzándékkal távoztak-el töle, és ſemmi útait nem akarták érteni:

28. Hogy hozzája ereſztenék a' ſzükölködö kiáltását, és meg-hallaná a' ſzegények ſzavát.

D 29. Mert ha ö békeséget enged, kitsoda a' ki kárhoztaſſon? ha ortzáját el-rejti, kitsoda a' ki reá-tekintsen, és a' nemzetségekre, és minden emberekre?

30. A' ki orſzágoltattya a' kép-mutató embert a' nép büneiért.

31. Azért mint-hogy én ſzóllottam az Iſtennek, téged ſem tiltlak.

32. Ha vétkeztem, te tanits engem: ha hamiſságot ſzóllottam, többet nem adok hozzája.

33. Vallyon te-töled kéri-e azt elö az Iſten, hogy im nem tetſzett néked? mert te kezdettél ſzóllani, és nem én: ha mit jobbat tudſz, ſzólly.

34. Az értelmes emberek ſzóllyanak nékem, és a' bölts férfiú halgaſſon engem.

35. Jób pedig bolondúl ſzóllott, és az ö igéi böltseséget nem jelentnek.

36. Atyám, próbáltaſsék Jób mind végig: ne ſzünnyél-meg a' hamiſság embertöl.

37. Mert vétkeihez káromláſt téſzen, miközöttünk azonban ſzorongattaſsék-meg: és akkor idézze törvényre belzédivel az Iſtent.

XXXV. RÉSZ.

Eliú Jób beſzédit nem értvén, azt véli vala, hogy Jób azt mondotta, hogy a' mi igaz, és jó az Iſtennek nem kedves; és meg-mutattya, hogy a' jóság nem az Iſtennek, hanem az embernek haſznál, a' gonoſzság pedig árt.

A 1. AZ-OKÁÉRT Eliu iſmég ezeket ſzólla:

2. Vallyon igaznak láttatik-e néked a' te gondolatod, hogy mondanád: Igazb vagyok az Iſtennél?

3. Mert azt mondottad: Nem tetſzik néked, a' mi igaz: vagy mit haſznál néked, ha B én vétkezem?

4. Az-okáért én meg-felelek beſzédidnek, és veled a' barátidnak.

5. Tekints-fel az égre, és nézzed, és ſzemléld az eget, hogy magasb náladnál.

6. Ha vétkezel: mit ártaſz néki? és ha meg-ſokaſodnak a' te hamiſságid, mit tselekeſzel ellene.

7. Ha pedig igazán tselekeſzel, mit ajándékozſz néki, vagy mit véſzen a' kezedből?

8. A' hozzád haſonló embernek árt a' te iſtentelenséged: és az ember fiát ſegéti a' te C igazságod.

9. A' patvarkodóknak ſokaſága miatt kiáltnak: és jajgatnak a' kegyetlenek karja erölködtetéſe-miatt.

10. És nem mondotta: Hol vagyon az Iſten, a' ki engem teremtett, a' ki énekeket adott étſzaka?

* *Deut.* 10. *d.* 17. 2. *Par.* 19. *b.* 7. *Sap.* 6. *b.* 8. *Eccli.* 35. *b.* 16. *Rom.* 2. *b.* 11. *Gal.* 6. *b.* 6. *Epheſ.* 6. *b.* 9. *Coloſ.* 3. *d.* 26. *Act.* 10. *e.* 34. 1. *Petr.* 1. *c.* 17.

11. Ki minket a' föld barmai-fölött tanit, és az égi madarak-fölött oktat bennünket.

12. Ott fognak kiáltani, és meg nem halgattya, a' gonoszok kevélységeért.

13. Azért nem ok-nélkül halgat-meg az Isten, és a' Mindenható mindenek ügyeit meg-nézi.

14. A' mikor mondod-is, Nem viſel gondot: itélteſél-meg elötte, és várd-meg ötet.

15. Mert moſt nem ontya-ki haragját, ſem a' bünért nem áll igen boſzſzút.

16. Azért Jób heába táttya-fel a' ſzáját, és tudatlanúl ſzót ſzaporit.

XXXVI. RÉSZ.

Eliú Iſten itéletinek igazságát állittya, ki ſujtol, hogy oktaſſon; ſzól, hogy magához téritsen s' hozzá téröket az oſtorozáſtól meg-menti. Annak-okáért inti Jóbot, hogy Iſtenhez térjen, és meg-boldogittatik.

1. Ismég ſzólván Eliu, ezeket mondá:

2. Szenvedgy engem egy keveſé, és megjelentem néked: Mert vagyon még, a' mit az Iſtenért ſzóllyak.

3. Elö-véſzem tudományomat eleitölfogva, és az én teremtömet igaznak mutatom.

4. Mert bizonnyára hazugság-nélkül-valók az én beſzédim, és a' tekélletes tudomány tetſzeni-fog néked.

5. Az Iſten a' hatalmaſokat el nem veti, holott ö-is hatalmas.

6. De az iſtenteleneket meg nem tartya, és a' ſzegényeknek törvényt téſzen.

7. El nem véſzi az igazról az ö ſzemeit, és a' királyokat királyi-ſzékbe helyhezteti örökké, és azok fel-emeltetnek.

8. Ha lántzokon léendnek-is, és a' ſzegénység köteleivel meg-köttetnek-is:

9. Meg-jelenti nékik az ö tselekedeteket, és az ö vétkeket, hogy eröſzakot tselekedtek.

10. Meg-is nyilatkoztattya az ö fülöket, hogy meg-dorgállya: és ſzóll, hogy megtérjenek a' hamiſságról.

11. Ha meg-halgattyák, és meg-tartyák, az ö napokat jóban végezik-el, és az ö eſztendejeket ditsöségben:

12. Ha pedig meg nem halgattyák, általmennek a' fegyveren, és meg-emésztetének a' bolondságban.

13. A' kép-mutatók, és az álnokok felindittyák az Iſten haragját, és nem kiáltnak, mikor kötözve léſznek.

14. Meg hal az ö lelkek a' ſzél-véſzben, és az ö életek a' paráznák-között.

15. Meg-ſzabadittya nyomorúságából a' ſzegényt, és a' fülét meg-nyilatkoztattya a' háborúságban.

16. Az okáért ki-ſzabadit téged a' ſzéleſségre a' ſzoros torokból, és a' melly-alatt nints ſenek: a' te aſztalod nyugodalma pedig tellyes léſzen kövérséggel.

17. A' te ügyed úgy itéltetett-meg mint az iſtentelené, itéletet, és igazságot véſzíz a' helyében.

18. Az-okáért ne gyözzön-meg téged a' harag, hogy valakit el-nyomj: ſem az ajándékok ſokaſága el-ne hajtson téged.

19. Tedd-le hatalmaſságodat háborúság-nélkül, és mind az erös vaſtagokat.

20. Ne vontaſſad az étſzakát, hogy felmennyenek azokért a' népek.

21. Odd magad, hogy a' hamiſságra ne hajolly: mert ezt kezdetted követni a' nyomorúság-után.

22. Imé, magas az Iſten az ö erejében, és ſenki nints hozzája haſonló a' törvényadók-közzül.

23. Ki vizsgálhattya-meg az ö útait? a' vagy ki mondhattya néki: Hamiſságot tselekedtél?

24. Emlekezzélmeg, hogy nem tudod az ö tselekedetét, melyröl énekeltek a' férfiak.

25. Minden emberek láttyák ötet, ki-ki meſzſziröl nézi.

26. Imé, nagy az Iſten meg-gyözvén tudományunkat: az ö eſztendeinek ſzáma meggondolhatatlan.

27. Ki el véſzi az eſsönek tsöppeit, és ki-önti az zápor-eſsöket örvények-gyanánt.

28. Mellyek a' felyhökböl folynak, mellyek onnan-felyül mindeneket bé-födnek.

29. Ha ki akarja terjeſzteni a' felyhöket mint az ö sátorát.

30. És onnan-felyül villámlani az ö világoſságával, a' tenger ſzélit-is bé-födi.

31. Mert ezek-által itéli-meg a' népeket, és eledelt ád ſok halandóknak.

32. A' kezei-között el-rejti a' világoſságot, és meg-paransollya néki, hogy ismég elö-jöjön.

33. Hirt téſzen arról az ö barátyának, hogy az az ö öröksége, és a' hoz fel meheſſen.

XXXVII. RÉSZ.

Eliú Iſtennek tsodálatos alkotmányiból az Iſtennek böltseségét, mindenhatóságát, igazságát, és meg-foghatatlan itéletit elé-hozza, kik ellen (a' mint ö véli) Jób pántolódott; inti azért Jóbot, hogy egéſzſzen Iſten akarattyához ſzabja magát.

1. Ezen meg-rémült a' ſzivem, és kimozdúlt helyéröl.

2. Hallyátok a' halomáſt az ö ſzavának rettentésével, és az ö ſzájából-ſzármazó ſzózatot.

3. Minden egek-alá el-lát ö, és az ö világoſsága a' föld határin.

4. Ö-utánna ordit a' dörgés, dörög az ö nagy-vóltának szavával; és nem vizsgáltatik-meg, mikor hallattatik az ö szava.

5. Dörög az Isten az ö szavával tsodálatos-képpen, ki nagyokat, és meg-vizsgálhatatlanokat tselekeszik.

B 6. A' ki a' hónak parantsol, hogy a' földre essék, és a' téli esöknek, és az ö ereje záporának.

7. Ki minden embereknek kezét megjegyzi, hogy tudgya ki-ki az ö dolgait.

8. Bé-mégyen a' fene vad a' rejtek-helyre, és az ö barlangjában lakik.

9. A' belsö helyekböl ki-jö a' szél-vész, és Északról a' hideg-

10. Az Isten fuvására meg-fagy a' jég, és ismég bévséges vizek öntetnek.

11. A' gabona felyhöket kiván, és a' felyhök ki-terjesztik az ö világosságokat.

12. Mellyek körös-körül járnak, valahová öket az igazgatónak akarattya viszi, mindenre, a' mit nékik a' föld-kereksége szinén parantsol:

C 13. Akár egy nemzetségben, s' akár az ö földében, akár az ö irgalmasságának valamelly helyén parantsollya, hogy azok találtassanak.

14. Figyelmezz ezekre Jób: ály, és gondold-meg az Isten tsodáit.

15. Tudod-e, mikor parantsolta az Isten az esöknek, hogy meg-mutatnák az ö felyhöinek világosságát?

16. Tudod-e a' felyhök nagy ösvényit, és tekélletes tudományokat?

17. Nem melegek-e a' te ruházatid, mikor a' földet meg-fújja a' déli-szél?

18. Talám te együtt alkottad véle az egeket, mellyek igen erösek úgy mint rézből öntettek.

D 19. Mutasd-meg nékünk, mit mondgyunk néki: mert mi a' setétségtöl környül-vétetünk.

20. Ki beszélli-meg néki, a' miket szóllok? ha szintén szólland-is az ember, megemésztetik.

21. De most nem látnak világosságot: hirtelen bé-borúl az ég felyhökkel, és azáltal-menö szél el-kergeti azokat.

22. Északról jö az arany, és az Istenhez a' félelmes ditséret.

23. Méltán nem találhattyuk-meg ötet: nagy erejében, és itéletiben, és igazságában, és ki nem mondattathatik-

24. Az-okáért félik ötet az emberek, és nem merik nézni mind azok, a' kik ö magoknak böltseknek láttatnak.

XXXVIII. RÉSZ.

Az Isten maga áll elé, és Eliút halgatni parantsolván, meg-feddi Jóbot; meg-bizonyitván az ö alkotmányiból, hogy meg nem foghattya az ö hatalmát, böltseségét, és igazságát.

A 1. Felelvén pedig az Úr Jóbnak a' forgó-szélböl, monda:

2. Kitsoda ez, a' ki beszédeket kever tudatlan mondásokkal?

3. Övedzd-fel mint a' férfiú ágyékidat: meg-kérdezlek téged, és felelly-meg nékem.

4. Hol vóltál, mikor a' föld fondamentomit vetem vala? jelentsd-meg nékem, ha vagyon értelmed.

5. Ki rendelte-el annak mértékit, ha tudod? a' vagy ki-vont azon mérö sinórt?

6. Annak taplai minn erösittettek-meg? a' vagy ki vetette-fel annak szeglet-kövét.

7. Midön engem mind együtt ditsérnének a' reggeli tsillagok, és örvendeznének minnyájan az Isten fiai?

8. Ki rekesztette-bé-a' tengert ajtókkal, mikor ki-üt vala mint a' méhböl ki-jövö:

9. Mikor a' felyhöt ruházatúl adnám néki, és azt homállyal mint a' gyermekség ruháival bé-takarnám?

10. Környül-vettem azt határimmal, és zárt vetettem, és ajtókat. B

11. És mondék: Eddig jöj, és tovább ne menny, és itt rontsd-meg a' te fel-dagadott habjaidat.

12. Vallyon születésed-után parantsoltál-e a' reggelnek, és mutattad-e meg a' hajnalnak az ö helyét?

13. És tartottad-e rázván a' föld határit, és verted-e ki abból az istenteleneket?

14. Mint a' sár helyére tétetik a' petsét, és meg-áll mint a' ruházat:

15. El-vétetik az istentelenektöl az ö világosságok, és a' fel-emelkedett kar megtöretik.

16. Mentél-e a' tenger fenekére, és a' mélységnek utólsó részein jártál-e?

17. Meg-nyittattanak-e néked a' halál kapui, és a' setét ajtókat láttad-e?

18. Meg-szemlélted-e a' föld széleségét? jelents-meg nékem mindeneket, ha tudod.

19. Melly úton lakjék a' világosság, és a' setétségnek mitsoda helye légyen:

20. Hogy mindenikét az ö határára vigyed, és meg-tudgyad az ö háza ösvényit. C

21. Tudtad-e akkor, hogy születendö vólnál? és a' napid számát tudtad-e?

22. Mentél-e a' hónak kintseibe, vagy a' kö-esönek kintseit láttad-e?

23. Mellyeket az ellenségnek idejére készitettem, a' hartznak, és hadnak napjára?

24. Mellyik úton terjed-ki a' világosság, el-oszol a' hévség a' földre?

25. Ki adott folyást a' sebességes záporesönek: és útat a' zörgö meny-dörgésnek;

26. Hogy esö-esnék a' földre az embernetlen pusztában, a' hol senki a' halandók közzül nem lakik.

27. Hogy bé-töltené az útatlant, és a' pusztát, és zöldellö füveket termene.

28. Kitsoda az elsö attya, vagy ki szülte a' harmat tsöppeit?

29. Ki méhéből jött-ki a' jég, és a' fagyot az égből ki szülte?

30. A' könek hasonlatosságára keményednek-meg a' vizek, és a' mélységnek szine bé-fagy.

31. Egybe-foghatod-e a' Fias-tyúk fénylö tsillagit, vagy a' Kasza-húgy kerületit elhányhatod-e?

32. Vallyon elö-hozod-e a' hajnal tsillagot idejében, és az Estvéli tsillagot fel-támasztod-e a' föld fiaira?

33. Tudod-e az ég rendit, és annak módgyát helyhezteted-e a' földön?

34. Fel-emeled-e szódat a' ködben, és a' vizek sebessége bé-burit-e téged?

35. El-küldöd-e a' villámásokat, és elmennek-e, és meg-jövén mondgyák-e néked: Jelen-vagyunk?

36. Ki adta az ember szivébe a' böltseséget? vagy ki adta a' kakasnak az értelmet?

37. Ki magyarázza-meg az egek módgyát, és az ég zengését ki aluttya-el?

38. Mikor hintetett a' por a' földre, és egybe-ragasztattak a' hantok?

39. Vallyon fogsz-e a' nöstény oroszlánynak prédát, és a' kölykei lelkét bé-töltöd-e,

40. Mikor a' barlangokban feküsznek, és az üregekben leselkednek?

41. * Ki készíti-el a' holló étkét, midön a' fiai az Istenhez kiáltnak, bújdosván, azért hogy nints eledelek.

* Psal. 146. b. 9.

XXXIX. RÉSZ.

Ismét az Isten Jóbnak meg-mutattya tsodálatos munkáit az oktalan állatokban, úgy mint vad ketskékben, vad szamárokban, strutz madarakban, lovakban, és sasokban; dorgálván ötet, hogy véle akart pántolódni: azért Jób meg-ismeri, hogy vakmeröül szóllott volna, és meg-alázza magát.

1. TUDOD-E a' vad-ketskék elléséjét a' kö-sziklákon, vagy a' fajzó szarvasokat vetted-e eszedbe?

2. Számláltad-e meg az ö fajzások hólnapit, és tudtad-e az ö elléseik idejét?

3. Meg-hajolnak a' fajzásra, és ellenek, és orditnak.

4. El-válnak a' fiok, és a' legeltetésre mennek: ki-mennek, és meg nem térnek hozzájok.

5. Ki-botsátta szabadon a' vad szamárt, és annak köteleit ki óldotta-el?

6. Kinek házat adtam a' pusztában, és az ö hajlékí a' fovány földön.

7. Meg-útállya a' várasnak sokaságát, az ösztönözö kiáltását nem hallya.

8. El-nézi az ö legeltetése hegyeit, és minden zöldellöt meg-keres.

9. Vallyon akar-e néked a' rinótzeros szolgálni, vagy meg-marad-e a' te jászolodnál?

10. Meg-kötöd-e gyeplöddel a' rinótzerost a' szántásra? a' vagy meg-rontya-e a' völgyek göröngyit utánnad?

11. Lészen-e bizodalmad az ö nagy erejében, és reá hagyod-e a' te munkáidat?

12. Hiszsz-e néki, hogy a' te magodat meg-adgya, és a' te szérödbe bé-gyüjtse?

13. A' strutz tolla hasonló a' gém, és az ölyv tollaihoz.

14. Midön a' földön hadgya tojásit, talám a' porban te melegited-meg azokat?

15. El-felejti, hogy a' láb meg-tapodgya azokat, vagy a' mezei vad el-rontya.

16. Meg-keményedik a' fiaihoz mintha nem övé vólnának, heába munkálkodott semmi félelemtöl nem kénszerittetvén.

17. Mert meg-foztotta ötet böltseségtöl az Isten, és nem adott néki értelmet.

18. Mikor ideje lészen, magasan fel-emeli a' szárnyait: meg-neveti a' lovat, és azonülöt.

19. Adsz-e a' lónak erösséget, vagy megkörnyékezed-e a' torkát nyeritésel?

20. Fel-költöd-e azt mint a' sáskákat, az ö orrának ditsösége rettentés.

21. A' földet kapállya a' körmével, mérészszen ugrál: eleikbe-mégyen a' fegyvereseknek.

22. Tsúfollya a' félelmet, és ki nem áll a' kard-elöl.

23. Rajta zúg a' tegez, és fénlik a' dárda, és a' paizs.

24. Hevülvén, és agyarkodván a' földet harabdállya, és nem gondol a' trombita harsogásnak zengésével.

25. A' hol hallya a' kürtöt, azt mondgya: Vah, távúl meg-érzi a' hadat, a' hadnagyok intését, és a' seregek orditását.

26. Vallyon a' te böltseséged-által tollasúl-e meg az ölyv, ki-terjesztvén Délre a' szárnyait?

27. Vallyon a' te parantsolatodra emelkedik-e fel a' sas, és a' magas helyeken rakja az ö fészkét?

28. A' kö-sziklákban lakik, és a' meredek kö-szálakon mulatoz, és a' hozzá-járúlhatatlan kö-sziklákon.

29. Onnét szemléli az eledelt, és meszszire látnak a' szemei.

30. A' fiai a' vért szijják, és valahol dög léend, mindgyárt jelen vagyon.

31. És ismég szólla az Úr, és monda Jóbnak:

32. Vallyon a' ki az Istennel vetekedik, olly könnyen meg-szünik e? nyilván a' ki az Istent feddi, meg kell néki felelni.

33. Felelvén pedig Jób az Úrnak, monda:

34. Én a' ki gondolatlanúl szóllottam, mit felelhetek? a' szájamra tészem a' kezemet.

35. Egyet szóllottam, mellyet bár ne mondottam volna; és a' másikat, mellyekhez többet nem tészek.

XL. RÉSZ.

Az Isten dorgálván Jóbot, hogy az ö igazsága ellen rúgodózott volna: meg mutattya néki az ö hatalmasságát Behemoton, az-az, elefánton, és leviatanon, és tzethalon: és halgatni parantsollya.

A 1. Felelvén pedig az Úr Jóbnak a' forgószélből, monda:

2. Övedzd-fel mint férfiú az ágyékidat: kérdezlek téged, és jelentsd-meg nékem.

3. Vallyon semmivé tészed-e az én ítéletemet: és kárhoztatsz-e engem, hogy te meg-igazúlly?

4. És olly karod vagyon-e mint az Istennek, és hasonló szóval dörgesz-e

5. Vedd körüled az ékeséget, és magassan emelkedgyél-fel, és légy ditsöséges, és szép ruhákba öltözzél.

6. Hánd-el a' kevélyeket haragodban, és tekéntvén minden fel-fuvalkodottat alázzmeg.

B 7. Tekints minden kevélyekre, és szégyenitsd-meg öket, és rontsd-meg az istenteleneket az ö helyekben.

8. Rejtsd-el öket a' porba mind együtt, és az ö ortzájokat a' verembe sellyeszszed:

9. Én-is meg-vallom, hogy ki-szabadithat téged a' te jobb kezed.

10. Imé, a' Behemot, mellyet veled teremtettem, szénát eszik mint az ökör.

11. Az ö ereje az ágyékiban, és az erössége a' hasa köldökében.

12. Tsavargattya a' farkát mint a' tzédrus-fát, a' szemérme inai tekergösök.

13. Az ö tsontyai mint a' réz sipok, a' portzogója mint a' vas lannák.

14. Ö az Isten útainak kezdete, a' ki ötet teremtette, hozzá adgya az ö fegyverét.

C 15. A' hegyek füveket teremnek ennek: minden mezei vadak ott játszodoznak.

16. Az árnyékban aluszik a' nádnak rejtekében, és a' nedves helyeken.

17. Bé-födik az árnyékok az ö árnyékát, környül-vészik ötet a' pataknak füz-fái.

18. Imé, el-nyeli a' folyó-vizet, és nem tsodállya: és bizodalma vagyon, hogy a' Jordán az ö szájába foly.

19. A' szemeiben mint a' horoggal megfogja azt, és szigonyokkal meg-fúrja az ö orra lyikát.

20. Vallyon ki-vonhatod-e a' Leviatánt horoggal, és kötéllel meg-kötöd-e a' nyelvét?

D 21. Vetsz-e karikát az orrába, vagy törökkel által-fúrod-e a' posáját?

22. Meg-sokasittya-e elötted a' könyörgést, vagy lágyan szóll-e néked?

23. Szerez-e veled szövetséget, és vészed-e ötet örök szolgául?

24. Meg-játszottatod-e ötet mint a' madarat, vagy meg-kötöd-e ötet a' szolgálóidnak?

25. Fel-vagdallyák-e ötet a' te barátid, fel-osztyák-e ötet a' kereskedök?

26. Meg-töltöd-e a' varsákat a' börével, és a' halak rekeszét a' fejével?

27. Tedd-reá a' kezedet: emlekezzél-meg a' hadról, és többet ne szólly.

28. Imé, annak reménsége meg-tsallya ötet, és mindenek láttára nyakra-fore vettetik.

XLI. RÉSZ.

Még-is tovább az Isten Behemotnak az-az elefántnak természetit, tagjait, gonoszságit, keménységit, és kevélységét magyarázza.

1. Nem úgy mint kegyetlen költöm-fel ötet: mert ki álhat az én ortzám ellen? A

2. Ki adott nékem elsöben, hogy megfizessek néki? mindenek, a' mik az ég-alatt vannak, enyimek.

3. Nem kiméllem ötet, mind a' hatalmas, 's mind a' könyörgésre rendelt beszédért-is.

4. Ki födi-fel az ö öltözetinek szinét? és a' szája közepin ki mégyen-bé?

5. Az ortzája kapuit ki nyittya-meg? a' fogai kerületiben félelem.

6. A' teste mint az öntött paizsok, egymást nyomó hal-hejakból egybe-raggattatott.

7. Egyik a' másikhoz foglaltatik, és tsak lélegzet sem mégyen azokon által? B

8. Egyik a' másikhoz ragaszkodik, és egymást tartván semmi-képpen el nem válnak.

9. Az ö ptrüszszentése a' tüznek fényessége, és az ö szemei mint a' virradás szemöldöke.

10. A' szájából szövétnekek jönek-ki, mint a' tüznek meg-gyújtott faklyái.

11. Az orra-lyikaiból füst jö, mint a' meg-gyújtott, és forró fazékból.

12. A' lehellése meg-gyújtya a' szenet, és láng jö-ki a' szájából.

13. Az ö nyakában lakik az erösség, és az ortzája-elött mégyen a' nyavalya. C

14. A' teste tagjai egy-máshoz ragadtak: meny-köveket botsát ellene, és más helyre nem mozdúlnak.

15. A' szive meg-keményedik mint a' kö, és egybe-szorúl mint a' kovátsoló üllöje.

16. Mikor fel-emeltetik, félnek az angyalok, és meg-rettentvén meg-tisztúlnak.

17. Mikor meg-ragadgya ötet a' fegyver, nem álhat ellene, sem a' dárda, sem a' segyver-derék:

18. Mert a' vaſat úgy tartya mint a' polyvát, és mint a' reves fát a' rezet.

19. Meg nem futamtattya ötet a' nyilas férfiú, a' parittyának kövei pozdorjákká váltak néki.

D 20. Mint a' pozdorját úgy tartya a' veröt, és meg-neveti a' dárda forgatót.

21. Ö-alatta léſznek a' nap sugári, és alája-teriti az aranyat mint a' sárt.

22. Fer-forraltattya mint a' fazekat a' mély tengert, és ollyanná téſzi mint mikor a' kenetek forranak.

23. Ö-utánna fénylik az öſvény, a' mélységet úgy mint meg-öſzültnek állittya.

24. Nints a' földön hatalom, melly hozzája haſonló légyen, ki úgy teremtetett, hogy ſenkitöl ne félne.

25. Minden magaſságot meg-néz, ö a' király a' kevélységnek minden fiain.

XLII. RÉSZ.

Jób meg-iſmérvén, hogy eſztelenül ſzóllott, meg-alázza magát, és penitentziát tart. Meg-feddi Jób barátit az Iſten, és meg-parantsollya nékik, hogy áldozzanak; és kérjék Jóbot (kit Iſten nagyobra betsül) hogy könyörögjön érettek. Könyörög Jób a' barátiért, és az Iſten két annyit ád azokért, a' miket a' Sátán töle el-vett vólt, és meg-öregedvén, meg-hal.

A 1. FELELVÉN pedig Jób az Úrnak, monda:

2. Tudom, hogy mindeneket meg-tselekedhetel, és ſemmi gondolat nálad titkon nintsen.

3. Kitsoda ez, a' ki el-titkollya a' tanátsot tudatlanúl? az-okáért balgatagúl ſzóllottam, és a' mellyek fölötte igen meg-halladgyák az én tudományomat.

4. Hallyad, én is ſzóllok: Kérdezlek téged, és felelly-meg nékem.

5. Fülem hallásával hallottam felöled, moſt pedig az én ſzemem lát téged.

6. Az-okáért én magam feddem magamat, és porban, és hamuban tartok penitentziát.

7. Minek-utánna pedig ez igéket ſzólla az Úr Jóbnak, monda Temáni Elifáznak: Felgerjedett az én haragom ellened, és a' te két B barátid-ellen, mert nem ſzóllottatok elöttem igazat, a' mint az én ſzolgám Jób.

8. Vegyetek azért magatoknak hét tulkot, és hét koſt; és mennyetek az én ſzolgámhoz Jóbhoz, és éppen-égö áldozatot tegyetek magatokért: Jób pedig az én ſzolgám imádkozik érettetek: az ö ſzemélyét bévéſzem, hogy ne tulajdonittaſsék néktek a' bolondság: mert nem ſzóllottatok igazat felölem, mint az én ſzolgám Jób.

9. El-menének azért, Temáni Elifaz, és Suhi Báldad, és Naámati Sófár, és úgy tselekedének, a' mint ſzóllott vala az Úr nékik, és bé-vévé az Úr a' Jób ſzemélyét.

10. Az Úr-is meg-téte a' Jób penitentziájára, midön ö imádkoznék a' barátiért. És C valamie vala Jóbnak, két annyit ada néki mindenekböl az Úr.

11. Hozzája jövének pedig minden attyafiai, és minden húgai, és minnyájan, a' kik ötet az-elött iſmérték vala, és kenyeret evének véle az ö házában: és hajtogaták a' fejöket rajta, és vigaſztalák ötet minden nyomorúságról, mellyet az Úr reá-hozott vala: és ki-ki egy juhot ada néki, és egy arany fülbe-függöt.

12. Az Úr pedig inkább meg-áldá a' Jób élete végét, hogy ſem az eleit. És lön tizennégy-ezer juha, és hat ezer tevéje, és ezer iga barma, és ezer ſzamára. D

13. És hét fia 's három leánya vala.

14. És az elsönek nevét Napnak hivá, és a' máſiknak nevét Kaſsiának, és a' harmadiknak nevét Kornuſtibiumnak.

15. Nem találtattak pedig olly ſzép aſzſzony-állatok, mint a' Jób leányi az egéſz földön: és az attyok örökséget ada nékik a' báttyok-között.

16. Élt pedig Jób ezek-után ſzáz-negyven eſztendeig, és látá a' fiait, és a' fiainak fiait negyed izig, és meg-hala vén-korában, és tellyes napokkal.

A' ZSÓLTÁROK KÖNYVE.

A' Zsóltárok Könyve csak egy nálunk, és a' Deákoknál; a' Zsidók pedig öt Könyvre osztották. Dávid Zsóltárinak mondatnak közönségessen: de nem, hogy mindenestől ö szerzette vólna, hanem, hogy nagyobb része az ö munkája; a' többit, mások irásából öszve szedvén, magához adta: Söt az-után Esdrás, és a' Próféták-is egynehánnyal azoknak számát meg-tóldották.

ZSÓLTÁR. I.

1. BÓLDOG ember, a' ki az istentelenek tanátsán nem járt, és a' bünösök útán nem állott, és a' dögleletesség székiben nem ült:

2. * Hanem az Úr törvényében az ö akarattya, és az ö törvényében elmélkedik éjjel, és nappal.

3. * És lészen mint a' fa, melly a' vizek folyása-mellett plántáltatott, melly meg-adgya gyümöltsét az ö idejében: És a' levele el-nem húll: és mind, a' miket tselekeszik, meg-szerentsésittetnek.

4. Nem igy az istentelenek, nem igy: hanem mint a' por, mellyet el-hány a' szél a' föld szinéröl.

5. Az-okáért meg nem álhatnak az istentelenek az itéletben: sem a' bünösök az igazak gyüleközetében.

6. Mert ismeri az Úr az igazak útát: és az istentelenek úta el-vész.

Zsóltár. II.

1. MIÉRT agyarkodtak a' Pogányok, 's a' népek hiuságokat gondoltak?

2. Fel-állottak a' föld királyi, és a' fejedelmek egybe-gyültek, az Úr-ellen, és az ö Krisztusa-ellen.

3. Szaggassuk-el az ö kötelöket: és vessük-el rólunk igájokat.

4. A' ki mennyekben lakik, meg-neveti öket: és az Úr meg-tsúfollya öket.

5. Akkor szóll nékik haragjában, és búsúlásában meg-háborittya öket.

6. Én pedig királlyá rendeltettem töle Sionon az ö szent hegyén, az ö parantsolattyát hirdetvén.

7. * Az Úr monda nékem: Én fiam vagy te, én ma szültelek téged.

8. Kérjed tölem, és néked adom a' Pogányokat örökségül, és birodalomúl a' föld határit.

9. Igazgatod öket vas veszszövel, és mint a' fazekas edényét el-rontod öket

10. * És most királyok értsetek: tanúllyatok kik a' földet itélitek.

11. Szolgállyatok az Úrnak félelemmel: és örvendezzetek néki rettegésel.

12. Vegyétek-bé a' fégyelmet, hogy valamikor meg ne haragudgyék az Úr, és el-veszszetek az igaz útról.

13. Mikor hirtelen fel-gerjed az ö haragja, bóldogok minnyájan, a' kik ö-benne biznak.

1. Dávid Zsóltára, midön a' fiának Absalomnak-elötte futna. (2. *Reg.* 15. 14.) III.

2. URAM miért sokasodtak-meg, a' kik engem háborgatnak? sokan támadnak ellenem.

3. Sokan mondgyák a' lelkemnek: Nints néki szabadúlása az ö Istenében.

4. Te pedig Uram én óltalmazóm vagy, én ditsöségem, és fejemnek fel magasztalója.

5. Az én szómmal az Úrhoz kiáltottam: és meg-halgatott engem az ö szent hegyéröl.

6. Én aluttam, és mély álomban vóltam: és fel-költem, mert az Úr meg-tartott engem.

7. Nem félek az engem környül-vévö népnek ezeritöl: kelly-fel Uram, szabadits meg engem én Istenem.

8. Mert te verted-meg mind az ok-nélkül-való ellenkezöimet: a' bünösök fogait öszve-rontottad.

9. Az Úré a' szabaditás: és a' te népeden a' te áldásod.

1. Végig éneklendö. Dávid Zsóltára. IV.

2. MIDÖN segétségül hinám, meg-halgatott engem az én igazságom Istene: a' háborúságban meg-tágasitottál engem.

Könyörülly rajtam, és halgasd-meg imádságimat.

3. Emberek fiai meddig nehéz szivel? miért szeretitek a' hiuságot, és keresitek a' hazugságot?

4. És tudgyátok-meg, hogy tsodálatossá tötte

tötte az Úr az ö ſzentét: az Úr meg-halgat engem, mikor hozzája kiáltandok.

* Ephe. 4. f. 26.

5. * Haragudgyatok, és ne vétkezzetek: a' miket ſzivetekben mondotok, ágyas-házatokban ſzánnyátok-meg.

6. Áldozzátok az igazság áldozattyát, és bizzatok az Úrban. Sokan mondgyák: Ki muttattya-meg nékünk a' jókat?

7. Reánk jegyeztetett Uram az ortzád világoſsága: vigaságot adtál a' ſzivembe.

8. Az ö gabonájok, borok, és olajok gyümöltsével meg-gazdagúltak.

B 9. Békeségben ö-vélek-együtt el-aluſzom, és meg nyugſzom.

10. Mert te Uram kivált-képpen reménségben helyheztettél engem.

1. Végig, azért, a' ki örökséget véſzen: Dávid Zsóltára. V.

A 2. IGÉIMET vedd füleidbe Uram, értsd-meg kiáltáſomat.

3. Figyelmezz az én imádságom ſzavára, én királyom, és én Iſtenem.

4. Mert néked könyörgök: Uram reggel meg-halgatod az én ſzómat.

5. Reggel elödbe állok, és nézek: mert nem hamiſság-akaró Iſten vagy te.

6. Sem nem lakik melletted gonoſz-tévö: ſem meg nem maradnak a' hamiſsak ſzemeid-elött.

B 7. Gyülölöd mind, a' kik hamiſságot tselekeſznek: el-veſzted mind, a' kik hazugságot ſzólnak.

A' vér-ſzopó, és az álnok ſérfiat útállya az Úr:

8. Én pedig a' te irgalmaſságod ſokaságában;

Bé-megyek a' te házadba: imádkozom a' te ſzent templomodnál a' te félelmeddel.

9. Uram vezérelly engem igazságodban: az ellenségimért igazgaſd útamat ſzined-elött.

10. Mert nints igazság a' ſzájokban: hiuságos az ö ſzivök.

C * Inſer. 13. a. 5. Rom. 3. v. 13. 11. * Meg-nyilt koporſó az ö torkok, az ö nyelvekkel álnokúl tselekednek vala, itéld-meg öket Iſten.

Eſſenek-el gondolattyoktól, az ö iſtenteleneségeknek ſokaſága-ſzerént üzd-ki öket, mert boſzſzontottak Uram téged.

12. És örüllyenek minnyájan, a' kik benned biznak, örökké vigadnak: és bennek lakol.

13. És ditsekednek benned minnyájan a' kik ſzeretik a' te nevedet, mert te meg-áldod az igazat.

Uram, mint a' te jó akaratod paizsával környékeztél-meg minket.

1. Végig éneklendö, Dávid Zsóltára, a' nyóltzadra. VI.

A 2. URAM, meg ne fedgy engem búſulásodban, ſe haragodban meg ne dorgálly engem.

3. Könyörülly rajtam Uram, mert erötlen vagyok: gyógyits-meg engem Uram, mert meg-háborodtak a' tsontyaim.

4. És a' lelkem igen meg háborodott: de te Uram meddig?

5. Térj-meg Uram, és mentsd-ki a' lelkemet: ſzabadits-meg engem a' te irgalmaſságodért. B

6. Mert nints a' ki a' halálban meg-emlekezzék rólad: a' pokolban pedig ki ád néked hálát?

7. El-faradtam fohászkodáſomban, meg-moſom minden éjjel az ágyamat: meg-áztatom az ágyamat köny húllatáſimmal.

8. Meg-háborodott a' búsúlás-miatt a' ſzemem: meg aggottam minden ellenségim-között.

9. * Távozzatok-el tölem minnyájan, a' kik hamiſságot tselekeſztek: mert meg-halgatta az Úr az én ſiráſom ſzavát. * Mat. 7. d. 23. & 25. d. 41. Luc. 13. f. 27.

10. Meg-halgatta az Úr könyörgéſemet, az Úr bé-vette imádságomat.

11. Pirúllyanak-meg, és fölötte igen meg-háborittaſsanak minden ellenségim: hátra térjenek, és igen hamar meg-pirúllyanak.

1. Dávid Zsóltára, mellyet az Úrnak éneklett a' Jemini fiának Kúſinak igéiért. (2. *Reg.* 16.) VII.

2. URAM én Iſtenem te-benned biztam: A ſzabadits-meg engem minden üldözöimtöl, és ments-meg engem.

3. Hogy valaha el ne ragadgya mint az oroſzlány a' lelkemet, midön nints a' ki meg váltson, ſem a' ki meg-ſzabadittson.

4. Uram én Iſtenem ha ezt tselekedtem, ha hamiſság vagyon a' kezeimben:

5. Ha haſonlóval-fizettem a' velem gonoſzúl tselekedöknek, méltán el-eſsem ellenségim-elött üreſsen.

6. Üldözze az ellenség a' lelkemet, és fogja-meg, és tapodgya-meg a' földön életemet, és ditsöségemet porrá tegye.

7. Kelly-fel Uram haragodban: és magaſztaltaſsál-fel az ellenségim határiban.

8. És kelly-fel Uram én Iſtenem a' parantsolatban, mellyet parantsoltál: és a' népek gyüleközete környül-véſzen téged.

9. És ezért terj a' magaſságra: az Úr itéli a' népeket. B

10. Itélly-meg engem Uram igazságom-ſzerént, és a' bennem-való ártatlanságom-ſzerént.

Meg-emészteti a' bünösök gonoſzsága, és az igazat igazgatod, * ſzivek, és veséket vizsgáló Iſten. *1. Par. 28. b. 9. Jer 11. d. 20. & 17. b. 10. & 20. c. 12.

11. Az én igaz ſegétségem az Úrtól, ki meg-ſzabadittya az igaz ſzivüeket.

12. Az Iſten igaz biró, erös, és türö, haragſzik-e minden-nap?

13. Ha meg nem tértek, fegyverét kivonnya: kéz-ijját meg-vonta, és el-kéſzitette azt.

Pſal. 5. 6. 7.

14. És abban a' halál szerszámit készítette, a' nyilait égökké tsinálta.

15. * Imé hamisságot szült, fajdalmot fogadott, és tsalárdságot szült.

16. Vermet nyitott, és megásta azt: és a' verembe esett, mellyet tsinált.

17. Fejére tér az ö fajdalma: és tetejére száll az ö hamisága.

18. Hálát adok az Úrnak az ö igazságaszerént: és éneklek a' Fölséges Úr nevének.

1. Végig a' sajtókért, Dávid Zsóltára. VIII.

A 2. URAM mi Urunk, melly tsodálatos a' te neved az egész földön!

3. Mert fel-magasztaltatott a' te ditsöséged az egek-fölött.

4. A' kitsinyek, és tsötsömök szájok-által vitted-véghez a' ditséretet az ellenségidért, hogy el-rontsad az ellenséget, és a' bosszú-állót.

5. Mert meg-látom a' te egeidet, a' te újaid tsinálmányit: a' hóldat, és a' tsillagokat, mellyeket te fondáltál.

6. Mitsoda az ember, hogy meg-emlekezel róla? a' vagy az ember fia, hogy meglátogatod ötet?

B 7. * Kisebbé tetted ötet egy kevesé az Angyaloknál, ditsöséggel, és tisztelettel megkoronáztad ötet: és a' kezeid alkotmányin rendelted ötet.

8. * Mindeneket lábai-alá vetettél, a' juhokat, és minden ökröket: annak fölötte a' mezei vadakat-is.

9. Az égi madarakat, és a' tenger halait, mellyek el-járják a' tenger ösvényit.

10. Uram mi Urunk, melly tsodálatos a' te neved az egész földön!

1. Végig, fia titkaiért, Dávid Zsóltára. IX.

A 2. HÁLÁT adok néked Uram, tellyes szivemböl: ki-hirdetem minden tsodáidat.

3. Vigadok, és örvendezek te-benned: ditséretet mondok a' te nevednek o Fölséges.

4. Az ellenségem hátra téritésében: megerötlenülnek, és el-vesznek szined-elöl.

5. Mert végbe vitted itéletemet, és ügyemet: a' királyi-széken ültél, a' ki igazságot itélsz.

6. Meg-dorgáltad a' Pogányokat, és elveszett az istentelen: az ö nevöket el-törlötted örökké, és örökkön örökké.

7. Az ellenség kardgyai végig el-fogytak: és az ö városokat el-rontottad.

8. Zörgéssel veszett-el az ö emlekezetek, és az Úr örökké meg-marad.

B 9. El-készitette itéletre az ö királyi székét: és ö itéli-meg a' föld kerekségét igazán, meg-itéli a' népeket igazsággal.

10. És az Úr óltalma lön a' szegénynek: segétője az alkalmatosságokban, a' háborúságban.

11. És bizzanak benned, a' kik ismérik a' te nevedet: mert nem hattad-el a' te keresöidet Uram.

12. Énekellyetek az Úrnak, ki Sionban lakik: hirdessétek a' Pogányok-között az ö igyekezetit.

C 13. Mert fel-keresvén a' vért meg-emlekezett azokról: el nem felejtette a' szegények kiáltását.

14. Könyörülly rajtam Uram: lássad ellenségimtöl való meg-alázásomat.

15. Ki fel-magasztalsz engem a' halál kapuiból, hogy hirdessem minden ditséretidet a' Sion leányi kapuiban.

16. Örvendezek a' te szabaditásodon: megakadtak a' Pogányok a' veszedelemben, mellyet készitettek.

E' törben, mellyet el-rejtettek, fogattatott-meg az ö lábok.

D 17. Meg-ismértetik az Úr itéletet tévén: kezeinek tselekedetiben fogattatott-meg a' bünös.

18. Pokolba térjenek a' bünösök, minden Pogányok kik el-felejtik az Istent.

19. Mert nem mind végig lészen el-felejtve a' szegény: a' szegények türése nem vész-el mind végig.

20. Kelly-fel Uram, ne erösödgyék-meg az ember: itéltessenek-meg a' Pogányok szined-elött.

21. Rendelly Uram törvény-adót reájok: hogy tudgyák-meg a' nemzetségek, hogy ök emberek.

A' Tizedik Zsóltár a' Zsidók-szerént:

A 1. MIÉRT távoztál-el Uram messze, meg-útálsz az alkalmatosságokban, a' háborúságban?

2. Midön kevélykedik az istentelen, felgyúlad a' szegény: meg fogattatnak az ö tanátsokban, mellyeket gondolnak.

3. Mert ditsértetik a' bünös az ö lelke kivánságiban: és a' hamis áldattatik.

B 4. Meg büsitotta az Urat a' bünös, haragjának sokasága-szerént nem keresi.

5. Nints az Isten az ö szine-elött: megserteztettek az ö útai minden idöben:

El-vétetnek a' te itéletid az ö ortzája-elöl: minden ellenségin uralkodik.

6. Mert monda a' szivében: Meg-nem indittatom nemzetségröl nemzetségre, gonosz-nélkül.

7. * Kinek szája rakva átokkal, és keserüséggel, és álnoksággal: a' nyelve-alatt munka, és fajdalom.

C 8. Lesben ül a' gazdagokkal rejtekben, hogy meg-öllye az ártatlant.

9. A' szemei a' szegényre néznek: leselkedik a' rejtekben, mint az oroszlány az ö barlangjában.

Leselkedik, hogy el-ragadgya a' szegényt:

el-ragadgya a' szegényt, mikor hozzája vonsza ötet.

10. Az ö törében meg-alázza ötet, meghajól, és el-esik, midön uralkodni-fog a' szegényeken.

11. Mert monda a' szivében: El-feletkezett az Isten, el-forditotta ortzáját, hogy végig ne lásson.

12. Kelly-fel Uram Isten, magasztaltassék-fel a' kezed: ne feletkezzél-el a' szegényekröl.

13. Miért ingerlette az istentelen az Istent? mert monda szivében: Nem keresi-fel.

14. Látod, mert te nézed a' munkát, és a' fájdalmat: hogy kezedbe ejtsed öket. Néked hagyatott a' szegény: te lészsz az árva segétője.

15. Rontsd-meg a' bünösnek, és a' gonosztévönek karját: kereséstetik az ö büne, és fel nem találtatik.

16. Az Úr örökké országol, és örökkön örökké: el-veszt ök ti Pogányok az ö földéröl.

17. A' szegények kivánságát meg-halgatta az Úr: az ö szivök készületit meg-hallotta a' te füled.

18. Hogy itéletet tégy az árvának, és az alázatosnak, hogy többé ne magasztallya-fel magát az ember a' földön.

1. Végig, Dávid Zsóltára. X.

2. Az Úrban bizom: mint mondgyátok a' lelkemnek: Költözzél a' hegyre, mint a' veréb?

3. Mert imé a' bünösök meg-vonták a' kéz ijat, el készitették nyilokat a' tegezben, hogy lövöldözzék titkon az igaz-szivüeket.

4. Mert a' miket el-végeztél, el-bontották: az igaz pedig mit tselekedett?

5. * Az Úr az ö szent templomában, Úr az ö széke menyben.

Az ö szemei a' szegényre néznek: az ö szemöldöki meg-kérdezik az emberek fiait.

6. Az Úr meg-kérdezi az igazat, és az istentelent: a' ki pedig szereti a' hamisságot, gyülöli a' lelkét.

7. A' bünösökre töröket hint: tüz, és kén-kö, és szél-vészek suvása, az ö poharok része.

8. Mert igaz az Úr, és igazságokat szeretett: az igazat nézte az ö ortzája.

1. Végig a' nyóltzadra, Dávidnak Zsóltára. XI.

2. Szabadits-meg engem Uram, mert el-fogyott a' szent: mert meg-kevesedtek az igaz-mondások az emberek fiainál.

3. Hiuságokat szóllott ki-ki az ö felebarátyának: az álnok ajakok kettös szivvel szóllottak.

4. Veszese-el Isten mind az álnok ajakokat, és a' kérkedö nyelvet.

5. Kik mondanak: Nyelvünket fel-magasztallyuk, az ajakink velünk vannak, kitsoda a' mi Urunk?

6. A' szükölködök nyomorúságáért, és a' szegények sohajkodásáért, majd fel-kelek, úgy-mond az Úr. B

Meg-szabaditom: bizvást tselekeszem véle.

7. * Az Úr beszédi, tiszta beszédek: tüzzel meg-próbáltatott ezüst, a' földtöl el-választatott, hétszer meg-tisztittatott. * Prov. 30. a. 5.

8. Te Uram meg-tartasz minket: és megörizsz minket e' nemzetségtöl örökké.

9. A' istentelenek kerengenek: a' te magasságod szerént meg-sokasitottád az emberek fiait.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XII.

Uram mig felejtesz-el engem mind végig? mig forditod-el ortzádat tölem? A

2. Meddig tartok tanátsot lelkemben, fajdalmat szivemben naponként?

3. Meddig magasztaltatik-fel fölöttem az ellenségem?

4. tekints-meg, és halgass-meg engem én Uram Istenem.

5. Világositsd-meg szemeimet, hogy valaha el ne aludgyam a' halálban: hogy valamikor ne mondgya az ellenségem: Hatalmat vettem rajta.

6. A' kik háborgatnak engem, örvendeznek, ha meg-mozdúlok: én pedig irgalmasságodban biztam.

Örvendez a' szivem a' te szabaditásodban, éneklek az Úrnak, a' ki jókat adott nékem: és ditséretet mondok a' fölséges Úr nevének.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XIII.

Monda az esztelen a' szivében: Nints Isten. A

Meg-vesztek, és útálatosokká löttek az ö igyekezetekben: nints a' ki jót tselekedgyék, nints tsak egy-is.

2. Az Úr menyböl nézett az emberek fiaira: hogy lássa ha vagyon-é értelmes, vagy Isten-keresö.

3. Minnyájan el-hajlottak, mind együtt haszontalanokká löttek: nints a' ki jót tselekedgyék, nints tsak egy-is.

Meg-nyilt koporsó a' torkok: az ö nyelvekkel álnokúl tselekedtek, áspisok mérge az ö ajakok-alatt.

Kiknek szájok átokkal, és keserüséggel rakva: gyorsak az ö lábok a' vér-ontásra.

Romlás, és szerentsétlenség az ö útokon, és a' békeség útát nem ismérték: nints az Isten félelme szemök-elött.

4. Nem ismérik-e meg minnyájan, a' kik hamisságot tselekesznek, a' kik meg-észik az én népemet mint a' kenyér eleségét? B

5. Az Urat segétségül nem hittak, ott rettegtek félemmel, a' hol nem volt félelem.

6. Mert az Úr az igaz nemzetség között vagyon, a' szüköl ködö tanátsát meg-szégyenitettétek: mivel az Úr az ö reménsége.

7. Ki ád Iſraelnek Sionból ſzabadúlást? mikor meg-téríti az Úr az ö népe fogságát, örvendez Jákob, és vigad Iſrael.

Dávid Zsóltára. XIV.

A 1. URAM ki lakik a' te hajlékodban? a' vagy ki nyugſzik a' te ſzent helyeden?

2. A' ki makula-nélkül jár, és igazságot tselekeſzik:

3. A' ki igazat ſzóll az ö ſzivében, a' ki nem tselekedett álnokságot az ö nyelvével: És felebarátyának gonoſzt nem tselekedett, és gyalázatot bé nem vött felebaráti ellen.

4. Semmivé lött ſzine-elött a' gonoſztévö: az Iſten-félöket pedig ditsöiti: A' ki felebarátyának esküſzik, és meg nem tsallya;

5. Ki pénzét uzſorára nem adta, és ajándékokat az ártatlan ellen nem vött. A' ki ezeket tselekeſzi, nem mozdúl-meg örökké.

1. A' Jel-oſzlopi irás ö-magának Dávidnak. XV.

A TARTS-meg engem Uram, mert benned biztam.

2. Mondék az Úrnak: Én Iſtenem vagy te, mert javaim-nélkül nem ſzüköl ködöl.

3. A' ſzentekben, kik az ö földén vannak, tsodálatoſsá tette minden akaratimat.

4. Meg-ſokaſodtak az ö nyavalyájok: azután ſiettek. Nem gyüjtöm-egybe az ö véres gyüleközeteket: ſem meg nem emlekezem az ö nevekröl az ajakimmal.

5. Az Úr az én örökségem, és poharom réſze: te vagy, a' ki meg-adod az én örökségemet nékem.

6. A' kötelek nékem jeleſsekre eſtek: mert az én örökségem jeles én-nékem.

B 7. Áldom az Urat, ki értelmet adott nékem: annak-fölötte étſzakáig feddettek engem a' veséim.

* *Act.* 2. *d.* 25. 8. * Nézem vala ſzemem-elött az Urat mindenkor: mert jobbomra vagyon nékem, hogy meg ne mozdúllyak.

9. Ezért örvendezett a' ſzivem, és vigadott a' nyelvem: annak-fölötte a' teſtem-is reménségben nyugſzik.

* *Act.* 2. *d.* 31. & 13. *c.* 35. 10. * Mert a' lelkemet pokolban nem hagyod: ſem nem engeded a' te ſzentedet rothadáſt látni.

Meg-iſmértetted velem az élet útait, örömmel bé-tölteſz engem a' te ortzáddal: a' te jobb kezedben mind végig gyönyörüségek vannak.

1. Dávid imádsága. XVI.

A HALGASD-meg Uram igazságomat: figyelmezz könyörgéſemre.

Vedd füleidbe imádságimat, nem álnok ajakokból.

2. Töled jöjön-elö az én itéletem: a' te ſzemeid láſsák az igazságokat.

3. Meg-probáltad ſzivemet, és meg-látogattad éjjel: tüzzel probáltál-meg engem és nem találtatott bennem hamiſság.

4. Hogy ne beſzéllye a' ſzájam az emberek tselekedetit: a' te ajakid beſzédiért én kemény útakat öriztem.

B 5. Erösitſd-meg lépéſimet a' te ösvényiden, hogy ne mozdúllyanak-meg az én nyomdokim.

6. Én kiáltottam, mert meg-halgattál engem Iſten: hajtsd hozzám a' füledet, és halgaſd-meg beſzédemet.

7. Tsodáltasd a' te irgalmaſságidat, ki meg-ſzabaditod a' benned-bizókat.

8. A' jobb kezed ellen állóktól örizz-meg engem, mint a' ſzemed-fényét.

C 9. Szárnyaid árnyéka-alatt óltalmazz-meg engem: az iſtentelenek ortzájoktól, kik engem nyomorgattak.

10. Az én ellenségim lelkemet környülvették, az ö kövérségeket bé-rekeſztették: a' ſzájok kevélységet ſzóllott.

11. Meg-vetvén engem, moſt környülvettek engem: el-végezték, hogy az ö ſzemeket a' földre függeſzſzék.

12. El-fogtak engem mint a' prédára kéſzült oroſzlány: és mint a' rejtekekben-lakó

D oroſzlány kölyök.

13. Kelly fel Uram: vedd-eleit, és ejtſd-meg ötet: ragadd-ki lelkemet az iſtentelentöl, a' kardodat

14. A' te kezed ellenségitöl. Uram a' kevéſektöl a' földön válaſzd-el örket az ö életekben: a' te el-rejtett dolgaiddal bé-tölt a' haſok.

Bévelködtek magzatokkal: és a' maradékokat az ö apródinak hatták.

15. Én pedig igazsággal jelenem-meg ſzined-elött: meg-elégſzem, mikor meg-jelenik a' te ditsöſéged.

1. Végig, az Úr ſzolgájának Dávidnak, ki az Úrnak ez ének igéit ſzóllotta az napon, mellyen meg-mentette ötet az Úr minden ellenségi kezéböl, és Saul kezéböl, és monda: (2. *Reg.* 22. 2.) XVII.

A 2. SZERETLEK téged Uram én erösségem:

3. Az Úr én erösségem, óltalmam, és ſzabaditóm.

Ebr. 2. *c.* 13. Én Iſtenem én ſegétöm, és ö-benne bizom. Én örizöm, és ſzabadúlaſomnak ſzarva, és meg-óltalmazóm.

4. Ditsérvén ſegétségül hivom az Urat: és ellenségimtöl meg-ſzabadúlok.

5. Környül vettek engem a' halál-fáj-

dalmi: és a' hamisság pataki meg-háborítottak engem.

6. A' pokol fájdalmi meg-környékeztek engem: elöl-vöttek engem a' halál törei.

7. Háborúságomban segétségül hittam az Urat, és az én Istenemhez kiáltottam:

És meg-halgatta szómat az ö szent templomából: és szine-elött való kiáltásom bé-ment az ö füleibe.

8. Meg-indúlt, és meg-rendült a' föld: a' hegyek fondamentomi meg-háborodtak, és meg-indúltak, mert haragutt reájok.

9. Füst ment-fel az ö haragjában: és tüz gyúladott az ö ortzájától: szenek gyuladtak-meg attól.

10. Meg-hajtotta az egeket, és alá-szállott: és homály a' lábai-alatt.

11. És a' Kerubimok-fölibe ment, és röpült a' szelek szárnyain.

12. Rejtek helyévé tette a' setétséget, ö-körüle az ö sátora: setétes viz az ég felyhöiben.

13. A' fényesség-miatt szine elött el szakadoztak a' felyhök, kö-esö, és tüzes szenek.

14. És dörge az Úr az égből, és a' Fölséges szózattyát adá: kö-esö, és tüzes szenek.

15. És ki-botsátá nyilait, és el-hányá öket: a' villámásokat meg-sokasitá, és meg-háboritá öket.

16. És meg-tetszének a' vizek forrási, és meg-nyilatkozának a' föld-kereksége fondamentomi; a' te dorgálásodtól Uram, a' te haragod szelének fuvásától,

17. El-külde a' magasságból, és fel-vön engem: és fel-vön engem a' sok vizekből.

18. Meg-mente engem az én igen erös ellenségimtöl, és azoktól, kik engem gyülöltek: mert el-hatalmaztak rajtam.

19. Elömet vették nyomorúságomnak napján: és az Úr lön óltalmom.

20. És ki-vün engem a' tágasra: megszabadita engem, mert kedvellett engem.

21. És meg-fizet nékem az Úr az én igazságom-szerént, és kezeim tisztasága-szerént fizet-meg nékem:

22. Mert meg-öriztem az Úr útait, és istentelenül nem tselekedtem Istenem-ellen.

23. Mert minden itéleti az én szinem-elött: és az ö igazságit el nem üztem tölem.

24. És makula-nélkül lészek ö-vele: és meg-tartóztatom magamat hamisságomtól.

25. És meg-fizet nékem az Úr igazságom-szerént; és kezeim tisztasága-szerént az ö szemei látására.

26. A' szenttel szent lészsz, és az ártatlan férfiúval ártatlan lészsz:

27. És a' választtottal választtott lészsz, és az el-fordúltal el-fordúlsz.

28. Mert te az alázatos népet meg-szabaditod: és a' kevélyek szemeit meg-alázod.

29. Mert te világositod-meg az én szövétnekemet Uram: én Istenem világositsd-meg setétségemet.

30. Mert te-általad menekedem meg a' kisértettöl, és az Istenemben által-megyek a' kö-falon.

31. Én Istenem, fertezetlen az ö úta: az Úr beszédi tüzzel meg-próbáltattak: minden ö-benne bizóknak óltalmazója.

32. Mert kitsoda Isten az Úron-kivül? vagy kitsoda Isten a' mi Istenünkön-kivül?

33. Az Isten a' ki környül-vött engem erösséggel: és makula-nélkül-valóvá tötte útamat.

34. Ki ollyanná tötte a' lábaimat mint a' szarvasokét, és a' magas helyre állatott engem.

35. Ki hartzra tanittya a' kezeimet: és a' karjaimat ollyá tötted mint a' rez kéz-ijat. * 2. Reg. 22. c.

36. És nékem adtad a' te szabaditásod óltalmát: és a' jobb kezed fel-emelt engem: 34. 35.

És a' te oktatásod igazgatott engem mind végig: és a' te oktatásod tanit-meg engem.

37. Meg-tágasitottad a' lépéfimet alattam: és meg nem erötelenültek a' nyomdokim. D

38. Meg-kergetem ellenségimet, és megfogom öket: és meg nem térek, mig nem el-fogygyanak.

39. Meg-rontom öket, és fel nem kelhetnek: a' lábaim-alá esnek.

40. És fel-övedzettél engem erösséggel a' hadra: és meg-ejtetted alattam az ellenem-támadókat.

41. És az ellenségimmel hátat adattál nékem, és a' gyülölöimet el veszteted.

42. Kiáltottak, és nem vólt a' ki megszabaditaná: az Úrhoz, és meg nem halgatta öket.

43. És meg-töröm öket, mint a' port a' szél-elött: mint az útszák sárát el-törlöm öket.

44. Meg-menteſz engem a' nép ellenmondásitól: a' Pogányok fejévé rendelſz engem.

45. A' nép, a' kit nem ismértem, szolgált nékem: a' fül hallására engedett nékem.

46. Az idegen fiak hazudtak nékem, az idegen fiak el-fogyatkoztak, és ki-sántikáltak az ö ösvényekről.

47. Él az Úr, és áldott az én Istenem, és fel-magasztaltassék az én szabadúlásomnak Istene.

48. Isten a' ki boszszú-álláſt adſz nékem, a' népeket alám-veted, én szabaditóm az én haragos ellenségimtöl.

49. És az én-ellenem támadók-ellen felmagasztalſz engem: a' hamis férfiútól megmenteſz engem.

50. * Azért hálát adok néked Uram a' népek-között: és a' te nevednek ditséretet mondok. * 2. Reg. 22. d. 50. Rom. 15. b. 9.

51. Fel-magasztalván az ö királya szabadúlásit, és irgalmasságot tselekedvén az ö kriſtusával Daviddal, és az ö magvával örökké.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XVIII,

A 2. Az egek az Isten ditsöségét beszéllik, és az ö kezei álkotmányát hirdeti az erösség.

3. A' nap a' napnak meg beszélli az igét, és az éj az éjnek meg-jelenti a' tudományt.

4. Nints szólláſok, sem beszédek, mellyeknek szavok ne hallattassék.

* Rom. 10. d. 18. 5. Minden földre ki-ment az ö zengések: és a' föld-kereksége határira az ö igéjek.

B 6. A' napba helyheztette a' sátorát:
* Luc. 24. g. 46. * és ö mint az ágyas házából ki-jövö völegény:

7. Vigadott mint az Oriás az út futására, az ö ki-jövetele a' leg-felsöbb égből:
És az ö elö jövése a' másik végéig: és nints a' ki el-rejtse magát az ö melegségétöl.

8. Az Úr törvénye makula-nélkül-való, lelkeket téritvén: az Úr bizonyság-tétele hiv, böltseséget adván a' kisdedeknek.

9. Az Úr igazsági igyenesek, vigasztalván a' sziveket: az Úr parantsolattya világos, meg-világositván a' szemeket.

10. Az Úr félelme szent, meg-maradván örökkön örökké: az Úr itéleti igazak, meg-igazúltak ö-magokban.

11. Kivánatosbak az aranynál és sok drága könél: és édesbek a' szin-méznél, és a' lépes-méznél.

C 12. Mert a' te szolgád meg-örizi azokat, azoknak meg örizésében sok a' jutalom.

13. A' vétkeket ki érti? az én titkon-valóimból tisztits-meg engem:

14. És az idegenektöl szabaditsd-meg a' te szolgádat.
Ha rajtam nem uralkodnak, akkor makula-nélkül lészek: és nagy vétekböl tisztúlok-meg.

15. És kedvesek léſznek az én szám beszédi: és a' szivem elmélkedése te-elötted mindenkor.
Uram én segétöm, és meg-váltóm.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XIX.

A 2. Halgassön-meg téged az Úr a' háborúság napján: óltalmazzon-meg téged a' Jákob Istenének neve.

3. Küldgyön néked segétségét a' szent helyböl: és Sionból óltalmazzon-meg téged.

4. Emlekezzék-meg minden áldozatodról: és a' te éppen-égö áldozatod kövér légyen.

5. Tselekedgyék veled szivéd-szerént: és minden tanátsodat erösittse-meg.

B 6. Örvendezünk a' te szabaditásodban: és a' mi Istenünk nevében fel-magasztaltatunk.

7. Tellyesittse-bé az Úr minden kéréſidet: most ismértem meg, hogy meg-szabaditotta az Úr az ö Kristusát.
Meg-halgattya ötet az ö szent egéből: az ö jobb-keze szabaditása hatalmas.

8. Ezek a' szekerekben, és amazok a' lovakban: mi pedig a' mi Urunk-Istenünk nevében kérjünk segétséget.

9. Ök meg-kötöztettek, és el-estek: mi pedig fel-költünk, és fel-emeltettünk.

10. Uram szabaditsd-meg a' királyt; és halgass-meg minket a' napon, melyen segétségül hivunk téged.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XX.

A 2. Uram a' te erödben vigad a' király: és meg-szabaditásodon fölötte igen örvendez.

3. Szive kivánságát meg-adtad néki: és az ö ajaki akarattyában nem tsaltad-meg ötet.

4. Mert elöl-vetted ötet az édesség áldomásival: a' fejébe koronát töttél drága köböl.

5. Életet kért töled: és a' napok hoszszaságát adtad néki örökké, és örökkön örökké.

6. Nagy az ö ditsösége a' te meg-szabaditásodban: ditsöséget, és nagy ékelséget tészesz reája.

B 7. Mert áldomást adsz néki örökkön örökké: meg-vigasztalod ötet a' te szined örömével.

8. Mert a' király az Úrban bizik: és a' Fölségesnek irgalmasságában meg nem mozdúl.

9. Talállya-meg a' kezed minden ellengidet: a' te jobb kezed találllya-meg mind, a' kik téged gyülölnek.

C 10. A' te haragodnak idején mint a' tüzes kementzét tészed öket: az Úr az ö haragjában meg-háborittya öket, és meg-emészti öket a' tüz.

11. Az ö gyümöltsöket a' földrol el-veszted: és az ö magvokat az emberek fiai közzül.

12. Mert gonoszt végeztek ellened; tanátsokat gondoltak, mellyeket véghez nem vihettek.

13. Mert hát-megé veted öket: a' maradékiddal el-készited ortzájokat.

14. Magasztaltatsál-fel Uram a' te erösségedben: énekellyük, és ditsérjük erösségedet.

1. Végig, a' reggeli fel-vételért, Dávid Zsóltára. XXI.

A 2. Istenem én Istenem tekints reám: miért hattál-el engem? távúl az én szabadúlásomtól a' vétkeim igéi.

Matth. 27. c. 46. Marc. 15. d. 34.

3. Én Istenem nap-estig kiáltok, és meg nem halgatsz: és éjjel, és nem esztelenségemre.

4. Te pedig a' szent helyen lakol, Israelnek ditsérete:

5. Te-benned biztak az atyáink: biztak, és meg-szabaditottad öket.

6. Hozzád kiáltottak, és meg-szabadúltak: te-benned biztak, és meg nem szégyenültek.

7. Én pedig féreg vagyok, és nem ember: emberek gyalázattya, és a' nép meg-vetése.

8. * Minnyájan, a' kik látnak engem, megtsúfoltak engem: ajakokkal szóllottak, és fejeket hajtogatták.

9. * Az Urban bizott, mentse-meg ötet: szabadittsa-meg ötet, mert kedvelli ötet.

10. Mert te vagy, a' ki engem ki-vontál a' méhből: én reménységem az anyám emlöitöl-fogva.

11. Reád vettettem a' méhtöl-fogva: én Istenem vagy te az anyám méhétöl-fogva.

12. Ne távozzál-el tölem.

Mert a' háborúság közel vagyon: mert nints ki meg-segétssen.

13. Környül-vettek engem a' sok borjak: a' kövér bikák meg-környékeztek engem.

14. Reám-tátották szájokat, mint a' ragadozó, és orditó oroszlány.

15. Mint a' viz ki-öntettem: és minden tsontyaim el-hányattattak.

Mint a' meg olvadott viasz lött a' szivem a' testemnek közepin.

16. Meg-száradott mint a' tserép az eröm, és a' nyelvem a' torkomhoz ragadott: és a' halál porába vittél engem.

17. Mert környül-vettek engem a' sok ebek: a' gonoszok gyüleközete meg-környékezett engem.

18. * Meg-liggatták kezeimet, és lábaimat: meg-számlálták minden tsontyaimat.

19. Ök pedig néztek, és szemléltek engem: * el-osztották magoknak ruházatimat, és a' ruhámra sorsot vetettek.

20. Te pedig Uram el ne távoztasad segétségedet tölem: az én óltalmamra vigyázz.

21. Mentsd-meg Isten lelkemet a' fegyvertöl: és az egyetlenemet az eb kezéből.

22. Szabadits-meg engem az oroszlány szájából: és az unikornisok szarvaitól alázatosságomat.

23. * Hirdetem a' te nevedet az atyámfiainak: a' gyüleközet közepin ditsérlek téged.

24. A' kik félitek az Urat, ditsérjétek ötet: Jákobnak minden magva ditsöitsétek ötet:

25. Féllye ötet Israelnek minden magva: mert nem útálta-meg, sem meg nem vetette a' szegénynek könyörgését:

Sem el nem forditotta ortzáját tölem: és mikor kiáltanék hozzája, meg-halgatott engem.

26. Nálad vagyon az én ditséretem a' nagy gyüleközetben: fogadásimat bé-tellyesitem az ötet-félök szine-elött.

27. Esznek a' szegények, és meg-elégesznek: és ditsérik az Urat, a' kik keresik ötet: élnek az ö szivök örökkön örökké.

28. Meg-emlekeznek és meg-térnek az Úrhoz a' földnek minden határi:

És imádkoznak az ö szine-elött a' Pogányoknak minden nemzetségi.

29. Mert az Úré az ország: és ö uralkodik a' pogányokon.

30. Öttek, és imádkoztak a' földnek minden kovéri: az ö szine-elött le borúlnak minnyájan, kik a' foldbe mennek.

31. És az én lelkem néki él: és a' magvam néki szolgál.

32. Az Úrnak hirdettetik a' következendö nemzetség: és az egek az ö igazságát hirdetik a' népnek, melly születik, mellyet az Úr teremtett.

1. Dávid Zsóltára. XXII.

A

2. Az Úr igazgat engem, és semmi heával nem lészek: a' legeltetés helyére helyheztetett engem.

3. A' meg-elégités vize mellett nevelt engem: a' lelkemet meg-téritette.

Az igazság ösvényin hordozott engem, az ö nevéért.

4. Mert, ha a' halál árnyéka közepett járok-is, nem félek gonoszoktól: mert te velem vagy.

A' te veszszöd, és páltzád, azok vigasztaltak engem.

5. Asztalt készitettél én-elöttem, azokellen, kik engem háborgatnak.

Meg-zsirositottad olajban a' fejemet: és az én részegitö poharom melly jeles!

6. És a' te irgalmasságod követ engem életemnek tellyes napjaiban:

És hogy az Úr házában lakjam, hoszszú ideig.

Isa. 40. *b.* 11. *Jer.* 23. *a.* 5. *Ezech.* 34. *a.* 11. *e.* 23. 1. *Per.* 2. *d.* 23. & 5. *a.* 3.

B

1: A' Szombat elsö napján, Dávid Zsóltára. XXIII.

A

Az Uré a' föld, és annak tellyessége: a' föld kereksége, és minnyájan, a' kik abban laknak.

2. Mert ö a' tengereken fondálta azt: és a' folyó-vizeken készitette azt.

3. Ki mégyen-fel az Úr hegyére: a' vagy ki áll az o szent helyén?

4. Az ártatlan-kezü, és a' tiszta-szivü, a' ki a' lelkét heába nem vette, sem álnoksággal nem eskütt felebarátyának.

5. Az vészen áldomást az Úrtól: és irgalmasságot az ö szabaditó Istenétöl.

6. Ez az ö keresöinek nemzetsége, a' Jákob Istene ortzája keresöinek.

7. Emellyétek fel fejedelmek a' ti kapuitokat, és emelkedgyetek-fel örökké-való kapuk: és bé-mégyen a' ditsöségnek királya.

8. Kitsoda ez a' ditsöségnek királya? az eros, és hatalmas Úr: a' hatalmas Úr a' hartzon.

9. Emellyétek-fel fejedelmek a' ti kupuitokat, és emelkedgyetek-fel örökké-való kapuk: és bé-mégyen a' ditsöségnek királya.

10. Kitsoda ez a' ditsöségnek királya? az eröknek Ura, ö a' ditsöségnek királya.

1. Cor. 10. *f.* 26. *Psal.* 49. *b.* 12.

B

1. Végig, Dávid Zsóltára. XXIV.

1. Te-hozzád emeltem-fel Uram a' lelkemet: én Istenem te-benned bizom, meg ne pirúllyak.

A

3. Se meg ne nevessenek engem az én ellenségim: mert mindenek, a' kik téged várnak, meg nem szégyenülnek.

4. Szégyenüllyenek-meg minnyájan, a' kik hamisságokat tselekesznek ok-nélkül.

A' te útaidat Uram mutasd-meg nékem: és a' te ösvényidre tanits-meg engem.

5. Igazgass engem a' te igazságodban, és tanits éngem: mert te vagy az én üdvözitö Istenem, és téged vártalak egész nap.

6. Emlekezzél-meg Uram könyörületességidről, és irgalmasságidról, mellyek örök-
B tül-fogva vannak.

7. Ifiúságom vétkeiről, és tudatlanságimról meg ne emlekezzél.

Irgalmasságod-szerént emlekezzél-meg te én-rólam: a' te jó-voltodért Uram.

8. Édes, és igaz az Úr: azért ád törvényt az útban-vétkezöknek.

9. Igazgattya az engedelmeseket az itéletben: meg-tanittya a' szelideket az ö útaira.

10. Az Úrnak minden útai, irgalmasság és igazság, az ö testamentoma, és bizonyságtételi keresöinek.

C 11. A' te nevedért Uram kegyelmezz-meg az én bünömnek: mert sok.

12. Kitsoda az ember, a' ki az Urat féli? törvényt szabott annak az úton, a' mellyet választott.

13. Annak lelke a' jókban meg-marad: és az ö magva örökségül birja a' földet.

14. Az Úr az ötet-félöknek erössége: és az ö testamentoma hogy meg-nyilatkoztassék nékik.

15. Az én szemeim mindenkor az Úrra: mert ö vonsza-ki a' lábaimat a' törböl.

16. Tekints reám, és könyörülly rajtam: mert én egyes, és szegény vagyok.

D 17. A' szivem háborúsági meg-sokasodtak: az én szükségimböl ments ki engem.

18. Lássad alázatosságomat, és munkámat: és botsásd meg minden vétkeimet.

19. Tekintsd-meg az ellenségimet, mert
* Joan. 15. d. 25. meg-sokasodtak * és hamis gyülölséggel gyülöltek engem.

20. Örizd-meg lelkemet, és ments-ki engem: meg nem pirúlok, mert benned biztam.

21. Az ártatlanok, és igazak hozzám ragaszkodtak: mert téged vártalak.

22. Szabaditsd-meg Isten az Israelt: minden háborúságiból.

1. Végig, Dávid Zsóltára. XXV.

A Itélly-meg engem Uram, mert én az én ártatlanságomban jártam: és az Úrban bizván meg nem erötlenülök.

2. Próbálly-meg engem Uram, és kisérts-meg engem: égesd a' veséimet, és a' szivemet.

3. Mert a' te irgalmasságod szemeim-elött vagyon: és gyönyörködtem a' te igaz mondásodban.

4. Nem ültem a' hiúság gyüleközetével: B
és a' hamisság tselekedökkel bé nem mégyek.

5. Gyülöltem a' gonosz-tévök gyüleközetit: és az istentelenekkel nem ülök.

6. Meg-mosom kezeimet az ártatlanok-között: és környül-vészem Uram a' te oltárodat:

7. Hogy hallyam a' ditséret szózattyát, és meg-beszéllyem minden tsodálatos dolgaidat.

8. Uram szerettem a' te házad ékességét, és a' te ditsöséged lakó-helyét. C

9. Ne veszesd-el Isten az én lelkemet az istentelenekkel, és a' vér-szopó férfiakkal az életemet:

10. A' kiknek kezekben hamisságok vannak: az ö jobb kezek meg-tölt ajándékokkal.

11. Én pedig az én ártatlanságomban jártam: válts-meg engem, és irgalmazz nékem.

12. Az én lábam az igyenesen állott: a' gyüleközetekben áldlak Uram téged.

1. Dávid Zsóltára, minek-elötte meg-kenetnék. XXVI.

A Z Úr az én világositásom, és szabadulásom, kitöl féllyek? A

Az Úr az én életemnek óltalmazója, kitöl rettegjek?

2. Midön reám közelgetnek a' gonoszok, hogy meg-egyék az én húsomat.

Az ellenségim kik engem háborgatnak, azok meg-erötlenültek, és el-estek. B

3. Ha tábor áll ellenem, nem fél a' szivem.

Ha hartz támad ellenem, én abban bizom.

4. Egyet kértem az Úrtól, ismég azt kérem, hogy az Úr házában lakjam életemnek tellyes napjaiban:

Hogy lássam az Úr gyönyörüségét, és meg-látogassam az ö templomát.

5. Mert el-rejtett engem az ö hajlékába: a' veszedelemnek napján meg-óltalmazott engem az ö hajléka rejtekében. C

6. A' kö-sziklára emelt-fel engem: és most fel-magasztalta fejemet ellenségimfölibe.

Körül-jártam, és áldoztam az ö hajlékában éneknek áldozattyát; éneklek, és ditséretet mondok az Úrnak.

7. Halgasd-meg Uram szómat, mellyel hozzád kiáltottam: könyörülly rajtam, és halgass-meg engem:

8. Néked szóllott a' szivem, az ortzám téged keresett: a' te ortzádat keresem Uram.

9. Ne forditsd-el tölem az ortzádat: ne térj-el a' szolgádtól haragodban.

Légy segétöm: ne hadgy-el engem, se meg ne útálly engem én üdvözitö Istenem.

10. Mert az atyám, és anyám el hattak D
engem: az Úr pedig fel-vött engem.

11. Törvényt adgy nékem Uram a' te

útad

útadban: és igazits engem igaz ösvényre az én ellenségimért.

12. Ne adgy engem az én háborgatóim lelkeinek: mert hamis tanúk támadtak ellenem, és a' hamisság meg-hazudta magát.

13. Hiszem hogy meglátom az Úr javait az élök földében.

14. Varjad az Urat, emberkedgyél: és erösödgyék-meg a' szived, és várakozzál az Úrra.

Ö-maga Dávid Zsóltára. XXVII.

A 1. HOZZÁD kiáltok Uram, én Istenem ne vedd halgatásra: mert né-talám ha halgatsz nékem, a' verembe alá-menökhöz hasonlíttatom.

2. Halgasd-meg Uram könyörgésem szavát, mikor imádkozom te-hozzád: mikor fel-emelem kezeimet a' te szent templomodra.

3. Ne vonny engem együtt a' bünösökkel: és a' hamisság-tévökkel ne veszíz-el engem.

A' kik békeséget szóllanak barátyokkal, gonosz vagyon pedig az ö szivökben.

4. Fizess-meg nékik tselekedetek szerént, és az ö találmányok gonoszsága-szerént.

A' kezek tselekedeti-szerént fizess nékik: add-meg nékik jutalmokat.

B 5. Mert nem értették az Úr tselekedetit, és az ö kezei téteményiben el-rontod öket, és meg nem épited öket.

6. Áldott az Úr: mert meg-halgatta az én könyörgésem szavát.

7. Az Úr az én segétöm, és óltalmazóm: ö benne bizott a' szivem, és meg-segéttettem.

És újonnan meg-virágzott a' testem: és az én akaratomból hálát adok néki.

8. Az Úr az ö népének erösége: és óltalmazója az ö Kristusa szabadúlásinak.

9. Szabaditsd-meg Uram a' te népedet, és áld-meg örökségedet: és igazgasd öket, és magasztald-fel öket örökké.

1. Dávid Zsóltára, a' Hajlék el-végezésében. XXVIII.

A HOZZATOR az Úrnak Isten fiai: hozzatok az Úrnak kos fiakat.

2. Hozzatok az Úrnak ditsöséget, és tiszteletet, hozzatok az Úr nevének ditsöséget: imádgyátok az Urat az ö szent pitvarában.

3. Az Úr szava a' vizeken, a' fölségnek Istene dörgött: az Úr a' sok vizeken.

4. Az Úr szava eröben: az Úr szava ditsöségben.

B 5. Az Úr szava a' tzédrusok rontója: és elrontya az Úr a' Libanus tzédrusit:

6. És meg-rontya azokat mint a' Libanus borját: és a' szerelmes mint az unikornisok fia.

7. Az Úr szava a' tüz lángjának el-vágója:

8. Az Úr szava a' pusztának meg-renditöje: és meg-mozdittya az Úr a' Kádes pusztáját.

9. Az Úr szava el-készíti a' szarvasokat, C
és ki-nyilatkoztattya a' sürüket: és az o templomában minnyájan ditsöséget mondanak.

10. Az Úr szerzi a' viz-özönt: és az Úr király örökké fog-ülni.

11. Az Úr eröt ád az ö népének: az Úr meg-áldgya az o népét békeségben.

1. Ének Zsóltára, a' Dávid háza megszentelésében. XXIX.

2. MAGASZTALLAK téged Uram, mert A
fel-emeltél engem: és nem gyonyörködtetted az én ellenségimet rajtam.

3. Én Uram Istenem hozzád kiáltottam, és meg-gyógyitottál engem.

4. Uram ki-hoztad pokolból a' lelkemet: ki-szabaditottál engem a' verembe-menökközzül.

5. Ditséretet mondgyatok az Úrnak ö szentei: és hálát adgyatok az ö szentsége emlekezetiért.

6. Mert harag az ö boszszonkodásában: B
és élet az ö akarattyában.

Estvéig tart a' sirás, és reggel öröm.

7. Én pedig mondék az én bévelkedésemben: Örökké meg nem mozdúlok.

8. Uram a' te akaratod-szerént, eröt adtál az én ékességemnek. C

El-forditottad az ortzádat tölem, és meg-háborodtam.

9. Hozzád kiáltok Uram: és Istenemnek könyörgök.

10. Mi haszon az én véremben, ha alámégyek a' rothadásba?

Vallyon a' por áld-e téged, a' vagy hirdeti-e a' te igazságodat?

11. Hallotta az Úr, és könyörült rajtam: az Úr lött én segétöm.

12. Siráſomat örömre forditottad nékem: el-szaggattad a' zsákomat, és környül-vettél engem vigasággal.

13. Hogy énekellyen néked az én ditsöségem, és meg ne szomorittassam: én Uram Istenem örökké hálát adok néked.

1. Végig, Dávid Zsóltára, az elme el-ragadtatásáért. XXX.

2. TE-BENNED biztam Uram, meg ne szegyenüllyek örökké: a' te igazságod-által A
szabadits-meg engem.

3. Hajtsd hozzám füledet, siess, hogy kiszabadits engem.

Légy nékem segétö Istenem: és óltalom házúl, hogy meg-szabadits engem.

4. Mert erösségem, és óltalmam vagy te: és a' te nevedért vezérlesz engem, és táplálsz engem.

5. Ki-viszsz engem e' törbol, mellyet

el-rejtettek nékem: mert te vagy óltalmazom.

6. * Kezeidbe ajánlom lelkemet: megváltottál engem Uram igazságnak Istene.

7. Gyülölted a' hiuságoknak heába-valókövetöit.

8. Én pedig az Úrban biztam: örvendezek, és vigadok a' te irgalmaſságodban.

Mert meg-tekintetted alázatoſságomat, ki-ſzabaditottad lelkemet a' ſzükségekből.

9. És nem rekeſztettél engem az ellenség kezeibe: tágas helyre helyheztetted a' lábaimat.

10. Könyörülly rajtam Uram, mert háborgattatom: meg-háborodott a' haragban a' ſzemem, a' lelkem, és a' haſam:

11. Mert el-fogyatkozott életem a' fájdalomban, és az eſztendöim a' fohászkodáſokban.

Meg-erötlenült a' ſzegénységben az eröm: és a' tsontyaim meg-háborodtak.

12. Minden ellenségim-fölött igen gyálázattyává löttem a' ſzomſzédimnak-is, és félelmévé az iſmerömnek.

13. A' kik láttak engem, ki-futottak tölem: el-felejtve vóltam a' ſzivben mint a' meg-hólt.

14. Ollyanná löttem mint a' romlott edény: mert ſok körül-lakóknak ſzidalmazáſát hallottam.

Midön egybe-gyültek ellenem, tanátskoztak, hogy lelkemet el-vennék.

15. Én pedig te-benned biztam Uram: mondék; Te vagy az én Istenem:

16. Kezeidben az én ſorſaim.

Ments meg engem az ellenségim kezéből, és az én üldözöimtöl.

17. Világoſitsd-meg az ortzádat a' te ſzolgádon, ſzabadits-meg engem a' te irgalmaſságod-által:

18. Uram meg ne ſzégyenüllyek, mert ſegétségül hittalak téged.

Szégyenüllyenek-meg az iſtentelenek, és viteſſenek pokolba:

19. Némüllyanak-meg a' tsalárd ajakok.

Mellyek az igaz-ellen hamiſságot ſzóllanak, kevélységgel, és meg-útálással.

20. Melly nagy Uram a' te édeſséged ſokaſága, mellyet el-rejtettél a' téged-féloknek.

Meg-ſzerzetted azoknak, kik benned biznak, az emberek fiainak ſzine-elött.

21. El-rejted öket az ortzád rejtekében az emberek háborgatáſa-elött.

Meg-óltalmazod öket a' te hajlékodban a' nyelvek ellen-mondásától.

22. Áldott az Úr: mert tsodálatoſsá tette az ö irgalmaſságát én-hozzám az erös várasban.

23. Én pedig mondék elmémnek el-ragadtatásában: El-vettettem ſzemeid-elöl.

Az-okáért meg-halgattad az én imádságom ſzavát, midön hozzád kiáltanék.

24. Szereſsétek az Urat minden ſzentei: mert igazságot keres az Úr, és bévségeſſen meg-fizet a' kevélyen tselekedöknek.

25. Emberkedgyetek, és erösödgyékmeg a' ſzivetek, minnyájan kik az Urban biztok.

Ö-magának Dávidnak értelme. XXXI.

1. Boldogok, a' kiknek meg-botsátattak az ö hamiſságok: és a' kiknek bunök bé-födöztettek.

2. Bóldog a' férfiu, kinek bünt nem tulajdonitott az Úr, és nints a' lelkében tsalárdság.

3. Mivelhogy halgattam, meg-avúltak a' tsontyaim; midön egéſz nap kiáltanék.

4. Mert nappal és éjjel meg-nehezedett rajtam a' kezed: meg-tértem az én nyomorúságomban, midön a' tövis gyakdoſna.

5. Vétkemet meg-jelentettem néked: és hamiſságomat el nem rejtettem.

* Mondék: Meg-vallom magam-ellen hamiſságomat az Urnak és te meg-botsátad bünömnek iſtentelenségét.

6. Ezért imádkozik néked minden ſzent, alkalmatos idoben.

Mindaz-által a ſok vizek árradásában, hozzája nem közelgetnek.

7. Te vagy óltalmam az háborúság-ellen, melly környül vett engem: én örvendezéſem ſzabadits-meg engem az engem környül-vévöktöl.

8. Értelmet adok néked, és meg-tanitlak téged az úton, mellyen járſz: meg-állatom rajtad a' ſzemeimet.

9. Ne legyetek mint a' ló, és az öſzvér, mellyeknek nints értelmek.

Fékkel, és zabolával ſzorits-meg az ö állokat, a' kik hozzád nem közelgetnek.

10. Sok a' bünös oſtora, de az Úrban-bizót környül-véſzi az irgalmaſság:

11. Vigadgyatok az Urban és örvendezzetek igazak, és ditsekedgyetek minnyájan igaz-ſzivüek.

Dávid Zsóltára. XXXII.

1. Örvendezzetek igazak az Úrban: az igazakhoz illik a' ditséret.

2. Adgyatok hálát az Úrnak tzitaráival: a' tiz-húrú hárfakkal mondgyatok ditséretet néki.

3. Énekellyetek néki új éneket: jól énekellyetek néki kiáltáſſal.

4. Mert igaz az Úr beſzéde: és minden ö tselekedeti hivek.

5. Szereti az irgalmaſságot, és az itéletet: az Úr irgalmaſságával teli a' föld.

6. Az Úr igéjével erösödtek-meg az egek: és a ſzájának lelke-által azoknak minden ö erejek.

7. Öſzve-gyüjtvén a' tenger vizeit mint egy tömlöbe: kintseibe teſzi a' mélységeket.

8. Féllye az Urat az egész föld: ö-töle pedig indittassanak-meg e' világnak minden lakói.

* Judit. 16. c. 17.

9. * Mert ö mondotta, és löttek: ö parantsolta, és teremtettek.

10. Az Úr el-hánnya a' nemzetségek tanátsit: meg-veti pedig a' népek gondolatit, és meg-veti a' fejedelmek tanátsit.

C

11. Az Úr tanátsa pedig örökké megmárad: az ö szive gondolati nemzetségről nemzetségre.

12. Bóldog nemzetség, a' kinek az Úr, az ö Istene; a' nép, a' kit magának örökségül választott.

13. Menyből tekintett az Úr: látta mind az emberek fiait.

14. Az ö el-készittetett lakó-helyéből tekintett mindenekre, kik a' földet lakják.

15. Ki egyenként alkotta azok sziveit: a' ki érti minden ö tselekedeteket.

16. Nem szabadúl-meg a' király sok erőáltal: és az óriás meg nem szabadúl az ö erejének sokaságában.

17. Tsalárd a'ló a' szabaditásra: az ö erejének bévségében pedig meg nem szabadúl.

D

18. Imé az Úr szemei az ötet-félökön: és azokon, kik az ö irgalmasságában biznak.

19. Hogy haláltól meg-mentse azok lelkeit: és táplállya öket az éhségben.

20. A' mi lelkünk az Urat várja: mert mi segétönk, és óltalmazónk.

21. Mert ö-benne vigad a' mi szivünk: és az ö szent nevében biztunk.

22. Légyen rajtunk Uram a' te irgalmasságod: a' mint te-benned biztunk.

1. Dávidé, mikor meg-változtatta ortzáját Akimélek-elött, és el-botsátotta ötet 's el-ment (1. *Reg.* 21.) XXXIII.

A

2. ALDOM az Urat minden időben: az ö ditséreti mindenkor az én számban.

3. Az Úrban ditsekedik az én lelkem: hallyák meg ezt a' szelidek, és vigadgyanak.

4. Magasztallyátok az Urat én-velem: és ditsöittsük az ö nevét egyenlö-képpen.

5. Kereštem az Urat, és meg-halgatott engem: és minden háborúságimból meg-mentett engem.

6. Járúllyatok hozzája, és világosodgyatok-meg: és a' ti ortzáitok meg nem szégyenülnek.

B

7. E' szegény kiáltott, és az Úr meg halgatta ötet: és minden háborúságiból ki-szabaditotta ötet.

8. Az Úr Angyala az ötet-félök-körül lakozik: és meg-menti öket.

9. Kóstollyátok, és lássátok, hogy édes az Úr: bóldog ember, a'ki ö-benne bizik.

* Luc. 1. f. 53.

10. Féllyétek az Urat minden szentei: mert nint fogyatkozások az ötet félöknek.

11. * A' gazdagok szüköldödtek, és éheztek: az Úr keresöi pedig semmi jóban meg nem fogyatkoznak.

12. Jöjetek-elö fiaim, halgassatok engem: az Úr félelmére tanitlak titeket.

13. * Kitsoda az ember a' ki életet akar: jó napokat szeret látni?

* 1. *Per.* 3. *b.* 10.

14. Tiltsd-el nyelvedet a' gonosztól: és az ajakid ne szóllyanak tsalárdságot.

15. Térj-el a' gonosztól, és tselekedgyél jót: keresd a' békeséget, és kövesd azt.

16. Az Ur szemei az igazakon: és az ö fülei azok könyörgésin.

17 * Az Úr tekintete pedig a' gonosztévökön: hogy el-veszesse a' földröl azok emlekezetét.

D

* *Eccli.* 15. *d.* 21 *Heb.* 4. *c.* 13.

18. Kiáltottak az igazak, és az Úr meghalgatta öket: és minden háborúságokból ki-szabaditotta öket.

19. Közel vagyon az Úr azokhoz, kik töredelmes szivvel vannak: és az alázatos lelküeket meg-segéti.

20. Sok az igazak háborúsága: és mind azokból ki-szabadittya öket az Úr.

21. Meg-örizte az Úr minden ö tsontyokat: egy azok-közzül meg nem rontatik.

22. A' bünösök halála igen gonosz: és a' kik gyulölik az igazat, vétkeznek.

23. Meg-szabadittya az Úr az ö szolgainak lelkeit: és minnyájan kik ö benne biznak, nem vétkeznek.

Ö-magáé Dávidé. XXXIV.

1. ITÉLD-meg Uram a' nékem-ártókat, győzd-meg az ellenem hartzolókat.

A

2. Ragadgy fegyvert és paizst: és kellyfel-segétségemre.

3. Vond-ki a' kardot, és rekeszd-meg azokat, kik engem üldöznek: mondgyad a' lelkemnek: Én vagyok a' te szabadúlásod.

4. Meg-szégyenüllyenek, és meg-pirúllyanak az én lelkem-keresöi.

Térjenek hátra, és szégyenüllyenek-meg, kik nékem gonoszokat gondolnak.

5. Légyenek mint a' por a' szél-elött: és az Úr Angyala szorongatván öket.

6. Légyen setét, és síkos az ö útok: és az Úr Angyala kergetvén öket.

B

7. Mert ok-nélkül rejtették-el nékem az ö török vészedelmét: ok-nélkül pirongattak a' lelkemet.

8. Jöjön reája a' tör, mellyet nem tud: és a' háló, mellyet el-rejtett, fogja-meg ötet: és azon törbe essék.

9. Az én lelkem pedig örvendez az Úrban: és gyönyörködik az o szabaditásában.

10. Minden tetemim mondgyák: Uram, kitsoda hasonló hozzád?

Ki-szabaditván a' szegényt a' nálánál-erösbek kezéből: a' szüköldödöt és szegényt az ötet kóborlóktól.

11. Hamis tanúk támadván, a' miket nem tudok vala, kérdezik vala tölem.

12. Gonoszokkal fizetnek vala nékem a' jókért: a' lelkem gyümöltstelenségével.

13. Én pedig midön engem bántanának, ször-zsákba öltözöm vala.

Böjtel alázom vala meg a' lelkemet: és az imádságom a' kebelembe tér.

14. Mint felebarátunknak, és mint atyánk fiának, úgy kedveskedem vala: mint a' gyászoló, és a' meg-szomorodott úgy meg-alázom vala magamat.

15. És ellenem vigadtak, és egybe-gyültek: öszve-gyüjtettek reám az ostorok, és nem tudtam.

16. El-szélledtek, és nem bánkodtak, kisérgettek engem, tsúfolással tsúfoltak engem: agyarkodtak reám az ö fogokkal.

17. Uram mikor tekénteſz-meg? szabaditsd-ki lelkemet az ö gonoszságokból, az oroszlányok-közzül az egyetlenemet.

18. Hálát adok néked a' nagy gyüleközetben, a' sok nép-között ditsérlek téged.

19. Ne örüllyenek rajtam, a' kik hamissan ellenkednek velem? * a' kik ok-nélkül gyülölnek engem, és hunyorgatnak szemekkel.

20. Mert nékem ugyan békeségessen szólnak vala: és a' földnek haragjában szólván, álnokságokat gondolnak vala.

21. És reám tátották szájokat: mondának: Éhé, ehé, láttak a' szemeink.

22. Láttál Uram, ne halgass: Uram ne távozzál-el tölem.

23. Kelly-fel, és figyelmezz itéletemre; én Istenem, és én Uram, az én ügyemre.

24. Itélly-meg engem igazságod-szerént én Uram Istenem, és ne örüllyenek rajtam.

25. Ne mondgyák az ö szivökben: Öröm öröm a' mi lelkünknek; se ne mondgyák; El-nyeltük ötet.

26. Pirúllyanak, és szégyenüllyenek-meg egyszer 's mind a' kik az én gonoszomon örvendeznek.

Gyalázattal, és szégyenséggel öltözteſsenek-fel, a' kik kevélyen szólnak ellenem.

27. Örvendezzenek, és vigadgyanak, a' kik az én igazságomat akarják: és mondgyák mindenkor: Magasztaltassék az Úr, kik az ö szolgája békeségét akarják.

28. És az én nyelvem a' te igazságodat hirdeti, egész nap a' te ditséretedet.

1. Végig, az Úr szolgájáé ö-magáé Dávidé. XXXV.

2. Monda a' hamis, hogy vétkezzék önön-magában: Nints az Isten-félelme az ö szemei-elött.

3. * Mert álnokúl tselekedett az ö szine-elött: hogy az ö hamissága gyülölségre feltaláltassék.

4. Az ö szája igéi hamisság, és álnokság: nem akart érteni, hogy jól tselekednék.

5. Hamisságot gondolt az ö ágyában: megállott minden nem jó útban, a' gonoszságot pedig nem gyülölte.

6. Uram menyben a' te irgalmasságod: és a' te igaz-mondásod a' felyhökig.

7. A' te igazságod mint az Isten hegyei: a' te itéletid nagy mélység.

8. Az embereket, és a' barmokat megtartod Uram: melly igen meg-sokasitottad irgalmasságodat Istenem!

Az emberek fiai pedig, a' te szárnyaid árnyékában bíznak.

9. Meg-részegülnek a' te házad bévségétöl: és a' te gyönyörüséged patakából itatod öket.

10. Mert nálad vagyon az életnek kútfeje: és a' te világosságoddal láttyuk-meg a' világosságot.

11. Terjeszd-ki irgalmasságodat a' te ismeröidre, és az igazságodat azokra, kik igaz szivvel vannak.

12. Ne jöjön reám a' kevélység lába: és a' bünös keze ne mozdittson meg engem.

13. Ott eſtek-el, a' kik hamisságot tselekeszenek: ki-üzettenek, és fel nem álhattanak.

Ö-magának Dávidnak Zsóltára. XXXVI.

1. Ne boszszonkodgyál a' gonosz-tévökre ne irégykedgyél a' hamisság tselekedökre.

2. Mert mint a' széna hamar el-száradnak: és mint a' fü-béli paréj hamar el-húlnak.

3. Bizzál az Úrban, és tselekedgyél jót: és lakjál a' földön, és annak gazdagságiban legeltetel.

4. Gyönyörködgyél az Úrban: és megadgya néked a' szived kéréſit,

5. Nyilatkoztasd meg az Úrnak a' te útadat, és bizzál ö-benne: és ö meg-tselekeszi.

6. És ki-hozza igazságodat mint a' világosságot, és a' te itéletedet mint a' délt:

7. Engedgy az Úrnak, és könyörögj néki. Ne boszszonkodgyál arra, a' ki szerentsés az ö útában; a' hamisságok-tselekedö emberre.

8. Szünnyél-meg a' haragtól, és hadd-el a' búsúlást: ne boszszonkodgyál, hogy gonoszt tselekedgyél.

9. Mert a' kik gonoszt tselekeszenek, kigyomláltatnak: a' kik pedig az Urat várják, azok birják örökségül a' földet.

10. És még egy kevés-múlva, és nem lészen a' bünös: és kereſed a' helyét, és fel nem találod.

11. * A' szelidek pedig örökségül birják a' földet, és gyönyörködnek a' békeség sokaságában.

12. Az igazra vigyáz a' bünös: és a' fogait tsikorgattya reája.

13. Az Úr pedig meg-neveti ötet: mert láttya, hogy el-jö az ö napja.

14. Fegyvert vontak a' bünösök: megvonták az ö kéz-ijokat,

Hogy le-veſsék a' szegényt, és a' szükölködöt: hogy meg-öllyék az igaz-szivüeket.

15. Az ö fegyverek mennyen az ö szivökbe: és a' kéz-ijok el-töretteſsék.

16. Jobb az igaznak a' kevés, a' bünösök ſok gazdagságánál.

17. Mert a' bünösök karjai meg-rontatnak: az igazakat pedig meg-erösíti az Úr.

18. Iſméri az Úr az ártatlanok napjait: és az ö örökségek örökké meg marad.

19. Meg nem ſzégyenülnek a' gonoſz idöben, és az éhség napjain meg-elégittetnek:

20. Mert a' bünösök el-veſznek.

Az Úr ellenségi pedig mihelyen tiſzteltetnek, és fel-magaſztaltatnak; el-fogyván, mint a' füſt el-fogynak.

21. Költsön véſzen a' bünös, és meg nem fizeti, az igaz pedig könyörül, és adakozik.

22. Mert az ötet-áldók a' földet birják örökségül: az ötet-átkozók pedig el-veſznek.

23. Az Úrtól igazgattatnak az ember lépéſi: és annak útát kedvelli.

24. Mikor el-eſik, meg nem romol: mert az Úr alája téſzi a' kezét.

25. Ifiú vóltam, és meg-vénhedtem: és nem láttam, hogy az igaz el-hagyatott vólna, ſem, hogy az ö magva kenyeret kereſett vólna.

26. Nap-eſtig könyörül, és költsön-ád: és az ö magva áldásban léſzen.

27. Térj-el a' gonoſztól, és tselekedgyél jót, és meg-maradſz örökkön örökké.

28. Mert az Úr ſzereti az itéletet, és el nem hadgya az ö ſzenteit: örökké meg-tartatnak.

A' hamiſsak meg-büntettetnek, és az istentelenek magva el-véſz.

29. Az igazak pedig örökségül birják a' földet: és azon laknak örökön örökké.

30. * Az igaz ſzája böltseséget beſzéll: és a' nyelve itéletet ſzóll.

31. Az ö Iſtene törvénye az ö ſzivében: és az ö lépéſi meg nem tsalattatnak.

32. Szemléli a' bünös az igazat: és öldökléſre kereſi ötet.

33. Az Úr pedig nem hadgya ötet annak kezeiben: ſe nem kárhoztattya ötet, mikor amattól meg-itéltetik.

34. Várjad az Urat, és örizd-meg az ö útát: és fel-magaſztal téged, hogy örökségül vegyed a' földet: mikor el-veſznek a' bünösök, meg-látod.

35. Láttam az iſtentelent, hogy fel-magaſztaltatott, és fel-emeltetett mint a' Libanus tzédrusi.

36. És elö-menék, és imé nem vala; és keresém ötet, és fel nem találtaték a' helye.

37. Örizd-meg az ártatlanságot, és nézd-meg az igazságot: mert maradéki vannak a' békeséges embernek.

38. A' hamiſſak pedig mind együtt el-veſznek: az iſtentelenek maradéki ſemmivé léſznek.

39. Az igazak ſegétségeg pedik az Úrtól: és óltalmazója azoknak a' háboruságnak idején.

40. És meg-ſegéti öket az Úr, és meg-ſzabadittya öket: és meg-menti öket a' bünösöktöl, és meg-ſzabadittya öket: mert öbenne biztak.

1. Dávid Zsóltára, a' ſzombatról-való emlekezetre. XXXVII.

2. URAM meg ne fedgy engem búsúlásodban, ſe haragodban meg ne dorgálly engem. A

3. Mert a' te nyilaid belém-ſzegeztettek: és meg-erösítetted rajtam a' te kezedet.

4. Nints egéſség a' teſtemben a' te haragod ſzine miatt: nints békesége tsontyaimnak a' büneim ſzine-miatt.

5. Mert az én hamiſságim felyül-halladták a' fejemet: és mint egy nehéz terh megnehezültek rajtam.

6. Meg-rothadtak, és meg-ſenyvedtek a' ſebeim helyei, az én balgatagságom ſzinemiatt.

7. Nyomorúltá löttem, és igen meghorgattam: nap-eſtig ſzomorkodva járok vala.

8. Mert az ágyékim meg-töltek tsúfolásokkal: és nints egéſség a' teſtemben. B

9. Meg-ſanyargattattam: és igen megaláztattam: orditok vala ſzivemnek ſohaſzkodáſa-miatt.

10. Uram, elötted minden kivánságom: és ſohaſzkodáſom elötted el nem rejtetett.

11. A' ſzivem meg-háborodott, el-hagyott engem az eröm: és a' ſzemem világoſsága, az ſints velem.

12. A' barátim, és felebarátim ellenembe közelgettek, és állottak. C

13. És a' kik mellettem vóltak, távúl állának: és eröſzakot tselekeſznek, vala a' kik a' lelkemet kereſik vala.

És a' kik gonoſzt kereſnek vala nékem, hiuságokat ſzóllottak: és álnokságokat gondolnak vala egéſz nap.

14. Én pedig mint a' ſiket nem hallom vala: és mint a' néma, ki fel nem nyittya a' ſzáját.

15. És lök mint a' nem-halló ember: és a' kinek ſzájában nintsenek ellen-mondáſok,

16. Mert Uram te-benned biztam: te meg-halgatſz engem én Uram Iſtenem.

17. Mert mondám, Ne örüllyenek valaha rajtam az én ellenségim: és midön megtántorodnak vala a' lábaim, nagyokat ſzóllottak reám.

18. Mert én oſtorok-alá kéſzittettem: és az én fájdalmam ſzinem-elött mindenkor. D

19. Mert az én hamiſságomat hirdetem: és bünömröl gondolkodom.

20. Az én ellenségim pedig élnek, és meg-erölsödtek rajtam: és meg-ſokaſodtak, a' kik hamiſsan gyülöltek engem.

21. A' kik gonoſzokkal fizetnek a' jókért,

* Prov. 31. v. 26. Pſ. 51. v. 7.

rágalmaznak vala engem: mivelhogy a' jót követem vala.

22. Ne hadgy-el engem én Uram Istenem: ne menny-el tőlem.

23. Figyelmezz az én segétségemre: üdvösségemnek Ura Istene.

1. Végig, ö magának Iditunnak, Dávid éneke. XXXVIII.

A

2. MONDÉK: Meg-őrizem útaimat; hogy ne vétkezzem a' nyelvemmel.

Psalm. 6. a. 1.

Őrizetet vetettem a' számnak, mikor a' bünös ellenem állana.

3. Meg-némúltam, és meg-aláztattam, és jókat sem szóllottam: és a' fájdalmam meg-újúlt.

4. Meg-hevült én-bennem a' szivem, és az én elmélkedésemben fel-gyúlad a' tüz.

5. Szóllék a' nyelvemmel: add tudtomra nékem Uram az én végemet?

B

És a' napim száma mennyi-légyen: hogy tudgyam, mi heával vagyok.

6. Imé mérhetővé tötted a' napjaimat: és az én mi-vóltom mint a' semmi előtted.

Mindaz-altal merő hiuság, minden élő ember.

7. Mindaz-által mint az árnyék el-múlik az ember: de heába háborodik-is.

Kintseket gyüjt, és nem tudgya, kinek gyüjti azokat.

8. És most mitsoda az én várakozásom? nem az Úr-e? és az én mi-vóltom nálad vagyon.

9. Minden hamisságimból ments-ki engem: a' balgatagnak gyalázatra adtál engem.

10. Meg-némúltam, és fel nem nyitottam a' számat, mert te tselekedted:

11. Vedd-el rólam a' te tsapásidat.

12. A' te kezed erősége-miatt én el-fogytam a' feddésekben: a' hamisságért meg-dorgáltad az embert.

C

És el-sonnyasztottad az ö lelkét mint a' pókot: mindaz-által heába háborodik-meg minden ember.

13. Halgasd-meg imádságomat Uram, és könyörgésemet: vedd füleidbe könyhúllatásimat.

Ne halgass: mert jövevény vagyok én nálad, és szarándok, mint minden atyáim.

14. Szünnyél-meg tőlem, hadd pihennyem, minek-elötte el-mennyek, és többé nem lészek.

1. Végig, ö-magának Dávidnak Zsóltára. XXXIX.

A

2. VÁRVÁN vártam az Urat, és reám figyelmeze.

3. És meg-halgatá könyörgésemet: és kivün engem a' nyomorúság verméből, és az úndokság sárából.

És kö-sziklára állatá a' lábaimat: és igazgatá lépésimet.

4. És új éneket ada a' számba, a' mi Istenünk ditséretit.

Meg-láttyák azt sokan, és félni fognak: és az Úrban biznak.

5. Bóldog ember, kinek reménsége az Úr neve: és nem nézett hiuságokra, és hamis balgatagságokra.

6. Meg-sokasitottad én Uram Istenem a' te tsodálatos dolgaidat: és gondolatidban nints a' ki hasonló légyen hozzád.

Hirdettem, és szóllottam: számlálhatatlanúl meg-sokasodtak.

7. * Áldozatot, és ajándékot nem akartál: a' füleimet pedig el-készitetted nékem.

** Heb. 10. b. 5.* B

8. Egészszen-égö, és bünért-való áldozatot nem kivántál: akkor mondék: Ihol jövök.

9. A' könyvnek sommájában irva vagyon felölem, hogy a' te akaratodat tselekedném: én Istenem akartam, és a' te törvényed a' szivem közepett.

10. Hirdettem igazságodat a' nagy gyüleközetben, imé az ajakimat meg nem tiltom: Uram te tudod.

11. Igazságodat el nem rejtettem szivemben: igaz-mondásodat, és szabaditásodat megmondottam.

C

El nem rejtettem irgalmasságodat, és igaz-mondásodat, a' nagy gyüleközettől.

12. Te pedig Uram távúl ne vidd irgalmasságidat tőlem: a' te irgalmasságod, és igaz-mondásod mindenkor fel-vettek engem.

13. Mert környül vettek engem a' gonoszok, mellyeknek száma nints: a' hamisságim meg-fogtak engem, és nem láthattam.

Meg-sokasodtak a' fejem haj-szálai-fölött: és a' szivem el-hagyott engem.

14. Tessék néked Uram, hogy meg-ments engem: * Uram tekints segétésemre.

** Infr. 69. a. 2. * Supr. 34. a. 4.*

15. * Gyaláztassanak-meg, és szégyenüllyenek-meg mind-együtt, a' kik lelkemet keresik, hogy el-vegyék azt.

D

Térjenek hátra, és szégyenüllyenek-meg, a' kik nékem gonoszt akarnak.

16. Viselyék mindgyárt gyalázattyokat, kik azt mondgyák nékem: Ehé, ehé.

17. Örvendezzenek, és vigadgyanak tebenned minden keresöid: és mondgyák mindenkor: Fel-magasztaltassék az Úr: a' kik szeretik a' te meg-szabaditásodat.

18. Én pedig kóldús vagyok, és szegény: az Úr szorgalmatos felölem.

Az én segétöm, és óltalmazóm te vagy: én Istenem ne késsél.

1. Végig, ö-magának Dávidnak Zsóltára. XL.

A

2. BOLDOG a' ki eszessen gondolkodik a' szükölködöről, és a' szegényről: a' gonosz napon meg-szabadittya ötet az Úr.

3. Az Úr tartsa-meg ötet, és éltesse ötet, és bóldoggá tegye ötet a' földön: és ne adgya ötet az ö ellenséginek kivánságára.

4. Az Úr ſegétse-meg ötet az ö fájdalmának ágyán: az ö egéſz ágyát meg-forgattad betegségében.

5. Én mondék: Uram könyörülly rajtam: gyógyitsd-meg lelkemet, mert vétkeztem néked.

6. Az én ellenségim gonoſzokat mondottak nékem: Mikor hal-meg, 's vész-el a' neve?

B 7. És ha bé-jö vala, hogy meg-látogatna, heába-valókat ſzóll vala, a' ſzive hamisságot gyüjtött magának.

8. Ki-mégyen vala, és azont ſzóllya vala. Ellenem ſuttognak vala minden ellenségim: ellenem gonoſzokat gondolnak vala.

9. Hamis dolgot végezének ellenem: Vallyon a' ki aluſzik, nem kél-e fel többé?

10. De még az ember-is, kivel békeségem vólt, a' kiben biztam: a' ki kenyeremet éſzi vala, nagy tsalárdságot mivele rajtam.

C 11. Te pedig Uram könyörülly rajtam, és költs-fel engem: és meg fizetek nékik.

* Act. 1. c. 16. 12. * Ebből iſmértem, hogy kedveltél engem; mert nem örül az én ellenségem rajtam.

13. Engem pedig az ártatlanságért felvöttél: és meg-erösitettél engem ſzinedelött örökké.

14. Áldott az Iſrael Ura Iſtene örötkül-fogva, és örökké: úgy légyen, úgy légyen.

1. Végig, a' Kóre fiainak értelem.

XLI.

A 2. A' mint kivánkozik a' ſzarvas a' vizek kút-ſejeihez: úgy kivánkozik a' lelkem tehozzád Iſten.

3. Szomjúhozott a' lelkem az erös élö Iſtenhez: mikor megyek-el, 's jelenem-meg az Iſten ortzája-elött?

4. Az én köny-húllatáſim kenyereim vóltak nékem éjjel, és nappal; midön mondgyák naponként nékem: Hol vagyon a' te

B Iſtened?

5. Ezekröl meg-emlekeztem, és ki-öntöttem magamban a' lelkemet, mert általmegyek a' tsodálatos hajlék helyéhez, mind az Iſten házáig:

Az örvendezés, és hálá-adás ſzavában: a' vigan-lakozó zengéſe.

6. Miért vagy ſzomorú én lelkem? és miért háborgatſz engem?

Bizzál az Iſtenben, mert még hálát adok néki: az én ortzám ſzabaditója, és én Istenem.

7. A' lelkem meg-háborodott bennem. azért meg-emlekezem rólad a' Jordán földéröl, és Hermoniimról a' kitsiny hegyröl.

8. A' mélység a' mélységet hija, a' te ég-ſzakadáſidnak zúgásában.

C Minden magaſságid, és habjaid által-mentek rajtam.

9. Nappal parantsolta az Úr az ö irgalmaſságát: és éjjel az ö énekét.

Nálam az én imadságom az én életemnek Iſtenéhez,

10. Mondom az Iſtennek: Én óltalmazóm vagy,

Miért feletkeztél-el rólam? és miért járok ſzomorúan, midön engem az ellenség ſanyargat?

11. Midön öſzve rontatnak a' tsontyaim, ſzidalmaznak engem az én háborgató ellenségim.

Midön naponként mondgyák nékem: Hol vagyon a' te Iſtened?

12. Miért vagy ſzomorú én lelkem? és miért háborgatſz engem?

Bizzál az Iſtenben, mert még hálát adok néki: az én ortzám ſzabaditója, és én Iſtenem.

Dávid Zsóltára. XLII.

1. ITÉLLY-meg engem Iſten, és itéld-meg A ügyemet a' gonoſz nemzetség-ellen, a' hamis, és álnok embertöl ments-meg engem.

2. Mert te vagy Iſten az én reménségem: miért vetettél-meg engem? és miért járok ſzomorúan, midön engem az ellenség ſanyargat?

3. Botsáſd-ki világoſságodat, és igazmondáſodat: azok hordoztak engem, és a' te ſzent hegyedre hoztak, és a' te hajlékidba.

4. És bé-mégyek az Iſten óltárához: az B Iſtenhez, a' ki ifiúságomat vidámittya.

5. Hálát adok néked a' tzitarán ö Iſten én Iſtenem: miért vagy ſzomorú én lelkem? és miért háborgatſz engem?

Bizzál az Iſtenben, mert még hálát adok néki: az én ortzám ſzabaditója, és én Istenem.

1. Végig, A' Kóre fiainak értelmére. XLIII.

2. ISTEN, füleinkel hallottuk, az atyáink A tötték hirré nékünk

A' tselekedetet, mellyet tselekedtél az ö napjokban: és a' régi napokban.

3. A' te kezed veſztette-el a' nemzetségeket, és el-plántáltad öket: meg-ſanyargattad a' népeket, és ki-üzted öket.

4. Mert nem az ö kardokkal birták a' földet, és nem az ö karjok ſzabaditotta-meg öket:

Hanem a' te jobb kezed, és a' te karod, és a' te ortzád világositáſa: mert kedvelletted öket.

5. Te-magad vagy az én királyom, és én Iſtenem: ki Jákobnak ſegétséget küldeſz.

6. Te-általad ellenségünket ſzarúval ide-'ſtova hánnyuk, és a' te neved-általmegutáſſyuk a' reánk-támadókat. B

7. Mert nem a' kéz-ijamban bizom: és nem az én kardom ſzabadit-meg engem.

8. Mert meg-ſzabaditottál minket a' mi

ſanyargatóinktól: és a' mi gyülölöinket meg-ſzégyenitetted.

9 Az Iſtenben ditsekedünk egéſz nap: és a' te nevednek hálát adunk örökké.

10. Moſt pedig meg-vetettél, és meg-gyaláztál minket: és nem jöſz-ki Iſten a' mi ereinkel.

11. Hátat adattál velünk az ellenséginkelött: és a' kik gyülöltek minket, el-ragadozának magoknak.

12. Mint az enni-való juhokat oda adtál minket: és a' nemzetségek-közzé hintettél minket.

13. Semmin adtad-el a' te népedet: és nem vólt ſokaság az ö el-váltáſokban.

14. Gyalázatra adtál minket a' ſzomſzédinknak, tsúfoláſra, és nevetségre azoknak, kik környülünk vannak.

C 15. Példa-beſzédül adtál minket a' Pogányok-közibe: fö rázáſra a' népek-közzé.

16. Naponként elöttem vagyon gyalázatom, és az ortzám pirúláſa el-buritott engem.

17. A' ſzidalmazó, és ellen-mondó ſzaváért: az ellenség, és üldözö ortzájáért.

18. Ezek mind reánk jöttek, és el nem feletkeztünk rólad: és hamiſſan nem tselekedtünk ſzövetséged-ellen.

19. És hátra nem tért a' ſzivünk, és el-téritetted öſvényinket a' te útadról:

20. Mert meg-aláztál minket a' nyomorgatás helyén, és bé-buritott minket a' halál árnyéka.

D 21. Ha el-feletkeztünk a' mi Iſtenünk nevéröl, és ha ki-terjeſztettük kezeinket idegen iſtenhez:

22. Nem kereſi-e ki az Iſten ezeket? mert ö tudgya a' ſzivek titkait.

* Rom. 8.g.36. * Mert éretted öldöklettetünk naponként: és úgy tartattunk mint a' meg-ölni való juhok.

23. Kelly-fel, miért aluſzol-el Uram? kelly-fel, és ne veſs-el mind végig.

24. Miért forditod-el ortzádat, el-feletkezel ſzegénységünkröl, és háborúságunkról?

25. Mert meg-aláztatott a' mi lelkünk a' porban: és a' haſunk a' földhöz ragadott.

26. Kelly-fel Uram, ſegéts-meg minket: és ſzabadits-meg minket a' te nevedért.

1. Végig, azokért a' kik el-változnak, a' Kóré fiainak értelmekre, a' ſzerelmesért-való ének. XLIV.

A 2. Az én ſzivem jó beſzédet öntött-ki: én meg-mondom az én tselekedetimet a' királynak.

Az én nyelvem az irónak pennája, a' ki gyorſan ir.

3. Ékes ábrázatú az emberek fiai-fölött, a' nyájaſság el-terjedett a' te ajakidban: azért áldott-meg téged az Iſten örökké.

4. Köſd-fel óldaladra a' kardodat, leghatalmasb.

5. A' te ékeſségeddel, és ſzépségeddel indúlly-meg, ſzerentséſſen járj, és orſzágolly, A

Az igaz-mondásért, és engedelmeſségért, és igazságért: és el-vezet téged tsodálatosképpen a' jobb kezed.

6. A' nyilaid éleſſek, el-eſnek alattad a' népek, a' király ellenséginek ſzivökbe. * Heb. 1.b.8.

7. * A' te ſzéked Iſten örökkön-örökké: igazgató páltza a' te orſzágod páltzája.

8. Szeretted az igazságot, és gyülölted a' hamiſságot: azért kent-meg téged az Iſten a' te Iſtened a' vigaság olajával a' tárſaidfölött.

9. Myrrha, és áloes, és kaſsia a' te ruházatidból, az elefant-tetém házokból: mellyekkel gyönyörködtettek téged C

10. A' királyok leányi a' te tiſzteſségedben.

A' királyné jobb kezed-felöl állott aranyas ruházatban: környül-vétetvén ſokſzinü ékeſséggel.

11. Hallyad leányom, és láſſad, és hajtsd ide füledet: és felejtsd-el a' népedet, és az atyád házát:

12. És meg-kivánnya a' király a' te ékeſségedet: mert ö a' te Urad Iſtened, és imádgyák ötet. D

13. És a' Tyrus leányi ajándékokkal könyörögnek a' te ortzádnak, a' községnek minden gazdagi.

14. Minden ditsösége a' király leányának belöl vagyon, arany perémekkel ſokſzinü ékeſségekbe öltözött.

15. Szüzek vitetnek a' királynak ö-utánna: az ö tárſai hozzád vitetnek.

16. Bé-vitetnek vigaſsággal, és örvendezéſſel: bé-hozattatnak a' király templomába.

17. Az atyáidért fiak ſzülettek néked: fejedelmekké rendeled azokat az egéſz földön.

18. Meg-emlekeznek a' te nevedröl minden nemzetségröl nemzetségre.

Az-okáért a' népek hálát adnak néked örökké: és örökkön-örökké.

1. Végig, A' Kóre fiainak a' titkokért, Zsóltár. XLV.

A 2. A' mi Iſtenünk óltalom, és erö; ſegétö a' háborúságokban, mellyek igen fel-találtak minket.

3. Azért nem félünk, midön a' föld meg-háborodik: és a' hegyek a' tenger közepibe vitetnek.

4. Zúgtak, és fel-zavarodtak az ö vizei: meg-háborodtak a' hegyek az ö eröſsége-által.

5. A' folyó-viz ſebeſsége örvendezteti az Iſten várasát: meg-ſzentelte az ö hajlékát a' Fölséges. B

6. Az Iſten, annak közepette, meg nem indúl: meg-ſegéti ötet az Iſten reggel hajnalkor.

7. Fel-háborodtak a' nemzetségek, és meg-hanyatlottak az orſzágok: ſzózattyát adá, és meg-indúla a' föld.

8. Az erök Ura mi velünk: a' mi óltalmazónk a' Jakob Istene.

9. Jöjetek-elö, és láfsátok az Úr tselekedetit, minémü tsodákat tött a' földön:

10. Le-szállitván a' hadakat a' föld végéig-El-töri a' kéz-ijat, és el-rontya a' fegyvereket: és a' paizsokat meg-égeti tüzzel.

11. Szünnyetek-meg, és láfsátok, hogy én vagyok az Isten: fel-magafztaltatom a' nemzetségek között, és fel magafztaltatom a' földön.

12. Az erök Ura mi-velünk: a' mi óltalmazónk a' Jákob Istene.

1. Végig, a' Kóre fiaiért, Zsóltár. XLVI.

2. MINDEN Pogányok tapsollyatok kezetekkel: örvendezzetek az Istennek vigasságnak fzavával.

3. Mert az Úr fölséges, rettenetes: nagy Király az egész földön.

4. Alánk vetette a' népeket, és a' nemzetségeket lábaink-alá.

5. Közöttünk válafztotta az ö örökségét, a' Jákob fzépségét, mellyet fzeretett.

6. Fel-ment az Isten örvendezéssel: és az Úr trombita fzóval.

7. Énekellyetek a' mi Istenünknek, énekellyetek: énekellyetek a' mi Királyunknak, énekellyetek.

8. Mert az egész földnek Királya az Isten: énekellyetek böltsen.

9. Orfzágol az Isten a' Pogányokon, az Isten az ö fzent fzékiben ül.

10. A' föld népeinek fejedelmi az Abrahám Istenéhez gyültek: mert a' földnek erös istenei igen fel-emelkedtek.

1. Ének Zsóltára a' Kóre fiainak, fzombat második napjára. XLVII.

2. NAGY az Úr, és igen ditséretes a' mi Istenünknek városában, az ö fzent hegyén.

3. Az egész földnek örvendezésével fondáltatik a' Sion hegye; az Észak óldalai, a' nagy király városa.

4. Az Isten annak házaiban meg-ismértetik, midön azt meg-óltalmazza.

5. Mert imé a' föld királyi öfzve-gyültek: együvé-jöttek.

6. Ök azt igy látván el-tsodálkozának, meg-háborodának, meg-indúlának:

7. A' reszketés fogá-el öket.

8. Ott a' fájdalmak mint a' fzülöé, a' fekes fzéllel el-rontod a' Tarfis hajóit.

9. A' mint hallottuk, úgy láttuk az erök Ura városában, a' mi Istenünk városában: az Isten fondálta azt örökké.

10. El-vöttük Isten a' te irgalmafságodat, a' te templomod-közepett.

11. A' te neved-fzerént Isten, úgy a' te ditséreted-is a' föld határiig: igazsággal tellyes a' te jobb-kezed.

12. Vigadgyon a' Sion hegye, és örvendezzenek a' Júda leányi a' te itéletidért Uram.

13. Környékezzétek-meg Siont, és általfogjátok azt: befzéllyetek az ö tornyaiban.

14. Adgyátok fziveteket az ö erejébe: és ofzfzátok-el az ö házait, hogy meg-befzéllyétek más nemzetségnek.

15. Mert ez az Isten, a' mi Istenünk örökké, és örökkön örökké: ö igazgat minket örökké.

1. Végig, a' Kóre fiai Zsóltára. XLVIII.

2. HALLYÁTOK ezeket minden Pogányok: vegyétek füleitekbe minnyájan, kik a' föld kerekségén laktok.

3. Minnyájan a' föld lakói, és az emberek fiai: mind-együtt a' gazdag, 's a' fzegény.

4. Az én fzám böltseséget fzóll: és a' fzivem elmélkedése okofságot.

5. * A' fülemet példa-befzédre hajtom: meg-nyilatkoztatom az orgonán bölts mondásomat.

6. Miért féllyek a' gonosz napon? az én farkam hamisága környül vészen engem.

7. A' kik erejekben biznak: és gazdagságok fokaságában ditsekednek.

8. Az atyafi meg nem váltya, meg nem váltya az ember: nem adgya-meg az Istennek az ö váltságát.

9. És az ö lelke váltságának árrát: és örökké munkálkodik,

10. És még-is végig él.

11. Nem láttya a' halált, midön láttya a' böltseket meg-halni: együtt veszsnek-el az esztelen, és a' bolond.

12. És idegeneknek hadgyák az ö gazdagságokat: és az ö koporsójok az ö házok örökké.

Az ö hajlékok nemzetségröl nemzetségre: az ö nevekröl nevezték az ö földöket.

13. És az ember, midön tifzteletben vólna, nem értette: hafonlittatott az esztelen barmokhoz, és hafonló lött azokhoz.

14. Ez az ö útok botránkozás nékik: és az-után kérkednek a' fzájokkal.

15. Mint a' juhok pokolba helyheztettek: a' halál el-rágja öket.

És uralkodnak rajtok az igazak jó reggel: és az ö ditsöségektöl-való fegétségek el-fogy pokolban.

16. Mindaz-által az Isten meg fzabadittya lelkemet a' pokol kezéböl, midön el-vészen engem.

17. Ne félly, mikor gazdaggá lészen az ember: és mikor meg-fokafodik az ö házának ditsösége.

18. Mert mikor el-vész, femmit el nem viszen, fem alá nem fzáll véle az ö ditsösége.

* *Pf.* 77. *v.* 2. *Mat.* 13. *c.* 35.

19. Mert az ö lelke éltében áldattatik: hálát ád néked, mikor jól tselekeszel véle.

20. Bé-mégyen az atyáink nemzetségéhez: és örökké nem lát világoſságot.

21. Az ember, midön tiſzteletben vólna, nem értette: haſonlittatott az eſztelen barmokhoz, és haſonló lött azokhoz.

Aſaf Zsóltára. XLIX.

A

1. Az iſtenek Iſtene az Úr ſzólla: és ſzóllitá a' földet,

2. Nap-kelettöl-fogva nap-nyugatig: Sionból vagyon az ö ſzépségének ékeſsége.

3. Az Úr nyilván el-jö: a' mi Iſtenünk, és nem halgat.

Tüz gyúlad az ö ſzine-elött: és környüle ſebes ſzél-vész.

4. Elö-ſzóllittya az eget onnan-felyül, és a' földet az ö népét meg-itélni.

B

5. Gyüjtsétek egybe néki az ö ſzenteit: a' kik ſzövetséget tésznek véle az áldozatok-által.

6. És az egek hirdetik az ö igazságát: mert az Iſten a' biró.

7. Hallyad én népem, és ſzóllok: Iſrael, és tudományt tészek néked: én vagyok az Iſten a' te Iſtened.

8. Nem ſedlek-meg téged az áldozatokért: a' te éppen-égö áldozatid pedig ſzinem-elött vannak mindenkor.

9. Nem vészek a' te házadból borjúkat: ſem a' te nyájaidból bakokat.

10. Mert enyimek az erdöknek minden vadai, a' barmok a' hegyeken, és az ökrök.

11. Iſmérem mind az égi madarakat: és a' mezö ſzépsége velem vagyon.

C

12. Ha éhezem, nem mondom-meg néked: mert enyim a' föld kereksége, és annak tellyeſsége.

13. Vallyon a' tulkok húsát éſzem-e? a' vagy a' bakok vérét iſzom-e?

14. Áldozd az Iſtennek a' ditséret áldozattyát: és add-meg fogadáſidat a' Fölségeſnek.

15. És hij ſegétségül engem a' háboruſság napján: meg-mentlek téged, és tiſztelſz engem.

16. A' bünöſnek pedig monda az Iſten: Miért hirdeted te az én igazságimat, és ſzádba vészed ſzövetségemet?

D

17. Te pedig gyülölted a' figyelmet: és hátra vetetted beſzédimet.

18. Ha lopót láttál, véle futottál, és a' házaſság-rontókkal vólt réſzed.

19. A' ſzád bévelkedett gonoſzsággal: és a' nyelved álnokságokat kéſzitett.

20. Le ülvén az atyád-fia-ellen ſzóllottál, és anyád fia-ellen botránkozáſt tettél:

21. Ezeket tselekedted, és halgattam.

Azt állitottad te hamis, hogy haſonló léſzek hozzád: meg-fedlek téged, és ortzád-eleibe rakom.

22. Értsétek ezeket, kik el-felejtitek az Iſtent: hogy valamikor meg ne ragadgyon, és ne légyen, a' ki meg-mentsen.

23. A' ditséret áldozattya tiſztel engem: és ott az út, mellyen meg-mutatom néki az Iſten ſzabaditását.

1. Végig, Dávid Zsóltára.

2. Midön hozzája jött Nátan Proféta, minek-utánna bé-ment vólna Bet-ſabeéhez. (2. *Reg.* 12.) L.

3. Könyörülly rajtam Iſten, a' te nagy irgalmaſságod-ſzerént. A

És a' te könyörületeſségid ſokaſága-ſzerént, töröld-el hamiſságomat.

4. Moſs-meg inkább-is engem hamiſságomból: és bünömböl tiſztits-meg engem.

5. Mert iſmérem hamiſságomat: és a' bünöm elöttem vagyon mindenkor.

6. Tsak néked vétkeztem, és gonoſzt tselekedtem elötted: * hogy igaznak találtaſsál beſzédidben, és gyözedelmes légy, midön itéltetel. * Rom. 3. v. 4. B

7. Mert imé hamiſságokban fogantattam: és bünökben fogadott engem az anyám.

8. Mert imé az igazságot ſzereted: a' te böltseségednek titkos, és el-rejtett dolgait kinyilatkoztattad nékem.

9. * Öntözz-meg engem isóppal, és meg-tiſztúlok: moſs-meg engem, és a' hónál fehérb léſzek. * Lev. 14. Num. 9.

10. Hallomáſomnak örömet, és vigaságot adgy: és örvendeznek a' meg-aláztatott tsontok.

11. Fordits-el ortzádat büneimröl: és minden hamiſságimat töröld-el. C

12. Tiſzta ſzivet teremts bennem Iſten: és igaz lelket újits belsö réſzeimben.

13. Ne veſs-el engem ortzád-elöl: és ſzent lelkedet ne vedd-el tölem.

14. Add-meg nékem a' te üdvözitéſed vigaságát: és a' fö lélekkel erösits-meg engem.

15. Útaidra tanitom a' hamiſsakat: és az iſtentelenek hozzád térnek.

16. Szabadits-meg engem a' vérektöl Isten, én üdvöſségem Iſtene: és a' nyelvem D fel-magaſztallya a' te igazságodat.

17. Uram, nyiſd-meg az ajakimat: és a' ſzám a' te ditséretedet hirdeti.

18. Mert ha akartad vólna, áldozatot adtam vólna ugyan: az éppen-égö áldozatokban nem gyönyörködöl.

19. Áldozat az Iſtennek a' keſerves lélek: a' töredelmes, és alázatos ſzivet Iſten meg-nem útálod.

20. Tselekedgyél kegyeſen Uram jó akaratodból Sionnal: hogy meg-épüllyenek a' Jeruſalem kö-falai.

21. Akkor kedvelled az igazság áldozatyát, az ajándékokat, és éppen-égö áldozatokat: akkor téſznek a' te öltárodra borjúkat.

1. Végig, Dávid értelme,
2. Mikor el-ment Idumæai Dóeg, és hirt tött Saulnak: Dávid az Akimélek házához ment (1. *Reg.* 22. 9.) LI.

3. Mit ditsekedel a' gonoszságban, ki hatalmas vagy a' hamisságban?
4. Nap-estig hamisságot gondolt a' nyelved: mint az éles borotva álnokságot tselekedtél.
5. Szeretted a' gonoszságot a' kegyesség-fölött: a' hamisságot inkább, hogy-sem az igazságot szóllani.
6. Szerettél minden veszedelmes igéket, álnok nyelv.
7. Azért az Isten meg-ront téged mind végig, ki-gyomlál téged, és ki-költöztet téged hajlékodból; és gyökeredet az élök földéből.
8. Láttyák az igazak, és meg-félemlenek, és nevetnek rajta, és mondnak:
9. Imé az ember, ki az Istent nem választotta segétöjének:
Hanem gazdagsága sokaságában bizott: és el-hatalmazott hiuságában.
10. Én pedig, mint a' gyümöltsözö olajfa az Isten házában, biztam az Isten irgalmasságában örökké, és örökkön örökké.
11. Hálát adok néked örökké, mert meg-tselekedted: és meg-várom a' te nevedet, mert jó a' te szenteid szine-elött.

1. Végig, Maeletért Dávid értelme. LII.

Monda az esztelen a' szivében: Nints Isten.
2. Meg-vesztek, és útálatosokká löttek a' hamisságokban: nints, a' ki jót tselekedgyék.
3. * Az Isten menyből nézett az emberek fiaira: hogy lássa, ha vagyon-e értelmes, a' vagy az Isten-keresö.
4. * Minnyájan el-hajlottak, mind együtt haszontalanokká löttek, nints, a' ki jót tselekedgyék, nints tsak egy-is.
5. Nem tudgyák-e meg minnyájan, a' kik hamisságot tselekesznek, a' kik meg-észik az én népemet mint a' kenyér eleségét?
6. Az Istent segétségül nem hitták: ott rettegtek félelemmel, a' hol nem vólt félelem.
Mert az Isten el-hánta azok tetemit, kik az embereknek tetszenek: még-szégyenültek, mert az Isten meg-vetette öket.
7. Ki ád Sionból Israelnek szabadúlást? mikor meg-tériti az Isten az ö népe fogságát; örvendez Jákob, és vigad Israel.

1. Végig, Az énekekben Dávid értelme,
2. Mikor el-mentek vólna a' Zifæusok, és mondották vólna Saulnak: Nem nálunk rejtezett-e el Dávid? (1. *Reg.* 23. 19. & 26. 1.) LIII.

3. Isten a' te nevedben szabadits-meg engem: és a' te erödben itélly-meg engem.
4. Isten halgasd-meg imádságomat: vedd füleidbe az én szám igéit.
5. Mert az idegenek fel-támadtak ellenem, és az erössek keresték a' lelkemet: és nem vették az Istent szemek-eleibe.
6. Mert imé az Isten segét engem: és az Úr az én lelkem óltalmazója.
7. Forditsd ellenségimre a' gonoszokat: és a' te igaz-mondásod-szerént veszesd-el öket.
8. Szabad akaratomból áldozom néked, és hálát adok a' te nevednek Uram: mert jó.
9. Mert minden háborúságból meg-mentettél engem: és elleségimre alá nézett az én szemem.

1. Végig, Dávid értelme éneke. LIV.

2. Halgasd-meg Isten az én imádságomat, és ne útáld-meg könyörgésemet:
3. Figyelmezz reám, és halgass-meg engem.
El-szomorodtam az én munkámban: és meg-háborodtam
4. Az ellenség szaváért, és a' bünösnek háborgatásáért.
Mert hamisságokat költöttek reám: és az ö haragokban bántásomra vóltak.
5. A' szivem meg-háborodott én-bennem: és a' halál félelme esett reám.
6. Félelem, és rettegés jöttek reám: és a' setétség bé-buritott engem.
7. Es mondék: Ki ád nékem tollakat mint a' galambnak, és röpülök, és meg-nyugszom?
8. Imé el-futván el-távoztam: és a' pusztában laktam.
9. Azt várom vala, a' ki meg-szabaditott engem a' lélek félelmétöl, és a' szél-vésztöl.
10. Vesd nyakra-före Uram, oszlasd-el az ö nyelveket: mert hamisságot láttam, és ellen-mondást a' várasban.
11. Nappal, és éjjel környül-vészi ötet a' kö-falai-fölött a' hamisság: és munka
12. 'S hamisság ö-közepette.
És el nem fogyott az ö útszáiról az uzsora, és a' tsalárdság.
13. Mert ha az én ellenségem átkozott vólna engem, el-türtem vólna ugyan.
És ha az, a' ki gyülölt engem, reám nagyokat szóllott vólna: talám el-rejtettem vólna magamat elötte.
14. Te pedig egyenlö akaratú ember, én hadnagyom, és ismeröm:
15. Ki velem-együtt édes étkeket észel vala: az Isten házában egy akarattal jártunk.
16. A' halál jöjön reájok: és elevenen szállyanak-alá a' pokolba:

Mert latorságok vannak az ö lakó-helyekben, ö-közöttök.

17. Én pedig az Istenhez kiáltottam: és az Úr meg-szabadit engem.

18. Estve, és reggel, és délbe beszéllek, és hirt teszek: és meg-halgattya az én szómat.

19. Ki-szabadittya békeségre az én lelkemet azoktól, kik hozzám közelgetnek: mert sokak-között vóltak velem.

D 20. Meg-hallya az Isten, és meg-alázza öket, a' ki minden idö-elött vagyon.

21. Mert nints nékik változások, és nem félték az Istent: ki-nyújtotta az ö kezét a' fizetésre.

22. Meg-ferteztették az ö testamentomát, el-oszlottak az ö ortzájának haragjától: és el közelgetett az ö szive.

Az ö beszédi lágyabbak az olajnál: és azok nyilak.

* *Mat. 6. d. 15. Luc. 12. c. 22. 1. Pet. 5. b. 7.* 23. * Vesd az Úrra gondodat, és ö eltáplál téged: nem ád az igaznak orökké habozást.

24. Te pedig Isten alá-viszed öket, a' veszedelem vermébe.

A' vér-szopó, és tsalárd férfiak, nem érik az ö napoknak felét: én pedig te-benned bizom Uram.

1. Végig, A' népért, ki a' Szentektöl meszsze távozott, Dávid a' jel-oszlopi iráfra, midön ötet meg-tartóztatták az Allófyluſok Getben. (1. *Reg.* 21. 12.) LV.

A 2. KÖNYÖRÜLLY rajtam Isten, mert meg-tapodott engem az ember: egész nap hadakozván háborgatott engem.

3. Meg tapodtak engem az én ellenségim egész nap: mert sok hadakozók vannak ellenem,

4. A' nap magasságától félek: én pedig benned bizom.

5. Az Istenben ditsérem az én beszédimet, az Istenben biztam: nem félek, mit mivellyen nékem a' test.

6. Nap-estig káromlyák vala az én beszédimet: minden gondolattyok gonoszra vannak ellenem.

B 7. Együtt laknak, és el-rejteznek: ök a' sarkamra vigyáznak.

8. A' mint várták az én lelkemet, semmi-képpen meg ne szabaditsd öket: a' haragban meg-rontod a' népeket.

9. Isten, az én életemet meg-jelentettem néked: az én köny-hullatásimat szined-eleibe tötted,

10. A' mint a' te igéretedben-is: akkor hátra-térnek az én ellenségim.

Valamelly nap segétségül hilak téged: imé meg-ismértem, hogy én Istenem vagy.

11. Az Istenben ditsérem az igét, az Úrban ditsérem a' beszédet: az Istenben biztam, nem félek, mit mivellyen nékem az ember.

12. Bennem vannak Isten a' néked tött fogadásim, mellyeket meg-adok a' te ditséretedre.

13. Mert meg-mentetted lelkemet a' halálból, és az én lábaimat az eséstöl: hogy kedves légyek az Isten-elött az élök világosságában.

1. Végig, El ne veszes; Dávid a' jeloszlopi iráfra, midön a' barlangba szaladna a' Saul szine-elött. (2. *Reg.* 22. 1. & 24. 4.) LVI.

A 2. KÖNYÖRÜLLY rajtam Isten, könyörülly rajtam: mert a' lelkem benned bizik. És a' szárnyaid árnyékában bizom, mig el-múlik a' hamisság.

3. Kiáltok a' fölséges Istenhez: az Istenhez a' ki jól tött velem.

4. El-küldött menyböl, és meg-szabaditott engem: gyalázatra adta az engem-tapodókat.

5. El-küldé az Isten az ö irgalmasságát, és az ö igazságát, és ki-szabadita a' lelkemet az oroszlányok kölykei-közzül; meg-háborodva aluttam.

Az emberek fiai, az ö fogok fegyverek, B és nyilak: és a' nyelvek éles kard.

6. Magasztaltatásál az egek-fölibe Isten; és az egész földön a' te ditsöséged.

7. Tört tsináltak az én lábaimnak: és megörbitették az én lelkemet.

Vermet ástak az én ortzám-elött: és béestek abba.

8. Kész az én szivem Isten, kész az én szivem: éneklek, és ditséretet mondok.

9. Serkenny-fel ditsöségem, serkenny-fel zsóltárom, és tzitarám: fel-serkenek jó reggel.

10. Hálát adok néked Uram a' népekközött: és ditséretet mondok néked a' nemzetségek-között:

11. Mert fel-magasztaltatott az égig a' te irgalmasságod, és a' felyhökig a' te igazmondásod.

12. Magasztaltatásál az egek-fölibe Isten: és az egész földön a' te ditsöséged.

1. Végig, El ne veszes; Dávid a' jeloszlopi iráfra. LVII. A

2. HA ugyan bizonnyal igazságot szóllotok: igazat itéllyetek emberek fiai.

3. Mert szivetekben hamisságot tselekesztek: a' földön a' kezeitek hamisságokat szereznek.

4. El-idegenültek a' bünösök az anyaméhtöl-fogva, el-tévelyedtek az anya-méhtöl-fogva: hazugságokat szóllottak.

5. Az o dühösségek hasonló a' kigyóéhoz B mint a' siket, és füleit bé-dugó aspisé.

6. Melly nem hallya a' büvölök szavát, és a' böltsen büvölö várázslóét.

7. Az Isten öszve rontya az ö fogokat a'

szájokban : az oroszlányok záp-fogait öszveronttya az Úr.

8. Semmivé lésznek mint az alá-folyó viz : meg-vonta kéz-ijat, mig meg-erötlenüllyenek.

9. Mint az el-folyó viasz, el-vitetnek : reájok esett a' tüz, és nem látták a' Napot.

10. Minek-elötte a' ti töviseitek meg-ismérnék a' galagonyát : mint az eleveneket, úgy el-nyeli öket a' haragban.

11. Örvendez az igaz, midön láttya a' boszszú-állást : kezeit meg-mossa a' bünösnek vérében.

12. És mondgya az ember : Ha ugyan gyümöltse vagyon az igaznak : vagyon ugyan öket meg-itélö Isten a' földön.

1. Végig, El ne veszes, Dávid a' jel-oszlopi iráfra, mikor el-küldött Saul, és örizte az ö házát, hogy meg-ölné ötet. (1. *Reg.* 19. 11.) LVIII.

A 2. MENTS-meg engem ellenségimtöl én Istenem : és a' reám támadóktól szabadits-meg engem.

3. Ments-meg engem a' hamisság-tselekedöktöl : és a' vér-szopó férfiaktól szabadits-meg engem.

4. Mert imé meg-fogták a' lelkemet : reám rohantak az erösek.

5. Nem az én hamisságom, sem az én bünöm Uram ; hamisság-nélkül futottam, B és el-igazodtam.

6. Kelly-fel elömbe, és lássad : és te Uram erök Istene, Israel Istene.

Figyelmezz minden nemzetségek látogatására : ne könyörüly senkin, a' ki hamisságot tselekeszik.

7. Meg-térnek estvére : és éhséget szenvednek mint az ebek, és a' váras kerülik.

8. Imé az ö szájokkal szólnak, és kard az ö ajakokban : mert ki hallotta ?

9. És te Uram meg-nevedet öket : semmivé teszesz minden nemzetségeket.

10. Az én erösségemet meg-örizem, mert én óltalmazó Istenem vagy :

11. Én Istenem, az ö irgalmassága megC elöz engem.

12. Az Isten meg-mutattya nékem az én ellenségimet, ne öld-meg öket : hogy valaha el ne feletkezzenek az én népeim.

Széllezd-el öket a' te eröddel : és vesdle öket én óltalmazó Uram :

13. Az ö szájok vétkeért, az ö ajakok beszédeért : és fogattassanak-meg az ö kevélységekben.

És az átkozódásért, és a' hazugságért kihirdettetnek

14. A' meg-emésztéskor : és az el-fogyató harag-miatt nem lésznek.

És meg-tudgyák, hogy az Isten uralkodik Jákobon, és a' föld határin.

15. Meg-térnek estvére, és éhséget szenvednek mint az ebek : és meg-kerülik a' várast.

16. Ök el-szélednek azételre : ha pedig meg nem elégesznek, morognak-is.

17. Én pedig a' te erösségedet éneklem : és fel-magasztalom a' te irgalmasságodat reggel.

Mert én óltalmazóm löttél, és meg szabaditóm, az én háborúságom napján :

18. Én segétöm néked éneklek, mert én óltalmazó Istenem vagy : én Istenem én irgalmasságom.

1. Végig, Azokért kik el-fognak változni, Dávid ö-maga a' jel-oszlopi iráfa tanúságára,

2. Mikor fel-gyújtotta Syriának Mesopotamiáját, és Sobalt, és meg-téritette Joábot, és meg-vert Idumæában a' Sóaknás völgyben tizen-két ezeret. (2. *Reg.* 8. 1. & 10. 7. & 1. *Paral.* 18. 1. LIX.

3. ISTEN el-vetettél minket, és meg-rontottál minket : meg-haragudtál, és könyörültél rajtunk. A

4. Meg-inditottad a' földet, és meg-háboritottad azt : gyógyitsd-meg az ö romlásit, mert meg-indúlt.

5. Kemény dolgokat mutattál a' te népednek : a' keserüség borával itattál minket. B

6. Jelt adtál a' téged-félöknek, hogy elfussanak a' kéz-ij szine-elöl :

7. Hogy meg-szabadúllyanak a' te szerelmesid : szabadits-meg a' te jobb kezeddel, és halgass-meg engem.

8. Az Isten szóllott az ö szent helyében : Vigadok, és el-osztom Sikimát : és a' hajlékok völgyét el mérem.

9. Enyim Gálaád, és enyim Manasses : és Efraim az én fejem erösége.

10. Júda az én királyom : Móab az én reménségem fazeka.

Idumæára ki-nyújtom a' sarumat : nékem az idegenek meg-holdoltak.

11. Ki viszen engem az erös várasba ? ki viszen engem Idumæáig ?

12. Nem te-e Isten, ki el-üztél minket : és nem mégy-e ki Isten a' mi ereinkel ?

13. Adgy segétséget nékünk a' háborúságból : mert heába-való az ember szabaditása.

14. Az Isten-áltat eröt tselekeszünk, és ö semmivé tészi a' mi háborgatóinkat.

1. Végig, A' Dávid éneki-közzül. LX.

2. HALGASD-meg Isten az én könyörgésemet : figyelmezz az én imádságomra. A

3. A' föld határiról kiáltottam hozzád : midön szorongattatnék a' szivem, a' köszikián fel-magasztaltál engem.

4. Vezérlettél engem, mert reménségem-

mé lőttél: erősséges toronnyá az ellenség ellen.

5. A' te hajlékodban lakom örökké: meg-óltalmaztatom a' te szárnyaid árnyéka alatt.

B 6. Mert te én Istenem meg-hallgattad imádságomat: örökséget adtál a' te nevedet-félőknek.

7. A' király napjaihoz napokat adsz: az ő esztendeit nemzetségről nemzetségre való napig.

8. Meg-marad örökké az Istennek szine előtt: az ő irgalmasságát, és igaz-mondását ki keresi-fel?

9. Igy ditséretet mondok a' te nevednek örökkön örökké: hogy bé-tellyesittsem az én fogadásimat napról napra.

1. Végig, Iditűnért, Dávid Zsóltára.
LXI.

A 2. Nem az Isten-alá vettetik-e az én lelkem? mert tőle vagyon az én szabadúlásom.

3. Mert ő én Istenem-is, és szabaditóm: én óltalmazóm, meg nem tántorodom sőlőttébb.

4. Meddig rohantok az emberre? meg-ölitek ti minnyájan: mint egy meg-hajlott falra, és el-dőlt sövényre.

5. Mert azt gondolták, hogy bőtsülletemet meg-vesék, szomjúsággal futottam: szájokkal áldották, és szivökkel átkoztak.

6. Mindaz-által én lelkem engedgy az Istennek: mert ő-tőle vagyon az én békességes türésem.

B 7. Mert ő én Istenem, és én üdvözitőm: én segétőm el nem költözöm.

8. Az Istenben az én szabadúlásom, és ditsőségem: én segétségemnek Istene, és az én reménységem az Istenben vagyon.

9. Bizzátok ő benne a' népnek minden gyülekezete, öntsétek-ki előtte szíveteket: az Isten a' mi segétőnk örökké.

10. Mindaz-által hiúságosok az emberek fiai, hazugok az emberek fiai a' mérő serpenyükben: hogy meg-tsallyanak ők vélek együtt a' hiúságban.

11. Ne bizzatok a' hamisságban, és a' ragadományokat meg ne kivánnyátok: ha bévelkődtök gazdagsággal, szíveteket abba ne helyhezteséstek.

12. Egyszer szóllott az Isten, e' kettőt hallottam: hogy a' hatalom az Istené,

13. És tiéd Uram az irgalmasság: * mert te meg-fizetsz kinek-kinek az ő tselekedeti szerént.

* *Mat.* 16. *d.* 27. *Rom.* 2. *b.* 6. 1. *Cor.* 3. *b.* 8. *Gal.* 6. *b.* 5.

1. Dávid Zsóltára, Midön az Idumæai pusztában vólna. (1. *Reg.* 22. 5.) LXII.

A 2. Istenem én Istenem te-hozzád vigyázok virrattakor.

Te-hozzád szmjúhozott az én lelkem, sok-képpen téged az én testem.

3. A' puszta, és járatlan, és vizetlen földön: mint a' szent helyen úgy jelenem meg néked, hogy látnám a' te erődet, és ditsőségedet. B

4. Mert jobb a' te irgalmasságod ez életnél: az én ajakim ditsérnek téged.

5. Igy áldlak téged életemben: és a' te nevedben fel-emelem a' kezeimet.

6. Mint a' zsirral, és kövérséggel tellyék meg a' lelkem: és vigadálnak ajakival ditsérni-fog az én szám.

7. Ha rólad emlekeztem az ágyamon, reggel rólad elmélkedem: mert én segétőm vóltál. C

8. És a' te szárnyaid árnyéka-alatt vigadok;

9. Az én lelkem hozzád ragaszkodott: a' jobb kezed fel-vött engem.

10. Azok pedig hiába keresték az én lelkemet, a' föld alsó részeire mennek:

11. A' kard kezébe adatnak, a' rókák részei lésznek.

12. A' király pedig vigadni fog az Istenben, ditsértetnek minnyájan, a' kik reá esküsznek: mert bé-dugattatot a' hamisságot szóllók szája.

1. Végig, Dávid Zsóltára. LXIII.

A 2. Hallgasd-meg Isten az én imádságomat, mikor könyörgök: az ellenség félelmétől mentsd-meg lelkemet.

3. Meg-óltalmaztál engem a' gonosz-tévők gyülekezetitől, a' hamisság-tselekedők sokaságától.

4. Mert meg-élesitették mint a' kardot az ő nyelveket: meg-vonták a' kéz-ijat a' keserű dolgot.

5. Hogy lövöldözzék titkon az ártatlant.

6. Hirtelen meg-lövik őtet, és nem félnek: meg-erősitették magoknak a' hamis beszédet.

Beszélték, hogy a' töröket el-rejtenék: mondának: Ki láttya azokat? B

7. Hamisságokat vizsgáltak: el-fogytak a' vizsgálók a' vizsgálásban.

8. Az ember a' mély szivhez járúl: és fel-magasztaltatik az Isten.

9. A' kisdedek nyilai sebesitették-meg őket: és meg-erőtlenültek azok-ellen az ő nyelvek.

10. Meg-háborodtak minnyájan, a' kik látták őket: és minden ember félt.

És hirdették az Isten tselekedetit: és az ő tetteményit meg-értették.

11. Örvendez az igaz az Úrban, és ő benne bizik, és ditsértetnek minden igaz szivüek.

1. Végig, Dávid Zsóltára; Jeremiás és Ezekiel éneke a' fogságba vitetett népről, midőn ki kezdének menni. LXIV.

A

2. Isten, ditséret illet téged Sionban: és néked tellyesitik-bé-a' fogadást Jerusalemben.

3. Halgasd meg imádságomat: hozzád mégyen minden test.

4. Az hamisság beszédi el-hatalmaztak rajtunk: és te kegyelmezz-meg istentelenségünknek.

5. Bóldog, a' kit válaszottál, és hozzád fogadtál: a' te pitvaridban lakik.

B

6. El-telünk a' házad javaival: szent a' te templomod, tsodálatos az igazságban.

Halgass-meg minket szabaditó Istenünk, a' földnek minden határinak reménsége, és a' tengeren messze.

7. El-készitvén a' hegyeket a' te erőddel, hatalmasággal fel-övedzve:

8. Ki fel-háboritod a' tenger mélységét az ö habjai zúgását.

9. Meg-háborodnak a' nemzetségek, és félnek a' te jeleidtől, kik a' határokban laknak: a' reggelnek és estvének ki-menetelén gyönyörködteted.

10. Meg-látogattad a' földet, és meg-részegitetted azt: sok-képpen meg-gazdagitottad azt.

C

Az Isten folyó-vize meg tölt vizekkel, el-készitetted azoknak eleségeket: mert igy vagyon az ö el-készitése.

11. Az ö patakit részegitsd-meg, sokasitsd-meg az ö termését: annak tsöpögésitől örvendez a' termö.

12. Áld-meg a' te kegyességed esztendejének koszorúját; és a' te mezeid meg-telnek bévséggel.

13. Meg-kövérednek a' pusztának szép helyei: és a' halmok környül-vétetnek vigasággal.

14. Fel-öltöztek a' juhok kosi, és a' völgyek bévelködnek gabonával: kiáltnak, mert ditséretet mondnak.

1. Végig, A' fel-támadás Zsóltárának éneke. LXV.

A

2. Örvendezzetek minden föld az Istennek, ditséretet mondgyatok az ö nevének: adgyatok ditsöséget az ö ditséretinek.

3. Mondgyátok az Istennek: melly rettenetesek a' te tselekedetid Uram! a' te erődnek nagy-vóltáért hazudnak néked a' te ellenségid.

4. Az egész föld imádgyon téged, és énekellyen néked: ditséretet mondgyon a' te nevednek.

5. Jöjetek-elö, és lássátok az Isten tselekedetit: rettenetes az ö tanátsiban az emberek fiain.

6. Ki a' tengert szárazzá változtattya, a' folyó-vizen lábbal mennek által: ott vigadunk ö-benne.

B

7. A' ki uralkodik az ö ereje-által örökké, az ö szemei a' nemzetségekre néznek: a' kik búsittyák, fel ne fualkodgyanak magokban.

8. Áldgyátok Pogányok a' mi Istenünket: és hallattassátok az ö ditséretinek szavát,

9. Ki az én lelkemet az életbe helyheztette: és nem eresztette tántorodásra a' lábaimat.

10. Mert meg-kisértettél minket Isten: tüzzel próbáltál-meg minket, a' mint az ezüst meg-próbáltatik.

11. Törbe-vittél minket, haborúságokat töttél a' mi hátunkra:

12. Embereket ültettél fejeinkre.

C

Által-mentünk a' tüzön, és vizen: és kivittél minket a' hivesre.

13. Bé-mégyek a' te házadba éppen-égö áldozatokkal: meg-adom néked foadásimat.

14. Mellyeket az ajakim ki-magyaráztak. És szóllott a' szám az én haborúságomban.

15. Velös éppen-égö áldozatokat tészek néked a' kosok jó-illattyával: áldozok néked ökröket bakokkal.

D

16. Jöjetek-el, hallyátok-meg minnyájan, kik félitek az Urat, és meg-beszéllem, minémüeket tselekedett az én lelkemmel.

17. Hozzája kiáltottam a' szájammal, és fel magasztaltam a' nyelvemmel.

18. Ha hamisságra tekintettem az én szivemben, nem halgat-meg az Úr.

19. Azért halgatott-meg az Isten, és az én könyörgésem szavára figyelmezett.

20. Áldott az Isten, ki el nem távoztatta imádságomat, és az ö irgalmasságát éntölem.

1. Végig, A' ditséretekben, Dávid énekének Zsóltára. LXVI.

2. Könyörüllyön rajtunk az Isten, és áldgyon-meg minket: világositssa-meg reánk az ö ortzáját, és könyörüllyön rajtunk.

A

3. Hogy ismérjük-meg a' földön a' te útadat, minden nemzetségek-között a' te szabaditásodat.

4. Hálát adgyanak néked Isten a' népek: hálát adgyanak néked minden népek.

5. Örüllyenek, és vigadgyanak a' nemzetségek: mert meg-itéled a' népeket igazságban, és a' nemzetségeket igazgatod a' földön.

6. Hálát adgyanak Isten néked a' népek: hálát adgyanak néked minden népek:

7. A' föld meg-adta az ö gyümöltsét.

8. Áldgyon-meg minket az Isten, a' mi Istenünk: áldgyon-meg minket az Isten: és féllyék ötet a' földnek minden határi.

1. Végig, Ö maga Dávid énekének. Zsóltára. LXVII.

A 2. Kellyen-fel az Isten, és szélledgyenek-el az ö ellenségi: és fussanak-el az ö ortzája-elöl, a' kik ötet gyülölik.

3. Mint a' füst el-fogy, fogyjanak el: a' mint el-olvad a' viasz a' tüz szine-elött, úgy veszszenek-el a' bünösök az Isten szine-elöl.

4. És az igazak vigan lakozzanak, és vigadgyanak az Isten szine-elött: és gyönyörködgyenek örömmel.

5. Énekellyetek az Istennek, ditséretet mondgyatok az ö nevének: útat szerezzetek annak, a' ki fel-mégyen a' Nap-nyúgatra: Úr az ö neve.

6. Örvendezzetek az ö szine-elött, megháborodnak az árvák attya, és az özvegyek birája ortzájától.

7. Az Isten az ö szent helyén: Isten a' ki együtt laktattya a' házban az egyenlö erköltsüeket:

A' ki a' foglyokat ki-viszi erösséggel, hasonló-képpen azokat, a' kik boszszontyák, kik a' koporsókban laknak.

8. Isten midön a' te néped szine-elött jártál, midön által-mennél a' pusztán:

9. A' föld meg-indúlt, mert az egek tsöpögtek a' Sinai Istenének szine-elött, az Israel Istenének szine-elött.

B 10. Jó akaratodból-való esöt adsz Isten e' te örökségednek: és meg-erötelenült, te pedig meg-erösitetted ötet.

11. A' te lelkes állatid laknak abban: el-készitetted Isten a' te édességedbol a' szegénynek.

12. Az Úr igét ád az evangeliom hirdetöknek, nagy hatalommal.

13. A' leg-szerelmetesb sereginek királya: és a' ház ékességére a' ragadományokat osztani.

14. Ha a' sorsok-között aluszstok, a' galamb ezüstös tollai: és a' háta vége arany-szinü sárga.

15. Midön a' mennyei a' királyokat osztogattya néki, hóval meg-feirittetnek Selmonon.

16. Az Isten hegye, kövér hegy.

17. Zsiros hegy, kövér hegy: miért állitotok zsiros hegyeket?

E' hegy, mellyen kedvellett lakni az Isten: mert az Úr örökké lakja.

18. Az Isten szekeri tiz ezernél többek, ezerek az örvendezök: az Úr ö-rajtok a' Sinai szent hegyén.

C 19. Fel-mentél a' magasságba, meg-fogtad a' fogságot: ajándékokat vettél az emberekért.

Hogy a' nem hivökbe-is lakjék az Isten.

20. Áldott az Úr naponként: jó szerentsés útat készit nékünk a' mi üdvességünk Istene.

21. A' mi Istenünk, a' meg-szabaditó Isten: és az Úré az Úré a' halálból-való ki-vitel.

22. Mindaz-által az Isten meg-rontya az ö ellenségi fejeit: az ö vétkekben járók hajas tetejét.

23. Monda az Úr: Básánból viszsza-téritem, a' tenger mélységébe téritem:

24. Hogy vérbe mártassék a' lábad: az ebeid nyelve az ellenség vérében. C

25. Látták a' te járásidat Isten, az én Istenem járásit; az én királyomét, ki-a' szent helyen vagyon.

26. Elöl-menének a' fejedelmek az énekkel együtt, a' doboló leányzók-között.

27. A' gyülekezetekben áldgyátok az Úr-Istent, az Israel kúttyaiból.

28. Ott az ifiú Benjamin, elmének elragadtásában.

A' Júda fejedelmi, azoknak hadnagyi: Zábulon fejedelmi, Neftali fejedelmi.

29. Parantsolj Isten a' te erödnek: erösitsd-meg azt Isten, a' mit közöttünk tselekedtél.

30. A' te templomodtól Jerusalemben a' királyok néked ajándékokat hoznak.

31. Fedd-meg a' nádas vadait, a' bikák gyüleközeti a' népek teheni-között: hogy ki-rekesszszék azokat, kik meg-próbáltattak ezüstel.

32. Széllezd-el a' nemzetségeket, a' kik hadakat kivánnak: követek jönek Egyiptusból: Szeretseny-ország meg-elözi kezeit az Istenhez.

33. Földnek országi énekellyetek az Istennek: mondgyatok ditséretet az Úrnak; mondgyatok ditséretet az Istennek,

34. Ki fel-ment az egeknek egére, Napkeletre.

35. Imé az ö szavának eröt ád, adgyatok ditsöséget az Istennek Israelért, az ö ditsösége, és ereje a' felhökben.

36. Tsodálatos az Isten az ö szentiben, az Israel Istene ö ád hatalmat, és eröt az ö népének. Áldott az Isten.

1. Végig, azokért kik el-fognak változni, Dávid. LXVIII. A

2. Szabadits-meg engem Isten: mert bé-hatottak a' vizek a' lelkemig.

3. Bé-sillyedtem a' mélységes sárban: és nints állandóság.

A' tenger mélységére jutottam: és a' szél-vész el-buritott engem.

4. El-fáradtam a' kiáltásban, bé-rekedett a' torkom: el-fogytak a' szemeim, mig az én Istenemben bizom.

5. Meg-sokasodtak a' fejem haj-szálai fölött, a' kik engem ok-nélkül gyülöltek.

Meg-erösödtek az én ellenségim: a' kik hamisan üldöztek engem: a' mit el nem ragadoztam, akkor meg-fizettem.

Isten

6. Isten te tudod esztelenségemet: és vétkeim nintsenek elötted el-rejtve.

7. Ne pirúllyanak-meg érettem, a' kik téged várnak Uram, eröknek Ura.

Ne szégyenüllyenek meg érettem, a' kik téged keresnek, Israelnek Istene.

8. Mert éretted szenvedtem a' gyalázatot: bé-födözte ortzámat a' gyalázat.

9. Idegenné löttem az atyám-fiainál: és jövevénnyé az anyám fiainál.

10. * Mert a' te házadhoz-való buzgóság meg-emésztett engem: * és a' te szidalmazóid gyalázati estek reám.

11. És bé-födtem lelkemet böjtöléssel: és gyalázatomra lött nékem.

12. És öltözetemet zsákká töttem: és példa-beszéddé löttem nékik.

13. Ellenem szólnak vala, a' kik a' kapuban ültek: és rólam énekelnek vala, a' kik bort ittak.

14. Én pedig te-hozzád imádkoztam Uram: a' jó kedvnek ideje Istenem.

A' te irgalmasságod sokaságában halgass-meg engem, a' te meg-szabaditásod igazvóltában.

15. Ments-ki engem a' sárból, hogy bele ne süllyedgyek: szabadits-meg engem azoktól, kik engem gyülölnek, és a' vizek mélységéből.

16. El ne burittson engem a' viz habja, se el ne nyellyen engem a' mélység: se bé ne rekeszsze reám szája't a' kút.

17. Halgass-meg engem Uram, mert kegyes a' te irgalmasságod: a' te irgalmasságid sokasága-szerént tekints reám,

18. És el ne forditsd ortzádat a' te szolgádtól: mert háborgattatom, hamarsággal halgass-meg engem.

19. Figyelmezz a' lelkemre, és szabaditsd-meg azt: az én ellenségimért mentsmeg engem.

20. Te tudod szidalmamat, és meg-szégyenüléssemet, és pirulásomat.

21. Szined-elött vannak minnyájan, a' kik engem háborgatnak, szidalmat, és nyomorúságot vár a' szivem.

És vártam, a' ki együtt bánkodnék, és nem vólt: és a' ki meg-vigasztalna, és nem találtam.

22. * És epét adtak nékem eledelül: és szomjúságomban etzetttel itattak engem.

23. Légyen az ö asztalok törré elöttök, és fizetéssé, és botrankozássá.

24. Setétüllyenek-meg az ö szemek, hogy ne lássanak: és az ö hátokat mindenkor meggörbittsed.

25. Öntsd-ki reájok haragodat: és a' haragod búsulása ragadgya-meg öket.

26. * Légyen puszta az ö lakó helyek: és ne légyen, a' ki az ö hajlékokban lakjék.

27. Mert a' kit te meg-vertél, azt üldözték: és a' sebeim fájdalmát többitették.

28. Rakj hamisságot az ö hamisságokra: és ne mennyenek a' te igazságodba.

29. Töröltessenek-ki az élök Könyvéből: és az igazakkal bé ne irattassanak.

30. Én szegény vagyok, és fájdalmas: a' te szabaditásod Isten fel-emelt engem.

31. Ditsérem az Isten nevét énekkel: és fel-magasztalom ötet ditsérettel:

32. És kedvesb lészen az Istennek a' gyermekdéd borjúnál, melynek szarvai, és körmei kelnek.

33. Lássák a' szegények, és vigadgyanak: keressétek az Istent, és él a' ti lelketek:

34. Mert meg-halgatta a' szegényeket az Úr: és a' foglyait meg nem útálta.

35. Ditsérjék ötet az egek, és a' föld, a' tenger, és minden mozgók azokban.

36. Mert az Isten meg-szabadittya Siont: és meg-épittetnek a' Júda várasi.

És ott laknak, és örökségül vészik azt.

37. És az ö szolgainak magva birja azt: és a' kik szeretik az ö nevét, azok laknak abban.

1. Végig, Dávid Zsóltára, Emlékezetre, hogy meg-szabaditotta ötet az Úr. LXIX.

2. ISTEN figyelmezz segétségemre: Uram siess segétésemre. A

3. Szégyenüllynek-meg, és gyaláztassanak-meg, a' kik lelkemet keresik:

4. Térjenek hátra, és pironkodgyanakel, a' kik gonoszt akarnak nékem.

Hátra térjenek mindgyárt meg-pirúlván, a' kik azt mondgyák nékem: Ehé, ehé.

5. Örvendezzenek, és vigadgyanak tebenned minnyájan, a' kik téged keresnek, és mondgyák mindenkor: Magasztaltassék-fel az Úr: a' kik szeretik a' te szabaditásodat.

6. Én pedig szükölködö, és szegény vagyok: Isten segély-meg engem.

Én segétöm, és szabaditóm vagy te: Uram ne késsél.

1. Dávid Zsóltára, A' Jónadab fiainak, és az elöbbi foglyoknak. LXX.

2. TE-benned biztam Uram, soha meg ne szégyenüllyek: a' te igazságod által szabadits-meg engem, és ments-meg engem. A

Hajtsd hozzám füledet, és szabadits-meg engem.

3. Légy nékem óltalmazó Istenem, és erös helyem: hogy meg-szabadits engem.

Mert az én erösségem, és óltalmam te vagy.

4. Én Istenem ments-meg engem a' bünös kezéből, és a' törvény-ellen tselekedö, és a' hamis kezéből.

5. Mert te vagy az én békeséges türésem Uram: Uram én reménségem ifiúságomtól-fogva.

6. Te-általad erösödtem-meg az anyám méhétöl-fogva: az anyám méhétöl-fogva vagy az én óltalmazóm. B

7. Te-felöled vagyon az én énekléſem mindenkor: úgy mint tsodája löttem ſokaknak: és te erös ſegétö.

8. Tellyék-meg az én ſzám ditsérettel, hogy énekellyem ditsöségedet; egéſz nap a' te nagy-vóltodat.

9. Ne veſs-el engem a' vénség idején: midön meg-fogyatkozik az eröm, ne hadgy-el-engem.

10. Mert ſzóllottak nékem az én ellenségim: és a' kik örizik vala a' lelkemet, együtt tartottak tanátsot.

11. Mondván: Az Iſten el-hatta ötet, kergeſsétek, és fogjátok-meg ötet: mert nints, a' ki meg-mentse.

12. Iſten ne távozzál-el tölem: én Iſtenem tekints ſegétségemre.

C 13. Szégyenüllyenek-meg, és fogyjanakel az én lelkem rágalmazói: burittaſsanakbé gyalázattal, és ſzégyennel, a' kik gonoſzt kereſnek nékem.

14. Én pedig mindenkor bizom: és minden ditséretedet öregbitem.

15. Az én ſzám hirdeti a' te igazságodat: egéſz nap a' te ſzabaditáſodat.

16. Mivelhogy irás-tudatlan vagyok, bé-megyek az Úr hatalmaſságiba: Uram egyedül a' te igazságodról emlékezem.

17. Iſten tanitottál engem ifiúságomtólfogva: és mind ez ideig beſzéllem tsodáidat:

18. És vénségemig, 's öſzüléſemig: Iſten ne hadgy-el engem,

Mig a' te karodat hirdeſsem minden következendö nemzetségnek,

D 19. A' te hatalmaſságodat, és igazságodat Iſten a' leg-felsöbb nagy dolgaidig, mellyeket tselekedtél: Iſten kitsoda haſonló hozzád?

20. Minémü ſok, és gonoſz háborúságokat mutattál nékem: és meg-térvén megelevenitettél engem: és a' föld mélységiböl ismég viſzſza-hoztál engem.

21. Meg-ſokaſitottad nagy-vóltodat: és meg-térvén meg-vigaſztaltál engem.

22. Mert én-is ditsérem éneklö ſzerſzámokkal a' te igaz-mondáſodat: Iſten énekelek néked tzitarával, Israelnek ſzente.

23. Örvendeznek az ajakim, midön énekelek néked: és a' lelkem, mellyet meg-váltottál.

24. De a' nyelvem-is egéſz nap beſzélli a' te igazságodat: midön meg-ſzégyenülnek, és meg-pirúlnak, a' kik gonoſzt kereſnek nékem.

1. Zsóltár, Salomonról. LXXI.

A 2. Iſten add a' királynak a' te itéletedet: és a' te igazságodat a' király fiának.

Hogy a' te népedet igazságban itéllye, és a' te ſzegényidet itéletben.

3. Vegyék-be a' békeséget a' népnek a' hegyek, és a' halmok az igazságot.

4. Meg-itéli a' népnek ſzegényit, és megſzabadittya a' ſzegények fiait: és meg-alázza a' patvarkodót.

5. És meg-marad a' Nappal, és a' Hóldal, nemzetségröl nemzetségre. B

6. Le-ſzáll mint az elsö a' gyapjúba: és mind a' földre tsöpögö tsöppök.

7. Az ö napjaiban ki-kél az igazság, és a' békeség bévelködéſe: mig el-vitetik a' hóld.

8. És a' tengertöl-fogva a' tengerig uralkodik: és a' folyó-viztöl-fogva a' föld kereksége határiig.

9. Le-borúlnak elötte a' Szeretsenyek: és az ö ellenségi a' földet nyallyák.

10. A' Tárſis, és a' ſziget királyi ajándékokat mutatnak-bé: az Arabiaiak, és a' Saba királyi ajándékokat hoznak: C

11. És imádgyák ötet a' földnek minden királyi: minden nemzetségek ſzolgálnak néki:

12. Mert meg-ſzabadittya a' ſzegényt a' hatalmaſtól: és a' ſzegényt, kinek ſegétöje nem vólt.

13. Kedvez a' ſzegénynek, és a' ſzükölködönek: és a' ſzegények lelkeit meg-ſzabadittya.

14. Az uzſorákból, és hamiſságból ki-ſzabadittya azok lelkeit: és azok neve tiſztheletes ö-elötte.

15. És él, és Arabiai arany adatik néki, és imádgyák ötet mindenkor: egéſz nap áldgyák ötet. D

16. És vaſtagság léſzen a' földön a' hegyek tetején, magasb léſzen az ö gyümöltse a' Libanusnál: és virágoznak a' várasból mint a' föld füve.

17. Légyen áldott az ö neve örökké: a' Nap-elött meg-marad az ö neve.

És meg-áldatnak ö-benne a' földnek minden nemzetségi: minden népek magaſztallyák ötet.

18. Áldott az Israel Ura Iſtene, ki egyedül tselekeſzik tsodálatos dolgokat:

19. És áldott az ö fölségének neve örökké: és bé telik az ö ditsöségével az egéſz föld: Úgy légyen, úgy légyen.

20. Dávidnak a' Jeſse fiának ditséreti elvégezödtek.

Aſaf Zsóltára. LXXII.

A 1. Melly jó az Israel Iſtene azoknak, kik igaz ſzivvel vannak!

2. Az én lábaim pedig tsak nem meg-tántorodtak: tsak nem el-tsuſzamodtak a' lépéſim.

3. Mert boſzſzonkodtam a' hamiſsakra, látván az bünösök békeségét.

4. Mert nints tekintet az ö halálokra; és állandóság az ö tsapáſokban.

5. Az emberek faradságában nintsenek, B
és az emberekkel nem oſtoroztatnak.

6. Azért fogta-el öket a' kevélység, bé-burittattak az ö hamiſságokkal és iſtentelenségekkel.

7. Ki-ſzivárkozott mint a' kövérségböl

az ö hamisságok : a' szivnek indúlattyára mentek.

8. Gondoltak, és szóllottak gonoszságot: hamisságot szóllottak a' magasságban.

9. Az égre tátották a' szájokat : és az ö nyelvek el-járta a' földet.

10. Az okáért meg-tér ez az én népem: és tellyes napok találtatnak ö-bennek.

11. És mondának: Hogy tudgya az Isten; és vagyon-e tudomány a' magasságban?

12. Imé a' bünösök, és bévelkedök a' világon, gazdagságokat nyertek.

13. És mondék: Tehát ok-nélkül igazitottam-meg a' szivemet, és az ártatlanok-között mostam a' kezeimet:

14. És egész nap oztoroztattam, és jó reggel az én vereségem.

15. Ha mondom vala: Igy beszéllek: imé a' te fiaid nemzetségét meg-vetettem.

16. Azt állitám, hogy meg-érteném ezt, faradság én-elöttem:

17. Mig nem bé-megyek az Isten Szent-helyére: es meg-értem az ö utólsó dolgokat.

18. Mindaz-által a' tsalatkozásért adtad nékik: le-vetetted öket, midön fel-emelkednének.

19. Mi módon pusztúltak-el, hirtelen elfogytak: el-vesztek az ö hamisságokért.

20. Mint a' fel-kelök álmát Uram, semmivé tészed a' te várasodban az ö képöket.

21. Mert meg-gyuladott a' szivem, és a' veséim meg-változtak:

22. És én semmivé löttem, és nem tudtam.

23. Mint a' barom ollyanná löttem elötted: és én mindenkor veled.

24. Tartottad a' jobb-kezemet: és a' te akaratod-által hordoztál engem, és ditsöséggel fogadtál-bé engem.

25. Mert mim vagyon nékem az égben? és te-kivüled mit akartam a' földön?

26. El-fogyatkozott a' testem, és a' szivem: én szivemnek Istene, és az én részem az Isten örökké.

27. Mert imé, a' kik el-távoznak töled, el-vesznek: el-vesztetted mind, a' kik paráználkodván el-távoznak töled.

28. Nékem pedig jó az Istenhez ragaszkodnom: az Úr-Istenben helyheztetnem reménségemet:

Hogy hirdessem minden ditséretidet, a' Sion leányi kapuiban.

Asaf értelme. LXXIII.

1. MIÉRT vetettél-meg Isten mind végig: meg-haragutt búsulásod a' te legeltetéled juhaira?

2. Emlekezzél-meg a' te gyüleközetedröl, mellyet eleitöl fogva birtál.

Meg-váltottad a' te örökséged veszszejét: Sion hegye, a' mellyen laktál.

3. Emeld-fel az ö kevélységére kezeidet mind végig: mennyit gonoszkodott az ellenség a' szent helyen.

4. És ditsekedtek, a' kik gyülöltek téged, a' te inneped-között.

5. Az ö jeleket jelül tötték: és nem értették mint a' ki-menetelben a' magason.

6. Mint a' fák erdejében fejszével vágták ki az ajtait mind-együtt: fejszével, és bárdal ejtették-le azt.

7. * Fel-gyújtották tüzzel a' te Szent-helyedet: a' földön meg-ferteztették a' te neved hajlékát. * 4. Reg 21. c. 9.

8. Mondának szivökben az ö nemzetségek mind-együtt: szünetelsük-meg az Istennek minden innep napjait a' földön.

9. Jeleinket nem láttuk, már nints prophéta: és minket nem ismér többé. B

10. Isten, meddig szidalmaz az ellenség: boszszontya nevedet az ellenkezö mind végig?

11. Miért forditod el a' kezedet, és a' jobb-kezedet, a' te kebeledböl mind végig?

12. * A' mi Istenünk pedig király örök-tül-fogva: szabadúlást szerzett a' föld-közepett. * Luc. 1. g. 70.

13. Te erösitetted-meg a' te eröddel a' tengert: meg-háborittad a' sárkányok fejeit a' vizekben. C

14. Te rontottad-meg a' sárkány fejeit: eledelül adtad ötet a' Szeretsenyek népeinek.

15. Te szakasztottad-fel a' kútakat, és a' patakokat: te száraztottad-meg az Etan folyó-vizeit.

16. Tiéd a' nap, és tiéd az éj: te alkottad a' hajnalt, és a' Napot.

17. Te rendelted a' földnek minden határit: a' nyarat, és a' tavaszt te teremtetted.

18. Emlekezzél-meg erröl, az ellenség szidalmazta az Urat: és az esztelen nép ingerlette a' te nevedet.

19. Ne adgyad a' fene vadaknak a' téged-ditsérö lelkeket, és a' szegényid lelkeit ne felejtsd-el mind végig. D

20. Tekints a' te szövetségedre: mert a' kik homályosok a' földön, el-töltek a' hamisság házaival.

21. Ne fordúllyon-el az alázatos meggyaláztatván: a' szegény, és a' szükölködö ditsérik a' te nevedet.

22. Kelly-fel Isten, itéld-meg a' te ügyedet: emlekezzél-meg szidalmidról, mellyek kel az esztelen illet téged egész nap.

23. Ne feletkezzél-el a' te ellenségid szavairól: azoknak kevélysége, kik téged gyülölték, mindenkor nevekedik.

1. Végig, Meg ne vesztegesd, Asaf énekének Zsóltára. LXXIV.

2. HÁLÁT adunk néked Isten: hálát adunk, és segétségül hijuk a' te nevedet

3. Hirdettyük a' te tsodáidat: midön időt vészek, én az igazságokat meg-ítélem.
4. Meg-olvadott a' föld, és minnyájan, kik azon laknak: én meg-erősítettem annak oszlopit.
5. Mondék a' hamissaknak: Ne tselekedgyetek hamissan: és a' vétkezöknek: Ne emellyétek-fel szarvatokat.
6. Ne emellyétek-fel magassan a' ti szarvatokat: ne szóllyatok az Isten-ellen hamisságot.
B 7. Mert sem Nap-keletről, sem Nap-nyúgatról, sem a' puszta hegyekről:
8. Mivelhogy az Isten a' biró.
Ezt meg-alázza, és amazt fel magasztallya:
9. Mert pohár az Úr kezében szin borral tellyes elegyüléssel.
És ki-töltötte egyből másba: mindaz-által a' söpreje el nem fogyott: iszszák a' földnek minden bünösi.
10. Én pedig örökké meg-hirdetem: éneklek a' Jákob Istenének.
11. És a' bünösöknek minden szarvokat le-rontom: és fel-magasztaltatnak az igaznak szarvai.

1. Végig, Asaf ditsérö Zsóltára, Az Assyriusokról-való ének. LXXV.

A 2. Judæában ismeretes az Isten: Israelben nagy az ö neve.
3. És békeségben vagyon az ö helye: és az ö lakó helye Sionban.
4. Ott rontotta-meg a' kéz-ijak hatalmasságit, a' paizst, a' kardot, és a' hadat.
5. Te tsodálatos-képpen világositasz az örök hegyekről.
6. Meg-háborodtak mind a' balgatag-szivüek.
B Az ö álmokot aludták: és semmit nem találtak minden gazdag férfiak az ö kezekben.
7. A' te seddésed-miatt Jákobnak Istene el-aludtak, a' kik lovakra ültek.
8. Te rettenetes vagy, és ki áll-ellened? attól-fogva a' te haragod.
C 9. Menyből hallattad az itéletet: a' föld meg-rendült, és meg-tsendesedett,
10. Midön fel-kelne az itéletre az Isten, hogy meg-szabaditaná a' földnek minden szelidit.
11. Mert az ember gondolattya hálát ád néked: és a' gondolat maradéki innep-napot szereznek néked.
12. Tegyetek fogadást, és adgyátok-meg a' ti Uratoknak Istenteknek minnyájan, kik körös-körül ajándékokat hoztok,
13. A' rettenetesnek, és annak, a' ki elvészi a' fejedelmek lelkét, a' rettenetesnek a' föld királyinál.

1. Végig: Iditunért, Asaf Zsóltára. LXXVI.

A 2. Szómmal az Úrhoz kiáltottam: szómmal az Istenhez, és reám figyelmezett.
3. Háborúságom napján az Istent meg-kerestem, kezeimmel éjjel ö-elötte: és meg nem tsalatkoztam.
Nem akart meg-vigasztaltatni az én lelkem.
4. Meg-emlekeztem az Istenről, és gyönyörködtem, és elmélkedtem: és meg-fogyatkozott a' lelkem.
5. A' vigyázást meg-elözték a' szemeim: meg-háborodtam, és nem szóllottam.
6. Gondolkodtam a' régi napokról: és az örök esztendök vóltak elmémben. B
7. És elmélkedtem éjjel szivemben, és gondolkodtam, és meg-söpröttem az én lelkemet.
8. Vallyon örökké el-vét-e az Isten: a' vagy nem lészen e még kegyesb?
9. A' vagy végig el-mettszi-e irgalmasságát, nemzetségről nemzetségre?
10. A' vagy el-feletkezik-e könyörülni az Isten? a' vagy meg-tartóztattya-e haragjában az ö irgalmasságit?
11. És mondék, Most kezdettem: ez a' Fölséges jobb-kezének meg-változtatása. C
12. Meg-emlekeztem az Úr tselekedetiről: mert meg-emlekezem kezdettöl-fogva a' te tsoda-tételidről.
13. És elmélkedem minden tselekedetidről: és a' te találmányidról gondolkodom.
14. Isten, szentségben a' te útad: kitsoda nagy Isten mint a' mi Istenünk?
15. Te vagy az Isten, a' ki tsodálatosokat tselekeszel.
16. Meg-ismértetted erödet a' népekkel: meg-szabaditottad karoddal a' te népedet, a' Jákob és Jósef fiait. D
17. Láttak téged Isten a' vizek, láttak téged a' vizek: és féltek, és meg-háborodtak a' mélységek.
18. A' vizek zúgásának sokasága: szózatot adtak a' felyhök.
19. Mert a' nyilaid által-mennek: a' te meny-dörgésed szava a' kereken.
Tündöklének a' te villámásid a' föld kerekségén: meg-indult, és meg rendült a' föld.
20. A' tengeren a' te útad, és a' te ösvényid a' sok vizeken: és a' te nyomdokid meg nem ismértetnek.
21. * Hordoztad a' te népedet mint a' juhokat, Moyses, és Aáron keze által. * Exod. 14. 6. 15.

Asaf értelme. LXXVII.

1. Figyelmezzetek én népem az én törvényemre: hajtsátok fületeket az én szám igéire. A
2. Meg-nyitom példa-beszédekben a' számat: kezdettöl-fogva-való titkos beszédeket szóllok.
3. A' miket hallottunk, és értettünk; és az atyáink beszéllettek nékünk.
4. Nintsenek el-titkolva azoknak fiaitól, a' következendö nemzetségben.

Beszélvén az Úrnak ditséretit, és az ö ereit, és az ö tsodálatos dolgait, mellyeket tselekedett.

5. És bizonyságot támasztott Jákobban: és törvényt adott Izraelben.

Mellyeket parantsolt az atyáinknak, hogy tudtokra adnák azokat a' fioknak:

6. Hogy meg-tudgya a' következendö nemzetség.

A' fiak kik születnek, és fel-kelnek, és meg-beszéllik a' fioknak,

7. Hogy az Istenben helyhezteßék reménségeket, és el ne felejtsék az Isten tselekedetit, és keressék az ö parantsolatit.

8. Ne légyenek mint az ö attyok, gonosz, és boszszontó nemzetség;

Nemzetség, melly a' szivét meg nem igazitotta: és a' kinek lelke nem volt hiv az Istenhez.

9. Az Efrem fiai a' kéz-ijat meg-vonván, és meg-eresztvén, viszsza-tértek a' hartz napján.

10. Nem örizték-meg az Isten szövetségét: és nem akartak az ö törvényében járni.

11. És el-feletkeztek az ö jó tételeiröl, és a' tsoda-tételiröl, mellyeket mutatott nékik.

12. Az attyok-elött tsodákat tött Egyiptus-földén, a' Táneos mezején.

13. * Által-szakasztotta a' tengert, és által-vitte öket: és mint egy tömlöbe megállatta a' vizeket.

14. És nappal a' felyhö-által hordozta öket: és egész étszaka a' tüz világositásaáltal.

15. * Által-szakasztotta a' kö-sziklát a' pusztában: és meg-itatta öket mint a' nagy mélységben.

16. És vizet hozott-ki a' kö-sziklából: és mint a' folyó-vizeket úgy hozta-ki a' vizeket.

17. És még-is vétkeztek ellene: haragra inditák a' Fölségeßt a' vizetlenen.

18. És kisérgették az Istent szivökben: hogy lelköknek ételt kérnének.

19. És gonoszúl szóllottak az Istenröl: mondának: Készithet-e az Isten asztalt a' pusztában?

20. Mert meg-üté a' kö-sziklát, és vizek folyának, és patakok árradának.

Vallyon adhat-e kenyeret-is, a' vagy készithet-e asztalt az ö népének?

21. * Az-okáért meg-halla az Úr, és el-hallaszta: és tüz gerjede-fel Jákobra, és harag szálla Izraelre:

22. Mert nem hittek az Istenben, és nem biztak az ö szabaditásában.

23. És parantsola onnan-felyül a' felyhöknek: és meg-nyitá az ég ajtait.

24. * És esöül mannát ada nékik eledelre, és égi kenyeret ada nékik.

25. * Az Angyalok kenyerét ötte az ember: eledelt külde nékik bévséggel

26. * El-vivé a' Nap-keleti szelet az égböl: és elhozá erejével a' Délit.

27. És esöül mint a' port úgy botsáta húst reájok: és mint a' tenger fövenyét tollas madarakat.

28. És az ö táborok közepire esének, az ö sátorok-körül.

29. És evének, és igen meg-elégedének, és kivánságokat bé-tölté;

30. Meg nem tsalatkozának kivánságokban.

31. * Még az étkök a' szájokban vala: és az Isten haragja reájok szálla.

És meg-olé azoknak kövérit, és az Izraelnek válaßztottit meg-kötelezé.

32. Mind ezek-fölött még is vétkezének: és nem hivének az ö tsodáinak.

33. És el-fogyának az ö napjok hiuságban, és az ö esztendejek sietséggel.

34. Midön ölné öket, kerelik vala ötet: és meg-térnek vala, és jó reggel hozzája jönek vala.

35. És meg-emlekezének, hogy az Isten az ö segétöjök: és a' Fölséges Isten az ö meg-váltójok.

36. És szerették ötet szájokkal, és nyelvökkel hazudának néki.

37. A' szivök pedig nem vala igaz ö-hozzája: és nem lönek hivek az ö szövetségében.

38. Ö pedig irgalmas, és meg-kegyelmez az ö bünöknek: és el nem veszti öket.

És gyakran lön azon, hogy el-forditaná haragját: és nem gerjeßté-fel minden ö haragját.

39. És meg-emlekezett, hogy teßt vólnának: el-ménö, és meg nem térö lélek.

40. Mennyiszer búsitották ötet a' pusztában, haragra inditották ötet a' vizetlen helyen?

41. És el-térének, és meg-kisérték az Istent: és az Izrael Szentét boszszontták.

42. Nem emlekezének-meg az ö kezéröl, a' napról mellyen meg-szabaditá öket a' háborgató kezéböl;

43. Mint helyheztette Egyiptusban az ö jeleit, és tsodáit a' Táneos mezején.

44. * És vérré változtatá azok folyóvizeit, és árjokat, hogy ne innának.

45. * Minden-féle legyet botsáta reájok, és meg-emészté öket; és békát, és el-veszté öket.

46. * És a' ragyának adá az ö gyümöltsöket: és az ö munkájokat a' sáskának.

47. * És el-veszté kö-esövel szölöjöket: és a' szederjöket zúzmarázzal.

48. És kö-esönek adá az ö barmokat: és az ö örökségeket a' tüznek.

49. Reájok botsátá az ö boszszonkodáßa haragját: a' boszszonkodáßt, és a' haragot, és a' háborúságot, tsapásokat a' gonosz angyalok-által:

50. Útat tsinált az ö haragja ösvényének, nem kiméllette a' haláltól az ö lelke-

* Num. 11.g.31.

D

* Num. 11.g.33.

E

* Exod. 7.d.20.
* Exod. 8.a.6. f.24.
* Exod. 10.c.15.
* Exod. 9.f.25.

F

ket: és az ö barmokat a' halálba rekeſztette.

*Exod. 12.d.29. 51. * És meg-öle minden elsö-ſzülöttet Egyiptus földében, minden munkájoknak zſengéit a' Kám hajlékiban.

52. És el-vivé mint a' juhokat az ö népét: és hordozá öket mint a' nyájat a' puſztában.

*Exod. 14.c.27. 53. * És ki-hozá öket reménségben, és nem félének: és az ö ellenségeket el-buritá a' tenger.

54. És bé-vivé öket az ö meg-ſzentelésének hegyére; a' hegyre, mellyet az ö jobbja ſzerzett.

*Joſue. 13.b.8. * És ki-üzé ſzinek-elöl a' Pogányokat: és ſorſal oſztá-el nékik a' földet az oſztás kötelével.

55. És laktatá azok hajlékiban az Iſrael nemzetségit.

56. És meg-kisérték, és boſzſzonták a' fölséges Iſtent: és az ö bizonyságit meg nem örizék.

57. És el-fordúlának, és nem tartók-meg a' kötéſt: mint az ö attyok, hitván kéz-ijjá válának.

58. Haragra indíták öket az ö halmokkal: és az faragott képökkel boſzſzú-álláſra ingerlék ötet.

G 59. Meg-halla az Iſten, és meg-veté; és igen ſemmivé tévé Iſraelt.

60. * És meg-veté a' Silo hajlékát, az ö hajlékát, a' hol az emberek-között lakott.

*1.Reg. 4.a.2. Jerem. 7.b.12. 61. És fogságra adá azok erejét: és azok ſzépségét az ellenség kezeibe.

62. És a' fegyver-alá rekeſzté az ö népét: és az ö örökségét meg-útálá.

63. Az ifiait meg-emészté a' tüz: és a' ſzüzei nem ſirattattak.

64. A' papjai fegyverrel húllottak-el: és az özvegyi nem ſirattattak.

65. És fel-ſerkene mint egy álomból az Úr: mint a' bortól meg-részegült hatalmas.

66. És meg-veré az ö ellenségit hátúl: örök gyalázatot ada reájok.

67. És meg-veté a' Józef hajlékát: és az Efraim nemzetségét nem válaſztá:

68. Hanem a' Júda nemzetségét válaſztá, a' Sion hegyét, mellyet ſzeretett.

69. És meg épité az ö ſzent helyét mint az unikornis ſzarvát a' földön, mellyet örökké fondált.

70. És válaſztá az ö ſzolgáját Dávidot, és el-vévé ötet a' juhok nyájaitól: a' ſzoptatóſok háta-megül hozá-el ötet;

71. Az ö ſzolgáját Jákobot legeltetni, és az ö örökségét Iſraelt.

72. És legelteté azokat az ö ſzivének ártatlanságában: és az ö kezeinek értelmiben hordozá azokat.

1. Aſaf Zsóltára. LXXVIII.

A Isten, a' Pogányok a' te örökségedbe jöttek, meg-ferteztették ſzent templomodat: Jeruſalemet alma-örizetté tötték.

2. A' ſzolgaidnak hólt teſteit eledelül adták az égi madaraknak; a' ſzenteid húsát a' földi vadaknak.

3. Ki ontották mint a' vizet azoknak vérét Jeruſalem-körül: és nem vólt, ki el-temetné.

B 4. Gyalázattá löttünk a' ſzomſzédinknak; nevetség, és tsúfolás azoknak, kik mi-körülünk vannak.

5. Meddig haragſzol Uram mind végig: fel-gerjed-e mint a' tüz a' te búsúláſod?

*Jer. 10.d.25. 6. * Öntsd-ki a' te haragodat a' Pogányokra, kik téged nem iſmérnek; és az orſzágokra, mellyek a' te nevedet nem hitták ſegétségül:

7. Mert meg-ötték Jákobot: és az ö helyét el-puſztitották.

*Iſai. 64.c.9. 8. * Meg ne emlekezzél régi hamiſságinkról: hamar vegyenek-elöl minket a' te irgalmaſságid: mert igen ſzegényekké löttünk.

C 9. Segéts-meg minket mi ſzabaditó Iſtenünk, és a' te neved ditsöségeért Uram ſzabadits-meg minket: és légy kegyelmes a' mi büneinknek, a' te nevedért.

10. Hogy valami-képpen ne mondgyák a' Pogányok-között: Hol vagyon az ö Iſtenek? és nyilván légyen a' nemzetségek között a' mi ſzemeink-elött,

A' te ſzolgaid ki-öntött vérekért-való boſzſzú-állás:

D 11. Mennyen ſzined-eleibe a' foglyok fohászkodáſa.

A' te karodnak nagy-vólta-ſzerént tartsd-meg a' meg-ölettetteknek fiait.

12. És fizeſs-meg a' ſzomſzédinknak hétſzerte az ö kebelekbe: az ö ſzidalmokért, mellyel Uram téged ſzidalmaztak.

13. Mi pedig te néped, és a' te legeltetéſed juhai, hálát adunk néked örökké: Nemzetségről nemzetségre hirdettyük a' te ditséretedet.

1. Végig, Azokért kik el-változnak, Aſaf bizonyság-tétele. Zsóltár.

LXXIX.

A 2. A' ki Iſraelt legelteted, hallyad; a' ki Józefet vezeted mint a' Juhot.

Ki a' Kerubimokon ülſz, jelennyél-meg

3. Efraim, Benjamin, és Manaſſe-elött. Ébrezd-fel hatalmaſságodat, és jöj-el, hogy meg ſzabadits minket.

4. Iſten térits-meg minket: és mutaſd-meg a' te ortzádat, és meg ſzabadúlunk.

5. Eröknek Ura Iſtene, meddig haragſzol a' ſzolgád imádságára?

B 6. A' köny-hullatáſok kenyerével étetſz-e minket: és köny-húllatáſokkal adſz-e nékünk italt mértékkel?

7. Ellen-mondásúl helyheztettél minket a' mi ſzomſzédinknak: és a' mi ellenségink meg-tsúfoltak minket.

8. Eröknek Iſtene térits-meg minket: és

mutaſd-meg a' te ortzádat : és meg-ſzabadúlnnk.

9. Az ſzölöt ki-hozád Egyiptusból : ki-üzéd a' Pogányokat, és el-plántáltad azt.

C 10. Az út vezére vóltál az ö ſzine-elött : el plántáltad az ö gyokereit, és bé-töltötte a' földet.

11. Bé-födte a' hegyeket az árnyéka : és a' tsemetéi az Iſten tzédruſit.

12. Ki terjeſzté az ö veſzſzeit a' tengerig : és a' folyó vizig az ö jövéſit.

13. Miért bontottad-el a' sövényét : és ſzaggattyák azt minnyájan, kik az úton elö-mennek?

14. Ki-gyomlálta azt az erdei kan : és a' kivált-képpen-való vad el-élte azt.

25. Eröknek Iſtene térj-meg : tekints alá menyböl, és láſſad, és látogaſd-meg e'

D ſzölöt.

16. És végezd-el azt, mellyet a' te jobb-kezed plántált ; és az ember fián, kit meg-eröſsitettél magadnak.

17. Tüzzel fel gyújtatott, és meg-áſatott, ortzád dorgáláſa-miatt veſznek.

18. Légyen a' te kezed a' jobb-kezed férfián : és az ember fián, kit meg-eröſsitettél magadnak.

19. És el-nem távozunk töled, meg-elevenitesz minket : és a' te nevedet ſegétségül hijuk.

20. Eröknek Ura Iſtene térits-meg minket : és mutaſd-meg a' te ortzádat, és meg-ſzabadúlunk.

1. Végig, A' ſajtókért, Ö-maga Aſaf Zsóltára. LXXX.

A 2. Örvendezzetek a' mi ſegétö Istenünknek : vigadgyatok a' Jákob Iſtenének.

3. Vegyetek éneket elö, és hozzatok dobot ; gyönyörüséges orgonát tzitarával.

4. Fújjatok trombitát az új-hóld-napján, a' ti inneptek jeles napján.

* Gen. 41.f.29. B 5. Mert * parantsolat ez Iſraelben : és a' Jákob Iſtene törvénye.

6. * Bizonyságúl tötte azt Jóſefben, midön ki-jöne Egyiptus-földéböl : nyelvet hallott, mellyet nem tudott.

7. El-fordità a' hátát a' terhektöl : az ö kezei kosárral ſzolgáltak.

8. A' háborúságban ſegétségül hittál engem, és meg-ſzabaditottalak téged : meg-halgattalak téged a' ſzél-vész rejtekében : *

* Exod. 17.b.5. Exod. 20.a.2. meg-probáltalak téged az ellen-mondás vizénél.

9. * Hallyad én népem, és tudományt téſzek néked : Iſrael ha engem halgatſz,

10. Nem léſzen te-benned új Iſten, ſe nem imádſz idegen Iſtent.

C 11. Mert én vagyok a' te Urad Iſtened, ki téged ki-hoztalak Egyiptus-földéböl : tátsd-fel a' ſzádat, és bé-töltöm azt.

12. És az én népem nem halgatá ſzómat : és nem figyelmeze reám Iſrael.

* Act. 14.c.16. * Baru. 3.b.13. 13. * És az ö ſzivök kivánsági-ſzerént hagyám öket, az ö találmányokban járnak.

14. * Ha az én népem engem halgatott vólna : ha útaimon járt vólna Iſrael :

15. Talám mint a' ſemmit meg-aláztam vólna az ö ellenségit : és az ö háborgatóira vetettem vólna kezemet.

16. Az Úr ellenségi hazudtak néki : és az ö idejek örökké léſzen.

17. És a' gabona zsirjával táplálá öket : és a' kö-ſziklából, mézzel elégité-meg öket.

1. Áſaf Zsóltára. LXXXI.

A Az Iſten az iſtenek gyüleközetiben állott : itéli pedig közöttök az iſteneket.

2. Meddig itéltek hamiſságot : és bé-vészitek a' bünös ſzemélyét?

3. Tegyetek itéletet a' ſzükölködönek, és az árvának : az alázatoſt, és a' ſzegényt igazittsátok-meg.

4. * Mentsétek-ki a' ſzegényt : és a' ſzükölködöt a' bünös kezéböl ſzabaditsátok-meg. * Prov. 24.a.11.

5. Nem tudtak, ſe nem értettek, ſetétben járnak : meg-indúlnak a' földnek minden fondamentomi. B

6. * Én mondék : Iſtenek vattok, és a' Fölséges fiai minnyájan. * Joan. 10.g.34.

7. Ti pedig mint az emberek meg-haltok : és mint egy a' fejedelmek-közzül eleſtek.

8. Kelly-fel Iſten, itéld-meg a' földet : mert te örökségül birod mind a' Pogányokat.

1. Áſaf Zsóltár éneke. LXXXII.

2. Isten, ki léſzen hozzád haſonló? ne halgaſs, és meg ne ſzünnyél Iſten : A

3. Mert imé a' te ellenségid fel-zendültek : és a' kik gyülölnek téged, fejet emeltek.

4. A' te népedre gonosz tanátsot tartottak : és a' te ſzenteid-ellen gondolkodtak.

5. Mondának : Jertek, és veſzeſsük-ki öket a' nemzetségböl : és ne légyen többé emlekezetben az Iſrael neve.

6. Mert egyenlö ſzivvel gondolkodtak, ſzövetséget töttek együtt ellened, B

7. Az Idumæuſok hajléki, és az Iſmaeliták.

8. Móab, és az Agarénuſok, Gébal, és Ammon, és Amalek : az idegenek a' Tyrus lakóival.

9. Mert Aſſur-is el-jött vélek : ſegétségül löttek a' Lot fiainak.

10. Tselekedgyél vélek mint Madiánnal, * és Siſarával : mint Jábinnal a' Tziſſon patakában. * Judic. 7.f.22. Judic. 4.d.15.

11. El-veſzének Endorban : lönek mint a' föld ganéja.

12. * Tegyed az ö fejedelmeket mint Orebet, és Zebet, és Zebeét, és Salmanát ; * Judic. 7.g.25.

13. Minden ö fejedelmeket, kik mondának : Örökségül birjuk az Iſtennek Szent-helyét.

14. Én Istenem tegyed őket mint a' kereket: és mint a' pozdorját a' szél szine-előtt.

15. Mint a' tüz, melly meg-égeti az erdöt: és mint a' hegyeket meg-égető láng:

16. Úgy üldözöd őket a' te szél-vészedáltal: és a' te haragod-áltál eszeket veszted.

17. Töltsd-bé az ortzájokat gyalázattal: és meg-keresik Uram a' te nevedet.

18. Pirúllyanak-meg, és háborittassanak meg örökkön örökké: és szégyenüllyenek-meg, és veszszenek-el.

19. És ismérjék-meg, hogy Úr a' te neved: te vagy egyedül az egész földön.

1. Végig, A' sajtókért a' Kóre fiainak, Zsóltár. LXXXIII.

2. Melly szerelmesek a' te hajlékid erök
A nek Ura:

3. Kivánkozik, és el-ájúl az én lelkem az Úr pitvári-után.

A' szivem, és a' testem örvendeztek az élö Istenben.

4. Mert a' veréb házat talált magának: és a' gerlitze fészket magának, a' hová helyhezteste a' fiait.

B A' te óltárdat eröknek Ura: én királyom, és én Istenem.

5. Bóldogok, a' kik a' te házadban laknak Uram: örökkön örökké ditsérnek téged.

6. Bóldog a' férfiú, a' kinek töled vagyon segétsége: fel-meneteleket rendelt az ö szivében,

7. A' köny-húllatások völgyében a' helyen, a' mellyet szerzett.

C 8. Mert áldomást ád a' törvény-szerzö, eröségröl eröségre mennek: meg-láttatik az istenek Istene Sionban.

9. Eröknek Ura Istene halgasd-meg imádságomat: vedd füleidbe Jákobnak Istene.

10. Mi óltalmazó Istenünk tekints; és nézz a' te Kristusod ortzájára:

11. Mert jobb egy nap a' te pitvaridban, ezerek-fölött.

D Inkább válaszottam el-vetett lenni az én Istenem házában, hogy-sem a' bünösök hajlékiban lakni.

12. Mert az irgalmasságot, és az igazságot szereti az Isten: kegyelmet, és ditsöseget ád az Úr.

13. Nem fosztya-meg a' jóktól azokat, kik az ártatlanságban járnak: eröknek Ura, bóldog az ember, a' ki benned bizik.

1. Végig, a' Kóre fiainak, Zsóltár. LXXXIV.

2. Meg-áldottad Uram a' te földedet:
A el-fordittottad a' Jákob fogságát.

3. Meg-botsáttad a' te néped hamisságát: bé-födözted minden ö bünöket.

4. Meg-enyhitetted minden haragodat: el-fordúltál a' te búsulásod haragjától.

5. Térits-meg minket mi szabaditó Istenünk: és forditsd-el rólunk a' te haragodat. B

6. Vallyon örökké haragszol-e reánk? a' vagy ki-terjeszted-e haragodat nemzetségröl nemzetségre?

7. Isten te meg-térvén meg-elevenitesz minket: és a' te néped örvendez benned.

8. Mutasd-meg Uram nékünk irgalmasságodat: és szabaditásodat adgyad nékünk.

9. Meg-hallom, mit szóll bennem az Úr Isten: mert békeséget szóll az ö népének:

És az ö szenteinek: és azoknak kik szivökhöz térnek. C

10. Bizony az ötet-félökhöz közel az ö szabaditása: hogy ditsöség lakjék a' mi földünkön.

11. Az irgalmasság, és az igaz-mondás elöl-találák egy-mást: az igazság, és a' békeség meg-tsókolák egy-mást.

12. Az igaz-mondás a' földböl nevekedék: és az igazság menyböl alá-tekinte.

13. Mert az Úr jót ád: és a' mi földünk D meg-adgya az ö gyümöltsét.

14. Az igazság elötte-jár: és az útba helyhezteti az ö lépésit.

Dávid imádsága. LXXXV.

1. Hajtsd-meg Uram a' füledet, és halgass-meg engem: mert nyomorúlt, és szegény vagyok én. A

2. Örizd meg a' lelkemet, mert szent vagyok: szabaditsd meg a' te-benned-bizó szolgádat, én Istenem.

3. Könyörülly rajtam Uram, mert hozzád kiáltottam egész nap:

4. Vidámitsd-meg a' te szolgád lelkét, mert Uram te-hozzád emeltem lelkemet. *Jod. 2. v. 23.

5. * Mert te Uram gyönyörüséges vagy és kegyes: és sok irgalmasságú mindenek- B nek, kik téged segétségül hinak.

6. Vedd füleidbe Uram imádságomat: és figyelmezz az én könyörgésem szavára.

7. Háborúságom napján hozzád kiáltottam: mert meg-halgattál engem.

8. Nints Uram hozzád hasonló az istenek-között: és nints a' te tselekedetid-szerént.

9. Minden nemzetségek, a' kiket alkottál, el-jönek, és imádkoznak elötted Uram: és C ditsöitik a' te nevedet.

10. Mert nagy vagy te, és tsodákat tselekedö: te vagy Isten egyedül.

11. Hordozz engem Uram a' te útadon, és a' te igazságodban járok: vigadgyon az én szivem, hogy féllye a' te nevedet.

12. Hálát adok néked én Uram Istenem tellyes szivemböl, és ditsöitem a' te nevedet örökké:

13. Mert nagy a' te irgalmasságod énrajtam: és ki-mentetted lelkemet az alsóbb D pokolból.

14. Isten, a' hamisak fel-támadtak ellenem, és a' hatalmasok gyüleközete keresse az

az én lelkemet: és nem helyheztettek téged az ö szinek-eleibe.

15. És te Uram Isten könyörülö vagy, és irgalmas, türö, és sok irgalmasságú, és igaz-mondó.

16. Tekints reám, és könyörülly rajtam, adgyad birodalmadat a' te szolgádnak: és szabaditsd-meg a' te szolgálód fiat.

17. Adgy jelt nékem a' jóra, hogy lássák, a' kik gyülölnek engem, és szégyenüllyenek-meg: mert Uram te segétettél engem, és meg-vigasztaltál engem.

1. A' Kóre fiainak, Ének Zsóltára.
LXXXVI.

2. Az ö fondamentomi a' szent hegyeken: szereti az Úr a' Sion kapuit Jákóbnak minden hajléki-fölött.

3. Ditsöséges dolgok mondattak felöled, Isten városa.

4. Meg-emlekezem az engem-ismérö Rahábról,
Imé az idegenek, és Tyrus, és a' Szeretsenyek népe, ezek vóltak ott.

5. Mondgya-e Sion: Ember, és ember született ö-benne: és maga fondálta azt a' Fölséges?

6. Az Úr meg-beszélli ezt a' népek, és fejedelmek irásiban: azokéban, kik benne vóltak.

7. Mint minden vigadók lakása vagyon te-benned.

Zsóltár éneke,
1. A' Kóre fiainak, végig, Maheletért a' feleletre, az Ezrahi Emán értelme.
LXXXVII.

2. En szabadulásomnak Ura Istene, nappal kiáltottam, és éjjel te-elötted.

3. Mennyen szined-eleibe az én imádságom: hajtsd-meg füledet az én könyörgésemre:

4. Mert meg-tölt gonoszokkal az én lelkem: és az életem a' pokolhoz közelgetett.

5. Számláltattam a' verembe alá-menökhöz: ollyan löttem mint a' segétség-nélkülvaló ember,

6. A' halottak-között szabados,
Mint a' meg-sebesültek a' koporsókban aluván, kiröl meg nem emlekezel többé: és ök a' te kezedböl ki-vettettek.

7. Az alsó verembe töttek engem: a' setétségbe, és a' halál árnyékába.

8. Meg-erösödött rajtam a' te búsúlásod: és minden habjaidat reám hoztad.

9. Távúl vitted tolem ismeröimet: útálatosságúl töttek engem magoknak.
Kézbe-adattam, és ki nem megyek vala: az én szemeim el-lankadtak a' fogyatkozás-miatt.

10. Kiáltottam Uram hozzád nap-estig: kiterjesztettem hozzád kezeimet.

11. Vallyon a' halottakkal tselekedsz-e tsodákat: a' vagy az orvosok támasztyák-e fel, 's hálát adnak néked?

12. Beszélli-e valaki a' koporsóban a' te irgalmasságodat, és a' te igaz-mondásodat a' veszedelemben?

13. Meg-tudatnak-e a' setétségben a' te tsoda-tételid, és a' te igazságod a' feledékenység földén?

14. És én Uram hozzád kiáltottam: és reggel meg-elöz téged az én imádságom.

15. Miért veted-meg Uram imádságomat; el-forditod ortzádat tölem?

16. Szegény vagyok én, és munkákban ifiúságomtól-fogva: fel magasztaltatván pedig, meg aláztattam, és meg-háborodtam. D

17. Által-mentek rajtam a' te haragid: és a' te rettentésid meg-háboritottak engem.

18. Környül-vöttek engem mint a' viz egész nap: környül vöttek engem mind együtt.

19. El-távoztattad tölem az én barátomat, és társomat: és az én ismeröimet a' nyavalyáért.

1. Ezrahi Etan értelme. LXXXVIII.

2. Az Úr irgalmasságit örökké éneklem. A
Nemzetségröl nemzetségre hirdettem igazságodat az én számmal.

3. Mert azt mondottad: Az irgalmasság örökké meg-épittetik mennyekben: el-készittetik a' te igaz-mondásod azokban.

4. Szövetséget töttem a' választottimmal, *2.Reg. 7.c.12.
* meg esküdtem a' szolgámnak Dávidnak:

5. El-készitem a' te magodat.
És meg-épitem nemzetségröl nemzetségre a' te székedet.

6. Meg-vallyák Uram az egek a' te tsodatételidet: és igaz-mondásodat-is a' szentek gyüleközetiben.

7. Mert ki hasonlittatik a' felyhökben az Úrhoz: ki lészen hasonló az Isten fiaiban az Istenhez? B

8. Az Isten, a' ki a' szentek tanátsában ditsöittetik: nagy, és rettenetes mind azokfölött, kik környüle vannak.

9. Eröknek Ura Istene, kitsoda hasonló hozzád? hatalmas vagy Uram, és a' te igazmondásod te-környüled.

10. Te uralkodol a' tenger hatalmasságán: az ö habjainak indulattyát pedig te tsendesited-le.

11. Te meg-aláztad a' kevélyt, mint a' meg-sebesültet: a' te eröd karjával ide 's tova hántad az ellenségidet.

12. * Tiéid az egek, és tiéd a' föld, a' * Gen. 1.a.2.
föld kerekségét, és annak tellyes-vóltát te fondáltad:

13. Az északot, és a' tengert te teremtetted. C

14. Tábor, és Hermon a' te nevedben örvendeznek: a' te karod hatalommal.
Erösödgyék-meg a' kezed, és magasztaltassék-fel a' jobb-kezed:

15. Az igazság, és itélet a' te ſzéked készülete.
Az irgalmaſság, és az igazság ortzád-elött járnak:
16. Bóldog a' nép, a' ki tudgya a' vigadáſt.
17. Uram, a' te ortzád világoſságában járnak, és a' te nevednek örvendeznek egéſz nap: és a' te igazságodban fel-magaſztaltatnak.
18. Mert az ö erejek ditsösége te vagy: és a' te jó-akaratodból magaſztaltatik-fel a' mi ſzarvunk.
19. Mert az Úré a' mi fel-vételünk, és az Iſrael ſzenteé a' mi királyunké.
20. Akkor látásban ſzóllottál: a' te ſzenteidnek, és mondottál: A' ſegétséget a' hatalmaſon helyheztettem: és fel-magaſztaltam a' válaſztottat az én népem-közzül.
21. * Találtam Dávidot a' ſzolgámat: ſzent olajommal kentem-meg ötet.
22. Mert az én kezem meg-ſegéti ötet, és az én karom meg-erösiti ötet.
23. Semmit nem fog rajta az ellenség: és a' hamiſság fia nem árthat néki.
24. És le-vágom ortzája-elött az ellenségit: és a' gyülölöit meg-futamtatom.
25. És az én igazságom, és irgalmaſságom ö-véle: és az én nevemben fel-magaſztaltatik a' ſzarva.
26. És a' tengerre vetem az ö kezét: és a' folyó vizekre az ö jobját.
27. Ö ſegétségül hiv engem: Én atyám vagy te: én Iſtenem, és ſzabadúláſomnak óltalmazója.
28. És én elsö-ſzülötté téſzem ötet, felyebb-valóvá a' föld királyinál.
29. Örökké meg-tartom néki irgalmaſságomat: és az én ſzövetségem hiv ö néki.
30. És az ö magvát örökké-valóvá téſzem: és az ö királyi-ſzékét mint az ég napjait.
31. Ha pedig el-hadgyák a' fiai az én törvényemet: és nem járnak az én itéletimben;
32. Ha az én igazságimat meg-ferteztetik, és parantsolatimat meg nem örizik:
33. Meg-látogatom veſzſzövel az ö hamiſságokat; és vereségekkel az ö bünöket:
34. Az én irgalmaſságomat pedig el nem véſzem töle: és nem ártok az én igaz-mondáſom-ſzerént.
35. Sem meg nem hamiſsitom ſzövetségemet: és a' mellyek az én ajakimon ki-mennek, fel nem bontom.
36. Egyſzer meg-esküdtem az én ſzentségemre, ha hazudok Dávidnak:
37. Az ö magva örökké meg-marad.
38. És az ö királyi-ſzéke mint a' Nap az én ſzinem-elött; * és mint a' tellyes Hóld örökké: és hiv tanú az égben.
39. Te pedig meg-vetetted, és meg-útáltad: el-hallaſztottad a' te Kriſtuſodat.
40. Fel-forgattad a' te ſzolgád ſzövetségét: meg-ferteztetted a' földön az ö Szenthelyét.
41. El-rontottad minden sövényit: az ö eröſségét félelemmé tötted.
42. El-ragadozták ötet minden úton-járók: gyalázattá lött az ö ſzomſzédinak.
43. Fel-magaſztaltad az ö nyomorgatóinak jobját: meg-vidámitottad minden ö ellenségit.
44. El forditottad az ö fegyverének ſegétségét: és nem ſegétetted ötet a' hadban.
45. Meg-foſztottad ötet a' tiſztüláſtól: és az ö ſzékét a' földhöz tsaptad.
46. Meg-röviditetted idejének napjait: gyalázattal öntötted meg ötet.
47. Meddig fordúlſz-el Uram mind végig: meg-gyúlad-e mint a' tüz a' te haragod?
48. Emlekezzél-meg, mitsoda az én mi vóltom: heába rendelted-e mind az emberek fiait?
49. Kitsoda az ember, a' ki él, és halált nem lát: meg-menti-e a' lelkét a' pokol kezéből?
50. Hol vannak a' te régi irgalmaſságid Uram, * a' mint meg-esküdtél Dávidnak a' te igaz-mondáſodra?
51. Emlekezzél-meg Uram a' te ſzolgáidnak ſok nemzetségtöl-való gyalázattyáról, (mellyet kebelemben tartottam.)
52. Mellyel boſzſzontottak Uram a' te ellenségid, mellyel boſzſzontották a' te Kriſtuſod el-változását.
53. Áldott az Úr örökké: úgy légyen, úgy légyen.

1. Moyſes az Iſten embere imádsága.

LXXXIX.

URAM, óltalmunk löttél nékünk: nemzetségröl nemzetségre.
2. Minek-elötte a' hegyek lennének, vagy a' föld formáltatnék, és a' világ: örötöl-fogva, és örökké Iſten vagy te.
3. Ne forditsd az embert meg-alázáſra: és mondál: Térjetek-meg emberek fiai.
4. Mert ezer eſztendo a' te ſzemeid-elött, mint a' tegnapi nap, melly el-múlt,
5. És az éjeli örizet; mellyek ſemminek tartatnak, ollyanok léſznek az ö eſztendejek.
6. Reggel mint a' fü el-múllyék, reggel virágozzék, és el-múllyék: eſtve le-húllyon, meg-keményedgyék, és el-ſzáradgyon.
7. Mert el-fogytunk haragod-miatt, és búſulláſod-miatt fel háborodtunk.
8. Hamiſságinkat elödbe raktad: idejünket ortzád világoſsága-eleibe.
9. Mert minden napink el-fogytak: és a' te haragodban el fogytunk.
10. A' mi eſztendeink állittatnak mint a' pók: * a' mi eſztendeink napjai hetven eſztendö.
Ha pedig eröſſek, nyóltzvan eſztendö: és azok-fölött, munka, és fajdalom.
Mert el-érkezett a' kegyeſség: és megdorgáltatunk.

11. Ki iſméri a' te haragod hatalmaſságát: és a' te félelmed-miatt

12. Meg-ſzámlálhattya-e haragodat?

A' te jobb-kezedet igy iſmérteſd-meg, és tégy tudós ſzivüekké a' böltseségben.

13. Meg-térſz-e Uram valaha? és légy könyörületes a' te ſzolgaidhoz.

14. Bé-töltünk reggel irgalmaſságoddal: és örvendeztünk, és gyönyörködtünk minden napjainkban.

15. Vigadtunk a' napokért, mellyekben minket meg aláztál: az eſztendökért, mellyekben nyomorúságokat láttunk.

16. Tekints a' te ſzolgaidra, és alkotmányidra: és igazgaſd azoknak fiait.

17. És légyen rajtunk a' mi Urunk Iſtenünk fényeſsége, és a' kezeink tselekedetit igazgaſd rajtunk: és a' kezeink munkáját igazgaſd.

Dávid énekének ditséreti. XC.

1. A' ki a' Fölséges ſegétségében lakik, a' menynek Iſtenének óltalmában marad.

2. Mond az Úrnak: Én óltalmazóm vagy te, és én ſegétségem: én Iſtenem ö benne bizom.

3. Mert ö ſzabaditott meg engem a' vadáſzok töréből, és a' kemény igétöl.

4. Vállaival meg-árnyékoz téged: és az ö tollai-alatt bizol.

5. Paizſzal véſzen téged környül az ö igaz-mondáſa: nem félſz az éjeli félelemtöl,

6. A' nappal-röpüllö nyiltól, a' ſetétben-járó dologtól: a' támadáſtól, és a' déli ördögtöl.

7. Ezeren húllanak-el óldalad-mellöl, és tiz-ezeren jobb-kezed-felöl: te-hozzád pedig nem közelget.

8. Mindaz-által ſzemeiddel nézed: és a' bünösök fizetését meg-látod.

9. Mert te vagy Uram én reménségem: a' Fölségeſt válaſztottad magadnak ſegétségül.

10. Nem járúl hozzád veſzedelem: és oſtor nem közelget a' te hajlékodhoz.

11. * Mert az Angyalinak parantsolt feloled: hogy meg-örizzenek téged minden útaidban.

12. Kezekben hordoznak téged: hogy ne-talám köbe ne üſſed a' lábaidat.

13. Az aſpiſon, és a' baſiliskuſon járſz: és az oroſzlányt, 's a' ſárkányt tapodod.

14. Mivelhogy bennem bizott, meg-ſzabaditom ötet: óltalmazom ötet, mert megiſmérte az én nevemet.

15. Hozzám kiált, és én meg-halgatom ötet: véle vagyok a' háborúságban: megmentem ötet, és meg-ditsöitem ötet.

16. Hoſzſzú napokkal bé-töltöm ötet: és meg-mutatom néki az én ſzabaditáſomat.

Ének Zsóltára.

1. Szombat napon. XCI.

2. Jó az Urat ditsérni: és éneket mondani a' te nevednek o Fölséges.

3. Hogy reggel hirdetteſsék irgalmaſságod: és igaz-mondáſod éjjel:

4. A' tiz húrú lantal, orgonával: énekkel, tzitaráival.

5. Mert gyönyörködtettél engem Uram a' te alkotmányodban: és a' kezeid tselekedetiben örvendezek.

6. Melly nagyok Uram a' te tselekedetid! a' te gondolatid igen mélységeſekké löttek.

7. Az eſztelen ember nem véſzi-eſzébe: és a' bolond nem érti ezeket.

8. Midön ki-telnek a' bünösök mint a' fü, és meg-jelennek minnyájan, a' kik hamiſſat tselekeſznek.

9. Hogy el-veſzſzenek örökkön örökké: te pedig Uram fölséges vagy örökké.

10. Mert imé Uram a' te ellenségid, mert imé a' te ellenségid el-veſznek: és el-hányattatnak minnyájan, a' kik hamiſságot tselekeſznek.

11. És fel-magaſztaltatik az én ſzarvam mint az unikornisé: és az én vénségem bévséges irgalmaſságban.

12. És meg-útálta a' ſzemem az én ellenségimet: és a' reám-támadó gonoſz-tévökröl hallani fog a' fülem.

13. Az igaz, mint a' palma-fa virágzik: mint a' Libanus tzédruſa meg-ſokaſodik,

14. Az Úr házában el-plántáltattak, a' mi Iſtenünk háza pitvariban virágoznak.

15. Meg-ſokaſodnak az erös vénségben-is: és jó állapatúak léſznek,

16. Hogy hirdeſsék:

Hogy igaz a' mi Urunk Iſtenünk: és nints hamiſság ö-benne.

Dávid énekének ditsérete, ſzombat-elöttvaló napon, midön a' föld fondáltatott. XCII.

1. Az Úr orſzáglott, ékeſségbe öltözött: eröſségbe öltözött az Úr, és fel-övedzette magát.

Mert meg-eröſsitette a' föld kerekségét, melly meg nem mozdúl.

2. El-kéſzittetett a' te ſzéked attól-fogva: öröktöl fogva vagy te.

3. Fel-emelék Uram a' folyó-vizek: fel-emelék a' folyó-vizek ſzavokat.

4. Fel-emelék a' folyó-vizek az ö habjokat, a' ſok vizek zúgáſitól.

Tsodálatoſok a' tenger dagadáſi: tsodálatos az Úr a' magaſságban.

5. A' te bizonyság-tételid igen hihetökké löttek: a' te házadat ſzentség illeti Uram hoſzſzú napokig.

* Matt. 4. a. 6. Luc. 4. b. 10.

Ö-maga Dávid Zsóltára,
Szombat negyedik napján. XCIII.

A 1. Isten, boszszú-állásnak Ura: a' boszszúállás Istene szabadon tselekedett.

2. Magasztaltatásál-fel, ki a' földet itéled: fizesd-meg fizetéseket a' kevélyeknek.

3. Meddig Uram a' bünösök, meddig ditsekednek a' bünosök;

4. Beszélnek, és hamisságot szólnak; minnyájan szólnak, a' kik hamisságot tselekeszenek?

5. A' te népedet Uram meg-alázták: és a' te örökségedet nyomorgatták.

6. Az özvegyet, és a' jövevényt meg-ölték: az árvákat-is meg ölték.

B 7. És mondának: Nem láttya az Úr, és nem érti a' Jákob Istene.

8. Értsetek esztelenek a' nép között: és bolondok valaha eszesüllyetek-meg.

9. A' ki a' fület plántálta, nem hall-e? a' vagy a' ki a' szemet alkotta, nem lát-e?

10. A' ki meg-dorgállya a' nemzetségeket, nem fedd-e meg; a' ki tudományra tanittya az embert?

11. Az Úr tudgya az emberek gondolatit, hogy heába-valók.

12. Bóldog az ember, a' kit Uram te oktatsz, és a' te törvényedre meg-tanitod ötet,

C 13. Hogy meg-nyúgottasd ötet a' gonosz napokon: mig a' bünösnek verem ásattassék.

14. Mert nem veti-meg az Úr az ö népét: és az ö örökségét el nem hadgya.

15. Mig nem az igazság itéletté változzék: és a' kik mellette, mind a' kik igaz szivüek.

16. Ki támad-fel érettem a' gonosz-tévök-ellen? a' vagy ki áll mellém a' hamisságtévök-ellen?

17. Ha az Úr nem segétett vólna engem: kevés hea, hogy pokolban nem lakott vólna a' lelkem.

D 18. Ha mondom vala: Meg-mozdúlt a' lábam: a' te irgalmasságod Uram meg-segét vala engem.

19. A' szivemben-való fájdalmim sokasága-szerént, a' te vigasztaláside örvendeztették az én lelkemet.

20. Hozzád ragad-e a' hamisság széke: a' ki munkát szerzesz a' parantsolatban:

21. Kapdosnak az igaznak lelkén: és az ártatlan vért kárhoztattyák.

22. És óltalmom lön az Úr nékem: és az én Istenem az én reménségem segétsége.

23. És meg-fizeti nékik az ö hamisságokat: és az ö gonoszságokban el-veszti öket: el veszti öket a' mi Urunk Istenünk.

Dávid énekének ditséreti.
XCIV.

A 1. Jertek, örvendezzünk az Úrnak: vigadgyunk a' mi szabaditó Istenünknek.

2. Vegyük-elöl az ö ortzáját hálá-adással: és ditséretekkel vigadgyunk néki.

3. Mert az Isten nagy Úr: és nagy király minden istenek-fölött.

4. Mert kezében vannak a' földnek minden határi: és a' hegyek magasági övé.

5. Mert övé a' tenger, és ö alkotta azt: és a' szárazt az ö kezei formálták.

6. Jöjetek el, imádkozzunk, és boruljunk-le: és sirjunk az Úr-elött, a' ki minket alkotott.

B 7. Mert ö a' mi Urunk Istenünk: és mi az ö legeltetésének népe, és az ö kezeinek juhai.

* Heb. 5. b. 7. 8. * Ma ha az ö szavát hallyátok, meg ne keményittsétek sziveteket;

9. Mint a' boszszontással a' kisértés napja-szerént a' pusztában: a' hol meg kisértettek engem az atyáitok, meg-próbáltak engem, és látták tselekedetimet.

* Num. 14. 5. 34. 10. * Negyven esztendeig haragudtam e' nemzetségre, és mondék: Ezek mindenkor tévelyegnek szivökkel:

* Heb. 4. a. 3. 11. És ezek nem ismérték-meg az én útaimat: * a' mint meg-esküdtem haragomban: Ha bé mennek az én nyugodalmomba.

1. Dávidnak ö-magának éneke, Midön a' ház épittetik vala a' fogságután. (1. *Paral.* 15.) XCV.

A Enekellyetek az Úrnak új éneket: énekellyetek az Úrnak minden föld.

2. Énekellyetek az Úrnak, és áldgyátok az ö nevét: hirdessétek napról napra az ö meg-szabaditását.

3. Hirdessétek a' Pogányok-között az ö ditsöségét, minden népek-között az ö tsodáit.

4. Mert nagy az Úr, és igen ditséretes: rettenetes minden istenek-fölött.

5. Mert a' Pogányoknak minden isteni ördögök: az Úr teremtette pedig az egeket.

B 6. Hálá-adás, és szépség az ö szine-elött: szentség, és méltóság az ö szentelésében.

7. Adgyatok az Úrnak nemzetségek házai: adgyatok az Úrnak ditsöséget, és tiszteletet:

8. Adgyatok az Úr nevének ditsöséget. Vigyetek áldozatokat, és mennyetek az ö pitvariba:

9. Imádgyátok az Urat az ö szent pitvarában.

Mozdúllyon-meg ortzája-elött az egész föld:

10. Mondgyátok a' Pogányok-között, hogy az Úr országlott.

Mert meg-igazitotta a' föld kerekségét melly meg nem mozdúl; igazságban itéli meg a' népeket.

11. Vigadgyanak az egek, és örvendezzen a' föld; indúllyon-meg a' tenger, és annak tellyes-vólta:

12. Örülnek a' mezök, és mind a' benne-valók.

Akkor örvendeznek az erdöknek minden fái.

13. Az Úr szine-elött, mert el-jött: mert el-jött a' földet itélni.

Meg-itéli a' föld kerekségét igazságban, és a' népeket igaz-mondásában.

1. Dávidé, midön az ö földe viszszaadatott. XCVI.

Az Úr országlott, örvendezzen a' föld: vigadgyanak a' sok szigetek.

2. Felyhö, és homály ö-környüle: igazság, és itélet az ö székinek igazgatása.

3. Tüz jár elötte, és meg-égeti környüle az ö ellenségit.

4. Fénylettek az ö villámási a' föld-kerekségén, látta, és meg-indúlt a' föld.

5. A' hegyek, mint a' viasz meg-olvadtak az Úr szine-elött; az Úr szine-elött az egész föld.

6. Hirdették az egek az ö igazságát: és láttak minden népek az ö ditsöségét.

7. * Szégyenüllyenek-meg minnyájan, a' kik faragott képeket imádnak: és a' kik ditsekednek az ö bálványokban.

8. * Imádgyátok ötet minden ö Angyali: hallotta, és vigadott Sion.

És örvendeztek a' Júda leányi: a' te itéletidért Uram:

9. Mert te Fölséges Úr vagy az egész földön: igen fel-magasztaltattál minden istenek-fölött.

10. * A' kik szeretitek az Urat, gyülöljétek a' gonoszt: meg-örizi az Úr az ö szentgeinek lelkeit, a' bünös kezéből meg-szabadittya öket.

11. Világosság támadott az igaznak, és az igaz-szivüeknek vigaság.

12. Vigadgyatok igazak az Úrban: és ditsérjétek az ö szentségének emlekezetit.

1. Dávid Zsóltára. XCVII.

Énekellyetek az Úrnak új éneket: mert tsoda dolgokat tselekedett.

Szabaditást adott néki az ö jobja, és az ö szent karja.

2. * Meg-jelentette az Úr az ö meg-szabaditását: a' nemzetségek szine-elött kinyilatkoztatta az ö igazságát.

3. Meg-emlekezett az ö irgalmasságáról, és az ö igaz-mondásáról az Israel házához.

Látták a' földnek minden határi, a' mi Istenünknek meg-szabaditását.

4. Örvendezzetek az Istennek minden föld: énekellyetek, és vigadgyatok, és ditséretet mondgyatok.

5. Ditséretet mondgyatok az Úrnak tzitarával, tzitarával, és zsóltár szavával:

6. Vert-trombitákkal, és a' szarú-kürt szavával.

Örvendezzetek az Úr király szine-elött;

7. Indúllyon-meg-a' tenger, és az o tellyes-vólta; a' föld kereksége, és a' kik azon laknak.

8. A' folyó-vizek kézzel tapsollyanak, egyetemben övendezzenek.

9. A' hegyek az Úr szine-elött: mert eljött a' földet meg-itélni.

Meg-itéli a' föld kerekségét igazságban, és a' népeket tekélletességben.

1. Dávid Zsóltára. XCVIII.

Az Úr országlott, haragudgyanak a' népek: a' ki a' Kerubimokon ül, indúllyon-meg a' föld.

2. Nagy az Úr Sionban: és fölséges minden népek-fölött.

3. Adgyanak hálát a' te nagy nevednek: mert rettenetes, és szent.

4. És a' király tiszteséges itéletet szeret.

Te szerzettél igazitásokat: itéletet, és igazságot Jákobban te rendeltél.

5. Magasztallyátok a' mi Urunkat Istenünket, és imádgyátok az ö lábainak sámolyát: mert szent az.

6. Moyses, és Aáron az ö papjai-között: és Sámuel azok-között, kik segétségül hiják az ö nevét.

Segétségül hivák az Urat, és ö meg-halgatá öket:

7. A' felyhö-oszlopban szólla nékik.

Meg-örizék az ö bizonyságit, és a' parantsolatot, mellyet nékik adott.

8. Uram mi Istenünk, te meg-halgatád öket: Isten te kegyelmes vóltál nékik, és boszszút állottál minden ö találmányokért.

9. Magasztallyátok a' mi Urunkat Istenünket, és imádgyátok az ö szent hegyén: mert szent á' mi Urunk Istenünk.

1. Hálá-adó Zsóltár. XCIX.

2. Örvendezzetek az Istennek minden föld: szolgállyatok az Úrnak vigasággal.

Mennyetek az ö szine-eleibe, örvendezéssel.

3. Tudgyátok hogy az Úr ö az Isten: ö alkotott minket, és nem mi magunkat.

4. Ö népe, és az ö legeltetése juhai: mennyetek-bé az ö kapuin hálá-adással, az ö pitvariba ditséretekkel: adgyatok hálát néki.

5. Ditsérjétek az ö nevét: mert édes az Úr, örökké az ö irgalmassága, és nemzetségről nemzetségre az ö igaz-mondása.

Dávid Zsóltára. C.

A 1. IRGALMASSÁGOT, és itéletet éneklek néked Uram:

2. Éneklek, és értek a' makula-nélkülvaló úton, mikor hozzám jösz.

Szivemnek ártatlanságában járok vala az én házamnak közepette.

3. Nem tészek vala szemeim-eleibe hamis dolgot: a' törvénytelenségek tselekedöit gyülöltem.

4. Nem ragaszkodott hozzám a' hamis szív: a' tölem el-hajló gonosz-tévöt nem ismérem vala.

B 5. Az ö felebaráttyának titkon-való rágalmazóját, azt üldöztem.

A' kevély szemmel, és a' telhetetlen szivvel, azzal nem öttem.

6. A' szemeim a' föld hiveire, hogy velem üllyenek: a' makula-nélkül való útonjáró, az szolgál vala nékem.

7. Nem lakik az én házam-közepett, a' ki kevélységet tselekeszik: a' hamisságokat-szóllónak szemeim-elött elö-menetele nem vólt.

8. Jó idején meg-ölöm vala a' földnek minden bünösit: hogy el-veszteném az Úr városából mind a' hamisság tselekedöket.

A' szegény imádsága,
1. Midön szorongattatik, és az Úr szine elött ki-önti könyörgését. CI.

A 2. URAM halgasd-meg az én imádságomat; és az én kiáltásom jusson hozzád.

3. Ne forditsd-el rólam a' te ortzádat: valamelly nap háborgattatom, hajtsd hozzám füledet.

Valamelly nap segétségül hilak téged, hamar halgass-meg engem.

4. Mert el-fogytak mint a' füst az én napjaim: és az én tetemim mint a' töpörtö el-száradtak.

5. Meg-verettettem mint a' széna, és megszáradott a' szivem: mert el-felejtettem kenyeremet meg-enni.

6. A' fohászkodásom szava-miatt, a' húsomhoz ragadott a' tsontom.

7. Hasonló löttem a' kietlen pelikánnyához: löttem mint az éjeli-varjú a' lakóhelyben.

8. Vigyáztam, és löttem mint az egyes veréb a' heazaton.

B 9. Nap-estig pirongatnak vala engem az én ellenségim: és a' kik ditsérnek vala engem, ellenem esküsznek vala.

10. Mert a' hamvat mint a' kenyeret észem vala, és az italomat sirással egyelitem vala.

11. A' te haragod, és boszszonkodásod szine-elött: mert fel-emelvén le-tsaptál engem.

12. Az én napjaim mint az árnyék elhajlottak: és én mint a' széna meg-száradtam.

13. Te pedig Uram örökké meg-maradsz: és a' te emlekezeted nemzetségröl nemzetségre.

B 14. Te-fel-kelvén könyörülsz Sionon: mert ideje hogy rajta könyörülly, mert eljött az idö.

15. Mert tetszettek a' szolgaidnak az ö kövei: és az ö földén könyörülnek.

16. És félik a' pogányok a' te nevedet Uram: és a' földnek minden királyi a' te ditsöségedet.

17. Mert meg-épitette az Úr Siont, és meg-láttatik az ö ditsöségében.

18. Az alázatosok imádságára nézett: és meg nem útálta azok könyörgését.

19. Irattassanak-meg ezek a' más nemzetségért: és a' nép, a' ki teremtetik, ditséri az Urat.

20. Mert ki-tekintett az ö szent magasságából: az Úr menyböl a' földre tekintett,

21. Hogy meg-hallaná a' foglyok óhajtását: hogy meg-óldozná az meg-ölettetteknek fiait. D

22. Hogy hirdessék az Úr nevét Sionban, és az ö ditséretit Jerusalemben.

23. A' népek és a' királyok gyülésében: hogy szolgállyanak az Úrnak.

24. Felele néki az ö erejének útában: Az én napjaimnak kevés-voltát jelentsd-meg nékem.

25. Ne hij-viszsza engem az én napjaimnak felén: a' te esztendeid nemzetségröl nemzetségre.

26. Uram, te kezdetben fondálád a' földet: és a' kezeid alkotmányi az egek.

27. Azok el-vesznek, te pedig meg-maradsz: és mind meg-avúlnak mint a' ruha. És mint az öltözetet el-változtatod öket, és el-változnak:

28. Te pedig ugyan azon vagy, és a' te esztendeid el nem fogynak.

29. A' te szolgaid fiai lakják: és az ö magvok örökké igazgattatik.

Dávidé. CII.

1. ÁLDGYAD lelkem az Urat: és mindenek, a' mik bennem vannak, az ö szent nevét.

2. Áldgyad lelkem az Urat: és el ne felejtsed semmi adományit.

3. Ki meg kegyelmez minden hamisságidnak: ki meg-gyógyittya minden betegségidet.

4. Ki meg szabadittya veszedelemböl életedet: ki téged irgalmassággal és könyörületességekkel koronáz.

5. Ki bé-tölti jókkal kivánságodat: megújúl a' te ifiúságod mint a' sasé.

6. Irgalmasságot tselekedvén az Úr, és itéletet minden boszszúság szenvedöknek.

7. Meg-jelentette Moyſesnek az ö útait, az Iſrael fiainak az ö akaratit.

* Num. 14. c. 18. 8. * Könyörülö, és irgalmas az Úr: nagy türhetö, és igen irgalmas.

9. Nem haragſzik örökké: ſe örökké nem fenyeget.

10. Nem a' mi büneink-ſzerént tselekedett vélünk: ſe a' mi hamiſságink-ſzerént nem fizetett nékünk.

11. Mert az égnek a' földtöl-való magaſsága-ſzerént, meg-eröſsitette az ö irgalmaſságát az ötet-félökön.

C 12. Melly távúl vagyon a' Nap kelet a' Nap-nyúgattól: olly meſzſze vetette tölünk a' mi hamiſságinkat.

13. Mint az atya a' fiakon könyörül, úgy könyörült az Úr az ötet-félökön:

14. Mert ö iſméri a' mi alkotmányunkat. Meg-emlekezett róla, hogy por vagyunk:

15. Az ember napjai mint a' ſzéna, úgy virágzik mint a' mezei virág.

16. Mert a' ſzél által-mégyen rajta, és meg nem áll: és meg nem iſméri többé az ö helyét.

D 17. Az Úr irgalmaſsága pedig örötköl-fogva, és örökké az ötet-félökön.

18. És az ö igazsága a' fiaknak fiain, azokon kik meg-tartyák az ö ſzövetségét:

És meg-emlekeznek az ö parantsolatiról, hogy azokat meg-tselekedgyék.

19. Az Úr menyben el-kéſzitette az ö ſzékét: és az ö orſzága mindeneken uralkodik.

20. Áldgyátok az Urat minden ö Angyali: erövel hatalmaſok, az ö igéinek tselekedöi, az ö beſzéde ſzavának halgatására.

21. Áldgyátok az Urat minden ö erei: ö ſzolgai kik az ö akarattyát tselekeſzitek.

22. Áldgyátok az Urat minden ö alkotmányi: az ö uralkodásának minden helyén, áldgyad lelkem az Urat.

Dávidé. CIII.

A 1. ÁLDGYAD lelkem az Urat: én Uram Iſtenem fölötte fel-magaſztaltattál.

2. Ditséretbe, és ékeſségbe öltöztél: meg-környékeztettél a' világoſsággal mint egy öltözettel:

3. Ki-terjeſztvén az eget mint a' bört: ki bé-födöd vizekkel a' felsö réſzeit.

Ki a' felyhöt rendeled fel-menetelednek: ki a' ſzelek ſzárnyain járſz.

* Heb. 1. c. 7. 4. * Ki az Angyalidat lelkekké téſzed: és a' ſzolgaidat, égetö-tüzzé.

5. Ki a' földet az ö állandóságán fondáltad: meg nem hajol örökkön örökké.

6. A' mélység, mint a' ruházat, annak öltözete: a' hegyeken álnak a' vizek.

7. Feddéſed elött el-futnak: a' te menydörgéſed ſzavától meg-ijednek.

B 8. Fel-mennek a' hegyek: és alá-ſzálnak a' mezök, a' helyre mellyet nékik fondáltál.

9. Határt vetettél, mellyet által nem hágnak: ſem viſzſza nem térnek a' földet bé-buritani.

10. Ki kútakat botsátaſz a' völgyekbe: a' hegyek-között folynak a' vizek.

11. Iſznak minden mezei vadak: várakoznak a' vad-ſzamárok az ö ſzomjúságokban.

12. Azokon-felyül az égi madarak lakoznak: a' kö-ſziklák közzül ſzózatot adnak.

13. Ki meg-öntözi a' hegyeket az ö magas helyéröl: a' te munkád gyümöltsével meg-elégittetik a' föld:

14. Ki ſzénát teremt a' barmoknak: és füvet az emberek ſzolgálattyára:

15. Hogy kenyeret hozz a' földböl: és bor vidámittsa az ember ſzivét:

Hogy gyönyörködteſse ortzáját az olajban: és a' kenyér az ember ſzivét meg-eröſsittse.

16. Meg-elégittetnek a' mezö fái, és a' Libanus tzédruſi, mellyeket plántált:

17. Ott tsinálnak féſzket a' verebek.

18. Az éſzterag háza fö azok-között: a' magas hegyek a' ſzarvaſoknak; a' kö-ſzikla a' sül-diſznóknak óltalma.

19. A' hóldat az idökért teremtette: a' nap tudta az ö el-nyugovását. C

20. Setétséget ſzerzettél, és étſzaka lött: azon mind ki-mennek az erdei vadak.

21. Az oroſzlánynak orditó kölykei, hogy ragadozzanak, és az Iſtentöl eledelt kereſsenek magoknak.

22. Fel-támadott a' nap, és öſzve gyültek: és az ö hajlékokba helyheztetnek.

23. Ki-mégyen az ember az ö dolgára: és az ö munkájára eſtvéig.

24. Melly igen fel-magaſztaltattak a' te tselekedetid Uram! mindeneket böltseséggel tselekedtél: bé-tölt a' föld a' te jóſzágoddal.

25. Ez a' nagy és tágas-öblü tenger: ott az úſzók, mellyeknek nints ſzáma.

26. A' kitsiny állatok a' nagyokkal: azon járnak a' hajók.

27. Ez a' tzet-hal, mellyet te formáltál, hogy meg-játſzodtaſsad:

Mindenek töled várnak, hogy eledelt adgy nékik idejekor.

28. Te adván nékik, fel-ſzedik: felnyitván a' kezedet, mindenek bé-telnek jóval. D

29. El-forditván pedig ortzádat, megháborodnak: el-veſzed az ö lelkeket, és elfogynak és az ö porokba viſzſza-térnek.

30. Ki-botsátod lelkedet, és teremtetnek: és meg-újitod a' föld ſzinét.

31. Légyen az Úré a' ditsöség örökké: vigad az Úr az ö alkotmányiban:

32. Ki meg-tekénti a' földet, és megreſzketteti azt: ki a' hegyeket illeti, és füstölögnek.

33. * Éneklek az Úrnak életemben: ditséretet mondok az én Iſtenemnek, valamig léſzek. * Infr. 145. a. 2.

34. Légyen gyönyörüséges néki az én

beszédem: én pedig az Úrban gyönyörködöm.

35. Fogyjanak-el a' bünösök a' földröl, és a' hamisak úgy hogy ne légyenek: áldgyad lelkem az Urat.

Alleluja. (1. *Paral.* 16. 8.) CIV.

A * *Para.* 16. *a.* 8. *Isa.* 12. *a.* 4.

1. ADGYATOK hálát az Úrnak, és hijátok segétségül az ö nevét: hirdessétek a' Pogányok-között az ö tselekedetit.

2. Énekellyetek néki, és ditséretet mongyatok néki: hirdessétek minden tsodálatosságit.

3. Ditsekedgyetek az ö szent nevében: vigadgyon az Urat keresök szive.

4. Keressétek az Urat, és erösödgyetek-meg: keressétek az ö szinét mindenkor.

5. Emlekezzetek-meg az ö tsodálatosságiról, mellyeket tselekedett: az ö jeleiröl, és szájának itéletiröl.

6. Az Ábrahám magva, az ö szolgai: a' Jákob fiai, az ö választotti.

7. Ö a' mi Urunk Istenünk: az egész földön az ö itéleti.

8. Meg-emlekezett örökké az ö szövetségéröl: az igéröl, mellyet parantsolt ezer nemzetségig.

* *Gen.* 22. *c.* 16. 9. * Mellyet rendelt Ábrahámmal: és az ö esküvéséröl Isaákkal:

10. És rendelé azt Jákobnak parantsolatúl: és Israelnek örök szövetségül:

11. Mondván. Néked adom Kánaán-földét, a' ti örökségtek kötelét.

B 12. Midön kevés-számúak vólnának, és igen keveſen az ö lakói:

13. És által-menének nemzetségröl nemzetségre, és egy országból más néphez.

14. Nem engedé, hogy ember ártana nékik: és meg-dorgálá érettek a' királyokat.

* *1. Par.* 16. *d.* 22. *2. Reg.* 1. *c.* 14. 15. * Ne illessétek az én Kristusimat: és az én profétáim-ellen ne gonoszkodgyatok.

16. És éhséget hiva a' földre: és a' kenyérnek minden erösitését el-rontá.

* *Gen.* 37. *f.* 36. 17. * Férfiat külde elöttök: szolgául adaték-el Jósef.

* *Gen.* 39. *d.* 20. 18. * Meg-alázák békókban a' lábait, a' vas által hatá a' lelkét,

19. Mig bé-telnék az ö mondása.

* *Gen,* 41. *c.* 14. 20. Az Úr beszéde fel-gerjeszté ötet: * elküldé a' király, és meg-óldá ötet; a' népek fejedelme, és el-botsátá ötet.

21. Úrrá rendelé ötet az ö házán: és fejedelemmé minden jószágán.

22. Hogy oktatná az ö fejedelmit mint önnön-magát; és a' véneit okosságra tanitaná.

C * *Gen.* 46. *a.* 6. * *Exod.* 1. *b.* 7. *Act.* 7. *b.* 17. 23. * És bé méne Israel Egyiptusba: és Jákob lakos lön Kam-földében.

24. * És igen meg-szaporitá az ö népét: és erösbé tévé az ö ellenséginél.

25. El-fordità azok szivét, hogy gyülölnék az ö népét: és álnokságot tselekedének a' szolgain.

26. * El-külde Moyseſt az ö szolgáját; Aáront, a' kit választa.

27. * Beléjek tévé az ö jeleinek igéit, és a' tsodáinak Kám-földében.

28. * Setétséget botsáta, és homályosságat, és nem hagyá hiába beszédit.

29. * Vérré változtatá azok vizeit: és meg-ölé azok halait.

30. * Békákat terme az ö földök, az ö királyoknak belsö házaiban.

31. * Monda, és minden-féle légy jöve: és szúnyogok mindem ö határokban.

32. Esöjök-helyett kö-esöt ada: égetö tüzet az ö földökre.

33. És el-veré szölöjöket, és füge-fajokat: és el-töré az ö határok fáját.

34. * Monda, és sáska jöve, és tserebogár, melynek nem vala száma.

35. És meg-emészte minden füet az ö földökön, és meg-evé az ö földöknek minden gyümöltsét.

36. * És meg-vere minden elsö-szülöttet az ö földökön: minden munkájoknak zsengéjét.

37. * És ki-vivé öket ezüstel és aranyal: és nem vala az ö nemzetökben beteg.

38. Vigada Egyiptus az ö el-menéseken: mert reájok szállott vala azoknak félelme.

39. * Ki-terjeszté a' felyhöt az ö óltalmokra, és a' tüzet hogy világoskodnék nékik éjjel.

40. * Könyörgének, és fürj jöve: és mennyei kenyérrel elégité-meg öket.

41. * Meg-szakaszta a' kö-sziklát, és vizek folyának: a' szárazon folyó-vizek folyának.

42. * Mert meg-emlekezett az ö szent igéjéröl, mellyet mondott az ö szolgájának Abrahamnak.

43. És ki-vivé az ö népét örvendezéssel, és az ö választottit vigasággal.

44. És nékik adá a' Pogányok tartományit: és a' népek munkáit birák.

45. Hogy meg öriznék az ö igazságit, és az ö törvényét keresnék.

Alleluja. (*Júdit* 13. 21.) CV.

A * *Judith* 13. *c.* 23. *Eccli.* 43. *d.* 35. 1. HÁLÁT adgyatok az Úrnak, mert jó: mert örökké az ö irgalmassága.

2. Ki beszélli-meg az Úr hatalmasságit, ki jelenti minden ö ditséretit?

3. Bóldogok, a' kik meg örizik az itéletet, és igazságot tselekesznek minden idöben.

4. Emlekezzél-meg Uram rólunk a' te népedhez-való jó kedvedböl: látogass-meg minket a' te szabaditásoddal.

5. Hogy lássuk a' te választottid javait, hogy vigadgyunk a' te néped vigaságában: hogy ditsérteſsél a' te örökségeddel.

* *Judith* 7. *d.* 19. 6. * Vétkeztünk az atyáinkal: hamisan tselekedtünk, hamisságot tettünk.

7. Az atyáink Egyiptusban nem értettéket

ték a' te tsodáidat: nem emlekeztek-meg a' te irgalmaſságodnak ſokaságáról.

És boſzſzontották a' tengerre menvén, a' Veres tengerre:

8. És meg-ſzabaditá öket az ö nevéért: hogy meg-jelentené az ö hatalmaſságát.

* Exod. 14.e.22. 9. * És meg-dorgálá a' veres tengert, és el-ſzárada: és által-vivé öket a' mélységeken mint a' puſztán.

10. És meg ſzabaditá öket a' gyülölök kezéből: és meg-menté öket az ellenség kezéből.

* Exod. 4.g.27. 11. * És el-buritá a' viz az ö háborgatójokat: egy ſem marada-meg azok-közzül.

12. És hivének az ö igéinek: és éneklék az ö ditséretit.

C 13. De hamar el feletkezének az ö tselekedetiről: és nem várák az ö tanátsát.

* Exod. 17.a.2. 14. * És kivánságot kivánának a' puſztákan: és meg-kisérték az Iſtent a' vizetlen helyen.

* Num. 11.8.31. 15. * És meg-adá nékik az ö kéréſeket: és meg-elégité az ö lelkeket.

16. És boſzſzonták Moyſeſt a' táborban: Áaront az ö ſzentét,

* Num. 16.c.32. 17. * Meg-nyilék a' föld, és el-nyelé Dátant: és el-lepé az Abiron gyüleközetit.

* Exod. 32.a.4. 18. És tüz gyúlada az ö gyüleközetekben: a' láng meg-égeté a' bünösöket.

19. * És borjút tsinálának Hóreben, és bálványt imádának.

20. És el-változtaták az ö ditsöségeket a' ſzéna évö borjú haſonlatoſságára.

21. El-felejték az Iſtent, a' ki meg-ſzabaditotta öket, a' ki nagy dolgokat tselekedett Egyiptusban,

D 22. Tsodálatoſokat Kám-földében: rettenetéſeket a' Veres tengeren.

* Num. 32.c.10. 23. * És meg-mondá, hogy el-veſztené öket: ha Moyſes az ö válaſztotta a' romlás-kor ſzine-eleibe nem állott vólna.

Hogy el-ſorditaná az ö haragját, hogy el ne veſztené öket:

24. És ſemminek tarták a' kivánatos földet.

25. Nem hivének az ö beſzédének, és morgolódának az ö sátorokban: nem halgaták-meg az Úr ſzavát.

* Num. 14.c.32. 26. * És fel-emelé kezét ö-ellenek: hogy le-verné öket a' puſztában.

27. És hogy az ö magvokat a' nemzetségek-közibe vetné: és el-hintené öket a' tartományokba.

E 28. És a' Béelfegor ſzolgálattyára állának: és a' halottak áldozattyát évék.

* Num. 25.b.7. 29. És boſzſzonták ötet az ö találmányokban: és meg-ſokaſodék rajtok a' romlás.

30. * És elö-álla Finees, és engeſzteléſt ſzerze: és meg-ſzünék a' tsapás.

* Num. 20.a.10. 31. És igazságúl tulajdonitták néki, nemzetségről nemzetségre örökké.

32. * És boſzſzonták ötet az Ellen-mondás vizeinél: és búsúla Moyſes érettek:

33. Mert meg-keſeriték a' lelkét.

34. És magyarán ſzólla az ö ajakival: nem veſzték-el a' nemzetségeket, kiket az Úr mondott nékik.

35. És a' nemzetek-közzé egyeledének, és meg-tanúlak azoknak tselekedetit:

36. És ſzolgálának azok bálványinak: és botránkozásra lön nékik.

37. És áldozák az ö fiokat, leányokat az ördögöknek.

38. És ki-onták az ártatlan vért; az ö fiok, és leányok vérét, kiket a' Kánaán bálványinak áldozának. F

És meg fertezödék az föld vérrel,

39. És meg-úndokittaték az ö tselekedetekkel: és paráználkodának az ö találmányokkal.

40. És az Úr haragra gerjede az ö népére: és meg-útálá az ö örökségét.

41. És a' nemzetségek kezébe adá öket: és azok uralkodának rajtok, a' kik gyülölték öket.

42. És háborgaták öket az ö ellenségek, és meg-aláztatának azoknak kezek-alatt:

43. Gyakorta meg-ſzabaditá öket.

Ök pedig boſzſzonták ötet az ö tanátsokban: és meg-aláztatának az ö hamiſságokban. G

44. És látá, midön haborgattatnának: és meg-halgatá az ö imádságokat.

45. * És meg emlekezék az ö ſzövetségéről: és meg-bánd az ö irgalmaſságának ſokaſága-ſzerént. * Deut. 30.a.1.

46. És irgalmaſságot tselekedék vélek, mind azoknak ſzinek-elött, kik el-fogták vala öket.

47. Szabaditſ-meg minket mi Urunk Iſtenünk: és gyüjts egybe minket a' Nemzetek közzül.

Hogy hálát adgyunk a' te ſzent nevednek: és ditsekedgyünk a' te ditséretedben.

48. Áldott az Iſrael Ura Iſtene örötöl-fogva, és örökké: és minden nép mondgya: Úgy légyen, úgy légyen.

Alleluja. (*Júdit* 13. 21.) CVI.

1. HÁLÁT adgyatok az Úrnak mert jó: mert örökké az ö irgalmaſsága. A

2. Mondgyák-meg, a' kik meg-ſzabadittattak az Úrtól, kiket meg-ſzabaditott az ellenség kezéből: és a' tartományokból egybe-gyüjtötte öket.

3. Nap-keletről, és nap-nyúgatról; éſzakról, és a' tenger-ſelöl.

4. El-tévelyedtek a' puſztában a' vizetlen helyen: a' lakáſra-való váras útát fel nem találták.

5. Éhezvén, és ſzomjúhozván: az ö lelkek el-fogyatkozott bennek.

6. És az Úrhoz kiáltának, midön háborgattatnának: és meg-menté öket az ö ſzükségökből.

7. És igyenes útra vivé öket: hogy a' lakáſra-való várasba mennének.

8. Hálát adgyanak az Úrnak az ö irgalmaſsági: és az ö tsoda-tételi az emberek fiai-elött.

9. Mert meg-elégitette az üres lelket: és az éhezö lelket meg-elégitette jókkal.

10. A' ſetétségben, és a' halál árnyékában-ülöket; a' kóldúſsággal, és vaſſal megkötöztetteket.

11. Mert boſzſzonták az Iſten beſzédit: és a' Fölséges tanátsát meg-veték.

12. És meg-aláztaték a' munkák-alatt az ö ſzivök: meg-erötelenülének, 's nem vala a' ki meg-ſegétené.

B 13. És az Úrhoz kiáltának midön háborgattatnának: és meg-ſzabaditá öket az ö ſzükségökböl.

14. És ki-hozá öket a' ſetétségböl, és a' halál árnyékából: és az ö kötelöket el-ſzakaſztá.

15. Hálát adgyanak az Úrnak az ö irgalmaſsági: és az ö tsoda-tételi az emberek fiai-elött.

16. Mert el-rontotta a' réz kapukat: és a' vas zárokat el-törte.

17. Fel-emelé öket az ö hamiſságok útából: mert az ö hamiſságokért aláztattakmeg.

18. Minden eledelt meg-útált az ö lelkek: és a' halál kapuihoz közelgettek.

19. És az Úrhos kiáltának midön háborgattatnának: és meg-ſzabaditá öket az ö ſzükségökböl.

20. El-botsátá az ö igéjét, és meg-gyógyitá öket: és meg-menté öket az ö veſzedelmekböl.

C 21. Hálát adgyanak az Úrnak az ö irgalmaſsági: és az ö tsoda-tételi az emberek fiai-elött.

22. És áldozzanak ditséretnek áldozattyával: és hirdeſsék az ö tselekedetit örvendezéſsel.

23. A' kik hajókon járnak a' tengeren, kereskedvén a' ſok vizeken;

24. Azok látták az Úr tselekedetit, és az ö tsoda-tételit a' mélységben.

25. Mondá, és ſzél-véſz lön: és fel-emelkedének az ö habjai.

26. Fel-mennek az égig, és aláſzálnak a' mélységig: az ö lelkek meg-eped vala a' nyavalyákban.

27. Meg-háborodának, és tántorgának mint a' réſzeg: és minden böltseségek megeméſzteték.

28. És az Úrhoz kiáltának midön háborgattatnának, és ki-vivé öket az ö ſzükségokböl.

29. És az ö ſzél-véſzét gyenge ſzellövé tevé: és le-tsendeſedének az ö habjai.

30. És vigadának, hogy le-tsendeſedtek: és el-vivé öket az ö akarattyok partyára.

31. Hálát adgyanak az Úrnak az ö irgalmaſsági, és az ö tsoda-tételi az emberek fiai-elött.

32. És magaſztallyák ötet a' község gyüleközetiben: és a' vének ſzékiben ditsérjék ötet.

33. A' folyó-vizeket puſztává tötte; és a' vizek folyáſit ſzomjúságra; D

34. A' gyümöltsözö földet ſovánnyá, a' benne-lakók gonoſzságáért.

35. A' puſztát álló-tókká tötte: és a' viz-nélkül-való földet viz-folyáſivá.

36. És oda helyheztette az éhezöket: és lakáſra-való váraſt rendelének.

37. És bé-veték a' ſzántó-földeket, és ſzölöket plántálának: és a' terméſnek gyümöltsét hozák.

38. És meg-áldá öket, és igen meg-ſokaſodának: és az ö barmokat meg nem kevesité.

39. És meg-keveſedének: és nyomorgattatának a' gonoſzok háborgatásától, és a' fájdalomtól.

40. Gyalázat ontaték a' fejedelmekre: és el-tévelyité öket a' járatlan, és út-nélkül-való helyen.

41. És ki ſegété a' ſzegényt a' nyomorúságból: és a' tselédeket ollyanná tévé mint a' juhokat.

42. * Meg-láttyák az igazak, és vigadnak: és minden hamiſság bé-dugja a' ſzáját. * Jób 22. 19.

43. Kitsoda bölts, és meg-örizi ezeket; és meg-érti az Úr irgalmaſságit?

1. Dávid Zsóltárának éneke. (*Sup.* 56. 8.) CVII.

A 2. Kész az én ſzivem Iſten, kész az én ſzivem: éneklek, és ditséretet mondok az én ditsöségemben.

3. Serkenny-fel ditsöségem, ſerkenny-fel orgonám, és tzitarám: fel-ſerkenek jó reggel.

4. Hálát adok néked Uram a' népekközött: és ditséretet mondok néked a' nemzetségek-között.

5. Mert nagy az egek-fölött a' te irgalmaſságod: és a' felyhökig a' te igaz-mondáſod.

6. Magaſztaltaſsál az egek-fölibe Iſten: és az egéſz földön a' te ditsöséged:

7. Hogy meg-ſzabadúllyanak a' te ſzeretteſid,

Szabádits-meg a' jobb-kezeddel, és halgaſs-meg engem:

B 8. Az Iſten ſzóllott az ö ſzent helyén: Örvendezek, és el-oſztom Sikimát, és a' hajlékok völgyét el-mérem.

9. Enyim Gálaád, és enyim Manaſſes: és Efraim a' fejem óltalma.

10. Júda az én királyom; Móab az énrémenségem fazeka.

Idumæára ki-nyújtom az én ſarumat: nékem az idegenek barátimá löttek.

11. Ki viſzen engem az erös várasba? ki viſzen engem Idumæáig?

12. Nem te-e Iſten, ki el-üztél minket; és nem mégy-e ki Iſten a' mi ereinkel?

13. Adgy ſegétséget nékünk a' háborúságból: mert heába-való az ember ſzabaditáſa.

14. Az Iſten-által eröt tselekeſzünk: és ö ſemmivé téſzi a' mi ellenséginket.

1. Végig, Dávid Zsóltára. CVIII.

A 2. ISTEN, az én ditséretemet el ne halgaſd: mert a' bünös-ſzája, és az álnok ſzája reám nyilt.

3. Álnok nyelvel ſzóllottak ellenem, és gyülölséges beſzédekkel környül-vöttek engem: és ok-nélkül oſtromlottak engem.

4. A' helyett, hogy ſzeretnének engem, rágalmaznak vala engem: én pedig imádkozom vala.

5. És gonoſzt tönek ellenem a' jókért: és gyülölséget az én ſzeretetemért.

6. Rendeld a' bünöſt eleibe: és az ördög állyon jobja-felöl.

7. Mikor itéltetik, kárhoztatva jöjön-ki: és az imádsága bünné légyen.

8. Keveſedgyenek-meg az ö napjai: és az ö püſpökségét más vegye-el.

9. Árvákká légyenek a' fiai: és a' feleſége özvegyé.

B 10. Bújdoſván viteſsenek máſuvá a' fiai, és kóldúllyanak: és ki-vetteſsenek az ö lakó-helyekböl.

11. Fel-kereſse az uzſorás minden marháját: és az idegenek ragadozzák-el az ö munkáit.

12. Ne légyen néki ſegétöje: ſe ne légyen a' ki könyörüllyön az ö árváin.

13. El-veſzſzenek a' fiai: egy nemzésben töröltesſék-el a' neve.

14. Emlekezetben légyen az attyainak hamiſsága az Úr ſzine-elött: és az annya büne el ne töröltesſék.

15. Légyenek az Úr-elött mindenkor, és veſzſzen-el a' földröl az ö emlekezetek:

16. Azért, hogy meg-nem emlekezett irgalmaſságot tselekedni.

17. És üldözte a' ſzegény embert, és a' kóldúſt, és hogy a' keſerves-ſzivüt öldöklené.

C 18. És ſzerette az átkot, és reá jö: és nem akarta az áldáſt, és el-távozik töle.

És átokba öltözék mint a' ruházatba, és bé-méne mint a' viz az ö belsöibe, és mint az olaj az ö tsontyaiba.

19. Légyen néki mint a' ruházat, mellyel bé-födetik; és mint az öv, mellyel mindenkor bé-övedzik.

20. Ez jutalmok az Úrnál, a' kik engem rágalmaznak: és a' kik gonoſzt ſzóllanak a' lelkem-ellen.

21. És te Uram, Uram, tselekedgyél velem a' te nevedért: mert gyönyörüséges a' te irgalmaſságod.

22. Szabadits-meg engem, mert nyomorúlt, és ſzegény vagyok én: és a' ſzivem meg-háborodott bennem.

23. Mint az árnyék mikor el-hanyatlik, el-vitettem: és ki-rázattatttam mint a' sáskák.

24. A' térdeim meg-erötelenültek a' böjtöl: és a' húſom meg-változott az olaj-miatt.

D 25. És én gyalázattá löttem nékik: láttak engem, és a' fejöket tekergették.

26. Segélly engem én Uram Iſtenem, ſzabadits-meg engem a' te irgalmaſságod-ſzerént.

27. És tudgyák-meg, hogy a' te kezed ez, és te tselekedted ezt Uram.

28. Átkoznak ök, és te meg-áldaſz: a' kik ellenem támadnak, ſzégyenüllyenek-meg: a' te ſzolgád pedig vigad.

29. Öltözzenek ſzégyenségbe, a' kik engem rágalmaznak: és bé-födözteſsenek mint egy paláſtal az ö gyalázattyokkal.

30. Hálát adok igen az Úrnak az én ſzájammal: és ſokak-között ditsérem ötet.

31. Mert a' ſzegénynek jobja-felöl állott: hogy meg-ſzabaditaná az üldözöktöl az én lelkemet.

Dávid Zsóltára. CIX.

1. MONDA az Úr az én Uramnak: Ülly az én jobbomra: A

* Mig az ellenségidet sámollyá téſzem a' te lábaidnak.

2. A' te eröd páltzáját ki-botsáttya az Úr Sionból: uralkodgyál a' te ellenségidnek-közepette.

3. Te-veled az elsöség a' te erödnek napján a' ſzentek fényeſségiben: méhemböl a' hajnali tsillag-elött ſzültelek téged.

4. Meg-esküt az Úr, és meg-nem bánnya: Te pap vagy örökké a' Melkiſedek rendi-ſzerént.

5. Az Úr a' te jobb-kezed-felöl, megrontotta az ö haragja napján a' királyokat.

6. Itéletet téſzen a' nemzetek között, meg-tölti a' romláſokat: ſokaknak egyberontya fejeket a' földön.

7. A' patakból iſzik az úton: azért magaſztallya-fel a' fejét.

*Matt. 22.d.42. * 1.Cor. 15.d.25. Heb.1. d.13.& 10.c.13.*

B *Heb.5. b.6.& 7.c.17. Jo.12. c.34.*

Alleluja. CX.

1. HÁLÁT adok néked Uram tellyes ſzivemböl: az igazak tanátsában, és gyüleközetiben. A

2. Nagyok az Úr tselekedeti: tekélleteſek minden ö akarattya-ſzerént.

3. Ditséret, és ditsöség az ö tselekedete: és az ö igazsága meg-marad örökkön örökké.

4. Emlekezetet ſzerzett az ö tsoda-tételinek, az irgalmas, és könyörülö Úr:

5. Eledelt adott az ötet-félöknek.

Meg-emlekezik örökké az ö ſzövetségéröl:

6. Tselekedetinek eröſségét hirdeti az ö népének.

7. Hogy nékik adgya a' nemzetségek ö- B

rökségét: az ö kezeinek tselekedeti, igazmondás, és itélet.

8, Bizonyosok minden parantsolati: megerösíttettek örökkön örökké, valóságban, és igazságban löttek.

9. Váltságot küldött az ö népének: megparantsolta örökké az ö szövetségét.

10. Szent, és rettenetes az ö neve: * a' böltseség kezdeti az Úr félelme.

Jó értelem mindeneknek, a' kik azt megtselekesźik: az ö ditséreti meg-marad örökkön örökké.

* Prov. 1. a. 7. & 9. c. 17. Eccli. 1. b. 16.

Alleluja, Aggæus, és Zakariás meg-jöveteliröl. CXI.

A 1. BOLDOG férfiu, a' ki az Urat féli: az ö parantsolatit igen kedvelli.

2. Hatalmas léfzen a' magva a' földön: az igazak nemzetsége meg-áldatik.

3. Ditsöség, és gazdagság az ö házában: és az ö igazsága meg-marad örökkön örökké.

4. Világosság támádott az igazaknak a' setétségben: irgalmas, és könyörülö, és igaz.

B 5. Kedves az ember, a' ki könyörül, és költsön ád, az ö befzédit efzefsen rendeli:

6. Mert örökké meg nem mozdúl.

7. Örök emlekezetben léfzen az igaz: nem fél gonosz hir-halláftól.

8. Kész a' szive az Úrban bizni, megerösödött a' szive: meg nem mozdúl, mig nem felyül nézi az ellenségit.

9. Osztogatott, a' szegényeknek adott: az ö igazsága meg-marad örökkön örökké, az ö szarva fel-magasztaltatik ditsöséggel.

10. A' bünös meg láttya, és haragszik, fogaival agyarkodik, és meg-eped: el-vész a' bünösök kivánsága.

Alleluja. CXII.

A 1. DITSÉRJÉTEK szolgák az Urat: ditsérjétek az Úr nevét.

2. Légyen áldott az Úr neve, mostantól-fogva, és mind örökké.

3. Nap kelettöl-fogva nap-nyúgatig, ditséretes az Úr neve.

* Mal. 1. c. 11. 4. * Fel-magasztaltatott minden népek-fölött az Úr: és az egek-föl tt az ditsösége.

5. Kitsoda, mint a' mi Urunk Istenünk, ki a' magasságban lakik,

6. És az alázatosokat nézi menyben, és a' földön?

B 7. Fel-emelvén a' földröl a' nyomorúltat, és a' ganéjból fel-állatván a' szegényt:

8. Hogy a' fejedelmekkel helyhezteſse ötet, az ö népének fejedelmivel.

9. Ki a' magtalant a' házban laktattya, a' fiakon örvendezö anyává.

Alleluja. CXIII.

A 1. ISRAEL ki-jövén Egyiptusból, a' Jákob háza az idegen-nyelvü nép-közzül. Exod. 13. a. 3.

2. Lön Judæa az ö meg-szenteléſe, Israel az ö birodalma.

3. Látá a' tenger, és el-futa: a' Jordán hátra-téte.

4. A' hegyek ugráltak mint a' kosok: és a' halmok mint a' juhok bárányi.

5. Mi lelt téged tenger, hogy el futottál: és te Jordán, hogy hátra-tértél?

6. Hegyek ugráltatok mint a' kosok, és halmok mint a' juhok bárányi.

7. Az Úr szine-elött meg-indúla a' föld, a' Jákob Istene-elött.

8. Ki a' kö-sziklát álló-tóvá változtatta, és a' kö-szálat vizek forrásivá.

B 1. NEM NÉKÜNK URAM, NEM NÉKÜNK: hanem a' te nevednek adgy ditsöséget.

2. A' te irgalmasságodért, és igaz-mondásodért: hogy ne mondgyák valaha a' Pogányok: Hol vagyon az ö Istenek?

* Isa. 13. a. 15. * Sap. 15. d. 15. 3. A' mi Istenünk pedig menyben: mindeneket, a' miket akart, meg-tselekedett.

4. * A' Pogányok bálványi ezüst, és arany, az emberek kezeinek alkotmányi.

5. * Szájok vagyon, és nem szólnak: szemök vagyon, és nem látnak.

6. Fülök vagyon, és nem hallanak: orrok vagyon, és nem szagolnak.

7. Kezek vagyon, és nem tapasztalnak: lábok vagyon, és nem járnak: nem kiáltanak az ö torkokkal.

C 8. Hasonlók légyenek hozzájok, a' kik azokat tsinállyák: és mind, a' kik azokban biznak.

9. Az Israel háza az Úrban bizott: ö segétöjök, és óltalmazójok.

10. Az Aáron háza az Úrban bizott: ö segétöjök, és óltalmazójok.

11. A' kik félik az Urat, az Úrban biztak: ö segétöjök, és óltalmazójok.

12. Az Úr meg-emlekezett rólunk, és meg-áldott minket.

Meg-áldotta az Israel házát: meg-áldotta az Aáron házát.

13. Meg-áldotta mind, a' kik félik az Urat, a' kitsinyeket a' nagyokkal.

D 14. Öregbittsen-meg az Úr titeket, titeket, és a' ti fiaitokat.

15. Áldottak vattok ti az Úrtól, ki a' mennyet, és a' földet teremtette.

16. Az egek ege az Úré: a' földet pedig az emberek fiainak adta.

* Bar. 2. d. 17. 17. * Nem a' halottak ditsérnek téged Uram: sem minnyájan, a' kik pokolra szálnak.

18. Hanem mi, a' kik élünk, áldgyuk az Urat, mostantól-fogva, és örökké.

Alleluja. CXIV.

A 1. Szerettem, mert meg-halgattya az Úr az én imádságom szavát.

2. Mert hozzám-hajtotta a' fülét: és az én napjaimban segétségül hivom.

3. Környül-vöttek engem a' halál-fajdalmi: és a' pokol veszedelmi reám-találtak.

4. Háborúságot, és fajdalmat találtam: és az Úr nevét segítségül hittam.

Oh Uram szabaditsd meg a' lelkemet:

B 5. Irgalmas az Úr, és igaz, és a' mi Istenünk könyörül.

6. A' kisdedeknek meg-örizője az Úr: meg-aláztattam, és meg-szabaditott engem.

7. Térj nyugodalmodba: mert az Úr jól tött veled.

8. Mert meg-mentette lelkemet a' haláltól: a' szemeimet a' köny-húllatásoktól, a' lábaimat az esettöl.

9. Kedves lészek az Úrnál az élök tartományában.

Alleluja. CXV.

A 2. Cor. 4. c. 13. * Rom. 3. a. 4. 10. Hittem, 's azért szóllottam: én pedig igen meg-aláztattam.

11. Én mondék az én el-ragadtatásomban: * Minden ember hazug.

12. Mit adgyak az Úrnak mind azokért, a' miket nékem adott?

13. Az üdvösség pohárát vészem: és az Úr nevét segétségül hivom.

14. Fogadásimat meg-adom az Úrnak az ö egész népe-elött:

B 15. Drágalátos az Úr szine-elött az ö Szentinek halála.

16. Oh Uram mert én te szolgád: én te szolgád, és a' te szolgálód fia.

El-szakasztottad az én köteleimet:

17. Néked áldozom ditséretnek áldozatyával, és az Úr nevét segétségül hivom.

18. Fogadásimat meg-adom az Úrnak az ö egész népének szine-elött:

19. Az Úr háza pitvariban, te-közepetted Jerusálem.

Alleluja. CXVI.

A Rom. 15. c. 11. Zo. 12. c. 34. 1. Ditsérjétek az Urat minden Pogányok: ditsérjétek ötet minden népek.

2. Mert meg-erösödött rajtunk az ö irgalmassága: és az Úr igaz-vólta örökké meg-marad.

Alleluja. CXVII.

A 1. Hálát adgyatok az Úrnak, mert jó: mert örökké az ö irgalmassága.

2. Mondgya most Israel, mert jó: mert örökké az ö irgalmassága.

3. Mondgya most az Aáron háza: mert örökké az ö irgalmassága.

4. Mondgyák most, a' kik az Urat félik: mert örökké az ö irgalmassága.

5. A' háborúságban segétségül hivám az Urat: és meg-halgata engem az Úr tágasságban.

6. Az Úr az én segétöm: nem félek, mit mivellyen nékem az ember.

7. * Az Úr az én segétöm: és én felyülnézem ellenségimet. * Heb. 13. a. 6.

8. Jobb az Úrban bizni, hogysem az emberben bizni. B

9. Jobb az Úrban bizni, hogysem a' fejedelmekben bizni.

10. Minden nemzetségek környülem jártak: de az Úr nevében boszszút állottam rajtok.

11. Környül-vévén környül-vöttek engem: de az Úr nevében boszszút-állottam rajtok.

12. Környül-vöttek engem mint a' méhek, és fel-gerjedtek mint a' tüz a' tövisben: de az Úr nevében boszszút-állottam rajtok.

13. Taszigáltatván el-hányatlottam, hogy el-esném: és az Úr fel-vött engem.

14. * Az én erösségem, és ditséretem az Úr: és ö lött nékem szabadúlásom. C * Exod. 15. a. 2.

15. Vigasságnak, és szabadúlásnak szava, az igazak hajlékiban.

16. Az Úr jobja eröt tselekedett: az Úr jobja fel-magasztalt engem, az Úr jobja eröt tselekedett.

17. Nem halok-meg, hanem élek: és hirdetem az Úr tselekedetit.

18. Ostorozván meg ostorozott engem az Úr: de nem adott engem a' halálnak.

19. Nyissátok-meg nékem az igazság kapuit, bé-menvén azokon hálát adok az Úrnak:

20. Ez az Úr kapuja, az igazak mennekbé azon.

21. Hálát adok néked mert meg-halgattál engem: és szabadúlásomra löttél.

22. * A' kö, mellyet meg-vetettek az épitök: az lött a' szegelet-fejévé. D * Mat. 21. d 42 Luc. 20. c. 17. Act. 4. b. 11. Rom. 9. g. 33. 1. Per. 2. a. 6. Isa. 28. d. 16.

23. Az Úrtól lött ez: és tsodálatos a' mi szémeink-elött.

24. Éz a' nap, mellyet az Úr szerzett: örvendezzünk, és vigadgyunk azon.

25. Oh Uram szabadits-meg engem, ö Uram adgy jó elö-menetelt:

26. Áldott, a' ki az Úr nevében jö.

Meg-áldottunk titeket az Úr házából:

27. Az Isten az Úr, és meg-világositott minket.

Rendellyetek innep napot sürü ágakkal, mind az óltár szarváig.

28. Én Istenem vagy te, és hálát adok néked: Én Istenem vagy te, és fel-magasztallak téged.

Hálát adok néked, mert meg-halgattál engem: és szabadúlásomra löttél.

29. Hálát adgyatok az Úrnak, mert jó: mert örökké az ö irgalmaſsága.

Alleluja. CXVIII.

Aleph.

A 1. Boldogok a' makula-nélkül-valók az úton: kik az Úr törvényében járnak.

2. Bóldogok, a' kik az ö bizonyságit vizſgállyák: tellyes ſzivökből kereſik ötet.

3. Mert a' kik hamiſságot tselekeſznek, nem jártak az ö útaiban.

4. Te parantsoltad a' te parantsolatidat igen meg-örizni.

5. Vaj-ha igazgattatnának az én útaim, a' te igazságidnak meg-örizésére.

6. Akkor meg nem ſzégyenülök, midön által-látom minden parantsolatidat.

7. Hálát adok néked egyenes ſzivvel: azért, hogy meg-tanúltam a' te igazságod itéletit.

8. A' te igazságidat meg-örizem: el ne hadgy engem tellyeſséggel.

B 9. *Beth.* Mivel jobbittya-meg az ifiú az ö útát? a' te beſzédid meg-örizésével.

10. Tellyes ſzivemből kereſtelek téged: ne üzz-el engem parantsolatidtól.

11. Szivembe el-rejtettem a' te beſzédidet: hogy ne véttsek néked.

12. Áldott vagy te Uram: tanits-meg engem a' te igazságidra.

13. Az én ajakimmal hirdettem a' te ſzádnak minden itéletit.

14. A' te bizonyságid útában gyönyörködtem, mint minden gazdagságokban.

15. A' te parantsolatidban gyakorlom magamat: és a' te útaidra vigyázok.

16. A' te igazságidban elmélkedem: el nem felejtem a' te beſzédidet.

C 17. *Ghimel.* Fizeſs-meg a' te ſzolgádnak, elevenits engem: és meg-örizem a' te beſzédidet.

18. Nyilátkoztaſd-meg ſzemeimet; és ſzemlélem a' tsoda-tételeket a' te törvényedben.

19. Jövevény vagyok én a' földön: ne rejtſd-el tölem a' te parantsolatidat.

20. Kivánva kivánta a' lelkem a' te igazságidat, minden idöben.

21. Meg-ſeddetted a' kevélyeket: átkozottak, a' kik el-hajolnak a' te parantsolatidtól.

22. Vedd-el rólam a' ſzidalmat, és a' gyalázatot: mert a' te bizonyságidat kereſtem.

23. Mert le-ültek a' fejedelmek, és ellenem-ſzóllottak: a' te ſzolgád pedig a' te igazságidban gyakorlya vala magát.

24. Mert a' te bizonyságid az én elmélkedéſem: és tanátsom a' te igazságid.

D 25. *Daleth.* A' pádimontomhoz ragadott a' lelkem: elevenits-meg engem a' te igédſzerént.

26. Az én útaimat meg-beſzéllettem, és meg-halgattál engem: tanits-meg engem a' te igazságidra.

27. A' te igazságid útára oktaſs engem: és gyakorlom magamat a' te tsoda-tételidben.

28. Szunnyadott a' lelkem az únakodástól: erösits-meg engem igéidben.

29. A' hamiſság útát távoztaſd-el tölem: és a' te törvényedböl könyörülly rajtam.

30. Az igazság útát válaſztottam, a' te itéletidet el nem felejtettem.

31. A' te bizonyságidhoz ragaſzkodtam Uram: meg ne ſzégyenits engem.

32. A' te parantsolatid után ſutottam: midön a' ſzivemet meg-tágasitottad.

33. *He.* Add törvényül nékem Uram a' te igazságid útát: és mindenkor azt kereſem. E

34. Adgy értelmet nékem, és vizſgálom törvényedet: és meg-örizem azt tellyes ſzivemből.

35. Vigy engem a' te parantsolatid ösvényére: mert azt kedvellettem.

36. Hajtsd-meg a' ſzivemet a' te bizonyságidra, és nem a' fösvénységre.

37. Forditsd-el ſzemeimet, hogy ne lássanak hiuságot: a' te útadban elevenits-meg engem.

38. Erösitsd-meg beſzédedet a' te ſzolgádnak, a' te félelmedben.

39. Vágd-el gyalázatomat, melyröl gyanakodtam: a' te itéletid gyönyörüségeſek.

40. Imé kivántam a' te parantsolatidat: igazságodban elevenits-meg engem. F

Vau. 41. És jöjön reám Uram a' te irgalmaſságod: a' te ſzabaditáſod a' te beſzédedſzerént.

42. És meg-felelek ſzóval ſzidalmazóimnak: mert beſzédidben biztam.

43. És el ne vedd a' ſzámból az igazság igéjét mindeneſtöl: mert a' te itéletidben igen biztam.

44. És meg-örizem törvényedet mindenkor: örökké, és örökkön örökké.

45. És tágaſságban járok vala: mert a' te parantsolatidat kereſtem.

46. És ſzóllék a' te bizonyságidról a' királyok-elött: és meg nem ſzégyenülék.

47. És elmélkedém a' te parantsolatidban, mellyeket ſzerettem.

48. És fel-emelém kezeimet parantsolatidra, mellyeket ſzerettem: és gyakorlom vala magamat igazságidban. G

Zain. 49. Emlekezzél-meg igédröl a' te ſzolgádnak: melyben nékem reménséget adtál.

50. Ez vigaſztalt-meg engem az én alázatoſságomban: mert a' te beſzéded elevenitett-meg engem.

51. A' kevélyek hamiſsan tselekeſznek vala minden-képpen: a' te törvényedtöl pedig el nem hajlottam.

52. Meg-emlekeztem Uram a' te örök itéletidröl: és meg-vigaſztaltattam.

53. A' bádgyadás esék-reám, a' te törvényed el-hagyó bünösök-miatt.

54. Énekül lönek nékem a' te igazságid, az én szarándokságom helyén.

55. Emlekezém éjjel a' te nevedről Uram: és meg-örizém törvényedet.

56. Ez meg-lön nékem: mert a' te igazságidat kereſtem.

H *Heth.* 57. Mondék, az én réſzem Uram, hogy törvényedet meg-örizzem.

58. Könyörgék az ortzádnak tellyes ſzivemből: könyörülly rajtam a' te beſzédedſzerént.

59. Gondolkodám útaimról, és lábaimat a' te bizonyságidra téritém.

60. Kész vagyok, és meg nem háborodtam: hogy meg-örizzem parantsolatidat.

61. A' bünösök kötelei környül-fogtak engem: és a' te törvényedet el nem felejtettem.

62. Éj-félkor kelek vala fel néked hálát adni, a' te igazságod itéletiért.

63. Réſzes vagyok én minden téged-félök között: és a' te parantsolatid meg-örizök-között.

64. A' te irgalmaſságoddal Uram tellyes a' föld: tanits engem igazságidra.

I *Teth.* 65. Jót tselekedtél a' te ſzolgáddal Uram, a' te igéd-ſzerént.

66. A' jóra, és a' fégyelemre, és a' tudományra tanits engem: mert hittem a' te parantsolatidnak.

67. Minek-elötte meg-aláztatnám, én vétkeztem: az-okáért meg-oriztem beſzédedet.

68. Jó vagy te: és jó-vóltodból tanits engem a' te igazságidra.

69. Meg-ſokaſodott rajtam a' kevélyek hamiſsága: én pedig tellyes ſzivemből vizſgálom parantsolatidat.

70. Meg alutt mint a' téj a' ſzivök: én pedig a' te törvényedben elmélkedtem.

71. Jó nékem, hogy meg-aláztál engem: hogy meg-tanúlyam igazságidat.

K 72. Jobb nékem a' te ſzád törvénye, ſok ezer aranynál, és ezüſtnél.

Jod. 73. A' kezeid teremtettek engem, és alkottak engem: adgy értelmet nékem, és meg-tanúlom parantsolatidat.

74. A' kik félnek téged, meg-látnak engem, és vigadnak, mert a' te igéidben igen biztam.

75. Meg-iſmértem Uram, hogy igazság a' te itéletid: és a' te igaz-vóltodban aláztál-meg engem.

76. Légyen a' te irgalmaſságod, hogy vigaſztallyon engem, a' te ſzolgádhoz-való igéd-ſzerént.

77. Jöjenek-reám a' te könyörületeſségid, és élek: mert a' te törvényed az én elmélkedéſem.

78. Szégyenüllyenek-meg a' kevélyek, mert hamiſsan álnokságot tselekedtek rajtam: én pedig parantsolatidban gyakorlom magamat.

79. Térjenek hozzám a' tégedet-félök: és a' kik tudgyák bizonyságidat.

80. Légyen makula-nélkül a' ſzivem a' te igazságidban, hogy meg ne ſzégyenüllyek.

81. *Kaph.* El-fogyatkozott a' te ſzabaditáſodért a' lelkem: és a' te igédben igen biztam. L

82. El-fogyatkoztak a' ſzemeim a' te beſzédedért, mondván: Mikor vigaſztalſz-meg engem?

83. Mert ollyanná löttem mint a' tömlö a' ſzúzmarázon: a' te igazságidat el nem felejtettem.

84. Mennyi napjai vannak a' te ſzolgádnak: mikon itéled-meg üldözöimet?

85. Hiuságokat beſzéllettek nékem a' hamiſſak: de nem mint a' te törvényed.

86. Minden parantsolatid igazság: hamiſsan üldöztek engem, ſegélly engem.

87. Tsak nem meg-emésztének engem a' földön: én pedig el nem hattam a' te parantsolatidat.

88. Irgalmaſságod-ſzerént elevenits-meg engem: és meg-örizem a' te ſzádnak bizonyságit.

89. *Lamed.* Uram, a' te igéd örökké meg-marad menyben. M

90. Nemzetségről nemzetségre a' te igazmondáſod; fondáltad a' földet, és meg-marad.

91. Rendeléſedből meg-marad a' nap: mert mindenek néked ſzolgálnak.

92. Ha a' te törvényed nem lött vólna én elmélkedéſem: talám már el-veſztem vólna alázatoſságomban.

93. Örökké el nem felejtem a' te igazságidat: mert azokban elevenitettél-meg engem.

94. Tiéd vagyok én, ſzabadits-meg engem: mert a' te igazságidat kereſtem.

95. Vártak engem a' bünösök, hogy elveſztenének engem: a' te bizonyságidat megértettem.

96. Minden tellyesitéſnek végét láttam: igen ſzéles a' te parantsolatod.

97. *Mem.* Melly igen ſzerettem a' te törvényedet Uram! egéſz nap én elmélkedéſem. N

98. Ellenségim-fölött okoſsá töttél engem a' te parantsolatiddal: mert örökké velem vagyon.

99. Minden tanitóim fölött értettem: mert a' te bizonyságid az én elmélkedéſem.

100. A' vének fölött értettem: mert a' te parantsolatidat kereſtem.

101. Minden gonoſz útról el-tiltottam lábaimat: hogy meg-örizzem igéidet.

102. Itéletidről el nem hajlottam: mert te törvényt adtál nékem.

103. Melly édelek a' torkomnak a' te beſzédid, a' méz fölött a' ſzámnak!

104. A' te parantsolatidból értelmet vöttem, azért gyülöltem a' hamiſságnak minden útát.

O

105. *Nun.* Szövétnek a' lábaimnak a' te igéd: és világoſság az ösvényimnek.

106. Meg-esküdtem, és el-tekéllettem, hogy meg-őrizem igazságod itéletit.

107. Éppen meg-aláztattam Uram: elevenits-meg engem a' te igéd-ſzerént.

108. Az én ſzámnak ſzabad-akarattya-ſzerént való dolgait tedd kedvelekké Uram: és a' te itéletidre tanits-meg engem.

109. A' lelkem mindenkor kezeimben: és a' te törvényedet el nem felejtettem.

110. A' bünösök tört vetettek nékem: és a' te parantsolatidról el nem tévelyedtem.

111. Örökségül birom a' te bizonyságidat örökké: mert az én ſzivemnek vigaſsági.

112. Meg-hajtottam a' ſzivemet a' te igazságidnak meg tselekedésére örökké, a' jutalomért.

P

113. *Samech.* A' hamiſsakat gyülötem: és a' te törvényedet ſzerettem.

114. Én ſegétöm, és óltalmazóm vagy te: és a' te igédben igen biztam.

115. Távozzatok-el tölem gonoſz-tévök: és az én Iſtenem parantsolatit vizſgálom.

116. Végy-fel engem beſzéded-ſzerént, és élek: és ne ſzégyenits-meg engem az én várakozáſomban.

117. Segélly engem, és meg-ſzabadúlok: és a' te igazságidban elmélkedem mindenkor.

118. Meg-útáltad mind, a' kik el-távoztak a' te itéletidtöl: mert hamis az ö gondolattyok.

119. Törvény-ſzegöknek állitottam a' földnek minden bünöſit: azért ſzerettem a' te bizonyságidat.

120. Szegezd-által félelmeddel az én testemet, mert a' te itéletidtöl féltem.

121. *Ain.* Itéletet, és igazságot tselekedtem: ne adgy engem az én ſzidalmazóimnak.

Q

122. Vedd-hozzád a' te ſzolgádat jóra: ne ſzidalmazzanak engem a' kevélyek.

123. A' ſzemeim el-fogyatkoztak a' te ſzabaditáſodért: és a' te igazságodnak beſzédeért.

124. Tselekedgyél a' te ſzolgáddal a' te irgalmaſságod-ſzerént: és a' te igazságidra tanits-meg engem.

125. Te ſzolgád vagyok én: adgy értelmet nékem, hogy tudgyam a' te bizonyságidat.

126. Ideje a' tselekedetnek Uram: elhánták a' te törvényedet.

127. Az-okáért inkább ſzerettem a' te parantsolatidat, az aranynál, és a' topáziúſnál.

128. Az-okáért minden parantsolatidra igazgattatom vala: minden hamis útat gyülöltem.

R

129. *Phe.* Tsodálatoſok a' te bizonyságid: azért vizſgálta azokat a' lelkem.

130. A' te beſzédid magyarázattya megvilágosit: és értelmet ád a' kiſdedeknek.

131. Meg-nyitottam a' ſzámat, és lélegzetet vöttem: mert a' te parantsolatidat kívántam.

132. Tekints-reám, és könyörülly-rajtam: a' te neved ſzeretöinek itélete-ſzerént.

133. Lépéſimet igazgaſd a' te beſzéded-ſzerént: és ne uralkodgyék rajtam ſemmi hamiſság.

134. Ments meg engem az emberek rágalmazáſitól: hogy örizzem-meg a' te parantsolatidat.

135. A' te ortzádat világoſitsd-meg a' te ſzolgádon: és tanits-meg engem a' te igazságidra.

136. Vizek folyáſit öntöttek-ki a' ſzemeim: mert nem örizték-meg a' te törvényedet.

S

137. *Sade.* Igaz vagy Uram: és igaz a' te itéleted.

138. Meg-parantsoltad az igazságot a' bizonyságidat: és igen a' te igaz-mondáſodat.

139. Meg-eméſztett engem az én hozzád-való buzgó ſzerelmem: mert el-felejtették igéidet az én ellenségim.

140. Fölötte igen tüzes a' te beſzéded: és a' te ſzolgád ſzerette azt.

141. Iſmatska vagyok én, és meg-útáltatott: igazságidat el nem felejtettem.

142. A' te igazságod, örökké igazság: és a' te törvényed igaz-mondás.

143. Háborúság, és nyavalya találtak engem: a' te parantsolatid én elmélkedéſem.

144. A' te bizonyságid igazság örökké: értelmet adgy nékem, és élek.

T

145. *Coph.* Kiáltottam tellyes ſzivemböl, halgaſs-meg engem Uram: a' te igazságidat kereſem.

146. Hozzád kiáltottam, ſzabadits-meg engem: hogy örizzem-meg parantsolatidat.

147. Az idöt elöl-vettem, és kiáltottam: mert a' te igéidben igen biztam.

148. A' ſzemeim elö-ſiettek reggel hozzád: hogy elmélkedném beſzédidröl.

149. Halgaſd-meg ſzómat Uram irgalmaſságod-ſzerént: és itéleted-ſzerént elevenits-meg engem.

150. Az én üldözöim a' hamiſsághoz közelgettek: a' te törvényidtöl pedig meſsze távoztak.

151. Közel vagy te Uram: és minden útaid igaz-mondás.

152. Eleitöl-fogva értettem bizonyságidfelöl: hogy örökké fondáltad azokat.

V

153. *Res.* Láſd-meg alázatoſságomat, és ſzabadits-meg engem: mert törvényedet el nem felejtettem.

154. Itéld-meg itéletemet, és ſzabaditsmeg engem: a' te beſzédedért elevenits-meg engem.

155. Távúl vagyon az iſtentelenektöl a' ſza-

szabadúlás: mert a' te igazságidat nem keresték.

156. Sok a' te irgalmaſságod Uram: itéleted-szerént elevenits-meg engem.

157. Sokan vannak, a' kik engem üldöznek, és engem háborgatnak: a' te bizonyságidtól el nem hajlottam.

158. Láttam a' törvény-szegöket, és meg-epedék: mert meg nem tartották a' te beszédidet.

159. Láſsad Uram, mert a' te parantsolatidat szerettem: irgalmaſságod-szerént elevenits-meg engem.

160. A' te igéid kezdete igaz-mondás: örökké-való a' te igazságodnak minden itéleti.

161. *Sin.* A' fejedelmek ok-nélkül üldöztek engem: és a' te beszédidtöl félt a' szivem.

162. Örülök én a' te beszédiden: mint a' ki sok zsákmánt talált.

163. A' hamiſságot gyülöltem, és útáltam: törvényedet pedig szerettem.

164. Hétszer mondottam napjában ditséretet néked, a' te igazságod itéletiröl.

165. Sok békeség a' te törvényed-szeretöinek: és nints botránkozáſok.

166. Várám Uram a' te meg-szabaditáſodat: és parantsolatidat szerettem.

167. Meg-örizte a' lelkem a' te bizonyságidat: és azokat igen szerette.

168. Meg-tartottam parantsolatidat, és bizonyságidat: mert minden útaim szined-elött vannak.

169. *Tau.* Közelgeſsen szined-eleibe az én könyörgéſem Uram: a' te beszéded-szerént adgy értelmet nékem.

170. Mennyen szined-eleibe az én kéréſem: a' te beszéded-szerént ments-meg engem.

171. Az ajakim ditséretet öntenek-ki, mikor engem igazságidra tanitaſz.

172. A' nyelvem a' te beszédedet mondgya: mert minden te parantsolatid igazság.

173. Azon légyen a' kezed, hogy megszabaditson engem: mert a' ta parantsolatidat válaſztottam.

174. Kivántam Uram a' te meg-szabaditáſodat: és a' te törvényed az én elmélkedéſem.

175. Él az én lelkem, és ditsér téged: és a' te itéletid meg-ſegétnek engem.

176. El-tévelyedtem, mint az el-veſzett juh: keresd-meg a' te szolgádat, mert parantsolatidat el nem felejtettem.

Garáditsok éneke. CXIX.

1. Az Úrhoz kiálték, midön háborgattatnám: és meg-halgata engem.

2. Uram szabaditsd-meg lelkemet a' hamis ajakoktól, és az álnok nyelvtöl.

3. Mi adattaſsék néked, vagy mi tétessék néked az álnok nyelvhez?

4. A' hatalmaſnak éles nyilai, a' puſztitó szénnel együtt.

5. Ah nékem, mert az én szarándokságom meg-hoſszabbittatott: a' Tzédar lakóival laktam:

6. Sokáig vólt szarándok az én lelkem.

7. A' békeség-gyülölökkel békeséges vóltam: midön szóllok vala nékik, ok-nélkül oſtromolnak vala engem.

Garáditsok éneke. CXX.

1. A' hegyekre emeltem szemeimet, onnét jö nékem ſegétség.

2. Az én ſegétségem az Úrtól, ki a' mennyet, és földet teremtette.

3. Ne tsuſzamodtaſsa-meg a' lábadat: ſe ne szunnyadozzon, a' ki téged öriz.

4. Imé nem szunnyadoz, ſem nem aluſzik, a' ki Iſraelt örizi.

5. Az Úr öriz téged, az Úr a' te óltalmad, a' te jobb-kezednél.

6. Nappal a' nap nem süt téged, ſem a' hóld éjjel.

7. Az Úr meg-öriz téged minden gonoſztól: örizze meg az Úr a' te lelkedet.

8. Az Úr örizze-meg bé-meneteledet, és ki-jöveteledet: moſtantól-fogva, és örökké.

Garáditsok éneke. CXXI.

1. Vigadtam azokban, a' mellyek nékem mondattak: Az Úr házába megyünk.

2. Fenn-álva vóltak a' mi lábaink, a' te pitvaridban Jeruſalem.

3. Jeruſalem, melly mint egy váras épittetik: melynek gyüleközete egyenlö-képpen vagyon.

4. Mert oda-fel mentek a' nemzetek, az Úr nemzeti: az Iſrael bizonysága, az Úr nevének hálát adni.

5. Mert oda tétettek a' székek az itéletre, a' Dávid házába-való székek.

6. Kérjétek, a' mik Jeruſalem békeségére vannak: és bévség a' te szeretöidnek.

7. Légyen békeség a' te erödben: és bévség a' te tornyaidban.

8. Az atyám-fiaiért, és barátimért, békeséget szóllottam felöled.

9. A' mi Urunk Iſtenünk házáért, jókat kereſtem néked.

Garáditsok éneke. CXXII.

1. Hozzád emeltem az én szemeimet, ki a' mennyekben lakol.

2. Imé mint a' szolgák szemei, az ö Urok kezeiben;

Mint a' szolgálók szemei, az ö aſszonyok kezeiben, úgy a' mi szemeink a' mi Urunkra Iſtenünkre, mig rajtunk könyörüllyön.

3. Könyörülly rajtunk Uram, könyö-

rülly rajtunk: mert igen el-töltünk gyalázattal.

4. Mert igen meg-tölt a' mi lelkünk: gyalázat a' bévelködöknek, és meg-útálás a' kevélyeknek.

Garáditsok éneke. CXXIII.

A 1. Ha az Úr közöttünk nem lött vólna, mondgya-meg most Israel:

2. Ha az Úr közöttünk nem lött vólna,

3. Midön reánk-támadának az emberek: talám elevenen el-nyeltek vólna minket:

4. Midön az ö haragja reánk búsúlna, talám a' viz el-nyelt vólna minket.

5. Patakon ment által a' mi lelkünk: talám szenvedhetetlen vizen ment vólna által a' mi lelkünk.

B 6. Áldott az Úr, a' ki minket nem adott az ö fogok fogságába.

7. A' mi lelkünk ki-ragadtatott mint a' veréb a' vadászok töréből: a' tör el-rontatott, és mi meg-szabadúltunk.

8. A' mi segétségünk az Úr nevében, ki a' mennyet, és földet teremtette.

Garáditsók éneke. CXXIV.

A 1. A' kik az Úrban biznak, mint a' Sion hegye: nem mozdúl meg ö örökké,

2. A' ki Jerusalemben lakik.

A' hegyek ö-körüle: és az Úr az ö népe körül, mostantól-fogva, és örökké.

3. Mert nem hadgya az Úr a' bünösök veszszejét az igazak sorsán: hogy hamisságra ne nyújtsák az igazak az ö kezeket.

4. Tégy jól Uram a' jókkal, és az igaz szivüekkel.

5. A' kötelezésekre-hajlókat pedig, elöhozza az Úr hamisság-tselekedöivel: békeség Israelen.

Garáditsok éneke. CXXV

A 1. Meg-téritvén az Úr a' Sion fogságát: löttünk mint a' meg-vigasztaltattak.

2. Akkor meg-telék örömmel a' szánk: és a' nyelvünk vigassággal.

Akkor mondgyák a' nemzetségek-között: hatalmason tselekedett az Úr azokkal.

3. Hatalmason tselekedett az Úr mi-velünk: vigadókká löttünk.

4. Téritsd-meg a' mi fogságunkat, mint a' patak a' Déli tartományban.

5. A' kik köny-húllatással vetnek, örvendezéssel aratnak.

6. Menvén mennek, és sirnak vala, elvetvén az ö magvokat.

Meg-jövén pedig örvendezéssel jönek, hozván az ö kévéjeket.

A' Salamon garáditsának éneke. CXXVI.

A 1. Ha az Úr nem épiti a' házat, heába munkálkodtak, a' kik azt épitik.

Ha az Úr nem örizi a' várast, heába vigyáz, a' ki azt örizi.

2. Heába néktek virradta-elött fel-kelnetek: kellyetek fel minek-utánna le-ültök, kik a' fájdalom kenyerét észitek.

3. Midön a' szerelmesinek álmot ád, imé az Úr öröksége, a' fiak; jutalom, a' méhnek gyümöltse.

4. Mint a' nyilak a' hatalmas kezében: úgy a' serény fiak.

5. Bóldog a' férfiú, a' ki bé-töltötte kivánságát azokból: meg-nem szégyenül, midön az ö ellenségivel szóll a' kapuban.

Garáditsok éneke. CXXVII.

A 1. Boldogok minnyájan, a' kik az Urat félik: kik az ö útain járnak.

2. Mivelhogy a' kezeid munkáját észed: bóldog vagy, és jól lészesz.

B 3. A' feleséged mint a' béven-termö szölö-tö, a' házad falai-között.

A' fiaid mint az olaj-fa fiatali, az asztalod-körül.

4. Imé igy áldatik-meg az ember, a' ki az Urat féli.

5. Áldgyon-meg téged az Úr Sionból: és lássad Jerusalemnek javait életednek minden napjaiban.

6. És lássad fiaidnak fiait, a' békeséget Israelen.

Garáditsok éneke. CXXVIII.

A 1. Gyakorta ostromlottak engem ifiúságomtól-fogva, mondgya-meg most Israel.

2. Gyakorta ostromlottak engem ifiúságomtól-fogva: de semmit nem tehettek nékem.

3. A' hátamon kovátsoltak a' bünösök: az ö hamisságokat meg-hoszszabitották.

4. Az igaz Úr el-vágta a' bünösök nyakait:

5. Szégyenüllyenek meg, és térjenek hátra minnyájan, a' kik Siont gyülölik.

B 6. Légyenek mint a' hejazatok füve: melly, minek-elötte ki-szaggattatik, el-száradott:

7. Mellyel az, a' ki arat, meg nem tölti a' kezét, sem az ölét, a' ki kévét köt.

8. És nem mondák, a' kik elö-mennek vala: Az Úr áldása légyen rajtatok: meg-áldottunk titeket az Úr nevében.

Garáditsok éneke. CXXIX.

A 1. A' Mélységekből kiáltottam Uram hozzád:

2. Uram halgasd-meg az én szómat.

Légyenek a' te füleid figyelmetesek, az én könyörgésem szavára.

3. Ha az hamisságokat meg-tartod Uram: Uram ki állya-meg?

4. Mert nálad vagyon a' kegyelem: és a' te törvényedért vártalak téged Uram.

Várakozott az én lelkem az ö igéjeért:

5. Az én lelkem az Úrban bizott.

6. A' reggeli vigyázattól-fogva éjjelig, bizzék Israel az Úrban.

7. Mert az Úrnál az irgalmasság: és bévséges ö-nála a' meg-váltás.

8. És ö szabadittya meg Israelt minden ö hamisságiból.

A' Dávid garáditsinak éneke. CXXX.

A 1. URAM, nem fuvalkodott-fel az én szivem: sem a' szemeim fel nem emelkedtek. Se nem jártam nagyokban, se fölöttemvaló tsodálatos dolgokban.

2. Ha alázatosan nem gondolkodtam: hanem fel-magasztaltam lelkemet:

Mint a' ki az annyától el választatott, úgy az én lelkemnek fizetése.

3. Bizzék Israel az Úrban, mostantól-fogva, és örökké.

Garáditsok éneke. CXXXI.

A 1. EMLEKEZZÉL-meg Uram Dávidról, 2. Reg. 7. és minden szelidségéről.

2. A' mint meg-esküt az Úrnak, fogadást fogadott a' Jákob Istenének:

3. Ha bé-menendek a' házam hajlékába, ha fel-hágok a' nyoszolyám ágyára:

4. Ha álmot adok a' szemeimnek, és a' szemöldökimnek szunnyadást;

5. És nyugovást a' vak szemeimnek: mig nem helyt találok az Úrnak, hajlékot a' Jákob Istenének.

6. Imé hallottuk azt Efratában: fel-találtuk azt az erdö mezein.

7. Bé-megyünk az ö hajlékába: imádkozunk a' helyen, a' hol az ö lábai állottak.

B 2. Par. 6. 41. 8. * Kelly-fel Uram a' te nyugodalmodra, te, és a' te szenteléséd szekrénye.

9. A' te papjaid öltözzenek igazságba: és a' te szenteid örvendezzenek.

C * 2. Reg. 7. c. 12. Luc. 1. f. 55. Act. 2. c. 30. 10. Dávidért a' te szolgádért, ne forditsdel a' te Krisztusod ortzáját.

11. Igazat esküt az Úr Dávidnak, és azt meg nem másollya: * a' te méhed gyümöltséből tészek a' te székedre.

12. Ha meg-örizik a' fiaid az én szövetségemet, és ez én bizonyságimat, mellyekre meg-tanitom öket:

Azoknak fiai-is örökké, a' te székeden ülnek.

D 13. Mert az Úr választotta Siont: lakóhelyül választotta azt magának.

14. Ez az én nyugodalmom örökkön örökké: itt lakom, mert ezt választottam.

15. Az ö özvegyét meg-áldván meg-áldom: az ö szegényit meg-elégitem kenyerekkel.

16. Az ö papjait fel-öltöztetem szabadúlásba: és az ö szentei örvendezésel örvendeznek.

17. * Ott hozom-elö a' Dávid szarvát, szövétneket szerzettem az én Krisztusomnak. * Luc. 1. g. 69. Mala 3. a. 1.

18. Az ö ellenségit gyalázatba öltöztetem: ö rajta pedig meg-virágzik az én megszenteléséem.

A' Dávid garáditsinak éneke. CXXXII.

A 1. IMÉ melly jó, és melly gyönyörüséges, az atyafiaknak együtt lakni:

2. Mint a' fön a' kenet, melly le-foly a' szakálra, az Aáron szakállára:

3. Melly le-foly a' ruhája szélire: mint a' Hermon harmattya, melly alá-száll a' Sion hegyére.

Mert ott parantsolt az Úr áldomást, és életet örökké.

Garáditsok éneke. CXXXIII.

A 1. IMÉ mostan áldgyátok az Urat az Úrnak minden szolgai:

Kik az Úr házában állotok, a' mi Istenünk háza pitvariban,

2. Éjjel fel-emellyétek kezeiteket a' szent helyre, és áldgyátok az Urat.

3. Áldgyon-meg téged az Úr Sionból, ki a' mennyet teremtette, és a' földet.

Alleluja. CXXXIV.

A 1. DITSÉRJÉTEK az Úr nevét, ditsérjétek szolgák az Urat.

2. Kik az Úr házában állotok, a' mi Istenünk háza pitvariban.

3. Ditsérjétek az Urat, mert jó az Úr: ditséretet énekellyetek az ö nevének, mert gyönyörüséges.

4. Mert Jákobot magának választotta az Úr: Israelt ö örökségévé.

5. Mert én meg-ismértem, hogy nagy az Úr, és a' mi Istenünk minden istenek-fölött.

B 6. Mind a' miket akart, az Úr meg-tselekedett menyben, a' földön, a' tengerben, és minden mélységekben.

7. * Ki-hozván a' felyhöket a' föld szélirül: ki a' villámásokat esöre szerzi. * Jer. 10. c. 13.

8. Ki szeleket hoz az ö kintseiböl, * ki meg-ölte Egyiptusnak elsö-szülöttit az embertöl-fogva a' baromig. * Exod. 12. d. 29.

9. És jeleket, és tsodákat botsátott tereád Egyiptus: Faraóra, és minden ö szolgaira.

10. * Ki meg-vert sok nemzetségeket: es meg-ölt erös királyokat, * Jos. 12. a. 1. c. 7.

11. * Sehont az Amorræusok királyát, és Ogot a' Básán királyát, és Kánaánnak minden országit.

12. És adá azok földét örökségül, örökségül Israelnek az ö népének.

13. Uram a' te neved örökké: Uram a' te emlekezeted nemzetségről nemzetségre.

14. Mert meg-ítéli az Úr az ö népét: és az ö szolgainak meg-kegyelmez.

15. * A' Pogányok bálványi ezüst, és arany, az emberek kezeinek tsinálmányi.

16. * Szájok vagyon, és nem szólnak; szemek vagyon, és nem látnak.

17. Fülök vagyon, és nem hallanak: mert nints-is lehellet a' szájokban.

18. Hasonlók légyenek azokhoz, kik azokat tsinállyák: és minnyájan, kik azokban biznak.

19. Israel háza áldgyátok az Urat: Aáron haza áldgyátok az Urat.

20. Lévi háza áldgyátok az Urat: kik félitek az Urat, áldgyátok az Urat.

21. Áldott az Úr Sionból, ki Jerusalemben lakik.

Alleluja. CXXXV.

A 1. HÁLÁT adgyatok az Úrnak, mert jó: mert örökké az ö irgalmasága.

2. Hálát adgyatok az istenek Istenének: mert örökké az ö irgalmasága.

3. Hálát adgyatok az Urak Urának: mert örökké az ö irgalmasága.

4. Ki nagy tsodákat tselekeszik egyedül: mert örökké az ö irgalmasága.

* Gen. 1.a.1. 5. * Ki az egeket böltsen teremtette: mert örökké az ö irgalmasága.

6. Ki meg erösitette a' földet a' vizekfölött: mert örökké az ö irgalmasága.

7. Ki nagy világositókat teremtett: mert örökké az ö irgalmasága.

B 8. A' napot, hogy nappal uralkodnék: mert örökké az ö irgalmasága.

9. A' Hóldat, és a' tsillagokat, hogy étszaka uralkodnának: mert örökké az ö irgalmasága.

* Exod. 12.d.29. 10. * Ki meg-verte Egyiptust az ö elsöszülöttivel: mert örökké az ö irgalmasága.

* Exod. 13.d.17. 11. * Ki Israelt ki-hozta közzülök: mert örökké az ö irgalmasága.

12. Hatalmas kézzel, és ki-nyújtott karral: mert örökké az ö irgalmasága.

13. Ki a' Veres tengert ószlásokra osztotta: mert örökké az ö irgalmasága.

14. És által-hozta Israelt annak közepin: mert örökké az ö irgalmasága.

C * Exod. 14.g.28. 15. * És bé-vetette Faraót, és az ö erejét a' Veres tengerbe: mert örökké az ö irgalmasága.

16. Ki által-vitte az ö népét a' pusztan: mert örökké az ö irgalmasága.

17. Ki meg-verte a' nagy királyokat: mert örökké az ö irgalmasága.

18. * És meg-ölte az erös királyokat: mert örökké az ö irgalmasága.

19. Sehont az Amorræusok királyát: mert örökké az ö irgalmasága.

20. * És Ogot a' Básan királyát: mert örökké az ö irgalmasága.

21. * És adá azok földét örökségül: mert örökké az ö irgalmasága.

22. Örökségül Israelnek az ö szolgájának: mert örökké az ö irgalmasága. D

23. Mert a' mi alázatosságunkban megemlekezett rólunk: mert örökké az ö irgalmasága.

24. És meg-szabaditott minket a' mi ellenségink tül: mert örökké az ö irgalmasága.

25. Ki eledelt ád minden testnek: mert örökké az ö irgalmasága.

26. Hálát adgyatok az ég Istenének: mert örökké az ö irgalmasága.

Hálát adgyatok az urak Urának: mert örökké az ö irgalmasága.

Dávid Zsóltára, Jeremiásnak. CXXXVI.

A 1. A' Babylon folyó-vízei-mellett ültünk és sirtunk: midön Sionról emlekeznénk.

2. A' füz-fák közepett fel-függesztettük a' mi musika-szerszáminkat.

3. Mert ott, a' kik fogva-vittek minket, ének szót kérdeztek tölünk.

És a' kik el-vittek bennünket: Ditséretet énekellyetek nékünk a' Sion éneki-közzül.

4. Hogy énekellyük az Úr énekét idegen földön?

5. Ha el-feletkezem rólad Jerusalem, el-felejtve légyen a' jobb-kezem. B

6. Torkomhoz ragadgyon a' nyelvem, ha meg nem emlekezem rólad:

Ha nem tészem Jerusalemet az én sóvigaságomnak.

7. Emlekezzél-meg Uram az Edom fiairól, Jerusalemnek napján.

Kik mondgyák: Pusztittsátok-el, pusztittsátok-el ötet fondamentomig.

8. Babylonnak nyomorult leánya: bóldog, a' ki meg-fizeti néked a' te fizetésedet, mellyel nékünk fizettél.

9. Bóldog, a' ki fogja, és a' kö-sziklához tsapja a' te kisdedidet.

Ö-magának Dávidnak. CXXXVII.

A 1. HÁLÁT adok néked Uram tellyes szivemböl: mert meg-halgattad az én szám igéit.

Az Angyalok szine-elött éneklek néked:

2. Imádkozom a' te szent templomodban, és hálát adok a' te nevednek.

A' te irgalmasságodért, és igazságodért: mert fel-magasztaltad mindenek-fölött a' te szent nevedet.

3. Valamelly napon segétségül hilak té-

ged, halgaſs-meg engem: meg-többited az eröt az én lelkemben.

4. Hálát adgyanak néked Uram a' földnek minden királyi: mert a' ſzádnak minden beſzédit hallották.

B 5. És énekellyenek az Úr útaiban: mert nagy az Úr ditsösége.

6. Mert fölséges az Úr, és az alázatoſokat nézi: és a' magaſsakat távúl meg-iſméri.

7. Ha a' háborúság közepett járandok, meg-eleveniteſz engem: és az ellenségim haragja-ellen ki-nyújtottad kezedet, és megſzabaditott engem a' jobb-kezed

8. Az Úr meg-fizet érettem: Uram a' te irgalmaſságod örökké: a' te kezeid alkotmányit meg ne útállyad.

Végig, Dávid Zsóltára.
CXXXVIII.

A 1. URAM meg-kisértettél engem, és meg-iſmértél engem:

2. Te meg-iſmérted az én le-üléſemet, és fel-keléſemet.

3. Meg-értetted távúl az én gondolatimat: az én öſvényemet, és kötelemet meg-vizſgáltad.

4. És minden útaimat eléve meg-láttad: mert nints beſzéd a' nyelvemen.

5. Imé Uram te tudtál mindeneket, utólsó dolgokat, és régieket: te formáltál engem, és reám-tötted a' te kezedet.

6. Tsodálatoſsá lött nálam a' te tudományod: meg-erösödött, és nem juthatok a'hoz.

B 7. Hová mennyek a' te lelked-elött? és hová fuſsak a' te ſzined-elöl?

* Amos. 9.a.2. 8. * Ha fel-menendek az égbe, te ott vagy: ha alá-ſzállok pokolba, jelen vagy.

9. Ha ſzárnyaimat fel-véſzem-is jó reggel, és lakom a' tengernek végsö határin:

10. Oda.is a' te kezed viſzen engem: és a' jobb-kezed tart-meg engem.

11. És mondék: Talám a' ſetétség ellep engem: és az éj az én világoſitáſom az én gyönyörüségimben.

12. Mert a' ſetétség meg nem homályoſodik nálad, és az éj mint a' nap meg-világoſsittatik: mint a' ſetétsége, úgy a' világoſsága-is.

C 13. Mert te birtál a' veséimmel: az anyám méhétöl-fogva te óltalmaztál-meg engem.

14. Hálát adok néked, mert rettenetesképpen fel-magaſztaltattál: tsodálatoſok a' te tselekedetid, és az én lelkem igen érti.

15. Nem titkoltatott-el a' tsontom elötted, mellyet rejtekbe alkottál: az én mivóltom-is a' földnek alsó réſzeiben.

16. Az én fogyatkozáſomat láttak a' ſzemeid, és a' te könyvedbe minnyájan béiratatnak: a' napok formáltatnak, és ſenki közzülök.

17. Nékem pedig igen tiſzteleteſek a' te barátid, Iſten: igen meg-erösödött az ö fejedelemségek.

18. Meg-ſzámlálom öket, és többen léſznek a' fövénynél: fel költem, és még-is veled vagyok.

19. Ha meg-ölöd Iſten a' bünösöket: vérſzopó férfiak távozzatok-el tölem. D

20. Mert azt mondgyátok a' ti gondolatotokban: Heába foglallyák-el a' te váraſidat.

21. Nem gyülöltem-e Uram, a' kik téged gyülöltek: és nem epedek vala-e meg a' te ellenségiden?

22. Tekélletes gyülölséggel gyülöltem öket: és nékem ellenségimmé löttek.

23. Próbálly-meg engem Iſten, és tudgyad a' ſzivemet: kérdezz-meg engem, és iſmérjed öſvényimet.

24. És láſsad, ha a' hamiſságnak úta vagyon bennem: és hordozz engem az örök úton.

1. Végig, Dávid Zsóltára. CXXXIX.

2. MENTS-meg engem Uram a' gonoſz A embertöl: a' hamis férfiútól ments meg engem.

3. Kik hamiſságokat gondoltak ſzivökben: egéſz nap hartzokat rendelnek vala.

4. * Meg-élesitették a' nyelvöket mint a' kigyóét: áſpiſok mérge az ö ajakok-alatt. * Supr. 5.c.11. Rom.3. b.13.

5. Örizz-meg engem Uram a' bünös kezétöl: és a' hamis emberektöl ments-meg engem.

6. Kik meg-ejteni gondolták lépéſemet: tört rejtettek-el nékem a' kevélyek.

És köteleket vontak-fel törnek: az út mellett botránkozáſt töttek nékem.

7. Mondék az Úrnak: Én Iſtenem vagy te: halgaſd-meg Uram könyörgéſem ſzavát.

8. Uram, Uram én meg-ſzabadúláſomnak B ereje: bé-árnyékoztad a' fejemet a' hartz napján:

9. Ne adgy engem Uram kivánságom ellen a' bünösnek: ellenem gondolkodtak, ne hadgy-el engem, hogy valami-képpen fel ne magaſztaltaſsanak.

10. Az ö környül-járáſok feje: az ö ajakok munkája el-burittya öket.

11. Szén húll reájok, tüzbe veted öket: a' nyomorúságokban helyt nem álnak.

12. A' nyelves férfiú nem igazgattatik a' földön: a' hamis férfiat a' nyomorúságok veſzedelmbe ragadgyák.

13. Meg-iſmértem, hogy az Úr a' ſzüköl-ködönek itéletet téſzen; és a' ſzegényekért boſzſzút-áll.

14. Mindaz-által az igazak hálát adnak a' te nevednek: és az igazak ſzined-elött laknak.

Dávid Zsóltára. CXL.

1. URAM te-hozzád kiáltottam, halgaſs-meg engem: figyelmezz az én ſzómra, mikor te-hozzád kiáltok.

2. Igazittaſsék az én imádságom mint a' jó-illat a' te ſzined-eleibe: a' kezeimnek felemeléſe mint az eſtvéli áldozat.

3. Tégy Uram örizetet a' ſzámnak: és környül vévö ajtót az ajakimnak.

4. Ne hajtsd a' ſzivemet gonoſz igékre, a' bünökben-való mentségek mentségére.

A' hamiſság-tselekedö emberekkel, és nem réſzesülök azoknak válaſztottival.

B 5. Az igaz meg-fedd engem irgalmaſságban, és meg-dorgál engem: a' bünös olaja pedig ne zſiroſittsa az én fejemet.

Mert még az imádságom-is az ö kivánságokra:

6. El-nyelettettek a' kö-ſziklához foglaltatván azok birái.

Meg.hallyák az én igéimet, mert hathatók vóltak:

7. Mint a' föld temérdeksége el-töretett a' földön.

El hányattanak a' mi tsontyaink a' pokol mellett:

8. Mivelhogy te-rajtad Uram, Uram az én ſzemeim: te-benned biztam, el ne vedd lelkemet.

9. Örizz-meg engem a' törtöl, mellyet nékem vetettek: és a' hamiſság tselekedök botránkozáſitól.

10. Az ö hálójába eſnek a' bünösök: magam vagyok én, mig el-megyek.

1. Dávid oktató imádsága, midön a' barlangban vólna. (1. *Reg.* 24.)
CXLI.

A 2. SZÓMMAL az Úrhoz kiáltottam: ſzómmal az Úrnak könyörgöttem.

3. Ki-ontom az ö ſzine-elött az én imádságomat, és az én háborúságomat meg-beſzéllem elötte.

4. Mikor meg-fogyatkozik bennem az én-lelkem, és te iſmérted-meg az én öſvényimet.

Ez úton, mellyen járok vala, tört rejtének-el nékem.

B 5. Szemlélek vala jobb-kézre, és nézek vala; és nem vala, a' ki engem iſmérne.

Oda veſzett tölem a' ſzaladás, és nints, a' ki lelkemet meg-kereſse.

6. Hozzád kiáltottam Uram, mondék: Te vagy az én reménységem, az én réſzem az élök földén.

7. Figyelmezz az én könyörgéſemre: mert igen meg-aláztattam.

Szabadits-meg engem az én üldözöimtöl: mert el-hatalmaztak rajtam.

8. Vidd-ki a' tömlötzböl az én lelkemet a' te nevednek ditsérésére: várnak engem az igazak, mig meg-fizetſz nékem.

1. Dávid Zsóltára, midön üldözné ötet a' fia Abſolom. (2. *Reg.* 17.)
CXLII.

A URAM halgaſd-meg imádságomat: vedd füleidbe eſedezéſemet a' te igaz-mondáſod-ſzerént: halgaſs-meg engem a' te igazságod-ſzerént.

2. És ne menny itéletbe a' te ſzolgáddal: mert egy élö ſem igazúl-meg a' te ſzined elött.

3. Mert az ellenség az én lelkemet üldözte: meg-alázta a' földön az én életemet.

A' ſetétségbe helyheztetett engem mint a' régi halottakat:

4. És ſzorongattatott bennem a' lelkem, meg-háborodot bennem a' ſzivem.

B 5. Meg-emlekeztem a' régi napokról, elmélkedtem minden tselekedetidröl: elmélkedem vala a' kezeid alkotmányiról.

6. Ki-terjeſztém hozzád kezeimet: az én lelkem néked mint a' föld viz-nélkül.

7. Hamar halgaſs-meg engem Uram: el-fogyatkozott a' lelkem.

Ne forditſd-el a' te ortzádat rólam: és haſonló léſzek a' verembe menökhöz.

C 8. Adgyad, hodgy hallyam reggel a' te irgalmaſságodat: mert te-benned biztam.

Jelentsd-meg nékem az útat, mellyen járjak: mert hozzád emeltem az én lelkemet.

9. Ments-meg engem ellenségimtöl Uram, te-hozzád folyamodtam:

10. Tanits-meg engem a' te akaratodat tselekednem, mert én Iſtenem vagy te.

A' te jó lelked el-viſzen engem az igaz földre:

11. A' te nevedért eleveniteſz-meg engem Uram, a' te igazságod-ſzerént.

Ki-viſzed lelkemet a' háborúságból:

12. És a' te irgalmaſságodért el-veſzted ellenségimet.

És el-veſzted mind, a' kik háborgattyák az én lelkemet: mert én te ſzolgád vagyok.

Dávid Zsóltára. Góliat-ellen.
CXLIII.

A 1. ALDOTT az én Uram Iſtenem, ki a' kezeimet a' hartzra tanittya, és az újaimat a' hadra.

2. Én irgalmaſságom, és én óltalmom: én gyámolom, és én ſzabaditóm:

Én óltalmazóm, és ö-benne biztam: ki alám-veti az én népemet.

B 3. Uram, mitsoda az ember, hogy meg-iſmértettél töle? a' vagy az ember fia, hogy bötsüllöd ötet?

4. Az ember haſonlóvá lött a' hiusághoz: * az ö napjai mint az árnyék el-múlnak.

5. Uram hajtſd-le a' te egeidet, és ſzállyalá: illeſd-meg a' hegyeket, és füſtölögnek.

* *Job.* 8. *b.* 9. & 14. *a.* 2.

6. Tündöklettesd a' villámáſt, és ide's tová hányod öket : botsásd-ki nyilaidat, és meg-háboritod öket.

7. Nyújtsd-ki a' kezedet a' magaſságból, ments-meg engem, és ſzabadits-ki engem a' C ſok vizekből, az idegen fiak kezéből.

8. Kiknek ſzájok hiuságot ſzóllott : és az ö jobb-kezek, hamiſságnak jobb-keze.

9. Iſten, új éneket éneklek néked : a' tizhúrú hárfával éneklek néked.

10. Ki meg-ſzabaditod a' királyokat : ki meg mentetted Dávidot a' te ſzolgádat a' gonoſz ſzablyától :

11. Ments-meg engem.

És ragadgy-ki engem az idegen fiak kezéből, kiknek ſzájok hiuságot ſzóllott : és az ö jobb-kezek hamiſságnak jobb-keze.

12. Kiknek a' fiok, mint az új plántálások az ö ifjuságokban.

Az ö leányok fel-ékesittettek : fel-tsinositattak körös-körül a' templom haſonlatosságára.

13. Az ö tár-házok rakvák, ebből amabba folyók.

Az ö juhok tenyéſzök, bévelködök az ö ki-menetelekben :

14. Az ö tehenek kövérek.

Nints a' sövényen romlás, ſem által-járás : ſem kiáltás az ö útſzájokon.

15. Bóldognak mondották a' népet, melynél ezek vannak : bóldog a' nép, kinek az Úr az ö Iſtene.

Dávid ditsérete. CXLIV.

A 1. Fel-magaſztallak téged én Iſtenem királyom : és áldom a' te nevedet örökké, és örökkön örökké.

2. Minden napon áldlak téged : és ditsérem a' te nevedet örökké, és örökkön örökké.

3. Nagy az Úr, és igen ditséretes : és az ö nagy-voltának nints vége.

4. A' nemzetség, 's a' nemzetség ditséri a' te tselekedetidet : és a' te hatalmaſságodat ki-mondgyák.

B 5. A' te ſzentséged ditsöségének nagyvoltát beſzéllik : és a' te tsodáidat hirdetik.

6. És a' te rettenetes dolgaidnak erejét mondgyák : és a' te nagy-voltodat hirdetik.

7. A' te gyönyörüséged bévségének emlekezetit beſzéllik : és a' te igazságodért örvendeznek.

8. Könyörülö, és irgalmas az Úr : türö, és igen irgalmas.

9. Édes az Úr mindeneknek : és az ö könyörületeſségi minden tselekedeti-fölött.

10. Hálát adgyanak néked Uram minden alkotmányid ; és a' te ſzenteid áldgyanak téged.

11. A' te országodnak ditsöségét mondgyák : és a' te hatalmaſságodat beſzéllik :

C 12. Hogy tudtokra adgyák az emberek fiainak a' te hatalmaſságodat : és a' te országod nagy-voltának ditsöségét.

13. A' te országod örökké-való ország : és a' te uralkodaſod minden nemzetségről nemzetségre.

Hiv az Úr minden ö igéiben : és ſzent minden ö tselekedetiben.

14. Fel-emeli az Úr mind, a' kik el-esnek : és fel-támaſzt minden le verettetteket.

15. Mindeneknek ſzemei te-benned biznak Uram : és te adſz eledelt azoknak alkalmatos időben.

16. Fel-nyitod a' kezedet : és bé-tölteſz minden élö-állatot áldomáſsal.

17. Igaz az Úr minden útaiban : és ſzent D minden tselekedetiben.

18. Közel vagyon az Úr mindenekhez, kik ötet ſegétségül hiják : mindenekhez, kik ötet ſegétségül hiják igazságban.

19. Az ötet félök akarattyát meg-tselekeſzi, és az ö könyörgéſeket meg-halgattya, és meg-ſzabadittya öket.

20. Meg-örizi az Úr minden ö ſzeretöit : és minden bünösöket el-veſzt.

21. Az Úr ditséretit ſzóllya az én ſzám : és áldgya minden teſt az ö ſzent nevét örökké, és örökkön örökké.

1. Alleluja, Aggæusé, és Zakariásé. CXLV.

2. Ditsérd én lelkem az Urat, ditsérem az Urat életemben : ditséretet mondok A az én Iſtenemnek, valamig léſzek. *Pſ* 118. & 144.

3. Ne bizzatok a' fejedelmekben ; az emberek fiaiban, kikben nints ſzabadúlás.

4. Ki-mégyen a' lelke, és az ö földébe tér : azon nap el-veſznek minden ö gondolattyok.

5. Bóldog, a' kinek ſegétöje a' Jákob Iſtene, az ö reménsége az ö Urában Iſtenében :

6. * Ki az eget, és földet teremtette, a' tengert, és mind, a' mik azokban vannak. * *Act.* 14. c. 15. *Apoc.* 41. 4. 7.

7. Ki az igaz-mondáſt örökké meg-örzi, itéletet téſzen a' boſzſzúság-ſzenvedöknek : eledelt ád az éhezöknek. B

Az Úr meg-öldgya a' foglyokat :

8. Az Úr meg-világositya a' vakokat.

Az Úr fel-támaſztya a' le-verettetteket : ſzereti az Úr az igazakat.

9. Az Úr meg-örizi a' jövevényeket, az árvát, és az özvegyet bé-fogadgya : és az bünösök útait el-veſzti.

10. Az Úr örökké országol, a' te Iſtened Sion nemzetségről nemzetségre.

Alleluja. CXLVI.

1. Ditsérjétek az Urat, mert jó a' ditséret : a' mi Iſtenünknek gyönyörüséges, és ékes ditsérete légyen.

2. Meg-épitvén Jeruſalemet az Úr : Iſraelnek el-ſzélledéſit egybe-gyüjti.

3. Ki meg-gyógyittya a' töredelmes ſzivüeket: és bé-kötözi azok töréſit.

4. Ki meg-ſzámlállya a' tsillagok ſokaſágát: és mindenikét nevén hija.

5. Nagy a' mi Urunk, és nagy az ö ereje: és az ö böltseségének nints ſzáma.

6. Bé-fogadván a' ſzelideket az Úr: földig meg alázván pedig a' bünösöket.

B 7. Énekellyetek az Úrnak hálá-adáſsal: ditséretet mondgyatok a' mi Iſtenünknek a' tzitarán.

8. Ki bé-burittya az eget felyhökkel: és a' földnek eſsöt kéſzit.

Ki a' hegyeken ſzénát teremt, és füvet az emberek ſzolgálattyára.

9. Ki meg-adgya a' barmoknak az ö elédeleket; és az ötet ſegétségül hivó hollófiaknak.

10. Nem a' ló erösségében léſzen kedve: ſem a' férfiú ſzáraiban az ö gyönyörködéſe.

11. Gyönyörködik az Úr az ötet-félökben: és azokban, kik az ö irgalmaſságában biznak.

Alleluja. CXLVII.

A 12. Ditsérd Jeruſalem az Urat: ditsérd Sion a' te Iſtenedet.

13. Mert meg-erösitette a' te kapuid zárjait: meg-áldotta a' fiaidat te-benned.

14. Ki békeségeſsé tötte a' te határidat: és a' gabona zſirjával meg elégit téged.

15. Ki el-botsáttya az ö ſzóllását a' földre: gyorſon fut az ö beſzéde.

16. Ki a' havat mint a' gyapjat adgya: B a' ködöt mint a' hamvat hinti.

17. Az ö kriſtallyát darabonként ereſzti: ki türheti-el annak hidegségét?

18. Ki botsáttya az ö igéjét, és meg-olvaſztya azokat: az ö ſzele fúj, és vizek folynak.

19. Ki az ö igéjét Jákobnak hirdeti: az ö igazságit, és itéletit Iſraelnek.

20. Nem tselekedett igy ſemmi nemzetséggel: és az ö itéletit nem jelentette-meg azoknak. Alleluja.

Alleluja. CXLVIII.

A 1. Ditsérjétek az Urat mennyekben: ditsérjétek ötet a' magaſságban.

2. Ditsérjétek ötet minden ö Angyali: ditsérjétek ötet minden ö erei.

3. Ditsérjétek ötet nap, és hóld: ditsérjétek ötet minden tsillagok, és a' világoſság.

4. * Ditsérjétek ötet egeknek egei: és * Dan. 3. 6. 59. 60. minden vizek, mellyek az egeken-felyül vannak,

5. Ditsérjék az Úr nevét:

Mert ö mondotta, és löttek, ö parantsolta, és teremtettek.

B 6. El rendelte azokat örökké, és örökkön örökké: parantsolatot adott, és el nem múlik.

7. Ditsérjétek az Urat a' földön, ſárkányok, és minden mélységek.

8. Tüz, kö-eſsö, hó, jég, forgó-ſzelek: mellyek az ö igéjét tselekeſzik.

9. Hegyek, és minden halmok: gyümöltsös-fák, és minden tzédruſok.

10. Fene vadak, és minden barmok: kigyók, és tollas madarak.

11. A' föld királyi, és minden népek: fejedelmek, és a' földnek minden birái.

12. Ifiak, és ſzüzek: a' vének az ifiakkal ditsérjék az Úr nevét:

13. Mert tsak az ö neve magaſztaltatott-fel.

14. Az ö ditsérete az égen, és a' földön: és fel-magaſztalta az ö népe ſzarvát.

Ditséret minden ö ſzenteinek: az Iſrael fiainak, az ö-hozzá közelgetö népének. Alleluja.

Alleluja. CXLIX.

A 1. Énekellyetek az Úrnak új éneket: az ö ditsérete a' ſzentek gyüleközetiben.

2. Vigadgyon Iſrael abban, a' ki ötet teremtette: és a' Sion fiai vigadgyanak az ö királyokban,

3. Ditsérjék az ö nevét az éneklö karban: dobbal, és orgonával énekellyenek néki:

4. Mert gyönyörködik az Úr az ö népében: és fel-magaſztallya a' ſzelideket a' ſzabadúláſra.

5. Örvendeznek a' ſzentek a' ditsöségben: vigadnak az ö ágyas házokban.

B 6. Az Iſtennek fel-magaſztaláſi az ö torkokban: és két-élü kardok az ö kezekben.

7. Hogy boſzſzút állyanak a' nemzetségeken: meg-fedgyék a' népeket.

8. Hogy azok királyit békokba verjék: és a' nemeſsit vas belintsekbe.

9. Hogy a' meg-irt itéletet tegyék ö-felölök: ditsösége ez minden ö ſzenteinek. Alleluja.

Alleluja. CL.

A 1. Ditsérjétek az Urat az ö ſzentiben: ditsérjétek ötet az ö erejének vaſtagságában.

2. Ditsérjétek ötet az ö ereiben: ditsérjétek ötet az ö nagy-vóltának ſokaſága ſzerént. B

3. Ditsérjétek ötet trombita-ſzóval: ditsérjétek ötet orgonával, és tzitarával.

4. Ditsérjétek ötet dobbal, és az éneklökarban: ditsérjétek ötet húrokkal, és muſika ſzerſzámmal.

5. Ditsérjétek ötet hangas-ſzavú tzimbalomokkal: ditsérjétek ötet vigaságos tzimbalomokkal.

6. Minden lélek ditsérje az Urat. Alleluja.

LIBER

LIBER PROVERBIORUM.

PÉLDA-BESZÉDEK KÖNYVE.

A' Zsidóknál ennek a' Könyvnek titulussa MISLE, melly annyit tészen, mint hasonlatosság; és mivel a' gyakorta elö-hozott hasonlatosságokat példa-beszédekre fordították; és ez a' könyv affélekkel bövelkedik, azért Példa-beszédek Könyvének nevezték. A' Példa-beszédeknek pedig nagyobb része, úgy-mint a' 10-dik résztöl-fogva egész végig, mind hasznos, és üdvösséges tanátsok, és oktatások, mellyek tanitnak, miként kellessék magunkat viselnünk mind Istenünkhöz, mind Felebarátunkhoz. Az eleje a' kilentzedik részig a' Böltseséget ditséri, és annak keresésére, és meg-szerzésére indittya az embereket.

I. RÉSZ.

A' Példa-beszédeknek haszna: a' böltseségnek halgatása, és tanulása jóvaltatik: a' fiú intetik, hogy ne köveſſe a' bünösöknek nyomdokit. A' böltseség maga szerelmére int; a' kik pedig ötet meg-vetik, azokat veszedelemmel fenyegeti.

1. SALAMONNAK a' Dávid fiának az Israel királyának példa-beszédi.

2. A' böltseségnek, és tudománynak tudására.

3. Az okos igéknek értelmére, és a' tudomány oktatásának, az igazságnak, és az itéletnek, és az igyenességnek eszébe-vételére:

4. Hogy a' kisdedeknek okosság adattassék, az ifiúnak tudomány, és értelem.

5. A' bölts halgató, böltsebb lészen: és az értelmes, birodalmokat bir.

6. Eszébe veszi a' példa-beszédet, és a' magyarázatot, a' böltsek igéit, és azoknak homályos mondásit.

7. * Az Úr félelme, a' böltseségnek kezdeti. A' böltseséget, és a' tudományt a' bolondok útállyák.

8. Halgasd, fiam, az atyád oktatását, és el-ne hadgyad az anyád törvényét:

9. Hogy kedvesség adassék a' fejednek, és arany lántz a' nyakadba.

10. Fiam, ha hitegetnek téged a' bünösök, ne engedgy nékik.

11. Ha mondgyák; Jere velünk, leselkedgyünk a' vér-után, rejtsünk keleptzéket az ártatlan-ellen ok-nélkül:

12. Nyellyük-el ötet elevenen mint a' pokol, és egészen, mint a' verembe-szállót.

13. Minden drága marhát találunk, megtöltyük házainkat ragadományokkal.

14. Sorsot vess velünk, egy erszényünk légyen minnyájunknak.

15. Fiam, ne járj vélek, tartóztasd-meg lábadat az ö ösvényektöl.

16. * Mert az ö lábok gonoszra futnak, és sietnek, hogy vért ontsanak. * *Isai. 59. b. 7.*

17. Heába vettetik pedig a' háló a' madarak szemei-elött.

18. Ezek-is az ö vérek-ellen leselkednek, és tsalárdságokat forralnak az ö lelkek-ellen.

19. Igy minden fövénynek ösvényi, a' marha-birók lelkét el-ragadgyák.

20. A' böltseség kinn prédikál, az útszákon adgya szózattyát:

21. A' népeknek fö helyén kiáltoz, a' város kapui ajtaiban szóllya az ö igéit, mondván:

22. Meddig szeretitek kisdedek a' gyermekséget; és a' bolondok azokat kivánnyák, a' mik ártalmasok nékik; és az esztelenek gyülölik a' tudományt?

23. * Térjenek-meg az én dorgálásomra: imé ki-mondom néktek lelkemet, és megmutatom néktek igéimet. * *Isa. 65. b. 11. & 66. a. 4. Jer. 7. c. 13.*

24. Mert hittalak, és nem akartátok: ki-terjesztettem kezemet, és nem vólt, a' ki nézné.

25. Meg-útáltátok minden tanátsomat, és dorgálásimat el-henyéltétek.

26. Én-is nevetek a' ti veszedelmeteken, és meg-tsúfoliak, midön rajtatok történik, a' mitöl féltetek.

27. Midön reátok rohan a' hirtelen nyo-

morúság, és a' veszedelem mint a' szél-vész érkezik: midön reátok jö a' háborúság, és a' szorongatás:

28. Akkor segétségül hinak engem, és meg-nem halgatom; reggel fel-kelnek, és nem találnak-meg engem.

29. Azért, hogy gyülölték az oktatást, és az Úr félelmét bé-nem vötték.

30. És nem engedtek tanátsomnak, és rágalmazták minden feddésemet.

31. Azokáért az ö útok gyümöltsit fogják-enni, és az ö tanátsokkal meg-elégittetnek.

32. A' kisdedek el-tévelyedése öli-meg öket; és a' bolondok jó szerentséje veszti-el öket.

33. A' ki pedig engem halgat, rettegésnélkül nyugszik, és bévelködik, a' gonoszok félelme el-vétetvén.

II. RÉSZ.

A' böltseség minémü jókat hoz az embernek, és minémü gonoszokat távoztat-el töle, elé-számláltatik; és ötet követik az Isten ajándéki-is; ö-nála-nélkül pedig az ember vakságban vagyon.

A 1. FIAM, ha bé-vészed az én beszédimet, és el-rejted nálad az én parantsolatimat.

2. Hogy a' te füled a' böltseséget halgassa: hajtsd-meg a' szivedet az okosság ismméretire.

3. Mert, ha a' böltseségért könyörgesz, és meg-hajtod a' szivedet az okosságnak;

4. Ha úgy keresed azt mint a' pénzt, és ki-ásod azt mint a' kintseket:

5. Akkor érted-meg az Úr félelmét, és az Istennek tudományát meg-találod:

6. Mert az Úr adgya a' böltseséget, és az ö szájából az okosság, és a' tudomány.

7. Meg-örizi az igazak üdvösségét, és
B meg-óltalmazza az együgyüen-járókat.

8. Meg-tartván az igazság ösvényit, és a' szentek útait meg-örizvén.

9. Akkor érted-meg az igazságot, és az itéletet, és a' mi méltó, és minden jó ösvényt.

10. Ha a' szivedbe menend a' böltseség, és a' tudomány a' lelkednek tetszeni-fog:

11. A' tanáts meg-öriz téged, és az okos-
C ság meg-tart téged.

12. Hogy meg-menekedgyél a' gonosz úttól, és az embertöl, a' ki viszsza-fordúltakat szóll:

13. Kik el-hadgyák az igaz útat, és setét útakon járnak:

14. Kik vigadnak, midön gonoszúl tselekesznek, és az igen gonosz dolgokban örvendeznek:

15. Kiknek útok el-fordúltak, és gyalázatosok az ö lépések.

16. Hogy meg-menekedgyél az idegen aszszony-állattól, és a' kivül-valótól, ki az ö beszédit meg-lágyittya;

17. És el-hadgya ifiúságának vezérét.

18. És Istenének szövetségéröl el-feletkezett. Mert az ö háza halálra hanyatlott, és az ö ösvényi a' pokolra.

19. Minnyájan, a' kik bé-mennek hozzája, viszsza nem térnek, se az életnek ösvényit meg-nem fogják.

20. Hogy jó úton járj: és az igazak nyomdokit meg-örizd.

21. Mert a' kik igazak, a' földet fogják-lakni, és az együgyüek maradnak-meg azon.

22. Az istentelenek pedig a' földröl el-töröltetnek: és a' kik hamissan tselekesznek, el-vétetnek arról.

III. RÉSZ.

A' böltseség az embor életét hoszszabittya. Az irgalmasság, igazság, az Istenben való bizodalom, az Isteni félelem, és isteni tisztelet ajánltatik. Az Istennek feddését jó szivel kell venni. A' böltseségnek ditsérete: a' ki ötet követi, mindenben bóldogittatik. A' barátodnak mindgyárt adgy, a' mit kér, gonoszt néki ne tselekedgyél, ne veszedgyél; a' gonoszokat ne kövesd; kik el-vesznek: az igazak pedig meg-áldattatnak.

1. FIAM, el-ne feletkezzél az én törvényemröl, és a' parantsolatimat örizze-meg a' szived.

2. Mert a' napoknak hoszszaságát, és az életnek esztendeit, és a' békeséget hozzák néked.

3. Az irgalmasság, és az igaz-mondás el-ne hagyjanak téged, tedd a' nyakad-körül azokat, és ird a' szived tábláira:

4. És kedvet találsz, és jó oktatást, az Isten 's az emberek-elött.

5. Légyen bizodalmad az Úrban tellyes szivedböl, és ne támaszkodgyál okosságodhoz.

6. Minden útaidban ötet gondollyad, és ö igazgattya a' te lépésidet.

7. * Ne légy bölts te magadnál: féllyed az Istent, és távozzál-el a' gonosztól:

8. Mert egésége lészen a' te köldöködnek, és nedvesítése a' tsontyaidnak.

9. * Tisztellyed az Urat a' te marhádból, és minden gyümöltsidnek zsengéiböl adgy néki:

10. És meg-töltetnek a' tsüreid elégséggel, és a' sajtóid borral bévelködnek.

11. * Az Úr oktatását, fiam, meg-ne vesd: se el-ne hadd magad, midön töle dorgáltatol.

12. Mert a' kit szeret az Úr, meg-dorgálja; és úgy kedvelli, mint az atya a' fiát.

13. Bóldog az ember, a' ki meg-találya a' boltseséget, és a' ki-bévelködik okossággal:

14. Jobb annak meg-nyerése az ezüst ke-

Jób. 18. d. 17.

D

A

** Rom. 12. d. 16.*

B

** Tob. 4. b. 7. Luc. 14. c. 12.*

** Hebr. 12. b. 5. Apoc. 3. d. 19.*

reskédésénél, és az ö gyümöltse a' fö, és igen tiszta aranynál:

15. Drágább minden gazdagságoknál: és semmi kivánatos dolgok nem hasonlíttathatnak hozzája.

16. Napoknak hoszszasága az ö jobjában, és a' bal-kezében gazdagság, és ditsöség.

17. Az ö útai szép útak, és minden ösvényi békeségesek.

18. Életnek fája azoknak, kik meg-fogják azt: és a' ki meg-tartya azt, bóldog.

19. Az Úr böltseséggel fondálta a' földet, az egeket okossággal erösítette-meg.

20. Az ö böltsesége-által fakadtak-ki a' mélységek, és a' felyhök harmattá lésznek.

21. Fiam, el-ne távozzanak ezek a' szemeid-elöl: Örizd-meg a' törvényt, és a' tanátsot:

22. És élete lészen a' te lelkednek, és kedvesége a' te torkodnak.

23. Akkor bizvást jársz a' te útadon, és a' lábad meg-nem ütközik:

24. Ha alusszol, nem félsz; meg-nyug szol, és gyönyörüséges lészen az álmod.

25. Ne félly a' hirtelen rettegéstöl, és az istenteleneknek reád-rohanó hatalmasságitól.

26. Mert az Úr óldalad-mellett lészen, és meg-óltalmazza a' lábadat, hogy meg-ne fogattassál.

27. Ne tiltsad azt jól tselekedni, a' kitöl lehet: ha eröd vagyon, te-is jól tselekedgyél.

28. Ne mondgyad a' te baratodnak: Menny-el, és jöj-vissza: hólnap adok néhed: holott mindgyárt adhatsz.

29. Ne igyekezzél gonoszára a' te barátodnak, holott benned vagyon az ö bizodalma.

30. Ne háborogj ember-ellen ok-nélkül, holott néked semmi gonoszt nem tött.

Pſal. 36. a. 1. 31. * Ne irégykedgyél a' hamis emberre: se ne kövesd az ö útait:

32. Mert az Úrnál útálatosság minden tsúsoló, és az együgyüekkel az ö beszélgetése.

33. Szükölködés az Úrtól az istentelen házában: az igazak lakó-helyei pedig megáldatnak.

34. Ö meg-tsúsollya a' tsúsolókat, és a' szelideknek malasztot ád.

35. A' böltsek ditsöséget birnak: a' bolöndok fel-magasztalása, gyalázat.

IV. RÉSZ.

A' Bölts maga példájával int a' böltseségnek keresésére, kinek haszнait elé-hozza: a' gonoszaknak útait el-kell kerülni: a' jóknak pedig követni: a' szivünket, szájunkat, és járásunkat mi-képpen örizzük.

A 1. HALLYÁTOK fiaim az atyátok oktatását, és figyelmezzetek, hogy okosságot tudgyatok.

2. Jó ajándékot adok néktek, törvényemet el-ne hadgyátok.

3. Mert én-is az atyámnak gyenge fia vóltam, és egyetlen-egy az anyám-elött:

4. És tanit vala engem, és mond vala: Vegye-bé az én igéimet a' szived, örizd-meg parantsolatimat, és élsz.

5. Birjad a' böltseséget, birjad az okosságot: és el-ne feletkezzél, se el-ne hajolly az én szám igéitöl.

6. El-ne hadd azt; és meg-öriz téged: szeressed azt, és meg-tart téged. B

7. A' böltseség kezdeti, birjad a' böltseséget, és minden jószágod-fölött okosságot szerezz.

8. Ragadd-meg azt, és fel-magasztal téged: meg-ditsöittetel tole, midön azt hozzád öleled:

9. A' fejednek a' kedvességek öregbülésit adgya, és ditsöséges koronával bé-föd téged.

10. Hallyad fiam, és fogadd-bé az én igéimet, hogy meg-sokasodgyanak életednek esztendei.

11. A' böltseség útát meg-mutatom néked; az igazság ösvényin hordozlak téged:

12. Mellyeken ha járandasz, meg-nem szorittatnak a' lépésid, és futván meg-nem ütközöl.

13. Tartsd-meg a' figyelmet, el-ne eressd azt: örizd-meg azt, mert az a' te életed.

14. Ne gyönyörködgyél az istentelenek C
ösvényiben, se ne kedvellyed a' gonoszok útát.

15. Fuss attól, se által ne menny azon: térj-el, és hadd-el azt.

16. Mert nem alusznak, mig gonoszt nem tselekesznek: és el-vétetik tölök az álom, mig nem ejtnek.

17. Az istentelenség kenyerét észik, és a' hamisság borát iszszák.

18. Az igazak ösvénye pedig, mint a' fénylö világosság elébb-elébb mégyen, és nevekedik mind a' tellyes napig.

19. Az istentelenek úta setétes: nem tudgyák, hol esnek-el.

20. Fiam, halgasd beszédimet, és az én szólásimra hajtsd a' füledet.

21. El-ne távozzanak a' te szemeidtöl, örizd-meg azokat a' szived közepett:

22. Mert élet azok meg-találóinak, és egésség az egész testnek.

23. Minden örizettel tartsd-meg a' szivedet, mert abból származik az élet.

24. Távoztasd-el töled a' gonosz szájat, D
és a' rágalmazó ajakok távúl légyenek töled.

25. A' te szemeid egyenesset lássanak, és a' te szömöldökid a' lépésid-elött járjanak.

26. Igazgasd a' lábaid ösvényét, és minden útaid meg-erösödnek.

27. Ne hajolly jobbra, se balra: forditsdel a' lábadat a' gonosztól. Mert a' jobb-se-

Prov. 3. 4.

löl-való útakat iſméri az Úr: a' mellyek pedig balra vannak, gonoſzok. Ö pedig megigazittya a' te futáſidat, az útaidat pedig békeségben elö-viſzi.

V. RÉSZ.

A' tiſztátalan aſzſzonynak a' társaságát tiltya; és hogy a' munkák, és életnek eſztendei haſzontalanok ne légyenek, kinek-kinek a' maga felesége ſzeretetit parantsollya, a' másénak pedig tiltya.

A 1. FIAM, figyelmezz az én böltseségemre, és az okoságomra hajtsd-meg a' te füledet.

2. Hogy meg-örizzed a' gondolatokat, és az ajakid meg-tartsák az oktatáſt. Ne figyelmezz az aſzſzony-állat álnokságára.

3. Mert a' kurva ajaki tsöpögö lépesméz, és fényesb az olajnál az ö torka:

B 4. Az ö utólsói pedig keſerük, mint az üröm, és éleſek, mint a' két-élü kard.

5. Az ö lábai alá-ſzálnak a' halálra, és a' lépéſi a' pokolba hatnak.

6. Az élet öſvényén nem járnak, bújdosók a' lépéſi, és vizsgálhatatlanok.

7. Moſt azért, fiam, halgaſs engem, és el-ne távozzál a' ſzám igéitöl.

8. Meſzſze távoztasd töle a' te útadat, és ne közelgeſs a' háza ajtajához.

9. Ne add idegeneknek a' te tiſzteségedet, és a' te eſztendöidet a' kegyetlennek.

10. Hogy valami-képpen ne töltözzenek a' kivül-valók a' te eröddel, és a' te munkáid idegen házban légyenek.

C 11. És végtére nyögj, midön meg-eméſzted a' húſodat, és teſtedet, és mondgyad:

12. Miért útáltam-meg az oktatáſt, és a' dorgáláſoknak nem engedett a' ſzivem.

13. És nem halgattam a' tanitóim ſzavát, és a' tanitókhoz nem hajtottam fülemet?

14. Tsak nem minden gonoſzba jutottam, a' gyüleközet, és a' ſynagóga-közepett.

15. Igyál vizet a' te tsatorna-kútadból, és a' kútad folyáſiból:

16. Follyanak-ki a' kútaid, és az útſzákon oſztogasd vizeidet.

17. Egyedül tiéid légyenek azok, és ne légyenek az idegenek veled réſzeſek.

18. Légyen áldott a' te forráſod, és vigadgy a' te ifiúságod feleségével:

D 19. Igen ſzerelmes nöſtény ſzarvas, és igen kedves ſzarvas fiokája. Az emlöi megréſzegittsenek téged minden idöben: az ö ſzerelmében gyönyörködgyél ſzüntelen.

20. Miért tévelyittetel-el fiam idegentöl, és más kebelébe tápláltatol.

* *Job.* 31. *a.* 4. 21. * Nézi az Úr az ember útait, és minden lépéſit meg-ſzemléli.

* *Job.* 14. *c.* 21. 22. * A' maga hamiſsági fogják-meg az iſtentelent, és büneinek köteleivel kötöztetik-meg.

23. Ö meg-hal, mert nem vólt oktatáſa, és bolondságának ſokasága-miatt megtsalatkozik.

VI. RÉSZ.

A' kezeſt taníttya, hogy azon légyen, mentöl hamarább ſzabadúllyon-meg a' kezeſségtöl; a' reſtet ſerkengeti a' hangyának példájával: a' hiti hagyottat le-irja, és annak veſzedelmét. Hét dolgot ſzámlál elé, kiket gyülöl az Iſten; a' törvénynek megtartására int, és hogy az aſzſzonyoknak ſzépségét ne kivánnyad: a' házaſság-töröt pedig tellyes tehetségeddel el-kerüllyed.

A 1. FIAM, ha kezes léſzſz barátodért, megſzegezted a' kivöl-valónál a' te kezedet.

2. Meg-kötöleztettél a' ſzád igéivel, és meg-fogattattál tulajdon beſzédiddel.

3. Tselekedd-meg azért, a' mit mondok, fiam, és ſzabaditsd-ki magadat: mert felebarátod kezébe akadtál. Ide 's-tova futoſs, ſieſs, költsd-fel barátodat:

4. Ne adgy álmot a' ſzemeidnek, ſe-ne ſzunnyadgyanak a' te ſzemöldökid.

5. Menekedgyél-ki, mint az özetske a' kézböl, és mint a' madár a' madaráſz kezéböl.

6. Eredgy a' hangyához o reſt, és ſzemléld ad ö útait, és tanúlly böltseséget.

7. Kinek holott vezére nintsen, ſe tanitója, ſe fejedelme.

8. Nyárba eledelt kéſzit magának, és aratáskor gyüjti-bé, a' mit egyék.

* *Iſa.* 24. *d.* 33. B 9. * Meddig aluſzol o reſt? mikor kelſzſel-álmodból?

10. Egy keveſsé aluſzol, egy keveſsé ſzunnyadozſz, egy keveſsé egybe-kútsolod kezeidet, hogy aludgyál:

11. És reád jö, mint egy úton-járó a' ſzükölködés, és a' ſzegénység, mint egy fegyveres férfi. Ha pedig gyors léſzſz, el-jö mint egy kút a' te aratáſod, és a' ſzükölködés meſzſze fút töled.

12. A' hite-ſzegett ember, haſzontalan férfiu, hamis ſzájjal jár.

13. Hunyorgat ſzemeivel, lábával tapod, újával ſzóll.

14. Álnok ſzivvel gonoſzt forral, és minden idöben verſengéſeket hint.

15. Ennek veſzedelme hirtelen el-jö, és gyorſan el-tapodtatik, és nem léſzen többé orvoſsága.

16. Hat, a' miket gyülöl az Úr, és a' hetediket útállya a' lelke:

17. A' kevély ſzemeket, a' hazug nyelvet, az ártatlan vér-ontó kezeket.

18. A' gonoſz gondolatokat-forraló ſzivet, a' gonoſzra ſietséggel-futó lábakat.

19. A' hazugságokat-beſzéllö hamis tanút, és azt, a' ki az atyafiak-között viſzſzavonáſokat hint.

20. Tartsd-meg fiam az atyád parantsolatit, és el ne hadd az anyád törvényét.
21. Köſd azokat ſzüntelen a' ſzivedbe, és tedd a' nyakad-körül.
22. Mikor járſz, veled járjanak: mikor alulſzol, örizzenek téged: és fel-ébredvén azokkal ſzólly,
23. Mert a' parantsolat ſzövétnek, és a' törvény világoſság, és az oktató dorgálás az élet úta:
24. Hogy meg-örizzenek téged a' gonoſz aſzſzonytól, és a' kivül-valónak hizelkedö nyelvétöl.
25. Meg ne kivánnya annak ſzépségét a' ſzived, ſe meg-ne fogattaſsál az ö hunyorgatáſival:
26. Mert a' kurva jutalma alig ér egy kenyeret: az aſzſzony-állat pedig a' férfiúnak drága lelkét fogja-meg.
27. El-rejtheti-e ember a' tüzet a' kebelében, hogy a' ruhái ne égjenek?
28. A' vagy járhat-é az eleven ſzénen, hogy meg ne égjenek a' talpai?
29. Igy a' ki bé-mégyen a' felebarátnya feleségéhez, nem léſzen tiſzta, midön azt illeti.
30. Nem nagy vétek, midön valaki lop: mert azért lop, hogy bé-töltse éhezö lelkét;
31. És ha rajta kapják, hét annyit fizet, és házának minden marháját oda adgya.
32. A' ki pedig házaſság-rontó, a' ſzivnek fogyatkozáſa miatt el-veſzti lelkét.
33. Szégyenséget, és gyalázatot gyüjt magának, és az ö gyalázatya el nem töröltetik:
34. Mert a' férfiú búſulása, és haragja meg-nem enged a' boſzſzú-álláſnak napján,
35. Se nem enged ſenki könyörgéſinek, még igen ſok ajándékokat ſem vészen a' váltságért.

VII. RÉSZ.

Inti az iſiat a' böltseségnek ſzeretetire, és a' parantsolatoknak meg-tartására; és hogy a' fajtalan aſzſzonyi-állatnak intselkedéſét (kit hoſzſzan le-ir) elkerüllye.

1. FIAM, örizd-meg az én beſzédimet, és parantsolatimat rejtsd-el magadnak.
2. Fiam tartsd-meg az én parantsolatimat, és élſz: és a' törvényemet mint a' ſzemed fényét:
3. Köſd azt az újaidra, ird azt a' ſzived tábláira.
4. Mondgyad a' böltseségnek, néném vagy; és az okoſságot barátodnak hijad,
5. Hogy meg-örizzen téged a' kivül-való aſzſzonytól, és az idegentöl, ki az ö igéit édesiti.
6. Mert a' házam ablakáról a' róſtélyon által-néztem,
7. És látok kiſdedeket, ſzemlélem a' balgatag iſiat,
8. Ki által-mégyen az útſzán a' ſzegletnél, és annak háza úta-mellett,
9. Setétben jár, a' nap el-eſtveledvén, az éj ſetétségében, és homályában.
10. És imé eleibe-méne egy aſzſzony kurvai ékeſségben, ki kéſz a' lelkek megfogására: tsátsogó, és bújdoſó,
11. Nyughatatlan, és nem álhat a' lábain a' házban,
12. Moſt ott-kin, moſt az útſzákon, moſt a' ſzegleteknél leſelkedvén.
13. És meg-ragadván az iſiat meg-tsókollya, és ſzemtelen ortzával hizelkedik, mondván:
14. Áldozatokat fogadtam egéſségemért ma fizetem-meg fogadáſimat.
15. Azért jöttem ki elödbe, kivánván téged látni, és reád találtam.
16. Által-vontam az ágyamat ſinórokkal, bé-födtem Egyiptuſi iratos ſzönyegekkel.
17. Meg-hintettem ágyas-házamat myrrával, és aloeſsel, és tzinamommal.
18. Jere, réſzegüllyünk-meg emlökkel, és gyönyörködgyünk a' kivánatos ölelgetéſekben, miglen meg világoſodgyék a' nap.
19. Mert nints a' férjem az ö házánál, igen meſzſze útra ment.
20. Egy zſatskó pénzt vitt véle: hóldtölte napjára tér-meg házához.
21. Bé-hálóla ötet ſok beſzédekkel, és ajakinak hizelkedéſivel el-vona ötet.
22. Mindgyárt követi ötet mint az ölésre vitetett ökör, és mint az ugrándozó bárány, és nem érti a' bolond, hogy kötelekre vonattatik,
23. Mig nem által-járja a' nyil a' máját: mint ha madár ſietne a' törbe, és nem tudgya, hogy lelkének veſzedelmében jár.
24. Moſt azért fiam, halgaſs engem, és figyelmezz a' ſzám igéire.
25. Ne hajollyon annak útaira az elméd: ſe meg ne tsalattaſsal annak öſvényi-által.
26. Mert ſok ſebeſeket meg-ejtett, és az igen eröſsek is meg-ölettek ö-töle.
27. A' pokol útai az ö háza, által-hatván a' halálnak belsö helyeire.

VIII. RÉSZ.

A' böltseség tanúlására int, és maga ditséretit elé-hozza; hogy az Iſtennél egy idös véle mindeneket igazgatván, és a' kik ötet kereſik, bóldogok; a' kik meg-vetik, bóldogtalanok.

1. NEM kiáltoz-e a' böltseség, és az okoſság nem adgya-e ſzavát?
2. A' nagy, és magas helyek tetején az úton, az öſvények közepin álván,
3. A' váras kapui-mellett ugyan az ajtóban ſzóll, mondván:
4. Oh férfiak, reátok kiáltok, és az én ſzóm az emberek fiaihoz.

5. Értsétek kisdedek az okosságot, és esztelenek vegyétek eszetekbe.

6. Hallyátok-meg, mert nagy dolgokról szóllok: és meg-nyittatnak az ajakim, hogy igazat hirdessenek.

7. Igazságról elmélkedik az én torkom, és az ajakim útállyák az Istentelent.

8. Igazak minden beszédim, nints azokban valami hamis, se viszsza-fordúlt.

9. Igazak az értelmeseknek, és igyenesek a' tudományt meg-találóknak.

B 10. Vegyétek oktatásomat, és nem a' pénzt: a' tudományt válaszszátok inkább, hogy sem az aranyat.

11. Mert jobb a' böltseség minden drága dolgoknál: és semmi kivánatos dolog a' hoz nem hasonlittathatik.

12. Én böltseség a' tanátsban lakom, és jelen vagyok az eszes gondolatokban.

13. Az Úr félelme gyülöli a' gonoszt: a' fel-fualkodást, és a' kevélységet, és a' gonosz útat, és a' két-nyelvü szájat útálom.

14. Enyim a' tanács, és az igazság, enyim az okosság, enyim az erősség.

15. Én-általam országolnak a' királyok, és igazat végeznek a' törvény-szerzök.

16. Én-általam parantsolnak a' fejedelmek, és igazságot végeznek a' hatalmasok.

17. Én az engem-szeretöket szeretem: és a' kik reggel vigyáznak reám, meg-találnak engem.

18. Nálam vagyon a' gazdagság, és a' dicsöség a' tettetes kintsek, és az igazság.

C 19. Mert jobb az én gyümöltsöm az aranynál, és a' drága-könél, és az én terméssim a' válaszstott ezüstnél.

20. Az igazság útain járok, az itélet ösvényinek-közepette,

21. Hogy meg-gazdagittsam az engem szeretöket, és azoknak kintseket meg-töltsem.

22. Az Úr birt engem az ö útainak kezdetiben: minek-elötte valamit teremtene kezdettöl-fogva.

23. Öröktöl-fogva el-rendeltettem, és régtöl-fogva, minek-elötte a' föld lenne.

24. Még nem voltak a' mélységek, és én már fogantattam vala: még a' vizek kútai ki nem fakadtak vala;

25. Még a' hegyek meg nem állapodtak vala nehézséggel; a' halmoknak-elötte születtettem vala én:

26. Még a' földet nem teremtette vala, és a' folyó-vizeket, és a' föld kereksége sarkait.

D 27. Mikor az egeket készíti vala, jelen voltam: mikor bizonyos móddal, és keritéssel körül-vészi vala a' mélységeket;

28. Mikor az egeket ott-fen meg-erösíti vala, és meg-méri vala a' vizek kútait;

29. Midön környül fel-veti vala a' tenger határát, és törvényt ád vala a' vizeknek, hogy által ne mennének az ö határokon: mikor a' földnek fondamentomit veti vala.

30. Ö véle voltam mindeneket el-rendelvén; és gyönyörködöm vala naponként, játszodozván elötte minden idöben;

31. Játszodozván a' föld kerekségén: és az én gyönyörüségem az emberek fiaival lenni.

32. Most azért fiaim, halgassatok engem: Bóldogok, a' kik örizik az én útaimat.

33. Halgassátok az oktatást, és legyetek böltsek, és ne vessétek-el azt.

34. Bóldog ember a' ki engem halgat, és a' ki vigyáz az ajtóimnál naponként, és várakozik az ajtómnak mellyékinél.

35. A' ki engem meg-talál, életet talál, és üdvösséget merit az Urtól:

36. A' ki pedig ellenem vét, lelkét sérti meg. Minnyájan, a' kik engem gyülölnek, szeretik a' halált.

IX. RÉSZ.

A' böltseség házat épitvén mindeneket magához hiteget; az életet meg hoszszabittya; a' bolond, és tsavargó aszszonytól megszabadit. Az intést a' bolond, és gonosz bé nem veszi, hanem az igaz bölts.

A 1. A' Böltseség házat épitett magának; hét oszlopot vágott-ki.

2. Meg-áldozta az ö áldozatit, bort egyelitett, és el-készitette asztalát.

3. El-küldötte a' szolgálóit, hogy a' várba hinák, és a' város kö-falaira:

B 4. Ha valaki kisded, jöjön hozzám. És az esztelenéknek szólla:

5. Jöjetek-el, egyétek az én kenyéremet, és igyátok a' bort, mellyet néktek egyelitettem.

6. Hadgyátok-el a' gyermekséget, és éllyetek, és járjatok az okosság útain.

7. A' ki a' tsufolót tanittya, magán tészen boszszúságot: és a' ki az istentelent feddi, magának szerez gyalázatot.

C 8. Ne fedgyed a' tsufolót, hogy ne gyülöllyön téged. Fedd-meg a' böltset, és szeret téged.

9. Adgy alkalmatosságot a' böltsnek, és többül a' böltsesége. Tanitsd az igazat, és elvenni sieti.

10. * A' böltseségnek kezdeti, az Úr félelme: és a' szentek tudománya, okosság.

11. Mert én-általam sokasúlnak-meg a' napjaid, és többülnek a' te életednek esztendei.

12. Ha bölts lészsz, magadnak lészsz: ha pedig tsufoló, egyedül viseled a' gonoszt.

13. A' bolond, és kiáltozó aszszony, teli hizelkedéssel, és tellyességgel tudatlan,

D 14. A' háza ajtaja-elött székre ült a' városnak magas helyén,

* Supr. 1. 2. Pf. 110. d. 10. Eccli. 1. b. 16.

15. Hogy az úton-járókat hiná, és az ö útokon menöket.

16. A' ki kilded, térjen hozzám. És az esztelennek szólla:

17. A' lopott vizek édesbek, és az el-rejtett kenyér gyönyorüségesb.

18. És nem tudta, hogy ott óriások vannak, és a' pokol mélységiben az ö vendégi.

SALOMON PÉLDA-BESZÉDI.

X. RÉSZ.

Egynehány egy-mással ellenkezö dolgokat számlál elé. Egyik rendnek javait 's haſznát, másiknak kárát: tudni-illik: a' bölts és bolond fiat; igazat, és gonoſzt; munkálkodót, és hivalkodót; a' ſzeretetet, és gyülölséget; a' nyelvnek haſznát, és kárát.

A

1. A' Bölts fiú örvendezteti az attyát: a' bolond fiú pedig szomorúsága az annyának.

2. Semmit nem haſználnak az istentelenségnek kintsei: az igazság pedig meg-szabadit a' haláltól.

3. Nem sanyargattya az Úr éhséggel az igaz lelkét, és az istentelenek leselkedéseket fel-forgattya.

4. Szegénységet szerzett a' lasú kéz: az erösek keze pedig gazdagságot készit.

A' ki hazugságokra támaszkodik, a' szeleket táplállya az: ugyan azon pedig a' röpüllö madarakat követi.

5. A' ki aratáskor gyüjt, bölts fiú az: a' ki pedig nyárban hortyog, szégyen-vallásnak fia.

B

6. Az Úr áldása az igaz fején: az istentelenek szaját pedig hamiság födi-bé.

7. Az igaz emlekezete ditséretekkel: és az istentelenek neve meg-rothad.

8. A' bölts-szivü bé-vészi a' parantsolatokat: a' bolond az ajakival verettetik.

9. A' ki együgyüen jár, bátorsággal jár: a' ki pedig meg-vesztegeti útait, ki-tudódik.

C

10. * A' ki szemmel hunyorgat, fajdalmat szerez: és a' bolond az ajakival verettetik.

* Eccli. 27. v. 25.

11. Életnek ere, az igaznak szája: és az istentelenek szája bé-födi a' hamiságot.

* 1. Pet. 4. b. 8. 1. Cor. 13. b. 4.

12. A' gyülölség versengést támaszt: * és minden vétkeket bé födöz a' szeretet.

13. A' bölts ajakiban találtatik a' böltseség: és vesszö annak hátán, a' ki szivnélkül szükölködik.

14. A' böltsek el-rejtik a' tudományt: a' bolond szája pedig közel a' szégyen-vallásshoz.

15. A' gazdag marhája, az ö erösségének váraſa; a' szegények félelme, az ö szükölködések.

16. Az igaznak munkája, életre: az istentelennek gyümöltse pedig, bünre.

C

17. Életnek úta, az oktatást meg-örizönek: a' ki pedig a' dorgálásokat el-hadgya, tévelyeg.

18. El-rejtik a' gyülölséget a' hazug ajakak: a' ki gyalázatot szóll, esztelen.

19. A' sok szóllás bün-nélkül nem lészen: a' ki pedig meg-mértékli ajakit, igen okos.

20. Válaſztott ezüst, az igaznak nyelve: az istentelenek szive pedig semmire-kellö.

21. Az igaznak ajaki sokakat tanitnak: a' kik pedig tudatlanok, szivöknek fogyatkozásában halnak-meg.

22. Az Úr áldása meg-gazdagit, és nem társalkodik azokkal a' nyomorúság.

23. A' bolond mint egy nevetésel tselekeszi a' bünt: a' böltseség pedig okosság a' férfiúnak.

D

24. A' mitöl az Istentelen fél, az jö reája, az igazak kivánsága meg-adatik.

25. Mint az el-múló szél-vész úgy nem lészen az istentelen, az igaz pedig mint az örök fondamentom.

26. Mint az etzet a' fogaknak, és a' füst a' szemeknek, úgy a' reſt azoknak, a' kik ötet küldötték.

27. Az Úr félelme meg-többiti a' napokat: és az istentelenek esztendei meg-rövidittetnek.

28. Az igazak várakozása vigaság: az istentelenek reménysége pedig elvész.

29. Az együgyünek erösége az Úr úta: és félelem azoknak, kik gonoſzt tselekeszenek.

30. Az igaz örökké meg nem mozdúl: az istentelenek pedig nem fognak a' földön lakni.

31. Az igaznak szája böltseséget szül: a' gonoszok nyelve el-vész.

32. Az igaznak ajaki kedveseket gondolnak: és az istentelenek szája gonoszokat.

XI. RÉSZ.

Az igaz mértéknek, alázatoſságnak, és együgyüségnek, és igazságnak ditsérete, és haſzna elé-számláltatik; ellenben pedig a' hamis mértéknek, kevélységnek, nagyra héjazáſnak, hivságos gazdagságnak, és igazságtalanságnak ártalma; és veſzedelme.

A

1. Az álnok font, útálatoſság az Úrnál: és az igaz mérték, ö akarattya.

2. A' hol kevélység lészen, ott lészen a' gyalázat-is: a' hol pedig alázatoſság vagyon, ott a' böltseség.

3. Az igazak együgyüsége igazgattya öket: és a' gonoszok tsalárdsága el-puſztittya, öket.

4. Nem haſználnak a' gazdagságok a'

boſzſzú-állás napján: az igazság pedig megſzabadit a' haláltól.

5. Az együgyünek igazsága igazgattya az ö útát: és az ö iſtentelenségében meg-eſik az iſtentelen.

6. Az igazak igazsága meg-ſzabadittya öket: és a' hamiſsak az ö leſelkedéſekben fogattatnak-meg.

7. A' meg-hólt iſtentelen embernek ſemmi reménysége többé nem léſzen: és a' ſzorgalmatoſok várakozáſa el-véſz.

8. Az igaz meg-ſzabadúlt a' nyomorúságból: és az iſtentelen kézbe adatik helyette.

B 9. A' kép-mutató meg-tsallya ſzájával baráttyát: az igazak pedig meg-ſzabadúlnak a' tudomány-által.

10. Az igazak javain örvendez a' város: és az iſtentelenek veſzedelmén ditséret léſzen.

11. Az igazaknak áldomásával fel-magaſztaltatik a' város: és az iſtentelenek ſzájával fel-fordúl.

12. A' ki meg-útállya baráttyát, éſz nélköl ſzükös: az okos férfiú pedig halgat.

13. A' ki tsalárdúl jár, ki-nyilatkoztattya a' titkokat: a' ki pedig hiv-ſzivü, el-titkollya a' baráttya titkát.

14. A' hol nints vezér, a' nép el-véſz: a' meg-maradás pedig, a' hol ſok tanáts.

15. Gonoſzſzal gyötretik, a' ki kezes léſzen az idegenért: a' ki pedig magát ója a' töröktöl, bátorságos léſzen.

16. A' kedves aſzſzony ditsöséget talál: és az eröſseknek gazdagságok léſzen.

C 17. Jól tselekeſzik a' maga lelkével az irgalmas férfiú: a' ki pedig kegyetlen, az attyafiait-is meg-veti.

18. Az iſtentelen álhatatlan munkát téſzen: az igazság-hintöjének pedig hiv jutalom.

19. A' kegyelmeſség életet ſzerez: és a' gonoſzok követéſe halált.

20. Útálatos az Úrnál az álnok ſziv: és az ö akarattya azokhoz, a' kik együgyüen járnak.

21. Sok kézben ſem léſzen büntetlen a' gonoſz: az igazak magva pedig meg-ſzabadúl.

22. Arany peretz a' diſznó orrában, a' ſzép, és bolond aſzſzony-állat.

23. Az igazaknak minden kivánságok jó: az iſtentelenek várakozáſa harag.

24. Némellyek az ö tulajdonokat oſztyákel, és gazdagbakká léſznek: némellyek elragadgyák a' máſét-is, és mindenkor ſzükölködésben vannak.

25. A' melly lélek áld, meg-hizik: és a' ki réſzegit, ö-is meg-réſzegittetik.

D 26. A' ki el-rejti a' gabonát, átkoztatik a' népektöl: áldomás pedig az el-adók fején.

27. Jól kél-fel reggel, a' ki jót keres: a' gonoſzok vizsgálója pedig el-nyomattatik azoktól.

28. A' ki gazdagságiban bizik, meg-eſik: az igazak pedig mint a' zöld levél kitsiráznak.

29. A' ki meg-háborittya a' maga házát, ſzelei léſznek: és a' ki bolond, a' böltsnek ſzolgál.

30. Az igaznak gyümöltse az élet-faja: és a' ki meg-ſegéti a' lelkeket, bölts az.

31. * Ha az igaz jutalmát véſzi a' földön, mennyivel inkább az iſtentelen, és a' bünös. * 1. Pet. 4. d. 18.

XII. RÉSZ.

Szóll a' tudomány ſzeretöinek, és gyülölöinek; és az iſtenteleneknek, és jóknak; a' munkálkodóknak, és hivalkodóknak; a' bolondoknak, és böltseknek külömbségiröl; a' nyelvnek haſznáról, és kárairól.

A 1. A' ki ſzereti az oktatáſt, ſzereti a' tudományt: a' ki pedig gyülöli a' dorgáláſokat, eſztelen.

2. A' ki jó, malaſztot véſzen az Úrtól: a' ki pedig a' maga gondolatiban bizik, iſtentelenül tselekeſzik.

3. Nem eröſsödik-meg az ember az iſtenteleneſséggel: és az igazak gyökere meg nem mozdúl.

4. A' ſzorgalmatos aſzſzony, koronája a' férjének: és rothadás annak tsontyaiban, a' ki gyalázatra-méltó dolgokat tselekeſzik:

5. Az igazak gondolati itéletek: és az iſtentelenek tanátsi tsalárdok.

6. Az iſtentelenek igéi a' vér-után leſelkednek: az igazak ſzája meg-ſzabadittya öket.

B 7. Döjtſd-ki az iſtenteleneket, és nem léſznek: az igazak háza pedig meg-marad.

8. Tudományáról meg-iſmértetik a' férfiú: a' ki pedig heába-való, és eſztelen, megyalázlatik.

9. * Jobb a' ſzegény, és a' ki magának elégséges, hogy-ſem a' ditsekedö, és kenyér-nélkül ſzükölködö. * Eccli. 10. d. 30.

10. Iſméri az igaz az ö barmainak lelkét: az iſtentelenek ſzivök pedig kegyetlenek. * Eccli. 20. d. 30.

11. * A' ki a' maga földét miveli, megelégedik kenyérrel: a' ki pedig a' hivalkodáſt követi, igen bolond.

A' ki gyönyörködik a' borban-való mulatozásban, az ö épületiben gyalázatot hágy.

12. Az iſtentelen kivánsága a' gonoſzok eröſsége: az igazak gyökere pedig elö-mégyen.

13. Az ajakak büneiért romlás közelget a' gonoſzra: ki-menekedik pedig az igaz a' nyomorúságból. C

14. Az ö ſzája gyümöltséböl ki-ki bételik jókkal, és az ö kezeinek tselekedetiſzerént fizettetik néki.

15. A' bolond úta igaz az ö ſzemei-elött: a' ki pedig bölts, enged a' tanátsnak.

16. A' bolond mindgyárt meg-jelenti harag-

haragját: a' ki pedig el-titkollya a' boſzſzúságot, okos.

17. A' ki azt ſzóllya, a' mit túd, igazságnak mutatója; a' ki pedig hazud, tsalárd tanú.

18. Vagyon, a' ki igér, és úgy mint lelki iſméretinek kardgyával gyakdoſtatik: a' böltsek nyelve pedig egéſség.

19. Az igaz-mondás ajaka erös léſzen örökké: a' ki pedig hirtelen tanú, hazug nyelvet kéſzit.

20. Álnokság vagyon a' gonoſz gondolók ſzivében: a' kik pedig a' békeségröl tanátskoznak, azokat öröm követi.

21. Nem ſzomorittya-meg az igazat, akár-mi történnyék rajta: az iſtentelenek pedig meg-telnek gonoſzſzal. D

22. Utálatoſok az Úrnál a' hazug ajakak: a' kik pedig hiven tselekeſznek, tetſzenek néki.

23. Az okos ember el-födözi a' tudományt: és az eſztelenek ſzive bolondságot beſzél.

24. Az erösek keze uralkodik, a' reſt pedig adó-fizetéſsel ſzolgál.

25. A' férfiú ſzivében a' bánat meg-alázza ötet, és a' jó beſzéddel meg-vigaſztaltatik.

26. A' ki nem gondol kárával barátttyáért, igaz: az iſtentelenek úta pedig megtsallya öket.

27. A' tsalárd nem talál nyereséget, és az ember jóſzága drága arany léſzen.

28. Az igazság öſvényében az élet: a' tsavargó út pedig halálra viſzen.

XIII. RÉSZ.

A' bölts fiúrúl, ſzájnak örzéséröl, az eſztelen beſzédröl, a' ſzegény gazdagról, a' gazdag ſzegényröl, a' gonoſzak világoſságáról, a' hamar gyüjtött jóſzágról, a' reménségnek hallaſztásáról, és ezeknek haſznairól, és ártalmiról beſzél. Mindeneket tanáttsal kell tselekedni. A' böltsekkel kell társalkodni: a' ki a' veſzſzöt ſzánnya fiától, gyülöli azt: a' gonoſzoknak a' haſa telhetetlen.

1. A' Bölts fiú, az attya tanitáſa: a' tsúfoló pedig, nem halgattya, mikor dorgáltatik.

2. Az ember a' ſzájának gyümöltsével megelégittetik jókkal: a' törvény-ſzegök lelke pedig hamis.

3. A' ki meg-örizi a' ſzáját, meg-örizi a' lelkét: a' ki pedig maga gondolatlan a' ſzóllásra, gonoſzt fog-érezni.

4. Akar, 's nem akar a' reſt: a' munkálkodók lelke pedig meg-hizik.

5. A' hazug igét útállya az igaz: az iſtentelen pedig meg-ſzégyenit, és meg-ſzégyenittetik.

6. Az igazság meg-örizi az ártatlanak útát: az iſtentelenség pedig meg-ejti a' bünöſt. B

7. Vagyon olly mint gazdag, holott ſemmie nints: és vagyon olly mint ſzegény, holott ſok gazdagságban légyen.

8. A' férfiú lelkének váltsága, az ö gazdagsága: a' ſzegény pedig, nem ſzenvedi a' dorgáláſt.

9. Az igazak világoſsága örvendeztet: az iſtentelenek ſzövétneke pedig el-aluſzik.

10. A' kevélyek-között mindenkor verſengéſek vannak: a' kik pedig mindeneket tanáttsal tselekeſznek, a' böltseségtöl vezérlettetnek.

11. A' ſietséggel gyüjtött marha megkeveſedik: a' melly pedig apránként gyüjtetik kézzel, meg-ſokaſodik.

12. A' melly reménység el-hallad, gyötri a' lelket: az élet faja, az el-jövö kivánság.

13. A' ki valami dolgot gyaláz, ö-magát kötelezi jövendöre: a' ki pedig féli a' parantsolatot, békeségben léſzen. C

Az álnok lelkek a' bünökben tévelyegnek: az igazak pedig irgalmaſok, és könyörülnek.

14. A' bölts törvénye az életnek forráſa, hogy el-távozzék a' halálnak romlásától.

15. A' jó tudomány kedveſsé téſzen; a' meg-útálóknak útában, verem.

16. Az okos mindent tanáttsal tselekeſzik: a' balgatag pedig ki-nyilatkoztattya bolondságát.

17. Az iſtentelen követe, gonoſzba eſik: a' hiv követe pedig, egéſség.

18. Szülkölködés, és gyalázat annak, a' ki el-hadgya a' fégyelmet: a' ki pedig enged a' dorgálónak, meg-ditsöittetik.

19. Ha a' kivánság bé-tellyeſedik, gyönyörködteti a' lelket: útállyák a' bolondok azokat, a' kik a' gonoſztól futnak. D

20. A' ki böltsekkel jár, bölts léſzen: a' bolondok barátttya, haſonlóvá léſzen.

21. A' bünösöket gonoſz követi: és az igazaknak jókkal fizetnek.

22. A' jó örökös fiakat, és unokákat hágy: és a' bünös marhaja az igaznak tartatik.

23. Sok étkek az atyák ugariban: és egyebeknek gyüjtetnek itélet-nélkül.

24. A' ki a' veſzſzöt kiméli, gyülöli a' fiát: a' ki pedig ſzereti azt, ſzüntelen oktattya.

25. Az igaz éſzik, és bé-tölti a' lelkét: az iſtentelenek haſa pedig telhetetlen.

XIV. RÉSZ.

A' böltseségnek gyümöltse, és bolondságnak veſzedelme: minden állapotban az okossággal kell kinek kinek magát igazgatni; ki által az ember az irgalmaſságra indit-

tatik, és indúlatit mértékbe veti: a' gonoszság az embert el-veszti.

A *Joh. 12. a. 4.*

1. A' Bölts aszszony épiti az ö házát: az esztelen pedig a' fel-épültet-is el-rontya kezeivel.

2. Az igaz úton-járó, és az Isten-félö, meg-útáltatik attól, a' ki gyalázatos úton jár.

3. A' bolond szájában a' kevélység veszszeje: a' böltsnek ajaki pedig meg-örizik öket.

4. A' hol ökrök nintsenek, üres a' jászol: a' hol pedig igen sok a' vetés, ott nyilván vagyon az ökör erösége.

5. A' hiv tanú nem hazud: az álnok tanú pedig hazugságot mond.

6. A' tsúfoló böltseséget keres, és meg nem találja: az okosok tudománya könyü.

7. Járj-ellene a' bolond férfiúnak, és nem tudgya az okosság ajakit.

8. Az okosnak böltsesége, hogy értse az ö útát: és a' bolondok esztelensége, tévelygö.

9. A' bolond tsúfolódik a' bünnel, és az igazak-között meg-marad a' jó akarat.

10. A' melly szív tudgya lelkének keserüségét, annak örömében nem egyeledik az idegen. B

11. Az istentelenek háza el-töröltetik: az igazak hajléki pedig ki-tsiráznak.

12. Vagyon olly út, melly az embernek igaznak láttatik: annak vége pedig a' halálra viszen.

13. A' nevetés fájdalommal egyelittetik, és az öröm végét siralom foglallya-el.

14. Az ö útaival el-telik a' bolond, és azt felyül-halladgya a' jó férfiú.

15. Az együgyü minden igének hiszen: az okos pedig az ö lépésire vigyáz.

Az álnok fiúnak semmi java nem lészen: a' bölts szolga tselekedeti pedig szerentsések lésznek, és igazgattatik az ö úta.

16. A' bölts fél, és el-tér a' gonosztól: a' bolond által-ugorja, és bizakodik.

17. A' ki nem tür, bolondságot tselekeszik: és a' ravasz ember gyülölséges. C

18. A' kisdedek birják a' bolondságot, és az okosok várják a' tudományt.

19. A gonoszok a' jók-elött le-borúlnak: és az istentelenek az igazak kapui-elött.

20. Még felebarátyának-is gyülölséges lészen a' szegény: a' gazdagok baráti pedig sokan vannak.

21. A' ki meg-útállya felebarátyát, vétkezik: a' ki pedig könyörül a' szegényen, bóldog lészen.

A' ki hiszen az Úrban, szereti az irgalmasságot.

22. Tévelyegnek a' kik gonoszt tselekeszenek: az irgalmasság, és az igazság jókat készitnek.

23. Minden munkában bévelkedés lészen, a' hol pedig sok szó, ott gyakorta szükölködés.

24. A' böltsek koronája, az ö gazdagságok: a' bolondok balgatagsága, esztelenség.

25. Meg-szabadittya a' lelkeket a' hiv tanú: és hazugságokat szóll a' ravasz.

26. Az Úr félelmében vagyon az erösség bizodalma, és a' fiainak reménségek lészen.

27. Az Úr félelme az élet forrása, hogy el-hajollyanak a' halálnak romlásától. D

28. A' nép sokaságában a' király méltósága: és a' község kevés-vóltában a' fejedelem gyalázattya.

29. A' ki tür, sok okossággal vezéreltetik: a' ki pedig nem tür, fel-magasztallya bolondságát.

30. A' testnek élete, a' szív egésége: a' tetemek rothadása, az irégység.

31. * A' ki szidalmazza a' szegényt, gyalázza annak teremtöjét: tiszteli pedig azt, a' ki könyörül a' szegényen: ** Infr. 17. a. 5.*

32. Az ö gonoszságában ki-üzettetik az istentelen: bizik pedig az igaz az ö halálakor.

33. Az okosnak szivében nyugszik a' böltseség, és akár melly tudatlanokat-is oktat.

34. Az igazság fel-emeli a' nemzetséget: szegényekké tészi pedig a' népeket a' bün.

35. Kedves a' királynál az értelmes szolga: annak haragját szenvedi a' haszontalan.

XV. RÉSZ.

Az engedelmes felelet meg-engeszteli a' haragot: a' böltsen, és bolondúl szólónak külömbsége: az igaznak háza erös: az istenteleneknek áldozattya nem kedves: az Isten mindeneket túd: a' szivnek öröme: a' szegénynek napjai gonoszak: a' jó lelki ismeret mint-egy vendégség: jobb szeretetböl egy tál káposztúra hivattatni, hogy sem gyülölségböl hizlalt borjúra: haragos, és részegedö férfi: a' békeséges-türönek ditsérete: a' resteknek úta: a' kevélyeknek házát el-ronttya az Úr: hittel és irgalmassúggal töröltetnek-el a' vétkek: a' ki meg-veti az oktatást, gyülöli a' lelkét: az isteni félelemnek, és alázatosságnak ditsérete.

A *Infr. 29. c. 15.*

1. A' Lágy felelet meg-rontya a' haragot: a' kemény beszéd haragot támaszt.

2. A' böltsek nyelve ékesiti a' tudományt: a' bolondok szájokból bolondság forr-ki.

3. Minden helyen szemlélik az Úr szemei a' jókat, és a' gonoszokat.

4. Az engesztelö nyelv, az élet fája: a' melly pedig mértékletlen, meg-rontya a' lelket.

5. A' bolond meg-neveti az attya oktatását: a' ki pedig meg-örizi a' dorgálásokat, okosb lészen.

A' bévséges igazságban igen nagy erö va-

Prov. 14. 15.

gyon : az istentelenek gondolati pedig kigyomláltatnak.

6. Az igaz háza, nagy sok erősség : és az istentelen gyümöltsiben, háborúság.

7. A' böltsek ajaki tudományt hintegetnek : a' bolondok szive külömbözö lészen.

8. * Az istentelenek áldozati útálatosok az Úrnál : az igazak fogadási engesztelök.

9. Utálatosság az Úrnál az istentelen úta : a' ki az igazságot követi, szerettetik ö-töle.

10. Gonosz a' tudomány az élet úta elhagyójának : a' ki gyülöli a' dorgálásokat, meg-hal.

11. A' pokol, és a' veszedelem az Úr előtt : mennyivel inkább az emberek fiainak szivök.

12. Nem szereti a' dögleletes azt, a' ki ötet meg-dorgállya, sem a' böltsekhez nem járúl.

13. * Az örvendezö szív meg-vidámittya az ortzát : a' szivnek bánattyában meg-esik a' lélek.

14. A' böltsnek szive tudományt keres : és a' bolondok szája tudatlansággal legeltetik.

15. A' szegénynek minden napjai gonoszok : a' bátorságos elme mint a' szünetlen lakadalom.

16. Jobb a' kevés az Úr félelmével, hogysem nagy 's telhetetlen kintsek.

17. Jobb a' parejra szeretettel hivattatni, hogy-sem a' hizlalt borjúra gyülölséggel.

18. A' haragos férfiú versengéseket indit : a' ki tür, le-tsendesiti a' fel-gerjedteket-is.

19. A' restek úta mint a' tövises sövény : az igazak úta botránkozás-nélkül.

20. A' bölts fiú örvendezteti az attyát, és a' bolond ember meg-útállya az annyát.

21. A' bolondság, öröme a' bolondnak : és az okos férfiú igazgattya a' maga lépésit.

22. Semmivé lésznek a' gondolatok, a' hol nints tanáts : a' hol pedig sok tanátsadók vannak, meg-erösittetnek.

23. Vigad az ember a' szájának mondásában, és az alkalmatos beszéd igen jó.

24. Az élet ösvénye az értelmesen, hogy el-térjen a' leg-alsó pokoltól.

25. A' kevélyek házát el rontya az Úr : és meg-erösiti az özvegy határit.

26. Utálatosok az Úrnál a' gonosz gondolatok, és az igen szép tiszta beszéd megerösittetik ö-töle.

27. Meg-háborittya az ö házát, a' ki fösvénységet követ : a' ki pedig gyülöli az ajándékokat, él.

* Az irgalmasság, és a' hit-által ki-tisztittatnak a' bünök : az Úr félelme-által pedig el-tér minden a' gonosztól.

28. Az igaznak elméje az engedelmességröl elmélkedik : az istentelenek szája gonoszokkal bévelködik.

29. Távúl vagyon az Úr az istentelenektöl : és az igazak imádságit meg-halgattya.

30. A' szemek világossága meg-vidámittya a' lelket : a' jó hir-név a' tsontokat hizlallya.

31. A' melly fül az élet dorgálását halgattya, a' böltsek-között lakik.

32. A' ki meg-veti az oktatást, útállya a' lelkét : a' ki pedig enged a' dorgálásoknak, birja a' szivét.

33. Az Úr félelme, a' böltseségnek oktatása : és a' ditsöség-elött jár az alázatosság.

XVI. RÉSZ.

Az ember készíti a' lelkét, az Isten szíveknek visgálója, igazgattya a' nyelvét, és útát az embereknek : mindeneket magáért tselekszik ; és gyülöli a' fel-fuvalkodót : az irgalmassággal váltatnak meg a' bünök : az Isten itéleti mértékek : a' Király haragja, és kegyessége : böltseségnek, okosságnak, tudósnak, kegyes-szólónak, és türönek ditséreti : és a' tudatlannak, és gonosznak szidalma. Az ember sorsait az Isten igazgattya.

1. EMBERÉ a' lélek el-készítése : és az Úré a' nyelv igazgatása.

2. Az embernek minden útai nyilván vannak az ö szemei elött : az Úr a' lelkek fontolója.

3. Nyilatkoztasd-meg az Úrnak a' te tselekedetidet, és el-igazittatnak a' te gondolatid.

4. Mindeneket ö-magáért teremtett az Úr : az istentelent is a' gonosz napra.

5. Útálatosság az Úrnál minden kevély : ha szintén kéz kéz-mellett léend-is, nem lészen büntetetlen,

A' jó útnak kezdeti, az igazságnak tselekedése : kedvesb pedig az Istennél, hogysem áldozatokat tenni.

6. * Az irgalmassággal, és igazsággal felváltatik a' hamisság : és az Úr félelmével térnek-el a' gonosztól.

7. Mikor tetszenek az Úrnak az ember útai, az ö ellenségit-is békeségre téríti.

8. Jobb a' kevés igazsággal, hogy-sem sok gyümöltsök hamissággal.

9. Az ember szive el-rendeli az útát : de az Úr igazgattya a' lépésit.

10. Jövendölés a' király ajakiban ; az itéletben nem vétkezik a' szája.

11. Mérték, és serpenyü, az Úr itéleti : és az ö tselekedeti a' zsatskónak minden kövei.

12. Útálatosok a' királynál, a' kik istentelenül tselekesznek : mert igazsággal erössödik-meg a' királyi-szék.

13. Kedvesek a' királyoknál az igaz ajakak : a' ki igazakat szóll, szerettetik.

14. A' király boszszonkodása, a' halálnak követi : és a' bölts férfiú meg-engeszteli azt.

15. A' király ortzájának vidámságában,

élet: és az ö kegyelmeſsége mint a' késö eſsö.

C 16. Birjad a' böltseséget, mert az aranynál jobb: és ſzerezz okoſságot, mert drágálatosb az ezüſtnél.

17. Az igazak ösvénye el-tér a' gonoſztól: az ö lelkének örizöje meg-tartya az ö útát.

18. A' romlás-elött kevélység jár: és az eſet-elött fel fualkodik a' lélek.

19. Jobb meg-aláztatni a' ſzelidekkel, hogy-ſem ragadományokat oſztogatni a' kevélyekkel.

20. A' ki értelmes a' ſzóban, jót talál; és a' ki az Úrban bizik, bóldog.

21. A' ki bölts a' ſzivében, okoſnak neveztetik; és az édes-beſzédü, nagyobbakat nyér.

22. Életnek kút-feje a' tudomány annak, a' ki azzal bir: a' bolondok tudománya, balgatagság.

23. A' böltsnek ſzive meg-tanittya az ö ſzáját: és az ö ajakinak kedvét többiti.

24. Az el-rendelt igék, lépes méz: a' lélek édeſsége, a' tetemek egéſsége.

D 25. Vagyon út, melly az embernek igaznak láttatik: és a' vége halálra viſzen.

26. A' munkálkodónak lelke magának munkálkodik: mert a' ſzája kénſzeritette ötet.

27. Az iſtentelen férfiú gonoſzt ás: és az ö ajakiban tüz ég.

28. Az el-fordúlt ember verſengéſeket támaſzt: és a' ſzó el-válaſztya a' fejedelmeket.

29. A' hamis férfiu édesgeti a' baráttyát: és nem jó úton hordozza ötet.

30. A' ki ki-mereſztett ſzemmel hamisságot gondol, harapdálván az ajakit végbeviſzi a' gonoſzt.

31. A' méltóságnak koronája a' vénség, melly az igazság útaiban találtatik.

32. Jobb a' ki tür az erös férfiúnál: és a' ki lelkén uralkodik, a' váraſok meg-vévöjénél.

33. A' ſorſok kebelbe vettetnek, de az Úrtúl igazgattatnak.

XVII. RÉSZ.

Jobb egy ſzáraz falat örömmel, hogy ſem'teli ház viſzſza-vonáſſal: bölts ſzolga: az Úr a' ſziveket próballya: a' ſzegényt megvetö: máſnak kárán örülö: a' vének koronája: a' véteknek el-rejtöje: a' bolond az ö bolondságában bizik: a' bolondnak haſzontalanok a' gazdagságok: magas házat épitö: a' ki igaz barát, az mindenkor ſzeret: a' vig, és ſzomorú kedv: a' halgató bolond.

A 1. Jobb egy ſzáraz falat örömmel, hogy ſem vágott barmokkal egy teli ház feddödéſſel.

* Eleli. 10.d.28. 2. * A' bölts ſzolga uralkodik a' bolond fiakon, és az atyafiak-között el-oſztya az örökséget.

3. Mint a' tüzzel meg-próbáltatik az ezüſt, és a' kementzében az arany: úgy a' ſziveket meg-próbállya az Úr.

4. A' gonoſz enged a' hamis nyelvnek, és a' tsalárd enged a' hazug ajakoknak.

* Sup. 14.d.31. 5. * A' ki meg-útállya a' ſzegényt, gyalázza annak teremtöjét, és a' ki más romlásán örül, nem léſzen büntetetlen.

6. A' vének koronája a' fioknak fiai: és a' fiak ditsösége az ö attyok.

7. Nem illenek a' bolondhoz az ékes beſzédek, ſem a' fejedelemhez a' hazudó ajak. B

8. Igen kedves drága-kö, a' várakozónak kivánsága: valahová fordúl, okoſsan ért.

9. A' ki el-titkollya a' vétket, barátságot keres: a' ki még más beſzéddel elö-hozza, el-válaſztya a' barátságoſokat.

10. Többet haſznál a' dorgálás az okosnál, hogy-ſem ſzáz vereség a' bolondnál.

11. Mindenkor feddödéſt keres a' gonoſz: de kegyetlen követ küldetik ellene.

12. Jobb a' fiaitól meg-foſztatott medvére találni, hogy-ſem a' bolondságában bizó balgatagra.

* Rom. 12.d.17. 1. Pet. 3.b.9. 1. Theſſ. 5.d.15. * Iſa. 59. c.15. C 13. * A' ki gonoſzokkal fizet a' jókért, nem távozik-el a' gonoſz annak házától.

14. A' ki el-ereſzti a' vizet, feje a' háborgáſnak; és minek-elötte el-ſzenvedgye a' gyalázatot, el-hadgya az itéletet.

15. * A' ki az iſtentelent meg-igazittya, és a' ki kárhoztattya az igazat, útálatos mind a' kettö az Iſtennél.

16. Mit haſznál a' bolondnak, hogy gazdagsága vagyon, holott böltseséget nem vehet?

A' ki magaſsan tsinállya az ö házát, romláſt keres: és a' ki nem akar tanúlni, nyavalyákba eſik.

17. Minden idöben ſzeret, a' ki barátod: és az atyafiú a' nyomorúságban próbáltatik meg.

18. A' bolond ember tapſol a' kezeivel, midön kezes léſzen baráttyáért.

19. A' ki háborúságokról elmélkedik, ſzereti a' verſengéſeket: és a' ki magaſsan tsinállya az ajtót, romláſt keres. D

20. A' ki el-fordúlt-ſzivü, nem talál jót: és a' ki a' nyelvét el-fordittya, bé-eſik a' gonoſzba.

21. A' bolond a' maga gyalázattyára ſzületett: de az atya ſem örvendez a' bolondnak.

* Sup. 15.b.15. 22. * A' vig ſziv virágzó életet ſzerez: a' ſzomorú lélek meg-ſzáraztya a' tsontokat.

23. A' kebelböl az ajándékokat el-véſzi, az iſtentelen, hogy el-fordittsa a' törvény ösvényit.

* Eccli. 20.c.14. & 31.a.1. 24. * Az okos ortzáján fénlik a' böltseség: a' bolondok ſzemei a' föld végin.

25. Az atyának haragja, a' bolond fiú: és az anyának fajdalma, a' ki ötet ſzülte.

26. Nem jó kárt tenni az igaznak: ſem meg-verni a' fejedelmet, a' ki igazakat itél.

27. * A' ki meg-mértékli beſzédit, tudós és okos: és drága-lelkü az értelmes férfiú.

28. A' bolond-is ha halgat, böltsnek állittatik: és ha egybe-ſzorittya az ajakit, értelmeſnek.

XVIII. RÉSZ.

Baráttya tárſaságától el-váló: meg-jobbittathatatlan: az igazságtól nem kell el-távozni: bolondnak a' ſzája: az igaz maga vádolója: az attyafiát ſegitö: a' ſzájnak gyümöltse: a' jó és gonoſz aſzſzony: a' gazdagnak, és ſzegénynek ſzava: karátságos férfi.

1. OKOKAT keres, a' ki el akar távozni baráttyától: minden idöben gyaláztatható léſzen.

2. Nem véſzi-bé a' bolond az okoſság igéit; hanem-ha azokat mondod, a' mik a' ſzivében forognak.

3. Az iſtentelen, mikor a' bünök mélységére jut, nem gondol ſemmivel: de gyalázat, és ſzidalom követi ötet.

4. Mély viz a' férfiú ſzájából az igék, és ki-áradó patak a' böltseség kúttya.

5. Az iſtentelen ſzemélyét válogatni nem jó, hogy el-hajolj az itéletnek igazságától.

6. A' bolondnak ajaki verſengéſekbe egyelednek: és a' ſzája feddödéſeket ſzerez.

7. A' bolondnak ſzája az ö romláſa: és az ajaki az ö lelkének veſzedelme.

8. A' két-nyelvünek igéi, úgy-mint együgyüek; és azok bé-hatnak a' haſnak belsö réſzeire.

A' reſtet meg-ejti a' félelem: a' puhák lelkei pedig éheznek.

9. A' ki lágy, és túnya az ö dolgában, attyafia a' tékozlónak.

10. Igen erös torony az Úr neve; a' hoz fut az igaz, és fel-magaſztaltatik.

11. A' gazdag marhája az ö erejének váraſa, és úgy-mint ötet környül vévö erös köfal.

12. Minek elötte meg-romollyon, fel-fualkodik az ember ſzive: és minek-elötte meg-ditsöitteſsék, meg-aláztatik.

13. * A' ki elöbb felel, hogy-ſem hall, bolondnak mutattya magát, és ſzégyenvalláſra méltónak.

14. A' férfiú lelke meg-támaſztya az ö erötlenségét: a' hamar haragú lelkét pedig ki ſzenvedheti?

15. Az okos ſziv birja a' tudományt: és a' böltsek füle kereſi a' tanitáſt.

16. Az ember ajándéka meg tágittya az ö útát, és a' fejedelmek-elött tágaſságot ſzerez néki.

17. Az igaz elsöben maga vádolója: eljö a' baráttya, és meg-vizſgállya ötet.

18. A' verſengéſeket el-nyomja a' ſors, és a' hatalmaſok-között-is itéletet téſzen.

19. Az atyafi, ki meg-ſegéttetik az attyafiától, mint egy erös váras: és a' törvények mint a' váraſok zárjai.

20. A' férfiú ſzájának gyümöltsivel megtelik az ö haſa, és az ö ajakinak gyümöltsi elégitik-meg ötet.

21. A' halál, és az élet a' nyelvnek kezében: a' kik ſzeretik azt, annak gyümöltsit éſzik.

22. A' ki jó feleséget talál, jó dolgot talál, és vigaſságot véſzen az Úrtól.

A' ki a' feleséget ki-üzi, jó dolgot üz-ki: a' ki pedig a' házaſság-rontót meg-tartya, bolond, és iſtentelen.

23. Könyörgéſekkel ſzóll a' ſzegény: és a' gazdag keményen felel.

24. A' tárſaságra kedves ember, inkább léſzen barátod, hogy-ſem az atyafi.

XIX. RÉSZ.

Az együgyüségben járó ſzegény: a' gazdagság barátokat ſzerez; a' ſzegénytöl pedig futnak, a' kik vóltak-is: hamis bizonyság: a' bolondot nem illetik a' gyönyörüségek: a' tudomány a' türés-által próbáltatik: a' Királynak haragja, és jó kedve: veſzekedö aſzſzony: okos feleség az Iſtentöl adattatik: reſtség; parantsolatok örzéſe; a' ſzegényekhez való könyörületeſség; gyermekinek oktatáſa; tanáts-vétel; hazug férfi; Iſteni-félelem, ſzüléinek engedetlen; hamis bizonyság; máſt meg-tsúfoló.

1. JOBB a' ſzegény, a' ki együgyüségében jár, hogy-ſem az ajakit-tekerö, és eſztelen gazdag.

2. A' hol nints a' léleknek tudománya, nints a' jó: és a' ki gyors a' lábaival, megütközik.

3. Az ember bolondsága el-fordittya az ö lépéſit: és az Iſten-ellen zúgolódik elméjében.

4. A' gazdagság ſok barátokat ſzerez: a' ſzegénytöl pedig azok-is, a' kik vóltak, elválnak.

5. * A' hamis-tanú nem léſzen büntetetlen: és a' ki hazugságokat ſzól, el nem ſzalad.

6. Sokan tiſztelik a' hatalmas ſzemélyét, és baráti az ajándék-adónak.

7. A' ſzegény ember attyafiai gyülölik ötet: annak-fölötte a' baráti-is meſzſze távoztak töle.

A' ki tsak ſzók-után-jár, ſemmie nem léſzen.

8. A' ki pedig elméjével bir, ſzereti lelkét, és az okoſság örizöje jókat talál.

9. A' hamis tanú nem léſzen büntetetlen: és a' ki hazugságokat ſzóll, el-véſz.

10. Nem illenek a' bolondhoz a' gyönyörüségek, ſem a' ſzolgához, hogy uralkodgyék a' fejedelmeken.

11. A' férfiú tudománya a' türés-által iſmértetik-meg: és az ö ditsösége, a' hamisságok mellett el-menni.

12. Mint az oroſzlány orditáſa, úgy a' király haragja-is; és mint a' harmat a' füvön, úgy az ö vig kedve-is.

13. Az atyának fájdalma, a' bolond fiú: és ſzüntelen tsöpögö hejazatok, a' verſengö aſzſzony.

14. A' ház, és a' gazdagság az atyáktól adatnak: az Úrtól pedig tulajdon-képpen az okos feleség.

C 15. A' reſtség álmot hoz, és a' túnya lélek meg-éhezik.

16. A' ki meg-örizi a' parantsolatot, meg-örizi a' lelkét: a' ki pedig el-henyéli az ö útát, meg-hal.

17. Az Úrnak ád költsön, a' ki a' ſzegényen könyörül, és az ö jutalmát meg-fizeti néki.

18. Oktaſd a' fiadat, kétségbe ne eſsél: meg-ölésére pedig ne igyekezzél.

19. A' ki nem tür, kárt ſzenved: és mikor kap, máſt ád helyébe.

20. Halgaſd-meg a' tanátsot, és fogaddmeg az oktatáſt, hogy bölts légy végtére.

D 21. Sok gondolkodáſok a' férfiú ſzivében: az Úr akarattya pedig meg-marad.

22. A' ſzükölködö ember irgalmas: és jobb a' ſzegény, hogy-ſem mint a' hazug férfiú.

23. Az Úr félelme életre viſzen: és bévelkedésben marad, gonoſz látogatás-nélkül.

* *Infr.* 24. * El-rejti a' reſt a' kezét hónallyaalá, *26. c. 15.* és ſzájához ſem viſzi azt.

* *Infr.* 25. * A' dögleletes meg-oſtoroztatván, *21. b. 11.* a' bolond böltsebb léſzen, ha pedig megdorgálod a' böltset, meg-érti az oktatáſt.

26. A' ki az attyát nyomorgattya, és az annyát el-üzi, gyalázatos az, és bóldogtalan.

27. Meg ne ſzünnyél fiam a' tanitáſt halgatni, és ne légy tudatlan a' tudomány beſzédiben.

28. A' hamis tanú tsúfollya az itéletet: és az iſtentelenek ſzája el-nyeli a' hamiſságot.

29. A' tsúfolóknak itéletek kéſzittettek: és verö pörölyök a' bolondok teſteinek.

XX. RÉSZ.

A' bor fajtalanság ſzerzö, a' Király ellen vétö: a' reſt a' hideg miatt nem dolgozik: a' Király királyi ſzékiben: ſenki nem mondhattya tiſztának ſzivét: az álmot nem kell ſzeretni: hazugságnak kenyere, titoknak ki-nyilatkoztatója: gonoſzért gonoſzſzal nem kell fizetni: a' ſzenteknek káromlása: irgalmaſság, igazság, és kegyeſség támaſztyák-meg a' Király ſzékét.

A 1. Bujálkodó dolog a' bor, és háborgó a' réſzegség: valaki ezekben gyönyörködik, bölts nem léſzen.

2. Mint az oroſzlány orditáſa, úgy a' király rettentéſe-is: a' ki azt ingerli, önnön lelke ellen vétkezik.

3. Tiſztelet az embernek, a' ki meg-vonſza magát a' verſengéſektöl, minden bolondok pedig veſzekedéſekbe egyelednek.

4. A' hidegért ſzántani nem akart a' reſt: küldül azért nyárban, és nem adatik néki.

5. Mint a' mély viz, úgy a' tanáts a' férfiú ſzivében: de a' bölts ember ki-meriti azt.

6. Sok emberek hivattatnak irgalmaſoknak: ki talál pedig hiv férfiat?

7. Az igaz, a' ki az ö együgyüségében jár, bóldog fiakat hágy maga-után.

B 8. A' király, ki az itélö-ſzéken ül, tekintetivel minden gonoſzt el kerget.

* *Jo. 1. a. 8. 3. Reg. 8. c. 46. 2. Par. 6. c. 36. Eccliſ. c. 21. * Supr. 11. a. 31. Inſr. 20. d. 23.* 9. * Ki mondhattya: Tiſzta az én ſzivem, tiſzta vagyok a' büntöl?

10. * Font, és font, mérték, és mérték: mind a' kettö útálatos az Iſtennél.

11. Az ö foglalatoſságiból iſmértetik-meg a' gyermek, ha tiſztak, és igazak az ö tselekedeti.

12. A' halló fület, és a' látó ſzemet, az Úr teremtette mind a' kettöt.

13. Ne ſzereſd az álmot, hogy a' ſzegénység el ne nyomjon téged: nyiſd-fel a' ſzemeidet, és elégedgyél-meg kenyerekkel.

C 14. Roſzſz, roſzſz, azt mondgya minden vásárló: és mikor el-menend, akkor ditsekedik.

15. Arany, és drága köveknek ſokaſága: és drágalátos edény a' tudománynak ajaki.

* *Infr. 27. c. 15.* 16. * Vedd-el a' ruháját, a' ki kezes lött az idegenért, és a' kivül-valókért végy zálogot töle.

17. Édes az embernek a' hazugság kenyere: és az-után bé-telik a' ſzája követtsel.

18. A' gondolatok tanátsokkal erösödnek-meg: és gond-viſeléſekkel kell a' hadakat viſelni.

19. Azzal, a' ki a' titkokat ki nyilatkoztattya, és tsalárdúl jár, és ki-terjeſzti az ajakit, ne egyeledgyél.

* *Exod. 21. c. 16. Leu. 20. b. 9. Matth. 15. a. 4. * Rom. 12. d. 17. 1. Theſſ. 5. d. 15.* 20. * A' ki attyát, és annyát meg-átkoza, annak ſzövétneke el-óltatik a' ſetétségnek közepette.

21. Az örökségnek, melyre elöſzör ſietnek, utóllyára nem léſzen áldáſa.

22. * Ne mond; Gonoſzſzal fizetek: várd az Urat, és meg-ſzabadit téged.

23. Útálatoſság az Úrnal a' font, és font: az álnok mérö-ſerpenyü nem jó.

24. Az Urtól igazgattatnak a' férfi lépéſi: ki értheti pedig az emberek-közzül a' maga útát?

25. Romlás az embernek meg enni a' ſzenteltet, és a' fogadás-után viſzſza-vonni.

D

26. El-hánnya az iſtenteleneket a' bölts király, és reájok hajtya a' kereket.

27. Az Úr ſzövétneke az ember lelke, melly meg-vizſgállya a' haſnak minden titkait.

28. Az irgalmaſság, és az igazság örzik a' királyt, és kegyelmeſséggel erősödik-meg az ö királyi-ſzéke.

29. Az ifiak vigaſsága, az ö erejek: és a' vének méltósága, az ősz-haj.

30. A' ſebnek kéke el-törli a' gonoſzt; és a' haſnak belsö tsapáſi.

XXI. RÉSZ.

A' Királynak ſzive az Iſten kezében vagyon; kinek inkább tetſzik az irgalmaſság, igaz ítélet, hogyſem az áldozat: hamiſsan kintset gyüjtö: jobb a' háznak ſzugolyában ülni, hogy-ſem a' veſzekedö aſszonnyal az egéſz házban: a' ſzegénynek kiáltását meg-vetö; tobzódó: az igazért adatik a' gonoſz; a' nyelvét meg-tartóztató: a' reſtet meg-ölik kivánſági: nintsen az Iſten ellen böltseség: a' ló a' hadba kéſzittetik.

1. MINT a' vizek oſzláſi, úgy a' király ſzive az Úr kezében: valahová akarja, oda hajtya azt.

2. A' férfiúnak minden úta igaznak látſzatik néki: az Úr pedig a' ſziveket méri.

3. Irgalmaſságot, és itéletet tselekedni, inkább tetſzik az Úrnak, hogy-ſem az áldozatok.

4. A' ſzemeknek fel-emeléſe a' ſzivnek fel-fuvalkodáſa: az iſtentelenek ſzövétneke a' bün.

5. A' vaſtagnak gondolati mindenkor bé-velködésben, minden reſt pedig ſzükölködésben vagyon mindenkor.

6. A' ki kintseket gyüjt a' hazugság nyelvével, heába-való, és eſztelen, és a' halál töribe akad.

7. Az iſtentelenek ragadományi le-vonnyák öket, mert nem akartak itéletet tenni.

8. A' férfiúnak el-fordúlt úta, idegen: a' ki pedig tiſzta, igaz annak tselekedeti.

9. * Jobb a' padlás ſzegletén ülni, hogy-ſem a' verſengö aſszony-állattal, és a' közházban.

10. Az iſtentelen lelke gonoſzt kiván, nem könyörül az ö felebarátyán.

11. Meg-büntettetvén a' dögleletes, böltseb léſzen a' kisded: és ha a' böltset követi, tudományt véſzen.

12. Gondolkodik az igaz az iſtentelen házáról, hogy el-vonnya az iſtenteleneket a' gonoſzról.

13. A' ki bé-dugja a' fülét a' ſzegény kiáltására: ö-is kiált, és meg nem halgattatik.

14. Az el-rejtetett ajándék meg-óltya a' haragot: és a' kebélben-való ajándék a' nagy boſzſzonkodáſt.

15. Az igaznak öröm, itéletet tenni; és félelem a' hamiſság-tévöknek.

16. A' melly férfiú el-tévelyedik a' tudomány útáról, az óriáſok gyüleközetiben lakik.

17. A' ki ſzereti a' fris lakáſt, ſzükölködésben léſzen: a' ki a' bort ſzereti, és a' kövéreket, meg nem gazdagúl.

18. Az igazért adatik az iſtentelen: és a' jámborokért a' hamis.

19. * Jobb a' puſzta földön lakni, hogy-ſem a' verſengö, és haragos aſszonnyal.

20. Kivánatos kints, és olaj az igaznak házában: és az eſztelen ember azt el-tékozollya.

21. A' ki igazságot, és irgalmaſságot, követ, életet talál; igazságot, és ditsöséget.

22. Az erősek várasába fel-ment a' bölts, és el-rontotta bizodalmának erejét.

23. A' ki meg-örizi ſzáját, és nyelvét, meg-örizi nyavalyáktól a' lelkét.

24. A' kevély, és fel-fuvalkodott, tudatlannak hivattatik, a' ki haragból tselekeſzik kevélységet.

25. A' kivánságok meg-ölik a' reſtet: mert nem akartak a' kezei ſemmit munkálódni:

26. Egeſz nap kivánva kiván: a' ki pedig igaz, adakozik, és meg nem ſzünik.

27. Az iſtentelenek áldozati útálatoſok, mert bünböl áldoztatnak.

28. A' hazug tanú el-véſz: az engedelmes férfiú győzedelmet ſzóll.

29. Az iſtentelen férfiú ſzemtelenül megkeményiti az ö ortzáját: a' ki pedig igaz, meg-jobbittya az ö útát.

30. Nints böltseség, nints okoſság, nints tanáts az Úr-ellen.

31. A' ló el-kéſzittetik a' hartz napjára: de az Úr adgya a' ſzabadúláſt.

XXII. RÉSZ.

A' jó hirnek ditsérete: a' ravaſz el-rejti magát a' gonoſz előtt: az ifjú a' mihez ſzokik, vénségében is azt követi. gonoſzság hintö: a' tsúfolót veſd-ki: ſziwnek tiſztaságát ſzeretö: a' reſt oroſzlánytól fél: bolondság vagyon a' gyermek ſzivében: a' ſzegényt gyalázó: a' böltseséget kell halgatni: a' régi ſzokáſt meg-kell tartani: gyors a' munkában.

1. JOBB a' jó név, ſok gazdagságoknál: az ezüſtnél és az aranynál a' jó kedveſség.

2. A' gazdag, és a' ſzegény elö-találták egy-máſt, mind a' kettönek alkotója az Úr.

3. Az okos látta a' gonoſzt, és el-rejtezett: az ártatlan által-ment rajta, és kártvallott.

4. Az tsendeſségnek vége az Úr félelme, gazdagság, és ditsöség, és élet.

5. Fegyverek, és kardok az el-fordúltnak útában: az ö lelkének örizöje pedig meſzſze távozik el azoktól.

6. Példa-beſzéd ez: Az ifiú az ö ùta-ſzerént, midön meg-vénhedik ſem távozik-el attól.

7. A' gazdag a' ſzegényeknek parantsol: és a' ki költsönt véſzſzen, ſzolgája a' költsönadónák.

8. A' ki hamiſságot vét, gonoſzt arat, és az ö haragja veſzſzejével eméſztetik meg.

B

9. * A' ki hajlandó az irgalmaſságra, meg-áldatik: mert az ö kenyeriböl adott a' ſzegénynek.

* Eccli. 31. c. 28.

Gyözedelmet, és tiſzteletet nyér, a' ki ajándékokat ád: el-foglallya pedig az el-vévök lelkét.

10. Veſd-ki a' tsúfolót, és ki-mégyen vélé a' verſengés, és meg-ſzünnek a' pörlödéſek, és ſzidalmazáſok.

11. A' ki ſzereti a' ſzivnek tiſztaságát, az ö ajakinak kedves-vóltáért barátya léſzen annak a' király.

12. Az Úr ſzemei meg-örizik a' tudományt: és el-nyomattatnak a' hamiſnak igéi.

13. Azt mondgya a' reſt: Oroſzlány vagyon ott-kinn, az útſzák-közepett meg-ölettetem.

14. Mély verem az idegen aſzſzony-állatnak ſzája: a' kire meg-haragutt az Úr, bé-eſik abba.

15. Bolondság köttetett a' gyermek ſzivéhez, és a' fegyelemnek veſzſzeje el-kergeti azt.

C

16. A' ki hamiſsan el-nyomja a' ſzegényt, hogy meg-ſokasitsa az ö gazdagságit, gazdagbnak ád ö-is, és ſzükölködni-fog.

17. Hajtſd-meg a' füledet, és halgaſd-meg a' böltsek igéit: a' te ſzivedet pedig az én tudományomra adgyad:

18. Melly ſzép léſzen néked, midön azt meg-tartod a' te haſadban, és ki-árrad az ajakidra:

19. Hogy az Úrban légyen a' te bizodalmad, azért meg-is mutattam azt ma néked.

20. Imé le-irtam azt néked három-képpen, gondolkodáſokkal, és tudománnyal:

21. Hogy meg mutatnám néked az igazság erösségét, és beſzédit, hogy azokból meg-felelly azoknak, kik téged küldöttek.

D

22. Ne tégy erőſzakot a' ſzegényen, mert ſzegény: ſe meg ne rontſad a' ſzükölködöt a' kapuban:

23. Mert meg-itéli az Úr az ö ügyét, és által-veri azokat, kik annak lelkét által-verték.

24. Ne légy barátya a' haragos embernek, ſe ne járj a' dühös férfiúval:

25. Hogy valami képpen meg ne tanúllyad az ö öſvényit, és botránkozáſt végy a' te lelkednek.

26. Ne légy azokkal, kik bé-adgyák kezeket, és a' kik kezeſségre ajánlyák magokat az adóſságokért:

27. Mert ha nints honnét meg-fizetned, mi oka vagyon, hogy el-vegye a' leplet az ágyadról?

28. Ne hágd-által a' régi határokat, mellyeket az atyáid vetettek.

29. Láttál-e gyors férfiat az ö dolgában? a' királyok-elött fog-állani, és nem léſzen a' nemtelenek-elött.

XXIII. RÉSZ.

Mi-képpen kell enni a' fejedelem aſztalánál: nem kell gazdagságra vágyódni; ſem az irigyek étkeire: az árvákat nem kell lenyomni; a' gyermekeket fenyitékben kell tartani; a' böltseséget kereſni kell; el-kell kerülni a' bünösöket, és torkoſokat; a' ſzüléinket meg-kell tiſztelni; a' tiſztátalan uſzſzonytól, és a' réſzegségtöl félni kell.

1. MIKOR le-ülſz, hogy a' fejedelemmel egyél, ſzorgalmatoson reá vigyázz, a' mik elödbe tétettek: A

2. És a' kéſt a' torkodra helyhezteſd, de úgy ha a' lelked hatalmodban vagyon.

3. Ne kivánd az ö étkeit, a' kinél a' hazugság kenyere vagyon.

4. Ne munkálkodgyál, hogy meg-gazdagúlly: hanem határt veſs okoſságodnak.

5. Ne emeld ſzemeidet a' gazdagságokra, mellyek tiéid nem lehetnek: mert tollakat ſzereznek magoknak mint a' ſaſok, és az égbe röpülnek.

6. Ne egyél az irégy emberrel, és ne kivánnyad az ö étkeit:

7. Mert a' varázslónak, és a' jövendölönek haſonlatoſsága-ſzerént, meg-itéli a' mit nem túd.

Egyél, és igyál, azt mondgya néked: és nints az elméje te veled.

8. A' melly étkeket meg-öttél vala, kiokádod: és el-veſzted a' te ſzép beſzédidet.

9. Az eſztelenek füleibe ne ſzólly: mert meg-útállyák a' te beſzéded tudományát. B

10. Ne illeſſed a' kisdedek határit; és az árvák mezöjébe bé ne menny:

11. Mert az ö ſzomſzédgyok erös: és az meg-itéli ellened azoknak ügyét.

12. Mennyen-bé a' tudományhoz a' ſzived, és a' füleid a' tudomány igéihez.

* Supr. 13. 24. Eccli. 30. 1.

13. * Meg ne vond a' gyermektöl a' fégyelmet: mert ha meg vered ötet veſzſzövel, meg nem hal.

14. Te veſzſzövel vered-meg ötet: és a' lelkét meg-ſzabaditod a' pokoltól.

15. Fiam, ha bölts léſzen a' lelked, örvendez veled a' ſzivem:

16. És vigadnak az én veséim, midőn az ajakid igazat szólnak.

17. * Ne irégykedgyék a' te szived a' bünösökre: hanem az Úr félelmében légy napestig.

18. Mert reménséged lészen utóllyára, és a' te várakozásod el-nem vétetik.

19. Hallyad fiam, és bölts légy, és az úton igazgasd a' te szivedet.

20. Ne légy a' dözsölök lakadalmiban, se azok tobzódásiban, kik húst hordanak egybe eledelre:

21. Mert a' dözsölök, és a' kik az étkeket egybe-hordgyák, meg-emésztetnek, és rongyokkal ruházatik a' szunnyadozás.

22. Halgasd az atyádat, a' ki téged nemzett: és meg-ne útáld, mikor meg-vénhedik az anyád.

23. Vedd-meg az igazságot, és el-ne add a' böltseséget, és a' tudományt, és az értelmet.

24. Örömmel örvendez az igaznak attya: a' ki böltset nemzett, vigad abban.

25. Örüllyön az atyád, és az anyád, és örvendezzen, a' ki téged szült.

26. Add nékem fiam a' te szivedet: és a' te szemeid az én útaimat örizzék-meg.

27. Mert mély verem a' kurva; és szoros kút, az idegen aszszony.

28. Leselkedik az úton mint a' tolvaj, és a' kiket vigyázatlanoknak lát, meg-öli.

29. Kinek jaj? ki attyának jaj? kinek háborgások? kinek vermek? kinek ok-nélkülvaló sebek? kitsoda szemeinek vereség?

30. Nem-de nem azoknak-e, a' kik a' borban mulatoznak, és a' poharok ki-ivását tanúllyák?

31. Ne nézd a' bort, mikor sárgodik, midön fénlik az üvegben annak szine: édesdeden mégyen-bé.

32. De utóllyára meg-mar mint a' kigyó, és mint a' basiliskus mérgeket ont-ki.

33. A' te szemeid meg-láttyák a' kivülvaló aszszonyokat, és a' szived el-fordultakat szóll.

34. És lészsz mint a' tenger közepin aluvó, és mint az el-szunnyadott kormányos, ki el-veszttette a' kormányt:

35. És azt mondod: Meg-vertek engem, de nem fájt: vontak engem, és én nem érzettem: mikor ebredek-fel, és ismég borokat találok?

XXIV. RÉSZ.

A' gonoszokra nem kell irigykedni: a' bolondnak gondolati: segiteni kell az el-nyomottatkat: a' tudománnyal mint a' mézzel úgy kell élni: nem kell lesködni az igaz után: az ellenségnek eseti: rágalmazók; igazán kell itélni: nem kell tsak szóval mást táplálni, sem gonoszért gonoszszal fizetni: a' remének szántó földe; az aluszékony reménre szükség száll.

1. Ne irégykedgyél a' gonosz férfiakra, se ne kivánny azokkal lenni:

2. Mert ragadományokról elmélkedik az ö elméjek, és álnokságokat szólnak az ö ajakok.

3. A' böltseséggel meg-épül a' ház, és az okossággal meg-erösödik.

4. A' tudomány-által meg-telnek a' tárházak, minden drága, és szép marhával.

5. A' bölts férfiu, erös: és a' tudós férfiú, vastag, és hatalmas.

6. Mert rendeléssel viseltetik a' had: és szabadulás lészen, a' hol sok a' tanács.

7. Magas a' bolondnak a' böltseség, a' kapuban meg-nem nyittya a' szájat.

8. A' ki gonoszt gondol tselekedni, bolondnak hivattatik.

9. A' bolond gondolattya bün: és az emberek útálatossága a' rágalmazó.

10. Ha kétségbe esel meg-faradván a' nyomorúság napján: meg-kisebbül a' te erösséged.

11. * Mentsd-meg azokat, a' kik halálra vitetnek: és a' kik veszedelemre vonattatnak, ne szünnyél meg-szabaditani.

12. Ha azt mondod: Nints eröm: a' ki a' szivek látója, érti, és a' lelkednek szabaditóját semmi meg-nem tsallya, és meg-fizet az embernek az ö tselekedeti-szerént.

13. Egyél, fiam, mézet, mert jó, és igen édes lépes-mézet a' torkodnak.

14. Igy a' böltseség tudománya-is a' te lelkednek: mellyet mikor meg-találsz, reménséged lészen utóllyára, és a' te reménséged el-nem vész.

15. Ne leselkedgyél, és ne keress istentelenséget az igaznak házában, se el-ne bontsad az ö nyugodalmát.

16. Mert hétszer esik-el az igaz, és felkél: az istentelenek pedig el-veszsznek a' gonoszban.

17. Mikor el-esik a' te ellen éged, ne örvendezz, és az ö romlásán ne vigyan gyon a' szived:

18. Hogy valami-képen ne lássa az Úr, és kedve-ellen légyen, és el-vegye arról az ö haragját.

19. Ne vetekedgyél a' gonoszokkal, se ne irégykedgyél az istentelenekre:

20. Mert nints a' következendökről-való reménségek a' gonoszoknak, és az istentelenek szövétneke el-óltatik.

21. Féllyed az Urat, fiam, és a' királyt: és a' rágalmazókkal ne egyeledgyél:

22. Mert hirtelen támad az ö veszedelmek: és ki-tudgya mind a' kettönek romlását?

23. Ezeket-is a' böltsekhez: * Nem jó az itéletben a' személyre tekinteni.

24. A' kik az istentelennek azt mondgyák; Igaz vagy: meg-átkozzák azokat

Prov. 23. 24.

* Infr. 24. a. 1.

C

D

A

Sup. 23. d. 17.

* Pri. 31. a. 4

B

C

* Lev. 19. d. 15. Deut. 1. c. 17. & 16 d. 19. Eccli. 42 a. 1.

a' népek, és meg-útállyák azokat a' nemzetek.

25. A' kik feddik ötet, meg-ditsértetnek; és áldomás jö reájok.

26. Az ajakokat tsókolgattya, a' ki igaz igéket felel.

27. Készitsd-el kivül a' te dolgodat, és szorgalmatoson miveld a' te szántó-földedet: hogy az-után meg-épittsed a' te házadat.

D 28. Ne légy tanú ok-nélkül felebarátod-ellen: és ne hitegess senkit a' te ajakiddal.

* *Supr.* 20. *d.* 23. 29. * Ne mondgyad: A' mint velem tselekedett, úgy tselekszem véle: kinek-kinek az ö tselekedete-szerént fizetek-meg.

30. Által-mentem a' rest ember mezein, és a' bolond férfiú szölején:

31. És imé mind éppen el-fogták vala a' tsalánok, és el-lepték vala az ö szinét a' töviseк, és a' kö-gyepe el-romlott vala.

32. Mellyet, midön láttam vólna, szivembe tévém, és példából tanúságot vévék.

* *Supr.* 6. *b.* 10. 33. Mondék, * Egy keveset aluszol, egy keveset szunnyadozsz, egy keveset kezeidet egybe kútsolod, hogy nyugodgyál:

34. És read jö, mint a' posta, a' szükölködés; és a' kóldússág, mint a' fegyveres férfiú.

XXV. RÉSZ.

Az Istennek, és Királyoknak ditsösége: a' Királynak szive; istentelensége: magadat felne magasztald; ne rágalmazz; a' te titkaidat tartsd-meg; arany alma, és arany köszöntyü; a' bölts dorgáló; aratási hideg; esö nélkül-való felyhö; kegyes nyelv; találtatott méz; hegyes nyil; rothadt fog: etzet, moly: jól tégy ellenségeddel; hideg viz; zavaros folyás; mód-nélkül-való méz étel; kö-fal-nélkül-való váras.

A 1. E' PÉLDA beszédek-is Salomoné, mellyeket öszve szedegettek Ezekiásnak a' Juda királyának emberi.

2. Az Isten ditsösége el-titkolni az igét, és a' királyok ditsösége meg-vizsgálni a' beszédet.

3. Az ég oda-fel, és a' föld ide-alá, és a' királyok szive vizsgálhatatlan.

4. Vedd-el a' rozsdát az ezüströl, és igen tiszta edény jö-ki.

5. Vedd-el az istentelenséget a' király szine-elöl, és meg-erösödik az igazsággal az ö királyi-széke.

6. Ne láttasál ditsekedönek a' király-elött, és a' fö emberek helyén ne álly.

7. Mert jobb, hogy azt mondgyák néked: Jöj ide-fel; hogy-sem mint meg-aláztassál a' fejedelem-elött.

B 8. A' miket láttak a' te szemeid, ne mondki hirtelen a' versengésben, mert talám azután meg-nem orvosolhatod, mikor megszégyenited felebarátodat.

9. A' te ügyedet a' te barátoddal közöllyed, és a' titkot a' kivül-valónak ki-ne nyilatkoztassad:

10. Hogy valami-képpen ne boszszontson tégedet, mikor meg-hallya, és meg-ne szünnyék szemedre hánni.

A' jó kedv, és a' barátság meg-szabaditnak: mellyeket magadnak meg-tarts, hogy gyaláztatható ne légy.

11. Arany almák az ezüst ágyakon, a' ki az igét az ö idejekor mondgya.

12. Arany fül-függö, és tündöklö gyöngy, a' ki feddi a' böltset, és az engedelmes fület.

13. Mint a' hó hidege aratásnak napján, úgy a' hiv követ annak, a' ki ötet küldötte, az ö lelkét meg-nyugottya.

14. Felyhö, és szél, és nem következö esök, a' ditsekedö férfiú, és az igéretit be-nem tellyesitö.

C 15. * A' türés-által meg-engeszteltetik a' fejedelem, és a' lágy nyelv meg-töri a' keménységet. * *Supr.* 15. *a.* 1.

16. Mézet találtál, egyél, a' mennyi néked elég, hogy el-telvén valami-képpen ki-ne okádgyad azt.

17. Meg-tartóztasd a' lábadat a' te felebarátod házától, hogy valaha meg-eléged-vén, ne gyülöllyön téged.

18. Dárda, és kard, és hegyes nyil az ember, a' ki felebaráttya ellen hamis bizonyságot szóll.

19. Rothadt fog, és faradt láb, a' ki hitetlenben bizik a' nyomorúság napján.

20. És el-veszti palástyát a' hideg napon. Etzet a' salétromba, a' ki énekeket énekel a' bánatos szivnek.

Mint a' moly a' ruhának, és a' féreg a' fának; úgy árt az embernek bánattya a' szivnek.

* *Rom.* 12. *b.* 20. 21. * Ha éhezik a' te ellenséged, adgy enni néki: ha szomjúhozik, adgy néki vizet innya:

D 22. Mert eleven szenet raksz a' fejére, és az Úr meg-fizeti néked.

23. Az északi szél el-szélleszti az esöt, és a' szomorú ábrázat a' rágalmazó nyelvet.

* *Supr.* 21. *b.* 9. 24. * Jobb a' padlás szegletiben ülni, hogy-sem mint a' versengö aszszony-állattal, és a' köz-házban.

25. Hideg viz a' szomjúhozó léleknek, és messze-földröl-való jó követ.

26. Lábbal fel-zavart forrás, és meg-veszett ér, az istentelen-elött el-esö igaz.

* *Eccles.* 3. *c.* 22. 27. Mint a' ki sok mézet észik, nem jó néki: * úgy a' ki a' fölségnek vizsgálója, le-nyomattatik a' ditsöségtöl.

28. Mint a' meg-nyilt, és keritetlen város, úgy a' férfiú a' ki a' szóllásban meg-nem tartóztathattya lelkét.

XXVI. RÉSZ.

Bolondnak ditsösége; repülö madár; ló ostora; mint kell a' bolondnak felelni; bolond posta; bolondnak példa-beszéde; bolondnak betsülete; a' bolondnak halgatást parantsolni: az okadásra viszsza tért eb; maga itélete-szerént-való bölts; a' veszekedésbe ártani magát: baráttyát meg-bántó; alattomban rágalmazó; haragos; a' gyülölséget el-rejtö ellenség; árkot ásó hamis nyelv.

A 1. MINT a' hó a' nyárhoz, és az esö az aratáshoz: úgy illetlen a' bolondhoz a' ditsöség.

2. Mint a' másuvá-röpüllö madár, és az akár hová ménö veréb: úgy az ok-nélkül mondatott átok senkire nem száll.

3. Ostor a' lónak, és kötö-fék a' szamárnak, és veszszö az esztelennek hátára.

4. Ne felelly a' bolondnak az ö bolondsága-szerént, hogy ne légy hozzája hasonló.

5. Felelly a' bolondnak az ö bolondsága-szerént, hogy ne láttassék ö-magának böltsnek lenni.

B 6. Sánta lábú, és hamisság-ivó, a' ki bolond követ-által üzeni az igéket.

7. Mint a' sántának heába vannak szép szárai: úgy illetlen a' bolondnak szájába a' példa-beszéd.

8. Mint a' ki követ vét a' Merkurius rakására: úgy a' ki tiszteséget tészen ez esztelennek.

9. Mint ha tövis nöne a' részeg kezében: úgy a' példa-beszéd a' bolondok szájában.

10. A' törvény véget vét a' pörökben: és a' ki a' bolondot halgatásra hozza, haragokat enyhit.

* 1. Per. 2. d. 22. 11. * Mint az eb, melly viszsza-tér az ö okádására; úgy az esztelen, a' ki az ö bolondságát meg-újittya.

12. Láttál-e embert, ki magának böltsnek láttatik? nagyobb reménsége lészen a' bolondnak annál.

13. Azt mondgya a' rest: Oroszlány vagyon az úton, és nöstény oroszlány az utakon:

C 14. Mint az ajtó az ö sarkában forog, úgy a' rest az ö ágyában.

* Supr. 19. d. 24. 15. * Hólna-alá dugja a' rest a' kezét, és el-fárad, ha azt a' szájához viszi.

16. Böltsebbnek láttatik ö-magának a' rest, bölts mondásokat szólló hét férfiúnál.

17. Mint a' ki füleinél fogva ragadgyameg az ebet, úgy a' ki elö-mégyen nem türvén, és más versengésébe egyeledik.

18. A' mint vétkes a' ki nyilakat, és dárdákat botsát-ki meg-ölésre:

19. Úgy az ember, a' ki álnokúl árt felebarátyának: és mikor rajta kapják, azt mondgya: Tréfában tselekedtem.

Prov. 26. 27.

20. Mikor el-fogynak a' fák, el-aluszik a' tüz: a' fondorlót el-vonván is, meg-szünnek a' háborgások.

21. Mint a' hólt szén az eleven szénre, és a' fák a' tüzre, * úgy a' haragos ember háborgásokat indit. * Supr. 15. c. 18

22. A' fondorló igéi ollyak, mint együgyüek, és azok bé-hatnak a' hasnak belsö részéig. D

23. Mint-ha motskos ezüstel akarnád ékesiteni a' föld edényt, úgy ha a' fel-fualkodott ajakok az igen gonosz szivhez szerkeztetnek.

24. Az ö ajakiról ismértetik-meg az ellenség, midön szivében álnokságokat forral.

25. Mikor meg-alázza szavát, ne hidgy néki: mert hét gonoszság vagyon a' szivében.

26. A' ki bé-födözi a' gyülölséget álnokúl, ki nyilatkoztatik az ö gonoszsága a' gyüleközetben.

27. A' ki vermet ás, beléje esik: és a' ki követ hengerget, viszsza-tér reája

28. Az álnok nyelv nem szereti az igazságot: és a' sik száj romlásokat szerez.

XXVII. RÉSZ.

A' hólnapi napról nem kell ditsekedni: magadat ne ditsird: a' bolondnak haragja nehéz: szemtöl szembe-való dorgálás: a' meg-elégittetett lélek; közel-való szomszéd; az idegenért-való kezes; versengö a zsozmyállat; a' pokol telhetetlen; az ember a' ditséret-által próbáltatik-meg; hijában oktoroztatik a' bolond; barmaidat ismérd-meg; elégedgyél-meg ketske téjjel.

1. NE ditsekedgyél hólnapra, nem tudván mit szül a' jövendö nap. A

2. Ditsérjen téged az idegen, és nem a' te szád: a' kivül-való, és nem a' te ajakid. * Eccli. 22. b. 17.

3. * Nehéz a' kö, és terhes a' fövény: de a' bolond haragja, mind a' kettönél nehezebb.

4. A' haragnak nints irgalmassága, sem a' ki-fakadó dühösségnek: és a' fel-indittatottnak sebességét ki álhattya-meg?

5. Jobb a' nyilván-való dorgálás, hogysem az el-rejtetett szeretet.

6. Jobbak a' szeretönek sebei, hogy-sem a' gyülölönek álnok tsókjai.

7. * A' meg-elégedett lélek meg-tapodgya a' lépes-mézet: és az éhezö lélek a' keserüt-is édes gyanánt vészi. * Job. 6. b. 7.

8. Mint a' fészkéböl el-költözö madár, úgy a' maga helyét el-hagyó férfiú. B

9. Kenettel, és külömb féle illatokkal gyönyörködik a' sziv: és baráttyának jó tanátsival édesittetik a' lélek.

10. Barátodat, és az atyád baráttyát el-ne hadgyad: az atyád-fia házába bé-ne menny nyomorúságodnak napján.

Jobb a' szomszéd közel, hogy-sem az atyafiú távúl.

11. Tanúlly böltseséget fiam, és vidámitsd-meg az én szivemet, hogy felelhessmeg beszéddel a' rágalmazónak.

C 12. A' ravasz látván a' gonoszt, el-rejtezett: a' kisdedek arra menvén, károkat vallottak.

* Supr. 20. c. 16. 13. * Vedd-el annak ruháját, a' ki kezes lött a' kivül-valóért: és az idegenekért, vedd-el zálogját.

14. A' ki felebarátyát nagy szóval áldgya, éjjel fel-kelvén, hasonló légyen az átkozóhoz.

* Supr. 19. b. 13. 15. * A' tsöpögö hejazatok a' hidegnek napján, és a' versengö aszszony egy-máshoz hasonlittatnak.

16. A' ki azt meg-tartya, mint a' ki a' szelet tartya, és a' jobb-keze olajának fogja hini.

17. A' vas vassal élesittetik-meg, és az ember meg-élesiti az ö barátyának ortzáját.

18. A' ki füge-fát tart, észik annak gyümöltsében: és a' ki az ö urának örizöje, megditsöittetik.

19. Mint a' vizekben meg-jelennek a' belé-nézöknek ortzájok, úgy az emberek szivei nyilván vannak az okosoknál.

* Eccl. 14. b. 10. 20. * A' pokol és a' veszedelem soha bé nem telnek; hasonló-képpen az emberek szemei-is telhetetlenek.

D * Supr. 17. a. 3. 21. * A' mint meg-próbáltatik a' tégelben az ezüst, és a' kementzében az arany: úgy meg-próbáltatik az ember a' ditsérö szája-által.

A' hamisnak szive gonoszt keres: az igaz sziv pedig tudományt keres.

22. Ha a' törövel felyül vervén mozsárban töröd-is a' bolondot mint az árpa-darát, nem vétetik el töle az ö bolondsága.

23. Szorgalmatoson még-ismérd a' te barmod szinét, és a' nyájaidat meg-szemléllyed:

24. Mert nem lészen mindenkor hatalmad: hanem a' korona nemzetségröl nemzetségre adatik.

25. Ki-nyiltak a' rétek, és ki-tetszettek a' zöldellö füvek, és bé-szedettenek a' szénák a' hegyekröl.

* 1. Tim. 6. b. 8. 26. * A' bárányok a' te ruházatodra: és a' gödölyék a' mezönek árrára.

27. Élég légyen a' ketskék teje eledelre, és házadnak szükségire: és a' te szolgálóidnak eledelére.

XXVIII. RÉSZ.

Az istentelen mindenütt fél; az igaz pedig nem: a' község vétkeért meg-sokasittatnak a' fejedelmek: szegényt gyalázó szegény: jobb az együgyü szegény, hogy sem az istentelen gazdag: a' ki a' törvényt nem halgattya, annak a' könyörgése gyülölséges: az igazaknak fel-magasztalása: a' maga vétkeit el-rejtö: bóldog a' ki mindenkor retteg: a' gonosz fejedelem ollyan, mint az oroszlány: okosság nélkül való fejedelem; a' ki munkálkodik, bövelkedik; a' ki attyától 's annyától valamit meg-tagad, hasonló a' gyilkoshoz.

A 1. Szalad az istentelen, senkitöl nem kergettetvén: az igaz pedig mint a' bizakodó oroszlány, rettegés-nélkül lészen.

2. A' föld büneért sok az ö fejedelme: és az ember böltseségéért, és azok tudásáért a' mik mondatnak, hosszabb lészen a' fejedelem élete.

3. A' szegények-ellen patvarkodó szegény ember, hasonló a' sebes esöhöz, mellyben éhség készittetik.

4. A' kik el-hadgyák a' törvényt, ditsérik az istentelent: a' kik meg-örizik, felgerjednek ö-ellene.

5. A' gonosz férfiak nem gondollyák-meg az itéletet: a' kik pedig keresik az Urat, mindeneket eszekbe vésznek.

* Sup. 19. a. 1. B 6. * Jobb az ö együgyüségében-járó szegény, hogy-sem a' gazdag a' gonosz útakon.

7. A' ki meg-örizi a' törvényt, bölts fiu az: a' ki pedig a' tobzódókat vendégli, megszégyeniti az attyát.

8. A' ki gazdagságot gyüjt uzsorákkal és záloggal, a' szegényekhez bév-kezünek gyüjti azt.

9. A' ki füleit el-fordittya, hogy ne hallya a' törvényt, annak imádsága útálatos lészen.

10. A' ki meg-tsallya az igazakat a' gonosz úton, az ö veszedelmében el-vész: és az együgyüek birják az ö javait.

11. Böltsnek láttatik magának a' gazdag: az okos szegény pedig meg-vizsgállya ötet.

12. Az igazak örvendezésében sok ditsöség vagyon: az istenteleneknek uralkodása, az emberek romlása.

13. A' ki büneit el-rejti, nem igazgattatik: a' ki pedig meg-vallya; és el-hadgya azokat, irgalmasságot nyér.

14. Bóldog ember, a' ki mindenkor fél: a' ki pedig kemény elméjü, bé-esik a' gonoszba.

15. Orditó oroszlány, és éhezö medve, az istentelen fejedelem a' szegény népen.

C 16. Az okosság-nélkül szükölködö fejedelem, sokakat el-nyom patvarkodással: a' ki pedig gyülöli a' fösvénységet, annak napjai meg-hosszabbúlnak.

17. Az ember, a' ki a' lélek vére-ellen patvarkodik, ha szintén a' veremig fut-is, senki meg nem tartya.

* Supr. 12. b. 13. Eccli. 20. d. 30. 18. A' ki együgyüen jár, meg szabadúlt: a' ki el-fordúlt útakon jár, meg-esik egyszer.

19. * A' ki a' maga földét miveli, megelégedik kenyérrel: a' ki pedig hivalkodást követ, bé-telik szegénységgel.

* Supr. 13. b. 11. & 20. c. 21.

20. A' hiv férfiú igen ditsértetik: * a' ki pedig siet meg gazdagúlni, nem léſzen ártatlan.

21. A' ki a' személyt tekinti az itéletben, nem jól tselekeſzik: ez egy falat kenyérért is el-hadgya az igazságot.

22. A' férfiú, a' ki siet meg-gazdagúlni, és egyebekre irégykedik, nem tudgya hogy reája jö a' ſzegénység.

23. A' ki meg-feddi az embert, kedvet talál az-után nála, inkább hogy-ſem az, a' ki nyelvének hizelkedésével meg-tsallya.

24. A' ki el-vonſzon valamit az attyától, és annyától, és azt mondgya, hogy az nem bün, részese a' gyilkoſnak.

25. A' ki magát hannya, veti, és fel-fualkodik, háborgásokat indit: a' ki pedig az Úrban bizik, meg-gyógyúl.

26. A' ki ſzivében bizik, bolond az: a' ki pedig böltsen jár, meg-ſzabadúl.

27. A' ki a' ſzegénynek ád, nem ſzükölködik: a' ki meg-útállya a' könyörgöt, ſzükséget ſzenved.

28. Mikor fel--emelkednek az iſtenteleknek, el bújnak az emberek: midön azok elveſznek, meg-ſokasúlnak az igazak.

XXIX. RÉSZ.

Intést meg-vető; az igazaknak ſzaporodása; böltseségnek ſzerelme: igaz Király: kegyes jó-akaró: dögleletes emberek; bolondalvaló veſzekedés; vér-ſzopók: a' bolond mindent ki-fetseg: hazugság; ſzegény; és költsön-adó: intés: a' gonoſzoknak megſokaſodása: gyermekidet oktasd; jövendölés: ſzolgáját kénnyén tartó; kevély; haragos: a' lopóval tzimboráló: az embertöl félö: az igazak gyülölik a' gonoſzakat; a' gonoſzok az igazakat.

A

1. Az emberre, a' ki a' dorgálót kemény nyakkal meg-veti, hirtelen veſzedelem jö: és ötet nem követi az egéſség.

2. Az igazak ſokaſúlásában vigad a' község: mikor az iſtentelenek fel-vészik a' fejedelemséget, ſohajt a' nép.

* Luc. 15. c. 13.

3. A' férfiú, a' ki a' böltseséget ſzereti, örvendezteti az attyát: * a' ki pedig kurvákat nevel, el-veſzti jószágát.

4. Az igaz király fel-emeli a' földet, a' ſósvény férfiú el-rontya azt.

5. Az ember, a' ki hizelkedö és tettetett beſzédekkel ſzóll barátyának, hálót vét az ö lépésinek.

B

6. A' bünt-tévö hamis férfiat bé-keréti a' tör: és az igaz ditsér, és örül.

7. Tudgya az igaz a' ſzegények ügyét: az iſtentelen nem tudgya a' tudományt.

8. A' dögleletes emberek el-ſzélleſztik a' váraſt: a' böltsek pedig el téritik a' haragot.

9. A' bölts férfiú, ha a' bolondal veteke-

dik, akár haragudgyék, 's akár neveſsen, nem talál nyugodalmat.

10. A' vér-ſzopó férfiak gyülölik az egygyüt: az igazak pedig, fel-kereſik annak lelkét.

11. Egéſz indúlattyát elö-mutattya a' bolond: a' bölts el-hallaſztya, és továbra tartya.

12. A' fejedelem, a' ki örömeſt halgattya a' hazugság igéit, minden ſzolgai iſtentelenek.

13. A' ſzegény és a' költsön adó egybetalálkoztak: mind a' kettönek meg-világoſitója az Úr.

14. A' király, a' ki a' ſzegényeket igazságban itéli, annak királyi ſzéke meg-erössödik örökké.

15. A' veſzſzö, és a' dorgálás böltseséget ád: a' melly gyermek pedig maga akarattyára hagyatik, meg-ſzégyeniti az annyát. C

16. Az iſtentelenek meg-ſokaſúlásában meg-ſokaſúlnak a' vétkek: és az igazak meglátyák azoknak romlását.

17. Oktasd a' fiadat, és meg-vigaſztal téged, és gyönyörüséget ád a' te lelkednek.

18. Mikor a' profétálás el-fogy, el-ſzélled a' nép: a' ki pedig meg-örizi a' törvényt, bóldog az.

19. A' ſzolgát ſzókkal nem tanithatni: mert a' mit mondaſz, érti; és nem akar felelni.

20. Láttál-e gyors embert a' ſzólláſra? inkább reménlyed a' bolondnak, hogy ſem annak jobbúlását.

21. A' ki gyengén neveli gyermekségétöl-fogva ſzolgáját, az-után engedetlennek érzi ötet.

22. A' haragos férfiú háborgáſt indit: és a' ki könnyen meg-haragſzik, hajlandóbb léſzen a' vétekre. D

23. * A' kevélyt a' meg-alázás követi: és az alázatos lelkût fel-emeli a' ditsöség. * Job. 22. d. 29.

24. A' ki a' lopóval réſzes, gyülöli a' maga lelkét: hallya a' meg-esküdtetöt, és meg nem jelenti.

25. A' ki embertöl fél, hamar meg-eſik: a' ki az Úrban bizik, fel-emeltetik.

26. Sokan kereſik a' fejedelem ortzáját: és kinek-kinek itéleti ki-jö az Úrtól?

27. Útállyák az igazak az iſtentelen férfiat: és gyülölik az iſtentelenek azokat, a' kik az igaz útban vannak.

Az igét meg-örizö fiú, veſzedelem-kivül léſzen.

XXX. RÉSZ.

A' ki Iſtenhez közel jár, tudatlannak itéli magát, és az Iſtennek tselekedetit megfoghatatlanoknak; az Iſtennek beſzéde tüzes, kihez ſemmit ſem kell adni. Könyörög; hogy az Iſten a' hivságtól, hazugságtól, koldúláſtól, és gazdagságtol ól-

talmazza-meg: a' ſzolgát nem kell vádolni az Ura-elött: egynehány nemzetségeket átkoz: két vér-ſzopó: négy telhetetlen dolog: ſzüléit meg-tsúfoló: négy nehéz dolog: négy dolgon forog a' föld: a' földön négy leg-kisſebb állatok: négy állat, a' ki jól jár.

A 1. Az Egybe-gyüjtönek a' ki-beſzéllö fiának igéi.

A' látás, mellyet ſzóllott a' férfiú, a' kivel az Iſten vagyon, és a' ki az ö-véle-lakó Iſtentöl meg-eröſsittetvén, monda:

2. A' férfiaknak leg-bolondabja vagyok, és az emberek böltsesége nints velem.

3. Nem tanúltam a' böltseséget, és nem tudtam a' ſzentek tudományát.

4. Ki ment fel az égbe, 's le-ſzállott? ki tartóztatta meg a' ſzelet az ö kezeiben? ki kötözte egybe a' vizeket mint egy ruházatba? ki állatta-fel a' földnek minden határit? ki neve annak, és ki neve a' fiának, ha tudod?

5. * Az Iſtennek minden beſzéde tüzes, paizsa az ö-benne bizóknak:

6 * Ne tégy ſemmit az ö igéihez, és meg-dorgáltaſsál, 's hazugnak találtaſsál.

7. Kettöt kértem töled, ne tagadd-meg tölem, minek-elötte meg-hallyak.

8. A' hiuságot és a' hazug igéket meſzſze távoztasd-el tölem.

Kuldúſságot, és gazdagságot ne adgy nékem: tsak adgyad éledelemre-való ſzükségimet:

9. Hogy ne-talám meg-elégedvén, a' meg-tagadáſra ingerletteſſem, és mondgyam: Kitsoda az Úr: vagy a' ſzükségtöl kénſzerittetvén lopjak, és hamiſſan esküdgyem az én Iſtenem nevére.

10. Ne vádold a' ſzolgát az ö uránál, hogy valami-képpen meg ne átkozzon téged, és meg-eſsél.

11. Nemzetség, melly az attyát meg átkozza, és az annyát nem áldgya.

12. Nemzetség, melly ö-magának tiſztának láttatik, és mindazáltal meg nem moſatott az rútságiból.

13. Nemzetség, mellynek magas ſzemei vannak, és kinek ſzemöldöki magaſsakra emelkedtek.

14. Nemzetség, mellynek fogai-helyett kardgyai vannak, és a' záp-fogaival rág, hogy fel-egye a' ſzükölködöket a' földröl, és a' ſzegényeket az emberek-közzül.

C 15. A' nadálynak két leányi vannak, kik azt mondgyák: Hozz, Hozz.

Három a' mi telhetetlen, és a' negyedik, melly ſoha nem mondgya; Elég.

16. A' pokol, és az anya-méhnek torka, és a' föld, melly meg nem elégedik vizzel: a' tüz pedig ſoha nem mondgya; Elég.

17. A' ſzemet, melly meg tsúfollya az attyát, és a' melly meg-útállya az ö annyának ſzülését, vájják ki azt a' patakok hollói, és egyék-meg azt a' ſaſok fiai.

18. Három dolog nehéz nékem, és a' negyediket tellyeſséggel nem tudom:

19. A' ſas útát az égen, a' kigyó útát a' kö-ſziklán, a' hajó útát a' tenger közepin, és a' férfiú útát ifiuságában.

20. Ollyan az házaſság-rontó aſzſzonynak úta-is, a' ki éſzik, és meg-törölvén a' ſzáját, azt mondgya: Nem tselekedtem gonoſzt.

21. Három-által indúl-meg a' föld, és a' negyediket el nem ſzenvedheti:

22. A' ſzolga-által, midön uralkodik: a' bolond-által, mikor eleget éſzik:

23. A' gyülölséges aſzſzony-által, mikor házaſságra vitetik: és a' ſzolgáló-által, mikor örökösévé léſzen az ö aſzſzonyának.

24. Négy igen apró vagyon a' földön, és azok böltsebbek a' böltseknél.

25. A' hangyák, erötlen nép, mélly aratásban kéſzit magának eledelt:

26. A' nyulatska, erötlen község, melly a' kö-ſziklára helyhezteti ſeküvö-helyét:

27. Királya nints a' sáskának, és egéſzſzen ki-mégyen az ö ſeregi-ſzerént:

28. A' tarka-gyék kezeivel kapaſzkodik, és a' király házaiban lakik.

29. Három, a' mi jól lépik; és a' negyedik, melly ſzerentséſſen jár.

30. Az oroſzlány, a' vadak-között leg-erösb, ſenki ſzine-elött meg nem ijed:

31. A' fel-ovedzett ágyékú kakas: és a' kos: nints-is király, a' ki ellene állyon.

32. Vagyon, a' ki bolondnak láttatott, minek-utánna magaſra fel-emeltetett: mert értelmes lött vólna, ſzájára tötte vólna a' kezét.

33. A' ki pedig eröſſen nyomja az emlöt a' tejnek ki-fejésére, vajat nyom-ki: és a' ki fölöttebb fújja az orrát, vért hoz-ki; és a' ki haragra ingerel, verſengéſt indit.

XXXI. RÉSZ.

Int, hogy jóſzágodat az Aſzſzonyoknak ne add; és bort a' Királyoknak ne adj; hanem a' ſzomorúaknak: az igazságot ſzereſd: az eröſs aſzſzony-állatoknak ritka vólta, és ditséreti.

A 1. Lámuel király igéi: Látás, mellyel ötet oktatta az annya.

2. Mitsoda én ſzerelmeſem, mitsoda én méhemnek ſzerelmeſe, mitsoda én fogadáſimnak ſzerelmeſe?

3. Ne add marhádat az aſzſzony állatoknak, és a' te gazdagságodat a' királyok eltörlésére.

4. A' királyoknak ne adgy, o Lámuel, a' királyoknak bort ne adgy: mert ſemmi titok nints, a' hol a' réſzegség uralkodik.

5. És ne-talám igyanak, és el-feletkezzenek az itéletekröl, és el-változtaſsák ügyét a' ſzegény fiainak.

* Pſal. 18. b. 7.
* Deut. 4. a. 2. & 12. d. 32.

6. Adjatok réſzegithetöt a' ſzomorúaknak, és bort azoknak, kik keſerves ſzivvel vannak.

7. Igyanak, és feletkezzenek-el ſzegénységekröl, és az ö fájdalmokról meg ne emlekezzenek többé.

8. Nyisd-meg a' ſzádat a' némának, és minden által-menö fiak ügyeinek.

9. Nyisd-meg a' ſzádat, igazat végezz, és tégy itéletet a' ſzükölködönek, és a' ſzegénynek.

10. Erös aſzſzony állatot ki-talál? meſzſziröl, és az utólsó határokról annak az árra.

11. Bizik a' hoz a' férjének ſzive, és ragadományok-nélkül nem ſzükölködik.

12. Jót ád néki, és nem gonoſzt, életének tellyes napjaiban.

13. Gyapjat és lent kereſett, és munkálkodott az ö kezeinek tanátsával.

14. Lött mint a' kereskedö hajója, meſzſziröl hozván az ö kenyerét.

15. És éjjel fel költ, és éléſt adott a' háza népének, és eledeleket az ö leányzoinak.

16. Meg-ſzemlélte a' mezöt, és megvette azt: kezei munkájából ſzölöt plántált.

17. Fel-övedzette erösséggel az ö ágyékit, és meg-vaſtagitotta a' karját.

18. Meg-kóſtolta, és látta, hogy jó az ö kereskedéſe: el nem aluſzik éjjel az ö világa.

19. A' kezét erös dolgokra vetette, és az ö újai az orsót fogták.

20. A' kezét meg-nyitotta a' ſzükölködönek, és az ö tenyereit ki-nyújtotta a' ſzegényre.

21. Nem félti az ö házát a' hó hidegétöl: mert minden háza-népe kétſzeresbe öltözött.

22. Drága tziſrás ruhát tsinált-magának: bibor és veres ſelyem az ö öltözete.

23. Nemes a' kapuban a' férje, midön a' föld tanátſival ül.

24. Gyóltsot tsinált, és el-adta, és övet adott a' Kananæusnak.

25. Erösség és ékeſség az ö öltözete, és nevetni-fog az utólsó napon.

26. A' ſzáját meg-nyitotta a' böltseségnek, és a' kegyelmeſségnek törvénye az ö nyelvén.

27. Meg-ſzemlélte a' háza ösvényit, és kenyeret hivalkodva nem ött.

28. Fel-költek a' fiai, és igen bóldognak hirdették: a' férje, és ditsérte ötet.

29. Sok leányok gyüjtöttek gazdagságokat; te felyül-halladtad minnyájokat.

30. Tsalárd a' kedveſség, és hiuságos a' ſzépség: az Urat-félö aſzſzony-állat, az ditsértetik.

31. Adgyatok néki az ö kezeinek gyümölcséböl: és ditsérjék ötet a' kapukban az ö tselekedeti.

ECCLESIASTES.

ÁZ-AZ:

A' PREDIKÁTOR.

E' Könyvnek a' neve Predikátor, mivel kezdetitöl-fogva mind végig, a' világnak, és világi dolgoknak hivságáról, el-mulandóságáról, mint valamelly jó Predikátor, beſzél. Némellyek tulajdonéttyák Salomonnak, hogy tudnillik a' világi dolgokrúl való meg-réſzegedéſe után meg-józanodván irta ezeket, hogy ki-ki példájából meg-tanúllya, melly veſzedelmes az igazság úttjától el-távozni. Azért példájúl elö-hozza a' maga életét, és mikben helyheztette gyönyörüségit: és mind-azokat hivságok hivságának mondja. Annak-utánna a' tiſzteſséges, és jó erköltsös életre inti az embereket: a' gonoſzokat pedig halállal, és itélettel fenyegeti, az igazakat nagyon biztattya. Máſok e' könyvröl azt mondgyák, hogy ſokkal az után Salomon neve alatt irta vólna más valaki, úgy mint vagy Dániel, vagy Esdrás, vagy más a' Próféták-közül, mivel ezeknek irásiban ſok a' féle találtatik, mellyekröl itt ſzóll a' Predikátor.

I. RÉSZ.

Oktat, hogy valami vagyon e' világon, mind hivság, és ſemmi újság az ég-alatt nintsen: minden dolgokat meg-fogni nehéz; söt hivság, és a' léleknek gyötrelmes.

1. A' PREDIKÁTORNAK a' Dávid fiának Jeruſalemi királynak igéi.

2. Hiuságoknak hiuſága, monda Predikátor; hiuságoknak hiuſága, és mindenek hiuság.

3. Mie vagyon több az embernek minden ö munkájából, mellyel munkálkodik a' nap alatt?

4. Nemzetség el-múlik, és nemzetség jö: a' föld pedig örökké meg-marad.

B 5. Fel-támad a' nap, és el-nyugſzik, és helyére tér: és ott ujonnan fel-támadván.

6. Dél-felé kerül, és Éſzakra hajol: mindeneket el-járván kerengve mégyen a' ſzél, és az ö kerületire viſzſza-tér.

7. Minden folyó-vizek a' tengerbe ſzakadnak, és a' tenger meg nem árad: a' helyre, a' mellyröl ki-jönek a' folyó-vizek, viſzſzamennek, hogy iſmég follyanak.

8. Minden dolgok nehezek: meg nem magyarázhattya ember azokat beſzéddel: nem elégedik-meg a' ſzem látáſsal, ſem a' fül halláſſal bé nem telik.

C 9. Mitsoda a' mi vólt? ugyan az a' mi következendö, mitsoda a' mi lött? ugyan az a' mi léendö.

10. Semmi újság nints a' nap-alatt, ſe nem mondhattya ſenki: Imé ez új: mert immár vólt az elöbbi idökben, mellyek elöttünk vóltak.

11. Nints az elöbbiekröl emlekezet: de még azokról-is, a' mellyek ez-után jövendök, nem léſzen emlekezet azoknál, a' kik következendök utóllyára.

12. Én Predikátor, Israel királya vóltam Jeruſalemben.

13. És el-végeztem ſzivemben, hogy kérdezkedném, és értekezném mindenekröl, mellyek a' nap alatt léſznek. E' gonoſz foglalatoſságot adta az Iſten az emberek fiainak, hogy abban foglalnák magokat.

D 14. Láttam mindeneket, mellyek a' nap-alatt léſznek, és imé mindenek hiuság, és léleknek gyötrelme.

15. Az el fordúltak nehezen jobbitatnak-meg, és a' bolondok ſzáma végheteten.

16. Szóllék ſzivemben, mondván: Ime nagyá löttem, és meg-halladtam mindeneket böltseséggel, kik elöttem vóltak Jeruſalemben: és az elmém ſokakról elmélkedett böltsen, és tanúltam.

17. És arra adtam ſzivemet, hogy érteném az okoſságot, és a' tudományt, és a' tévelygéſeket, és a' bolondságot: és meg-iſmértem, hogy ezekben-is munka vólna, és lélek gyötrelme:

18. Azért, hogy a' ſok böltseſségben ſok búsúlás vagyon: és a' ki öregbiti a' tudományt, öregbiti a' munkát-is.

II. RÉSZ.

E' világi gyönyörüségnek, gazdagságnak, épületeknek hiusága: hijába-valóság a' következendö örökösnek gyüjteni, mivel hogy nem tudod, mitsodás léſzen.

A 1. Mondék én a' ſzivemben: El-megyek, és bévelködöm gyönyörüségekkel, és élek a' jókkal. És látám, hogy az-is hiuság vólna.

2. A' nevetéſt tévelygéſnek állitottam: és az örömnek mondek: Miért tsalattatol-meg heában?

3. Gondolám ſzivemben, hogy el-fognám a' bortól teſtemet, hogy elmémet a' böltseségre adnám, és el-távoztatnám a' bolondságot, mig meg-látnám, mi vólna haſznos az emberek fiainak: mit kellyen tselekedni a' nap-alatt az ö élete napjainak ſzámában.

4. Fel-magaſztaltam tselekedetimet, házakat épitettem magamnak, és ſzöloket plántáltam.

5. Kerteket tsináltam, és gyümöltsös kerteket, és bé-ültettem azokat minden-féle fákkal.

6. És halas-tókat tsináltam magamnak, hogy meg öntözném a' gyümöltsözö fák erdejét.

B 7. Szolgákat és ſzolgálókat birtam, és ſok tselédem vólt: és tsordáim, és ſok juh nyájaim, mind azok-fölött, kik elöttem Jeruſalemben vóltak:

8. Gyüjtöttem magamnak ezüſtöt, és aranyat, és a' királyoknak 's a' tartományoknak gazdagságit: ſzerzettem magamnak énekes férfiakat és aſzſzony-állatokat, és az emberek fiainak gyönyörüségit, pohárokat, és korsókat a' bor töltés ſzolgálattyára:

9. És mind felyül-halladtam azokat gazdagsággal, a' kik elöttem vóltak Jeruſalemben: a' böltseség is meg-maradott velem.

10. És mindeneket, a' miket kivántak a' ſzemeim, meg nem tagadtam nékik: ſe meg nem tiltottam a' ſzivemnek, hogy ne élne minden gyönyörüséggel, és gyönyörködtetné magát azokban, a' miket kéſzitettem vala: és ezt állitottam én réſzemnek lenni, ha élnék a' munkámmal.

C 11. És midön minden alkotmányimra fordúltam vólna, a' miket tsináltak vala a' kezeim, és a' munkákra, mellyekben heában izzadtam vala, láték mindenekben hiuságot, és lélek gyötrelmét, és hogy ſemmi meg nem maradna a' nap-alatt.

12. Térülék a' böltseségnek, és a' tévelygéſeknek, és a' bolondságnak elmélkedésére (mitsoda, mondám, az ember, hogy követheſse az ö alkotó királyát?)

13. És látám, hogy annyival meg-elözné a' böltseség a' bolondságot, a' mennyivel külömböz a' világoſság a' ſetétségtöl.

14. * A' bölts ſzemei az ö fejében; a' bolond ſetétségben jár: és meg-értettem hogy mind a' kettönek azon egy halála vólna.

15. És mondék az én ſzivemben: Ha azon egy halála léſzen a' bolondnak, és nékem, mit haſznál nékem, hogy nagyobb munkát vöttem-fel a' böltseségért? és ſzóllván az elmémmel, eſzembe vöm, hogy az-is hiuság vólna.

16. Mert nem léſzen a' böltsnek örökkévaló emlekezete, mint ſzintén a' bolondnak, és a' következendö idök mindeneket egy-aránt el-födnek feledékenységgel: meghal a' tudós haſonló-képpen, mint a' tudatlan.

* Inſr. 8. a. 1. Prov. 17. d. 24.

17. És

17. És az-okáért meg-únám életemet, látván hogy minden, valami a' nap alatt vagyon, gonosz; és hogy mindenek hiuság, és lélek gyötrelme.

18. Meg-útáltam ismég minden szorgalmatosságomat, mellyel a' nap-alatt igen szorgalmatoson munkálkodtam, örökösöm lévén utánnam.

19. Kit nem tudok, ha bölts lészen-e, vagy bolond, és fog-e uralkodni az én munkáimban, mellyekben izzadtam, és szorgalmatos vóltam, és vagyon-e ennél hiuságosb dolog?

20. Az-okáért meg-szünném, és nem akara a' szivem többé munkálódni a' nap-alatt.

21. Mert holott más böltseséggel munkálkodik, és tudománnyal, és szorgalmatossággal, hivalkodó embernek hadgya az ö keresményit: ez-is azért hiuság, és nagy gonosz.

22. Mert mi haszna lészen az embernek minden munkájából, és lelkének gyötrelméböl, mellyel a' nap-alatt kinlódott?

23. Minden napjai fájdalmokkal, és nyavalyákkal tellyesek, és éjjel sem nyugszik elméjével: és nem hiuság-e?

24. Nem jobb-e enni és innya, és jóltartani a' maga lelkét tulajdon munkáiból? ez-is az Isten kezéböl vagyon.

25. Ki fog úgy enni, és gyönyörüségekkel bévelködni, mint én?

26. Az Isten az ö szine-elött-való jó emberének böltseséget, és tudományt, és vigaságot adott: a' bünösnek pedig gyötrelmet, és heába-való gondot adott, hogy keressen, és gyüjtsön, és annak adgya, a' ki kedves az Istennél: de ez-is hiuság, és elmének heába-való szorgalmatossága.

III. RÉSZ.

Mindeneknek ideje vagyon, a' lételre és elmúlásra: semmiben meg nem nyugszik e' világon az ember elméje: egyenlö-képpen el-múlnak az emberek a' barmokkal.

1. MINDENEKNEK ideje vagyon, és idejek-szerént múlnak-el mindenek az ég-alatt.

2. Ideje a' születésnek, és ideje a' meghalásnak.

Ideje a' plántálásnak, és ideje a' ki-szaggatásnak, a' mi plántáltatott.

3. Ideje a' meg-ölésnek, és ideje a' meggyógyitásnak.

Ideje a' rontásnak, és ideje az épitésnek.

4. Ideje a' sirásnak, és ideje a' nevetésnek.

Ideje a' jajgatásnak, és ideje a' tántzolásnak.

5. Ideje a' kövek el-hányásának, és ideje a' fel-szedésének.

Ideje az ölelgetésnek, és ideje az ölelgetéstöl-való el-távozásnak.

6. Ideje a' keresésnek, és ideje az el-vesztésnek.

Ideje a' meg-örizésnek, és ideje az elvetésnek.

7. Ideje az el-mettszésnek, és ideje az egybe-varrásnak.

Ideje a' halgatásnak, és ideje a' szóllásnak.

8. Ideje a' szeretésnek, és ideje a' gyülölésnek.

Ideje a' hadnak, ideje a' békeségnek.

9. Mie vagyon több az embernek az ö munkájából?

10. Láttam a' gyötrelmet, mellyet Isten az emberek fiainak adott, hógy foglalatosok légyenek abban.

11. Mindent jól tselekedett az ö idejében, és e' világot az ö vetekedések-alá adta, hogy meg ne talállya ember az alkotmányt, mellyet Isten alkotott kezdettöl-fogva végig.

12. És meg-ismértem, hogy nints jobb mint vigadni, és jól tselekedni éltében.

13. Mert minden ember, a' ki észik, és iszik, és láttya az ö munkája hasznát, Isten ajándéka az.

14. Meg tanúltam, hogy minden dolgok, mellyeket az Isten tselekedett, meg-maradnak örökké: nem adhatunk azokhoz semmit, se el nem vehetünk azokból, a' miket az Isten tselekedett, hogy féllyék ötet.

15. A' mi lött, az meg-marad; a' mellyek következendök, már vóltak; és az Isten meg-újittya, a' mi el-múlt.

16. Láttam a' nap-alatt az itélet helyén istentelenséget, és az igazság helyén hamisságot.

17. És mondék szivemben: Az igazat, és az istentelent meg-itéli az Isten; és minden dolognak akkor lészen ideje.

18. Mondék szivemben az emberek fiairól, hogy meg-próbálná öket az Isten, és meg-mutatná, hogy hasonlók a' barmokhoz.

19. Az-okáért egy az ember, 's a' barmok halála, és mind a' kettönek egyenlö az állapattya: a' mint meg-hal az ember, úgy halnak meg azok-is: hasonló-képpen lehellenek mindenek, és semmie az embernek több nints, mint a' baromnak: mindenek hiuság-alá vannak vetve.

20. És mindenek egy helyre mennek: a' földböl löttek, egyenlö-képpen viszsza-is térnek a' földbe.

21. Ki tudgya, ha az Ádám fiai lelke felmégyen, és ha a' barmok lelke alá-mégyen?

22. És fel-találtam, hogy semmi jobb nints, mint vigadni embernek az ö tselekedetiben, és hogy ez az ö része. Mert ki hozza ötet elö, hogy az utánna-következendöket meg-tudgya?

IV. RÉSZ.

Ez életnek hejába valósága: az ártatlanoknak el nyomásában az embernek szorgalmatosága, másokat irégységre indit: a' bolond bátran vagyon az ö hivalkodásában: hejába-valóság a' kinek örököse nintsen, még-is kintset gyüjt, a' jó társaság hasznos: jobb a' szegény okos gyermek, a' vén és bolond Királynál: a' bolondoknak száma véghetetlen: kiknek áldozattyoknál kedvesb az engedelmesség.

A 1. EGYEBEKRE fordúlék, és látám a' nyomorgatásokat, mellyek a' nap-alatt történnek, és az ártatlanok köny-húllatásit, és senkit vigasztalót: és hogy nem álhatnak azoknak hatalmasága-ellen, mindenek segétségétöl el-hagyattatván.

2. És inkább ditsértem a' hóltakat, hogysem az eleveneket:

3. És mind a'kettönél bóldogabnak itéltem, a' ki még nem-is született, és nem látta a' gonoszokat, mellyek a' nap-alatt léznek.

4. Ismég el-nézém az embereknek minden munkájokat, és eszembe vöm, hogy a' serénységek okot adnának felebarátunk irégységére: ebben-is hiuság azért, és heábavaló gond vagyon.

5. A' bolond egybe kútsollya a' kezeit, és a' maga húsát észi, mondván:

B 6. Jobb egy maroknyi nyugodalommal, hogy-sem mind a' két kéz teli munkával, és lélek gyötrelmével.

7. Gondolkodván találék más hiuságot-is a' nap-alatt:

8. Egyedül vagyon, és nints más véle, sem fia, sem attya-fia, és mindaz-által meg nem szünik munkálkodni, és nem elégednek-meg a' szemei a' gazdagsággal: és nem gondolkodik, mondván: Kinek munkálkodom, és meg-fosztom lelkemet a' jóktól? Ebben-is hiuság vagyon, és igen gonosz gyötrelem.

9. Jobb azért kettönek együtt lenni, nogy-sem egynek: mert hasznok vagyon az ö társaságokban:

C 10. Ha egyik el-esik, a' másiktól megtámogattatik, jaj az egyedül-valónak: mert ha el-esik, nints fel-emelöje.

11. És ha ketten együtt hálnak, egymást meg-melegitik: az egyes mi módon melegül-meg?

12. És ha valaki meg-gyözi az egyikét, ketten ellene-állanak: a' hármas kötél nehezen szakad-el.

13. Jobb a' szegény, és bölts gyermek a' vén, és bolond királynál, a' ki nem túd továbra gondolkodni.

14. Hogy néha a' tömlötzböl, és a' lántzokból-is ki-mégyen némelly az országlásra: és más, ki a' fejedelemségben született, a' szükölködés-miatt meg-emésztetik.

D 15. Láttam minden élöket, kik a' nap-alatt járnak a' második ifiúval, ki fel-támad ö helyette.

16. Véghetetlen minden népnek a' száma, a' kik elötte vóltak: és a' kik az-után következendök, nem örvendeznek ö-benne, de ez-is hiuság, és lélek gyötrelme.

17. Örizd-meg a' lábadat az Isten házába menvén, és járúlj közel, hogy meg-hallyad. * Mett sokkal jobb az engedelmesség, hogy-sem a' bolondok áldozati, kik nem tudgyák, minémü gonoszt tselekesznek.

* 1. Reg. 15. c. 22. Ose. 6. c. 6.

V. RÉSZ.

Semmit ne szóly vakmeröül az Istenröl, és az ö igazgatásáról: fogadásidat töltsd-bé: nem kell tsudálkozni az ügye-fogyottak el-nyomásán, mivel hogy gonosz birák vannak: nyomorúlt állapattya a' telhetetlen fösvénynek, és a' maga veszedelmére kintset gyüjtö gazdagnak.

A 1. VAKMERÖ-képpen valamit ne szólly, se a' szived gyors ne légyen a' szólláfra az Isten-elött. Mert az Isten menyben, és a' földön: azért kevés bészédid légyenek.

2. A' sok gondokat álmok követik, és a' sok beszédben bolondság találtatik.

3. Ha mit fogadtál az Istennek, ne késsél meg-adni: mert nem tetszik néki a' hamis, és bolond igéret. Hanem, valamit fogadsz, add-meg:

B 4. És sokkal jobb fogadást nem tenni, hogy-sem a' fogadás-után az igéreteket meg nem adni.

5. Ne add arra a' szádat, hogy vétkeztesd a' testedet: és ne mond az angyal-elött: Nints gond viselés: hogy ne-talám megharaguván az Isten a' te beszédid-ellen, el ne szélleszsze kezeidnek minden munkáit.

6. A' hol sok álmok vannak, igen sok hiuságok-is vannak, és számlálhatatlan beszédek: te pedig az Istent féllyed.

7. Ha látod a' szegények meg-nyomorittatni, és eröszakos törvényeket, és hogy el-fordittatik az igazság a' tartományban, ne tsodálkozzál azon a' dolgon: mert a' nagynál más nagyobb vagyon, és ezek-fölött-is nagyobbak vannak egyebek.

C 8. És ennek-fölötte az egész földnek Királya parantsol a' szolgának.

9. A' fösvény nem telik-bé a' pénzel: és a' ki a' gazdagságot szereti, nem veszi annak gyümöltsét: hiuság azért ez-is.

10. A' hol sok gazdagság vagyon, sokan a' kik azt meg-emésztik-is. És mit használ annak, a' ki azzal bir, hanem hogy láttya szemeivel a' gazdagságot?

11. Édes az álom a' munkásnak, akár keveset, 's akár sokat egyék: a' gazdagnak pedig meg-elégedése nem hadgya ötet aludni.

12. * Vagyon más igen gonosz nyavalya-is, mellyet a' nap-alatt láttam: az ö Uranak veszedelmére tartatott gazdagság.

13. Mert igen gonosz gyötrelemben elvesznek: fiat szült, a' ki fölötte nagy szükölködésben lészen.

14. * A' mint mezitelen jött-ki az anya-méhéből, úgy tér visszza, és semmit el-nem viszen magával az ö munkájából.

15. Tellyességgel nyomorúlt nyavalya: a' mint jött, úgy tér-visszza. Mit használ azért néki, hogy heába munkálkodott?

16. Az ö életének tellyes napjaiban setétségben ött, és sok gondban, és nyomorúságban, és bánatban.

17. Az-okáért az láttatot nékem jónak, kogy ki-ki egyék, és igyék, és örömmel éllyen munkájából, mellyel ö munkálódott a' nap-alatt, az ö élete napjainak számaszerént, a' mellyeket az Isten adott néki, és ez az ö része.

18. És minden embernek, a' kinek az gazdagságot adott, és marhát, és meg-engedte néki, hogy egyék azokból, és éllyen az ö részével, és örüllyön munkájának: Isten ajándéka ez.

19. Mert nem igen emlékezik-meg életének napjairól, mivelhogy Isten gyönyörüségekben foglallya annak szivét.

VI. RÉSZ.

A' fösvénynek nyomorúlt állapattya, ki még szükségére sem mér élni javaival.

1. VAGYON más gonosz-is, mellyet láttam a' nap-alatt, és ugyan gyakor az embereknél:

2. A' melly embernek Isten gazdagságot adott, és marhát, és tiszteletet, és semmi heával nints a' lelke mind azok-közzül, mellyeket kiván: és nem engedi néki az Isten, hogy abból egyék, hanem kivül-való ember emészti-meg azt, ez hiuság, és nagy nyavalya.

3. Ha valaki száz magzatot szül, és sok esztendeig él, és életének sok napjai léfznek, és az lelke nem él marhájának javaival, és nem léfzen temetése: erről én azt mondom, hogy jobb nálánál az idétlen gyermek.

4. Mert heába jött, és a' setétségre mégyen, és el-felejtéssel töröltetik-el a' neve.

5. Nem látta a' Napot, se nem tudta a' jónak, 's a' gonosznak külombségét:

6. Ha szintén két-ezer esztendeig él-is, és nem élt a' jókkal; nem-de nem egy helyre sietnek-e mindenek?

7. Minden munkája az embernek az ö szájában: de az ö lelke bé nem telik.

8. Mivel vagyon több az eszesnek a' bolondnál? és a' szegénynek, hanem hogy oda mennyen, a' hol az élet vagyon?

9. Jobb azt látni, a' mit kivánsz, hogy sem azt kivánni, a' mit nem tudsz. de ez-is hiuság, és a' lélek vak-merösége.

10. A' ki következendö, már a' neve el-neveztetett, és tudva vagyon, hogy ember légyen, nem vetekedhetik erösbel magánál a' törvényben.

11. Igen sok szók vannak, és a' vetekedésben igen hiuságosok.

VII. RÉSZ.

Heába-való a' nagyra vágyódás: elé-számláltatnak sok dolgok; és ki kihez illendö légyen: hasznosbb a' böltseség, a' gazdagsággal: a' gonosz napot el-kerüld: feléttébb bölts, és igaz ne légy magadnál: veszedelmes az aszszonynak társasága: az ember egyenessen teremtetett az Istentöl, fel-fövel.

1. MI szükség az embernek magánál nagyobb dolgokat keresni, holott nem tudgya, mi használlyon néki életében, az ö szarándogsága napjainak számában, és az idöben melly mint az árnyék elmúlik? A' vagy ki jelentheti-meg néki, mi következik ö-utánna a' nap-alatt?

2. * Jobb a' jó hir-név, hogy-sem a' drága kenetek; és a' halál napja, a' születés napjánál.

3. Jobb a' siralom házához menni, hogy sem a' lakadalom házához: mert amabban minden ember az ö vége-felöl tudósittatik, és az élö meg-gondollya, a' mi következik.

4. Jobb a' harag a' nevetésnél: mert az ortzának szomorúsága-által meg jobbúl a' vétkezönek lelke.

5. A' böltsek szive, a' hol a' szomorúság; és a' bolondok szive, a' hol a' vigaság.

6. Jobb a' böltstöl meg-dorgáltatni, hogy-sem a' bolondok hizelkedésével meg-tsalattatni.

7. Mert mint az égö töviseknek ropogása a' fazék-alatt, úgy a' bolond nevetése: de ez-is hiuság.

8. A' hamis vádolás meg-háborittya a' böltset, és el-veszti az ö szivének erejét.

9. Jobb az imádságnak a' vége, hogy-sem a' kezdete. Jobb a' türö a' kevélynél.

10. Ne légy hirtelen a' haragra: mert a' harag a' bolond kebelében nyugszik.

11. Ne mondgyad: Mi okát véled, hogy az elöbbi idök jobbak vóltak, hogy-sem mint most vannak? mert bolond efféle kérdezkedés.

12. Hasznosb a' böltseség a' gazdagsággal, és inkább használ a' napot-látóknál.

13. Mert mint a' böltseség meg-óltalmaz, úgy meg-óltalmaz a' pénz. Ezzel pedig jobb a' tudomány, és a' böltseség, hogy annak életet adnak, a' ki birtokában vannak.

14. Gondold-meg az Isten tselekedetit,

hogy ſenki meg nem jobbithattya, a' kit ö meg-útál.

15. A' jó napon élly a' jókkal, és a' gonoſz naptól ódd magad. Mert mint ezt, úgy amazt-is az Iſten-alkotta, hogy ne talályon ember ö-ellene igaz panaſzolkodáſokat.

16. Ezeket-is láttam az én hiuságomnak napjaiban: az igaz el-vész az ö igazságában, és az iſtentelen ſok ideig él az ö gonoſzságában.

17. Ne légy fölöttébb igaz: ſe többet ne érts, hogy-ſem ſzükséges, hogy meg ne oſtobúlly.

C 18. Ne tselekedgyél igen iſtentelenül: és ne légy bolond, hogy meg ne hally a'nem te idödben.

19. Jó néked az igazat támogatnod, de amattól ſe vond-meg a' kezedet: mert a' ki az Iſtent féli, ſemmit el nem mulat.

20. A' böltseség meg-erösitette a' böltset a' váraſnak tiz fejedelmi-fölött.

* 3. Reg. 8. c. 46. 2. Par. 6. g. 36. Prov. 20. b. 9. 1. Jo. 1. c. 8. 21. * Mert nints igaz ember a' földön, a' ki jót tselekedgyék, és ne vétkezzék.

22. De minden beſzédeknek, mellyek mondatnak, ſe adgyad ſzivedet: hogy valami-képpen ne hallyad, hogy téged ſzidalmaz a' ſzolgád.

23. Mert tudgya a' lelki iſméreted, hogy te-is gyakorta ſzidalmaztál egyebeket.

24. Mindent meg-próbáltam a' böltseségben. Mondék: Böltsé léſzek: és az ſokkal meſzſzebb távozott tölem,

25. Hogy ſem az elött vólt; és nagy a' mélysége, ki találya-fel azt?

D 26. Mindeneket meg-vizsgáltam elmémmel, hogy tudnám, és meg-ſzemlélném, és meg-keresném a'böltſeséget, és az okosságot: és hogy meg-iſmérném a' bolondnak iſtentelenségét, és az eſztelenek tévelygését:

27. És keserübnek találtam a' halálnál az aſzſzony-állatot, ki a' vadáſzok töre, és varſa a' ſzive, kezei kötelek. A' ki kedves az Iſtennél, el-ſzalad elötte: a' ki pedig bünös, meg-fogattatik attól.

28. Imé ezt találtam, monda a' Predikátor, egyet-is, máſt-is, hogy fel-találnám az okát,

29. Mellyet még-is keres a' lelkem, és fel nem találtam. Férfiat ezer-közzül találtam egyet; aſzſzony-állatot minnyájok-közzül ſem találtam.

30. Tsak azt találtam-fel, hogy az Iſten az embert igazzá teremtette, és ö véghetetlen kérdezkedéſekbe egyelitette magát. Kitsoda ollyan mint a' bölts? és ki tudgya az igének meg-fejtését?

VIII. RÉSZ.

Az embernek ortzájából ki-tetſzik a' böltseség: az Iſten parantsolatitól el ne távozzál: az ember tsak a' jelen-való dolgokat tudgya: és a' haláltól meg nem menekedik: az iſtentelenek az Iſtennek türésével gonoſzúl élvén bátrábban vétkeznek: az Iſten-félök gyakrabban büntettetnek, mint az iſtentelenek: ellenbe az iſtentelenek bóldogittatnak inkább, mint az Iſten-félök: az Iſten tselekedetinek okait nem kell kereſni, mert azokat ſenki fel-nem éri,

A Supr. 2. c. 14. 1. Az embernek böltsesége fénlik az ö ortzáján, és a' leg-hatalmasb annak ortzáját el-változtattya.

2. Én a' király ſzájára vigyázok, és az Iſten esküvésének parantsolatira.

3. Ne ſieſs el-távozni az ö ortzája-elöl, ſe meg ne maradgy a' gonoſz tselekedetben: mert mindent, a' mit akar, meg-tselekeſzik:

4. És az ö beſzéde hatalommal tellyes: és ſenki nem mondhattya néki: Miért tselekeſzel igy?

5. A' ki meg-örizi a' parantsolatot, nem ſzenved ſemmi gonoſzt. Az idöt, és a' feleletet érti a' böltsnek ſzive.

6. Minden dolognak ideje vagyon, és alkalmatoſsága, és ſok az ember gyötrelme:

7. Mert nem tudgya az el-múlt dolgokat, és a' következendöket ſemmi követ-általnem tudhattya.

B 8. Nints az ember hatalmában, hogy megtartóztaſſa lelkét, és nints hatalma a' halál napján, ſem nyugodni nem hadgyák el-közelgetvén a' hartz, és meg nem ſzabadittya az iſtentelenség az iſtentelent.

9. Mind ezeket meg-gondoltam, és a' ſzivemet minden tselekedetekben foglaltam, mellyek a' nap alatt léſznek. Néha az ember uralkodik az emberen az ö gonoſzára.

10. Láttam el-temettetett iſtenteleneket: kik még midön élnének-is, a' ſzent helyen vóltak, és ditsértettenek a' városban mint igaz tselekedetüek: de ez-is hiuság.

C 11. Mert mivelhogy hamar ſzententzia nem mondatik a' gonoſzok-ellen, a' gonoſz minden félelem-nélkül tselekeſzik az emberek fiai.

12. Mindaz-által abból, hogy a' bünös ſzázſzor tselekeſzik gonoſzt, és a' türés-által el-ſzenvedtetik, én meg-iſmértem, hogy jól léſznek az Iſten-félök, kik az ö ortzájától félik.

13. Ne légyen jól az iſtentelen, ſe az ö napjai meg ne hoſzſzabbodgyanak, hanem mint az árnyék el-múllyanak, a' kik az Úr ortzájat nem félik. D

14. Vagyon más hiuság-is, melly a' földön történik. Vannak igazak, kiben gonoſzok történnek, mint-ha az iſtentelenek tselekedetit tselekedték vólna: és vannak iſtentelenek, kik olly bátorságoſok, mintha az igazak tselekedeti vólnának nálok, de ezt-is igen hiuságoſnak itélem.

15. Ditsértem azért a' vigaságot, hogy nem vólna jobb embernek a' nap-alatt, hanem tsak hogy ennék, és innék, és vigadnna: és tsak ezt vinné-el magával az ö mun-

kájából életének napjaiban, mellyeket az Isten adott néki a' nap-alatt.

16. És arra adám a' szivemet, hogy tudnám a' böltseséget, és meg érteném a' foglalatosságot, melly a' földön vagyon: vagyon ember, ki se nappal se éjjel álmot nem lát szemeivel.

17. És eszembe-vöm, hogy az Istennek semmi-némü tselekedetinek okát ember nem találhattya, azoknak mellyek a' nap-alatt történnek: és mennél többet munkálkodik a' keresésben, annyival inkább nem találja: ha szintén mondgya-is a' bölts, hogy tudgya, fel nem találhattya.

IX. RÉSZ.

Nem tudgya az ember, ha szeretetre-é, vagy gyülölségre méltó, mert mindenekkel egyenlö dolgok történnek: és mivelhogy ez életután nem adatik idö a' jónak-követésére, most szorgalmatoson, és szüntelen jót tselekedgyünk: és noha a' böltseség jobb az erösségnél, mindazon-által semminek tartatik a' szegényben.

A 1. Mind ezeket forgattam a' szivemben, hogy szorgalmatoson meg-érteném: Vannak igazak, és böltsek, és azok tselekedeti az Isten kezében: és mindaz-által nem tudgya ember, ha szeretetre légyen-e méltó, vagy gyülölségre:

2. Hanem mindenek jövendöre tartatnak bizonytalanok, azért hogy mindenek egy aránt történnek az igazon, 's az istentelenen, a' jón, 's a' gonoszon, a' tisztán, a' tisztátalanon, az áldozatokat-tévön, és az áldozatokat meg-útálón, a' mint a' jó, úgy a' bünös-is: a' mint a' hamisan-esküvö, úgy az-is, a' ki igazat esküszik.

B 3. Ez leg-gonoszb minden dolgok-között, mellyek a' nap-alatt esnek, hogy mindeneken azonok történnek. Onnét telnek-meg az emberek fiainak szivök-is gonoszsággal, és gond-viseletlenséggel az ö életekben, és ezek-után pokolra vitetnek.

4. Senki nints, a' ki mindenkor éllyen, és a' kinek e' dologban bizodalma légyen: jobb az eleven eb a' meg-hólt oroszlánynál.

5. Mert az elevenek tudgyák, hogy meghalnak, a' halottak pedig semmit többé nem tudnak, se jutalmok nints többé: mert elfelejtetett az ö emlekezetek.

6. A' szeretet-is, 's a' gyülölség, és az irégységek együtt vesztek-el, és nins részek e' világban, és a' dologban, melly a' napC alatt lészen.

7. Menny-el azért, és egyed vigasságban kenyeredet, és igyad örömmel borodat: mert kedvelli Isten a' te tselekedetidet.

8. Minden idöben feirek légyenek a' ruháid, és az olaj el ne fodgyon a' te fejedröl.

9. Gyönyörködgyél életedben a' felesé-

geddel, a' kit szeretsz, a' te életed álhatatlanságának tellyes napjaiban, mellyek adattak néked a' nap-alatt, a' te hiuságodnak tellyes napjaiban: mert ez a' rész az életben, és a' te munkádban, mellyel a' nap-alatt munkálkodol.

10. Valamit a' kezed tselekedhetik, szorgalmatoson tselekedd: mert se tselekedet, se okosság, se böltseség, se tudomány nem lészen pokolban, a' hová te sietsz.

11. Másra fordítám magamat, és látám a' nap-alatt, hogy-sem a' gyorsaké a' futás, sem az erösseké a' had, sem a' böltseké a' kenyér, sem a' tudósoké a' gazdagság, sem a' mestereké a' kedvelség: hanem az idö, és a' történet mindenekben.

12. Nem tudgya ember az ö végét: hanem mint a' halak horoggal fogattatnak, és mint a' madarak törrel fogattatnak, úgy fogattatnak-meg az emberek a' gonosz idöben, midön az hirtelen reájok jö.

13. Láttam a' nap-alatt e' böltseséget-is, és igen nagynak itéltem:

14. Egy kis város, és abban kevés férfiak: nagy király jött ellene, és környülvette azt, és erösségeket épitett körös-körül, és véghez ment a' meg-szállás. D

15. És találtaték abban egy szegény, és bölts férfiú, és meg-szabaditotta a' várast az ö böltsesége-által, és senki az-után meg nem emlekezett arról a' szegény emberröl.

16. És én jobnak mondom vala lenni a' böltseséget az erösségnél: mint útáltatott-meg tehát a' szegénynek böltsesége, és az ö igéi meg nem halgattattak?

17. A' böltsek igéi tsendességben halgattatnak, inkább hogy-sem a' fejedelem kiáltása a' bolondok-között.

18. Jobb a' böltseség, hogy-sem a' hadi fegyverek: és a' ki egyben vétkezik, sok jókat veszt-el.

X. RÉSZ.

A' bölts, és bolond, jó, és rosz Király külömbsége: a' kisérteteknek ellene kell állani: a' bolondnak, és szolgának fel-magasztalása; és a' gazdagnak, és fejedelemnek megalázása: a' hát-megett rágalmazó kigyóhoz hasonlittatik; a' gyermek Király, és a' reggel évö Fejedelmek; a' királyt, és gazdagot nem kell rágalmazni.

1. A' Hólt legyek el-vesztik a' kenet gyönyörüségét. Drágább a' böltseségnél, és ditsöségnél a' kitsiny, és ideig-való bolondság. A

2. A' böltsnek szive az ö jobb kezében, és a' bolondnak szive az ö bal kezében.

3. De az úton járván-is a' bolond, holott ö esztelen, mindeneket bolondnak állit.

4. Ha a' hatalmasnak lelke fel-indúl ellened, el ne hadgyad a' te helyedet: mert az orvoslás igen nagy bünöket hagyat-el.

5. Vagyon gonosz, mellyet láttam a' napalatt, úgy mint tibolyodásból származván a' fejedelem színe-elől;

6. Hogy a' bolond nagy méltóságba helyheztetett, és a' gazdagok alól ülnek.

B 7. Lovakon láttam a' szolgákat, és a' fejedelmeket a' földön járni mint a' szolgákat.

* Prov. 26. d. 27. Eccli. 27. d. 29. 8. * A' ki vermet ás, belé-esik: és a' ki el-hánnya a' sövényt, meg-marja azt a' kigyó.

9. A' ki másuvá viszi a' köveket, megsértetik azoktól: és a' ki fát vág, meg-sebesittetik attól.

C 10. Ha meg-tompúl a' vas, és az nem mint az-elött, hanem meg-életlenül, sok munkával élesittetik-meg-és a' serénységután böltseség következik.

11. Mint-ha titkon marna-meg a' kigyó, semmivel annál nem kisebb, a' ki titkon rágalmaz.

12. A' bölts szájának igéi, kedvesek: és az esztelennek ajaki meg-ejtik ötet:

13. Az ö igéinek kezdeti bolondság, és a' szájának vége igen gonosz tévelygés.

14. A' bolond szót szaporit. Nem tudgya az ember, mi vólt elötte: és mi lészen utánna, ki jelentheti-meg-néki?

15. A' bolondok munkája gyötri öket, a' kik a' várasba nem tudnak menni.

16. Jaj néked föld, mellynek a' királyja gyermek, és a' melynek fejedelmi reggel esznek.

D 17. Bóldog a' föld, mellynek a' királyja nemes, és mellynek a' fejedelmi idejekor éjznek, táplálásra, és nem tobzódásra.

18. A' restség-miatt meg-hajol a' padlás, és a' kezek erötelensége-miatt tsöpögni-fog a' ház.

19. Nevetésre szerzik a' kenyeret, és a' bort, hogy lakozzanak az elevenek: és a' pénznek mindenek engednek.

20. Gondolatodban ne rágalmazd a' királyt, és titkos kamarádban ne átkozd a' gazdagot: mert az égi madarak-is el-viszik a' te szódat, és a' szárnyas hirré tészi a' beszédet.

XI. RÉSZ.

Az adakozást, és jó-tselekedetet jovallya: az embernek itéleti hólta-után meg-másolhatatlanok: eszünkben kell vinni a' következendö itéletnek emlekezetit, a' hol minnyájan meg-itéltetünk: a' haragot, és gonoszságot a' szivünktöl el kell távoztatnunk.

A 1. TEDD a' te kenyeredet a' folyó-vizekre: mert sok idök-után meg-találod azt.

2. Adgy részt hétnek, 's nyóltznak-is: mert nem tudod, mitsoda gonosz következik a' földre.

3. Ha meg telnek a' felyhök, esöt öntnek a' földre. Ha a' fa Délre esik, vagy Éjszakra, valamelly helyre esik, ott marad.

4. A' ki a' szélre vigyáz, nem vét: és a' ki a' felyhöket nézi, soha nem arat.

5. A' mint nem tudod, mellyik légyen a' B lélek úttya, és mi módon szerkeztetnek öszve a' tsontok a' nehézkesnek méhében; úgy nem tudod az Istennek tselekedetit, a' ki mindeneknek alkotója.

6. Reggel vesd-el a' magodat, és estve meg ne szünnyék a' kezed: mert nem tudod, mellyik kél inkább ki, ez-é, vagy amaz: és ha mind a' kettö együtt, jobb lészen.

7. Kedves a' világosság, és gyönyörüséges a' szemeknek a' napot látni.

8. Ha sok esztendeig él az ember, és mind C azokban vigad-is, meg kell emlekezni a' setétes idöröl, és a' sok napokról: mellyek midön el-jönek, hiuságosoknak itéltetnek az el-múlt dolgok.

9. Vigadgy azért ifiú a' te ifiúságodban, és jóban légyen a' szived ifiúságodnak napjaiban, és járj a' te szivednek útain, és a' te szemeidnek tekintetiben: és tudgyad, hogy mind ezekért az itéletre hoz téged az Isten.

10. Vedd-el a' haragot szivedröl, és vesd-el a' gonoszságot testedröl: Mert az ifiúság, és a' gyönyörüség, hiuságok.

XII. RÉSZ.

Minek-elötte meg-öregedgyél, és a' halál el-jöjön, ifiúságodban az Istent szemed elött viseld; mivel-hogy mindenek e' világon hiuságok; az Isten parantsolatit meg-tartsad; mert mindenekröl számot kell adni.

A 1. EMLEKEZZÉL-meg a' te Teremtödröl ifiúságodnak napjaiban, minek-elötte el-jöjön a' gyötrelemnek ideje, és el-közelgesenek az esztendök, mellyekröl azt mondgyad: Nem tetszenek nékem:

2. Minek-elötte meg-setétüllyön a' nap, és a' világosság, és a' hóld, és a' tsillagok, és viszsza-térjenek a' felyhök az esö-után:

B 3. Midön meg-mozdúlnak a' ház örzöi, és dölöngenek az igen erös ferfiak, és hivalkodókká léjznek a' kevés-számu örlök, és meg-homályosodnak a' lyukakonki-nézök:

4. És bé-zárják az ajtókat az útszán, az örlö szavának meg-kisebbedéséért, és felkelnek a' madár szavára, és meg-siketülnek mind az éneknek leányi.

5. A' magasaktúl-is félnek, és rettegnek az úton, meg-virágzik a' mondola-fa, meghizik a' saska, és a' kaporna el-múlik: mert el-mégyen az ember az ö örökké-való házába, és a' sirók az útszán kerengének.

6. Minek-elötte el-szakadgyon az ezüst C sinór, és egybe-sugorodgyék az arany-fösinór, és el-kötö, és el-törjék a' veder a' kúton, és elromollyon a' kerék a' tsatorna-kúton.

7. És viszsza-térjen a' por az ö földébe, a'

honnét vólt, és a' lélek vilzſza-térjen az Istenhez, a' ki ötet adta.

8. Hiuságoknak hiusága, monda a' Predikátor, és mindenek hiuság.

9. És holott leg-böltsebb vólna a' Predikátor, tanitá a' népet, és meg-beſzéllé, a' miket tselekedett vala: és értekezvén, ſok példa-beſzédeket ſzerze.

10. Haſznos igéket kereſett, és igen igaz, és valósággal tellyes beſzédeket irt.

11. A' böltsek igéi mint az öſztönök, és mint a' mélyen bé-ütött ſzegek, mellyek a' tanitók tanátſi-által adattak az egy pásztortól.

12. Ezeknél többet, fiam, ne kereſs. A' ſok könyvek tsinálásának ſemmi vége nints: és a' gyakor elmélkedés, a' teſtnek gyötrelme.

13. A' ſzólláſnak végét minnyájan egyenlö képpen hallyuk meg: Az Iſtent féllyed, és az ö parantsolatit meg-tartsad: mert ez az egéſz ember:

14. És mindeneket, a' mik történnek, elö-hoz Iſten az ítéletre minden tudatlanságért, akár az jó, 's akár gonoſz légyen.

CANTICUM CANTICORUM,

AZ-AZ:

SALOMON

ÉNEKEK ENÉKE.

Ez az Ének a' Zsidóknál SIR-HASIRIM; az-az Énekeknek Éneke: mint ha mondanád: minden Énekek, és verſek-között leg-ſzebb, leg-gyönyörüségeſsebb Ének: melly Lelki értelemben, foglallya magában Kriſtusnak az Anyaſzentegyházhoz, mint Jegyeſséhez; és viſzontag az Anya-ſzent egy-háznak a' Kriſtushoz mint Völegényéhez való meg-magyarázhatatlan ſzerelmét.

Szent Jeronimus erröl a' könyvröl azt irja, hogy a' régi Zsidóknál nem vólt ſzabad ezt ſenkinek olvaſni, idejének harmintz eſztendeje elött.

I. RÉSZ.

A' Kriſtus Jegyeſſe (az Anyaſzentegyház) a' mennyei Vö-legényt (a' Kriſtuſt) kivánnya, ditséri; és ſzépségét, 's minden tulajdonságát, és ékesitését le-irja; és viſzontag haſonló-képpen ötet-is a' mennyei Vö-legény.

1. CSÓKOLLYON-meg engem az ö ſzája tsókjával: mert jobbak a' te emlöid a' bornál.

2. Jeles jó kenetekkel illatozók. Ki-öntetett olaj a' te neved: az-okáért ſzerettek téged a' leányzótskák.

3. Vonny engem: utánnad futunk a' te kenetid illattyára. Bé-vitt engem a' király az ö tár-házába: örvendezünk és vigadunk te benned, meg-emlekezvén a' te emlöidröl inkább, hogy-ſem a' borról: az igazak ſzeretnek téged.

4. Fekete vagyok, de ſzép, Jeruſalem leányi, mint a' Tzédar sátori, mint a' Salomon börei.

5. Ne nézzetek engem, hogy feketés vagyok, mert a' nap ſzintelenitett-meg engem: az anyám fiai hartzoltak ellenem, a' ſzölökben örzövé töttek engem: a' ſzölömet meg-nem öriztem.

6. Jelentsd-meg nékem te, a' kit az én lelkem ſzeret, hol legeltetſz, hól nyugſzol délben, hogy ne kezdgyek bújdoſni a' társaid nyájai-után.

7. Ha magadat nem iſméred, o te legſzebb az aſzſzonyok-között, menny-ki, és eredgy a' nyájak nyomdoki-után, és legeltesd gödölyéidet a' pásztorok sátori-mellett.

8. A' Faraó ſzekereiben-való lovaimhoz haſonlitottalak téged én ſzeretöm.

9. Szépek az ortzáid mind a' gerlitzének, a' nyakad mind a' nyakba-vetök.

10. Ezüſtel tziſrázott arany-függöket tsinálunk néked.

11. Mikor a' király az ö le-telepedésében vólna, illattyát adá az éz nárduſom.

12. Kötés myrra nékem az én ſzerelmeſem, az emlöim-között fog-mulatni.

13. Tziprus fürti nékem az én ſzerelmeſem, az Engaddi ſzölöiben.

14. Imé te ſzép vagy én ſzeretöm, imé te ſzép vagy, a' te ſzemeid mint a' galamboké.

15. Imé te ſzép vagy én ſzerelmeſem, és ékes. A' mi ágyunk virágos.

16. A' mi házaink gerendái tzédrusból, a' mi menyezetjnk tziprusból.

II. RÉSZ.

A' Vö-legénynek és Jegyesének ſzépsége haſonlittatik külömb-féle virágokhoz, fákhoz, állatokhoz. A' Vö-legény hija az ö Jegyesét.

1. En a' mezö virágja vagyok, és gyöngyvirág.

A

2. Mint a' liliom a' töviſek-között, úgy az én ſzeretöm a' leányok-között.

3. Mint az alma-fa az erdök fái között, úgy az én ſzerelmeſem a' fiak-között. Annak árnyékában, a' kit kivántam, ültem: és az ö gyümöltse édes a' torkomnak.

4. Bé-vitt engem a' boros pintzébe, elrendelte bennem a' ſzeretetet.

5. Támogaſsatok engem virágokkal, vegyetek-környül engem almákkal, mert lankadok a' ſzerelem-miá.

6. A' bal-keze a' fejem-alatt, és a' jobb keze meg-ölel engem.

7. Kénſzeritlek titeket Jeruſalem leányi a' vad-ketskékre, és a' mezei ſzarvaſokra, hogy fel ne költsétek, ſe fel ne ſerkentsétek az én ſzeretömet, valamig maga nem akarja.

B

8. Az én ſzerelmeſem ſzava, imé ö jö ugrálván a' hegyeken, által-ugorván a' halmokat:

9. Haſonló az én ſzerelmeſem a' vad-ketskéhez, és a' ſzarvaſok fiához. Imé ö a' mi falunk-megett áll, nézvén az ablakok-által, nézdegelvén a' róſtélyok-által.

C

10. Imé az én ſzerelmeſem ſzól nékem: Kelly-fel, ſieſs én ſzeretöm, én galambom, én ſzépem, és jöj-el.

11. Mert már a' tél el-múlt, a' záporeſsö el-ment, és el-távozott.

12. Virágok láttattanak a' mi földünkön, a' ſzölö-metſzéſnek ideje el-jött: a' gerlitze ſzava hallattatott a' mi földünkön:

13. A' füge-fa el-hozta elsö gyümöltsét: a' virágozó ſzölök ki-ereſztették illattyokat. Kelly-fel én ſzeretöm, én ſzépem, és jöj-el:

14. Én galambom a' kö-ſzikla lyukaiban, a' gyep haſadékjában, mutaſd-meg nékem az ortzádat, zengjen a' te ſzózatod a' fülemben: mert a' te ſzózatod édes, és az ortzád ékes.

D

15. Fogjátok-meg nékünk a' kiſded rókákat, mellyek el-puſztittyák a' ſzölöket: mert a' mi ſzölönk meg-virágzott.

16. Az én ſzerelmeſem enyim, és én övé, ki a' lilomok-között legeltetik.

17. Mig fel-teſsék a' nap, és el-múllyanak az árnyékok. Térj-meg: haſonló légy, én ſzerelmeſem, a' vad-ketskéhez, és a' ſzarvaſok fiához a' Béter hegyein.

III. RÉSZ.

A' Jegyes a' Vö-legényt kereſi, és megtalállya ötet; 's haſonlittya ötet a' jö-illatú füvekhez: le-irja az ö királyi-ſzékét, és ágyát; és oda hija a' leányzókat.

1. Az én ágyamban éjenként kereſtem, a' kit ſzeret az én lelkem: kereſtem ötet, és nem találtam.

A

2. Fel-kelek, és meg-kerülöm a' váraſt: a' ſzoroſsakon, és útſzákon kereſem, a' kit ſzeret az én lelkem: kereſtem ötet, és nem találtam.

B

3. Reám találának az örizök, kik a' váraſt örizik: Láttátok-e, a' kit ſzeret az én lelkem:

4. Egy keveſsé midön meg-halladtam vólna öket, meg-találám, a' kit ſzeret az én lelkem: meg fogám ötet: el nem botsátom, mig nem bé-viſzem ötet az anyám házába, és a' ſzülém kamarájába.

C

5. Kénſzeritlek titeket Jeruſalem leányi a' vad-ketskékre és a' mezei ſzarvaſokra, hogy fel ne költsétek, ſe fel ne ſerkentsétek az én ſzeretömet, mig maga nem akarja.

6. Kitsoda ez, a' ki fel-jö a' puſztából mint a' myrra, és temjén, és a' patikáros minden fü-ſzerſzámi pora füſtinek veſzſzötskéje?

7. Imé a' Solomon ágyát hatvan erösek állyák-környül, Israelnek leg-erösbi-közzül:

8. Minnyájan kardokat tartván, és igen tudóſok a' hartzra: kinek-kinek ſzablyája óldalán az éjjeli félelmekért.

D

9. Hordozó ſzéket tsinált magának Salomon király a' Libanus faiból:

10. Annak oſzlopit ezüſtből tsinálta, a' támaſzát aranyból, ülö-helyét bárſonyból: a' közit ſzeretettel padimontomozta-meg Jeruſalem leányiért.

11. Mennyetek-ki, és láſsátok Sion leányi Salomon királyt a' koronában, mellyel meg-koronázta ötet az annya az ö el-jegyzéſe napján, és az ö ſzivének öröme napján.

IV. RÉSZ.

A' Jegyesnek személyét, 's minden részeinek szépségét ditséri; kerthez, és jó-illatokhoz hasonlittya.

A

1. Melly szép vagy én szeretöm, melly szép vagy! A' szemeid a' galamboké, azonkivül a' mi belöl nem látszik. A' hajad mint a' ketskék nyájai, mellyek a' Gálád hegyéröl jöttek-fel.

2. A' te fogaid mint a' meg-nyiretett nyájak, mellyek fel-jöttek a' fördöböl, mindenik kettös fajzattal, és nints meddö közöttök.

B

3. Mint a' karmazsin-szinü fö-kötö az ajakid: és a' beszéded, édes. Mint a' pomagránátnak darabja, úgy az ortzáid, azon-kivül a' mi belöl nem látszik.

4. Mint a' Dávid tornya a' te nyakad, melly bástyákkal épittetett, ezer paizsok függenek arról: az erösseknek minden fegyverek.

5. A' két emlöd, mind a' vad-ketskének kettös fiatskái, mellyek a' liliomok-között legeltetnek.

6. Mig fel-tesék a' nap, és el-múllyanak az árnyékok. El-megyek a' myrra hegyére, és a' temién halmára.

C

7. Mindenestöl szép vagy én szeretöm, és makula nints benned.

8. Jöj-elö a' libanusból én jegyesem, jöjelö a' Libanusból, jöj-elö: meg-koronáztatol Ámana hegyéröl, Sanir, és Hermon tetejéröl, az oroszlányok barlangiból, a' párdutzok hegyeiröl.

9. Meg-sebesitetted a' szivemet én húgom jegyesem, meg-sebesitetted a' szivemet egyik szemeddel, és a' nyakadnak egyik haj-szálával.

10. Melly szépek a' te emlöid én húgom jegyesem! szebbek a' te emlöid a' bornál, és a' kenetid illattya minden fü-szerszámok fölött.

11. Tsöpögö lépes-méz a' te ajakid jegyesem, méz és téj a' nyelved-alatt: és a' ruháid illattya mint a' temién illattya.

12. Bé-rekesztetett kert az én húgom jegyesem, bé-rekesztetett kert, bé-petsételtetett kút.

D

13. A' te tsemetéid a' poma-gránátok paraditsoma az alma-gyümöltsekkel. Tzipruſok nárduſsal,

14. Nárdus és sáfrány, fa-héj, és tzinamómum a' Libanusnak minden faival, myrra, és aloes minden fö kenetekkel.

15. Kertek kúttya: élö-vizek kúttya, mellyek sebességgel folynak a' Libanusról.

16. Kelly-fel Északi-szél, és jöj-elö Déli szél, járd-által a' kertemet, és follyanak annak fü-szerszámi.

V. RÉSZ.

Egy-máſt, tudni-illik a' Vö-légény a' Jegyesét, a' Jegyes a' Vö-legényt a' kertbe hijják; a' Jegyes a' Vö-legényt keresi, és minden részeinek szépségét leirja.

1. Jöjön az én szerelmesem az ö kertébe, A
és egyék az ö almái gyümöltsében. Az én kertembe jöttem én húgom jegyesem, le-arattam myrrámat az én fü-szerszámimmal-együtt. Lépes-mézet öttem az én mézemmel, boromat ittam az én tejemmel: egyetek barátim, és igyatok, és részegüllyetek-meg szerelmesim.

2. Én aluszom, és az én szivem vigyáz: B
az én szerelmes zörgetömnek szava: Nyisd-meg nékem én húgom, én szeretöm, én galambom, én szeplötelenem: mert rakva a' fejem harmattal, és a' fodoritott hajam az éjeli tsöppökkel.

3. Le-vetettem köntösömet, mint öltözzem abba? meg-mostam a' lábaimat, mint motskollyam-meg azokat?

4. Az én szerelmesem bé-nyújtá kezét a' hasadékon, és a' hasam reszkete az ö illetésére.

5. Fel-kelék, hogy meg-nyitnám az én szerelmesemnek: a' kezeimröl myrra tsöpöge, és az újaim rakvák választo tt myrrával.

6. Az ajtóm zárját meg-nyitám az én szerelmesemnek: ö pedig el-tért vala, és elébb ment vala. Az én lelkem meg-olvadott, hogy szólla: keresém, és nem találám ötet: hivám, és nem felele nékem. C

7. Reám találának az örizök, kik a' váraſt kerülik: meg-verének engem, és meg-sebesitének engem: el-vévék a' palástomat tölem a' kö-fal örizöi.

8. Kénszeritlek titeket Jerusalem leányi, ha meg-talállyátok az én szerelmesemet, hogy tegyétek hirré néki, hogy a' szerelem miá el-lankadok.

9. Minémü a' te szerelmesed a' szerelmesek-fölött, o te leg-szebb az aszszonyok-között? Minémü a' te szerelmesed a' szerelmesek-fölött, hogy igy kénszeritél minket?

10. Az én szerelmesem feir, és piros, ezerekből választo tatott.

11. A' feje leg-föbb arany: a' haja mint a' pálma fa levelei, fekete mint a' holló.

12. Az ö szemei mint a' viz-folyás-mellett-való galamboké, mellyek téjjel mosattattak-meg, és a' tellyes folyások-mellett ülnek.

13. Az ortzái mint a' patikáros októl ültettetett fü-szerszámok táblái. Az ö ajaki, leg-föbb myrrát tsöpögö liliomok.

14. Az ö kezei gömbölyegek aranyból, D
rakvák hyatzintusokkal. A' hasa safirokkal ékesittetett elefant tetém.

15. A' szárai márvány oszlopok, mellyek arany talpakra fondáltattak. Az ö ábrázattya

mint a' Libanusé, válaſztott mint a' tzédruſok.

16. Az ö torka igen édes, és mindenestöl kivánatos: iliyen az én ſzerelmeſem, és ez az én barátom, Jeruſalem leányi.

17. Hová ment a' te ſzerelmeſed, o legſzebb az aſzſzonyok-között? hová tért a' te ſzerelmeſed? és kereſsük-meg ötet veledegyütt.

VI. RÉSZ.

A' Vö-legény a' kertbe mégyen, és az ö Jegyeſének réſzenként ſzépségét le-irja; naphoz és hóldhoz haſonlittya.

A 1. Az én ſzerelmeſem alá-ment az ö kertébe a' fü-ſzerſzámok táblájához, hogy a' kertekben legellyen, és liliomokat ſzedgyen.

2. Én az én ſzerelmeſemé, és az én ſzerelmeſem enyim, ki a' liliomok között legel.

3. Szép vagy én ſzeretöm, gyönyörüséges, és ékes mint Jeruſalem: rettenetes mint a' táboroknak el-rendeltetett ſerege.

B 4. Forditsd-el a' ſzemeidet rólam, mert azok röpitettek-el engem. A' hajad mint a' ketskék nyája, mellyek Gálaádból fel-jelentek.

5. A' fogaid mint a' juhok nyája, mellyek fel-jöttek a' fördöböl, mindenik kettös fajzattal, és nints meddö közöttök.

6. Mint a' poma-gránát héja, úgy a' te ortzáid a' te el-rejtett dolgaid-kivül.

7. Hatvanan vannak a' királynék, és nyóltzvanan az ágyaſok, és a' leányzótskáknak nints ſzámok.

C 8. Egy az én galambom, az én tekélletesem, az ö annyának egye, az ö ſzülöjének válaſztotta. Látták ötet a' leányok, és igen bóldognak mondották; a' királynék és az ágyaſok, és ditsérték ötet.

9. Kitsoda ez, a' ki elö-jö, mint a' fel-kelö hajnal, ſzép mint a' hóld, válaſztott mint a' nap, rettenetes mint a' táboroknak elrendelt ſerege?

D 10. Alá--menék a' diós kertbe, hogy meg-látnám a' völgyek almáit, és meg-tekinteném, ha meg-virágzott vólna a' ſzölö, és ha ki-bimbóztak vólna a' poma-gránátok.

11. Nem tudtam: a' lelkem meg-háboritott engem az Aminadab ſzekerei-miá.

12. Térj-meg Sulamitis: térj-meg, hogy nézzünk téged.

VII. RÉSZ.

A' Jegyes tagjainak ſzépségitöl ditsértetik, és a' Vö-legény töle a' mezöre hivattatik.

A 1. Mit látſz a' Sulamitisben, hanem tsak a' táborok rendit? Melly ſzépek a' te lépéſid a' ſarukban, fejedelem leánya! A' te tomporáid öſzve-foglaláſi, mint a' meſter ember kezétöl tsinálttatott kösöntyük.

B 2. A' te köldököd keregdéd tséſze, ſoha nem ſzükölködvén pohárok-nélkül. A' te haſad mint liliomokkal meg-kerittetett búza aſztag.

3. A' két emlöd, mint a' vad-ketskének kettös fiatskái.

4. A' te nyakad, mint az elefant tetémböl-való torony. A' te ſzemeid, mint a' Heſeboni halas-tók, mellyek a' ſokaságnak leánya kapujában vannak. Az orrod, mint a' Libanus tornya, melly Damaskus-felé néz.

5. A' fejed, mint a' Karmélus: és a' fejed haja, mint a' királynak tsatornákhoz kötöztetett bárſonya.

6. Melly ſzép vagy, és melly ékes én ſzerelmeſem, a' gyönyorüségekben!

7. A' termeted a' pálma-fához haſonlittatott, és az emlöid a' ſzölö gerezdekhez.

C 8. Mondék: Fel-hágok a' pálma-fára, és meg-fogom annak gyümöltsit: és ollyanok léſznek az emlöid mint a' ſzölöbéli gerezdek: és a' ſzád illattya, mint az almáké.

D 9. A' te torkod, mint az igen jó bor, méltó az én ſzerelmeſem italára, és az ö ajaki 's fogai rágódására.

10. Én az én ſzerelmeſemé, és az ö fordúláſa én-hozzám.

11. Jere ſzerelmeſem, mennyünk-ki a' mezöre, mulaſsunk a' majorokban.

12. Reggel kellyünk-fel a' ſzölökbe, láſsuk, ha meg-virágzott a' ſzölö, ha a' virágok gyümöltsöt termenek, ha meg-virágzottak a' poma-gránátok: ott adom néked az én emlöimet.

13. A' natragulyák illatot adtak. A' mi kapuinkban minden-féle almák: az újakat és az ókat, én ſzerelmeſem néked tartottam.

VIII. RÉSZ.

A' Vö-legénynek, és Jegyeſnek egy-más közt való beſzélgetéſe a' ſzeretetnek erejéröl, és az ö ſzölöjéröl.

A 1. Ki adgya nékem, hogy te én atyámfia légy az anyám emlöit ſzopván, hogy kinn talállyalak téged, és meg-tsókollyalak téged, és már engem ſenki meg ne útállyon?

2. Meg-foglak téged, és az anyám házába viſzlek: ott tanitaſz engem, és füves borral-való pohárt adok néked, és az én poma gránátim muſtyát.

3. Az ö bal-keze a' fejem-alatt, és a' jobb-keze meg-ölel engem.

4. Kénſzeritlek titeket Jeruſalem leányi, hogy fel ne költsétek, ſe fel ne ſerkentsétek az én ſzeretömet, mig maga nem akarja.

B 5. Kitsoda ez, a' ki fel-jö a' puſztából, gyönyörüségekkel bévelködvén, az ö ſzerelmeſére támaſzkodván? Az alma-fa-alatt

költöttelek-fel téged: ott ferteztetettt-meg az anyád, ott szeplösittetett-meg a' te szüléd.

6. Tégy engem mint petsétet a' szivedre, mint petsétet a' karodra: mert erös mint a' halál a' szeretet, kemény mint a' pokol a' buzgó szerelem: annak lámpási, tüzes és lángos lámpások.

7. A' sok vizek nem ölthattak-meg a' szeretetet, sem a' folyó-vizek el-nem burittyák azt: ha ember az ö házának minden marháját adná-is a' szeretetért, mint a' semmit úgy meg-útállya azt.

8. A' mi húgunk kitsiny, és nintsenek emlöi: mit tselekedgyünk a' mi húgunkal azon a' napon, mellyen hozzája kell szóllani?

9. Ha kö-fal, épittsünk ezüst bástyákat rajta: ha ajtó, béllyük-meg azt tzédrus deszkákkal.

10. Én kö fal vagyok: és az emlöim mint a' torony, minek-utánna ollyanná lettem elötte mint a' békeséget találó. D

11. Szölöje vólt a' békességesnek abban, mellynek népei vannak: örizöknek adta azt, a' férfiú annak gyümöltseért ezer ezüst pénzt hoz.

17. Az én szölöm elöttem vagyon. Ezer, a' te békességesedé; és két-száz azoké, a' kik örizik annak gyümöltsit.

13. A' ki a' kertekben lakol, a' baráttid halgatnak téged: hagy hallyam a' te szódot.

14. Fuss-el én szerelmesem, és légy hasonló a' vad-ketskéhez, és a' szarvasok fiához, a' fü-szerszámok hegyein.

SAPIENTIA.

BÖLTSESÉG KÖNYVE.

E' Könyv Böltseség Könyvének neveztetik, hogy mind az öröktül-fogva való Böltseségröl, mind az ideig valóról igen szépen okoskodik. A' Görögök Salomon Böltsesége Könyvének hiják, hogy tudni-illik Salomon irta-vólna: De Ireneus, Tertulliánus, és Szent Ambrus ellen-tartnak benne. De akár ki irta, elég az hogy régi: és sokkal régiebb a' JEsus Sirák Fia könyvénél: és azért elébb-is helyheztetett a' Bibliában.

A' könyv pedig három-felé osztatik; az, elsöben a' hetedik részig int a' Böltseségnek szeretetére: a' második attól-fogva a' tizedik részig annak eredetét magyarázza: a' harmadikban a' Böltseségnek hasznát, és gyümöltsét számállya-elö.

I. RÉSZ.

A' Birák igazak legyenek: az Úr együgyü szivvel, és hittel találtatik-meg; el-távozik pedig a' bünösöktöl, és heába való gondolatoktól: mivelhogy pedig ö mindenütt jelen vagyon, semmi ö-elötte el nem rejtethetik: a' zúgolódást rágalmazást, és hazugságot el kell távoztatni; mindeneket életre, és nem halálra teremtett az Isten, kit magokra hoznak a' bünösök.

A

1. SZERESSÉTEK az igazságot, kik a' földet itélitek. * Jó itéletben legyetek az Úr-felöl, és szivetek együgyüségében keressétek ötet.

* 3. Reg. 3. a. 9. Isai. 56. a. 1. 2. Par. 15. a. 2.

2. Mert meg-találtatik azoktól, a' kik nem kisértik ötet: meg-jelenik pedig azoknak, a' kik ö-benne hisznek.

3. Mert az el-fordúlt gondolatok el-választnak az Istentöl: a' meg-próbáltatott erö pedig meg-dorgállya az esztelenéket.

4. Mert a' gonosz akaró lélekbe a' böltseség bé-nem mégyen, se nem lakik a' bünök-alá vettetett testben. B

5. Mert a' fégyelemnek Szent lelke futtya a' tettetöt, és meg-vonsza magát az értelem-nélkül-való gondolatoktól, és megdorgáltatik a' reája-érkezö hamisságtól.

6. * Mert kegyes a' böltseség lelke, és meg nem szabadittya a' káromlót az ö ajakitól: * mert az ö veséinek tanúja az Isten,

* Gal. 5. c. 22. * Jer. 17. d. 10.

és az szivének igaz vizsgálója, és az ö nyelvének hallója.

* Isai. 6. a. 3.

7. * Mert az Úr lelke bé-töltötte a' föld kerekségét: és a' ki mindeneket bé-foglal, annál vagyon a' szó értelme.

8. Az-okáért, a' ki hamisat szóll, el nem tilkoltathatik, és el nem múlik mellöle a' büntető itélet.

9. Mert az istentelen gondolatiról kérdés lészen: az ö beszédi hallomása pedig az Istenhez érkezik, az ö hamiságinak meg büntetésére.

B

10. Mert a' boszszú-álló fül mindeneket hall, és a' morgolódások zendülése el nem titkoltatik.

11: Örizzétek azért magatokat a' morgolódástól, melly semmit nem haszná, és a' rágalmazástól ójátok a' nyelveteket. Mert a' homályos beszéd nem lészen büntettetlen: a' melly száj pedig hazud, meg-öli a' lelket.

12. Ne szeressétek a' halált a' ti életetek tévelygésével, se veszedelmet ne szerezzetek a' ti kezeitek tselekedetivel.

* Ezec. 18. g. 32. & 33. c. 11.

13. * Mert az Isten a' halált nem szerzette, se nem vigad az élök veszedelmén.

D

14. Mert teremtett, hogy mindenek lennének: és gyógyúlhatókká tötte a' föld kerekségének nemzetségit: és nints azokban veszedelemre való orvosság, sem a' pokol országa a' földön.

15. Mert az igazság örökké-való, és meg-halhatatlan.

16. Az istentelenek pedig kezekkel és beszédekkel hitták azt: és azt barátyoknak állitván, el-olvadának, és szövetséget tönek véle: mert méltók hogy az ö részére légyenek.

II. RÉSZ.

Az istenteleneknek (kik az örök életet nem reménlik) minden igyekezetek az, hogy ennek az életnek gyönyörüségével élhessenek; annak-okáért az igazat, kinek más igyekezete vagyon, nem szenvedhetik, hanem halálra üldözik: valamint az ördög irigységéből az ember is, kit halhatatlanná teremtett az Isten, halandóvá lett.

A

1. MERT mondának magokban nem igazán gondolkodván: * Rövid, és únakodással vagyon a' mi életünknek ideje, és nints könnyebség az embernek végén, és nints, a' kit tudnánk, hogy meg-tért vólna pokolból:

* Job. 7. a. 1. & 14. a. 1. 1. Cor. 15. d. 32.

2. Mert semmiből születtünk, és ez-után úgy lészünk, mint-ha nem löttünk vólna: mert a' szél füsti vagyon az orrunkban: és a' beszéd, szikra a' mi szivünk meg-mozditására:

3. Melly meg-óltatván, hamuvá lészen a' mi testünk, és a' lélek el-szélled mint a' gyenge levegö-ég, és el múlik életünk mint a' felyhö nyomdoka, és el-oszol mint a' köd, melly el-üzettetett a' nap súgáritól, és annak melegségétöl meg-nehezittetett:

4. És a' mi nevünk el-felejtve lészen idöjártában, és senki meg nem emlekezik a' mi tselekedetinkröl.

B

5. * Mert az árnyéknak el-múlása a' mi idönk, és nints meg-térése a' mi végünknek: mert bé-betsételtetett, és senki viszsza nem tér.

* 1. Par. 19. d. 15.

6. * Jertek azért, és éllyünk a' jelen-való jókkal, és éllyünk hamarsággal a' teremtett állattal mint ifiúságban.

* II. 22. b. 15. & 56. d. 12.

7. Drága borral és kenetekkel töltözzünk: és el ne múllyék tölünk az idönek virága.

8. Koronázzuk-meg magunkat rósákkal minek-elötte meg hervadgyanak: egy mezö se légyen, mellyet el ne járjon a' mi bújaságunk.

9. Senki közzülünk reszetlen ne légyen a' mi bújaságunkban: mindenütt jeleit hadgyuk vigaságunknak: mert ez a' mi részünk, és ez a' sorsunk.

10. Nyomjuk-el a' szegény igazat, és ne kedvezzünk az özvegynek, se ne bötsüllyük a' sok idejü vénnek ösz hajat.

11. A' mi erösségünk légyen pedig az igazság törvénye: mert a' mi erötlen, haszontalannak találtatik.

C

12. Az-okáért fogjuk-körül az igazat, mert haszontalan nékünk, és tselekedetinkel ellenkezö, és szemünkre hánnya a' törvény büneit, és ki-hirdeti-ellenünk a' mi fesletségünknek vétkeit.

* Matt. 27. c. 43. Joan. 1. a. 7.

13. * Azt hánnya, hogy nála vagyon az Isteni tudomány, és Isten fiának nevezi magát.

14. A' mi gondolatinknak ki-nyilatkoztatására lött nékünk.

15. Nehéz nékünk csak tekintetre-is, mert külömböz az ö élete egyebektöl, és el-változtanak az ö útai.

16. Úgy mint tséltsapók állittattunk töle, és meg tartóztattya magát a' mi útainktól, mint a' tisztátalanságoktól, és ditséri az igazak végét, és azzal ditsekedik, hogy az Isten az ö attya.

D

17. Lássuk azért, ha az ö beszédi igazak, és próbállyuk-meg, mig következnek reája, és meg-tudgyuk, mi lészen az ö vége.

* Psal. 21. a. 9. Jer. 11. d. 19.

18. Mert ha az Istennek igaz fia, mególtalmazza ötet, és meg-szabadittya ötet az ellenkezöknek kezekböl.

19. Boszszontással, és kinzással kérdezzük ötet, hogy meg tudgyuk az ö szelidségét, és meg-próbállyuk az ö türését.

20. Igen rút halálra kárhoztassuk ötet: mert tekintet lészen reája az ö beszédi-szerént.

21. Ezeket gondolták, és tévelygettek: mert meg-vakitotta oket az ö gonoszságok.

22. És nem tudták az Isten titkait, se jutalmát nem reménylették az igazságnak, és nem itélték-meg a' szent lelkeknek tiszteletit.

23. * Mert az Isten halhatatlanná teremtette az embert, és hasonlatosságának képére alkotta ötet.

24. * Az ördög irégységéből jött pedig bé a' halál a' föld kerekségébe:

25. Követik pedig azt, a' kik az ö részére vannak.

III. RÉSZ.

Az igazaknak, kik ebben az életben a' gonoszoktól meg-vettetnek, és az Istentöl kisértetek által próbáltatnak, bóldogsága: és ellenben a' gonoszoknak bóldogtalansága: a' tiszta életnek, és jóságos tselekedeteknek jutalma; és a' házasság-töröktöl születetteknek bóldogtalansága.

1. Az igazak lelkei pedig az Isten kezében vannak, és nem illeti azokat a' halál gyötrelme.

2. Láttattak az esztelenek szemöknek meghalni: és gyötrelemnek állitatott az ö kimulások;

3. És a' tölünk-való el-menetelek veszedelemnek: azok pedig békeségben vannak.

4. És ha az emberek-elött kinokat szenvedtek-is, az ö reménségek halhatatlansággal tellyes.

5. Kevésben gyötrettek, sokban jól helyheztetnek: mert az Isten meg-kisértette öket, és magához méltóknak találta öket.

6. Mint az aranyat a' kementzében megpróbálta öket, és mint az éppen-égö áldozatot vötte bé öket, és idö-jártában tekintet lészen reájok.

7. Fényleni fognak az igazak, és mint a' szikrák a' nádasban ide'stova futosnak.

8. * Meg-itélik a' nemzeteket, és uralkodnak a' népeken, és az ö Urok örökké országol.

9. A' kik ö-benne biznak, meg-értik az igazságot: és a' hivek a' szeretetben engednek néki: mert ajándék és békeség vagyon az ö választottinál.

10. Az istenteleneknek pedig a' szerént, a' miket gondoltak, lészen büntetések: a' kik el-hatták az igazat, és el-távoztak az Úrtól.

11. Mert a' böltseséget, és az fégyelmet a' ki meg-veti, bóldogtalan az: és heábavaló az ö reménységek, és az ö munkájok gyümöltstelen, és haszontalanok az ö tselekedetek.

12. Az ö feleségek esztelenek, és a' fiok igen gonoszok.

13. Átkozott az ö nemzések, mert bóldog a' magtalan: és fertezetlen, a' ki nem ismérte az ágyát bünben, gyümöltse lészen a' szent lelkekre-való tekintetkor:

14. * És a' férfiságtalan, a' ki nem tselekedett az ö kezei-által hamisságot, se gonoszokat nem gondolt az Isten-ellen: mert annak adatik a' hitnek választott ajándéka, és az Isten templomában igen kedves részz.

15. Mert a' jó munkáknak ditsöséges a' gyümöltse, és a' böltseségnek gyökere, melly el nem vész.

16. A' házasság-török fiai pedig megemésztetnek, és a' hamis ágyból-való mag ki-gyomláltatik.

17. És ha hoszszú életüek lésznek-is, semminek itéltetnek, és tisztelet-nélkül lészen az ö utólsó vénségek.

18. És ha hamarább meg-halnak, nem lészen reménségek, se vigasztalások a' vizsgálás napján.

19. Mert a' hamis nemzetnek iszonyú végei vannak.

IV. RÉSZ.

A' tiszta nemzetség miben különböz a' tisztátalantól: az igaz ha hirtelen meg-halis, nyugodalomban lészen: nem a' sok esztendö tészi a' vénséget tiszteletesé, hanem a' jó élet: gyakorta az igazak, idönek elötte, meg-halnak, hogy a gonosztól gonoszságra ne viteszenek; és minémü kulömbség vagyon ezek között.

1. Oh melly szép a' tiszta nemzetség a' fényeséggel: mert meg-halhatatlan annak emlekezete: mert mind az Istennél, 's mind az embereknél ismeretes. A

2. Mikor jelen vagyon, követik ötet; és kivánnyák ötet, mikor el-távozik, és örökké meg-koronáztatván diadalmat vészen, a' fertezetlen viadalok jutalmát meg-nyervén.

3. Az istenteleneknek pedig sok féle sokasága hasznos nem lészen, és a' fattyú tsemeték nem vernek mély gyökeret, sem állandó fondamentomot nem vetnek.

4. * És ha az ágakban ideig meg-bimbóznak, erötelenül helyheztetvén, a' széltöl meg-indittatnak, és a' szeleknek fölöttébb-valósága-miatt gyökerestöl ki-szaggattatnak. B

5. Mert el-törnek a' meg nem vastagodott ágak, és azoknak gyümöltsi haszontalanok, és fojtósok a' meg-ételre, és semmire-kellök.

6. Mert a' fiak, kik a' hamis hálásból születnek, tanúk az ö szülejek-ellen-való gonoszságnak, mikor meg-kérdezik öket.

7. Az igaz pedig, ha a' haláltól hirtelen meg-elöztetik-is, nyugodalomban lészen.

8. Mert nem a' hoszszú ideig-való, sem az esztendök számával meg-mérettetett vénség botsülletes: hanem az ember értelme, az ösz-haj;

9. És a' vénség ideje, a' makula-nélkülvaló élet.

10. * A' ki az Istennél kedves, szerelmetesé lött, és a' bünösök-között élvén elvitetett. C

11. El-ragadtatott, hogy a' gonoszság el

* Gen. 1. d. 27. 2. b. 7. 3. a. 1. * Eccli. 17. a. 1. Gen. 3. a. 1.

A Deut. 3. a. 3. Sap. 5. a. 4.

B * Mat. 13. f. 43. 1. Cor. 5. a. 2.

C

D

* Is. 56. a. 4. D

* Ier. 17. b. 4 Mat. 7. c. 27.

* Hebr. 11. a. 5.

ne változtatná az ö értelmét, vagy hogy a' tettetés meg ne tsalná az ö lelkét.

12. Mert a' hazudozás szem-fény-veszteése meg-homályosittya a' jókat, és a' kivánságnak álhatatlansága el-fordittya a' gonoszság-nélkül-való elmét.

13. Rövid idöben vége lévén, sok idöket töltött-bé:

14. Mert kedves vólt az Istennek az ö lelke: azért sietett ötet ki-vinni a' hamisságok-közzül. A' népek pedig látták, és nem értették, és szivökbe bé nem vötték az illyeneket:

D 15. Hogy az Isten kegyelme és irgalmassága vagyon az ö szenteire, és tekinteti az ö választottira.

16. Kárhoztattya pedig a' meg-hólt igaz az élö istenteleneket, és a' hamarább el-végeztetett inuság a' hamisnak hoszszú életét.

17. Mert láttyák a' böltsnek végét, és nem értik, mit gondolt felöle az Isten, és miért erösitette-meg ötet az Úr.

18. Láttyák, és meg-útállyák ötet: az Úr pedig meg-neveti öket.

19. És ezek-után tisztelet-nélkül halnak-meg, és gyalázatban léfznek a' halottak-között örökké: mert meg-rontya azokat, a' kik fel-fuvalkodtak szó-nélkül, és meg-indittya öket fondamentomokból: és tellyességgel el-pusztúlnak, és nyögni fognak, és az ö emlekezetek el-vész.

20. Gondolkodnak az ö bünökröl félvén, és ellenkezvén ellenek meg-feddik öket az ö hamisságok.

V. RÉSZ.

A' gonoszok ítéletkor tsudálkozván az igazak ditsöségén, kiket ez életben meg-vetettek, sirattyák a' magok nyomorúságát; és hogy minden bóldogságok tsak szempillantáfig való vólt, az igazaké pedig örökké való léfzen; végtére az Isten mind magát, 's mind a' teremtett állatokat felfegyverkezteti a' gonoszoknak boszszú-állására.

A 1. AKKOR fognak az igazak nagy álhatatosággal állani azok ellen, kik öket nyomorgatták, és a' kik el-vötték az ö munkájokat.

2. Azt látván, meg-háborodnak iszonyú félelemmel, és tsodálkoznak a' véletlen szabadúlásnak hirtelenségén.

3. Mondván magokban, bánkodván, és a' lélek szorongatása-miatt fohászkodván: Ezek, a' kiket valaha tsufnak tartottunk, és szidalom hasonlatosságának.

* Supr. 3. a. 2. 4. * Mi balgatagok, az ö életeket bolondságnak állittyuk vala, és az ö végeket tisztelet nélkül.

5. Imé mint számláltattak az Isten fiaiközzé, és a' szentek-között az ö sorsok.

6. Azért tévelyedtünk-el az igazság útáról, és az igazság világosága nem fénylett nékünk, és az értelem Napja fel nem támadott nékünk.

7. El-faradtunk a' hamisságnak, és veszedelemnek útán, és nehéz útakat jártunk, az Úrnak útát pedig nem tudtuk.

8. Mit használt nékünk a' kevélység? vagy a' gazdagságokkal-való kérkedékenység mit hozott nékünk?

9. * El-múltak mind azok mint az árnyék. * 1. Par. 29. a. 15. Supr. 2. a. 5. * Prov. 30. a. 10.

10. És mint a' sietve-futó követ, * és mint a' hajó, melly a' habozó vizen által mégyen: mellynek, mikot által-ment, nem találhatni nyomát, sem az ö allyának ösvényét a' habokban: B

11. Vagy mint a' madár, melly által-röpül a' levegö égen, melly útának semmi jelensége nem találtatik, hanem tsak a' gyenge szelet-verö szárnyai tsattogása, és halogatván ereje-által az útnak levegö-egét: mozgatván szárnyait el-röpült, és az-után semmi jele nem találtatik az ö útának:

12. Vagy a' mint az el-rendeltetett helyre lövött nyil után, az el-oszlott levegö-ég azonnal öszve ment, hogy ne tudhassák annak által-menését:

13. Igy mi-is születtetvén mindgyárt meg-szününk lenni: és a' jóságnak semmi jelét ugyan nem mutathattuk; a' mi gonoszságunkban pedig meg-emésztettünk.

14. Efféléket mondottak pokolban azok, a' kik vétkeztek: C.

15. * Mert az istentelenek reménsége mint a' pih, melly a' széltöl el-vitetik; és mint a' vékony tajték, melly a' szél-vésztöl el-hányattatik: és mint a' füst, melly a' széltöl el-oszlattatott: és az egy napi által-menö vendég emlekezete. * Pjal. 1. b. 5. Prov. 10. d. 28. Eccl. 11. a. 7.

16. Az igazak pedig örökké élnek, és az Úrnál az ö jutalmok, és az ö gondolattyok a' Fölségesnél.

17. Az-okáért az ékességnek országát vészik, és a' szépségnek koronáját az Úr kezéböl: mert az ö jobb kezével bé-födözi öket, és az ö szent karjával meg-óltalmazza öket. * Pjal. 17. v. 8. Epist. (

18. * Fegyvert fog az ö buzgósága, és fel-fegyverkezteti a' teremtett-állatot az ellenségeken-való boszszú-állásra. b. 1.

19. Fegyver-derék-helyett igazságba öltözik; és a' bizonyos ítéletet tészi-fel sisak-helyett;

20. Gyözhetetlen paizsúl vészi az igazságot;

21. A' kemény haragot pedig dárdává éleſiti, és hadakozik véle a' föld kereksége az esztelenek-ellen. D

22. Ki-mennek igyenesen a' villámások nyilai, és mint a' felyhöknek jól meg-vont kéz-ijából botsáttatnak-ki, és bizonyos helyre vettetnek.

23. És a' köves haragtól bévséges köesök botsáttatnak, fel-gerjed ellenek a' ten-

ger vize, és a' folyó-vizek keményen megáradnak.

24. Ellenek áll a' sebes szél, és mint a' forgó-szél el-hannya öket: és el-pusztittya az egész földet az ö hamisságok, és a' gonoszság fel-fordittya a' hatalmasok székeit.

VI. RÉSZ.

Királyokat, és birákat böltseségre, és igazságra int, és meg-mutattya, melly nagy büntetés követi az hamis istenteleneket: és hogy könnyen meg-találllyák a' böltseséget, a' kik keresik, kinek igen hasznos meg-találása; arra pedig alkalmatlan az irigy.

1. JOBB a' böltseség az erönél: és az okos férfi az erösnél.

2. Hallyátok-meg azért királyok, és értsétek-meg, tanúllyatok föld határinak birái.

3. Hajtsátok ide füleiteket ti, kik a' sokaságokkal birtok, ét tetszetek magatoknak a' nemzetségek seregiben.

4. * Mert a' hatalom az Úrtól adatott néktek, és az erö a' Fölségestöl, ki meg-kérdezi a' ti tselekedeteteket, és gondolatotokat meg-vizsgállya:

5. Mert midön az ö országa szolgai vólnátok, nem igazán itéltetek, se meg nem öriztétek az igazság törvényét, se az Isten akarattya-szerént nem jártatok.

6. Rettenetesen és hamar meg-jelenik néktek: hogy igen kemény itéletek lészen azoknak, a' kik uralkodnak.

7. Mert a' kitsinynek irgalmasság engedtetik: a' hatalmasok pedig hatalmason szenvednek kinokat.

8. * Mert az Isten senki személyét nem válogattya, se nem fél senkinek nagy-vóltától. Mert a' kintsinyt és a' nagyot ö teremtette, és egyenlo képpen gondgya vagyon néki mindenekre.

9. Az erösebbekre pedig erösebb kinzás következik.

10. Az-okáért o királyok, reátok néznek az én beszédim, hogy böltseséget tanúllyatok, és ki ne essetek.

11. Mert a' kik igazán meg-örizik az igazságokat, meg-igazittatnak: és a' kik megtanúllyák ezeket, találnak mit felelni.

12. Kivánnyátok-meg azért az én beszédimet, szeressétek azokat, és tudományotok lészen.

13. Fényes, és soha meg nem hervad a' böltseség, és könnyen meg-láttatik azoktól a' kik azt szeretik, és meg-találtatik azoktól, a' kik azt keresik.

14. Meg-elözi azokat, kik azt kivánnyák, hogy azoknak elöbb mutassa-meg magát.

15. A' ki reggel reá vigyáz, nem faradmeg: mert az ajtajánál találllya azt ülni.

16. Az-okáért arról gondolkodni, tekélletes értelem: és a' ki érette vigyáz, hamar bátorságos lészen.

17. Mert a' hozzája-méltókat keresvén környül-jár, és az útakon vigan mutattya magát azoknak, és minden gond-viseléssel mégyen eleikbe.

18. Mert annak kezdeti, a' tudománynak igaz kivánsága.

19. Az-okáért, a' tudományra-való gond, a' szeretet; és a' szeretet, az ö törvényinek meg-örizése; a' törvényeknek meg-orizése pedig, a' feddhetetlenségnek tekélletesége:

20. A' feddhetetlenség pedig közel-valóvá tészen az Istenhez.

21. Az-okáért a' böltseségnek kivánsága D az örökké-való országra viszen.

22. Ha azért gyönyörködtök a' királyi-székekben és páltzákban, o népeknek királyi, szeressétek a' böltseséget, hogy örökké országollyatok.

23. Szeressétek a' böltseségnek világosságát minnyájan, kik a' népeken uralkodtok.

24. Mi légyen pedig a' böltseség, és mi módon lött, meg-beszéllem: és el nem rejtem elöttetek az Isten titkait, hanem a' születésnek kezdetitöl-fogva meg-vizsgálom, és a' világosságra hozom annak tudományát, és el nem halgatom az igazságot:

25. Sem a' meg-emésztö i régységgel nem járok: mert az ollyan ember nem lészen részes a' böltseségben.

26. A' böltsek sokasága pedig a' föld ke. rekségének egésége: és a' bölts király a' nép támasza.

27. Az-okáért vegyétek a' tudományt az én beszédim-által, és használ néktek.

VII. RÉSZ.

Le-irván maga eredetit, meg-mutattya, hogy mindenek egyaránt jönek e' világra, és egyaránt mennek-ki belöle: mindenekfelett választani kell a' böltseséget, ki magával minden jókat hoz, és mindeneket által-értö elmét ád; a' mint maga e' könyvnek irója meg-tapasztalta.

1. EN-is halandó ember vagyok ugyan, A hasonló mindenekhez, és annak a' földnek nemzetségéböl, a' ki elöször teremtetett, és az anyám méhében formáltattam testé.

2. Tiz hólnap idejében * szerkeztettem ösze a' vérben, az ember magvából, és az álomnak együtt-való gyönyörüségével. * *Jób 10. a. 10.*

3. És én-is születettvén, a' közönséges levegö eget vöttem, és a' hasonló-képpen alkottatott földre estem, és a' mindenekhez hasonló elsö szózatot sirván botsáttam-ki.

4. Pólyákban neveltettem, és nagy gondokkal.

5. Mert senkinek a' királyok-közzül születésének más kezdete nem vólt.

6. * Mindeneknek azért egy az életre-való bé-jövetelek, és hasonló a' ki-menetelek.

7. Az-okáért kivántam, és értelem adatott nékem; és kértem, és én-belém jött a' böltseség lelke.

8. És fellyebb bötsüllém azt az országoknál, és királyiszékeknél, és a' gazdagságot semminek állittottam a' hoz-képest.

9. Nem-is hasonlitottam hozzá a' drága követ, mert minden arany a' hoz-képest egy kevés fövény, és úgy mint sárnak ittéltetik az ezüst a' hoz hasonlittatván.

10. Az egéség és szépség-fölött szerettem azt, és el-végeztem, hogy világossággyanánt tartanám azt: mert el-ólthatatlan az ö világa.

11. * Jövének pedig nékem minden jók azzal egyetemben, és számlálhatatlan tisztesség az ö kezei-által.

12. És örvendezék mindenekben. Mert elöttem mégyen vala ez a' böltseség, és nem tudom vala, hogy ö vólna mind ezeknek az annya.

13. Mellyet tettetés-nélkül tanúltam, és irégység-nélkül közlök, és az ö tiszteségét el nem rejtem.

14. Mert véghetetlen kints az embereknek, mellyel a' kik éltek, részesek löttek az Isten barátságában, a' tudománynak ajándékiért ditsértetvén.

15. Nékem pedig az Isten azt engedte, hogy akarattya-szerént szóllyak, és gondollyak méltó dolgokat azokhoz, mellyek nékem adatnak: mert ö a' böltseségnek vezére, és a' böltsek igazgatója:

16. Mert az ö kezében vagyunk mind mi, 's mind beszédink, és minden böltseség, és az alkotmányoknak tudománya, és értelme.

17. Mert ö adta nékem azoknak, a' mik vannak, igaz értelmét, hogy tudgyam a' föld kereksége rendit, és az élteto állatok erejét.

18. Az idök kezdetit, és végét, és közepit, külömbözéseknek változásit, és az idök változásit.

19. Az esztendö forgásit, és a' tsillagok rendit.

20. A' lelkes állatok természetit, és a' fene vadak haragit, a' szelek erejét, és az emberek gondolatit, a' fa-fiatalok külömbségit, és a' gyökerek ereit.

21. És valamik el vannak rejtve és véletlenek, meg tanúltam: mert a' mindeneknek mestere a' böltseség tanitott engem.

22. Mert abban értelmes lélek vagyon, szent, egyetlen egy, sok-féle, hatható, ékesen-szóllo, mozgó, fertelmesség-nélkül-való, bizonyos, édes, jónak szeretöje, éles elméjü, kit senki meg nem tilt, jól-tévö.

23. Emberséges, kegyes, állandó, álhatatos, bátorságos, mindenható, mindeneknek gond-viselöje, és a' ki minden lelkeket béfoglal: értelmes, tiszta, hatható,

24. Mert minden gyorsaknál gyorsabb a' böltseség: el-hat pedig mindenüvé az ö tisztaságáért.

25, Mert az Isten erejének párája, és a' mindenható Isten fényeségének tiszta folyása: és azért semmi fertelmes hozzája nem tér.

26. * Mert az örökké-való világosságnak fényesége, és az Isten ditsöségének makula-nélkül-való tüköre, és az ö jó-voltának ábrázattya.

27, És holott egy, mindent tehet; és ö magában maradván, mindeneket meg-újit, és a' nemzetségek-által a' szent lelkekre száll; Istennek barátivá, és profétákká tészen.

28. Mert senkit nem szeret az Isten, hanem csak azt, a' ki a' böltséggel lakik.

29. Mert ez szebb a' napnál, és a' tsillagoknak minden rendinél, a' világossághoz hasonlittatván elsöbnek találtatik.

30. Mert amaz-után az étszaka következik, a' böltseséget pedig meg nem győzi a' gonoszság.

VIII. RÉSZ.

Mivel-hogy a' böltseség minden kivánatos jókat magában foglal, mindenek felett kivánni kell, és az Istentöl kérni; kitöl csak egyedül adatik a' mértékletesség.

1. AZÉRT el-ér végröl végig erössen, és mindeneket gyönyörüségesen el-rendel.

2. Ezt szerettem, és kereštem ifiúságomtól-fogva, és kereštem ötet magamnak jegyesül vennem, és szeretöje löttem az ö szépségének.

3. Az ö nemeségét ditsöiti, az Istennel együtt lakván: de a' mindenek Úra-is szerette ötet.

4. Mert az Isteni tudománynak tanitoja, és az ö tselekedetinek választ'oja.

5. És ha a' gazdagság kivántatik az életben, mitsoda a' böltseségnél gazdagb, melly mindeneket meg-tselekeszik?

6. Ha pedig az értelem munkálkodik; kitsoda azok-közzül, a' mik vannak, inkább mestere annál?

7. És ha ki az igazságot szereti; ennek munkáinak nagy erei vannak: mert józanságot, és okosságot tanit, és igazságot, és erösséget, mellyeknél semmi hasznosb nints az emberek életében.

8. És ha ki a' tudománynak sokaságát kivánnya, tudgya az el mult dolgokat, és a' következendökröl itéletet tészen: tudgya a' beszédek okosságit, és a' bölts példa-beszédek meg-fejtésit: a' jeleket, és tsodákat tudgya minek elötte meg-légyenek, és minden idöknek 's esztendöknek történetit.

9. El-tekéllettem azért azt hozzám venni, hogy véle együtt éllyek: tudván hogy a' jókat velem közli, és vigasztalása lészen gondolatimnak, és únakodásomnak.

10. Ez-

10. Ez-által ditsöségem léſzen a' községnél; és ifiú lévén, tiſzteletem a' véneknél:

11. És elméſnek találtatom az ítéletben, és a' hatalmaſoknak ſzine-elött tsodálatos léſzek, és a' fejedelmek artzúlati tsodálkoznak rajtam;

12. Ha halgatok, reám várnak; és ha ſzóllok, reám néznek; és ha többet beſzéllek, a' ſzájokra téſzik kezeket.

13. Ennek-fölötte, ez-altal halhatatlanságom léſzen: és örök emlekezetet hagyok az utánnam-valóknak.

14. Igazgatom a' népeket: és a' nemzetségek birodalmom-alatt léſznek.

15. Félnek a' rettenetes királyok halván engem: a' ſokaság-közöt jónak láttatom, és a' hadban erőſnek.

16. Be-menvén házamba, meg-nyugſzom véle: mert nints keſerűség az ö nyájasságában, ſem únakodás a' véle-való lakásban, hanem vigaság, és öröm.

17. Ezeket gondolván magamban, és forgatván ſzivemben: hogy halhatatlanság vagyon a' böltseség társaságában.

18. És az ö barátságában jó gyönyörüség, és az ö kezeinek tselekedetiben fogyhatatlan tiſzteſség, és az ö ſzóllásával-való tuſakodásban böltseség, és az ö beſzédében-való réſzesülésben ditsöség: ſzéllel járok vala kereſvén, hogy hozzám fogadnám ötet.

19. Jó elméjü gyermek valék pedig, és jó lelket nyertem vala.

20. És midön jobb vólnék, fertelmeſségnélkül-való teſthez juték.

21. És hogy meg-tudám, hogy külömben magamat meg nem tartóztathatnám, hanemha az Iſten adgya, és ez-is böltseség vala, tudni, ki ajándéka vólna az: az Úrhoz járúlék, és könyörgék néki, és tellyes ſzivemből mondék:

IX. RÉSZ.

A' Bölts maga erötlenségét meg-iſmérvén, az Iſtentöl böltseséget (ki mindeneknek ſzükséges, de jö-képpen a' népnek igazgatójának) kér, mert bizonytalan a' világi böltseség.

1. ÉN atyáimnak Iſtene, és irgalmaſságnak Ura, ki mindeneket a' te igéddel teremtettél.

2. És a' te böltseségeddel rendelted az embert, hogy uralkodnék a' teremtett-állaton, melly töled alkottatott.

3. Hogy el-rendellye a' föld kerekségét a' mint képes és igaz, és igyenes ſzivvel ítéllye az ítéletet:

4. Add nékem a' te ſzékidnél-álló böltseséget, és ne veſs-ki engem a' te ſzolgaidközzül:

5. * Mert én te ſzolgád vagyok, és a' te ſzolgálód ha, erötlen ember, és kevés idejü, és kiſsebb az ítélet és törvények értelmére.

6. Mert ha valaki tekélletes léend-is az embernek fiai-között; ha távúl léend töle a' te böltseséged, ſemminek bötsültetik.

7. * Te válaſztottál engem a' te néped királyává, és a' te fiaid, és leányid birájává:

8. És azt mondád, hogy templomot épitenék a' te ſzent hegyeden, és a' te lakó-helyed várasában óltárt, a' te ſzent hajlékod haſonlatoſságára, mellyet régen el-kéſzitettél:

9. * És veled vagyon a' te böltseséged, melly a' te tselekedetidet tudgya, melly akkor-is jelen vólt, midön a' föld kerekségét teremtenéd, és tudgya vala, mi vólna kedves ſzemeid-elött, és mitsoda igaz a' te parantsolatidban.

10. Küld-el azt a' te ſzent egeidböl, és a' te nagy-vóltodnak ſzékétöl, hogy velem légyen, és velem munkálkodgyék, hogy tudgyam, mi légyen kedves nálad:

11. Mert azt mindeneket tud, és ért, és józanúl hordoz engem az én tselekedetimben, és meg-öriz engem az ö hatalmaſságában.

12. És kedveſek léſznek az én tselekedetim, és a' te népedet igazán vezérlem, és méltó léſzek az atyám ſzékeire.

13. * Mert ki tudhattya az emberek-közzül az Iſten tanátsát? a' vagy ki gondolhattya-meg, mit akar az Iſten?

14. Mert a' halandó emberek gondolati félelmeſek. és bizonytalanok a' mi gondviſeléſink.

15. Mert a' teſt, melly meg-rothad, elnehéziti a' lelket, és a' földi lakás le-nyomja a' ſokakat-gondoló elmét.

16. És nehezen arányozzuk-meg, a' mik a' földön vannak; és a' mik elöttünk vannak, munkával találjuk-fel. A' mellyek pedig mennyekben vannak, ki vizſgállya-meg?

17. A' te gondolatodat pedig ki tudgya, hanem-ha te adſz böltseséget, és küldöd a' te ſzent lelkedet a' magaſságból:

18. És igy léſznek igazak azoknak öſvényi, kik a' földön vannak, és a' mellyek néked tetſzenek, meg-tanúllyák az emberek?

19. Mert a' böltseség-által tartattak-meg, valakik kedveſek vóltak néked Uram kezdettöl fogva.

X. RÉSZ.

Ditséri a' böltseséget, hogy meg-ſzabaditotta a' gonoſztól Ádámot, Noét, Abrahámot, Lótot, Jákobot, Jóſefet és Moyſeſt; ki által-hozta Egyiptomból a' veres tengeren az Israel fiait, és az Egyiptombélieket el-ſillyeſztette.

1. ÉZ örizte-meg azt, ki a' föld kerekségének elsö attyává formáltatott az Iſtentöl, holott egyedül teremtetett vólna.

* Par. 28. b. 4 5.
2. Par. 1. b. 9.

C
* Prov 8. c. 22. d. 27. & Jo. 1. a. 1

* Iſa. 40. d. 13. Rom. 11. d. 14. 1. Cor. 2. d. 16.

A
Gen. 1. d. 27.

* Gen. 2. b. 7. * Gen. 4. b. 8.

2. * És ki-hozta ötet az ö vétkéből, és erőt adott néki, hogy mindenekkel birna.

3. * Ettől mikor el-távozott a' hamis az ö haragjában, az attyafia gyilkosságának haragja-által veszett-el.

* Gen. 7. b. 6.

4. * Kiért, mikor a' viz-el-törlené a' földet; ismég meg gyógyitá a' böltseség, az alávaló fa-által vezérelvén az igazat.

* Gen. 11. a. 2.

5. * Ez-a' gonoszság egyesülésében-is, midön a' nemzetségek egybe-gyültek vólna, tudta az igazat, és meg-tartotta panasz-nélkül az Istennek, és a' fiához-való irgalmasságban meg örizte az erőssét.

B

* Gen. 19. d. 17.

6. * Ez az el-veszendö istentelenektöl futó igazat meg-szabaditá, le-szálván a' tüz az öt várasra:

7. Kiknek gonoszságok bizonyságára megmarad a' füstölgö puszta föld, és a' bizonytalan idöben gyümöltsözö fák, és a' kételkedö lélek emlekezeti a' fenn-álló só oszlop.

8. Mert a' böltseséggel nem gondolók, nem tsak abban estek-meg, hogy nem tudták a' jókat, de az ö esztelenségeknek emlékezetit-is hatták az embereknek, hogy azokban, a' mellyekben vétkeztek, nem-is rejtezhetnének-el.

9. A' böltseség pedig azokat, a' kik ötet tisztelik, a' fájdalmaktól meg-szabaditotta.

* Gen. 28. a. 5. b. 10.

10. * Ez a' báttya haragjától-futó igazat igaz útakon hordozta, és meg-mutatta néki az Isten országát, és a' szentek tudományát adta néki: fel-tisztelte ötet a' munkákban, és bé-tellyesitette az ö munkáit.

11. Az ötet meg-tsalók álnokságában mellette vólt, és tiszteletessé tötte ötet.

C

12. Meg-örizte ötet az ellenségektöl, és az el-tévelyitöktöl meg óltalmazta ötet, és erös viadalt adott néki, hogy gyözedelmes lenne, és tudná, hogy mindeneknél hatalmasb a' böltseség.

* Gen. 37. f. 26.

13. * Ez az el-adatott igazat el nem hatta, hanem a' bünösöktöl meg-szabaditotta ötet: és alá-ment véle a' verembe.

* Actor. 7. b. 9. Gen. 41. f. 40.

14. * És a' fogságban el nem hatta ötet, mig nem az ország páltzáját adná neki, és hatalmat azok-ellen, kik ötet el-nyomják vala: és hazugoknak mutatta, a' kik ötet gyalázták, és örök ditsöséget adott néki.

* Exod. 1. b. 11.

15. * Ez az igaz népet, és a' panasz-nélkül-való magot meg-szabaditotta a' nemzetségektöl, mellyek ötet el-nyomják vala.

16. Bé-ment az Isten szolgájának lelkébe, és a' rettenetes királyok-ellen állott, a' tsodák, és jelek-által.

D

17. És az igazak munkáinak meg-adta jutalmát, és tsodálatos úton hordozta öket: és nékik árnyékozójok vólt nappal, és étszaka a' tsillagok világossága gyanánt:

* Exod. 14. c. 22. Psal. 77. b. 14.

18. * Által-vitte öket a' Veres tengeren, és által-költöztette a' sok vizeken.

19. Azoknak ellenségit pedig a' tengerbe meritette, és öket ki-hozta a' poklok mélységéből. * Az-okaért az igazak el-vitték az istentelenek prédáit.

* Exod. 12. c. 35. * Exod. 15. a. 1.

20. * És éneklették Uram a' te szent nevedet, és a' te gyözedelmes kezedet egyenlö-képpen ditsérték:

21. Mert a' böltseség meg nyitotta a' némák szaját, és a' gyermekek nyelveit ékessen-szóllókká tötte.

XI. RÉSZ.

A' Böltseség vezette a' pusztában az Israel fiait, meg-vervén az ö ellenségeket, és a' kö-sziklából vizet adván; a' bálványozó Egyiptombélieket pedig sok féle tsapásokkal ostorozván: mivelhogy pedig az Isten mindeneknek üdvességeket kivánván, türi a' bünösöket, hogy meg-térjenek, kiket egy szempillantásban el-veszthetnen.

A

Exod. 16. a. 1.

1. Igazgatta az ö tselekedeteket a' szent Profétának kezei-által.

2. A' pusztákban jártak, mellyekben nem laknak vala: és a' puszta helyeken tsinálának kalibákat.

* Exod. 17. c. 12. * Num. 20. b. 11.

3. * Ellene-állottak az ellenségnek, és az ö ellenségeken boszszút-állottak.

4. * Szomjúhoztak, és segétségül hittak téged, és viz adatott nékik a' magasságos kö-sziklából, és a' szomjúságnak meg-enyhitése a' kemény köböl.

5. Mert a' mellyek-által büntetéseket szenvedtek az ö ellenségek, az ö italok fogyatkozása-miatt, és azokban, mikor bévelködnének az Israel fiai, örvendeztek:

6. Ezek-által, midön el-fogytak vólna nékik, jó tétetett vélek.

7. Mert a' szüntelen-folyó kút-helyett, ember vért adtál a' hamissaknak.

8. Kik mikor meg-kevesülnének a' megöletett gyermekeknek ki-hordása-miatt, ezeknek bévséges vizet adtál reménytelenül,

9. Meg-mutatván a' szomjúság-által, melly akkor vala, mint magasztalnád-fel a' tiéidet, és azoknak ellenségit meg-ölnéd.

B

10. Mert mikor meg-kisértettenek, és az irgalmassággal-való oktatást bé-vették, meg-tudták, mi módon szenvednének kinokat a' haraggal itéltetett istentelenek.

11. Ezeket ugyan mint atya intvén, megpróbáltad: amazokat pedig, mint kemény király meg-kérdezvén, kárhoztattad.

12. Mert mind a' távúl 's mind a' jelenvalók egyenlö-képpen kinoztattanak.

13. Mert kettös bánat fogta-vala el öket, és fohászkodás az el-múlt dolgok emlekezetivel.

14. Mert midön hallanák, hogy az ö kinok-által amazoknak jól vólna dolgok, megemlekeztek az Úrról, tsodálkozván a' dolognak végén.

15. Mert a' kit hamis ki-vetés-által elhagyitván meg-tsúfoltak, végtére tsodál-

ták, mikor nem hasonló-képpen szomjúhoztak az igazakkal.

16. Az ö hamisságoknak pedig esztelen gondolatiért, * hogy némellyek tévelygvén néma kigyókat tisztelnek vala, és az alá-való fene vadakat, a' néma állatok sokaságát botsáttad reájok boszszú-állásért:

17. Hogy tudnák, hogy a' mellyek-által ki vétkezik, azok-által kinzattatik-is.

18. * Mert nem vólt erötlen a' te mindenható kezed, melly a' föld kerekségét láthatatlan állatból teremtette, hogy reájok medvék sokaságát botsátana, vagy a' méreſz oroszlányokat.

19. Vagy haraggal tellyes ismeretlen és szokatlan fene vadakat, vagy tüzes párával lehellöket, vagy szagos füstöt-szerzöket, vagy a' szemekből rettenetes szikrákat botsátókat:

20. Mellyeknek nem csak sértések kivesztheтte vólna öket, de a' tekintetek-is meglölhette vólna félelemmel.

21. De ezek nélkül-is egy szellövel megölettethettek vólna, üldöztetvén az önnön tselekedetektöl, és el-hányattatván a' te erröd szelével; de mindeneket móddal, és szám-szerént, és mértékkel rendeltél.

22. Mert hogy nagy tehetséged vólna, nálad egyedül meg vólt mindenkor: és a' te karod erejének ki áll ellene?

23. Mert mint a' mérték nyelvének pontya, úgy a' föld kereksége te-elötted, és mint a' hajnali harmat tsöppe, melly a' földre esik.

24. De mindeneken könyörülsz, mert mindeneket tehetsz, és látatlanná tészed az emberek büneit, a' penitentziáért.

25. Mert mindeneket szeretsz, a' mik vannak, és semmit nem útálsz azok-közzül, a' miket alkottál: mert semmit gyülölve nem rendeltél, vagy alkottál.

26. Mi módon maradhatna-meg pedig valami, ha te nem akartad vólna? a' vagy a' mit te nem szóllitottál vólna, meg-maradhatna-e?

27. Meg-engedsz pedig mindeneknek: mert tiéid Uram, ki a' lelkeket szereted.

XII. RÉSZ.

Meg-mutattya, melly nagy kegyeſséggel, és hoſszas türéſſel vólt az Iſten a' bünös Kananæusokhoz, egyszer'smind el nem veſztvén öket; holott mind azokat, 's mind más nemzeteket (senkinek boſszuságot nem tévén) mint mindeneknek Ura el-veſztheтett vólna: ezzel az ellenségéhez való kegyelmeſséggel az ö hiveit a' büntöl viſzsza-hija.

1. OH melly jó, és gyönyörüséges Uram a' te lelked mindenekben!

2. És azért azokat, kik el-tévelyednek, részen-ként meg dorgálod: és a' mellyekben vétkeznek, azokról meg-inted, és megszóllitod: hogy el-hagyván a' gonoszságot, te-benned hidgyenek Uram.

3. * Mert a' te szent földednek ama' régi lakóit, a' kiktöl iszonyodtál. * *Deut. 9. a. 3. 12. d. 28. 18. b. 12.*

4. Mivelhogy elötted gyülölséges dolgokat tselekeszenek vala varázslásokkal, és hamis áldozatokkal.

5. És az ö fiokat kegyetlenül meg-ölöket, és az emberek bélit meg-évoket, és a' vért fel-zabállókat a' te szövetséged-által

6. És a' segétség-nélkül-való lelkeknek öldöklö szüléit, el-akartad veszteni a' mi atyáink kezei-által.

7. Hogy az Isten szolgainak szarándokságát méltónak értenék lenni a' földön, melly néked mindeneknél kedvesb.

8. De ezeknek-is mint embereknek, megengedtél, és el-küldötted a' te seregednek elöl-járóit a' darázsokat, hogy azokat lassanlassan ki-veszténék.

9. Nem hogy erötlen löttél vólna, haddal az igazak-alá vetni az istenteleneket, vagy a' kegyetlen vadakkal, vagy kemény igével mind-együtt ki nem veszhetted vólna: B

10. * De részen-ként itélvén öket helyt adsz vala a' penitentziára, tudván, hogy gonosz az ö nemzetségek, és vélek született az ö gonoszságok, és hogy meg nem változhatnék az ö gondolattyok örökké. * *Exod. 23. d. 30. Deut. 7. d. 22.*

11. Mert átkozott mag vólt eleitöl-fogva; és senkitöl nem félvén, meg-engediz vala az ö bünöknek.

12. Mert ki mondgya néked: Mit tselekedtél? vagy ki áll ellene, a' te itéletednek? vagy ki jö szined-eleibe, hogy a' hamis emberekért boszszút állyon? vagy ki vét reád, ha el-veszsznek a' nemzetségek, mellyeket te teremtettél?

13. Mert nints te-kivüled más Isten, * kinek gondgya vagyon mindenekre, hogy meg-mutasad, hogy hamissan itéletet nem itélsz. * *1: Pet. 5. b. 7.*

14. Se király, se fejedelem nem kérdezkednek szined-elött azokról, a' kiket el-veszttettél.

15. Azért holott igaz vagy, mindeneket igazán rendelsz: és idegen-dolognak itéled a' te erödtöl, azt-is kárhoztatni, a' kinek nem kell büntetödni.

16. Mert a' te eröd az igazságnak kezdeti: és mivelhogy mindenek Ura vagy, mindeneknek meg-engedsz. C

17. Mert te meg-mutatod erödet, a' kit nem hisznek tekélletesnek lenni az eröben; és azoknak, kik téged nem tudnak, vak-meröségeket meg-bünteted.

18. Te pedig erös uralkodó, tsendességgel itélsz, és nagy bötsüllettel vezérlesz bennünket: mert te-nálad vagyon a' tehetség, a' mikor akarod.

19. Meg-tanitottad pedig a' te népedet illyen tselekedetekkel, hogy igaznak, és emberségesnek kell lenni, és a' te fiaidat jó re-

ménységüvé tötted: mert itélvén, helyt adtz a' bünökben a' penitentziára.

20. Mert ha a' te szolgaid ellenségit, és a' halálra méltókat, illy nagy figyelmetességgel kinzottad, időt és helyt adván, mellyekkel el-távozhatnának a' gonoszságtól;

21. Mimémü szorgalmatossággal itéled a' fiaidat, a' kik attyainak a' jó igéretek eskűvéfit, és szövetségit adtad?

D 22. Az-okáért mikor minket meg-büntetsz, a' mi ellenségünket sok-képpen ostorozod, hogy itéletet tévén meg-gondollyuk a' te jó-voltodat: és mikor itéltetünk, reménlyük a' te irgalmasságodat.

23. Az okáért azoknak-is, kik életekben esztelenül és hamisan éltek, azok-által, a' miket tiszteltek, igen nagy gyötrelmeket adtál.

* *Sup.* 11. *c.*24. *Rom.* 1. *c.* 23. 24. * Mert a' tévelygés útán többig tévelygettek, isteneknek állitván azokat, mellyek az oktalan állatok-között heába-valók, az esztelen gyermekek módgya-szerént élvén.

25. Az-okáért mint esztelen gyermekeket tsúfolásal büntetted-meg.

26. A' kik pedig tsúfolásokkal és feddésekkel meg nem jobbúltak, az Istennek méltó itéletit érzették.

27. Mert a' mellyeknek szenvedésében boszszonkodnak vala, azok által, a' kiket isteneknek állitnak vala, azokban, midön kigyomláltatnának, látván azt, a' kit régenten meg tagadtak vala, hogy ismérnék, igaz Istennek ismérték: az-okáért az ö kárhoztatásoknak vége is reájok szállott.

XIII. RÉSZ.

Oktalanok azok, a' kik a' teremtett-állatokból az Istent meg nem ismérvén, a' teremtett állatokat Isten gyanánt imádgyák: de sokkal oktalanabbak azok, kik az Istent mester emberek munkájának tartyák, és a' bálványoktól kérdezik a' jövendöket.

A 1. Hiuságosok pedig mind az emberek, kikben az Isten tudománya nintsen: és azokból a' jókból, mellyek láttatnak, nem ismérhették-meg azt, a' ki vagyon, sem a' tselekedetekre figyelmezvén meg-nem ismérték, ki vólna az alkotó:

* *Rom.* 1. *b.* 1. * *Deut.* 4. *c.* 13. 17. *a.* 3. 2. Hanem vagy a' tüzet, vagy a' szelet, vagy a' gyors levegö-eget, vagy a' tsillagok kerekségét, vagy a' sebes vizet, vagy a' napot és a' hóldat, állitották a' föld-kerekségének igazgató isteninek.

3. Mellyeknek szépségében ha gyönyörködvén, isteneknek állitották: tudgyák-meg mennyivel szebb azoknak az Ura. Mert a' szépség alkotója rendelte mind ezeket.

4. A' vagy ha azok erejét, és tselekedetit tsodálták, értsék-meg azokból, hogy a' ki ezeket alkotta, erösb azoknál:

5. Mert a' szépségnek, és a' teremtett-állatnak nagy-voltából, elég nyilván meg-ismértethetik azok teremtője. B

6. De mindaz-által még ezekben kevesebb panasz vagyon. Mert talám ezek-is tévelyegnek, az Istent keresvén, és akarván meg-találni.

* *Rom.* 1. *c.* 21. 7. * Mert holott az ö tselekedetiben forgolódnak, értekeznek róla: és el-hitték, hogy jók, a' mik láttatnak.

8. De ismég ezeknek sem kell meg-engedni.

9. Mert ha annyit tudhattak, hogy megismérhetnék a' világot: mi-képpen nem találhatták-meg könnyebben annak Urát?

10. Bóldogtalanok pedig, és meg-holtak-között az ö reménységek, kik isteneknek nevezték az emberek kezeinek munkáit, az aranyat, és ezüstöt, a' mesterség találmányát, és az oktalan állatok hasonlatosságit, vagy a' haszontalan követ a' régi kéz alkotmányát.

C 11. * Vagy ha valamelly áts-mester az erdöbül igyenes fát vágand, és annak minden héját mesterségesen le-hámtya, és mesterségével élvén, szorgalmatossan hasznos edényt farag az élet szükségére.

* *Is.* 44. *b.* 9. *Jer.* 10. *a.* 3. 12. És annak az alkotmánynak húlladékival, az éteknek el-készitésére éllyen:

13. És ezeknek maradékját, melly semmire nem alkalmatos, a' horgas és görtsökkel tellyes fát, szorgalmatoson meg-faragja, midön üressége vagyon, és mesterségének tudományával azt ki-formállya, és azt az ember ábrázattyához hasonlittya.

14. Vagy valamellyhez az oktalan állatok-közzül hasonlittya azt, veres festékkel meg kenvén, és meg-veresitvén annak szinét festékkel: és minden motskot, mellyD azon vagyon, bé-kenvén:

15. És annak illendö lakó-helyt tsinálgyon, és a' falra helyheztetvén azt, és vasszal meg erösitvén.

16. Hogy valami képpen le ne essék, gondot viselvén arra, tudván hogy nem segétheti magát: mert kép, és szükölködik segitség-nélkül.

17. És a' marhája, és a' fiai, és a' menyegzöje-felöl fogadást tévén kérdezkedik. Nem szégyenl azzal szóllani, a' ki lélek-nélkül vagyon:

18. És az egésségért az erötlennek könyörög, és az életért a' meg-hóltat kéri, és segétségére hija a' haszontalant:

19. És az útért annak könyörög, a' ki nem járhat: és a' nyereségről, és a' munkáról, és minden dolognak elö-menetelérol annak könyörög, a' ki mindenekre haszontalan.

XIV. RÉSZ.

A' hajónak haszna, kiben az emberi nemzetnek magva meg-tartatott viz özönkor;

a' bálvány pedig, és az ö tsinálója átkozott: és mi formán kezdödött, és elément a' bálványozás; minémü nagy gonoszak származnak a' bálványozásból.

A

1. MÁs ismég hajózni igyekezvén, és a' kegyetlen habokon által kezdvén menni, az ötet hordozó-fánál romlandóbb fát hiv segétségül.

2. Mert azt a' nyereség kivánsága gondolta-ki, és a' mester ember az ö böltseségével tsinálta.

* Exod. 14.d.22. 3. A' te gond-viseléséd pedig, Atyám, igazgattya: * mert a' tengeren-is útat szerzettél, és a' habok-között igen erös ösvényt,

4. Meg-mutatván hogy hatalmas vagy mindenekböl meg-szabaditani, ha szintén valaki mesterség-nélkül mégyen-is a' tengerre.

* Gen. 6.b.4. 7.b.7. 5. De hogy ne lennének heába-valók a' te böltseséged alkotmányi: az-okáért egy kitsiny fára-is reá bizzák az emberek lelkeket, és a' tengeren hajón által-menvén megszabadúltak:

6. * De régenten-is, mikor el-veszénének a' kevély óriások, a' föld kerekségének reménysége egy hajóhoz folyamodván, e' világ születésére magot hagyott, melly a' te kezed-által igazgattatott.

* Eſai. 13. Daruc. 6.a.1. 7. Mert áldott fa, a' melly-által az igazság lészen.

8. * A' kézzel tsináltatott bálvány pedig, maga is átkozott, és a' ki azt tsinálta-is: ez, mivelhogy tsinálta; amaz pedig, mert romlandó lévén, istennek neveztetett.

B

9. Hasonló-képpen gyülöli pedig az Isten az istentelent, és annak istentelenségét.

10. Mert a' tsinálmány a' tsinálójával szenved kinokat.

11. Az-okáért a' pogányok bálványira sem lészen tekintet. Mert az Isten teremtettállati gyülölséggé löttek, és az emberek lelkeinek kisértetivé, és az esztelenek lábainak törivé.

12. Mert a' paráznaságnak kezdete, a' bálványoknak ki-gondolása: és azoknak találása, az életnek romlása.

13. Mert eleitöl fogva nem vóltak, sem örökké nem léfznek.

14. Mert az emberek heába valóságokáltal jött ez a' föld kerekségére: és az-okáért hamar vége találtaték azoknak.

15. Mert keserves siráfsal bánkodván az atya, a' hirtelen el-ragadtatott fia képét tsinálta magának: és azt, a' ki akkor mint egy hólt ember vólt, most mint istent kezdette tisztelni, és a' szolgai-között titkos szolgálatokat, és áldozatokat rendelt:

16. Az-után idö-jártában, eröt vévén a' hamis szokás, e' tévelygés törvény-gyanánt meg-tartatott, és a' fejedelmek parantsolatyából tisztelteltettek a' faragmányok.

17. És azokat, kiket jelen-létekkel az emberek nem tisztelhetnek vala, azért, hogy távúl vólnának, azok ábrázattya meszszünnen el-hozattatván, a' királynak, kit tisztelni akarnak vala, nyilván-való képét tsinálták; hogy azt, a' ki távúl vala, úgy tisztelnék mint a' jelen-valót az ö szorgalmatosságokkal.

18. Ezeknek tiszteletire pedig a' tudatlanokat a' mester-embernek fölötte nagy szorgalmatosága-is vitte.

19. Mert ez kedveskedni akarván amannak, a' ki ötet meg-fogadta, azon munkálkodott mesterségével, hogy a' hasonlatosságot jobban ki-formálná.

C

20. Az emberek sokasága pedig el-ragadtatván az alkotmány szépsége-által, azt, a' ki az elött úgy tiszteltetett mint ember, most istennek állitották.

21. És ez vólt az emberek életének tsalattsága: mert vagy az indúlatnak, vagy a' királyoknak szolgálván az emberek, a' közölhetetlen nevet a' köveknek, és fáknak adták.

22. És nem vólt elég, hogy az Isten-felöl-való tudományban tévelygettek, hanem a' tudatlanságnak nagy tusakodásában élvénis, illyen sok, és nagy nyavalyákat békeségnek-neveznek.

* Deut. 18.b.10. Jer. 7. a.6. 23. * Mert vagy tulajdon fiokat áldozván, vagy titkon-való áldozatokat tévén, vagy balgatagsággal tellyes vigyázásokat szerezvén,

D

24. Már sem életeket, se menyegzöjöket tisztán nem tartyák, hanem egyik a' másikát irégységböl meg-öli, vagy házasság rontásal meg-szomorittya:

25. És mindenek öszve-egyeledtek, a' vér, a' gyilkosság, a' lopás, és a' tsalárdság, romlás, és hitetlenség, háborgás, és hamis esküvés, a' jámborok meg-háboritása,

26. Az Istenröl-való el-feletkezés, a' lelkek meg-ferteztetése, a' nemzésnek el-változtatása, a' menyegzök álhatatlansága, a' paráznaság, és szemtelenség rendetlensége.

27. Mert az útálatos bálványok tisztelete, minden gonosznak oka, és kezdeti, és vége.

28. Mert a' vagy, midön vigadnak, bolondoskodnak: vagy bizonnyára hamisakat jövendölnek, vagy hamisan élnek, vagy hamar hamisan esküsznek.

29. Mert midön a' bálványokban biznak, mellyek lélektelenek, gonoszúl esküdvén sem állittyák, hogy ártson nékik.

30. Az-okáért mind a' kettö méltán fog rajtok történni, mert gonoszúl vélekedtek az Isten-felöl, a' bálványokra figyelmezvén, és hamisan esküdtek, tsalárdsággal megútálván az igazságot.

31. Mert nem azok ereje, a' kikre esküsznek, hanem a' vétkezök büntetése járjaáltal mind úntalan a' hamisak törvényszegését.

XV. RÉSZ.

Az Istennek hivei az Istennek kegyeſségét, és irgalmaſságát magaſztallyák, ki által a' bálványozáſtól meg-tartattanak; a' bálványozókat, és azoknak tsinálóit gyalázza.

A 1. Te pedig mi Istenünk, kegyes, és igaz vagy, türö, és mindeneket irgalmaſságban rendelſz.

2. Mert ha vétkezünk, tiéid vagyunk, tudván a' te nagy vóltodat: és ha nem vétkezünk, tudgyuk, hogy nálad ſzámlálva vagyunk.

3. Mert téged iſmérni, tekélletes igazság, és tudni igazságodat, és erödet, a' halhatatlanságnak gyökere.

4. Mert nem tévelyitett-el minket az emberek gonoſz meſterségének ki-gondoláſa, ſem a' kép-irás árnyéka, a' haſzontalan munka, a' ſok-ſzinü faragott ábrázat,

5. Mellynek nézéſe az eſztelenben kivánságot indit, és ſzereti a' meg-hólt képnek lélektelen ábrázattyát.

6. A' gonoſzok ſzeretöi méltók, hogy illyenekben légyen reménységek, és a' kik azokat tsinállyák, és a' kik ſzeretik, és a' kik tiſztelik.

B 7. * De a' fazekas-is a' lágy földet nyomdozván, ſzorgalmatoſon tsinál minden edényt a' mi ſzükségünkre, és ugyan azon sárból tsinállya a' ſzükséges tiſzta edényeket, és haſonló-képpen a' mellyek ezekkel ellenkezök: ezeknek pedig az edényeknek mi haſzna légyen, itélöje a' fazekas.

8. És midön heába-való munkával iſtent tsinál azon sárból, az a' ki egy-kevesé azelött a' földből teremtetett vala, és egy kevés vártatva oda tér, a' honnan vétetett, mikor meg-kérik töle a' nála-való lélek adóſságát.

9. De gondgya vagyon néki, nem arra, hogy munkálkodni fog, ſem, hogy rövid élete vagyon, hanem az arany, és az ezüſt miveſekkel vetekedik: de a' réz miveſeket-is követi, és ditsöſégnek tartya, hogy heábavaló dolgokat tsinál.

C 10. Mert hamu annak a' ſzive, és heába-való föld annak a' reménysége, és a' sárnál alább-való az ö élete;

11. Mert nem iſmérte, a' ki ötet alkotta, és a' ki a' lelket, a' melly munkálkodik, belé-lehellette, és a' ki az éltetö-lelket beléfújta:

12. De játéknak állitották életünket-is, és, hogy az élet nyájaskodáſa nyereségre rendeltetett, és, hogy akár-honnét-is, még a' gonoſzból-is kellyen haſznot kereſni.

13. Mert ez tudgya, hogy mindenek-fölött vétkezik, ki a' földi állatból romlandó edényeket, és bálványokat tsinál.

14. Mert minnyájan eſztelenek, és bóldogtalanok a' lelkek erejek-fölött-való kevélyek, a' te néped ellenségi, és a' kik annak parantsolnak:

15. * Mert a' pogányoknak minden bálványit iſteneknek állitották, kik ſe ſzemekkel nem élnek a' látáſra, ſem orrokkal az éltetö égnek bé-vételére, ſe fülökkel a' hallaſra, ſe kezek újaival a' tapaſztaláſra, de a' lábok-is reſtek a' járáſra. * Pſal. 113. b. 4. & 134. c. 13. D

16. Mert ember tsinálta azokat: és a' ki máſtól vette a' lelket, az alkotta azokat. Mert egy ember ſem alkothat magához haſonló Istent.

17. Mert mivelhogy halandó, hólt állatot tsinál az ö hamis kezeivel. Mert jobb ö azoknál, a' kiket tiſztel, mivelhogy ö ugyan élt, noha halandó vólt, azok pedig ſoha nem.

18. De az igen nyomorúlt állatokat-is tiſztelik: mert az oktalan állatok ezekhez haſonlitatván, azok alább-valók.

19. De ez oktalan állatoknak tekintetiben ſem láthatni valami jót. El-távoztak pedig az Iſten ditséretitöl, és áldáſától.

XVI. RÉSZ.

Az Egyiptombéliek bálványozáſokért méltán büntettetvén, a' Zsidóknak eledelt ád az Isten: kiket mind azon bünei kért kigyók által ſujtolván, réz kigyót fel emelvén, meg-gyógyúlnak, az iſtentelenek pedig a' ſáskák, legyek, és tüzes esök által megölettetnek, midön az Iſraeliták mannával tápláltatnak.

A 1. Ezekért, ezekhez haſonló kinokat-is méltán ſzenvedtek, és a' ſene vadak ſokaſága-által ki-gyomláltatattak. * Num. 11. g. 31.

2. A' melly kinok-helyett jól töttél a' te népeddel, * kiknek gyönyörüségek kivánſága-ſzerént új-izü állatot adtál, fürjet készitvén nékik eleségül:

3. Hogy amazok az ellenséget kivánván azokért, a' mik nékik mutattattak, és küldettettek, a' ſzükséges kivánságtól-is irtózná-nak. Ezek pedig egy-kevés ideig meg ſzükölködvén, új eledelt kóſtoltak.

4. Mert ſzükség vólt, hogy amazokra, kik kegyetlenkedtek vala, eltávoztathatatlan veſzedelem jöne: ezeknek pedig tsak meg-mutattatnék, mi módon gyomláltatnának-ki az ö ellenségek.

5. * Mert mikor reájok jött a' ſene vadak kegyetlen haragja, az ártalmas kigyók mardoſáſival ki-gyomláltatnak vala. * Num. 21. b. 6.

6. De nem örökké maradott rajtok a' te haragod, hanem intéſre egy kevesé megháborittattak, jelek lévén a' te törvényed parantsolattyának emlekezetire. B

7. Mert a' ki arra fordúlt, nem az-által, a' mit lát vala, hanem te-általad, ki mindenek ſzabaditója vagy, gyógyúl vala meg.

8. Ebben pedig meg-mutattad ellenſe-

ginknek, hogy te vagy, a' ki meg-szabaditasz minden gonoszt ól.

9. * Mert azokat, a' sáskák, és legyek mardosási ölték-meg, és nem találtatott gyógyulás az ö lelkeknek: mert méltók valának illyenektöl ki-gyomláltatni.

10. A' te fiaidat pedig, még a' mérges sárkányok fogai sem győzték-meg: mert a' te irgalmasságod el-érkezvén, meg-gyógyittya vala öket.

11. Mert a' te beszédid emlekezetire megpróbáltatnak vala, és hamarsággal meg-gyógyittatnak vala, hogy mélységes feledékenységbe esvén, ne élhetnének segétségeddel.

12. Mert nem fü, se nem lágyitó ir gyógyitotta-meg öket, hanem a' te beszéded Uram, melly mindeneket meg-gyógyit.

13. * Mert Uram te vagy, kinek az életen, és a' halálon hatalma vagyon, és elviszsz a' halál kapujáig, és viszsza-hozsz:

14. Az ember pedig noha meg-öl a' gonoszság-által, de mikor ki-menend a' lélek, viszsza nem tér, se viszsza nem hija a' ki-vitetett lelket:

15. De a' te kezed-elött el-szaladni lehetetlen.

16. * Mert tagadván az istentelenek, hogy ismérnek téged, a' te karod erösége-által meg-ostoroztattak: új vizekkel, és kö-essökkel, és esökkel üldöztetvén, és a' tüzzel meg-emésztetvén.

17. Mert a' mi tsodálatos vólt, a' vizben, melly mindeneket el-ólt, nagyobb ereje vólt a' tüznek: mert boszszú-állója e' világ az igazaknak.

18. Mert némelly idöben, meg-szelidül vala a' tüz, hogy meg ne égnének az oktalan-állatok, mellyek az istentelenekhez küldettek vala: hanem, hogy ök látván, tudnák, hogy az Istennek itéletiböl szenvedik az üldözést.

19. És némelly idöben a' vizben a' tüz ereje-fölött, körös-körül meg-gyulad vala, hogy a' hamis föld nemzetségét ki-gyomlálná.

20. Mellyek-helyett angyalok eleségével tápláltad a' te népedet, és munka-nélkül készittetett kenyeret adtál menybol nékik, minden gyönyörüség, és minden iznek édesége lévén abban.

21. Mert a' te tápláló állatod a' fiaidhozvaló édességedet meg-mutattya vala: és szolgálván mindenik akarattyának, valamivé kiki akarja vala, azza változik vala.

22. * A' hó pedig, és a' jég, a' tüz erejét meg-állyák vala, és meg nem olvadnak vala: hogy meg tudnák, hogy az ellenségnek gyümöltsit ki-veszti vala a' ko-esöbenégö, és az esöben-villámó tüz.

23. Viszontag pedig ez, hogy tápláltatnának az igazak, még a' maga erejéröl-is elfeletkezett.

24. Mert a' teremtett-állat néked Teremtönek szolgálván, fel-gerjed gyötrelemre a' hamissak-ellen, és meg-lasúdik azok jó tételényire, a' kik benned biznak.

25. Az-okáért akkor-is mindenné el-változván a' te mindeneket tápláló jó kedvednek szolgál vala, azok akarattya-szerént, a' kik kivánnyák vala töled:

26. Hogy tudnák a' te fiaid, kiket szerettél Uram, * hogy nem a' termö gyümöltsök táplállyák az embereket, hanem a' te beszéded tartya-meg azokat, kik te-benned hisznek.

27. Mert a' mit a' tüz meg nem emésztheth vala, a' napnak kitsiny fényétöl megmelegedvén, el-olvad vala azonnal:

28. Hogy mindeneknél tudva lenne, hogy a' nap fel-kelését meg-kellene elözni a' te áldásodra, és a' világosságnak fel-támadásakor kellene téged imádni.

29. Mert a' hálaadatlannak reménysége, mint a' téli jég, el-olvad, és el-vész mint a' heában-való viz.

XVII. RÉSZ.

Az Egyiptombéliek harmadnapi setétségben ki mondhatatlan félelemmel, és rettegéssel sújtoltatnak, a' mikor az egész föld világosságban vólna.

1. MERT nagyok Uram a' te itéletid, és ki-mondhatatlanok a' te igéid: azért tévelygettek a' tudatlan lelkek.

2. * Mert midön el-hitették magokkal a' hamissak, hogy uralkodhatnának a' szent nemzetségen: a' setétségnek, és hoszszu étzakának köteleivel meg-kötöztetvén, hazokban rekesztetve, meg-fosztatva az örök gondviseléstöl hevertek.

3. És midön azt állittyák, hogy el-rejtezték a' homályos bünökbe, a' feledékenység homályos fedele-alatt el-szélledtek, rettenetesen félvén, és nagy tsodálkozással fel-háborittatván.

4. Mert a' barlang-is, a' mellyben valának, félelem-nélkül nem örizi vala meg öket: mert a' reájok-szálló zörgés meg-háborittya vala öket, és szomorú ábrázatok jelenvén nékik, félelmet szereznek vala nékik.

5. És a' tüznek semmi ereje világosságot nékik nem adhat vala, sem a' tsillagoknak fényló lángjai meg nem világosithattyák vala azt az iszonyú étzakát.

6. * Jelenik vala pedig ö-nékik hirtelenséges tüz, félelemmel tellyes: és annak az ábrázatnak, melly nem látszik vala, félelmétöl meg-rettenvén, gonoszbaknak állittyák vala, a' mik láttatnak vala.

7. És az ördöngös mesterséghez ragaszkodók tsúfokká löttek, és ditsekedö böltseség dorgálása gyalázattal vala.

8. Mert a' kik azt igérik vala, hogy a' félelmeket, és háborúságokat el-távoztatnák

az el-bádgyadott lélektöl, azok tellyesek lévén tsúfolásal a' félelem-miatt el-bádgyadnak vala.

9. Mert noha semmi öket a' tsoda-állatok-közzül nem háborgatná: mindaz-által az oktalan állatoknak mellölök-való el-menésével, és a' kigyók süvöltésével meg-háborittatván, rettegve vesznek vala el. És tagadván, hogy látnák az levegö eget-is, mellyet semmi okon senki el nem kerülhet.

C 10. Mert mivelhogy félékeny a' gonoszság, bizonyságot tészen a' kárhoztatásról: mert mindenkor kegyetlen dolgokat vár fejére a' meg-háborodott lelki ismeret.

11. Mert semmi nem egyéb a' félelem, hanem a' segétségek-felölvaló gondolatnak elfogyása.

12. És midön belöl kisebb a' reménység, nagyobbnak itéli annak az oknak nem tudását, a' mellyböl gyötrelmet vészen.

13. Azok pedig, a' kik bizonnyal az el-szenvedhetetlen, és az alsó 's a' leg-mélyebb pokolból-származó étzakát, ugyan azon egy álmot aluván,

14. Néha a' tsódáktól-való félelemmel gyötrettetnek vala, néha lelkek ájulásával el-halnak vala: mert hirtelen, és reményntelen félelem szállott vala reájok.

15. Továbbá, ha valaki közzülök el-esett vólna, öriztetik vala tömlötzbe rekesztetvén vas-nélkül.

16. Mert ha valamelly parasztember, D vagy pásztor, vagy mezei dolgok munkása véletlen kinn tapasztaltatott vólna, el-távoztathatatlan szükséget szenved vala.

17. Mert minnyájan a' setétségnek azon-egy lántzával valának meg-kötözve. Vagy a' zúgó szél, vagy a' fak sürü ágai-közöttvaló madaraknak gyönyörüséges szózattya, vagy a' sebességgel folyó viz ereje,

18. Vagy a' le-romlott kö-sziklák nagy zördülése, vagy a' játszodozó oktalan állatoknak láttatlan futások, vagy az orditó vadak hangas szava, vagy a' magas hegyekben formáltatott zendülésel viszszafelelö szózat; el-fogyatkoztattyák vala azokat félelemmel.

19. Mert a' földnek minden kereksége, tündöklö fényességgel világositttatik vala meg, és az ö dolgaiban meg nem bántatik vala.

20. Tsak azokra vettetett vala pedig a' nehéz étzaka, a' setétség ábrázattya, melly reájok következendö vala. Az-okáért ök magoknak nehézbek valának a' setétségnél.

XVIII. RÉSZ.

A' Zsidók világosságban lévén, a' tüzes oszlop vezeti vala öket: Egyiptomnak minden elsö szülötti meg-ölettetnek az Angyaltól; a' Zsidók Koré párt-ütésével az Istent haragra gerjesztik; de a' tüz közzül ki-szabadittatnak Ááron imádsága, és áldozattya-által.

A 1. A' te szenteidnek pedig nagy világosságok vala, és azoknak szavokat hallyák vala ugyan, de ábrázattyokat nem láttyák vala. És mivelhogy ök sem szenvedték vala azonokat, magasztalnak vala téged: *Exod. 10. f. 23.*

2. És a' kik az-elött meg-bántattak vala, mivelhogy akkor nem bántatnak vala, hálákat adnak vala: és hogy külömbségek lenne, azt kérik vala ajándékúl.

3. * Az-okáért a' tüznek égö oszlopa vólt vezérek a' nem tudatot úton, és a' napot adtad jó szállás-gyanánt sérelem nélkül. ** Exod. 14. c. 24. Pf. 77. d. 14. & 104. d. 39.*

4. Bizonnyára méltók vóltak amazok a' világosságtól meg-fosztatni, és a' setétségnek tömlötzét szenvedni, kik bé-rekesztve tartották vala a' te fiaidat, kik-által kezdetett a' fertezetlen törvénynek világossága e' világnak ki-adatni.

5. * Mikor gondolnák az igazaknak gyermekit meg-ölni: és egy ki-vettetett, és meg-szabadittatott fiú-által, az ö büntetésekre, a' fioknak sokaságát el-vötted, * és mind együtt veztetted-el öket a' hatalmas vizben. ** Exod. 1. c. 16. & 2. a. 3. * Exod. 14. f. 27.*

B 6. Mert az az éj annak elötte meg-ismértetett vólt az atyáinktól, hogy bizonnyal tudván mitsoda esküvéseknek hittek vólna, tsendesb szivvel lennének.

7. Jó neven vétetett pedig a' te népedtöl az igazaknak szabadulása ugyan, a' hamisaknak pedig veszedelme.

8. Mert a' mint meg-sértetted az ellenségeket; úgy minket-is szóllitván fel-magasztaltál.

9. Mert titkon áldoztak vala a' jóknak igaz fiai, és az igazságnak törvényét egyenlö akaratból el-rendelték vala: hogy hasonlóképpen az igazak mind a' jókat 's mind a' gonoszokat fel-vennék, immár az atyák dicséretit énekelvén.

10. Zeng vala pedig az ellenségek szörnyü szavok, és a' gyermekek siratóinak siralmas jajgatások hallattatik vala. ** Exod. 12. d. 30.*

11. * Hasonló büntetésel gyötrettetének pedig a' szolga az urával, és a' közember hasonlókat szenvede a' királlyal.

12. Az-okáért hasonló-képpen minnyájoknak egy-féle halállal-való számtalan halottai valának. Mert a' temetésre az elevenek nem valának elégségesek: mivelhogy egy szempillantásban, az ö föbb nemzetségek kigyomláltaték.

13. Mert semminek nem hittek vala a' varázslások-miatt, hanem tsak akkor, midön az elsö-szülötteknek veszedelmek lön, meg-vallák, hogy a' nép az Istené vólna.

C 14. Mert mikor a' tsendes halgatás mindeneket el-foglalt vólna, és az éj az ö járásában fel útban vólna,

15. A' te mindenható beszéded menyböl

a' királyi-ſzékekből, kemény hadakozó a' veſzedelem földének közepire ki-ugrék,

16. Éles kard hordozván a' te bizonyos parantsolatodat, és fenn álván mindeneket meg-tölte halállal, és a' földön álván mind az égig fel-ér vala.

17. Akkor hirtelen a' gonoſz álmok látáſi fel-háborították öket, és véletlen félelmek ſzállának reájok.

18. És némelly máſutt el-vetetvén hólt elevenen, miért halna-meg, meg-jelenti vala a' halálnak okát.

19. Mert a' látáſok, mellyek öket meg-háborították, ezeket jelentik vala, hogy ne veſznének-el, nem tudván miért ſzenvednék a' nyomorúságokat.

20. Illeté pedig akkor az igazakat-is a' halálnak kiſértete, és ſokaságnak háborodáſa lön a' puſztában: de nem ſokáig tartott a' te haragod.

D *Num.* 15. g. 46.

21. * Mert ſietvén a' panaſz-nélkül-való ember a' népekért könyörgeni, elö-hozván az ö ſzolgálattyának paizſát, az imádságot, és a' jó illat-által-való könyörgéſt el-küldvén, ellene-állott a' haragnak, és véget vetett a' veſzedelemnek, meg-mutatván, hogy ö te ſzolgád vólna.

22. Meg-gyözé pedig a' háborúságot, nem a' teſtnek erejével, ſem a' fegyvernek hatalmával; hanem azt, a' ki ötet bántya vala, az igével hajtá-meg, az atyáknak tött esküvéſeket, és a' ſzövetséget emlegetvén.

23. Mert midön immár rakáſon-ként egymáſra eſtek vólna a' hóltak, közikbeálla, és el-vágá a' haragot, és el-válaſztá az élökhöz-vivö útat.

* *Exod.* 28. b. 6.

24. * Mert a' bokáig-való köntösön, melly rajta vala, az egéſz föld kereksége vala: és az atyáknak nagy dolgai a' négy rendekben-való köveken fel valának metſzve, és a' te ditsöséged a' feje koronájában fel vala metſzve.

25. Ezeknek pedig engede a' puſztító, és ezektöl meg-félemlék: mert a' haragnak csak a' kiſértéſe-is elégséges vala.

XIX. RÉSZ.

A' Zsidókat üzvén az Egyiptombéliek, a' veres tengerben ſillyednek, kik az-elött legyekkel, és békákkal oſtoroztattak: a' Zsidóknak kivánságok-ſzerént hús adattatik, a' nem gazdálkodó gonoſzok pedig meg-vakúlnak, az elementomok az Iſtennek ſzolgálnak a' gonoſzoknak büntetéſére, és jóknak ſegétségére.

A 1. Az iſtentelenekre pedig végig irgalmaſság-nélkül jöve a' harag. Mert eléve megtudta az ö következendö dolgokat-is:

2. Mert midön ök meg-engedték vólna, hogy azok ki-mennének, és nagy ſzorgalmatoſsággal elöl botsátták vólna azokat, meg-bánván utánnok indúlának.

3. * Mert még kezek-között lévén a' keſergés, és sirván a' halottak koporsóinál, más eſztelen gondolatot vönek-elö: és a' kiket könyörgéſsel ki-üztek vala, azokat mint el-ſzökötteket kergeték:

* *Exod.* 14. a. 5.

4. Mert e' végre viſzi vala öket a' méltó büntetéſnek ſzüksége, és azokról, a' mellyek történtek vala, meg nem emlekeznek vala, hogy a' mi héa vólna a' kinoknak, bé-tellyesitené a' büntetés:

5. És a' te néped ugyan tsodálatos-képpen által menne, azok pedig ſzokatlan halált találnának.

6. Mert minden teremtett-állat az ö neme ſzerént újonnan formáltatik vala, ſzolgálván a' te parantsolatidnak, hogy a' te ſzolgaid sérelem nélkül meg-öriztetnének. B

7. Mert felyhö árnyékozza vala bé az ö táborokat, és a' vizben, melly annak-elötte vala, ſzáraz föld láttatott, és a' veres tengeren akadály nélkül-való út, és a' nagy mélységböl zöldellö mezö:

8. Mellyen az egéſz nemzetség által-ment, melly a' te kezeddel bé-födöztetik vala, látván a' te jeleidet, és tsodáidat.

9. Mert mint a' lovak úgy meg-ötték az eleséget, és mint a' bárányok ugráltak, felmagaſztalván téged Uram, ki meg-ſzabaditottad öket.

10. Mert meg-emlekeznek vala még azokról, mellyek az ö ſzarándokságokban löttek vala, mi módon az oktalan állatok nemzéſi-helyett legyeket termett a' föld, és a' halak helyett a' folyó-viz békáknak ſokaságát öntötte-ki.

11. * Végezetre pedig láttak új-nemü madarakat, midön a' kivánságtól hordoztatván gyönyörüséges eleségeket kivántak.

* *Exod.* 16. c. 13. *Num.* 11. g. 31. *Sup.* 16. a. 2.

12. Mert a' kivánság ſzavára, a' tengerröl fürj jöve-fel nékik: és a' bünösökre gyötrelmek ſzállának, nem azok a' bizonyitáſok-nélkül, mellyek az-elött löttek vala a' villámáſok erejével: mert méltán ſzenvednek vala az ö gonoſzságok-ſzerént. C

13. Mert útálatosb gazdálkodatlanságot ſzerzének: némellyek az iſméretlen jövevényeket bé nem fogadgyák vala, némellyek pedig a' jó vendégeket ſzolgálat-alá vetik vala.

14. És nem csak ezeket mivelik vala, hanem más módgyok-is vala nékik, mert kedvetlenül fogadgyák vala bé a' kivül-valókat.

15. A' kik pedig örömmel bé-fogadták azokat, kik azon törvényekkel éltek, kegyetlen fajdalmokkal gyötrötték.

16. Meg-verettetének pedig vaksággal; mint amazok az igaznak ajtajánál, kik midön hirtelen ſetétséggel bé-födöztettek vólna, ki-ki a' maga ajtaján-való bé-menetelt keresi vala. D

17. Mert midön az éltetö-állatok magok-

ban el-változnak, úgy történik mint mikor az orgonában a' zengésnek minémüsége elváltozik, és mindenek meg-tartyák az ö zengéseket: a' mint bizonyoson a' látott dolgokból-is meg-itélhetni.

18. Mert a' mezei állatok vizi-állatokká változnak vala: és valamennyi úszó-állatok vóltak, a' földön járnak vala.

19. A' tüz az ö ereje-fölött a' vizben hatalmaskodik vala, és a' viz a' meg-óltó természetröl el-feletkezik vala.

20. A' lángok az-ellen viszontag, az ö benne-járó romlandó állatok testeit nem gyötrik vala, se meg nem olvasztyák vala azt a' jó eleséget, melly könnyen meg-olvad vala mint a' jég.

21. Mert mindenekben fel-magasztaltad a' te népedet Uram, és tisztelted, és meg nem útáltad, minden idöben, és minden helyen vélek lévén.

AZ ECCLESIASTICUSRA,

AZ-AZ:

A' JESUS SIRÁK FIA PREDIKÁTZIÓS KÖNYVÉRE,

ELÖL-JÁRÓ BESZÉD.

Sok, és nagy dolgokról-való böltseség mutattatot-meg nékünk a' törvény, és a' próféták-által, és egyebek-által, kik azokat követték: mellyekben ditsérni kell Israelt a' tudományért, és a' böltseségért: mert nem tsak a' szólóknak szükség tudósoknak lenni, hanem hogy az idegenek-is mind szólván, 's mind irván igen tudósok lehessenek. Az én nagy atyám a' Jésus, minek-utánna szorgalmatosban adta magát a' törvény, és a' próféták, és az egyéb könyvek olvasására, mellyek nékünk a' mi atyáinktól hagyattak: ö-is akart valamit ollyat irni, melly a' tudományhoz, és böltseséghez tartoznék: hogy a' kik tanúlni kivánnak, és a' kik ezekben tudósok, annál-is inkább figyelmezzenek szivekkel, és meg-erösödgyenek a' törvény-szerént-való életre. Intlek azért titeket, hogy jó akarattal jöjetek, és figyelmetesb szorgalmatossággal olvasátok ezeket, és botsánatot adgyatok azokban, a' mellyekben követvén a' böltseségnek példáját, láttatunk meg-fogyatkozni az igék ékesítésében. Mert a' Zsidó igék meg-fogyatkoznak, midön más nyelvre fordittatnak. Nem tsak ezek pedig, de ö-maga is a' törvény, és a' próféták, és egyéb-féle könyvek, nem kitsinyben külömböznek, mikor az ö-magok nyelveken mondatnak. Mert Ptolomæus Evergétes király idejének harmintz nyóltzadik esztendejében, minek-utánna Egyiptusba jutottam; és mikor sok ideig ott löttem vólna, találtam ott hagyatott nem kitsiny, 's meg-vethetö tudományú könyveket. Az-okáért jónak, és szükségesnek állitottam, hogy én is valami szorgalmatosságot, és munkát vennék-fel e' könyvnek magyarázásában: és sok vigyázással az idö-alatt tudományt szerzettem azokról, a' mellyek-által véghez vihetném, és adnám e' könyvet azoknak, kik szívek-szerént akarják meg érteni, és tanúlni, mi módon kellessék erköltsöket rendelni, a' kik az Urnak törvénye-szerént igyekeznek élni.

I. RÉSZ.

A' Böltseség meg-foghatatlan, és ki-tetszik a' teremtett állatokból-is; öröktöl fogva az Istentöl vette eredetit, kit az Isten meg-ád azoknak, kik ötet szeretik, és félik, mert

az Isteni félelem, a' melly ajánlatik itt, nem tsak böltseséget, hanem más jóságos tselekedeteket-is hoz magával; együgyü szivvel kell pedig az Istenhez járúlnunk.

A 3. Reg. 3. b. 9. & 4. c. 29.

1. MINDEN böltseség az Úr-Istentöl vagyon, és ö-véle vólt mindenkor, és az idöelött való.

2. A' tenger fövenyét, és az essö tsöppit, és az idö napjait ki számláltameg? Az ég magasságát, és a' föld szélességét, és a' viz mélységét ki mérte-meg?

3. Az Istennek mindenek elött-való böltseségét ki vizsgálta-meg?

4. Mindenéknél elöbb teremtetett a' böltseség, és az okosság értelme öröktül fogva.

5. A' böltseségnek kút-feje az Isten igéje a' magasságban, és annak útai az örökévaló parantsolatok.

6. A' böltseségnek gyökere kinek jelentetett-meg, és annak okosságit ki ismérte meg?

7. A' böltseség tudománya kinek nyilatkoztatott, és jelentetettt-meg? és az ö útának sokaságát ki értette?

8. Egy a' fölséges mindenható Teremtö, és a' hatalmas Király, és az igen rettenetes, az ö királyi székiben ülö, és uralkodó Isten.

B 9. Ö teremtette azt a' Szent Lélek-által, és látta, és meg-számlálta, és meg-mérte.

10. És ki-öntötte azt minden tselekedetire, és minden testre az ö adománya-szerént, és adta azt az ötet-szeretöknek.

11. Az Úrnak félelme ditsöség, és ditsekedés, és vigaság, és örvendezésnek koronájá.

12. Az Úr félelme gyönyörködteti a' szivet, és vigaságot szerez, és örömet, és a' napok hoszszaságát.

13. Az Urat-félö-jól lészen utóllyára, és halála napján meg-áldatik.

14. Az Isten szereteti tiszteletes böltseség.

15. A' kiknek pedig meg-jelenik látásáltal, szeretik azt a' látásban, és az ö nagy dolgainak ismeretiben.

C 16. * A' böltseségnek kezdete, az Úr félelme, és a' hivekkel az anya-méhben együtt teremtetett, a' választott aszszonyokkal jár, és az igazaknál, és hiveknél ismértetik-meg.

* Prov. 1. a. 7. Ps. 110. v. 10.

17. Az Úrnak félelme az Isteni tiszteletnek tudománya.

18. Az Isteni tisztelet meg örizi, és megigazittya a' szivet, vigaságot, és örömöt szerez.

19. Az Urat-félö jól lészen, és az ö bétellyesedése napjain meg-áldatik.

20. A' böltseségnek tellyes-vólta az Istent félni, és el-telés az ö gyümöltsitöl.

21. Minden ö házát meg-tölti gyümöltsökkel, és hajlékit az ö kintseivel.

22. A' böltseségnek koronája, az Úr félelme, bé töltvén a' békeséget, és az üdvösség gyümöltsét:

23. És látta, és meg-szamlálta azt: mind a' kettö pedig az Isten ajándéka.

24. Tudományt, és értelmes okosságot osztogat a' böltseség: és az ötet meg-tartóinak ditsöségét fel-magasztallya.

25. A' böltseség gyökere, az Urat félni: és az ö ágai hoszszú életüek.

26. A' böltseség kintseiben értelem, és az Isteni tiszteletnek tudománya: útálatosság pedig a' bünösöknek a' böltseség:

27 Az Úr félelme ki üzi a' bünt.

28. Mert a' ki félelem-nélkül vagyon, meg nem igazúlhat: mert az ö merészségének haragja, az ö romlása.

29. Egy-ideig szenved a' türö, és az után vigaság a' fizetése.

30. A' jó értelem egy-ideig el-titkollya annak igéit, és sokaknak ajaki beszéllik annak értelmét. D

31. A' böltseségnek kintseiben a' tudománynak ki-jelentése:

32. Útálatosság pedig a' bünösnek, az Isteni tisztelet.

33. Fiam, böltseséget kivánván, tartsdmeg az igazságot, és az Isten meg adja azt néked. C

34. Mert a' böltseség, és a' tudomány az Úr félelme: és a' mi kedves néki.

35. A' hit, és a' szelidség, és meg-tölti annak kintseit.

36. Ne légy engedetlen az Úr félelmének: és ne járúlj hozzája kettös szivvel.

37. Ne légy kép-mutató az emberek szine-elött, és meg ne botránkozzál ajakidban.

38. Figyelmezz azokra, hogy ne-talám el ne essél, és a' te lelkedre tiszteletlenséget hozz.

39. És meg ne jelentse az Isten a' te titkaidat, és a' gyüleközetnek közepin le ne verjen téged:

40. Mivel-hogy gonoszúl járúltál az Úrhoz, és a' szived rakva álnoksággal, és tsalárdsággal.

II. RÉSZ.

A' ki az Isteni szolgálatra áll, igazságban, Isteni félelemben, és békeséges türésben légyen; az Isten-félök pedig hidgyenek, és bizzanak az Istenben, és kivált-képpen-való gyümöltsét vészik: jaj pedig az hitetleneknek, és türhetetleneknek: az Isteni félelemnek külömbb-külömbb-féle gyümöltsi elé-hozattatnak.

1. FIAM, az Isten szolgálattyára járúlván, légy álhatatos az igazságban, és félelemben, és készitsd-el lelkedet a' kisértetre. A Mat. 4. a. 1. 2. Tim. 3. c. 12.

2. Alázd-meg szivedet, és türj: hajtsd-

meg süledet, és fogadd-bé az értelem igéit, és ne hirtelenkedgyél a' haborúság idején.

3. Türd-el az Isten látogatását: ragaszkodgyál az Istennez, és türj, hogy nevekedgyék utóllyára a' te életed.

4. Mindent, a' mi reád botsátatik, végyfel: és a' fájdalomban türj, és a' te megalázásodban békével szenvedgy:

5. Mert a' tüzben próbáltatik-meg az arany, és az ezüst, a' kedves emberek pedig a' meg-alázásnak kementzéjében.

B 6. Hidgy az Istennek, és fel-veszen téged: és igazitsd-meg a' te útadat, és bizzál ö benne. Tartsd-meg az ö félelmét, és ö benne vénhedgyél-meg.

7. A' kik az Urat félitek, várjátok az ö irgalmasságát, és el ne hajollyatok töle, hogy el-ne essetek.

8. A' kik az Urat félitek, hidgyetek néki: és meg nem üresül a' ti jutalmatok.

9. A' kik az Urat félitek, bizzatok ö benne: és gyönyörüségtekre leszen néktek az irgalmasság.

10. A' kik az Urat félitek, szeressétek ötet, és meg-világosítatnak a' ti szíveitek.

11. Tekintsétek-meg fiak az emberek nemzetségét: és tudgyátok-meg, hogy senki, a' ki az Úrban bizott, meg-nem szégyenült.

* *Psal.* 30. *a.* 1. 12. * Mert ki maradott-meg az ö parantsolatiban, és el-hagyattatott? vagy kitsoda hitta ötet segétségül, és meg-útáltá azt?

C 13. Mert kegyes, és irgalmas az Isten, és meg-botsáttya a' háborúságnak napján a' bünöket: és óltalmazója mind azoknak, a' kik ötet igazságban keresik.

* 3. *Reg.* 18. 14. Jaj a' kettös szivünek, és a' vétkes ajakoknak, és a' gonosz-tévö kezeknek, * és a' földön két-úton járó bünösnek.

15. Jaj a' feslett szivüeknek, kik nem hisznek az Istennek: és azért nem óltalmaztatnak meg töle.

16. Jaj azoknak, a' kik el-vesztették a' békeséges türést, és a' kik el-hatták az igaz útakat, és horgas útakra tértek.

17. 'S mit fognak tselekedni, midön látogatni kezd az Úr?

* *Jo.* 14. *c.* 23. 18. A' kik az Urat félik, nem kételkednek az ö igéjéröl: * és a' kik ötet szeretik, meg-tartyák az ö útát.

19. A' kik az Urat félik, azokat keresik, a' mik kedvesek néki: és a' kik ötet szeretik, el-telnek az ö törvényével.

20. A' kik az Urat félik, el-készitik az ö szivöket, és az ö szine-elött meg-szentelik lelköket.

21. A' kik az Urat félik, meg-örizik az ö parantsolatit, és békeséges türések leszen, mig nem reájok tekint.

22. Mondván: Ha penitentziát nem tartunk, az Úr kezeibe akadunk, és nem az emberek kezeibe.

23. Mert az ö nagy-vólta-szerént, úgy az ö irgalmassága-is véle vagyon.

III. RÉSZ.

A' szüléknek tisztelése sok féle áldást hoz a' fiakra; azoknak pedig betsztelenitése átkokat: az alázatos, bölts, és irgalmas szivditsirtetik; a' fel-fuvalkodott, kevély, és kemény pedig gyaláztatik.

A 1. A' Böltseségnek fiai, az igazak gyüleközete: és azoknak nemzetsége, engedelmesség, és szerelem.

2. Az atyátok itéletit halgassátok fiaim, és úgy tselekedgyetek, hogy üdvözüllyetek.

3. Mert az Isten tiszteite az atyát a' fiakban: és az anyának itéletit ki-keresvén, megerösitette a' fiakon.

4. A' ki az Istent szereti, imádkozik a' bünökért, és meg-tartóztattya magát azoktól, és minden-napi imádságában meg-halgattatik.

5. És a' mint a' ki kintset gyüjt, úgy a' ki tiszteli-is az annyát.

6. A' ki az attyát tiszteli, örvendez a' fiakban, és az ö imádságának napján meg-halgattatik.

B 7. A' ki az attyát tiszteli, hoszszú életü leszen: és a' ki enged az attyának, vigasztallya az annyát.

8. A' ki az Urat féli, tiszteli a' szüléit, és mint urainak úgy szolgál azoknak, a' kik ötet nemzették.

* *Exod.* 29. *c.* 12. *Deut.* 5. *b.* 16. *Mat.* 15. *a.* 4. *Mar.* 7. *b.* 10. *Eph.* 6. *a.* 2. *Gen.* 27. *d.* 17. & 49. *a.* 2. 9. * Tselekedettel, és beszéddel, és minden türésel tiszteljed az atyádat,

10. Hogy áldomás szállyon töle reád, és az ö áldása végig meg-maradgyon.

11. Az atya áldása meg-erösíti a' fiak házait: az atya átka pedig ki rontya a' fondamentomokat.

12. Ne ditsekedgyél az atyád gyalázatyában: mert nints ditsöségedre az ö gyalázattya:

13. Mert az ember ditsösége az attyának tiszteletiböl áll, és a' fiúnak gyalázattya a' tiszteletlen atya.

14. Fiam, tápláld az atyád vénségét, és meg ne szomorittsad ötet életében:

15. És ha meg-fogyatkozik értelmében, botsásd meg néki, és meg ne útáld ötet a' te erödben: mert az atyának adatott alamisna nem leszen el-felejtve.

16. Mert az anyád büneért jó adatik néked.

17. És az igazságban épületed leszen néked, és a' háborúságnak napján emlekezet leszen rólad: és, mint a' fényes idöben a' jég, el-olvadnak a' te büneid.

18. Melly gonosz hire neve vagyon, a' ki el-hadgya az attyát! és meg-átkoztatott az Istentöl, a' ki meg-keseriti az annyát.

C 19. Fiam, szelidségben végezd el dol-

gaidat, és az emberek ditsöitése-fölött szerettetel.

20. * Mentöl nagyobb vagy, meg-alázd magadat mindenekben, és az Isten elött kedvet találsz:

21. Mert egyedül az Isten hatalma nagy, és az alázatosoktól tiszteltetik.

22. * Magasb dolgokat magadnál ne keress, és erösbeket magadnál ne vizsgálly: hanem a' miket néked parantsolt az Isten, azokról gondolkodgyál mindenkor, és sok dolgaiban ne légy nyughatatlan.

23. Mert nem szükség néked azokat, a' mellyek el-rejtve vannak, szemeiddel látnod.

24. A' heába-való dolgokat ne vizsgáld sok-képpen, és sok dolgaiban ne légy nyughatatlan.

25. Mert sok dolgok mutattattak-meg néked az emberek értelme-fölött.

26. Sokakat meg-is tsalt az ö vélekedések, és a' hiuságban tartóztatta az ö elméjeket.

27. A' kemény szív gonoszúl lészen utólyára: és a' ki a' veszedelmet szereti, abban vész-el.

28. A' két úton-járó szivnek nem lészen elö-menetele; és a' hamis-szivü megbotránkozik azokban.

29. A' gonosz szív meg-nehezedik fajdalmokkal, és a' bünös többiti a' bünt.

30. A' kevélyek gyüleközetinek nem lészen gyógyulása: mert a' bünnek tsemetéje meg-gyökerezik bennek, és meg nem ismértetik.

31. A' böltsnek szive meg-ismértetik a' böltseség-által, és a' jó fül minden kivánsággal halgattya a' böltseséget.

32. A' bölts, és értelmes szív meg-tartóztattya magát a' bünöktöl, és az igazságnak tselekedetiben elö-menetele lészen.

33. * Az égö tüzet meg-óltya a' viz, és az alamisna ellene-áll a' bünöknek:

34. És az Isten arra tekint, a' ki kegyelmet tselekesik: az-után is meg-emlekezik arról, és el esésének idején támaszt talál.

IV. RÉSZ.

Az alamisnálkodásra, és békeségre sok okokból int; hasznait meg-mutatván: jó, és gonosz meg-szégyenülés; a' böltseséget el nem kell rejteni, sem az igazságnak nem kell ellene mondani: az igazságért tusakodni kell: a' mit szóval mondasz, tselekedettel-is azt mivellyed: kegyes légy az alattad valókhoz, és nem fövény.

1. FIAM, a' szegénytöl az alamisnát meg ne vond, és szemeidet el ne fordittsad a' szegénytöl.

2. Az éhezö lelket meg ne útállyad: és ne keseritsed a' szegényt szükségében,

3. A' szükölködönek szivet ne nyomorgasd, és ne hallogasd az adományt a' megnyomorodottnak.

5. A' nyomorúltnak kérését meg ne vesd: és el ne fordittsad ortzádat a' szegénytöl.

5. A' szükölködötöl el ne fordittsad szemeidet a' harag-miatt: és okot ne adgy, hogy a' könyörgök utánnad gonoszt mondgyanak.

6. Mert a' ki szivének keserüségében téged meg átkoz, annak könyörgése meg-halgattatik; meg-halgattya pedig ötet az Úr, a' ki ötet teremtette.

7. A' szegények gyüleközetihez nyájas légy, és a' vén-elött alázd-meg lelkedet, és a' fö ember-elött alázd-meg fejedet.

8. Hajtsd meg füledet a' szegényhez szomorúság-nélkül, és fizesd-meg adosságodat, és felelly néki szelidséggel békeséges igéket.

9. Szabaditsd-meg azt, a' ki boszszúságot szenved, a' kevélynek kezéböl: és ne légy kedvetlen a' te szivedben.

10. Az itéletben irgalmas légy az árvákhoz mint atya, és az annyoknak férjehelyett:

11. És te lészsz mint a' Fölségesnek engedelmes fia, és inkább könyörul rajtad, hogy sem az anya.

12. A' böltseség a' fiainak életet szerez, és bé-fogadgya az ö keresöit, és elol-mégyen az igazságnak útában.

13. És a' ki azt szereti, életet szeret: és a' kik arra vigyáznak, meg-tapasztallyák az ö kegyelségét.

14. A' kik meg-tartyák azt, életet vésznek örökségül: és a' hová bé-mégyen, meg-áldgya az Isten.

15. A' kik néki szolgálnak, engedelmesek lésznek a' szentnek: és azokat, a' kik azt szeretik, szereti az Isten.

16. A' ki azt halgattya, a' népeket itéli: és a' ki arra figyelmez, bátorságoson megmarad.

17. Ha hiend néki, örökségül vészi ötet, és meg-maradnak a' maradéki.

18. Mert a' kisértetben ö-véle jár, és leg-elsöben választya ötet.

19. Félelmet, és rettegést, és próbálást hoz reája: és meg-kinozza ötet az ö tanitásának bátorságában, mig nem meg-kisérti ötet az ö gondolatiban, és hiszen a' lelkének.

20. És meg-erösiti ötet, és igyenes útat tsinál hozzája, és meg-vigasztallya ötet.

21. És meg-jelenti néki titkait, és meggazdagittya ötet tudománnyal, és az igazságnak értelmével.

22. Ha pedig el-tévelyedik, el-hadgya ötet, és az ö ellensége kezeibe adgya ötet.

23. Fiam, meg-tartsad az idöt, és távozzál-el a' gonosztól.

24. Lelkedért ne szégyenlyed az igazat meg-mondan.

25. Mert vagyon bünt hozó szemérmetesség, és vagyon ditsöséget, és kegyelmethozó szemérmetesség-is.

26. Személyt ne válogass személyed-ellen, se lelked-ellen hazugságot bé ne végy.

27. Ne félly felebarátodtól az ö esetiben:

D 28. Se ne tartóztasd-meg az igét az üdvösségnek idején. Ne titkold-el böltseségedet az ö ékességében.

29. Mert a' nyelv-által ismértetik-meg a' böltseség: és az okosság, és a' tudomány, és az értelem az eszesnek igéjéből, és az erösség az igazságnak tselekedetiből.

30. Ne szólly az igaz ige-ellen semmiképpen, és tudatlanságodnak hazugságát szégyenlyed.

31. Ne szégyenlyed meg-vallani büneidet, és egy ember-alá se vesd magadat a' bünért.

32. Ne álly a' hatalmasnak ortzája-ellen, se ne erölködgyél a' viznek folyása-ellen.

33. Az igazságért tusakodgyál a' lelked javára, és halálig hartzolly az igazságért, és az Isten meg-gyözi éretted a' te ellenségidet.

34. Ne légy hirtelen a' nyelveddel; se lassú, és rest tselekedetidben.

35. Ne légy mint az oroszlány a' házadban, fel-forgatván házad-népét, és el-nyomván az alattad-valókat.

36. Ne légyen ki-nyújtva a' kezed az elvételre, és az adásra bé-szoritva.

V. RÉSZ.

A' bünben ne heverj, gazdagságodban, ifiúságodban, és erödben, a' vagy az Isten irgalmasságában bizván; ne légy tsavargó, hanem álhatatos, és szelid az Úr után; és szives beszédidben: ne légy két szinü, és alattomban rágalmazó.

A 1. Ne támaszkodgyál a' hamis gazdagságra, se ne mondgyad: Elég vagyon életemre: mert semmit nem használ a' bosszú-állásnak, és büntetésnek idején.

2. Ne követsed erösségedben a' te szived kivánságát:

3. És ne mondgyad: Mi módon tehettem? vagy ki vét engem alája az én tselekedetimért? Mert az Isten bosszút-álván bosszút-áll.

B 4. Ne mondgyad: Vétkeztem, és mi szomorúságom történt? mert a' Fölséges türö fizetö.

5. A' meg-botsáttatott bünröl ne légy félelem-nélkül, és ne adgy vétket a' vétekhez.

6. És ne mondgyad: Az Úr könyörületessége nagy, az én büneim sokaságának megkegyelmez.

7. * Mert az irgalmasság, és a' harag hamar el-közelgetnek töle, és a' bünösökre néz az ö haragja. * Prov. 10. a. 4.

8. Ne késsél meg-térni az Úrhoz, és ne hallogasd napról napra.

9. Mert hirtelen el-jö az ö haragja, és a' bosszú-állásnak idején el-veszt téged.

10. * Ne légy szorgalmatos a' hamis gazdagságokban: mert nem használ néked a' büntetés, és bosszú-állás napján. * Prov. 11. d. 28. C

11. Ne ingadozz minden szélre, és ne indúlly minden útra. Mert igy próbáltatik-meg minden bünös a' kettös nyelven.

12. Légy álhatatos az Úr útában, és a' te igaz értelmedben és tudományodban, és követsen téged a' békeségnek, és igazságnak igéje.

13. Légy szelid az ige halgatásra, hogy érts: és böltseséggel igaz feleletet adgy. D

14. Ha értelmed vagyon, felelly-meg felebarátodnak: ha pedig nints, a' szádon légyen a' kezed, hogy meg ne fogattasál az esztelen ige-által, és meg ne szégyenülly.

15. Tisztelet, és ditsöség az értelmesnek beszédében, az esztelennek nyelve pedig az ö romlása.

16. Ne hivattasál fondorlónak, és nyelveddel meg ne fogattasál, és meg ne szégyenülly.

17. Mert a' lopóra gyalázat jö, és bánat, és igen gonosz szidalom a' két nyelvüre: a' fondorlóra pedig gyülölség, és ellenkezés, és gyalázat.

18. Igazán itéld a' kitsinyt, és hasonlóképpen a' nagyot.

VI. RÉSZ.

Felebarátinknak szeretetit ki-rekesztik, a' gonosznak ember szemére-való hányása, irégység, kegyetlenség; meg-tartyák peridig, a' kegyes beszéd, tsendes nyájasság: sokan találtatnak jó-akarók, de az igaz jó-akarót eléggé nem betsülheti az ember: szeresd, és örizd a' böltseséget: az okosokkal társalkodgyál, és az Isten parantsolatit tartsd-meg.

A 1. Barátodért ellensége ne légy felebarátodnak: mert gyalázatot, és szidalmat vészen örökségül a' gonosz, és minden bünös irégy, és két-nyelvü.

2. * Fel ne fualkodgyál lelkednek gondolattyában mint a' bika: hogy valami-képpen le ne törjék az eröd a' bolondság-által, és * Rom. 12. a. 16. Phil. 2. d. 13.

3. És meg ne egye a' te leveleidet, gyümöltsidet el-veszese, és el-hagyattasál mint az aszszú fa a' pusztában.

4. Mert a' gonosz lélek el-veszti azt, a' kié, és ellenséginek örömére adgya ötet, és az istentelenek sorsára viszi.

5. Az édes ige barátokat sokasit, és meg-

enyhiti az ellenségeket: és a' kedves nyelv a' jó emberben bévelködik.

6. Sok jó akaróid légyenek, de tanátsod egy légyen ezer-közzül.

7. Ha barátot szerzesz, kisértettel szerezd ötet, és ne hidgy könnyen néki.

8. Mert vagyon ideje-szerént-való barátod, és meg nem marad a' háborúság napján.

9. És vagyon barátod, ki ellenséggé változik: és vagyon barátod, ki a' gyülölséget, és a' versengést, és a' szidalmakat felfödözi.

10. Vagyon pedig asztali társ barátod, és meg nem marad a' szükségnek napján.

11. A' barátod, ha álhatatoson meg marad, légyen néked mint hozzád-hasonló, és a' házad népe-között bizváſt tselekedgyék:

12. Ha meg-alázza magát elötted, és ortzád-elött el-rejtezik, egyenlö szivvel tartsad-meg a' jó barátságot.

13. Ellenségidtöl távozzál-el, és barátidtól meg-ójad magadat.

14. A' hiv barátod, erös óltalom: a' ki pedig azt meg-találllya, kintset talál.

15. A' hiv barátodhoz semmi hasonlitás nints; és nem méltó az arany, és ezüſt méréſe az ö hivségének jó-vóltához.

16. A' hiv barátod az életnek, és halhatatlanságnak orvosſága: és a' kik félik az Urat, meg-találllyák azt.

17. A' ki az Istent féli, egyenlö-képpen jó barátsága léſzen: mert mint ö-maga, úgy léſzen a' baráttya.

18. Fiam, ifiúságodtól-fogva vedd-bé a' tudományt, és meg-öszüléſig böltseséget találsz.

19. Mint a' ki szánt, és vét, úgy járúlly a' hoz, és várjad az ö jó gyümöltsit.

20. Mert annak dolgában kevesét munkálódol, és hamar észel annak gyümöltsiben.

21. Melly igen kemény a' böltseség a' tudatlan embereknek, és meg nem marad abban az esztelen.

22. Mint a' könek ereje, próbálásúl léſzen ö-bennek, és nem késnek azt el-vetni.

23. Mert a' tudománynak böltsesége az ö neve-szerént vagyon, és nem sokaktól ismértetik; a' kiktöl pedig ismértetett, megmarad az Isten látásáig.

24. Halgasd fiam, és vegyed az értelem tanátsát, és meg-ne vesed az én tanátsomat.

25. Veſd annak békóiba a' lábadat, és az ö nyakba-vetöibe a' nyakadat:

26. Hajtsd-meg a' válladat, és hordozd azt, és ne reſtelkedgyél az ö köteleiben.

27. Tellyes szivedböl járúlly hozzája, és minden erödböl tartsd meg az ö útát.

28. Vizsgáld azt, és ki-nyilatkoztatik néked, és szerét tévén el ne hadd azt:

29. Mert utóllyára nyugodalmat találsz benne; és gyönyörüségeddé változik.

30. És az ö békói erös óltalmaddá léſznek, és a' jóságnak tamaszszá, és a' nyakba-vetöi ditsöséges ruhává:

31. Mert az életnek ékesſége vagyon abban, és annak kötelei üdvesſéges kötözés.

32. Ditsöséges ruhájúl öltözöl abba, és örvendetes koronájúl tészed magadra.

33. Fiam, ha szómat fogadod, tanúlnifogsz: és ha te akaratodat arra alkalmaztatod, bölts léſzesz.

34. Ha meg-hajtod a' te füledet, tudományt vészesz-bé: és hogy-ha szeretsz halgatni, bölts léſzesz.

35. * Az okos vének sokaságában álly, és azok böltseségéhez szivböl ragaszkodgyál, hogy az Istennek minden beszéllését halgathasd, és a' ditséretes példa-beszédek el ne távozzanak töled. * *Inf.* 8. a. 9.

36. És ha értelmest látsz, serkenny-fel hozzája, és az ö ajtai garáditsit koptalsa a' te lábad.

37. * Gondolkodásod az Isten parantsolatiban légyen, és az ö hagyásiban fölötte szorgalmatos légy: és ö néked szivet ád, és a' böltseségnek kivánsága adatik néked. * *Psal.* 1. a. 2.

VII. RÉSZ.

A' gonoszt el-távoztasd magadtól: a' kevélység, magának el hivése, kirsiny hitüség, hazugság, és nyelvesség a' Papok-elött, és a' maga el-hivése áldozatkor tiltatnak: a' mezei munkának, jó aszszonynak, és hasznos szolgának ditsérete: az atyák fiaikat oktassák; 's leányokat jó helyre férjhez adgyák, a' fiak betsüllyék szüléiket: az Istent, és az ö igaz Papjait tisztellyed: int az alamisnálkodásra, és az utólsó dolgoknak emlekezetire.

1. NE tselekedgyél gonoszságokat, és azok meg nem fognak téged. A

2. Távozzál-el a' hamistól, és el-fogynak töled a' gonoszságok.

3. Fiam, ne vess gonoszt a' hamisság barázdáiba, és nem aratod azt hét-szerte.

4. Ne kérj az Úrtól fejedelemséget, sem a' királytól tiszteletes széket.

5. * Ne tartsd igaznak magadat az Istenelött, mert ö a' szivnek ismeröje, és a' király-mellett ne akarj böltsnek láttatni. * *Psal.* 142. a. 2. *Eccl.* 7. c. 17. *Job* 9. a. 1. c. 20. *Luc.* 18. b. 11.

6. Ne igyekezzél birává lenni, hanemha a' hamisságokat erövel meg-ronthatod: hogy valami-képpen meg ne ijedgy a' hatalmasnak ortzájától, és botránkozást szerezz a' te igazságodban.

7. Ne vétkezzél a' város sokasága-ellen, sem a' nép-közzé magadat ne eresszd,

8. * Se kettös bünöket öszve ne kötözz: mert az egyikért sem lészsz büntetetlen. * *Inf.* 12. d. 3.

9. Ne légy félénk a' te szivedben:

10. Könyörgeni, és alamisnát adni ne útálly.

11. Ne mondgyad: Ajándékimnak soka- B

ságára tekint az Isten, és én áldozván a' Fölséges Istennek, ajándékimat bé-vészi.

12. Ne nevesd-meg az embert lelkének keserüségében: * mert vagyon a' ki megaláz, és fel magasztal, a' környül-nézö Isten.

13. Ne szánts hazugságot az atyádfia ellen: se barátod-ellen hasonló-képpen ne tselekedgyél.

14. Ne akarj semmi hazugsággal hazudni: mert annak gyakorlása nem jó.

15. Ne légy sok-beszédü a' vének sokaságában, és ne kettözteső az igét imádságodban.

16. Ne gyülöld a' faradságos dolgokat, és a' Fölségestöl teremtetett mezei munkát.

17. Ne számláld magadat a' figyelmetlenek sokasága-közibe.

18. Emlekezzél-meg a' haragról, mert nem késik.

19. Igen mag-alázzad a' lelkedet: mert az istentelenek testén való boszszú-állás, tüz és féreg.

20. Ne vétkezzél a' pénzt el hallasztó barátod-ellen, sem a' szerelmes atyád fiát az arányért meg ne útáld,

C 21. El ne távozzál az értelmes, és jó aszszony-állattól, a' kire az Isten félelmében találtál: mert az ö szemérmetességének kedves-vólta az arany-fölött vagyon.

22. * Meg ne sértsed az igazán munkálkodó szolgát, sem a' lelkét oda-adó béreset.

23. Az értelmes szolga kedvedben légyen mint a' lelked, ne foszd-meg ötet a' szabadságtól, se szegénységben ne hadgyad ötet.

24. Vannak-e barmaid? figyelmezz azokra: és ha hasznosok, meg-maradgyanak nálad.

25. Vannak-e fiaid? oktasd öket, és hajtsd-meg öket gyermekségektöl-fogva.

26. Vannak-e leányid? örizd azok testét, és ne mutasd vig ortzádat hozzájok.

27. Add-ki leányodat, és nagy dolgot végezsz-el, és értelmes embernek adgyad ötet.

28. Ha kedved-szerént-való feleséged vagyon, meg ne vesd azt: és a' gyülölségesnek ne hidd magadat.

29. Tellyes szivedböl * tisztellyed az atyádat; és az anyád fájdalmiról el ne feletkezzél:

D 30. Emlekezzél-meg, hogy nem születtél vólna, hanem azok-által: és légy jóval nékik, a' mint ök-is néked.

31. Tellyes lelkedböl féllyed az Urat, és az ö papjait szentellyed.

32. Minden erödböl szeresed azt, a' ki téged teremtett; és az ö szolgait el ne hadgyad.

33. * Tisztellyed az Istent tellyes lelkedbül, és tiszteségben tartsad a' papokat, és tisztitsd-meg magadat lapotzkák adományával.

34. Adgy részt nékik, * a' mint megparantsoltatott néked, zsengékböl, és a' tisztúlásért-való áldozatból: és a' te restségedböl tisztitsd-meg magadat a' kevesekkel együtt.

35. A' lapotzkáidnak adományát, és a' meg-szentelés áldozattyát az Úrnak fel-vigyed, és a' szent zsengéket:

36. És a' szegénynek nyújtsd-ki kezedet, hogy tekélletes légyen a' te engesztelésed, és áldomásod.

37. Az adomány kedves minden élönek szine-elött, és a' meg-hólttúl meg ne fogd jó kedvedet.

38. Meg ne vond magadat a' siróktól a' vigasztalással, és a' gyászolókkal járj.

39. * Ne resteld a' beteget meg-látogatni: mert ezek-által erösödöl-meg a' szeretetben.

40. Minden tselekedetidben meg-emlekezzél utólsó dolgaidról, és örökké nem vétkezel.

VIII. RÉSZ.

A' hatalmassal, gazdaggal, nyelvessel, tudatlannal ne veszekedgyél: a' meg-térö bünöst, és az öreg embert meg ne vesd: ellenséged haiálán ne örülly: az öregeknek beszédit halgasd: meg-fedd a' bünösöket: náladnál hatalmasbnak költsön ne adgy: ollyat ne igérj, a' mit nem adhatsz: a' birró-ellen ne szólly: a' mérészszel, haragossal, bolonddal, és idegennel ne társalkodgyál.

A 1. Ne feddödgyél a' hatalmas emberrel, hogy valami-képpen kezeibe ne akadgy.

2. * Ne versengj a' gazdag emberrel, hogy valami-képpen ellened pört ne indittson:

3. * Mert sokakat el-vesztett az arany, 's az ezüst, és szintén a' királyok szivéig elterjed, és el-fordittya.

4. Ne feddödgyél a' nyelves emberrel, és ne rakj az ö tüzére fát.

5. Ne társolkodgyál a' tudatlan emberrel, hogy gonoszúl ne szóllyon nemzetségedröl.

6. Ne útáld-meg a' bünböl meg-térö embert, * se szemére ne vesd néki. Emlekezzél-meg, hogy minnyájan méltók vagyunk a' meg-feddésre.

7. * Ne útáld-meg az embert az ö vénségében: mert közzülünk vénhednek-meg.

8. Ne örülly a' meg-hólt ellenségeden: tudván, hogy minnyájan meg-halunk, és nem akarunk örömül lenni.

9. * Ne útáld-meg a' bölts vének beszéllését, és az ö példa-beszédekben nyájaskodgyál.

10. Mert tölök tanúlsz böltseséget, és értelmes tudományt, és panasz-nélkül szolgálni a' fö embereknek.

El

* 1. Reg. 2. b. 7.

* Lev. 19. c. 13.

* Tob. 4. a. 3.

* Deut. 12. c. 18.

* Lev. 2. a. 1. Num. 18. b. 15.

* Num. 12. c. 15. Matt. 25. d. 36.

* Matt. 5. d. 25.

* Isa. 1. a. 6.

* Gal. 6. a. 1. 2. Cor. 2. b. 6. * Lev. 19. a. 36.

B

* Supr. 6. d. 34.

11. El ne mullyon mellöled a' vének beszélléſe; mert ök az attyoktól tanúlták:

12. Mert tölök tanúlſz értelmet, és a' ſzükségnek idején feleletet adni.

13. Ne gyújtsd-fel a' bünösök hólt ſzenét meg-fedvén öket, és fel ne gyúladgy az ö bünök tüzének lángjától.

14. Ne álly ſzembe a' boſzſzúság-tévővel, hogy ne üllyön mint a' leſelkedö ellened.

15. * Ne adgy költsön erösb embernek náladnál: ha költsön adandaſz, mint el-veſzetnek tartsad.

16. Ne légy kezes eröd-fölött: hogy-ha kezes léſzeſz, úgy gondolkodgyál mint fizetö.

17. Ne törvénykedgyél a' biró-ellen, mert a' mi igaz, a' ſzerént itél.

18. * A' méréſzſzel úton ne járj, hogy valami-képpen meg ne terhellyen gonoſzságival: mert ö a' maga akarattya-ſzerént jár, és az ö bolondságával együtt el-veſzſz.

19. * A' haragoſsal ne verſengj, és a' méréſzſzel ne menny a' puſztába: mert mint a' ſemmi olly elötte a' vér, és a' hol nints ſegétséged, meg-öl téged.

20. A' balgatagokkal tanátsot ne tarts: mert egyebet nem ſzerethetnek, hanem tsak a' mik nékik tetſzenek.

21. Az idegen-elött ne tarts tanátsot: mert nem tudod, mit fog-ſzülni.

22. Ne minden embernek nyilatkoztaſd-meg ſzivedet; hogy valami-képpen hamis barátságot ne tselekedgyék veled, és ſzidalmazzon téged:

IX. RÉSZ.

Az aſzſzonyokkal okoſsan kell társalkodni, mert azokkal való társalkodás veſzedelmes: régi barátodat tartsd-meg: a' gonoſzoknak ditsöségét ne kivánnyad: távúl járj az ollyan embertöl, a' kinek hatalma vagyon meg-öléſedre: a' böltsekkel tanátskozzál, és az Iſtent ſzemed elött viſeld.

1. Ne kételkedgyél a' kebeled béli aſzſzonyról, hogy meg ne mutaſsa ellened az álnok tudománynak gonoſzságát.

2. Ne adgy hatalmat lelkeden az aſzſzonynak, hogy eröt ne végyen rajtad, és megſzégyenülly.

3. Ne nézd a' ſokakat kivánó aſzſzonyt, hogy valami-képpen ne akadgy töribe.

4. A' tántzoló aſzſzonnyal ne légy gyakorta: ſe ne halgaſd ötet, hogy valami-képpen el ne veſzſz az ö hathatóságában.

5. * A' ſzüzet ne nézd, hogy valamiképpen meg ne botránkozzál ſzépségében.

6. * Ne add lelkedet ſemmi okon a' kurváknak, hogy el ne veſzeſd magadat, és örökségedet.

7. Ne nézegeſs ide, 's tova a' város ſzorosin, ſe ne bújdoſsál annak útſzáin.

8. * Forditsd el ortzádat a' fel-ékesitett aſzſzonyról, és az idegen ſzépséget ne nézegeſd.

9. Az aſzſzonyok ſzépségéért ſokan veſztek-el: és attól a' kivánság mint a' tüz fel-gyúlad.

10. Minden parázna aſzſzony, mint a' ganéj tapodtatik-el az úton.

11. Az idegen aſzſzonynak ſzépségét ſokan tsodálván gonoſzokká löttek. Mert az ö beſzéde mint a' tüz fel-gyúlad.

12. Más feleségével tellyeſséggel ne üllj: és le ne telepedgyél véle könyöködre támaſzkodván:

13. És ne tuſakodgyál véle a' boron, hogy valami-képpen a' ſzived hozzája ne hajollyon, és véred által veſzedelembe eſsél.

14. Ne hadd-el a' régi barátodat: mert az új nem léſzen ama' hoz haſonló.

15. Új bor, az új barátod: meg-avúl, és gyönyörüséggel iſzod-meg azt.

16. Ne irégyellyed a' bünösnek ditsöségét, és gazdagságát: mert nem tudod, minémü romlás követi ötet.

17. Ne teſsék néked a' hamiſsak törvénytelensége, tudván, hogy mind pokolig ſem fog-tetſzeni az iſtentelen.

18. Távúl légy a' meg-öléſre hatalmalévö embertöl, és nem vélekedel a' halál félelméröl.

19. És ha hozzája járúlſz, ne vétkezzél valamit, hogy ne-talám el ne vegye életedet.

20. A' halál köz-vóltát tudgyad: mert török-között járſz, és a' ſájdalmaſok fegyverin mégy.

21. Eröd-ſzerént ódd magadat felebarátodtól, és a' böltsekkel, 's okoſokkal tanátskozzál.

22. Igaz férfiak légyenek te vendégid, és az Úr félelmében légyen a' te ditsekedéſed,

23. És elmédben Iſtenröl-való gondolatod légyen, és minden beſzélgetéſed a' Fölségesnek parantsolatiról.

24. A' meſter-embereknek keze-munkáiról ditsértetnek a' mívek, és a' népnek fejedelme az ö beſzédének böltseségéröl; a' vének igéje pedig az eſzeſségröl.

25. Rettenetes az ö városában a' nyelves ember; és a' vak-merö az ö beſzédében, gyülölséges léſzen.

X. RÉSZ.

A' bölts biró haſznos, a' tudatlan ártalmas: a' község az elötte járót követi tselekedetiben: mindenek Iſten kezében vagynak: a' boſzſzúságot felejtsd-el: kevélységnek, boſzſzúságnak, és fösvénységnek meg-útá-

lása: a' rövid életü ember halála után tsak féreg: az Istentöl való el-távozásnak oka a' kevélység: egész nemzetségek elvesztek a' kevélység miatt: az Isteni félelemnek ditséreti: az igazat, ha szegény-is, meg ne útáld; a' gonoszt pedig, ha gazdag-is, ne bötsüld: a' lelkedet tsendességben tartsd.

A

1. A' Bölts biró meg-ítéli az ö népét, és az értelmesnek fejedelemsége állandó lészen.

* *Prov. 29.b.12.*

2. * A' népnek birája-szerént, úgy az ö szolgai-is: és a' minémü a' város vezére, ollyanok a' benne-lakók-is.

* *3.Reg. 12.b.13.*

3. * Az esztelen király el-veszti népét: és a' város lakosi gyarapodnak a' hatalmasok értelmével.

4. Az Isten kezében a' föld hatalma: és hasznos vezért támaszt arra idejekor.

5. Az Isten kezében az ember elö-menetele, és az irás-túdó személyének meg-adgya az ö tiszteségét.

* *Lev. 19.c.17.*

6. Meg ne emlekezzél felebarátodnak semmi boszszúságáról, * és semmit ne tselekedgyél boszszúság-tételböl.

* *Dan. 4. c.14.*

7. Isten, 's emberek-elott gyülölséges a' kevélység: és útálatos a' pogányoknak minden hamisága.

8. * Az ország egy nemzetröl más nemzetre vitetik a' hamisságokért, és boszszúság-tételekért, és gyalázatokért, és külömb-külömbb-féle tsalárdságokért.

9. A' fösvénynél pedig semmi gonoszb nints. Mit kevélykedik a' föld, és a' hamu?

10. Nints semmi hamisb mint a' pénzt szeretni. Mert ez az ö lelkét-is árúba botsáttya: mert éltében vetette-el az ö belsö részeit.

B

11. Minden fejedelemségnek rövid az ideje. A' hoszszú betegség, nehézséget szerez az orvosnak.

12. A' rövid betegséget el-metszi az orvos: úgy a' király-is ma vagyon, és hólnap meg-hal.

13. Mert midön meg-hal az ember, kigyókat, és oktalan állatokat, és férgeket vészen örökségül.

14. Az ember kevélységének kezdeti, az Istentöl-való el-szakadás:

15. Mert attól, a' ki ötet teremtette, el-távozott az ö szive, mert minden bünnek kezdeti a' kevélység: a' kiben az léend, megtelik átkokkal, és el-veszti ötet végtére.

C

16. Az okáért meg-gyalázta az Úr a' gonoszok gyüleközetit, és végig el-rontotta öket.

17. A' kevély fejedelmek székeit el-rontotta az Isten, és a' szelideket ültette azok helyett.

18. A' kevély nemzetségek gyökereit kiszáraztotta az Isten, és el-plántálta az alázatosokat azon nemzetségekböl.

19. A' pogányok földeit fel-forditotta az Úr, és el-veszttette azokat mind fondamentomig.

20. Meg-száraztott közzülök, és el-veszttette öket, és el-fogyatta emlekezeteket a' földröl.

21. A' kevélyek emlekezetét el-veszttette az Isten, és meg-hatta az alázatos elméjüek emlekezetét.

22. Nem az embereknek teremtetett a' kevélység: sem a' harag az aszszony-állatok nemzetségének.

23. Az Isten-félö emberek magva tiszteltetik, a' melly mag pedig el-hadgya az Úr parantsolatit, meg-gyaláztatik.

24. Az atyafiak-között tiszteletes az ö vezérek: és a' kik félik az Urat, az ö szemei-elött lésznek.

25. A' gazdagok ditsösége, a' bötsülleteseké, és a' szegényeké, az Isteni félelem:

26. Meg ne útáld a' szegény igaz embert, és ne magaszttald a' gazdag bünös férfiat.

D

27. A' nagy, és a' biró, és a' hatalmas, tiszteletben vagyon: és nints nagyobb annál, a' ki az Istent féli.

* *Prov. 17.a.2.* * *2.Reg. 12.c.13.*

28. * Az értelmes szolgának szolgálnak a' fiak: * és az okos, és tudós férfiu nem morog meg-dorgáltatván, és a' tudatlan nem tiszteltetik.

29. Fel ne magaszttald magad a' te munkádnak meg mivelésében; és ne resztelkedgyél a' szorongatás idején.

* *Prov. 12.b.9.*

30. * Jobb a' ki munkálkodik, és bévelködik mindenekben, hogy-sem a' ki ditsekedik, és szükölködik kenyér-nélkül.

31. Fiam, szelidségben tartsd lelkedet, és tiszteséget tégy néki érdeme-szerént.

32. A' maga lelke ellen vétkezöt ki igazittya-meg? és ki tiszteli a' maga lelke gyalázóját?

33. A' szegény tiszteltetik az ö tudományáért, és félelméért: és vagyon olly ember, a' ki tiszteltetik marhájáért.

34. A' ki pedig a' szegénységben tiszteltetik, mennyivel inkább a' gazdagságban? és a' ki a' gazdagságban tiszteltetik, téllyen a' szegénységtöl.

XI. RÉSZ.

A' böltseség, és alázatosság fel-magasztallya az embert: senkit személyéböl ne ítély: tizifra köntösödben, és beszédedben ne ditsekedgyél: minek-elötte valamit ítélly, kérdezkedgyél felöle: világi jóknak gyüjtésében ne fáradozz; és azokban ne bizzál, sem ne ditsekedgyél: jók, és gonoszok az Istentöl vagynak: a' jókról, és gonoszokról el ne felejtkezzél: házadba ne vigy minden embert, és az álnoknak lesét elkerüllyed.

A

Gen.41. a.4.

1. Az alázatosnak böltsesége, fel-magasztallya annak fejét, és a' fö emberek-közibe ülteti ötet.

Dan. 4. a. 3. Job. 7. c. 18.

2. Ne ditsérd a' férfiat szépségéért, se meg ne útáld a' férfiat ábrázattyáért.

3. Kitsiny a' röpüllö-állatok-között a' méh, és leg-fobb édesége vagyon az ö gyümöltsének.

* Act. 12. d. 21.

4. * A' ruházatban soha ne ditsekedgyél, se tiszteségednek napján fel ne fualkodgyál: mert egyedül csak a' Fölségesnek tselekedeti tsodálatosok, és ditsöségesek, és titkosok, és láthatatlanok a' tselekedeti.

* 1. Reg. 15. f. 28. Esth. 6. b. 7.

5. Sok kegyetlen fejedelmek ültek királyiszéken, és a' kit nem yéltek, koronát viselt.

* Prov. 18. c. 13.

6. * Sok hatalmasok meg-nyomattak erössen, és a' ditsöségesek más kezeibe adattak.

7. Minek-elötte nem kérdezkedel, ne szidalmazz senkit: és midön meg-kérdetted, dorgáld-meg igazság szerént.

8. * Minek elötte meg nem halgatod, ne felelly egy igét-is: és a' beszéd-között semmit ne szólly.

B * 1. Tim. 6. b. 9.

9. A' dologért, melly téged nem bánt, ne viaskodgyál: és a' bünösök itéletiben meg ne álly.

10. Fiam, ne foglald sok dolgokban magadat: és * ha gazdag lészsz, nem lészsz vétek nélkül. Mert ha utánna járs, meg nem fogod; és el nem szaladsz, ha el-hallodod-is.

* Prov. 10. c. 23. Job. 42. c. 10.

11. * Vagyon istentelen ember, munkálkodván, és sietvén, és bánkodván, és annál inkább nem bévelködik.

12. Vagyon erötlen ember, segétség nélkül szükölködö, fölötte meg-fogyatkozott erejében, és bévelködvén szegénységgel:

13. És az Isten szeme reá tekintett jó végre, és fel-emelte ötet az ö alázatosságából és fel-magasztalta az ö fejét: és sokan tsodálkoztak rajta, és tiszteltek az Istent.

14. A' jók, és gonoszok, az élet, és halál, a' szegénység, és tiszteség az Istentöl vannak.

15. A' böltseség, és tudomány, és a' törvény értelme, az Istennél. A' szeretet, és a' jóknak útai önála.

16. A' tévelygés, és setétség a' bünösökkel-együtt teremtettenek: a' kik pedig a' gonoszokban örvendeznek, meg-vénhednek a' gonoszban.

17. Az Isten adománya meg marad az igazaknál, és az ö szaporodásának elö-menetele lészen örökké.

C * Luc. 12. c. 19.

18. Vagyon a' ki meg gazdagodik, fösvényen élvén, és ez az ö jutalmának része.

19. Hogy azt mondgya: * Nyugodalmat találtam magamnak, és immár egyedül észem javaimból:

20. És nem tudgya, hogy el-múlik az idö, és a' halál el-közelget, és egyebeknek hágy mindeneket, és meg-hal.

21. Maradgy meg a' te szövetségedben, és arról szólly, és parantsolatidnak tselekedetiben vénhedgyél-meg.

22. Ne maradgy a' bünösök tselekedetiben. Bizzál pedig az Istenben, és maradgy helyeden.

23. Mert könyü az Isten szemei-elött hamar fel-tisztelni a' szegényt.

24. Az Isten áldása az igaznak jutalmára siet, és hamar-való órában gyümöltsöz az ö elö-menetele.

25. Ne mondgyad: Mi szükségem vagyon, és mi javaim lésznek nékem ebböl?

26. Ne mondgyad: Elégséges vagyok magamnak; és ez-után mivel leszek alábbvaló?

27. * A' jók napján el ne feletkezzél a' gonoszokról: és a' gonoszok napján el ne feletkezzél a' jókról; * Inf. 18. d. 25.

28. Mert könyü Isten-elött kinek kinek halála napján meg-fizetni az ö útai-szerént.

29. Egy oráig-való nyomorúság el-felejteti a' nagy gyönyörüséget, és az embernek halálakor az ö tselekedetinek ki-nyilatkoztatása. D

30. Halála-elött ne ditsérj egy embert-is, mert a' fiairól ismértetik-meg a' férfiú.

31. Ne vigy bé minden embert a' házadba: mert a' tsalárdnak sok intselkedési vannak.

32. Mert a' mint a' meg-veszett-bélü emberek büdösset kérödnek: és a' mint a' fogoly-madár bé tsalatik a' kalitkába, és mint a' vad-ketske a' törbe: úgy a' kevélyek szive-is, és mint a' vigyázó látván az ö felebaráttya esetit.

33. Mert a' jókat gonoszokra forditván lesselkedik, és a' választottakra-is motskot hány.

34. Egy szikrából nevekedik a' tüz, és egy álnoktól nevekedik a' vér-ontás: a' bünös ember pedig a' vér-után lesselkedik.

35. Odd magad a' dögleletestöl, mert gonoszt forral: hogy valami-képpen örök gyalázatot ne hozzon reád.

36. Erezd hozzád az idegent, és fel-fordit téged mint a' forgó-szél, és meg-foszt téged a' te tulajdanodtól.

XII. RÉSZ.

Int, hogy a' jókkal, nem a' gonoszokkal tégy jót: nehéz a' jó-akarókat az ellenségektöl külömböztetni: ellenségednek ne hidgy, ámbár jó akaródnak mutassa magát.

A 1. Ha jól tselekeszel, tudgyad kivel tselekeszed, és igen kedvesek lésznek jó-téteményid.

2. Jól tégy az igazzal, és nagy jutalmat találsz: hogy-ha nem ö-töle-is, de bizonnyal az Úrtól.

3. Mert nem lészen jól annak, a' ki a' gonoszt gyakorlya, és a' ki alamisnát nem ád: mert a' Fölséges-is gyülöli a' bünösöket, és könyörült a' penitentzia tartókon.

4. * Adgy az irgalmasnak, és ne segél- * Gala. 6. b. 10.

lyed a' bünöſt: és az iſtenteleneken, 's bünösökön-is boſzſzút áll, meg-tartván öket a' boſzſzú állás napjára.

5. Adgy a' jónak, és bé ne fogadd a' bünöſt.

6. Jól tégy az alázatoſsal, és ne adgy az iſtentelennek: tiltsd-meg, hogy kenyeret néki ne adgyanak, hogy az-által hatalmasb ne légyen náladnál:

B 7. Mert két-féle gonoſzt találſz minden jókért, valamiket véle tselekeſzel: mert a' Fölséges-is gyülöli a' bünösöket, és az iſtenteleneken boſzſzút áll.

8. Nem iſmértetik-meg a' jó állapatban a' barátod, és el nem titkoltatik a' gonoſz állapatban az ellenségünk.

9. Az embernek jó állapattyában bánkodnak az ö ellenségi, és az ö nyomorúságában meg-iſmértetett az ö barättya.

10. Ne hidgy ſoha ellenségednek: mert mint a' réz-miv meg-rozſdásúl az ö gonoſzsága.

11. És ha meg-alázván magát horgadva jár; vedd eſzedbe magadat, és örizd magadat töle.

C 12. Ne állaſd ötet melléd, ſe ne üllyön jobbod-felöl; hogy valami-képpen helyedre fordúlván, ne kereſse a' te ſzékedet, és végezetre vedd eſzedbe az én igéimet, és az én beſzédimért gyötrödgyél.

13. Ki könyörül a' kigyótól meg-mardoſtatott bübájoſon, és mind azokon, kik a' fene vadakhoz közelgetnek? úgy a' ki a' hamis férfiat követi-is, 's annak büneibe keveredett.

14. Egy óráig meg-marad veled: ha pedig el-hanyatlandaſz, meg nem ſegét.

D * *Jer.* 41. *b.* 7. 15. * Ajakival édeſget az ellenség: és ſzivében intselkedik, hogy verembe ejtsen téged.

16. Szemeivel könyvez az ellenség; és ha idöt talál, a' vérrel meg nem elégedik.

17. És ha nyomorúságok jönek reád, elsönek találod ott ötet.

18. Szemeivel könyvez az ellenség, és mintha ſegétö vólna, a' talpaid allyát megáſsa.

19. Fejét mozgattya, és kezével tapſol, és ſokat ſuttogván el-változtattya ábrázattyát.

XIII. RÉSZ.

Parantsollya, hogy a' kevéllyel, gazdaggal, náladnál hatalmaſsabbal ne társalkodgyál: az Iſtent, és felebarátodat ſzereſsed: nem illik a' ſzegénynek a' gazdaggal társalkodni; mert é' tiſzteltetik, ö pedig meg-vettetik.

A * *Deut.* 7. *a.* 2. 1. A' Ki a' ſzurkot illeti, meg-motskoltatik attól: * és a' ki a' kevéllyel társalkodik, kevélységbe öltözik.

2. Terhet vészen magára, a' ki magánái bötsülletesbel társalkodik. És náladnál gazdagbnak ne légy társa.

3. Mit társalkodik a' réz fazék a' föld fazékkal? mert mikor egy-másba ütköznek, el-romol.

4. A' gazdag hamiſsan tselekedett, és agyarkodik: a' ſzegény pedig meg-sértetvén, halgat.

5. Ha adſz néki, hozzája fogad téged: és ha nints, el-hágy téged.

6. Ha vagyon néked, együtt él véled, és ki-üresit téged, és ö nem bánkodik rajtad.

7. Ha ſzükséges léſzſz néki, meg-tsal téged, és moſolyogván reménységet ád, jót beſzélvén néked, és ezt mondgya: Mi ſzükséged vagyon?

8. És meg-ſzégyenit téged étkeivel, mig meg-üresittsen téged kétſzer, 's háromſzor: és végezetre meg tsúfol téged: és az-után látván téged el-hágy, és fejét mozgattya reád.

9. Alázd meg magadat az Iſten-elött, és várjad az ö kezeit.

10. Vigyázz, hogy meg-tsalattatván a' bolondság-miatt meg-ne aláztaſsál.

11. Ne légy alázatos böltseségedben, hogy meg-aláztatván a' bolondság-által meg ne tsalattaſsál. B

12. A' hatalmasbtól hivattatván, távozzál-el: mert annál inkább hozzája hivat.

13. Ne köſsed máſra magadat, hogy ki ne üzetteſsél; ſe távól ne légy töle, hogy el ne felejtsen.

14. Ne ſzólly mint társoddal ö-véle: ſe ne hidgy az ö ſok ſzavainak. Mert a' ſok beſzéddel kisért téged, és moſolyogván kérdezkedik töled titkaidról.

15. Az ö kemény ſzive meg-tartya beſzédidet; és nem kedvez a' nyomorúságig, és fogságig.

16. Ódd magad, és ſzorgalmatoſsan figyelmezz a' te hallomáſodra: mert romlásodra járſz.

17. Halván pedig azokat úgy mint álmodban nézz, és vigyázz.

18. Tellyes életedben ſzereſsed az Iſtent, és ſegétségül hijad ötet üdveſségedre. C

19. Minden élö-állat magához haſonlót ſzeret: úgy minden ember-is az ö felebarättyát.

20. Minden teſt hozzája haſonlóhoz ragaſzkodik, és minden ember hozzája haſonlóval társalkodik.

21. * Ha valaha társalkodik a' farkas a' báránnyal, úgy a' bünös az igazzal. * 1. *Cor.* 6. *c.* 14.

22. Mi közi a' ſzent embernek az ebbel? vagy mi réſze a' gazdagnak a' ſzegénnyel?

23. Az oroſzlány vadáſzáſa a' vad ſzamár a' puſztában: úgy a' gazdagoknak-is elemdeli a' ſzegények.

24. És a' mint útálatoſság a' kevélynek

az alázatoſság: úgy gyülölséges a' gazdagnak-is a' ſzegény.

25. A' fel-háborodott gazdag meg-erösſittetik az ö barátitól: az alázatos pedig mikor el-eſik, az iſméröitöl-is ki-üzettetik.

26. A' meg-tsalatott gazdagnak ſok ſegétöi vannak: kevély dolgokat ſzóllott, és igaznak mondották ötet.

27. Az alázatos meg-tsalatott, és annakfölötte vádoltatik-is: eſzeſsen ſzóllott, és nem adtak helyt néki.

28. A' gazdag ſzóllott, és minnyájan hallgattak, és az ö igéjét a' felyhökig emelik.

29. A' ſzegény ſzóllott, és azt mondgyák: Kitsoda ez? és ha meg-botlik, meg-ejtik ötet.

30. Jó a' gazdagság, mellyel a' lelki iſméretben bün nintsen: és gonoſznál gonoſzb a' ſzegénység az iſtentelenek ſzájában.

31. Az ember ſzive el változtattya az ö ſzinét, vagy jóra, vagy gonoſzra.

32. A' jó ſzivnek nyomdokát, és a' jó ſzint nehezen találod-fel, és munkával.

XIV. RÉSZ.

Bóldog, a' ki beſzédében nem vétett: az irigynek, és föſvénynek veſzedelmére vagyon gazdagsága: jól tselekedgyél halálod elött, mert nem kéſik; az embernek gyarlósága: bóldog a' ki a' böltseséget, és igazságot követi.

1. BÓLDOG a' férfiú, a' ki a' ſzája-igéjével meg nem eſett, és nem furdaltatott a' véteknek ſzomorúságától.

2. Bóldog, a' kinek lelke nem vólt ſzomorúságban, és ki nem eſett az ö reménységéböl.

3. A' telhetetlen, és föſvény férfiúnál oknélkül vagyon a' gazdagság, és az irégy embernek mire-való az arany?

4. A' ki ſzive-ſzerént hamiſsan gyüjt, egyebeknek gyüjt, és az ö javaiban más gyönyörködik.

5. A' ki magának roſzſz, máſnak kinek léſzen jó? és nem örvendez az ö javaiban.

6. A' ki magára irégykedik, nints annál ſemmi gonoſzb, és ez az ö gonoſzságának fizetéſe.

7. És ha jól tselekeſzik, nem tudva, és nem akarva tselekeſzi: és végtére ki-nyilatkoztattya a' maga gonoſzságát.

8. Gonoſz az irégynek ſzeme: és el-forditya az ortzáját, és meg-útállya a' maga lelkét.

9. A' föſvénynek ſzeme telhetetlen a' hamiſságnak réſzében: nem elégedik-meg, mig nem meg-emészſze el-ſzáraztván lelkét.

10. A' gonoſz ſzem gonoſzra-való: és bé nem telik kenyérrel, hanem ſzükölködik, és bánkodik a' maga aſztala-fölött.

11. Fiam ha értéked vagyon, jól tégy magaddal, és az Iſtennek méltó áldozatokat tégy.

12. Meg-emlekezzél, hogy a' halál nem kéſik, és hogy a' poklokkal-való végezés meg-mutattatott néked: mert e' világ végezéſe, hogy halállal meg-hal.

13. * Halálod-elött tégy jól barátoddal, és eröd-ſzerént ki-nyújtott kézzel adgy a' ſzegénynek.

14. Ne légyen néked haſzontalan a' jó nap, és a' jó ajándéknak réſze el ne múllyék töled.

15. Nem egyebeknek hagyod-e faidalmidat, és munkáidat az örökség el-oſztásában;

16. Adgy, és végy, és igazitsd-meg a' te lelkedet.

17. Halálod-elött tselekedgyél igazságot: mert a' poklokban nem találhatni eledelt.

18. * Minden teſt mint a' ſzéna megavúl, és mint a' gyümöltsözö levél a' zöldellö fán.

19. Némellyek újonnan jönek-ki, és némellyek el-húlnak, úgy a' teſtnek, és vérnek nemzéſe, egyik véget ér, és a' máſik ſzületik.

20. Minden meg-veſzhetö alkotmány elfogy végre: és a' ki azt alkottya, azzal mégyen-el.

21. És minden válaſztatott alkotmány igaznak mutattatik; és a' ki alkottya, tiſzteltetik az-által.

22. * Bóldog férfiú, a' ki a' böltségben marad, és a' ki a' maga igazságáról elmélkedik, és értelemmel gondolkodik, hogy az Iſten minden-felé néz.

23. A' ki meg-gondollya ſzivében az ö útait, és annak titkairól értekezik, utánna járván mint egy vizſgáló, és annak útain meg-álván:

24. A' ki annak ablakin ki-néz, és annak ajtainál halgat:

25. A' ki annak háza-mellett nyugſzik, és annak falai-mellé karót ütvén, fel-állattya kalibáját annak kezeinél, és meg-nyugoſznak ennek kalibájában a' jók örökké:

26. Az ö fiait annak fedele-alá helyhezteti, és annak ágai-alatt lakik.

27. Meg-óltalmaztatik annak fedele-alatt a' hévségtöl, és annak ditsöségében megnyugſzik.

XV. RÉSZ.

Bóldog, a' ki az Iſteni félelem-által kéſziti magát a' böltseségre, kit a' bolondok, és hazugok el nem érhetnek: a' vétkeket nem kell az Iſtennek, hanem az embernek (kit az Iſten ſzabad akarattal fel-ékesitett, eleibe adván a' parantsolatokat, kiket meg-

* *Supr. 4.a.1. Tob.4. b.7. Luc.16. b.9.*

* *Iſa.40. b.7. Jac.1. b.10. 1.Per.1. d.24.*

* *Pſal. 1.a.2.*

tarthatott vólna) *tulajdonitani: az Istennek szemei mindeneket látnak.*

A 1. A' Ki az Istent féli, jókat tselekeszik: és a' ki az igazságnak meg-tartója, megfogja azt,

2. És eleibe mégyen mint egy tiszteletes anya, és mint egy szüz aszszony-állat fogadgya-bé ötet.

3. Éteti ötet az életnek, és értelemnek kenyerével, * és üdvösséges böltseségének vizével itattya ötet: és meg-erösödik benne, és el nem hajol:

* *Joan. 4.b.10.*

4. És meg-tartya ötet, és meg nem szégyenül: és fel magasztallya ötet felebarátinál,

5. És a' Gyüleközetnek közepette megnyittya a' száját, és böltseségnek, 's értelemnek lelkével tölti-bé ötet, és a' ditsöségnek ruhájával ruházza meg ötet.

6. Vigaságot, és örvendezést gyüjt reája, B és örökké-való névvel örökösiti ötet.

7. A' bolond emberek meg nem fogják azt, és az értelmes emberek eleibe-mennek; a' bolond emberek nem láttyák azt; mert távúl vagyon a' kevélységtöl, és álnokságtól,

8. A' hazug férfiak meg nem emlekeznek róla: és az igaz-mondó férfiak találtatnak abban, és elö-menetelek lészen mind az Isten látásáig.

9. Nem szép a' ditséret a' bünösnek szájában:

10. Mert az Istentöl származott a' böltseség, mert az Isten böltsesége-mellé áll a' ditséret, és az igaz-mondó szájában bévelködik, és az uralkodó néki adgya azt. C

11. Ne mondgyad: Az Isten-általvagyon távúl: mert a' miket gyülöl, ne tselekedd.

12. Ne mondgyad: Ö tévelyitett-el engem, mert nem szükségesek néki az istentelen emberek.

13. A' tévelygésnek minden útálatosságát gyülöli az Úr, és nem lészen kedves az ötet-félöknél.

14. Az Isten eleitöl-fogva teremtette az embert, és az ö tanátsának kezében hatta ötet.

15. Eleibe adta az ö parantsolatit, és hagyásit:

16. * Ha a' parantsolatokat meg-akarod tartani, és örökké kedves hivséget szerzeni, meg-tartnak téged.

* *Mat. 19.c.17.*

17. Elödbe tötte a' vizet, és a' tüzet: a' mellyre akarod, nyújtsd-ki kezedet.

D 18. * Az ember-elött az élet, és a' halál, a' jó, és a' gonosz: a' mellyik néki tetszik, az adatik néki:

* *Jer. 21.b.7.*

19. Mert sok az Isten böltsesége, és erös a' hatalomban, mindeneket szünetlen látván.

20. * Az Úr szemei az ötet-félökön, és ö isméri az embernek minden tselekedetit.

* *Psal. 33.c.10, Heb. 4. c.10.*

21. Senkinek nem parantsolta, hogy istentelenül tselekedgyék: és senkinek nem adott idöt a' bünre:

22. Mert nem kivánnya a' hitetlen, és haszontalan fiak sokaságát.

XVI. RÉSZ.

Nem kell ditsekedni a' gonosz fiakban: nagy az Istennek haragja a' gonoszak-ellen, 's ellenbe irgalmassága a' jókhoz, az irgalmasságnak érdeme nagy: az Isten itélete-elött senki el nem mehet, kinek tselekedeti meg-foghatatlanok.

A 1. NE gyönyörködgyél az istentelen fiakban, ha meg-sokasodnak: és ne örülly azokon, ha az Istennek félelme nints bennek.

2. Ne hidgy az ö életeknek, és ne nézz az ö munkájokra.

3. Mert jobb egy Isten-félö ezer istentelen fiaknál.

4. És hasznosb fiak-nélkül meg-halni, hogy-sem istentelen fiakat hagyni.

5. Egy értelmestöl meg-tartatik az ö hazája, az istentelenek nemzetsége el-hagyattatik.

6. Sok efféléket látott a' szemem, és ezeknél nyagyobbakat hallott a' fülem.

* *Infr. 21.b.20.*

7. * A' bünösök gyülekozetiben tüz gyúlad-fel, és a' nitetlen nemzetségre harag gerjed.

* *Gen. 6.a.4.*

8. * Nem imádkoztak az ö bünökért a' régi óriások, kik erejekhez bizván meg-rontattak:

9. És nem kedvezett a' Lot szarándokságának, és meg-útálta azokat az ö igéjek kevélységeért. B

10. Nem könyörült rajtok, el-veszttvén az egész nemzetséget, és azt a' ki magát fel-magasztalta az ö büneiben.

11. * És mint a' hat-száz-ezer gyalogot, a' kik egybe-gyültek az ö szivek keménységében: és ha csak egy nyakas lött vólna-is, tsoda, ha büntetetlen maradott vólna.

* *Num. 14.c.20. & 26. f.31.*

12. Mert irgalmasság, és harag vagyon nála. Meg-engeszteltethetik, ki-is önti haragját:

13. Az ö irgalmassága-szerént, úgy az ö büntetése az embert az ö tselekedeti-szerént itéli.

14. Nem szalad-el a' prédával a' bünös, és el nem hallad az irgalmasság-tévö türése.

* *Rom. 2.a.6.*

15. Minden irgalmasság helyt szerez * kinek-kinek az ö tselekedetinek érdeme szerént, és szarándokságának értelmes-voltaszerént. C

16. Ne mondgyad: Az Isten-elött elrejtezem, és a' magasságból ki emlekezik-meg rólam?

17. A' nagy nép-között meg nem ismértetem: mert mitsoda az én lelkem illyen sok teremtett-állat-között?

18. Imé az ég, és az egeknek egei, a' tenger, és az egész föld, és mellyek azokban vannak, az ö szine-elött meg-indúlnak.

19. A' hegyek, 's a' halmok együtt, és a' föld fondamentomi: midön meg-tekinti azokat az Isten, rettegéssel meg-rendülnek.

20. És mind ezekben értelem-nélkül a' szív: és minden szív ismértetik ö-töle:

21. És ki érti az ö útait, és a' fergeteget, mellyet az ember szeme sem lát?

22. Mert néki sok tselekedeti vannak rejtekben: de az ö igazságának tselekedetit ki hirdeti-ki? vagy ki álhattya-meg? Mert távúl vagyon a' szövetség némellyektöl, és mindeneknek meg-kérdezése a' végén vagyon.

D 23. A' ki meg kisebbül szivében, heába-valókat gondol, és az esztelen, és tévelygö férfiú bolondságokat gondol.

24. Halgass engem fiam, és tanúld-meg az értelem tudományát, és az én igéimre figyelmezz a' te szíveddel,

25. És igazán meg-mondom a' tudományt, és szorgalmatoson ki-beszéllem a' böltseséget; és az én igéimre figyelmezz a' te szíveddel, és meg-mondom igazán a' lélek ereit, mellyeket az Isten az ö tselekedetiben helyheztetett eleitöl fogva, és igazán hirdetem az ö tudományát.

26. Az Isten itéletiben az ö tselekedeti kezdettöl-fogva, és az ö teremtésektöl-fogva el-rendelte azoknak részeit, és azok kezdetit az ö nemekben.

27. Meg-ékesitette örökké azok alkotmányit, se nem éheztek, se nem munkálkodtak, és meg nem szüntek az ö dolgoktól.

28. Soha egyik sem szorongattya a' másikát.

29. Ne kételkedgyél az ö beszédiben.

30. Ezek-után az Isten a' földre tekintett, és bé-toltötte azt javaival.

31. Minden élö-állatnak lelke meg-jelent annak szine-elött, és ismég abba azoknak viszsza-téréše.

XVII. RÉSZ.

Elsö atyáinknak teremtése; nékik adatott Isten ajándéki, és parantsolati: az emberi nemzetnek külömbb-külömbb-féle nemzetekre el-osztása: azoknak rendeltetett igazgatók; kikre, és tselekedetekre-is mindenkor vigyáz az Isten: az alamisnának ereje: a' bünösöknek eleibe tévén, az Isten irgalmasságát, inti öket a' késedelem nélkül való penitentzia tartásra, midön az ember egésséges.

A 1. A' Földböl teremtette Isten az embert, Gen. 1. d. 27. és a' maga ábrázattyára alkotta ötet.

2. És ismég abba viszsza-téritette ötet, 's a' maga állapattya-szerént ruházta-fel ötet erövel.

3. Számlált napokat, és idöt adott néki, és hatalmat adott néki a' földön-valókon.

4. * Az ö félelmét minden testbe bé-öltötta, és a' vadakon, és madarakon uralkodott. * Gen. 9. a. 2.

5. * Hozzája hasonló segétséget teremtett belöle: tanátsot, és nyelvet, és szemeket, és füleket, és szivet adott nékik az elgondolásra, és az értelemnek tudományával bétöltötte öket. * Gen. 2. b. 7. & 3. a. 1.

6. Lelki tudományt teremte nékik, értelemmel bé-tölté azoknak szivét. És mind a' gonoszokat, 's mind a' jókat meg-mutatá nékik.

7. Az ö szivökre veté szemét, hogy megmutatná nékik tselekedetinek nagy-vóltát,

8. Hogy a' szentséges nevet ditsérjék; és ditsekedgyenek az ö tsodáiban, hogy beszéllyék az ö tselekedetinek nagy vóltát. B

9. Tudományt adott nékik, és az élet törvényét adta nékik örökségül.

10. Örök szövetséget szerzett vélek, és az igazságot, 's az ö itéletit meg-mutatta nékik.

11. És az ö bötsülletének nagy-vóltát látta az ö szemek, és a' szózatnak botsülletit hallották az ö fülök: és monda nékik: Ójátok magatokat minden hamisságtól.

12. És parantsolatot ada kinek-kinek az ö felebarátya-felöl.

13. Az ö útok elötte vannak mindenkor, nintsenek el-rejtve az ö szemei-elött.

14. * Minden nemzetségnek vezért rendelt: * Rom. 13. a. 2.

15. És az Istennek nyilván-való része lön Israel.

16. És minden ö tselekedetek mint a' Nap az Isten szine-elött: és az ö szemei szüntelen nézik azok útait. C

17. Nem rejtettek-el a' szövetségek az ö hamisságok által, és minden ö hamisságok az Isten szine-elött.

18. * A' férfiú alamisnája mint egy petsét o-vele, és az ember kegyelmét mint a' szemnek fényét meg-tartya: * Infr. 29. b. 16.

19. * És az-után fel-kél, és meg-fizeti azok jutalmát, kinek-kinek az ö fejére, és a' földnek belsö részeire tériti. * Mat. 25. c. 35

20. A' penitentzia-tartóknak pedig az igazság útát adta, és meg-erösitette az elfogyatkozottakat a' szenvedésben, és nékik rendelte az igazság sorsát.

21. Térj az Úrhoz, és hadd-el a' te büneidet.

22. Könyörögj az Úr szine-elött, kevesitsd-meg a' vétkeket.

23. Térj az Úrhoz, és fordúlly-el a' te hamisságodtól, és igen gyülöllyed az útálatosságot:

24. És ismérd-meg az Isten igazságit, és itéletit, és álly a' hivatalod rendiben, és a' Fölséges Isten imádásában. D

25. Menny a' szent világ részeire * az elevenekkel, és az Istent ditsérökkel. * Psal. 6. a. 6. Isa. 38. d. 19.